ERBARZ POLSKI

PODŁUG

NIESIECKIEGO

TREŚCIWIE UŁOŻONY I WYPISAMI Z PÓŹNIEJSZYCH AUTORÓW, RÓŻNYCH AKT GRODZKICH I ZIEMSKICH, Z KSIĄG I AKT KOŚCIELNYCH ORAZ Z DOKUMENTÓW FAMILIJNYCH POWIĘKSZONY I WYDANY

PRZEZ

K. ŁODZIA-CZARNIECKIEGO.

TOM I.

(Przedmowa. — O Herbach. — Godności i urzędy senatorskie, nadworne i ziemskie. — Stan Szlachecki. — Zaszczyty i Ordery. — Herby. — Monarchowie, książęta, biskupi, senatorowie, marszałkowie. — Familie szlacheckie.)

GNIEZNO
NAKŁADEM AUTORA, DRUKIEM J. B. LANGIEGO
1875-1881.

PRZEDMOWA.

Puszczając w świat pierwszy tom **Herbarza Polskiego,** uważamy za rzecz konieczną wyjaśnić powody, jakie skłoniły nas do przedsięwzięcia niniejszej pracy.

Prace haraldyczne i rodowodowe nie są, jak to wielu mniema, czczym zabytkiem przestarzałych wyobrażeń i nowożytnej oświacie nieodpowiednie, owszem: są one — byle tylko sumienne i wolne od rozmyślnych fałszów — niezbędne i wielką krajowi oddają usługę.

Dzieła Długosza, Paprockiego, Okolskiego, Potockiego, Niesieckiego, Jabłonowskiego i t. d. stanowią po dziśdzień cenny materyał do dziejopisarstwa; nawet pomniejsze prace, na pozór jałowe jak n. p. Chmielowskiego, Warszyckiego, Kuropatnickiego, Małachowskiego, a mniej sumienne i bałamutne Duńczewskiego i Wielądka — nie są bez pewnej wartości krajowej i literackiej: podane w nich bowiem szczegóły o ludziach im współczesnych, rzucają światło na życie i rozwój moralny narodu i temsamem ułatwiają rozjaśnienie i badanie dziejów ojczystych i ich pomocniczych nauk. Pożytek zaś domowy, jaki z prac tego rodzaju wypływa, dostrzeże łatwo każdy — pisze w *Kronice Domowej* Maurycy hr. Dzieduszycki — skoro się zastanowi nad tem: jak ważną jest dokładna znajomość stopni pokrewieństwa, szczególnie w familiach rozgałęzionych i licznem obdarzonych potomstwem, gdy chodzi o sprawy małżeńskie, spadkowe i t. p., tudzież jak wielkim jest dla młodszych pokoleń bodźcem wspomnienie chwalebnych czynów ich przodków, jak zresztą świadomość wspólnego pochodzenia i mnogich styczności utrzymuje i wzmaga obopólne przywiązanie i ścieśnia rodzinny krwi węzeł.

Z tego stanowiska oceniając prace heraldyczne i rodowodowe, trudno zaprzeczyć wielką ich użyteczność, ile, że dzieje narodu naszego ściśle się łączą dziejami pojedyńczych rodzin i rozdzielać je niepodobna jedne od drugich.

Ztąd też dzieła heraldyczno-genealogiczne stają się niezbędnym podręcznikiem dla badaczy przeszłości, równie dla historyka i archeologa, jak i dla każdego co się poświęca zabytkom sztuki, epigrafii, numizmatyce i wszelkim w ogóle pomocniczym naukom. Trudność jednak w posiłkowaniu się niemi zachodzi nie mała, bo jedne z nich zastósowane wyłącznie do użytku domowego, inne znów jak n. p. Spisy urzędowe obejmują tylko rodziny pojedyńczych dzielnic Polski,

inne jeszcze traktują o samych rodach, niedotykając wcale strony heraldycznej albo odwrotnie, zkąd powstaje ta niedogodność, że chcąc wyzyskać wszelką z nich korzyść, potrzeba je mieć wszystkie razem i do każdego zaglądać z osobna.

Otóż niedogodność ta zrodziła w nas myśl zebrania w jedną całość nazwisk szlacheckich i podania w rysunku herbów polskich; lecz gdy podjęliśmy jej urzeczywistnienie i gdy już ujrzeliśmy ukończoną pracę litografa nad herbami, doradzono nam ze strony światłych ludzi, aby rozszerzyć zbyt szczupłe ramki tej pracy; jakoż rozszerzyliśmy je w ten sposób, że streściliśmy Niesieckiego całego, a z innych autorów jak z Duńczewskiego, Kuropatnickiego, Małachowskiego, Wielądka, Kapicy Milewskiego, Herbarza (urzędowego) rodzin szlach. król. polsk. 1853 porobiliśmy wypisy, uzupełniając nadto wiadomościami z innych autorów, z dokumentów w archiwach publicznych i prywatnych, z ksiąg i akt kościelnych, wreszcie z własnych materyałów jakie zebraliśmy w ciągu kilkuletniej w tym celu odbytej podróży, prostując przytem podane mylnie szczegóły przez dawnych autorów. — Błędów tych i różnych usterków i niedokładności sporo dostrzedz się nam udało: sam Niesiecki, czerpiący jak wiadomo głównie z Kromera, Długosza, Bielskiego, Paprockiego i Okolskiego, opuścił wiele domów, o których ci autorowie pisali; Małachowski i Kuropatnicki uzupełniając swoje spisy z konstytucyi, nie wszystkie wypisali nobilitacye i wiele nazwisk poprzekręcali a do Metryki koronnej wcale, jak zdaje się, nie zaglądali. Duńczewski nie troszczył się wiele o prawdę, a Wielądko bez żadnego skrupułu fabrykował na wielką skalę rodowody, brał za to dukaty i wydawał kwity, z których kilka dostało się do naszej teki. Usterki te i niedokładności usunęliśmy niektóre, na inne zwróciliśmy uwagę uczonych, a fałsze i wszelkie brednie wytknęliśmy śmiało.

Ależ i nasza praca nie jest wolna od niedokładności i wielkich braków: herby ułożone z Niesieckiego i kilka przez nas dodane, stanowią zaledwie jednę trzecią część wszystkich herbów familijnych; inne umieściliśmy tylko w opisie przy rodowodach, odłożywszy rysunek tychże do *Dodatku*. Spis senatorów odpisany z Niesieckiego i uzupełniony dziełami Lelewela i własnemi notatami — wiele zostawia do życzenia, — wiemy o tem dobrze i w części niedostatki te już uzupełniliśmy przy rodowodach i dalej uzupełniać nie zaniedbamy. Genealogje rodzin mogą być nader niedokładne i mylne, bo jednostce piszącej o kilkunastu tysiącach rodzin,*) niepodobna zebrać pewne dane o każdym jej członku, ile że mimo rozesłanych 5000 wezwań, nie otrzymaliśmy (z małym wyjątkiem) z nikąd żądanej pomocy;**) własna zaś dziesięcioletnia nasza praca, połączona z niemałemi trudami i kosztami, nie starczyła, jak to widzimy, na zebranie dostatecznych materyałów.

Za jedno też tylko zaręczyć śmiało możemy, a to: za wierność i sumienne zużytkowanie materyałów, jakiemi rozporządzaliśmy. Główne źródła przywodzim w skróceniu przy rodowodach, a w bliższem ich opisaniu podajemy tu niżej; inne z mnóstwa notat i z kilku tysięcy listów (mamy je zeszyte w akta i w indexa opatrzone), które niepodobna było co chwila przytaczać, jesteśmy gotowi ukazać każdemu, ktoby je sam chciał oglądać.

Przygotowani tedy na wszystko, na wszelkie nawet pociski niezadowolnionych, ale spokojni najzupełniej w sumieniu — puszczamy w świat pierwszy tom Herbarza w tej oto skromnej sukience, na jaką nas starczyło: na lepszą pracę brakło nam nauki, na ozdobniejsze jej wydanie (a to wymagałoby setek tysięcy) brakło nam funduszów!

Na zakończenie kilku tych słów objaśnienia dodajemy jeszcze, że w naszem (bo Niesieckiego genealogje, cytatą autora tegoż odznaczone, utrzymaliśmy w pierwotnej formie) zestawieniu rodowodów nieposzliśmy ubitym torem dzisiejszych heraldyków, którzy porządkiem pokoleń prowadzą nić pochodną, lecz przyjęliśmy nowy zupełnie system, ułatwiający przeniesienie tekstu rodowodu na obrazową genealogję, jedynie łatwą do uwidocznienia stopni pokrewieństwa.

Bircza, 14. Grudnia 1881.

Autor.

*) Rodzin w Iszym tomie, t. j. do końca litery K, naliczyliśmy przeszło 9000. Spis alfabetyczny herbownych podamy przy końcu dzieła.

**) Nb. i dziś z wdzięcznością przyjmujemy wszelkie sprostowania, uzupełnienia lub całe genealogje, które zużyjemy bądź w następnym drugim tomie, bądź w *Dodatku*.

Główne źródła,

CYTOWANE W SKRÓCENIU W TOMIE PIERWSZYM.

Acta Tomiciana. Posnaniae 1874. tom 9.

Adler. Roczniki towarzystwa heral-gen. Wiedeń 1874-1880.

Akta minist. wojny w Moskwie (Kremlinie) osobiście przejrzane w r. 1859.

Akta w archiwach rządowych w Dreźnie (oddział b. tajnego arch., korespondencye do ministra Brühla) i w Elblągu, osobiście przejrzane.

Akta hipoteczne w Kościanie (osobiście przejrz.)

Akta grodzkie i ziemskie w Krakowie, Kaliszu, Lwowie, Płocku, Poznaniu (notaty łaskawie dostarczane przez pp. Łuszczyńskiego, Szaniawskiego, Rojka, Lekszyckiego i Leszka).

Akta w arch. rząd. w Presburgu (notaty dostarczone przez szambelana Rakowskiego).

Barącz: Żywoty sławn. Ormian w Polsce. Lwów 1856.

Barącz: Wiadomości hist. jeogr. o Żywiczyźnie. Cieszyn 1859.
Bartoszewicz Julian: Pamiętniki Krzyszt. Zawiszy. Warszawa 1862.
Bartoszewicz Julian: Zamek Bialski (w Przewodniku Nauk. i Lit. Lwów 1880.
Bezimienne (ale zdaje się, że autorem tego dziełka był Breza, a następnego Uruski): Notice sur les principales famil. de la Pologne, Dresde 1863 i Notice sur les familles illustres et titrées de la Pologne, Paris, Bruxelles, Leipzig 1862.
Bielskiego Kronika. Sanok 1856.
Biliński, X. M. A., S. T. L. i Herby i fam. ryc. Niesieckiego skrócenie w Rękopiśmie, 1781.
Błeszczyński Julian: Monografie histor. Ob. Kossakowski.
Bobrowicz, Jan Nep.: Dodatek do Niesieckiego (w tomie X). Lipsk 1845.
Bohomolec: Życie Jerzego Ossolińskiego. Kraków 1861.
Burke: Geneal. and Her. Dictionary. London 1859.
Carte polit. stat. et herald. de la Volhynie. Bruxelles 1863 (w zbiorach famil. Sczanieckich w Boguszynie).
Chmielowski Benedykt: Zbiór krótki herbów. Warszawa 1763.
Czacki: O polsk. i litewsk. prawach. Kraków 1861.
Czapski: Catalogue des mon. et des médailles. Petersburg 1873-76.
Deutsche Herold, pismo miesięczne heraldyczne. Berlin 1876.
Długosz: Kronika polska, przekład Błażowskiego. Sanok 1857.
Ks. Dołgorukow Piotr: Rossijskaja rodosłownaja kniga. Petersburg 1854-56.
Ks. Dołgoruków Piotr: Notice sur les principal. famil. de la Russie 1847.
Drezdeńskie towarzystwo: Czasopismo num. heral. z 1869-74.
Duńczewski Stan.: Herbarz wielu domów. Lwów 1757.
Dunin-Borkowski: Rocznik szlachty polsk. Lwów 1881.
Dyakowskiego Dyaryusz wiedeńsk. okazyi. Lwów 1865.
X. Dydyński: Wiadomości histor. o m. Kłecku. Gniezno 1858.
Dzieduszycki: Kronika Domowa. Lwów 1865.
„ Żywot Sierakowskiego arcyb. lw. Kraków 1868.
Genealogie pojedyńczo drukowane: Chaleckich, Koszyców, Sarneckich, Ogińskich, Ostrowskich. Litografowane: Bronikowskich, Cikowskich, Taczanowskich, Żółtowskich. Fotografowane: Matczyńskich, Szczanieckich i w rękopismach różnych rodzin około 2000.
Gorzkowski: O Rusińskiej i Rosyjskiej szlachcie, Kraków 1876.
Graesse: Geschlechts-Namen u. Wappensagen. Dresden 1876.
Grotenfend: Stammtafeln des Schles. Fürsten. Breslau 1875.
Hefner: Wappen-Buch. München 1863.
Herby kawalerów maltańskich; ozdobne wydanie z XVIII w. w drzeworytach, z portretami wielkich mistrzów i założyciela Gerarda, oraz z wyobrażeniem aktu inauguracyjnego i sławnej bitwy zakonu przeciwko Mahmetowi II. r. 1479.
Histoire générale des hommes du XIX s. Geneve, wydawana od lat kilkunastu w zeszytach rocznych i w odbitkach mieszczących pojedyńcze genealogie.
Hopf: Atlas seit Christ. Geburt bis auf unsere Zeiten. Gotha 1858.
Jabłonowski: Heraldyka. Lwów 1742-48 i Tabul. gen Jablon. Amstelod. 1743 et Vars. 1749.
Januszkiewicza Adolfa Żywot. Paryż 1861.
X. Janota: Wiadom. hist. i jeogr. o Żywieczyźnie. Cieszyn 1859.
Kamieński Julian Al.: Materyały do monografii Kamieńskich. Lwów 1854-56.
Kalendarzyki Gothajskie z wielu lat.
Kapicy Milewskiego Ignacego: Herbarz. Kraków 1870.
Kempińskich Genealogia, zeszyt I, kwartalnik „Deutsche Herold'a". Berlin 1876.
Kneschke: Adels-Lexicon. Leipzig 1859-70.
Konstytucye czyli Volum. legum.
Kosiński: Przewodnik Heraldyczny z r. 1879, 1880, 1881.
Kossakowski: Monografie historyczne. Warszawa 1857-60.
Ks. Krasicki Ignacy: Przypiski w Herbarzu Niesieckiego (drukowane w Herbarzu Niesieck. wyd. lipskie).
Krajewski: Historya Stefana Czarnieckiego, Radom 1831 (edycya 3cia).
Kromera Kronika polska. Sanok 1857.
Kuropatnicki: Wiadomości o herbach. Warszawa 1789.
Krzyżanowski: Słownik herald. Kraków 1870.
„ Listy Jana de Witte. Kraków 1868.
„ Roczniki dla Archeol. i Num. Kraków 1870-74.
„ Pamiętniki polskie w Odesie i Kijow. 1863.
„ Materyały do monografii rodziny Krzyżan. Kraków 1873.
Kraszewski: Teka wileńska. Polska w czasie trzech rozbiorów. Poznań 1873.
Księgi kościelne (z których autor osobiście poczynił notaty): w Birczy, Bronikowie, Dydni, Dreznie, Goniembicach, Górce duchownej, Grabowie, Gostyniu, Grabownicy, Jaraczewie, Kempnie, Kłecku, Korczynie, Komborni, Krakowie, Kuczkowie, Leszczawie, Lesznie, Nowem mieście, Lwowie, Radomicku, Rudkach, Samborze, Skalmierzycach, Tyrawie wołowskiej.
Ledebur: Adels-Lexicon. Berlin 1855.
Lelewel: Polska, dzieje jej i rzeczy. Poznań 1856.
Łukaszewicz: Krótki opis hist. kościołów. Poznań 1859.
[illegible]e Magny: Livre d'or. Paris 1856.
„ Armorial de la France. Paris 1874.
Małachowski: Zbiór nazwisk szlachty. Lublin 1805.
Monografia Krechowieckich. Bytom 1877.
„ Römerów. Przemyśl 1880.
Narbut: Dzieje narodu litewsk.
Naruszewicz: Żywot Chodkiewicza. Przemyśl 1857 i Kraków 1858.
Ks. Niesiecki Kacper: „Korona Polska" wydanie lipskie.
Nostitz Jenckendorf: Beitrag zur Geschichte der Nostizen Geschlecht. Bautzen 1876.
X. Nowakowski: Wiadomość o kościele Żołkiewskim, Lwów 1865, (dodatek do Wyprawy wiedeńsk. Wincentego Pola).
Okęcki: Gorais, poemat. Warszawa 1875.
Orgelbrand: Encyklopedya powszechna. Warszawa 1859-68.
Pamiątka dla rodzin polskich (niedokładn.) Kraków 1868.
Pamiętniki Paska, Winnickiego.
Paprocki: Gniazdo Cnoty. Kraków 1578.
„ Herby Rycerstwa (nowe wydanie). Kraków 1858.
Pawliszczew: Herbarz rodzin szlach. król. polsk. (urzędowy) Warszawa 1853.
Plater (hr. Włodzimierz): Tablice genealogiczne domu Platerów (w rękopiśmie), owoc wieloletniej niestrudzonej pracy, jedynej może w literaturze polskiej; część z niej jest drukowaną (ale bez zezwolenia autora) w *Zlotej Księdze Przewodniku Heraldycznym.*
[illegible]szlachty galic. i bukow. Lwów 1857 (urzę- uzupełniony przez Wydział krajowy 79).
[illegible] Gabr. Junoszy Teka. Poznań 1856.
[illegible]ik Naukowy Literacki. Lwów 1879-81.
Roczniki Towarzystwa histor. liter. w Paryżu 1872.
Roschutz-Rothschütz: Archiv für adlige Häuser. Liegnitz 1874.
Schneider: Encyklop. krajoznawstwa Galicyi. Lwów 1871-75.
Siebmacher: Wappenbuch. Nürnberg 1725.
Sinapius: Schles. Curiositeten. Lipsk tom I. i Wrocław tom II.
Skorowidz statystyczno-topogr. Kraków 1872.
Sozański: Imienne spisy dygnitarzy i urzędników. Kraków 1866.
Spis szlachty król. polsk. (urzędowy). Warszawa 1851. 1854.
Spis (w rękopiśmie) hrabiów pruskich pochodzenia polskiego, wraz z datami dyplomów, urzędownie z urzędu Heroldyi pruskiej wydany w r. 1876.
Spis hrabiów rosyjskich (w rękopiśmie) urzędownie z departamentu herald. ros. wydany r. 1877.
Spis takiżsam austr., drukowany w rocznikach „Adler".
Stadnicki: Synowie Gedymina. Lwów 1849-53.
„ Rodowody domu Stadnickich. Lwów 1862.
„ Przyczynek do Heraldyki polsk. Lwów 1879.
Statistisches Handbuch d. Prov. Posen. Posen 1870.
Stecki: Wołyń. Lwów 1864-71.
Szematyzm królestw Galicyi i Lodom. Lwów 1878.
Tayerabend: Stamm- u. Wappenbuch. Frankfurt 1579.
Tessarczyk: Rzeczpospolita krakowska. Kraków 1863.
Wielądko: Heraldyka. Warszawa 1794-96.
Ziemięcki: Dwutygodnik nauk. Kraków 1878.
Żychliński: Złota księga. Poznań 1879. 1880. 1881.

O Herbach.

Początek herbów odnoszą jedni do czasów, w których narody z sobą boje
czyć poczęły, inni jak naprzykład *Valerius Anselmus Ryd* (za którym poszedł
asz *Paprocki)* twierdzą, że już Noe i pierwsi jego potomkowie mieli swoje
naki, inni znów chcą widzieć herbów powstanie w pierwszych wojnach krzyżo-
wych. Cóżkolwiekbądź to pewna, że w najdawniejszych już czasach używano
pewnych znaków dla odróżnienia bądź osób pojedyńczych, bądź całych rodzin
i pokoleń. — U starożytnych Greków, miasta i rzeczypospolite miały swoje
miejscowe znaki. — U Rzymian stan rycerski *(equites, celeres)* *) na pierście-
niach nosił rodzinne znaki. — U Gallów i innych północy narodów, chorągwie
i tarcze miały znaki pokoleń lub osobiste. — W Afryce, u pokoleń różnych
szczepów, zwyczajem było wykalać po ciele niezatarte znamiona rodu. — Począt-
kowe znaki rodzin rzymskich przetrwały aż do upadku państwa, zkąd następnie,
jak się zdaje, przeniosły się do Franków, od tych zaś do Germanów i innych
północnych narodów. **) Z rozkrzewianiem się Chrześciaństwa, gdy znaki te
zaczęto uważać za pogańskie i bezbożne, występować poczęły krzyże, chrismony,
naczynia kościelne, wizerunki święte z ich atrybucyami, jak klucze św. Piotra,
miecz św. Pawła i tym podobnie. — Znaki te pierwotne, pogańskie, albo chrze-
ściańskim znamionom ustępowały miejsca, albo się mięszały jedne z drugiemi. —
Panowie świeccy i duchowni mieścili je na chorągwiach, budowlach, tarczach
pieczęciach, monetach jako znamiona swych hrabstw lub dyecezyi. — Ale zr
te nie miały ani formy ani znaczenia dzisiejszych herbów. Były to znaki s
boliczne tylko, dowolnie przybierane, odrzucane lub zmieniane podług upodo-
bania. — Dopiero w XI. wieku przybierać zaczęły pewniejsze znaczenie i stalszą
formę; we wszystkich już prawie krajach poczynają w tym i następnym wieku
ukazywać się herby na pieczęciach i na stęplu pieniędzy.

Za wojen krzyżowych nie dość było rycerzom ciągnąć za godłem na
chorągwi rozwiniętém, każdy starał się swém własném odznaczyć. W XII. wieku
godła miejscowe miast, prowincyi, gmin, krajów wzięły postać herbów państw.
Orzeł i lew, symbol panowania i mocy, rozerwane zostały w herby licznych
księstw, królestw, państw. W ubijatykach barońskich godła chorągwi i tarcz
przybierały również postacie herbów. W XIV. wieku, gdy turnieje w Hiszpanii
i Francyi nabrały wielkiéj uroczystości, występował rycerz w szranki, żelazem
i przyłbicą pokryty, mając prócz tego na sobie zawieszoną płachtę rycerską

*) Rycerstwo, przez Adama Chodkiewicza str. 9—11.
**) D. Marquis de Magny. Sciences des Armoiries t. II. p. 195.

(cotte d'armes) koloru swéj ulubionéj, czerwonego, błękitnego lub pstrego,* na któréj znajdował się wyszyty herb. Herb ten był niejako wyrazem sameg rycerza, dlatego gdy z postępem czasu doświadczenie i zwyczaj przepisały dl herbów pewne prawidła, każdy przybywający na turnieje ulegać takowym musiał. Nim uroczystość turniejów nadeszła, przybyłego na gonitwy rycerza herb *(armes, armoiries)*, jego zbroja *(écu, écusson)*, jego tarcza, był wywieszony na widok powszechny pod hełmem *(timbre)* otoczonym powiewającemi stósownych barw wstęgami, szmatami i strzępami *(lambrequins)*. Gdy nadeszła godzina zawodu, przy odgłosie trąb *(blasen)*, herbowny kierownik *(heraul, herold)* ogłaszał, otrąbywał *(blasonnait)* imię rycerza i herb czyli zbroję jego. Na takich kierowników potrzeba było ludzi mistycyzmem herbowym przejętych, rozumieć prawidła i one przepisywać zdolnych. Ich trudem powstała Heroldya, dla niéj sztuka czyli nauka heraldyczna i herbów blazonowanie, a do tego wszystkiego utworzono język osobny heraldyczny, zwięzły i dobitny. W XIV. wieku przyszły już herby do swéj dojrzałości. Na wierzch tarczy wystąpił hełm i z nim godła odpowiednie tarczy. W XV. wieku rozmnożone herby bez liku, obciążały pieniądze, pieczęcie, budowy i wszelkiego rodzaju pomniki; były ustalone w rodzinach i tych dowolnie odmieniać nie wolno było. Panujący miał tylko prawo wydawać na odmiany lub nowe uczczenia przywileje. Całość herbu należała do najstarszego syna; młodsi odróżniając się w nazwisku i stawając się niejako głowami nowych rodzin, nie mogli całym ojca swego szczycić się herbem: winni byli odznaczyć go *(briser)* wstęgą skośną, lub pręgiem skośnym, lub jego złamkiem, skrajem albo lambelem, lub jakimkolwiek innym przepisanym dodatkiem. Bękarty usynowiane mieli zwyczajnie uprawnienia swego pamiątkę, oznaczoną dodaniem w herbie lambelu kilkozębnego, albo skośnicy w prawo *(barre)*. — Rozczłonkowano zatém tarczę na kilka części *(pièces honorables, partitions)* w najrozmaitsze sposoby: na połowę wzdłuż z góry na dół *(parti)*, w poprzek *(coupé)*, skośnie w lewo *(tranché)* w prawo skośnie *(taillé)*, na cztery części *(reparti)*, w krzyż *(écartelé)* krzyżowo skośnie *(écartelé en sautoir)*, przedzielona przez oba te przekrzyżowania, zostanie rozpromieniona w ośm ścięć ostrych *(gironné de huit pièces)*. Rozczłonkowanie tarczy i jéj ubarwienie nazywa się heraldycznie blazonowaniem na cel ten, aby w kilku heraldycznych słowach wyrazić dobitnie znajdujące w herbie figury.

Tarczę ustroiła heraldyczność w hełm *(timbre)* czyli szyszak, istotny znak rycerski, a przeto uległy ścisłym przepisom. Hełm panujących królów i książąt jest złoty i otwarty; hełm skierowany na ukos i mniéj otwarty niższą oznacza godność książęcą. Hrabiowskie herby i z nimi wyżéj i niżéj spowinowaconych tytułów, mają hełmy srebrne, zamknięte licznemi przed obliczem kratami. Rycerskie są stalowe, wszystkie zamknięte, tylko rodzaj ich zamknięcia wyższą lub niższą godność rodziny rycerskiéj oznaczał. Bardzo dawnéj rodziny hełmy uchylone i przekratowane tak jak hrabiowskie, a większa lub mniejsza liczba krat stanowiła wyższą lub niższą godność. Dla mniéj dawnéj rodziny rycerskiéj, hełm podobny, wykręcony na ukos albo zupełnie bokiem, i miał mniéj krat niż tamten. Nowo nobilitowany miał hełm całkiem na ciemno zamknięty i bokiem osadzony, dopiero następne jego pokolenia hełm kraciany

*) Kolory mają następujące symboliczne znaczenie: złoto wysokie cnoty; srebro niewinność, piękność lub szczerość; czerwony odwagę; niebieski słodycz; zielony nadzieję; czarny smutek, ostrożność, pokorę, zniechęcenie do ludzi.

pozyskiwały. Na hełmie zwyczajnie była korona złota, ale były też hełmy bez koron, jak korony bez hełmów. Korony cesarskie, królewskie i elektorskie, książąt i niektórych panujących, miały swe właściwe postacie; równie jak tjara papieska, kapelusze i mitry prałatów. Dla marquisów, comtów (hrabiów), vidamów, vicomtów, baronow, baronetów, heroldya wymyśliła szczególne koron postacie. Różniły się one bardzo od stroju koron królewskich, mianowicie operowaniem. Dla stanu rycerskiego nie było właściwie żadnych przepisanych koron. W XIV. wieku strojono szczyt hełmu i koron w najrozmaitsze dziwolągi: sadzano tam starców kosmatych pokrytych mchem, centaurów, rogi, trąby słonia, jelenie rosochacze z dzwonkami, z liśćmi, z gruchotkami; ludzi bez rąk dziwnie ubranych, w czepeczkach albańskich; ośle uszy, konie morskie, smoki plujące ogniem i mnóstwo innych podobnych widziadeł potwornych.*) Z tego powstała potrzeba przyzwoiciéj i heraldycznie hełm ustroić. Jakoż w Niemczech mianowicie, hełm obarczony został przedewszystkiem piórami i skrzydłami, które unosiły niejako w górę godła herbowe, po większéj części te same co były na tarczy, albo też w razie zaszłéj odmiany herbowéj tarczy, wynoszono pierwotny na hełm, a dodatek lub odmianę kładziono w miejsce tego na tarczy, tak że cały herb stawał się niejako podwójnym, wyobrażając dawny i nowszy. Z hełmu roztaczają się w koło i otulają tarczę lambry *(lambrequins)* w postaci liści na jednę i drugą stronę aż do dołu wywijanych. Jest to tylko przystrojenie herbu, ale barwy tych labrów zwykle bywają stósowne do barwy tarczy i znajdujących się na niéj postaci albo do barwy hełmu. Wiele herbów mają przywilej używania bocznic, pobocznych podniesień *(support)*, w których najwięcéj anioły, ludzie w zbroi, lwy lub inne zwierzęta, a także ptaki zdają się albo unosić, albo utrzymywać na ziemi opartą tarczę. Heraldyczne przepisy dozwalają otaczać herb znakami godności, jak naprzykład orderami jakie herbowny osobiście posiada, ztąd z tyłu tarczy sterczą miecze, berła, pastorały; tarcza otulona bywa płaszczem, ztąd w około i u dołu zawieszone bywają różnych dystynkcyi ozdoby, to ordery, to wojenne rynsztunki, to naukowe narzędzia i tym podobne rozmaitości.

Przepisy heraldyczne są bardzo interesujące i obszerne; żałować nam zatém wypada, iż zbyt szczupły zakres niniejszego dziełka nie pozwala zatrzymać się nam dłużéj nad tym przedmiotem.

O blazonowaniu powiedzieliśmy już wyżéj słów kilka; tu jeszcze nadmienić wypada, że jak przepisy heraldyczne tak i sposób blazonowania nie był w Polsce znany. Ztąd też pochodzi owa gadatliwość i niejasność heraldyków naszych w opisywaniu herbów postaci. Opis podziału tarczy, postawy księżyca, miecza lub strzały przedstawia Niesieckiemu szczególną trudność, i to co heraldycznie w kilku słowach wyrazićby można, on często nie mógł w kilkunastu określić wyrazach; wikłał się, gubił się w domysłach, a częstokroć nie mogąc przyjść do końca, zamiast opisu, ograniczał się wyrażeniem: *tym kształtem jak tu widzisz*. Tymczasem język heraldyczny zachodnich krajów, mianowicie we Francyi, jest tak zwięzły, że jedném słowem n. p. *croissant* wymienia postać księżyca, co znaczy słowami Niesieckiego: *księżyc jak na nowiu, niezupełny, prosto obiema rogami do góry skierowany, barkiem do dołu.*

*) Menestrier. Heraldique.

Aby dać miarę o zwięzłości i lakoniczności heraldycznego języka, p… dajemy w języku tym opis niektórych herbów naszych:

Abdank (Habdank) De gueules à la fasce vivrée de quatre pièces d'argent.
Alexandrowicz. D'argent à deux fers de faux posés en sautoir entre deux épées brisées mises en pal et contreposées dans le point d'intersection des deux faux; le tout au naturel.
Baworowski. D'azur à un fer de dard écorné à sénestre, croisé sur le fût et fourché par le pied, soutenu d'un 8, le tout d'or.
Białynia. D'azur au fer à cheval montant d'argent, accompagné entre ses branches d'une croix patée d'or, surmontée d'une flèche empennée et montante, du second email.
Bończa. D'azur à la licorne saillante d'argent.
Bogorya. De gueules à deux phéons d'argent, centreposés en pal.
Breza. Parti de gueules et l'azur, enté en pointe d'argent.
Ciołek. D'argent au veau passant de gueules.
Czetwertyński I. De gueules à Saint-George nu d'argent, tenant une lance dont il terasse un dragon au naturel. ***Czetwertyński II.*** De gueules à deux epées d'argent, garnies de sable, posées l'une en bande, l'autre en barre, et apointées au centre d'un croissant versé, soutenu d'une étoile de six rais, le tout d'or.
Dąbrowa. D'azur au fer à cheval abaissé d'argent, surmonté, d'une croix d'or; et deux croisettes recroisettées, au pied fiché du même, sortant de chaque extremité du fer, l'une en bande et l'autre en barre.
Dębno. De gueules à la croix patée et alezée d'argent, accompagnée dans son quatrième canton d'une vivrée et alezée du même.
Doliwa. D'azur à la barre d'argent, chargée de trois roses.
Dołęga. D'azur au fer à cheval versé d'argent, sommé d'une croix patée d'or et accompagné en pointe d'une flèche du second email, le dard en bas.
Donhoff. D'argent à la hure de sanglier au naturel.
Drogosław. D'azur à une flèche empennée d'argent posant sur un demi anneau du même.
Drucki. De gueules à l'epée nue d'argent posée en pal, la pointe en bas, accostée de quatre croissants d'or, contreposés deux à deux de chaque côté de l'épée.
Drya. De gueules à la bande d'argent, chargée de trois pièces jaunes.
Garczyński. D'azur à une flèche montante empennée d'argent, mise en pal accosté de deux étoiles, de six rais et surmontée d'un croissant versé, le tout d'or.
Gieysztor. De gueules à deux moitiés a la flèche dechirée tout au long, passées en sautoir, accostée de deux étoiles.
Godziemba. De gueules au pin arraché de trois branches de sinople.
Gozdawa. De gueules à deux fleurs de lys d'argent, contreposées en pal, au pied nourri l'un dans l'autre
Grzymała. D'or au château de trois tours de gueules, ouvert en porte et coulisse du champ.
Gólcz. D'azur au chevron racourci d'or, accompagné de trois fleurs de lys.
Gryf. De gueules à un griffon d'argent.
Gutakowski. D'azur au fer à cheval versé d'argent, sommé de trois plumes d'autruche au naturel et accompagné de trois étoiles du deuxième émail, deux en chef, une en pointe.
Jastrzębiec. D'azur au fer à cheval d'or, surmonté d'une croix pattée de même.
Jelita. De gueules à trois lances, en poignée d'or, deux en sautoir le fer en haut, la troisième en pal le fer en bas.
Junosza. De gueules au bélier tranquille d'argent, sur une terrasse de sinople et du flanc duquel coule un jet de sang.
Kalinowa. De gueules à une flèche montante en pal, empennée d'argent et accostée de deux étoiles, au pied encré ou ouvert en chevron.
Karęga. Ecartelé d'argent et de vair.
Kierdeja. Parti: au premier d'azur à trois fleurs de lys d'or mises en pal; au deuxième de gueules plein.
Knut. Tiercé en pairle à trois fleurs de lys.
Kolumna. De gueules à la colonne au naturel, sommée d'une couronne à l'antique d'or. Walewskich hrabiów herb Kolumna jest odmienny: Coupé: au 1. d'or à l'aigle à deux têtes naissantes de sable, le vol étendu, couronné d'or; au 2 d'azur à la colonne d'argent, sommé d'une couronne d'or.
Komar. De gueules à la fleur … lis renversée d'argent, du pied de la quelle sort une croix pattée d'or.
Korczak. De gueules à trois fasces alezées d'argent.

Korwin. De gueules au corbeau contourné au naturel, perché sur un éscot en fasce, et tenant au bec un anneau d'or.
Kościesza. De gueules à un fer de dard croisé sur le fût, et ouvert en chevron par le pied, le tout d'argent.
Kotwicz. D'argent à la fasce de gueules.
Krzywda. D'azur au fer de cheval versé d'argent accompagné entre ses branches d'une croix patée d'or et sommé d'une croix pareille, mais imcomplète (c'est la branche de la traverse dextre qui manque.)
Łabędź. De gueules au cygne d'argent, becqué et membré d'or.
Leliwa. D'azur au croissant montant, accompagné entre ses cornes d'une étoile de six rais, le tout d'or.
Leszczyc. De gueules ou paillis, dais ou toiture de quatre montants d'argent essoré d'or.
Lis. De gueules au fer de dard croisé sur son fût de deux traverses, la supérieure moins longue que l'inférieure, le tout d'argent.
Łodzia. De gueules à la nacelle d'or posé en fasce.
Lubicz. D'azur au fer à cheval d'argent, accompagné en coeur d'une croix pattée du même, et sommé d'une croix patée aussi d'argent.
Mniszech. De gueules à sept plumes d'autruche au naturel, appointes en pile vers la pointe de l'écu.
Mier. D'argent à la bande d'arme chargée de trois étoiles d'or.
Nabram. Pallé de sable et d'argent.
Nałęcz I. (Dzierżykrajów, Morawskich i Gorzeńskich Ostrorogów.) De gueules à l'écharpe d'argent, ployée en cercle, les extremités passées en sautoir vers la pointe.
Nałęcz II. De gueules à l'écharpe d'argent mise en rond, les extremités passées en noeud vers la pointe de l'écu.
Nowina. D'azur à la cornière montante d'argent, accompagnée entre ses branches d'une épée en pal de même, garnie d'or, et la pointe aboutée dans le centre de la cornière.
Odrowąż. De gueules à un fer de dard acculé par son fût en cornière crochue, le haut d'argent.
Odyniec. De gueules à une écharpe d'argent ceintrée sur les côtés et carrée par le haut, surmontée d'une croix de même encrée à son sommet.
Ogończyk. De gueules à un fer de dard et d'argent, le fût acculé en demi-cercle.
Oksza. De gueules à une douloire en pal d'argent, le tranchant tourné vers la droite de l'écu, et emmanchée de sable.
Ostoja. De gueules à une épée en pal d'argent, la pointe en bas, garnie d'or, accostée de deux croissants de même, tourné et entourné.
Pilawa. D'azur à une triple croix imparfaite d'argent, c'est la demi-traverse à dextre qui manque.
Plater. De gueules à trois fasces d'argent, à la bande de même brochant sur le tout.
Herb Plemięcki. De gueules, la fasce d'argent accompagnée de trois roses de même.
Pobóg. D'azur au fer à cheval d'argent, sommé d'une croix patée d'or.
Pogoń. De gueules au cavalier armé d'argent tenant dans sa main droite une épée nue levée, dans sa gauche un écu de gueules chargé d'une double croix alézée d'or.
Pomian. D'or à une rencontre de buffle de sable, à l'épée d'argent en bande traversant la tête du sommet au dessons de l'oeil sénestre.
Poraj. De gueules la rose boutonnée d'argent.
Prus I. De gueules à une double croix imparfaite d'argent, c'est la branche du côté sénestre de la traverse inférieure qui manque.
Prus II. De gueules à deux faucilles sans manche et acculées d'argent, liées d'or et se croisant par les pointes, surmontées au point d'intersection d'une double croix patée incomplète du second émail, la demi-traverse inférieure à sénestre manquant.
Prus III. De gueules à un fer de faucille à dextre et à un demi fer à cheval à sénestre, joints ensemble en forme de croissant renversé, le tout d'argent et surmontés à leur point de jonction d'une double croix incomplète d'or, à laquelle manque le bras dextre de la traverse inférieure.
Przerowa. De gueules à une lance ornée de sa flamme, caronlée sur un bois éclaté au milieu, posée en bande, le tout d'or.
Radoniski. Tiercé en barre, accompagnée de deux roses.
Radwan. De gueules au gonfanon de trois pièces d'or, sommé d'une croix de même.
Rawicz. D'or à une vierge de carnation, les bras étendus et les cheveux flottants, couronnée du champ et vêtue d'argent, montant un ours passant de sable.
Rogala. Parti: Au 1er d'argent à la corne de cerf de gueules; au 2me de gueules à la corne de buffle au naturel.

Rola. De gueules à trois faux sans manches posées en pairle et aboutées en coeur d'une rose boutonnée, le tout d'argent.
Sartawski (Zeibersdorf.) Pignoné d'argent et de gueules de trois pièces.
Sas. D'azur au croissant montant, les cornes sommées de deux étoiles à six rais, le tout d'or, et accompagné d'une flèche en pal d'argent, aboutée par ses pennes au centre du croissant.
Ślepowron. D'azur au fer à cheval versé d'argent, sommé d'une croix patée de même, sur laquelle se tient un corbeau essorant de sable tenant une bague d'or dans son bec.
Sołtyk. D'or à l'aigle eployée de sable accolée d'une couronne d'or, au dextrochère armé, tenant un sabre levé et mouvant du flanc droit de l'aigle entre la couronne et le vol, le tout dargent.
Sreniawa. De gueules à une rivière ondeé et alezée, coulant en bande, et sommée d'une croix.
Starykoń. De gueules au cheval gai et passant d'argent, la queue levée, marché d'or et sanglé de sable.
Strzemie. De gueules à l'étrier d'argent.
Suchekomnaty. De gueules à la croix patée et alezée d'or, aboutée en fasce, abaissé d'un cornet de chasse de sable, lié, virolé et enguiché d'or.
Swinka. De gueules à la hure de sanglier au naturel, engloutant un bras vêtu d'azur, courbé en fasce abaissée, qui semble arracher la mâchoire inférieure.
Szalawa. D'azur à l'anneau d'or, accompagné de trois croisettes de même, posées en pairle, mouvant du cercle intérieur de l'anneau et appointées par la tête vers le coeur de l'écu.
Szeliga. De gueules au croissant montant, accompagné entre ses cornes d'une croix patée au pied fiché et abouté au cenrte du croissant, le tout d'or.
Szembek. Tranché d'azur sur gueules, à la bande d'or chargée de trois roses boutonnés du second émail et accompagnée en chef et en pointe d'une chèvre d'argent courant en bande.
Topor. De gueules à une hache d'argent emmanchée d'or, mise en pal, le tranchant tourné vers la gauche de l'écu
Trąbg. D'argent à trois cornets de chasse de sable, liés, virolés et enguichés d'or, mis en pairle et abouchés en coeur de l'écu.
Trzywdar. De gueules à trois croix patées aux pieds fichés, mises en pairle, le côté dextre de la traverse de la croix inférieure manquant, aboutées par le pied au coeur de l'écu, et accompagnées de trois étoiles une en chef, deux en pointe, le toutd'argent.
Wadwicz. De gueules parti d'un trait, à deux bars adossés d'argent.
Wieniawa. D'argent au rencontre de boufle de sable, bouclé d'or.
Wierzynkowa albo ***Łagoda.*** Coupé de gueules et d'argent.
Wczele Echiqueté d'or et de sable, ou bien aussi d'or et d'azur.
Wiśniowiecki. De gueules au croissant versé, surmonté d'une croix recroisettée et fichée au centre du croissant, accompagnée en pointe d'une étoile de six rais, le tout d'or.
Zadora. D'azur à la tête de lion alézée d'argent (quelques-uns la portent d'or) flambante de cinq flammes de gueules.
Zaremba. De vair au mur crenélé de quatres pièces, d'argent, d'ou sort un lion de sable; le mur chargé de trois pierres d'or, rangées 2 et 1.
Zbischwitz. D'azur à l'épée d'argent, mise en pal la pointe en haut, ayant une poignée en forme de croix d'or, et traversant dans son centre un croissant montant, sommé sur chaume de ses cornes d'une étoile de sept rais, le tout du dernier émail.
Zęby. De gueules à trois dents de loup d'argent mouvant du flanc sénestre de l'écu.

W Polsce, jak już wyżéj powiedzieliśmy, prawideł heraldycznych albo nie znano wcale, albo mało zwracano na nie uwagę. Forma tarczy, korony, hełmu (hełmu nawet do XV. wieku wcale nie używano, dopiero w XVI stał się powszechnym, najprzód zamknięty bokiem postawiony, w ten sposób jaki we Francyi dla nowo nobilitowanych był przepisany, potém kraciany otwarty, i wszyscy zarówno tarcze swoje nim przystrajać zaczęli), labrów, ani podnosiła ani poniżała zaszczytu klejnotu szlacheckiego. Korona złota otwarta, szlachecka, wielmożności szlacheckiéj, o trzech liściach, między któremi dwie gałki na hełmie osadzone, (korona szlachecka polska podobna bardzo koronie markizowskiéj we Francyi) była jednaka dla wszystkich; innych koron heraldyka nasza nie dopuszcza. Książęca mitra znajduje się na niektórych herbach, ale ta nie obchodzi heraldykę polską; posiadacz onéj jak dowolnie ją wziął, tak dowolnie może ją

zrzucić. Ani Tęczyńscy ani Oleśniccy w swoim czasie nie używali; perełkowéj nie znali. Wprawdzie w wielu dyplomach indygenacyi i nobilitacyi staranniéj herby opisujących jest mowa, że hełm bądź zupełnie na ciemno zamknięty, bądź bokiem na tarczy winien być stawiany, bądź bez korony, albo téż tarcza bez hełmu; ale stan rycerski tych różnic znać nie chciał. Dowolnie téż każdy przybierał formę tarczy, labry i hełmu, ubierając w nie swój klejnot podług własnego upodobania; a więc powtarzamy, herby polskie chociaż ulegały zmianom i rozradzały się w mnogie inne, prawideł jednak heraldycznych nie znały, nie miały nadwyrężeń *(brisure)* ani z powodu młodszych w rodzeństwie, ani z powodu uprawnień bękartów jakich. Przeciwnie, wbrew powszechnym heraldyki i innych krain obyczajom, były w zupełnym swoim stanie *(pleines)*, równie udzielające się bez wzruszenia i właściwe mnogim rodzinom. Herby zaś przyniesione do Polski przez cudzoziemskie rodziny miewały wprawdzie boczne podniesienia *(support)* i inne różne heraldyczne upstrzenia, ale z czasem używać takowych zaprzestały, i oprócz jednego Gulczów herbu i kilku świeżo odmienionych przy nadawaniu tytułów, odróżnień tych nie spotyka się więcéj w heraldyce polskiéj.

Na tém kończąc ten ustęp o heraldyce i herbach w ogóle, przejdźmy teraz do samych herbów w Polsce.

Ilu pisarzy heraldycznych, tyle zdań różnych o powstaniu herbów polskich. Parisius, Petra Sancta i wielu innych początek niektórych herbów polskich odnoszą w rzymsko-sarmackie wieki. Inni dowieść usiłują, że herb *Wukry* powstał za czasów Atilia i syna jego Chabe; że Lech osiadając w Gnieźnie, *Ciołkiem* się pieczętował nim wziął Orła białego za herb; że Piast do tronu powołany, wziął za herb *Kroje*, nazwawszy *Rola*, na pamiątkę, iż był rolnikiem; że herb *Tarnawa* przyszedł z wyspy Rodus od tamecznych kawalerów. Lelewel w rozprawie swojéj o Heraldyce polskiéj do herbarza Niesieckiego wydania Lipskiego, obala znów wszystkie te, jak on nazywa baśnie, i powstanie herbów polskich w bliższe przenosi czasy.

Autor ten obliczając herby z *Długosza*, *Kromera*, *Bielskiego*, *Paprockiego*, *Okolskiego*, *Kojałowicza*, *Potockiego*, *Konopackiego*, *Rutki* i *Niesieckiego*, dzieli takowe na kilka kategoryi, mianowicie:

Herby, które do czasu Piastów należą:

1, *Abdank* albo *Habdank* (wspólny 109 rodzinom). 2, *Belina* (wspólny 29 rodz.) 3, *Trzaska* czyli *Biała* albo *Lubiewa* (wspólny 48 rodz.) 4, *Białynia* (wspólny 4 rodz.) 5, *Biberstein* (wspólny 6 rodz.) 6, *Boduła*. 7, *Bogorya* (wspólny 12 rodz.) 8, *Bolda*, w akcie Horodelskim można czytać *Kolda* albo *Rolda*, zdaje się być herb *Bełty* a może *Boduła*. 9, *Cholewa* czyli *Klamry* (wsp. 22 rodz.) 10, *Ciołek* (wsp. 28 rodz.) 11, *Czerwnia* czy *Czewnia*. 12, *Dąbrowa* (wspólny 34 rodz.) 13, *Dambrawa Altera*, odróżnia od poprzedniéj Kromer, zapewne to *Lubicz*. 14, *Dębno* (wsp. 18 rodz.) 15, *Dołęga* (wsp. 75 rodz.) 16, *Doliwa* (wsp. 52 rodz.) 17, *Drya* czyli *Mutina* (wsp. 27 rodz.) 18, *Działosza* (wsp. 11 rodz.) 19, *Godziemba* czyli *Godziąba* (wsp. 32 rodz.) 20, *Gozdawa* (wsp. 80 rodz.) 21, *Grabie* (wsp. 23 rodz.) 22, *Gryf* czyli *Swoboda* (wsp. 68 rodz.) 23, *Grzymała* (wsp. 78 rodz.) 24, *Hołobok* czyli *Ołobok* (wsp. 8 rodz.) 25, *Janina* (wsp. 53 rodz.) 26, *Jastrzębiec* czyli *Bolesty*, *Boleszczyc*, *Nagora*, *Kaniowa*, *Kubdrowa* (wsp. 349 rodz.) 27, *Jednorożec*, u Kromera to samo co *Bończa*. 28, *Jelita*

czyli *Koźle rogi* (wsp. 123 rodz.) 29, *Junosza* (wsp. 123 rodz.) 30, *Kopasina* czy *Kopaczina* (wsp. 2 rodz.) 31, *Korab* (wsp. 89 rodz.) 32, *Korczak* czyli *Korciak* albo *Wręby* (wsp. 122 rodz.) 33, *Kościesza* albo *Strugania* (wsp. 85 rodz.) 34, *Kosy*. 35, *Kot* czyli *Morski kot*. 36, *Kroje* albo *Rola* (wsp. 73 rodz.) 37, *Krzywda* (wsp. 15 rodz.) 38, *Łabędź* czyli *Skrzyński* (wsp. 102 rodz.) 39, *Łada* czyli *Lada* (wsp. 35 rodz.) 40, *Larisa* (wsp. 5 rodz.) 41, *Leliwa* (wsp. 133 rodz.) 42, *Leszczyc* czyli *Laski* albo *Bróg* (wsp. 54 rodz.) 43, *Łodzia (navis)* (wsp. 75 rodz.) 44, *Lis* czyli *Murra* (wsp. 84 rodz.) 45, *Lubicz* (wsp. 189 rodz.) 46, *Łzawa*. 47, *Mądrotski* (wsp. 3 rodz.) 48, *Muskata*. 49, *Nałęcz* czyli *Nałonie (fascia)* (wsp. 173 rodz.) 50, *Napiwon* czyli *Napiwie*. 51, *Nieczuja* (wsp. 49 rodz.) 52, *Niesobia* (wsp. 11 rodz.) 53, *Nowina* czyli *Złotogoleńczyk* albo *Wojna* (wsp. 41 rodz.) 54, *Odrowąż* (wsp. 60 rodz.) 55, *Ogoń* czyli *Ogończyk* albo *Pogończyk* czyli *Powoła* (wsp. 104 rodz.) 56, *Oksza* (wsp. 27 rodz.) 57, *Orla* czyli *Szaszor* (wsp. 17 rodz.) 58, *Osmaróg* czyli *Osmarogi* albo *Gieralt* (wsp. 11 rodz.) 59, *Osorya* czyli *Starża* albo *Poświst* (wsp. 17 rodz.) 60, *Ostoja* (wsp. 131 rodz.) 61, *Ostrzew* czyli *Czelepele* czy *Cielepele* albo *Pień* (wsp. 4 rodz.) 62, *Paprzyca* czyli *Kaszuba* (wsp. 24 rodz.) 63, *Pilawa* (wsp. 30 rodz.) 64, *Pobóg* czyli *Pobodze* albo *Poboże* (wsp. 93 rodz.) 65, *Pogonia* czyli *Pogoń*. 66, *Półkoziec* czyli *Półkozia* (wsp. 57 rodz.) 67, *Pomian* (wsp. 75 rodz.) 68, *Poraj* czyli *Róża* (wspólny 131 rodz.) 69, *Prawdzic* czyli *Prawda* (wsp. 121 rodz.) 70, *Prus I.* czyli *Turzyna* (wsp. 73 rodz.) 71, *Prus II.* albo *Nawilski* czyli *Wilczekosy* (wsp. 22 rodz.) 72, *Prus III.* albo *Nagody* (wsp. 56 rodz.) 73, *Przegonia* czyli *Przeginia* (wsp. 14 rodz.) 74, *Radwan* (wsp. 95 rodz.) 75, *Rawicz* czyli *Rawa* (wsp. 127 rodz.) 76, *Roch I.* czyli *Kolumna* inaczéj *Ruchaba* (wsp. 29 rodz.) 77, *Rogala* (wsp. 77 rodz.) 78, *Słońce* czyli *Maszkowski*. 79, *Sokoła* (wsp. 4 rodz.) 80, *Strzeniawa* albo *Sreniawa* (wsp. 59 rodz.) 81, *Starykoń (antiqui caballi)* czyli *Starza* albo *Zaprzaniec* (wsp. 14 rodz.) 82, *Strzemie (strepa)* czyli *Lawsowa* (wsp. 41 rodz.) 83, *Sulima (Slomff)* (wsp. 58 rodz.) 84, *Świnka (porcaria, sus)* (wsp. 8 rodz.) 85, *Syrokomla* (wsp. 37 rodz.) 86, *Szeliga* (wsp. 45 rodz.) 87, *Topacz* albo *Kopacz* (wsp. 18 rodz.) 88, *Topor (bipennis)* czyli *Starza* (wspólny 111 rodz.) 89, *Trąby* (wsp. 56 rodz.) 90, *Trzaska* czyli *Biała* albo *Lubiewa* (wsp. 48 rodz.) 91, *Wadwicz* (wsp. 11 rodz.) 92, *Warnta* czyli *Rak* (wsp. 6 rodz.) 93, *Wąż* czyli *Wężyk* (wsp. 33 rodz.) 94, *Wczele* czyli *Łebno* (wsp. 27 rodz.) 95, *Wieniawa* czyli *Persztен* (wsp. 32 rodz.) 96, *Wieruszowa* (wspólny 10 rodz.) 97, *Zabawa* (wsp. 7 rodz.) 98, *Zadora* czyli *Płomień* albo *Płomieńczyk* (wsp. 26 rodz.) 99, *Zagłoba* czyli *Zagroba* (wspólny 18 rodz.) 100, *Zaremba* (wsp. 22 rodz.) 101, *Zerwikaptur* (wsp. 2 rodz.) 102, *Zgraja*. 103, *Złotogoleńczyk*.

Z tych niektóre odnoszą się do czasów przedchrześciańskich, a mianowicie: *Kroje*, *Topór*, *Podkowa*, *Boleszczyc (Jastrzębiec)*, *Srzeniawa*, *Ciołek*, *Gryf*. Z chrześciaństwem za Mieczysława, po roku 965 *Odrowąż*, *Nałęcz*, *Poraj*, do Polski weszły. Za Bolesława Chrobrego wzięły początek: *Janina*, *Pobóg*, *Strzemie*, *Trzaska;* potém *Półkoziec*, *Kosy* 1040. Za Kazimierza: *Sokoła*, *Zagłoba;* a *Lis* 1057. Za Bolesława Śmiałego: *Cholewa*, *Kopasina*, *Belina*, *Bogorya*, *Ostoja*, *Owada*, *Radwan*, a 1072 *Kościesza*. Za Władysława Hermana około 1080 występuje: *Starykoń*, a potem *Gozdawa*, *Leliwa*, *Nieczuja*, *Pokora*. Krzywoustego panowanie powiększyło znacznie liczbę herbów: 1103 *Wczele* i *Oksza*, 1109 *Ołobok*, *Rogala*, do nich przybył *Rawicz* i *Łabędź*, a różnemi czasy powstały wtedy: *Dołęga*, *Działosza*, *Napiwon*, *Nowina*, *Prawdzic*, *Ogończyk*, *Przerowa*, *Wadwicz*, *Płomieńczyk* albo *Zadora*, *Zerwikaptur*, nareszcie 1120 *Łodzia*, 1129 *Grzymała*. Za Kędzierzawego 1148 *Świnka*, 1166 *Piława*. Za Kazimierza Sprawiedliwego 1190 *Lubicz*. Za Leszka Białego 1207 *Baryczko*, około 1220 zamiana *Beliny* na *Łzawę*, a 1224 *Korwina* na *Ślepowron*. Za Bolesława Wstydliwego ukazały się 1238 *Roch*, 1243 *Dębno*, 1248 *Łada*. Za Leszka Czarnego *Paprzyca*, *Korczak*, *Drzewica*, *Szeliga*, potém 1295 *Ratuld*, a za Wacława 1300 *Grabie*. Za Łokietka roku 1306 *Wąż*, potém *Biberstejn*, *Syrokomla*, 1330 *Amadej*, *Lewart*, 1331 *Półkozic* zamieniono na *Jelitę*, 1332 *Boleszczyc*, *Jastrzębiec* na *Białynią*. Za Kazimierza Wielkiego *Łagoda*, *Mieszaniec*, *Starykoń* potwierdzono. Za Ludwika: *Kierdej*, *Topacz*, *Herburt*. Za Jagiełły albo mało co pierwéj: *Pomian*, *Wierzbna*, *Zgraja*, *Korzbok*, *Paparona*, *Bożezdarz*.

Herby z czasów Jagiellońskich: 1, *Alabanda* czyli *Alabant*, *Albaland*, 2, *Amadej*. 3, *Belty* (wspólny 4 rodzinom). 4, *Bojcza* czyli *Modrela*. 5, *Bończa* albo *Bujncza* (wsp. 48 rodz.) 6, *Bożawola* (wsp. 7 rodz.) 7, *Brochwicz* (wsp. 49 rodz.) 8, *Brodzic* (wsp. 12 rodz.) 9, *Cielątkowa*. 10, *Drogomir* (wsp. 6 rodz.) 11, *Drogosław* (wsp. 11 rodz.) 12, *Drzewica* (wsp. 11 rodz.) 13, *Glaubicz* (wsp. 3 rodz.) 14, *Gryzina*. 15, *Helm*. 16, *Herburt* czyli *Herburtowa* albo *Pawsza* (wsp. 5 rodz.) 17, *Jasieńczyk* albo *Klucz* (wsp. 35 rodz.) 18, *Jezierza* (wsp. 10 rodz.) 19, *Kierdej*. 20, *Kownia* (wsp. 6 rodz.) 21, *Kornic* czyli *Bies* (wsp. 10 rodz.) 22, *Korwin* (wsp. 20 rodz.) 23, *Korzbog* albo *Korczbog* (wsp. 10 rodz.) 24, *Kotwicz* czyli *Kotficz* (wspólny 26 rodz.) 25, *Lewart (leopardus)* czyli *Walny* (wsp. 9 rodz.) 26, *Mora* (wsp. 10 rodz.) 27, *Nabram* czy *Abram* albo *Valdorf*. 28, Niezgoda (wsp. 5 rodz.) 29, *Oliva* (wsp. kilku rodz.) 30, *Paparona* (*Parta Roma*) czyli *Budzisz* (wspólny 7 rodz.) 31, *Pnieinia* (wsp. 5 rodz.) 32, *Pokora*. 33, *Przerowa* (wsp. 10 rodz.) 34, *Przosna* albo *Prośnia* (wsp. 3 rodz.) 35, *Przyjaciel* (wsp. 18 rodz.) 36, *Puchała* (wsp. 5 rodz.) 37, *Ramult*. 38, *Ratuld*. 39, *Roch II.* i *III.* czyli *Skała łomana* (wspólny kilku rodz.) 40, *Rownia* czyli *Pachołowiecki*. 41, *Rudnica* czyli *Następ* (wsp. 4 rodz.) 42, *Sas* (wsp. 76 rodz.) 43, *Slepowron* (wsp. 108 rodz.) 44, *Sternberg* (wsp. 5 rodz.) 45, *Strumberg* czyli *Schamberk* albo *Kotwica*. 46, *Suchekomnaty* (wsp. 17 rodz.) 47, *Świeńczyc* (wsp. 5 rodz.) 48, *Świerczek* (wsp. 8 rodz.) 49, *Tarnawa* (wspólny 18 rodz.) 50. *Tępa podkowa* (wsp. 10 rodz.) 51, *Trzywdar* (wsp. 6 rodz.) 52, *Wierzynkowa* czyli *Łagoda*. 53, *Wukry* czyli *Chabe* albo *Edyle* (wsp. 6 rodz.)

Herby, które przybyły z Włoch, Węgier, a najwięcéj z Niemiec lub nadane od królów polskich od roku 1441 aż do roku unii Lubelskiéj: 1, *Bożezdarz* (Szwarc.) 2, *Dąb* 1518 (wspólny 4 rodzinom). 3, *Dongiel*. 4, *Dęboróg*. 5, *Geschaw* 1555. 6, *Kietlicz I.* 7, *Kietlicz II.* 8, *Kizinek I.* 9, *Kizinek II.* 10, *Krupka* 1515. 11, *Kruszowski*. 12, *Mniszech*. 13, *Murdelio* 1444 (wsp. 9 rodz.) 14, *Prowana* 1557. 15, *Przestrzał* 1569 (wsp. 5 rodz.) 16, *Radoniski*. 17, *Samson* czyli *Watta* (wsp. kilku rodz.) 18, *Schilling* 1543. 19, *Srocznik* czyli *Rochcicki*. 20, *Stankar* 1569. 21, *Taczała* (wsp. 4 rodz.) 22, *Wierzbna* (wsp. 5 rodz.) 23, *Wieże* (wsp. 5 rodz.) i 24, *Zetynian* czyli *Guezy*.

Herby prowincyi Pruskiéj: 1, *Aurszwald*. 2, *Bąkowski* czyli *Ryś*. 3, *Bartliński* (Nieczuła). 4, *Bartsch* czyli *Barszcz*. 5, *Bażeński*. 6, *Benn*. 7, *Białoskórski*. 8, *Blankenstein*. 9, *Bodek*. 10, *Borski*. 11, *Brandys*. 12, *Brant*. 13,

Cema czyli *Czema*. 14, *Vindicta* czyli *Zemście, Pomście (Wczele)*. 15, *Chomąto*. 16, *Cietrzew*. 17, *Cyrembery*. 18, *Czarliński*. 19, *Czeszewski*. 20, *Dąbrowski*. 21, *Dantyszek*. 22, *Dargolewski*. 23, *Dębicz*. 24, *Dobenek*. 25, *Doręgowski*. 26, *Drangwitz*. 27, *Eilemberg*. 28, *Elśnic* czyli *Oleśnic*. 29, *Elżanowski*. 30, *Engelke*. 31, *Epinger*. 32, *Estken* czyli *Estko*. 33, *Folkenhau*. 34, *Ferber*. 35, *Fogelveder*. 36, *Frącki* (Nieczuja). 37, *Gabelentz*. 38, *Garczyński* (Cholewa). 39, *Gissa*. 40, *Gołembiowski*. 41, *Gołocki*. 42, *Goszyński*. 43, *Greben*. 44, *Gretz*. 45, *Gulcz*. 46, *Guldenstern*. 47, *Haubicki*. 48, *Hosius*. 49, *Jeż* (wspólny 4 rodzinom). 50, *Kizinek II*. 51, *Kleinfeld*. 52, *Knut*. 53, *Kojen*. 54, *Konopacki* (odwaga). 55, *Kopycki*. 56, *Kos* (wspólny 7 rodz.) 57, *Koziczkowski*. 58, *Kozłowski*. 59, *à Kreutzen*. 60, *Krok*. 61, *Krokowski*. 62, *Kromer*. 63, *Kryger*. 64, *Leski* (Gończy). 65, *Lettaw*. 66, *Lictfus*. 67, *Lichtyan*. 68, *Linda*. 69, *Lubocki*. 70, *Luziński*. 71, *Luzyański*. 72, *Machwicz*. 73, *Melcyan*. 74, *Meldryński*. 75, *Michorowski*. 76, *Mortęski*. 77, *Mściszewski*. 78, *Pfeilsdorf*. 79, *Pierzcha* czyli *Perka*. 80, *Plemięcki*. 81, *Podjaski*. 82, *Poronia* (wsp. 2 rodz.) 83, *Prątnicki*. 84, *Prejten*. 85, *Przebendowski*. 86, *Przewoski*. 87, *Pudwels*. 88, *Rappe*. 89, *Rautenberg*. 90, *Rembowski*. 91, *Ridger*. 92, *Rokosz* (Hibrida). 93, *Rubach*. 94, *Sartawski* (Zeibersdorf). 95, *Schwerin*. 96, *Szarliński*. 97, *Szembek*. 98, *Szwarcwald*. 99, *Szynewski*. 100, *Trestka*. 101, *Troska*. 102, *Tuszyński*. 103, *Wasdrot*. 104, *Wedelse* czyli *Wedelszteda*. 105, *Welher* (Pomorzanin, Skarzyna). 106, *Wesoła*. 107, *Wilczewski* (Trzy radła). 108, *Zakrzewski*. 109, *Zabendowski*. 110, *Zbischwitz*. 111, *Zukowski*.

Herby litewskie i ruskie: 1, *Akszak* czyli *Kara* albo *Obrona*. 2, *Alexandrowicz*. 3, *Ancuta*. 4, *Baryczka*. 5, *Bajbura*. 6, *Bawol* albo *Głowa bawola* (wsp. 3 rodz.) 7, *Bielikowicz*. 8, *Bokij*. 9, *Borejko*. 10, *Bratkowski*. 11, *Bronic* czyli *Irlee*. 12, *Brzuska*. 13, *Chalecki*. 14, *Charytonowicz*. 15, *Chodkiewicz*. 16, *Chocimirski*. 17, *Chrynicki*. 18, *Czetwertyński*. 19, *Dederkało*. 20, *Denis*. 21, *Drobysz*. 22, *Drucki*. 23, *Dulicz*. 24, *Giejsz*. 25, *Giejsztor*, 26, *Ginwił*. 27, *Gliński*. 28, *Helt* czyli *Starza*. 29, *Hippocentaur*. 30, *Hołowiński* czyli *Kostrowiec*. 31, *Hołownia*. 32, *Hurko* czyli *Haki*. 33, *Hutor* czyli *Kotwica*. 34, *Ilgowski*. 35, *Isiora*. 36, *Iwanicki*. 37, *Jacyna*. 38, *Jasieniecki*. 39, *Jełowicki*. 40, *Junczuk*. 41, *Juracha*. 42, *Kalinowa*. 43, *Kałuszowski*. 44, *Karega*. 45, *Karp* czyli *Trzy gwiazdy*. 46, *Kirkor*. 47, *Kisiel*. 48, *Krzycki (Kita)*. 49, *Kliński*. 50, *Klucz* czyli *Jasieńczyk* albo *Obuchowicz*. 51, *Kmiecic* czyli *Radzic*. 52, *Kmita* czyli *Chorągwie*. 53, *Kołki* albo *Topor*. 54, *Kołodyn*. 55, *Kołontaj* czyli *Kotwica*. 56, *Komar*. 57, *Komoniaka*. 58, *Korejwa* czyli *Kusza*. 59, *Kornic* czyli *Bies* (wsp. 10 rodzinom). 60, *Korsak*. 61, *Koryzna*. 62, *Koziel*. 63, *Kozika (Zkrzyżlak)*. 64, *Krokwa*. 65, *Kroszyński*. 66, *Kruniewicz*. 67, *Kryszpin*. 68, *Krzyczewski*. 69, *Krzyż* albo *Krucym**). 70, *Kuniglis*. 71, *Kurcz*. 72, *Lacki*. 73, *Limont*. 74, *Liniewski*. 75, *Łopat* czyli *Abszlang*. 76, *Łosiatyński*. 77, *Łuk* (wsp. 8 rodz.) 78, *Łukocz*. 79, *Massalski* (wsp. 5 rodz.) 80, *Męk*. 81, *Mier*. 82, *Mikulicz*. 83, *Mikuliński*. 84, *Mogiła* (wsp. 12 rodz.) 85, *Nalewka*. 86, *Natarcz*. 87, *Newlin*. 88, *Nowicki*. 89, *Odyniec*. 90, *Ogiński*. 91, *Okmiński*. 92, *Okuń*. 93, *Olszewski*. 94, *Ostrogski*. 95, *Ostrożęcki*. 96, *Oszczewski*. 97, *Pelikan*. 98, *Pielesz* (wsp. 5 rodz.) 99, *Pietyróg* (wsp. 4 rodz.) 100, *Pogoń* czyli *Pogonia*. 101, *Postolski*. 102, *Późniak*. 103, *Pypka*. 104, *Radoszyński*. 105, *Rozmiar*. 106, *Różyński*. 107, *Rubiesz* (wsp. 3 rodz.) 108, *Rudecki*.

*) Wizerunku tego herbu nie daje Niesiecki; opisał go tylko. Opisy herbów nieznajdujących się w rysunkach, podajemy pod familiami w porządku alfabetycznym.

109, *Rustejko (Trąby)*. 110, *Scypio*. 111, *Siekierz* (wspólny 4 rodz.) 112, *Sielawa*. 113, *Sieniuta*. 114, *Ślepowron* czy *Śnieporod*. 115, *Slizien*. 116, *Słoń*. 117, *Stołobot*. 118. *Suszyński*. 119, *Swiszczewski*. 120, *Szaława* (wsp. 6 rodz.) 121, *Szaszkiewicz*. 122, *Szczeptycki*. 123, *Terebesz*. 124, *Trąby (Rustejko)*. 125, *Ulanicki*. 126, *Waga* (wsp. 3 rodz.) 127, *Waskiewicz*. 128, *Wiśniowiezki*. 129, *Wojejko*. 130, *Wyszopolski*. 131, *Zatajony miesiąc (Domaradzki)*. 132, *Zet*. 133, *Zdzitowiecki*. 134, *Zienowicz*. 135, *Zmudzki*. 136, *Zyzemski*. — Litewskie i ruskie herby rozpłodziły się najbardziéj za Zygmunta Augusta i w bliskich potém latach. Z wyliczonych wyżéj herbów przypada dziewięćdziesiąt na Litwę, a blisko pięćdziesiąt na województwa ruskie. Liczba ta znacznie powiększoną została wziętemi z Polski herbami na zjeździe Horodelskim 1413 i unii Lubelskiéj 1569 roku.

Ostatnie w Rzeczypospolitéj herbów przybytki: 1, *Achinger* r. 1593. 2, *Alemani* 1576. 3, *Andrault de Buy* 1658. 4, *Arcemberski* 1630. 5, *Bekiesz* około 1510. 6, *Berzewicz* około 1580. 7, *Betman* około 1558. 8, *Białogłowski* 1600. 9, *Białokurowicz*. 10, *Blumberg* (Inflancki 1558.) 11, *Bombek*. 12, *Breza*. 13, *Bronikowski*. 14, *Butler* 1627. 15, *Czarnecki* (z Węgier) 1618. 16, *Czeski* 1589. 17, *Desier* 1729. 18, *Dołszkiewicz* 1661. 19, *Donhof* (Inflancki) 1558. 20, *Dziuli* 1676. 21, *Farensbach* (Inflancki) 1558. 22, *Fleming* (Inflancki) 1558. 23, *Gersztorf* 1636. 24, *Glower* 1725. 25, *Guldenbalk* (Inflancki) 1558. 26, *Heidensztein* 1585. 27, *Kampenhausen* (Inflancki) 1558. 28, *Kantakuzen*. 29, *Kleszczyński* (Gryf.) 30, *Kozieł*. 31, *Kruzer* 1689. 32, *Kur* (wsp. 3 rodz.) 33, *Mochyła* 1629. 34, *Morykoni* 1676. 35, *Muryson* czyli *Murzynowa* 1677. 36, *Nosadyni* 1673. 37, *Pachołowiecki* 1581. 38, *Peretyakowicz* 1659. 39, *Pernus*. 40, *Plater* (Inflancki) 1558. 41, *Polota* 1581. 42, *Raes* 1642. 43, *Rarowski* czyli *Ror* 1570. 44, *Renard* 1726. 45, *Rotermund* 1596. 46, *Salamandra* (wsp. 4 rodz.) około 1628. 47. *Schampach* około 1628. 48, *Schlichting*. 49, *Sołtyk*. 50, *Stojeński (Kotwica)* 1591. 51, *Trach* (wsp. 4 rodz.) 1580. 52, *Trzy buławy* około 1580. 53, *Walbach* 1569. 54, *Waxman* 1569. 55, *Weselini* 1576. 56, *Wizemberg*. 57, *Władysławski* 1609. 58, *Wolf* (Inflancki) 1528. 59, *Wyszogota* (wsp. 3 rodz.)*)

Przejdźmy teraz do opisania herbów Królestwa i Litwy, a także biskupstw, ziem i województw,**) nadmieniając, że jak o początkach klejnotów szlacheckich tak o początkach i tych herbów nic pewnego powiedzieć nie możemy.

Herb królestwa polskiego: w polu czerwonem orzeł biały w koronie, głową w bok prawy obrócony, a dziób otwarty, język wywieszony, nogi i skrzydła rozciągnione; na piersiach jego tarcza, na któréj herb własny panującego króla. (1) ***)

Herb Wielkiego księstwa Litewskiego: w polu czerwonem mąż zbrojny w szyszaku, z mieczem do cięcia zaniesionym na białym koniu; siodło na nim i czaprak czerwony aż do kopyt wiszący z trojaką złotą frendzlą. (2)

*) Lelewel niesłusznie zalicza herb *Wyszogota* do liczby ostatnich w Rzeczypospolitéj herbów. Herb ten znany już był za czasów Jagiellońskich, jak to widać z pieczęci z tym herbem wyciśniętéj na akcie sejmu Sieradzkiego w r. 1432 zapewniającym tron starszemu Władysława synowi. *(Metryka koronna w archiwum Warszawskiem.)* Odcisk pieczęci téj znajduje się w posiadaniu Konstantego Zakrzewskiego, znanego w piśmiennictwie naszém.

**) Nie pomieszczamy tych herbów rysunku każdego z osobna, ale zebrawszy je wszystkie razem, podajemy w formie winiety na karcie tytułowéj herbów.

***) Pod liczbą odnośną, znajduje się w rysunku herb na karcie tytułowéj herbów.

Herb kapituły arcybisk. gnieźnieńskiéj: w polu błękitnem trzy lilie białe na kształt Gozdawy. (3)

Herb kapituły arcybisk. lwowskiéj: najświętsza Panna Marya w koronie w jednéj ręce dziecię Jezus, w drugiéj berło trzymająca, stoi na księżycu rogatym, pod którym lew leży. (4)

Herb kapituły krakowskiéj: w polu białem trzy korony złote. (5)

Herb kapituły kujawskiéj: w polu żółtem (złote) Najświętsza Panna Marya, w prawéj ręce Pana Jezusa w lewéj berło trzymająca; pod nogami księżyc. (6)

Herb kapituły poznańskiéj: św. Piotr z dwoma kluczami. (7)

Herb kapituły wileńskiej: ten sam co kapituły krakowskiéj. (5)

Herb kapituły płockiéj: Matka Boska z Panem Jezusem na ręku, w prawą stronę tarczy twarzą obrócona. (8)

Herb kapituły warmińskiéj: na tarczy na pół rozdzielonéj brama o trzech wieżach, z których średnia wyższa; w bramie krata w górę zwiedziona; w drugiéj części tarczy pół krzyża; nad bramą (rozumiem raczéj nad tarczą) mitra papiezka. (9)

Herb kapit. łuckiéj: tego herbu nie opisał *Niesiecki*. Jest to jak zdaje się, jeden z apostołów, który w dwóch ręku przed sobą trzyma krzyż, z rozkrzyżowanym Chrystusem. (10)

Herb kapituły przemysłskiéj: św. Jan Chrzciciel. (11)

Herb kapit. żmudzkiéj: ten sam co kapituły krakowskiéj. (4)

Herb kapit. chełmińskiéj: przez całą tarczę krzyż. (12)

Herb kapit. chełmskiéj: dwunastu apostołów. (13)

Herb kapit. kijowskiéj: św. Zofia. (14)

Herb kapit. kamienieckiéj: śś. apostołowie Piotr i Paweł. (15)

Herb kapit. smoleńskiéj: ten sam co krakowskiéj. (5)

Herb województwa krakowskiego: w polu czerwonem orzeł biały ze złotą na głowie koroną i złotemi na skrzydłach pręgami. (16)

Herb ziemi sądeckiéj: tarcza przedzielona, z jednéj strony trzy strefy żółte i trzy czerwone na przemianę ułożone, z drugiéj dziewięć gwiazd w trzech rzędach w polu czerwonem. (17).

Herb ziemi zatorskiéj: w czerwonem polu orzeł biały z literą Z na piersiach. (18)

Herb ziemi oświecimskiéj: w polu błękitnem orzeł czerwony z literą W. (18)

Herb województwa poznańskiego: w polu czerwonem orzeł biały. (18)

Herb wojew. wileńskiego: pogoń litewska. (19)

Herb wojew. sandomirskiego: na tarczy przedzielonéj z jednéj strony dziewięć gwiazd, z drugiéj trzy czerwone strefy w polu białem. (17)

Herb wojew. kaliskiego: herb Wieniawa to jest: głowa żubrza w koronie z pierścieniem przez nozdrza, na polu w szachownicę z kolorów białego i czerwonego. (20)

Herb wojew. trockiego: pogoń w czerwonem polu. (19)

Herb wojew. sieradzkiego: pół orła czarnego w czerwonem polu i pół lwa czarnego w żółtem polu, grzbietami z sobą zrośniętych, pod złotą koroną. (21)

Herb ziemi wieluńskiéj: baranek biały z chorągiewką, z krzyżem i kielichem, do którego strumień krwi z piersi baranka wpada. (22)

Herb wojew. łęczyckiego: poł lwa czerwonego w białem polu i pół orła białego w czerwonem polu, grzbietami do siebie obróceni i koroną przykryci. (21)

Herb starostwa żmudzkiego: niedźwiedź czarny z białą obrożą na tylnych łapach wspięty w polu czerwonem. (19)

Herb wojew. brzesko-kijowskiego: w żółtem polu pół orła białego i pół lwa czarnego, pod koroną. (21)

Herb wojew. kijowskiego: w polu czerwonem aniół z dobytym w ręku mieczem. (24)
Na drugiéj tarczy w białem polu niedźwiedź, którego lewa łapa do góry podniesiona. (25)

Herb. wojew. inowrocławskiego: taki sam jak wojew. brzeskiego (21)
Na drugiéj zaś tarczy głowa ludzka w czerwonem polu spodem jedna korona, a druga na głowie, z któréj dwa bawole wychodzą rogi. (26)

Herb wojew. ruskiego: w polu błękitnem lew w złotéj koronie, spinający się łapami na skałę. (27)

Herb ziemi halickiéj: kawka czarna w koronie złotéj w polu białem. (28)

Herb ziemi przemysłskiéj: w polu błękitnem orzeł o 2 głowach, które jedna otacza korona. (29)

Herb ziemi chełmskiéj: w polu zielonem niedźwiedź biały między trzema drzewami. (30)

Herb ziemi żydaczewskiéj: w polu błękitnem trzy lwy młode. (31)

Herb wojew. wołyńskiego: krzyż biały w polu czerwonem, na nim tarcza, na któréj orzeł biały. (32)

Herb wojew. podolskiego: w polu białem słońce złote. (33)

Herb wojew. smoleńskiego: w polu czarnem chorągiew czerwona do laski złotéj przytwierdzona. (34)

Herb wojew. lubelskiego: w polu czerwonem jeleń biały rogaty z koroną na szyi. (35)

Herb wojew. połockiego: pogoń w białem polu. (19)

Herb wojew. bełzkiego: w polu czerwonem gryf biały w złotéj koronie ze skrzydłami i łapami podniesionemi do góry. (36)

Herb wojew. nowogrodzkiego: z jednéj strony aniół czarny w czerwonem polu, z drugiéj pogoń. (19)

Herb wojew. płockiego: w polu czerwonem orzeł czarny z literą P. na piersiach. (18)

Herb wojew. witebskiego: pogoń złota w polu czerwonem. (19)

Herb w. mazowieckiego: w polu czerwonem orzeł biały bez korony. (18)

Herb ziemi wizkiéj: pół niedźwiedzia czarnego i pół orła czerwonego, grzbietami do siebie w takiéj postawie jak ma wojew. sieradzkie. (21)

Herb wojew. podlaskiego: pogoń litewska na jednéj orzeł biały bez korony w polu czerwonem na drugiéj tarczy. (18)

Herb wojew. rawskiego: w polu czerwonem orzeł czarny z literą R. na piersiach. (18)

Herb w. brześciańskiego: w polu czerwonem pogoń błękitnéj barwy. (19)

Herb wojew. chełmińskiego: w białem polu orzeł czarny z koroną na szyi, z prawego skrzydła wystająca ręka człowieka zbrojnego, trzyma miecz nad głową do cięcia zamierzony. (36)

Herb wojew. mścisławowskiego: pogoń w czerwonem polu na złotéj chorągwi. (19)

Herb wojew. malborskiego: taki sam jak wojew. chełmińskiego. (37)

Herb wojew. bracławskiego: w polu czerwonem krzyż kawalerski, mający w środku tarczę błękitną z półksiężycem. (37)

Herb wojew. pomorskiego: w białem polu gryf czarny w koronie ze złotemi szponami. (39)

Herb wojew. mińskiego: pogoń cielistéj barwy w czerwonem polu na żółtéj chorągwi. (19)

Herb wojew. inflantskiego: w czerwonem polu gryf biały z koroną na głowie (39) z dwoma splecionemi głoskami S A na piersiach.

Herb w. czernichowskiego: orzeł o dwóch głowach pod jedną koroną. (28)

Pieczęcie koronne i litewskie.

Najdawniejsze pieczęcie polskie są majestatyczne. Przedstawiają one z jednéj strony herb koronny z drugiéj wizerunek króla. Pierwszą pieczęć majestatyczną miał kazać sporządzić król Przemysław po koronacyi swojéj. Na jednéj stronie wyobrażać miała króla na majestacie z napisami: Segillum Premislai Polonorum regis et ducis Pomeraniae, po drugiéj orzeł z napisem: Reddidit ipse suis victricia signa Polonis.

Od Jagiełłów czy też za Łokietka, używane były w kancellaryi królewskiéj tak w koronie, jak w Litwie dwojakie pieczęcie, większa i mniejsza, różniąc się istotnie tylko wielkością; większe mieli kanclerze, mniejsze podkanclerze. Na koronnych pieczęciach wyryty jest orzeł polski mający na piersiach tarczę z rodzinnym panującego króla herbem; w otoku herby wielkiego księstwa litewskiego i innych księstw i prowincyi do rzeczypospolitéj należących, w około tych wypisane imie i tytuł pełny króla.

Litewskie pieczęcie przedstawiają pogoń z mitrą wielkoksiążęcą, nad nią orzeł z koroną, na tarczach pobocznych cyfra i herb króla, a w około wypisane imie i tytuł pełny królewski.

Wszystkie pisma w imieniu króla i w sprawach publicznych wydawane jak to przywileje, dyplomaty, uniwersały, dekreta sądów relacyjnych i asesorskich i t. p. wychodziły pod jedną z tych dwóch pieczęci, w Koronie pod koronną, w Litwie pod litewską.

W sprawach, które król samowolnie mógł rozstrzygać, używano tylko gabinetowéj czyli pokojowéj pieczęci, którą wyciskał sekretarz gabinetowy. Pieczęcie gabinetowe, mają w czterech podzielonych polach na krzyż herby koronne i litewskie, w środku herb panującego króla uwieńczony koroną, w okręgu wypisane imie i tytuły królewskie. Pieczęć gabinetową Stanisława Augusta opasują prócz tego jeszcze wstęgi orła białego i św. Stanisława. Listy i pisma królewskie zupełnie prywatne pieczętowano zazwyczaj sygnetową pieczęcią królewską, która różniła się od gabinetowéj tém tylko, że była mniejszą; używali téj także królewicze.

Pieczęcie sygnetowe lub gabinetowe nie mogły w żadnym razie zastępować pieczęci koronnych i litewskich, które wyciskać na pismach królewskich, w sprawach publicznych mieli wyłączne prawo kanclerze. Zastrzegano to nawet wyraźnie w prawach i pactach konwentach. Jedynie Janowi Sobieskiemu pozwolono z powodu odłożonéj koronacyi, używać tymczasem pieczęci gabinetowéj w miejsce koronnéj lub litewskiéj, która jednak odmienną była od zwyczajnych gabinetowych, i ta zawsze była pod strażą kanclerza.

Godności i urzędy senatorskie, nadworne i ziemskie.

Liczba dostojników i urzędników była różna, a zakres działania i znaczenie urzędu wielu ulegały zmianom. Za pierwszych Piastów otaczali tron dostojnicy, tworzący dwór monarchy jak n. p. wojewoda, chorąży, szatni, stolnicy, cześnicy, skarbnicy, kanclerz, łowczy, koniuszy i miecznik, podczas kiedy inni zawiadywiali kasztelaniami i powiatami jako to: kasztelanowie, starostowie, wielkorządzcy i włodarze.

Podział królestwa na księztwa przez Krzywoustego był powodem znacznego pomnożenia liczby dostojników, bo każdy książe miał własny dwór; lecz gdy księstwa udzielne napowrót w jedno złączyły się państwo, zmniejszyła się znowu ilość dygnitarzy i urzędników. Po Unii Litwy z koroną nowe zaszły znów zmiany, ale odtąd już stalszy porządek zaprowadzono w hierarchi urzędniczéj, lubo w czasach następnych jeszcze niejakim ten uległ zmianom. Od tego czasu dzielono urzędy na senatorskie, nadworne i ziemskie.

1. Dostojnicy rzędu senatorskiego, do którego należeli: marszałek wielki koronny i wielki litewski, hetmani w. k. i w. l., marszałkowie nadworni k. i l. hetmani polni k. i l., podskarbiowie nadworni k. i l. czyli jednem słowem, jak ich późniéj nazywać zaczęto, ministowie *ministris status.* Ministrów takich było w początkach tylko pięciu: marszałek w., kanclerz w., podkanclerzy, podskarbi i marszałek nadworny. Późniéj mianowano tyluż ministrów dla Litwy. Hetmani wielcy i polni dopiero w roku 1768 zostali ministrami i weszli do senatu; a podskarbich nadwornych wyniesiono do téjże godności dopiero w r. 1775. Żaden wojewoda ani kasztelan nie mógł być zarazem ministrem. Dwa ministerstwa nie mogły być piastowane przez jednę osobę. Hetman nie mógł być zarazem ministrem wtedy, kiedy hetmaństwo nie należało jeszcze do urzędów senatorskich, a nawet członkom jednéj rodziny niewolno było udzielać takich *incompatibiliów.* Były jednak częste wyjątki, a buławę hetmańską pospolicie nawet łączono z krzesłem senatorskiem. Ministrowie odpowiedzialni byli przed sejmem; wotum rozstrzygającego nie mieli oni w sejmie, a zasiadali w senacie tylko dla dawania żądanych objaśnień. Ministrowie obowiązani byli znajdować się ciągle przy boku króla; gdy król zabierał głos w sejmie, występowali wszyscy przed tron, marszałkowie pochylali laski, a wielki marszałek dawał trzykrotnem stuknięciem swéj laski znak, by się uciszono.

Marszałkowie *(marschalci regni)* za Piastów małe mieli znaczenie,

później atoli zajmowali miejsce najpierwszych dygnitarzy korony. Oznaką godności marszałkowskiéj była laska, którą przy obejmowaniu urzędu wręczał nowemu marszałkowi kanclerz koronny lub litewski podług tego, którego narodu przyjmujący marszałkiem zostawał. Obowiązki marszałków wielkich, a w zastępstwie tych, nadwornych były następujące: czuwanie nad bezpieczeństwem osoby króla i utrzymanie porządku w miejscu pobytu dworu królewskiego, ztąd téż nietylko byli oni gospodarzami u dworu i w stolicy, ale nadto wykonywali najwyższą władzę sądową w miejscu, gdzie król przebywał i trzy mile w okręgu; od wyroków sądu marszałkowskiego nie było apelacyi, a dla wykonania takowych jak i dla utrzymania w ogóle porządku i pokoju, mieli oddaną na swoje rozkazy siłę zbrojną. Nadto, obowiązkiem marszałków było ustanowienie cen na wszelkiego rodzaju towary w miejscu pobytu dworu. Przy urzędowém wystąpieniu poprzedzali króla marszałkowie z podniesionemi laskami a radom senatu przewodniczyli.

Kanclerze *(cancellarii)* byli już na dworze pierwszych Piastów. W czasach podziału każdy książe miał swojego kanclerza, ztąd po zjednoczeniu królestwa pod berłem Łokietka każda prowincya miała osobnego, ale tych już około r. 1360 poznoszono. Łokietek miał obok kanclerza także i podkanclerza *(vicecancellarium)*. W Litwie ustanowiono urząd kanclerski dopiero w r. 1499 a podkanclerski około połowy XVI. Różnica mała bardzo zachodziła pomiędzy marszałkami wielkimi a nadwornymi, jak i pomiędzy kanclerzami i podkanclerzami; podkanclerzy zastępował w razie potrzeby kanclerza. Oznaką godności kanclerskiéj była pieczęć z herbami Korony i Litwy, zkąd zwano także pieczętarzami; kanclerz miał pieczęć większą, podkanclerz mniejszą. Obowiązkiem kanclerzów było: dawać baczność, by król podług ustaw narodowych rządził i paktów konwentów nie przekraczał, reskrypta i uniwersały królewskie pieczętować, przemawiać w imieniu króla do stanów na sejmie, odpowiadać od tronu na interpelacye, traktować z posłami cudzoziemskimi, zresztą czuwać w ogóle nad całością praw; nadto służyło im prawo robienia przedstawień królowi, a nawet odmówić mogli przyłożenia pieczęci na dokumencie, któryby w czemkolwiek naruszał prawo lub ustawy krajowe; dla téj téż to ważności ich urzędu postanowiono za Alexandra rozdawać pieczęci tylko na sejmie. Wychodzące z kancelaryi królewskiéj dokumenta zapisywane były w księgach tak zwanych *Metryki koronne i litewskie*, które zostawały pod dozorem *metrykantów* i *regentów*, mianowanych i zależnych wyłącznie od kanclerzów. Kanclerze znaczne pobierali pensye; prócz tego mieli dochody z opłat za przywileje wydawane prywatnym i z sądów asesorskich, które odprawiali w imieniu królewskiem.

Podskarbi wielki *(thesaurarius)*. Urząd ten był w Polsce już za Kazimierza Wielk., a w Litwie zaprowadzono dopiero za Zygmunta Augusta. Obowiązkiem podskarbich było: mieć dozór nad skarbem królewskim i skarbem państwa, bić monety, zawiadywać dochodami i wydatkami z których zdawali rachunki przed sejmem. Podskarbi koronny miał klucz od skarbca, a prócz tego miało doń osobne klucze siedmiu senatorów; otwierany był tylko za zgodą stanów na sejmie i w obecności *kustosza koronnego*. Skarbiec litewski był pod kluczem podskarbiego litewskiego; skarb zaś publiczny znajdował się w rękach wyłącznie obu podskarbich, którzy zeń opędzali wydatki państwa, pobierając także i dla siebie pensye, które w ostatnich czasach do 120,000 złotych wynosiły; mieli nadto prawo administrowania wakujących starostw, a w czasie bezkrólewia, i dóbr stołowych.

Podskarbiowie nadworni *(vicethesaurarii)* zawiadywali w szczególności dobrami i dochodami stołu królewskiego, następnie wyniesieni (w r. 1775) do godności ministrów, zrównali się z podskarbimi wielkimi i zostali ich zastępcami.

Hetmani *(supremi exercituum capitanei, campiductores generales)* byli za pierwszych Jagiellonów wodzami tylko przez czas trwania wyprawy i zwykle nimi byli wojewodowie, stojący na czele rycerstwa swego województwa; nominacya ich należała wyłącznie do króla. Dopiero przy końcu XV. wieku hetmaństwo litewskie, a jednym wiekiem później koronne, stało się dożywotnią godnością, jakkolwiek i przedtém już piastowali niektórzy przez całe życie, jak n. p. Kamieniecki, Firlej, Tarnowski. Hetmani polni, których zwano także granicznymi, zaprowadzeni zostali około połowy XVI wieku tak w Koronie jak i w Litwie. Oznaką godności wielkich i polnych hetmanów była buława. Dożywotni hetmani dowodzili całém wojskiem Rzeczypospolitéj i mieli, jeźli król osobiście nie dowodził, najwyższą nad stałém wojskiem władzę.

Wojewodowie *(palatini)* i Kasztelani *(castellani)* mieli wyłącznie na swych barkach całą administracyą województw i powiatów aż do końca XIV. wieku; pierwsi byli dowódzcami w boju i namiestnikami pewnych obwodów w kraju, drudzy mieli straż grodów i sądownictwo w ich obrębie i zastępowali wojewodów w dowodzeniu pospolitém ruszeniem. Później atoli, gdy sejmy uzyskały więcéj władzy i znaczenia, zakres działania wojewodów i kasztelanów zeszczuplał i poza obrębem senatu pozostało im tylko dowództwo pospolitém ruszeniem swojego województwa, sądownictwo nad żydami i niektóre funkcye policyjne, wykonywanie których powierzali zwykle mianowanym przez siebie podwojewodzim *(vice palatini.)*

Kasztelani mniejsi, powiatowi (nazywano ich także drążkowymi *) których było po kilku w jedném województwie, nie mieli żadnego zakresu działania, gdyż dawniejsze funkcye urzędowe przeszły na starostów grodowych już w początkach XV. wieku. Porządek zasiadania w senacie wojewodów, kasztelanów i innych senatorów przepisany był dopiero w Unii Lubelskiéj i taki zachowano aż do ostatnich czasów, z wyjątkiem jednak tych zmian, które stawały się koniecznemi z powodu powiększenia liczby senatorów.**) Aż do Unii Lubelskiéj koło senatu nie było ściśle zakreślone i ztąd pierwszeństwo krzeseł i starszeństwo godności senatorskiéj było niestałe i zmienne.

2. **Urzędnicy nadworni** obu narodów, osobni dla Korony a osobni dla Litwy, nie mieli politycznego charakteru i zostawali w zawisłości od samego monarchy.

Wielcy Sekretarze *(secretarii)* zwani także najwyższymi, ustanowieni w Koronie za Alexandra, a w Litwie za Zygmunta Augusta, zajmowali pierwsze miejsce w rzędzie urzędników nadwornych czyli niesenatorskich. Urząd ten udzielano prawie zawsze tylko duchownym, a torował on drogę do biskupstwa lub kanclerstwa. Obowiązki ich zbliżały się bardzo do obowiązków kanclerzów; byli uczestnikami tajemnic państwa, odczytywali na sejmie *pacta conventa*, mowy

*) Nazywano drążkowymi może dla tego, iż gdy się tłumnie zjechali nie znaleźli dla siebie przygotowanego siedzenia, przysiadując się tedy *(mówi Lelewel)* jak było można, może kiedy bez ławy użyli naprędce drążka.

**) Listę wszystkich senatorów, duchownych i świeckich, ułożoną w porządku w jakim zasiadali i zabierali głos w senacie podamy niżéj.

Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego Wydz. Hum. Filia w Białymstoku
65676

od tronu, uchwały senatu i inne pisma publiczne i zastępowali czasem nieobecnych kanclerzy. Nadto mieli głos rozstrzygający w sądach asesorskich, na których z urzędu zasiadali.

Referendarze *(referendarii)*. Bywało ich czterech, po dwóch z Korony i Litwy, z których jeden duchowny a drugi świecki. Pierwsze miejsce miał z nich ten, który dawniéj był na urzędzie. Obowiązkiem ich było słuchanie skarg prywatnych, przyjmowanie petycyi i przekładanie takowych kanclerzom. Zasiadali w sądach relacyjnych i asesorskich i prezydowali w referendarskich.

Podkomorzowie wielcy *(succamerarii)*, najdawniejsi urzędnicy nadworni, byli najwyższymi w pokojach królewskich przełożonymi. Czuwanie nad bezpieczeństwem króla, porządek pokojów królewskich i nadzór Szambelanów do nich należało. Podkomorzowie nieodstępnymi byli króla towarzyszami, czy to w podróży, czy w boju zawsze przy osobie królewskiéj, a gdy król na sejmie, w senacie lub na sądach zasiada, podkomorzowie tuż przy tronie stoją. Na audyencyach prywatnych wprowadzali do pokoju królewskiego, na publicznych zaś tylko do izby marszałków; prośby i podania prywatnych przynosili królowi, a gdy obadwaj t. j. koronny i litewski byli obecni na dworze, tedy każdy podający, Polak lub Litwin, do właściwego swego udawał się podkomorzego. Oznaką ich urzędu był klucz złocisty, który im król po wykonaniu przysięgi doręczał.

Pisarze wielcy *(notarii, scriptores)*. W Litwie było ich czterech; w Koronie jeden wystarczał, dopiero w r. 1764 liczba ich do czterech podniesioną została. Byli oni do służby przy królu i kanclerzach i zasiadali w sądach asesorskich pełniąc też same prawie obowiązki co Sekretarze.

Chorążowie wielcy, jeden koronną drugi litewską chorągiew nosili. Pełnili oni tę powinność podczas koronacyi i pogrzebów królów a podczas przyjmowania hołdu od książąt Pruskich i książąt Kurlandskich, stawał chorąży koronny po prawéj stronie tronu z chorągwią, która książętom lennym w oznakę ich lenności podawaną była. W nieobecności chorążych wielkich, zastępowali ich miejsce chorążowie nadworni.

Miecznicy wielcy *(censiferi, armigeri, gladiferi*, albo jak zwano niekiedy, *lictores)*, występowali również jak chorążowie, ale tylko przy uroczystych obrzędach. Nosili oni przed królem miecz goły. Gdy książęta lenni składali hołd królowi, miecznik musiał być obecnym i w ręku trzymał miecz goły, którego król do pasowania rycerzy używał uderzając nim w plecy.

Koniuszowie *(agazi)* mieli nadzór nad stajniami, ale obowiązku tego nie wypełniali i sam tylko tytuł koniuszych nosili. Służbę ich pełnili podkoniuszowie *(subagazi)*.

Kuchmistrz *(magister coquinae)* miał nadzór nad kucharzami i nad kuchnią. Krajczy *(incisor dapum)* a w Litwie Trukczaszym czyli Strukczaszym nazywany, wprzód stół zastawiał jako *structor mensae* przez Stolnika nakrywany, nim na półmiskach jako *incisor* krajał. Cześnik *(Subpinarna, pocillator)* czarę podawał, a Podczaszy *(pincerna)* napój nalewał. Wszyscy tym ustępem objęci jak i stolnik i podstoli należeli do stołu królewskiego. Obowiązki swe wtenczas tylko sami wypełniali, gdy król po koronacyi publiczną ucztę wyprawiał i gdy przyjmował uroczyście posłów zagranicznych; lecz i wtedy nie wszyscy, bo ci tylko co chcieli, służbę pełnili, wyręczając się zwykle dworzanami. Do tych liczby należy Piwniczy na dostojnika w Litwie podniesiony.

Łowczowie *(venatori)*, w swoim czasie czuwali, żeby w lasach królewskich zwierzyny nie wybijano; lecz po zniknieniu królewskiego prawa polowań, tylko przy tytule pozostali.

Regentów kancellaryi było czterech, dwóch koronnych i dwóch litewskich. Byli oni pierwszymi oficyalistami kanclerzów i od nich wyłącznie aż do r. 1776 zależeli, dopiero konstytucyą z r. 1776 w urzędników przeistoczeni. Obowiązkiem ich było przestrzegać, aby nic z ich kancellaryi nie wyszło przeciw prawom; a także podawali królowi w imieniu kanclerza pisma urzędowe do podpisu i inne zlecenia kanclerzów wykonywali. Zasiadali też i w sądach asesorskich.

Metrykanci byli również urzędnikami kanclerzów i mieli pod swoim nadzorem metryki. Było ich czterech, podobnie jak regentów, dwóch koronnych i dwóch litewskich.

Pisarzów sądowych, do pisania wyroków sądów asesorskich było dwóch, koronny i litewski. Mianowani byli przez króla.

Kustosze byli dodani (zdaje się w XVII. wieku) do straży Skarbca. Litwa miała także strażnika, kustosza, którego Skarbnym zwała.

Instygatorowie czyli oskarzyciele publiczni, dochodzili z urzędu krzywd królowi albo Rzeczypospolitéj wyrządzonych; w prywatnych zaś sprawach na wyraźne żądanie strony pokrzywdzonéj z skargą występowali; w sądach asesorskich z głosem doradczym zasiadywali. Dawniéj było ich dwóch i tyluż viceinstygatorów, lecz gdy tych ostatnich zniesiono w r. 1775, liczba ich zdublowaną została, tak iż dwóch koronnych i dwóch litewskich nastało. Z wyjątkiem instygatorów, którzy pobierali: koronny 6,000 złotych, litewski 4,000, żaden z urzędników nadwornych wyżéj wymienionych nie pobierał publicznéj płacy; wszystkie ich dochody, jakie niektórzy mieli, od prywatnych pochodziły.

Do urzędników nadwornych należeli jeszcze urzędnicy wojskowi, jako to:

Pisarze polni *(notarii campestres)* ustanowieni do przeglądu żołnierzy i koni, wypłacania żołdu i przedstawiania podskarbiemu i sejmowi wykazu całego wojska. Pisarz polny koronny pobierał rocznie 30,000 złotych a litewski 15,000.

Wielcy strażnicy i Oboźni w obu wojskach mieli służbę w czasie wypraw wojennych. W Litwie strażnik pobierał 15,000 złotych, a oboźny 1500.

Podwodniczy *(praefectus curruum)* był od czasów Władysława IV. potém znikł.

Generałowie artyleryi ustanowieni 1637 i 1638 po jednym dla Korony i Litwy. Do nich należało: arsenały zaopatrywać i w porządku utrzymywać, ilość dział, prochu i kul i innych potrzeb wojennych pomnażać, i także dostawiać wszystko na rozkaz hetmana; ilekroć wojsko na nieprzyjaciela wychodzi, mieli być przy nim. Rachunki składali przed stanami, a od r. 1717 litewski składał takowe corocznie trybunałowi skarbowemu. W roku 1685 dla koronnego naznaczono płacy rocznéj 10,000 złotych. Litewski pobierał tylko 3000.

Generalni sędziowie wojskowi, w czasie wypraw wojennych, albo w obozie swą władzę wykonywali. Zwyczajnie zaś pojedyńczy sędziowie sądzili z apelacyą do komisyi wojskowéj.

Pisarze mniejsi zatrudnienie mieli przy komisyach wojskowych.

*

Regenci, tychże komisyi wojskowych akta strzegli, lecz przed ustanowieniem tych komisyi mieli oni jak i pisarze mniejsi swe zatrudnienie w hetmańskim wydziale.

Wojski, zdawna był dostojnik w Litwie, i o nim mało.

Generałowie inspektorowie ustanowieni byli w roku 1776 (było ich po trzech) dla ogólnego dozoru jazdy i piechoty.

3. **Urzędnicy ziemscy** w następującym szli porządku. W Koronie: podkomorzy, starosta grodowy, chorąży, sędzia ziemski, stolnik, podczaszy, podsędek, podstoli, cześnik, łowczy, wojski większy, pisarz ziemski, miecznik, wojski mniejszy, skarbnik. W Litwie: marszałek, podkomorzy, starosta grodowy, starosta niegrodowy, ciwun, chorąży, sędzia ziemski, podstarosta grodowy, stolnik, podstoli, podsędek ziemski, podczaszy, cześnik, horodniczy, skarbnik, łowczy, miecznik, koniuszy, obożny, krajczy czyli strukczaszy, leśniczy albo strażnik, mostowniczy i budowniczy. Cały ten szereg dzieli się na urząd ziemski i grodzki; do ziemskich należał wydział sądowy ziemstwem zwany. Z wyjątkiem podkomorzych, marszałków, sędziów, podsędków i pisarzów w Koronie, a w Litwie chorążych, wszyscy inni mianowani byli przez króla.

Podkomorzowie, z których niektórzy w Polsce po województwach *wielkimi* się nazywali, byli sędziami w sprawach granicznych pomiędzy sąsiadami szlachtą. Ich następcami byli mianowani przez nich *komornicy graniczni*.

Chorążowie nieśli chorągwie swoich województw lub ziem w czasie pospolitego ruszenia. Województwa sieradzkie i łęczyckie mieli po dwóch, *większego i mniejszego*, a sandomierskie swego *wielkim* zwało.

Sędzia, podsędek i pisarz składali sąd ziemski, któremu sędzia przewodniczył.

Stolnikowie, podczaszowie, podstolowie, cześnikowie, łowczowie, miecznikowie, skarbnikowie, żadnych nie pełniąc czynności urzędowych, byli tylko tytularnymi urzędnikami.

Wojscy więksi i mniejsi byli czynnymi tylko w czasach pospolitego ruszenia; gdy szlachta w pole wyruszyła, czuwali oni nad porządkiem i bezpieczeństwem publicznem. Wojscy dzielili się nietylko na *wielkich* i *mniejszych*, ale także na ziemskich i grodzkich, tudzież na *beneficiatos* i *nonbeneficiatos;* bo jedni nad całym powiatem, inni nad pojedyńczymi zamkami byli przełożeni; jedni dochody z dzierzaw posiadali, inni takowych wcale nie mieli.

Marszałkowie byli dożywotnimi przewodnikami sejmików partykularnych. Odbywali oni także sądy i z tego powodu przysięgę wykonywali.

Ciwuniów miały tylko województwa trockie i wileńskie. Na Żmudzi było ich czternastu i tym pozwolono w roku 1764 rozsądzać spory graniczne i dlatego też mieli swoich komorników. Litewskich obierano na sejmikach a potwierdzał ich król, żmudzkich wprost król mianował. Konstytucya z roku 1598 zapewniła im pierwsze miejsce w dostojeństwie ziemskiem.

Herodniczowie byli stróżami twierdz niektórych, jak wileńskiéj, witebskiéj, połockiéj, mińskiéj, mścisławskiéj, orszańskiéj i inszych.

Koniuszowie, krajczowie czyli strukczaszowie na Litwie należeli do liczby tytularnych urzędników.

Leśniczy miał nadzór lasów.

Mostowniczy miał o mostach staranie.

Budowniczy przestrzegał porządku przy budowaniu domów.

Nadmienić tu potrzeba, że w Prusiech było mniéj niż w Koronie i Litwie urzędników ziemskich, a tymi byli: podkomorzowie mianowani przez króla i zasiadający w senacie prowincyi pruskiéj, chorążowie, sędziowie, ławnicy (ci zasiadali w sądach ziemskich pruskich) i pisarze wybierani przez szlachtę.

Starostowie grodowi *(castrensens)*, czyli *sądowi*, mieli sąd poprawczy z prawem miecza. Liczby grodowych starostw w Polsce trudno oznaczyć z ścisłą dokładnością, nie była ona bowiem stałą i od XIV. do XVIII. wieku tworzono ciągle od czasu do czasu nowe grody. W ostatnich czasach było około 150 grodów. W Prusach i na Litwie, jak również w niektórych województwach koronnych bywali wojewodowie zarazem starostami głównego grodu swoich województw, jakkolwiek konstytucye wielokrotnie zakazywały, by żaden z senatorów tak wojewoda jak i kasztelan nie był starostą grodowym w tém województwie, którego nosi tytuł.

Było jeszcze trzech Starostów jeneralnych, czyli tak zwanych generałów. Generał starosta wielkopolski miał władzę na województwo poznańskie i kaliskie; do jurisdykcyi jego siedm grodów sądowych należało t. j. poznański, kaliski, gnieźnieński, kcyński, koniński, kościański i pyzdrski; z tych w dwóch pierwszych bezpośrednio sam urzędował, a inne swych osobnych mieli starostów, których on był zwierzchnikiem. Generał starosta małopolski był nie kto inny jak starosta krakowski, który w nowszych czasach taki sobie tytuł przybrał; władza sądowa jego obszerniejszą była niż zwykle, wykonywał bowiem nietylko w swojém starostwie, ale i w powiatach proszowskim, książskim i letowskim. Generał starosta podolski był zwierzchnikiem dwóch starostw kamienieckiego i latyczewskiego, w których sam albo przez zastępców władzę wykonywał. Starostom grodowym a także pisarzom ziemskim dodawano z upoważnienia sejmu na pewien czas namiestników zwanych Surrogatorami, którzy ich w czynnościach zastępowali.

Podstarości, burgrabia i pisarz byli grodzkimi dostojnikami, których sami starostowie wybierali. Podstarości zastępował starostę i odprawiał sądy. Burgrabia strzegł publicznego porządku i wprowadzał w wykonanie wyroki. Pisarz grodzki tę samą sprawował czynność co i pisarz ziemski.

Starostowie niegrodowi *(sine jurisdictione)* nie byli wcale urzędnikami, posiadali często po kilka niegrodowych a intratnych starostw, pomimo że nie wolno było posiadać więcéj niż dwie większe królewszczyzny. W XVII wieku weszło w używanie tak zwane *jur communicativum*, to jest król pozwalał użytkować z dóbr starościńskich także spadkobiercom zmarłych starostów, ich żonom i dzieciom, przez co starostwa niegrodowe stały się niejako dziedzicznemi.

Burgrabiowie zamku krakowskiego ustanowieni dla straży tego zamku, mianowani byli przez samego króla, mając na siebie włożony obowiązek ciągłego w zamku mieszkania. Byli w liczbie dziesięciu i płacę pobierali. Grodztwo w Prusiech inaczéj urządzone było: w téj bowiem prowincyi sami wojewodowie sprawowali władzę starostw grodowych. Z tego powodu podstarościch niema a w sądownictwie podwojewodowie wyręczali wojewodów.

Tyle o dostojnościach senatorskich i urzędach ziemskich i grodzkich. Pozostaje nam jeszcze znaczna ilość godności i urzędowań, których rozkład i ustopniowanie nader jest trudne. Urzęda, które były posługą wprost obywatelską, wynikające z wyborów szlachty, lub niepobierające żadnéj ze skarbu

publicznego płacy, uważano niejako za zaszczytniejsze od tych urzędów, które wynikały z nominacyi wyższych urzędników lub dostojników, choćby z nominacyi samego króla, a ze skarbu Rzeczypospolitéj płatni. To też zaszczyt posła ziemskiego stał na szczycie świetności; jako powiernik narodu, przypisywał on prawa, wglądał w działanie wszelkiego urzędu, wszelkiéj władzy. W kole izby poselskiéj wynosił do kierowania obrad sejmowych Marszałka swojego, kolejno jednego i drugiego narodu. Jak na sejmie tak i wszędzie indziéj gdzie powiernicy narodu zbierali się do obrad, wynoszono do kierownictwa *marszałków*. Sejmy, sejmiki, rokosze, trybunały i wszelkie konfederacye stanów i wojska miały swoich *marszałków*. Wszędzie był też nieodzownie Sekretarz, *kancellaria*. Z sejmu wynikały liczne komisye i różne delegacye. Ztąd sejmowi komisarze, lustratorowie, delegowani, legaci, deputaci, z senatu, z izby poselskiéj, ze znamienitszych obywateli do tych posług powoływani i umocowani, a dla umocowanych najświetniejszy zaszczyt. Do poselstw zagranicznych w różnych sprawach używano zarówno świeckich i duchownych; każdy bez wyjątku obywatel, każdy urzędnik lub senator jakiegokolwiek dostojeństwa, mógł te misye odprawiać; a wydatki ztąd ponoszone skarb był obowiązany awansować lub zwracać, ale nierzadkie były przykłady użytéj na ten cel własnéj posłów fortuny. Do prawdziwie chwilowych posług obywatelskich należały te, które podejmowano w czasie bezkrólewia; wtedy bowiem prawie wszystkie urzędy zawieszone w swéj usłudze, potrzebowały chwilowych zastępczych. Sprawiedliwość dopełnioną była przez sądy kapturowe po ziemiach i województwach, a do czuwania nad całością dóbr królewskich i rzeczypospolitéj stanowieni byli komisarze.

Trybunał główny, czyli sąd najwyższéj instancyi, liczył się również do tych posług czasowych. W miarę jak się zwiększała rzeczpospolita, najwyższa instancya w sądach asesorskich i relacyjnych wystarczyć nie mogła; dla tego też ustanowiono w r. 1578 trybunał koronny, do którego Prusy w r. 1585, Wołyń i Bracław w r. 1589 i Kijów w r. 1590 przystąpiły a województwo czernichowskie w roku 1635 do tegoż przydane zostało. Trybunał ten w dwóch miejscach t. j. w Piotrkowie i Lublinie sądy odprawiał. Litwa miała osobny *trybunał* ustanowiony w roku 1581, który sądy odprawiał w Wilnie i Nowogrodku lub w Mińsku a także i w Grodnie.

Sędziowie trybunału czyli Deputaci, częścią świeccy, częścią duchowni obierani byli; świeckich obierała szlachta po dwóch z każdego województwa (wołyńskie miało trzech); sędziowie duchowni wysyłani byli po dwóch z każdéj kapituły. Po wykonaniu przysięgi sędziowie wybierali z pomiędzy świeckich marszałka trybunału, duchowni zaś osobnego mieli prezydenta, którym zwykle bywał pierwszy kanonik gnieźnieński. Do kompetencyi trybunału należały: odwołania od wyroków sądów grodzkich, ziemskich i podkomorskich, sprawy o naruszeniu granic, wykroczenie przeciwko powadze i bezpieczeństwu sędziów, exekucye przeciw urzędom, a na kadencyi lubelskiéj sprawy dóbr ordynacyi Zamojskiéj; głównem jednak zatrudnieniem trybunałów było rozsądzenie procesów o dobra ziemskie. Organizacya trybunału litewskiego różniła się tém, że tam osobno urzędował trybunał duchowny, który się składał z sześciu duchownych, trzech z kapituły wileńskiéj, dwóch ze żmudzkiéj, jeden ze smoleńskiéj, i rozstrzygał wspólnie z sześciu deputatami świeckimi, wysłanymi z kadencyi grodzieńskiéj, spory pomiędzy duchownymi

i świeckimi o fundusze duchowne. Inflanty, do żadnego z trybunałów nie należały, a odwołanie od wyroków sądów grodzkich i ziemskich szło do sądów asesorskich koronnych. Tam w sprawach inflantskich zasiadał referendarz lub pisarz litewski, i jeden Inflantczyk tytuł sekretarza mający.

Trybunał skarbowy, od roku 1613 dorywczo z sejmu naznaczany dla exekwowania zaległych podatków, potém zamieniony w trwały z jurysdykcyą rozszerzoną, trwał zwykle niedziel sześć, odprawiając swe czynności w Radomiu. Sędziów z koła senatorskiego sam król mianował, ze stanu zaś rycerskiego deputatów, z razu z sejmu wysyłano, a od r. 1667 sejmiki zwyczajne po jednemu z każdego województwa i ziemi wybierały. Sędziom tym ze skarbu płacono po 3,000 złotych, a deputaci ze stanu rycerskiego pobierali wynagrodzenie. Urząd pełnili przez lat dwa. Między sędziami senatorami był zawsze jeden biskup i ten prezydował trybunałowi. Po złożonéj przez sędziów przysiędze, marszałek był wybierany bez różnicy z senatorów lub szlachty. Zasiadał także w trybunale pisarz czyli regent kolejno z Wielkopolski i Małopolski wybierany. Gdy zakres jego działania został rozszerzony, roztrząsał trybunał rachunki wojskowe, a także stanowił, i to wyrokiem nieodwołalnym, względem krzywd mieszkańcom przez żołnierzy, a żołnierzom przez dowódców wyrządzonych. Do trybunału litewskiego również król mianował senatorów, a od roku 1699 sejmiki deputatów wysyłały. Trybunały skarbowe zniesione zostały w r. 1764, a zarząd skarbu przeszedł na ustanowione w tymże roku komisye skarbowe koronne i litewskie, a od r. 1775 wspólnie działające z departamentem skarbowym Rady Nieustającéj. Komisya skarbowa składała się: z obu podskarbich, czterech senatorów i dwunastu ze stanu rycerskiego na sejmie naznaczonych z dodatkiem pisarza czyli notaryusza i regenta nad archiwum przełożonego; a w Litwie z podskarbich, dwóch senatorów i siedmiu szlachty.

Sądy zadworne dzieliły się na asesorskie i relacyjne. Pierwszych byli kanclerze prezesami, a w nich zasiadali: referendarze, regenci kancellaryi, sekretarze królewscy i pisarz wyroków. Drugim zaś t. j. sądom relacyjnym, sam król w przytomności senatorów i ministrów przewodniczył.

Jurysdykcya i władza marszałków wielkich będąc bardzo obszerną, wymagała wyręczenia; dla tego marszałek miał sędziego marszałkowskiego, który za niego wyrokował i pisarza sprawy i wyroki wyrabiającego.

Sądy referendarskie rozsądzały spory między dzierżawcami królewszczyzn i ekonomii a włościanami dóbr tychże. Wyrokował pojedyńczy referendarz a po nim podpisywał pisarz sądu przyłożeniem pieczęci kanclerskiéj; zasiadali nadto: instygator, metrykant i pisarze królewscy. Sądy te zniesione zostały w r. 1764 i sprawy odesłane do asesorskich.

Sądy duchowne, które były w każdéj dyecezyi, sądziły wszelkie sprawy małżeńskie. Arcybiskup, jako prymas i *legatus natus*, ze swoim konsystorzem był najwyższą instancyą. Nuncyaturskie sądy, które otwierali nuncyusze papiezcy, stawały z nimi w kolizyi, a czasem nawet z sądami świeckiemi.

Sądy kapturowe*) urzędowały w czasie bezkrólewia; ze śmiercią króla ustawały czynności zwyczajnych sądów, w miejsce których występowały

*) Kapturowe nazywano albo dla okazania smutku, w którym Rzeczpospolita po śmierci zostaje, albo dla oznaczenia, iż obywatele pod związkiem i zasłoną jedności w czasie bezkrólewia zostają dla bezpieczeństwa własnego. *Linde.*

sądy kapturowe do sądzenia wszelkich występków kryminalnych. Każde województwo obierało sobie swoich sędziów kapturowych na sejmikach, a na konwokacyi wybierano dla całéj Rzeczypospolitéj sąd kapturowy wyższy, złożony z 24 członków dla Korony, z 15 dla Litwy. Z otwarciem sejmu koronacyjnego rozwiązywały się sądy kapturowe, a właściwe sądy rozpoczynały swoje czynności.

Do wydzierżawienia dóbr stołowych królewskich, August II. ustanowił kamerę składającą się z jednego senatora jako prezesa, podskarbiego jako viceprezesa i kilku asesorów, wszystkich przez króla płatnych, ale z odejściem Sasów i kamera ustała.

Komisya wojskowa i jéj Rada wojenna, złożona z obu hetmanów, czterech senatorów i dwunastu ze stanu rycerskiego na sejmie naznaczonych, przyjęły w części czynności trybunału skarbowego i sądów wojskowych. Po skasowaniu zakonu Jezuitów 1775 i przeznaczeniu ich funduszów na edukacyą publiczną, ustanowiono trzy komisye, jako to: komisya rozdawnicza, komisya sądownicza i komisya edukacyjna, lecz dwie pierwsze nie długo trwały, ostatnia zaś utrzymała się aż do ostatnich czasów.

W roku 1775 uchwalono także wiele odmian w urządzeniu władz administracyjnych. Starostwa rozdano na lat pięćdziesiąt; stracone dochody królewskie innymi nadstarczono. Z odpadnięciem prowincyi odpadł i urząd Żupniczy. Administracya poczt zaprowadzona w r. 1647 kierowana była przez dwóch naczelnych pocztmistrzów zamienionych potem w *generał poczt-mistrzów* w Koronie i Litwie przez króla mianowanych.

Menniczny urząd był zwinięty za Zygmunta III., potém znowu w latach 1764 i 1777 ustanowiony; miał dozór nad mennicą i staranie nad biciem monety.

W miejsce rady przybocznéj królewskiéj składającéj się z senatorów, ustanowioną była w roku 1775 Rada Nieustająca, złożona z piętnastu senatorów i tyluż ze stanu rycerskiego na sejmie wybieranych, ale ta jako kreacya Rossyi znienawidzona przez sejm czteroletni, zniesioną została. Natomiast ustanowiono Straż czyli radę królewską do dozoru całości i egzekucyi praw. Wchodzili do niéj prymas jako głowa duchowieństwa polskiego i jako prezes komisyi edukacyjnéj, ministrowie policyi, pieczęci, wojny, skarbu i spraw zagranicznych, nakoniec dwaj sekretarze bez votum decydującego. Zasiadał także w Straży marszałek sejmowy, ale bez głosu i był obecnym obradom jedynie dla tego, aby zwołał sejm w razie jeźliby widział konieczną tego potrzebę.

Ustanowione do pomocy Straży oddzielne komisye edukacyjne, policyi, wojska i skarbu, były obowiązane do posłuszeństwa tejże. Członkowie ich wybierani byli przez sejm na dwa lata. Komisye porządkowe wojewódzkie zostawały także pod dozorem straży.

Dotknąwszy już wyżéj o dostojnikach wojskowych, zostaje nam jeszcze wspomnieć o sile zbrojnéj a także o stopniach i rozmaitych mianach dowódzców w wojsku.

Aż do Stanisława Augusta **siła zbrojna** Polski składała się: z pospolitego ruszenia, z zaciężnych rot cudzoziemskich, z żołnierza kwarcianego i z Kozaków.

1) **Pospolite ruszenie** stanowiło największą potęgę: składało się ono równie ze szlachty, jak mieszczan i kmieci; każdy bowiem wolny właściciel roli obowiązany był do stawania zbrojno w obronie kraju. Pasowanie rycerskie, sposób uzbrojenia, wyruszenie do boju konno lub pieszo, stanowiły różnicę w téj milicyi obywatelskiéj.

Rycerstwo pasowane *militis famosi*, *loricati*, tworzyło czoło pierwszych królów Piastów. Występowało ono zawsze konno, w pełnéj zbroi, w pancerzach i hełmach. Była to najzamożniejsza szlachta, dostojnicy wszelkiego rodzaju, kasztelanowie i wojewodowie.

Towarzysze w lekkiéj zbroi, *clipeati*, szli w drugim rzędzie. Byli to dziedzice mniejszych posiadłości ziemskich, świeżo nobilitowani i sołtysi. Tworzyli oni także hufiec konny, liczniejszy od pierwszego, a służyli pospolicie pod chorągwiami i dowództwem pierwszorzędnych rycerzy, i dlatego zapewne zwano ich towarzyszami.

Mieszczanie i wolni kmieci, *simplices*, uzbrojeni wedle możności, tworzyli hufiec pieszy, który pospolicie służył do straży zamków kiedy z nich wyruszyło rycerstwo, do naprawy mostów i rozmaitych innych służb obozowych.

Konni towarzysze i ta piechota stanowiły właśnie pospolite ruszenie; powoływano ich bowiem pod broń tylko w czasie wojny, a w pokoju wracali do swych zajęć zwyczajnych.

Bolesław Chrobry zaprowadzając pewną stałą wojska organizacyą, zastósował obowiązek służby wojennéj do rozległości roli. Ztąd każdy z pierwszorzędnych rycerzy stawił na rozkaz królewski oznaczoną liczbę zbrojnych, których pospolicie sam pod swoją chorągwią prowadził do boju. Dowódzców takich hufców nazywano pułkownikami, rotmistrzami, chorążymi; szeregowców zaś pancernymi, towarzyszami, giermkami, ciurami, podług tego w jakim hufcu służyli. Pospolite ruszenie zwoływał król podług swojéj woli i zdania, i on był najwyższem wodzem całéj siły zbrojnéj. Dopiero za Ludwika i za jego następców, władzę królewską co do pospolitego ruszenia znacznie ograniczono, a w XVII wieku konstytucye zabroniły zupełnie wychodzić za granicę z pospolitem ruszeniem.

2) **Zaciężne roty cudzoziemskiego i krajowego wojska** spotykamy już w XIV. wieku. W wojnie z Krzyżakami Władysław Jagiełło miał już najemne roty Szlązaków, Czechów i Mórawców. Na zjeździe Piotrkowskim w r. 1464 uchwalono, żeby zamiast pospolitego ruszenia złożyć raczéj pieniądze na służebnego żołnierza. Najmowano tedy tanie roty cudzoziemskie na czas wojny, za opłatą umówioną z ich dowódzcami; w późniejszych jednak czasach zaciągano chętniéj w razie potrzeby krajowców do służby nieobowiązanych. Do takich rot zaciężnych zaliczyćby można posiłki otrzymywane od chanów tatarskich, za które Rzeczpospolita 15,000 dukatów rocznie Tatarom płaciła; ale po Janie Kazimierzu nie wzywano ich więcéj. Do téjże kategoryi należały kontyngensy dostarczane w razie wojny przez lenników pruskiego i kurlandskiego; ten ostatni dostawiał jeszcze w XVIII. wieku 200 jazdy i 300 piechoty. Oprócz zaciągów robionych na czas krótki w wypadku wojny, utrzymywali królowie z własnych dochodów pewną liczbę żołnierzy, zwanych ludzi służbowych, którymi dowodził marszałek nadworny. Zwyczajnie było ich 1000, a najwięcéj 2000; mieli oni strzedz kraju od nieprzyjaciół. Taka mała siła niemogąc stanowić żadnéj poważnéj obrony, w roku 1562 powiększono jéj liczbę i nazwano wojskiem kwarcianem od tego, że na utrzymanie tego żołnierza była wyznaczona kwarta z królewszczyzn.

3) **Wojsko kwarciane.** Do wojska tego zaciągano krajowców na pewien termin, a wypłacano im żołd pieniędzmi wpływającemi z kwarty*), których główna kasa była w Rawie. Nazywano wojsko kwarciane podolskiem, wołoskiem, spiskiem i t. p. podług miejscowości, w któréj rozłożone było dla obrony granic. Liczbę stałego wojska pomnażali jeszcze Tatarzy litewscy, którzy obowiązani byli pełnić służbę konno pod własnymi rotmistrzami, i prywatne chorągwie panów i biskupów, które stanowiły niemałą potęgę. Po nastaniu wojska kwarcianego ustaliły się różne urzędy wojskowe, jak pisarze polni, oboźni i hetmani, którzyto ostatni byli naczelnymi wodzami wojska płatnego, tak jak królowie pospolitego ruszenia.

4) **Kozacy** należeli pośrednio także do gotowego wojska Rzeczypospolitéj. Już za Zygmunta utrzymywano 2000 milicyi kozackiéj nad porohami Dniepru dla bronienia Tatarom przeprawy. A gdy przyznała im Polska prawo posiadania wszystkich ziem od Trechtymirowa między Dnieprem i Dniestrem aż do Oczkowa, to jest tak zwane podówczas dzikie pola, Niż czyli Zaporoże, osiedli oni tutaj, przekształcili się w pewien rodzaj rycerskiego braterstwa, nie mieli ani żon ani własności indywidualnéj i mieszkali razem w tak zwanym Koszu albo Siczy.

Za Stefana Batorego podzielono Kozaczyznę na 10 pułków: kijowski, czerkaski, czehryński, humański, korsuński, białocerkiewski, budziacki, perejasławski i półtawski, a pułki dzieliły się znów na sotnie. Na czele każdego pułku stał pułkownik obieralny, naczelnym zaś wodzem i samowładnym zwierzchnikiem całego wojska kozackiego był hetman obrany wolnymi głosami przez Kozaków, i potwierdzony przez króla, na znak czego otrzymywał od króla chorągiew, buławę i pieczęć i składał przysięgę wierności Rzeczypospolitéj na ręce komisarza królewskiego. Na rezydencyą hetmana przeznaczone było miasto Baturyn za Dnieprem. W Czerkasach po téj stronie Dniepru rezydował hetman nakaźny, podobnie jak hetmani polni zastępca hetmana zaporozkiego. Do pomocy miał hetman sobie dodaną starszyznę generalną, złożoną z obożnego który sądził sprawy cywilne, z pisarza który zarządzał kancelaryą wojskową, z asawuły który miał policyą wojskową i z chorążego. Był jeszcze ataman koszowy obierany na rok jeden, na czele Siczy stojący i ataman kurenny, w czasie wojny wódz, w pokoju sędzia kurenia, poddani obaj rozkazom hetmana.

5) **Usarze** i **Pancerni**, pierwsi stanowili kawaleryą ciężką, drudzy lekką; ta ostatnia składała się z różnych zaciągów krajowych i cudzoziemskich jak Kozaków zwanych petyhorcami, jańczarów, ułanów złożonych z Tatarów i dragonów; ci ostatni na sposób niemiecki byli umundurowani i uzbrojeni. W roku 1717 rozdzielono całą armię na autoramenty: polski i cudzoziemski, a w roku 1789 z usarzów i pancernych, utworzono kawaleryą narodową, dragonów zamieniono w lekką kawaleryą, a niektóre pułki lekkiéj jazdy obrócono na piechotę.

W obec takich zmian ustawicznych w organizacyi siły zbrojnéj, trudnem jest bardzo ustopniowanie urzędów wojskowych. Dopiero za Stanisława Augusta, gdy prawdziwą armią regularną utworzono, ściśléj stopnie wojskowe i przywiązane doń atrybucye określone zostały.

*) Kwarta (quartus), czwarta część jednéj całości, podatek pobierany w ¼ części dochodu z królewszczyzn, i wnoszony do skarbu koronnego.

Stan Szlachecki.

Miano szlachty, jak twierdzi *Lelewel*, pochodzi od Lechitów z Lechiców. Przed wprowadzeniem do Polski chrześciaństwa, Kmiecie czyli lud pospolity zarówno z Lechitami *zlechcicami* praw obywatelskich używał. Stanowisko ich jednak było wielce różne. Kmiecie posiadali cząstki ziemi równe i obciążone pewnym obowiązkiem. Lechici posiadali różnéj obszerności ziemie i wolne od wielu podatków i opłat. Ztąd bywały zwady i krew bratnia rozlewana, a po wygnaniu Ryxy r. 1036, gdy kmiecie usiłowali osięgnąć panowanie i Lechitów w poddaństwo obrócić,*) Kazimierz restaurator zwyciężył upornych i odtąd kmieci wyższe stracili obywatelstwo. Za Bolesława Śmiałego r. 1078 zerwali się kmiecie powtórnie, ale i tym razem zwyciężeni, od urzędów i posług publicznych usunięci i za poddanych poczytani zostali, a w sto lat blisko potém t. j. 1160 biskup krakowski wydawanie córek lechickich za kmieci, nazwał kazirodnem małżeństwem. Lecz i Lechciców sprawa długo bardzo niejasną była. Wzięli oni wszyscy miano potomków lechickich z lechciców, ślachty, ale przewodzili między nimi jedynie możni, *comites*, to jest, sami jedynie dostojni, wysokie godności piastujący, których głowa była téj wartości co głowa biskupa, przedewszystkiém zacniejsi *nobiles*. Inni niższego rzędu, *viri communes*, *milites*, chociaż dopuszczeni do posług obywatelskich lub na polu boju, byli ich towarzyszami, *wiercami*, *zwiercami*, *śwircałkami*, *młodzikami* nazywani, a tych głowa ledwie połowę wartości pierwszych dochodzić mogła. Niżéj jeszcze stali z kmieci do szlacheckiéj godności przypuszczani: ci liczyli się do bojowników *milites*, i dopiero ich prawnucy wchodzili w zupełne obywatelskie prawa. Dopiero za Łokietka, gdy monarcha ten wszystkich zarówno powołał do boju i do rady, stan szlachecki czyli zlechcice biorąc nazwę stanu rycerskiego *ordo equistris (Ritterschaft)*,**) zacierał odwieczne różnice, tak że już za Kazimierza Wielkiego wszystkiego rycerstwa głowa była jednéj ceny, a w sto lat późniéj, gdy Jagieło chciał wynieść na hrabstwo pasierba swego Jana Granowskiego, kanclerz w. odmówił przyłożenia na tym akcie pieczęci z powodu, iż to wyniesienie uwłaczaćby mogło szlacheckiéj równości. Podstawą jednak przyszłego szlachty znaczenia i, — że tak powiemy — kamieniem węgielnym późniejszéj jéj wszechwładzy był pakt Koszycki króla Ludwika: tym bowiem paktem uwolniono szlachtę od wszelkich ciężarów i obowiązków krom dwóch groszy poradlnego.***) Król Jagieło rozszerzył przywilej Ludwika nowemi ustępstwami na rzecz szlachty, przyrzekając że nie będzie bił pieniędzy bez jéj zezwolenia. Kazimierz Jagielończyk uwolnił ją znów od opłaty ceł za rzeczy na swoją potrzebę sprowadzane i za produkta z majątków szlacheckich wywożone. Jan Albrecht uznał 1496 szlachtę za wyłącznie uprawnioną do posiadania

*) Contra nobiles liberati, se ipsos in dominium extulerant, aliis in servitio vice versa detentis: Gallus, lib. 19, p. 89. Seditionantur cives. — Kasimirus, vendicarias ab undique potestates erudicat: Mathaeus, II. 15, p. 652.

**) Antiquitus milites: nunc equites: Kromer, descr. Pol.

***) Poradlne *(restrale, regale)*, nazywane także *poborem*, *groszem*, *królewszczyzną*, *królestwem*, była opłata najprzód 12 groszy srebrnych od łanu, to jest od takiego kawałka gruntu, który w jednym dniu jedną parą wołów można było obrobić. — Za Kazimierza Wielkiego płacono jeszcze po 6, a za Ludwika już tylko po 2 grosze od jednego łanu.

ziemi. Takie ustępstwa sprowadzały coraz częstsze frymarki i targi pomiędzy tronem a narodem, aż nareszcie stan rycerski wyniósł się ponad króla, zawładnął koroną i przeistoczył monarchią Piastów w Rzeczpospolitą z królem obieralnym na czele.

Oprócz wielu innych jeszcze prerogatyw, jako to: pobieranie soli zwanéj suchedniową za mniejszą cenę, wybór większéj części urzędników sądowych, zabronienie aresztowania winowajcy w domu szlacheckim, uwolnienie dóbr szlacheckich od leż i stanowisk żołnierskich, zapewnienie szlachcie wyłącznéj własności dochodów i zysków ze wszystkich kopalń kruszcowych na jéj gruntach, wolność objawiania zawsze i wszędzie swojego zdania — zawarowała sobie szlachta po śmierci Zygmunta Augusta zupełną wolność wyboru króla i to osobiście *(viritim)* przez co każdy dobrze urodzony i posiadacz *bene natus et possesionatus* stał się elektorem, a od r. 1775 nawet prawnym kandydatem do tronu. Obok takich przywilejów i prerogatyw przywiązanych do tytułu szlachcica polskiego, blado oczywiście wyglądały wszelkie inne tytuły i honory, i nie dziw, że jak Rzymianinowi starożytnemu nie było wyższéj godności nad obywatelski tytuł *civis romanus*, tak w Polsce nie było godności po nad tytuł *nobilis polonus*.

Taka wysoka wartość godności szlacheckiéj pociągała za sobą w naturalném następstwie wielką trudność jéj nabycia. Trudność tę powiększało jeszcze to, że w téj drugiéj epoce zasadzało się szlachectwo wyłącznie na rodzie i posiadłości ziemskiéj, do tego stopnia, że kto się pozbył roli a mierzył łokciem, to jest trudnił się handlem lub rzemiosłem, tracił prerogatywy szlachty. Stan nieszlachecki matki, nie czynił ujmy szlachectwu potomków,*) tylko ich pozbawiał wstępnego po kądzieli herbów wywodu. Szlachectwo nabywali krajowcy przez nobilitacye, a cudzoziemcy przez indygenaty. Za pierwszych czasów nobilitacye te łatwiejszemi były, monarchom bowiem służyło prawo nadawania szlachectwa, a nadawanie dóbr ziemskich przez książąt, porzucenie pogaństwa i przyjęcie wiary chrześciańskiéj lub wyniesienie na pewien urząd wyższéj godności, torowało ku temu drogę. Później atoli sejmom przysługiwało to prawo, i już w r. 1578 postanowiono, że nobilitacye tylko na sejmie lub na polu bitwy za odznaczenie się walecznością dawane być mogą. Toż samo zastrzegły następne konstytucye, a konstytucya r. 1775 dodała jeszcze, że nowonobilitowany obowiązany był nabycie dóbr za 10,000 udowodnić autentycznie pod zagrożeniem utraty szlachectwa i majątku. Tylko w czasie koronacyi pasować mógł król bez uchwały sejmowéj z mieszczan tak zwanych *equites auratos*, a od konstytucyi 3 Maja miał prawo wynosić 30 mieszczan do stanu szlacheckiego na każdym sejmie. Przypuszczenie do indygenatu było również wielce utrudnione i zależało także od jednomyślnéj uchwały sejmu. Oprócz wywodu rodowitości od dziada i innych jeszcze obowiązków, przydała konstytucya z r. 1775 jeszcze ten warunek, żeby nikt nie otrzymał indygenatu, dopókiby posiadłości w dobrach ziemskich dziedzicznych za 200,000 złp. nie nabył, i żeby z téjże posiadłości przed upływem lat 20 pod utratą indygenatu wyzuwać się nie ważył. Pierwszy indygenat udzielono w r. 1588 Jędrzejowi i Baltazarowi Batorym synowcom króla Stefana.

Szlachectwo utracało się: z dawna przez infamię za popełnienie zbrodni, później przez przyjęcie prawa miejskiego (ale konstytucya 3 Maja zniosła to prawo), przez przyjęcie nieszlachcica do herbu, udawanie go za krewnego i świadczenie za jego mniemanem szlachectwem, nakoniec przez niedopełnienie warunków nobilitacyi lub indygenatu.

*) Kromer, descr. Pol. p. 102.

Podszywanie się pod szlachectwo podlegało karze wieży i konfiskaty majątku na rzecz delatora. Kto niesłusznie zarzucał szlachcicowi nieszlachectwo, płacił 60 grzywien kary, a jeżeli pokrzywdzony szlachcic dowiódł, iż sam oszczerca nie jest szlachcicem, wtedy w Koronie bywał śmiercią karany, a w Litwie publicznie smagany pod pręgierzem. Podejrzanego rodu szlachcie zabraniała konstytucya z roku 1717 nazywać miasta i wsie od swoich imion.

Miasta w Polsce nie znały patrycyatu czyli miejskiego szlachectwa, jak to było w krajach zachodnich; wielu jednak z mieszczan uzyskiwało od króla wyjątkowe prerogatywy. Z pomiędzy tych był serwitoryat rodzaj uszlachcenia, który ich wyłączał z pod władzy niższych urzędników i mniejszéj jurysdykcyi. Przypuszczony do serwitoryatu, mienił się szlachcicem, ale nie był on ani polskim ani cudzoziemskim szlachcicem; był on raczéj szlachcicem nadwornym królewskim, obojętnym zupełnie dla stanu rycerskiego. Sasi zaprzestali serwitoryatem obdarzać i mnożyć honorowych sekretarzy królewskich jak to bywało, bo dla zaszczycenia szlachty i nieszlachty rozdawali tytuły: konsyliarzy tajnych, wojennych, legacyjnych, skarbowych, handlowych, które zawsze jak serwitoryaty były obojętne dla stanu rycerskiego Rzeczypospolitéj.

Nie było wzbronionem królowi nadawać cudzoziemcom tytułów: barona, hrabiego, margrabiego lub ich uczcić jakim innym sposobem, ale nie miał król prawa udzielać takowych Polakom, jak ci znów nie mieli prawa przyjmować tychże od obcych monarchów. Mimo ścisłego przestrzegania tych praw równości szlacheckiéj, zdarzały się jednak nierzadkie wypadki, że podróżujący za granicą Polacy, będąc tam utytułowani od obcych monarchów lub używający tytułu comt'ów, któryto tytuł zdawał się cudzoziemcom odpowiadać godności naszego starosty — gdy wrócili do kraju nie zaniedbywali między sobą tytułować się hrabiami, i z tym tytułem w aktach publicznych występować. Szlachta zaalarmowana niejednokrotnie tém naruszeniem równości, zakazywała i w postanowieniach sejmowych i później w paktach konwentach, by się nikt nie ważył tytułów przyjmować i szczycić się niemi w kraju; nic to jednak nie pomogło. Jak za dawnych czasów, za Piastów, możniejsi powoływali się na *comesa* (pana) i *comites* (pany, panie) uczczenie, tak i później aż do ostatnich czasów nie zaniechali wyróżniać się tytułami hrabiów lub nowszych książąt. Dzierżykraje z Człopy, Czarnkowscy z Czarnkowa,*) Latalscy z Łabiszyna pisali się hrabiami. Rafał Leszczyński otrzymał 1476 od cesarza Fryderyka III. tytuł hrabstwa na Lesznie, jak gdyby cesarz miał prawo rozporządzać ziemiami polskiemi. Łukasz Górka 1518, Stanisław Ostroróg, Jan Tarnowski za Zygmunta Starego, dla swych rodzin hrabstwo dziedziczne cesarstwa *comites sacri romani imperii* przyjęli. Odrowąż samowolnie hrabią się mianował z powodu że książniczkę Mazowiecką zaślubił. Radziwiłłowie uzyskali w 1515 i 1518 tytuł książąt rzeszy niemieckiéj. Chodkiewicz pisać się

*) Dzierżykraje Czarnkowscy, jak mówi *Niesiecki t. I. pag. 351—352*, otrzymawszy w podziale księstwo Człopskie, pisali się książętami, ale potém ustąpiwszy tytułu książęcego, „przy samym się hrabiów z Człopy honorze zostali."

począł około r. 1550 grafem na Szkłowie i Myszy. Tęczyńscy i Oleśniccy zastrzegli sobie w Unii 1569 tytuły hrabiów. Zygmunt Myszkowski do margrabstwa tytułu i Gonsagów imienia przez księcia Mantuy Gonsaga przypuszczony i od papieża Klemensa VIII. potwierdzony. Sebastyan Lubomirski i Mikołaj Sapieha otrzymali tytuł hrabstwa pierwszy na Wiśniczu, drugi na Kodniu od cesarza Maxymiliana II. Stanisław Lubomirski i Jerzy Ossoliński tytuł książąt, a Marcin Krasicki i Kasper Dönhoff tytuł hrabstwa od cesarza Ferdynanda II. otrzymali. Jerzy Ossoliński od Klemensa VIII. tytuł książęcy, równie jak od Ferdynanda cesarza *sacri Romani imperii* otrzymał. Tenże Ferdynand udzielił tytuł książęcy Alexandrowi Koniecpolskiemu. Józef Alexander Jabłonowski r. 1743 i Alexander Józef Sułkowski r. 1752 tytułem książęcym od cesarza niemieckiego obdarzeni, a Benedykt i Kazimierz Sapiehowie przyjęcia ofiarowanego takiegoż tytułu odmówili. W akcie konfederacyi r. 1733 wzięli książęce tytuły Franciszek Woroniecki, Michał Czetwertyński i Massalski. W tymże czasie Ogińscy i Połubińscy książętami tytułować się poczęli.

W Polsce książąt ani księstw nie było, lubo w senacie siedziało kilku biskupów, księstwa rzeczywiste jak Warmia, Siewierz posiadających. Nawet Prymasowi, jako najwyższemu duchownemu w Polsce dostojnikowi, książęcego tytułu długo zaprzeczano i dopiero w ostatnich czasach kancelarya koronna przestała mu go odmawiać; w tymże czasie sejmowa konfederacya nadała braciom Poniatowskim tytuł książęcy. W r. 1768 Sapiehowie uzyskali przyznanie książęcego tytułu, a w roku 1775 Adam Poniński wyjednał na sejmie takiż dla siebie tytuł.

W Litwie inaczéj się działo. Tam były kniazie, pany i szlachta nieposiadająca prerogatyw szlachectwa polskiego. Ale przyrzeczono jéj takowe 1413 w Horodle wtedy, kiedy panowie polscy swemi herbami kniaziów i panów litewskich przyozdobili. Zygmunt August, chcąc Litwę do *coaequatii* z Polską zbliżyć, otworzył w niéj r. 1564 dla szlachty sejmiki, a dla sejmików tworzył szlachtę. Przyznawał szlachectwo posiadającym ziemie chrześcianom a nawet mahometanom co w Litwie zamieszkali. *) Przyznawał go pojedyńczym i z pod

*) Tatarzy litewscy mieli nadane szlachectwa dwoma przywilejami Zygmunta Augusta z dnia 25 Listopada 1561 i z dnia 20 Czerwca 1568. Zygmunt III potwierdził im te przywileje na sejmie walnym warszawskim r. 1609. Potwierdzenie to brzmi dosłownie jak następuje: „Zygimont Tretij Bożju miłostju etc. Karol Polski, wielikij kniaź Litowskij etc. etc. etc. Oznajmujem sim listom Naszym wsi w obec komu by to wiedati należało, niniesznym i na potom buduczym, iż natiepereszniem soymie wolnom Warszawskim, bili Nam czołom poddanyje Naszy Kniazi (*Kniaziowie* wywodzą swój ród z książąt z domu chanów), Ułanowie (*Ułanowie* potomkowie jakby szlachty ordyńskiéj, która posiadała *ułusy*, t. j. majątki ziemskie), Murzy (*Murzowie* potomkowie rodzin książęcych i szlacheckich pochodzących od Tatarów Krymskich), Chorużyje (*Chorażowie* piastowali chorągwie, z którą występowali do boju), Marszałkowie i wsi Tatarowie w państwie Naszom wielkom kniaźstwie Litowskom osiełostju mieszkajuczyje, i pokładali przed Nami dwa przywilija prodka i wuja Naszoho Swietobliwoje pamieti Korola Jeho miłosti Zygimonta Awhusta prodkom ich i im samym na niekotoryje artykuły wolnosti ich nadanyje, prosieczy Nas pilnie, żeby jesmo ich samych i potomków ich przy tych prawach i wolnostiach od prodków Naszych nadanych zostawili i listom prywilejem Naszym to im utwierdili.

Wczom prośbu ich baczeczy byli słusznuju, łaskawie jesmo na to pozwolili, a tyja prywileja prodka Naszoho w siei nasz list wpisati kazali, kotoryje odin po druhom, słowo od słowa, tak sie w sobie majut: (tu następują przywileja wyżéj zacytowane Zygmunta Augusta i po tém tak kończy): Kotoryje prywileja prodka Naszoho, wyszej w sieś Nasz list wpisanyje, My prezeczonym Kniaziem, Ułanom, Chorużym, Marszałkom i wsim Tatarom w państwie Naszom wielikom kniaźstwie Litowskom osiełost majuczym, i kotoryje Nam i Rzeczypospolitoy służbu wojennuju służat, potwierzajem i pry

służebności kniaziowskiéj i pańskiéj wyzwalał; przyznawał gminom całym na Polesiu i herby im nadawał. Gmina Lubycza w Bełzkim, przyległa Litwie i Rusi, otrzymała przyznanie, że wszystkie jéj rodziny są kniaziowskie, książęce, gdyż z dawien dawna nie inaczéj się między sobą czciły. Tatarzy litewscy otrzymali w latach 1561 i 1568 przywileje, podług których na równi ze szlachtą uważani być mieli.

Zygmunt August, którego Litwa za dziedzica uznawała, mógł w Litwie dowolnie obdarzać przywilejami. Wprawdzie podczas unii było wiele ztąd nieporozumień, ale usiłowania wielu panów ze strony Litwy i Polski skłoniły mnogich kniaziów do zrzeczenia się i zaniedbania tytułów, a szlachtę polską do wyrozumiałości i koncesyi w ten sposób, aby zostawiła wolność każdemu cieszenia się kniaziowstwem, pod warunkiem, aby to w żaden sposób nienaruszało równości szlacheckiéj. Stanęło tedy w recesie Warszawskim 1564 przyłączenia Litwy, że Radziwiłłom, Czartoryskim, Zbararskim i Łukomskim służy koncesya na tytuł kniaziowski. W Unii zaś saméj 1569 zastrzeżono, że tytuły kniaziowskie zachowane i dozwolone są rodzinom Litwy i województw Kijowskiego, Wołyńskiego i Bracławskiego, jako to: kniaziom Ostrogskim, Czartoryskim, Sanguszkom, Wiśniowieckim, a hrabiom Tęczyńskim i Oleśnickim. Nie obeszło się to jednak bez protestów ze strony licznych rodzin kniaziowskich na Litwie. Kniazie Olelkiewicze protestowali o stratę kniaziowskiego tytułu z okazyi, gdy ich z rady rugowano. Wiele jednak kniaziowskich rodzin dało przykład wyrzeczenia się szczerego i zaniechali nazywać się kniaziami. Z tém wszystkiém odradzanie się i mnożenie tytułów zasilone zostało *Niesieckiego*, *Duńczewskiego* i *Józefa Alexandra Jabłonowskiego* heraldycznemi dziełami; ten ostatni szczególnie przywrócił do życia całe ludności kniaziowskie, którym Unia Lubelska otwartą zostawiła bramę, a tymi są: Bielscy, Chlebowicze, Czartoryscy, Czetwertyńscy, Daszkiewiczowie, Dolscy, Dorohostajscy, Druccy, Dubrowiccy, Dziewałtowscy, Giedrojcowie, Ginwiłłowie, Girscy, Glińscy, Haliczańscy, Holszańscy, Hołowczyńscy, Hornostajscy, Horscy, Jasienieccy, Jełowiecccy, Kaszyńscy, Kopylscy, Korecey, Koszyrscy, Kozielscy, Kozikowie, Kroszyńscy, Kulwiccowie, Kurcewiczowie, Kurczowie, Lubeccy, Łukomscy czyli Łupmolscy, Massalscy, Mirscy, Mścisławscy, Nowosielscy, Odyńcowie, Ogińscy, Olelkowiczowie, Ostrogscy, Ozierecey, Połubińscy, Poryccy, Pozarzyccy, Pruscy, Pruszyńscy, Puzynowie, Rafałowscy, Rożyńscy, Sanguszkowie, Sapiehowie, Siesiccy, Sokolińscy, Sołomereccy, Swirscy, Szujscy, Wańkowiczowie, Wiśniowieccy, Wolscy, Woronieccy,

tych wsich punktach i artykułach, na prawa i wolnosti ich nadanych onych samych i potomków ich zostawujem wiecznymi czasy.“ Dalsza konfirmacya tych obydwóch przywilejów przez Władysława IV. dnia 21. Lipca 1634. — Jan Kazimierz konfirmował te przywileje 24 Maja 1659 rozciągając je także na Tatarów wołyńskich i ukraińskich, a Stanisław August potwierdził im te prawa listem extraktem z dnia 21 Sierpnia 1766. (*Teka Wileńska przez I. J. Kraszewskiego tom VI. str. 159.*) Po podziale Polski Tatarzy litewscy byli i dziś są uznani za szlachtę dziedziczną przez rząd rosyjski. Siedliskiem ich jest głównie Podlasie, gdzie mają swój meczet w Studziance, a także w dzisiejszym powiecie Kalwaryjskim i na Litwie. — Żaden z heraldyków naszych o nich nie pisał, jakkolwiek do stanu rycerskiego należeli i wszędzie i zawsze wiernymi nam byli, dlatego o tyle więcéj pragnęlismy objąć ich szczupłem dziełkiem naszym, ale niemając bliższych o nich wiadomości, ograniczyć się musimy na wymienieniu niektórych tylko nazwisk bliżéj nam znanych. I tak: Bielacey dziedziczyli przed r. 1863 wieś Połoski na Podlasiu; Buczaccy Kościenieiwicze; Józefowicze, Małaszewicze, Tupalscy, Baranowscy, Asulewicze, Mucha, Ułanowie, Zabłoccy, Zawistowscy, Astarowicze, Bazarowicze i posiadają majątki ziemskie w powiecie Kalwaryjskim i na Litwie. W herbach swoich mają oni prawie zawsze konia, chorągiew lub inne wojskowe rekwizyta.

Worotyńscy, Zasławscy, Zbarascy. Wielka część wywodzi się z potomków Rurika, inni z Gedymina, lub sięgają Palemona, Dorszprunga, Świątoroha. Z despotów Serbii kniazie: Chodkowie, Jarmolińscy, Zienowiczowie; inni znów z Tatarów pochodzą.

Na zakończenie tego ustępu o szlachcie nadmienić nam jeszcze wypada, że w Litwie łatwiejszą była nobilitacya. W każdéj ziemi szlachta nie zaprzeczała sobie prawa, na sposób prowincyi pruskiéj, uszlachcać według swego upodobania: skoro w jakim powiecie dwunastu szlachty kogo do szlachectwa przypuściło, taki w stan rycerski wchodził. Nowo-chrzceńcy chrztem uszlachceni byli, i statut 1588 to prawo im zapewnił. Książętom biskupom również nie zaprzeczano prawa uszlachcania w ich księstwach, i téj szlachty nie zapierano się wcale.

Zaszczyty i ordery.

Największym zaszczytem dla obywatelstwa polskiego był klejnot szlachecki, to jest herb, bo tym znakiem pieczętuje widoczny, naoczny dowód szlachectwa. Herb pospolicie był wspólny wielu rodzinom, wzbudzał przypomnienia rozlicznych zasług, a nie było takiego coby wielkich nie przekazał swym herbowym czynów. Wspólność herbu wielu rodzin, tworzyła z nich niejako *gentem*, plemię, jakby jeden szczep stanowiące. Dbały o swój zaszczyt szlachcic nie zaniedbywał w podpisach, że ma herb taki lub inny: wyrażał on nazwę herbu przed lub czasem po nazwisku swoim: *Jan Jelita Zamojski*, *Stanisław Jelita Pachołowiecki*, *Łukasz Łodzia Górka*, *Jan Łodzia Bniński* itd.; a chociaż te klejnotu plemiona często poczytywały się za różne niespowinowacone rodziny, nazwisko jednak zbliżało ich, bratało i wspólności rycerskiego przypominało braterstwa. Z imieniem i nazwiskiem, obok herbu wiele rodzin umieszczało swe przydomki, które albo przypominały jakieś rodzinne powieści, albo odróżniały od innych jednoimiennych a z innych rodzin pochodzących, jak naprzykład: Jan Jelita *Sarjusz* Zamojski, Jan Jelita *Mniszek* Tchorzewski, Stanisław Łabędź z *Skrzynna Dunin* Brzeziński i t. d.

Posiadanie ziemi było również drogim zaszczytem, bo stawiało na stanowisku czynności obywatelskiéj. Urzęda sprawowane bezpłatnie przynosiły, jak już o tém na swojém miejscu wspomnieliśmy, największy zaszczyt, ztąd każdy szlachcic czuł się szczęśliwy, jeźli miał posiadłość stawiającą go w możności podjęcia urzędu: *bene possesionatus*; posiadłość bowiem otwierała i ułatwiała drogę do najwyższych dostojności, a zaszczyt z piastowanego urzędu wynikający przechodził na dzieci i wnuki. Od pieluch synowie i córki po zaszczycie ojca czczone. Jeźli synowi nie zdarzyło się pozyskać zaszczytu, nie zostawał ogołocony z uczczenia: do zgonu swego miał prawo po ojcowym zaszczycie być uczczony i przekazywał go swoim dzieciom, które czczono dziadzinym zaszczytem. Syn wojewody *wojewodzic*, córka *wojewodzianka*, wnuczka *wojewodówna* czyli *wojewodzicówna*. Syn starosty był *starościc*, córka *starościanka*, wnuk *starościnowicz*. Ztąd *kasztelanice*, *kasztelanki*, *generałowicze*, *generałówny*, *rotmistrzowicze*, *rotmistrzówny*, *łowczyce*, *łowczanki*, *czestnikowicze*, *cześnikówny*, *skarbnikowicze*, *skarbnikówny*, *sędzicowie*, *sędzianki*, *regentowicze*, *regentówny*, *podkomorzyce*, *podkomorzanki*, *oboźnicowie*, *oboźnianki*. A wnuczki *kasztelanicówny*, *rotmistrzowiczówny*, *łowczycówny*, *podkomorzycówny* i tym podobnie.

Mało przynosił zaszczytu tytuł kniaziowski lub książęcy, unią Lubelską dziedziczącym go litewskim i ruskim rodzinom pozwolony; ale zaszczytnie było być urodzonym z wojewodzianki, kasztelanki, podkomorzanki.

Nazwiska na *ski* okazywały powszechnie, że wynikały z posiadłości, że Bniński, Zamojski są z Bnina, z Zamościa; ale były też nazwiska na *ski* zakończone, nie z posiadłości ziemskich wynikające; dlatego ci co się szczycili swych nazwisk początkiem od posiadłości wziętym, dwoili go niejako pisząc się *Jan z Bnina Bniński*, *Jan z Zamościa Zamojski*, *Klemens z Branicy Branicki*. Dla wyrażenia zaś że są posiadaczami ziemskimi, że dziedziczą swe *imiona*, dokładali nazwy posiadanych włości: *Jan z Bnina na Bninie Bniński*, *Jan z Zamościa na Zamościu Zamojski*, co znaczyło, że rodzina imiona przodków dochowała i posiadłość włości w swym ręku dzierżyła, a to było także nie małym zaszczytem. Ci znów, którzy posiadłość ich imienia z rąk wypuścili a inne włości posiedli, pisali się: *Jan z Branicy na Tykocinie Branicki*, *Jędrzej z Bnina na Kcynie Bniński*, co znaczyło, że z Branicy, z Bnina pochodzą, a Tykocin, Kcyn dziedziczą. Z tém wszystkiém zaszczyty te w niczém nie nadwerężały praw równości szlacheckiéj: były one osobiste, czasowe lub dożywotne, nie mające ani szczególnego stroju, ani żadnéj ozdoby lub dekoracyi; jedno tylko szlachectwo i klejnot jego, były wszystkim zarówno dziedziczne i otwierające całą przestrzeń do godności, od zagonu do tronu.

Ordery w Polsce aż do XVIII. wieku wcale nie istniały, *) a nawet obcych nie wolno było nikomu przyjmować, a przynajmniéj przyjętego w ojczyźnie używać. Zasadę równości szlacheckiéj tak dalece szanowano, że nawet królowie niechętnie przyjmowali od obcych monarchów ordery. Król Stefan nie chciał przyjąć orderu złotego runa od cesarza niemieckiego. **) Za rzecz bardzo naganną poczytała szlachta Jerzemu Ossolińskiemu kanclerzowi, iż skreślił projekt ustanowienia orderu Niepokalanego poczęcia N. P. Maryi i mimo uzyskanego od papieża Urbana VIII. ustaw tego orderu potwierdzenia, projekt ten odrzucony został przez sejm jako nowacya z duchem narodowym niezgodna i równości obywatelskiéj uwłaczająca. Za złe uważała szlachta, że król Michał przyjął ze zwykłymi orderom kondycyami order złotego runa; przykrzéj jéj jeszcze było, gdy 1676 król Sobieski nie odmówił przysłanego od Ludwika XIV. orderu św. Ducha. August II. przybył z orderem duńskim Słonia. W czasie najścia Szwedów 1705 znajdując się tenże August w Tykocinie otoczony małym zastępem wiernych swych stronników, rozdał między nich na znak wierności ozdoby kawalerskiego medalu Orła Białego, który ustanowić zamyślał. Medal ten mający z jednéj strony orła z napisem *pro fide, lege et rege*, na drugiéj cyfrę królewską A R, noszony być miał na małéj błękitnéj wstążeczce poniżéj piersi, ale statutów odnośnych nie było. Dopiero w roku 1713 medal ten zamieniony został w order Rzeczypospolitéj i statuta dlań ułożono. Znakiem jego jest krzyż, przekrzyżowany czterema płomieniami, równoramienny, którego ramiona na

*) Miechowici (zakon Stróżów grobu Zbawiciela, gałązka Templaryuszów z regułą nieco odmienną założony przez Jaxę w Miechowie r. 1162) mieli wprawdzie order swego zakonu, (krzyż złoty podwójny emaliowany czerwono, na wstążce na pół pąsowéj i czarnéj, noszony pospolicie à la boutonnière), który równie mężczyznom jak i niewiastom był udzielany, ale ten uważano jako ozdobę lub oznakę kościelnego bractwa.

**) Batory miał swój order stósowny do jego herbu wilczych kłów. Gdy mu poseł cesarski przyniósł złotego runa, ukazał swój mówiąc: „A pan twój, czy mój odemnie przyjmie? barankowi około kłów wilczych nie przystało.“

końcach nieco wcięte dwurożne; złoty, emaliowany po skrajach biało; na nim orzeł biały herb Polski; na stronie jego odwrotnéj cyfra królewska A R. Zawieszony przy biodrze nieco w tył na niebieskiéj wstędze morowéj, na cztery palce szerokiéj, z lewego barku pod lewy prawy bok pod ramię opasującéj. Duchowni na takiejże wstędze na szyi zawieszonéj; kawalerowie na piersiach z lewéj strony na haftowanéj w promienie gwiaździe ośmiorożnéj złotéj nosili krzyż srebrny przekrzyżowany czterema płomieniami, równoramienny; rozszerzające się ku końcom ramiona, ścięte prosto; na nim orzeł biały, w koło którego na ramionach napis: *pro fide rege et lege*. Wielkim mistrzem kawalerów orderu Orła białego, na którego krzyżu napis: *pro fide lege et grege*, był sam król. Liczba kawalerów nie mogła przechodzić 72, licząc w to wielkiego mistrza. Dla panujących i książąt 20 orderów tych zastrzeżono. Do kawalerów orderu Orła białego należał między innymi król pruski Wilhelm II. i caryce Katarzyna i Anna. Za Sasów order ten oszczędnie był rozdawany, ale z początkiem panowania Stanisława Augusta nie było prawie wyższego dostojnika i możniejszego pana, coby go nie posiadał, lub po części nie robił starania, by go otrzymać.

Drugi order pod imieniem św. Stanisława ustanowił Stanisław August dnia 7 maja 1765 na wzór Orła białego. Kawalerowie nosili na wstędze czerwonéj morowéj z białemi brzegami, z prawego ramienia na lewy bok przewieszonéj, krzyż kawalerski, na którym cztery orły białe między promieniami, a w środku wizerunek św. Stanisława z napisem: *Sanctus Stanislaus;* z drugiéj strony cyfra założyciela S A R, prócz tego na lewym boku gwiazdę srebrną z kołem złotem w środku otoczonem zielonym wieńcem, na którym napis: *praemiando incitat*. Statuta tego orderu ograniczały liczbę kawalerów do 100 oprócz króla samego i cudzoziemców; ale z czasem liczba ozdobionych znacznie stu przeszła, co umniejszyło wartość tego orderu. Żaden z obywateli Rzeczypospolitéj nie mógł zostać kawalerem, dopókąd nie wywiódł swojego szlachectwa czterema herbami z ojca i matki. Order ten miał swojego jałmużnika, którym był jeden z prałatów zaszczycony. Pomiędzy obowiązkami kawalerów, oprócz wierności królowi i Rzeczypospolitéj, było jeszcze wspomaganie niewinnie uciśnionych, opłata 25 dukatów przy otrzymaniu orderu i następnie corocznie 4 dukaty na szpital Dzieciątka Jezus w Warszawie, i 2 na kancelaryą, nakoniec nieprzyjmowanie żadnych innych orderów bez zezwolenia króla. Za Królestwa w r. 1816 order ten na cztery stopnie podzielono. W dwadzieścia i siedm lat po ustanowieniu św. Stanisława orderu, t. j. roku 1792 Stanisław August miał ustanowić order wojskowy, ale Targowica i sejm Grodzieński uchyliły go. Powstanie narodowe 1794 uznało jego byt, a podniesiony był w całéj świetności za księstwa Warszawskiego. Znakiem tego orderu był krzyż z napisem po ramionach jego: *virtuti militari*, w środku orzeł biały obwiedziony kołem złotem przystrojonem zielonym wieńcem, noszony na wstążce niebieskiéj z dwoma czarnemi prążkami. Dzielił się na pięć stopni: 1 stopnia jestto krzyż najwyższy emaliowany czarno ze złotemi obwódkami i napisem złotemi literami, na wstędze orderowéj przez plecy zawieszony; 2 stopnia krzyż podobny, ale mniejszy, noszony na szyi, jestto komandorski; 3 stopnia krzyż kawalerski taki sam, ale mniejszy od poprzedniego, na lewym boku z kokardą noszony; 4 stopnia krzyż złoty; 5 stopnia krzyż srebrny, noszony jak poprzedni u lewego boku.

Były jeszcze w Polsce z dawna dwie komandorye orderu Maltańskiego, w Koronie Poznańska przez książąt Wielkopolskich, i w Litwie Stołowicka przez Radziwiłłów w r. 1610 założone. W roku 1773 skutkiem ostatecznego rozstrzygnięcia sporu o ordynacyą ostrogską z zakonem Maltańskim *) stany pozwoliły na ustanowienie w Polsce wielkiego przeorstwa Maltańskiego z sześciu komandoryami i wyznaczyły wielkiemu przeorowi 32,000 złp. a każdemu z kawalerów komandorów po 13,000 złp. rocznego dochodu, z sumy wpływającéj do skarbu Rzeczypospolitéj z dóbr dawniejszych ordynacyi ostrogskiéj. Równocześnie pozwoliła konstytucya tegoż sejmu obywatelom Rzeczypospolitéj założyć w Maju ośm nowych komandoryi maltańskich w kraju.

*) Oprócz ordynacyi Jarosławskiéj, najstarszéj w Polsce, utworzonéj w r. 1470 przez Rafała i Spytkę Jarosławskich a przez Jana Tarnowskiego rozwiązanéj, drugiéj Lubrańskiéj w r. 1518 założonéj i w lat kilkadziesiąt późniéj rozwiązanéj; trzeciéj Zamojskiéj w r. 1589; czwartéj Olyckiéj Nieświezskiéj w r. 1549 przez Radziwiłłów ustanowionéj i piątéj ordynacyi Pińczowskiéj przez Piotra i Zygmunta Myszkowskich w r. 1601 utworzonéj, była jeszcze ordynacya Ostrogska przez księcia Janusza ustanowiona. Założyciel téj ordynacyi przeznaczył ją po wygaśnięciu potomków męzkich kawalerom Maltańskim. Ostatni ordynat książe Janusz Sanguszko część dóbr tejże ordynacyi roztrwonił, a resztę rozdzielił pomiędzy donataryuszów. Zakon Maltański wystąpił z tego powodu z swojemi pretensyami. Spór ten rozstrzygnięty ostatecznie w r. 1773 i Rzeczpospolita płacić zobowiązała się Zakonowi złp. 120,000 corocznie na jedno wielkie przeorstwo i sześć komandoryi.

Herby.

Abdank Herb.

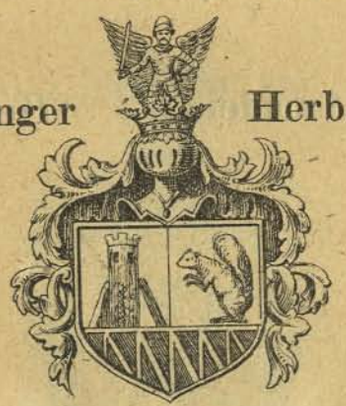
Paprocki o herbach fol. 158 tak go opisuje. Są białe traktury w polu czerwoném. Inni mówią, że jest litera M przewrócona do góry. Najlepiéj go określi, kto z *Kromerem lib. 5.* powie, że jest litera W Polakom i Słowianom zwyczajna, w polu czerwoném, nad hełmem korona, nad koroną takaż druga litera.

Achinger Herb.

Tak go opisał *Paprocki o Herb. fol. 587*, a za nim *Okolski* i *Potocki:* Jest wiewiórka czerwona, u któréj podpiersi białe, w złotém polu, w prawą stronę herbu bieży, ogon na grzbiet zadarłszy; nad herbem taż wiewiórka jakby siedziała między dwoma rogami. Pierwszy do Polski z tym herbem przyjechał Aichinger Zybuld za panowania Zygmunta I.

Aichinger Herb.

Ten herb nadany został Augustowi Aichinger przez Cesarza Rudolfa w r. 1577. a raczéj przeformowany z herbu Achinger na ten kształt jak tu widzisz.

Akszak Herb.

Serce ludzkie na wylot przez środek strzałą przeszyte na bok i z nią obrócone, tak rozdarte, że się ledwo obie części trzymają, w polu czerwonem, nad hełmem i koroną trzy pióra strusie. Początek tego herbu w Litwie czy w Moskwie, kładą za mężne Tatarów pogranicznych rozgromienie.

Alabanda Herb.

Alabanda, czyli raczéj, jako chce Damalewicz, Albalant, na tarczy ma biały księżyc jak na nowiu niezupełny, rogami do góry skierowany, między któremi jest końska głowa w lewą tarczy obrócona, w polu czarnem według Paprockiego, brudném według Bielskiego, szarém według Okólskiego. Na hełmie jedni pięć, drudzy trzy pióra strusie kładą. Paprocki twierdzi, że do Polski ten herb przyszedł za Bolesława Krzywousta z niejakim Alabandą z Włoch.

Alemanni Herb.

Tarcza herbu na dwie części wzdłuż przedzielona, których jedna, na prawéj stronie, dwa ma pola, ukosem od prawego boku na lewy nakłonione w równi od siebie odległe. Druga część, na dwie inne pomierzona, z tych wyższa dwie kule działowe, spodnia jednę w sobie zamyka; na hełmie panna laurową koroną uwieńczona; rękę jednę o bok oparła, drugą w górę wyniósłszy, wieniec laurowy trzyma. Koloru tarczy, pól i kul nikt nie opisał. Herb ten nadany w Hertruryi (ks. Florenckie) zkąd do Polski ten dom przyszedł.

Alexandrowicz Herb.

Dwie kosy, ostrzem do siebie obrócone, końcami zaś do góry, na krzyż się składają, przez których środek dwa miecze niemieckie końcami się schodzą, tak jakby w jedno spojone były. Na hełmie trzy pióra strusie. Z jakiéj okazyi ten herb nadany, nie ma żadnéj pewności. To tylko wiadomo, że się nim Alexandrowicze w W. ks. Litewskiem pieczętują.

Amadej Herb.

Orzeł biały bez ogona, w złotéj na głowie koronie, dziobem w lewą tarczy obrócony, w nim złoty pierścień wisi, skrzydła i nogi rozszerzone, w polu czerwoném, na hełmie pięć piór strusich. Zgodnie wszyscy twierdzą o nim że z Węgier do Polski przyszedł.

Ancuta Herb.

Strzała do góry prosto wyrychtowana, z prawéj jéj strony gwiazda ośmgraniasta, po lewéj księżyc nie wypełniony, rogami ku strzale skierowany. Herb ten podobny do Newlina.

Andrault de Buy Herb.

Tarcza na dwie części rozdzielona: po prawéj pół orła w koronie na głowie, skrzydło jedno i ogon rozciągnione, w nodze snopek zwyczajny trzyma. Druga część tarczy także na dwie w szerz się dzieli, wyższa strona ma trzy gwiazdy takiém ułożeniem, że dwie wyżéj podle siebie, trzecia pod niemi jest w środku; niższa część ma trzy rzeki w szerz płynące, przez nie pas rycerski idzie, na którym trzy lilie. Franciszek Andrault de Buy z krwi hrabiów francuzkich de Langeron, gdy się rycerskiemi dziełami odznaczył, Jan Kazmierz w nagrodę do ojczystego klejnotu przydał mu orła ze snopkiem.

Arcemberski Herb.

Jeleń na szachownicy stojący. Pierwszy nim galizowany Jan, dworzanin książęcia Pomorskiego, z téj okazyi, że Książę na łowach będąc, szachami się rozrywał, tymczasem Jan jelenia mimo bieżącego trzema strzałami przeszył. Działo się to około roku 1630.

Aurszwald Herb.

Dwa Lewki małe, jeden nad drugim, w czarném polu; labry żółte i czarne około tarczy. Na hełmie nie masz korony, ale tylko żubrza głowa czarna z rogami. Tak opisuje *MS. o famil. Prusk.*

Bąkowski albo Ryś Herb.

Jest Ryś w prawą stronę tarczy bieżący z szyją i głową skręconą, korona na głowie jego, nad hełmem trzy lilie, z których środkowa wyższa nad insze, a w środku trzcinki, na której stoi średnia lilia, gwiazda sześciograniasta. O początkach tego herbu nigdzie się doczytać nie można, to tylko wiadomo że się Jackowscy i Bąkowscy w Prusiech nim pieczętują.

Bartliński Herb.

Sowa pyskiem w prawą stronę skierowana, skrzydła do lotu w górę wspięte, na pieńku stoi o dwóch sękach, z których jeden z jednéj strony, z drugiéj strony drugi; właśnie zdaje się Korwin, ale bez pierścienia i innym kształtem udany.

Bartsch Herb.

Jest wiewiórka, tak na tarczy jako i na hełmie, przedniemi nogami wspięta do góry, taż symetryą jak i u Bażeńskich; ztąd poznać, że jednéjże są dzielnicy z Bażeńskimi, lubo ci aukcyą w herbie potem otrzymali, *o czem świadczy M. S. Konopatsc.* Piszą się de Demuth Bartsch, wszakże polskim akcentem Barszcz inni kładą. Z tych sławny Bartsch generał w woisku koronném cudzoziemskiem.

Baryczka Herb.

Dwa krzyże, jeden z nich w górę prosto, drugi na dół obrócony, w jedną linię obadwa się schodzą, dwie poboczne podpory górny krzyż wspierają; kolor herbu złoty. Herb ten wraz z domem Baryczków z Węgier przyniesiony.

Baworowski Herb.

W polu błękitném strzała złota, od końca rozdarta, od żelazca wierzch jéj złamany i nakrzywiony z lewéj strony, przez strzałę krzyż od szabli środkiem, a między rozdartemi końcami liczba zwyczajna ośm 8 przydana. Na hełmie pięć piór strusich. Pierwszy go do Polski przyniósł Wacław z Baworowa Czeski parentelat.

Bayduza Herb.

Strzała na dół żelazcem obrócona; głowę węża na wylot przeszyła, między trzema grzybami utkwiona, z tych jeden przed żelazcem strzały, drugie po jednemu z obudwu stron rozłożone, w polu czerwoném, nad hełmem korona sama. Początek tego herbu, jako i innych, które się na Litwie albo na Rusi urodziły, mało co ma pewności.

Bażeński Herb.

Murzyn, na którego ręku wiewiórka, na dwóch nogach stojąc, przedniemi do góry wspięta orzech gryzie, ogonem grzbiet nakrywszy, sama szara w polu czerwoném; na hełmie murzyn trzyma chorągiew, na któréj taż sama wiewiórka co i w herbie. Nazwisko Bażeńskich urosło od wsi Baise z niemiecka, Bażyn po naszemu zwany. Jan de Beisen, wojewoda Gdański za odznaczenie się w wojnie Maurów z Arragończykami, herb ten miał otrzymać. *To Treterus in Episc. Varm. fol. 41.*

Bekesz Herb.

Orla noga z wierzchu do połowy czarna, niżéj do pazurów złota, w brunatném polu, z jednéj strony wyżéj przy kolanie księżyc niepełny, z drugiéj strony gwiazda, na hełmie strusich piór trzy. Herb ten z Węgier pochodzi. Kasper Bekesz na dworze Jana Zygmunta ks. Siedmiogrodzkiego podkomorzym uczyniony, po dwakroć Ablegatem do Konstantynopola jadąc, tak się obcemu monarsze zalecił, że ten mu do nogi orléj, z Antenatów swoich dziedzicznéj, księżyc i gwiazdę w herbie przydał.

Belina Herb.

Trzy podkowy białe grzbietem do siebie obrócone, tak, że jedna z prawéj, druga z lewéj strony, trzecia pod niemi spodem, na któréj miecz niemiecki otłuczony, końcem na dół, w polu błękitném. Nad hełmem i koroną złota ręka z mieczem, zanosząca się w prawą tarczy. Herb ten pochodzi z Czech od miasta Beliny, zkąd i tytuł hrabiów z Beliny długo w tym domu dziedziczono. Co do początku i okazyi tego herbu nasi autorowie się nie zgadzają.

Bełty Herb.

Są trzy Bełty na krzyż ułożone, w polu czerwoném. *Paprocki w Gniaździe fol. 1121 O herbach fol. 568. Okólski tom I. fol. 38. Potocki Poczet herbów fol. 443.* Hełmu żaden z nich nie opisał, domyśla się *ks. Rutka in M. S.* że pięć piór strusich. Dom ten w Polsce starożytny, z Moraw do nas wniesiony.

Bem Herb.

Baran z rogami wspięty do góry, tak że tylko na dwóch nogach tylnych stoi, w czerwoném polu, z drugiéj strony tarczy gryf z skrzydłami zielony w białém polu. Nad hełmem korona, w któréj takiż baran i gryf, jak na tarczy. W kościele wielkim kwidzyńskim, widzieć można (Niesiecki powiada) chorągiew z tym herbem i napisem *Petrus Behm Regni Poloniae Civis.*

Berszten Herb.

Na tarczy trzy kółka płużne żółte w polu czerwoném, takim składem, że dwa podle siebie górują, trzecie spodem idzie w środku. Nad hełmem i koroną trzy pióra pawie. Z Niemiec do nas wniesionym go mienią nasi pisarze, atoli czasu żaden nie naznaczył. *Papr. Gniazd. fol. 1120* i inni.

Berszten 2do Herb.

O tym ani Paprocki ani Okólski nie pisał; to jest: są dwa kółka płużne tak jak w pierwszym Berszteniu ułożone i tegoż koloru, a miasto trzeciego, sztachety jak przy fortecy rozsadzone, na hełmie dwa skrzydła grzbietami do siebie obrócone, do lotu w górę wspięte. Wedle Niesieckiego zmiana ta nastąpić miała za Zygmunta Augusta r. 1563. z okazyi mężnego oporu Wierzchlejskiego rotmistrza przeciw obsaczającym Połock wojskom Iwana Wasilewicza kniazia W. Moskiewskiego.

Berżewicz Herb.

Tarcza na cztery części podzielona, z tych na wyższéj linii po prawéj stronie jest koza łapami przedniemi miernie wspięta, w prawą obrócona, po lewéj stronie orzeł zwyczajny Polski; na niższéj linii po prawéj stronie orzeł tenże, po lewéj taż co i wyżéj koza. Nad hełmem i koroną orzeł Polski z koroną. *M. S.* o familiach Pruskich przydaje, że koza z dawnych czasów dziedzicznym klejnotem tego domu była w Węgrzech, z których krwi Katarzyna Bephot prababką była Stefana Batorego kr. Pol.

Betman Herb.

Ramię prawe w prawą tarczy skierowane, w palcach paciorki trzyma do modlenia, nad hełmem zaś z korony widać pół człowieka, z włosami i brodą mierną bez czapki, ręce obie na piersiach jak do modlitwy złożone, koronka albo paciorki w jego ręku. Wedle Niesieckiego Betmani z Niemiec do nas przybyli.

Białogłowski Herb.

O tych ani Paprocki, ani Okolski nie pisał. Są zaś trzy trupie głowy, tak ułożone, że dwie na spodzie, jedna nad niemi na wierzchu, nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

Białokurowicz herb

Zowie się ten herb Pocisk, pierwszy go otrzymał Basyli Białokurowicz za heroiczne w Moskiewskiéj expedycyi dzieła od Stefana Batorego króla. O czém metryka koronna.

Białoskórski herb

Podkowa tak ułożona jak w herbie Dąbrowa, tylko że bez ufnałów, i na wierzchu jéj tylko jeden krzyż, a w podkowie orla noga, nad hełmem i koroną trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Mm. o famil. Pruskich*, lecz okazyi tego nabycia nie wspomina.

Białymia herb.

Podkowa biała, rogami do góry obrócona, w środku jéj krzyż, nad nim jest bełt od kuszy w błękitném polu. Nad hełmem i koroną pięć piór strusich. *Okólski tom I. fol. 43. Potocki pocz. herb. MS. P. Rut. S. J. Lib. klejnot.* Wszyscy się zgadzają na to, że ten herb w Polsce r. 1332. za Władysława Łokietka nabyty.

Bibersztein herb

Róg jeleni czerwony o czterech sękach w polu złotem, takiż róg. Herb ten ze Szląska do Polski wniesiony. *Papr. o herb. fol. 511. w Gn. fol. 1002. Okolski tom I. fol. 46. Bielski fol. 213.*

Bielikoicz herb.

Takiego herbu używają Bielikoiczowie w Brzeskim Litewskiem: to jest trzy wędy, czyli jelca takim kształtem ułożone jako tu widzisz. Z tych Bielikoicz Dawid stolnik Rzeczycki kwitnął w roku 1680.

Blacha Budwicz herb

W białém polu strzała, żeleźcem do góry prosto obrócona, między dwiema liliami, przez hełm przewiedziona druga takaż strzała; herb ten z Czech do Polski przyniesiony.

Blanckenstein herb

Jest w herbie biały szczyt, modre pole, a przez dwa pasy czerwone rozdzielone środkiem prosto do góry żelazcem złota strzała idzie, na hełmie trzy pióra strusie, dwie modre, trzecie białe.

Blumberk herb.

W Inflanciech kiedyś ten dom kwitnął. Z tych Siferdus á Blomberck arcybiskup Ryzki r. 1400 Mikołaj star. Piltyński r. 1686. Opisu herbu ani Niesiecki ani inni nie umieszczają.

Bodek herb.

Szczyt w tym herbie modry na cztery części rozdzielony, wyżéj po prawéj stronie krzyż złoty, po lewéj lew bez korony czerwony; niżéj zaś po prawéj stronie lew, po lewéj krzyż; na hełmie bez korony lew tegoż samego kształtu co i na tarczy, między dwiema skrzydłami. *MS. de Fam. Pr.*

Boduła herb.

Są trzy lilie białe w polu błękitném, jedna pod drugą w prostéj linii. Na hełmie pięć piór strusich. *Bielski fol. 190. Paprocki i Okolski* trzy lilie z korzeniem i listkami kładą.

Bombek herb.

Tarcza na dwie części podzielona, po jednéj stronie lew dwiema łapami wspięty, po drugiéj pięć róż ciągiem w pasie. *Paprocki i Okolski* nie pisał wcale o téj familii, *Niesiecki* tylko powiada, że w Sandomirskim kwitnęła w r. 1697.

Bonarowa herb.

Lilia polna z drugą tak związana, że jedna do góry, druga na dół, obiedwie od korzenia tak się z sobą schodzą, jakby się jedną lilią zdały; tak tedy skombinowanéj lilii połowa jest białéj w czerwoném polu z lewéj strony tarczy, druga zaś połowa czarna w białém polu. Nad hełmem człowiek dwie chorągwie trzymający, z których w prawéj białéj ręce (bo i sam na pół czarny) czarną, w lewéj czarnéj białą trzyma.

Bogorya herb.

Są dwie strzały złamane białe, w polu czerwoném, takim kształtem, że żeleźce jednéj ku górze, drugiéj ku ziemi obrócone; na hełmie paw z ogonem roztoczonym, w dziobie strzałę złamaną trzyma. Herb ten przez Bolesława Śmiałego Bogoryi nadany, za heroiczne dzieła w bitwie z Połowcami.

Bokij herb.

W polu czerwoném topór biały, nad nim krzyż złoty, na hełmie pięć piór strusich. Herb ten miał być nadany przez księcia Ruskiego mężnemu rycerzowi, który toporem poganina z konia zwalił.

Boncza herb.

W polu błękitném jednorożec biały do konia podobny, wspięty, na czele róg kończaty; nad hełmem w koronie pół takiegoż jednorożca. *Okolski* pole Bończy czerwone naznacza.

Borejko herb.

Niektórzy *in MS.* do herbu ich Dołęga pociągają, atoli Niesiecki z domowéj ich pieczęci herb kładzie téj familii takim kształtem jako tu widzisz.

Borski herb.

Jest noga goła człowiecza od stopy aż po kolana w czerwoném polu strzałą przeszyta. Na hełmie bez korony orle skrzydło strzałą przeszyte. Tym herbem się szczycili Borscy z Borszcza w Prusiech.

Boycza herb.

Są trzy krzyże złote takim kształtem jak widzisz, w polu czerwoném według Paprockiego, trzy krzyże białe w polu błękitném według Okólskiego. Nad hełmem trzy pióra strusie.

Bradacice herb.

Dwie okszy na krzyż złożone, w polu czerwoném; nad hełmem trzy pióra strusie. *Okolski tom I. fol. 70, Paprocki o herb. Niesiecki* utrzymuje, że w całéj Polszce nie było ani jednego domu, któryby tego herbu używał, lubo sam go w rysunki i opisie umieszcza.

Brandys herb.

Z koroną ręka zbrojna po ramię wychodzi do góry, miecz na dół końcem obrócony trzymająca. Nad hełmem z korony takaż ręka. *MS. o fam. Prusk.*

Bożawola herb.

Podkowa biała na dół obrócona, dwa krzyże, jeden pod podkową, drugi w podkowie, na spodzie pół miesiąca żółtego w polu błękitném; na hełmie trzy pióra strusie. Herb ten do Lubicza podobny; bo téż jeden z Lubiczów w nadgrodę księżyc w herbie swym otrzymał.

Bożezdarz herb.

Krzyż biały, po którego rogach cztery lilie czarne, tj. na każdym po jednéj rozłożone; w hełmie pawie pióra, na nich taki krzyż jak na tarczy. Tym herbem był nadany przez Władysława kr. Polsk. i Węg. w r. 1442 Jerzy Szwarc albo Czarny Rajca krakowski. *Paprocki Gn. fol. 382 i inni.*

Brant herb.

Pochodnia gorejąca, czarna w modrém polu, w prawo tarczy pochylona, na hełmie trzy pióra strusie. *MS. Konopatsc.*

Brant herb.

MS. o familiach Pruskich przyznaje, że to wszystko jedenże dom, jednak przyznaje że jedni z nich, którzy się z Kantk albo z Hogendorfu pisali, używali tym sposobem herbu jak tu widzisz.

Brant herb.

Drudzy Brantowie, którzy się z Rokocina pisali, używali znów tego herbu jak tu widzisz.

Bratkowski herb.

Podkowa do góry jak brama podniesiona, przez środek jéj strzała do góry żeleźcem, z lewéj strony na prawą tarczy przez podkowę i strzałę miecz prosty, z podkowy w górę dwie palmy, jedna z jednego boku strzały, druga z drugiego wyniesione.

Breza herb.

Tarcza na trzy pola przedzielona, z tych jedno białe od dołu tarczy szersze. Drugie błękitne na lewéj stronie tarczy, trzecie czerwone. Ta familia do nas z Francyi przyniesiona, jak to świadczy *B. Priolus de rebus Galliae.*

Brochwicz herb.

Jeleń czerwony w białém polu wspięty z koroną na szyi według Okólskiego. Atoli w książce o klejnotach Polskich czytam, że powinien być jeleń biały w czerwoném polu. Takiego herbu używa Wtwo Lubelskie.

Borchwicz herb 2do.

Jeleń w prawą tarczy obrócony, bez korony na szyi; nad hełmem pióra pawie. Nasz *ks. Petrasancta cap. 53.* wspomina, że w Francyi dom Hirschbelkon Jelenia za herb nosi w srebrnéj tarczy.

Borchwicz herb 3tio.

Pół Jelenia złotego z rogami i nogami przedniemi w polu złotém, miasto tylnéj jelenia części, księżyc jak na nowiu nie pełny, we środku którego gwiazda złota. Na hełmie pawie pióra, na nich księżyc z gwiazdą.

Borchwicz herb 4to.

Jeleń swego koloru na tarczy czerwonéj, ale przednią prawą nogą jakby się do góry dźwigał. Nad hełmem pięć piór strusich białych. Przyniesiony ten herb z Anglii do Polski, jak to świadczy *ks. Petrasancta cap. 54. fol. 365.*

Brodzic herb.

W polu czerwoném są trzy złote krzyże, ułożone tym kształtem jak tu widzisz. Na hełmie trzy pióra strusie kładzą, drudzy pięć. Herb ten miał być nadany przez Kaźmierza Mnicha króla Polsk. Paprocki a za nim i inni to poświadczają.

Bronic herb.

Dwa jelca na kształt litery S jakich kiedyś w Czechach używano, na krzyż złożone, w polu czerwoném, na hełmie trzy pióra strusie. W saméj rzeczy jest to herb Korsak, nadany któremuś rodakowi naszemu z téj okazyi, że w potyczce z Czechami mężnie sobie poczynał.

Bronikowski herb.

Osęka jedna w polu czerwoném na prawy bok tarczy skierowana, na hełmie trzy pióra strusie. Sam (Niesiecki powiada) w Bydgoszczy w kościele OO. Bernardynów widział osękę jednę srebrną w polu krwawém, ale prosto w górę.

Brzuska herb.

Okolski w tomie trzecim *fol. 356* taki herb kładzie, gdzie przydaje, że jest własny Brzusków.

Butler herb.

Koszyk różném kwieciem nałożony. Herb ten najprzód z Anglii do Kurlandyi z téj zaś do Polski przyniesiony. *MS. o Fam. Prusk.*

Chalecki herb

O tym herbie Paprocki nie pisał. Jest zaś Abdank zwyczajny; na którego środku stoi strzała złamana do góry żelezcem obrócona: na hełmie strzała przez skrzydło sępie, czyli orle przeszyta. Tak go opisał *ks. Rutka in MS. Historia Sapieh. par. 3. fol. 103.* Przydaje pierwszy, że od książąt Litewskich rycerzowi jakiemuś za męztwo nadany.

Charytonowicz herb

Są dwie litery z sobą złączone, czy to N i E, czy też V i E złote w czerwoném polu, na hełmie pięć piór strusich. *Paprocki w Gniazds. fol. 1198. O herbach fol. 681. Okolski tom I. fol. 276. Poczet herbów.* Wszyscy się zgadzają na to, że z Grecyi do nas ten herb przyniesiony dawnemi czasy.

Chocimirski herb

Są troje grabie, tym kształtem jak widzisz ułożone, wszystkie białe, każde o siedmiu zębach w złotém polu, końcami jakby w jabłku czyli cyrkule utkwione; nad hełmem pięć piór strusich. O okazyi i nabyciu tego herbu niema pewności: jedni powiadają że z Czech do nas przyszedł, inni, że od Herburtów swój zabrał początek. *Bielski fol. 782. Papr. w Gniażdz. O herb. Okolski tom I. 234. Liber klejnoty. Balbin in histor. Miscell.*

Chodkiewicz herb

Tarcza wzdłuż rozdzielona: na prawéj stronie herb zwyczajny kościesza; na lewéj Gryf biały wspięty w polu czerwoném, pazury czarne, język wywieszony płomienisty, ogon żółty na grzbiet zadarty, miecz siniawy z srebrną rękojeścią trzymając w prawéj nodze aż za szyję wyniesiony; nad hełmem korona, z któréj takiegoż widać Gryfa. *Okolski tom III. fol. 139. Hist. Sap. par. 2. fol. 14.* świadczą, że Hieronim Hodkiewicz w legacyi jeżdżąc od Zygm. Augusta do Wiednia, otrzymał tytuł *Comitis S. R. Imperii* i z téj okazyi herb Kościesza na ten kształt jak wyżéj widzisz przeformował.

Cholewa herb

Dwie klamry żelazne barkami do siebie obrócone, a między niemi miecz otłuczony końcem prosto na dół idzie w polu czerwoném; na hełmie pięć piór strusich. *Paprocki w Gniaździe fol. 400. O herb. fol. 271. Okol. tom I. fol. 102. Bielski fol. 126.* Herb ten nadany przez Bolesława Śmiałego niejakiemu cieśli, Cholewa nazwanemu za to, że gdy najezdnik jakiś na króla nacierał, on jedną klamrą (nie mając inszego w ręku oręża) koniowi jego nogę podciął, drugą natarczywego żołnierza zwalił, a potem mieczem jego własnym tegoż i innych siła trupem położył

Chomąto herb

Chomąto, w którém woły kiedyś do pługa sprzągano, do góry końcami obrócone, a na lewy bok tarczy nachylone. *MS. konopatsc. de Famil. Pruss. i Panegiryk. Scholarum Piarum Collegii Szczucińsk.* świadczą, że Dobrosław z Cygiembergu, widząc, iż pod królem i Panem swoim konia zabito, z konia swego zsiadłszy, królowi go poddał; sam zaś dosiadłszy wołu w chomącie, nacierającym za królem nieprzyjaciołom tak mężnie odpór dawał, że zdrowie królewskie z niebezpiecznego razu fortunnie wyniósł.

Chrynicki herb

Węda o dwóch końcach z krzyżem białym wprost spojona, tak jednak, że węda do góry krzyż na dół obrócony, w polu czerwoném. Na hełmie pięć piór strusich. *Papr. w Gniazdz. Cnoty fol. 1129. O herb. fol. 677. Okolski tom I. fol. 275. Klejnoty fol. 98.* Herb ten nadany za dzielność rycerską przeciw Tatarom okazaną.

Cielątko- wa herb

Księżyc na nowiu, z którego środka od spodu wychodzi drugi takiż księżyc, ale go tylko połowę widać; trzy gwiazdy, po jednéj na każdym rogu, wszystkie żółte w polu błękitném; na hełmie trzy pióra strusie. Pisali o nim *Bielski fol. 93. Papr. w Gniazdz. Cnoty fol. 1066. O herb. fol. 574. Okol. tom I. fol. 106. Klejnoty. Poczet herbów*, przecież żaden z nich o początkach i okazyi tego herbu nie nadmienia.

Cietrzew herb

Cietrzew czarny w czerwoném polu, w prawą tarczy obrócony; nad hełmem i koroną miesiąc jak na nowiu, rogami do góry, w środku jego dwie gwiazdy, jedna nad drugą. Tak ten herb opisuje *MS. de Fam. Pruss.*, atoli o początkach i okazyi jego milczy i to tylko przydaje, że tym się herbem szczycą Birkhanowie czyli Berkhanowie.

Ciołek herb

Ciołek czerwony w białém polu, z rogami w prawą tarczy obrócony; nad hełmem i koroną połowa tegoż ciołka. *Bielski fol. 51. Paprocki w Gniazdz. Cnoty fol. 32 et 1188. Okolski tom I. fol. 108* i inni. Nasz *ks. Petrasancta* świadczy, że wiele domów we Włoszech i innych krajach Ciołkiem się pieczętują, a między temi dwaj najwyżsi w kościele Chrystusowym Pasterze: Calistus III. w r. 1454 i Aleksander VI. Herb ten do nas przyniesiony od Paulina, brata rodzonego Roberta Viteliusza od stolicy apostolskiéj na arcybiskupstwo Gnieźnieńskie po śmierci Hattona w r. 917 wysłanego.

Cromer herb

Tarcza w szerz rozdzielona: na wyższéj pół orła, z koroną laurową na szyi w prawą tarczy obrócony w czerwoném polu. Na niższéj herb domu Austryi, tj. pas czerwony w białém polu. Nad koroną orzeł czarny w pół o dwóch głowach. *Papr. o herb. fol. 586* i inni świadczą, że wyższa część tego herbu nadana Marcinowi Kromerowi, bisk. Warmińsk. od Zygm. Augusta w nadgrodę jego wielkiéj mądrości i pracy w pisaniu historyi Polskiéj; druga część od Ferdynanda Cesarza Rzymskiego.

Cyremberg herb

Jeleń czerwony w białém polu, w prawą tarczy, na zielone pagórki wskakujący: na hełmie bez korony Jelenie rogi, czerwone albo koralowe. Labry czerwone i białe. Tak go opisuje *MS. de Familiis Prussiae*, gdzie dodaje, że z Niemiec do nas Cyrembergowie przyszli. Genealogia tego domu była w trybunale koronnym Piotrkowskim produkowaną.

Czapla herb

Czapla w lewą tarczy idąca, w dziobie rybkę trzyma, skrzydła do góry wzniesione; nad hełmem takaż czapla. *Paprocki o herb. fol. 569.* Tym się herbem pieczętują Kochciccy na Szląsku, którzy z niektórymi domami w Polsce są spokrewnieni.

Czarliński herb

Sowa szara w błękitném polu, w prawą tarczy, na pieńku stoi, i gałązka pod nią o trzech różczkach; na hełmie pięć piór pawich. Tak go opisał *MS. o fam. prusk.*, gdzie dodaje, że nadany za jakąś znaczną czujność w obozie podczas ciemnéj nocy.

Czarnecki herb

Trzy orły srebrne w prawą tarczy, z rozciągniętemi skrzydłami i nogami, tak ułożone, że dwa na wierzchu, jeden pod niemi w środku, w polu niebieskiem. Herb ten z Węgier do nas przyniesiony od Jędrzeja Czarneckiego burgrabiego krakowsk., urodzonego z sławnéj hrabiów Niemieckich de Lailigen familii, a którego dziad był gubernatorem najwyższym miasta Węgierskiego Budy.

Czarnkowski albo Nałęcz herb

Paprocki w Gniaździe Cnoty początki tego herbu Nałęcza ztąd zakłada: Mieczysław z monarchów Polskich pierwszy Chrześcijanin, chcąc żeby i poddani tegoż Boga co i on za Pana czcili, jednych strachem drugich dobrocią do wiary prawdziwéj nęcił: jakoż gdy Dzierzykraj, książe na Człopie, przez Chrzest Śty odrodził się Niebu, Mieczysław tém ucieszony chrzestną chustkę z głowy jego zdjąwszy, za herb mu ją nadał.

Czeszewski herb

Korona królewska otwarta, z któréj środka cztery bawole rogi; nad hełmem pół kozła z rogami i uszami, w prawą tarczy, z korony do góry niby wyskakującego. Początek tego herbu nieznany, to tylko pewném, że go Boninowie czyli Buninowie w Pomeranii zażywają, od których poszli Sławianowscy i Czeszewscy.

Czetwertyński herb 1szy

Młodzian wcale nie odziany, na białym koniu siedzi, na którym ani siedzenia żadnego ani uzdy niemasz: prawą ręką środek kopji, lewą wierzch jéj trzyma, którą to kopją smoka czarnego skrzydlastego przebija. Nad tarczą Mitra książęca. Czetwertyńscy tego herbu używają jako z dawnych Jedynowładców Ruskich krwi wyszli, którzy tym się herbem szczycili.

Czetwertyński herb 2gi

Księżyc jak na nowiu w srebrnym kolorze, rogami na dół spuszczony, gwiazdę złotą o sześć graniach niby opasujący, właśnie jakby herb Leliwa przewrócony, dwa miecze, jeden od prawego boku, drugi od lewego, tenże księżyc z góry przeszywają; kolor mieczów biały, rękojeści czarne, pole herbu czerwone, nad tarczą Mitra książęca. Ten herb znać za jakieś heroiczne dzieła nadany.

Dąb herb

Młodociany dąb, o trzech gałązkach na których po jednéj żołędzi. Dąb się ten zda, jakby z ziemi z korzeniem wyrwany; kolor drzewa żółtawy, pole tarczy według *Paprockiego* czarne, według *Okolskiego* czerwone, nad hełmem z korony takież wychodzi drzewo, tylko że korzeni nie widać. *Petrasancta atoli cap. 6. fol. 510.* powiada, że we Włoszech niektóre familje podobnego używają herbu, a *Bussier Flosc.* twierdzi, że Juliusza II. Papieża był herb Dąb. Do Polski z Czech przyniesiony.

Dąbrowa herb

W polu błękitném podkowa biała polerowana, krzyż na niéj złocisty, a drugież takie dwie po końcach, barkiem do góry; na hełmie skrzydło sępie, a przez nie strzała z dołu do góry. Herb ten nadany przez Godefryda, króla Jerozolimskiego pierwszemu Dąbrowczyków przodkowi, za heroiczne tegoż dzieła pod Jerozolimą. *Bielski fol. 173. Papr. w Gn. fol. 1104 i 1159. Histor. Polon. Pruth. Posselii in Coll. Premisl. S. I. fol. 56. MS. Konop.*

Dąbrow- ski herb

Tym się herbem Dąbrowscy w Prusiech szczycili, z których Jędrzéj Starosta Człuchowski w r. 1466 w tymże zamku pojmany i w niewolą wzięty od swego niegdyś niewolnika Pomorzanina. *Bielski fol. 440. Cromer lib. 26.* początku tego herbu nie wspominają.

Dangel herb

O tym herbie ani Paprocki ani Okólski nie pisał; sam tylko *Baranowski in MS.* tak go wyraził: Pas przez środek tarczy w szerz idzie, na którym dwa listki winne, tarczy pole zielone. Herb ten nadany od Władysława, króla Węgiersk. i Czesk. w r. 1498., który potém wniósł do Polski Piotr Dangel, i temi tam czasy przy Krakowie był osiadł.

Dantyszek herb

Tarcza na krzyż rozdzielona: w pierwszéj części skrzydło srebrne rozciągnione, w czarném polu, w drugiéj po prawéj stronie tarczy miecz prosty i obok tego, o pięciu sękach dębczak; w trzeciéj to co w drugiéj, a w czwartéj to co w pierwszéj W koło tarczy laur poetyczny. *MS. Petricov.* Herb ten nadany przez Maxymiliana Cesarza, a przywilejem Zygmunta I. króla Polskiego potwierdzony.

Dębicz herb

MS. *o fam. prusk.* taki herb ich położył: Trzy oszczepy ostrzem do góry obrócone, taż symetrya nad hełmem i koroną trzy oszczepy widać. Paprocki i Okolski o nich nie pisali, atoli kwitnęli Dębiczowie w Prusiech, około Starogardu w Pomorskiem województwie.

Dębno herb

Krzyż biały na tarczy, z lewéj jego strony Abdank biały w polu czerwoném, nad koroną między dwiema bawolemi rogami krzyż kościelny. Tak go opisują *Papr. w Gn. fol. 1040 i 1172. O herb. fol. 297. Okólski tom I. fol. 141. MS. P. Kojałow.* O początkach tego herbu nie zgadzają się autorowie; atoli zda się, że z okazyi wydobycia z rąk Tatarów czy Litwinów Drzewa krzyża św. zrabowanego w klasztorze św. Krzyża na Łyséj Górze, herb ten został nadany.

Dęborog herb

Pieniek dębowy w ziemię wkorzeniony, z którego środka dwa jelenie rogi wychodzą, w polu niebieskiém; nad koroną pięć piór strusich *Okolski* kładzie, *tom I. fol. 148. Papr. w Gniaździe fol. 1252. o herb. fol. 588. Klejnoty fol. 46.* Początek tego herbu taki zakładają: Zygmunt August łowczemu swemu, który na łowach będąc, pieniek dębowy, z którego zdawały się rogi jelenie wyrastać, znalazł i królowi ofiarował, tenże sam pieniek za herb nadał.

Dederkało herb

W Metryce Wołyńskiéj 1528 czytam Janka Dederkała i Fiedora ziemianów tamecznych; i Okol. tom 2. fol. 388. wspomina, że Dederkałówna córka Damiana była za Iwanickim Eliaszem. Fedora za Alexandrem Uszakiem Kulikowskim. *Hist. Coll. Ostrog. Niesiecki* herbu tego nie opisał.

Denis herb

W polu błękitném krzyż złamany nad gwiazdą, w hełmie pięć piór strusich. Tego klejnotu z dawna zażywają w Brzeskim Województwie Deniszewiczowie. *Niesiecki* tego herbu nie opisał.

Desier herb

Tarcza w szerz przez balk złoty przedzielona: w górnéj części dwie gwiazdy złote sześciograniaste w polu błękitném; w dolnéj kotwica z kółkiem, srebrna w polu czerwoném w poprzek leży, nad hełmem są trzy pióra strusie. O początkach tego herbu nie piszą nasi autorowie, wspominają tylko że Jan obersztleitnant w wojsku Polskiém cudzoziemskiém otrzymał indygenat na sejmie w r. 1726 za dzielne obronę zamku Międzyborskiego przeciwko zhuczałéj Kozaków kanalii.

Dobenek herb

W modrém polu kapelusz kardynalski czerwony z kutasami i sznurami zwinionemi w essy pod kapeluszem; na hełmie takiż kapelusz z kitą czarną na wierzchu. O tym herbie sam tylko *MS. Pruski* pisze.

Doliwa herb

Trzy róże czerwone o czterech liściach, jedna podle drugiéj, na drodze białéj, czyli jak drudzy mówią na pasie rycerskim białym, od lewego boku na ukos, w polu błękitném; nad hełmem i koroną trzy takież róże, jedna nad drugą między dwoma trąbami. *Papr. w Gn. fol. 1044. i 1179. Okol. tom I. fol. 158.* O początkach tego herbu nasi autorowie się nie zgadzają. *Parisius in MS. Długosz i Łubicz in Vitis Episcop. Plocen.*

Dołęga herb

Podkowa biała, do góry barkiem, krzyż złoty na wierzchu i środku, w podkowie strzała biała albo bełt żeleźcem na dół, w polu błękitném; nad koroną skrzydło sępie a przez nie strzała w prawo, tak o nim piszą *Bielski fol. 314., Paprocki w Gn. fol. 1007 i 1180.* i inni, gdzie świadczą, że rycerz Dołęga zwany, herbu Pobóg, za wojenne czyny przeciw wodzowi Pruskiego wojska, do ojczystego herbu wziął od Bolesława Krzywoustego strzałę w przydatku.

Dolszkiewicz herb

Dwie szable na krzyż do góry końcami złożone, jedna z nich ordynka, druga pałaszowata, między niemi u góry krzyż, na boku prawym tarczy gwiazda; na lewym księżyc niepełny, barkiem do szabli obrócony. O tym herbie (powiada Niesiecki) żaden z autorów naszych nie pisał, bo Aleksander Dolszkiewicz dopiero w r. 1661 między rycerstwo Polskie policzony przez konstytucyą *fol. 64.*

Domaradzki albo Zatajony mie siąc herb

Podkowa do góry obiema końcami obrócona, we środku jéj księżyc jak na nowiu, rogami do góry, tak *Okólski tom 3. fol. 329.* o nim pisze, gdzie przydaje, że ztąd nabyty, że Jastrzębczyk któryś coś znacznego uczynił, gdy księżyc na nowiu świecił. *Małachowski w zbiorze Szlachty* naznacza kolor pola zielony. *Kojat. in MS.* utrzymuje zaś, że Jastrząb na dwóch stoi podkowach, a w hełmie trzy pióra strusie kładzie.

à Donau herb

W polu modrém dwa jelenie rogi, u dołu niby na krzyż złożone, nad hełmem i koroną takież rogi, między któremi panna rozczesana w koronie, pół sukni u niéj z lewego boku modre, z prawego białe, w długiéj szacie, trzyma rękami rogi, tak go określił *Ms. Zalus. o famil. prusk.* Tym się herbem szczyci familia à Dhonau, sławna wielkiemi dziełami po całéj Europie przez kilka wieków.

Donhoff herb

Dzika głowa w prawo tarczy, z pyska dwa kły wyrosłe widać, w polu białém, czyli jak chcą drudzy, złotém; na hełmie nad koroną pół dzika, w górę głową i łapami wyniesiony i dwiema włóczniami na krzyż przeszyty. *Okólski tom I. post. fol. 170.* Początek tego herbu i domu zaciągają niektórzy z Hiszpanii. *Paprocki w O Gn. fol. 170.* z Czech znów wywodzi, z okazyi dostania się w małżeństwo Biwogowi hrabi, herbu Świniagłowa, córki Kroka króla Czeskiego imieniem Kassa zwanéj.

Doręgowski herb

Dwie trąby myśliwskie, w czerwoném polu, tym kształtem jak widzisz, nad hełmem i koroną trąba myśliwska, ale już taką formą jak się tu kładzie; tak go opisuje *Ms. Zalus. de Fam. Pruss.* Początek tego herbu z téj okazyi wywodzą: Przodek tych Doręgowskich, w rzekę bystrą skoczył, żeby zawziętemu na siebie książęciu kroku nie ustąpić; atoli jak się z nim pojednał, wziął od niego na wieczną pamiątkę przydatek do herbu, trąbę myśliwską.

Drangwitz herb

Dwa strzemiona rajtarskie podle siebie, w czerwoném polu; nad hełmem i koroną pawi ogon; tak go określił *Ms. Zalus. de Familii Prussiae.* Drangwitzowie von Budysz w Prusiech tego używają herbu. Początek swój wzięli jeszcze od Krzyżaków.

Drobysz herb

Litera h zwyczajna mała, przez wierzch jéj strzała w prawą tarczy żeleźcem przechodzi, dwie gwiazdy koło niéj, jedna w prawym boku tarczy w górze równo z żeleźcem, druga na lewym boku na dole; nad hełmem trzy pióra strusie. Tegom herbu (powiada Niesiecki) nigdzie w żadnym autorze nie czytał, tylkom go odrysowany widział na konkluzyach Wileńskich przypisanych. 1679 r.

Drogomir herb

Trzy nogi zbrojne z ostrogami, w polu czerwoném, do siebie spojone, na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. fol. 1075. O herb. fol. 574. Okólski tom I. fol. 171. Bielski fol. 101.* Początek tego herbu ten zakładają: Drogomirza, niejakiego rycerza, pięciu synów na psiem polu zabito, trzech ochramionych w téjże batalji do króla przyprowadzono; na pociechę żałośnemu ojcu, nietylko że obszerne dobra nadano, ale też król, tym kształtem, herb potomkom jego nadał.

Drogosław herb

Podobny jest Ogończykowi, w polu czerwoném pół pierścienia białego, na nim strzała do góry żeleźcem, na hełmie pięć piór strusich. Wszyscy się na to zgadzają autorowie, że z Szląska do Polski przyniesiony. *Ms. ks. Rutki* przydaje, że w r. 1333 te się przenosiny stały. *Bielski fol. 217 i 584. Papr. w Gn. fol. 1116. O herb. fol. 587. Okólski tom I. fol. 175.*

Drucki herb

Cztery księżyce jak na nowiu, dwa z jednéj strony, jeden nad drugim, rogami do siebie obrócone, z drugiéj strony drugie dwa takimże kształtem, między niemi miecz otłuczony rękojeścią do góry obrócony, nad hełmem sześć piór strusich i mitra książęca, bo według historyków naszych z linii książąt Ruskich idą. *Stryjkowski fol. 283.*

Drya herb

Między dwoma liniami, które od prawego boku na lewy ukosem idą, trzy kamienie żółte w polu czerwoném, na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisali *Papr. w Gn. fol. 706 i 1174. O herb. fol. 505. Okól. tom I. fol. 166. Ms. ks. Kojołow. Bielski fol. 298.* O początkach tego herbu, a nawet o jego kształcie autorowie się nie zgadzają.

Drya herb Chłapowskich.

Jest to herb Drya, tylko z odmienną koroną i z mieczem na tarczy jako ozdobą za heroiczne czyny wojenne, którą otrzymał 15 Sierpnia 1809 Dezydor Chłapowski, Pułkownik w Gwardyi staréj za Cesarstwa (późniejszy jenerał wojsk Polsk.) gdy od Napoleona I. tytułem Barona Cesarstwa Francuskiego został zaszczycony.

Drzewica herb

Miesiąc żółty, rogami do góry jak w herbie Leliwa, gwiazda jedna między rogami księżyca, druga pod księżycem, w polu błękitném, na hełmie pięć piór strusich. Początek tego herbu ztąd wywodzi *Papr. w Gn.*: Prokop z Drzewicy, gdy Leszkowi Czarnemu pierwszy tę nowinę przyniósł, że go Polacy za Monarchę obrali, od niego krom inszych podarunków i ten klejnot sobie nadany, wyniósł.

Dulicz herb

Pół pierścienia grzbietem do góry, na którym stoi litera T wielkie, na hełmie pięć piór strusich; tak go położył *Papr. w Gn. fol. 1193. Oherb. fol. 680. Okolski tom I. fol. 198.*, przecież rysunek nie według opisania w nim położony: przydaje tenże, że im pierścień na znak wierności ich w herbie nadano, litera zaś Tau, czyli krzyż taką formą, że byli Greckiéj familji.

Działosza herb

W polu czerwoném szary róg jeleni, końcem do góry, po prawéj stronie tarczy, po lewéj zaś skrzydło sępie szare, także końcem do góry, barkiem w prawą obrócony; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. fol. 904 i 1177. O herb. fol. 259. Okol. tom I. fol. 195. Bielski fol. 2169.* Herb ten nadany przez Bolesława Krzywoustego niejakiemu rycerzowi Działosza, z okazyi dzielności jego na łowach.

Dziuli herb

Trzy węże kręcące się, jeden pod drugim, głowami w prawą tarczy obrócone. Stanisław Dziuli Franzbe, z ojca Marcina, z matki Kossowskiéj herbu Łodzia urodzony, dla zasług w wojsku koronnym indygenat otrzymał na sejmie *Coronationis Consti. 1676. fol. 58.*

Eilemberg herb

Tarcza na dwie części w szerz rozdzielona, z których na wyższéj lew wkoronie, w prawą tarczy obrócony, ale tylko po szyje widać, nóg także trochę i ogona zadartego, na niższéj części trzy gwiazdy, dwie w górze podle siebie, jedna pod niemi; nad koroną lew w koronie skrzydlaty w prawo, łapy przednie widać, z tych prawa do góry wzniesiona, lewa na dół, ogona niemasz, Eilembergowie jeszcze za Krzyżaków z Kstwa Brunświckiego do Prus przybyli i tam się osiedliwszy z Duninami i Kietliczami spokrewnili. *Ms. jednak pruski.*

Elsnic herb

Insi ich piszą Olschnicz w Prusiech. Mają w herbie pole cieliste, na nim belk czerwony, a na belku trzy kule białe. Nad koroną dwa skrzydła czarne rozczepierzone, na nich takież jak w tarczy belki. Tak ten herb opisał *Ms. de Fam. Prus.* kędy też przydaje, że kiedyś kwitnął Jan Wolfgangus Olsnic.

Elżanowski herb

Osoba ludzka w pół piersi, w prawą tarczy obrócona, nos jednak u niéj sępi, albo orli, głowa z zaczesanemi w tył włosy; nad koroną dwie trąby myśliwskie. Dom ten starożytny w Chełmińskiem województwie z innymi zacnémi spowinowacony. *Ms. o Familiach pruskich.*

Emberk herb

Herb ich tak opisuje *Papr. in Strom.:* Liszka w prawą tarczy bieży, z ogonem do góry zadartym, chustą białą przepasana, w polu błękitném. Nad hełmem i koroną dwa jabłka, a między niemi pióro kogucie. Tym się herbem pieczętują Emberkowie z Domiecka, dom starożytny na Szląsku.

Engelke herb

Tarcza na dwie części przedzielona, z których na wyższéj stoi Jastrząb czarny, w prawą tarczy obrócony, w dzióbie trzyma pierścień, w spodniéj części trzy pierścienie złote z sobą wzajemnie związane; nad koroną takiż Jastrząb między dwoma rogowemi trąbami, żółto i czarno szachowanemi. Około r. 1405 Sylwester Engelke pierwszy tego domu fundator kwitnął. *Ms. de Fam. prussiae.*

Epinger herb

Na tarczy herbu, druga tarcza mniejsza, we środku jéj krzyż kawalerski, z obu stron tarczy po jednéj halabardzie, do góry żeleźcem; na hełmie bez korony takaż tarcza z krzyżem i halabardami. Tak go określił *Ms. o Fam. prusk.* Dom ten jest starożytny w Prusiech, co ztąd poznać, że Ludwik Espinger w r. 1466 podpisał pokój Pruski. *U Łask. w stat. fol. 148.*

Estken herb

Gwiazda złota w modrém polu, pod nią czerwona strefa, potém niżéj biała i pod tą znów czerwona, na hełmie bez korony takaż gwiazda między dwoma trąbami szachowanemi. Tak go opisał *Ms. Zabus. de Fam. prus.* Atoli *Ms. ks. Kojał.* Estkom z Prus w Litwie rozplenionym, herb Drya przywłaszcza.

Farensbach herb

Dwa wierzchołki dwóch murów, jeden na górze, drugi pod nim; nad hełmem pół człowieka, twarzą w prawą tarczy obróconego, z wąsem dużym w delii z guzami, w kołpaku kończatym, u którego na końcu kutas jedwabny, ręce obie w tył skręcone, jakby tam związane; człowiek zaś ten między dwoma stoi skrzydłami, barkami do siebie obróconemi. Poznać można z jego kształtu, że przy zdobywaniu miasta jakiegoś nabyty został.

Falkenhan herb

Na tarczy wzdłuż rozdzielonéj, pół czerwonéj, pół białéj, wieniec zielony niby z róż w środku tarczy, pod nim księżyc niepełny rogami do góry, gwiazd ośm tak rozłożonych, że cztery nad wierzchem wieńca, cztery na dole wieńca podle siebie, dwie z jednéj strony, drugie dwie z drugiéj. Na hełmie księżyc rogami do góry i wieniec. Był ten dom niegdyś sławny w Prusiech.

Ferbre herb

Trzy głowy czarne ucięte wieprzów dzikich, u każdéj dwa kły widać, w prawą tarczy, dwie w górze podle siebie, jedna pod niemi w środku; nad koroną między dwoma skrzydłami żółtemi takaż głowa, za nią ogon pawi. Tak go opisał *Ms. Zabus. o fam. prusk.*, gdzie przydaje, że to był dom starożytny w Prusiech. *Senatorii ordinis*, o czém świadczą herby w Gdańsku u Fary.

Fihauser herb

W Niesieckim wydania Bobrowicza znajduję rysunek tego herbu tym kształtem jak tu widzisz, gdzie jest mowa, że według notat ks. Mart. Wielińskiego, Fihauserowie mają swoje pochodzenie z Prus od familii Szl. de Engelke. Używać go mają z przywilejów Ferdynanda II. Cesarza Niemiec i Władysława IV. króla Polskiego nadanych Fihauserom w nagrodę zasług.

Fleming herb

Wilk powinien być w koronie na dwóch łapach stojący, całym sobą w prawą tarczy obrócony, ogon u niego zadarty, w łapach trzyma kamień bogaty.

Fogelveder herb

Na tarczy niebieskiéj pas rycerski, od prawego boku na lewy rozciągniony, na nim cztery gwiazdy złote; nad koroną mąż bez czapki po kolana; przez niego pas jak na tarczy, ręka prawa na dół spuszczona, lewa do góry podniesiona, na niéj krogulec stoi. Tak opisali *Papr. w Gn. fol. 1206. Oherb. fol. 702. Okólski tom I. fol. 200. Bielski fol. 109.* Przodek tego herbu nabył go w Szwajcaryi, zkąd potém jego potomkowie do Polski przyszli.

Gabelentz herb

Ms. o fam. prusk. taki ich herb położył: Widły potrójne żelazne, do góry stoją, na hełmie bez korony dwa skrzydła do góry; przydaje on daléj, że w woj. Malborskim, starożytnéj familii ludzie, którzy w różnych expedycyach bywali kapitanami, porucznikami, deputatami na trybunały, posłami na sejmy, dziedziczyli na Buchwaldzie, luboć i inne mieli majętności nad Lubawą.

Garczyński herb

Strzała do góry ostrzem obrócona, nad nią księżyc jak na nowiu, rogami na dół, po bokach księżyca po jednéj gwiaździe; nad hełmem cztery pióra strusie. *Ms. Konopatsc.* za herb mu podaje Cielątkowa. *Ms. o Famil. prusk.* do herbu Junosza pociąga. W genealogji sztychowanéj Krasińskich, im herb Sas położono.

Gersztof herb

Na tarczy trzy pola różne, czerwone i białe tym kształtem jak widzisz; na hełmie kołpaczek, rysie u niego wyłogi, na nim sześć piór strusich; labry na lewéj stronie czarne i białe, na prawéj srebrne. *MS. Zalus. de Fam. Prus.* Do Polski z Niemiec przyniesiony r. 1636. a w roku 1641 Stefan Gersztorf otrzymał indygenat od Władysława IV.

Geschaw a. herb

Podług rysunku Niesieckiego i opisu Kuropatnickiego i Małachowskiego: Tarcza na cztery części podzielona, w prawéj górnéj Żuraw na jednéj nodze stojący, w drugiéj kamień trzyma, w lewéj ręka prawie po łokieć, miecz trzyma podniesiony do cięcia; toż samo w przedziale dolnym, tylko że na odwrót. Nad hełmem i koroną kufel, z którego wychodzi żurawia głowa z szyją, u dołu kufla skrzydła rozciągnione.

Geschaw b. herb

Opis tego herbu przez Niesieckiego wyjęty z dyplomu Zygmunta Augusta tym znów kształtem jak widzisz, ten herb układa, dla tego też, niewiedząc dla czego Niesiecki herb opisał inaczéj jak rysunek jego umieścił, ja tu obydwa zamieszczam wyobrażenia.

Gieralt herb

Krzyż biały w polu czerwoném, a na każdym rogu krzyża jabłko, czyli pomarańcza, w hełmie cietrzew z podniesionemi skrzydłami. Herb ten z okazyi przyjęcia wiary Chrześcijańskiéj przez niejakiego Gieralta, nadany temuż został z łaski papiezkiéj. *Papr. w Gn. fol. 39. fol. 188 o herb. fol. 263. Ok. fol. 2. Biel. fol. 215.*

Giejsz herb

Tarcza okrągła wzdłuż na dwoje rozdzielona, po prawéj stronie tarczy skrzydło do góry, po lewéj pół krzyża, w polu czerwoném, w hełmie pióra strusie. *MS.* P. *Kojał. in Paneg. Coll. Crosensis.* O początkach tego herbu nigdziem nie czytał. Tym herbem się pieczętują te domy, które od Gedygolda Grzegorza Star. Podolskiego swoją mają procedencyą.

Giejsztor herb

W czerwoném polu strzała rozdarta do końca, któréj części na krzyż ułożone, a przy końcu każdéj po jednéj gwiaździe; na hełmie trzy pióra strusie; tak ten herb opisał *Kojał. in MS.*

Ginwil herb

Ginwił Piotrowski herbu Korwin powinienby zażywać, co i z tego poznać, że Piotrowscy w Polsce tym się herbem pieczętują, przecież *Kojał. in MS.* tak go opisuje: W polu czerwoném pień złoty stojący i ocięty, na nim szary Jastrząb, w hełmie trzy pióra strusie.

Gissa 1mo herb

Na tarczy trzy rzeki w szerz tarczy prosto idące, z których jedna jest modra, druga biała, trzecia modra; z tych na najwyższéj lew czerwony niby wyskakujący w prawą tarczy, w polu białém, ogon u niego zadarty, język wywieszony; nad hełmem takiż lew, ale niby stojący. *MS. Zalusc. de Fam. Pruss.* O początkach tego herbu autorowie się nie zgadzają w swych zdaniach.

Gissa 2do herb

W kościele św. Jana w Warszawie widzieć można nadgrobek Pawłowi Gissa, proboszczowi Liwskiemu, z ojca Belcera, z matki Elżbiety Szeligówny urodzonemu, zmarłemu r. 1624, postawiony z takim herbem jak tu widzisz, to jest: mur we dwa rzędy, na nim trzy blanki, nad niemi trzy gwiazdy, z których dwie trochę niżéj, trzecia zaś w środku ich trochę wyżéj.

Glaubicz herb

W polu błękitném ryba żółta czy złota do karasia podobna, niby pływająca w lewą tarczy, na hełmie pięć piór strusich; tak go opisuje *Bielski fol. 768 i inni. Petrazancta de tes. Gentieup 3.* powiada, że Kartagineńskie książęta rybę podobną, a nad nią koronę w herbie nosili, na znak że byli panami morza. *Papr.* utrzymuje, że jeszcze przed narodzeniem Pańskiém już był w używaniu; z Niemiec zaś do Polski przyniesiony.

Gliński herb

Ma być charakter taki, jako widzisz, w polu czerwoném, w hełmie trzy pióra strusie. Przyniesiony jest ten herb z Siewierza do Litwy, kiedy się kniaziowe Glińscy za odpadnięciem Siewierza do Moskwy przenieśli do Litwy. Z tego domu sławny był Michał Gliński, marszałek nadworny Litewski i starosta Bielski r. 1505.

Glower herb

W czarném polu kozieł biały, końcem do góry jak na budynkach, po nim gdzieniegdzie kłoski czarne zboża, dwa księżyce niepełne białe tym kształtem jak widzisz; nad hełmem zamkniętym księżyc takiż, na nim stoi kur czerwony z prawéj. Ten herb do Polski przyniesiony od Archibalda de Glajdeny Glowera z Anglii.

Głowa Ba- wola herb

Bawola głowa z rogami, czarna, w polu czerwonem, w hełmie zaś trzy pióra strusie. Niektórzy w miejsce hełmu kładą książęcą mitrę: *Kojałowicz in MS.* zkądby się ten herb wziął nie nadmienia. Zażywają go: *Bagniewski, — Dowgizd — i Sieszickie książęta.*

Głowa trupia herb

Okol. tom 3. fol. 262. tak opisuje ten herb: Trupia głowa, jakby szablą cięta z wierzchu, w prost idzie szabla od lewego boku tarczy, z rękojeścią złotą, w polu niebieskiem. Nadany ten herb potomkom mężnego junaka, który w okazyi bijąc się serdecznie, w głowę zraniony, z tego razu umarł.

Godziemba herb

Sosna o 3 wierzchach zielonych, z których jeden w środku, dwa po bokach jéj, pod temi drugie dwie gałęzie odcięte, pięć korzeni u niéj, w polu czerwonem. W hełmie nad koroną mąż zbrojny, w prawéj ręce takąż sosnę trzyma, a w lewéj szablę. *Pap. w Gniaździe fol. 506. i 1188. i inni.*

Gołębio- wski herb

Gołębiowscy Rejmanowie w Prusiech na Pomorzu kwitną, parafia ich do Godziszewa pod Gdańskiem, kędy ich grób ojczysty. Ci w herbie mur noszą, na nim cztery wieżyczki, na hełmie nad koroną, trzy pióra strusie; tak go opisuje *MS. Zalus. o Famil. Prus.* gdzie wspomina Jana Rejmana z Gołębiowa męża znacznego.

de Górki Gorczyński herb

Gołocki herb

Na tarczy dwa miecze, z ukosa na krzyż złożone, rękojeściami do góry, na hełmie kołpak wywijany, dwa pióra, jedno z jednego boku zatknięte, drugie z drugiego, a bodajnie przepiórcze. *MS. Zalusc. o Fam. Prus.* tak go określił.

Tarcza środkiem w szerz przedzielona, na któréj u góry krzyż złoty w polu czerwonem, u dołu zaś podkowa barkiem do góry, ocelami na dół obrócona, szyszak w koronie, nad koroną orzeł czarny z skrzydłami rozpostartemi, w prawą stronę głową obrócony. Herb ten nadany od Franciszka II. Cesarza Aust. d. 25. Stycz. 1794. Józefowi Kalasantemu Franciszkowi de Górki Gorczyńskiemu. *Heral. Wielądka.*

Goszyński herb

W modrem polu trzy kopie albo oszczepy, o jednym spisie, albo raczéj toporzysku, do góry ostrzem, na hełmie ręka zbrojna, palce u niéj na pięść złożone. Tak go opisał *MS. o Famil. Prus. Zalusc.* Tym się herbem pieczętują Goszyńscy w Prusiech.

Gozdawa herb

Dwie lilie białe, jedna do góry, druga na dół, korzeniami z sobą złączone, w polu czerwonem; związka przez nie żółta; na hełmie pióra pawie, na nich takież lilie. *Papr. w Gniaździe fol. 503. O herb. fol. 224. Okol. tom. 1. fol. 220. Bielski fol. 142.* Nasi autorowie utrzymują, że ten herb w Polsce nabyty za dzieło wojenne. *MS. tylko ks. Rutki* powiada, że w r. 1090. od Władysława Hermana książęcia Polskiego nadany.

Grabie herb

Grabie białe o siedmiu zębach w polu żółtem, do góry postawione i na wzgórku zielonym utkwione; nad hełmem i koroną pięć piór strusich. *Długosz* o nim powiada, że z Czech do Polski przyniesiony za Wacława króla przez Grabię Czecha, który osiadł w Sieradzkiem na dobrach Wola nazwanych.

Gretz herb

Takim kształtem określił go *MS. de Familiis Prussiae*, kędy ten dom kwitnie.

Groty herb

Trzy groty szare w polu żółtem podle siebie, końcami do góry obrócone; na hełmie *Okolski* trzy pióra strusie położył. *Papr. w Gn. fol. 1120 i o herb. fol. 574. Okolski tom I. fol. 252.* Żaden jednak z nich początków jego, zkądby się wziął od kogo i komu nadany, nie napisał; przydają tylko, że herb w Polsce starodawny.

Gryf herb

Bielski fol. 103. Papr. w Gn. fol. 62. O herb. f. 62. t. I. fol. 236. Klejnoty Potocki Koj. tak go opisują: W polu czerwoném Gryf biały, którego połowa przednia orła reprezentuje, druga połowa lwa z ogonem zadartym: nogi u niego przednie i nos żółty. Nad koroną pół także orła z trąbą ale bez szpon. O początkach tego herbu nic nie ma pewnego, *Niesiecki* tylko domyśla się, że albo Leszek III. synom go swoim nadał i Orła w Gryfa zamienił dla dyfferencyi, albo też sobie potomkowie jego sami przywłaszczyli.

Gryzima herb

Trzy liszki białe w czerwonem polu, jedna obok drugiéj; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. Cnoty f. 1186. O herb. f. 576.* Z Niemiec ten herb do Polski przyniesiony, co poznać i z tego, że w owéj pod Grunwaldem wiktoryi dwie chorągwie nasi zabrali, na jednéj z których była liszka czerwona w białém polu: była to chorągiew komandora i miasta Balga.

Grzymała herb

W polu żółtém mur w sześć rzędów, na nim trzy wieże czerwone, z bramą otwartą, w któréj stoi mąż zbrojny z mieczem w prawéj ręce. Nad hełmem pięć piór pawich i takież trzy wieże. Nie wszyscy jednakowo herbu Grzymała używają: jedni tym kształtem jak widzisz, drudzy bez męża zbrojnego i bramy, inni znów inaczéj układają.

Guczy herb (Zetynian)

Tarcza na dwie części od prawego boku z góry ukosem na lewy na dół szeroką linią przedzielona, z obydwóch téj linii stron róża czerwona, na hełmie trzy pióra zdaje się kogucie. *Okolski t. III. f. 347.* tak go określił, ale koloru tarczy i linii nie wyraził.

Gulcz herb

W polu niebieskiem tryanguł złoty w kształcie kozła na budynkach; nad hełmem i koroną stoi panna rozczachrana z rękami odciętemi, na głowie jéj trzy wrzeciona przędzą obwinione. Tarczą herbu dwaj w kopje uzbrojeni z obu stron trzymają. Przydał potém Ludwik XIV król Francuzki Joachimowi Rudigierowi Gulczowi w nadgrodę heroicznych jego zasług, trzy lilie złote, w r. 1660, tą symetryą jak widzisz ułożone.

Guldenbalk von Holt herb

Tarcza na cztery części podzielona, po prawéj stronie w górnéj dzielnicy trzy palmowe drzewa, po lewéj lew, w koronie miecz goły w łapie trzymający; toż samo w dolnym przedziale, tylko że na odwrot. w środku tarcza mała, na któréj trzy pasy w szerz idą. Na hełmie lew z mieczem w górę zaniesionym. Ten dom zdawna w Inflanciech trzech palmowych drzew w herbie używał, a Władysław IV. król Polski w ten sposób jak wyżéj akcyą tego herbu uczynił.

Guldensztern herb

Gwiazda złota siedmiograniasta, nad hełmem z korony dwie ręce zbrojne w palcach, wieniec trzymają, koło którego siedm piór pawich, ale tylko wierzchołki ich widać, tak go opisał *Pastorius stella aurea*, *i MS. a Fam. Prus.* Herb ten ze Szwecyi do nas przyniesiony.

Gurowski herb

Herb ten, z okazyi wyniesienia w r. 1787 Rafała Gurowskiego kasztelana Przemęckiego, Gnieźnieńskiego i t. d. na godność hrabiego przez króla Pruskiego, z herbu familijnego *Wczele*, tym kształtem jak widzisz ułożono. Zawieszone pod tarczą ordery Orła białego i św. Stanisława, których kawalerem był Rafał Gurowski, stały się (lubo przez omyłkę) własnością całéj rodziny.

Gutakowski herb

W polu niebieskiém podkowa złota, barkiem do góry obrócona, nad nią trzy pióra strusie, w środku pomiędzy dwiema srebrnemi gwiazdami, trzecia podobna gwiazda w środku podkowy; w koronie trzy pióra strusie. Przodek familii Gutakowskich, Graf von Guttag, przyszedł z Szwabii pomnożyć liczbę kawalerów, których u nas krzyżakami zwano.

Haubicki herb

W polu modrém Jastrząb lecący w prawą tarczy, w szponach trzyma gołębia dzikiego; na hełmie pawi ogon; tak go opisał *MS. Zalusc. o Famil. Prus.*; kędy przydaje, że tegoż herbu używają Płacheccy i Petowie.

Heidensztein herb

Heidensteinowie, z których jeden za czasów Kazimierza króla, z Frankonii albo pogranicza Niemiec z Francyą, do Polski przeniósł się, tegoż herbu co i drudzy w Frankonii, używają. Reinholdowi i Konradowi Heidensteinom przy nadaniu w r. 1585 indygenatu, tym kształtem jak widzisz herb ten ułożono.

Helm herb

Papr. o herb. fol. 575. mówi że *Długosz* wspomina ten herb między drugiemi, temi słowy: *Helm Domus, seu arma, quae vocantur Helm, Galeam habent hastili dialem pro insigni, ex qua prodeunt duo cornua pecorina ex quibus prodit etiam una cauda pecorina.* Okolski przydaje, że nad hełmem i korona powinny być trzy pióra strusie.

Helt herb

W czarnem polu biała strefa, na téj czerwona strzała ukosem w górę ku lewéj stronie; na hełmie głowa ogarowa czarna, przez ucho jego strzała. Herb ten w Polsce nadany dawnemi czasy, zkąd go też Starzą nazywają, drudzy mówią, że z Niemiec przyniesiony. Ktoby tego herbu używał niewiadomo. *Okol.* powiada, że widział taki herb w Latyczowie na Podolu na nadgrobku.

Herburt herb

Trzy miecze jabłko zielone, końcami przeszywające, pole tarczy czerwone, miecze srebrne, na hełmie trzy pióra strusie, tak go opisują: *Papr. w Gniaździe fol. 1064. O herb. f. 526. Okolski t. I. f. 286. Klejnoty f. 71. Bielski f. 268. MS. P. Kojał.* i inni.

Hippocentaurus herb

Pół człowieka nagiego, od pasa pół konia większe, bo o czterech nogach końskich; z ogona wąż głowę ku człowieka postaci skręcił, do któréj w tył skierowany, z łuku napiętego strzałą mierzy; tak go opisał *Papr. f. 681.* Do Polski wniesiony z Włoch za Juliusza Cesarza. Tego herbu używali: książęta Holszańskie, — Homostaj, — Rukiewicz.

Hołobok herb

Pół łososia przeciętego w polu czerwoném, na hełmie nad koroną między dwoma trąbami pół takiegoż łososia. *Okol. t. I. f. 216. MS. P. Rutka.* Herb ten nadany od Bolesława Krzywoustego niejakiemu rycerzowi Ratuldowi z okazyi porażki Pomorzan w r. 1109.

Hołowiński herb

Krzyż złoty na dwóch górach zielonych, pod krzyżem księżyc niepełny, żółty, rogami do góry, na hełmie pięć piór strusich położył *Okolski t. I. f. 295.* Nabył ten herb jeden z przodków téj familii, który ze dwóch gór podle siebie leżących, zważywszy wojsko nieprzyjacielskie snem zmorzone, pod głęboką noc z ludźmi swymi na nich uderzył i szczęśliwie pokonał.

Hołownia herb

Ks. Kojał. in MS. powiada, że powinien być charakter białego koloru w polu czerwoném, na kształt litery T u łacinników, w hełmie trzy pióra strusie: tym się herbem pieczętują Hołownia w województwie Nowogrodzkiem.

Hosius herb

Na tarczy wzdłuż rozdzielonéj noga człowieka wyżéj nad kolana po prawéj stronie; pięć bułek tym sposobem jak widzisz tu ułożonych po lewéj stronie; na hełmie trzy pióra strusie położył *MS. o Fam. Pr., Okolski t. II. fol. 279* przydaje, że tego herbu znaczne familie we Włoszech zażywają, a między niemi Jan XXIII. Papież tym się klejnotem szczycił.

Hurko herb

Hakami to zowie *Kojałowicz in MS.*, powinno zaś być pole czerwone, na hełmie trzy pióra strusie.

Hutor herb

Kotwicą to zowią, która powinna być w czerwoném polu, na hełmie zaś trzy pióra strusie, tak go opisał *ks. Kojałowicz in MS.*

Ilgowski herb

Abdank, na którego środku stoi strzała bez piór do góry żeleźcem, pierścień na niéj taki, jak owo stawiają, gdy do pierścienia gonią; na hełmie trzy pióra strusie. *Okol. fol. 350.* rozumie, że Abdank i strzała koloru białego, a pierścień czerwony.

Isiora herb

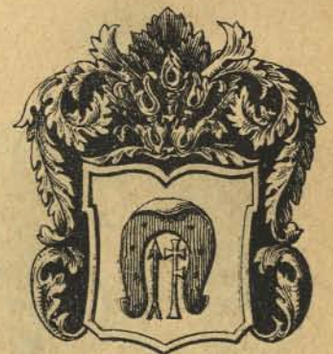
Tarcza wzdłuż przedzielona, po lewéj stronie krzyż, a nad nim gwiazda sześciograniasta, po prawéj, skrzydło sępie do góry wyciągnione; nad hełmem i koroną takież skrzydło. Tak go opisał *Kojal. in MS.* Zażywają tego herbu Isiorowie w województwie Wileńskiem.

Iwanicki (Pełnia) herb

W czerwonem polu księżyc w pełni, a na nim stoi krzyż trojaki, w hełmie trzy pióra strusie, tak go opisuje *Okol. tom 2. fol. 385*, gdzie pióra strusie, między dwoma szablami ostrzem do siebie i końcami do góry obróconemi, składa. Pierwszy Bogdan tym herbem zaszczycony od książęcia Lubarta pod Włodzimierzem na Wołyniu.

Jacyna herb

Podkowa barkiem do góry postawiona, w środku jéj po prawéj stronie, strzała ostrzem do góry, u dołu rozdarta, po lewéj zaś stronie półtora krzyża. Tym się herbem pieczętują Jacynowie, Orzeszkowiczowie w Litwie.

Jakubowicz herb

Baran biały z chorągiewką w lewą stronę tarczy, na wzgórku w polu zielonym stojący, z dwoma rogami; na hełmie skrzydło orle strzałą przeszyte, tak go opisał *Wielądek w herał.* z przywileju oblatowanego w grodzie Warszawskim dnia 29. Grud. 1791. gdzie dodaje tenże autor, że dawnemi czasy tego herbu Jakubowiczowie używali, a skrzydło orle na sejmie d. 5. Marca r. 1791. im dodano.

Janina herb

Ma być brunatna tarcza w czerwonem polu, na hełmie pawie pióra. *Pap. Okol. fol. 1. fol. 299.* Według niektórych nadany od Bolesława Chrobrego około r. 1000. rycerzowi Janikowi. Drudzy, na co *Kromera* księgi przytaczają, (lubo w nich wcale o tem mowy nie ma) początki tego herbu składają na Leszka pierwszego czasy.

Jasieńczyk herb

W polu błękitnem klucz złoty, zębami w prawą tarczy obrócony, prosto ćwiérć do góry stojący; na hełmie pięć piór strusich. *Pap. Okol. tom 1. str. 398.* Ten herb według *Długosza* w Polsce nadany, od Kazimierza Króla, (nie pisze którego) rycerzowi pewnemu, dzielnie na Jadźwingów rączo nacierającemu, za co przydano mu do tego dobra i znaczne włości.

Jasieniecki Imo herb

Według *Pap. o herb. fol. 677. i Okol. fol. 1. fol. 314.* powinna być kotwica na obie strony, haki mająca zakrzywione, nad nią niby litera T. dorozumiewa się *Okol.* że ten herb z dwóch spojony, z Duliczów i Chrynickich, i przydaje, że się Jasienieccy na Podlasiu takim herbem pieczętują, na którego hełmie pięć piór strusich *Okólski* złożył.

Jasieniecki 2do herb

Ks. Kojał. in MS. powiada, że w polu czerwonem Jasieniecey Wojnowie noszą haki z strzał różnie załamanych, a nad strzałą średnią kładą pół księżyca z gwiazdą, na hełmie zaś trzy pióra strusie; nie wiem czyby nieraczéj (mówi Niesiecki) trzeba uważać, że to są klamry nie strzały. Tym się herbem pieczętują Jasieniecey Wojnowie, którzy według *ks. Koj.* od książąt Ruskich idą.

Jastrzębiec herb

W polu błękitném podkowa złota końcami do góry, w jéj środku krzyż; na hełmie nad koroną Jastrząb z skrzydłami trochę do lotu wzniesionemi, w prawą tarczy skierowany, z dzwonkami i pęcinami, w szponie prawéj trzyma takąż podkowę z krzyżem jak na tarczy. Tak go opisują *Papr. o herb. fol. 115* i inni. Co do początku tego herbu autorowie się nie zgadzają w zdaniach. *Niesiecki* mniema, że ten herb razem z Lechem do Polski przyszedł; a z czasem gdy chrzest brał któryś z przedniejszych z tego domu, krzyż do niego przydano. Nie wszyscy herbowni jednakowym kształtem herbu tego używają.

Jelita herb

W czerwoném polu trzy kopie złote czy żółte, ułożone na kształt gwiazdy; nad hełmem pół kozła wyskakującego z rogami. *Papr. w Gnieździe fol. 1082.* Niektórzy początki tego herbu tak zakładają: Gdy Władysław Łokietek po zwycięstwie nad Krzyżakami objeżdżając pobojowisko spostrzegł jednego swego rycerza Floryana Szaryusza, który wielą ranami zwątlony, jelita swe własną ręką w wnętrzności tłoczył, te trzy kopie na tarczy jego osadził, a ojczysty jego herb kozła na hełm wyniósł. *Papr. i Długosz* innego są przecież zdania, a *Nies.* mniema, iż herb ten dawniejszy jest od téj batalii.

Jełowie- cki herb

W polu czerwoném brama obozowa, nad bramą krzyż. *Okolski t. I. fol. 297.* Takimże kształtem herb Ogińskich i Puzynów opisał *ks. Koj. in MS.* tylko, że nad bramą krzyż u nich rozdarty, z téj bym tedy racyi (mówi Nies.) rozumiał, że i Jełowieccy jedenże dom z Ogińskiemi, lubo w krzyżu, z omyłki lub z odmiany jakiéj taka się pokazuje różność: wszakże ich niektórzy do kniaziów Pereasławskich referują.

Jeż herb

W polu czerwoném jez w kłębek zwiniony, w lewą tarczy głową obrócony; na hełmie trzy pióra strusie *ks. Koj. in MS* kładzie. *Okolski* ten herb bez hełmu położył; zkądby zaś początek swój wziął ten klejnot, żaden autor nie nadmienia, to tylko przydają, że się Lisowscy w Pomorskiem województwie i w Litwie tym herbem pieczętują.

Jezierza herb

W polu czerwoném krzyż kawalerski, na krzyżu kruk w dziobie pierścień trzymający, w prawą tarczy obrócony; na hełmie trzy pióra strusie: tak *Okolski* pisze, atoli drudzy nie piszą że kruk, ale tylko ptak *Bielski f. 192. MS. P. Koj.* Ten herb miał z sobą do Polski przynieść Willibaldus Francuz, arcybiskup pierwszy Gnieźnieński, który w r. 966 wstąpił na tę katedrę; lecz inni znów tego Willibalda do herbu Krucyni albo Krzyż pociągają.

Junczuk herb

W polu czerwoném dwa haki żelazne, na kształt kotwicy rozłożone, na linii w górę prosto idącéj, są dwa krzyże białe równe w poprzek; na hełmie *Okolski t. I. fol. 352.* położył pięć piór strusich, *Koj. in MS.* tylko trzy kładzie. Początek tego herbu ztąd zakładają: że Junczuk odważny żołnierz, natarł mężnie na poganów i z pomocą drugich rozproszył, za co mu tym kształtem herb nadano.

Junosza herb

W polu czerwoném baran biały w prawą tarczy obrócony, na zielonéj murawie stoi, boki u niego skrwawione; z rogami na głowie; na hełmie pięć piór strusich położył *Okolski t. I. fol. 354* i *Rutka in MS. Papr. o herb. fol. 248* i *Koj. in MS.* i *MS. drugi o fam. prusk.* pół barana nad hełmem z korony wyskakującego kładą. Jakoż nie wszyscy herbowni jednakowym kształtem go używają.

Kalinowa herb

W polu czerwonem strzała biała, ostrzem, (które jest złote) do góry, rozdarta w pół przy końcu tak, że pióra widać, przy każdem z nich po jednéj gwiaździe koloru złotego; nad hełmem trzy pióra strusie przeszyte takąż jak na tarczy strzałą ostrzem w prawą stronę. *Okol. fol. 1. fol. 515.* powiada, że w Szląsku na wojnie z Gotami i Wandalami ten herb nabyty.

Kaluszowski herb

W polu czerwonem dwie szable, rękojeściami do góry, ostrzami do siebie obrócone, w pół niby z sobą związane; na hełmie pięć piór strusich, na których z ukosa szabla. *Pap. i Ok. fol. 1. fol. 373.* Na wojnie snać ten herb nabyty, od książąt Ruskich nadany, kiedy to jednak było, żaden z autorów nie nadmienia.

Kampenhausen herb

O trzech basztach albo równych sobie wieżach, mur być powinien. Tym się herbem pieczętują Kampenhausowie w Inflanciech, z których Jan Kampenhausen podkomorzy Parnawski, generał major infanteryi koronnéj, ojczyźnie dobrze zasłużony, za czasów Niesieckiego żyjący.

Kantakuzen herb

Orzeł o dwóch głowach z rozciągnionemi skrzydłami, jakby prosto w niebo chciał lecieć, na każdéj jego głowie dwoista korona. *Pap.* i *Ok.* o nim niepisali, jam go tak widział (mówi Niesiecki) wysztychowany. Nim się pieczętują Kantakuzenowie, z Grecyi do nas przyszedłszy, kędy ta familia w Cesarzach wschodnich Paleogach, z niemi skrewniona prym trzymała.

Karęga herb

Dwa pola białe, dwa szare na kształt kraty powinny być na tarczy, tak go opisuje *ks. Kojał.* in MS., z których dorozumiewam się, (mówi Nies.) że jedno pole u góry powinno być białe, drugie szare, na spodzie jedno szare, drugie białe, na hełmie zaś trzy pióra strusie. Używa go dom Karęgów w księstwie Litewsk., którzy się nazywają de Quarto i wywodzą swoję familią z książąt Sycylii.

Karp[illegible] herb

W polu błękitném trzy gwiazdy, dwie na górze, trzecia pod niemi w środku, a w hełmie cztery pióra strusie. *Koj. in* MS. Z tym klejnotem przeniósł się do księstwa Litewskiego szlachcic Włoski Barpio nazwany, od którego potomstwo idące nazwani Karpiowie, osiedli w Podlaskim i indziéj.

Kierdeja herb

Tarcza wzdłuż rozdzielona, na prawéj stronie w polu błękitném trzy lilie jedna nad drugą, na drugiéj stronie pole czerwone; w hełmie trzy pióra strusie, tak go opisał *Okolski t. I. f. 375. Długosz* ten herb opisując, wywodzi, iż od Ludwika księcia Polsk. i Węg. przy dobyciu zamku Belza konferowany walecznemu żołnierzowi Kierdejowi, któremu jako rycerzowi pole krwawe, a jako z nieprzyjaciół tryumfującemu, trzy lilie nadał.

Kietlicz 1mo herb

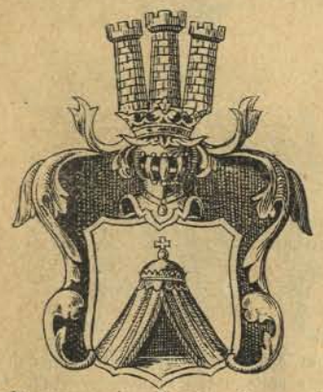
W polu czerwonem trzy węzły łańcucha pancerzowego złotego w essy ułożone, tak, że dwa z nich w górę, trzeci na dół idzie; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Bielski f. 133* i inni. Inni powiadają znów, że są trzy dzwona łańcucha od jednego w środku ogniwa wiszące. O początkach tego herbu nie zgadzają się autorowie.

Kietlicz 2do herb

Papr. o herb f. 531. tak ten herb opisuje: Bawół czarny w żółtém polu, który się z sześciu pól do połowy ukazał, z czerwonych trzech i z czarnych trzech, na hełmie korona, u któréj na rogach róża czerwona na jednym, na drugim biała, a między temi pióra kaplonie czarne, pola w tyle bawołu czarne i żółte, na przodku czerwone i białe. Za króla Zygm. Augusta przyniósł ten herb do Polski Lenard Kietlicz *liber Baro* de Malneicz czy de Manech.

Kisiel herb

W polu czerwoném Namiot obozowy biały, otwarty, na wierzchu jego kapa biała pstra, białemi i czarnemi łuskami przetykana, na gałce krzyż złoty, na hełmie trzy wieże z cegły, średnia między niemi większa, wszystkie z koronami. *Ok. t. I. f. 387. Rulka MS.* Ten herb nadany Swiętołdyczowi hetmanowi od Włodzimierza Jedynowładzcy Ruskiego koło r. 1040. za przemyślną sztukę rycerską przy obronie Kijowa.

Kirkor herb

W polu czerwoném ma być taki charakter biały, a w hełmie trzy pióra strusie. O tym herbie ani *Papr.* ani *Okol.* nie pisał, sam tylko *ks. Kojał. in MS.* gdzie powiada, że go Kirkorowie w Mińskiém województwie używają, dokąd się z Kijowskiego przenieśli.

Kizinek 1mo herb

W polu czerwoném trąba czarna cieńszym końcem w lewą tarczy na ukos do góry idąca, po jéj grzbiecie trzy lilie jedna obok drugiéj: nad hełmem i koroną dwie trąby krzywe, a na tych takież lilie. Przyniesiony ten herb z Szląska, gdzie z domu tego bywali ludzie znacznie zasłużeni książętom swoim i Cesarzowi Karolowi V. Tak mówi *Papr. o herb. f. 569. i Okolski t. I. f. 391.*

Kizinek 2do herb

MS. *o Familiach Pruskich Załusc.* Kizinków Prusaków, tak opisuje: Tarcza herbu cała szachowana na ukoś żółtemi i czerwonemi szachami, na hełmie i koronie sześć piór strusich, czerwone i żółte; przydaje tenże, że widział ten herb w kościele Szynwaldskim za Łasinem, w oknie podle Zofii Kęsiny, która była za Łaskim h. Korab r. 1594.

Kleinfeld herb

MS. *o Fam. Pruskich* tak ten herb określił: Tarcza herbu wzdłuż na dwie części przedzielona, po jednéj stronie siedm pól alternatą, białe czarnym przeplatają się, po drugiéj tyleż; na hełmie nad koroną dwa rogi.

Kliński herb

Swiat powinien być, na nim krzyż, pod którym ale i przez środek jego są dwie klamry końcami na dół, jedna z nich wyższa większa, druga pod nią mniejsza, tak go opisał *Okol. t. 1. f. 399.* Podobne temu są herby w Litwie Ichnatowiczów i Okuniów.

Kmicic herb

W polu czerwoném kotwica uchem do góry, przy niéj koło ucha po jednéj gwiaździe z każdéj strony; w hełmie trzy pióra strusie. O tym herbie pisali *Papr. w Gn. f. 1121 i Okolski t. II. f. 576. Klejn. f. 78.* Zowie się ten herb Radzic, tylko się różni tym od herbu Sztumberg, jak *Bielski f. 213.* mówi, że w nim gwiazd niemasz.

*

Kmita albo Chorągwic herb

W polu czerwoném dwie chorągwie żółte, jedna pod drugą; w hełmie na koronie pięć piór pawich. *Papr. w Gn. f. 1182.* i inni. Nabyty ten herb od przodka téj familii, kiedy w okazyi natarłszy na nieprzyjaciela, dwie chorągwie wydarł chorążym przeciwnéj strony i do Pana swego przyniósł, co jeszcze miało być za dawnych Jedynowładzców i książąt Ruskich.

Knut herb

Tarcza trzema linijkami w ten sposób rozdzielona jak tu widzisz, w każdéj części po dwie lilij z sobą tak spojonych, że jedna do góry, druga na dół obrócona; na hełmie nad koroną trzy wojenne chorągwie rękojeściami na ukoś schodzą się do korony. *MS. o Fam. Prusk. Załusc.* gdzie dodaje, że przyniesiony z Danii, gdzie w r. 1448. 25. Czerwca obrany był Karol Knutsen rycerz, królem szwedzkim.

Kojen herb

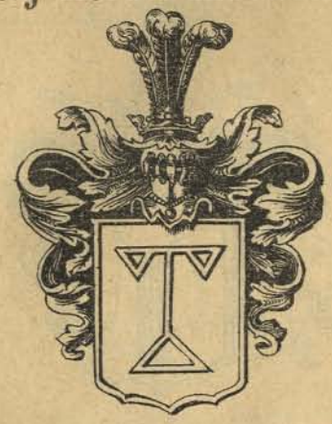
Pas żółty na tarczy białéj, od góry z prawego boku na dół ciągnący się: na pasie sztuka drzewa koloru czarnego, ucięta, trzy sęki na niéj w górę, dwa na dole, żółto-czarne. Z obydwu stron pasa są dwie trąby myśliwskie z sznurami, cieńszemi końcami do góry; trąby są dystyngowane żółtym i czarnym kolorem. Na hełmie otwartym korona złota, którą król Stefan Batory przydał do tego herbu, w niéj stoi prosto takież drzewo i chorągiew z takimże pieńkiem. *Duńczewski w Herb. t. I.* tak go opisuje z dyplomatu Stefana Batorego. *Nies.* dwie chorągwi w hełmie kładzie.

Kołodyn herb

Na tarczy litera A, a nad jéj wierzchołkiem niby akcent, który w łacińskim języku zowie się circum flexus, tak go opisuje *Okolski t. I. f. 407.* gdzie się domyśla, że pole tarczy białe, litera zaś czarna. *Papr. o herb. f. 677.* Na hełmie kładzie *ks. Kojał.* pięć piór strusich. Tym się herbem Kołodyńscy na Wołyniu pieczętują.

Kołątaj herbu Kotwica

Niektórzy ten herb tak noszą, że kotwicę na dół uchem kładą, a do góry już nie obłąkowatym, ale w prostą linią wyrobionym końcem, z których każdy ma róg prosto na dół zakrzywiony; drudzy tak ucho na dole jako i końce kotwicy u góry, z tryangołów porobione noszą, w polu czerwoném, na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisuje *ks. Kojał.* in *MS.*

Komar herb

W polu czerwoném lilia biała, wierzchem na dół, na niéj krzyż stoi; na hełmie trzy pióra strusie. *Kojał.* in *MS.* Używają tego herbu Komarowie w Litwie, dokąd się przenieśli z województwa Bracławskiego.

Komoniako herb

W czerwoném polu strzała na dwoje rozdarta, części jéj na tarczy ułożone na krzyż ukośny na kształt X, a trzecia jéj część przez środek idzie; na hełmie trzy pióra strusie. *Kojał.* in *MS.* Herb ten nadany Bogdanowi Komoniaka nakaźnemu Białoruskiemu, za heroiczne czyny wojenne.

Konopatski herb

Z kwadratowych kamieni w siedm linii ułożony mur być powinien, na jego wierzchu trzy blanki, na hełmie chorągiew w prawą tarczy na drzewcu nieco założona; tak go opisuje *Okolski t. II. f. 237.* Jeden z przodków domu tego, w expedycyi przeciw Saracenów, z Godefrydem Bullioniuszem przez kawalerską odwagę herb ten zdobył. Przyniesiony zaś do Prus z księstwa Brunświckiego jeszcze za Krzyżaków.

Kopasina herb

Dwie rzeki białe z góry na dół płynące, w środku krzyż albo raczéj miecz otłuczony; na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisują *Bielski f. 84.* i inni, gdzie przydają, że ten herb od herbów Szeniawy i Druźyny urósł, a raczéj z tych dwóch złożony, a nadany od Bolesława Śmiałego niejakiemu rycerzowi Kopasina za heroiczne dzieła wojenne.

Kopycki herb

Drzewce od oszczepu do góry stojące, z tych po jednym ostrzu od oszczepu na ukoś jedne w jedną, drugie w drugą stronę wychodzi; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie; tak go opisuje MS. *o Fam. prusk.* kędy przydaje, że w Prusiech, a osobliwie w Pomorskiem jest wiele takich oszczepów.

Korab herb

W polu czerwoném korab żółty z masztem szarym. Toż samo w hełmie. *Papr. o herb.* powiada, że z Angli z rycerzem Miorsz do Polski przyszedł. *Bielski* poświadcza o Anglii; inni mówią że go Robert biskup Krakowski pierwszy wniósł do Polki. *Bonnani in* Ordin. *Equestr. f. 85.* pisze, że Ludwik św. król Francuzki, nową kiedyś kawaleryą na świętą wojnę ustanowił, która powinna była nosić na szyi okręty, a zwała się Equitis Navis.

Korczak herb

W polu czerwoném trzy wręby, czyli rzeki, białe, nierówne, tak, że pierwsza na górze najdłuższa, druga pod nią mniejsza, a trzecia mniejsza od drugiéj; nad hełmem nad koroną pies z czaszy wygląda; takim go używają najpospoliciéj, lubo w księstwie Litewskiem i indziéj innym kształtem go układają. *Papr. o herb. f. 533. ks. Kojal. in* MS. *Okolski t. 1. f. 424 i 429.*

Korejwa herb Kusza

W polu czerwoném kusza napięta bez strzały; w hełmie trzy pióra strusie. *Koj. in MS.* przydaje, że się tym herbem pieczętują Koreywowie Burnakowie w Wileńskiém województwie. Rafał, Michał, Samuel cześnik Orszański r. 1700.)

Korn herb

Na tarczy trzy kłosy z ziemi wyrastające, nad kłosami trzy gwiazdy z sześciu rogach; na wierzchu tarczy korona. W Inflantach i Kurlandyi von Zegierd Kornowie tym się herbem szczycą.

Kornic herb

W polu czerwoném na trzech gradusach ze skały szaréj wyrobionych stoi krzyż biały, na kształt litery Tau Grekom zwyczajnéj, u każdego rogu bochen chleba utkwiony; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisuje *Ok. t. 1. f. 448. Rutka in MS.* gdzie z *Długosza* powiadają, że ten herb nadany od książąt Ruskich rycerzowi Kornic zwanemu.

Korsak herb

Bielski f. 742. powiada, że dwa jelca na krzyż złożone. *Papr. w Gn. f. 1198. i o herb. f. 679.* położył wprawdzie kształt tego herbu, ale go nie opisuje. *Okolski t. 1. f. 457.* twierdzi, że ją dwie lilie spojone jak w herbie Gozdawa. *Kojał. in MS. i Piotrowicz w Prefacyi* lepiéj mówią (powiada Niesiecki) że są dwie kotwicy barkami do siebie obrócone, na hełmie trzy pióra strusie. Tego herbu są Korsakowie: których przodek przyszedł do Litwy z Korsyki, za Świdrygiełła książęcia.

Korwin herb

W polu czerwoném kruk czarny w lewą tarczy na pniu o czterech sękach ściętym, leżącym, trzyma w dziobie pierścień złoty, dyamentem na dół; na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisuje *Papr. i Okolski t. I. f. 459. ks. Rutka* powiada, że niektórzy kruka z pierścieniem na hełmie kładą. *Koj.* in *MS.* twierdzi, że Sakowiczowie na Litwie inaczéj znów go używają. Początki swoje zabrał od Korwinów Rzymskich. Tym się herbem szczycił Jan Huniad i matka św. Szczepana króla Węg.

Koryzna herb

W czerwoném polu krzyż biały, do góry przewrócony, przez niego strzała ostrzem w prawy bok, na hełmie trzy pióra strusie, tak go określił *Kojał.* in *MS.* i przydaje, że tego herbu używają Koryznowie na Zmudzi.

Korzbog herb

W polu białém trzy karpie złote jeden na drugim płynące; na hełmie pięć piór strusich; tak go opisują *Papr. w Gn. fol. 1085. o herb. f. 564 w Ogrodzie f. 168.* ale tam powiada, że pole tarczy modre. *Okolski t. I. f. 464. Bielski f. 293. Klejnoty f. 59. in MS. ks. Rutka* w tym się tylko niektórzy nie zgadzają, że jedni karpie kładą pływające w prawą tarczy, drudzy pospoliciéj w lewą.

Kos herb

Wedle jednych, są to trzy rzeki, wedle drugich balki, inni znów powiadają, że trzy pasy czyli linie. *Okolski t. I. f. 469.* powiada sześć pól alternata, z których trzy białe i trzy czerwone, na ukos z góry od prawego boku na lewy idące; nad hełmem i koroną trzy piór strusich. Początki tego herbu jedni wywodzą z Włoch od Korneliusza Kossa, który Wolumniusza króla Wegentów zabił; inni znów od konsulów Rzymskich. Do Polski zaś ten dom z królestwa Neapolitańskiego przyszedł jeszcze za Krzyżaków.

Kościesza herb

W polu czerwoném strzała biała wpół prawie rozdarta, ostrzem do góry obrócona, na niéj nad rozdarciem krzyż, na hełmie trzy piór strusich. Tak go opisują *Bielski f. 117.* i inni. Herb ten powiadają ma być nadany od Bolesława Śmiałego w r. 1072. niejakiemu rycerzowi Kościesza zwanemu z okazyi bitwy pod Snowskiem.

Kosy herb

W polu czerwoném dwie kosy białe końcami ostremi na dół, ostrzami do siebie obrócone, u dołu na krzyż się schodzą. *Okolski t. I. f. 475. Klejnoty f. 59.* przydaje, że herb ten nadany od książąt Mazowieckich, i mówi daléj powołując się na *Papr.* że i książęta Mazowieckie tym się herbem pieczętowali, ale ten autor (Papr.) tylko to pisze pod herbem Prus, że Maslaus tego herbu używał, a ten przecież żył o wiele przedtém, niż nastali książęta Mazowieccy.

Kot herb

W polu czerwoném kot morski według *Długosza* szary, według *Papr.* biały, siedzący, nogami przedniemi do góry wspięty; na hełmie trzy pióra strusie. *Okolski tom I. f. 478.* Kiedy, komu i z jakiéj okazyi nadany, historye milczą. To pewna, że u Rzymian pułki z starych żołnierzy złożone, na chorągwiach kota nosiły z podpisem „Felices Senatores."

Kotwicz herb

Na tarczy białéj pole czerwone, na kształt rzeki w szerz tarczy rozciągnione; na hełmie ręka z mieczem zaniesiona. *Bielski f. 213.* i inni. Wszyscy się autorowie na to zgadzają, że z Niemiec do Polski przyniesiony. *Papr. o herb.* powiada, że Henryk zwany Tochner z familii książąt austryackich ożeniwszy się bogato w ziemi Luszeńskiéj gdzie miasto założył i nazwał Kotwicz, od tego Kotwiczami zwać się poczęli.

Kownia herb

W polu czerwoném trzy gołe miecze ostrzami u dołu się schodzą, *Okol. t. 1. f. 491. MS. ks. Koj.* przydaje na hełmie trzy pióra strusie. Z jakiéj okazyi i komu ten herb nadany, nie piszą autorowie; atoli można się domyślić, że za rycerskie dzieło w nadgrodę był wzięty. Nie wszyscy herbowni jednakowym kształtem go używają: niektórzy pod mieczami kładą księżyc, drudzy między rękojeściami kładą księżyc, drudzy między rękojeściami dwie gwiazdy, a jedną pod księżycem.

Koziczkowski herb

Trzy róże na gałązkach, u każdéj gałązki cztery listki i lubo gałązki są nierówne, przecież korzonkami u dołu wszystkie się schodzą, średnia róża wyższa od dwóch pobocznych; na hełmie i koronie trzy pióra strusie. Tak go opisał *MS. Załusc. o Fam. Pr.* gdzie dodaje, że się nim Koziczkowscy w Prusach pieczętują z Koziczkowa.

Kozieł herb

W polu czerwoném kozieł biały w prawą tarczy z rogami dwoma na grzbiet zadartemi, lewą przednią nogę trochę do góry podniósł. Na hełmie z korony pół kozła nogami do góry wspiętego wychodzić powinno; tak go opisał *Okol. t. I. f. 493.* gdzie powiada, że ten herb na Szląsku wielu domom jest zwyczajny i że znać ztamtąd do Polski wniesiony.

Kozieł herb

W polu czerwoném pół miesiąca rogami na dół obróconego, strzała jedna w środku na barku księżyca, drugie dwie na końcach; na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisał in *MS. ks. Koj.* Tego klejnotu zażywa dom Kozłów w Litwie, którzy z Siewierza tam się przenieśli, to jest Sawicz Kozieł z bratem swoim rodzonym. Potomstwo ich, jedni się Pokłowskiemi, drudzy Jasienieckiemi piszą

Kozika Zkrzyzluk herb

Łuk Tatarski cięciwą do góry obrócony, na niéj krzyż złoty stoi, *Okol. t. 3. f. 349.* ten herb zowie Zkrzyzłuk, to jest łuk z krzyżem, i przydaje, że nadany przodkowi Kozików familii, za znaczne zwycięstwo, które za jego powodem otrzymano nad Tatarami. W metryce Wołyńskiéj 1528. jest wzmianka o Jędrzeju Michałowiczu kniaziu Kozika.

Kozłowski herb

Mur na ukos, od góry walący się, na hełmie nad koroną dwa rogi bawole, albo trąby myśliwskie, u każdéj boku cztery jastrzębie dzwonki. *MS. Załusc. o Fam. Pr.* przydaje, że się jedni z nich z Kozłowa, drudzy z Kłotki, inni z Laskowic pisali.

à Kreutzen herb

Tym kształtem, (powiada Niesiecki) ja tu kładę; tego herbu używają Kreitzowie czyli à Kreutzen w Prusiech na Iławie starożytna szlachta, co jednak w tym herbie na tarczy, żaden nie pisze, tylko go tym sposobem widziałem *in* MS. *o Familiach Pruskich.*

Kroje herb

W czerwoném polu trzy kroje białe; na hełmie pawi ogon. Tem się tylko różni od herbu Rola, że tam między krojami różą kładą, a na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. o herb. f. 262.* i inni. O początkach jego twierdzą niektórzy, że jeszcze od Piasta książęcia Polskiego. Drudzy dowodzą, iż od Bolesława, który na wojnie przeciw Wratysławowi książęciu Szląskiemu wiktoryą nad nim otrzymawszy, pewnemu rycerzowi w zasługach był konferowany.

Krokowski herb

W polu czerwoném trąba myśliwska czarna na dwóch ptaszych nogach leżąca, cieńszym końcem od lewego boku; na hełmie dwie ręce zbrojne złożone z podniesionemi do góry palcami. Tak ten herb opisał *MS. o Fam. Prusk.* Tym się herbem pieczętują Krokowscy Wickerodowie w wojew. Pomorskiem od Krokowa tak nazwani, kędy Ernst Krokowski Zamek z wałami z fundamentów wyniósł

Kroszyński herb

Tym kształtem jak tu się kładzie używają tego herbu w polu czerwoném, kniaziowie Kroszyńscy idący od Wigunda książęcia syna Kiejstutowego, którego syn Hrehory zbudował miasto i zamek Krotoszyn na Siewierzu, zkąd nazwisko urosło książąt Kroszyńskich.

Kruniewicz herb

Mają być dwa miesiące, jeden rogami w górę, drugi rogami na dół prosto, między niemi krzyż jakby obadwa spajał, w hełmie trzy pióra strusie. *Ks. Kojał.* in *MS.* powiada, że się tym herbem Kruniewiczowie pieczętują, którzy z województwa Kijowskiego wyszedłszy, w Lidzkim i Mozyrskim osiedli.

Krupka herb

W polu czerwoném dwie lilie białe obok siebie, jak w herbie Gozdawa, na hełmie jedna lilia między dwoma trąbami. *Okolski t. I. f. 501.* i inni. Ten herb do Polski przyniesiony, od Piotra Kruczberg, tak nazwanego od zamku w tym tam kraju leżącego, a nadany przodkowi tegoż od Fryderyka Cesarza za rycerskie dzieła. Przywilej Zygmunta I. króla Polsk. r. 1515; *in MS. Domus Profess. Cracov.*

Kruszowski herb

Niedźwiedź na dwóch nogach stojący, w prawą tarczy obrócony, w gardło przeszyty, z których jedna z przodu, druga z tyłu; nad hełmem pół niedźwiedzia takiegoż. Tym herbem świadczy *Papr. in Stromat.* pieczętują się Kruszewscy, czy z Czeska Skrauszewscy, których przodek był rodem z Węgier, a do Polski przyszedł za Zygmunta I., gdzie dobra Kruszowa nabywszy od nich Kruszowskim nazwany.

Kryszpin herb

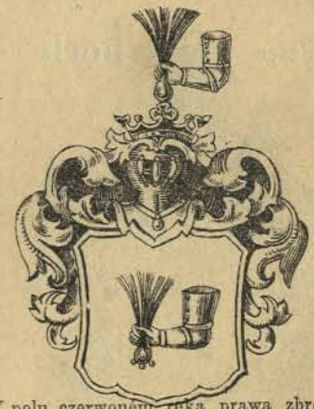
W czerwoném polu dwie jelenie głowy, jedna nad drugą w lewą tarczy obrócone, na hełmie pawi ogon między dwoma skrzydłami orlemi; tak go opisał *ks. Kojał.* in *MS.* Atoli nie zupełnie go opisał (mówi Nies.), pieniek dębowy stojący, po lewéj jego stronie w lazurowém polu trzy sęki ociste, na których dwóch wyższych lew się wspiera łapami; po prawéj stronie pieńka w złotym kolorze dwa sęki, jeden pod drugim, i dwie jelenie głowy, wyżéj opisane.

Kruzer herb

W modrém polu trzy krokwie, jedna nad drugą i trzy kubki srebrne, dwa nad krokwiami, jeden pod niemi. Przyniesiony ten herb do Polski z Niderlandu przez Eneasza Croser a po naszemu Kruzer, który za rycerskie dzieła od Jana III. do indygenatu przypuszczony, o czém konstytucya z r. 1683.

Krzycki (Kita) herb

W polu czerwoném ręka prawa zbrojna, kitę czarną trzymająca; w hełmie *Okolski t. I. f. 522.* takąż rękę i kitę kładzie, *Kojał,* zaś trzy pióra strusie. Ten herb nadany przodkowi domu Krzyckich, który w okazyi, nieprzyjacielskiego wodza zabiwszy, kitę jego do swego Pana przyniósł. Z Czech potém przyniesiony do Litwy.

Krzyczewski herb

Ma być Radwan albo chorągiew kościelna, ale miasto poły średniéj strzała żelezcem na dół, jakby wisiała w środku chorągwi, u góry rozdarta, na hełmie zda mi się (mówi *Niesiecki)* ptak w dziobie pierścień trzymający być powinien. *Kojał. in MS.*

Krzywda herb

W błękitném polu podkowa biała, w podkowie cały krzyż jeden, nad podkową drugi, ale niezupełny, bo pół krzyża niedostaje od prawéj strony tarczy, na hełmie trzy pióra strusie. *Okol. t. 1. f. 506. Koj. in* MS. Że ten herb od herbu Lubicz wziął swoje początki, kształt jego to pokazuje; gdyż tylko się tem jeden od drugiego różni, że w Lubiczu cały krzyż na wierzchu, a tu tylko połowa, domyślają się tedy, że za to ta połowa odjęta, iż brat brata w podziale ojcowizny ukrzywdził, zkąd też herb krzywda nazwano.

Kuniglis herb

Zając w polu czerwoném w lewą tarczy zapędzony, nad hełmem i koroną *ks. Kojał.* kładzie trzy pióra strusie. *Okol. t. 1. f. 384.* Okazyi tego herbu nikt nie pisze: to tylko powiadają, że go Kuniglisowie w Litwie zażywają, z których Jan Kuniglis czyli, jak *Okolski* pisze, Kiniglis był Starostą Sowieckim na Żmudzi.

Kur herb

Kogut biały w czerwonem polu w prawą tarczy obrócony, *Okol. t. 1. f. 508.* powiada, że nadany za czujność w obozie pewnemu rycerzowi; przydaje tamże, że się tym herbem pieczętują Kurkowie, Kurscy i Kurzescy.

Kurcz herb

Jest niby kościesza, ale wywrócona, z żelezcem odkrzywionym, po prawéj jéj stronie gwiazda, po lewéj księżyc nie pełny, jednym rogiem do góry drugim na dół; na hełmie *Kojał. in MS.* kładzie trzy pióra strusie i powiada, że tarczy pole powinno być czerwone. *Okol. t. 1. f. 510. i Papr.* Tym się klejnotem szczycą Kurczowie Kniaziowie, którzy od książąt Ruskich swoje początki wzięli.

Lacki herb

O tym herbie pisali *Papr. o herb. f. 671.* Wszyscy się na to zgadzają, że powinno być pół gryfa od głowy z skrzydłami i nogami wyciągnionemi jakby coś łapać chciały; druga połowa powinna być Smoka z zakręconym w koło ogonem; pole tarczy naznaczają czerwone, gryf biały a smok czarny; nad tym zaś wedle *MS. ks. Koj.* krzyż kawalerski, na hełmie trzy pióra strusie. Herb ten, według wszystkich pisarzów naszych zdania, przyszedł do Polski z Moskwy.

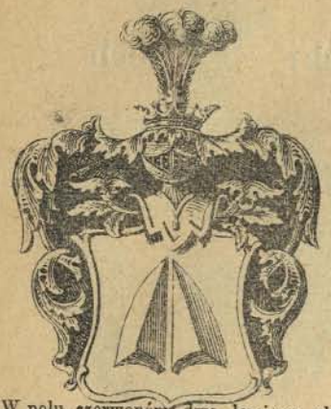
Lanckorońskich herby

Tarcza na cztery części przedzielona, z których wyższa prawa i niższa lewa orła złotego, w koronie, z skrzydłami i ogonem rozpiętym, wyższa lewa i niższa prawa zwyczajnego Płomieńczyka czyli Zadora mieć powinny. W środku mniejsza tarcza, na któréj lew złoty płomienisty w koronie w prawą tarczy, jakby do bitwy ułożony; nad tarczą dwa hełmy z koronami, z prawego orzeł jak na tarczy, z lewego pół lwa wychodzi, który w prawéj łapie miecz zaniesiony trzyma. Tak go opisał *Niesiecki z Act. terrestr. Cracov. 1379.* lecz rysunku jego nie umieścił. Świadczy tenże i inni, że Karol IV. Cesarz Rzymski, nadając tytuł hrabiów Zbigniewowi Lanckorońskiemu hetmanowi i jego bratu Stanisławowi, herb ten, tym kształtem ułożył. Obok wyobrażenia tego herbu jakie ułożyłem podług opisu Niesieckiego (lit. a), pomieszczam rysunek herbu (lit. b) jakiego dziś hr. Lanckorońscy używają.

Larissa herb

W polu czerwoném dwa lemiesze obok siebie, końcami do góry i ostrzem na bok obrócone; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Bielski f. 184. Papr. w Gn. f. 402* i inni. Z jakiéj okazyi i kiedy ten herb nadany, nic pewnego między autorami nie znajduję. *Parisius in MS.* dorozumiewa się, że od Laryssy miasta w Tessalii imienia tego nabył jeszcze przed narodzeniem Chrystusa.

Leliwa herb

W błękitném lub czerwoném polu księżyc złoty, nie pełny, do góry rogami, w środku jego gwiazda o sześciu rogach; na hełmie ogon pawi, na nim takiż księżyc. Tak go opisali *Papr. w Gn. f. 408. i 1160* i inni. O okazyi tego herbu nic pewnego znaleść nie mógłem, jest jednak niewątpliwém, że w dawnych bardzo czasach już się nim szczycono.

Leski herb

Tarcza na dwie części wzdłuż rozdzielona, na niéj są dwa harty z obrożami na szyi, ogony do góry zadarte, obadwa wspięte, a grzbietami do siebie obrócone, nad niemi mury; na hełmie nad koroną według MS. dwa takież harty, według informacyi (jaką Niesiecki z domu tego otrzymał) tylko jeden hart wspinający się. Koloru tarczy, hartów i okazyi tego herbu, żaden nie wyraża.

Leszczyc herb

Bróg żółty otwarty, słupy u niego białe, w polu czerwoném, luboć niektórzy niebieskiego zażywają, według *ks. Rutki* in MS. na hełmie pawi ogon, na nim takiż bróg, ale jakby wywrócony. Pisali o nim *Papr. w Gn. f. 64. o herb. f. 219. Okolski t. I. f. 82.* i inni. Z tych *Paprocki z Długosza* powiada, że się ten herb w Polsce naszéj urodził, i początków jego sięgają od potomstwa Leszków monarchów Polskich.

Lettaw herb.

Lemiesz w zwyczajnym drzewie, na hełmie trzy pióra strusie; takim widział (powiada Niesiecki) na konkluzyach Wileńskich jednego z nich deputata trybunalskiego z 1679. W wydaniu zaś Niesieckiego przez Bobrowicza znajduję taki przypis: „Familia ta rozrodziła się znacznie w król. Pruskiem: podług herbarzów tego państwa używa w herbie nie lemiesz, ale część kotwicy przez czerwoną balkę — w polu błękitnem, na hełmie w koronie trzy złote długie pióra.“

Lewalt herb.

W czerwoném polu ręka zbrojna, trzymająca w prawą stronę tarczy pierścień złoty z turkusem; na hełmie Panna w koronie takiż trzyma pierścień, w koronie trzy pióra cietrzewie czarne. Ten herb wyszedł z Luzacyi, zażywają go Lewaltowie von Elsen w Prusiech. *MS. de Fam. Pr.* — W Prusiech znajduje się wiele familii, które mają przydomek Lewalt, jako to między innemi *Jezierscy*, dom znacznie rozrodzony.

Lewart herb.

W czerwoném albo błękitném polu lampart biały, z cętkami czarnemi w koronie, z ogonem zadartym, przedniemi łapami niby podskakujący; na hełmie pół takiegoż lamparta z korony wychodzi. *Pap. w Gn. z Długosza* napisał, że ten herb nabyty w Polsce za czasów Władysława Łokietka, później jednak *w księdze o herb.*, poprawiając się, mówi, że za czasów tego króla przodek téj familii z Niemiec do Polski z tym herbem przyszedł.

Lichtfus herb.

W czerwoném polu, niedźwiedzia głowa biała w prawą tarczy, pysk u niej pobroczony; na hełmie z mitry książęcéj pół niedźwiedzia białego, który w łapach nad głową wieniec trzyma, a nad wieńcem trzy pióra strusie, białe, czerwone i modre. Tak go opisał *MS. o fam. Prus.* Tym się herbem pieczętują Lichtfusowie czyli Litfusowie, którzy w r. 1674 w Chełmińskiem kwitnęli.

Lichtyan herb.

Koło młyńskie takim kształtem jak tu widzisz, nad hełmem i koroną takież koło. Używają tego herbu Lichtyanowie w Prusiech, lubo ć *MS. Konop.* podobny im do tego herb Paprzyca podsuwa. Dom bezwątpienia starodawny, Konrad z Lichtenau opat Ursbergeński kwitnął w r. 1202, który potem pisał kronikę.

Limont herb.

Miecz otluczony rękojeścią do góry, w polu czerwoném między trzema kulami, z których w jednę ostrzem utkwiony; w hełmie miecz końcem ostrym do góry, między dwoma piórami strusiemi. Tego herbu używają Limontowie w Litwie, którzy początki swoje referują do Florencyi.

Linda herb.

W polu czerwoném drzewko żółte na ukos, o pięciu gałązkach; na hełmie dwa takież drzewka. *MS. o Fam. Prus.* z tych kładzie Hermana von der Linda w r. 1300 z metryki Tucholskiéj, *Nobilis Hermannus Tilianae gentis origo, floruit ille gravis, faxque Borussa fuit.* Z tejże metryki wypisał drugiego, który kwitnął r. 1325.

Liniewski herb.

Miecz ostrzem na dół, między dwoma sercami, na hełmie trzy pióra strusie. Tego herbu dom Liniewskich z dawna na Wołyniu i na Rusi zażywa. Z tych Michała Liniewskiego wspomina *Metryka Wołyńska 1528. Constit. f. 395 i f. 676.*

Lis herb.

W polu czerwoném strzała biała, dwoma jelcami przekrzyżowana; nad hełmem lis z korony niby wyskakujący. *Papr. w Gniazdo cnoty. fol. 90 i 1168* świadczy, że się dawniejsi przodkowie samą liszką na tarczy herbowali, a gdy przyszli za znacznemi zasługami do strzały, liszkę na hełm wynieśli. Ta odmiana stać się miała w r. 1058. w okazyi z Jadźwingami.

Lubicz herb.

W polu błękitném podkowa jak w Dąbrowie lub Pobogu ułożona, z dwoma białemi krzyżami, na wierzchu i w środku podkowy; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Pap. w Gn. f. 1101* i inni. Okazyą tego herbu opisał *Baszko*, gdzie powiada, że w bitwie z Prusakami r. 1190 nabyty. Nie wszyscy herbowni jednakowo go używają. Jedni, tylko jeden krzyż w środku podkowy kładą, drudzy obydwa krzyże w środku podkowy, inni znów jeden krzyż, a nad podkową i przy końcach podkowy po jednéj gwiaździe, w środku których (pod podkową) strzałę żeleźcem do góry trochę ukosem idącą.

Lubocki herb.

W polu białém trzy listki zielone na trzech gałązkach, tym kształtem jak tu widzisz, a w hełmie pawi ogon, na którym trzy oszczepy ostrzem na dół obrócone; tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.* gdzie dodaje, że N. Lubocki sędzia Pucki miał za sobą Mandywlównę, a dobra ich były pod Lemburgiem.

Luziński herb.

MS. o Fam. Prus., tak herb ten opisuje: W modrém polu pieniek złoty o trzech korzeniach; na nim trzy zielone listki wszczepione, na hełmie panna rozczesana, modre u niéj rękawy, w prawéj ręce dwa jelenie rogi, w lewéj trzy listki zielone trzyma. Używają tego herbu Luzińscy von Valdem, z których jedna była za Kryspinem Doręgowskim.

Luzyański herb.

W czerwoném polu dwie szczęki białe od szczuki, zębami do siebie obrócone; na hełmie dwa sępie skrzydła, na których dwie też same szczęki. Tak go opisują *Papr. o her. f. 573.* i inni. *Oko'ski* świadczy, że ten herb z Misnji do Polski przyniesiony.

Łabędź herb.

Łabędź biały, czy srebrny, w polu czerwoném; na hełmie takiż łabędź. *Papr. o herb. f. 449 i 666. w Gn. f. 806 i 1167. Okol. t. II. f. l. Biel. f. 107.* Atoli nie wszyscy jednym kształtem tego herbu używają. Najprzód Duninowie dwie litery tym kształtem ЯК na tarczy kładą, nad hełmem zaś łabędź niby siedzący. Drudzy, łabędzia tak na tarczy, jak i na hełmie siedzącego noszą. Inni tak na tarczy, jak i na hełmie stojącego łabędzia, z dziobem i nogami żółtemi używają.

Lada herb.

W czerwoném polu, albo według *Długosza* w błękitném, podkowa biała, nad nią krzyż złoty, po obu stronach *(Papr. o herb. f. 322. Biels. f. 173. Okol. t. II. f. 20.* kładą z prawéj strony strzałę szarą, z lewéj myśliwy, widlaty, u góry rosochacz) podkowy po jednéj strzale żelezcem na dół, a pod strzałami dwa rogi myśliwskie nieoprawne. Na hełmie lew miecz zanieszony trzyma.

Łodzia herb.

Łódź żółta czyli złota (o 4ch deskach u Papr.) w polu czerwoném, bez żaglów i masztu, coś na kształt barki; w hełmie pawie pióro, a na nich takaż łódź. *Papr. w Gn. O herb. f. 438. Biel. f. 140 Ok. t. II. f. 154. Paprocki* rozumie, że z Czech do Polski ten herb przyniesiony. *Oko'ski* powiada, że Łodzicowie jeszcze przed wiarą Chrześciańską w Polsce kwitnęli, co potwierdzają, *MS. ks. Rutki, Novis aurea, Marianus Costenus.* O początkach i okazyi tego herbu wiele piszą heraldycy nasi, ale się mało w zdaniach swych zgadzają.

Łopot herb.

W polu czerwoném jelce od szabli płaskie na krzyż ułożone; w hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują: *Okol. t. II. f. 182. Papr. w Gn. f. 1199.* i inni, którzy powiadają, że się nim pieczętują Bykowscy, których *Okolski* i ja za nim idąc (mówi Niesiecki) Bekowskiemi podłożyłem.

Łosiatynski herb.

W polu czerwoném cyrkuł, w środku którego krzyż, nad cyrkułem strzała żeleźcem w górę. *Papr. w Gn. fo'. 1130.* i inni, okazyą tego herbu tę przywodzą: Przodek Łosiatyńskich, Poganina na harcu zabił, zabitego towarzysz, chcąc się zemścić śmierci jego, strzałę na niego wyrychtował, którą ten w siebie godzącą zręcznie ręką uchwycił, za to męztwo tym kształtem klejnot otrzymał.

Łuk herb.

W czerwoném polu łuk napięty, z strzałą do góry; w hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Papr. o herb. f. 582. Okol. t II. f. 207. MS. ks. Koj.* Przecież Kamińscy nie do góry, ale na dół łuk i strzałę obracają, a Kosarzewscy nad łukiem i strzałą do góry wyciągnionemi, kładą podkowę, która nad swym barkiem ma krzyż.

Łukocz herb.

W polu błękitném poł wieprza dzikiego w prawą tarczy, z muru niby wypadającego, w pysku trzyma dwa kłosy pszenne; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. o herb. f. 507.* i inni. Herb ten nabyty w okazyi pod Gniewem w Prusiech przy oblężeniu tego miasta.

Łzawa herb.

W niebieskiem polu, miecz biały, końcem na dół między dwoma podkowami białemi, barkami do siebie skierowanemi. Tak go opisują *Pap. w Gn. fol. 342* i inni. Okazyą tego herbu zwala *Paprocki* na Leszka Białego czasy, gdy bowiem jeden herbu Belina rycerz, straż w obozie trzymający usnął i w śnie na trwogę wołać począł, z herbu jego za karę jednę mu podkowę odjęto, a herb Łzawa niby od kłamstwa nazwano.

Machwitz herb.

W polu cielistém Maur w prawéj ręce łuk, w lewéj sajdak z strzałami trzymający; na hełmie bez korony (w rysunku jest jednak korona, więc i ja ją pomieszczam) pół Maura bez ręki, w kołpaku na głowie. *MS. o Fam. Prus.* Tym się z dawna pieczętowali Machwiczowie w Prusiech, dom starożytny i znaczny.

Mądrostki herb.

W czerwoném polu ucho od kotła, w którego środku strzała biała, końcem do góry, na niéj krzyż; nad hełmem i koroną trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. fol. 1103.* i inni. Wszyscy się na to zgadzają, że ten herb początek swój bierze od herbu Nowina. *Okolski* powiada, że krzyż do herbu przybył za jakieś heroiczne dzieło.

Massalski herb.

Ma być M litera wielka, na któréj krzyż stoi w kolorach; jednak nasi pisarze się nie zgadzają. *Papr. w Gn. f. 1190.* twierdzi, że litera M i krzyż powinny być złote, pole czerwone; *Okolski* zaś powiada, że pole błękitne, litera biała, a krzyż złoty. *Paprocki* pięć piór strusich na hełmie, inni tylko mitrę książęcą kładą.

Maszkowski herb.

Żaden z naszych pisarzów tego herbu nie opisał lubo o nim mówi *Okol. t. 3. f. 163.* i *Bielski* nadmienia. *Oko'ski* powiada, że we Francyi i Alzacyi wiele się domów znajduje, które się słońcem pieczętują. *Małachowski w Zbiorze nazwisk Szlachty*, kolor pola, niebieski naznacza.

Męk herb.

Mąż zbrojny stojący, w lewej ręce włócznią do góry żeleźcem obróconą, a dołu dotykającą trzyma, prawą ręką pod bok się podpiera, na hełmie takiż Mąż. *Paprocki i Okolski* o nich napisał, alem widział go (powiada Niesiecki) tym kształtem sztychowany. Tym się pieczętował Męk deputat trybunału Litewskiego w r. 1679.

Melcyan herb.

Tarcza wzdłuż rozdzielona, na prawéj stronie mają być w polu modrém dwie zajęcze głowy szare; po lewéj stronie w białém polu, na pieńku czerwonym, dwa grona modre, między któremi trzy listki czerwone. Tak go opisał *MS. o Fam. Prus.* Jest na zamku w Grudziądzu (powiada Nies.) na sali malowany ten herb gdzie napisano: Anna Marya Melcyanowa freiherowa.

Meldzyński herb.

Dwa ptaki głowami od siebie odwrócone; atoli skrzydeł ich, ani nóg nie widać; a między niemi trzy pasy tym kształtem jak tu widzisz ułożone; nad koroną i hełmem Murzyn uzbrojony oszczep w ręku na dół trzyma; tak go opisał *MS. o Fam. Prus.* (W Norymberskim Niemieckim herbarzu znajduje się podobny herb; podług tego ptaki koloru czarnego, pasy czerwone, pole srebrne, a suknia u Murzyna czerwona.)

Michorowski herb.

W polu białém wielbląd szary w prawą tarczy, nad hełmem z korony wychodzą dwie łabędzie, szyje dziobami z sobą stykające. *MS. o Fam. Prus.* Jest w Kwidzyńskim kościele (powiada Nies.) napis r. 1571. Kilianus Szmolth Michorowski. (W Herbarzu Norymberskim takiż herb się znajduje, podług którego pole złote, wielbląd czerwony; a używać go ma do dziś dnia familia von Schmoltzen.

Mięszaniec herb.

Tarcza wzdłuż rozdzielona, po prawéj stronie ma być pół orła białego, po lewéj dwie róże białe, jedna pod drugą, w polu czerwoném; tak go opisują *Papr. w Ga. f. 1018.* i inni. Nadany od Kazimierza W. król. Pol. Pelce i Niemirze braciom rodzonym, od tegoż króla z Esterki spłodzonym. *Paprocki* położył trzy pióra strusie.

Mikulicz herb.

Księżyc obiema rogami do góry obrócony, w środku którego lilia jedna, a krzyż przez nię na jéj korzonku, na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisał *Ks. Kołaj. in MS.*, (w wydaniu Niesieckiego przez Bobrowicza jest tegoż przypis, w którym powiada, że podług późniejszych autorów pole herbu powinno być niebieskie, lilia, krzyż i księżyc białe.)

Mikulinski herb.

W polu błękitném trzy litery M jedna nad drugą, a nad najwyższą krzyż, według jednych białe, według drugich złote, nad hełmem i koroną pięć piór strusich. *Okol. t. II. f. 128.* przydaje, że u Rzymian dla różnicy chorągwi wojennych, tak znaczono proporce, zkąd ten zwyczaj przeniósł się do Greków a od tych do Rusi.

Mniszech herb.

W polu czerwoném siedm piór strusich czarnych, jak pawi ogon rozciągnionych; na hełmie nad koroną w bogate kamienie przystrojoną takież i tyle piór strusich. *Papr. w Gn. I. f. 1215. i o herb. 580.* kładzie pole białe. Wszyscy się na to zgadzają, że ten klejnot do Polski z Czech przyniesiony za Zygmunta I. od Mikołaja Mniszcha z Wielkich Kończyc.

Mogila herb.

Mogiła kwadratowa, krzyże dwa na jéj bokach, trzeci w środku jéj; na hełmie pięć czy trzy piór strusich. *Papr. w Gn. f. 1196.* i inni. *MS. ks. Rutka* powiada, że na hełmie powinien być lis między trąbami. (Podług *Małach.* i innych, pole tarczy czarne). Bychowcowie tylko dwóch krzyżów w tym herbie używają, Cichanowiczowie jeden tylko krzyż na środku kładą, Sleporodwoje znów inaczéj go układają.

Mohyla herb.

Dwie szable gołe w poprzek ułożone na krzyż, rękojeściami do góry, końcami na dół, każdy zaś koniec ma krzyż na sobie. *Małach.* pole tarczy naznacza koloru krwawego.

Mora herb

W polu czerwoném Głowa Murzyńska po ramię czarna, czarną bindą przepasana, czyli jak inni chcą białą; w hełmie trzy pióra strusie. *Biel. f. 75. i inni.* O początkach i okazyi tego herbu nic pewnego nie piszą heraldycy nasi. Familia von Craushaar, dom w Saksonii starożytny i znaczny, zupełnie takiego samego używa herbu.

Mortęski herb.

W polu czerwoném dwie orle nogi, aż po uda na krzyż złożone; na hełmie takież dwie nogi, tylko że pazurami do góry przewrócone. (Niesiecki powiada, iż zszedł już ten dom, w Prusiech wielkiemi dziełami i kszesłami zaszczycony).

Morykon herb.

Tarcza wzdłuż rozdzielona, po prawéj jéj stronie jest *Unda Marina*, na hełmie z korony pół psa wspiętego widać: po lewéj stronie na tarczy orzeł czarny w koronie złotéj, w polu srebrném, na piersiach jego pas niebieski od prawego z góry na dół wyciągniony, a na nim trzy gwiazdy złote, na hełmie z korony, Murzyna głowa wychodzi bindą białą przepasana.

Mścisze-wski herb.

W polu błękitném księżyc biały jak na nowiu, na dół rogami, pod nim strzała żelezcem do góry, nad księżycem dwie gwiazdy; nad hełmem i koroną pawi ogon, na nim strzała do góry żelezcem. *MS. o Fam. Prus.* powiada, że ten herb nabyty w Kaszubach, gdy przodek tego domu pod noc przy gwiazdach na nieprzyjaciela natarł i do dalszego zwycięztwa drogę drugim utorował.

Murdelio herb.

W polu czerwoném miesiąc złoty niepełny rogami do góry, w środku na nim krzyż, a spodem gwiazda; w hełmie z korony pół gryfa wyskakuje. *Biel. f. 382.* i inni. Herb ten wniesiony do Polski z Kroacyi od Jerzego Karwata, za Władysława, czy też za Kazimierza Jag. Kniaziewiczowie między dwoma księżycami żółtemi do siebie rogami obróconemi, kładą krzyż biały, pod nim gwiazdę białą, w polu błękitném, w hełmie trzy pióra strusie. Oskierkowie i Piotrowiczowie inaczéj znów go układają.

Nabram herb.

Trzy pola czarne i trzy białe, przeplatane tak, że pierwsze z prawéj strony tarczy, jest czarne, drugie białe i tak daléj; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. f. 1091* i inni. Początki tego herbu, niektórzy, według Paprockiego do herbu Korczak albo Wrębów zaciągają. *(Dunczewski i Małachowski* innym go kształtem układają.

Nalewka herb.

Ks. Kol. in MS. tak ten herb opisuje: Powinna być nalewka biała w polu czerwoném, a w hełmie trzy pióra strusie. Tym się herbem zaszczycają Hrebniccy w Połockim powiecie.

Nałęcz herb.

W polu czerwoném binda biała w koło zawiniona i zawiązana; na hełmie panna między jeleniemi rogami, które rękami trzyma; głowa u niéj związana. *Okol. t. II. f. 248. Papr. o herb. f. 150.* Nie wszyscy herbowni jednakowo tego herbu używają. Pirawscy 3 gwiazdy dodają. Sterpińscy kładą Nałęcz do góry przewróconą, w środku gwiazdę, a między końcami krzyż. Inni znów inaczéj.

Napiwon herb.

W polu żółtém głowa jelenia z rogami a między niemi wilk; na hełmie pięć piór strusich. *Papr. w Gn. f. 905.* tylko że tam on całego położył jelenia. Początki tego herbu *Paprocki* zwala na Bolesława Krzywoustego czasy.

Natarcz herb.

W polu czerwoném strzała w górę żeleźcem, między dwiema blankami; w hełmie ręka do góry wyniesiona, dzidę grotem w górę trzyma. O tym ani *Papr.* ani *Okol.* nie pisał, *Kojałowicz* tylko *in MS.* pisze, że nadany jest od Gedymina książęcia Litewskiego, szlachcicowi nazwanemu Natarcz, za odważną obronę zamku Krewa przeciw Krzyżakom.

Newlin herb.

W błękitnem polu strzała złota do góry ostrzem, przez środek jéj krzyż idzie, między dwoma gwiazdami; na hełmie z korony orle skrzydło strzałą w prawą stronę tarczy przeszyte. *Okol. f. 267. t. 2.* przydaje, że z Niemiec do Polski przyniesiony, od Szymona Ronneberga, już za Zygmunta Augusta króla.

Nieczuja herb.

W czerwoném polu pień od drzewa obcięty, na wierzchu jego krzyż, czyli raczéj miecz otłuczony u pieńka i sęków trzy po prawéj stronie, dwa po lewéj być powinno; na hełmie takiż pieniek między dwoma skrzydłami. *Bielski f. 575.* i inni. O początkach tego herbu nie zgadzają się nasi autorowie. *Papr. w Ogrodzie f. 183.* powiada, że w Czechach Panowie z Lipego, Krzyneccy z Konowa i Panowie z Lichtenburgu dwóch pieńków w herbie używają.

Niesobia herb.

Paprocki w Gn. f. 97. i inni tak go opisują. Powinno być pół strzały białéj, ostrzem do góry, w czerwoném polu pod nią ogon orli czarny, w żółtém polu, na hełmie trzy pióra strusie. Nabyty ma być z okazyi wyprawy Kazimierza kr. Pol. przeciwko Wratysławowi książęciu Czeskiemu.

Niezgoda herb.

W polu błękitném podkowa barkiem do góry, w środku jéj strzała ostrzem na dół, przez środek podkowy na poprzek od prawego aż na lewy bok miecz przechodzi, w hełmie ogon pawi czyli trzy pióra strusie, w księstwie Litewskim skrzydło kładą, tak go opisują *Pap. w Gn. f. 1116.* i inni. Nazwano go Niezgoda, bo gdy między dwoma braćmi herbu Dołęga niezgody się wszczęły, przyszło do tego, że brat brata zabił, więc na pamiątkę tego, krzyż z herbu zdjęto, a miecz położono.

Nosadyni herb.

Tarcza wzdłuż rozdzielona, po lewéj stronie, w polu czerwoném, orzeł Polski, zwyczajnie w koronie, po prawéj, w polu niebieskiem, włoskich orzechów drzewo: dwa lwy wspięci na nim stoją, na wierzchu drzewa żóraw w prawéj nodze kamień trzymający; na hełmie nad koroną takiż żóraw. Tym się herbem pieczętują Nosadyni. Ci z Wenecyi za króla Michała do Polski przyszli, od którego na sejmie r. 1673. do indygenatu są przypuszczeni.

Nowicki herb.

W polu błękitném trzy osęki ułożone tym kształtem jak widzisz; na hełmie trzy pióra strusie, na nich takież trzy osęki. Tak go opisał *Okol. t. II. f. 348.* w Litwie na wojnie według niego ten herb nabyty; albowiem nad rzeką jakąś obóz założony, będąc od nieprzyjaciela napadnięty, uchodząc drapieży jego, w rzekę co żywo rynsztunki i sprzęty wojenne rzucano, ten który hakami dobywania tych rzeczy sposób wynalazł, herb taki otrzymał.

Nowina herb.

W błękitném polu ucho od kotła, końcami do góry obrócone, w środku niego miecz otłuczony, rękojeścią do góry; w hełmie nad koroną noga zbrojna z ostrogą, niby klęcząca w koronie, tak go opisują *Papr. w Gn. f. 303. i 1176.* i inni. Herb ten ma wiele podobieństwa z herbem Złotogoleńczyk, zkąd wnosić by można, że albo ten od tego tutaj, albo ten od tamtego poszedł, a tylko odmiana z czasem nastąpiła, bo niektórzy i podziśdzień herb swój Nowina, Złotogoleńczykiem nazywają.

Obuchowicz herb.

W polu czerwoném klucz biały, którego zęby w kształcie litery T; z boku lewego przy nim gwiazda, na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisał i nazwał Jasieńczykiem, ks. *Kołaj. in MS.* Zowią go też i kluczem rozdartym.

Odrowąż herb.

W polu czerwoném strzała biała z końcami na obie strony zakrzywionemi; w hełmie ogon pawi, a w nim tenże herb, przecież na bok obrócony. *Papr. w Gn. f. 109. i 1172.* i inni. Wszyscy się na to zgadzają z Długoszem, że ten herb do Polski wniesiony z Morawy.

Odyniec herb.

W polu niebieskiem strzała biała, żeleźcem do góry, z krzyżem przez jéj środek, u dołu na prawy bok załamana, tak jednak, że pióra końca jéj nie widać, na hełmie pięć piór strusich. *Papr. w Gn. f. 1190 Kojał. in MS.* powiada, że pole tarczy czerwone, a na hełmie tylko trzy pióra strusie. Ten herb nadany od książąt Ruskich.

Ogiński herb.

Brama obozowa, na wierzchu jéj krzyż; nad hełmem mitra książęca; tak go opisuje *Kojał. in MS. Niesiecki* mniema, że brama tego herbu czerwona, krzyż biały, pole tarczy błękitne i że pospoliciéj utrzymują, iż krzyż od wierzchu rozdarty. Nabyty z téj okazyi, gdy Tatarowie, bramę w obozie przełamali, przodek tego domu powodem był, że z nim książęta Ruscy, Tatarów wyparowali i zbili.

Ogończyk herb.

W polu czerwoném pół strzały białéj, żeleźcem do góry, na półpierścieniu; w hełmie dwie ręce panieńskie do góry wyciągnione. *Papr. w Gn. 1179.* i inni. Według tychże autorów w Mórawie starożytna Odrowążów familia Ogończykowi swój początek dała.

Okmiński herb.

Kojał. in MS. tak ten herb opisuje: Strzała z obudwu stron kończata, do góry prosto, przez cyrkuł powleczona, u któréj na dole ma kształt Habdanka, na hełmie trzy pióra strusie. Podług *Małachowskiego* w dziele *Zbiór nazwisk szlachty*, pole tego herbu niebieskie.

Oksza herb.

W polu czerwoném biała Oksza, ostrzem w prawo tarczy, na hełmie nad koroną takaż Oksza końcem od dołu niby utkwiona; tak go opisują *Papr. o herb. f. 445.* i inni. Przyniesiony do Polski z Czech przez Jana którego Czeskie kroniki zowią Gesko.

Okuń herb.

Ks. Kojał. in MS. Okuniów w ks. Litewskiem taki herb kładzie. Świat na którym strzała żeleźcem do góry stoi, piór jednak u niéj nie masz, przez nie dwa krzyże, jeden od spodu mniejszy, drugi nad nim większy. Zkądby był i kiedy nabyty, żaden z autorów nie pisze.

Oliwa herb.

Lilia biała, niby z ziemi z korzeniem wyrwana, w polu zielonem, z obudwu stron jéj róża czerwona; na hełmie pół lwa niby wyskakującego, w koronie, język jego wywieszony, nogi przednie do góry zadarte; tak go opisali *Okol. f. 758. Papr. w Gn. f. 1107.* i inni. Ciż autorowie mówią, iż nabyty przez rycerza walecznego, herbu Gozdawa.

Olszewski herb.

Dwa haki, przez których środek krzyż od szabli, tak to wszystko ułożone, jak bywa litera N drukowana, a na hełmie trzy pióra strusie; tak ten herb opisuje *MS. P. Koj.* i powiada, że się nim pieczętują Olszewscy w Słonińskim powiecie.

Orla herb.

W polu białém orzeł czerwony z rozciągnionemi skrzydłami, nogami i ogonem, ale bez głowy, w zamiast jéj niektórzy kładą gwiazdę złotą; na hełmie pięć piór strusich. *Papr. w Gn. f. 1110.* i inni. Herb ten z Niemiec, czy jak drudzy chcą, z Węgier do Polski wniesiony.

Osorya herb.

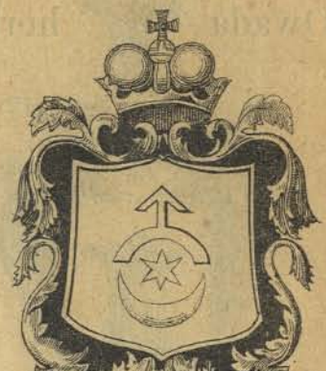

W polu czerwoném koło żółte, którego dzwona jednego u góry niemasz, ale miasto niego, krzyż czy miecz otłuczony prosto stoi; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. o herb. f. 444. Okol. t. II. f. 254.* Osorya nazwany, od imienia przodka domu tego, ale co do okazyi nabycia jego, autorowie się nie zgadzają.

Ostoja herb.

W czerwoném polu dwa księżyce niepełne żółte, barkami do siebie obrócone, jednym rogiem do góry, między niemi miecz otłuczony rękojeścią do góry; na hełmie pięć piór strusich. *Biel. f. 253* i inni. Początki tego herbu według pospolitego pisarzów naszych twierdzenia przypadają na czasy panowania Bolesława Śmiałego.

Podług pospolitego [illegible] twierdzenia herb ten jest z dwóch innych złożony, to jest z Ogończyka i Leliwy, z których pierwszy na górze, a drugi na dole. Przybrał go podobno Konstantyn, poprzednio bowiem używali jeźdźca albo, jak inni rozumieją, ś. Jerzego Smoka przebijającego, na pamiątkę dwóch synów swoich Ilji albo Eliasza, który miał za sobą Kościelecką herbu Ogończyk, i Konstantyna wtórego, który miał za sobą Tarnowską herbu Leliwa.

Ostrożęcki herb.

Tym kształtem herb ten położył *Kojał. in MS.* gdzie powiada, że się nim pieczętują Hołowniowie Ostrołęccy, bo inni Hołowniowie inszego herbu zażywają; na hełmie powinny być trzy pióra strusie. *Małachowski* naznacza kolor pola czerwony, a trzy przewrócone Habdanki (Abdanki) srebrne.

Oszczew- ski herb

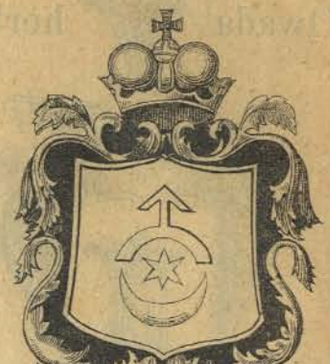

Są dwa tryangły, jeden pod drugim, z których górny ma na sobie krzyż; na hełmie trzy pióra strusie. *Małachowski* pole herbu naznacza niebieskie. Podług *Klejn. f. 97* herb ten nabyty przez przodka domu tego, który obóz nieprzyjacielski na ten kształt ułożony, wpadłszy wielkim animuszem pomięszał i swoim do zwycięztwa drogę utorował.

Ostoja herb.

W czerwoném polu dwa księżyce niepełne żółte, barkami do siebie obrócone, jednym rogiem do góry, między niemi miecz otłuczony rękojeścią do góry; na hełmie pięć piór strusich. *Biel. f. 253* i inni. Początki tego herbu według pospolitego pisarzów naszych twierdzenia przypadają na czasy panowania Bolesława Śmiałego.

Podług pospolitego pisarzów naszych twierdzenia herb ten jest z dwóch innych złożony, to jest z Ogończyka i Leliwy, z których pierwszy na górze, a drugi na dole. Przybrał go podobno Konstantyn, poprzednio bowiem używali jeźdźca albo, jak inni rozumieją, ś. Jerzego Smoka przebijającego, na pamiątkę dwóch synów swoich Ilji albo Eliasza, który miał za sobą Kościelecką herbu Ogończyk, i Konstantyna wtórego, który miał za sobą Tarnowską herbu Leliwa.

Ostrożęcki herb.

Tym kształtem herb ten położył *Kojał. in MS.* gdzie powiada, że się nim pieczętują Hołowniowie Ostrołęccy, bo inni Hołowniowie inszego herbu zażywają; na hełmie powinny być trzy pióra strusie. *Małachowski* naznacza kolor pola czerwony, a trzy przewrócone Habdanki (Abdanki) srebrne.

Oszczew- ski herb

Są dwa tryangły, jeden pod drugim, z których górny ma na sobie krzyż; na hełmie trzy pióra strusie. *Małachowski* pole herbu naznacza niebieskie. Podług *Klejn. f. 97* herb ten nabyty przez przodka domu tego, który obóz nieprzyjacielski na ten kształt ułożony, wpadłszy wielkim animuszem pomięszał i swoim do zwycięztwa drogę utorował.

Pelikan herb.

Pelikan stojący, w lewą tarczy obrócony, piersiami młode troje swoje dzieci karmiący; na hełmie trzy pióra strusie. *Okolski t. 2. f. 418. Papr. Herb f. 675.* Tego herbu przodek z wielką odwagą i niemal utratą życia swego stawał przy hetmanie wzór pelikana, o którym powiadają, że dla wyżywienia dzieci swoich, swój żywot łoży. *Theatrum Orbium lib. 6. f. 51.* naznacza miastu Łowiczowi za herb dwa pelikany do siebie obrócone na tarczy czerwonéj, dzieci zaś pelikana białe na wzgórku zielonym.

Peretya- kowicz h.

W polu błękitném koń biały osiodłany, uzda na nim, w prawą tarczy zapędzony, nogi przednie do góry podniesione, nad głową jedna gwiazda, drug nad karkiem; nad hełmem korona, w któréj trzy pióra strusie. Pierwszy tym herbem regalizowany Krzysztof Peretyatowicz, gdy go za krwawe jego usługi ojczyzna między synów koronnych policzy przez Konstytucyą r. 1659. *Const. 1690 f.*

Pernus herb.

Przez tarczę błękitną bałk biały od prawego boku z góry na dół na lewy bok idący, na nim trzy gruszki, jedna podle drugiéj, każdéj połowa czerwona, połowa żółta, przy każdéj dwa listki u spodu, jeden z jednéj, drugi z drugiéj strony; z hełmu i korony kór biały w prawą tarczy obrócony, po piersi wygląda. *Okolski t. 3. f. 211* gdzie powiada, że Pernusowie z tym herbem z Czech do Polski przyszli około r. 1442.

Pielesz he

W polu czerwoném dwa miecze na krzyż zło żone, rękojeściami na dół; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. f. 1193* i inni Nabyty te herb za odważne dzieło przodka dom harcu z nieprzyjacielem mężnie *Petrasancta c. 63* świadczy, wają we Francyi srebr krzyż złożonych w

Pierzcha herb.

Flądra albo Perka morska powinna być na tarczy; na hełmie pawi ogon między dwoma kluczami; tak go opisał *MS o Fam. Pr.* Tym się herbem szczycą Pierzchowie w Prusiech

Piestnik herb.

W polu czerwonem dwie ręce ludzkie jabłko złote w ręku trzymające, rękawy w ręku błękitne, różeczka u jabłka na dół idzie; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Gn. f. 1123* i inni. Drudzy zowią Pleśnik; ktoby się jednak tym herbem p czętował, żaden nie pisze U *Petrasancta cap.* wiele znajdziesz domów, które się rękami w h bie zaszczycają, osobliwie w Francyi, Misnji, Szl sku i Normandyi.

herb.

ręka po ramię zbrojna z mieczem zaniesiona, z obłoku niby wy- z korony takaż ręka wychodzi. i inni. *Petrasancta c. 65* twier- domów po różnych królestwach, wiku, Frankonji, Miśnji, we Wło- brojnéj ręki z mieczem w herbie

Pokora herb.

W polu błękitném podkowa barkiem do góry prosto postawiona, przez nią w poprzek od prawéj strony klucz, między którego zębami krzyż; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie. *Biel. f. 134* i inni. *Papr. in Strom.* powiada, że nabyty za czasów Hermana monarchy, gdy przodek tego domu jakiś excess pokutując, do Rzymu zaszedł, od Papieża taką formą herb otrzymał.

rog herb.

Są dwa anguły tak sobą powiązane, że pięć ogów wyrażają, albo *Pentagonum* złoty w polu łękitném, na którego wierzchu we środku lilia la; na hełmie trzy pióra strusie. *Biel. f 472* ocki utrzymuje, że jeszcze przed na- tusa już był ten herb gdzieindziéj *cta cap. 3* twierdzi, że Anty- anguły z sobą spojone.

Pilawa herb.

W polu błękitném potrzecia krzyża białego tak ułożone, że ostatniego od dołu z lewéj strony tylko połowa, a nad koroną pięć piór strusich. *Biel. f. 482.* i inni. Nadany ten herb od Kazimierza Sprawiedliwego przodkowi domu tego Żyrosławowi za heroiczne jego dzieła wojenne.

herb.

onem głowa ośla szara; na hełmie kozy z rogami na grzbiet złożonemi czy wyskakuje. *Papr. w Gn. f. 72, 108* . Nabyć go miał niejakiś rycerz imie- z, który mężnie bronił zamku Eczech a od pogan oblężonego używszy do sła i kozę.

Polota herb.

W polu czerwonem ręka z pochodnią gorejącą, w lewą tarczy obrócona, strzałą z dołu przeszyta; na hełmie nad koroną wieża o dwóch wierzchach z czterema oknami, z których dwóch chorągwie wywieszone. *Papr. o herb. f. 693* i inni. Nadany Walentynowi Wąsowi od króla Stefana Batorego, który w szturmie pod Połock szczęśliwie wieże podp , przez co, gdy się miasto całe nienar jaciel

Plater herb.

Trzy pasy na tarczy poprzek, a czwarty na nich z ukosa z góry od prawego boku tarczy na dół na lewy bok. Takem go widział, mówi *Niesiecki*, odrysowany na domowéj pieczęci. Podług *Malachowskiego* i innych, pole tarczy powinno być czerwone, pasy na niem białe

Plemięcki herb.

W czerwoném polu pas czy rz
tarczy w szerz idąca, nad nią
jedna podle drugiéj, pod nią
róża; na hełmie dwie chorąg
na bok, na każdéj krzyż; nad
chorągwiami z różeczką i czter
tak go opisuje *MS. o Fam. P*

Poźniak herb.

pol u mąż strzałą w pół z lewego
przestrzelony; na hełmie trzy pióra
opisuje *MS. ks. Kojał.* Pieczętują
źniakowie w księstwie Litewsk.

Prątnicki herb.

Trzy róże na tarczy tak ułożone, że dwie z nich na spodzie jedna podle drugiéj, trzecia na górze nad niemi, pod niemi rzeka płynie, pod którą dwa krzyże podle siebie; na hełmie trzy pióra strusie; pole tarczy *Malachowski* naznacza niebieskie, rzeki, róż i krzyżów srebrne Na hełmie trzy pióra strusie

Pnieinia herb.

W polu czerwoném dwie łapy niedźwiedzie, które trzymają jabłko, przez którego środek strzała od spodu przeszywa; na hełmie skrzydło sępie, czy olle, barkiem w prawą tarczy obrócone, przez nie strzała od prawego boku na lewy przechodzi. Nabyć go miał od książ. Mazowieckiego jakiś strzelec, który zręcznie zabił niedźwiedzia kładącego w pysk ł[illegible]o. *Biel. f. 137* i inni

Pobóg

W polu błękitném podkowa sr
rowana żelazna barkiem do góry s
cie jéj krzyż złocisty; nad helmer
jakby wyskakujący z korony w pra
i z smyczą. *Papr. w Gn. f. 201 i 1173*
się zwyczajnie ten herb Pobóg. *Kron*
Pobożе. W przywileju Horodelskim k
sława Jagiełł[illegible] u *Lask. w Stat. f. 1*
Pobodze.

[illegible]zic herb.

[illegible]niby wychodzący,
[illegible]łapach trzyma
[illegible]stolach sta-
[illegible]go trochę
[illegible]. f. 1051
[illegible]licie nasi
Daeyi.

Prowana herb.

W czerwonem polu orzeł biały polski, tylko że bez korony, na piersiach trzyma tarcz na cztery części przedzieloną, w pierwszéj po prawéj ręce kolumna żółta w koronie w polu czerwoném, po lewéj ręce na wyższéj linii winna latorostka z trzema gronami w polu białém. W spodniéj linii to samo, tylko że latorośl na prawym, a kolumna na lewym boku; na hełmie nad koroną takaż kolumna. *Papr. o herb. f. 472*, gdzie kładzie przywilej Zygmunta Augusta dany Prowanów familii w r. 1557.

Pomian herb.

W polu żółtem żubrza głowa, miecz przez nią z góry na dół od prawego rogu w niéj zatopiony, tak jednak, że koniec jego na dole dobrze widać; w hełmie ręka zbrojna z gołym mieczem *Papr. w Gn. f. 1012 i 1179* i inni tak ten herb opisali Ciż świadczą, że z herbu Wieniawa na ten go kształt przeformowano za czasów Władysława III.

Poraj herb.

W polu czerwonem róża biała
nad hełmem i korona takaż ró
f. 58 i 1171 i inni Wszyscy sie
że ten herb z Czech do Polski p
rodzonym bratem ś. Wojciech
ten Dąbrówkę z innymi pana
sławowi odprowadziwszy, tu o
wił potomstwo.

Przegonia herb.

u czerwonem księżyce dwa niepełne, bar-
siebie obrócone, a między niemi miecz
ą do góry, ostrzem na dół; na hełmie
pół smoka wychodzi, z paszczy jego pło-
bucha, w tym płomieniu tenże miecz i księ-
ak go opisuje *Papr. w Gn. f. 304* i inni.
ma podobieństwo ten herb do herbu Ostoja,
eż Ostojczykowi nadano za
iczne dzieła

Przerowa herb.

W czerwonem polu kopia z proporcem żółtym w prawy bok tarczy nakłoniona, koniec proporca na kopią w pół złamaną zawinięty; na hełmie trzy pióra strusie *Papr. w Gn. fol. 1110* i inni. Niejaki Mirosław otrzymał go od Bolesława Krzyw. za waleczne wojenne dzieła w okazyi z Niemcami pod Wrocławiem.

Poronia herb.

W czerwonem polu lilia biała, tak ułożona jak w herbie Gozdawa, tylko że przy związaniu lilji kładą dwie róże białe po obu stronach; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. o herb. f. 230 i Okolski* domyśla się, że za jakieś znaczne dzieło, któremuś herbu Gozdawa kawalerowi ta aukcya uczyniona. *Janicius* herb ten przywłaszcza Filipowi arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu, który żył około r. 1462.

Postolski

Jedna lilia
ani tarczy
koroną t
zbrojna
zaniesie
tym p
Postols

erb.

zny miecz końcem do
o przy samym wie-
z ukosa od dołu
ełmie trzy pióra
ieja I króla Wę-
nag albo z Mni-
doryk i Iwonia
przyszli.

Przewoski herb.

W polu modrem trzy krze ruty zielone; na hełmie bez korony takież trzy krze ruty, czyli raczéj powinien stać krzak cały; tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.*, bo Paprocki i Okolski o nim nie wiedzieli.

Prus 1mo herb.

W czerwoném polu półtora krzyża białego, t. j. drugiego krzyża od dołu po lewym boku tarczy niemasz połowy; na hełmie ręka zbrojna po ramię z korony wychodzi, z mieczem do góry w prawą tarczy zaniesiona. *Papr. w Gn. f. 61, Okolski t. 2 f.537, Klejnoty f. 74, Potocki Poczet herb. i Długosz* tak go opisują. O początkach tego herbu ciż autorowie się nie zgadzają.

Prus 2do herb.

W polu czerwonem dwie kosy białe os siebie u spodu związką złotą, od której ko związane; nad niemi półtora krzyża, a na ręka zbrojna jak w herbie Prus 1°. *Pap f. 64 i o herb. f. 418* i inni. Dodanie d nastąpić miało za Kazimierza Mnicha z oka cia za żonę córki Maslausa przez rycerz żnego *h. Prus 1°*, który hetmanił wojsku Po przeciwko reb[illegible]nu Maslausowi.

Prus 3tio herb.

Zowie się ten herb inaczéj *Nagody*, t. j. że dla gód czyli wesela, odmiana się tego herbu stała, to jest, powinna być po prawéj stronie tarczy kosa ostrzem ku środkowi obrócona, biała w czerwoném polu, po lewéj stronie pół podkowy niby stojącéj z kosą złączonéj; nad niemi półtora krzyża złotego (o kolor pola nie zgadzają się autorowie); nad hełmem i koroną noga zbrojna z ostrogą, niby klęcząca na koronie, piętą w lewą stronę obrócona. *Papr. w Gn. fol. 63* i inni.

Przebe

Kuna przedniemi n
wą tarczy obrócon
koniec krzyża tr
położone; na he
kuje. Przyniesi
miec, a nadan

Przosna herb.

W polu błękitnem lew żółty w prawą tarczy obrócony z paszczęką otwartą, z językiem wywieszonym; na grzbiecie jego trzy wieże; na hełmie pięć piór strusich *Biel. f. 370* i inni. Nabyty ten herb z okazyi obrony zamku Przemęckiego przeciwko Czechom, a że się to działo nad rzeką Przosną która Przemęt oblewa, dlatego i herb Przosna nazwany.

Przyjaciel

W polu błękitnem serce ludzkie
wego boku z góry na dół strzała
hełmie pięć piór strusich. Tak g
w Gn. f 1117, o herb f. 577, Okolski t.
f. 124 Nabyty ten herb w r. 1
sława kawalera Polskieg[illegible] który
bronił Henryka ks. Sand[illegible]rskiego
sakom poganom.

Puchała herb.

Na podkowie barkiem do góry stojącéj, półtrz
cia krzyża; na hełmie trzy pióra strusie. Tak g
opisuje *Bielski f 134* i inni, lecz koloru tarcz
i krzyża nie określają. *Okolski* mniema, że tarcz
błękitna i że go pod hetmanem Pilawitą, Pobo-
żanin który za heroiczne dzieło nabył

Pudwels

Tarc[illegible]za na dwie części wzdłuż prz
praw[illegible]ej stronie szachownica, po lewé
chownicy w lewą wyskakujący; hełm n
wą skierowany, nad nim pawi ogon.
pole niebieskie. Niektórzy na hełmi
kładą trzy pióra bażantowe, albo og
na kształt pawiego.

a herb.

…ycz *in MS* tak ten herb określił: … z sobą w jeden korzonek schodzące, … na górze jeden krzyż, drugi takiż …kiem połączone, z boku korzonka …stkiem gwiazda nad krzyżem dol… …ednéj, druga z drugiéj strony; na …ora str… …mir-*Olachowski* i inni na… …niebie… …yż, lilią i gwiazdy

Radoniski herb.

Paprocki w Gn. f. 119, o herb. f. 680 i inni tak ten herb opisują: Tarcza na ukos z lewego boku z góry dwoma liniami przedzielona, róża jedna po obu stronach tych linii; koloru tarczy, róż, linii i hełmu nikt nie opisał.

…iwil herb.

…zpotomnie linii Radziwiłowskiéj …dzu i Medele, Karol V Cesarz …; *Imperii Principis* na Miko… …a na Olyce i Nieświeżu, i na …stryje… nego ich Mikołaja, …ich tym kształtem jak tu wi…

Raes herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj stronie w czarnym polu krzyż długi stryjasty, po lewéj stronie ośm pasów, cztery z nich szkarłatne, cztery srebrne, wszystkie na ukos od prawego boku z góry na lewy na dół idące; w hełmie dwa skrzydła orle, z których jedno szare, drugie złote. Z tym herbem przyszedł do Polski za czasów Władysława IV Henryk Raes z Luxemburgskiego księstwa.

…herb

…taka figura, jaka się tu kładz… …e, a na …pióra strusie. *Kojał. in MS.* pow… …ada, …z Wołynia od Radoszyńskich do księ… …skiego przeniesiony.

Radwan herb.

Chorągiew żółta, jak ich zwyczajnie w kościołach zażywają, o trzech polach, u każdéj z nich u dołu frandzle; na wierzchu jéj krzyż, w hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Paprocki i Okolski*. Nadany za Bolesława Śmiałego w okazyi z Rusią rotmistrzowi nazwiskiem Radwan, który idąc z chorągiewką kościelną na czele swoich, nieprzyjaciela rozproszył.

herb.

…r czerwony o trzech blankach, nad nim gwia… …rebrna w złotem polu; na hełmie i koronie …pióra pawie szachowane czarne i białe. Tym …rbem szczycą Ramelowie w Pomorskiem.

Ramult herb.

W polu czerwonem pięć róż białych, tym kształtem jak tu widzisz ułożone; na hełmie pawi ogon. Tak go opisali *Paprocki i Okolski*, i dodają, że ten herb przyniesiony z Francyi od Baldwina biskupa Kruświckiego, który, według *Paprockiego*, tylko rok nie cały na téj katedrze prezydował r. 1128.

Rappe herb.

W Prusiech dom starożytny. Żaden z naszych autorów opisu tego herbu nie umieścił.

W czerwonem polu sześć ce
metryą jak widzisz ułożonych
roną jabłko złote, nad niem
delfiny opasują głowami na
z których jeden biały, drug
t. 2. f. 621, Petrascancta f. 22
bywaniu miasta Bydzynia w

Rembow- ski herb.

olu czerwonem oszczep albo rohatyna z gałką
rabną strefą ostrzem do góry i dwie strzały
krzyż złożone przez oszczep, takim kształtem
jak w herbie Jelita; w hełmie nad koroną orle
skrzydło czarne. Tak go opisał *MS. o Fam. Pr.*

Renard herb.

W polu modrem liszka żółta w prawą tarczy
bieżąca, z ogonem do góry zadartym; na hełmie
nad koroną skrzydło orle białe. Ten herb nadany
w r. 1726 od Augusta II króla Janowi Renar-
dowi pułkownikowi gwardyi, a potém feldmarszał-
kowi wojsk Saskich, między rycerstwo Polskie
r. 1726 policzonemu.

Ratuld herb.

W polu czerwoném pół pierścienia złotego do
góry końcami obróconego, w środku jego krzyż;
na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisują *Papr.*
i Okolski. Różni się w tém od herbu Szeliga, że
w Szelidze powinno być pół księżyca niepełnego,
a w nim krzyż, a na hełmie pawi ogon.

Rawicz

W polu żółtem panna rozczesana w koro
głowie, ręce po ramiona gołe rozszerzone, sie
na niedźwiedziu czarnym w lewą tarczy bież
w hełmie nad koroną między dwiema jele
rogami pół niedźwiedzia obróconego w lewą
nogę przednią spuścił, w prawéj różę trzym
go opisali *Paprocki o herb f. 428 i Okolski*
Początki tego herbu w An

Ridger herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona; po lewéj stronie
ręka zbrojna prosto do góry trzymająca taką formę,
po prawéj trzy pasy na ukos od lewéj strony z góry,
na dół w prawą; nad hełmem i koroną takaż ręka
zbrojna między dwoma skrzydłami, z których prawe
czerwone do połowy od góry, niżéj białe; lewe zaś
białe od góry w pół, niżéj czerwone. Tak go opi-
suje *MS. o Familiach Pruskich.*

Roch 3tio herb.

Trzy gradusy, ale od dołu mniejsze
większe, czyli raczéj trzy wręby, na na
z nich lilia, takaż druga na hełmie ale
bów. *Okolski t. 2. f. 620.* Podług późniejszyc
rów pole powinno być czerwone, lilia i wręby

Roch herb i Kolumna.

Paprocki o herb. f. 464 tak o tym herbie pisze: Kolumna herb tu przyniesiony z Włoch, używali w polu czerwonem kamiennego słupa, na którego wierzchu korona złota. Potém tu odmieniony takim kształtem: miasto korony, baszta, mienią to być nie kolumną al Roch, którego na grze u szachów używają, i powiadają być właśnie w Polszcze nadany. Co się tyczy herbu Roch, powinien być w polu białém Roch czarny, jakiego w szachy grając używają; tak go opisuje *Długosz* w historyi swojéj pod rokiem 1333.

Rochcicki herb.

u czerwonem sroka w prawą tarczy obró- gałązce suchéj stojąca; tak ten herb opi- *ski f. 735, Okolski t. 3. f. 166*, hełmu tego herbu nie opisują. Dodają tamże, że wi Sroka nazwanemu, w krwawych zasłu- udany, zkąd też herb ten Srocznik zowią rowie.

Rogala herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj stronie róg jeleni czerwony w polu białém, po lewéj róg bawoli szary w polu czerwoném; na hełmie też same rogi, tylko że przemienione: bawoli po prawéj, jeleni po lewéj stronie. *Paprocki i Okolski* składają róg jeleni w polu czerwoném, a bawoli w białém. Wszyscy się na to zgadzają, że z Niemiec do Polski przyniesiony.

Rubach herb.

W polu błękitném trzy ziółka zielone o trzech listkach, każde z korzonkiem; z zamkniętego zaś hełmu trzy kłosy równo od siebie odległe z korony wychodzą; tak go opisuje *MS. o Fam. Prusk.*

Rubiesz herb.

Nad wrębami trzema, z których na dole ostatni najmniejszy, inne nad nim dwa coraz większe, strzała bez piór o dwóch żeleźcach, z których jedno wyżéj, drugie niżéj. Tak opisują *Papr. i Okolski*; ten ostatni powiada, iż w ks Litewskiem nabyty w okazyi, gdy o granice z Moskwą były zatargi, przodek tego herbu odważnie nieprzyjaciół gromił, w zasługach ten herb odniósł.

Rudecki herb.

W polu błękitném dwie strzały białe, jedna nad drugą, a pod niemi księżyc złoty na dół rogami, pod którym gwiazda; na hełmie trzy pióra strusie; tak ten herb opisuje *Rutka in MS.*

Rudnica albo Następ herb.

Okolski t. 2. f. 656 pisząc o tym herbie powiada, że powinna być na tarczy podkowa prosto do góry stojąca, w któréj środku strzała prosto żeleźcem do góry; pola tarczy: jedna połowa powinna być błękitna, druga zaś połowa biała; na hełmie tr pióra strusie.

Rokosz albo Hibrida herb.

Ma być pół konia ku prawéj stronie obróconego, z nogami trochę w górę wspiętemi, i pół ryby od ogona; nad hełmem i koroną także pół konia i ryby. Piszą o nim *Papr. o herb. f. 286 i Okolski tom 2. f. 472. Okolski* tylko pół konia kładzie, *Paprocki* zaś powiada, że powinno być pół karpia od ogona.

Rola herb.

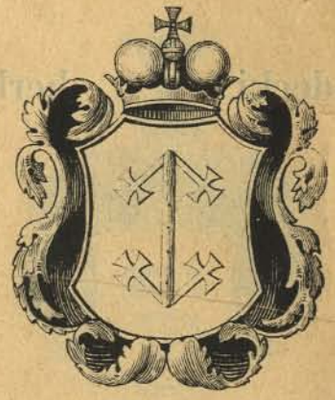
W polu czerwoném róża biała w środku tarczy, w koło któréj trzy kroje tym kształtem jak tu widzisz; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisują *Papr. o herb. f. 260. Okol t. 2. f. 624. Bielski f. 110 in MS.*

Rozmiar herb.

Trzy tryanguły, z których dwa na dole równe, trzeci na górze dłuższy, na którego wierzchu krzyż złoty, tryanguły zaś srebrne; na hełmie według *MS. ks. Rutki* paw ogon, według *Malachowskiego* i innych pole tarczy powinno być zielone.

Rożyńscy książęta herb.

Cztery krzyże złote tym kształtem jak widzisz tu na kawałku drzewa wiszące, w polu błękitném; tak go opisują *Okolski t. 2. f. 649, Papr. w Gn. f. 1145. Kojał. in MS.* przydaje, że inszym go kształtem widział, t. j. strzała żeleźcem do góry a na niéj krzyże wiszą.

Rustejko albo Trąby herb.

Dwie trąby myśliwskie czarne na tarczy być powinny, tak ułożone, że do siebie barkami obrócone, a na dół grubszemi końcami, między niemi w środku miecz goły końcem na dół. Tak go opisują *Okolski i Kojał. in MS.* przydając, że na hełmie trzy pióra strusie być powinny.

Salamandra herb

Okolski t. 2. f. 89 tak ten herb opisuje: jest zwierzę małe do jaszczurki podobne, żółtego koloru, między ognistemi płomieniami, w lewą tarczy obrócone; na hełmie pawi ogon. Salamandrą się pieczętują w Czechach Chrząszczowie. *Petra Sancta cap. 64* twierdzi, że w Hetruryi są niektóre familie, które Salamandry złotéj w ogniu na tarczy srebrnéj zażywają.

Samson herb.

Samson w prawą tarczy obróconemu lwowi paszczę obiema rękami rozdziera, prawą ręką niższą, lewą górną szczękę trzymając; tarcza niebieska, Samson i lew żółty; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Paprocki w Gn. f. 1189, O herb. t. 3. f. 91.* Z tych *Paprocki* utrzymuje, że ten herb w ks. Litewskiem nabyty.

Sartawski herb.

Tarcza na dwie części przedzielona linią wężykowatą, pole górne białe, niższe krwawe; na hełmie nad koroną dwa skrzydła orle barkami do siebie obrócone, między któremi takież dwa pola jako i na tarczy. *Okolski t. 3. f. 340. MS. o Fam. Pr.* inaczéj ten herb układa, lecz *Niesiecki* poszedł za Okolskiego twierdzeniem.

Sas herb.

W polu błękitném miesiąc żółty jak na nowiu rogami do góry obrócony, na każdym rogu jego gwiazda o sześciu graniach, w środku jego strzała żeleźcem do góry; na hełmie nad koroną pawi ogon, który strzała przeszywa z prawéj w lewą stronę tarczy. Tak go opisują *Papr. o herb. f. 547 i Okolski t. 2. f. 195*; ten ostatni początki jego wywodzi z Saxonii, zkąd też się nazywa Sasem.

Schampach herb.

Lew w koronie na głowie w lewą tarczy obrócony, na dwóch tylnych nogach stojący, z ogonem na grzbiet zadartym, w przednich łapach w górę wzniesionych trzyma różę. *Okolski t. 2. f. 105* tak o nim pisze, lecz ani koloru tarczy ani hełmu nie opisał.

Schiling herb.

Na krwawéj tarczy cyrkuł srebrny, w którego środku gałązka lipowa o trzech listkach zielonych, na hełmie dwa skrzydła orle rozciągnione do góry, na każdém z nich takież cyrkuły z listkami jak na tarczy. Tak go opisuje *Papr. i Okolski* dodając, że Maxymilian Cesarz familią Schelingów w r. 1507 z dawna w Niemczech szlachetną, dla wielkich zasług tym herbem ozdobił. Zygmunt zaś I. król Polski w r. 1543 *indygen.* im pozwolił.

Schlich- ting herb.

W polu czerwoném trzy jelenie rogi, tym kształtem jak widzisz ułożone; w hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Kojał. in MS.* który powiada, że ten herb do księstwa Żmudzkiego od jednego z Wielkopolski przyniesiony.

Schmeling herb.

W polu białém na ukos od prawego boku z góry na lewy krata czerwona z pięciu balasami prostemi nietoczonemi, jaka na gankach bywa; na hełmie pół panny, ale po pas bez rąk, jakoby po ramie obiedwie odcięte miała, głowa jéj bindą związana, któréj końce daleko na bok lewy tarczy wyciągnione.

Schweryn herb.

W polu czerwoném szyba albo okno dominer kwadratowe, przecież trochę śpiczaste, białe; na hełmie pięć piór strusich, z boku tych po jednéj takiejże szybie. Tak go opisują *Okolski* i inni, dodając że Schwerynów familia, która się tym herbem szczyci, jest najdawniejsza w Pomeranii.

Scipion herb.

Cztery laski błękitne w czerwoném polu, na krzyż na ukos ułożone; w hełmie pelikan krwią z rozdartych piersi dzieci troje ożywiający. Tak go opisuje *ks. Kojał. in MS.* gdzie dodaje, że z Włoch do Polski przyniesiony. Początku tego herbu domyślają się niektórzy, że te cztery laski ułożone są na pamiątkę czterech niegdyś wsławionych tryumfami Scipionów Rzymskich.

Siekierz herb.

W polu czerwoném strzała z jelcami i krzyżem na środku jéj, z końcem rozdartym na dwie części trochę w górę załamane; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Papr. w Gn. f. 1192. O herb. f. 679* i inni. Nadany ten herb jednemu żołnierzowi Siekierz nazwanemu za jego znaczną dzielność którą w zdobyciu nieprzystępnéj fortecy pokazał, i niespodzianą sprawił wiktoryą.

Sielawa herb.

Niektórzy rozumieją, że na haku strzała żeleźcem do góry stoi, ale inni powiadają, że to jest rzeka wężykowato płynąca, w czerwoném polu; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go *MS. ks. Kojał.* wyraził: zażywa go dom Sielawów w księstwie Litewskiem i na Wołyniu.

Sieniuta herb.

Chorągiew kościelna być powinna, ale niezupełna, bo jednéj poły od lewego boku tarczy niedostaje. krzyż zamiast średniéj poły jakby wiszący, zgoła herb ten jak u Siemionowiczów. tylko że bez krzyża i poły jednéj: krzyż powinien być niebieski, chorągiew biała, pole tarczy czerwone. Tak go opisał *Niesiecki* i tym kształtem rysunek ułożył, lubo jedno z drugiem nie zgadza się wcale.

Śleporód albo Śnieporod h.

Na mogile strzała z krzyżem prosto do góry żeleźcem stoi między dwoma proporcami; tak go opisuje *Papr. w Gn.* i inni, gdzie też powiada, że ten herb nadany od książąt Litewskich za jakieś heroiczne dzieło w okazyi, od przodka Śleporodów familii podjęte.

Ślepowron herb.

W polu błękitném podkowa biała barkiem do góry, na niéj krzyż, na krzyżu kruk w prawą tarczy obrócony, w dziobie pierścień złoty trzymający; na hełmie nad koroną takiż kruk. *Papr. w Gn. f. 1039, o herb. f. 312* i inni. Ciż autorowie zgadzają się na to, że ten herb nabyty od jednego z familii Korwinów.

Słoń herb.

Slizien herb.

Swiat powinien być na tarczy, jak go zwyczajnie z krzyżem malują, ale bez pasa na nim; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisuje *MS. ks. Kojał.*, alem ja widział (mówi *Niesiecki)* w dedykacyi pewnéj książki, że na hełmie z korony powinna wychodzić ręka do góry wyciągnięta, w łokciu zgięta, przez który strzała przechodzi z lewéj na prawą stronę z dołu w górę.

Okolski t. 3. f. 162 pisze, że powinien być słoń na trzech wzgórkach stojący w prawą tarczy obrócony. *Małachowski* i inni naznaczają kolor pola niebieski, pagórki zielone.

Sołtyk herb.

Sokola herb.

Niedźwiedzia połowa od ogona być powinna, druga od głowy połowa wieprza dzikiego; niedźwiedź czarny pręgą czerwoną przez środek od wieprza przedzielony; na hełmie pół niedźwiedzia wyskakującego niby z korony w prawą tarczy, łapy jego do góry wzniesione. Tak go opisuje *Papr.* i *Okolski.* Według *Małach.* i innych pole powinno być zielone, wieprza połowa biała.

Orzeł czarny w prawą tarczy obrócony z skrzydłami do góry rozpiętemi, z koroną na głowie, na lewéj nodze stojący, w prawéj miecz trzymający, na którego końcu korona otwarta włożona wisi; nad hełmem mitra książęca. Tak go opisuje *Niesiecki;* wydawca zaś Niesieckiego *Bobrowicz* mówi, iż myli się *Niesiecki* tak herb Sołtyków opisując, i tym kształtem jak tu widzisz herb ten układa.

Sreniawa herb.

W polu czerwoném na ukos rzeka biała, czyli jak litera ∞ przewrócona; na hełmie lew między dwiema trąbami myśliwemi, u każdéj z nich cztery dzwonki wiszą. Tak go opisują *Długosz*, *Paprocki* i *Okolski*. Jedni go familianci tak zażywają, że na wierzchu rzeki kładą krzyż, i to zowią Sreniawa, drudzy bez krzyża rzekę noszą i chcą to mieć Drużyną, inni znów inaczéj go układają.

Stankar herb.

Orzeł czarny z rozszerzonemi skrzydłami, nogami i dziobem żółtemi, w prawą tarczy obrócony, na piersiach jego tarcz czerwona, na któréj miecz biały prosto końcem ostrym do góry postawiony, a nad nim pół księżyca do góry rogami, z korony na głowie orła wychodzi chorągiew czerwona w S na drzewce założona; tak ten herb opisał August I. król Polski w liście swoim u *Okólskiego t. 3. f. 106* którym familii Stankarów indygenat nadał w 1569.

Starykoń herb.

W polu czerwoném koń biały z złotemi kopytami, w pół przepasany czarnym poprzęgiem szerokim, ogon zadarty, noga przednia lewa, a tylna prawa trochę podniesiona, właśnie jak bywa w biegu: na hełmie topór końcem niższym jakby utopiony w koronie. *Papr.* i inni tak go opisują, gdzie dodają, że Żegocie herbu Topór ten herb był nadany od Kazimierza Wielk. króla Polskiego r. 1366.

Sternberg herb.

W polu błękitném gwiazda złota ośmiograniasta; w hełmie pawi ogon; tak go opisują *Bielski*, *Paprocki* i *Okolski*. Herb ten nadany jednemu z kawalerów Czeskiéj od Wacława króla Czeskiego za waleczny czyn w okazyi z Tatarami r. 1241.

Stojeński albo Kotwica herb.

Miecz goły w środku, strzały dwie, jedna z jednéj druga z drugiéj strony podle niego, tak jednak, że się ostrzem i końcami z sobą łączą; na hełmie kotwica okrętowa, od któréj i herb ten Kotwicą zowią. Herb ten przyniesiony z Francyi od ojca trzech braci Jana, Piotra i Pawła Stojeńskich, którym Zygmunt III indyg. pozwolił w r. 1591.

Strzemie herb.

W czerwoném polu żółte strzemie, na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisują *Bielski f. 82* i inni, według których nabyty być miał za Bolesława Chrobrego.

Okolski t. 3. f. 177 tak ten herb opisuje: strzała powinna być na dwóch tryangułach albo raczéj kętarach lub szalasach Tatarskich z sobą połączonych osadzona, końcem do góry prosto wyrychtowana, przez nie dwa krzyże idą; na hełmie zaś pawi ogon.

Suche-komnaty herb.

W polu czerwoném trąba czarna myśliwa, oprawna w złote sztuczki, z nawiązaniem, na którego wierzchu powinien być krzyż złoty; na hełmie zaś trzy pióra strusie; tak go opisują *Paprocki o herb. f. 454*, *Okolski t. 3. f. 167.*

Sulima herb.

Tarcza w szerz przedzielona, na wierzchniéj dzielnicy pół orła czarnego w żółtém polu z skrzydłami rozciągnionemi w lewą tarczy obróconego; w spodniéj zaś trzy kamienie w czerwoném polu; na hełmie z korony pół orła czarnego jak na tarczy. *Paprocki*, *Okolski* i *Bielski*.

Suszyński herb.

Barkiem do góry postawiona podkowa, przez którą na krzyż dwie strzały idą, obiedwie do góry żeleźcem obrócone; tak go opisuje *ks. Kojał. in MS.*

Swienczyc herb.

W żółtém polu krzyż podwójny; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f. 140.* Ten herb albo zaraz przy początku wiary Chrześciańskiéj w Polsce, albo téż za dzielo jakieś w okazyi z Krzyżakami nabyty. To pewna, że królestwa Węgierskiego drugi herb jest krzyż taki, i u *Bielskiego* go znajdziesz *f. 242* przy obrazie Ludwika króla Polskiego.

Świerczek herb.

W polu błękitném litera złota N, tym kształtem jak tu widzisz ułożona; na hełmie trzy pióra strusie; tak go opisują *Papr. o herb. f. 575 i Okolski t. 3. f 142.* gdzie przydają, że ten herb z Grecyi do Polski przyniesiony.

Swinka herb.

W polu czerwoném wieprza głowa, któréj pysk ręka prawa w błękitném rękawie rozdziera; na hełmie pół panny większe z warkoczem rozczesanym, pod boki obiema rękami się trzymająca. Tak go opisują *Papr.*, *Okolski* i *Bielski*, ale ten ostatni w prawą tarczy obrócił głowę wieprza, tamci zaś w lewą.

Świszczewski herb.

Czy to trzy kolumny z sobą powiązane, czy téż chorągwie, ale przewrócone być powinny, jedna pod drugą; na hełmie zaś trzy pióra strusie. Tak go opisują *Papr.* i *Okolski t. 3. f. 156* i *Kojał. in MS.*, rozumieją ciż autorowie, że ten herb nadany albo od książąt Litewskich, bo ci na kształt tego słupy w swoim herbie nosili, albo od Kmitów Czarnobylskich, bo ci chorągwie tym kształtem tylko że do góry na tarczy mają.

Syrokomla herb.

W polu czerwoném Abdank biały zwyczajny, ale na wierzchu jego w środku krzyż złoty; na hełmie nad koroną takiż Abdank; tak go opisuje *Paprocki* i inni, dodając, że ten herb nabyty w Polszce przez rycerza Syrokomla herbu Abdank, któremu do ojczystego klejnotu krzyż dodano.

Szalawa herb.

Cyrkuł żółty na tarczy, w którego środku trzy krzyże złote szerokie w tryanguł ułożone, do cyrkułu przypięte, w polu lazurowém; na hełmie nad koroną ręka po łokieć zbrojna z mieczem jak do cięcia w prawą tarczy zaniesiona. Tak go opisują *Papr. o herb. f. 550*, *Okolski t. 3. f. 83.*

Szarliński herb.

Tarcza w szerz przedzielona, na górze jest pole nasadzone, z którego ręka zbrojna na dół spuszczona, trzymająca dwa gwoździe czyli raczéj dwie trąbki, końcami w lewą tarczy obrócone i na krzyż złożone; takież i na hełmie dwie trąbki, ale już do góry podniesione, bez ręki, a końcami cieńszemi do siebie złożone, dwa pióra strusie z jednéj i drugiéj strony. Tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.* gdzie powiada, że się nim pieczętują Szarlińcy w Prusiech.

Szaszkiewicz herb.

W polu czerwoném litera wielka M, ale laska jéj ostatnia zakrzywiona, na niéj krzyż, którego poprzeczna laska na ukos od lewego boku z góry na dół na prawy ułożona; na hełmie trzy pióra strusie. *Okolski t. 3. f. 178. Rutka in MS.*

Szembek herb.

Na pasie ukośnie z lewego boku na dół idącym trzy róże czerwone, jedna podle drugiéj, w żółtém polu; nad pasem w polu niebieskiém koza w prawą tarczy zapędzona, pod nim zaś takaż koza, lecz w polu krwawém *(Okolski t. 3. f. 203* chce mieć w lewą stronę tarczy zapędzone kozy); na hełmie dwa skrzydła orle rozciągnione, między któremi pół kozy widać z przedniemi nogami. Początki tego herbu i domu zasięga wielu autorów jeszcze od czasów Karola Wielk. cesarza.

Szeliga herb.

W czerwoném polu księżyc żółty rogami do góry obrócony, w środku którego krzyż kawalerski takiegoż koloru; na hełmie pawi ogon, albo jak inni chcą, pięć piór strusich. *Papr. w Gn. 1071, o herb. f. 291* i inni. Niektórzy są zdania, że w tym herbie nie księżyc być powinien, ale pół pierścienia. Drudzy rozumieją, że od Ostoja herbu swoje zabrał początki, ale jeden księżyc mu odjęto i krzyż natomiast włożono.

Szeptycki herb.

Podkowa barkiem do góry postawiona, na któréj wierzchu krzyż jak w herbie Pobóg, a lewy jéj koniec strzała przeszywa od dołu do góry ukośnie; na hełmie trzy pióra strusie. *Okolski t. 3. f. 181.*

Taczała herb.

Żóraw szary w lewą tarczy obrócony, głowa i lewa noga do góry podniesiona (u *Papr* żóraw stoi na obu nogach) pole tarczy żółte, jednak od góry po szyję żórawia czarne, na którym dwie gwiazdy białe (niektórzy bez gwiazd tego herbu używają) *Papr. w Gn f. 1119* i inni.

Tarnawa herb.

W polu czerwoném krzyż szeroki, przy nim nisko z boku księżyc złoty rogami do podłużnéj części krzyża obrócony; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisuje *Papr. w Gn. f. 99, o herb. f. 454. Okolski* i inni. Herb ten z Rodu wyspy do Polski przyniesiony, ale u nas nazwiska tego nabył od góry Tarnawy, pod którą za powodem rycerza męznego tego herbu, Polacy znaczne zwycięztwo nad nieprzyjacielem odnieśli. Księżyc przydany podług *Papr* od Bolesława II. kawalerowi męznemu Bogusławowi r. 1068.

Tępa Pod- kowa herb

Barkiem do góry prosto postawiona podkowa, w środku jéj krzyż, zgoła jestto Jastrzębiec, ale wywrócony; na hełmie zaś orle skrzydło. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f 260.* i nazwał go Tępa podkową, dodając, co poświadcza i *Paprocki*, że od Jastrzębca swój początek bierze.

Terebesz herb.

Ręka zbrojna w lewą tarczy obrócona trzymająca miecz, na którego końcu głowa ludzka odcięta; na hełmie trzy pióra strusie. Według Małachowskiego kolor pola ma być czerwony. N[illegible]any przodkowi Terebeszów za to, że znacznemu nieprzyjacielowi głowę uciął.

Tomkowicz herb.

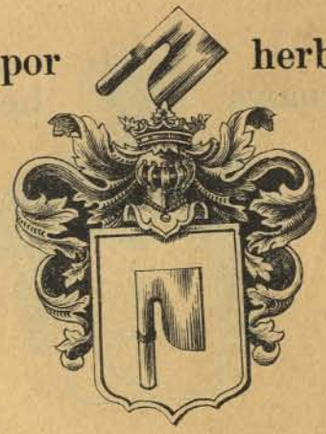
Takim go kształtem jak tu widzisz położył *Kojał. in MS.*, co jednak jest w tym herbie, nie opisuje; na hełmie trzy pióra strusie. Podług *Małachowsk. w Zbiorze nazwisk szlach.* powinno być pole herbu tego zielone, a na nim rydel o trzech nogach, u którego średnia noga krótsza ma podstawioną gałkę a pierwsza z prawéj strony na ukos włożona.

Topacz herb.

W czerwoném polu sępie skrzydło czarne, barkiem w lewą tarczy obrócone, noga u niego złota; na hełmie trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Papr. w Gn. f. 907, Okolski t. 3. f. 258, Bielski f. 257, Klejnoty f. 86.* Przyniesiony do Polski za czasów Ludwika króla; według *Bielskiego* nazwany Topacz od Topacza Raca, luboć go *w przywileju Horodelskim 1413* Kopaczem zowią; w Węgrzech i indziéj wiele jest domów znacznych, które się nim pieczętują, a między niemi Bekieszowie.

Topor herb.

W czerwoném polu topór biały ostrzem w lewą tarczy obrócony; na hełmie takiż topór, tylko że ostrzem trochę nachylony ku ziemi, jakby końcem utkwiony w koronie. *Papr. w Gn. f. 14* i inni. Twierdzą niektórzy, że jeszcze z pierwszym Lechem w te tu kraje Toporczyk przyszedł, i że jeden z nich pod pierwsze interregnum po zejściu potomstwa Lechowego między innymi jedynastu, był gubernatorem i rządcą Polskim.

Trąby herb.

W polu białém trzy czarne myśliwe trąby, oprawne w cztery strefy, każda z nich złota, z nawiązaniem złotém, końcami cieńszemi wszystkie się schodzą; na hełmie jedni kładą dwie trąby myśliwe zakrzywione do góry, z których lewa czarna, a prawa złota; inni zaś pięć piór strusich. Tak go opisują *Bielski f. 51, Papr. w Gn. f. 1061* i inni.

Trach herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj stronie smok, po lewéj trzy wręby na ukos idące; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. w Stamb. szląskim ded col. 17. — Okolski* zaś *t. 3. f. 235* mówi, że smok złoty w koronie na głowie, w polu błękitném, a po drugiéj stronie trzy pola; na hełmie zaś jedni pół smoka takiegojak na tarczy kładą, drudzy trzy pióra strusie. Tenże rozumie, że od dawnéj sławnéj w Rzymie kawaleryi, którą *Draconarii* zwano, ten herb początki zabrał.

Trestka herb.

Na białym szczycie powinien być bałk czerwony na ukos od prawego boku tarczy z góry na dół na lewy idący, na którym są trzy krzyże jeden obok drugiego; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.* i w Świecia zamkowéj kaplicy na podniebieniu, tak jest (mówi *Niesiecki)* odmalowany złotem; zkądby jednak początki zabrał i kiedy, nigdzie nie czytam.

Troska herb.

W czerwoném polu żółta strzała do góry prosto żeleźcem skierowany grot jéj biały; na hełmie skrzydło podobno orle, na którym takaż strzała jak na tarczy. Tak go opisuje *MS o Fam. Pr.*, gdzie przydaje, że *Chistophorus* a Trosche Cancellarius Electoris Brandeburgici kwitnął r. 1649.

Trzaska herb.

W polu niebieskiém księżyc żółty niepełny rogami do góry obrócony, i dwie głownie otłóczone z krzyżami i rękojeściami, z których jedna nad księżycem, druga pod nim; na hełmie nad koroną paw i ogon, na którym toż samo co i na tarczy Tak go opisują *Papr. w Gn. f. 45 i 1187, o herb. f. 265* i inni. Zowie się ten herb Trzaska, lub Biała, albo Lubiewa, a nadany kawalerowi nazwanemu Trzaska, od Bolesława Chrobrego za heroiczne dzieło w okazyi wojennéj.

Trzy Bulawy herb.

W polu niebieskiém pas rycerski biały, na ukos z lewéj strony tarczy z góry na dół na prawy z lekka nakłoniony, na którym trzy lilie jedna obok drugiéj; do tego pasa dwie bulawy podle siebie do góry prosto przypięte; jedna zaś na dół pod pasem, wszystkie złote. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f. 251* gdzie przydaje, że ten herb w królestwie Węgierskiém nabyty, a do Polski za czasów Stefana Batorego przyniesiony.

Trzywdar herb.

W polu krwawém trzy krzyże białe w jeden się angul w środku tarczy schodzą tak, że dwa w górze, jeden od prawego, drugi od lewego boku na ukos idą, trzeci zaś prosto na dół, lecz tego tylko połowa; gwiazdy trzy złote, jedna w górze między krzyżami, drugie dwie po bokach wiszącego na dół półkrzyża; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f. 248* gdzie przydaje że nadany pewnemu rycerzowi herbu Brodzic, za heroiczne dzieło wojenne.

Tuczyński herb.

W modrém polu koło zegarowe, w środku którego krzyż, a na hełmie panna bez rąk w kardynalskim kapeluszu. Tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.* Zkądby i kiedy ten herb nabyty, trudno zgadnąć, dla starożytności jego, to tylko twierdzą *Młodzianowski w Kazaniach f. 385. i Rutka in MS. f. 202,* że Tuczyńscy od książąt Pomorskich idą, któryto dom jest z domów Witelliuszów Rzymskich.

Ulanicki herb.

W polu czerwoném droga od dołu do góry prosto wyciągniona, na któréj obudwu końcach dwa księżyce niepełne, dolny rogami na dół, górny rogami do góry, szabla goła na ukos od prawego boku ostrzem do góry, jakby drogę dzieląca. *Paprocki w Gn. f. 1131, o herb. f. 678, Okolski* zaś *t. 3. f. 270* szablę ostrzem na dół kładzie; na hełmie trzy pióra strusie składają. *Klejnoty* zaś *f. 95* pięć piór strusich. Nabyty w okazyi z Tatarami.

Unrug herb.

Lew czerwony w złotém polu wspięty na dwóch tylnych nogach, w prawą (litograf mylnie tu w lewą stronę lwa umieścił) tarczy zwrócony, z podwójnym ogonem na grzbiet zadartym; nad hełmem trzy pióra strusie. Herb ten przyniesiony z Niemiec przez jednego z Unruhów do Polski przybyłego.

Wadwicz herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj stronie ryba morska biała w czerwoném polu, po lewéj ryba czerwona w białém polu; obie ryby głowami do góry a ogonami na dół, tak jednak, że i głowami i nogami od siebie odwrócone; na hełmie jedni kładą pięć piór strusich, drudzy pawi ogon. Tak ten herb opisują *Bielski f. 283, Papr. w Gn. f. 800 i 1173, o herb. f. 509* i *Okolski*. Podług *Paprockiego w Gn. Cnoty* nadany ten herb od Bolesława Krzyw. sukces. rycerza Radwicz; lecz w późniejszéj swéj książce *o herb.* twierdzi ten autor, że nie w Polsce ten herb urodzony, ale do nas z Niemiec przyniesiony.

Waga herb.

W polu czerwoném krzyż, na którym księżyc niepełny rogami na dół, pod nim waga na kształt litery W, którą łączy koniec krzyża wsparty na środkowéj jéj części; na hełmie trzy pióra strusie. Nie wszyscy herbowni jednakowo go używają. Niepokojczyscy w księstwie Litewskiém między dwoma angułami u spodu przydają trzy Wręby, od góry coraz to mniejsze. Początki tego herbu wyprowadzają od książąt Ruskich.

Walbach herb.

Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj jéj stronie kozioł na skale w prawo bieżący w żółtém polu, po lewéj zaś stronie rzeka wzdłuż prosto płynąca; pola tego nasi autorowie nie opisali (podług niemieckich herbarzów powinno być pole czerwone) na hełmie pawie pióra. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f. 267* gdzie przydaje, że ten herb z Niemiec do Polski przyniesiony.

Walewski herb.

Tarcza w szerz przedzielona, w dolném polu niebieskiém kolumna srebrna z koroną (czyli Rod, herb rodzinny Walewskich), w górném polu żółtém pół orła dwugłownego z koroną; nad tarczą z korony hrabiowskiéj wychodzi pół lwa, który w prawéj łapie miecz trzyma. Nadany ten herb Alexandrowi Kolumna Walewskiemu senatorowi kasztelanowi królestwa Polskiego w r. 1832, kiedy go wyniesiono do godności hrabiowskiéj cesarstwa Rosyjskiego.

Warnia herb.

W polu białém rak czerwony, szyją na dół, nogami do góry obrócony; nad hełmem i koroną pół takiegoż raka. *Papr. w Gn f. 1111* i inni twierdzą że ten herb ztąd nazwany Warnia, bo podobno coś znacznego pod Warną rycerz tego herbu dokazał. W archiwum krakowskiém znajduje się wszakże *In libro Collegio. Cracoviae 1427, f. 7.* dokument téj treści: „Albertus de Bantkowice vituperatus in iure nobilitatis sue producit testes de clenodio suo videlicet canero et de proclamatione Warna — *Petrum de Swanocice* et Boxam de Lexice;“ zatém już przed bitwą pod Warną nazwa ta istniała.

Waselrot herb.

Traterus in Vitis Episc. Varmien pisze ich Weiselrodt, indziéj czytam ich (mówi *Niesiecki)* Waldenroth, *ins.* Walenrodt *MS. o Fam. Pr.* Waselrod Adler, który też tak ten herb opisuje Orła głowa w prawą tarczy obrócona, z szyją czarną, pod nią dwie nogi zbrojne z ostrogami, tak ułożone, jakby na nich orła głowa stała; na hełmie też nogi wywrócone do góry piętami się schodzą. Ten herb jest malowany w Chełmży w kościele katedralnym, ale z infułą biskupią.

Waśkiewicz herb.

Według *Papr. w Gn f. 1198, o herb. f. 681, Okolski t. 3. f. 274, Klejnoty f. 103* powinien być krzyż złoty u dołu rozdarty i rozdzielony, w polu niebieskiém; na hełmie *ks. Kojał. in MS.* trzy pióra strusie kładzie, powiadają zaś, że ten herb za czasów króla Jagiely nadany mężowi odważnie Tatarów bijącemu i tryumfalnie zawsze z pola schodzącemu.

Waxman herb.

Na tarczy złotego koloru mur czerwony wyciągniony, w którego środku mąż zbrojny po pas, z brodą, prawą ręką miecz zaniesiony trzyma; na murze po trzy blanki z każdéj strony męża zbrojnego, w murze trzy okna do dział, po jedném z każdéj strony rycerza i trzecie w środku niżéj trochę od tamtych; na hełmie z korony pół takiegoż wychodzi męża. Herb ten nadany od Zygmunta III. króla Polskiego w r. 1589. Janowi Waxmanowi, o czém list cały tegoż króla przywodzi *Okolski t. 3. f. 350.*

Wąż herb.

W polu czerwoném wąż czarny w koronie złotéj, w prawą tarczy pyskiem obrócony, w którym trzyma gałązkę z listkami i jabłkiem zielonem, ogon skręcony; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisują *Papr. w Gn. f. 1088, o herb. f. 282* i inni. Nie wszyscy herbowni jednym kształtem herbu tego zażywają: jedni używają węża bez korony i jabłka, drudzy w koronie a jabłko w pysku z krzyżem, inni znów inaczéj.

Wczele herb.

Szachownica żółtém i białém polem przeplatana na tarczy, na hełmie zaś murzynka w koronie, bindą głowę ma związaną, w ręku obu trzyma takąż szachownicę jak jest na tarczy. Tak go opisują *Papr. w Gn. f. 704, o herb. f. 507, Bielski f. 340, Okolski t. 3. f. 101.* Do Polski ten herb wniesiony za czasów Bolesława Krzywoustego w r. 1103. Według świadectwa *Petrasancta de Tesser cap. 39* wiele bardzo domów w Hiszpanii szachownicy w swych używają herbach.

*

Wedelse albo Wedel-szteda herb.

W polu czerwoném pas modry szeroki od lewego boku z góry na prawy ukosem idzie, strzała czarna nad nim tymże kształtem; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie. Tak ten herb opisuje *MS. o Familiach Pruskich.*

Weiher herb.

Herb ten inaczéj się zowie Skarzyna albo Pomerzanin, według *MS. Konop. o Fam. Pr.* Oto co pisze o tym herbie *MS. o Fam. Pr.*: Stanisław *Trebnic w kazaniu na pogrzebie Weihera*: że powinny być trzy róże czerwone w białém polu, jedna podle drugiéj w szerz tarczy rozciągnione, pod niemi zaś trzy zęby czyli haki sprzężone, między dwiema balkami białe, w modrém polu; na hełmie *Bielski* i *Okolski* kładą trzy pióra strusie.

Weselini herb.

Pień drzewa jakby z ziemi z korzeniem wyrwany, prosto stojący, o jednym sęku na którym się łapami wspiera pies morski w koronie (podług rysunku niema jednak korony) z ogonem zadartym, pysk u niego otwarty, język wywieszony, łańcuchem do pnia przywiązany, w polu niebieskiém: pod tém wszystkiém linia w szerz tarczę dzieli, pod tą linią jest ryba na kształt karpia w prawą tarczy płynąca; na hełmie trzy pióra strusie. *Papr. o herb. f. 693, Okolski t. 3. f. 286, Klejnoty f. 95.*

Wienia-wa herb.

W polu żółtém głowa żubrza czarna, przez nozdrza wic zawiedziona w kolo skręcona, czyli jak inni chcą, cyrkuł złoty, w zakrętach poczerniony. *Papr. w Gn. f. 77 i 675, o herb. f 421, Okolski t. 3. f. 289, Bielski f. 69.* Nie wszyscy familianci jednakowo tego herbu używają: jedni lwa złotego w koronie nad hełmem, w jednéj łapie miecz srebrny zaniesiony trzymającego, w prawą stronę tarczy obróconego stawiają; drudzy herb Prus albo półtora krzyża nad hełm wynieśli; inni znów inaczéj, bo na hełmie kładą trzy pióra strusie.

Wieruszowa herb.

W polu białém kozioł rogaty w lewą stronę tarczy obrócony, połowa od głowy wraz z nogami przedniemi czarny, druga połowa szachowana czerwonemi i białemi polami, noga lewa trochę od ziemi podniesiona; na hełmie pięć piór strusich. *Papr. w Gn. 1088, o herb. 532, Okolski t. 3. f. 300, Bielski f. 370, K'ejn. f. 89* twierdzą za *Długoszem*, że z Misnii ten herb do Polski zawitał, a imienia *Wierusz*, od wierności ku Panom swoim nie nadwerężonéj już w Polsce nabyli.

Wierzbna herb.

Tarcza niebieska w szerz linią przedzielona, w górnéj części trzy lilie białe jedna obok drugiéj rzędem ułożone, w dolnéj połowie takież trzy lilie, lecz średnia z nich trochę na dół wysunięta; nad koroną bez hełmu (w rysunku jest przecież korona) kolos strzałą przeszyty od lewéj strony tarczy na prawą. *Papr. o herb. f. 576, Okolski* i inni. Z Czech i Szląska ten herb do Polski przyniesiony, kędy od kilku set lat dom hrabiów z Wierzbna kwitnął.

Wierzynko-wa herb.

Inaczéj ten herb zowie się Łagoda. *Papr. w Gn. f. 1113, O herb. f 699, Okolski t. 2. f. 35, Bielski f. 236, Klejnoty f. 105.* tak go opisują: powinna być tarcza przedzielona w szerz linią, nad nią pole czerwone, pod nią białe pole; na hełmie trzy pióra strusie. Ciż autorowie przydają, że ten herb przyniesiony z Niemiec do Polski przed r. 1363, bo już w tym roku Wierzynek rodem z Niemiec, ekonom najwyższy królewski, w Polsce kwitnął.

Wieże herb.

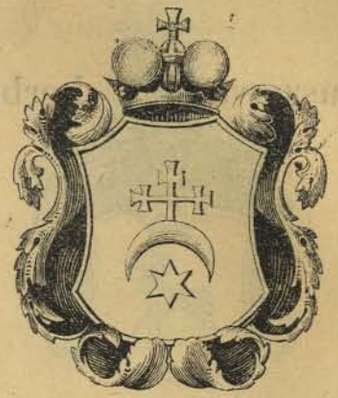

Dwie wieże kwadratowe z dachem śpiczastym, każda o trzech oknach, z których dwa na górze, jedno pod niemi; nad koroną i hełmem trzy pióra strusie Tak opisują *Papr. o herb. f. 556* i *Okolski*, który się domyśla, że jedna wieża nadana jakiemuś mężnemu przodkowi tego domu za obronienie i utrzymanie wieży w szturmie gwałtownym od nieprzyjaciela, druga za zdobycie wieży nieprzyjacielskiéj; przydaje tenże autor, że w ks. Opolskiem i Raciborskiem jest wiele familii, które podobnego używają herbu, tylko że na hełmie również takie wieże kładą.

Wilczewski albo Trzy radła h. Wiśniowieckich ks. herb.

W polu czerwoném trzy radła od pługa żelazne końcami do góry obrócone, z których dwa w górze podle siebie, a trzecie pod niemi w środku; na hełmie trzy pióra strusie. *MS. o Fam. Pr.* i *Okolski t. 3. f. 252*, gdzie tenże dodaje, że herb ten nadany od książęcia Litewskiego w ekspedycyi Inflantskiéj, kawalerowi męztwem dobrze zasłużonemu.

W czerwoném polu księżyc rogami na dół obrócony; w środku jego gwiazda o sześciu promieniach, na barkach jego stoi krzyż troisty, t. j jeden na prostéj linii, dwa poprzek, jeden z jednego boku, drugi z drugiego; na hełmie książęca mitra. Tak go opisują *Popr. w Gn. f. 1147, o herb f. 649, Okolski t. 1. f. 524, Kojał. in MS.* Tym się herbem pieczętują książęta Wiśniowieccy, Zbarazcy, Poryccy i Woronieccy, ale nie jednakowo wszyscy go używają.

Wizemberg herb.

W polu niebieskiém góra zielonawa skalista, pod nią niżéj dwie liszki czarne w koronach na głowie i obróżkach złocistych na szyi, razem do góry w prawą tarczy idą ogony zadarłszy; na hełmie jeleń rogaty czarny w obroży złocistéj, z korony w prawą tarczy wyskakujący, między dwoma skrzydłami orlemi, z których jednego po prawéj stronie nogami się przedniemi jeleń trzyma; skrzydła te barkami do siebie obrócone.

Wolff herb.

Lew powinien być w polu błękitném, przez które trzy pasy żołte jeden nad drugim idą; jedni jak *Kojał. in MS.* chcą je mieć poprzeczne na ukos, drudzy prosto w szerz tarczy rozciągnione; lwa jedni kładą w koronie, drudzy bez korony, wszyscy go jednak w prawą tarczy obracają, przednie nogi i on sam wspięty do góry, z których prawa przednia łapa wyżéj idzie niż lewa, język u niego wywieszony, ogon na grzbiet zadarty. *MS. o Famil. Pr.* jeszcze dwa miecze przydaje do tarczy ostrzem do góry obrócone, jeden z jednéj, drugi z drugiéj strony; na hełmie nad koroną między dwoma skrzydłami pół lwa.

Wukry herb.

Okolski t. 3. f. 306 pisząc o tym herbie mówi, że go drudzy zowią Chabe, Edyle, powinny zaś być trzy rzeki, od góry większe, ku dołowi mniejsze, nad niemi księżyc rogami do góry, drugi zaś rogami na dół obrócony, w środku tych krzyż niezupełny, połowy go nie dostaje od prawego boku; na hełmie przedtém była mitra książęca, potém pięć piór strusich, trzy złote, dwa białe; kolor tarczy czerwony, księżyców, rzek i krzyża złoty, lubo *Stefanowski w kazaniu swojém* chce mieć krzyż, księżyce i rzeki białe. Początki tego herbu *Okolski* z Węgier wyprowadza.

Wyszygota herb.

Pół tarczy od lewego boku szachowane całe, w drugiéj połowie tarczy pół lilii takiéj jak w herbie Gozdawa, a przypiętéj do szachownicy; na hełmie nad koroną stoi chłop z wąsami w łodzi, z rękami wyciągnionemi; w prawéj pół koła wozowego, w lewéj miecz goły trzyma. Koloru szachownicy, tarczy i lilii *Niesiecki* nie naznacza. Niewiem (mówi *Niesiecki*) czy herb ten początków swoich nie zabrał od sławnego Wysogotów narodu.

Wyszpolski herb.

Dwie klamry, jedna większa tak ułożona jak brama, druga przez środek jéj do góry prosto wyniesiona, hakami w prawą tarczy obrócona, nad nią gwiazda jedna, pod nią druga, pod drugą trzecia ale już większa. Obok klamry większéj po jednym księżycu barkami do klamry obrócone, takim kształtem jak w herbie Ostoja; na hełmie korona i podobno trzy pióra strusie.

Z herb.

Litera Z złota w polu lazurowém, uwieńczona koroną. Jakób biskup Wileński, który unią Litwy z koroną podpisał jako jest *„Herburta w Stat. f. 662* drugi infułat tego miejsca, z zakonu św. Franciszka na tę katedrę wzięty w r. 1400 a w r. 1407 zmarły *(Okolski t. 3. f. 343)* tym się herbem pieczętowali.

Zabawa herb.

Papr. w Gn f. 84, o herb f. 442 i inni tak go opisują: Tarcza wzdłuż przedzielona, po prawéj stronie szachowana polami czerwonemi i białemi przeplatając; po lewéj zaś stronie pole błękitne; na hełmie pięć piór strusich. *Długosz* i *Okolski* utrzymują, że się w Polsce ten herb urodził. *Paprocki* i *Balbinus histor. Miscel. dec. 1. lib. 7. c. 3.* twierdzą że z Czech do Polski przybył, gdzie przydaje ostatni, że się nim kiedyś Hessus syn Sławosza pieczętował.

Zadora herb.

W polu błękitném głowa lwia szara, kosmata, z któréj paszczęki pięć płomieni ognistych wypada; nad hełmem takaż głowa *Długosz, Bielski f. 120* i inni. O początkach tego herbu heraldycy nie wspominają, na to się tylko zgadzają, że do Polski wniesiony z Francyi około r. 1000. Kierłowie nie jednéj ale trzech głów lwich zażywają, w hełmie zaś trąby myśliwskie ze sprzążkami i związaniem srebrnem na krzyż końcami złożone

Zagloba herb.

Podkowa barkiem do góry, przez którą szabla końcem do góry a ostrzem w prawą tarczy idzie; na hełmie nad koroną orle skrzydło, które strzała przeszywa. *Papr. w Gn. f. 96, O herbach f 342, Okolski t. 3. f. 328, Klejnoty f. 90* twierdzą, że ten herb wyszedł od Jastrzębca, jakoż taki kolor jego, jak i u Jastrzębca; zdaje się przecież że raczéj od Poboga wziął swój początek (co poświadcza i *Bielski f. 283*) gdyż nie wywróconą ale prostą podkowę noszą. Czas téj odmiany skutkiem waśni dwóch braci Jastrzębczyków czy Poboranów, z których jeden śmiercią z ręki drugiego przypłacił, naznaczają za panowania Kazimierza Mnicha.

Zakrzew- von Felden ski herb.

W polu czerwoném trzy pińki ścięte, na ukos jeden na drugim leżące: spodni ma trzy na sobie listki i dwa sęki, średni niema żadnego listka ale tylko trzy sęki, wierzchni zaś ma dwa listki i dwa sęki taką symetryą jak widzisz; na hełmie takież trzy pińki: listki zielone, pińki szare. Tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.* Do Polski przyniesiony jeszcze za Krzyżaków z Brunświckiéj ziemi, gdzie von Feldenów dom dawnemi czasy kwitnął. Jeden z przodków, wojewoda Chełmiński, mając sobie za zasługi nadane dobra Zakrzewa, od nich pisać się poczęli Zakrzewskimi.

Zapendo- wski herb.

MS. o Fam. Pr. tak ten herb opisuje: Miecz prosto na dół końcem obrócony, rękojeścią do góry, nad którą księżyc niepełny, barkiem do góry, nad księżycem gwiazda, przy mieczu z jednego boku gwiazda, z drugiego takaż, na hełmie trzy pióra strusie; koloru tarczy, miecza, księżyca i gwiazd zamilczał. Ci Zapendowscy Gutowie w Pomorskiém województwie z dawna się gnieździli.

Zaremba herb.

Lew czarny w polu brunatném, nie cały, język wywieszony, ogon zadarty, jakby wyskakujący z muru białego, u którego cztery blanki; na murze trzy kamienie żółte czyli w złoto oprawne; na hełmie z korony takiż lew wyskakuje. Tak go opisał *Papr. w Gn. f. 801* i inni. O początkach tego herbu *Paprocki* tylko powiada z *Długosza* że z Niemiec do Polski przyszedł za czasów Bolesława Krzywousta, *Okolski* zaś rozumie że z Czech.

Zdzitowie- cki herb.

Ks. Kojał. in MS. takim kształtem ich herb opisuje: Jest coś na kształt Nałęcza, ale do góry przewrócony, w środku gwiazda, a między dwoma Nałęcza końcami krzyż prosto do góry; na hełmie trzy pióra strusie. Tym się herbem pieczętują Zdzitowieccy.

Zerwika- ptur herb.

W polu brudném trzy głowy kozie szaro-ciemne w prawą tarczy, jedna pod drugą; na hełmie pięć piór strusich. Tak go opisuje *Papr. w Gn. f. 1086* i inni. Okazyą tego herbu wszyscy namieniają, że przodek domu tego, bijąc się i ścinając nieprzyjacielom jednym zamachem trzy głowy razem, na którego dzieła pamiątkę ten herb mu nadano.

pod Grunwaldem za heroiczne dzieła.

Zgraja herb.

Herb ten wielkie ma podobieństwo z herbem Janina, Czerwnia i Łagoda, przecież się od wszystkich różni, bo Czerwnia ma tarcz kwadratową, Janina ma tarcz w środku drugiéj tarczy, Łagoda ma tarcz linią w środku przedzieloną, Zgraja zaś ma tarcz wojenną, ale gołą. Tak go opisuje *Okolski t. 3. f. 330.* Ten herb nadany kawalerowi Zgraja przed r. 1410.

Zienowicz herb.

W polu czerwoném pół pierścienia, nad nim krzyż kawalerski, nad hełmem i koroną ślepowron pierścień z dyamentami w dziobie trzymający. Tak go opisują *Paprocki w Gn. f. 1190, O herb. f 674, Okolski t. 3. f. 336, Klejnoty f. 92.*

Złota wolność herb.

Okolski t. 3. f. 346 kładzie herb taki: Dwa węże skręcone kształtem osemki, krzyż między niemi; taki herb widzieć on miał na bramie zamku Brzezańskiego, powiada daléj, że któryś z Sieniawskich z takim się domem złączył, który między innemi herbami i tym się też zaszczycał.

Złotogoleń- czyk h.

Goleń złota z ostrogą kolanem niby w ziemię bijąca, na hełmie w koronie trzy pióra strusie. Tak go opisują *Bie'ski f. 82, Okolski t. 3. f. 344, Klejnoty f. 91* gdzie *Bielski* powiada, że tego herbu już za jego czasów nie używano, lubo przedtém były familie, które się nim szczyciły, a między innemi Bogna matka św. Stanisława bisk. i męcz. Do tego też herbu wszyscy z *Bielskim f. 142* podciągają Swentosława Kasztelana Krakowskiego.

Żmudzki herb.

Kuszą napiętą lubo niewyciągnioną w polu krwawém kładzie *Okolski t. 3. f. 345*, atolim ja widział (mówi *Niesiecki)* łuk strzałą żelezcem do góry napięty. Tym się herbem szczycą Żmudzcy w Chełmskiéj ziemi.

Żukowski herb.

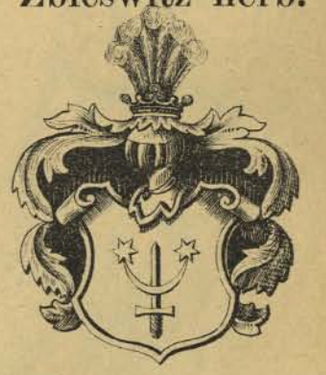
W czerwoném polu złoty miesiąc do góry rogami, w pośrodku którego miecz z góry końcem ostrym idący, obok rękojeści po jednéj gwiaździe; na hełmie pawi ogon, na nim miesiąc i miecz tym kształtem jak na tarczy. Tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.*

Zyzemski herb.

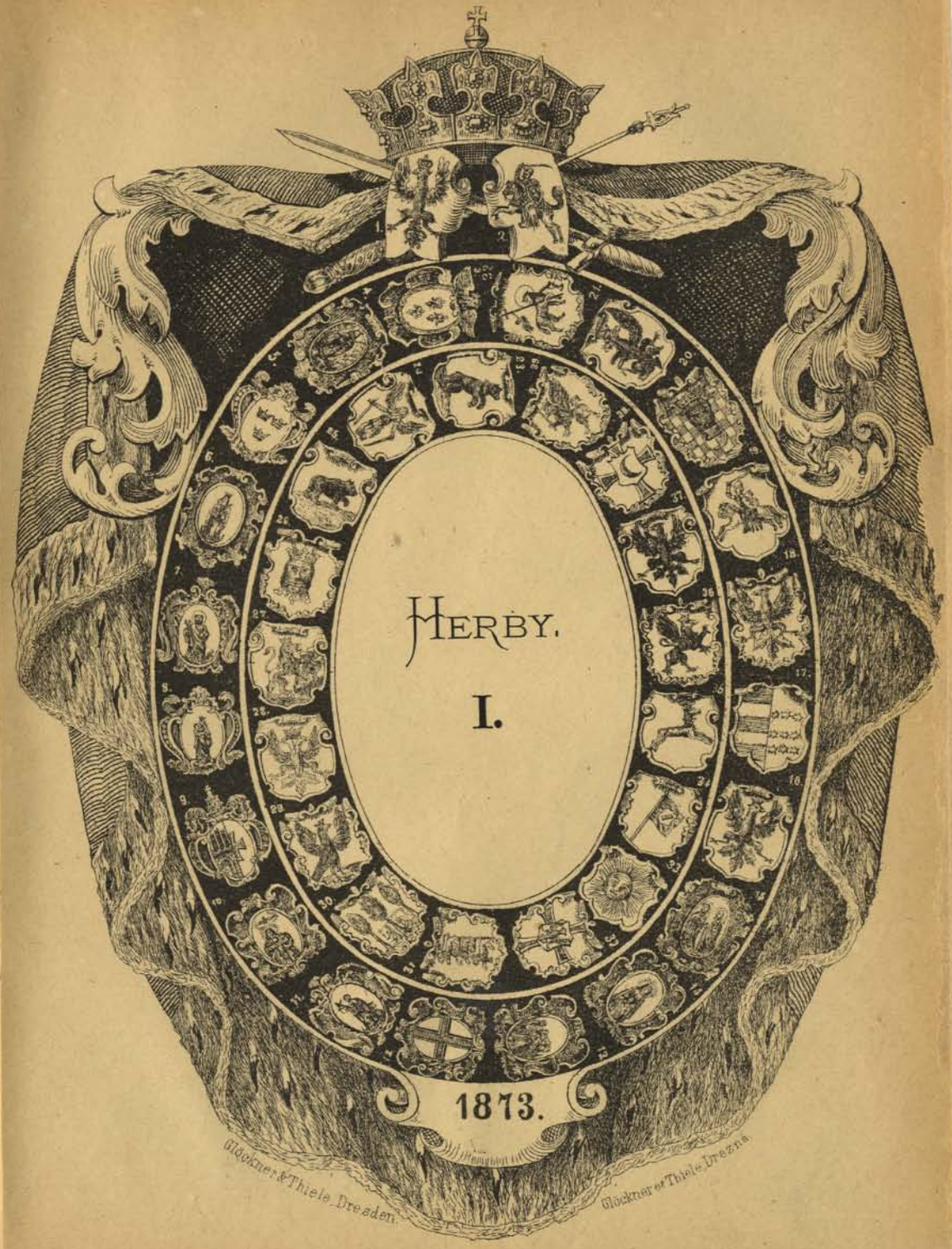

Lew na tylnych nogach w prawą tarczy obrócony, z językiem wywieszonym, ogonem zatartym, na hełmie mitra książęca Tak go opisuje *Kojał. in MS* i *Felix Peski Pomegyr.* Tym się herbem szczycą Kurpscy kniaziowie.

Zbicswitz herb.

W niebieskiém polu księżyc złoty w górę rogami, na których po jednéj złotéj siedmiograniastéj gwiaździe, przez półksiężyca miecz srebrny obusieczny z rękojeścią złotą końcem dogóry przechodzi. Na hełmie korona złota i pięć piór strusich, których końce załamane, na koronie takiż księżyc (który przez omyłkę litografa opuszczony) w którym krzyż kawalerski czarny, jakie na płaszczach i todze białéj nosili Krzyżacy. Jeszcze *in paganismo* tego herbu familianci półksiężyca w hełmie używali; księżyc zaś na tarczy, gwiazdy, miecz i krzyż nadane Grabowskim od Władysława króla Polsk. po zwycięstwie pod Grundwaldem za heroiczne dzieła.

HERBY.
I.
1873.
Glöckner & Thiele, Dresden
Glöckner & Thiele, Dresden

O rysunku heraldycznym.

Heraldycznym rysunkiem nazywamy w różnym kierunku nakréskowania *(hachure, Schraffirung)*. za pomocą których rozpoznać można ubarwienia herbów czyli oznaczenie bez farb kolorów tarczy i znajdujących się na niéj postaci. Dla ubarwienia herbów dziewięć kolorów są znane, jako to: metalów złota, srebra i stali (czyli kolor żółty, biały i stalowy), czerwony *(gueules)*, niebieski *(azur)*, zielony *(sinople)*, czarny *(sable)*, fioletowy *(pourpre, braun)* i naturalny, to jest kolor naturalny postaci lub przedmiot wyobrażający. Prócz tego są dwa futra *(pannes)*: gronostaje *(hermine)* i łasicy *vair)*. — Wedle prawideł heraldycznych, barwa na metalu, metal na barwie kładzione być powinny; nigdy zaś metal na metalu lub barwa na barwie

Nakostkowania te wyobrażają kolory heraldyczne następującym sposobem:

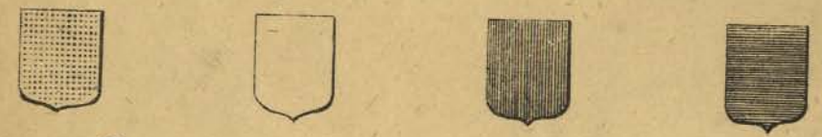
Metale.

Złoto (czyli kolor żółty *or.*)

Srebro (czyli kolor biały, *argent).*

Czerwona *(gueules)*

Niebieska *(azur.)*

Barwy.

Zielona *(sinople.)*

Czarna *(sable.)*

Futra *(pannes.)*

Gronostaje *(hermine.)*

Łasicy *(vair.)*

Barwy *)

Fioletowa *(poupre, Braun)*

Stalowa *(a Rink z Altdorf w Niemczech).*

Naturalna

*) Barwy te później dodane, dawniéj bowiem sześć tylko używano kolorów.

MONARCHOWIE POLSCY I KSIĄŻĘTA LITEWSCY,

BISKUPI I SENATOROWIE,

MARSZAŁKOWIE IZBY POSELSKIÉJ,

GENERAŁOWIE WIELKOPOLSCY,

I

MARSZAŁKOWIE TRYBUNAŁU KORONNEGO I LITEWSKIEGO.

II.

Monarchowie i królowie Polscy.

1. Lech, pierwszy Monarcha w roku 550, po nim potomstwo jego panowało blisko lat 150.
2. Visimir, ostatni potomek Lecha r. 690, według inszych 700.
   Dwunastu wojewodów około r. 698, według inszych 710.
3. Cracus umarł 730, według inszych 750.
4. Lech II. z państwa wyzuty 731, według inszych 751.
5. Wanda, córka Krakusa, w Wiśle się utopiła 732, według inszych 752.
   Dwunastu wojewodów do roku 750, według inszych 760.
6. Leszek I. albo Przemysław † 780, wedł. insz. 804.
7. Leszek II. † 800, według inszych 810.
8. Leszek III. r. 806, według inszych 815.
9. Popiel I. r. 814, wedł. inszych 821.
10. Popiel II. zginął od myszy 830, wedł. insz. 840.
11. Piast obrany r. 842, † 861, wedł. insz. 895.
    Ci wszyscy należą do monarchów legendowych. Szereg monarchów historycznych rozpoczyna
12. Ziemowit, syn Piasta, † 892, wed. insz. 902.
13. Leszek IV., syn Ziemowita, † 913, według inszych 921.
14. Ziemomysł, syn Leszka, † 962, wedł. insz. 964.
15. Mieczysław I., syn Ziemomysła, (żony jego: Dąbrówka księżna czeska i Odda margrabianka Miśnii) † r. 999, leży w Poznaniu.
16. Bolesław Chrobry, syn Mieczysława, (żony: 1 Hemilda margrabianka Miśnii, 2 Judyta ks. węgierska, 3 Kunilda sławianka, 4 Odda margrabianka Miśnii) pierwszy król Polski w Gnieźnie koronowany 1001, † 1025, leży w Poznaniu.
17. Mieczysław II., syn Bolesława, (żona Ryxa hrabianka reńska) w Gnieźnie koronowany 1025, † 1034, leży w Poznaniu.
18. Kazimierz Mnich, syn Mieczysława II., (żona Marya Dobrogniewa ks. kijowska) koronowany w Gnieźnie 1041, † 1058, leży w Poznaniu.
19. Bolesław II. Śmiały, syn Kazimierza, (żona Wisława ks. ruska) koron. w Gnieźnie 1059, uszedł 1082, leży w Karyntyi w klasztorze Ossyackim.
20. Władysław Herman, syn Kazimierza, (żony: Judyta ks. czeska i Judyta córka cesarza Henryka III.), † 1102, leży w Płocku.
21. Bolesław III. Krzywousty, syn Władysława Hermana, (żony: Zbisława ks. Kijowska i Salomea hrabianka z Bergu) † 1139, leży w Płocku.
22. Władysław, syn Bolesława III., (żona Agnieszka margrabianka austryacka) wyzuty z państwa 1146, † 1159, leży w Heldenburdze.
23. Bolesław IV. Kędzierzawy, syn Bolesława III. (żony: 1 Anastazya ks. ruska, 2 Helena ks. ruska), † 1173, leży w Krakowie.
24. Mieczysław Stary, syn Bolesława III., (żony: 1 Elżbieta królewna węgierska, 2 Eudexia ks. ruska, 3 Adelaida ks. Lowanii) wyzuty z Państwa 1177, panował lat cztery.
25. Kazimierz II. Sprawiedliwy, syn Bolesława III., (żona Helena ks. bełzka) † 1194, leży w Krakowie.
26. Mieczysław Stary powtóre, † 1202.
27. Władysław Laskonogi, syn Mieczysława Starego, wyzuty z Państwa 1206.
28. Leszek V. Biały, syn Kazimierza Sprawiedliwego, (żona Grzymisława ks. kijowska) zabity 1227.
29. Bolesław Wstydliwy, syn Leszka Białego, (żona ś. Kunegunda kr. węgierska) † 1279.
30. Leszek IV. Czarny, syn Kazimierza ks. kujawskiego, (żona Gryfina ks. ruska), † 1289.
31. Przemysław, syn Przemysława, (żony: 1 Ludgarda sławianka, 2 Ryxa księżn. szwedzka) koronowany w Gnieźnie 1295, zabity 1296.
32. Władysław Łokietek, syn Kazimierza ks. kujawskiego, brat Leszka Czarnego, (żona Jadwiga ks. kaliska) wyzuty 1300.
33. Wacław król czeski, syn Ottokara, (żony: Judyta córka ces. Rudolfa I., 2 Ryxa córka Przemysława) w Gnieźnie koronowany 1300, † 1305, leży w Pradze.
34. Władysław Łokietek powtóre, koron. w Krakowie 1320, (dotąd koronowano monarchów w Gnieźnie), † 1333.
35. Kazimierz III. Wielki, syn Władysława Łokietka, (żony: 1 Anna Aldona córka Gedymina, 2 Adelaida ks. niemiecka, 3 Jadwiga ks. Głogawska) koronowany w Krakowie, † 1370.
36. Ludwik król węgierski, syn Karóla króla węgierskiego, (żony: 1 Małgorzata córka cesarza Karola V., 2 Elżbieta Bosniaczka), koronowany w Krakowie 1370, † 1382.
37. Władysław II. Jagiełło, syn Olgierda, (żony: 1 Jadwiga córka króla Ludwika, 2 Anna Cylejska, 3 Elżbieta z Pileckich Granowska, 4 Zofia ks. kijowska) koronowany 1386, † 1434.
38. Władysław III. Warneńczyk, syn Władysława Jagiełły, zginął pod Warną 1444.
39. Kazimierz IV., syn Władysława Jagiełły, (żona Elżbieta córka cesarza Alberta), † 1492.
40. Jan Albrecht, syn Kazimierza IV., † 1501.
41. Alexander, syn Kazimierza IV., (żona Helena córka Iwana Wasylewicza), † 1506.
42. Zygmunt I., syn Kazimierza IV., (żony: Barbara Zapolska, 2 Bona Sforcya ks. medyolańska,) † 1548.
43. Zygmunt August, syn Zygmunta I., (żony: 1 Elżbieta córka cesarza Ferdynanda I., 2 Barbara Radziwiłłówna, 3 Konstancya siostra Elżbiety), † 1572.

44. Henryk Walezy, ks andegawański, syn Henryka króla francuzkiego, koron. 1574, ustąpił tegoż roku.
45. Stefan Batory ks. siedmiogrodzki, syn Stefana wojewody siedmiogrodzkiego, h. *trzy Zęby*, (żona Anna córka Zygmunta I) koron. 1576, † 1586.
6. Zygmunt Stary król szwedzki, syn Jana Wazy, h. *Snopek*, (żony: 1 Anna, 2 Konstancya arcyks. austryackie), koron. 1588, † 1632.
47. Władysław IV., syn Zygmunta Starego, (żony: 1 Cecylia Renata córka cesarza Ferdynanda II., 2 Marya Ludwika Gonzaga ks. Mantuańska), obrany 1632, kor. 1633, † 1648.
48. Jan Kazimierz, syn Zygmunta Starego, (żona Marya Ludwika wdowa po Władysławie II) obrany 1649, abdykował 1668, † 1672.
49. Michał ks. Wiśniowiecki, *herbu własnego*, syn Jeremiasza Michała i Grizeldy Zamojskiej, (żona Eleonora córka cesarza Ferdynanda) obrany i koron. 1669, † 1673.
50. Jan III. Sobieski, h. *Janina*, syn Jakóba i Maryi Wiśniowieckiéj, (żona Marya Kazimiera margrabianka d'Arquin) obrany 1674, koron. 1676, † 1696.
51. August II. książe saski, syn Jana Jerzego, (żona Krystyna księżna de Beyreuth) obrany i koron. 1697, zrzekł się tronu 1706, wrócił 1709, † 1733.
52. Stanisław Leszczyński, syn Rafała i Anny Jabłonowskiéj, h. *Wieniawa*, (żona Katarzyna Opalińska,) obrany 1764, ustąpić musiał 1709, obrany powtórnie 1733, † jako książę Lotaryngii 1766.
53. August III., syn Augusta II, (żona Marya Józefa córka Józefa I) obrany 1733, † 1763.
54. Stanisław August Poniatowski, h. *Ciołek*, syn Stanisława i Konstancyi Czartoryjskiéj, obrany 1764, złożył koronę 1795, † 1798.
55. Rozbiór 1795. Austrya, Prusy, Rosya.
56. Fryderyk August król saski, książę warszawski 1807.
57. Alexander I., syn Pawła, cesarz Rosyi i król Polski 1815, † 1825.
58. Mikołaj I., syn Pawła, cesarz Rosyi i król Polski, † 1855.
59. Alexander II., syn Mikołaja, cesarz Rosyi i król Polski, wstąpił na tron 1855.

Książęta Litewscy.

1. Littalaon około roku Pańskiego 366.
2. Wejdewut około roku 367.
3. Littałaon młodszy około r. 373.
4. Palemon albo Publius Libo, *herbu Kolumny*, po roku 929.
5. Borcus, Palemona syn.
6. Kunas, syn Palemonów.
7. Spera, syn Palemonów.
8. Kiernus syn Kunasa około r. 1040.
9. Żywibund z linii Dorszprunga książęcia Dziewałtowskiego około r. 1200 *herbu Centaurus*.
10. Kukowojtys, syn Żywibunda około r. 1221.
11. Utenes, syn Kukowojtysa około r. 1227.
12. Ryngold, potomek Polemona, *herbu Kolumny*.
13. Mendog albo Mendolph, syn Ryngolda, obrany 1240, koronowany 1253.
14. Troynat około r. 1265.
15. Woysielk około r. 1265.
16. Swintorog, syn Ucienia, około roku 1267 *herbu Centaurus*.
17. Germund, syn Swintoroga około r. 1270.
18. Giligin, syn Swintoroga około r. 1275.
19. Romund, syn Giligina w r. 1286.
20. Trab, syn Swintoroga w r. 1270.
21. Narimund, syn Romunda, w r. 1281.
22. Troiden, syn Romunda, w r. 1282.
23. Rimund albo Lauras, syn Troidena, obrany 1283.
24. Vitenes, *herbu Kolumny*, potomek Prospera Cesarina, obrany 1283, umarł 1315, (żona córka Wikinda Żmudzina.)
25. Gedymin, syn Vitenesa, obrany 1315, zabity 1328, (żony: 1 Wida córka Widimunta, 2 córka Wszewołoda, 3 Jewna córka Iwana Wszełodowicza.)
26. Jawnuta, syn Gedymina, w r. 1329 obrany, ale wyzuty.
27. Olgerd, syn Gedymina, obrany 1330 † 1381, (żony: Maria ks. witepska, 2 Julia córka Alexandra kn. twerskiego.)
28. Jagiełło, syn Olgerda, wstąpił 1381, ale od Kiejstuda wyzuty.
29. Kiejstud, syn Gedymina, zabity w r. 1382.
30. Jagiełło powtóre wstąpił 1382, na królestwo Polskie obrany 1386.
31. Kazimierz I. Skiergiełło, syn Olgierda, wstąpił 1387, wyzuty 1392.
32. Alexander Witold, syn Kiejstuta, wstąpił 1397, † 1420.
33. Bolesław Świdrygiełło, syn Olgierda, wstąpił 1430, † 1432.
34. Zygmunt I. Woydat, syn Kiejstuta, wstąpił 1432, zabity 1440.
35. Kazimierz II., syn Jagiełły, królem Polskim obrany 1447, † 1492.
36. Alexander II., obrany 1492, na królestwo Polskie 1501, † 1506.
37. Zygmunt II. obrany 1506, na królestwo Polskie 1507, † 1548.

Odtąd królowie polscy byli razem w. książętami litewskiemi.

Kardynałowie Polscy.

1. Mateusz biskup Wormacyeński † 1410.
2. Alexander książe mazowiecki, biskup Trydenski, Patryarcha Akwilejski 1442.
3. Zbigniew Oleśnicki *h. Dębno*, biskup Krakowski † 1455.
4. Izydor metropolita Kijowski † 1463.
5. Fryderyk królewicz, arcybiskup Gnieźnieński, *h. Pogonia*, † 1503.
6. Stanisław Hosius, bisk. Warmiński, *h. wł.* †1579.
7. Jędrzéj Batory *h. trzy Zęby*, bisk. Warmiński, zabity 1599.
8. Jerzy Radziwiłł, *h. Trąby*, biskup Krakowski † 1600.
9. Bernard Maciejowski, *h. Ciołek*, arcybiskup Gnieźnieński, † 1602.
10. Jan Albrycht Królewicz, *h. Snopek*, biskup Krakowski † 1634.
11. Jan Kazimierz królewicz, *h. Snopek*, obrany królem polskim 1648.
12. Jan Kazimierz Denhoff, *h. wł.*, bisk. Cesenacki, † 1697.
13. Michał Radziejowski, *h. Junosza*, arcybiskup Gnieźnieński † 1707.
14. Jan Lipski, biskup Krakowski † 1747, został kardynałem 1746.

Do tegoż komputu purpuratów Rzymskich, pociągają niektórzy Wincentego Kota *h. Doliwa*, arcybiskupa Gnieźnieńskiego zmarłego w r. 1448 i Mikołaja Lasockiego *h. Dołęga*, natenczas dziekana Krakowskiego, a potem biskupa Kijowskiego, zmarłego w r. 1540, którzy od Felixa antypapy kapelusz wzięli.

Gnieźnieńscy Arcybiskupi.

(Metropolia Gnieźnieńska założoną została podług Niesieckiego w r. 966, podług innych w r. 1000 przez Cesarza Ottona III. Do metropolii téj należą biskupi, sufragani: Krakowski, Wrocławski na Szląsku, Kujawski, Wileński, Poznański, Płocki, Łucki, Żmudzki, Chełmiński, Inflantski, Smoleński, a przedtém Kamiński i Lubuski. — Archi-kapituła Gnieźnieńska dwudziestą czteremi kanonikami zasadzona, prałatami siedmią, proboszcz pierwszy w całém królestwie prałat, dziekan, archidyakon, kanclerz, kustosz, kantor, scholastyk.)

1. Wilibald Francuz, *h. Krucyni*, pierwszy arcybiskup Gnieźnieński, umarł 970.
2. Hatto czy Harno, *h. Kolumna*, † 972.
3. Robert Włoch, *h. Ciołek*, † 996.
4. Ś. Wojciech, *h. Poraj*, zabity 997.
5. Radzyn albo Gaudencyusz, *h. Poraj*, † 1006.
6. Hipolit Ursinus, *h. Poraj*, † 1027.
7. Bosuta Polak, *h. Wieniawa*, † 1092.
8. Stefan, *h. Pobóg*, † 1059.
9. Piotr, *h. Leszczyc*, † 1092.
10. Marcin, *h. Zabawa*, † 1118.
11. Jakób z Znina, *h. Znin*, † 1144.
12. Piotr II., *h. Sreniawa*, † 1152.
13. Jan albo Janik, *h. Gryff*, † 1167.
14. B. Bogumił, *h. Poraj*, ustąpiwszy z arcybiskupstwa na puszczy umarł 1182.
15. Piotr III, † 1184.
16. Zdzisław, *h. Kozlerogi*, † 1199.
17. Henryk ks Bremeński, Kietlicz, † 1219.
18. Wincenty, *h. Nałęcz*, † 1230.
19. Fulko albo Pelka, *h. Lis*, † 1258.
20. Jan II., *h. Tarnawa*, † 1271.
21. Filip, *h. Gozdawa*, † 1278.
22. Marcin II, *h. Bodula*, zakonu kaznodziejskiego umarł 1279.
23. Włostyborz, *h. Pomian*, ustąpił 1281.
24. Henryk II. Bremeński, książe zakonu ś. Franciszka, umarł 1283.
25. Jakób II., *h. Swinka*, † 1313.
26. Borysław, *h. Belina*, † 1314.
27. Jan III., *h. Kotlicz*, † 1341.
28. Jarosław Skotnicki, *h. Bogorya*, † 1376.
29. Jan IV. Suchywilk, *h. Grzymała*, 1382.
30. Bodzęta, *h. Szeliga*, 1389.
31. Jan Kropidło książe Opolski, nie mógł się utrzymać, ustąpił 1394.
32. Dobrogost Nowodworski, *h. Nałęcz*, † 1402.
33. Mikołaj Kurowski, *h. Sreniawa*, † 1411.
34. Mikołaj II. Trąba, *h. Trąby*, † 1422.
35. Wojciech II., *h. Jastrzębiec*, † 1436.
36. Wincenty II., *h. Doliwa*, † 1448.
37. Władysław Oporowski, *h. Sulima*, † 1453.
38. Jan V. z Sprowy, *h. Odrowąż*, † 1464.
39. Jan VI. Gruszczyński, *h. Poraj*, † 1473.
40. Jakób III. Sieniński, *h. Dębno*, † 1480.
41. Zbigniew Oleśnicki, *h. Dębno*, † 1493.
42. Fryderyk królewicz, kardynał, *h. Pogonia*, umarł 1503.
43. Jędrzej Borzyszewski, *h. Poraj*, † 1510.
44. Jan VII. Łaski, *h. Korab*, † 1531.
45. Maciej Drzewiecki, *h. Ciołek*, † 1535.
46. Jędrzej II. Krzycki, *h. Kotlicz*, † 1537.
47. Jan VIII. Latalski, *h. Prawdzic*, † 1540.
48. Piotr IV. Gamrat, *h. Sulima*, † 1545.
49. Mikołaj Dzierzgowski, *h. Jastrzębiec*, † 1559.
50. Jan IX. Przerębski, *h. Nowina*, † 1562.
51. Jakób IV. Uchański, *h. Radwan*, † 1581.
52. Stanisław Karnkowski, *h. Junosza*, † 1603.
53. Jan X. Tarnowski, *h. Rolicz*, † 1606.
54. Bernard Maciejowski, kardynał, † 1608.
55. Wojciech III. Baranowski, *h. Jastrzębiec*, † 1615.
56. Wawrzyniec Gębicki, *h. Nałęcz*, † 1624.

57. Henryk III. Firlej, *h. Lewart*, † 1626.
58. Jan XI. Wężyk, *h. Wąż*, † 1638.
59 Jan XII. Lipski, *h. Łada*, † 1641.
60. Maciej II. Łubieński, *h. Pomian*, † 1652.
61. Jędrzej III. Leszczyński, *h. Wieniawa*, † 1658.
62. Wacław Leszczyński, *h. Wieniawa*, † 1666.
63. Mikołaj IV. Prażmowski, *h. Belina*, † 1673.
64. Kazimierz Floryan Czartoryski, *h. Pogonia*, umarł 1674.
65. Jędrzej IV. Olszowski, *h. Prus*, † 1677.
66. Jan XIII. Stefan Wydżga, *h. Jastrzębiec*, † 1686.
67. Stefan Wierzbowski, *h. Jastrzębiec*, umarł nim mu expedycya przyszła.
68. Michał Radziejewski, kard., *h. Junosza*, † 1706.
69. Stanisław II. Szembek, *h. własnego*, † 1722.
70. Teodor Potocki, *h. Pilawa*, † 1738.
71. Krzysztof Szembek, *h. własnego*, † 1747.
72. Adam Komorowski, *h. Korczak*, † 1758.
73. Władysław Łubieński, *h. Pomian*, † 1766.
74. Gabryel Podoski, † 1776
75. Antoni Ostrowski, *h. Grzymała*, † 1783.
76. Michał Jerzy Poniatowski, *h. Ciołek*, † 1794.
77. Ignacy Krasicki, *h. Junosza*, † 1801.
78. Ignacy Raczyński, *h. Nałęcz*, do r. 1318, † 1822. (odtąd arcybiskupi gnieźnieńscy są razem poznańskimi.)
79. Tymoteusz Górzeński, *h. Nałęcz*, † 1825.
80. Teofil Wolicki, † 1829.
81. Marcin Dunin Sulgostowski, † 1842.
82. Leon Przyłuski, † 1864.
83. Mieczysław Halka hr. Ledóchowski, dzisiejszy od r. 1866.

Lwowscy Arcybiskupi.

(W Haliczu naprzód ta metropolia gnieździć się poczęła, a za Władysława Jagiełły do Lwowa przeniesiona; zamyka w sobie województwa Ruskie, Podolskie, Pokucie i Wołochy.)

1. Krysztyn z Ostrowa, *h. Gozdawa*, zakonu Ś. Franciszka 1364, arcybiskup Halicki.
2. Antoni 1375, arcybiskup Halicki.
3. Maciej 1377, arcybiskup Halicki.
4. Bernard, *h. Jelita*, zakonu Ś. Franciszka, arcybiskup Halicki, † 1391.
5. Piotr 1406.
6. Jakób, *h. Strzemie*, zakonu Ś. Franciszka, arcybiskup Halicki, um. 1411.
7. Mikołaj Trąba, *h. Trąby*, 1411.
8. Jan Rzeszowski, *h. Półkoziec*, pierwszy arcybiskup Lwowski, um. 1436.
9. Jan II. Odrowąż, *h. Odrowąż*, um. 1450.
10. Grzegorz Samoceus, *h. Strzemie*, um. 1479.
11. Jan III. Długosz, *h. Wieniawa*, um. 1480.
12. Jan IV. Strzelecki Wątrobka, *h. Oksza*, umarł 1493.
13. Jędrzej Boryszewski, *h. Poraj*, postąpił na Gniezn. 1503.
14. Bernard II. Wilczek, *h. Poraj*, um. 1540.
15. Piotr II. Starzechowski, *h. Leliwa*, um. 1554.
16. Felix Ligęza, *h. Półkozic*, um. 1460.
17. Paweł Tarło, *h. Starża*, um. 1565.
18. Stanisław Słomowski, *h. Abdank*, um. 1575.
19. Jan V. Sieniński, *h. Dębno*, um. 1582.
20. Jan Dymitr Solikowski, *h. Bończa*, † 1603.
21. Jan VII. Zamojski, *h. Grzymała*, um. 1614.
22. Jan VIII. Prochnicki, *h. Korczak*, um. 1633.
23. Stanisław Grochowski, *h. Junosza*, um. 1644.
24. Mikołaj II. Krosnowski, *h. Junosza*, † 1654.
25. Jan IX. Tarnowski, *h. Rolicz*, um. 1669.
26. Wojciech Koryciński, *Starża*, um. 1675.
27. Konstanty Lipski, *h. Łada*, um. 1698.
28. Konstantyn II. Zieliński, *h. Ciołek*, um. 1709.
29. Mikołaj III. Popławski, *h. Białynia*, † 1711.
30. Jan X. Skarbek, *h. Abdank*, um. 1733.
31. Mikołaj Wyżycki, *h. Gerald*, um. 1756.
32. Mikołaj Dembowski, nominat, um. 1757.
33. Władysław Łubieński, *h. Pomian*, postąpił na metropolią Gnieźnieńską 1750.
34. Wacław Sierakowski, *h. Ogończyk*, um. 1779.
35. Ferdynand Kicki, *h. Gozdawa*, um. 1797.
36. Kajetan Kicki, *h. Gozdawa*, um. 1812.
37. Andrzej II. Alojzy z Posłowic Ankwicz, został arcybiskupem pragskim r. 1833
38. Franciszek Ksawery Luschin został arcybiskupem Gorycyi 1835.
39. Franciszek II. a Paulo Pischtek um. 1846.
40. Łukasz Baraniecki † 1858.

Krakowscy Biskupi.

(Krakowskie biskupstwo założone zostało w r. 966 podług *Niesieckiego*, w r. 1000 podług innych. — Kapituła ta 36 kanoników z prałatami liczy; dziekan tu między prałatami prym bierze.)

1. Prochorus Włoch, *h. Krucyni*, od r. 966, † 986.
2. Proculph Włoch, *h. Kolumna*, † 996.
3. Lambert pierwszy, *h. Poraj*, Włoch, † 1014.
4. Poppo Włoch, *h. Swieczyc*, † 1023.
5. Gompo Włoch, *h. Radzic*, um. 1032.
6. Rachelin Włoch, *h. Krucyni*, um. 1046.
7. Aaron Francuz, *h. Trzy korony*, um. 1056.
8. Lambert II. Zula Polak, *h. Starża* † 1071.
9. Ś. Stanisław Szczepanowski, *h. Prus*, zabity 1079.
10. Lambert III, *h. Abdank*, um. 1101.
11. Baldwin Francuz, *h. Achinger*, um. 1108.
12. Maurus Francuz, *h. Lewart*, um. 1118.
13. Radost albo Gaudencyusz, *h. Poraj*, † 1142.

14. Robert, *h. Korab*, um. 1144.
15. Maciej, *h. Cholewa*, um. 1166.
16. Gedko albo Gedeon, *h. Gryff*, um. 1186.
17. Pełka albo Fulco, *h. Lis*. 1207.
18. Wincenty Kadłubek, *h. Poraj*, wstąpił do Kamedułów 1218.
19. Iwo albo Jan, *h. Odrowąż*, um. 1229.
20. Wisław albo Wislimir Kościelecki, *h. Zabawa*, um. 1242.
21. Prandota z Białaczewa, *h. Odrowąż*, † 1266.
22. Paweł Przemankowski, *h. Półkozic*, † 1293.
23. Prokop Rusin, *h. Korczak*, um. 1285.
24. Jan II. Muscata, *h. Lilia*, um. 1320.
25. Nanker Ślężak, *h. Oksza*, przeniesiony na biskupstwo Wrocławskie 1326.
26. Jan III. Grot, *h. Rawicz*, um. 1347.
27. Piotr Falkowski, *h Doliwa*, um. 1348.
28. Bodzenta Jankowski, *h. Poraj*, um. 1366.
29. Floryan Mokrski, *h. Jelita*, um. 1378.
30. Zawisza z Kurozwązk, *h. Poraj*, um. 1380.
31. Jan IV. Radlicki, *h. Korab*, um. 1392.
32. Piotr II. Wisz, *h. Brog*, przeniesiony na biskupstwo Poznańskie 1412
33. Wojciech, *h. Jastrzębiec*, postąpił na Gnieźnieńskie biskupstwo 1423.
34. Zbigniew Oleśnicki, kardynał i pierwszy książe Siewierski, *h. Dębno*, 1455.
35. Tomasz Strzempiński, *h. Prus*, 1460.
36. Jakób Sieniński, *h. Dębno*, ustąpił 1462
37. Jan V. Gruszczyński, postąpił na biskupstwo Gnieźnieńskie 1464.
38. Jan VI. Lutecus, *h. Doliwa*, um. 1471.
39. Jan VII. Rzeszowski, *h. Półkozic*, um. 1431.
40. Fryderyk królew. i kard., *h. Pogonia*, † 1503.
41. Jan VIII. Konarski, *h Abdank*, um. 1525.
42. Piotr III. Tomicki, *h. Łodzia*, um. 1535.
43. Jan IX. Latalski, *h. Prawdzic*, postąpił na biskupstwo Gnieźnieńskie 1587.
44. Jan X. Chojeński, *h. Abdank*, um. 1538.
45. Piotr IV. Gamrat, *h. Salima*, um. 1545.
46. Samuel Maciejowski, *h. Ciołek*, um. 1550.
47. Jędrzej Zebrzydowski, *h. Radwan*, um. 1560.
48. Filip Padniewski, *h Nowina*, um. 1572.
49. Franciszek Krasiński, *h. Ślepowron*, † 1577.
50. Piotr V. Myszkowski, *h. Jastrzębiec*, † 1541.
51. Jerzy Radziwił kardynał, *h. Trąby*, † 1600.
52. Bernard Maciejowski, *h. Ciołek*, kardynał.
53. Piotr VI. Tylicki, *h. Lubicz*, um. 1616.
54. Marcin Szyszkowski, *h. Ostoja*, um. 1610.
55. Jędrzej II Lipski, *h. Grabie*, um 1631
56. Jan Albrycht król kard., *h. Snopek*, † 1634
57. Jakób II. Zadzik, *h. Korab*, um. 1642.
58. Piotr VII. Gębicki, *h. Nałęcz*, 1657.
59 Jędrzej III. Trzebicki, *h. Łabędź*, um. 1679.
60. Jan XII. Małachowski, *h. Nałęcz*, um. 1699.
61. Stanisław II. Dąbski, *h. Godziemba*, † 1700.
62. Wojciech albo Albrycht Denhoff, um. 1700.
63. Kazimierz Łubieński, *h. Pomian*, um. 1720.
64 Felicyan Konstantyn Szaniawski, *h. Junosza*.
65. Jan XIII. Lipski, kard. *h. Grabie*, † 1747.
66. Andrzej Stan. Załuski, *h. Junosza*, † 1757.
67. Kajetan Sołtyk do roku 1782.
68. Felix Turski, *h. Rogala*, um. 1801.
69. Jędrzej V. Gawroński, *h. Rawicz*, † 1813.
70. Jan Paweł III. Woronicz poszedł na Prymasa 1817.
71. Karól Skórkowski, Saryjusz, um. 1855.

Kujawscy Biskupi.

(Biskupstwo to fundowane w r. 966. podług *Niesieckiego*, w r. 1030. podług innych autorów. Krom 8 prałatów t. j. proboszcza, archidyakona, scholastyka, kantora, kustosza, archidyakona Pomorskiego, kanclerza, liczy kanoników 18.)

1. Jasnach albo Lucidus, *h. Alabanda*, biskup Kruświcki, um. 993.
2. Maurycy, biskup Kruświcki um. 1014.
3. Marcellus biskup Kruświcki, *h. Włoszek*, umarł 1035.
4. Wenancyusz, biskup Kruświcki, Mora, † 1055.
5. Jśdrzej, biskud Kruświcki, um 1081.
6. Jan Baptista, biskup Kruświcki, *h. Sternberg*. umarł 1097.
7. Paulinus, biskup Kruświcki, *h. Ciołek*, † 1111.
8. Baldwin, biskup Kruświcki, *h. Ramult*, † 1128.
9. Swidger, biskup Kruświcki, *h. Grzymała*,
10. Onoldus, pierwszy biskup Włocławski, *h. Oliwa*,
11. umarł 1160.
    Rudgerus, *h. Winiawa*, um. 1178.
12. Wernerus, *h. Winiawa*, um. 1178.
13. Wunelfus, um. 1190. *(Naruszewicz w historyi Polskiej* kładzie Stefana biskupem kujawskim w r 1187.
14 Stefan, um. 1197.
15. Ogerius, um. 1203.
16. Bartha, *h. Oksza*, um. 1215.
17. Michał, *h. Godziemba*, 1256.
18. Wolimir, *h. Pobóg*, um, 1271.
19. Wojciech, *h. Wieniawa*, um. 1283.
20. Wisław, *h. Zabawa*, um. 1300.
21. Gerward, *h. Leszczyc*, um. 1323.
22. Maciej Golanczewski, *h. Topor*, um. 1368.
23. Zbylut, *h. Topor*, um. 1383.
24. Trojan, *h. Leszczyc*, ustąpił 1384.
25. Jan II, Kropidło, książe Opolski, postąpił na Gnieźnieńskie, ale się nie utrzymał 1380.
26. Henryk książe Legnicki, um. 1398.
27. Mikołaj Kurowski, *h. Sreniawa*, postąpił na Gnieźnieńskie 1402.
28. Jan Kropidło książe Opolski powtóre, † 1421.
29. Jan III. Pella de Niewiesz, *h. Wieniawa*, umarł 1427.

30. Jan IV. Szafraniec, *h. Starykoń*, um. 1433.
31. Władysław Oporowski, *h. Sulima*, postąpił na Gnieźnieńskie 1449.
32. Mikołaj II. Lasocki *h. Dołęga*, um. 1450.
33. Jan V. Gruszczyński, *h. Poraj*, postąpił na Krakowskie 1463.
34. Jan VI. Lutecus z Brzezia, *h. Doliwa*, postąpił na Krakowskie 1464.
35. Jakób Sieniński, *h. Dębno*, postąpił na Gnieźnieńskie 1473.
36. Zbigniew Oleśnicki, *h. Dębno*, postąpił na Gnieźnieńskie 1480.
37. Jędrzej II. Oporowski, *h. Sulima*, um. 1483.
38. Piotr z Bnina Moszyński, *h. Łodzia*, † 1542.
39. Kresław z Kurozwęk, *h. Poraj*, um. 1503.
40. Wincenty Przerzębski, *h. Nowina*, um. 1513.
41. Maciej II. Drzewiecki, *h. Ciołek*, postąpił na Gnieźnieńskie 1231.
42. Jan VII Karnkowski, *h. Junosza*, um. 1538.
43. Łukasz z Górki, *h. Łodzia*, um. 1542.
44. Mikołaj III. Dzienkowski, *h. Jastrzębiec*, postąpił na Gnieźnieńskie 1546.
45. Jędrzej III. Zebrzydowski, *h. Radwan*, postąpił na Krakowskie 1551.
46. Jan VIII. Drohojowski, *h. Korczak*, † 1557.
47. Jakób II. Uchański, *h. Radwan*, postąpił na Gnieźnieńskie, 1565.
48. Mikołaj IV., *h. Półkozic*.
49. Stanisław Karnkowski, *h. Junosza*, postąpił na Gnieźnieńskie 1581.
50. Hieronim Rozrażewski, *h. Doliwa*, um. 1600.
51. Jan IX. Tarnowski, *h. Rolicz*, postąpił na Gnieźnieńskie 1603.
52. Piotr II. Tylicki, *h. Lubicz*, postąpił na Krakowskie 1608.
53. Wojciech II. Baranowski, *h. Jastrzębiec*, postąpił na Gnieźnieńskie 1608.
54. Maciej Pstrokoński, *h. Poraj*, um. 1609.
55. Wawrzyniec Gębicki, *h. Nałęcz*, postąpił na Gnieźnieńskie 1615.
56. Paweł Wołucki, *h. Rawicz*, um 1622.
57. Jędrzej IV. Lipski *h. Grabie*, postąpił na Krakowskie 1631.
58. Maciej IV. Łubieński, *h. Pomian*, postąpił na Gnieźnieńskie 1642
59. Mikołaj V. Wojciech Gniewosz, *h. Rawicz*, umarł. 1654.
60. Floryan ks. Czartoryski, *h. Pogonia*, postąpił na Gnieźnieńskie 1642.
61. Jan X. Gębicki, *h. Nałęcz*, um. 1675.
62. Stanisław II. Sarnowski, *h. Jastrzębiec*, umarł 1680.
63. Bonawentura Madaliński, *h. Larissa*, † 1691.
64. Stanisław III. Dąbski, *h. Godziemba*, postąpił na Krakowskie 1699.
65. Stanisław IV. Szembek, *h. wł.*, postąpił na Gnieźnieńskie 1706.
66. Felicyan Konstantyn Szaniawski, *h. Junosza*, postąpił na metropolią Gnieźnieńską 1738.
67. Krysztof Szembek, *h. wł.*, postąpił na metropolią Gnieźnieńską 1738.
68. Stanisław Grabowski, um. 1741.
69. Walentyn Czapski, *h. Leliwa*, um. 1751.
70. Antoni Dembowski, *h. Jelita*, um. 1762.
71. Antoni Ostrowski, *h. Grzymała*, postąpił na metropolią Gnieźnieńską 1776.
72. Józef Rybiński, *h. Wydra*, 1793.
73. Franciszek II. Malczewski Skarbek, *h. Abdank*, został prymasem 1818.
74. Jędrzej Wołłowicz, *h. Bogorya*, um. 1822.
75. Józef II. Szczepan Kozmian, *h. Nałęcz*, † 1331.
76. Walenty II. *Bończa* Tomaszewski, † 1850.
77. Mikołaj IV. Błocki, *h. Leliwa*, 1850.
78. Michał II. Jan Maszewski *Rogala* od 1856.

Poznańscy Biskupi.

(Erekcyę téj katedry w r. 966 Mieczysławowi I. przypisują. Prałatów liczy 10 t. j. proboszcza, dziekana, archidyakona Poznańskiego, kantora, kustosza, scholastyka, archidyakona Sremskiego, archidyakona Pszczewskiego, archidyakona warszawskiego i kanclerza. Kawaler Maltański i commandor Poznański ma pierwsze między niemi miejsce i stallum po prałatach.)

1. Jordanes, *h. Roża*, od r. 958, um. 983.
1b. Unger, † 1012.
2. Tymoteusz, Rzymianin, *h. Kolumna*, † 1021.
3. Paulino, *h. Krucyni*, um. 1035.
4. Benedykt I., † 1048.
5. Marcelloes, *h. Ciołek*, um. 1065.
6. Teodor, *h. Trzy kawki*, um. 1088.
7. Dyonizy, *h. Trzy księżyce*, um. 1106.
8. Wawrzyniec I. Polak, um. 1127.
9. Marcin, *h. Doliwa*, um. 1147
10. Bogufał, *h. Poraj*, um. 1150.
11. Piano Włoch, *h. wł.*, um. 1151.
12. Stefan Dobrogost, *h. Rolicz*, um. 1156.
13. Radwan, *h. Sreniawa*, um. 1162.
14. Bernard, *h. Syrokomla*, um. 1175.
15. Swiętosław, *h. Jastrzębiec*, um. 1176.
16. Gerward, *h. Brog*, um. 1177.
17. Arnold, *h. Dołęga*, um. 1186.
18. Mrokota, *h. Korab*, um. 1196.
19. Filip, *h. Wieniawa*, um. 1209.
20. Paweł, *h. Grzymała*, um, 1242.
21. Bogufał, *h. Poraj*, um. 1253.
22. Piotr, *h. Prawdzic*, um. 1254.
23. Bogusław, *h. Roża*, um. 1264.
24. Phalanta, *h. Prus*, um. 1264.
25. Mikołaj, *h. Lis*, um. 1273.
26. Jan Wyskowiec, *h. Łodzia*, um. 1286.
27. Jan Gerbis, *h. Nałęcz*, um. 1298.

28. Jędrzej, *h. Zaręba*, um. 1311.
29. Damarat, *h. Grzymała*, um. 1320, (podług *Naruszewicza* tenże Damarat żył jeszcze w r. 1322).
30. Jan, *h. Doliwa*, um. 1374.
31. Jan IV. z Kępy, *h. Łodzia*, um. 1346.
32. Wojciech Pałuka, *h. Topor*, um. 1355.
33. Jan V., *h. Doliwa*, um. 1374.
34. Mikołaj II., *h. Łodzia*, z Kurnika, um. 1382.
35. Mikołaj II., *h. Nałęcz*, ale do possessyi nie przyszedł.
36. Jan VI. książe Opolski, postąpił na Kujawskie 1384.
37. Dobrogost Nowodworski, *h. Nałęcz*, postąpił na Gnieźnieńskie 1394.
38. Mikołaj Kurowski, *h. Sreniawa*, postąpił na Kujawskie 1398.
39. Wojciech II., *h. Jastrzębiec*, postąpił na Krakowskie 1412.
40. Piotr II. Wisz, *h. Brog*, um. 1414.
41. Jędrzej II. Laskary Gosławicki, *h. Godziemba*, um. 1426.
42. Mirosław z Brudzewa, *h. Nałęcz*, um. 1427.
43. Stanisław I., *h. Ciołek*, um. 1438.
44. Jędrzej III. z Bnina Opaliński, *h. Łodzia*, um. 1427.
45. Uryel Górka, *h. Łodzia*, um. 1497.
46. Jan VII Lubrański, *h. Godziemba*, † 1520.
47. Piotr III. Tomicki, *h. Łodzia*, postąpił na Krakowskie 1523.
48. Jan VIII. Latalski, *h. Prawdzic*, postąpił na Krakowskie 1535.
49. Jan IX., książe Litewski, z Wileńskiego wstąpił, umarł 1538
50. Stanisław II. Oleśnicki, *h. Dębno*, um. 1539.
51. Sebastyan Branicki, *h. Korczak*, um. 1534.
52. Paweł II. Dunin, Wolski, *h. Łabędź*, † 1546.
53. Benedykt II. Izdbiński, *h. Poraj*, um. 1553.
54. Jędrzej IV. Czarnkowski, *h. Nałęcz*, † 1562.
55. Adam Konarski, *h. Abdank*, um. 1577.
56. Łukasz Kościelecki, *h. Ogończyk*, um. 1597.
57. Jan X. Tarnowski, *h. Rolicz*, postąpił na Kujawskie 1600.
58. Wawrzyniec II. Goslicki, *h. Grzymała*, † 1607.
59. Jędrzej V. Opaliński, *h. Łodzia*, um. 1623.
60. Jan XI. Wężyk, *h. Wąż*, postąpił na Gnieźnieńskie 1626.
61. Maciej Łubieński, *h. Pomian*, postąpił na Kujawskie 1631.
62. Adam Nowodworski, *h. Nałęcz*, um. 1634.
63. Henryk Firlej, *h. Lewart*, um. 1636.
64. Jędrzej Szoldrski, *h. Łodzia*, um. 1630.
65. Floryan książe Czartoryski, *h. Pogonia*, postąpił na Kujawskie 1654.
66. Wojciech III. Tholibowski, *h. Nałęcz*, † 1665.
67. Stefan II. Wierzbowski, *h. Jastrzębiec*, um. 1687.
68. Stanisław III. Witwicki, *h. Sas*, um. 1697.
69. Mikołaj V. Święcicki, *h. Jastrzębiec*, † 1704.
70. Bartłomiej Tarło, *h. Topór*, um. 1716.
71. Krysztof Szembek, *h. wł.*, postąpił na Kujawskie 1721.
72. Piotr IV. Tarło, *h. Topor*, um. 1722.
73. Jan XII. Tarło, *h. Topor*, um. 1732.
74. Stanisław IV. Hosius, *h. wł.*, um. 1738.
75. Teodor ks. Czartoryski, um. 1767.
76. Andrzej Młodziejowski, *h. Korab*, um. 1779.
77. Antoni Onufry Okęcki, *h. Radwan*, † 1793.
78. Antoni II. Ignacy Raczyński, *h. Nałęcz*, postąpił na arcybisk. gnieźnieńskie 1805.
79. Tymoteusz Górzeński, *h. Nałęcz*, postąpił na arcybisk. gnieźnieńsko-poznańskie 1805.
80. Teofil Wolicki, arcybiskup um. 1829.
81. Marcin II. Dunin Sulgostowski, arcybiskup, um. 1842.
82. Leon Przyłuski, arcybiskup, um. 1864.
83. Mieczysław Halka hr. Ledóchowski dzisiejszy od r. 1866.

Biskupi Wileńscy.

(Katedra Wileńska fundowaną była r. 1387 przez Władysława Jagiellę. Krom prałatów, proboszcza, dziekana, archidyakona, kustosza, scholastyka, kantora i archidyakona Białéj Rusi, innych kanoników jest 14, Dekanatów 26.)

1. Jędrzej Wasilo, *h. Jastrzębiec*, um. 1399.
2. Jakób, *h. Żnin*, um. 1407.
3. Mikołaj z Boriowa, *h. Gerald*, um. 1414.
4. Piotr *h. S.* um. 1453.
5. Maciej, *h. Żnin*, um. 1453.
6. Mikołaj II. Dzierzkowicz, *h. Wieniawa*, umarł 1468.
7. Jan I. Losowicz, *h. Rozmiar*, um. 1480.
8. Jędrzej II., *h. Szeliga*, um. 1490.
9. Wojciech Tabor, *h. Półkozic*, um. 1507.
10. Wojciech II. Radziwiłł, *h. Trąby*, um. 1519.
11. Jan II. z książąt Litewskich, postąpił na Poznańskie 1535.
12. Paweł Algimunt książe Holszański, *h. Centaurus*, um. 1555.
13. Waleryan Protaszewicz, *h. Drzewica*, † 1579.
14. Jerzy Radziwiłł, *h. Trąby*, postąpił na Krakowskie 1591.
15. Bernard Maciejowski, *h. Ciołek*, nieprzyjęty od Litwy; wakowała stolica do r. 1600.
16. Benedykt Wojna, *h. Trąby*, um. 1616.
17. Eustachy Wołowicz, *h. Bogorya*, um. 1630.
18. Abraham Wojna, *h. Trąby*, um. 1649.
19. Jerzy II. Tyszkiewicz, *h. Leliwa*, um. 1656.
20. Jan III. Dowgayło Zawisza, *h. Płomieńczyk*, umarł 1661.
21. Jerzy III. Białozór, *h. Wieniawa*, um. 1667.
22. Alexander Sapieha, *h. Lis*, um. 1671.
23. Mikołaj III. Pac, *h. Gozdawa*, um. 1684.
24. Alexander II, Kotowicz, *h. Korczak*, † 1686.

25. Konstantyn Brzostowski, *h. Strzemie*, † 1722.
26. Maciej II. Ancuta, *h. wł.*, umarł nim mu expedycya przyszła.
27. Karól Piotr Pancerzyński, *h. Trzaska*, † 1729.
28. Michał Jan Zienkowicz, *h. Siostrzeniec*, † 1761.
29. Ignacy książe Massalski, stracił życie 1795.
30. Jan IV. Nep. Kossakowski, *h. Korwin*, † 1808.
31. Hieronim I. Strojnowski, *h. Strzemię*, † 1815.
32. Stanisław I. Bohusz Siestrzencewicz † 1826.
33. Jędrzej Benedykt Kłągiewicz, um. 1842.
34. Wacław Żyliński metropol. mochilewski 1858.
35. Adam Stanisław Krasiński, *h. Korwin*, od 1858.

Płoccy Biskupi.

(Erekcyą biskupstwa Płockiego przypisuje *Niesiecki* Mieczysławowi książęciu w roku 966, inni znów Kazimierzowi I po roku 1042. Trzy archidyakonaty w sobie zamyka: Płocki, Pułtuski i Dobrzyński.)

1. Angolottus, od r. 966, um. 982.
2. Marcyalisz, um. 1005.
3. Marcin, um. 1024.
4. Albinus Włoch, um. 1041.
5. Paschalis Włoch, umarł 1069.
6. Marek Włoch, um. 1078.
7. Stefan Polak, um. 1099.
8. Filip, h. *Doliwa*, um. 1107.
9. Szymon, h. *Gozdawa*, um. 1129.
10. Alexander, *h. Dołęga*, um. 1156.
11. Werner, *h. Poraj*, zabity 1172.
12. Lupus, *h. Godziemba*, um. 1179, (podług *Naruszewicza hist. pol.* vol. IV. f. 102, ten się jeszcze znajdował w r. 1180 na sejmie w Łęczycy.)
13. Vitus, *h. Janina*, um. 1206.
14. Gosław albo Gedeon, *h. Gryff*, um. 1223.
15. Jan, *h. Gozdawa*, um. 1227.
16. Gunter, *h. Prus*, um. 1232.
17. Piotr, *h. Półkoziec*, um. 1238.
18. Jędrzej, *h. Gryff*, um. 1249.
19. Piotr II. Brevis, um. 1254.
20. Jędrzej II. *h. Ciołek*, um. 1260.
21. Piotr III. Niedych, *h. Wąż*, um. 1263.
22. Tomasz, *h. Prus*, 1270—1282.
23. Gosław albo Gedeon, *h. Gryff*, um, 1296.
24. Jan II. *h. Prawdzic*, um. 1310.
25. Jan III., *h. Nałęcz*, um. 1318.
26. Floryan Laskary, *h. Ogończyk*, um. 1334.
27. Klemens Pierzchała, *h. Roch*, um. 1358.
28. Bernard, *h. Nowina*, ale się nieutrzymał.
29. Janisław Wroński, *h. Strzegonia*, um. 1367.
30. Mikołaj z Gulczewa, *h. Prawdzic*, um. 1369.
31. Stanisław z Gulczewa, *h. Prawdzic*, † 1371.
32. Dobiesław Sowka z Gulczewa, *h Prawdzic*, 1374.
33. Scibor z Radzimina, *h. Ostoja*, um. 1390.
34. Henryk ks. Mazowiecki, um. 1391.
35. Memphiolus Włoch, *h. Abdank*, 1396.
36. Jakób z Kurdwanowa, *h. Syrokomla*, † 1425.
37. Stanisław II. Pawłowski, h. *Pierzchała*, †.
38. Paweł Gizicki, h. *Gozdawa*, um. 1463.
39. Scibor II., h *Prus*, um. 1471.
40. Kazimierz ks. Mazowiecki, um. 1480.
41. Piotr IV. z Kotkowa, um. 1497.
42. Jan IV. Lubrański, h *Godziemba*, postąpił na Poznańskie 1498.
43. Wincenty Przerębski, h. *Nowina*, postąpił na Kujawskie 1503.
44. Erazm, h. *Ciołek*, um. 1522.
45. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1527.
46. Jędrzej III. Krzycki, h. *Kotwicz*, postąpił na Gnieźnieńskie 1535.
47. Jan V. Chojeński, h. *Abdank*, postąpił na Krakowskie 1538.
48. Piotr V. Gamrat, h. *Sulima*, postąpił na Krakowskie 1538.
49. Jakób II. Buczacki, h. *Abdank*, um. 1543.
50. Samuel Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Krakowskie 1546.
51. Jan VI. Biliński, h. *Junosza*, um. 1546.
52. Jędrzej IV. Noskowski, h. *Łada*, um. 1567.
53. Piotr V. Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Krakowskie 1577.
54. Piotr VI. Dunin Wolski, h. *Łabędź*, † 1590.
55. Wojciech Baranowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Krakowskie 1606.
56. Marcin II. Szyszkowski, h. *Ostoja*, postąpił na Krakowskie 1617.
57. Henryk II. Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Gnieźnieńskie 1618.
58. Hieronim Cielecki, h. *Zaręba*, um. 1627.
59. Stanisław III. Łubieński, h. *Pomian*, † 1640.
60. Karól Ferdynand królewicz, oraz i Wrocławski biskup, um. 1655.
61. Jan VII. Gębicki, h. *Nałęcz*, postąpił na Kujawskie 1674.
62. Bonawentura Madaliński, h. *Larysa*, postąpił na Kujawskie 1680.
63. Stanisław IV. Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na Kujawskie 1191.
64. Jędrzej Załuski, h. *Junosza*, wziął Warm. 1698.
65. Ludwik Załuski, h. *Junosza*, um. 1722.
66. Jędrzej Stan. Załuski, h. *Junosza*, um. 1736.
67. Antoni Dembowski, h. *Jelita*, postąpił na Kujawskie 1751.
68. Józef Szembek, h. *wł.*, um. 1758.
69. Hieronim Szeptycki, h. *Łapa*, um. 1772.
70. Michał Jerzy ks Poniatowski, h *Ciołek*, postąpił na metropolią Gnieźnieńską 1783.
71. Krysztof Szembek, h *wł.*, um. 1797.
72. Onufry Kajetan Szembek, um. 1808.
73. Tomasz II. Ostaszewski, h. *Ostoja*, um. 1817.
74. Adam Michał II. Prażmowski, um. 1836.
75. Franciszek à Paulo, h *Półkozic*, Pawłowski, umarł 1852.

Warmińscy Biskupi.

(Katedra ta fundowana była w XIII. wieku pod tytułem Najśw. Matki i Ś. Jędrzeja, której z tytułem książęcia Warmińskiego, każdy biskup et *cum Jure gladii* prezyduje. Do żadnego arcybiskupstwa jurysdykcyi nie należy, ale saméj Stolicy Apostolskiéj podlega.)

1. Anzelm, umarł r. 1261.
2. Henryk, umarł 1300.
3. Eberhard, *h. Trzy Bramy*, z trzema basztami, umarł 1326.
4. Jordan, *h. Księga otwarta*, um. 1328.
5. Henryk II Wagenax, um. 1334.
6. Herman de Libenstein, um. 1350.
7. Jan Mimesis, umarł 1355.
8. Jan II Streiffrock, um. 1372.
9. Henryk III. Sorbohm, um. 1401.
10. Henryk IV Heilsber de Vogelsand, um. 1415.
11. Jan III Abezier, um. 1424.
12. Franciszek Kuchschmaltz, um. 1457.
13. Aeneas Sylvius, potem Pius II. Papież, ale nie przypuszczony.
14. Paweł Legendorf Prusak, *h. wł.*, † 1471.
15. Mikołaj a Tungen, um. 1484.
16. Łukasz Weiselrodt, um. 1512.
17. Fabian Luzyański, *h. własnego*, um. 1523.
18. Maurycy Ferber, um. 1537.
19. Jan IV. Dantiscus, um. 1548.
20. Tidemannus, um. 1550.
21. Stanisł. Hosius kard. *h. własnego*, um. 1579.
22. Marcin Kromer, *h. własnego*, um. 1589.
23. Jędrzej Batory kard., *h. Zęby*, zabity 1598.
24. Piotr Tylicki, *h. Lubicz*, postąpił na Kujawskie 1608.
25. Simon Rudnicki, *h. Liz*, um. 1621.
26. Jan V. Albrecht królewicz kardynał, postąpił na krakowskie 1633.
27. Mikołaj II. Szynkowski, *h. Ostoja*, um. 1643.
28. Jan VI Karol Konopacki, *h. Mur*, umarł nim mu expedycya przyszła.
29. Wacław Leszczyński, *h. Wieniawa*, postąpił na Gnieźnieńskie 1659.
30. Jan VII Stefan Wydżga, *h. Jastrzębiec*, postąpił na Gnieźnieńskie 1687.
31. Michał Radziejowski, *h. Junosza*, postąpił na Gnieźnieńskie 1687.
32. Jan VIII. Zbąski, *h. Nałęcz*, um. 1696.
33. Jędrzej II. Chryzostom Załuski, *h. Junosza*, umarł 1711.
34. Teodor Potocki, *h. Piława*, postąpił na Gnieźnieńskie 1723.
35. Krzysztof Szembek, *h. własnego*, um. 1740.
36. Stan. Adam Grabowski, *h. Zagłoba*, um. 1765.
37. Ignacy Krasicki, h. *Rogala*, przeniesiony na arcyb. gnieźnieńskie 1795.
38. Józef Wilhelm ks. Hohenzollern Hechingen, umarł 1836.
39. Jędrzej Stanisław Chateński (v. Hatten), umarł 1841.
40. Józef Ambroży Gerit od 1842.

Łuccy Biskupi.

(Katedra ta fundowana od Kazimierza Wielkiego w r. 1364, zawierała: dwa infułackie probostwa Ołyckie i Kodeńskie, dwóch oficyałów Łucki i Brzeski, trzynaście dekanatów. Krom prałatów t. j. proboszczów Łuckiego i Brzeskiego, dziekana, archidyakonów Łuckiego i Brzeskiego, kantora, kustosza, scholastyka, kanclerza, liczy kanoników sześciu, wszyscy *de stemmate nati*, czego przed instalacyą swoją dowodzić powinni.)

1. Izydor, biskup Włodzimirski 1375, um. 1380 (kto był z domu niewiadomo).
2. Rugian, biskup Włodzimirski, um. około r. 1400.
3. Grzegorz, biskup Włodzimirski, w r. 1424.
4. Jędrzej z Spławki, t. j. Spławski, *h. Lubicz*, biskupią katedrę z Włodzimierza przeniósł do Łucka 1436.
5. Wacław, *h. Korczak*, um. 1462.
6. Jan Larowicz, *h. Rozmiar*, przeniesiony na Wieleńskie w r. 1468.
7. Marcin Krzeszowski czyli Krzeszowicki, *h. Gryff*, potwierdzony 1468.
8. Stanisław Stawski, *h. Korczak*, † około 1468.
9. Jan II. Pudełko nazwany, 1499.
10. Albrycht Radziwiłł, Jałmużnik nazwany, *h. Trąby*, postąpił na Wieleńskie 1507.
11. Paweł Algimunt książe Olszański, postąpił na Wieleńskie 1507.
12. Jerzy Falczewski, *h. Trąby*, um. 1544.
13. Waleryan Protaszewicz, *h. Drzewica*, postąpił na Wileńskie 1555.
14. Jan III. Andruszewicz z sławnéj kiedyś w Litwie familii.
15. Wiktoryn Wierzbicki, *h. Radwan*, um. 1588.
16. Bernard Maciejowski, *h. Ciołek*, postąpił na Krakowskie 1600.
17. Stanisław II. Gomoliński, *h. Jelita*, † 1604.
18. Marcin II. Szyszkowski, h. *Ostoja*, postąpił na Płockie 1607.
19. Paweł II. Wołowicz, h *Bogorya*, rok tylko siedział.
20. Paweł III. Wołucki, h. *Rawicz*, postąpił na Kujawskie 1616.
21. Henryk Firlej, h. *Lewart*, podkanclerzy kor. postąpił na Kujawskie 1616.
22. Jerzy II. Lipski, h. *Lewart*, podkanclerzy kor. postąpił na Kujawskie 1622.

23. Stanisław III. Łubieński, h. *Pomian*, podkanclerzy kor. postąpił na Płockie 1627.
24. Achacy Grochowski, h. *Junosza*, um. 1632.
25. Bogusław Radoszewski, h. *Oksza*, um. 1638.
26. Jędrzej III. Gębicki, h. *Nałęcz*, um. 1654.
27. Jan IV. Zamojski, h. *Jelita*, um. 1655.
28. Jan V. Wydżga, h. *Jastrzębiec*, podkanclerzy kor. postąpił na Warmińskie 1659.
29. Mikołaj Prażmowski, h. *Belina*, kanclerz kor. postąpił na Gnieźnieńskie 1666.
30. Tomasz Leżeński, h. *Nałęcz*, um. 1675.
31. Stanisław IV. Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na Płockie 1680.
32. Stanisław Witwicki, h. *Sas*, postąpił na Poznańskie 1688.
33. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1691.
34. Franciszek Prażmowski, h. *Belina*, † 1701.
35. Alexander Wychowski, h. *Abdank*, † 1714.
36. Joachim Przebendowski, h. *wł.*, um. 1721.
37. Stefan Rupniewski, h. *Sreniawa*, um. 1731.
38. Jędrzej St. Załuski, h. *Junosza*, wziął Chełmińskie 1739.
39. Franciszek Kobielski, h. *Poraj*, um. 1754.
40. Antoni Wołłowicz, h. *Bogorya*, um. 1769.
41. Felix Turski, h. *Rogala*, postąpił na Krakowskie 1788.
42. Adam Naruszewicz, um. 1797. (Odtąd biskupi Żytomirscy).
43. Kasper Kar. Cieciszowski, h. *Kolumna*.
44. Michał Piwnicki, um. 1845.
45. Kasper II. Borowski od 1848.

Przemyślscy Biskupi.

(I ta katedra, razem z Łucką, swoje początki wzięła w r. 1354, ale dopiero w r. 1375 pierwszy na nią poświęcony Eryk. — Ma ta dyecezya dekanatów dziewięć. Krom prałatów: sufragana, dziekana, archidyakona, proboszcza, kantora, kustosza, scholastyka, liczyła kanoników siedmiu.)

1. Eryk, *h. Mora*, um. 1390.
2. Maciej, *h. Janina*, 1413.
3. Jan z Lubinia, *h. Doliwa*, um. 1435.
4. Piotr Chrząstkowski, *h. Strzegonia*, um. 1435.
5. Mikołaj Błażejowicz, czy Błaszkowicz, h. *Odrowąż*, um. 1474.
6. Jędrzej Oporowski, h. *Sulima*, postąpił na Kujawskie 1480.
7. Piotr II. z Bnina Moszyński, h. *Łodzia*, postąpił na Kujawskie 1484.
8. Jan II. Kazimierski, h. *Biberstein*, um. 1487.
9. Jan III. Targowicki, h. *Tarnawa*, um 1490.
10. Mikołaj II. Grajewski Primus, h. *Łabędź*, umarł 1498.
11. Jędrzej II. Boryszewski, h. *Poraj*, oraz i arcybiskup Lwowski, postąpił na Gnieźnieńskie 1503.
12. Maciej II. Drzewicki, h. *Ciołek*, postąpił na Kujawskie 1513.
13. Piotr III. Tomicki, h. *Łodzia*, postąpił na Poznańskie 1521.
14. Rafał Leszczyński, h *Wieniawa*, postąpił na Płockie 1524.
15. Jędrzej III. Krzycki, h. *Kotwicz*, postąpił na Płockie 1527.
16. Jan IV. Karnkowski, h. *Junosza*, postąpił na Kujawskie 1531.
17. Jan V. Choiński, h. *Abdank*, postąpił na Płockie 1536.
18. Piotr IV. Gamrat, h. *Sulima*, postąpił na Płockie r. 1537.
19. Stanisław Tarło, h. *Topor*, um. 1546.
20. Jan VI. Dziaduski, h. *Jelita*, um. 1559.
21. Filip Padniewski, h. *Nowina*, postąpił na Krakowskie 1560.
22. Walentyn Herburt, h. *Pawęża*, był na Concilium Trydenckiem.
23. Łukasz Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na Poznańskie 1577.
24. Piotr V. Dunin Wolski, h. *Łabędź*, nim mu przyszła expedycya przeniósł się na Płockie.
25. Wojciech I. Sobiejański, h. *Dołęga*, um. 1581.
26. Szymon Ługowski, h. *Junosza*, um. 1583.
27. Jan VII. Bornkowski, h. *Junosza*, um. 1585.
28. Wojciech II. Baranowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Płockie 1591.
29. Wawrzyniec Goślicki, h. *Grzymała*, postąpił na Poznańskie 1601.
30. Maciej Pstrokoński, h. *Poraj*, podkanclerzy kor. postąpił na Kujawskie 1608.
31. Stanisław II. Siciński, h. *Rogala*, um. 1619.
32. Jan VIII. Wężyk, h. *Wąż*, post. na Pozn 1623.
33. Achacy Grochowski, h. *Junosza*, postąpił na Łuckie 1628.
34. Adam Nowodworski, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie 1632.
35. Henryk Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Poznańskie 1635.
36. Jędrzej Szołdrski, h. *Łodzia*, postąpił na Poznańskie 1637.
37. Piotr VI. Gębicki, h. *Nałęcz*, kanclerz kor. postąpił na Krakowskie 1642.
38. Alexander Trzebiński, h. *Jastrzębiec*, podkanclerzy kor um. 1644.
39. Paweł Piasecki, h. *Janina*, um. 1649.
40. Jan IX. Zamojski, h. *Jelita*, post. na Łuckie 1654.
41. Jędrzej V. Trzebicki, h. *Łabędź*, podkanclerzy kor. postąpił na Krakowskie 1658.
42. Stanisław II. Sarnowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Kujawskie 1676.
43. Jan V. Zbąski, h. *Nałęcz*, postąpił na Warmińskie 1687.
44. Jerzy Donhoff, *herbu tegoż nazwiska*, kanclerz kor. postąpił na Krakowskie 1700.

45. Jan VI. Bokusz, h. *Paprzyca*, podkanclerzy kor. wziął niższe Chełmińskie 1718.
46. Krzysztof Szembek, herbu tegoż nazwiska, postąpił na Warmińskie 1724.
47. Alexander II. Fredro, h. *Bończa*, um. 1734.
48. Walenty Czapski, h. *Leliwa*, postąpił na Kujawskie 1741.
49. Wacław Sierakowski, h. *Ogończyk*, postąpił na metropolią Lwowską 1759.
50. Michał Wodzicki, h. *Leliwa*, podkanclerzy koronny, um. 1763.
51. Walenty Wężyk, um. 1765.
52. Andrzej Młodziejewski, h. *Korab*, postąpił na Poznańskie 1764.
53. Józef Kiński, h. *Jastrzębiec*, um. 1783.
54. Antoni Betański, um. 1785.
55. Antoni Gołaszewski. um. 1824.
56. Jan XIV. Potoczky, siedmiogrodzianin, † 1832.
57. Michał II. Tomasz Korczyński, um. 1839.
58. Franciszek II. Ksawery Wierzchlejski, wstąpił na arcybisk. Lwowswskie 1849.
59. Franciszek II. Ksawery Wierzchlejski wstąpił na arcybiskupstwo lwowskie 1849.
60. Jasiński Adam um. 1862.
61. Manastyrski Antoni Józef, um. 1869.

Żmudzcy Biskupi.

(Katedrę tę fundował Władysław Jagiełło, król Polski, na dziękczynienie Bogu po zwycięztwie nad Krzyżakami pod Grunwaldem w r. 1416.)

1. Maciej, h. *Znin*, od roku 1417, postąpił na Wileńskie 1421.
2. Mikołaj Polak.
3. Marcin z Łuknik tylko pół roku siedział.
4. Jakób Raudonas.
5. Bartłomiej.
6. Jerzy, rodem z Wilna, um. 1464.
7. Maciej II. z Topoli, h. *Powała*, um. 1471.
8. Bartłomiej II.
9. Marcin II. 1499.
10. Marcin III. 1505.
11. Mikołaj II. Radziwił, h. *Trąby*.
12. Mikołaj III. Wizgailo.
13. Jerzy II. Palat.
14. Wacław Wierzbicki, h. *Radwan*, um. 1555.
15. Jan Domaniewski, h. *Lubicz*.
16. Stanisław Narkustis.
17. Wiktoryn Wierzbicki, h. *Radwan*, postąpił na Łuckie około r. 1566.
18. Jerzy III. Pętkiewicz, h. *Pomian*, † 1574.
19. Melchior Gedroic, h. *Poraj*, um. 1608.
20. Mikołaj IV. Pac, h. *Gozdawa*, um. 1619.
21. Stanisław II. Kiszka, h. *Dąbrowa*, † 1626.
22. Abracham Wojna, h. *Trąby*, postąpił na Wileńskie 1631.
23. Melchior Geiz Eliaszewicz, h. *wł.*, um. 1632.
24. Jerzy IV. Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, postąpił na Wileńskie 1650.
25. Piotr Parczewski, h. *Nałęcz*, um. 1659.
26. Alexander Sapieha, h. *Lis*, postąpił na Wileńskie 1667.
27. Kazimierz Pac, h. *Gozdawa*, um. 1692.
28. Jan II. Kirszejsztan Krzyszpin, h. *wł.*, † 1710.
29. Mikołaj V. Zgirski, h. *Dąbrowa*, um. 1714.
30. Paweł Sapieha, h. *Lis*, um. 1715.
31. Alexander II. Horain, h. *Sreniawa*, † 1735.
32. Józafat Karp, h. *trzy gwiazdy*, um. † 1739.
33. Antoni Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1761.
34. Jan III. Łopaciński, h. *Lubicz*, um. 1778.
35. Stefan Giedroic, h. *Poraj*, um. 1801.
36. Józef Arnolf Giedroic, um. 1838.
37. Maciej Wołonczewski od 1849.

Chełmińscy Biskupi.

(Fundacyą katedry téj naznaczają na rok 1223. Zasiada w kapitule prałatów czterech i kanoników siedmiu.)

1. Chrystyan zakonu Cystercyeńskiego od r. 1222.
2. Jan, zakonu kaznodziejskiego, zabity od prusaków.
3. Heindenryk czyli Henryk, zakonu kaznodziejskiego, żył jeszcze w r. 1269.
4. Fryderyk ab Husen, krzyżak, um. 1291.
5. Verner de Orsele, krzyżak, um. 1291.
6. Henryk II., um. 1301 albo 1311.
7. Herman z Pryzny, um. 1311.
8. Mikołaj Afri, h. *Powała*, um. 1325.
9. Otto, um. 1349.
10. Jakób Bischoff albo Colmsche, um. 1359.
11. Jan II. Schedeland, inni go Szotlant piszą, h *Bończa*, zakonu kaznodz. um. 1343.
12. Vigbald, ustąpił z biskupstwa r. 1370.
13. Reinhardus comes de Zeicz, um 1390.
14. Mikołaj II. a Buk, nazwany Schipenpiel, krzyżak, przeniesiony na Kamińskie r. 1398.
15. Jan III. Kropidło, książe Opolski, przeniósł się na Kamińskie.
16. Arnold, um. 1416.
17. Jan IV., zakonu kaznodz., 1432.
18. Rainaudus, um. 1432.
19. Jan V. Marcaenaro, um. 1462.
20. Wincenty Gosławski, h. *Nałęcz*, Kiełbasa nazwany, um. 1480.
21. Stefan de Neidenburg, um. 1495.
22. Mikołaj III. Chrapicki, h, *Rolin*, um. 1514.
23. Jan VI. Konopacki, h. *Mur*, um. 1530.
24. Jan VII. de Curiis Flaschbinder, Gdańszczanin, postąpił na Warmińskie 1537.

25. Tidemanus Gissa, h. *wł*, postąpił na Warmińskie 1537.
26. Stanisław Hosius, h. *wł*, postąpił na Warmińskie 1551.
27. Jan VIII. Lubodziejski, h. *Nałęcz*, um. 1562.
28. Stanisław II. Zelisławski, h. *Dąb*, 1571.
29. Piotr Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1595.
30. Piotr II. Tylicki, h. *Lubicz*, podkanclerzy kor., postąpił na Warmińskie 1600.
31. Mikołaj IV. Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1600.
32. Wawrzyniec Gębicki, h. *Nałęcz*, podkanclerzy kor., postąpił na Kujawskie 1610.
33. Maciej Konopacki, h. *Mur*, um. 1613.
34. Jan Kuczborski, h. *Ogończyk*, um. 1624.
35. Jakób II. Zadzik, h *Korab*, podkanclerzy kor. postąpił na Krakowskie 1635.
36. Jan X. Lipski, h. *Łada*, postąpił na Gnieźnieńskie 1639.
37. Kasper Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1646.
38. Jędrzej Leszczyński, h. *Wieniawa*, podkanclerzy kor., postąpił na Gnieźnieńskie 1652.
39. Jan XI. Gębicki, h. *Nałęcz*, postąpił na Płockie 1655.
40. Jan XII. Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1657.
41. Adam Kos, h. *wł.*, um. 1661.
42. Jędrzej II. Olszewski, h. *Prus*, postąpił na Gnieźnieńskie 1676.
43. Jan XIII. Małachowski, h. *Nałęcz*, podkanclerzy kor., postąpił na Krakowskie 1682.
44. Kazimierz Jan Opaliński, h. *Łodzia*, † 1693.
45. Kazimierz II. Jan Szczuka, h. *Grabie*, † 1693.
46. Teodor Potocki, h. *Pilawa*, post. na Warm. 1712.
47. N. Kos, h. *wł.*, Nominatem, um. 1713.
48. Jan XIV. Kazimierz Bohum, h. *Paprzyca*, podkanclerzy kor., um. 1722.
49. Felix Kretkowski, h. *Dołęga*, um. 1730.
50. Franciszek Czapski, h. *Leliwa*, um. 1733.
51. Adam Stanisław Grabowski, h. *Zagłoba*, postąpił na Kujawskie 1739.
52 Jędrzej Stanisław Załuski, h. *Junosza*, postąpił na Krakowskie 1747.
53. Wojciech Leski, um. 1758.
54. Andrzej Bajer, um. 1784.
55. Karól hrabia do Hohenzollern, um. 1795.
56. Franciszek Ksawery Budzyński od r. 1795 senator księztwa warszawskiego.
57. Baltazar Wilxycki 1810.
58. N. Mathy od r. 1824.
59. Anastazy Sediak, Sedlak, od r. 1834.
60. Jan Nepomucyn Marwicz od 1857.

Chełmscy Biskupi.

(Fundacyą téj katedry jedni naznaczają na rok 1375, inni na czas późniejszy. *Niesiecki* kładzie jéj założenie na rok 1414. Kapituła ta, krom proboszcza, dziekana, archidyakona, kantora, scholastyka, kanclerza, prałatów, kanoników i innych ma dziesięciu.)

1. Stefan, zakonu Kaznodziejskiego, um. 1417.
2. Jan z Opałowic, h. *Cholewa*, um. 1440.
3. Jan II Kraska Taranowski, h. *Belina*, † 1466.
4. Paweł z Grabowy, h. *Powała*, um. 1479.
5. Jan III. Kazimirski, h. *Biberstejn*, postąpił na Przemysłskie 1484.
6. Jan IV. Tangowicki, h. *Tarnawa*, postąpił na Przemysłskie 1488.
7. Maciej z staréj Łomży, um. 1505.
8. Mikołaj Kościelecki, h. *Ogończyk*, um. 1518.
9. Jakób Buczacki, h. *Abdank*, postąpił na Płockie 1518.
10. Sebastyan Branicki, h. *Korczak*, postąpił na Poznańskie 1539.
11. Samuel Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Płockie 1518.
12. Mikołaj II. Dzierzgowski. h. *Jastrzębiec*, postąpił na Kujawskie 1543.
13. Jędrzej Zebrzydowski, h. *Radwan*, postąpił na Kujawskie 1546.
14. Jan IV. Dziaduski, h. *Jelita*, postąpił na Przemysłskie 1546.
15. Jan V. Drohojowski, h. *Korczak*, postąpił na Kujawskie 1551.
16. Jakób II. Uchański, h. *Radwan*, postąpił na Kujawskie 1557.
17. Jan VI. Przerębski, h. *Nowina*, postąpił na Gnieźnieńskie 1559.
18. Mikołaj III. Wolski, h. *Półkoziec*, postąpił na Kujawskie 1565.
19. Wojciech Sobiejewski, h. *Dołęga*, postąpił na Przemysłskie 1577.
20. Jan VII. Zaborowski, h. *Rawicz*, um. 1577 nim mu expedycya przyszła.
21. Adam Piechowski, h. *Rogala*, um. 1585.
22. Stanisław Ossowski, h. *Gryff*, um. 1586.
23. Wawrzyniec Goślicki, h. *Grzymała*, postąpił na Przemysłskie 1591.
24. Stanisław III. Gomoliński, h. *Jelita*, postąpił na Łuckie 1600.
25. Jerzy Zamojski, h. *Jelita*, um. 1620.
26. Maciej II. Łubieński, h. *Pomian*, postąpił na Poznańskie 1526.
27. Remigian Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1640.
28. Paweł II. Piasecki, h. *Janina*, postąpił na Przemysłskie 1644.
29. Stanisław III. Pstrokoński, h. *Poraj*, † 1657.
30. Tomasz Leżeński, h. *Nałęcz*, postąpił na Łuckie 1669.
31. Jan VIII. Różycki, h. *Doliwa*, um. 1669.
32. Krysztow Zegocki, h. *Jastrzębiec*, um. 1672.
33. Stanisław IV. Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na Łuckie 1676.
34. Stanisław V. Święcicki, h. *Jastrzębiec*, † 1696.
35. Mikołaj Wyżycki, h. *Osmorog*, um. 1704.

36. Kazimierz Łubieński, h. *Pomian*, postąpił na Krakowskie 1711.
37. Teodor Wolff, h. *wł.*, um. nim wyjechał na nie 1712.
38. Krysztof Szembek, h. *wł.*, postąpił na Przemysłskie 1718.
39. Alexander Fredro, h. *Bończa*, postąpił na Przemysłskie 1724.
40. Felix Jan Szaniawski, h. *Junosza*, um. 1733.
41. Józef Szembek, h. *wł.*, postąpił na Płockie 1752.
42. Walenty Wężyk, postąpił na Przemysłskie 1764.
43. Felix Turski, postąpił na Krakowskie już jako administrator.
44. Antoni Onufry Okęcki, postąpił na Poznańskie 1780.
45. Jan Aloizy Alexandrowicz, um. 1781, ostatni biskup Chełmski, katedra ta bowiem przeniesioną została do Lublina, i odtąd biskupi pisać się poczęli lubelskiemi i chełmskiemi.
46. Maciej Garnysz, um. 1789.
47. Wojciech Skarszewski, h. *Leszczyc*, poszedł na metropolią Warszawską 1824, um. 1825.
48. Józef II. Marcellin Dzięcielski, um. 1839.
49. Wincenty à Paulo Pieszkowski, h. *Suche komnaty*, od r. 1853.

Kijowscy Biskupi.

(Założenia téj katedry rok 1321 naznaczają).

1. Henryk, zakonu kaznodziejskiego, od roku 1321, umarł około roku 1350.
2. Jakób, zakonu kaznodziejskiego, um. 1377.
3. Filip, zakonu kaznodziejskiego 1387.
4. Michał, zakonu kaznodziejskiego, 1413.
5. Jędrzej, zakonu kaznodz. um. 1424.
6. Michał II. zakonu kaznodz. um. 1439.
7. Jan, zakonu kaznodz., czy też zakonu Minorum, um. 1451.
8. Klemens, um. 1493, a siedział lat 22.
9. Wojciech Narburt, h. *Topór*, um. 1505.
10. Maciej Radziwił Ościkowicz, h. *Trąby*, † 1545.
11. Jan II. Andruszewicz, postąpił na Łuckie 1555.
12. Mikołaj Pac, h. *Gozdawa*, um. 1580.
13. Jakób II. Woroniecki, h. *wł.*, um. 1588.
14. Józef z Zbaraża Wereszczyński, h. *Korczak*, um. 1599.
15. Krzysztof Kazimirski, h. *Biberstejn*, † 1618.
16. Bogusław Radoszewski, h. *Oksza*, opat świętokrzycki, postąpił na Łuckie 1638.
17. Jędrzej II. Szółdrski, h. *Łodzia*, postąpił na Przemysłskie 1636.
18. Alexander Sokołowski, h. *Pomian*, † 1644.
19. Stanisław z Kalinowy, h. *Zaręba*, opat Sulejowski, wyrzucony 1648.
20. Jan III. Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Chełmińskie 1656.
21. Tomasz Ujejski, h. *Sreniawa*, wstąpił do Societatis Jesu zakonu 1677.
22. Stanisław II. Witwicki, h. *Sas*, postąpił na Łuckie 1680.
23. Jędrzej III. Załuski, h. *Junosza*, postąpił na Płockie 1691.
24. Franciszek Prazmowski, h. *Belina*, postąpił na Łuckie.
25. Mikołaj II. Święcicki, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Poznańskie 1698.
26. Jan IV. Gomoliński, h. *Jelita*, um. 1711.
27. Walentyn Arcemberski, h. *wł.*, um. 1717.
28. Jan V Tarło, h. *Topór*, postąpił na Poznańskie 1722.
29. Samuel Ozga, h. *Rawicz*, um. 1756, (jego koadjutorem był Józef Łaszcz, h. *Prawdzic*. Tych wszystkich wspomina *Niesiecki*.
30. Kajetan Sołtyk, postąpił na Krakowskie 1758.
31. Józef Jędrzej Załuski, um. 1774.
32. Franciszek kandyd. Ossoliński, um. 1783.
33. Kasper Cieciszewski, h. *Kolumna*, przeniesiony z katedrą do Łucka 1797, z tytułem Łuckiego i Żytomierskiego, otrzymał nadto metropolią Mohilewską 1824, um. 1831 ostatni i najdłużéj żyjący z duchownych senatorów Rzeczypospolitéj.

Kamienieccy Biskupi.

(Katedra ta fundowana była w r. 1320. Kanoników wszystkich w niéj zasiada dwanaście, między któremi dziekan, proboszcz, archidyakon, kustosz, scholastyk, kantor kanclerz, prałaci.)

1. Wilhelm, zakonu św. Dominika, od r. 1375.
2. Rokosius, h. *Ostoja*, 1498.
3. Alexander, um. 1411.
4. Jędrzej, um. 1413.
5. Zbigniew, um. 1413.
6. Maciej, 1427.
7. Paweł, um. 1453.
8. Mikołaj Łabuński, h *Zagłoba*, um. 1467.
9. Mikołaj II. *Gołąbek*, tak niegdyś Leśniowskich familią zwano, zabity 1469.
10. Mikołaj III. Prochnicki, h. *Korczak*, 1471.
11. Maciej II. z Starej Łomży, postąpił na Chełmskie 1484.
12. Jan Prochnicki, h. *Korczak*, um. 1493.
13. Piotr, w r. 1493 nominat na to biskupstwo.
14. Jakób Buczacki, h. *Abdank*, postąpił na Chełmskie 1518.
15. Wawrzyniec Miedzyleski, h. *Jastrzębiec*, 1526.
16. Piotr Gamrat, h. *Sulima*, postąpił na Przemysłskie 1536.

17. Sebastyan Branicki, h. *Korczak*, postąpił na Chełmskie 1538.
18. Jan II. Wilamowski, h. *Szaszor*, um. 1540.
19. Mikołaj IV. Dzierzgowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Chełmskie 1544.
20. Jędrzej II. Zebrzydowski, h. *Radwan*, postąpił na Chełmskie 1544.
21. Jan III. Drohojewski, h. *Korczak*, 1546.
22. Benedykt Izdbieński, h. *Poraj*, postąpił na Poznańskie 1547.
23. Lenard Słonczewski, h. *Kościesza*, um. 1563.
24. Dyonizy Secygniowski, h. *Jelita*, um. 1569.
25. Marcin Białobrzeski, h. *Abdank*, um. 1586.
26. Wawrzyniec II. Goślicki, h. *Grzymała*, postąpił na Chełmskie 1591.
27. Stanisław Gomoliński, h. *Jelita*, postąpił na Chełmskie 1591.
28. Paweł II. Wołucki, h. *Rawicz*, postąpił na Łuckie 1607.
29. Jan IV. Jędrzej Prochnicki, h. *Korczak*, postąpił na Lwowskie 1614.
30. Maciej III. Lubieński, h. *Pomian*, postąpił na Chełmskie 1620.
31. Adam Nowodworski, h. *Nałęcz*, postąpił na Przemyślskie 1627.
32. Paweł III. Piasecki, h. *Janina*, postąpił na Chełmskie 1640.
33. Jędrzej III. Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Chełmińskie 1646.
34. Michał Erazm Działyński, h. *Ogończyk*, 1648.
35. Jan V. Ludwik Stępkowski, h. *Suche komnaty*, um. 1660.
36. Zygmunt Czyżawski, h. *Pobóg*, 1664.
37. Wojciech Koryciński, h. *Topór*, postąpił na Lwowskie 1669.
38. Wespazyan Lanckoroński, h. *Zadora*, † 1677.
39. Jan VI. Czarnecki, h. *Prus*.
40. Stanisław II. Wojeński, h. *Zadora*, † 1677.
41. Jerzy Donhoff, h. *wł.*, postąpił na Przemyślskie 1687.
42. Chryzostom Gniński, h. *Trach*, um. 1715.
43. Stefan Rupniewski, h. *Sreniawa*, postąpił na Łuckie 1722.
44. Stanisław III. Hosius, h. *wł*, postąpił na Poznańskie 1733.
45. Adam Augustyn Wessel, h. *Rogala*, † 1735.
46. Franciszek Kobielski, h. *Poraj*, postąpił na Łuckie 1722.
47. Wacław Sierakowski, h. *Ogończyk*, postąpił na Przemyślskie 1740.
48. Mikołaj Dembowski, h. *Jelita*, postąpił na Kujawskie 1751.
49. Hieronim Szeptycki, postąpił na Płockie 1759.
50. Adam Krasiński, h. *Korwin*, um. 1800.
51. Jan VIII. Dembowski, h. *Jelita*, um. 1809.
52. Franciszek II. Borgiasz Łukasz Mackiewicz 1819—1842.
53. Mikołaj IV. Górski, um. 1855.

Inflantscy Biskupi.

(Biskupstwo to fundował Stefan Batory, król Polski, około roku 1583, czyli raczéj już upadłe dźwignął. — W roku 1621 na synodzie prowincyonalnym za Wawrzyńca Gębickiego, biskup Inflantski do metropolii Gnieźnieńskiéj przyłączony).

1. Jędrzej Patrycy Nidecki, h. *Wieże*, † 1593.
2. Otto Schenginк, h. *Trąby tertio*, 1628.
3. Mikołaj Krosnowski, h. *Junosza*, postąpił na Lwowskie 1645.
4. Krzysztof Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1676.
5. Alexander Wolff, h. *wł*, był tylko nominatem.
6. Mikołaj Popławski, h. *Białynia*, od roku 1685, postąpił na Lwowskie 1709.
7. Teodor Wolff, h. *wł.*, um. 1712.
8. Krzysztof Szembek, h. *wł.*, postąpił na Poznańskie 1716.
9. Piotr Tarło, h. *Topór*, postąpił na Poznańskie 1721.
10. Stanisław Hosius, h. *wł*, postąpił na Kamienieckie 1722.
11. Augustyn Adam Wessel, h. *Rogala*, postąpił na Kamienieckie 1734.
12. Konstantyn Moszyński, h. *Łodzia*, † 1737.
13. Wacław Sierakowski, h *Ogończyk*, postąpił na Kamienieckie 1739.
14. Józef Purrzyna, h. *Brama*, um. 1751.
15. Antoni Ostrowski, h *Grzymała*, postąpił na Kujawskie 1763.
16. Stefan Giedroic, h. *Hipocentaurus*, postąpił na Żmudzkie 1778.
17. Antoni Sierakowski, h. *Ogończyk*, um. 1780.
18. Józef Kossakowski, powieszony 1794, biskupstwo ustało.

Smoleńscy Biskupi.

(Biskupstwo to fundował Zygmunt III. około roku 1613. W téj kapitule wszyscy kanonicy *de stemmate nati* być powinni.)

1. Piotr Parczewski, h. *Nałęcz*, postąpił na Żmudzkie 1650.
2. Franciszek Dolmat Isajkowski, h. *Prus I.* um. 1654.
3. Hieronim Sanguszko, h. *Pogonia*, um. 1657.
4. Jerzy Białozór, h *Wieniawa*, postąpił na Wileńskie 1661.
5. Kazimierz Pac, h. *Gozdawa*, postąpił na Żmudzkie 1668.
6. Gothard Tyzenhaus, h. *wł.*, 1669.

7. Alexander Kotowicz, h. *Korczak*, postąpił na Wileńskie 1687.
8. Konstantyn Brzostowski, h. *Strzemie* postąpił na Wileńskie 1687.
9. Ostaf Kotowicz, h. *Korczak*, 1700.
10. Mikołaj Zgierski, h. *Dąbrowa*, postąpił na Żmudzkie 1710.
11. Alexander Horain, h. *Sreniawa*, postąpił na Żmudzkie 1716.
12. Ludwik Karól Ogiński, h. *Brama*, † 1718.
13. Karól Piotr Pancerzyński postąpił na Wileńskie 1724.
14. Bogusław Gosiewski, h. *Korwin*, um. 1747.
15. Jerzy Hilzen, um. 1762.
16. Gabryel Wodziński, um. 1787.
17. Adam Naruszewicz, postąpił na Łuckie 1790.
18. Tymoteusz Górzeński, ostatni smoleński biskup przeniósł się na Poznańskie 1806.

Wrocławscy na Szląsku Biskupi.

(Biskupstwo to założone od Mieczysława I. w r. 966, pierwsze po Krakowskim zajmowało miejsce w senacie.)

1. Godfryd, Włoch, um. 983.
2. Urban, Rzymianin, um. 1005.
3. Klemens Mierzb, h. *Bociera*, um. 1027.
4. Lucilius, Włoch, um. 1036.
5. Lenard, Włoch, od Stefana arcybiskupa gnieźnieńskiego poświęcony.
6. Hieronim, Rzymianin, za którego z Byczyny do Wrocławia katedra przeniesiona w r. 1052, umarł 1062.
7. Jan I. Polak, h. *Jastrzębiec*, um. 1072.
8. Piotr Polak, h. *Lis*, um. 1071.
9. Zyrosław Polak, h. *Poraj*, um. 1120.
10. Hajmo, Polak, h. *Bróg*, um. 1126.
11. Rupert, Polak, h. *Korab*, postąpił na Krakowskie 1141.
12. Magnus, Polak, h. *Zaręba*, um. 1146.
13. Janik z Brzeznicy, h. *Gryff*, albo Jan wtóry postąpił na Gnieźnieńskie 1152.
14. Walcer, Polak, h. *Zadora*, um. 1170.
15. Zyrosław II. Polak, h. *Poraj*, um. 1181.
16. Franciszek, h. *Prawdzic*, um. 1198.
17. Jarosław, syn Bolesława Białego, książęcia Wrocławskiego, um. 1201.
18. Fulko biskup, um. 1201. Tego wymienia *Długosz*.
19. Cypryan, Polak, um. 1207.
20. Wawrzyniec. h. *Doliwa*, um. 1232.
21. Tomasz, h. *Koźlerogi*, 1232—1256.
22. Władysława ks. wrocławskiego, syna Henryka II Pobożnego, um. 1270 i Tomasza II Nałęcz z Czarnkowa, um. 1272, kładzie w tem miejscu *Naruszewicz*.
23. Tomasz, h. *Nałęcz*, um. 1292.
24. Jan Romaka, Polak, um. 1301.
25. Henryk z Wierzbny, h. *Wierzbna*, † 1319.
26. Nanker, h. *Oksza*, um. 1339.
27. Przecław Pogorzelecki, h. *Grzymała*.
28. Teodoryk, um. 1382.
29. Wacław, ks. Legnicki, um. 1407.
30. Konrad, um. 1445.
31. Piotr Nowak, um. 1456.
32. Jodocus Rozemberg, h. *Róża*, um. 1467.
33. Rudolf, Legat Papieżki, um. 1483.
34. Jan IV. Roth Vendigensis rezygnował 1501.
35. Jan Thurzo, Polak, um. 1520.
36. Jakób Salzensis 1527.
37. Fryderyk Legnicki 1535.
38. Balcer Promnitz 1553.
39. Kasper 1564.
40. Marcin Gerstman, um. 1585.
41. Jędrzej Jerinus Srerus, 1585.
42. Paweł Wojciech Constanciensis, um. 1600.
43. Jan Sithsch, czyli Ssytz z Wierzbny, h. *Wierzbna*, um. 1608.
43. Karól, arcyksiąże austryacki, um. 1624.
44. Karol Ferdynand, królewicz Polski, oraz biskup Płocki, um. 1655. (syn Zygmunta III).
45. Franciszek Ludwik książe neuburgski, † 1732.
46. Hrabia de Zinzendorf Sinzendorf, um. 1747.
47. Filip Gottard hr. de Szaffgotsch, um. 1795.
48. Józef Christian ks. de Hohenlohe Waldenburg Bartenstejn.
49. Szymonski, polak, obrany 1823.
50. Hr. de Sedlnitzky (Sedlnicki) h. *Odrowąż*, Szlązak 1836.
51. Józef Knauer, 1844.
52. Melchior baron Diepenbrock 1853.
53. Ks. Förster teraźniejszy od r. 1853.

Kamieńscy Biskupi.

(I to biskupstwo także przez Mieczysława I. założone w r. 966 w Kamieniu w Pomeranii.)

1. Wojciech, umarł 1158.
2. Konrad, um. 1185.
3. Sigfrid, um. 1202.
4. Sigerwinus, albo Sigvinus, um. 1218.
5. Konrad II. Demminensis, ok. 1233.
6. Konrad III. z Gurzkowa, rezygnował 1243.
7. Wilhelm Doctor, rezygnował 1249.
8. Herman Comes Gleichenius, um. 1287.
9. Jaromarus, książe Rugii, um. 1298.
10. Henryk Wachold, um. 1371.
11. Konrad IV. um. 1322.
12. Arnold doctor, którego drudzy Wilhelmem nazywają, um. 1329.
13. Fryderyk ab Eichstad, um. 1349.
14. Jan książe Saski, um. 1373.
15. Filip Lumbach, um. 1386.
16. Bogusław książe Pomorski, rezygnował 1392.
17. Mikołaj a Bock, rezygnował 1394.
18. Jan Kropidło książe Opolski.
19. Magnus książe Saski, um. 1425.

20. Sigfrid a Bock, um. 1446.
21. Henningas Joen, um. 1472.
22. Ludwik hr. ab Eberstein, rezygnował 1479.
23. Marinus de Gregeno, czyli Marcin de Tigovio, um. 1486.
24. Benedykt Wallenstein, Czech, um. 1499.
25. Marcin Karith, um. 1522.
26. Erazm Manteufell, um. 1544.
27. Bartłomiej Svavenius, który pierwszy zrezygnowawszy biskupstwo, za Luterską nauką idąc, żonę pojął 1549.
28. Marcin Weicher, ostatni téj katedry biskup, um. 1556.

Lubuscy Biskupi.

(Podług Niesieckiego i to biskupstwo fundował Mieczysław I. w mieście Lubusz nad Odrą w roku 966, podług innych zaś Bolesław Wielki roku 1012 zdobywszy Lubusz założył tam zaraz biskupstwo.)

1. Jacynt, 966.
2. Wawrzyniec, 1070.
3. Bernard, 1147.
4. Gaudencyusz, um. 1179.
5. Przesław, h. *Grzymała*, um. 1189.
6. Cypryan, postąpił na Wrocławskie 1201.
7. Wawrzeniec II. 1233.
8. Wilhelm, h. *Wieniawa*, 1255.
9. Wit, zakonu kaznodziejskiego.
10. Konrad, 1295.
11. Jan, 1300.
12. Stefan, 1339.
13. Jan, 1356.
14. Henryk, um. 1365.
15. 15. Piotr, 1375.
16. Wacław, książe Lignicki, 1383.
17. Adam Kietlicz.
18. Jan, 1387.
19. Jan, przeniesiony na Strygońskie 1420.
20. Jan, 1424.
21. Krzysztof, 1436.
22. Piotr, 1427, konsekrowany

Krom Lubuskiego w marchii Brandeburskiéj było kiedyś drugie biskupstwo, Brandeburskie nazwane, od Ottona cesarza w r. 946 fundowane.

Pomezańscy Biskupi (na Pomorzu Polskim).

(Fundowane to biskupstwo w Prusiech od Innocentego IV. Papieża, przez Wilhelma biskupa Mutyńskiego jego posła w r. 1421)

1. Ernest, zakonu kaznodziejskiego.
2. Wojciech, um. 1284.
3. Henryk, um. 1305.
4. Chrystyan, um. 1305.
5. Lutko czy Luto de Baldenchin, um. 1325.
6. Rudolf, um. 1336.
7. Bertold, um. 1334.
8. Arnold, um. 1364.
9. Mikołaj, um. 1373.
10. Jan, um. 1420.
11. Jan II. Lindeblat.
12. Gothard Queis, czy Quas, um. 1427.
13. Jan III, um. 1445.
14. Kasper Kinche d. Christburg, um. 1463.
15. Mikołaj, um. 1471.
16. Wincenty Kiełbasa Gosławski, h. *Nałęcz*, um. 1489.
17. Jan IV. poseł Krzyżacki. Inni go Jobem Dobennekerem zowią.
18. Job, jako poseł był w Krakowie 1512.
19. Achilles de Grossis, kardynał 1512.
20. Rudolphis, kardynał.
21. Erchard von Queis.
22. Paweł Speratus 1548.
23. Kasper Geschau 1563.

Sambieńscy Biskupi.

(I to biskupstwo jednocześnie z Pomezańskiem założone,)

Pierwszy na to biskupstwo poświęcony Henryk zakonu kaznodziejskiego w r. 1241

Drugi Jan de Dist, zakonu św. Franciszka w r. 1253.

Trzeci Wilhelm z Mutyńskiego na to przeniesiony.

Ostatni Jan Palens, który w r. 1225 stał się Luteranem, i na nim wiara ustała i biskupstwo zaginęło.

W tymże mniéj więcéj czasie założone były Biskupstwa: Rewelskie, Derpskie i Kuronskie, które następnie upadły skutkiem rozszerzającéj się Luterskiéj nauki.

Wołoscy Biskupi albo Bakońscy.

(W mieście Seret nad rzeką Seretan stolica tego biskupstwa była założona, potem Jan biskup tego miejsca i suffragan krakowski, około r. 1403, przeniósł swoją katedrę do Bakowa i odtąd sami tylko Polacy téj katedrze prezydują, jako to;

1. Andrzej, h. *Jastrzębiec*, Franciszkanin, 1372.
2. Jan, Dominikanin. *Niesiecki* utrzymuje, iż ten Jan przeniósł stolicę do Bakowa około roku 1403.
3. Stefan Zajączek 1412.
4. Jan Rota, zabity w r. 1439.
5. Waleryan Lubieniecki 1607—1614.
6. Adam Gosk czy Goski 1618—1624.

7. Abraham Siladechowski.
8. Gabryel Fredro 1628.
9. Jan Zamojski, h. *Jelita*, 1649.
10. Maciej Maryan Kurski, h. *Prawdzic*, od r. 1849.
11. Jakób Górecki 1678.
12. Franciszek Dłuski 1681.
13. Amand Wiktoryn Czeszejko 1694.
14. Franciszek Biegański od 1699.
15. Stanisław N. 1706.
16. Tomasz Hanuszewicz, um. 1757.
17. Jan Damascen Lubieniecki, um. 1717.
18. Józefat Parysewicz, um. 1732.
19. Tomasz Ślubicz Załęski, um. 1733.
20. Stanisław Rajmund, h. *Nowina*, um. 1782.
21. Ignacy Karwosiecki 1782—1794.
22. Dominik Szaniawski, ostatni biskup, mianowany przez Stanisława Augusta, um. 1796.

W tym roku część biskupstwa tego wcielona została do arcybiskupstwa lwowskiego.

Metropolia Ruska.

(Włodzimierz książe Ruski około r. 1000 w Kijowie fundował tę Metropolią.)

1. Michał Greczyn, pierwszy na niéj osadzony.
2. Leontius.
3. Theopemptus Greczyn 1038.
4. Hilaryan Rusin 1051.
5. Jerzy 1068.
6. Jan 1080.
7. Jan Greczyn 1090.
8. Ephrem Greczyn 1092.
9. Mikołaj Greczyn 1102.
10. Nicefor 1114.
11. Niceta Greczyn 1126.
12. Michał Greczyn.
13. Klemens 1146.
14. Teodor Greczyn 1160.
15. Jan 1170.
16. Konstantyn Greczyn i Schizmatyk 1176.
17. Nicefor 1185.
18. Matwiej Greczyn 1200.
19. Cyryl Rusin 1225.
20. Cyryl drugi, Rusin 1230.
21. Józef, Greczyn 1237.
22. Cyryl III., Rusin 1250.
23. Marcin, Greczyn 1283.
24. Piotr, Rusin 1307.
25. Teognost 1328.
26. Alexy, Rusin 1364.
27. Cypryan, Greczyn 1378.
28. Fociej 1407.
29. Grzegorz Cemirlakus, Bułgarczyk.
30. Izydor, Rusin czy Bułgar 1437.
31. Grzegorz.
32. Misael Rahora 1474.
33. Semion 1477.
34. Jan Hlenna 1482.
35. Macarius 1490.
36. Józef Soltan, h. *wł.*, 1497.
37. Jonasz 1516.
38. Józef 1536.
39. Makary Moskwicin.
40. Sylwester Wielkiewicz.
41. Jonasz Protaszewicz, h. *Drzewica*, 1568.
42. Eliasz Kucza 1577.
43. Onisifor Dziewoczko, h. *Syrokomla*, 1578.
44. Michał Rahoza, h. *Sreniawa*, 1588.
45. Hipacy Pociej, h. *wł.*, um. 1613.
46. Józef Welamin Rudzki, um. 1637.
47. Korsak Rafał, h. *Kotwica*, 1637.
48. Anastazy Sielawa, h. *Sreniawa 2.*
49. Sylwester Kossów 1649.
50. Anastazy Tokolski 1664.
51. Cypryan Zochowski, h. *Brodzic*, 1680.
52. Lew Załęski, h. *Prus I*, um. 1703.
53. Jerzy Winnicki, h. *Sas.*
54. Lew Kiszka, za którego powodem na synodzie w Zamościu w r. 1720 złożonym, święta jedność ugruntowana.
55. Atanazy Szeptycki.
56. Floryan Hrebnicki.
57. Wołodkowicz, um. 1778.
58. Leon Szeptycki, um. 1779.
59. Jason Smogorzewski, um. 1789.
60. Teodozy Rostocki, um. 1808.
61. Lisowski, arcybiskup Połocki, 1806—1809.
62. Grzegorz Kochanowicz, 1809—1815.
63. Józefat Bułhak, 1817—1835.

Włodzimierscy Władykowie.

(Fundowana ta katedra około r. 1000 od Włodzimierza jedynowładzcy Ruskiego.)

1. Teodor.
2. Hipacy Pociej, postąpił na metropolią Ruską 1599.
3. Joachim Morachowski, h. *wł.*, 1626.
4. Józef Bakowiecki h. *Wukry*, um. 1655.
5. Adam Pociej, h. *wł.*, 1658.
6. Benedykt Glinski, h. *Korczak*, um. 1679.
7. Lew Załęski, h. *Nowina*, oraz i metropolita kijowski, um. 1703.
8. Lew Kiszka, oraz i metropolita Ruski.
9. Godebski.
10. Wołodkiewicz, metropolita, um. 1778.
11. Symeon Młocki, przezwał się od r. 1790 biskupem brzeskim.

Łuccy Władykowie.

(Początek téj katedry niewiadomy. Cyryl Terlecki, h. *Sas*, episkop Łucki, Klemensowi VIII. papieżowi oddał był posłuszeństwo w r. 1595, i jedność z kościołem Rzymskim przyjął; wszakże po nim znowu schizma górę wzięła.)

Siedzieli zaś na téj stolicy przeszłych wieków ci:

1. Jeremiasz Poczapowski, h. *Kotwina*, w 1626 i 1640.
2. Puzyna, h. *Brama*, 1644.
3. Gederas książe Czetwertyński, h. *św. Jerzy*, 1681.
4. Gedeon Zabokrzycki 1704.
5. Józef Wyhowski, h. *Abdank*, w r. 1720 na synodzie Zamojskim ugruntował.
6. Teodozy Rudnicki Lubieniecki, um. 1754.
7. Sylwester Rudnicki Lubieniecki 1751—1777.
8. Cypryan Stecki 1783.
9. Michał Stadnicki, um. 1797.

Ukazy z r. 1795—7 urządziły na nowo tę cząstkę kościoła unickiego, biskupstwo łuckie stanęło dla gnbernii Wołyskiéj, Podolskiéj i Kijowskiéj. Biskupem został: Stefan Lewinski od r 1806, po nim Grzegorz Kochanowicz 1809, Jakób Adam Okiełło Martusewicz 1826, Jan Damascen Jastrzębiec Krassowski, ostatni biskup w roku 1826.

Połoccy Arcybiskupi Ritus Graeci.

(*Niesiecki* domyśla się, że i ta katedra od Włodzimierza książęcia Ruskiego około roku 1000 fundowana, ponieważ już w r. 1146 czytać on miał Koźmę na téj stolicy prezydującego).

Siedzieli zaś na téj katedrze:

1. Józef, który w r. 1526 objął katedrę metropolią Ruską.
2. Eutimiusz Okuszkowicz Boski, około r. 1543.
3. Haraburda 1562.
4. Teofanus Rpiński, h. *Radwan*.
5. Cypryan 1579.
6. Hermogen, unita 1596.
7. Gedron Broliński.
8. Św. Józefat Kuncewicz, h. *Roża*, zabity 1623.
9. Maletius Smotryski 1626.
10. Antoni Sielawa, h. *Sreniawa 2*, 1632 i 1647.
11. Silwester Kossow 1649.
12. Cypryan Zochowski, h. *Brodzic*, oraz i metropolita Ruski 1680.
13. Białozor, h. *Wieniawa*.
14. Floryan Hrebnicki 1727.
15. Jazon Junosza Smogorzewski, postąpił na metropolią r. 1779. Za niego Połock dostał się za kordon rosyjski.

Lwowscy Władykowie.

(Przedtem Lwów, Halicz i Kamieniec Podolski do jurysdykcyi metropolitów Ruskich należały; dopiero jakoś około r. 1540 władyków lwowskich nazwa powstała.)

1. Makary Tuczampski, h. *Prawdzic*, pierwszy pod tym tytułem zarządzał tą katedrą, 1548.
2. Arseni Łopatka.
3. Arseni Bałaban, h. *Korczak*.
4. Gedeon Bałaban, h *Korczak*, 1593.
5. Jeremiasz Tyssarowski.
6. Arseni Żeliborski.
7. Atanazy Żeliborski 1151.
8. Józef Szumlański, h. *Korczak*.
9. Barlaaw Szeptycki, do 1715.
10. Atanazy Szeptycki, um. 1745.
11. Ludwik Lew Szeptycki, um. 1779.

Dwóch jeszcze mieszkało biskupów we Lwowie, jeden Piotr Bielański od r. 1781 do 1791 i Mikołaj Skorodyński od roku 1798 do 1805. Po jego śmierci rząd austryacki wznosi we Lwowie ruską metropolią.

Smoleńscy Arcybiskupi Ritus Graeci.

Niesiecki dawności téj katedry z tego poznaje, że Mannela w r. 1146 już czytał infułatem tego miejsca: Misael Rahoza z Smoleńskiéj infuły, postąpił na metropolią Ruską w r. 1497. Po nim Józef Soltan, na też się przeniósł godność w r. 1497. Bliższych czasów Lew Kreuza prezydował w r. 1626. Jędrzej Kwaśniewski Złoty 1648. Wawrzyniec Drucki Sokolinski h. *wł.*, um. 1725. Antoni Tomilowicz, od r. 1736, um. 1745. Polikarp Michuniewicz r. 1747 Cezary Stebnowski, um. 1756. Herakli Lisiański, um. 1771. Józef Łepkowski, um. 1767.

Przemyskscy Władykowie.

Niesiecki rozumie, że ta katedra dopiero od r. 1227 fundowana była i kładzie następujących infułatów:

1. Abraham 1271.
2. Hieremias 1282.
3. Sergiusz.
4. Hilaryon 1387.
5. Eliasz 1422.
6. Atanazy Drohojewski, h. *Korczak*.
7. Iwan Birlecki, h. *Gozdawa*, 1462.
8. Joannik 1491.
9. Antoni 1499.
10. Joachim 1528.
11. Wawrzyniec Terlecki, h. *Sas*, 1532.
12. Jakób Radyłowski 1549.
13. Anenius Terlecki, h. *Sas*, 1560.
14. Antoni Radyłowski 1578.
15. Stefan Bryliński, h. *Sas*, 1560.
16. Michał Kopystyński 1592.
17. Silwester Hulewicz, h. *Nowina*, 1610.
18. Izaacyusz Kopystyński 1628.
19. Atanazy Krupecki 1644.
20. Jerzy Hoszowski.
21. Antoni Witwicki, h. *Sas*, 1679.
22. Innocenty Winnicki, h. *Sas*.
23. Jan Winnicki, h. *Sas*, 1691.
24. Jerzy Winnicki, h. *Sas*.
25. Hieronim Ustrzycki, h. *Przestrzał*, 1728.
26. Szumlański.
27. Atanazy Szeptycki, um. 1779.
28. Maxymilian Ryłło, h. *Wieniawa*, biskup chełmski, ten odcięty przez wypadki z roku 1772 od Rzeczypospolitéj, dostał w Kordonie austryackim w r. 1779 administracyą biskupstwa przemyślskiego, um. 1794.
29. Antoni Angiełłowicz, został pierwszym arcybiskupem metropolitą lwowskim, 1808.
30. Michał Lewicki 1813.
31. Grzegorz Jachimowicz 1848.
32. Tomasz Polański od r. 1859.
33. Jan *Saturn* Stupnicki dzisiejszy.

Chełmscy Władykowie.

Katedrę tę fundował Włodzimierz w. książę Ruski. Dawniejszych wieków na téj katedrze prezydowali:

1. Nestor, książe Olgimuntowicz.
2. Silwester, książe Kobryński.
3. Charytoniusz 1416.
4. Alexy, książe Zbarawski.
5. Jonasz Sosnowski, h. *Nałęcz*, 1543.
6. Bazyli Baka, h. *Wukry*, od r. 1546.
7. Zacharyasz 1566.
8. Dyonizy Zbirujski, czy Zbirowski, h. *Kościerza*, 1586 i 1596.
9. Arseni Andrzejowski 1619.
10. Medyusz Terlicki, h *Sas*, od r. 1626.
11. Jakób Susza od r. 1651, 1684.
12. Alexander Augustyn Łodziata, h. *własnego*, um. 1691.
13. Małachowski.
14. Gedeon Orański, h. *Kościesza*.
15. Józef Lewicki, h *Rogala*, 1769.
16. Maxymilian Ryłło.
17. Ferdynand Ciechanowski, h. *Dąbrowa*, 1818.
18. Felicyan Filip Szumborski, um. 1851.

Pińscy Władykowie.

Starożytność téj katedry ztąd dochodzi *Niesiecki*, że czytał już w r. 1146 Joachima Turowskiego władyką. Bliższych czasów rządzili tą katedrą:

1. Eutimiusz Okuszko.
2. Leontius Pełczyński, h. *Jastrzębiec*, 592.
3. Jan Hohot, unit, 1596.
4. Grzegorz Michałowicz, h. *Lis*, 1624.
5. Rafał Konak, h. *Korczak*, 1632.
6. Marcin Białozór, h. *Wieniawa*, około r. 1640.
7. N. Orański.
8. Antoni z Łubic Żołkiewski 1700.
9. N. Ciechanowicz.
10. Teofil Godebski, h. *Godziemba*, 1728.
11. Bułhak.
12. Gedeon Horbacki, um. 1784.
13. Joachim Horbacki od 1784.
14. Józefat Bułhak, ostatni téj katedry rządzca, gdyż po nowem urządzeniu kościoła katolickiego w Rosyi zniesiono biskupstwo pińskie.

Pińska i Turowska Episkopia.

Ta katedra fundowana czy też odnowiona od Witolda w. książęcia Litewskiego około r. 1448, co zeznaje (mówi Niesiecki) listem swoim kniaź Teodor Iwanowicz Jarosłowicz książe Ostrogski, dany Jonaszowi episkopowi Pińskiemu i Turowskiemu. W XVIII wieku koadjutorowie biskupstw pińskich biorą tytuł biskupów turowskich, jak Antoni Młodowski, Gedeon Horbacki, a mianowicie Józef Bułhak, który ostatnim był, co tytuł ów nosił; z rokiem 1795 ustaje biskupstwo pińskie, a więc turowskie.

Ormiańskie arcybiskupstwo.

O czasie, w którym to arcybiskupstwo fundowanem było trudno jest wiedzieć; Niesiecki mówi, że Arcybiskupi Ormiańscy katedrę swoją we Lwowie założyli pod tytułem Wniebowzięcia Maryi Panny i kładzie następujący szereg arcybiskupów ormiańskich:

1. Jan ze krwi królewskiéj.
2. Grzegorz 1384.
3. Gabryel 1415.
4. Krzysztof 1461.
5. Kilian 1490.
6. Stefan 1535.
7. Grzegorz, wyzul się z téj godności 1556.
8. Barsumas 1582.
9. Gurabiet, um. 1607.
10. Macrobius, um. 1622.
11. Melchisedech 1626.
12. Mikołaj Torosowicz, um. 1681.
13. Wartan Unaniam.
14. Jan Tobiasz Augustynowicz
15. Jakób Stefan Augustynowicz od r. 1751 do 1773.
16. Jakób II. Waleryan Tumanowicz od r. 1783 do 1798.
17. Jan Jakób Szymonowicz od 1799 do 1316.
18. Kajetan Augustyn Warteresiewicz od r. 1817 do 1831.
19. Samuel Cyryl Stefanowicz od r. 1831 do 1858.
20. Mikołaj Grzegorz Szymanowicz od r. 1859.

Biskupstwo Sandomierskie.

Ustanowione w królestwie dzisiejszém polskiém w skutku konkordatu zawartego w r. 1818. Szereg kanoniczny biskupów następujący:

1. Wojciech Bożawola Górski 1818.
2. Szczepan Hołłowczyc 1818.
3. Adam Prosper Burzyński od r. 1819, † 1830. Następnie wakans, który wypełniają administratorowie: Alexander Dobrzański biskup leontopolski, um. 1831, i
4. Klemens Bąkiewicz, który w r. 1840 mianowany biskupem, um. 1842.

Po wakansie i administracyi ks. Wojciecha Grzegorzewskiego następuje:

5. Józef Joachim Goldman, um. 1834. Znowu wakans i administratorem ks. Antoni Zwoleński od r. 1852 aż do 1859, w którym wyświęcony na biskupa.
6. Józef Michał Juszyński od. r. 1859.

Biskupstwo supralskie.

W miasteczku Supraśl w gubernii grodzieńskiéj ustanowione w r. 1789 przez Piusa VI. Biskupstwo to trwało zaledwie lat dziesięć. Trzech biskupów przez ten czas rządziło w Supraślu. Pierwszym był Teodozy Wisłocki, drugim Mikołaj Duchnowski i trzecim Leon Jaworowski do roku 1806. Po traktacie tylżyckim cząstkę tę kościoła wcielono do dyecezyi brzeskiéj, a Jaworowski zatrzymując dostojność biskupią został się w opactwie supralskim jako suffragan dyecezalny biskupstwa brzeskiego.

Biskupstwo tarnowskie.

Utworzone było przez Maryę Teresę za Stanisława Augusta, z cząstek dyecezyi krakowskiéj.

1. Jan Duvall, mianowany pierwszym biskupem, um. 1783.
2. Amand Floryan Janowski, † 1786 po śmierci którego przeniesiono stolicę do Tyńca.
3. Wojciech Bożawola Górski.
4. Grzegorz Ziegler, Niemiec 1822—1825, (za którego znowu przeniesiono do Tarnowa stolicę biskupstwa. Od r. 1826 stanowczo się osiedliło biskupstwo w Tarnowie.)
5. Ferdynand Maria hrabia a Chotek et Wognin 1831.
6. Franciszek à Paulo Pishtek, Czech 1832—1835.
7. Franciszek II. Ksawery Abgaro eques a Zacharyaszewicz 1835—1840.
8. Józef Grzegorz Wojtarowicz 1840—1850.
9. Hoppe Józef Niemiec, mianowany przez rząd 1850.
10. Józef II. Blojzy Pukalski od r. 1850.

Biskupstwo wigierskie późniejsze augustowskie.

Ustanowione za rządów pruskich, po ostatnim podziale Rzeczypospolitéj, z części dawnéj dyecezyi wileńskiéj, żmudzkiéj i łuckiéj, odpadłych od królestwa pruskiego. Nazwisko wzięła ta dyecezya od Wigier wsi, położonéj na półwyspie wsuniętym w środek jeziora wigierskiego, leżącym w dawnym powiecie grodzieńskim.

1. Michał Karpowicz, sławny kaznodzieja, był pierwszym biskupem.
2. Jan Klemens Gołaszewski. Za czasów królestwa biskupstwo wigierskie zamieniono na augustowskie, które powiększyło się nieco odpadkiem od dyecezyi płockiej w r. 1818.
3. Ignacy Czyżewski 1820—1823.
4. Mikołaj Manugiewicz 1826—1834.
5. Paweł Straszyński 1837—1847. Od tego czasu aż dotąd rządzą administratorowie.

Biskupstwo lubelskie.

Jest dalszym ciągiem chełmskiego, nastało kanonicznie roku 1790.

1. Maciej Gamysz, był pierwszym biskupem, um. 1790.
2. Wojciech *Leszczyc* Skarszewski od r. 1790 do 1825.
3. Józef Marcellin Dzięcielski od 1825, † 1839.
4. Wincenty *Suche komnaty* Pienkowski w r. 1853 wyświęcony.

Biskupstwo mińskie (na Litwie).

Ustanowione kanonicznie 1798 przez nuncyusza Wawrzyńca Littę arcybiskupa.

1. Jakób Dederko, był pierwszym biskupem 1798, um. 1829.
2. Mateusz Lipski, um. 1841.
3. Adam Wojtkiewicz w r. 1853 wyświęcony.

Biskupstwo orszańskie.

Przy urządzaniu w Rosyi po roku 1794 hierarchii kościoła katolickiego, suffragana nie miał z początku arcybiskup ruski, ale gdy przez ukaz 14 lutego 1809 metropolitalna dyecezya oddzieloną została od brzeskiéj, wtedy wznowiono i biskupstwo orszańskie. Pierwszym biskupem mianowany był w r. 1809 ks. Adryan Hołownia, żył jeszcze w r. 1826. Po nim nastąpił Wasil Łużyński 1839.

Biskupstwo podlaskie.

Najmłodsze z biskupstw polskich; powstało bowiem dopiero za ostatniéj regulacyi stosunków duchownych i dyecezyi królestwa, t. j. w r. 1818.

1. Felix Lewinski, pierwszym był biskupem, um. 1825.
2. Ks. Jan Marcelli Gutkowski 1826. (Po nim przez lat 16 było biskupstwo w administracyi).
3. Beniamin Szymański od r. 1856.

Mohilewscy Arcybiskupi.

(Arcybiskupstwo to ustanowione zostało w r. 1782. W skutek drugiego podziału Polski kościół katolicki w Rosyi znacznie się powiększywszy, arcybiskup mohilewski został pierwszym między biskupami katolickiemi w Rosyi, z władzą nad niemi i z godnością metropolity wszech kościołów rzymsko-katolickich w Cesarstwie.)

1. Stanisław Bohusz Siostrzencewicz, um. 1826.
2. Kazimierz Cieciszowski, h. *Kolumna*, † 1831.
3. Ignacy Ludwik Pawłowski, h. *Korwin*, † 1843.
4. Kazimierz Dmochowski, h. *Pobóg*, um. 1851.
5. Ignacy Hołowiński, h. *wł.*, um. 1855.
6. Żyliński Wacław od r. 1856.

Warszawscy Arcybiskupi.

(Arcybiskupstwo warszawskie nastało za naszych czasów i jest z arcybiskupstw na ziemiach dawnéj Polski najmłodsze.)

1. Józef *Bończa* Miaskowski, był pierwszym biskupem warszawskim, od r. 1798 do 1804.
2. Ignacy *Nałęcz* Raczyński od r. 1804 do 1818.
3. Franciszek *Skarbek Abdank* Malczewski, pierwszy arcybiskup i prymas królestwa, (Bullą z dnia 17 czerwca 1817 Pius VII podniósł katedrę warszawską do stopnia kościoła metropolitalnego), od 1818 do 1819.
4. Szczepan z *Hołłowczyc* Hołłowczyc, białorusin, um. 1823.

5. Wojciech *Leszczyc* Skarszewski, um. 1829.
6. Jan Paweł *Pawsza* Woronicz, rusin z Wołynia, um. 1829.
7. Stanisław *Kostka Lubicz* Choromański, † 1838.
8. Antoni Melchior *Korwin* Fijałkowski, wstąpił 1857, um. 1861.
9. Zygmunt Szczęsny Feliński, zesłany na Syberyą w r. 1863. Od Małczewskiego do Woronicza włącznie, arcybiskupi warszawscy tytułowali się prymasami, pierwszy Choromański zaczął się tytułować metropolitą.

Krakowscy kasztelani.

(Podług wszystkich historyków naszych, pierwszeństwo w senacie Polskim mieli przed wszystkimi innymi wojewodowie krakowscy, atoli potem t. j. za panowania Bolesława Wstydliwego, kasztelania krakowska zajęła to miejsce.)

1. Zelisław, h. *Belina*, um. 1120.
2. Stefan z Przegini, h. *Topór*, um. 1146.
3. Swentosław, h. *Złotogoleńczyk*, um. 1169.
4. Fulko z Kozich głów, h. *Lis*, um. 1194.
5. Wacław, h. *Brog* albo *Leszczyc*, um. 1217.
6. Pakosław, h. *Radwan*, um. 1222.
7. Klemens z Brzeźnicy, h. *Gryff*, postąpił na województwo Krakowskie.
8. Bogusz, h. *Półkozic*, um. 1242.
9. Michał, h. *Jastrzębiec*, um. 1252.
10. Adam h. *Pobóg*, um. 1260.
11. Piotr Warsz z Michowa h. *Prawdzic*.
12. Sulek z Miedzwiedzia, h. *Topór*, 1287.
13. Żegota, h. *Topór*, um. 1290.
14. Janusz Wierzbięta, h. *Janina*, um. 1306.
15. Jan z Brzeska, h. *Oksza*, um. 1311.
16. Pakosław z Moskorzowa, h. *Pilawa*, † 1317.
17. Petrosław z Mstyczowa, h *Lis*, 1319.
18. Nawoj, h. *Topór*, um. 1325.
19. Prandota z Ostrowa, h. *Rawicz*, um. 1331.
20. Spicimir, h. *Leliwa*, 1336.
21. Jan z Melsztyna, h. *Leliwa*, um. 1352.
22. Łukasz, h. *Ciołek*, um. 1356.
23. Jan Jura, h. *Leliwa*, um. 1361.
24. Jan z Melsztyna, h. *Leliwa*, um. 1376.
25. Dobiesław Ligęza, h. *Półkozice*, um. 1379.
26. Dobiesław z Kurozwęk, h *Poraj*, um. 1387.
27. Krzesław Wojszyk, h. *Ogończyk*, um. 1390.
28. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, um. 1407.
29. Krystyn z Ostrowa, h. *Rawicz*, um. 1431.
30. Mikołaj z Michałowa, h. *Poraj*, um. 1438.
31. Jan z Czyżowa, h. *Półkozic*, um. 1457.
32. Jan z Tęczyna h. *Topór*, um 1468.
33. Jan z Pilcy, h. *Leliwa*, um. 1477.
34. Derszław z Rytwian, h *Jastrzębiec*, † 1477.
35. Jakób Dębiński, h. *Rawicz*, um. 1490.
36. Jan Amor Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1500.
37. Spytek Jarosławski, h *Leliwa*, um. 1520.
38. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, um. 1526.
39. Krzysztof Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, † 1532.
40. Jędrzej Tęczyński, h *Topór*, um. 1536.
41. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1561.
42. Marcin Zborowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1565.
43. Spytek Jordan, h. *Trąby*, um. 1568.
44. Sebastyan Mielecki, h. *Gryff*, um 1575.
45. Walentyn Dębiński, h. *Rawicz*, um. 1586.
46. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, um. 1588.
47. Seweryn Boner, h. *Bonarowa*, um. 1592.
48. Janusz ks. Ostrogski, h. *wł.*, um. 1620.
49. Janusz ks. Zbarawski, h. *wł.*, um. 1631.
50. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, um 1633.
51. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1646.
52. Jakób Sobieski, h. *Janina*, um. 1647.
53. Mikołaj Potocki, h. *Pilawa*, um. 1651.
54. Stanisław Warszycki, h. *Abdank*, um. 1680.
55. Dymitr ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, um. 1682.
56. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1682.
57. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, um. 1692.
58. Stanisław Jabłonowski, h. *Prus 3*, † 1702.
59. Felix Potocki, h. *Pilawa*, um. 1702.
60. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1706.
61. Marcin Kącki, h. *Brochwicz*, um. 1710.
62. Adam Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1726.
63. Janusz ks. Wiśniowiecki, h *wł.*, um. 1741.
64. Józef Mniszek, h. *wł.*, w r. 1742.
65. Józef Potocki, h. *Pilawa*, um. 1752.
66. Stanisław Poniatowski, h. *Ciołek*, um. 1761.
67. Jan Klemens Branicki, h. *Gryff*, um. 1771.
68. Józef Mniszek, h. *wł.*, um. 1771.
69. Wacław Rzewuski, h *Krzywda*, um. 1779.
70. Antoni ks. Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1807.
71. Antoni ks. Jabłonowski, h. *Prus 3*.

Krakowscy wojewodowie.

(Przez lat sto pierwsze w senacie krzesło zasiadali wojewodowie krakowscy, póki kasztelania krakowska pierwszeństwo im nie wzięła. Prócz ziem Sądeckiéj, Zatorskiéj i Oświecimskiéj, dzieli się na sześć powiatów: Krakowski, Szczerzycki, Proszowicki, Księski, Lelowski, Sądecki, Czechowski i Biecki. Także prócz kasztelanów większych dwóch Krakowskiego i Wojnickiego, inszych młodszych trzech liczy: Sądeckiego, Bieckiego i Oświecimskiego. Starostów grodowych czterech: Starosta i generał Krakowski, Biecki, Sądecki i Oświecimski. Niegrodowych siedm: Ojcowski, Lanckoroński, Lelowski, Olsztyński, Spiski, Rabsztyński i Czorsztyński. Burgrabiów dwanaście.)

1. Sieciech, h. *Topór*, um. 1010.
2. Fulco, h. *Lis*, um. 1082.
3. Sieciech, h. *Topór*, ustąpił 1098.
4. Skarbimierz, h. *Abdank*, zabity 1117.
5. Stefan z Xiąża, h. *Topór*.
6. Wszebor, h. *Lawschowa*, um. 1138.
7. Stefan, h. *Pobóg*, 1145.
8. Stefan Jaxyc, h. *Gryff*, um. 1177.
9. Mikołaj, h. *Lis*, um. 1206.
10. Marek, h. *Gryff*, um. 1226.
11. Wojciech, h. *Poraj*, um. 1230.
12. Krzysztof z Szydłowca, h. *Odrowąż*, † 1238.
13. Janusz z Moszkorzowa, h. *Pilawa*, † 1239.
14. Włodzimierz, h *Gryff*, zginął pod Chmielnikiem 1241.
15. Sulisław z Ruszczy, h. *Gryff*, zginął pod Legnicą 1241.
16. Mikołaj, h. *Lis*, ustąpił 1250.
17. Klemens z Ruszczy, h. *Gryff*, um. 1256.
18. Mikołaj, h. *Nałęcz*, um. 1260.
19. Sulek z Ruszczy, h. *Gryff*, 1263.
20. Piotr, h. *Sreniawa*, 1266—1280.
21. Żegota, h. *Topór*, 1284.
22. Teodor z Ruszczy, h *Gryff*, um. 1288.
23. Mikołaj, h. *Zaręba*, um. 1290.
24. Janusz Wierzbięta, post. na kasztelanią 1300.
25. Wojciech z Zmigroda, h. *Sreniawa*, † 1305.
26. Mikołaj z Moskorzowa, h. *Pilawa*, 1306.
27. Tomisław Ostroróg, h. *Nałęcz*, um. 1317.
28. Spicimir, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią 1330.
29. Mikołaj z Kamieńca, h. *Pilawa*, um. 1336.
30. Jędrzej z Pilcy, h. *Topór*, um. 1336.
31. Imbram z Witowa, h. *Oksza*.
32. Jędrzej z Tęczyna h *Topor*, um. 1336.
33. Piotr Neorza, h. *Topór*, um. 1368.
34. Dobiesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na kasztelanią Krakowską.
35. Spytek z Melsztyna, h. *Leliwa*, zginął 1399.
36. Jan z Tarnowa, h. *Leliwa*, um 1433.
37. Piotr z Piaskowéj skały, h *Starykoń*, † 1438.
38. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, um. 1459.
39. Jan z Pilicy, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią 1469.
40. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, um. 1469.
41. Derszław z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, postąpił na kasztelanią 1477.
42. Jan z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, um. 1480.
43. Jan Amor Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią 1490.
44. Spytek Jarosławski, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią 1500.
45. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, um. 1505.
46. Jan Szram Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1507.
47. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*, um. 1515.
48. Krzysztof Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, postąpił na kasztelanią 1526.
49. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na kasztelanią 1533.
50. Otto z Chodcza, h. *Poraj*, um. 1536.
51. Piotr Kmita. h. *Sreniawa*, um. 1551.
52. Stanisław Tęczyński, h. *Topór*, um. 1563.
53. Spytek Jordan, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią 1565.
54. Stanisław Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, † 1570.
55. Stanisław Barzi, h. *Korczak*, um. 1571.
56. Jan Firlej, h. *Lewart*, um. 1574.
57. Piotr Zborowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1581.
58. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, um. 1581.
59. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, um. 1601.
60. Mikołaj Zebrzydowski, h. *Radwan*, † 1620.
61. Jan Tęczyński, h. *Topór*, um. 1638.
62. Stanisław Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1649.
63. Władysław, ks. Zasławski, h. *wł.*, um. 1655.
64. Władysław Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1658.
65. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, um. 1667.
66. Michał Zebrzydowski, h. *Radwan*, † 1667.
67. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, um. 1668.
68. Alexander Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1677.
69. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1678.
70. Dymitr ks. Wiszniowiecki, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią 1680.
71. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na kasztelanią 1682.
72. Felix Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na kasztelanią 1702.
73. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na kasztelanią 1702.
74. Marcin Kącki, h. *Brochwicz*, postąpił na kasztelanią 1706.
75. Janusz, ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią 1726.
76. Jerzy Lubomirski, h. *Sreniawa*, um. 1727.
77. Franciszek Wielopolski, h. *Starykoń*, † 1732.
78. Teodor Lubomirski, h. *Sreniawa*, um. 1745.
79. Jan Klemens Branicki, postąpił na kasztelanią 1761.
80. Wacław Rzewuski, postąpił na kasztelanią 1771.
81. Antoni ks. Lubomirski, postąpił na kasztelanią 1780.
82. Stanisław Dembiński, um. 1781.
83. Piotr Małachowski.

Poznańscy wojewodowie.

(Poznańscy wojewodowie z krakowskiemi w senacie alternatę krzesła mieć powinni. Dwa powiaty w sobie zamyka kościański i wschowski. Krom kasztelana Poznańskiego, inszych kasztelanów 6 liczy: Międzyrzeckiego, Rogozińskiego, Śremskiego, Przemęckiego, Krzywińskiego i Santockiego.)

1. Dzierżykraj z Czołpy, h. *Nałęcz*, 1020.
2. Jakób z Bnina, h. *Łodzia*, 1120 albo 1160.
3. Dobrogost z Szamotuł, h. *Nałęcz*, zginął pod Uściem 1226.
4. Dyonizy z Gozdzikowa, h. *Wieniawa*, † 1234.
5. Bogumił Dzierżykraj, h. *Nałęcz*, 1242.
   Bogumił Dzierżykraj ukazuje się ciągle na województwie od 1240 do 1252, z czego wnosić wypada, iż dwóch Dzierżykrajów jednego imienia po sobie następowało.)
6. Mościc z Wielkiego Koźmina h. *Ostoja*, 1250, (ten zapewne był wojewodą Gnieźnieńskim. *I. Lelewel.*)
7. Hertobald, h. *Wieniawa*, um. 1255. (Tego odsyła *Lelewel* do wojewodów Kaliskich lub Gnieźnieńskich.)
8. Mikołaj z Grzymisława, h. *Nałęcz*, um. 1260. (I tego *Lelewel* zalicza do wojewodów Kaliskich.)
9. Benjamin z Grabowy, h. *Zaręba*, um. 1264.
10. Janko z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, um. 1270.
11. Przedpełko, h. *Radwan*, do 1290.
12. Jakób z Bnina, h. *Łodzia*, um. 1281. (Ten także przy Poznaniu utrzymać się nie może; chybaby był wojewodą Gnieźnieńskim. Zamieszanie to ztąd wynika, (mówi *I. Lelewel*), że wojewodowie Wielkopolscy owego czasu, tak Poznański jak Gnieźnieński, a nawet Kaliski często ogólnym terminem zwali się Polskimi, nie wymieniając województwa swego.)
13. Tomisław z Szamotuł Ostroróg h. *Nałęcz*, um. 1300.
    (Pakosław pod tym rokiem 1300 w *Naruszewiczu.)*
14. Kielc z Brudzewa, h. *Nałęcz*, 1306.
15. Wincenty z Szamotuł h. *Nałęcz*, zabity 1333.
16. Jarosław z Gostynia h. . . . um. 1343.
17. Maciej Borkowicz, h. *Napiwon*, um. 1358.
18. Pasko Słodziej z Pilchowic, h. *Rogala*, um. 1372.
19. Wincenty Kępa, *h. Łodzia*, um. 1372.
20. Bartłomiej z Więcborga, h. *Radwan*.
21. Jędrzej z Szamotuł, h. *Nałęcz*, um. 1400.
22. Mścisław Bardzki, h. *Szaszor*.
23. Sędziwoj Ostroróg, h. *Nałęcz*, um. 1439.
24. Jan z Bnina Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1449.
25. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, um. 1463.
26. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, um. 1474.
27. Stanisław Ostroróg, h. *Nałęcz*, um. 1477.
28. Maciej z Bnina Opaliński, h. *Łodzia*, † 1489.
29. Mikołaj z Kutna h. *Ogończyk*, um. 1495.
30. Jan Swidwa Szamotulski, h. *Nałęcz*, † 1496.
31. Jan Czarnkowski, h. *Nałęcz*, um. 1499.
32. Jędrzej Szamotulski, h. *Nałęcz*, um. 1510.
33. Mikołaj Lubrański, h. *Godziemba*, um. 1519.
34. Stanisław Kościelecki, h. *Ogończyk*, † 1530.
35. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, został biskupem kujawskim 1539.
36. Janusz Latalski, h. *Prawdzic*, um. 1557.
37. Marcin Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na kasztelanią krakowską 1561.
38. Jędrzej Kościelecki, h. *Ogończyk*, um. 1564.
39. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, um. 1573.
40. Stanisław Górka, h. *Łodzia*, um. 1593.
41. Hieronim Gostomski, h *Nałęcz*, um. 1609.
42. Jan Ostroróg, h *Nałęcz*, um. 1622.
43. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1624.
44. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, wziął laskę mniejszą 1628.
45. Jan Opaliński h. *Łodzia*, um. 1637.
46. Krzysztof Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1653.
47. Jan Leszczyński, h *Wieniawa*, wziął pieczęć małą 1661.
48. Jędrzej Karol Grudzieński, h. *Grzymała*, um. 1678.
49. Krzysztof Grzymułtowski, h. *Nieczuja*, † 1687.
50. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, wziął Łęczyckie 1692.
51. Wojciech Konstanty Breza, h. *wł.*, † 1698.
52. Stanisław Małachowski, h. *Nałęcz*, † 1699.
53. Stanisław Leszczyński, h. *Wieniawa*, do r. 1704.
54. Franciszek Gałecki, h. *Junosza*, um. 1709.
55. Jędrzej Radomicki, h. *Kotwicz*, um. 1728.
56. Maciej Radomicki, h. *Kotwicz*, um. 1737.
57. Władysław Radomicki, h. *Kotwicz*, † 1737.
58. Michał Raczyński, h. *Nałęcz*, um. 1738.
59. Antoni Poniński, h. *Łodzia*, 1742.
60. Ludwik Szołdrski, h. *Łodzia*, w r. 1749.
61. Stefan Garczyński w latach 1753 i 1754.
62. Stanisław Potocki, w *r.* 1758.
63. Łubieński 1760.
64. Antoni ks. Jabłonowski, postąpił na kasztelanią Krakowską 1781.
65. August ordynat ks. Sułkowski, um. 1785.
66. Józef Mielżyński, h. *Nowtna*.

Wileńscy wojewodowie.

(Wileńskie województwo najpierwsze między Litewskiemi zajmowało miejsce, i zaraz po Poznańskim następowało; cztery powiaty obejmowało: Oszmiański, Lidzki, Wilkomirski i Bracławski.)

1. Monwid, h. *Leliwa*, um 1413.
2. Jan Gastold, h. *Abdank*, um. 1429.
3. Jerzy Giedigolt, starosta Podolski, został wojewodą Wileńskim 1430.
4. Monwid, h. *Leliwa*, um. 1432.
5. Dolgert, h. *Łabędź*, um. 1443.
6. Jan Gastold, h. *Abdank*, um. 1460.
7. Jan Monwid, h. *Leliwa*, um. 1469.
8. Jan Gastold, h *Abdank*, um. 1479.
9. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, um. 1508.
10. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, um. 1522.
11. Wojciech Marcin Gastold, h. *Abdank*, † 1539.

12. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, um. 1549.
13. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, um. 1565.
14. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, 1588.
15. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, um. 1603.
16. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, um. 1616.
17. Jan Karol Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1621.
18. Lew Sapiecha, h. *Lis*, um. 1633.
19. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, um. 1640.
20. Janusz Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1642.
21. Krzysztof Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1650.
22. Jan Radziwił, h. *Trąby*, um. 1655.
23. Paweł Sapieha, h. *Lis*, um. 1666.
24. Michał Radziwił, h. *Trąby*, wziął pieczęć mniejszą 1670.
25. Jerzy Karol Chlebowicz, h. *Leliwa*.
26. Michał Pac, h. *Gozdawa*, um. 1682.
27. Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, um. 1720.
28. Ludwik Pociej, h. *Waga*, um. 1730.
29. Kazimierz Ogiński, h. *Brama*, um. 1733.
30. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, um. 1743.
31. Michał Radziwił, h. *Trąby*, um. 1761.
32. Karol Radziwił, h. *Trąby*, do r. 1764.
33. Michał Ogiński, h. *wł.*, do 1767.
34. Karol Radziwił, h. *Trąby*, um. 1790.
35. Michał Radziwił, h. *Trąby*.

Sandomierscy wojewodowie.

(Województwo to sześć obejmowało powiatów: Sandomierski, Radomski, Opoczyński, Chęciński, Wiślicki i Pilzneński. Ziemia Stężycka także do niego przyłączona, a przedtem i Lubelska ziemia, póki jéj w województwo nie zamieniono. Kasztelanów prócz Sandomirskiego tych liczy: Wiślickiego, Radomskiego, Zawichojskiego, Zarnowskiego Małogoskiego i Polanieckiego.)

1. Wszebor, h. *Nieczuja*, um. 1120.
2. Piotr Szafraniec, h. *Starykoń*, um. 1160.
3. Mikołaj, h. *Bogorya*, um. 1185.
4. Gaworek, h. *Rawicz*, um. 1202.
5. Jakób, h. *Półkoziec*, um. 1222.
6. Pokosław, h. *Radwan*, zginął pod Chmielnikiem 1241.
7. Sado, h. *Pogonia Polska*, ustąpił 1242.
8. Floryan, h. *Pobóg*, 1423.
9. Sando, h. *Pogonia Polska*, um. 1252.
10. Siegniew Bronisz, h. *Wieniawa*, um. 1265.
11. Janusz, h. *Janina*.
12. Piotr z Krampy (bodaj nie z Kępy, h. *Nałęcz*,) zabity od Tatarów 1287.
13. Boxa, h *Okrza*, um. 1287.
14. Zegota, h. *Topór*, um. 1305.
15. Wojciech z Zmigroda, h. *Sreniawa*, † 1311.
16. Nawoj z Przegini, h *Topór*, postąpił na kasztelanią krakowską 1319.
17. Tomisław, h. *Rawicz*, um. 1325.
18. Msciug, h. *Jastrzębiec*, um. 1342.
19. Wojciech Czelej z Wrzawy, h. *Abdank*, zginął pod Sandomierzem 1344.
20. Otto z Pilicy, h. *Topór*, o nim *Długosz* t. II. 1349, *Miech. libr. 4, Cromer, l. 12. Niesiecki* zaś domyśla się, iż ten Otto późniéj siedział na krześle.
21. Jan Jura, h. *Leliwa*, um. 1365.
22. Piotr z Neorza, h. *Topór*, postąpił na województwo krakowskie 1366.
23. Otto z Pilicy, h. *Topór*, um. 1368.
24. Piotr Lipski, h. *Sreniawa*, um. 1376.
25. Jan z Tarnowa, h. *Leliwa*.
26. Piotr Kmita h. *Sreniawa*, 1406.
27. Mikołaj z Michałowa, h. *Poraj*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1431.
28. Piotr z Piaskowéj Skały, h. *Starykoń*, postąpił na województwo Krakowskie 1433.
29. Spytek z Melsztyna, h. *Leliwa*, um. 1435.
30. Jan z Czyżowa, h. *Półkozic*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1438.
31. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, postąpił na województwo Krakowskie 1438.
32. Dobiesław z Sienna, h. *Dębno*, um. 1340.
33. Jan Oleśnicki, h *Dębno*, um. 1457.
34. Derszław z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Krakowskie około r. 1472.
35. Jakób Dębiński, h. *Rawicz*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1478.
36. Dobiesław Kmita z Wiśnicza, h. *Sreniawa*,
37. Jan z Tarnowa, h. Leliwa, postąpił na województwo Krakowskie 1480.
38. Piotr Jarosławski, h. *Leliwa*, um. 1480.
39. Spytek Jarosławski, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Krakowskie 1508.
40. Dobiesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, um. 1495.
41. Jan Szram Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Krakowskie 1505.
42. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*, postąpił na województwo Krakowskie 1508.
43. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1515.
44. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1520.
45. Mikołaj Pilecki, h. *Leliwa*, um. 1523.
46. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na województwo Krakowskie 1526.
47. Otto z Chodcza, h. *Poraj*, postąpił na województwo Krakowskie 1533.
48. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, † 1535.
49. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na województwo Krakowskie 1536.
50. Jan Tęczyński, h. *Topór*, um. 1541.
51. Jan Tęczyński, h. *Topór*, um. 1553.
52. Mikołaj Odnowski Herburt, h. *Pawęża*, um.
53. Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1556.
54. Spytek Jordan, h. *Trąby*, postąpił na województwo Krakowskie 1563.
55. Jan Stanisław Tarnowski. h. *Leliwa*, † 1568.

56. Piotr Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Krakowskie 1574.
57. Jan Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1581.
58. Stanisław Szafraniec, h. *Starykoń*, um. 1540.
59. Jerzy Mniszech, h. *Kończyc*, um. 1613.
60. Zbigniew Ossoliński, h. *Topór*, um. 1623.
61. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1633.
62. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, um. 1635.
63. Jerzy Ossoliński, h. *Topór*, wziął pieczęć mniejszą 1638.
64. Krzysztof Ossoliński, h. *Topór*, um. 1645.
65. Dominik ks. Zasławski, h. *wł.*, postąpił na województwo Krakowskie 1649.
66. Jędrzej Firlej h. *Lewart*, um. 1650.
67. Władysław Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Krakowskie 1655.
68. Alexander Koniecpolski, h. *Pobóg*, † 1659,
69. Jan Zamojski, h. *Jelita*, um. 1665.
70. Jan Tarło, h. *Topór*.
71. Michał ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, † 1697.
72. Michał Warszycki, h. *Abdank*, um. 1697.
73. Stefan Bidziński, h. *Janina*, um. 1704.
74. Stanisław Morsztyn, h. *Leliwa*, ustąpił 1712.
75. Jakób Morsztyn, h. *Leliwa*, um. 1728.
76. Jerzy Lubomirski h. *Sreniawa*, um. 1736.
77. Jan Tarło, h. *Topór*, um. 1749.
78. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, um. 1773.
79. Maciej Sołtyk.

Wileńscy kasztelanowie.

(Zaraz po wojewodzie Sandomierskim miał krzesło w senacie kasztelan Wileński.)

1. Minigaiło, h. *Rawicz*, um. 1413.
2. Grzegorz Ostyk, h. *Trąby*, um. 1140.
3. Michał Kiejzgaiło, h. *wł.*, 1441.
4. Wierszul Oscikowicz, h. *Trąby*, um. 1453.
5. Hieronim Chodkiewicz, h. *Kościesza*, 1480.
6. Alexander Zabrzeziński, h. *Leliwa*, 1494.
7. Alexander Jurgiewicz ks. Olszański, h. *Centaurus*, um. 1507.
8. Stanisław Jan razem starosta Żmudzki.
9. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, um. 1541.
10. Piotr Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, † 1544.
11. Grzegorz Wierszul Oscikowicz, h. *Trąby*,
12. Hieronim Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1562.
13. Grzegorz Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1569.
14. Jan Chodkiewicz, h. *Kościesza*, um. 1579.
15. Ostafi Wołowicz, h. *Bogoria*, um. 1584.
16. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Wileńskie 1588.
17. Jan Kiszka, h. *Dąbrowa*.
18. Jan Radziwił, h. *Trąby*, um. 1595.
19. Hieronim Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1616.
20. Mikołaj Chlebowicz, h. *Leliwa*, um. 1633.
21. Wojciech Radziwił, h. *Trąby*, um. 1636.
22. Krzysztof Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na województwo Wileńskie 1641.
23. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, um. 1644.
24. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, um. 1651.
25. Jan Chodkiewicz, h *Kościesza*, um. 1661.
26. Michał Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Wileńskie 1666.
27. Michał Pac, h. *Gozdawa*, postąpił na województwo Wileńskie 1670.
28. Stefan Mikołaj Pac, h. *Gozdawa*, wziął biskupstwo Wileńskie 1673.
29. Jędrzej Kotowicz, h. *Korczak*, um, 1676.
30. Ernest Denhoff, h. *wł.*, um. 1683.
31. Józef Bogusław Słuszka, h. *Ostoja*, † 1701.
32. Ludwik Pociej, h. *wł.*, postąpił na województwo Wileńskie 1722.
33. Fryderyk ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, wziął pieczęć mniejszą 1724.
34. Kazimierz ks Czartoryski, h. *Pogonia*, um. 1741.
35. Michał Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo 1743.
36. Michał Massalski, h. *wł.*, w latach 1744—1749.
37. Ignacy Ogiński, h. *wł.*, um. 1774.
38. Michał Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo 1790.
39. Maciej Radziwił, h. *Trąby*.

Kaliscy wojewodowie.

(Województwo to ma trzy powiaty: Kaliski, Koninski i Nakielski; kasztelanów zaś, prócz Kaliskiego i Gnieźnieńskiego, czterech: Lędzkiego, Nakielskiego, Biechawskiego i Kamieńskiego.)

1. Jarostius, wyniesiony 1173, 1188.
2. Mikołaj z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, um. 1193.
3. Sędziwoj z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, † 1245.
4. Jarosław czyli Jarostius w 1247.
5. Jan syn Alberta w 1252 wyniesiony. *Codex Raczyn.* p. 257.
6. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*, † 1259.
7. Arbeldus, h. *Wieniawa*, um. 1264.
8. Janek około 1280 w. *Naruszewicza*.
9. Mikołaj z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, um. 1283.
10. Marcin w r. 1314. *Codex, dipl. Raczyn*, p. 79, 84, 92.
11. Mikołaj z Szamotuł, h. *Nałęcz*, 1343.
12. Przecław, h. *Grzymała*, um. 1360.
13. Predysław z Gołuchowa, h. *Wieniawa*, um. 1370.
14. Sędziwoj z Szubina, h. *Topór*, um. 1401.
15. Maciej z Wąsosza, h. *Topór*, 1421.

16. Jędrzej z Danaborza, h. *Topór*, 1431.
17. Marcin z Sławkowa. h. *Radwan*, 1438.
18. Marcin z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1447.
19. Wawrzeniec z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1451.
20. Stanisław Ostroróg, h *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie województwo 1475.
21. Maciej z Moszyna (czyli jak inni chcą z Bnina,) h. *Łodzia*, postąpił na województwo Poznańskie 1477.
22. Jan z Kalinowy h. *Zaręba*, 1478.
23. Jan Swidwa z Szamotuł, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie.
24. Jan Sędziwoj Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie województwo 1497.
25. Jędrzej Szamotulski, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie województwo 1510.
26. Mikołaj Lubrański, h *Godziemba*, postąpił na Poznańskie województwo 1510.
27. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1513, (tegoż czy innego Jana z Kalinowy, h. *Zaręba*, kładzie pod r. 1520 *Okol.* t III. p. 325.)
28. Stanisław Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na województwo Poznańskie 1524.
29. Jan Skąpski, h. *Doliwa*, um 1525.
30. Mikołaj Kościelecki, h. *Ogończyk*, † 1535.
31. Stanisław Tomicki, h. *Łodzia*, um. 1539.
32. Piotr z Służowa, h. *Sulima*, um. 1550.
33. Marcin Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Poznańskie województwo 1557.
34. Jerzy Konarski, h. *Abdank*.
35. Mikołaj Łaski, h. *Korab*, um. 1572.
36. Kasper Zebrzydowski, h. *Radwan*.
37. Piotr Gułtowski, h. *Leszczyc*.
38. Piotr Potulicki, h. *Grzymała*, um. 1589 albo 1598.
39. Jędrzej Czarnkowski, h. *Nałęcz*, um. 1611.
40. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, wziął pieczęć mniejszą 1620.
41. Jan Gostomski, h. *Nałęcz*, um. 1624.
42. Jan Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na Poznańskie województwo 1624.
43. Mikołaj Działyński, h. *Ogończyk*, † 1629.
44. Zygmunt Grudziński, h. *Grzymała*, † 1653.
45. Jędrzej Karol Grudziński, h. *Grzymała*, postąpił na Poznańskie województwo 1661.
46. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*.
47. Jan Opaliński, h. *Łodzia*, wziął Kujawskie województwo 1678.
48. Zygmunt Działyński, h. *Ogończyk*, † 1685.
49. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Poznańskie województwo 1687.
50. Wojciech Breza, h. *wł.*, postąpił na Poznańskie województwo 1687.
51. Stanisław Małachowski, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie województwo 1698.
52. Władysław Przyjemski, h. *Rawicz*, † 1699.
53. Alexander Lipski, h. *Łada*, um. 1701.
54. Maciej Radomicki, h. *Kotwicz*, wziął Inowrocławskie województwo 1703.
55. Franciszek Gałecki, h *Junosza*, postąpił na Poznańskie województwo 1705.
56. Jedrzej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na Poznańskie województwo 1709.
57. Stefan Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1722.
58. Ludwik Szółdrski, h. *Łodzia*, wziął Inowrocławskie 1729.
59. Michał Raczyński, h. *Nałęcz*, postąpił na Poznańskie 1737.
60. Maciej Koźmiński, h. *Poraj*, do 1749.
61. August Działyński, h. *Ogończyk*, w r. 1752.
62. Wojciech Miaskowski, um. 1762.
63. Ignacy Twardowski, h. *Ogończyk*, † 1745.
64. August ordynat ks. Sułkowski, postąpił na województwo 1781.
65. Józef Mielżyński, h. *Nowina*, um. 1785.
66. Antoni ks. Sułkowski, um. 1792.

Troccy wojewodowie.

(Drugie województwo w wielkim księstwie Litewskim początki swoje zabrało razem z Wileńskim, t. j przy pierwszéj unii tego z koroną 1413 Dzieli się ono na cztery powiaty: Trocki, Grodzieński, Kowieński i Upitski; a miejsce w senacie zaraz po Kaliskiem naznaczone.)

1. Jawno, h. *Zadora*, 1413
2. Lulusz czyli Lelusz, h. *wł.*, ustąpił 1440.
3. Jan Gastold, h. *Abdank*, postąpił na Wileńskie województwo 1443.
4. Jan Monwid, h. *Leliwa*, postąpił na Wileńskie województwo 1460.
5. Jan Gastold, h. *Abdank*.
6. Piotr Biały Janowicz Gastold, h. *Abdank*, um. 1498.
7. Jan Jurgiewicz Zabrzeziński, h. *Leliwa*, ustąpił 1505.
8. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Wileńskie 1508. (*J. Lelewel* świadczy, iż jeszcze w r. 1509 był wojewodą Trockim.)
9. Grzegorz Ostyk, h. *Trąby*.
10. Wojciech Gastold, h *Abdank*, postąpił na województwo Wileńskie 1522.
11. Konstantyn ks. Ostrogski, h. *wł.*, † 1533.
12. Piotr Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1541.
13. Stanisław Gastold, h. *Abdank*, 1542.
14. Janusz, ks. Dubrowicki, h. *wł.*, um. 1549.
15. Mikołaj Radziwił, h. *Topór*, postąpił na województwo Wileńskie 1551.
16. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Wileńskie 1565.
17. Stefan ks. Zbaraski, h. *wł.*, um. 1586.
18. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, um. 1591.

19. Mikołaj Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na Wileńskie 1604.
20. Alexander Chodkiewicz, h. *Kościesza*, † 1626.
21. Janusz Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Wileńskie 1640.
22. Mikołaj Abrahamowicz, h. *wł.*
23. Alexander Słuszka, h. *Ostoja*, 1651.
24. Mikołaj Stefan Pac, h *Gozdawa*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1670.
25. Piotr Pac, h. *Gozdawa*, um 1670.
26. Marcyan Ogiński, h. *Brama*, wziął pieczęć większą 1684.
27. Paweł Cypryan Brzostowski, h. *Strzemię*, um. 1689.
28. Alexander Unichowski, h. *wł.*, um. 1697.
29. Kazimierz Władysław Sapieha, h. *Lis*, um. 1703.
30. Michał Kazimierz Kociel, h. *Pelikan*, um. [illegible].
31. Kazimierz Ogiński, h. *Brama*, postąpił na Wileńskie 1730.
32. Józef Ogiński, h. *Brama*, um. 1737.
33. Michał Radziwił, h. *Trąby*, postąpił nd Wileńskg kasztelanią 1742.
34. Alexander Pociej, h. *Waga*, um. 1769.
35. Tadeusz (Andrzej) Ogiński, um. 1786.
36. Józef ks. Radziwił, h. *Trąby*.

Sieradzcy wojewodowie.

(To województwo dzieli się na cztery powiaty: Sieradzki, Piotrkowski, Madomski i Czedkowski; prócz tego ma do siebie przyłączoną ziemię Wielińską, w któréj się dwa powiaty znajdują: Wieluński i Ostrzeszowski. Kasztelanów liczy pięciu: Sieradzki, Rospierski, Spicimirski, Wieluński, (ten się dawniéj zwał *Castellanus de Ruda*) i Konarski.

1. Mikołaj z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1210.
2. Zbisław, h. *Korab*, 1242.
3. Piotr, h. *Lis*, um. 1288.
4. Mateusz z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1288.
5. Zawisza, w r. 1293. *Cod. dipl. Raczyn*, p. 84.
6. Jakób z Koniecpola, h. *Pobóg*, 1309
7. Stefan, w r. 1339, w *Naruszewiczu*.
8. Hebda, h. *Pomian*, 1360.
9. Wawrzeniec z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1368.
10. Swentopełk, h. *Lis*, 1372.
11. Mikołaj, h. *Pomian*, zabity 1400.
12. Jakób z Koniecpola, h. *Pobóg*, um. 1439.
13. Marcin z Kalinowy, h. *Zaręba*.
14. Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*, 1442.
15. Derszław z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Sandomierskie 1457.
16. Wawrzeniec z Kalinowy, h. *Zaręba*, † 1460.
17. Sędziwoj z Leżenic, h. *Nałęcz*.
18. Derszław z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, † 1471.
19. Mikołaj z Brudzewa, h. *Pomian*.
20. Piotr Dunin, h. *Łabędź*, 1478.
21. Ambroży Pampowski, h. *Gozdawa*, † 1510.
22. Jarosław Łaski, h. *Korab*.
23. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, um. 1524.
24. Hieronim Łaski, h. *Korab*, um. 1542.
25. Stanisław Łaski, h. *Korab*, um. 1550.
26. Jan Spytek Tarnowski, h. *Leliwa*, † 1556.
27. Stanisław Kościelecki, h. *Ogończyk*, † 1561.
28. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, † 1566 (1564.)
29. Wojciech Łaski, h. *Korab*.
30. Alexander Koniecpolski, h *Pobóg*, † 1609.
31. Stanisław Bykowski, h. *Gryff*, um. 1624.
32. Jan Baranowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1633.
33. Kasper Denhoff, h. *wł.*, um. 1643.
34. Maxymilian Przerębski, h. *Nowina*, † 1647.
35. Jan Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1661.
36. Hieronim Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1665.
37. Jędrzej Starkowiecki, h. *Łodzia*, um. 1665.
38. Karol Zygmunt Przerębski, h. *Nowina*, um. 1669.
39. Felix Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na województwo Krakowskie 1682.
40. Jan Pieniążek, h. *Odrowąż*, um. 1711.
41. Jan Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1720.
42. Franciszek Wielopolski, h. *Starykoń*, postąpił na województwo Krakowskie 1728.
43. Alexander Mycielski, h. *Dołęga*, um. 1729.
44. Alexander Szembek, h. *wł.*, do 1754.
45. Kazimierz Dąbski, h. *Godziemba*, † 1764.
46. Wojciech Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1774.
47. Mikołaj Małachowski, h. *Nałęcz*, um. 1783.
48. Michał Walewski, h. *Kolumna*.

Troccy kasztelanowie.

(Ci zaraz po wojewodach Sieradzkich w senacie zasiadali.)

1. Simeon Sunigaiło, h. *Lis*, um. 1420.
2. Alexander kniaź Jurgiewicz, h. *wł.*
3. Lelussa w r. 1436.
4. Mikołaj Niemira, h. *Gozdawa*, 1444.
5. Jan Zabrzeziński, h. *Leliwa*, postąpił na Trockie województwo 1498.
6. Stanisław Janowicz Gastold, h. *Abdank*, um. 1499.
7. Jan Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1500.
8. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią Wileńską.
9. Piotr Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, postąpił na województwo Trockie 1533.
10. Jan Radziwił h. *Trąby*, um. 1542.
11. Hieronim Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na kasztelanią Wileńską około r. 1553.

12. Grzegorz Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1562.
13. Stefan ks. Zbaraski, h. *wł.*, postąpił na województwo Trockie 1566.
14. Ostafi Wołowicz, h. *Bogoria*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1579.
15. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1584.
16. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Trockie 1586.
17. Mikołaj Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Trockie 1591.
18. Alexander ks. Pruński, h. *S. Jerzy*, † 1595.
19. Jan Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, um. 1626.
20. Wojciech Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1633.
21. Krzysztof Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1636.
22. Jan Wilczek, h. *Mądrostki*, po r. 1636.
23. Mikołaj Kiszka, h. *Dąbrowa*, wziął podskarbstwo w. litewskie 1643.
24. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, 1644.
25. Alexander Ogiński, h. *Brama*, 1653.
26. Jan Karol Kopeć, h. *Róża*, um. 1680.
27. Paweł Cypryan Brzostowski, h. *Strzemię*, postąpił na województwo Trockie 1584.
28. Jan Kierdej, h. *Jodzieśko*, um. 1685.
29. Stanisław Wincenty Orda, h. *wł.*
30. Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, postąpił na województwo Trockie.
31. Michał Kryszpin, h. *wł.*
32. Michał Kazimierz Kociel, h. *Pelikan*, postąpił na województwo Trockie.
33. Michał Ogiński, h *Brama*, um. 1712.
34. Jan Fryderyk Sapieha, h. *Lis*, wziął pieczęć w. Litewską 1736.
35. Kazimierz Pociej, h. *Waga*, wziął województwo Witebskie 1736.
36. Michał Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Trockie 1737.
37. Antoni Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, † 1738.
38. Alexander Pociej, h. *Waga*, postąpił na województwo Trockie 1742.
39. Michał Massalski, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1743.
40. Tadeusz Ogiński, postąpił na województwo Trockie 1769.
41. Konstanty Ludwik Plater, h. *wł.*, † 1777.
42. Jędrzej Ogiński, h. *Brama*, um. 1783.
43. Józef Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Trockie 1787.
44. Kazimierz Konstanty Plater, h. *wł.*

Łęczyccy wojewodowie.

(Województwo to obeimuje w sobie trzy powiaty: Łęczycki, Brzeski, i Orłowski; kasztelanów zaś ma czterech: Łęczyckiego, Brzezińskiego, Inowłodskiego i Konarskiego.)

1. Krzesz, h. *Kroje*, 1210.
2. Piotr Dunin, h. *Łabędź*, 1240.
3. Scibor, h. *Jastrzębiec*, um. 1242.
4. Bogusz, h. *Półkozic*, 1243.
5. Spitygniew z Dąbrowy, h. *Poraj*, 1248.
6. Swantopełk, h. *Lis*, 1310.
7. Paweł z Spicimierza, h. *Ogończyk*, 1329 (1339).
8. Jan z Oporowa, h. *Sulima*, 1357.
9. Jan z Ligęza, h. *Półkozic*, 1379 albo 1369.
10. Jakób z Koniecpola h. *Pobóg*, um. 1380.
11. Jan Ligęza, h. *Półkozic*.
12. Stanisław Ligęza, h. *Półkozic*.
13. Jan z Leżenic, h. *Nałęcz*, um. 1400.
14. Jan Ligęza, h. *Półkozic*, um. 1413.
15. Mikołaj z Oporowa, h. *Sulima*, um. 1425.
16. Marcin Scibor z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, 1434.
17. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, um. 1438.
18. Wojciech Malski, h. *Nałęcz*, um. 1453
19. Piotr z Oporowa, h. *Sulima*.
20. Mikołaj z Kutna, h. *Ogończyk*, postąpił na Poznańskie województwo 1489.
21. Marcin z Zborowa, h. *Jastrzębiec*, 1493.
22. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1507.
23. Jarosław Łaski, h. *Korab*, postąpił na Sieradzkie województwo 1510.
24. Jan z Kalinowy, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Łęczyckie.
25. Mikołaj czyli Jan Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*, 1519.
26. Jędrzej Oporowski, h. *Sulima*, 1532.
27. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, um. 1545.
28. Mikołaj Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*.
29. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, 1553.
30. Wojciech Koryciński, h. *Topór*, 1555.
31. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, postąpił na województwo Poznańskie 1564.
32. Mikołaj Sokołowski, h. *Pomian*, um. 1565.
33. Jan Sierakowski, h. *Ogończyk*, um. 1589.
34. Stanisław Mirski, h. *Prus 3*, wziął pieczęć 1606.
35. Adam Czarnkowski, h. *Nałęcz*, um. 1627.
36. Stanisław Radziejowski, h. *Junosza*, † 1633.
37. Stefan Gębicki, h. *Nałęcz*.
38. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na województwo Poznańskie 1656.
39. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1659.
40. Jędrzej Starkowiecki, h. *Łodzia*, um. 1665.
41. Władysław Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1679.
42. Albryckt Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1683.
43. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1692.
44. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, wziął podkomorstwo koronne 1702.
45. Jerzy Towiański, h. *wł.*
46. Chryzostom Dorpowski, h. *Junosza*, † 1718.

47. Jerzy Warszycki, h. *Abdank*, um. 1733.
48. Franciszek Skarbek, h. *Abdank*, do 1749.
49. Józef Walewski, h. *Kolumna*, 1753.
50. Teodor Wessel, um. 1760.
51. Tomasz Sołtyk, um. 1772.
52. Mikołaj Małachowski, um. 1774.
53. Szymon Dzierzbicki, um. 1786.
54. Stanisław Gadomski.

Żmudzcy starostowie.

(Kiedyś to księstwo udzielnych książąt i królów miało, potem do w. księstwa Litewskiego inkorporowane, administrowali starostowie trybem polskim, zkąd nazwa starostwa urosła. Dzieli się ono na powiaty następujące: Iragolę, Miedniki, Chrosze, Roseną, Widoty, Wielunią, Kieltywy i Cettę; kasztelana krzesłowego ma tylko jednego. Starostowie żmudzcy zajmują miejsce w senacie zaraz po Łęczyckich wojewodach.)

1. Kiejzgajło, h. *wł.*, kasztelan Wileński, od r. 1413, ustąpił 1440.
2. Kantowt, h. *wł.*, ustąpił 1443.
3. Michał Kiejzgajło, h. *wł.*, kasztelan Wileński od r. 1443.
4. Stanisłow Janowicz Gastold, h. *Abdank*, kasztelan Trocki 1494-
5. Stanisław Zarnowiecki, h. *wł.*, 1502.
6. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Trocki, 1507.
7. Stanisław Jan, kasztelan Wileński, 1522
8. Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, kasztelan Trocki, 1533.
9. Jan Radziwił, h. *Trąby*, marszałek Litewski, um. 1542.
10. Majciej Wojciechowicz Janowicz, h. *wł.*, um. 1543.
11. Hieronim Chodkiewicz, h. *Kościesza*, kasztelan Wileński, um. 1562.
12. Jerzy Bielewicz, h. *Mogiła*.
13. Jan Chodkiewicz, h. *Kościesza*, kasztelan Wileński, um. 1759.
14. Jan Kiszka, h. *Dąbrowa*, um. 1591.
15. Jerzy Chodkiewicz, h. *Kościesza*, um. 1595.
16. Stanisław Radziwił, h. *Trąby*, um. 1599.
17. Jan Karol Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na województwoWileńskie 1616.
18. Jan Kiszka, h. *Dąbrowa*, um. 1619.
19. Hieronim Wołowicz. h. *Bogoria*, um. 1641.
20. Jan Lacki, h. *wł.*, um. 1646.
21. Janusz Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na województwo Wileńskie 1651.
22. Jerzy Karol Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Wileńskie 1670.
23. Wiktoryn Mleczko, h. *Korczak*, um. 1670.
24. Kazimierz Paweł Sapieha, h. *Lis*, postąpił na Wileńskie województwo 1682.
25. Paweł Michał Pac, h. *Gozdawa*, um. 1696.
26. Grzegorz Ogiński, h. *Brama*, um. 1709.
27. Kazimierz Żaranek, h. *Korczak*, um. 1729, po którym wakowało do 1742.
28. Józef Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1754.
29. Jan Chodkiewicz, h *Kościesza*, w r. 1764 do 1780.
30. Antoni Gielgud, 1782—1783.

Brzescy kujawscy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się na powiaty Brzeski i Kujawski; kasztelanów liczy czterech: Brzeskiego, Kujawskiego, Kruszwickiego, Kowalskiego i Przedeckiego.)

1. Zbylut z Panigroda, h. *Topór*.
2. Maurycy, h. *Doliwa*, 1222.
3. Arnold, h. *Radwan*, 1228.
4. Janusz z Koscielca, h. *Ogończyk*, 1247.
5. Marcin, h. *Prawdzic*, 1259.
6. Bronisz w r. 1288. (*Codex dipl. Raczyn.* pag. 91.)
7. Jan z Płomykowa, h. *Leszczyc*, 1304.
8. Bronisz, h. *Wieniawa*, 1306.
9. Wojciech z Kościelca, h. *Ogończyk*.
10. Wojciech Ostroróg, h. *Nałęcz*, 1360.
11. Jędrzej z Łabiszyna, h. *Prawdzic*, 1383.
12. Piotrasz Małocha, h. *Grzymała*, 1384.
13. Maciej z Łabiszyna, h. *Prawdzic*.
14. Jan z Lichina, h. *Pilawa*, 1438.
15. Marek z Lubienia, h. *Doliwa*, um. 1441.
16. Jan z Kretkowa, h. *Dołęga*, 1451.
17. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*.
18. Jan Oporowski, h. *Sulima*, 1475.
19. Maciej z Służowa, h. *Radwan*, um. 1496.
20. Jędrzej z Lubienia, h. *Doliwa*, od 1496.
21. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*, 1501.
22. Mikołaj Kretkowski, h. *Dołęga*, 1512.
23. Mikołaj z Kościelca, h *Ogończyk*, † 1524.
24. Jędrzej Oporowski, h. *Sulima*, 1525
25. Mikołaj Radziejejowski. h. *Jun.* czy też *Grzym.*
26. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, ustąpił 1550.
27. Janusz Kościelecki, h. *Ogończyk*, 1550.
28. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, postąpił na województwo Łęczyckie 1557.
29. Piotr Dunin, h. *Łabędź*, um. 1562.
30. Jan z Służewa, h. *Sulima*, um. 1580.
31. Piotr Potulicki, h. *Grzymała*, 1583, postąpił na Kaliskie.
32. Bartłomiej Zebrzydowski, h. *Radwan*, um. 1586.
33. Jędrzej Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1606.
34. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1615.

35. Jan Gostomski, h. *Nałęcz*, postąpił na województwo Kaliskie 1620.
36. Grzegorz Kretkowski, h. *Dołęga*, um. 1622.
37. Jakób Szczawiński, h. *Prawdzic*, um. 1637.
38. Jędrzej Kretkowski, h. *Dołęga*, um. 1643.
39. Jan Szymon Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1653.
40. Tomasz Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1653.
41. Władysław Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1657.
42. Hieronim Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na województwo Sieradzkie 1661.
43. Zygmunt Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na województwie Kaliskie 1678.
44. Jan Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1684.
45. Zygmunt Dąbski, h. *Godziemba*, um. 1704.
46. Maciej Pstrokoński, h. *Poraj*, um. 1707.
47. Jan Jakób Potulicki, h *Grzymała*, † 1726.
48. Jędrzej Dąbski, h. *Godziemba*, um. 1734.
49. Antoni Dąbski, h. *Godziemba*, um. 1770.
50. Ludwik (Stanisław) Dąbski.

Kijowskie województwo.

(To województwo dzieli się na trzy powiaty: Kijowski, Żytomierski, i Owrucki).

1. Marcin Gastold, h. *Abdank*, od r. 1471.
2. Jerzy Pac, h. *Gozdawa*.
3. Dymitr ks. Puciatycz, h. *Syrokomla*, † 1503.
4. Jurgi Montowtowicz, h. *wł.*, 1503.
5. Jędrzej Niemirowicz, h. *Gozdawa*, 1511—1529.
6. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią Trocką 1520.
7. Jan ks. Dubrowicki, h. *wł.*, postąpił na województwo Trockie 1543.
8. Fryderyk ks. Pruński, h. *Ś. Jerzy*, † 1555.
9. Hrehory Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na kasztelanią Trocką około r. 1557.
10. Konstantyn ks. Ostrogski, h. *wł.*, † 1606.
11. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, um. 1608.
12. Stanisław Żółkiewski, h. *Lubicz*, wziął pieczęć wielką 1617.
13. Tomasz Zamojski, h. *Jelita*, wziął pieczęć mniejszą 1629.
14. Alexander ks. Zasławski, h. *wł.*, um. 1629.
15. Stefan Chmielecki, h. *Bończa*, um. 1630.
16. Janusz Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1648.
17. Adam Kisiel h. *Swiętołdycz*, um. 1653.
18. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na województwo Krakowskie 1658.
19. Jan Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na wojew. Sandomierskie 1659.
20. Jan Wychowski, h. *Abdank*, zabity 1664.
21. Stefan Czarniecki, h. *Łodzia*, um. 1665.
22. Michał Stanisławski, h. *Pilawa*, um. 1668.
23. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Krakowskie 1682.
24. Stefan Niemierzyc, h. *Klamry*, um. 1683.
25. Marcin Kącki, h. *Brochwicz*, postąpił na woj. Krakowskie 1702.
26. Józef Potocki, h. *Pilawa*.
27. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, 1748—1753.
28. Franciszek Salezy Potocki, h. *Pilawa*, † 1771.
29. Stanisław Lubomirski, um. 1784.
30. Józef Stępkowski, 1784.
31. Prot Potocki.

Inowrocławscy wojewodowie.

(To województwo dzieli się na powiaty: Inowrocławski i Bydgoski. Do niegoż należy ziemia Dobrzyńska, która trzy w sobie zamyka powiaty: Dobrzyński, Lipieński i Rypiński. Ma taż ziemia trzech kasztelanów mniejszych: Dobroczyńskiego, Rypińskiego i Słońskiego.)

1. Jan z Plumincowa, 1339. 1344.
2. Maciej z Radolina, h. *Leszczyc*, 1400.
3. Janusz z Kościelca, h. *Ogończyk*, 1422.
4. Maciej z Łabiszyna, h. *Prawdzic*, 1422.
5. Jarand Grabie z Brudzewa, h. *Pomian*.
6. Maciej Danaborski, h. *Topór*.
7. Mikołaj Scibor Szarlej, h. *Junosza*, † 1457.
8. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*, 1457.
9. Jan z Kościelca h. *Ogończyk*, 1466.
10. Jędrzej z Kretkowa, h. *Dołęga*, 1478.
11. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*, 1480.
12. Jan z Oporowa, h. *Sulima*, 1483.
13. Mikołaj Działyński h. *Ogończyk*, 1483.
14. Maciej z Służowa, h. *Radwan*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie 1493.
15. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, 1497.
16. Mikołaj z Kretkowa. h. *Dołęga*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie.
17. Mikołaj z Kościelca, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie.
18. Jędrzej z Oporowa, h. *Sulima*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie 1524.
19. Hieronim Łaski. h. *Korab*, postąpił na Sieradzkie 1524.
20. Jan Oporowski, h. *Sulima*. 1527.
21. Stanisław Tomicki, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kaliskie 1535.
22. Janusz Latalski, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Poznańskie 1539.
23. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie 1550.

24. Jan Służowski, h. *Radwan*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie 1562.
25. Jan z Krotoszyna Krotowski, h. *Leszczyc*.
26. Piotr Szmerzyński, h. *Grzymała*, um. 1582.
27. Jan Spławski, h. *Leliwa*.
28. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie.
29. Jan Gostomski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Brzeskie-Kujawskie 1615.
30. Krzysztof Rysiński, h. *Leszczyc*, 1619.
31. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, 1629.
32. Hieronim Radomicki, h. *Kotwicz*, 1629.
33. Jan Łowicki, h. *Nałęcz*, 1653.
34. Jakób Rozrażewski, h. *Doliwa*, 1659.
35. Jan Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kaliskie 1667.
36. Krzysztof Żegocki, h. *Jastrzębiec*, został biskupem Chełmskim 1669.
37. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, um. 1679.
38. Jakób Albracht Szczawiński, h. *Prawdzic*, um. 1679.
39. Franciszek Gałecki, h. *Junosza*, postąpił na woj Kaliskie 1703.
40. Maciej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na woj. Poznańskie 1726.
41. Jan Radomicki, h. *Kotwicz*, um. 1728.
42. Ludwik Szołdrski, h. *Łodzia*, um. 1756.
43. Jędrzej Zamojski, h. *Jelita*, um. 1763.
44. Jędrzej Moszczeński, um. 1783.
45. Józef Mycielski, um. 1790.
46. Piotr Suminski, h. *Leszczyc*.

Ruscy wojewodowie.

(Województwo Ruskie obejmuje sześć ziem: Lwowską, Przemyską, Sanocką, Halicką, Chełmską i Zydaczewską.)

1. Jan Mężyk, z Dąbrowy, h. *Wadwicz*, (drudzy go do innego herbu naciągają), † 1437.
2. Piotr z Sprowy, h. *Odrowęż*, zginął w Wołoszech 1450.
3. Jan Oleśnicki, h. *Dębno*.
4. Jędrzej z Sprowy, h. *Odrowąż*, um. 1465.
5. Stanisław z Chodcza, h. *Poraj*, um. 1468.
6. Spytek Jarosławski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Sendomierskie 1479.
7. Jan z Sprowy, h. *Odrowąż*, 1480.
8. Jan z Pilcy, h. *Leliwa*, um. 1496.
9. Mikołaj Tęczyński, h. *Topór*, zginął w Bukowinie 1497.
10. Jan Fredro, h. *Bończa*, um. 1497.
11. Jan z Tarnowa, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1508.
12. Stanisław Kmita, h. *Sreniawa*, um. 1509.
13. Jan z Sprowy, h. *Odrowąż*, um. 1515.
14. Alexander Tęczyński, h. *Topór*, † około r. 1518.
15. Otto z Chodcza, h. *Poraj*, postąpił na woj. Sendomirskie.
16. Jan z Tarnowa, h. *Leliwa*, postąpił na kaszt. Krakowską 1536.
17. Jan Tęczyński h. *Topór*, postąpił na wojew. Sendomirskie 1537.
18. Stanisław z Sprowy, h. *Odrowąż*, † 1546.
19. Piotr Firlej, h. *Lewart*, um. 1553.
20. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1569.
21. Jerzy Jazłowiecki, h. *Abdank*, um. 1575.
22. Hieronim Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1579.
23. Mikołaj Lanckoroński, h. *Zadora*, um. 1586.
24. Stanisław Żółkiewski, h. *Lubicz*, um. 1588.
25. Mikołaj Herburt, h. *Pawęza*, um. 1603.
26. Stanisław Golski, h. *Rolicz*, um. 1612.
27. Jan Daniłowicz, h. *Sas*, um. 1624.
28. Stanisław Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Krakowskie 1638.
29. Konstantyn ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*
30. Jakób Sobieski, h. *Janina*, postąpił na kaszt. Krakowską 1646.
31. Jeremi ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, um. 1651.
32. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, † 1657.
33. Stefan Czarniecki, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kijowskie 1664.
34. Stanisław Jabłonowski h. *Prus*, postąpił na kasztelanią Krakowską.
35. Marek Matczyński, h. *Jastrzębiec*, † 1697.
36. Jan Jabłonowski, h. *Prus*, um. 1731.
37. August Alexander ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, um. 1781.
38. Stanisaw Potocki h. *Pilawa*, um. 1788.
39. Jan Kicki.

Wołyńscy wojewodowie.

(Dzieli się to województwo na powiaty: Łucki, Włodzimirski i Krzemieniecki.)

1. Alexander ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, um. 1570.
2. Bohusz ks. Korecki, h. *Pogonia*, um. 1571.
3. Jędrzej ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, um. 1585.
4. Janusz ks. Ostrogski, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1593.
5. Alexander ks. Ostrogski, h. *wł.*, um. 1603.
6. Janusz ks. Zasławski, h. *wł.*, um. 1629.
7. Adam Alexander ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, um. 1656.
8. Mikołaj ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, † 1662.
9. Michał ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Sendomirskie 1680.
10. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1684.
11. Jerzy Mniszech, h. *Kończyc*, um. 1693.

12. Jan Jabłonowski, h. *Prus*, postąpił na woj. Ruskie 1697.
13. Jan Stadnicki, h. *Śreniawa*, um. 1713.
14. Athanazy Miączyński, h. *Suchekomnaty*, um. 1723.
15. Stanisław Ledochowski, h. *Szaława*, † 1725.
16. Michał Potocki, h. *Pilawa*, um. 1735.
17. Seweryn Rzewuski, h. *Krzywda*, 1736.
18. Wacław Rzewuski, h. *Krzywda*, 1753.
19. Józef Ossoliński, h. *Topór*, 1756.
20. Janusz Hieronim Sanguszko, 1776.

Podolscy wojewodowie.

(Dzieli się to województwo na dwa powiaty: Kamieniecki i Latyczowski.)

1. Piotr z Sprowy, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Ruskie 1437.
2. Michał Buczacki, h. *Abdank*, zginął 1438.
3. Hryczko z Pomorzan, h. *Kierdej*, um. 1461.
4. Jan Muzył Buczacki, h. *Abdank*, † 1469.
5. Wacław Jazłowiecki, h. *Abdank*, ustąpił 1477.
6. Jan z Sprowy, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Ruskie 1479.
7. Jakób Buczacki, h. *Abdank*, 1485.
8. Jędrzej Fredro, h. *Bończa*, um. 1496.
9. Paweł Koło z Dalejowa, h. *Junosza*, † 1507.
10. Otto z Chodcza, h. *Poraj*, postąpił na woj. Ruskie 1515.
11. Marcin Kamieniecki, h. *Pilawa*, † 1530.
12. Stanisław z Sprowy, h. *Odrowąż*, † 1537.
13. Jan Tworowski, h. *Pilawa*, um. 1547.
14. Jan Mielecki, h. *Gryff* um. 1561.
15. Jan Starzechowski, h. *Nieczuja*, um. 1567.
16. Jerzy Jazłowiecki, h. *Abdank*, postąpił na województwo Ruskie 1569.
17. Mikołaj Mielecki, h. *Gryff*, um. 1585.
18. Piotr Herburt, h. *Pawęza*, um. 1588.
19. Jan Sieniński, h. *Dębno*, um. 1597.
20. Stanisław Golski, h. *Rolicz*, postąpił na woj. Ruskie 1603.
21. Mikołaj Jazłowiecki, h. *Abdank*, um. 1607.
22. Jakób Pretficz, h. *Wczele*, um. 1613.
23. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, † 1617.
24. Tomasz Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na woj. Kijowskie 1618.
25. Adam ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Wołyńskie 1629.
26. Marcin Krasicki, h. *Rogala*, um. 1632.
27. Marcin Kazanowski, h. *Grzymała*, um. 1636.
28. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na wojew. Kijowskie 1655.
29. Mikołaj ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Wołyńskie 1657.
30. Alexander Stanisław Bełzecki, h. *Jastrzębiec*, um. 1677.
31. Maximilian Fredro, h. *Bończa*, um. 1679.
32. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1682.
33. Stanisław Karol Łużecki, h. *Lubicz*, zginął pod Budziakami 1686.
34. Mikołaj Daniłowicz, h. *Sas*, um. 1688.
35. Franciszek Dziedoszycki, h. *Sas*, um. 1704.
36. Nikodem Zaboklicki, h. *Roch*, um. 1706.
37. Stefan Humiecki, h. *Junosza*, um. 1736.
38. Wacław Rzewuski, h. *Krzywda*, postąpił na woj. Wołyńskie 1737.
39. Michał Rzewuski, h. *Krzywda*, w 1762.
40. Jan ordynat Zamojski, h. *Jelita*, um. 1789.
41. Leonard Swiejkowski.

Smoleńscy wojewodowie.

(Województwo to posłów dwóch na sejm wysyła.)

1. Jan Gastold, h. *Abdank*, postąpił na wojew. Trockie 1440.
2. Jędrzej Sakowicz, h. *Pomian*, od r. 1440.
3. Bogdan Sapiecha, h. *Lis*.
4. Chleb Wiazewicz, h. *Leliwa*, około r. 1475.
5. Jerzy Chlebowicz, h. *Leliwa*.
6. Stanisław Kiszka, h. *Dąbrown*, 1508.
7. Jerzy Zienowicz, h. *wł.*
8. Bazyli Tyszkiewicz, h. *Leliwa*.
9. Filon Kmita, h. *wł.*, 1579.
10. Jan Abrahamowicz, h. *wł.*, um. 1596
11. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, około r. 1609.
12. Mikołaj Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1616.
13. Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, został biskupem Żmudzkim 1619.
14. Alexander Gosiewski, h. *Korwin*, † 1641.
15. Krzysztof Gosiewski, h. *Korwin*, um. 1642.
16. Jerzy Karol Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na starostwo Żmudzkie 1651.
17. Filip Obuchowicz, h. *Jasieńczyk*, 1654.
18. Adam Maciej Sakowicz, h. *Pomian*, 1661 i 1659.
19. Krzysztof Wołodkowicz, h. *Łabędź*.
20. Michał Pac, h. *Gozdawa*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1667.
21. Alexander Morsztyn, h. *Leliwa*, 1674.
22. Grzegorz Podbereski, h. *Lilia*, um. 1676.
23. Krzysztof Jesman, h. *wł.*, 1678.
24. Stefan Piaseczyński, h. *Lis*, um. 1691.
25. Piotr Tarło, h. *Topór*, um. około r. 1700.
26. N. Koss, h. *wł.*
27. Alexander Potocki, h. *Pilawa*, um. 1714.
28. Franciszek Cetner, h. *Przerowa*, um. 1732.
29. Michał Zamojski, h. *Jelita*, um. 1735.
30. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, um. 1743.
31. Paweł Piotr Sapieha, h. *Lis*, um. 1770.
32. Józef Sosnowski, um. 1774.
33. Józef Tyszkiewicz, um. 1790.
34. Franciszek książe Sapieha.

*

Lubelscy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się na dwie ziemie: Lubelską i Łukowską)

1. Dobiesław Kmita z Wiśnicza, h. *Śreniawa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1478.
2. Jan Felix Tarnowski, h. *Leliwa*, um 1488.
3. Dobiesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na woj. Sendomierskie 1495.
4. Mikołaj z Ostrowa, h. *Rawicz*, 1496.
5. Jan Szram Tarnowski, h. *Leliwa*, 1500, postąpił na woj. Sendomirskie.
6. Mikołaj z Kurozwęk, h. *Poraj*, um. 1505.
7. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1506.
8. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na woj. Sendomirskie 1515.
9. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*.
10. Jan Bochotnicki, h. *Dębno*, um. 1532.
11. Piotr Firlej, h. *Lewart*, postąpił na wojew. Ruskie 1545.
12. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, 1561.
13. Jan Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Krakowskie województwo 1572.
14. Mikołaj Maciejowski, h. *Ciołek*, um. 1574.
15. Jan Tarło h. *Topór*, um. 1587.
16. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, um. 1588.
17. Mikołaj Zebrzydowski, h. *Radwan*, wziął laskę wielką 1597.
18. Marek Sobieski, h. *Janina*, um. 1606.
19. Gabryel Tęczyński, h. *Topór*, um. 1617.
20. Piotr Firlej, h. *Lewart*, um. 1619.
21. Mikołaj Oleśnicki, h. *Dębno*, um. 1630.
22. Alexander Piotr Tarło, h *Popór*, um. 1649.
23. Jan Tarło, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1665.
24. Władysław Rey, h. *Oksza*, um. 1683.
25. Marcin Zamojski, h. *Jelita*, wziął podskarbstwo Wielkie Koronne 1684.
26. Karol Tarło, h. *Topór*, wziął pieczęć mniejszą Koronną 1688.
27. Stanisław Tarło, h. *Topór*, um. 1705.
28. Alexander Drzewicki, h. *Ciołek*, um. 1706.
29. Adam Tarło, h. *Topór*, um. 1719.
30. Jan Tarło, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1736.
31. Adam Tarło, h. *Topór*, w 1737.
32. Tomasz ordynat Zamojski, h. *Jelita*, w 1749.
33. Antoni Lubomirski, h. *Śreniawa*, um. 1778.
34. Ignacy Twardowski, um. 1781.
35. Kajetan Hryniewiecki.

Połoccy wojewodowie.

(Województwu temu przyznano wolną elekcyą swoich wojewodów.)

1. Stanisław Chlebowicz, h. *Leliwa*, 1511.
2. Wojciech Gastold, h. *Abdank*, postąpił na woj. Trockie.
3. Stanisław Chlebowicz, h. *Leliwa*, 1519.
4. Piotr Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1522.
5. Piotr Korsak, h. *wł.*, 1538.
6. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, post. na wileńskie.
7. Maciej Kłodzko, h. *Ogończyk*, od r. 1542.
8. Stanisław Dowojna, h. *wł.*, um. 1573.
9. Mikołaj Dorohostajski, h. *Leliwa*, um. 1597.
10. Jędrzej Sapiecha, h. *Lis*, postąpił na woj. Smoleńskie.
11. Mikołaj Pac, h. *Gózdawa*.
12. Michał Drucki Sokoliński, h. *wł.*
13. Krzysztof Zienowicz, h. *wł.*
14. Janusz Kiszka, h. *Dąbrowa*, um. 1653.
15. Jan Karol Kopeć, h. *Kroje*, postąpił na kasztelanią Trocką 1669.
16. Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, postąpił na Żmudzkie starostwo 1679.
17. Jan Ogiński, h. *Brama*, um. 1684.
18. Dominik Słuszka, h. *Ostoja*, um. 1700.
19. Stanisław Donhoff, h. *wł.*, um. 1728.
20. Alexander Sapieha, h. *Lis*, 1742, 1753.
21. Józef Sosnówski, w latach 1775—1781.
22. Tadeusz Zaba w 1784, 1785.

Bełzcy wojewodowie.

(Dzieli się to województwo na trzy powiaty: Bełzki, Grabowiecki i Horodelski, do których i ziemia Ruska przydana).

1. Paweł z Radzanowa, h. *Prawdzic*, 1436.
2. Jan Kmaczoła z Nieborowa, h. *Prawdzic*, 1452.
3. Jan Małdrzyk, h. *Wąż*, 1466.
4. Paweł Hunowski, h *Prawdzic*, um. 1477.
5. Stanisław Wątrobka Strzelecki, h. *Oksza*, 1478.
6. Jędrzej Niszczycki, h. *Prawdzic*.
7. Dobiesław z Busowa, czyli z Bisiowa, h. *Jastrzębiec*, 1485.
8. Jan Strzelecka Wątrobka, h. *Oksza*, 1493.
9. Mikołaj Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na woj. Ruskie 1496.
10. Jan Szram Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Lubelskie 1500.
11. Stanisław Kmita, h. *Śreniawa*, postąpił na woj. Ruskie 1508,
12. Jan z Sprowy, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Ruskie 1509.

13. Mikołaj Pilecki, h. *Leliwa*, postąpił na Sendomirskie woj. 1520.
14. Mikołaj Żółkiewski, h. *Lubicz*.
15. Jędrzej Krupski, h. *Korczak*, 1533.
16. Stanisław z Sprowy, h. *Odrowąż*, 1536.
17. Mikołaj Niszczycki. h. *Prawdzic*, 1540.
18. Wojciech Starzechowski, h *Nieczuja*, † 1549.
19. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Ruskie 1553.
20. Jan Firlej, h. *Lewart*, postąpił na wojew. Lubelskie 1561.
21. Jędrzej Dębowski, h. *Jelita*, 1569.
22. Arnolf Uchański, h. *Radwan*, um. 1576.
23. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na woj. Krakowskie 1580.
24. Stanisław Żółkiewski, h. *Lubicz*, postąpił na woj. Ruskie 1586.
25. Paweł Uchański, h. *Radwan*, um. 1590.
26. Wojciech Gizicki, h. *Gozdawa*.
27. Piotr Niszczycki, h. *Prawdzic*, um. 1597.
28. Stanisław Włodek, h. *Prawdzic*, um. 1615.
29. Adam Stadnicki, h. *Śreniawa*, um. 1615.
30. Adam Prusinowski, h. *Topór*, um. 1619.
31. Krzysztof Niszczycki, h. *Prawdzic*, 1620.
32. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1637.
33. Konstantyn ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na woj. Ruskie 1638.
34. Jakób Sobieski, h. *Janina*, postąpił na woj. Ruskie.
35. Krzysztof Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1659.
36. Dymitr ks. Wiśniewiecki, h. *wł.*, postąpił na województwo Krakowskie 1678.
37. Konstantyn ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, † 1686.
38. Marek Matczyński, h. *Jastrzębiec*, wziął podskarbstwo wielkie koronne 1689.
39. Kazimierz Zamojski, h. *Jelita*, um. 1692.
40. Adam Sieniawski, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1710.
41. Alexander Łaszcz, h *Prawdzic*, um 1720.
42. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, um. 1727.
43. Stanisław Rzewuski, h. *Krzywda*, um. 1728.
44. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, um. 1732.
45. Antoni Potocki, h. *Pilawa*, um. 1762.
46. Ignacy Cetner, um. 1786.
47. Michał Borek, um. 1790.
48. Teodor Potocki, h. *Pilawa*.

Nowogrodzcy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się na trzy powiaty: Nowogrodzi, Słonimski i Wołkowyski).

1. Jan Litawor Chreptowicz, h. *Odrowąż*, 1499.
2. Albrycht Marcinowicz Gastold, h. *Abdank*, 1506.
3. Jan Połubiński, h. *Jastrzębiec*, 1507.
4. Jan Zabrzeziński, h. *Leliwa*, 1514.
5. Krzysztof Chalecki, h. *Abdank*, 1530.
6. Alexander Chodkiewicz, h. *Kościesza*, od r. 1544.
7. Jan Hornostaj, h. *Kintaurus*, um. 1549.
8. Jędrzej kniaź Łukomski, h. *Jastrzębiec*.
9. Paweł Sapieha, h. *Lis*, 1567.
10. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, um. 1579.
11. Jędrzej Sapieha, h *Lis*, postąpił na wojew. Połockie 1597.
12. Teodor Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1616.
13. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, um. 1626.
14. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, um. 1632.
15. Jerzy Chreptowicz, h. *Odrowąż*, um. 1635.
16. Alexander Słuszko, h. *Ostoja*, od r. 1635, postąpił na woj. Trockie.
17. Zygmunt Radziwił, h. *Trąby*, um. 1642.
18. Tomasz Sapieha, h. *Lis*.
19. Bogdan Stetkiewicz, h. *wł.*, 1648.
20. Jan Wiazewicz, h. *Leliwa*.
21. Krzysztof Wołodkiewicz, h. *Łabędź*, postąpił na Smoleńskie woj.
22. Krzysztof Zienowicz, h. *wł.*
23. Jan Kierznowski, h. *Pobóg*, 1670.
24. Dymitr Połubiński, h. *Jastrzębiec*, 1674.
25. Stefan Tyzenhaus, h. *wł.*, 1700.
26. Jan Radziwił. h. *Trąby*, um. 1728.
27. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*.
28. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, 1740—1753.
29. Józef Alexander ks. Jabłonowski, † 1772.
30. Józef Niesiołowski, h. *Korzbog*.

Płoccy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się podług *Paprockiego* na pięć powiatów: Płocki, Bielski, Płoński, Sierpski i Raciązki; podług zaś *Niesieckiego* na cztery tylko; Płocki, Płoński, Raciązki i Zakrzewski. Krom Płockiego kasztelana, dwóch ma mniejszych kasztelanów: Raciązkiego i Sierpskiego).

1. Krystyn, h. *Gozdawa*, um. 1221.
2. Krystyn, h. *Gozdawa*, 1372.
3. Paweł Niszczycki, h. *Prawdzic*, 1380.
4. Abraham Socha, h. *Zagłoba*, zginął 1399.
5. Ninogiew z Kryska, h. *Prawdzic*, 1430.
6. Stanisław Srzeński, h. *Dołęga*, um. 1436.
7. Prandota z Żelazny, h. *Rawicz*, 1452
8. Jędrzej Niszczycki, h. *Prawdzic*, 1460.
9. Jędrzej Niszczycki, h. *Prawdzic*, Syn pierwszego post. na woj. Bełzkie około r. 1480.
10. Felix Srzeński z Sokołowa, h. *Dołęga*, 1480.
11. Jan Wojciech, h. *Wąż*, 1495.
12. Ninogniew z Kryska, h. *Prawdzic*, 1501.
13. Jędrzej z Radziejowic, h. *Junosza*, 1512.
14. Jędrzej Niszczycki h. *Prawdzic*, 1524.
15. Jan Sokołowski, h. *Pomian*, 1531.

16. Felix Srzeński, h. *Dołęga*, um. 1554.
17. Alexander Iłowski, h. *Prawdzic*, 1555.
18. Stanisław Kępski, h. *Jastrzębiec*, 1560.
19. Arnolf Uchański, h. *Radwan*, postąpił na woj. Bełzkie.
20. Piotr Potulicki, h. *Grzymała*, 1577, postąpił na Kujawskie woj. 1580.
21. Grzegorz Zieliński, h. *Ciołek*.
22. Stanisław Krasiński, h. *Ślepowron*.
23. Wojciech Kryski, h. *Prawdzic*, 1615.
24. Jan Karnkowski, h. *Junosza*.
25. Stanisław Karnkowski, h. *Junosza*, 1632.
26. Walentyn Zieliński, h. *Ciołek*, 1640.
27. Jan Kazimierz Krasiński, h. *Ślepowron*, wziął podskarbstwo wielkie 1658.
28. Stanisław Laskowski, h. *Korab*, um. 1661.
29. Jan Wessel, h. *Rogala*, um. 1667.
30. Samuel Jerzy Prażmowski, h. *Belina*, um. 1688.
31. Grzegorz Zieliński, h. *Ciołek*.
32. Jan Bonawentura Krasiński, h. *Ślepowron*.
33. Franciszek Załuski, h. *Junosza*, um. 1735.
34. Mikołaj Podoski, h. *Junosza*, jeszcze w 1760.
35. Józef Podoski, um. 1778.
36. Teodor Szydłowski, um. 1790.
37. Ignacy Zboiński.

Witebscy wojewodowie.

(Dzieli się to województwo na powiaty: Witebski i Bracławski, do niegoż należy ziemia Orszańska.)

1. Jerzy Chlebowicz, h. *Leliwa*, 1506, podobno potém postąpił na woj. Smoleńskie.
2. Iwan Sapieha, h. *Lis*, 1517.
3. Jan Chodkiewicz, h. *Kościesza*.
4. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Połockie 1542.
5. Jerzy Nasiłowski, h. *Półkozic*, um. 1544.
6. Stanisław Kiszka, h. *Dąbrowa*, um. 1552.
7. Stefan ks. Zbaraski, h. *wł.*, postąpił na woj. Trockie 1565.
8. Stanisław Pac, h. *Gozdawa*, 1587.
9. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, um. 1599.
10. Jędrzej Zawisza, h. *Łabędź*.
11. Jan Zawisza, h. *Łabędź*, 1611.
12. Stanisław Piotrowicz Kiszka, h. *Dąbrowa*.
13. Simeon Samuel Sanguszko, h. *Pogonia*, um. 1638.
14. Jan Rakowski, h. *Trzywdar*, um. 1639.
15. Krzystof Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1644.
61. Paweł Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Wileńskie 1655.
17. N. Pac, h. *Gozdawa*, 1658.
18. Władysław Wołowicz, h. *Bogoria*, † 1669.
19. Jan Antoni Chrapowicki. h. *Gozdawa*, um. 1683.
20. Lenard Pociej, h. *wł.*, um. 1695.
21. Jędrzej Kryspin, h. *wł.*, 1697.
22. Marcyan Ogiński, h. *Brama*.
23. Kazimierz Pociej, h. *wł.*, um. 1728.
24. Stanisław Poniatowski, w 1729.
25. Marcin Ogiński, h. *Brama*, w 1749.
26. Józef Sołłohub, um. 1780.
27. Józef Prozor, um. 1786.
28. Michał Kossakowski.

Mazowieccy wojewodowie.

(Województwo to ma kasztelanów: Czerskiego, Warszawskiego, Wyszogrodzkiego, Zakrocimskiego, Ciechanowskiego, Wizkiego i Liwskiego. Dzieli się według *Bielskiego* na powiaty: Czerski, Warszawski, Wyszogrodzki, Zakrocimski, Ciechanowski, Czerniński, Pultowski, Różański, Wazecki, Błoński, Tarczyński, Grodziecki, Prasnyski, Łomżyński, Liwski, Wągrowiecki, Wizki, Nurski, Kamieniecki).

1. Zyra, h. *Dębno*. 1163, 1178, 1184.
2. Krystyn, zabity 1217.
3. Arnold, h. *Radwan*, 1222.
4. Boguta, h. *Dąbrowa*, 1232.
5. Przybysław z Rostkowa, h. *Dąbrowa*. 1246.
6. Daszko albo Damian, h. *Rogala*, 1250.
7. Plichta, h. *Półkozic*.
8. Jan, h. *Ciołek*, około r. 1300.
9. Daczbóg 1358.
10. Marcin, h *Dąbrowa*, um. 1387.
11. Erazm, h. *Ciołek*, 1388.
12. Jakób z Lezenic, h. *Nałęcz*, 1390.
13. Jędrzej, h *Ciołek*, um. 1396.
14. Pilko, h. *Rogala*, zginął w potrzebie z Edygą 1399 r.
15. Maciej Radziminski, h. *Brodzic*, 1400.
16. Piotr Pilko, h *Rogala*, 1421.
17. Jan Głowacz z Lezenicy, h. *Nałęcz*, zabity w roku 1436.
18. Jędrzej z Czechowicz, h. *Wąż*, 1446.
19. Jan z Suchocina, h. *Rogala*, 1452.
20. Mikołaj Boglewski, h. *Jelita*, 1463.
21. Jan z Węgrzynowa, h. *Rogala*, 1466.
22. Mikołaj z Dobrzankowa (a czasem de Bogata), h. *Wąż*.
23. Jędrzej z Ostrołęgi, h. *Ciołek*.
24. Jakób z Golinina h. *Biała*, 1496.
25. Stanisław Warszawicki, h. *Paprzyca*, 1501.
26. Piotr Goryński, h. *Poraj*, 1511.
27. Felix Brzeski, h *Prawdzic*, 1525.
28. Wawrzeniec Prażmowski, h. *Belina*, 1532.
29. Stanisław Srzeński, h. *Dołęga*, um. 1536.
30. Piotr Kasper Goryński, h. *Poraj*.

31. Jan Gamrat, h. *Sulima*, um. 1544.
32. Jan Dzierzgowski, h. *Jastrzębiec*, † 1548.
33. Stanisław Lawski, h. *Pobóg*, um 1576.
34. Stanisław Radzimiński, h. *Brodzic*, ustąpił
35. Stanisław Kryski, h. *Prawdzic*.
36. Hieronim Parys, h. *Prawdzic*, um. 1606.
37. Tomasz Gostomski, h. *Nałęcz*, 1607.
38. Mikołaj Boglewski, h. *Jelita*.
39. Jędrzej Gorski, h. *Nałęcz*, um. 1626.
40. Adam Kosobudzki, h. *Pobóg*, um. 1629.
41. Jan Podoski, h. *Junosza*, um. 1630.
42. Konstantyn Plichta, h. *Półkozic*, 1630.
43. Stanisław Warszycki, h. Abdank, postąpił na kaszt. Krakowską 1651.
44. Paweł Warszycki, h. *Abdank*, um. 1660.
45. Stanisław Sarbiewski, h. *Prawdzic*.
46. Wojciech Krasiński, h. *Slepowron*.
47. Jan Bonawentura Krasiński, h. *Slepowron*, 1692.
48. Franciszek Wessel, h. *Rogala*, um. 1696.
49. Stanisław Morsztyn, h. *Leliwa*, postąpił na województwo Sendomirskie 1704.
50. Marcin Chomętowski, h. *Bończa*, um. 1706.
51. Stanisław Chomętowski, h. *Bończa*, wziął laskę mniejszą 1726.
52. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, wziął laskę mniejszą 1726.
53. Stanisław Chomętowski, h. *Bończa*, powtére 1728.
54. Stanisław Poniatowski, h. *Ciołek*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1752.
55. Kazimierz Rudziński, 1753, 1754.
56. Kazimierz Rudziński, 1760, 1763.
57. Wojciech Opaliński, um. 1765.
58. Paweł Mostowski, um. 1780.
59. Jędrzej Mokronowski, um. 1783.
60. Antoni Małachowski, h. *Nałęcz*.

Podlascy wojfwodowie.

(Dzieli się to województwo na trzy ziemie: Drochicką, Mielnicką i Bielską, z tych ostatnia trzy powiaty w sobie zamyka: Brański, Surazki, i Tykociński.

1. Leluszewicz, 1519.
2. Mikołaj Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1569.
3. Eustachi Tyszkiewicz, h. *Leliwa*.
4. Stanisław Radzimiński, h. *Brodzic*.
5. Janusz ks. Zasławski, h. *wł.*, um. um. 1605.
6. Alexander Chodkiewicz, h. *Kościesza*, postąpił na woj. Trockie.
7. Jan Zbigniew Ossoliński, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1614.
8. Jan Wodyński, h. *Kościesza*, um. 1616.
9. Stanisław Warszycki, h. *Abdank*, um. 1616.
10. Wojciech Niemira, h. *Gozdawa*, 1620.
11. Jędrzej Chądzyński, h. *Ciołek*, 1625.
12. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1632.
13. Stanisław Niemira, h. *Gozdawa*, 1641.
14. Antoni Chądzyński, h. *Ciołek*, 1643.
15. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kaliskie, 1661.
16. Wojciech Emeryk Mleczko, h. *Korczak*, 1670
17. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*.
18. Marcin Oborski, h. *Roch*, um. 1699.
19. Stefan Branicki, h. *Gryff*, um 1717.
20. Stanisław Rzewuski, h. *Krzywda*, postąpił na woj. Bełzkie 1728.
21. Michał Sapieha, h. *Lis*, um. 1737.
22. Korneliusz Siedlnicki, h. *Odrowąż*, 1738.
23. Michał Sapiecha, h. *Lis*, 1749.
24. Michał Rzewuski, h. *Krzywda*, 1752, 1761.
25. Bernard Godzki, um. 1770.
26. Antoni Miączyński, um. 1773.
27. Józef Ossoliński, h. *Topór*, um. 1789.
28. Tomasz Alexandrowicz, h. *wł.*

Rawscy wojewodowie.

(Województwo to obejmuje trzy ziemie: Rawską, Sochaczewską i Gostyńską.)

1. Prandota, h. *Rawicz*, 1140.
2. Prandota, h. *Rawicz*, 1230.
3. Prandota, h. *Rawicz*, 1260.
4. Dobiesław z Szczawina, h. *Prawdzic*, 1335.
5. Jan Grot z Słupca, h. *Rawicz*.
6. Prandota, h. *Rawicz*, 1394.
7. Jan Grot z Nowego miasta, h. *Rawicz*, 1479.
8. Jędrzej z Czostkowa, 1493.
9. Jędrzej z Kutna, h. *Ogończyk*, 1501.
10. Prandota z Trzciany, h. *Rawicz*.
11. Prandota z Żelazny, h. *Rawicz*, 1512.
12. Stanisław z Kutna, h. *Ogończyk*, 1530.
13. Jan z Gulczewa, h. *Prawdzic*, 1544.
14. Jędrzej z Gulczewa, h. *Prawdzic*,
15. Anzelm Gostomski, h. *Nałęcz*.
16. Stanisław Gostomski, h. *Nałęcz*.
17. Wojciech Wilkanowski, h. *Lis*.
18. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, 1601.
19. Zygmunt Grudziński, h. *Grzymała*, † 1618.
20. Stanisław Radziejowski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Łęczyckie 1627.
21. Filip Wołucki, h. *Rawicz*, um. 1642.
22. Krzysztof Sułowski, h. *wł.*, od r. 1644.
23. Jędrzej Grudziński, h. *Grzymała*, † 1649.
24. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1655.
25. Alexander Koryciński, h. *Topór*, 1659.
26. Jędrzej Grudziński, h. *Grzymała*.
27. Jan Wojciech Lipski, h. *Łada*, um. 1676.
28. Hieronim Olszowski, h. *Prus*, um. 1676.
29. Alexander Załuski, h. *Junosza*, od r. 1676.

30. Alexander Józef Załuski, h. *Junosza*, ustąpił 1720.
31. Jędrzej Głębocki, h. *Doliwa*, um. 1735.
32. Stanisław Jabłonowski, h. *Prus 2do*, † 1756.
33. Kazimierz Granowski, um. 1774.
34. Bazyli Walicki.

Brześciańscy wojewodowie.

1. Jerzy Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, 1569.
2. Gabryel Hornostaj, h. *Centaurus*, 1578.
3. Mikołaj Sapieha, h *Lis*, postąpił na wojew. Witebskie 1580
4. Krzysztof Zienowicz, h. *wł.*, † około 1615.
5. Jan Eustachi Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, † 1631.
6. Alexander Radziwił, h. *Trąby*, wziął laskę mniejszą 1635.
7. Jan Rakowski. h. *Trzywdar*, postąpił na woj. Witebskie 1638.
8. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1642.
9. Teofil Tryzna, h. *Gozdawa*, um. 1645.
10. Jędrzej Massalski, h. *wł*, 1648.
11. Maxymilian Brzozowski, h. *Jastrzębiec*, um. około 1650.
12. Józef Klonowski, h. *Nałęcz*, 1653.
13. Kazimierz Jewłaszewski, h. *wł.*, 1662.
14. Malcher Stanisław Sawicki, h. *Cholewa*.
15. Krzysztof Piekarski, h. *Topór*.
16. Jan Kuncewicz, h. *Łabędź*.
17. Stefan Kurcz, h. *wł.*, um. 1702.
18. Krzysztof Komorowski, h. *Pobóg 2do*.
19. Władysław Sapieha, h. *Lis*, um. 1733
20. Adam Tadeusz Chodkiewicz, h. *Gryff*, 1734
21. Jan Sołłohub, 1749.
22. Karol Sapieha, h. *Lis*, 1749.
23. Jan Horain, 1768—1776.
24. Mikołaj Łopaciński, um. 1777.
25. Jan Zyberg.

Chełmińscy wojewodowie.

1. Augustyn a Scheve, 1466.
2. Gabryel Bażeński, h *Wiewiórka*, um. 1476.
3. Ludwik z Mortaga, h. *wł.*, 1481.
4. Mikołaj Dąbrowski, h. *wł.*, um. 1483.
5. Karól a Felden Zakrzewski, h. *wł.*, † 1499.
6. Jan Dąbrowski, h. *wł.*, um. 1515.
7. Jan Luzyański, h. *wł.*, um. 1551.
8. Stanisław Kostka de Sztenberg, h. *Dąbrowa*, 1551.
9. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1585.
10. Mikołaj Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1602.
11. Ernst Weiher, h. *wł.*
12. Maciej Konopacki, h. *Mar*, wziął biskupstwo Chełmińskie 1610.
13. Ludwik Mortęski, h. *wł.*, 1612.
14. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, † 1618.
15. Jan Weiher, h. *wł.*, 1626.
16. Melchior Weiher, h. *wł.*, um. 1633.
17. Kasper Działyński, h. *Ogończyk*, wziął biskupstwo Chełmińskie 1639.
18. Mikołaj Weiher, h. *wł.*, um. 1647.
19. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1648.
20. Jan Koss, h. *wł.*, 1657.
21. Jan Gniński, h. *Trach*, wziął Pieczęć mniejszą 1680.
22. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, 1687.
23. Jan Koss, h. *wł.*, 1699.
24. Tomasz Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1714.
25. Jakób Rybiński, h. *Wydra*, um. 1725.
26. Franciszek Bieliński, h. *Junosza*, wziął laskę nadworną 1732.
27. Jan Czapski, h. *Leliwa*, wziął podskarbstwo wielkie Koronne 1738.
28. Michał Bieliński, h. *Junosza*, um. 1739.
29. Władysław Kretkowski, 1748.
30. Zygmunt Kretkowski, um. 1765.
31. Franciszek Czapski, h. *Leliwa*.

Mścisławscy wojewodowie.

(Województwo to dwa powiaty w sobie zamyka: Mścisławski i Mozyrski).

1. Jerzy Ościk, h. *Trąby*, 1569.
2. Paweł Pac, h. *Gozdawa*, 1587.
3. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, od r. 1588, postąpił na woj. Nowogrodzkie.
4. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, um. 1597.
5. Jan Zawisza, h. *Łabędź*, postąpił na wojew. Witebskie.
6. Krzysztof Ciechanowiecki, h. *Dąbrowa*, 1602.
7. Jan Eustachi Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Brzesciańskie 1615.
8. Alexander Sapieha, h. *Lis*, 1621.
9. Janusz Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Trockie 1626.
10. Jerzy Chreptowicz, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Nowogrodzkie około r. 1632.
11. Mikołaj Kiszka, h. *Dąbrowa*, postąpił na kasztelanią Trocką 1636.
12. Krzysztof Sapieha, h. *Lis*, um. 1636.
13. Marcin Gedroic, h. *Poraj*, um. 1640.
14. Józef Korsak, h. *Kotwica*, um. 1645.
15. Mikołaj Abrahamowicz, h. *wł.*, postąpił na woj. Trockie 1648.

16. Fryderyk Sapieha, h. *Lis*, od r. 1648.
17. Grzegorz Drucki Horski, h. *wł.*, 1650.
18. Mikołaj Ciechanowiecki, h *Dąbrowa*, 1660.
19. Jan Ogiński, h. *Brama*, postąpił na wojew. Połockie 1679.
20. Michał Tyszkiewicz, h *Leliwa*.
21. Alexander Moszewicz, h. *Topacz*, 1696.
22. Michał Doumant Siesicki, h. *Kintaurus*.
23. Kazimierz Chłusowicz, h. *wł.*
24. Jan Tyzenhaus, h. *wł.*, um. 1730.
25. Krzysztof Puzyna, h. *Brama*, um. 1731.
26. Jerzy Sapieha, h. *Lis*, um. 1732.
27. Michał Massalski, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Trocką 1742.
28. Jerzy Sapieha, h. *Lis*, jeszcze w 1749.
29. Ignacy Sapieha, w latach 1753—1754.
30. Konstanty Ludwik Plater, um. 1769.
31. Józef Hilzen, um. 1785.
32. Tadeusz Bilewicz, um. 1787.
33. Xawery Chomiński.

Malborscy wojewodowie.

1. Gabryel Bażeński, h. *Wiewiórka*, postąpił na województwo Chełmińskie.
2. Scibor Bażeński, h. *Wiewiorka*, um. 1481.
3. Mikołaj Bażeński, h. *Wiewiórka*.
4. Jan Bażeński, h. *Wiewiórka*, um. 1515.
5. Jerzy Bażeński, h. *Wiewiórka*, 1535.
6. Felix Grefla z Sokałowa, h. *Pomian*, † 1546.
7. Achacy Cema, h. *Wczele*, um. 1565.
8. Fabian Cema, h. *Wczele*, 1566.
9. Fabian Cema, h. *Wczele*, um. 1607.
10. Jerzy Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1610.
11. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Chełmińskie 1615.
12. Jan Weiher, h. *wł*, postąpił na woj. Chełmińskie 1618.
13. Stanisław Konarski, h. *Koło*, um. 1626.
14. Samuel Zaliński, h. *Róża*, um. 1629.
15. Samuel Konarski, h. *Koło*.
16. Mikołaj Weiher, h. *wł*, postąpił na wojew. Chełmińskie 1643.
17. Jakób Weiher, h. *wł.*, um. 1657.
18. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, † 1677.
19. Jan Ignacy Bąkowski, h. *Ryś*.
20. Jan Franciszek Bieliński, h. *Junosza*.
21. Ernest Donhoff, h. *wł.*, um 1694.
22. Ernest Donhoff, h. *wł*, um. 1694.
23. Jan Przebendowski, h. *wł.*, wziął podskarbstwo wielkie Koronne 1703.
24. Piotr Kczewski, h. *Lewart*, um. 1722.
25. Piotr Przebendowski, h. *wł.*, um. 1756.
26. Michał Czapski, h. *Leliwa*.

Bracławscy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się na powiaty: Bracławski i Winnicki.)

1. Roman ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, † 1571.
2. Grzegorz ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, 1575.
3. Janusz ks. Zbaraski, h. *wł.*, um. 1608.
4. Jan Potocki, h. *Pilawa*, um. 1611.
5. Jakób Potocki, h. *Pilawa*, um. 1613.
6. Alexander ks. Zasławski, h. *wł.*, postąpił na woj. Kijowskie 1629.
7. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, 1631.
8. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Podolskie 1636.
9. Łukasz Żółkiewski, h. *Lubicz*, um. 1636.
10. Mikołaj Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1647.
11. Dominik Alexander Kazanowski, h. *Grzymała*, um 1647.
12. Adam Kisiel, h. *Swiętołdist*, postąpił na woj. Kijowskie 1648.
13. Władysław Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Sendomirskie 1650.
14. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na woj. Ruskie 1651.
15. Piotr Potocki, h. *Pilawa*, um. 1658.
16. Michał ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Wołyńskie 1662.
17. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, um. 1664.
18. Jan Potocki, h. *Pilawa*, 1670.
19. Konstantyn ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na woj. Belzkie 1678.
20. Marcin Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na woj. Lubelskie 1683.
21. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, um. 1685.
22. Jan Gniński, h. *Trach*, wziął Pomorskie województwo 1694.
23. Marcin Chomętowski, h. *Bończa*, postąpił na Mazowieckie woj. 1704.
24. Jan Koniecpolski, h. *Pobóg*, postąpił na woj. Sieradzkie 1711.
25. Michał Jordan, h. *Trąby*, um. 1739.
26. Jan Świdziński, h. *Półkozic*, do 1754.
27. Jan książe Jabłonowski, 1755.
28. Stanisław ks. Lubomirski, um. 1771.
29. Maciej Lanckoroński, um. 1789.
30. Marcin Grocholski.

Pomorscy wojewodowie.

(Sześć powiatów zamyka w sobie to województwo, jako to: Świecki, Tucholski, Człuchowski, Mirachowski, Pucki i Tczowski.)

1. Jan de Baisen, h. *Wiewiórka*, 1454.
2. Otto Machwicz, h. *wł.*, um. 1467.
3. Fabian Legendorf, h. *wł.*, um. 1477.
4. Jan Pierzchna, h. *Flandra*, um. 1480.
5. Jan Bajerski, h. *Fogelwander*, um. 1484.
6. Mikołaj Wulkowski, h. *Chomąto*, 1484.
7. Mikołaj Baliński, h. *Przosna*, 1498.
8. Mikołaj Szpot Dunin, h. *Łabędź*, um. 1518.
9. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, 1519.
10. Mikołaj Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1544.
11. Jan Sokołowski, h. *Pomian*, um. 1544.
12. Stanisław Kostka, h. *Dąbrowa*, postąpił na Chełmińskie woj. 1551.
13. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na województwo Chełmińskie 1556.
14. Fabian Cema, h. *Wczele*, postąpił na woj. Malborskie 1565.
15. Achacy Cema, h. *Wczele*, post. na Malborskie.
16. Krzysztof Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1596.
17. Ludwik Mortęski, h. *wł.*, postąpił na woj. Chełmińskie 1611.
18. Michał Konarski, h. *Koło*, um. 1612.
19. Samuel Zaliński, h. *Róża*, postąpił na woj. Malborskie 1629.
20. Maciej Niemojowski, h. *Rolicz*, um. 1626.
21. Samuel Konarski, h. *Koło*, postąpił na woj. Malborskie 1629.
22. Paweł Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1643.
23. Gerard Donhoff, h. *wł.*
24. Ludwik Weiher, h. *wł.*, um. 1656.
25. Zygmunt Guldersztern, h. *Gwiazda*, od r. 1656,
26. Stanisław Kobierzycki, h. *Pomian*.
27. Jan Ignacy Bąkowski, h. *Ryś*, postąpił na woj. Malborskie 1677.
28. Władysław Donhoff, h. *wł.*, zginął pod Parkanami 1683.
29. Władysław Łoś, h. *Dąbrowa*, postąpił na woj. Malborskie 1694.
30. Jan Gniński, h. *Trach*, um. 1703.
31. Jan Ignacy Działyński, h. *Ogończyk*, † 1724.
32. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj Mazowieckie 1726.
33. Piotr Czapski, h. *Leliwa*, um. 1736.
34. Jakób Narzymski, h. *Dołęga*, um. 1752.
35. Paweł Mostowski, um. 1765.
36. Jerzy Fleming, um. 1721.
37. Ignacy Przebendowski, um. 1778.
38. Felicyan Antoni Łoś, h. *Dąbrowa*, † 1790.
39. Józef Mier.

Mińscy wojewodowie.

(Z dwóch składa się powiatów województwo mińskie, t. j. Mozyrskiego i Rzeczyckiego.)

1. Gabryel Hornostaj, h. *Centaurus*, postąpił na woj. Brześciańskie.
2. Jędrzej Sapieha, h. *Lis*, 1577, postąpił na woj. Mścisławskie.
3. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Brześciańskie 1588.
4. Bogdan Sapieha, h. *Lis*, 1591.
5. Jan Abrahamowicz, h. *wł.*, postąpił na woj. Smoleńskie 1596.
6. Jędrzej Zawisza, h. *Łabędź*, postąpił na woj. Witebskie 1599.
7. Jan Pac, h. *Gozdawa*, um. około r. 1615.
8. Bogdan Sapieha, h. *Lis*, 1616.
9. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, 1617, podobno postąpił na województwo Nowogrodzkie.
10. Piotr Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. około r. 1620.
11. Balcer Strawiński, h. *Doliwa*, um. 1633.
12. Alexander Słuszka, h. *Ostoja* postąpił na woj. Nowogrodzkie 1635.
13. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Brześciańskie 1638.
14. Alexander ks. Massalski, h. *wł.*, um. 1641.
15. Alexander Ogiński, h. *Brama*, postąpił na kasztelanią Trocką.
16. Simon ks. Sanguszko, h. *Pogonia*.
17. Krzysztof Rudomina, h. *Trąby*, 1656—1659.
18. Stanisław Rajecki, h. *Łabędź*.
19. Kazimierz Białozór, h. *Wieniawa*, 1669.
20. Jan Zawisza, h. *Łabędź*, 1674.
21. Michał ks. Siesicki, h. *Centaurus*, 1690, postąpił na Mścisławskie woj.
22. Władysław Sapieha, h. *Lis*, 1699, postąpił na Brześciańskie woj.
23. Krzysztof Zienowicz, po jego zejściu.
24. Władysław Sapieha, h. *Lis*.
25. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*.
26. Jan Zaba, h. *Kościesza*, 1748—1754.
27. Jan Hilzen, um. 1771.
28. Józef ordynat Radziwił. um. 1783.
29. Adam Chmara.

Derpscy i Parnawscy wojewodowie.

(W roku 1588 Inflanty na trzy podzielono województwa t. j.: Inflantskie, Derpskie i Parnawskie, których dwóch ostatnich pakta Oliwskie koronie Szwedzkiéj 1660 ustąpiły. Derpskich wojewodów (mówi *Niesiecki*) tych mi się czytać dostało).

1. Otto Donhoff, h. *wł.*
2. Dadzibóg Karnkowski, h. *Junosza*, † 1617.
3. Mikołaj Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1619, postąpił na Mścisławskie województwo
4. Kasper Donhoff, h. *wł.*, postąpił na wojew. Sieradzkie 1633.
5. Zygmunt Opacki, h. *Prus 3tio*.
6. Lew Kurcz, h. *wł.*
7. Jędrzej Leszczyński, h. *Wieniawa*, 1648.
8. Zygmunt Wybranowski, h. *Poraj*.
9. Władysław Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Łęczyckie.

Z Parnawskich ci byli:

1. Ernest Donhoff, h. *wł.*
2. Piotr Tryzna, h *Gozdawa*, 1623.
3. Konstantyn Połubiński, h. *Jastrzębiec*, 1633.
4. Jan Zawadzki, h. *Rogala*, um. 1645.
5. Gothard Tyzenhaus, h. *wł.*
6. Henryk Donhoff, ostatni wojew. Parnawski.

Inflantscy wojewodowie.

1. Jerzy Farensbach, h. *wł.*, zginął 1604.
2. Maciej Dębiński, h. *Rawicz*, 1610.
3. Krzysztof Słuszka, h. *Ostoja*.
4. Teodor Donhoff, h. *wł.*, 1621.
5. Joahim Tarnowski, h. *Leliwa*, ustąpił 1633.
6. Tomasz Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Nowogrodzkie 1642.
7. Paweł Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Witebskie.
8. Mikołaj Korff, h *Gozdawa 7mo*, 1646.
9. Przecław Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1670.
10. Alexander Morsztyn, h. *Leliwa*, 1674.
11. Jan Teodor a Szluben, h. *wł.*, 1681.
12. Jerzy Plater, h. *wł.*, um. 1696.
13. Otto Fryderyk Felkierzamb, h. *wł.*, od roku 1696.
14. Jan Koss, h. *wł.*, umarł nim wziął expedycyą z Rzymu na biskupstwo Chełmińskie.
15. Jędrzej Głębocki, h. *Doliwa*, postąpił na Rawskie woj.
16. Piotr Przebędowski, h. *wł.*, postąpił na woj. Malborskie 1723.
17. Antoni Morsztyn, h. *Leliwa*, um. 1736.
18. Wilhelm Plater, h. *wł.*, 1736.
19. Franciszek Szembek, h. *wł.*, um. 1764.
20. Jan Borch, um. 1766.
21. Stanisław Brzostowski, um. 1768.
22. Jozafat (Jan) Zyberg, um. 1777.
23. Gaspar Rogaliński, um. 1787.
24. Adam Falkierzamb.

Czerniechowscy wojewodowie.

(Województwo to dzieli się na dwie ziemie: Czerniechowską i Nowogrodzką).

1. Marcin Kalinowski, h. *Kalinowa*, zginął pod Batowem 1635.
2. Krzysztof Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, 1659.
3. Stanisław Kazimierz Bieniewski, h. *Radwan*, 1675.
4. Jerzy Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, 1678.
5. Jan Gniński, h. *Trach*, postąpił na Bracławskie woj. 1683
6. Maryusz Stanisław Jaskolski, h. *Leszczyc*, um. 1689.
7. Otto Felkerzamb, h. *wł*, postąpił na woj. Inflantskie 1696.
8. Franciszek Załuski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Płockie.
9. Mikołaj Krasnowski, h. *Junosza*, um. 1723.
10. Piotr Potocki, h. *Pilawa*, um. 1726.
11. Józef Lubomirski, h. *Sreniawa*, um. 1732.
12. Józef Potulicki, h. *Grzymała*, um. 1734.
13. Piotr Miączyński, h. *Suchekomnaty*, † 1776.
14. Franciszek Ledochowski, um. 1783.
15. Ludwik Wilga.

Gnieźnieńscy wojewodowie.

(To województwo składa się z powiatów: Gnieźnieńskiego, Nakielskiego i Kcyńskiego).

1. Jarosz, h. *Łodzia*, 1154.
2. Bronisz, wojewodą został po roku 1234, był nim 1237.
3. Dzierżykraj, wojewodą 1244, 1246, 1252, 1256.
4. Herkobald, wymieniony 1256.
5. Tomisław w r. 1290.
6. Benjamin, zabity 1354 od Maćka Borowicza. (Po nim wojewodów gnieźnieńskich nie było czas długi, dopiero w roku 1768 na nowo wzniesiono to województwo.
7. August ks. Sułkowki, post. na Kaliskie 1776.
8. Antoni ks. Sułkowski, postąpił na Kaliskie 1786.
9. Franciszek Xawery Kęszycki, 1787, 1788.
10. Roch Zbijewski, 1789, 1790.
11. Józef Radzimiński, h. *Brodzic*, 1792, senator królestwa w r. 1810.

Poznańscy kasztelanowie.

1. Jarosz, h. *Leszczyc*, 1232.
2. Tomasz z Szamotuł, h. *Nałęcz*, 1243.
3. Przedpełko w akcie roku 1246 1 lipca, jeszcze w r. 1252. *Cod. Dipl. Racz. p 96.*
4. Bogufał, 1252 16 listop. 1256. *Cod. Dip. Racz.*
5. Przedpełko, 1260, *Codex dipl. Raczyń p. 55.*
6. Bogufał, 1260, 1266. *Dodex Dipl. Raczyń. p. 57, 62.*
7. Piotrko, 1278. *Codex Dip. Raczyń. p. 76, 78, 79.*
8. Jędrzej z Bnina, h. *Łodzia*, 1306.
9. Przedpełko, h. *Radwan*, 1320.
10. Piotr, w r. 1329. *Dodex Dipl. Racz. p. 103.*
11. Jędrzej, h. *Ostoja*, 1343.
12. Przecław, h. *Grzymała*, postąpił na wojew. Kaliskie.
13. Wierzbięta z Palęca, h. *Brochwicz*, 1360.
14. Zbylut, h. *Topór*, 1364,
15. Wawrzeniec, w r. 1372. *Codex Dipl. Racz. p. 262.*
16. Domarat, z Pierzchna, h. *Grzymała*, 1386.
17. Jan z Ostroroga, h. *Nałęcz*, 1391.
18. Dobrogost z Szamotuł, h. *Nałęcz.*
19. Mostko z Staszowa, h. *Ostoja.*
20. Mistin czy Mszcuj, podobno h. *Szaszor*, 1422.
21. Marcin z Szląska, h. *Wieniawa*, 1436.
22. Dobrogost z Szamotuł, h. *Nałęcz*, 1439.
23. Piotr z Bnina, h. *Łodzia*, 1440.
24. Jędrzej, h. *Grzymała*, 1445.
25. Piotr z Szamotuł, h. *Nałęcz.*
26. Tomasz, h. *Dębno*, 1471.
27. Jan Ostroróg, h. *Nałęcz*, um. 1499.
28. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1501.
29. Dobrogost z Lwowka Ostroróg, h. *Nałęcz.*
30. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, postąpił na województwo Łęczyckie 1510.
31. Łukasz Górka h. *Łodzia*, postąpił na Poznańskie woj. 1520.
32. Jędrzej Górka, h. *Łodzia*, um. 1551.
33. Piotr Czarnkowski, h. *Nałęcz*, 1573.
34. Jan Rozrażewski, h. *Doliwa*, 1598.
35. Jan Ostroróg, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Poznańskie 1611.
36. Jan Górka Roszkowski, h. *Łodzia*, † 1613.
37. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, wziął laskę nadworną 1618.
38. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Poznańskie 1623.
39. Krzysztof Tuczyński, h. *Koło*, od r. 1623.
40. Franciszek Czarnkowski, h. *Nałęcz*, 1650.
41. Kazimierz Władysław Radomicki, h. *Kotwicz.*
42. Krzysztof Grzymułtowski, h. *Nieczuja*, postąpił na woj. Poznańskie 1678.
43. Stanisław Krzycki, h *Kotwicz*, 1680.
44. Wojciech Breza, h. *wł.*, postąpił na wojew. Kaliskie 1687.
45. Jan Opaliński, h. *Łodzia.*
46. Franciszek Gałecki, h. *Junosza*, postąpił na Inowrocławskie woj. 1697.
47. Melchior Gurowski, h. *Wczele*, 1702.
48. Jędrzej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na wojew. Kaliskie 1706.
49. Władysław Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na woj. Poznańskie 1729.
50. Adam Poniński, h. *Łodzia*, um. 1732.
51. Maciej Koźmiński, h. *Poraj*, postąpił na województwo Kaliskie 1737.
52. Maciej Mycielski, h. *Dołęga*, um. 1738.
53. Stefan Garczyński, 1749.
54. Melchior Gurowski, 1753, 1754.
55. Karól Grudziński, 1756.
56. Wojciech Miaskowski, um. 1759.
57. Ignacy Twardowski, um. 1762.
58. Józef Mielżyński, um. 1781.
59. Roch Zbijewski, um. 1789.
60. Rafał Gurowski, h. *Wczele*, um. 1797.

Sendomirscy kasztelanowie.

1. Mszcuy, h. *Jastrzębiec*, um. 1025.
2. Piotr Zaprzaniec, h. *Starykoń*, postąpił na woj. Sendomirskie 1160.
3. Sulisław, h. *Pilawa*, 1217.
4. Mestwin, h. *Półkozic*, 1222.
5. Lassota albo Silwester Goworek, h. *Rawicz.*
6. Jakób Raciborowicz, h. *Jastrzębiec*, zginął pod Chmielnikiem 1241.
7. Stefan, h. *Topór*, 1252.
8. Bogusław, h. *Pilawa.*
9. Mirosław, h. *Przegonia*, 1270.
10. Piotr Dunin, h. *Łabędź*, 1271.
11. Krystyn z Ostrowa, h. *Rawicz*, 1282, 1284.
12. Mikołaj, h. *Abdank*, 1286.
13. Jan, h. *Pilawa*, 1287.
14. Prandota z Ostrowa, h. *Rawicz*, 1305.
15. Piotr z Mokrska, h. *Jelita*, 1329.
16. Krystyn z Ostrowa, h. *Rawicz*, zginął u Połowc 1331.
17. Piotr, h. *Jelita*, 1336, 1342.
18. Jędrzej z Szydłowca, h. *Odrowąż.*
19. Wilczko, h. *Białynia*, 1356.
20. Jan z Jabłonny, h. *Topór*, 1368.
21. Jan z Tarnowa, h. *Leliwa*, um. 1382.
22. Krzesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, 1388.
23. Rafał Jarosławski, h. *Leliwa*, 1391.
24. Krystyn z Ostrowa, h. *Rawicz*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1407.
25. Tomasz z Węgleszyna, h. *Jelita*, um. 1409.
26. Jan z Jabłonny, h. *Topór*, 1410.
27. Michał z Bogumiłowic, h. *Półkozic*, 1414.
28. Michał z Czyżowa, h. *Półkozic*, 1429.

29. Jan z Czyżowa, h. *Półkozic*, postąpił na woj. Sendomirskie 1435.
30. Stanisław Slanka z Łapszowa, h. *Tarnowa*,
31. Dobiesław z Sienna, h. *Dębno*, postąpił na woj. Sendomirskie 1438.
32. Klemens Wątrobka z Strzelec, h. *Oksza*, 1438.
33. Jan Oleśnicki, h. *Dębno*, postąpił na wojew. Sendomirskie 1443, czy też 1448.
34. Przedborz z Koniecpola, h. *Pobóg*, † 1454.
35. Grzegorz Firlej, h. *Lewart*, 1454.
36. Piotr z Kurowa, h. *Śreniawa*, 1458.
37. Hincza z Rogowa, h. *Działosza*, um. 1474.
38. Jan z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, postąpił na wojew. Krakowskie 1477.
39. Paweł Jasieński, h. *Poronia*, 1481.
40. Rafał Jarosławski, h. *Leliwa*, 1485.
41. Piotr z Kurozwęk, h. *Poraj*, 1496.
42. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*, postąpił na wojew. Lubelskie 1505.
43. Jakób Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, † 1510.
44. Krzysztof Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Krakowskie 1515.
45. Mikołaj Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, † 1532.
46. Piotr Kmita, h. *Śreniawa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1535.
47. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic.*
48. Piotr Zborowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1556.
49. Stanisław Maciejewski, h. *Ciołek*, † 1563.
50. Stanisław Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Krakowskie 1565.
51. Stanisław Wolski, h. *Półkozic*, um. 1566.
52. Stanisław Sobek z Sulejowa, h. *Brochwicz*, um. 1569.
53. Hieronim Ossoliński, h. *Topór*, um. 1576.
54. Jan z Sienna Sieniński, h. *Dębno*, od r. 1576.
55. Stanisław Szafraniec, h. *Starykoń*, postąpił na woj. Sendomirskie 1582.
56. Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1618.
57. Hermolaus Ligęza, h. *Półkozic*, wziął podskarbstwo Wielkie Koronne 1624.
58. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*, um. 1637.
59. Adam Kazanowski, h. *Grzymała*, wziął laskę nadworną 1642.
60. Krzysztof Ossoliński, h. *Topór*, um. 1645.
61. Stanisław Witowski, h. *Jastrzębiec*, † 1662.
62. Alexander Gratus Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1678.
63. Stefan Bidziński, h. *Janina*, postąpił na województwo Sendomirskie 1698.
64. Józef Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1727.
65. Bogusław Łubieński, h. *Pomian*, um. 1739.
66. Michał Konarski, h. *Gryff.*
67. Antoni Ossoliński, 1743, 1754.
68. Michał Sołtyk, h. *wł.*
69. Maciej Sołtyk, h. *wł.*, um. 1763.
70. Adam Łącki, um. 1783.
71. Paweł Popiel.

Kaliscy kasztelanowie.

1. Bogufał, h. *Łodzia*, 1146.
2. Jędrzej, h. *Leszczyc*, 1190.
3. Wincenty z Zbąszyna, h. *Nałęcz*, 1232.
4. Petrindus, h. *Drya*, 1242.
5. Cucundus, h. *Poraj*, 1243. (Ten sam Cecundus zapewne się pisze Cesantha 1246 29 Marca (17 Lipca). *Cod. Dipl. Racz. p. 30.*)
6. Herkenbold albo Arcembald, 1246. *Codex Dipl. Racz. p. 29, 257*, postąpił na wojew. Kaliskie.
7. Mikołaj, 1259, w *Naruszewiczu.*
8. Simon, h. *Nałęcz*, 1264.
9. Jan, h. *Grzymała*, 1272.
10. Przecław, h. *Radwan*, 1280.
11. Fulco z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, 1291.
12. Berwold, 1291. Zapewne ten sam jako Arnold r. 1293. *Cod. Dip. Racz. 84.*
13. Jędrzej z Bnina, h. *Łodzia*, um. 1294.
14. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1300.
15. Janko z Kalinowy, h. *Zaręba*, um. 1330.
16. Jędrzej h. *Abdank*, 1360.
17. Jasko, h. *Łodzia*, 1361.
18. Adam z Skarszowa, h. *Leszczyc*, 1380.
19. Jan, h. *Wieniawa*, zginął pod Smoleńskim 1403.
20. Jan z Tuliszkowa, h. *Zaręba*, 1408.
21. Piotr z Żernik, h. *Drya*, 1436.
22. Piotr z Szamotuł, h. *Nałęcz*, 1447, postąpił na kaszt. Poznańską.
23. Stanisław Ostroróg, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Kaliskie 1451.
24. Piotr Skarga z Gaj, h. *Abdank*, 1451.
25. Mikołaj Skarga z Gaj z Obornik, h. *Abdank*, 1460.
26. Bartłomiej z Iwanowic Gruszczyński, h. *Poraj*, 1478.
27. Jędrzej z Szamotuł, h. *Nałęcz*, postąpił na wojew. Kaliskie 1497.
28. Jan Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*, postąpił na woj. Łęczyckie 1511.
29. Stanisław Ostroróg, h. *Nałęcz*, um. 1512.
30. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1520.
31. Wincenty Swidwa Szamotulski, h. *Nałęcz*, 1525.
32. Wacław Ostroróg, h. *Nałęcz*, 1527.
33. Stanisław Tomicki, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Inowrocławskie 1535.
34. Jędrzej Górka, h. *Łodzia*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1535.
35. Piotr z Służowa, h. *Sulima*, postąpił na Kaliskie woj. 1539.
36. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1540.
37. Marcin Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Kaliskie 1550.

38. Piotr Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na kaszt. Poznańską 1551.
39. Jerzy Konarski, h. *Abdank*, postąpił na woj. Kaliskie.
40. Jan Sierakowski, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Łęczyckie 1569.
41. Kasper Zebrzydowski, h. *Radwan*, postąpił na woj. Kaliskie 1572.
42. Mikołaj Konarski, h. *Abdank*, 1572.
43. Jan Konarski, h. *Abdank*, 1591.
44. Mikołaj Tylicki, h. *Lubicz*.
45. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na woj. Kaliskie.
46. Adam Stadnicki, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Bełzkie 1615.
47. Jan Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kaliskie 1624.
48. Jędrzej Krotowski, h. *Leszczyc*, od r. 1624.
49. Kasper Zebrzydowski, h. *Radwan*, 1631.
50. Krzysztof Mielżyński, h. *Nowina*, 1638.
51. Jakób Hieronim Rozrażewski, h. *Doliwa*, postąpił na woj. Inowrocławskie 1652.
52. Jan Starkowiecki, h. *Łodzia*, 1656.
53. Stanisław Pogorzelski, h. *Wczele*.
54. Kazimierz Radomicki, h. *Kotwicz*, 1670.
55. Jan Łącki, h. *Korzbok*, 1676.
56. Franciszek Gałecki, h. *Junosza*, postąpił na kasztelanią Poznańską.
57. Władysław Przyjemski, h. *Rawicz*, postąpił na woj. Kaliskie 1698.
58. Maciej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na woj. Kaliskie 1701.
59. Jędrzej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na Poznańską kasztelanią 1704.
60. N. Gruszczyński, h. *Poraj*, 1709.
61. Piotr Bronisz, h. *Wieniawa*, um. 1720.
62. Michał Raczyński, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Kaliskie 1729.
63. Maciej Koźmiński, h. *Poraj*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1732.
64. Maciej Mycielski, h. *Dołęga*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1737.
65. Stefan Garczyński, h. *wł.*, 1748.
66. Melchior Gurowski, 1749.
67. Andrzej Zakrzewski, 1753, 1754.
68. Wojciech Miaskowski, 1758.
69. Józef Mielżyński, um. 1762.
70. Roch Zbijewski, um. 1781.
71. Franciszek Xawery Kęszycki, um. 1785.
72. Rafał Gurowski, um. 1760.
73. Antoni Kwilecki.

Wojniccy kasztelanowie.

1. Smil, h. *Abdank*, 1217.
2. Sądo, h. *Pogonia Polska*, 1232, postąpił na woj. Sendomirskie 1241.
3. Jakób, h. *Rawicz*.
4. Skarbimierz, h. *Abdank*, 1277.
5. Jędrzej h. *Pilawa*, 1287.
6. Warsi, h. *Rawicz*, 1330.
7. Jan, h. *Leliwa*.
8. Piotr Neorza, h. *Topór*, postąpił na wojew. Sendomirskie 1365.
9. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, postąpił na woj. Krakowskie 1369.
10. Stefan z Brzezia, h. *Zadora*.
11. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1398.
12. Mikołaj z Michałowa, h. *Poraj*, postąpił na woj. Sendomirskie 1406.
13. Jędrzej z Tęczyna, h. *Topór*, 1406.
14. Dobek Jordan, h. *Trąby*, 1412.
15. Dobek z Siennna, h. *Dębno*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1436.
16. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1438.
17. Jan z Sienna, h. *Dębno*, 1438.
18. Paweł z Sienna, h. *Dębno*, 1441 i 1443.
19. Mikołaj Ossoliński, h. *Topór*, um. 1451.
20. Rafał Jarosławski, h. *Leliwa*, um. 1460.
21. Dobiesław Kmita, h. *Sreniawa*, 1460.
22. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Krakowskie 1480.
23. Rafał Jarosławski, h. *Leliwa*, um. 1491.
24. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, 1493.
25. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1500.
26. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, 1501.
27. Jakób Siekłucki, h. *Trzaska*, um. 1512.
28. Jędrzej Kościelecki, h. *Ogończyk*, † 1515.
29. Mikołaj Jordan, h. *Trąby*, um. 1521.
30. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Ruskie 1526.
31. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1532.
32. Piotr Firlej, h. *Lewart*, postąpił na wojew. Lubelskie 1532.
33. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1535.
34. Jan z Tęczyna, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1551.
35. Jan Spytek Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Sieradzkie 1550.
36. Stanisław Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1556.
37. Jan Krzysztof Tarnowski, h. *Leliwa*, umarł 1567.
38. Piotr Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Sendomirskie 1568.
39. Hieronim Ossoliński, h. *Topór*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1569.
40. Jan Tęczyński, h. *Topór*, 1572.
41. Mikołaj Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Rawskie.

42. Zygmunt Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, wziął laskę wielką Koronną 1603.
43. Sebastyan Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1613.
44. Jan Firlej, h. *Lewart*, um. 1613.
45. Piotr Firlej, h. *Lewart*, postąpił na wojew. Lubelskie 1618.
46. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na woj. Sendomirskie 1633.
47. Krzysztof Koryciński, h. *Topór*, um. 1636.
48. Krzysztof Ossoliński, h. *Topór*, postąpił na woj. Sendomirskie 1638.
49. Piotr Szyszkowski, h. *Ostoja*, um. 1643.
50. Michał Tarnowski, h. *Leliwa*, um. 1648.
51. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, postąpił na woj. Krakowskie 1667.
52. Stanisław Skarszewski, h. *Leszczyc*, † 1685.
53. Paweł Stokowski, h. *Drzewica*, od r. 1685.
54. Franciszek Jordan, h. *Trąby*, um. 1694.
55. Franciszek Załuski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Czerniechowskie 1696.
56. Przecław Szembek, h. *wł.*, od r. 1696.
57. Jan Dębski, h. *Godziemba*, um. 1704.
58. Wojciech Dębiński, h. *Rawicz*, um. 1727.
59. Piotr Stadnicki, h. *Sreniawa*, 1742.
60. Franciszek Czerny, 1748—1760.
61. Adam Jordan, 1760.
62. Stanisław Dębiński, 1764—1779.
63. Piotr Małachowski, um. 1781.
64. Piotr Ożarowski.

Gnieźnieńscy kasztelanowie.

1. Mikołaj, h. *Poraj*, około r. 1160.
2. Cecerad, 1237, 1243, 1244.
3. Przedpełko 1246, 1247.
4. Dzierżykraj, 1252.
5. Simon, 1259.
6. Tomisław, 1294.
7. Tomisław, 1343.
8. Paszko, w r. 1358.
9. Jasko, h. *Abdank*, 1361.
10. Derszław z Giwna, h. *Grzymała*, 1383.
11. Piotr z Skarszewa, h. *Leszczyc*, 1400.
12. Marcin z Kulikowa, h. *Drogomir*, 1413.
13. Piotr z Bnina, h. *Łodzia*, 1438, postąpił na kasztelanią Poznańską 1439.
14. Jan z Szamotuł, h. *Nałęcz*.
15. Stanisław z Ostroroga, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Kaliskie 1454.
16. Jakób z Kobylan, h. *Łodzia*, um. 1454.
17. Jan Czarnkowski, h. *Nałęcz*, 1460.
18. Mikołaj Czarnkowski, h. *Nałęcz*, 1464.
19. Mikołaj Górka, h. *Łodzia*, 1476.
20. Sędziwoj Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Kaliskie 1495.
21. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1500.
22. Jan Karnkowski, h. *Junosza*, 1504.
23. Janusz Latalski, h. *Prawdzic*, 1512.
24. Wincenty Szamotulski, h. *Nałęcz*, 1520.
25. Mikołaj Tomicki, h. *Łodzia*, 1531.
26. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*.
27. Jędrzej Oporowski, h *Sulima*, 1551.
28. Erazm Kretkowski, h. *Dołęga*, um. 1558.
29. Mikołaj Trzebuchowski, h. *Ogończyk*, † 1563.
30. Jan Tomicki, h. *Łodzia*, um. 1568.
31. Hieronim Garwaski, h. *Grzymała*, 1569.
32. Jan Tomicki, h. *Łodzia*, um. 1575.
33. Jan Zborowski, h. *Jastrzębiec*, um. 1578.
34. Jędrzej Przyjemski, h. *Rawicz*, wziął laskę mniejszą 1615.
35. Łukasz Mielżyński, h. *Nowina*, um. 1627.
36. Mikołaj Mielżyński, h. *Nowina*, od r. 1627.
37. Wojciech Przyjemski, h. *Rawicz*, 1640.
38. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na woj. Łęczyckie 1655.
39. Krzysztof Gębicki, h *Nałęcz*, 1657.
40. Alexander Sielski, h. *Lubicz*, 1674.
41. Stanisław Tuczyński, h. *Koło*, 1678.
42. Melchior Gurowski, h. *Wczele*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1697.
43. Hieronim Adam Poniński, h. *Łodzia*, † 1701.
44. Jędrzej Radomicki, h. *Kotwicz*, postąpił na kasztelanią Kaliską 1701.
45. Michał Raczyński, h. *Nałęcz*, postąpił na kaszt. Kaliską 1720.
46. Ludwik Szołdrski, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Kaliskie 1722.
47. Adam Poniński, h. *Łodzia*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1729.
48. Stefan Garczyński, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Kaliską 1737.
49. Franciszek Skaławski, h. *Nałęcz*, um. 1738.
50. Malcher Gurowski, h. *Wczele*, postąpił na kaszt. Kaliską 1749.
51. Andrzej Zakrzewski, 1749, post. na Kaliską.
52. Alexander Łubieński, um. 1753.
53. Roch Zbijewski, postąpił na Kaliską 1761.
54. Józef Starzeński, um. 1780.
55. Xawery Kęszycki, postąpił na Kaliską 1781.
56. Rafał Gurowski, postąpił na Kaliską 1785.
57. Franciszek Miaskowski.

Sieradzcy kasztelanowie.

1. Robert, h. *Korab*, 1101
2. Hincza z Rogowa, h. *Działosza*, 1190.
3. Stefan, h. *Poraj*, 1248.
4. Jakób, h. *Pobóg*, 1263.
5. Marcin z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1290.
6. Klemens, h. *Pilawa*, 1306.

7. Hebda, h. *Pomian*, 1337.
8. Wacław z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1360.
9. Jan z Naropina, h. *Belina*, 1406.
10. Marcin z Kalinowy, h. *Zaręba*, um. 1416.
11. Marcin z Kalinowy, h. *Zaręba*, postąpił na woj. Sieradzkie 1429.
12. Jan Łopata z Kalinowy, h. *Zaręba*, od r. 1429.
13. Wawrzeniec z Kalinowy, h. *Zaręba*, postąpił na woj. Kaliskie 1451.
14. Hincza z Rogowa, h. *Działosza*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1460.
15. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1461.
16. Piotr Dunin z Prawkowic, h. *Łabędź*, 1478.
17. Jan Przerębski, h. *Nowina*, 1480.
18 Jan Koryciński, h. *Topór*, 1490.
19. Mikołaj z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na woj. Lubelskie 1500.
20. Jan Przerębski, h. *Nowina*, 1519.
21. Jakób Przerębski, h. *Nowina*, 1527.
22. Stanisław Przerębski, h *Nowina*, 1548.
23. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*.
24. Jan Lutomirski, h. *Jastrzębiec*, zabity 1567.
25. Jędrzej Dębowskij h. *Jelita*, um. 1577.
26. Hieronim Bużeński, h. *Poraj*, um. 1580.
27. Jan Krysztoporski, h. *Nowina*, 1581.
28. Sebastyan Tarnowski, h. *Rolicz*, 1588.
29. Hieronim Bużeński, h. *Poraj*, 1591.
30. Alexander Koniecpolski, h. *Pobóg*, postąpił na woj. Sieradzkie 1606.
31. Jan Przerębski, h. *Nowina*, 1607.
32. Jan Rudnicki, h. *Lis*, um. 1620.
33. Maxymilian Przerębski, h. *Nowina*, postąpił na woj. Sieradzkie 1643.
34. Jan Koniecpolski, h. *Pobóg*, postąpił na woj. Sieradzkie 1647.
35. Przecław Bykowski, h. *Gryff*, um. 1649.
36. Jan Wojciech Łubieński, h. *Pomian*.
37. Hieronim Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Brzeskie Kujawskie.
38. Hieronim Grabiński, h. *Pomian*, 1661.
39. Jan Wojciech Męciński, h. *Poraj*, 1679.
40. Stanisław Grzymułtowski, h. *Nieczuja*.
41. Mikołaj Grudziński, h. *Grzymała*, † 1689.
42. Franciszek Małachowski, h. *Nałęcz*, † 1690.
43. Stanisław Małachowski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Kaliskie 1692.
44. Alexander Lipski, h. *Łada*, postąpił na woj. Kaliskie 1699.
45. Jan Męciński, h. *Poraj*.
46. Franciszek Donhoff, h. *wł.*, 1707.
47. Antoni Tarnowski, h. *Rolicz*, um. 1730. (*Niesiecki* T. IX. pag. 52 nadmnienia dwóch jeszcze kasztelanów Sieradzkich z domu Tarnowskich h. *Rolicz*, Antoniego poprzedników: to jest: Macieja Alexandra i syna jego Michała Stanisława, czasu w którym kasztelanowali nieoznaczywszy. Obu kasztelaństwo przypaść musiało między rokiem 1670 a 1700.
48. Antoni Mycielski, h. *Dołęga*, 1742.
49. Józef Mycielski, 1749.
50. Kazimierz Rychłowski, 1757.
51. Jan Mączyński, um. 1769.
52. Alexander Mączyński, um. 1779.
53. Władysław (Paweł) Biernacki.

Łęczyccy kasztelanowie.

1. Piotr z Skrzynna Dunin, h. *Łabędź* 1191.
2. Cherubin z Gołuchowa, h. *Wieniawa*, 1196.
3. Petrik, w r. 1222.
4. Urban Półkozic, 1248.
5. Świętopełk, h. *Lis*, 1310.
6. Jakób, h. *Kotwicz*, 1339, brat Janisława arcybiskupa Gnieźnieńskiego.
7. Eustachi z Sprowy, h. *Odrowąż*, um. 1350.
8. Mikołaj, h. *Nałęcz*, 1381.
9 Jan Ligęza, h. *Półkozic*, postąpił na wojew. Łęczyckie 1401.
10. Jan z Łakoszyna, h. *Półkozic*, 1422.
11. Wojciech z Łaska, h. *Korab*, um. 1417
12. Wojciech Malski, h. *Nałęcz*, postąpił na województwo Łęczyckie 1438.
13. Maciej z Bielaw, h. *Zaręba*.
14. Mikołaj z Kalinowy, h. *Zaręba*.
15. Tomasz z Soboty, h. *Doliwa*, 1461.
16. Wojciech Górski, h *Nałęcz*, 1485.
17. Jędrzej z Łaźnina, h. *Jelita*, 1501.
18. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, postąpił na kasztelanią Poznańską 1510.
19. Wojciech z Gledzianowa, h. *Pomian*, 1512.
20. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, 1518.
21. Jędrzej z Gporowa, h. *Sulima*, postąpił na woj. Łęczyckie.
22. Janusz Latalski, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Inowrocławskie 1535.
23. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Łęczyckie 1539.
24. Mikołaj Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*, postąpił na woj. Łęczyckie 1545.
25. Zygmunt Zarzniczewski, h. *Paparona*, od r. 1545.
26. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na wojew. Łęczyckie 1552.
27. Jakób Lasocki, h *Dołęga*, 1573.
28. Wojciech Przyjemski, h. *Rawicz*.
29. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1589.
30. Rafał Przyjemski, h. *Rawicz*.
31. Stanisław Bykowski, h. *Gryff*, postąpił na wojew. Sieradzkie 1609.
32. Dąbski, h. *Godziemba*, syn Jędrzeja, nadmieniony u *Niesieckiego* pod Dąbskiemi.
33. Mikołaj Szczawiński, h. *Prawdzic*, um. 1620.
34. Wacław Kiełczewski, h. *Pomian*, um. 1625.
35. Wojciech Wysocki, h. *Drya*, 1626.
36. Adam Walewski, h. *Pierzchała*, 1629.

37. Samuel Przerębski, h. *Nowina*, um. 1639.
38. Remigian Zaleski, h. *Dołęga*, um. 1645.
39 Mikołaj Kazimierz Radziejowski, h. *Junosza*, 1648.
40. Alexander Sielski, h. *Lubicz*, postąpił na kasztelanią Gnieźnieńską 1659.
41. Jędrzej Przyjemski, h. *Rawicz*, 1660.
42. Jędrzej Starkowiecki, h. *Łodzia*, od r. 1661.
43. Jakób Albracht Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na wojew. Inowrocławskie 1679.
44. Paweł Gębicki, h. *Nałęcz*, 1682.
45. Jerzy Towiański, postąpił na woj. Łęczyckie 1702
46. Jerzy Warszycki, h. *Abdank*, postąpił na woj. Łęczyckie 1718.
47. Jan Skrzyński, h. *Zaręba*, um. 1730.
48. Antoni Grabski, h. *Pomian*.
49. Franciszek Skarbek, h. *Abdank*, postąpił na woj. Łęczyckie 1736.
50. Maciej Poniatowski, h. *Śreniawa*, 1737—1742.
51. Józef Walewski, h. *Roch* albo *Kolumna*, 1749.
52. Józef Lipski, h. *Grabie*, 1749.
53 Józef Lasocki, 1753, 1757.
54. Józef Walewski, h. *Roch* albo *Kolumna*, 1761.
55. Tadeusz Lipski, h. *Grabie*, 1763.

Żmudzcy kasztelanowie od roku 1569.

1. Melchior Siemiot, h. *Łabędź*, 1569.
2. Mikołaj Talwosz, h. *Łabędź*, 1578.
3. Mikołaj Talwosz, h. *Łabędź*, 1587.
4 Mikołaj Naruszewicz, h. *Wadwicz*, 1591.
5. Alexander Kniaź Hołowczyński, h. *Łabędź*, 1611.
6. Adam Talwosz, h. *Łabędź*, 1616.
7. Jerzy Chreptowicz, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Mścisławskie 1626.
8 Alexander Słuszka, h. *Ostoja*, postąpił na woj. Mińskie 1633.
9. Mikołaj Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, † 1634.
10 Jan Lacki, h. *wł.*, postąpił na starostwo Żmudzkie 1641.
11. Alexander Naruszewicz, h. *Wadwicz*, 1648, wziął pieczęć mniejszą.
12. Eustachi Kierdej, h. *Belty*, 1653.
13. Daniel Chrząstowski, h. *Kościesza*.
14 Stanisław Wincenty Orda, h. *Ostoja*, postąpił na kasztelanią Trocką 1683.
15. Eustachi Grotauz, h. *wł.*, 1690.
16. Hieronim Kierdej, h. *Godziemba*, (około r. 1695).
17. Alexander Unichowski, h. *Ostoja*, um. około r. 1725.
18. Jerzy Kryszpin, h. *wł.*, um. 1738.
19. Józef Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, postąpił na starostwo 1742.
20. Józef Sollohub, h. *Prawdzic*, um. 1749.
21. Józef Pac, um. 1763.
22. Michał Górski, um. 1775.
23. Antoni Giełgud postąpił na starostwo 1782.
24. Stanisław Tyszkiewicz, 1783, 1794.

Brzesko-Kujawscy kasztelanowie.

1. Maurycy, h. *Doliwa*, 1222.
2. Tomasz, h. *Dołęga*, um. 1228.
3. Wojciech, h. *Poraj*, 1229.
4. Przecław, h. *Grzymała*, 1291.
5. Zdzisław, h. *Radwan*, 1300.
6. Hebda, h. *Pomian*, 1346, postąpił na wojew. Sieradzkie.
7. Piotrasz z Małachowa Małocha, h. *Grzymała*, postąpił na woj. Kujawskie 1383.
8. Janusz Kulig z Przemęczerzyna, 1383.
9. Wojciech z Kościelca, h. *Ogończyk*, 1413. (W roku 1422 Jarund z Głobi, kasztelan Brzesko-Kujawski, podpisał przymierze między Władysławem królem a Krzyżakami. *Cod. Dipl. Vol. IV. fol. 114.)*
10. Stanisław z Gozdny, h. *Doliwa*, 1433.
11. Mikołaj z Warzymowa, h. *Pomian*, 1438.
12. Jan z Kretkowa, h. *Dołęga*, 1457.
13. Jędrzej z Kretkowa, h. *Dołęga*, 1471.
14. Jan z Służowa, h. *Sulima*, 1485.
15. Jędrzej z Lubienia, h. *Doliwa*, postąpił na woj. Kujawskie 1496.
16. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Inowrocławskie 1497.
17. Mikołaj Kretkowski, h. *Dołęga*, postąpił na woj. Inowrocławskie.
18. Mikołaj Kościelecki, h *Ogończyk*, postąpił na woj. Inowrocławskie.
19. Jędrzej z Oporowa, h. *Sulima*, postąpił na woj. Inowrocławskie.
20. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*.
21. Tomasz Lubrański, h. *Godziemba*, zabity 1537.
22. Erazm Kretkowski, h. *Dołęga*, postąpił na kasztelanią Gnieźnieńską 1550.
23. Bartłomiej Zebrzydowski, h. *Radwan*, 1551, postąpił na województwo.
24. Jan z Służowa, h. *Sulima*, 1557, postąpił na województwo Inowrocławskie.
25. Rafał Działyński, h. *Ogończyk*, 1565.
26. Grzegórz Kretkowski, h *Dołęga*.
27. Jarosz Sokołowski, h. *Pomian*.
28. Jan Tarnowski, h. *Rolicz*. (Około tych czasów był także kasztelanem Brzeskim Kujawskim Jakób Ponętowski,

h. *Leszczyc*, jak to sam *Niesiecki* w opisie téj familii wspomina).
29. Michał Sokołowski, h. *Pomian*
30. Bartłomiej Tylicki, h. *Lubicz*, um. 1615.
31. Janusz Sierakowski, h. *Ogończyk*, um. 1630.
32. Jarosław Sokołowski, h. *Pomian*, od r. 1620.
33. Grzegorz Kretkowski, h. *Dołęga*, 1622, postąpił na woj. Kujawskie.
34. Krzysztof Wysocki, h *Drya*, 1628.
35. Jędrzej Kretkowski, h. *Dołęga*, postąpił na województwo Kujawskie 1637.
36 Jan Szymon Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Kujawskie 1643.
37. Jan Dąbski, h. *Godziemba*, 1648
38. Malcher Grudziński, h. *Grzymała*, 1674.
39. Zygmunt Dąbski, h. *Godziemba*, 1684. *(Niesiecki* pod Inowrocławskiemi Nro 29).
40. Spytek Pstrokoński, h *Poraj*, 1685.
41. Kazimierz Grudziński, h. *Grzymała*, 1696.
42. Jakób Działyński, h. *Ogończyk*. (Michałem go mieni *Niesiecki* pod tą familią).
43. Adam Iwański, h. *Jastrzębiec*, um. 1713.
44. Jędrzej Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na woj. Kujawskie 1726.
45. Ludwik Borucki, h *Rola*, um 1751.
46 Franciszek Michał Moszczeński, h. *Nałęcz*, um. 1751.
47. Paweł Dąbski, um. 1782.
48. Piotr Sumiński, um. 1790.
49. Dyonizy Mniewski.

Kijowscy kasztelanowie
od Unii Litwy z Koroną, to jest od roku 1569.

1. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*. 1569.
2. Paweł Sapieha, h. *Lis*, 1601.
3. Jakób Czaplic, h. *Kierdej*, około r. 1600.
4. Jerzy ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, od r. 1609.
5. Adam ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, 1620, postąpił na woj. Podolskie.
6. Gabryel Hoscki, h. *Kierdej*, 1623.
7. Roman Hoscki, h. *Kierdej*, 1632
8. Marcin Kalinowski, h. *Kalinowa*, postąpił na woj. Czerniechowskie 1635.
9. Alexander Piaseczyński, h. *Lis*, um. 1646.
10. Adam Kisiel, h. *Świętoldyst*, postąpił na województwo Bracławskie 1647.
11. Maxymilian Brzozowski, h *Gozdawa*, 1648.
12. Zbigniew Gorajski, h. *Korczak*, um. 1655.
13. Stefan Czarniecki, h. *Łodzia*, postąpił na wojew. Ruskie 1657.
14. Alexander Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1662.
15. Stefan Zamojski, h. *Jelita*.
16. Mikołaj Podlodowski, h. *Janina*.
17. Stanisław Maryusz Jaskolski, h. *Leszczyc*, postąpił na woj. Czerniechowskie.
18. Franciszek Dzieduszycki, h. *Sas*, postąpił na woj. Podolskie 1688.
19. Hieronim Kuropatnicki, h. *Nieczuja*, † 1696.
20. Stanisław Mikołaj Kosakowski, h. *Ślepowron*, um. 1706.
21. Felix Czermiński, h. *Wieniawa*. (Jest też opuszczony z tych czasów kasztelan Kijowski Stanisław Potocki, h. *Pilawa*).
22. Józef Potocki, h *Pilawa*.
23. Kazimierz Stecki, h. *Radwan*, 1748
24. Nikodem Woronicz, um. 1761.
25. Maciej Lanckoroński, um. 1771.
26. Józef Stępkowski, postąpił na woj. Kijowskie 1784.
27. Alexander Lubomirski.

Inowrocławscy kasztelanowie.

1. Jan, h. *Rogala*, 1402.
2. Marcin, h. *Rogala*, 1415.
3. Marcin z Wyrzysk, h *Jelita*, 1436.
4. Mikołaj Scibor Szarlej, h. *Junosza*, 1440.
5. Piotr z Stryjkowa, h. *Leliwa*, um. 1458.
6. Jan z Łabiszyna, h. *Prawdzic*, 1459.
7. Władysław Oporowski, h. *Sulima*, 1498.
8. Piotr Koło, h. *Junosza*.
9. Mikołaj Kościelecki, h. *Ogończyk*, 1516.
10. Mikołaj Jarand z Brudzewa, h. *Pomian*, postąpił na woj. Łęczyckie 1545.
11. Wojciech Lasocki, h. *Dołęga*, 1546.
12. Jan Krotowski, h. *Leszczyc*, postąpił na województwo Inowrocławskie 1562.
13. Adam Drzewicki, h. *Ciołek*, um. 1569.
14. Szymon Szubski, h. *Prawdzic*, um. 1572.
15. Piotr Sieciński, h. *Rogala*, 1573.
16. Jan Krotowski, h. *Leszczyc*, um. 1583.
17. Krzysztof Kościelecki, h. *Ogończyk*, 1589.
18. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*.
19. Jakób Stanisław Dunin, h. *Łabędź*.
20. Mikołaj Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, 1620.
21. Marcin Sierakowski, h. *Ogończyk*, † 1621.
22. Jan Łowicki, 1633.
23. Jędrzej Ruszkowski, h *Pobóg*, 1648.
24. Tu przypadają Wojciech Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, a po nim brat jego Władysław Wierzbowski, który 1653 postąpił na woj. Brzesko-Kujawskie.
25. Stanisław Tarnowski, h. *Rolicz*.
26. Jan Jemielski, h. *Nieczuja*.
27. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Inowrocławskie 1669.

28. Jakób Albrycht Szczawiński, h. *Prawdzic*, 1671, postąpił na kasztelanią Łęczycką.
29. Wojciech Kadzidłowski, h. *Ogończyk*.
30. Zygmunt Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na wojew. Kujawskie 1684.
31. Albrecht Lasocki, h. *Dołęga*, um. 1690.
32. Franciszek Grzybowski, h. *Prus 2do*, 1696.
33. Jędrzej Gąsiorowski, h. *Ślepowron*, † 1725.
34. Franciszek Garczyński h. *Cholewa 2do*.
35. Stanisław Garczyński, h. *wł.*, um. 1737.
36. Chryzostom Radojewski, h. *Ogończyk*, † 1753.
37. Andrzej Moszczeński, postąpił na woj. 1763.
38. Jan Skarbek, 1771.
39 Teodor Moszczeński, um. 1782.
40. Jan Chrzciciel Dąbski.

Lwowscy kasztelanowie
od roku 1434.

1. Hryczko Kierdejowicz, h. *Kierdej*, postąpił na woj. Podolskie 1438.
2. Sienko z Siennowa, h. *Korczak*, od r. 1438.
3 Mikoj Kmita, h. *Śreniawa*, 1451.
4. Jan Sieniński, h. *Dębno*, 1459.
5. Stanisław z Lubienia, h. *Doliwa*, 1461.
6. Jan Oleśnicki, h. *Dębno*.
7. Felix z Paniowa, h. *Godziemba*, um. 1488.
8. Stanisław z Chodcza, h *Poraj*, wziął potem laskę wielką 1507 i trzymał ją z kasztelanią, co poznać u *Łaskiego* z prefacyi do statutu jego, ale ją wkrótce bratu spuścił.
9. Otto z Chodcza, h. *Poraj*, postąpił na woj. Podolskie 1507.
10 Jan Kamieniecki, h. *Pilawa*, od r. 1507.
11. Jędrzej Krupski, h *Korczak*, postąpił na województwo Bełzkie 1515.
12. Stanisław z Sprowy, h. *Odrowąż*, postąpił na woj. Bełzkie 1535.
13. Mikołaj Pilecki, h. *Leliwa*, 1537.
14. Mikołaj Herburt, h. *Pawęza*.
15. Stanisław z Tęczyna, h. *Topór*, 1553.
16. Stanisław Herburt, h. *Pawęza*, 1563.
17. Jan Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1583.
18 Jan Sieniński, h *Dębno*, postąpił na wojew. Podolskie 1588.
19. Stanisław Włodek, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Bełzkie 1593.
20 Stanisław Żołkiewski, h. *Lubicz*, postąpił na woj. Kijowskie 1608.
21. Jan Daniłowicz, h. *Sas*, postąpił na wojew Ruskie 1614.
22. Mikołaj Daniłowicz, h. *Sas*, wziął podskarbstwo koronne 1616.
23. Marcin Krasicki, h. *Rogala*, postąpił na województwo Podolskie 1629.
24 Wacław Zamojski, h. *Jelita*, 1642.
25. Rafał Grochowski, h. *Junosza*, 1650.
26. Jędrzej Maxymilian Fredro, h. *Bończa*, postąpił na woj. Podolskie 1677.
27. Marcin Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na woj. Bracławskie 1678.
28 Marcin Kącki, h. *Brochwicz*, postąpił na Kijowskie województwo 1683.
29. Jerzy Bogusław Fredro, h. *Bończa*, 1685, ustąpił.
30. Stanisław Józef Fredro, h. *Bończa*, † 1724.
31. Ignacy Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1730.
32 Maciej Józef Ustrzycki, h. *Przestrzał*, † 1737.
33. Jan Siemiński, h *Leszczyc*, um. 1742.
34. Jerzy Łączyński, 1749 do 1754.
35. Michał Łoś, 1757.
36. Józef Siemiński, um. 1759.
37. Józef Potocki do 1764.
38. Antoni Morski, um. 1775.
39. Józef Popiel, um. 1785.
40. Kajetan ks. Czetwertyński.

Wołyńscy kasztelanowie
od roku 1569.

1. Jędrzej ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na woj. Wołyńskie 1577.
2. Michał Myszka, h. *Korczak*, 1596.
3. N. Koziński, h. *Kierdej*
4. Alexander ks. Zasławski, h. *wł.*, postąpił na woj. Bracławskie 1613.
5. Jan Łahodowski, h. *Korczak*, um. 1622.
6. Karol ks. Korecki, h. *Pogonia*, um. 1633.
7. Mikołaj ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Podolskie.
8. Kazimierz Bieniewski, h. *Radwan*, 1658, po-
9. Jan Franc. Lubowiecki, h. *Śreniawa*, † 1674.
10. Stefan Leduchowski, h. *Szaława*, 1676.
11. Jerzy Wielhorski, h. *Kierdej*, um. 1684.
12. Stefan Zaborowski, h. *Wręby*, 1685.
13. Franciszek Leduchowski, h. *Szaława*, † 1704.
14. Wacław Wielhorski, h. *Kierdej*, um. 1709.
15. Michał Liniewski, h. *wł.*
16. Jan Cetner, h. *Przyrowa*, um. 1722.
17. Mikołaj Olszański, h. *Ślepowron*, um. 1731.
18. Karol Wyżycki, h. *Gerald*, um 1737.
19. Jan Pepłowski, h. *Gozdawa* um. 1739.
20. Michał Czacki, h. *Świnka*, 1742.
21. Adam Ledochowski, 1749.
22. Michał Ledochowski, um. 1783.
23. Franciszek Młocki.

Kamienieccy kasztelanowie

od roku 1434.

1. Dobrogost z Kolna, h. *Nałęcz*, 1438.
2. Dobrogost Ostroróg, h. *Nałęcz*, 1445.
3. Teodor Buczacki, h. *Abdank*, 1446.
4. Michał z Buczacza, h. *Abdank*, 1460.
5. Jędrzej Fredro, h. *Bończa*, postąpił na woj. Podolskie.
6. Dobrogost Ostroróg, h. *Nałęcz*, 1501.
7. Jan Sieniński, h. *Dębno*, 1516.
8. Jan Tworowski, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Podolskie 1540.
9. Stanisław Herburt, h. *Pawęża*, 1563.
10. Mikołaj Jazłowiecki, h. *Abdank*, 1565.
11. Jędrzej Gosławski, h *Nałęcz*, 1573.
12. Hieronim Sieniawski, h *Leliwa*, postąpił na wojew. Ruskie 1576.
13. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1587.
14. Rafał Sieniawski, h. *Leliwa*, 1589
15. Jakób Pretficz, h. *Wczele*, postąpił na woj. Podolskie 1607.
16. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, um 1609
17. Jakób Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Bracławskie 1611.
18. Wojciech Humiecki, h. *Janosza*, 1613.
19. Jędrzej Gorski, h. *Pobóg*, 1619.
20. Mikołaj Zebrzydowski, h *Radwan*, 1624.
21. Jan Herburt, h. *Pawęża*, um, 1626.
22. Michał Stanisławski, wziął kasztelanią 1626.
23. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Bracławskie 1631.
24. Alexander Piaseczyński, h. *Lis*, postąpił na kasztelanią Kijowską 1634.
25. Mikołaj Herburt, h. *Pawęża*, um. 1639.
26. Michał Stanisławski, h. *Pilawa*, od r. 1639.
27. Piotr Firlej, h. *Lewart*, um 1649.
28. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na woj. Bracławskie 1650.
29. Jan Uliński, h. *Dołęga*, 1654.
30. Krzysztof Grodzicki, h. *Łada*, um. 1659.
31. Jacek Schonberk, h *wł.*, um. 1661.
32. Mikołaj Bieganowski, h. *Grzymała*, † 1674.
33. Paweł Potocki. h. *Pilawa*, um. 1674.
34. Gabryel Silnicki, h. *Doliwa*, 1678.
35. Rafał Makowiecki, h. *Pomian*, um. 1689.
36. Franciszek Szembek, h. *wł.*, um. 1693.
37. Nikodem Zaboklicki, h. *Roch 3.*, postąpił na woj. Podolskie 1704.
38. Alexander Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Smoleńskie 1710.
39. Marcin Kalinowski, h. *Kalinowa*, um. 1738.
40. Jan Stadnicki, h. *Sreniawa*, um. 1739.
41. Michał Łoś, h. *Dąbrowa*, um. 1753.
42. Józef Humiecki, um. 1764.
43. Antoni Brodzicki, um. 1765.
44. Mikołaj Stadnicki, um. 1767.
45. Kajetan Hryniewiecki, um. 1781.
46. Leonard Swejkowski, um. 1790.
47. Onufry Morski.

Smoleńscy kasztelanowie

od roku 1569.

1. Iwan Kniaź Solomerecki, h *Rawicz*.
2. Paweł Pac, h. *Gozdawa*.
3. Bogdan Kuncewicz, h. *Łabędź*.
4. Dominik Pac, h. *Gozdawa*, 1569.
5. Serafin Tyszkiewicz, h. *Leliwa*.
6. Jerzy Zienowicz, h. *wł.*, 1587.
7. Wacław Agrippa, 1590.
8. Jerzy Pac, h. *Gozdawa*, 1596.
9. Stanisław Naruszewicz, h. *Wadwicz*, 1598.
10. Wacław Siemiot, h *Łabędź*, 1605
11. Jan Eustachi Tyszkiewicz, h *Leliwa*, postąpił na woj. Mścisławskie około r. 1610.
12. Jerzy Chreptowicz, h. *Odrowąż*, postąpił na kasztelanią Żmudzką około r. 1615.
13. Jan Mieleszko, h. *Korczak*.
(W tych też czasach zapewne był kasztelanem Smoleńskim Sołomerecki)
14. Alexander Massalski, h. *wł.*, postąpił na wojew. Mińskie 1638.
15. Piotr Rudomina, h. *Trąby*, 1646.
16. Władysław Wołowicz, h. *Bogoria*, postąpił na woj. Witebskie 1655.
17. Kazimierz Ludwik Jewłaszewski, h. *wł.*, postąpił na woj. Brześciańskie 1659.
18. Franciszek Wilczek, h. *Poraj*, um. 1670.
19. Jan Donhoff, h. *wł*, 1670.
20. Hieronim Kandzierzawski, h. *Roża*, 1678.
21. Antoni Chrapowicki, h. *Gozdawa*.
(Zdaje się. że tu wypadałoby pomieścić Piotra Konarskiego, h. *Gryff*, kasztelana Smoleńskiego).
22. Jan Scipio de Campo, h. *Laski*, um. 1738.
23. Kazimierz Niesiołowski, h. *Korzbok*, † 1753.
24. Stanisław Burzyński, opuścił 1762.
25. Tadeusz Burzyński, opuścił 1770.
26. Jędrzej Zienkowicz, um. 1788.
27. Antoni Suchodolski.

Lubelscy kasztelanowie.

1. Piotr, h. *Sreniawa*, 1230.
2. Zeugno, h. *Ciołek*, 1252.
3. Mikołaj, h. *Pilawa*, 1255.
4. Jan Warsi z Michowa, h. *Rawicz*.
5. Sando, h. *Pogonia Polska*, 1325.
6. Jan, h. *Odrowąż*, 1336.

7. Eustachi Firlej, h. *Lewart*, 1359.
8. Grot, h. *Rawicz*, 1366.
9. Jan z Szczekocina, h. *Odrowąż*, 1366.
10. Piotr z Szczekocina, h. *Odrowąż*, 1370.
11. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1402.
12. Michał z Bogumiłowic, h. *Półkozic*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1410.
13. Jan z Szczekocina, h. *Odrowąż*, 1413.
14. Dobiesław z Sienna, h. *Dębno*, postąpił na kasztelanią Sendomirską 1435.
15. Domarat z Kobylan, h. *Grzymała*, 1436.
16. Warsi z Ostrowa, h. *Rawicz*, 1439.
17. Piotr z Kurowa, h. *Sreniawa*, postąpił na kaszt Sendomirską 1445.
18. Kresław z Kurozwęk, h. *Poraj*, 1448.
19. Dobiesław Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Lubelskie 1472.
20. Dobiesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na woj. Lubelskie 1488.
21. Mikołaj z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na woj. Lubelskie 1501.
22. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na woj. Lubelskie 1508.
23. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na kasztelanią Wojnicką 1526.
24. Jan Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na Sendomirskie woj. 1536.
25. Bernard Maciejowski, h. *Ciołek*, um. 1542.
26. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na wojew. Lubelskie 1545.
27. Stanisław Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na kaszt Wojnicką 1550.
28. Bernard Maciejowski, h. *Ciołek*, 1550, ustąp.
29. Floryan Zelechowski, h. *Ciołek*, 1553.
30. Jędrzej Myszkowski, h. *Jastrzębiec*.
31. Floryan Kasper Zebrzydowski, h. *Radwan*, um. 1565.
32. Stanisław Słupecki, h. *Rawicz*. um. 1576.
33. Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, 1575.
34. Piotr Jędrzej Czerny, h. *Nowina*. 1591.
35. Marek Sobieski, h. *Janina*.
36. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Rawskie 1600.
37. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, 1603.
38. Kasper Maciejowski, h. *Ciołek*, 1608.
39. Felix Słupecki, h. *Rawicz*, 1613.
40. Alexander Piotr Tarło, h. *Topór*, postąpił na woj. Lubelskie 1630.
41. Zbigniew Sieniński, h. *Dębno*.
42. Dobrogost Grzybowski, h. *Prus 2do*, 1634.
43. Franciszek Zebrzydowski, h. *Radwan*, † 1650.
44. Stanisław Firlej, h. *Lewart*, ustąpił 1654.
45. Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, 1658.
46. Stanisław Słupecki, h. *Rawicz*, 1661.
47. Stanisław Domaszewski, h. *Nieczuja*, 1664.
48. Felix Parys, h. *Prawdzic*, um 1695.
49. Alexander Drzewicki, h. *Ciołek*, postąpił na woj. Lubelskie 1705.
50. Adam Szaniawski, h. *Junosza*, um. 1725.
51. Franciszek Tarło, h. *Topór*, um 1731.
52. Józef Soltyk, h. *wł.*, um. 1735.
53. Felicyan Gałęzowski, h. *Tarnawa*, † 1736.
54. Kazimierz Suffczyński, h, *Szeliga*, um. 1736.
55. Maciej Suchodolski, 1749.
56. Józef Wolski, 1753, 1754.
57. Ludwik Wereszczyński, 1754, 1761.
58. Stanisław Sługocki, um. 1765.
59. Leon Moszyński, um. 1772.
60. Kajetan Szeptycki, um. 1791.
61. Piotr Potocki.

Połoccy kasztelanowie

od roku 1569.

(Że się Połocka kasztelania dopiero od Unii Litwy z Koroną zaczęła, świadek *Heidensteinus de Bello Mosch. l.* 2.)

1. Jerzy Zienowicz, h. *wł.*, um. 1579.
2. Jan Wolmiński, od r. 1579.
3. Jerzy Pac. h. *Gozdawa*, 1596.
4. Jan Korsak, h. *wł.*, 1611.
5. Mikołaj Bogusław Zienowicz, h. *wł.*, zginął pod Chocimem 1621.
6. Krzysztof Sokoliński, h. *wł.*, 1627.
7. Krzysztof Pac, h. *Gozdawa*.
8. Krzysztof Rudomina, h. *Trąby*, 1646.
9. Jan Korsak, h. *Korczak*, 1661.
10. Michał Kazimierz Pac, h. *Gozdawa*, 1700.
11. Mikołaj Siemiot, h. *Łabędź*, 1726.
12. Waleryan Żaba, h. *Kościesza*, 1749—1753.
13. Konstanty Plater, do 1757.
14. Adam Brzostowski, 1758.
15. Tadeusz Żaba, 1776—1784.
16. Michał Sielicki, 1790.
17. Robert Brzostowski.

Bełzcy kasztelanowie

od roku 1434.

1. Mikołaj Małdrzyk z Starogrodu, h. *Wąż*, 1436.
2. Dobek z Bussowa, czy z Bisiowa, h. *Jastrzębiec*. postąpił na woj. Bełzkie.
3. Wacław z Nieborowa, h. *Prawdzic*, 1498.
4. Mikołaj Pilecki, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Bełzkie 1509.

5. Jędrzej z Orchowa Krupski, h. *Korczak*, postąpił na kasztelanią Lwowską 1513.
6. Mikołaj Herburt, h. *Pawęża*.
7. Wojciech Starzechowski, h. *Nieczuja*, postąpił na woj. Bełzkie 1548.
8. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Bełzkie 1549.
9. Jan Firlej, h. *Lewart*, od r. 1554, postąpił na woj. Bełzkie.
10. Piotr Boratyński, h. *Korczak*, um. 1558.
11. Jędrzej Dębowski, h. *Jelita*, postąpił na woj. Bełzkie 1569.
12. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na województwo Bełzkie 1576.
13. Zygmunt Zaklika Czyżowski, h. *Topór*, od roku 1576.
14. Jędrzej Firlej, h. *Lewart*.
15. Piotr Niszczycki, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Bełzkie 1597.
16. Mikołaj Ostroróg, h. *Nałęcz*, 1607.
17. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, um. 1614.
18. Jan Lipski, h. *Grabie*, od r. 1614.
19. Stanisław Żorawiński, h *Korczak*, 1617.
20. Maciej Leśniowski, h. *Gryff*.
21. Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, 1642.
22. Franciszek Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, 1664.
23. Ludwik Alexander Niezabitowski, h. *Lubicz*, 1674.
24. Jan Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, 1676.
25. Jan Sierakowski, h. *Ogończak*, 1685 i 1696.
26. Alexander Łaszcz, h *Prawdzic*, postąpił na woj. Bełzkie 1706.
27. Adam Bełżecki, h. *Jastrzębiec*, um. 1719.
28. Piotr Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na woj. Czerniechowskie 1724.
29. Józef Sołtyk, h. *wł*, postąpił na kasztelanią Lubelską 1731.
30. Józef Stadnicki, h. *Sreniawa*, um. 1736.
31. Antoni Józef Lipski, h. *Grabie*, um. 1749.
32. Józef Komorowski, um. 1766.
33. Jędrzej Kuropatnicki, um. 1780.
34. Jakób Woronicz, um. 1782.
35. Józef Komorowski.

Nowogrodzcy kasztelanowie
od roku 1569.

1. Paweł Kniaź Sokoliński, h. *wł.*
2. Krzysztof Zienowicz, h *wł.*, postąpił na woj. Brześciańskie 1589.
3. Samuel Wołowicz, h. *Bogoria*, 1626.
4. Bazyli Kopeć, h. *Róża*, um. 1637.
5. Jan Rudomina, h *Trąby*, um. 1646.
6. Bogdan Stetkiewicz, h. *wł.*, postąpił na woj. Nowogrodzkie 1648.
7. Jerzy Zienowicz, h. *wł.*
8. Mikołaj Budycki, h. *Radwan*.
9. Krzysztof Jesman, h. *Korczak*, postąpił na woj. Smoleńskie 1678.
10. Mikołaj Przezdziecki, h. *Roch 2do*, od r. 1678.
11. Alexander Wojna, h. *Trąby*, 1685.
12. N. Nowosielski, h. *Ślepowron*, um. 1725.
13. Antoni Oskierka, h. *wł.*, um. 1735.
14. Bogusław Niezabitowski, h. *Lubicz*, † 1739.
15. Jan Rdultowski, h. *Drogosław*, 1743.
16. Daniel Szyszko, 1749, 1754.
17. Jan Chreptowicz, um. 1764.
18. Józef Niesiołowski, postąpił na województwo Nowogrodzkie 1772.
19. Konstanty (Rafał) Jeleński.

Płoccy kasztelanowie.

1. Klimunt, to jest Klemens, h. *Gryff*, 1222.
2. Wit z Chotla, h. *Janina*, 1228.
3. Jędrzej z Gulczewa, h. *Prawdzic*, 1408.
4. Sasin z Trambek, 1422.
5. Jędrzej z Czechowic, h. *Wąż*, 1436, postąpił na woj. Mazowieckie.
6. Safin z Szczawina, h. *Prawdzic*, 1452.
7. Tomasz Narzymski, h. *Dołęga*.
8. Mikołaj z Krośni, h. *Junosza*, 1499.
9. Zawisza z Konradzic, h. *Osoria*, 1501.
10. Jan Wiecwiński, h. *Prus 3tio*, 1524, postąpił na woj. Bełzkie.
11. Zawisza Dłużniewski, h. *Dołęga*, 1535.
12. Adam Wilkanowski, h. *Lis*, 1563.
13. Anzelm Gostomski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Rawskie 1572.
14. Grzegorz Zieliński, h. *Ciołek*, postąpił na woj. Płockie 1580.
15. Wojciech Wilkanowski, h. *Lis*, postąpił na woj. Rawskie 1589.
16. Stanisław Garwaski. h. *Grzymała*, 1609.
17. Walentyn Zieliński. h. *Ciołek*, od r. 1618.
18. Wojciech Kryski, h. *Prawdzic*, 1635.
19. Tomasz Narzymski h. *Dołęga*, 1636.
20. Jan Kazimierz Krasiński, h. *Ślepowron*, postąpił na woj. Płockie 1748.
21. Gabryel Krasiński, h. *Ślepowron*, 1673.
22. Grzegorz Zieliński, h. *Ciołek*, 1677, postąpił na woj. Płockie 1688.
23. Stefan Gębicki, h. *Nałęcz*, um. 1695.
24. Franciszek Donhoff, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Sieradzką.
25. Paweł Niszczycki, h. *Prawdzic*, 1708.
26. Stanisław Krasiński, h. *Ślepowron*.
27. Mikołaj Podolski, h. *Junosza*, 1717 i 1726, postąpił na woj. Płockie 1736.

28. Michał Nieborski, h *Lubicz*, 1742.
29. Bogdan Mostowski, 1748—1754.
30. Ignacy Zboiński, 1757—1776.
31. Chryzostom Krajewski, um. 1780.
32. Maximilian Sierakowski, um. 1790.
33. Franciszek Zboiński.

Witebscy kasztelanowie
od roku 1569.

1. Paweł Pac, h. *Gozdawa*, postąpił na woj. Mścisławskie 1573.
2. Jan Zienowicz, h *wł*, 1598.
3. Michał Kniaź Sokoliński, h. *wł.*, postąpił na woj. Połockie.
4. Alexander Sapieha, h. *Lis*, 1613.
5. Mikołaj Wolski, h *Półkozic*, 1619.
6. Simeon Samuel Sanguszko, h. *Pogonia*, postąpił na woj. Witebskie 1628.
7. Mikołaj Zawisza, h, *Łabędź*, 1632.
8. Józef Klonowski, h. *Nałęcz*, 1648.
9. Marcin Limont, h. *Miecz*, po roku 1662.
10. Krzysztof Donhoff, h. *wł*, 1687.
11. Michał Kazimierz Kociel, h. *Pelikan*, 1698, postąpił na kasztelanią Trocką.
12. Kazimierz Pociej, h. *wł.*, postąpił na woj. Witebskie.
13. Marcyan Ogiński, h. *Brama*, postąpił na województwo Witebskie 1730.
14. Jerzy Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, um. 1735.
15. Jan Rdultowski, h. *Drogosław*, postąpił na Nowogrodzką kasztelanią 1739.
16. Alexander Pociej, h *Waga*, postąpił na kasztelanią Trocką 1740.
17. Stanisław Ogiński, h *Brama*, um. 1747.
18. Szymon Syruć, um. 1773.
19. Józef Prozor, um. 1780.
20. Michał Kossakowski, um. 1787.
21. Adam Felkerzamb, um. 1789.
22. Adam Rzewuski, do 1792.
23. Ignacy Kurzeniecki, um. 1793.

Czerscy kasztelanowie.

1. Piotr Pilch, h. *Łada*, 1224.
2. Niemirza, 1297. *(Cod. Dipl. Raczyn. p. 87.)*
3. Chryzolm, h. *Ślepowron*, około r. 1320.
4. Mikołaj Okoń, 1350.
5. Wykoszon, 1358, (u *Naruszewicza.*)
6. Sławiec z Boglewic, h. *Jelita*, 1406.
7. Wigand z Ostrołęki, h. *Ciołek*, 1436.
8. Jan z Boglewic, h. *Jelita*, 1453.
9. Jędrzej z Ostrołęki, h. *Ciołek*, 1458, postąpił na woj. Mazowieckie.
10. Jakób Miński, h. *Prus 3tio*, 1472.
11. Jan z Zamienia, h *Jastrzębiec*, 1496.
12. Stanisław Leśniowolski, h. *Pierzchała*, 1500.
13. Wawrzeniec Prażmowski, h. *Belina*, postąpił na woj. Mazowieckie 1525.
14. Adryan Gołyński, h. *Biała*, 1536.
15. Jan Dzierzgowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Mazowieckie 1544.
16. Jan Okuń, h. *Belina*, od r. 1545.
17. Stanisław Leśniowolski, h. *Pierzchała*, 1564.
18. Zygmunt Wolski, h. *Półkozic*, 1569.
19. Piotr Sieciński, h. *Rogala*, 1573.
20. Alexander Łaszcz, h. *Prawdzic*, 1578.
21. Stanisław Radzimiński, h. *Brodzic*, postąpił na woj. Podlaskie 1588.
22. Dobrogost Gostomski, h. *Nałęcz*, około roku 1590.
23. Jan Leśniowolski, h. *Pierzchała*, 1599.
24. Adam Wojciech Radzimiński, h. *Brodzic*, 1601.
25. Adam Mniszewski, h. *Lubicz*, 1609.
26. Adam Parys, h. *Prawdzic*.
27. Jan Stanisław Lasocki, h. *Dołęga*, † 1621.
28. Marcin Oborski, h. *Roch*.
29. Mikołaj Gizicki, h. *Gozdawa*, um. 1637.
30. Zygmunt Parys h. *Prawdzic*, od r. 1636.
31. Maxymilian Ossoliński, h. *Topór*, um. 1655.
32. Bernard Goscki, h. *Doliwa*. 1667.
33. Stanisław Rudziński, h. *Prus 3tio*, 1676.
34. Stanisław Morsztyn, h *Leliwa*, postąpił na woj. Mazowieckie 1696
35. Paweł Stanisław Sienicki, h. *Bończa*, 1700.
36. Stanisław Grzybowski, h. *Prus 2do*, 1703.
37. Jan Cieciszewski, h. *Roch 2do*, um. 1723.
38. Kazimierz Franciszek Rudziński, h. *Prus 3tio*, 1749.
39. Izydor Grzybowski, 1753—1757.
40. Michał Suffczyński, 1776.
41. Tomasz Mar. Ostrowski, 1790.
42. Walenty Sobolewski.

Podlascy kasztelanowie
od roku 1569.

1. Adam Kosiński, h. *Rawicz*, 1569.
2. Konstanty Tyszkiewicz, h. *Leliwa*.
3. Marcin Leśniowolski, h. *Pierzchała*, † 1593.
4. Stanisław Krasiński, h. *Ślepowron*, 1595, postąpił na woj. Płockie.

5. Jan Wodyński, h. *Kościesza*, postąpił na województwo Podlaskie 1614.
6. Wojciech Niemira, h. *Gozdawa*, postąpił na woj. Podlaskie.
7. Maryan Łoknicki, h. *Nieczuja*, 1630.
8. Stanisław Niemira, h. *Gozdawa*, postąpił na woj. Podlaskie 1638.
9. Marek Wodyński, h. *Kościesza*, 1641.
10. Prokop Leśniowolski, h. *Pierzchała*, 1648.
11. Jędrzej Wodyński, h. *Kościesza*, 1651, brat Marka.
12. Stanisław Laskowski, h. *Korab*, postąpił na woj. Płockie 1658.
13. Mikołaj Bieganowski, h. *Grzymała*, postąpił na kasztelanią Kamieniecką 1661.
14. Jakób Krassowski, h. *Ślepowron*, 1661.
15. Alexander Radziszowski, h *Niezgoda*, 1667.
16. Karol Stanisław Łużecki, h. *Lubicz*, postąpił na woj. Podolskie 1682.
17. Marcin Oborski, h. *Roch*, postąpił na woj. Podlaskie 1687.
18. Mikołaj Bykowski, h. *Gryff*, 1690.
19. Walenty Godlewski, h. *Gozdawa*, um 1704.
20. Jan Butler, h. *wł.*
21. Adam Rzewuski, h. *Krzywda*.
22. Dominik Kosakowski, h. *Ślepowron*, † 1730.
23. Wiktoryn Kuczyński, h. *Ślepowron*, † 1738.
24. Antoni Miączyński, h *Sachę komnaty*, postąpił na woj. Podlaskie 1770.
25. Józef Wilczewski, um. 1779.
26. Tomasz Alexandrowicz, um. 1789.
27. Józef Ossoliński.

Rawscy kasztelanowie.

1. Safin, h. *Jastrzębiec*, 1377.
2. Markusz z Popienia, 1436.
3. Olbieg z Rogowa, h. *Szaszor*, 1465.
4. Jakób z Głowni, h. *Roch*.
5. Jan z Prussy, 1493.
6. Piotr z Niemygłów, h. *Jastrzębiec*, 1507.
7. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic*, 1510.
8. Jan z Nowego Miasta, h. *Rawicz*, 1515.
9. Filip z Trzciany, h. *Rawicz*, 1550.
10. Jan Lutomirski, h. *Jastrzębiec*, 1562, postąpił na kaszt. Sieradzką 1564.
11. Stanisław Wolski, h *Półkozic*, postąpił na kaszt. Sendomirską 1565.
12. Krzysztof Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, 1572.
13. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na woj. Lubelskie 1587.
14. Jan Gostomski, h. *Nałęcz*, um. 1591.
15. Wawrzeniec Trzciński, h. *Rawicz*, 1598.
16. Konstantyn Lipski, h. *Łada*, 1605.
17. Stanisław Uchański, h. *Radwan*.
18. Stanisław Radziejowski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Rawskie 1618.
19. Filip Wołucki, h. *Rawicz*, postąpił na woj. Rawskie 1628.
20. Walenty Pichta, h. *Półkozic*, um. 1639.
21. Franciszek Lipski, h. *Łada*, um. 1643.
22. Kasper Zygmunt Lipski, h. *Łada*, 1643.
23. Stanisław Nadolski, h. *Pierzchała*, od r. 1655.
24. Stanisław Laskowski, h. *Korab*, postąpił r. 1661 na woj. Płockie.
25. Wojciech Mokronowski, h. *Bogorya*, 1660.
26. Alexander Józef Załuski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Rawskie 1693.
27. Hieronim Załuski, h. *Junosza*, 1714.
28. Franciszek Boski, h. *Jasieńczyk*.
29. Wacław Trzciński, h. *Rawicz*, 1742.
30. Józef Nakwaski, 1749.
31. Felicyan Trzciński, um. 1762.
32. Józef Siemionowski, um. 1768.
33. Maciej (Michał) Szymanowski um. 1771.
34. Bazyli Walicki, um. 1773.
35. Maciej Łuszczewski, um. 1790.
36. Józef Mikorski.

Brześciańscy kasztelanowie od roku 1569.

1. Jan Hajko, h. *Ogończyk*, 1573.
2. Maciej Sawicki, h. *Cholewa*, w r. 1576.
3. Krzysztof Zienowicz, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Nowogrodzką.
4. Adam Pociej, h. *wł.*, został władyką Włodzimirskim 1592.
5. Simeon Wojna, h. *Trąby*.
6. Hieronim Chodkiewicz, h. *Gryff*, 1611.
7. Bogdan Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Mińskie 1016.
8. Łukasz Kopeć, h. *Róża*, 1616.
9. Jędrzej kniaź Massalski, h. *wł.*, postąpił na woj. Brześciańskie.
10. Alexander Kopeć, h. *Róża*, 1648.
11. Malcher Sawicki, h. *Cholewa*, postąpił na woj Brześciańskie 1653.
12. Krzysztof Piekarski, h. *Topór*, postąpił na woj Brześciańskie.
13. Stefan Piaseczyński, h. *Lis*, postąpił na woj. Smoleńskie 1676.
14. Dominik Sawicki, h. *Cholewa*, 1691.
15. N. Sadowski, h. *Lubicz*.
16. Władysław Rajecki, h. *Łabędź*.
17. Mikołaj Sadowski, h. *Lubicz*.
18. Jan Nestorowicz, h. *wł.*, ust. z tego krzesła.
19. Stefan Tarkowski, h. *Klamry*, 1749.

20. Stanisław Burzeński, 1753.
21. Jan Chreptowicz, postąpił na kasztelanią Nowogrodzką 1756.
22. Jędrzej Abramowicz, um. 1762.
23. Jan Horain, 1764—1767.
24. Mar. Matusewicz, um. 1773.
25. Józef Bystry, um. 1783.
26. Józef Szczyt.

Chełmińscy kasztelanowie od roku 1466.

1. Ludwik z Mortąga, h. *wł.*, postąpił na woj. Chełmińskie 1476.
2. Mikołaj Dąbrowski, h *wł.*, postąpił na woj. Chełmińskie 1481.
3. Karol a Felden Zakrzewski, h. *Pole*, postąpił na woj. Chełmińskie 1483.
4. Ludwik Mortęski, h. *wł.*, um 1509.
5. Arnold Frącki, h. *wł.*, um. 1529.
6. Mikołaj Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Pomorskie 1539.
7. Jan Sokołowski, h. *Pomian*, postąpił na województwo Pomorskie 1544.
8. Stanisław Kostka, h. *Dąbrowa*, postąpił na woj. Pomorskie 1546.
9. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Pomorskie 1551.
10. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, um. 1567.
11. Jerzy Oleski, h. *Grzymała*, um. 1577.
12. Jan Dulski, h. *Przegonia*, um. 1590.
13. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, um. 1602.
14. Achacy Plemięcki, h. *wł.*, um. 1605.
15. Jerzy Kostka, h. *Dąbrowa*, postąpił na woj. Malborskie 1607.
16. Michał Konarski, h. *Koło*, postąpił na woj. Pomorskie 1611.
17. Jerzy Niemojewski, um. 1615.
18. Jan Niemojewski, h *Rolicz*, um. 1618.
19. Stanisław Niemojewski, h. *Rolicz*, † 1620.
20. Maciej Niemojewski, h. *Rolicz*, postąpił na woj. Pomorskie 1626.
21. Fabian Cema, h. *Wczele*, um. 1629.
22. Łukasz Elzanowski, h. *Sępia głowa*, 1636.
23. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, † 1643.
24. Albrecht Czerski, h. *wł.*, 1648.
25. Jędrzej Krzysztof Przyjemski, h. *Rawicz*, 1662.
26. Damian Kretkowski, h. *Dołęga*, um. 1674.
27. Jędrzej Łoś, h. *Dąbrowa*, 1675.
28. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, um 1679.
29. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, um. 1681.
30. Władysław Łoś, h. *Dąbrowa*, postąpił na Pomorskie woj. 1683.
31. Sebastyan Czapski, h *Leliwa*.
32. Kazimierz Zawadzki, h. *Rogala*, um. 1691.
33. Jan Przebendowski, h *wł.*, postąpił na woj. Malborskie 1697.
34. Stanisław Alexander Konopacki, h. *Mur*.
35. Piotr Czapski, h. *Leliwa*, um. 1717.
36. Piotr Czapski, h. *Leliwa*, postąpił na wojew. Pomorskie 1726.
37. Władysław Kretkowski, h *Dołęga*, † 1728.
38. Adam Koss, h. *wł.*, ustąpił z tego krzesła.
39. Jędrzej Grabowski, h *Zagłoba*, um. 1737.
40. Stanisław Konarski, h. *Osoria*, 1754.
41. Tomasz Grąbczewski, 1757.
42. Stanisław Skórzewski, 1758.

Mścisławscy kasztelanowie od roku 1569.

1. Iwan kniaź Sołomerecki, h. *Rawicz*.
2. Jędrzej kniaź Massalski, h. *wł.*
3. Mikołaj Pac, h. *Gozdawa*, 1587
4. Simeon Wojna, h. *Trąby*.
5. Jan Mieleszko, h. *Korczak*.
6. Konstantyn z Hołowczyna Rapałowski, h. *wł.*, 1613.
7. Simeon Samuel ks. Sanguszko, h *Pogonia*, post. na kaszt. Witebską 1619.
8. Krzysztof Drucki Sokoliński, h. *wł.*, 1627, postąpił na kasztelanią Połocką
9. Konstantyn Połubiński, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Parnawskie 1633.
10. Jan Ogiński, h. *Brama*.
11. Simeon Wojna, h. *Trąby*.
12. Jan Kamiński, h. *Ślepowron*, um. 1644.
13. Jan Kosakowski, h. *Ślepowron*, 1647.
14. Krzysztof Ciechanowiecki, h. *Dąbrowa*, 1653.
15. Stanisław Białozor, h. *Wieniawa*, 1661.
16. Paweł Ryszkowski, h. *Nowina*, um. 1702.
17. Marcyan Ogiński, h. *Brama*.
18. Krzysztof Puzyna, h. *Brama*, postąpił na woj. Mścisławskie 1730.
19. N. Zaba, h. *Kościesza*.
20. Samuel Łazowy, h. *wł.*
21. Stanisław Ogiński, h. *Brama*, postąpił na kasztelanią Witebską 1740.
22. Józef Szczyt, h. *Radwan*, 1741—1742.
23. Michał Puzyna, 1748.
24. Jan Zabiełło, 1753—1761.
25. Józef Stanisław Tyszkiewicz, 1761—1782.
26. Tadeusz Bilewicz, 1785.
27. Józef Chrapowicki, um. 1791.
28. Ignacy Daszkiewicz.

Elbląscy kasztelanowie
od roku 1466.

1. Fabian Maul, h. *wł*, 1466.
2. Fabian Legendorff, h. *wł.*, 1468, postąpił na woj. Pomorskie.
3. Jan Bażeński, h. *Wiewiórka*, um. 1488.
4. Maciej Raba z Waplewa, h. *wł.* um 1503.
5. Jan Wulkowski, h. *Chomąto*, um. 1516.
6. Ludwik Mortęski, h *wł.*, um. 1569.
7. Jan Sokołowski, h. *Pomian*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1544.
8. Stanisław Kostka, h. *Dąbrowa*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1544.
9. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1546.
10. Jan Bażeński, h *Wiewiórka*, um. 1549.
11. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1551.
12. Rafał Konopacki, h. *Mur*, um. 1574.
13. Adam Mikoł. Walewski, h. *Pierzchała*, † 1587.
14. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na woj. Pomorskie 1610.
15. Samuel Zaliński, h. *Poraj*, postąpił na woj. Pomorskie 1612.
16. Jan Weiher, h. *wł.*, postąpił na województwo Malborskie 1615.
17. Stanisław Niemojewski, h. *Rolicz*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1618.
18. Melchior Weiher, h. *wł.*, postąpił na woj. Chełmińskie 1626.
19. Jan Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, um. 1639.
20. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na kaszt Chełmińską 1640.
21. Jan Koss, h. *wł.*, postąpił na województwo Chełmińskie 1648.
22. Ludwik Weiher, h. *wł.*, postąpił na wojew. Pomorskie.
23. Jakób Oktawian Konopacki. h. *Mur*.
24. Jan Działyński, h. *Ogończyk*, 1678.
25. Stanisław Niewieściński, h. *Przegonia*, um. 1695.
26. Jan Chryzostom Czapski, h. *Leliwa*, † 1716.
27. N. Przebendowski, h. *wł*, um. 1725.
28. Bartłomiej Bagniewski, h. *Pomian*, 1748.
29. Jakób Zboiński, 1759—1754.
30. Stanisław Skórzewski, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1757.
31. Józef Czapski, um. 1764.
32. Jan Dziewanowski, um. 1765.
33. Jan Grabowski, um. 1769.
34. Konstanty Bniński, um. 1771.
35. Jakób Przebendowski, um. 1787.
36. Walenty Gozimirski.

Bracławscy kasztelanowie
od r. 1569.

1. Jędrzej kniaź Kapusta, h. *wł.*, 1569.
2. Michał ks Wiśniowiecki, h. *wł.*, 1579.
3. Bazyli Zaborowski, h. *Wręby*, 1580.
4. Alexander Siemaszko, h. *Łabędź*, 1486.
5. Grzegorz ks. Sanguszko, h. *Pogonia*.
6. Mikołaj Siemaszko, h. *Łabędź*, um. 1618.
7. Jan Charlęski, h. *Bończa*, um. 1625.
8. Bartłomiej Modlibowski, h. *Drya*.
9. Gabryel Stępkowski, h *Suchekomnaty*, 1638.
10. Stefan Stępkowski, h. *Suchekomnaty*, † 1674
11. Stefan Leduchowski, h. *Szaława*, postąpił na kasztelanią Wołyńską 1674.
12. Franciszek Koryciński, h. *Topór*, 1688.
13. Wacław Hulewicz, h. *Nowina*.
14. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*.
15. Jan Męciński, h *Poraj*.
16. Rafał Sarbiewski, h. *Prawdzic*, um. 1715.
17. Karol Oborski, h. *Roch*, um. 1728.
18. Jan Potocki, h. *Pilawa*, 1742.
19. Piotr Branicki, um. 1761.
20. Jan Czarnecki, um. 1773.
21. Marcin Grocholski, um. 1789.
22. Antoni ks. Czetwertyński.

Gdańscy kasztelanowie
od roku 1466.

1. Mikołaj Pfejlsdorff Pilawski, h. *wł.*, 1466
2. Mikołaj Bażeński, h. *Wiewiórka*, postąpił na woj. Malborskie 1481.
3. Hugo z Smoląga Czapski, h. *Leliwa*, † 1489.
4. Krzysztof z Wojanowa Dąbrowski, h. *wł.*, um. 1498.
5. Jerzy z Boryszowa Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, um. 1500.
6. Mikołaj Szpot Dunin, h. *Łabędź*, postąpił na woj. Pomorskie 1500.
7. Ludwik Mortęski, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Elbląską 1516.
8. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, postąpił na woj. Pomorskie 1518.
9. Jan Baliński, h. *Przosna*, um. 1532.

10. Achacy Cema, h *Wczele*, postąpił na woj. Malborskie 1546.
11. Jan Bażeński, h. *Wiewiórka*, postąpił na kasztelanią Elbląską 1546.
12. Jerzy Konopacki, h. *Mur*, posztąpił na kasztelanią Elbląską 1549.
13. Fabian Cema, h *Wczele*, postąpił na wojew. Pomorskie 1556.
14. Jan Kostka, h. *Dąbrowa*, postąpił na woj. Sendomirskie 1574.
15. Maciej Zaliński, h. *Róża*, 1576.
16. Michał Konarski, h. *Koło*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1607.
17. Stanisław Konarski, h. *Koło*, postąpił na woj. Malborskie 1618.
18. Samuel Konarski, h. *Koło*, postąpił na woj. Pomorskie 1626.
19. Dymitr Weiher, h. *wł.*, um. 1627.
20. Stanisław Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na kasztelanią Elbląską 1639.
21. Jan Zawadzki, h. *Rogala*, postąpił na woj. Parnawskie.
22. Stanisław Kobierzycki, h. *Pomian*, postąpił na woj. Pomorskie 1656.
23. Zygmunt Guldersztein, h. *wł.*, 1661.
24. Mikołaj Smogulecki, h. *Grzymała*, † 1675.
25. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na kasztelanią Chełmińską 1679.
26. Reinhold Heindensztein, h. *wł*
27. Jan Tucholka, h. *Korab*, um. 1691.
28. Marcin Kazimierz Borowski, h. *Lis*, † 1709.
29. Waleryan Kruszyński, h. *Prawdzic*, † 1724.
30. Teodor Krokowski, h. *trzy Trąby*, † 1725.
31. Franciszek Czapski, h. *Leliwa*.
32. Ignacy Czapski, h. *Leliwa*.
33. Jan Grabowski, postąpił na kasztelanią Elbląską 1765.
34. Józef (Tomasz) Pruszak.

Mińscy kasztelanowie
od roku 1569.

1. Mikołaj Talwosz, h *Łabędź*, 1569, postąpił na kasztelanią Zmudzką.
2. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, postąpił na kasztelanią Trocką 1584.
3. Paweł Pac, h *Gozdawa*, 1587.
4. Marcin Strawiński, h. *Doliwa*, 1595.
5. Mikołaj Heraburda, h. *Abdank*.
6. Simeon Wojna, h. *Trąby*.
7. Alexander Słuszka, h. *Ostoja*, postąpił na kasztelanią Zmudzką 1626
8. Jędrzej Zawisza, h *Łabędź*.
9. Jan Alfons Lacki, h *wł.*, postąpił na kasztelanią Zmudzką 1634.
10. Gedeon Rajecki, h *Łabędź*, 1638.
11. Eustachi Kierdej, h. *Bełty*, post. na Zmudzką kasztelanią.
12. Mikołaj ks. Czartoryski, h. *wł.*, 1658.
13. Stefan Kędzierzawski, h. *wł.*, 1661.
14. Stefan Rusiecki, h. *Rawicz*, um. 1671.
15. Alexander Judycki, h. *Radwan*, 1677.
16. Stanisław Rusiecki, h *Rawicz*, 1691.
17. N. Wyhowski, h. *Abdank*.
18. Eustachi Kierdej, h. *Bełty*, postąpił na kasztelanią Zmudzką około r. 1795.
19. N ks. Lubecki, h *Druck*.
20. Jędrzej Puzyna, h. *Brama*.
21. N. Szczuka, h. *Grabie*, 1703.
22. Jan Sapieha, h. *Lis*, postąpił na kasztelanią Trocką 1712.
23. Daniel Wyhowski, h. *Abdank*,
24. N. Józefowicz, h. *Leliwa*.
25. Michał Judycki, h. *Radwan*, 1741—1754.
26. Jan Judycki, 1758—1776.
27. Michał Rokicki, 1778.
28. Adam Chmara, 1783.
29. Szymon Zabiełło.

Inflantscy kasztelanowie.

1. N Farensbach, h. *wł.*, 1609.
2. Piotr Rudomina, h. *Trąby*.
3. Mikołaj Ossoliński, h. *Topór*.
4. N. Olszura, h. *wł.*, 1616.
5. Gothard Tyzenhaus, h. *wł.*, 1621.
6. Alexander Massalski, h. *wł*.
7. Gedeon Rajecki, h. *Łabędź*.
8. N. Głębocki, h. *Doliwa*, około r. 1630.
9. N. Zahorowski, h. *Wręby*, około r. 1650.
10. Henryk Kaszewski, h *Janina*, 1652.
11. Otto Felkierzamb, h. *wł.*, postąpił na woj. Czerniechowskie 1689.
12. N. Berk, h *wł.*, 1695.
13. N. Esterle, h. *wł.*, um. 1726.
14. N. Przezdziecki od r. 1726.
15. Jan Strutyński, h. *Sas*, od r. 1738.
16. Jan Hilzen, 1748 i 1753.
17. Jan Szczyt, 1757.
18. Józef Hilzen, 1760—1766.
19. Józefat Zyberg, 1768.
20. Jan (Ignacy) Lewicki, 1777.
21. Jan Mier, do 1789.
22. Antoni Kossakowski

Czerniechowscy kasztelanowie.

1. Mikołaj Kosakowski, h. *Ślepowron.*
2. Adam Kisiel, h *Świętoldyst*, postąpił na kasztelanią Kijowską 1646.
3. Jan Odrzywolski, h. *Nałęcz*, zginął pod Batowem 1752.
4. Stanisław Zamojski, h. *Jelita*, 1659.
5. Gabryel Silnicki, h *Jelita*, postąpił na kasztelanią Kamieniecką 1666.
6. Stanisław Fredro, h. *Bończa*, 1677.
7. Jan Proski, h. *Samson*, 1699.
8. N. Karczewski, h. *Jasieńczyk.*
9. Jan Drohojewski, h. *Korczak.*
10. Józef czy Antoni Godzki, h. *Doliwa.*
11. Mikołaj ks. Woroniecki, h. *Wiszniowickich*, 1748—1757.
12. Jan Cieszkowski, do 1764.
13. Józef (Ludwik) Podhorodyński, do 1783.
14. Janusz, hs Czetwertyński, 1792
15. Felicyan ks. Czetwertyński, 1793.

Kasztelanowie zamków i grodów, których kasztelanie ustały.

BNIŃSCY.

1244. Jakób.
1245. Jarost.
1305. Mirosław.
1365—79. Sędziwoj z Wirn, lub z Czarnkowa, Nałęcz.

CZARNKOWSCY.

1207. Gniewomir.
1244 Eustachy.

DROŻAŃSCY.

1286. Sendziwój.
1352. Wojsław.
1366. Przybysław.

GDECCY.

1240—52. Mirosław.
1256. Tewleg.

OSTROWSCY.

1284. Albrecht.
1352. Adam.

STAROGRODZSCY.

1244. Jarost.
1330. Wincenty.
1352—61. Janusz.

UŚĆSCY.

1234. Domarat.
1256. Przedsław.
1280—88. Bogusław.
1294. Dzierżykraj.
1339. Zbilut.

ZBĄSZYŃSCY.

1245. Przedpełko.
1247. Przebysław.
1277—84. Gniewomir.
1293. Wojciech z Lubolowa.
1382. Christin.

Nadto pojedyńczo ukazujący się:

1383—86. Grzymala z Oleśnicy, Kostrzyński. 1294. Tomasz i 1339. Piotr, Radzimscy. 1289. Wierzbięta Wschowski. 1282. Borisław, Zniński, 1222. Klemens, Bolesławski, 1339. Maciej, Gniewkowski, 1293. Paweł, Świecki, 1305. Wojsław, Pucki.

Kasztelanowie mniejsi porządkiem zasiadania w senacie od czasu Unii Lubelskiej.

Mazowieccy kasztelanowie.

Kasztelanii nowéj 1768 kreacyi.

1768—1778. Teodor Szydłowski, h. *Lubicz.*
1778. Franciszek Podolski, h. *Junosza*, † 1790.
1790. Alexander Brzostowski, h. *Strzemie.*

Sandeccy kasztelanowie.

1220. Jan Zaprzaniec.
1255. Getko Wydźga (Jastrzębiec).
1356. Piotr.
1359. Wilczko z Boczowa,
1369. Zawisza.

1382. Krzesław z Chodowa, z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na Sendomirską.
1398. Klemens Kurowski.
1412—13. Kristin de Koziegłowy, h. *Zerwikaptur.*
1430. Kristin z Kozichglów, (zapewne ten sam co poprzedni).
1430. Jan z Łaszczynic.
1433. Krystyn Giebultowski, h. *Lis.*
1451—58. Piotr z Kurowa, h. *Sreniawa.*
1461. Jan Amor Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na Wojnicką.
1472—73. Stanisław Wątróbka, h. *Oksza*, postąpił przed 1477 na wojew. Bełzkie.
1475—79. Jędrzej z Tęczyna h. *Topór.*
(Dwóch podówczas było Jędrzejów Tęczyńskich, jeden syn kasztelana krakowskiego zmarłego 1468, drugi, który około roku 1527 wojewodą Lubelskim umarł).
1504—1507. Jan Grot ze Słupce i Konar, h. *Rawicz.*
Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa.*
Jan Tarnowski, h. *Leliwa.*
Jan Pieniążek, h. *Odrowąż.*
1530. Seweryn Boner, h. *Bonarowa.*
Po 1531. Mikołaj Cikowski, h *Radwan.*
Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*, † 1540.
1540. Wawrzeniec Myszkowski, h. *Jastrzębiec.*
Seweryn Boner, h. *Bonarowa*, † 1546.
1549—1556. Wawrzeniec Spytek Jordan, h. *Trąby*, postąpił na woj. Sendomirskie.
1565 Stanisław Sobek, h. *Brochwicz*, postąpił na Sendomirską.
1568. Hieronim Ossoliński, h. *Topór*, postąpił na Wojnicką.
Krzysztof Komorowski, h. *Korczak.*
Stanisław ze Zmigroda Stadnicki, h. *Sreniawa.*
Piotr Szafraniec, h. *Starykoń.*
Joachim Ocieski, h. *Jastrzębiec*, um. 1609.
Zygmunt Tarło, h. *Topór*, um 1628.
1629—1633. Krzysztof Koryciński, h. *Topór*, postąpił na Wojnicką.
1633—1637. Krzysztof Ossoliński, h *Topór*, postąpił na Wojnicką.
Mikołaj Koryciński, h. *Topór*, † 1637.
1637—1638. Samuel Lanckoroński, h. *Zadora.*
Stanisław Bogucki, h. *Abdank*
Franciszek Mniszeh, h. *wł.*, um. 1661.
1664. Stanisławski, h. *Gryff.*
Michal Krzysztof Rupniewski, h. *Sreniawa*, um. 1670.
1670. Teofil Rupniewski, h. *Sreniawa.*
1674. Wojciech Rupniewski, h. *Sreniawa.*
1676. Mikołaj Przerębski, h. *Nowina.*
N. Breza, h. *wł.*, około 1690.
1697. Michał Czerny, h. *Nowina.*
Jędrzej Czerny, h. *Nowina.*
Łukasz Kwilecki.
Dominik Breza, h *wł.*
1737—1749. Jędrzej Morsztyn, h. *Leliwa.*
1752. Piotr Wodzicki, h. *Leliwa*, um. 1769.
1769. Wojciech Męciński, h *Poraj*, um. 1771.
1771. Stanisław Ankwicz, h. *Abdank*, um. 1781.
1781. Józef Ankwicz, h. *Adank*, 1791.
1792. Alexander Remiszowski.

Międzyrzeccy kasztelanowie.

1245. Mikołaj.
1260. Swantemir.
1261. Marcin.
1325—1343. Sędziwój z Czarnkowa, h. *Nałęcz.*
1383. Przedpełko ze Staszewa.
1413. Janusz Furman.
1432. Wincenty z Szamotuł (*Nałęcz*).
1450. Stanisław z Ostroroga, (*Nałęcz*), postąpił 1451 na Gnieźnieńską.
1451. Jan z Bnina, (*Łodzia*).
1465—1476. Jan z Ostroroga, (*Nałęcz*), postąpił na Poznańską.
1476. Jędrzej Szamotulski, (*Nałęcz*), postąpił na Kaliskie po r. 1479.
Dobrogost z Ostrowa, (*Rawicz*).
Mikołaj (z Bnina) Opaliński, *Łodzia.*
1496—1504. Dobrogost z Ostrowa, *Nałęcz*, postąpił na Poznańską.
1504. Stanisław z Potulic, *Grzymała.*
1527. Stanisław Tomicki, h. *Łodzia*, postąpił na Kaliską.
1538. Stanisław Myszkowski, h. *Jastrzębiec.*
Jan Konarski.
Stanisław Spławski, h. *Leliwa*, † 1569.
1569. Wojciech Sędziwoj Czarnkowski, h. *Nałęcz*, um. 1580.
1579. Stanisław Ostroróg, h. *Nałęcz.*
Jędrzej Górka, h. *Łodzia*, 1584.
1589. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk.*
1599. Jan Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na Kaliską.
Hieronim z Nowego Miasta Rozrażewski, h. *Doliwa*, 1623.
1624. Jędrzej Ostroróg, h. *Nałęcz.*
1630—31. Hieronim z Nowego Miasta, Rozrażewski, h. *Doliwa.*
1632—1641. Adam z Wyszyny Grodziecki, h. *Drya.*
Zygmunt Trach Zalęcki, h. *Ciołek.*
1661—1670. Franciszek Ciświcki, h. *Wieniawa.*
Adam Żychliński, h. *Szeliga.*
Stefan Junosza Kamieniewski.
Mikołaj Rzeszowski, h. *Doliwa.*
Gabryel Sokolnicki, h. *Nowina.*
(Kolej tych czterech bardzo niepewna).
1682. Paweł Gębicki, h. *Nałęcz*, postąpił na Łęczycką.

Jan Franciszek Rozrażewski, h. *Doliwa*, um. przed r. 1685.
1694. Melchior Gurowski, h *Wczele*, postąpił na Gnieźnieńskie.
1699. Jakób Błeszyński.
1737—1753. Kasper Modlibowski, h. *Drya*.
Ignacy Twardowski.
1760—1775. Stanisław Chłapowski, h. *Drya*.
1784. Stanisław Rogaliński, h. *Łodzia*.
1785—86. Jan Kwilecki, h. *Sreniawa*.
1790. Michał Krzyżanowski.

Wiśliccy kasztelanowie.

1222. Ostazy.
1302. Dobrogost Grzymała.
Eustachy ze Sprowy Odrowąż, um. 1350.
1352. Henryk.
1356. Rafał.
Michał z Tarnowa (*Leliwa*), um. 1366.
1368. Włostko z Potoka, (*Pilawa*).
1377—1387. Mikołaj Toporczyk (z Ossolina).
1391. Jan Rapsztyński z Tęczyna, (*Toporczyk*).
1392. Jasko Goślicki, (*Grzymała*).
Jan Borek ze Szczeczna, (h. *Wąż*), um. 1403.
Klemens z Moskorzewa, (h. *Pilawa*), podkanclerzy, 1468.
1413. Floryan z Rokitnicy.
1436. Stanisław z Korytna, h. *Topór*.
1442—1446. Krzesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na Lubelską.
1451—1456. Mikołaj z Zakrzewa, h. *Bogoria*.
Jan Ossoliński, h *Topór*, um. 1459
1472—1478. Jan Felix z Tarnowa, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Lubelskie.
Jan z Tęczyna, h. *Topór*.
1493. Stanisław Kmita, h. *Sreniawa*.
1496—97. Mikołaj ze Strzeżowa, h. *Pobóg*.
1505. Piotr Szafraniec, h *Starykoń*.
1515. Mikołaj Jordan, h. *Trąby*, postąpił na Wojnicką 1515.
1527. Jan Świerczowski, h. *Trąby*, 1528.
1540—1547. Jan Mielecki, h. *Gryff*, postąpił na woj. Podolskie.
(Waleryan) Moskorzewski, h. *Pilawa*.
1564—1569. Sebastyan Mielecki, h. *Gryff*, postąpił na Krakowską.
1572. Mikołaj Firlej, herbu *Lewart*, postąpił na Rawską.
1576—1587. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*.
1608. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na Bełzką.
1615—1620. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił przed 1623 na woj. Bełzkie.
1632. Jan Karol Tarło, h. *Topór*.
1637. Samuel Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na Sandecką.
Jędrzej Koryciński, h. *Topór*,
1647 Zbigniew Oleśnicki, h. *Dębno*.
Ligęza Koryciński, h. *Topór*.
Jakób Rojowski, h. *Cholewa*, po r. 1674.
Stanisław na Sielnicy Maj, h. *Starykoń*,
Franciszek Alexander Szembek, h. *wł.*, żył jeszcze r. 1706.
Alexander Krasiński, h. *Ślepowron*
1730—1737. Michał Konarski, h. *Gryff*.
1740—1748. Jan Morsztyn, h. *Leliwa*.
1749. Michał Sołtyk, h. *wł.*
1757—1771. Roch Jabłonowski.
1772. Xawery Kochanowski, um 1781.
1782. Tomasz Sołtyk, h. *wł.*

Bieccy kasztelanowie.

1413. Jan Wojeński.
1413—1430. Domarat z Kobylina.
1436. Wątrobka ze Strzelce (*Oksza*), postąpił na Sendomirską 1438.
1451. Jan z Bobrka.
1472. Piotr Branicki, h. *Gryff*.
1500. (Piotr) Herburt z Fulsztyna Odnowski, h. *własnego*.
1502. Jakób Sieklucki, h. *Trzaska*, na kasztelanią Wojnicką postąpić musiał już w r. 1502.
1502. Jan Jordan, h. *Trąby*.
1508—1512. Jędrzej Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na Wojnicką.
1527. Jan Swieszowski, h. *Trąby*, postąpił na Wiślicką.
1527—1530. Stanisław ze Sprowy Odrowąż postąpił na Lwowską.
1540. Sewerin Bonar, h. *Bonarowa*, postąpił na Sandecką.
Po 1540. Achacy Jordan, h. *Trąby*.
1548. Jan Ocieski, z Ocieszyna, h. *Jastrzębiec*, um. 1563 kanclerzem koronnym.
Jan Bonar, h. *Bonarowa*, um. 1562.
1562—1563. Walenty Dębiński, h. *Rawicz*, wraz poszedł na podskarbstwo Koronne.
1565. Stanisław Cikowski, h. *Radwan*.
1568. Piotr Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Wojnicką.
Jędrzej Samuel Dębiński, h. *Rawicz*.
1576. Stanisław Szafraniec, h. *Starykoń*, postąpił na Sendomirską.
1577—1588. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Krakowską.
1599. Jędrzej Zborowski, h *Jastrzębiec*.

Krzysztof Kostka, h. *Dąbrowa*, um. 1603.
Jan Branicki, h. *Gryff*, um. 1612.
1613—14. Piotr Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Wojnicką.
1616—18. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Wojnicką.
1648. Stanisław Koryciński, h *Topór*.
Mikołaj Koryciński, h. *Topór*, um. 1652.
1670. Jacek Dąbski, h. *Godziemba*.
Michał Stanisław Tarnowski, h. *Rolicz*, postąpił na Sieradzką.
1690. Jędrzej Kuropatnicki, h. *Nieczuja*.
Jan Kuropatnicki, h. *Nieczuja*.
Michał Kuropatnicki, h. *Nieczuja*.
Adryan Bełhacki, h. *Leliwa*.
Jędrzej Morsztyn, h. *Leliwa*, postąpił na Sandecką.
Dębiński, h. *Rawicz*.
1737—1742. Franciszek Konarski.
1749—1752. Piotr Wodzicki, h. *Leliwa*, postąpił na Sandecką.
1752—1762. Mikołaj Trzebiński.
1764—1791. Stanisław Ankwicz, h *Abdank*, postąpił na Sandecką.
1771. Wojciech Kluszewski, nie objąwszy Wojnickiej, którą przed zgonem otrzymał, um. 1780.
1780. Franciszek Zaleski, h. *Doliwa*.

Rogozińscy kasztelanowie.

1436. Jan z Ulanowa, h. *Sulima*.
Około 1500. Jan z Potulic, h. *Grzymała*.
Około 1530. N. z Potoka.
Około 1540. Wojciech Czarnkowski.
1547. Stanisław Rozrażewski, h. *Doliwa*, um. 1564, (zapewne opuścił kasztelaństwo około 1550).
1553—1564. Jan Tomicki, h. *Łodzia*, postąpił na Gnieźnieńską.
Wojciech z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, † 1579.
1580. Jan z Bnina Opaliński, h. *Łodzia*, † 1598.
1598—1607. Jędrzej Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Gnieźnieńskie.
Jan Trzebuchowski, h. *Ogończyk*.
Jan Orzelski, h. *Drya*, um. przed r. 1623.
1630. Stanisław Przyborowski, h. *Sulima*.
1631—1641. Stefan Gębicki, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Łęczyckie.
Wojciech Gajewski, h. *Ostoja*.
Stanisław Grudziński, h. *Grzymała*.
1670. Alexander Morsztyn, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Wendeńskie.
1670. Stefan Gembicki, h, *Nałęcz*.
1679. Krystyan Kierski, h. *Jastrzębiec*.
1685. Stanisław Grabski, h. *Wczele*.
1693. Adam Koźmiński, h. *Poraj*.
1697. Hieronim Adam Poniński, h. *Łodzia*, postąpił w tym roku na Gnieźnieńską.
Prokop Lipski, h. *Grabie*.
Franciszek Gajewski.
Józef Molski, h *Nałęcz*.
1737—1742 Franciszek Rozrażewski, h. *Doliwa*.
Maxymilian Molski, um. 1763.
1764—1775. Rafał Gajewski.
1776—1779. Stanisław Rogaliński, h. *Łodzia*, postąpił na Międzyrzecką.
1780—1783. Józef Potocki.
1785. Jan Kwilecki, h. *Sreniawa*, postąpił na Międzyrzecką.
1786. Adam Malczewski, h. *Abdank*.

Radomscy kasztelanowie.

1343. Jan.
1368. Klemens z Ossowy.
1398. Jakób z Potoka, (*Pilawa*).
1413. Klimunt z Mokrska, (*Jelita*).
1447. Mikołaj z Balic, z Ossolina Toporczyk, postąpił na Wojnicką.
1451. Grzegorz z Branic, (*Radwan*), um. 1456.
1457. Jan z Ossolina, (*Topór*).
1460. Jakób Podlodowski, (*Janina*).
1475. Eustachy ze Sprowa, (*Odrowąż*).
Stanisław z Szydłowca, (*Odrowąż*), † 1492.
1496. Piotr Pacanowski, (*Jelita*).
1505. Stanisław z Młodziejowic, h. *Ślepowron*.
1532—1549. Jan Spytek Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na Wojnicką.
1550. Bernard Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Lubelską.
1553. Gabryel Tarło, h. *Topór*.
1553—1556. Mikołaj na Spytkowcach Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Wojnicką, um. 1557.
1564. Stanisław Wolski, h. *Półkozic*.
1569—1574. Jan Tarło, h. *Topór*, postąpił na Lubelską.
1586—1590. Jerzy Mniszech, h. *wł.*, postąpił na Sendomirską.
1593. Krzysztof Lanckoroński, h. *Zadora*.
Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, um. 1605.
1605—1620. Mikołaj Oleśnicki, h. *Dębno*, postąpił na woj. Lubelskie.
Jędrzej czy Adryan Broniewski, h. *Lewart*.
1643. Samuel Słupecki, h. *Rawicz*.
1650. Krzysztof Lanckoroński, h. *Zadora*.
1670. Głogowski, h. *Grzymała*.
1668—1685. Józef Borek, h. *Wąż*.
Franciszek Morsztyn, h. *Leliwa*.

Jan Lanckoroński, h. *Zadora*.
1705. Stanisław Borek, h. *Waż*.
1737—1754. Stanisław Kochanowski.

Zawichostscy kasztelanowie.

1256—58. Sulisław z Potoka.
1297. Jaworek, (ojciec Lassoty?).
1370. Marcin z Jabłonny, *(Topór)*.
1383—85. Mikołaj Bogoria.
1398. Imbram z Pleszkowa.
Spytek z Melsztyna, *(Leliwa)*.
1413. Jan z Laczuchowa *(Kuropatwa)*.
1422. Marcin z Rytwian, (Zborowski *Jastrzębiec)*.
1430. Warsz z Samborzca.
1432. Warsz z Ostrowa, *(Rawicz)*, postąpił 1439 na Lubelskie.
1440. Warsz Michowski, *(Rawicz)*.
1451. Albert (Wojciech) z Michowa, *(Rawicz)*.
Mikołaj z Wojsowic na Sieniey, *(Bończa)*.
1480. Jan z Tęczyna, *(Topór)*.
Jan Koryciński, h. *Topór*.
Marcin Bogoria.
1514. Stanisław Jarocki, h. *Rawicz*.
Stanisław Mielecki, h. *Gryff*, um. 1532.
1550—1554. Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Sendomirskie.
(Między 1500 a 1600 był też kasztelanem Piotr Kiliński, h. *Syrokomla)*.
1567—1576. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*.
1577. Piotr Kozłowski, um. 1579.
1579. Piotr Kłoczowski, h. *Doliwa* czy *Rawicz*, um. 1580.
Lutomirski.
1587. Jan Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Sendomirskie.
1601. Jan z Ossowy, h. *Gryff*.
1610—1613. Piotr Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Biechowską.
1616. Jan Bogusz, h. *Półkozic*.
1616—1619. Maxymilian Przerębski, h. *Nowina*, postąpił na Sieradzką.
1621. Hermolaus Ligęza, h. *Półkozic*, postąpił na Sendomirską.
Wacław Drzewiecki, Borsa, h. *Nałęcz*.
1630—1635. Bartłomiej Kazanowski, h. *Grzymała*.
1650—71. Łukasz Czermiński, h. *Wieniawa*.
Stanisław Kurdwanowski, h. *Półkozic*.
1661. Paweł Kurdwanowski, h. *Półkozic*
1677. Jan Gniewosz, h. *Rawicz*.
Michał Waleryan Morsztyn, h. *Leliwa*.
Alexander Tarło, h. *Topór*, um. 1683.
1688. Stanisław Tarło, h. *Topór*, postąpił na woj. Lubelskie.
Zygmunt Porębski, um. przed 1693.
1699. Jan Gratus Tarnowski, h. *Leliwa*, obrał stan duchowny.
Po 1712 Józef Stetkiewicz, h. *Kościesza*.
Czermiński.
Jerzy Konarski, h. *Gryff*, um. 1720.
Karwicki, h. *Łabędź*.
Michał Ankwicz, h. *Abdank*.
Jerzy Ossoliński, h. *Topór*, (kolej następowania tych kilku jest niepewna).
1733—1737. Beniamin Skarbek Borowski.
1740. Hieronim Ankwicz, h. *Abdank*.
1749—1755. Piotr Borejko.
1758. Alexander Romer, h. *Jelita*, um. 1771.
1771. Xawery Kochanowski, um. 1779.
1779. Tomasz Sołtyk, h. *wł*., 1781.
1781. Józef Dunin Karwicki, h. *Łabędź*, † 1783.
1783. Michał Rej, um. 1785.
1785. Józef Sołtyk, h. *wł*.

Lendscy kasztelanowie.

1196. Cherubin, h. *Wieniawa*.
1294. Bozata.
1343. Marek.
1352. Zaremba.
1358. Laurenty.
Wojciech Łaski, *(Korab)*, um. 1407.
1436. Przedpełko z Kopydłowa, *(Drya)*.
1462. Wojciech Górski, *(Łodzia)*.
1470. Floryan Bardski z Wrześni, h. *Szaszor*.
Piotr (z Bnina) Opaliński.
1493. Wojciech Górski, h. *Łodzia*.
1496. Mikołaj Bardzina z Ludbrancz.
1504—1505. Piotr na Włoszakowicach Opaliński, h. *Łodzia*.
1518. Rafał z Leśna, h. *Wieniawa*, został biskupem Przemyskim.
1350. Piotr Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na Gnieźnieńskie przed r. 1538.
1538—1550. Jerzy Latalski, h. *Prawdzic*.
Maciej Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1558.
Jarosław z Wrzącej.
1563. Jan z Bogusławic Sierakowski, h. *Ogończyk*, postąpił przed 1269 na Kaliską.
1572—73. Stanisław z Budzisławia Wysocki, h. *Drya*.
Stanisław Sierakowski, h. *Ogończyk*, † 1596.
Jan Karnkowski, h. *Junosza*.
Łukasz Sierakowski, h. *Ogończyk*.
1629. Jan Łowicki, h. *Nałęcz*, postąpił na Inowrocławką około r. 1633.
1670. Zygmunt Łaszcz, h. *Prawdzic*.
Maciej na Miaskowie Miaskowski, h. *Bończa*.

1690. Wojciech Rydzyński, h. *Wierzbna*.
1728. Alexander Bieliński, h. *Junosza*.
1737—1742. Łukasz Kwilecki.
1748. Józef Cywiński.
1749—1754. Antoni Miaskowski
1758. Michał Miaskowski, um. 1768.
1768. Józef Cielecki, um. 1774.
1775. Stanisław Rogaliński, h. *Łodzia*, postąpił na Międzyrzecką.
1775. Antoni Zakrzewski, h *Pomian*, † 1779.
1780. Józef Moszczeński.

Szremscy kasztelanowie.

1245. Jan.
1268. Jarost.
1277. Cewleg.
1382. Jędrzej.
1400—1413. Iwan czyli Jan z Obichowa, *(Wieniawa)*.
1422. Jan de Luthyn, *(Korab)*.
1430. Jan z Lichina, (zapewne toż co Luthyn).
1436. Wojciech z Pakosza, *(Pobóg)*.
1555. Jan Służewski, *(Sulima)*.
1572—75. Jędrzej Opaliński, h. *Łodzia*, potem marszałek nadworny.
Jakób Rokosowski, h. *Glaubicz*, † 1580
1596. Jędrzej Zebrzydowski, h. *Radwan*, um. przed 1610.
1611. Kasper z Nowego Miasta Rozrażewski, h. *Doliwa*.
Ossowski, h. *Dołęga*.
1620. Krzysztof Cielecki, h. *Zaręba*.
Mikołaj Zebrzydowski, h. *Radwan*.
Piotr Przyjemski, h. *Rawicz*.
1631. Abraham Ciświcki, h. *Wieniawa*.
Przecław Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na woj. Derpskie.
Piotr Przyjemski, h. *Rawicz*, um. 1674.
Po 1676. Adryan z Miaskowa Miaskowski, h. *Bończa*.
Maciej Mielżyński, h. *Nowina*, um. 1696.
Adam Naramowski, h. *Łodzia*, um. 1732.
Krzysztof Mielżyński, h. *Nowina*.
1737. Franciszek Mielżyński, h. *Nowina*.
1738—1748. Ad. (Hieronim) Kołaczkowski.
1749. Rafał Bniński, h. *Łodzia*.
1753—1758. Hieronim Kołaczkowski.
Stanisław Bniński, h. *Łodzia*, um. 1768.
1769. Karol Koszutski, h. *Leszczyc*.

Żarnowscy kasztelanowie.

1252. Zengno? h. *Rak?* (u *Niesieckiego*).
Jakób Szumka Stadnicki, h. *Sreniawa*, um. 1331.
1343. Jakób.
1412. Bronisław ze Strzelce, *(Grzymała)*.
1436. Przebysław Dzik, *(Doliwa)*.
1457. Stanisław z Szydłowca, *(Odrowąż)*, ukazuje się do 1475.
1493. Jan Podlodowski, h. *Janina*.
1496. Jan z Drzewicy.
Hotylski, (u *Duńczewskiego*).
1518—1557. Stanisław ze Sprowy Odrowąż, postąpił na Biecką.
1530—1532. Jan Spytek Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na Radomską.
Sewerin Bonar, h. *Bonarowa*, postąpił na Biecką.
1340. Achacy Jordan, h. *Traby*, post. na Biecką.
1540—1550. Mikołaj Cikowski, h. *Radwan*.
Jan Podlodowski, h. *Janina*.
Felix (Stanisław) Ligęza, h. *Półkozic*.
1586—1587. Jan Myszkowski, h. *Jastrzębiec*.
1603. Jan Branicki, h. *Gryff*, post. na Biecką.
1605—1607. Zbigniew Ossoliński, h. *Topór*, postąpił na woj. Podlaskie.
1613. Felix Słupecki, h. *Rawicz*, postąpił na Lubelską.
1613—1627. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*, postąpił na Sendomirską.
1627—1642. Krzysztof czy Marcin Sulowski, h. *Strzemie* postąpił na woj. Rawskie.
1643. Grzegorz Dunin, h. *Łabędź*.
Starołęski, h. *Topór*.
Jan Gratus Tarnowski, h. *Leliwa*.
1678. Jan Tęgoborski, h. *Sreniawa*.
1685—1694. Marcin Chomętowski, h. *Lis*, postąpił na woj. Bracławskie.
1697. Mikołaj Scibor Marchocki, h. *Ostoja*.
Tęgoborski.?
Alexander Marchocki, h. *Ostoja*.
1737—1764. Jakób Stępkowski, h. *Suchekomnaty*.
1771. Xawery Kochanowski, postąpił na Wiślicką.
1771 Szymon Szydłowski, h. *Lubicz*.

Małogoscy kasztelanowie.

1413. Grot z Jankowic.
1430—1433. Paweł Słodczy, czy Słodzej.
1436. Paweł z Biskupic, *(Sreniawa)*.
1496. Jan z Oleska.
1501. Jan z Sienny (Dębno Siemieński) postąpił na Kamieniecką przed 1508.

1507. Jan Bochotnicki, h. *Dębno*, po 1527, postąpił na woj. Lubelskie, ale z kasztelanii Małogoskiej zejść musiał przed 1520.
1520. Wiktoryn z Sienna h. *Dębno*.
Przed 1550. Piotr z Rytwian Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Sendomirską.
1565. Jan Tarło, h. *Topór*, post. na Radomskie.
1566. Hieronim Modliszewski, h. *Łabędź*.
1587—1589. Krzysztof Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na Radomską.
Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, postąpił na Radomską.
1602—1605. Mikołaj Oleśnicki, h. *Dębno*, postąpił na Radomską.
1605. Sebastyan Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na Wojnicką.
1615. Jan Stanisław z Glewa Lasocki, h. *Dołęga*, postąpił na Czerską.
Jerzy Kochanowski, h. *Korwin*.
1622. Sebastyan Wolucki, h. *Rawicz*.
Mikołaj Chlewicki, h. *Odrowąż*.
1667. Stanisław Skarszewski, h. *Leszczyc*, postąpił po 1667 na Wojnicką.
1676. Alexander Derszniak z Rokitnic, h. *Korczak*.
Mikołaj Krasiński, h. *Slepowron*.
1690. Jan Franciszek Lipski, h. *Łada*.
Po 1703. Teodor Bibersztein Orzechowski, h. *Rogala*.
Michał Ankwicz, h. *Abdank*.
Jan Czermiński, h *Wieniawa*.
1737—1764. Stanisław Rupniewski, h. *Sreniawa*.
1764—1779. Adam Pelka, h *Radwan*.
1779—1783. Paweł Popiel, h. *Sulima*, postąpił na Sendomirską.
1783—1785. Józef Sołtyk, h. *wł*, postąpił na Zawichotską.
1785. Kajetan (Józef) Bystrzonowski, h. *Sokola*.

Wieluńscy wprzód Rudzcy kasztelanowie.

1220. Jan z Klimuntowa.
1252—1246. Jan z Brzeźnicy, *(Radwan?)*
1252. Bogumił z Krzywosąd, *(Niezobia)*.
1488. Przedborowski, *(Poraj)*.
1493. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*.
Jan z Rytwian Zborowski, h. *Jastrzębiec*.
1527. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*.
Marcin Myszkowski, h *Jastrzębiec*.
1567—1581. Jan Krzysztoporski, h. *Nowina*, postąpił na Sieradzką.
1591. Jędrzej Męciński, h. *Poraj*.
1610. Jan z Bużenina Pstrokoński, h. *Poraj*.
1620. Jakób Gawroński, h. *Rawicz*.
1632. Zygmunt Zapolski, h. *Pobóg*.
1633. Marek Radoszewski, h. *Oksza*, um. 1641.
Stanisław Borek, h. *Wąż*.
Marcin z Trzebicy, h. *Łabędź*, um. 1657.
Wołucki, h. *Rawicz*.
1661—1676 Jędrzej z Siemichowic Radoszewski, h. *Oksza*.
1678. Chryzostom Giżycki, h. *Nałęcz*.
Jan Szczesny Radziejowski, h. *Junosza*.
1683. Konstanty Tomicki, h. *Łodzia*.
Franciszek Wężyk Osiński, h. *Wąż*.
Stanisław Olszewski, h. *Prus*.
Marcin Siemianowski, h. *Grzymała*.
1690. Wojciech Urbański, h. *Nieczuja*. † 1693.
1694. Mikołaj Siemianowski, h. *Grzymała*.
1699—1705. Franciszek Antoni Zapolski, h. *Pobóg*, postąpił na Sieradzką.
1737—1746. Franciszek Siemianowski, h. *Grzymała*.
1753—1760. Franciszek Gałecki.
1760. Władysław Bartochowski, h. *Rola*, † 1779.
1780. Ludwik Karśnicki, h. *Jastrzębiec*.

Przemyscy kasztelanowie.

1382. Iwan z Grochowca, *(Junosza)*.
1436—1451. Mikołaj z Wiśnicza Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na Lwowskie.
1451. Mikołaj z Próchnika, *(Gryff)*.
Jakób Koniecpolski, h. *Pobóg*, um. 1456.
1462 Dobiesław ze Sprowy, Odrowąż.
1475—1479. Dobiesław z Szirawicza, czyli Żurawicza.
1480. Jakób Koniecpolski, h *Pobóg*.
Jan Próchnicki, h. *Pilawa*.
1496. Stanisław z Wisnicza Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Bełzkie.
1501. Rafał z Jarosławia Tarnowski, h. *Leliwa*.
1518. Jędrzej Czuryło ze Stojańca, h *Korczak*.
1548—1553. Mikołaj Odnowski, postąpił na woj. Sendomirskie.
Piotr Barzi, h. *Korczak*.
1571. Stanisław Herburt, h. *wł*.
1572. Jędrzej Wapowski, h *Nieczuja*.
1578 Stanisław Drohojowski, h. *Korczak*.
Paweł Korytko, h. *Jelita*.
Jan Fredro, h. *Bończa*.
1589—1593. Mikołaj Herburt, h. *wł*., postąpił na woj. Ruskie.
1596. Stanisław Krasicki, h. *Rogala*.
1609. Stanisław Stadnicki, h. *Sreniawa*, † 1610.
1611—1615. Adam Stadnicki, h. *Sreniawa*, postąpił na woj. Bełzkie i um. tegoż roku.
1616, 1620, 1638. Felicyan Grochowski, h. *Junosza*.
Stanisław Wapowski, h. *Nieczuja*, † 1632.
Jan Adam ze Znigroda Stadnicki, h. *Sreniawa*.

1647. Zygmunt Alexander Tarło, h. *Topór*.
1661. Jacek Lanckoroński, h. *Zadora*.
1678. Wiktoryn Stadnicki, h *Sreniawa*.
Mikołaj Jan Tarło, h. *Topór*.
Marcin Konstanty Krasicki, h. *Rogala*.
1690. Mikołaj Ustrzycki, h. *Przestrzał*, † 1693.
1693. Jan Wojakowski, h. *Brochwicz*.
1698. Hieronim Orzechowski, h. *Oksza*.
Samuel Orzechowski, h. *Oksza*, † 1702.
Karol Charzewski, h. *Cholewa*.
Adam Kwilecki, h. *Sreniawa*.
1737—1742. Mikołaj Sołtyk, h. *wł*.
1749. Bazyli Ustrzycki, h. *Przestrzał*.
1752—1764. Antoni Morski, h. *Topór*, postąpił na Lwowską.
1765. Józef Drohojowski, um. 1769.
1769. Szymon Szeptycki, h. *wł*., um. 1788.
1788. Antoni Stanisław Czetwertyński.

Haliccy kasztelanowie.

1400. Jędrzej Fredro, h. *Bończa*.
1436. Michał Buczacki, h. *Abdank*, postąpił na woj Podolskie.
Mikołaj Taranowski, h. *Belina*, um. 1444.
1451. Jan z Kniachnicz.
1480. Jan Buczacki, h. *Abdank*, postąpił na woj. Podolskie.
1560. Mikołaj Sieneński, h. *Bończa*.
Sebastyan Zorawiński, h. *Korczak*.
1563. Jan z Sienna, h. *Bończa*, poszedł na arcybiskupstwo Lwowskie 1577.
1587. Mikołaj Herburt, h. *wł*.
1589—1591. Hieronim Lanckoroński, h. *Zadora*.
1598. Stanisław Golski, h. *Rola*, postąpił na woj. Podolskie.
Jan Golski, h. *Rola*, um. około 1600.
1601. Jerzy Struś, h. *Korczak*, um. przed 1607.
1613. Wojciech z Rycht Humiecki, h. *Junosza*, postąpił na Kamieniecką.
1613. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na woj. Podolskie.
Stanisław Wołucki, h. *Rawicz*, um. przed 1622.
Jan Lanckoroński, h *Zadora*.
1632. Marcin Kazanowski, h. *Grzymała*, postąpił na woj Podolskie.
Mikołaj z Gołogór, h. *Dębno*, um. 1632.
1638. Jan Bełzecki, h. *Jastrzębiec*.
Alexander Skotnicki, h. *Grzymała*.
1646—1650. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, postąpił na Kamieniecką.
Makowiecki, h. *Pomian*.
1653. Alexander Cetner, h. *Przerowa*.
Stanisławski, h. *Pilawa*.
1690. Kazimierz Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na woj. Belzkie.
1690. Tomasz Karczewski, h. *Jasieńczyk*, † 1691.
1691. Krzysztof Skarbek, h. *Abdank*, um. 1706.
1712. Jan Czarnecki, h. *Nagody*.
Maurycy Kurdwanowski, h. *Półkozic*.
Władysław Skarbek, h. *Abdank*.
Józef Krasicki, h. *Rogala*.
Antoni Skarbek, h. *Abdank*.
1737—1742. Michał Kurdwanowski, h. *Półkozic*,
1746—1754. Antoni Rozwadowski, h. *Trąby*.
1771. Bielski.
1775. Stanisław Worcell, um. 1777.
1778. Antoni Lipiński.

Sanoccy kasztelanowie.

Jakób Szumka Stadnicki, h. *Sreniawa*, um. 1331.
1411. Mikołaj z Błociszewa, h. *Ostoja*.
Po 1436. Piotr de Smolice, h. *Kotwicz*.
Przed 1460. Jerzy Gizicki, h. *Gozdawa*.
1480. Henryk Kamieniecki, h. *Pilawa*.
1506. Maciej Bal, h. *Gozdawa*.
1526. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*.
Felicyan na Siwoklękach Ożarowski, h. *Rawicz*.
1562 Zbigniew z Sienna Sieneński, h. *Bończa*.
1576. Jan Herburt, h. *wł*.
1580. Jan Fredro, h. *Bończa*, postąpił na Przemyską.
1587. Balcer Stanisławski, h. *Pilawa*, poszedł na podskarbstwo nadworne.
1591. Jan Drohojowski, h. *Korczak*.
1599. Jędrzej Zborowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Biecką.
Jerzy Dedyński, h. *Gozdawa*.
1609, 1620. Marcin na Niedźwiedziu Stadnicki, h. *Sreniawa*.
1632. Jędrzej Boguski, h. *Rawicz*.
Alexander Stanisław Bełzecki, h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Podolskie.
1660. Stanisław Widlica Domaszewski.
1661. Zygmunt Fredro, h. *Bończa*.
1673. Laskowski, h. *Drużyna*.
1673—1674. Stanisław Mariusz Jaskólski, h. *Leszczyc*, postąpił na Kijowską.
1676—1678. Rafał Kazimierz z Borzymia Makowiecki, h. *Pomian*, post. na Kamieniecką.
1683. Maciej Stanisław Ustrzycki, h. *Przestrzał*.
1685—1789. Franciszek Szembek, h. *wł*. post. na Kamieniecką.
1690. Jan Firlej, h. *Lewart*.
1690. Kazimierz Widlica Domaszewski, h. *Nieczuja*.
Ożarowski, h. *Rawicz*.
Klemens Ustrzycki, h. *Przestrzał*.

*

Adam Jaruntowski, h. *Prus.*
1783—1749. Józef Grabiński, h. *Pomian.*
1752. Jerzy Bukowski, h. *Ozoria.*
Antoni Bukowski, h. *Ozoria*, um. 1761.
1761. Bogusław Błoński, h. *Biberstein*, † 1765.
1765. Józef Malicki, h. *Junosza*, um. 1779.
1779. Wojciech Morski, um. 1787.
1787. Franciszek Markowski, h *Bończa.*

Chełmscy kasztelanowie.

1470. Mikołaj Chrząstowski, h. *Zadora.*
1540. Jan Drohojewski, h. *Korczak*, został biskupem Kamienieckim 1544.
Jan Siennicki, h. *Bończa.*
1557. Jędrzej Bzicki, h. *Ciołek.*
Orzechowski, (*Rogala*).
Stanisław Zamojski, h. *Jelita*, um. 1572.
1576. Mikołaj Łysakowski, h. *Lubicz.*
1613. Jan Zamojski, h. *Jelita.*
1621. Samuel Koniecpolski, h. *Pobóg.*
Stanisław Zamojski, h. *Jelita.*
1649. Zbigniew Gorajski, h. *Korczak*, postąpił na Kijowską.
1650. Michał Broniewski Firlej, h *Lewart.*
1670. Jan Piaseczyński, h. *Lis.*
Jan Zamojski, h. *Jelita.*
1690. Stanisław Druszkiewicz, h. *Bożawola.*
1712. Wojciech Olędzki, h. *Rawicz.*
Karol Krasicki, h. *Rogala*, um. 1717.
Stanisław Konarski, h. *Ozorya.*
1734—1736. Piotr Miączyński, h. *Suchekomnaty*, postąpił na woj. Czerniechowskie.
1737. Jan Krasicki, h. *Rogala*, um. 1751.
1752—54. Jędrzej Olędzki.
1757. Ignacy czy Józef Komorowski, h. *Korczak.*
1760. Stefan Kunicki, h. *Bończa*, um. 1765.
Wojciech Węgliński, h. *Godziemba*, um. 1785.
1786. Wojciech Poletyło.

Dobrzyńscy kasztelanowie.

1413. Piotr z Włoszczowej.
1430—1433. Jan z Kretkowa, h. *Dołęga*, post. na Brzeskie Kujawskie.
1436. Mikołaj z Wierzbiczka.
1451. Mikołaj z Wirbiaska.
1457. Piotr z Moszczyny, h. *Nałęcz.*
1485—1496. Jan z Kościelca, h. *Ogończyk*, postąpił na Brzesko-Kujawską.
1505. Mikołaj Radzikowski, h. *Ogończyk.*
Wojciech Sokołowski, h. *Pomian.*
1545. Walenty Lubicz, Orłowski.
1573. Paweł Działyński, h. *Ogończyk.*
Felix Zelski.
1613. Stanisław Starorypiński.
Adam Czerski, h. *Ogończyk.*
1648. Stanisław Karnkowski, h. *Junosza.*
1659—1662. Piotr Lassota Działyński, h. *Ogończyk.*
1667. Jakób Zboiński, h. *Ogończyk.*
1679. Kępski, h. *Jastrzębiec.*
1696. Jan Sierakowski, h. *Ogończyk.*
Jędrzej Dziewanowski, um. 1722.
1737. Stanisław Łochowski.
1737—1746. Wakans.
1746—1749 Jakób (Jan) Zboiński, h. *Ogończyk*, postąpił na Elbląskie.
1749—1757. Adam Trzciński.
1758—1777. Ignacy Zboinski, h. *Ogończyk.*
1778. Michał Podoski, h. *Junosza.*

Polanieccy kasztelanowie.

1414—1430. Stanisław Gamrat.
1436. Piotr Chełmski, h. *Ostoja.*
Szamotulski, h. *Nałęcz.*
1496. Narcys z Wrocimowicz.
1505. Paweł z Chodza, h. *Poraj.*
1545. Jędrzej Tęczyński, h. *Topór*, postąpił na woj. Lubelskie
Stanisław Zaklika Czyżowski, h. *Topór.*
Rokszycki.
Po 1566. Zygmunt Zaklika Czyżowski, h. *Topór*, postąpił na Bełzką 1578.
Jędrzej Niedrzwicki, h. *Ogończyk.*
Jan Broniewski Firlej, h. *Lewart.*
Stanisław Borkowski Dunin, h. *Łabędź.*
Jan Komorowski, h. *Korczak.*
1589. Jan z Ossowy, h. *Gryff*, postąpił na Zawichostską 1601.
Jędrzej Koniecpolski, h. *Pobóg.*
Zbigniew Słupecki, h. *Rawicz.*
Jan z Małych Skotnik Skotnicki, h. *Grzymała*, um. 1621.
1626. Marcin Rokszycki, h. *Pobóg.*
Alexander Tarnowski.
Łukasz Podłęski, h. *Bogorya.*
1683. Stanisław z Wielkiego Skrzynna Dunin Borkowski, h. *Łabędź.*
1685. Mikołaj Dunin, h. *Łabędź.*
1690. Mikołaj Pękosławski, h. *Abdank.*
1697. Jędrzej Prusinowski, h. *Topór.*

1704—1706. Felix Czerminski, h. *Wieniawa*, postąpił na Kijowskie.
1716. Kazimierz Ossoliński, h. *Topór.*
Lubieniecki.
Władysław Niemierzyc, h. *Klamry.*
1737. Kochanowski.
1742. Alexander (Jędrzej) Czyżewski. † 1760.
Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, um. 1760.
1762—1764. Adam Pełka, h. *Radwan*, postąpił na Małogostską.
1764—1772. Jędrzej Jabłonowski.
1772. August Niemierzyc, h. *Klamry*, † 1774.
1774. Jędrzej Święcicki, h. *Jastrzębiec*, † 1780.
1780—1781. Józef Dunin Karwicki, h. *Łabędź*, postąpił na Zawichostskie
1781. Antoni Cieciszowski, h. *Roch*, um. 1791.
1791. Pius Kiciński, senator królestwa.

Przemętscy kasztelanowie.

1244. Przedpełko.
1245. Adalbert.
1260. Benjamin.
1277. Bozanta.
Około 1420. Dobiesław Puchała z Wągrów, h. *Wieniawa.*
1428. Rafał z Obichowa, h. *Wieniawa.*
1506. Sędziwój Czarnkowski, h. *Nałęcz.*
1540. Stanisław Łaski, h. *Krab*, postąpił na woj. Sieradzkie.
1568. Jędrzej Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na Szremską 1572.
1577. Piotr z Potulic, h. *Grzymała*, postąpił na woj Płockie.
Maciej Prądzeński, h. *Grzymała.*
1607. Jan Roszkowski (czy Ruszkowski) z Górki, h. *Pobóg* czy *Łodzia*, postąpił 1611 na Poznańską.
1612—1626. Jakób Rostworowski, h. *Nałęcz.*
Marcin Żegocki, h. *Jastrzębiec*, † 1634.
1638. Jędrzej Pogorzelski, h. *Wczele.*
Mikołaj Goralski, h. *Orla.*
Franciszek Rozrażewski, h. *Doliwa.*
Jakób Piotr Gocłowski, 1673.
Jakób Błeszyński, h. *Oksza*, postąpił na Międzyrzeckie.
Jan Morawski, h. *Nałęcz*, około r. 1700.
Mikołaj Skoraszewski, h. *Abdank*, po 1714.
Konstanty Marszewski, h. *Rogala.*
1737—1764. Jan Tworzyański, h. *Abdank.*
Rafał Gurowski, um. 1781.
1781. Adam Kwilecki.

Krzywińscy kasztelanowie.

1242, 1277, 1278. Scedrik.
1496. Mikołaj z Kościelca (*Ogończyk*), postąpił na woj. Brzeskie Kujawskie.
Marcin Zborowski, h. *Jastrzębiec*, † 1559.
1565. Stanisław Spławski, h. *Leliwa*, postąpił na Międzyrzecką.
Gabryel Złotkowski, h. *Topór*, um. 1574.
Janusz Grudziński, h. *Grzymała.*
Mikołaj z Konar Kołaczkowski, h. *Abdank.*
Po 1626. Stanisław Kobierzycki, h. *Pomian.*
Mikołaj Gorajski, h. *Orla*, postąpił na Przemęcką.
1670. Maxymilian na Pońcu Miaskowski, h. *Bończa.*
Jędrzej Radoliński, h. *Leszczyc.*
Wojciech Włostowski, h. *Ciołek*, † 1737.
1737. Adam Kołaczkowski.
1738. Franciszek Wilkoński, h. *Odrowąż*. † 1764.
1764. Antoni Krzycki, um. 1771.
1771—1775. Antoni Zakrzewski, h. *Pomian*, postąpił na Lendzkie.
1775—1779. Józef Potocki, postąpił na Rogozińską.
1779. Tadeusz Zakrzewski, h. *Pomian*, † 1784.
1785. Antoni Sieroszewski, h. *Nabram.*

Czechowscy kasztelanowie.

1230—40. Zbigniew Bronisz, (*Wieniawa*).
1311. Jan.
1413. Jan z Bogumiłowic.
1460. Dobiesław na Chlewiskach, h. *Odrowąż.*
1462. Mikołaj z Korzenny na Chodelu.
Dobiesław Chlewicki, h. *Ogończyk*, około r. 1500.
1531—36. Bernard Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Lubelską.
1540. Auktus Grochowski, h. *Junosza.*
Lasocki, h. *Dołęga.*
1550. Mikołaj (Balcer) Lutomirski, h. *Jastrzębiec.*
Piotr Ligęza, h. *Półkozic.*
1563. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*, postąpił na Zawichostską.
1574—1582 Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa*, postąpił na Sendomirską.
1582. Jan Maciejowski, h. *Ciołek*, postąpił na Zawichostską.
1587. Jan Bogusz, h. *Półkozic.*
Przed 1590. Kormanicki, h. *Junosza*, czyli Komornicki, h. *Gryff.?*

1609. Mikołaj Ligęza, h. *Półkozic*, postąpił na Żarnowską.
Maciej Baranowski, h. *Jastrzębiec.*
Mikołaj z Zimnowody Leśniowski, h. *Gryff*, um. 1634.
1648—1652. Dobiesław Ciekliński, h. *Abdank.*
Jan Boguski, h. *Rawicz.*
Przecław Lanckoroński, h. *Zadora.*
1673. Jan Gniewosz, h. *Rawicz*, postąpił na Zawichostską.
Hinek.
N. Kochanowski, h. *Korwin.*
1690. Jakób Chomętowski, h. *Lis.*
1706. Dezyderyusz Franciszek Jagniątowski, h. *Lubicz.*
Kazimierz Ossoliński, h. *Topór.* postąpił na Połanieckie.
Józef Ossoliński, h. *Topór.*
1737—1749. Józef Zborowski.
1753—54. August Lubieniecki.
1759—1764. Xawery Kochanowski, postąpił na Żarnowskie.
1764. Karol Romer, um. 1767.
1767. Adam Łącki, um. 1773.
1774. Stefan Dębowski, h. *Jelita.*

Nakielscy kasztelanowie.

1118. Świętopełk.
1320. Sławnik z Golanczewa. *(Topór).*
1338. Wacław Danaborgski, *(Topór).*
1343. Zbilut.
1352—60. Sędziwoj z Czarnkowa, *(Nałęcz).*
1372. Mikołaj.
1382. Jan z Czarnkowa, *(Nałęcz).*
1382—99. Sędziwój Świdwa, *(Ostroróg, Nałęcz).*
1409. Wincenty Granowski, *(Leliwa)*, został generałem Wielkopolskim
1413. Maciej Kot.
1419. Maciej Danaborgski, *(Topór)*, zwany starostą.
1436. Bartłomiej z Gostynia, h. *Gryzina.*
1451. Borko z Osieczna, *(Pomian).*
1455. Włodko, Włodek, Wacław, Władysław Danaborgski, h. *Topór*, czy *Nałęcz*, † 1467.
1505. Piotr Górski, h. *Łodzia.*
Danaborgski, około 1540.
1549—50. Wacław Zaremba.
1561. Franciszek Rusocki, h. *Korab.*
1569. Nikodem Łękiński, h. *Nałęcz.*
Krzysztof Zaręba.
1578. Jan Grodziński, h. *Łabędź.*
1581—87. Stefan Grudziński, h. *Grzymała.*
Piotr Tomicki, h. *Łodzia.*
1593. Hieronim Gostomski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. Poznańskie
Przed 1598. Jędrzej Czarnkowski, h. *Nałęcz*, przeszedł na niższe Rogozińskie.
1629. Adam z Wyszyny Grodzieski, h. *Drya*, postąpił na Międzyrzecką.
Wacław Ossowski, h. *Dołęga*, um. 1643.
Mikołaj Koryciński, h. *Topór.*
Jan Grudziński, h. *Grzymała.*
Około 1650. Przecław Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Szremską.
1652—60. Mikołaj z Tuszkowa Chrząstowski, h. *Łodzia.*
1664. Władysław Rogaliński, h. *Łodzia.*
Jan Leopold Opaliński, h. *Łodzia*, † 1672.
Lubstowski, h. *Leszczyc.*
Alexander Zaleski, h. *Dołęga.*
Jan Gembicki, h. *Nałęcz.*
1737. Kąsinowski.
1738. Antoni Szembek, h. *wł.*, opuścił i obrał stan zakonny.
1749—54. Karol Grudziński.
1756. Antoni Gajewski, um. 1775.
1776. Ludwik Młodziejowski, h. *Korab*, † 1787.
1788. Władysław Zakrzewski.

Rozpirscy kasztelanowie.

1339. Jędrzej.
1342. Jarand.
1352. Seteg.
1430. Zbigniew de Altomonte, *(Ogończyk).*
Dersław z Rytwian Zborowski, h. *Jastrzębiec*, około 1450, postąpił na województwo Sieradzkie.
1451. Hinek z Rogowa, h. *Działosza*, postąpił na Sieradzką.
1458. Grabiński, h *Pomian.*
1475. Dobiesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, postąpił na Lubelską.
1496. Piotr Miskowski (Myszkowski), h. *Jastrzębiec*, postąpił na woj. Łęczyckie.
1505. Hieronim z Kobylina Konarski, h. *Abdank.*
Zbigniew Lanckoroński, h. *Zadora.*
Wincenty Przerębski, h. *Nowina.*
1548. Stanisław Gomoliński, h. *Jelita.*
Zaleski, h *Bróg.*
1569. Mikołaj Przebór Koniecpolski, h. *Pobóg.*
Jan Rudnicki, h. *Lis.*
1589. Marcin Falęcki, h. *Leszczyc.*
1611—1616. Hieronim Miłoński, h. *Sulima.*
1632. Samuel ze Sładkowa, h. *Jastrzębiec.*
Adam Dzierżek, h. *Nieczuja.*
1653—1655. Samuel Stanisław Nadolski, postąpił na Rawską.
Stanisław Suchecki, h. *Poraj*, um 1688.

Około 1690. Wojciech Urbański, h. *Nieczuja*, postąpił na Wieluńską.
Władysław Biernacki, h. *Poraj.*
1701—1733. Zygmunt Walewski, h. *Roch.*
1734—1749. Kazimierz Rychłowski.
1753—1754. Felicyan Walewski, h. *Roch.*
Edward Garczyński, h. *wł.*

Biechowscy kasztelanowie.

1324. Mikołaj.
1382. Mojek (Brodzic).
1336. Stanisław ze Skarszewa, *(Leszczyc).*
Mikołaj Rusocki, h. *Korab*, um. 1547.
Szamotulski, h. *Nałęcz*, Dobrogost czy Jan.
1569—1572. Stanisław z Budzisławia Wysocki, h. *Drya*, postąpił na Lendzką.
Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, postąpił na Międzyrzecką około 1589.
1297. Stanisław Złotkowski, h. *Topór.*
Zaremba.
Maciej Baranowski. h. *Jastrzębiec.*
1611—1620. Wacław Kiełczewski, h. *Pomian*, postąpił na Łęczycką.
1620—1632. Mikołaj Mielżyński, h. *Nowina.*
1660. Jan Szołdrski, h. *Łodzia.*
Jan Łącki, h. *Korzbok.*
Stanisław Szołdrski, h. *Łodzia.*
1737—1742. Adam Kazimierz Pawłoski, herbu *Wierzbna.*
1749. Bartłomiej Szołdrski, h. *Łodzia.*
1753—1574. Józef Malczewski.
1756—1771. Antoni Zakrzewski, h. *Pomian*, postąpił na Krzywińskie.
1771—1775. Józef Potocki, post. na Krzywińską.
1775—1783. Jan Kwilecki, h. *Sreniawa*, post. na Rogozińską.
1783. Józef Gliszczyński, h. *Jastrzębiec.*

Bydgoscy kasztelanowie.

1436. Mikołaj Gosławski, h. *Nałęcz.*
Wincenty Kuciński, h. *Ogończyk*, † 1444.
1480. Maciej Grudziński, h. *Grzymała.*
1499. Wacław Danaborski, h. *Topór.*
Maciej czy Mikołaj z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, około 1530.
Abraham Zbąski, h. *Nałęcz*, um. 1541.
1577. Adam Baliński, h. *Ogończyk.*
Jędrzej Gąsiorowski, h. *Ślepowron.*
Stanisław Kościelecki, h. *Ogończyk.*
1629. Jan Sokołowski, h. *Pomian*
Jan Grzymułtowski, h. *Nieczuja.*
1644. Stanisław z Wielkiej Wrzącej Sokołowski, h. *Pomian.*
Lubstowski, h. *Leszczyc*, około 1680.
1700. Jędrzej Niemojewski, h *Rolicz.*
1706. Michał Działyński, h. *Ogończyk*, postąpił na Brzesko-Kujawską.
Paweł Działyński, h. *Ogończyk.*
1725. Stanisław Garczyński, h. *wł.*, postąpił na Inowrocławską.
1737. Antoni Szembek, h. *wł.*, postąpił na Nakielską.
1739—1747. Stanisław Kościelski, h. *Ogończyk.*
1749. Augustyn Gąsiorowski, h. *Ślepowron.*
1753—1768. Michał Błeszczyński, h. *Okszа.*
Ignacy Kościelski. h. *Ogończyk*, † 1791.
1791. Ignacy Zakrzewski, h. *Pomian.*

Brzezińscy kasztelanowie.

1413. Marcin z Lubnice.
1430. Chrystyn.
1451. Stefan z Oporowa, *(Sulima).*
1457. Jan Borek, *(Wąż).*
1468. Mikołaj z Miłonic.
1475. Mikołaj z Oporowa.
1484. Jędrzej z Wrocimowic, *(Półkozic).*
1550. Jan Lutomirski, h. *Jastrzębiec*, postąpił przed 1557 na Rawską.
1557. Zakrzyński, h. *Poraj*, um. przed 1562.
1563—1564. Stanisław Wolski, h. *Polkozic*, postąpił na Radomską.
1564—1568. Jędrzej Dębowski, h. *Jelita*, postąpił na Sieradzką.
Szamowski, h. *Prus.*
1576—1583. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na Łęczycką.
Mikołaj Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na Łęczycką, na której um. 1620.
Około 1630. Paweł Szczawiński, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Podlaskie.
Stanisław (czy Mikołaj) Witowski, h. *Jastrzębiec*, um 1637.
Jan Borek, h. *Wąż.*
Po 1661. Alexander Skrzyński, h. *Zaremba.*
1666. Stanisław Skrzyński, h *Zaremba.*
Jan Olszewski, h. *Prus*, um. przed 1683.
Po 1683. Marcin Siemianowski h. *Grzymała*, postąpił na Wieluńką.
Zygmunt Walewski, h. *Roch.*
1737—1742. Kazimierz Walewski, h. *Roch.*
1749. Hieronim Skrzyński, h. *Zaremba.*
1753—54. Stanisław Sleszyński.
1758. Zygmunt Dobiński.

1758. Józef Walewski, h. *Roch*, um. 1760.
1760. Tadeusz Lipski, h. *Grabie*, um. 1762.
1763. Alexander Szymon Dzierzbicki, h. *Topór*, um. 1774.
1774. Michał Boksza Radoszewski, um. 1781.
1782. Jan Przyłuski, h. *Lubicz*.

Kruszwiccy kasztelanowie.

1222. Teodor.
1240. Szymon Zaremba.
1383. Dobiesław.
1413. Krystyn.
1436. Mikołaj z Lubstowa, *(Leszczyc)*.
1444. Mikołaj Głębocki, *(Doliwa)*.
1496. Mikołaj z Kościelec.
1505. Jan z Oporowa, h. *Sulima*.
Siewierski, h. *Ogończyk*.
Erazm z Oporowa, h. *Sulima*.
Grabski (ojciec), h. *Pomian*.
Grzegorz Zakrzewski, h. *Ogończyk*.
1578. Łukasz Grabski (syn), h. *Pomian*.
Piotr Baliński, h. *Przosna*.
Łukasz Sierakowski, h. *Ogończyk*, postąpił na Lendzkie około 1620.
Grzegorz Zakrzewski, (synowie Grzegorza), h. *Ogończyk*.
1643. Jan Rysiński, h. *Leszczyc*.
Samuel Konstanty Szczawiński, h. *Prawdzic*, około 1660.
1688. Jan Chryzostom Czapski, h. *Leliwa*, postąpił 1695 na Elbląską.
Mikołaj Szczawiński, h. *Prawdzic*.
1747—1754. Jan Głębocki, h. *Doliwa*.
Józef Głębocki, h. *Doliwa*. um. 1779.
Józef Brzeziński, um. 1703.
Kazimierz Rybiński, h. *Wydra*, um. 1787.
1787. Kazimierz Bogatko, h. *Pomian*.

Oświecimscy kasztelanowie.

Jak inne zamki i grody na Szląsku, Oświecim wcześno miał swych kasztelanów. Roku 1217 Falisław; roku 1232, Werner. Z dyplomatów Szląskich można ich następstwo wyszukiwać. Ale to byli obcy, nietylko dla senatu, ale i dla Polski. Jakoż w wymienionych krzesłach senackich 1436, 1506, 1530, Oświecimskiego nie ma. Oświecim i Zator powróciły do Polski w latach 1457 i 1494, a kasztelan Oświecimski pewnie nie wprzód znalazł w senacie wskazane sobie krzesło, aż gdy się zbliżył czas Unii tych księstw z koroną 1562 podpisanej.

Jan Blocha z Bestwiny.
Jan Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, zięć Blocha.
1546—1549. Jan Bonar, h. *Bonarowa*, postąpił na Biecką.
1563—1569 Krzysztof Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Rawską.
1575. Jędrzej Zborowski, h. *Jastrzębiec*.
Jeszcze po 1580. Zygmunt Myszkowski, (ojciec), h. *Jastrzębiec*.
Około 1590. Wojciech Padniewski, h. *Nowina*.
1593. Krzysztof Komorowski, h. *Korczak*.
Alexander Myszkowski, (syn), h. *Jastrzębiec*.
1601. Zygmunt Myszkowski, (syn Zygmunta), h. *Jastrzębiec*.
Jędrzej Gajewski, h. *Sulima*.
Jan Koryciński, h. *Topór*, um. 1633.
Marcin Przyłęcki, h *Śreniawa*, um. 1643.
Stefan Koryciński, h. *Topór*, kanclerz, um. 1658.
1662. Achacy Przyłuski, h. *Śreniawa*.
1662—1685. Paweł ze Stoka Stokowski, h. *Drzewica*, postąpił na Wojnicką.
1705. Jan Piegłowski, h. *Nałęcz*.
Stanisław Czerny. h. *Nowina*.
1737. Piotr Szembek, h *wł*.
1739. Franciszek Czerny, h. *Nowina*, postąpił na Wojnickie.
1749—1758. Gabryel (Mikołaj) Sierakowski, h. *Ogończyk*.
1759. Józef Jakliński, h. *Ostoja*, um. 1775.
1775. Jan Michał Grodzicki, h. *Łada*,

Kamieńscy kasztelanowie.

1358. Gotard.
1383. Jędrzej Swierad, h. *Grzymała*.
1430—1436. Dobrogost z Kolen czy z Kolna, h. *Trąby*.
1433. Dobiesław Ostroróg, h. *Nałęcz*.
1563. Mikołaj Łącki, h. *Perzchała*.
Marcin Lwowski, h. *Nałęcz*, um. 1590.
1596. Marcin Padniewski, h. *Nowina*.
1607. Mikołaj Mieliński, h. *Wczele*.
1632. Olbrycht Baranowski. h *Jastrzębiec*.
Około 1670. Tolibowski, h. *Nałęcz*.
1683. Marcin Siemianowski, h. *Grzymała*, post. na Brzezińską.
1702. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, postąpił na Kijowską.
Firlej.

1737—1742. Stefan Brodzicki.
1749 Stefan Petrykowski.
1749—54 Stanisław Kossakowski h. *Slepowron*.
1761—1771. Józef Potocki, post. na Biechowskie.
1771. Prokop Szczaniecki, h. *Ozoria*, um. 1777.
1778. Kazimierz Kierski, um. 1784.
1784. Makary Gorzeński, h. *Nałęcz*.

Spicymirscy kasztelanowie.

1248. Mikołaj.
1496. Jan Jarand z Brudzewa, około 1500, post. na Kaliską.
Malechowski, h. *Nowina*, około 1540.
1560. Jan Gomoliński, h *Jelita*.
Mikołaj Gomoliński, (brat Jana), h. *Jelita*.
1570 czy 1572. Mikołaj Malachowski, h. *Nałęcz*.
1611. Piotr Gomoliński, h. *Jelita*.
1616. Adam Skrzyński, h. *Zaremba*.
1621. Hieronim z Kroczowa i Konopicy, h. *Jastrzębiec*.
1648. Waleryan z Olszowy, h. *Prus*, po 1646.
Jędrzej Biskupski, h. *Lis*.
1661. Stefan Walewski, h. *Roch*.
Po 1674. Stanisław Trzebicki, h. *Łubędź*.
1706. Maciej Pstrokoński, h. *Poraj*, postąpił na woj. Brzesko-Kujawskie.
Wawrzeniec Walewski, h. *Roch*.
1737. Kazimierz Walewski, h. *Roch*.
1738—1753. Wojciech Miączyński.
1754—1758. Jan Miączyński.
1758. Franciszek Rychłowski. h. *Nałęcz*, † 1764.
1764. Jan Przerębski.
1767. Stanisław Walewski, h *Roch*, um. 1769.
1769. Stanisław Rychłowski, h. *Nałęcz*, † 1780.
1780. Jan Zaremba Cielecki.
1787. Adam Męciński, h *Poraj*.

Inowłodzscy kasztelanowie.

1573. Piotr Szmerzyński, h. *Grzymała*.
1576. Szymon z Szubska, Szczawiński, h. *Prawdzic*.
1599. Stanisław Tarnowski, h. *Ro'icz*.
Kadzidłowski, h. *Ogończyk*.
1655. Władysław Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił 1657 na woj Brzesko-Kujawskie.
Jan Dąbski, h. *Godziemba*.
Małachowski Józef, h. *Nałęcz*.
1737—1749. Stanisław Slesiński, h. *Wieniawa*.
1753, 1754. Jan Kos.
1758. Bogusław Ustrzycki, um. 1782.
1782. Jan Dąbski, um. 1783.
1783. Bogusław Ustrzycki, um. 1784.
1784. Antoni Kossowski, h. *Abdank*.

Kowalscy kasztelanowie.

Po 1577. Marcin Lwowski z Ostroroga, h. *Nałęcz*, postąpił na Kamieńską.
1589. Janusz Rysiński, h. *Leszczyc*.
1590. Stanisław Sierakowski, h. *Ogończyk*, post. na Lendzką.
Jemielski (ojciec), h. *Nieczuja*.
Karnkowski, h. *Junosza*, około 1640.
Jemielski (syn), h. *Junosza*.
1661. Jan Urbański, h *Nieczuja*.
1662. Jan Trzebuchowski, h. *Ogończyk*.
Mikołaj Wierzbowski, h. *Jastrzębiec*.
Stanisław Konarski, h. *Ozoria*.
Jędrzej Jarnowski, h. *Topór*.
1733—1754. Wojciech Bniński, h. *Łodzia*.
1755. Wojciech Dąbski.
1775. Józef z Lubrańca Dąbski, h. *Godziemba*.
1778—1779. Józef Brzeziński, post. na Kruszwicką.
1779. Piotr Sumiński, um. 1783.
1783—1787. Kazimierz Bogatko, h. *Pomian*, postąpił na Kruszwicką.
1788. Antoni Biesiekierski, h. *Pomian*, później senator królestwa.

Santoccy kasztelanowie.

1245. Bolesław.
1256. Eustachy.
1260. Gosław.
1278. Petrko.
1286. Dzierżykraj.
1383. Dzierżek, czyli Dersław z Grochola Ostroróg.
Ligęza Minor, h. *Półkozic*, około 1430.
1460. Jan Zaremba postąpił na Sieradzką.
1476—1485. Jan Sędziwój z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, postąpił 1495 na woj. Kaliskie.
1563. Stanisław Spławski, h. *Leliwa*,
1569. Wojciech Sędziwój Czarnkowski, h. *Nałęcz*, postąpił na Międzyrzecką, od r. 1564 już generał Wielkopolski.
Lwowski na Lwowku, h. *Nałęcz*.
Jan Opaliński, h. *Łodzia*.

1583. Stanisław z Łaska Russocki, h. *Korab.*
1613. Piotr Chojeński, h. *Abdank.*
1623. Krzysztof de Wedel Tuszyski, h. *wł.*, postąpił na Poznańską.
1638. Jan Smoszewski, h. *Topór.*
1653. Chryzostom Jaskólski, h. *Topór.*
1661, 1670. Wojciech Miaskowski, h. *Bończa.*
Łukasz Gajewski, h. *Ostoja.*
1676. Adryan z Miaskowa Miaskowski, h. *Bończa*, postąpił na Szremską.
Stanisław Smoszewski, h. *Topór.*

Sochaczewscy kasztelanowie.

1358. Niemirza.
1377. Niemirza, może ten sam co poprzedni.
1446—1453 Gothard de Rybno.
1493. Sławiec z Niemydłów.
Jan z Kutna.
1511. Jędrzej Radziejowski, h. *Junosza.*
1533. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic*, post. 1533 na Wojnicką.
Jędrzej Szpot, h. *Łabędź.*
Jan Szczawiński, (czy Piotr), h. *Prawdzic.*
Szczęsny Oziębłowski, h. *Radwan.*
Anktus Dzierżgowski, h. *Jastrzębiec.*
1565. Paweł Szczawiński, h *Prawdzic*, postąpił na Brzezińską.
1575. Krzysztof Lasocki, h. *Dołęga.*
1582—1587. Stanisław Gostomski, h. *Nałęcz*, postąpił na woj. [illegible]wskie.
1589. Hieronim Parys, h. *Prawdzic*, post. 1592 na woj. Mazowieckie.
Stanisław Wolski, h. *Półkozic.*
Stanisław Wolski, h. *Łabędź.*
1616. Konstanty Plichta, h. *Półkozic*, postąpił na woj. Mazowieckie 1630.
1631. Franciszek Felix Lipski, h. *Łada*, postąpił 1639 na Rawską.
1648. Marcyan Kurdwanowski, h. *Półkozic.*
Mikołaj Łajszewski, h. *Prawdzic*, † 1655.
1655. Adam Brochocki, h *Prawdzic.*
1658. Franciszek Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił 1658 na Bełzką.
Piotr Szczawiński, h. *Prawdzic.*
Marcin Jarzyna, h. *Trzaska.*
Piotr Sładkowski, h. *Jastrzębiec*, † 1679.
N. Sładkowski, h. *Jastrzębiec*, (może Ciechanowski).
1696. Stanisław Jarzyna, h. *Trzaska.*
Franciszek Gozdzki, h. *Doliwa.*
Krzysztof Cieszkowski. h. *Dołęga.*
Wawrzeniec Swidziński, h *Półkozic.*
Waleryan Łuszczewski, h. *Grabie*, † 1739.
1739—1749. Franciszek Łuszczewski, h. *Nałęcz.*
1749. Mierzejewski.
1753—1758. Ludwik Stanisław Cieszkowski, h. *Dołęga.*
1758. Kasper Suffczyński, h. *Szeliga*, um. 1759.
1771. Bazyli Walicki.
1772. Maciej Łuszczewski, um. 1773.
1773. Gabryel Lisiewski, um. 1774.
1774. Adam Lasocki, h. *Dołęga.*

Warszawscy kasztelanowie.

1377—1406. Albert czy Wojciech.
1421. Paweł.
1436—1442. Sasin de Dobrogostio, albo de Nowydwór, (*Nałęcz*).
1472. Jędrzej de Raszince.
1482. Jan de Radzijewo.
Jan Radzimiński, h. *Brodzic*, około 1490.
1536. Piotr Kopytkowski, h. *Kościesza.*
1557. Jerzy Jezowski, h. *Prus.*
1560. Stanisław Leśniowolski, h. *Roch*, postąpił przed 1564 na Czerską.
1569. Felix Parys, h. *Prawdzic.*
1589. Wojciech Ręczajski, h. *Rogala*, † 1593.
1609. Adam Hieronim Parys, h. *Prawdzic*, postąpił na Czerską.
1611. Stanisław Parys, h. *Prawdzic.*
1637. Zygmunt Parys, h. *Prawdzic*, postąpił na Czerską.
1638—1643. Jan Kazimierz Krasiński, h. *Slepowron*, postąpił przed 1648 na Płocką.
1648. Stanisław Laskowski, h. *Korab*, postąpił około 1655 na Podlaską.
Nadolski, h. *Roch.*
1670. Stanisław Ciosnowski, *(Pomian).*
1670—1676. Jan Oborski, h. *Roch.*
Narzymski, h. *Dołęga.*
1703. Stanisław Czosnowski, h. *Roch.*
Jędrzej Prażmowski, h. *Belina.*
1737—1749. Wojciech Wessel, h. *Rogala.*
1753—54. Paweł Benoe, h. *Taczała.*
1757—1779. Maciej Sołtyk, h. *wł.*
Maciej Soboleski, h *Slepowron.*

Gostyńscy kasztelanowie.

1377. Rogala.
1436. Adam z Rytla, *(Szeliga).*
1446 Adam de Zisersko.
1496. Jędrzej z Kutna, (*Ogończyk*), post. 1501 na woj. *Rawskie.*
Paweł Kiernowski, h. *Junosza.*
Marcin Śleszyński.
Brykaj Sobocki, h. *Doliwa.*
1562. Mikołaj Radziejowski, h. *Junosza.*
1576. Jan Szamowski, h. *Prus.*
1616. Michał Sokołowski, h. *Pomian.*
Piotr Tarnowski, h. *Rolicz.*
Po 1633. Adam Noskowski, h. *Łada.*
1650. Marcin Sadowski, h. *Nałęcz.*
Jerzy Kuciński, h. *Ogończyk.*
Wawrzeniec Załuski, h. *Junosza.*
1685. Michał Rylski, h. *Ostoja.*
Jędrzej Kuciński, h. *Ogończyk.*
Tomasz Głuski, h. *Ciołek.*
1727—1753. Wojciech Lanckoroński, h. *Zadora.*
1753 Jan Stanisław Ossoliński, h. *Topór*, † 1769.
1769. Jerzy Podczaski, um. 1771.
1771. Antoni Lasocki.

Wizscy kasztelanowie.

1282. Mikołaj z Jaszowa.
1297. Tomisław.
1377. Naszut.
1440. Mikołaj Glinka, h *Biała.*
1453. Mikołaj de Krassowa, *(Jastrzębiec).*
1478—82. Jan de Lipa, Lipski.
1496. Ninogniew z Kryska, *(Prawdzic)*, postąpił na woj. Płockie 1501.
1505. Stanisław Szreński, h. *Dołęga.*
1514. Andrzej Niszczycki, h. *Prawdzic.*
1528. Jan Łoski, z Woli Chynowskiej, h. *Rogala.*
Mikołaj Glinka, h. *Biała.*
1530. Stanisław Szreński, h. *Dołęaa*, postąpił na woj. Mazowieckie.
Jędrzej Iłowski, h. *Prawdzic.*
1560. Adam Wilkanowski, h. *Lis*, postąpił przed 1563 na Płocką.
1560—65. Walenty Nadarzyński, h. *Radwan.*
1565. Wojciech Rakowski, h. *Trzywdar*, † 1617.
Nadarzyński, h. *Radwan.*
Piotr Żabicki, h. *Prawdzic.*
1641. Felix Iłowski, h *Prawdzic.*
1648. Alexander Przedwojewski, *(Odrowąż).*
Stanisław Baranowski, h. *Jastrzębiec.*
1674. Adryan z Krassowa, Zochowski, h. *Brodzic.*
1685. Floryan Drozdowski, h. *Pilawa.*
1703. Kazimierz Rostkowski, h. *Dąbrowa.*
Jan Stanisław Zaleski Cycemberg, herbu *Chomąto.*
Jan Wiktoryn Rostworowski, h. *Nałęcz.*
Jan Krasiński.
1737—42. Jan Zaleski, h. *Chomąto.*
1748. Jacek Stoiński.
1749. Gabryel Szpilowski
1749—1754. Jan Antoni Czarnecki.
1762—63. Adam Krasiński.
Kazimierz Karaś, h. *Dąbrowa*, um. 1774.
Tomasz Alexandrowicz, um. 1779.
1780 Chryzanty Opacki.

Raciążscy kasztelanowie.

1358. Mroczek.
1446. Zawisza.
1452—57. Jan z Mniszewa.
1482. Ninogniew z Kryska, post. na Wizską.
1496. Jan z Konradzic, post. 1501 na Płocką.
Adam Rościszewski, h. *Junosza*, około r. 1560.
1569. Stanisław Kryski, h. *Prawdzic*, post. 1576 na woj. Mazowieckie
Krzysztof Niszczycki. h. *Prawdzic*, kasztelan po r. 1587,, postąpił około 1597, na woj. Bełzkie.
1611—1626. Jan Podoski, h. *Junosza.*
1640. Jan Nowodworski, h. *Nałęcz.*
Stanisław Kryski, h. *Prawdzic.*
1674. Stanisław Kryski, h. *Prawdzic*, (syn poprzedniego).
1696. Mikołaj Kępski, h. *Jastrzębiec.*
Adam Rościszewski, h. *Junosza.*
1737—1749. Stanisław (Mikołaj) Niszczycki, h. *Prawdzic.*
1760. Jakób Zieliński.
1772—1778. Jan Chryzostom Krajewski, h. *Trzaska*, postąpił na Płocką.
1779. Franciszek Zboiński, um. 1790.
1790. Tadeusz Antoni Mostowski.

Sierpscy kasztelanowie.

1520. Piotr z Kryska, h. *Prawdzic.*
1526. Jan z Wieczwny na Karniszynie.
1536. Mikołaj Niszczycki, h. *Prawdzic*, postąpił na woj. Bełzkie.
1545. Mikołaj Kossobudzki, h. *Pobóg.*
Mikołaj Narzymski, h. *Dołęga.*
Radzanowski, h. *Prawdzic*, około r. 1580
Walenty Gościcki, h. *Grzymała*, † 1596.
1609. Wojciech Kryski. h. *Prawdzic.*
1613—1621. Paweł Garwaski, h. *Grzymała.*

1621. Paweł Niszczycki, h. *Prawdzic*, † 1631.
1631—1633. Stanisław Kuczborski, h. *Ogończyk*.
1633—1641. Wojciech Krasiński, h. *Ślepowron*.
Radzanowski, h. *Prawdzic*, około r. 1650.
Maciej Kuczborski, h. *Ogończyk*.
Wojciech Dąbski.
1674. Ludwik Zieliński, h. *Świnka*.
Zaliński, h. *Poraj*.
1685. Paweł Szydłowski, h. *Lubicz*.

Wyszogrodzcy kasztelanowie.

1373—77. Siska czyli Sziszka.
1388. Mateusz z Łąków.
Sasin, *(Jastrzębiec)*, um. 1395.
1401. Bolesta (grododzierża czyli kasztelan w tłomaczeniu polskiem statutów Mazowieckich).
1421. Mikołaj.
N. z Łętowa, około 1540 czy 1460
1452—53. Dobiesław (czy Dersław) de Podosie, *(Junosza)*.
1472—82. Ziemak (nie dobrze czytany Ziennal) de Borakowo albo de Cexino.
1496. Jan de Lassocino.
1536. Jan z Obór, h. *Roch*.
1548. Adam Wilkanowski, h. *Lis*, postąpił na Wizską.
1557. Jan Warszewicki. h. *Paprzyca*.
Pilchowski, h. *Rogala*.
1574—75. Wojciech Wilkanowski, h. *Lis*, opuścił, był potem Płockim.
1578. Maciej Cybulski, h. *Prawdzic*.
1591—92. Jan Łoś, h. *Dąbrowa*.
1632. Stanisław Wilkanowski, h. *Lis*.
1648. Stanisław Karnkowski, post na Dobrzyńską.
1655. Adam Lasocki, h. *Dołęga*, um. 1681.
Antoni z Obór Czosnowski, h. *Roch*.
1737—42. Jan Staniszewski, h. *Pobóg*.
Bartłomiej Czosnowski, h. *Roch*.
Bartłomiej Giżycki, um. 1768.
Kazimierz Wykowski, um. 1776.
Franciszek Kanigowski, um 1784.
1784. Ignacy Zieliński, h. *Świnka*.

Rypińscy kasztelanowie.

1422. Jan z Kretkowa, h. *Dołęga*, postąpił na Dobrzyńską
1436. Jakusz de Strygi, h. *Lew z mura*.
1496. Mikołaj z Kretkowa, h. *Dołęga*, postąpił 1504 na woj. Inowrocławskie
Felix z Gulczewa Sierpski, h. *Prawdzic*, około 1550 a 1560.
1569. Stanisław Snakowski.
Piotr Sierpski, h. *Prawdzic*.
Jędrzej Sierpski, h. *Prawdzic*, (po bracie około 1570).
Głowiński, h. *Godziemba*.
Ludwik Tarnowski, h. *Rolicz*.
Jan Kuczborski, h. *Ogończyk*, (po Tarnowskim około r. 1620).
1632. Erazm Karnkowski, h. *Junosza*.
1640. Sumieński, h. *Leszczyc*.
Pigłowski, h. *Sokoła*.
Jędrzej Dziewanowski, h. *Jastrzębiec*, około 1710 a 1720, post. na Dobrzyńską.
Michał Meldzyński, h. *wł*.
1737—1748. Adam Trzciński, h. *Leliwa*.
1749. Józef Wolski.
Stanisław Bieganowski, h. *Grzymała*, um. 1754.
1754—1778. Michał Podolski, h. *Junosza*, post. na Dobrzyńską.
Tomasz Rokitnicki, h. *Prawdzic*, † 1784.
Szymon Zieliński, h. *Świnka*.

Zakroczymscy kasztelanowie.

1421. Laskarz.
1452—53. Jan de Kuchary
1472—83. Albert de Bartniki, *(Dołęga)*.
1496. Jan de Ojrzanowo
1525. Jan Kryski, h. *Prawdzic*.
1536—44. Floryan Parys, h. *Prawdzic*.
Pilichowski, h. *Rogala*.
Jan na Rostkowie Kostka, h. *Dąbrowa*.
1583. Stanisław Radziminski, h. *Brodzic*, wprzód 1576 wyniesiony przez szlachtę na wojew. Mazowieckie, ale odparty przez Stefana Batorego, postąpił 1587 na Czerską.
1585. Jan z Obór Leśniowolski, h. *Roch*.
1596. Wojciech Radziminski, h. *Brodzic*, postąpił 1601 na Czerską.
1601. Jan Lasocki, h. *Dołęga*.
1613. Jakób Lelowki, h. *Junosza*.
Felix Kryski, h. *Prawdzic*, um. 1617.
Jakób Brochocki, h. *Prawdzic*.
Franciszek Bieliński.

Piotr Czarnecki, h. *Nagody*.
1623. Jan Brochocki, h. *Prawdzic*, um. 1647.
1648. Mikołaj Łopacki, h. *Lubicz*, zginął pod Płomkiem.
Tomasz na Chędowie Olędzki, h. *Rawicz*.
Mierzejewski.
Władysław Lasocki, h. *Dołęga*.
1696. Adam Bieliński h. *Junosza*.
Adam Karnkowski, h. *Junosza*.
Franciszek Wessel, h. *Rogala*.
1737. Walenty Kazimierz Mierzejewski, h. *Szeliga*.
1738—48. Fryderyk Jędrzej Łopacki.
1749. Ostroróg.
1750—54. Antoni Krasiński, h. *Ślepowron*.
Jan Antoni Rostworowski, h. *Nałęcz*, um. 1774.
1783. Leo Onufry Korzeniowski.
1784—85. Franciszek Prażmowski.

Ciechanowscy kasztelanowie.

1240. Pomścibór, h. *Rogala*.
1421. Jakób.
1452—1458. Mikołaj Wąsek de Dobrzankowo.
Stanisław Bogacki, h. *Prawdzic*.
1472—1482. Jakób de Golinino czyli raczej Golomino (Gołymin), *(Prawdzic)*, post. przed 1496 na woj Mazowieckie.
1496. Mikołaj de Obory, *(Roch)*.
Wnuczek, h. *Jastrzębiec*.
Pomścibórz z Dzierzgowa, h *Jastrzębiec*.
1535. Jan z Dzierzgowa, h. *Jastrzębiec*, (syn Pomściborza), postąpił 1536 na Czerską.
1548. Walenty Nadarzyński, h. *Radwan*.
1557. Stanisław Leśniowolski, h. *Roch*, postąpił na Warszawską.
Mikołaj Kossobudzki, h. *Pobóg*.
1591—1601. Franciszek Krasiński, h. *Ślepowron*.
1616—1627. Jan Podoski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Mazowieckie.
Jędrzej Baranowski, h. *Jastrzębiec*, † 1627.
1627—1633. Franciszek Wessel, h. *Rogala*.
Stanisław Krasiński, h *Ślepowron*.
Dominik Krasiński, h. *Ślepowron*.
Ludwik Krasiński, h. *Ślepowron*.
Jakób Krasiński, h. *Ślepowron*.
Antoni Radzimiński, h. *Lubicz*.
1735. Mikołaj Podoski, h. *Junosza*, postąpił na woj. Płockie.
1736—1758. Władysław Grzegorzewski, h. *Lis*.
Jan Nowosielski. um. 1769.
1770—1778. Franciszek Podoski, postąpił na Mazowiecką.
Stanisław Narzymski, um. 1779.

Liwscy kasztelanowie.

1421. Stanisław.
1452—53. Jan z Monkoboczek.
1453. Marek Boski.
1559. Jan Kossobudzki, h. *Pobóg*.
Po 1573. Mikołaj Kossobudzki, h. *Pobóg*.
1597. Jan na Międzylesiu Wodyński, h. *Kościesza*, postąpił na Podlaską.
1626—1638. Piotr Żabicki, h. *Prawdzic*.
1661. Stanisław Cieciszewski z Gojsca, h. *Roch*.
1664. Radziszewski.
1670. Adam Oborski, h. *Roch*.
1678—1696. Ludwik Konstanty Oborski, h. *Roch*.
Rostworowski, h. *Nałęcz*.
Wiktor Cieszkowski, h. *Dołęga*.
1737. Cieciszewski, h. *Roch*.
1738. Antoni Karczewski.
Jakób Załuski, h. *Junosza*, um. 1741.
1749.—1754. Adam Kolumna Siennicki.
1756. Ignacy Cieszkowski, h. *Dołęga*.
1778. Krzysztof Cieszkowski, h. *Dołęga*.

Słońscy kasztelanowie.

1379. Tomasz z Wąsosza, czyli Tomisław na Wąsoszu, h. *Topór*.
1564. Paweł Działyński, h. *Ogończyk*, post. na Dobrzyńską.
1601. Zygmunt Sumieński, h. *Leszczyc*.
1605—1607. Jan Tarnowski, h. *Rolicz*, post. na Sieradzką.
Adam Dąbski, h. *Godziemba*, około 1640 lub 1650.
1670. Mikołaj Tolibowski, h. *Nałęcz*.
Sebastyan Charczewski, h. *Cholewa*, (dziad Jana).
Po 1697. Jędrzej Dziewanowski, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Rypińską.
1700. Marcin Zakrzewski, h. *Ogończyk*.
Erazm Łachocki, h. *Junosza*.
1737. Jan Charczewski, h. *Cholewa*.
1738. Jędrzej Umiński.
1749. Myko.
Wilhelm Mir. um. 1758.
Felicyan Potocki, um. 1765.
Adam Suchodolski, h. *Janina*.
Szymon Szydłowski, um. 1771.
Stanisław Grodzicki, um. 1775.
Józef Pieglowski, h. *Nałęcz*, um. 1777.
1777. Stanisław (Kajetan) Sierakowski, później senator królestwa.

Lubaczewscy kasztelanowie.

1550. Jan Herburt z Chlipów, h. *wł.*, post. na na Bełzką około 1570.
1569. Mikołaj Łysakowski, h. *Lubicz*, post. na Chełmską.
1573. Sędziwój Drochiciński, h. *Nałęcz.*
1595 Grzegórz Dziedoszycki, h. *Sas.*
1619. Jan Łahodowski, h. *Korczak.*
Piotr Dunin Borkowski, h. *Łabędź.*
1641—1643. Alexander Przedwojewski, *(Odrowąż)*, post. na Wizską.
Trzciński, h. *Rawicz.*
1653. Stanisław Koniecpolski, h *Pobóg.*
Remigian Wojakowski, h. *Brochwicz*, um. 1669.
Jędrzej Samuel ze Smigroda na Lesku Stadnicki, h. *Sreniawa*, um. 1678.
1678. Wiktoryn Stadnicki. h. *Sreniawa*, postąpił na Przemyską.
Mikołaj Stadnicki, h. *Sreniawa.*
Snopkowski, h. *Rawicz.*
Łukasz Prusinowski, h. *Topór*, † 1694.
Krzysztof Dunin, h. *Łabędź.*
Młodzianowski, h. *Dąbrowa.*
1731. Józef Stadnicki, h. *Sreniawa*, postąpił na Bełzką.
Stanisław z Rybotycz Brześciański, h. *Sas.*
Antoni Radecki, h. *Godziemba*, um. 1736.
1736—1740. Józef Radecki, h. *Godziemba.*
1740—1758. Piotr Antoni Tarło, h. *Topór.*
1759. Maryan Potocki, h. *Pilawa.*
Maryan Dydyński, um. 1781.
Józef Komorowski, um. 1783.
Adam Rzyszczewski, h. *Pobóg*, um. 1791.
1791. Mikołaj Ledochowski, h. *Szalawa.*

Konarscy Sieradzcy kasztelanowie.

Bieniasz Wiktorowski, h. *Gryff*, około 1570.
Piotr Zadambrowski, h. *Lis*, około 1580.
1596. Stanisław Jaxyc z Kossowa Bykowski, h. *Gryff*, postąpił na Łęczycką.
1616. Jan Bykowski, h. *Gryff.*
1618. Samuel Przerębski, h. *Nowina*, post. na Łęczycką.
Spytek Bużeński, h. *Poraj*, około 1630.
Piotr Bykowski, h. *Gryff*, um. 1633.
1648. Stanisław Bogdański, h. *Poraj.*
Tarnowski, h. *Jelita.*
Przerębski, h. *Nowina*, około 1730.
1737. Kazimierz Mączyński, h. *Świnka.*
1739. Morsztyn, h. *Leliwa.*
Stefan Morsztyn, h. *Leliwa*, um. 1754.
Walenty Ankwicz, h. *Abdank*, um. 1765.
Szymon Zaręba, um. 1767.
Józef Wężyk, h. *Wąż*, um. 1771.
1771. Maciej Zbijewski, h. *Rola.*

Konarscy Łęczyccy kasztelanowie.

1505. Jan Szamowski, h. *Nałęcz.*
1562. Swiętosław Lipski, h. *Rawicz.*
1569—1576. Rafał Sładkowski, h. *Nowina.*
1676. Jan Mniewski, h. *Ogończyk.*
Po 1683. Stanisław Garczyński, h. *wł.*
1696. Konstanty Walewski, h *Roch.*
Dominik Łątkowski, h. *Jastrzębiec.*
Władysław Skarbek, h. *Abdank.*
1737—1749. Józef Lasocki.
1749—1758. Piotr Karczewski, h. *Jasieńczyk.*
Adam Rudziński, 1764.
Sebastyan Wyżycki, 1766.
1766. Jan Tarnowski, h. *Leliwa.*

Konarscy Kujawscy kasztelanowie.

1430. Paszko z Gosławic, *Nałęcz.*
Kadzidłowski, h. *Ogończyk*, około 1540.
Po 1567. Jan Pstrokoński, h. *Poraj*, może Sieradzki.
1575. Stanisław Gruszczyński, h. *Poraj*, może Sieradzki.
1607. Jędrzej Dąbski, h. *Godziemba.*
1620. Dąbski, (syn Jędrzeja), h. *Poraj*, postąpił na Łęczycką.
1630. Piotr Borucki, h. *Rolicz.*
1760. Jacek Dąbski, h. *Godziemba*, postąpił na Biecką.
Ludwik Dąbski, h. *Godziemba.*
1685. Karol Kasper Donhof, h. *wł.*
Franciszek Gajewski, h. *Ostoja.*
Jan Kadzidłowski, h. *Ogończyk.*

1737. Stanisław Kościelski, h. *Ogończyk*, post. na Bydgowską.
1737—1758. Sebastyan Paweł Wyżycki, herbu *Ośmioróg.*
1765. Franciszek Mieczkowski
1785. Antoni Karnkowski, h. *Junosza.*

KASZTELANOWIE NOWÉJ KREACYI.

Buscy kasztelanowie.

1764—66. Ewaryst Jędrzej Kuropatnicki, h. *Nieczuja*, postąpił na Bełzką.
Adam Myszka Chołoniewski, h. *Korczak*, um. 1772.
Wojciech Ryszczewski, h. *Pobóg*, † 1783.
Dominik Krokowski, um. 1784.
Kajetan Bystrzonowski, um. 1785.
Teofil Załuski, h. *Junosza*, um. 1793.
1791. Alexander Gurowski, h. *Wczele.*

Łukowscy kasztelanowie.

1775. Jacek Jezierski, h. *Prus.*

Żytomierscy kasztelanowie.

Onufry Bierzyński, um. 1783.
1783—1693. Stanisław Purzyński.

Owruccy kasztelanowie.

1775—1783. Stanisław Purzyński, postąpił na Żytomierską.
Michał Trzeciak, um. 1789.
1789. Józef (Antoni) Rybiński.

MARSZAŁKOWIE WIELCY KORONNI.

1. Dobiesław Fredro, h. *Bończa*, około r. 1366.
2. Jan Schoff, 1378.
3. Mikołaj z Brzezia, h. *Zadora*, 1389.
4. Rafał Tarnowski, h. *Leliwa*, kasztelan Sendomirski, 1391.
5. Dymitr z Goraja, h. *Korczak*, 1399.
6. Zbigniew z Brzezia, h. *Zadora*, um. 1425.
7. Jan Głowacz z Oleśnicy, h. *Dębno*, postąpił na Sendomirskie woj. 1440.
8. Mikołaj z Brzezia, h. *Zadora*, um. 1458.
9. Jan z Rytwian, h. *Jastrzębiec*, kasztelan Sendomirski, post. na woj. Krakowskie 1477.
10. Rafał Jarosławski, h. *Leliwa*, kaszt. Wojnicki, um. 1493.
11. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, wojewoda Krakowski, um. 1505.
12. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, wojewoda Łęczycki, um. 1507.
13. Stanisław z Chodcza, h. *Poraj*, um. 1529.
14. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, wojewoda Krakowski, um. 1551.
15. Jan Mielecki, h. *Gryff*, wojewoda Podolski, um. 1561.
16. Jan Firlej, h. *Lewart*, wojew. Krakowski, um. 1574.
17. Jędrzej Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1593.
18. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, 1593.
19. Prokop Sieniawski, h. *Leliwa*, um. 1596.
20. Mikołaj Zebrzydowski, h. *Radwan*, postąpił na Krakowskie woj. 1601.
21. Zygmunt Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, † 1615.
22. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic*, um. 1630.
23. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na woj. Rawskie 1648.
24 Jerzy Lubomirski, h. *Sreniawa*, hetman polny Koronny, ustąpił 1665.
25. Jan Sobieski, h. *Janina*, hetman wielki Koronny, królem obrany 1614.
26. Stanisław Lubomirski, h. *Sreniawa*, † 1702.
27. Józef Lubomirski, h. *Sreniawa*, um. 1703.
28. Kazimierz Ludwik Bieliński, h. *Junosza*, um. 1713.
29. Józef Mniszech, h. *Kończyc*, postąpił na kasztelanią Krakowską 1742.
30. Franciszek Bieliński, h *Junosza*, um. 1766.
31. Stanisław Lubomirski, um. 1782.
32. Michał Mniszech, do r. 1793.
33. Fryderyk Moszyński, do 1794.

MARSZAŁKOWIE WIELCY LITEWSCY.

1. Jan Chodkiewicz, h. *Kościesza*, kasztelan Wileński, um. 1579.
2. Mikołaj Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, post. na Trocką kasztelanią 1586.
3. Wojciech Radziwił, h. *Trąby*, um. 1593.
4. Stanisław Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na starostwo Żmudzkie 1595.
5. Jędrzej Zawisza, h. *Łabędź*, um. 1603.
6. Krzysztof Mikołaj Dorohostajski, h. *Leliwa*.
7. Piotr Wiesiołowski, h. *Ogończyk*.
8. Jan Stanisław Sapieha, h. *Lis*, um 1635.
9. Krzysztof Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, † 1638.
10. Alexander Radziwił, h. *Trąby*, um. 1654.
11. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, um. 1669.
12. Alexander Połubiński, h. *Jastrzębiec*, † 1679.
13. Stanisław Radziwił, h. *Trąby*, um. 1690.
14. Jan Karol kniaź Dulski, h. *Strzała*, † 1695.
15. Alexander Sapieha, h. *Lis*, ustąpił 1703.
16. Marcyan Wołowicz, h. *Bogorya*, um. 1704.
17. Józef Mniszech, h. *Kończyc*, wziął laskę Koronną 1713.
18. Alexander Sapieha, powtóre, h. *Lis*, † 1733.
19. Paweł ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, † 1750.
20. Ignacy Ogiński, um. 1774.
21. Józef Sanguszko, um. 1781.
22. Józef Gurowski, um. 1790.
23. Ignacy Potocki, do 1793.
24. Ludwik Tyszkiewicz, 1794.

KANCLERZE WIELCY KORONNI.

1. Jan z Strzelce Suchywilk, h *Grzymała*, dziekan Krakowski.
2. Mikołaj Zaklika, z Miedzygorza, h. *Topór*, 1378.
3. Jan z Radlice, h. *Korab*, kanonik Krakowski, 1381.
4. Zaklika z Miedzygorza, h. *Topór*, proboszcz Sendomirski. 1389.
5. Mikołaj z Kurowa, h. *Sreniawa*, arcybiskup Gnieźnieński, 1400.
6. Wojciech, h. *Jastrzębiec*, biskup Krakowski, oddał pieczęć 1423.
7. Jan Szafraniec, h. *Starykoń*, biskup Kujawski, um 1433.
8. Jan z Koniecpola, h. *Pobóg*, um. 1455.
9. Jan Gruszczyński, h. *Poraj*, arcybiskup Gnieźnieński, oddał pieczęć 1467.
10. Jakób Dębski, h. *Rawicz*, postąpił na woj. Sendomirskie 1472.
11. Uryel Górka, h. *Łodzia*, proboszcz Poznański.
12. Jan z Koniecpola, h. *Pobóg*, 1499.
13. Kresław z Kurozwęk, h. *Poraj*, biskup Kujawski, um. 1503.
14. Jan Łaski, h. *Korab*, kanonik Gnieźnieński.
15. Maciej Drzewicki, h. *Ciołek*, biskup Przemyski, oddał pieczęć 1513.
16. Krzysztof Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, kaszt. Krakowski, um. 1532.
17. Jan Choiński, h. *Abdank*, biskup Krakowski, um. 1537.
18. Paweł Wolski, h. *Łabędź*, kasztelan Radomski, oddał pieczęć 1544.
19. Tomasz Sobocki, h. *Doliwa*, podczaszy królewski, um. 1547.
20. Samuel Maciejowski, h. *Ciołek*, biskup Krakowski, oddał pieczęć 1550.
21. Jan Ocieski, h. *Jastrzębiec*, starosta Krakowski, um. 1563.
22. Walentyn Dębiński, h. *Rawicz*, postąpił na kasztelanią krakowską 1576.
23. Piotr Wolski, h. *Łabędź*, kanonik Gnieźnieński, oddał pieczęć 1577.
24. Jan Zamojski, h. *Jelita*, hetman wielki Koronny, um. 1605.
25. Maciej Pstrokoński, h. *Poraj*, biskup Przemyski, oddał pieczęć 1609.
26. Wawrzeniec Gębicki, h. *Nałęcz*, biskup Kujawski, oddał pieczęć 1609.
27. Felik Kryski, h. *Prawdzic*, um. 1617.
28. Stanisław Żołkiewski, h. *Lubicz*, hetman wielki Koronny, zginął 1620.
29. Jędrzej Lipski, h. *Grabie*, biskup Łucki, oddał pieczęć 1624.
30. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, † 1628.
31. Jakób Zadzik, h. *Korab*, biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1635.
32. Tomasz Zamojski, h. *Jelita*, starosta Krakowski, um. 1638.
33. Piotr Gębicki, h. *Nałęcz*, biskup Przemyski, oddał pieczęć 1642.
34. Jerzy Ossoliński. h. *Topór*, um. 1650.
35. Jędrzej Leszczyński, h. *Wieniawa*, biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1652.
36. Stefan Koryciński, h. *Topór*, um. 1658.
37. Mikołaj Prażmowski, h. *Belina*, biskup Łucki, oddał pieczęć 1666.
38. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na Krakowskie woj. 1677.
39. Stefan Wydżga, h. *Jastrzębiec*, biskup Warmiński, oddał pieczęć 1678.
40. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, starosta Krakowski, um. 1680.
41. Jerzy Douhoff, h. *wł.*, biskup Przemyski, 1702.
42. Jędrzej Załuski, h. *Junosza*, biskup Warmiński, um. 1711.
43. Jan Szembek, h. *wł.*, starosta Grudziądzki, Łomżyński, um. 1731.
44. Jędrzej Załuski, h. *Junosza*, biskup Chełmiński, od r. 1736 do 1746.

45. Jan Małachowski, do 1762.
46. Jędrzej Zamojski, h. *Jelita*, od 1764—1767.
47. Jędrzej Młodziejowski, biskup Poznański, um. 1779.
48. Jan Borch, um. 1780.
49. Onufry Okęcki, biskup Poznański, do 1790.
50. Jacek Małachowski, starosta Piotrkowski, do 1793.
51. Antoni książe Sułkowski, 1794.

KANCLERZE WIELCY LITEWSCY.

1. Mikołaj Radziwił, h *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1508.
2. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1522.
3. Wojciech Gastold, h. *Abdank*, wojewoda Wileński od r. 1522.
4. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, wojewoda Wileński, um 1551.
5. Mikołaj Radziwił, h *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1567
6. Mikołaj Radziwił, h *Trąby*, wojewoda Wi- Wileński, ustąpił 1579.
7. Eustachi Wołowicz, h. *Bogorya*, kasztelan Wileński, um. 1584
8. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Trocki, wziął Buławę Wielką 1588.
9. Lew Sapieha, h. *Lis*, wojewoda Wileński ustąpił 1623.
10. Stanisław Albrecht Radziwił, h. *Trąby*, um. 1656.
11. Krzysztof Pac, h. *Gozdawa*, um. 1684.
12. Marcyan Ogiński, h. *Brama*, um. 1690.
13. Dominik Radziwił, h. *Trąby*, um. 1699.
14. Karol Radziwił, h. *Trąby*, um. 1711.
15. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na woj. Wileńskie 1736.
16. Jan Fryderyk Sapieha, h. *Lis*, do 1752.
17. Fryderyk Michał Czartoryski, um. 1774.
18. Alexander Sapieha, do 1793.
19. Joachim Chreptowicz, 1794.

PODKANCLERZE KORONNI.

1232. Sebastyan, kanclerz Opolski.
1235. Stefan, kanclerz księstwa Polskiego.
1237. Stazik, kanclerz księstwa Polskiego.
1240. Bogufał, kanclerz księstwa Polskiego.
1242. Wolimir, kanclerz Krakowski.
1242. Alexy, podkanclerzy.
1243. Stefan, kanclerz Książęcy.
1250. Twardosław, podkanclerzy nadworny.
1251. Dobiesław podkanclerzy nadworny.
1256. Jan, archidyakon Poznański, kancl. dworu księstwa Polskiego.
1258. Fulco, kustosz Sendomirski, kanclerz nadworny.
1270. Piotr, kanclerz generalny, na liście Bolesława książęcia danym Rozrażewskim.
1277. Dobrosław, kanclerz Bolesława książęcia od Skwinacyi wybawiony przez św. Jacka.
1283. Wincenty z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, podkanclerzy książęcia Przemysława Wielkopolskiego, na liście jegoż pannom Dominikankom Poznańskim.
1284 Chilo, kanclerz Przemysława ks. Wielkopolskiego na liście jego.
1287. Prokop, kanclerz Leszka Czarnego ks.
1288. Filip, podkanclerzy tegoż Leszka, kanonik Sendomirski.
1289. Michał, kanclerz Sieradzki.
1290. Bussilerius, kanclerz Przemysława książęcia Polskiego i Krakowskiego
1293. Trzech kanclerzy razem: *Andreas cancellarius Calisien. Andreas cancellarius Syradiensis, Johannes cancellarius Lancicien-sis*, w akcie Przemysława, Władysława i Kazimierza, książąt, Polskiego, Sieradzkiego i Łęczyckiego, obowiązujących się wypłacać z Żup trzydzieści grzywien arcybiskupowi Jarosławowi.
1297. Herman, podkanclerzy Mazowiecki.
1305. Klemens, kanonik Krakowski, kanclerz.
1311. Zdzisław, proboszcz św. Floryana, podkanclerzy Krakowski.
1317. Franciszek, kanclerz Krakowski.
1317. Zbigniew, podkanclerzy Krakowski.
1324. Piotr, podkanclerzy.
1331. Filip, kanclerz Koronny i Zbigniew kancl. Sieradzki oraz podkanclerzy koronny, Filip, kanclerz Poznański, na liście Władysława Łokietka 1320. Z tego poznać, że tych czasów Wielkopolskich kanclerzów i Poznańskich inaczéj nie zwano, tylko kanclerz Polski albo Koronny, drugich zaś własnych inszym prowincyom, zwano od prowincyi, np. Krakowski Sieradzki, etc.
1326. Otto, proboszcz Gnieźnieński, kanclerz koronny.
1331. Piotr, dziekan Poznański, kancl. koronny, Piotr drugi, proboszcz Sendomirski, podkanclerzy Krakowski.
1332. Zbigniew, proboszcz Krakowski i kanclerz Krakowski.
1343. Zbigniew Krakowski i Otto Polski, kanclerze razem.
1346. Tomisław, podkanclerzy Krakowski.
1347. Piotr Szyrzyk z Falkowa, h. *Doliwa*·

podkanclerzy Koronny, proboszcz św Floryana.
1358. Floryan, kanclerz Łęczycki.
1361. Otto, kanclerz Polski.
1361 Mikołaj, kanclerz Gnieźnieński.
1368. Wilk, kanclerz Krakowski.
1372. *Janusius decanus et cancellarius Cracoviensis et vicecancellarius aulae nostrae*

Wielkopolscy kanclerze (a podobno od czasów Przemysława książęcia Wielkopolskiego koronowanego) Koronnych kanclerzów tytułu używali: przecież że ich trudno w takiej liczbie inszych pieczętarzów rozeznać, dla tego (mówi *Niesiecki)* dopiero od roku 1368 tak kanclerzów jako i podkanclerzych kładę.

1. Jan z Czarnkowa, h. *Nałęcz*, 1368.
2. Szymon, 1380.
3. Mikołaj z Moskorzewa, h. *Pilawa*, 1387.
4. Klemens z Moskorzewa, h *Pilawa*, kasztelan Wiślicki, 1392.
5. Mikołaj Trąba, h. *Trąby*, kanonik Krakowski, 1405.
6. Piotr Dunin, h. *Łabędź*, dziekan Krakowski, um. 1415.
7. Jan Szafraniec, h. *Starykoń*, dziekan Krakowski, postąpił na wielką 1433.
8. Stanisław Ciołek, kantor Krakowski, oddał pieczęć 1427.
9. Władysław z Oporowa, h. *Sulima*, dziekan Krakowski, oddał pieczęć 1434.
10. Wincenty Kot z Dąbna, h. *Doliwa*, kustosz Gnieźnieński, oddał pieczęć 1437.
11. Piotr Wodda z Szczekocina, h. *Odrowąż*, zginął pod Chojnicami 1454.
12 Tomasz z Strzempina, h. *Prus*, oddał pieczęć 1455.
13. Jan Lutko z Brzezia, h. *Doliwa*, biskup Kujawski, oddał pieczęć 1464.
14. Wojciech Żychliński, h. *Szeliga*, kanonik Gnieźnieński, um. 1472.
15. Zbigniew Oleśnicki, h. *Dębno*, biskup Kujawski, oddał pieczęć 1475.
16. Stanisław z Kurozwęk, h. *Poraj*, kanonik Krakowski, um. 1479.
17. Jędrzej Oporowski, h. *Sulima*, biskup Przemyślski, oddał pieczęć 1481.
18. Grzegorz Deitarus, h. *Godziemba*, proboszcz Szkalmirski
19 Wacław Przerębski, h. *Nowina*, ustąp. 1503.
20. Maciej Drzewicki, h. *Ciołek*, biskup Przemyślski, postąpił na wielką 1510.
21. Krzysztof Szydłowiecki, h. *Odrowąż*, kaszt. Sendomirski, postąpił na wielką 1513.
22. Piotr Tomicki, h. *Łodzia*, biskup Krakowski, um. 1535.
23. Jan Choiński, h. *Abdank*, biskup Płocki, postąpił na wielką 1537.
24. Paweł Wolski, h. *Łabędź*, kasztelan Radomski, postąpił na wielką 1538.
25. Samuel Maciejowski, h. *Ciołek*, biskup Chełmski, postąpił na wielką 1547.
26. Mikołaj Grabia, h. *Grabie*, kasztelan Chełmski, um. 1548.
27. Jan Ocieski, h. *Jastrzębiec*, starosta Krakowski, postąpił na wielką 1550.
28. Jan Przerębski, h. *Nowina*, biskup Chełmski, oddał pieczęć 1559.
29. Filip Padniewski, h. *Nowina*, biskup Przemyślski oddał pieczęć 1560.
30. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*, dziekan Krakowski, oddał pieczęć 1506.
31. Franciszek Krasiński, h. *Ślepowron*, proboszcz Płocki, oddał pieczęć 1572.
32. Piotr Wolski, h *Łabędź*, biskup Płocki, postąpił na wielką 1574.
33. Jan Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na wielką 1578
34. Jan Borukowski, h *Junosza*, biskup Przemyślski, um. 1585.
35. Wojciech Baranowski, h. *Jastrzębiec*, biskup Przemyślski, oddał pieczęć 1590.
36. Jan Tarnowski, h. *Rolicz*, proboszcz Kujawski, oddał pieczęć 1598.
37. Piotr Tylicki, h. *Lubicz*, biskup Warmiński, oddał pieczęć 1603.
38 Maciej Pstrokoński, h. *Poraj*, biskup Przemyski, postąpił na wielką 1605.
39. Stanisław Miński, h. *Prus 3tio*, um. 1607.
40. Wawrzeniec Gębicki, h. *Nałęcz*, biskup Chełmiński, postąpił na wielką 1609.
41. Felix Kryski, h. *Prawdzic*, postąpił na wielką 1613
42. Henryk Firlej, h *Lewart*, proboszcz Płocki, oddał pieczęć 1618.
43. Jędrzej Lipski, h. *Grabie*, biskup Łucki, postąpił na wielką 1620.
44. Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, postąpił na wielką 1624.
45. Stanisław Łubieński, h. *Pomian*, biskup Płocki oddał pieczęć 1627.
46. Jakób Zadzik, h. *Korab*, biskup Chełmiński, postąpił na wielką 1629.
47. Tomasz Zamojski, h. *Jelita*, postąpił na wielką 1635
48. Piotr Gębicki, h. *Nałęcz*, biskup Przemyski, postąpił na wielką 1638.
49. Jerzy Ossoliński, h. *Topór*, post. na wielką 1643.
50. Alexander Trzebiński, h. *Jastrzębiec*, biskup Przemyski, um 1644.
51. Jędrzej Leszczyński, h. *Wieniawa*, biskup Chełmiński, postąpił na wielką 1651.
52. Hieronim Radziejowski, h. *Junosza*, starosta Łomżyński, ustąpił 1652.
53. Stefan Koryciński, h. *Topór*, postąpił na wielką 1652.
54. Jędrzej Trzebicki, h. *Łabędź*, biskup Przemyski, oddał pieczęć 1658

55. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, generał Wielkopolski, um. 1660.
56. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, generał Wielkopolski, postąpił na wielką 1666.
57. Jędrzej Olszowski, h. *Prus*, biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1676.
58. Stefan Wydżga, h. *Jastrzębiec*, biskup Warmiński, postąpił na wielką 1677.
59. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, starosta Krakowski, postąpił na wielką 1678.
60. Jan Małachowski, h. *Nałęcz*, biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1680.
61. Jan Gniński, h. *Trach*, um. 1685.
62. Michał Radziejowski, h. *Junosza*, biskup Warmiński, oddał pieczęć.
63. Jerzy Donhoff, h. *wł.*, biskup Przemyski, postąpił na wielką 1688.
64 Karol Tarło, h. *Topór*, starosta Stężycki, umarł nim mu wielką pieczęć oddano 1703.
65. Jan Szembek, h. *wł.*, starosta Grudziądzki, postąpił na wielką 1611.
66. Jan Bokum, h. *Paprzyca*, biskup Chełmiński, um 1722.
67. Jan Lipski, h. *Grabie*, proboszcz katedralny Poznański, opat Mogilski, ustąpił 1736.
68. Jan Małachowski, h. *Nałęcz*, postąpił na kanclerstwo 1746.
69. Michał Wodzicki, do 1764.
70. Jędrzej Młodziejowski, postąpił na kanclerstwo 1767.
71. Jan Borch, postąpił na kanclerstwo 1780.
72. Onufry Okęcki, biskup Poznański, postąpił na kanclerstwo 1790.
73. Jacek Małachowski, postąpił na kanclerstwo 1790.
74. Maciej Garnysz, um. 1790.
75. Hugo Kołątaj, do 1793.
76. Vacat w 1794.

PODKANCLERZE LITEWSCY
od Unii z Koroną 1569.

1. Eustachi Wołowicz, h. *Bogorya*, kasztelan Trocki, postąpił na wielką 1579.
2. Krzysztof Radziwił, h *Trąby*, kasztelan Trocki, postąpił na wielką 1584.
3. Lew Sapieha, h *Lis*, post. na wielką 1589.
4. Gabryel Wojna, h. *Trąby*, um. 1615.
5. Hieronim Wołowicz, h. *Bogorya*, postąpił na starostwo Żmudzkie 1620.
6. Wojciech Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1623.
7. Paweł Sapieha, h. *Lis*, um. 1635.
8. Stefan Pac, h. *Gozdawa*, um 1640.
9. Marcyan Tryzna, h. *Gozdawa*, um. 1643.
10. Lew Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, um. 1659.
11. Alexander Naruszewicz, h. *Wadwicz*, † 1669.
12. Michał Kazimierz Radziwił, h. *Trąby*, hetman polny Litewski, um. 1680.
13. Dominik Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1690.
14. Karol Radziwił, h *Trąby*, post. na wielką 1699.
15. Stanisław Szczuka, h. *Grabie*, um. 1710.
16. Kazimierz książe Czartoryski, h *Pogonia*, postąpił na Wileńską kasztelanią 1724.
17. Fryderyk Michał książe Czartoryski, h. *Pogonia*, postąpił na kasztelaństwo 1752.
18. Antoni Przezdziecki, od 1764, um. 1772.
19. Joachim Chreptowicz, postąpił na kanclerstwo 1793.
20. Kazimierz Plater, 1793.

PODSKARBIOWIE WIELCY KORONNI.

1. Dymitr Bożydar, h. *Korczak*, 1363.
2. Hincza z Przemankowa, h *Półkozic*, 1399.
3. Tomasz z Czarnki, h. *Łodzia*, 1428.
4. Jędrzej z Lubienia, h. *Doliwa*, podkomorzy Dobrzyński, 1436.
5. Jędrzej z Brzezia, h *Zadora*, 1440.
6. Jakób z Lubienia, h. *Doliwa*, 1449.
7 Hincza z Rogowa, h. *Działosza*, kasztelan Sieradzki, 1459.
8. Jakób z Szczekocina, h. *Odrowąż*, u *Długosza* z Dąbna, h. *Rawicz*, 1463.
9. Rafał z Jarosławia, h. *Leliwa*, 1469.
10. Tomasz Trąpczyński, h. *Topór*, 1471.
11. Paweł Jasieński, h *Poronia*, kasztelan Łęczycki, 1478.
12 Stanisław z Szydłowca, h. *Odrowąż*, 1480.
13. Piotr z Kurozwęk, h. *Poraj*, kasztelan Sendomirski.
14. Jakób z Szydłowca, h. *Odrowąż*, kasztelan Sendomirski, um. 1510.
15. Jędrzej Kościelecki, h. *Ogończyk*, kasztelan Wojnicki, um. 1515.
16. Mikołaj z Szydłowca, h. *Odrowąż*, kasztelan Sendomirski, um. 1532.
17. Zbigniew Spytek Tarnowski, h. *Leliwa*, kasztelan Wojnicki, postąpił na Sieradzkie województwo 1549.
18. Spytek z Zakliczyna Jordan, h. *Trąby*, kasztelan Sądecki, postąpił na Sendomirskie województwo 1556.
19. Stanisław Tarnowski, h. *Leliwa*, kasztelan Zawichostski, postąpił na województwo Sendomirskie 1563.
20. Walentyn Dębiński, h. *Rawicz*, kasztelan Sądecki, wziął kanclerstwo 1563.

*

21. Stanisław Sobek, h. *Brochwicz*, kasztelan Sendomirski, um. 1569.
22. Hieronim Bużeński, h. *Poraj*, postąpił na kasztelanią Sieradzką 1578
23. Jakób Rokosowski, h. *Glaubicz*, um 1580.
24. Jan Dulski, h. *Przegonia*, kasztelan Chełmiński, um. 1589.
25. Jan Firlej, h. *Lewart*, postąpił na kasztelanią Wojnicką.
26. Balcer Stanisław, h. *Pilawa*, um. 1610.
27. Stanisław Warszycki, h. *Abdank*, postąpił na Podlaskie województwo 1616.
28. Mikołaj Daniłowicz, h. *Sas*, um. 1624.
29. Hermolaus Ligęza, h. *Półkozic*, um. 1632.
30. Jan Daniłowicz, h. *Sas*, um. 1650.
31. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, wziął pieczęć mniejszą 1658.
32. Jan Kazimierz Krasiński, h. *Ślepowron*, um. 1668.
33. Jan Jędrzej Morsztyn, h. *Leliwa*, ustąp. 1684.
34. Marcin Zamojski, h. *Jelita*, um. 1689.
35. Marek Matczyński, h. *Jastrzębiec*, postąpił na Ruskie wojew. 1692.
36. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na Krakowskie województwo 1702.
37. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, um. 1703.
38. Jan Przebendowski, h. *wł.*, um. 1729.
39. Franciszek Maxymilian Ossoliński, h. *Topór*, ustąpił 1736.
40. Jan Kanty Moszyński, h. *Nałęcz*, † 1737.
41. Jan Czapski, h. *Leliwa*, um. 1742.
42. Maciej Grabowski, do 1744.
43. Karol Siedlnicki, do 1761.
44. Teodor Wessel, do 1775.
45. Adam Poniński, h. *Łodzia*, do 1790.
46. Tomasz Ostrowski, h. *Rawicz*, do 1793.
47. Roch Kossowski, do 1794.

PODSKARBIOWIE WIELCY W. KS. LITEWSKIEGO
od roku 1569.

1. Jan Mikołaj Naruszewicz, h. *Wadwicz*, um. 1573.
2. Wawrzeniec Wojna, h. *Trąby*, um. 1573.
3. Jan Chlebowicz, h. *Leliwa*, kasztelan Miński, 1583, postąpił na kasztelanią Trocką.
4. Teodor Skumin Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, 1587.
5. Dymitr Chalecki, h. *Abdank*, um. 1598.
6. Jędrzej Zawisza, h. *Łabędź*, 1601.
7. Hieronim Wołowicz, h. *Bogoria*, wziął pieczęć małą 1618.
8. Krzysztof Naruszewicz, h. *Wadwicz*, † 1631.
9. Stefan Pac, h. *Gozdawa*, wziął pieczęć 1635.
10. Mikołaj Tryzna, h. *Gozdawa*, 1639.
11. Paweł Wołowicz, h. *Bogoria*.
12. Mikołaj Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1643.
13. Gedeon Michał Tryzna, h. *Gozdawa*.
14. Bogusław Słuszka, h. *Ostoja*, 1652.
15. Wincenty Gąsiewski, h. *Korwin*, oraz i hetman polny, zabity 1662.
16. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*.
17. Hieronim Kryspin, h. *wł.*, ustąpił 1676.
18. Benedykt Sapieha, h. *Lis*, 1683.
19. Ludwik, Pociej h. *wł.*, wziął Buławę wielką 1709.
20. N. Kociel, h. *Pelikan*.
21. Stanisław Poniatowski, h. *Ciołek*, postąpił na województwo Mazowieckie 1731.
22. Jan Sołohub, h. *Prawdzic*, do 1746.
23. Jerzy Flemming, do 1764.
24. Michał Brzostowski, um. 1787.
25. Stanisław Poniatowski, um. 1790.
26. Ludwik Tyszkiewicz, do 1793.
27. Michał Ogiński, 1794.

MARSZAŁKOWIE WIELCY KORONNI.

1. Pełka, h. *Lis*, 1364.
2. Jan z Moskorzowa, h. *Pilawa*, 1397.
3. Wawrzeniec z Kalinowy, h. *Zaremba*, 1425.
4. Mikołaj z Zakrzowa, h. *Gryff*, 1444.
5. Jan Biesiad, h. *Jelita*, chorąży Krakowski, 1445.
6. Piotr Dunin z Prawkowic, h. *Łabędź*, 1460.
7. Michał Lasocki, h. *Dołęga*, podkomorzy Łęczycki.
8. Piotr z Kurozwęk, h. *Poraj*, 1475.
9. Stanisław z Brzezia, h. *Zadora*, um. 1488.
10. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, kasztelan Gnieźnieński, um. 1501.
11. Jan z Rabsztyna Tęczyński, h. *Topór*, 1503.
12. Jan Jarocki, h. *Rawicz*, kaszt. Zawichostski.
13. Piotr Kmita, h. *Sreniawa*, postąpił na wielką 1530, kasztelan Wojnicki
14. Jan Tęczyński, h. *Topór*, wojewoda Sendomirski um. 1553.
15. Stanisław Maciejowski, h. *Ciołek*, kasztelan Sendomirski, um. 1563.
16. Stanisław Wolski, h. *Półkozic*, kasztelan Rawski, um. 1566.
17. Stanisław Barzi, h. *Korczak*, postąpił na województwo Krakowskie 1570.
18. Jędrzej Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na wielką 1572.
19. Jędrzej Zborowski, h. *Jastrzębiec*, ustąpił 1589.

20. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, postąpił na wielką 1593.
21. Prokop Sieniawski, h. *Leliwa*, postąpił na wielką 1595.
22. Mikołaj Wolski, h. *Półkozic*, postąpił na wielką 1615.
23. Jędrzej Przyjemski, h. *Rawicz*, um. 1618.
24. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, postąpił na wielką 1630.
25. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, um. 1642.
26. Adam Kazanowski, h. *Grzymała*, um. 1649.
27. Jerzy Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na wielką 1649.
28. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, um. 1662.
29. Jan Klemens Branicki, h. *Gryff*, um. 1673.
30. Stanisław Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na wielką 1676.
31. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, postąpił na woj. Wołyńskie.
32. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na podskarbstwo Wielkie Koronne.
33. Józef Lubomirski, h. *Sreniawa*, postąpił na wielką 1702.
34. Kazimierz Bieliński, h. *Junosza*, postąpił na wielką 1703.
35. Wojciech Dąbski, h. *Godziemba*, um. 1725.
36. Stanisław Chomętowski, h. *Bończa*, wrócił się na woj. Mazowieckie 1726.
37. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, um. 1730.
38. Franciszek Bieliński, h. *Junosza*, postąpił na wielką 1742.
39. Jerzy Mniszech, h. *Kończyc*, ustąpił 1784.
40. Wielopolski, h. *Starykoń*, margrabia Pińczowski, ustąpił 1775.
41. Franciszek Rzewuski, h. *Krzywda*, ustąpił 1784.
42. Kazimierz Raczyński, h. *Nałęcz*, generał Wielkopolski, 1792.
43. Stanisław Bieliński, h. *Junosza*, 1793.

MARSZAŁKOWIE NADWORNI LITEWSCY.

1. Eustachy Wołowicz, h. *Bogoria*, wziął pieczęć mniejszą 1570.
2. Mikołaj Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1579.
3. Wojciech Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1586.
4. Stanisław Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1593.
5. Krzysztof Mikołaj Dorohostajski, h. *Leliwa*,
6. Piotr Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, postąpił na wielką.
7. Jan Stanisław Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wielką 1619.
8. Krzysztof Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, postąpił na wielką 1638.
9. Alexander Ludwik Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1638.
10. Lew Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, wziął pieczęć małą 1643.
11. Mikołaj Sapieha, h. *Lis*, postąpił na wojew. Mińskie.
12. Jan Antoni Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, † 1649.
13. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, postąpił na wielką 1654.
14. Teodor Lacki, h. *wł.*, um. 1676.
15. Józef Bogusław Słuszka, h. *Ostoja*, postąpił na Wileńską kasztelanią 1684.
16. Jan Karol kniaź Dulski, h. *Strzała*, postąpił na wielką 1691.
17. Alexander Sapieha, h. *Lis*, post. na wielką 1697.
18. Janusz ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na kasztelanią Wileńską 1701.
19. Józef Mniszech, h. *Kończyc*, post. na wielką.
20. Kazimierz ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, post. na wielką 1734.
21. Michał ks. Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na kasztelanią Trocką 1736.
22. N. Plater, h. *wł.*, um. 1739.
24. Józef Scipio de Campo, h. *Laski*, † 1743.
25. Ignacy Ogiński, 1750, post. na wielką.
26. Janusz Sanguszko, do 1763.
27. Józef Sanguszko, 1774, post. na wielką.
28. Władysław Gurowski, h. *Wczele*, postąpił na wielką 1781.
29. Michał Mniszech, postąpił na wielką 1784.
30. Ignacy Potocki, h. *Pilawa*, 1789.
31. Stanisław Soltan, 1792.
32. Michał Giełgud, 1793.

HETMANI WIELCY KORONNI.

1. Mikołaj Kamieniecki, h. *Pilawa*, wojewoda Krakowski, um. 1515.
2. Mikołaj Firlej, h. *Lewart*, kasztelan Krakowski, um. 1526.
3. Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, kasztelan Krakowski, um. 1561.
4. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, wojewoda Ruski, um. 1569.
5. Jerzy Jazłowiecki, h. *Abdank*, wojewoda Ruski, um. 1575.
6. Mikołaj Mielecki, h. *Gryff*, wojewoda Podolski, ustąpił 1580.
7. Jan Zamojski, h. *Jelita*, kanclerz Koronny, um. 1605.
8. Stanisław Żółkiewski, h. *Lubicz*, kanclerz Koronny, um. 1605.

9. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, kasztelan Krakowski, um. 1646.
10. Mikołaj Potocki, h. *Pilawa*, kasztelan Krakowski, um. 1651.
11. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, wojewoda Krakowski, um. 1667.
12. Jan Sobieski, h. *Janina*, marszałek wielki Koronny, królem obrany 1674.
13. Dymitr ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, kasztelan Krakowski, um. 1682.
14. Stanisław Jabłonowski, h. *Prus 3tio*, kasztelan Krakowski, um. 1702.
15. Felix Potocki, h. *Pilawa*, kasztelan Krakowski, um. 1702
16. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, kasztelan Krakowski, um. 1706.
17. Adam Sieniawski, h. *Leliwa*, kasztelan Krakowski, um. 1706.
18. Stanisław Rzewuski, h *Krzywda*, wojewoda Bełzki, um. 1728.
19. Józef Potocki, h. *Pilawa*, kasztelan Krakowski, od r. 1736 do 1752.
20. Jan Klemens Branicki, h. *Gryff*, um. 1773.
21. Wacław Rzewuski, h. *Krzywda*, wojewoda Krakowski, um. 1774.
22. Franciszek Xawery Branicki, h *Korczak*, 1794.

HETMANI WIELCY LITEWSCY.

1. Piotr Biały, h. *Dąbrowa*, wojewoda Trocki, um. 1498.
2. Konstanty ks. Ostrogski, h. *wł.*, wojewoda Trocki, um. 1532.
3. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Wileński. um. 1541.
4. Jan Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Trocki, um. 1542.
5. Hieronim Chodkiewicz, h. *Gryff*, kasztelan Wileński, um. 1562
6. Grzegorz Chodkiewicz, h. *Gryff*, kasztelan Wileński, um. 1569.
7. Mikołaj Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1588.
8. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1603.
9. Jan Karol Chodkiewicz, h *Gryff*, wojewoda Wileński, um 1621.
10. Lew Sapieha, h. *Lis*, wojewoda Wileński, um. 1633.
11. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1640.
12. Janusz Kiszka, h. *Dąbrowa*, wojewoda Płocki, um 1653.
13. Jan Radziwił, h. *Trąby*, wojewoda Wileński, um. 1655.
14. Paweł Sapieha, h. *Lis*, wojewoda Wileński, um. 1667.
15. Michał Pac, h. *Gozdawa*, wojewoda Wileński, um. 1682.
16. Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, wojewoda Wileński, do roku 1703.
17. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, do r. 1707.
18. Grzegorz Ogiński, h. *Brama*, star. Żmudzki, um. 1709
19. Ludwik Pociej, h. *wł.*, wojewoda Wileński, um. 1730.
20. Michał ks. Wiśniowiecki, h *wł.*, wojewoda Wileński, um. 1744.
21. Michał Radziwił, h. *Trąby*, um. 1762.
22. Michał Massalski, h. *wł.*, um. 1767.
23. Michał Ogiński, h. *Brama*, do 1792.
    W roku 1793 vacat.
24. Szymon Kossakowski, h. *Slepowron*, stracony w Wilnie 1794.

HETMANI POLNI KORONNI
od roku 1539.

1. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, wojewoda Bełzki, postąpił na wielką 1569
2. Jerzy Jazłowiecki, h. *Abdank*, wojewoda Ruski, postąpił na wielką 1569.
3. Mikołoj Sieniawski, h. *Leliwa*, kasztelan Kamieniecki, 1582.
4. Stanisław Żółkiewski, h. *Lubicz*, kasztelan Lwowski, postąpił na wielką 1608
5. Stanisław Koniecpolski, h. *Pobóg*, wojewoda Bełzki, postąpił na wielką 1624.
6. Marcin Kazanowski, h. *Grzymała*, wojewoda Podolski, um. 1636.
7. Mikołaj Potocki, h. *Pilawa*, wojewoda Bracławski, postąpił na wielką 1646.
8. Marcin Kalinowski, h. *Kalinowa*, wojewoda Czerniechowski, zginął pod Batowem 1652.
9. Stanisław Potocki, *h. Pilawa*, wojewoda Podolski, postąpił na wielką 1654.
10. Stanisław Lanckoroński, h. *Zadora*, wojewoda Ruski, um. 1657.
11. Jerzy Lubomirski, h *Sreniawa*, marszałek wielki Koronny, ustąpił 1665.
12. Stefan Czarniecki, h. *Łodzia*, wojewoda Kijowski, um. 1665.
13. Jan Sobieski, h. *Janina*, marszałek wielki koronny, postąpił na wielką 1667.
14. Dymitr ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, wojewoda Bełzki, postąpił na wielką 1676.

15. Stanisław Jabłonowski, h. *Prus 3tio*, wojewoda Ruski, postąpił na wielką 1682.
16. Mikołaj Sieniawski, h. *Leliwa*, wojewoda Wołyński, um. 1684.
17. Jędrzej Potocki, h. *Pilawa*, kasztelan Krakowski, um. 1692.
18. Felix Potocki, h. *Pilawa*, wojewoda Krakowski, postąpił na wielką 1702
19. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, wojewoda Krakowski, postąpił na wielką 1702.
20. Adam Sieniawski, h. *Leliwa*, wojew. Bełzki, postąpił na wielką 1706.
21. Stanisław Rzewuski, h. *Krzywda*, wojewoda Podlaski, postąpił na wielką 1726.
22. Stanisław Chomętowski, h. *Bończa*, wojewoda Mazowiecki, um. 1728.
23. Jan Klemens Branicki, h. *Gryff*, od r. 1736, postąpił na wielką 1752.
24. Wacław Rzewuski, h. *Krzywda*, postąpił na wielką 1773.
25. Franciszek Xawery Branicki, h. *Korczak*, postąpił na wielką 1774.
26. Seweryn Rzewuski, h. *Krzywda*, do 1794.

HETMANI POLNI LITEWSCY.

1. Stanisław Biały Kiszka, h. *Dąbrowa*, 1508.
2. Jerzy Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Trocki, postąpił na wielką 1533.
3. Jan Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Trocki, postąpił na wielką 1541.
4. Piotr Stanisław Kiszka, h *Dąbrowa*, kasztelan Wileński, um. 1544.
5. Grzegorz Chodkiewicz, h. *Gryff*, kasztelan Trocki, postąpił na wielką.
6. Roman ks. Sanguszko, h. *Pogonia*, wojewoda Bracławski, um. 1571.
7. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, kasztelan Trocki i kanclerz, postąpił na wielką 1588.
8. Jan Karol Chodkiewicz, h. *Gryff*, starosta Żmudzki, postąpił na wielką 1603.
9. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, postąpił na wielką 1633.
10. Janusz Kiszka, h. *Dąbrowa*, wojewoda Połocki, postąpił na wielką 1640.
11. Janusz Radziwił, h. *Trąby*, staros. Żmudzki, postąpił na wielką 1654.
12. Wincenty Gąsiewski, h. *Korwin*, podskarbi Litewski, zabity 1662.
13. Michał Pac, h. *Gozdawa*, kasztelan Wileński, postąpił na wielką 1667.
14. Władysław Wołowicz, h. *Bogorya*, wojewoda Witebski, um. 1669.
15. Michał Radziwił, h. *Trąby*, podkanclerzy Litewski, um. 1680.
16. Kazimierz Sapieha, h. *Lis*, wojewoda Połocki, postąpił na wielką 1682.
17. Jan Ogiński, h. *Brama*, wojewoda Połocki, um. 1684.
18. Bogusław Słuszka, h. *Ostoja*, kasztelan Wileński, um. 1701.
19. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, postąpił na wielką 1703.
20. Grzegorz Ogiński, h. *Brama*, starosta Żmudzki, postąpił na wielką 1708.
21. Stanisław Donhoff, h. *wł.*, wojewoda Połocki, um. 1728.
22. Michał ks. Radziwił post. na wielką 1744.
23. Michał Massalski, h. *wł.*, postąpił na wielką 1762.
24. Alexander Sapieha, h. *Lis*, do 1775.
25. Józef Sosnowski, h. *Nałęcz*, do 1780.
26. Ludwik Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, do 1791.
27. Szymon Kossakowski, h. *Slepowron*, 1792, postąpił na wielką 1794, stracony w Warszawie 1794.
28. Józef Zabiełło, h. *Topór*, 1794.

MARSZAŁKOWIE IZBY POSELSKIEJ.

1569. Sędziwoj Czarnkowski, h *Nałęcz*, referendarz Koronny.
1570. Jerzy Potworowski, h. *Dębno*, sędzia Kaliski.
1573 Sędziwoj Czarnkowski, h. *Nałęcz*, referendarz Koronny na elekcyi króla Henryka.
1575. Mikołaj Sienicki, h. *Bończa*, podkomorzy Chełmski, na elekcyi Batorego.
1576. Jędrzej Firlej, h. *Lewart*, starosta Sendomirski, na koronacyi tegoż w Krakowie.
1581. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, starosta Koniński.
1582. Swentosław Orzelski, h. *Drya*, starosta Radziejowski.
1585. Zbigniew Ossoliński, h. *Topór*.
1587. Stanisław Uchański, na konwokacyi, herbu *Radwan*.
1589. Paweł Orzechowski, h. *Rogala*, cześnik Chełmski, na elekcyi Zygmunta III.
1590. Hieronim Gostomski, h. *Nałęcz*, kasztelan Nakielski.
1593. Mikołaj Daniłowicz, h. *Sas*.
1595. Stanisław Karsznicki, h. *Jastrzębiec*, sędzia Sieradzki.
1596. Piotr Myszkowski, h. *Jastrzębiec*
1598. Floryan Gomoliński, h. *Jelita*, podkomorzy Sieradzki.
1600. Kniaź Świrski, h *Kintaurus*, podkomorzy Brzeski.
1601. Zbigniew Ossoliński, h *Topór*.
1603. Felix Kryski, h. *Prawdzic*, referendarz Koronny.

1605. Jan Białozór, h. *Wieniawa*, podkomorzy Upitski.
1606. Hieronim Sieniawski, h. *Leliwa*, podczaszy Koronny, w Wiślicy.
1607. Mikołaj Mielżyński, h. *Nowina*, kasztelan Kamiński.
1611. Jan Swoszewski, h. *Abdank*, pisarz Lwowski ziemski.
1613. Maxymilian Przerembski, h. *Nowina*, starosta Piotrkowski.
1615. Alexander Gąsiewski, h. *Korwin*, referendarz Litewski.
1615. Jan Świętosławski, h. *Rolicz*, referendarz Koronny.
1616. Jakób Szczawiński, h. *Prawdzic*
1618. Krzysztof Wiesiołowski, h. *Ogończyk*, stolnik Litewski, w Warszawie.
1619. Jan Świętosławski, h. *Rolicz*, referendarz Koronny w Warszawie.
1620. Jakób Szczawiński, h. *Prawdzic*, w Warszawie.
1621. Jan Drucki Sokoliński, h. *wł.*, pisarz Litewski, w Warzawie.
1623. Jakób Sobieski, h. *Janina*, w Warszawie.
1624. Jan Łowicki, starosta Brzeski Kujawski, w Warszawie.
1625. Jan kniaź Sokoliński, h. *wł.*, pisarz polny Litewski, w Warszawie.
1626. Jakób Sobieski, h. *Janina*, w Warszawie.
1626. Marcin Żegocki, h. *Jastrzębiec*, sędzia Wschowski, w Toruniu,
1627. Alexander Chalecki, h. *wł.*, marszałek Lidzki, w Warszawie.
1628. Jakób Sobieski, h. *Janina*, starosta Krasnostawski, w Warszawie.
1629. Maciej Maniecki, h. *Łodzia*, podkomorzy Poznański, w Warszawie.
1629. Stefan Pac, h. *Gozdawa*, referendarz Litewski.
1631. Jerzy Ossoliński, h. *Topór*, podstoli Koronny, w Warszawie.
1632. Marcin Żegocki, h. *Jastrzębiec*, sędzia Wschowski, w Warszawie.
1632. Krzysztof Radziwił, h. *Trąby*, na konwokacyi hetman polny Litew., w Warszawie.
1632. Jakób Sobieski, h. *Janina*, krajczy Koronny, na elekcyi Władysława IV.
1633. Mikołaj z Ostroroga, h. *Nałęcz*, podstoli Koronny, na koronacyi w Krakowie.
1634. Gedeon Michał Tryzna, h. *Gozdawa*, stolnik Litewski, w Warszawie.
1635. Jerzy Ossoliński, h. *Topór*, podskarbi nadworny w Warszawie
1635. Mikołaj Łopacki, h. *Sztumberk*, podkomorzy Zakrocimski, w Warszawie.
1637. Jan Jabłonowski, h. *Prus 3tio*, miecznik Koronny.
1637. Kazimierz Lew Sapieha, h. *Lis*, pisarz Litewski, w Warszawie zerwany.
1638. Łukasz Opaliński, h. *Łodzia*, starosta Powiedziski, w Warszawie.
1639. Władysław Kierdej, h *Belty*, pisarz Grodzieński, w Warszawie.
1640. Jan Jabłonowski, h. *Prus 3tio*, miecznik Koronny, w Warszawie.
1641. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, w Warszawie.
1642. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, pisarz Litewski, w Warszawie.
1643. Jerzy Lubomirski, h. *Sreniawa*, starosta Sądecki, w Warszawie
1645. Hieronim Radziejowski, h. *Junosza*, starosta Łomżyński, w Warszawie.
1646. Jan Mikołaj Stankiewicz, h *Wadwicz*, pisarz Zmudzki, w Warszawie.
1647. Stanisław Sarbiewski, h. *Prawdzic*, starosta Grabowiecki, w Warszawie.
1648. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, generał Wielkopolski, na konwokacyi w Warszawie.
1648. Filip Obuchowicz, h. *Jasieńczyk*, wojski Mozyrski, na elekcyi Jana Kazimierza.
1649. Franciszek Dubrawski, h. *Sas*, podkomorzy Przemyślski, na koronacyi w Krakowie.
1650. Bogusław Leszczyński, h. *Wieniawa*, generał Wielkopolski, w Warszawie.
1651. Wincenty Gąsiewski, h. *Korwin*, stolnik Litewski, w Warszawie stanął.
1652. Jędrzej Maxymilian Fredro, h. *Bończa*, stolnik Lwowski, w Warszawie zerwany.
1652. Alexander Sielski, h *Lubicz*, starosta Stężycki, w Warszawie.
1653. Krzysztof Pac, h *Gozdawa*, chorąży Litewski, w Brześciu Litewskim stanął.
1654. Franciszek Dubrawski, h. *Sas*, podkomorzy Przemyślki, zerwany.
1654. Krzysztof Grzymułtowski, h. *Nieczuja*, podkomorzy Kaliski, w Warszawie stanął.
1655. Kazimierz Umiastowski, h. *Korczak*, sędzia Brześciański.
1658. Władysław Lubowiecki, h. *Sren'awa*, sędzia Krakowski.
1659. Jan Gniński, h. *Trach*, podkom. Pomorski.
1661. Michał Kazimierz Radziwił, h. *Trąby*, podczaszy Litewski.
1662. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, starosta Biecki.
1664. Jan Gniński, h. *Trach*, podkom. Pomorski.
1665. Jan Antoni Chrapowicki, h. *Gozdawa*, podkomorzy Smoleński.
1666. Marcin Oborski, h. *Roch*, star. Liwski
1666. Jan Pieniążek, h. *Odrowąż*, star. Oświecimski.
1667. Jędrzej Kotowicz, h. *Korczak*, pisarz Litewski.
1668. Karol książe Czartoryski, h. *Pogonia*, podkomorzy Krakowski.

1668. Stefan Sarnowski, h. *Jastrzębiec*, podkom. Łęczycki.
1668. Jan Antoni Chrapowicki, h *Gozdawa*, podkomorzy Smoleński.
1669. Felix Potocki, h. *Pilawa*, podst. Koronny.
1669. Jędrzej Krzycki, h. *Kotwicz*, podkomorzy Kaliski.
1670. Jan Kierdej, h. *wł.*, marszałek Grodzieński.
1670. Stanisław Lubomirski, h. *Sreniawa*, podst. Koronny.
1672. Marcin Oborski, h *Roch*, star. Litewski.
1672. Jan Sokoliński, h. *wł.*, pisarz Litewski.
1673. Stefan Czarniecki, h. *Łodzia*, pisarz polny Koronny.
1674. Franciszek Bieliński, h. *Junosza*, miecznik Koronny.
1674. Benedykt Sapieha, h. *Lis*, podskarbi nadworny.
1676. Mikołaj Sieniawski, h *Leliwa*, chor. Kor.
1677. Władysław Michał Skoraszewski, h. *Abdank*, chorąży Poznański.
1678. Franciszek Sapieha, h. *Lis*, koniuszy Litewski.
1681. Hieronim Lubomirski, h. *Sreniawa*, chor. Koronny.
1683. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, chorąży Koronny.
1685. Jędrzej Gielgud pisarz Litewski.
1689. Stanisław Szczuka, h. *Grabie*, referendarz Koronny.
1690. Tomasz Działyński, h. *Ogończyk*, starosta Bratyański.
1693 Jędrzej Kryspin, h. *wł.*, pisarz Litewski.
1696. Stefan Humiecki, h. *Junosza*, stol. Podolski.
1697. Kazimierz Ludwik Bieliński, h. *Junosza*, podkom. Koronny.
1697. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, star. Miński.
1699. Stanisław Szczuka, h. *Grabie*, referendarz Koronny.
1701. Jan Szembek, h. *wł.*, referendarz Koronny.
1703. Michał ks. Wiśniowiecki, h. *wł.*, hetman polny Litewski.
1710. Stanisław Donhoff, h. *wł.*, hetman polny Litewski
1712 Stanisław Donhoff, h. *wł.*, hetman polny Litewski.
1717. Stanisław Ledochowski, h. *Szaława*, podkomorzy Krzemieniecki.
1718. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, starosta Miński.
1719. Krzysztof Zawisza, h. *Łabędź*, starosta Miński.
1722. Maxymilian Ossoliński, h. *Topór*, podskar. nadworny Koronny.
1724 Stefan Potocki, h. *Pilawa*, referendarz Koronny.
1726. Stefan Potocki, h. *Pilawa*, refer. Koronny.
1728. Maxymilian Ossoliński, h. *Topór*, podskar. nadworny Koronny.
1732. Jerzy Ożarowski, h. *Rawicz*, obożny Kor.
1733. Pod laską tegoż, sejm extraordynaryjny, zerwany w Warszawie śmiercią królewską.
1733. Michał Massalski, h. *wł*, star. Grodzieński.
1733. Na elekcyi Franciszek Radzewski, h. *Łodzia*, podkomorzy Poznański. A że scissya nastąpiła na drugiej stronie Wisły marszałkował Antoni Poniński, h. *Łodzia*, instygator Koronny, gdzie obrany królem August III.
1733. Koronacya Augusta III. króla pod konfederacyą i laską Ponińskiego bez sejmu skończona.
1735. Tenże Poniński na sejmie *pacificationis*.
1736. Wacław Rzewuski, h. *Krzywda*, pisarz p. Koronny.
1738. Franciszek Rudziński, h. *Prus*, starosta Kruświcki.
1740. Michał Karwowski, sędzia Brański.
1744 Tadeusz Ogiński, pisarz Litewski.
1746. Antoni Lubomirski, star. Kazimirski.
1748. Wojciech Siemiński, star. Dembowiecki.
1750. Zerwał Wydźga, poseł Bielski.
1754 Strawiński, poseł Starodubowski.
1758. Adam Małachowski, krajczy Koronny.
1760. Łużeński, poseł Podolski.
1761. Nadzwyczajny zerwany bez marszałka.
1762. Dylewski, poseł Starodubowski.
1764. Adam Czartoryski, generał ziem Podolskich.
1764. Józef Sosnowski, pisarz wielki Litewski.
1764. Jacek Małachowski, starosta Piotrkowski.
1766. Celestin Czaplic, w Warszawie.
1767. Karol Radziwił, Koronny, Stanisław Brzostowski
1773. Adam Poniński, poseł Liwski Koronny, Michał Radziwił Litewski.
1775. Ciąg dalszy, delegacyjnego, ciż marszałkow.
1776. Jędrzej Mokronowski, generał inspektor Koronny, Jędrzej Ogiński, miecznik Litewski.
1778. Ludwik Tyszkiewicz, pisarz Litewski.
1780. Antoni Małachowski, sekretarz Koronny.
1782. Kazimierz Krasiński, obożny Koronny.
1784. Xawery Chomiński, w Grodnie.
1786. Stanisław Gadomski, w Warszawie
1788. Stanisław Małachowski, refer. Kor., Kazimierz Nestor Sapieha, gener. art. Litew.
1790. Ciąg dalszy, ciż marszałkowie, konstytucyjny, podwójny, czteroletni, limitowany.
1793. Stanisław Bieliński.

GENERAŁOWIE WIELKOPOLSCY.

1. Hinko z Dubu 1300.
2. Przedbor z Koniecpola, h. *Pobóg*, 1309.
3. Wincenty z Szamotuł, h. *Nałęcz*, wojewoda Poznański, ustąpił 1331.

4. Stanisław podczaszy Krakowski, 1346.
5. Piotr z Bnina, h. *Łodzia*, 1368.
6. Predysław z Goluchowa, h. *Wieniawa*, wojewoda Kaliski, ustąpił 1371.
7. Otto z Pilcy h. *Topór*, ustąpił 1371.
8. Sędziwoj z Szubina, h. *Nałęcz*, ustąpił 1377.
9. Domarat z Pierzchna, h. *Grzymała*, kasztelan Poznański, ustąpił 1383.
10. Peregryn z Wągleszyna, h. *Jelita*, 1383.
11. Tomasz z Wągleszyna, h. *Jelita*, kaszt. Sendomirski, um. 1409.
12. Wincenty z Granowa, h. *Leliwa*, kasztelan Nakielski, 1409.
13. Sędziwoj z Ostroroga, h. *Nałęcz*, wojewoda Poznański, um. 1432
14. Dobrogost z Szamotuł, h. *Nałęcz*, podkom. Kaliski, 1432.
15. Jędrzej z Zelichowa, h. *Ciołek*, podkomorzy Sendomirski. 1434.
16 Krzesław z Kurozwęk, h. *Poraj*, um. 1442.
17. Wojciech Malski, h. *Nałęcz*, wojewoda Łęczycki, 1446.
18. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, wojew. Poznański, 1448.
19. Stanisław Ostroróg, h. *Nałęcz*, kasztelan Międzyrzecki, 1450.
20. Piotr z Szamotuł, h. *Nałęcz*, kasztelan Poznański, 1452.
21. Piotr Skora z Gaj, h. *Abdank*, kasztelan Kaliski, 1445.
22. Piotr Poniedza, h. *Ostoja*, podkomorzy Poznański, 1460.
23. Maciej z Moszyna, h. *Łodzia*, krajczy Kor. 1476.
24. Mikołaj z Kutna, h. *Ogończyk*, wojewoda Poznański, 1485.
25. Jan Ostroróg, h. *Nałęcz*, kaszt Poznański, 1496.
26. Ambroży z Pampowa, h. *Poronia*, Niesiecki mylnie mu herb Gozdawa przyznaje (obacz *Pampowski)*, wojew. Sieradzki, 1497.
27. Jan z Kalinowy, h. *Zaręba*, 1508.
28 Łukasz Górka, h. *Łodzia*, kaszt Poznański, 1519.
29. Jędrzej Górka, h *Łodzia*, kaszt Poznański, um. 1551.
30. Jan Kościelecki, h. *Ogończyk*, wojewoda Sieradzki, um. 1565.
31. Łukasz Górka, h. *Łodzia*, wojew. Poznański, ustąpił.
32 Wojciech Czarnkowski, h *Nałęcz*, kasztelan Santocki, um. 1580.
33. Jędrzej Opaliński, h. *Łodzia*, marszałek w. Koronny, um 1593.
34. Adam Czarnkowski, h. *Nałęcz*, wojew. Łęczycki, um 1627.
35 Wacław Leszczyński, h. *Wieniawa*, kancl. Kor. um. 1628.
36. Stanisław Przyjemski, h. *Rawicz*, marszałek nadworny Koronny, um. 1643.
37. Bogusław Leszczyński, h *Wieniawa*, podkanclerzy Kor. um 1660.
38. Jan Leszczyński, h. *Wieniawa*, wojew. Krakowski, um. 1678.
39 Jan Opaliński, h. *Łodzia*, wojew. Brzeski Kujawski, um. 1684.
40. Piotr Opaliński, h *Łodzia*, woj. Łęczycki, um. 1690.
41. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*, podskarbi wielki Koronny, 1703.
42. Maciej Radomicki, h *Kotwicz*, wojew. Inowrocławski, um. 1728.
43 Jan Radomicki, h. *Kotwicz*, wojew. Inowrocławski, um 1728.
44. Jan Przebendowski, h. *wł*, podskarbi wielki Koronny, um. 1739.
45. Ludwik Szołdrski, h. *Łodzia*, wojew. Inowrocławski, ustąpił synowi.
46. N. Szołdrski, wojewoda Inowrocławski.
47. Jerzy Mniszech, marszałek nadworny Kor., ustąpił marszałkostwa r. 1765 rezerwując sobie generalstwo W. Polskie, um. 1779.
48. Raczyński, h. *Nałęcz*.

MARSZAŁKOWIE TRYBUNAŁU KORONNEGO

od roku 1569, którego postanowiony trybunał.

1579. Piotr Oleśnicki, h. *Dębno*.
1580 Jan Cybulski, wojski Wyszogrodzki, herbu *Prawdzic*.
1581. Stefan Zakrzewski, h. *Pomian*.
1582. Stanisław Dembiński, starosta Chęciński, h. *Rawicz*.
1583. Stanisław Chrząstowski, h. *Łodzia*.
1585. Hieronim Bużeński, h. *Poraj*.
1587. Vacat dla Interregnum po śmierci kr. Stefana.
1588. Vacat dla powietrza *Lisiec. Trybun*.
1589. Jan Drohojowski, kaszt. Sanocki, h. *Korczak*.
1590. Jan Latoszyński, h. *Gryff*.
1591. Jan Rudnicki, chor. Inowrocławski, h. *Lis*.
1592. Jędrzej Rzeczycki, podkomorzy Lubelski, h. *Janina*
1594. Joachim Ocieski, starosta Olsztyński, h. *Jastrzębiec*.
1595. Mikołaj Zebrzydowski, starosta Stężycki, h. *Radwan*.
1596. Piotr Strzembosz, h. *Jastrzębiec*.
1597. Sędziwój Ostroróg, h. *Nałęcz*.
1599. Marcin Brodowski, h. *Grzymała*.
1600. Jan Ostroróg, podcz. Kor. h. *Nałęcz*.
1601. Franciszek Krasiński, kaszt. Ciechanowski, h. *Ślepowron*.
1604. Mikołaj Oleśnicki, kaszt. Małogoski, h. *Dębno*.

1605. Janusz książe Porycki.
1606. Jan Ocieski, star. Olsztyński, h. *Jastrzębiec*.
1607. Marcin Sierakowski, kaszt. Inowłodzki, h. *Ogończyk*.
1608. Stanisław Stadnicki, kaszt. Przemyślski, h. *Sreniawa*.
1609. Rafał Leszczyński, h. *Wieniawa*.
1610. Stanisław Cikowski, podkom. Krakowski, h. *Radwan*.
1611. Sędziwoj Czarnkowski, wojewoda Łęczycki, h. *Nałęcz*.
1613. Stanisław Rudnicki, sędzia Kaliski, h. *Lis*.
1614. Jan Skaszewski, podkomorzy Chełmski, h. *Grabie*.
1615. Jędrzej Przyjemski, kaszt Gnieźnieński, h. *Rawicz*.
1616. Mikołaj Firlej, kaszt. Biecki, h. *Lewart*.
1617. Jerzy ks. Wiśniowiecki, kaszt. Kijowski.
1618. Maciej Leśniowski, podkom. Bełzki, h. *Gryff*.
1620. Hermoław Ligęza, kaszt. Zawichojski, h. *Półkozic*.
1621. Vacat dla wojny Tureckiej i pospolitego ruszenia pod Chocimem.
1622. Tomasz Zamojski, woj. Kijowski, h. *Jelita*.
1625. Stanisław Lubomirski, podcz. Koronny, h. *Sreniawa*.
1626. Mikołaj Mielżyński, kaszt Biechowski, h. *Nowina*.
1630. Jan Bykowski, star. Sieradzki, h. *Gryff*.
1632. Vacat dla Interregnum po śmierci króla Zygmunta III.
1637. Adam Grodziecki, kasztelan Międzyrzecki, h. *Drya*.
1638. Walentyn Plichta, kasztelan Rawski, h. *Półkozic*.
1639. Samuel Przerębski, kasztelan Łęczycki, h. *Nowina*.
1640. Marcin Chełmski, podkom. Krakowski, h. *Ostoja*.
1641. Krzysztof Opaliński, wojewoda Poznański, h. *Todzia*.
Vice-marszałek Jerzy Lubomirski, starosta Sądecki, h. *Sreniawa*.
1642. Piotr Szyszkowski, kaszt. Wojnicki, h. *Ostoja*.
1643. Stefan Gembicki, woj. Łęczycki, h. *Nałęcz*.
1644. Krzysztof Ossoliński, wojew. Sendomirski, h. *Topór*.
1645. Jan Szymon Szczawiński, woj. Brzeski Kujawski, h. *Prawdzic*.
Vicemarszałek Jerzy Lubomirski, starosta Sądecki, h. *Sreniawa*.
1646. Zbigniew Oleśnicki, starosta Opończyński, h. *Dębno*.
1647. Dobiesław Cieliński, kasztelan Czechowski, h. *Abdank*.
1648. Vacat dla Interregnum po śmierci Władysława IV. króla.
1649. Stanisław Warszycki, wojew. Mazowiecki, h. *Abdank*.
1650. Maxymilian Jarzyna, pisarz Krakowski, h *Biała*.
1651. Vacat dla rewolucyi Kozackiej
1652. Mikołaj Ossoliński, starosta Piotrkowski, h. *Topór*.
1653. Vacat dla różnych rewolucyi w Polsce.
1654. Vacat dla różnych rewolucyi.
1655. Vacat dla różnych rewolucyi.
1656. Vacat dla różnych rewolucyi.
1657. Wojciech Grabkowski, star. Czechowski, h. *Jastrzębiec*.
1658. Wojciech Męciński, podkom. Wieluński, h. *Poraj*.
1659. Władysław Lubowiecki, sędzia Krakowski, h. *Paprzyca*.
1660. Krzysztof Żegocki, podkomorzy Kaliski, h. *Jastrzębiec*.
1661. Jan Branicki, stolnik Kor. h. *Gryff*.
1662. Stanisław Warszycki, kaszt. Krakowski. h. *Abdank*.
1663. Stanisław Bieniewski, woj. Czerniechowski, h. *Radwan*.
1664. Mikołaj Talibowski, kasztelan Słoński, h. *Nałęcz*.
1665. Wojciech Mleczko, wojewoda Podlaski, h *Korczak*.
Vicemarszałek Władysł. Leszczyński, woj. Łęczycki, h. *Wieniawa*.
1667 Jan Leszczyński, podkanclerzy Koronny, h. *Wieniawa*.
Vicemarszałek Jan Lipski, wojew. Rawski, h. *Łada*.
1668. Franciszek Myszkowski, kasztelan Bełzki, h *Jastrzębiec*.
Vicemarszałek Jerzy ks. Czartoryski, woj. Wołyński, h. *Pogonia*.
1669. Vacat dla Interregnum po abdykacyi króla Jana Kazimierza.
1670. Jędrzej Radlicki, sędzia Nakielski. h. *Korab*.
Vice-marszałek Kazimierz Skarbek Leszczyński, wojski Bracławski.
1671. Alexander Lubomirski, starosta Sądecki, h. *Sreniawa*.
Vice-marszałek Mikołaj Sieniawski, chor. Kor., h. *Leliwa*.
1672. Mikołaj Przerębski, kasztelan Sądecki, h. *Nowina*.
Vice-marszałek Zygmunt Działyński, woj Brzeski Kujawski, h. *Ogończyk*.
1673. Król Michał umarł 11. 9bris, trybunał w Piotrkowie w krótce po zaczęciu skończony.
1674. Vacat dla Interregnum, po śmierci króla Michała
1675. Jan Karól Danilowicz, krajczy Koronny, h. *Sas*.
1676. Marcin Olszewski, łowczy Sieradzki, h. *Prus*.
Vice-marszałek Fredro, łowczy Koronny, h. *Bończa*.

1677. Wacław Leszczyński, wojewoda Podlaski, h. *Wieniawa*.
Vice-marszałek Jerzy Tyszkiewicz, wojewoda Czerniechowski, h. *Leliwa*.
1678. Stanisław Tarło, woj. Lubelski, h. *Topor*.
Vice-marszałek Piotr Sładkowski, kasztelan Sochaczewski, h. *Jastrzębiec*.
1679. Kazimierz Gołuchowski, starosta Radomski, h. *Leliwa*.
Vice-marszałek Gabryel Silnicki, kasztelan Kamieniecki, h. *Dołęwa*.
1680. Piotr Opaliński, woj. Łęczycki, h. *Łodzia*.
Vice-marszałek Rafał Leszczyński, krajczy kor., h. *Wieniawa*.
1681. Jan Pieniążek, woj. Sieradzki, h *Odrowąż*.
Vice-marszałek Jan Charzewski, podkom. Czerniechowski.
1682. Wacław Lasocki, podkom. Zakrocimski, h. *Dołęga*.
Vice-marszałek Jędrzej Kuropatnicki, kaszt. Biecki, h. *Nieczuja*.
1683. Stanisław Dunin Borkowski, kaszt. Połaniecki, h. *Łabędź*.
Vice-marszałek Stanisław Rozwadowski, podcz. Łukowski, h. *Rogala*.
1684. Alexander Załuski, wojewoda Rawski, h. *Junosza*.
Vice-marszałek Michał Rylski, kasztelan Gostyński, h. *Ostoja*.
1685. Józef Borek, kaszt. Radomski, h. *Wąż*.
Vice-marszałek Józef Trzciński, pisarz ziem. Sendomirski, h. *Sulima*.
1686. Zygmunt Dąbski, woj Brzeski Kujawski h. *Gobziemba*.
1687. Hieronim Petrykowski, stolnik Rożański, h. *Paprzyca*.
Vice-marszałek Alexander Działyński, star. Kiszowski, h. *Ogończyk*.
1688. Jan Pieniążek, woj. Sieradzki, h. *Odrowąż*.
Vice-marszałek Walenty Kuczyński, podsędek Drohicki, h. *Ślepowron*.
1689. Jan Gniewosz, podkomorzy Sendomirski, h. *Rawicz*.
Vice-marszałek Alexander Drzewiecki, podkom. Lubelski, h. *Ciołek*.
1690. Alexander Załuski, kasztelan Rawski, h. *Junosza*.
Vice-marszałek Stanisław Niewieściński, miecznik ziem Pruskich, h. *Przegonia*.
1691. Jan Drohojewski, kasztelan Czerniechowski h. *Korczak*.
Vice-marszałek Władysław Sapieha, krajczy Lit., h. *Lis*.
1692. Wojciech Urbański, kasztelan Wieluński, h *Nieczuja*, umarł tegoż roku, po nim Stanisław Działyński, starosta Kiszewski, h. *Ogończyk*.
1693. Marcin Oborski, woj. Podlaski, h. *Kolumna*.
1694. Alexander Lipski, kasztelan Sieradzki, h. *Łada*.
1695. Michał Potocki, starosta Krasnostawski, h *Pilawa*.
1696. Vacat dla Interregnum po śmierci Jana III.
1697. Jan Szydłowski, kasztelan Wyszogrodski, h *Lubicz*.
1698. Alexander Lipski, woj. Kaliski, h *Łada*.
1699. Józef Potocki, star. Halicki, h. *Pilawa*.
1700. Stanisław Ledochowski, podkom. Krzemieniecki, h. *Szaława*.
1701. Jerzy Warszycki, kaszt. Łęczycki, h *Abdank*.
1702. Antoni Stamirowski, star Mostowski, h. *Półkozic*.
1703. Jan Gniewosz, kasztelan Zawichowski, h. *Rawicz*.
1704. Jan Lubieniecki, chor. Nowogrodzki, h. *Roła*.
1705. Jerzy Czaplic, stolnik Wołyński, h. *Kierdej*,
1706. Vacat dla różnych rewolucyi w Polsce.
1707. Vacat dla tychże rewolucyi.
1708. Vacat dla tychże rewolucyi.
1709. Jędrej Radomicki, woj. Kaliski, h. *Kotwicz*.
Vice-marszałek Michał Jordan, łowczy Kor. h. *Trąby*.
1710. Janusz ks. Wiśniowiecki, woj. Krakowski. h. *wł*.
1711. Jan Tarło, h. *Topór*, woj. Lubelski.
1712. Tomasz Działyński, wojewoda Chełmiński, h. *Ogończyk*.
1713. Piotr Kczewski, woj. Lubelski, h. *Lewart*.
1714. Kazimierz Dłużewski, chorąży Chełmski, h. *Pobog*.
1715. Jakób Rybinski, wojewoda Chełminski, h. *Wydra*.
1716. Jerzy Ossoliński, kasztelan Połaniecki, h. *Topór*.
1717. Paweł Jaroszewski, chorąży Płocki, h *Zagłoba*.
1718. Stanisław Potocki, straż. Lit., h. *Pilawa*.
1719. Jakób Rybiński, wojewoda Chełmiński, h *Wydra*.
1720. Jan Tarło, woj Lubelski, h. *Topór*.
1721. Bartłomiej Bagniewski, chor. Michałowski, h. *Pomian*.
Vice-marszałek Jerzy Sapieha, star. Wilkowski, h. *Lis*.
1722. Michał Potocki, pisarz p. Kor., h. *Pilawa*.
Vice-marszałek Stanisław Potocki, strażnik Litewski, h. *Pilawa*.
1723. Józef Potocki, woj. Kijowski, h. *Pilawa*.
Vice-marszałek Józef Sołtyk, kaszt. Bełzki, h. swój.
1724. Jakób Rybiński, wojewoda Chełmiński, h. *Wydra*.
Vice-marszałek Jan Kącki, miecznik Kor., h. *Brochwicz*.
1725. Stanisław Potocki, straż. Lit., h. *Pilawa*.
Vice-marszałek Franciszek Tarło, kasztelan Lubelski, h. *Topór*.
1726. Franciszek Potocki, star. Bełzki, h. *Pilawa*.
Vice-marszałek Michał Rzewuski, starosta Wyszyński, h. *Krzywda*.

1727. Jan Radomicki, wojewoda Inowrocławski, h *Kotwicz*., umarł w Lublinie, po nim Maciej Mycielski, chorąży nadw. Kor., h. *Jastrzębiec*.
1728. Jan Olszański, chor. Owrucki, h. *Ślepowron*.
1729. Jan Karski, łowczy Rożański, h. *Radwan*.
1730. Stanisław Russocki, skarbnik Krakowski, h. *Zadora*.
1731. Wojciech Męciński, star. Ostrzeszowski, h. *Poraj*.
1732. Stanisław Sufczyński, podczaszy Zukowski, h. *Szeliga*.
1733. Vacat dla Interregnum, po śmierci Augusta II.
1734. Jan Czapski, woj. Chełmski, h. *Leliwa*.
1735. Jacek Stoiński, sędzia z. Lubelski, h. *Janina*.
1736. Kazimierz Rudziński, kaszt. Czerski, h. *Prus*.
1737. Wacław Rzewuski, wojewoda Podolski, h. *Krzywda*.
1738. Mikołaj Koszutski, miecznik Kaliski, h. *Leszczyc*.
1739. Stanisław Sługocki, stolnik Chełmski, h. *Jastrzębiec*.
1740. Michał Madalinski, podsędek Wieluński, h. *Larissa*.
1741. Józef Lubomirski, h. *Sreniawa*, wojewodzic Sendomirski.
1742. Kazimierz Turski, podczaszy Sieradzki, h *Rogala*.

MARSZAŁKOWIE TRYBUNAŁU LITEWSKIEGO,
który się zaczął przez Konstytucyą 1581.

1587. Vacat dla Interregnum, po śmierci króla Stefana.
1592. Jan Naruszewicz, łowczy Lit. h. *Wadwicz*.
1594. Jerzy Chodkiewicz, star. Żmudzki, h. *Gryf*.
1595. Hieronim Chodkiewicz, h. *Gryf*.
1598. Paweł Sapieha, koniuszy Lit.. h. *Lis*.
1599. Jerzy ks. Radziwiłł, h. *Trąby*.
1600. Mikołaj Chlebowicz, kaszt. Wileński, h. *Leliwa*.
1601. Alexander Rajecki, marszałek Wilkomirski, h. *Łabędź*.
1604 Lew Sapieha, kanclerz Lit. h. *Lis*
1610. Krysztof Stachowski, wojski Ośmiański, h. *Ogończyk*.
1611. Jan Korsak, kaszt. Płocki, h. *Korsak*.
1614. Hieronim Chodkiewicz, kaszt. Wileński, h. *Gryf*.
1616 Jan Jerzy Radziwiłł, h. *Trąby*.
1617. Mikołaj z Ciechanowca Kiszka, h. *Dąbrowa*.
1618. Mikołaj Wiźgierd, podkomorzy Upiski, h. *Odrowąż*.
1619. Krysztof Stefan Sapieha, star. Lidzki, h. *Lis*.
1620. Mikołaj Frączkiewicz, chorąży nadw. Lit. h. *Brodzic*.
1621. Jan Stanisław Sapieha, podst. Litewski, h. *Lis*.
1622. Jundził marsz. Wołkowiski, h. *Łabędź*.
1623 Mikołaj Kiszka, woj. Derpski, h. *Dąbrowa*
1624. Lew Sapieha, woj. Wileński, h. *Lis*.
1628. Jerzy Frączkiewicz, sędzia Lidzki, h. *Brodzic*.
1630. Lew Sapieha, hetman wielki, h. *L*.
1631 Alexander Słuszka, kasztelan Żmudzki, h. *Ostoja*.
1632. Vacat dla Interregnum po śmierci Zygmunta III. króla.
1634. Mikołaj Sapieha, chor. Lit., h. *Lis*.
1635. Krysztof Chodkiewicz, kasztelan Trocki, h. *Gryf*.
1636. Władysław Dorohostajski, star. Zyzmorski, h. *Leliwa*.
1637. Mikołaj Kiszka, kaszt. Trocki, h. *Dąbrowa*.
1639. Krysztof Chodkiewicz, kasztelan Wileński, h. *Gryff*.
1640. Krysztof Zawisza, pisarz p. Lit. h. *Łabędź*.
1641. Tomasz na Olszanach Sapieha, h. *Lis*.
1642. Antoni Jan Tyszkiewicz, podczaszy Lit., h. *Leliwa*.
1643. Krysztof Chodkiewicz, wojewoda Wileński, h. *Gryff*.
1644. Jędrzej Sapieha, kaszt Trocki, h. *Lis*.
1645. Piotr Kazimierz Wiazewicz, podkomorzy Mścisławski, h. *Leliwa*.
1646. Michał Bychowiec, pods. Trocki, h. *Mogiła*.
1647. Krysztof Chodkiewicz, wojewoda Wileński, h. *Gryff*.
1648. Janusz hs. Radziwiłł, hetman p h. *Trąby*.
1649. Władysław Jerzy Chałęcki, h. *wł*.
1650. Krzysztof Pac, chor. Lit., h. *Gozdawa*.
1653. Paweł Sapieha, woj. Witebski, a potem Wileński, h. *Lis*.
1654, Piotr Wiazewicz, wojewoda Nowogrodzki, h. *Leliwa*.
1655. Kilka lat Vacat, trybunał Litewski dla różnych rewolucyi.
1662. Krysztof Potocki, podcz. Lit. h. *Pilawa*.
1663. Jerzy Hlebowicz, star. Żmudzki, h. *Leliwa*.
1664. Michał ks. Radziwiłł, kaszt. Wileński, h. *Trąby*.
1665. Mikołaj Ciechanowiecki, woj. Mścisławski. h. *Dąbrowa*.
1666. Mikołaj Stefan Pac, woj. Trocki, a potem biskup Wileński, h. *Gozdawa*.
1667. Krysztof Zawisza, marsz. Lit., h. *Łabędź*.
1668. Jerzy Dziewałtowski, chor. Trocki, h. *Trąby*.
1669 Vacat dla Interregnum, po abdykacyi króla Jana Kazimierza.

1670. Mikołaj Ciechanowiecki, woj. Mścisławski, h. *Dąbrowa.*
1671 Marcyan Ogiński, woj. Trocki, h. *Brama.*
1672. Karol Kopeć, kaszt. Trocki, h. *Kroje*, a w Nowogrodku Samuel Uniechowski, wojski Mozyrski, h. *Ostoja.*
1673. Krysztof Potocki, podcz. Lit., h. *Piława*, a w Mińsku Hilary Czysz, podkom. Wileński, h. *Godziemba.*
1674. Vacat dla Interregnum, po śmierci króla Michała.
1675. Vacat dla odłożenia koronacyi króla Jana III do przyszłego roku.
1676. Kazimierz Sisicki, kuchmistrz Litewski, h. *Bawolagłowa.*
1677. Stefan Kurcz, woj. Brzeski Lit., h. *wł.*
1678. Konstanty Pac, chorąży nadw. Litewski h. *Gozdawa.*
1679. Piotr Rudomina, starosta Starodubski, h. *Trąby.*
1680. Mikołaj Bychowiec, chor. Trocki, h. *Mogila.*
1681. Dominik Słuszka, star Rrzeczycki, h. *Ostoja.*
1682. Benedykt Sapieha, podsk. Lit., h. *Lis*, a w Nowogrodku Kazimierz Frączkiewicz, star. Lidzki, h. *Brodzic.*
1683. Mikołaj Przezdziecki, kaszt. Nowogrodzki, h. *Prus*„ w Mińsku 11. 8bris umarł, a Krysztof z Bartoszyna Zienowicz obrany po nim, h. *Deszpot.*
1684. Michał Jan Narburt, sędzia ziemski Lidzki h *Trąby.*
1685. Dominik ks. Radziwiłł, podkanclerzy Lit., w Mińsku zaś Gedon Chalęcki, star. Nowosiolecki, h. *wł.*
1686 Kazimierz Sapieha, hetman Lit., h. *Lis*, potem Teofil Olędzki, podkom. Wołkowiski, h. *Rawicz.*
1687. Bogusław Unichowski, pisarz ziemski Nowogrodzki, h. *Ostoja.*
1688. Kazimierz Radzimiński Frąckiewicz, star. Lidzki, h *Brodzic.*
1689. Kazimierz Sapieha, hetman, h. *Lis.*
1690. Dominik Słuszka, woj. Połocki, h. *Ostoja.*
1691. Alexander Mosiewicz, woj. Mścisławski, h. *Topacz.*
1692. Michał Dowmant Siesicki wojewoda Miński, h. *Bawolagłowa.*
1693. Kazimierz Frąckiewicz, podskarbi nadworny Lit., h. *Brodzic*, potem Lubecki, starosta Włodzimirski, h. *Druck.*
1694 Michał ks. Radziwiłł, podkanclerzy W. K. L., h. *Trąby.*
1695. Dominik Słuszka, woj. Połocki, h. *Ostoja.*
1696. Bogusław Unichowski, wojewoda Trocki, h. *Ostoja.*
1697. Vacat dla Interregnum, po śmierci Jana III króla.
1698. Michał Kazimierz Kociełł, kaszt. Witebski, h. *Pelikan.*
1699. Michał Siesicki, wojewoda Mścisławski, *Bawolagłowa.*
1700. Karol ks. Radziwiłł, kaszt. Lit., h. *Trąby*
1701. Michał ks. Wiśniowiecki. pułkownik, h. *wł.* a w niebytności Krysztof Zenowicz, marsz. Oszmiański, h. *Deszpot.*
1702 Michał Kociełł, kaszt. Trocki, h. *Pelikan.*
1703 De Campo Scipion, pisarz grodzki Lidzki, h. *Laski.*
1704. Marcyan Wołowicz, marszałek Litewski, h. *Bogorya.*
1705. Stefan Slizien, referendarz Lit, h. *Świat.*
1706. Hrehory Ogiński, star. Żmudzki. h. *Brama.*
1707. Vacat dla zamięszania.
1708 Kazimierz Sapieha, wojewoda Wileński, h. *Lis.*
1709. Paweł Sapieha, marsz. Lit, h. *Lis.*
1710. N. Biegański, starosta Starodubowski, h. *Prawdzic.*
1711. Kazimierz Pociej, woj. Witebski, h. *Waga.*
1712. Marcyan Ogiński, kształan Witebski, h. *Brama.*
1713. Władysław Sapieha, woj. Brzeski, h. *Lis.*
1714. Ludwik Pociej, hetman Lit., h. *Lis.*
1715. Krysztof Pac, pisarz Lit., h. *Gozdawa.*
1716. Jan Tyzenhauz, woj. Mścisławski, h. *Bawoł.*
1717. Jerzy Sapieha, star. Wilkowski, h. *Lis.*
1718. Marcyan Ogiński, kaszt. Witebski, h. *Brama.*
1719 Kazimierz Pociej, woj. Witebski, h. *Waga.*
1720. Jan Tyzenhauz, woj. Mścisławski, h. *Bawoł.*
1721. Michał ks. Wiśniowiecki, kanclerz Litewski.
1722. Franciszek Zienowicz, star. Szmitowski, h *Deszpot.*
1723. Marcyan Ogiński, kaszt. Witebski, h. *Brama.*
1724. Antoni Sapieha, star. Meręcki, h. h. *Lis.*
1725. Kazimierz Zaranek, starosta Żmudzki, h. *Korczak.*
1726. Kazimierz Ogiński, woj. Trocki, h. *Brama.*
1727. Krysztof Puzyna, kasztelan Mścisławski, h. *Brama.*
1728, Michał ks Radziwiłł, koniuszy Lit. h. *Trąby.*
1729. Jan Sapieha, kaszt. Trocki, h. *Lis.*
1730. Jan Sołłohub, podsk. w. Lit, h. *Prawdzic.*
1731. Antoni Eperyasz, pułkownik król, h. *wł.*
1732. Michał ks. Wiśniowiecki, kancl. Litewski, h. *wł.*
1733. Vacat dla Interregnum, po śmierci Augusta II. króla
1734. Vacat dla rewolucyi w Polszcze i Księztwie.
1735. Alexander Wołowicz, starosta Mścisławski, h. *Bogorya.*
1736. Antoni Łojko, krajczy Oszmiański, h. *Wąż.*
1737. Marcin ks. Radziwiłł, kraj. Lit., h. *Trąby*
1738. Józef Tyszkiewicz, kaszt. Żmudzki, h. *Leliwa.*
1739. N. Przezdziecki, pisarz Lit., h. *Prus.*
1740. N. Judycki, marsz. Rzeczycki, h. *Radwan.*
1741. Michał Massalski, woj. Mścisławski, h. *wł.*
1742. Waleryan Żaba, kaszt. Połocki, h. *Kościeza.*
1743. Michał Sapieha, łowczy Lit,, h. *Lis.*

WOJEWODOWIE ZA KSIĘZTWA WARSZAWSKIEGO I KRÓLESTWA,

utworzonego przez kongres r. 1815.

1. Stanisław Małachowski, prezes senatu, h. *Nałęcz*, 1808, um. 1809.
2. Tomasz Ostrowski, prezes senatu, h. *Rawicz*, um. 1818.
3. Stanisław *Kostka* Potocki, h. *Pilawa*, prezes senatu, um. 1822.
4. Stanisław Zamojski, prezes senatu, h. *Jelita*, um. 1839.
5. Józef Wybicki, 1808, um. 1822.
6. Ksawery Działyński, h. *Ogończyk*, 1808, um. 1819.
7. Piotr Bielinski, h *Junosza*, 1808, um. 1830.
8. Walenty Sobolewski, b. kasztelan Czerski, h. *Slepowron*, 1809, um. 1830.
8. Józef Radziminski, b. wojewoda gnieźnieński, h. *Lubicz*, 1809, um. 1820.
10. Stanisław ks. Jabłonowski, h. *Prus*, 1812, um. 1822.
11. Jan Nep. Małachowski, h. *Nałęcz*, 1817, † 1822.
12. Adam ks. Czartoryski, h. *Pogonia*, 1816, um. 1831.
13. Józef Zajączek, h. *Świnka*, 1816, um· 1826.
14 Jan Henryk Dąbrowski h *wł.*, 1816 † 1818.
15. Józef Wielhorski, h. *Kierdeja*, 1816, um. 1817.
16. Ksawery Zboinski, h. *Ogończyk*, 1817, † 1820.
17. Paweł Skórzewski, h. *Drogosław*, 1817, † 1820.
18. Onufry Kicki, h. *Gozdawa*, 1817, um, 1820.
19. Marcin Badeni, h. *Bończa*, 1820, um. 1825.
20. Wincenty Krasiński, h. *Slepowron*, 1821, †1865.
21. Tadeusz Mostowski, h. *Dołęga*, 1825—1831.
22. Stanisław Grabowski, 1825—1830
23. Czarnecki Felix, h. *Prus 3.*, 1825—1830.
24. Franciszek Grabowski, h *Oksza*, 1825 —1830.
25. Ignacy Miączyński, h. *Suche komnaty*, 1825—1831.
26. Maxymilian ks. Jabłonowski, h *Prus*, 1825—1831.
27. Michał ks. Radziwiłł, h. *Trąby*, 1825—1831
28. Maurycy Hanke, 1829, um. 1830.
29. Stanisław Potocki, h. *Pilawa*, 1829, † 1830.
30. Stanisław Wodzicki, h. *Leliwa*, 1829—1841.
31. Pac, Ludwik, h *Gozdawa*, 1831.
32. Antoni Gliszczyński, h. *Jastrzębiec*, 1831. um. 1835.
33. Stanisław Sołtyk, h *wł.*, 1831.
34. Michał Kochanowski, h. *Korwin*, 1831.
35. Maciej Wodzinski, h. *Jastrzębiec*, 1831.
36. Antoni Ostrowski, h *Rawicz*, 1831, † 1845.
37. Alexander Bninski, h. *Łodzia*, 1831.
38. Michał Potocki, h. *Pilawa*, 1831.
39. Franciszek Nakwaski, h. *Prus 2.*, 1831
40. Kajetan Sierakowski, h. *Ogończyk*, 1831.

KASZTELANOWIE ZA KSIĘZTWA I KRÓLESTWA.

1. Antoni Biesiekierski, b. kasztelan Kowalski, h. *Pomian*
2. Walenty Sobolewski, h. *Slepowron*, 1808—1809.
3. Józef Radzimiński, h. *Lubicz*, 1808—1809.
4. August Gorzeński, h. *Nałęcz*, 1808 Tenże August Gorzeński był mianowany w r. 1792 wojewodą poznańskim po Józefie Mielżyńskim ale dla rozbiorze nie dostąpił krzesła. *(Dokument znajdujący się w Smilowie.)*
5. Stanisław ks. Jabłonowski, h. *Prus*, 1808—1812.
6. Ignacy Stadnicki, h. *Sreniawa*, 1810.
7 Jan Nep Małachowski, h. *Nałęcz*, 1812—1817.
8. Ksawery Zboinski, h. *Ogończyk*, 1812—1817.
9. Józef Jaraczewski, h. *Zaremba*, 1812.
10. Onufry Kicki, h. *Gozdawa*, 1812—1817.
11. Karol Wochinski, h. *Jastrzębiec*, 1817.
12. Felix Czarnecki, h. *Prus*, 1812—1825.
13. Marcin Badeni, h. *Bończa*, 1817—1820.
14. Franciszek Grabowski h. *Oksza*, 1817—1825.
15 Dominik Kuczyński, h *Slepowron*, 1817, †1820.
16 Józef Puchała, h. *wł.*, 1817, um. 1822.
17. Józef Tymowski, 1817, † 1820.
18. Antoni Gliszczynski, h *Jastrzębiec*, 1817—1831
19. Franciszek Nakwaski, h. *Prus 2.* 1817—1831.
20. Tadeusz Matuszewicz, h. *Wadwicz*, 1818, um. 1820.
21. Wincenty Grzymała, h. *wł.*, 1817. um. 1825.
22. Andrzej czy Antoni Wołowicz, b. kasztelan Merecki, h *Bogorya*, 1818, um. 1822.
23. Kajetan Sierakowski, b. kasztelan Słoński, h. *Ogończyk*, 1818—1831.
24. August Kicki, h. *wł.*, 1818, um. 1824.
25. Michał Kochanowski, h. *Korwin*, 1818—1831.
26. Stanisław Wodzicki, h. *Leliwa*, 1818—1829.
27. Stanisław Małachowski, h. *Nałęcz*, 1818—1831.
28 Wojciech Męcinski, h. *Poraj*, 1818—1831.
29. Felix Kretkowski, h. *Dołęga*, 1818, † 1823.
30. Jerzy Skarzyński, h. *Bończa*„ 1818, † 1819.
31. Michał Straż, 1818, um. 1819.
32 Jan Tarnowski, h. *Leliwa*, 1818—1831.
33. Maciej Wodzinski, h. *Jastrzębiec*, 1818—1831.
34. Wincenty Rulikowski, h. *Nałęcz*, 1818—1831.
35. Stefan Karnkowski, h *Junosza*, 1819, † 1824.
36 Ignacy Miączyński, h. *Suche komnaty*, 1819—1825.

37. Pius Kicinski, b. kasztelan Płoniecki. 1819, um. 1829.
38. Franciszek Węgleński, h. *Slepowron*, 1819, um. 1820.
39. Stanisław Grabowski, h. 1819—1825.
40. Wiktor Szółdrski, h *Łodzia*, 1819, um. 1825.
41. Alexander Walewski, h. *Kolumna*, 1820—1831.
42. Antoni Ostrowski, h. *Rawicz*, 1820—1831.
43. Tadeusz Tyszkiewicz, h. *Leliwa*, 1820—1831.
44. Maxymilian ks. Jabłonowski, h. *Prus 2.*, 1821—1825.
45. Stanisław Tymowski, 1821,†1829.
46. Alexander Bninski, *Łodzia*, 1821—1831.
47. Jan Poletyłło, h *Trzywdar*, 1822—1831.
48. Michał ks. Radziwiłł, h. *Trąby*, 1821—1825.
49. Józef Ossolinski, h. *Topór*, 1822, um. 1825.
50. Szymon Wiszniewski, 1822.
51. Adam Bronikowski, h. *wł.*, 1822, um. 1829.
52. Dawid Obszelwic, 1821, um 1829.
53. Alexander Potocki, h. *Pilawa*, 1824—1830.
54. Piotr Wichlinski, 1824.
55. Michał Potocki, h. *Pilawa*, 1824—1831.
56. Stanisław Alexandrowicz, h. *wł.*, 1824, †1826.
57. Jan Wielopolski, h. *Starykoń*, 1824.
58. Ludwik Pac, h. *Gozdawa*, 1825—1831.
59. Stanisław Sołtyk, h. *wł.*, 1825, um. 1830.
60. Antoni Bieńkowski, 1825—1831.
61. Józef ks. Lubomirski, h. *Sreniawa*, 1825—1831
62. Władysław Bielinski, h. *Szeliga*, 1827, †1860.
63. Franciszek Lewinski, 1827—1831.
64. Ludwik Plater, h. *wł.*, 1829—1831.
65. Kajetan Kozmian, h. *Nałęcz*, 1829, † 1856.
66. Michał Wornicki, 1829—1831.
67. Tomasz Grabowski, 1829—1830.
68. Kasper Wielogłowski, h. *Starykoń*, 1829—1831.
69. Tomasz Łubieński, h. *Pomian*, 1829—1831.
70. Józef Krasiński, h. *Slepowron*, 1829—1832.
71. Leon Dębowski, 1829—1831.
72. Julian Ursyn Niemcewicz, h. *Rawicz*, 1831, um. 1844.
73. Andrzej Walchnowski. 1831.
74. Franciszek Sołtyk, h. *wł.*, 1831.
75. Franciszek Wężyk, h, *Waż*, 1831.
76. Antoni Kochanowski, h. *Korwin*, 1831.
77. Piotr Lubieński, h. *Pomian*, 1831.
78. August Słubicki, h. *Prus 1.*, 1831.
79. Ludwik Małachowski, h. *Nałęcz*, 1831.
80. Wojciech Ostrowski, h. *Rawicz*, 1831.
81. Narcyz Olizar, h. *Kmita*, 1831.
82. Stanisław Węgrzeski, 1831.
83. Ludwik Łempicki, h. *Junosza*, 1831.
84. Niesiołowski, h. *Korzbog*, 1831.

Familie Szlacheckie

III.

A.

Abakanowicz, w aktach wileńskich 17. Kwietnia 1763. — *Wielądko.* — *Małachowski.* —

Abdank, *herbu własnego.* Pisali się z Góry; z tych *Paprocki* wspomina *pierwszego* Michała z Góry którego syn Lambert, tego imienia trzeci biskup krakowski, następca świętego Stanisława, — *drugiego* Skarbimierza wojewodę krakowskiego i hetmana. — Michał hrabia *z Góry* fundator klasztoru lubińskiego OO. Benedyktów w Wielkopolsce w r. 1114. — Rusław hrabia bez potomstwa umarł; w dziedzicznej swojej wsi Sulejowie nad Pilicą klasztor OO. Cystercyenzom wystawił. — Kagnimir hrabia z Bieganowa w r. 1198 żyjący, którego rozplenione potomstwo w ziemi Łukowskiej osiadło; brat jego Krysztof Smil kasztelan wojnicki 1277. — Mikołaj kasztelan sandomirski 1286. — Wojciech Czelej wojewoda sandomirski od Tatarów z łuku postrzelony, poległ w r. 1344. — Wszebor wojewoda sandomirski za Władysława II. książęcia polskiego (ale go *Nakielski* do hebru *Nieczuja* pociąga). Drogosław, którego syn Piotr był biskupem poznańskim w r. 1254 (ale tego znów inni pociągają do herbu *Prawdzic*). — *Niesiecki.*

Abłamowicz, *h. Abdank.* Ignacy syn Dominika. *Spis szlachty wylegit., Heroldya król. pol. 1851.*

Abrahamowicz, *h. Jastrzębiec.* Jedenże dom Abrahamowiczów w Litwie jako i w Chełmskiej ziemi. — Jan wojski wileński, starosta lidzki 1601. — Mikołaj kasztelan mścisławski w r. 1645. — Jan wojewoda smoleński, mądry senator. — Syn jego Mikołaj na *Wornianach*, z mścisławskiego województwa przesiadł na trockie; bodaj nie córkę jego Katarzynę wdowę po Marcinie Frąckiewiczu Radzimińskim pisarzu litewskim wspomina konstytucya z r. 1662 *fol. 15.* — Stanisław starosta bułakowski Jana III., Jan i Samuel skarbnikowiczowie wileńscy Augusta II. podpisali elekcyą. — N. Abrahamowicz był (za czasów Niesieckiego) posłem z powiatu lidzkiego. — Jędrzej w ziemi chełmskiej, żył z *Ewą Bogdaszewską* w r. 1660. — Piotr w zakonie *Soc. Jesu* † 1697. ale ci w ziemi chełmskiej wzięli przydomek *Buczak*, i herb *Jastrzębiec* zamienili na h. *Lubicz*, tylko że w środku podkowy nie cały ale połowę krzyża kładą. — *Niesiecki.* — *Wielądko* zowiąc ich Abramowiczami, dodaje: Teodor i Michał, w r. 1763 podpisali w Wilnie manifest *de illegitimitate* trybunału. Ludwik w r. 1764 podówczas derewniczy i sędzia kapturowy smoleński, podpisał akt konfederacyi gen. w. k. Lit. 1763. — N. starosta starodubowski był deputatem na trybunał w. ks. lit. w Wilnie 1781. — *Krasicki* pisze: „Abrahamowiczowie dotychczas w Litwie kwitną, z tych Jędrzej był kasztelanem brzeskim, umarł bezżenny. — Jerzy starosta dubowski brat rodzony kasztelana z Ogińskiej urodzony, z *Dornołowiczówny* zostawił córkę jedynaczkę za Slizna wydaną. — Antoni trzeci brat, umarł bezżenny.“ — Temi czasy hrabia Abrahamowicz napisał i drukiem ogłosił historyą polską w języku francuskim. — Patrz w *Dodatku.*

Abramowicz, *h. Jastrzębiec z odmianą.* — Grzegorz nobilit. 1790. — N. Abramowicz nobilitowany 1764. — *Małachowski.*

Abramowicz, *h. Waga*, w w. ks. Litewskim. Ci jedniż są co i Niepokojczyccy. — *Niesiecki.* — Justyn Abramowicz właściciel wsi Sołowiejówka pod Berdyczowem, zamordowany wraz z żoną i dziećmi w r. 1863 — Na Ukrainie Abramowicze dziedziczą wieś Wołodarkę, ale nie wiadomo mi do jakiego należą domu.

Abramowicz. *Skarbek*, h. *Abdank.* Ignacy Piotr Paweł i Romuald Bartłomiej Ludwik, synowie Jerzego. — *Spis szlachty Heroldya król. pols. 1851.*

Abramowicz, h. *Strzała.* Ignacy, syn Jana. — Franciszek Bogoryusz, syn Jana. — *Spis szlachty, Heroldya król. pol. 1851.*

Abramowski. Zygmunt podpisał elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.* — *Małachowski.*

Abrant. Jan z powiatem pinskim podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Abratowicz, h. *Odrowąż.* Antoni podpisał elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.* — *Małachowski.*

Achinger, h. *wł.* Pierwszy Achinger Żybuld przybył do Polski za panowania Zygmunta I. i osiadł na Rusi, gdzie pojął za żonę Maleczkowską Michała wielkorządzcy krakowskiego siostrę, dwóch z niej zostawił synów: Zybulta, który biegłością w sprawach różnych zjednał sobie łaskę u Hospodara wołoskiego; (jego potomstwo z Zarszyńskiej na Pokuciu, z których jeden z Potockim Stanisławem wojewodą krakowskim i hetmanem 1665, drugi z Kazanowskim hetmanem polnym pod Usarską chorągwią, życie swoje dobru pospolitemu poświęcili), i Jerzego podkomorzego u Stefana Batorego, ten wziął w małżeństwo od dworu Kispeterównę Węgierkę z Gajewskiej urodzoną. *Istvanius* historyk węgierski, wielkie imie Achingerów w tem królestwie chwaląc, przydaje że, Lupus

Achinger był komisarzem do traktatów o pokój z Turkami. — Augustyn brat stryjeczny Zybulta i Jerzego w obcych językach biegły, umarł 1582. — Stanisław w księstwie Oświecimskim i Zatorskim był deputowanym do wybierania kontrybucyi z sejmu 1633. — Mikołaj w r. 1668 kwitnął. — Stanisław w Sandomirskim dziedzic na Kobylanach 1677. miał za żonę Annę Mijakowską. — Okolski w Indexie tomu pierwszego, kładzie Pilchowskiego Achingera, lubo na miejscu żadnej o nim nie czyni wzmianki. — *Niesiecki.* Ignacy Achinger z Radoczy S. G. O. podpisał elekcyą St. Augusta z ks. Oświecimskim i Zatorskim. —

Achler, h. *Dub* czyli *Dąb.* — *Paprocki* i *Okólski* piszą o tych pod tym herbem.

Achmatowicz, *Murza Bilal,* h. *Achmat.* (Herb Achmat: Strzała ostrzem do dołu, u góry rozdarta nad skałą o trzech wierzchołkach, nad koroną księżyc rogami do góry, nadany w r. 1751. *Słow. Her. Krzyż.*) Familia tatarska. Benedykt i Dawid Dominik, synowie Mustafy. — Alexander, żona jego Zofia z Buczackich, synowie: Stefan i Józef. — *Spis szlachty. Heroldya kr. pol. 1851.*

Aczkiewicz. Tych wymienia *Kuropatnicki* w *klejnotach szlacheckich.*

Adamczowski, h. *Dąb.* W województwie sandomirskim. — *Niesiecki.*

Adamkowicz, h. *Wadwicz.* W ks. Żmudzkim. — Michał służąc z kniaziem Kurpskim, wzięty w Witebsku do niewoli; umarł w Moskwie. — Kazimierz wojował przeciwko Kozakom w Moskwie z Radziwiłłem hetmanem w. lit. — Teodor chorąży pod znakiem Konstantyna Paca. — Jerzy, Hieronim, Krysztof i Alexander ludzie rycerscy. — *Niesiecki.*

Adamowicz, h. *Leliwa.* Monwid syn Gedymina, przyjąwszy na sejmie Horodelskim za zaszczyt potomkom swoim herb Leliwa, gdy potem walecznego męża któremu na imie było Adam, w wielu okazyach rycerskiej cnoty doświadczył, do tegoż go klejnotu i jego dzieci przypuścił, co król Jagiełło potwierdził. Od tego tedy Adama, Adamowiczami zwać się poczęli, atoli gdy się potem rozrodzili, jedni się z nich od dóbr i possessyi nazwali, jak to Pokrzywnicki, Starowolski, drudzy od jakiego przypadku, jak Muzykalski, Rakowicki, trzeci przy dawnym Adamowiczów imieniu zostali. — Z tych Piotr był podsędkiem żmudzkim 1611. — Hieronim z Wileńskiego podpisał elekcyą Augusta II. — Samuel Władysława IV. Jan skarbnik lidzki, Jędrzej skarbnik rzeczycki, Jana III. z Żmudzi podpisali elekcyą. — *Niesiecki.* — Jan, Jerzy, Kazimierz i Józef Adamowiczowie pisali się na akt konfederacyi gener. w. ks. lit. 1764 r. — Jan sędzia grodzki lidzki. — *Wielądko.* N. Adamowicz miał za sobą Dziekońską, brat jego rodzony generał adjutant Bulawy Polnej. — *Krasicki.* — N. Adamowicz za Bolesławem Biszpink.

Adamowski, h. *Jastrzębiec.* — Wawrzyniec proboszcz kłecki, Jan i Franciszek w sandomirskim, Kazimierz w krakowskiem, Stanisław i Stefan w podlaskiem pisali się na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.* — Ignacy Adamowski, ten z woj. sieradzkiego przeniósł się do Litwy, gdzie z Agnieszki *Wilhelmowny* zostawił synów sześciu: Ignacego, Tadeusza, Józefa Piotra, Michała i Franciszka Ksawerego, który z *Maryanną Budenowiczówną* miał trzy córki: Józefę za Sielaskim, ciszka Ksawerego, który z *Maryanną Budenowiczówną* miał trzy córki: Józefę za Sielaskim, Salomeę i Petronellę, oraz syna jednego Leopolda w kawaleryi narodowej. — Józef rotmistrz trocki miał syna Benedykta. — *Wielądko.* — Adamowski towarzysz Leszczyńskiego krajczego kor. — *Pamiętniki Paska.* — Alexander Adamowski, syn Floryana. — Bonawentura Józef, syn Franciszka. — *Spis szlachty. Heroldya król. pol. 1851.*

Adamski, h. *Jastrzębiec.* Tych wymienia *Małachowski.* — Adamski Karól, syn Łukasza. — *Spis szlachty. Heroldya król. pol. 1851.*

Aderkasd. Jan dworzanin królewski, podpisał elekcya Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Adziewicz, h. *Slepowron.* Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Affanasowicz. Kazimierz podpisał z woj. nowogrodzkiego elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Affanowicz. Ten dom wymienia *Kuropatnicki.*

Affata. Izydor kapitan inżynier, szlachcic medyolański, otrzymał indygenat od Michała króla w r. 1673. — *Niesiecki.*

Agryppa. W. ks. Litewskim. — Wacław kasztelan smoleński 1590 r. — Jędrzej poseł na sejm r. 1613 z woj. wileńskiego. — Jan w Żmudzi, Zacharyasz w trockim podpisał elekcyą Władysława IV. — Jan w zakonie *Soc. Jesu* † 1689. — któryś z tego domu, za czasów Zygmunta Augusta, pisał wiele przeciwko Lipomanowi i wiele innych ksiąg do druku podał. — *Niesiecki.* — Tadeusz Agryppa podczaszy witebski. 1763. — *Wielądko.*

Akszak, h. *wł.* Pierwszego Akszaka potomkowie przyszli do Polesia, kędy Tenutę Noryńską przez wiele lat trzymali. Od tych Jan, przeniósł się w Kijowskie, był sędzią kijowskim 1607. — Michał brat jego, pod Ułanikami Tatary gromiąc, od nich zabity. Jana zaś synowie: Marek w koronnym obozie lata swoje przepędził, Stefan sędzia z. kijowski, starosta ostrzewski i bobrownicki, z Zofii Łuszczanki miał dwóch synów Jana stolnika kijowskiego (którego syn Józef osiadł w woj. bełzkim) i Gabryela. Ponowił związki małżeńskie Stefan z Czołchańską, która mu prócz trzech córek dwóch synów powiła Alexandra i Michała. Michał, trzeci syn Jana sędziego, człowiek rycerski, miał za żonę Ziemblicką, Siostry zaś tych trzech braci jedna była za Grabią,

druga za Józefem Chaleckim w r. 1650. — Marek na *Motowidłowie,* wojski kijowski 1699 — Kazimierz skarbnik kijowski, pod usarską chorągwią żołd prowadził: z Czołchańskiej Konstancyi syn jego Felicyan. — *Niesiecki.* — Stefan Akszak, stolnik włodzimirski, kawaler orderu s. Stanisława. — *Wielądko.* N. Akszak generał miał za sobą Kuropatnicką siostrę kasztelana bełzkiego, wdowę po Sufczyńskim. — N. Akszak miał za żonę Wessołównę siostrę podskarbiego w. k. i z nią zostawił syna. — N. Akszak pułkownik, dziedzic na Radziwiłowie miał potomstwo. — *Krasicki.*

Alabanda, h. *w.* Jasnach albo Lucidus pierwszy biskup kruświcki (kujawski) razem z Egidyuszem biskupem tuskulańskim i kardynałem do Polski przyszedł. † 903- – Do tegoż domu *Paprocki* pociąga Mamphiola biskupa płockiege † 1395. — *Niesiecki.*

Alabis, h. *Rubiesz.* W województwie mińskim i t. d. — *Niesiecki.*

Alambi, h *Rubiesz.* I tych w temże województwie kładzie. — *Niesiecki.*

Alantowicz, h. *Poraj.* Emerencyanna Alantowiczówna była za Stefanem Czarnowskim. — *Niesiecki.*

Albedyl, *Indigenat* otrzymał konstytucyą z r. 1775. *fol.* 142. — *Małachowski.*

Albertrandi. Konstytucya 1776, *fol.* 919, wspomina Jana kanonika gnieźnieńskiego, był on potem biskupem zenopolitańskim; literat przełożył na polskie dzieje rzymskie i dzieje polskie ze Schmidta.

Albicki Józefowicz. Tak wymienia *Małachowski.*

Albinowski, h. *Jastrzębiec.* Przemyska ziemia jest ich gniazdem. — Jędrzej suffragan kijowski roku 1687. synowie jego Jędrzej: Samuel i Stanisław, którego syn Jakób i córka za Janem Sołkowskim. — *Niesiecki.*

Albrecht, h. *Miłydar,* (którego taki jest kształt: serce gwiazdą złotą sześć promienistą na sobie wyrażające zielonemi oliwnemi gałązkami w polu białem otoczone, na hełmie pięć piór strusich, między któremi w pośrodku gwiazda). Jakób Stanisław Albrecht nobilitowany r. 1786. Syn tegoż Mateusz regent podatku pogłównego żydowskiego, z Julianną Romanówną zostawił potomstwo, syna Józefa i dwie córki, Magdalenę i Helenę. — *Krasicki.* — *Wielądko.*

Alcyato h. *Łosień.* Paweł, syna Pawła. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Alemani, *h. w.* Z księstwa Florenckiego przyszli do Polski. Pierwszy w Polsce osiadł Dominik Alemani, który otrzymał indygenat od Zygmunta Augusta w r. 1566.; był on potem stolnikiem lubelskim i starostą nowomiejskim w Mazowszu, z *Fanuelówny* siostry Fanuela stolnika lubelskiego, zostawił synów dwóch Stanisława i Zygmunta, ale ci jakoś po r. 1632 znowu się do Włoch wynieśli; jednego z tych wnuk był siostrzeńcem Klemensa XI papieża. — *Niesiecki.*

Alexandrowicz, *h. w.* Z tych w r. 1632. porządek elekcyi Władysława IV. liczy: Jana marszałka grodzieńskiego. (tego Jana kładzie *Niesiecki* także pod herbem *Kruki*). Konstantego, Kazimierza, Piotra i Mikołaja Bitouk sędziego upitskiego. — Konstanty pisarz upitski i poseł grodzieński 1648 — 1652; syn jego Kazimierz. — Stefan podkomorzy grodzieński, a potem marszałek 1690. — Stanisław rotmistrz pancernej chorągwi, w expedycyi z Moskwą pod Miednikami na placu poległ. — Sebastyan w zakonie *Soc. Jesu,* † 1658. — Benedykt Placyd 1697. — Michał pisarz z. lidzki w r. 1704 marszałek. — *Niesiecki.* — Hrehory Alexandrowicz kasztelan wileński, hetman w. lit. za Zygmunta Augusta. — (*Niesiecki* nieumieścił go, *Wielądko* zaś wypisuje go z *codex. diplom. ks. Dogila*). — Jan starosta grodzieński 1573 — Albert koniuszy w k. za Zygmunta I. — Wspomniany wyżej Stefan był także kasztelanem nowogrodzkiem, i mając in *2 voto,* Teklę Kierdijównę kasztelankę trocką zostawił z niej syna Jana starostę ostrzyńskiego i cztery córki: jedna za Komorowskim wojewodą brzeskim, druga za Białozorem starostą nowomłyńskim, trzecia za Zienowiczem starostą szmitowskim, czwarta Konstancya za Łukaszem Alexandrowiczem chorążym lidzkim. — Piotr podczas expedycyi wołoskiej w 100 ludzi komendy swojej, 1000 Wołochów rozproszył. — Floryan skarbnik lidzki. —Łukasz Antoni chorąży lidzki za Augusta II i Augusta III. wielu wsławiony funkcyami, um. w r 1748, zostawiwszy z Konstancyi Alexandrowiczówny kasztelanki nowogrodzkiej synów dwóch Franciszka i Dominika, oraz córkę Elżbietę za Chrzanowskim starostą rowiatyckim. — Kazimierz podczaszy lidzki, brat Łukasza, pokilkakrotnie odbywał funkcye deputackie i komisarskie. — Franciszek syn starszy Łukasza Antoniego, kasztelan lidzki, kawaler obydwóch orderów narodowych, z Tekli Matuszewiczówny starościanki stoklinskiej zostawił syna Stanisława starostę wiślickiego, rotmistrza kawaleryi narod. — Dominik drugi syn Łukasza Antoniego, koniuszy w. l., rotmistrz chorągwi husarskiej, z *Klary Platerówny* (ale Krasicki daje mu za żonę Oskierczankę referendarzównę litewską) wojszczanki inflantskiej zostawił, prócz dwóch córek, syna Ignacego. — Tadeusz sędzia z. grodzieński i poseł na sejm. — Antoni sędzia lidzki, chorąży usarski. — Józef pisarz z. lidzki. — Józef major brygady Petyhorskiej. — Franciszek kapitan pułku czwartego i poseł lidzki na sejm 1793. — Alojzy, biskup chełmski, syn Marcina chorążego bracławskiego z Heleny Bachmińskiej urodzony umarł 1782. — Bracia rodzeni Alojzego biskupa: Stanisław starosta petychorski, Józef generał wojsk koronnych, Antoni pisarz duchowny w. k. w r. 1784 zmarły i Tomasz wojewoda podlaski, marszałek dworu St. Augusta, kawaler obydwóch orderów narodowych; ten z Maryanny Ledochowskiej wojewodzianki czerniechowskiej, zostawił syna Stanisława. — Fabijan, syn Michała łowczego orszan.

skiego z Elżbiety Iliniczówny starościanki dorochowskiej urodzony, był vice-brygadyerem w kawaleryi narodowej, szambelanem, rotmistrzem i starostą wilczatowskim. — *Wielądko.* — Stanisław syn Tomasza wojewody (którego wyżej *Wielądko* wymienia), był starostą łosickim, miecznikiem, i kasztelanem senatorem w r. 1824; otrzymał w r. 1800 tytuł hrabiego *sacri Romani imperii* od cesarza Franciszka II. umarł r. 1826. zostawiwszy z *Apolonii hr. Ledóchowskiej* syna Stanisława dziś żyjącego, dziedzica dóbr Konstantynowa w Podlaskiem; ten z *Wandy hr. Jezierskiej* ma następujące potomstwo: Stanisława oficerem w pułku artyleryi gwardyi w Berlinie ożenionego w r. 1875. z Cezaryną hr. Mieroszowską i Witolda synów, oraz córek trzy: Maryę za Stanisławem hr. Walewskim, Zofię za Tadeuszem hr. Sieberg-Platerem i Julię panną. — Alexandrowicze ci używają przydomku *Witold*, a w herbie swoim mają pole czerwone, w miejsce zaś hełmu kładą mitrę książęcą, o czem świadczy: nadgrobek Tomasza Alexandrowicza na Powązkach w Warszawie. *Historya o Klemirze z r. 1754.* i *Pierwszy Grunt Łacińskiego Języka, przez Jaworowskiego r. 1779.*

Alexandrowicz, h. *Kościesza.* Na Żmudzi, z tych kwitnął Kazimierz za czasów *ks. Kojałowicza.*

Alexandrowicz, h. *Kruki,* (t. j. w polu czerwonem między dwoma mieczami złamanemi, żelaza na krzyż zakrzywione, na hełmie trzy pióra strusie) *Niesiecki* wymieniwszy nazwisko tego domu, nic jednak o nim nie pisze na swojem miejscu; ale natomiast pod herbem *Kruki* powtarza za ks. Kojałowiczem co następuje: Alexander Alexandrowicz z Poporc podskarbi lit. r. 1476. brat jego Jędrzej, brat stryjeczny Mikołaj Alexandrowicz z Zachowa. Jana marszałka grodzieńskiego syn Konstantyn sędzia grodzieński, tegoż zaś syn Stefan najprzód wójt grodzieński a potem kasztelan nowogrodzki. Stanisław brat Konstantego. — To *Niesiecki* wypisuje z *Kojałowicza*, bez żadnej z swej strony uwagi, mimo że Jana Alexandrowicza marszałka grodzieńskiego umieścił także pod Alexandrowiczami h. *wł.* a znów Stanisława nie wymienił wcale pod kasztelanami.

Alexandrowicz, h. *Sreniawa.* Z tych Jędrzej podał do druku: *Colum. Ossolinianas.* — *Niesiecki.*

Alfonce, h. *Sentomerski.* Alexander syn Antoniego. — *Spis szlachty. Heroldya kr. pol. 1851.*

Aloy. *Indigena.* w Konstytucyi z r. 1768. — *Małachowski.* Do tych samych zapewne należy d'Aloy h. *Złoty orzeł*, Emanuel, syn Jana. *Spis szl. Heroldya kr. pol. 1851.*

Ałusiewicz. Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Amadej, h. *w.* Z Węgier przyszli do Polski. — Mikołaj Mzurowski dziedzic na Rudołowicach i innych dobrach w r. 1393. — Jan z Mzurowa, stolnik przemyski i brat jego Mikołaj r. 1446. — Potomstwo Jana, Jan wojski i Mikołaj miecznik przemyśkscy r. 1454, kwitnęli. *Niesiecki.*

Amandowicz. Marcin. *Spis szlachty. Heroldya król. pol. 1851.*

Amboten. Jan i Maciej Fryderyk podpisali z Inflantskiego elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Ambroch. Nobilitowany w konstytucyi r. 1673. fol. 41. — *Małachowski.*

Ambrożewicz, h. *Wąż.* Jan podstoli parnowski; syn jego Michał. — *Niesiecki.*

Amenda. Stanisław otrzymał indygenat od Zygmunta III, żona jego Katarzyna Frezerówna, z której zostawił córkę Zuzannę w klasztorze. — *Niesiecki.*

Amfor, h. *Sreniawa.* Michał mąż rycerski w woj. minskim. Potem pisać się poczęli Amforowiczami. — Samuel Amforowicz dworzanin król. 1648. — Stefan stolnik mścisławski podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.* — Marcin Amfor albo Amforowicz, sędzia z. smoleński 1764; w tymże czasie Justyn strażnik starodubowski. — *Krasicki.* — *Wielądko.*

Amfor, h. *Traby.* Tych wymienia *Małachowski.*

Amira. *Nobilit. praeciso scartabellatu* w konstytucyi r. 1790. *Małachowski.*

Ancuta, h. *w.* Maciej Józef biskup wileński, † 1723. — Był też Ancuta w tymże czasie przeorem czerwińskim. — *Niesiecki.* — Leon Ancuta w r. 1383. od Witolda Kiejstutowicza otrzymał dobra ziemskie Ancuta zwane, w powiecie bielskim na Podlasiu. Synowie tego Leona: Michał i Olizar. — Radziwon Marcinowicz Ancuta ożenił się z Anną Kościuszkówną, Konstantyna Siechnowskiego Kościuszki sędziego z. i horodniczego córką. — Paweł Jaskowicz, z Maryanny Tumiłówny Buchowieckiej miał syna Mikołaja dziedzica w r. 1617, dóbr Ostromecz i Buchowicze; tego syn Alexander. — Zygmunt w r. 1646, dobra swoje dziedziczne Zachorze w woj. brzesko-litewskim, rozdzielił między dwóch synów swoich Stanisława i Kazimierza. — Jerzy brat stryjeczny Macieja Józefa biskupa, był w r. 1724, referendarzem w. lit., Adam Antoni sędzia z. brzesko-litewski, syn Mikołaja wojskiego starodubowskiego, a synowiec rodzony Macieja biskupa, z Anieli Wołodkiewiczówny sześciu po sobie zostawił synów: Jana, Antoniego, Ignacego, Dominika, Michała i Stanisława sędziów woj. brzeskiego lit. — *Wielądko.*

Ancypa. Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Wielądko.*

Anczewski. I tych wypisują *Kuropatnicki* i *Wielądko.*

Anderson. *Indigena* w konstytucyi 1673. — *Małachowski.*

Andrault de Buy, h. *w.* Franciszek ród swój z hrabiów *de Langeron* wywodzący, generał i starosta toczewski, otrzymał indygenat w r. 1658, przyczem król Jan Kazimierz, do ojczystego klejnotu przydał mu w rekompensę Orła z snopkiem królewskim. — *Niesiecki.*

Andronowski, h. *Syrokomla* czyli *Abdank*, ale z tą odmianą, że na *Abdanku* kładą strzałę do góry

żelezcem, na której dwa krzyże prosto, na hełmie trzy pióra strusie. — Przodek Andranowskich z Czech do Polski przyszedł, osiadł w woj. brzeskim wziąwszy od księcia Iwana Siemionowicza Kobryńskiego daninę pod Kobryniem Andronów nazwaną; potomstwo jego długo się zwało Czechowiczami. — *Niesiecki.*

Andruski. O Fidorze i Jacku świadczy metryka wołyńska r. 1528. — *Niesiecki.*

Andruszewicz. Jan biskup łucki, † 1579. — Mikołaj koniuszy w. l., starosta ożeński i perełomski w r. 1579 — Stanisław sędzia z. mozyrski podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — Michał Dominik podpisał *pacta conventa* Augusta II. z woj. wileńskiego. *Niesiecki.* — *Małachowski* wymienia ich z herbem *Doliwa.*

Andruszewski, wymienionyu *Kuropatnickiego.*

Andruszkiewicz, h. *Mogiła.* Andruszko syn Zodejka, spłodził Macieja, ten Melchiora i Mikołaja. — Bogdan 1454 r. rotmistrz król. jeden z panów litewskich, którzy po przegranej pod Chojnicami króla Kazimierza nie odbiegli. — Maciej w pow. słonimskim 1528. — Stanisław w Żmudzi 1621. *Niesiecki* — Karol podpisał w Wilnie r 1763 manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. — *Wielądko.*

Andruszkiewicz. Józef. *Spis szlachty. Heroldya królestwa polskiego 1851.*

Andrychiewicz, h. *Róża czerwona.* Walenty Cypryan Wincenty, syn Franciszka Fryderyka Anna z Pawłowskich wdowa po Wincentym. Kazimierz Ferdynand. Władysław Jakób i Ludwik, synowie Wincentego, *Spis szlachty. Heroldya kr. polskiego. 1851.*

Andrychiewicz. Wiktor Ignacy Benedykt, syn Józefa. Aniela Józefa córka tegoż. Rozalia z Biedrzyckich, wdowa po Józefie. Eleona ze Zgłobickich, wdowa po Franciszku (Xaw.). Józefa, córka Franciszka (Xaw.) Wincenty (à Paulo), Stanisław, August Piotr i Jan Antoni, synowie, *Spis szl. Heroldya król. polskiego. 1851.*

Andrychowicz, nobilitowany w konstytucyi r. 1775. fol. 148. — *Małachowski.*

Andryewicz, h. *Rubiesz.* Iwan marszałek i tenutarz in Dougi, w r. 1512. — *Niesiecki.*

Andrzejkiewicz, — podług *Wielądka.* **Andrzejkowicz,** podług *Małachowskiego.* — Alexander Andrzejkiewicz właściciel dóbr Szłupaci pod Kobryniem, zginął w r. 1863.

Andrzejowski, h. *Prus,* ale takim kształtem: półtora krzyża na tarczy, strzałą od prawego boku tarczy w lewo do góry przeszyty; na hełmie ręka z mieczem do góry wzniesiona. — Z tych był Hieronim cześnik słonimski 1658. *Kojałowicz* in *M. S.* świadczy, że Andrzejowscy w herbie swojem przez krzyż strzałę kładą. *Niesiecki.* — Wojciech Andrzejowski podpisał w Wilnie 1763 manifest *de illeg.* trybunału. — Stanisław podpisał elekcyą St. Augusta z woj. sandomirskiego *Wielądko.* Antoni Krzysztof, syn Antoniego. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Anikini. Dominik otrzymał indigenat w Polsce w r. 1675. — *Niesiecki.* W r. 1788. Kajetan Anikini sędzia gr. nowomiejski. *Krasicki.*

Ankiewicz, h. *Abdank.* Tak ich wymienia *Małachowski.*

Ankowski, h. *Gryf.* Alexander Xawery Ignacy, syn Michała. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Ankwicz, z *Posławic Skarbek* h. *Abdank.* Roman Wawrzyniec Ignacy, syn Kajetana. *Spis szlachty Heroldya król. pol. 1851.*

Ankwicz, h. *Abdank.* W woj. krakowskim, sandomirskim i w ziemi przemyślskiej possessyonaci. — Z tych Mikołaj trzech synów zostawił: Stanisława, Jana i Alexandra. — Stanisław miał za sobą Agnieszkę Rokoszównę, z której zostawił trzech synów: Stefana w zakonie *Soc. Jesu.* † 1711, Jędrzeja chorążego nowogrodzkiego, dziedzica na Miękiszu, (którego z pierwszéj żony Judyty Kuropatnickiej kasztelanki, było trzech synów: Hieronim z Czerną, Walenty z Romerówną Maryanną i Wojciech z Rudzką ożenieni, oraz córki: Joanna za Janem Romerem, druga za Bogusławem Radziejowskim; in 2. voto tenże Jędrzej miał Łętowską), i Michała kasztelana zawichoskiego. — Jan dziedzic na Kobylu pojął Helenę Lesniowską, z której potomstwo: Jan Stefan. *Niesiecki.* — *Wielądko.* tak dalej pisze: Familia ta starożytna pochodzi od Jana hrabi na *Górze* Skarbka hetmana, i ten przydomek zachowując dodaje z *Posławic* co jest hrabstwem w Szląsku Pruskiem, zostającym w possessyi jednej linii tegoż domu, dziś noszącego nazwisko hrabiów Ankwiczów Possadowskich. — Ambroży Ankwicz miał za sobą *Bolestraszycką* z książąt Światopełków. — Michał kasztelan małogoski spłodził z Kuropatnicką kasztelanką kijowską, Hieronima kasztelana zawichostskiego, ten zaś z Czerną z familii Schwartzenbergów, miał synów trzech: Stanisława kaszt. sandeckiego, Andrzeja kantora kated. krakowskiego i Michała Jezuitę sławnego missyami. Stanisław pięcioro miał dzieci: córkę najstarszą wydał za Jana Ankwicza, średnią za Cieńskiego starostę dzwinogrodzkiego, a najmłodszą za Ignacego Wielopolskiego, chorążego w. k., — syn zaś starszy wziął za żonę Katarzynę *Nałęcz* Małachowską, a młodszy Józef był kaszt. sandeckim, potem zaś ministrem pełnomocnym u dworu duńskiego; temu to właśnie Teresa cesarzowa, dawszy klucz szambelański, potwierdziła razem dla całej familii Ankwiczów, tytuł hrabiów. — Patrz w *Dodatku.*

Annibal, h. *Krocki.* Annibal de Srezze przybył z Boną Sforcyą królową polską i z bratem swoim Mikołajem. — Annibalówna de Srezze była za Stanisławem Baranowskim pis. ziemskim. *Niesiecki.*

Anszewski, h. *Leliwa.* Drudzy ich **Anczewski,** insi **Anszeński,** piszą. — *Niesiecki.*
Anszewski, h. *Jelita.* tak ich wymienia. *Małachowski.*
Antici. Tomasz kardynał, w Rzymie minister pełnomocny rzeczyposp. otrzymał indyg. 1768. — *Wielądko.*
Antony, *Nobilit. praeciso scartabellatu,* Konstytucyą r. 1790. *Małachowski.*
Antonowicz, h. *Andrault de Buy.* Jan (Ewan), Adam, syn Mateusza. Michał Onufry, syn Pawła. Konstanty Michał syn Jana Adama. *Spis szl. Heroldya król. pol 1851.*
Antorowicz. Marcin strażnik woj. smoleńskiego 1763. *Wielądko.* Wymienia ich także *Kuropatnicki.*
Antoszewicz. Ludwik, — *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Antoszewski, h. *Poraj* Adam Andrzej Stanisław i Roman Hipolit, synowie Felixa. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Antoszewski, uwolniony od scartabellatu w konstytucyi r. 1774. fol. 146. — *Małachowski.*
Antoszkiewicz, Ignacy podpisał w Wilnie w r. 1663, manifest *de illeg.* trybunału. *Wielądko.*
Antuszewicz, h. *Krzywda.* Piotr, syn Ignacego, Marcin, syn Kazimierza *Spis szl. Herol. król pol. 1851.*
Apanowicz, h. *Gozdawa.* Cypryan Mateusz, syn Andrzeja. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Apraxyn. Piotr generał wojsk rosyjskich, otrzymał indygenat r. 1768. — *Wielądko.*
Aramowicz. *Littawor.* Kazimierz podpisał manifest *de illeg* tryb. w Wilnie 1763 r. — Jan Littawor Aramowicz sędzia kapturowy woj. mińskiego podpisał elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*
Aranowicz. Alexander cześnik trocki podpisał manifest w Wilnie 1763. — *Wielądko.*
Arasimowicz, h. *Sreniawa.* Tak wymienia *Kuropatnicki.*
Arawinko. Horynowicz. I tych wymienia *Kuropatnicki.*
Arazimski. Także wymienia *Kuropatnicki.*
Arcemberski, h. *w.* Jan, dworzanin księcia pomorskiego r. 1630, miał synów dwóch Piotra i Pawła; tego ostatniego z Knutenówny syn Maciej Walenty poseł z pomorskiego r. 1687. Paweł zaś dwóch synów spłodził: Piotra i Stanisława. — Piotra z Doroty Mydleckiej trzy córki były: Elżbieta Milewska, Barbara Zadorska, Regina Włostowska, i synowie dwaj: Felicyan, którego z Anny Gdańskiej syn Wojciech. — Jan, brat Felicyana, najprzód się z Jadwigą Chłapowską, a po niej z Ziemięcką zaręczył. — Stanisław miał synów dwóch: Walentego biskupa kijowskiego i Jana burgrabiego poznańskiego, który się złączył z Heleną Grodzicką. *Niesiecki.* — *Krasicki* dodaje, iż dom Arcemberski w Pomeranii ma swoje siedlisko, po niemiecku nazywają się *Hertzberg.*
Archibald, h. *Glower,* patrz pod *Glower.*
Arciechowski, h. *Grabie.* Z tych Piotr kanonik referendarz k. 1550. — Jędrzej Jana Kazimierza, Jakób Władysława IV. podpisali elekcyą z z. Zakroczymską. Tegoż Jakóba trzech synów zostało: Jan dziedzic na Wielęcinie, sędzia gr. zakrocimski, Kasper podsędek liwski (żona jego Anna Bejdówna Rzewuska z której syn Alexander) i Samuel Henryk. — Kazimierz i Michał z ziemią Zakrocimską Jana III., Wojciech z woj. krakowskim, Stanisław z Sieradzkiem, Wiktoryn z ziemią warszawską podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*
Arciszewski, h. *Prawdzic.* Tobiasz miał dwóch synów: Krzysztofa kasztelana przemyślskiego, generała artyleryi k. i Piotra kasztelana sanockiego, pułkownika król. oraz córkę Elżbietę za Ezdraszem Domaradzkiem Jastrzębczykiem. Ci dwaj bracia wyszedłszy potem z Polski, w cudzych państwach wielkiemi ludźmi słynęli, z których jeden był admirałem floty holenderskiej — *Niesiecki. Krasicki dodaje:* o Arciszewskich h. *Prawdzic* tak mówi manuskrypt familii Pruskich dawnych z. Bibl. Heidel. — Paweł Arciszewski u Ś. p. Anny Królewny szwedzkiej, i w Szwecyi i tu w Polszcze chwalebnie ochmistrzował; ten od Króla Zygmunta III. za zasługi swoje daniny wziąwszy i na majętności dziedzicznej *Buchowach* osiadłszy, poselskie i deputackie funkcye na sobie nosił. Zniżyło było nieszczęście dom ten znacznie, gdy okrutne i haniebne zabicie Kaspra Brzezińskiego, Eliasza Arciszewskiego i Krzysztofa uczciwości pozbawiło. Nagrodzili to wielkiemi dzieły, potem we Francyi, Niderlandach i Indyach. — Krzysztof w Niderlandzie przeciw wojskom hiszpańskim z narodu Polskiego najpierwszy admirałem i generałem zostawszy Fernambuk szturmem zdobył, na morzu floty przeciwne zwyciężył. — Eliasz u królów duńskiego i francuzkiego czas niemały z wielką sławą imienia swojego fortunnie służył. Nakoniec dla wielkich zasług swoich, obydwa do pierwszej czci przez dekret sejmowy przywróceni. — W województwie Pomorskim jest wieś Arciszew, pewnie gniazdo tego domu. *Wielądko* zaś przydaje jeszcze, iż dom Arciszewskich jest w województwie mazowieckim w ziemi zakroczymskiej *w Wolce Czosnowskiej* possessyą mających, z których Antoni z Weroniką Borowską zostawił jednego syna Jana przy pocztamcie Warszawskim będącego. Tenże Antoni z drugą małżonką Teresą Bochonówną miał trzech synów: Filipa w artyleryi kor. służbę czyniącego, Józefa i Aloizego; córek dwie Annę i Maryannę. — Krzysztof burgrabia gr. warszawski brat Antoniego umarł bezpotomnie. — Także Antoni Arciszewski stolnik lwowski. — Antoni Prawdzic Arciszewski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z Orszańskiego.
Arciszewski, h. *Rola.* W Łęczyckiem. Z Arciszewa Jakób kanonik krakowski, któremu nadgrobek

w r. 1533 w Katedrze na zamku wystawiono. Arciszewski r. 1597 podpisał statuta zjazdu Proszowickiego. Bogusław w Poznańskiem, Albrecht brat jego w Chełmskim podpisali elekcyą Władysława IV. Paweł zaś Jana Kazimierza w Krakowskim. Krzysztof syn Albrechta w polskiem wojsku szarży cudzoziemskiej oberszter, którego dwóch synów, Józef i Stanisław, i córka za Bonifacym Kwiatkowskim. Arciszewska matka Stanisława Morsztyna kasztelana czerskiego. Seweryn podpisał konfederacyą Krakowską r. 1705. — *Niesiecki.* — Jana z *Arciszewa* Arciszewskiego córka Zofia, wyszła za Pawła z *Iwanic* Iwanickiego. *Akta w Włościejewku Niegolewskiego.*
Arciszewski, h. *Swierczak Kojał.* in *MS* świadczy, że kwitnęli w p. słonimskim. — *Wielądko.*
Ardek. Piotr z woj. pomorskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki*
Aremowicz. Kazimierz podpisał w Wilnie r. 1763 manifest *de illeg.* trybunału. *Wielądko.*
Argeles. (d') *Indigena* w konstytucyi z r. 1726. fol. 61. — *Małachowski.*
Arkuszewski, h. *Jastrzębiec.* Wincenty, Józef Maciej i Onufry Prokop Nepo. synowie Jana (Nep.) *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Arndt, h. *Brochwicz.* Leon Jan Kanty, syn Alexandra, Marya, córka tegoż. *Spis szlachty.*
Arndt, *Nobil. non praec. scart.* w konstt. r. 1670. — *Małachowski.*
Arndt, h. *Puchacz,* (t. j. tarcza przedzielona; w polu prawem kolumna z podstawą, u góry gwiazda sześciograniasta, w lewem zaś polu dwie głowy dzika wprawo, między niemi sprzączka, nad hełmem sowa siedząca, pod tarczą napis: *Recti-tudine sto*). Paweł Dawid syn Wilhelma. *Spis szl.* Do tych zapewne należą Arndtowie w Wielkopolsce zamieszkali; z tych Wanda Arndt za Ludomirem Frezer na *Brzyskożystewku.*
Arnold. Jerzy. *Spis szl. Her.* Do tych zapewne należy Jerzy Chrystyan Arnold, który brał udział w zawadach protestantów z kalwinami; poślubił córkę Neufelda w Lesznie; zostawił kilka pism lekarskich, † 1827. W dzisiejszej gub. kaliskiej dziedziczą Arnoldowie ziemskie majątki, ale niewiem do jakiego należą domu.
Arquin, (d') de la Grange. *Indigena* w konstytucyi z r. 1690. *fol.* 16 *Małachowski.*
Arynek, h. *Lubicz.* w woj. mazowieckiem. *Sarnicki* lib. 4. domyśla się, że jeszcze od Gotów idą. —
Asch. Jan rezydent imperatorowej rossyjskiej otrzymał z swoją familią *Indig.* r. 1768. — *Krasicki.*
Asiewicz. Tomasz podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w r. 1764. — *Wielądko.*
Asman. Nobilitowany w konstytucyi z r. 1673. *fol.* 41. *Małachowski.*
Asman. Franciszek, syn Jana (Chr.) Antoni Franciszek Ignacy, syn Franciszka. *Spis szl. Heroldya.*
Aster. Chrystyan August *nobilit. non praeciso scart.* w r. 1768. *Krasicki.* — *Małachowski.*
Audziewicz, h *Ślepowron.* Świadczy o nich *Kojałowicz in MS.* — *Niesiecki.*
Au. Jakób *nobil. praecisio scart.* w roku 1780. *Małachowski.* Do tych zapewne należy familia Au w Wielkopolsce zamieszkała, z tej jeden Au był w r. 1873. dyrektorem szkoły agronomicznej w Żabikowie.
Augustowski, h. *Prus. 3.* Jan, syn Marcina. Wacław, syn Jana. *Spis szlachty.*
Augustynowski, h. *Ogończyk.* Stanisław burgrabia malborski podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.* — Tadeusz Augustowski czy Augustynowski podpisał elekcyą St. Augusta z p. grodzińskiego. — *Wielądko.*
Aurray. *Nobilit. praeciso scartabellatu,* w konstytucyi r. 1790. — *Małachowski.*
Aurszwald, h. *w.* W Prussach kwitnęli. Jan mąż rycerski. — Jerzy miał za żonę Brantównę. — *Niesiecki.*
Auspit. *Nobilit. praecisio scartabellatu,* w konstytucyi r. 1790 — *Małachowski.*
Axamitowski, h. *Gryf z Jaksów* Dom ten starodawny miał swoje dziedzictwo w ziemi łomżyńskiej wieś *Axamity* zwane jeszcze przed r. 1657, w aktach gr. łomżyńskich, liczne znajdują się transakcye o mianej possessyi dóbr *Axamity,* przez Stanisława Axamitowskiego, który miał trzech synów. *Pierwszy* Piotr, który z Agnieszki Zmijewskiej zostawił dwóch synów Marcina i Macieja bezpotomnych. *Drugi* Marcin spłodził synów: Leonarda, Stanisława i Sebestyana (od którego Maximilian i Anzelm bezpotomni), Wojciecha, (tego synowie: Mateusz, Piotr i Maciej *steril*), — Jan zaś zostawił Adama *ster.* i Jana od którego pozostali synowie, Stanisław w duchownym stanie, Michał i Paweł bezpotomni. *Trzeci* Hieronim zostawił dwóch synów: Walentego, (którego synowie Maciej *ster.* i Stanisław proboszcz czerwiński) i Mikołaja mającego prócz dwóch córek Łucyi za Hołońskim i Antoninę za Czerowskim, trzech synów Mateusza i Stanisława bezpotomnych i Marcina, który z Katarzyny Głębockiej zaślubionej r. 1634. zostawił Jakóba, ten zaś z Małgorzaty Magnuszewskiej miał syna Jana burgrabiego warszawskiego, który się wyniósł z Mazowsza na Podole, gdzie z Petronellą Mirowicką zostawił potomstwo: córkę Józefę za Kazimierzem Turskim skarbnikiem inflantskim i syna Ignacego, który nabywszy w woj. podolskim dobra *Rzepinice.* z tegoż województwa był posłem na elekcyą St. Augusta, potem został łowczym podolskim i orderem ś. Stanisława ozdobiony. Tenże z Tekli Wittówny generałówny, zostawił cztery córki: Balbinę zakonnicę, Katarzynę za Lisowskim, Maryannę za Michałem Obrębskim cześnikiem nurskim i Annę za Janem Krzysztofowiczem assessorem sądów nadw., oraz dwóch synów: Józefa w stanie duchownym i Jakóba. — *Krasicki* i *Wielądko.*

Azarewicz. Dominik podpisał w Wilnie r. 1663. manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. — *Wielądko.*
Azarycz. *Kuropatnicki*, wymienia ten dom w dziele swoim *o familiach szlacheckich litewskich.*
Azorowicz, Józef podpisał w Wilnie r. 1573 manifest *de illeg* trybunału w. ks. lit. — *Wieladko.*
Azulewicz, h. *w.* t. j, strzała do góry ostrzem, nad hełmem ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo; nadany r. 1768. (Familia tatarska). Abraham i Mustafa, synowie Jakóba. *Spis szl.*

B.

Babecki, h. *Cholewa.* (Dobrosielscy i Wieliccy od Babeckich wyszli) W woj. płockim i ziemi dobrzyńskiej ich gniazdo. — Jan w niewoli u Turków życie zakończył. — Jakób r. 1582 pieszo do szturmu idąc Psków miasto ubiegł. — Stanisław, Zygmunt, Jan, Mikołaj i Marcin z rycerskich czynów sławni. — Jędrzej r. 1648. Łukasz r. 1697 z ziemi dobrzyńskiej podpisali elekcye królów. — Anna Babecka za Zygmuntem Zbierzchowskim podkomorzym. — Jędrzej kanonik smoleński r. 1663. — Jerzy. — *Niesiecki.* — Antoni *Cholewa* Babecki sędzia kapturowy i poseł z kowińskiego 1769. r. W r. 1789 żyjący Stanisław koniuszy starodubowski i Dominik sędzia starodubowski. — *Wielądko. Krasicki.*
Babicki, h. *Dołęga.* Starodawny dom, i jednej ze z Służowieckiemi dzielnicy. — *Paprocki.*
Babicz, z linii książąt ruskich. Tak wymienia *Małachowski.*,
Babiłło. Antoni strażnik wilkomirski r. 1764. — Roch cześnik wilkomirski w tymże czasie i Antoni także cześnik wilkomirski — *Wielądko.*
Babinowski, w Żmudzi. — Mateusz kanonik Żmudzki r. 1463. — *Niesiecki.*
Babiński, h. *Bończa.* Metryka wołyńska jeszcze w r. 1528 wspomina Siemiona. — *Paprocki* sławi Babińskiego dzielnego wodza u książęcia Konstantyna Ostrogskiego wojewody kijowskiego. — Jerzy r. 1648. — Marcin komornik bełzki, syn jego Mateusz. Alexander brat Marcina, syn jego Tomasz stolnik smoleński r. 1720. Któryś z nich, tych czasów zkoligował się z domem Młodzkich. *Niesiecki.* — Mateusz Adam i Franciszek (Serafin), synowie Adama. Kasper syn Jakóba. Serwacy Jan i Bernard, synowie Felicyana. Joachim, syn Wojciecha. Jan syn Ludwika. — *Spis szl.*
Babola. Żaden z heraldyków naszych nie pisze o nich; alem ja czytał w *Pamiętnikach Paska* jednego Babolę, który w zamku sandomirskim miał być w powietrze prochem wyrzucony wraz z koniem swoim, bez uszkodzenia zdrowia.
Babanaubek. Dawid Tadeusz, rodem Pers nieustraszony rotmistrz chorągwi, którą swym kosztem utrzymywał, nobilitowany r. 1676. — *Niesiecki.*
Babski, h. *Radwan.* Piszą się z *Babska* w Rawskim. — Dom starożytny, z których jeden był kasztelanem u książąt Mazowieckich. — Od Adama był syn Bartłomiej, który sześciu zostawił synów: Teofila dla nauk i męztwa szanowanego od Jana Zamojskiego kasztelana, Gabryela (ten z Mieleszkówny stolnikówny pięciu miał synów: Wojciecha, Alexandra, Floryana, Stanisława i Piotra), Alexandra (ten z Zofii Kiemliczówny miał córkę za Janem Chodorowskim stolnikiem lwowskim) Ludwika i Ezechiela w Wołoszech poległych. — Alexander i Jan r. 1674. — Władysław z Płockiego, Adam z Łęczyckiego, Jerzy i Stanisław z Poznańskiego r. 1697, podpisali elekcye. — Konstancya Babska za Piotrem Oskim. — Druga kanclerzanka mazowiecka za Stanisławem Lasockim podkomorzym łęczyckiem. Siostra zaś jej za Tomaszem Kozarskim, *Niesiecki.* — W roku 1764. Józef i Stanisław w z. łomżyńskiej — Filip podkomorzy nad., syn Jana, wnuk Mikołaja prawnuk Tomasza. — Józef komornik z. rawski. — Filip komornik sochaczewski, *Wielądko.*
Bacciarelli, h. *w.* (t. j. w pierwszej prawej części na tarczy pół orła z koroną, po drugiej zaś lewej na polu czterma słupami przeciętem, gwiazda ośmiograniasta między dwoma rybami, — nad hełmem dwa skrzydła orle, a między niemi gwiazda. *Słow. Her. Krzy.*). Włoch rodem, znany malarz i ulubieniec St. Augusta, *nob. praec. scart.* r. 1768. *Małachowski.*
Bacewicz. Wymienia *Kuropatnicki* w zbiorze *nazwisk domów z herbami.*
Bacha. Kazimierz, Adam i Samuel podpisali elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*
Bachmann. Karól wymieniony w *Spisie szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Bachminski. Ignacy pułkownik kawaleryi narod. r. 1776. — Józef pisarz kawaleryi Rady Nieustajnej. — Helena Bachmińska żona Marcina Alexandrowicza chorążego bracławskiego. — *Wielądko.*

Bachowski, *h. Korwin.* .(Jednejże z Bieńkowskiemi dzielnicy) w woj. mazowieckim. — Sebastyan z *Bieńków*, z ziemią ciechanowską podpisał elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*
Bachrynowski, h. *Leliwa.* Tak ich wymienia *Małachowski.*
Bachur, z linii książąt Doszprungów. Tak ich wymienia *Kuropatnicki.*
Bączalski, h. *Gozdawa.* Dalechowice gniazdo domu tego. — Seweryn wydał książkę *Ochrona koronna.* — Hieronim dziedzic na Strzyżewie za czasów Paprockiego. — Jan r. 1665 z Stanisławem Potockim hetmanem w. k. po usarsku służył. — *Niesiecki.*
Baczewski, h. *Dołęga.* Od dóbr Bacze w z. łomżyńskiej początek bierze to nazwisko. Paweł i Stanisław w r 1398. *Herb. Kapicy Milewsk.*
Baczewski. W r. 1778. Sebastyan vice-regent łucki. — Mateusz vice-regent grodzki. *Krasicki.*
Baczyński, h. *Sas.* W woj. ruskim; piszą się z Baczyna pod Samborem. — *Niesiecki.* Stanisław wojski owrucki r. 1764. — Antoni podsędek żytomirski r. 1776 Stanisław Kostka pisarz metropolii sądów prymasowskich za St. Augusta
Badarachi. Umieszcza ich *Kuropatnicki.*
Badeni, h. *Bończa.* Stara szlachta włoska, w pierwszej połowie szesnastego wieku w krakowskim woj. osiadła. Jeden tego imienia pułkownik Jana Sforzji książęcia medyolańskiego, prowadził do Polski Bonę Sforzię, żonę Zygmunta I., a osiadłszy w krakowskim woj. zostawił potomstwo, o którem konstytucye wspominają. Ten Badeni pułkownik wojsk medyolańskich zostawił syna Leonarda, któremu Zygmunt August za zasługi w rzeczypospolitej położone, r. 1563 nadał polskie szlachectwo, co stwierdził przywilejem swym Stefan Batory 1577 i oczem opiewa konstytucya sejmu extra-ordynaryjnego warszawskiego r. 1767. w następujących słowach: „Dyploma na szlachectwo od Najaś. Zygmunta Augusta ur. Leonardowi Badeniemu za zasługi w rzeczyplitej. de anno 1563 nadane *in omnibus punctis clausulis* approbujemy, i że te dyploma ur. Sebast. Badeniemu sędziemu wielkorządów krakowskich od ur. Leonarda Badeniego *per directam lineam* idącemu *cum successoribus utriusque sexus* służy, deklarujemy, a WW. kancl. obojga narodów *examen dectendentiae* tegoż ur. Badeniego od wyrażonych przodków zalecamy, i podanie *ad acta* metryki koronnej świadectwa *de facto examine* nakazujemy."
Tego Sebastyana z Lissowskiej zostało synów trzech: 1. Marcin senator kasztelan, później wojewoda i minister sprawiedliwości król. pol. Orła białego i ś. Stanisława kawaler, szambelan J. K. Mci. 2 St. regent kor. orderów ś. Stanisława i Leopolda aust. kawaler. 3. Franciszek szambelan J. K. M. i major wojsk polskich. Wyż pomienionego Marcina woj. z Wawrzeckiej syn Sebastyan Ces. Ros.. szambelan, (któremu senat Królestwa Polskiego, r. 1825. tytuł hrabiego przyznał), ożeniony z Potocką, córką Jana hr. Potockiego krajczyca koronnego i córki dwie: jedna za Popielem, druga za Byszewskim. — Stanisław, syn Sebastyana i Lissowskiej, połączył się z Katarzyną hr. Stadnicką, z której spłodził następujące potomstwo: Ignacy, radca stanu Królestwa Polskiego, wielkiej wstęgi orderu ś. Stanisława i Włodzimierza kawaler, z Julią Walewską miał synów dwóch: Atanazego i Seweryna, córek dwie: Celinę za Michałem Walewskim na Wołyniu i Rozalię za Rzewiskim. 2. Antoni, dyrektor banku w Kielcach, z Kielczewskiej zostawił córki dwie. 3. Kazimierz, († 1854.) krajczy ko., ord. Ces. Aus. Leopolda kawaler, były deputat stanów galicyjskich i komisarz sejmowy, z Ufniarską miał synów dwóch: Władysława i Alexandra oraz córkę Celinę za Adamem hr. Starzeńskim, h. *Lis.* Tenże Kazimierz 2. *voto* z Seweryny Pietruskiej zostawił córek dwie: Maryę za Bolesławem hr. Dunin-Borkowskim z *Komarnic*, i Kazimirę za Włodzimierzem Niezabitowskim. Władysław, syn Kazimierza i Ufniarskiej, szambelan domu austryackiego (przyznano mu tytuł hrabiów w Austryi w r. 1845) zaślubił Cecylią hr. Mier, z której córka Jadwiga za Stanisławem Stadnickim z Osmolic i synowie: Stanisław doktor filozofii i Kazimierz doktor prawa, dziedzic Surochowa w Galicyi, Drugi syn Kazimierza i Ufniarskiej Alexander dziedzic Doliniau, um. r. 1869. zostawiwszy z Michaliny hr. Czackiej córkę Fany. 4. Michał, podpułkownik b. wojsk polskich, wojskowych ord. kawaler., dziedzic Branicy pod Krakowem, z Łempickiej zostawił synów: Stanisława ożenionego z N. Skrzyńską i Józefa dziedzica Wadowa ożenionego z Heleną Wężyk, oraz córek dwie: Maryę i Julię za Wilhelmem Wężyk. Stanisława regenta kor. córki: Apollonia za Franciszkiem hrabią Stadnickim, Elżbieta za Franciszkiem Biberstein Starowiejskim i Józefa, za Michałem *Colonna* Walewskim.
Bader, h. *Mysleniec.* Antoni. — *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*
Badowski. Tomasz komornik sochaczewski r. 1632., którego syn Jan tamże komornik r. 1670. — Adam z woj. sieradzkiego, Wojciech i Stanisław z z. warszawskiego podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Kazimierz z p. bracławskiego podpisał elekcyą St. Augusta. — Michał wojski mszczonowski. — N. komornik gr. sochaczewski. — Adam komornik gr. lubelski. — Józef vice-regent rawski. — Stanisław vice-regent gr. i z. zambrowski. *Krasicki.* — Józef Badowski *Kłoda*, tłómacz przy konsulacie francuzkim w Serbii, † 1871. w Paryżu, —
Badyński. Józef vice-regent koniński za panowania St. Augusta. *Wielądko.*

Bądkowski. W ziemi Dobrzyńskiej. W r. 1632. Jan w r. 1668. Stefan i w tymże roku Stanisław ale w inowrocławskim. — Zofia Benedykta Zaborowskiego małżonka. — *Niesiecki.* — Ludwik z woj. kaliskiego, Chryzostom towarzysz pancerny z Sieradzkiego podpisali elekcyą St. Augusta. *Wielądko.* — Roku 1788 Józef regent z. kujawski. — *Krasicki.*

Badowski, h. *Doliwa.* Marceli Felix Paweł, syn Stanisława *Spis szl.*

Badowski, h. *Poraj.* Dominik Adam Wojciech, syn Grzegorza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Badowski, h *Sas.* Adam Ignacy, syn Pawła. Tadeusz Franciszek Antoni, syn Jana. Jan Antoni, syn Tadeusza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Badyński, h. *Jelita* (z odmianą). Teofil Mikołaj Florentyn, syn Faustyna. Florentyn Bonawentura Ignacy (Lojola) Piotr (z Alkant.), syn Józefa. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851*

Bądzyński, h. *Junosza.* (Dom ten od Rościszewskich idzie.) Jan miecznik wołyński, poseł, na sejm r. 1657; synowie jego dwóch: Franciszek poseł na sejm 1633. Ludwik wojski chełmski, człowiek rycerski; siostra ich za Stanisławem Węglińskim sędzią. — Michał podkomorzy lubelski, którego z Druszkiewiczówny syn Kazimierz podkomorzy chełmski. — *Niesiecki.* — Antoni regent gr. drochicki. — Antoni z *Bądzyna*, komornik z. nurski 1764. r. później sędzia mielnicki. *Krasicki.* — *Wielądko.* Od dóbr Bagieńskie i Bagienki w ziemi bielskiej początek biorą. *Herb. Kap. Mil.*

Bagieński, h. *Ślepowron.* Dawniej się pisali z *Wąsosza*, potem z *Bagienic.* — Adam wojski z. łomżyński r. 1632. — Jan z z. ciechanowskiej, Jakób z łomżyńskiej, Paweł z czerskiej, Stefan z woj. kaliskiego. Kazimierz z płockiego r. 1697. podpisali elekcyą. — Salomea profeska klasztoru sądeckiego r. 1700. *Niesiecki.* — Maciej podsędek zawskszyński. — Mikołaj burgrabia płocki. — Wojciech. — Mateusz. — Antoni. — Stanisław. — Adam. — Paweł. — Stanisław. — Mateusz. Jacek i Tomasz komornicy wiscy. — Alojzy obożny witebski. wszyscy się pisali na elekcyą Stanisława Augusta. — *Krasicki.* — *Wielądko.* — Dom ten dziś znacznie rozrodzony w królestwie polskim.

Bagiński, h. *Radwan.* Tak wymienia *Małachowski.* Bartłomiej z *Wierzech* za przywilejem Bolesława książęcia mazowieckiego r. 1437. kupiwszy dziesięć włók ziemi od dziedziców Danowa t. j. od Danowskich, na nich wieś Bagienica założył i ztąd on pierwszy Bagieńskim pisać się począł. Niektórzy z nich przenieśli się do Litwy. W r. 1612. Felix, Jan, Grzegorz, Maciej, Daniel, Paweł, Stanisław. *Herb. Kap. Mil.*

Bagnicki, h. *Ślepowron. — Duńczewski t. II. fol.* 400. pod herbem Ślepowron wspomina Bagnickich mówiąc iż mają przydomek *Kluszowie.* — Jan syn Baltazara, który miał dobra na Podlasiu w powiecie brańskim Bagieńskie zwane; ten gdy był Szwedom przeciwny, uciekając do Litwy i chcąc się przed niemi lepiej utaić, zmienił poprzednio nazwisko swoje Bagieński na Bagnicki; służył potem po husarsku pod złotą chorągwią królewską, która w Płocku stała, nabywszy dobra w powiecie lidzkim, pojął w małżeństwo *Joannę Winczankę*, z którą miał czterech synów: Kazimierza, Chrystyana, Łukasza i Floryana oraz dwie córki: Teresę i Maryannę. —

Bagniewski, h. *Głowa Bawola.* — W r. 1643. Stanisław przeor konwentu oliwskiego zakonu św. Bernarda. — W r. 1699. Michał, Krzysztof i Marcin miecznik inflantski. — Bartłomiej kasztelan elbląski po r. 1722. — N. Bagniewska była za Jerzym Sartawskim. *Niesiecki.* — Antoni sędzia z. woj. chełmińskiego, poseł na sejm 1764. Jan i Franciszek z woj. chełmińskiego podpisali elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bagniewski, h. *Pomian.* Napoleon Benedykt, Szymon Maxym, Julian, Stanisław (Kostka), Klemens i Adam Stefan, synowie Franciszka. Ludwik Napoleon Hieronim i Dyonizy, synowie Piotra. Helena córka Felixa. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bachryński. W woj. kijowskim, których przodek Stefan, setnik kozacki nobilitowany w r. 1276 — *Niesiecki.*

Bajer, h. *Leliwa. Niesiecki*, nic o nich nie pisze. *Kuropatnicki* w zbiorze nazwisk umieszcza. *Wielądko* wymienia Kajetana Dominika K. P. P. Ch. r. 1764. i Andrzeja Bajera biskupa chełmińskiego, a *Krasicki* to potwierdzając dodaje, iż *Manuskrypt Heidelbergski* przyznaje im nazwisko Bajerscy, *alias Szumowscy.* Tyle z *Wielądka* i *Krasickiego.* — Andrzej Ignacy Bajer sakretarz król. i starszy pisarz skarbu kor. w r. 1673. instancyą wojska koronnego, w nagrodę cnót i zasług do przywilejów szlachectwa a przez podskarbiego Morsztyna do braterstwa herbu *Leliwa* przypuszczony *(Vol. leg. V. p. 127. Metr. kor. ks. 207. f. 130)* Połączony z Eufrozyną Grattówną (o czem mówi i Niesiecki) zostawił z niej córkę Cecylię za Michałem Polanowskim i syna Jana Franciszka cześnika chełmińskiego dziedzica na Broniawicach, Łękach, Jarzycach, Kowalach i Jaroszynie w sandomirskim, ten zaślubił Maryannę Łabęcką i z tej zostawił synów: 1. Andrzeja Ignacego biskupa chełmińskiego, 2. Kajetana Dominika starostę kiszyckiego (ten pojął za żonę Teressę Szaniawską córkę Józefata podstolego koronnego i Anny Ossolińskiej (*Protoc. inscr. indic. Cracov. K. 15. p. 560*), z której zostało dwoje dzieci: Michał szambelan królewski ożeniony z Anną Sołtykówną córką Tomasza i Heleny Zielińskiej i córka Anna za Franciszkiem Stadnickim pułkownikiem wojsk kor. *(661. Crac. lib. 219. p. 1680.)* i 3. niewiadomego z imienia, ten do klasztoru będąc oddany

a niemogąc znieść klauzury zakonnej, nietylko konwent ale i ojczyznę pożegnał: w angielskim wojsku walcząc przeciw powstańcom amerykańskim dosłużył się stopnia majora; węzłem małżeńskim połączony z córką kapitana okrętu Cater wrócił nareszcie do kraju; syn jego Antoni kasyer szkoły rycerskiej w Kaliszu, zaślubił Lipińską, z której zostawił syna Franciszka dziś żyjącego regenta kancelaryi ziemiańskiej w Kaliszu. — *W spisie szl.* są wymienieni następujący Bajerowie h. *Leliwa*; Alexander i Ludwik synowie Teodora. Kajetan i Henryk synowie Michała.

Bajerscy, h. *Fogelvender.* Starożytny to dom w Prusach; piszą się z *Bajerza.* — Jan wojewoda pomorski w r. 1477; żona jego Maryanna Łosiówna. — Alexander poseł na sejm z Chełmińskiego 1663. r. syn jego Mikołaj poseł na sejm 1697 r. Franciszek sędzia michałowski, r. 1722. *Niesiecki* — Jan podsędek pinski w r. 1764. — *Wielądko.*

Bajkowski, h. *Lubicz.* Roch Józef Ludwik, syn Michała. Roman, syn Baltazara. *Spis szl.*

Bair. Jędrzej Ignacy, pisarz najwyższy skarb.. *nobil.* r. 1673. *Niesiecki. Patrz Bajer h. Leliwa.*

Bakałowicz, h. *w.* (który jest taki: Księżyc barkiem na dół, nad nim na krzyż w prawo tarczy strzała żelezcem na dół, w lewo bułat ostrzem do góry, nad chełmem ręka zbrojna z szablą do cięcia w prawo. *Slo. Herb. Krzy.*) Bakołowicz *nobilit.* 1765. — Mikołaj *nob. praec. scart 1790.* — *Małachowski.* — Dominik, syn Jana. — *Spis szl. Her.*

Bąk, h. *Zadora.* Ci od Góry Bąkowej nazwani Bąkami. Pierwszy tego nazwiska autor Piotr Lanckoroński dziedzic na Bąkowej Górze, w r. 1570., którego syn Walenty chorąży podolski. — *Niesiecki.*

Baisen, h. *Wiewiórka.* Tak wymienia *Małachowski.*

Baka, h. *Massalski.* Dom ten z Siewierza wyszedł i osiadł w woj. trockim i mścisławskim. — Bakowie dwaj rotmistrze dzielni i odważni za Zygmunta Augusta. — Hrehory starosta rochaczewski za króla Henryka — Jan dziedzic Mohilnej. — Ostafi sędzia grodzki trocki, syn jego Wasyl podczaszy trocki. — Bazyli władyka chełmski r. 1546. — Michał podstarości mścisławski podpisał elekcyą Władysława IV. a z Trockim Jan Jerzy. Elekcyą zaś Jana Kazimierza podpisał Jan Kazimierz podczaszy trocki, luboć go już nie Baka ale Baha piszą. — Jeden to dom z Bakanowskiemi. — Jan Bakanowski horodniczy nowogrodzki, marszałkował konfederacyi sandomirskiej r. 1704. — Alexander podpisał ją. — Bazyli podstoli smoleński r. 1704. — *Niesiecki.*

Bakanowski, h. *Lubicz.* Z woj. czernichowskiego przenieśli się do Litwy za króla Alexandra, gdzie za wierne zasługi nadano im dobra w woj. smoleńskim. — N. był jeden z gubernatorów miasta Smoleńska. — Bazyli Szanapa z *Bakan* mąż rycerski zostawił z *Kierzanowskiej* syna Jana horodniczego nowogrodzkiego. — *Niesiecki.* — Józef podpisał w Wilnie 1764. akt konfederacyi gener.

Bakka. Stanisław Wacław Władysław Jerzy i Ignacy Hieronim, synowie Jana i Zuzanny. *Spis szl.*

Bakowscy. Jakób. — *Poczet szlachty galicyjskiej i bukowińskiej 1857.*

Bąklewski. Jerzy podpisał z woj. nowogrodzkiego elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bąkowiecki, h. *Wukry* Pochodzą od Moskiejów i Danyszków. — Z tych Józef Moskiej dziedzic na Bakowcach pierwszy nazwany Bąkowiecki. — Józef episcop włodzimierski i brześciański, † 1655., tegoż roku żył jeszcze Benedykt Mokosiej archimandryta żydyczyński. — Łukasz podpisał z woj. wołyńskiego elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bąkowski, h. *Gryf.* — Piotr z Bąkówca podsędek krakowski w r. 1410. — Walenty sławny mężtwem na wojnach moskiewskich, † 1617. Paweł w zakonie *Soc. Jesu.* † 1647. — Krzysztof dziekan chełmski, sekretarz królewski r. 1613. — Wojciech pisarz gr. przedecki w Łęczyckim r. 1674. Wojciech w woj. sieradzkim. — Tomasz w Sandomirskim podpisał elekcyą Augusta II. N. Bąkowski in *Soc. Jesu* apostolski missyonarz w Chinach, którego brat i dwie siostry mieszkały w Sieradzkim. Kazimierz Mikołaj z *Zaborwa* z Teodorą Woroniczówną, spłodził Jędrzeja stolnika kijowskiego, który z Nowicką z domu Węgrowską miał syna Antoniego cześnika chełmskiego, (ten z Dobrzyńską zostawił Adama *sterilem*), Felixa starostę bereżańskiego, ablegata do Porty otomańskiej, (ten z Bujnówny pisarzówny lidzkiej, zostawił syna Józefa i córkę Teodorę). — Michała chorążego trembowolskiego, (tego z Baranowskiej synów dwóch a córek pięć). Kaspra, (ten z Przesławską Macieja, ten z Humnicką spłodził córek trzy). — Konstantego stolnika owruckiego, (ten z Krosnowską miał synów dwóch). *Niesiecki.* — Michał cześnik radomski w r. 1764. Mikołaj w Sieradzkim. Michał stolnik radomski. *Wielądko.* — Bąkowscy w Galicyi mają sobie przyznany tytuł hrabiów r. 1782.

Bąkowski, b. *Ryś.* Jedenże dom z Jackowskiemi, ale Bąkowskich imienia od Bąkowa dóbr nabyli i już w roku 1590. Bąkowskiemi nazwani. — Krzysztof fundował Kartezów blisko Gdańska. — Jan chorąży malborski, starosta kiszewski r. 1616.; żona jego Dorota Zalińska kasztelanka gdańska, po śmierci jego wyszła za Konarskiego wojewodę malborskiego. — Piotr brat Jana, poseł na sejmy 1613. 1626. 1631., umarł r. 1640., pierwsza żona jego była Działyńska, druga Izabela Zalińska Samuela wojewody córka; zaś jego córka wyszła za Jerzego Sartawskiego. — Mikołaj z *Bąkowa*, sędzia z. malborski (podobno syn Piotra). † 1668.; żona jego Katarzyna Stolińska. —

Krzysztof w r. 1622. podkomorzy pomorski, brat Piotra i Jana, † 1653. zostawiwszy z Radziejowskiej córkę wydaną najprzód za Mikołaja Czapskiego, potem za Jeremiasza Dębińskiego. — Alexander z Bąkowa hrabia z Nostyc czy z Nostwic, brat stryjeczny Jana, Piotra i Krzysztofa, deputat na trybunał kor. 1620. z Pomorskiego, ten z Wiesiołowskiej Katarzyny, zostawił córek dwie Alexandra i Zofię i tyleż synów Ludwika i Jana Ignacego; z tych pierwszy był podwojewodzym malborskim w r. 1649., drugi zaś wojewodą malborskim. Dwa razy Jan Ignacy ponawiał kontrakty małżeńskie, *1. voto* z Elżbietą Czeszewską z której córka i dwóch synów było: Stanisław poseł na sejm r. 1697. i Jacek, *2. voto* z Konstancyą Anną Dönhoffówną. — Jacek syn drugi Jana Ignacego, miał z Jackowskiej czterech czy pięciu synów, z których Józef w zakonie *Soc. Jesu*. — Franciszek Stanisława i Jacka brat stryjeczny, zapewne Ludwika podwojewodziego syn, żył jeszcze w r. 1673. — Jan podkomorzy chełmiński r. 1687. *Niesiecki*. — Mateusz podczaszy halicki r. 1764. — Marcin Stanisław Kostka pisarz gr. i poseł halicki r. 1765. — Józef stolnik chełmiński w tym że czasie. *Krasicki*. — Do tych należą Bąkowscy w Galicyi *) osiedli (tytuł hrabiów przyznano im w Austryi w r. 1782.). Z tych Józef († 1822.) na *Szlachcince i Kurnikach*, z Ludwiki Lipińskiej zostawił dwie córki: Sabinę za Józefem Świątopełk Zawadzkim i Donicelę za Edwardem Dulskim brat jego rodzony Jan Wincenty († 1828.) *na Cycowie* i *Święcicy*, miał za żonę *Kunegundę hr. Komorowską* i z tej zostawił córkę Józefę za Józefem Jabłonowskim h. *Grzymała* i syna Ferdynanda († 1853.) na *Ujściu zielonym* i *Komorowku* ożenionego z *Antoniną hr. Komorowską*. Trzeci brat Józefa wyżej wymienionego zostawił syna Jana Nepomocena († 1865.) ten *1. voto* zaślubił *Juliannę hr. Skarbek* († 1843) *2. voto Ewelinę Komar* h. *Korczak*, z której został syn Adam dzisiejszy dziedzic dóbr Demenki w Galicyi i ordynat na *Trautenfelscie* w Styryi.

Bakrynowski albo **Bahrynowski,** h. *Leliwa*. Z książąt Ruskich od Włodzimierza jednowładcy ruskiego, niektórzy ich przodki zasięgają, a w dalszej linii od Michała, który się książęciem Druckim pisać począł. — Bahrynowice od których się zowią leżą w pow. żytomskim. — Był z nich jeden (za Niesieckiego czasów) w zakonie ś. Dominika przeorem konwentu łuckiego. *Niesiecki*.

Bal, h. *Gozdawa*. Dom ten starodawny. — Msciuga z Balowa, burgrabia krakowski w r. 1401. potem pisać się poczęli z *Nowegotańca*, gdy Mikołaj Bal pojął Zdowską dziedziczkę tych dóbr; później znów pisali się i z *Oczwi* i z *Średni*. — Jan z *Nowegotańca* stolnik sanocki, jego synów pięciu; Michał był używany od króla Kazimierza w różnych legacyach do postronnych monarchów, † 1495. — Maciej był kasztelanem sanockim r. 1506., jego siostra za Mikołajem Ulińskim. Mikołaj podkomorzym sanockim r. 1526., którego potomstwo Stanisław tejże ziemi podkomorzy w r. 1550 i Jerzy, którego córka jedynaczka za Odnowskim. — Samuel syn podobno Stanisława z Dymitrem Samozwańcem w Moskwie poległ. — Piotr podkomorzy sanocki r. 1611.: jego córki jedna Anna za Jerzym Drzewieckim, i druga za Alexandrem Stanisławem Bełżeckim wojewodą podlaskim, synów zaś czterech: Samuel chorąży przemyslski 1637. Stefan także podkomorzy sanocki, którego z Zofii Ostrowskiej potomstwo Jan, Stanisław i Michał. — Adam trzeci syn Piotra, chorąży przemyślski, poseł na sejm 1633., pojął Reginę z Konar Słupecką, kasztelankę radomską, tego syn Stanisław podkomorzy sanocki 1670; córka jego Agnieszka za Piotrem Firlejem; synowie zaś Mikołaj i Jan; z tych pierwszy stolnik sanocki, miał z Leszczyńskiej h. *Wręby* córkę za Mikołajem Gołuchowskim i syna Stefana w r. 1696. pisarzem gr. sanockim, tego żona Stadnicka kasztelanka. — Jan drugi syn Stanisława podkomorzego, sędzia sanocki, z Teressy Rabsztyńskiej czterech spłodził synów: Józefa młodo zmarłego, Antoniego podkomorzego sanockiego, z Heleną Rupniewską (która *1. voto* była za Alexandrem Drohojewskim), mającego córkę Elżbietę. Jana podczaszego trembowolskiego ożenionego z Maryanną Drohojewską kasztelanką i Ignacego dziedzica na *Baligrodzie* starostę taborowskiego ożenionego *1. voto* z Teresą Wasilewską wdową, *2. voto* z Andrazówną z Węgier. — Maciej, brat Piotra podkomorzego sanockiego umarł przed r. 1617. — Piotr dziedzic na średniej wsi, syn zapewne Macieja, miał synów: Bogusława, Jana i Stanisława, z tych Bogusław zostawił synów: Michała z Mokrską i Adama z Ubyszówną ożenionych. — *Niesiecki*. — Balowie w Galicyi osiedli pisząc z *Hoczwi*.

Balakier. Fiedor pisarz mozyrski i pobórca łanowy w téjże ziemi. — *Niesiecki*.

Balassy. Michał, otrzymał indygenat konst. r. 1768. *Krasicki*. — *Małachowski*.

Ballas, h. *Łabędź*. Tak wymienia *Małachowski*.

Balcerowicz, h. *Doliwa*. I ten dom wymienia *Małachowski*.

Balcewicz. Tenże sam autor wypisuje.

Balewicz. *Nobilit. praecipo scartab.* w konst. Litewskiej 1775. r. *fol.* 44. *Małachowski*.

Balga, w Prusiech. — Adam Balga z *Gartkowa*. i stąd zowią się Gartkowscy. *Krasicki*.

Balicki, h. *Ostoja*. w woj. ruskim. — Jacek z Balic, miał za sobą Katarzynę Roguską w ziemi

*) Niewiem jednak napewno jakiego używają herbu, i być bardzo może iż to są Gryfowie.

przemyślskiej. i z niej córki dwie, jedna za Filonem Jałowieckim sędzią gr. krzemienieckim, druga za Janem Gonkowskim w r. 1647. — Alexander w r. 1697. *Niesiecki*. — N. Balicki podwojewodzy urzędowski za St. Augusta. — W r. 1788. Stanisław regent gr. Sieradzki. — *Krasicki*.

Balicki, h. *Topór*. Ziemianin woj. sandomirskiego; po Węgrzech, Czechach i koronie naszej, chwałę imienia swego zanieśli. — Początki swoje z Tęczyńskich zabrali; bo i Balice zkąd się piszą, w domu Tęczyńskich przed tem dziedziczyły, i *Paprocki* z przywileju wypisał, Mikołaja z Balic Tęczyńskiego kasztelana radomskiego w r. 1447, — Jędrzej z Balic w węgierskim wojsku żołd prowadził, w r. 1413. — Hynko z Balic, Turków w Bułgaryi na głowę poraził r. 1443. — Jeden to dom Balickich i Hynków, o których imienia początkach tak mówią *Bielski* i *Cromer*: gdy w r. 1345. Toporczykowie pojmali Hynkę pułkownika czeskiego, od tego czasu Hynkami pospolitym głosem byli zawołani. — Paweł Balicki w r. 1471. od Kazimierza króla poseł do Czech na sejm elekcyi, aby był syna jego Władysława na tron czeski zalecił. — Piotr kuchmistrz kor. w r. 1488. W r. 1531. N. Balicki sławny rotmistrz u obertyna w Wołoszech; — Stanisław i Prokop bracia jego w r. 1550. Jan z krakowskiego, Kazimierz z z. nurskiej podpisali elekcyą Augusta II. — N. Balicka za Felicyanem Majem sędzią sieradzkim. — N. Balicki miał za sobą Agnieszkę Podlaską z tej synowie: Stanisław *sterilis*, Jan pod Kamieńcem od tureckiej szabli poległ, Franciszek był kanonikiem, i córki, Kunegunda *1. voto* za Chwalibogiem, *2. voto* za Stadnickim, druga córka Ludowika za Czaplickim, trzecia Magdalena *1. voto* za Konstantynem Byliną. *2. voto* za Jasińskim. — *Niesiecki*.

Balinka. Izajasz i Jerzy Purkałapowie, szlachta wołoska otrzymali indygenat w r. 1607. — *Niesiecki*.

Baliński, h. *Jastrzębiec*. Gniazdo ich w Sieradzkim. — Z Balina. Baliński wojski sandomirski z Buzeńskiej podskarbianki k. urodzony, miał synów dwóch, z tych jeden, podstarości dobrzycki miał za sobą Kuropatnicką kasztelankę specimirską, z której córka Małgorzata *1. voto* za Stanisławem Mijakowskim. *2. voto* za Mikołajem Ligęzą. Syn zaś jego Marcin umarł bezpotomnie. Michał burgrabia bobrownicki, instygator trybunału piotrkowskiego w r. 1690. — Dorota ksieni zwierzyniecka pod Krakowem r. 1513. *Niesiecki*. — Do tych należą Balińscy w Galicyi osiedli, którzy do dziś dnia piszą się z *Balina*.

Baliński, h. *Ogończyk*. Bułatami ich kiedyś zwano w woj. kijowskim — Adam kasztelan bydgoski w r. 1595. w batalii Tczewskiej, z rotą swoją mężnie stawał w r. 1577. *Niesiecki*

Baliński, h. *Przosna*. Jednejże z Wilżeńskiemi dzielnicy, w Prusiech i na ziemi dobrzyńskiej rozkrzewieni. — Jan wojewoda pomorski dobra Pripendorff od Kazimierza króla otrzymał, co potwierdził Zygmunt I.; pięciu miał synów: Jakóba podczaszego dobrzyńskiego 1590., Jana wojennemi expedycyami wsławionego, Wacława, Piotra kasztelana kruświckiego, którego z Kołudzkiej córka za Sierakowskim kasztelanem, i Stanisława (ten był najstarszy) podczaszego dobrzyńskiego; od niego także pięciu zostało synów: Jerzy sędzia z. w r. 1613 chorąży malborski, ożeniony z Barbarą Lokowną ale *sterilis* umarł przed r. 1619., Jan w cudzych krajach żołd prowadził, Michał z Kuczborskiej liczne zostawił potomstwo, Paweł i Jakób w wojsku polskim z Janowskim hetmanem w Moskwie silni. Z tych któryś po bracie Jerzym, był sędzią malborskim, i miał za sobą Lichtyonównę, z której synowie Jan i Jakób sądowi malborscy dziedziczyli dobra *Węgier* blisko Malborka. — Stanisław sądowy malborski † 1671. — Michał i Bartłomiej w r. 1697. — *Niesiecki*.

Ballikiewicz. Karol podpisał manifest trybunału W. ks. Lit. 1763. w Wilnie. *Wielądko*.

Ballus. Z tych Stefan Ballus otrzymał indigenat w Polsce w r. 1685. o czem konstytucya tegoż roku. — *Niesiecki*.

Bałaban, h. *Korczak*. I w Polsce i w całej Europie rycerskiemi dziełami sławni. — Bałabana Baderę sławnego wojsk tureckich najwyższego hetmana w r. 1468. wspomina *Rainandus w Historyi Kościelnej*. — Pierwszy w Polsce, osiadł Bałaban władyka lwowski († 1600) i z bracią Arsenim także władyką lwowskim i Bazylim, ten ostatni zostawił z Żółkiewskiej córkę Annę za Piotrowskim Józefem i synów trzech: 1. Jan z Mielickim hetmanem pamiętny żołnierz. 2. Jerzy w ks. lit. osiadłszy, zostawił potomstwo. 3. Alexander starosta winnicki, rohatyński, trembowolski, rotmistrz królewski, pod Cecorą odznaczył się mężnie: z Barbary Jarmolińskiej córki Iwana, zostawił synów: Jerzego starostę trembowelskiego i rotmistrza król. i Alexandra; któryś z nich pod Korsuniem do niewoli był wzięty. — Alexander Bałaban na sejmie koronacyjnym Jana III. do prerogatyw rycerstwa polskiego został przypuszczony. — *Niesiecki*. — Od r. 1624. Dymitr i Dawid Bałabanowie bracia, gdy się dzielili swoim majątkiem w pow. łuckim, na Dymitra przypadł *Byton*, *Seratyn* i Rzeczyca w Litwie, a na Daniela Chrohozyn w pow. łuckim. — Teodor Bałaban z Serbinówną spłodził trzech synów, wymienionego wyżej Daniela, Marcina, który poległ pod Chocimem za Władysława IV. i Daniela, który z Katarzyną Słupnicką zostawił dwie córki: Annę i Alexandrę, Dymitr zaś z Alexandrą Jałowicką miał dwóch synów Alexandra i Andrzeja; z tych pierwszy z Maryanną Grabowiecką spłodził córkę Anastazyę i trzech synów Daniela, Adama i Michała, ten z Kardyszówną zostawił dwie córki Annę i Franciszkę i syna Antoniego od którego z Wisłockiej jedną

tylko córka została. — Drugi syn Dymitra Andrzej z Radziwiłłówną miał także Dymitra, ten zaś z Kałassowską trzech synów Stefana, Eliasza i Jana, którego synowie Stefan zakonnik, Paweł i Józef stol. przemyslski mający potomstwo trzech synów Felixa i Ignacego. — W r. 1788. Antoni vice-regent z. łucki. *Krasicki.* — *Wielądko.*

Bałan, z lini książąt Rusko-Polskich. Tak ich wymienia. — *Małachowski.*

Bałoszko, h. *Łabędź.* W woj. wileńskim i pow. oswiecimskim kwitnęli. — Z tych Krzysztof Dunin Bałaszko, zostawił syna Jana Kazimierza w r. 1700. — *Niesiecki.*

Banacki. Tych wymienia *Kuropatnicki.*

Banczakiewicz. *Nobilit. praeciso scartabellatu* w konst. w r. 1790. *Małachowski.*

Badinelli. Frańciszek i Mikołaj w komput rycerstwa Polskiego policzeni na sejmie r. 1726. — *Niesiecki.*

Bandtke, h. *Stężyński.* Kazimierz Wład., syn Jan Wincentego. *Spis szlachty.*

Bandurski. W aktach Kościańskich. — *Małachowski.*

Bandrowski, h. *Rawicz. Poczet szlachty galicyjskiej i bukow. 1857.*

Bandrowski, h. *Sas.* W woj. ruskim, z którego Jan podpisał elekcyą Władysława IV; tego podobno wnuk Bazyli był pisarzem gr. sanockim, z Konstancyi Szczawińskiej kasztelanicowej z domu Chojnackiej, miał syna Karola i córkę Helenę za Zawadzkim. — *Niesiecki.*

Baniakiewicz. Jan. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Baniewicz. Józef podpisał w Wilnie r.1762. manifest *de illeg.* trybunału W. ks. Lit. — *Wielądko.*

Bańkowski, h. *Ostoja.* Karol Franciszek Jan i Jan (Nep.) Ignacy Piotr, synowie Antoniego. *Spis szl.*

Bańkowski. Wiktor, *Spis szl. Heroldya król. pols. 1851.*

Bańkowski. Klemens z *Bańczyc,* podstoli łęczycki w r. 1436. — Piotr z *Bańczyc,* sędzia sieradzki w r. 1496. — Mikołaj i Alexander z podlaskiego podpisali elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — W r. 1764. Bańkowski z Bańczyc podpisał akt konfed. gen. W. ks. Lit. — Michał podpisał w Wilnie r. 1763. manifest *de illeg.* trybunału W. ks. Lit. *Wielądko.*

Baran herb — patrz **Junosza.**

Baraniecki, h. *Sas.* — Stanisław miał za sobą koło r. 1550. Katarzynę Stankowską, dziedziczkę na Stankowie, Dołhyniu, Morszynie, Falinowie, Strzelkowie; synów z nią dwóch Jana i Stanisława, oraz córkę Jadwigę za Stanisławem Orzechowskim pisarzem przemyślskim. Stefan złączył się z Domaniewską na Wołyniu. — Damian sędzia kapturowy lwowski r. 1737. *Niesiecki.* — Bazyli dziedzic *in sertis sortibus* Baczyna w z. przemyślskiej; syn jego Marcin z Anną Wróblewską miał Jana syna, który był subdelegatem gr. halickim r. 1737. — *Duńczewski.*

Barankiewicz. Jan rodem z Litwy, wszedł do służby wojskowej *(nobilit. praec scart.* w konst. roku 1790.) gdzie dosłużywszy się stopnia kapitana, zginął pod Czajewem r. 1817., — miał on za żonę Agnieszkę Sieńkowską h. *Korwin,* i z niej córek dwie: Kotkowską i Malejewską oraz syna Pawła którego z Kunegundy Counghs syn Ignacy dziś żyjący, professor gimnazyum w Warszawie, znany w literaturze naszej z tłomaczeń obcych poetów. Do tejże rodziny należą: Władysław i Felix, synowie Szymona i Agnieszki Duchanowskich.

Baranowicz. Z w. trockiego podpisali elekcyą Władysława IV. Józef i Kazimierz z Jełowego, z Ciechanowskiej zaś ziemi Paweł. Konstanty podstoli lidzki i Michał z lidzkiego podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — *Kuropatnicki, Małachowski* dają im herb *Junosza* i *Syrokomla.* — *Wielądko.* dodaje: Kazimierz Baranowicz strażnik, pol. lit. za Augusta III. W r. 1764. Jan z poznańskiego, Michał i Frańciszek (ten był potem horodniczym grodzieńskim) podpisali akt konfed. W. ks. Lit. w Wilnie.

Baranowski, h. *Grzymała.* Sendomirskie województwo początków ich gniazdo, a bodaj nie Baranów nad Wisłą leżący. Jakób z Baranowa podstoli sendomirski r. 1436. Stanisław opat tyniecki zakonu ś. Benedykta. Wincenty najprzód orłowski, potem i tyniecki opat, stryja swego Stanisława sukcessor † r. 1558. Piotr, Jan i Stanisław, ustawy zjazdu Koprzywnickiego w r. 1587. podpisali; ostatniego z tych Stanisława *Paprocki* chwali szczęście w jednaniu braterskich serc i kojeniu rozerwanych sąsiedzkich dyssensyi, ten zostawił potomstwo. W r. 1600. było dwóch braci rodzonych, Wojciech r. 1602. wojski parczewski, (z Zofii Cieciszewskiej syn jego Krzysztof: ponowił tenże Wojciech związki małżeńskie z Dorotą Podleską) i Zygmunt na Baranowie Trześni i Malinach dziedzic: tego dwaj synowie Mikołaj i Hieronim. Mikołaj stolnik kijowski r. 1650. pojął Jadwigę Niemściankę, i z nią miał syna Stanisława podczaszego lwowskiego, od którego z Anny Ossolińskiej starościanki knyszyńskiej córka Joanna za Leonardem Koniecpolskim kasztelanicem bracławskim. Stanisław pisarz z. łomżyński a podobno w r. 1691. podkomorzy wiski, żona jego Annibalowna Stroka, a z niej córki Zofia za Albrechtem Roznem, druga za Samuelem Chrząszczem. I w Kaliskiem tegoż imienia herbowni r. 1697. znajdowali się. I na Wołyniu; z tych jeden miał za sobą Wasiczyńską, córka jego Ulanicka. I w Podgorzu: z tych jeden stolnik latyczowski, którego syn Józef podczaszy latyczowski r. 1697. złączył się z Wiktoryą Ostrowską. — *Niesiecki.* Frańciszek Xawery Baranowski komornik z. żytomirski i skarbnik zwinogrodzki orderu św. Stanisława kawaler, żyjący za panowania Stanisława Augusta, niewiadomo jednak z pewnością czy do herbu *Grzymała* należał. — *Wielądko.*

Baranowski, h. *Jastrzębiec.* Gniazdem ich był Baranów nad Gopłem. — Wojciech arcybiskup i prymas † 1615—1616. — Jędrzej brat Wojciecha arcybiskupa, był kasztelanem ciechanowskim; jego córka urodzona z Doroty Fredrówny, wyszła za Mikołaja Mielżyńskiego stolnika kaliskiego, synowie zaś: Jan starosta czerszstyński i prasnicki i Jędrzej proboszcz łowicki, kanonik gnieźnieński i krakowski. — Maciej kasztelan biechowski, z Katarzyny Wojnowskiej spłodził trzech synów: Jana, Olbrychta i Macieja. — Jan wojewoda sieradzki starosta nowomiejski i przedborski, z Maryanny Pieniążkówny cześnikówny, dziedziczki na *Marcinkowicach,* zostawił syna Stanisława, kasztelana wiskiego, tego zaś syn Mikołaj i córka Zofia za Stefanem Oborskim starostą liwskim. — Olbrycht kasztelan kamieński ożeniony z Męcinską, był posłem na sejm r. 1613. — Ludwik z *Marcinkowic* podpisał elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Baranowski, h. *Łodzia.* W Wielkopolsce. Wojciech urodzeniem i męztwem znaczny. *Niesiecki.* — Jan podpisał elekcyą St. Augusta. z woj. poznańskiego. *Wielądko.* — Do tych zapewne należą Baranowscy obecnie w Wielkopolsce mieszkający; z tych jeden był dziedzicem Marszewa i Broniszewic, obywatel zasłużony i szanowany, umarł przed r. 1863 Żona jego Lipska z domu, córki: jedna za Edmundem Taczanowskim, jeneralem wojsk polskich z r. 1863, druga za Stanisławem Duninem któremu w posagu dostała się wieś Broniszewice i trzecia Stanisława panną.

Baranowski, h. *Ostoja.* Od Jerzykowskich poszli; Stanisław bowiem Jerzykowski z Baranowa, pierwszy się Baranowskim pisać począł, które imie i syn jego Marcin pisarz z. inowrocławski, potomności w dziedzictwie podał. Z tych Jan pułkownik Ordynacki w r. 1690. mężnie na Tatarów nacierał, za co cześnikostwo lwowskie wziął od króla; dobra jego na Pokuciu; syn Antoni. *Niesiecki.* — Tego Antoniego potomstwo przeniosło się do Litwy. — Bazyli pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z woj. połockiego. Są także w woj. mazowieckim. — Michał z *Irzykowa* komornik. gr. czerski swem i Andrzeja, Józefa, Tomasza i Antoniego pułkownika straży wojsk kor. z Anną Pęczelską h. *Pilawa,* małżonką spłodzonych synów swoich imieniem podpisał elekcyą St. Augusta, z z. czerską; tenże Michał komornik czerski miał córkę Alexandrę za Łączkowskim burgrabią sieradzkim, — Także Andrzej Bogusław, oraz Floryan z *Irzykowa* swem i Antoniego (który był kanonikiem smoleńskim) i Ignacego (ten był pisarzem ziemi czerskiej) synów swoich imie. niem pisał się na tęż samą elekcyą z z. czerską. — Ojciec Floryana wyżej wymienionego, Mikołaj miał 1. *voto* Szałupską, 2. *voto* Laskowską. — Brat tegoż Mikołaja Piotr Bogusław był marszałkiem związkowym za Augusta II. umarł bezpotomnie. — Jan zostawił dwóch synów Jerzego *steril.* i Stefana skarbnika zwinogrodzkiego orderu ś. Stanisława kawalera; ten z Koczałowiczówną spłodził córkę, wyszłą za Onufrego Węglińskiego chorążego chełmskiego. *Wielądko.* — W r. 1788. Eliasz komornik gr. żytomirski. *Krasicki.*

Baranowski, h. *Prawdzic,* w Lubelskim. Od Kaskich swój początek wzięli, z których jeden od dóbr Baranowa począł się pisać Baranowskim. — Jan Stolnik bracławski i Alexander r. 1652. — Frańciszek i Michał z z. czerskiej, Jan z z. warszawskiej podpisali elekcyą St. Augusta II. *Niesiecki.* — Jan Piotr, syn Kazimierza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Baranowski, h. *Rawicz.* W krakowskim, z Rzeplina dystynkcyą domu swego kładą. Mikołaj z Żorawskiej h. *Trzaska* urodzony w r. 1497. † 1570. zostawił z Kłoczowskiej Zofii córki: Zofią za Janem Dębińskim, Reginę za Józefem Zagórskim, Annę za Jakóbem Kossowskim, Barbarę za Janem Łagiewnickim i Urszulę za Janem Wojkowskim, oraz synów trzech: Mikołaja, Stanisława i Jędrzeja, z tych Mikołaj pojął Zofią Jaskulecką wdowę po Stanisławie Jarockim, † 1583. — Stanisław drugi syn Mikołaja † 1624. zostawiwszy z Elżbiety Starodomskiej z Kempanowa, dwóch synów Krzysztofa i Stanisława. — Krzysztof miał *1. voto* Maryannę Morską, *2. voto* Maryannę Jaroszewską, z której został syn i córka, zginął r. 1633. — Stanisław brat jego z Agnieszki Zbylitowskiej podsędkówny zostawił Piotra, Zofią i Barbarę. — Jędrzej trzeci brat, syn Mikołaja i Kłoczowskiej, miał żon cztery: 1. Katarzyna Starodomska, z której córka Zofia w klasztorze ś. Jędrzeja w Krakowie. 2. Obrębska 3. Anna Małuska z której synów czterech: Piotr, Jędrzej, Samuel i Jan oraz córek trzy: Jadwiga za Sobestyanem Łodzińskim, Anna w klasztorze Imbramowickim i Katarzyna. — 4. Krystyna Piotrowska, od tej syn był Władysław. — Z Synów tego Jędrzeja, Piotr pojął Zuzannę Trzebińską, z niej spłodził syna Michała i córek dwie. Jędrzej brat Piotra na expedycyi Pruskiej przeciwko Szwedom poległ — Samuel w obozie całe życie przepędził. To o swoim domu napisał *Stanisław Baranowski w swoim MS.*

Baranowski, h. *Runo.* Jan (Nep.) Hilary, syn Antoniego. Frańciszek (à Paulo) Alexander, syn Tomasza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Baranowski, h. *Odrowąż.* Filip, syn Jana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Baranowski, Nobilitowany w konstytucyi z r. 1768.

Baranowski, *Tuchan Murza,* h. *Tuchan.* (Familia tatarska). Salich, syn Zacharyasza. Amurat,

syn Mustafy, wnuk Alexandra. Jakób, syn Mustafy, wnuk Jakóba. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Wedle *Kneschke* kilku Baranowskich z tego domu służyli w armii pruskiej za Fryderyka Wilhelma II.

Barański, h. *Łodzia.* Franciszek Wincenty, syn Stanisława. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Barański. Ludwik podstarosta nurski za czasów panowania St. Augusta. *Wielądko.*

Barberius, h. *Pobóg,* z odmianą tą, że w koło podkowy trzy gwiazdy. Gwilhelm szlachic francuski, w wojsku polskim zasłużony, otrzymał indigenat r. 1607. — Bartłomiej mąż znaczny w. księstwie Zmudzkim. — *Niesiecki.*

Barbowski. Jerzy chorąży Jana Bohusza, za wojenne zasługi nobilitowany r. 1662. — *Niesiecki.* — Ambroży z z. bielskiej podpisał elekcyą St. Augusta. *Wielądko.*

Barcikowski, h. *Jasieńczyk.* — Michał na *Barczykowie,* Stanisław z płockiego, Alexander Sasin z lubelskiego, Franciszek z z. łomżyńskiej podpisali elekcyą Augusta II. — N. Barcikowska za Janem Mijakowskim. Barbara † 1708. — Stefan burgrabia owrucki w woj. kijowskim. *Niesiecki.* Mikołaj stolnik piński. — Piotr cześnik dobrzyński i Józef pisali się z Sandomirskiego na elekcyą St. Augusta, a Filip z Połockiego. Józef podwojewodzy ostrołęcki r. 1769, — Felicyan podwojewodzy bracławski r. 1778. *Krasicki.* — *Wielądko.*

Barczewski. Wojciech miecznik zwinogrodzki i poseł roku 1768. — Piotr miecznik bracławski roku 1778. — *Krasicki.*

Bardeleben. Jan Krzysztof obersztlejtnant, otrzymał indygenat r. 1768. *Wielądko.* — *Małachowski*

Bardski, h. *Szaszor,* w Wielkopolsce. Z królestwa węgierskiego (pochodzą z hrabiów na Bardyowie) przyśli Bardscy do Polski za czasów Ludwika króla koło r. 1370. — Z tych *Okolski* kładzie Mściuga wojewodą poznańskim i starostą bydgoskim, roku jednak nie położył, u Łaskiego w Stat. *fol.* 141 podpisalci wprawdzie brzeski pokój Mściug z Barczewa, ale nie ma tytułu. Syn jego Maciej koniuszy nad, starosta także bydgoski r. 1457. Floryan z Wrześni syn Macieja kasztelan lędzki, z Swidwy Szamotulskiego kasztelana kaliskiego córki. syna zostawił Macieja stolnika poznańskiego, któremu Anna Gostyńska h. *Odrowąż* sędzianka wieluńska trzech synów powiła; z tych Krzysztof, którego dzielność w różnych okazyach, Zamojskiemu dobrze doświadczona, z Anny Mielżyńskiej podkomorzanki kaliskiej krom Jadwigi Sobockiej sędziny ziemskiej łęczyckiej córki zostawił; syna Jędrzeja którego męztwo z ks. Zbarawskim, aż się o Moskiewską stolicę oparło, ten pojął *in sociam vitae* Helenę Markowską od której syn Wojciech. Łukasz drugi syn Macieja, z Grudzieckiej kasztelanki międzyrzyckiej dwóch miał synów, Krzysztofa kanonika poznańskiego, i Felicyana, ten *1 voto* z Pogorzelską starościanką powidzką sterilis, *2. voto* z Wilczyńską potomstwo zostawił. Córka Łukasza, Maryanna, Jakóba Borzęckiego małżonka. Maciej surrogator poznański 1501 trzeci syn Macieja, z Anny Opalińskiej kasztelanki rogozińskiej miał córkę *1. voto* Chobieniecką, *secundo* Broniewską podkomorzyną i synów dwóch Macieja i Jana, z tych ostatni złączył się był dożywotnie z Elżbietą Niszczycką wojewodzianką bełzką, z której potomstwo Piotr i Maciej w różnych przeciwko Gustawowi królowi szwedzkiemu kampaniach mężnie i z chwałą stawający. W r. 1697. z woj. poznańskim pisali się na elekcyą Augusta II: Łukasz, Antoni, Jan, Michał, Maciej i Mikołaj. — *Niesiecki.*

Bardziński, h. *Abdank.* W woj. Inowrocławskim, od Warszyckich swoje dzielnicę wzięli, od Bardzina nazwani Bardzińscy. Z tych było dwóch braci Piotr bezpotomny i Jan od którego syn Marcin, tego zaś trzech synów: Maciej, Stanisław i Jan. Maciej czterech synów zostawił: Szymona, Pawła, Wojciecha i Stefana, którego córka z Maryanny Grzybowskiej Ewa za Wojciechem Wiechowskim sędzią gr. radziejowskim. Jan Wincenty drugi syn Jana, pisarz z. łęczycki, 1661., miał za sobą *1. voto* Jadwigę Kosińską, 2. Annę Milońską stolnikównę łęczycką: pierwsza mu syna powiła Bartłomieja, druga córek sześć: Katarzynę za Mikołajem Psarskim miecznikiem łęczyckim, Jadwigę za Adamem Skrzetuskim, Teresę Joannę, Maryannę i Frańciszkę; synów zaś pięciu. Z tych Jan w zakonie ś. Dominika. Wojciech suffragan kujawski. Marek pisarz gr. przedecki z Mniewskiej kasztelanki konarskiej, zostawił synów dwóch Jana, który z Rudzką wojskiego radomskiego córką ożeniony i Wojciecha. Zygmunt z Barbary Pruskiej miał synów dwóch: Leopolda i Jana Soc. Jesu i córek dwie Annę za Szymonem Dąbrowskim, Zofię za Dobieckim. Hieronim ostatni syn z Milońskiej, Bartłomiej zaś z Kosińskiej urodzony spłodził dwóch synów, z tych Jakób Cystersem został w Koronowie, Kasper zszedł bezpotomnie, siostra ich Elżbieta za Wojciechem Wysockim. *Niesiecki.* — Wojciech na *Bardzinie* Bardziński chorąży i poseł z woj. Łęczyckiego wraz z synem swoim Józefem pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Tenże Wojciech był deputatem na trybunał koronny z woj. łęczyckiego r. 1756. Józef cześnik inowłodzki. — Jan Franciszek skarbnik bydgoski. *Wielądko.* — *Krasicki dodaje:* Do tych podobno Bardzińskich należy Jan Alanus zakonu Dominikańskiego, którego księgi do druku podane są następujące: — *Konsolacya filozofi Boecyusza.* — *Farsalia Lucana z argumentami Sewera Sulpicyusza.* — *Lucyana o podagrze* wierszem polskim 1680. r. — *Seneki Tragedye,* tłómaczone w Toruniu r. 1696 — Wincenty Bardziński w r 1788 podstoli łęczycki. — Floryan podczaszy przedecki. — Ignacy kanclerz gnieźnieński. — Tylę *Krasicki,* — Kilku Bardzińskich h. *Abdank* legitymowało się w Heroldyi król. polskiego. —

Bardzki, h. *Orla,* z *Wrześni. Kuropatnicki.* — Mateusz z *Wrześni,* syn Józefa. Ignacy Wojciech Paweł z *Wrześni,* syn Andrzeja. — *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bardzki. Michał *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bargielski. — Tak wypisuje *Kuropatnicki.*

Bariotti. Jerzy w wojsku cudzoziemskim obersztlejtnant nobilitowany r. 1662. — *Niesiecki.*

Barkacki. Sobestyan z sandomirskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Barkman. Grzegorz sekretarz gdański, nobilit. r. 1658. — *Niesiecki.*

Barnewalt. Nobilitowany w konstytucyi r. 1775. fol. 148. — *Małachowski.*

Barowski. Werych Alexander podpisał z woj. Trockim elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Bars. Franciszek, *Nobilit. non praec scart.* w konst. r. 1790. — *Małachowski.*

Barski. — *Kuropatnicki.*

Barsola. Z brzeskiego Lit. podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Barsotti. *Indigen.* w konstyt. r. 1667. fol. 72. — *Małachowski.*

Barsowski. Tych wymienia — *Małachowski.*

Barszczewski. Piotr miecznik bracławski r. 1779 — N. officyał lwowski 1753. — Piotr podczaszy zwinnogrodzki 1793. *Wielądko.*

Barszewski. Wojciech i Bazyli z orszańskiego pisali się pod *Olkinikami* r 1700. — *Wielądko.*

Bartkowski, h. *Przegonia.* W woj. bełzkim. — Walenty sędzia gr. bełzki 1634. — Piotr z ziemi chełmskiej podpisał elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Bartkowski, h. *Taczała.* — *Paprocki* ich osadza w sieradzkim, *Okolski* w sandomirskim. — *Kuropatnicki* wymienia Xawerego Bartkowskiego r. 1782. w Galicyi.

Bartliński, h. *wł.* Jerzy sędzia tczewski, którego z Reginy Wiesiołowskiej kasztelana elbląskiego siostry dwie córki: Maryanna i Alexandra i tyleż synów: Leonard i Jerzy: z tych któryś był podwojewodzim pomorskim, w r. 1643. Z województwa pomorskiego Wojciech, Jan, Marcin z *Czerniewa* i czwarty tenutarz rakowski poseł z p. tczewskiego, podpisali elekcyą Władysława IV. — Tyburcy Bartliński kiedyś podczaszy koronny, miał za sobą Maryannę Wielogłowską. *Niesiecki.* *Krasicki w przypisach* dodaje: Manuskrypt Helsb. o familiach Pruskich Bartlińskim daje przydomek *de Walenbach.* — Bartlińscy na Pomorzu ludzie rycerscy, gospodarni i cnotę kochający; jest jeden podstarościm u księcia Radziwiła na Gniewie, człek i animuszu wspaniałego i ludzkości wielkiej, ma za sobą *Brzeską* h. Ciołek, — Schwarcenbachowie Czerniewscy piszą się z *Bartlina.*

Bartnicki, h. *Dołęga.* Ciechanowska ziemia Bartnickich ojczyzna. Mikołaj z *Bartnik* kustosz płocki, proboszcz kaliski, sekretarz kor. w r. 1561. Z tegoż domu jedna Ninogniewa Kryskiego wojewody płockiego, druga Mikołaja Narzymskiego kasztelana sierpskiego *secundo voto* Jana Podoskiego kasztelana raciążkiego małżonki. Wojciech kasztelan zakrocimski r. 1472—1482. Stanisław cześnik liwski r. 1674 Bartnicki komornik chełmski, pisarz gr. horodelski. — *Niesiecki.* *Krasicki w przypisach* dodaje: Tomasz z *Bartnik* kasztelan płocki podpisał w r. 1512. 10. Febr. intercyzę ślubną między Zygmuntem I. królem a Barbarą *de Zapolia.*

Bartochowski, h *Rola.* w woj. Łęczyckim. Jan sekretarz król., którego stryjeczny tegoż imienia brat, w prawie polskiem biegły, synów miał dwóch: Wojciecha zakonu ś. Dominika doktora i przeora konwentu poznańskiego w r. 1665. i Jana starostę babimojskiego, od którego był syn Franciszek. Siostra tych dwóch braci, dostała się w małżeństwo Tomaszowi Łętkowskiemu. Wojciech Soc. J. rektor kollegji bydgoskiego, † r. 1708. — *Niesiecki.* Władysław Bartochowski roku 1746. kasztelan wieluński r. 1746. — Wojciech syn Władysława podczaszy wieluński pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. sieradzkiego. — Bartochowski był rotmistrzem węgierskiej chorągwi buławy w. kor. 1763. *Wielądko.* — W r. 1778. Wojciech Bartochowski podstoli ziemi wieluńskiej. — Stanisław podstoli bielski. *Krasicki.* — Kazimierz i Stanisław synowie Wojciecha legitymowali się w Heroldyi król. polskiego.

Bartodziejski. h. *Łabędź.* W Sendomirskim. Mikołaj 1594., którego siostra z Skrońskim poślubiona. Stanisław i Jędrzej Duninowie Bartodziejscy, podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Bartolanus. Stanisław z Włoch do Polski naszej przyszedłszy, pod buławą Zamojskiego hetmana, piesze roty na Wołoskich, Multańskich, Inflantskich okazyach do potrzeby prowadził tak szczęśliwym duktem i umiejętnością, że mu też i artyleryi obozowej straż powierzono. Poselstwa do Hiszpanii, Anglii i Niderlandu, jego przemysłem fortunnie zakończone, † 1618. — *Niesiecki.*

Bartold, h. *Grzymała.* W woj. mazowieckim Niektórzy początki tej familii od książąt Andeceńskich, albo Turyngii wywodzą podobno pozorem imienia uwiedzieni. Wojciech Bartold koło r. 1470. w z. ciechanowskiej miał syna Stanisława, ten z Doroty Pagiewskiej Marcina, ten Jana, od tego Marcin. Maciej, Marcin, Jan i Jakób z *Brzozowa,* Jędrzej z *Bartoldów* Bartoldowie z z. ciechanowską pisali się na elekcyą Augusta II *Niesiecki.* — Błażej Bartold w r. 1788. był stolnikiem prasz yskim. *Krasicki.* — Felicyan Bazyli i Antoni Medart, synowie Józefa Antoni, syn Stanisława, Jan, Józef Andrzej i Tomasz Sylwester, synowie Tomasza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bartoszewski, h. *Bończa.* Tych dziedzictwo w Chełmskiej ziemi. *Niesiecki.*

Bartoszewski, h. *Jastrzębiec.* W Wielkiej Polszcze. Wojciech z woj. poznańskiego, podpisał elekcyą Augusta II. tych czasów gdy to piszę, (mówi Niesiecki) jeden był pułkownikiem królewskim, drugi miał za sobą Słonecką, i z niej córkę jedynaczkę. *Niesiecki.* — Heliodor Ludwik, syn Ludwika *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bartoszewski, h. *Zadora.* Jan proboszcz miechowski w r. 1470. *Niesiecki.* — *Kuropatnicki w §. V.* w extrakcie *leg. G. et L.* umieszcza Franciszka Bartoszewskiego *inter equites cum voce* pod dniem 15. Listopada 1782 roku. *Wielądko zaś pisze:* Józef i Felicyan Bartoszewscy, lecz niewiem do którego herbu należą, pisali się na zjeździe walnym województw, ziem i powiatów pod *Olkinikami* 1700. r. z p. wilkomirskiego — Józef podpisał manifest 1763. r. w aktach Wileńskich *de illegitimitate* trybunału w. ks. lit. — Jan, mieczník, rotmistrz i sędzia kapturowy p. wilkomirskiego podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta, był potem sędzią gr. wilkomirskim.

Bartoszewski h. *Drogosław.* — *Małachowski.*

Bartoszewicz. Stanisław wojewoda brański, gdy na powitanie Alexandra książęcia litewskiego wyjechał, zdradą mieszczan i Brańsko od nieprzyjaciela wzięte i on pojmany. Bartoszowiczówna żona Jana Chlebowicza wojewody połockiego w r. 1540. Lemnicki Bartoszewicz, podpisał z witebskiego. elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Stanisław Kazimierz Bartoszewicz sekretarz J. K. Mci. i pisarz gr. orszański, posł. na sejm 1698. z p. orszańskiego. — Władysław z p lidzkiego, Jan p wilkomirskiego, Mikołaj i Jan z trockiego, Jerzy Koszka z woj. połockiego, Alexander z p. orszańskiego, pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. — Maciej, Tomasz, Jan i Ludwik pisali się na akt konfederacyi generalnej w. ks. lit. w Wilnie 1764. r. Tadeusz sędzia z. orszański pisał się na elekcyą Stanisława Augusta, z p. orszańskiego. Tamże Adam rotmistrz p. orszańskiego był lustratorem do pogłównego żydowskiego w Litwie, r. 1764. był potem sędzią z. orszańskiej. W tymże roku Antoni Kazimierz na też elekcyą pisał się z p. grodzieńskiego. — Paweł podczaszy orszański 1764. r. — Jan syn tegoż Pawła pisał się na elekcyą St. Augusta. — Alojzy komornik z nowogrodzki. *Wielądko.* — *Wielądko* nadaje Bartoszewiczom h. *Łada* i zwie ich Bartoszewiczami.

Bartoszewicz. Bonawentura *nob. lit.* w konstytucyi z r. 1764.

Bartsch, h. *wł.* Jednejże są dzielnicy z Bażeńskiemi. Piszą się de Demuth Bartsch, wszakże polskim akcentem Barszcz inni kładą. Z tych sławny Bartsch generał w wojsku kor. cudzoziemskim — Franciszek major w regimencie kamienieckim. *Niesiecki.*

Baryczka. h. *wł.* Z Panonii niższej albo Węgier, do Polski przyszli. W r. 1207. Iwo albo Jan Baryczka, zostawiwszy (mówi *Niesiecki*) rozwlekłe i pańskie w ręku Otomańskich włości, i majętność swoję, od której przodkowie jego tem się imieniem zwali, na Ruś się udał, tam sobie Jadwigę, z domu Rożyców, w dożywotnią zmówił przyjaźń. Gdy jednak wkrótce Ruś domowemi wojnami zagorzała, Iwo do Konrada ks. Mazowieckiego i Mazowsza przeniósł się. Z trzech jego synów Bartłomiej, Litwę w Mazowsze wpadającą, gdy od granic Polskich mężnie tamuje, na placu poległ. Henryk przeciwko Henrykowi Brodatemu z lepszem w boju szczęściem stawał. Jan Zegotę z domu Grzymałów małżeńską złączywszy sobie ligą, familią swoją rozmnożył. Baryczka Marcin syn Jana, pisma ś. doktor, wikary i kaznodzieja kościoła katedralnego krakowskiego. † 1349. Jerzy drugi syn Jana: Barbara z Wyszkowic małżonka jego. Henryk trzeci syn Jana, którego z Barbary z *Domniewa* h. *Dołęga* dwóch synów, Wacław kanonik wrocławski, Wojciech zaś pod Warną z Władysławem królem, życie na placu położył. Szymon syn tego Wacława w Polszcze, w Czechach tak mężnie wojował, że się zdał być do wojny urodzonym, a drugi syn Piotr, na dworze Konrada II. Mazowieckiego wiek strawiwszy, w Warszawie osiadł, i liczne zostawił potomstwo. Z tych Piotr kanonik warszawski. Jerzy w różnych cudzoziemskich językach przećwiczony. Jan, trzeci ich brat, u Ludwika króla węgierskiego żołd prowadził, zkąd w r. 1526. powróciwszy od królowej Anny, między dworskich był policzony. Stanisław, syn Bartłomieja z Fukeryanki sławnego w Niemczech domu urodzony, odważnego serca dał dowody: z Kulińskiej, h. *Odrowąż*, trzech miał synów, Wojciecha, Stanisława i Jacka. Jacek doktor i prowincyał zakonu kaznodziejskiego. Stanisław brat Jacka: ten dla biegłości w różnych językach, między konsyliarzów dworu cesarskiego policzony. Wojciech starosta Ujazdowski, trzeci brat Stanisława i Jacka, Zygmunta III. i Władysława IV. koniuszy nadworny i sekretarz, † 1643. Stanisław na *Małachowicach i Czosnowie* dziedzic, podczaszy czernichowski, sekretarz królewski, któremu indygenat w Polsce przyznano r. 1658. a także Wojciechowi i Janowi. — Jan kanonik płocki i pułtaski. — Michał kapitan r. 1658. — Jędrzej łowczy sochaczewski podpisał elekcyą Augusta II. — To wszystko *z Tylkowskiego dedicat part. 6. Physiæ* wypisuje *Niesiecki.* — Stanisław, Baryczka artylerzysta, odznaczał się w Kozackich wojnach, † 1689.

Barwiński. — *Małachowski.*

Barwiński, h. *Achinger.* Józef Joachim, syn Antoniego. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Barzciński. — *Kuropatnicki.* — Szczepan podpisał z kaliskiego elekcyą St. Augusta. *Wielądko.*

Barzi, h *Korczak.* Z Peruża przyszli do Polski; pisali się najprzód z *Błoczwi*, w krótce i z *Wiśnicza.* — Henryk Mikołaj i Piotr bracia rodzeni, Bukowicę poddali Maciejowi królowi. — Stanisław wojewoda krakowski z *Błoczwi* na *Wiśniczu* dziedzic, urodzony z Kmicianki córki Stanisława Kmity wojewody, umarł r. 1571. zostawiwszy z Katarzyny Tęczyńskiej wojewodzianki syna Jana zmarłego bezpotomnie. Tenże Stanisław wojewoda krakowski z drugiej żony Łaskiej h. *Korab* zostawił Stanisława także bezpotomnego; trzecia zaś żona jego była Dorota z Ojrzanowic Goryńska h. *Poraj* wdowa po Minskim wojskim warszawskim. Piotr kasztelan przemyślski, starosta lwowski h. *Poraj* wdowa po Minskim wojskim warszawskim. Piotr kasztelan przemyślski, starosta lwowski h. *Jelita* starościanką konińską sukcessorów sławy swojej zostawił. — Jędrzej z *Pidniewską* h. *Nowina* starościanką dybowską bezpotomny. — Erazm z Drzewiecką h. *Ciołek* kasztelanką także bezpotomny. *Niesiecki.*

Barzkowski. *Kuropatnicki.* — Jerzy podpisał z z. łomżyńskiej elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Barzykowski, h. *Sulima.* — *Małachowski.*

Barzykowski, h. *Jasieńczyk.* Zuzanna Maryanna Anna, córka Franciszka. *Spis szl. Heroldya królestwa polskiego 1851.*

Barzymowski, h. *Belina* — *Małachowski.*

Basiński, h. *Prawocza.* Michał Józef. syn Jana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bastyan Henryk *Nobilit. non præc. scart.* w konstytucyi r. 1790 *Małachowski.*

Batkowski. — *Małachowski.*

Batory, h. *trzy Zęby. Krasicki w przypisach swoich* tak o Batorych pisze: Bator albo Batory h. *trzy Zęby.* Familia zacna w Siedmiogrodzkiej ziemi, dwie miała dzielnice. Z jednej z tych *de Somlio*, był Stefan książe siedmiogrodzki, po ustąpieniu Henryka Walezyusza królem Polskim obrany r 1575. † 1586. Od braci tego monarchy szli Zygmunt, Andrzej i córka Gryzelda, ta wkrótce po koronacyi stryja swego wydana za Jana Zamojskiego kanclerza i hetmana w. kor. niedługo z nim żyjąc bezpotomnie zeszła. Andrzej kardynał, biskup warmiński, koadjutorem od Marcina Kromera uczyniony, po jego śmierci r. 1589. rządy bisk. warmińskiego objął, umarł w r 1599. Zygmunt Batory książe siedmiogrodzki brat jego stryjeczny Państwa mu i rządów ustąpił, zdradziecko w tymże roku zabity. Zygmunt Batory ks. siedmiogrodzki synowiec Stefana króla, pojął był za żonę Maryą arcyksiężniczkę Austryacką, siostrę Anny małżonki Władysława IV. króla Polskiego, tem spowinowaceniem wsparty, mniemał iż los swój przyszły ubezpieczył, wkrótce jednak poznał omylność nadziei swoich i żonę albowiem niepłodną rozwodem postradał i przyciśniony nieszczęściem z państwa się wyzuć musiał. Po śmierci następcy swego Andrzeja kardynała objął powtórne rządy Siedmiogrodzkie ale zwyciężony od Cesarza r. 1602. gdy znowu z pomocą jego do przyszłej godności już jako Austryacki hołdownik powrócić chce, od partyzantów Bethlehem Gabor, gdy wojsko lustruje, zabity roku 1613. — To *Krasicki.* — Oprócz tych tu wymienionych, w dziele *Panowanie Stefana Batorego*, wyjętem z rękopismów Albertrandego biskupa zenopolitańskiego, w zamieszczonej w końcu tablicy genealogicznej domu Batorych, znajdują się: Stefan r. 1589. Wielkorządca w *Varat.* — Baltazar Wielkorządca Siedmiogrodu r. 1594. — Gabryel po Zygmuncie Ragoczym obrany książęciem siedmiogrodzkim roku 1608. złożony przez Turków i zabity przez spiskowych r. 1613. — Andrzej którego żona Anna Zakrzewska. — Zofia Batorówna za Jerzym Rogoczym księciem siedmiogrodzkim † 1682. — Familia Batorych szeroko rozgałęziona trwa dotąd w Węgrzech.

Batogowski. h. *Radwan.* Jan, syn Stanisława. Kazimierz i Maciej, synowie Antoniego. Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.

Batowski, h. *trzy Zęby.* — Jan i Alexander w r. 1782. w Galicyi. *Kuropatnicki.* — Antoni wojski pilzneński r. 1764. — Alexander kawaler maltański był posłem na sejm 1790. z ks. Inflantskiego *Wielądko.* — Jest to ten sam Alexander Batowski, który był komisarzem od Rzeczypospolitej do księcia kurlandzkiego i kochankiem sławnej z piękności księżny Doroty zmarły w r. 1841. — Stanisław Ignacy Pont., syn Franciszka. Onufry Ant., syn Antoniego. Maryanna Walentyna z Tchórnickich, wdowa po Franciszku (Salez.). Jan Konst., syn Onufrego. Jan Kajetan, syn Marcina legitymowali się w Heroldyi król. polskiego.

Baur. Z tych pierwszy Jędrzej nobilitowany na sejmie r. 1673. Syn jego Wojciech już od akcentu Polskiego nazwany Baurski. — *Niesiecki.*

Baur, h. *Leliwa.* Karol Felix i Jan Melchior Adam, synowie Wacława. *Spis szl. Herold. król. pol. 1851.*

Baworowski, h. *Prus 2.* Pierwszy domu tego przodek przyszedł do Polski Wacław z Baworowa czeski parentelant, który za Zygmunta I. dostał pisarstwo polne koronne, Baworów zamek i miasteczko z przyległemi włościami na Podolu kupił, czyli raczej fundował i od imienia swego nazwał, a herb swój z Czech wyniesiony *na Prus 2.* odmienił: z Katarzyny Kolanowskiej dzieciczki na *Iwańcu*, miał córkę Annę, która zaślubiła Buczackiego i syna Jana. Z drugiej zaś Elżbiety ks. Zbaraskiej zostawił córkę Annę za Alexandrem Korybutowiczem książęcieni Poryckim i syna Mikołaja, który z Małgorzaty Skarbkówny zostawił potomstwo. — Jacka córka (koło

r. 1697.) Anna za Stefanem Podchorodeńskim miecznikiem mielnickim. — Józef, żona jego Jordanowna. Szymon brat jego z Trzaskowską żył bezpotomnie. — Trzeci brat ich Jerzy. *Niesiecki.* — Wiktor Baworowski konsyliarz gubernii Galicyi i Lodomeryi, kawaler orderu ś. Stanisława. — Alojzy stolnik trembowelski, wprzód podczaszy halicki r. 1673. *Wielądko.* — Onufry Baworowski pojął Charczewską kasztelankę przemyską z *Balic*, z niej miał syna Jana i córek dwie w r. 1778. *Krasicki.* — Baworowscy w Galicyi mają przyznany tytuł hrabiów przed r. 1782.

Baybuza, h. *wł.* Pisać się poczęli od Baybuzowa na Rajgrodzie Baybuzami. Baybuza Hrybunowicz Michał wziął w zasługach od króla Stefana, niektóre grunta nad rzeką Sułą leżące, żona jego Anna Jelcówna. — Siemion wojski bracławski 1648. r. — Paweł i Michał z wołyńskiem podpisali elekcyą 1697. r. — Konstantego syn w województwie ruskim. *Niesiecki.*

Baykowski, h. *Lubicz*, lubo niektórzy i pod Jastrzębca ich podciągają. W podlaskiem i inszych woj. kwitnęli. Jan suffragan poznański i officyał gen., żył jeszcze r. 1643. Paweł Stanisław na *Zalesiu* Władysława IV. Jan z tegoż Zalesia Jana Kazimierza, Jerzy z woj. kaliskiego Augusta II. Jan i Stanisław z z. bielskiej r. 1670. podpisali elekcye. Mikołaja syn Alexander r. 1630. Jan życie swoje Bogu poświęcił w zakonie Soc. Jesu, które zakończył r. 1717. Synowiec jego Alexander. *Niesiecki.* — Michał Baykowski na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. podpisał się z p. Oszmiańskim. — Michał podstoli smoleński podpisał akt konfederacyi gen. W. ks. lit. w Wilnie 1764. r. — Baltazar z z. bielskiej i Wiktoryn, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — Michał Baykowski wice-regent z. Kaliskiej. — Mikołaj stolnik lubaczewski koło r. 1792. żyjący. — Mikołaj komornik gr. owrucki r. 1793. *Wielądko.* — Wincenty Baykowski cześnik trembowolski. — *Kuropatnicki* w dziele swoim utrzymuje, iż są także Baykowscy h *Krzywda.*

Bazalijski. *Wielądko i Małachowski* tak ich wypisują z metryki wołyńskiej r. 1828.

Bazalski. Kazimierz w pieszym regimencie kapitan, r. 1662. nobilitowany. — *Niesiecki.*

Bazan. Nobilitowany w konstytucyi r 1662. *fol. 20.* — *Małachowski.*

Bażeński, h. *wł.* Ten sam dom co i Bartschów Konrad de Zedlingen Eques de Hantsche, po owej sławnej pod Grunwaldem Krzyżaków klęsce, w r. 1410., wieś kupił w Warmii Baisen z niemiecka Bażyn po naszemu nazwaną, od Henryka biskupa warmińskiego, od której i jemu i sukcessorom jego nowe nazwisko urosło Bażeńskich — Jan de Beisen wojewoda gdański w r. 1454. (bo się jeszcze tak na ten czas zwali) i gubernator pruski, syn Konrada. Gabryel chełmiński wojewoda w roku 1467 brat Jana wojewody gdańskiego. Scibor najprzód gubernator pruski, potem malborski woj. trzeci tych brat. Jan podkomorzy chełmiński w r. 1468. i stryj tegoż Jan podkomorzy malborski starosta tolmicki 1468. Do tegoż domu należy Jakób, który komendę mając sobie powierzoną zamku i miasta Heilsbergi przeciwko Krzyżakom, nie nadwyrężoną wiernością stawał zawsze przy Polakach. W wieku szesnastym kwitnął Mikołaj, wojewoda malborski, syn to był Scibora według *Długosza.* Po nim toż samo województwo wziął Jan, z którym honorem w r. 1515. assystował Zygmuntowi na kongresie wiedeńskim. Jerzy wojewoda malborski w r. 1478. Jerzy wojewoda malborski, starosta gniewski: temu król Zygmunt, w protekcyą oddał Panny zakonne Toruńskie w r. 1521. Jego syn także Jerzy na dworze Zygmunta, urodą i dowcipem celował wszystkich w r. 1559. Trzech było Janów: z tych dwaj podkomorzymi chełmińskiemi byli, jeden w r. 1543 trzeci podkomorzym malborskim w r. 1546., którego roku tenże sam postąpił na kasztelanią gdańską. Jan kasztelan elbląski w r. 1547. Z tychże Bażeńskich jedna była za Sokołowskim. h. *Pomian*, druga za Cemą h. *Wczele*, matka dwóch Cemów wojewodów malborskich, w który dom wniosła wieś Lichtenfeld. Ostatni z tej familii Ludwik Bażeński, zakończył chwałę domu swego r. 1612 bezpotomnie z tego świata zszedłszy. W krótce po nim umarła Bażeńska z tej płci ostatnia, ta 1 *voto* żyła z Janem z *Sztemberku* Kostką, ale niepłodnie, 2. *voto* z Samuelem Plemięckim, atoli i tu nie było żadnego potomka. *Niesiecki. Krasicki w przepisach* dodaje: Manuskrypt starodawny biblioteki Helsbergskiej o familiach Pruskich, Bażeńskich albo *von Beizen* na pierwszym miejscu kładzie; z niego się tu niektóre excerpta przytaczają: *Sub rege Casimiro Joannes von Beizen gubernator Prusiæ an. 1454* — *Gabriel von Beizen palatinus Marcemburgensis an. 1454.* — *Stibor von Beizen Königsbergischer Wojewode.* — *Gabriel von Beizen Culmensis palatinus 1466.* — *Joannes von Beizen Mar. et Elbing. castel'anus 1478.* — *Nicolaus von Beizen castellanus Gedanensis 1546.* — *Joannes von Beizen succamerarius Culmensis 1468.* — *Joannes von Beizen succamerarius Culmensis. 1532* — *Joannes succamorarius Culm. 1542.* — *Hanz von Beizen Hauptmann von Tolckmit 1468.* — *Georgius von Beizen succamerarius Marcemburg 1504* — *Joannes von Beizen succamerarius Marcemb. 1535.* — Trzymali niegdyś *Sztum, Gniew, Skarszewy, Sobowidz z Bażynem* pospołu dziedzicznym prawem, póki exekucya onym nie odjęło Skarszew i Sobowidza, Bażyn na ostatek sprzedali panom *Bartszom* tegoż co i Bażyńscy herbu. — O herbie Bażyńskich tenże manuskrypt inaczej opiewa niż jest w Niesieckim. *Herb* P. Beizen, *wiewiórka w czerwonym polu szara na nóżkach siedząca, orzech gryzie, a ogonem się nakryła. Na hełmie Murzyn trzyma chorągiew, na której wiewiórka.*

W Gdańsku u fary na czarnym proporcu takowy był napis:

„Tu Ludwik schowan owe cne Bażeńskich plemię
„I ostatni potomek tych co Pruską ziemię,
„Mocą, z mocy Krzyżaków hardych wydobyli,
„I na lubej swobodzie pięknie postawili.“ —

Na drugiej stronie proporca: „*Ludovicus a Beisen ultima ex Illustri Bassenorum prosapia masculina propago. Joannis Elbingensis Castellani filius, Georgii et Nicolai Marcemburg. Palatinarum Nepos et Abnepos, Joannis sub Casimiro Rege inter graves illas belli Pruthenici procellas laudatissimi terrarum Prussiae Gubernatoris pronepos etc.*“

Bazanów. Nobilitowany w konstytucyi z r 1768.

Bazylik. Daniel z woj. bełzkim podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Beatkowicz. W powiecie orszańskim. — *Małachowski.*

Beaulien. Henryk de Beaulien obersztleitnant, otrzymał indigenat na sejmie 1662. — *Niesiecki.*

Bębnowski, h. *Odrowąż.* W woj. sendomirskim, jedenże dom z Konieckimi. Z tych był Kasper profess wąchocki zakonu Cystercyeńskiego r. 1582. Jan chorąży nowogrodzki r. 1633. Brat jego Marcin miał za sobą Annę Siedlecką h. *Grzymała.* Krzysztof trzeci tych brat. Bębnowskiego podkomorzego derpskiego wspomina *historya cudów Jarosławskich* r. 1645. Wojciecha, konstytucye r. 1678. Jacek podczaszy bracławski, stryj Alexandra w rawskiem r. 1697. Ewa Bębnowska Remigiana Bieleckiego małżonka. *Niesiecki* — Frańciszek Bębnowski z woj. poznańskiego pisał się na elekcyą Contego 1697. — Adam z woj. płockiego, Jacek Odrowąż podstoli i poseł rawski, także Józef i Paweł pułkownik wojsk kor. z woj. rawskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta — Maciej cześnik sochaczewski, porucznik w pancernej chorągwi roku 1757. — *Wielądko.* — W roku 1788. Marcin Bębnowski łowczy bielski. —*Krasicki.*

Bebrowicz. Michał pisał się z powiatu Kowieńskiego pod *Olkinikami* 1700. r. — *Wielądko.*

Bech, h. *Rogala*, (Bechowscy). Z tych Jan był pisarzem krakowskim. — *Niesiecki*

Beczkowicz, h. *Beczka* *). Ignacy Gracyan, Jan Alojzy, Kazimierz i Teodor, synowie Józefa. *Spis szl.*

Bedarski. Wojciech podpisał z woj. poznańskiego elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bedleński. h. *Wieniawa.* W woj. poznańskim Z Badlewa Bieniak, to jest Benedykt stolnik poznański r. 1436. Wojciech z Badlewa archidyakon Cirneński, kanonik poznański w r. 1374. Mikołaj scholastyk krakowski, † r. 1540. Wojciech kanonik kujawski w r. 1612. Jan w kaliskiem, Piotr w sieradzkiem podpisali elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Bedlewicz, h. *Korczak.* Noszą trzy rzeki w krwawem polu na ukos idące w lewą stronę, zaczynając od spodu największą. Na hełmie trzy pióra strusie. *Duńczewski Tom. I. fol.* 385. pisze: iż najprzód pochodzą z smoleńskiego, temi czasy w woj. brzeskiem litewskim znajdują się. — Z tych Alexander Bedlewicz spłodził z Kołontajowną dwóch synów Frańciszka i Jerzego bezpotomnego. Frańciszek z Katarzyną *Zarankówną Horbowską* miał synów trzech: Szymona, Samuela, Karola i córkę Justynę Krzymowską Szymon miał trzech synów z których Józef miał potomstwo, Jakób i Antoni bezżenni. — Samuel brat jego dziedzic na częściach *Zabytynia* z Krystyną *Grodecką* miał syna Jakóba ożenionego z *Chojnacką.* — Karol syn trzeci Frańciszka, dziedzic także w *Zabytynie*, z Maryanną *Załutyńską* spłodził trzech synów: Frańciszka, Seweryna Kajetana dwóch imion i Józefa. —

Bedliński, *na Bedlinie* h. *Wieniawa.* Antoni Michał Jan i Felix Paweł, synowie Wojciecha. Walenty Wojciech Michał, syn Wojciecha *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bedliński, h. *Leliwa.* W woj. krakowskim Rafał na *Bedlinie Bedliński*, sędzia gr. krakowski, z Leżeńskiej siostry biskupa łuckiego, spłodził dwóch synów i córkę, która była za Szczepanowskim. Wojciech syn Rafała był starostą będzińskim. Stanisław drugi syn, biskup cesareopolski, suffragan i archidyakon łucki, † r. 1688., Stanisław Bedliński kanonik chełmski postawił mu w Kodnie nadgrobek. *Niesiecki.*

Bednarowski, h. *Prus. 1.* O tej familii sam tylko *Wielądko* pisze, iż od najdawniejszych czasów w z. Halickiej dobra swoje Bednarów prawem dziedzictwa aż do r. 1684. posiadali a po wyprzedaniu się z tych dóbr, przenieśli niektórzy na Podole, a niektórzy w inne ziemie i powiaty. — Z tych Grzegorz dziedzic Bednarowa miał synów dwóch: Daniela bezpotomnego i Andrzeja, który z Ewą Kniechnicką miał także dwóch synów, poległego bezpotomnie pod Chocimem i Macieja; tego synowie z Drochnickiej urodzeni: Andrzej ożeniony z Topolnicką i Samuel, który z Anną Wisłocką Sabarawiczówną miał synów siedmiu: *Pierwszy* Eliasz, którego z *Boguckiej* synowie Michał i Jan oraz córka Ewa. *Drugi* Andrzej, tego z Marszyckiej syn Marcin. *Trzeci* Mikołaj ożeniony z Rozwadowską, z której zostawił syna Jana ożenionego z Grabowską i Józefa. *Czwarty* Jerzy, którego z Teresy Podolskiej synowie: Maciej vice regent gr. kamieniecki ożeniony z Czarno-

*) Herb Beczka: Zwyczajna beczka złota na tarczy dnem do dołu.

łuską, Wojciech i Franciszek. *Piąty* Bazyli, od którego z Agnieszki Ostrowskiej został syn Michał. *Szósty* Paweł ożeniony z Elżbietą Rożańską i mający z niej syna Bazylego. I *siódmy* Szymon, który w służbie wojskowej był namiestnikiem.

Będoński. Z woj. wołyńskim Jędrzej pisarz gr. włodzimirski pisał się na elekcyą Władysława IV. z Łęczyckiem woj. na Augusta II. Jan, Wojciech i Walentyn Będońscy. *Niesiecki.* — W r. 1787. Michał Będoński pisarz sądów laski marszałkowskiej kor. — Sławny Szymon *Symonides* pisarz Sielanek, sekretarz Zamojskiego, Będońskim się pisał. — *Krasicki.*

Będziński. Jan i Jędrzej z woj. sendomirskiem podpisali elekcyą Jana Kazimierza, a gdy potem jakaś kontrowersya urosła o ich szlachectwie, Wojciechowi i Mikołajowi Będzińskim, w wojsku zasłużonym *jura nobilitatis*, bez żadnych nowych wywodów szlachectwa przyznała i potwierdziła konstyt.. 1669. — *Niesiecki.*

Będzisławski. h. *Jastrzębiec.* W Mazowieckim województwie. — *Niesiecki.*

Befot, h. *wł.* — *Małachowski.*

Behm patrz **Bem.** —

Behr. Z tych Jan Teodor Behr z woj. Inflantskiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Fryderyk Behr konsyliarz piltyński, kawaler orderu ś. Stanisława. — *Wielądko.*

Bek. Nobilitowany w konstytucyi z r. 1775. fol. 148. *Krasicki. Małachowski.*

Bekesz, h. *wł* Dwóch braci Bekieszów przyszli z Węgier do Polski za Stefana Batorego, który jednego z nich nad piechotą węgierską, drugiego nad jazdą generałami poczynił. Dali obadwa, swej ku Panu wierności oczywiste dowody — bo Gabryel pod Pleszkowskim zamkiem przeciwko Moskwie do szturmu idąc, gdy konia najprzód pod nim rażono, on sam dwiema kulami postrzelony zginął. Kasper zaś w różnych kampaniach mężnie stawając, siły i zdrowie stargawszy, żyć przestał. Od tych pozostali dwaj Bekieszowie Władysław i Gabryel, którym przez respekt zasług ojca i stryja, indygenat w Polszcze udzielono r. 1593. Władysław starosta wschowski, dworzanin i rotmistrz królewski, za wojenne swoje zasługi, krom wschowskiego starostwa, wziął od króla prenneńskie, bastawskie, i hanseleńskie starostwa. *Niesiecki.*

Bekier, Abraham major, otrzymał *indygenat* r. 1673. *Małachowski.*

Bekierski. h. *Jastrzębiec.* Od Jastrzębskich swój początek wzięli. Przydomek ich *Kosiorek.* Z starożytnej Kosiorków familii w woj. lubelskim, w z. łukowskiej. Mikołaj na Kosiorkach dziedzic, spłodził z Barbarą Mościbrocką Stanisława, ten z Mikulińską Mikołaja, ten z Anną Zulińską, Jana Stanisława i Stefana, który pod Wiedniem zginął. Jan zaś brat jego łowczy żydaczowski, z Katarzyną Bojemską zostawił Dominika Ignacego starostę dołheckiego, który został generałem majorem 1717. Z Konstancyi Kaszewskiej podkoniuszanki litewskiej z księżniczki Czertwetyńskiej urodzonej miał synów czterech: Szczesnego, Ignacego, Jana i Włodzimierza. Od tegoż Jana łowczego żydaczowskiego syn Antoni Jędrzej*), który z Maryanną Bobowską spłodził Józefa i Barbarę, także Alexandra który porucznikiem w regimencie generała Smigielskiego umarł. Do tegoż imienia i herbu przyjęty z potomstwem swojem a w r. 1726 nobilitowany Antoni Bekierski obożny polny wojsk kor. dziedzic na Stratynie: ten z Maryanny Wojnarowskiej dwie córki spłodził, z których Teresa z Franciszkiem Grabianką Ruszczycem, Elżbieta z Dulskim skoligowane, synów zaś czterech: Alexandra, Mikołaja, Franciszka i Adama. *Niesiecki.* — Alexander Bekierski (zapewne syn Antoniego Jędrzeja) starosta sokołowski, także porucznikiem w pancernej chorągwi w wojsku kor. koło roku 1757. — Franciszek stolnik zwinogrodzki r. 1792. — Wincenty starosta kołomyski generaładjutant J. K. Mci kawaler orderu ś. Stanisława którego *Kuropatnicki* kładzie w § V. w extrakcie. —

Bekler. Nobilitowany w konstytucyi r. 1775. *fol. 147. — Małachowski.*

Beklewski, h. *Nałęcz.* Z Polski się do Litwy przenieśli. Z tych Jan i Jerzy w pińskiem stawali na elekcyą Jana Kazimierza. Jan sędzia brzeski litewski z Ryszkowskiej h. *Nowina*; Pawła kasztelana Mścisławskiego córki, miał synów czterech: Pawła, Leopolda, Władysława i Michała. Benedykt podpisał elekcyą Jana III. Insi ich piszą Bęklewski. *Niesiecki.* — Jan Beklewski albo Bęklewski, podstarości sądowy woj. brzeskiego litewskiego, pisał się pod *Olkinikami* r. 1700. — Józef Bęklewski Ł. P. R. sędzia kapturowy woj. brzeskiego litewskiego i Franciszek B. P. Z. podpisali akt konfederacyi generalnej w. ks. lit. w Wilnie 1764. — Floryan i Antoni podpisali się na manifeście w. ks. lit. *de illegit.* trybunału w Wilnie r. 1763. Tamże Wawrzyniec i Tomasz znajdują się na podpisie. — *Wielądko.*

Bekman. — *Kuropatnicki.*

Belejowski. Kajetan. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Belęcki, h. *Leszczyc.* Belęcka była za Franciszkiem Tomickim h. *Drya.* Stanisław z *Belęcina* podkomorzy poznański, syn jego pojął Jordanównę. Anna Belęcka 1. *voto* żyła z Marcinem Molskim,

*) Tu jest jakaś mylka bo Janowi łowczemu żydaczowskiemu przyznaje wyżej *Niesiecki* syna Dominika Ignacego a nie Antoniego Jędrzeja jak tutaj mówi.

secundo z Jerzym Naramowskim. Jakób z *Belęcina*, z Anny Kucharskiej h. *Prawdzic*, zostawił synów czterech: Adama, Franciszka, Pawła i Stefana. — *Niesiecki.*

Belgram. Daniel zostający w usługach przy boku St. Augusta. *nobilit. konst. z r. 1768. fol. 803.*

Beli. — *Kuropatnicki.*

Belica. Jacek. *Nobilit. non praec. scart.* Konstytucya r. 1790. — *Małachowski.*

Belina, h. *wł.* Według Paprockiego i wielu innych autorów pierwiastki swoje wzięli od Bili albo Biły Tetki córki Kroka wtórego książęcia czeskiego. — Suchosława i Stomira hrabiów na Belinie potomkowie, jedni (mówi Niesiecki) w królestwie czeskiem, antecessorów swoich szli torem. Z tych Prokop hr. na Belinie, najwyższy wojsk Brzetysława książęcia hetman, przeciwko Henrykowi III i jego wodzowi Othardowi książęciu Saxonii w r. 1040. — Za króla Macieja, jeden z nich całemu wojsku hetmanił, którego potomkowie Zeleńskiemi się z *Sebużyna* pisali. — Od tych wyszedł Krzysztof Zeleński z Seburzyna u Rudolfa cesarza takiej estymacyi, że mu pieczęcie czeskiego królestwa powierzył. Z tychże przodków idą Pruszkowscy przedtem w Czechach, potem w Szląsku i Morawie possessyonaci. Do tych zapewne należy hrabia Belina, któremu *praesidium* miasta Paryża zlecono od senatu podczas zaburzeń w r. 1594. — Drudzy Suchosława i Stomira potomkowie, do Polski się przeniosłszy, hrabiów z Beliny tytuł z sobą wnieśli. — Z tych pierwszy był Zelisław za Bolesława śmiałego r 1064. — Syn jego, także na imie Zelisław hetman wielki Bolesława Krzywoustego w czasie wojny z Świętopełkiem utracił rękę, (co nadgradzając Bolesław, przy innych honorach i nagrodzie, rękę złotą w podarunku posłał, a w herbie do trzech podków, miecz stłuczony przydawszy, rękę zbrojną z mieczem wyniesionym na hełmie lokował i tym się przydatkiem różni od herbu Belinów w Czechach nasz Belina) mimo tego jednak otrzymał zwycięztwo; umarł w r. 1120., kasztelanem krakowskim. Belinę Bolesława w różnych przywilejach czytał Paprocki r. 1149. luboć go w *Gniaździe cnoty* Borysławem zowie i synem chce mieć Zelisława hetmana. — Między kilku synami tego Borysława (których na różne nazwiska podzieleni są Belinowie) był Jarosław r. 1180. — Borysław Belina arcybiskup gnieźnieński umarł r. 1214. w Awenionie. Są jeszcze i po dziś dzień (mówi Niesiecki) niektórzy, co starożytnem Belinów imieniem się zowią w Mazowszu i Podgórzu possessyonaci, ba w krakowskiem Belinowie z Leszczyn (o których mowa pod Leszczyńskiemi). Jeden Belina pod Pleszkowem pieszo do szturmu idąc, w rękę był postrzelony. — Piotr Belina kawaler *S Sepulchri*, z Mikołajem Radziwiłłem *Sierotką* nazwanym, Palestynę zwiedził. Tyle *Niesiecki* — Jeden Belina z woj. sandomirskiego, dwóch Hieronimów Belinów z woj łęczyckiego i Wojciech Belina z woj. poznańskiego podpisali elekcyą Augusta II. — Tego ostatniego syn, czy też dalszy potomek, Maciej Belina stolnik wiski, dziedzic dóbr Pilipowicze na Ukrainie (1700—1753), zaślubił Annę siostrę generała Madalińskiego, z którą wziął w posagu dobra Bobrowniki w dzisiejszym powiecie Ostrzeszowskim i w tychże osiadł. Syn jego Ludwik z Jadwigi Psarskiej miał syna Hipolita, którego z Anny Pągowskiej syn Albin dzisiejszy dziedzic Bobrownik ma z Albiny Prześniewskiej synów dwóch: Władysława i Michała, oraz córkę Wandę owdowiałą po Miłkowskim. — Oprócz Belinów w Wielkopolsce wyżej wspomnianych są jeszcze inni z tegoż samego domu w powiecie radomyślskim, gubernii kijowskiej, z których Zelisław ożeniony z Michaliną Zaleską ze *Starosiela* dziedziczy wieś Krasnobórkę.

Beliński. *Wielądko*, kładzie tu mylnie Michała Belińskiego, wojewodą chełmińskim około r, 1742 był nim bowiem Michał Bieliński h. *Junosza*,, o którym niżej.

Belkur. *Indigena* w konstytucyi r. 1790 fol. 217. — *Małachowski.*

Bellefreid. Antoni. — *Nobilit non praec. scart.* w konstytucyi z r. 1790. — *Małachowski.*

Bellijosz. Kazimierz podpisał manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit 1763. *Kuropatnicki.*

Bello. *Indigena.* w konstytucyi r. 1768. — *Małachowski.*

Bełchacki, h. *Topór*, w Krakowskiem i Sieradzkiem. Piszą się z *Gledzianowa*, z czego poznać że z Gledzianowskich wyszli. W Batowskiej klęsce czternastu Bełchackich poległo. — Wojciech z *Gledzianowa* sędzia gr. zarnowicki. — Jakób, Sebastyan, Stefan i Stanisław podpisali z krakowskiego elekcyą Władysława IV. — Stefan podczaszy chełmski, miał za sobą Lipską sędziankę bełzką h. *Grabie* — Jan Michał łowczy buski, z podskarbim kor. wojenny żołd prowadził. — Jędrzej w zakonie *Soc. Jesu*, brat łowczego 1709. — Balcer burgrabia krakowski był w niewoli tureckiej, potem się odznaczył pod Wiedniem. — Adryan kasztelan biecki, miał za żonę 2. *voto* Potocką h. *Sreniawa*, z której córka jedynaczka wyszła za ks. Radziwiłła wojewodzica nowogrodzkiego. — Brat kasztelana, Antoni pisarz gr. krakowski bezpotomny. Jerzy i dwóch Stanisławów r. 1705. kwitnęło. — *Niesiecki.*

Bełchcic. Alexander pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700 z pow. lidzkiego. — *Wielądko.*

Bełchowicz. — *Kuropatnicki.*

Bełdowski, h. *Jastrzębiec.* W woj. brzesk kujawskim. Z tych Jan pośł. na sejm r. 1589. Syn jego Daniel. Marcin z Bełdowa na Łagiewnikach sędzia z. łęczycki. Marcin wojski kruświcki, którego córki dwie: Zofia za Felicyanem Otfinowskim, Anna za Piotrem Borkiem, i syn Antoni pisarz

gr. chęciński, żona jego Maryanna Żydowska chorążanka krakowska, synów z nią dwóch: Michał i Jacek i córka Zuzanna. Jan złączył się z Elżbietą Walewską, z której syn Jan Paweł z kujawskiego, Jan, Mikołaj, Jerzy z łęczyckiego podpisali elekcyą Władysława IV. Krzysztof z łęczyckiego, Jan z sendomirskiego Jana Kazimierza króla. Adam z łęczyckiego Jana III. Mikołaj i Zygmunt z sendomirskiego Augusta II. Są także Bełdowscy h. *Rawicz. Niesiecki.* — Bełdowski Antoni, Jan stolnik brzeski, pisali się na konfederacyą gen. z woj. sandomirskiego r. 1705. — Antoni Bełdowski kanonik krakowski, deputat na trybunał kor. r. 1756. — Jan komornik z. czerski. — Ignacy major w wojsku kor. — Aloizy wice-regent sandomirski. — *Krasicki.* — *Wielądko.* Antoni, syn Ignacego Jan, syn Marcina i Włodzimierz, syn Jana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.* — Po dziś dzień Bełdowscy w sandomirskiem zamieszkują, z tych jeden był oficerem w ułanach rosyjskich roku 1868.

Bełdycki, h. *Prus 3.* W Gniaździe cnoty Paprocki ich zowie Bełdzyckiemi i że są w podlaskiem województwie twierdzi. *Niesiecki.*

Bełkowski, h. *Jastrzębiec.* — *Niesiecki.* Alexander i Edward, synowie Jana. Teofil i Maxymilian, synowie Stefana *Spis szl król pol. 1851.*

Bełkowski, h. *Jastrzębiec* *) O tych sam tylko *Okolski* pisze. — *Niesiecki.*

Bełtowski. Stanisław podpisał elekcyą Władysława IV. z w. poznańskiego. — *Niesiecki.*

Bełty, h. *wł.* Dom ten w Polszcze starożytny, z Moraw do nas wniesiony. — *Niesiecki.*

Bełza, h. *Jastrzębiec,* z odmianą t. j. że nad hełmem w miejsce Jastrzębia, strzała dwoma poprzecznemi liściami ozdobiona. Podług akt radzieckich krakowskich z roku 1476. Marcin Bełza był przyjacielem ojca Mikołaja Kopernika. — Tego samego zapewne Marcina Bełzę wspomina *Paprocki w herbach ryc. fol. 706.* pomiędzy znaczniejszymi mieszczanami krakowskiemi. — Erazm Bełza potomek wyżej wymienionego Marcina, został nobilitowany od Zygmunta III. w r. 1591. za odznaczenie się nauką i niepospolitemi zdolnościami w służbie krajowej, o czem świadczy dokument znajdujący się w archiwum głównem królestwa polskiego, w metryce koronnej pod Nr. 136. *fol. 30. i następne.* — Do tych należy dziś żyjący Bełza radca stanu b. wyższy urzędnik w komisyi spraw wewnętrznych i duchownych w Warszawie, który ma synów dwóch: Władysława, znanego literata i Stanisława. — Bracia rodzeni Józefa, Antoni leśniczy rządowy i Karól urzędnik skarbowy umarli bezpotomni.

Bełzowski. Alexander z woj. krakowskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Bełżecki, h. *Jastrzębiec.* W woj. ruskiem i bełzkiem zasłużeni. Pierwszy tego mienia autor Jan Zakowski, ten albowiem nabywszy dobra w woj. bełzkiem, założył miasto Bełżec, od którego Bełżeckim zwać się począł. Mikołaj syn jego, z Barbary Magierownej podczaszanki sendomirskiej, krom córek dwóch Elżbiety Zawadzkiej chorążycowej przemyskiej i Anny Herburtowej kasztelanicowej bełzkiej trzech synów zostawił: Bartłomieja, Jędrzeja i Jana. Z tych Jan dworzanin króla Stefana, z Niszczyckiej kasztelanki sierpskiej, dwie córki spłodził: Zofią która się dostała Ubyszowi chorążemu dobrzyńskiemu i Annę. Bartłomiej najstarszy syn Mikołaja, umarł r. 1583. surrogatorem bełzkim. Potomstwo jego z Elżbiety Wasiczyńskiej: Dorota za Jerzym Kruszyńskim stolnikiem buskim, Bartłomiej i Mikołaj. Bartłomiej podkomorzy bełzki, pojął *1. voto* Zbarazką z której córki: jedna za Skotnickim kasztelanem halickim, druga za Gabryelem Dembińskim; *2 voto* ks. Solomerecką; *tertio* Pieczychojską Zofią, z której syn Krzysztof sekretarz królewski. *Quarto* Trzcińską podkomorzankę sochaczewską, od której Franciszek i Jerzy. Jędrzej *secundo genitus* Mikołaja z Magierównej, rotmistrzem stawał przeciwko Tatarom, Wołochom i Moskwie, pod Połockiem, pod Sokolem kędy trzy razy chorągiew już upadającą, sam mężnie dźwignął. Jego z Słupeckiej kasztelanki lubelskiej córka Katarzyna, za Alexandrem Myszkowskim starostą tyszowieckim. Syn zaś Jan kasztelan halicki, starosta bełzki, dzielny mąż rycerski, z Zofii Żarczyńskiej starościanki malborskiej miał córkę za Kuropatwą podkomorzym halickim i czterech synów: Alexandra, Ewarysta, Teodora i Bonawenturę, z drugiego zaś małżeństwa z Jadwigą Jazłowiecką wojewodzianką ruską, córkę Jadwigę za Juno[illegible]em Tyszkiewiczem wojewodą kijowskim. Alexander Stanisław wojewoda podolski, starosta bełzki i szydłowiecki, syn Jana kasztelana halickiego, z Eleonory Stanisławskiej h. *Pilawa,* starościanki szydłowieckiej miał cztery córki: Alexandra za Jerzym Ossolińskim starostą piotrkowskim, druga Katarzyna pierwszym związkiem za Karolem Franciszkiem Korniaktem, drugim za Stanisławem Fredrem kasztelanem czerniechowskim, trzecia za Kazanowskim, czy też za Warszyckim Stanisławem kasztelanem krakowskim i czwarta życie sobie za klauzurą ś. Franciszka obrała. Synowie z tejże Eleonory dwaj. Stanisław kasztelan bełzki 1703., trzy razy śluby małżeńskie powawiał, *1. voto* z Zofią Wielhorską kasztelanką wołyńską, *2. voto* z Bełżecką, *3. voto* raz z Trzebuchowską stolnikowną trembowelską: atoli krom jednej córki za Józefem Lubomirskim wojewodą

*) Dom znany od r. 1408.; gniazdo jego wieś Bełkowo. *Herb. Kapicy Milew.*

czerniechowskim, inszego potomstwa nie zostawił. Drugi Alexandra wojewody syn, stolnik bełzki, podobno Stanisław którego córka jedna w bełzkim klasztorze Panien Dominikanek, druga Puzynowa starościanka wiska, a syn z tejże matki Brodeckiej urodzony, bezżenny, chwałę Bełżeckich ostatni potomek z sobą wniósł do grobu r. 1723. Miał tenże Alexander wojewoda powtórnem małżeństwem za sobą Balównę podkomorzankę sanocką, ale dzieci nie było. Ewaryst Jan starosta wyszogrodzki drugi syn Jana kasztelana halickiego, dworzanin królewski, poseł na sejm w r. 1661. Teodor trzeci syn Jana kasztelana, którego syn Adam stolnik bełzki, z Heleny Kuropatwianki stolnikówny halickiej, miał tylko dwie córki: z tych jedna poszła za Józefa Cetnera kasztelana wołyńskiego, druga Magdalena zakonnica u Panien Karmelitanek we Lwowie. Bonawentura Konstantyn stolnik halicki czwarty syn Jana kasztelana, żona jego Konstancya w roku 1667. z nim się pożegnała, po której wziął Barbarę Franciszkę Mniszkównę. Syn z pierwszej żony Adam. *Niesiecki.* — Wojciech Bełżecki najpierwszy skarbnik grabowiecki, potem stolnik buski w r. 1764. — *Wielądko.* — *Kuropatnicki* umieszcza go w §. V. w extrakcie *legit. Gal. et Lod.* 1782. r. — Są jeszcze dotąd w bełzkiem województwie Bełżeccy, z tych Józef stolnik bełzki, miał potomstwo, syna Jana i córek dwie, z tych starsza Maryanna za Wężykiem, druga Anna. *Krasicki.* — Wojciech z *Bełzca* Bełżecki zaliczony w *Poczet szlachty galicyjskiej.*

Bełżyński. Ignacy. *Spis szl. Heroldya król pol. 1851.*

Bem, h. *wł.* Sam tylko *M. S. o familiach Pruskich* o nich namienia. *Niesiecki.* — *Wielądko* zwie ich *Behm* i namienia iż czytał, jako Karól Behm koło r. 1784 był kanonikiem gnieźnieńskim. — Także *Kuropotnicki* w §. V. w extrakcie *legit. Gal. et Lod.* umieszcza Wincentego Behma 17 Września 1782. — Zdaje się iż to są ci sami Bemowie co i Niesiecki wyżej wymienia. Podziś dzień znajduje się się ta familia tak w Galicyi jako też w krakowskiem, gdzie żył w ostatnich czasach Jędrzej Bem h. *Bem* profesor matematyki w Tarnowie, ten miał żonę Agnieszkę *Goluchowską* po której śmierci pojął Maryannę *Ostafińską* i z tej miał syna Józefa, który jako generał artyleryi dzielnie się odznaczył w r. 1849 w Węgrzech, potem wyszedł do Turcyi gdzie przyjął islamizm i nazwisko *Murat-Paszy*; umarł w Aleppo 10 Grudnia 1850. — Andrzej Bem legitymował się w *Heroldyi król. pol.*

Bem (de), Jakób opat żołkiewski. Jan i Andrzej. *Poczet szl. gal. i buk.*

Bembek herb. Tarcza na pół rozdzielona: w prawej części lew łapami do góry wspięty, w lewej zaś pięć róż ciągiem w pasie (1673). Tak go opisuje *Krzyżanowski w Słow. heraldycznym.*

Bendorski, h. *Wyszogota.* Piszą się z *Bendorzyna* w woj. płockiem, ale Marcin Bendorski pierwszy się przeniósł z płockiego do Wielkopolski, ten miał za sobą Dobrosołowską, z którą spłodził syna Walentego, temu Głuchowska powiła Stanisława i Wojciecha, z tych Stanisław wrócił się nazad do płockiego, Wojciech zaś pojął Żółtowską h. *Ogończyk,* z którą zostawił Walentego, ten z Joanną Mikołajewską miał córkę Maryannę, zaślubioną Wojciechowi Dzierżykrajowi Morawskiemu i Helenę oraz synów Michała cudownie powołanego do zakonu OO. Reformatów i Wawrzyńca. *Niesiecki.*

Benedyktowicz. Wojciech podpisał z woj. sandomirskiego elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bennet. *Indigena* w konstytucyi r 1676. *fol. 18.* — *Małachowski.*

Benisławski, h. *Pobog.* Z p. mławskiego wyszli. Mikołaj pisarz gr. sandomirski. Piszą się z Benisławia. *Niesiecki.* — Jan Benisławski na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. pisał się z woj. inflantskiego — Bonifacy był posłem z ks. inflantskiego na elekcyą r. 1764. Marcin sędzia i Ignacy miecznik woj. inflantskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — Michał regent z. inflantski. — Michał podkomorzy nad. kawaler orderu ś. Stanisława. — Jan biskup Mohylowski *ritus Graeci uniti* kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława. — Franciszek szambelan J. K. M. orderu św. Stanisława kawaler. *Wielądko.* Oprócz przez *Wielądka* wspomnianych Benisławskich, dodaje tu jeszcze *Krasicki w swoich przypisach,* ze za Zygmunta III. Marcin Benisławski w Inflanciech osiadł, gdzie dla zasług wojennych dobra *Birze* otrzymał.

Beniszenko. Tak wypisuje *Kuropatnicki.*

Benoe, h. *Taczała.* Nobilitowani roku 1685. Paweł skarbnik podolski, sędzia gr. halicki r. 1728. Córka jego Anna. Brat zaś rodzony Stanisław. *Niesiecki.* — Paweł Benoe o którym tu wzmianka został potem (za Augusta III.) instygatorem koronnym, umarł kasztelanem warszawskim, z żony greczynki zostawiwszy jedynaczkę córkę wielkich majętności dziedziczkę. ta wydana za Skarbka starostę. — *Krasicki.* — Michał za Augusta III. instygator kor. — Józef administrator dóbr stołowych wielkorządzca krakowski, kawaler orderu ś. Stanisława. Tego samego podobno domu za panowania Stanisława Augusta jeden Benoe był rezydentem i ministrem króla pruskiego. *Wielądko.* — Dziś są *Benoe* w krakowskiem, z tych bracia Tytus i Konstanty który miał za żonę Ciepielowską. Są i w Galicyi.

Bensa. *Nobilit. non praec. scartab.* w konstytucyi. r. 1768. — *Małachowski.*

Benski. Tak wypisuje *Kuropatnicki.*

Bentkowski patrz **Bętkowski.**

Benza (Bensa). Józef i Stanisław wymienieni w r. 1782. w extrakcie *legit. equitum Gallitiae et Lod.* — *Kuropatnicki.*

Berawski, h. *Trzy radła. U Małachowskiego* wymieniony.

Berdo. Karól. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Berecki. Andrzej z woj. trockiego pisał się na zjeździe pod *Olkinikami 1700. Wielądko.*

Berens, h. *wł.* Józef, syn Pawła. Zygmunt, syn Józefa. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Berens *). Jan oberstleitnant w wojsku polskiem cudzoziemskiem, nobilitowany r. 1685. — *Niesiecki.*

Berent, h. *Taczała* Łukasz, syn Józefa. Tomasz, syn Macieja. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bereszniewicz, h. *Kościesza.* Wawrzyniec zostawił syna Jana, ten zaś Jerzego, Jędrzeja, Ostafiego, Jakóba i Michała, atoli ci odmienną *Kościeszą* w herbie noszą, bo jelca czyli krzyż na ukos kładą na strzale rozwartej, na hełmie trzy pióra strusie. *Niesiecki.*— Tomasz Bereszniewicz na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. pisał się z p. upitskiego — Maciej podpisał się r. 1763 na manifeście w Wilnie *de illegitimitate* trybunału w. ks. litewskiego. *Wielądko.*

Bereufaur. *Indigena* w konstytucyi r. 1683. *fol. 19.* — *Małachowski.*

Bereza, h. *Prawdzic.* Lubelskiego woj. ziemianie. Jan Jacek r. 1686. *Niesiecki.* — Filip i Alexander, synowie Tomasza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Berezański, czyli *Berżański,* h. *Przestrzał.* W ks. litewskiem, Klausuc Alexander podpisał z Żmudzkiem ks. elekcyą Jana Kazimierza; Jan Władysława IV, w orszańskiej zaś ziemi Stanisław Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Władysław Berezański na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. pisał się z p. oszwiańskiego. — *Wielądko.*

Berezecki. Stefan pisał się z pow. rzeczyckiego na zjeździe pod *Olkinikami 1700.* — *Wielądko.*

Bereźniewicz. U *Małachowskiego* wymieniony.

Bereźnicki, h. *Sas.* w z. przemyskiej: z tej Jacek Samuelowicz podpisał elekcyą Augusta II. Metryka wołyńska roku 1528 wspomina Hryczka i Siemiona Berezyńskiego. *Niesiecki.* — Jacek Samuelowicz Bereźnicki podpisał elekcyą Augusta II. króla — *Kuropatnicki* w §. V. w extrakcie *legit. Gal. et Lod.*, umieszcza Jakóba dnia 18 Września 1782. r. i Antoniego 22 Października tegoż r. Są podziśdzień w Galicyi; z tych jedni mają przydomek *Myszka* drudzy *Myszkowice. Poczet szlachty galicyjskiej i bukowińskiej 1857.*

Bereźnicki. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857,* wymienia kilka tych domów, z których jedni przydomek mają *Abramowicz,* drudzy *Granat,* inni znów *Kulesza i Kupryniak.*

Berezowski, w z. halickiej. *Niesiecki* tyle tylko o Berezowskich namienił, *Wielądko* zaś kładzie Pawła Berezowskiego koło r. 1776 pisarzem gr. winnickim, także Macieja komornikiem żytomirskim. — Mateusz susceptantem pogranicznym kijowskim. Wojciech 1792 horodniczy bracławski. — Józef wice regent sądowy kijowski — *Krasicki* także tych samych wymienia.

Berezowski, h. *Sas Poczet szl. gal. i buk. 1857.*, wymienia kilka domów tego nazwiska. Jedni z nich używają przydomku *Bilawicz,* drudzy *Bodrug,* inni znów *Bodurowicz, Dymidowicz, Ficzyc, Genik, Hołdysz, Kossowczyc, Kuńczyc, Kuzycz, Łazorowicz Zdeczuk, Małkowicz, Mocok Filejowicz, Negrycz, Negrycz Zubko, Percowicz, Romańczyc, Szymczyc Kula, Telepan, Tomicz, Urbanowicz, Waskuł i Zdeczuk.*

Berg. O herbie ich (mówi *Niesiecki)* czytam, że orłów zażywają, jakim jednak kształtem nie wyraził *Panegyr. Łomżensis Messis.* Z Szlązka do Polski przyszli. Joachim mąż i urodzeniem i nauką zalecony, niedaleko Głogowa w Herndorfii znajdował się r. 1526. W Inflanciech potem osiedli, z których Jan starosta rajgrodzki, kapitan duneburski, za krwawe prace otrzymał starostwo 1635. *Mowca Polski tom 2.* syna jego wspomina. Karmel Władysław Franciszek 1667. Zygmunt podczaszy gostyński 1667. Borch (tak go czytam) chorąży inflantski r. 1704. Berk Cywon Bierzański, żona jego Konstancya Wolfowna r. 1683. Berk kasztelan inflantski r 1795. *Niesiecki.* — *Krasicki w przypisach* dodaje: Hylzen w opisaniu Inflant tak o nich mówi: jedni się piszą *Berg de Carmel* mają za herb *Góry,* tych dom w Inflantach ustał w ostatnim tego imienia Władysławie Franciszku kasztelanie inflantskim. Drudzy się piszą *de Berek* mają za herb *Brzozy na Górze,* którzy i teraz w ks. inflantskiem znajdują się. — *Wielądko* nazywa ich Berk.

Bergielewicz. W województwie czerniechowskiem. Jan horodniczy czerniechowski podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bergmann, h. *wł.* Jan, Edmund i Jan, synowie Jana. *Spis szl. wyl. Her. kr. pol. 1851.*

Bergozoni. *Nobilit. non praec. scartab.* w konstytucyi r. 1790. — *Małachowski.*

Berkhan, h. *Ciężrzew.* W Prusiech kwitnęli. Jerzy r. 1582. szedł pieszo do szturmu pod Pleszkowem.

*) Herb Berens: Niedźwiedź w koronie wspięty w prawo, nad hełmem dwa skrzydła orle, między niemi konstellacya niedźwiedzicy. (*Słow. Her. Krzyżanowskiego).*

Zygmunt Berkhan starosta soldawski, 1609. *Niesiecki.* — *Krasicki w przypisach* dodaje, że w Warmii znajdują się dwaj Berkhanowie urodzeni z *Sikorskiej*: z tych jeden ma za sobą *Hozyuszównę* dziedziczkę *Rasząga,* drugi *Murzynowską.* — Dwóch także w r. 1783. bezżenni.

Berkowicz, h. *Ostrzew.* U *Kuropatnickiego i Wielądka* wymieniony.

Berkowski. Walenty Kazimierz pisarz gr. wałecki z woj. pomorskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Szymon Berkowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z rzeczyckiego. — *Wielądko.*

Berliński. Jan podpisał z powiatu rzeczyckiego elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bernacki. Krzysztof nobilitowany r. 1676. — *Niesiecki.*

Bernawksi. Miro Bernawski hospodar albo wojewoda wołoski, indygenat w Polszcze otrzymał na sejmie r. 1667. — *Niesiecki.*

Bernaszewski. *Nobilit.* w konstytucyi r. 1676- fol. 64. — *Małachowski.*

Bernaux. Klemens. *Nobilit. non praeciso scart.* w konstytucyi z r. 1790. — *Małachowski.*

Bernatowicz, h. *wł.* to jest: w środku podkowa ocelami na dół obrócona i strzała przez środek tejże podkowy u góry rozdarta, na dół zelezcem prosto idąca. Ten herb jest podobny do herbu *Niezgoda.* Przydomek mają *Gieysztoff.* O tym domie przez niewiadomość dawni autorowie opuścili, nawet *Niesiecki i Kuropatnicki* nie wspomina. Są autentyczne dowody i tranzakcye, z których jedna tu się umieszcza: *in castro Camenz ensi feria 3tia post festum Sanctorum Omnium, id est die quarta mensis Novembris anno domini 1788.* oblatowana a w księgach ziemskich Kowieńskich roku 1787. 6 Grudnia zapisana genealogia następująca: Jan Gieysztowt Bernatowicz syn Mikołaja, dziedzic dóbr *Kretkompie* nazwanych w wilkiskim leżących, miał synów czterech, t. j. Bartłomieja, Walentego, Michała i Mikołaja: z nich Bartłomiej, wyprzedał się z części dóbr Kretkompia na siebie spadłej, bratu swojemu Mikołajowi 1683. Drugi syn Jana Walenty wyprzedawszy się z części dóbr Kretkompia przeniosł się w woj. trockie ze Żmudzi, gdzie pojąwszy *primo voto* Axamitowskę *in secundum votum* Woydzbunianke, a po niej w exdutacyi objął dobra Kurciniszki, r. 1707. Tenże spłodził synów pięciu, to jest: Stanisława, Jana, Alexandra, Szymona i Józefa, z nich Stanisław syn Walentego z Woydzbunianki urodzony z Konstancyi z domu Radziwanowskiej spłodził syna jednego. Drugi syn Walentego, Jan z Woydzbunianki urodzony, z Konstancyą z domu Błażewską, po której część dóbr Skierniowa posiadał w wyposażeniu, spłodził synów czterech, to jest. Marcina sterilem, Franciszka, Antoniego i Dominika; z nich Franciszek z Wysocką spłodził synów dwóch: Jana i Sylwestra i córkę jedną. Antoni trzeci syn Jana z Skinderówną spłodził syna jednego i córek dwie w dobrach Zakuyciach. Dominik czwarty syn Jana, z Zawiszanką spłodził syna jednego Tomasza stolnika witebskiego pod ten czas mającego kommiss u ks. Czartoryskiego generała ziem podolskich w dobrach ukraińskich i podolskich. Zaś trzeci syn Walentego, Alexander komornik mozyrski, z Woydzbunianki urodzony, z Maryanną Rudzińską *procreavit* synów dwóch i córek trzy, synowie są: Jakób i Tomasz. Jakób rotmistrz trocki, z Wiktoryą Baranowiczówną spłodził syna jednego, na imię Felicyan, który ma dobra dziedziczne Opuszała nazwane, w p. kowieńskim leżące. Drugi syn Alexander, a brat Jakóba Tomasz komornik p. kowieńskiego, z Petronellą Zdanowiczówną bezpotomny. Czwarty syn Walentego Szymon z Axamitowskiej urodzony, z Anną Klidzianką, po której posiadał w posagu część dóbr Rumbowicz w p. kowieńskim leżących, spłodził syna jednego Jana, który z Zardecką stolnikową brzeską, spłodził syna jednego Dominika. Piąty syn Walentego, Józef z Axamitowskiej urodzony, z Janowiczówną spłodził synów dwóch, posiadał dobra dziedziczne Bieniuny nazwane, w woj. trockiem leżące. Trzeci zaś syn Jana a brat Bartłomieja, Walentego i Mikołaja. Michał także wyprzedał się z części po ojcu spadłej dóbr z Kretkompia w ks. żmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi i małżonce jego Annie Gintowtowną w ks. żmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi i małżonce jego Annie Gintowtowną w ks. żmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi i małżonce jego Annie Gintowtowną w ks. żmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi i małżonce jego Annie Gintowtowną w ks. żmudzkiem leżących, bratu swojemu Mikołajowi i małżonce jego Annie Gintowtowkompia

Bernowicz. *Kuropatnicki*, wspomina ich w §. 2. *w rzędzie nazwisk*. *Wielądko* zaś następującą podaje o nich wiadomość: Jan Bernowicz był w wojsku litewskim majorem i pod Wiedniem z królem Janem III. na wojnie dał swej odwagi dowód, który z Krystyną *von* Lascy z domu Austryackiego, zostawił dwie córki: Joannę Massalską i Maryannę Mierzejewską, oraz syna jednego Jerzego, który w wojsku litewskim był oberszt-lejtnantem. Tenże z Joanną Gasprówną miał córek dwie: Ludwikę i Maryannę i syna jednego Jerzego Wilhelma, który z Karoliną Hozdynianką podstolanką nowogrodzką, spłodził Michała, który przechodząc różne stopnie, był nareszcie podkomorzym słuczorowskim i kawalerem orderu ś. Stanisława, z Katarzyną Wołowiczówną marszałkówną grodzieńską zostawił synów dwóch: Seweryna i Józefa. — Tenże autor kładzie ich herb takowy: Trzy Róże, nad każdą z osobna gwiazda jedna, w polu błękitnem, z hełmu także wychodzą trzy róże i nad niemi trzy gwiazdy.

Bernsdorf, h. *wł.* (który jest taki: Tarcza w krzyż rozdzielona (écartelé); w prawem górnem i w lewem dolnem polu niedźwiedź wspięty w lewo; w lewem górnem i w prawem dolnem polu kleszcze z ukosa w lewo. Nad tarczą dwa hełmy z których nad prawym pół niedźwiedzia w lewo, nad lewym dwie trąby piórkami ozdobione) — Karól Tadeusz, syn Franciszka. *Spis szl. Her. król. pol. 1851.*

Berski, h. *wł.*, (który jest taki: Tarcza wzdłuż rozdzielona (parti), w pierwszej części prawej binda związana końcami do dołu, między dwoma sześciograniastemi gwiazdami, w drugiej koń w prawą przepasany popręgiem, nad hełmem trzy pióra strusie, na nich krzyż kotwica i topór). Franciszek syn Józefa. *Spis szl. Heroldya król pol. 1851.*

Bertrand. Eliasz konsyliarz króla St. Augusta otrzymał indygenat r. 1768. Jerzy, syn Krzysztofa pułkownika wojsk Rzeczypospolitej, otrzymał także indygenat r. 1764. *Wielądko.* — *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.* wymieniona Ignacego Bertrand, a *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* umieszcza Izajasza Melhiora majora wojsk polskich i Jana Nepomocena francuskiego Barona, przyznając tym obydwom herb *Domballe.*

Bersot. Gregorz oberszter i dworzanin Jana Kazimierza króla otrzymał indygenat na sejmie r. 1667. *Niesiecki.*

Berszten, h. *wł.* Z Niemiec do Polski przyszli. *Niesiecki.*

Berżański, h. *Łabędź.* Idą od Klausucia w Litwie możnego Pana. Berżański Klausuc. Wnukowie Klausucia, Golimunt i Kormult a rodzeni bracia, przyjęli herb *Łabędź* w Horodle, na siebie i successorów swoich. Z tych Jan kwitnął 1621. Stanisław żołnierz w kwarcianem wojsku z Ossolińskim starostą stobnickim. — *Niesiecki.*

Berżewicz, h. *wł.* Z tego domu była Katarzyna Bephot prababką Stefana Batorego, króla Polskiego Ten potem król Marcinowi Berżewiczowi kanclerzowi niegdy siedmiogrodzkiemu indygenat w Polszcze konferował. Marcin ten z Dąbrowskiej z *Wojanowa* miał syna Jana, który z Doroty Kryskiej h. *Prawdzic*, prócz córki Anny, żadnego męzkiego potomka nie zostawił. † 1686. *Niesiecki.*

Besier herb. Dwie gwiazdy sześciograniaste, kotwica wywrócona ostrzem w prawo, między niem środkiem tarczy bałk, nad hełmem trzy pióra strusie. *Słow. Her. Krzyżanowskiego.*

Beski, h. *Jastrzębiec.* W woj. mazowieckiem possessyonaci. Marcin Jana Kazimierza, Jan Jana III. Tomasz Augusta II. z woj. płockiem podpisali elekcye. *Niesiecki.* Andrzej i Fabian Bescy podpisali elekcyą Stanisława Augusta z woj. płockiego r. 1764.

Beski, h. *Prawdzic.* Od Beska w z. chełmskiej nazwani. Jeden z nich osiadł w woj. krakowskiem, z Powęzowskiej spłodziwszy syna Walentego. Walenty w z. chełmskiej został się, w owej z Maximilianem potrzebie sławny. Tego z Nowosieleckiej syn Mikołaj, w Moskwie cztery lata wojował porucznik hetmański, żona jego Podgórska. *Niesiecki.*

Bestenhauz. Marcin podpisał z woj. kaliskiego elekcyą St. Augusta. *Wielądko.*

Besterski Dominik. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Beszewski, h. *Abdank.* Sandomirskiego województwa obywatele. — *Niesiecki.*

Betcher, h. *Baszta.* Ludwik, Ignacy, Józef i Rajmund, synowie Jana i Teofila z Kozińskich. *Spis szl. Heroldya królestwa polskiego 1851.*

Betlej. Jan wymieniony w *Spisie szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Betty. *Nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi r. 1790 — *Małachowski.*

Bębnowski, h. *Odrowąż.* Alojzy, syn Felixa. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bęski, h. *Jastrzębiec.* Paweł, syn Antoniego. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bętkowski, h. *Prawdzic.* Stanisław pisarz wyszogrodzki, miał syna Jana i córkę Zofią za Benedyktem Zaborowskim. Jan w woj. łęczyckiem r. 1670. Jędrzej z sieradzkiego, Jakób i Jan z poznańskiego, Wojciech z inowracławskiego, Stanisław, Józef i Michał z brzesko-kujawskiego podpisali elekcyą Augusta II. Adam w woj. wołyńskiem, miał za sobą Teofilę Borejkównę, synów z nią trzech: Benedykta, Michała i Piotra, i córkę Maryannę. *Niesiecki.* — Niektórzy zwą ich Bentkowskiemi lecz zdaje się, iż to jeden i ten sam dom co Bętkowski. *Krasicki* mieści ich w wielkiej Polszcze i dodaje: Bentkowski pułkownik wojsk kor. Autoramentu cudzoziemskiego w r. 1750. — W r. 1778.

Stefan skarbnik brzeski-kujawski. — Łukasz stolnik stężycki. — W woj. brzeskiem obożny Roch Bentkowski r. 1778. — Także Zygmunt regent gr. łucki 1776 r. — N. Betkowski kasztelan, syn jego pułkownik w wojsku kor. *Wielądko* pod nazwiskiem Bentkowski, oprócz tych przez *Krasickiego* cytowanych, dodaje jeszcze: Ignacy Bentkowski podpisał się na akcie konfederacyi generalnej w Wilnie 1794 roku. — Łukasz (już wyżej wspomniany), najprzód podczaszy stężycki, a potem starosta, kawaler orderu ś. Stanisława. — Hiacynt sędzia z. stężycki, kawaler orderu ś. Stanisława. — Są i po dziśdzień w Galicyi; piszą się z *Bętkowic.*

Betmann h. *wł.* Z Niemiec do nas przyszli. W Krakowskiem mieście z razu byli osiedli. Seweryn Betmann, w zastawie trzymał od króla Zygmunta I. Minerę Olkuską. Gdy w Wieliczce góry solne zagorzały, on w dziewięćdziesiąt lat życia swego z Kościeleckim Zupnikiem odważnie w dół się spuściwszy, wszystek pożar szczęśliwie przytłumił † 1515. Syn jego Seweryn poprzedził do grobu ojca: córka zaś jego Zofia, Janowi Bonerowi, kasztelanowi sądeckiemu zaślubiona Zajfred w r. 1478. Jana nadgrobek w Krakowie położony. Anna Zajfred Betmanówna, za Stanisławem Frezerem *Niesiecki.* — *Krasicki.* zwraca uwagę na nazwisko domu tego i herb jego, to jest, że *Betmann* z niemieckiego człowiek modlitwy, lub modlący się, ma analogią z wyobrażeniem herbu tego.

Beykowski, h *Jastrzębiec.* Waleryan pisał się pod *Olkinikami* r. 1700. z p. wilkomirskiego. *Wielądko.*

Beynarowicz. Jerzy pisał się pod *Olkinikami* r. 1700. z p. lidzkiego — Ludwik vice-regent sądowy kijowski 1793. r — *Wielądko.*

Beynart. h. *Abdank.* Stanisław pisarz skarbowy lit. 1621. Paweł Wincenty Augusta II. elekcyą z wileńskiem podpisał. Kazimierz Lwowicz łowczy kowieński z żmudzkiem Jana III. *Kojał. in MS.* tak herb ich opisuje: Abdank zwyczajny, dwie strzały przeszywają, jedna od prawego boku tarczy w górę, druga niżej od lewego boku, na hełmie trzy pióra strusie. Ambroży kanonik wileński fundator tej Bursy i różnych spitalów. Maciej człowiek wielce uczony, bezżenny żywot prowadził. Stanisław skarbnik litewski fundował OO. Dominikanów w Paprociach Floryan podsędek upitski mąż godny Samuel pisarz kowieński skarbny lit. † 1648. Wojciech kanonik wileński, proboszcz białostocki. *Niesiecki.* — Szymon Beynart kuchmistrz żmudzki w r. 1778.

Beyner, h. *Suche Konnaty.* Mikołaj Beyner podpisał unią ks. litewskiego pod Janem Wojciechem, *Lituh. Conf. fol. 282 in Convent. gene. 4ta et 20 Mensis Julii.* Drugi podpisał elekcyą Jana III. *tit. Suffragia* województw i ziem. Także *tit.* ks. żmudzkie jest podpisany *pag. 296.* Chryzostom Lwowicz Beyner stolnik mozyrski, *item eodem tit. 297.* Kazimierz Lwowicz Beyner łowczy kowieński podpisany. Zgoła, ta familia *originative* wszedłszy z *Imperium*, z Krzyżakami zaszła do Inflant i Kurlandyi, gdzie i dobra dziedziczne były stryja teraźniejszych zyjących w Litwie, Jana Beynera łowczego kowińskiego: ztamtąd przenieśli się do Litwy i księztwa żmudzkiego. Ojciec zyjących około r. 1750. Marcin na Beynerowie Beyner, krajczy, miał dobra dziedziczne w ks. żmudzkiem powiecie kroskim, nazwane Podubisie, z których po śmierci jego synowie, fundowali ks. Bazyliánów prowincyi Litewskiej. Synów miał trzech *in viris* 1756 t. j., Antoniego, który około lat 15 u ks. Michała Wiśniowieckiego hetmana w w. ks. lit. był regentem wojskowym a potem krajczym ks. żmudzkiego; drugiego Jerzego który pod imieniem Gedeona był opatem zydyczyńskim; i trzeciego Jana rotmistrza jańczarskiego buławy polnej w. ks. lit. Ci obadwa bracia rodzeni, Antoni i Jan około r. 1750. z Litwy na Wołyń przenieśli się i mają dobra swoje w p. krzemieckim, a Gideon opactwo swoje pod Łuckiem. Tychże siostr rodzonych dwie: Eleonora wizytką w Lublinie i Agnieszka wydana za Józefa z Kosarzewa Borzęckiego, skarbnika latyczewskiego, regenta gr. łuckiego. Taką o nich wiadomość podaje *Dańczewiski.* —

Beyzym, h *Pogonia*, czyli *Ochota*, który jest takowy: Rycerz goły na koniu z natężonym łukiem i strzałami w czerwonym polu i w górze krzyż, podkowa końska pod nogami. Piszą się z *Beyzym* na Wołyniu. Z tego domu dawnych przodków Filon, zostawił Bohdana, który z Tyszewiczówną spłodził successorów. Drugi syn Jarosz z Starczewską bezpotomny. Trzeci syn Krzysztof, od którego z Anny Strzałczanki Małodylskiej pochodzą: Alexander, Jan, Krzysztof i Stefan synowie oraz córki: Apolonia za Janem Kurbieszo, Katarzyna *1. voto* za Pawłowskim, *2. voto* za Pawłem Chajęckim. — Alexander z Słowińską, Jan z Justyną Pirocką, zeszli bezpotomnie. Od Krzysztofa z Heleną Stępkowską i od Stefana z Zofią Słodkowską pierwej za Ceceniowskim będącą pochodzą successorowie. Mikołaj towarzysz kawaleryi narodowej bezżenny umarł. Paweł, sędzia z. krzemieniecki, kawaler orderów polskich, był posłem z woj. wołyńskiego w r. 1780; ten z Teresą Duninówną Wąsowicz miał dwóch synów: Jana i Stanisława, oraz dwie córki: Juliannę i Teklę. Tyle *Wielądko.* — Dom ten po dziśdzień na Wołyniu znany. Jeden z tych był przed r. 1861. marszałkiem szlachty powiatu zasławskiego. Brat jego miał za żonę hr. Stadnicką z Marianówki na Podolu, córkę Piotra z ks. Weronieckiej urodzona — Ludwika Bejzym za Józefem Potockim h. *Pilawa.*

Bęzkowski. Stanisław. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bezpalij herb (z r. 1659.) Buława gałką do góry, obok miecz rękojeścią do góry wygięty, w lewo, między niemi dwie gwiazdy jedna nad drugą. *Słow. Her. Krzyż.*

Białaczewicz, h. *Odrowąż*. Tak wypisuje *Kuropatnicki*. — Jeden to zapewne dom co Białaczewski.

Białaczewski, h. *Odrowąż*. Jan Prandota z Białaczowa biskup krakowski, urodzony we wsi dziedzicznej Bolesławicach † 1166. Z tych jeszcze (mówi *Niesiecki*) i po dziśdzień Białaczowscy w sandomirskim kwitną: od których że Straszowie wyszli z tego dochodzę, że się z Białaczowa i teraz piszą. Seweryn pobórcą był powiatów wiślickiego i pilzneńskiego r. 1611. syn jego Jacek Władysława IV. elekcyą, Bartłomiej i Wacław Jana Kazimierza, Alexander Augusta II. podpisali. *Niesiecki*. — Anna Białoczowska za Piotrem Kochanowskim, matka Jana z *Czarnolesia*.

Białaczowski, h *Rola*, w woj. łęczyckiem. — *Niesiecki*.

Białkowski. Rafał. wymieniony w *Spisie szl. Heroldya kr. pol. 1851*.

Białecki, h. *Jelita*, w woj. sandomirskiem. Melchior na *Białocinie* w p piotrkowskim dwa razy śluby małżeńskie ponawiał. Pierwszy raz z Barbarą Matuszewską, z której dwóch synów zostało, jeden Benedykt, któremu żona Radziątkowska, powiła syna Jędrzeja bezpotomnego, — i Balcera, którego z dwóch żon Agnieszki Bogdańskiej i Maryanny Kobielskiej, to było potomstwo: Jerzy, Stefan Samuel, wszyscy *steriles*, siostra zaś ich Katarzyna, najprzód żyła z Jabłońskim, po nim z Janem Zdańskim. Drugi syn z Matuszewskiej Tomasz, którego syn Tobiasz z Jadwigą Czarnowską spłodził Zygmunta ten sobie duchowny, Jacka, ten zakonny stan obrali, Jana pisarza siewierskiego i komornika gran. krakowskiego, którego z Konstancyi Bielskiej czyli raczej Karczewskiej córki: Zofia Tomaszowi Rybińskiemu, Teofila Jędrzejowi Soleckiemu zaślubione i syn Kasper w wojsku pruskim; siostra rodzona tych trzech braci Krystyna, poszła za Macieja Goskiego z której dzieci, Elżbieta, Jacek i Kazimierz Goscy. Drugi raz Melchior ślubował Katarzynie Radziątkowskiej, z tej zrodził trzech synów: pierwszego Marcina, który miał syna Wojciecha, tego z pierwszej żony Doroty Rogowskiej potomstwo: Jan, Anna, Teresa i Zofia, z drugiej zaś Zuzanny Grochalskiej: Rozalia, Maryanna, Józef i Agnieszka. Drugiego Szymona, ten z Zofii Wilerskiej spłodził Jakóba, który sobie życie zakonne obrał i Adama, tego z Zuzanny Skowińskiej, córka Anna, za Teofilem Trzcinskim, synowie zaś: Antoni, Wojciech i Jan, tego syn z Mazowieckiej Kazimierz umarł bezżenny. Trzeciego Stanisława, od którego zostało dwóch synów Eliasz stan sobie duchowny obrał i Wojciech Stanisław, temu Katarzyna Żurowska dwóch synów zrodziła: Tomasza bezdzietnego i Kazimierza, który pojąwszy w małżeństwo Dorotę Rogowską, z Maryanny Kucharskiej spłodzoną, zostawił z nią pięciu synów: Stanisława i Marcina bezpotomnych, Michała pisarza chełmskiego, ten z pierwszego łoża z Joanną Sosnowską, miał syna Franciszka, od którego z Zuzanny Wojnówny Oranskiej potomstwo: Ludwik, Paweł, Maciej, Rozalia i Tekla. Z drugiego łoża, z Ludowiką Kuczewską, córki trzy: Maryanna Mokracka, Rozalia Horchowa i Katarzyna: synowie: Konstantyn i Gabryel. Józef czwarty syn Kazimierza z Kucharskiej pisarz sądecki, temu Teofila Wybranowska (która po jego śmierci ponowiła śluby małżeńskie, z Mikołajem Kuropatnickim kasztelanem kijowskim,) powiła Ignacego i Kazimierza obudwu ludzi rycerskich i córki: Jadwigę, Dorotę i Ludowikę Walentego Ankwicza małżonkę. Franciszek piąty syn, tego z Anny Dmińskiej pozostałej wdowy po Gabońskim dzieci: Stanisław, Wojciech i Krystyna. — Piotr z Białocina Białecki pisarz z. siewierskiej miał za sobą Karczewską podczaszankę sanocką r. 1673. Alexander z łęczyckiem woj. Wojciech z z. warszawską podpisali. elekcyą Augusta II. *Niesiecki*. — *Duńczewski tom I. str. 265.*, utrzymuje iż Bieleccy w woj. rawskiem i z. sochaczewskiej znajdowali się, przytaczając dowody: pierwszy, iż r. 1661. *feria 6. post festum S. Francisci Confessoris coram Actis cast. Ravensibus* uczyniona jest donacya części swoich dziedzicznych Sebas. Łaszczewskiemu. Drugi kwit *in Castro Sochacoviensi 1651. feria 4. post festum S. Francisci Confessoris* na pewną summę przez szlachetnie urodzonych Adama i Wojciecha Białeckich, niegdy Marcina Białeckiego i Jadwigi Oskiej synów, Zygmuntowi Dobrachowskiemu dziedzicowi Łubinkowa, Ostrołęki i innych uczyniony. — Trzeci dokument z donacyi dóbr i części swoich wsi *Dembowki* w z. sochaczewskiej leżącej, przez szlachetnie urodzonego Matysa Łaszczewskiego cześnika sochaczewskiego, szlachetnie urodzonemu Adamowi Białeckiemu i Zuzannie Kawieckiej małżonkom uczynionej *coram actis Castren. Sochacovien. feria 6. in vigilia Festi S. Laurentii anno domini 1686* — *Krasicki w przypisach* dodaje Macieja Białeckiego wojskiego bielskiego w r. 1778. — *Duńczewski* jako też *Kuropatnicki* i inni, piszą także Białeckich h. *Szeliga*, a *Wielądko* namienia iż Ignacego Białeckiego czytał w extrakcie *leg. Gal. et Lod.* 26 Listopada 1782. r. — Do tych należy Marya Białęcka dziś żyjąca żona Gustawa hrabiego Stadnickiego z *Bielowa* w sieradzkiem. Są Białeccy po dziś dzień w Galicyi; piszą się z *Białocina* ale *Poczet szl. gal. i buk. 1857*. wymienia ich bez herbu.

Białęski, h. *Leszczyc*. Jana Białęskiego z Belęcina córka Anna z Karchowskiej urodzona, dostała się Walentemu z Modły Molskiemu. *Niesiecki*.

Białkowski, h. *Biberstein*. Franciszek z żmudzkiem pisał się na elekcyą Jana III. *Niesiecki*. Antoni Białkowski pisał się z trockiego r. 1700 pod *Olkinikami*. — Nikodem mostowniczy witebski roku 1763. *Wielądko*.

Białkowski. Rafał. Wymieniony w *Spisie szl. Heroldya król. pol. 1851*.

Białobłocki, h. *Lubicz*. Piszą się z Białobłotów w z. chełmskiej. Stanisław dworzanin Zygmunta Augusta. Jan komisarz z sejmu deputowany do lustracyi 1635. Eliasz w wileńskiem pisał się na Władysława elekcyą. — *Niesiecki*.

Białobłocki, h. *Ogończyk*, w Prusiech. Z tych Jan sędzia chełmiński w r. 1608., którego z Płotowskiej córka Anna Magdalena klasztorem chełmińskim, jako ksieni rządziła. Franciszek pisarz ziemski chełmiński r. 1590. — Samuel, którego syn Jan dziedzic na Rynkówce sędzia z. pucki, tego zaś syn Paweł pisarz z. pomorski, za króla Michała. Łukasz pisarz z. chełmiński r. 1607. poseł na sejm. Mikołaj sądowy michałowski r. 1648. Białobłocki profes Oliwski zakonu Cystercyeńskiego r. 1685. — *Niesiecki*. — Andrzej i Michał Białobłoccy, podpisali akt konfederacyi w. ks. lit. r. 1764. — Franciszek chorąży R. N. K. Imci, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. kaliskiego. — Jan sędzia z. chełmiński koło r. 1763. — Józef podczaszy łukowski r. 1766. — Antoni sądowy chełmiński poseł na sejm r. 1764. z woj. chełmińskiego. Inny czy tenże sam Antoni koło r., 1792. kawaler orderu ś. Stanisława był sędzią z. gnieźnieńskim. — *Wielądko*.

Białobłocki, h. *Białynia*. MS. o familiach Pruskich dwie familie Białobłockich w Prusiech liczy, jednych h. *Ogończyk* i do tych referuje Jana sędziego chełmińskiego i córkę jego z Płotowskiej Annę Magdalenę ksienią chełmińską i Łukasza pisarza z. chełmińskiego. Do herbu zaś Białynia należą ci, którzy się piszą z Rynkowki i ci wszyscy inni o których pod tytułem Białobłocki Ogończyk. Jest u OO. Dominikanów w Gdańsku nadgrobek z tym herbem Jędrzeja z Rynkowki zmarłego w r. 1606. *Niesiecki*. — *Krasicki* dodaje: Manuskrypt Helsbergski familii Pruskich nadaje Białobłockim herb *Białynia*: podkowa do góry wywrócona z krzyżem w polu czerwonym; i tak mówi pod zwyż wspomnionym herbem: Jeden rycerz z familii Jastrzębczyków przez znaczną zasługę w bitwie u wsi Białynia herb ten otrzymał. — Jan z Rynkowa (wyżej wspomniany) Białobłocki sędzia p. puckiego † r. 1640. Anna Białobłocka córka Antoniego i Antoniny z Pomorskich za Antonim hr. Grudzińskim. Paulina za Anastazym Radońskim, zacna matrona i zasłużona polka † w r. 1875.

Białobocki, h. *Janina*. Samuel poseł na sejm z Wielkiej Polski r. 1607. Franciszek w województwie krakowskiem r. 1670. Stanisław i Paweł w z. warszawskiej. *Niesiecki*. — Jan, sekretarz Władysława IV. i Jana Kazimierza, wierszopis, żył jeszcze w 1691. r.

Białobrodzki, h. *Janina*. Tych wymienia *Kuropatnicki*, ale bodaj czy nie to samo co Białobłocki.

Białobrzeski, h. *Abdank*. Marcin Białobrzeski biskup kamieniecki z ojca Jana, z matki Anny Janikowskiej urodzony, † 1586. Jędrzej czyli według inszych Stanisław opat jędrzejowski brat rodzony Marcina biskupa r. 1578. Mikołaj z *Białobrzegów* żona jego Stankarówna Anna. Hieronim brat Mikołaja, wojski radomski, pojął drugą tej siostrę Agnieszkę. Jan deputat do lustracyi dóbr pewnych królewskich w Wielkiej Polszcze. Ten Jan miał za sobą Moszczenicką z której, syn Nikodem z Brzostowskiej spłodził córkę, Walentego Pęskiego małżonkę, i synów dwóch Alexandra i Michała. Michał z Białobrzegów dziedzic na Witkowicach i Jan r. 1705. Białobrzeska żona Marcina Stadnickiego kasztelana sanockiego. Mikołaj z Białobrzezia rycerski młodzian † 1624. Stanisław z woj. sieradzkiego, Marcin i Jerzy z inowrocławskiego podpisał elekcyą Augusta II. *Niesiecki*. — Tomasz Białobrzeski, oraz Franciszek i Józef z woj. sieradzkiego; Jakób z łomżyńskiego podpisali elekcyą Stanisława Augusta. — Jan kanonik kamieniecki. — Paweł pisarz sądowy referendaryi kor. — Są także Białobrzescy w z. łomżyńskiej, gdzie mają swoją dziedziczną possessyą od lat 300 we wsi Białobrzegi zwanej, zkąd Grzegorz zostawił synów: Floryana i Jana. Od Floryana pochodzą: Karól, Piotr, Stanisław i Jan ksiądz, wikaryusz przy kościele myszenieckim. Od Jana zaś z pierwszej żony *Strzemiecznej* Józef, z drugiej Magdaleny *Brodowskiej* Jakób ksiądz, prefekt szkół węgrowskich. Drugi brat jego Franciszek i siostra Rozalia. — *Wielądko*.

Białobrzeski, h. *Bończa*. w podlaskiem, kijowskiem i indziej rozkrzewieni. Alexander z wołyńskiego Jana Kazimierza, Alexander z witebskiego Jana III., Franciszek, Walentyn i Mateusz z z. nurskiej Augusta II. podpisali elekcye. *Niesiecki*. — Michał Białobrzeski na *Witkowicach*, podpisał się na konfederacyą generalną w. ks. lit. z ks. zatorskiego 1705. — *Wielądko*. — Jędrzej Białobrzeski regent z. rościeński na Żmudzi w r. 1768. — a w r. 1788. Antoni subdelegat opoczyński. — *Krasicki*.

Białochowski, h. *Cholewa*. MS. Pruski, pisze, iż przodkowie domu tego z dobrzyńskiej z. do Prus się przenieśli: tam z nich Paweł gdy pojął w małżeństwo Szelingdorfównę dziedziczkę na Białochowie, o czem świadczy przywilej Krzyżacki w r. 1417. — Białochowskiemi zwać się poczęli. W r. 1424. Mikołaj Szelingdorf de Belchalt. Paweł z Dąbrowki. Ten spłodził Pawła, którego z Pawłowskiej córki były dwie: Elżbieta i Barbara. Synowie zaś: Paweł *sterilis*. Jan z Zegartowską miał syna Franciszka pisarza chełmińskiego, który z Jasieńską z Salna spłodził Teodora bezpotomnego, Cyryaka, Januśsza, Wacława, Jana, Jerzego i Cypryana oraz Zofią i Dorotę córki. Jędrzej z Bartlińską zostawił synów Gabryela, Kleofasa, Seweryna, Stanisława, Floryana i córki Zofią Wierzbowską, Dorotę Nowomiejską. Katarzynę najprzód Wierzbowską sędzinę chełmińską, potem Niedrowską (czy Kiedrowską), Barbarę Czarlińską i Helenę Pniewską. Szczęsny brat Jędrzeja Pawła i Jana pojął Wojanowską,

która mu powiła synów dwóch: Adama *sterilem* i Szczesnego, tego się trzech synów zostało: Jakób, Wojciech, który miał za sobą Wąglikowską a po niej Rembowską i Tomasz, który z Nieciszewskiej miał córki: jedna za Nałęczem, druga Elżbieta w klasztorze chełmińskim. Brat ich Cypryan w zakonie także umarł. Stanisław z chełmińskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Kazimierz Jan, Franciszek r. 1698. Wojciech stolnik lwowski r. 1604. Katarzyna Jędrzeja Stankiewicza pisarza ziemskiego kowińskiego małżonka 1640. *Niesiecki.* — Jan Białochowski delegat z woj. chełmińskiego, pisał się na konfederacyą r. 1734. — Felicyan, major poseł chełmiński, na elekcyą Stanisława Augusta. — N. Białochowski stolnik radziejowski koło 1772. *Wielądko.* — *Krasicki* dodaje: Białochowski oficer zasłużony (pewno Felicyan wyżej wspomniany u Wielądka) w wojsku kor., brat jego stan sobie obrał duchowny, siostra *1. voto* za Małachowskim, *2.* za Oraczewskim.

Białocki. Gregorz vice-regent owrucki około r. 1669. — *Wielądko.* — *Krasicki.*

Białogłowski h. *wł.* Z Inflant z familii Weskopów jeden się r. 1600. do Polski przeniósłszy, po wojennych zasługach indygenat otrzymał, pojąwszy tedy znacznych dóbr dziedziczkę Kożuchowską, syna spłodził Felicyana, wojskiego przemyślskiego, rotmistrza kor., za którym była Anna Laskowska, z tej córek dwie zostawił, Katarzynę z Dobrzyckim i Barbarę z Stefanem Misiuną zmówione i pięciu synów: Ignacego, Marcina, Jędrzeja i Franciszka, ale ci bezpotomnie zeszli. Jan tylko z Franciszki Morskiej, syna miał Stefana i Annę córkę. — *Niesiecki.*

Białogłowski *Weisskopf.* Anna z domu Bobrownicka. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Białojezierski. Antoni Łapa horodniczy i poseł starodubowski 1764. — *Wielądko.*

Białokocz. Teodor 1760. Dominik 1763. — *Wielądko.*

Białokurowicz, h. *wł.* Bazyli za czasów Stefana Batorego osiadł w płockiem, od którego wnuk Stefan cześnik latyczowski, pojął był *1. voto* Zerkowską, *2. voto* Kośmidrównę Gruszczyńską Z tej synowie Michał po usarsku służył z Hieronimem Lubomirskim hetmanem kor. Jerzy pod Pancerną z starostą olsztyńskim. Felicyan w zakonie Soc. Jesu. — *Niesiecki.*

Białołąka. Ci wymienieni w Herbarzu Kapicy Milewskiego

Białonowicz. Józef pisał się z witebskiego na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. — *Wielądko.*

Białopiotrowicz, h. *Abdank.* Jerzy syn Jerzego. *Spis szl.* — Do tych zapewne należą Białopiotrowicze w Litwie osiedli. Z tych Jerzy skarbnik p. lidzkiego pisał się na elekcyą St. Augusta w r. 1775. był pisarzem, wojskowym lit. — Wincenty łowczy lidzki, sekretarz pieczęci lit. 1786. — 1793. — *Wielądko.*

Białoskórski, h. *Abdank.* Z płockiego się na Ruś niektórzy przenieśli. Z tych Jan 1569. poseł na sejm z woj. ruskiego, był potem pisarzem pol. kor. i rotmistrzem król. Jan w z. przemyślskiej r. 1697. Wojciech stolnik lwowski r. 1605. *Niesiecki.* — Adam Białoskurski był wyznaczony z konwokacyi sejmu 1764. r. do lustracyi pogłównego żydowskiego. — Józef i Antoni pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. ruskiego. — *Wielądko.* — Adama Białoskórskiego umieszcza *Kuropatnicki* w §. V. w extrakcie *legit. Gal. et Lod.* 1782. r. — *Krasicki w przypisach* dodaje: Temi czasy w z. przemyślskiej znajdują się rozrodzeni Białoskórscy: Alexander dziedzic na *Czajkowicach*, z *Błazowskiej* spłodził Adama, Józefa, Antoniego. — Z tych Adam z *Hadziewiczównej* ma potomstwo. Józef brat jego miał *Horodyjską.* — Antoni, trzeci, bezpotomny (pewno to ciż sami wyżej przez Wielądka cytowani). — Brat Alexandra zostawił Ignacego ożenionego z *Janowską.*

Białoskórski, Franciszek. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.* Kilku Białoskurskich legitymowało się w Heroldyi król. pol.; z tych był jeden gubernatorem radomskiem, potem prezesem dyrekcyi głównej towarzystwa kredytowego w Warszawie w r. 1857.

Białoskórski, h. *wł.* Daniel z mazowieckiego woj. pojął w Prusiech Łążyńską, z której krom córki Agnieszki miał synów dwóch, Michała i Jędrzeja: z tych Michał z Jadwigą Nakielską spłodził Szczesnego, Melchiora i Krzysztofa: drugą miał Agnieszkę Pruską. Dobra ich pod Wąbrzeźnem. — *Niesiecki.*

Białośliwski, h. *Topór.* Z Pałuk się piszą, jednejże z Danoborskiemi dzielnicy, na Ukrainie osiedli. — *Niesiecki.*

Białosuknia, h. *Pomian.* Gniazdo ich dobra Białosuknia, Popki i Wrzączystok w z. łomżyńskiej, wspólne Popkowskim h. *Pomian. Her. Kap. Mil.* — Stefan i Nikodem pisali się z woj. płockiego na elekcyą St. Augusta. — c *Wielądko.*

Białosuknia, h. *Pielesz.* Woj iech, syn Nikodema. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Białowiejski. W woj. Inwrocławskiem, z którem Wacław i Jan podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.* Jan podpisał manifest w Wilnie *de illeg.* trybunału w. ks. lit. — Kazimierz około r. 1772. skarbnik rypiński. — *Wielądko.* — *Krasicki.*

Białowiejski, h. *Jastrzębiec.* Maryan, syn Marcelego. Marceli, syn Maryana. *Spis. szl. Heroldya królestwa polskiego 1851.*

Białozor, h. *Wieniawa.* W ks. lit. Stanisław Białozor syn Jana r. 1578. sędzia z. upitski podkomorzy r. 1605. z Doroty Wojnianki trzech synów zostawił. *1.* Jana Karola, proboszcza wileńskiego, referendarza litewskiego, † 1631. *2.* Krzysztofa, marszałka upitskiego, starostę abelskiego, posła

na sejmy 1629. 1632. 1633. 1638. 1645., ten pojął w małżeństwo Jadwigę Gedrojczownę, z niej potomstwo: Zofia córka w klasztorze świętego Benedykta, Władysław i Alexander młodo pomarli, Jan sobie zakon kaznodziejski obrał i Jerzy biskup wileński † 1668. *3.* Stanisława podkomorzego upitskiego. Jego synowie, Kazimierz marszałek upitski, poseł na sejm r. 1661. bodaj nietenże sam Kazimierz był potem wojewodą mińskim (1667.) Stanisław, pisarz, potem podsędek wilkomirski, a podobno tenże sam Stanisław kasztelan mścisławski, Krzysztof chorąży upitski, poseł na sejm roku 1667. Krzysztof marszałek upitski podpisał elekcyą Jana III. Krzysztofa chorążego litewskiego i starostę upitskiego wspomina *Załuski w Mowach r. 1688. fol. 120.* Władysław podkomorzy wilkomirski r. 1674. Krzysztof kanonik smoleński. Zofia Białozorówna pierwszym związkiem Gwilhelma Steczkiewicza chorążego mińskiego, drugim Ludwika Zelskiego małżonka. Marcin władyka piński. *Niesiecki.* — Krzysztof Białozor kanonik wileński, sekretarz J. K. Mci, na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. pisał się wraz z Michałem Dominikiem starostą krynińskim, który się podpisał z p. oszmiańskiego. Także Franciszek podkomorzy wilkomirski z powiatu upitskiego i Karól starosta kiernowski z tegoż powiatu; ten ostatni miał za sobą *Ogińską*, z której potomstwo syn Krzysztof (ten był Piarem) i córka Antonina za *Ogińskim*, starostą dersoniskim. Antoni, rotmistrz ks. żmudzkiego, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta, potem był sędzią ziemskim rosieńskim. Onufry wojski upitski, poseł na sejm 1768. z p. upitskiego. Wincenty regent z. żmudzki. Jan pisarz z. żmudzki, deputat na trybunał księstwa lit. w Wilnie 1779. Tadeusz z wielkich Dyrwian ciwun żmudzki, w r. 1764, który pojął za żonę Różę *Gorską* kasztelankę żmudzką, z tych potomstwo trzech synów: Jan pisarz z. rosieński, Marcin podporucznik w brygadzie usarskiej potem za hetmana *Kossakowskiego*, promowany na majora kawaleryi narodowej i trzeci Józef wice-brygadyer wojsk w. ks. litewskiego 1793. Tenże Tadeusz miał córek ośm, z których dwie umarły małoletnie, z pozostałych sześciu, jedna Małgorzata za *Dawgirdem* ciwunem, druga Brygida za *Bystramem*, trzecia Benedykta, czwarta Rozalia, piąta Antonina i szósta Dorota. — Wincenty regent gr. rosieński. *Wielądko.* — Podług *Monografii Kossakowskiego*, trzeci syn Stanisława był Gabryel a nie Stanisław jak go nazywa *Niesiecki.* Ten Gabryel, podkomorzy upitski, starosta nowomłyński zostawił synów dwóch: Kamierza i Stanisława; z tych Kazimierz wojewoda miński (1667) zaślubił Katarzynę Rajecką herbu *Łabędź*, z której dwóch było synów: Krzysztof chorąży w. ks. lit. poseł upitski na sejm 1667. ożeniony z Elżbietą Iżejkowską (z której synowie: Jerzy stolnik upitski i Karól podstoli upitski, starosta kiersznowski) i Stanisław (tego syn Gabryel i córka Marya za Ignacym Zabiełło.) Stanisław drugi syn Gabryela podkom. upitskiego, kasztelan mścisławski (1653—1661) miał za żonę Elżbietę Bielewicz h. *Mogiła*, z której zostawił córkę Annę za Michałem Zabiełło i synów dwóch: Marcina archidyakona i Władysława podkomorzego upitskiego, który posłował z p. upitskiego w r. 1663 a z wilkomirskiego w r. 1674., tego synowie: Franciszek bodaj czy nie Krzysztof kanonik wileński o którym wyżej mówi Wielądko. — Hieronim syn czy brat stryjeczny Krzysztofa chorążego w ks. lit., starosta nowomłyński, zostawił syna Michała także starostę, którego syn Józef był również starostą nowomłyńskim. — *Kossak* domyśla się, że Wincentego regenta gr. rosińskiego wnukowie są dziś żyjący: Marcin (którego z kniażanki Puźyna syn jeden i córki: Anna za Edwardem Romerem, Paulina za Alexandrem Kończą h. *Ogończyk* marszałkiem wilkomirskim i N. za Tańskim), Jan żonaty z Wróblewską i Wincenty ożeniony z Wereszczyńską.

Białski. Józef pisał się na elekcyą St. Augusta. *Wielądko.*

Biały, h. *Trzaska*, w województwie mazowieckiem. O tych ani *Paprocki*, ani *Okolski* nie pisał. Walentyn komornik nurski r. 1764. tego znać bracia Bartłomiej i Jędrzej; Adam, Tomasz, Stanisław, Paweł i Marcin podpisali elekcyą Augusta II. z ziemią nurską. — *Niesiecki.*

Biały, h. *Dąbrowa. Wielądko* w heraldyce tak ich opisuje: czytałem w statucie *Łaskiego* list Alexandra króla r. 1496. *fol.* 120., iż Stanisław Biały h. *Dąbrowa* w tymże liście był wyrażony hetmanem polnym lit. † 1508. — Także *Stryjkowski* i *Kojałowicz* piszą, iż Piotr Biały h. *Dąbrowa* był wojewodą trockim i hetmanem w. lit. który umarł r. 1498. — Jakób Biały h. *Trzaska* był delegatem konfederacyi gen. kor. z. woj. mazowieckiego r. 1734. — Franciszek Biały regent gr. wołkowyski koło r. 1776. inny Franciszek regent z. słonimski: podobno że ci są h. Dąbrowa, którzy się w Litwie znajdują, a herbu *Trzaska* którzy w Mazowszu. — Domniemania te Wielądka zdają się być słuszne, gdyż co do Piotra Białego sam *Niesiecki* dwojako pisze: raz bowiem pod wojewodami trockiemi pisze go Piotr Biały Gastold h. *Abdank* i t. d. — później zaś pod hetmanami w. lit.: Piotr Biały Kiszka h. *Dąbrowa.*

Białynia, h. *wł.* W Mazowszu. *Paprocki.*

Białyński, h. *Lubicz.* W z. warszawskiej. Michał starosta kiszewski, poseł z woj. malborskiego 1662. Franciszek z sendomirskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Wojciech skarbnik drohicki, pisarz gr. sądecki miał za sobą Annę Kędzierzyńską, siostra zaś jego Maryanna za Józefem Dedyńskim cześnikiem sanockim. Białyńska była za Pudłowskim sędzią z. łęczyckim. Druga za Dominikiem Kamockim, chorążym zakroczymskim. *Niesiecki.* — Wojciech Alexander Białyński pisał się na konfederacyą sendomirską w *Opatowie* 1705. — *Wielądko.*

*

Bianki. Jacek podczaszy warszawski, z przodków swoich szlachetne urodzenie wyprowadziwszy, otrzymał indygenat. Jan syn jego w zakonie Soc. Jesu, † 1703. — *Niesiecki.*

Bibel książe ruski. — Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Biberszteln, h. *wł.* Niema pewności, kiedy się ten dom w Polszcze pokazał. Jedni twierdzą, że jeszcze za Hermana ks. polskiego, już w tych krajach kwitnął w Fryderyku hrabi Biberszteinie, którego za to, że wojsku naszemu wiele do zwycięztwa pomógł, król liczną possessyą ubogacił. Drudzy do Jana hrabi Biberszejna te przenosiny odkładają. Ten to jest Jan którego Henryk ks. głogowski z wojskiem do Wielkiejpolski wyprawił, aby był tamte prowincye, siłą do poddaństwa przymusił: nie nadała się ta impreza Henrykowi, gdy albowiem bitwę z nim stoczył Dobrogost Szamotulski Mały nazwany — zbił Biberszteina, i ostatek wojska w rozsypkę poszło. *Niesiecki.* — *Krasicki* dodaje: Do tego czasu w Szwajcaryi jest majętność nazywająca się *Biberszteln*, znać od niej nazwisko familii Biberszteinów urosło, patrz, *Delices de la Suisse*, księga kraj cały szwajcarski opisująca. — Różne są dotąd dzielnice w Niemczech Biberszteinów, między innemi w Szląsku jest familia Marszał Biberszteln, z tej od Augusta III. kreowany w Warszawie generalny poczt rządzca albo administrator. — Herb jednak Marszałów nie *róg Jeleni* ale *Szachownica.*

Biderman. Jerzy w nagrodę rycerskich zasług tak stryja swego pod Newelą w Moskwie, jako i swoich od Zygmunta III. pod r. 1590. między synów koronnych przyjęty i z następującem potomstwem, do wszystkich prerogatyw przypuszczony. Jan, wnuk pierwszego z woj. sendomirskiem pisał się na elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Kazimierz Biderman podczaszy mielnicki w roku 1705. pisał się na konfederacyą gen. z sendomirskiego w *Opatowie.* — *Wielądko.* — Jest w Saxonii familia Biedermann (baronowie) znaczna i starożytna; w herbie noszą dwie róże: jedna w polu czarnem prawem, druga w polu białem.

Bidzieński, h. *Janina.* W sandomirskiem. Bracia rodzeni: Jerzy, Władysław i Krzysztof z których ostatni podpisał ustawy zjazdu koprzywnickiego r. 1587. O Janie świadczy *konstytucya* 1601. fol. 776. Córka jego była za Adamem Bonerem. Samuel cztery córki z różnemi domami skoligował: Barbarę z Mikołajem Dębickim, Jadwigę z Sewerynem Lipowskim h *Ciołek*, trzecią z Rupniewskim, czwartą z Mikołajem Cetnerem. Syn zaś jego Krzysztof pobórca p. pilznieńskiego, zostawił potomstwo: Stanisława, Tomasza, Józefa i Stefana wojewodę sendomirskiego † 1704. Stefan starosta chęciński, Jan i Stanisław podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Jan i Józef Bidzińscy podpisali się na konfederacyi sandomirskiej 1705. r. w *Opatowie.* — *Wielądko.*

Biechowski. h. *Ogończyk.* W Krakowskim. Mikołaj żupnik bocheński i wielicki 1496. Paweł wojski nowomiejski. Stanisław, Franciszek, Jan z Biechowa z krakowskiem, Jakób i Jędrzej z sendomirskiem podpisali elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Bieczynski, h. *Łodzia.* Gniazdo ich w Wielkiejpolszcze. Zygmunt z woj. poznańskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Wojciech posłem był do hana Tatarskiego r. 1658. Stanisław, wstąpił do zakonu *Soc. Jesu*: rządził całą prowincyą Polską † 1707 — Jan Chryzostom stryjowskim śladem idąc, życie swoje Bogu poświęcił: rządził malborską i chojnicką rezydencyą. *Niesiecki.* — Pantaleon Bieczyński w r. 1778. pisarz z. wschowski. *Krasicki.* — Aniela Bieczyńska za Józefem Żółtowskim herbu *Ogończyk.*

Biedkowski, h. *Prawdzic.* Stanisław pisarz z. wyszogrodzki i dwóch braci dworzan królowej Anny. Atoli *Łukasz Paprocki w książce Łaski cudowne fol. 27.* Półkozicami Bietkowskich pisze i powiada że z tego domu był Paweł archidyakon płocki † 1633. Stanisław pisarz malborski, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Biedlicki. Kazimierz pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z woj. witebskiego. — *Niesiecki.*

Biedrzycki, h. *Rawicz*, z familii Grotów idą *). Jakób Alexander komornik król. u Zygmunta III. Jan stolnik łomżyński 1648. Mikołaj i Klemens w ziemi rożańskiej, Wojciech w wiskiej, Józef w czerskiej, Waleryan w nurskiej 1697. Biedrzyccy r. 1644. otrzymali dobra Smolany nazwane, dziedzictwo niegdy Czapskich Leliwczyków. *Niesiecki.* — Jerzy Biedrzycki pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. — Frańciszek koło r. 1763. komornik z. rożański. — Jakób podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w Wilnie 1764. r. — Frańciszek vice-regent sądowy bracławski; inny Frańciszek wojski mniejszy zwinogrodzki. *Krasicki.* — *Wielądko.* Do tych należą Biedrzyccy temi czasy w piotrkowskim osiedli. Z tych Ksawery dziedzic Strzałkowa miał synów trzech: Dominika, Józefa Leona i Edwarda sędziego pokoju, dziedzica Strzałkowa; tego synowie: Tomasz ożeniony z Siemieńską h. *Leszczyc* córką Józefa, Jan ożeniony ze Zijewską, i córki: N. za Kelerem, N. za Zygmuntem Siemieńskim i Wiktorya za Porczyńskim. — Są i w Galicyi Biedrzyccy i ci mają przydomek *Grot.*

*) Piszą się z *Biedrzyc* w z. łomżyńskiej i z *Biedzów* w z. wiskiej Dom znany już w roku 1461. *Herb. Kap. Mil.*

Biedrzyński, h. *Gozdawa.* W sendomirskiem woj., z tych jedna była za Walentym Mikoszewskim Kasper, Wojciech, Jan i Marcin r. 1612. — *Niesiecki.*

Bieduński. Marcin pisał się pod *Olkinikami* z p. oszmiańskiego. — *Wielądko.*

Bieganowski, h. *Grzymała.* Z Wielkiejpolski na Ruś się przenieśli. Mikołaj w Węgrzech żołd wojenny prowadząc, sławę męztwa swego wiekom zapisał. Syn jego Stanisław pisarz gr. wschowski, od którego syn Jacek w cesarskiem wojsku służąc, zasmakował sobie niemieckie kraje i tamże osiadł. — Wojciech kanonik poznański — Wincenty z Bieganowa r. 1440. Brat jego i Mikołaja Stanisław, podczaszy u króla Stefana a potem chorąży kaliski, którego synowie: Mikołaj, kasztelan kamieniecki, sławny z czynów wojennych za Jana Kazimierza, poseł do Turcyi 1640—1653. † 1672. miał za żonę Urszulę Krosnowską wdowę po Grodzieńskim generale artyleryi. Melchior drugi syn Stanisława, którego córka za Zagorskim h *Ostoja.* Synowie zaś jego, obaj rycerską śmiercią polegli: Jerzy oberszter na Mątwach i Mikołaj starosta mostowski, kapitan major w regimencie król. od którego z Stępowskiej h. *Junosza*, trzy córki zostały: Maryanna *1. voto* za Jędrzejem Scibor Chełmińskim chorążym sendomirskim, *2. voto* za Jelcem chorążym sanockim, Urszula za Stefanem Potockim h. *Pilawa*, marszałkiem nad. kor. *) i Judyta trzecia w panieńskim stanie umarła. Siostra kasztelana i Melchiora dostała się w małżeństwo Tarnowskiemu Roliczowi chorążemu żydaczowskiemu. Jędrzej Bieganowski r. 1670. Stefan i Bartłomiej r. 1697. kwitnęli w woj. poznańskiem. *Niesiecki.* — Za panowania Augusta III. Stanisław Bieganowski był kasztelanem rypińskim † 1754 *Wielądko.* — Są po dziś dzień w Galicyi Bieganowscy, ale *Poczet. szl.* wymienia ich bez herbu; piszą się z *Bieganowa.*

Biegański, h. *Leszczyc.* Z Bieganina piszą się. — Paweł 1631. z kaliskiem, Kasper zaś z kujawskiem Jan i Jędrzej 1697. podpisali elekcyą, Jan i Samuel z poznańskiem. *Niesiecki.* — *Krasicki* dodaje: Biegański z *Grabowskiej* siostry Adama Grabowskiego biskupa warmińskiego, splodził N. (Stanisława) proboszcza i suffragana warmińskiego, spowiednika Maryi z Leszczyńskich królowej francuzkiej. — W ks. lit. r. 1778. Jan podstoli bracławski.

Biegański, h. *Prawdzic.* Bieganów gniazdo domu tego, nie tylko w Polszcze, ale i w ks. lit. rozkrzewionego. Stanisław, Jan Kazimierz, dwóch Jerzych pisali się na elekcyą Władysława IV. Wacław na Jana Kazimierza z wileńskiego i Józef z mińskiego. Piotr Kazimierz podkomorzy połocki 1653. Kazimierz Władysław marszałek bracławski, 1690. Syn jego Jan Kazimierz starosta starodubowski 1703. (miał za żonę Krzyszpinównę kasztelankę trocką. *Pamiętniki Krz. Zawiszy* folio 69.) Franciszek zakonu ś. Frańciszka całą prowincyą polską rządził, na biskupstwo wołoskie poświęcony r. 1690. Stanisław Biegański sekretarz król., fundował OO. Franciszkanów w Postawach. Brat jego Wacław podsędek oszmiański, którego z *Rudomianki* było pięciu synów: z tych Stanisław i Jerzy młodo bezpotomnie pomarli. Jan w Węgrzech i Inflanciech odważny żołnierz. Piotr podkomorzy połocki r. 1654. zostawił potomstwo. Wacław z Koniecpolskim służył. *Niesiecki.* — Andrzej z *Bieganowa* Biegański, pisał się pod *Olkinikami* r. 1700. z p orszańskiego. — Kazimierz Władysław marszałek, komisarz i poseł bracławski 1701. — Tegoż roku Jan Kazimierz z *Bieganowa*, starosta sądowy starodubowski. — Michał proboszcz kijowski i warmiński koło roku 1763. W tymże czasie Józef z *Bieganowa* podczaszy bracławski a potem podstoli podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. 1764. — Tamże Krzysztof S. B. z p. oszmianskiego podpis swój dodał *Wielądko.* — Franciszek Biegański biskup bukowski nadworny teolog króla Jana III. — Rodzina Biegańskich po dziś dzień w Wielkopolsce zamieszkuje. Z tych bliższych czasów N. Biegański dziedzic Potulic miał za żonę Barbarę Żółtowską córkę Józefa i Anieli z Biegańskich, z której zostawił prócz córki Józefy za Antonim Skarzyńskim h. *Bończa, dziedzicem Sokołowa* — synów trzech: Jana na *Potulicach*, Wincentego na *Sępnie* i Władysława na *Łukowie*, ten ostatni zaślubił Antoninę hr. Czarnecką h. *Prus 3o.* w r. 1874

Biegaszewski. Wymienia tych *Kuropatnicki.*

Biegłowski. Wymienia ich *Kuropatnicki.*

Bielak. (Familia tatarska) h. *w..* to jest: dwie kolumny, nad tarczą korona szlachecka. — Bekier i Soliman, synowie Józefa. *Spis szl. kr.* W r. 1850. dziedziczyli Bielakowie dobra Połoski na Podlasiu.

Biejkowski. Dominik i Jakób. *Poczet szl. galicyjskiej i bukowińskiej 1851.*

Bielacki. Mikołaj podpisał elekcyą Jana Kazimierza z mścisławskiego, drugi tegoż imienia Jana III. — *Niesiecki.*

Bielakowski, h, *Nałęcz.* Tak wymienia *Małachowski.*

Bielakowski, h. *Zaręba.* Jan i Frańciszek pisali się z w. łęczyckiego na elekcyą Augusta II — *Niesiecki.*

*) Ta Urszula była dziedziczką Nachaczowa majętności znacznej *cum attinentis* w województwie belskim, które wraz z jej córką jedynaczką dostały się Piotrowi Przebendowskiemu wojewodzie malborskiemu.

Bielanowski, h. *Rogala*. Julian Hieronim i Augusta, dzieci Wojciecha i Faustyny z Kozłowskich. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bielanowski, Adam z wileńskiem pisał się na elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Bielanski. Bogusław r. 1700. Piotr biskup lwowski i kamieniecki — *Wielądko.*

Bielawski, h. *Jelita*. Jan żył z Zofią Strońską córką Aarona. Jerzy z czerską z. na Jana Kazimierza, Stefan z z. warszawską na Jana III. Stanisław na Augusta II. Józef i Karol ale z czerską z. pisali się na elekcyą. Bielawskiego męztwo pod Tczewem z Gdańszczanami i pod Pleszkowem chwali *Paprocki*. — Mikołaj z Ruska Bielawski r. 1650. *Niesiecki*. — *Krasicki* namienia, że Bielawski pisarz z. wołkowyski z *Burgrabianki* spłodził syna, zaś Kazimierz podkomorzy wołkowyski pojął *Brzeskownę* i miał z nią potomstwo.

Bielawski, h. *Zaręba*. W woj. łęczyckiem. Maciej z Bielaw kasztelan łęczycki r. 1438. Stanisław podkomorzy łęczycki 1433. *Paprocki*, chwali jednego z nich z męztwa, za Batorego. Zygmunt miał za sobą Izabelę Skrzyniecką, drugi miał za sobą *1. voto* Dębińską starościankę chęcińską, *2. voto* Zofią Szczawińską cześnikównę łęczycką, z którą miał córkę za Tarnowskim Rola kasztelanem inowrocławskim. Jakób i Ludwik z kaliskiem, Kazimierz z łęczyckiem, pisali się na elekcyą Augusta II. Jan w poznańskiem kwitnął. — *Niesiecki*. Stanisław archidyakon kijowski w r. 1754. deputat z kapituły kijowskiej na trybunał koronny. — Alexander cześnik wołkowyski, 1700. — Antoni pisał się na manifeście *de illeg.* trybunału w Wilnie r. 1764. — Piotr na akcie konfederacyi gen. w. ks. lit. w 1764. r. — Kazimierz Bielawski pisarz wołkowyski, poseł na sejm r. 1767. z p. wołkowyskiego. Tych wymienia *Wielądko* zastrzegając się, iż niewie do jakiego należą domu.

Bielczewski, czyli **Bieliczewski.** Księgi grodzkie ostrzeszowskie wspominają ich pod rokiem 1611. — *Niesiecki.*

Bielecki, h. *Janina*, w lubelskiem i po inszych znajdują się województwach. Alexander wojski lubaczewski dziedzic na Borszczowie, miał za sobą Elżbietę Łosiatyńską, synów z nią pięciu: Jana, Ludwika, Jerzego, Antoniego i Piotra; córek dwie: Teressę za Jakóbem Domaniewskim, Jadwigę *1. voto* za Stanisławem Wilczyńskim, *2. voto* za Janem Malinowskim. Jan Karol wojski sanocki, burgrabia łucki, z Anny Cieplińskiej zostawił dwóch synów i córek pięć. Alexandra za Stefanem Morskim, Barbara *1. voto* za Władysławem Gołkowskim, *2. voto* za Adamem Chojnackim, Katarzyna za Janem Leszczyńskim h. *Korczak*, czwarta za Borkowskim h. *Łabędź*, piąta za Cypryanem Dzięciołowskim. Ludwik Alexander zszedł bezpotomnie. Antoni Remigian z Ewą Bębnowską niepłodny. Piotr Krzysztof sędzia gr. krzemieniecki *sterilis*. Jan *Janina* Bielecki poseł na sejm 1623. Mikołaj z z. łukowskiej 1670. córka jego za Mikołajem Chrzanowskim. Jędrzej Kazimierz Brański Bielecki podstoli i sędzia gr. witebski, Władysław Kazimierz cześnik słonimski podpisał elekcyą Jana III. Elżbieta zakonnica ś. Benedykta we Lwowie 1680. Stanisław w Rawskiem 1682. Mikołaj 1703. Anna Mikołaja Osmolskiego w z. sanockiej małżonka r. 1724. *Niesiecki.* — Jan Bielecki pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. sieradzkiego. — W tymże czasie Ignacy pisarz gr. sieradzki. — *Wielądko.*

Bieleński, h. *Szeliga*. Pstrągami ich zowią: jedenże dom z Magierami w rawskiem i sendomirskiem woj. Kaspra z Pisarskiej cześnikówny rawskiej córka Helena, Stanisławowi Zabłockiemu poślubiona. Jędrzej z Grodowską cześnikówną sochaczewską, zostawił potomstwo — Rafał i Stefan kwitnęli 1612. Jan dziedzic na mniejszych Bielinach rotmistrz król. 1613. *Niesiecki.* — *Kuropatnicki* w § V. wymienia Jana Bieleńskiego. 1782. r. — Jest to zapewne ten sam dom co Bieliński h. *Szeliga*.

Bielewicz, h. *Mogiła*, w ks. żmudzkiem. Jerzy z ojca Bila urodzony starosta żmudzki. Syn jego Wojciech, marszałek litewski, którego z Siemiotówny dwóch się synów zostało: Stanko, od którego Stankiewiczów wsławiona w Litwie familia i Michał który przy ojcowskiem imieniu zostawszy Bielewiczów dom rozmnożył. Mikołajowi podkom. żmudzkiemu dedykował *Strykowski* swoją księgę. r. 1581. — Jan cywon szawdowski r. 1613. Tegoż r. w konstytucyach znajdziesz Jerzego. Malcher 1666. cywon retowski. Stefan stolnik żmudzki, którego dwóch synów Zygmunt i Teodor. Alexander, horodniczy żmudzki. Chryzostom podczaszy miński, Albrycht, Teodor, Janusz, Hieronim, Władysław, pisali się na elekcyą Jana III. Wojciech 1578. Jerzy podk. żmudzki r. 1623. Siemion wojski kijowski r. 1607. Samuel podstoli trocki 1621. Jarosław podstoli żmudzki 1657. Jan Karol, ciwon retowski r. 1670. Teodor stolnik żmudzki 1685. Bielewiczówna Ogińskiego Samuela cywona trockiego małżonka. — *Kojałowicz* zaś in MS. tak o nich pisze. Idą, mówi on, od Juszka syna Bilowego. Juszko Bielewicz z Naruszewiczówny, miał synów trzech, Marcina, Piotra i Wacława. Z tych *1.* Marcin zostawił z Jundziłówny, syna Jerzego starostę generalnego żmudzkiego, który z Mitkiewiczówny, zostawił syna Wojciecha marszałka litewskiego, starostę szawdowskiego, temu Siemiotowna powiła czterech synów. Malchera 1611. Samuela podstarościego trockiego, Jana cywona szawdowskiego, 1607. i Jerzego potem podkomorzego żmudzkiego, którego synów trzech: Jarosław podstarości żmudzki, Jan na Grzędach dworzanin król. i Konstantyn w zakonie Dominikańskim. *2.* Piotr

Juszkowicz, miał synów Jędrzeja i Kaspra. Z tych Jędrzej spłodził Adama i Jędrzeja, którego syn Adam. *3.* Wacław Juszkowicz, miał za sobą Butkiewiczownę, syn jego Szczesny Hłuszek, zostawił z Orwidowny syna Jana, *sterilis* N. była za Stefanem Niezabitowskim, N. za Mikołajem Burbą pisarzem z. żmudzkim. N. za Samuelem Ogińskim cywonem trockim. N. za Jędrzejem Oziembłowskim cywonem szawdowskim. Dorota podkomorzanka żmudzka za Zygmuntem Oziębłowskim starostą skirstymońskim. Chryzostom Bielewicz stolnik smoleński, żona jego Eleonora Oziębłowska wojska wilkomirska. Melchior cywon szawdowski, miał za sobą Puzyniankę marszałkownę upitską. *Niesiecki.* — Temi czasy Bielewicz (Teodor Stefan) cywon wielkich Dyrwian. — Mateusz cywon twerski. — Waleryan cywon brzeźniański. — Tadeusz cywon wiekszniański — Jerzy sędzia z. rosieński. — Józef horodniczy. *Krasicki.* — *Wielądko* nazywa ich Billewiczami i początki ich wyprowadza od *Zadeyki* kawalera rzymskiego, który za czasów Nerona miał się przenieść do Litwy. — W Pamiętnikach *Krzys. Zawiszy pag. 138.* jest, mowa o Bilewiczu mieczniku wielkiego księstwa litewskiego (od r. 1708); należy on zapewne do Bielewiczów herbu *Mogiła*. Elżbieta Bielewiczówna była za Stanisławem Białozorem kasztelanem mścisławskim, Są po dziś dzień w Galicyi, ale *Poczet szl. galicyjskiej i bukowinskiej* wymienia ich bez herbu.

Bielewski. h. *Jastrzębiec*. W woj. mazowieckiem, idą z familii Jeżewskich. Krom tych są inni Bielewscy, z których Gedeon dopiero nobilitowany r. 1676, — *Niesiecki.*

Bielicki, h. *Paprzyca*. W sieradzkim i w kaliskiem. Seweryn r. 1628. Stefan z Maryanny Gostyńskiej sędzianki gostyńskiej miał syna Fabiana, sędziego rawskiego, od którego synów dwóch było: Alexander i Adam i córka za Mikołajem Kwiatkowskim. *Niesiecki.* — Jan Bielicki w r. 1788. sędzia sieradzki. — Stanisław burgrabia łęczycki, — Walenty miecznik brzeziński. — *Krasicki.*

Bielicki, h. *Pobóg*. Jedni z nich w Kujawach, drudzy w Litwie, inni na Rusi rozmnożeni. Jakób z Reginy Sokolanki syna zostawił Jana, człowieka rycerskiego, Bielicki miał za sobą Otrębusownę, syna z nią Zygmunta regenta nowomiejskiego, temu Teresa Swirczyńska spłodziła sześciu synów z tych trzech w zakonie *Soc. Jesu*. Kanty, Józef i Xawery. Elekcyą Władysława IV. podpisali: Jan Kośmider i drugi Jan z kijowskiem, w podlaskiem Stefan Melchior, w mścisławskiem Zacharyasz, w inowrocławskiem Piotr Kazimierz podczaszy inowrocławski, ale Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Jan Kanty Bielicki, miał sobie nadaną wieś Remsza w żytomirskim w r. 1636. — Kazimierz, miecznik żytomirski, dziedzic Remszy, zostawił syna Antoniego, łowczego inflantskiego, dziedzica Albinówki, Pabitówka i Przyszcza pod Żytomierzem; ten był w konfederacyi barskiej za co mu dobra skonfiskowane zostały, żył lat sto, z N. Piotrowskiej h. *Korwin*, zostawił czterech synów: Jana, Tomasza, Józefa i Szymona. Z tych *1.* Jan służył w kawaleryi narodowej i był wzięty do niewoli z Kościuszką. *2.* Tomasz mecenas w Warszawie miał za żonę N. Woroniczownę siostrę prymasa, z której spłodził syna Michała. *3.* Józef zaślubił N. von Loeben. z której zostawił syna Stanisława, dziedzica Berlinki lasowej pod Mohilewem, ożeniony z Julią Uruską (której syn Michał umarł na wygnaniu w Paryżu). *4.* Szymon w łęczyckim ziemski dziedziczy majątek, ten trzech zostawił synów: Mikołaja, Andrzeja. (którego synowie Franciszek i Tomasz) i Walentego, który z Wilkanowskiej, spłodził córek trzy: N. za Łaźniewskim, N. za Masłowskim i N. za Bielickim, oraz syna Jana Kantego, ten z Bagniewskiej ma syna Ludwika ożenionego z Józefą Walewską.

Bielicki, h. *Roch 2*. Jan, podstoli rawski, z Anny Leszczyńskiej h. *Belina*, zostawił syna Adama chorążego gostyńskiego; tego z Przerębskiej kasztelanki sieradzkiej dwaj synowie, na dwie linie familią swoję rozciągnęli. Pierwszy z nich Jan Chryzostom skarbnik rawski, żona jego Polixena Plichcianka podkomorzanka rawska, z niej liczne potomstwo, to jest Ewa za Franciszkiem Leszczyńskim h. *Belina*. Franciszek prowincyał niegdyś w prowincyi polskiej, zakonu ś. Franciszka *Conventualium* 1699. Jan in Societate Jesu rządem wielu kollegia wsławiony † 1707. Kazimierz podczaszy latyczewski, Konstantyn, sk rbnik rawski, bezpotomnie zeszli. Wincenty sędzia z. rawski, od którego syn Alexander, sędzia także rawski, starosta kopajgrodzki, syn jego Jan. Felix, podstoli sochaczewski, ostatni syn Jana Chryzostoma, od którego Mikołaj. Drugi Adama chorążego gostyńskiego syn Maciej, podstoli warszawski; w podziale, gniazdo mu się tego domu dostało Bielica: z Gralewskiej podczaszanki warszawskiej trzech synów liczył; drugi był Hieronim od którego syn Marcin i wnuk tegoż imienia, ten nad ojca sławniejszy, że życie swoje dla ojczyzny pod Wiedniem na placu położył, zostawił jednak z Baranowskiej potomka. Trzeci był Maciej od którego syna Stanisława dworzanina królowy Ludowiki od Szwedów r. 1656. w Czarnocinie zabitego — poszedł nasz ks. Stanisław Bielicki kazaniami sławny. *Niesiecki.* — Alexander Bielicki starosta kopajgrodzki, pisał się na elekcyą Augusta II. r. 1697. — Zygmunt z *Bielic* Bielicki pisał się na konfederacyą sandomirską 1705. — Kazimierz cześnik bydgoski koło r. 1763. — Leon chorąży kawaleryi narodowej roku 1788. — *Wielądko*

Bielicki, h. *Samson*. W kaliskiem z familii Kosickich. Samuel Watta z Kosiczyna Bielicki, miał za sobą Katarzynę Siedlecką. Krom tych wyrażonych, Stanisław Bielicki, nobilitowany roku 1673. — *Niesiecki.* — Patrz: — *Błęcki.*

Bielikiewicz. Alexander r. 1674. — *Wielądko.*

Bielikoicz, h. *wł.* Dawid, stolnik rzeczycki, kwitnął w r. 1680. którego syn Jan z Zofii z Mielanowa h. *Nałęcz.* Bazyly ziemianin wołyński 1528. — *Niesiecki.*

Bielikowicz. *Krasicki* pisze, iż to są Belikoicze, którzy się później Belikowiczami przezwali, i dotąd w brzeskim exystują. — W roku 1765. Stefan Jan Bielikiewicz pisarz grodzki pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z p. bracławskiego. Tamże pisał się Franciszek, cześnik bracławski, toż Wincenty sędzia bracławski. — Stefan pisarz gr. bracławski. — Leon koniuszy koło r. 1763. — Franciszek cześnik p. bracławskiego podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. 1764. Samuel tamże. Leonard, pisarz gr. bracławski koło r. 1769. i Adam strażnik bracławski. — Ignacy kanonik kamieniecki. — Antoni szambelan J. K. M. był posłem na sejm 1784. — Józef budowniczy bracławski. — Alexander koniuszy inflantski. — *Wielądko.*

Bieliński, h. *Abdank.* Ziemianie wielkopolscy. *Paprocki* jednego z nich chwali doświadczonego w różnych kampaniach rotmistrza. Jakób w poznańskiem 1697. *Niesiecki.* — W r. 1778. Karol regent gr. nakielski. — W woj. ruskim są Bielińscy, z tych w r. 1778. komornicy ziemscy przemyscy, Alexander i Bazyli w podlaskiem — Teodor pisarz z. drohicki. — Franciszek z woj. sandomirskiego, Tomasz i Kazimierz z kaliskiego, Jan Teodor, pisarz mielnicki, z z. mielnickiej pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — Józef regent z. drohicki 1793. r. Alexy i Bazyli komornikowie z. przemyscy. Tych wymienia — *Wielądko*, ale dodaje zarazem iż niewie do jakiego należą herbu. — *Kuropatnicki.* w § V. w extrakcie wymienia 1782. Teodora, Jacka i Tadeusza.

Bieliński, h. *Junosza* *). Dawniej z Ciexyna, ten się dom pisywał, potem koło r. 1490. od dóbr Bielna, Bielińskich imię, swoje początki zabrało. Ziemiaka z Ciexyna, kasztelan wyszogrodzki. Synowie tegoż Ziemiaka, podzieliwszy się ojcowską substancyą, to jest Bogdan, wziąwszy działem Borukow, Borukowskich zaczął familią; Stanisław wziąwszy Bielno, podobno i Ciexyn Bielińskich domu autorem został. Ten Stanisław kilku synów zostawił, między któremi za Zygmunta I. dwóch prałatów: jeden Jakób biskup lacedemoński, pisał się z Sokołowa, drugi Jan z Ciexyna biskup płocki † 1646. Jan kanonik płocki za św. Stanisława Kostki. Mikołaj podczaszy, Adam łowczy zakrocimscy, Jakób podczaszy nurski, Wojciech starosta mławski i inni zagęścili podpisami swemi elekcyą Jana Kazimierza. Adam kasztelan zakrocimski 1674. Adam z Sokołowa stolnik zakrocimski 1631. z drugiej żony Zofii Cieklińskiej, miał dwie córki: Ewa za Zygmuntem Krasińskim, druga za Mikołajem Morskim; synów zaś trzech: Mikołaj, Daniel, pisarz gr. przedecki i Franciszek Jan wojewoda malborski 1667. Córka jego Teresa za Tomaszem Działyńskim, wojewodą chełmińskim. Syn zaś Kazimierz Ludwik marszałek w. kor. † 1713. z Ludowiki Maryi Morsztynówny podskarbianki koronnej, zostawił córki: Katarzynę, *1. voto* za Jakóbem Potockim h. *Pilawa.* *2.* za Bezewałem posłem niegdy w Polszcze francuskim, Maryannę za Jerzym Lubomirskim pisarzem pol. kor. Teresę za Bogusławem Łubieńskim, kasztelanem sandomirskim i Urszulę za Janem Czermińskim, kasztelanem małogoskim. Synowie tegoż marszałka dwaj: Franciszek wojewoda chełmiński 1728. i Michał cześnik koronny starosta sztumski (zapewne ten sam który umarł r. 1739 wojewodą chełmińskim). *Niesiecki.* — W r. 1778. Franciszek pisarz kor. — Michał pisarz kor. — Franciszek syn Kazimierza marszałka w. kor. z Morsztynówny, z woj. chełmińskiego po stopniach na godność marszałka w. kor. podniesiony † 1783 ; z *Przebendowską* podskarbianką kor. wdową po Radziwille żył bezdzietny. Michał drugi syn Kazimierza brat Franciszka marszałka w. kor. żył z *Pepłowską*, z której synowie: Franciszek starosta czerski z Krystyną ks. *Sanguszkówną* marszałkówną w. lit miał potomstwo: drugi syn Michała a brat tego Franciszka Stanisław, starosta garwoliński, cześnik kor. marszałek sejmu grodzieńskiego 1793., na końcu marszałek w. kor. — *Krasicki.* Wyżej przez Krasickiego wymieniony Franciszek Bieliński, starosta czerski, z Krystyny Sanguszkówny zostawił potomstwo: Barbarę za Robertem Kossowskim, Teklę za Felixem Łubieńskim, Pawła, Joannę za Józefem hr. Wielopolskim margrabią pinczowskim, Józefa ożenionego z Działyńską, Erazma, Franciszka i Piotra. — Są Bielińscy po dziś dzień w Galicyi ale ci używają przydomku *Pyszniak.* — Później w suplemencie dodał jeszcze Niesiecki następne Bielińskich *Junoszów* genealogie. Seweryn Bieliński z woj. rawskiego, przeniósł się do Wielkiejpolski, kędy z Dorotą Kosińską spłodził czterech synów: z tych Alexander z Maryanny Odolińskiej spłodził syna Adama, któremu Barbara Pogorzelska powiła kilku synów, *1go* Jakóba, (ten się złączył dożywotnie z Kurnatowską podczaszanką brzeską kujawską i z tą spłodził syna Józefa). *2go.* Alexandra kasztelana lędzkiego, (ten miał za sobą, *1. voto* Jadwigę Kierską i z niej synów Macieja i Stanisława, Dorotę, Ludwika Golińskiego małżonkę i N. zakonnicę ś. Franciszka w Śremie, — *2. voto* Alexander pojął Elżbietę Pawłowską kasztelankę biechowską, z którą synowie,

*) Akta zambrowickie od r. 1497. i drohiczyńskie od r. 1554. dom ten wspominają. *Herbarz Kap. Milewskiego.*

Adam i Władysław i córki) i *3go* Jędrzeja, (ten z Elżbietą Wierusz Kowalską, zostawił syna Józefa, i córkę Urszulę Wojciechowi Golińskiemu zaślubioną). *4go.* Antoniego, (którego pierwsza żona Zofia Olewińska, druga Anna Wilczyńska, z pierwszej syn Michał mąż rycerski, z drugiej syn Kazimierz, i córka Teodozya). *5go.* Hieronima, (ten *sterilis)*, i 6tą N. Hieronima Kołaczkowskiego sędziego z. wschowskiego małżonkę. Tegoż Seweryna syn Marcin, od którego zrodzony syn Jędrzej podstarości rawski, znowu się do rawskiego woj. wrócił, kędy z Turobińską spłodził kilku synów, ale *steriles* i córkę Bębnowską. *Niesiecki.* —

Bieliński, h. *Szeliga.* Podług *Bobrowicza* familia Bielińskich h. *Szeliga* wzięła swoją nazwę od wsi Bieliny większe i Bieliny mniejsze w rawskim, którą dziedziczyła od dawnych czasów. W drugiej połowie XVI, wieku przeniosła się z woj. rawskiego do Wielkopolski. Już pod rokiem 1571. w aktach grodu poznańskiego Mikołaj Bieliński ustępuje prawa do wsi dziedzicznych Bieliny większe i mniejsze, tudzież Mystachowice w p. rawskim, bratu swemu rodzonemu Piotrowi. Ten Piotr zostawił syna Seweryna, który miał za żonę Dorotę Kosinską. (O tym Sewerynie i jego potomstwie aż do jego prawnuków pisze wyżej *Niesiecki* pod Bielińskiemi h. *Junosza* dla tego powtórzoną przez Bobrowicza genealogią wypuszczamy tutaj). Stanisław Bieliński najstarszy syn Alexandra kasztelana lędzkiego z Jadwigi Kierskiej urodzony, sam także kasztelan lidzki (pod kasztelanami lędzkiemi żaden z nich nie wymieniony) w r. 1749.; z Maryanny Rogalińskiej córki Antoniego z *Dzwonowa* i Heleny z domu Rogalińskiej, zostawił syna Piotra; ten był senatorem wojewodą i członkiem rządu tymczasowego; 1808. r. z Potockim i Działyńskim w Bayonnie ułożyli konwencyę tegoż nazwiska; w r. 1825. mianowany hr. przez cesarza Alexandra; w r. 1827. prezes sądu sejmowego. W r. 1787. połączył się Piotr Bieliński związkiem małżeńskim z Teodorą Gaspara Rogalińskiego wojewody inflantskiego córką a wdową po Felixie Łubieńskim, z której zostawił syna Jana Nepomocena, senatora kasztelana królestwa, kawalera orderu świętego Stanisława, krzyża wojskowego polskiego złotego, legii honorowej i orderu maltańskiego; ten umarł w roku 1860., zostawiwszy z Anny Weroniki Wirginii Dobrzyckiej, jedną córkę Wirginię Teodorę. — Marcin Bieliński brat Alexandra a syn Seweryna pojął w małżeństwo Annę Szczytnicką. Trzeci brat Alexandra, Swiatosław miał za żonę Agnieszkę *z Wielowsi* Cielecką, stolniczankę ziemską poznańską. Czwarty brat Alexandra, Jan wziął w małżeństwo Barbarę córkę Stanisława Skrzydlewskiego z Belęcina. — Alexander (o którym wyżej była mowa), kasztelan lędzki miał braci: Jakóba, Andrzeja, Antoniego, Hieronima i Jana. Z tych dwaj ostatni zeszli bezpotomnie. Antoni zaś miał za sobą Annę Wilczyńską córkę Kazimierza pułkownika i Ewy Cerekwickiej. Andrzej miał za sobą Helenę Kowalską, a Jakób złączył się z Katarzyną Kurnatowskiego podczaszego brzesko kujawskiego i Katarzyny Trlęskiej córką, z której miał syna Józefa Faustyna, ten z Eleonory Łakińskiej spłodził trzech synów: Karola, Ignacego i Jakóba; z których pierwszy był pisarzem gr. nakielskim i z Teresy Trzcinskiej córki Stefana miecznika z. dobrzyńskiego i Rozalii Gorzeńskiej, miał dwie córki: Katarzanę i Brygittę, z drugiej zaś żony Jadwigi Koszutskiej pozostało trzech synów: Michał, Kazimierz i Felix, oraz dwie córki Joanna i Faustyna. Tyle Bobrowicz wypisuje z *dokumentów familijnych.* — *Spis szl. wyleg. Heroldya król. pol. 1851.*, wymienia Jana Władysława, syna Piotra i Juliana Walentego, syna Kajetana Bielińskich h. *Szeliga.*

Bieliński (ale bez herbu) Adam wymieniony w *Spisie szl. Heroldya król pol. 1851.*

Bieliński, h. *Śreniawa.* Sieradzkiego woj. obywatele. — *Niesiecki.*

Bielowski. Waleryan pisarz z. latyczowski około roku 1776. *Wielądko.* — Norbert komornik gr. podolski. *Krasicki.*

Bielski, h. *Jasieńczyk.* W z. czerskiej. Scibor miał kilka suffragia na biskupstwo płockie. Kazimierz pisarz gr. lubelski 1703. — *Niesiecki.*

Bielski, h. *Jelita.* W lubelskiem. Jan z pierwszej żony Żelińskiej spłodził: Mikołaja, którego syn z Lanckorońskiej Michał, Rafała, którego z Siestrzewitowskiej syn Daniel, Alexandra, Stanisława z Orchowską bezpotomnych, Gabryela, którego z Korabiowskiej syn także Gabryel, żona jego Bełchacka i Pawła lubelskiego stolnika 1701. Tego z Teofili Grabianki, córka Ludowika *1. voto* za Antonim Kiełczewskim, *2.* za Bienieckim Antonim, podczaszym trembowolskim; synowie zaś Mikołaj bezpotomny i Kazimierz. Tenże Jan powtórnem małżeństwem z Katarzyną Lubieniecką zostawił córkę Annę Hańską i syna Samuela, cześnika chełmskiego, którego potomstwo z Rozalii Kańskiej: Stanisław stan sobie duchowny obrał, Bogusław z Szeptycką w małżeńskie wszedł kontrakty, Felicyan z Anną Kielczewską, Alexander w zakonie ś. Franciszka i Konstancya *1v.* Charczewska, *2do* Mniszkówna. Tegoż Jana córka, Katarzyna za Orchowskim stolnikiem chełmskim. Marcin administrator biskupstwa kijowskiego 1718. *Niesiecki.* — Antoni Bielski h. *Jelita* miał przyznany tytuł hrabiego od rządu austryackiego r. 1782. Są podziś dzień w Galicyi; piszą się z *Olbrachcic* a jedni z tych mają przydomek *Jedynak.*

Bielski, b. *Prawdzic.* Piszą się z Biały, przydomek ich *Wolski*, województwo krakowskie i ziemia

wieluńska ich ojczyzna. Marcin sławny historyk polski † 1595. Syn jego Joachim sekretarz, z sejmu 1595. deputat na trybunał kor., z Maryanny Borzechowskiej, córki jego dwie: Anna poszła za Krzysztofa Rarowskiego, druga za Jana Konarzewskiego, tyleż synów: Daniel i Stefan, który synów miał czterech: Stanisława i Piotra w zakonie kaznodziejskim. Michał i Alexander drudzy dwaj Stefana synowie, z których Alexander zmówił sobie Izabellę Łodziankę Skrzyńską. *Niesiecki.* — Joachim Bielski syn Marcina urodził się z *Siemikowskiej* h. *Okza.* — Bielscy niedawnemi czasy na Rusi osiedli, dwóch braci; z tych starszy zostawił dwóch synów: łowczego nad kor., który z *Kalinowskiej* starościanki winnickiej miał potomstwo, Stępkowską, Dziedoszycką i Trembińską. — Młodszy brat starosta rapsztyński (podług *Wielądka* Bogusław) znaczną po ojcu substancyą niezmiernie pomnożył, znaczne włości przykupiwszy, jako to: *Podhajec, Uście* i inne majętności w woj. ruskim: miał za sobą *1.* Ostrorożankę, *2.* Bekierską a z tą liczne potomstwo, córki: z Ostrorożanki, Dominika poszła za Hińskiego — z drugiego Skarbkowa, Dulska, Kalinowska, Krasicka i Maryanna. — Brat stryjeczny chorąży lwowski, siostra jego jedna za Skarbkiem druga za Urbańskim. Ciotka rodzona tych Bielskich była, *1. voto* za Chorczewskim kasztelanem *2.* za Mniszkiem stolnikiem przemyskim W r. 1778. Franciszek burgrabia przedecki. — Antoni wyżej wspomniany miał synów dwóch i córkę za Małachowskim. — *Krasicki.* Bogusław starosta rapsztyński w r. 1734. pisał się na konfederacyą z woj. ruskiego. — Adam z *Olbrachcic* chorąży z. lwowski, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. ruskiego. — Jan *Saryusz de Olbrachcice* i Wojciech podpisali tęż elekcyą z z. chełmskiej. — Floryan poseł na sejm 1768. z woj. lubelskiego. — Antoni łowczy nad. kor. — Adam mostowniczy kobryński. — *Wielądko.*

Bielski, h. *Rawicz.* Od Biela dóbr imię swoje wzięli w sieradzkiem i sandomirskim woj rozrodzeni. Z tych pamiętny Felix opat wielogrodzki. *Niesiecki.* — Józef *Saryusz* z woj. sandomirskiego. — Piotr, Alexander, Wawrzyniec i Tomasz pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. sieradzkiego. — Stanisław na elekcyą z woj brzeskiego pisali się. — *Wielądko.*

Bielski, h. *Sreniawa.* Z Biały się piszą: od nich poszli Szypowscy w Krakowskiem Zygmunt miał z Grotowskiej Jadwigi (1620.) synów dwóch: Benedykta i Jana. Benedykt z Biały złączył się z Elżbietą Pągowską. Jan z Olbrachcic z Anną Gidzielską, syn z niej Wojciech, a córka Agnieszka za Jerzym Zalewskim komornikiem lelowskim. Wojciech pojął Annę Kozłowską, od której syn Paweł i córka Elżbieta za Krystynem Gorajskim, podczaszym bielskim, Alexander i Stefan r. 1705. — *Niesiecki.*

Bielski, h *Trzaska.* W rawskiem; od nich potem wyszli Podbielscy i Zabielscy. Piotr burgrabia inowrocławski, podpisał elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Bielski, h. *Wieruszowa.* Mikołaj Wierusz, pisarz gr. ostrzeszowski 1629., żona jego Zofia Stamirowska sędzianka sochaczewska. Maciej z Kłoniszewa komornik sieradzki, Jan i Adam w sieradzkiem pisali się na elekcyą Władysława IV. Marcin podstarości wieluński 1661. Zygmunt Wierusz wieluński podstarości, poseł na sejmy walne 1661. 1667. 1670. Jan w woj. poznańskim i Kazimierz 1697. — *Niesiecki.*

Bielski *Kniaź.* Bielskich kniaziów moskiewskich między synów koronnych Polska przyjęła, w wieku XVI. W Litwie osiedli, niektórzy chcą ich mieć potomkami Gedymina w. ks. lit. *Niesiecki.* — Filip, Hieronim, Augustyn i Jan Bielscy w ks. litewskim znajdujący się, podpisali w Wilnie 1763. manifest *de illegitimitate* trybunału w. ks. lit. — Stanisław Bielski cześnik woj. brzesk. litewskiego koło r. 1792. — *Wielądko.*

Bielunka, h *Pogonia.* Mikołaj Bielunka ten herb otrzymał. — *Niesiecki.*

Bienczewski Ignacy i Franciszek zapisani r. 1782. — *Kuropatnicki.*

Bieniaszewski, h. *Swoboda,* (podług *Słownika Herald. Krzyżanowskiego,* herb *Swoboda* jest to samo co h. *Gryf* (Borchów) Ignacy. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bienicki Józef, Michał i Innocenty pisali się na manifest trybunału w. ks. lit 1763. — *Wielądko.*

Bieniecki, h. *Łodzia.* Antoni i Andrzej. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bieniecki. Józef z *Bieniedzic.* Jan r. 1764. Józef miecznik brzeski lit. 1792. *Wielądko — Spis szlachty,* także wymienia Bienieckich, ale im herb *Korab* nadaje, z czego poznać, iż to są ci sami co Bieniedzki h. *Korab,* o których niżej.

Bieniedzki, h. *Korab.* (niektórzy *Łodzią* się pieczętują). Wieś Bieniądzice pod Radomiem, imienia tego początkiem. — Krzysztof, towarzysz usarskiej chorągwi Pieniążka, pod Pleszkowem 1582 pieszo szedł do szturmu, w której okazyi brata jego młodszego zabito 1609. Jerzy Michał kustosz katedralny wileński 1661. Rok 1600. czterech braci rodzonych liczył. Mikołaja od którego Wojciech, a tego syn Stanisław w zakonie św. Franciszka, gwardyan niegdy w Rodecznicy. Jana którego potomstwo na Pokuciu. Z tych jeden cześnik żydaczewski, miał syna Józefa w woj. sendomirskim r. 1699. Jerzego od którego Wawrzyniec, ten ekonomią samborską trzymał, spłodził syna Franciszka sędziego zamojskiego, ten zaś Antoniego podczaszego trembowolskiego, który z pierwszej żony Młockiej Katarzyny zostawił synów Jana i Xawera i córkę Wiktoryą; z drugą zaś Joanną Bielską sędzianką lubelską żył bezpotomny. Maciej w woj. inowrocławskiem r. 1690. Apolinara, Sokołowskiego chorążego wiskiego, Barbara, Stanisława Stankara, trzecia, Marcina Gardlińskiego małżonki. — *Niesiecki.*

Bieniewiec herb (nadany Brunwejowi w r. 1845): Snop w około którego wijący się wąż, nad chełmem trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Krzyżanowski w słow. her.*

Bieniewski, h. *Radwan,* w z. sochaczewskiej i na Rusi. Jan miał za sobą Jadwigę Leszczyńską h. *Belina* w r. 1484. Benedykta syn Stanisław Kazimierz, wojewoda czerniechowski, złączył się *1. voto* z Maryanną Leszczyńską h. *Wieniawa* woj. bełzką, *2o.* z Zachorowską kasztelanką inflantską, *3o,* z Teresą Kaszewską, córki jego: jedna za Samuelem Leszczyńskim obożnym koronnym, druga za Kasprem Konickim podczaszym czerniechowskim. Stefan Kazimierz, czerniechowski chorąży 1764. Bazyli wojski łukowski r. 1648. Wojciech podczaszy halicki r. 1658. Maximilian i Wawrzyniec r. 1648. w z. sochaczewskiej. *Niesiecki.* — Antoni Bieniewski stolnik grabowiecki 1763. r. — Wiktor stolnik z. chełmskiej. — Wojciech cześnik z. sochaczewskiej i poseł, podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta. — Ludwik skarbnik sochaczewski 1782.

Bieniewski. Pruszakowie Bieniewscy. Piotr Władysława IV. Stefan Jana Kazimierza, Franciszek, Paweł i Jan z poznańskiem woj. Augusta II. podpisali elekcye. Stanisława żona Katarzyna Pruszakowna Bieniewska czy Czapiewska. Barbara Pruszakówna Bieniawska Jerzego Naramowskiego małżonka. *Niesiecki.* — *Wielądko w heraldyce* zwie tych drugich Bieniewskich *Pruszakami* i dodaje: Onufry *Pruszak* Bieniewski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta, z woj. nowogrodzkiego. — Franciszek Antoni *Pruszak* Bieniewski w r. 1750. deputat na trybunał kor. z województwa bełzkiego. — *Poczet szl. gal. i buk.* wymienia Adama i Jana Marcina Bieniewskich herbu *Pruszak.*

Bieniuński. Józef podczaszy starodubowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta 1764. *Wielądko.*

Bieńkiewicz. W woj. wileńskim z którem Michał podpisał elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Jan Bieńkiewicz na akt konfederacyi gen. w. ks. lit. 1764. pisał się. — Szymon komornik z. lidzki — Andrzej komornik gran. latyczewski. — Michał skarbnik i komornik podolski r. 1792. *Wielądko. Spis szl. gal. i buk.,* wymienia Andrzeja Bieńkiewicza h. *Dadzibóg.*

Bieńkiewicz, h. *Radwan.* Jan, Adolf i Felix, synowie Kajetana i Kajetany z Szamborzeckich. *Poczet szlachty. Heroldya król. pol. 1851.*

Bieńkowski, h. *Korwin.* W woj. krakowskiem. Krzysztof podpisał elekcyą Augusta II. Sebastyan r. 1705. kwitnął. Jan nobilitowany r. 1676. i do herbu i imienia tego przyjęty. Jan z Zofii Kotkowskiej spłodził Apollinarę Krzysztofa Sokołowskiego, Zofią Mikołaja Lewickiego żony. *Niesiecki.* — Ignacy Bieńkowski w r. 1788. kanonik krakowski — tegoż czasu Sebastyan podstoli gnieźnieński. — *Krasicki.*

Bieńkowski. Franciszek, wymieniony w *Spisie szl. wylegit. Heroldya król. pol 1851.*

Bieńkowski, h. *Łada.* W z. ciechanowskiej. — Maciej pisarz zamborowski r. 1670. Wojciech i Adam z z. ciechanowską, Stanisław Bartłomiej i Jan z nurską podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Wojciech Bieńkowski wojski wschowski koło r 1742. — Sebastyan podstoli gnieźnieński — Tomasz komornik z. nurski. — Tych wymienia *Wielądko,* lecz dodaje zarazem, iż niewie do którego należą herbu.

Bieńkuński, h. *Baybuza. Bobrowicz* wydawca Niesieckiego w tomie X następującą o tej familii podaje wiadomość: Dawni autorowie, także *Niesiecki i Kuropatnicki* przez niewiadomość o tym domie opuścili, który jest w woj. trockiem. Od dawnych wieków mający tamże swoje posesye, osada ich główniejsza w Bieńkunach i Jotelunach, Pobrazolu, i Łoździanach, nad rzeką Wilią. Z tych Dawid Pawłowicz Biekuński w województwo witebskie, a potem w p. oszmiański przeniósł się, mając żonę Zakrzewską sędziankę wileńską, dziedzic na Roczunach i Popielewiczach, z synami następca Kazimierz z żoną Kunczewiczówną Sylwestrowszczyznę posiadający. Syn jego Michał strukczaszy oszmiański, drugi starszy Wawrzyniec mostowniczy oszmiański. Michała z matki Racheli Zbróżkowny synowie, po ojcu swym tenże majątek posiadają, oraz Łubiankę i dalsze majątki dziedziczą w oszmiańskim; byli w urzędach: Seweryn syn Michała strukczaszy oszmiański, pośledniej skarbnik, poseł z tegoż powiatu na sejm 1793. Felicyan syn młodszy sędzia oszmianski i horodniczy. Tegoż domu są w trockim, różne mający possesye. Benedykt łowczy inflandzki, posiada Dubniki w woj. wileńskim. Syn jego Rafał sędzia gran. woj. trockiego, dopiero strukczaszy z żoną Szymanowską, posesyą także w trockim mający, a dalsi imiennicy w Bieńkunach i inne posiadają majątki. —

Bier, (Bierkowski), h. *Sreniawa.* Stanisław Bier komornik z. krakowski r. 1584. Jędrzej Bierkowski z płockiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Bierczyński, h. *Jastrzębiec. Kojałowicz in MS.* świadczy, że są w Litwie

Bierecki, h. *Gozdawa.* W woj. ruskiem. Rafał, syn Jerzego Gizickiego kasztelaan sanockiego z Jarosławskiej urodzony, pierwszy od dóbr Bierczy, które mu się działem dostały Biereckim

zawołany koło 1469. Iwon władyka przemyślski 1462. brat Rafała z tejże matki. — Maciej, syn Rafała, sędzia sanocki, z Herburtówny spłodził trzech synów: Stanisława, ten z szedł bezpotomny, Jana, ten z Myszkowskiej, miał potomka, ale w młodym wieku umarł i Gabryela, ten z Chodorowskiej h. *Korczak*, krom córek dwóch Zofii Sepichowskiej i Barbary, trzech synów, zostawił, Jędrzeja ten był sędzią z. przemyskim 1607. z Skoruciankiej miał córkę Katarzynę i syna Jana, (którego z Okręglickiej dwie córki, Katarzynę za Jerzym Średzińskim i Zofią w klasztorze lwowskim ksieni). Wacława młodego zmarłego i Bartłomieja pobórcę w woj. ruskiem 1589., który z Humnickiej tegoż domu i herbu (bo Jakób Gizicki brat Rafała o którym się wyżej mówiło pierwszy od dóbr Humnisk Humnickim nazwany), miał potomstwo: Krzysztof, ten lata swoje w boju przepędziwszy, w pokoju potem odpoczął w r. 1663. żona jego Elżbieta Sienieńska. Gabryel pisarz z. przemyślski r. 1642. dziedzic na Pianowicach, córki jego., jedna za Piotrem Czelatyckim, druga za Wacławem Padniewskim. Siostra podobno tego Gabryela pisarza za Prokopem Ossolińskim. Anna Ustrzyckiego kasztelana przemyślskiego małżonka 1682. *Niesiecki.*

Biernacki, h. *Korczak.* Tak wymieniają *Małachowski i Kuropatnicki* (bodaj czy to nie Biernawski).

Biernacki, h. *Poraj*, w woj. podlaskiem, mazowieckiem i kaliskiem. Paweł Marcin i Hieronim w z. liwskiej, Piotr, Stanisław w podlaskiem r. 1632. i Jan podsędek mielnicki. Tego z Katarzyny Szczawińskiej podstolanki gostyńskiej syn Paweł, skarbnik kaliski, któremu Zaleska urodziła córkę wydaną za Jana Koźmińskiego, i trzech synów: Władysława kasztelana rozpierskiego, N. skarbnika kaliskiego i Kazimierza w zakonie Franciszkańskim doktora Teologii, prowincyala prowincyi polskiej † 1724. Daniel i Kazimierz w z. mielnickiej r. 1697. Sebastyan regent gr. mielnicki 1712. *Niesiecki.* — Dom ten ma intratną prebendę *Strzałków* zwaną w woj. sieradzkiem, do której jeden z domu tego, wyższem urzędem zaszczycony prezentuje. Paweł Biernacki żyjący na początku XIX. wieku, kasztelan sieradzki, synowiec Władysława, także kasztelana sieradzkiego, a syn Jana Kantego skarbnika piotrkowskiego, wnuk Franciszka cześnika wschowskiego, zaś Władysława kasztelana rozpirskiego i Pawła starosty bracławskiego bezpotomnie zeszłych, równie wnuk i majątku sukcessor, brygadyer kawaleryi narodowej -- miał dwóch braci rodzonych, Kazimierza stolnika i Michała miecznika piotrkowskiego i siostrę jednę Zbijewskiego kasztelana konarskiego sieradzkiego małżonkę; obdarzony był potomstwem z Maryanny *Potkańskiej* podkomorzanki, sandomirskiej dwóch synów, Jana i Felixa i córką jednę Antoninę. Jan Chryzostom *Poraj* z *Biernat* i na *Biernatach* Biernacki z woj. podlaskiego, syn Piotra Pawła i Agnieszki z *Piaseckich* małżonków, wnuk Piotra pułkownika znaku pancernego, z czasów Jana Sobieskiego króla i Anny z Wołyńskich, chorąży w kawaleryi narodowej, superintendent generalnej kasy J. K. Mci. i rzeczypospolitej; obojga narodów, złożył w ofierze rzeczypospolitej r. 1788. 100,001. złotych polskich; miał trzech synów z Teklą z Piotrowskich h. *Korwin* małżonką: Felicyana, Dyonizego i Rocha w kawaleryi narodowej towarzyszów. Kazimierz wojski ostrzeszowski, podpisał się z woj. sieradzkiego na elekcyą Stanisława Augusta. Antoni na *Biernatach* Biernacki na tęż elekcyą pisał się z mielnickiego. Toż Ignacy Jędrzej delegat z p. pińskiego, tamże podpisał się i Xawery Biernacki. — *Wielądko.* — N. Biernacki miał za żonę Zamojską czwartą córkę Jerzego Zamojskiego h. *Jelita*, z Suchodolskiej urodzoną, o czem pisze *Niesiecki* pod Zamojskimi. — Rodzina Biernackich licznie dziś jest reprezentowaną w królestwie polskim, w Prusach wschodnich, na Szląsku dokąd się jedni przenieśli w raz z Kosseckimi w zeszłym stóleciu i w Wielkopolsce. Z linii wielkopolskiej dziś żyjący Michał dziedzic dóbr Czekanowa, (które w ręku Biernackich od stu lat przeszło) Bagatelli i Sieroszewic w dzisiejszym p. oddalanowskim położonych, syn Władysława i Anny z Kosseckich, wnuk Michała miecz. piotrkowskiego a prawnuk Jana Kantego skarbnika piotrkowskiego, którego wyżej *Wielądko* wymienia — dwa razy zawierał śluby małżeńskie *1. voto* z Teklą Biernacką córką Rocha dziedzica Czystego i Wielkiejwoli pod Warszawą, z której potomstwo w młodym wieku wymarło, *2. voto* z Gabryelą Wilczyńską, z którą ma pięciu synów: Zygmunta, Zdzisława, Zbigniewa, Władysława i Michała, tyleż córek: Karolinę, Zofię, Walentynę, Franciszkę i Maryę. Do blisko spokrewnionych z linią wielkopolską należą Kazimierz dziedzic Bartochowa pod Wartą, Czesław brat tegoż dziedzic Małkowa (są to wnukowie kasztelana sieradzkiego i Konstancyi z Małachowskich znanej autorki † 1824.) i N. dyrektor w komissyi spraw wewnętrznych w Warszawie. Do tych zapewne należą także: Józef Gabryel Biernacki, Alojzy Prosper, poseł wieluński, autor i tłumacz kilku dzieł ekonom. † 1845. Jan autor „Gramatik der polnischen Sprache" i Cezary, dziś żyjący, literat, archeolog.

Biernacki, h. *Sas.* Ignacy. *Poczet szl. gal. i buk. 1855.*

Biernawski, h. *Korczak*, w woj. ruskiem. Niewiem (mówi *Niesiecki*) czy nie tu należy Jan Biernaszewski towarzysz wojewody nowogrodzkiego, którego wspomina *Paprocki o herbach fol. 405.* i jego rezolucyą kiedy w r. 1582. szedł pieszo do szturmu pod Pleszków. *Niesiecki.* — Laura Biernawska, za Tertulianem Mielęckim, obecnie żyjąca.

Bierult, h. *Hołobok*, w z. chełmskiej. *Niesiecki.* — *Krasicki* wzmiankuje, iż w konstytucyi r. 1677.

Specificatio więźniów wojewódz. witebskiego znajdują się urodz. Lew, Heliarz, Teodor, Białywiccy, Birulowie. —

Bierzawski, h. *Korczak.* Dom ten wymieniają *Kuropatnicki i Małachowski.*

Bierzyński. Dom ten umieszcza *Kuropatnicki* w spisie swem § II. ale o herbie nie wspomina. *Wielądko*, twierdzi iż dom Bierzyskich, znajduje sięw woj. kijowskim, gdzie znaczne dziedziczy possesye. Z tych Felicyan koło r. 1763 chorąży owrucki, potem podkomorzy żytomirski, znów kasztelan żytomirski i Onufry starosta szawelski, poseł r. 1764. i 1766 *). Józef podkomorzy żytomirski, kawaler orderu ś. Stanisława posłował kilkakrotnie. — Michał proboszcz kijowski. Józef podczaszy chęciński 1764. Jozef na *Bierzyniu*, Antoni i Jan podpisali elekcyą St. Augusta z woj. sieradzkiego. Tomasz komornik z. radomski. Tyle *Wielądko.* Do tych zapewne należy Adam Bierzyński syn Onufrego z Ludwiki Ponińskiej urodzony, starosta szawelski i brygadyer w. pol. któ. rego córka z Teresy Walewskiej wojewodzianki sieradzkiej urodzona, była za Henrykiem hrabią Ilińskim dziedzicem Romanowa. Rodzina ta istnieje dotąd w kijowskim, ale bliższych o niej wiadomości nie mamy.

Bierzyński, h. *Jastrzębiec.* Józef, syn Jana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bierzyński, h. *Korwin.* Roman i Teodor, synowie Leonarda. Józef i Ludwik, synowie Tomasza. Juliusz, syn Kajetana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851*

Bies, h. *Kornic*, a podobno później Biesiecki. — Tomasz cześnik oszmiański, Kazimierz i Marcyan z p. oszmiańskiego podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Kazimierz i Jan Biesieccy pisali się pod *Olkinikami* r. 1700. — *Wielądko.*

Biesiadecki, *z Wrocmirowy* h. *Prus. I.* Wojciech podsędek pilznieński. Władysław Erazm Sylwery 3. imion, wnuk, Stanisław Antoni i Jan Antoni, prawnukowie Wojciecha. *Poczet szl. gal. i bukowinskiej 1857.*

Biesiadecki, h. *Jelita*, w woj. sendomirskiem, z Mokrskich wyszli. Z tych był Jan marszałek nad. kor. i chorąży krakowski r. 1455. Franciszek Jana Kazimierza podpisał elekcyą, Jędrzej w woj. krakowskiem r. 1670. *Niesiecki.*

Biesiecki, patrz **Bies.**

Biesiadzki, h. *Jelita.* Tak wypisuje *Małachowski*, ale mi się zdaje, iż to ten sam dom co Biesiadecki.

Besiekierski, h. *Pomian.* Jednaż linia z Sokołowskiemi. Arnolf, Kasper Jędrzej i Jan z łęczyckiem podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Michał Besiekierski podpisał elekcyą Stanisława Augusta 1774. r. z woj. sieradzkiem. — *Joannes in magna Besiekiery burgrabius C. L.* tak go konstytucya sejmu roku 1764. umieszcza. Na tęż samą elekcyą Jan z *Besiekiera* podczaszy bydgoski i Antoni syn jego z woj. inowrocławskiem pisali się. Także Franciszek i Maciej z woj. łęczyckiem. — Xawery, stolnik nowogrodzki. — Jan podkomory inowrocławski kawaler orderów narodowych. — Antoni, kasztelan kowalski, także kawaler orderów narodowych. — Franciszek, stolnik nowogrodzki, 1793. *Wielądko.* — Tekla z *Kaszewskich* Biesiekierska, autorka kilku powieści † 1850. w Warszawie.

Biestrzecki, h. *Ostoja.* W powiecie słonimskim. — *Niesiecki.*

Biestrzykowski, h. *Prus I*, w sieradzkiem. Jan z Biestrzykowa i Kazimierz z bełzkiem pisali się na elekcyą Augusta II. Józef Biestrzykowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. sieradzkiem. — *Wielądko.*

Biestrzykowski, (bez herbu). Ignacy i Alexander. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bietkowski, h. *Półkozic.* Paweł archidyakon płocki w r. 1616. Marcin żył także w tym czasie. *Niesiecki.* — W r. 1788. Jerzy Bietkowski scholastyk lwowski. *Krasicki.* — *Kuropatnicki.* w § V. w extrakcie 1782 umieszcza Gabryela Bietkowskiego. —

Bietkowski, h. *Jastrzębiec. Kuropatnicki i Małachowski.*

Bietkowski h. *Prawdzic. Małachowski,*

Bietkowski. *Kaszuba.* Wincenty, Gabryel i Jerzy. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bietys. Jan obersztleitnant w wojsku kor. szarzy cudzoziemskiej, nobilitowany dla męztwa r. 1662. oczem konstytucya koronna z tegoż roku — *Niesiecki.*

Bieykowski, h. *Jastrzębiec.* Troiden mazowiecki i czerwieński książe w r. 1362., Stankowi hrabi jednemu z przodków domu tego Bieyków wieś nad Pilcą, z wiecznemi czasy puścił, od której Bieykowskiemi zwać się poczęli. Mikołaj z Biejkowa, marszałek u Ziemowita i Konrada książąt mazowieckich. Od tych tedy antecesorów, dwóch braci Bieykowskich, gdy się ojcowską dzielić przyszło fortuną, jednemu z nich Janowi, dostały się Falęczyce: atoli gdy syn jego Mikołaj, krom córek pięciu, żadnego płci męzkiej potomka nie zostawił, wszystka się z córkami substancya w insze

*) Lelewel umieszcza tego Onufrego czy też innego tego imienia pod kaszt. żytomirskimi 1775. † 1783. — Dla tego czy też innego Bierzyńskiego Szczęsny Potocki prosi króla Stanisława Augusta o kasztelanią bracławską. *Rocz. Tow. hist. lit. w Paryżu 1872.*

domy przeniosła Była zaś jedna z nich za Nowodworskim, druga za Czerniakowskim, trzecia za Łosiem, czwarta za Podlodowskim. Drugi się utrzymał przy Bieykowie, którego syn Stanisław, synów miał trzech: Pawła odważnego na Moskwę wojownika, za czasów Zygmunta Augusta. Jana stolnika przemyślskiego, ten z woj. ruskiego podpisał elekcyą Stefana króla. Piotr, chorąży czerski, brat poprzednich miał za sobą żonę Jadwigę Łaską. Piotr cześnik nowomiejski, syn chorążego, miał syna Abrahama pisarza z. sandomirskiego r. 1650. którego z Grzybowskiej, syn Zacharyasz, pisarz z. czerski, ten spłodził Franciszka, Jacka i Barbarę Michałowską podstolinę i sędzinę krakowską. Zbigniew r. 1648. Paweł, podczaszy czerski, r. 1674. Jan, sędzia wojskowy czerski, r. 1666. Janusz, stolnik czerski, r. 1697. Kasper i Adam, synowcowie Zacharyasza, roku 1692. *Niesiecki.* W r. 1673. Bieykowski, pisarz z. sandomirski. *Krasicki.*

Biezczycki, h. *Grzymała.* — *Kuropatnicki i Wielądko.*

Bijalt. Mikołaj w woj. czerniechowskiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Bije. Mikołaj de Bije rezydent Władysława IV. i Jana Kazimierza u stanów skonfederowanych niederlandzkich, do prerogatyw szlachectwa przypuszczony r 1662. *Niesiecki.*

Bilanski. Franciszek. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bilbink. h. *Rawicz.* Jozyasz obersztleitnant wojsk kor. *nobilit.* 1662. r. Jan wnuk czy też syn jego 1728. — *Wielądko.* — Są to ci sami, których *Niesiecki* Binbink nazywa.

Bilenecki. Jan opat obryński r. 1589. *Niesiecki.*

Bilewicz. Telesfor *nobilit.* w r. 1790. — *Małachowski.*

Biligin, h. *Poraj.* Insi piszą Bilimin, drudzy Belimin. Mikołaj mąż w Litwie prześwietny, pierwszy herb *Poraj* na siebie i na cały dom swój przyjął, na sejmie Horodelskim *Niesiecki.*

Biliński, h. *Saz.* W Podgorzu i przemyślskiej z. possessyonaci. Waleryan na Gostkowie podpisał elekcyą Jana III. Jakób Biliński podpiał akt konfederacyi w. ks. lit. w Wilnie r. 1764. — Tenże sam czyli też inny Jakób podpisał się z woj. chełminskiem na elekcyą Stanisława Augusta — Tamże Paweł z woj· płockiem. — Bazylego wspomina konstytucya w r. 1764. *Wielądko.* — *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* wymienia kilka domów tego nazwiska: ci używają rozmaitych przydomków jak: ***Grodz z Biliny wielkiej, Grodz Grodziewicz, Hero Jaroszewicz, Kaczkienowicz, Mielesiewicz Gedź, Bielesiewicz Gedź, Mielkowicz, Mielesiewicz Wołczak, Mielkowicz Ferdyniak, Mielkowicz Paszko, Mielkowicz Szafran, Słotyło, Słotyło, Wanda, (Wandycz) Tarasowicz, Tarasowicz Kilak i Tarasowicz Łobodziak.***

Biliński Taras, h. *Łodzia.* Onufry, Alexander i Józef. — Antoni, Leon Franciszek i Mikołaj, synowie Józefa. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* — Być bardzo może, iż to ten sam dom, który *Niesiecki* umieszcza pod herbem *Łodzia*, między herbowymi.

Biliński, Klemens. Wymieniony w *Spisie szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bilkiewicz. Jan podpisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. z p. mozyrskiego.

Billewicz, h. *Mogiła.* Patrz **Biellewicz.**

Billewicz. Adam i Mikołaj, synowie. Ludwika, Ignacy i Wojciech, synowie Maxymiliana. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bilmin, h. *Poraj.* Michał 1700. — *Wielądko.*

Bilski, patrz **Bielski** Kniaź.

Binbink, h. *Rawicz.* Jozyasz Binbink obersztleitnant dragoński, nobilitowany 1662. Jan wnuk albo syn tego, r. 1728- *Niesiecki.* — Patrz wyżej ***Bilbink.***

Binkowski, h. *Korwin.* Krzysztof r. 1697. *Wielądko.*

Binnuński. Wymienia *Kuropatnicki.*

Bionetowski. Bazyli Jan Podbipięta pisał się na zieździe pod *Olkinikami* r. 1700. z oszmiańskiego. *Wielądko.*

Birecki, h. *Gozdawa.* Tak wymienia *Małachowski.*

Birkut herb: Strzała ostrzem do góry, koniec rozczepiony i na dwie strony wygięty tworzący kotwicę, na końcach dwie gwiazdy. Podobny do herbu *Kalinowa.*

Birnbaum. *Nobilit. praec. scart.* w konstytucyi r. 1790. *Małachowski.*

Birula. Piotr pisał się z witebskiego na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700 *Wielądko.*

Biskupiec herb. (nadany Goldtmanom w r. 1845.). Tarcza na pół rozdzielona: w prawej części kotwica i pochodnia w gwiazdę, w lewej zaś snop skośnie położony, nad hełmem pięć piór strusich. Tak go opisuje *Krzyżanowski* w *Słow. heraldycznym.*

Birynowski. Władysław w pińskim powiecie pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Błaszowski, *Skoblowicz.* Jan, Teodor, Jacek, Antoni i Andrzej. *Poczet szl. gal. i buk.*

Bilgorajski. Kazimierz. *Poczet szl. gal. i buk. 1851.*

Biskupski, h. *Lis.* Od Rudnickich swój początek wzięli, z Rudnik się piszą. Jan cześnik sieradzki † 1623. Maxymilian sędzia gr. ostrzeszowski r. 1617. Jan wydał do druku *Rosarium* albo *Poema* o Najśw. Matce. Piotr cześnik sieradzki w kaliskiem. Anna z Rudnik Biskupska podkomorzanka

łęczycka, żona Marka Radoszewskiego kasztelana wieluńskiego. Jędrzej dziedzic na Kępnie kasztelan spicimierski, miał za sobą *1. voto* Jadwigę Zebrzydowską wojewodziankę kaliską, i z niej córkę Helenę za Mikołajem Olszowskim, i synów dwóch Adama starostę wieluńskiego, 1661., który fundował miasto Kępno (córka jego za Adamem Oltarzewskim) i Marcina, *2. voto* tenże kaszt. pojął Szczawińską wojewodziankę brzeską kujawską, z niej syn Jan. *Niesiecki.* — Marcin z *Rudnik* Biskupski podkomorzy łęczycki († 1610.) dwóch synów zostawił Jana i Jakóba. — Jan Biskupski cześnik sieradzki, brat Marcina podkomorzego. — *Krasicki.*

Biskupski, h. *Niesobia.* Wierzbięta z Bobrownik Biskupski, swojej żonie Małgorzacie reformacyą czyni na Bobrownikach 1497. w księgach gr. ostrzeszowskich. Bartłomiej z Bobrownik, wojski wieluński, żona jego Katarzyna Bużeńska, córka Piotra sędziego z. sieradzkiego. Piotr Wierzbięta r. 1611. kanonik warmiński w r. 1620. Alexander Wierzbięta poseł wieluński 1658. Pacyencya Biskupska zakonnica ś. klary w Bydgoszczy r. 1676. — Wojciech miał za sobą Konstancyą Bronikowską r. 1701. z niej syn Józef. *Niesiecki.* — Wojciech Biskupski pisał się na elekcyą St. Augusta 1764. z woj. sieradzkiem. — *Wielądko*

Biskupski, h. *Sreniawa.* Paweł, z Biskupic małogoski kasztelan r 1436. Jakób z Biskupic, archidyakon łowicki † 1553. Jan, burgrabia z. kaliski pisał się z woj. kaliskiem na elekcyą Władysława IV. a z wołyńskiem na Jana Kazimierza Krzysztof. — *Niesiecki.*

Bispink. Teofil miecznik starodubowski. Samuel skarbnik starodubowski 1674. *Niesiecki.* — *Krasicki* utrzymuje: iż nie *Bispink* ale *Biszpink* zowią się. Jan Biszpink marszałek starodubowski Józef podstoli tegoż powiatu. — Jan podstoli grodzki. — Bolesław marszałek starodubowski z *Adamowiczownej* spłodził Jana, Józefa i Michała który życia dokonał r. 1769. Siostra ich za Benedyktem Buchowieckim synem podkomorzego brzesk. litewskiego. Jan podstoli smoleński. — Ludwika *Biszpink* za Teodorem hr. Mycielskim *z Chociszewic*, dziś żyjąca.

Bittofft. Chryzostom w woj. trockim — Michał koniuszy, a potem wojski i sędzia gr. upitski r. 1704 Karol wojski upitski 1764. a potem marszałek i Antoni skarbnik upitski 1776. *Wielądko.*

Bitowd, patrz **Botowd.**

Bitowtowicz. Adam i Piotr pisali się z woj. trockiego na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. *Wielądko.*

Biwil. Samuel podpisał się na zjeździe pod *Olkinikami.* r. 1700. z woj. trockiego. *Wielądko.*

Blacha Budwicz, h. *wł.* Mikołaj cześnik wschowski z Boszkowskiej trzech synów zostawił: Jędrzeja Alexandra, Józefa i Jana. *Niesiecki.*

Blakowicz. Samuel 1700. *Wielądko.*

Blank, h. *Prus 3.* Piotr nobilit w r. 1791. — *Wielądko.*

Blankensztein. Henryk c. k. podkomorzy, pułkownik wojsk aust. otrzymał indygenat od sejmu gal. 1828. *Poczet szl. gal. i buk.*

Blanday. *Kuropatnicki* umieszcza w rzędzie nazwisk domów i herbów.

Błęcki, h. *Samson.* w woj. kaliskiem, z familii Kosickich. Samuel Watta z Kosiczyna Błęcki 1704. miał za sobą Katarzynę Siedlecką. Stanisław z Kosiczyna Błęcki wydał do druku *Soleam Zapolscianam* r. 1646. — *Niesiecki.* — Ten sam dom co Bielicki.

Bledzewski, h. *Lubicz *).* Pod Sierpskiem gniazdo domu tego. Maciej, Hieronim i Bogumił w z. dobrzyńskiej r. 1680., jeden z nich regent z. kaliski. — *Niesiecki.*

Bledziewicz. Piotr podpisał się w r. 1764. na akcie konfederacyi gen. w Wilnie. *Wielądko.*

Blewski. *Kuropatnicki* umieszcza w rzędzie nazwisk domów i herbów a *Wielądko* twierdzi, iż znajdują się i mają swoje posesye w ziemi stężyckiej; z tych Piotr burgrabia stężycki pisał się na elekcyą St. Augusta z w. sandomirskiego.

Blezinski. W krasnostawskim. — *Małachowski.*

Bleżowski, h. *Odrowąż. Małachowski.*

Blikowski. *Kuropatnicki* umieszcza w rzędzie nazwisk domów i herbów.

Blikowski *Bloch,* h. *Ogończyk.* Antoni, Szymon i Michał. *Poczet szl. gal.* Patrz. — ***Bloch.***

Blinowski, h. *Ostoja.* Gabryel r. 1531. Jędrzej biskup margarytański sekretarz król. † 1574. — Blinowski miał za sobą Suchodolską. *Niesiecki.*

Blinstrub, h. *Łabędź.* W kowińskim dokąd się z Polski wynieśli. Jerzy z Towtwila Blinstrub sekretarz król., Jan dworzanin król, Dawid i Mojżesz w żmudzkiem pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* Teodor Blinstrub, wojski upitski r. 1700. pod *Olkinikami* pisał się wraz z Janem wojskowiczem kowieńskiem z p. kowieńskiego. Józef pisał się na manifest w r. 1763. w aktach wileńskich. Samuel, którego syn Kazimierz, czyli innego imienia, z Ewą *Domejkówną* zostawił córkę Eufemią Meiera pułkownika wojsk litewskich małżonkę i Antoniego syna koniuszego kowińskiego, ten w r. 1793. był posłem na sejm i marszałkiem w konfeder. targowickiej powiatu Kowieńskiego. — *Wielądko.*

---

*) Jeden to dom z Janczewskimi. Jedni od Bledzewa Bledzewskimi, drudzy od Janczewa Janczewskimi nazwani. *Herb. Kap. Mil.*

Bliskowski. Zbigniew, starosta żytomirski, rotmistrz r. 1681. Rodzona siostra jego, Romana Linkiewicza podkomorzego mozyrskiego małżonka. Zbigniew był podstolim lubelskim r. 1673. Piotr podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Blizanowski. Konstytucya sejmowa 1567. o nich. wspomina. — *Niesiecki.*

Blizinski. Blizyńska, Marka Stogniewa małżonka. *Niesiecki.* — Floryan Blizinski pułkownik znaku husarskiego, miał czterech synów i jednę córkę. — Ludwik wojski winnicki, miał trzech synów i trzy córki, to jest: Józefa podporucznikiem w kawaleryi narodowej, Tadeusza także porucznikiem w kawaleryi narodowej, Antoniego, księdzem Piarem, oraz prefektem szkół tychże w Łowiczu, Teresę, za Janem Łaskim komornikiem łukowskim, Brygidę *sterilis* i Frańciszkę, za Wincentym Kuczyńskim — Anna za Andrzejowskim komornikiem chełmskim. Antoni wojski mniejszy krasnostawski, miał kilku synów i dwie córki. Józef *sterilis.* Michał miał za sobą *Prażmowską* starościankę. — *Wielądko.*

Bliziński, h. *Korczak.* Augustyn, syn Tadeusza. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.*

Bliznińsk. *Kuropatnicki.* umieszcza dom ten w rzędzie nazwisk i herbów.

Bloch, h. *Ogończyk.* Piotr Bloch z Buczkowa, sędzia dobrzyński 1415. Maciej z Sobowa mąż wojenny z Jeżowskiej, zostawił syna Jana miecznika dobrzyńskiego, który z Anny Maliszowskiej spłodził Stanisława proboszcza żywieckiego i Macieja, który sobie stan duchowny obrał. Michał, trzeci syn miecznika, w Prusiech na placu poległ. Zygmunt czwarty. Tomasz, drugi brat Jana miecznika, z Kępskiej zostawił Jędrzeja i Rościsława. Marcyan z Daniszewa, Maciej z Chodowska z płockiego woj. podpisał elekcyą Jana Kazimierza, Mateusz Marcyan z podlaskiego. *Niesiecki.* — Piotr Bloch chorąży dobrzyński w r. 1422. — Antoni pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z województwie płockiem. — Namienia *Krasicki,* iż byli Bloch (czyli Block) h. *trzy skrzydła Orle* w Prusiech; z tych Karol przeniósł się do Saxonii wieś dziedziczną w woj. pomorskiem przedawszy, generałem wojsk saskich kreowany, z *Szternberżanki* spłodził syna Karola także generała w wojsku saskiem. Ten umarł r, 1788. zostawiwszy syna. Jest to zapewne ten sam dom co Blikowski.

Block. *Indigenat* w konstytucyi r. 1768. — *Małachowski.*

Blumberg. Piotr Celestyn Ignacy. *Poczet szl. gal i buk. 1857.*

Blumberk, h. *wł.* W Inflanciech kiedyś ten dom kwitnął. Z tych Siferdus á Blomberch (bo się tak przedtem pisali) arcybiskup ryzki koło r. 1400. Mikołaj starosta piltyński r. 1686. a dawniej Jan, który w Inflanciech stawał na elekcyą Władysława IV. Jerzy na Jana III. *Niesiecki.* Blumberk komendant garnizonu Zamojskiego miał synów dwóch i córkę za Cybulskim. — *Krasicki.*

Blumer. Jan, syn Ignacego i Konstancyi z Sławianowskich. *Spis szl. Heroldya król. pol. 1851.* Ten Ignacy był jenerałem 2. brygady wojsk polskich w r. 1830. Syn jego Jan, obecny dziedzic Jansk, Osin i Gajęcic w piotrkowskim, ma za żonę Franciszkę Nasiorowską i z niej dwie córek małoletnie.

Blus, h. *Kościesza.* — patrz **Błus.**

Błaszkiewicz. Michał Komornicki Błaszkiewicz i Jan pisali się na elekcyą St. Augusta z województwa ruskiego. *Wielądko.*

Błaszkowicki, h. *Odrowąż.* Mikołaj Błaszkowicz według *Bielskiego* fol. 465. Błażejowicz według *Kromera lib. 28.* Blesovius według *Nakielskiego* fol. 535. h. *Odrowąż* biskup przemyślski † 1474. — *Niesiecki.*

Błaszkowski, h. *Łabędź.* Stefan z poznańskiem pisał się na elekcyą Władysława IV. Mikołaj kustosz żmudzki, brat jego rodzony, w zakonie jezuickim, rządził kollegium braunsberskiem i prowincyą litewską. Józef w kaliskiem r. 1697. — *Niesiecki.*

Bławdziewicz. *Kuropatnicki* umieszcza w zbiorze nazwisk domów.

Błażewicz. Teodor w oszmiańskim 1700. Jakób i Józef w połockim 1704. — *Wielądko.*

Błażejowski, h. *Trzaska,* w woj. rawskiem. Z tych jeden towarzysz usarski, w okazyi z Kozakami pod Starczem ranny. Łukasz i Jan z Błażejowa r. 1670. *Niesiecki.*

Błazowski, h. *Półkozic.* W ks. lit. W pińskiem podpisało elekcyą Jana Kazimierza dwóch Mikołajów Błazowskich. *Niesiecki.* — Także w r. 1764. na akcie konfederacyi gen. w. ks. lit. podpisał się Antoni Błazowski. *Wielądko.* — Błazowscy w Galicyi otrzymali tytuł baronów austryackich od Maryi Teressy i Józefa II. w r. 1782.

Błazowski, h. *Sas.* Zdawna ziemianie ruscy, z których Zygmunt burgrabia kamieniecki posłował 1589. Z Katarzyny Kalinowskiej, córka jego dostała się w małżeństwo Janowi Domaszewskiemu pisarzowi latyczewskiemu. Jerzy i Jan z podolskiem pisali się na elekcyą Władysława IV. Jędrzej na Błazowie podczaszy podolski, żona jego Winnicka: wspomina go konstytucya 1685. Gabryela wojskiego bydgoskiego (tak się pisał) córka Maryanna poszła za Frańciszka Cetysa. *Niesiecki.* — Dominik Wawrzyniec z *Błazowa* Błazowski podstoli lwowski i deputat na trybunał kor. w roku 1766. z woj. ruskiego. — Józef wojski lwowski 1753. — Michał pisał się z woj. sandomirskiego na elekcyą Stanisława Augusta. — Jan podstoli żydaczewski w r. 1753. poseł na sejm 1768. — Benedykt podczaszy żydaczewski r. 1765. — Józef Antoni z *Błazowa* podstoli i poseł żydaczewski

wspomina go konstytucya r. 1768. *Wielądko.* — *Kuropatnicki* w §. V. w extrakcie *legit. Gallic. et Lod.* kładzie: Ludwika, Mateusza, Bonawenturę i Jana Błazowskich pod d. 15. List. 1782. r. zapisanych. Ten ostatni Jan, syn Konstantego i Alexandry Jaworskiej a wnuk Alexandra i Anny Wysoczańskiej — zaślubił Franciszkę Ilnicką i z tej miał syna Jakóba, którego z Anny Filipeckiej syn Karol miał za żonę Józefę z Adlów, od której został syn Wiktor dziś żyjący właściciel dóbr, c. k. notaryusz i zastępca prezesa Rady powiatowej w Drohobyczy, ożeniony z Leopoldyną Irlbacher. — *Poczet szl. gal. buk.* wymienia kilka domów Błazowskich w Galicyi; z tych jedni mają przyznany tytuł baronów; ci ostatni piszą się z *Błazanowa* i do tych należy Leonard Krzysztof Karol 3 imion baron Błazowski, członek stanów galicyjskich, ale niewiadomo do jakiego należą herbu.

Błęcki, h. *Samson. Wielądko* tak ich umieszcza i wymienia Stanisława z *Kosierzyna* r. 1646. i Samuela Watta, ale to sa ci sami, których *Niesiecki* wyżej kładzie pod Błęckiemi.

Błędostowski. Adam podwojewodzy rożański r. 1609. — 1618. Alexander w z. rożańskiej pisał się na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Błędowski, h. *Nałęcz,* w z. czerskiej. Stanisław kanonik pułtuski, za czasów Paprockiego. Piotr i Jan w czerskiej. Marcin w zakrocimskiej z. pisali się na elekcyą Władysława IV. Jakób z tejże na Augusta II. — *Niesiecki.* Felix, syn Józefa Błędowski wymieniony w *Spisie szla. Her. kr. pol.*

Błędowski, h. *Półkozic.* Przedtem w rawskiem później na Rusi. Walentyn podsędek rawski roku 1557. Stanisław towarzysz usarski pieszo szedł do szturmu pod Pleszkow. Adam sędzia gr. rożański r. 1618. Mateusz podczaszy mielnicki. Piotr sędzia gr. trembowelski. Stanisław w rawskiem i Maxymilian, Jan i Alexander w ruskiem Jana Kazimierza podpisali elekcyą. Zofia zakonnica ś. Benedykta we Lwowie. Błędowski pułkownik. Są i w krakowskiem Błędowscy: Joachim r. 1648. Jerzy i Władysław 1705.— *Niesiecki.*— Stefan z *Błędowa* i Stanisław Błędowscy podpisali się na akt konfederacyi sandomirskiej w r. 1705. — Mateusz dziekan kujawski. — Wojciech z *Błędowa* Błędowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. sandomirskiego. — Maciej dziekan kujawski, 1767. deputat na trybunał koronny. — *Wielądko.* — Błędowski starosta glinianski, z *Dzieduszycką* miał dzieci ale te młodo pomarły; brat jego generał miał za sobą *Strutyńską.* — *Krasicki.* Franciszek, syn Wawrzyńca, legitymował się w *Herol. kr. pol.*

Błeszczyski. Julian, syn Mikołaja, wymieniony w *Spisie szl.* Jestto nasz historyk, dziś żyjący.

Błeszyński, h. *Okszа.* Wojciech pisarz z. krakowski r. 1686. Jakób kasztelan międzyrzycki 1703. z matki Brzozowskiej, podkomorzanki gostyńskiej urodzony, złączył się z Gorską, sędzianką kaliską, *secundo voto* z Anną Dąbską, kasztelanką konarską, *tertio* z Gorajską kasztelanką chełmską, *quarto* z Zielińską kasztelanką sierpską, *quinto* z Trzebuchowską chorążanką brzeską kujawską; z Gorajskiej córka dostała się w małżeństwo Konstantemu Zaleskiemu h. *Rola.* Stanisław pojął Konstancyą Brzeską, jego zaś siostra Anna za Janem Brzeskim h. *Starża.* Jędrzej i Zygmunt r. 1674. w poznańskiem. Frańciszek, Karol, Tomasz, Jan i Antoni r. 1697. Wojciech, Stanisław, Piotr, Józef i Mikołaj w krakowskiem. Piszą się z Błeszna. Błeszyński w woj. sieradzkiem wielkiej *in publicis* akceptacyi. *Niesiecki.*— Michał Błeszyński kasztelan bydgoski, za Augusta III. Kazimierz cześnik piotrkowski r. 1733. Józef kanonik krakowski, deputat 1744. r. na trybunał koronny. Józef Karol, kanclerz gnieźnieński, deputat 1750. r. na trybunał koronny. Ludwik kanonik chełmski w r. 1756. deputat. Stanisław z sandomirskiego, Ignacy chorąży z sieradzkiego, Wojciech z z. łomżyńskiej, Klemens z z. bielskiej, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Daniel, podstoli wieluński. Tomasz podkomorzy sieradzki w r. 1768. Ignacy starosta brodnicki, orderu ś. Stanisława kawaler. Dominik komornik księzki woj. krakowskiego. Jacek dziedzic dóbr *Błesza* w woj. krakowskiem zostawił synów czterech, z tych trzech zginęło na wojnie, jeden tylko pozostał Baltazar, ten pod Wiedniem, dał dowód męztwa swego, zostawił syna Stanisława i Joannę córkę Antoniego *Rawy* Gawrońskiego małżonkę. Stanisław Błeszyński, dóbr *Suchoczasy i Wodzierady* w woj. sieradzkiem possessor, z Maryanną *Zabłocką* spłodził dwie córki: Konstancyą Fabiana Polockiego i Magdalenę Macieja *Jaxy* Zeromskiego małżonki. Także synów trzech: Wojciecha, Frańciszka i Józefa cześnika wschowskiego, pułkownika wojsk kor., który z Franciszką *Młodecką,* zostawił synów dwóch: Franciszka Xawerego, regenta komisyi skarbu kor. 1793. Małżonka jego Ludwika *Rogalska* corka *Rogalskiego* metrykanta koronnego. Brat jego Hipolit rotmistrz kawaleryi narodowej 1792. *Wielądko. Krasicki* dodaje, iż Błeszyński kasztelan bydgoski miał za sobą *Grabowską* siostrę biskupa warmińskiego, z tej córek dwie: jedna za Turnem, druga za Gorzewskim chorążym kaliskiem. — Wedle akt grodzkich sieradzkich Michał Błeszyński, kasztelan bydgoski, zostawił dwóch synów: Kazimierza chorążego sieradzkiego (ten miał za żonę Teresę Struś i z niej syna Ignacego († 1813.) starostę brodzińskiego, kawalera orderu Orła białego, dziedzica Złoczewa ożenionego z Petronelą Rodolińską h. *Leszczyc* i dwie córki) i Tomasza Rocha, podkomorzego sieradzkiego, posła na sejm 1768.; ten zostawił dwóch synów: Piotra i Ignacego, tego ostatniego syn Abdon zaślubił Mniewską, z której pozostało dziś żyjące potomstwo: Zdzisław ożeniony z Tokarską, Bonawentura z N. Szczaniecką i Erazm († 1869.) na *Walęsze-*

wie z Alexandrą hr. Walewską, z której ma dwie córki: Izabellę i Helenę. — *Poczet szl. gal. i buk.* wymienia kilku Błeszyńskich (ale herbu nie podaje), którzy się piszą wszyscy z *Bleszna*. Z tych Roch, Mikołaj, Jozefa i Ignacy z *Bleszna* Błeszyńscy uznani za dawną szlachtę przez sąd grodzki, oświecimski r. 1782, a Jan Kanty, Wincenty z Bleszna Błeszyńscy za takichże uznani przez sąd grodzki Sandecki r. 1782.

Błocianowski. W księgach grodzkich ostrzeszowskich 1604 genealogia Błociankowskich zapisana *Niesiecki.*

Błociszewski, h. *Ostoja*, od dóbr Błociszewa imienia tego nabyli, jednaż linia z Gajewskimi. Był jeden z Błociszewskich sędzią z. poznańskim, ojciec starosty ujskiego, za Zygmunta III. Synowica jego Elżbieta Pogorzelska starościna powidzka r. † 1641. Franciszek w zakonie Soc. Jesu, rektor kolegium krosieńskiego i sandomirskiego. *Niesiecki.* — Mikołaj z Błociszewa, kasztelan sanocki r. 1411. *(Niesiecki* tutaj go opuścił lubo pod kasztelanami umieszcza). — *Wielądko* umieszcza Tadeusza Błociszewskiego, generał-majora wojsk koronnych kawalera orderu św. Stanisława. Wacław Błociszewski, sędzia z. poznański po wstąpieniu na tron Zygmunta III. jedzie w poselstwie do Węgier. — Jan z Gajewa, sędzia z. poznański, dzielny wojownik, towarzyszył Zygmuntowi III. w wyprawie moskiewskiej, poległ w bitwie 1611. r. *Encykl. Orgel.* Do tychże należą Błociszewscy w Wielkopolsce mieszkający, dziś żyjący Stanisław dziedzic Sobiesinic, i August dziedzic wsi Krzyżanki, którego brat rodzony zaślubił *Szlejównę*, z której ma syna Juliana i trzy córki; siostra tychże za Leopoldem Neymanem dziedzicem Szląszkowa. Antoni Błociszewski miał za żonę Rozalią Skarzyńską h. *Bończa.*

Błocki, h. *Leliwa.* Jeden z nich pobił Tatarów roku 1574. Jan Bartłomiej z pomorskiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza z Błot r. 1690. — *Niesiecki.* Piotr Stanisław, Józef i Marcin Błoccy pisali się, na manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. 1763. Jan *Snizko* Błocki podpisał akt konfederacyi generalnej wielkiego ks. lit 1764. r. *Wielądko.* — Mikołaj Błocki biskup kujawski † 1840.

Błoński, h. *Bibersztein.* W krakowskiem i w z. sanockiej, z których jeden wieku *Paprockiego* sędzią był gr. sądeckim. Jan Bibersztein na Lusławicach podpisał elekcyą Władysława IV. Joachima z Ewy Petrykowskiej synowie, Ludwik i Wojciech, z tych pierwszy miał za sobą Katarzynę Wierzchowską. Bogdana dwóch synów było: Stanisław i Jan łowczy sieradzki, od którego dwóch także synów: Józef i Franciszek cześnik derpski w woj. sendomirskiem. Stanisław, brat łowczego, także dwóch synów zostawił: Jana i Franciszka. *Niesiecki.* — Jan *Bibersztein* Błoński pisał się na konfederacyą sandomirską 1705. r. — Bogusław, kasztelan sanocki, koło r. 1762. — Michał z *Biberszteinu*, podczaszy sanocki r. 1761. *Wielądko.* W r. 1778. Józef Błoński chorąży sanocki syn kasztelana sanockiego (zapewne Bogusława) z *Pelczanki* zrodzony, miał za sobą *Lewicką* kasztelankę inflantską, z niej córek dwie. — W r. 1783. Teodor regent gr. radomski. — Także N. Błoński sekretarz podskarbiego, marszałka nad., opuściwszy świat do zakonu Kamedułów wstąpił. — *Krasicki.* — *Poczet szl. gal. i buk.* wymienia kilka domów tego nazwiska w Galicyi osiadłych; ci używają przydomku *Bibersztein.*

Błoński Adolf, syn Alexandra. Wymieniony w *Spisie szl. król. pol. 1851.*

Błoński, h. *Nałęcz*, w drochickiej ziemi. *Niesiecki.* Sego nazwiska t herbu legitymowało się kilku w Heroldyi królestwa polskiego,

Błoniewski. *Kuropatnicki i Wielądko*, ten dom wymieniają.

Błotnicki, h. *Doliwa.* Sandomirscy ziemianie. *Niesiecki.*

Błotnicki, h. *Topacz.* Na pokuciu possessyonaci. Mikołaj w prawie koronnem biegły. Jadwiga zakonnica ś. Benedykta we Lwowie koło r. 1688. Piotr sędzia ziemski halicki r. 1432. *Niesiecki.*

Blus (albo **Blus**). *Kuropatnicki* wymienia. *Wielądko* zaś taką o nich podaje wiadomość: Piotr Zalecha Blus był horodniczym i posłem z p. upitskiego na sejm w r. 1698. Bogusław, Leon z Olechna Blus krajczy i poseł z. oszmiański 1701. Jakób i Jan Blus podpisali elekcyą Stanisława Augusta z p. wilkomirskiego.

Bniński, h. *Jastrzębiec*, w dobrzyńskiej z. o nich powiada Okolski, ależ są i w woj. podlaskiem. Mikołaj z Bnina Bniński chorąży podlaski r. 1570. Dersław miał za sobą Krystynę Ładziankę.

Bniński. h. *Łodzia.* Piszą się z *Bnina* *), z którego też tak Opalińscy, jak i Radzewscy pochodzą O sędzim poznańskim i synie jego Janie, świadczy *Paprocki.* Stanisław r. 1570. Piotr którego żona Barbara Brezianka wspomniany w konstytucyach r. 1647. Dorota z Bnina Bninska ksieni trzebnicka koło 1568. Piotr kanonik poznański. Synowiec jego Jan, którego brat był sędzią gr. nakielskim. Ojciec to był Wojciecha, Rafała i Stanisława. Z tych Wojciech major wojska kor. *1. voto* miał Cieńską Katarzynę podkomorzankę sieradzką, *2. voto* Święcicką kasztelankę sątecką.

*) Miasto Bnin w Wielkopolsce ma w herbie Łódź, którą w pośrodku przeżyna klucz prostopadle stojący.

Stanisław z Krzyckiej kasztelanki nakielskiej miał córkę jedynaczkę. Tegoż domu Stanisław regent kancellaryi kor. r. 1671. Piotr, Stanisław, Franciszek r. 1697. podpisali elekcyą Augusta II. Tyle tylko *Niesiecki.* — Obszerniejszy opis tej familii, obacz pod herbem *Łodzia*, gdzie Niesiecki tak z *Oko'skiego* jako i innych autorów szczegółowo ich wywodzi, zwiąc Łodziami z *Bnina*, lubo co do niektórych trudno prawdę poznać i tak n. p. pod biskupami poznańskiemi stoi 44 biskup Jędrzej III. z Bnina Opaliński herbu *Łodzia*, gdy tymczasem w opisie pod herbem tym nic o tem drugiem nazwisku nie wspomina chociaż znowu pod Opalińskiemi kładzie go jako stryja dwóch pierwszych *Łodziów* z Bnina, którzy się *Opalińskiemi* pisać poczęli od miasta *Opalenicy*, które po stryju tym biskupie otrzymali w spadku, zdaje się przeto, że śmielej tego Jędrzeja biskupa do Bnińskich jak do *Opalińskich* przyłączyć możemy. — Do tychże Łodziów Bnińskich przydaje jeszcze *Wielądko* następujących: Wojciech z *Bnina* kasztelan kowalski, starosta nakielski 1744. r. — Stanisław *Łodzia z Bnina*, kasztelan śremski i Ignacy syn jego, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. poznańskiem. Konstanty *Łodzia*, starosta murzynowski, poseł na tęż elekcyą w r. 1764. z woj. kaliskiego, potem został kasztelanem chełmińskim. Łukasz z *Bnina* Bniński, sędzia z. poznański, rotmistrz kawal. nar., kawaler orderów narodowych i poseł 1788. Tyle *Wielądko.* — Tenże Łukasz był drugim synem Rafała kasztelana śremskiego z *Maryanny* Kwileckiej a wnukiem Piotra, pułkownik w r. 1711., starosta sokolnicki 1775., marszałek konfederacyi targowickiej na Wielkopolskę, założyciel miasta Wartosław, przeniósł się po zabiorze Polski na Wołyń. Ignacy trzeci syn Rafała, starosta średzki, rotmistrz kawaleryi narodowej zaślubił Franciszkę Bnińską z Brygidy Załuskiej urodzoną. Eleonora córka Rafała, *1. voto* za Kosickim *2. voto* za Michałem Moszczeńskim 1776. — Anna, druga córka Rafała, wyszła za Mikołaja Swinarskiego cześnika kaliskiego 1760. Urszula, trzecia córka Rafała, *1. voto* za Andrzejem Chwałkowskim skarbnikiem wschowskim, *2. voto* za Walentym Gozimirskim wojskim wschowskim. — Katarzyna, czwarta córka Rafała, była za Ludwikiem Żółtowskim synem Bogusława 1777. — Rozalia siostra powyższych za Józefem Moszczeńskim. Anna, jedyna córka Stanisława starosty nakielskiego i Joanny z Krzyckich, a wnuczka Rafała kasztelana była za Andrzejem Mielżyńskim starostą kcyńskim. — Balbina, córka Wojciecha, kasztelana kowalskiego i Teresy Chełmskiej a wnuczka Piotra, wyszła za Kazimierza Grąbczewskiego. Konstanty, syn Wojciecha. kasztelana i Wiktoryi Święcickiej wdowy po Macieju Pawłowskim kasztelanie biechowskim — kasztelan chełmski, generał wojsk polskich, ożeniony z Brygitą hr. Załuską kuchmistrzanką litewską. — Anna siostra tegoż za Wojciechem Radolińskim. Wiridiana, druga siostra Konstantego zaślubiona Leonowi Raczyńskiemu kasztelanowi santockiemu *Akta grodz. poznańskie.* W Wielkopolsce dwie linie Bnińskich obecnie zamieszkuje: pierwsza bierze początek od Józefa i pisze się z *Samostrzela* pod Bydgoszczą [1]). Synowie Jozefa: Konstanty, dziedzic dóbr Glesno i Strzelewo, trzykrotnie zawierał śluby małżeńskie: *1. voto* z Izabelą Kszycką († 1837.), *2. voto* z Jadwigą Kalksteju (z tą rozwiedziony), *3. voto* z Seweryną Koszutską. Drugi syn Józefa Jan, dziedzic dóbr Karna, umarł w r. 1847. zostawiwszy z Maryi hr. Mielżyńskiej syna Józefa. Trzeci syn Józefa Ignacy, obecny dziedzic dóbr Samostrzela, dożywotni członek pruskiej Izby Panów, zaślubił Emilię Łącką i z tą ma syna Bolesława i córek dwie: Emilię i Maryę. Siostry wyżej wymienionych trzech braci, a córki Józefa są: Aniela zaślubiona Hilaremu Baranowskiemu z Rożnowa i Anna za Alfredem Cieleckim z Parchowy w Galicyi. Druga linia [2]) bierze początek od Florentego, syna Ignacego (1835.), który zaślubiwszy Joannę Żółtowską, otrzymał w posagu dobra Biezdrowo i ztąd piszą się z *Biezdrowa.* Pierwszy syn Florentego Alexander, dziedzic Popówka, zaślubił Paulinę Mlecką, z której jedna córka i trzech synów: Stanisław ożeniony z Maryą Sobierajską, Witold i Wacław. Drugi syn Florentego Adolf, dziedzic Cmachowa i Pierwoszewa, zaślubił Eleonorę Węsierską i z tej następujące zostawia potomstwo: Iza za Zbigniewem Kwilecko-Węsierskim, Włodzimierz dziedzic Cmachowa, ożeniony z Anną hr. Czarnecką, Seweryn i Karol. Trzeci syn Florentego Marceli. Czwarty Maxymilian, dziedzic Pamiątkowa, ożeniony *1. voto* z Seweryną Żółtowską († 1855.), *2. voto* z Heleną hr. Czarnecką (z *1ej* córka N. za Józefem Mielżyńskim, z *2ej* córka Marya). Córki Florentego: *1.* Stefania za Alfonsem Białkowskim z *Pierzchna*, *2.* Eustachia za Adolfem Doliwą, *3.* Florentyna za Zarębą z *Sadów* i *4)* Julia za Władysławem Moszczeńskim z Stempuchowa. Brat Florentego Alexander, umarł r. 1831. kasztelanem - senatorem, miał za żonę Zofią Radziwiłłównę. Siostry tegoż Florentego: Brigida *1. voto* za Gąsiorowskim, *2. voto* za Jókóbem Kęszyckim i Franciszka za Tertulianem Koczorowskim z Witosławia. Są Bnińscy i na Wołyniu, [3]) potomkowie Łukasza starosty sokolnickiego; z tych Roman zaślubił Sobańską, która dobrowolnie podzielała niedolę męża na Syberyi.

1) Ci uznani w Prusach za hrabiów w r. 1816. 12. Czerwca.
2) Tym przyznano takiż tytuł w roku 1816. 17. Stycznia.
3) Tym wcześniej jeszcze bo 5. Czerwca 1798. tenże tytuł przyznano.

Bnozowiecki, h. *Odyniec*. Wymienia ich *Małachowski*.

Boban. Tych wymienia Kuropatnicki, bez wyrażenia ich herbu.

Bobakowski. Józef. *Spis szl. Heroldya król. pol.*

Bobbe, h. *Wieniawa*. Ignacy i Anna, dzieci Józefa i Józefy z Kraśniewskich. *Spis szl. Heroldya*

Boberski. Szczepan, Jacek, Jan, Bazyli, Jan, Jan, Grzegorz, Jacek, Szczepan i Jan — Daniel, Teodor, Jan i Eliasz, synowie Jacka. Józef, Bazyli, Mikołaj i Jan. *Poczet sz. gal. i buk. 1857.*

Bobiatyński, w wołyńskiem kwitną. Z tych Marcin burgrabia krzemieniecki r. 1640. Mikołaj rotmistrz pieszy † r. 1645. Mikołaja córka Jadwiga, była za Samuelem Skotnickim r. 1630. *Niesiecki.* — Piotr i Alexander Bobiatyńscy w r. 1700. pod *Olkinikami* pisali się z woj polockiego. — *Wielądko.*

Bobicki. Sierota Bobicki ziemianin wołyński roku 1528. *Niesiecki.* — W r. 1778. Michał Bobicki komornik z. czerski, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z woj. mazowieckiem. — Kasper sędzia nurski w r. 1788. — *Krasicki.* — *Wielądko.*

Bobikowski, ziemianin czerski w r. 1577. — *Małachowski.*

Bobiński, h. *Leliwa*, piszą się z wielkiego *Bobna* w z. ciechanowskiej, z których był Stanisław *Soc. Jesu* rektor nowicyatu wileńskiego. Wojciech zakonu ś. Dominika. — Antoni gwardyan konwentu grodzieńskiego: rodzeni jego Bartłomiej i Walenty. Niektórzy z nich osiedli w grodzieńskiem powiecie. Jan podpisał elekcyą Jana Kazimierza z ziemj rożańskiej. Któryś miał z nich za sobą Kalinowską córkę Walentego wojskiego halickiego. Mateusz i Mikołaj w z. rożańskiej r. 1670. Grzegorz, chorąży ostrołęcki r. 1697. Szymon, Franciszek, Alexander, Bartłomiej, Krzysztof i Jędrzej z z. ciechanowską pisali się na elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* Józef Bobiński ze Stojowskiej spłodził dwóch synów, z tych jeden zakonnik ś. Dominika (zapewne Wojciech). — Karol łowczy czerwonogrodzki, z Eleonory Zaleskiej spłodził syna Józefa i córkę Justynę wydaną za Starzeńskiego. — *Krasicki.* — Antoni, Fabian i Grzegorz Bobińscy pisali się na elekcyą St Augusta z z. ciechanowską. — Piotr i Andrzej na tęż elekcyą z z. łomżyńską. — Józef Bobiński regent, był komisarzem skarbu w. ks. lit. w 1785. r. — *Wielądko.*

Boblewski. Adam pisał się pod *Olkinikami* z woj. trockiego. *Wielądko.*

Bobkowski, h. *Korab*. Od Radlickich wyszli z działem dóbr, imienia inszego nabywszy w woj. sieradzkiem. Podobno są i Bobikowscy. Jan Bobikowski pobórca łanowy w czerskiej ziemi roku 1577. *Niesiecki.*

Bobodziejowski. W. ks litewskiem. Jeden miał za sobą Jana Kamińskiego córkę. — *Niesiecki.*

Bobojet. Iwan r. 1578. pobórca łanowy w witebskiem woj. *Niesiecki.*

Bobola, h. *Leliwa*. Dom ten z Czech do nas przyszedł koło r. 1200. Z tych pierwszy u nas zagościł Jakób Bobola kawaler jerozolimitański, dziedzic na Piaskach wielkich i małych i Zagajowie Mikołaj, hrabia, cześnik Jadwigi królowej polskiej żony króla Łokietka; był to brat albo synowiec Jakóba kawalera. Piotra, Mikołaja i Hieronima wspominają księgi grodu wiślickiego. Jana Albrychta wspomina *Bembus*, podług którego wziąść on miał pewne dobra, ale *Niesiecki* przeczy temu ile, że i *Paprocki* wcale o tem nie pisze, ten ostatni autor mówi tylko, że od tego Jakóba Boboli kawalera milicyi hiszpańskiej był już za pamięci ludzkiej Jan; córka jego Zofia, synów zaś tegoż dwóch było, Hieronim i Krzysztof: ten po rycerskich w różnych expedycyach i zasługach, z Elżbiety Wielopolskiej herbu *Starykoń*, trzech synów zostawił, Jędrzeja, Jana i Mikołaja. Jędrzej, podkomorzy koronny i powiernik Zygmunta III. † 1617. Jan brat podkomorzego, krom Anny, która się dostała Tomaszowi Kowalkowskiemu pisarzowi z. sandomirskiemu h. *Godziemba*, trzech synów spłodził: Kaspra kanonika krakowskiego, sekretarza koronnego Sobestyana w zakonie *Soc. Jesu* i Jakóba podczaszego sandomirskiego. Mikołaj trzeci brat podkomorzego kor. Jędrzeja, miał córkę za Jędrzejem Gnoińskim i synów dwóch, Jędrzej i Krzysztof, którego córka Urszula, dostała się w małżeństwo Jędrzejowi Zborowskiemu h. *Jastrzębiec;* brat zaś jego Jędrzej Bobola *Soc. Jesu*, apostoł piński — od Kozaków rebelizujących schizmatyków, okrutnie zamordowany w Janowie roku 1657. *) Jędrzej Bobola, dziedzic na Niedzwicy i Postronnej, żona jego Maryanna z Łapszowa Łapczyńska, syn z niej Stanisław. Wojciech podkomorzy przemyski, syn albo wnuk Hieronima † 1631. Syn tego podkomorzego dwie córki zostawił, Lidwinę, która w panieńskim stanie umarła, i Zuzannę, która z Gabryelem Witowskim dożywotnie zmówiona. Z synów trzech tegoż podkomorzyca, Zygmunt pod Wiedniem życie swoje położył. Stanisław młodo umarł. Trzeci zaś w Holandyi, długo wojenny żołd prowadząc, znać że tam rycerską śmiercią zginął. Jeden z tego domu, w Moskwie razem z Dymitrem zmyślonym carem moskiewskim poległ. Siostry Jędrzeja podkomorzego koronnego: jedna Jędrzejowi Janowskiemu komornikowi sieradzkiemu, druga Mięszkowskiemu dostały się w małżeństwo. — *Niesiecki.* — Są dotąd Bobolowie w pińskiem, z tych Ignacy Bobola z *Ciechanowiczówny* zostawił potomstwo. — *Krasicki.*

*) Benedykt XIV papierz, d. 9. Lutego 1775. stwierdził męczeństwo Bobolego a Pius IX d. 3. Lipca 1853 postanowił, że Pińsk i zakon Jezuitów mogą uroczyście obchodzić pamiątkę Bobolego, w kościołach swoich d. 23. Maja, jako w oktawę jego męczeństwa.

Bobolecki, h. *Łodzia*. Z Bnina i Bobelcina w Wielkiejpolszcze: z których Łukasza, Macieja i brata jego podsędka poznańskiego, wspominają nadgrobki ich w Otorowie. Stanisław syn Macieja z Lutomskiej Prawdziczanki urodzony, zostawił z Zdzarowskiej h. *Poraj* sześciu synów: Stanisława, Wojciecha, Piotra, Kaspra, (ten z poznańskiem województwem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza,) Jana i Łukasza w zakonie Soc. Jesu. Siostra tych sześciu braci Maryanna, Gosławskiemu podczaszemu bracławskiemu zaślubiona. Bobolecki rotmistrz w r. 1577. na pojmanie Podkowy wysłany. Antoni w kaliskiem woj. r. 1690. Wawrzyniec na Bobolcach podpisał elekcyą Jana Kazimierza w płockiem.

Bobowski, h. *Gryf*. Z Bobowy Zygmunt, podsędek z. krakowski, chorągiew Gryfów przywodził na Grunwaldzką potrzebę z Krzyżakami w r. 1410 Jan za Zygmunta III. Mikołaj obywatel woj. ruskiego, rotmistrz naznaczony, na *praesidium* miasta Lwowa z sejmu brzeskiego r. 1653. W roku 1630. było trzech braci rodzonych: Marcin Jędrzej i Bernard. Z tych Marcin zostawił syna Stanisława, którego z Romerówny trzy córki: jedna za Lipskim stolnikiem kijowskiem, druga za Samuelem Głogowskim, cześnikiem nowogrodzkiem, trzecia Zofia za Wojciechem Chmielnickiem i synów dwóch Józef i Stanisław. Jędrzej podpisał elekcyą Władysława IV. z lubelskiem. Zofia zakonnica staniątecka. *Niesiecki.*—W r. 1781. Józef Bobowski, miecznik sanocki, miał za sobą *Miłkowską* i z niej syna Józefa. — Brat młodszy Józefa, Cypryan. — Temi czasy Bobowski sędzia gr. sanocki, pojął *Karśnicką*, z której potomstwo syn i córka; po zejściu pierwszej żony pojął powtórnie, została wdowę po Fredrze. — *Krasicki.* — Józef podczaszy i sędzia gr. sanocki pisał się na elekcyą Stanisława Augusta — Marcin łowczy bielski. — *Wielądko* – Są po dziś dzień Bobowscy w Galicyi; jedni z tych mają nadany tytuł baronów w Austryi, do których należy Józef, członek Stanów, sędzia gr. sanocki. Inni znów mają przydomek *Swoboda*.

Bobr. Piotr Wojciech podpisał elekcyą St. Augusta z woj. płockiego. — Jan łowczy bracławski był w r. 1766. komisarzem do rozgraniczenia woj. kijowskiego z woj. bracławskiem. Kajetan podkomorzy J. K. Mci. kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — Do tych należy zapewne N. Bobr w r. 1787. generał adjutant króla St. Augusta. Ludwika Bobr za Maurycym hr. Potockim h. *Pilawa*.

Bóbr Piotrowicki. Tak umieszcza *Kuropatnicki*.

Bobr, h. *Gryf*. Tomasz i Tadeusz, synowie Jana. Adam i Franciszek, synowie, Piotra, Alexander syn Xawerego. Józef, syn Zygmunta. Wiktor i Faustyn, synowie Józefa. — *Spis szl. Heroldya królestwa polskiego. 1851.*

Bobrowicz. Iwasko Bobrowicz ziemianin wołyński r. 1528. w metryce wołyńskiej. — *Niesiecki.* Na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. r. Adam Bobrowicz, chorąży kowieński, pisał się z p. kowieńskiego. *Wielądko.* — W przeszłym już wieku znajdowali się Bobrowiczowie w Litwie, w kowieńskiem, którzy pieczętowali się herbem Gryf i z tych żył Jan Bobrowicz we Lwowie a potem w Krakowie, i zostawił z Maryanny, chorążanki rodeckiej, małżonki swej dwóch synów, Karola i Jana Nepomocyna dziś żyjących i córkę Józefę za Rajskim będącą. — *Przypisek Bobrowicza* wydawcy *Herbarza Niesieckiego.*

Bobrownicki, h. *Doliwa*. W sandomirskiem. Jan w r. 1587. Zbigniew z *Bobrownik*, sekretarz króla Zygmunta III.; żona jego Rochcicka. — Stanisław z Faliboża brat jego, żona Zofia Kretkowska. Paweł, rotmistrz król. w rawskiem. Wiktoryn Stanisław i Balcer w pińskiem roku 1648. Jerzy w sieradzkiem r. 1732. Jacek w zakonie ś. Franciszka. Stanisław koniuszy litewski i pisarz z. brzeski, dziedzic na Leśnikach w p. słonimskim r. 1658. syn jego Nikodem i córka za Brzostowskim. Kazimierz sędzia z. brzeski, odważny rotmistrz. — Stefan chorąży bracławski, starosta przedborski r. 1712., syn jego Jan. Wiktor, brat koniuszego, surrogator pisarstwa brzeskiego 1655. Bobrownicki, miał za sobą Obodzisską, która *primo voto* była za Kielczewskim. Jan dziedzic na Żurakowie, miecznik stężycki, żona jego Drochojewska Zofia. — Zofia Alexandra Łydziedzic na Żurakowie, miecznik stężycki, żona jego Drochojewska Zofia. — *Niesiecki.* — Bogusław z *Drochojewską* spłodził Antoniego i córki trzy: Annę, Magdalenę, trzecia zakonnica. Antoni z *Jordanówną* Salomeą spłodził trzech synów: Kajetana podkomorzego J. K. Mci r. 1793. *Drugiego* Józefa. *Trzeciego* Alexandra i córek cztery: Justynę, Maryannę, Eufrozynę i Katarzynę. Kajetan podkomorzy J. K. Mci wszedł w śluby małżeńskie, *1. voto* z Karoliną *Bogatkowską*, z tą miał, córkę Petronelę. *2. voto* pojął Marcyannę *Skrzyńską*, z tej dwie córek Salomea i Karolina. Ignacy mielnicki podczaszy. — *Wielądko.* W r. 1778. August Bobrownicki podczaszy mielnicki. — Stanisław sędzia z. brzeski W r. 1788. Antoni wojski krakowski. — *Krasicki.*

Bobrownicki, z *Bobrownik*. Antoni i Anna zamężna Weiskopf Białgłowska. *Poczet szl. gal. i buk*

Bobrowski, h. *Jastrzębiec*. Jędrzej z ruskiem Władysława IV. Wacław i Teodor z bełzkiem Au-

Grzybowski h. *Prus 2do*, w Mazowszu. Mikołaj podkomorzy warszawski 1569. Wojciech 1576 z zjazdu gener. jędrzejowskiego wysłany do Prus na nakłonienie pruskiej prowincyi do Stefana Batorego króla. Teofil, syn Mikołaja podkomorzego, sędzia z. warszawski, 1616 poseł na sejmy, potem podkomorzy czerski. Stefan Dobrogost, brat Teofila, kasztelan lubelski 1634, córka jego była za Jędrzejem Jarczewskim. Jan, syn Stefana Dobrogosta, starosta warszawski i kamieniecki, żona jego Lukrecya Guldenszternówna, w r. 1648 świat ten pożegnała. Felicyan, syn Teofila podkomorzego czerskiego, rządził kolegia ostrogskie i bydgoskie z przedziwnym wszystkich ukontentowaniem i zbudowaniem, † 1687. Samuel Stanisław starosta grodziecki 1647. Teofil podkomorzy czerski 1676. N. pod usarską chorągwią mężnie pod Starczem stawając, poległ 1638. Stefan na Chrzesnym stolnik nurski 1674. Piotr i Stanisław w z. wizkiej. Franciszek kasztelan inowrocławski 1696. Jan starosta sulejowski 1682. Simon i Sebastyan 1705. Stanisław z Windyk kasztelan czerski 1703. Marcin miał za sobą Zofię Zawadzką Świątopełkównę, z której córka Helena za Jakóbem Stanisławem Puczkowskim. Maryanna Grzybowska za Maciejem Bardzińskim, druga za Abrahamem Biejkowskim pisarzem. Antoni podstoli czerski 1704. Grzybowska Józefa Ostroroga małżonka. Mikołaj cześnik ciechanowski *Imo voto* z Janikowskiej miał syna Adama, sędziego kapturowego lwowskiego 1733, tego synowie: Ignacy z Joanny Drogomirówny podkomorzanki wendeńskiej miał Jana i Stanisława i córkę Eleonorę z Borkowskiej cześnikówny chełmińskiej; *2do voto* z Janowskiej Tomasza, *3tio* z Agnieszki Drohojewskiej Krzysztofa i Antoniego w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.* — W r. 1778 Józef podstoli czerski. Stanisław podkomorzy liwski. Józef cześnik. *Kras.*

Grzybowski h. *Róża*. Bolesław z Grzybowa, o którym wspomina *Nakielski z Długosza libr. Ben.* Krzesław z Grzybowa podkomorzy sandomierski podpisał się na liście Jagiełła króla, danym miastu krakowskiemu, na liście zaś Kazimierza króla danym miastu lubelskiemu 1448 podpisał się Piotr z Grzybowic podsędek krakowski. Jan dworzanin księżny ostrogskiej Anny Aloizyi, † 1639. *Nies.* — Dom ten wspólnej jest dzielnicy z Kurozwęckimi, wymieniony bowiem wyżej Kresław jest niewątpliwie jedną i tą samą osobą, co Kresław *z Kurozwęk*, kasztelan wiślicki a potem lubelski.

Grzymała 2do herb: To samo co w pierwotnym herbie *Grzymała*, tylko że brama z podniesioną kratą i bez rycerza. Używają go: Bartoldowie, Frankenbergowie, Przybyszewscy i Znatowiczowie.

Grzymała 3tio herb: Brama jak w pierwotnym, tylko że wieże równe, a w szczycie hełmu zamiast strusich, pawie pióra. Używają go: Lubańscy, Słomowscy i Turzańscy.

Grzymała 4to herb: To samo na tarczy, co w herbie Grzymała 3tio; w szczycie hełmu pięć piór strusich. Używają go Hertykowie.

Grzymała 5to herb: W polu złotem mur w sześć rzędów cegieł, o trzech blankach, na nim trzy podobne wieże, z których środkowa wyższa; w szczycie hełmu skrzydło orle barkiem w prawo, strzałą w lewo przeszyte. Używają go Zbikowscy.

Grzymała 6to herb: To samo w tarczy co w poprzednim, tylko że wieże równe, a w szczycie hełmu jak w pierwszym. Używają go Łagunowie.

Grzymała h. *wł.* Świdgier biskup kruświcki 1129. Przecław biskup lubuski † 1189. Paweł biskup poznański 1209. Domarat biskup poznański † 1320. Przecław z Pogorzelca biskup wrocławski na Szląsku † 1376. Jan († 1382 w Żninie) z Strzelce arcybiskup gnieźnieński, dla suchej komplexyi Suchywilk nazwany, niektórzy powiadają, że był z ojca Przecława wojewody kaliskiego urodzony, matka zaś jego była rodzona siostra Jarosława Skotnickiego h. *Bogorya*, arcybiskupa gnieźnieńskiego. Przybysław z Strzelce, niegdy podskarbi Jana Suchywilka arcybiskupa gnieźnieńskiego, i jego krew, a potem Miechowita, najprzód u nich w Uniejowie był proboszczem, a potem w Gnieźnie u św. Jana, zszedł z tego świata 1418. Dobrogost kasztelan wiślicki 1302. Bronisław z Strzelce kasztelan żarnowski. Mikołaj de Strzelce Scholastyk warszawski 1525. Domarat sędzia z. poznański 1243 podpisał list Przemysława książęcia Wielkopolskiego, u *Nakiel. w Miechow. fol. 767* tenże się potem z innymi wielkopolskimi panami na Bolesława Łysego książęcia zmówił. Domarat podsędek krakowski 1251 na liście Bolesława Wstydliwego. Domarat z Pierzchna kasztelan poznański i starosta wielkopolski 1383. N. Oleśnicki kasztelan kostrzyński, którzy długo wojnę toczyli z Nałęczami, że Jagiełło król do Wielkopolski zjechawszy, ledwo powagą swoją uśmierzył. Jan kasztelan kaliski 1272. Przecław wojewoda kaliski 1360, tenże czy inszy Przecław kasztelan poznański 1357, a snać potem wziął województwo kaliskie. Jędrzej kasztelan poznański 1445. Piotraś synowiec Jana arcybiskupa gnieźnieńskiego, dziedzic na Baranowie nad Wisłą. Od tego snać Baranowscy Grzymalitowie poszli. Derszław z Giwna, brat rodzony Domarata kasztelana poznańskiego, sam kasztelan gnieźnieński 1383. Jędrzej Świerad kasztelan kamieński, Wierzbięta Smogulecki i Teodoryk Margoński Grzymałczykowie tegoż czasu. *Papr.* Przedysława h. Grzymała chce mieć sukcesorem Trajana na biskupstwie kijowskiem 1383. Jan z Brogłowa na dworze i w obozie Zygmunta cesarza dobrze zasłużony. Jakób doktor zakonu

kaznodziejskiego, *haereticae pravitatis inquisitor* 1450. To *Niesiecki* pod herbem Grzymała, a niżej pod nowym artykułem *) „Grzymała h. *Grzymała*“ dodaje co następuje: Jarosz mąż sławny w Hiszpanji będąc, w różnych potrzebach z Saracenami mężnie sobie postępował, dostał się potem w niewolę z Kuchmaistrem. Jedni z nich w pow. lidzkim, drudzy w bełzkiem województwie. Jakób rotmistrz w różnych potyczkach dzielny i szczęśliwy. N. miał za sobą Chlebowiczównę kasztelankę, wdowę po Hamszeju Stanisławie. Z tych Anna Grzymalanka była za Jędrzejem Jaskmanickim podstolim. Kilian miał za sobą Wojenkowską, córkę Sebastyana. Marcin, Alexander, Stanisław w ks. litewskiem 1700. N. Jana Oziębłowskiego małżonka. Tyle z *Niesieckiego*. — W zbiorach familijnych hr. Potulickich, znajduje się w manuskrypcie księga o rodzie Grzymalitów, pisana w końcu XVII wieku. Podług tego dzieła Mikołaj Grzymała kasztelan biechowski r. 1325 miał synów trzech, z których najstarszy Dersław poległ w owej nieszczęśliwej wojnie z Wołochami 1359 *(Janus. Gnes. Arch. Długosz — Kromer Var. Ep.)* zostawiwszy syna Pietrasza, który będąc rotmistrzem nadwornym Władysława Jagiełły, poległ w r. 1390 podczas szturmu zamku grodzieńskiego. Drugi syn Mikołaja, kasztelana biechowskiego z drugiej żony Kochny *de Ostroróg* urodzony — Pietrasz, *z Więcborza* i *Potulic*, wojewoda kaliski (u nas na str. 154 nazwany Przecławem, tak bowiem wypisali go *Olszow. de Primatu* i *Nakiel. w Miech.*, chociaż *Papr.* za innymi autorami nazywa go także Piotrem) umarł r. 1360, z Dachny *de Bnin*, Pietrasza h. *Łodzia* podkomorzego kaliskiego córki, zostawiwszy synów dwóch, z których jeden w dalszem potomstwie stał się Potulickich protoplastą. Trzeci syn Mikołaja i Kochny *de Ostroróg*, Przedsław *na Grzymałach* i innych rozległych włościach, cześnik poznański, waleczny mąż, osobliwie pod Płowcami, miał za sobą Bietę *de Udryce*, córkę Mikłusza h. *Nałęcz*, z której został syn Domarad, kasztelan kostrzyński, sławny z wojny Grzymalitów z Nałęczami, ten umarł r. 1389, zostawiwszy synów dwóch: Wierzbiętę kanonika poznańskiego i Jarosza, o którym pisze wyżej *Nies.*, ten umarł r. 1416, spłodziwszy z Leonorą *de Szygi* Mstygiena h. *Trzaska* córką, synów trzech, których imion nie wymienia jednak rzeczony wyżej manuskrypt. Tomasz Grzymała w r. 1694 dobra Płaskosze i Piłki w z. nurskiej dziedziczył *(Herb. rodz. szl. 1853)*. Jakób rotmistrz przy boku króla Jana III, syn Jacka i Chlebowiczówny kasztelanki trockiej, poległ pod Wiedniem; jego to córka Anna była za Jaskmanickim, o której wspomina *Nies.* (list króla Jana III do niej pisany, jest drukowany w tomie dodatkowym do Niesieckiego, wydania lipskiego). Alexander, syn Jakóba i Siedliskiej, koniuszy nadworny króla Augusta II i pułkownik wojsk JKM., miał z Siemińskiej synów dwóch: Marcina i Kaspra. Z tych Marcin generał wojsk JKM., miecznik bełzki, nabył dobra Telatyn w woj. bełzkiem r. 1700, z Górskiej zostawił córek dwie: Annę za Jezierskim sędzią gr. lubelskim i Katarzynę za Drzewickim, oraz synów także dwóch: Alexandra, który był kanonikiem przemyskim, kustoszem chełmskim i Józefa *na Telatynie*, łowczego podolskiego, deputata na trybunał kor. lubelski, ten miał za sobą *1mo voto* Radziejowską, *2do voto* Wilczyńską; córek jego zostało trzy: Aniela za Rokickim starostą chełmskim, Marya za Iwanickim podkomorzym bełzkim i Tekla — i synów dwóch: Piotr, podczaszy bełzki, który zostawił synów Józefa i Antoniego, który w r. 1764 posłował z ziemi łomżyńskiej na sejm kor. — i Wincenty, starosta latyczowski, vice-marszałek trybunału lubelskiego, podkomorzy nadw. króla St. Augusta, kawaler orderu św. Stanisława, w r. 1810 prezes Rady adm. lubelskiej, poseł nadzwyczajny od w. ks. warszawskiego do Austryi, w r. 1815 senator kasztelan, umarł w 80 roku życia dnia 5 kwietnia 1824 (leży u OO. Kapucynów w Warszawie) zostawiwszy z Maryi Wydzdzanki syna (inne dzieci młodo zmarłe) Alberta, który służąc wojskowo, był adjutantem najprzód generała Zajączka, następnie księcia Józefa Poniatowskiego, w r. 1812 wzięty do niewoli, trzy lata na wygnaniu w gub. mohilewskiej wraz z Zajączkiem zostawał, potem w służbie cywilnej został referendarzem Stanu i kawalerem orderu św. Stanisława, † 1871 w Nyon w Szwajcaryi, żona jego Michalina de Krüger, córka Ferdynanda, inspektora gen. ceł w królestwie polsk. i Zaborowskiej cześnikówny zakroczymskiej, z której został syn Wincenty.

Drugi syn Alexandra koniuszego i Siemieńskiej — Kasper, zaślubił Łosiównę, córkę Jacka sędziego gr. bełzkiego, z którą dwóch spłodził synów: Franciszka, który został Jezuitą i Grzegorza, którego z Zawiszanki czworo zostało dzieci: Rozalia za Bułhakiem, Anna za Giedrojcem, Tomasz ożeniony z Bułharynówną i Kazimierz, którego *Kras.* wymienia sędzią ziemskim wołkowyskim, r. 1778, ten z Olędzką miał synów dwóch: Józefa z Szwykowską i Grzegorza z Orzeszkówną — ożenionych. — Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, spotykamy jeszcze Piotra, komornika granicznego i Józefa plebana rzeplińskiego jako legitymowanych w są-

*) Może i słusznie *Nies.* rozdziela Grzymalitów na dwa różne domy. Są bowiem pewne dokumenta w aktach łomżyńskich, z których możnaby wnosić, że ci co na dobrach Grzymałów w ziemi łomżyńskiej osiedli — a to się stało około r. 1400 — od Zaleskich swój początek biorą.

dzie z. bełzkim r. 1782, oraz Antoniego i Jakóba synów Antoniego, — Antoniego, Andrzeja, Piotra synów Marcina, — Mikołaja syna Tomasza, Wincentego syna Wojciecha i Józefa syna Antoniego, którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. *) Z tych ostatni, Józef na *Grzymałowie* w z. łomżyńskiej, (dobra te, od wieków tej rodziny gniazdo i dziedzictwo, przeszły do rąk obcych po r. 1863) miał podobno za żonę Jabłonowską, z której czterech synów zostało: Konstanty, Alexander, † 1877—78, ożeniony z Izabelą Bieczyńską, córką Felixa i Koźmianówny, Teofil, który zginął w komunie paryskiej i Andrzej, ożeniony z Józefą Niedźwiedzką.

Grzymała h. *Mora*. Mikołaj w ziemi nurskiej podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.* — Zdaje się, że do tego domu należą Grzymałowie w Warmii, których *Kras.* wymienia, jako to: N. kanonik warmiński, brat jego dziedzic wsi Dąbrówki, służył w wojsku szwedzkiem za czasów Karola XII. Siostra za Maskwarten, trzeci brat, dziedzic *na Tracku* i *Nikełkowie*, dwóch synów zostawił.

Grzymisławski h. *Nałęcz*. Dom ten umieszcza *Małach.* Tu należy Mikołaj *z Grzymisławia* wojewoda poznański † 1260, którego *Nies.* niesłusznie do herbu *Prus 1mo* pociąga, — ten sam zdaje się był potem wojewodą krakowskim. *MS. Crac. Listy Fam. Czarnkows. i Miech. fol. 164.*

Grzymisławski h. *Prus 1mo*, w poznańskiem. Stanisław podpisał elekcyą Władysława IV, nie wiem (mówi *Nies.*) czy nie tu należy Mikołaj z Grzymisławia wojewoda poznański. *Niesiecki.*

Grzymkowski. Alexander, Michał i Józef legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Grzymułtowski h. *Grzymała*, jednaż ich dzielnica z Wilamowskiemi. Janusz mąż sławy i siły wielkiej. Drugi starostą był drahimskim. Janusz Mikołaj z Dzierżanowskiej był ostatni dziedzic tego domu za czasu Paprockiego. *Nies.*

Grzymułtowski h. *Nieczuja*, w Wielkopolsce. Jan kasztelan bydgoski, którego syn Wojciech, Marcin 1632. Stanisław starosta średzki, miał za sobą Katarzynę Leszczyńską, która po jego śmierci dostała się w małżeństwo Piotrowi Opalińskiemu wojewodzie, z tej córka była za Werdą Janem podkomorzym i syn Krzysztof 1678 wojewoda poznański, marszałek królowy, *1mo voto* pojął Barbarę Ossowską, z tej był syn Jan, *2do voto* r. 1665 Alexandrę Cecylię Leszczyńską h. *Wieniawa*. Córka jego jedna Katarzyna *1mo voto* za Jędrzejem Gembickim podkomorzym, *2do voto* za Naramowskim kasztelanem. Druga była za Władysławem Czarnkowskim starostą. Stanisław kasztelan sieradzki, córka jego była za Mikołajem Duninem Modliszewskim. Zofia Grzymułtowska *1mo voto* za Rusockim, *2do* za Adamem Przyjemskim kasztelanem, fundowała ojców Reformatów w Górce 1522 i w Osieku. Jan opat lędzki 1621. Któryś z tego domu miał za sobą Barbarę Czarnkowską. N. opat wągrowiecki 1579. N. w r. 1531. N. Grzymułtowska za Mikołajem Działyńskim podkomorzym. *Nies.*

Grzymułtowski h. *Prus 1mo*. Tak umieszcza *Małach.*

Grzyszecki *z Szczęsnej*. Alexander uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. przemyskim r. 1782, na mocy czego syn jego Alexander Kajetan z synami swoimi Władysławem, Franciszkiem, Teofilem, Alexandrem, Kazimierzem, Ludwikiem i Józefem — wpisany do ksiąg szlachty krajowej stanu rycerskiego r. 1858—1864.

Grzywa h. *Kościesza*, w rawskiem. Stanisław w z. sochaczewskiej podpisał elekcyą Jana Kazim., atoli raczejby się herbem Lis pieczętować powinni, niżeli Kościeszą, ile że jawniem (mówi *Nies.*) czytał list Zygmunta I *in MS. Petricov.*, w którym aprobuje ten król, co Paweł Grzywa i inni tego herbu rodacy, do herbu Lis przypuścili Marcina Czyża Nieczyckiego. *Nies.*

Grzywieński h. *Jastrzębiec*, w Mazowszu. Jan z Starzechowic kanonik krakowski. *Nies.* — Stanisław Grzywieński, w r. 1780 odziedziczył po ojcu swym dobra Turzynowo i Sitowie w woj. łęczyckiem. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gnagnini. Alexander *nobilit.* r. 1571. *Metryka kor. 625.*

Gubakowski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gubena herb: W polu niebieskiem mur kamienny o trzech basztach, na wierzchu środkowej ręka w złotej zbroi z mieczem do cięcia w prawo, nad ręką i po jej bokach po jednej gwiaździe złotej sześciograniastej; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Fryderykowi Szwenckiemu, synowi Fryderyka, doktorowi medycyny i chirurgii, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I z dnia 24 lutego (4 marca) 1842. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Gucewicz. Wawrzyniec *nobil. non praec. scart.* r. 1790. *Małachowski.*

Guczy h. *w.* albo *Zetynian*. Pierwszy tego domu wszedł w te kraje razem z królową Boną, dworzanin jej, Karol Guczy, o którym nadgrobek jego w przemyskiej katedrze świadczy, że był rodem z Florencyi, a w Polsce żupnikiem generalnym ruskim. Osiadłszy w bieckim powiecie, z Anny spłodził

*) P. Kosiński w spisie swoim rodzin senatorskich, przyznaje Grzymalitom jednego tylko kasztelana. Błąd to widoczny: rodzina ta bowiem znaczną liczbę wydała senatorów, o których aż nadto głośno u kronikarzy i historyków naszych.

dwóch synów: Oktawiana i Reinera. Z tych Oktawian miał za sobą Elżbietę Wielopolską podkomorzankę. Kasper tylko jednę córkę splodził Annę, ta najprzód Derszniakowa, potem Trzecieska, nakoniec Złotnicka. Jan z Golańskiej zostawił syna Jędrzeja, ten na dworze Myszkowskiego marszałka kor., wiek swój z pochwałą przepędził, z Zofii Olbierzowskiej synów jego trzech: Jan, Zygmunt i Jędrzej. Piotr, stryjeczny tych brat, miał czterech synów: Jana, Mikołaja, Pawła i Jędrzeja. Mikołaj w lubelskiem osiadł, pojąwszy w małżeństwo Hornowską sędziankę z. brześciańską; Jan w krakowskiem, żona jego Jankowska; Paweł na Wołyniu, żona Kuroszówna; Jędrzej z Zagórską wszedł w kontrakty małżeńskie. *Nies.*

Gudowicz. Tylko *Kurop.* i *Małach.* ten dom umieszczają bez oznaczenia herbu. *Dołgorukow* (Rod. kn. t. II str. 192) pisze, że polski szlachcic Paweł Gudowicz, syn Stanisława, przeniósł się w r. 1680 do Małorosyi, i stał się protoplastą zasłużonej dziś w Rosyi familii hrabiów Gudowiczów i że syn tego Pawła, Andrzej, zostawił syna Bazylego, który był małorosyjskim jeneralnym podskarbim, potem tajnym radcą, † w r. 1764, zostawiwszy z pierwszej żony Anny Nosenko-Bieleckoj synów Andrzeja i Jana, oraz cztery córek: Maryą za Michałem Szirjajem, Teodozyą za Duninem-Borkowskim, Anastazyą za Krzyżanowskim i Annę za Ożegowiczem — z drugiej żony Anny Miklaszewskiej, córki Stefana, pięciu synów: Michała, Alexandra, Bazylego, Mikołaja i Piotra. Z tych Andrzej (ur. 1731 † 1808) był jenerałem piechoty, Jan (ur. 1741 † 1821) jenerałem *en chef* i hrabią rosyjskim w r. 1797: w uznaniu wielkich jego zasług, bracia jego, Michał, Bazyli, Mikołaj i Piotr również do godności hrabiów wyniesieni w r. 1809. Herb polskich hrabiów Gudowiczów, podług *Dołgorukowa:* w zielonem polu dwie złote strzały przekrzyżowane, ostrzem do góry, nad niemi złota podkowa oclami na dół, a nad nią krzyż złoty. Będzie to prawdopodobnie herb *Jastrzębiec VI* albo herb *Tuszyński* bez krzyża.

Gudziański. Patrz **Gudziejewski.**

Gudziński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gudziejewski, w mińskiem. Jan, Kazimierz i Michał podpisali elekcyą Jana III. Jan, ale go Gudziański napisano, pisarz z. trocki 1580. Jan Tułgowt, Paweł i Alexander 1700. *Nies.*

Gugenmus. Jan Damasc. syn Franciszka. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Gujski. Jan w wojew. trockiem podpisał elekcyą Władysława IV. Alexandra wspominają Konstytucye 1647 fol. 23. *Nies.*

Gulbinowicz. I tych umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gulcz h. *wł.* Początki swoje do Gulczewskich Prawdziców referują. Arnold Golcz około r. 1300 zamki trzy, w Walczu, Dramburgu i Drahimie, fundował, synów jego było dwóch, Jerzy i Ludwik. Od Jerzego pochodzi linia Golczów, którą Czarną zowią, od Ludwika linia Biała. Obadwaj ci bracia w wojsku krzyżackiem heroicznemi dziełami wsławili się. Konrad Czarny starosta drahimski, konwent św. Franciszka w mieście Dramburg fundował. Z tejże linii Czarnej kwitnęli: Gunter *Consiliarius intimus* u Ferdynanda cesarza, podkomorzy nadworny, generał nad usaryą cesarską, gubernator królestwa czeskiego, w zasługach wziął był wiele hrabstw. Marcin Maxymilian nad artyleryą u Ferdynanda III cesarza generał. Henryk dziedzic na Klausdorfie, generał w woj. sku cesarskiem, syn jego starszy Konrad Riemer, rotmistrz królewski, temu Idea de Dewitzen zrodziła syna Henryka, który generałem najprzód był saskim, potem miasta Gdańska komendantem, dalej *Generalissimus* wojsk moskiewskich, † 1727, syn jego Henryk starosta wałecki, z Jadwigi Małgorzaty Dorpowskiej miał pięciu synów: Henryka, Jerzego, Balcera, Augusta, Stanisława i Karola. Jerzy Gunter, drugi syn Konrada Riemera, generał-major w wojsku saskiem, *ster.* Trzeci Jan zostawił synów dwóch. Tegoż Henryka dziedzica na Klausdorfie drugi syn Henryk, dziedzic na Rutkach, którego było trzech synów: Franciszek Rudiger w wojsku moskiewskiem generał-major, Jan i Joachim Rudiger major w wojsku duńskiem. Do tejże linii należy Krzysztof Henryk, generałmajor u elektora brandeburskiego temi czasy. Z linii Białej Gulczów, od Ludwika pochodzącej, był Arnold, którego syn Balcer marszałkował na dworze elektora brandeburskiego, ten z Anny de Rauschka spłodził córkę Ludowikę Maryą, która najprzód żyła z Wojciechem Krasińskim wojewodą mazowieckim, po nim z Władysławem Sapiehą wojewodą brześciańskim i synów trzech: Jerzego pułkownika, Fryderyka kapitana i Henryka oberszt-lejtnanta, którego temi czasy trzech synów żyło. Jerzy, brat rodzony Arnolda, rotmistrz król. a potem sędzia wałecki, z Teresy de Martentin Fleminkówny miał trzy córki i tyleż synów, to jest Joachima Rudigera, ten długo w wojsku francuskiem żołd prowadził, potem w wojsku duńskiem *generalissimum* mianowany, nakoniec całem wojskiem saskiem dowodził pod Wiedniem z pochwałą króla Jana III, umarł bezpotomny w Trzeblinie r. 1688. Arnold Kasper, burgrabia z. wałecki, dziedzic na Człopie, Drzonowie, Trzebiniu, Pieczyskach, Szonowie, Klausdorfie etc. 1670, miał za sobą Maryannę z Borków Gostyńską, z którą zostawił synów dwóch i trzy córki, z tych Teresa Małgorzata *1mo voto* za Władysławem Unrug starościcem gnieźn., *2do* za Franciszkiem Pilchowskim; druga Urszula za Alexandrem Hazą burgrabim wschowskim; trzecia Małgorzata Katarzyna za Krzysztofem Unrug.

Z synów zaś Joachim Rudiger podstoli wschowski, złączył się najprzód z Heleną Kurską, a potem z Krystyną Fryderyką Brudzewską. Drugi Jerzy Franciszek, obersztlejtnant w wojsku król., którego z Elżbiety z Bukowca Schlichtinkówny córka Elżbieta Karolina. Do tejże linii należał Franciszek Joachim, generał nad gwardyą litewską. *Nies.* — N. starosta wałecki, córka jego za dziedzicem *na Stembergu*, generałem wojsk kor.; synowie: jeden starosta tucholski, generał wojsk kor.; drugi starosta grudziąski, także generał wojsk kor., syna jedynaka w młodym wieku postradał; trzeci starosta hamasztyński. *Kras.* — W braku genealogii tej rodziny, podajemy tu o niej luźne tylko wiadomości, jak następuje: Franciszek Bogusław Gólcz, swojem i brata rodzonego Karola Henryka imieniem, sprzedał w r 1745 dobra Prusinowo. Henryk, starosta wałecki, w r. 1756 dobra Łubno (w poznańskiem) sprzedał. *Herb. kr. polsk. 1853.* — Jerzy Wilhelm, starosta tucholski, lejtnant, Henryk z *Gólczewa*, generałmajor, August Stanisław, Karol Alexander, kapitan, — Joachim Kazimierz, szambelan król., Franciszek z *Gólczewa*, szambelan, Bernard Wilhelm szambelan, Karol Franciszek porucznik, Henryk Leopold, Joachim kapitan — i Bogusław z *Gólczewa* Gólczowie, podpisali w Toruniu manifest dyssydentów *Wielkiey i małey Polskiey i Prus* dnia 19 marca 1764. Patrz **Gólcz.**

Gulczewski h. *Junosza*, w z. wyszogrodzkiej. Jakób skarbnik wyszogrodzki, podsędek nurski za króla Stefana, syn jego także był skarbnikiem, z Brzeskiej zostawił potomstwo. Stanisław w wyszogrodzkiem, Jędrzej w krakowskiem pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. Gulczewska była za Adamem Rudnickim. *Nies.*

Gulczewski h. *Prawdzic*, w płockiem. Z tych trzech braci rodzonych, Mikołaj († 1369), Stanisław († 1371) i Dobiesław *Sowka* nazwany, byli jeden po drugim biskupami płockimi. Raciborz z *Gulczewa* kanclerz u książąt mazowieckich r. 1453. Jędrzej kasztelan płocki 1408. Jan z *Gulczewa* wojewoda rawski 1544. Jędrzej wojewoda rawski 1572. Małgorzata Piotra Szczawińskiego podkomorzego gostyńskiego małżonka 1473. Anna z *Gulczewa* sierpska wojewodzanka Złotkowskiego kasztelana biechowskiego małżonka 1589; ta potem była za Zarębą z *Kalinowy*, ojciec jej Jędrzej wojewoda rawski. Zofia Gulczewska była za Jędrzejem Gumowskim podczaszym wizkim, ale *sterilis*. Elżbieta za Mikołajem Brudzewskim wojewodą łęczyckim. N. miał za sobą Działyńską wojewodzankę chełmińską. *Nies.*

Guldenbalk von Holt h. *wł.*, w Inflanciech. Jan był sędzią derpskim, syn jego także Jan, długo w obozie polskim żołd wojenny prowadząc, zasłużył sobie, że go Władysław IV między *indigenas* przypuścił i sekretarzem swoim uczynił; córka jego Magdalena była za Franciszkiem Mirosławiem Czapskim podkomorzym malborskim. *Nies.*

Guldensztern h. *wł.* Z dawna ten dom w Danii i Szwecyi znakomity i z królami szwedzkimi krwią połączony. Pierwszy do Polski przybył Zygmunt, syn Jana stolnika najwyższego i Sygfrydy hr. Brahówny, bliskiej krewnej Jana III króla szwedzkiego, wnuk Mikołaja i Ebby Bilkówny siostry królowej szwedzkiej Gunille — który wraz z stryjem swoim Erykiem otrzymał indygenat na sejmie koronacyjnym Władysława IV 1633. Tego Eryka syn był Maxymilian, † 1646. Zygmunt zaś, kasztelan gdański, miał za sobą Annę, Fabiana Cemy kasztelana chełmińskiego córkę, z której było dwóch synów: Władysław Kazimierz i Jan Rafał, atoli oba młodo pomarli, córek zaś trzy: z tych Lukrecya Katarzyna najprzód żyła z Janem Kazimierzem Kretkowskim, po nim z Stanisławem Alexandrem Konopackim kasztelanem chełmińskim, druga Barbara z Władysławem Łosiem wojewodą pomorskim. Trzecia Dorota z Krzysztofem Drohojewskim chorążym. Lukrecya Guldensztern ówna, a podobno Eryka córka, była za Grzybowskim Janem starostą warsz. † 1648. *Nies.* — Izabela hr. Guldensztern, starościanka pucka, za Wolfgangiem a Kreutzen pułkownikiem.

Guldyn. Jan w wojsku zasłużony, nobilitowany r. 1662.

Guliński h. *Bończa*. To tylko *Niesiecki*. — Maurycy Guliński miał trzech synów: Piotra, Mikołaja i Jana, którym w roku 1596 babka ich Barbara z Mleckich, wdowa po Marcinie Gulińskim, dobra Gulin i Wolę darowała. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Kaspra Gulińskiego wymienia *Metryka koronna* 1595 fol. 111 jako nobilitowanego wraz z żoną swoją Dorotą, a raczej rehabilitowanego, ten bowiem z rodu szlacheckiego pochodził i tylko niedostatkiem zeszedł był do stanu miejskiego. Syn jego Wojciech umarł w niewoli tatarskiej, zostawiwszy z Anny *de Zalesie* syna Jana i córek cztery: Reginę, Dorotę, Annę i Katarzynę *(Akta lubel.)* W r. 1631 Mikołaj Guliński z ziemi czerskiej występuje w imieniu dzieci swoich jako sukcesor po niegdy Zofii, córce Jana Gulińskiego. Ten czy inny Mikołaj, (nadał mu król Władysław IV wieś Wolę Niemcową czyli Dobroszową w pow. kamienieckim r. 1637. *Metr. kor.)* syn Maurycego (o którym wyżej) dziedzic wsi Cisie w z. warszawskiej, miał za sobą Zofię Suchorzewską, córkę Wojciecha i Doroty Lenopówny, z której został syn Jan. Do tychże należą: Jan, który wydał *Wiersz polski*... w Gdańsku r. 1638, — ks. Andrzej proboszcz w Janowie r. 1772, — Józef,

który wraz z żoną swoją Antoniną ukazuje się w aktach gr. warszawskich w końcu 18go wieku, — Stanisław i Marceli, synowie Sebastyana — legitymowani w Heroldyi król. polsk. przed 1851.

Gulski h. *Rola*. Jeden tylko *Duńczewski* o nich pisze i świadczy, że to jeden dom co Golski. Podług tego autora Gabryel Gulski, brat stryjeczny Stanisława wojewody i Jana kasztelana (o których mowa pod Golskiemi), służył pod znakiem pancernym za buławy Jana Sobieskiego, z którym pod Chocimem będąc, wyskoczył na plac utarczki do tureckiego harcownika, któremu gdy odciął pół głowy z uchem i okiem a ten konając wołał „gioz! gioz!“ (oko! oko!) od tego słowa *Giozem* go w wojsku nazwano, co następnie potomstwo jego jako przydomku zażywać poczęło; wkrótce potem został mianowany porucznikiem pancernym; umarł w Krukinicach pod wielkim Przemyślem; córka jego Maryanna wyszła za Katyńskiego, syn zaś Andrzej na Podolu ożeniony, zostawił jedynego syna Gabryela, który w r. 1747 był w szkołach lwowskich.

Gułtowski h. *Leszczyc*, w Wielkopolsce. Piotr wojewoda kaliski, wnuk jego Łukasz hrabia na Raeacie, miał za sobą Jadwigę Sobieską, z której tylko się jedynaczka została córka, a podobno i ostatnia dziedziczka tego domu, Jadwiga Katarzyna, ta pierwszym ślubem żyła z Stanisławem z Sztembergu Kostką starostą, drugim z Alexandrem Wolfem starostą. *Niesiecki.*

Gumieniecki h. *Gryf*, w krakowskiem. Sebastyan 1697 miał za sobą Justynę Jadwigę Chronowską, z której syn Józef chorąży parnawski. N. Gumieniecka była za Krzysztofem Pacanowskim. N. zakonnica św. Benedykta w Staniątkach. *Niesiecki.*

Gumiński h. *Lew wspięty*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gumkowski h. *Ślepowron*. Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. ostrołęckich roku 1481. *(Kap. Mil.)* gniazdo jego dobra Gumki w z. łomżyńskiej. W grodzie łomżyńskim r. 1596 stawali Adam syn Tomasza i Idzi syn po Leonardzie Gumkowscy z Gumków dziedzice, herbu Milan, *) zeznali, „że Jan Zaorski z Barbary Gumkowskiej spłodzony, zrodził Marcina z Anną Goczłowską“ — Adam, Andrzej i Erazm Gumkowscy podpisali elekcyą króla Augusta II z ziemi nurskiej, a Franciszek podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta z ziemi łomżyńskiej; syn tego Franciszka Jacek (tylko mylnie go *Spis szl. kr. pol. 1851* do herbu Syrokomla pociąga) legitymował się w Heroldyi kr. polsk. przed r. 1851. Siostra rodzona czy stryjeczna Jacka, Rozalia *z Kobylnik*, zaślubiła (około r. 1820) Józefa Jabłkowskiego, dziedzica dóbr Ralewice.

Gumowski h. *Pobóg*. Kazimierz cześnik zakrocimski miał za sobą Gidzińską, z tej była córka Maryanna zaślubiona Alexandrowi Zielonce cześnikowi kijowskiemu i syn Stanisław, także cześnik zakrocimski, któremu Anna Łosiówna, chorążanka sanocka, powiła dwóch synów: Antoniego i Kazimierza i córek trzy, Maryannę, Joannę i Magdalenę. Po Gidzińskiej pojął tenże Kazimierz Polanowską, po tej Lisiecką, z tej spłodził cztery córki: Górską, Magdalenę Masalską, Juliannę Świechowską, Annę Nehrebecką i synów trzech: Jana, który z Zabłockiej Eleonory zostawił córkę Annę i synów dwóch: Antoniego Soc. Jesu i Jana; Marcina, ten dworską służąc, umarł; Franciszka, ten miał za sobą Zawadzką Katarzynę, z której potomstwo: Jędrzej i Dyzmas i córka. Piszą się z Wielkiego Gumowa w powiecie nurskim. *Niesiecki.*

Gumowski h. *Rola*, w łęczyckiem. Jan, pamiętny pod Pskowem kawaler. Któryś z nich pojął Katarzynę, Stanisława Rzewuskiego córkę. Wojciech miał za sobą Katarzynę z Sienna, dziedziczkę na Wykotach, Lipach i Woli Lipskiej, z tą spłodził dwóch synów: Jędrzeja podczaszego wizkiego, który z Gulczewską Zofią żył *sterilis*, i Jana, który z Anną Kowalską zostawił córkę Katarzynę Kraińską łowczynę sieradzką i syna Stanisława miecznika dobrzyńskiego, temu Zofia Ustrzycka powiła te dzieci: Mikołaja, Michała podczaszego wizkiego, Jana miecznika dobrzyńskiego, Antoniego skarbnika nurskiego i Franciszka, Barbarę *1mo voto* Swenderską, *2do* Lipską, *3tio* Bukowską i Teresę. Kazimierz podkomorzy zakrocimski 1661, synowie jego Tomasz łowczy zakrocimski i Maciej 1674. Walenty w z. sochaczewskiej 1648. Piotr w ciechanowskiej 1632. Tyle *Niesiecki.* — O familii tej, jakkolwiek dziś licznie w Galicyi rozrodzonej i z różnymi znaczniejszymi domami spokrewnionej — nie mamy dostatecznych dat dla zestawienia dokładnej jej genealogii; ograniczamy się zatem na podaniu tu o niej kilku tylko szczegółów, zaczerpniętych ze źródeł urzędowych i ksiąg kościelnych. I tak: Józef, Adam, Jan, Karol członek Stanów galicyjskich i Jan Gumowscy, otrzymali uznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie ziemskim przemyskim r. 1782. — Stanisław, miecznik dobrzyński, miał córkę Teresę, której metryka chrztu zapisana *w księgach kośc. w Birczy* pod r. 1697. — Mikołaj dziedzic Lippy, miał z Maryanną żoną swoją, córkę Elżbietę ur. 1710 i syna Józefa ur. 1713. Szymon (syn albo wnuk Mikołaja) podczaszy wiśnicki, miał za sobą Anastazyę Gniewoszównę, z którą miał córkę Joannę (ur. 1767) za Floryanem Kozłowskim h. *Jastrzębiec*, (któremu dostały się — zapewne w posagu — dobra

*) W dokumencie tym (u *Kap. Mil.)* po raz pierwszy spotykamy wzmiankę, że herb Ślepowron nazywano dawniej *Milan*, a herb Łada nazywano *Mancz.*

gusta II. podpisali elekcye. Stanisław roku 1705. w zatorskiem. Stanisław w brzeskiem litewskiem, na tameczny kościół i kollegium Soc. Jesu dobroczynny. Anna zakonnica Ś Benedykta we Lwowie koło 1660. *Niesiecki.* — Mikołaj Bobrowski w r. 1700. pod *Olkinikami* pisał z p. wil. komirskiego. Antoni pisarz halicki 1763. Jan podpisał się na akt konfederacyi gener. w. ks. lit. w Wilnie w r. 1764. Ignacy z *Bobrówki* cześnik ks. zatorskiego i oświecimskiego, podpisał elekcyą Stanisława Augusta. Toż Gabryel i Antoni z woj. podolskiem. Maciej stolnik zatorski i oświecimski. Michał na *Bobrowym*, konsyliarz J. C. K. Mci, nad trybunałem lwowskim w Galicyi, kawaler orderu S. Stanisława.— *Wielądko.* — Do tych należą Bobrowscy w Galicyi osiadli, którzy tytuł hrabiów mają przyznany od Austryi w r. 1800. Z tych Jakób († 1804) miał za żonę *Maryą Biberstejn Starowiejską* († 1798), z której zostawił dwóch synów: Józefa, którego syn Ignacy Maciej, obecny dziedzic dóbr Poremba Wielka i Łazy w Galicyi, zaślubił *Krystynę z Zakliczyna Jordanównę* i z tej ma syna Wincentego ożenionego z *Ludwiką Trzeczewską* i mającego z niej syna Ignacego i córek dwie: Annę i Helenę. Drugi syn Jakóba, zostawił córkę Olimpię i synów dwóch: Karola dziedzica dóbr Inwałd, Łęki i Pustkow w Galicyi, (który z *Honoraty hr. Lubienieckiej* ma córek cztery: Adelę za Felixem hr. Romerem, Felicyę za Zygmuntem Rawicz Pruszyńskim, Maryę za Stanisławem hr. Romerem i Barbarę za Prosperem hr. Zborowskim) i Romana († 1845) dziedzica dóbr Andrychowa, Targanic, Sułkowic, Bruzinka i Wronowca w Galicyi którego z *Teressy von Rottmann* synowie: Karol Konstanty dziedzic Reklinca, Strzemienia i Dąbu, major w. austr. żonaty in *1. voto* z *Jadwigą hr. Łoś*, in *2.* z *Heleną ks. Poninską* i Ignacy Adam, także major w. aust., który cały po ojcu odziedziczył majątek. Z tegoż zapewne domu Alexandra Bobrowska była za Sewerynem hr. Stadnickim na *Skrzynkach*; brat jej rodzony zginął w wypadkach r. 1863, przez nieszczęśliwą pomyłkę powstańców stracony. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* wymienia kilku Bobrowskich, z których jedni piszą się z *Bobrowa*, drudzy z *Bobrówki* ale żadnego im nie przydaje herbu.

Bobrowski, h. *Nałęcz.* Wymienia *Małachowski*, a także *Spis szlachty. Herol. Kr. Pols. 1851.*

Bobrowski, h. *Bóbr*, (t. j. w prawej części tarczy Bóbr na gałęzi pnia, w lewej zaś krzak kwitnącej melisy, nad nią gwiazda ośmiograniasta; nad hełmem trzy pióra strusie). Antoni, syn Ignacego.

Bobrowski, h. *Bóbr N. 2.* (W prawej części tarczy Bóbr na gałęzi pnia, w lewej strzała ostrzem do góry orlim ogonem od dołu zakończona, — nad hełmem trzy pióra strusie, *Sł. her. Krzyż.*) Szymon syn Ignacego. Obydwa te domy są wymienione w *Spisie szlachty Herold Kr. Pol. 1851.* W r. 1863. Stefan Bobrowski (niewiadomo jakiego herbu) z Ukrainy, zginął w pojedynku z Grabowskim.

Bobryk. Mikołaj Ligęza, starosta zawichostski, biecki i żydaczewski w r. 1573. Alexander, Andrzej i Stefan pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. z woj. mścisławskiego.— *Małachowski* naznacza im *herb Półkozic.*

Bobrzecki. Maciej, sędzia przemyślski r. 1511. *Niesiecki.* — Stryjkowski w kronice swojej pod r. 1444. w opisie bitwy pod Warną wspomina Leszka Bobrzyckiego.

Bobynicki. Dominik, podpisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700 z p. orszańskiego. *Wielądko.*

Boccardo. Nobilitowany w konstytucyi r. 1775. fo. 148. *Małachowski.*

Bochdan h. *Bończa. Kuropatnicki* w dziele swojem umieszcza Leopolda Bochdana pod dniem 10. Septembris 1872. r. zapisanego. — *Dunczewski Tom I. str. 20.* pisze: iż Bochdanowie w w. ruskiem mają dziedzictwo swoje w *Nehrybce*, o których nadmienia Ładowski. Podług tabelli genealogicznej która przez kollegium stanów Królestwa Galicyi i Lodomeryi na sessyi dnia 17. Grudnia 1783. r. przyjęta i zatwierdzona została — Jan Bochdan z Anny *Zalewskiej* miał syna Adama Dapifer. Smolens. ten pojął Brygittę *Terlecką* z której był Józef, ten zaś z małżeństwa z Teresą *Grabianianką* miał syna Marcina ożenionego z Maryanną *Drohomirecką*, z tych był syn ów Leopold Bochdan komornik lwowski wyżej wspomniany.

Bochdanowicz (de) Teodor. *Poczet szlachty galic. i buko. 1857.*

Bochdziewicz. Adam i Michał pisali się na manifest *de illeg.* trybunału 1763. w Wilnie. *Wielądko.*

Bocheński. Jan Lansdorf pisał się z chełmińskiem w. na elekcyą Władysława IV. Wojciech z wileńskiem na Augusta II. — *Niesiecki.*

Bocheński, h. *Rawicz.* Tomasz. *Spis szl. Herol. kr. pol. 1851.*

Bochiński, z pomorskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Bochnar, h. *Starykoń.* Starożytny dom od których wyszedł dom Wielopolskich. — *Niesiecki.*

Bochłuj Marcin, podpisał w r. 1764. akt konfederacyi gener. w. ks. lit. — *Małach. Wielądko.*

Bochotnicki, h. *Dębno.* Jednejże z Oleśnickiemi dzielnicy, od dóbr Bochotnicy w w. lubelskiem leżących, tego nazwiska nabyli. Z tych był Jan wojewoda lubelski za Zygmunta I. Siostra jego dostała się w małżeństwo Kościeleckiemu h. Ogończyk wojewodzie brzeskiemu kujawskiemu koło r. 1500. — *Niesiecki.*

Bochotrycki, h. *Radwan.* — *Małachowski.*

Bochowicz, h. *Radwan.* Dawniej w krakowskiem, potem w Litwie kwitnęło to imię. Filip Bochowicz pierwszy z Krzysztofem Radziwiłłem dostał się do Litwy przed rokiem 1600., który miał brata Łukasza, syna zaś Samuela; ten z Zofią Dobrzańską miał dwie córki Annę i Katarzynę Chrząstowską oraz synów trzech: Jana, Daniela *sterilis* i Krzysztofa, od którego pochodzą Samuel i Tobiasz, od tych dalsza linia, która jest obszernie opisana w *Dunczewskiego* Herbarzu.

Bocianowski. Jan w r. 1700. pod *Olkinikami*, Frańciszek i Jan w r. 1764. pisali się na akt konfederacyi generalnej w. ks. lit. w Wilnie. — *Wielądko.*

Bock. W konstytucyi r. 1775. *fol.* 151. — *Małachowski.*

Bock, h. *Koziol.* Adam, syn Wojciecha. *Spis szlachty. Herold. kr. pol. 1851.*

Boczarski Stefan, w r. 1700. pisał się na zjeździe pod *Olkinikami*, z w. płockiego.—*Kuropatnicki.*

Boczarski, h. *Dębno.* Dominik i Stanisław, synowie Kazimierza. Konstanty, Adolf i Narcyz, synowie Jana i Ludwiki z Lederów. Ludwik i Jan, synowie Jana. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Boczkowski, h. *Gozdawa.* Jan z Ulesia pisał się z krakowskiem na elekcyą Jana Kazimierza. W r. 1617. Zofia Boczkowska ksieni staniątecka rządziła. Jerzy, towarzysz Koniecpolskiego r. 1582. — *Niesiecki.* — Andrzej z *Brudzowa* Boczkowski w r. 1697. z w. kaliskiego, Stanisław z *Brudzowa* z w. łęczyckiem pisali się na elekcyą *Contego.* Tomasz podstarosta wiłkomierski w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami*, pisał się z p. wiłkomierskiego. Jan Kanty skarbnik gąbiński, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. rawskiem, Antoni komornik gr. wizki 1769. — *Wielądko.* — Ignacy Boczkowski łowczy kijowski r. 1776. — *Krasicki.*

Boczkowski, h. *Pomian.* Ze są i tego herbu pisze *Małachowski* i wymienia *Poczet szl. gal. i buk.*

Boczkowski, h. *Dąbrowa.* Dom ten znany od r. 1519. a nazwisko urosło od dóbr Boczki Świdrowe w z. wizskiej. *Herb. kap. Mil.*

Bodek, h. *w.* Ludzie w tym domu bywali zacni i w Prusiech starożytni. — *Niesiecki.*

Bodner Jakób. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Boduchowski. Wymienia tych *Kuropatnicki.*

Bodula, h. *w.* Marcin arcyciskup gnieźnieński, † 1279. *Paprocki* z różnych przywilejów, krom tego Marcina, liczy Pomscibora Bodulę i brata jego Nadbora w r. 1283. a w r. 1289. Dadziboga Bodułę czytał na liście klasztoru sandomierskiego. — *Niesiecki.*

Bodurkiewicz Kazimierz, w r. 1778. komornik krakowski. — *Wielądko.*

Bodurkiewicz, h. *Kościesza.* Kazimierz, syn Gabryela. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bodywil, h. *Sulima.* Kiedy się Litwa za Władysława Jagiełły z Polską łączyła, przedniejszy z Panów litewskich Bodywil, herb Sulima na siebie i na dom swój przyjął w r. 1413. — *Niesiecki.*

Bodzański. *Kuropatnicki* ten dom wymienia.

Bodzanowski. Bodzanowska, Jana Broniszewskiego h. Pomian małżonka za Zygmunta I. z Chodorowskiej urodzona. Bodzanowski towarzysz w szturmie do Pleszkowa szedł r. 1582. Zachayasz służąc po usarsku pod znakiem królewskim nobilitowany r. 1659. — *Niesiecki.*

Bodzęta, h. *Szeliga.* Bodzęta arcybiskup gnieźnieński trzydziesty, syn Władysława Szeligi dziedzica na Szeligach pod Kunowem w w. sandomierskiem, † 1382. Imię tego Bodzęty, wzięli sobie pobliżsi krewni jego, za nazwisko domu, jakoż w Krakowie widzieć nadgrobek Bodzęty Szeliga. Jan Chryzostom gnieźnieński i krakowski kanonik. — *Niesiecki.*

Bodziec herb (nadany w r. 1843. Rogalskiemu). W prawej części tarczy rogi jeleni i bawoli, w lewej zaś bogini sprawiedliwości z mieczem i wagą, nad hełmem dwa rogi.

Boelck. *Nobilitowany* w konstyt. r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Boelke, h. *Blanckenstein.* Samuel i Edward, synowie Bogumiła. *Spis szl. wyl. Her. kr. pol. 1851.*

Boerner, h. *Wiarosław.* ks. Ignacy, syn Jerzego. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bogacki, h. *Prawdzic.* W mazowieckiem, Stanisław kasztelan ciechanowski; córka jego poszła za Wacława Brzeskiego starościca płockiego. Mikołaj, brat Stanisława, wojewoda mazowiecki r. 1478. tego dwie córki były, jedna za Stanisławem Łękowskim, druga Anna za Maciejem Kłodzińskim starostą błońskim. — *Niesiecki.*

Bogatko, h. *Pomian.* Bogatko nazywają od wsi *Bogatki* w woj. mazowieckiem. Piotr Bogatko i wielu innych u Niesieckiego pod nazwiskiem Bohatko stoją. Wiktoryn z Katarzynę *Karczewską* osiadł w z. stężyckiej na wsiach *Goniwilk i Balbuchow*, od którego Maryanna żona *Usakowskiego.* Jan bezpotomny, Teresa żona *Zebrowskiego*, Remigian bezpotomny, Petronella za *Braniekim* i Kazimierz starosta kiślacki, pułkownik gwardyi kor. na *Drzewicy*, *Strzyżowie*, *Strzyżowku cum attinentiis* w opoczyńskiem, który z Sydonią z wielkich *Kończyc* Mniszcha starosty lwowskiego córką, a małżonką swoją, spłodził córkę Katarzynę, która była za *Jabłonowskim*, z której Mikołaj Jabłonowski kasztelan wiślicki, Andrzej Jabłonowski kasztelan połaniecki i trzeci opat, spłodzeni. Tenże Kazimierz Bogatko starosta kiślacki z drugą żoną, Barbarą z *Wielkiego Granowa Granowską*, spłodził córkę Ludwikę, Jana *Zakrzewskiego* cześnika brzeskiego - kujawskiego

żonę i syna Jana dziedzica na *Nieświerzu* w opoczyńskiem i *Bielinach* w rawskiem, od którego z Magdaleną *Karską* chorążanką Sochaczewską zostawione potomstwo córek trzy, pierwsza Julianna Bogatkówna, Jędrzeja *Leszczyńskiego* pisarza z. rawskiego żona, z której dzieci spłodzone dwie córki: Józefa Leszczyńska za Ignacym Kolumną *Walewskim* i druga Magdalena *1. voto* za Julianem *Sokolnickim*, *2. voto* za Józefem *Izbińskim*, i syn Dezyderyusz *Leszczyński* starosta grabowski. Druga siostra Julianny Maryanna Bogatkówna, za Tomaszem *Kurdwanowskim*, z której syn Jan, i córka Maryanna Kurdwanowscy. Trzecia Anna Bogatkowna bezżenna. Synowie zaś Jana z Magdaleny *Karskiej* spłodzeni: pierwszy Kazimierz kasztelan kruświcki orderów polskich kawaler, dziedzic na *Piotrkowie* w Kujawach *cum attinentiis*, ten z Domicellą *Głębocką* podkomorzanką brzeską kujawską, zostawia trzy córki: Agnieszka *1. voto* za *Lasockim* kasztelanem sochaczewskim, *2.* za *Mączyńskim* kasztelanem sieradzkim starostą lubelskim. Druga Petronella za *Zakrzewskim* cześnikiewiczem brzeskim kujawskim. Trzecia Maryanna. Drugi syn Jana z *Karskiej* urodzony Roch, pułkownik regimentu ostrogskiego, dziedzic na *Swirczynie* w Kujawach *cum attinentiis*, ten z Teresą *Kretkowską* kasztelanką kowalską spłodził córki: Teklę i Magdalenę i synów: Augustyna, Jędrzeja, Jakóba i Nepomucyna. Trzeci syn Jana z *Karskiej* Jan, stolnik mszczonowski, dziedzic na *Boguszycach* z przyległościami, *Bielina i Białym* w rawskiem, który z Józefą Filipiną *Pikarskiego* stolnika rawskiego, z Maryanny *Leszczyńskiej* spłodzoną córką, a małżonką swoją, ma synów Kazimierza, Franciszka i Marcina. Czwarty Marcin Bogatko, kapitan regimentu Ostrogskiego, dziedzic na *Przybysławiu* w Kujawach *cum attinentiis*, ten z Anną *Zakrzewską* pisarzówną inowrocławską, miał synów Walentego i Antoniego. Piąty ksiądz Mikołaj Bogatko kanonik chełmski proboszcz łęgonicki. Szósty ks. Michał na świecie, a w zakonie Hieronim Maryanin. Tenże wyżej wspomniany Kazimierz Bogatko, starosta kiślacki pisał się na elekcyą Augusta II. Wojciech sędzia gro. podstoli bracławski, na trybunał kor. z w. bracławskiego r. 1744. i 1750. Roch porucznik wojsk cesarskich poseł na sejm elekcyjny r. 1764. z woj. rawskiego. Ignacy podczaszy winnicki, poseł na sejm elekcyjny w r. 1764. z w. wołyńskiego. Wojciech P. B. R. M. z w. wołyńskiem i Jan starościc kośląński syn zapewne Kazimierza z w. rawskiem pisali się na elekcyą Stan. Augusta. *Wielądko.* — Kazimierz Bogatko pisarz z. bracławski a w r. 1788. kasztelan, z *Grocholskiej* miał potomstwo. — Brat jego w zakonie Dominikańskim zasłużony. To *Krasicki.* ale co do Kazimierza Bogatko bodaj czy nie mylnie przypisuje mu krzesło bracławskie. Jan regent z. i poseł rawski na sejm 1773. Patrz wyżej ***Bohatko.***

Bogatko, h. *Dopomian*, (który jest taki: W części prawej tarczy głowa żubra, mieczem z góry przeszyta, w lewej zaś berdysz ostrzem przewrócony w prawo,— nad hełmem ręka zbrojna z mieczem.) Jan, syn Michała. *Spis szl. Her. kr. pol. 1851.*

Bogdan, h. *Płomieńczyk.* Tych wymienia *Małachowski.*

Bogdanowicz, h. *Łada.* Jerzy łowczy inflantski pisał się w żmudzkiem na elekcyą Jana III. Melchior Antoni Bogdanowicz z Uzuwędzia miecznik żmudzki r. 1704. Łukasz pisarz i miecznik kijowski, złączył się z Potocką h. Lubicz. — *Niesiecki.* Tenże czy inszy Łukasz Bogdanowicz dziedzic wielu włości w w. kijowskiem, umarł chorążym kijowskim, zostawił synów trzech: z tych najstarszy miał *Jachowską.* — *Krasicki. Obacz* ***Bohdanowicz.***

Bogdanowicz, h. *Mogiła.* Idą od Bogdana syna Montwiłowego, ten miał synów trzech: Jana, Mikołaja i Stanisława. — Jan trzech także synów spłodził: Jana, Stanisława i Krzysztofa. — Stanisław czterech: Piotra, Stanisława, Jerzego i Józefa. Z tych Jerzy miał syna Adama; Józef Aleksandra, Józefa, Stanisława i Jana. — Paweł w księztwie żmudzkiem 1621. — *Niesiecki.* — Antoni i Michał w r. 1763. w Wilnie pisali się na manifest *de illegitimitate* trybunału. — *Wielądko.*

Bogdanowicz *Rosko.* Michał, Waleryan i Bernard. Krzysztof. Bernard. *Poczet szl. gal. i buk.*

Bogdański, h. *Prus 3tio.* Stefan kasztelan konarski, Franciszek sekretarz król. i Jan podpisali elekcyą Jana Kazimierza z w. sieradzkiem. Jana zaś III. Paweł z z. ciechanowskiej, Teodor i Stanisław z płockiego. Augusta II. Michał z sieradzkiego, Paweł z płockiego, Kazimierz z z. nurskiej, Józef z ciechanowskiej, Teodor z chełmskiej i Jan z bełzkiego. Grzegorz Bogdański nobilitowany w r. 1676. — *Niesiecki.* — Andrzej Bogdański w r. 1778 wojski kaliski w sanockiem. — Bogdańskich braci trzech dziedziców na Brzeziu. Najstarszy Jan pojął *Wasowiczównę*, drugi w stanie bezżennym umarł, trzeci także *sterilis.* — W r. 1788. Ludwik wojski kaliski. — To *Krasicki.*—Andrzej Bogdański, którego wymienia *Krasicki*, sędzia ziemski kaliski, dziedzic Brzezia, (gdzie fundował kościół), Sobótki, Gałązki Wielkie i Kotowiecko, umarł w r. 1789. zostawiwszy z Elżbiety *Małachowskiej* h. *Nałęcz*, córkę jedną Teresę za Trembińskim i synów sześciu: Piotra *sterilis*, Mateusza, Ludwika († 1812) wojskiego kaliskiego *sterilis*, Walentego († 1843) ożenionego z Sawicką, Maxymiliana (którego synowie Tomasz, Ludwik który zostawił córkę Marcyannę za Cezarym Bogdańskim, Antoni i córka) i Macieja, ten ostatni dziedzic na Żakowicach miał za żonę *1. voto Maryannę Sadowską*, *2. voto Elżbietę Sadowską* i z tej zostawił córek dwie: Izabellę za Pawłem Mierzewskim i Marcyannę za Walentym Skórzewskim, oraz synów dwóch:

Andrzeja i Józefa, z tych pierwszy Andrzej na *Trakowicach* zaślubił *Apolonię Szarzyńską* i z niej pozostało potomstwo: córka Pelagia z Hyacentym Pągowskim, dziś żyjąca i synów dwóch: Edmund na *Słupowie*, ten umarł w r. 1859. bezpotomnie i Cezary na *Żukowicach*, ten pojął w małżeństwie Marcyannę Bogdańską, z której synowie: Kazimierz, Tadeusz, Antoni i Stanisław. Do tychże należą Bogdańscy mieszkający we wsi dziedzicznej Milkowice pod Wartą. Dwóch Bogdańskich Jan i Marcin pochowani u O. O. Reformatów w Kaliszu w r. 1804. 1807. Są Bogdańscy po dziś dzień w Królestwie i Galicyi, ci ostatni piszą się z *Bogdanowa*, i jedni z nich mają przydomek *Gidzinko z Gidzina.*

Bogdaszewski, h. *Jastrzębiec.* W pow. włodzimirskim. Paweł z Katarzyną Wąsowską spłodził córkę Izabellę, za Adamem Sierputowskim miecznikiem i sędzią brzeskim lit. i synów czterech: 1. Stanisława, od którego Wojciech, a po nim Adam. 2. Mikołaja, który spłodził Pawła, a po nim Wojciech. 3. Andrzeja, od którego pochodzi Teodor, a po nim Piotr. 4. Michała, który z Teressą Łochowską, zostawił syna Stanisława, ten zaś z Franciszką Podhorecką miał syna Ambrożego regenta włodzimierskiego (żyjącego za czasów Wielądka), który z Kunegundą Czachurską ma potomstwo Mansfeta Józefa 2ch imion i Aleksandra. — *Wielądko.*

Boglewski, h. *Jelita.* Dom starodawny w z. czerskiej. W r. 1406. Sławiec z Boglewic był kasztelanem czerskim. Jan z Boglewic kasztelan czerski w r. 1452. Jakób z Boglewic chorąży czerski w r. 1454. Mikołaj wojewoda mazowiecki r. 1464. *Nieszpor. Analekta fol.* 88. *Historia Sapiehana* wspomina już bliższych czasów Mikołaja wojewodę mazowieckiego, którego córka miała się dostać w małżeństwo Mikołajowi Sapiecha wojewodzie nowogrodzkiemu. Mikołaj sędzia z. czerski miał za żonę Otolję Żabicką. — Jan i Paweł Jana Kazimierza, Antoni i Damian Augusta II. z płockiego podpisali elekcye. Mikołaj podsędek czerski, z Anny Kołuckiej podstolanki brzeskiej kujawskiej, która *1. voto* była za Konstantym Leżeńskim dwóch synów spłodził. Z tych Stanisław opat płocki, gnieznieński i kujawski kanonik † 1708. Brat jego rodzony Piotr stolnik czerski r. 1703. z Anny Gębickiej h. Nałęcz kasztelanki nakielskiej żadnego nie zostawił potomstwa. Siostry dwie tegoż stolnika, jedna za Gąsiorowskim Jędrzejem h. Ślepowron kasztelanem inowrocławskim; druga w klasztorze panien Wizytek w Warszawie, które też jako matka rządziła. Adam brat tych wszystkich stryjeczny, skarbnik łomżyński, żona jego Teofila Łędzka pozostała wdowa po Lesiowskim i Podkańskim, ale bezpotomny. — *Niesiecki.*

Bognar, h. *Wieniawa.* Tak wypisuje *Kuropatnicki.* Jest to zapewnne ten sam dom co Bognarewicz.

Bognarewicz, h. *Wieniawa.* Szymon od Batorego między synów koronnych policzony. Szymon znać syn pierwszego, pisał się z sendomierskiem na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki*

Bogniewski. Antoni sędzia z. chełmski 1764. Antoni deputat na trybunał kor. 1778. — *Wielądko.*

Bogdzieński. Marcin pisał się na manifest *de illeg.* trybunału. — *Wielądko.*

Bogorski, h. *Ogończyk.* Bogorska była za Maciejem Żukowskim h. Prus. Jędrzej z Kościelca burgrabia malborski podpisał elekcyą Jana Kazimierza z pomorskiego. Mateusz Wojciech proboszcz i kanonik gutsztadzki, pleban glottowski, ale się ten Jasieńczykiem pieczętował. Inni ich piszą Pogorski. — *Niesiecki.*

Bogorski, h. *Suchekomnaty.* MS. o familiach Pruskich, tym Bogorskim co w Prusach kwitną h. *Suchekomnaty* przywłaszcza i przydaje że się przedtem zwali Buchhornami — *Niesiecki.* —

Bogorya, h. *w.* Za Bolesława Śmiałego pewien pułkownik Bogorya nazwany, z wielkiem serca męztwem Połowców siekąc, i swoich do zwycięztwa zapalając, kilka ran i postrzałów na ciele wyniósł z tej batalji. Powracającego tak z placu Bogoryą postrzegłszy Bolesław, i owe postrzały z piersi sam mu ręką królewską wyjął, i jak były złamane, tak jemu i jego potomkom, na wieczny zaszczyt nadał. Miał to być pierwszy tego herbu autor Michał Bogorya. Mikołaj wojewoda sandom. koprzywnickiemu klasztorowi, kilka swoich wiosek, wieczną inskrypcyą przyłączył r. 1185. Mikołaj kasztelan zawichowski w r. 1361. Jarosław arcybiskup gnieznieński † 1376. — *Niesiecki.*

Bogowolski Józef Piotr, tak wymieniony w *Spisie szl. wył. Herold. kr. pol. 1851.*

Bogowolski Jan podpisał się z w. trockiego na zjeździe pod Olkinikami 1700. *Wielądko.*

Bogowski. Stanisław Kostka. — *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bogucki, h. *Abdank.* Stanisław kasztelan sądecki miał za żonę Maryannę Kalinowską. — *Niesiecki.* Józef Bogucki regent krakowski koło r. 1765. — Antoni poseł na sejm kon. 1764. r. z w. kaliskiego. — Witalis skarbnik poznański koło r. 1776. — *Krasicki.* — *Wielądko.*

Bogucki, h. *Krzywda*, w z. nurskiej *). Czterech braci było, Maciej, Michał, Kasper i Jan. Maciej podstoli podlaski, żona jego Odyńcowna, synów z nią dwóch, Antoni który się złączył z Chwalibożanką, łowczanką wołyńską, i Józef w zakonie Soc. Jesu. Siostra ich Salomea *1. voto* z Chwalibożanką, łowczanką wołyńską, i Józef w zakonie Soc. Jesu. Siostra ich Salomea *1. voto* za Zbigniewem Kozierowskim, *2.* za Ignacym Łubieńskim. Michał r. 1705. podwojewodzy lu-

*) Od dóbr Bogaty w z. nurskiej nazwisko to wzięli; dom znany od r. 1512. — *Herb. Kap. Milewskiego.*

belski, żona jego Byszewska, synów z niej dwóch, Stanisław i Antoni. Kasper pisarz nurski z Swinołęskiej sześciu synów zostawił: Jana, Macieja, Józefa, Antoniego, Ignacego i Leona. Z tych Antoni pojął Brzezińską. Dawniejszych trochę czasów Fabian, Dominik, Paweł, pisali się z z. nurskiej na elekcyą Jana Kazimierza. Na Augusta zaś II. Kazimierz z sendomierskiem, Ludwik skarbnik podlaski, Stanisław regent nurski, Idzi, Marcin i Mikołaj z z. nurskiej. Franciszek i Piotr w kaliskiem r. 1696. Któryś z nich miał za sobą Brzeską h. Ciołek. — *Niesiecki.*

Stanisław *Krzywda* na *Bogutach* Bogucki komornik gr. z. rożańskiej podpisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. sandomierskiem, Maciej, Wincenty, i Piotr sędzia gro. nurski na tęż elekcyą podpisali się z z. mielnickiej, Maciej z z. łomżyńskiej, Walenty wice-regent z. nurskiej. — Przecesław zostawił Macieja syna, ten był podstarostą nurskim koło r. 1598. od niego pochodzi Prokop, potem pozostał się Dominik dóbr *Boguty* i *Milczki* dziedzic, który z Anną *Lipską*, spłodził Wojciecha, ten *I. voto* z Ewą Sobolewską miał dwóch synów, Szymona, od którego Franciszek *sterilis*, i Pawła mającego za sobą Ewę Bogucką, z którą zostawił synów trzech. 1. Piotra *sterilem*. 2. Stanisława z Dorotą *Kamińską* ożenionego, a z nich Maryanna córka za Kamińskim. 3. Joachima dwojakiego związku ślubnego będącego: pierwszego z *Tymińską* miał księdza Kazimierza proboszcza nurskiego. Z powtórnego z Zuzanną *Zambrowską* spłodził trzy córki, 1. Reginę najpierw za Pawłem Złotkowskim, powtórnie za Waleryanem Oldakowskim będącą: 2. Ewę Mateusza Godlewskiego małżonkę. 3. Emerencyannę Marcina Dmuchowskiego żonę. I synów pięciu, to jest: 1. Jana kanonika inflantskiego, proboszcza dobrzyńskiego. 2. Hipolita Dominikana. 3. Macieja podstolego podlaskiego dóbr *Biały*, *Wilkowa* w w. krakowskiem, *Gerzkoniczki*, *Rzuchowicz* w w. sieradzkiem dziedzica, ten *I. voto* z Anną *Odyńcowną* spłodził Antoniego, Józefa Jezuitę, Salomeę za Zbigniewem Kozierowskim będącą. *2. voto* z Heleną Bedleńską *sterilis*. 4. Kaspra cześnika nurskiego dóbr *Boguty*, *Kutyłowo*, *Skupie*, *Peryse* dziedzica, który z Zofią *Swinołęską* zostawił potomstwo 4. córki: to jest Johannę, Felicyannę, Ludwikę i Agnieszkę i synów sześciu: Józefa, Macieja, Antoniego, Leona, Ignacego i Tomasza. 5. Michała wojskiego nurskiego, który z Zuzanną *Zdrozdów* Byszewską, miał córkę jednę Salomeę i dwóch synów Stanisława i Antoniego. Wspomniony wzwyż Wojciech powtórnem małżeństwem z Maryanną z *Piankow* Bogucką spłodził synów dwóch: Dominika który z *Tryniszewską* miał synów Szymona *sterilem*, Pawła, i Fabiana Jana: Paweł zostawił po sobie Hipolita, od tego Kasper, od Kaspra Józef, od Józefa, Antoni, Nikodem, Maciej i Franciszek pochodzą. Jan Fabian, ten z Dorotą, z Barbary z *Juńczewskich* Czaplickiej miał Stanisława podstarostę i sędziego gr. nurskiego na *Bogutach* i *Milczkach* dziedzica, który z Praxedą niegdy Jakóba *Gozdawy* Godlewskiego skarbnika nurskiego, z Maryanny *Suchodolskiej* córką zostawił cztery córki: Teresę za Oborskim bezpotomną, Petronellę, Klarę i Zofię. Synów zaś: Franciszka stolnika trembowolskiego, burgrabiego gr. Kamieńca Mazowieckiego, Jana *sterilem*, Antoniego Juliana dwóch imion cześnika żytomierskiego, Floryana który był proboszczem czyżewskim i Bolesława, ten z *Dluską* zostawił potomstwo. Wspomniony zaś Antoni Julian cześnik żytomierski, z Katarzyną Józefa *Włockiego* pułkownika wojsk kor. z Anny *Małachowskiej* spłodzoną córką, zostawił córki Rozalią i Teresę za Suchcickim, oraz synów siedmiu to jest: 1. Macieja na świecie, a Henryka w zakonie Dominikańskim S. T. D. 2. Ignacego, który z *Osowską* miał córkę Annę, i Antoniego, Tomasza, Hipolita, Mikołaja i Narcyza synów. 3. Wincentego, ten z Franciszką Bogucką, Józefa Boguckiego ze *Skupiów* córką spłodził trzy córki: Teklę, Magdalenę i Teresę. 4. Jana *sterilem*. 5. Kaspra majora batalionu pontonierów, ten z Teresą z *Zeufertitz* familji saskiej miał synów dwóch, Augustyna chorążego regimentu Działyńskiego i Józefa. 6. Wiktora, ten z Ludwiką Barańskiego sędziego gr. kamieńczykowskiego córką ożenił się. 7. Tomasza, który miał za sobą *Jabłonowską* wdowę. — *Wielądko.*

Bogucki, *z Bogut*, h. *Ślepowron*. Stanisław członek stanów. Faustyn, syn Stanisława. Franciszek. — *Poczet szl. gal. i buk.*

Bogumił, h. *Starykoń*. Dom ten znany od r. 1486.; pisze się z *Bogumił* w Prusiech. — *Herb. Kap. Milewskiego.*

Bogumiłowicz. Paweł, chorąży krakowski, podpisał w r. 1422. przymierze między Władysławem królem a Krzyżakami. — *Krasicki.*

Bogurski. Antoni i Kazimierz w woj. płockim. Piotr, regent z. zawskrzyński żyjący (za czasów Wielądka) i Franciszek. — *Wielądko.*

Bogurski, h. *Ogończyk*. Felix, syn Franciszka. *Spis szl. Herol. kr. pol. 1851.*

Boguski, h. *Rawicz*. Z Boguszczyc tego imienia nabyli. Na Rusi i w przemyślskiej ziemi. Maciej z Boguszyc wojski i sędzia z. przemyślski, miał synów dwóch: Jędrzeja i Łukasza. Jędrzej dziedzic na Bytarowicach, kasztelan sanocki 1632. Łukasz dziedzic na Bylicach i Roguznie, zostawił dwóch synów, Jędrzeja łowczego sanockiego, od którego córka Krystyna najprzód za Mikołajem Mrowińskim, potem za Franciszkiem Borowskim i syn Jan kasztelan czechowski, którego

z Maryanny Czermieńskiej, kasztelanki połanieckiej córek dwie, Joanna i Teofila i syn Jerzy, ten z Teodozyi Chrząszczewskiej, córkę spłodził Elżbietę. Jan brat Macieja sędzia rawski. Trzeci ich brat był skarbnikiem rawskim. — *Niesiecki.*

Boguski, h. *Topor*. Łomżyńska ziemia gniazdo domu tego, atoli z inowrocławskiem Jędrzej i Stanisław podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.* W r. 1778. Boguski wice regent koliński. — Antoni sądzia gr. nurski. — Piotr regent zawskrzyński r. 1788. — Antoni wice-regent nurski.— *Krasicki.* Franciszek Boguski regent z. i gr. ostrołęcki koło r. 1792. żyjący. — *Wielądko.*

Boguski, n. *Zagłoba* albo *Zagroby*. Piszą się z Boguszyc w z. łomżyńskiej; dom znany od r. 1407. *Herb. Kap. Mil.*

Bogusław. Daniel, podstoli upitski r. 1633. Temi czasy już się Bogusławskiemi zowią: tak Filon i Hieronim Bogusławscy z brzeskiem litewskiem podpisali elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bogusławski, h. *Jastrzębiec*. W Wielkopolszcze. *Niesiecki.* — Piotr *Scibor* Bogusławski w Piorkowskiem 1625. Stanisław Piotra syn z Zofią Warszycką spłodził Andrzeja i Wojciecha Andrzej z Jadwigą *Zegocianką* zostawił Walentego i Jana z Maryanną Urbańską ożenionego i córkę jednę Annę Wojciecha Krzętowskiego małżonkę. Walenty z Maryanną Dłużniewską, spłodził Stanisława, który z Maryanną Kamocką, miał syna Walentego, ten *binubis. Pierwszym* związkiem z Ewą Biestrzykowską, miał syna Stanisława, ożenionego z Rozalią Mistrzańską, od których syn Wiktor. *Drugim* związkiem z Anną *Bawczewską* zostawił potemstwo 5-u synów: 1. Jan z Maryanną *Gromadzką* ożeniony, od którego syn jeden Ludwik Bartłomiej i Zofia córka. 2. Tomasz dóbr *Kruszowa*, *Głuchowa i Głuchowka* dziedzic, w p. piotrkowskim. 3. Jakób który z Benedyktą *Łuniewską* po Mikołaju Bielickim pozostałą wdową, spłodził syna jednego Wiktoryna Benedykta dziedzica dóbr *Woli*, *Łokotowej* czyli Smołowej, folwarku wsi *Moszczyce* zwanych i wsi *Koszysk* w p. rawskim — i córek dwie, Józefę Benedyktę i Teklę. 4. Antoniego, ten z Anną Drożyńską małżonką swoją, zostawił dwóch synów, Józefa i Jakóba, córkę jednę Maryannę za Michałem *Ostoja* Kotnowskim. 5. Syna Walentego z Anny Bawczewskiej urodzonego, ten umarł *sterilis* r. 1797. *Wielądko. Krasicki w przypisach* utrzymuje, iż Bogusławscy h. *Jastrzębiec* znajdują się dotąd w w. brzeskiem lit. — Bogusławski krajczy brzeski, z Łaskowskiej, zostawił dwóch synów, Michała i Jana z *Owsianą* ożenionego.

Bogusławski, h *Jezierza*. W Płockiem. Wojciech na Bogusławicach starosta płocki. Stanisław instygator kor. r. 1637. Wojciech, Kazimierz, Władysław z płockiem pisali się na elekcyą Augusta II. Felicyan z warszawskiej, Wiktor z ciechanowskiej ziemi. — *Niesiecki.* Józef Bogusław starościc płocki pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. płockiem. — *Wielądko.*

Bogusławski, h. *Korab*. Franciszek kanonik poznański r. 1643. i jego synowiec Jacek. Melchiora z Teresy Leszczyńskiej h. Belina, syn Antoni i córek dwie, Jadwiga i Maryanna. W r. 1778. Antoni Bogusławski pisarz gr. radziejowski. — Wawrzeniec strażnik brzeski lit. — *Krasicki.*

Bogusławski, h. *Ostoja*. Melchior pod Pleszkowem sławny kiedy pieszo szedł do szturmu za króla Stefana. Agnieszka Jerzego Dworzańskiego h. Rolicz małżonka. *Niesiecki.* — Lucyan Bogusławski syn Wojciecha, dziś żyjący, zaślubił r. 1871. Emilię Taczanowską, z której syn Czesław i córka Helena małoletnie; brat Lucyana Kazimierz; siostra ich Aniela za Chrystowskim dziedzicem Tłokini pod Kaliszem. Ci używają także przydomku *Scibor.*

Bogusławski, h. *Prus 1mo*. Jan z Wereszczyńskiej dwóch synów zostawił: Tomasza (którego z Maryanny Łąckiej syn Antoni w zakonie Soc. Jesu i córek pięć: Anna, Franciszka, Zofia, Rozalia i Katarzyna) i Dominika, którego na Rusi kilku synów. Bogusławski miał za sobą Barbarę Kucharską, z tej syn Piotr, i córek trzy, Urszula Janowi Pudłowskiemu, druga Chwalibogowi, trzecia Piotrowi Zabawskiemu poślubione. — *Niesiecki.*

Bogusławski, h. *Świnka*. W Wielkopolszcze. Tomasz z brzeskiego kujawskiego Jana Kazimierza, Wojciech z poznańskiego, Paweł z kaliskiego Augusta II. podpisali elekcye. Mikołaj w bracławskiem kwitnął r. 1697. — *Niesiecki.* — Bernard Bogusławski z w. sandomierskiem, Stanisław i Józef z w. sieradzkiem, Wojciech z w. brzeskiem kujawskiem pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — Antoni pisarz gr. radziejowski. — *Wielądko.*

Bogusławski, h. *Ślepowron*. Wojciech, syn Sebastyana. Michał i Józef, synowie Antoniego. Błażej, syn Andrzeja. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bogusławski. Wojciech i Ludwika, dzieci Urbana i Johanny z Garlickich. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bogusławski, h. *Prus 2o*. Ludwik, syn Jana. Wiktoryn, syn Jakóba i Benedykt syn Wiktora. *Spis szl. Herold. kr, pol. 1851.*

Bogusławski. Ludwik, Tomasz i Grzegorz. Marcin. Jakób, wnuk Ludwika. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*, ale żadnego nie wyraża herbu.

Bogusz, h. *Półkozic*. Bogusz w r. 1044. wojennemi dziełami wsławiony, tego dwóch synów Stawisz i Bogusz z Ziemblic kanonicy krakowscy r. 1061.—N. kasztelan krakowski w r. 1242. Tegoż

wieku, Bogusz syn Mieczysława z żoną swoją Ludmillą, kościołowi kujawskiemu wiecznem prawem puścił dobra Powsino, Łubanie, Migrod, Sitno, Rudawe, Pomorzany, Młyn koło r. 1260. Piotr w r. 1234. W XIV. w. kwitnął Bogusz sędzia pomorski, starostą gdańskim od Władysława Łokietka uczyniony, mężnie broni zamek gdański od krzyżaków w r. 1306. Za czasów zaś Zygmunta I., Bogusz marszałek w. Ks. Lit. posłował do Papieża w r. 1518. Mikołaj wojski lubelski starosta krasnostawski 1560. Braci jego wspomina list Zygmunta I. *in MS. Petricovien.* Jan kasztelan czechowski, za Zygmunta III. z Maciejowskiej kasztelanki sendomierskiej potomstwo zostawił. Jan kasztelan zawichostski, którego córka Anna, w klasztorze krakowskim S. Jędrzeja w r. 1616. Bogusz starosta zwoleński sprzysiągł się dożywotnie z Zofią Firlejowną Mikołaja wojewody lubelskiego córką. Bogusz pułkownik król. deputat na trybunał kor. r. 1627. Elżbieta córka Jana kasztelana zawichoskiego za Zygmuntem Myszkowskim, marszałkiem w. kor. Piotra z Katarzyny Rejówny stolnikowny lubelskiej syn Mikołaj, i córka Maryna za Piotrem Stankarem. Jana z Ziemblic i Maryanny Kalinowskiej łowczanki podolskiej (która *1. voto* była za Chocimirskim) synowie: Antoni i Michał, córka za Mytkiem. Z tejże Kalinowskiej urodzony Marcin podkomorzy podolski († 1705) *1. voto* z Zamiechowskiej miał dwie córki: Maryannę zakonnicę S. Benedykta we Lwowie, druga poszła za Stadnickiego podczaszego bełzkiego. *2. voto* miał za sobą Stępkowską, z której Jan i Stanisław. Jan starosta dźwinogrodzki syn pierwszy podkomorzego, z Teresy Stadnickiej, (która *1. voto* była za Głogowskim), miał trzy czy cztery córki. Drugi syn podkomorzego Stanisław, starosta mogilnicki jednego zostawił syna. Franciszek podczaszy halicki, z Konstancyą Gruszecką, sędzianką podolską, miał trzech synów. Domu Boguszów, Jan kanonik krakowski, Jan i Marcin z z. wiską pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. Tomasz na Augusta II. z żakrocimską. — *Niesiecki.* — Tenże Tomasz dwa razy ponawiał śluby małżeńskie, *1. voto* z *Przyłuską*, z której syn Bogusław *sterilis*, z drugiej żony był Jan ożeniony z *Lisiecką*, z której urodzony Antoni chorąży łatyczewski, pułkownik wojsk król. w r. 1752. z Maryanną *Rudkowską*, synów miał dwóch: Michała i Franciszka, córek zaś cztery: Joannę wydaną za Piotra Pruszkowskiego starostę kienawskiego, Bogumiłę, Barbarę i Elżbietę. Stanisław ożeniony z *Niemierzycowną* starościanką tarnogowską, z której urodzony Jędrzej podczaszy zakroczymski *sterilis* Józef także *sterilis*. Tegoż Tomasza z *Przyłuską* było córek trzy: Konstancya *Nowosielecka*, Petronela *Wychowska* i Teofila *Leduchowska*. Pomieniony Tomasz wszedłszy *2. voto* w małżeńskie kontrakty, miał Jędrzeja z *Kruszyńską sterilem*, i Annę od której jest potomstwo. Trzeci syn Jana z *Kalinowskiej* Alexander Bogusz, miał syna Franciszka podczaszego halickiego sędziego łatyczewskiego, który *1. voto* z *Stępowską* spłodził Kaspra żyjącego w r. 1756. i potomstwo insze. *2. voto* z Konstancyą *Grusiecką* sędzianką podolską, Franciszka i Józefa, którzy zeszli *steriles*. — *Duniczewski.* — Antoni Bogusz chorąży czerwonogrodzki w r. 1746. Alexander regent z. bielski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z z. drohickiej. Dominik podczaszy mozyrski i Józef w r. 1700. pod *Olkinikami* pisali się z p. mozyrskiego. Toż Dominik koło r. 1763. obożny wiłkomierski, Wincenty łowczy mozyrski 1768. Dawniejszych czasów w r. 1733. Józef podstarości sądowy był posłem z p. mozyrskiego na konwokacyą. Antoni koniuszy mozyrski 1793. Michał Bogusz wice regent brański r. 1764. — *Wielądko.*

Bogusz, h. *Trzaszka.* Dom znany od r. 1438., piszą się z Bogusza w z. wiskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Bogusz. Jan. Mikołaj i Franciszek. Wojciech i Stanisław. Tych wymienia *Poczet szlachty gal. i buk.*, ale bez herbu.

Boguszewski, h. *Juńczyk 2do.* Jerzy z Herbina skarbnik bełzki r. 1697. Jan komornik z. lubelski w r. 1703. Synów jego było trzech. *Niesiecki.* — Alexander z *Boguszewa* Boguszewski, i Augustyn pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z w. sandomierskiem. Józef stolnik horodelski koło r. 1776. Są także Boguszewscy w Litwie, z tych Krzysztof w r. 1770. pod *Olkinikami* pisał się z w. mścisławskiego. Wojciech w r. 1764 pisał się na akt konfederacyi gener. w Wilnie. Ignacy pisarz grodzki orszański około 1792. — *Wielądko.* Władysław Boguszewski w r. 1778. krajczy p. starodubowskiego. — *Krasicki.*

Boguszewski z *Boguszewa* (bez herbu). Augustyn. Alexander. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Boguta, h. *Dąbrowa.* Tych wymieniają *Małachowski i Kuropatnicki.*

Bogwgił. Tadeusz i Ignacy pisali się w r. 1763. w Wilnie na manifest *de illeg.* tryb. — *Wielądko.*

Bohatko, h. *Pomian.* Bogatkami ich kiedyś w mazowieckiem księztwie nazywano, ale gdy się do Litwy przenieśli Bohatkami zawołani. Piotr starosta bielski i lidzki, którego synów trzech; z tych Piotr i Paweł w ks. Litewskim osiedli. Jan zaś Zygmunta III. dworzanin, rotmistrz usarski, na ojczystych polach w Mazowszu osiadł. Potomstwo jego Marcin Wiktoryn i Piotr, wszyscy ludzie rycerscy. Walenty podstarości czerski, Jan, Mikołaj, Abraham pisali się z czerską z. na elekcyą Jana Kazimierza, Jędrzej na Jana III. — Ignacy kanonik pułtuski r. 1683. — *Niesiecki.* Jan Bohatko w r. 1700. pod *Olkinikami* pisał się z p. pińskiego. — *Wielądko.* Patrz wyżej **Bogatko.**

Bohatyrewicz. Mikołaj poseł w. trockiego r. 1648. — *Niesiecki.* — Daniel Kazimierz 1700. r. pisał się pod *Olkinikami* z wojew. trockiego. — *Wielądko.* — *Krasicki* mówi iż na sejmie w r. 1659. otrzymał nobilitacyą Iwan Bohatyrowicz.

Bohdanowicz. Michał i Jan pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z p. orszańskiego. Łukasz w r. 1763. chorąży kijowski (patrz Bogdanowicz). Stanisław horodniczy owrucki. Tomasz pisał się w Wilnie r 1763. na manifest *de illeg.* trybunału w Litwie. — *Wielądko.* Jest to ten sam dom co Bohdanowicz h. *Łada.* Do tych też należy dziś żyjący Stefan Bohdanowicz z Litwy, b. rotmistrz w armii rossyjskiej, który przełożył na język niemiecki rozprawę o Boskiej komedyi przez I. J. Kraszewskiego. Są także Bohdanowicze w dzisiejszej gubernii witebskiej, z tych jeden był w tych czasach marszałkiem szlachty, żona jego z domu Hórko, synów ma dwóch Józefa i N. i córek tyleż, z tych jedna za Józefem Bohdanowiczem, druga Marya panną, trzecia Laura umarła panną we Włoszech w r. 1871.

Bohdanowicz, h. *Łada.* Mateusz, syn Piotra. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bohdanowicz (de). Deodat Iwan. Jan. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Bohdziewicz. W aktach wileńskich r. 1763. — *Małachowski.*

Böhm, h. *Bem.* August, syn Augustyna. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.* Patry ***Bem.***

Bohomolec, h. *Bogorya.* Herhory Władysława IV., Samuel Jana Kazimierza, Jan i Dymitr Jana III. z witebskiem woj. podpisali elekcye. *Niesiecki.* — Leon Bohomolec, (żona *Snarska*), był stolnikiem nowogrodzkim i poslem na sejm w r. 1700. Paweł Józef starosta dworzyski, stolnik witebski, potem jezuita i przed skasowaniem tego zakonu umarł kapłanem. Zostawił synów siedmiu: 1. Franciszka który w zakonie jezuickim. 2. Józefa, żona jego *Zabianka*; ten był starostą szechowskim, pisarzem gr. witebskim r. 1762. 3. Jana Chryzostoma Antoniego w zakonie jezuickim. 4. Piotra Tadeusza starostę dworzyskiego, stolnika i pisarza z. w. witebskiego, był potem generał-majorem wojsk rossyjskich, konsyliarzem stanu, kawalerem orderów śś. Włodzimierza i Stanisława. 5 Joachima, żona jego z domu *Szyszków*, ten był pokilkakrotnie sędzią sądów guberskich i prezydentem powiatowych. 6. Klemens, żona jego *Kaczanowska*, umarł w młodym wieku. 7. Ignacy był jezuitą, potem proboszczem kościoła katolickiego w Moskwie, następnie kanonikiem smoleńskim. Joachim nierodzony ich brat, lecz z tejże linji pochodzący, był sędzią gr. płockim r. 1667. i starostą boblewskim. — *Wielądko.* — Wymieniony wyżej Franciszek Bohomolec (w r 1720. † 1784.) jezuita, profesor akademii wileńskiej i collegium nobilium w Warszawie, znany i zasłużony pisarz; brat jego Jan, także jezuita, napisał kilka dzieł o przesądach.

Bohowityn, h. *Korczak.* W w. ks. Lit. Bohusz pisarz litewski, starosta zyźmorski 1508. był potem marszałkiem i podskarbim litewskim. Jeździł w legacyi do Moskwy 1516. i 1521. względem której przysługi dano mu słoninskie i kamienieckie starostwa. Córka jego jedna była za kniaziem Prońskim, druga za Tęczyńskim. Jan, dworzanin króla Augusta I. — Od dwóchset lat na Wołyniu kwitnęli. Metryka wołyńska w r. 1528. Bohusza Bohowitynowicza podskarbiego z. wołyńskiej kładzie. Jędrzej z *Kozierad* stolnik wołyński 1609. Wacław 1638. komissarz do uspokojenia granicznych dyfferencyi między województwy wołyńskiem i bełzkiem, a drugi Wacław w r. 1588. podpisał transakcyą Będzińską. Jan pojął Alexandrę Iwanicką. Maryanna za Łosiem 1647. Bohowityanka z *Kozierada* Hawryła Mokosiego małżonka. — *Niesiecki.*

Bohufał. Jan podsędek grodzieński 1610. *Niesiecki.* — *Małachowski* wymienia także Bohufałów i do herbu *Lis* ten dom zalicza. Benedykt Bohufał koniuszy grodzieński. N. Bohufał sędzia gr. grodzieński. — *Krasicki.*

Bohusz, h. *Odyniec.* Z kijowskiego w. do Litwy się przenieśli, zkąd Bohusz Hieronim Kazimierz z *Towska* horodniczy kowieński, Stefan okmiński cześnik i sędzia gr. witebski, ten Jana III. tamten Augusta II. podpisali elekcye. Hulkiewicz Bohusz miecznik miński z Niemierzycowny zostawił potomstwo: a dawniej Bohusz Alexander miał swoją chorągiew wołoską 1658. także i w kompucie wojska Olszackiego z Czarnieckim. *Niesiecki.* — Andrzej i Michał Bohusz w r. 1700. pod *Olkinikami* pisali się, jeden z p. kowieńskiego, drugi z w. mińskiego. Dominik obożny wiłkomierski 1769. Michał Xawery *) kantor wileński, kawaler orderu ś. Stanisława. Ignacy miecznik wileński r. 1778. Józef starosta lubecki, kawaler orderu ś. Stanisława. Władysław krajczy starodubowski. Adam koniuszy wiłkomierski 1792. Alexander regent z. bielski 1793. — *Wielądko.* *Bobrowicz* z Wielądka następującą o Bohuszach podaje wiadomość: Bohusz *Siestrzeńcewicz* herbu *Strzała.* I. Piotr Kotficz ożeniwszy się z siostrą Konrada księcia kozielskiego na Szląsku, kusił się na udział jego po nim, jako bezdzietnym za pomocą familiji swojej, co poznawszy Konrad, zabrał wszystkim *Strzałom* w księztwie swojem leżące dobra, i samych przymusił do ucieczki do Polski. Ale dekretem komissyi, przez króla Władysława Jagełłę wyznaczonej i w Niepołomicach odprawionej, musiał książe i samych *Strzałów* do kraju, i dobra im powrócić r. 1421. Ten po-

*) Będzie to zapewne Franciszek Ksawery Bohusz, znany z cnót i miłosierdzia, literat.

kój nie trwał, jak tylko do śmierci tego pomienionego Konrada książęcia, po której, ponieważ król Jagiełło z Polski Piotra Kotficza *Strzałę* niewypuścił, więc II. Syn Piotra Mikołaj, a siestrzan książęcia Konrada, i ztąd przezwany *Siestrzeńcem*, wtargnął do Szląska, wziął Kozle zamek i rezydencyą książęcą, trzy mile od Raciborza, a pięć od Opola odległą, i tytuł księcia. Książe Opawski, dawszy komendę swego garnizonu Krystynowi Koziegłowskiemu obywatelowi księztwa siewierskiego, utrzymywał agenta przy udziale kozielskim. Trwał ten przelew krwi i opustoszenie kraju, aż za zdaniem obustron zjechali uproszeni przyjaciele do Będzina r. 1434. i mocą onej Mikołaj Kotficz Siestrzeniec wielkie własne dziedziczne dobra leżące w księztwie, do którego się wpierał, zowiące się *Gliwce*, utracił, i z kraju wywołanym został, acz niesprawiedliwie, bo raz, że po równie ucierpianych szkodach z obu stron, potem, że przez ugodę tę krzywdę poniósł, której i król polski bez sejmu uczynić władzy nie miał. Zatym przeniósł się Mikołaj do Litwy, i przemienił tam Kotficza, czyli Gotficza imię, pod którem był osądzony w Będzinie, na Bogusza. A na starość z Cystersami zakończył życie pod Krakowem w Mogile r. 1478. III. Syn Mikołaja Jan Bohusz Siestrzeniec, pogodziwszy się z księciem opawskim, kupił Obryn w nowogrodzkim. Był tego województwa chorągwi pułkownikiem, znajdował się w potrzebie przeciw Tatarom pod Kleckiem, za króla Alexandra r. 1507. gdzie hetmanił marszałek nadworny kniaź Michał Gliński. Król Zygmunt I. przyjechawszy do Wilna r. 1508. nagrodził hojnie zasłużonych na wojnie, ale mając już na ówczas za podejrzanego kniazia Glińskiego, nie zważał na rekomendacye jego, o co on bardzo się gniewał na króla, i naostatek przeszedł do cara moskiewskiego. Między innymi nagrodami, król potwierdził tytuł kniazia, Janowi Siestrzeńcowi, pozwolił mu herb odmienić, a od dawnego swego nazwiska Gotficz, przezwać Obryn Godziszkami. IV. Syn Jana Piotr Bogusz *Siestrzeńcewicz*, nie pisał się kniaziem na Godziszkach, ale prosto Obryńskim, ani też następcy jego tego tytułu używali. Był to mąż odważny i uczony, był marszałkiem w. ks. lit. a r. 1518. posłem do papieża. Dożył około r. 1532. *) V. Syn Piotra Bohusz *Siestrzeńcewicz*, żył około r. 1562. miał za sobą *Jawgielownę* h. *Łabędź*. IV. Syn Bohusza Stefan Bohusz *Siestrzeńcewicz*, miał za sobą *Radgowskę* h. *Osłoja* urodzoną z Elżbiety Januszkowny, Mikołaja Ezielewicza wnuczkę, umarł w r. 1635. VII. Syn Stefana Piotr Bohusz *Siestrzeńcewicz*, starosta zajarski, dziedzic *Kanionki* i *Iftok* w powiecie lidzkim, urodził się w r. 1580. umarł 1658., miał za sobą Zuzannę *Petrusiewiczównę* h. *Łabędź*, która umarła r. 1667. VIII. Syn Piotra Piotr Bohusz *Siestrzeńcewicz*, narodzony r. 1644. umarł 1709. z powietrza morowego; był dziedzicem *Skrobowa* na Białorusi, miał za sobą Teklę *Łaniewską Wołkównę* podstolankę lidzką h. *Korczak*, (która umarła r. 1729.) zrodzona z ojca Jana i matki Krystyny Kossakowskiej kasztelanki czerskiej h. *Ślepowron*. IX. Syn Piotra Jan Bohusz *Siestrzeńcewicz*, starosta michniewski, narodzony r. 1687. umarł 1771. miał za sobą Kornelię *Odyńcównę* strażnikównę wiłkomierską, h. *Lis*, albo *Mzura*, urodzoną r. 1701. 9 Marca, (umarła 1773. 20. Lipca) zrodzoną z Michała i Doroty *Łukiańskiej* podstolanki wiłkomierskiej h. *Przyjaciel*, zrodzonej z ojca Piotra i matki Anny *Białkowskiej* h. *Biberstein*. Dziad Kornelji Odyńcowny był Piotr cześnik wiłkomierski, a babka Katarzyna Duninowna podsędkowna wileńska h. *Łabędź*. X. Syn Jana Jan Bohusz *Siestrzeńcewicz*, starosta mihniewski, urodzony r. 1740. miał za sobą Dorotę *Baronessę Noldownę*, h. *Trzyszarańczy*, urodzoną r. 1756. — Bracia jego są: jeden Stanisław, arcybiskup mohylowski kościołów wszystkich Rzymskich katolickich w państwie rossyjskiem prałat, dziekan katedry wileńskiej i kawaler orderu Białego orła i św. Stanisława, urodzony roku 1731. — Drugi Ludwik konsyliarz nadworny rossyjski, urodzony 1735. ma za sobą Helenę *Chaleckę*. Siostry: Dorota urodzona 1772. była za Mackiewiczem, Anna urodzona 1724. była za Rykaczewskim, Regina urodzona 1737. za Mikuliczem i Konstancya urodzona 1742. za Wołkowickim brygadyerem rossyjskim. XI. Syn Jana starszy Stanisław, wachmistrz gwardyi konnej imperatorskiej rossyjskiej, urodzony r. 1778. Brat jego Jan takoż wachmistrz tejże gwardyi, urodzony 1780. Siostra jedna Amelia urodzona 1782. Druga Katarzyna urodzona 1784.

Bohusiewicz, h. *Gozdawa*. Tomasz; syn jego Mikołaj. Alexander Spiegajło w wileńskiem 1648. Kazimierz sędzia gr. słonimski. O Hrehorym konstytucya świadczy 1647. *fol.* 41. Krzysztof poseł z wileńskiego r. 1632. Krzysztof Minkowski Bohuszewicz z witebskiego, Stefan z mścisławskiego w r. 1674. podpisali elekcye. Józef podstarości sądowy mozyrski w r. 1726. Boguszewicz Filo na Nowosiołkach, podczaszy czerniechowski 1631. Także Bohuszewicz Spiegajło Alexander, komornik królewski i Stanisław Jana Kazimierza podpisali elekcyą. — *Niesiecki*. Michał *Wizgierd* Bohusiewicz w r. 1700. pod *Olkinikami* pisał się z p. grodzieńskiego. Tamże Paweł z upitskiego, Michał z w. połockiego, Benedykt z w. mińskiego i Jerzy. Toż w r. 1764. Franciszek podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w Wilnie. Ignacy zaś i Remigian pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z p. wołkowyskiego. Stanisław sędzia gr. miński. Ignacy obożny płocki. —

*) Umarł r. 1532. *Lelewel*: *Polska. — Dzieje i Rzeczy jej.*

Wielądko.— Do tych zapewne należy Bohusiewicz, poseł miński na sejm 1773, który wraz z Rejtanem protestuje przeciwko Ponińskiego konfederacyi.

Boiszewski, h. *Biberstein* na Rusi. Marcina dziedzica na Boiszewie wspomina Długosz w życiu ś. Stanisława biskupa. Alexander skarbnik przemyski r. 1670. miał syna Jędrzeja, i córek dwie, Barbarę za Krzysztofem Borowskim i Annę za Piotrem Dąbskim. Jędrzej podstoli wieluński, dziedzic na Chłopicach, miał za sobą Drzewicką wdowę po Piotrze Mniszech, córkę z nią Urszulę za Ostrowskim. — *Niesiecki*.

Bojanecki, h. *Strzemię*. W z. czerskiej, atoli Jan z krakowskiego podpisał elekcyą Władysława VI. syn jego Marcin dziedzic na Borzykowie, tego zaś syn Balcer. — *Niesiecki*. Stanisław z *Bojanczyc* Bojanecki w r. 1705. pisał się na konfederacyą sandomierską w *Opatowie*. — *Wielądko*.

Bojanek, h. *Rola*. Jan. *Poczet. szl. gal. i buk. 1857.*

Bojanowski, h. *Junosza*. Po różnych województwach słyną, wszakże najdawniejsze gniazdo tego domu Wielkopolska. — Jan z *Teresy Sokolnickiej* urodzony syn Jakóba — *Okólski*. — Stanisława w r. 1565. zmarłego wspomina nadgrobek w Krakowie. — Maryanna Jana Tomickiego h. *Drya* małżonka. — Antoni, podstoli kaliski, z *Szczurską* bezpotomny. — Jan dziedzic na *Niewierzu* podstoli kaliski, mąż znakomitych przymiotów *). Drugi starosta gnieźnieński. — Z tegoż domu Bojanowska idąca od Szczanieckiej była za Lipskim. — Sebastyan z Gruszczyńskiej urodzony. — Stanowska idąca od Szczanieckiej była za Lipskim. — Sebastyan z Gruszczyńskiej urodzony. — Stanisław na Bojanowie, którego córka za Ottonem Gnińskim, syn zaś na dworze książęcia słuckiego. — Jan i Stanisław pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. — Bogusław chorąży poznański 1670. — Jan Olbrycht, Piotr czesnik i Jan podpisali elekcyą Jana III. — Marcin burgrabia kościański 1683. Jan Olbrycht, Piotr czesnik i Jan podpisali elekcyą Jana III. — Marcin burgrabia kościański 1683. Tyle *Niesiecki*.—Obszerniejszą wiadomość o tej familii, podajemy tu z księgi rodowodowej, ułożonej z dokumentów znajdujących się w archivum grodzkiem w Poznaniu.—Stefan (syn Macieja, wnuk Marcina a prawnuk Andrzeja burgrabiego kościańskiego), dziedzic na *Gołaszynie*, który założył w r. 1638. miasto Bojanowo w Wielkopolsce, **) o czem świadczy przywilej Władysława IV. z d. 16. Kwietnia 1648. r., — z *Anny Dobieszewskiej* zostawił córki: Annę Zuzannę za Jaskoleckim, Annę Maryą za Jerzym Unrug i synów dwóch: Bogusława chorążego poznańskiego, o którym *Niesiecki* wyżej wspomina i Jana Olbrachta, który pisał się na elek. Jana III, ten z *Ewy Unrug*, spłodził córkę Annę Helenę i synów pięciu: Alexandra, Bogusława, Jana Stefana, Karola i Krzysztofa; z tych Bogusław, dziedzic na Przybiniu, zaślubił *1. voto* Helenę Łukównę, *2. voto Eleonorę* Złotnicką, z której córka Eleonora i syn Alexander, dziedzic (1743.) Przybinia, Bojanowa, Ostrowieczna, Kadzyn, Konarzewa; ten z *Zofii Nieswiastowskiej* zostawił synów pięciu: Antoniego, Franciszka, Bogusława, Wojciecha i Józefa; z tych Franciszek (1798.) odziedziczył Ostrowieczno i Kadzyn, zaślubił *Rozalią Koszutską*, z której zostawił dwie córki: Kytarzynę za Zychlińskim i Zofię za Kurnatowskim i synów pięciu: 1. Jana Nepomucyna (którego z Maryanny Rychłowskiej synowie: Franciszek mający dziś żyjące dwie córki i Alexander). 2. Łukasza (ten z Godlewskiej zostawił syna dziś żyjącego Macieja, dziedzica Kamyka, który z Rozalii Zychlińskiej ma syna Stanisława i dwie córki). 3. Ignacego (mającego córkę Emilią za Wiktorem Unrug). 4. Józefa Augustyna za Polczyńskim i Helena. Trzeci syn Józefa a brat Włodzimierza i Józefa Nepomucyn, zaślubił Emilią Zaborowską z której dwie zostało córki, jedna za Grabowskim, druga panną. 5. Tomasza dziedzica Ostrowieczna, Kadzynia i Ostrowieczka, mającego z *Julianny Miłkowskiej*, synów trzech: Romana, Felixa i Teofila, oraz córkę Reginę za Franciszkiem Bojanowskim synem Jana Nepom. Bogusław, syn trzeci Alexandra z Nieswiastowskiej, dziedzic Kiączyna, Krzekotowic i Skoraszewic (1785) zaślubił *Kęszycką*: z której zostawił córek dwie: Konstancyą za Łubińskiem i Antoninę za Hieronimem Górzeńskim—Ostrorogiem, i synów dwóch: Ksawerego mającego z *Korduli Szczanieckiej* syna Kalixta dziś żyjącego (ten z *Maryi Mikorskiej* ma córek trzy: Helenę, Romanę i Stefanią) i Kalixta ożenionego z Serafiną Potworowską, z której zostawił córek dwie: Magdalenę za Antonim Górzeńskim-Ostrorogiem i Ludwikę za Węsierskim, i syna jednego Bogusława obecnie żyjącego, dziedzica Krzekotowic, ten z Maryi Breza ma synow dwóch: Bogusława

*) Jest to zapewne ten sam Jan Bojanowski, który w literaturze znany jako poeta z XVII. wieku. Na początku tegoż wieku żył także Piotr Bojanowski, rymopis, i w tymże czasie Stefan Bojanowski, który wydał *De Deo duce et luce*, oratio. Jena r. 1610.

**) Ztąd miasto to, ma w herbie swoim baranka wyskakującego z lasu w prawo. Podług *Encyklopedyi Orgelbranda* już Stefan Batory przywilejem r. 1583. dozwolił podnieść wieś Bojanowo na stopień miasta; w przywileju Władysława IV niema jednak żadnej o tem mowy.

i Gustawa. — Józef piąty syn Alexandra i *Zofii Nieświastowskiej*, porucznik w. p. jak świadczy dymissya wydana pod d. 31. Lipca 1779. i podpisana przez Stanisława Augusta króla, dziedzic Raczkowa i Upuszczewa (1818), zaślubił *Rozalię Lutomską*, z której córka Zofia za Kurowskim i synów trzech: Alexander podporucznik 3go pułku jazdy, jak świadczy dyplom na ten stopień wydany przez księcia Józefa Poniatowskiego pod d. 16. Stycznia 1811. za N. 136.; Ignacy porucznik (zginął w Hiszpanii, pochowany w Toledo) i Michał porucznik, dziedzic Raczkowa, ten zaślubił *2. voto Balbinę Sarnowską*, i z tej zostało córek dwie: Urszula za Wojciechem Dulińskim i Julia za Wincentym Wawrowskim, oraz syn jeden Piotr, dziś żyjący, dzierżawca Gołuchowa siedziby sławnej niegdyś familii Leszczyńskich, znany w Wielkopolsce jako gorliwy patryota — na wskroś polak; ten z Pauliny Mielęckiej ma córkę Jadwigę i syna Stefana. — Karol, czwarty syn Jana Olbrachta z Ewy Unrug urodzony, zaślubił *1. voto* Annę Wiśniewską z której miał córkę Johannę za Bogusławem Haza-Radlic i syna Karola, rotmist. w. sas. ożenionego z Johanną Dwiną Lestwitz. *2. voto* pojął w małżeństwo Karolinę de Bielerbek, i z tej zostawił córkę Karolinę za majorem wojsk pruskich Massow i synów dwóch: Alexandra i Stefana. Z tych Alexander, szambelan króla Stanisława Augusta, kawaler orderu ś. Stanisława, z Johanny Heleny Eleonory 3ch imion de Botmar zostawił córek dwie: Henrykę za Karolem Stanisławem Unrug i Eleonorę za Janem Potworowskim. Stefan zaś generał wojsk polskich (1744. 1771.) zaślubił Fryderykę Elżbietę Kotwitz, z którą spłodził cztery córki: Fryderykę Wilhelminę za Alexandrem Nerman majorem wojsk pruskich, Johannę Helenę za Ernestem Stensch landratem w Zielonogórze, Maryą Konstancyą za Rudolfem Ernestem Hesler i Karolinę Elżbietę za Karolem Mielęckim deputatem trybunału koronnego, oraz synów trzech: Karola Henryka, Jana Stefana i Maxymiliana Bogusława dziedzica Przytoczny (1773). — Krzysztof, brat młodszy Stefana założyciela miasta Bojanowo (1624—1641), zaślubił Katarzynę Lacką h. *Korzbog*, z której została córka Katarzyna i syn Andrzej, ten 2. *voto* z *Florentyny Mycielskiej* miał synów dwóch: Józefa Antoniego *sterilis* i Jakóba dziedzica Cerkiewicy; ten ostatni zaślubił *2. voto* Teresę Sokolnicką i z nią spłodził syna Jana, o którym *Niesiecki* wspomina, *3. voto* Jadwigę Marchocką i z tej zostawił syna Stanisława. Jan Antoni, burgrabia gnieźneński, syn Jakóba, ożeniony *1. voto* z Jadwigą Belęcką, *2. voto* z Ludwiką Potocką, zostawił córek dwie: Annę za Franciszkiem Biegańskim i Petronellę, i trzech synów: Felicyana z Belęckiej, Floryana podstolego kaliskiego na Tworzymirkach i Wiktora generała wojsk Lit. (1766), który *2. voto* z Jadwigi Jarnowskiej zostawił syna Dominika. — Drugi syn Jakóba Stanisław z Marchockiej urodzony, (1715—1736) zaślubił Juliannę Zabłocką, z której miał córkę Elżbietę za Sikorskim i synów trzech: Antoniego ożenionego z Franciszką Mańkowską wdową po Macieju Koszutskim, Michała i Mikołaja, którego z *Krystyny Chłapowskiej* syn Konstanty. August Alexander, sędzia ziemski wschowski i kościański orderu ś. Stanisława kawaler, kupił od rodzeństwa swego dobra Bojanowo, Gołuszyn, Golina, Barcelówka, Szunsdrowa i Dąbrówka w r. 1793. za 1,000,000.; tego potomkowie przenieść się musieli do Szląska czy też Saxoni. Do tychże należy zmarły przed kilku laty Sylwani Alexander Bojanowski, jenerał w armii pruskiej, do godności baronów pruskich wyniesiony, a także Bojanowscy baronowie w Austyi, ale ci ostatni mają w herbie wspiętego barana i takiegoż nad koroną *(Kneszke i Tyroff)* — *Spis szl. wyleg. Herold. kr. pol. 1851.* wymienia Michała Bojanowskiego, h. *Junosza*, syna Jakóba.

Bojarski, h. *Sas.* Długosz pod r. 1478. o nich w Pomeranji wspomina, atoli na Podolu w roku 1626. żył Alexander. Olechno spłodził trzech synów, Stefana i Piotra *steriles* i Łukasza, który z Małgorzaty Kłodnickiej Pawła córki 1598. miał syna Jana, ten zaś z Jadwigi Skarzyńskiej w r. 1616. syna Wacława, temu Magdalena Kukowska powiła córkę Zofią *1-o voto* Szyplowską, *2.* Morawicką, z obiema bezpotomną. Siemion drugi brat Olechna, tego synowie trzej, i córki dwie *steriliter* zeszły. Trzeci brat Mikołaj czterech synów zostawił: z tych Stanisław, Piotr Szczerba, Tymko Temruk bezdzietny, Iwan zaś Czarnota spłodził Jacka *sterilem* i Eliasza, którego syn Fedor, z Katarzyny Tyszkowskiej dwóch spłodził synów: Stanisława, od którego z Bilińskiej trzech synów: Piotr, Józef i Dymitr. Stefana Antoniego, tego z Anny Tchorzewskiej Rogalanki, córka Marcyanna najprzód Sękowska, a potem Sobolewska *sterilis*, i syn Jan Antoni wice-regent halicki. — *Niesiecki.* — W r. 1700 pod *Olkinikami* pisał się Jan Bojarski z w. wileńskiego. — *Wielądko.* W r. 1778. Michał Bojarski wojski podolski. — *Krasicki.* Są po dziś dzień Bojarscy w Galicyi; ci używają przydomku *Czarnota.*

Bojasiński. Xawery. *Spis szl. wyleg. Herold. kr. pol. 1851.*

Bojemski, h. *Korab.* Alexy, sędzia kapturowy liwski, z braćmi swymi Janem i Kazimierzem pisał się na Jana Kazimierza elekcyą.—*Niesiecki.*— Stanisław Bojemski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. sandomierskiem. — *Wielądko.*

Bojomir, herb (nadany r. 1827). Księżyc niepełny barkiem do dołu, na rogach jego dwie gwiazdy sześciograniaste, nad hełmem ręka zbrojna do cięcia w prawo. Tak go opisuje *Krzyżanowski* w swoim *Słowniku heroldycznym.*

Bokij h. *w.* Niektórzy ich od Bolkona Włodzimierzowicza linią wywodzą. Na Wołyniu o nich piszą; jakoż Gabryel sędzia lucki r. 1569. miał syna, który się dostał w niewolą tatarską, atoli męztwem i odwagą Podkowy Kozaka wyszedł na wolność; Federówna Wasanowska córkę mu powiła Annę, która żyła z Stefanem Czetwertyńskim i syna Jana, sędziego krzemienieckiego. Bliższych czasów kwitnęli Bokijowie, jedni *Kuliscy* czyli *Koliscy*, z których Wojciech podczaszy podlaski z podlaskiego, Jana Kazimierza, Tobiasz z p. lidzkiego, Wojciech podstoli podlaski z podlaskiego, Jana III. elekcye podpisali; drudzy Bokijowie *Pieczyhojscy*, z tych Jan rotmistrz, poległ koło r. 1628. (Podług *Piaseckiego* poległ w r. 1625 pod Górznem), którego synowi Filipowi w r. 1631, kazała konstytucya koronna zapłacić tysiąc złotych. *Niesiecki.* — Zygmunt Bokij w r. 1700 pod Olkinikami pisał się z p. grodzieńskiego. — *Wielądko.*

Bokij h. *Wieruszowa*, w poznańskiem. Tej familii przodek z Niemiec pochodzący, otrzymał w Polszce indygenat, i z tej był Jan Stanisław Bokij, podsędek poznański, tego zaś córka Anna była za Adamem Wężem. — *Niesiecki.*

Boklowski h. *Osoria.* Jan podstoli bracławski, Adam, Szymon, Marcin, Krzysztof i Michał z z. dobrzyńskiej podpisali elekcyą Augusta II. Jan starosta bydgoski. — *Niesiecki.*

Bokojemski h. *Pietyrog*; jednaż linia z Malińskiemi i Kunowskiemi. — *Niesiecki.*

Bokowski h. *Gryf.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Boksza. *Kuropatnicki* kładzie bez herbu, *Małachowski* zaś herb *Okszа* im przyznaje.

Bokszański*) Dadzibog pisał się w p. orszańskim na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bokun h. *Paprzyca.* Z Kurlandyi do w. ks. litewskiego przyszli: Jan Henryk ab alten Bokun, cześnik litewski**) skolligował się z Branicką h. Gryf, siostrą Jana Klemensa, marszałka nadwornego koronnego, z której córka za Jerzym Lubomirskim h. *Śreniawa*, druga za Hieronimem Lubomirskim, kasztelanem krakowskim, trzecia za Karólem Wapowskim stolnikiem koronnym, synów zaś trzech: Jan Kazimierz biskup chełmiński i podkanclerzy koronny, † 1722. Franciszek i N. — *Niesiecki.*

Bokusz. Stefan nobilitowany r. 1658., miał synów trzech, z których Adam sekretarz król. i Jerzy Augusta II. podpisali elekcyą z wileńskiego województwa i Hieronim. — *Niesiecki.*

Bolanowski h. *Lubicz.* Z Bolantowa Krystyn, kanonik kujawski r. 1508. Michał na Chodorowce, którego córka Zofia, Alexandra Pepłowskiego h. *Gozdawa* małżonka. W rawskiem r. 1628. Samuel. — *Niesiecki.*

Bolcewicz. Stanisław z p. oszmiańskiego pisał się pod Olkinikami r. 1700. — *Wielądko.*

Bolcewicz *Stawiła.* W r. 1764. Krzysztof strukczaszy pow. wilkomiskiego. — *Wielądko.*

Bolemiński h. *Leszczyc.* Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bolemski h. *Korab.* Tak ich umieszcza *Małachowski.*

Bolbas h. *Juńczyk 2do.* Metryka wołyńska jeszcze w r. 1528. między inszemi kładzie Bolbasa Rostockiego z Knieruta ziemianina wołyńskiego. Bazyli poseł na sejm r. 1589. z w. wołyńskiego. Alexander r. 1589. dobra Bodawki i Teterowkę przedał. Wacław 1624. Jan pisarz krzemieniecki podpisał elekcyą Władysława IV. z wołyńskiego. Bliższemi czasy kwitnął Marcin z Rostok, starosta, lelowski, z ziemią warszawską pisał się na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Boleski. Boleskich wspomina konstytucya kor. w r. 1647. fol. 38. — *Niesiecki.* Boleski miecznik kowalski koło r. 1792 żyjący. — *Wielądko.*

Bolesławski. Stanisław w w. sieradzkiem w r. 1697. — *Niesiecki.*

Bolesta. W podlaskiem. Wojciech burgrabia mielnicki około r. 1790. *Małachowski* przyznaje im herb *Jastrzębiec*, i twierdzi, iż to dom bardzo dawny i dobrze sławny. Z tych był jeden kasztelanem wiślickim w r. 1680. o czem pisze *Długosz* w t. I. ks. 5. 465. — *Herbarz Kapicy Mil.* także ten dom wymienia i do herbu Jastrzębiec zalicza. Podług *Encyklop. Orgel.*, Krzysztof Bolesta z Kempy wojewoda płocki 1468. 78. był ostatnim dygnitarzem z tego rodu używającym dawnego tego nazwiska. *Spis szlachty Her.* wymienia Sylwestra Bolestę, syna Ignacego, ale bez herbu.

Bolesta Malewski patrz niżej **Malewski Bolesta.**

Bolewski h. *Łodzia.* Michał, syn Franciszka. *Spis szlachty. Herold. kr. pol. 1857.*

Bolestraszycki h. *Lis.* Od Swatopełków h. *Lis* poszli, od dóbr Bolestraszyc, tego imienia nabyli: a podobno pierwszy Stanisław Swatopełk Bolestraszycki, rotmistrz król., za czasów Zygmunta Augusta; ten z Barbary Dzieduszyckiej, podsędkowy lwowskiej, wdowy po Boratyńskim, spłodził córkę i dwóch synów, to jest Erazma, który pojął Chlewicką i Stefana, który *1o voto* związał się z Krystyną Zborowską, kasztelanką biecką (z której potomstwo: Samuel i Piotr kasztelan sanocki, jego ze dwóch córek jedna, za Felicyanem Ożarowskim, kasztelanem sanockim), *2do voto*

---

*) Niesiecki kładzie tu bez herbu, ale pod herbem *Topor* umieszcza Bokszańskich.

**) Późniejszy generał artyleryi w. ks. lit. *Pamiętniki Krzysztofa Zawiszy* str. 33.

z Zarębianką, z niej córka Krystyna, *1o voto* za Lityńskim, *2o* za Stefanem Duczymińskim chorążym parnawskim. Jan syn Piotra kasztelana, cześnik przemyślski, żona jego Gorajska, córek mu trzy powiła: Felicyannę Piotra Ożarowskiego, Zofią Krzysztofa Drohojewskiego, chorążego przemyslskiego i Elżbietę Jędrzeja Cikowskiego małżonki; synów z tejże Gorajskiej dwóch: Jana który miał za sobą Dębińską, starościankę chęcińską, i Marcina, który miał Pstrokońską. Józef i Stanisław w w. sendomierskiem. Bolestraszyckiego trzy córki zostały: jedna *1o voto* za Czerkasem, *2o* za Jemiołowskim sądzią bełzkim, druga za Dominikiem Wiśniowskim, pisarzem przemyślskim, i trzecia za Getkinem. — *Niesiecki.*

Bolesz h. *Jastrzębiec.* Stanisław Bolesz z Słupskiej urodzony, miał za sobą Slesińską, i z tą spłodził syna Kazimierza, który z Małczewskiej zostawił Antoniego, burgrabiego poznańskiego, ten *1o voto* pojął Zbijewską, od której syn Józef, *2do voto* Zofią Kowalską Wierusz, którego zwano Pieszkowski, h. *Jastrzębiec*, o którym *Długosz* pisze *lib. Benefic. Diec. Crac. Niesiecki.* — Antoni Bolesz z *Kowalską* miał potomstwo, córkę Urszulę Konstantego Borzęckiego małżonkę i syna Kazimierza później stolnika gnieźń., rotmistrza kawaleryi narodowej, orderu ś. Stanisława kawalera — *Wielądko.*

Bolimiński h. *Leszczyc.* Ci w Prusiech Trzcianie pod Wąbrzeźnem kiedyś dziedziczyli, z Bolimínka dóbr, imię swoje wynieśli. Bolimiński Włoszek mąż rycerski. — *Niesiecki.*

Boliński h. *Abdank.* Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bolko h. *Rogala*, Stanisław Jacek, kanonik warszawski. Bartłomiej Hieronim, bratu swemu Michałowi w Litwie pod Nieświeżem mieszkającemu, dobra Tymów zapisał 1654. Jan Orczyński. *Starowolski in Monumentis* przydaje, że Kniaziowie Świerscy Bolkami się też piszą. — *Niesiecki.*

Bolkowski h. *Rolicz.* W łęczyckiem, luboć Jan Bolkowski z wieluńską z. pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. Wszakże niektórzy Bolgowskiemi ich nazywają. — *Niesiecki.*

Boll. Franciszek Xawery. *Poczet szlachty galic i buk 1857.*

Bolsanowski. Jakób komornik owrucki. — *Wielądko.*

Bolski. Stanisław podpisał manifest *de illeg.* trybunału w Litwie. — *Wielądko.*

Bolszewski Bibersztejn h. *Rogala.* Tak ich umieszcza *Kuropatnicki.*

Bołhatyn. Księztwo litewskie ich gniazdo. Jan, poseł na sejm z mińskiego r. 1613 — *Niesiecki.*

Bołtuć. Michał z wileńskiem pisał się na elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — W. ks. lit. pod *Olkinikami* w r. 1700. Michał Bołtuć z w wileńskiego, Kazimierz z oszmiańskiego pisali się. Joachim w r. 1764. podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w Wilnie. Jan Tadeusz starosta piekarski, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z nowogrodzkiego. — *Wielądko.*

Bombek h. *w.* W sendomierskiem. Stanisław w r. 1697. Z tych także jedna była za Brantem Jerzym. — *Niesiecki.* — Józef Bombek pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. — *Wielądko.* Herb Bombek podaliśmy w rysunku bez oznaczenia kolorów, które podług *Herb. Herold. kr. pol.* są następujące: prawe pole czerwone, lewe niebieskie a wstęga biała.

Bonarowa h. *w.* Z Francyi do Polski przyszli za czasów Kazimierza Jagiellończyka. *Paprocki* kładzie Mikołaja Bochnara, który prezydował miastu Krakowu 1383. i znowu w r 1396. gdy oraz był żupnikiem żupy krakowskiej. Łukasza także Bochnara w r. 1403. Dryacki potem, i inni pisarze życia B. Izajasza Bonera twierdzą, że się ten święty urodził w r. 1380. coby świadczyło, że dawniej przed Kazimierzem Jagiellonowiczem królem, musiała do nas zawitać familia Bonerów: albo, że wymienieni wyżej Mikołaj, Łukasz i B. Izajasz nie byli z domu tego Bonerów, ale Bochnarów h *Starykoń*: wszakże Dryacki wyraźnie twierdzi, że przy grobie B. Izajasza, herb ten Bonerow, na pamiątkę znać rodakowi swemu, od któregoś kolligata przydany z dawna widział. Błogosławiony Izajasz Boner, z ojca Floryana Bonera, z matki Bronisławy z Brzezia Lanckorońskiej h. Zadora córki Hieronima, w Krakowie na Grodzkiej ulicy w r. 1380 na świat wydany, Ambrożym przy chrzcie nazwany, umarł 1471. Jan Boner z Helwecyi wyszedłszy, w Krakowie najpierwej czas niejaki zabawił, i za sobą Jakóba, Fryderyka i Jędrzeja braci pociągnął: wkrótce nabywszy dóbr dziedzicznych w krakowskiej ziemi, a zwłaszcza na Ogrodzieńcu i indziej od Włodka podczaszego bocheńskiego (*Dryacki*), gdy się jeszcze przez wielkie swoje zasługi Zygmuntowi pierwszemu przymilił, od niego burgrabim i żupnikiem krakowskim uczyniony † 1590. Seweryn z Balic dziedzic na Ogrodzieńcu i Kamieńcu, żupnik, i wielkorządzca krakowski, syn Jana o którym się wyżej mówiło, od Ferdynanda cesarza otrzymał *titulum Baronatus* na Ogrodzieńcu i Kamieńcu. Jego z Zofii Betmanowny, córka Zofia, dostała się w małżeństwo Janowi Firlejowi wojewodzie na ten czas lubelskiemu. Z tej Betmanowny synów czterech: Franciszek sekretarz króla Zygmunta Augusta, zostawił synów Andrzeja, Adama i Seweryna i dwie córki. Drugi Jakob, ten się wyniósł z Polski na Szląsk. Jan, trzeci syn z Betmanowny, kasztelan oświecimski 1546. biecki i wielkorządzca krakowski, z Katarzyną Jana wojewody sendomierskiego córką Tęczyńską, żył niepłodnie, † 1562 Stanisław czwarty syn starosta biecki, ale i ten z Elżbietą Jordanowną Spytka kasztelana krakowskiego córką bezpotomny. Ponowił Seweryn kasztelan sądecki małżeńskie śluby, z Kościelecką wojewodzianką kaliską, z której dwóch synów zostawił:

Seweryna z Balic kasztelana krakowskiego, który pod Pleszkowem własnym swoim kosztem, cały pułk konnych ludzi przywodził, zmarły koło r. 1593. z Wołowiczowną kasztelana wileńskiego córką żadnego potomka nie mając — i Fryderyka, który umarł bezpotomny, zaczem cała ich fortuna przeszła w dom Firlejów. Adam syn Franciszka, o którym się wyżej mówiło z Krupczanki urodzony, z Bidzińską miał czterech synów: Jana, Krzysztofa, Adama i Marcina, który od kozackiej rebellizującej ręki poległ. Jakóba też potomstwo ze Szląska do Polski się wróciło. Zybald w zakonie ś. Franciszka, Seweryn i dwie ich siostry, z których Anna Janowi Zagorskiemu, Lukrecya Janowi Jezierskiemu pisarzowi z. łuckiemu zaślubione: wszystkie z Katarzyny Zajdliczowny spłodzone. — *Nies.*

Bonasiewicz. Józef. *Poczet szlachty galicyjskiej i bukow. 1857.*

Bończa h. *w.* Początki tego domu jedni łączą z Klemensem biskupem kruświckim, czyli kujawskim, drudzy twierdzą, że z Prokulfem biskupem krakowskim przyszedł z Włoch mąż znaczny Mierzb nazwany w roku 988., który od Mieczysława monarchy polskiego wdzięcznie przyjęty, i w dobra opatrzony, gdy brat jego Klemens biskupstwo wziął kruświckie, on przy kluczu kozłowskim w Mazowszu nie daleko od Czerwieńska wieś założył, i Bończa nazwał. Bończy zaś przezwiska okazyi domyśla się Okolski i ks. Rutka, że prawi temu Mierzbowi Bonifacy imię było, co polskim natenczas językiem, jednoż znaczyło co Bończa, a tak i herb, i on, i dobra Bończa nazwane. *MS. Rozrażew.* powiada, że tę familią z włoskiego Bontempo zwano, to jest dobry czas, zkąd w polskim języku przerobione Bończa imię urosło. Tegoż samego Mierzba dwóch synów rachuje Paprocki pod r. 1061. Mikołaja i Bogusza, którzy się pisali z Wścieklic, tych obudwu Lambert Zula biskup krakowski, razem z świętym Stanisławem na kanonią krakowską podwyższył. Bogusz z Ziemblic do Półkozicow należy. Kładzie potem Paprocki Bogusława z Wścieklic pod r. 1100. z pewnego przywileju. Jan Schedeland, albo jak go inni piszą Szotlant biskup chełmiński także herbu Bończa używał, więc i ten może do tego należy domu.

Bończa 2o. herb. W polu niebieskiem biały jednorożec przecięty złotym księżycem, rogami w prawo nieco ku górze obróconymi; przy górnym rogu trzy gwiazdy sześciograniaste w trójkąt; nad hełmem pół jednorożca. *Herbarz rodz. szl. król. pol. 1853.*

Bończa 3o herb. W polu niebieskiem biały jednorożec, z zielonym wieńcem na szyi; nad hełmem pięć piór strusich. Herb ten nadany dyplomem króla Stanisława Augusta z d. 13. Grudnia 1782. Stanisławowi Rutkowskiemu, sekretarzowi królewskiemu.

Bończa 4. herb. W polu czerwonem biały jednorożec w prawo; nad hełmem pół takiegoż jednorożca w prawo. *Herb. rodz. szl. król. pol. 1853.*

Bandoszewo. Tych wymienia *Herbarz Kapicy Milewskiego*

Bonelli. Jan i Jakób otrzymali indigenat r. 1658. — *Niesiecki.*

Boniakiewicz. Andrzej. *Poczet szlachty galicyjskiej i bukow. 1857.*

Boniecki h. *Bończa.* Jedna Boniecka była za Rudzkim w rawskiem r. 1696. Krzysztof, Walentyn, Remigian w z. czerskiej Ludwik i Stanisław z w. inowrocławskiem, Maciej z z. chełmińską podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Maciej Boniecki, dziedziczył w r. 1637. dobra Palczew, Rzysków, Bończę, Pokrzywnę i Brauczycę w z. czerskiej, synowie jego Gabryel i Marcin. Walenty nabył w tejże ziemi dobra Miłowice, Borowę i Wolę Mirowską r. 1701. Druga rodzina Bienieckich osiadła była w z. chełmskiej. Z tej Antoni Ludwik na Andrzejowie był podsędkiem chełmskiem r. 1753. Wacław, podstoli chełmski, Kazimierz, sędzia grodzki nowomiejski. *Herb. rodz. szl. 1853* i *Wielądko.*

Bonicki. Sobestyan burgrabia liwski podpisał elekcyą Stanisława Augusta. — *Wielądko.*

Bonikowski h. *Brodzic.* Paweł kanonik płocki. W płockiem Daniel zakonu ś. Franciszka *Niesiecki.* — Franciszek Bonikowski podczaszy zawskrzyński za Stanisława Augusta panowania. Józef podstoli i Wojciech burgrabia — płoccy. *Wielądko.* — W r. 1778. Bonikowski czyli Bońkowski Michał łowczy płocki. *Krasicki.* — *Wielądko w heraldyce* tak dalej pisze o Bońkowskich: W r. 1764. Michał Bońkowski lustrator do królewszczyzn i starostw w w. płockiem, a potem był łowczym płockim. Piotr podwojewodzy płocki koło r. 1763. Walenty cześnik zawskrzyński r. 1763. Franciszek, Karól i Józef podstoli płocki, kawaler orderu ś. Stanisława, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z płockiem. Wojciech burgrabia płocki.

Bonisławski h. *Ogończyk.* Jan, syn Alexandra. *Spis szlachty wyl. Herol. król. pol. 1857.*

Bońkowski h. *Brodzic.* (Zapewne to samo co Bonikowski). Wojciech i Józef, synowie Leona. Felicyan, syn Franciszka. Ks. Józef, Roman, Gabryel i Izydor, synowie Alexandra. Nikodem, syn Wojciecha. *Spis szl. Herol. król. pol. 1851.* — Walenty Bońkowski, skarbnik płocki, potem cześnik z. zawskrzyński, posiadał w r. 1765, dobra Radzymowice i Gidczyszko. Franciszek, podczaszy zawskrzyński r. 1786. *Herbarz Heroldyi kr. pol.*

Bońkowski h. *Korab.* Felix, Ignacy i Wojciech, synowie Antoniego. Felix, syn Macieja. Ks. Antoni i Józef, synowie Antoniego. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bonin h. *Korona.* W pomorskiem possessyonaci, od których poszli Słowianowscy i Czewescy. — *Nies.*

Bonnet (bez herbu) Dymitr. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. pol. 1854.*

Bonisławski h. *Ogończyk.* Augustyn, syn Alexandra. *Spis szlachty.*

Bonisławski. Maciej pisał się na elekcyą St. Augusta z w. płockiego. — *Wielądko.*

Boniuszko czyli Boniszko. Kazimierz w wilkomirskim, Jan, Michał, Krzysztof i Gabryel w kowieńskim r. 1700. — Paweł pisał się w r. 1763. na manifest *de illeg.* trybunału w ks. lit. — *Wiel.*

Bonneau. Jan Alexander nobilit *non praec. scartab.* w Konstyt. r 1768. — *Krasicki.*

Bonowski h. *Sas.* Grzegorz. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Bontani herb: W polu niebieskiem ręka w białem ubraniu, w lewo, strzałę ostrzem w górę trzymająca; nad łokciem krzyż kawalerski czerwony, pod łokciem zaś księżyc złoty, rogami w prawo; nad hełmem pięć piór strusich. Herb ten nadany dyplomem króla Stanisława Augusta w r. 1785. Michałowi i Kazimierzowi braciom Bontaniom.

Borakowski h. *Pękosław.* O tym domu wspomina konstytucya sejmowa r 1791. — Kazimierz zostawił sześciu synów: Jana, kapitana wojsk kor., Wincentego, Ignacego, kanonika kat. kijowskiego, Dominika, Tomasza i Felixa, oraz córkę Dorotę za Staniszewskim. — Jan, którego syn Dominik i córka Ludwika. Wincentego dwóch synów: Jan i Antoni. Dominik miał syna Franciszka i córek dwie: Teklę i Maryannę. Tomasza dwóch synów: Ambroży i Fabian; Felixa także synów dwóch: Józef i Kazimierz. — *Wielądko.*

Borawski h. *Junosza.* Bartłomiej, syn Bartłomieja. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Boratini. Indygenat w r. 1658. otrzymali Filip i Titus Livius Boratynowie: z których drugi starostą był osieckim. Boratynianka *1o voto* za Łukaszem Makowieckim starostą trembowolskim, *2o* za Glińskim stolnikiem sandomierskim 1701. — *Niesiecki.*

Boratyński h. *Korczak.* Dom starodawny od Demetryusza z *Rożego Daru* podskarbiego niegdy koronnego swój dukt zaczął. Dymitr de Boratyn kanclerz z. ruskiej w r. 1374. Siedmiu synów jego, od różnych dóbr, które im się w podziale dostały, rozkrzewili wiele familii, jako to: Jerzy, wziąwszy działem Malczyce, od nich Malczyckim nazwany. Drugi Sieńko czy Symeon Dąbkowice wziął, od którego sukcessorowie Dąbkowscy. Trzeci Teodor Tamanowice, od którego następcy Tamanowscy. Czwarty Iwan Chankowice. Piąty Deńko Michalewice, od którego potomkowie Michalewscy. Dymitr szósty z najmłodszym bratem Wasylem Boratyń wzięli; ten Wasyl albo Bazyli tylko miał dwie córki, Annę kniehynią Przedzielnicką, a *2o voto* Mikołajową Krasnopolską i drugą Maruchnę, którą wziął za żonę rodzony stryj i miał z nią dwóch synów, Jana i Jędrzeja którzy przodków swoich schizmy wyrzekli się; jeden z nich miał za sobą Fredrownę, drugi Nowomiejską h. *Wilcze kosy.* Z tych Jan starosta rohatyński, brat Jędrzeja, wielki i godny rotmistrz u Zygmunta II.; córki jego trzy: Barbara Orzechowska, Zofia Zamiechowska i Katarzyna Orzechowska. Piotr dziedzic na Złutkowicach kasztelan bełzki, syn najmłodszy Jana starosty rohatyńskiego † 1558, miał za żonę Barbarę Dziedoszycką podsędkownę lwowską. Jan chorąży przemyślski starosta rohatyński, syn Piotra kasztelana bełzk. miał za sobą Barbarę Łysakowską h. *Leliwa.* Są i w ks. litew. *Kojałowicz* w swojej historyi twierdzi, że kniaziowie Boratyńscy i Worotyńscy do Moskwy się byli przenieśli pod r. 1490.*) Mikołaj w r. 1648. Jan Kazimierza, Stanisław podsędek orszański Jana III. podpisali elekcye. — *Niesiecki.*

Boratyński h. *Ostoja. Kojałowicz in MS.* świadczy, że są w z. orszańskiej, przeto zdaje mi się, (mówi *Niesiecki*), że i ci ostatni wyżej wymienieni, którzy się w orszańskiej z. znajdowali, nie do *Korczaków* ale tu do Ostojów należą.

Boratyński h. *Topor.* Anna córka Bazylego Boratyńskiego dostała się w małżeństwo Mateuszowi Krasnopolskiemu z domu Topor, a z nią część Boratynia, od którego potomstwo jego Boratyńskiemi nazwano. Z tych byli, Zygmunt w r. 1630. Walenty w sendomierskiem, Alexander w sieradzkiem, podpisali elekcyą Augusta II. Felicyanna Boratyńska Wojciecha Brzezińskiego małżonka w r. 1660. — *Niesiecki.*

Borawski h. *Cholewa.* Piszą się z *Borawic* w z. wiskiej od r. 1461. *(Herb. Kap. Mil.)* Antoni cześnik żydaczowski, deputat na trybunał kor. r. 1761. Kasper sędzia gr. wiski takimże deputatem r. 1767. Maciej podpisał elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Borawski h. *Junosza.* Paweł, syn Karola. *Spis szlachty. Herold. król. pols 1851.*

Borch h. *trzy Kruki.* Wielądko nadaje im herb początkowy *trzy Kruki*, Krasicki w przypisach *trzy Kawki.* Gdy w Wielądku obszerny opis tej familii znajduje się przeto takowy całkowity tu umieszczamy. — Herb Borchowski z starożytności był *trzy Kruki* w srebrnem polu, z dwoma krzyżakami utrzymującemi tarczę herbowną. Ożeniwszy się Stanisław Fabian Borch, z Georgettą córką księcia pomorskiego, i Małgorzaty margrabianki brandenburskiej, nadał mu Filip pierwszy

*) Rodzina książąt Bariatyńskich istniejąca w Rossyi, pochodzi od Ruryków, mianowicie od św. Michała księcia czernichowskiego, z tejże samej linii co i książęta Massalscy; nazwisko Bariatyński wzięto od majątku Bariatyn w gubernii kałuskiej. *Dołgorukow.*

książe pomorski szwagier jego, Gryfy z krzyżami, i mitrę pomorską w herbie, i Gryfa przy boku tarczy, a przeniósł trzy kruki z pola srebrnego na pole złote. Później Zygmunt wielki, nadając tytuł hrabstwa polskiego, (?) Borchom na *Borchowie* przy onych herbie, zostawił krzyżaka, trzymającego w jednym ręku dwa miecze, w drugiej ręce sztandart z literami S. R. *Sigismundus Rex*, a dozwolił osobliwym przywilejem mieć za podporę tarczy herbownej, orła białego z koroną i herbem; prócz tego tryanguł w herbie, z napisem *tres in unum*, czyniąc alluzyą do trzech herbów złączonych razem: to jest, herb Borchowski *trzy Kruki* na złotem polu; herb pomorski z mitrą, Gryfami i krzyżami, i herb Inflantski Gryf i dwa miecze, i przydał jeszcze do tego herbu wykrzyk wojenny, jako i asło tego imienia, *omne trinum perfectum.* Tyle z Wielądka przytaczamy dosłownie o herbie *trzy Kruki* O pochodzeniu Borchów od książąt udzielnych włoskich obszernie pisze tenże autor w heraldyce swojej dokąd czytelnika odsyłamy, a podajemy natomiast z *Monografii Kossakowskiego* następującą o tej familii wiadomość. Bernard Borch wielki mistrz teutoński 1475 do 1485. Brat tegoż Szymon, biskup rewelski i poseł do Danii i Szwecyi. Fabian deputat inflantski do Polski 1561. Himbert jenerał lejtenant wojsk cesarza Maxymiliana I. Rejnhold ożeniony z baronowną Krauze z którą wszedł w posiadanie dóbr Kelis i Kin w województwie derpskim za przywilejem Zygmunta r. 1598; syn jego Jan, któremu Władysław IV. potwierdza przywilej lenny. Fabian miał za żonę N. Sieniawską z której syn Gedeon Szymon zginął pod Wiedniem. Fabian Kazimierz jenerał artyleryi w ks. lit. Jerzy pułkownik, tego syn Jan Andrzej wojewoda inflantski i kanclerz koronny zostawił z Ludwiki Sieberg prócz jednej córki Izabelli Ludwiki za Konstantym Platerem podkomorzym lit. synów dwóch: Michała i Józefa Henryka. Z tych Michał, (od którego początek bierze *linia na Warchlanach*), wojewoda bełzki 1787 do 1791. († 1810) kawaler orderu orła Białego, hrabia *sac. Rom. Imp.* w r. 1783., miał za żonę Eleonorę Braun i z tej zostawił córek cztery: Zofią za hr. Kellerem, Elizę *1o voto* za hr. Labsdorfem *2o voto* za Funkem, Izabellę za Grottem i Annę także za Grottem, oraz synów trzech 1° Józefa, którego z Emmy Hołyńskiej córki Marya za Stanisławem hr. Plater Sieberg i Felicya za hrabią de Comminges, 2° Karóla na *Warchlanach*, którego z Ludwiki Plater Sieberg syn Antoni bezpotomny i córki: Marya za ks. Pawłem Sanguszko i Izabella za Antonim hr. Potockim *na Moskorzewie* i 3° Alexandra tajnego radcę, wielkiego mistrza obrzędów dworu rossyjskiego; ten z Zofii hr. de Lawal ma córek dwie: Maryę za ks. Galicynem i Olgę, i tyleż synów Wiktora i Jerzego oficera gwardyi ross., który zaślubił Barbarę Czeczeryn. — Józef Henryk, (od tego bierze początek *linia na Prelach*), drugi syn Jana Andrzeja wojewody inflantskiego, marszałek szlachty gub. witebskiej, zostawił z Bogomólcówny córek cztery: Eleonorę za Tymanem, Elizę za Sokołowskim, Zofię za Marcinem Karśnickim i Alexandrę za Hryncewiczem, oraz syna Michała; ten także marszałek szlachty gub. witebskiej i kawaler dziedziczny maltańskiego orderu, zaślubił Maryę Korsak z której ma syna Euzebiusza i córek trzy: Maryę za hr. Chołoniewskim, Augustę i Stefanię pannami.

Borchart h. *Jastrzębiec.* Apolinary, syn Ludwika. *Spis szl. król. pols. 1854.*

Borawski h. *Bojcza*, w ziemi wiskiej; z tych Marek, komornik ziemski, w r. 1795. marszałkiem tejże zmiemi obrany. *Herb. rod. szl. 1853.*

Borchowski h. *Lubicz.* W Podlasiu w Drohickiej ziemi rozmnożeni; z tych Prokopa z Borchowskiej urodzeni dwaj synowie Grzegorz i Jan Maciej. Grzegorz po wojennych w Moskwie i Prusach expedycyach z Barbarą Skierczyńską licznem potomstwem się cieszył, Tomaszem, Wojciechem, Grzegorzem, Janem, (który pod Cecorą zginął jak ojciec w Moskwie) i Szymonem, i córkami Grochowską i Ciekanowską. Jan drugi syn Prokopa z Burżanki zostawił Grzegorza. Ale i w zakrocimskiej Borchowscy sławni: Jan kasztelanem był zakroczymskim, Krzysztof pisarzem ziem. — *Nies.*

Borchowski h. *Zadora.* Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Borcikowski h. *Junosza.* Tak ich wypisuje *Małachowski.*

Borck h. *własnego*, to jest, Kaganiec z ogniem i płomieniem gorejący, w modrem polu, na helmie dwa skrzydła, jedno modre, drugie czerwone, między niemi kaganiec gorejący. Familia ta w Pomeranii starodawna. Jan Wojciech marszałek i konsyliarz najwyższy i regent księztwa pruskiego, podpisał dekreta komissyi królewskiej r. 1609. Gedeon sędzia inflantski w r. 1678. Tejże familii Borck najwyższy konsyliarz u elektora brandenburskiego. *Niesiecki.* — Józef Borck substytut związku wojskowego 1665. — *Pamięt. Paska.*

Borczyński. Leon pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w ks. lit. 1763. — *Wielądko.*

Bordziakowski h. *Jastrzębiec.* Jan i Wincenty. *Poczet szlachty galic. i bukow, 1857.*

Bordziłowski h. *Harbus Białynia.* O tych *Wielądko* podaje następującą wiadomość: Bordziłowscy początek wzięli z Mazowsza, ztąd jeden z tej familii przeniósł się w woj. smoleńskie około r. 1480. pochodzący zaś z onego Jan czyli Iwanko, gdy się w ojczyznie polskiej wojskowo zasłużył, w nagrodę nadano mu dobra dość obszerne w powiecie krzyczewskim za rzeką Sożą, w r. 1516; potem od króla Zygmunta I. otrzymał na wieczne czasy sobie i potomkom swym dobra znaczne w pow. orszańskim nad rzeką Kasią jako to: Bołoczyńską, potem Borzdziły Kołyczewską inaczej

Starościele, Jelpeczyńsko inaczej Popawce, Mokrydewo inaczej Mokredz, Morkarewsko, Dołhaczewsko inaczej Hatna słobodka z młynami na rzece Kasi, na dowód patrz w metrykach w. ks. lit. i przywilej Zygmunta I. 1523. Czerwca d. 11 w Krakowie dany. Potem król Jan III. uczynił tych dóbr konfirmacyą, na dowód zobacz w metrykach w. ks. lit. pod d. 16. Sierpnia 1682. Dalsi tego Jana sukcessorowie podzielili dobra te na różne schedy. — Benedykt, syn Jana, prawnuk Iwaszki, był majorem w r. 1698. — Bohdan Jaśka syn w r. 1700. pisał się na akcie walnym. — Antoni Piotra syn był cześnikiem starodubowskim r. 1752. Stefan Stefana syn był strażnikiem smoleńskim r. 1756. Jan Alexandra syn, był deputatem z pow. orszańskiego na trybunał r. 1765. Kazimierz, syn Michała, był rotmistrzem r. 1768. Karol Stefana syn porucznikiem, a Jakóba Mikołaja syn chorążym 1768. r. w brygadzie petychorskiej. Bardziłowscy wywód szlachectwa rodowego otrzymali w sądach głównych gubernii moskiewskiej, jak świadczy o tem dekret wydany pod d. 28. Stycznia 1777. — Niektórzy z nich oddawszy się do rossyjskiej służby, jako to Ignacy Alexandra syn, był w r. 1792. sekretarzem w pow. czernichowskim, a inni udawszy się do Litwy, tam posiadali urzędy: Paweł Szymona i Wiktoryi z Olszewskich syn, bywszy rotmistrzem w pow. orszańskim 1784 r. został podskarbim województwa inowrocławskiego. A Antoni, Kazimierza i Zuzanny z Kmitów syn, podczaszym ziemi dobrzyńskiej, na dowód widzisz przywileje króla St. Augusta z d. 21. Grudnia 1794. r.

Borecki h. *Hołobog*. Piszą się z Boree na Rusi. Adam † 1552., syn Piotr wojski stryjski. *Lelewel* w swoim dziele *Polska*, wymienia Joba Boreckiego, który od patry. jeroz. Theofana na metropolitę kijowskiego święcony r. 1621. † 1632.

Borecki. Alexander. Szczepan. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Borejsza (bez herbu). Stefan. *Spis szlachty.* Tamże wymieniony dom Borejszów h. *Wadwicz*, o którym niżej. *Wielądko* wymienia Jana Boreszę, który się pisał na manifest trybunału wielkiego ks. lit. r. 1764. Jest to jeden i ten sam dom, lubo jedni piszą ich Boresza, drudzy Borejsza, inni jeszcze Boreysza.

Borek h. *Wąż*. Starożytna familia. Jan z Szczeczna kasztelan wiślicki † 1403. Jan kasztelan brzeziński w r. 1457. Borek suffragan lwowski w r. 1500. Stanisław dziekan krakowski † 1556. Mikołaj miał za sobą Zofią z Bolmina Kraszewską, syna z nią Samuela i córkę Elżbietę. Jan kasztelan brzeziński *primo voto* związał się był z Świętosławską starościanką kozieniecką, *2do* z Dedyńską, pisarzową sanocką, z której córka Krystyna była za Stanisławem Jordanem podkomorzym krakowskim, syn zaś Stanisław kasztelan wieluński; tego syn Józef czy Piotr kasztelan radomski 1675, żona jego Anna Bełdowska, z tej dwaj synowie, Stanisław kanonik gnieźnieński, wiceprezydent tryb. koron. kilka razy i Józef Paweł w z. rożańskiej Jan w z. sochaczewskiej w r. 1674. *Niesiecki.* — Stanisław Borek kasztelan radomski i Wincenty marszałek konfederacyi sandomierskiej 1705 r. — *Krasicki.*

Boremlski *Kniaź*. Alexander Kniaź w z. wołyńskiej, i drugi także w r. 1528. kwitnęli, o czem *Metryka Wołyńska*. Atoli ostatni z starożytnego tego domu, był Jędrzej dziedzic na Boremlu, † 1610. — *Niesiecki.*

Boreyko h. *w.* W ks. litewskim, w woj. kijowskiem i wołyńskiem rozrodzeni. Niektórzy twierdzą, że pamiętny Chodkiewiczów dom od Boreyków swoje początki zabrał, jakoż między przodkami ich, *Stryjkowski i Kojałowicz* kładzie Januta Boreykowicza i innych. Jerzy Władysław podczaszy wileński i Kazimierz Stefan r. 1764. podpisali z wileńskiem elekcyą Jana III. Grzegorz czy Jan komornik łucki, którego córek trzy: Helena za Stefanem Czeczelem, Teofila za Adamem Bętkowskim i Maryanna, synów także dwóch, z tych Samuel pojął Annę Czechowską, która pierwszym zwięzkiem żyła z Jędrzejem Słowińskim, Daniel zaś pojął Eufrozynę Czaplicownę: ta mu dwóch synów powiła: Jana Stefana podczaszego podlaskiego starostę pobersztyńskiego, ten z Anny Oltarzewskiej, która wprzód była Gumowską, dwie córki zostawił, Elżbietę z Karolem Nenchą i Angelę, synów zaś trzech: Antoniego, Kazimierza i Piotra. Wacław syn drugi Daniela, podczaszy owrucki, r. 1718. *Niesiecki.* — Jerzy Boreyko r. 1700 na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się z w. wileńskiego. Tamże Marcin pisał się z trockiego. Kazimierz łowczy lwowski syn podobno Jana Stefana podczaszego podlaskiego w r. 1737. poseł na konwokacyą z w. podolskiego. Józef stolnik i Jan cześnik — nowogrodzcy koło 1779 r. Pius podkomorzy latyczewski kawaler orderów narodowych, poseł w r. 1790. z podolskiego. — Kazimierz syn Jana podczaszego. — Piotr kasztelan zawichowski brat Kazimierza z *Grabińskiej* zostawił synów trzech, z tych Felix i Jędrzej chorąży czerwonogrodzki bezżenni, trzeci Pius, podczaszy podolski z *Krasickiej* miał potomstwo. Siostra wyżej wspomnionych za Grabińskim. — *Wielądko i Krasicki.*

Boreyko h. *Kościesza z odmianą* t. j. w polu błękitnem podkowa barkiem do góry, nad nią krzyż, a w środku jej *Kościesza* dwa razy przekrzyżowana. *Niesiecki* mylnie położył jednych Boreyków pod herbem *Boreyko*, drugich pod herbem *Jastrzębiec*. Boreykowie mówi *Bartoszewicz* w biografii Wacława Boreyki mieli herb własny, a przyjęli na unii horodelskiej drugi herb koronny *Kościesza*. Dom Boreyków

jednejże dzielnicy z Chodkiewiczami. Stefan Boreyko podsędek wileński r. 1680, którego *Niesiecki* wymienia pod *herbem Jastrzębiec*, miał za żonę nie Bużyńską, jak mylnie tenże autor mówi, lecz Halszkę Rużyńską, jak to widać z przywileju Jana III króla; synów z niej miał trzech: Jana starostę pobersztyńskiego, Michała stolnika bracławskiego i Jerzego Władysława podczaszego wileńskiego, którego *Niesiecki* znów do *herbu Boreyka* zalicza. — Piotr Boreyko kasztelan zawichostski (wnuk podobno Stefana podsędka) zaślubił Teofilę z Gośniewic Wolską kasztelankę przemyślską, z której zostawił, prócz córki Katarzyny wydanej za Grabińskiego podczaszego wileńskiego, synów trzech; z tych Felix i Jędrzej bezżenni, trzeci Pius podkomorzy latyczowski r 1789. poseł na sejm r. 1791., kawaler orderu ś. Stanisława, z hr. *Krasickiej* miał syna Jana Nepomucyna Piotra D'Alkantara majora wojsk polskich r. 1794, który za odznaczenie się w potyczce pod Boryszkowcami otrzymał krzyż złoty „*Virtuti militari*;" był on podkomorzym mohilewskim, posiadał liczne dobra na Wołyniu i Podolu: Pińków, Wendyczany, Morkowce, Pisarzówko i t. d., synowie jego z *Anny Hołowińskiej* urodzeni: Pius Lew porucznik b. wojsk polskich, marszałek szlachty latyczowskiej i Włodzimierz Mikołaj dziś żyjący, który z hr. Anieli Stadnickiej ma dwóch synów: Xawerego Szczęsnego i Jana Mamerta. — Wacław Boreyko, marszałek rowieński, prezes komisyi edukacyjnej, autor *Pamiętnika o Wołyniu*, ur. 1764. † 1854., był synem Jana Pawła cześnika nowogrodzkiego, podczaszego żytomierskiego i Anny z Małyńskich. — Boreyko Józef jezuita; był prefektem collegium nobilium w Wilne; żył w XVIII. w., przełożył na polski język Cycerona: *Nauka o krasnomowstwie.*

Boreyko *h. Jastrzębiec.* W ks. litewskiem, Stefan podsędek wileński, żona jego Buzyńska. Wnukowie jego Kazimierz łowczy litewski i inni. — *Niesiecki.* Patrz wyżej **Boreyko** h. *Kościesza.*

Boreyszа. Hrehory w mińskiem Jana Kazimierza, Bazyli wojski starodubski tamże i Hrehory w orszańskim Jana III. podpisali elekcye. Boryesza cześnik kowieński r. 1690. żona jego Borowska h. *Lubicz.* — *Niesiecki. Wielądko* nadaje im herb *Wadwicz* i taką obszerniejszą wiadomość umieszcza: Początek swój biorą jeszcze od książąt *Boremlskich*, lecz w późniejszym czasie zamienili w przezwisko Boreyszów, wraz z herbem *Wadwicz*, którego teraz używają, i na dobrach *Boreyszach* w p. kowieńskim szlacheckie swoje mają possessye. Król Zygmunt Samuelowi Boreyszy sławnemu żołnierzowi, pod *Rygą* w obozie dał przywilej na dobra *Petryhy* w p. mścisławskim, gdzie teraz trzymają Boreyszowie. Aloizy regent trybunału w. ks. lit. i Samuel porucznik pułku Golińskiego. Także dawniejszemi czasy Boreyszom exulantom z Smoleńska i Starodubia za kilkaset zostawionych tamże dymów, *rzplita* nadała dobra *Wasilewicze* w p. grodzieńskim, które Michał wojski starodubowski trzymał, ten miał za sobą *Wołowiczownę* sędziankę grodzieńską. Obszerny dowód rodowitości szlacheckiej, jest złożony w aktach ziemskich brzeskich litewskich, w czasie pierwszego zaboru kraju polskiego i litewskiego przez Moskwę. Michał Boreysza pułkownik paucerny, miał za sobą Zgierską biskupa żmudzkiego siotrę, z której spłodził córkę, ta poszła za Giżyckiego. Gabryel Boreysza cześnik orszański z Zofią *Markiewiczowną*, spłodził trzy córki: jedna za Leszkiewiczem, druga za Chomińskim i trzecia za Szebichowem, i synów trzech: Józefa, Antoniego i Onufrego. Józef z Anną *Glińską* zostawił trzech synów. 1° Ignacego chorążego berezkiego, który z Kunegundą *Parysiewiczowną* miał syna Benedykta, podporucznika w brygadzie drugiej wojsk w. ks. lit. 2° Michała prezesa, sędziego p. kobryńskiego, ten z Joanną *Pusłowską*, ma dwóch synów małoletnich, Antoniego i Pawła. 3° Jana księdza Bazyliana superyora w Brześciu litewskim. Tyle Wielądko. — *Spis szlachty wył. Herold. kr. pol. 1851.*, wymienia także Borejszów z herbem *Wadwicz.*

Boretti (bez herbu). Ferdynand. Felix. — Pankracy, syn Felixa. *Spis szl. wył. Herold. kr. pol 1851.*

Borewicz Samuel r. 1700. — Mikołaj starosta pomtumelski i deputat na trybunał w. ks. lit. 1766. Józef sędzia z. kowieński 1769. Leon kanonik smoleński 1778. Franciszek, rotmistrz trocki 1798 r. — *Wielądko.*

Borewicz h. *Prus z odmianą.* Antoni, syn Michała. *Spis szl. Herold. kr. pol 1851.*

Borgin. *Nobilitowany* w konstytucyi r. 1764. — *Małachowski.*

Bork h. *Napiwon.* Tak ich umieszcza *Małachowski.*

Borkiewicz h. *w.* (W prawej części tarczy pół orla w prawo, w lewej zaś głowa jelenia, nad hełmem pięć piór strusich). Honorat, syn Mikołaja Józef, syn Józefa. Leopold i Kazimierz, synowie Franciszka. Alexander, syn Józefa, *Spis szl. Herold. kr. pol. 1854.*

Borkaty. Tych wymienia *Herbarz Kapicy Milewskiego.*

Borkiewicz herb. Tarcza w poprzek rozdzielona (coupé): w górnem polu złotem pół-orla czarnego w prawo, w dolnem zaś czerwonem głowa jelenia; nad hełmem pięć piór strusich, z których pierwsze, trzecie i piąte żółte, drugie czarne, a czwarte czerwone. Herb ten nadany dyplomem cesarza i króla Galicyji i Lodomeryi Franciszka II. z d 28. Stycznia 1802. Józefowi Kalasantemu, Michałowi i Franciszkowi braciom Borkiewiczom. *Herb. rodz. szl. król. pol. 1853.*

Borkiński. Kazimierz pisał się na elekcyą St. Augusta. *Wielądko.*

Borkowicz h. *Napiwon*. W ks. litewskiem. — *Niesiecki* (Zobacz pod herbem ***Napiwon***).

Borkownicki. Nikodem mąż wojenny † w r. 1644. — *Niesiecki.*

Borkowski h. *Grzymała*. Sandomierskiego i sieradzkiego obywatele. Z tych Stefan i Mikołaj † 1615. Krzysztof rotmistrz pacernej chorągwi w r. 1656. Stanisław w zakonie Soc. Jesu, rektor, rządził kollegium ś. Piotra. *Niesiecki.* — W r. 1778. Jan Borkowski wiślicki. R. 1788 Jakób burgrabia dobrzyński. *Krasicki.* — Józef Borkowski wice-regent chęciński koło 1792. — *Wiśladko.*

Borkowski h. *Junosza*. Z Borkowa się piszą w płockiem, jednejże dzielnicy z Rościszewskimi. Kazimierz z Borkowa, Franciszek, Jan, Marcin i Adam z z. ciechanowską podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — *Bobrowicz* wydawca *Niesieckiego* tak dalej pisze o tej familii: Zamieszczeni pod Duninami Borkowskiemi Ludwik, Jacek, Józef i Jerzy Borkowscy — nie należą oni do Duninów lecz pochodzą z Junoszów Rościszewskich na Borkowie kościelnym Borkowskich. Terencyusz czyli Ziemak Junosza Rościszewski dziedzic Rościszewa i innych dóbr w z. dobrzyńskiej, połączył się z Barbarą księżniczką mazowiecką, siostrą Leszka czyli Alexandra panującego książęcia na Mazowszu r. 1184. (*Simon Okolski* Tom. I. pag. 369. *Wielądko* Tom V.) Z tego spłodzony syn Paweł, mąż rycerski, Olechno, od kronikarzy zwany Stanisławem, wojewoda płocki i Adam kasztelan dobrzyński. Po Olechnie wojewodzie płockiem zostało synów kilku, z których r. 1250. Jan rotmistrz wojsk księżny Gertrudy, wdowy zmarłego książęcia Konrada i tegoż syn Paweł r. 1263. starosta dobrzyński. Od tego Pawła starosty dobrzyńskiego r. 1361. pochodzący prawnuk Henryk Junosza na Rościszewie kanclerz Ziemiowita III. ks. mazowieckiego, rozpoczyna rodowód Junoszów z Rościszewa na Borkowie kościelnym Borkowskich. R. 1400. w aktach dobrzyńskich zapisany i w *Heraldyi Wielądka* T. V. położony jest Rozesław, który miał dziewięciu synów: z tych Michał z Borkowa Rościszewski inaczej Borkowski sławny pułkownik; potem wstąpił do zakonu ś. Franciszka r. 1441. Był ten Michał ojcem Mateusza czyli Macieja z Borkowo Kościelnego. *Notarius & Castellanus Dobrzynensis*, z tym tytułem podpisany na przywilejach Jana czyli Janusza ks. mazowieckiego. Pomieniony Maciej jest ojcem Marcina, Pawła, Jana i Zygmunta na Rościszewie i Borkowie kościelnym Borkowskich, którym r. 1450. za życia dziada Michała pułkownika i ojca Macieja kasztelana dobrzyńskiego w Ciechanowie przed aktami i urzędem ziemskim, sąd ziemski dziedzictwo na Borkowie kościelnym przyznaje i potwierdza. Paweł z Borkowa służył wojskowo pod Zygmuntem I. i był wojskim z. płockiej, zostawił synów dwóch: Tomasza i Jana rotmistrza wojsk króla Zygmunta I. — Ten Jan zostawił Mikołaja Borkowskiego. *Actum in Castro Plocensi* r. 1557. *Divisio Arearum Borkowo* wyraża w ten sposób: Urodzony Paweł i Jan Bertran Roszczyszewscy z Borkowa synowce nieboszczyka pana Mikołaja Borkowskiego w Borkowej z Smiedzianowej części swej dziedzicznej &. &. Trzeci brat Jakób r. 1567. był kanonikiem płockim. — Paweł zostawił syna Stanisława, połączonego (r. 1601.) z Jadwigą Grochowalską, która mu powiła syna Jakóba, który miał dwie córek: Jadwigę, Maryannę i syna Wojciecha. Jan Bertran brat Pawła a syn Mikołaja Junosza, połączył się z Garwacką kasztelanką raciązką, z tej spłodził dwie córek i syna. Dorota za Krowickim r. 1611. Urszula za Kossobudzkim r. 1618. — Syn Jan z Urszulą, Junosza Rościszewską kasztelanką raciązką, córką Adama Junosza Rościszewskiego, kasztelana raciązkiego (r. 1601.) zostawił czworo rodzeństwa: 1. Hieronim z Krystyną Wazeńską; z tej syn Michał. 2. Stefan. 3. Jadwiga. *1o voto* za Janem Paprockim. *2do voto* za Mikołajem Grabie. 4. Paweł, za Zygmunta III. służył rycersko miał za żonę Ludwikę Kuczborską, h *Ogończyk*, chorążankę dobrzyską, urodzoną z Nieszczyckiej wojewodzianki bełzkiej, po której zostało trzech synów: 1. Michał. 2. Piotr połączony z Maryanną Makomaską. 3. Ludwik z Maryanną Chociszewską h. *Junosza*. Metryka koronna stanów galicyjskich *libro majestatico generali tomo IIItio fol.* 13. od Ludwika i Maryanny z Chociszewskich wyprowadza prostą linią Junoszów Borkowskich, o których mówimy, jak następuje: Piotr syn Pawła, z żoną Maryanną Makomaską spłodził: 1. Mikołaja 2. Pawła. 3. Józefa. 4. Andrzeja. — Ludwik na Borkowie kościelnym z Maryanną Junosza Chociszewską spłodził czworo rodzeństwa z tych Kazimierz urodz. 1685. miecznik nurski, połączył się z Konstancyą Zawadzką, córką Dominika Kazimierza Rogala vice-regenta chełmskiego i Katarzyny Ślepowron Kamieńskiej, z tej syn Hyacynty, który był skarbnikiem malborskim i chorążym znaku hussarskiego, dziedzicem na Nowoszycy, Polanie i t. d. w obwodzie pilznieńskim. O nim to jako też i o jego przodkach metryka koronna galicyjska stanowa zaszczytnie wspomina. Tenże Hyacynty czyli Jacek połączył się z Magdaleną a Strzałków Strzałkowską córką Józefa Alexandra ze Strzałkowa, skarbnika łukowskiego i Eleonory z Konar i Kołaczkowic Kołaczkowskiej h. *Abdank* i zostawił sześcioro rodzeństwa: Ignacy, z hrabianką Ostrorożanką steril; Alexander, z Zielączanką, syn Henryk z Szumlańską. Aloizy dziedzic Ostrowa i t. d., miecznik koronny królestw Galicyi i Lodomeryi i komisarz cesarski na sejm, połączył się z Maryanną Faustyną Apolonią trojga imion Ufniarską, urodzoną w Ostrowie r. 1797. z Jana Gwalberta Ufniarskiego i Salomei hrabianki Stadnickiej: z tej Maryanny syn Włodzimierz. — Rodzina Junoszów Borkowskich używa w swym herbie od

niepamiętnych czasów, w czerwonem polu białego baranka czyli Junoszę, po bokach tarczy dwa białe orły jednogłowe u spodu napis następujący: „*Semper recta progreditur vita.*“ — To wypisaliśmy z *Dodatku* do Niesieckiego wydania lipskiego tom X. str. 42. — Są Borkowscy tego domu po dziśdzień w Galicyi; ci się piszą z *Borek kościelnych.*

Borkowski h. *Łabędź*, z Borkowic Borkowscy nazwani, Jędrzej Dunin Borkowski pisarz z. lubelski w r. 1569. Jan na Cielejowie 1647 Stanisław kasztelan połaniecki, z Dębińskiej miał syna Piotra chorążego sendomierskiego 1608., ożenionego z Zofią Sienicką dziedziczką na Bończy, z której syn Piotr kasztelan lubaczowski, *primo voto* pojął Firlejownę, ale ta bezpotomna, *2do* Elżbietę Rejownę, z tej się została córka Zofia Suchodolska skarbnikowa lubelska. Stanisław z wielkiego Skrzynna Dunin Borkowski, kasztelan połaniecki, jego z Zamojskiej kasztelanki kijowskiej córki dwie: jedna Dorota za Adamem Tarłem wojewodą lubelskim, druga za Gozdzkim starostą korytnickim. Teresa trzecia córka jego, ale już z inszej to jest Słupeckiej, kasztelanki lubelskiej urodzona, za Stanisławem lubelskim, † 1723. *Niesiecki.* — Seweryn Borkowski w w. wołyńskiem, z Teresy *Mierzejewskiej* miał potomstwo. — Ludwik komornik żytomierski *Piasecki w kronice ad an.* 1608. pisze: iż Piotr Borkowski wysłany był od posłów królewskich do wojewody sandomierskiego Mniszcha do obozu polskiego, traktując o uwolnienie ich zatrzymanych na stolicy po śmierci Dymitrowej. — Także *fol. 265. ad ann. 1610.* iż Jędrzej Borkowski zginął pod Kluczynem w batalji przeciw Moskwie, dodając, iż był jego powinowatym. — *Wielądko w heraldyce* dodaje: Jacek Borkowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. ruskiem. Ludwik komornik z. włodzimirski. Józef susceptant krzemieniecki. Jan Jerzy *Dunin* podkomorzy J. K. Mci, orderu ś. Stanisława kawaler. Wincenty *Dunin* hrabia Borkowski szamb. J. K. Mci kawaler orderu ś. Stanisława. Jakób Dunin i Leonard *Dunin* Borkowscy, szambelanowie J. K. Mci i kawalerowie orderu ś. Stanisława. Tyle *Wielądko.* Do tych należą Borkowscy Duninowie w Galicyi osiedli, którym w Austryi przyznano tytuł hrabiów w r. 1819. Z tych Wincenty († 1839) z Izabeli hr. Krasińskiej zostawił synów dwóch: Seweryna na *Szuparkach*, (którego z Olgi Kownackiej syn Emanuel i córki Alexandra i Klementyna) i Stanisława na *Skierbieszowie* w lubelskim (którego z Adeli baronówny Larysz syn Jerzy i córka Jadwiga małoletni). Brat Wincentego, Franciszek na *Głuchowie*, umarł w r. 1860., zostawiwszy z Franciszki hr. Dzieduszyckiej synów dwóch: Alexandra Leszka, członka parlamentu (którego z Seweryny Cieleckiej h. Zaremba, córka Jadwiga za Alfonsem hr. Mniszchem i synowie: Witold na *Winniczce*, *Dmytrowicach* i *Garczarach*, ożeniony z Kazimirą hr Fredro, z której ma syna Alexandra) i Edwarda († 1859) na *Grudkach i Szczytowcach*, którego z Laury hr. Krasickiej (zaślubiła in *2o voto* Lessera) córka Marya i synów trzech: Zdzisław, Jerzy i Karól. Trzeci brat Wincentego, Mieczysław umarł bezpotomnie, czwarty zaś Bolesław na *Komarnicy* zaślubił Maryą hr. Badeni i z tej ma syna Kazimierza i córek dwie: Celestynę i Maryę. Piąty brat Wincentego miał synów dwóch: Tytusa († 1849.) ożenionego z Maryą hr. Trębińską i Henryka († 1845.), ten z Julią Korytowską spłodził córek dwie: Ewelinę za Bolesławem Komarnickim i Wandę za Józefem Jabłonowskim h. *Prus*., tyleż synów: Mieczysława na *Mielnicy* i Alfreda na *Skowiatynie* i *Korolowce*, który z *Olgą* Świątopełk Zawadzką, ma córkę Maryą.

Borkowski h. *Nowina*. W z. łukowskiej Z tych Zofia, żona Marcina Szaniawskiego h. *Junosza* w r. 1550. Jan z Borkowa z Lasocianki łowczanki lubelskiej zostawił syna Jędrzeja; ten z Osińskiej Stanisława, którego z Doroty Wiśniowskiej to potomstwo: Marcin sędzia lwowski, Anna Jarzynianka pisarzowna krakowska dwóch mu synów powiła: Alexandra chorążego bełzkiego i Wojciecha. Felix drugi syn Stanisława, z Promińską spłodził Kazimierza. Trzeci Zygmunt mąż rycerski, od którego syn Kazimierz; za tym była Magdalena z Leszcza Leszczyńska, od niej syn Paweł, i córek trzy: Agnieszka, Teresa i Anna w r. 1658. Ponowił śluby małżeńskie Stanisław z Dziwolską, od której został się syn Wiktoryn. *Niesiecki.* — *Wielądko* dodaje, iż są także Borkowscy w w. podlaskiem. Andrzej sędzia mielnicki. Adam Jan Kanty regent mielnicki, Antoni sędzia kapturowy drohicki, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z z. mielnickiej.

Borkowski h. *Sulima*. W sandomierskiem. Michał, *Carmen votivum* ś. Stanisławowi biskupowi krakowskiemu *in 4to* wydał do druku, w r. 1670. — *Niesiecki.*

Borkowski (bez herbu). Józef. Szymon. Erazm, syn Józefa. Józef. Wacław, syn Józefa (*Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.*)

Borlecki. Krzysztof z sandomierskiem stawał na elekcyą Jana Kazimierza — *Niesiecki.*

Borman *herb*: w polu niebieskiem lew złoty z koroną, na murawie w lewo wspięty i strzałę ostrzem do góry w łapach trzymający; nad hełmem pięć piór strusich. Herb ten nadany dyplomem króla St. Augusta z d. 26. Kwietnia 1769. Krystynowi Angustowi Borman, kapitanowi w regim. pińskm.

Borna h. *Doliwa*. Jan Henryk w w. pomorskiem, z Niewieścińskiej miał syna Jerzego i córek dwie, jedną za Wawrzyńcem, drugą za Stefanem Zaleskim. Podobno do tych należy Bornowski Piotr, poseł z w. mazowieckiego na sejm lubelski w r. 1569. *Niesiecki.* — Wawrzyniec

i Jan Bornowie, podpisali w Toruniu *manifest dyssydentów z Wielkiey y maley Polskiey y Prusi uczyniony*, dnia 19. Marca 1764.

Borodelski h. *Nabram*. Tak ich umieszcza *Małachowski*.

Borodzic. Tych umieszcza *Kuropatnicki*. *Niesiecki* pod Brodzińskiemi wymienia Samuela Borodzic, który z mińskiego pisał się na elekcyą Jana III. Borodziców h. *Brodzic* kładzie *Heroldya król. pol.* (w swoim *Herbarzu 1853*) w w. trockiem; z których Michał Kazimierz był podczaszym bracławskim i w r. 1697. sędzią kapturowym woj. trockiego.

Borodzic h. *w.* Oktawian. Tytus, Adolf, Kasylda i Olympia, dzieci Andrzeja; *Spis szl. — Poczet szl. galic. i bukow.* wymienia także Borodziców Michała, Franciszka i Andrzeja, ale nie wyraża herbu.

Borodziński. Szymon z witebskiem pisał się na elekcyą Jana III. Do tychże należy Samuel Borodzic, który z mińskiego też samę podpisał. — *Niesiecki*.

Boroszewski h. *Epinger*. Obacz **Epinger.**

Borowce h. *Cholewa*. Piszą się z Borowic w łomżyńskiem. *Herb. Kap. Mil.*, patrz **Borowski** h *Cholewa*.

Borowicki h. *Dębno*. Z wołyńskiem Jan pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. Są i Borowniccy, którzy się piszą z Faliborza. — *Niesiecki*.

Borowicz. Tych wymienia *Kuropatnicki*. Patrz niżej **Borowski** h. *Gozdawa*.

Borowski książe na Żmudzi. Tak ich umieszcza *Kuropatnicki*.

Borowiecki h. *Ogończyk*. W sandomierskiem. Jan z w. krakowskiego, Alexander z sieradzkiego, podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki*.

Borowiński. Jan pod Warną w niewolą się był dostał, luboć się potem z niej wywikłał. Borowińska małżonka Piotra Bużeńskiego. — *Niesiecki*.

Borowski h. *Abdank*. W sendomierskiem z familii Skarbków, lubo potem od dóbr Borowa, wzięli denominacyą Borowskich. Mikołaj dziedzic na Borowie, Gizowie i Cichawie zostawił z Domaradzkiej trzech synów, córek cztery. Maryanna za Jędrzejem Chronowskim, Anna za Trzebińskim, Teresa pierwszém małżeństwem za Zochowskim, drugim za Stojowskim, Katarzyna najprzód za Jędrzejem Kałowskim sędzią łęczyckim, potem za Lipnickim. Jakób syn Mikołaja, z Przerębskiej spłodził dwóch synów, Remigiana, (od którego z Łąckiej było trzech synów, Władysław podstoli nowogrodzki, Mikołaj i Wojciech) i Szymona podczaszego inowrocławskiego, żona jego Teresa Linowska, wdowa po Maxymilianie Borowskim. Mikołaj brat Jakóba, syn Mikołaja pierwszego, dwóch synów zostawił, to jest Adama, od tego potomstwo, Felicyan, Szymon i Michał — i Stanisława, któremu Zofia Roszkowska syna powiła Jana, za tym żyła Jadwiga Wojakowska, z niej syn Felicyan stan sobie duchowny obrał. Jan trzeci syn Mikołaja, pojął Kępską, z nią miał trzech synów, to jest: Maxymiliana, (ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Maryanną Karsznicką, drugi raz z Teresą Linowską, córka jego Katarzyna, Michałowi Dąbskiemu kasztelanicowi bieckiemu zaślubiona). Franciszka, (któremu Krystyna Boguska podsękowna sanocka dwóch synów zrodziła, Alexandra i Benjamina, córek sześć, Teresę, *1o voto* za Tomaszem Duninem, *2do* za Konarzewskim, Zofią za Dąbrowskim, Jadwigę najprzód za Mszaneckim, potem za Oraczewskim, Katarzynę za Konstantym Borowskim) i Alexandra podkomorzego sendom., który z Heleny Kuczkowskiej, miał dwie córki i synów pięciu, z których dwaj, Filip i Kasper życie swoje w zakonie Soc. Jesu poświęcili. Benjamin cześnik sandomierski, Helena Jagniątkowska kasztelanka czechowska żona jego, synów zaś trzech: Franciszek, Ignacy Soc. Jesu, i Henryk. *Niesiecki*. — Benjamin *Skarbek* Borowski kasztelan zawichoski w r. 1733. pisał się na konfederacyą sandomierską. *Wielądko*. — Franciszek Borowski proboszcz katedralny krakowski, opat hebdowski. (Za panowania Augusta III) Siostra jego za Puszetem starostą dominowskim. Bracia wzmiankowani Ignacy, Michał i Kasper Jezuici. — Piąty brat w wojskiem francuzkiem służąc, zabity w młodym wieku. *Krasicki*. — Borowski z *Borowy Skarbek*. Samuel. — Ignacy, Antoni i Alexander, członkowie stanów. Benjamin Wincenty Wojciech, syn Alexandra. Tak wymienia *Poczet szl. galic. i bukow. r. 1857.* a lubo herbu ich nie wyraża, z przydomku atoli poznać można, iż to są *Abdankowie* i dla tego w tem tu miejscu ich umieszczamy. *Herold. król. pol.* w swoim *Herbarzu rod. szl. 1853.* wymienia Adama, który w r. 1653· był posłem na sejm, Jana, który w r. 1694. nabył dobra Sarnowo w z. dobrzyńskiej i Franciszka podczasz. kijows. r. 1704.

Borowski h. Gozdawa. *Kojałowicz in MS.* pisze, że są Borowscy kniaziowie w księztwie żmudzkiem. Z tych Leo, którego syn Mikołaj 1621. — Adam i Rafał na Żmudzi 1648. — *Niesiecki*.

Borowski h. *Jastrzębiec*. W krakowskiem kiedyś województwie, Cudzinowskiemi ich zwano, pisali się zaś ze wsi Borówki, aż też i z Łagiewnik. Jan dziedzic na Łagiewnikach, miał synów siedmiu: Adama, Macieja, Stanisława, Jana, Zygmunta, Jakóba i Jędrzeja: z tych Adama potomstwo Jan i Krzysztof. Jana zaś z Duczymińskiej chorążanki parnawskiej synów sześć, a z Zaduskiej trzech. Maciej z Bełdowa Borowski, z w. inowrocławskiego, Stanisław Jan i Tomasz z z. dobrzyńskiej podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki*. — *Wielądko* „z nadesłanej autentycznej] tranzakcyi, zapisanej w grodzie krakowskim 1795.“ następujących wymienia. R. 1304. był przytomny Borzywoj

Jastrzębiec z wielu hrabiami, baronami, współurzędnikami swemi, kiedy Władysław książe polski sławiąc czynność rycerską, Saula Odrowąża na Końskich grafa, potomności zostawił monument. Tamże r. 1343. Marek Jastrzębiec z synem swym Janem z Borowy części Wysoka w majętności Końskich leżącej, przez Marcina Odrowąża Radosława hrabi potomka, Krystynowi dziedzicowi Wysocie, uczynione zaświadczyli przedanie. R. 1460. w Sandomierzu, przez Katarzynę Wysocką część majętności Odrowąż Mikołajowi Jana Borowskiego synowi zapisaną została. Tamże r. 1464. Anna córka Mikołaja z Wysockich, małżonka Mikołaja Borowskiego, z Wojciechem i Mikołajem Wysockiemi bracią swemi rodzonemi, terminu uczyniła przedłużenie. R. 1491. w Krakowie, Jerzy syn niegdy Andrzeja z Borowy Mikołaja Borowskiego syna, na rzecz Mikołaja Borowskiego stryja i opiekuna swego z dzierżawy dóbr swoich sprawił zakwitowanie. R. 1517., Jerzy z Borowa i Potocka dziedzic, części swoich w powiecie książkim leżących, Stanisławowi bratu swemu zeznał darowanie. Od pomienionego Stanisława pozostali synowie, Jan, Maciej i Jakób. Melchior przerzeczonego Jana i Barbary z Kmitów małżonków syn, zrodził Jana, a od tego z Anny Brodeckiej, pochodzi Adam, który miał za sobą Zofią Odrowążownę, Wawrzeńca Wysockiego pułkownika wojsk czeskich, r. 1463. córkę. Mikołaj Adama brat rodzony, swoim oraz Jana, Marcyana, Andrzeja synowców swoich przerzeczonego niegdy Adama synów imieniem, Janowi Odrowąż z Wysocic, rekognicyi zrobił wzmocnienie. Tamże r. 1702. potomkowie niegdy Zygmunta Odrowąż Wysockiego, Zofii Adama Borowskiego małżonki brata rodzonego z jednej, tudzież Jan, Michał i Mikołaj bracia między sobą rodzeni, niegdy Marcyana chorążego wojsk rzeczypospolitej synowie, wspomnionej Zofii z Wysockich wnukowie, rzeczonego Zygmunta Odrowąż Wysockiego prawuja swego potomkowie, z drugiej strony, intercyzy pod zakładem szesnastu tysięcy złotych polskich, uczynili potwierdzenie. 1745 r. w grodzie krakowskim, Klemens Ossowski, i Maryanna Jana Borowskiego, syna niegdy Marcyana, z Anną Głogowską w pierwszem małżeństwie zrodzonego, i Salomei z Potockich małżonków córka, nawzajem małżonkowie powodowie, na Franciszka i Jana Borowskich braci rodzonych, względem złożenia testamentu, niegdy Anastazyi Głogowskiej, przerzeczonej Anny Głogowskiej baby, pozwanych siostry rodzonej, względem zaś powodki ciotki babistej bezpotomnie zeszłej prawne zrobili przypowieszczenie. Tamże r. 1778. Bonawentura Winkler cześnik buski, imieniem Józefa i Tekli Borowskich, niegdy Jana z Marcyanną Winklerowną rodzoną zeznawającego siostrą, zrodzonych syna i córki wuj rodzony, i jako opiekun naturalny, z Alexandrem Błędowskim proboszczem sokolińskim, tranzakcyi nawzajem zeznali wzmocnienie. Tamże r. 1794. herbu i procedencyi Józefa Borowskiego stolnika grabowieckiego, z linji przodków swoich, dóbr Borowa w powiecie książkim leżących, między innemi dziedziców prawego potomka w jedenastu stopniach opisanie. Tegoż Józefa dziedzica i possessora dóbr Sieniawa, Bielanka i Stryszów, w cyrkule myślenickim, Marszowice w p. proszowskim, z Jadwigą Teresą Odrowążów Wilkońskich, niegdy Antoniego podwojewodzego księztw zatorskiego i oświecimskiego, podpułkownika wojsk koronnych córką, małżonką swoją zrodzeni, syn i córki: Kajetan, Maryanna, Karolina i Salomea Borowscy, kwitnące pokolenie Jastrzębców wzrastają. Tyle *Wielądko*. Tego domu Borowscy w Galicyi, mają nadany w Austryi tytuł baronów w r. 1808. *Heroldya kr. pol. w Herbarzu* swoim *r. 1853* świadczy że, Marcyan Borowski, komornik wiślicki w r. 1647. wieś Bruchów w woj. sandomierskiem, Fabijan Wojciech w r. 1726. wieś Dobrzyniec, Józef w r. 1770. wieś Jastrzębiec w z. czerskiej, Kazimierz w r. 1747. wieś Kielce w łęczyckiem, Wojciech w r. 1765. dobra Krowic w brz. kujawskiem, Zygmunt w r. 1766. dobra Chmiele-Pogorzele w płockiem, po nim synowie jego Witalis i Krescencyusz, Michał dobra Dorposz w Prusiech a po nim synowie jego Józef i Roch w r. 1773. prawem dziedzictwa posiadali.

Borowski h. *Junosza*. Wojciech i Alexander z łęczyckiego, Franciszek z poznańskiego, Wojciech i Stanisław w z czerskiej pisali się na elekcyą Augusta II. Borowska Bartłomieja Czyżowskiego małżonka — *Niesiecki*.

Borowski h. *Lis*. Marcin Kazimierz kasztelan gdański 1667. — *Niesiecki*.

Borowski h. *Lubicz*. W chełmskiej ziemi Walenty z Komorowa, z sejmu w r. 1647. komisarz do rewizyi ksiąg ziemskich chełmskich i krasnostawskich. Adam, Stanisław, Sebastyan, Michał i Jakób z chełmskiej podpisali elekcyą Augusta II. Przenieśli się niektórzy z nich do Litwy, gdzie kwitnął Teofil z Borowa, podczaszy lidzki w r. 1696. Bogumiła Anna Wacława Mejnartowicza, cześnika lidzkiego żona. Adam i Rafał w Żmudzi podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Tegoż herbu Borowscy są i w dobrzyńskiej: Stanisław, Jan i Tomasz w r. 1697. Są i na Podlasiu, i w lubelskiem: Stanisław i Prokop tegoż roku. Borowska Borejszy cześnika kowieńskiego małżonka. *Niesiecki*. — Andrzej z *Borowa* Borowski, z w. wileńskiego, Samuel i Michał z w. witebskiego w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się. Adam na elekcyą Stanisława z p. orszańskiego podpisał się. Leon podstoli upitski. Marcin pisarz gr. płocki. Józef pisał się na elekcyą Stanisława z z. chełmskiej, a Stanisław z w. ruskiego. — *Wielądko*.

Borowski h. *Ogończyk*. Elżbieta Jędrzeja Stankiewicza małżonka w r. 1635. Michał Borowski

z Kościelca z pomorskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Franciszek sądowy michałowski, Krzysztof, Tomasz, Ignacy, posłowie na sejm w r. 1699. Jan sądowy chełmiński. Marcin sądowy malborski, dziedzic na Roguźnie, na Ruś się przeniósł, z Heleny Komorowskiej synów sześciu zostawił: Józefa, Piotra, Ignacego, Franciszka, Antoniego, Stanisława, córek trzy: Eufrozyna za Józefem Wojakowskim kasztelanicem, Barbara za Józefem Pakoszem, trzecia za Komorowskim h. *Ostoja*. Michał, Władysław, Wawrzyniec w malborskiem w. w r. 1674. *Niesiecki*. — Franciszek Borowski *Ogończyk* ze *Stulińskiej* Anny spłodził Antoniego, Ludwika i Jana. Z tych Jan osiadł w Warmji pojąwszy *Szpinkowną* Helenę dziedziczkę na *Kunkendorfie*, spłodził z nią Franciszka kanonika warmińs. i córek trzy: Barbarę Zglinicką, Maryannę Trzcińską i Ludwikę — *Kras.*

Borowski h. *Pilawa*. Od Kamienieckich swój początek wzięli. Jan koniuszy kor. za Zygmunta I. żona jego Komarnicka, z niej Jerzy, którego z Ważyńskiej syn Piotr opat czyrzycki. Jakób Zygmunta I. i królowy Bony dworzanin, żona Sienicka, z której syn Franciszek, dwóch miał synów: Krzysztofa, ten pojął Barbarę Boiszewską i Mikołaja. Katarzyna, zakonnica ś. Klary w Sączu. — *Niesiecki*.

Borowski h. *Prus 1mo*. Jakób, Wespazyan, Alexander, Władysław, Maxymilian i Hieronim, podpisali z sieradzkiego elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki*.

Borsa h. *Dołęga*. Łęczyckiego w. ziemianie. Z tych Stanisław w Moskwie z Dymitrem zmyślonym będąc zabity w r. 1606. Jadwiga Borsa matka Jakóba Zadzika biskupa krakowskiego. Zacharyasz w rawskiem Władysława IV. Adam i Franciszek w łęczyckiem Jana III. podpisali elekcye. — *Nies.*

Borski h. *w. MS. o Familiach Pruskich* świadczy, iż się piszą z *Borszcza* w Prusiech; *Heroldya kr. pol.* w swoim *Herbarzu 1853*. kładzie ich w w. kaliskiem. Z tych Wojciech posiadał dobra Sienna w p. gnieźnieńskim, które w r. 1753. sprzedał Mąkowskiemu.

Borstel. *Indigena* w konstytucyi z r. 1685. fol. 20. *Małachowski*.

Borsza h. *Nałęcz 1mo*. O nich mowa będzie pod Drzewickiemi. — *Niesiecki*.

Borsznak. Jan z w. nowogrodzkim podpisał elekcyą St. Augusta. — *Wielądko*.

Bortkiewicz. W r. 1778. Antoni rotmistrz bracławski. Józef miecznik upitski r. 1788. — *Krasicki*.

Bortkiewicz h. *Lubicz*. Maciej, syn Wawrzyńca. *Spis szl. Her. kr. pol. 1853*.

Bortnowski h. *Korczak*. Ten dom w dawniejszych czasach w sandomierskiem miał swoje siedlisko wieś Bartnowo, potem się przeniósł do Litwy. Michał deputat słonimski do konfederacyi gen. w ks. lit. 1704. Franciszek pisał się na manifest *de illeg.* tryb. w Wilnie 1763. — *Wielądko*.

Boruchowski h. *Doliwa*. Jan z Boruchowa kanonik krakowski. Jakób Wierzbięta archidyakon warszawski, referendarz kor. Jan archidyakon krakowski. Wojciech kanonik kujawski w r. 1658. W r. 1258. Jakób Boruchowski ziemianin wołyński. Adam w Żmudzi miał swoję possessyą w r. 1532. Remigian w lubelskiem w r. 1674. — *Niesiecki*.

Borucki h. *Tarnowa*. Z tym herbem wymienia *Małachowski*. Jest to zapewne ten sam dom co Borycki o których niżej.

Borucki h. *Rolicz*, w łęczyckiem. Jan Nosek, chorąży brzeski kujawski z Szubską zostawił syna Jana i córkę Jadwigę. Marcin kanonik warszawski w r. 1565. Piotr kasztelan konarski r. 1630. Jędrzej podstoli brzeski kujawski w r. 1632. Jan z warszawskiej z. 1648. Jacek i Franciszek w kujawskiem, Maciej i Wojciech w z. czerskiej w r. 1690. Ludwik kasztelan brzeski kujawski temi czasy. *Niesiecki*. – Kazimierz Alexander stolnik inowłodzki konsyliarz konfederacyi z. gostyskiej 1774. r. Marcin podstoli inowłodzki 1776. Stefan pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. łęczyckiego. Marcin wojski przedecki z Salomeą Jarczewską spłodził dwóch synów, Franciszka wojskiego przedeckiego i Jana, i córkę Annę za Antonim Brochockim. — *Wielądko*.

Borukowski. h. *Junosza*. Jednejże dzielnicy Borukowscy z Bielińskiemi h. *Junosza*, od Ziemaka kasztelana wyszogrodzkiego wyszli. Synowie tegoż Ziemaka, ojcowskiemi podzieliwszy się dobrami, ten który wziął Boruków Borukowskim się nazwał, ten co wziął Ciexyn i Bielino, Bielińskim przezwany. Bogdan syn Ziemaka od którego Jan Borukowski, biskup przemyślski 1659. — *Nies.*

Boruński (bez herbu). Jan i Tomasz, synowie Antoniego i Pelagii z Berowskich. *Spis szl. wył. Herold. kr. pol. 1851*.

Boruta h. *Jastrzębiec*. W łukowskiej z. Boruta chorąży drohicki w r. 1558. — *Niesiecki*.

Boruta h. *Nowina*. Tego herbu klejnotni mają się znajdować nad Pniehiną, czyli nad Peiną. — *Nies.*

Borutta Sempowicz Tych umieszcza *Kuropatnicki*.

Borychowski. Maciej komornik z. drohickiej, pisał się z podlaskiem na elekcyą Jana III. — *Nies.*

Borycki h. *Tarnawa*. Zbigniew, podpisał z ruskiem elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki*.

Boryczewski. Paulin pisał się na elekcyą r. 1764. z z. bielskiej. — *Wielądko*.

Borysiewicz. Jan i drugi Jan. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857*.

Borysławski h. *Sreniawa*. Idą ci od Mierosława hrabi z Nakła. Jan z Borysławic pojąwszy Modlibowską, dwóch synów spłodził, Piotra i Franciszka: Piotr podkomorzy podolski, córka jego dostała się Jędrzejowi Strzemeskiemu. Synów jego czterech w niewolą Orda zabrała. Franciszek

podczaszy dobrzyński w województwie ruskiem w r. 1676. trzech synów zostawił, Jana, Bazylego i Jerzego. Jan z Milkowic podwojewodzy podolski r. 1648. Stanisław podkomorzy podolski, Stanisław drugi podkomorzy dobrzyński. Piotr w łęczyckiem w r. 1674. Pudłowce wieś na Podolu przedali Pannom Dominikankom kamienieckim. *Niesiecki*. — Borysławski podkomorzy halicki mąż wojenny, z synów jego Xawery assystując Podoskiemu wojewodzie płockiemu, w poselstwie do Turek, w tamtych państwach w młodym wieku życia dokonał; drugi syn podkomorzego Jędrzej. — W r. 1778. Jan podczaszy przemyślski miał za sobą *Owsianą*. Na eliberowanie z niewoli pogańskiej czterech synów Piotra Borysławskiego — stany koronne na sejmie 1616. r. wyznaczyły z skarbu koronnego summę 6000 zł. pols. *Krasicki*. — Także w z. przemyślskiej, piszą się z *Borysławia* i na *Borysławiu* Borysławscy. Jan z *Borysławia* i Jerzy pisali się z w. ruskiego na elekcyą Stanisława Augusta. Mikołaj łowczy przemyski. Jan szambelan król., przedał dobra w z. warszawskiej Pruszakowi kasztelanowi gdańskiemu, *Jurki*, *Wolę i Zamłynie*. Jerzy kapitan gwardyi pieszej koronnej. Antoni po 1759. halicki podkomorzy. — *Wielądko*.

Borysławski *Kaniuk*. Piotr. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857*.

Borysławski. Jan, Alexander, Jan i Andrzej. Szczepan, Wojciech i Antoni. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857*.

Borysowicz h. *Drya*. Józef, w r. 1754. dziedziczył dobra Wojny w z. drohickiej. *Herb. rod. szl. 1853*. — Alexander Borysowicz, pisał się z kowieńskiego na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. — *Wiel.*

Boryszewski h. *Poraj*. Mikołaj z Boryszewic kasztelan zawichoski; syn to był Spytka Bużeńskiego, ale wziąwszy działem Boryszowice, z nich się pisał i synowie jego, Jędrzej arcybiskup gnieźnieński i Jan podkomorzy chełmski i kor. w r. 1496. ale gdy ci zeszli; Boryszowice wróciły się nazad do Bużeńskich. Jędrzej Boryszewski arcybiskup gnieźnieński króla Zygmunta koronował. † 1510. — *Niesiecki*.

Boryszewski h. *Rawicz*. Piotr † 1487. Kasper podpisał z z. sochaczewskiej elekcyą Władysława V., atoli nasi pisarze tych Boryszewskich w lubelskiem osadzili. *Niesiecki*. — Andrzej Boryszewski w r. 1705. podpisał się na konfederacyą sandomierską — Franciszek w r. 1764. podpisał elekcyą Stanisława Augusta z z. bielskiej. — *Wielądko*.

Borzdyński. Jan, Jerzy, Piotr, Samuel, Stefan, Kazimierz Borzdyńscy, Jana Kazimierza, Samuel Jana III. z mińskiego podpisali elekcye. — *Niesiecki*.

Borzechowski h. *Lubicz*. Piotr kanonik warszawski w r. 1553. Mikołaj w w. lubelskiem w r. 1593. Borzechowskiego żona Anna Witwicka. Maryanna Borzechowska Joachima Bielskiego Prawdzica małżonka. — *Niesiecki*.

Borzęcki h. *Półkozic*. O nich w r. 1335. księgi grodzkie wąwolnickie świadczą. Piszą się z Kozarzowa w lubelskiem. Jędrzej w roku 1532. z Kiełczewskiej Dusilowny zostawił synów, krom Stanisława, Pawła i Sebastyana bezpotomnych Marcina i Jana. Marcinowi Elżbieta Zawiszanka z mniejszej Niedrwicy powiła Orchowską, Żurowską, Kotowską i Bogucką. Synów zaś Stanisława niepłodnego i Marcina, którego z Anny Charzewskiej, syn tegoż imienia. Borzęcki starosta lubelski, z Orchowskiej stolnikowny, dwóch synów spłodził, Jakóba i Marcyana. Jakób pojął Maryannę Bardzką, syn z niej Józef i córka Anna za Krzysztofem Gizowskim. Marcyan chorąży zakrocimski, któremu z Stawskiej trzech się synów urodziło: Antoni, Józef i Krzysztof. Antoni cześnik łęczycki, sędzia z. przemyślski, żona jego Winnicka, syn Franciszek. Józef Konstanty skarbnik żydaczewski. Marcyan sędzia z. chełmski. Michał proboszcz chełmski w r. 1724. *Niesiecki*. Antoni przemyski podkomorzy, spłodził syna Franciszka i córkę za Siemińskim referendarzem kor. Franciszek syn Antoniego, podstoli lit., z *Pociejowny* zostawił córkę, ta w małżeństwo oddana Kalinowskiemu staroście lelowskiemu — i synów dwóch: z tych jeden starosta dołżański z Skarbkowną *sterilis*, — drugi Alexander podstoli kor., złączył się z *Ankwiczowną* i z niej miał potomstwo syna i córek dwie: umarł w r. 1780. — W r. 1778. Józef stolnik, Stanisław łowczy nowogrodzki. *Krasicki*. — Franciszek Borzęcki podstoli w. ks. lit. za Augusta III około r. 1742. Józef skarbnik latyczewski r. 1758. Alexander podstoli kor. w r. 1764. Floryan, Maciej, Damazy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z poznańskiem. Antoni z *Kozarzowa*, pisał się na tęż elekcyą z w. ruskiem a Gaspar z *Kozarzowa* z z. chełmską. Józef z *Kozarzowa* stolnik nowogrodzki, chorąży znaku pancernego z w. wołyńskiem, Józef sędzia kapturowy w r. 1764. Jan podsędek czerniechowski. Stanisław łowczy nowogrodzki, kawaler orderu ś. Stanisława, Karol łowczy horodelski w tym czasie żyjący. Jan stolnik nowogrodzki 1784. r — Antoni z Konstancyą Chreptowiczowną stolnikowną miał synów pięciu. 1. Michała sędziego grodzieńskiego, ten *1o voto* z Johanną Gosiewską miał syna Karola i córkę Maryannę za Rukiewiczem szambelanem. 2 Hieronima podkomorzego nadwor. J. K. Mci. 3. Ignacego ożenionego z Angelą Hornowską sędzianką. 4. Józefa regenta grodzieńskiego. 5. Marcina, który z Paszkowską pułkownikówną, miał także potomstwo. Córki rzeczonego Antoniego dwie: *jedna* Teresa za Niewiadomskim, *druga* Maryanna za Niepokojczyckim stolnikiem. *Wielądko*. — Salomea Borzęcka urodzona z Urszuli Boleszowny

za Maciejem Potockim. Maryanna Borzęcka (zdaje się córka Hieronima podkomorzego) za Mikołajem Potockim h. *Pilawa*. Do tych należy N. Borzęcki b. pułkownik w. pol † 1875. r., córka jego za Hofmanem. Borzęccy w Galicyi osiedli, piszą się z *Koszarowa*.

Borzejowski h. *Drya*. W krakowskiem województwie. — *Niesiecki*.

Borzek *Tymieniecki*. Szymon Karol dwóch imion. *Poczet szlachty galic i bukow. 1875*.

Borzemski h. *Jelita*. Adam w r. 1599. Stanisław, Jana Kazimierza — Alexy, Mikołaj, Stefan, Jan, Krzysztof, Władysława IV. z z. liwskiej podpisali elekcye; inni ich piszą Bożemski, inni Borzymski, inni Borzyński. Borzyńska była za Konstantym Modrzyńskim chorążym w r. 1655. — *Niesiecki*.

Borzewicki. Jan w sieradzkiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki*.

Borzewski h. *Lubicz*. Mateusz opat lędzki w r. 1587. Jan Ludwik starosta lipieński w r. 1648. Stanisław podsędek z. dobrzyński, podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki*. — Ludwik Borzeński komornik gr. dobrzyński, koło r. 1792. — *Wielądko*.

Borzobochaty h. *Jelita*. Przyjęci do tego herbu od Zaleskiego rzeczonego Niedźwiedź, za czasów Zyg. Augusta. *Niesiecki*. — Stanisław Borzochaty podczaszy mścisławski w r. 1698. — *Wielądko*.

Borzykowski h. *Abdank*, z Borzykowy w w. sieradzkiem. Włodzimierz w r. 1382. Fryderyk proboszcz sztemberski w Morawach. Anna Borzykowska małżonka Jana Bużeńskiego. — *Niesiecki*.

Borzykowski h. *Łodzia*. W sandomierskiem. Piotr na domy Boskie dobroczynny. *Niesiecki*. — W r. 1788 Andrzej Borzykowski skarbnik wiślicki. *Krasicki*. — Stanisław i Mikołaj Borzykowscy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z w. sandomierskiem. — *Wielądko*.

Borzym. Marcin z podlaskiem pisał się na elekcyą Jana III. *Niesiecki*. — Kacpra Borzyma pod dnia 6. Listopada 1782 r. wymienia *Kuropatnicki*. Tomasz Borzym z Katarzyną Twarowską zostawił pięć synów: Krzysztofa, Wawrzeńca, Jędrzeja, Jana i Kazimierza, córek trzy: Teresę za Niemyjskim, Felicyannę za Twarowskim i Anastazyą za Leszczyńskim. Kazimierz *1o voto* z Maryanną z Kaczyńskich Gumkowską, spłodził córkę jednę Agnieszkę za Franciszkiem Poliwczyńskim. *2do voto* z Krystyną Kuszewską, ma córkę jednę Maryannę. *3io voto* z Maryanną Tulińską synów dwóch: Wojciecha i Wincentego. *Wielądko*. — *Heroldya kr. pol.* w swoim *Herbarzu rodz. szl. 1853*. przyznaje Borzymom herb *Belina* i świadczy, że w z drohickiej zamieszkiwali; z tych Kacper Borzym dziedziczył dobra Harbasy, których połowę sprzedał r. 1765 synowi swemu Ludwikowi.

Borzymiński h. *Abdank*. Jan i Jakób pisali się w dobrzyńskiej na elekcyą Władysława IV. — *Nies*.

Borzymowski h. *Belina*. Borzymowski cześnik brzeski kujawski † w r. 1516. Za Stefana króla dwóch rotmistrzów było tego imienia na moskiewskiej expedycyi. Marcin w r. 1658. Jędrzej na Borzymach i Maxymilian w. z chełmskiej, Maciej w z. wiskiej, Jan w z. łomżyńskiej podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki*. — Maciej z z. chełmską pisał się na elekcyą St Augusta. — *Wiel*.

Borzymowski h. *Łada*. W z. wizkiej mieli ojczystą swoją majętność *Borzymy* nazwaną, przedtem się zaś pisali z *Cymianka*. Stanisław służąc długo w wojsku litewskim z Chodkiewiczem i Radziwiłłem hetmanami, osiadł w w. połockiem. Rafała syn był Grzegorz, od którego Wojciech, tego zaś Jan, Marcin, Maciej i Jędrzej. Jana żona Charzyńska. Macieja Stankowna sędzianka mścisławska. N. Borzymowska Stanisława Połubińskiego małżonka. — *Niesiecki*.

Borzymowski h. *Lubicz*. W brześciańskiem. N. Borzymowski podczaszy brzeski i Tomasz. *Niesiecki*. — Michał podczaszy lidzki w r. 1764. Józef sędzia z. lidzki koło 1779. r. — *Wielądko*.

Borzymski h. *Abdank*. Z tym herbem ich umieszcza *Kuropatnicki*.

Borzynowski h. *Topacz*. Sandomierskiego województwa ziemianie. — *Niesiecki*.

Borzysławski h. *Drużyna (Szreniawa)*. Antoni z *Miłkowic* chorąży i poseł halicki, pisał się wraz z synem swym Andrzejem na elekcyą St. Augusta. *Wielądko*. — Jest to ten sam dom co Borysławski h. *Szreniawa*, o którym lubo nie pisał *Niesiecki*, wiedzieć on jednak musiał, skoro pod h. *Szreniawa* to nazwisko umieszcza. — *Poczet szl gal. i bukow. 1857*. wymienia Andrzeja, Antoniego Bogusława Jana trzech imion syna Andrzeja Borzysławskich z *Miłkowic*, ale ich herbu nie wyraża.

Borzywoj h. *Tępa podkowa*. Tych umieszcza *Małachowski*.

Bosak herb: Na tarczy w poprzek rozdzielonej (coupé), od góry niebieskiej, od dołu złotej, lew w połowie z góry złoty, w połowie drugiej niebieski, w prawo wspięty i w łapach bosak przed sobą trzymający; nad hełmem pół lwa złotego z bosakiem w prawo. Herb ten nadany dyplomem cesarza i króla Mikoła I. z d. $\frac{7}{21}$. Lutego 1826. Maurycemu jenerałowi dywizyi, Józefowi podpułkownikowi sztabu głównego wojsk polskich i Ludwikowi referendarzowi stanu trzem braciom Hauke. *Herb rodz. szl. kr. pol. 1853*.

Bosacki. Kazimierz podpisał akt konfederacyi gener. w. ks. lit. 1764. — *Wielądko*.

Bosadzki h. *Sas*. Bazyli i Jan. *Poczet szl. galic. i buk. w. 1857*.

Bosakowski h. *Godziemba*. Franciszek regent gr. kaliski † 1674. zrodzony był z Szczepanowskiej h. *Prus 1o*. Krzysztof brat jego z Maryanny Papiezkiej h. *Gryf*, zostawił syna Wojciecha. *Nies*. — Paweł Bosakowski w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się z p upitskiego. — *Wiel*.

Boscamp Lasopolski. Karól był od rzeczypospolitej do Porty Ottomańskiej wysłany internuncyuszem i otrzymał na sejmie warszawskim r. 1778. indygenat. — *Wielądko*. — *Małachowski*.

Bosiacki. Mateusz podpisał elekcyą Jana III. z brzeskiego lit. *Niesiecki*. — Jakób towarzysz pancerny znaku Radziwiłła podkom. litewskiego. *Krasicki*. — N. Bosiacki administrator do hibern z p. orszańskiego 1700. r Adam pisał się z orszańskiego pod Olkinikami r 1700 Kazimierz Bosiacki pisał się na manifest w r. 1763. *de illeg.* trybunału w Litwie. *Wielądko*. — Bartłomiej Franciszek Bosiacki. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857*.

Boski h. *Jasieńczyk*, w rawskiem. Marek kasztelan litewski w r. 1453 Dobrogost w z. czerskiej w r. 1632. synów dwóch zostawił, z tych Seweryn pisarz z. czerski w r. 1667. Siostra jego Anna Brzeskiemu zaślubiona. Adam brat Seweryna podczaszy rawski, syn jego Władysław. Mikołaj podczaszy sochaczewski. Franciszek kasztelan rawski. Felicyan sędzia z. czerski, Jan regent czerski. Boski miał za sobą Zofią Leszczyńską h. *Belina*, drugi Konstancyą, ale to małżeństwo bezpotomne. *Niesiecki* — Paweł na *Bożem* Boski podkomorzy czerski orderu ś. Stanis. kawaler wraz z synami swemi Józefem i Ignacym pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z z. czerskiej. Teodor miecznik rawski. Anna Boska, Pawła Boskiego podkomorzego czerskiego i Maryanny Boguszownej córka, za Franciszkiem h. *Belina* Prażmowskim kasztelanem zakroczymskim. *Wiel*. — Felix z *Bożego* Boski, w r. 1682. dobra Niedabyl, Ryszki i Dziewisze w z. bielskiej, — Teodor Dezyderyusz w r. 1756. dobra Rokietnica, Zdzary, Jankowice, Marcinków i Gozdzmierz w woj. rawskiem, Kazimierz starosta stromiecki w r. 1771. a po nim synowie jego Felix, Andrzej, Jan i Ignacy miasto Głowaczew z pięcioma wsiami w w. sandomierskiem prawem dziedzictwa posiadali. — Paweł Boski, chorąży czerski, tego córka za Jakóbowskim brygadyerem wojsk francuzkich. — Teodor skarbnik rawski w r. 1788. — Łukasz łowczy stężycki. *Krasicki* robi wzmiankę, iż we Włoszech istnieje familia Boski, z włoska pisząca się *Boschi*.

Bośniacki. Antoni (ksiądz), Michał i Marcin. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857*.

Bossowski h. *Ślepowron* *) Józef syn *Michała* i *Franciszki* Zaliszewskiej, a wnuk *Andrzeja* Bossowskiego i *Anny* Przyłuskiej, legitymowany 1782. w grodzie bieckim i przez stany galicyjskie do metryk szlacheckich 1784 zapisany, zostawił syna *Józefa*, który z *Maryanną*, córką Wojciecha Łuszczyńskiego h. *Korczak* i Anieli, córki Edwarda Illukiewicza (plenipotenta dóbr księżny Izabeli Lubomirskiej) i Konstancyi z Stetkiewiczów, spłodził syna *Józefa*, urodzonego 12. Marca 1836. podporucznika wojsk austr. teraz inspektora więzień przy sądzie obwodowym tarnowskim. Ten z *Wilhelminą Eleonorą* dwojga imion córką Romana Jakubowskiego i Maryanny Duchet ma córek cztery: *Zofią* ur. 1867, *Maryannę* ur. 1868, *Emilią Teodorę Ewę* trojga imion ur. 1870. i *Olgę* ur. 1871., najstarsza *Zygmunta Stanisława* ur. 1865. † 22. Grudnia 1867. — *Spis szlachty wyl. Herold. kr. pol. 1851*. wymienia Kazimierza i Józefa, synów Marcina Bossowskiego h. *Ślepowron*.

Bossowski h. *Jastrzębiec*. *Daniel* z Katarzyną Przyłuską 1732. miał syna Krzysztofa, który ożeniony 1730 z *Domicellą*, córką Stefana z Zielunek Zielińskiego, miecznika trembowelskiego i Alexandry z Konar Kołaczkowskiej zostawił synów *Józefa*, *Wojciecha*, *Marcina*, *Gabryela* i *Tomasza* 1732—1781. (*Akt gr. krak. ks. 346. str. 732. i ks. 347. str. 311*). Z tych *Wojciech* był administratorem starostwa robsztyńskiego; przy rewizyi dóbr klucza Sławkowskiego 1779. podpisał się Wojciech Jastrzębiec Bossowski. (*obl. krak. ks. 210. str. 912.*)

Bossowski h. *Szeliga*. Ignacy syn Antoniego. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851*.

Bostowski h. *Szeliga*. W sendomierskiem z Bostowy: z tych Pawła nadgrobek widzieć w świętokrzyskim kościele, zmarłego w r. 1568. *Nies*. — Dom ten znany już od r. 1461. *Herb. Kap. Milew*.

Boszkowski h. *Warnia*. Wojciech córkę swoję Annę złączył z Stanisławem Gnińskim Łukasza w w. kujawskiem córka Anna, za Dominikiem Jastrzębskim. Jan poślubiwszy sobie Annę Piekarską, podsędkownę, córkę spłodził Ewę. — *Niesiecki*.

Böttcher h. *Cios*. Patrz **Cios** herb.

Boturzyński h. *Łzawa*. Jakób z Boturzyna podsędek krakowski w r. 1429. Jakób z Boturzyna, dworzanin Jana Albrychta. Nim do zakonu poszedł, z Pogorzelskiej sędzianki dwóch synów spłodził, Krzysztofa i Jana, ten kanonikiem był krakowskim. Siostra jego była za Stanisławem Zaleskim. Floryan za Zygmunta I. — *Niesiecki*.

Bouffał h. *Kościesza*. *Krasicki* wspomina o nich a *Wielądko* obszerną podaje wiadomość, którą tu strzeszczamy: Dom Bouffałów w Litwie mając w p. grodzieńskim nadane sobie dobra zwane *Łososna*, jeszcze od Alexandra króla, dotąd też dobra posiada. R. 1611. Jan podsędek grodzieński, miał dwie żony z jednej miał Mikołaja, z którego linii pochodzący Józef, sędzia i cześnik p. grodzieński, ma za

---

*) Extractus ex matricula statuum regnorum Galiciae et Lodomeriae libro maiest. gener. T. 21. p. 62 depromptus.

sobą Piekarską, a z niej pięciu synów żyjących: Kazimierza i Zygmunta w brygadzie narodowej, Walentego księdza, Mikołaja i Onufrego. Z drugiej żony Jan podsędek miał dwóch synów, Jana Janowicza *steriliter* zeszłego i Dobrogosta cześnika grodzieńskiego Ten miał za sobą *Wyszkowską* a z niej syna Zygmunta podstarostę grodzień., który też będąc porucznikiem pancernym, był na wyprawie pod Wiedniem. Zygmunt ten miał dwie żony. pierwszą *Sopoćkownę* pisarzownę z. a z niej syna Dobrogosta Kazimierza, drugą miał *Fursewiczownę*, a z tej dwóch synów Benedykta exsędziego z. grodzień. i Dominika podstolego, którego syn także Dominik deputat na trybunał litewski. Syn drugi Zygmunta z Sopoćkowny zrodzony Dobrogost Kazimierz miał trzy żony. Pierwszą *Ejsymontownę*, a z niej córkę za Sieklucklego wydaną; drugą żonę *Suchodolską*, a z tej synowie: Józef Jezuitą, Jerzy Bazylianem został, córki zaś Brygida zakonnicą, Regina za Jundziła stolnika poszła; trzecią żonę miał *Olszewską*, z której miał dwóch synów Franciszka, Piotra i córkę Annę. Dobrogost Kazimierz był wojskim i pisarzem grodzieńskim. — Syn jego Franciszek był łowczym nadwor. w. ks. lit. kawaler orderu ś. Stanisława, miał dwie żony: najprzód *Markowskę* sędziankę, z której córka Rozalia za Józefem Karwowskim podstolim z. bielskiej starostą bogusławskim. kawalerem orderu ś Stanisława, drugą żonę miał Katarzynę *Gorską* kasztelankę żmudzką, a z niej ma syna Franciszka. Drugi syn Dobrogosta Kazimierza wojskiego grodzieńskiego. Piotr był pułkownikiem w usarskim znaku króla Jmi; miał za sobą *Huszczownę* porucznikownę, z której trzech synów zostawił małoletnich: Ludwika, Józefa, Walentego i córek trzy: Ludomillę za Leonem Gorskim cześnikiem w. ks. lit. kawalerem orderu ś. Stanisława a Bogumiłę i Justynę w stanie panieńskim. Córka zaś Dobrogosta Kazimierza wojskiego Anna za Chreptowiczem pisarzem grodzieńskim. *Krasicki* oprócz wyżej wspomnianego Franciszka stolnika grodzieńskiego dodaje jeszcze: Benedykt sędzia z. grodzieński. — Piotr strażnik grodzki. — Franciszek łowczy nadwor. lit.

Bosroger le Roy. Ludwik Adam otrzymał *Indigen.* w konst. r. 1767. — *Krasicki.* — *Małach.*

Bossuta h. *Wieniawa.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.* — Bossuta arcybiskup gnieźnieński † 1038. o którym *Niesiecki* nic nie pisze na swoim miejscu, lubo go pod arcybiskupami umieszcza.

Boszukiński. Teofil pisał się pod Olkinikami r. 1700. z p. upitskiego. — *Wielądko.*

Botocki. Stanisław, porucznik petyhorski, pisał się na manifest *de illeg.* tryb. w Wilnie r. 1763. — *Wiel.*

Botowd a może **Bitowd** r. 1413. na sejmie horodelskim wziął herb *Gryff.* — *Krasicki.*

Botwina. Adam, strukczaszy smoleński. pisał się pod Olkinikami r. 1700. z w. smoleńs. — *Wiel.*

Bouman h. *Godziemba.* Tak ich wymienia *Małachowski.*

Bouszewicz. Józef, pisał się z p. orszańskiego na elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bowdynowicz. Iwan Krawczenko z zaporowskiego pułku, w komput synów koronnych włożony, któremu *jure feudali* dobra nadane, Futory, Fastowka, Parahomowka. — *Niesiecki.*

Boxycki h. *Zaręba*, w sendomierskiem. Franciszek w r. 1697. z bełzkiem pisał się na elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Boybuski. Jan stolnik inowłocławski w r. 1436. — *Niesiecki.*

Boxa. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Boygis. Marcin pisał się na manifest *de illeg.* trybunału r. 1763. w Wilnie. — *Wielądko.*

Boynar h. *Nowina.* Pierwszy w ks. litewskiem na sejmie horodelskim w r. 1413. przyjął na siebie i sukcessorów swoich herb *Nowina*, Mikołaj Boynar, lubo go drudzy Gomar, inni Bieynar nazywają. — *Niesiecki.*

Boynowski. Jakób *nobilit. non praec. scart.* w konst. 1790. — *Małachowski.*

Bożawola *2do herb*: w polu czerwonem podkową barkiem do góry, na barku i podstawie krzyż kawalerski srebrny; nad hełmem sama korona. Herb ten nadany dyplomem króla Stanisława Augusta w r. 1765. Józefowi Pawłowi Poznańskiemu cześnikowi parnawskiemu. *Herb. rodz. szl. król. pols. 1853.*

Bożenic Jałowiecki h. *Brama.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Bożnański h. *Nowina.* W w. wołyńskiem. N. sekretarz królewski miał córek dwie i synów tyleż Michała i Jana. Z tych ostatni bezpotomny, Michał zaś z Maryanny Sikorskiej spłodził córek dwie: Fermeryę i Łucyą, synów dwóch, z których Józef z Paszkowskiej spłodził syna Józefa, powtórzył małżeństwo z Siarczyńską i z tej zostawił syna Antoniego. Joachim brat młodszy Józefa z Sieleckiej spłodził Ignacego i córkę Józefę. *Krasicki.* — *Wielądko* cytuje Józefa chorążego przemyslskiego, *Kuropatnicki* wymienia także tę familią, a *Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.* umieszcza Edmunda, syna Antoniego. *Poczet szl. gal. i bukow. 1857.* wymienia Joachima i Józefa Bożnańskiego, ale ich herbu nie wyraża.

Bożydar Podhorodeński. Tak ich wymienia *Kuropatnicki.*

Bożydar herb. Tarcz wzdłuż rozdzielona. w prawem polu niebieskiem dwie szpady na krzyż ostrzem na dół, między lilijami w trójkąt, pod szpadami litera złota W, w lewem zaś czerwonem polu lew złoty w koronie, z tarczą w lewej a z mieczem w prawej łapie; w szczycie hełmu

skrzydło sępie barkiem w prawo, strzałą także w prawo przestrzelone. Herb ten nadany wraz z dziedzicznem szlachectwem Antoniemu Gauticz, synowi Antoniego radcy stanu, szefowi bióra w wydziałach po byłej komissyi rządowej wojny pozostałych, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. 19/31. Sierpnia 1847.

Böttcher h. *Cios* (który jest taki: w pierwszej prawej części tarczy gwiazda sześciograniasta, w drugiej lewej ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo, nad hełmem takaż ręka). Wilhelm. *Spis szl. Herb. pol.*

Brachowski. Józef pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. r. 1753. — *Wielądko.*

Braciejowski h. *Bończa.* Obywatele z. przemyslskiej, — *Niesiecki.*

Braciszewski. Z wileńskiego w. Jedrzej i Mikołaj podpisali elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki. Herb. Kap. Mil.* wymienia Braciszewskich h. *Zagłoba.*

Bracławski. Jan podpisał konfederacyą z krakowskiego w r. 1705. — *Niesiecki.*

Braczkowski h. *Bogorya*, od Mokronowskich poszli. Jędrzej z Mokronosa Braczkowski † 1648. — *Nies.*

Bradacice h. *w. Niesiecki* twierdzi, iż w całej Polszcze nie masz żadnego domu, ani było, któryby tego herbu używał, ale myli się, bo dom Siekierków h. *Bradacice* używa. — (Patrz **Siekierka.**

Brajczewski *Kalisz*, h. *Hibryda*, (t. j. Pół konia w prawo i pół ryby w lewo, nad koroną toż samo.) (*Sl. her. Krzyż.*) Wojciech. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Brajecki. Jakób z rawskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Brakiel. Kurlandzka to szlachta: z tych Fryderyk żył w r. 1680. — *Niesiecki.*

Bram h. *Abdank.* Niektórzy z nich na Wołyniu osiedli, a księgi grodzkie ostrzeszowskie jeszcze w r. 1577. tranzakcyą ich zapisały. — *Niesiecki.*

Brancewicz. Ignacy pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie. — *Wielądko.*

Brandt h. *Przysługa.* Franciszek. *Spis szl. Herb. kr.*

Brandys h. *w.* W Prusiech. Henryk. Jan także Giszgra kwitnął w r. 1458. Mangold biskup konstancyeński 1334. — *Niesiecki.*

Brandysz h. *Radwan.* Z Grabiszyc się piszą. Klemens starosta chęciński, ochmistrz królowy Barbary Zygmunta I. żony, krom Stanisława bezpotomnego, miał synów dwóch, Alexego i Mikołaja. Piotr Alexego syn, rotmistrz sławny pod Krasnobrodkiem, z działa od Moskwy postrzelony. Dziwisz brat jego, trzydzieści lat na dworze królów polskich Augusta, Henryka i Stefana straciwszy, pojął Małgorzatę Krupską w r. 1582. Mikołaj pisarz z. zatorski i oświecimski, z Anny Rajskiej sędzianki, zostawił syna Piotra, komornika u króla Stefana i Szczęsną Rusiecką; ponowił śluby małżeńskie z Katarzyną Gieraltowską Piotr syn Mikołaja pisarza z. zatorskiego z Rajskiej, i on sam pisarz z. zatorski, pojął Jadwigę Zebrzydowską, z tą zostawił syna Mikołaja, który młodzianem umarł i Piotra, który z Anną Grotowską w potomstwie szczęśliwy. Siostry jego Katarzyna za Wojciechem Jasińskim i Jadwiga za Janem Grotowskim. *Niesiecki.* — Wojciech Brandys, członek stanów w Galicyi w r. 1843.

Branecki. h. *Radwan.* W mazowieckiem w. Jan burgrabia sochaczewski Jana Kazimierza, Stanisław i Remigian w z. czerskiej Augusta II. podpisali elekcye. Bernard pobórca z. czerskiej w r. 1588. Są w księztwie zatorskiem i oświecimskiem, Jędrzej w w. sendomierskiem. Jan suffragan poznański w r. 1658. Są i w kaliskiem. *Niesiecki.* — Michał Branecki komornik stężycki z w. sandomierskiego pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Tamże Stanisław i Franciszek subdelegat gr. łęczycki. N. Branecki wojski mniejszy stężycki. Michał wiceregent stężycki w tym czasie żyjący. — *Wielądko.*

Branicki h. *Gryff.* Od Jaxy książęcia Serbji idą. Ten Jaxa z Duninówny Piotra córki, dwóch synów zostawił. Jaxa pod Jerozolimą mężnie walczył, umarł przed r. 1198. Jaxyc Lenard z Odrowążowny, wstępując w ojcowskie tropy, temuż klasztorowi miechowskiemu, dziedzicznem prawem puścił wieś Chyczą. Jaxyc Zdysław brat Lenarda, jak we krwi, tak i w szczodrobliwości na kościoły równy, wieś Zdysławice, wiecznym zapisem darował temuż miechowskiemu konwentowi, a syn jego Jaxyc Wit hrabia, do ojcowskiej łaski, przydał drugą wieś Jaxyce w r. 1230. Piotr syn Wita w r. 1256. komornik krakowski. Stefan, drugi syn Jaxy starszego, brat zaś młodszego Jaxy, hrabia, wojewoda krakowski, trzech miał synów, Gedka albo Gedeona, Klemensa i Marka. Gedeon albo Gedko, (inni zaś piszą Gosław) biskup płocki, syn najstarszy Stefana wojewody krakowskiego † 1223. Klemens kasztelan krakowski, syn drugi Stefana wojewody krakowskiego, sławny legacyą do węgierskiego króla Beli w r. 1239. z żoną swoją Raczławą potomstwa żadnego nie miał, tylko córkę jedynaczkę Wisennę w zakonie. Marek z Brzeźnicy wojewoda krakowski, syn trzeci Stefana, brat Gedka † 1239. Andrzej hrabia biskup płocki, syn Marka wojewody krakowskiego † 1249. Jan kasztelan wieluński, syn Marka wojewody; bracia jego hrabia Janek kasztelan wieluński, Świętosław i Wierzbięta proboszcz staniątecki. Sulisław hrabia z Ruszczy. *Nakielski* się dorozumiewa, że był synem Marka wojowody, wojewodą go też krakowskim tytułuje, którą godność miał był wziąść po bracie swoim Włodzimierzu, od Tatarów zabitym pod Chmiel-

nikiem w r. 1241. którzy zagony rozpuściwszy po całej Polszcze, nie oparli się aż przy Lignicy na Szląsku. Tam im z wojskiem zastąpił Henryk lignicki i wrocławski książe, pobożny świętej matki Jadwigi syn, i z Sulisławem, z którym razem w tejże okazyi poległ: bo gdy Henryka nieprzyjaciel już w koło otoczył, Sulisław chcąc go ratować, w sam środek i ogień, konia wsparłszy skoczył, i już był męztwem i odwagą tyle sprawił, że książęcia z ciężkiego razu uprowadzał; atoli gdy koń pod Henrykiem szwankował, i on i Sulisław od wielkiego gminu opasany, bronili się, póki sił stawało: od wielu jednak ran zwątleni, życie dla ojczyzny położyli w r. 1241. zostawił trzech synów, Klemensa, Sulka i Teodora. Włodzimierz z Ruszczy, albo według Długosza Włościbor wojewoda krakowski, brat Sulisława, z Klemensem herbu *Gryf* kasztelanem krakowskim, pod Chmielnikiem i Szydłowem mężnie walczyli i tam polegli 1242. Sulek albo Sulco hrabia z Ruszczy brat Klemensa, syn drugi Sulisława, syn jego był Gosław biskup płocki: więcej potomstwa jego nikt nie liczy. Teodor hrabia z Ruszczy wojewoda krakowski, syn najmłodszy Sulisława, od którego poszli: Latoszyńscy, Leśniowscy, Rożny, Domaradzcy. Jan hrabia, Żyłą nazwany, którego synowie Zdysław i Ratult ustąpili *jus Patronatus* czyrzyckiemu konwentowi w r. 1296. Klemens hrabia z Ruszczy wojewoda krakowski syn Sulisława, dwóch miał synów; Marcina i Wierzbiętę. Dalszy się dukt tej familii przerwał, a z drugiej strony pewna, że dom Branickich i Mieleckich z jednegoż szczepu z dawna wyszedł, to chyba trzeba mówić, że ten Marcin wziąwszy w dziale Mielec, początkiem był jednej linii, a drugiej Wierzbięta, wziąwszy Ruszczą i Branice: ile, że to imię Wierzbięta długo w sukcessyi u Branickich chodziło. Syn jego Wierzbięta hrabia z Branic stolnik krakowski, starosta sanocki. Grzegorz hrabia z Branic kasztelan radomski, z tym tytułem podpisał konstytucyą Kazimierza III króla polskiego † 1456. Piotr z Branic kasztelan biecki w r. 1472. (*Nies.* mówi, że to był syn Grzegorza). Hieronim Branicki hrabia i dziedzic na Ruszczy, syn Grzegorza kasztelana radomskiego. Syn jego Mikołaj od którego zostało się dwóch synów, Stanisław i Grzegorz. Stanisław Branicki hrabia z Ruszczy: ten z Trzecieskiej Zofii h. *Strzemię* miał synów sześciu: Jędrzeja, Mikołaja, Hieronima, Samuela, Alexandra i Stanisława. Z tych Hieronim i Samuel duchowny stan sobie obrali. Grzegorz Branicki hrabia, łowczy i burgrabia krakowski, starosta niepołomicki, drugi syn Hieronima. Z Katarzyny Kotwiczowny, jedna córka jego dostała się w małżeństwo Siemiotowi: druga sobie świątobliwe w zakonie życe obrała, trzecia Anna za Stanisławem Lubomirskim. Jan Branicki hrabia z Ruszczy, kasztelan biecki, syn drugi Grzegorza w legacyi po Konstancyą królową Zygmunta III. jeździł. Żona jego Anna z Mirowa Myszkowska. Kasper Branicki, proboszcz i officyał tarnowski, kanonik krakowski, syn Grzegorza łowczego, w lat dwadzieścia i siedm życia, w r. 1602 umarł. Stanisław hrabia z Ruszczy, miecznik kor., trzeci syn Grzegorza, sławny legacyą do Włoch w r. 1617. † (1620.) z Tarłowny wojewodzianki zostawił potomstwo. Jan hrabia z Ruszczy, podkomorzy krakowski, syn Stanisława, poległ w r. 1655. Z Anną Beatą Wapowską kasztelanką miał córki: Annę za Stanisławem Kurdwanowskim, Teofilę za Czermińskim Łukaszem h. *Wieniawa* kasztelanem, trzecią za Janem Henrykiem Bekunem, podczaszym litewskim i czwarta Krystyna życie sobie zakonne obrała u Panien *a Visitatione B. M. Virginis*. Stanisław *Soc. Jesu* syn podkomorzego, dwa razy prowincyą polską rządził. Jan Klemens hrabia z Ruszczy, marszałek nadworny kor. syn drugi Jana podkomorzego, z Alexandry Katarzyny Czarnieckiej, sławnego wojownika Stefana córki, jednego miał syna Stefana Mikołaja, hrabię na Branicach, Tykocinie, Ratnie i Ruszczy, wojewodę podlaskiego, który umarł w roku 1716. zostawiwszy z Katarzyny Sapieżanki cztery córki: jednę Krystynę za Sapiehą podskarbim nadw., drugą Elżbietę za Xawerym Potockim, trzecią za Lubomirskim Janem kasztelanicem, czwarta jeszcze w panieństwie i syna Jana Kazimierza, generała artyleryi koronnej, który złączył się dożywotnie z Radziwiłłowną księżniczką kanclerzanką. *Niesiecki.* — Tenże Jan Branicki później hetman wielki kor., kasztelan krakowski, bielski, brański, krosieński, mścicki, janowski, bohusławski starosta, ostatni domu tego potomek złączył się po *Radziwiłłownie z Szembekowną* stolnikowną kor., rozwódką Seweryna Rzewuskiego, rozwiedziony z nią niedługim czasem, pojął ostatnim razem *Elżbietę Poniatowską*, siostrę Stanisława Augusta. Umarł ostatni domu tego wielkiego potomek w *Białym Stoku* r. 1773. wieku swego 83. — *Krasicki*

Branicki h. *Hołobog*. Na Rusi nad Stryjem possessyonaci. Z tych kładą Krzysztofa i Jana z Polanowskiej h. *Pobog* urodzonych. — *Niesiecki.*

Branicki h. *Janina*. Piszą się z tej Branicy, która jest w lubelskiem. Adam i Jędrzej dziedzicy na Branicy i Zbylitowie w r. 1539. Ludwik i Kazimierz podpisali elekcyą Jana Kazimierza z lubelskiego, Jędrzej Władysława IV. i Józef Jana III. z bełzkiego. — *Niesiecki.*

Branicki h. *Korczak*. Sebastyan biskup poznański † 1544. Stanisław a bodaj nie brat biskupa w r. 1532. Jakób syn jego podstoli lubelski, którego siostra Elżbieta, za Krzysztofem Rola, córka zaś Justyna, za Wiesiołowskim kasztelanem. Synowie tegoż podstolego Paweł i Stanisław niepłodni. Jan z Kochanowskiej pierwszej żony Jędrzeja spłodził bezpotomnego. Piotr z ruskiem

pisał się na elekcyą Jana III. Józef kasztelan halicki, córka jego za Potockim h. *Pilawa* kasztelanicem. Syn zaś posłował na sejm w r. 1722. *Niesiecki.* — Piotr syn Józefa kasztelan bracławski, z Waleryą *Szembekówną* kasztelanką miał córkę Elżbietę *1o voto* za Janem ks. Sapiehą *2o voto* za drugim Janem ks. Sapiehą i syna Franciszka Xawerego, który najprzód był starostą halickim później starostą białocerkiewskim potem łowczym w. kor., regimentarzem wojska kor., generałem artyl. lit., hetmanem polnym, a nakoniec hetmanem w. kor.; miał za sobą Alexandrę z domu *Engelhard* rossyjskiego feldmarszałka i ministra *Potemkina* siostrzenicę rodzoną, pierwszą damę dworu Katarzyny II. z którą miał dwóch synów, Władysława i Alexandra i trzy córki: Katarzynę, Zofią i Elżbietę. *Wielądko.* — Władysław, syn Franciszka Xaw. hetmana w. k. miał za żonę Rozalią Potocką córkę Szczęsnego z Mniszkówny, z której spłodził (prócz córek Elżbiety *1o voto* za Zygmuntem, *2o voto* za Ludwikiem Krasińskim, Zofii za księciem Livio Odescalchi i Katarzyny za Adamem Potockim) czterech synów: 1. Xawery ożeniony *1o voto* z Pelagią Zamojską, *2do voto* Rembielińską, 2. Alexander, ten wszedł w śluby małżeńskie z Anną Hołyńską, z której ma syna Władysława, ożenionego z Julią Potocką córką Alfreda i Maryi z Sanguszków (tego córka małoletnia Marya). 3 Władysław, ten ma za żonę Maryą Sapieżankę córkę Eustachego i Róży z Mostowskich, z której ma potomstwo: Maryą i Zofię. 4. Konstanty, ożeniony z Jadwigą Potocką córką Hermana z Mokronowskiej urodzoną, ma córkę jedną Różę Maryą za Stanisławem hr. Tarnowskim i syna Xawerego. Siostry Władysława wyżej wymienionego, a córki hetmana: 1. Katarzyna *1o voto* za Konstantym Sanguszko, *2o voto* za Stanisławem Potockim. 2. Zofia za Arturem Potockim i 3. Elżbieta za Michałem Woroncow. — Wszyscy ci Braniccy pochodzący od Franciszka Xawerego hetmana, mają sobie nadany tytuł hrabiów cesarstwa rosyjskiego.

Braniecki. Krzysztof Braniecki z pińskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Brański. Z Brannik Hryczko ziemianin wołyński w r. 1528. Jakób podsędek z. czerniechowski 1638. Brański miał za sobą Maryannę Konopacką kasztelankę, pozostałą wdowę po Przyłupskim. *Niesiecki.* — Ludwik regent gr. nurski koło r. 1792. żyjący. — *Wielądko.*

Brant h. *w.* W pomorskiej ziemi. Z tych Jędrzej i Krzysztof podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Stanisław miał za sobą Eufrozynę Bystramownę. Brantowna babka Adryana Kitnowskiego, sędziego z. pomorskiego. Piotr, kanclerz Ottona ks. brunświckiego i luneburskiego. Jerzy z Hogendorfu, z Bombekowny spłodził dwóch synów Michała i Achacego. Michał z Luzyańskiej miał syna Jędrzeja, a po niej z drugiej żony zostawił Asswera, najwyższego marszałka ks. pruskiego. Temu Asswerowi Heidekowna powiła trzech synów: Jana od którego syn Asswerus, Wolfa od którego synowie i córki, Asswera starostę prabutckiego, ten z Polencowną żył *sterilis*. Siostry ich jedna była za Stanisławem Polencem, druga za Elsnicem. Achacy, Michała brat, miał synów dwóch z których Jerzy z Machwiczowny spłodził syna jednego i trzy córki; z tych jedna za Malchrem Kraicem kanclerzem książęcym, druga za Jędrzejem Aurszwaldem, trzecia panną na ten czas, i Fabiana, od tego zostało się pięciu synów i córka Fabiana Milewskiego małżonka. Nadto Brantowny jedna była za Heidekiem, druga za Szynichem, trzecia za Jerzym Sokołowskim z Bystrzca, czwarta za Maciejem Pisińskim na Pomorzu, piąta za Janem Hondorfem. Jędrzej Brant z Rokocina nie daleko Starogardu sędzia p. tczewskiego, z Krzysztofa Rembowskiego córki spłodził dwóch synów Zygmunta *sterilem* i Henryka, któremu Polencowna krom córek dwuch Anny i Elżbiety, pięć synów zrodziła: Krzysztofa, Fryderyka, Zygmunta, Jędrzeja i Fabiana. *Niesiecki.*

Branwicki. Mikołaj. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Branwicki h. *Janina*. Dokumenta autentyczne w aktach sandomirskich, radomskich i lubelskich zapisane w roku 1616 dowodzą dawności domu tego. Z tych Wojciech na *Branwicach* i *Charzewicach* dziedzic, zostawił syna Piotra, ten *1o voto* z Jankowską *sterilis*, *2o voto* z Teresą Zawiszanką, Tomasza Zawiszy Hroczewskiego z Anną z Jasieńskich spłodzoną córką, a Chojnackiego pierwszego jej męża pozostałą wdową, miał dwóch synów Jana i Jakóba. Jan z Katarzyną Duninówną spłodził Józefa, ten z Teresą Skórkowską zostawił córkę Zuzannę za Alexandrem Węgierskim i synów: Stanisława księdzem pijarem i Mikołaja. — *Wielądko.*

Branwicki h. *Kościesza*. Tak ich wymienia *Małachowski.*

Bratczyc h. *Bradacice*. Tych umieszcza *Małachowski.*

Bratecki podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Małachowski.*

Bratkowski h. *w.* Daniel skarbnik bracławski podpisał w wołyńskiem elekcyą Jana III. Michał i jego synowie dwaj, Samuel i Franciszek. Antoni miał za sobą Cieślińską Maryannę na Wołyniu w r. 1727. Są i w przemyslskiem: w r. 1540. czterech braci było, Kostko, Wasko, Iwanko i Fedko: ten dziedzic na Łukawicy, Naniowie i Brzeźnicy, synów spłodził pięciu: Jacka, Klimka, Staszka, Iwanka i Sieńka. — *Niesiecki.*

Bratkowski h. *Przegonia*. W sendomierskiem i na Rusi. Piotra i Jana ludzi rycerskich wspomina Okolski, ale temi czasy w lubelskiem i łęczyckiem znajdują się. Jakób z Bratkowic dziedzic na Gorzyczanach od którego syn Adam, jego zaś Gabryel, który z Zuzanny Wysockiej spłodził Łu-

*

kasza kanonika kujawskiego i warmińskiego † 1629. Drugi syn Gabryela Jacek. Alexander pisarz gr łęczycki 1674. Jan kanonik kujawski w r 1680. Stefan w w. poznańskiem w r. 1697. Kazimierz i Stanisław w sandomierskiem, ale ten bodaj czy nie herbu *Ostoja*. — *Niesiecki*

Bratkowski h. *Sas*, z Bereźnicy się piszą, jednejże dzielnicy z Bereźnickiemi w z. przemyslskiej. Jakób z Berezowskiej spłodził Samuela i Jana Jakóba; z tych Samuel zginął pod Wiedniem. Brat zaś jego Jan Jakób († 1703.) miał zą sobą Alexandrę Małachowską, podstolankę h. *Nałęcz*, i spłodził z nią trzech synów: Mikołaja kanonika lwowskiego, Jana księdza, Stanisława skarbnika inflantskiego i córkę Marcyannę zakonnicę ś. Brygitty w klasztorze łuckim. Do tych także należy Alexander porucznik u Ossolińskiego. Brat jego Michał temi czasy. — *Niesiecki.*

Bratkowski h. *Świnka*, jednejże są dzielnicy z Czackiemi. Z tych Mikołaj wziął swój dział w Buženinie, a z Maryny Ojrzanowskiej h. *Junosza* zostawił potomstwo synów i córki. *Niesiecki.* — Józef Bratkowski kanonik gnieźnieński w r. 1473. Mikołaj w r. 1744. kanonik i deputat z kapituły kijowskiej, Ignacy delegat z w. krakowskiego na elekcyą Stanisława Augusta. Ludwik starosta miklaszewski pisał się na tęż elekcyą z w ruskiego. Michał kanonik opoczyński. Onufry opat uniejowski kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — *Kuropatnicki* w § V. w extrakcie kładzie Józefa Bratkowskiego pod dniem 9. Sept. 1782. r. W r. 1422. Jan z Bratkowa (podobno herbu własnego) chorąży kaliski podpisał przymierze między Władysławem królem a Krzyżakami. W r. 1788. Michał vice-regent opoczyński. Łukasz kanonik warmiński i kujawski *Krasicki.* — Oprócz wyżej wymienionych domów Bratkowskich, są jeszcze inni h. *Ślepowron* i *Sulima*, których cytują *Małachowski* i *Kuropatnicki*. Są i w Galicyi, ci piszą się z *Bra'kowa*.

Brateszewski h. *Prawdzic* Piszą się z *Bratoszewic*, łęczyckiego i rawskiego województw ziemianie Z tych Jana Kazimierza elekcyą z łęczyckiego podpisał Marcin, Jana III. Ludwik i Stanisław. Samuel pisarz z. gostyński w r. 1714. Jan pisarz z. gostyński w r. 1722. — *Niesiecki.*

Bratoszewski h. *Sulima*. W łęczyckiem, piszą się z Bratoszewic, jedenże dom z Gosłubskiemi. Szymon miał za sobą Petronellę Brudzewską 1538. od tego idą, Jan, Mikołaj, Małgorzata Tymińska, Krzysztof i Hieronim. Krzysztof z Anną Grabianką, spłodził trzy córki, Jadwigę Zajączkowską, Krystynę Stanisława Łubnickiego i Annę *1o voto* Mikołaja Dunina, *2o* Jana Dąbskiego małżonki. Brat Szymona rodzony Jan, miał za sobą Annę Oporowską, wojewodziankę 1544., ci obadwa bracia dziedziczyli dobra Bratoszewic, Wyskoków, Orzelek, Gosłubia, Pawłowic, Siemienie w w. łęczyckiem 1537.; syn Jana Jędrzej skarbnik łęczycki, złączył się z Zofią Stępowską, ta mu powiła trzech synów, Adama, Stanisława i Walentego; od Adama z Doroty Orłowskiej był syn Ludwik, od Walentego z Katarzyny Plichcianki, był syn Marcin, którego kilku synów zostało: Walentyn pierwszy, kanonik i officyał płocki, Alexander drugi, od którego idzie Hieronim kanonik wolborski, Samuel trzeci, pisarz z. gostyński, deputat tryb. kor. w r. 1714. Szymon czwarty, którego córka za Stanisławem Skarzyńskim i synowie trzej: Jędrzej łowczy sochaczewski, chorąży pod usarską chorągwią, umarł młodo. Jan podsędek z. gostyńskiej, deputat na trybunał kor. 1722. zostawił z Maryanną z Gorlic syna Jana, i córek cztery: Helenę, Salomeę, Maryannę i Ewę. Trzeci syn Szymona Wawrzeniec, mąż rycerski młodo zeszedł z tego świata. Od Ludwika Adamowego syna był syn Mikołaj i dwie córki, z których jedna żyła pierwszym ślubem z Domaradzkim, drugim z Pigłowskim kasztelanem. Mikołaj spłodził Ludwika, którego synów czterech zostało: Kazimierz łowczy, sędzia gr. i podstarości gostyński, Szymon, Jędrzej vice-regent gr. gostyński i Ludwik Karol kanonik łęczycki. Drugi zaś syn Adama, Ludwika brat rodzony Arnolf, spłodził synów Władysława i Adama; od Władysława tylko córka zrodzona, która poszła za Stanisława Łężnickiego, od Adama zaś zrodzeni dwaj synowie, Kazimierz starosta kanlowski, towarzysz usarski i Józef, po którym syn został Antoni. Mikołaj *Ordin. S. Francisci. Niesiecki.* — W późniejszym czasie żyjący: Ludwik Bratoszewski kanonik kujawski koło r. 1763. Kazimierz chorąży gostyński i sędzia gr., Andrzej regent z. sochaczewski, Kazimierz na *Bratoszewicach* chorąży i poseł z. gostyńskiej, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Tamże Jan Edmund stolnik gostyński. Maxymilian chorąży gostyński 1776. r. Jan Kanty sędzia gr. gostyński r. 1792. — *Wielądko.* — *Krasicki.*

Bratuski. Tych pewną tranzakcyą księgi grodzkie ostrzeszowskie zapisały w r. 1607. — *Niesiecki,*

Bratyński (bez herbu). Michał. *Spis szl. kr. pol 1854.*

Braun. Wawrzeńcowi pewne grunta w Jeziernie w czerskiej z. przez konstytucyą w r. 1676 nadano. Braun sędzia warmiński i syn Jego Jan w r. 1685. *Niesiecki.* — Brauna *alias* Sinickiego szlachcica inflantskiego indygenat na sejmie r. 1673. — *Krasicki.*

Braun h. *Zasługa*. Jan, syn Jerzego. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1851.*

Braun. Ernest Wilhelm. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Braun h. *Bratkowski*, Karol syn Samuela. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Braurski. Wojciech Jan burgrabia pomorski, którego synowie Jakób i Jędrzej. Tomasz w r. 1705. w krakowskiem. *Niesiecki.* — Tenże Wojciech nobilitowany w r. 1676. — *Krasicki,*

Brautykowski. Jan w r. 1705. w krakowskiem. — *Niesiecki.*

Brek. Józef cześnik buski, poseł z województwa bełzkiego r. 1764. — *Wielądko.*

Brelacki. Sebastyan pisał się pod Olkinikami r. 1700. z w. mścisławskiego. — *Wielądko.*

Bremer. Bremer Idzi w szlachetnej familii baronów de Britmar, w Flandryi urodzony, dosłużywszy się w polskiem wojsku przez wiele lat pułkownikostwa, indygenat w Polszce otrzymał w r. 1662. Kazimierz podstoli drohicki w r. 1636. Atoli dawniej przedtem indygenatem Bremerów familia u nas kwitnęła; bo na dworze Zygmunta III. przez lat 27. dworzaninem był Bremer Konrad, który umarł 1627. — *Niesiecki.*

Brenn. Euzebiusz, syn Efraima. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1854.*

Brenowicz. Michał, starosta krezki, poseł z w. nowogrodzkiego 1764. — *Wielądko.*

Bretis. Jerzy obersztleitnant pieszy w r. 1662. nobilitowany. — *Niesiecki.*

Breza h. *w.* Ta familia do nas z Francyi przyniesiona. Bliższych czasów za Władysława IV. w Polszce od króla francuzkiego posłował de Breze, którego to potomstwo (mówi *Niesiecki)* w tych tu krajach osiadło.*) Wojciech Konstantyn Breza wojewoda poznański, pisał się z Goraja, na konwokacyą generalną po śmierci króla Michała, na sejm koronacyjny posłując z Wielkopolski † 1698.; miał za sobą *1o voto* Cecylią Donhoffównę wojewodzankę *2do voto* Opalińską. Zostali się tegoż wojewody synowcowie, kasztelanicowie sąteccy, Mikołaj, Antoni, Władysław i Wojciech, z których jeden był kanonikiem poznańskim. Barbara Brezianka była za Bnińskiem Piotrem h. *Łodzia* w r. 1647. Tyle *Niesiecki.* — Dominik Breza kasztelan sądecki z *Grudzińską* kasztelanką poznańską spłodził synów pięciu. *Pierwszy* Józef Breza regent z. poznański, umarł bezpotomny. *Drugi* syn Dominika Ludwik spłodził z *Urbanowskiej* jednę córkę. *Trzeci* syn Dominika kasztelana Michał, stolnik lubaczewski, z *Żurawskiej* miał synów trzech. 1. Stanisława posła z w. kaliskiego raz na sejm grodzieński, drugi raz na sejm warszawski. 2. Antoniego szambelana J. K. Mci ożenionego z *Czarnecką* starościanką daniszowską. 3. Macieja i jednę córkę Ewę za Wojnarowskim. *Czwarty* syn Dominika Brezy kasztelana sądeckiego Onufry miecznik włodzimirski, deputat na trybunał lubelski 1780. r. urodzony z *Kierskiej* kasztelanki rogozińskiej, miał za sobą Helenę *Jawikiewiczównę* cześnikównę mścisławską, z której syn *pierwszy* Konstanty Breza porucznik kawaleryi narodowej. *Drugi* syn Stanisława małoletni i córka Franciszka. *Piąty* syn Dominika kasztelana sądeckiego, z której syn i córka. *Wielądko.* — Ernest *de Goraj* Breza, żył r. 1591. umarł przed rokiem 1615. żona jego Barbara de Szenech, (wieś Goraj niegdys dziedzictwo Brezów leży pod Międzychodem w poznańskim), weszła w powtórne związki małżeńskie ze Stanisławem Żegockim, sędzią ziemiańskim wschowskim. — Krzysztof de Cybolin Breza brat Ernesta żył r. 1581. Ten Ernest miał pięciu synów: Augusta *steril.*, Leona Stanisława *ster.* Mikołaja Tytusa (um. 1655.) Ernesta Wojciecha i Syxtusa *ster.* Z tych Mikołaj Tytus zostawił synów trzech: 1. Franciszka, 2. Konstantyna Wojciecha wojewodę poznańskiego (um 1698.) i 3. Adama kasztelana santockiego (um. 1690.), którego z Ewy z *Grudna Grudzińskiej* starościanki rogozińskiej synowie: 1. *Wojciech Mikołaj* starosta budzyński (1741), ten z *Alexandry Poninskiej* spłodził prócz czterech córek, synów trzech: Adama, Jana i Walentego *ster.* 2. *Andrzej* kanonik poznański, deputat trybunalski (1756.) 3. *Michał Antoni* (ur. . 1676 † 1750.) 4. *Franciszek* ur. 1678. *ster.* i 5. *Jan Dominik* (ur. 1681 † 1738.), który z *Katarzyny Kierskiej* zostawił prócz kilku córek, sześciu synów: 1. Józefa regenta grodz. poznańskiego *ster.* (um. 1759.), 2. Ludwika, 3. Michała stolnika lubaczewskiego (um 1771.), 4. Onufrego miecznika wołyńskiego, którego z Heleny Jozwikiewicz było synów trzech: Konstanty oficer wojsk polskich, zginął pod Dubienką r. 1794. Tadeusz i Stanisław (o tym ostatnim brak wiadomości). 5. Kajetana (um. (1738.) i 6. Walentego. Michał stolnik lubaczewski zaślubił *Ewę Żurawską*, z której miał synów trzech: 1. Macieja bezpotomnego, 2. Stanisława i 3. Antoniego. Stanisław syn Michała stolnika, był ministrem, sekretarzem stanu za księztwa warszawskiego i hrabią od Fryderyka Augusta uznany, umarł roku 1847. zostawiwszy z *Antoniny Radolińskiej* jednę córkę Julię za Eustachym hr. Wołłowicz w augustowskim

---

*) Kneschke w swoim *Neue algem. deut. ad. Lexicon* 1860., wyprowadza początki naszych Brezów od szląskiej familii Briesen, a Łukaszewicz w *Opisie hist. kościołów i t. d.* t. II. str. 436. robi uwagę, iż to rodzina niemiecka, na pograniczu Wielkiej Polski osiadła, z czasem podobnie jak wiele innych spolszczona" Być by to mogło, ale także być może, że dzisiejsza niemiecka familia Briesen czy Breza jest zniemczonym odłamem rodu polskiego Brezów. To ostatnie przypuszczenie jak i twierdzenie Niesieckiego, że familia ta z Francyi do Polski przybyła, zdaje się nam o tyle więcej słuszniejsze, że we Francyi istnieje rodzina szlachecka *Brezé, Breza*, z której „Jakers de Breza" brał udział w wyprawach krzyżowych, o czem pisze Marquis de Magny w *Livre d'or*. W celu powzięcia wiadomości o herbie i bliższych szczegółach francuzkiej familii Breza, pisaliśmy do *Collége héraldique de France.*

i pięciu synów: 1. Henryka † r. 1843. 2. Tytusa jeneralnego sekretarza ministerstwa skarbu r. 1831., dziedzica Uścikowa (żona jego *Jadwiga z Wierzbińskich*, owdowiawszy, wyszła za Arnesa Włocha), um. r. 1863. *sterilis*, 3. Eugeniego, który w r. 1831. był posłem słonimskim, um. r. 1860., zostawiwszy dwie córki. 4. Augusta ur. r. 1808., który był kapitanem wojsk polskich r. 1831. i adjutantem brygady † 1873., którego z *Doroty z baronów Stjernela* synowie: Henryk, Edward, i August. (Z tych jeden zaślubił w r. 1875. hr. Lanckorońską) 5. Włodzimierza ur. 1812., dziś żyjącego dziedzica Świątkowa i Piotrkowca w księstwie poznańskiem, skąd posłował na sejm pruski roku 1867—1870., ten z *Wandy z Wierzbińskiej* ma syna Adama ur. 1830. i córkę Maryą. Brat Stanisława ministra Antoni, zaślubił *Annę Czarnecką* starościanką daniszowską zostawił czterech synów: 1. Józefa podpułkownika i szefa sztabu w roku 1831. dziedzica Więckowic, Ceradza, Murzykowa etc. dziś żyjącego, którego z *Konstancyi hr. z Mycielskich* synowie: Stanisław, ożeniony z Zofią hr. Czapską i Konstanty, oraz córki: Anna za Stablewskim i Marya za Bojanowskim. 2. Maxymiliana bezżennego 3. Teofila na Wołyniu i 4. Hipolita również na Wołyniu, który z *Radzimińskiej* ma potomstwo.

Brezany. Franciszek Antoni *Poczet szlachty galic. i bukow. 1875.*

Briganty. Szymon Jan — Wincenty Fereryusz — *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Brigido *Indigena* w konstytucyi r. 1790 fol. 217. *Małachowski.* — Z tego samego czy innego domu Brigido hrabia z *Brzezowic*, baron z *Marenfels* otrzymał r. 1784., drugi Brigido hrabia z *Brzozowic*, baron z *Marenfels*, otrzymał indygenat w r. 1786. od sejmu galicyjskiego. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Brigiem Wilhelm, pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700 — *Wielądko.*

Brignole z zacnej i sławnej familii genueńskiej, otrzymali *Indigenat* na sejmie r 1767. — *Kras.*

Brinkg. Fryderyk i Ernest w Inflanciech pisali się na elekcyą Władysława — *Niesiecki.*

Brincken herb: W polu niebieskiem trzy róże białe w trójkąt, dwie w górze a trzecia pod niemi; nad hełmem dwa skrzydła orle, prawe białe a lewe niebieskie, między któremi róża biała. Używają go Brinckenowie, z których Juliusz Brincken z Niemiec na urząd naczelnego nadleśnego przez namiestnika królestwa polskiego powołany i na zasadzie artyk. 17. prawa o szlachectwie r. 1836. do ksiąg szlachty królestwa wpisany.

Brincken h. *w.* (to jest: Trzy róże w trójkąt, nad hełmem dwa orle skrzydła między niemi różę; nadany r. 1818.) Mikołaj, syn Ambrożego i Alexander syn Józefa. *Spis szl. Herold. kr. pol.*

Brochocki h. *Osoria.* Jędrzej (Święcicki w *hist. pam.* nazywa go Jakóbem), starosta brzeski kujawski, za Jagiełła króla na wojnie pruskiej był znaczny, wszystkim województw kujawskich chorągwiom dzielnie hetmanił, w wojnach z Krzyżakami obronił Nieszawę. Brochocki miał za sobą córkę Jakóba Kostki z Rostkowa na Szembergu starosty lipieńskiego. *Niesiecki.* — Jan Tomasz z *Brochocina* Brochocki stolnik brzeziński 1764. r. Wojciech i Franciszek z *Brochocina* pisali się na elekcyą 1764. z w. łęczyckiem, Ignacy z z. czermińskiej. Antoni podkomorzy J. K. Mci kawaler orderu ś. Stanisława, deputat 1785. r. na tryb. kor. z w. łęczyckiego żona jego Anna z Bruckich h. *Rolicz. Wielądko.* — W r. 1778. Jan Brochocki chorąży łęczycki. — Tomasz wojski orłowski. — Wojciech burgrabia dobrzyński. — W r. 1788. Brochocki susceptant ciechanowski. *Krasicki.* — Wspomniany w Heraldyce Wielądka Jan Tomasz z *Brochocina* Brochocki stolnik brzeziński r. 1764. miał trzech synów: 1. Ignacego w z. rawskiej *ster.* 2. Antoniego podkomorzego łęczyckiego i kawalera orderu ś. Stanisława. 3. Wojciecha i 4. Franciszka w łęczyckim *ster.* Z tych Antoni spłodził z Anny *Boruckiej* h. *Rolicz* trzech synów: 1. Jana chorążego łęczyckiego (którego syn Anastazy w rozprawie o żonę z Ruckim pod Piasecznem obydwaj zginęli). 2. Tomasza wojskiego i 3. Wojciecha burgrabiego dobrzyńskiego; o tych wszystkich pisze *Wielądko* i *Krasicki*, ten ostatni przeniósł się do Litwy, którego wnuki: dziś żyjący Władysław marszałek nowogrodzki i Antoni marszałek oszmiański. Tomasz zaś *1o voto* z Justyny *Grabskiej* zostawił dwóch synów: Jakóba adjutanta pułkowego wojsk polskich i Jacentego kanonika, *2o voto* z *Bartoszewskiej* syna Kazimierza, kapitana w brygadzie Dąbrowskiego, ozdobionego złotym krzyżem *virtuti milit.* ten *sterilis.* Jakób z Katarzyny *Rylskiej* chorążanki spłodził czterech synów: 1. Jana dziś żyjącego, dziedzica Kawenczyna i Kawenczynka w rawskiem, którego synowie Maxymilian i Stefan. 2. Franciszka, który był oficerem w armii polskiej r. 1831. *sterilis.* 3. Józefa i 4. Antoniego obecnie żyjącego, ten najprzód podchorąży w r. 1831. potem podporucznik i krzyżem srebrnym *virtuti milit.* za waleczność ozdobiony, z Anieli *Szcześniewicz* ma dwóch synów, Antoniego i Adama, oraz dwie córki Florentynę i Apolonię. Obacz **Dinheim-Brochocki.**

Brochocki h. *Prawdzic*, przedtem pisali się Brochowskiemi, bo od Szczawińskich idą. Marcin podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Samuel skarbnik zakrocimski z z. nurskiej. Marcin i Szymon z płockiego Augusta II. Michał podczaszy żytomirski syn Samuela, miał za sobą Joannę Gralewską. Umarł r. 1723. bezpotomny. *Niesiecki.* — Bartłomiej *Prawdzic* Brochocki z Agatą

Surzyńską spłodził Stanisława, który z Apolonią Wolską h. *Prus* zostawił córkę jedną Salomeę za Andrzejem Jasińskim. — *Wielądko.* Obacz **Dinheim-Brochocki,** gdzie obszerniejsza wiadomość o Brochockich będzie podaną.

Brochocki. Dominik. *Spis szl. wył Herold. kr. pol. 1857.*

Brochowicki h. *Brochwa.* Metryka wołyńska wymienia Gabryela i Michała ziemianina 1528. — *Wiel.*

Brochowicz. Gabryel i Michał ziemianie wołyńscy w r. 1528. — *Niesiecki.*

Brochowski h. *Prawdzic.* Idą od Szczawińskich; bo Jędrzej syn Nasiegniewa Szczawiński, od dóbr Brochowa, które mu się działem dostały, pierwszy się pisać począł Brochowskim. Za czasów potem Zygmunta I. kwitnął Jan, stolnik gostyński. Dadzibog kantor płocki. Jan scholastyk krakowski. Jan stolnik liwski. Jan wojski warszawski. Jakób kasztelan zakrocimski z Firlejowny podskarbianki, córkę jedną Jadwigę, złączył z Franciszkiem Konstantym Lipskim h. *Łada*, drugą z Jarosławiem Ligęzą Stamirowskim Synów tegoż dwóch, Jan kasztelan zakrocimski w r. 1623. z Krystyny Nadarzyńskiej kasztelanki trzech synów zostawił, Felicyana, Adama i Stanisława. Felicyan pisarz z. zakrocimski w r. 1643. Córka jego Agnieszka za Albrychtem Adryanem Lasockim kasztelanem. Adam kasztelan sochaczewski Córka jego Konstancya za Adamem Lasockim h. *Dołęga* kasztelanem. Stanisław rotmistrz pamiętny przeciw kozakom rebelizującym i Gustawowi królowi szwedzkiemu; syn jego Jan Franciszek starosta liwski, posłował na sejm w r. 1662. — *Niesiecki.* Obacz wyżej **Brochocki** h. *Prawdzic.*

Brochowski czy **Borchowski** h. *Zadora.* Na Rusi ten dom kwitnie. — *Niesiecki.*

Brochwicki. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Brocki h. *Łodzia*, w Wielkiej Polszce. Wojciech z kaliskiego podpisał elekcyą Jana III. Adam Augusta II. *Niesiecki.* — Józef Brocki sędzia krzemieniecki miecznik chełmski koło r. 1759. *Wielądko.* — Gniazdem tego domu jest wieś Brody, w poznańskiem, którą Katarzyna Brocka, córka Dobrogosta, poszedłszy za Nojewskiego, wniosła w dom Nojewskich 1504. *Akta grodz. w Pozn.*

Brodecki h. *Jastrzębiec.* W pszczyńskim i raciborskim powiecie kiedyś kwitnęli. Z tych Jan z Geraltowskiej trzech synów zostawił: Jana, którego córka za Balcerem Porębskim, Tobiasza sędziego pszczyńskiego: ten pojął Annę z Mirowa Jana Myszkowskiego z Przeciszowa córkę, z której syn Jan i córka Markietta Jana Wogskiego h. *Wieniawa* na Szląsku małżonka. Trzeci był dworzaninem Zygmunta I. i nie zostawił syna żadnego, tylko córki. Bliższych zaś czasów Balcer starosta jasielski r. 1674. Jan z Brodlic także starosta jasielski w r. 1674. Balcera syn był Kazimierz, Kazimierza Jan. Brodecka była za Bełzeckim stolnikiem. Piotr podsędek i sędzia gr. oświecimski. Jakób w w. kaliskiem w r. 1697. — *Niesiecki.*

Brodecki h. *Tępa podkowa.* Tak ich umieszcza *Małachowski.*

Brodelski h. *Nabram*, w z przemyslskiej — *Niesiecki.*

Broden. Von a Broden Melchior oberszterleitnant pieszego regimentu Czarnieckiego, przy dobywaniu Brześcia litewskiego mężnie stawał. — *Niesiecki.*

Brodnicki h. *Łodzia.* W Wielkiej Polszce gnieździli się: jako *Paprocki* pod h. *Abdank* świadczy, że Brodniccy Łodzicowie kupili Chorynią u Choryńskich. *Niesiecki.* — W r. 1778. Stanisław Brodnicki burgrabia gr. poznański a w r. 1788. tamże pisarz grodzki. *Krasicki* — Do tych należą Kazimierz i Władysław Brodniccy bracia rodzeni obecnie dziedziczący w Wielkopolsce: pierwszy wieś Dziećmiarki drugi Nieświastowice.

Brodnicki h. *Wieniawa.* W wieluńskiej z. Stanisław pisarz gr. wieluński w r. 1643. Córka jego Anna Stanisławowi Kierskiemu zaślubiona. Jan w w. poznańskiem, Antoni i Stefan w kaliskiem w. podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Brodowicz. Andrzej, Tomasz i Piotr. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Brodowski h. *Grzymała.* W kaliskiem. Franciszek w inowrocławskiem pisał się na elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Do tych zapewne należą Brodowscy w Wielkopolsce osiedli. Z tych był jeden jenerałem w armii pruskiej, którego syn Ludwik dziedzic Psar w powiecie odolanowskim zostawił z Bronikowskiej synów dwóch: Ludwika na *Bilczewie* ożenionego z Chrzanowską senatora córką i Alexandra na *Psarach* ożenionego z Zabłocką, oraz córek kilka, z których jedna za Józefem Szczepkowskim na *Sławinie.* Brat Ludwika wyżej wymienionego, był dyrektorem Towarzystwa kredytowego Ziemskiego w Poznaniu, dwóch po nim zostało synów.

Brodowski h. *Łada.**) W lubelskiem, ruskiem województwach i ciechanowskiej z. z dawna dziedziczyli. Na dwie się zaś linie rozrodzili, z których, jednych Brodowskich przydomek był Bombolek, drugich Żyłka. Z pierwszych pamiętny był Jan: ten z Zofii Kowalewskiej sędzianki, spło-

---

*) Dom ten znany od r. 1453. Stefan i Jaszczold Kuczowie t. j. Kuczewscy, za przywilejem Władysława książęcia mazowieckiego 1454. dziesięć włók pola kupili, na nim wieś Brodowo w ziemi wirskiej założyli i ztąd Brodowskimi pisać się poczęli. *Herb. Kap. Mil.*

dził córki cztery: Małgorzatę Żebrowską, Helenę Jaskłowską, Katarzynę za Wojciechem Żyłką Brodowskim i Agnieszkę która w klasztorze życie obrała; synów także sześciu: 1. Wawrzeńca sędziego z. łomżyńskiego, który z pierwszego małżeństwa, z Czydzieńską zostawił synów czterech, Jana, Piotra kanonika lwowskiego i proboszcza jaworowskiego, Stanisława i Mikołaja bezpotomnych, z drugiego zaś małżeństwa z Kisielnicką zrodził córki dwie, Petronellę Mniszkę i Elżbietę Górską z Koszewa i synów dwóch: Alexandra, ten z Żukowską: Zygmunta, ten z Świderską w kontrakty małżeńskie weszli. 2. Stanisława, tego z Szczawińskiej córka Dorota, najprzód za Kozickim, potem Mirzeńskiemu jednę córkę powiła. 3 Wojciecha, ten z Goreckiej Ewy, krom pięciu córek Małgorzaty Gnatowskiej, Doroty Skoroszewskiej, Agnieszki Pniowskiej, Anny Krzyszkowskiej i Elżbiety Zalewskiej miał synów dwóch: Sebastyana, ten z Kędzierzawską, Walentego, ten z Małgorzatą Kędzierzawską żyli w małżeństwie. 4. Piotra. 5. Jędrzeja. 6. Zygmunta. Stanisław chorąży zakrocimski w r. 1670. Jakób, Walenty, Paweł, Grzegorz, Maciej i Bazyli w z. zakrocimskiej w r. 1697. Wojciech Żyłka Brodowski, z Katarzyny Brodowskiej Bombolkowny, cztery córki spłodził: pierwszą Jadwigę Milewską, drugą Popowską, a potem Gorecką, na koniec Żeromską, trzecią Żmudzką i czwartą Barbarę Łempicką. Synów zaś trzech, Grzegorza i Jana bezpotomnych i Mikołaja pisarza z. lubelskiego w r. 1575. którego z pierwszego małżeństwa synowie dwaj, Kasper i Jan: tamten z Śladkowskiej, potem z Mogilnickiej, zostawił córkę Annę Moszyńską, Kaspra i Ignacego, Jan zaś z Żukowskiej, Helenę Żmijowską, Maryannę Brzeską i synów pięciu: Stefana bezpotomnego, Mikołaja: (temu Piaskowska córek dwie, Konstancyą i Gryzeldę, tyleż synów powiła, to jest Stefana i Jana). Grzegorza, ten z Zaboklicką spłodził synów pięciu: Kazimierza, Dominika, Dyonizego, Jana i Alexandra; córek trzy: Joannę, Barbarę i Teresę. Krzysztofa, ten z Kozmińską zostawił Michała i Józefa, Zuzannę, Helenę i Barbarę. Jana: ten z Izdebską zrodził Gryzeldę Zakrzewską; z Frykaczowną zaś synów pięciu: Alexandra, Bogusława, Marcina, Wojciecha, Kazimierza, Teresę Maliszewską, Maryannę Skorucinę i Annę Kłodnicką. Z drugiego małżeństwa z Orchowską stolnikową chełmską, tenże Mikołaj, pisarz z. lubelski, to miał potomstwo: Annę w panieństwie zmarłą, Maryannę, Helenę, Dorotę i Jędrzeja podsędka chełmskiego. Tego synowie: Mikołaj Soc. Jesu † 1701. Paweł Krzysztof i Kasper. Wojciecha, tego z Kazanowskiej synowie trzej, w różnych okazyach dla ojczyzny życie położyli: Kazimierz Horoszy nazwany od Tatarów, drugi pod Zbarażem, trzeci pod Beresteczkiem, Jakób czwarty tych brat młodo umarł. Pawła, ten z Jarczewskiej zostawił Mikołaja i Jana, z tych Mikołaja synów sześciu: Franciszek zakonu ś. Franciszka ordinis min. conven. prowincyał i nie raz w prowincyi ruskiej, nauką, submissyą, zakonnością wszystkim miły, Paweł, Antoni i Józef młodo pomarli: Jan w zakonie Scholarum Piarum. Piotr cześnik ruski, żona jego Maryanna Kucieńska h. *Ogończyk*, sześciu mu synów powiła: Xawera, Alexandra, Jana, Józefa, Stanisława i Antoniego i córek trzy. Któremuś z Brodowskich w obozie zasłużonemu, na piętnaście lat i jego sukcesorom Brodaczyce dobra w rekompensę puściła konstytucya koronna w r. 1662. Stanisław Michał miecznik wołkowyski, sędzia gr. krzemieniecki w r. 1727. Brodowska była za Stanisławem Sokołowskim. *Niesiecki.* — W r. 1599. Marcin Brodowski marszałek trybunału kor. Michał Franciszek na *Targowisku* i *Zakrzynie* podczaszy lubelski konsyliarz r. 1634. Józef podczaszyc syn tegoż Michała Franciszka, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Tamże Kazimierz z w. wołyńskiego. Są także Brodowscy i w w. ks. litewskiem, z których Stanisław skarbnik słonimski pisał się w gr. warszawskiem 1764. r. na akces do konfederacyi gen. w. ks. lit. Jan, rotmistrz usarskiej chorągwi w pułku ordynacyi ostrogskiej. Franciszek pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z p. kowieńskiego. Mateusz horodniczy słonimski w tym czasie żyjący. — *Wielądko.*

Brodowski h. *Łada 2°*. Konstanty i Antoni, synowie Karola. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Brodzicki. Stefan, kasztelan kamiński r. 1742. Bartłomiej i Franciszek pisali się na elekcyą St. Augusta, z z. zakroczymskiej. — *Wielądko.*

Brodzic h. *w.* Paprocki wspomina w r. 1106. trzech braci rodzonych hrabiów de Brody, Wszebora. Swentosława i Krystyna. Jest jeszcze w płockiem Płońske miasteczko, a kiedyś wieś, koło którego mieli liczne swoje possessye Brodzicowie. O Stefanie wojewodzie multańskim piszą, że zbiwszy na głowę sto tysięcy Turków, na pamiątkę tego zwycięztwa, trzy krzyże z kamienia wystawił. Długosz o tej familii znać dając, zowie ją *Genus Polonicum providum et in Masovia propagatum. Niesiecki.* — R 1422. Siecіech z Brodzic starosta lubelski. — *Krasicki.*

Brodziński. Brodziński kustosz krakowski w r. 1572. Stanisław w r. 1658, *Niesiecki.* — Do tych zapewne należy w ostatnich czasach żyjący i zaszczytnie z dzieł swych poetycznych znany Kazimierz Brodziński profesor literatury polskiej przy byłym uniwersytecie alexandryjskim w Warszawie, urodzony z Jana i Franciszki *Radziejowskiej*. Umarł w Dreznie dnia 10. Października 1836. r., w 44. r. życia swego.

Brodzki. Ignacy podczaszy bełzki około r. 1795. — *Wielądko.*

Brodzki h. *Łodzia.* Ludwik, syn Jana i Felix syn Józefa. *Spis szlachty wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Brodzki h. *Nałęcz.* Tomasz, syn Kazimierza. Józef i Kazimierz synowie Alexandra. Antoni, syn Józefa. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851*

Brodzki h. *Łodzia.* Kilka domów tego nazwiska wymienia *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Brolnicki h. *Gozdawa.* W wielkiem ks. lit osiedli. Z tych Gedeon arcybiskup połocki. Mikołaj skarbowy w. ks lit. r. 1623. Stanisław w nowogrodzkiem kwitnął w r. 1631. — Są i w sieradzkiem. Konstantyn z Brolna, miał za sobą Katarzynę Karczewską, córek z niej trzy: Izabela za Janem Pałuckim, Elżbieta za Spytkiem Buzeńskim i trzecia za Maciejem Rostkowskim. — *Nies.*

Bromierski. Karol, Maciej, Michał, Józef i Alexander. *Poczet szlachty galic i buk 1857.*

Bromirski h. *Jastrzębiec.* Piszą się z mniejszego Bromierza. Z tych był kanonik kujawski, obojga prawa doktor † 1563. Dorota zakonu ś. Franciszka, ksieni w Gnieźnie w r. 1611. Adama w komisyi piltyńskiej kładą *inter testes* w r. 1686. *Niesiecki.* — Siostra sławnego pisarza polskiego Łukasza Górnickiego była za Bromirskim. Bromirska była za Mokronowskim chorążym warszawskim. N. strażnik polny koronny. — Kazimierz przeniósłszy się w w. belzkie, tam pojął Terlecką, z którą spłodził synów czterech i córek trzy — *Krasicki.*

Bromirski h. *Pobog.* W płockiem. Mikołaj archidyakon płocki, administrator biskupstwa w r. 1559· Synowiec jego Mikołaj z Magdaleną Zdżarską h. *Doliwa*, dożywotnie złączywszy się, synów zostawił: Jędrzeja i Hieronima kanonika przemyślskiego, Wojciecha i Mateusza i córek pięć. Marcin, brat Mikołaja, którego z Kliczowskiej nieodrodne zostało potomstwo. Bartłomiej trzeci brat Mikołaja, i ten z Zawadzkiej nie bez sukcessorów. Krzysztof, Wojciech i Zygmunt w r. 1648. Waleryan 1632. Stefan i Stanisław w r. 1674. kwitnęli. Jan podkomorzy wyszogrodzki, poseł na sejm lubelski w r. 1703. *Niesiecki.* — Stanisław Bromirski w r. 1755. kanonik i deputat na trybunał kor. z kapituły płockiej. Łukasz. Wojciech sędzia kapturowy i Bartłomiej pisali się na elekcyą St. Augusta z w. płockiego. Tamże Wojciech z wyszogrodzkiego. Bartłomiej z z. rozańskiej. Adam chorąży płocki. Kazimierz sędzia gr. zawskrzyński. Stanisław miecznik zawskrzyński Onufry starosta płocki kawaler orderu ś. Stanisława, którego siostra za Rogowskim cześnikiem. *Wielądko.* — Bromirski starosta płocki pojął córkę Karasia kasztelana, ma z niej potomstwo. R. 1778 Andrzej chorąży płocki. Kazimierz sędzia gr. zawskrzyński. *Krasicki. Bobrowicz* wydawca Niesieckiego, podaje o tej familii następujące szczegóły, wyjęte jak tenże mówi z rękopismu Wielądka przygotowanego do ukończenia swego dzieła: Jan z *Bromirza* Bromirski podkomorzy wyszogrodzki, poseł na sejm lubelski r. 1703 ztamtąd deputowany do kwarty rawskiej, był ożeniony *1o voto* z Zofią Komorowską h *Bzura* (od której zostało dwie córki: Ewa za Konstantym Mokronowskim chorążym warszawskim i Maryanna za Antonim Pepłowskim.) *2do voto* z Zofią Kępską herbu *Jastrzębiec*, z którą spłodził syna Adama. Ten był chorążym płockim, a z Maryanny hr. Skarbkówny córki Franciszka wojewody łęczyckiego, spłodził córek dwie: Katarzynę za Romanem Rogowskim cześnikiem warszawskiem i Zofią *1o voto* za Łaźniewskim *2o voto* za Wojciechem Przeździeckim podkomorzym królewskim, oraz dwóch synów: Onufrego starostę płockiego orderów polskich kawalera (z Ludwiki Karasiowny kasztelanki wirskiej zostawił syna Kazimierza i córkę Józefę i Maryannę za Rutkowskim sekretarzem król.) i Jana chorążego płockiego, którego z Konstancyi Mostowskiej zostało dwie córki: Kordula za Stanisławem Górskim podkomorzym warszawskim i Maryanna panna. Tyle z Wielądka wypisuje Bobrowicz, dodając dalej z dokumentów familijnych co następuje: Wyżej wspomniony Onufry był generałem adjutantem wielkiej buławy i kawalerem orderów orła białego i ś. Stanisława. Kazimierz zaś syn jego pojął w małżeństwo Teklę Sieroszewską córkę kasztelana krzywińskiego z Teresy Sołtykowny urodzoną — tych potomstwo dziś żyjący Stanisław i Onufry Bromirscy.

Brona. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bronak był podwojewodzym w z. wirskiej. *Malachowski.* — Piszą się z Brudniaki dziś nazwanej Bruniaki w z. wizkiej. *Herb. Kap Mil.* Z tego samego czy innego domu umieszcza *Spis szl. Herold. kr. pol.* Wincentego, syna Antoniego i Felixa, syna Wincentego Bronak h. *Pobog. Krasicki* wspomina Bronków albo Niepoczołtowskich familią pruską w Kaszubach, która używa tegoż herbu co i Konarscy, to jest koła złamanego, nazwiskiem *Kolczyk.*

Bronakowski. W łomżyńskiej ziemi. Wojciech Bronak podwojewodzy wiski w r. 1674. — *Nies.*

Bronakowski h. *Pobóg.* Paweł, syn Józefa. *Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.*

Bronic h. *w.* Na Wołyniu pod Ołyką. *Niesiecki.* — Bronic Ignacy podczaszy i sędzia kapturowy w. wileńskiego w r. 1764. Adam sędzia kapturowy i poseł w. wileńskiego, chorąży petyhorski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta króla z w. wileńskiego. — *Wielądko.*

Bronicki h. *Ślepowron.* Maciej z Zofią Grabowską h. *Jastrzębiec*, żył jeszcze w r. 1560 Anna Stanisława Tomaszewskiego tegoż wieku małżonka. Stanisław podstarości nowomiejski w r. 1647. córka jego za Jędrzejem Krzysztofem Gołuchowskim, druga za Marcinem Mietelskim. Adam Sebastyan, Jędrzej dworzanin król., Waleryan w sandomierskiem w r. 1632. kwitnęli. Krzysztof na Unieskach z płockiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. Andrzej wojski krakowski

z krakowskiem; córka jego Salomea za Stanisławem Myszkowskim. Gabryel z lubelskiem na Jana III. Franciszek z Bronic w r. 1666. *Niesiecki.* — Ignacy Jakób *Korwin* Bronicki skarbnik wiślicki, chorąży pancerny 1764. Józef komornik gr. krakowski koło 1776. *Wielądko.* — Bronicki marszałek konfederacyi sanockiej w r. 1769. złączył się z Bukowską, umarł tegoż roku. W roku 1778 Antoni regent gr. krakowski. — *Krasicki.*

Bronicki h. *Poronia.* Stanisław, Hieronim, Jan i Antoni. Antoni Bonifacy. *Poczet szl. galic. i buk.*

Broniec. *Kuropatnicki* w § II. umieszcza. *Wielądko* zaś pisze, iż, Mateusz *Wadomski* Broniec strażnik wileński pod *Olkinikami* 1709. r. podpisał się z w wileńskiego Kazimierz *Wadomski* Broniec, rotmistrz p. wiłkomirskiego podpisał akt konfederacyi gen. 1764. Hilary podstoli wileński kawaler orderu ś Stanisława, Adam podczaszy wiłkomierski w tym czasie żyjący. *Wielądko.* — R. 1778. Benedykt Broniec podstoli wileński. Adam horodniczy wiłkomierski. — *Krasicki.*

Broniewicz h. *Radwan.* Jakób i Walenty, synowie Szymona. *Spis szl. wyl Herold. kr. pol. 1851.*

Broniewski h. *Leliwa.* W wielkiej Polszce z Broniewa się piszą. Prokop chorąży kaliski r. 1570. córka jego Anna z Bardzkiej urodzona, za Krzysztofem Miękickim. Marcin 1614. komisarz do traktatu z kurfirsztem brandeburskim. Hieronim poseł z kaliskiego w r. 1632. Temi czasy na Ukrainie swoję possessyą mają, jako czynił relacyą Józef w r. 1599. Kazimierz w r. 1696. *Niesiecki.* — Jan Broniewski w r. 1705. pisał się na konfederacyą sandomierską w *Opatowie.* *Wielądko.* — W r. 1778. Antoni chorąży żydaczowski. — *Krasicki.*

Broniewski h. *Lewart.* Od Firlejów z Dąbrowicy swoję originem prowadzą. Eustachiego albowiem Firleja kasztelana lubelskiego Piotr syn: tego zaś Piotr i Jan, Jana Jędrzej a bodaj czy nie kasztelan żarnowski, którego syn Piotr bezpotomny i Mikołaj, ten pojąwszy Michowską dziedziczkę na Broniewicach i Pachniny Woli, od nich Broniewskim nazwany. Jan Broniewski syn jego, kasztelan połaniecki, którego synowie Mikołaj Jan i Adryan, który zostawił syna Jerzego, ten zaś Krzysztofa, Krzysztof Alexandra i Remigiana. Jan drugi syn kasztelana połanieckiego, w trzech synach dziedziczył: Pawle, Jędrzeju i Pietrze. Paweł na Pachnińskiej Woli nazwany Pachniowski, podkoniuszy kor. zszedł bezpotomnie. Jędrzej kasztelan radomski, z Zofii Korycińskiej wojewodzicowny, czterech synów zrodził, Mikołaja, Jędrzeja, Jana i Samuela. Mikołaj z Dąbrowicy kaszt. chełmski koło r. 1650., którego żona Elżbieta i z pasierbem swoim Adryanem, a synem Mikołaja w kościele naszym lubelskim pochowana: miał zaś za sobą, znać *1o voto* ten kasztelan, hrabiankę Donau. Córka z niej Marya Sylwia za Janem Gniewoszem chorążym lubelskim. *Niesiecki.* — Broniewski Firlej rozsiekany w kole jeneralnem 1672. *Pam. Paska.*

Broniewski h. *Ogończyk.* Krzysztof i Jan w brzeskiem kujawskiem na Władysława IV. Jan w inowrocławskiem w. na Jana Kazimierza pisali się elekcye. — *Niesiecki.*

Broniewski h. *Tarnawa.* Jedenże dom z Targowickiemi. Jerzy kanonik lwowski. Marcin, którego synów sześciu zostało. Dzietrych kanonik przemyslski, Mikołaj, Stanisław, Michał, Jan i Marcin. Z tych Stanisława synowie dwaj: Jan przy którym ojczyste Targowickich imię zostało: Marcin zaś brat jego, nowe w ten dom wniósł Broniewskich. Potomstwo jego zostało się: Marcin pisarz lwowski, którego syn Stanisław pod Pskowem poległ. Wincenty, i ten w obozie lata swoje przepędził. Stanisław na Biezdziedzie, chorąży i koniuszy przemyslski, wsławił się na dworach królewskich Zygmunta i Augusta. Córka jego za Łukaszem Gornickim starostą tykocińskim. Z synów zaś jego czterech: Jan koniuszy medycki w młodym wieku świat pożegnał. Stanisław drugi syn chorążego, dworzanin króla Stefana. Sebastyan trzeci syn starosta medycki, z Ligezianką wojskiego sanockiego córką złączył się dożywotnie. Piotr czwarty syn, we wszystkich za Stefana króla z Moskwą expedycyach, piersi swoich za ojczyznę nadstawiał. Marcin do Mahometa Gereja legacyą od Batorego sprawował, już na ten czas sekretarzem królewskim będąc. Krzysztof poseł na sejm 1609. Stefan kanonik kamieniecki w r 1643. Anna zakonnica ś. Klary w Sączu w r. 1701. Stanisław podczaszy owrucki, miał za sobą Zofią Rakowską, synów z niej pięciu: Stanisława, Józefa, Antoniego, Kazimierza i Wojciecha, córkę Maryannę za Jackiem Zieleńskim. Siostra podczaszego jedna była za Trzecieskiem, druga za Samuelem Morskim. Bracia stryjeczni: Marcin, Wojciech i Jan. *Niesiecki.* — Mikołaj Zygmunt Broniewski dworzanin króla Augusta II. w r. 1700. Antoni pisarz halicki 1763. r. Antoni z *Biedziedzy* skarbnik żydaczewski pisarz z. lwski 1765. r. Stanisław z *Biedziedzy* 1764. *Wielądko* — *Kuropatnicki* w § V. w dziele swojem wyraża Andrzeja i Antoniego Broniewskich. Są po dziś dzień Broniewscy w Galicyi; ci się piszą z *Biezdziedzy.*

Broniecki. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bronikowski h. *w.**) W wielkiej Polszce. Jan opat błedzewski, kanonik poznański w. r. 1577.

*) O początkach tego herbu tradycya familijna następującą podaje wiadomość: W czasie napadu Hussytów czy też Tatarów na Częstochowę jeden z przodków Bronikowskich żonaty podobno z jakąś księżniczką opolską (i ztąd pochodzi przydomek *v. Oppeln*) wyrwał z pożaru bosakiem czyli

Piotr w r. 1632. Adam, Dobrogost, Jan w r. 1648. Hieronim rotmistrz król., Alexander, Przecław, Wojciech z Babina, Jan Dobrogost, Jędrzej podwojewodzy kaliski w r. 1674. kwitnęli. Stanisław kanonik i oficyał przemyslski † 1677. Stanisław synowiec jego rodzony w zakonie Soc. Jesu. Konstancya Wojciecha Biskupskiego h. *Niesobia* małżonka. Anna Jana Glinickiego h. *Junosza*, siostra zaś jej Grabskiego h. *Wczele.* Hieronim podstoli poznański, syn jego ma za sobą Przyjemską, podkomorzankę kaliską Przecław, Jan, Władysław kwitnęli w r. 1696. Był też Bronikowski zasłużony pułkownik wojska kor., cudzoziemskiego zaciągu. Tyle *Niesiecki.* Dalszą wiadomość wypisujemy z genealogii tego domu, uzupełniając własnemi notatkami zebranemi bądź to z ksiąg kościelnych, bądź to z ustnych informacyi nam udzielonych. Maciej Bronikowski, dziedzic Bronikowa pod Lesznem, trzech zostawił synów z Gutkowskiej urodzonych: Macieja, Stanisława i Wojciecha. Z tych Maciej z Powodowską spłodził dwie córki Annę i Barbarę i synów trzech: Jana, który wstąpiwszy do stanu duchownego był opatem, Macieja i Baltazara, ten ostatni zaślubił *1o voto* Gwiazdowską *in secundo* Księską, z których zostało dwie córki Anna i Urszula oraz synów trzech. *Pierwszy* Jarosz, którego z Robaczyńskiej córka Jadwiga i syn Wacław ożeniony z Wygrozdowską i mający z nią synów dwóch Mikołaja i Bartłomieja, oraz córek trzy: Annę, Ewę i Jadwigę. *Drugi* Jan, którego z Rożnowskiej syn Floryan zaślubił Mielęcką i z tej zostawił syna ożenionego z Bojanowską, z którą spłodził syna Franciszka. *Trzeci* Stanisław, który trzykrotne śluby małżeńskie zawierał: *1o voto* z Daleszyńską, *secundo* z Paruszecką (z tej dwóch było synów Jakób i Walenty), *tertio* z Dzierzchowską (z tej syn Andrzej); z pierwszej swej żony Daleszyńskiej zostawił dwie córki Elżbietę i Dorotę i synów czterech: Ignacego, Władysława, Andrzeja i Baltazara; z tych Andrzej z Kowalewską spłodził synów dwóch Ignacego i Kacpra oraz córek trzy: Barbarę, Katarzynę i Teresę; Władysław zaś z Dorszewską dwie córki Marcyannę i Zofię i tyleż synów Łukasza i Stefana, którego z Pogorzelskiej syn Jan zaślubił Lubowiecką, a Baltazar, brat poprzednich, z Przysiecką oprócz córki Zofii czterech spłodził synów: dwóch Wojciechów (z których starszy zaślubił Krusińską) Jana Michała i Franciszka, którego ze Zbijewskiej syn Józef zaślubił Raczyńską i z tej zostawił syna Bartłomieja mającego synów trzech: Marcina, Alexandra i Stefana. — Stanisław Bronikowski, drugi syn Macieja i Gutkowskiej, zostawił córek cztery: Annę za Bobrownickim, Katarzynę za Rutkowskim, Zofię i Jadwigę oraz synów dwóch: Stanisława bezpotomnego i Andrzeja, który z Jaskólecką spłodził córek pięć: Elżbietę, Annę, Zofią, Katarzynę i Barbarę i tyleż synów: Jana bezpotomnego, Dobrogosta, Stefana, Świętosława i Piotra. Z tych Dobrogost zaślubił *1o voto* Arciszewską i z niej został syn Stanisław i córka Joanna, *2do voto* z Czarkowską, z której dwóch synów zostało Zygmunt i Jan rotmistrz. Stefan, *trzeci* z rzędu syn Andrzeja, zaślubił *1o voto* Mielęcką, z którą spłodził: Annę, Łukasza, Andrzeja i Świętosława, *2o voto* Wielowiejską ale z tą bezpotomny. Świętosław, *czwarty* syn Andrzeja, zaślubił Elżbietę Szczaniecką z Łagówca † 1645. z której pięciu zostało synów: Stefan, Jan, Adam, (ktorego synowie: Adam, Krystyan, Jan i Franciszek), Wojciech, (tego syn z Wysockiej Franciszek) i Świętosław, który z Szlichtyngówną spłodził syna Zygmunta, ten zaś *1o voto* z Targowską synów czterech: Alexandra, Władysława, Zygmunta i Jana a *secundo* z Brodzewską jednego syna Stanisława. Piotr, piąty syn Andrzeja, dwukrotnie śluby małżeńskie zawierał *in 1o voto* z Widawską *in secundo* z Kochlewską (z której było dwie córek Jadwiga i Marya i tyleż synów: Stanisław ożeniony z Widawską i Władysław); z pierwszej zaś trzech zostało synów: Krzysztof, Maxymilian ożeniony z Kępską i Andrzej, który *1o voto* z Czyżówną z Litwy (z drugiej żony Jarzynianki trzech było synów: Konstanty, Adam i Samuel, wszyscy bezpotomni) spłodził córek dwie: Barbarę za Narajskim i Elżbietę za Kożuchowskim i synów trzech: Władysława (ten bezpotomny) Bogusława i Michała; z tych Bogusław *1o voto* z Podleckiej zostawił syna Alexandra i córek dwie Konstancyą i Helenę, *2o voto* z Kopycką spłodził syna

osękiem obraz cudowny Matki Boskiej i przykrył go gałęziami, na pamiątkę czego bosak mu w herbie nadany. Podanie to stwierdzać ma pewien przywilej, mocą którego każdy Bronikowski w czasie pobytu swego w Częstochowie, winien być podejmowany i goszczony z całym swoim dworem przez trzy doby kosztem klasztoru, a nadto głowa famili dostawał tytułem obowiązkowego podarunku sto szczep owocowych z ogrodów klasztornych — na pamiątkę gałęzi. Jest to naturalnie legenda; umieszczamy ją tu dla tego jedynie, iż ma ona coś wspólnego z zabraniem rzeczonego obrazu przez Władysława księcia opolskiego w r. 1377. ile, że *Kuropatnicki* naznaczając nadanie tego herbu na rok 1577, i nie notując źródła nasuwa nam myśl, iż chciał mówić r. 1377. a tylko w druku zaszła pomyłka — piątkę za trójkę zamieniając. Prawdopodobniej atoli familia ta przyszła do Polski ze Szląska, gdzie po dziś dzień znajduje się dom starożytny v. Oppeln używający w herbie bosaka w polu niebieskiem, nazwisko zaś Bronikowski przyjęła od dóbr Bronikowa w Wielkopolsce, które posiadała do końca XVII. wieku.

Samuela i córkę Ludwikę; Michał zaś, trzeci syn Andrzeja, zaślubił Nietykszankę, z którą spłodził córek trzy: Zofię, która zaślubiła Dowmunta, Katarzynę i Annę i synów pięciu: Andrzeja, Stanisława, Benedykta, Ludwika (którego z Janichowskiej córki: Bogumiła i Anna i synowie: Jan i Ferdynand) i Jana, który z Narajewską wdową spłodził syna Michała i córek trzy: Helenę, Katarzynę i Elżbietę. — Wojciech Bronikowski, trzeci syn Macieja z Gutkowskiej urodzony, który pierwszy zaczął się pisać z *Kosieczyna* (dobra te nabyte 1695. od Dziembowskiego z Kręska, zostawały w posiadaniu Bronikowskich aż do 1873. w którym to czasie przeszły na własność Wojciecha Zakrzewskiego) zaślubił Joannę Kąkolewską czy też Kornkolewską z którą zostawił synów dwóch Piotra i Jana; z tych Piotr z Małgorzaty z Mierzewa Mierzewskiej zostawił córkę Zofią i synów dwóch: Macieja, (którego synowie Stanisław i Maciej i dwie córki Małgorzata i Helena) i Jana, (ci dwaj bracia dzielili się w r. 1620. dobrami swymi Bronikowo, o czem akta kościelne w Bronikowie), ten *primo voto* zaślubił Szczucką (z których synowie Mikołaj w Hiszpanii, Kazimierz Władysław i N.) *secundo* Sadowską, z którą spłodził dwie córki Konstancyą i Teresę oraz synów trzech: Szczęsnego, ten bezpotomny, Jana, ten z Arciszewską zostawił jednę tylko córkę i Marcina, który z Kosińskiej zostawił dwóch synów: Wojciecha ożenionego z Konstancyą Sczaniecką koło r. 1687. *(Geneal. Szczan.)* i Michała i tyleż córek Maryannę i Franciszkę. Jan zaś drugi syn Wojciecha z Joanny Kąkolewskiej czy też Kornkolewskiej urodzony, dziedzic Kosieczyna, zaślubił Brodzką czy też Gajewską, z którą spłodził synów czterech: Wojciecha (tego córka Ewa zapewne za Janem Górzeńskim), Dobrogosta, Stanisława i Alexandra. Z tych Dobrogost *na Kosieczynie* zaślubił Nowomiejską, z której zostawił córek dwie Katarzynę i Barbarę i trzech synów: Jana, Wojciecha i Zygmunta; tego z Anny Dziembowskiej córka Ewa i syn Alexander (ur. 1673. † 1724.) dziedzic Kosieczyna, który zaślubił Elżbietę Pritwitz († 1758.) z której zostawił córek dwie: Karolinę i Elżbietę i synów tyleż: Bogumiła i Jana Zygmunta (ur. 1699. † 1765.) dziedzica Kosieczyna, którego z Salomei Wulfen († 1738.) syn Alexander (ur. 1731. † 1779.) dziedzic Kosieczyna zaślubił Joannę Unrug (ur. 1737. † 1797.) i z tą spłodził syna Zygmunta (ur. 1766. † 1838.), ten zaślubił Fryderykę Unrug (ur. 1776. † 1814.), z której zostało następujące potomstwo: Alexander ur. 1791. zginął w r. 1812. pod Berezyną, Konstanty ur. 1792. † małoletnim, Ludwik dziedzic Kościeszyna ur. 1799. umarł 1864. zostawiwszy z Henryki Żychlińskiej córkę Zofią za Tadeuszem Wyganowskim i synów sześciu: Stefana † 1828., Hipolita ożenionego z Wandą Radońską (syn jego Tadeusz) dziś żyjący, (znany w Wielkopolsce jako gorliwy patryota i czynny obywatel), Telesfora na *Kosieczynie*, ożenionego z Wandą Lossow, Stanisława, (ten um w r. 1865. zostawiszy z Antoniny Radońskiej córkę Maryą i syna Stanisława), Bolesława i Ludwika † 1863. — Gustaw ur. 1800. † 1842., Robert (ur. 1802. † 1853.), który wyszedł do Grecyi i tam zaślubił Maryą Boujukas, Fryderyk (ur. 1804. † 1850.) ożeniony z Gustawą Krauze i Edward (ur. 1805 † 1829.) — Stanisław, trzeci syn Jana z Brodzkiej czy też z Gajewskiej urodzony, zaślubił Górzeńską, z którą spłodził córkę Maryą i syna Adama, którego z Zawadzkiej pięć córek zostało: Marya, Zofia, Anna, Katarzyna i Jadwiga. — Alexander, czwarty syn Wojciecha, zaślubił Szlichtyngówną, z której zostawił cztery córki: Jadwigę, Bogumiłę, Katarzynę i Helenę, oraz pięciu synów: Wojciecha, Bogusława, Jana, Przesława i Alexandra. Z tych Jan, trzeci z rzędu, zostawił z Broniewskiej małżonki swej cztery córki: Maryą, Konstancyą, Zofią i Helenę oraz pięciu synów: Mikołaja, Jana (którego z Gostyńskiej córka Małgorzata), Władysława, (którego z Słoneckiej synów dwóch Stanisław i Andrzej ożeniony z Przyjemską i mający z nią córkę Konstancyą i synów: Dymitra, Walentego i Dobrogosta), Jarosza i Stanisława; z tych Jarosz zaślubił Unrużankę, z której spłodził córek pięć: Elżbietę, Urszulę, Ewę, Maryą i Zofią oraz synów sześciu: Stanisława, Hieronima, Władysława, Sebastyana, Jana Krzysztofa (którego z Rogowskiej córki: Marya, Katarzyna, Teresa i Weronika i synowie Józef i Piotr) i Alexandra, (którego z Rozbickiej córki: Ewa, Ludwika i Marya za Ryszczewskim i synowie: Stefan i Hieronim. Stanisław ostatni syn Jana i Broniewskiej, zaślubił *in primo voto* Rogalińską z której syn Hieronim, *in secundo* Łakińską, z której syn Kazimierz Paulin i córka Zofia. Przesław czwarty syn Alexandra i Szlichtyngówny, zaślubił także Szlichtyngównę, z którą oprócz dwóch córek Anny i Elżbiety — sześciu spłodził synów: Jana, Bogusława, Przesława, Andrzeja, Dobrogosta ożenionego z Lossowówną i Alexandra, którego *Io voto* z Karczewskiej syn Daniel, *secundo voto* z Brudzewskiej syn Przesław. Alexander piąty i ostatni syn Alexandra i Szlichtyngówny, zaślubił *Io voto* Broniewską i z tą spłodził córek trzy: Katarzynę, Teofilę i Annę oraz synów pięciu: Rafała, Jana Dobrogosta, Mikołaja (który z *Iej* żony Stazianki zostawił synów Władysława i Jana, z *drugiej* zaś Chlebowskiej Marcina Mikołaja, ten to zapewne był jeneralem dywizyi wojsk polskich, żona jego Anna Krasińska, z której córka Amelia za hr. Załuskim z Łazisk Karola Alexandra i Krzysztofa Maxymiliana), Wojciecha (którego z Bukowieckiej córki: Zofia, Katarzyna i Ludwika Marya, synowie zaś: Andrzej Wojciech, Ludwik i Karol) i Przesława, ten z Rozbicką miał synów trzech: Chryzostoma, Jerzego, od którego z Mielęckiej został syn Alexander — i Andrzeja Wojciecha, który *Io voto* z Kotkowską *(2do voto*

miał Unrużankę i z tej synów dwóch Jerzego i Bogumiła) spłodził córkę Ewę i synów dwóch: Chryzostoma i Adama (ten nabył od Żychlińskiego dobra: Żychlin, Janowice, Lipiny, Krągole Karsy-Zdzary w r. 1766.), od którego z Joanny Potworowskiej h. *Dębno* (1753.) jedna córka Ludwika i czterech synów zostało: Ferdynand, Ksawery, Jan i Adam, ten był kasztelanem senatorem, dziedzicem Krągoli pod Koninem († 1829.), zaślubił Majaczewską (z której synowie: Józef, kamerjunkier dworu rossyjskiego, ożeniony także z Majaczewską i mający z niej syna Adama, dziedzica Żychlina ożenionego z Komorowską i córkę Helenę za Potworowskim h. *Dębno* obecnym dziedzicem Krągoli i Rafał ze Złotnicką). Ksawery zaś, o ile wiemy z ustnej informacyi, zaślubił Marczewską z której został syn Antoni ożeniony z Anastazyą Rogalińską z Golejówka w Wielkopolsce i mający z niej synów trzech: Wiktora ożenionego z hr. Garczyńską, (którego syn Bartłomiej dziś żyjący, profesor gimnazyum w Ostrowie, znany literat, z A. Święcickiej oprócz kilku córek, pięciu ma synów: Stanisława, współpracownika Dziennika Poznańskiego, Witolda, Jana, Wincentego i Kazimierza), Rajmunda oficera wojsk polskich w r. 1831. † 1869. w Ostrowie i Romana, który z Ludwiką Pruską oprócz córki Izabeli za Gątkiewiczem dwóch spłodził synów: Ewarysta i Alojzego, którego z Emilii Rożnowskiej syn Antoni i córki: Michalina za Bronisławem Grabowskim z *Tokarzewa* i Stanisława. Alexander, ostatni syn Alexandra z Szlichtyngówny, wyżej już wymieniony zaślubił *in secundo voto* Piotrowską, z którą oprócz córki Zofii, sześciu spłodził synów: Alexandra, Konstantego, Samuela, Kacpra, Macieja (którego z Rożbickiej syn Adam i córki Marya i Zofia) i Piotra, ten zaślubił *Io voto* Zaydlicówną, (*2o voto* Złotnicką z której dwie córki: Zuzanna i Ludwika) i z niej zostawił synów trzech: Bogusława, Jana i Stefana. Z tych Jan cześnik ostrzeszowski w r. 1754. dziedzic Wyciążkowa pod Lesznem, zaślubił *Io voto* Trepczankę i z tą spłodził (z drugiej żony Linkówny syn Zygmunt bezżenny) córkę Joannę i synów trzech: 1. Jana † 1765., który był jenerał lejtnantem wojsk saskich, ożeniony z Tylmanowną jenerałowną i mający z niej córkę Teodolindę za Bülowem i syna Alexandra (znanego powieściopisarza, ten urodził się w Dreznie w r. 1783., z początku służył w wojsku pruskim, a po r. 1806. przeszedł do wojsk Napoleona I., następnie przyjął służbę w wojsku polskim w pułku ułanów, gdzie dosłużył się stopnia majora, od r. 1825. oddał się wyłącznie literaturze, pisząc romanse z dziejów polskich po niemiecku; um. w Dreznie d. 22. Stycznia 1834.) 2. Andrzeja, dziedzica Krobanowa w wieluńskiem, ten był porucznikiem w wojsku konfederacyi barskiej, w r. 1781. wojskim wieluńskim, następnie podprefektem w Warcie, zaślubił Ewę Taczanowską (córkę zapewne Grzegorza, naczelnika granic od Szląska, dziedzica Brzeska w sieradzkim) z której zostawił córek dwie: Teofilę za Domaradzkim † 1875. i Ewę panną, oraz syna Mikołaja, dziedzica Błędowa w płockim, którego z Maryanny Józefy Bielskiej córka Wanda Róża za Waleryanem Czerneckim b. podpułkownikiem saperów w armii rossyjskiej, dziś nam żyjąca. 3. Samuela, dziedzica miasta Kempna w Wielkopolsce, ten był szambelanem króla Stanisława Augusta, w r. 1786. kawalerem orderu ś. Stanisława (wedle genealogii otrzymał on tytuł hrabiów od króla pruskiego; w archiwum drezdeńskim są ślady o Janie Zygm. Bronikowskim, którego urzędownie hrabią tytułowano i ztąd *Kneschke* i *Tyroff* umieszczają Bronikowskich między hrabiami), dwukrotne zawierał śluby małżeńskie *primo voto* z hrabianką Unruh Niemką, z której następujące zostało potomstwo: 1) Karol, który ożeniwszy się z bogatą Niemką umarł bezdzietnie w dobroch swoich Kajserswalden. 2) August, intendent dóbr koronnych za księstwa warszawskiego, który napisał dzieło treści matematyczno-fizycznej w języku niemieckim: *Ueber Ebbe und Fluth etc.*; żonaty był z Wydzgówną ale bezpotomnie umarł w Warszawie. 3) Adolf ożeniony z Matyldą Bucholtz córką ministra pruskiego, z której córka Teolinda frejlina królowej wirtembergskiej za baronem Entresz. 4) Konstancya za Koschenbarem jenerałem wojsk pruskich, zmarła w r. 1871—1874. 5) Henryka za Józefem Bogusławskim. *Secundo voto* tenże Samuel zaślubił hrabiankę Faber córkę francuzkiego emigranta, z której czworo zostało dzieci. 1. Hektor, który w czasie wojen napoleońskich zginął bez wieści (podobno zabrany został do niewoli w czasie odwrotu z Moskwy i wysłany na Kaukaz, gdzie miał się ożenić z córką gubernatora). 2. Emil, (ten się legitymował w *Heroldyi królestwa polskiego)*, żonaty z Wodzinowską, z której zostało trzech synów: Klotyld dziedzic Dworszowic, ożeniony z Michaliną Rojewską, Karol, patron trybunału cywilnego w Kaliszu, Władysław, dzie[illegible] Ostrołęki, ożeniony z Anną Lechowską i córka Alexandra za Felixem Jabłońskim herbu *Ja[illegible]*. 3. Nestor umarł kawalerem z odniesionych ran w r. 1831. i 4. Aurora za Wincentym Wo[illegible] pułkownikiem wojsk polskich. Stefan, trzeci syn Piotra i Zajdlicówny, dziedzic Droszewa i Marszałek zaślubił Karolinę Mielęcką, z którą oprócz dwóch córek: Karoliny za Pritwitzem i Maryi za Trepką, czterech spłodził synów: Bogusława (ten na *Droszewie*, zaślubił Maryą Gorzeńską), Alexandra, Andrzeja bezpotomnych i Teodora na Marszałkach; ten zaślubił *in Io voto* Maryą Karsznicką z której córki: Karolina za Dehnelem i Teodora za Antonim Karsznickim z *Czachór*, *in secundo* Halinę Karsznicką siostrę poprzedniej, z której zostało dwie córki: Emilia za Teodorem Przeniewskim i Marya za Włodzimierzem Wąstrem na *Książenicach* i syn Hilary († 1862.) dziedzic

Marszałek, ożeniony z Józefą Psarską (która *in 2o voto* wyszła w r. 1869. za Waleryana Zygmanowskiego) z której następujące zostało potomstwo: Teodora za Wawrowskim, Bolesław, Jan, Stefan, Eugeniusz, Kajetan, Józef Hilary i Emilia, wszystkie oprócz Teodory jeszcze małoletnie. Do tegoż domu należą, lubo bliższego połączenia nie znamy: Stanisław Bronikowski, Paulin, który wydał drukiem *Olor in flumineo etc.* Kraków 1724. Jerzy Józef Bronikowski, który drukiem ogłosił: *Celsitudo virtutum etc.* Kraków 1741. Ksiądz Jan Bronikowski, kazania jego znajdują się w dziele pod tytułem: *Kazania etc.* Kalisz 1779. Ksawery Bronikowski, który był prezydentem m, Warszawy r. 1831. potem na emigracyi. Tenże czy też inny Ksawery Bronikowski († 1852.), był współredaktorem *Gazety Polskiej* 1825—28. r. i *Kuryera Polskiego* 1831., tłomaczył z Irwinga: *Przygody człowieka etc.* i kilka innych dzieł wydał. — N. Bronikowska za Ludwikiem Brodowskim z *Psar*. Są także i w Galicyi i w Niemczech Bronikowscy tegoż samego używający herbu.

Broniowski h. *Ostoja*. W krakowskiem, z Słonków się piszą; od Słońskich Ostojczyków swoję dzielnicę wzięli. Stanisław z krakowskiego podpisał elekcyą Władysława IV. Broniowskiego z Iłowieckiej córka, żona Sierakowskiego Domínika skarbnika gostyńskiego h. *Dołęga*. *Niesiecki*. — Marcin i Wojciech w r. 1705. konfederacyą sandomierską podpisali. *Wielądko*. — *Kuropatnicki* w § V, w extrakcie umieszcza Edmunda Broniowskiego.

Bronisław herb: W polu czerwonem dwie ręce zbrojne, w ramionach złączone i z pałaszami do cięcia ku sobie zwrócone, między ramionami srebrne półtora krzyża (*Prus 1o*), u góry księżyc a nad nim gwiazda (Leliwa) srebrna, nad hełmem sama korona. Herb ten wraz z dziedicznem szlachectwem nadany dyplomem Fryderyka Augusta króla saskiego, księcia warszawskiego, w d. 18. Stycznia 1812. Janowi Kuzniczów. *Herbarz rodz. szl. król. pol. 1853.*

Bronisz h. *Wieniawa*. Jeden to dom z Leszczyńskiemi Wieniawitami. W r. 1230. Sięgniew (*Łukaszewicz* nazywa go Mikołajem) Bronisz kasztelan czechowski. Ten to jest Bronisz hrabia, pamiętny swoją fundacyą, którą uczynił w dziedzicznych dobrach Goździkowie zakonowi cystercyeńskiemu w dyecezyi poznańskiej, który tam osadził w r. 1240. i dobrami: Goździków, Lina, Kłodawa, Kortyk (Gorzyk), Palęc uposażył. Mikołaj Bronisz wojewoda poznański. Kwitnął potem w r. 1306. Bronisz wojewoda brzeski kujawski. Stanisław dóbr Broniszewic dziedzic w r. 1446. Krzysztof podpisał z kaliskiego elekcyą Władysława IV. Piotr z Paradyża kasztelan kaliski 1703. Córka jego jedynaczka Dorota, z Szołdrskiej siostry wojewody kaliskiego urodzona, za Janem Radomickim, wojewodą inowrocławskim. Jan podczaszy kaliski. Zofia Broniszówna, Marcina Zawadzkiego h. *Korzbok* małżonka w r. 1696. *Niesiecki*. — Tomasz Bronisz horodniczy trocki w r. 1700. pod *Olkinikami* pisał się z p. wiłkomirskiego. Franciszek pisarz gr. koniński deputat na trybunał kor. w r. 1768. z w. poznańskiego. Jan skarbnik gnieźnieński. Franciszek Xawery podkomorzy J. K. Mci. kawaler orderu ś Stanisława 1792. r. *Wielądko*. — Franciszek Bronisz miał za żonę Barbarę Potocką córkę Macieja. Do tych należą dziś żyjący: Stanisław Bronisz dziedzic Bieganowa ożeniony z Teklą Grabską h. *Wczele* i Jan dziedzic Otoczna pod Wrześnią. *Spis szlachty wył. Herol. król pol. 1851.* wymienia Józefa i Jana, synów Wojciecha. W księgach kościelnych w Górce Duchownej wspomnianą jest księżna z Broniszow Jabłonowska wojewodzina rawska r. 1762. wdowa po Radomickim. Obszerniejszą o Broniszach wiadomość podamy w *Dodatku*.

Broniszewski h. *Pomian*. W brzeskiem kujawskiem słyną. Jednaż ich dzielnica z Grabskiemi, jedenże początek od hrabiów czeskich: Grabskim w dziale Broniszewko się dostało, Broniszowskim Broniszów. Z tych Michał z Broniszowa kanonik krakowski w r. 1381. Jan z Bodzanowskiej urodzony, którego syn Sebastyan pisarz gr. radziejowski, wziął w zasługach swoich od Zygmunta Augusta, niektóre dobra koło Radziejowa. Z Kołuckiej miecznikowny syn jego Jan w Moskwie zginął. Jan brat Sebastyana z Kalińskiej pisarzowny urodzony, z Janem Herburtem z Fulsztyna, w obozie lata swoje strawił. Wacław trzeci brat z Morzyckiej spłodzony, złączywszy się z Konstancyą Grotowną h. *Rawicz* dwie córki zostawił: z tych Zofia młodo umarła, Helena w zakonie w Samborze pod regułą ś. Brygitty. Synów zaś trzech: Jana kanonika sandomierskiego, Mikołaja i Bartłomieja. Samuel drugi syn Sebastyana pisarza z Kołuckiej: syn jego Stefan w okazyi z Kozakami legł na placu. Jan Chryzostom, w łacińskim, niemieckim, włoskim językach biegły. Władysław w inowrocławskiem w r. 1697. Zofia z Broniszewskich Golemowska. *Niesiecki*. — Jędrzej Broniszewski kanonik żmudzki, proboszcz w Bazalji, kościół znacznym nakładem wymurował. — *Krasicki*.

Broniuszyc Harasymowicz. Tych wspominają *Kuropatnicki* i *Wielądko*.

Bronowski h. *Korab*. W krakowskiem. Wojciech kantor wiślicki † 1579. Łukasz syn Andrzeja podwojewodzy rawski w r. 1632. Sebastyan w r. 1648. Wiktoryn i Grzegorz w r. 1697. Stanisław Soc. Jesu. — *Niesiecki*.

Broński. Mikołaj z Bronna w r. 1487.; dobra jego Bronno, Wyczałków, Karłowo, Szczawińskim się dostały. *Niesiecki*. — Antoni Broński w r. 1675. pisał się na manifeście *de illeg.* tryb. w.

ks. lit. Ludwik z Bronna sędzia z. słonimski poseł z p. słonimskiego na sejm 1674. *Wielądko*. — W r. 1778. Ludwik Broński sędzia słonimski· — *Krasicki*.

Broszek. Kajetan, skarbnik żmudzki żyjący w r. 1793.

Broszniowski z *Broszniowa*. Władysław. Szczepan i dwóch Michałów (ci mają przydomek *Czyczko*). *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Broszniowski h. *Sulima*. Kilka domu tego nazwiska wymienia *Poczet szl. galic. i bukow. 1857*; z tych jedni mają przydomek *Popiel* drudzy *Smahuk*.

Broszkowski h. *Brochwicz 2do*. Melchior w r. 1602. Jan podwojewodzy liwski i Samuel 1609. Mikołaj brat Mikołaja pisarz liwski 1595. Maciej z Nowaków skarbnik liwski, Wojciech, Alexander synowie Mikołaja i Jan kwitnęli w r. 1632. Broszkowska Jana Podoskiego sędziego ciechanowskiego małżonka. — *Niesiecki*.

Brotkowski h. *Ślepowron*. Na Rusi koło Jarosławia. — *Niesiecki*.

Browedowski. Z łęczyckiem podpisał elekcyą Władysława IV. Wojciech. — *Niesiecki*.

Browiński. *Kuropatnicki* ten dom umieszcza. *Wielądko* wymienia Chryzostoma sędziego z. chełmińskiego r. 1764., który był lustratorem kwarty królewszczyzn w w. chełmińskim.

Brożek *Nazarkiewicz*. Maciej Jakób i Ignacy. Ambroży i Mikołaj synowie Ignacego. *Poczet szlachty galicyjskiej i bukow. 1857.*

Brożewski. Jan z trockiem w. podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki*. — W r. 1700. Jan pod *Olkinikami* pisał się z p. wiłkomirskiego. —. *Wielądko*.

Brozogajski h. *Korzbok*. Żaden z heraldyków o nich nie pisze, lubo znaczne nawet piastowali urzędy w Wielkopolsce. Z tych Baltazar był podkomorzym poznańskim, umarł w r. 1602. o czem świadczy nagrobek w Krobi; żona jego Katarzyna.

Bruchwicki. Tych umieszcza *Kuropatnicki*.

Bruckner. Jan, Kanty i Józef. *Poczet szlachty galic. i bukow, 1857.*

Brudecki. Prokop dziekan kaliski. Tomasz kanonik choczski † 1651. — *Niesiecki*.

Brudkowski h. *Jastrzębiec*. Bartłomiej i Paweł w z. nurskiej, pisali się na elekcyą Augusta II. — *Nies.*

Brudnicki h. *Jastrzębiec*. W płockiem. Jan podpisał elekcyą Jana Kazimierza z płockiego. Jan i Adam z inowrocławskiem Augusta II. *Niesiecki*. — Paweł Brudnicki w r. 1764. pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. płockiem. Andrzej archiwista bracławski. *Wielądko*. — Maciej Brudnicki w r. 1702. dziedziczył dobra Brudnice Wielkie w w. płockiem. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Brudzewski h. *Nałęcz*. Mirosław biskup poznański z ojca Kelczona z Brudzewa, matki Elżbiety † 1477. — *Niesiecki*.

Brudzewski h. *Pomian*. Jaruntów czyli raczej Jarandów imieniem, zdawna się ten dom szczycił. Jarand podkomorzy u Władysława książęcia dobrzyńskiego w r. 1323. Tenże czy inszy w r. 1342. kasztelan rozpirski. Jarand z Brudzewa wojewoda inowrocławski w r. 1436. Jarand z Grabic, o czem się będzie mówić przy Grabskich. Jarand dziekan gnieźnieński w r. 1383. Jan z Brudzewa chorąży brzeski kujawski w r. 1426. Jarand kanonik gnieźnieński w r. 1443. Stanisław kanonik gnieźnieński w r. 1466. Piotr z Brudzewa podkomorzy kaliski w r. 1451. Mikołaj z Brudzewa podczaszy kaliski, starosta brzeski w r. 1462. Gerard Jarand z Brudzewa był kanonikiem kruświckiem i w Warcie imieniem królewskiem gubernatorem w r. 1468. Mikołaj z Brudzewa wojewoda sieradzki w r. 1476. Jan Jarand z Brudzewa wojewoda łęczycki. Mikołaj Jarand z Brudzewa, łęczycki wojewoda, z Elżbiety z Gólczewa h. *Prawdzic*, dwie córki zostawił, Sobodzką kasztelanową gostyńską i Latalską, hrabinę na Łabiszynie. Błażej z Brudzewa, proboszcz ś. Małgorzaty w Poznaniu w r. 1615. *Niesiecki*. — Zygmunt Brudzewski, syn Krzysztofa, sprzedał w r. 1736. dobra Żerniki i Joryszki Hermenegildowi Szczanieckiemu za 42,000 fl. pol. (*Arch. grodz. w Poznaniu*). Bliższych czasów Paweł Brudzewski, dziedzic, Borębusza, Dzwonowa i Pawłowa w Wielkopolsce, zostawił trzech synów: Leopolda, Pawła i Józefa; z tych Leopold porucznik w r. 1841. krzyżem złotem zasługi wojskowej ozdobiony, dziedzic Charbowa (w r. 1850.) zaślubił *Robertynę Koppke*, z której zostawia syna jednego Edwarda obecnego dziedzica Lednogóry, ożenionego z *Zofią Moraczewską*, z której ma potomstwo: syna nieletniego Karola i trzy córek Zofią, Annę i Jadwigę Adelę.

Brudzyński h. *Prawdzic*. W Wielkiejpolszcze z familji Latalskich od dóbr Brudzyna tę denominacyą wzięli. Stefan pod Chojnicami poległ. Jakób łowczy kaliski † 1490., córka jego Popowska, lat sto i dłużej przeżyła. Wojciech syn Jakóba, dworzanin króla Alexandra i Zygmunta I. z Lubrańskiej biskupa poznańskiego synowicy, spłodził Annę Padniewską starościnę, Reginę, Zofią i Annę; synów zaś Jana, Jędrzeja, Jakóba, Mikołaja, Macieja, Wojciecha, Marcina, Kaspra i Melchiora. Od Macieja został się syn Jan, ale prędko umarł. Marcin burgrabia kcyński z Popowskiej h. *Nowina*, miał potomstwo: Anna i Agnieszka córki, Maciej, Stefan i Mikołaj, którego syn Wojciech podczaszy poznański † 1653., ożeniony z Anną Przyborowską kasztelanką. Któryś z jego braci, miał za sobą Rusocką, a z niej syna Stanisława † 1615. Brudzyński kanonik krakowski † 1690.

Krystyna zakonnica cystersyeńska w Ołoboku w r. 1672. Wacław Jan, Antoni i Stanisław w w. inowrocławskiem w r. 1697. Paweł, Wojciech i Mikołaj w płockiem. — *Niesiecki.*

Brühl h. *Jastrzębiec.* *Duńczewski* w *Herbarzu* swoim zwie ich hrabiami z *Ocieszyna* Brühlami i łączy ich z Ocieskiemi; jakoż *Krasicki* w *przypisach* pisze, iż Henryk pierwszy minister Augusta III. króla — od Ocieskich procedencyą swoją prowadził, ta jednak po śmierci Augusta za fałszywą uznana, nadto indygenat na urodzonych Fryderyka i Karola hrabiów Brühlów otrzymany 1674 r. na sejmie konwokacyi. Podobnyż indygenat U. U. Henrykowi i Maurycemu przez *Konstytucyą* r. 1768. *f.* 796. przyznany. *Duńczewski w herbarzu* swoim Tom I. pag. 148. dowodzi, iż Jan II. syn Jana I. (Ocieskiego) podkomorzego poznańskiego r. 1496. podczas zaślubienia Barbary Kazimierza IV. córki, Jana Wojciecha króla siostry, najjaśniejszemu Jerzemu książęciu saskiemu, pojechał do Saxonji i tamże w r. 1497 *jus feudi* na dobra *Gangloffsommern* otrzymał. Tenże Jan z pierwszego małżeństwa miał synów Jana, Piotra i Macieja I od którego dalszą procedencyą Brühlów wywodzi i tak dalej prowadzi: Tenże Maciej I. miał Jana Ernesta, ten zaś w r. 1639. ożenił się z Zofią de *Balice Bonarowną* z tej miał syna Jana V. któren toż samo *jus feudi* od Augusta księcia saskiego otrzymał renowane r. 1571. i 1587. — Synowi jego Maurycemu I. August książe saski toż samo *feudum* konfirmował. Syn tego Maurycego I. z Maryi *Hezler* Jan Maurycy II., któremu równie toż samo *jus feudi* r. 1672. renowowane; ten zaś z Katarzyną *Kutzleben* miał Jana Maurycego III. ministra *Status Saxonici* któremu w r. 1684. przez Jana Adolfa a synowi jego z Sabiny *Vtzleben* Janowi Maurycemu IV. także ministrowi saskiemu, w r. 1724. przez Chrystyana książąt saskich tenże sam przywilej *feudi* konfirmowany. Synowie jego z Zofji *Von der Heyde*, Jan Maurycy V. *Supremus Praefectus Stabuli in Saxonia;* drugi Fryderyk Wilhelm *S. R. M. Consiliarus intimus;* trzeci Henryk II. *Comes de Oocieszyno Brühl Ocieski, Liber Baro in Forsta et Fforthen Clientelarum; Bonorum Gangloffsommern, Grochwicz, Rhanisdorff et Veteris Turew, Sowiny, Pokosław, Miechanowo, Gołębiowo, Łodzia, Górka etc. Heres et Possessor; Ordinum Aquilae Albae, S. Andreae, Aquilae Nigrae, et Alexandri Nevensis Eques; Serenissimi Augusti III. Regis Poloniae Electoris Saxoniae, Supremus Minister Status: intimus a Consiliis Sanctioribus; Summus Regii Cubiculi Praefectus; Camerae et Redituum publicorum Praeses; Generalis Legionum et Artileriae Regni; Lipniensis, Piasecensis, Bolimoviensis etc. Capitaneus,* urodzony r. 1700., żona tego ministra Maryanna z hr. *Kołowratów.* Córka ich Amalia Fryderyka poszła za Jerzego Augusta S. P. R. na wielkich Kończycach i Ossownicy hr. Wandalina Mniszcha, marszałka nadw. kor. Pierwszy zaś syn Fryderyk Aloizy, starosta warszawski. Drugi Karol Adolf. Trzeci Henryk Chrystyan Wojciech. Czwarty syn Jan Maurycy. Potomstwo Jana Adolfa z Ocieszyna Brühla, koniuszego saskiego, z Marty Ewy Chrystyny z *Oppelów* Brühlowy, jest pierwsza Maryanna Chrystyna poszła za Juliusza Gebhardta grafa Hoim, szambelana J. K. Mci. Druga córka Henryetta Erdmunta Eleonora poszła za Karola barona *de Sacken*, szambelana J. K. Mci. Trzecia córka Marya Augusta. Potomstwo Fryderyka Wilhelma, hrabiego z Ocieszyna Brühla, *S. R. Mtis Consiliarii Intimi* z żony jego Agnieszki Elżbiety *de Tmumen* Brühlowej, synów dwóch: Jan Maurycy i Henryk Adolf. Wyżej wspomniany Aloizy hrabia Brühl syn Fryderyka pierwszego ministra saskiego, generał artyleryi koronnej i starosta warszawski, miał za sobą *primo voto Potocką* wojewodzankę kijowską. — *2do* podług *Wieladka Sołłohuhowa* — zaś podług *Krasickiego* także *Potocką* cześnikownę koronną. — A *3tio* hrabiankę *Kozel.* — *Krasicki* dodaje także, iż na sejmie koronacyi Stanisława Augusta, Fryderyk i Karol Brühlowie do indygenatu przypuszczeni; z tych Fryderyk, jak wyżej, generał artyleryi i t. d. Karol zaś brat młodszy cześnik koronny, bolimowski starosta miał potomstwo — osiadł za granicą i był r. 1788. ochmistrzem królewiczów pruskich.

Brujewicz Michał. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bruliński h. *Roch 2o.* Maciej, Fabian i Wojciech, synowie Franciszka. Stanisław, syn Jakóba. Ignacy, syn Stanisława i Antoni, syn Piotra. *Spis szl. wyl. Herol. król. pol. 1851.*

Bruleński h. *Roch.* W płockiem województwie possessyonaci h. *Kolumna* używają. Mikołaj Brunecki suffragan płocki. Maciej dziekan garwoliński w r. 1691. Jerzy, Jan, Walenty, Marcin w z. nurskiej. Wojciech, Jakób i Sebastyan w z. zakrocimskiej podpisali elekcyą Augusta II. — *Nies.*

Brumer. Jan pisał się pod Olkinikami r. 1700. z powiatu wilkomirskiego. — *Wielądko.*

Le Brun. Adolf, syn Adama. *Spis szl. wyl. Herol. król. pols. 1851.* Drudzy *Le Brun* są herbu *Zgoda. Spis szl. kr. pol. 1854.*

Bruń. Tak ich umieszcza *Kuropatnicki.*

Brunak. W w. mazowieckiem. Maciej i Jan z z. wiską na Władysława IV. Stefan z poznańskiem na Augusta II. pisali się elekcyą. Są w chełmińskiej z. Brunowie. — *Niesiecki.*

Brunelli Alfons Karol. *Spis szl. wyleg. Herol. król. pol. 1851.*

Brunett. W r. 1673. dostali indygena w Polszce, Hieronim i Kozmas Brunett. *Niesiecki.* — Także dnia 9. Grudnia 1791. roku zaświadczają dyploma nobilitacyi za panowania Stanisława

Augusta Ludwikowi Brunetowi i jego potomstwu dane, który otrzymał herb *Krolodar* takowy: Tarcza na dwoje przedzielona, w jednej połowie pół orła białego, pałasz w nodze trzymającego, w polu niebieskiem W drugiej połowie tarczy cztery belki, nad tarczą szyszak z koroną, z której widzieć się dają trzy pióra strusie. Tenże Ludwik Brunet z małżonką swoją Anną Maryą zostawił, potomstwo synów: Ludwika, Stanisława, Jana, Kazimierza i Alexandra. — *Wielądko.*

Bruniecki. Andrzej podpisał elekcyą Stanisława Augusta z sandomierskiego. — *Wielądko.*

Brunn herb: w polu czerwonem na wstędze srebrnej z góry w lewo idącej trzy niedźwiedzie głowy ze złotymi obrożami w prawo; w szczycie hełmu pół niedźwiedzia w prawo z obrożą złotą. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Alexandrowi Lisenbarthowi, synowi Michała, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. 20. Lipca (1. Sierpnia) 1848. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.*

Brunnow h. *Trzy belki* t. j. trzy belki czerwone w polu srebrnem ukośne od prawej ku lewej stronie idące. Dom ten należy do najdawniejszych rodzin szlacheckich w Kurlandyi. Za Zygmunta III. Fryderyk Brunnow (1614.) odznaczył się w wojnie szwedzkiej. W r. 1623. Michał. Około r. 1750. Karol pułkownik J. K. Mości osiadł w Litwie, gdzie zaślubił Maryannę Karpiównę i z tej spłodził syna Jakóba, starostę zamszyskiego, który z Barbary Piorówny zostawił synów trzech: Karola pisarza gr. upitskiego, posła z pow. upitskiego na sejm czteroletni (którego z Marcinkiewiczówny syn Prosper), Jana chorążego upitskiego (który z Kopcówny trzy zostawił córki) i Stanisława, ten był posłem z upitskiego na sejm w r. 1793. potem marszałkiem szlachty kowieńskim i kawalerem orderu ś. Stanisława; z Eufrozyny Kossakowskiej kasztelanki zostawił Maryą córkę i dwóch synów: Józefa bezżennego i Szymona, którego z Jadwigi Potockiej h. *Pilawa* potomstwo: Ludwik, Marya i Stanisława. Z *Wieladka* i *Monogr. Kossakowskiego.*

Brunszwicki herb: W prawej części lew z rozwartą paszczęką, z podniesioną prawą nogą i ogonem na grzbiet zadartym, w lewej zaś części pole czyste. Ponad hełmem trzy pióra strusie, po bokach trzy festyny spadające. Tak go opisuje *Krzyżanowski* w swoim *Słown. herald.*

Brunwej h. *Bieniewiec.* Juliusz, syn Fryderyka. *Spis szl. wyl.Herold. kr. pol. 1851.*

Bruszewski h. *Ślepowron.* Dom ten znany od r. 1444. pisze się z Bruschowa wsi dziś nazwanej Bruszewo w z. bielskiej. *Herb. Kap. Milew.*

Bryliński h. *Sas.* W Podgórzu. Stefan władyka przemyślski w r. 1581. drugi sobie życie w zakonie Soc. Jesu obrał † 1712. Bartłomieja córka najprzód za Jerzym Ościsławskim, potem za Janem Uchaczem. — *Niesiecki.*

Bryłowski. Nobilitowany w konstytucyi r. 1775. fol. 148. — *Małachowski.*

Brykczyński h. *Lubiczobra.* Bogusław, syn Antoniego. *Spis szl. wyl. Herold. król. pols. 1851.*

Brykczyński h. *Gwiazdzicz.* Antoni za zasługi dla monarchy miał sobie nadane dziedziczne szlachectwo, dyplomem króla Stanisława Augusta. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853. Małachowski* wspomina go także, ale pisze Bryczyński.

Bryndza. Alexander podpisał *Pacta Con.* Władysława IV. *Niesiecki.* — Jarosław i Jakób Bryndzowie w wołkowyskim, z tych Jakób zostawił syna Kazimierza. — *Krasicki.*

Bryng Fryderyk i August w Inflantach pisali się na elekcyą Władysława IV. — *Wielądko.*

Brynk. Jerzy kapitan królewski, pisał się z łęczyckiem w. na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bryński. Jakób w r. 1632. z wołyńskiego podpisał elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Bryszewski. Stefan Jana Kazmierza elekcyą z poznańskiem podpisał. Marcin pisarz gr. brański w r. 1632. Tomasz miał córki dwie, Gryzeldę za Siestrzewitowskim, stolnikiem chełmskim. Zuzannę za Wacławem Bystrzejowskim. Paweł w w. bełzkiem w r. 1660. Waleryan w w. brzeskiem kujawskiem w r. 1697. — *Niesiecki.*

Bryszkowski h. *Brochwicz 2do.* Bryszkowski kanonik przemyślski w r. 1683. — *Niesiecki.*

Brzączewski h. *Pomian.* Kaliskiego województwa ziemianie. — *Niesiecki.*

Brzechowski h. *Pomian.* Szczepan, syn Józefa. *Spis szl. wyl. 1851. Kuropatnicki* wymienia Brzechowskich ale nie wyraża ich herbu.

Brzechwa h. *Jastrzębiec.* W krakowskiem i sieradzkiem. Jędrzej opat tyniecki † 1583. podpisał kaptur krakowski w r. 1586. Zbigniew z sejmu w r. 1613. deputowany na lustracyą zamku chęcińskiego. Dobrogost burgrabia wieluński 1661. Jędrzej karmelita bosy w r. 1614. Piotr podkomorzy wendeński († 1641.) z Katarzyny Jordanowny podkomorzanki krakowskiej dziedziczki na Drogini i Gawłowie zostawił trzy córki: Zofią za Potockim, Teresę Annę *1o voto* za Alexandrem Tarnowskim *2o voto* za Podlęskim i Katarzynę *primo voto* za Franciszkiem Romiszowskim, *secundo* za Osieckim chorążym; z pięciu zaś synów jego, Dominik obrał sobie zakon ś. Dominika. Franciszek zakon ś. Franciszka u OO. Bernardynów, Kasper trzeci brat ich, którego syn Jan opat czyrzycki w r. 1689. Gabryel czwarty, podczaszy warszawski, ten z Podlęskiej Zofji kasztelanki spłodził dwóch synów, Jana i Gabryela: z tych Gabryelowi Morsztynowna kasztelanka synów trzech powiła. Rafał piąty chorąży krakowski, z Anny Niewiarowskiej miał syna Jana starostę krzeczowskiego; ten miał za sobą Zofię Gniewoszownę chorążankę: córka z niej Zofia za Krzysztofem

Kwiatkowskim, cześnikiem i syn Franciszek: temu Elżbieta Skotnicka kasztelanka, córkę jedną Dębińską łowczyną urodziła. Kazimierz opat trzemeszeński 1701. Jan cześnik żytomirski r. 1689. Krzysztof i Samuel podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Stanisław z Wrzące (bo się ztąd wszyscy piszą) rektorem był w Nowogrodku i w Toruniu. *Niesiecki.* — Gabryel Brzechwa w r. 1705. pisał się na konfederacyą sandomierską, zostawił syna Jana. *Wielądko.* — Władysław Brzechwa dziedziczył w r. 1720. dobra Chwałkowo w w. kaliskiem. Leon ma za żonę Maryannę Zabłocką h. *Łodzia* temi czasy.

Brzeński h. *Prus Imo.* O tych, że się tym herbem pieczętują w Prusiech świadczy *MS. o familiach pruskich.* — *Niesiecki.*

Brzeński. Jan. *Spis szlachty Herold. kr. pol. 1851.*

Brześciański h. *Sas.* Jednejże dzielnicy z Rybotyckiemi, zkąd się też Brześciańscy z Rybotycz piszą. W 1530. Piotr. *Okolski tom 2. fol 84.* z ksiąg krasnostawskich pisze, że Krystyna Brześciańska była za Piotrem Średzińskim 1550. Jędrzej 1604. Sebastyan dziedzic na Brzescianach, zostawił synów dwóch, Piotra i Jerzego. Z tych Piotr był komornikiem przemyślskim synów jego czterech: Konstantyn Gundisalvus prowincyał w prowincyi polskiej. Zygmunt stolnik dobrzyński, obersztleitnant w cudzoziemskiem wojsku. Stanisław miecznik przemyślski i porucznik pancernej chorągwi. N. podstoli owrucki, którego synowie Antoni kanclerz lwowski. Drugi podstoli owrucki, trzeci Jakób *in Soc. Jesu*, czwarty in Congregat. S. Filippi Nerii: ci wszyscy z Leszczyńskiej h. *Korczak* urodzeni; z Głuchowskiej zaś dwie córki: jedna za Ludwikiem Drojowskim, druga za Antonim Stawskim. *Niesiecki.* — Niesiecki pisząc o tej familii sam się z sobą niezgadza, dwojako bowiem pisze o niej to jest w Tomie I. i w dodatku przy tomie IV. Nie wiedząc, które podanie *Niesieckiego* jest prawdziwszem, umieszczamy tu całkowity powtórnie umieszczony opis przez Niesieckiego, który brzmi jak następuje: Stanisław z Rybotycz Brześciański, synowie jego, Jan i Stefan *steriles*, Zygmunt miał za sobą Rykowską, Stanisław Ewę Stadnicką, Jana z Żmigroda córkę, Karol Pobiedzińską, z którą spłodził Gondysalwa prowincyała prowincyi polskiej, zakonu kaznodziejskiego, Stanisława kasztelana lubaczowskiego, który bezżennie żyjąc, w r. 1734. przeniósł się na wieczność, Zygmunta stolnika dobrzyńskiego, od którego był syn Stanisław, chorąży usarski marszałka koronnego, Jędrzeja podstolego sanockiego, którego z pierwszej żony Katarzyny Leszczyńskiej h. *Korczak* synowie: Alexander i Dominik młodzianami pomarli, Antoni proboszcz metropolitański lwowski, deputat na trybunał koronny kilka razy, Jakób w zakonie Soc. Jesu; z drugiej zaś żony Agnieszki Głuchowskiej było córek dwie: Cecylia za Ludwikiem Drohojewskim, Katarzyna najprzód za Stawskim, potem za Niemierzycem, ta *sterilis.* *Niesiecki.* — Michał Brześciański pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. ruskiem. — Adam tamże pisał się. — Antoni proboszcz lwowski koło r. 1753. *Wielądko.* — *Krasicki* zaś w *przypisach* znów inaczej o tych ostatnich przez Niesieckiego wymienionych namienia, a to jak następuje: Brat Antoniego proboszcza lwowskiego, kasztelan lubaczewski dziedzic *Felsztyna* umarł bezdzietny, trzeci brat Jezuita, czwarty Filipin, — jak są wyrażeni. z sióstr jedna za Drohojewskim, druga za Niemeryczem. — Brześciański z *Pełczanki* zostawuje potomstwo, córki trzy: z tych jedna za Zapłatyńskim, druga za Chodorowskim, trzecia Maryanna. Synowie z *Pełczanki* dziedzice na *Ustyanowie* w sanockiem. — Michał pojął — z *Glonińskiej* urodzoną, — drugi Jan pojął *Batowską*, — trzeci Kasper. — Są po dziś dzień Brześciańscy w Galicyi i ci się piszą z *Rybotysz.*

Brześciański. Mikołaj, syn Franciszka. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1857.*

Brzeski h. *Bończa.* Właściwie Kuniccy, ale od dóbr nazwani Brzescy. Jan i Ludwik podpisali elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Brzeski h. *Ciołek.* W w. sandomierskiem i podlaskiem kwitnęli. Mikołaj starosta kamieniecki w r. 1590. Żona jego Dawidowska sędzianka, z niej córki: Zofia Jerzemu Szczuckiemu, surrogatowi, Barbara Erazmowi Krupce, w dożywotnią oddane przyjaźń; syn zaś Dominik zaślubił sobie Helenę Śmiotanczankę chorążankę, z której córka jedna *primo voto* Bogucka, *secundo* Jackowska, druga Alexandra Marcinowi Majowi zaręczona i syn Samuel. Adama Brzeskiego mężtwo pod Pleszkowem sławi *Paprocki o herb. fol. 405.* Paweł podpisał się z ruskiem w. na elekcyą Władysława IV. Adam stolnik i podwojewodzy piński Jana Kazimierza króla. — *Niesiecki.*

Brzeski h. *Jastrzębiec.* W sierodzkiem z Brzozy się piszą. Jan dworzanin Władysława IV. Samuel z Brzozy † 1643. Alexander z Brzozy dziedzic na Kałuszowie i Niewierszy, królów Zygmunta III. i Władysława IV. dworzanin † 1645. Mikołaj z Brzozy, żona jego Izabella Ligęzianka h. *Półkozic.* Córki z niej: Barbara *1o voto* za Walentym Wężykiem Widawskim. Anna za Janem Koczowskim. *Niesiecki.* — W r. 1778. Piotr Brzeski komornik brzesko-kujawski — *Krasicki*

Brzeski h *Oksza.* Dom ten starodawny od Wilhelma rodzonego brata Nankiera, biskupa krakowskiego, swój dukt prowadzi, ten albowiem Wilhelm za Władysława Łokietka, starostą szląskim i hetmanem będąc, że mu jako panu swemu wiary dochowując, najmniej jej uszczerbić nie chciał, o to od Wacława i Jana królów czeskich z dóbr swoich wyzuty do Łokietka się udał, który go

dobrami w sandomierskiem, nadgradzając wierność jego ku sobie, opatrzył; a tak od tych dóbr Brzezia pisać się poczęli Brzeskiemi. Jan z Brzeska kasztelan krakowski w r. 1311. Klemens archidyakon wrocławski, regent kancellaryi koronnej. Wilhelm starosta ujski, z Stanowny starościanki sanockiej, spłodził syna Wojciecha, temu Anna Rupniewska jednę tylko córkę powiła, która się dostała w małżeństwo Anzelmowi Kłoczowskiemu stolnikowi. Jan podczaszy krakowski. Jan podczaszy krakowski, któremu Anna Boska powiła trzech synów, Pawła, Jana i Stanisława. Od Pawła syn się został Krzysztof podwojewodzy sandomierski, za nim była Anna Komorowska, z której córki: Teresa za Mikołajem Brzezińskim wojskim, Konstancya najprzód za Bleszyńskim, potem za Teodorem Pawłowskim, synów dwóch, Jan i Stanisław; Jan z Błeszyńskiej zostawił syna Stanisława i córkę Zofią za Stanisławem Szczuckim, sekretarzem król. Stanisław z Barbary Gozdzkiej cześnikowny, spłodził siedmiu synów: Kaspra, Jana, Mikołaja, Alexandra, Floryana, Jakóba, Pawła i Wojciecha i córek trzy, z tych jedna Janowi Kozielskiemu zaślubiona. Alexander kanonik krakowski w r. 1642. Jakób łowczy sandomierski r. 1641. Żona jego Barbara Bobolanka, *secundo* Elżbieta Zielińska, podkomorzanka sandomierska, synowie z niej dwaj: Stanisław i Ignacy, córek tyleż: Anastazya za Janem Linowskim, Barbara z Bobolanki za Jakóbem Karskim łowczym podlaskim. Paweł tylko miał córkę, żyła z Samuelem Gosławskim komornikiem radomskim. Stanisław trzeci syn podczaszego krakowskiego, z Kamieńskiej spłodził córkę, ta Adamowi Jordanowi zaślubiona, i synów trzech. Jana, Stanisława i Piotra; Jan zręczył sobie Podkańską, Stanisław Dzikownę chorążankę, Piotr Dąbrowską, z której była córka za Adamem Kosmowskim. Alexander miał za sobą Zofią Grabiankę, z nią synów dwóch: Jana i Pawła; córek dwie, Katarzynę Zaporskiemu Alexandrowi i Dorotę Krzysztofowi Żołkowskiemu w małżeństwo oddane. Jan zaślubił sobie Annę Moszczyńską. Daniel Annę z Konar Słupecką kasztelankę, córka z niej Barbara za Janem Bonawenturą Podlodowskim wojskim. *Niesiecki.* — Jan Piotr Brzeski pisarz grodzki gnieźnieński 1787. (o którym wspomina *Wielądko* pod Brzeskimi h. *Starża)* syn Marcina i Maryanny Święcickiej, wnuk Tomasza i Teresy Trzcińskiej, zaślubił Maryannę *Dorpowską*, z której zostawił syna Józefa dziedzica Miedzilesia, Jabłkowa i Dziadkowa, ten umarł przed r. 1846. zostawiwszy z *Antoniny Iłowieckiej* syna Piotra Celestyna Antoniego trzech imion, ożenionego z *Anną Iłowiecką* przed rokiem 1852. zmarłego. Drugi syn Marcina czyli brat Jana Piotra, z *Maryanny Święcickiej* urodzony, dziedzic Jabłkowa, Krotoszyna i Chlebowa w Wielkopolsce, zaślubił *Katarzynę Niezychowską*, z której prócz jednej córki Leokadyi za Kazimierzem Rogalińskim, zostawił synów dwóch: 1. Amilkara dziedzica Krotoszyna i Kaczkowa, ożenionego z *Rozalią Karską*, którego syn Julian i córki: Walerya za Władysławem Brodnickim, Hieronima za Kukułowskim i Władysława za Wacławem Ponikiewskim. 2. Leonarda obecnie dziedzica Jabłkowa, Raczkowa i Stawin; ten zaślubił *1o voto Rozalią Radońską* z której córka Rozalia wyszła za Stefana Radońskiego, *2o voto Michalinę Moszczeńską* i z tej ma córkę Bolesławę za Kazimierzem Ponińskim z Marszewa. Brzescy w Galicyi osiedli, mają przydomek Żegota.

Brzeski h. *Prawdzic.* Jedenże dom z Nieborowskiemi i Kobylnickiemi w płockiem województwie, dla tego się też jedni z nich piszą z *Nieborowa*, luboć drudzy z *Białoszewa.* Brzeski *Kmaczoła* z wojskiem od książąt mazowieckich na Tatarów wysłany, od nich porażony; syn jego Jan starosta płocki, czterema synami ubłogosławiony, z których pierwszy Felix wojewoda mazowiecki w r. 1525. Drugi Paweł podkomorzy ciechanowski. Trzeci Wacław starosta płocki. Z tych, Felixa synów było czterech: Łukasz kanonik płocki, Stanisław mąż rycerski. Jan z Lubickiej zostawił syna Stanisława chorążego wyszogrodzkiego, od którego sześciu się synów zostało. Alexemu zaś Stępkowska powiła czterech: Jakóba, Stanisława, Jana i Felixa; z tych Stanisław był kanonikiem płockim w r. 1648. Z Wacława starosty płockiego dzieci: Jędrzej mąż dzielny w różnych okazyach, potem sobie stan duchowny obrał Felix brat jego, któremu Zaleska urodziła Pawła, Jędrzeja i Zawiszę. Jan z Popielskiej Wojciecha miał i Mikołaja, z tych Wojciech z Białoszewa Władysława IV. Wojciech z Nieborowa Jana Kazimierza, Alexander Jana III. podpisali elekcye. Brzeskiego chorążego córka, żona Gulczewskiego. — O Brzeskich, także *Prawdzicach Kojałowicz in MS.* pisze, że Paweł Brzeski miał za sobą Głuchowską, z której miał synów czterech: Pawła, Adama stolnika pińskiego, Samuela cześnika pińskiego i Wawrzeńca chorążego wyszogrodzkiego. Paweł spłodził ośmiu synów: Jana i Krzysztofa, obydwa młodo pomarli. Rafała ten się dworsko bawił. Piotra, ten pod Biołocerkwią w niewolą tatarską wzięty. Malchiora, ten od Szwedów pod Krosnem zabity. Alexandra i Jędrzeja, ci pod Warszawą polegli. Marcina, ten w młodym wieku umarł. Córki tegoż Pawła dwie: Anna była za Jędrzejem Rychlickim w lubelskiem województwie i Zofia. Adam stolnik piński, odprawując poselstwo od powiatu swego, do Chmielnickiego hetmana kozackiego, umarł; miał za sobą Zuzannę Jordanownę z krakowskiego, z której córkę Krystynę wydał za Przeradowskiego podstolego. Drugę żonę miał Cecylią Wojniankę starościankę, z tej synów dwóch spłodził: Jana i Alexandra i córek trzy. Samuel cześnik piński pojął Dawgirdownę, ta mu powiła syna Pawła i córek trzy. Wawrzeniec chorąży wyszogrodzki syna miał

*

Józefa, ten zabity w potrzebie z Szwedami pod Warszawą. Jan łowczy wyszogrodzki, którego z Mostowskiej synowie Jakób i Maciej i córka Konstancya Gozdowska. Jędrzeja Brzeskiego pięciu synów od Szwedów pobici. Jan z Maliszewskiej, miał synów Jana, Macieja i Franciszka i córek dwie. Adam, Samuel i Wojciech w warszawskiem. — *Niesiecki.*

Brzeski h. *Starża.* Od Brzeszcza dóbr nad rzeką Pilcą leżących imię swoje wzięli; nadane im te dobra od książąt mazowieckich, atoli z początków swoich są właśni Zegotowie. Jerzy i Piotr Zegotowie, dziedzice na Brzeszczu, z których Jerzy miał za sobą Ostrowską, synów z nią trzech: Paweł, który z Zofią Kochanowską stolnikowną, Stefan, który z Ewą Gozdzką, Jędrzej pisarz gr. sanocki, który z Lissowską weszli w kontrakty małżeńskie. Piotr brat Jerzego z Anną Ożarowską. Jan sędzia czerski w r. 1564. *Niesiecki.* — *Wielądko* w *heraldyce* tak przypisuje: Brzeskich później w tym czasie żyjących umieszczam, lecz do którego herbu należą, nie mając wiadomości nie wyrażam. Stanisław pisał się na konfederacyą sandomierską w roku 1705. Stefan był miecznikiem urzędowskim 1746. r. Józef cześnik stężycki 1776. Ignacy podstoli krakowski. Jan chorąży radziejowski był także pisarzem gr. gnieźnieńskim 1787. Ignacy kanonik kujawski. Tomasz wojski kruszwicki 1793. roku.

Brzeski h. *Topor.* Władysław, syn Andrzeja *Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.*

Brzeszkowski. Brzeszkowski Piotr Antoni z w. wileńskiem pisał się na elekcyą Augusta II. — *Nies.*

Brzeżański h. *Rogala.* Krzysztof z w. krakowskiem podpisał konfederacyą sandomierską r. 1704. Antoni na Wołyniu, żona jego Czarniawska w r. 1728. — *Niesiecki.*

Brzeżewski szlachcic litewski, przełożył z języka polskiego na ruski *Kosmografią Marcina Bielskiego.*

Brzezicki h. *Jastrzębiec.* W lubelskiem. Samuel w ruskiem, córka jego Anna Rzewuska cześnikowa, Waleryan i Stanisław w sandomierskiem w r. 1670. Wojciech i Mikołaj w z. chełmskiej w r. 1697. Bartłomiej w bracławskiem. — *Niesiecki.*

Brzezicki h. *Tępa Podkowa.* Jan Maisz poseł na sejm w r. 1638. Marcin Maisz poseł w. bełzkiego, podpisał *Pacta Conventa* Jana Kazimierza. Wojciech Maisz w r. 1648. kwitnął. Maryanna Reja podstolego † 1728. małżonka. *Niesiecki.* — *Poczet szl. gal. i bukow. 1857.* kilku wymienia Brzezickich h. *Tempa*, co ma znaczyć zapewne h. *Tępa podkowa.*

Brzezicki. Jakób towarzysz usarski, dla męztwa nobilitowany w r. 1662. — *Niesiecki.*

Brzezicki herb (z r. 1520.): W prawej części tarczy trzy lilije, w lewej trzy berła, z których dwa poprzecznie na kształt krzyża, trzecie zaś przecina środkiem tamte, nad hełmem jabłko z krzyżem, po bokach bindy. Tak go opisuje *Krzyżanowski* w swoim *Słowniku heraldycznym.*

Brzezina herb: Sowa stojąca w prawo. Tak go opisuje *Krzyżanowski* w swoim *Słowniku herald.*

Brzeziński h. *Doliwa.* Z Brzezia się piszą, zkąd wyszedł sławny ów Jan Lutek z Brzezia biskup krakowski i tak wielu innych, o których pod herbem Doliwa czytać będziesz. W kujawskiem województwie osiedli. Z tych był Wojciech kanclerz Rozrażewskiego biskupa kujawskiego † 1622. Jan, Daniel, Stanisław z kujawskiem pisali się na elekcyą Władysława IV. Daniel, Stanisław, Jędrzej i Jan, na Augusta II. Maciej, Jakób i Seweryn. *Niesiecki.* — Józef Brzeziński pisarz gr. radziejowski 1754. Klemens i Kazimierz z rawskiego województwa. Joachim sędzia gr. inowrocławski 1776. Jan kanonik kamieniecki. Ignacy skarbnik kowalski. *Krasicki.* — *Wielądko.* — Wojciech Brzeziński z *Brzezin*, dziedziczył w r. 1684. dobra Wysznę w sandomierskiem. *Herb. rodz szl. 1853.*

Brzeziński h. *Godzisław-Gryf.* Wojciec, syn Szymona, referendarz stanu, otrzymał dziedziczne szlachectwo dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. $\frac{1}{11}$. Sierpnia 1847.

Brzeziński h. *Gryf.* W sandomierskiem i przemyskiem. — *Niesiecki.*

Brzeziński h. *Łabędź.* Od Brzezinek dóbr imienia tego nabyli. Mścisław Dunin Brzeziński stolnik sandomierski, regimentarz odważny za Władysława króla. Hieronim miecznik sandomierski, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Syn jego Jan podstoli sandomierski, od którego trzech się synów zostało, Balcer, Stanisław i Mikołaj i córki dwie: jedna Katarzyna poszła za Pomianowskiego, druga Barbara za Karwickiego cześnika. Balcer sędzia gr. radomski, pojął Domaszewską sędziankę, synów z niej było czterech: Stanisław, Franciszek, Jan i Paweł, córki dwie: Ludwika i Teofila. Stanisław drugi syn podstolego sandomierskiego, miecznik sandomierski, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Teofilą Wężykowną, drugi raz z Barbarą Zawiszowną; z pierwszą trzech synów spłodził: Stanisława, Antoniego i Jana; z drugą syna jednego i córek dwie: Katarzynę za Franciszkiem Libiszewskim i Ludowikę. Mikołaj trzeci syn podstolego, komornik opoczyński, żona jego Teresa Brzeska, synów z nią czterech: Władysław w zakonie Soc. Jesu, Walenty, Błażej i Mikołaj; córka Katarzyna *1o voto* za Hieronimem Drzewickiem, wojewodzicem, *2o* za Ignacym Nahoreckim. Marcin podobno brat Hieronima w r. 1632. w bełzkiem. Piotr Soc. Jesu † 1682. *Niesiecki.* — Stanisław *Dunin* Brzeziński i Jan pisali się na konfederacyą sandomierską 1705. r. Mikołaj z *Skrzynna Dunin* Brzeziński burgrabia gr. opoczyński i Franciszek Salezy *Dunin* stolnik opoczyński, z woj. sandomierskiem, Klemens i Kazimierz

z rawskiem podpisali elekcyą Stanisława Augusta. Michał *Dunin* stolnik, Błażej cześnik opoczyńscy. *Krasicki.* — *Wielądko.* — Brzezińscy w Galicyi osiedli używają podziśdzień przydomku *Dunin.*

Brzeziński h. *Lubicz.* Jedenże dom z Ponikiewskiemi, ale z Brzeznia dóbr Brzezińscy nazwani. Z tych Jan i Stanisław z dobrzyńską ziemią, Adam i Jan z nurską, na Jana Kazimierza, Jan Kazimierz na Brzeźnie Brzeziński chorąży z. nurskiej, Floryan i Wawrzeniec na Jana III. pisali się elekcye. Z tych Jan Kazimierz był potem podkomorzym nurskim w r. 1704 Alexander obersztr królewski w r. 1674. Józef Nikodem w z. bielskiej. Stanisław chorąży nurski w r. 1727. a dawniejszych czasów Hieronim i Jakób w r. 1583. kwitnęli. Justyna Brzezińska tegoż roku za Jędrzejem Wojeńskim rotmistrzem król. *Niesiecki.* — Stanisław Brzeziński podkomorzy z. nurskiej za Augusta III. 1761. Dominik cześnik z. nurskiej 1763. r. *Wielądko.* — W r. 1788. Józef Brzeziński podkomorzy halicki. — *Krasicki.*

Brzeziński h. *Trąby.* Z Brzezin w krakowskiem województwie ten się dom pisze. Sebastyan pisarz gr. krakowski w r. 1580. Sebastyan kanonik krakowski, proboszcz oświecimski † 1601. r. Gabryel sekretarz król. Maryanna w Sączu pod regułą ś. Franciszka, Jadwiga we Lwowie u wszystkich ŚŚ. pod regułą ś. Benedykta. Wojciech Zygmunt, miał za sobą Felicyanę Boratyńską, synów miał dwóch: Sebastyana i Franciszka. Sebastyan miał za sobą Zuzannę Przerębską cześnikownę, córek z niej dwie: Barbarę za Wojciechem Bukowskim i Katarzynę w r. 1660. Władysław miał za sobą Aloizyą Chocimowską, tego znać córka była za Maciejem Ustrzyckim kasztelanem. Teresa była za Floryanem Łupińskim w r. 1660. Alexander miał za sobą Zofią Chocimowską z której Anna dostała się Stanisławowi Pozowskiemu, Jadwiga najprzód Piotrowi Mozgawskiemu, po nim Dawidowi Skotnickiemu. — *Niesiecki.*

Brzeziński h. *Dwojgryf.* Antoni, syn Stanisława. *Spis szlachty wyl. Herold. król. 1851* Patrz **Dwójgryf herb.**

Brzeziński. Andrzej. *Spis szlachty. wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Brzeziński Szymon patrz **Szymonowicz.**

Brzeźnicki h. *Śreniawa.* (Od Brzeźnicy w z. łomżyńskiej początki biorą). Dom starodawny. Jeszcze za czasów ś. Stanisława, Jan Brzeźnicki, zaprosiwszy go do siebie na poświęcanie kościoła, o coś na niego rozgniewany, rugował go z domu swego, luboć potem spostrzegłszy się, pogonił za nim i przeprosiwszy świętego pasterza, milę go przyjął i utraktował. Michał z Brzeźnicy, podpisał list Kazimierza w r. 1451. Mikołaj kanonik kujawski w r. 1750. Jakób biskup enneński r. 1616. Maciej, Mikołaj, Stanisław z podlaskiego Jana Kazimierza króla, Józef z sendomierskiego Augusta II. podpisali elekcye. *Niesiecki.* — Jan Brzeźnicki rotmistrz piechoty węgierskiej rzeczypospolitej. — *Wielądko.*

Brzezniński z Sandomierza podpisał koronacyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Brzeżycki Samuel podpisał elekcyą St. Augusta z woj. lubelskiego. — *Wielądko.*

Brzoska h. *Nowina.* (Od wsi Brzoski w ziemi bielskiej początki zabrali). W z. nurskiej jedni, drudzy z nich w Podlasiu osiedli, ci tam piszą się z Rzewni, ci zaś z Niewodnice. Do pierwszych należą ci: Brzoska kasztelan wiski, za czasów Paprockiego, żona jego Kryska. Stanisław podkomorzy nurski 1613. Córka jego dostała się w małżeństwo Ludwikowi Zieleńskiemu h. *Swinka* kasztelanowi. Joachim podczaszy nurski w r. 1632. Stanisław podstoli i poseł nurski w r. 1648. Stanisław starosta nurski, poseł na sejm w r. 1662. żona jego Anna Łahodowska kasztelanka. Do drugich należą: Jerzy Brzoska chorąży bielski w r. 1575. Syn jego Wawrzeniec. Wojciech z Niewodnice, kwitnął w r. 1632. Jan stolnik bracławski w r. 1689. którego brat rodzony Gedeon, wstąpił do zakonu Soc. Jesu. Jana małżonka Blandyna Komarowna. *Niesiecki.* — Stanisław Brzoska r. 1700. pisał się pod *Olkinikami* z p. pińskiego. — *Wielądko.*

Brzosniowski. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Brzostkowski. Gniazdo domu tego wieś Brzostkow pod Żerkowem w woj. poznańskiem, która w r. 1505. należała jeszcze do dwóch braci, Jana i Mikołaja Sylwestra Brzostkowskich; z tych ostatni odprzedał w tymże roku schedę swoję na Brzostkowie Stanisławowi Konarskiemu. *Arch. gr. w Poznaniu.* U heraldyków naszych dom ten opuszczony.

Brzostowiecki. Łomżyńskiej ziemi obywatele, z którą Stanisław podpisał elekcyą III. — *Niesiecki.*

Brzostowski h. *Bończa.* Od Kunickich swój dukt prowadzą, od dóbr Brzostowka Brzostowskiemi nazwani. Mikołaj pisarz z. liwski w r. 1591. od którego potomstwo zostało w rawskiem, Stanisław i Balcer. Kazimierz łowczy wiślicki w r. 1638. Żona jego Bobrownicka koniuszanka, z której synowie: Adam skarbnik wiski, Wojciech i Maciej, córek cztery: jedna za Nikodemem Białobrzeskim, druga za Krzysztofem Czarneckim starostą żytowieckim, trzecia za Janem Lipnickim marszałkiem mozyrskim, czwarta za Skarbkiem. Alexander w r. 1632. Tomasz miecznik wiski Prokop, Antoni, Alexander i Kazimierz w r. 1696. Brzostowska była za Janem Podoskim wojewodą mazowieckim. Wojciech podczaszyc rożański w r. 1680. — *Niesiecki.*

Brzostowski h. *Półkozic.* W rawskiem, piszą się na Brzostowcu, jednejże z Świdzińskiemi dziel-

nicy. N. miał za sobą Jerzyniankę kanclerzankę. Marcin podstoli rawski, żona jego Katarzyna Mirska strażnikowna, z tej był syn Jan wojski rawski, i córka Maryanna, najprzód za Raczyńskiego, a potem za Henryka de Raes podczaszego witebskiego wydana. N. Brzostowski karmelita bosy prowincyą ich rządził † 1721. — *Niesiecki.*

Brzostowski h. *Strzemię.* W krakowskiem i w ks. litewskiem. Jan z Brzostowa kanonik gnieźn. w r. 1443. Gabryel z krakowskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Jan z sandomierskiem. Kazimierz dziedzic na Brzosteczku z bełzkiem Augusta II. Tyle przytoczywszy z *Niesieckiego*, genealogią tego domu podajemy z *Monografii Koszakowskiego*. Krzysztof z *Brzostowa* pierwszy tej rodziny na Litwie protoplasta, miał tam z sanockiego przybyć około r. 1550, z Roksony Turkowskiej h. *Roch 1o* zostawił synów: 1° Łukasza, którego z Barbary Gembickiej h. *Nałęcz* cztery córki: Łucya *1o voto* za Janem Krzysztofem Kamieńskim h. *Rola*, *2o* za Hieronimem Makowieckim h. *Pomian* podstolim słonimskim, Zuzanna za Kazimierzem Dziewołtowskim, zaś Katarzyna i Fedozia zostały karmelitankami bosemi w Wilnie, i 2° Jana pułkownika w. lit., którego z Katarzyny z Czernic Czernickiej, następujące potomstwo: 1. Emanuel Eustachy († 11. Sierpnia 1577.) odznaczył się nauką jako magister filozofii i teologii. 2. Jan Kazimierz umarł w młodym wieku zostawiwszy z Julianny Horskiej h. *Druck* córkę Cecylię, która panną. 3. Cecylia za Stefanem Kędzierzawskim h. *Nowina*, kasztelanem smoleńskim. 4. Dorota za Jędrzejem Glaubicz Przecławskim podstolim słonimskim i 5. Cypryan Paweł (ur. 29. Paźdz. 1612.) wojewoda trocki, poseł do Moskwy trzykrotnie, zaślubił Rachelę Barbarę z Duninów Rajeckich h. *Łabędź* i z tej liczne zostawił potomstwo: 1) Hieronim, 2) Kazimierz i 3) Stanisław młodo pomarli, zaś 4) Bazyli był starostą oszmiańskim, 5) Emanuel pisarzem w. lit. (obydwaj bezpotomni, ostatni † 1689.), 6) Antoni wstąpił do Jezuitów w Mińsku, 7) Konstanty Kazimierz um. biskupem wileńskim 24. Paźdz. 1722. 8) Katarzyna za Mikołajem Korycińskim h *Topor*, 9) Joanna Teresa *1o voto* za Janem Radziejowskim kasztelanem wieluńskim i 10) Jan Władysław kasztelan trocki (ur. 5. Sierpnia 1645. † 29. Września 1710), który z Konstancyi Mleczkówny h. *Korczak* starościanki żmudzkiej zostawił córek cztery: Rachelę za Jędrzejem Kryszpinem wojewodą witebskim, Teresę († 1728.) za Marcyanem Ogińskim wojewodą witebskim, Joannę zmarłą panną r. 1700. i Rozalię † 12. Sierp. 1745.) za Janem Ludwikiem Platerem wojewodą, oraz synów dwóch: Konstantego Benedykta i Józefa. Z tych pierwszy Konstanty Benedykt (ur. 7. Paźdz. 1682 † 1724.) pisarz w. lit. starosta dangowski i orański, dał początek linii *starszej Szydłowieckiej*; żona jego Teresa Woyniańka h *Trąby* z której zostawił córek dwie: Antoninę za Antonim Puzyną starostą upitskim i Rachelę za Michałem Puzyną chorążym upitskim i tyleż synów: Michała (ur. 1722. † 3. Maja 1784) podskarbiego w. lit. starostę oszmiańskiego, międzyrzeckiego i t. d. kawalera orderów narodowych (którego z Kazimiry Ogińskiej woj. trockiej syn Konstanty młodo umarł i córka Barbara wyszła *1o voto* za Jerzego Potockiego, *2o voto* za Michała Brzostowskiego) i Adama († 1790.), kasztelana połockiego, marszałka trybunału głównego r. 1758. starostę sokołowskiego, mścibowskiego i t. d. dziedzica Czarnożył w wieluńskiem, ten zaślubił Genowefę Ogińską woj. trocką i z niej zostawił 1) Jana kawalera orderu ś Stanisława żonatego z Kaczewską, 2) Michała, starostę puńskiego, kawalera orderu Orła Białego i ś. Stanisława, z Barbarą Brzostowską bezpotomnego, 3) Alexandra*) kasztelana mazowieckiego, kawalera orderów Orła Białego i ś. Stanisława, (którego z Anny Wodzińskiej syn Michał) i 4) Ksawerego starostę dangowskiego, dziedzica Czarnożył; ten zaślubił Ludwikę Niezabytowską, z której spłodził córkę Izabellę za Józefem hr. Mycielskiem z Kobylopola i synów trzech: 1) Emannela, 2) Adama, 3) Hipolita dziedzica Czarnożył, którego z Emmy ks. Ogińskiej syn Adam, ostatni tej linii potomek, umarł młodo w r. 1863. i córka Helena za Michałem hr. Załuskim h. *Junosza* z Iwonicza. — Józef (ur. 2. Lutego 1692. † 1745.), syn drugi Jana Władysława i Konstancyi Kleczkówny, pisarz w. lit. starosta miedziolski i bystrzycki, który przed samą śmiercią otrzymał województwo smoleńskie, dał początek linii *młodszej;* ten dwa razy śluby zawierał, *1o voto* z Barbarą Pociejówną wojewodzianką witebską (z której córki: Teresa za Marcyanem Oskierką h. *Murdellio* i Helena za Wojciechem Jelskim h. *Pielesz*), *2o voto* z Józefą Ludwiką Sadowską h. *Lubicz*, starościanką słonimską z której następujące zostało potomstwo: 1. Stanisław (ur. 2. Marca 1733., 8. Kw. 1769.) wojewoda inflantski, starosta bystrzycki i t. d. którego z Teofili Radziwiłłówny syn Michał, cześnik w. lit., starosta nurski, kawaler orderu Orła Białego i ś. Stanisł. zostawił z Ewy Chreptowiczówny córkę Izabellę panną zmarłą i syna Karola dziedzica Sztabina, znanego ekonomistę i filantropa i dwie córki: Ludwika za Radziszewskim i Karolina za Wołodkowiczem. 2. Paweł Ksawery (ur. 30. Marca 1739.) archidyakon wileński, prałat nadw.

*) Alexander i Ksawery otrzymali od Fryderyka Wilhelma III króla pruskiego d. 5. Czerwca 1798. tytuł hrabiowski, przyczem zmieniono ich dawny h. *Strzemię* na trójkąt srebrny, przez którego wierzchołek i podstawę przewieszone są dwa pierścienie. *Herb. Herold. król. pols. t. I. pag. 8.*

papiezki, referendarz w. lit., kawaler orderu Orła Biał. i ś. Stanisława, dziedzic Merecza i Pawłowa umarł 1824. 3. Konstancya za Bazylem Mochowskim pułkownikiem w. rossyjskich i 4. Robert (ur. 7. Czerw. 1743.), cześnik w. lit. kasztelan połocki, z Anny Platerówny kasztelanki trockiej zostawił córek dwie: Kordulę za Ciechanowieckim i Maryannę *1o voto* za Hilarem *2o voto* za Ludwikiem Platerem podkanclerzym w. lit. i synów czterech: 1° Ludwika, który z Radzyńskiej jedną tylko zostawił córkę, 2° Pawła bezdzietnego, 3° Wincentego, który ma dwóch synów i trzy córek: Różę za Abdonem Brzostowskim, Ludwikę i Justynę i 4° Augusta, ten *1o voto* z Kublicką bezpotomny, *2o voto* z Hybnicką zostawił dwie córki: Paulinę za Oskierką i N. za Koziołłem i synów trzech: Edwarda † 1831., Konstantego i Abdona, który z Różą Brzostowską ma syna Jana.

Brzostowski *Siestrzanek* h *Kościesza.* Jeden dom z Karnickimi, znany od 1461. r. Od wsi Brzostowo Siestrzanki w z. sochaczewskiej pisać się zaczęli Brzostowskiemi. *Herb. Kap. Mil.*

Brzowski h. *Lubicz.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Brzozdowski h. *Leliwa.* W w. ruskiem, z familji Granowskich od Brzozdowic nazwani, gdy Jan Granowski pojął był Chodorowską dziedziczkę na Brzozdowicach; syn jego Jerzy złączył się dożywotnie z Anną Skotnicką pisarzowną, która mu zrodziła córkę z Sebastyanem Omiecińskim zaręczoną i syna Samuela. — *Niesiecki.*

Brzoziński. Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Brzozogajski h. *Leliwa.* Jarosław z Brzozogłów podsędek inowrocławski. Z tego domu jedna, babką po matce była Jędrzeja Radolińskiego kasztelana krzywińskiego. Brzozogajskiego z Lubiatowskiej córka z Czackim zmówiona. — *Niesiecki.*

Brzozowiecki h. *Odyniec.* Jakób. Maciej dworzanin Romana książęcia ruskiego, mąż waleczny. Insi ich piszą Brozowiecki. — *Niesiecki.*

Brzozowski h. *Belina.* W gostyńskiej ziemi. W r. 1436. Mikołaj z Brzozowa podkomorzy gostyński. Brzozowski opat czerwieński. Marcin brat jego sławny siłacz, syna zostawił Jana, od którego z Witebskiej h. Rolicz, było synów czterech: Jakób, Jędrzej, Hieronim i Kacper chorąży gostyński, wszyscy ludzie rycerscy, córka zaś (ale czyja Marcina czy Jana?) za Jerzym Piekarskim. Bliższych czasów kwitnęli Kacper komornik gostyński r. 1648. i drugi podkomorzy gostyński, którego córka Błeszyńska, matka Jakóba kasztelana międzyrz. Tyle *Niesiecki.* W r. 1778. Brzozowski regent z. rożański. W r. 1788. Jan podwojewoda czerski. *Krasicki. Herold król. pols.* w swoim *.Herbarzu rodz. szl. 1853.* kładzie Brzozowskich h. Belina — na Podlasiu, i wymienia z tych Adama chorążego z. bielskiego, który dziedziczył dobra Pietkowo, Turek i Wólka i te w r. 1753. rozdzielił pomiędzy synów Tomasza, Ignacego i Wojciecha. Drugą rodzinę Brzozowskich tegoż herbu wywodzi taż Heroldya od Antoniego, pisarza sądów nadwornych, który w r. 1766. nabył wieś Turzystwo z przyległościami w ziemi stężyckiej. Brzozowscy są po dziś dzień w Galicyi; z tych jedni mają przydomek *Pielechowicz.*

Brzozowski h. *Gozdawa.* Z Brzozowa tego imienia nabyli. Łukasz poseł z w. ruskiego podpisał unią w. ks. lit. z koroną. Krystyn podkomorzy bełzki. Grzegorz brat jego w r. 1638. potem kasztelan kijowski, podpisał elekcyą Jana Kazimierza; syn jego Michał i córka Katarzyna za Karolem Denhoffem kasztelanem. Michał stolnik inflantski. Marcin i Jan w r. 1648. *Niesiecki.* — Zygmunt Brzozowski kanonik kijowski deputat na trybunał kor. 1776. Dymitr pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. czerniechowskiem. *Wielądko.* — Kazimierz Brzozowski pisarz z. zambrowski, poseł na sejm 1736. z z. ciechanowskiej, dziedziczył w r. 1734. dobra Targonic i Mrytuły. *Herb. rod. szl. król. polsk. 1853.*

Brzozowski h. *Jastrzębiec,* (t. j. podkowa tym kształtem jak w Jastrzębcu żelazna, krzyż złoty w pośrodku jej w polu błękitnem, na krzyżu kruk czarny stoi, w prawą tarczy obrócony, w dziobie trzyma złoty pierścień, perłą ku dołu nachylony.) Piszą się z Brzozowka w brześciańskiem woj. Z tych Maxymilian wojewoda brzeski litewski po r. 1648., żona jego Justyna, jeszcze żyła 1668. syn jego Konstantyn, zostawił syna Antoniego Stanisława. Brat Maxymiliana Hrehory, obożny koronny. Stryjeczny zaś brat Mikołaj, żył jeszcze 1691. *Niesiecki.* — Dom ten od Chwedkowiczów wyszedł, o czem pisze Niesiecki pod Chwedkowiczami.

Brzozowski h. *Korab.* Na Podlasiu. Teofil podkomorzy bielski w r. 1569. Sebastyan r. 1577. Marcin podstoli podlaski w r. 1590. Krzysztof podkomorzy bielski 1591. Bernard kwitnął w r. 1595. Hieronim chorąży bielski w r. 1616. Krzysztof pisarz z. bielski, poseł na sejm w r. 1618. Krzysztof drugi, podczaszy podlaski poseł na sejm w r. 1636. Jan Hieronim podczaszy podlaski poseł na sejm w r. 1678. Krzysztof podczaszy czerniechowski, którego się dwóch synów zostało: Franciszek i Jędrzej. Jan Tobiasz cześnik czerniechowski, Mikołaj, Benedykt, Franciszek, Teofil na Dubicach, podpisali elekcyą Jana III. — *Niesiecki*

Brzozowski h. *Lubicz.* Z tych był Jakób kanonik płocki, za czasów Paprockiego. Krzysztof sędzia z. bełzki w r. 1640. Jędrzej podstoli bełzki w tymże czasie kwitnął. Krystyn podkomorzy bełzki. — *Niesiecki.*

Brzozowski h. *Pomian.* W krakowskiem pod r. 1700. Franciszek. Jan z kaliskiem, Wojciech i Jakób z łęczyckiem podpisali elekcyą Augusta II. Alexander Jastełowicz stolnik wendeński, Michał i Andrzej pisali się na elekcyą Jana Kazimierza z wileńskiego. Jerzy z nowogrodzkiego, Michał stolnik wendeński z wilkomirskiem na Jana III. W trockiem Alexander i Jędrzej Władysława IV. *Niesiecki.* — Kazimierz Brzozowski pisarz gr. ciechanowski, poseł tejże ziemi w r. 1733. Antoni z z. ciechanowskiej, Wawrzeniec z w. płockiego, Tomasz z z. rożańskiej pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Antoni pisarz dekretowy assessoryi koronnej 1764. *Wielądko.* — Przez konstytucyą sejmu 1767. Brzozowski (niewiadomo który) pisarz assessorski do szlachectwa przypuszczony. Także Alexander i Józef nobilitowani na tymże sejmie. — *Krasicki.*

Brzozowski h. *Topor.* Paweł, syn Jana. Franciszek syn Jana. *Spis szl. wyl. Her. kr. pol. 1857.*

Brzozowski. Józef. *Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.*

Brzozy h. *Nowina. Wielądko.* następującą o tym domu podaje wiadomość: W ziemi ciechanowskiej a najwięcej w ziemi rożańskiej od dawności znajdują się. Z tych Jan spłodził syna Jana od którego pochodzi Andrzej, ten zostawił po sobie Sebastyana, po nim syn Wojciech; tego znów syn Paweł z Maryanną Napiórkowską miał syna Piotra sędziego z. rożańskiego r. 1795. żyjącego. Tomasz pisał się na elekcyą St. Augusta z z. rożańskiej.

Brzuchański h. *Jastrzębiec.* W Brzuchani w krakowskiem koło Miechowa kiedyś dziedziczyli. Z tych jeden z Stefanem Czarnieckim pod Żółtemi wodami do Chmielnickiego wysłany, od wiarołomnych Kozaków i Tatarów pojmany i do Tauryki odesłany. Helena z Brzuchańskich Protaszewicowa pisarzowa. Hieronim podsędek nowogrodzki, Stefan podsędek słonimski żyli w r. 1674. — *Nies.*

Brzuchański h. *Pobog.* W w. nowogrodzkiem. Z tych Krzysztof w słonimskim powiecie, Marcin także i Wojciech. N. sędzia gr. nowogrodzki. — N. podsędek słonimski, miał za sobą Massalską. — *Nies.*

Brzuchowski h. *Pomian.* Od Dziembowskich swój początek prowadzą; Jan albowiem Dziembowski, gdy Brzuchowo dobra od Szydłowieckich kupił, od nich Brzuchowskim nazwany, które imię na potomków swoich zlał, z Barbary albowiem Słupskiej h. *Starża* zostawił syna Tomasza męża wojennego przez długi czas na Rusi i Podolu, kędy też i osiadł, złączywszy się z Zofią Skarbkowną Jana córką, która mu spłodziła dwóch synów: Jana i Tomasza ludzi rycerskich. Krzysztof drugi syn Jana, brat Tomasza z Kamienieckiej miał synów dwóch, Jana i Krzysztofa. Z Jabłonowskiej trzech: Jędrzeja Samuela i Wojciecha zakonu ordinis minorum. — *Nies.* Brzuchowskiego strażnika polnego kor. siostra i dziedziczka Józefa Drohojewska kasztelanowa przemyska. — *Krasicki.*

Brzuchowiecki herb. Ręka w prawo, trzymająca dwie strzały na krzyż, ostrzem do dołu, między strzałami u góry pięć gwiazd sześciograniastych, nad tarczą trzy pióra strusie. Tak go opisuje *Słownik herald. Krzyżanowskiego*

Brzumieński h. *Łukocz*, w w. mazowieckiem. Wojciech i Walentyn Łukowie Brzumieńscy z ziemi warszawskiej. Marcin Jakób i Wojciech z Racibor Zerowie. Grzegorz Ludwik, Stanisław i Franciszek podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Brzuska h. *w.* Wspomina tych *Okolski* w t. III. fol. 356. — *Niesiecki.*

Brzuski h. *Sas.* Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bubel. Gabryel pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie r. 1763. — *Wielądko.*

Bublew. Stefan podpisał elekcyą St. Augusta z w. witebskiego. — *Wielądko.*

Bublowski. Andrzej pisał się pod Olkinikami 1700. z w. trockiego. — *Wielądko.*

Bubnowski. Michał ziemianin wołyński, o czem metryka wołyńska świadczy w r. 1528. — *Niesiecki.*

Bucela h. *Lis*, w słonimskim powiecie. Pierwszy Mikołaj Bucela z Włoch do Polski przyszedłszy za instancyą Lwa Sapiehy, wziął indygenat w Litwie a do h. *Lis* przypuścił go Sapieha; służył potem pod pancerną chorągwią i zostawił potomstwo. Stanisław z wileńskiem podpisał elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Jan i Stanisław w r. 1700. pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* z p. grodzieńskiego. *Wielądko.* — Bucela był (mówi *Krasicki*) doktorem Stefana króla polskiego — jest drukiem jego księga o śmierci i ostatniej chorobie Stefana króla.

Bucewicz. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bucewski. Adam pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie 1763. — *Wielądko.*

Buchalski. Bogusław. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Bucharski podpisał elekcyą Władysława IV. — *Małachowski.*

Buchlay. Stanisław pisał się na akt konfederacyi gen. w Wilnie 1764. — *Wielądko.*

Bucholtz. Fryderyk stolnik inflantski, poseł upitski na sejm r. 1697. Władysław pisał sie pod Olkinikami 1700. z w. mińskiego. *Wielądko.* — Rafał starosta lucyński. — *Krasicki.*

Bucholtz. Fryderyk stolnik inflantski, był posłem z p. upitskiego na sejm r. 1697. Władysław pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z w. mińskiego. *Wielądko.* — Rafał, starosta lucyński. — *Kraś.*

Buchowiec był marszałkiem wołkowyskim r. 1790.

Buchot. *Indigena* w konstytucyi r. *1775. fol. 144.*

Buchczycki h. *Lis.* Hieronim kanonik warszawski za Paprockiego czasów. — *Niesiecki.*

Buchowiecki h. *Drogosław* albo *Bukowiecki.* W poznańskiem i podlaskiem w. kiedyś się gnieździli, z tych jeden pojął Szlichtynkownę rodzoną siostrę matki Kczewskiego wojewody malborskiego. Z tem wszystkiem Jan Franciszek z sandomierskiego podpisał elekcyą Jana III. Jan i Konstanty w w. poznańskiem Buchowieccy w r. 1697. atoli i w ks. litewskiem temi czasy tegoż herbu znajdują się familianci, luboć się piszą Bukowieccy. Z tych Lew Bukowiecki poseł Batorego do cara moskiewskiego w r. 1576., któryś z nich pułkownikiem był u Stanisława Żółkiewskiego hetmana. Marcin, Alexander, Maxymilian, Kazimierz Buchowieccy z pińskiem pisali się na elekcyą Jana Kazimierza, Krzysztof marszałek grodzieński starosta filipowski 1662. Benedykt (ten posiadał w r. 1590. dobra Buchowicze i Mołojcze w woj. brz. litewskiem) wojski brzeski, żona jego Maryanna Łoknicka kasztelanka. Buchowiecka fundatorka Ojców Dominikanów w Brześciu, żyła w r. 1680. Jadwiga w klasztorze ś. Brygidy w Brześciu 1676. Buchowiecka podkomorzyna grodzieńska. Jan Adam z Buchowic Buchowiecki podstoli grodzieński, pisarz gr. brzeski w r. 1711. — *Niesiecki.* Benedykt Buchowiecki podczaszy brzeski lit. na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. pisał się z w. brzeskiego litewskiego. Ignacy kanonik łucki koło r. 1763. Paweł pisarz z. brześciański r. 1764. Felicyan starosta tubiński, Wiktor, Jan, Józef, Antoni koniuszy brzeski litewski i Bernard chorąży brzeski litewski, poseł na sejm grodzieński 1793. r. Buchowieccy, pisali się jedni na akt konfederacyi generalnej w ks. lit. w Wilnie w r. 1764. drudzy na elekcyą Stanisława Augusta z woj. brzeskiego litewskiego. Franciszek chorąży petyhorski, deputat na trybunał w. ks. lit. w Wilnie w r. 1777. z brzeskiego lit. Antoni podwojewodzy sądowy wileński, kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — Buchowiecki podkomorzy brzeski lit. miał syna Benedykta, ten złączony z *Biszpingowną.* — Córki podkomorzego: pierwsza za Surinem druga za Bulharynem. — Paweł brat podkomorzego pisarz z. brzeski ma synów Franciszka, ten pojął *Tymanownę.* — Dominik stryjeczny brat skarbnik brzeski pojął *Antoniewiczownę* — Wincenty chorąży husarski umarł bezżenny, siostra jego za Wołkowyskim. — W r. 1778. Jan kanonik łucki. *Krasicki.* — Patrz **Bukowiecki.**

Buchowiecki h. *Giejsztor.* Epimach starosta szucharski; synowie jego dwaj: pierwszy Adam, podsędek grodzieński, spłodził Alexandra, Kazimierza, Jana i Stefana. Drugi Alexander podkomorzy grodzieński, starosta filipowski, spłodził Krzysztofa, starostę filipowskiego i mereckiego. Marcin stryjeczny brat Adama, pisarz z. brześciański, Maxymilian 1648. *Niesiecki.* — Maryanna Tuniłówna Buchowiecka za Pawłem Ancutą.

Buchowski h. *Sas*, w przemyślskiem. Hermelaus Soc. Jesu rektor kollegji jarosławskiego u ś. Jana. Jędrzej Stanisław do druku podał *Epithalamium*, gdy Teresa Marya Jana III. córka szła za Maxymiliana ks. bawarskiego. W r. 1540. było trzech braci Buchowskich dziedziców na Uchelnikach, Gabryel, Serafin i Rafał. Z tych Serafina syn Walenty, Krzysztof dziedzic na Rybotyczach łowczy przemyślski, (z tego może każdy poznać, że jednaż ich dzielnica z Rybotyckiemi), z Doroty Lasocianki łowczanki, zostawił synów dwóch: Stanisława i Jędrzeja i córkę za Stanisławem Trzcińskim. Wojciech z Rybotycz, żona jego Elżbieta Fredrowna podstolanka przemyślska. *Niesiecki.* — Marcina Buchowskiego *Kuropatnicki* umieszcza zapisanego koło r. 1782.

Buchta h. *Odrowąż.* Na Szląsku Jan z Buchtycz, sędzia księztwa opolskiego i raciborskiego w roku 1606. — *Niesiecki.*

Buchwic h. *Radwan. Duńczewski* w herbarzu Tom II. stron. 274. utrzymuje, iż pochodzą ze wsi *Radwanowic* w krakowskiem, z familji Radwanów i wymienia następujących: Filip pierwszy z książęciem Krzysztofem Radziwiłłem na Litwę dostał się, przed r. 1600. gdzie miał dobra w nowogrodzkiem, ale *per hostilitatem* pierwszych Szwedów, iż różne antecessorów papiery spalone były, sukcessorowie tylko o tem manifest zanieśli i dokumentów dawniejszych nie mając, dopiero od Filipa Buchwica linią prowadzą, który miał brata Łukasza, wspomnionego w prefacyi do Mikołaja i Stanisława Potockich r. 1603. Syn pomienionego Filipa Samuel, wziął w dożywotnią przyjaźń Zofią *Dobrzańską*, z tych potomstwo: Anna za Dewejką, Katarzyna za Chrząstowskim, Jan i Daniel *sterilis.* Krzysztof mający *Unerowską*, *procreavit* Samuela i Tobiasza, którego z *Iwanowską*, Anna córka za Puciatym. Samuel ożeniony z *Bogdzicowną*, spłodził Maryannę za Chocianowskim i Kazimierza Buchwica. Stanisław brat rodzony Krzysztofa, syn Samuela z Dobrzańskiej, ożeniony z Konstancyą *Kopiewiczowną* z Kozowiuszowny urodzoną, *propagavit* Jana Buchwica, którego z Heleną *Hazlerowną*, Karol Stanisław *binominis*, komisarz horecki. Bogusława, mającego *in voto* Jadwigę *Pękalską* z synami, Jerzym i Tomaszem. Katarzynę w małżeństwie za Charewiczem i Annę za Berlem.

Bucki. Marcin z z. czerską pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Buczacki h. *Abdank.* Od Gabryela starosty kamienieckiego w r. 1260. kwitnącego, *Paprocki* osnowę domu tego zaczyna, od których potem Jazłowieccy wyszli, na pamiątkę czego z Buczacza się zawsze pisali. Mikołaja po nim wojewodę podolskiego kładzie *Paprocki.* Jerzy i Jan krwią swoją miłość ku ojczyznie zapisali. W r. 1332. Buczacka Piotra Gastolda wojewody wileńskiego mał-

żonka. Kromer potem w księdze dwudziestej liczy trzech rodzonych braci Michała, Teodoryka i Mirsyła. Z tych Michał według Paprockiego kasztelan halicki, według Kromera starosta czyli wojewoda podolski 1438. Teodoryk brat Michała starosta kamieniecki † 1450. Jan Mużył czy Mirsił jako inni chcą, wojewoda podolski w r. 1469. brat trzeci tych. Bartomiej starosta podolski w r. 1480. Jakób kasztelan halicki w r. 1480. Syn jego Jan poseł do Moskwy w r. 1502. był podczaszym kor. w r. 1504. Michał kasztelan kamieniecki. Jakób biskup płocki, pierwszy z tego domu stan sobie duchowny obrał i na nim chwała Buczackich Abdanczyków skończona w r. 1541. Rodzona siostra jego była Buczacka za Janem Tworowskim, wojewodą podolskim, po której, ponieważ ostatnia dziedziczka była domu Abdanków Buczackich, wszystka fortuna w dom Tworowskich przeszła. — *Nies.*

Buczacki h. *Pilawa*. Od Tworowskich Pilatów poszli, bo Jan Tworowski wojewoda podolski, hetman nadwor., pojąwszy ostatnią dziedziczkę z Buczackich Abdanków, gdy się przez sukcessyą w dom cała ich fortuna dostała, dwóch synów których zostawił, Buczackimi nazwano. Z tych zaś synów jego: pierwszy Mikołaj Buczacki, podkomorzy podolski, starosta barski, za Zygmunta Augusta, ten z Anny Magdaleny córki ks. Radziwiłła Mikołaja wojewody, miał córkę Katarzynę za Jędrzejem Potockim h *Pilawa* kasztelanem. Synów jego także dwóch: z tych Jan Krzysztof † 1602. Jerzy Wojciech brat jego, zmarłemu tamże w Buczacu, nagrobek postawił. Jan drugi syn starszy Tworowskiego wojewody podolskiego, żona była Sieniawska, Michała wojewody i hetmana w. córka. Od niego podobno idą Buczaccy dzisiejsi, z których Prokop z Gaj. Rafał poseł na sejm w r. 1653. Jan podstoli i podstarości orszański podpisał elekcyą Jana III. Stanisław Rej, za Zygmunta Augusta miał zą sobą Buczacką. — *Niesiecki.*

Buczacki h. *Tarak* (familia tatarska). Jakób Murza, syn Józefa. Zacharyasz, syn Eliasza. *Spis szl. Her. kr. pols. 1851.* — Dwóch braci rodzonych Buczackich posiadali dziedzictwem wieś Kościeniewice na Podlasiu w r. 1857.

Buczen h. *Ślepowron*. Jacenty, syn Andrzeja. *Spis szl. wyl. Her. kr. pols. 1851.*

Buczeński h. *Poraj*. Tych wymienia *Małachowski.*

Buczewski. Z ziemią łomżyńską Jędrzej i Wawrzeniec Buczewscy, pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Buczkowski h. *Bogorya*. Stanisław z w. ruskiem Władysława IV. Jędrzej z sandomierskiem, Stefan z połockiem Jana III. podpisali elekcye. Anna Buczkowska Samuela Trach Gnińskiego, Zofia Gładysza Tomasza Nieczuj małżonki Kazimierz cześnik bracławski, Stanisław Franciszek w z. chełmskiej, Jan z w. krakowskiem podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Buczów. *Nobilit. praec. scartab.* w konst. r. 1775 fol. 149. — *Małachowski.*

Buczkiewicz h. *Trzaska*. Stanisław. *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Buczyński h. *Strzemię*. Piszą się z Olszyny w krakowskiem. Mikołaj w r. 1462. Hieronim z Bogdanem wojewodą multańskim długo prowadził wojnę. Stanisław sekretarz Dymitra ks. moskiewskiego. Wojciech z słonimskiem. Mikołaj, Karol, Stanisław z podlaskiem Jana III. Walenty z z. nurską, Franciszek i Konstanty z w. bełzkiem na Augusta II. Jana z Olszyn Buczyńskiego żona Katarzyna Trzecieska. Józefa Anna Ostromęcka, z niej córka Katarzyna za Jędrzejem Pętkowskim i synów dwóch: Stanisław i Karol w w. podlaskiem. *Niesiecki.* — Kazimierz Buczyński i Wojciech, na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. pisali się z w. trockiego. Tamże Wojciech skarbnik rzeczycki z p słonimskiego. Tadeusz krajczy orszański pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Józef na *Buczynie* pisarz łomżyński na też elekcyą podpisał się wraz z Mikołajem z z. łomżyńską. Jan rotmistrz orszański 1764. Daniel cześnik, Tadeusz krajczy oszmiańscy. Mikołaj regent gr. piotrkowski koło 1793, r. Józef wojski i podstarosta rożański. *Wielądko.* — Ludwik cześnik oszmiański i Józef krajczy orszański. *Krasicki.* — *Wielądko* zaś w Tomie dodatkowym V. heraldyki, powtórnie i obszernie o tej familii w następujący sposób pisze. — Dom ten w ks. mazowieckiem, z tych Paweł 1415. roku nazajutrz po świętym Andrzeju w Łomzie przed Janem seniorem książęciem mazowickim Stanisławowi Buczyńskiemu, dziedzictwo na *Buczynie* przedał, od którego idą: Stanisław i Piotr. Stanisław wyniósł się w w. krakowskie, po którym Mikołaj, ten w r. 1462. był kollatorem kościoła ś. Jakóba pod Krakowem, pisał się z *Olszyny*. Zostawił syna Hieronima, służył wojskowo, bohaterowi wojewodzie moldawskiemu, przeciw Turkom, pierwszy wziął herb *Strzemie*, jako świadczą *Paprocki* i *Okolski*, spłodził syna Sebastyana, od którego zostało trzech synów: Stanisław sekretarz Dymitra kniazia moskiewskiego, Jan i Matyasz, ci dwaj zginęli w Moskwie 1605. roku, to świadczą książki opisujące życie Sapiehów książąt. Od Matysa Buczyńskiego potomstwo w ks. litewskiem. Piotr Buczyński syn drugi Stanisława, o którym świadczy dział *Buczyna* w metryce koronnej 1446. zeznany, wyraża, że *Buczyno prope u Łomża*, po nim Mikołaj Buczyński, miał żonę Teresę *Wojnownę*. Od tego idzie Stanisław, ten z Katarzyną *Stylęgowską* spłodził syna Mikołaja, ożenił się z Zofią *Czerwińską* i z tą zostawił dwóch synów: Jana, który wyniósł się do Litwy, i potomstwo jego w p. orszańskim, z których Daniel: cześnik oszmiański. Drugiego Kazimierza, ten z Anną *Wądołkowską*

spłodził syna Floryana, od tego z Katarzyną *Zaorską* został syn Franciszek, który z Katarzyną *Chrzanowską* spłodził córkę jednę Antoninę, Tomasza Detylego podstolego warszawskiego żonę i dwóch synów: Józefa i Mikołaja. Józef sędzia z. rożański, poseł na elekcyą Stanisława Augusta, dziedzic *Buczyna* w z. łomżyńskiej i *Ponikwi*, z przyległościami w z. rożańskiej, ten z Scholastyką *Ponikiewską* sędzianką gr. rożańską zostawił dwóch synów: Hipolita i Teodora i córki dwie: Julią i Wilgiefortę. Mikołaj Buczyński, syn drugi Franciszka, sędzia z. piotrkowski, osiadł w w. sieradzkiem, wszedł w śluby małżeńskie z Antoniną *Kępistą* łowczanką piotrkowską z którą spłodził syna Józefa i córek dwie: Barbarę i Placydę.

Buczyński. Jan. *Poczet szl. galic. i buk w. 1857.*

Buczyński h. *Ślepowron*. Franciszek Józef i Ignacy Hipolit. *Poczet szl gal. i bukow. 1857.*

Buczyński h. *Lubicz*. Dom ten znany od r. 1422. pisze się z Buczyna w z. łomżyńskiej. *Herbarz Kapicy Milewskiego.*

Buczyński. Józef, syn Antoniego. *Spis szl. wyleg. Her. kr. pols. 1851.*

Budberk. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Budek. Na Podolu i koło Jarosławia, z których Budkowna była za Zapolskim Dobrogostem pisarzem przemyskim. *Niesiecki.* — Budek, kanonik co wywołał rzeź Żydów w Krakowie 27. 29. Maja 1407. roku.

Buderaski h. *Lubicz*, z Buderaża w w. wołyńskiem. Mikołaj z Maryą Siechniewiczowną spłodził trzech synów: Jana, temu Łucya Bochdaszewiczowna, zostawiła dwie córki, Katarzynę najprzód Ładzie, potem Łukaszowi Ciechomskiemu i Barbarę wprzód Janowi Eismuntowi, potem Mołodeckiemu zaślubione, obiedwie *sterilcz*, synów tyleż, Konstantyna, zginął w okazyi z Tatarami i Łukasza którego z Krystyny Wychowskiej córka Maryanna, poszła za Gabryela Juszkowskiego. Marcin drugi syn Mikołaja, tego potomstwo *steriliter* zeszło. Nicefor trzeci, ten z Eufemji Hołowczyckiej, spłodził Anastazyą Mińkowską *sterilem*, Konrada i Teodora *steriles*, Samuela, tego z pierwszej żony Maryanny Hryśnikowiczowny, syn Piotr zginął na wojnie *sterilis*, z drugiej Maryanny Tałajowny córka Anastazya, wydana za Tomasza Gumowskiego, z trzecią Juszkowską Anastazyą żył *sterilis*. Jeremiasz syn Nicefora, z Maryanny Hulanickiej, zostawił krom inszych dzieci *steriliter* zeszłych, syna Jana, który *primo voto* miał za sobą Ślepowrońską, z tej córka Katarzyna, Franciszka Dulskiego małżonka, i syn Paweł, którego z Ludowiki Węglińskiej potomstwo: Maryanna, Helena, Stanisław, Zuzanna; *secundo voto* pojął Katarzynę Sokołowską, z tej potomstwo: Anna Mikołajowi Bartkowskiemu, Agnieszka Mikołajowi Moleśnickiemu, zaślubione, Tomasz, (żona jego Domicella Wirska), Wojcieeh pojął Magdalenę Nielepcownę, (dzieci z niej: Teresa, Maryanna, Barbara i Hippolit), Romuald z Sokołowskiej urodzony, zginął na wojnie. Józef z tejże urodzony, z Anny Morskiej dzieci jego: Józef, Konstancya, Salomea i Xawery. *Niesiecki.* — *Duńczewski* w herbarzu Tomie II. stron. 471. pisząc o Buderaskich zowie ich Budarazkiemi i zgadza się z *Niesieckim*; przy końcu tylko co do potomków Józefa z *Morskiej* urodzonego odmienia, dając mu dzieci: Józefa, Marcyannę, Katarzynę, Konstancyą, Franciszka, Salomeę, Antoniego, Marcyannę drugą, Wiktoryą i Ignacego. Niżej, obszerniej o znaczniejszych tej familii pisząc tak się wyraża: Jan z *Buderaża* Buderaski, w w. wołyńskiem, który był pułkownikiem ordynacyi ostrogskiej, zostawił testament uczyniony w r. 1657. dnia 10. Marca, gdzie opisuje, że wraz z Niceforem rodzonym bratem starszym, w jednym wojsku służyli rzeczypospolitej przeciwko nieprzyjaciołom korony polskiej, podczas żółtowodzkiej, korsuńskiej, zbaraskiej, w niewoli był u Ordy w Nahaju, w której tam wszystko stracił, a potem w rok przyszedł do domu. Syn Nicefora Jeremiasz odprawił batalią zborowską, berestecką, niemiecką, aż do pilawieckiej. Jan syn Jeremiasza wiedeńską, żwaniecką, bukowińską, budziacką, niemiecką, aż do podhajeckiej, w pułkach koron. książąt ostrogskich, Konstantyna wiel. i Konstantynowicza, Władysława, Dominika i innych predecessorów, jak świadczą dokumenta. Jozef z *Buderaża* Buderaski, łowczy gostyński, syn Jana wnuk Jeremiasza, prawnuk Nicefora, praprawnuk Mikołaja, podczas przeszłej konfederacyi po królu Auguście II. był rotmistrzem z w. wołyńskiego.

Budkiewicz h. *Trzaska*. Kazimierz skarbnik lidzki, pisał się na elekcyą Jana III. Siostra jego była za Gedrojcem sędzią, brat zaś ich, miał za sobą Cellarownę, z której syn Michał towarzysz usarskiej chorągwi, Michała Potockiego wojewody. *Niesiecki.* — Bogumił mostowniczy wołkowyski, Wojciech, Jan i Maciej pisali się na manifeście r. 1763. *de illeg.* tryb. w. ks. lit. Stanisław z p. bracławskiego, Wojciech, Tadeusz i Jan z p. wołkowyskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. *Wielądko.* — W r. 1778. Ignacy Budkiewicz sędzia z. wołkowyski. — *Krasicki.*

Budkiewicz h. *Jastrzębiec*. Antoni, syn Wincentego. *Spis szl. wyl. Her. kr. pol. 1851.* Michał w r. 1782. burgrabia grodu czerskiego.

Budko h. *Jastrzębiec*. Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Budkowski. Felix. — Leopold, Franciszk, Karol, Jan i Edward. — Kazimierz. — *Poczet szl. galic.*

Budkowski h. *Jastrzębiec*. Dom starożytny w ks. mazowieckim i po różnych województwach znany

od r. 1408.; gniazdo ich Budkowo. *Herb. Kap. Mil.* Mikołaj z krakowskiem stawał na Jana Kazimierza elekcyą. — *Niesiecki.*

Budny. W w. wołyńskiem Wojciech, żona jego Magdalena Gilbaszewska, z niej synów dwóch. *Niesiecki.* — Jan Alexander strażnik trocki na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z w. trockiego. Wojciech cześnik piński pisał się tamże z tegoż pow.. Walenty komornik z. zakroczymskiej. — *Wiel.*

Budny h. *Jastrzębiec.* Jakób i Jan, synowie Wojciecha. Ks. Grzegorz, Józef i Teodor synowie Macieja. Mateusz, syn Franciszka. *Spis szl. wyleg. Herold. kr. pols. 1851.* W r. 1757. Piotr Budny dziedziczył dobra Budne w z. rozanskiej.

Budochowski. Jan pisał się pod Olkinikami r. 1700. z p. starodubowskiego. — *Wielądko.*

Budryk. Jan i Piotr komornik ks. żmudzkiego z żmudzkiem podpisali elekcyą Jana III. — *Nies.*

Budrewicz. Władysław, Marek i Kazimierz z upitskiego, Krystyan z wilkomirskiego pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. Jakób, Józef i Jerzy podpisali manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie 1730. — *Wielądko.*

Budzeński. Michał. *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Budzeński. *Dębowicz.* Mikołaj. — Andrzej. — Michał — *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Buzanowski. Zacharyasz towarzysz usarskiej chorągwi, w komput szlachty polskiej policzony w r. 1662. — *Niesiecki.*

Budzisław h. *Lubicz.* Tak ich wymienia *Małachowski.*

Budzisław herb: w polu zielonem brama o trzech wieżach, pod środkową miecz i pióro złote na krzyż na otwartej księdze, nad każdą zaś z bocznych wież gwiazda sześciograniasta złota; w szczycie helmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Franciszkowi Budziszewskiemu, synowi Franciszka, sędziemu trybunału cywilnego lubelskiego, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. $\frac{14}{31}$ Sierpnia 1847. *Herb. rod. szl. kr. pol. 1853.*

Budziszewski h. *Abdank*, w w. bełzkiem Stanisław z Januszowic; tego znać syn Jan, którego żona Jadwiga Śmiotanczanka chorążanka. Okolski ich w Indexie swoim pisze Budzisczewski. Jędrzej Władysława IV. Rafał i Adam Budziszewscy z wołyńskiem Jana Kazimierza, Zygmunt z ziemią chełmską Augusta II. podpisali elekcye. *Niesiecki.* — Józef Budziszewski podkomorzy nad J. K. Mci. w r. 1789. Dyonizy podczaszy bracławski brat Józefa w tym czasie żyjący. *Wielądko.* — *Krasicki.* — Mateusz Konstanty Budziszewski w r. 1718. miecznik nurski. Antoni w r. 1763. dziedziczył dobra Budziszewo-Xexoty w z nurskiej. *Herb. rod. szl. 1853.*

Budziszewski h. *Grzymała.* W Wielkiejpolszce. Mateusz regent ostrowski w z. nurskiej w r. 1697. Józef, Maciej, Jakób, Wojciech, Stanisław, Marcin i Adam tamże. *Niesiecki.* — Mateusz Budziszewski z *Skrodzką* zostawił dwóch synów: Jana który umarł bezpotomnie i Franciszka pisarza z. i gr. nurskiego, który z Magdaleną *Suską* regentowną koronną, spłodził synów trzech: Tomasza Michała i Jana i córek siedm: Antonina za Wojciechem Filipkowskim. Helena za Józefem Sutkowskim. Kunegunda zakonnica u Bernardynek w Prasnyszu. Anna za Wojciechem Ubryckim. Scholastyka i Maryanna niezamężne. Tomasz wojski łomżyński, podstarosta zambrowski, syn Franciszka pisarza nurskiego, z *Łączyńską* mający potomstwo. Michał brat jego z Anną *Komarowną*, zostawia w potomstwie syna Prospera i córek dwie Maryannę i Sewerynę małoletnie. Jan brat tychże z *Modzelewską* małżonką swoją ma syna Ignacego. *Wielądko.* — W r. 1788. Tomasz miecznik łomżyński. — Maurycy wice-regent nurski. *Krasicki.* — Walenty Budziszewski w r. 1740. dobra Pienki, Sobotki a Franciszek pisarz z. nurskiej w r. 1748. dobra Pniewo i Rybno dziedziczyli; ostatniego syn Tomasz był posłem r. 1764. z z. łomżyńskiej. Kacper w r. 1764. sędzia kapturowy łomżyński. *Herb. rod. szl. 1853.* Do tych należą bracia rodzeni Franciszek Budziszewski dziedzic Grąbkowa i Dyonizy dziedzic Gościejewia; z tych Franciszek zostawił synów Walentego (którego z *Pomorskiej* córka Wiktorya za Miczyńskim) pułkownika z 1831., Jana ożenionego z *Pelagią Rembowską* i Wincentego. Dyonizy zaślubił *Ludwikę Modlibowską* z której spłodził synów czterech dziś żyjących: 1° Józefa dziedzica Sowin, 2° Prota dziedzica Czachorowa, którego z *Korduli Modlibowskiej* dwóch synów i córka Bronisława za Walentym Modlibowskim, 3° Konstantego († 1874.) dziedzica Xiąża, ożenionego z *Jadwigą Suchorzewską*, z której syn jeden Bronisław i córek pięc, z tych jedna za Stanisławem Modlibowskim, druga Marya za Teodorem Lutomskim, Helenę, Kazimirę i Zofię i 4° Cezarego dziedzica Małachowa; ten zaślubił Modlibowską Sewerynę, z której ma synów dwóch: Dyonizego i Ludwika. Z innej linii Tomasz Budziszewski dziedzic Cicibora i Taraboli na Podlasiu, umarł 1872. zostawiwszy synów czterech: Felixa, Ludwika, Alexandra i czwartego, oraz kilka córek. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851.* wspomina następujących Budziszewskich h. *Grzymała*: Prosper, syn Michała, Mikołaj, Karol i Antoni, synowie Tomasza. Józef, syn Gabryela. Tomasz, syn Gabryela. Franciszek, syn Kazimierza. Felix, syn Pawła. Michał, syn Felixa. Ignacy, Stanisław i Jan, synowie Felixa. Piotr, syn Pawła.

Budziszewski h. *Budzisław.* Franciszek. *Spis szlachty wyl. Herold. kr. pol. 1851* Patrz **Budzisław herb.**

Budzyna Dawidowski h. *Prus.* Tak ich wymienia *Kuropatnicki* i *Małachowski.* Patrz **Dawidowski.**

Budzyński h. *Dąbrowa.* W z. makowskiej gniazdo ich domu. Jakób pisarz skarbu kor. r. 1629. Daniel w z. rożańskiej Władysława IV. Maciej tamże Jana Kazimierza. Szymon w z. nurskiej. Paweł w z. ciechanowskiej Augusta II. podpisali elekcye *Niesiecki.* — Franciszek Budzyński w r. 1650. dziedziczył dobra Pniewko-Kimontowe w w. łęczyckiem. Paweł w r. 1687. komornik ziemi makowskiej *Herb. rod. szl. 1853.*

Budzyński. Szczepan. — Józef, Franciszek i Tomasz. — Szymon. *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Bugnorowicz herb (z r. 1595.): Żubra głowa z gołym mieczem nad hełmem ręka zbrojna z włócznią. — *Krzyżanowski: Słownik heraldyczny.*

Bujakowski. Grodzkie księgi ostrzeszowskie w r. 1594. i indziej tranzakcyą domu tego zapisały. — *Nies.*

Bujakowski. Ignacy c. k. kapitan. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Bujakiewicz h. *Isiora.* Józef, syn Michała. *Spis szl. kr. pol 1853.* Aniela Bujakiewicz za Kazimierzem Wylazłowskim *na Stojanowie pod Wartą r. 1864.*

Bujalski h. *Kościesza.* Bujały w rawskiem i około Iłży leżą z których imię swoje wzięli Bujalscy. Piotr Bujał z Gniewoszów Bujalski, córki jego dwie: jedna Katarzyna za Piotrem Lipskim h. *Łada*, druga za Wojciechem Kozarskim. Marcyan w zakonie Soc Jezu życie zakończył w roku 1677. Wojciech i Jędrzej w z. drohickiej Jana III Jakób Bujalski Augusta II. podpisali elekcye. Jan z mińskiego. *Niesiecki.* — Stanisław Bujalski na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. pisał się z p. oszmiańskiego — Kazimierz obożny mozyrski w tym czasie żyjący. — *Wielądko.*

Bugajski. Józef z łęczyckiego i Józef z rawskiego podpisali elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Bujarski *Tymradzy.* Szymon. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Bujanowski. Marcin z kowieńskiego, Krzysztof z połockiego pisali się pod Olkinikami 1700. — *Wiel.*

Bujdecki. Mateusz infułat miechowski, generał kanoników r. 1778. — *Wielądko.*

Bujewicz. Stanisław z mińskiem pisał się na elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — W r. 1700. pod *Olkinikami* pisali się: Stefan z w. połockiego. — Alexander z w. witebskiego. — *Wielądko.*

Bujko. Jerzy w wileńskiem stawał na elekcyą Władysława IV. i Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Andrzej i Kazimierz Bujko z p. wiłkomierskiego, Jan mostowniczy starodubowski w r. 1700. na zjeździe pod Olkinikami pisali się. Stefan w r. 1763. manifest w aktach wileńskich *de illeg.* trybunału podpisał. Józef na akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w r. 1764 pisał się. *Wielądko.* — R. 1788. Franciszek Bujko podsędek liwski. — Alexy regent z. i gr. tamże. — *Krasicki.*

Bujło. Michał strażnik wilkomirski podpisał akt konfed. gen. w Wilnie 1764. — *Wielądko.*

Bujnicki. W czerskiej z. Jan starosta obelski dworzanin króla Jana Kazimierza. Antoni podczaszy płocki, starosta ducki w r. 1726. *Niesiecki.* — Są także Bujniccy w ks. litewskiem. Z tych Józef miecznik i rotmistrz w. połockiego, Kazimierz podczaszy czerniechowski w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z w. połockiego. Jan stolnik połocki 1764. r. Tenże z Szymonem, Stanisławem, Andrzejem, Konstantym, Joachimem synami swemi, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. połockiego. Piotr prezes, sędzia z. połocki, kawaler orderu ś. Stanisława. Stanisław podkomorzy witebski, kawaler orderu ś. Stanisława. — *Wielądko.*

Bujnicki h. Ślepowron. Jan. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Bujniewicz. Kazimierz pisał się z p. upitskiego na zjeździe pod Olkinikami 1700 — *Wielądko.*

Bujnowski *Budzisz.* Kazimierz, Franciszek, Jakób i Józef. *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Bujno h. *Ślepowron*, w podlaskiem wieś leży Bujny za Drohiczynem mil dwie, z której dom Bujnów pochodzi, z tych Piotr miał za sobą Protewnę h. *Rawicz*, z tej był syn Jakób, który spłodził z Ewy Brzezińskiej h. *Strzała rozdarta*, Jana Kazimierza, komornika z. drohickiego, tego syn Karol *sterilis* i Mikołaj pisarz z. i gr. liwski, oba z Maryanny Słuchockiej na Słuchocinie h. *Jasieńczyk* urodzeni, miał za sobą Barbarę Olędzką sędziankę h. *Rawicz*, z tej się został syn Józef wojski i sędzia gr. liwski, poseł na sejm r. 1730., który złączył się z Antoniną Olszewską h. *Ślepowron*, z którą córkę Annę i synów dwóch: Ignacego i Michała. Siostra rodzona Józefa, za Bąkowskim Felixem starostą. Trzeci brat Karola i Mikołaja z Słuchockiej, Józef łowczy liwski, od którego z Izbińskiej spłodzony Alexander miecznik gostyński; tego żona Jadwiga Oborska chorążanka, synów z tą miał pięciu i córka jedna, druga żona Szałkiewiczowna podkomorzanka h. *Leliwa*, z tej także synów pięciu zostaje. *Niesiecki.* — Floryan Bujno scholastyk kijowski 1790. r. Paweł kanonik chełmski. Franciszek podsędek liwski 1776. Michał cześnik liwski, w tymże czasie i Alexander skarbnik liwski. *Wielądko.* — Bodaj czy nie do tych należy Buin, który urządza artyleryą Chinom 1656. co świadczą działa lane z jego imieniem 1697. *(Lelewel).* Jan Buyno sędzia gr. drohicki, dziedzic wsi Buyno r. 1562. — Mikołaj chorąży drohicki i mielnicki r. 1569. Paweł syn Jakóba r. 1544. Jan syn Stanisława r. 1546. Dorota córka Sebastyana za Piotrem *de Kapiec* r. 1600. Dorota córka Stanisława za Janem Markowskim roku 1644. *Herbarz Kapicy Milewskiego.* Z synów Alexandra z pierwszej żony Jadwigi Oborskiej spłodzonych (o czem wyżej Niesiecki) pierwszy Józef był cześnikiem latyczowskim, 2. Ignacy ożeniony z Kujawską, 3. Felix był kanonikiem

chełmińskim, deputatem na trybunał kor. 4. Franciszek podsędek liwski, miał za żonę Brygittę Rembelińską, z której syn Ludwik dziedzic Broszkowa, szambelan królewski, zaślubił Zofią Orłowską i z tej zostawił syna Franciszka; ten z Laury Rautenstrauch ma następujące potomstwo: Józefa, Ludwika, Stanisława ożenionego z Maryą Biszpingówną i Tadeusza żonatego z Zofią hr. Plater Sieberg. — Z drugiej żony Anny Szadkiewiczówny h. *Leliwa* zostawił tenże Alexander dwóch synów: Stanisława kapitana gwardyi narod. i Michała jenerała artyleryi.

Bujnowski. Jan z sejmu w r. 1613 sieradzkiem pobircą naznaczony. Stanisław w wieluńskiej ziemi kwitnął w r. 1648. *Niesiecki.* — Jan Bujnowski z woj. nowogrodzkiego. — Józef z mińskiego 1700. r. na zjeździe obywateli w. ks. lit. pod *Olkinikami* pisali się. — *Wielądko.*

Bujwid. Marcin z w. połockiego, Stefan z p. orszańskiego i Władysław z w. mińskingo pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. — *Wielądko.*

Bukała. Szymon i Michał pisali się na akt konfederacyi gen. w Wilnie 1764. — *Wielądko.*

Bukar. Michał pułkownik pieszy za Władysława IV. Teodor z Juńcza podwojewodzy bełzki w r. 1670. Waleryan w w. bracławskiem w r. 1697. *Niesiecki.* — *Bobrowicz* taką dalej o tej familii podaje wiadomość: Familia ta do dziś dnia się u nas znajduje i początki swoje od bardzo dawnych czasów od Maurów prowadzi. Pierwszy w historyi znajomy Bukar był wodzem Maurów w 11. wieku. (Obacz wizerunki i roztrząsania naukowe rok 1834. Część IV. stron. 27. i 28. w poezyi półwyspu Iberyjskiego). Zdaje się iż ród ten później przyjąwszy religię chrześcijańską rozgałęził się w Anglji i Francyi, w której znakomite urzęda posiadał i łączył się z pierwszemi kraju rodzinami. Także i w Anglji familia ta na tymże stopniu i dotąd utrzymuje się. — W herbarzu znajdującym się w bibliotece krzemienieckiej następujący Bukarowie są wspominani o których *Niesiecki* nie mógł wiedzieć. Adam Bukar, sędzia z. żytomierski, poseł na sejm r. 1776. z w. kijowskiego i kawaler wstęgi ś. Stanisława. Jestto ten sam o którym Naruszewicz w dziele *Opis podróży Stan. Augusta Kr.* i t. d. wspomina, iż przyjmował króla podczas niebytności wojewody kijowskiego Stępkowskiego. Syn Adama Marcin miał różne nadania od króla, jako to: cześnikowstwo i t. d. później był marszałkiem żytomierskiem i kawalerem orderu ś. Anny drugiej klassy, ożeniony z Hańską miał dwie córki, jedną za Janem Wyleżyńskim, marszałkiem, wizytatorem, członkiem towarzystwa przyjaciół nauk i syndykiem, drugą za Bykowskim, chorążym powiatowym. Siostra Marcina była najprzód za generałem Raczyńskim, w które to małżeństwo król się wdawał, pisząc mnogie listy do sędziego Bukara z prośbą by swą córkę wydał za Raczyńskiego, później była za Nagórskim, a w ostatku za Woroniczem, bratem prymasa. Młodszy syn sędziego Bukara Seweryn (o tem wyż wspomniony herbarz nie uczynił wzmianki) Seweryn był kapitanem artylleryi polskiej, odbywszy zawód szkólny w korpusie kadetów, był adjutantem Kościuszki i kawalerem krzyża wojskowego emaliowanego (wiersz do niego w Pamiętniku Warszawskim r. 1818 przez S. Konopackiego); później był chorążym powiatu lityńskiego.

Bukaty h. *Pomian. Duńczewski* tak o nich pisze: Bukaty h. *Tomian*, z tą jednak odmianą, że zamiast miecza, strzały przez ucho przewiedzionej ten dom zażywa. Znajdował się kiedyś w ks. inflantskiem, który na dobrach *Łubień* nazwanych dziedziczył, lecz gdy większą część Inflant Szwedzi od Polski, od nich zaś Moskwa przez wojnę oderwali, a zatem i dobra onych tamże położone pozabierali; w ten czas niektórzy ciężkim nieprzyjaciół przyciśnieni jarzmem, wynieśli się do Litwy. Z tych pierwszy w litewskich krajach osiadł Stefan, mający za sobą *Pajewską* h. *Jelita*, która mu powiła syna Marcina, chorążego w wojsku polskiem, autoramentu cudzoziemskiego. Ten pojąwszy *Jenkiewiczównę*, zostawił z niej dwóch synów, Samuela i Marcina. Samuel pierwszy syn Marcina z Krystyny *Stankiewiczówny* h. *Mogiła*, zostawił trzech synów: Benedykta, Teofia i Michała. Z tego domu Jana Stankiewicza, horodniczego mścisławskiego kawalerska rezolucya, i niezwyciężone perswazyami męztwo, podczas komendy jego w oblężonej fortecy przez nieprzyjaciela, dla wiecznej pamięci ojczyznie, zapisano na sejmie walnym w *konstytucyi* 1661. fol. 19. Władysław, drugi syn Marcina, z Paszewiczówny spłodził Antoniego, który temi czasy żyje *in coelibatu*. Benedykt pierwszy syn Samuela, wszedłszy w małżeńskie kontrakty z Zofią *Wolberkowną*, sędzianką ziemi smoleńskiej, zostawuje z niej potomstwo *in minnorenitate* jeszcze będące w r. 1752. Teofil drugi syn Samuela z *Giejdrociowną* ma także potomstwo. Michał horodniczy parnawski z Barbarą *Deszertowną*, kapitanowną wojsk jego królewskiej Mości, żyje dotąd *improlis*. Oprócz tych wyrażonych Bukatych, znajdują się jeszcze po innych województwach i powiatach, z antenatów swoich dawno zasłużonych w wojsku i rzeczypospolitej, rewolucyą szwedzką z Inflant rugowanych. wielu godnych mężów, jako to w województwie nowogrodzkiem, z których jeden *coaetaneus* Marcin dziedzic na Sajetnie, wydawszy córkę za Wojnę, uczynił dziedziczką po śmierci fortuny swojej. Jeszcze tego imienia są w w. mińskiem i powiecie oszmiańskim, którzy dotyczas zostają tamże. Jest także w papiezkim alumnacie wileńskim Antoni Bukaty, w teologii doskonały i zacny ksiądz, dalszych promocyi do honorów godny. *Wielądko* zaś następujących późniejszych z tej familii wymienia. Z Benedykta Bukatego i Zofii *Wolbekowny* sędzianki smoleńskiej zostało siedmiu synów:

1. Antoni w stanie duchownym kanclerz wileński. 2. Kazimierz po zniesieniu zakonu Jezuickiego był kustoszem żmudzkim. 3. Ignacy rotmistrz oszmiański. Jan z *Ossędowskiej*, zostawił syna Aloizego i dwie córki. Pierwszy ożenił się z Barbarą *Glińską* pułkownikowną. Z ostatnich jedna była poślubiona Hutorowiczowi w p. oszmiańskim. Druga jest za Bejnartem w ks. żmudzkiem. 4. Tadeusz biskup tespieński, suffragan i kanonik żmudzki, kawaler orderu ś. Stanisława. 5. Onufry w zakonie *Scholarum Piarum* teolog J. K. Mci. 6 Jan zmarły w wieku młodzieńczym. 7. Franciszek kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława, przy dworze angielskim poseł od rzeczypospolitej, pojął Barbarę *Prozorownę* wojewodziankę, z której ma córkę Zofią. Michał brat Benedykta zostawił syna Tadeusza od lat kilku sprawującego interesa rzpltej w Anglji, oraz córkę Annę, zaślubioną Ignacemu Pawlikowskiemu J. K. Mci.

Bukcicki h. *Lis.* Tak ich umieszcza *Kuropatnicki*; ale to zapewne Buchczycki.

Bukiemski. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bukiewicz h. *Jastrzębiec.* Tak ich wymienia *Małachowski.*

Bukojemski h. *Nałęcz.* Hryczko ziemianin wołyński w r. 1582. *Niesiecki.* — Jan Bukojemski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z p. wiłkomierskiego. Józef horodniczy zwinogrodzki. Inny Józef wice-regent sądowy winnicki w tym czasie żyjący. — *Wielądko.*

Bukojeski h. *Sassor.* Józef towarzysz znaku pancernego 1764. — *Wielądko.*

Bukont. Samuel pisał się pod Olkinikami z p. trockiego 1700. — *Wielądko.*

Bukowczyk herb: W polu niebieskiem pół szachownicy biało czerwonej, nad nią ręka zbrojna z pałaszem do cięcia w prawo; nad helmem skośnie w prawo chorągiew biała, na niej litera L. czerwona. Herb ten nadany dyplomem króla Stanisława Augusta z d. 29. Marca 1794. Józefowi Lemańskiemu, kapitanowi 9. regimentu wojsk koronnych. *Herb. rod. szl. kr. pol. 1853.*

Bukowiecki h. *Ogończyk.* Adolf syn Leona. *Spis szlachty kr. pol z r. 1851.*

Bukowiecki h. *Drogosław.* Gniazdo domu tego dobra Bukowiec w województwie poznańskiem pod Międzyrzecem. Niesiecki pisze o nich wyżej pod Buchowieckiemi, Paprocki w *Herb. Rycerz.* pod herbem Drogosław mówi, iż „Bukowieckich dom w poznańskiem województwie starodawny.“ Genealogia Bukowieckich z XVIII. w. którą widzieliśmy w Boguszynie, wymienia pierwszego z nich Piotra z *Bukowca* kasztelanem międzyrzeckim; synowie jego Jan na *Bukowcu* i Stanisław na *Chycinie.* Z tych Jan oprócz dziewięciu córek: Niewierskiej, Belęckiej, Jasieleckiej, Granowskiej, Idźbińskiej, Nowomiejskiej, Kunowskiej, Przystanowskiej i Wolikowskiej, trzech zostawił synów: Szymona (o którym niżej), Abrahama na *Kręsku* (którego synowie Joachim i Abraham oraz córki: Anna *primo voto* za Chraplewskim, *secundo* za Prokopem Przesławskim, Barbara za Łukaszem Szczanieckim z *Kurska* Kurskim. *Geneal. Szczanieckich.* Dorota za Oporowskim z *Oporowa*, Agnieszka za Dąbrowskim z *Dąbrowy*, Marta *primo voto* za Piekarskim, *secundo* za Koronowskim, Urszula za Sarbskim, Helena za Skrzetuskim, Jadwiga, Zofia i Katarzyna (pannami pomarły) i Jana, który zostawił córek dwie: Katarzynę za Milińskim i N., oraz synów czterech: Wolfa (którego synowie: Jakób młodo umarł i Jan mający z Konstancyi Sobeckiej z *Nieczajny* synów Łukasza i Jana), Franciszka (który *primo voto* z Góreckiej zostawił córek dwie Annę i Dorotę *1o voto* za Mińskim, *2o voto* za Górskim, *secundo* z Lebenówny Szłązaczki, synów dwóch: Zygmunta, który zginął we Francyi w 30. roku swojego życia i Mikołaja, który z Przecławską z *Rokietnicy* spłodził syna Marcina i córek dwie Annę i Zofię) Jana (tego z Anny Wituchowskiej syn jedyny Marcin zaślubił Barbarę Głogińską młodszą Mikołaja córkę, i z tej zostawił syna i córek dwie Annę i Jadwigę) i Łukasza, który młodo umarł. Szymon najstarszy syn Jana a brat Abrahama i Wolfa wyżej wymienionych, odziedziczył wspólnie z swym bratem Janem dobra Bukowiec. Jego syn Zygmunt *na Bukowcu*, zaślubił Annę Chęcińską dziedziczkę Chycin i Górańska, i z tej zostawił córkę Annę za Baltazarem Szczanieckim z *Pieskow* Pieskowskim i synów trzech: Abrahama, Stanisława bezpotomnie zmarłych i Mikołaja, który kościół w Chycinie fundował; ten oprócz sześciu córek: Urszuli za Jerzym Szczanieckim, Anny za Maciejem Belęckim z *Belęcina*, Maruszy za Gogolińskim, Katarzyny za Wierzbowskim, Maryanny, i Barbary *1o voto* za Przecławskim, *2o voto* za Dąbrowskim — dwóch synów zostawił: Stanisława bezpotomnego i Jana († 1617.) którego z Anny Ossowskiej († 1628.) z *Wilkowa (akta grodzkie poznańskie 1628.)* córki dwie: Anna za Bronikowskim i Zofia, i synowie: Stanisław na *Górańsku* (tego syn Mikołaj zginął w Holsztynie, córki zaś: Anna zakonnica, Maryanna za Łukaszem Biczyńskim, Katarzyna za Błociszewskim i Konstancya za Sobockim), Mikołaj o którym brak wiadomości i Jan na *Chycinie, Jastrzębnikach, Porazynie* i *Michorzewie*; ten zostawił córki dwie: Zofią za Kurnatowskim, i tyluż synów: Władysława w młodym wieku zmarłego i Wacława (w r. 1697. nieżyjący), który z Anny Katarzyny Mielęckiej oprócz czterech córek: Maryanny *1o voto* za Rafałem Koźmińskim, *2o voto* za Wojciechem Bronikowskim, Zofii za Stanisławem Kosickim, Anny Eufrozyny za Mikołajem Przystanowskim i Doroty Jadwigi za Kurnatowskim, dwóch synów zostawił: Jana i Adama Konstantego. Z tych Jan († przed r. 1756.) zaślubił Eleonorę Katarzynę Górzeńską wojszczankę

poznańską i z tą spłodził: Katarzynę Elżbietę, Maryannę Karolinę, Chryzostoma Konstantego (ten z Elżbietą Hazówną wdową po Ludwiku Kalkreuten miał córkę Ewę Eleonorę), Alexandra Wacława, Ludwika i Bogusława Gustawa (1750—1789), którego synowie: Ludwik, Karol i Bogusław Jerzy, ten z Trepczanką zostawił syna Ksawerego ożenionego z Hazówną i córkę Wiktoryą Maryannę. — Adam Konstanty, drugi syn Wacława, zaślubił Jadwigę Twardowską chorążankę czerniechowską i z tą spłodził córkę Annę Ludwikę za Bogusławem Dziembowskim i synów dwóch: Jana Samuela, którego z Bogumiły Bronikowskiej z *Orzeszkowa* córki dwie: Barbara Helena i Joanna Bogusława — i Andrzeja Wacława, który z Wiktoryi Maryanny Mieleckiej (czy też Mielińskiej, bo dwojako piszą ją w aktach poznańskich) następujące zostawił potomstwo: Jadwigę Annę, Adama Władysława, Jana Alexandra, Piotra Ludwika, Andrzeja Samuela, Karola Konstantego, Zygmunta Marcyana, Alexandra Bogusława, Karolinę Zofią i Alexandrę Zofią za Bogusławem Karczewskim z *Andrychowa*. Z tych tylko jeden Andrzej Samuel z Karoliny Wiktoryi Kurnatowskiej z *Bodzewa* zostawił potomstwo: Wiktoryę Maryannę, Zofię Eleonorę, Joannę Jadwigę Zofią, Alexandrę Annę, Helenę, Alexandra Wacława, Konstantego Ludwika, Karola Sebastyana Augusta, Stefana Bogdana Adama i Augusta Samuela Jana. Z tych Konstanty Ludwik zaślubił Ludwikę Karczewską i z tą spłodził: Kornelę za Żychlińskim, Marcelego, Józefa i Joannę. Stefan Bogdan Adam zaślubił Zychlińską, zaś August Samuel Jan *na Gorańsku* zaślubił Franciszkę Józefę Doręgowską, z której następujące zostało potomstwo: Pelagia za Koszkowskim, Walerya za Mottym, Leon, Bernard i Julian, obecny dziedzic Sędziwojewic, który z Natalią Zakrzewską h. *Wyszogota* Kamila córką, ma synów: Mieczysława, Augusta i córki: Wandę, Halinę, Bogumiłę i Jadwigę. — Tyle co do linii wielkopolskiej. *Wielądko* wymienia tego herbu Bukowieckich: Jana, podczaszego chełmskiego 1705. i drugiego Jana, miecznika radomskiego, który w r. 1788 był deputatem na trybunał koronny z woj. sandomierskiego. — Jan Bukowiecki w r. 1755. posiadał dobra w z. mielnickiej. Tomasz i Antoni Bukowieccy, synowie Błażeja, legitymowali się w *Heroldyi król. polskiego przed r. 1851.*

Bukowiecki. Michał. — Tomasz. — *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Bukowiński h. *Drogosław* Teodor, syn Józefa. Mateusz, syn Józefa. *Spis szlachty Herold. król. pol. 1851.* N. Bukowiński w r. 1722. dziedziczył dobra Rożnow, Tropie i Będzieszyno w woj. krakowskiem. *Małachowski* i *Kuropatnicki* także wymieniają dom Bukowińskich, lecz nie kładą ich herbu.

Bukowski h. *Bończa*. Z Bukowa się piszą. Mikołaja syn Franciszek wice-regent sanocki. Kazimierz łowczy podolski, sędzia gr. sanocki 1727. żona jego Rossowska, synowie z niej Stanisław, Józef i Marcin. Marcellin z łęczyckiem Władysława IV. Maciej i Stanisław z płockiem, Władysław, Albrycht, Krzysztof z wileńskiem Jana Kazimierza podpisali elekcye. Jan o którym konstytucya w r. 1611. *Niesiecki.* — Ignacy Bukowski podczaszy bełzki. Piotr na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. z p. oszmiańskiego i Andrzej podczaszy czerniechowski z w. smoleńskiego pisali się. Franciszek pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z kowieńskiego. Antoni i Michał też elekcyą podpisali z z. łomżyńskiej. — *Wielądko.*

Bukowski h. *Jastrzębiec*. W powiecie pińskim. *Niesiecki.* — Antoni Bukowski, miecznik czerniechowski dziedziczył w r. 1765. dobra Bukowice wielkie i małe po ojcu swym Janie. *Herb. rod. szl. 1853.*

Bukowski h. *Osorya*. Z tych N. Bukowski z Heleną Leszczyńską miał córkę Barbarę za Kobielskim i synów trzech: Konstantyn z Sobolewską *sterilis*. Karol najprzód z Zofią Rosowską miał Jana, Pawła Jezuitę, i Annę Wisłocką: potem z Trembecką i z tej zostawił potomstwo. Trzeci Józef chorąży sanocki, strażnik polny wojskowy, żona jego Barbara Gumowska. Jerzy łowczy sanocki, miał za sobą Odrzywolską, z niej trzech synów: Antoniego, Michała i Franciszka i córkę Łaszewską. *Niesiecki.* — Jerzy Bukowski (1761.) kasztelan sanocki, miał za sobą Jadwigę Odrzywolską z której zostało dwie córki: Teresa za Antonim Łaszewskim h. *Szeliga* podsędkiem ziemi sanockiej i Apolonia za Janem Ruckim i synów trzech: Antoni († 1765.) kasztelan sanocki ożeniony z Salomeą Morską h. *Topor* (pięć córek z niej zostało: Maryanna za generałem Humieckim, Jadwiga *1o voto* za generałem Bukowskim, *2o voto* za Onufrym Popielem, Anna za Skotnickim, Antonina za Tomaszem Górajskim h. *Korczak* i Teofila za Alexandrem Gorajskim h. *Korczak*) Michał, podkomorzy sanocki († 1791.) w roku 1782. do godności hrabiów przez cesarza Józefa II. wyniesiony, który zaślubił Morskę wdowę po Orzechowskim (ich potomstwo: córka Amelia za Prekiem h. *Borek* i synowie: Karol bezdzietny, Marcin ożeniony *1o voto* z Teresą hr. Staraj, *2o voto* z Różą hr. Hołoniewską i Jerzy, który *1o voto* z Józefy Boznańskiej h. *Nowina* podkomorzanki, miał córkę Rozalię za Alexandrem Grabowskim h. *Jastrzębiec* i syna Ignacego ożenionego z Gumowską h. *Rola* i mającego z niej syna Karola dziś żyjącego, *2o voto* z Antoniną Boznańską chorążanką przemyślską miał córkę Anielę za Leonem Załęskim h. *Prus 1°*) i Franciszek stolnik sanocki, również jak brat jego Michał do godności hrabiów wyniesiony, który

z Maryanny Szumaczewskiej h. *Prus 1°* wdowy po Morskim następujące zostawił potomstwo: Felicyą za Szumaczewskim h. *Prus 1°*, Jadwigę pannę i syna Leona, ożenionego z Paulina Rucką h. *Jastrzębiec*, którego potomstwo dziś nam żyjące: Edward ożeniony z Maryą *Colonna* Walewską, Bonawentura złączony z Felicyą Kamieniecką h. *Pilawa* i Celestyna za Józefem Kotarskim.

Bukowski h. *Poraj*. Paprocki i Okolski o nich nie pisali. — *Niesiecki.*

Bukowski h. *Szaszor*, w. w. ruskiem. Wojciech dziedzic na Jabłonicy, miał za sobą Brzezińską, syna z nią Michała i córkę Maryannę za Jerzym Morskim stolnikiem. Michał miał za sobą Małujownę. Walenty komornik radziejowski w z. zakrocimskiej r. 1620. Paweł w w. rawskiem w r. 1670. Bonawentura, Mikołaj i Stanisław z łęczyckiego w r. 1697. podpisali elekcyą Augusta II. — *Nies.*

Bukraba. Teodor. Stefan z pińskiem Władysława IV. Krzysztof z brzeskiem Jana III. podpisali elekcye. *Niesiecki.* — Leon Bukraba P. S. i Wiktoryn z w. brzeskiego lit. Kazimierz z p. pińskiego i Krzysztof podstoli starodubowski z w. mińskiego w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się. *Wielądko.* — Małachowski przyznaje im herb *Szeliga* z odmianą.

Buksicki. Jan. *Spis szl. wyl Herold. kr. pol. 1851.*

Bulewski h. *Samson*. Ferdynand, syn Ludwika. *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1851.*

Bulno h. *Ślepowron*. Tak ich umieszcza *Kuropatnicki*, ale to zapewne być powinno **Bujno.**

Bułacki. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Bułat herb: Na tarczy ze skrajem złotym, w polu niebieskiem, miecz z rękojeścią złotą, ostrzem na dół; na nim dwa księżyce złote, rogami ku sobie zwrócone; nad tarczą sama korona. Używają tego herbu Bułharynowie na Litwie, z których Paweł, regent skarbowy w. ks. lit. był posłem z w. inflantskiego na sejm elekcyjny 1764. *Herb. rod. szl. 1853.*

Bułakowski h. *Prawdzic*. Jak wiele temu domowi zawdzięcza ściślejsza obserwa zakonu ś. Franciszka OO. reformatów, ztąd każdy pozna, że ją pierwszy przyjąwszy W. ksiądz Benedykt Bułakowski zakonu ordinis minorum, i drugich swym przykładem do tejże pociągnął, i za konsensem stolicy apostolskiej, pierwszy ją do Polski wprowadziwszy rozkrzewił w r. 1617. Zakon ten ozdobili, Stefan, Jan i Józef Bułakowscy, z których Jan fortuną się swoją podzielił z kaliskiem kollegium w r. 1659. Wojciech pisarz gr. kaliski, Stanisław podczaszy poznański, złączył się był z Anną Koźmińską, z której córka Wiktorya dostała się Radzewskiemu h. *Łodzia* podkomorzemu. Syn zaś z tejże Jędrzej, za Augusta II. do cara moskiewskiego w legacyi był wysłany. — *Niesiecki.*

Bułhak h. *Syrokomla*. W nowogrodzkiem, mińskiem i słonimskiem. Z tych Stanisław sędzia gr. mozyrski. Marcin i Piotr z mińskiego Władysława IV. Maciej podczaszy słonimski z słonimskiego, Stanisław miecznik mozyrski z mińskiego Jana Kazimierza, Jerzy nowogrodzki, Jerzy Bułharyn cześnik siewierski z nowogrodzkiego, Dominik z słonimskiego, Wincenty z mińskiego Jana III. podpisali elekcye. Jan Floryan stolnik słonimski przydany *ad Consilia* marszałkowi konfederacyi sandomierskiej. Jędrzej podstarości gr. słonimski w r 1726. i cześnik. Jan w poznańskiem w r. 1697. Są i w Moskwie Bułhakowie jako ma *Bielski fol. 774. Niesiecki.* — Jerzy Bułhak biskup piński i turowski za Augusta III. Jan stolnik i sędzia kapturowy słonimski. Marcin rotmistrz i poseł w. nowogrodzkiego. Franciszek z p. orszańskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Józef z p. lidzkiego. Stanisław obożny smoleński. Adam cześnik i Józef podczaszy słonimscy 1768. Jozefat biskup turowski. Jakób Bułhaków, który będąc jeszcze sekretarzem legacyi imperatorowej rossyjskiej Katarzyny II. otrzymał indygenat na sejmie w r. 1763 — *Wiel.*

Bułharaski (Bułharowski) N. podhorodniczy wileński r. 1764. — *Wielądko.*

Bułharyn. Ten dom starodawny *Paprocki, Okolski* i *Niesiecki* przez niewiadomość opuścili. *Kuropatnicki* w § II. o familiach rodowitej szlachty polskiej i w. ks. lit. w rzędzie nazwisk umieszcza. *Wielądko* zaś pisze, iż czytał o tym godnym domie w prowincyi w. ks lit. znajdującym się, na urzędach i funkcyach publicznych w ojczyznie swojej dystyngwującym się. Z tych Paweł Bułharyn krajczy wołkowyski w r. 1761. marszałek kapturowy i poseł z w. inflantskiego na sejm elekcyi. Tadeusz z p. wołkowyskiego poseł. Kazimierz starosta trzciński. Antoni, Jan i Józef chorąży mozyrski, podwojewodzy nowogrodzki z wołkowyskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Mikołaj podkomorzy wołkowyski w r. 1766. Józef podstoli wołkowyski. Paweł podkomorzy w. ks. lit. — *Wielądko.* Patrz **Bułat herb.**

Bułharyn h. *Bułat*. Felicya i Ludwik, synowie Joachima. Joachim, syn Joachima. *Spis szlachty wyl. Herol. król. pol. 1851.*

Bułyha. Maxym w zaporowskiem wojsku, w nagrodę wziął wieś Hajsin na Ukrainie, *Jure Feudali*, przez konstytucyą sejmową w r. 1661. *fol.* 65. kędy mu przydają urodzony. *Krasicki* w *przypisach* utrzymuje, iż wspomniony Maxym Bułyha nobilitowany był w r. 1659. a w r. 1661. miasteczko Hajsyn prawem lennym otrzymał.

Bułkowski. Jan chorąży malborski. Walenty, Wojciech i Szymon w płockiem stawali na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Bukrzewski. Józef. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Bunikowski *Sroda*. Jacek, Mateusz, Mikołaj i Michał. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Buono de. Indygenat dla swych zasług otrzymał 1676 — *Niesiecki.*

Burakowski. Kazimierz *nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi r. 1790.

Burba. Piotr pisarz z. żmudzki, pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Jan Burba strażnik żmudzki w r. 1769. Antoni sędzia szawelski r. 1778. Jan pisarz starodubowski. — *Kras.*

Burczymucha Kaiński. Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Burdan. Z rawskiem Marciu podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Burdzicki. Kazimierz wojski stężycki r. 1764. — *Kuropatnicki* i *Wielądko.*

Burdzicki h. *Syrokomla.* Kazimierz, syn Antoniego. *Spis szl. Herol. król. pol. 1851.*

Burkiewicz. Antoni i Jakób. Józef. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Burdziłowski. Antoni pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie 1768. — *Wielądko.*

Burdziński. Nobilitowany w konstytucyi r. 1775. *fol.* 198. — *Małachowski.*

Burghard herb. W polu niebieskiem pas srebrny, nad nim orzeł czarny w lewo, pod nim ręka zbrojna, trzymająca pieniądz w prawo; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Tego herbu używają Burghardowie w w. poznańskim, z których Jan był podsędkiem kcyńskim r. 1763. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.*

Burgrafski h. *Brochwicz 2do.* Pod Ostrogiem Jan w r. 1680. kwitnął. — *Niesiecki.*

Burkacki h. *Odrowąż.* Jan ojczyznie dobrze zasłużony w r. 1631. Adam podczaszy czerniechowski w r. 1662, Adam sędzia nowogrodzki, poseł na sejm w r. 1667. Sebastyan w sandomierskiem stawał na elekcyą Jana III. Stanisław w w. inowrocławskiem, Jan w z. dobrzyńskiej, Adam w z. ciechanowskiej podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Burkard Jakób. Nobilit. *non praec. scart.* w konst. 1790. — *Małachowski.*

Burnak h. *Dołęga.* W płockiem województwie. — *Niesiecki.*

Burnak h. *Kusza.* Tak wymienia *Małachowski. Niesiecki* wspomina pod opisem h. *Kusza.*

Burniewicz. Stanisław pisał się pod Olkinikami r. 1700. z p. grodzieńskiego. — *Wielądko.*

Burski. Burski Jędrzej w z. zakrocimskiej poborca łanowego w r. 1588. Walenty w w. inowrocławskiem, Jan w z. ciechanowskiej i Walenty pisarz gr. włodzimierski, podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Bazyli Burski w r. 1763. pisał się na manifest *de illegitimitate* trybunału w. ks. lit. w Wilnie. Adam z w. sandomierskiego. Franciszek i Walenty Burscy z z. ciechanowskiej pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — *Wielądko.*

Burski h. *Jasieńczyk.* Tomasz, syn Józefa. *Spis szl. Herol. król. pols. 1851.*

Burski h. *Jastrzębiec.* Szymon i Wojciech. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Burwil. Jan za towarzysza długo w wojsku polskiem służywszy dla męztwa swego nobilitowany w r. 1662. — *Niesiecki.*

Bury. W Litwie. Tomasz skarbnik smoleński. Kazimierz w orszańskiem na elekcyą Jana III. pisali się. *Niesiecki.* — W r. 1788, Bury (Jan) sędzia bracławski. — *Krasicki.*

Burzec. W pińskiem Teodor pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Burzeński. Hieronim z Burzenina, podskarbi koronny, żupnik krakowski, starosta brzeznicki, podpisał dyploma elekcyi Henryka 1573. — Tak wypisuje *Wielądko*, ale mylnie, bo to jest Buzeński h. *Poraj*, którego *Niesiecki* między podskarbimi koronnymi umieszcza, chociaż co prawda nic o nim nie pisze pod Buzeńskiemi.

Burzymowski h. *Lubicz.* W sandomierskiem i w ks. lit. rozrodzeni. *Niesiecki.* — Jerzy Burzymowski sędzia z. lidzki koło r. 1765. *Wielądko.* — W r. 1788. Tadeusz Burzymowski sędzia słonimski. — *Niesiecki.*

Burzyński h. *Pobog.**) W z wiskiej possessyonaci. Z tych Jan 1576. Stanisław w r. 1613, Wojciech z tejże ziemi podpisał elekcyą Władysława IV. Stanisława córka za Janem Brochowskim. — *Niesiecki.*

Burzyński h. *Strzemię.* W krakowskiem. Jan burgrabia ostrzeszowski w r. 1431. Jan z Wierniku, w r. 1634. Jakób generał w królewskiem wojsku w r. 1599. Adryana syn Zygmunt. Zygmunt brat Adryana; córka jego z Anny Romerówny za Zbigniewem Chwalibogiem. Jan stolnik nowogrodzki w sandomierskiem w r. 1670. syn jego Michał. Jędrzej w krakowskiem w r. 1697. — *Nies.*

Burzyński h. *Trzywdar.* Na Podolu osiedli. Z tych Stanisław kanonik łucki w r. 1611. Antoni deputat z podolskiego na trybunał kor. w r. 1718. Katarzyna Prochańska żona Burzeńskiego. Józef mąż waleczny we Lwowie odpoczywa w kościele OO. Bernardynów. *Niesiecki.* — Są także Burzyńscy w ks. litewskiem. Z tych Konstanty cześnik i Stanisław krajczy smoleńscy z w. smoleńskiego. Michał z *Burzyna* z p. orszańskiego, Teodor z woj. brzeskiego lit. w r. 1700. na

---

*) Poprzednio pisali się z *Kobylina* Kobylińskimi, od roku zaś 1478. piszą się i nazywają Burzyńskimi od wsi Burzyna w z. wizskiej. *Herb. Kap. Mil.*

zjeździe pod *Olkinikami* pisali się. Stanisław Antoni z *Burzyna* instygator w. ks. lit. w r. 1723 tenże sam był potem kasztelanem brzeskim litewskim. Franciszek wojski włodzimierski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Tadeusz kasztelan smoleński w r. 1773. Walenty stolnik kijowski 1776 r. Dominik cześnik oszmiański. Ignacy starosta bracławski orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler, mający w małżeństwie córkę Zaby wojewody połockiego. *Wielądko.* — Burzyńskich na Wołyniu braci trzech: pierwszy cześnik miał za sobą *Hincką*, drugi skarbnik kijowski bezżenny dziedzic na Troszny, trzeci także bezżenny. — Burzyński kasztelan smoleński wstąpił do zakonu Jezuitów spuściwszy krzesło synowi, który następuje — Tadeusz kasztelan smoleński w r. (1766) poseł od rzeczypospolitej do Anglii i Holandyi w r. 1769. (1773.) złączył się z *Platerówną* po Hilzenie, — r. 1770. wziął województwo mińskie, spuściwszy wprzód kasztelanią smoleńską gdy w charakterze posła do angielskiego dworu wyjeżdżał, — Franciszek skarbnik krzemieniecki. *Krasicki.* — Jan Burzyński dziś żyjący zaślubił Józefę hr. Czapską w r. 1867.

Busiński h. *Grzymała.* W kaliskiem, rawskiem i sieradzkiem kwitnęli. Z tych Jan biskup nazareński † 1541. Jadwiga Busińska żona Jana Przeborowskiego. Barłomiej laudum województwa sieradzkiego przeciwko rokoszanom podpisał w r. 1607. Stanisław o którym konstytucya 1611. Barbara Adama Waliknowskiego małżonka w r. 1701. Franciszek z Wolskiej urodzony kwitnął temi czasy. — *Niesiecki.*

Buskowski. Tych wymienia *Herbarz Kapicy Milewskiego.*

Bussakowski. Jan. *Poczet szlachty galic. i bukow, 1857.*

Busz. Krzysztof i Mikołaj pisali się pod Olkinikami z woj. połockiego. — *Wielądko.*

Buszczyński. Rafał, podczaszy witebski roku 1795. Stanisław wojski kijowski i Tadeusz stolnik horodelski. — *Wielądko.*

Buszkowski h. *Osorya.* Łukasz z kujawskiem Władysława IV. podpisał elekcyą. *Niesiecki.* — Kazimierz z *Buszkowic* Buszkowski cześnik bracławski pisał się na elekcyą Augusta II.

Buszkowski. Kazimierz, Mikołaj i Michał. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Butkiewicz h. *Jastrzębiec.* W orszańskim, zkąd jedni do żmudzkiego księztwa, drudzy do kijowskiego województwa przenieśli się, drudzy do trockiego w p. grodzieńskim. Szymon cześnik starodubowski; brat jego stryjeczny Jan, zostawił z Sawickiej dwóch synów, Tomasza Kazimierza, skarbnika lidzkiego i Zacharysza; z tem wszystkiem, jam (mówi *Niesiecki*), od jednego z tej familii słyszał, że się herbem Trzaska pieczętują i pisałem o nich pod **Budkiewicz.**

Butkowski h. *Rogala.* Tych wymienia *Herbarz Kap. Mil.*

Butler h. *w.* Z starożytnego domu hrabiów w Hibernie w Anglii mówi Niesiecki i tak dalej ciągnie: W koronie zaś naszej pierwszy Jakób Butler szlachcic irlandzki, odwagą na różnych expedycyach i wiernością ku królowi Zygmuntowi III. i rzeczypospolitej zasłużony na sejmie warszawskim w roku 1627. indygenat otrzymał. Gwalter Butler pułkownik w wojsku cesarskiem w r. 1634. Walenszteina zdradę odkrył i przytłumił. Stefan z Beblu Butler kapitan rzeczypospolitej, (tak podpisał z Inflantczykami elekcyą Jana Kazimierza,) był synem Jakóba o którym się mówiło. Gwilhelm Gottard Butler podkomorzy koronny, pryński, nowski starosta w r. 1661. oberszter. potem generał, miał za sobą Konstancyą z Wodynia Wodyńską h. *Kościesza*, z której synowie Marek i Jan. Marek Butler na Miedzylesiu i Opolu, podkomorzy drohicki starosta pryński, pułkownik królewski 1678. Syn jego Alexander starosta drohicki, poseł podlaski, podpisał konfederacyą gen. po śmierci Jana III. miał za sobą Konstancyą Krassowską podkomorzankę h. *Jastrzębiec*, z tej był syn Antoni, który z Franciszki Szczuckiej spłodził trzech synów: Michała prońskiego, Józefa witagolskiego i Alexandra mielnickiego starostów z których ostatni pojął Katarzynę Granowską starościankę. Któryś też z Butlerów był opatem witowskim. Konstancya Butlerowna żona Bartłomieja Gieschawa. Jan w r. 1678. kasztelan podlaski, miał za sobą Zelecką łowczankę koronną. Są i w Wielkiejpolszce Butlerowie. *Niesiecki.* — Alexander hrabia Butler starosta mielnicki poseł na konwokacyą po Auguście III. — Ignacy miecznik wiłkomierski. — *Wielądko.*

Butler 2o herb. Tarcza przećwiartowana (écartelé), na niej w środku mniejsza złota, z orłem czarnym ukoronowanym w prawo z tarczą na piersiach, na której w polu czerwonem dzban(?) srebrny ze złotemi obręczami, uchem w lewo, po niemiecku zwany *Gutten*; w głównej tarczy: *1e* pole czarne, na nim schody żółte o czterech stopniach; *2e* i *3ie* pole czerwone, na nich po dwa trójzęby (widły) w krzyż skośny zębami w górę; *4te* pole czarne, w którem okrągłe zwierciadło; nad tarczą trzy hełmy z których nad pierwszym pół psa czarnego z głową w lewo, bez nóg o dwóch białych skrzydłach, w srebrnej obroży, z okrągłem zwierciadłem na piersiach, nad drugim hełmem róg srebrny myśliwski zawieszony na czerwonej kolumnie, na dwóch srebrnych schodach stojącej i trzema strusiemi piórami (środkowe czerwone) uwieńczonej, nad trzecim hełmem dwa skrzydła orle, prawe złote a lewe czerwone. Herb ten nadany wraz z tytułem hrabiowskim, dyplomem cesarza Ferdynanda III. r. 1651. Gotardowi Wilhelmowi Butler wielkiemu podkomorzemu dworu króla Jana Kazimierza. To w *Herbarzu rodz. szl. król. pols. 1854.* Tu nam wy-

*

pada zrobić uwagę, że ów *dzban ze złotemi obręczami na małej tarczy* (o którym wyżej i gdzie postawiliśmy znak zapytania) będzie prędzej kadką zwaną po niemiecku Bütte, tej bowiem używała i po dziś dzień używa w swoim herbie familia niemiecka Buttlar albo Butlar, z której właśnie nasi Butlerowie pochodzą. Kossakowski w swoich *Monografiach* historycznych podając o Butlerach obszerniejszą wiadomość, zaznacza najprzód, że Niesiecki poplątał Butlerów hrabiów na *Międzylesiu* i *Opolu*, w podlaskiem osiadłych a pochodzących z Hessyi — z inną rodziną tegoż imienia gnieżdżącą się w Wielkopolsce, potem podaje opis herbu (o czem wyżej) i następnie umieszcza genealogią ułożoną z metryki koronnej i z ksiąg zapisów Trybunału głównego kor. lubelskiego, którą to genealogią tu powtarzamy. Jan Butler walczył pod Stefanem Batorym i wsławił się czynami; zostawił czterech synów: Henryka (którego dwóch było synów Herman i Hejnort) Teodora, Jana i Krzysztofa. Z tych Teodor z Doroty von Streithorst zostawił syna jednego Gotharda Wilhelma (ten właśnie otrzymał tytuł hrabiowski) który był podkomorzym w. kor. i starostą prońskim, padnowskim i bolesławskim; umarł r. 1660. zostawiwszy z Konstancyi Wodyńskiej kasztelanki podlaskiej córkę Katarzynę *1o voto* za Ernestem Magnus Grothugen, *2o voto*, za Ottonem Fryderykiem Falkierzamb wojewodą inflantskim i synów czterech: Teodora kanonika warszawskiego potem opata witowskiego, Marka hr. na *Międzylesiu* i *Opolu* starostę prońskiego, podkomorzego drohickiego († 1690.) z Barbarą *de Konary* Słupecką bezpotomnego, Jana na *Międzylesiu* i *Krześlinie*, kasztelana podlaskiego, starostę nowskiego i drohickiego (żona jego w r. 1698. Bogumiła z Goraja, podług Niesieckiego miał za sobą Zelęcką, która być może pierwszą była żoną) i Alexandra, ten był starostą prońskim i drohickim i posłem z woj. podlaskiego r. 1696., żona jego Konstancya Krassowska h. *Jastrzębiec*, z której syn jedyny Marek Antoni starosta prońskі, dziedzic Radziencina, zaślubił Franciszkę Szczucką i z tej zostawił synów trzech: Łukasza hr. *na Miedzylesiu*, starostę mielnickiego, dziedzica Sarnak i Grodzieczna (z Katarzyny Granowskiej h. *Leliwa* zostawił jedyną córkę Rozalię za Antonim hr. z Tenczyna Ossolińskim starostą sulejowskim) Józefa, starostę kwacińskiego, dziedzica Radziencina i Kątow (ten umarł w r. 1749. zostawiwszy z Teresy Urbańskiej córek trzy: Józefę za Krzysztofem Szczyt starostą witagolskim, Antoninę za Kazimierzem hr. z Tenczyna Ossolińskim podkomorzym mielnickim i trzecią N. za Wisłockim chorążym bydgowskim) i Michała; ten był starostą witagolskim i prońskim, kawalerem orderu ś. Stanisława, umarł r. 1783., zaślubił *1o voto* Benedyktę Pacównę (z której córka *1o voto* za Jerzym *2o voto* za Mikołajem Radziwiłłem) *2o voto* Maryą Noskowską, z której zostawił: Antoniego zmarłego bezpotomnie, Jana i Józefę za Kuczyńskim.

Butman. Mikołaj pisał się z pińskiego na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie. — *Wielądko.*

Butner. *Nobilit. non praec. scartab.* w konstytucyi r. 1790.

Butowcowicz h. *Godziemba.* Z Paprockiego i Okolskiego kładzie ich *Daryewski.* Na sejmie horodelskim nadany herb *Godziemba* Stanisławowi Butowcowiczowi. — *Krasicki.*

Butowd. Butowd na sejmie horodelskim przyjął na siebie i na dom swój herb *Gryf.* Ztąd podobno potomstwo jego, coś trochę w imieniu odmieniwszy Bitowtami się piszą. Z tych Mikołaj sędzia gr. upitski poseł na konwokacyą pod interregnum r. 1632. Kazimierz podczaszy witebski, podpisał elekcyą Jana III. z z upitską. — *Niesiecki*

Butowicz Jan i Benedykt pisali się na zjeździe pod Olkinikami z w. połockiego 1700. a Stefan na elekcyą St. Augusta z w. sandomirskiego. — *Wielądko.*

Butowiecki h. *Ogończyk. Paprocki* i *Okolski* świadczą, że są w radomskim.

Butrym h. *Starża* (jak Oksza tylko Topór w lewo). N. Butrym przyjął h. *Starża* w r. 1413. na sejmie horodelskim, w rok potem został marszałkiem litewskim i od Krzyżaków w niewolą wzięty.*) Butrym jak wielkiej w Żmudzi fortuny, tak nie mniejszej ze swoich powagi, za Zygmunta w. ks. lit. do unji z koroną przeszkadzał. Stefan w Żmudzi podpisał się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — *Wielądko* obszernie o tej familii pisząc utrzymuje, iż Butrymowiczowie jest ta sama familia co pierwej Butrymów, co poświadcza także *Krasicki.* Podług Wielądka akta Metryki litewskiej wspominają około r. 1493. Stanisława, Marcina i Piotra, a około r. 1513. Butrym Jakóbowicz zaczął się pisać Niemiryczem (tylko, że Wielądko niesłusznie nazwisko Niemira albo Niemierycza dedykuje od słów „nie mir" jakoby wyrzeczonych przez Andrzeja Butryma wojewodę kijowskiego i ztąd przezwanego Niemirą, bo Andrzeja Butryma niema między wojewodami kijowskiemi a przypuścić znów trudno, aby Jędrzej Niemirowicz h. *Gozdawa* wojewoda kijowski był tą samą osobą co Andrzej Butrym h. *Starża*) a około r. 1525. najpierwszy Mikołaj Butrym zaczął

*) Wielądko twierdzi, iż to był Jan Butrym Butrymowicz, który oszukawszy czujność Krzyżaków wymknął się z niewoli, uwiózł przytem sztandar nieprzyjacielski i przyczynił się przez to do zwycięztwa nad Krzyżakami.

się pisać Butrymowiczem; ten Mikołaj miał za sobą Barbarę jednę z księżniczek ruskich, z której trzech zostawił synów: Eliasza, Zacharyasza i Jana. Dalej, wymienia *Wielądko* Jana Butryma Butrymowicza (ale temu jak i następnym przyznaje herb *Topor*) który od Krzyżaków był wzięty w niewolę (o czem wyżej Niesiecki). Z tej to familii (mówi Wielądko) w późniejszym czasie żyjący: Michał, Kazimierz, Józef i Andrzej pisali się w aktach wileńskich na manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. 1763. Mateusz pisał się na elekcyą St. Augusta z połockiego. Tegoż imienia Mateusz syn Jakóba Stanisławowicza, podstarosta sądowy i łowczy pow. pińskiego, kawaler orderu ś. Stanisława, był posłem z p. pińskiego na sejm r. 1788. a przedtem to jest w r. 1786. sprawował funkcyą deputacką w. ks. lit. w Wilnie.

Butrymowski (zapewne to samo co Butrym) *Starża Topor.* Marcin vice-regent sądu gr. buskiego i Antoni. — Jan, syn Antoniego. Piotr wnuk Antoniego. Tak wymienia *Poczet szlachty galic i buk. 1857.*

Buttmanowicz h. *Godziemba.* Ignacy. *Poczet szlachty galicyjskiej i bukow. 1857.*

Butrymski. Krzysztof pisał się z p. lidzkiego r. 1700. — *Wielądko*

Butwiłowski. Jan pisał się na zjeździe pod Olkinikami z w. połockiego r. 1700. a Józef podpisał manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit., Antoni zaś elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Buyno patrz **Bujno.**

Bux h. *Gozdawa*, lecz inszą symetryą, bo połowa Gozdawy jest w polu białem czerwona, a połowa w czerwonem polu biała, na hełmie zaś nad koroną trzy pióra strusie. Dom ten rodowity w Prusiech, z których jeden pojął Annę Bystramownę pozostałą wdowę po Jędrzeju Brancie, z którą miał pięć córek, jedna z nich była za Abselem Rejmanem starostą kwidzyńskim. Druga za Krzysztofem Rembowskim. Trzecia za Garczyńskim. Czwarta za Lniskim. Piąta *steriliter* zeszła. W herbie tym wielkie podobieństwo jest do Bonerów, tylko kolor odmienny i hełm. — *Nies.*

Buza Lubkowski. Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Bużański h. *Nałęcz.* Z tym herbem umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Buzdrowicki. Felicyan pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Litwie. — *Wielądko.*

Bużeński h. *Poraj.* Bużenin miasteczko w sieradzkiem, imienia Bużeńskich gniazdo. Którys z Porajczyków w ziemi sieradzkiej osiadłszy, Bużenin miasteczko osadził tamże, na pamiątkę Bużenina czeskiego, z którego ciż Porajczykowie do Polski weszli. Spytek stolnik sieradzki, nową łaskę wyjednał u króla, to jest wolność na pięć lat, od wszystkich ceł i publicznych kontrybucyi. Temuż Spytkowi, czyli raczej synowi jego w r. 1419. większe na tenże Bużenin pozwolił prawa Władysław Jagiełło. Spytka tego musiało być więcej braci rodzonych. Jan który wziąwszy działem wieś Pstrokonie, od niej Pstrokoński nazwany, nową Pstrokońskich familią zaczął. Drugiemu znać się dostały Boryszowice, od których przez jaki czas pisali się Boryszowskiemi: a bodaj to nie był Mikołaj kasztelan zawichoski. Jak potem linia Boryszowskich ustała, tenże sam Boryszów do Bużeńskich nazad się wrócił Od Bużeńskich także poszli Wielowiejscy. Tenże Spytek z Elżbietą z Brolna synów miał trzech. Z tych Piotr zszedł bezpotomny. Zawiszy z Borowińskiej syn zginął na Bukowinie za Olbrachta króla. Jan zaś trzeci ich brat z Borzykowskiej h. *Abdank.* spłodzoną córkę Katarzynę, najprzód złączył z Andrzejem Duninem, a po nim z Wawrzeńcem Załuskim. Z synów jego trzech, pierwszy Spytek kustosz i kanonik gnieźnieński i krakowski w r. 1532. umarł w Tursku. Wojciech drugi syn Jana z Rosowską Dorotą niepłodny. Jan trzeci syn Jana, z Katarzyną Łaską h. *Korab* licznem potomstwem szczęśliwy: bo krom Mikołaja młodo zmarłego, Spytka i Jana powietrzem zniesionych, Olbrychta i Sebastyana prędko zabranych. — Piotr szósty sędzią był z. sieradzkim, a z Jadwigi Konopnickiej starościanki h. *Jastrzębiec*, zostawił cztery córki: Katarzynę Gąsińską albo Wierzchlińską, a po nim Biskupską wojską, Reginę Rudnicką podsędkową, Annę Ptaszkowską, a *secundo voto* Balińską, Małgorzata zaś w panieństwie umarła. Synów też jego było dwóch, Jan starosta ostrzeszowski, królów Henryka i Stefana sekretarz i dworzanin † 1581. i Hieronim kasztelan sieradzki w r. 1591. Trepczanka z Wilkojecka z domu Topor, córkę mu powiła Annę i czterech synów. Z tych Spytek kasztelan konarski w sieradzkiem, którego syn z Rudnickiej kasztelanki sieradzkiej, Jan biskup armiryeński w r. 1668. Hieronim dziedzic na Jaranowicach w r. 1619. Wojciech którego żona Krystyna Suchorzewska podstolanka kaliska i Stanisław w r. 1632. kwitnęli a od nich poszedł Stanisław Bużeński dziekan warmiński regent kancellaryi kor. mniejszej w roku 1689. Piotr z łęczyckiem podpisał elekcyą Jana III. Synowie jego Erazm i Jędrzej Bużeńscy i córka Ossolińska. Po zmarłej Łaskiej powtórzył tenże Jan Bużeński związki małżeńskie z Katarzyną Dziatkowską, z którą życia tego dokończył w r 1538. Z tą spłodził siódmego syna Hieronima podskarbiego w. koronnego, kasztelana sieradzkiego † 1580.; ten miał za sobą Reginę z Witowic Czerną h. *Nowina* starościankę, z której córka według Okolskiego miała być za Balińskiem Jastrzębczykiem wojskim. Paweł starosta dobczycki, syn pierwszy Hieronima podskarbiego kor. w Wiedniu umarł. Piotr drugi syn tegoż podskarbiego, starosta brzeźnicki i dobczycki † 1583. złączył się był z Konstancyą Mysz-

kowską starościanką oświecimską, wszakże krom dwóch córek, żadnego płci męzkiej potomka po sobie nie zostawił. Z córek jedna a bodaj nie Regina, z Hieronimem Dębińskim starostą zmówiona. *Niesiecki.* — Jan Bużeński z *Bużenina* r. 1577. Stanisław dziekan warmiński † 1697 Annie z Rudnik Bużeńskiej dostały się majętności, *Bronowy, Spędoszyn*, część w *Bronowku* i w *Sędowie*. *Krasicki* — Hieronim Bużeński podskarbi kor. 1573.

Bużyński. Jan z z. rożańskiej, Władysława IV. Stanisław z w. wileńskiego Jana Kazimierza podpisali elekcye. — *Niesiecki.*

Byalt. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Byański. Tych umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Bychalski. Antoni skarbnik lidzki 1700. — *Wielądko.*

Bycharski. Stanisław Bycharski w płockiem stawał na elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Bychawski. h. *Dołęga.* Z Bychawy się piszą w lubelskiem. Z tych Stanisław żył w r. 1705. *Niesiecki.* — Są po dziś dzień Bychowscy w Galicyi.

Bychowiec h. *Mogiła.* Jedenże dom z Bielewiczami, luboć ich Okolski Bychowskiemi nazwał. Z tych Michał Bychowiec chorąży trocki w r. 1678. Maciej pisarz z. trocki tegoż czasu. Izabella Bychowiczowna kniazia łukomskiego, podczaszego mińskiego małżonka w r. 1674. Wojciech wojski z., poseł z w. trockiego w r. 1632. Jan kanclerz i kanonik wileński w r. 1700. Wojciech wojski trocki 1632. Dymitr podsędek trocki miał kilku synów, z tych Jan stolnik trocki, pułkownik królewski zabity pod Wierzchowicami od Moskwy r. 1655. Jan r. 1656. służąc z hetmanem Sapiehą poległ od Szwedów pod Warszawą. *Niesiecki.* — Jerzy Bychowiec w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się z p. lidzkiego. Władysław sędzia z. wołkowyski w 1765. r. Jan podkomorzy wołkowyski 1764. Ignacy podstoli słonimski. Jan marszałek wołkowyski kawaler orderu ś. Stanisława 1764. — *Wielądko.*

Bychowski Józef. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Byczkowski Teodor 1700. — *Wielądko.*

Byczkowski h. *Topor.* Bartłomiej, syn Andrzeja. *Spis szl. Herold. kr. pol. 1857.*

Byczyński Jakób w czerskiej z. stawał na elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Bydant herb: W polu niebieskiem pas biało i niebiesko szachowany; nad nim dwie dzika głowy złote, w prawo, a pod nim takaż trzecia; w szczycie hełmu pół jelenia bez nóg w prawo. Herb ten przyniesiony prawdopodobnie z Anglii (familia Gozdawów w Anglii po dziś dzień podobnego używa herbu) do Polski w XVIII. wieku przez Piotra Gozdawa, superintendenta krakowskiego, który w nagrodę swych zasług dla kraju przypuszczony został do używania przywilejów szlachectwa polskiego na sejmie w r. 1768. Atoli dyplom na szlachectwo i używanie tego herbu rodzinnego dopiero w r. 1783. potomkowie tego Piotra uzyskali od króla Stanisława Augusta.

Bydłowski h. *Topacz.* W halickiej ziemi z dawna dziedziczą. Z tych Jakób wojski i podwojewodzy halicki. Eufrozyna Walentego Kalinowskiego cześnika małżonka. Marcin dziedzic na Tyśmieniczanach, Wołoszczowie, Czuczyłowie i Woronie w z. halickiej, miał synów dwóch, Jakóba i Alexandra, córek dwie, jedna za Wojciechem Starzechowskim wojewodą, druga za Jerzym Dedyńskim podczaszym. Alexander komisarz do rozgraniczania ziemi halickiej od wołoskiej granicy w r. 1658. Stanisław r. 1600. miał córek trzy: Małgorzatę za Wojciechem Dobromierskim, Zofią za Piotrem Polanowskim i Annę za Jerzym Rzeczkowskim. Jędrzej Piotr i Paweł w z. halickiej w r. 1697. podpisali elekcyą Augusta II *Niesiecki.* — Andrzej i Wawrzeniec Bydłowscy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z w. sieradzkiem. *Wielądko.* — W r. 1758. Tomasz Bydłowski regent kijowski. — *Krasicki.*

Bydzieński. Krzysztof podpisał elekcyą Władysława IV. — *Małachowski.*

Bye von Bye h. *Topor.* Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Bygowski. Marcin poborca w z. rożańskiej i makowskiej z sejmu w r. 1611. naznaczony. — *Nies.*

Bykowski h. *Chorągwie.* Jedenże dom z Kmitami Czarnobylskiemi w w. kijowskiem. Z tych Bazyli Tysza 1601. miał za sobą Annę Stawecką i z nią córek dwie, Apollonią za Gabryelem Iwanickim sędzią, drugą za Mikołajem Charbickim. Mikołaj Tysza skarbnik czerniechowski pojął Wolską. Lew Tysza z kijowskiem podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Jan *Tysza* Bykowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z p. wołkowyskiego. Szymon łowczy bracławski 1766. Ignacy Bykowski koniuszy wołkowyski 1779. r. Floryan z w. wileńskiego i Alexander stolnik p. słonimskiego pisali się na zjeździe pod *Olkinikami.* Roman i Antoni z mińskiego. Stefan stolnik miński podpisał elekcyą Stanisława Augusta. Alexander stolnik starodubowski z temże województwem mińskiem na tęż elekcyą podpisał się. Floryan stolnik miński 1764 Szymon chorąży zwinogrodzki kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — *Krasicki.* — Bykowski Jan (Tysza) poseł do Moskwy 1567. tamże uwięziony r. 1568. — *Lelewel.*

Bykowski h. *Gryf.* Od Jaxów Gryfów idą. Jedni się z nich z Kossowa drudzy z Byków pisali. Stanisław Jaxyc z Kossowa Bykowski wojewoda sieradzki. Córka jego dostała się Janowi Karśnickiemu pisarzowi h. *Odrowąż.* Z synów zaś jego Adryan, wstąpił do zakonu *Soc. Jesu* w którym rządził kollegium toruńskiem † 1617. Baltazar drugi syn tegoż wojewody, w Moskwie padł na placu. Jan trzeci syn wojewody sieradzkiego, sieradzki i wartski starosta, dworzanin królewski, 1620. z Maryanny Grudzińskiej wojewodzianki trzech synów zostawił: Alexandra chorążego sieradzkiego, Marcyana chorążego gostyńskiego, którego córka Ewa, dostała się w małżeństwo Janowi Leśniowolskiemu i Mateusza chorążego bydgoskiego, a bodaj nie był i czwarty Przemysław starosta sieradzki w r. 1648. Ojciec ich był marszałkiem trybunału kor. w r. 1620. Piotr z Byków kasztelan konarski, czwarty syn Stanisława wojewody sieradzkiego 1633.; żona jego Barbara z Brzozy Brzeska. Syn jego starosta przedewski i kłodawski, poseł na sejm w r. 1662. tego zaś syn Jędrzej starosta przedecki i kłodawski w r. 1697. Przemysław piąty syn wojewody, kasztelan sieradzki 1638. † 1649. Niektórzy z nich w Wielkiejpolsce osiedli, jako Jan Władysław poseł na sejm. Marcin w Poznańskiem w r. 1674. Mikołaj kasztelan podlaski 1690.; córka zaś jego za Józefem Fredrem kasztelanicem; na nim Bykowskich w sieradzkiem linia ustała; atoli są którzy się po inszych województwach do nich referują. Paweł, Jan, Marcin, Nikodem z podlaskiem podpisali elekcyą Jana III. Są w Litwie: Konstanty w mińskiem r. 1648. Wiktoryn cześnik nowogrodzki, Michał sędzia grodzki nowogrodzki, Samuel i Jan w mińskiem w r. 1674. Alexander scholastyk krakowski w r. 1693. Stanisław starosta tuszyński r. 1693., drugi w r. 1711. deputaci na trybunał. Jan Władysław, którego córki z Zofii Lipskiej podczaszanki bełzkiej Petronella, Zofia, i synowie: Jędrzej podczaszy łęczycki, który z Anną Warszycką spłodził córkę Annę Zaoską i Zofią Skorzewską, Stanisław wojewoda inowrocławski, który z Ładzianką Lipską, spłodził Jędrzeja starostę przedeckiego *sterilem.* Stanisław podczaszy sieradzki, którą z Grabską spłodził Alexandra podczaszego sieradzkiego, ten z Siemińską żył *sterilis.* Alexander scholastyk krakowski proboszcz chocki. *Niesiecki.* — Ignacy Kazimierz z *Jaxów.* Hrydicz Bykowski, pisarz gr. buski, poseł z w. mińskiego na konwokacyą 1733. Jan *Jaxa* konsyliarz konfederacyi w. łęczyckiego 1764. Baltazar 1764. roku. Dominik *Jaxa* z *Byków* chorąży rawski, pisał się na elekcyą Stanisława Augusta. Tamże Józef, Jan z płockiego i Stefan stolnik z mińskiego pisali się. Jan Paweł *Jaxa* kanonik i deputat na trybunał kor. w r. 1767. Balcer podczaszy bielski. Do tej także familii i herbu należą: Maciej Jaxa z Katarzyny *Rzyżczewskiej* urodzony, który z Bogumiłą *Swiętoszewską* spłodził synów sześciu: 1. Jana. 2. Romana. 3. Tadeusza. 4. Antoniego. 5. Ignacego. 6. Stanisława młodo zmarłego i córkę jednę Konstancyą, za Szyrmą Szczerbińskim będącą. Jan miał za sobą *Grotkowską*, z którą spłodził córek trzy: Katarzynę, Barbarę i Teresę. Roman Bykowski z N. *Wielogorską* sędzianką bracławską, miał potomstwo synów trzech i córek trzy, z tych jedna za Starzyńskim. Tadeusz Jaxa *primo voto* z Elżbietą *Kłokocką sterilis, secundo voto*, za dyspensą z Rzymu Piusa VI. Papieża, z Eleonorą Kłokocką siostrą Elżbiety rodzoną, spłodził syna Konstantego Alexandra. Antoni generał adjutant JK. Mci. Ignacy porucznik w wojsku rossyjskim, ożenił się z N. Terlecką *Wielądko.* — Alexander Stanisław *Jaxa* Bykowski (syn Jana (o którym wyżej Niesiecki) chorąży sieradzki, po ożenieniu się z Zuzanną Bystrzonowską, wyniósł się na Litwę do dóbr swej żony *Chylczyc* w powiecie lidzkim położonych, powiększonych następnie kupnem przyległych folwarków: *Mokrzec* od Karola i Krystyny z Olszewskich Mokrzeckich, *Pustowszczyzna Zieńkowska* od pp. Rząśnickich i *Rudczyce* od Alexandra i Zofii z Rząsnickich i Płońskich (*akta ziemskie powiatu lidzkiego z r. 1671. 1672. i 1681.*) i tam umarł podstarościm słonimskim, zostawiwszy synów dwóch: Jana kanonika katedralnego płockiego i Floryana Alexandra, który wedle słów swego testamentu z d. 2. Kwietnia 1689. cały odziedziczywszy majątek z łaski swej matki, zaślubił Annę Tymińską i z tej zostawił syna małoletniego Teodora. Ten z Krystyny Kłopockiej (*Dekret trybunału w. ks. lit. z d. 13. Lipca 1713.*) dwóch zostawił synów: Antoniego i Michała. Z tych starszy Antoni dziedziczył wieś Jedlińsk w radomskiem jako spadkowy majątek po przodkach i umarł bezżennym kapitanem wojsk J. K. Mości, zapisawszy swój majątek synowicy swojej Gąsiorowskiej córce Michała. Michał, młodszy syn Teodora, zaślubił Annę Politalską, i z tą spłodził oprócz córki za Gąsiorowskim, synów dwóch: Ignacego Piotra i Franciszka Józefa. Ignacy Piotr urodzony r. 1765., rejent sądów kompromisarskich powiatu nowogrodzkiego, zaślubił Elżbietę Mordynankę r. 1804. z której został syn Adam Benedykt. Franciszek Józef drugi syn Michała i Anny (ur. 1768. † 1833.) wstąpił w r. 1788. do wojska i zostawał w nim do r. 1794.; jako chorąży kawaleryi narodowej podzielał los armii, która rozbita, rozproszyła się po świecie; ranny przybył do Galicyi już wtedy austryackiej i tam się osiedliwszy, zaślubił w r. 1814. Rozalią Boczkowską, z której zostawił córkę Wiktoryą i syna Stanisława Jakóba (*Metryka z d. 4 Kwietnia 1869. z parafii Uhnow i dekret sądu szlacheckiego lwowskiego z r. 1836. ogłaszający pełnoletność tego Stanisława*) urodzonego w r. 1815., dziś żyjącego, obecnie prezesa rady powiatowej zaleszczyckiej, dziedzica dóbr Popowce; ten zebrawszy dokumenta wyżej przez nas zacytowane i przedstawiwszy takowe właściwem władzom, uzyskał indygenat austryacki i potwierdzenie staropolskiego szlachectwa dyplomatem cesarsko-królewskim z d.

21. Września 1873. przyczem dodano w herbie drugi hełm z dwoma bawolemi, rogami umieszczony nad tarczą z lewej strony obok zwyczajnego hełmu z Gryfem. Rzeczony Stanisław Jakób miał za sobą Franciszkę Kuczyńską, z której dwóch synów zostało. — *Poczet szlachty galic. z r. 1857.* wymienia Bykowskich *Jaxów* h. *Gryf*: Ignacego, Antoniego, Kazimierza, Michała i Ignacego; z tych jeden (podobno Kazimierz, stolnik, dziedzic Zaboża w okolicy Rawy ruskiej † 1825.) miał czterech synów: Stanisława księdzem, Antoniego, Michała i Ignacego († 1841.) z których tylko ostatni miał z Batowskiej z *Kulikowa* jednego syna Kazimierza, ale i ten zmarł bezpotomnie. Są jeszcze Bykowscy tegoż samego herbu w Litwie i licznie tam rozrodzeni, ale o tych brak nam wiadomości. Są i na Białorusi, ci podobno używają przydomku *Łopot*, i z tych pochodzi dziś żyjący jenerał w armii rossyjskiej. Niedawnymi czasy byli także Bykowscy na Podolu, z których pochodzi Piotr, znany i powszechnie lubiony swego czasu w Kijowie, ożeniony z Mirosławską siostrą znanego Ludwika, obecnie mieszkający w Warszawie; napisał on romans p. t.: *Skarby Prababki.* Są i w dzisiejszem królestwie polskiem, z tych Józef Leon, syn Andrzeja, Felix Erazm, syn Baltazara, Walenty, syn Ignacego, Henryk i Władysław, synowie Józefa, legitymowali się w *Heroldyi kr. pol.* Umieszcza jeszcze taż Heroldya Stanisława, syna Antoniego i Mateusza Edwarda Kazimierza, syna Jana Bykowskich h. *Gryf Biały.* Nadto w *Herb. rod. szl. 1853.* są wyrażeni: Franciszek, który w r. 1728. dziedziczył wieś Piwaki w woj. sieradzkiem. Maciej podstoli bracławski, w roku 1733. poseł z woj. mińskiego na elekcyą króla Augusta III. i Baltazar, cześnik bielski, który w r. 1774. nabył dobra Bartoszówkę, Mroczkowice, Wiechowice i połowę dóbr Sambory i Rudki w woj. rawskiem. Z innej rodziny tegoż samego nazwiska Jan w r. 1776. otrzymał od króla Stanisława Augusta dyplom na szlachectwo z przyznaniem prawa używania herbu *Gryf.*

Bylczyński h. *Duboroch Dęborog.* Ten dom od półtrzecia wieku ma nadaną ziemię w p. grodzieńskim, Bylczyce i dzisiaj zwaną, a przez ten dom dotychczas posiadane, od Zygmunta Augusta w r. 1562. miesiąca Lutego 24. dnia przywilejem w Wilnie podpisanym, w którym przywileju nadany herb, to jest jelenich rogów dwa w pniu drzewa dębowego urosłe, w polu zielonem z hełmem a nad hełmem pióra strusie i inne ozdoby, jak wymalowanie tego herbu w tymże przywileju umieszczone dowodzi, z danym onemu nazwiskiem *Duboroch.* Stanisław Bylczyński żył w r. 1562. z którego zrodzony syn Wojciech żył około r. 1637. Wojciech miał trzech synów: Adama, Filona i Prokopa, Filon i Prokop bezpotomnie zeszli. Z Adama zaś zrodzony syn Jan a ten miał czterech synów: Szymona, Pawła, Grzegorza i Stanisława; z tych Szymon i Paweł bezpotomnie zeszli. Grzegorz służył w wojsku walecznie, miał synów trzech: Bartłomieja, Jana i Konstantego, córek dwie: Krystynę i Rozalią, żył lat sto z górą, w zdrowiu i siłach zawsze czerstwych. Bartłomiej miał dwie żony, pierwszą Brygidę Cidzikownę, z której miał dwóch synów: Jana i Mikołaja. Jan był exaktorem grodzieńskim podatku publicznego lat 15, był komisarzem w komisyi powiatu swego kilka razy; miał za żonę Petronellę Wołkowiską sędziankę ziemską grodzieńską, a z niej synów dwóch: pierwszy Anastazy Wincenty, drugi Teofil Klemens, córkę jednę Albinę Amelią. Drugą żonę miał Bartłomiej Maryannę Horbaczewską, a z niej dwóch synów: Franciszka i Wincentego, córkę jednę Helenę. Żył lat 76. umarł r. 1784. Jan drugi syn Grzegorza, a brat Bartłomieja bezpotomnie zszedł z tego świata. Konstanty syn trzeci Grzegorza, a brat Bartłomieja, był w stanie duchownym księdzem świeckim i proboszczem jagielskim, umarł w r. 1785. Stanisław syn Jana a brat Grzegorza, miał syna jednego Marcina i córek trzy: Helenę, Maryannę i Elżbietę. Marcin syn Stanisława a brat stryjeczny Bartłomieja, Jana i Konstantego, miał żonę Bohatyrewiczownę, z której zrodzony syn Jan Stanisław r. 1795. żyjący, był porucznikiem w wojsku. Józef i Stefan pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z p. grodzieńskiego. Paweł i Jan w r. 1763. w aktach wileńskich na manifest *de illeg.* trybunału. — *Wielądko.*

Bylecki h. *Jastrzębiec.* Jedenże dom z Sasinami: ale z Mazowsza przeniósłszy się na Wołyń, od dóbr Bylce Byleckiemi nazwani — *Niesiecki.*

Bylewski. Dawni autorowie o nich nie wspominali. W r. 1700. na zjeździe walnym obywateli w. ks. lit. pod Olkinikami. Mateusz Bylewski pisał się z powiatu grodzieńskiego. — *Wielądko.*

Bylica. Dom znany od r. 1489. *Herbarz Kapicy Milewskiego.*

Bylicki h. *Pobog.* Jeden to dom z Bielickiemi także Pobożanami. — *Niesiecki.*

Bylina. Jacek Stawski Bylina poseł z. chełmskiej 1697. Wespazyan kanonik kamieniecki, deputat na trybunał kor. w r. 1742. z kapituły kamienieckiej. — *Wielądko.*

Bylina *Olbracht* h. *Belina.* Franciszek, Krzysztof, Floryan, Jan, Wincenty i Ignacy. — Piotr Leon, wnuk Franciszka. Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i bukow. 1857.* — Niewątpliwem jest, iż Bylinowie i Belinowie stanowią jeden i ten sam dom, co poświadczają dokumenta familijne, które widzieliśmy w Bobrownikach. Patrz **Belina.**

Byliński h. *Łodzia. Niesiecki.* — Na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. Władysław Byliński z p. lidzkiego, Dominik z p. kowieńskiego pisali się. — *Wielądko.*

Byliński h. *Łodzia. Niesiecki* nic o nich nie pisze, ale pod herbownymi umieszcza. Patrz **Biliński.**

Bystram h. *Prus 1mo.* Znać w Podlasiu kiedyś kwitnęli, ale już podobno temi czasy dom ten ustał, bo Trzecieski w życiu Mikołaja Reja pisze, iż Bystram Paweł bliski brat Mikołaja bezpłodnym będąc, dał mu dwie wsi w lubelskiej ziemi, Popkowice i Skorczyce, jeszcze je za żywota swego puściwszy. Działo się to za czasów Zygmunta Augusta. Mikołaj z Popkowic podsędek lubelski w roku 1527. i 1537. Paweł z Popkowic. Bystramowna była za Jakóbem Ożarowskim. *Niesiecki.* — Bystram Bartłomiej sędzia z. upitski w r. 1764. Stanisław, Jan i Alexander w r. 1700. na zjeździe obywateli w. ks. lit. pod *Olkinikami* pisali z p. upitskiego. — *Wielądko.*

Bystram h. *Tarnawa.* W Prusiech, a podobno od Stryjeńskich Tarnawczyków oddzielona. Gabryel profess koadjutor na opactwo pelplińskie w r. 1649. W Michałowskiej z. dóbr Zajączkowa nabyli i od nich Zajączkowskiemi zwać ich poczęto; w której też ziemi tak długi czas sędziami byli, że tenże urząd zdał się być dziedzicznym w tym domu. Krzysztof marszałek książęcia kurlandzkiego Gwilhelma w r. 1597. Bystram z Barbary Kostczanki wojewodzianki, zostawił trzech synów: Joba, Hieronima i Krzysztofa. Z tych Job z Bażyńskiej spłodził dwóch synów: Krzysztofa i Jerzego. Krzysztof sędzia michałowski, sprzysiągł się był z Lichtyanowną, której też rodzoną siostrę miał drugi brat rodzony Jerzy za żonę, obadwa zostawili z nich potomstwo. Hieronimowi Rychnowska małżonka, Krzysztofowi Sokołowska z Bażeńskiej urodzona w potomstwie nieuposledzone. Od tych poszli Michał kanonik warmiński. Krzysztof sędzia tczewski, którego z Wiesiołowskiej Barbary, siostry Jana kasztelana elbląskiego, córka Eufrozyna dostała się w małżeństwo Stanisławowi Brantowi h. *Pochodnia*; była i druga Dorota. Synów także jego pięciu: Leonard sędzia z. tczowski, Balcer, Bogusław, Władysław, Ignacy, Maciej biskup argiweński † 1675. Mikołaj Maciej poseł na sejm w r. 1697. Remigian Ludwik starosta sobowidzki i radzyński, podkomorzy pomorski. Wziął w małżeństwo Maryannę Szydłowską kasztelankę. Jan cześnik bracławski,*) podwojewodzy pomorski licznem potomstwem od Pana Boga udarowany. Ma za sobą Stanisławską. Stanisław z Rudlina sędzia kapturowy. *Niesiecki.* — Andrzej Bystram 1697. poseł z w. chełmińskiego na elekcyą Augusta II. Wacław podkomorzy pomorski koło 1763. r. Władysław sądowy mirachowski, poseł na sejm 1678. r. z w. chełmińskiego. *Wielądko.* — Siostra Bystrama podkomorzego pomorskiego była za Gąsiorowskim dziedzicem w Warmji wsi *Leszym*, z tej córka wydana za Hatyńskiego. Syn tego Bystroma podkomorzego pojął Konarską z Stanisławskiej urodzoną, dziedziczkę w Warmji dóbr *Moldytki*, umarł bezdzietny. — *Krasicki.*

Bystronowski h. *Starykoń.* Jan chorąży grabowiecki, syn jego Jacek. Alexander, Seweryn i Franciszek podpisali elekcyą Augusta II. Stanisław na Bystronowicach w r. 1705. Macieja stolnika rożańskiego z Grodzieńskiej trzech się synów zostało: Dominik, Jacek i Franciszek. Z tych Dominik z Ludowiką Ossolińską, Maxymiliana córką żył bezpotomnie. Jacek z Dąbrowską Teofilą spłodził Antoniego i Władysława. Franciszek z Kazimirą Wereszczyńską, Stefana Jana i Konstancyą. Córki tegoż Macieja były trzy: Zofia za Jurewiczem pisarzem, druga Zofia za Mireckim, Joanna za Janem Deszkowskim cześnikiem. *Niesiecki.* — (Obacz **Bystrzonowski** h. *Starykoń).*

Bystry. W w. mazowieckiem. Arnolf, Wojciech i Jakób z ciechanowską z. podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Józef Bystry na *Bystrach* 1780 r. kasztelan brzeski lit. Dominik z z. zakroczymskiej, Antoni, Walenty, Andrzej z ciechanowskiej podpisali elekcyą Stanisława Augusta. *Wielądko.* — Bystry łowczy nadworny litewski miał za sobą *1o* wdowę po Szujskim, *2o* wdowę po Zymanie — temi czasy kasztelan brzeski litewski; syn jego pojął *Wodzicką* starościankę krakowską zmarłą r. 1788. — *Krasicki.*

Bystrzejowski h. *Abdank.* Piotr z Bystrzejowic sędzia lubelski w r. 1532. Wojciech i Hieronim z pińskiego Władysława IV. Stanisław z lubelskiego Jana Kazimierza podpisali elekcyą. Bystrzejowska żona Daryewskiego, której brat człowiek rycerski z Czarneckim służył, drugi stan sobie obrał pokorny w zakonie *minorum de observantia.* Katarzyna zakonnica ś. Benedykta we Lwowie w r. 1723. — *Niesiecki.*

Bystrzejowski h. *Nieczuja.* Stanisław podwojewodzy sandomierski, żona jego Zofia Jazwiecka. Samuel w r. 1648. w sandomierskiem. Wojciech i Jakób w r. 1612. Wacław pojął Zuzannę Bryszewską, córek z nią spłodził dwie: Annę wydaną za Franciszka Kotarskiego i Helenę. Elżbieta Bystrzejewska była za Zaborskim**) komornikiem Chęcińskim. — *Niesiecki.*

Bystrzejski. Jacek horodniczy połocki z jazdą połocką przy obronie połocka stawał 1607. — *Nies.*

Bystrzonowski ***) h. *Sokola.* Wojciech w z. chełmskiej w roku 1697. Z tego domu kwitnął

*) Brat jego Jerzy; siostra Teressa *1o voto* za Iwanickim *2o voto* za Andrzejem Kczewskim. *Akta w Włościejewku Niegolewskiego.*

**) Zobacz Erratę drugiej części tom I Niesiecki.

***) Ci sami zapewne co Bystronowski i Bystrzonowski, gdyż między herbownymi pod h. *Sokola*, nie umieszcza ich wcale Niesiecki.

w zakonie OO. piarum scholarum. Józef i Wojciech w zakonie *Soc. Jesu. Niesiecki.* — Z późniejszych wiadomości okazuje się, iż ten dom ma największe siedlisko w w. sandomierskiem. Z tych Jan łowczy chełmski porucznik husarskiej chorągwi 1706. r. Kajetan kasztelan małogoski. Sebastyan na *Bystrzowicach* chorąży i kawaler orderu ś. Stanisława. Franciszek z *Bystrzonowa* podstoli sandomierski. Jan delegat z w. krakowskiego. Michał poseł na elekcyą 1764. r. z w. podolskiego. Marcin starosta dymidowski deputat 1776. r. na trybunał kor. z w. sandomierskiego. Stanisław cześnik wiślicki. Sebastyan chorąży chęciński. *Wielądko.* — *Krasicki w przypisach* dodaje: Bystrzonowski Jezuita (ale niewiadomo który) podał do druku następujące księgi: *Polak Senat.* — *Elementa matematyki.* — *Kalendarz polityczny.* — Jego synowiec pojął *Sołtykownę* synowicę biskupa krakowskiego. W r. 1778. Bystrzonowski podstoli radomski. — Marcin chorąży, Franciszek cześnik sandomierscy.

Bystrzonowski albo **Bystrzanowski** h. *Starykoń.* — *Niesiecki* przez pomyłkę nazwał ich Bystronowskimi, bo i on sam pod herbem *Starykoń* umieszcza Bystrzanowskich i *Kuropatnicki* i *Spis szl. wyl. Her. kr. pol.* tak ich nazywają. — *Bobrowicz* w przypisku swoim do Niesieckiego obszerną o tej rodzinie podaje wiadomość którą w treści tu powtarzamy. Rodzina Bystrzonowskich nosi przydomek *Szafraniec*, (tego liczne są dowody w ich podpisach na aktach urzędowych a mianowicie przez cały 18. wiek) i jest młodszą gałęzią tego starożytnego i świetnego rodu (ob. *Szafraniec*). Joannes de Bystrzonowiec fundował dla rodziny swojej grób w kollegiacie miasta Lelowa r. 1404. Później wszakże bo w 163... N. Bystrzonowski dziedzic Bystrzonowic i Cielętnik, fundował nowy grób familijny w klasztorze OO. Reformatów u ś Anny słynnym przez swój obraz cudowny. Tenże sam Bystrzonowski przewidując swój skon i że wtedy młoda jego żona w powtórne wstąpi śluby, dwaj zaś synowie, jeszcze małe dzieci przyjdą kiedyś do zniszczonego majątku, przywołał trzech gospodarzy z dóbr swoich, oddając im znaczną summę, z poleceniem wypłacenia jej synom jego, jeżeli się dobrze prowadzić będą, w przeciwnym razie zachowania jej dla siebie. Jak to przewidział sędziwy Bystrzonowski rzecz się stała: — wdowa poszła za mąż. a młodzi dziedzice przyszli do majątku zniszczonego przez opiekę. W kilka lat później, pozostały jeden tylko z trzech powierników tajemnicy przyszedł do młodych dziedziców i niby na zapomogę pożyczył im pewną summę. Tak się działo potrzykroć, aż nakoniec odkrył całą tajemnicę młodym ludziom, zdumiałym nad ojca przezornością, nad cnotą wieśniaka. Ci dwaj bracia przez przywiązanie, majątkiem nie tylko się nie dzielili, ale nie chcieli wchodzić w związki małżeńskie: schodząc bezpotomnie zapisali swój majątek swojemu stryjecznemu wnukowi Sebastyanowi, po którym później Jan z Bystrzonowic nabył dobra Bębelno z przyległościami. Tenże ożeniwszy się z N. Majowną kasztelanką N. ostatnią tegoż imienia dziedziczką, wziął po niej znaczne dobra Węgleszyn. Zostawił on dwoch synów Antoniego i Karola, córkę N. która poszła za Grabkowskiego. Antoni zszedł bezpotomnie zostawując synowcom swoim obszerne włości pomimo znacznego rabunku któremu uległ, jak to świadczą akta w Chęcinach zostające. Karol łowczy chęciński, ożenił się z N. Misiewską; zostawił czterech synów i córkę N. która poszła za N. Skorupkę. Michał z Bystrzonowic dziedzic na Węgleszynie szambelan króla Augusta III., poseł województwa podolskiego na elekcyą krola Stanisława Augusta, ożenił się z Katarzyną Śreniawitowną Borzysławską, córką Antoniego podczaszego halickiego, zostawił syna jednego Kazimierza. Sebastyan dziedzic na Bębelnie, dziedzic z wyżej wspomnionego zapisu, Cielętnik i Bystrzonowic, chorąży chęciński, deputat na trybunał lubelski i piotrkowski kawaler orderu ś. Stanisława, pojął za żonę Magdalenę Sołtykownę, kasztelankę N. synowicę ks. biskupa krakowskiego; z niej zostawił syna Ignacego i córkę Magdalenę, ta poszła za Stanisława Gliczyńskiego generała. Kajetan Szafraniec (zawsze się tak podpisywał) z Bystrzonowic (później przyjął tytuł hrabiego), dziedzic Garnku z przyległościami, deputat na trybunały lubelski i piotrkowski, ostatecznie kasztelan małgoski, kowaler Orła białego i ś. Stanisława, zaślubił sobie N. Młodzianowską starościankę N. po której wziął dobra Nakło i sukcessyą na Węgrzech miasteczko Stropki po wygasłej rodzinie hrabiów Petejów; z tej żony miał synów: Xawerego, Salezego, Ludwika, Wincentego i Józefa; z drugiego małżeństwa z N. Grodzicką kasztelanką oświecimską miał syna Felixa. Klemens z Bystrzonowic dziedzic Dąbia, Boczkowic z przyległościami, żył bezpotomnie z N. Czarniecką ostatnią dziedziczką hetmana tego imienia.*) Kazimierz Szafraniec Bystrzonowski dziedzic dóbr Węgleszyn, Bębelno, Dąbie i Boczkowic z przyległościami, deputowany do drugiego składu sejmu konstytucyjnego, dalej komisarz komisyi cywilno-wojskowej sandomirskiej przy boku Kościuszki, vice-prezes i prezes administracyi kieleckiej przez cały ciąg istnienia Księstwa warszawskiego, poseł powiatu jędrzejowskiego, tamże marszałek konfederacyi 1812. roku,

*) Jest to pomyłka, gdyż Czarnieckiego hetmana córki Alexandra Katarzyna i Konstancya zaślubiły: pierwsza Jana Klemensa Czarnieckiego marszałka nadwornego koronnego, druga Wacława Leszczyńskiego wojewodę podlaskiego.

radca departamentu krakowskiego, poseł w r. 1831. r. zaślubił sobie Annę hr. Russocką, córkę Mikołaja de Breze Russockiego, kawalera Orła Białego i ś. Stanisława i Magdaleny Dobińskiej kasztelanki N. zostawił syna Ludwika i córki: Liberatę za Władysławem Kochanowskim, synem Antoniego kasztelana i Kamillę. Ignacy na Bystrzonowicach, ożeniony z Urszulą Dobińską córką Krzysztofa kasztelanica N. zostawił dziś żyjącego Adolfa Bystrzonowskiego ożenionego z N Trepkowną h. *Topor.* Xawery dziedzic Garnku zaślubił sobie N. hr. Męcińską kasztelankę N. żył bezpotomnie. Salezy zginął 1794. r. pod Szczekocinami, jak to świadczy nagrobek mu położony przez brata stryjecznego Kazimierza w Węgleszynie. Ludwik wszedł do stanu duchownego, umarł kanonikiem krakowskim, przełożonym kolegiaty wiślickiej. Wincenty dziedzic Stropek umarł bez potomnie. Józef Szafraniec dziedzic Nakła, odebrał swe wychowanie w korpusie kadetów; w r. 1807. był prezesem w Częstochowie i kilkakrotnie posłem powiatu lelowskiego; pojął za żonę Julią Rychowską, z niej zostawił syna Gotarda i córkę Irenę. Felix żył bezpotomnie z Filipiną Zakliczanką h. Topor; umarł z rany odebranej pod Szawlami. Prócz tej linii Bystrzonowskich są inni w województwie krakowskiem żyjący. Maxymilian syn podstolego N. z Magdaleny Konarskiej ma syna Felixa W bliższym stopniu z nim pokrewniony ksiądz Antoni Bystrzonowski dziekan kapituły krakowskiej i senator. Dalsza linia lecz tegoż samego domu i herbu kwitnęła w ziemi bełzkiej: N. Bystrzonowski starosta, zostawił syna Henryka ożenionego z N. Szydłoską. W woj. sandomierskiem kwitną także Bystrzonowscy. Józef major, kawaler legji honorowej z N. Karską zostawił syna Jana. Tyle *Bobrowicz.* — Bystrzonowscy w Galicyi osiedli, piszą się z *Bystrzonowic Zaprzaniec.* Zuzanna Bystrzonowska za Alexandrem Stanisławem Jaxą Bykowskim *(akta z. lidzkie z 1671. 1672. 1681.)*

Bystrzycki h. *Bończa.* Na Wołyniu possessyonaci. Z tych Bystrzycka była za Ogińskim Teodorem. Szymon w zakonie Soc. Jesu. Piotr komornik nurski, marszałek z. bielskiej podczas konfederacyi w r. 1704 Jacek Bystrzycki, żona jego Helena Wasilowna Korsakowna w z. połockiej za króla Stefana. Dzieci Jacka: Maciej podkomorzy nadw. J. K. Mci. Maryanna Bystrzycka żona Michała Sapiehy. Stanisław pisarz kamieńczykowski podkomorzy nadworny J. K. Mci syn Stanisława. Krzysztof burgrabia gr. brański 1648. Krzysztofa i Katarzyny z domu Pietkowskiej Bystrzyckich. syn Piotr Paweł wojski nurski a w r. 1705. ogłoszony marszałkiem konfederacyi w. podlaskiego z. bielskiej i oraz patentowany pułkownik wojsk kor.. ożenił się najprzód z wdową *Io voto* Gniewoszową, *2o voto* Załęcką, a *de domo* Dąbrowską, ale z tej żadnego potomstwa nie było, po śmierci tej, tenże Piotr Paweł powtórnie pojął sobie za żonę Maryannę Rosnowską, córkę Pawła Rosnowskiego z Emerycyannny Dąbrowskiej zrodzoną z której było potomstwa 18. ale 14stu w niemowlęcym wieku umarło, zostało się przy życiu 4. Józef Andrzej, Antoni, Piotr i Kazimierz Grzegorz. Po śmierci Maryanny *Rosnowskiej*, po trzeci raz pojął za żonę Piotr Paweł Zuzannę *Korzeniowskę* z w. brzeskiego lit. ta mu zrodziła sześcioro dzieci, ale wszystkie w dzieciństwie zmarły, po śmierci żony trzeciej Zuzanny Korzeniowskiej, ożenił się jeszcze tenże Piotr Paweł po czwarty raz z Heleną *Myślkowską*, z tej miał ośmioro dzieci, siedmioro zaraz umarło, a Jan przy życiu został. Józef Andrzej pierwszy i najstarszy syn Piotra Pawła wojskiego nurskiego, pojął za żonę Joannę *Zaleską* h. *Rola*, z tego małżeństwa Stanisław Kostka, Elżbieta, Paula, Wiktorya. Stanisław Kostka Bystrzycki, wojski z. warszawskiej, szambelan J. K. Mci, pojął za małżonkę *primo voto* Teofilę *Izbicką* łowczankę halicką, *secundo voto* Rozalią *Siekierzyńską* miecznikownę latyczewską. Z pierwszego małżeństwa córki: Maryanna, Katarzyna i syn Ignacy. Elżbieta siostra pierwsza Stanisława była za Medyńskim vice-regentem rawskim, druga siostra Paula była za Janem Bielickim h. *2o Roch* podstolim rawskim. Trzecia siostra i ostatnia Stanisława Wiktorya weszła w stan małżeński z Ignacym Lindą mającym swą dziedziczną possessyą w w. rawskiem. Antoni syn Piotra Pawła Bystrzyckiego wojski nurski został w rossyjskiem państwie. Piotr, trzeci syn Piotra Pawła, pojął za żonę Katarzynę *Jemiałkowską* córkę Gromadzkiego, wnuczkę Niegoszewskiego fundatora missyi ks. ks. Jezuitów w Kowlu. Piotra i Katarzyny *Jemiałkowskiej* Bystrzyckich potomstwo: Ignacy Bazyli, Jowita i Brygida; Ignacy Bazyli kanonik smoleński. Jowita bywszy chorążym w gwardyi pieszej kor. przypadkiem życie stracił wpadłszy w nurt Wisły. Brygida za Janem Turowiczem, (dzieci z Brygidy: córki, Franciszka. Antonina i Kunegunda i syn Ignacy.) Piotra Pawła i Maryanny *Rosnowskiej* czwarty i ostatni syn z tego małżeństwa, Kazimierz Grzegorz burgrabia łukowski, chorąży pancerny i deputat exakcyi w r. 1731. pojął za żonę Ewę, Andrzeja z *Piętk* Sobolewskiego, wojskiego drohickiego i Joanny z *Jabłrzyków* Wyszyńskiej małżonków córkę. Z Kazimierza i Ewy z domu z *Piętk* Sobolewskiej potomstwo: Teresa córka za Karolem Gorskim komornikiem bielskim. Syn 1. Gracyan Tomasz sędzia z. brański, szambelan J. K. Mci, pojął za małżonkę Adama *Samson* Jabłońskiego pisarza z. i gr. łomżyńskiego córkę Agnieszkę. Syn drugi Jowin Fryderyk wstąpił do zakonu Soc. Jesu. Trzeci syn Stefan wstąpił do zakonu ks. ks. Franciszkanów. Czwarty syn Bertold Józef wstąpił do zakonu Soc. Jesu. Z Kazimierza i Beaty *Dupertownej* generałownej saskiej powtórnego małżeństwa potomstwo było:

Antoni, Zuzanna, Kalixt, ale ci w młodym wieku z tego świata zeszli, Józef tylko komornik wiski przy życiu został. Piotra Pawła wojskiego nurskiego z Heleny *Myślkowskiej* czwartego małżeństwa piąty syn Jan, miał ożenić się na Ukrainie. Są jeszcze Bystrzyccy tegoż samego h. *Bończa* na Wołyniu i Ukrainie. Jan towarzysz pułku pierwszego, szefa Karwickiego, brat jego rodzony; Kajetan w służbie rossyjskiej pułkownik u husarów Olwiopolskich. Ci dwaj synowie Karola, z matki *Ojrzyńskiej*, a z dziada Jana zmarłego pod Łuckiem we wsi zwanej Ostroziec, ale ten Jan nie był to syn ostatni Piotra Pawła Bystryckiego wojskiego nurskiego z Heleny *Myślkowskiej* zrodzony; bracia stryjeczni Jana towarzyszą i Kajetana pułkownika w służbie rossyjskiej u husarów Olwiopolskich, Ludwik, tego rodzeni bracia, Kajetan w Humańszczyznie, Karol w Litwie. Znajdują się także na Ukrainie tegoż herbu: Ignacy Bystrzycki towarzysz kawaleryi narodowej. Tegoż samego herbu wielu Bystrzyckich znajdowało się w województwach lubelskiem i sandomierskiem, najszczególniej w ziemi stężyckiej. Są także Bystrzyccy tegoż herbu i w Węgrzech possessyonaci blisko Kesmarku prawie mil 10. od Bystrzyckiej Bani, gdzie złoto i srebro kopie się przy samej granicy szląskiej. — *Wielądko.*

Bystrzycki herb: Łuk naciągnięty bez cięciwy, przez środek jego przechodzi strzała ostrzem do góry, pod nią trzy wręby. Tak go opisuje *Krzyżanowski.*

Byszewski h. *Jastrzębiec.* Jedenże dom z Drozdowskiemi. Z tych Michał z Drozdowa sędzia łęczycki przeniósł się w Podgórze i tam osiadł. Jan mąż rycerski za Zygmunta III Byszewski miał za sobą Karsznicką h. *Jastrzębiec* podkomorzankę. Wojciech kanonik opatowski, dziekan kurowski. Mikołaj stolnik owrucki w r. 1705. Franciszek Hieronim kanonik poznański r. 1723. Brat jego Antoni in Soc. Jesu. Niewiem (mówi *Niesiecki*) czy nie do tych należy Dobek Bisiowski, kasztelan bełzki, poseł Kazimierza III. do Stefana wojewody wołoskiego *de homagio praestando* w r. 1468. Stanisław z Drozdowa w krakowskiem w r. 1630. Maciej Antoni w łęczyckiem w r. 1697. Byszewska była za Michałem Boguckim burgrabią. *Niesiecki.* — Ignacy Byszewski regent gr. łęczycki 1776. Józef komornik z. kaliski. Franciszek miecznik brzeziński. Wojciech skarbnik łęczycki. Arnold generał lieutenant wojsk kor. za Stanisława Augusta, z Katarzyną *Skorzewską* podkomorzanką poznańską zostawił potomstwo synów dwóch, Jakóba i Antoniego, córek trzy: Maryannę, Petronellę i Teklę. Józef brat Ignacego regenta łęczyckiego, był w pułku pierwszej straży generała Byszewskiego pułkownikiem, potem gdy ten pułk przeszedł do rąk książęcia *Wirtemberga* oddalił się z służby z rangą generała majora wojsk koronnych. Miał za sobą Ludwikę z *Gintowtów Dziewiałtowskich*, która się z nim rozwiodła. *Wielądko* — *Krasicki.* — Tomasz Byszewski, rejent z. łęczycki w r. 1791. poseł na sejm z w. łęczyckiego. Arnolf z Drozdowa, w r. 1755. dobra swoje Wolę Swiniecką i Stemplów w w. sieradzkiem, bratu rodzonemu Szymonowi ustąpił. *Herb. rod. szl. 1853.*

Byszkowski. Tych umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Byszowski h. *Abdank.* Z tym herbem ich umieszcza *Kuropatnicki.*

Byszyński h. *Prus 3tio.* Z Mazowsza w krakowskie się przenieśli. Przydomek ich Jakiel, z tej okazyi nabyty, że przodek ich Jakób Byszyński, długo w niemieckiem wojsku żołd prowadził pod tem imieniem. Z jego potomstwa Bartłomiej Byszyński Jakiel przeciwko Turkom, w Kroacyi za Rudolfem cesarzem mężnie stawając pamiętny wojownik, tam poległ w r. 1592. trzech synów zostawiwszy: Macieja, Wojciecha (którego żona Skrauszewska) i Adama: z tych dwaj ostatni w ks. cieszyńskiem dobra Iłownica kupiwszy osiedli. Wawrzeniec Byszyński w r. 1605. gdy się z Turkami odważnie ścinał, w niewolą był wzięty. Piotr w r. 1741. Z Byszyny się piszą. *Niesiecki.* Kazimierz i Józef Byszyński w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z w. wileńskiego. Kazimierz 1764. pisał się na akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w Wilnie. — *Wielądko.*

Brachman herb. W prawej części tarczy trzy listki u jednego korzonka wychodzące, w lewej zaś szachownica, nad hełmem zbrojny mąż, w prawej ręce listek, w lewej broń trzymający. — *Krzyżanowski.*

Bzicki h. *Ciołek.* Z Bzitego w chełmskiem tego imienia nabyli. Jędrzej kasztelan chełmski w r. 1557. Jan komornik przemyślski † 1647. żona jego Dorota z Komarnickich. Jędrzej kanonik sandomierski † 1665. Jan z sejmu w r. 1670. komisarz do uspokojenia pogranicznych zatargów od Węgier. Adam i Samuel w r. 1697. *Niesiecki.* — Bernard Bzicki, w r. 1516. nabył od brata swego Jana wieś Stare-Chojno w z. chełmskiej. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Bzowski h. *Ostoja.* Abraham w zakonie kaznodziejskim, dziad jego miał za sobą Szczepanowską. Ojciec zaś Tomasz Magdalenę Wężykownę, z której on urodzony. Róża Bzowska w zakonie ś. Benedykta we Lwowie † 1665. *Niesiecki.* — W r. 1778. Jacek Bzowski burgrabia krakowski. Franciszek burgrabia kor. w r. 1788 — *Krasicki.*

Bzowski *Jonata* h. *Nowina.* W woj. krakowskiem we wsi *Bzowie.* Józef *Jonata* syn Alexandra, urodzony z Marcelli *Gawrońskiej* h. *Swinka*, miał za sobą Teofilę *Jordanownę* sędziankę sanocką h. *Trąby.* Dziada miał tenże Józef Wincentego z *Sadowską* h. *Nałęcz.* Pradziada z *Dębińską* h. *Rawicz.* Znajduje się w aktach grodzkich starych krakowskich około r. 1576. dział *Bzowa*,

Pawła Jonaty z *Ziołkowską.* Było kilka procedencyi tychże Jonatów, lecz na płci białogłowskiej skończyły się, jako to: od Waleryana i Jana, którzy byli bracia rodzeni. Wojciecha pradziada Józefowego, była familia *Panków* Bzowskich, także w w. krakowskiem, która na Zygmuncie Bzowskim około r. 1690. skończyła się, a ten miał za sobą *Potocką* wojewodziankę czerniechowską, po tej wziął sukcessyą, to jest zapisy od Bzowskiego Stanisław Kossakowski kasztelan kamieński i trzyma *Olhojno* pod Wieliczką, niegdy dziedzictwo *Ponka* Bzowskiego. *Duńczewski.* — Józef Bzowski stolnik owrucki, deputat na trybunał kor. w r. 1571. Hiacynt skarbnik krakowski, kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — Jana, Antoniego, Jakóba, Pawła i Stanisława Bzowskich pod 1782. wspomina *Kuropatnicki.* — Do tych zapewne należy Bzowski, który ma za żonę hr. Stadnicką, córkę Józefa z Eleonory Dębińskiej urodzoną.

Bzowski h. *Bzowa Janotta.* Alexander, Jan, Jacek, Antoni i Paweł. — Kazimierz. Andrzej. — Wojciech. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Bzowski. Piotr. *Spis szlachty Herold król. pol. 1851.*

Bzura h. *Lis.* Gracyan, burgrabia bzowski wąsowski około r. 1795. *Wielądko.* — N. Bzura otrzymał w Austryi tytuł barona 1782. *Spis szlachty Herold. kr. pol.* wymienia Adama, syna Gracyana.

C.

Całkowski. Gabryel. *Spis szl. wyl. Herold. król. pols.*

Całowański w Mazowszu. Jan podsędek z. czerskiej w r. 1633. Alexander syn jego, Stanisław Wawrzeniec stawali na elekcyą Jana Kazimierza. Stanisław biskup lacedemoński w r. 1681. Inni ich piszą Caławański. *Niesiecki.*

Campioni herb: Tarcza przećwiartowana; w pierwszem polu niebieskiem trzy gwiazdy złote poziome, w drugiem i trzeciem lew wspięty w prawo w polu niebieskiem, a w czwartym niebieskiem biała lilia; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Filipowi Antoniemu Campioni za zasługi dla kraju dyplomem króla Stanisława Augusta z d. 21. Grudnia 1791.

Canale. Ludwik minister pełnomocny sardyński w Wiedniu, otrzymał Indig. 1767. — *Krasicki.*

Carewicz. Jan pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z w. witebskiego. — *Wielądko.*

Castiglioni. Jan hrabia, c. k. podkomorzy nadw. gub. otrzymał indigenat od sejmu galic. 1820.

Carosi herb: Tarcza wdłuż rozdzielona: w prawej części w połowie ściętej, w polu górnem czarnem pół lwa czerwonego w prawo, w dolnem trzy pasy złote naprzemian z niebieskiemi ułożone; w lewej połowie wstęga czerwona złota od środku skośnie w lewo w polu niebieskiem; w szczycie hełmu pół lwa czerwonego w prawo. Tak go umieszcza *Heroldya król. pols.* w *Herbarzu rodzin szlacheckich* r. 1853. to dodając, iż go używa Carosi albo Karosi, rodzina z Włoch pochodząca, z której Filip Karosi w r. 1787. otrzymał *Indigenat* od Michała księcia Poniatowskiego, prymasa biskupa krakowskiego, a zarazem księcia siewierskiego, na używanie przywilejów szlachectwa i obywatelstwa w temże księstwie siewierskiem, co aprobowała uchwała sejmowa r. 1790.

Casafranca herb: Tarcza rozćwiartowana: w pierwszem i czwartem polu żółtem krzyż czerwony, w drugiem i trzeciem polu białem krokiew czerwona między trzema różami; nad tarczą sama korona; w pobocznicach: lwy z mieczami w prawych łapach do cięcia ku tarczy. Tego herbu używa starożytna rodzina hiszpańska, nazywająca się pierwiastkowo Infanzone de Cafranga, przeniósłszy się następnie do Francyi, zmieniła nazwę Cafranga na Casafranca de Saint Paul. Z tej rodziny był jeden majorem w wojsku pruskiem, którego żona Maxymilianna von Pirch wraz z potomstwem otrzymała w r. 1799. prawo obywatelstwa w prowincyi Prus południowych, obecnie część królestwa polskiego składającej.

Cebrowski h. *Hołobok.* Ruskich województw ziemianie; kędy też Piotr w Podkamieniu kościół przy OO. Dominikanach wystawił w r. 1464. Hieronima Sieniawskiego małżonku. Anna Teresa Balcerowicza podstolego bracławskiego małżonka, w r. 1690. zmarła. Elżbieta zakonnica u wszystkich ŚŚ, we Lwowie. Stanisław w r. 1697. podpisał elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Z tego domu Cebrowscy dziedziczyli dobra Rathof pod Gdańskiem, z których jeden otrzymał przyznanie

szlachectwa od Prus w roku 1702. wraz z przydomkiem *Eckertsberg-Kneschke* Jan i Anton Cebrowscy (niewiadomo jakiego herbu) w Galicyi w r. 1782.

Cebrowski h. *Pobóg.* Ze są i tego herbu świadczą *Małachowski* i *Kuropatnicki.*

Cebulka h. *Ostrzew* (albo *Nieczuja* z odmianą t. j. że krzyża na pieńku nie masz, a w helmie pięć piór strusich) Długosz pod r. 1419. wspomina jednego z nich, że był sekretarzem Witolda wielkiego książęcia litewskiego. *Bielski fol.* 290. Butryma i Mikołaja pisarza litewskiego namienia, który posłował do Wacława króla czeskiego w r. 1409., bodaj czy nie tenże sam Butrym przyjął, potem na sejmie hrodelskim na siebie i na dom swój w r. 1413. herb *Topor. Niesiecki.* — Mikołaj Cebulka w r. 1424. wspomniany na obwieszczeniu przymierza między Władysławem królem a Krzyżakami. *Cod. Dipl. Vol IV. fol. 118. Krasicki.* — *Bobrowicz* mówi, iż są także Cebulki h. *Nieczuja*, ale żadnego nie przytacza źródła.

Cebulski (albo **Cybulski**) h. *Prawdzic.* Piotr z *Cebulina* z w. ruskiego i Nikodem komornik czerski pisali się na elekcyą St. Augusta. *Wielądko.* — *Spis szl.* także ten dom umieszcza.

Ceceniowski w woj. wołyńskim około r. 1776. Wojciech regent gr. krzemieniecki. — *Krasicki.*

Cedro h. *Gryf.* Od Teodora wojewody krakowskiego swój początek wzięli, którego imię, że prostemu gminowi ludzi ciężkie się zdawało w wymowie, Cedrem go niektórzy, insi Chaderem nazywali. Na liście Kazimierza W. w r. 1339. znajdziesz Abrahama Czadera. To potem słowo niektórzy sukcessorowie Teodora tak sobie przywłaszczyli, że się (mówi *Niesiecki*) i podziśdzień piszą Ciepielowski Domaradzki Cedro, albo Ceder; inni do pospolitego w Polszce akcentu akkomodując się, Cedrowskimi; osobliwie w Mazowszu i Litwie kwitną, luboć ich nasi genealogistowie zapomnieli. — *Nies.*

Cedroński. Andrzej, *nobilit. non praec. scartab.* r. 1768. *Małachowski.* — *Krasicki.*

Cedrowicz. Ten dom umieszcza *Kuropatnicki* w *zbiorze nazwisk* i t. d.

Cedrowski h. *Odrowąż.* Piszą się z *Białaczowa*, dla tego wnieść trzeba, że jednaż linia z Białaczowskiemi. Stefan z w. mińskiego, poseł na konwokacyą w r. 1648. i na sejm w r. 1658. Jan, Alexander, Tomasz z mińskiego podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Wojciech zaś z mazowieckiego. Jan podczaszy nowogrodzki, Stefan cześnik mścisławski i Grzegorz z mińskiego elekcyą Jana III. a dawniej to jest w r. 1632. Jan sędzia kapturowy. Dwaj rodzeni bracia Cedrowscy, Hrehory i Mikołaj, mieli za sobą dwie rodzone siostry Wolanowny podsędkowny oszmiańskie 1700. Reina skarbnikowna mińska z Zofji Oborskiej urodzona, była za Tomaszem Wolanem cześnikiem oszmiańskim, siostra jej rodzona Krystyna, wydana za Jana Chrzczona Zabiełę podstolego kowieńskiego, brat zaś ich Stefan najprzód poniewski, potem bobrojski starosta, miał za sobą Krystynę Ottenhauzownę podkomorzanę derpską h. *Jednorożec*, spłodzoną z Szwykowskiej starościanki łodziejskiej. Ojciec Stefana urodzony z Kochlewskiej sędzianki brześciańskiej ziemskiej. *Niesiecki.* — Stanisław z *Białaczowa*, rotmistrz w. mińskiego 1700. r. Wojciech sędzia kapturowy poznański r. 1764. *Wielądko.* — *Herbarz Kapicy Mil.* wymienia tych Cedrowskich już pod r. 1496.

Cedrowski. Antoni. Tak wymienia *Spis szl. wył. Herold. kr. pol. 1851.*

Cekowski. Teodora i Tadeusza w Galicyi wymienia *Kuropatnicki* pod r. 1782.

Cekliński. W r. 1778. Dyzma *Skarbek* Cekliński burgrabia dobrzyński. Tak wypisuje *Krasicki*, ale to zapewnie będzie Ciekliński h. *Abdank.*

Cel h. *Kalinowa.* Na Szląsku familianci tego domu znajdować się mieli. — *Niesiecki.*

Celejowski. Kasper z mazowieckiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Małachowski.*

Celgowski h. *Rawicz*, w woj. rawskiem. Z familii Grotów poszli; z tych Małgorzata Celgowska żona Marcina Leszczyńskiego h. *Belina* r. 1520. Katarzyna Mikołaja Leszczyńskiego tegoż domu w r. 1534. Piotr Grot Celgowski pojął Annę Kurdwanowską, *Io voto* była za Franciszkiem Grotowskim sędzią rawskim; z nią miał córkę Zofią za Janem Oskim. Są i Celejowscy w Mazowszu. Felix, Kasper, Stanisław i Jan podpisali się tamże na elekcyą Jana Kazimierza. Jan Stanisław z z. warszawską na Jana III. a w r. 1566. Paweł podpisał kaptur krakowski *Constit. fol.* 406. — *Nies.*

Celiński h. *Zaręba*, w woj. lubelskiem. Przydomek swój własny mają *Mysław*, na pamiątkę, że od Mysława Zaręby wojewodzica sieradzkiego swój początek wzięli, który po porażce Jadźwingów w lubelskiem woj. miał osieść. Od Celnego potem lasu, czyli od dóbr Celin potomstwo jego Cenńskimi zawołane. Z tych Stanisław z Celin łukowski podsędek ziemski, od którego trzech się synów zostało: Józef, Adam i Jędrzej; brat podsędka był komornikiem ziemskim w tejże ziemi. Michał Marcyan z Izdebskiej urodzony; z pierwszej żony Horodońskiej spłodził syna Jędrzeja; z drugiej Maryanny Glińskiej Mikołaja w zakonie S. J., Joannę Łukasza Gadzickiego małżonkę, Józefa, Jana i Antoniego. *Niesiecki.* — Krzysztof Celiński poseł ziemi nurskiej na elekcyą Stan. Augusta. Józef podczaszy czerniechowski, niegdy minister króla Stanisława Leszczyńskiego ks. Lotaryngii u dworu polskiego, pisał się *inter praesentes* na dyploma elekcyi St. Augusta. Miał za sobą Józefa Szostkowskiego i Joanny Ostrowskiej córkę, a siostrę cioteczną prymasa Ostrowskiego arcybiskupa gnieźń, która była *Io voto* za Laskowskim i z tego małżeństwa córka pozostała, Teresa Lasocka najpierw kasztelanowa gostyńska a teraz wojewodzina ciechanowska. — *Wielądko.*

Celiński h. *Skrytomir.* Julian i Władysław, synowie Józefa. *Spis szl. wyleg. Her. kr. pols. 1851.*

Celiński *z Celin Gawronko Michałowicz.* Tych umieszcza *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*, ale ich herbu nie wyraża.

Celiński h. *Abdank.* Antoni, syn Franciszka, dziedzic Cekowa pod Kaliszem, legitymował się w heroldyi. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Cellari h. *Sulima 2do.* Paweł z familii Vicecomesów medyolańskich urodzony w r. 1593. od Zygmunta III i rzeczypospolitej indygenat otrzymał; synowie jego: Paweł generał major wojsk koronnych (którego syn był wojskim wiślickim 1697. r. a córka za Budkiewiczem h. *Trzaska*) i Jędrzej. — *Nies.*

Cema h. *Wezele.* W Prusiech dom starożytny w herbie nosił Szachownicę, ale na trzy sztuki przełupaną, z których jedna pod drugą, każda osobno poprzek ułożone. *MS. Konopatsc. de Famil. Pruss.* powiada, że się ten herb ich zowie *Vindicta*, a po naszemu Zemście czyli Pomścić; a to z tej racyi, że się przodek tego domu w szachy zagrawszy, gdy mu szczęście niesłużyło, zirrytowany, rzucił szachownicę o swego antagonistę, ktora jak się na troje rozpadła, tak się też nią herbować poczęto. Kazimierz Jagiellończyk, zawdzięczając wierność i zasługi domu tego ku sobie, sztumskie i kiszborskie starostwa puścił mu był, lecz potem tę łaskę odebrał Zygmunt August. Okolski powiada, że Sambią i Malborg, w administracyą Cemom było dano. Jerzy Cema officyał gdański koło r. 1525. Achacy wojewoda malborski umarł w r. 1565 Córka jego była za Janem Preuk starostą brunsberskim, drugi Achacy podkomorzy malborski około r. 1518. do 1522. Fabian wojewoda malborski, starosta tucholski i starogardzki, brat Achacego wojewody, obadwaj byli z Bażeńskiej h. *Wiewiórka* urodzeni, która w ten dom wniosła Lichtenfeldt, dobra niedaleko Kiszporka. Córki jego, jedna żyła z Konopackim, druga z Bażeńskim, a po jego śmierci z Kostką podkomorzym chełmińskim. Achacy woj. pomorski, starosta sztumski i gniewski, syn Achacego wojewody malborskiego (o którym wyżej) z Luzyańskiej urodzony sprzysiągł się był dożywotnie z Zofią córką Mikołaja Radziwiłła, wojewody wileńskiego, kanclerza i marszałka lit., ta mu córkę powiła (która zmówiona z Michałem Działyńskim wojewodą inowrocławskim) i syna Achacego ale ten młodo umarł. Fabian wojewoda malborski, drugi syn Achacego wojewody malborskiego z Luzyańskiej, umarł 1607. Miał za sobą ten Fabian Pissieńską h. *Roza*, z której córka najprzód z Mikołajem Ostrorogiem kasztelanem bełzkim, a po nim z Farensbachiuszem wojewodzicem inflantskim z obiema jednak żyła niepłodnie. Syn Fabian kasztelan chełmiński starosta grudziącki i sztumski. Ten z Katarzyny Leszczyńskiej h. *Wieniawa* zostawił jednę córkę Annę za Zygmuntem Guldenszteinem kasztelanem gdańskim. I tak na nim chwała tego domu zeszła w roku 1629. *Krasicki. Niesiecki*, takie czyni o familii tej uwagi: Są w Szwabji Zehmenowie familia zacna, ci się tymże herbem pieczętują co i dawni Cemowie, wielkie jest tedy podobieństwo, iż jak i insze pruskie, ta familia z Niemiec się do Prus z Krzyżakami przeniosła, i lubo linia pruska ustała, rdzeń w Szwabji wkorzeniony dotąd trwa. — Z tych więc Cemów Karol baron Zehmen, proboszcz i suffragan warmiński, biskup leteński w r. 1778. — z braci jego jeden dziekan katedry eichstadzkiej w Niemczech, drugi minister u elektora saskiego. Matka ich z zacnej famili w Niemczech *Catzenellbogen.*

Centkowski h. *Pobog.* Edward, syn Teofila. *Spis szlachty kr. pol 1854.*

Cepryński *Ciekawy.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.* — Mikołaj podpisał z nowogrodzkiego elekcyą St. Augusta w r. 1764. — *Wielądko.*

Cerekwicki h. *Zaręba.* Z Cerekwicy w kaliskiem województwie się piszą. Stanisław kwitnął w r. 1627. Wojciecha wspomina konstytucya w r. 1641. *fol.* 28. Jan starosta średzki poseł na sejm w r. 1670. i 1683. Cerekwicka była za Jędrzejem Dzierżanowskim. *Niesiecki.* — Adama Cerekwickiego i Anny Bojanowskiej córka Ludwika za Stanisławem Gajewskim h. *Ostoja.*

Ceremowski na Pokuciu. Z tych jeden miał za sobą Strzemeską Zofią w r. 1599. Drugi miał za sobą Kalinowską córkę Walentego wojskiego halickiego. — *Niesiecki.*

Cerkas h. *Leliwa.* Stefan długo w koronnem wojsku, na dobro tej ojczyzny żołd prowadząc, zasłużył sobie, że go rzeczpospolita w komput synów przyjęła w r. 1662. on zaś herb sobie przybrał *Leliwa*. Syn jego miał za sobą Bolestraszycką, z której córka Antonina za Antonim Mietelskim i synów dwóch. W tymże roku Michał Czerkies porucznik pancernej chorągwi przez lat 44. w wojsku polskiem zasłużony, nobilitowany z synami trzema: Konstantym, Kazimierzem i Józefem, niewiadomo jednak jaki herb sobie przywłaszczył. — *Niesiecki.*

Cerner. Franciszek, *nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi 1790. — *Małachowski.*

Ceterski. Józef około r. 1795. vice-regent z. brzeski kujawski. — *Wielądko.*

Cętkowski h. *Pobog.* Okolski ich pisze Czetkowski w dobrzyńskiej ziemi. Kazimierz. Wojciech i Jan podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Cetner h. *Przerowa*, w woj. ruskiem. Okolski o tej familii pisząc, raz ich początki do Mirosławia walecznego męża, i któremu za rycerską odwagę, pierwszemu ten herb *Przerowa* nadany od Bolesława Krzywoustego nakłania; drugi raz twierdzi, że w rekompensę zasług swoich, od cesarzów

rzymskich do prerogatyw szlachty niemieckiej wyniesieni. Atoli samo imię herbu, właśnie polskie *Przerowa* oświadcza, że nie z niemieckich panów szczodrobliwości wyszło: być jednak może, że potomkowie Mirosławia, ile przez kilka set lat na Szląsku zamieszkawszy, w nadgrodę kawalerskich dzieł swoich osobliwszą jaką łaską od monarchów rzymskich ozdobieni byli, ale pewnie nie pierwszą. Z Szląska potem za czasów Zygmunta Augusta czterech się braci do Polski wyniosło, Kasper, Balcer, Michał i Mikołaj. Z których Kasper znowu się do swej ojczyzny wrócił. Michał z polskiego wojska do cesarskiego przeniósł się. Mikołaj z Łaskim wojewodą sieradzkim Moskwie silny, do Francyi z drugimi jeździł, królestwo polskie Henrykowi Walezyuszowi ofiarując, żona jego Bidzińska h. *Janina*. Balcer czwarty ich brat, gdy się heroicznemi dziełami wsławił, indygenat od Zygmunta III. w r. 1598. otrzymał; z Kurzańskiej siostrzenicy Stanisława Żółkiewskiego hetmana, córkę Jadwigę, która się dostała w małżeństwo Krzysztofowi Wasiczyńskiemu i czterech synów spłodził. Z tych Jan z tymże Żółkiewskim w marsowych dziełach polerując lata swoje, w Moskwie umarł, z takim u wszystkich żalem, że ciało zmarłego za dwie mili kompania cała odprowadziła. Jędrzej drugi syn Balcera, podczaszy lwowski, pod Smoleńskiem czterysta ludzi do boju przywodził i w Wołoszech z Żółkiewskim pamiętny wojownik, umarł w r. 1624. żona jego Katarzyna Leśniowska h. *Gryf*, kasztelanka bełzka, żył jednak z nią bezpotomnie. Mikołaj trzeci syn Balcera, złączył się z Maryanną Kaszewską i z niej potomstwo Marcin i Stanisław, córek dwie. Stanisław był podkomorzym krzemienieckim w r. 1691. zostawił synów dwóch i córek trzy. Mikołaj starosta barecki, porucznik usarskiej chorągwi, żona jego Teresa Firlejowna kasztelanka sanocka, druga Kołucka, trzecia Rzeczycka. Jan starosta tymbarski poseł z wołyńskiego woj. na konwokacyą w r. 1696. i 1703. żona jego Maryanna Rozwadowska pozostała wdową po Siecińskiem, atoli bezpotomne małżeństwo, jako i *2o voto* z Mazowiecką. Alexander czwarty syn Balcera, sławny rotmistrz, potem kasztelan halicki w r. 1653. złączył się z Anną Tarłowną wojewodzianką lubelską z której Jan starosta kamionacki. Córka jego za Michałem Rzewuskim starostą wyszyńskim. *Niesiecki*. — Jan Cetner był kasztelanem wołyńskim koło r. 1721. Franciszek zaś Cetner umarł 1732. wojewodą smoleńskim. Jan kuchmistrz koronny po śmierci Augusta II. króla na sejm konwokacyi 1733. r. był posłem z w. ruskiego. Dominik starosta stecki w r. 1766. deputat na tryb. koronny z z. halickiej. Alexander z Czertwic Cetner pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. bełzkiem. Ignacy w tymże czasie wojewoda bełzki. Jan starosta stocki kawaler orderu ś. Stanisława. *Kuropatnicki* w § V. w extrakcie Galicyi i Lodomeryi *legit. ad metr.* umieszcza Ignacego i Dominika Cetnerów pod dniem 12. Września 1782. zapisanych. *Krasicki* dodaje: Dominik starosta stocki syn Jana wnuk Alexandra starosty szczurowieckiego z *Odznaką* ma potomstwo synów dwóch. — Antoni starosta korytnicki żytomierski z Anny *Krasickiej* spłodził córkę Eleonorę, ta wydana za Alexandra Sułkowskiego starostę odolanowskiego i syna który następuje. — Ignacy wprzód obożny koronny, dalej wojewoda bełzki z Ludwiki *Potockiej* wojewodzianki poznańskiej ma córkę Annę, ta wydana r. 1774. za Józefa Sanguszka marszałka w. lit., po którego śmierci powtórzyła małżeńskie związki z bratem swoim ciotecznym Kazimierzem Sapiehą generałem artyleryi lit., trzeci raz za mąż szła za Kajetana Potockiego starostę urzędowskiego, czwarty raz była za Karolem Lotaryngskim z Elboeuf i Lambese. — Jan starosta kamieniecki dalej kuchmistrz koronny syn Franciszka wojewody smoleńskiego, a *Szczuczanką* podkanclerzego kor. córką wdową po Kąckim miecznika i generale artyleryi kor., żył bezdzietny. Cetnerom przyznano w Austryi tytuł hrabiów w r. 1780. *Krasicki* notuje pod Worcelami N. Cetnerownę, która była za Stanisławem Worcel.

Cetnerski h. *Korwin*. Wincenty Józef Jan Maciej 4ch imion syn — Antoni Józef Michał 3ch imion wnuk Antoniego. Ignacy i Antoni. Jan i Michał. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Cetys h. *Ciołek*. w woj. krakowskiem. Jan miał synów dwóch, tyleż córek, z tych jedna Kochanowska, druga *primo voto* Zbikowska, *secundo voto* za Stanisławem Chmieleckim. Franciszek w woj. ruskiem syn Jana, z Maryanny Błażewskiej spłodził czterech synów: Józefa, Jacka, Wojciecha i Krzysztofa, który wstąpił do zakonu Soc. Jesu. Jan brat Franciszka z Rykowskiej dwóch synów miał: Franciszka i Wojciecha. — *Niesiecki*.

Chabaszewski. Grzegorz szlachcic multański, indygenat otrzymał 1676. r. — *Niesiecki*.

Chabicki h. *Jastrzębiec*. Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski*, ale to będzie Charbicki.

Chabielski w województwie sieradzkiem. Ludwik na Chabielicach Chabielski z sieradzkiem, Jędrzej z inowrocławskiem województwem podpisali się na elekcyą Augusta II. — *Niesiecki*.

Chabiewicki h. *Saszor* albo *Orla*. Tak wymienia *Kuropatnicki*, ale to raczej Chobienicki.

Chabinoski h. *Sulima*. Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski*, ale to zapewne Charbinowski.

Chaborski h. *Lubicz*. *Okolski* (i *Małachowski* także) ich pisze Chabowski w woj. płockiem: z których Marcina wspomina, że w krakowskiem pojąwszy żonę osiadł, z której został się syn Hieronim. Stanisław w w. ruskiem w r. 1700. Żona jego Anna Orzeszkowna podczaszanka mińska, córek z niej dwie, jedna Magdalena za Stanisławem Stawskim stolnikiem bracławskim, druga za Janem Pajączkowskim. Wojciech z woj. płockiem podpisał elekcyą Augusta II. Bodaj w temże płockiem nie masz Chabowskich h. *Junosza*. *Niesiecki*. — Ignacy kanonik chełmski, który w. r. 1783. z kapituły chełmskiej dył deputatem na trybunał koronny. *Wielądko*.

Chabowski h. *Lubicz*. Michał. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chadziewicz poseł z w. sandomirskiego na sejm 1773. Patrz **Hadziewicz.**

Chądzeński h. *Junosza*. W płockiem województwie. Jan i Piotr z z. ciechanowską podpisali się na elekcyą Jan Kaz. Paweł na Pęcicach z warszawską na Jana III. i Tomasz skarbnik rożański. *Niesiecki*. — Wojciech Kazimierz Chądzeński wojski rożański i poseł tejże ziemi na sejm konw. r 1764. pisał się na elekcyą St. Augusta z z. rożańskiej. Toż w r. 1766. był komisarzem skarbu koronnego. Maciej skarbnik mszczonowski. *Wielądko*. — *Małachowski* i *Kuropatnicki* wymieniają Chądzewskich h *Junosza* ale to pomyłka, którą popełnili ci autorzy, idąc za omyłką drukarską w indexie *Okolskiego*.

Chądzyński h. *Ciołek*, w w. podlaskiem. Maciej zakrocimski i błoński starosta, drohicki podkomorzy, poseł na sejm w r. 1564. Piotr zakrocimski starosta, a bodaj nie syn Macieja, uproszony do rewizyi ksiąg grodzkich zakrocimskich 1593. *fol.* 648. Jędrzej starosta nurski; ten to podobno Jędrzej był wojewodą podlaskim † w roku 1631. Żona jego Zofia z Karniewa, Jan z Chądzyna starosta nurski w r. 1633. podpisał *Pacta Conventa* Władysława IV. Antoni wojewoda podlaski w r. 1648. Stanisław podstoli drohicki w r. 1632. Jan, cześnik bielski, z sejmu w r. 1676. komisarz do rewizyi przywilejów Rusi nadanych w ziemi drohickiej *Constit. fol.* 23. Walenty brat Macieja podkomorzego drohickiego, kanonik płocki i pułtuski. Kazimierz z podlaskiem podpisał się na elekcyą Jana III. *Okolski* pisze, że Chądzyński starosta nurski miał za sobą córkę Stanisława Dębińskiego Rawicza starosty chęcińskiego. — *Niesiecki*.

Józef podstoli podlaski koło roku 1763. Byli także Chądzyńscy possessyonaci w ziemi warszawskiej. Kazimierz na zjeździe walnym wielkiego księztwa litewskiego pod *Olkinikami* w r. 1700. podpisał się z w. nowogrodzkiego. *Wielądko*. — W r. 1742. Marcin Chądzyński posiadał dziedzictwem dobra Chądzyno-Kostki w płockiem. Jan po Piotrze, dziedziczył tamże w r. 1747. dobra Zielominko i Chądzyno-Krusze. Jan po Waleryanie, cześnik zawskrzeński, nabył w r 1763. dobra Chodeczek w brzes. kujawskiem Maciej skarbnik mszonowski 1784 *Herb. kr. pol. 1853.* Są i w Galicyi Chądzyńscy, lecz ich herbu nie wyraża *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chądzyński h. *Rogala*. Niektórzy piszą się Chondzyński. N. burgrabia krakowski w roku 1672. Kasper sędzia gr. włodzimirski w r. 1618. — *Niesiecki*.

Chajecki Kajetan. Tak wymienia *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.* ale herbu nie wyraża.

Chaiński. Nobilit. w metryce koron. r. 1546. *pag. 27.*

Chajęcki h. *Korab*, w w. mazowieckiem. Stanisław, Alexander, Krzysztof z mazowieckiem, Antoni, Stanisław z ziemią nurską podpisali elekcyą Jana Kaz. Franciszek z ziemią czerską na Jana III. Franciszek, Hieronim i Jakób tamże, Jędrzej z ziemią nurską na Augusta II. *Niesiecki*. — Są i na Wołyniu z którego województwa Franciszek pisał się na elekcyą St. Augusta. Tomasz kanonik kujawski. — Tomasz komornik nowogrodzki. — *Wielądko*.

Chala. Chala towarzysz pod usarską chorągwią w r. 1638. zginął pod Starczem w okazyi z kozakami. — *Niesiecki*.

Chalaim. Jerzy pisał się na zjeździe pod Olkinikami w r. 1700. z w. nowogrodzkiego. — *Wielądko*.

Chalczniowski h. *Topacz* Tak ich Okolski napisał: atoli Paprocki in *Stromatibus* chce ich mieć raczej Chalknowski z Chalknowa, z których powiada, że za jego czasów kwitnął na Szląsku Jan Halknowski z Halknowa na Kisielowie, urodzony z matki Żegotowny h. *Kicki*, jego zaś herb *Topacz*. Jan Halkowski w mścisławskiem w r. 1632. — *Niesiecki*.

Chalecki h. *w*. Niesiecki z *historia Sapieh*. pierwszego tego domu wymienia Grzegorza Chaleckiego, który miał być metropolitą kijowskim, drugiego Krzysztofa wojewodę nowogrodzkiego, ale to musi być mylka, bo pierwszego nie znajdujemy między metropolitami, drugi chociaż wymieniony przez Niesieckiego pod wojewodami, nie znajduje się w genealogii, którą niżej podamy; prawdopodobniej ci obydwaj należą do wygasłej już rodziny ruskiej Chaleckich, o której *J. Bleszyński* w *Encyklopedyi Orgel.* wspomina. Wypisujemy tu z *Monografii Kossakowskiego* następującą genealogią rodziny Chaleckich. Dymitr Janowicz na *Chalczu* Chalecki, który za zasługi dostał od Zygmunta I. d. 30. Maja 1514. dobra Chalcz, zostawił syna Michała starostę owruckiego; tego synowie: Michał i Józef, marszałek królewski, starosta czerkaski kaniowski, ten ostatni zostawił córkę jednę Reginę za Pawłem Stefanem Sapiehą (*Niesiecki*) i synów pięciu: Bazylego bezpotomnego, Andrzeja, Konstantego bezpotomnego, Dymitra i Jana. Z tych Andrzej pisarz ziemski w końcu marszałek rzeczycki 1560. spłodził Franciszka bezpotomnego, Józefa, którego syn Michał umarł bezpotomnie i Piotra marszałka rzeczyckiego 1644., tego syn Jakób stolnik rzeczycki 1701. miał trzech synów Rajmunda Dominikanem, Alexandra podczaszego rzeczyckiego w r. 1700. i Antoniego stolnika rzeczyckiego; z tych Alexander zostawił Józefa bezpotomnego i Antoniego podkomorzego rzeczyckiego 1764., którego synowie: Józef łowczy rzeczycki bezpotomny i Kazimierz marszałek rzeczyck

mający dwóch synów bezpotomnych Jana Kazimierza i Ignacego i córkę Maryą *1o voto* za Szujskim *2o voto* za Prozorem. Drugi syn Jakóba a brat Alexandra Antoni, stolnik rzeczycki, zostawił synów trzech: Franciszka (którego syn Felicyan bezpotomny), Ignacego podstolego rzeczyckiego 1773. (którego syn Karol miał jednego syna Józefa bezpotomnie zmarłego) i Jana starostę bocuńskiego, strażnika i łowczego rzeczyckiego (1750—1764.); tego córka Anna wyszła za Malinowskiego, syn zaś Cypryan starosta bocuński a potem marszałek powiatów bielskiego i rogurzewskiego, zostawił dwóch synów: Leona (którego synowie Alfred i Bolesław) i Alexandra, członka deputacyi szlacheckiej powiatu mohilewskiego. Czwarty syn z porządku Józefa marszałka krakowskiego, starosty czerkawskiego i kaniowskiego Dymitr, miecznik w. ks. lit. (o którym pisze Niesiecki) umarł r. 1598. zostawiwszy synów dwóch: Krzysztofa Mikołaja, który był także miecznikiem w. ks. lit. bezpotomnego i Alexandra marszałka lidzkiego i koła poselskiego, którego synowie: Eustachy Dominikanin i Gedeon; tego syn Marcyan, starosta nowosielski, zostawił córkę Eufemią za Antonim Alexandrowiczem Chaleckim. — Piąty syn Józefa Jan, zaślubił Teodorę Kopciówną z której zostawił synów dwóch: Hieronima Kazimierza, którego syn Jakób *na Bartkowie*, łowczy podlaski, umarł bezpotomnie, i Jana Władysława *na Chalczu;* ten był w r. 1648. dworzaninem królewskim, posłem mińskim na elekcyą, potem strażnikiem w. ks. lit.; miał on synów dwóch, Karola Kazimierza starostę mozyrskiego 1670. (którego syn Michał starosta mozyrski, deputat *ad pacta conventa* 1696. r. potem obożny w ks. lit. 1710. pułkownik i poseł przy dworze rossyjskim. umarł bezpotomny) i Bogusława podkomorzego rzeczyckiego 1760., ten zostawił jednę córkę Konstancyą za Benedyktem Przeździeckim i synów trzech: Stanisława podkomorzego słonimskiego, Klemensa podkomorzego rzeczyckiego i Piotra bezpotomnego; z tych pierwszy miał syna Bolesława podkomorzego słonimskiego (1760—1773.), tego zaś synowie: Kazimierz obożny rzeczycki (którego synowie: Eustachy, członek rzeczyckiego sądu ziemskiego i Adam sędzia graniczny rzeczycki, mający syna Jana Kazimierza) i Stanisław, chorąży petyhorski, w r. 1773. sędzia grodzki wileński; ten zostawił syna Piotra szambelana króla St. Augusta 1792, który z Czechowiczówny miał dwóch synów Wilhelma ożenionego z Czechowiczówną i Kajetana dziedzica Stanisławowa w wileńskiem, żonatego z Pauliną hr. de Broel-Plater. Drugi syn Bogusława Klemens, podkomorzy rzeczycki, miał syna Kazimierza *na Chalczu*, starostę orszańskiego, posła z powiatu rzeczyckiego na sejm 1764. pułkownika Petyhorców, którego córki: Konstancya za Kazimierzem Chaleckim obożnym rzeczyckiem i Annę za Albertem Radziwiłłem.

Chalcewicz Pleskaczewski. Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Chaliński h. *Pomian.* W kujawskiem. Jędrzej skarbnik brzeski kujawski 1567. Stanisław burgrabia radziejowski. Bartłomiej w r. 1632. z Bronowic, od którego dwóch synów zostało, Wojciech i Marcin w z. dobrzyńskiej. Stefan burgrabia radziejowski. Władysław w w. kaliskiem. Są zda mi się i Ślepowronowie Chalińscy, z których jeden miał za sobą Koszanowską, z której potomstwo zostało. *Niesiecki.* — Marcin Chaliński miecznik z. dobrzyńskiej koło r. 1763. Andrzej kanonik płocki był deputatem z tejże kapituły w r. 1777. na trybunał kor. *Wielądko.* — Franciszek w r. 1778. podstarości rybiński. *Krasicki.*

Chałgasiewicz. Tomasz. *Spis szl. wyl. Herold. król. pol. 1851.*

Chalipiński. Jakób szlachcic multański i bliska krew Stefana wojewody multańskiego, dworzanin krolewski indygenatem darowany na sejmie kor. w r. 1676., jego synowie: Jakób starosta zwoleński i Jan podstoli, kwitnęli w r. 1697. *Niesiecki.*

Chambers. Jakób z starożytnej familii angielskiej pochodzący *titulo Baronatus* zaszczycony, rotmistrz królewski, otrzymał *Idigenan* konst. 1673. *fol. 36.* — *Małachowski.* — *Krasicki.*

Chamiec h. *Gryf.* W woj. sandomierskiem, lubelskiem i bełzkiem, z familii Gryfów Jaxyców. Z tych Abraham w r. 1390. Mikołaj rotmistrz i u Chodkiewicza hetmana podczas chocimskiej wyprawy marszałek dworu jego, z Mieleckim, Zamojskim, w Moskwie, Prusiech, Inflantach, Finlandyi doświadczony żołnierz. Seweryn brat jego dziedzic na Potoku w w. bełzkiem: z Orlikowny, czyli z Orlickiej córkę spłodził Zofią (którą wydał za Rafała Ładę Skrzyńskiego) i synów dwóch Pawła i Stefana. Paweł z Chamczesna rotmistrz królewski, żona jego Helena Stojecka. Genealogia Kalinowskich powiada, że Klara córka Walentego Jana Kalinowskiego, cześnika halickiego była za Chamcem stolnikiem bełzkim. Podobno też są Chamcowie Abdankowie. *Niesiecki.* — Są po dziś dzień w Galicyi i w królestwie polskiem.

Chamski. Krzysztof z płockiem w. podpisał elekcyą Jana III. Piotr z Anną Suchodolską *sterilis* 1722.

Chamski h. *Jastrzębiec.* Andrzej miecznik woj. płockiego, którego syn Jan pisał się na elekcyą St. Augusta, tenże potem wojski mniejszy raciązki. Adam podwojewodzy płocki. — *Wielądko.*

Chamski h. *Gryf*, w woj. płockiem. Z tych Marcin chorąży J. K. Mci, w r. 1721. dobra Łagiewniki, Lisino, Miszewko i Stefany, a Jan wojski płocki w roku 1770. dobra Tupadły dzieczyli. *Herb. rod. szl. 1853.*

Chańkowski h. *Korczak*, w ruskiem województwie. Iwan wnuk Dymitra z *Bożegodaru*, podskarbiego koronnego, wziąwszy działem Chańkowice, od nich Chańkowskim koło r. 1520. a potem w sukcessyi po braci wziąwszy Boratyń, Boratyńskim zawołany. — *Niesiecki.*

Charbicki h. *Jastrzębiec.* Z tych Mścisław w r. 1464. którego syn Jan, tego zaś syn Mikołaj, z Bykowską spłodził Swentosława, którego potomstwo: pierwszy Piotr stolnik łęczycki, posłował na sejm w r. 1618., z Jadwigi Tarnowskiej siostry arcybiskupa gnieźnieńskiego h. *Rolicz*, zostawił synów trzech: Jana kanonika poznańskiego, Krzysztofa biskupa margaratyńskiego i suffragana kujawskiego w r. 1634. † 1638, Piotra kasztelana brzezińskiego w r. 1632; tego syn Stefan Kazimierz po stryju swoim Krzysztofie wziął probostwo katedry kujawskiej, wkrótce potem biskupem nikopolskim, suffraganem, kustoszem i officyałem generalnym lwowskim ogłoszony. Stanisław drugi syn Swentosława, zostawił syna Jana kawalera jerozolimskiego, który w Węgrzech, siedmiogrodzkiej ziemi z Rudolfem cesarzem wojował, w Wołoszech i Podolu za ojczyznę swoją. Stefan opat przemętski w r. 1607. wziął na ostatek wąchockie opactwo, różnych legacyach do cesarza i innych panów cudzoziemskich zażywany Stanisław poseł na sejm w r. 1633. Paweł mąż rycerski wojski łęczycki, Stanisław cześnik dobrzyński. Stefan i Stanisław podpisali w łęczyckiem elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Chanowski h. *Doliwa.* Jan. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.*

Chański h. *Korczak.* Jan chorąży i podwojewodzy kijowski r. 1787. — *Wielądko.*

Charbinowski h. *Sulima.* Stanisław z *Charbniowic*, chorąży sandomierski w r. 1433. Piotr starosta halicki w r. 1406. — *Niesiecki.*

Charczewski h. *Cholewa.* W dobrzyńskiej ziemi. Na elekcyą Augusta II. pisali się Marcin, Józef i Seweryn, a dawniej Jan i Marcin w r. 1648. w płockiem. Drudzy za czasów Paprockiego wyniósłszy się ztamtąd, w sandomierskiem osiedli; z tych był Jan mąż chwalebny. Jego potomstwo w przemyslskiej ziemi gnieździć się poczęło. Jan Karol skarbnik drohicki; synów się jego trzech zostało: Pierwszy Sebastyan, kasztelan słoński dziedzic na Złotkowicach: z Oździanki spłodził dwie córki, jedna za Ossolińskiem stolnikiem sandomierskiem, druga za Chełmskim. Kazimierz drugi, chorąży nowogrodzki dziedzic na Urku, Bielska córkę mu powiła i synów dwóch: Jana i Franciszka. Franciszek trzeci syn skarbnika dziedzic na Balicach, podczaszy sanocki, żona jego Zofia Ossolińska. Siostra tych trzech braci Katarzyna z Janem Witowskim żyła. *Niesiecki.* — Jan Charczewski kasztelan słoński syn Kazimierza (wnuk Sebastyana) dziedzica na *Urku*, *1o voto* żył z *Jałowicką* bezpotomnie, *2do* z *Jezierskiej* spłodził Maryannę, ta złączona z Siekierzyńskim starostą horodelskim, — druga Róża z Antonim hr. Krasickim. — Syn z Jezierskiej Władysław z *Męcińską* ma potomstwo; tenże Władysław w młodym wieku utonął r. 1774. zostawiwszy synów dwóch, Michała, Walentego i córkę Justynę. — Karol brat Jana kasztelana słońskiego z *Bilskiej*, kasztelan przemyski z *Złoczewskiej* miał syna Jana, ale ten młodo umarł, córki trzy: Joanna za Siekierzyńskim — Karolina za Baworowskim, trzecia w panieńskim stanie życia dokonała. — *Kras. Kuropatnicki* wymienia Walentego i Michała pod r. 1782. Są i po dziś dzień tego domu Charczewscy w Galicyi.

Charczewski h. *Srzeniawa.* Andrzej, Józef, Jacek, Jakób, Ignacy i Jan. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Charczowski. Hrabia Michał i Wincenty. *Poczet szl. gal. i bukow. 1857.*

Charczyński. Tych wymienia *Kuropatnicki.*

Charewicz h. *Sas.* Kazimierz pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z województwa mińskiego. *Wielądko.* — *Kuropatnicki* wymienia Tomasza pod r. 1788. Charewicze w Galicyi osiedli piszą się z *Charbowic;* z tych Tomasz w r. 1782. żyjący.

Charkowski. W płockiem woj. z którem Jędrzej i Wawrzyniec podpisali sie na elekcyą Augusta II. Są i w kaliskiem Charkowscy: jeden z nich mieszka w Habirowie, miał za sobą Bojanowską i z niej syna. — *Niesiecki.*

Charlecki. Tych wymienia *Kuropatnicki.*

Charleski h. *Bończa.* Z Tomaszewskich swój początek wzięli, ale od dóbr Charlęża wzięli swoję denominacyą. Pięciu braci wspomina Paprocki; z tych jeden był chorążym krakowskim, potomstwo zostawił, a bodaj nie jego syn Felix podkomorzy kijowski z sejmu w r. 1598. komissarz do rozgraniczenia między województwem kijowskiem i ziemią mozyrską, syn jego Samuel. Sebastyan drugi brat chorążego, podczaszy królowej Katarzyny. Jerzy trzeci brat, syna zostawił Jędrzeja i córkę Zofią. Jan czwarty brat, kuchmistrz królowy Bony mąż znaczny. Mikołaj piąty brat, ten na Wołyniu pojąwszy Lubicką spłodził córek trzy i synów czterech. Z córek zda mi się (mówi Niesiecki) jego Barbara, Jędrzejowi Czuryłowi, a drugim związkiem Mikołajowi Stadnickiemu podczaszemu sanockiemu zaślubiona. Z synów zaś Jan już w domu rakuzkim, już królowy Katarzynie służąc, w różnych językach umiejętności nabył. Podkomorzym łuckim Jana czytam w konstytucyach 1590. *fol.* 603. i jeszcze 1601. † 1616. Szymon brat Jana na dworze francuzkim długo bawiąc, wielkiej tak w rzeczach, jako i językach umiejętności człowiek, ale i na wojnie doświadczonego męztwa, we wszystkich albowiem okazyach z Zamojskim z piechotą węgierską siła

dokazował. Mikołaj z sejmu w roku 1613. do lustracyi dóbr Lubecza naznaczony. Stanisław do lustracyi ksiąg ziemskich kijowskich 1601. Krzysztof dworzanin królewski, poseł na sejm w r. 1613. i 1619. Jan kasztelan bracławski w r. 1620. senator powagi i pobożności pełny, umarł w r. 1625. Syn jego Hieronim starosta łucki i kanic[illegible]ski. Adam miecznik wołyński, rotmistrz pancernej chorągwi; córka jego Anna Konstancya, [illegible]zy razy śluby małżeńskie ponawiała. raz z Silnickim kasztelanem kamienieckim, drugi raz z Mikołajem Sapiehą wojewodą bracławskim, trzeci raz z Franciszkiem Lubowieckim kasztelanem wołyńskim. Genealogia Sienickich świadczy, że Charlęska z Wacławem Hulewiczem kasztelanem bracławskim była zmówiona. Jan o którym wyżej mowa, podkomorzy łucki zręczywszy sobie Szczęsną Siemąszkownę kasztelankę bracławską, z niej miał córki dwie: z tych Anna dostała się w małżeństwo Mikołajowi Wasieńcewiczowi podwojewodzemu kijowskiemu; druga Piotrowi Deniszkowi starościcowi żytomierskiemu. Piotr w zakonie Soc. Jesu życie swoje świątobliwie zakończył w r. 1713. Niektórzy z nich w Litwie w nowogrodzkiem województwie osiedli; z którego Jan Michał z Charlęza stolnik smoleński, wójt nowogrodzki posłował na sejm w r. 1670. Piotr tamże kwitnął w r. 674. Jan podwojewodzy nowogrodzki 1675. *Niesiecki.* — W r. 1778. Gabryel Charlęski kanonik kijowski — brat jego N. dziedzic na *Byszowie* (majętność ich dziedziczna w owruckiej ziemi) pułkownik, młodzian — trzeci brat także bezżenny — czwarty umarł spłodziwszy córkę jedynaczkę wydaną za Hadziewicza. — *Kraś.*

Charmański h. *Rogala;* według *Kojałowicza in MS. herbu Bibersztein*, kędy ten autor przydaje, że z korony w wielkiem księztwie litewskiem osiedli. Daniel, Kazimierz cześnik trocki, syn jego Antoni, brat zaś Michał, oba zaś w różnych expedycyach z hetmanem Michałem Pacem, doświadczonego męztwa. Kazimierz cześnik trocki z trockiem woj. podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Charmański h. *Radwan.* Tak wymienia *Małachowski.*

Chartłupski, w woj. sieradzkiem. Wincenty z *Chartłup* podkomorzy sieradzki w r. 1496. córka jego za Wojciechem Madalińskim wojskim wieluńskim. — *Niesiecki.*

Charytonowicz h. *w.* Już w r. 1416. prezydował katedrze chełmskiej, władyka Charytonius jako stoi pod władykami chełm. *Kojałowicz p. 2. Hist. Lithv.* w r. 1570. wspomina Jędrzeja Iwanonowicza (to jest Iwana syna) Charytonowicza Obryńskiego z innemi litewskiemi posłami w legacyi wysłanego. *Starowolski in Monum.* nadgrobek położył Jana Charytonowicza chorążego nowogrodzkiego zmarłego w r. 1582. z Buska wypisany; chwali go Paprocki, że na dworze Zygmunta Augusta był między pierwszemi, w obozie potem rycerskiemi się dziełami wsławił, nie mało moskiewskiego niewolnika nabrał. Syn jego Siemion w tropy ojcowskie wkraczał. Okolski ich pisze Haratynowicz, ale z nadgrobku i autorów innych Charytonowicz być powinno. — *Niesiecki.* Justynian Charytonowicz pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z p. słonimskiego. — *Wiel.*

Charzewski h. *Śrzeniawa.* Jan komornik z. włodzimirski, deputat z w. wołyńskiege na trybunał kor. 1744. — Jan, sędzia z. czerniechowski około r 1763. — *Wielądko.*

Charzewski *Kmita.* Jan. — Jan. — Kazimierz. *Poczet szl. galic. i buk. 1875*

Charzowski h. *Śreniawa.* W województwie krakowskiem, sandomierskiem, lubelskiem z familji Rupniewskich swój początek wzięli, od wsi Charzewic Charzewscy nazwani. Z tych w r. 1500. Mikołaj z Rupniewa dziedzic na Charzewicach dworzanin króla Zygmunta I. zostawił synów czterech: Adama, Jana, Kaspra i Krzysztofa. Adam pojął Karską łowczankę podlaską, Kasper Jarocką, z której synów czterech: Wawrzeniec, Jakób, Jan i Stanisław. Wawrzeńca potomstwo: Wawrzeniec i Stanisław, który w wojsku cesarskiem żołd prowadząc, tamże w okazyi zginął. Krzysztofowi Szypowska dwóch synów powiła: Adama i Wojciecha. Adam dziedzic na Cichawie wziął za żonę Barbarę Lipską. Wojciech w wojsku cesarskiem służył, zkąd powróciwszy, gońcem był do cara tureckiego. Piotr podsędek nowogrodzki, Jan podkomorzy tegoż województwa, poseł na sejm w r. 1676. Marcyan Franciszek sędzia z. chełmski w r. 1697. Tak mi się zda (mówi Niesiecki) że są Charzewscy Gryfowie w sandomierskiem, ale pewności nie mam. Charzowska zakonnica ś. Klary w Sączu. Anna Charzewska Marcina Borzęckiego małżonka. — *Niesiecki.*

Charzyński h. *Szeliga.* W mazowieckiem. Nasi ich pisarze Charzewskiemi chcą mieć. Piotra Charzyńskiego żona, Katarzyna Oleśnicka starościanka bełzka, która pierwszym związkiem żyła z Jędrzejem Zmięckim. Paweł z Despotą w Węgrzech wojując, w nieszczęśliwej przegranej w niewolą się Turkom dostał, ale od Stanisława brata wykupiony. Marcin z płockiem podpisał elekcyą Władysława IV. synowie jego Jan i Jędrzej. — *Niesiecki.*

Chaskowski. Stanisław pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z w. witebskiego. — *Wielądko.*

Chaudoir herb: W polu niebieskiem dwa pasy złote u dołu, z tych na górnym koń kary w prawo galopujący; nad tarczą korona baronowska, nad którą dwa hełmy; w szczycie pierwszego: syrena w lewo z pałaszem do cięcia; w szczycie drugiego: pół konia karego w prawo między dwoma słoniowemi trąbami złotemi; w pobocznicach: na podstawie kamiennej dwa konie kare leżące, głowami do tarczy zwócone. Herbu tego używa rodzina Chodoir (Szodoar) z Bawaryi do Polski przybyła, z której Józef Jan i syn jego Stanisław otrzymali przywileje szlachectwa polskiego przez postanowienie cesarza i króla Alexandra I. względem pierwszego pod d. 17/29. Listopada 1819. r. co do drugiego w d. 10/22. Lutego 1820. r. wydane. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.* Baron Stanisław Chaudoir, syn przysposobiony (ma to zapewne znaczyć adoptowany) Jana Józefa i Maxymilian, syn Stanisława — wymienieni w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Chawłowski h. *Sulima.* Władysław Franciszek Jan, syn Marcina. *Spis szl. wyl. Her. kr. pols. 1851.*

Chawejłowicz *tegoż herbu co i Jałowicki,* w wołyńskiem województwie. — *Niesiecki.*

Chądziński. Tadeusz. *Poczet szl. galic. i bukow. 1857,*

Chądzyński h. *Ciołek.* O tych *Niesiecki* nic nie pisze, ale między herbownymi ich umieszcza. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.* i *Spis szl. wyl. Herold. kr. pol. 1857.* wiele imion tego domu wymieniają.

Chebda h. *Pomian.* Imię to w Polszcze naszej starożytne; bo jeszcze w r. 1346. już w senacie polskim zasiadał Chebda kasztelan brzeski kujawski. Tegoż czasu Chebda kaszt. sieradzki r. 1357. od którego dóbr Kwiatkowic powstali Kwiatkowscy. Miał to być dziad *recta linea* Łubieńskich, o czem na swem miejscu. *Paprocki o herb. f. 427.* nadgrobek wypisał z Gniezna Jana Chebdy z Niewiesza archidyakona S. R Ecclesiae, dziekana kujawskiego, kanonika gnieźnieńskiego i krakowskiego, zmarłego w r. 1400. O tym Okolski powiada, że dla częstego do pobożności upominania, zabity był od brata swego Wieniawity, za który kryminał herb Wieniawa w Pomian zamieniony, to jest miasto pierścienia miecz przez żubrzą głowę przydany. Ale jak się myli, z niegoż samego poznać, kiedy dobrze dawniejszych przed rokiem 1400 liczy familiantów herbu Pomian, a między nimi Włościborza arcybiskupa gnieźnieńskiego w r. 1279. *Długosz in Vitis Episc. Posnan.* pod r. 1439. Jana Pellę z Niewiesza dziekana kujawskiego kanonika poznańskiego i administratora *Sede vacante* tej dyecezyi wspomina, Mikołaja także w historyi swojej w r. 1448. proboszcza kruświckiego, kędy przydaje, że na arcybiskupstwa gnieźnieńskiego godność, miał niektóre suffragia od kapituły gnieźnieńskiej, a między niemi wotował na niego Jan Hebda kanonik gnieźnieński: u *Damalewicza* w dekrecie kapituły w r. 1443. referowanym, znajdziesz tego Mikołaja kanonikiem gnieźnieńskim. Jan Hebda z Niewiesza dziekan kujawski, wójtostwo w dobrach Łangu kupiwszy, kapitule kujawskiej przyłączył. Jan z Tropia, Jędrzej i Michał z Tropia na Radoczy Hebdowie podpisali konfederacyą zatorską 1405. — *Niesiecki.*

Chechelski. Konstytucya w r. 1662 *f.* 32. wspomina Mikołaja Chechelskiego męża rycerskiego. — *Nies.*

Chechłowski h. *Sas.* Stanisław. — Jan, Antoni i Jan. — Daniel, Mikołaj, Kazimierz i Jan wnukowie Stanisława. *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Chęciński. Sobestyan. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chęcki. *Nobilit. non praec. scartab.* w konstytucyi 1768. — *Małachowski.*

Chełchowski h. *Lubicz.* W w. mazowieckiem. Pawła syn Jan, chorąży rożański, od tego Henryk, sekretarz królewski i pisarz skarbowy pruski, syn się po nim został Jakób skarbnik rożański w r. 1674. Paweł kanonik i officyał płocki, żył jeszcze w r. 1610. Alexander stolnik witebski sekretarz królewski i pisarz skarbowy pruski, syn się po nim został Jakób skarbnik rożański w r. 1674 w pow. orszańskim: Walenty i Wawrzeniec *z Chełk* z z. ciechanowskiej. Stanisław *z Ślazów* tamże; Wojciech w kaliskiem woj. w r. 1697. podpisali elekcyą Augusta II. Alexander cześnik orszański w r. 1642. Mikołaj miał synów: Macieja, Marcina i Jędrzeja i córkę Zofią Alexander, Jędrzej, Hrehory, Mikołaj i Marcin. *Niesiecki.* — Jan Chełchowski na zjeździe 1700. r. pod *Olkinikami* pisał się z p. lidzkiego. Wiktor pisarz skarb. lit. Ludwik pisarz skarb. w. ks. lit. stolnik kowieński pisał się na elekcyą St. Augusta z p. kowieńskiego, oraz Ignacy i Wincenty synowie jego. — *Wielądko.*

Chełkowski h. *Wczele.* Jacek kanonik poznański, czerski i oleśnicki proboszcz, deputat na trybunał koronny w r. 1670. — *Nesiecki.*

Chełm. Dom starożytny już w roku 1372. *Herb. Kap Mil.*

Chełmicki h. *Nałęcz,* w ziemi dobrzyńskiej. Adryan poborca w tejże ziemi w r. 1580. Syn jego Maciej, chorążym go dobrzyńskim tytułują konstytucye w r. 1611. a w r. 1613. sędzią z. dobrzyńskim. Synowie jego: Łukasz pisarz z. dobrzyński poseł na sejm 1631. Jędrzej i Adryan podpisali elekcyą Władysława IV. Piotr stolnik dobrzyński, potomstwo jego Maciej kantor poznański, deputat trybunału koronnego. Michał Antoni i Franciszek w r. 1704. *Niesiecki.* — Józef Chełmicki skarbnik ziemi dobrzyńskiej, którego synowie Stanisław i Michał pisali się na elekcyą St. Augusta. Józef podczaszy dobrzyński był posłem na sejm 1778. Tomasz stolnik dobrzyński w r. 1780. był deputatem z z. dobrzyńskiej na trybunał kor. Ignacy kanonik kujawski. Jakób wojski mniejszy dobrzyński. *Wielądko.* — Marcin Chełmicki pisarz dobrzyński w r. 1565. Józef podstarości grodu bobrownickiego (1778.) Jakób wice-regent ziemi dobrzyński. *Krasicki.* — Są po dziś dzień Chełmiccy w Wielkopolsce, a także w Galicyi. Obacz w ***Dodatku.***

Chełmiński z *Piniaczowa.* Kazimierz i Franciszek Ksawery wnuk Kazimierza, zapisani w *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Chołmoński. Wojciech i Antoni zapisani w *Poczet szlachty galic. i buk. z r. 1857*

Chełmski h. *Ostoja*, w województwie krakowskiem. Między przodkami domu Chełmskich, kładą niektórzy Scibora podkomorzego poznańskiego i generała wielkopolskiego; ale ten, lubo był Ostojczyk przecież się pisał z Ponieca nie z Chełma, dla tego odrzuciwszy mniej gruntowne tej familii wywody, odłożywszy pospolitych wszystkim familiantom herbu Ostoja przodków, do litery O; tu tylko tych przytacza się, którzy już pod imieniem Chełmskich na dobro tej ojczyzny, na sławę domu swego robili. Piotr Chełmski kasztelan połaniecki w r. 1436. podpisał pokój brzeski. Julian Chełmski kanonik krakowski, mąż w naukach biegłości wielkiej, umarł w r. 1531. Jana z Anny Zarębianki wojewodzianki kaliskiej córka Magdalena, dostała się w małżeństwo Stanisławowi Orzechowskiemu h. *Oksza*, sławnemu w Polszce n[illegible]zej osobliwie jednak przeciwko heretykom pisarzowi koło r. 1560. Marcyan chorąży krakows. w r. 1586, z Anny Pieniążkowny starościanki nowotargskiej trzech synów zostawił: Stanisława, Mikołaja i Marcyana. Ten (ostatni) w ojcowskie ślady wstępując, chorążym najprzód był krakowskim, podkomorzym potem tamże zawołany, także starostą ryczywolskim i ujskim, bocheńskim i wielińskim, marszałkiem trybunału kor 1640. wszędzie czy to posłując na walne sejmy, czy komissarzem do różnych funkcyi, zawsze Boga, sprawiedliwość i dobro ojczyzny stawiał sobie przed oczy; w wojnie w Węgrzech z Rudolfem cesarzem przeciwko Amuratowi z chorągwią usarską swoim sumptem wystawioną mężnie walczył, co poświadczając Maciej Austriacus ówczesny generalissimus, tytuł *Fortissimi Equites Poloni* przyznał; potem w Prusiech przeciwko Szwedom jak i pod Chocimem także mężnie stawał, umarł w r. 1641. Jan Scibor (tak się pospolicie familianci tego domu piszą, na pamiątkę, że od Scibo-rów poszli, o których patrz pod herbem *Ostoja*) *z Chełma* Chełmski łowczy krakowski, starosta ujski syn Marcyana podkomorzego, poseł na sejm w r. 1637. z Elżbiety Malickiej h. *Junosza* dwóch synów zostawił: Jana i Marcyana, z drugiej tyleż synów: Samuela, który w budziackiej zginął expedycyi i Alexandra. Krzysztof brat tych stryjeczny porucznik Warszyckiego miecznika koronnego: o Krzysztofie pisze *Kochow. climact. 1. lib. 1.* że się pod Żółtemi wodami był dostał w niewolą w r. 1648. Jędrzej podstoli sandomierski syn łowczego krakowskiego, pułkownik hetmana Jabłonowskidgo. Żona Maryanna Bieganowska herbu *Grzymała*, starościanka mostowska. Marcyan brat jego, obożny koronny i pułkownik królewski w r. 1683., mąż do wojny urodzony, czego dał dowód z Szwedami, Moskwą, Kozakami, swoim własnym sumptem regimenty i chorągwie w pole wyprowadzając. Jędrzej starosta brzeźnicki, żona jego Magdalena Jelcowna. Samuel poborca łanowego w r. 1613. Stefan skarbnik krakowski 1637. Jerzy z kaliskiem województwem podpisał elekcyą Władysława IV. Stefan także dworzanin królewski i Jan Stefan rotmistrz woj. krakowskiego. Marcyan podstoli sandomierski w r. 1678. miał regiment arkabuzerów *Constit* 1667. *fol.* 41. synów dwóch zostawił: ale ci z Francyi powróciwszy, prędką śmiercią zniknęli. *Panegir. Ressow.* Jednego z Chełmskich czytaj pochwałę u *Triceiusza lib. 1. Epigram.* Stanisław starosta pobiedziski w r. 1668. Podobno syn jego Krzysztof podstoli sandomierski z Elżbiety Ossolińskiej spłodził trzy córki: Annę Mikołajowi Złotnickiemu, Teresę Stanisławowi Tarłowi wojewodzie lubelskiemu, Maryannę Mikołajowi Księzkiemu cześnikowi krakowskiemu zaślubione. *Niesiecki.* — Heliodor Chełmski w r. 1778. kustosz kapituły chełmińskiej. Brat jego w r. 1766. był deputatem na trybunał kor. *Krasicki.* — Brat Heliodora kustosza chełmińskiego, którego wypisał *Krasicki*, Józef Chełmski, dziedzic Grodzienia i Łukom, deputat na trybunał koronny w r. 1766., zaślubił *Helenę Szremską*; jego syn Stanisław, skarbnik ziemi wschowskiej, (tego wymienia także *Wielądko*) zostawił syna Ksawerego sędziego pokoju pyzdrskiego, tego zaś syn z *Małgorzaty Mieleckiej* h. *Ciołek* urodzony, Stanisław zmarły w r. 1877. prezes towarzystwa kredytowego ziemskiego gubernii kaliskiej, z *Maryi Cieleckiej* zostawił prócz córki Stefanii za Romualdem Podczaskim, syna Władysława, dziedzica dóbr Łukom i innych, ożenionego z Bronisławą Thokarską; tych potomstwo małoletnie: Jan i Zygmunt. Podług *Kneschkiego* Chełmscy h *Ostoja* posiadali majątki ziemskie w Prusach południowych na początku bieżącego wieku.

Chełstowski h. *Jastrzębiec*. Jan opat trocki w Litwie zakonu ś. Benedykta w r. 1525. Chełstowski z Chełstowy, rezygnacyą czynił części swojej w księgach grodzkich Ostrzeszowskich w r. 1574. Stanisław sądowy michałowski w Prusiech w r. 1648. i drugi Stanisław w pińskim powiecie. Paweł deputat z w. chełmińskiego. Zygmunt z malborskiego w r. 1668. Marcin podkomorzy chełmiński a podwojewedzy pomorski, deputat na trybunał kor koło r. 1710, z Zawadzkiej zostawił syna. Chełstowska Stanisława Rudzińskiego żona. *Niesiecki.* — Jerzy Chełstowski w r. 1700. pod *Olkinikami* na zjeździe podpisał się z trockiego. Antoni pisał się na elekcyą St. Augusta z z. łomżyńskiej. *Wielądko.* — Podług *Herb. Kap. Mil.* com ten już znany w r. 1408.; gniazdo jego Chełstowo w starodawnem księztwie mazowieckiem. — *Kneschke* świadczy, iż jeden z tego domu dziedziczył w zeszłym wieku wieś Chełstowo w powiecie chełmińskim. Jakób, Franciszek i Floryan w r. 1724 podzielili się dobrami Januszewo, Zalesie i Kamionne po ojcu ich Wawrzeńcu.

Chene. Indig. w konstytucyi 1775. r. fol. 144. — *Małachowski.*

Cheralier Antoni. *Nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi 1700. — *Małachowski.*

Chilchen h. *Jelita.* W Inflanciech. Z tych Dawid pisarz z. inflantski, sekretarz król. wydał do druku życie Jerzego Farensbachiusza wojewody inflantskiego w łacińskiem języku r. 1607. — *Nies.*

Chilewski h. *Jastrzębiec.* Tych wymienia *Kuropatnicki* w § II.

Chilnetecki. Towarzysz Zborowskiego hetmana nad. pod Pleszków do szturmu szedł piechotą, z konia zsiadłszy w r. 1582. — *Niesiecki.*

Chimiński. Krzysztof łowczy smoleński z p. orszańskiego podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Chitry (de) *Freiselsfeld.* Antoni. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chincza h. *Działosza.* Tych wymieniają *Kuropatnicki i Małachowski.*

Chlebowicz h. *Leliwa*, w ks. litewskiem. *Kojałowicz in MS. Paprocki* i insi pisarze na to się zgadzają, że dom Chlebowiczów, własna krew była Gedymina książęcia litewskiego. Między synami albowiem Gedyminowemi Montwid, lubo do niego prawo natury, ile do starszego, całego księztwa litewskiego rządy nakłaniało; atoli on niechcąc śmiercią braci swojej szukać państwa, chciwości Olgerda rodzonego swego brata unikając, wziął od niego w zamianę księztwo kiernowskie i słonimskie, na którem spokojnie między wielkiemi tumanami i ustawicznemi o księztwo litewskie między bracią zabiegami siedział. *Kojałowicz in MS.* jednego mu tylko syna przypisuje Monwida wojewodę wileńskiego, który przez Chrzest odrodziwszy się Bogu, imię sobie Wojciecha obrał; temu zaś trzech synów przyznaje: Olechna od którego Olechniewiczowie, Juszka od którego Juszkiewiczowie i Wiaza, od którego, według tegoż autora dwóch synów miało być: Wiaz od którego Wiazewiczowie i Chleb, od którego Chlebowiczów wsławiona familia. *Historia Sapiehana. Misztolt.* Monwidowi synowi Gedymina, książęciu słonimskiemu i kiernowskiemu dwóch synów naznacza. Z tych pierwszy Monwid Wojciech wojewoda wileński. T[illegible]nu godność podtrącono w zamianę księztw, które ojciec trzymał. Herb *Leliwa*. że na siebie i na cały dom swój przyjął, świadczą wszystkie statuta polskie; znać przez respekt Jana Tarnowskiego na ten czas wojewody krakowskiego. Zostawił według Paprockiego dwóch synów: Olechna i Juska, od którego familia Juskiewiczów, Zabrzezińskich i Dorohostajskich swój początek wzięła. Od Olechna zaś Kuchmistrzowiczów i Jerzykowiczów. Jan Montwid brat Monwida wojewoda wileński, gdy Świdrygiełła dla okrucieństwa z księztwa zrzuconego, znowu chciał na państwo wsadzić, bitwę pod Ośmianami z Zygmuntem książęciem litewskim stoczył, od którego jak mu się batalia nie powiodła, pojmany i zabity, dobra jego skonfiskowane; lubo ć tem zabójstwem Zygmunt siła serc panów litewskich na siebie zajątrzył. Dwóch się synów po nim zostało: Wiaz Wiazewiczów i Chleb Chlebowiczów familji przodkowie. Musiał jednak być i trzeci brat ich Jan Monwid, o którym *Stryjkowski f.* 598. świadczy, że po Janie Gastoldzie w r. 1443. wziął województwo trockie. Postąpił potem też że Monwid po śmierci Gastolda w r. 1460. na województwo wileńskie. Zda mi się, że to jego synowie Wojciech Monwid, który z innemi panami odprowadzając Zofią królewnę polską książęciu bawarskiemu, powietrzem zarażony umarł 1475. Drugi Alexander Montwidowicz namiestnik trocki. Sachmata tatarskiego wodza na słowo dane pierzchającego, aż do Kijowa gonił. Chleb wojewoda smoleński, syn Monwida wojewody wileńskiego spłodził trzech synów: Jerzego, Stanisława i Kucia. Z tych Stanisław Chlebowicz wojewoda i starosta połocki, na sejmie radomskim podpisał konstytucye 1505. synów miał dwóch: pierwszy Stanisław wojewoda podlaski, drugi Mikołaj bardzo hojny. Córka wojewody podlaskiego z Radziwiłłem Mikołajem na ten czas łowczym litewskim dożywotnie zmówiona. Brat jej Połońskim nazwany. Kucia potomstwo na Podlasiu osiadło, którego synem był Jerzy namiestnik witebski, który w r. 1506. od Alexandra króla sprawował legacyą w Moskwie, dopominając się prowincyi zabranych i niewolników polskich; tego syn Mikołaj starosta drohicki w r. 1512. Któryś z jego synów był chorążym drohickim w r. 1577. Niewiem (mówi Niesiecki) czy nie od tych poszli Hieronim Dzieżyc Chlebowicz miecznik lidzki i drugi podczaszy kijowski Chlebewicz dziedzic na Buryniu, z sejmu w r. 1641. komissarz do rozgraniczenia województw kijowskiego i czerniechowskiego. Jerzy Chlebowicz syn Chleba wojewody smoleńskiego, to krzesło wziął po ojcu. Synów jego dwóch liczy Paprocki: Mikołaja i Jana. Podobno jednak był i trzeci, któregom (Niesiecki mówi) czytał w prawach narodu ruskiego w r. 1519. Stanisława wojewodę połockiego. Nawet Bielski i Okolski o tym Stanisławie mówią, któregom ja wyżej wspomniał. Mikołaj syn Jerzego wsławił się obroną Smoleńska przeciwko Moskwy; umarł r. 1501. Jan wojewoda wileński i kanclerz w. lit. starosta bobrojski i boryszewski w r. 1547. Syn drugi Jerzego wojewody smoleńskiego, marszałek lit. w r. 1516. Paprocki powiada, że był starostą mścisławskim, potem witebskim wojewodą, dalej połockim, mężnie stawał przeciwko Moskwie pod Połockiem i pod Szebieżą z Starzechowskim, umarł w r. 1549. Dwa razy śluby małżeńskie ponawiał pierwszy raz z Bartoszowiczowną podobno wojewodzianką brańską, która mu powiła pięć córek: Jadwigę za Michałem Sapiehą, Zofią za Zienowiczem, Krystynę za Kumajewskim, Annę z kniaziem Sołomereckim i Elżbietę za Siemiotem. Drugi raz z Anną córką Teodora Iwana Jawnuty książęcia zasławskiego w Litwie, która, że jedynaczką tego domu została, więc się księztwo

zasławskie z sukcessyą w dom Chlebowiczów przeniosło. Córki jego z niej: Barbara Wolska z Podhajec kasztelanowa czerska. Anna czyli Elżbieta Odyńcowiczowa a drugiem małżeństwem Wołowiczowa i Dorota Rejowa, a syn jeden Jan w pięciu lat od ojca odumarły. Jan z księżniczki Zasławskiej urodzony, wojewoda trocki, gdy Moskwicin, Połock wielkiem wojskiem obległ, z poczetem swoim na ratunek przybył. Katarzyna Krotowska wojewodzianka inowrocławska, żona jego, z której dwóch synów miał: Mikołaja i Jana, ten jednak nie długo tej ojczyznie służąc zszedł z tego świata († 1593.) Mikołaj kasztelan wileński, syn Jana wojewody trockiego, onixteński radoszkowski starosta, wojewoda smoleński, na koniec kasztelan wileński, złączył się z Anną Marcellą córką Joachima książęcia Koreckiego, z której dwóch synów spłodził: Jana Samuela, który posłował na konwokacyą warszawską w r. 1632. ale w krótce wielkich nadziei odmuarł i Jerzy Karol, wojewoda wileński, onixteński, radoszewski, jałowiecki, mścibowski, drohobuski starosta, pan na ojczyznę szczodry, dla której fortuny swojej nie żałował, jako świadczy konstytucya sejmowa w roku 1680. Dwie tylko córki spłodził z Katarzyny córki Krzysztofa Radziwiłła, jednę Annę Marcybellę za Marcyanem Ogińskim i drugą Krystynę za Kazimierzem Sapiehą. A że siostra jej Ogińska bezpotomnie z tego świata zeszła, dla tego hrabst. dąbrowieńskie, ba i księztwo zasławskie po prababce jej do Chlebowiczów wniesione, w dom sapieżyński, z sukcessyą poszły Taż *Histor. p. 3. fol. 8.* powiada, że Dorota Chlebowiczowna była za Janem Sapiehą wojewodą podlaskim koło r. 1512. nie pisze jednak czyja córka była. *Strujkowski fol. 354* świadczy, że za jego czasów Chlebowiczowie do ojczystego herbu *Leliwy*, przydali i drugi herb *Kintaura*, a to dla tego, że któryś z ich przodków złączył się był z domem książąt Holszańskich, którzy ile dawnych książąt litewskich potomkowie, tym się klejnotem szczycili. — *Niesiecki.*

Chlebowski h. *Gozdawa.* Tomasz. *Poczet szlachty galic. i buk. z r. 1857.*

Chlebowski h. *Poraj*, w sieradzkiem województwie. Z Wybranowskich swoję dzielnicę wzięli, z których jeden wziąwszy działem Chlebów, Chlebowskim zawołany. Chlebowskiego, zamku malborskiego starostę w r. 1494. wspomina *Treterus in Miraculis Eucharist. Posnan. c. 6.* Jakób z Wybranow dziedzic na Chlebowie, znaczny kawaler w cudzoziemskiem wojsku; brat jego Wojciech rotmistrz król. we wszystkich na Moskwę Stefana króla expedycyach, obadwa rycerskiemi dziełami wsławieni. Maciej starosta na Budzyniu w Węgrzech, zkąd powróciwszy osiadł w ziemi wieluńskiej; zostawił synów dwóch: Stanisława, ten w batalji z Turkami dla ojczyzny życie położył i Jana dziedzica na Galewicach, który z Daleszyńskiej pisarzowny poznańskiej spłodził córkę z Adamem Suskim zręczoną i syna Abrahama. Jan Waleryan z Ługoszyna Chlebowski dziedzic na Chlebowie, Wołęcinie, Makowcu i Chodorożcu w ziemi dobrzyńskiej, pojął Magdalenę Piaseczyńską, siostrę kasztelana chełmskiego, z tej został się syn Łukasz. Siostra zaś Waleryana przysięgła dożywotnią przyjaźń Ostrowickiemu Arnolfa stryjecznego brata Waleryana, żona Lubiszewska. Jędrzej w łęczyckiem. Jan w płockiem w r. 1648. Paweł i Stanisław w wieluńskiej z. w r. 1674. Ignacy Mikołaj w z. czerskiej w r. 1690. Stanisław w w. poznańskiem. Zygmunt, Paweł, Jerzy, Jan, Mikołaj, Marcin i Wawrzeniec w z. dobrzyńskiej w r. 1697. Chlebowski kanonik chełmski archidyakon i officyał lubelski, deputat na trybunał kor. w r. 1727. i brat jego z Ruszkowskiej urodzeni. Rafał miał za sobą Siewierską Annę h. *Ogończyk*, syn ich Józef. *Niesiecki.* — W r. 1778. Melchior Chlebowski komornik dobrzyński. *Krasicki.* — Chlebowscy z tego domu znaczne dziedziczyli majątki w Prusach wschodnich, na początku XVIII., o czem pisze *Kneschke.* N. Chlebowski generał, napisał rozprawę *o dobroczynnym wpływie nauk na sztuki wojenne* 1819. Karol, Jan major i Bogusław Chlebowscy podpisali w Toruniu *manifest dyssydentów z wielkiey y małey Polskiey w Prusi* uczyniony, d. 19. Marca 1764. Są i po dziś dzień Chlebowscy w poznańskiem.

Chlewicki h. *Odrowąż*, w sandomierskiem województwie. Zdawna pod tem imieniem na dobro tej ojczyzny pracują, bo *Paproc. o herb. fol.* 408. przywodzi list Kazimierza W. koło r. 1360. dany, w którym ten pan, dobra Jakóba, Mikołaja i Piotra Chlewickich, to jest Chlewiska, Szydłowiec, Smagów, Schloby, Topolą, Radzimików, Most, Dąbrowę, Dziurów i Kołyszony w sandomierskiem województwie leżące, do prawa magdeburskiego, czyli jak go zowie ten przywilej Srzedzkiego przenosi. A ponieważ w tym przywileju położony Szydłowiec, toć jedenże musiał być dom Chlewickich i Szydłowieckich Paprocki osnowę domu tego zaczyna od Dobiesława kasztelana czechowskiego. Od Dobiesława dwóch się synów zostało: Szymon chorąży sandomierski i kuchmistrz królewski w r. 1226. Piotr brat jego podstoli krakowski, temu Spinkowna h. *Prus* jednego tylko syna powiła Jakóba, dziedzica na Chlewiskach, który z córki Tomasza Lubrańskiego, kasztelana brzeskiego kujawskiego, spłodził córek sześć: jednę wydał za Zamiechowskiego, drugą za Jana Kajmira, trzecią za Jana Podlodowskiego, kasztelana żarnowskiego, czwartą za Jana Sucheckiego, piątą Elżbietę za Wszebora Tymińskiego w r. 1610. szóstą o której nie wiadomo co się stało. Synów także siedmiu. Z tych Mikołaj pod Pleszkowem postrzelony życie dla ojczyzny położył. Jakób z Elżbiety Załuskiej podkom. rawskiej trzech miał synów, tyleż córek. Wawrzeniec trzeci syn Jakóba z Doroty Latalskiej, Jerzego wojewody poznańskiego córki, synów miał trzech: Jerzego

scholastyka rusieckiego, sekretarza król. Mikołaja kasztelana małgoskiego, pod Beresteczkiem, rotmistrza chęcińskiego powiatu, który złączył się z Eleonorą Drucką Sokolińską, córką Jana pisarza litewskiego, z której syn Stefan podczaszy sandomierski i surrogator radomski. (Siostra jego Anna Beata, pierwszym związkiem żyła z Ferdynandem Myszkowskim, drugim z Piotrem Działyńskim wojewodą chełmińskim, trzecim z Mikołajem Smoguleckim kasztelanem gdańskim. Syn zaś tegoż podczaszego Kazimierz w r. 1689. a córka za Stawskim chorążym przemyślskim). Jan trzeci syn Wawrzeńca, którego żona Anna Kochanowska chorążanka kor. Córek tegoż Wawrzeńca było dwie z Latalskiej: Anna z Krzysztofem Korycińskim kasztelanem wojnickim i Maryanna z Dominikiem Kazanowskim starostą łukowskim zręczone. Jędrzej czwarty syn Jakóba, pojął Koniecpolską Jędrzeja kasztelana połanieckiego córkę, z której córka Erazmowi Bolestraszyckiemu dożywotnie poprzysiężona. Jan piąty rotmistrz królewski z Katarzyny Przerębskiej kasztelanki sieradzkiej, spłodził dwóch synów: Ferdynanda i Balcera ludzi rycerskich Stanisław szósty, zszedł bezpotomnie Samson siódmy, w Rzymie młodo umarł. *Stężanowski* wspomina, że Bernard i Jacek stryjeczni bracia Mikołaja kasztelana i Jerzego w zakonie kaznodziejskim, na najpierwszych lekturach siedzieli, (to zapewne Jakóba z Załuskiej synowie byli). Chlewicka Jana Morskiego, druga Mikułowskiego Remigiana chorążego wilkomierskiego małżonki. Zygmunt w r. 1697. *Glinka w Zierz. Jednor. fol.* 35. powiada, że za Jana Olbrachta króla koło roku 1497. Chlewickiego pod Bukowiną po porażce naszych wzięto w niewolą. — *Niesiecki.*

Chlewiński h. *Radwan.* W województwie witebskiem i mińskiem. Jakób, którego synowie: Jan, Marcin, Mikołaj i Krzysztof. — Krzysztof *in Soc. J.* zacny kapłan, umarł będąc professorem filozofji w akademii wileńskiej. Piotr i Łukasz, bracia Jakóba. — N Chlewiński pisarz z. rzeczycki. Znajdują się i w województwie sieradzkiem, bo Adam i Mikołaj podpisali elekcyą Augusta II. a w księztwie lit. Tomasz i Sebastyan z mińskiem na Jana Kazimierza, Piotr, Jan, Kazimierz, Jan, Daniel, z orszańskim powiatem. Tomasz podsędek rzeczycki z rzeczyckiem, Stanisław podstoli starodubowski z mińskiem na Jana III. *Niesiecki.* — W księztwie litewskiem r. 1778. Ludwik Chlewiński wojski rzeczycki. — Kazimierz pisarz ziemski tego powiatu. — *Krasicki.*

Chlewiotko h. *Grabie.* W ziemi łomżyńskiej *Herb. Kap. Mil.*

Chlewski. Jędrzej opat oberski w r. 1628. był na synodzie prowincyalnym piotrkowskim *Acta Synodi.* Katarzyna Chlewska Krzysztofa Korycińskiego kasztelana wojnickiego małżonka. — *Nies.*

Chlibkiewicz *de Rutkowski.* Jan i syn jego Felix. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chlistowski h. *Szeliga.* W woj. mińskiem, wyraźnie o nich *Paprocki* w Gniaździe mówi

Chłudziński. Konstytucye 1633. *fol.* 53. wyraźnie Chludzińskich ziemianów łomżyńskich wspominają. *Niesiecki.* — W r. 1778. Kazimierz Chludziński regent gr. orszański. Od Lasockich wyszli; za przywilejem Jana księcia mazowieckiego r. 1413. kupili Lasoccy 50. włok puszczy *Chludnią* zwanej w ziemi łomżyńskiej i tam osiadłszy Chludzińskimi pisać się poczęli. *Herbarz Kap. Mil.* Jana Chludzińskiego w ziemi łomżyńskiej, który w r. 1660. nabył tamże dobra Chludnie Brzegcetna wymienia Heroldya król. pol. w *Herb. rod. szl. król. polsk. 1858.* i świadczy, że Chludzińscy h. *Cholewa 2o* używają.

Chluski h. *Radwan*, w księstwie litewskiem, o nich wyraźnie pisze *Okolski*, ale są i Chlugwańscy tegoż herbu o których on zamilczał. — *Niesiecki.*

Chlusowicz w powiecie orszańskim. Krzysztofa Waleryana chwali Konstytucya sejmowa w r. 1665. *fol.* 19. męztwo, w kozackich, tatarskich, szwedzkich, moskiewskich, węgierskich za Jana Kazimierza expedycyach, w nagrodę czego horodniczym orszańskim deklarowany. — *Niesiecki*

Chładkowski h. *Prus 1o.* O tych tylko *Małachowski* wspomina.

Chłapowski h. *Drya*, w poznańskiem województwie, Bodzęta Chłapowski 1449. podsędek z. kaliski. *Acta ter. Posn.* zowią go *Camerarium Regium.* Wojciech Chłapowski sędzia kaliski w r. 1598. córka jego Elżbieta zmówiona z Wawrzeńcem Krzęckim. Tenże Stanisław miał synów trzech: Marcina, Piotra i Mikołaja. Z tych 1. Marcin spłodził Stanisława, skarbnika poznańskiego, którego synowie z Laskownickiej: Bolesław i Władysław, ten zostawił syna Jana, ale bezpotomnego, tamten z Franciszką Koszubską, Kazimierza i Jakóba. Kazimierz z Konstancyi Makowskiej miał dwóch synów, Ludwika podczaszego poznańskiego, który posłował na walną radę warszawską 1710. i deputatem był na trybunał kor. 1718. i 1727. Anna Lipska trzech mu synów powiła: Stanisława, Floryana i Jana; córek trzy: Ludwikę, Wiktoryą i Magdalenę. Michałowi zaś bratu Ludwika Dorota Sobocka, Ludwika i Kazimierza synów. Piotr, drugi syn sędziego, pojął Szołdrską, siostrę biskupa, z której był syn Jędrzej *steril.* i córka Jadwiga Kołaczkowska. Mikołaj trzeci syn Wojciecha sędziego, miał za sobą Zakrzewską z której córka Hieronimowi Konarzewskiemu zaślubiona, syn zaś jego Bogusław z Brzezianki siostry rodzonej wojewody poznańskiego, spłodził czterech synów: Wojciecha pisarza wałeckiego, Mikołaja, Dominika *steril.* i Stanisława, którego z Barbary Żółtowskiej dwaj synowie Józef i Bagusław. *Niesiecki.* — Józef Chłapowski kanonik poznański był deputatem z tejże kapituły w r. 1756. na trybunał kor. Stanisław kasztelan międzyrzecki

koło r. 1760. Jan podsędek wschowski brat tegoż. Ludwik pułkownik (podług ksiąg kościel. w Górce duchownej generał wojsk kor. w r. 1782.) wojsk kor. pisał się na elekcyą St. Augusta z w. poznańskiem. Bogusław archidyakon sremski. Felix kanonik poznański. Xawery podczaszy wschowski. Józef starosta kościański, kawaler orderu Orła białego i ś. Stanisława, mąż zacny i pełen przymiotów. *Wielądko.* — Karol z Chłapowa Chłapowski podkomorzy w r. 1765. nabył Gościejewo w kaliskiem. Jana Chłapowskiego i Franciszki Zakrzewskiej córka Rozalia za Wawrzyńcem Engelströmem, posłem szwedzkim r. 1790. Wspomniony wyżej Stanisław kasztelan międzyrzecki z Teresy Kwileckiej małżonki swej miał dwie córki (z których jedna Nepomucena wyszła za Michała Szczanieckiego) i syna Józefa, starostę kościańskiego, który *1o voto* z Urszulą *Moszczeńską* wojewodzianką inowrocławską spłodził córek dwie i syna Dezydera; *2o voto* z *Boguckiej* zostawił syna Anzelma dziedzica na Bronikowie, od którego z Emilii Koczorowskiej pozostał syn Stefan dziś żyjący, ożeniony z Maryą Ponińską i córek dwie, z tych jedna za Nepomucenem Kęszyckim, druga za Władysławem Taczanowskim prezesem koła polskiego *na Szypłowie.* Dezydery, syn Józefa z Moszczyńskiej urodzony, znakomity agronom, pułkownik starej gwardyi (od cesarza Napoleona do godności barona wyniesiony), w r. 1831. generał wojsk polskich dziś żyjący, z Antoniny hr. *Grudzińskiej* spłodził córki dwie i synów trzech: Stanisława dziedzica dóbr *Szołdry* ożenionego z Zofią Kurnatowską, Tadeusza *na Turwi* ożenionego z Różą hr. Jezierską i Kazimierza *na Kopaszewie* ożenionego z Anną Chłapowską. Z tegoż domu lubo innej linii był Maciej Chłapowski, szambelan króla St. Augusta, od którego z *Rogalińskiej* prócz córek trzech: pierwszej za Marcelim hr. Czarneckim h. *Prus*, drugiej za Potworowskim i trzeciej za Siemiątkowskim, został syn Stanisław dziedzic na *Czerwonej wsi*, ten z *Dzierzykrajowny Morawskiej* spłodził synów sześciu: Macieja ożenionego z *Horwatówną*, Karola ożenionego z *Modrzejowską*, Franciszka, Michała (ten do r. 1875. dziedziczył wieś Krzycko) Józefa i Ludwika dziś żyjących, oraz córkę Annę za Kazimierzem Chłapowskim. Ludwik brat Macieja szambelana, dziedzic na *Sosnicy* zostawił z *Tekli Sokolnickiej* dwie córki: Józefę za Sokolnickim i Antoninę za Drwęskim, oraz trzech synów: Antoniego *na Jaroszewicach*, Stefana *na Garzynie* i Michała *na Sosnicy*, którego z *Emilii Ożegalskiej* synowie: Ludwik ożeniony z *Aldoną Wolszleger* (który ma syna Tadeusza) Karol, Józef i Michał (ten w r. 1875. zaślubił Kalksztejnównę z hr. Bnińskiej urodzoną) oraz trzy córki: Antonina za Niemojewskim, Jadwiga za Zdziechowskim i Tekla za Biernackim. Trzeci brat Macieja szambelana Michał dziedzic na *Goździkowie* zostawił dwóch synów: Ignacego ożenionego z Rożnowską i Antoniego. Władysław Paweł syn Ludwika z *Chłapowa* Chłapowski legitymował się w heroldyi król. pol. *Spis szl.* Krystyna Chłapowska za Mikołajem Bojanowskim.

Chłasiewicz. Tych wymienia *Kuropatnicki.*

Chlasko h. *Leliwa.* I tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Chłasowski. Antoni z *Chłasowa*, cześnik wołkowyski w r. 1763. — *Wielądko.*

Chłopecki, w bełzkiem województwie. Jan z sejmu w r. 1633. komisarz naznaczony do pogranicznych kłótni od Węgier ułatwienia *Constitut. fol.* 31. Adam z ruskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Wojciech pisarz wałecki w r. 1697. — *Niesiecki.*

Chłopicki. Mikołaj z wołyńskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Chłopicki porucznik roty pancernej starosty sanockiego, żona jego Ustrzycka córka wojskiego sanockiego; siostra zaś, Jana Chojnackiego małżonka. Bodaj to nie jeden dom z Chłopeckiemi, *Okolski tom* 2. *fol.* 639. o Chłopowskich namienia, ale podobno omyłka w druku. Ewa Chłopicka była za Adamem Kościejem r. 1500. *Niesiecki.* — Do tych należy Józef Grzegorz Chłopicki (ur. 1772. na Podolu † 1854.) jeden z najznamienitszych generałów polskich, naczelny wódz w r 1831; w r. 1810. za zwycięztwo pod Eylau mianowany baronem cesarstwa francuzkiego; w herbie swoim nie używał rodzinnego godła, ale zamieścił na tarczy uderzający piorun pod baronowską koronę. Z tegoż także domu pochodzi Jan Chłopicki, rodem z Litwy z powiatu upickiego, porucznik 7o pułku ułanów, który należał do sławnego szwadronu Kozietulskiego. — *Poczet szl. galic. i bukow.* wymienia Franciszka, Marcina i Jana, którym herb *Nieczuja* przyznaje i Józefa Antoniego 2ch imion Chłopickich.

Chłusowicz h. *Gozdawa.* Andrzej w r. 1788. rotmistrz województwa trockiego, posiadał dobra Lelany. *Herb. rod. szl. 1853.*

Chiuka z sandomirskiego podpisał elekcyą St. Augusta 1764. — *Małachowski.*

Chłuski h. *Radwan.* Tych wymienia *Małachowski.*

Chmara h. *Krzywda*, w ks litewskim. Joachim podstoli miński i pisarz grodzki. Adam instygator lit. w r. 1779. kasztelan, potem wojewoda miński. — *Wielądko.*

Chmiel h. *Nałęcz*, w mazowieckiem i bełzkiem rozkrzewieni. Chmiela żona Urowiecka, z której syna spłodził Jana łowczego bełzkiego, który podpisał elekcyą Jana III. Krystyna Chmielowna była za Kuropatwą h. *Jastrzębiec.* Marcin i Stanisław ludzie rycerscy. — *Niesiecki.*

Chmielecki h. *Bończa.* Na Podolu i w przemyslskiej ziemi osadzają ich pisarze nasi. Stefan wojewoda kijowski, mąż w kawalerskiej odwadze i rycerskiej dziarskości nieporównany, ustawicznemi

na Tatarów wycieczkami światu się wsławił. Pisze o jego zwycięztwach z wielką pochwałą *Brachel w swojej historyi lib.* 3. *et* 4. i przydaje, że tamtego wieku, nie miał sobie równego w marsowych dziełach wojownika i który pierwszy pokazał, jak Tatarów wojować. W nadgrodę zasług dano mu najprzód chorąztwo bracławskie i starostwo taborowskie; potem województwem kijowskiem uczczony w r. 1630. Żona jego Teofila, z niej syn Łukasz Chmielnicki pułkownik pod Korsuniem w niewolą wzięty w r. 1648. Jan łowczy bełzki w r. 1674. Franciszek i Stanisław w woj. łęczyckiem, Paweł i Jakób w ziemi łomżyńskiej podpisał elekcyą Augusta II. Krzysztof w ziemi liwskiej w r. 1632. *Niesiecki.* — Józef Chmielecki regent gr. i poseł z z. sochaczewskiej a potem pisarz gr. sochaczewski wraz z Antonim posłem tejże ziemi pisali się na elekcyą St. Augusta. *Wielądko,* — Franciszek Chmielecki, posiadał połowę dóbr Rzędkowa w łęczyckiem, drugą połowę syn jego Andrzej nabył r. 1765. *Herb. kr. pol. 1853.*

Chmielecki h. *Jastrzębiec.* W woj. ruskiem. Janusz z Chmielka dziedzic na Stubieńcu, Alexander, Hieronim, Sebastyan i Michał w z. przemyslskiej w r 1540. Jan z Golan miecznik podolski, tego syn Jan Jerzy Daniel z Zabłockiej spłodził trzech synów: Wojciecha, Stanisława i Franciszka. Z tych Wojciecha z Zofii Bobowskiej synów czterech: Michał w zakonie Soc. J. Józef, Benedykt i Jan. Stanisław dwa razy śluby małżeńskie ponawiał; pierwszy raz z Cetysawą, która mu dwóch synów powiła, Jana i Józefa który pojął Gruszecką, drugi raz Suchodolską. *Niesiecki.* — Tego domu Chmieleccy w Galicyi osiedli piszą się *z Chmielka.*

Chmieleński. Stefan. *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.* wymienia. W roku 1795. Wojciech vice-regent z. ciechanowski.

Chmieleński. Tych *Kuropatnicki* i *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.* wymienia. *Spis szl. król. pol. 1854.*

Chmielewski h. *Gozdawa.* Franciszek i Walenty, synowie Hilarego.

Chmielewski h. *Wieniawa* Tomasz w w. poznańskiem podpisał elekcyą Augusta II. Chmielewska Jana Braneckiego małżonka. *Niesiecki.* — Adam Chmielewski sędzia kapturowy pisał się na elekcyą St. Augusta z w. sieradzkiem. Także Wojciech burgrabia gr płocki. Antoni komornik z zawskrzyńskiej, Mateusz i Franciszek pisali się na tęż elekcyą 1764. r. z. w. płockiem. Paweł podczaszy bydgoski. Józef kanonik kamieniecki. Ludwik komornik gr kaliski. Walenty wicoregent zawskrzyński, Wojciech łowczy zydaczewski. Są Chmielewscy w w. ks. lit. lecz niewiadomo czyli są jednegoż herbu *Wieniawa* i z jednej dzielnicy pochodzą, jako to: Michał, Jan i Alexander w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z w. wileńskiego. Jerzy 16. Aprilis 1763. podpisał w grodzie wileńskim manifest *de illegitimitate* trybunału. Wojciech, Antoni, Franciszek, Michał strażnik ks. inflantskiego, Stefan skarbnik wiłkomierski pisali się na akcie konfederacyi gen. w. ks. lit. 28. Kwietnia 1764. Michał skarbnik wiłkomierski podpisał się na elekcyą Stan. Augusta z p. wiłkomierskiego. Marcyan budowniczy nowogrodzki. *Wielądko.* — W r. 1778. Ludwik Chmielewski komornik z. kaliski. Paweł podczaszy bydgoski. *Krasicki.* — Helena Chmielewska za Stefanem Czarneckim h. *Prus 3o.* Tadeusz Chmielewski albo Chmielowski w r. 1763. dobra Chmielewo w z. zakroczymskiej, dziedziczył w r. 1775. Wawrzyniec podczaszy rawski. *Herb. rod. szl. 1853.*

Chmielicki h. *Poraj. Starowolski in Vitis Episc. Cracov.* powiada, że po śmierci Jana Radlicy, już się była cała kapituła zgodziła na elekcyą do katedry krakowskiej na Sieciecha Chmielickiego h. *Poraj* w r. 1392. ale Jadwiga królowa, że ją w dobrach biskupich Jaxyce nazwanych, nie według godności majestatu kapituła traktowała, biskupstwo to na Piotra Wissa wykierowała. *Długosz* chce go mieć kantorem wiślickim i kanonikiem krakowskim.

Chmielik h. *Kotwicz 2o.* W Szląsku znajdują się. — *Niesiecki.*

Chmieliński h. *Leszczyc.* W w. krakowskiem. Wojciech z Chmielna. Jan Zygmunt w r. 1705. w lelowskim powiecie. Ludwik w poznańskiem. Jakób i Alexander w z ciechanowskiej w r. 1697. Są też w pomorskiem. — *Niesiecki.*

Chmieliński h. *Pokora.* Że są i tego herbu pisze *Małachowski.* Katarzyna Biernacka Dyonizego Chmielińskiego (nie wiadomo jakiego herbu) małżonka.

Chmielnicki h. *Massalski.* Ten im herb nadaje *Ks. Kołajowicz.* Jerzy albo Jurko inaczej Juryszko Chmielnicki, syn Bohdana hetmana kozaczyzny, z Anny Somkowny urodzony, wnuk Michała pisarza pułku regestrowego kozaków w Czechryniu, hetman wojsk zaporozkich, do prerogatyw szlachectwa przypuszczony na sejmie w r. 1661. a także wziął od rzeczypospolitej wieczystem prawem dzierżawy Hadziacz i Hirhord z przynależytościami. Na tymże sejmie został noblitowany Paweł Jan Chmielnicki, także potomek Bohdana, i uzyskał potwierdzenie poprzednio wydanego mu przywileju na włości Buhajowka i Berki na Ukrainie Bohdan Chmielnicki. jak mówi *J. Bartoszewicz* uchodził za szlachcica i pieczętował się herbem *Abdank* z krzyżykiem, ale widocznie bezprawnie, skoro dopiero nim został syn jego Jerzy. Stefania Chmielnicka (mówi Krasicki) była za Nieczujem. Podług podania, w okolicy Chmielnika mieszkać ma jeszcze dotąd potomstwo Bohdana Chmielnickiego.

Chmielowski h. *Jastrzębiec. Okolski tom 2. fol. 291.* wyraźnie pisze, że Katarzyna Chmielowska

h. *Jastrzębiec* Jana Giszowskiego była małżonką, na tejże karcie przydaje, że Chmielowski złączył się z Katarzyną Giszowską córką drugiego Jana. Paweł Chmielowski archidyakon lubelski, sekretarz król. od Zygmunta Augusta wysłany w legacyi do Szwecyi, którą życiem tamże zapieczętował. O Janie *Constit.* 1613. *fol.* 32. Grzegorz podstarości zakrocimski 1601. Jakób, Maciej, Zygmunt Chmielowscy w pińskiem powiecie 1648. *Niesiecki.* — Józef Chmielowski kanonik kamieniecki w r. 1792. *Wielądko.* — Benedykt proboszcz rohatyński napisał księgę pod tytułem: *Nowe Ateny* w 4ch tomach. *Zbiór herbów Polskich.* — Chmielowscy w przemyskiem dziedzice na *Ruszelczycach.* — *Krasicki.*

Chmielowski h. *Półkozic.* Michał sędzia krakowski 1410. wystawił kościół farny w Popkowicach. — *Niesiecki.*

Chmielowski. Franciszek oberszterleitnant w wojsku polskiem cudzoziemskiem, nobilit. na sejmie grodzieńskiem w r. 1726. *Niesiecki.*

Chmielowski h. *Wieniawa.* Stanisław, kanonik lwowski 1782. *Spis szl. galic. i bukow. 1857.* Chmielowscy w Galicyi osiedli piszą się jedni z *Chmielowa* drudzy z *Chmielówka;* wymienia ich także *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* ale herbu nie kładzie. Zapewne ten sam dom co **Chmielewski.**

Chobęcki Piotr z *Chobędy* pisał się na zjeździe pod Olkinikami 1700. — *Wielądko.*

Chobieniecki h. *Szaszor.* Kiedyś ten dom w Wielkiejpolszce kwitnął, od Bartskich swój początek wziąwszy, dość dostatni bo do Chobienic, z których się pisali, dwanaście wsi należało. Dobrogost kanonik poznański w r. 1557. atoli według świadectwa Paprockiego już ten dom zszedł. Dobra z sukcessyą po córkach do Broniewskich przeniesione. Chobieniecki miał za sobą Bartską, córkę Macieja surrogata poznańskiego. — *Niesiecki.*

Chobrzyński h. *Rawicz,* w woj. podlaskiem. Stanisław poborca w z. mielnickiej w r. 1603. *Niesiecki.* — Walenty Chobrzyński podstoli brzeziński 1764. podpisał się na elekcyą St. Augusta z w. łęczyckiem. — *Wielądko.*

Chochłowski. Tomasz podpisał się na manifeście *de illeg.* tryb. w Wilnie r. 1765. — *Wielądko.*

Chocholaty h. *Laryssa.* Tomasz z pobożności i szczodroty na pilecki kościół znany. — *Niesiecki.*

Chochoł h. *Jastrzębiec.* Z tych Jan władyka piński w r. 1596. Krzysztof w wołyńskiem w r. 1632. Antoni w z. chełmskiej, Maciej i Floryan w sandomierskiem województwie w r. 1697. Od tych potem poszli Chocholewscy. Chochol z zaporoskiego wojska do prerogatyw szlachectwa przyjęty przez konstytucyą w r. 1661. — *Niesiecki.*

Chocholadzki h. *Larissa.* Z tym herbem kładzie *Kuropatnicki,* ale to zapewne ten sam dom co Chocholaty h. *Larissa.*

Chochoński h. *Bełty.* Tych wymieniają *Małachowski* i *Kuropatnicki.*

Chochudy. Hrehory pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. z witebskiego. — *Wielądko.*

Chochorowski h. *Bełty,* w krakowskiem woj. od których potem poszli Śniechowscy. *Niesiecki.*

Chociałowski. Jerzy w aktach grodzkich wileńskich r. 1765. — *Małachowski.*

Chocianowicz. Ignacy pisał się na elekcyą St. Augusta z mińskiego. — *Kuropatnicki.*

Chocianowski. Jerzy i Łukasz podpisali manifest *de illeg.* trybunału r. 1763. w Wilnie. Szymon w mińskiem województwie w r. 1620. zrezygnował dobra swoje Dzwinackoje i Restkowskoje Andrzejowi Pliskowskiemu; żona jego Zofia z Stachowskich. N. Chocianowski miał za sobą Szeniawską. Dom ten skoligowany z Brzeskiemi, Sieniawskiemi, Słockiemi, Krzywobłockiemi, Terpiłowskiemi, Bielikowiczami, Radzińskimi, Bielanowskimi etc. Jan Kazimierz rotmistrz województwa smoleńskiego około r. 1795, żyjący. — *Wielądko.*

Chociatowski. Antoni r. 1782. *Spis szl. galic. i buk. 1857.*

Chocieński. Maciej z Chocienia z żoną swoją Dorotą Chodowską córką Grzegorza, na kościół sierpkowski dobroczynny r. 1645. Stefan w r. 1648. w rawskiem. Hurko Jerzy i Kazimierz podpisali w witebskiem w. elekcyą Jana III. — *Niesiecki*

Chocimirski h. *w.* Wojciech starosta lubaczewski, rotmistrz król. w r. 1587. z Stefanem Batorym na moskiewskich kampaniach doświadczonego męztwa. Synowie czterej od ojca nieodrodzeni: Adryan rotmistrz król. z Jadwigi Smiotaczanki spłodził syna Stanisława. Stanisław i Tomasz w wołoskiej expedycyi polegli. Jan, czwarty syn Wojciecha, zostawił syna Jakóba, ten miał za sobą Maryannę Kalinowską, Wojciecha łowczego podolskiego córkę. Jan a bodaj nie rodzony brat Wojciecha, któremu Anna Szarawska trzech synów powiła: Wojciecha, Jakóba i Jana. Córka Jakóba dostała się w małżeństwo Pawłowi Jacimierskiemu wojskiemu buskiemu. Mikołaj pisarz ziemski halicki. Od któregoś z nich miasto Chocimierz fundowane i kościół tamże wymurowany. *Nies.* Niektórzy z tego domu przenieśli się na Szlązk, jeszcze za czasów gdy tym krajem rządzili książęta Piastowie. — *Kneschke.*

Chocimowski h. *Okzsa,* w w. sandomierskiem. Paweł podsędek sandomierski, poseł na sejm 1607. Chwali go *Cichocki lib. 2. Allocut. Osceen. cap. 12.* z wielkiej biegłości w prawie koronnem i industryi dowcipu. Z Zofii Lipnickiej dwóch synów spłodził Hieronima i Alexandra, córek trzy,

Cecylią z Marcinem Tokarzewskim, drugą z Zakliką, trzecią z Mikołajem Lubomierskiem starostą tymbarskim zręczone. Hieronim syn Pawła sędzia radomski, córka jego Franciszkowi Gotkowskiemu cześnikowi sochaczowskiemu poślubiona. Aloizya Chocimowska najprzód Władysława Brzezińskiego, po nim Adama Lipskiego małżonka. Paweł miał za sobą Zofią Wilamownę, z której syn Krzysztof bezpotomny. — *Niesiecki*

Chocimski *Hurko,* z witebskiego podpisał elekcyą Jana III. — *Małachowski*

Chociszewski h. *Junosza,* w w. kaliskiem. Jan kanonik przemyślski i warszawski, archidyakon kruświcki, obojga prawa doktor w r. 1607. w synodzie płockim. Ludowika Mielżyńska podobno kasztelanka sremska, Piotra Chociszewskiego małżonka. Krzysztof w z. wyszogrodzkiej podpisał elekcyą Jana III. Grodzkie księgi ostrzeszowskie w r. 1622. tranzakcyą tego domu zapisały. Chociszewska (*Duńczewski* pod Dzierzanowskimi mówi, że Anna Chociszewska siostra stryjeczna Teressy Ponińskiej kasztelanki gnieźnieńskiej była za Franciszkiem Dzierzanowskim łowczym liwskim) była za Hieronimem Ponińskim kasztelanem gnieźnieńskim. Druga była za Gałęskim podstolim wschowskim Trzecia za Przybyszewskim sędzią bydgoskim. *Niesiecki.* — Chociszewskich dom później żyjących, których przodkowie na *Chociszewie* mieli swoje possessye, w Wielkiejpolszcze, między *Kcynią* i *Gnieznem* jako świadczą akta ostrzeszowskie i poznańskie. Z tych Dadzibog zostawił Stanisława i Wojciecha, ten z Joanną Skąpską spłodził: Stanisława, Józefa i Jana księdza proboszcza w *Zdżanach,* także Annę Józefa Bronisza małżonkę. Józef podczaszy bydgoski 1754. z Rozalią z Jordanów z *Zakliczyna* Stojewskich małżonką swoją, zostawił synów dwóch: Antoniego szambelana J. K. Mci i Józefa Kazimierza wojskiego lubelskiego. Antoni ma za sobą Ludwikę. *Karczewską* starościankę liwską a Józef Kazimierz Antoninę Trembińską sędziankę ziemską lubelską. — Józef skarbnik buski koło r. 1763. Franciszek kanonik chełmski był deputatem w r. 1788. z kapituły chełmskiej na trybunał kor. *Wielądko.* — Chociszewskich gniazdem była niewątpliwie wieś Chociszewice pod Pempkowem, którą w r. 1505. posiadali Jan, Piotr i Wojciech bracia Chociszewscy. *Akta grodzkie w Poznaniu.*

Chociszowski h. *Korab.* Na Rusi. Wawrzeniec Chociszowski w 1734. r. — *Niesiecki.*

Chociosewicz. Stefan w r. 1700. pisał się na zjeździe pod Olkinikami z mińskiego. — *Wielądko*

Chocisutowski. Jerzy z orszańskiego pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. — *Wielądko.*

Chociwski h. *Dąbrowa.* W w. rawskiem. Jednaż ich dzielnica z Rostkowskiemi z Rostkowa. Między kilką braci był Janusz starosta rawski, temu działem dostały się te dobra Wielki i Mały Chociw, Sierzchowy z przyległościami, Zwingrod na Rusi. Od tego był syn Floryan podkomorzy halicki, który czterech synów spłodził: Arnolfa starostę żydaczowskiego, który z Elżbietą Korytkowną starościanką buską żył w małżeństwie, Dobrogosta chorążego podolskiego z Teresą Oździańską podkomorzanką lwowską, Konstantego z Unrużanką starościanką śrzemską, Jana z Korycińską chorążanką krakowską ożenionych. Jan ten był urodzony z Bylinianki chorążanki latyczowskiej, syna miał Zygmunta starostę szydłowskiego, a potem chorążego sandomierskiego, sam podczaszym rawskim umarł. Drugi syn jego Stanisław sędzia z. rawski, od którego Floryan podczaszy rawski † 1618. z Barbary Trzcińskiej podkomorzanki sochaczewskiej miał synów trzech i trzy córki. z tych pierwszemu Janowi sędziemu z. rawskiemu Teresa Trzcińska podkomorzanka rawska powiła te dzieci: Władysława chorążego rawskiego, Marcina podkomorzego rawskiego, Jędrzeja suffragana krakowskiego. Marcin drugi syn, spłodził Floryana pisarza z. rawskiego, od którego potomstwo zostało: Franciszek miecznik mielnicki, Stefan i córka Zofia za Bartłomiejem Podsędkowskim. Floryan trzeci syn spłodził Kazimierza miecznika gostyńskiego i Pawła majora w cudzoziemskim wojsku. Jan starosta nurski z Dębińskiej starościanki chęcińskiej, miał synów dwóch: Alexandra podczaszego łukowskiego (którego córka Katarzyna Tomaszowi Miarnowskiemu zaślubiona) i Marcina. *Niesiecki.* — Jan Chociwski w r. 1700. pod *Olkinikami* na zjeździe podpisał się z witebskiego. — *Wielądko.*

Choczowski. *Kuropatnicki* w extrakcie *ap. tab. reg. Galic. et Lodom.* umieszcza Onufrego i Adama Bonawenturę r. 1782.

Chodakin. Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Chodakiewicz. Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Chodakowski h. *Dołęga,* w sieradzkiem. Stanisław wojski sochaczewski w r. 1624. Łukasz i Stanisław tegoż roku w sieradzkiem. Jan z sejmu w r. 1678. komissarz naznaczony do rozgraniczenia między z. stężycką i województwem lubelskiem, miał za sobą Piaszczyńską, pisał się na Tymienicy. Krzysztof w z. gostyńskiej w r. 1670. Kazimierz dziedzic na Balicach. Adam w zakonie Soc. Jesu życie świątobliwe zakończył, miał brata rodzonego, który dom ten jednymże być powiada z Kretkowskiemi, ale od dóbr działem wziętych tem imieniem zawołani. Mikołaj pisarz gr. lwowski podpisał list Zygmunta III. w r. 1592. dany miastu lwowskiemu. *Niesiecki.* — Stanisław Chodakowski pisał się na elekcyą St. Augusta z w. sieradzkiem. Piotr podstarości ostrzeszowski i Maxymilian na tęż elekcyą pisali się z z. wieluńskiej. Także Józef z w. witebskiego

tęż elekcyą podpisał. Przeto i w ks. litewskim tenże dom znajduje się, gdyż i w r. 1765. Kazimierz obożny wołkowyski, był deputatem na trybunał w. ks. lit. w Wilnie. *Wielądko.* — W r. 1778. Jan regent gr. bełzki. *Krasicki.* — W r. 1676. Walenty Chodakowski posiadał wieś Iwanie w sieradzkiem. *Herb. kr. pol. 1853.* Jana Teodora Chodakowskiego rejenta gr. bełzkiego 1782. wymienia *Poczet szlachty galic. i bukow. 1857.* ale bez herbu.

Chodaszewicz Stefan, pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z w. mińskiego. — *Wielądko.*

z Chodcza h. *Poraj.* Stanisław z Chodcza kasztelan i starosta halicki w r. 1460. trzech synów zostawił: Stanisława który był najprzód kasztelanem lwowskim, a po śmierci Myszkowskiego Piotra wojewody łęczyckiego i marszałka w r. 1507. wziął laskę wielką koronną, z którą wraz trzymał starostwo lwowskie w r. 1515, mąż to był zasłużony, umarł w r. 1529. Otto brat Stanisława po nim wziąwszy kasztelanią lwowską, postąpił na województwo podolskie, z tego na ruskie, z ruskiego na sandomierskie, z tego na krakowskie, na którem umarł. Paweł kasztelan połaniecki w r. 1505. trzeci brat tamtych. *Niesiecki.* — *Dunczewski w herbarzu tom I. stron.* 316. zwie ich *Chodecey* i utrzymuje, iż pochodzą od Piotra Kołona kasztelana inowrocławskiego, który był dziedzicem *Chodcza* na Pokuciu i są herbu *Junosza.* Jakoż *Bielski in Chroni. Polon. pag.* 251. — *Paprocki in Herby pag.* 248, i *Okolski Tom I. pag.* 261. — o Stanisławie z *Chodcza* pod h. *Junosza* umieszczają. *Kuropatnicki* i *Małachowski* wymieniają także Chodeckich z h. *Junosza.*

Chodepski Wojciech z ziemią ciechanowską podpisał elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Chodkiewicz h. *Kościesza* *) Jeżeli który, tedy ten dom między najstarszemi w ks. litewskiem, ale i najcelniejszemi słusznie rachować się może. Niektórzy twierdzą, że się Borejkami zwali, drudzy że Chodkami, a to z okazyi, jako pisze autor *Rozmowy Polaka z Litwinem w r. 1565.* wydanej i *Panegiryk Florilegium* i *Chodkiewicii Heroes.* Witenes wielki książe litewski pańską melancholią chcąc rozerwać, na łowy sobie wyjechał: w tym dają mu znać, że go niesię nie stawało, tylko ten: że przodek któryś domu tego, na ramiona swoje pana wziąwszy, tak go niósł na sobie o mil kilka, póki go na takim miejscu nie złożył, kędy mógł ubezpieczyć zdrowie książęcia. Z tego tedy Chodkiem zawołany, a potomstwo jego Chodkiewiczami; działo się to koło r. 1300. Przez sto lat jednak o potomstwie jego, żaden z historyków nie namienia, dopiero *Kojałowicz p. 2. l. 2.* (lubo *Stryjkowskt fol.* 517. tylko go zowie Iwan Borejkowicz, co być może, że dla ciasności wiersza, którym tamtę wojnę opisuje, uczynił) wspomina Jana albo Iwana Borejkowicza Chodkiewicza hetmana wojsk smoleńskich i siewierskich przeciwko Moskwie, na drugiej expedycyi Witoldowej, i szczęście jego, z którem w nieprzyjacielskie z ludźmi swemi zaciekłszy kraje, tak się dał w znaki Bazylemu kniaziowi moskiewskiemu, że zabiegając ostatniej ruinie państw swoich, pokój z Witoldem uczynić musiał. Jan Chodkiewicz namiestnik witebski, w r. 1458. ośm tysięcy Litwy na wojnę pruską Kazimierzowi królowi przyprowadził: kędy wraz z polskiem wojskiem znaczną klęską Krzyżaków poraził. *Długosz* i *Kromer lib.* 26. dzielność jego potomności rozpisali. *Septem Chodkiev. Heroes i Florileg.* o Mikołaju Chodkiewiczu roznieśli, że wojsko hospodara wołoskiego z zaporowskiemi Kozakami, i z wodzem ich Muchą Podole i Pokucie najeżdżających, w popiół wsi i miasteczka niszczących, dosyć w niewielkiej liczbie swoich zbił na głowę. Alexander z inszemi panami litewskiemi, Zygmunta I. w ozdobnym poczcie ludzi swoich na koronacyą do Krakowa w r. 1507 odprowadzał, wziął on potem krzesło województwa nowogrodzkiego, a z Bazylissy księżny Jarosławowny spłodził trzech synów Grzegorza, Alexandra i Hieronima. Z tych Grzegorz podkomorzy litewski w r. 1544. (żonę jego wspominają Katarzynę Iwanownę księżniczkę Wiśniowiecką i dobra Kniehynin pod Ostrogiem, które mu się z nią w posagu dostały) wziął potem po bracie Hieronimie kasztelanią wileńską, z którą wraz i trzymał buławę wielką litewską, tych odumarł w r. 1569. Dwóch się po nim synów zostało: pierwszy Alexander starosta grodzieński, w ślady ojcowskie wstępując, oblężonej od Moskwy Wendzie, miastu inflantskiemu, z wejskiem na sukkurs idąc, tyle samego imienia swego postrachem sprawił, że nieprzyjaciel od

*) Pierwotnie używali Chodkiewiczowie herbu *Kościesza*, lecz w r. 1568. dnia 10. Czerwca, Zygmunt August oceniając znakomite zasługi Jana Chodkiewicza, wielkorządcy Inflant, dziedziczne jego dobra Szkłów, Mychów, Hłusk i Mysz na hrabstwo erygował i herb nowy mu nadał, który podług Paprockiego w (*Gniaz. cnoty*) ma być taki: Tarcza na trzy równe części pionowo podzielona; w pierwszej części dwa pola: w górnem *Kościesza* w dolnem *Pogoń litewska;* w drugiej części *Gryf biały* jaki przedstawiliśmy w herbie Chodkiewicz (ob.); w trzeciej części w górnem polu czerwonem *Łabędź biały* (herb rodzinny matki Jana Chodkiewicza z domu Szemiot), w dolnem także czerwonem *Korczak;* nad tarczą trzy hełmy odpowiadające trzem jej częściom: w szczycie pierwszego pięć piór strusich, z korony środkowego takiż gryf jak na tarczy wychyla się; nad lewym *Łabędź* wzlatający w prawo. Tego zwyczajnie herbu Chodkiewiczowie używali i używają dotąd.

murów odstąpił i imprezy w r. 1578.: z Anną Sapieżanką żył bezpotomnie. *Genealogia Chodkiewiczów.* Taż i o jego bracie Jędrzeju podstolim litewskim twierdzi, że miał za sobą Tarłownę: atoli i on potomka żadnego nie zostawił. Wszystka się tedy fortuna z sukcessyą zlała, na rodzoną ich siostrę, która zmówiona była z Romanem książęciem Sanguszkiem (*Paprocki o herb.*), atoli genealogia wspomniona, Jerzemu kasztelanowi trockiemu tę księżnę Sanguszkową za córkę przyznaje. Alexander wojewoda nowogrodzki, to krzesło brał na sejmie brzeskim od Zygmunta I. r. 1544. razem kiedy i Hieronim brat jego kasztelanią trocką, a Grzegorz podkomorstwo litewskie; córka tego Alexandra, Alexandra wyszła za Pawła Sapiehę wojewodę nowogrodzkiego. Hieronim brat Grzegorza kasztelana wileńskiego i Alexandra wojewody nowogrodzkiego, kasztelan trocki i starosta żmudzki w r. 1545. postąpił nakoniec na kasztelanią wileńską, na której umarł w r. 1562. Potomstwo jego (z Anny Szemiotowny) według Paprockiego cztery córki, to jest kniachini Jarosławowa, Zofia księżna Czartoryska starościna żytomierska, Leśniowska podczaszyna lwowska i starościna horodelska i Pacowa wojewodzina witebska; i synów dwóch: Jan i Hieronim. *Okolski t. 3. f.* 139. *Histor. Sapieh. par 2 fol.* 14. świadczą o nim, że w legacyi jeżdżąc od Zygmunta Augusta króla do Wiednia, otrzymał tytuł nowy swoim sukcessorom i sobie *Comitis S. R. Imperii* i pierwszy się pisać począł hrabią na Szkłowie i Myszy. Jan Hieronimowicz hrabia na Szkłowie, Myszy i Bychowie kasztelan wileński, gubernator inflantskiej ziemi i hetman wojsk tej prowincyi, starosta kowieński i plotelski, mąż zdaniem swego czasu wielki: za Zygmunta Augusta, złączywszy się z Mikołajem Radziwiłłem hetmanem litewskim, Piotra Szujskiego, ze trzydziestą blisko tysięcy Moskwy idącego zbił na głowę pod Ulą; w krótce potem gdy się Inflanty ostatnim swoim nieszczęściem przyciśnione, do jedności z nami nachylały, Jan do nich wysłany, lubo nie bez wielkiej trudności tę prowincyą do księztwa litewskiego inkorporował, na pamiątkę czego Zygmunt August z imienia swego litery S i A. z sobą powiązane, to jest Sigismundus Augustus. W nadgrodę tej swojej ku ojczyznie przysługi gubernatorem ziemi inflantskiej na sejmie deklarowany, urząd ten przedziwną przezornością, wspaniałością umysłu, w sądach sprawiedliwością, aż do zgonu życia swego piastował Akademia wileńska wieczną mu powinna obligacyą, że za jego staraniem i namową król Stefan prawa jej nadał. Umarł roku 1579. zostawiwszy z Krystyny Zborowskiej kasztelanki krakowskiej, córkę Alexandrę za Joachimem książęciem Koreckim. (Genealogia domu tego, krom Koreckiej o trzech jego córkach pisze z tych jedna Drohostajska, druga księżna Wiśniowiecka, trzecia Pacowa wojewodzina wileńska) i synów trzech: Alexandra, Jana Karola i Hieronima. O Hieronimie *Okolski* świadczy *tomo 3. fol.* 139. że bezpotomnie umarł, *Gvagnin Chronic. Litew.* kasztelanem go brzeskim tytułuje, inni go czczą kasztelanią wileńską, ale bez fundamentu. Drugich dwóch synów wspomina konstytucya w r. 1581. *fol.* 384. kiedy im za wielkie ojca ich w rzeczypospolitej zasługi, dobra Swisłość w powiecie wołkowyskim leżące, wieczystem prawem w dziedzictwo król Stefan i ojczyzna puściła: to jest Alexandrowi i Janowi Karolowi. Alexander hrabia na Szkłowie i Myszy wojewoda trocki starosta boryszowski syn Jana kasztelana wileńskiego i marszałka, fundował OO. Dominikanów w Szkłowie dziedzictwie swojem w r. 1619. pod tytułem ś. Tomasza z Akwinu, dochodami opatrzył na dwadzieścia cztery osób, i biblioteką znaczną z Myszy do Szkłowa przeniesioną. Z Katarzyny Korniaktowny, (genealogia domu tego mówi, że z Sienińskiej) syna miał Primusa Felicyana, ale ten młodo zszedł i córkę Annę Eufrozynę, która z Prokopem Sieniawskim chorążym koronnym w małżeńską ligę weszła, a z nią w dom Sieniawskich Szkłow, Mysz i insze obszerne dobra. Jan Karol hrabia na Bychowie, Szkłowie i Myszy, brat młodszy Alexandra wojewody trockiego, wojewoda wileński i hetman wielki litewski, gubernator inflantski, derpski, luboszański, wieluński starosta, sławny wojownik przeciwko Wołochom, Szwedom, Turkom i Tatarom, zmarł pod Chocimem d. 24. Września 1621., dwa razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy z Zofią Mielecką wojewodzianką podolską, która mu syna powiła Hieronima Chryzostoma, młodo zmarłego i córkę Annę: ale i ta z Janem Stanisławem Sapiehą marszałkiem wielkim litewskim bezpotomnie żyła. Drugi raz z Anną Aloizyą księżniczką Ostrogską wojewodzianką wołyńską, ale i tu żadnego sukcessora nie było. Jerzy kasztelan trocki; genealogia domu tego o dwóch żonach jego pisze: z pierwszej Hornostajowny, syna mu przypisała Jana kasztelana wileńskiego i marszałka, o którym wyżej; z drugiej Zofii Olelkiewiczowny księżny Słuckiej, to jego potomstwo rachuje: Jerzego starostę żmudzkiego i Hieronima kasztelana wileńskiego, o których niżej i dwie córki: z tych jedna księżna Hołowczyńska, druga księżna Sanguszkowa. Tegoż Jerzego taż genealogia synem chce mieć Alexandra wojewody nowogrodzkiego, jakoż z komputu lat wielkie do tego podobieństwo. Jerzy starosta żmudzki, a przedtem krajczy litewski, syn Jerzego w r. 1589. umarł w r. 1595. z Zofji córki Mikołaja Radziwiłła książęcia na Bierżach i Dubinkach wojewody nowogrodzkiego, żadnego potomstwa nie zostawiwszy, w Brzostowicy pochowany, który kościół bogatym aparatem i pańską hojnością ubogacił. *Brant Kazanie pogrzeb. Genealogia Radziwiłłów. Parentalia Sodalit.*

Okol. t. 3. mówi o Konstantynie Chodkiewiczu, że był rodzony brat Jerzego, i że umarł także *sterilis*. Hieronim kasztelan wileński, starosta brzeski, brat Jerzego starosty żmudzkiego. Jego z Anny Tarłowny cztery córki: Konstancya zakonnica, Elżbieta z Sapiehą starostą orszańskim, Barbara z Kopciem Bazylim kasztelanem nowogrodzkim, czwarta z Ferncemberkiem zaślubione. Synów zaś dwóch spłodził: Jana Hieronima podstolego litewskiego, (ten z Krystyną Pawła Sapiehy podkanclerzego litewskiego córką żył bezpotomnie) i Krzysztofa. — Krzysztof wojewoda wileński, krewski, wiszniewski, bielicki statosta, marszałek trybunału litewskiego w r. 1643. kasztelan wileński nakoniec i wojewoda, stryjeczny brat Jana Karola i jego jak wszystkich batalji, tak i chwały tryumfalnej nierozdzielny towarzysz; w Nowogrodku litewskm kiedyś Koryatowiczów stolicy, zakonowi kaznodziejskiemu, szczodrze z fundamentów kościół wystawił, grunt na klasztor darował i budynek i innemi łaskami opatrzył, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Elżbietą Kiszczanką, drugi z księżną Zofią Horską. Potomstwo jego synów trzech: Alexander Krzysztof biskup inflantski w r. 1669. umarł w r. 1676 Jan Kazimierz kasztelan wileński, (z Zofji Pacowny kasztelanki wileńskiej, syn jego Michał młodo umarł, córki zaś: Teresa z Janem Bonawenturą Krasińskim wojewodą płockim zmówiona, żyli z sobą bezpotomnie, Anna z Mniszchem wojewodą wołyńskim w kontrakty małżeńskie weszła) i Hieronim Karol starosta mozyrski, poseł na sejm w r. 1642. który wziął *in Sociam vitae* Izabellę Ladzką starościankę żmudzką, z której córka Joanna wydana za Jędrzeja Sapiehę starostę czerwonogrodzkiego zeszła bezpotomnie. Syn zaś z tejże Ladzkiej Jerzy Karoł obożny litewski, starosta błudeński, mąż rycerski pod Chocimem Zorawnem, Kamieńcem odwagą swoją wsławiony, z Maryanny Naruszewiczowny podkanclerzanki litewskiej spłodzoną córkę Joannę, skolligował z Zarankiem Horbowskim starorstą żmudzkim; syna zaś z tejże Jana Karola starostę błudeńskiego z Cecylią Sapieżanką wojewodzianką trocką, z której Kazimierza w dzieciństwie zmarłego, ostatnia się tych czasów tego walecznego domu iskierka została, Adam Tadeusz starosta błudeński. Tyle *Niesiecki*. — Adam Tadeusz Chodkiewicz (wspomniony wyżej przez Niesieckiego jako ostatnia iskierka tego walecznego domu) był starostą błudeńskim, wieluńskim i dangielskim, od r. 1734. wojewodą brzeskim, umarł r. 1745. zostawiwszy z Rozalii Ewy Czapskiej jedynego syna Jana Mikołaja Ksawerego (ur. 1739. † 1781.) *na Petrykowie* i *Czarnobylu*, (dobra miasto Czarnobyl z przyległościami na Ukrainie wziął w sukcessyi po Janie Sapieha kanclerzu w. lit.) kasztelana i starostę żmudzkiego, ten zaślubił Ludwikę Rzewuską kasztelankę krakowską z którą spłodził: Ksawerego (ten młodo umarł), Józefa, Alexandra (o którym niżej), Annę (dzieckiem umarła). Elżbietę za Maciejem ks. Radziwiłłem i Rozalię za Alexandrem Lubomirskim. Z tych Alexander (ur. 1776. † 1838.) jenerał brygady, senator, znakomity naturalista, *Io voto* z Karoliny *Colonna* Walewskiej zostawił córkę Zofią za Wiktorem hr. *z Tenczyna* Ossolińskim i synów: Jana Karola, który umarł bezpotomnie w r. 1855. i Mieczysława, 2*o voto* z Franciszki Ksawery Szczeniowskiej został syn jeden Bolesław. — Mieczysław syn Alexandra z pierwszej żony urodzony, dziedzic Młynowa na Wołyniu, umarł w r. 1851. zostawiwszy z Ludwiki hr. Olizar marszałkówny kijowskiej dziś żyjące potomstwo: Jana Karola w r. 1841., Władysława w r. 1845. i Alexandrę za Stanisławem hr. Kossakowskim. — Podług *Monografii Kossak.* ma być jeszcze inna rodzina Chodkiewiczów na Białorusi, która się pieczętuje *Jastrzębcem*, a która w XV. wieku gnieździła się na Podlasiu. Do tych tedy zapewne należą Chodkiewiczowie Kazimierz budowniczy i Leon mostowniczy mścisławskiego województwa r. 1797. których wypisuje *Krasicki*.

Chodkowski h. *Sas.* Piszą się z Bobina. Łukasz rycerz odważny, w moskiewskiej expedycyi był porucznikiem. Stanisław z w. ruskiem podpisał się na elekcyą Władysława IV. *Niesiecki*. — Stanisław Chodkowski w r. 1700. pod *Olkinikami* na zjeździe podpisał się z w. wileńskiego. Stanisław komornik z. stężycki w r. 1792. żyjący. — *Wielądko*.

Chodorkowski h. *Ostoja*, w księstwie litewskiem. Łukasz Jana Kazimierza, drugi tegoż imienia Jana III. z nowogrodzkiego województwa podpisali elekcye. *Ks. Kojałowicz in MS.* pisze, że przodek domu tego Rahodoszczanin przezwany, z ziemi radomskiej wyniósłszy się osiadł był w Siewierwszczyznie, a gdy kraj siewierski odpadł od Litwy do Moskwy, dwaj rodzeni tego domu do króla się udali, król jednemu z nich dał w nowogrodzkiem województwie Chodorkowice, drugiemu Unichowki. Od tych majętności, urosły nazwiska Chodorkowskich i Unichowskich. Andrzej Chodorkowski odważny rycerz i dworzanin królewski, Stefanowi królowi poczet dworzański dwunastu usarów pod Połock stawił. Łukasz służył na Ukrainie z Bałabanem w potrzebie pod Sniatyniem, gdzie Kantymirowi głowę ucięto, postrzał odniósł. — *Niesiecki*.

Chodorowski h. *Korczak*. W w. ruskiem (byli i w ziemi bielskiej, gdzie dobra Chodory były ich dziedzictwem, świadczy o tem *Herb. Kap. Mil.*) starożytna familia. Dymitr z Chodorowa łowczy lwowski w r. 1436. Hektora Chodorowskiego kładzie tu *Okolski*, który w r. 1462. z Krzyżakami mężnie się bijąc, na placu poległ; przywodzi po sobie *Bielskiego kartę* 426. ale ten autor wyraźnie przydaje, że ten Hektor był z domu Brogów, to jest h. *Leszczyc*, z tego tedy autora wnosić można,

że są inni Chodorowscy Leszczycowie. Za *Paproc.* czasów było trzech braci rodzonych. Pierwszy Szczęsny; od tego się zostało trzech synów, to jest Mikołaj chorąży halicki, a bodaj nie jego córki były Helena z Chodorostawu Stanisława Dobraczyńskiego i Zofia Jana Podolskiego kasztelana raciązkiego, ciechanowskiego i dobrzyńskiego starosty małżonki, które w r. 1626. brały sukcessyą po Janie Węglińskim wuju swoim (*Acta Castr. Leop.*). Synowie zaś Kasper: żona jego Anna Sulimianka, Felicyan: ten spłodził syna Pawła i córkę Apollonią Jana Ostrowskiego h. *Gryf* starosty mościckiego małżonkę. Drugi Szymon: który z Bodzanowskiej miał synów trzech: Krzysztofa, (od którego z Sienińskiej kasztelanki halickiej syn Szymon, tego zaś Franciszek i córek trzy: z tych jedna dostała się Gabryelowi Biereckiemu pisarzowi przemyślskiemu: druga Stanisławowi Gizickiemu, trzecia Barbara Janowi Humnickiemu. Jana: (temu Babska powiła syna Stefana sędziego i córkę Wołodyjowską) i Marcina: tego z Olszarowskiej stolnikówny wołyńskiej zostało potomstwo. Trzeci Jan; i ten z Pretwiczowną szczęśliwy w potomstwie. *Orichov. in Quincunque* męztwo sławi króregoś z nich u Obertyna. Jan Chodorowski *Soc. Jezu* † 1653. braci jego rodzonych było dwóch, jeden kanonikiem gnieźn. drugi sędzią podolsk. Krzysztof podkomorzy lwowski złączył się dożywotnie z Katarzyną Jabłonowską miecznikówną koronną, córkę z niej jedynaczkę zostawił Annę. Alexander dziedzic na Chodorostawie, Malczycach i Żurawnie, podkomorzy lwowski, fundował drugi kurs filozofji w szkołach lwowskich jezuickich, † w roku 1694. a że żadnego syna nie zostawił, krom córek trzech, dla tego na nim dom ten zdawna w tej ojczyznie krzewiący się zszedł. Miał za sobą Urszulę Stępkowską pozostałą wdowę po Bieganowskim staroście mostowskim, z której Anna z Franciszkiem Cetnerem wojewodą smoleńskim, Katarzyna najprzód z Stamirowskim podstolim halickim, potem z Piotrem Potockim h. *Pilawa* wojewodą czerniechowskim i Magdalena z Leszczyńskim Ignacym h. *Wieniawa* kasztelanem lwowskim zmówione. *Niesiecki*. — Adam Chodorowski w 1700. roku na zjeździe walnym pod *Olkinikami* pisał się z mińskiego. — *Wielądko. Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Michała Chodorowskiego r. 1782. ale bez herbu.

Chodowski *Budzisz albo Paparona*, w województwie łęczyckiem. Paweł z Anny Szczawińskiej cześnikowny łęczyckiej, dziedziczki na Ozorkowie, miał syna Jana. Wojciecha zaś małżonka Ewa Krasińska stolnikowna sochaczowska. Stanisław na Chodowie pod Kłodawą w r. 1560. kwitnął. *Niesiecki*. Stanisław Chodowski podpisał elekcyą Augusta II z w. poznańskiego.

Chodowski h. *Sulima*. W Dobrzyńskiej ziemi z Służewskich poszli. Z tych Grzegorz, którego córka Dorota, Macieja Chocieńskiego małżonka, pewną fundacyą zapisała na msze do kościoła sierpskiego w r. 1645. *Niesiecki*.

Chodykiewicz Tomasz, kanonik połocki, podpisał akt konf. gen. w Wilnie. — *Wielądko*.

Chodykin Maciej, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z w. trockiego. — *Wielądko*.

Chodymski. Piotr, Jan i Dominik w roku 1763. pisali się na manifeście *de illeg.* trybunału w Wilnie. — *Wielądko*.

Chodynicki *z Chodynic i Nestorowych*. Kilku z tego domu wymienia *Poczet szl. galic. i bukow. 1857.*

Chodyński h. *Rawicz*. Tych wymienia *Kuropatnicki* w *części III. fol. 16*. *Wielądko* zaś twierdzi, że są w Wielkiejpolszcze, z tych: Andrzej urodzony w woj. poznańskiem, przeniósł się na Podole, gdzie ożenił się z Konstancyą *Pawłowiczowną*, z tą spłodził synów czterech: 1. Wolfgang, który obrał sobie stan duchowny, i został zakonnikiem ś. Franciszka Bernardynów. 2. Józef małoletni umarł. 3 Franciszek porucznik w czasie attaku pod Warszawą, gdy męztwa swego i odwagi dawał dowód, od kuli armatniej nogę utracił, i z tej rany umarł, o czem gazeta warszawska pisała 1794. pod Nrem 40 i 41. Tenże Franciszek miał za sobą Katarzynę Janczewską h. *Trzaska*, z którą spłodził synów dwóch: Tytusa i Ignacego. 4 Syn Andrzeja z *Pawłowiczownej* urodzony, był w wojsku Polskiem, w brygadzie Hadziewicza, i znowu w brygadzie Deniska, i w kilku akcyach z nieprzyjacielem okazał dowód odwagi swojej, lubo był kilka razy raunym. Nareszcie dostał się do Krasno-Rosyi. Tychże sióstr rodzonych trzy, jedna za *Langiertem*, druga za *Karpińskim*. Trzecia za *Ehrenkreitz* z Kurlandyi rodem. — To *Wielądko*.

Chodyowski. N. Chodyowska była za Grzegorzem Wołodyjowskim. — *Niesiecki*.

Chodzewski h. *Slepowron*. Ten dom wymienia *Malachowski*.

Chodziński Konstanty, z oszmiańskiego pisał się pod *Olkinikami* w r. 1700. — *Wielądko*.

Chodzkiewicz. *Kuropatnicki* ich umieszcza. *Wielądko* wymienia Kazimierza Chodzkiewicza budowniczego mścisławskiego, ale to będzie ten sam, którego *Krasicki* wymienia pod Chodkiewiczami.

Chodzicki h. *Kościesza*. W kaliskiem województwie. Wojciecha wspomina *Paprocki* i przydaje, że był takiej siły w głowie, że gdy głową uderzył, by też w najmocniejsze wrota, padać się musiały, w szyszak uzbrojony mąż nigdy nie wytrzymał, gdy tąż głową zamach uczynił Chodzicki. — *Nies.*

Chodzicki. Jędrzej do prerogatyw szlachectwa przypuszczony na sejmie grodzieńskiem w roku 1726. — *Niesiecki*.

Chodźko. *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów umieszcza, ale jakiego herbu nie wyraża. *Wielądko* zaś pisze jako czytał o tym zacnym domie w r. 1764. dnia 28. Kwietnia na akcie konfederacyi gen. w Wilnie, iż się Józef Borejko Chodźko sędzia grodzki powiatu oszmiańskiego, i Szymon Borejko Chodźko podpisali. Toż w tymże czasie żyjący Michał skarbnik i sędzia gr. oszmiański, Kazimierz łowczy oszmiański, Tadeusz mostowniczy oszmiański, oraz z tegoż powiatu N. Chodźko w r. 1793. na sejm extraordynaryjny w Grodnie odprawujący się poseł, i z tegoż sejmu z prowincyi wielkiego księstwa litewskiego obrany sędzia sejmowy. — *Krasicki* także wszystkich tych wymienia. Do tych zapewne należy Jan Chodźko, wizytator szkół gubernii mińskiej i wileńskiej (ur. 1775. we wsi Krzywicach † 1831.) znany zaszczytnie w literaturze polskiej; żona jego Klara Korsak, dzieci: Władysław zmarły młodo bezpotomnie, Józef jenerał-major wojsk rossyjskich, inżynier, Alexander konsul rossyjski w Persyi, ostatecznie profesor literatury słowiańskiej w Paryżu, poeta romantyczny, Felix i Michał, obydwaj znani za granicą z wynalazków mechanicznych. Stanisław znakomity chemik, profesor tejże nauki w Fryburgu; jego córka Zofia za Naborowskim (*Teka wileńska* t. V. 1858.). Do tychże także należy Leonard Chodźko, zasłużony wydaniem wielu prac z dziedziny historyi polskiej w języku francuzkim † 1871. a także Ignacy powieściopisarz † 1861.

Chojecki h. *Korab*, w ziemi warszawskiej, z której Jan Samuel podpisał elekcyą Jana III. króla. Wawrzeniec z liwską, Franciszek, Hieronim i Jakób z czerską Augusta II a Jędrzej z nurską. *Paprocki* wspomina, Macieja skarbnika liwskiego, wielkiego na Moskwę wojownika. Adam Jurkowicz Chojecki w r. 1646. — *Niesiecki.*

Chojecki h. *Lubicz*, w mazowieckim i na ziemi dobrzyńskiej rozkrzewieni. Są i na Podlasiu. Jan ziemianin podlaski w r. 1575. Stefan z pińskim podpisał elekcyą Władysława IV. Tomasz sędzia gr. krasnostawski w r. 1674. Jakób miał za sobą Pudencyannę Trzebieńską. Piszą się z Chojewa na Podlasiu w powiecie brańskim: Kłosieńscy od nich swój początek wzięli. Jan Kanty Soc. Jesu po filozoficznej w Kaliszu katedrze, potem krzemienieckiem godnie rządził kollegium. *Niesiecki.* — *Wielądko* dodaje: Tegoż herbu *Lubicz* dom Chojeckich, który teraz w Galicyi i Lodomeryi posiada possessye dziedziczne, jako z dawna mieli gniazdo swojej familji, na dobrach *Choi*, dowodzą tranzakcye liczne, w aktach grodzkich łukowskich znajdujące się. Z tych Andrzej, miał syna także Andrzeja, od którego pochodzi Jan, mający za sobą Reginę *Okińską*, Maxymiliana Okińskiego komornika ziemskiego łukowskiego córkę, spłodził Szymona, który z Teresą *Rudzińską*, Józefa podczaszego łukowskiego i Kunegundy *Rozwadowskiej* córką, miał syna Kazimierza marszałka królestw Galicyi i Lodomeryi, orderu ś. Stanisława kawalera, ten z Katarzyną *Rzymowską* Jana stolnika owruckiego i Zofji *Makowskiej* córką, zostawił po sobie syna Stanisława na *Choi* i *Rządzewie* łowczego z. łukowskiej. Józef miecznik z. łukowskiej, poseł lubelski r. 1764. Wojciech na *Choi* i *Rządzewie* oraz Stanisław miecznikowicz łukowski, a syn Józefa pisał się na elekcyą St. Augusta z w. lubelskiego. Ignacy łowczy owrucki. Kazimierz szambelan J. K. Mci, kawaler orderu ś. Stanisława, nie wiem czy tenże sam chorąży żytomierski 1763. r. Hilary sędzia z. kijowski, kawaler orderu ś. Stanisława. Jan Nepomucen wojski kijowski. Ignacy łowczy, Xawery burgrabia kijowski. Jest także dom Chojeckich w księztwie litewskiem, lecz nie wiem czyli *Korab* czyli *Lubicz*. Z tych Kazimierz Chojecki i Mikołaj rotmistrz p. oszmiańskiego oraz Antoni Dominik i Tomasz, podpisali akt konfed. generał. w Wilnie 1764. r. Także w r. 1700. Jerzy Chojecki na zjeździe pod *Olkinikami* podpisał się z p. oszmiańskiego. Tyle *Wielądko.* — *Krasicki* przydaje: Temi czasy żyje Chojecki podwojewodzy kijowski, zasłużony ojczyznie przez częste na sądy graniczne z Moskwą i Tatarami delegacye. — W r. 1778. Jan podczaszy liwski. — Kazimierz chorąży kijowski. — Hilary skarbnik kijowski. — R. 1778. Hilary chorąży kijowski. — W woj. lubelskiem w r. 1778. Kazimierz wojski łukowski. — W przemyskiem dziedzic na *Drohojowie*, ma córkę za Drohojowskim sędzią przemyskim i synów dwóch. Kilku tego nazwiska wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857;* ci po dziś dzień zamieszkują w Galicyi i piszą z *Choi* i *Rządzewa*.

Chojeński h. *Abdank*. W poznańskiem i kaliskiem, z familji Konarskich Skarbków dzielnicę wzięli. Jan biskup przemyslski, dalej płocki, nakoniec krakowski, kanclerz koronny, umarł r. 1538. Od brata jego zostało się dwóch synów: Hieronim krakowski i poznański, podpisał unią Podlasia z koroną 1569. i Piotr kasztelan santocki r. 1613. który miał za sobą Helenę Sokołowską chorążankę wiską. Chojeński u Władysława Dominika książęcia zasławskiego, pułkownik pod Starcem przeciwko Kozakom. Franciszka Chojeńskiego córka Zofia, Stanisława Mięszkowskiego w r. 16 0. małżonka. Chojeńskiego z Maryannej Szołdrskiej kasztelanki biechowskiej, córka Wiktorya Gajewskiego starosty kościańskiego małżonka. *Niesiecki.* — Chojeńscy albo Choińscy h *Abdank*, dziedziczyli przez kilka wieków Golejewko w Wielkopolsce. Ostatni podobno tego domu Kazimierz, syn Stanisława i Zofii z Ponińskich, umarł r. 1690., siostra jego Anna wyszła za Rogalińskiego kasztelana nakielskiego, któremu posagiem wniosła Chojno i Golejewek, w końcu XVII. wieku. *Habdank, od Boga zapłacony i t. d. przez ks. Stanisława Stamer. Leszno 1692.*

Chojnacki h. *Trzaska;* patrz **Choynacki** h. *Trzaska.*

Chojnacki (bez herbu). Romuald syn Józefa. *Spis szl. król. pol. 1857.*

Chojnowski z *Chojnowa*. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*, ale nie wyraża ich herbu. Patrz **Choynowski.**

Chonowski h. *Lubicz*. Tych wymienia *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Choiński h. *Korczak*. W ziemi chełmskiej. Franciszek z Choina dwóch synów zostawił: Rafała którego z Katarzyny Marchockiej syn Kazimierz i Jana skarbnika chełmskiego; ten z Anny Jastkowskiej miecznikowny przemyslskiej dwóch synów spłodził, Remigiana skarbnika chełmskiego w r. 1690. i Józefa. Jędrzej brat Franciszka skarbnik chełmski z sejmu w r. 1638. do rewizyi ksiąg ziemskich chełmskich i krasnostawskich naznaczony. Adam w woj. lubelskiem. *Niesiecki.* — *Herb. Kap. Mil.* wymienia dom Choińskich w z. bielskiej znany od r. 1551. Bogumiła Choińska za Władysławem Dziembowskim z *Kłodzina*. Wiktorya Choińska, córka Kazimierza i Maryanny Szółdrskiej, za Franciszkiem Gajewskim.

Cholbowski. Tych wymienia *Kuropatnicki.*

Cholewa 2o herb: W polu czerwonem miecz z rękojeścią złotą ostrzem do góry, między dwoma klamrami jak w zwyczajnym herbie *Cholewa;* w szczycie hełmu trzy pióra strusie. *Herb. rod. szl. król. pol. 1853.*

Cholewa h. *w.* Mateusz biskup krakowski: luboć go niektórzy do h. *Ostoja* naciągają, a to dla podobieństwa wielkiego obudwu tych herbów. Atoli *Papr. i Star. in Ep. Crac.* wyraźnie mówią, że był z familii Cholewów, z scholastyka stobnickiego wzięty na tę katedrę w r. 1144. za promocyą Władysława książęcia, umarł r. 1166. — Jan *z Opatowic*, zakonu kaznodziejskiego, biskup chełmski, spowiednik króla Władysława Jagiełły, umarł r. 1440. Tyle tylko *Niesiecki.* — Podług *Herb. Kap. Mil.* jeden to dom z Kołomyjskiemi, Cholewickiemi, Cholewińskiemi i Czarnowskimi.

Cholewicki h. *Cholewa*. W r. 1790. Mikołaj posiadał dobra Siemiony w kujawskiem. *Herb. kr. pol. 1853.*

Cholewiński h. *Cholewa*. *Niesiecki* nic o nich nie pisze, a jest to dom starożytny i wyszedł od Cholewów; dwóch bowiem tego imienia Stanisławów było w r. 1449. od których poszli Cholewińscy, dzierżący dobra Cholewy w powiecie zambrowskim. *Herb. Kap. Mil.*

Cholewice Herb: w polu niebieskiem działo wylotem do góry, między dwoma klamrami (jak w herbie Cholewa) srebrnemi, w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Benedyktowi Tygiel, synowi Franciszka, referendarzowi stanu, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. 24. Lutego, 8. Marca 1842.

Cholewicki h. *Cholewa*. Tych wymienia *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Cholewski. Stanisław z z. sochaczewskiej podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — *Wielądko* herb *Cholewa* im nadaje, pewno z podobieństwa nazwiska, gdyż żaden inny autor o tem nie wspomina i następnie dodaje, iż za panowania Stanisława Augusta, Fabian Cholewski syn Franciszka, wychowany od młodości na dworze brata królewskiego prymasa, sprawował urząd sędziego ziemskiego w gniazdowej ziemi swojej sochaczewskiej.

Chołkowski. *Kuropatnicki.* — Piotr pisał się pod *Olkinikami* z bracławskiego r. 1700.

Chołmiński. O tych ani *Paprocki*, ani *Okolski* nie mógł wiedzieć: bo Stefan Chołmiński dopiero w r. 1659. otrzymał na sejmie nobilitacyą. O czem konstytucya. — *Niesiecki.*

Chołodecki h. *Białynia*. Tak ich wymienia *Małachowski* i *Poczet szl. galic. i bukow. z r. 1857.*

Chołodkiewicz Stanisław pisał się z trockiego pod *Olkinikami* r. 1700. — *Wielądko.*

Chołoniewski h. *Korczak*. W woj. wołyńskiem. Chołoniewskiego Hawryła wspomina metryka wołyńska w r. 1528. Konstytucya zaś w r. 1662. *fol.* 30. Chołoniewskiego porucznika pod znakiem wojewody sendomierskiego, męża walecznego. Ten dom od Myszków swoję linią zabrał, bo się tak podpisał Samuel Myszka Chołoniewski na elekcyą Jana III. z wołyńskiem woj. *Niesiecki.* — Adam *Myszka* Chołoniewski poseł na elekcyą St. Augusta, kasztelan buski, w prawie biegły, z Mąckiej synów trzech. Z tych pierwszy był starostą kołomyskim, kawalerem orderu ś. Stanisława (jego córka za Grocholskim kasztelanem bracławskim), drugi Andrzej kanonikiem lwowskim, trzeci Alojzy starostą szamowieckim, kawalerem orderu ś. Stanisława i czwarty Rafał starosta dubiecki, kawaler orderu ś. Stanisława, był podług *Wielądka* miecznikiem koronnym i konsylarzem w Radzie Nieustającej. N. Chołoniewska za Czetwertynskim, kasztelanem przemyślskim. Tyle z *Krasickiego* i *Wielądka*. — Chołoniewscy w Galicyi osiedli otrzymali tytuł hrabiowski austryacki r. 1798.

Chołubicki h. *Korsak*. Tak wymieniają *Małachowski* i *Kuropatnicki.*

Chołuski. Piotr pisał się z bracławskiego pod *Olkinikami* r. 1700. — *Wielądko.*

Chołyński. Tych umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Chomąto herb. Podaliśmy już ten herb w rysunku z *Niesieckiego;* tu zaś nadmieniamy, iż podług rękopismu herbarza pruskiego, (który się znajduje w zbiorze hr. Włodzimierza Stan. Platera) ma być chomąto białe w polu czarnem, wzdłuż tarczy po cztery piórka pawie. Patrz Cygemberg.

*

Chomecki. W bełzkiem województwie, piszą się z Chomecisk. — *Niesiecki.*

Chomętowski h. *Bończa.* Od Sochów ta familia swój początek wzięła. Walenty Socha z Chomętowa Chomętowski za Augusta I., Stefana i Zygmunta III. z Pękosławskim starostą sendomierskim, przeciwko Gdańszczanom, Moskwie, Maxymilianowi Austryakowi, Wołochom doświadczonego męztwa, umarł koło r. 1603. z Zofii Strzeszkowskiej zostawiwszy potomstwo, z których wszyscy w obozie na usłudze ojczyzny lata swoje strawili; jeden z nich żołnierską szarzę, w zakonną zmienił, wstąpiwszy do zakonu S. Franciszka OO. Bernardynów. *Kochowski climact. 1 lib. 1.* wspomina jednego z nich, że pod Korsuniem w niewolą się był dostał. Jan (mówi *Niesiecki*) *in MS.* czytał, że tego Walentego, z Kowalskiej podkomorzanki wieluńskiej syn był Mikołaj, który z Grochowskiej spłodził Tomasza i Franciszka Antoniego, sędziego z. stężyckiego, ten w dobrach królewskich Brzeziny nazwanych, kościół wystawił w r. 1685. z Ślaskiej h. *Grzymała* córka jego Katarzyna za Janem Stanisławem Sierakowskim, łowczym czerskim i sędzią gr. stężyckim h. *Dołęga.* Syn zaś Józef jeszcze w r. 1702. kwitnął. Piotr Socha Chomętowski w r. 1667. od zajuszonego heretyka zabity. *Niesiecki.* — Tomasz Chomętowski cześnik czerniechowski pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z sendomierskim. — Antoni *Socha* wojski i sędzia grodzki nowogrodzki. — *Wielądko.*

Chomętowski h. *Lis* W sendomierskiem woj. Dom starożytny pod imieniem Pieczyngów, czego dowodem jest list Zygmunta I. potem od Chomętowa Chomętowskich przezwisko sobie przywłaszczył. Stanisław z Chyckiej urodzony osiadł na Rusi. Marcin z Rusieckiej urodzony, waleczny z Stefanem Batorym pod Gdańskiem rycerz. Alexander mężnie przeciw Moskwie stawając na placu poległ. Marcin z Święcickiej urodzony brat stryjeczny pierwszego, podkomorzy bracławski, z chorągwią swoją kroku nieustępując nieprzyjacielowi, oraz z kilka synowcami swemi pod Sasowym rogiem w Wołoszech zginął; siostry jego, jedna z Janem Matelskim żyła, druga zakonnica w Busku; zostawił jednak chwały swojej sukcessora syna Stanisława. Ten będąc sędzią wojskowym po wielu heroicznego animuszu dowodach, krwią i życiem miłości ojczyzny przypłacił. Jego syn z Mochanowskiej chorążanki koronnej Marcin wojewoda mazowiecki, który pod Bukowiną mężnie wytrzymał nieprzyjacielskie najazdy, umarł r. 1706; miał on podobno brata Jakóba kasztelana czechowskiego, z którego dwóch synów i córka z Popielem zręczona. Jego zaś z Wierzbowskiej wojewodzianki sieradzkiej syn Stanisław, starosta jeszcze radomski, zwoleński, złotoryjski i drohobycki, posłował na różne sejmy, został potem marszałkiem skonfederowanego przy królu Auguście II. i rzeczypospolitej wojska, z którem Malborg od Szwedów oswobodził, na kilku miejscach, ale osobliwie pod górą Świętokrzyzką i Częstochową szczęśliwie tegoż nieprzyjaciela gromi, wziął potem po ojcu mazowieckie województwo, którego w r. 1726. ustąpił, dla laski mniejszej koronnej, atoli w tymże samym roku wrócił się do tegoż krzesła, wziąwszy potem buławę polną kor.; dwie legacye odprawił z niemałym kosztem, z niemniejszą mienia swego sławą i ojczyzny zadowoleniem, pierwszą do Porty ottomańskiej, drugą do Piotra Alexandra, umarł w roku 1728. Do tegoż domu należą Tomasz, Stanisław, Marcin, Jakób, Stefan, Wojciech, którzy w r. 1633. kwitnęli w sendomierskiem. *Niesiecki.* — Floryan *Pieczynga* Chomętowski skarbnik z. stężyckiej. Tomasz cześnik czerniechowski, pisali się na elekcyą St. Augusta z w. sendomierskiem. Stefan wojski stężycki koło 1786. r. *Wielądko.* — W r. 1778. Franciszek kanonik przemyski. — Stefan wojski pilzneński, (ten sam był posłem stężyckim na sejm r. 1773.) — Antoni podstarości nowogrodzki *Krasicki.* — Niewiadomo do jakiego herbu należą Chomętowscy w Prusach wschodnich, o których pisze *Kneschke* mówiąc, iż posiadali dobra Grossnappern i Traupeln, a także Chomentowscy w Galicyi osiedli, którzy się piszą z Chomentowa.

Chomętowski h. *Oksza* na Rusi. Alexander z sejmu w r. 1378. komisarzem destynowany do rozgraniczenia ziemi stężyckiej od woj. lubelskiego, żona jego Katarzyna Strzemeska, z której syn Remigian. Alexander i Piotr w bracławskim w r. 1667. — *Niesiecki.*

Chomętowski h. *Poraj.* Ignacy Winc. syn Tomasza. *Spis szl. kr. pol. 1853.*

Chomętowski h. *Prus 1mo*, w płockiem województwie i w Prusiech. Z tych jeden był podstarościm sądeckim. Marcin Karol w z. łomżyńskiej podpisał elekcyą Jana III. Franciszek w z. wiskiej 1764. *Niesiecki.* — Mikołaj Chomentowski kanonik kujawski 1792. r. żyjący. — *Wielądko.*

Chomiak, w w. mazowieckiem. Alexander pojął Maryannę Krasińską h *Ślepowron* wojską rożańską. a *Metryka Wołyńska* w r. 1528. Jana ziemianina tamecznego wspomina. — *Niesiecki.*

Chomicz. Wymienia ich *Kuropatnicki*, a *Wielądko* mówi, iż w r. 1632. Marcin Chomic z trockiego Władysława IV. i Wawrzyniec z powiatu starodubowskiego St. Augusta podpisali elekcye; zaś Jan i Marcin pisali się pod Olkinikami z w. smoleńskiego r. 1700.

Chomikowski Antoni i Paweł podpisali manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie r. 1763. — *Wielądko.*

Chominicz h. *Syrokomla z odmianą.* O tych sam tylko *Małachowski* pisze.

Chomiński h. *Poraj.* W księztwie litewskiem. *Kojałowicz in MS.* świadczy, iż używają tego herbu ale z tą różnicą, że do róży białej w czerwonem polu, przydają dwie strzały rozdarte,

z których jedna cała, druga zaś bez żeleźca, na hełmie kładą trzy pióra strusie. Z tych jeden był sędzią orszańskim, drugi podstarościm wileńskim. Chomiński marszałek oszmiański, poseł na sejm w r. 1724. a w r. 1632. z trockiem woj. Marcin Chomicz podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Lubo *Niesiecki* pisząc o Marcinie Chomicz dodaje, iż ci Chomicze później Chominskimi się przezwali, jednak *Kuropatnicki* osobno familią tę umieszcza, a *Wielądko* oprócz wspomnianego Marcina, dodaje jeszcze, iż Jan i Marcin Chomicze w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z w. smoleńskiego. — Wawrzeniec Chomicz pisał się na elekcyą St. Augusta króla z p. starodubowskiego. — *Krasicki* wspomina: Chomińskiego kanonika wileńskiego, suffragana żmudzkiego. — Także w r. 1788. Ignacy sędzia ziemski orszański — Xawery starosta piński, mąż uczony, marszałkował izbie poselskiej r. 1784 — Ludwik Jakób Chomiński chorąży oszmiański w r. 1700 pod *Olkinikami* na zjeździe podpisał się z p. oszmiańskiego. Michał kanonik wileński, potem pisarz duchowny litewski, biskup eleuzyjski, suffragan i kustosz żmudzki. Konstanty starosta hubski. Stanisław i Teodor podpisali na akt konfederacyi gen. w. księztwa lit. 1767. roku 28. Kwietnia w Wilnie. Stanisław pisał się na elekcyą St. Augusta króla z p. orszańskiego. Grzegorz wice-regent sądowy łukowski. Ignacy sędzia z. oszmiański. Joachim Chomiński w roku 1781. był deputatem na trybunał w. ks. lit. w Wilnie N. Chomiński porucznik petyhorski w r. 1786. z orszańskiego był deputatem na trybunał w. ks. lit. wileński. Franciszek Xawery Chominski wojewoda mścisławski, kawaler orderów narodowych, generał major komenderujący dywizyą pierwszą w. ks. lit. *Wielądko.* — Są Chomińscy i herbu *Pobog. Przyp. Bobrowicza pod h. Pobog.*

Chomski. Kazimierz pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. z p. bracławskiego. — Adam podpisał akt konfederacyi gen. w Wilnie r. 1764. — Dyonizy krajczy pow. oszmiańskiego koło r. 1764 — *Wielądko.*

Choniewski. W wołyńskiem woj., bo *Metryka wołyńska* w r. 1528. wspomina Jędrzeja Choniewskiego ziemianina swego. — *Niesiecki.*

Chański h. *Pobog.* *Niesiecki* i inni nic o nich nie piszą; dom ten jednak musiał być szlachecki, skoro jeden tego imienia Stanisław był stolnikiem poznańskim w drugiej połowie XVIII. w. i dobra Trydonie prawem dziedzicznem posiadał; syn jego Michał z Konstancyi Sienkiewiczówny urodzony, doktor filozofii, był od r. 1806. profesorem w liceum krzemienieckim, od r. 1838. dziedzic Łobaczyna nad Bugiem; † 1855. w Żytomierzu. *Encyk. Orgel.*

Chorain h. *Ślepowron.* Patrz Hornim.

Chorążyczewski h. *Roch 2do.* W mazowieckiem. Marcin Chorążyc w niewolą wzięty od Turków pod Warną w r. 1444. — *Niesiecki.*

Chorbowski Rafał, pisał się na elekcyą St. Augusta z sandomierskiego. — *Wielądko.*

Chorkowski h. *Rola.* Ignacy Alexy, syn Michała. *Spis szl. kr. pol. 1853.*

Chorczewski h. *Jastrzębiec*, w w. mazowieckiem. Mikołaj z Chorczarma podczaszy nadw. u książąt mazowieckich w r. 1554. Jeden to pewno dom z Choszczewskiemi. — *Niesiecki.*

Choromański h. *Lubicz*, w w mazowieckiem. Mikołaj pisarz kancellaryi król w r. 1630. Antoni z w. nowogrodzkiego Jana III. Fabian, Mateusz i Walenty z z. nurskiej Augusta II. podpisali elekcye *Niesiecki.* — Marcin Choromański w r. 1700. pod *Olkinikami* na zjeździe podpisał się z powiatu orszańskiego. Tamże Kazimierz z w. mińskiego. Adam r. 1792. burgrabia z. łomżyńskiej. *Wielądko.* — Dom to starożytny bo już znany w r. 1425.; gniazdem jego były dobra Choromany, Lubicze i Choromany Wyethnijcza albo Witnica w ziemi łomżyńskiej. *Herb Kap. Mil.* Do tych należy Stanisław Henryk Chorowański i Fabian arcybiskup mętropolita warszawski ur. 1767. † 1838.

Choroszcza. Stanisław i Antoni pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* z orszańskiego. — *Wielądko.*

Chorski. Teodor poseł na sejm z w. witebskiego podpisał ratyfikacyą traktatu bitomskiego i bendzińskiego w Warszawie r. 1589. o czem świadczą *dyplom ks. Dogiela.*

Chorowski h. *Belty.* Tak ich wypisuje *Małachowski.*

Choryński h. *Abdank*, w p. kościańskim dom starodawny. Szymon spłodził z pierwszej żony trzech synów. Jakóba, ten u Ludwika króla węgierskiego znaczne roty do boju wodził. Wojciecha człowieka rycerskiego i Jana. Z drugiej żony Luckiej dwóch synów, Marcina, który zginął pod Kościanem i Macieja. Wszyscy ci bracia części swoje w Choryni, Brodnickim h. *Łodzia* przedali, i tak Chorynia z tego domu wyszła. Od Macieja zostało się potomstwo Krzysztof i Tomasz. Achacy z z. zakrocimskiej podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Chorzelski. Jakóba wspomina konstytucya w r. 1626. *fol.* 13. *Niesiecki.* — Jerzy Chorzelsk pisał się na elekcyą St. Augusta z p. oszmiańskiego. Antoni pisał się z w. płockiego. *Wielądko* — Chorzelscy w r. 1476. dobra swoje Chorzele w ziemi ciechanowskiej zamienili z Janem książęciem mazowieckim za włók 10 ziemi nad strumykiem Sułkowstok zwanym w z. łomżyńskiej na których wieś założyli i od swego nazwiska Chorzele nazwali. *Herb. Kap. Mil.*

Chorzewski h. *Abdank* Józef, syn Piotra. *Spis szl. król. pol. 1853.*

Chorzewski h. *Jastrzębiec* Dom znany od r. 1404. w starodawnem księztwie mazowieckim; gniazdo ich Chorzewo. *Herb. Kap. Mil.* Ten sam to zapewne co Chorczewski. *Kuropatnicki* a za nim *Wielądko* kilku wspominają Chorzewskich i tak: Józef, podstoli nowogrodzki w r. 1784. W tymże czasie Piotr pisarz ziemski nowogrodzki. — W r. 1764. Piotr sędzia czerniechowski. — W r. 1757. Jan pisarz grodzki winnicki. — W r. 1767. Józef kanonik kamieniecki, deputat na trybunał koronny. — Jan Chorzewski w r. 1673. podkomorzy nowogrodzki. — Jest wieś Chorzewo pod Pleszewem, którą niegdyś dziedziczyli Taczanowscy, z tych jeden pisał się także Chorzewskim. Patrz **Taczanowski.**

Chośnicki, *herb ich tenże co i Podiaskich.* W Kaszubach w lemburskim powiecie mieszkają w Chośnicy. To o nich *MS. de Famil. Pruss.* i to samo mówi *Kneschke* dodając, iż w w. XVIII. przenieśli się na pomorskie pod Lauenburg i Stolp.

Choszczewski h. *Jastrzębiec.* Na Podlasiu: to tylko o nich napisał za innymi autorami *Niesiecki.*

Chotecki h. *Nabram,* w lubelskiem woj. z Choteczy się piszą. Marcina wspomina konstytucya w r. 1607. O Piotrze i jego ku tej ojczyznie zasługach w różnych kampaniach świadczy konstytucya w r. 1631. Stanisława były dwie córki: z tych jedna za Janem Krasowskim, druga *1o voto* za Siedliskim, *secundo* za Franciszkiem Krasowskim. Paweł pisarz z. lubelski, Paweł archidyakon chełmski kanonik łucki, umarł w r. 1706. Franciszek brat jego, w krakowskiem w. *Niesiecki.* — Sebastyan Chotecki pisał się na elekcyą St. Augusta z w. sendomierskiego. *Wiel.* — Józef Chotecki ożeniony z Popielówną, miał siostrę Katarzynę za Stanisławem Lehowskim 1713.

Chotecki h. *Poraj,* w w. kaliskiem z familii Koźmińskich. Bartłomiej z Koźmina starosta odolanowski. *Niesiecki.* — *Kromer* opisując bezkrólewie po śmierci Ludwika króla czyni wzmianki o Bartłomieju Choteckim, który za Ziemowita książęcia mazowieckiego chciał zamek kaliski zdobyć, ale gdy ztamtąd odparty został: *dictionem suam* (mówi Kromer) *Cosminecium non ita pridem a Sigismundo Marchione captam; recepit Choteciam item praesidio communivit et Prosna amne transmisso Cosminum contendit.*

Chotelski h. *Janina.* Wit z Chotla kasztelan płocki 1228. Jan 1648. *Niesiecki.* — Konstytucye r. 1677. pisały o Kazimierzu Chotelskim wojskim witebskim. — *Krasicki.*

Chotkowski h. *Ostoja.* W w. sieradzkiem. Mikołaja Chotkowskiego dobra dziedziczne Mikołajewice i insze za Zygmunta I. Jan podczaszy sieradzki. Jędrzej z łęczyckiego Jana III. Jan z Borkowa Władysław, Wojciech i Bartłomiej Augusta II. podpisali elekcye. Kazimierz z mińskiego Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Szymon Chotkowski 1700. r. na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się z w. mińskiego. — *Wielądko.*

Chotolski h. *Lubicz 4to.* W ks. litewskiem. Z Żabków familii poszli. Bazyli Żabka Chotolski pisarz z witebski. — *Niesiecki.*

Chotomski. O tych Okolski nie pisał. Gerward dziedzic na Chotomi, Policku, Rokietnicy, Dziedzicach, Gołkowie Chotomski w r. 1313. położony na liście Jakóba Swinki arcybiskupa gnieźnieńskiego u *Damalewicza fol.* 171. Chotomski miał za sobą Szczawińską h. *Prawdzic,* cześnikownę łęczycką. Jędrzej o którym konstytucya w r. 1611. *fol. 31. Niesiecki.* — Józef Chotomski podwojewodzy serocki koło r. 1776. mający possessyą na *Prusinowcach* w z. zakroczymskiej. *Kraś. Wielądko.* — Chotomscy dziś żyjący używają herbu *Prawdzic* i przydomku Dienheim, jako pochodzący od owego Dienheima, który z nad Renu do Polski przybył za Bolesława Krzywoustego, z tych Bronisław syn Ferdynanda zaślubił Kazimierę Maryą hr. Dąbską (*1o voto* za Sumińskim) z której ma syna; brat jego Władysław w r. 1875 redaktor Tygodnika Wielkopolskiego; obydwaj znani w piśmiennictwie naszem. Do tychże należy Ferdynand dzielny pułkownik wojsk polskich a później włoskich

Chotomski h. *Kościesza.* Do tego domu niektórzy referują Piotra z Chotkowa, tego imienia czwartego biskupa płockiego, którego dowcip wielki i niepospolita nauka, na tę godność wyniosła. Maciej umarł w r. 1648. żona jego Maryanna Kościuszkowna. Maciej z z. mielnickiej podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Chotyński. Chotyński z Chotynia w z wieluńskiej w r. 1578. rezygnacyą czynił bratu swemu w księgach grodzkich ostrzeszowskich. — *Niesiecki.*

Choynacki h. *Trzaska* w rawskiem, poznańskiem, podolskiem, ruskiem województwach rozrodzeni, Paweł opat łubiński. Teofil sędzia rawski w r 1607. którego córka dostała się w małżeństwo Janowi Pikarskiemu sędziemu także rawskiemu. Seweryn, Jan, Łukasz, Adryan, Wojciech i Floryan z w. rawskiego, Marcin z ziemi łomżyńskiej podpisali elekcyą Władysława IV. Zygmunt, Konstanty i Jan Kilski na Woli Jana III. Wojciech w z. przemyslskiej pojął Chlopicką, ta mu spłodziła sześć córek: jedna za Gogolińskim, druga pierwszym związkiem za Komorskim, powtórnym za Lipskim, trzecia Konstancya, najprzód za Grabią potem za Alexandrem Szczawińskim, kasztelanicem kruświckim, dalej za Bazylim Bandrowskim pisarzem sanockim, naostatek za Turzańskim starostą hadziackim, Eleonora za Kazimierzem Gołkowskim łowczym czerniechowskim,

piąta Justyna za Karolem Leszczyńskim i szósta Maryanna za Janem Leszczyńskim cześnikiem dobrzyńskim a *2o voto* za Piotrem Dwernickim. Synów tegoż Wojciecha było czterech: z tych Adam pojął najprzód Barbarę Bielecką, pozostałą wdowę po Władysławie Gołkowskim, z której córkę zostawił Elżbietę; potem pojął Ossolińską, pozostałą wdowę po Morytku. Dominik złączył się z Młodecką wdową, ale bezpotomne małżeństwo. Antoni z Podolską, z tej był syn Józef. Józef czwarty syn Wojciecha komornik przemyślski z pierwszej żony spłodził Zygmunta, druga była Trembecka. Jędrzej starosta żytomierski, żona jego Tymińska cześnikowa lidzka w r. 1666. Choynacki miał za sobą Annę Ogińskiego Macieja cywuna wileńskiego córkę, (z Tarłowny urodzona w XVI w.) Choynacki usarskiej chorągwi towarzysz pod Starcem ranny. *Okolski. Dyariusz* w r. 1638. o Marcinie Choynackim i jego potomswie patrz w konstytucyi r. 1678. Stanisław Ordin. Praedic. przez wysokie nauki i najprzedniejsze regencye w zakonie swym zasłużony, konwentem ś. Magdaleny we Lwowie godnie rządził. Oprócz tego opisu umieścił *Niesiecki* w supplemencie do Tomu IV. inny opis, któren się o wiele różni od pierwszego i ten przeto całkowicie tu kładziemy: Zygmunt, Stanisław, Jan, Maciej, Hilary, Ludwik, Władysław, Franciszek na Choynatach Choynaccy bracia rodzeni z z. rawskiej. Z tych Stanisława, i matki Barbary z Bujard, Bujarskiej, syn Marcin, na dworze królów: Jana Kazimierza, Michała i Jana III. dobrze zasłużony, osiadł w w. sendomierskiem, nabywszy dóbr dziedzicznych w z. stężyckiej, tam z Anny Bieczyńskiej, zostawił ośmiu synów: Adama, który obrawszy sobie stan duchowny, w nim życia dokonał, Marcina, Jana, Jędrzeja, Stanisława, Macieja, Mateusza, Antoniego i córkę Annę. Z synów niektórzy młodo pomarli, drudzy pożenieni, Anna córka poszła za Werbacha, pułkownika królewskiego, Jędrzej zaś brat jej cześnik gostyński, z Jadwigi z Leszczyn Belinowny spłodził córki trzy: Ludwikę, Tomasza Skotnickiego, chorążego zakrocimskiego małżonkę, Teresę i Maryannę zakonnicę ś. Klary w Krakowie u ś. Jędrzeja, tylez synów: Józefa Brunona w zakonie ś. Pawła pustelnika, definitora i przeora krakowskiego, Jana kanonika katedralnego krakowskiego, deputata na trybunał kor. w r 1738. i Jana Kantego. Jan brat Stanisława tu na początku położonego z Chłopickiej kasztelanki przemyślskiej zostawił czterech synów: Dominika, Adama, Antoniego i Józefa, z tych Dominik młodzianem umarł (co piszę — mówi *Niesiecki* — z informacyi z tego domu przysłanej mi jak wyżej umieściłem inaczej mówiłem). Adam z Barbary Ossolińskiej trzech synów zostawił: Karola cześnika buskiego, Jędrzeja w zakonie karmelitańskim *antique Observantiae,* Michała w franciszkańskim. Antoni także trzech synów spłodził w z. sanockiej. Józef czwarty syn z Chłopickiej, komornikiem był przemyślskim, um. 1740. syn jego Edmund, którego żona Dymińska i córki trzy: jedna Ulaniecka, druga zakonnicą w Przemyślu, trzecia jeszcze panną. Ludwik trzeci brat Stanisława i Jana także w przemyślskim, z żony Moczelskiej, miał syna Jana, który młodo umarł, drugiego Stanisława w zakonie Dominikańskim prowincyała, um. 1740. trzeciego Antoniego, ten z Humnickiej spłodził syna. Tyle *Niesiecki.* — Edmunt Antoni z wielkich *Choynat* Choynacki łowczy zydaczewski i Maciej pisarz gr. i poseł z. sanockiej, który w r. 1766. był deputatem na trybunał kor., pisali się na elekcyą St. Augusta z w. ruskiem. Stanisław skarbnik inowrocławski. *Wielądko.* — *Kuropatnicki* w extrakcie *apud tabulas Reg. Gallic. et Ludom* Mateusza i Franciszka Choynackich, pod dniem 10. Września 1782. r. zapisanych umieszcza. Józef Choynacki regent gr. czerniechowski W r. 1778. Maciej pisarz gr. sanocki. — Józef podsędek łucki. — Edmund Choynacki łowczy zydaczewski z *Błażewskiej* spłodził córkę, ta złączona z Horodyńskim pisarzem grodzkim przemyskim, syn zaś tegoż Edmunda Antoni miał za sobą Truskulańską. *Krasicki.* — Prócz wymienionych podpisali jeszcze elekcyą Jana III. Zygmunt Jan, Hilary i Konstanty z woj. rawskiego. — Józef Augusta II. z ziemi chełmińskiej. — Piotr Jana Kazimierza z woj. rawskiego. — Mikołaj Augusta II. z ziemi warszawskiej. Jan Kanty wyżej wspomniany syn najmłodszy Jędrzeja z Michałowic, cześnika gostyńskiego, zostawił *z Katarzyny Wilskiej* małżonki swej czterech synów; z tych Wincenty *steril.*, Piotr miał syna Ignacego, Tomasz Hipolita; Jan zaś z *Maryi Magnuszewskiej z Ustunowa* zostawił syna Fabiana; ten był w r. 1831. oficerem wojsk polskich, wyszedł potem do Anglii, zkąd wróciwszy, osiadł w Wielkopolsce i dzierżawi obecnie wieś Bożejewice pod Żninem; zaślubił Anielę Święcicką h. *Jastrzębiec* z której liczne ma potomstwo: kilka córek i synów Edmunda, Felixa Macieja, Jana Stanisława, wszyscy małoletni. Jedna linia Choynackich przeniosła się na Ruś czerwoną, gdzie dobra Strwiążyk dziedziczyła. Tegoż samego domu było dwóch Choynackich w Legionach, jeden znów podpułkownikiem piechoty za księstwa warszawskiego. Wieś Choynaty gniazdo tej rodziny po dziś dzień Choynaccy posiadają (a potomkowie brata Jana Kantego dziedziczą obecnie wieś Kawenczynek w rawskiem) — Józef Choynacki (niewiem jednak, czy z tegoż samego domu) doktor filozofii, był profesorem gramatyki i matematyki w akademii poznańskiej r. 1734. Antoni Choynacki, Pijar kaznodzieja katedralny krakowski, drukiem ogłosił kilka prac swego pióra r 1752. — Wojciech Izydor Choynacki, nauczyciel i zastępca rektora w byłej szkole łowickiej dla nauczycieli elementarnych, wydał drukiem kilka swych prac pedagogicznych.

Choynowski h. *Lubicz*, w woj. mazowieckiem. Wojciech w podolskiem, Jan w ziemi rozańskiej w r. 1648. Tomasz regent wąsowski, Wojciech, Mateusz i Jan w z. rawskiej w r. 1690. Józ. Mikołaj, Jędrzej i Jakób w ziemi łomżyńskiej w r. 1697. Kazimierz w ruskiem *Niesiecki*. — Baltazar z *Choynowa* Choynowski poseł z. wizkiej 1764. r. Jan, Michał, Paweł, Wawrzeniec, Szymon, Walenty Choynowscy pisali się na elekcyą Stanisława Augusta z ziemią łomżyńską. Józef regent z. wizki. Jan pisarz gr. przemyslski. *Wielądko*. — Dom starożytny, bo już znany w r. 1424. gniazdem jego były dobra Chojnowo, Chojny stare, Nieznalanka albo Mieznalanka, Naroszczki i Chojny Smiesze albo Smisie w z. łomżyńskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Choynowski h. *Ślepowron*. Gniazdo ich dobra Chojnowo w ziemi bielskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Chrapicki h. *Rola*. Mikołaj biskup chełmiński † 1514. *Niesiecki*. — W r. 1830. Chrapitzki von Krappitz h *Rola* posiadał dobra Senslau pod Gdańskiem. *Kneschke*.

Chraplewski h. *Kolumna*, w poznańskiem województwie. — *Niesiecki*.

Chrapowicki h. *Gozdawa*, w księstwie litewskiem. Jan Danilewicz chorąży witebski, poseł na sejm w r. 1589. Adam podsędek trocki z sejmu 1613. poborca. Krzysztof stolnik witebski z sejmu 1647 komisarz do rozgraniczenia *Constit. fol 22*. Alexander sekretarz król. w r. 1648. Józef chorąży i podwojewodzy witebski w r. 1674. syn jego Mkołaj. Chrapowicka była za Ogińskim Dymitrem. Jerzy horodniczy witebski r. 1653. deputat na trybunał skarbowy litewski. Jan Antoni podkomorzy smoleński, marszałkował izbie poselskiej na sejmie 1665 i na konwokacyi w r. 1668. wziął potem województwo witebskie 1671. z którym tytułem w r. 1674. był komisarzem do rewizyi skarbu kor. i w r. 1678. do traktowania o pokoju wiecznym z Moskwą. Z synów jego Stefan Antoni starosta pliwiski z sejmu 1697. komisarz do traktatów z wojskiem litewskiem. Drugi Michał w młodym wieku od rozsadzonego działa zabity. Trzeci Jan. Czwarty Franciszek. Antoni kasztelan smoleński w r. 1697. Jędrzej stolnik witebski w r. 1722. Któryś z nich podkomorzy smoleński posłował na sejm warszawski. *Petric. Histor. Moschov.* pisze o Chrapowskim (znać omyłką drukarską), że z zmyślonym Dymitrem carem moskiewskim zginął w Moskwie. — *Ks. Kojał. in MS.* przydaje: Teodor chorąży witebski poseł do Moskwy, zostawił syna Jana chorążego witebskiego, ten Krzysztofa stolnika witebskiego, ten Jana Antoniego wojewodę witebskiego, posła do Moskwy. Synowie jego: Jan kasztelan smoleński. Krzysztof umarł kasztelanem smoleńskim. Michał trzeci. Czwarty Stefan. Antoni zakonu *Ordin. Min. de Observ. Doctor Jubitatus*, był gwardyanem w Grodnie, kustoszem w Wilnie i definitorem. Eustachi wojski połocki. *Niesiecki*. — Michał Chrapowicki chorąży witebski oraz Antoni i Stefan starosta pilwiski, pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* z w. mińskiego. Jan łowczy połocki koło r. 1763. Eustachi instygator w ks. lit. w r. 1762. deputat na trybunał w. ks. lit. Antoni starosta starodubowski, poseł z w smoleńskiego w r. 1755 Mikołaj marszałek oszmiański, kawaler orderu ś. Stanisława. Józef z w. połockiego, poseł na konwokacyą 1764. generał major wojsk w. ks. lit. i marszałek Rady Nieustającej 1784. r. potem kasztelan mścisławski † 1801. żona jego była Helena *Suffczyńska*. *Wiel.* — Krzysztof stolnik witebski, obrońca kraju, w więzieniu w Moskwie życia dokonał. W r. 1778. Józef sędzia z smoleński. — Mikołaj marszałek p. orszańskiego. — Józef instygator litewski. — *Kraś.*

Chrapuński h. *Junosza*, w płockiem województwie. Z familii Rościszewskich swój początek wzięli, od dóbr Chrapuny Chrapuńskiemi nazwani. — *Niesiecki*.

Chreptowicz h. *Odrowąż*, w księztwie litewskiem. Od Wyszegierda czy Wyszgierta swój początek wzięli, który pierwszy na siebie i na swoich sukcessorów przyjął herb *Odrowąż* na sejmie horodelskim 1413. Tego znać trzech wnuków było. Wyszgierd, którego potomstwo jeszcze podziśdzień (mówi Niesiecki) dawne przodków swoich Wyszgierdów imię na sobie utrzymuje. Drugi Jan Littawor starosta nowogrodzki (słonimski) i marszałek litewski w r. 1499. O Mikołaju świadczy *Histor. Cudów Częstoch.*, że w ciężkiej niewoli u Moskwy będąc, w zamku Białejezioro nazwanym ściśle zamknięty, ślub uczyniwszy do Najśw. Matki, dziwną sprawą Boską na wolność wyszedł w r. 1566. Bohdan referendarz litewski w r. 1609. bodaj to nie ten był wnuk Littawora marszałka, a ojciec tych co następują. Eustachi Littawor podkomorzy nowogrodzki, z tym się tytułem podpisał na elekcyą Jana Kazimierza. Siostra jego Elżbieta za Kopciem marszałkiem lidzkim. Alexander brat Eustachiego (żona jego Bohdana Hieronima Zyzemskiego podkomorzego mozyrskiego córka w r. 1620), mąż rycerski tak w ojczyznie jako i w Węgrzech. Jerzy brat Alexandra wojewoda nowogrodzki, fundator OO. Domikanów w Wilnie przy kościele ś. Jakóba w r. 1632., córka jego Zuzanna za Tomaszem Sapiehą wojewodą nowogrodzkim. Syn zaś Jan w owej opłakanej porażce naszych pod Żółtemi Wodami, w niewolą się tatarską dostał. Melecyusza archimandrytę pieczarskiego, władykę włodzimirskiego i brzeskiego kładzie *Okolski tom 2*. Michał pisarz z. nowogrodzki w r. 1632. Piotr podsędek grodzieński w r. 1674. Konstytucye sławią męztwo Michała i Bogdana. Adam podkomorzy nowogrodzki fundator Bazylianów unitów w Nowogrodku przed r. 1632. zmarły, żona jego Anna Dziewałtowska. Kazimierz w zakonie w r 1691. Kazimierz Stanisław podczaszy mścisławski w r. 1674. Leopold i Karol. Michał stolnikowicz

nowogrodzki w r. 1688. Trzeci brat był od którego kwitnęła linia Chreptowiczów Bohuryńskich w kijowskiem i wołyńskiem województwach. Z tych był Bohdan ziemianin wołyński w r. 1528. Piotr syn Bohdana, miał za sobą Anastazyą córkę Teodora książęcia Czartoryskiego koło r. 1560. Konstanty Bohuryński w r. 1624. Hieronim tegoż czasu uczył się w Ostrogu. Władysław (ten Władysław Chreptowicz miał podług *Wielądko* i *Duńczewskiego* za żonę N. Czarnecką, córkę Stefana rotmistrza) dziedzic na Bohurynie, stolnik kijowski w r. 1648 pisał się z wołyńskiem na elekcyą Jana Kazimierza. Chreptowiczowna matka Stefana Jacynicza marszałka słonimskiego. *Niesiecki*. — W r. 1501. Fietko Chreptowicz podskarbi nadw. Witolda księcia litewskiego podpisał przymierze z kawalerami Inflantskiemi, (jest to brat Wyszgierda i Jana o których na początku). Jakób stolnik grodzieński z Teodory *Tymińskiej* spłodził Józefa kanonika Inflantskiego. — Karola pisarza z. grodzieńskiego, ten, z *Chreptowiczowną* bezdzietny. — Tomasza miecznika grodzieńskiego — temu *Alexandrowiczowna* powiła córkę i synów dwóch. — Marcyan starosta werbelski z *Wojnianki* spłodził Annę i syna który następuje: — Joachim sekretarz wielki litewski z *Przeździecką* podkanclerzanką litewską miał potomstwo; z sekretaryi na stopień podkanclerzego litewskiego posuniony, mąż uczony, roztropny, w interesach politycznych tak ojczyzny jako i innych państw europejskich biegły. *Krasicki*. — Wyżej przez Niesieckiego wymieniony Melecyusz Chreptowicz, władyka włodzimirski, pisał się od dóbr dziedzicznych Bohuryn Bohuryńskim; należy on natem do tej linii, która jak mówi *Niesiecki* kwitnęła w kijowskiem i wołyńskiem. *Wielądko* umieszcza tej rodziny obszerniejszą genealogią, ale zwyczajem swoim tak poplątał, iż uważamy słuszniej nie powtarzać tutaj, podając naprzeciwko rodowód z naszych własnych notat. Joachim Litawor Chreptowicz, kanclerz wielki litewski, człowiek uczony i powszechnie dla swych zasług wielce szanowany, † 4. Marca 1812. zostawiwszy z Konstancyi Przedzieckiej córkę Ewę za Brzostowskim starostą mińskim i synów trzech: Adama (który był rotmistrzem kawaleryi narod. lit., posłem nowogrodzkim od r. 1791. następnie wizytatorem szkół litewskim, a w r. 1812. został członkiem rady administracyjnej w Wilnie, † 1844. r. w dobrach swych Wiszniewic w gub. wileńskiej; żona jego Marya z Granowskich, córka Michała sekretarza wielkiego koronnego, ale nie żyła z nim długo, rozwiódłszy się, poszła powtórnie za mąż za Alexandra Zamojskiego i po trzeci za Kazimierza Lubomirskiego), Ignacego i Ireneusza. Siostra Joachima Anna była za Karolem Chreptowiczem, od którego a także od Antoniego Chreptowicza nabył Joachim majętność Krasnyborską w grodzieńskiem; wziął tenże Joachim prawem darowizny znaczne dobra Wiszniew od Zofii z Chreptowiczów Sawaniewskiej, ostatniej dziedziczki z linii Fedora podskarbiego lit. Jan Littawor Chreptowicz, brat rodzony Marcyana a stryj Joachima kanclerza, był naprzód stolnikiem, potem kasztelanem nowogrodzkim (ztąd zapewne Wielądko tworzy dwie osoby z jednej: Jana stolnika i Jana kasztelana); umarł w pierwszych latach panowania St. Augusta, zostawiwszy z Anny Szpilewskiej syna Ignacego pisarza grodzieńskiego, który z Anną Bouffałówną spłodził syna Joachima stolnika ziemi sokolskiej i córki: Rozalią za Glinieckim, Maryannę za Marcinem Dankiewiczem skarbnikiem grodzieńskim, Karolinę za Dominikiem Matkiewiczem podczaszym ziemi sokolskiej. Wielądko wymienia Adama Chreptowicza, który miał być kasztelanem nowogrodzkim, tego znów syn Michał, a ten dwóch miał synów zostawić: Jana i Marcina i córkę Annę. Otóż ten Adam był ojcem Marcyana albo Marcina i Jana *(J. Bartoszewicz w Encykl. Orgel.)* ale mylnie mu *Wielądko* przypisuje godność kasztelańską, bo nie znajdujemy nigdzie Adama Chreptowicza kasztelanem nowogrodzkim. Podług *Wielądka* Chryzostom Chreptowicz pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z woj. mińskiego 1700

Christiani h. *Jarosław*. Franciszek Ksawery, syn Jana, jeneral lejtenant korpusu Inżynierów, dyrektor jeneralny komunikacyi lądowych i wodnych w królestwie pols., dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. 2/14. Stycznia 1840. otrzymał dziedziczne szlachectwo. Córka jego wyszła za Pruszaka i wieś Orońsk pod Radomiem w r. 1858. dziedziczyła. *Poczet szl galic. i buk. z r. 1857* wymienia „*Christiani-Grabieński Kronwald de Kronauge*“ ale nie wyraża ich herbu.

Chroberski h. *Topor*. W woj. sendomierskiem, z familii Tęczyńskich od Chrobrzy tak nazwani. Stanisław chorąży koronny w r. 1522. Mikołaj z Chrobrzy komornik sendomierski w r. 1519. Jan starosta sieradzki. Piotr w sendomierskiem 1630. *Niesiecki*. — W r. 1512 w ślubnej interczyzie Zygmunta I. z Barbarą Zapolską podpisał się Stanisław Chroberski z tym tytułem *Vexillifer — Incisor — et Pincerna lt. — Cod. Dipl. Vol. I. fol. 120*

Chromiński. Grzegorz vice-regent łukowski r. 1784. *Wielądko*. — Do tych zapewne należy Kazimierz Bronisz na Chromnej Chromiński, znakomity historyk literatury polskiej ur. 1759., sekretarz rzeczypospolitej, prefekt i vice-dyrektor gimnaz. w Swisłoczy, zmarły r. 1816 — Kilku tego nazwiska legitymowało się w *Heroldyi król. pol.*, ci mają przyznany sobie herb *Lubicz*, a piszą się *na Chromnie*

Chroniewski h. *Gryf* z tą odmianą, że Gryf ma być złoty i z skrzydłami wzniesionemi, w szponach zaś: w prawej trzy pióra strusie w lewej pierścień złoty z dyamentem. Od Chronowskich biorą

początek. — Michał miecznik zakroczymski, dziedzic wsi Lelewo w tejże ziemi (wspominają go konst. kor. 1768. 1775. i 1789.) z Agnieszką Moszyńską spłodził syna Jana Nep. Felixa (ten z Alexandry Popławskiej zostawił córki Annę i Monikę) i córek dwie: Maryannę za Ignacym Chorskim miecznikiem płockim i Małgorzatę za Janem Nep. Zielińskim, łowczym zakroczymskim. *Wielądko* — Michał Chroniewski, miecznik zakroczymski w r. 1786

Chronowski h. *Gryf*. W woj. sendomierskiem, z familii Gryfów Jaxyców. Jędrzej dziedzic na Łoniowie, z Maryanny Borowskiej h. *Abdank* spłodził dwie córki: Annę i Joannę za Antonim Kopytyńskim i synów dwóch: Krzysztofa, od którego był Wojciech i córka Katarzyna za Adamem Popowskim i Władysława pisarza skarbu koronnego; ten z Krwackiej Katarzyny zostawił syna Mikołaja 1667. Wojciech dziedzic na Łoniowie w r. 1660. miał synów trzech: Grzegorza, Stanisława i Stefana. Krzysztof z Chronowa, scholastyk kielecki, sekretarz królewski, um. w r. 1680. Mikołaj scholastyk sendomierski w tymże roku. Kazimierz podwojewodzy wiślicki stryjowie jego: Kazimierz podstoli krakowski, drugi kanonik krakowski), trzy razy wkraczał w kontrakty małżeńskie, pierwszy raz z Chmieleńską, drugi raz z Chmielecką h. *Bończa*, z tej była córka Elżbietę, *1o voto* za Achingerem, *2 voto* za Poleskim i *3io* za Piorunowskim i synów trzech: Jan umarł młodo, Michał skarbnik wiślicki, żona jego pierwsza z Mogielnicy, z tej córkę Magdalenę wydał za Antoniego Morskiego h. *Topor*, druga Ludwika Ożarowska, Tomasza cześnika sendomierskiego córka, z niej zostawił dwóch synów Józefa stolnika mielnickiego, podwojewodzego wiślickiego i Franciszka i trzeci, który ma za sobą Maryannę Kurowską z Iskrzyckiej h. *Pobog* urodzoną, córkę Jędrzeja, z tej ma syna jednego i córki dwie: Jozafatę zakonnicą w Tarnowie i Elżbietę za Janem Gawrońskim Rawiczem. Trzecia żona Kazimierza Koczowska, z tej syn Antoni, podczaszy bracławski, złączył się dożywotnie z Sobolewską, siostra zaś jego Magdalena, wydana za Jędrzeja Studzińskiego. (Grób w Sendomierzu u ś. Maryi Magdaleny u OO. Dominikanów). *Niesiecki*. — Kazimierz z *Chronowa* Chronowski podwojewodzy p. wiślickiego, pisał się na konfederacyą sendomierską 1705. r. Józef z *Chronowa* pisał się na elekcyą St Augusta z w. krakowskiego. Ludwik z *Chronowa* skarbnikiewicz wiślicki, na tęż elekcyą 1764. podpisał się z w. sendomierkiego. *Wielądko*. — Michał Chronowski, syn Antoniego z *Chronowa* w r. 1774. otrzymał na swą własność od swej matki Urszuli z Sobolewskich, dobra Sobolów z przyległościami Sieradzka i Zonia w woj. krakowskiem *Herb. rodz. szl. 1853.*

Chrościchowski h. *Bończa*, w lubelskiem województwie. Z tych Piotr miał pięciu synów: Jakóba, który porucznikował u pisarza koronnego, Stefana, który Jezuitą umarł, Kazimierza, ten z Hańską spłodził Piotra, Wojciecha, ten Adama i Seweryna, którego z Anny Koźmińskiej syn Piotr, żona jego Anna Wereszczyńska cześnikowna latyczowska, z niej synów czterech. Jan mąż rycerski z Pruszkowskiej miał syna Piotra, Wojciech, Franciszek z Antoniną Tchorzewską i Antoni. Stefan i Samuel w r. 1648. *Niesiecki*. — Józef Chrościchowski wice-regent gr. lubelski 1792. r

Chrościcki h. *Rola* Dziedzictwo ich Chrościce w powiecie wiślickim. Stanisław miał za sobą Katarzynę Piekarską. Walenty i Kazimierz z Chrościc, w z. ciechanowskiej w r. 1697. Maciej w z. gostyńskiej 1674. Są jednak zda mi się (mówi Niesiecki) i Chrośliccy w tymże województwie, bo tak podpisał Mikołaj **Chroślicki** podsędek ziemi stężyckiej. *Pacta Conventa* Władysława IV Córka jego Anna za Janem Rzeszowskim. *Niesiecki*. — Stanisław i Ignacy Chrościccy pisali się na elekcyą St. Augusta z w. kaliskiego. — *Wielądko*.

Chrościcki h. *Leliwa*. Że są i tego herbu pisze *Małachowski*. Chrościccy w dzisiejszem królestwie polskim używają przydomku *Sieczko*.

Chrościechowski h. *Bończa*, w województwie lubelskiem. Jan dziedziczył dobra Rozwadówek, Szułoszyn i Wolę Skromowską, które po jego śmierci w r. 1612. pomiędzy trzech synów Mikołaja, Prokopa i Piotra rozdzielone zostały. *Herb. król. pol. 1853.* Familia ta obecnie w królestwie polskim zamieszkuje.

Chrościelewski (bez herbu). Jan wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Chrościński Stanisław, nobilitowany w r. 1685. *Niesiecki*. — Do tych należy Wojciech Stanisław Chrościński, sławny poeta polski, sekretarz Jana III. i syna jego Jakóba *Heroldya kr. pols.* przyznaje Chrościńskim herb *Junosza*; tegoż herbu używają Chrościńscy w Galicyi.

Chrostecki h. *Ostoja*. Antoni r. 1782. Tak wymienia *Poczet szl. galic i buk. 1857.*

Chrosnia, w woj. mazowieckiem. Chrosnia towarzysz Pieniążka pod Pleszkowem do szturmu idąc, zabity w r 1582. — *Niesiecki*.

Chrostnica h. *Bożawola*. Dom znany już w r. 1473.; dobra Chrostnica w z. łomżyńskiej jest jego gniazdem. *Herbarz Kap. Mil.*

Chrostowski h. *Ostoja*. W mazowieckiem woj. Jan z p. pińskiego i Augustyn z z wiskiej pisali się na elekcyą Władysława IV. Waleryan, Kazimierz i Bartłomiej na Augusta *Niesiecki*. — Stanisław Chrostowski w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* podpisał się z w. mińskiego. Tamże Michał mostowniczy inflantski. — *Wielądko*.

Chrostowski h. *Grzymała*. Dom znany od r. 1478; gniazdo jego dobra Chrostowo w z. łomżyńskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Chrostowski h. *Lubicz*. Dom starożytny; znany od r. 1477. Gniazdo ich dobra Chrostowo Wysocasz w ziemi łomżyńskiej. *Herb. Kap. Mil*

Chrostowski (bez herbu). Józef Norbert Medard. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Chroszczewski h. *Gozdawa*. Franciszek, Józet i Kazimierz. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chruścicki h. *Leliwa*. Ignacy Soc. Jesu. *Niesiecki*. — Wojciech Franciszek dwóch imion na zjeździe pod *Olkinikami*, pisał się z w. inflantskiego. Jerzy rotmistrz wiłkomierski, pisał się na elekcyą St. Augusta z p. wiłkomierskiego — *Wielądko*.

Chrul. Stefan i Kazimierz pisali się z wileńskiego na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. — *Wielądko*.

Chruplewski Mikołaj i Jan pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z trockiego. — *Wielądko*.

Chrusciński Tadeusz, umieszczony w *Kuropatnickim* w extrakcie *ad tab. Reg. Gal. et Lod.* 1782.

Chruśliński na Podolu. Chruślińska była za Wileńskim, po którego śmierci wstąpiła do klasztoru Panien Dominikanek w Kamieńcu Podolskim i jej siostra rodzona Barbara koło r. 1630. — *Nieś.*

Chrustowski h. *Sas*. Jan, Maciej i Andrzej. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Chrutulski Stanisław pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z wileńskiego. — *Wielądko*.

Chrybcewicz Paweł, pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z wileńskiego.

Chrybski h. *Prawdzic*. Jakób Chrybski w r. 1578. pobórca łanowego w poznańskiem województwie Chrybska, Smuszewskiego kasztelana santockiego małżonka h. *Prawdzic*. — *Niesiecki*.

Chrynecki h. *Wenda*. Tak wymienia *Kuropatnicki*.

Chrynicki h. *w*. Iwan podsędek ziemski łucki w r. 1590. Alexander chorąży wołyński, poseł na sejm 1619. Jan *na Kniehyninie* z sejmu 1638. komisarz do rozgraniczenia woj. wołyńskiego i belzkiego. Stefan deputat na trybunał kor. 1650. — *Niesiecki*.

Chryniewicki h. *Przegonia*. Patrz **Hryniewicki**.

Chrystowski h. *Starza*. Robert Jan, Teodor, syn Jana. *Spis szl. kr. pol. 1851.* Do tych zapewne należy dziś żyjący Chrystowski, dziedzic Tłokini pod Kaliszem, ożeniony z Anielą Bogusławską h. *Ostoja*. *Wielądko* wymienia Jana Chrystowskiego, który się pisał na zjeździe pod Olkinikami z p. kowieńskiego 1700.

Chrzanowski h. *Korab*, w warszawskiej ziemi. Jędrzej podpisał elekcyą Władysława IV. drugi Jędrzej w z. rożańskiej. Stanisław z Chrzanowa w woj. płockiem. Adam i Walenty w ziemi warszawskiej w r 1697. Franciszek z Broniszów Chrzanowski 1704. *Niesiecki* — Zygmunt Chrzanowski podsędek z. warszawskiej *na Chrzanowie* 1763. Tomasz z Teresą *Cybulską*, spłodził Macieja, który z Elżbietą *Skierdowską* spłodził Kazimierza, ten z Maryanną *Jurkowską*, zostawił potomtswo Józefa, i Marcina, podsędka z. warszawskiej, orderu ś. Stanisława kawalera, ten w pierwszem małżeństwie z Maryanną *Andrynhiewiczową* spłodził: syna Maxymiliana, Elżbietę za Ignacym Rudnickim sędzią ziemskim stężyckim, Maryannę za Alexandrem Młyńskim, cześnikiem raciążkim, Józefę i Rozalią córki. W powtórnem z Józefą *Szemplińską* spłodził Kazimierza Józefa i Kunegundę. *Wielądko*. — Do tych należy Mikołaj Woduna z *Chrzanowa*, który w r. 1436. nabywszy dobra Jurzec nazwał się Jurskim. *Herb. Kap. Mil.* Andrzej Chrzanowski (Korab) przeniósł się z pod Warszawy do Galicyi, gdzie w r. 1797. kupił dobra Cześniki, Danilcze i Łopuszno; w r. 1800. zaślubił Honoratę Gębłobiowską h. *Gozdawa*, urodzoną w r. 1781., z której córka Paulina za Józefem Szczepańskim h. *Dołęga*.

Chrzanowski h. *Nowina*, w lubelskiem woj., brzeskiem, litewskiem. Z tych Zygmunt Benedykt starosta rewiatycki w r. 1711. Jan 1691. Jędrzej, Zygmunt, Tomasz Jan w r. 1632. w pow. pińskim. Mikołaj miał za sobą Bielecką, synów z niej dwóch, Jana i Stanisława. Jędrzej i Krzysztof w sendomierskiem 1632. W r. 1778. Piotr Chrzanowski komornik gr. kijowski. *Krasicki*. — Stanisław 1764. chorąży płocki, zaślubił Elżbietę Posiechownę? z której pozostało dwóch synów, to jest: Ignacy 1750 i Tomasz 1751—1831. Tenże Tomasz z Łucyi Bielińskiej z domu Zarębów miał: Antoniego i Ewę. Antoni 1785. z Teresy Kreszut? miał: Maryannę Teresę dwóch imion 1815., Benignę 1816., Kazimierza 1817., Emilię 1819., Jakóba 1822. i Waleryana 1823., z drugiego małżeństwa z Teofilą Stawkowską pozostała Teresa 1851., Władysława 1834. i Pelagia 1836. *Akta grodzkie poznańskie*.

Chrząnowski h. *Poraj*, w sendomierskiem województwie. Jan opat wągrowiecki, sekretarz król. Dominik kanonik chełmski, deputat na trybunał kor. w r. 1693. Marcin w ruskiem woj. 1632. Samuel oberszterleitnant nobilitowany 1676. (Jest to ten sam Jan Samuel Chrząnowski, komendant Trembowli, którego żona Anna Dorota z domu de Frezen, bohaterską swą odwagą, unieśmiertelniła swoje i męża swego imię). *Niesiecki*. — Antoni Chrząnowski podcz. czerwonogrodzki. Franciszek w r. 1705. w Korczynie pisali się na konfederacyą sendomierską. Józef z *Chrzanowa*, na elekcyą St. Augusta z woj. sendomierskiego, Stanisław z *Kozietuł*, na tęż elekcyą z sieradzkiego. Tomasz z w. poznańskiego podpisali elekcyą 1764. Hermenegild wprzód nakielski, potem ziemski

gnieźnieński pisarz, był deputatem w r. 1776. na trybunał kor. z w. gnieźnieńskiego. *Wielądko.* — W r. 1788. Marcin podstarości stężycki. *Kraseicki.* — Jerzy cześnik bełzki, pisarz radziejowski potem nakielski, zawierał dwa razy śluby małżeńskie *1o* z Anną Mieszkowską. *2o* z Ludwiką Czaplicką wdową po Michale Miłowskim; z Mieszkowskiej pozostawił: Chryzostoma, Teodora i Hermenegilda. *Chryzostom*, dziedzic Wilczejgóry, Wilczyna, Rakowa, zaślubił Chrystynę Borucką, z której 1. Antonina za Onufrym Grodzickim 1777., 2. Serafina za Józefem Moszkowskim, 3. Michał, 4. Helena za Józefem Karskim, 5. Aniela z imieniem klasztornem *Augustyna*, Norbertanką w Strzelnie. *Hermenegildus* syn Jerzego, pisarz nakielski, poślubił Ludwikę Borysławską z której: 1. Jakób dziedzic wsi Kownaty, 2. Tomasz proboszcz w Mieczownicy, 3. Kazimierz, 4. Józef. *Michał* syn Chryzostoma, cześnikiewicz bełzki 1788. z Elżbietą Grodzicką spłodził: 1. Chryzostoma, 2. Franciszka, 3. Nepomucenę, 4. Urszulę, 5. Wiktoryą. *Stanisław* miał żonę Konstancyą Kozierowską, z której: Paweł dziedzic Żolcza 1 47. i Rozalia za Wojciechem Olędzkim. — *Alexander* podobno tegoż herbu miał Teresę Szwarocką z której: Stanisław i Józef 1790. *Jan* 1790. ożeniony z Teresą Zarębską pozostawił: Konstantego 1714. który zaślubił Katarzynę Przyborowską i Wawrzyńca. Wawrzyniec z Barbary Złotnickiej zostawił syna Franciszka, który z żony niewiadomego nazwiska miał także Franciszka ożenionego z Wiktoryą Rozdrażewską, dziedzica dóbr Mieczownicy. Tomasz Chrząnowski szambelan JKM. 1793. *Akta grodzkie poznańskie.* — Temi czasy (1854) Chrząnowscy h. *Poraj*, posiadali dobra Gryzin, Mopolin, Ostrowo i Targowiska w Prusach zachodnich. *Knesckie.* — Do jednego z tych domów należy Wojciech Chrząnowski w r. 1788. znany jeneral i naczelny wódz sardyński, w r. 1849. *Herold. król. pols.* w swoim *spisie szlachty* r. 1851. umieszcza oddzielnie Chrzanowskich a oddzielnie Chrząnowskich h. *Poraj*. Adam Chrząnowski miał za sobą Krysztoporską.

Chrzanowski h. *Rogala*. Pisze o nich *Kojał.* iż są w łidzkim powiecie, z tych Krzysztof 1648. r. *Wielądko* dodaje: Stefan Stanisław, podsędek piński, oraz Jan Michał na *Chrzanowie*, w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z p. łidzkiego. Marcin w r. 1764. 28. Kwietnia w aktach wileńskich, podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. Szczesny pisarz gr. brzeski lit. 1792 r. Roch koniuszy piński w tymże czasie żyjący.

Chrzanowski h. *Suchekomnaty*. Jan Nep. syn Ignacego i Krystyny z Tomickich. Bogumił, syn Józefa i Maryanny z Zarembów. Paweł i Jan Pius *z Łaniowa*, synowie Józefa. Michał, syn Stanisława. Dyonizy, syn Ignacego *Spis szl kr. pol 1857.*

Chrzanowski (bez herbu). Łukasz, tak wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Chrząstowski h. *Kościesza* w Podgorzu. Mikołaj o grzech z Anną królową niewinnie obwiniony, był miecznikiem krakowskim 1422. Mikołaj drugi, Władysława króla do Węgier odprowadzał 1440. a w r. 1443. zbiwszy z tymże Władysławem Baszę Natolskiego Carambeja, chorągwie i proporce w tem zwycięztwie zdobyte, w budzyńskim kościele zawiesił. Piotr biskup przemyslski 1435. czy 1437. Mikołaj wojski krakowski 1454. poseł do Władysława króla węgierskiego czeskiego, od Kazimierza III. Jakób z Magdaleny Trojeckiej stol. przemyslskiej spłodził dwóch synów, Adama i Jana, tyleż córek: z tych Ewa za Krzysztofem Szylingiem i Anna za Wacławem Stanem. Piotra, Anna Orzęcka małżonka, pozostała wdową po Ramulcie. Są i w Litwie tegoż domu Chrząstowscy, Wacław i Daniel miecznik żmudzki, pisali się z żmudzkiem na elekcyą Jana Kaź. był potem tenże Daniel kasztelanem żmudzkim, od którego został się syn Jan. Wojciech Kazimierz 1648. Józef starosta rysieński w r. 1674. Samuel miecznik żmudzki w r. 1669. *Niesiecki.* Ignacy Antoni sędzia ziemski telszewski pisał się na elekcyą St. Augusta z ks. żmudzkiego. — *Wielądko.*

Chrząstowski h. *Krzywda*. Że są w księstwie żmudzkiem i w. brześcijańskiem wyraźnie pisze *Ks. Kojał. in MS.* Z tych o jednym powiada, że był podskarbim litewskim, zkąd potomstwo jego zwano podskarbicami. Wacław Alexander starosta botocki. Tomasz 1632. Stefan podstoli żmudzki, ciwun berżański skarbny lit. Daniel miecznik żmudzki brat skarbnego. Jan, pisarz ziemski żmudzki. *Niesiecki.* — Józef Czastowski podstoli i poseł grodzieński r. 1793. z ks żmudzkiego.

Chrząstowski h. *Łodzia*. w woj. kalskiem. Piszą się z Tuszkowa z Bnińskiemi jednaż ich dzielnica, od początków swoich jedenże był dom Chrząstowskich, Zadorów i Łodziów. Bo gdy któryś Chrząstowski Zadora, ożenił się z Bnińską, domu tego Łódź przyjął, na hełmie Zadorę zostawiwszy. Marcin (którego siostra rodzona Anna za Alexandrem Łochyńskim, pisarzem nakielskim h. *Jelita*), syna spłodził Zygmunta, córka zaś Zofia ze Skoroszewskim miecznikiem kaliskiem zręczona. Mikołaj z Tuszkowa brat stryjeczny Marcina, kasztelan nakielski, ten honor prawie poniewolnie przyjął, lubo wyższych zawsze był godzien, (siostra jego Dorota za Stanisławem Wąglikowskim) z Wąglikowskiej zostawił dwóch synów: Antoniego (temu Kadzidłowska Konstancya podkomorz. inowrocławska powiła dwóch synów: Jana i Franciszka i córkę jednę) i Józefa, tego z Joanny Waldowskiej dwóch synów Wojciech i Antoni. Jan rodzony brat kasztelana miecznik wschowski z pierwszej żony Broniewskiej spłodził syna Władysława i córkę, *2o voto* z Konstancyi Grochowickiej łowczanki kaliskiej, miał Teresę za Karwowskim i synów sześciu: Franciszek, Mikołaj

zakon sobie Cystercyeński w Koronowie obrawszy Stefanem nazwany, Jan i Bartłomiej in Soc. Jesu; Maciej stan duchowny przyjął i Antoni w Trzemesznie *Canonicus Regularis.* *Niesiecki.* — Franciszka Chrząstowska (niewiadomo nam jakiego herbu) córka Sebastyana i Jadwigi, *1o voto* za Piotrem Alkantara *z Iwanowic* Koźmińskim, *2o voto* za Bogusławem Ignacym Szczanieckim r. 1774. (*Akta gr. pozn.*).

Chrząstowski h. *Ostoja*, w rawskiem województwie. Jakób z sejmu w r. 1670. komisarz do kontrowersyi ułaczenia od Marchji Brandenburskiej. Jędrzej Piotr r. 1697. podpisał *Pacta Conventa* Augusta II. Stefan i Teofil w woj. łęczyckiem w r. 1674. Stanisław i Krzysztof, którego córka Dorota poszła za Jędrzeja Stokowskiego h. *Drzewica* w r. 1578. a po nim za Jana Masłowskiego h. *Samson* 1586. — *Niesiecki*

Chrząstowski h. *Zadora*, w krakowskiem województwie. Piszą się z Brzezia, jako i Łanckorońscy. gdyż to jedenże dom, tyle że ci się od Łanckorony Lanckorońskiemi, tamci od Chrząstowa Chrząstowskiemi przezwali. Mikołaj kasztelan chełmski w r. 1470. syn jego Floryan. Piotr dziedzic na Markocicach 1610. (żona po śmierci jego poszła za Szymona Jasińskiego), syn jego Stanisław podsędek krakowski. Piotr, Adam i Alexander pisali się z krakowskiem na elekcyą Jana Kazimierza. Stanisława syn, Piotr sędzia gr. sądecki 1760. od którego był Stanisław; siostry zaś Piotra sędziego: Barbara Wojciechowi Dąbskiemu kasztelanowi sierpskiemu, Jadwiga Jerzemu Czernemu, trzecia Marcinowi Czernemu zaślubione Krzysztof Soc. Jesu † 1629. Tyburcy z Joanny Garczyńskiej, spłodził dwóch synów, z których Władysław, obrał sobie zakon Soc. Jesu, Antoni zaś osiadł na Podolu: z Broniewskiej ma dwóch synów. Brat ich stryjeczny Jakób w zakonie ś. Franciszka Xawerego. N. Chrząstowska w klasztorze sendomierskiem Panien Benedyktynek, w którym inne dwie tegoż imienia, Bogu życie swoje poświęciły. *Niesiecki* — Andrzej Piotr z *Brzezia* Chrząstowski, pisał się na elekcyi Augusta II. Alexander z *Brzezia*, generał adjutant buławy polnej kor., podpisał elekcyą St. Augusta. *Wielądko.* — Do jednego z tych domów należy Andrzej Chrząstowski, jeden z najuczeńszych teologów i kaznodziei wyznania helweckiego na Litwie, żyjący na początku XVII. wieku. Są Chrząstowscy w Galicyi, których *Poczet szl. galic. i buk. 1857.* wymienia bez herbu.

Chrząszcz h. *Salamandra*, w sendomierskiem województwie. Chrząszczami nazwani od Chrząszczowej woli na pograniczu czeskiem, zkąd potem do Polski przyszli, za czasów Stefana króla. Samuel z Baranowskiej h. *Grzymała* podkomorzanki wiskiej spłodził Marcina, rotmistrza król., temu pierwsza żona Lisowska powiła trzech synów: Jana, Seweryna i Alexandra, druga zaś Dobrzelewska, Marcyana łowczego nad. u Zygmunta III. króla polskiego, Samuela, ten się przeniósł do Węgier, Jana, ten służąc w wojsku cesarskiem, w okazyi z Turkami poległ i Alexandra, ten w Prusiech przeciwko Gustawowi i Szwedom, na Rusi przeciwko Kozakom i Tatarom przez lat dwadzieścia i sześć wojownik, pojął Zofią Spławską. Kazimierz podczaszy starodubowski w Bełzkiem w r. 1697. — *Niesiecki*

Chrząszczewski h. *Trzaska*, w woj. rawskiem. Adam z Chrząszczewa z rawskiego w Podgórze się przeniósł, 1631.; zostały się dwie córki po nim: Teodozya za Jerzym Boguskim i Katarzyna za Szymonem Rylskim. Felicyan w woj. brzeskiem kujawskiem w r. 1630. miał synów Marcyana i Jędrzeja. Franciszek i Wojciech 1697. *Niesiecki.* — Franciszek z Chrząszczewa komornik bracławski, był sekretarzem konfederacyi gener. targowickiej 1792. r. Ignacy vice-regent bracławski. *Wielądko.* — Temi czasy są Chrząszczewscy tego domu na Szląsku, z tych jeden dziedziczył w r. 1854. Rybno. *Knesckie.* — Są i w Galicyi Chrząszczewscy, lecz tych bez herbu umieszcza *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Chrzczonowski h. *Pilawa*, w sendomierskiem woj. gniazdo tego domu. — *Niesiecki.*

Chrzczonowski h. *Trzaska*, w woj. mazowieckiem. Z tych jeden był opatem łubińskim. Paweł Mikołaj i Kasper w księztwie żmudzkiem w r. 1670. Franciszek, Stanisław, Józef i Kazimierz w z. łomżyńskiej w r. 1697. Adam w zakonie *Soc. Jesu* † 1682. *Niesiecki.* — Są i w Galicyi Chrzczonowscy, lecz tych bez herbu wymienia *Poczet szl. galic. i buk. 1857.* — Alexander Chrzczonowski podsędek ziemi rawskiej 1763. r.

Chrzewski. O tych ani Paprocki ani Okolski nie pisał. Atoli Jędrzej Lipski, kanclerz niegdy koronny *quaest. publ. dec.* 1. *quaest.* 8. jawnie o nich świadczy, a z powiatu rzeczyckiego podpisał elekcyą Jana III. Piotr, ale Chrzniewski. — *Niesiecki.*

Chrzyściński. Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Chrzczonowicz. Dom ten wymieniają *Kuropatnicki* i *Wielądko*; ostatni twierdzi, iż Franciszek Chrzczonowicz był klucznikiem województwa wileńskiego w r. 1792.

Chrzniewski Jan podpisał elekcyą Jana III. *Małachowski.* — Patrz **Chrzewski.**

Chudkowski h. *Jastrzębiec*, w z. łukowskiej. — *Niesiecki.*

Chuchrowski. *Nobilitowany* w konstyt. z r. 1775. *fol.* 148. — *Małachowski.*

Chuderski (Chudorski). Tych wymienia *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857*

Chudzewski h. *Ciołek. Duńczewski* mówi, iż to jeden dom z Chądzyńskiemi; jedni od Chudzewa w ziemi dobrzyńskiej Chudzewskiemi, drudzy od Chądzyna Chądzyńskimi nazwani; na dowód przytacza: *Anno 1609. feria 5ta post Judica, in Castro Bobrovnicen. G. Hedvigis Jasińska, G. Stanislai Jasiński filia, G. vero Stanislai Chudzewski consors, eundem maritum suum, a submissione G. Chełmicki facta liberat Anno eodem, feria 2da post Jubilat, G. Joannes Chudzewski, olim Laurentii filius, G. Martino Chełmicki. sortes suas haereditarias in bonis Chudzewo, in Terra et Districtu Dobrinensi consistem. obligat Castro Bobrovicensi. Anno eodem et feria G. Martinus Chełmicki, G. Annae Paszkowna, G. Joannis Chudzewski Laurentii filii consorti, summam certam pro vigilia festi S. Joannis Baptistae, coram Actis Castrensibus Lancicien. reponendam inscribit, Actu Castren. Bobrovnicensis.* Jest wiele tranzakcyi Chudzewskim w tym Grodzie, do którego ciekawych odsyłam, tu lata i ferie namieniając tylko, jako *in anno 1662. feria 22a ante fest. SS. Trinitatis. Anno 1668. Sabbatho post fest S. Luccae Evangel. Anno 1669. feria 6ta post festum S. Martini Pontificis. Anno 1681. Sabbat. ante fest. S. Martini Pontifi. et anno eodem ac die eadem. Item anno eodem feria 4ta post fest S Hedvigis et alia transactio die eodem. Anno 1682. feria 3tia in crastino S. Bartholom. Apostol. Anno 1668. feria 4ta in crast. S. Apoloniae. Anno 1694. et 1696. Sabbat. in crasti. S. Laurentii Mart. etc.* Ta wieś Chudzewo, w ziemi i powiecie dobrzyńskim, parafii moskowskiej, dyecezyi płockiej zostaje, gdzie znajdujący się w starym wieku szlachetni Chudzewscy, pokazują w tymże kościele wymalowanego na portrecie Chudzewskiego, z herbem *Ślepowrona*, zkąd *non postremum oritur dubium*, czy Ciołkiem, czy Ślepowronem pieczętować się mają, ponieważ w żadnych herbarzach to imię Chudzewskich nie znajdnje się. Tyle *Duńczewski.* — Andrzej Chudzewski pisał się na elekcyą Augusta II. z z. dobrzyńskiej.

Chudzicki h. *Ostoja.* Z tym herbem wymienia *Kuropatnicki.* Patrz niżej **Chudziński.**

Chudzikowski. Tych wymienia *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Chudziński h. *Cholewa*, w poznańskiem. Wojciech pisarz gr. poznański w r. 1611., córka jego za Adamem Kornatowskim. Jana w z. gostyńskiej żona Naramowska. Stanisław i Piotr w r. 1697. Są i w płockiem, bo się z tem województwem podpisał na elekcyą Władysława IV. Wawrzeniec, a na Augusta II. Adryan i Wojciech, ale podobno ci należą do herbu *Oksza. Niesiecki.* — Niesiecki w supplemencie do Tomu IV. umieszcza *Chudzickich* h. *Ostoja* i odwołuje się do opisu pod tym herbem umieszczonego, gdzie jednak już nie o *Chudzickich* ale o *Chudzińskich* pisze: wyjaśniając: „że Chudzińskim w woj. poznańskiem mylnie herb *Cholewa* przypisał, bo przywilej nobilitacyi ich od Zygmunta III. dany r. 1552. za zgodą wszystkich stanów herb im *Ostoja* przyznaje do którego przypuścił ich Jan Gajewski sędzia z. poznański." — Pomimo tego dodać tu wypada, iż w innych autorach późniejszych trafiło nam się czytać *Chudzickich* h. *Ostoja*, jako to w *Kuropatnickim*, *Małachowskim* — jednak obszerniejszego opisu nie dostaje. Co do Chudzińskich *Wielądko* tak obszerniej pisze: Dom Chudzińskich czytałem, iż się także znajduje w ks. lit. Z tych Alexander w r. 1700. na walnym zjeździe pod *Olkinikami* podpisał się z w. połockiego. Na elekcyą St. Augusta 1764. r. Michał pisał się z w. witebskiem. Chudziński h. *Cholewa* w mazowieckiem, z tych Wojciech z Anną Piotra Trzebińskiego i Ewy z *Wiśniewskich* córką, a małżonką swoją, zostawił corkę Annę, Mihcała Węgrzeckiego burgrabiego grodzkiego warszawskiego i plenipotenta skarbu koronnego małżonkę i syna Antoniego sędziego ziemiańskiego czerskiego, na wsi *Jastrzębia* z. czerskiej dziedzica, który z Ewą *Puchalanką*, córką Walentego Puchały podsędka warszawskiego, mający potomstwo, syna jednego Filipa i córki 4. Maryannę, Różę, Antoninę i Katarzynę. To *Wielądko.* — W r. 1736. Piotr Chudzyński dziedziczył dobra Wierzbicę i Chudzyno w płockiem. Wojciech nabył dobra Strzeniówka w mazowieckiem r. 1766. Antoni dziedziczył dobra Jastrzębiec w z. czerskiej r. 1770. *Herb. kr. pol. 1853.* Są i w Galicyi Chudzyńscy, lecz tych bez herbu wymienia *Poczet szl. gal i buk. 1857.*

Chumnicki. Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Chwalczewski. W konstyt. r. 1578. *Małachowski.* Patrz **Galczewski.**

Chwalęcki h. *Belina.* Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Chwalczniewski h. *Topacz.* Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Chwalibóg h. *Strzemię*, w woj. krakowskiem. Dom to starodawny, bo przywilej króla Kazimierza dany temu domowi w r. 1347. wspomina trzech braci rodzonych, Czesława, Aprosława i Faliboga, tych zaś stryjecznych braci pięciu, Stanisława, Falmira, Benisza, Rosława i Janusza, i synowców tychże Piotra Klemensa i Jana. Z tej familii potem był Jędrzej dziedzic na Janowicach, konfundator kościoła i probostwa ś. Jakóba w Krakowie, za którym była Barbara Jordanowna mieczniknowna krakowska, z tą miał synów sześciu. Pierwszy Jakób doświadczonego w różnych expedycyach męztwa, temu Najowska spłodziła Wacława, który związał się dożywotnie z Barbarą Ługowską pisarzowną krakowską i z niej zostawił pięć córek (z których Zofia była za Janem Trembeckim) i synów trzech: Bogusława, Stefana i Michała. Drugi Piotr miał z Wielowiejskiej synów czterech. Zbigniewa Stanisława ten żył z Burzyńską, Jędrzeja, którego z Oleśnickiej podkomorzanki sanockiej syn Piotr, Jana tego z Bogusławskiej synów trzech: Jan, Stanisław i Kazimierz — i Piotra, tego z Krzepickiej synów pięciu: Piotr, Stanisław, Jan, Franciszek i Mikołaj. Trzeci Jędrzej zrodził z Konopnickiej: Jakóba pisarza z. krakowskiego, (który żył z Zofią Wiktorową), Remigiana, Sebastyana, Zygmunta, Piotra i Jędrzeja. Czwarty Jan zszedł bezpotomnie. Piąty Stanisław w obozie całe życie swoje ojczyzny dobru poświęcił. Szósty Samuel rotmistrz sądecki, z Strzemeskiej zostawił trzy córki. Stanisław z Janowic vice-regent krakowski, deputat na trybunał kor. w r. 1700. Michał podstoli bracławski. Kazimierz burgrabia krakowski deputat trybunalu kor. Jan łowczy wołyński, żona jego *1o voto* Łubieńska, *2do voto* Michałowska, sędzianka krakowska, córka zaś jego za Antonim Boguckim. *Niesiecki.* — W r. 1764. Stanisław z *Janowic* Chwalibóg burgrabia krakowski. Józef z *Janowa* vice-regent grodzki biecki, oraz Józef komornik gr. księzki, toż Szymon podwojewodzy proszowski, pisali się z w. krakowskiego na elekcyą St. Augusta. Wincenty deputat na trybunał kor. w r. 1789. z w. krakowskiego. Józef wojski większy krakowski, kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — Stanisław Chwalibóg podstoli krakowski 1720. od 25. Lutego 1715. kasztelan oszmiański, potem sądecki. Temi czasy Chwalibogowie na Podolu; z tych jeden był marszałkiem szlachty powiatu proskurowskiego. — Zapewne do tych należy Józef Chwalibóg, syn Stanisława w r. 180-. we wsi Żukowie w Galicyi z Tekli z Żurawskich urodzony, podróżnik, pisał wierszem i prozą, † 1841. Konstancya Chwalibóg za Edwardem Jaraczewskim. Chwalibogowie w Galicyi osiedli, piszą się z *Janowic* i z *Janowic Ławsowa.*

Chwalibogowski h. *Nałęcz*, w sieradzkiem woj. gniazdo tego domu, atoli Krzysztof z Chwalibogów z województwem mazowieckiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Chwalibowski h. *Jastrzębiec.* w kaliskiem woj. Jan kanonik warmiński 1602. r. — *Niesiecki.*

Chwalibowski h. *Korab.* Stojkowski w kazaniu swojem pogrzebowem wyraźnie o nich świadczy. — *Nieś.*

Chwalikowski h. *Grzymała*, w Wielkiejpolszcze. Piotra podrządzcę krakowskiego Chwalikowskiego do tych referuje Paprocki. — *Niesiecki.*

Chwaliszewski. W r. 1578. Wojciech poborca inowrocławski. — *Niesiecki.*

Chwałkowski h. *Odrowąż.* Jan regent gr. wschowski, córki jego Anna była za Jerzym Naramowskim, druga także Anna za Hieronimem Naramowskim. Mikołaj brat Jana regenta, rezydent książęcia kurlandzkiego i jego konsyliarz, (znany uczony, pisarz prawa publicznego polskiego, żyjący za czasów Jana III.) Jan Jerzy i Samuel tegoż regenta bracia w r. 1760. Franciszek z poznańskiego podpisał konfederacyą sendomirską 1704. Chwałkowska Grzymalanka Czackiego małżonka. *Niesiecki.* — Jan Jerzy Chwałkowski wydał pismo: *Discursus politicus de consiliis ante, in et post bellum.* — Łukasza dzieło z druku wyszłe: *de principae Sveciae Reg. Pol.* — *Carmen in obitum Stephani Regis. Krasicki.* — Andrzej pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. poznańskiem, był potem skarbnikiem wschowskim, w r. 1766. deputatem na trybunał kor. z poznańskiego. *Wielądko.* Gniazdem tego domu jest wieś Chwałkowo w dzisiejszym powiecie pleszewskim w poznańskiem, która jeszcze w r. 1534. należała do Jana Chwałkowskiego, córka jego Jadwiga poszła za Jarosława Gołyńskiego i część pewną Chwałkowa i Kokoszek wniosła w dom Gołyńskich. *Akta grodzkie w Poznaniu.*

Chwałkowski h. *Prus 1mo.* W krakowskiem. Piotr z Chwałkowa łowczy sendomierski 1404 — *Nies.*

Chwedkowicz h. *Jastrzębiec. Kojał.* wyraźnie o nich powiada, że są tego herbu i że wyszli z Smoleńszczyzny — Z tych Iwan Chwedkowicz dziedzic na Brzozowiu Brzozowskim nazwany, z Jaliskiej sędzianki brzeskiej spłodził Brzozowskich o których wyżej. *Niesiecki.* — Patrz **Fedkowicz.**

Chwietkowicz h. *Siekierz* — patrz **Siekierz.**

Chybicki h. *Syrokomla*, w mazowieckiem województwie. Wojciech z Chybic znaczny kawaler w wojsku polskiem za czasów Stefana króla. Franciszek w ziemi warszawskiej pisał się na elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Chybowski. Jakób z powiatem pińskim podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Chybski. O tych sam Długosz pisze w r. 1431. kiedy wspomina Stefana kanonika poznańskiego, pisarza nadw. króla Jagiełły i przydaje, że był z domu Luba. — *Niesiecki.*

Chycki h. *Gryf*, w woj. krakowskiem. Hrabia Stefan h. *Gryf* wojewoda krakowski, klasztorowi miechowskiemu, od brata Jaxy fundowanemu, przyłączył był wieczną darowizną, tak mniejszą jako i większą Chyczą, ale gdy potem te dobra od Miechowitów odpadły, znać przez zamianę jakąś, okazyą dały przezwiska Chyckim, a ponieważ Chycza wieś, aż pod te czasy (mówi Niesiecki) w domu Branickich Gryfów dziedziczyła, bo ją dopiero od nich w r. 1670. kupił Franciszek Konarski, dla tego dorozumiewam się, że Chyccy z jednejże linii pochodzą co i Braniccy. W r. 1536. kwitnął Sebastyan Chycki dziedzic na Sendziejowicach, sędzia gr. nowomiejski, w którym roku między jego dobrami i miechowskiemi było rozgraniczenie; miał za sobą Gnońską, a z nią córkę Chomentowską h. *Lis* i syna Stanisława męża rycerskiego, od którego był Stefan, tego z Krupczanki podobno córka najprzód za Marcinem Omiecińskim, potem za Jędrzejem Telefusem. Jędrzej poborca w sendomierskiem z sejmu 1613. Marcyan stolnik sendom. w r. 1678. — *Nieś.*

Chyczewski. Wojciech z woj. płockiego podpisał konfederacyą sendomierską. *Niesiecki.* — Ignacy Chyczewski z woj. sendomierskiego, Wojciech z w. płockiego pisali się na elekcyą St. Augusta. Marcin biskup turoneński, suffragan kujawski i dziekan, był deputatem na trybunał kor. 1870 r. *Wielądko.* — Andrzeja Chyczewskiego, w extrakcie *apud tabulas Reg. Gal. et Lod.* pod 1782. umieszcza *Kuropatnicki.* — Heroldya król pol. *w Herbarzu rodz szl. 1853.* przyznaje Chyczewskim herb *Chrynicki* i wymienia z nich Mikołaja, który w r. 1704 dobra Orzeszki i Chyczewo w woj. płockiem dziedziczył. Drugim Chyczewskim taż heroldya przyznaje herb *Korczak.* Chiczewscy w Galicyi osiedli, piszą się z *Chyczewa.*

Chylewski h. *Jastrzębiec*, w woj. mazowieckiem. Chylicki Jan i Waleryan pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — Leon Chylewski nobilitowany r. 1767. *Krasicki.* — Ten sam czy inny Leon Chylewski, kapitan wojsk polskich, uznany za szlachcica przez sąd ziemski cichowski 176[illegible] Michał Chylewski syn Leona legitymował się w *Heroldyi król. pol.* Leon Chylewski chorą w wojsku koronnem, uchwałą sejmową z r. 1768. do prerogatyw szlacheckich i używania herbu *Jastrzębiec* przypuszczony.

Chyliczkowski Jan, referendarz stanu, następnie dyrektor kancellaryi Heroldyi kr. pol. *Spis s. królestwa polskiego 1857.*

Chyliński h. *Jastrzębiec.* Stanisław pojął Jadwigę Łysakowską podkom. łomżyńską, synów miał z nią dwóch, Jana i Marcina i córkę Annę. Jan wszedł w kontrakty małżeńskie z Dębińską herbu *Rawicz* staroś. lubomską. Marcin w z wiskiej r. 1632. Jan i Wojciech w z. rozańskiej, Seweryn i Sebastyan w r. 1630. Paweł komornik wiski w r. 1697. Józef w płockiem. Wojciech w r. 1674. w z. wyszogrodzkiej. A dawniej przedtem to jest r. 1454. znajdziesz *inter praesentes* na liście u *Okolsk. tom 2. fol. 26.* Chylińskiego Wojciecha, starostę rawskiego i sochaczewskiego. Dom to stary, bo znany już w r. 1436.; gniazdo jego dobra Chylino (Chyliny) w ziemi wiskiej. *Herb. Kap. Mil.* — Kilku tego nazwiska i herbu legitymywało się w Heroldyi król. pols. — Kilku znów innych w sądzie ziemskim lwowskim r. 1782., z tych Andrzej i Roch pisali się *z Chylina.* Do jednego z tych domów należy Samuel Bogusław, rodem ze szlachty litewskiej, zmarły w Anglii 1662. r. który wydał litewskie tłomaczenie Biblii w Londynie. Wojciech Chyliński w r. 1667. dobra Chyliny i Pajewo w z. rozańskiej posiadał. Andrzej w r. 1779. łowczy sanocki.

Chyliński h. *Bończa.* Antoni Jan, syn Kacpra. *Spis szl. wyl. herold. pol. 1851.*

Chyliński Kacper, wymieniony w tymże spisie szlachty a Paweł Chyliński zapisany w *poczet szl. gal.*, lecz ci obaj bez herbu. — *Wielądko w heraldyce Tom V.* nadesłaną sobie z Galicyi legitymacyą autentyczną umieszcza.

Chylkowski. Wymieniony u *Kuropatnickiego* i *Małachowskiego.*

Chyńcza h. *Działosza.* Tych Okolski już pod tym herbem, już pod *Szaszorem* położył, ale że się piszą z Rogowa, ja (mówi Niesiecki) o nich pod Rogowskiemi mówić będę, tu tylko namieniam, że Chyńczowna była za Janem Polanowskim cześnikiem halickim.

Chynka h. *Szaszor.* Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Chynowski h. *Rogala*, w woj. mazowieckiem, jednaż dzielnica z Łoskiemi, bo się tak podpisał Jan Łoski z Woli Chynowskiej, kasztelan wiski, na dekrecie przeciwko heretykom w r. 1528. Gotard miał za sobą Zofią Leszczyńską h. *Bełina* w r. 1473. Bartłomiej i Jerzy w z. czerskiej 1697. — *Nieś.*

Chyrosz Jan, pisał się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie r. 1763. — *Wielądko.*

Chyrski. Jacek sędzia wyszogrodzki, z tejże ziemi podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Chyski. Gabryel z wołyńskiego, poseł na sejm w r. 1589 podpisał tranzakcyą będzińską. — *Nieś.*

Chyszewski h. *Korczak*, w chełmskiej ziemi. Okolski na miejscu ich położył Chryszewski, w indexie zaś tomu pierwszego Chrysieński. — *Niesiecki.*

Chyzanowski h. *Korab*, pod Błoniem dziedzictwo im zapisali nasi genealogistowie. — *Niesiecki.*

Chyzowski h. *Ostoja.* Okolski zowie ich Chyziński w ziemi ciechanowskiej. Jan, Wojciech, Mateusz i Antoni podpisali elekcyą Augusta II. — *Niesiecki.*

Chyżyński. Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Ciąglinski. Wymieniony u *Kuropatnickiego. Herold. kr. pol.* przyznaje Ciąglińskim h. *Prus 1o.*

Ciąpiński Jerzy i Piotr, pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z połockiego. — *Wielądko.*

Ciarnowski h. *Trąby.* Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Ciaszyński. I tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Ciążyński h. *Trąby.* Ten dom także umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Cibarzewski h. *Mora.* Dom znany już w r. 1573. Od dóbr Cibarzewo w ziemi bielskiej Cibarzewskiemi nazwani, pierwej bowiem pisali się Szorcami. Od nich poszedł dom Sławskich. *Herb. Kap. Mil.*

Ciborowski h. *Kościesza.* Dom starożytny, znany już w r. 1421. Od dóbr Scibory czyli raczej Cibory w ziemi łomżyńskiej, których jest kilka wsi, Ciborowskimi nazwani, przedtem pisali się *Stibor* raczej *Scibór* a pochodzą z domu Kołakowskich. *Herb. Kap. Mil.* wymienia ten dom

i *Kuropatnicki* a *Wielądko* wspomina Dyonizego Ciborowskiego, komornika ziemskiego czerskiego koło r. 1792. Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w *Herold. król. pol.*

Ciborowski h. *Pielesz.* Leopold, syn Antoniego. Seweryn, syn Rocha. Wincenty, syn Alexandra. Walenty, syn Krzysztofa. Antoni, syn Teodora. Maciej i Alexander, synowie Antoniego. *Spis szl. król. pol 1851.*

Ciborowski h. *Trąby.* Tomasz, syn Antoniego. *Spis szlachty król. pol. 1851.*

Ciborski Franciszek, sędzia ziemski chełmiński koło 1763. Stanisław sądowy ziemski chełmiński. — *Wiel.*

Cichnicki h. *Pokora.* Ten dom starożytny w Polsce, miał *ab origine* fortuny i possesye swoje w koronie. Po Unji w. ks. lit. z Polską, wojskowo służący Maciej Polanowski Golimont Cichnicki, pierwszy osiadł w brzeskiem woj. koło r. 1593., którego jest testament autentyczny r. 1628. Po nim sukcesyą wzięli: Urban, Łukasz, Stanisław i Maciej Cichniccy. Urban miał za sobą Helenę Ostromecką r. 1635. Łukasz Heleną Żywiecką w r. 1637. Stanisław i Maciej bezżenni; tranzakcya ich z Wasilewiczem Przyszychockim i samą Reginą Łoknicką małżonką, ziemianinami woj. brzeskiego o część pewną w Masyszach i Laskowie, w r. 1653. Ci podczas Moskwy pierwszej, ogniem i mieczem grasującej, w woj. i całem ks. lit. wraz z wszelką substancyą i ruchomościami poginęli. Po tej nieszczęśliwej rewolucyi, godnej pamięci ksiądz Piotr Albrych Cichnicki, pleban Jałowski i proboszcz Kobrzyński i Bartłomiej Cichniccy zostali. Ten Bartłomiej Kazimierz, z Polaków Polakowskich Golimont Cichnicki, *Imo voto* miał za sobą Katarzynę Podchajską niepłodną, po niej Katarzynę Izbicką w r. 1662, z którą spłodził synów dwóch i córek dwie: Jędrzeja i Piotra, Katarzynę i Annę. Katarzyna wydana za Stefana Bobra. Druga Anna wydana za Koncewicza. Piotr wyniósł się na Wołyń. Jędrzej w r. 1692. *Imo voto* miał za sobą Teofilę Wkryńską, h. *Grzymała*, Tomasza Wkryńskiego córkę młodszą urodzoną z Bońkowskiej, (matka jej z Mogielnickiej w ziemi chełmskiej, siostra starsza na świecie Bogumiła, a potem w zakonie Petronella Bernardynka w brzeskim klasztorze), drugą Maryannę Buchowiecką niepłodną. Z tą tedy pierwszą żoną Teofilą Wkryńską, córkę jednę i trzech synów spłodził: Helenę, Michała, Ludwika i Józefa. Helena wydana za Franciszka Gorzkowskiego w r. 1705. Ludwik i Józef bezżenni, godni i estymowani kawalerowie. Michał w r. 1726. pojąwszy Jana Lwowicza, cześnika wilkomierskiego i sekretarza Jego Królewskiej Mości, urodzonego z Kierdosiownej kasztelanki żmudzkiej, córkę Emerencyannę, zrodzoną z Nartowłowny spłodził z nią synów trzech: Michała, Jacka i Jakóba. Michał habit ś. Franciszka przyjął. Jacek i Jakób w palestrze akademii wileńskiej i prawa koło r 1756. zostawali. Ta jest procedencya z Polakowskich h. *Pokora* Golimontów Cichnickich, z autentycznych wypisana papierów, to jest z kontraktów, testamentów, cessyi i innych między sobą tranzakcyi, w ziemstwie i grodzie brzeskim mianych i expedyowanych w dawniejszym czasie po rusku w późniejszym *usitato Polonico idiomate* zebrana. — *Duńczewski.*

Cichocki h. *Nałęcz* w Podgórzu. Z tych jeden w r. 1630. brał sukcessyą po śmierci Mikołaja Wolskiego marszałka koron. Kasper wydał do druku *Allocutiones Oscenses.* Ludwik zakonu ś. Franciszka Conventualium, rządził prowincyą polską w r. 1654. † 1683. Jędrzej metrykant kor. nobilitowany na sejmie w r. 1726. Zofia Cichocka Jerzego Ossolińskiego na ten czas wojewody sendomierskiego małżonka † 1628. Jan burgrabia przemyślski w r. 1674. *Niesiecki.* — Adam Cichocki wojski mniejszy nowogrodzki 1784. r. Ignacy burgrabia gostyński. *Wielądko.* — Cichocki Mikołaj Jezuita, wydał wiele dzieł. — *Krasicki.*

Cichocki h. *Lubicz. Wielądko w her. T. III.* umieszcza ich, lubo żaden inny autor o nich nie wspomina, ale o *Cichowskich* Lubiczach są wzmianki. Podług tego autora: Jan August, syn Jana Józefa Cichockiego pułkownika wojsk kor. i Eleonory *Geitz*, z familii zacnej w Morawach, od najniższej szarży, doszedł do godności generała majora i szefa regimentu, z Agnieszką Józefą z *Abillewiczów* spłodził potomstwo synów trzech: Aloizego, Józefa i Tadeusza równie do wojskowej służby poświęconych.

Cichoński h. *Wąż. Wielądko* pisze, iż w krakowskim i Podgórzu na Cichonach mają swoje siedlisko a dawniej w Węgrzech. Z tych Adam z Jadwigą spłodzili 1682. r. Szymona, ten z Anną małżonką swoją dwie córki zostawił: Brygidę i Agatę Różę. — Jan żona jego Agnieszka Stankowska. Inny Jan z Heleną Pruszyńską spłodził dwóch synów: Wincentego i Józefa i trzy córki: Annę, Helenę i Katarzynę. To *Wielądko*; ale nam się zdaje, iż to są Cichowscy, o Cichońskich bowiem nikt nic nie pisze a i sam Wielądko nie przytacza żadnego źródła.

Cichorski h. *Prawdzic.* Wincenty, syn Fabiana. *Spis szl. król. pol 1851.*

Cichowicz h. *Leliwa.* Antoni, Józef, Alexander i Stanisław, synowie Antoniego. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Cichowski h. *Wąż 2do.* O tych ani Paprocki ani Okolski nie pisał. Cichowski łowczy kaliski w r. 1620. Jędrzej Michał wojski podolski sędzia gr. krasnostawski, syn Wojciecha. Żona jego *1o voto* Krasowska, z której córka Maryanna, *2do voto* Kurdwanowska, z której syn jeden. *Niesiecki.* — Józef Tadeusz S. G. Ch. pisał się na elekcyą St. Augusta z p. grodzieńskiego. Tenże dom jest także w ks. mazowieckiem od dawności, ma swoje siedlisko wieś *Cichowo* w ziemi ciecha-

nowskiej, powiecie przemyskim. Z tych Bartłomiej z *Długołęcką* spłodził Wojciecha, Walentego i Andrzeja. Walenty z Ewą z *Mitkowskich* małżonką, zostawił potomstwo dwóch synów, Jana i Dyonizego. Jan z Ewą *Jezierską* pisarzówną Łukowską wszedł w śluby małżeńskie. *Wielądko.* — Do tych zapewne należy Adolf Cichowski, syn generała artyleryi wojsk Rzeczypospolitej w r. 1794, jeden z najznakomitszych zbieraczy starożytności polskich, zmarły w Paryżu r. 1854. Kilku tego nazwiska i herbu nobilitowało się w Heroldyi król. polsk.

Cichowski (de) Kazimierz, c. k. kapitan artyleryi. *Poczet szlachty pol. i buk.* 1857.

Cichrowski Serafin, kanonik gnieźnieński, któremu zmarłemu w roku 1581. nadgrobek wystawił w katedrze gnieźnieńskiej Paweł, brat, kanonik kujawski w roku 1586. *Niesiecki.*

Ciciborski. Dom znany już od r. 1542, z Ciechanowieckimi złączony. *Herb. Kap. Mil.*

Ciczwic albo **Tetwic** herb: przedstawia tarczę niemiecką przepołowioną pionowo, na środku której orzeł dwugłowy, prawa jego połowa biała w czerwonem polu, lewa czarna w polu srebrnem; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herbu tego używała starożytna rodzina pomorska Ciczwiców. *Encykl. Orgel.*

Ciechanowiec h. *Mogiła*, w księstwie litewskiem. Bogdan w 1442. od Władysława Jagielończyka wziął daninę wiecznością w mścisławskiem województwie. Siemion podkomorzy orszański 1413. Hawrylo podkomorzy słonimski, po dwakroć od Aleksandra króla w poselstwie do Francyi jeździł. Paweł, rotmistrz królewski, w pułku kniazia Boratyńskiego. Jerzy, zabity w potrzebie z Moskwą. Frąc Suk sławny żołnierz, pułkownik król. za Hrehora i Jana Chodkiewiczów, Stefanowi królowi, pułk woluntaryuszów stawił, i nie mało niemi sprawiwszy przeciw Moskwie, umarł z gorączki pod Pskowem. Ostafiej, chorąży mścisławski. Dymitr, rotmistrz królewski, pisarz połocki, odprawił poselstwo do cara. Hieronim, rodzony synowiec jego, sędzia smoleński, dwadzieścia pięć razy był posłem na sejm, odprawował poselstwo do Moskwy 1648, nieprzyjął witebskiej i nowogrodzkiej kasztelanii, od Władysława IV. sobie ofiarowanej, umarł 1651. zostawił synów z Wołodkiewiczówny, Hieronima i Stanisława. Aleksander, brat Hieronima, łowczy smoleński, podstarości słonimski, synowie jego: Tymoteusz w zakonie ś. Franciszka observantium, pojmany od Moskwy, wiele cierpień dla wiary świętej statecznie wytrzymał. Wojciech, kanonik chełmski, człowiek uczony, u. 1657. Paweł żołnierz w wojsku kwarcianem, Samuel był gońcem do Moskwy, Aleksander podczaszy smoleński, sędzia słonimski, za Władysława króla pod Smoleńskiem, był rotmistrzem chorągwi kozackiej, † 1663. (syn jego Mikołaj). Aleksander sekretarz królewski i Mikołaj miecznik mścisławski. N. była za Hieronimem Puzyną podsędkiem upitskim, druga za Władysławem Puzyną pisarzem ziemskim upitskim; były to obiedwie rodzone siostry. *Niesiecki.*

Ciechanowiec *herbu Nałęcz zawiązany*, w księstwie litewskiem. Atanazy i Hieronim w akademii wileńskiej w r. 1605. Aleksander podstarości słonimski. Marcin podczaszy smoleński z nowogrodzkiem stawali na elekcyą Jana Kazimierza. Hieronim poseł na sejm w r. 1628 *Constit fol.* 10. a potem sędzia ziemski smoleński w r.1618. *Constit fol.* 35. Aleksander horodniczy smoleński. Hieronim horodniczy w r. 1670. *Constit. fol.* 9. w roku 1674. pisarz ziemski smoleński. Stanisław chorąży piński, komisarz do Hiberny z sejmu w r. 1678. *Constit. fol.* 4. Mikołaj podczaszy słonimski w r. 1674. Ciechanowiczówna (o tej samej pisze Niesiecki pod Ciechanowiczem *h. Mogiła*) była za Puzyną Władysławem pisarzem ziemskim upitskim. Tych czasów władyka piński. *Niesiec.* — Hieronim na *Pokornowie* Ciechanowicz, pisarz ziemski smoleński, starosta drohobuski. Kazimierz cześnik inflantski z województwa sandomierskiego, Jan Konstanty łowczy smoleński z województwa nowogrodzkiego, Kazimierz cześnik smoleński z województwa mińskiego, ci wszyscy na walnym zjeździe obywateli W. Ks. Lit. w r. 1700 pod *Olkinikami* pisali się. *Wielądka.*

Ciechanowiecki h. *Dąbrowa*, w księstwie litewskim. Jeden z dwóch braci Zgierskich, do Litwy z mazowieckiego województwa zaszłych, Kiszką przezwany, drugi Jerzy od dóbr Ciechanowca, Ciechanowieckim nazwany. Ten Jerzy synów trzech zostawił: Piotra wojewodę podlaskiego, *) Izydora i Janusza, miecznika litewskiego, starostę rożańskiego. Nikodem Janowicz (to jest Jana syn) starosta mielnicki r. 1547, marszałek litewski r 1546. Siostra jego z Gastoldem, wojewodą wileńskim zmówiona. Żona zaś Julianna księżniczka Mścisławska, wdowa po księciu Zbaraskim. Z tej Julianny zostało się dwóch synów, Jędrzej kasztelan małogoski, i Stanisław stolnik litewski, od którego było dwóch synów. Jeden z sędziego orszańskiego, na krzesło witebskiego województwa już był nominowany, ale nim go ta nowina doszła, tymczasem na inszy się świat przeniósł. Drugi Krzysztof sędzia ziemski mścisławski, był kasztelan mścisławski r. 1653; mąż waleczny, pułk cały

*) Niepołożył go jednak Niesiecki pod wojewodami podlaskimi; wymienia natomiast Piotra Kiszkę pod wojewodami płockimi, ale znów nieumieszcza tego Piotra pod Kiszkami, ztąd poznać, iż był to Piotr z *Ciechanowa*, a nie Kiszka, naprzód podlaski, potem połocki wojewoda, który z tym ostatnim tytułem 1529 r. podpisał w Wilnie przymierze między Zygmuntem I. i Albertem księciem pruskim. *Cod. Dipl. Vol. IV. fol. 261.*

swoim kosztem na potrzebę ojczyzny wystawił i w radzie nieporównany, dla czego go komisarzem Rzeczpospolita uprosiła do traktatów o pokój z Moskwą. Z synów jego Mikołaj wojewoda i starosta mścisławski, cztery razy w trybunale litewskim marszałkiem prezydował, na sejmy walne prawie ustawiczny poseł. Drugi Wojciech Konstanty obożny litewski, starosta orszański, którego męztwo i odwagę szacując sobie Jan Kazimierz, w nagrodę trudów marsowych, łańcuch złoty z piersi swoich zdjąwszy na niego włożył; żona jego Anna Kantakuzena, ze krwi cesarzów wschodnich Paleologów idąca, dwie mu córki powiła, Ludowikę Skorulską i Teresę, synów zaś sześciu: Samuela podkomorzego mścisławskiego, Michała stolnika smoleńskiego, Bogusława starostę opelskiego, † 1675. Karola Hipolita Konstantego starostę opelskiego, Nikodema, (kwitnęli w r. 1683) i Dominika stolnika mścisławskiego, deputata na trybunał litewski. Sebastyan i Adam 1648. W tymże roku jeden z tego domu był sędzią smoleńskim. Anna stolnikówna orszańska wstąpiła do klasztoru ś. Barbary w Krakowie r. 1674. *Niesiecki.* — Hipolit Krzysztof z *Ciechanowa* Ciechanowiecki starosta opelski, poseł z bracławskiego na elekcyą Augusta II. 1697. Nikodem starosta stęgwilski z w. połockiego, Samuel z Ciechanowa skarbnik i rotmistrz orszański podpisali się w r. 1700 na zjeździe pod *Olkinikami*. Franciszek Ciechanowiecki chorąży petyhorski, starosta dudziński, pisał się na elekcyą St. Augusta z p. bracławskiego. Marcin wojski i poseł na sejm 1761. z w. mścisławskiego. Józef kanonik żmudzki. Michał chorąży mścisławski w r. 1768. był posłem na sejm z w. mścisławskiego. Józef generał adjutant J. K. Mci kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* Za Ciechanowskim starostą opelskim była *Strutyńska*, ta po śmierci jego poszła za Manuccego Włocha, umarła r. 1778. W tymże r. Józef Ciechanowiecki kanonik żmudzki. Stefan regent ziemski mścisławski. *Krasicki.* — Do tegoż domu należy Wojciech Konstanty Ciechanowiecki, starosta orszański w r. 1668. obożny litewski, który się odznaczył znakomicie w wojnach kozackich, w nagrodę czego dano mu uchwałą sejmową w r. 1662 dzierżawę królewską Kuszliki w w. połockim. Także z tego domu miał pochodzić Ferdynand Ciechanowski, ur. 1759 † 1828. *Encykl. Orgel.*

Ciechanowski h. *Skarbień*, Jan, syn Jakóba. *Spis szlachty król. pol.* 1851.

Ciecharzewski Floryan. *Poczet szlachty gal. i buk. r. 1857.*

Ciechlejewski Wawrzyniec pisał się na elekcyą St. Augusta z pow. wilkomirskiego. *Wielądko.*

Ciecholewski h. *Chomąto* w Prusiech, w Ciecholewach pod Starogardem. Z tych Jerzy dziedzic na Wacimierzu i Zakrzewku, z Katarzyny Jerokowny, którą Bąkowska spłodziła dwie córki miał i dwóch synów, jeden z nich Cystersem w Pelplinie, drugi pojął *1mo voto* Justynę Dębiczównę, z której trzech synów i dwie córki, *2do* Aleksandrę Bartlińską. *Niesiecki.*

Ciecholewski h. *Doliwa* w Wielkopolsce. Stefan z w. sieradzkiego podpisał *Pacta Conventa* Jana Kazimierza. Samuel złączył sie z Wąglikowską, z której córkę zmówił z Wojciechem Zaleskim. *Nies.*

Ciecholewski h. *Kuszaba*. Feliks podstarości bydgowski, którego córka zakonnicą w Bydgoszczy 1621. Jerzy Michał official gdański 1682, jego synowców dwóch 1699. z których Michał jeden. Jan sędzia czczewski, spłodził córkę z Kazimierzem Gralewskim, sądowym czczewskim i syna Antoniego starostę Parchow; żona jego Krokowska. *Niesiecki.* — Tego domu Adam, syn Tomasza legitymował się w Heroldyi król. pol.

Ciecholewskich herb pruski, przedstawia sępią głowę koloru naturalnego, w polu błękitnem, nad hełmem trzy pióra strusie. Tak go opisuje rękopis *Herbarza pruskiego*; mylnie go zatem Niesiecki poczytuje za jedno z herbem Elżanowskich. Tenże rękopis twierdzi, że Ciecholeccy po niemiecku zwani *von Ziegholtz*, dzielili się na pięć domów, o pięciu różnych herbach. Pierwsi, którzy używali herbu własnego, pisali się ze *Szczytna* pod Chojnicami, drudzy *von Czechlau* (h. Ogończyk) trzeci Ciecholewscy Darszowie, czwarci Kuszabowie h. Kuszaba, piąci z Warcimierza z Cygembergu Chomąto.

Ciecholewski h. *Sępia głowa*. Pięciu było braci z Doroty Konarskiej zrodzonych, z tych Jan i dwaj inni bezpotomnie, Stanisław i Samuel, dwie siostry Dulskie Elżbietę i Justynę za sobą mieli. Syn jeden Stanisława pojął Kamocką, drugi Czarlińską z Tuczna. Córka z tejże Konarskiej była za Powalskim. *Niesiecki.* — W kościele farnym chojnickim, jest nagrobek Ciecholewskich, który postawili dla domu swego w kaplicy od siebie fundowanej r. 1624. — Z tego nagrobku wiadomo iż fundatorowie byli Stanisław i Samuel Ciecholewscy bracia. *Krasicki* pisze, iż są Ciecholewscy h. *Ogończyk*. Patrz wyżej *Ciecholewskich* herb.

Ciechomski h. *Wąż*, w województwie rawskiem. Jędrzej z Ciechomic płocki kasztelan w r. 1436, na województwo mazowieckie postąpił w r. 1446. Od tego wojewody był potem Stefan cześnik gostyński, którego z pierwszej żony Puczkuwny zostało się dwóch synów: Jan sędzia gostyński, w r. 1589. i Szymon. Z drugiej Myślibowskiej czterech synów: Paweł podstoli gostyński, Sebastyan najprzód pisarz z. gostyński poseł na sejm 1607, dalej sędzia ziemski, Wawrzeniec w rycerskich dziełach doświadczony i Michał. Od Sebastyana sędziego było dwóch synów, Stefan i Jędrzej z Mokrskiej spłodzonych; ten Stefan był podkomorzym inflantskim, co o nim świadczy konstytucya 1623. *fol.* 3. Drugi Stefan podczaszy gostyński. Jan wojski gostyński w r. 1613. Stanisław i Jan z krakowskiem Jana Kazimierza, Piotr z Płockiem, Wojciech z ziemią sochaczewską Jana III. pod.

pisali elekcye. Ciechomski podczaszy mielnicki, marszałek na sejmiku czerskim w r. 1701. Jan w z. sochaczewskiej miał za sobą Morską 1710. *Niesiecki.* — Jerzy Ciechomski stolnik ziemi gostyńskiej; na *Ciechomicach* w tejże ziemi będących dziedzic, z Elżbietą *Suską*, spłodził synów pięciu: Michała, chorążego z. sochaczewskiej, Józefa, stol. z. gostyńskiej, Leona, kanonika chełmskiego, Teodora i Dyzmana. Michał z Elżbietą *Chajecką*, spłodził syna Wincentego, cześnika ziemi sochaczewskiej. Józef z Ludwiką *Korytyńską* zostawił czterech synów: Jana, szambelana J. K. Mci. Wojciecha, wojskiego, Ignacego proboszcza służewskiego i Antoniego. Jan z Balbiną *Zawiszanką* spłodził córkę jednę Józefę. Wojciech z Wiktoryą *Niemojewską* syna jednego Józefa i córkę Antoninę. Wincenty, (ma za sobą Eleonorę *Niemcewiczównę* i z tą ma potomstwo), którego trzy siostry, Helena, druga Kunegunda za Fabianem Staniszewskim, i Maryanna za Feliksem Szadkowskim. *Wielądko.* — Do tych należy Wojciech Ciechomski. obecny dziedzic Brzozowa w powiecie łowickim, którego córka Izabella z Julii z Zaborowskich urodzona, zaślubiła w r. 1875 Maxymiliana barona Wertha, syna ambasadora niemieckiego w Carogrodzie z hrabianki Oriola urodzonego.

Ciechowski Józef uznany przez sąd grodzki trembowolski r. 1782 jako należący do starej szlachty polskiej. *Poczet szlachty gal. i buk. 1857.*

Ciecierski h. *Ślepowron*, w w. mazowieckiem. Jedni z nich z Cierska, drudzy się z Cieciorek piszą. Kosmę rotmistrza i męztwo jego chwali Okolski. Adam w ruskiem, Stanisław w podolskiem, Dobiesław w sandomierskiem 1632. Jan w r. 1699 w Prusiech, kwitnęli. Balcer miał za sobą Gębicką kasztelankę nakielską, z której córka poszła za Stanisława Dębińskiego sędziego krakowskiego. Stanisława, Jadwiga Wilkanowska kasztelanka wyszogrodzka małżonka. *Niesiecki.* — *Wielądko.* pisze obszerniej o Ciecierskich, ale im w tym dalszym opisie herb *Rawicz* nadaje, jakby osobny dom tworzyli, lubo ich od powyższych herbu *Ślepowron* prowadzi, być przeto może iż później herb swój *Ślepowron* na *Rawicz* zamienili. Opis ten jest następujący: Ciecierski *herbu Rawicz:* z tych Tomasz syn Stanisława, wnuk Adama, prawnuk Pawła z Jadwigą *Godlewską* zostawił syna Baltazara, ten z Anną Gębicką kasztelanką, spłodził córek dwie, Elżbietę która w małżeństwie dostała się Cieciszewskiemu, starościcowi mielnickiemu, Monikę, w zakonie Antoninę Sakramentkę i synów pięciu: Józefa, cześnika podlaskiego, (który z Malechowską spłodził Maryannę za Skórzewskim Franciszkiem generałem lieutenantem wojsk koronnych.) Franciszka kleryka, Ignacego stolnika drohickiego którego małżonka Teodora z książąt *Korybutów Wiśniowieckich*, Jana jezuitę, fundatora *Collegium nobilium* w Warszawie, Jakóba stolnika drohickiego, który 1*mo voto* miał za sobą *Grodzicką*, 2*do voto* Konstancyą *Kuczyńską*, podkomorzankę drohicką, z tą spłodził syna Dominika. Tyle *Wielądko.* — Dom ten znany już w r. 1432 miał swoje gniazdo w z. łomżyńskiej, od dóbr Cieciorki Dąb Ciecierskimi nazwani. *Herb. kap. Mil. — Poczet szlachty gal. i buk.* w r. 1857. wymienia Jana i Tomasza Ciecierskich r. 1782; lecz nie wyraża ich herbu.

Cieciszewski h. *Roch 2do*, w w. mazowieckiem. *Paprocki w Gniaździe cnoty* położył Cieciszewskich herbu *Oliwa*, ale w drugiej o herbach książce poprawił się. Dom to starodawny bo jeszcze w r. 1406. Mroclaw z Cieciszewa podczaszy czerski był na warszawskim kongresie. Maciej z Cieciszewa sędzia nurski w r. 1453. Piotr starosta grabowiecki z bełzkiego w r. 1575. *Constit. fol.* 234. Paweł chorąży liwski, zostawił córkę jednę za Janem Kłodnickim, synów zaś dwóch. Z tych pierwszy. Stanisław z Gojsca podkomorzy liwski, komisarz do rewizyi ksiąg liwskich w r. 1647. *Constit. fol.* 33. potem kasztelan liwski w r. 1661. miał synów sześciu: Jan podkomorzy liwski starosta rogowski, poseł na konwokacyą 1696. (żona Zbąska siostra rodzona biskupa warmińskiego w r. 1696.) Tomasz sędzia ziemski liwski na konwokacyą posłował w r. 1674. spłodził dwóch synów, Józefa Gabrela podczaszego liwskiego w r. 1696. i Łukasza cześnika liwskiego. Wojciech stolnik liwski, Jacek łowczy liwski, Jerzy i Zygmunt w r. 1696. Drugi syn Pawła, Abraham podstoli liwski; po nim się zostało trzech synów: Stanisław łowczy czerski, Mateusz sędzia płocki i Kazimierz najprzód chorąży liwski, poseł na sejm 1661. *Constit. fol. 3.* potem starosta mielnicki. Siostra ich Zofia z Wojciechem Baranowskim h. Grzymała, wojskim parczewskim skoligowana. Syn zaś Kazimierza Jan Seweryn starosta mielnicki. Krom tych już wyliczonych, Jerzy starosta grabowiecki podpisał w r. 1606 zjazd lubelski. Augustyn w zakonie kaznodziejskim. Zofia Cieciszewska, Mikołaja Łyl. sakowskiego h. Lubicz kasztelana chełmskiego małżonka. Seweryn, Marcin, Samuel w r. 1632. Cieciszewski stolnik liwski, Antoni podstoli liwski 1704. Cieciszewski pisarz liwski, poseł na sejm 1724. Jan kasztelan czerski w r. 1723 żona Anna Gozdzka. Cieciszewski in *Soc. Jesu. Niesiecki.* Dominik Cieciszewski dopczasy liwski, z *Suffczyńską*, zostawił synów trzech: Ignacego, podkomorzego liwskiego, Adama Józefa, pisarza w. kor., Kazimierza Kacpra, biskupa kijowskiego, (późniejszy metropolita mohilewski), oraz córkę jednę Antoninę, Franciszka *Szeluty* cześnika rzeczyckiego, małżonkę. Ignacy dziedzic dóbr *Ozorowa*, sędzia z. liwski i podstarosta z Anną *Jezierską*, Jacka chorążego łukcowskiego córką, spłodzli syna Jacka szambelana J. K. Mci i córki dwie: Franciszkę, Piusa Kicińskiego. kasztelana połanieckiego małżonkę, i Maxymiliannę Józefa Deszerta

sekretarza gabinetowngo J. K. Mci małżonkę. Jacek syn tegoż podkomorzego liwskiego, wszedł w śluby małżeńskie z Teklą *Markowską*, chorążanką mielnicką, z których potomstwo córka Anna. Adam Józef drugi syn Dominika pisarz wielki koronny, dóbr *Okrzeja. Czerniewa* i *Woli*, także *Okrzejska* w województwie sendomierskiem będących dziedzic, szef gabinetu J. K. Mci zmarły w r. 1783. Z Teresy Henryka *Loelhoeffel de Loevelsprung Lelewel* córki, zostawił synów dwóch: Jana i Adama i córek trzy: Aleksandrę, Jana Łuszczewskiego, starościca sochaczewskiego małżonkę, Annę i Antoninę. Antoni Cieciszewski w r. 1755 kasztelan połaniecki. *Wielądko.*

Ciekliński h. *Abdank*, w województwie krakowskiem. List Zygmunta I. *in MS. Petricovienzibus* świadczy o Cieklińskich Jastrzębczykach, ale już teraz Zalisławskiemi się zowią. Mikołaj burgrabia krakowski w r. 1587. zostawił dwóch synów: Krzysztofa męża walecznego i Floryana komornika sanockiego, temu Krezowna powiła córkę Zofią *Imo voto* za Adamem Bielińskim, stolnikiem zakrocimskiem, *2do voto* za Rusieckim, skarbnikiem warszawskim, i synów trzech: Jana sędziego nowomiejskiego (ten z Sułowskiej spłodził córkę, która się dostała w małżeństwo Józefowi Kowalskiemu podkomorzemu wieluńskiemu), Stanisława rotmistrza królewskiego, (krwawe zasługi dla ojczyzny chwali konstyt. 1609.); ten miał za sobą Katarzynę Śmiotanczankę chorążankę podolską, a z niej syna Marciu sędzia surrogator w grodach kamienieckim i latyczowskim i Mikołaja z Jeremim wojewodą multańskim doświadczonego żołnierza; synów jego było trzech. Dobiesław kaszt. czechowski 1648 pojął Katarzynę Zofią, jedyną córkę Mikołaja Rafała Kostki starosty malborskiego, dziedziczkę dóbr Tyczyna, Sokołowa i Zalesia. Alexander, którego dwie córki Kalińska i Miączyńska i Jakób. Stanisław brat Mikołaja burgrabi krakowskiego podstarości sanocki, któremu nadgrobek w Krośnie w r. 1568 położony to przyznaje: *Virtute, Sapientia, ac pietate praestantissimus;* z Skarbkowny potomstwo jego trzech synów: Jędrzej kanonik krakowski w r. 1583. Stanisław sekretarz królewski, (od którego został się syn Jędrzej, tego dwie córki tylko, rozebrały w insze domy fortunę, to jest Anna najprzód za Stanisławem Witowskim komornikiem pilzneńskim, potem za Adamem Gorskim, i Urszula za Samuelem Sienińskim) i Piotr podczaszy krakowski, (znany poeta dramatyczny XII w.) w r. 1606 posłował do Rzymu i do cara tureckiego. Córka jego *Imo voto* za Broniewskim starostą lubaczowskim, *2do voto* za Kasprem Wielopolskim podkomorzym krakowskim. O Józefie Cieklińskim konstytucya w r. 1627. *fol.* 17. *Niesiecki* — W r. 1705 Jan Ciekliński pisał się w *Korczynie* na konfederacyą sendomierską, za Stanisławem Leszczyńskim. *Wielądko.* — Józef Ciekliński marszałek trybunału kor. 1612. *Chron. Pias. fol.* 277. *ab anno* 1611. wspomina Józefa Cieklińskiego. *Lelewel* wymienia Dobiesława Cieklińskiego kasztelana czechowskiego 1648—1652. Patrz **Cekliński.**

Ciekliński *h. Jastrzębiec.* Tak wymienia *Małachowski.*

Cielątkowa *h. w. Paprocki* pisze, iż byli Cielątkowie ludzie rycerscy; *Niesiecki* znów mówi iż nigdzie się o nich nie mógł dowiedzieć, lubo mu jedni powiadali o nich w sandomierskim, drudzy na Rusi, inni w sieradzkiem.

Cielecki h. *Zaręba*, w kaliskiem województwie. Jerzy sekretarz u Zygmunta Augusta w r. 1598. Mikołaj podsędek poznański, któremu po śmierci w r. 1622 syn jego Jakób poznański i płocki kanonik pamiątkę z marmuru wystawił w katedrze poznańskiej, miał z Szołdrskiej trzy córki: Katarzyna za Mikołajem Proskim, druga za Stanisławem Gnińskim, trzecia za Sczanieckim. Hieronim biskup płocki (syn Bartłomieja i Anny Gajewskiej z Blociszewa h. Ostoja ur. 1563 um. 1627) Nadgrobek mu wystawił Zygmunt synowiec jego proboszcz poznański, kanonik gnieźnień. Krzysztof kasztelan śremski 1620. Wojciech był surrogatem poznańskim 1605. Bartłomiej wojski poznański w r. 1620. poseł na sejm, ztamtąd deputowany na trybunał radomski. Łukasza z Cielce (bo się inni piszą z Wielawsi) kładzie nadgrobek *Starowolski in monum* z tumu poznańskiego. Maciej sekretarz król. 1648. Alexander, Piotr i Marcyan. Jan kanonik płocki w r. 1643. Mikołaj kanonik płocki, deputat na trybunał koronny w r. [illegible]4. Ludwik, Jędrzej, Karol, Krzysztof w kaliskiem w r. 1697. Szymon w inowrocławskiem, Wojciech, Jan 1726. W księztwie także litewskim Cielecki Tinkiewicz Jerzy, podpisał się z mińskim na elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Franciszek Cielecki *Zaremba* starosta zgierski, pisał się na elekcyą Augusta z w. łęczyckiego i Wojciech także z w. kijowskiego. Celestyn kanonik płocki, Józef rotmistrz kawaleryi nar. kawaler orderu ś. Stanisława; Andrzej chorąży szadkowski był deputatem na trybunał kor. 1780. z w. sieradzkiego. Wojciech starosta machnowski deputat na trybunał kor. 1790 z w. rawskiego. Jan kasztelan spicimierski. Łukasz z *Walewską* spłodził Józefa i Macieja. Józef *Imo voto* z Maryanną *Miaskowską* spłodził Jana kasztelana spicimierskiego *ster.* i córkę Eufrozynę. *2do voto* z Maryanną *Wstowską* spłodził syna Ignacego szambelana J. K. Mci *3cio voto* z Katarzyną z *Wstowskich Biernacką sterilis.* Ignacy syn Józefa wszedł w śluby małżeńskie z Wiktoryą *Zbijewską*, z tą spłodził trzech synów: Pawła, Onufrego i Stefana, i córek dwie Genowefę i Józefę. *Wielądko.* — Do tych należą Mikołaj Cielecki komornik kaliski, którego córka Elżbieta za Erazmem Gajewskim. Anna za Franciszkiem Gajewskim i Krzysztof w r. 1602. podczaszy poznański w r. 1620 kasztelan śremski, † 1627. pominiony przez Niesieckiego. Temi czasy kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się

w Heraldyi król. pol. (z tych piszą się jedni z *Kalinowy*) a także w sądach ziemskich w Galicyi i w wydziale Stanów galicyjskich, z tych ostatnich jedni są wyrażeni bez herbu. Patrz w *Dodatku*.

Cielemęcki. W łukowskiej ziemi rozrodzeni, tak że się jedni z nich Cielemęccy Rogalowie, drudzy Borutowie, inni Nakonieczni, inni Niemierkowie zowią. Z tych Walenty z Zofią Kreską spłodził Piotra Antoniego, ten najprzód z Joanną Misiewiczowną zostawił syna Józefa i Jana Antoniego, którego z Tokarzewskiej Anny potomstwo: Ignacy, Felicyan, Romuald i córki Franciszka i Ewa. Po Misiewiczownie pojął Jezierską, ta mu powiła Franciszka, Jacka, Krzysztofa, Józefa, Eleonorę. Jan, Piotra Antoniego brat rodzony, ale *sterilis*. Agata siostra ich, Pawła Cielemęckiogo małżonka, z którym zostawiła Antoniego, Józefa i Jędrzeja i córek pięć. Siostry tejże Agaty: Rzążewska, druga Dziewolska, a potem Jastrzębska. Wawrzeniec z lubelskiem województwem podpisał się na elecyą Władysława IV. *Niesiecki*.

Cieleński h. *Abdank*. Wspominają ten dom *Małachowski* i *Kuropatnicki*, ale ostatni bez herbu.

Cieleski h. *Doliwa*. Jan sądowy michałowski. Stefan pisarz łucki z Kosakowskiej spłodził syna Stefana i córek trzy, Teresę, Annę i Katarzynę. *MS. o Famil. Pruss.* powiada, że w herbie ich w pasie trzy krzyże złote, na hełmie pięć piór strusich. *Niesiecki*. — Antoni Cieleski sędzia kapturowy i poseł z w. chełmińskiego w r. 1733 na sejm konwokacyjny w Warszawie. *Wielądko*. Franciszek z Cieleszynka Cieleski chorąży inflantski dziedziczył w roku 1758 dobra Brochnówko w chełmińskiem. *Herb. kr. pol. 1853*. W zeszłym wieku Cielescy tego domu posiadali dobra Krastaden i Krissau w Prusach zachodnich. *Kneschke*.

Cieleski h. *Trestko*. Niesiecki chociaż niepisze o nich na właściwym miejscu, wymienia ich jednak pod herbem Trestka. *Poczet szlachty gal. i pol. w r. 1857*. umieszcza Antoniego Cieleskiego r. 1811.

Cielgowski podpisał elekcyą Władysława IV. *Małachowski*.

Cielica Stefan i Alexander pisali się na zjeździe pod Olkinikami 1700 z połockiego. *Wielądko*.

Cieliński. Tak wymienia *poczet szlachty gal. i bukow. z r. 1857*.

Cieliwski Jan pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700 z orszańskiego. *Wielądko*.

Ciemierzyński Piotr w r. 1606. Paweł poseł na sejm w r. 1601. Jan łowczy podolski, córka jego Jadwiga z Walentym Glinką zaślubiona, syn zaś jego Prokop podstarości latyczowski, poseł na sejm 1616. Katarzyna zakonnica u wszystkich ŚŚ. we Lwowie. *Niesiecki*.

Ciemierzyński h. *Doliwa*. Tak ich wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857*.

Ciemiewski. Dom ten umieszczają *Małachowski i Kuropatnicki*.

Ciemiński h. *Dębno.. Bielski fol.* 793 powiada o Stanisławie (lubo go Cienińskim wydrukował), że na weselu Zamojskiego z Batorowną w r. 1583 gonił z kopią. Ciemieńska, dobra Olszową Tymienieckiemu zapisała w r. 1606. Elżbieta ksieni Ołobocka w r. 1606. Wawrzeniec proboszcz kazimirski, kustosz klimuntowski 1655. *Niesiecki*. — Maciej Ciemiński pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z w. chełmińskiego. *Wielądko*. — Są Ciemieńscy tego domu po dziś dzień w Prusach zachodnich, gdzie posiadają dobra Małe-Glisno i Prondzewo. *Kneschke*.

Ciemniewski h. *Prawdzic*. Idą z Radzanowskich, dla czego też piszą się z Radzanowa. Krzysztof zostawił synów dwóch, Stanisława i Jana i córkę Sobiejuską. Stanisław z Elżbiety Wilkanowskiej kasztelanki wyszogrodzkiej spłodził Kazimierza syna i córkę Zofią Wojciecha Krasińskiego herbu Ślepowron kasztelana sierpskiego małżonkę. Jan zaślubił Sobiejuską. Kazimierz cześnik ciechanowski w r. 1674. Antoni miał za sobą Gowarczewską w z. chełmskiej. Paweł chorąży warszawski zostawił trzech synów: Władysława, ten z Łosiowną zrodził Jakóba bezpotomnego; Wojciecha, ten z Narzymską kasztelanką warszawską, Stanisława i Franciszka skarbnika zakrocimskiego; Jana, ten z Barbarą Ostaszewską skarbnikowną ciechanowską Kazimierza i Franciszka. Z tych Kazimierzowi rotmistrzowi król. Zofia Zwierzchowska sędzianka łomrzyńska powiła dwie córki, Konstancyą Rembowską i Rozalią, synów zaś Ignacego w zakonie, Alexandra, Józefa, Jana i Franciszka. Franciszkowi zaś cześnikowi chełmskiemu Ludowika Gawarecka miecznikowna chełmska, Jana, Macieja i Józefa. *Niesiecki*. — *Wielądko* namienia, iż genealogia przez *Niesieckiego* umieszczona mylną jest w wielu miejscach i dla tego z podanych mu wiadomości podaje następującą: Ciemniewscy herbu *Prawdzic*, zaczynają familią swoją, od Andrzeja dziedzica z *Niszczyc*, kasztelana wizkiego, Jakóba dziedzica z *Ciemniewa*. braci rodzonych, tudzież Jana synowca ich, z *Rodzanowa* piszących się i dzielących miastem *Uchnowem* w w. bełzkiem r. 1514. Od Andrzeja idą Niszczyccy. Jakób bezdzietny, a Jan z *Radzanowa* Ciemniewski, spłodził Piotra, od którego idą czterech synów: 1. Tomasz bezdzietny, 2. Jan, od którego Krzysztof, 3. Jakób. 4. Stanisław, który z *Wilkanowską*, kasztelanką warszawską, spłodził córkę jednę Zofią Wojciecha *Krasińskiego* małżonkę i dwóch synów: Jana, od którego Antoni i Kazimierza, cześnika ciechanowskiego, ten zostawił jednego syna Pawła chorążego warszawskiego, od którego córka jedna, Anna, Jana *Narzymskiego*, kasztelana warszawskiego małżonka i synów trzech: 1. Władysław, który z *Łosiowną*, spłodził Jakóba i Tomasza, bezdzietnych. 2. Wojciech, ten z *Narzymską* kasztenlaką warszawską spłodził czterech synów. 1. Franciszka, skarbnika zakroczymskiego, i Michała *steriles*. 3. Pawła od którego Józef. 4. Stanisława, ten z *Kuklińską* stolnikowną ciechanowską, miał synów czterech: Adama, od którego Alexander. Michała, od którego Maryanna, Hieronima *Zielińskiego* łowczego nurskiego żona. Antoniego, od którego Franciszek i Ambroży, Augustyna, od którego Jan i Tomasz. Trzeci syn Pawła chorążego warszawskiego, Jan; ten z Barbarą *Ostaszewską* spłodził dwóch synów, Franciszka, ten z Ludwiką *Gaworecką*, miał trzech synów, Jana i Józefa *steriles* i Macieja: ten z Izabellą *Dydyńską* chorążanką krasnostawską, Józefa szambelana J. K. Mci, i Antoniego: także córek cztery, Teklę, Franciszkę, Elżbietę i Maryannę. Drugi syn Jana z *Ostaszewskiej*, rotmistrz król, który z Zofią *Zbierzchowską*, sędzianką łomżyńską, spłodził: Ignacego Augustyniana księdza, Alexandra i Franciszka bezdzietnych, Jakóba księdza, i Józefa sędziego rożańskiego, ten z Maryanną *Sobieszczanką*, zostawił Tomasza *sterilem* i Jana sędz. z. rożańskiego, który z Maryanną *Okęcką* chorążanką warszawską, spłodził dwie córki: Urszulę, Leona Tymińskiego komornika rożańskiego żonę, i Rozalią, także trzech synów: Jana kanonika kaliskiego, Hieronima i Andrzeja, posła na sejm grodzieński 1793 r. z z. rożańskiej. Tyle *Wielądko*. — *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857*. wymienia Ciemniewskich, którzy się piszą z *Radzonowa*, ale nie wyraża ich herbu. — W r. 1778 Michał Ciemniewski podstoli ciechanowski. Jan sędzia z. ciechanowski. Ciemniewski *Schol. Piar*. zak. W w. ruskiem Maciej podczaszy chełmski. *Krasicki*.

Ciemnołoński h. *Prawdzic*. Xawery i Romuald, synowie Stanisława. *Spis szl. kr. pol. 1851*.

Ciempoluski Jan pisał się na zjeździe pod Olkinikami z upitskiego r. 1700. *Wielądko*.

Cienciewicz Jan Robert. *Nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1768. *Krasicki. Małachowski*.

Cieński h. *Pomian*, w w. sieradzkiem, z Cienia się piszą. Jednaż ich dzielnica z Łubieńskiemi, tylko że ci od dóbr Łubieńskiemi, ci od Cienia Cieńskiemi zawołani. W księgach grodzkich ostrzeszowskich w r. 1534. rezygnacyą czyni dóbr Cieni mniejszych ojciec synom: Janowi, Swientosławowi, Wojciechowi i Kasprowi. W r. 1525. znajdziesz rezygnacyą Cieni większych w tychże księgach. Franciszek w r. 1648. Hieronim kustosz ś. Michała na zamku krakowskim, proboszcz Łubieńskich kaplicy w r. 1650. Jan rotmistrz król. w r. 1674. Marcina syn Wojciech, z Jadwigi Trzebickiej siostry Jędrzeja Trzebickiego biskupa krakowskiego dwie córki spłodził, Magdalenę za Sebastyanem Karsznickim chorążym łęczyckim i Katarzynę za Bnińskim i synów pięciu. Z tych Kasper dziekan krakowski i administrator biskupstwa krakowskiego *Sede vacante*, um. 1703. Marcin najprzód chorąży sieradzki, dalej podkomorzy, pod królewską usarską chorągwią rotmistrz, pod Wiedniem, Parkanem, Strygoniem, Budą, Chocimem, Zwańcem, nieustraszonego męztwa wojownik, miał za sobą Koniecpolską. Stanisław trzeci syn Wojciecha kantor gnieźnieński, kanonik krakowski. Czwarty syn Alexy, zak. Soc. Jesu, um. w r. 1683 we Lwowie. Marcyan piąty syn zostawił dwóch synów, Wojciecha stolnika bracławskiego i Mikołaja, którzy pod znakiem usarskim podskarbiego koronnego służyli. Maciej syn Marcina podkomorzego pod znakiem królewicza Alexandra. Hieronim w wojew. wrocławskim w r. 1697. *Niesiecki*. — Kacper Cieński łowczy nadworny kor. koło roku 1742. Ignacy kanonik kujawski, kanclerz gnieźnieński, był 1765. prezydentem trybunału kor. Piotr burgrabia gr. rożański. Stanisław pisał się na elekcyą St. Augusta, z w. łęczyckiego. Andrzej stolnik brzeski kujawski, podpisał elekcyą St. Augusta z w. brzeskiego kujawskiego, był także starostą kruświckim. *Wielądko*. — Cieński kanonik gnieźnieński i kujawski um. r. 1767. Brat jego rodz. Andrzej starosta kruświcki, obadwa urodzeni z *Kossowskiej*, siostry rodzonej sekretarza kor. W r. 1778. Stefan miecznik brzeski kujawski. Józef wojski radziejowski. *Krasicki*.

Cienscy (niewiadomo jakiego herbu) w Galicyi osiedli piszą się jedni z *Cienia*.

Ciepielowski h. *Gryf*, w w. sandomierskiem. Ci najprzód zwali się Prochańskiemi, których potomkowie dziedzicząc na Ciepielowie, Ciepielowskiemi nazwani, luboć inni zowią ich Czepielowscy. Stanisław *Swoboda* albo *Gryf* podpisał się na lubelskim kongresie przeciwko Zygmuntowi III. w roku 1605. Maciej z Prochna Ceder Ciepielowski na pokuciu mężnego serca żołnierz, z Anny Krupczanki (*Imo voto* żyła z Czuryłem) została się córka *Imo voto* Wojciecha Morskiego, *2do* Humnickiego małżonka i syn Michał, wojski przemyślski, żona jego Teresa Sienicka pozostała wdowa po Reju staroście libuskim. Antoni w w. sandomierskiem 1697. *Niesiecki*. — W r. 1779. Justyna Ciepielowska za Michałem Lebowskim. Ciepielowscy w Galicyi osiedli (niewiadomo jakiego herbu) piszą się z *Prochny Cedor*. — Od Macieja pochodzi Antoni Ciepielowski 1697, który spłodził Wawrzeńca, ten wszedł w śluby małżeńskie z Maryanną *Lenkiewiczowną h. Kotwicz*, z którą zostawił synów trzech: Jana, Tomasza i Jakóba. Jan przez lat dwadzieścia dwa w kawaleryi nar. do szarży podporucznika zostawał, potem ożenił się z Heleną z *Matkowskich* Golicką, z tą spłodził synów dwóch: Piotra i Józefa i córkę Maryannę za Antonim Młockim h. *Półkozic*. Jakób zostawił córkę jednę. *Wielądko*.

Ciepiński Felix z płockiem w. podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki*. — Stefan Ciepiński w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* podpisał się z pow. oszmiańskiego. *Wielądko*.

Cieplíński h. *Osorya* w woj ruskiem. Z tych Jan w r. 1658 pisarz ziemski, um. 1676; miał za sobą pierwszym związkiem Kszeszownę, (z której trzy córki spłodził, Annę za Janem Karolem Bie-

leckim h. Janina burgrabią łuckim, Katarzynę za Władysławem Krasowskim, trzecią za Stryjskim), drugim Pobiedzińską. *Niesiecki.* — Dom ten starożytny w w. kujawskiem, ma swój początek od dawności, których przodkowie dziedziczyli dobra *Cieplinie* w temże województwie, w powiecie przedeckim będące, co świadczy dokument 1636 r., w aktach grodzkich poznańskich: *Feria secunda ante festum Nativitatis S. Joannis Baptistae*, w którym: Jan, niegdy Wojciecha syn, z Anny *Bielickiej*, na *Sampolenku* dziedziczki, spłodzony, na części swoje dziedziczne we wsi *Cieplinie*, Stanisławowi Sokołowskiemu surrogatowi poznańskiemu, uczynił donacyą. Tenże Jan, pisarz sanocki, dwu ślubny, *Imo voto* miał Ursulę *Krzeszowną*, *2do voto* Barbarę *Pobiedzińską*, przeniósłszy się potem w ziemię sanocką, zostawił trzy córki, Annę (o której wyżej Niesiecki) Eleonorę i Katarzynę, synów zaś dwóch: Stanisława Alexandra, od tego z Ludwiką *Bandrowską*, córki Anna i Katarzyna, i synowie, Franciszek, Jan i Michał. Drugiego Macieja Alexandra, ten z Anną z *Dydni Dydyńską*, (*secundo voto* była za *Tomaszewskim*) rzeczony Maciej Alexander spłodził córkę Katarzynę i Stanisława syna, ten z Anną *Szymańską* spłodził córek dwie: Katarzynę zakonnicę Augustyankę w Krakowie, i Zofią za *Modelskim*, synów zaś dwóch: Andrzeja karmelitę i Marcina, który z Salomeą *Kosicką*, zostawił potomstwo córek sześć: Maryannę i Wiktoryą, Augustyanki zakonnice. Teodozyą za Eliaszem Szeliskim, Rozalią, Teklę za Gorskim i Salomeę za Rotowem i synów siedmiu: Adama, który z Dorotą *Gawłowską* spłodził trzy córki: Teklę, Franciszkę i Józefę. Stanisława Kostkę, ten z Anną *Sikorską* ma córkę Teresę, za Kołyszką generał-majorem wojsk kor. Ignacego wicebrygadyera w korpusie kadetów, Ludwika, który z Kunegundą *Nowakowską* ma potomstwo Wincentego, Sebastyana mającego za małżonkę *Duninównę* i Jana. *Wielądko.*

Ciereszko. Tak wymieniają *Małachowski i Kuropatnicki.*

Cierpicki. Ten dom umieszcza *Kuropatnicki* a *Wielądko* dodaje: Sylwester pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700 z powiatu lidzkiego. Jan stolnikowicz smoleński podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. r. 1765.

Cierznicki z Cierznic się piszą. Adam z Cierznic podpisał obwieszczenie 1697. *Niesiecki.* — Franciszek i Adam Cierznicki podpisali elekcyą Augusta II. z ziemi dobrzyńskiej.

Ciesielski *h. Lubicz.* Luboć i o Jastrzębczykach czytałem (mówi Niesiecki) w ruskiem województwie Adryan wszedł w kontrakty małżeńskie z Iwanicką, pozostałą wdową po Sienińskim. Nasi pisarze w ciechanowskiej ziemi dziedzictwo ich założyli. *Niesiecki* — Koło r. 1763. Franciszek podwojew bełzki. *Wielądko.* — W r. 1775. Tadeusz cześnik lubacki. *Krasicki.*

Ciesielski *h. Zadora*, w sieradzkiem czy sandomierskiem województwie. Mikołaj w sandomierskiem w r. 1674. Wojciech w bełzkiem 1697. Stanisław w mińskiem 1632. Michał tamże 1674 pisali się na elekcyą królów polskich. Jędrzej kanonik gnieźnieński 1519. *Niesiecki.* — Ciesielskich w Galicyi osiadłych wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. w r. 1857.* bez herbu.

Ciesielski (bez herbu) Antoni, syn Macieja, wymieniony w *Spisie szlachty kr. pol. 1851.*

Cieślicki *h. Lubicz.* Paprocki ani Okolski o nich nie pisze, atoli podług metryk szlacheckich królestwa, Galicyi i Lodom. t. XX. p. 339. Jakób Cieslicki syn Adama i Heleny, dziedzic (roku 1782,) wsi Dobrociesz w sandeckiem miał za sobą Barbarę Porębską, z której syn Jan otrzymał przyznanie stanu szlacheckiego od sądu gr. sandeckiego 1782., a córka Barbara zaślubiona Mich. Brunickiemu.

Cieśliński *h. Junosza*, w krakowskiem województwie: atoli Piotr podsędkiem był i komornikiem lwowskim w r. 1548. Jan w w. brzeskim w r. 1632. Maryanna Antoniego Bratkowskiego małż. *Nies.*

Cięski. Ten dom umieszcza *Kuropatnicki.*

Ciesnowski *h. Pomian.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Cidzik. Antoni i Tadeusz Zawalczyc Cidzik podpisali manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie 1763 r. Floryan strukczaszy lidzki r. 1784. *Wielądko.*

Cieszacki w województwie ruskiem. Jakób z wielkiego Cieszanina sędzia z. przemyslski w r. 1480. tego syn Stanisław sędzia gr. przemyślski w r. 1532. Cieszacka Lisowskiego małżonka. Piotr 1630. Anna z Cieszanina dziedziczka na Kisielowie, była za Stanisławem Gorzkowskim sędzią ziemskim chełmskim w r. 1600. *Niesiecki.*

Cieszanowski *h. Jelita*, w w. bełzkiem. Jan na Cieszanowie pojął Zofią Strzyżownę sędziankę halicką, z której syn Stanisław z sejmu 1589 deputowany do obrad publicznych, syna miał Alexandra pisarza gr. grabowieckiego; za tym była Borchowska. Teresa, Humnickiego małżonka. Antoni i Adam 1712. *Niesiecki.* — Ignacy Cieszanowski łowczy sanocki. Antoni Kajetan wiceregent gr. sanocki. Także Franciszek i Bartłomiej, pisali się na elekcyą St. Augusta z województ. ruskiem. *Wielądko.* Józef sędzia z. sanocki z *Giebułtowskiej* miał synów. W roku 1788 Franciszek stolnik pilzneński. *Krasicki.* — Cieszanowscy w Galicyi osiedli piszą się z *Cieszanowic* i używają przydomku *Saryusz.*

Cieszewski *h. Jastrzębiec*, w w. płockiem. Jakób z Cieszewa podstoli warszawski w r. 1496. Adam pisał się z w. płockiem na elekcyą Jana III. Michał zaś z witebskiem z orszańskiego. Cieszewska starościna grabowiecka Kaspra Sienickiego h. Bończa małżonka. *Niesiecki.* — Stefan Cieszewski pisał się na elekcyą St. Augusta z w. płockiego. Józef kanonik i deputat kujawski 1742 roku.

Wielądko. — Zygmunt Cieszewski, chorąży halicki i syn jego Stefan w r. 1765 dobra Chudzynko, a Ludwik w r. 1774 dobra Chomentowo i Rycharcice dziedziczył. *Herb. rod. szl. 1853.*

Cieszkowski h. *Dołęga.* Piszą się z Cieszkowa. Jędrzej w woj. łęczyckiem spłodził trzech synów (*Acta castr. Lanciciensia 1560*). Z tych Jędrzej osiadł na Cieszkowie ojczystej fortunie, inni dwaj na Wołyń się wynieśli, to jest: Jan podstarości grodzki włodzimirski, w ojczystem prawie biegły, który z *Gielgutówny* h. *Działosza*, zostawił syna Wojciecha Hieronima, w stanie duchownym młodo zmarłego i córek cztery: pierwsza za Wilkońskim h. *Odrowąż*, druga za Trzcińskim h. *Gozdawa*, trzecia za Janickim h. *Rogala*, i czwarta za Straszem h. *Korczak.* Wojciech brat Jana i Jędrzeja rotmistrz (1590) pod znakiem książęcia Zbarawskiego, wsławił się na expedycyi podolskiej przeciwko Tatarom r. 1577., ten miał za sobą Annę Snopkowską h. *Rawicz*, z której spłodził córkę Krystynę za Grzegorzem Dzikiem h. *Doliwa* i synów trzech: Krzysztofa, Tobiasza *sterilem* i Stanisława. Z tych Krzysztof z Przyłuską h. *Sulima* spłodził dwóch synów: Pawła, (którego z Anny Wituskiej h. *Rola* syn Mikołaj, skarbnik nowogrodzki, *1o voto* z Buczyńską h. *Starnica*, spłodził Alexandra zakonu ś. Pawła pierwszego pustelnika, *2o voto* z Zardecką h. *Ciołek*, syna Wiktoryna, pisarza z. litewskiego, od którego z Hilaryi Laskowskiej został syn Michał, towarzysz znaku królewskiego, ożeniony z Agnieszką Zaborowską h. *Grzymała*, sędzianką czerską, z którą spłodził prócz dwóch córek Klary i Heleny synów także dwóch: Ludwika sędziego grodzkiego liwskiego, którego z Antoniny Lewikowskiej dwóch było synów: Józef i Bronisław — i Baltazara komornika ziem. liwskiego) i Mikołaja cześnika trembowelskiego 1672; ten z Mirowicką podług Duńczewskiego, z Mirowską podług Niesieckiego, spłodził córek dwie Jadwigę za Liniewskim i Marcyannę za Iwanickim, podstarościm włodzimierskim i synów trzech: Bartłomieja i Łukasza, którzy w stanie duchownym życie zakończyli i Wojciecha, który po ojcu wziął cześnikostwo trembowolskie, (temu komisya z carami moskiewskiemi za pretensye do dóbr lennych Rudki i Ryżyki pewną sumę deklarowała:) żył on dożywotnie z Konstancyą Lubieniecką h. *Rola*, podstolanką nowogrodzką, z której córki: Maryanna za Janem Lassotą łowczym wendeńskim i Katarzyna za Józefem Treterem cześnikiem nowogrodzkim i synów trzech: *1o* Józef podsędek z. nowogrodzkiej, sędzia kapturowy i poseł na elekcyą Augusta III. dwa razy śluby małżeńskie zawierał: *1o voto* z Zuzanną Łychowską miecznikówną bracławską, której syn Maurycy towarzysz pancerny, *2o voto* z Maryanną kniażanką Kurczewiczówną, miecznikówną żytomirską. 2gi Antoni cześnik trembowolski. 3ci Jan Mikołaj, podkomorzy nowogrodzki, poseł na sejm r. 1728, zaślubił Kandydę Cieszkowską starościankę kotelnicką, z której prócz dwóch córek Anieli i Maryanny czterech zostało synów: Wiktor szambelan króla Augusta III. starosta błotnicki (którego z Nowosielskiej podkomorzanki lubelskiej córki: Anna zakonnica i Joanna za Podhorodyńskim, generałem inspektorem wojsk kor.) Kryspin, biskup nysseński, kustosz i kanonik kated. lwowski, Prosper w zakonie ś. Dominika św. teologii doktor i Franciszek (ci trzej bracia sprzedali w r. 1766 dobra ojczyste Turzystwo, Kozdzieszkę czyli Dębową Wolę i Ruszczę w ziemi stężyckiej położone. *Herb król. pol. 1853*), który z Doroty Handorfówny h. *Nabran*, półkownikowej wojsk kor. zostawił córek dwie Anielę i Apollonią za Alexandrem Skarbkiem Lewikowskim podstolim bełzkim. Stanisław trzeci syn Wojciecha rotmistrza i Anny Snopkowskiej, skarbnik nowogrodzki, który za waleczność pod Kwidzynem w r. 1629 wziął rotmistrzostwo w wojsku, † około r. 1660. zostawiwszy z Maryanny Boguszewskiej h. *Junczyk* skarbnikówny bełzkiej siedmiu synów: z tych *pierwszy* Teodor, stolnik łęczycki zginął pod Wiedniem w r. 1683. *Drugi* Adam skarbnik czerniechowski, mężnie stawając przeciw Tatarom i Kozakom pod Cudnowem, tamże poległ w r. 1666. *Trzeci* Jan, kanclerz katedralny łucki, kanonik kijowski, † 1701. *Czwarty* Alexander Felicyan, podkomorzy czerniechowski, starosta kleszczołowski, pułkownik pod Chocimem w r. 1673, kilkakrotnie poseł na sejmy, wziął był także przywilej od Augusta II. na kasztelanią mińską małżeńskie zawierał: *primo voto* z Kasprówną, *secundo* z Rusiecką h. *Rawicz* kasztelanką mińską i *tertio* z Koludzką h. *Pomian*, ale ze wszystkimi *sterilis*. *Piąty* syn Stanisława, Franciszek sędzia czerniechowski, poseł na sejm 1674. (któremu komisya z carami moskiewskiemi za odjęte dobra Iwanchorodyszcza, Lisztwina i Podstulbicy, sumę fl. 5000 wyliczyć deklarowała) złączył się dożywotnie z Joanną Iwanicką h. *Pelnia*, z której dwie córki Maryanna Gostyńskiemu wojskiemu włodzimirskiemu i Katarzyna Jerzemu Cyrenie stolnikowi trembowelskiemu zaślubione, i synów pięciu: Tobiasz podczaszy nowogrodzki z Teresą Podhorodyńską cześnikówną mielnicką *sterilis*, Ludwik Stanisław kasztelan sochaczewski r. 1752, Marcin starosta kleszczelewski (którego z Zaleskiej podkomorzanki czerniechowskiej córki Elżbieta Zaleskiemu, Joanna Bereczeckiemu wojskiemu krzemieneckiemu poślubione i syn Konstanty, cześnik nowogrodzki, który z Anny Piaskowskiej spłodził córek dwie, pierwszą *primo voto* Gostyńskiemu, *secundo* kniaziowi Kurczewiczowi, drugą Majowskiemu pisarzowi łuckiemu poślubione i syna Stefana, którego z Teresy Głogowskiej córka Maryanna i synów pięciu: Ludwik ożeniony z Ewą Wężykówną i mający syna Dominika sędzią, Piotr pisarz z. włodzimirski, Mateusz komornik nowogrodzki, który z Tekli Wnorowskiej spłodził syna

Rocha, Kasper major wojsk koronnych i Jan cześnik nowogrodzki z Kisielówną mający potomstwo.) Daniel podkomorzy włodzimirski, parę razy na walne sejmy poseł z różnych województw, zaślubił Katarzynę Kaszewską podkomorzankę litewską z ks. Czetwertyńskiej zrodzoną (z której córka Konstancya za Ignacym de Kopenhausen starostą sieleckim oberszt-leitenantem infanteryi kor. i synów pięciu: Józef, Stanisław i Kajetan w zakonach, Franciszek kanonik łucki, proboszcz swojczewski i Ignacy podkomorzy nowogrodzki z Cielecką wdową po Bratkowskim, żył bezpotomnie) i Józef kasztelan czerniechowski; ten trzykrotnie posłem na sejmy do Grodna i Warszawy z woj. czerniechowskiego i wołyńskiego; w majętności swojej w Ochnowie kościół z gruntu reformował, OO. zaś Dominikanom na budowę klasztoru włodzimirskiego (gdzie i grób tegoż imienia) fl. 10,000 wyliczył; żył w dożywotnim związku z Joanną Załęską podkomorzanką, z której cztery córki: Eleonora i Ludwika w klasztorze bełzkim Dominikanek, Honora za Orańskim podkomorzym czerniechowskim i Franciszka za Ludwikiem Podhorodyńskim pisarzem z. włodzimirskim, syn zaś Stanisław stolnik czernichowski, chorąży pancerny, poseł na sejmy z woj. czernichowskiego roku 1746 a z wołyńskiego 1753 wziął w małżeństwo Annę hr. Krasicką chorążankę litewską, z którą spłodził trzy córki: Franciszkę za Wydżgą szambelanem król. Bogusławę i Bronisławę i synów czterech: Józefa, Franciszka, Kajetana marszałka bełzkiego i Antoniego wojskiego czerniechowskiego. *Szósty* syn Stanisława i Maryanny Boguszewskiej Krzysztof (1720) kasztelan sochaczewski (temu komisya z carami moskiewskiemi za pretensye do dóbr Roiszcza, Pietruszyna, Klonu i Studzianki w czerniechowskim fl. 4000 naznaczyła) dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Mokrzecką, z której córka Eleonora za Józefem Oborskim podkomorzym litewskim i synowie Stanisław i Wiktor Felicyusz, — drugi raz z Katarzyną Zabicką stolnikówną liwską, z której zostawił syna Ignacego i córki dwie: Brygitę za Stanisławem Brzezińskim h. *Lubicz* podkomorzym nurskim i Franciszkę za Wodzińskim podkomorzym liwskim. Z synów Krzysztofa pierwszy Stanisław z Mokszeckiej urodzony, wojski liwski, starosta kotelnicki, deputat na trybunał koronny z czerniechowskiego 1706; *Io voto* z Justyną Wężówną stolnikowną liwską spłodził tylko jednę córkę Kandydę za Janem Mikołajem Cieszkowskim, *secundo* z Gałęzowską pisarzówną lubelską bezpotomny. *Drugi* syn Krzysztofa Wiktor Felicyan na Proszowie i Bolechowie dziedzic, kasztelan liwski, który zaczętą ojca swego fundacyą kościoła parafialnego w Kopciach, *de nuova radice* erygował kilka wsi swoich dla dziesięciny na prowent plebanii przyłączając, — trzy razy śluby małżeńskie zawierał, *Io voto* z Cieszkowską kasztelanką liwską, z której córka Elżbieta za Duczymińskim łowczym nurskim, *secundo* z Magdaleną Oborską podkomorzanką liwską, z której trzy córki: Krystyna w zakonie Brygitek w Warszawie, Teodora za Dłużewskim chorążym chełmskim i Teofila za Grzybowskim podstolim liwskim, *tertio* z Antoniną Nowosielską starościanką łukowską (która potem wyszła za Kazimierza Rudzińskiego wojewodę mazowieckiego) z której syn Jan podczaszy liwski, kapitan gwardyi koronnej, komisarz na trybunał skarbowy radomski r. 1743 i deputat na trybunał koronny 1748, młodo umarł. *Trzeci* syn Krzysztofa Ignacy z Zabickiej urodzony, starosta kleszczelowski i zbieczyński, kasztelan liwski z Franciszką Suffczyńską kasztelanką lubelską oprócz dwóch córek Antoniny i Hilaryi w zakonie — zostawił synów dwóch: Krzysztofa kasztelana liwskiego i Floryana starostę kleszczelowskiego, sędziego z. garwolińskiego, który z Katarzyną Bobrownicką córką Augusta stolnika mielnickiego i Barbary z Ręczyńskich, spłodził córek dwie: Barbarę i Weronikę i trzech synów: Józefa, Ignacego i Pawła. Taką genealogią ułożyliśmy z Niesieckiego i Duńczewskiego uzupełniwszy Wielądkiem. Nie powtarzaliśmy każdego z osobna tych autorów dla tego, iż szczegóły przez nich podane są zgodne; Duńczewskiego początek ustępu jest jakby przepisany z Niesieckiego (pod herbem Dołęga) i dla tego tem mniej rozumiemy przypisek *Bobrowicza* zarzucający *Niesieckiemu* nieświadomość rodowodu Cieszkowskich. — Wymieniony wyżej Floryan starosta kleszczelowski zostawił z Katarzyny Bobrownickiej synów czterech: Józefa którego córka za Eustachym Dobieckim, — Ignacego, ten był posłem na sejm królestwa polsk. r. 1820, prezesem towarzystwa kredytowego ziemskiego podlaskiego, (z N. Swirskiej miał syna Kajetana, tego zaś z Kuczewskiej syn Józef i córki Natalia za Rochem Jasińskim i Teresa za Kozerskim). — Józefa posła na sejm król polsk. 1820. (tego z Zofii Kickiej syn August, znakomity tegoczesny filozof, ur. w r. 1814. poseł na sejm pruski, dziedzic Usarzewa, Wierzenicy, Pawłówka i Zabikowa; w tej ostatniej majętności założył szkołę agronomiczną pod imieniem zmarłej swej żony „Halina“ zaślubił Helenę Cieszkowską, z której zostało dwóch synów: Krzysztof i August) i Krzysztofa radzcę woj. krakowskiego, dziedzica Duchnowa i Kakawiec, który z Joanną baronówną Maltzahn spłodził córkę Helenę za Augustem Cieszkowskim i synów trzech: Wacława, Henryka i Zygmunta. Do tegoż domu (bliższego połączenia nieznamy) należy Henryk syn Kajetana z Maryi Rastawieckiej w r. 1808. urodzony, znany powieściopisarz.

Cieszkowski (bez herbu) Michał, wymieniony w *Spisie szl. król. pol. 1851.*

Cieszkowski h. *Zerwikaptur*, w w. krakowskiem dom według Paprockiego rozrodzony. Stanisław w sendomierskiem 1697. *Niesiecki.*

Cieszkowski h. *Pilawa.* Alexander, Balcer i Swentosław z łęczyckiego podpisali elekcyą Jana III. Okolski ziemianami ich sieradzkiemi zowie. *Niesiecki.*

Cieszkowski h. *Sas.* Tylko *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857.*, wymienia Cieszkowskich jednych z herbem *Sas*, innych bez herbu, — ci ostatni piszą się z *Cieszkowa.*

Cieszowski h. *Lis*, w z. wieluńskiej, z Cieszowy się piszą. Jakób mąż rycerski um. w roku 1641. Stanisław w z. wieluńskiej stawał na elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Cieszycki. Księgi grodzkie ostrzeszowskie, rezygnacyą Cieszecina w roku 1593. od jednego z nich zapisały. Piotr z ruskiem woj. podpisał elekcyą Władysława IV.

Cieszym (Cieszymowicz Żuk.) Dom znany od r. 1509, dobra Kobylino, Cieszymy, Żuki i Biki w z. bielskiej dziedzictwem ich były. *Herb. Kap. Mil.*

Cieszyński Bartłomiej kanonik i kanclerz katedr. wileński, proboszcz kowieński w 1631. Jan kanonik kamieniecki w 1692. Krzysztof i Tomasz w wołyńskiem 1632. *Niesiec.* — Heroldya król. pol. przyznaje Cieszyńskim h. *Jastrzębiec* i wymienia w swoim spisie z 1854. Tadeusza i Teodora synów Emiliana.

Ciężadłowski h. *Lubicz.* Henryk. *Poczet szl. galic. i buk. 1857.*

Ciężosił herb: Na tarczy ze skrajem złotym, srebrny trójkąt podstawą do góry, nad nim pszczoła złota, w środku i przy kątach po jednej gwiaździe srebrnej, w polu niebieskiem; w szczycie helmu łabędź w lewo, pod nim dwie gałązki skośnie z sobą przekrzyżowane, nad nim cyrkel rozwarty końcami na dół. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Wojciechowi Lange, za zasługi w kierowaniu budowami wodnemi w kraju, dyplomem cesarza i kr. Alexandra I. z d. 7 paźdz. 1816.

Cikowski h *Radwan*, w woj. krakowskiem; Okolski raz ich Czykowskimi, drugi raz Cikowskimi zowie; idą z Zebrzydowskich, ale od dóbr Cikowa tego imienia nabyli. Z tej familii w r. 1470 był znaczny kawaler Cikowski, podsędek krakowski. Mikołaj kasztelan sądecki w r. 1531. Drugi także Mikołaj stolnik koronny w 1547. Ten kasztelan sądecki i starosta sanocki posłem był do cara tureckiego; miał za sobą Krupczankę, z nią córek trzy: jedna była za Adamem Gieraltowskim sędzią sądeckim, druga za Balcerem Porębskim wojskim krakowskim, trzecia za Adamem Glińskim chorążym sendomierskim; synów także trzech, Stanisława, Mikołaja i Piotra. Stanisław kasztelan biecki (o którym *Bielski fol.* 617.) będąc na miejscu Leśniowskiego hetmana, wtargnął do Moskwy, przyszedł pod Smoleńsk, spalił przedmieście, poraziwszy nie mało Moskwy, potem pod Krasnogrodem wielkie szkody nieprzyjacielowi poczynił w r. 1563; miał synów dwóch, Stanisława i Krzysztofa i córkę za Felicyanem Ługowskim. Stanisław dziedzic na Krzelowie, Salaczu, Tarnowy, Swaryszowie, Bielowicach, Świerczu, Skoczkowie i Wojciechowie w powiecie książnieńskim, podkomorzy krakowski, starosta czorsztyński. Krzysztof mąż wojenny pod Pskowem, zostawił syna Jana, na którego się zlała cała fortuna po stryju podkomorzym. Mikołaja syn Jędrzej, sekretarz królewski, za którym była Elżbieta Bolestraszycka cześnikówna przemyslska, z tą spłodził syna Hieronima i córkę Annę z Janem Wilamem zręczoną. Stanisław i Balcer w r. 1705. Stanisław podkomorzy krakowski, był posłem do króla angielskiego w r. 1604, zostawił z Działyńską potomstwo, syna jednego Stanisława i córkę Annę czy Zofią Krzysztofa Ossolińskiego wojewody sendomierskiego małżonkę. Stanisław podkomorzy krakowski miał za sobą Błońską, atoli z nią żył *sterilis.* Jędrzej starosta ucieński wziął w dożywotnią przyjaźń Magdalenę z Łomnice rodem z Morawy, wdowę po Jerzym Ościku wojewodzie mścisławskim. Tyle Niesiecki. Mikołaj Cikowski kasztelan sandecki, którego wyżej wymienia Niesiecki, był wedle Krasickiego kasztelanem żarnowskim i marszałkiem dworu Izabelli królowej węgierskiej wdowy. Syn jego także imieniem Mikołaj, stolnik koronny kasztelan żarnowski (Lelewel) 1540—1550., poseł do porty otomańskiej, miał za sobą Katarzynę Kurozwęcką, z której syn Krzysztof Andrzej, sekretarz królewski *Io voto* z Magdaleną de Lomnitz, bezdzietny, *2o voto* z Elżbietą Bolestraszycką spłodził syna Jana Hieronima, ten zaś z Krystyną de Brzezie Russocką miał syna Teodora, a tego zaś syn Andrzej z Reginy Massalskiej-Krzywieckiej urodzony, dziedzic Starunia i Zuraków miał za sobą Katarzynę Korczyńską, z której dwóch synów zostało: Tadeusz w stanie duchownym i Dyonizy (ur. 1782 um. 1833) chorąży halicki, dziedzic Złotnik, Burkanowa, Korolówki, Zaścianka, Podnurza, Laskawek, Podbrykuli, Kątów, Sokolnik, Sokołowa, Chatek, Żurak, Staruni, Słobody i Żurawnik w Galicyi, który z Teresy *Puchała* Cywińskiej zostawił synów dwóch: Franciszka (ur. 1786 um. 1844) bezpotomnego i Alojzego Dominika (ur. 1785 um. 1844), który w r. 1809 własnym kosztem szwadron konnicy wystawił (*Rys historyczny kampanii z r. 1809. Poznań 1869 pag. 107*), ten z Teresą hr. Łoś miał córkę Kornelią za Edwardem Raciborskim i synów dwóch: Antoniego (ur. 1817) dziedzica dóbr Złotnik, Korolówki, Zaścianki, Sokolnik, Sokołowa, Chotek i Zurawnika ożenionego w roku 1853 z Henryką Ernesti i Władysława Stanisława Kostkę (ur. 1821) dziedzica dóbr Słoboda z przyległościami, Burkanowa, Podmorza, Laskówki, Kątów i Podbrykuli w Galicyi, kawalera maltańskiego, zaszczyconego krzyżem orderu niemieckiego, członka wielu uczonych towarzystw. *Patrz* **Czykowski.**

Cikowski h. *Topor*, Że są i tego herbu pisze *Małachowski.*

Cimochowski h *Wąż*. Klemens i Jan synowie Antoniego. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Cindziński Stefan i Mateusz pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* z wileńskiego r. 1700. *Wielądko*.

Ciołek h. w. od Witelliuszów rzymskich (z których Lacius Vitellius Nepos był konsulem rzymskim w r. 37) początki tego domu wyprowadzają *Długosz, Bielski, Paprocki, Okolski* i za nimi *Niesiecki*. Ten ostatni za Paprockim świadczy, że Lech najpierwszy monarcha polski Ciołkiem się w herbie szczycił, choć go potem w orła zamienił. Pierwszy tego domu przybyć miał do Polski Robert Witelliusz z Rzymu od stolicy apostolskiej na arcybiskupstwo gnieźnieńskie w r. 971—972 wysłany, który pociągnął za sobą brata rodzonego Paulina; ten nabywszy dobra w Polsce i tu osiadłszy, w potomstwie swoim familię Ciołków rozmnożył. Marcellus biskup poznański od Kazimierza króla uproszony do tej katedry w r. 1048. um. w r. 1065 w katedrze poznańskiej pochowany. Paulin biskup kujawski, wstąpił na biskupstwo kruświckie w r. 1098 um. 1111. Jędrzej biskup płocki um. 1260. Stanisław biskup poznański, z ojca Stanisława (ale *Niesiecki* chociaż sam to mówi nie umieścił go pod wojewodami) z Ostrołęki wojewody mazowieckiego urodzony, poeta swego wieku między pierwszymi, um. 1438. Erazm Ciołek biskup płocki, ale *Decius, Cromer* i *Łubieński* całe go niechcą mieć z tego domu, um. 1522, a nie 1524, jak na tym miejscu pisze *Niesiecki*; synowica jego była za Jędrzejem Święcickim pisarzem z. nurskim. Od Paulina brata rodzonego Roberta arcybiskupa gnieźnieńskiego, rozpleniona familia Ciołków, wiele zacnych i godnych senatorów w Polsce liczyła. Zeugno kasztelan lubelski w r. 1252. Łukasz kasztelan krakowski w r. 1356. Jan wojewoda mazowiecki koło 1300. Erazm a bodaj nie syn Jana, także wojewoda mazowiecki. Jana potem wojewodę mazowieckiego Paprocki wspomina, męża rycerskiego, i że od trucizny zginął. Stanisław brat Jana wojewody mazowieckiego; tego Długosz tak w historyi swojej w r. 1428. jako i *in Vitis Episs. Posnaniensum* wojewodą chce mieć mazowieckim i syna mu Stanisława biskupa poznańskiego przywłaszcza, o którym się mówiło wyżej. Paprocki ani tego honoru ani syna mu nie przyznaje, ale Jędrzejowi bratu jego. Był ten Stanisław tak wielkiej siły, że kadź dnem w górę przewracał. Jędrzej Ciołek chorąży płocki w r. 1377 brat Jana wojewody mazowieckiego i Stanisława, syn jego Stanisław biskup poznański według Paprockiego. *Bielski fol.* 281. Jędrzeja (słynny ze sprawiedliwości z okazyi sprawy Rzeszotki) wojewody mazowieckiego śmierć na rok 1396 zapisał i daje mu syna Stanisława sławnego mocarza. Wigand z Ostrołęki kasztelan czerski w r. 1436 syn Jędrzeja chorążego płockiego według Paprockiego, ten wziął działem Ostrołękę i Powsin, zkąd potem potomstwo jego różne od dóbr nazwiska sobie przybrali, to jest Powsińskich, Ostrołęckich, Gutowskich, Pileckich i Dobrzynieckich O każdym z tych na swojem miejscu mówić się będzie. Od Stanisława wojewody mazowieckiego idą Żelechowscy, ile że się pisał i dziedziczył na Żelechowie, albo według Paprockiego od jednego z braci jego. Są jeszcze i po dziś dzień (mówi *Niesiecki*) niektórzy, co się starożytnem Ciołków imieniem zowią, tak Mikołaj i Władysław z wileńskiego, Alexander z z. liwskiej, Adam z sendomierskiego Ciołkowie podpisali elekcyą Władysława IV. Tyle *Nies.* — *Wiel.* pisze obszerniej o Ciołkach łącząc ich z domem włoskim Torrellich od którego i Poniatowskich wywodzi, ale dla wątpliwej wiarogodności przytoczonych tam danych, nie powtarzamy tego opisu, ile że i pobratymstwo samych naszych Ciołków z Witelliuszami jest bardzo wątpliwe.

Ciołkowski h. *Jastrzębiec*, w woj. mazowieckiem. Marcin podsędek wyszogrodzki w r. 1632. Marcin z ziemią wyszogrodzką Jana III. Jakób i Waleryan z płockiem w. 1697. podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Wacław, Marcin, Tomasz, Józef Ciołkowscy z w. płockiego, Władysław z woj. czerniechowskiego pisali się na elekcyą St. Augusta. Franciszek pisarz z. płocki 1792. Szymon z z. dobrzyńskiej. *Wielądko.* — Antoni, Maciej i Wacław Ciołkowscy odziedziczoną po ojcu swym Wacławie wieś Kanigowo w w. płockiem w r. 1724 sprzedali. Franciszek komornik gr. wyszogrodzki, w r. 1768 nabył dobra Karwowo w z. wyszogrodzkiej. *Herb. rod. szl. 1853.*

Cioromski h. *Jastrzębiec* O tych żaden z dawniejszych heraldyków nie pisze. Tymczasem dowody, legalizowane przez kancelaryą dyplomatyczną namiestnika królestwa polskiego pod dn. 30 listopada (12 grudnia) 1861, na mocy których Wilhelm król pruski „raczył, uznając szlacheckie pochodzenie właściciela dóbr S. T. Karola Cioromskiego z Wyciążkowa w powiecie wschowskim szlachectwo jego odnowić" *(Dziennik poznański z r. 1863 Nr. 157)* świadczą, że w aktach ziemskich drohickich z r. 1792—1795 znajduje się pokwitowanie urodzonego Jana Cioromskiego, syna Jana a wnuka Piotra Cioromskiego podkomorzego ziemi mielnickiej (metryka jego syna Jana, zapisana w księgach kościelnych w Białej na Podlasiu pod dniem 12 Lipca r. 1743 nazywa tego Piotra podkomorzym ks. Radziwiłła) z otrzymanej sumy 3,000 zł. p. za szacunek dóbr *Baciki dalsze* zwanych, przez ojca zeznawającego ur. Jana Cioromskiego podkomorzyca Alexandrowi hr. Butler staroście mielnickiemu wiecznym prawem sprzedanych. Tego Jana syn także Jan z Anny Smoczewskiej urodzony, straciwszy całe swe mienie skutkiem podobno prześladowań Targowiczan, przeniósł się do Wielkopolski około 1797. i tam osiadł. Syn jego Józef Teodor Karol, doszedłszy przez uczciwą pracę do znacznego majątku, kupił w r. 1837 dobra Wyciążkowo, w r. 1843 Goniembice, potem Żakowo, Koronowo i Klonowice pod Lesznem; um. w r. 1865 zostawiwszy z Berty Storck, córki Jana Storck, dziedzica Gronówka i Jeziórek pod Lesznem, oprócz dwóch córek: Stanisławy za

Władysławem Kaniewskim i Wandy, synów trzech: Maxymiliana obecnego dziedzica Goniembic, Bronisława dziedzica Zakowa, który w r. 1874 zaślubił Wandę Jaraczewską z *Lipna* (i z tej ma. syna Romana ur. 1875) i Hipolita, dziedzica Klonówca, ożenionego w r. 1877 z Maryą Mieczkowską z *Belęcina*. Siostra Józefa (o którym wyżej) Regina, wyszła za Janowskiego.

Cios herb: Tarcza wdłuż rozdzielona: w prawem polu niebieskiem gwiazda złota sześciograniasta, w lewem zaś czerwonem ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo; w szczycie hełmu takaż ręka. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Wilhelmowi Böttcher, synowi Jana Fryderyka, prezydentowi miasta Kielc, dyplomem cesarza króla Mikołaja I. z dnia 21 Marca (2. Kwietnia) 1844. *Herb. kr. pol. 1853.*

Ciosanowski Felix Nikodem z *Ciosanowic* pisał się z płockiego na elekcyą Augusta II. *Wielądko*

Ciosnowski h. *Pomian*, inni ich piszą Ciasnowski w Wielkopolsce i w kujawskiem w. Z tych Rafał skarbnik poznański, Krzysztof z brzeskiego kujawskiego pisał się na elekcyą Władysł. IV.; był miecznikiem brzeskim, dziedz. na Powierciu. *Jędrzej Pawłowski w Kazaniu swojem* pisze ich Czosnowski. *Nies.*

Ciprski h. *Slepowron*. Dom znany od r. 1439, jednejże dzielnicy z Mikuckimi; dobra Ciprsk w z. wiskiej dziedzictwem ich były. *Herb. Kap. Mil.*

Cironowicz Jan pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700, z bracławskiego. *Wielądko.*

Cisowski w pomorskiem woj. Michał Cisa (tak się albowiem zrazu zwali) przez wiele lat książęcia pruskiego konsyliarz, potem starosta borzechowski, w różnych legacyach do postronnych narodów. um. w r. 1596. O tej familii *MS. Konopatse* świadczy, że w Prusiech i Warmii starostów i innych urzędników zdawna miewała. Kazimierz sądowy tucholski, Jakób w tymże powiecie posessyonat w r. 1699. Cisowskich wspominają gr. księgi ostrzeszowskie. *Niesiecki.* — Józef i Wojciech Cisowski z w. chełmińskiego pisali się na elekcyą St. Augusta. Józef starosta starorypiński, deputat 1766. na trybunał kor. z w. malborskiego. *Wielądko.* — Józefa i Ignacego Cisowskich r. 1808. wymienia *Poczet szl gal. i buk. 1857.* i przyznaje im herb *Jastrzębiec.*

Cissowski h. *Sas*, Maryan i Franciszek, synowie Tomasza. Alexander, Józef, Michał, Julia, Maryanna i Aniela, dzieci Jana i Maryanny z Nowakowskich. *Spis szlachty król. pol. 1851*

Ciświcki h. *Wieniawa* w Wielkiejpolszcze, piszą się z Zbąszyna. Jan wojski kaliski w r. 1537, który albo z Zbąskiej był urodzony, albo Zbąską miał za żonę, bo i dobra Zbąszyn w dom ten weszły. Z synów jego czterech się zostało: Władysław i Marcin w r. 1632. Piotr scholastyk poznański, kanonik gnieźnieński, Stanisław, Franciszek kasztelan międzyrzecki, starosta stawiszyński w cudzoziemskich językach biegły r. 1670. Synów jego trzech było, Ludwik starosta stawiszyński, z Anny Zofii Oleśnickiej spłodził syna Stanisława starostę stawiszyńskiego i córkę Ludowikę, ta najprzód z Wojciechem Jaskolskim starostą stulińskim, potem z Bogusławem Tomickim pisarzem kaliskim żyła. Jan chorąży gwardyi kr., żona jego Wężykowna starościanka, ale *sterilis*. Trzeci ich brat stan sobie duchowny obrał. *Niesiecki.*

Ciszewski h. *Zadora*, w z. przemyślskiej. Z tego domu N. Ciszewski ordinis. praedic. S. teol. doktor, wiceprowincyał ruski, przeor konwentu Bożego ciała we Lwowie. Są też i w Prusiech Ciszewscy, ale niewiadomo czy tego herbu. *Niesiecki.* — Kaźmierz z podlaskiego, Mateusz z sieradzkiego, Mikołaj z wiskiego podpisali elekcyą Augusta II.

Ciszkiewicz. Tych wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857.*

Ciszkowicz w księstwie litewskiem. Z tego domu jeden rotmistrzował pod Pleszkowem. Hrehory z sejmu warszawskiego poborca łanowego w z. bracławskiej w r. 1581. i 1589. Jerzy, (ale go już piszą Czyszkiewicz) pisarz z. słonimski z sejmu 1601. poborca. *Niesiecki.* — W r. 1778 Leon Ciszkowicz albo Ciszkiewicz, regent z. wiłkomierski. *Krasicki.* — Michał Cieszkiewicz *Minołgański* rotmistrz wiłkomierski pisał się na elekcyą Stan. Augusta. *Wielądko.*

Ciszkowski. Jan chorąży zakrocimski w r. 1525. Anna z Ciszkowa Mikołaja Gizickiego małżonka. *Niesiecki.* — Antoni Ciszkowski pisał się na elekcyą Stan. Augusta z w. krakowskiego. *Wielądko.*

Crivelius. Sebastyan Crivelius, z sławnej w Mutynie familii urodzony, do indygenatu w Polszcze od króla Stefana przypuszczony. *Niesiecki.* — Familia ta dotąd w państwach włoskich kwitnie, gniazdo jej w Medyolanie. Temi czasy (1800) umarł Antonius Crivelli kardynał legat Ferrary. *Krasicki.*

Ciunowicz Tych umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowki.*

Ciwiński pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. z woj. trockiego. Ignacy podpisał w Wilnie manifest *de illeg.* trybunału 1763. *Wielądko.*

Ciżewski Kazimierz pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. z wiłkomierskiego. *Wielądko.*

Cewinski Tadeusz, podpisał w Wilnie manifest *de illeg.* trybunału r. 1763. *Wielądko.*

Cmielewicz Ignacy. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Coccei Ernest Fryderyk pułkownik gwardyi pieszej kor. otrzymał *Indig.* r. 1763. Z braci jego był jeden posłem króla pruskiego w Szwecyi, drugi prezesem Kamery w Szląsku, ojciec zaś ich kamelarzem wielkim pruskim. *Krasicki.*

Cojo, uznany za szlachcica w konstytucyi r. 1768. *Krasicki* i *Małachowski.*

Collette (bez herbu). Eugeniusz. Karol i Krystyn, synowie Eugeniusza. *Spis. szlachty kr. pol. 1851.*
Colnszański h. *Radwan.* Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*
Conradi Fryderyk, *nobilit. non praec. scartab.* w konstytucyi r. 1768. *Małachowski.*
Corrade. *Indigena* w konstytucyi r. 1767. *Małachowski.*
Corski h. *Bogorya.* Tak umieszcza *Małachowski.*
Corticelli *Indigenat.* w konstytucyi r. 1765. *Małachowski.*
Cossel, familia znaczna w Niemczech. Z tych Fryderyk August, generał wojsk saskich przypuszczony do *Indigenatu* w konstytucyi r. 1777. Siostra jego za Moszyńskim podskarbim w. kor., córka zaś wyszła za brata ciotecznego Moszyńskiego referendarza litewskiego. *Krasicki.*
Crauser Eneasz oberszter wojsk kor. otrzymał *Indigenat* r 1673. *Krasicki* i *Małachowski.*
Cromer h. w. Marcin w Bieczu miasteczku w Podgurzu (w r. 1512) urodzony, jako chce *Tretelius, Poszelius, Starowolski in, Hecatombe* (lubo on sam o sobie pisząc, cztery herby z rodu swego wyprowadza, to jest: z ojca herb Pierzchała i Osmoróg, z matki herb Ramułt i Jastrzębiec) biskup warmiński, sławny historyk † 1589. założył w Warmii wieś od swego nazwiska Kromerowo nazwaną; miał on dwóch braci: Mikołaja opata w Wielgradzie pod Ołomuńcem i Bartłomieja, który w Warmii osiadł; tego syn Sebastyan był kanonikiem warmińskim. *Niesiecki* i *Krasicki.*
Cronneman uwolniony *a scartab.* w konstytucyi w r. 1790. *Małachowski.*
Cudowski h. *Leliwa.* Marcin sędzia wojskowy, rycerz odważny zabity pod Szklowem. *Niesiecki.* — Będzie to zapewne ten sam dom co Czudowski.
Cudzinowski h. *Jastrzębiec.* W krakowskiem kiedyś woj. pod tem imieniem na dobro ojczyzny pracowali, ale późniejszymi czasy od dóbr Borowskich imię sobie przejęli. *Niesiecki.*
Cundzewicz w metryce wołyńskiej z r. 1528. *Małachowski.*
Cuper h. *Korczak.* Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*
Curselius. O nich świadczy Dawid Chilchen w życiu Farensbachiusza wojewody inflantskiego, że w Inflanciech między najdawniejszemi ten dom kwitnął; z tych Curselia matką była tegoż Farensbachiusza wojewody. *Niesiecki.*
Cwalina, — patrz Czwalina.
Czwierczakiewicz (bez herbu) Maxymilian wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*
Cwieligowski Zygmunt archidyakon uniejowski, kujawski, płocki kanonik w r. 1652. *Niesiecki.*
Cwiercinski Michał, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z płockiego r. 1700. *Wielądko.*
Cwikliński h. *Nałęcz.* Wojciech w z. ciechanowskiej Jana Kazimierza, Stanisław i Kazimierz w płockiem Jana III. podpisali elekcye. *Niesiecki.*
Cwikła h. *Jasieńczyk.* Dom znany od r. 1565. w ziemi łomżyńskiej jednej dzielnicy z Krajewskiemi. *Herb. Kap. Mil.*
Cwilichowki. Cwilichowskiego Jeziorkowska małżonka, pozostała wdowa po Kondrackim. *Niesiecki.*
Cyan, w statucie litewskim. Tak wymienia *Małachowski.*
Cybowicz Teodor, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1790. z lidzkiego. *Wielądko.*
Cybulka h. *Ostrzew.* Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*
Cybulski h. Łada. Piszą się na *Kaskach.* Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*, tamże są wymienieni Cybulscy bez herbu.
Cybulski h. *Prawdzic*, w w. mazowieckiem. Alexy czy Alexander podsędek wyszogrodzki, tenże czy inny już sędzia wyszogrodzki w r. 1564., o którym konstytucya *fol.* 67. Synów miał pięciu, Jana wojskiego wyszogrodzkiego 1569. Macieja kasztelana wyszogrodzkiego 1578. Jędrzeja cześnika wyszogrodzkiego, Adama kanonika płockiego i Felixa, który w krakowskiem osiadł, i córkę Annę za Janem Wróblewskim podsędkiem wyszogrodzkiem. Adam brat Alexego spłodził dwóch synów, Jakóba i Tadeusza, tyleż córek. Zofia za Marcinem Nieborskim podsędkiem wyszogrodzkim i Katarzyna za Jakóbem Nieborskim. Szymon rotmistrz w r. 1658, Sebastyan, Jan i Jędrzej w woj. rawskiem w r. 1674. Jan w sendomierskiem 1697. *Niesiecki.* – Jan Cybulski wojski wyszogrodzki marszałek trybunału 1580. Mateusz z powiatu orszańskiego, Dominik Jerzy i Tadeusz z orszańskiego w r. 1700. pisali się na zjeździe pod *Olkinikami.* Ignacy z z. bielskiej pisał się na elekcyą St. Augusta. Nikodem komornik z. czerski w tym czasie żyjący. *Wielądko.*
Cydzicz z Zawalnych. Tak wypisuje *Kuropatnicki.* — Piotr, Antoni, Stefan, Marcin i Tomasz Cydzikowie z Owalczyc podpisali w Wilnie manifest *de ileg.* trybunału 1763. *Wielądko.* — Floryan Czyżyk, strukczaszy litewski. *Krasicki.*
Cygański h. *Prus Imo*, w łęczyckiem woj. *Niesiecki.* — Do tych należy Matusz Cygański, żyjący pod koniec XVI. wieku, który napisał „Męztwo ptasze" (A. Waga). Wojciech Cygański miał za sobą Magdalenę Biernacką koło r. 1800. Stanisław, Władysław, Józef i Marcelli, synowie Juliana, Cygańscy legitymowali się w Heroldyi król. pol.
Cygemberg h. *Chomąto, MS. o Familiach pruskich* tak ten herb opisuje: (ob. Chomąto pod familiami) Chomąto białe w czerwonem polu, hełm zawarty, na wierzchu czapka czeska, binda czerwona i poszewka pod nią, na czapce Chomąto, na każdem po cztery pióra pawiego ogona: a że go pod Chomąto inaczej (mówi Niesiecki) udałem, uczyniłem to idąc za Panegirykiem nie dawno Zaleskim przypisanym. Takim zaś kształtem jak go tu teraz kładę, widzieć go w kościele katedralnym w Chełmży w oknie na północy, i w kościele chełmińskim w oknie ku południowi, i na tumie warmińskim. Starożytności domu Cygembergów, dowodem jest przywilej, na zafrymarczenie wsi Suchostrzyg za Zajączków w r. 1338. Augustynowi Cygenbergowi, od Teodoryka grafa z Altenburgu dany, którego Augustyna potomek rozkrzewiwszy się, na dobrzyńskiej, chełmińskiej i pomorskiej ziemi, wielu inszych familii stał się przodkiem, które po dobrach różne sobie przybrali nazwiska, jako to po Orlu Orłowski, po Suchostrzygach Suchostrzycki, po Zalesiu Zaleski, po Bochlinie Bochliński, po Knybawie Knybawski, pa Sadlinie Sadliński, czyli już temi czasy Czadliński. Michael Schafter w r. 1394. z herbem Chomąto leży w Siasecznie w kościele. Von Cygemberg chorąży chełmiński na dworze Zygmunta I. człowiek zasłużony. Jan Suchostrzycki chorąży z. chełmiński, nie pisał się Suchostrzyckim, ale z Cygembergu. Do tegoż herbu należą Wulkowscy, o których na swem miejscu. *Niesiecki.*
Cym h. *Ogończyk. MS. o familiach pruskich*, Cymów, że kiedyś w Prusiech kwitnęli wspomina, a bodaj nie jednejże dzielnicy z Działyńskiemi. Z tych był jeden, von Cym kanonik chełmiński. Felix dziedzic na Kamionkach. *Niesiecki.*
Cymiński. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*
Cyndacki h. *Godziemba.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.* — Antoni pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. płockiego. *Wielądko.*
Cyremberg *h w.* w Prusiech. Henryk Cyremberg z Oldowny to potomstwo spłodził: Mikołaja, który w rhodyjskiej kawaleryi był przeorem, Hillę ksienią tamże, Hasekę zakonnicę w Niegielweldzie, Bechę mniszkę rhodyjską, Jana, którego z Schopieryanówny trzy córki, Dorota, Katarzyna i Barbara i syn Daniel, tego zaś z Schachmanowny synowie Jan żył z Kerlowną, Kasper z Hejnowną, od której Henryk, Daniel i Ernest synowie. Jakób ostatni potomek Henryka pierwszego z Kenkelianowny miał Henryka, poległ pod Libiszawą w r. 1577. i Konrada, któremu Barbara Rosemberkowna powiła dwie córki Dorotę i Elżbietę. Z synów zaś Jan z Zofii Pampowskiej zostawił pięciu synów, Michała, Konrada, Jana, Marcina i Jędrzeja. Jakób z Howemanowny córkę Barbarę Bobartową i Jerzego bezpotomnego. Konrad wrócił do ojczyzny swojej do Bremy. Daniel z Mathesianowny córki dwie Krystynę i Dorotę i Jana *sterilem. Niesiecki.*
Cyrowski w mazowieckiem woj. Z tych Mikołaj Soc. Jesu misyonarz obozowy z wojskiem polskiem w Moskwie Dymitra zmyślonego na rządy tege państwa odprowadzającym, zkąd wróciwszy rządził kollegia lwowskie, jarosławskie, poznańskie lat trzynaście, um. w Poznaniu w r. 1625. *Niesiecki.*
Cyrtow Samuel pisał się na zjeździe pod *Okilnikami* r. 1700. z powiatu kowieńskiego. *Wielądko.*
Cyrus h. *Lis*, tak wymienia *Małachowski.*
Cyryan. Wymienia *Kuropatnicki.*
Cyryna h. *Trąby 2do*, w woj. bracławskiem. Jerzy Cyryna Dougil z Łyczkowa rotmistrz pancerny w r. 1658. był potem stolnikiem trembowelskim. Syn jego Mikołaj sędzia gr. grabowiecki starosta niechorowski. Michał i Marek w temże województwie kwitnęli 1674. Cyryna w zakonie św. Franciszka. Teofila Cyrynianka Promińskiego małżonka 1702. Inni ich piszą Carzyna, inni Czaryna. *Niesiecki.* — Duńczewski pociąga ich do h. *Działosza*, (*Niesiecki* pod h. *Działosza* wymienia także Cyrynów) i obszerną podaje o nich wiadomość, wyjętą z genealogii tego domu oblatowanej w grodzie włodzimierskim d. 30 Października 1727. podług której Cyryak na Łyczkowie Dogil, od Jarosza Dogila antenata swego Jaroszewicz nazwany, miał syna Tymoteusza, ten Matyasza a ten Mikołaja, który z Teodory Pacówny (o czem świadczą różne tranzakcye z r. 1576. 1581. 1625. i 1643.) trzech synów zostawił: Stanisława, Piotra i Jana. Od Stanisława idzie syn Siemion, którego z Mączyńskiej czterech zostało synów: pierwszy Jan bezdzietny, drugi Paweł, którego z Maryanny Ludwiskiej córki dwie: Anna za Popławskim i Teresa za Brudzowskim), trzeci Wacław, który z Zofii Kozuchowskiej *sterilis* i czwarty Stefan, ten z Maryanną Zankowską spłodził Konstantego, który w pierwszem małżeństwie z Agnieszką Lipską miał synów dwóch: Mikołaja z potomstwem i Jana bezdzietnego, w powtórnem małżeństwie z Anną Korczakowską także dwóch: Marka i Andrzeja. Od Piotra *proles exstat foemella.* Od Jana zaś cześnika bracławskiego, syna trzeciego Mikołaja, dwóch zostało synów urodzonych z Teodory Bożejkówny: Jerzy i Alexander i córka Katarzyna Krystyna za Ledóchowskim. Z tych Jerzy stolnik trębowelski, rotmistrz pancerny 1656, pięć razy śluby małżeńskie ponawiał: *Imo voto* z Teodorą Diakowską h. *Trąby*, z którą spłodził synów: Michała wojskiego lubelskiego (którego synowie: Jędrzej z Gambasowskiej urodzony i córka Maryanna za Sobieszczańskim) i Marka, który był deputatem trybunału kor. z województwa bracławskiego r. 1673. (tego syn Jerzy z Anastazyi Karlińskiej urodzony, bezdzietny i córka Maryanna *1mo voto* za Iziernickim, *2do voto* za Podberskim) i córek cztery: Krystyna *1mo voto* za Michałem Danielem Iżyckim, *2do* za Garbowskim. Teresa *1mo voto* za Winnickim, *2do* za Stefa-

nem Dąbskim, Maryanna Alexandrę *1mo voto* za Alexandrem Stępkowskim, *2do* za Burkackim, i Anastazya *1mo voto* za Matyaszem Wojną *2do* za Samuelem Miączyńskim. Tenże Jerzy *2do voto* z Chomętowską i *3tio* z Dorotą Lajszczewską bezdzietny, *4to* z Maryanną Potocką h. *Janina* miał synów czterech: Mikołaja, Jerzego, Jana i Alexandra i córkę Teofilę; z tych Mikołaj pisarz ziemski bracławski zaślubił Skotnicką wdowę po Modrzyńskim, z tej spłodził synów dwóch: Józefa starostę niechworowskiego (którego z Janiszewskiej syn Udalryk bezdzietny) i Karola bezpotomnego. Jerzy drugi syn Jerzego i Potockiej, podstarości i sędzia gr. włodzimierski, deputat na trybunał koronny r. 1705. z w. bracławskiego i r. 1721 z w. czernichowskiego, miał dwie żony, pierwszą Katarzynę Cieszkowską (z drugą Dorotą Iwanicką bezdzietny) z której następujące zostało potomstwo: Jakób bezpotomny i Franciszek sędzia ziemski nowogrodzki, starosta taborowski 1733 (który z Franciszką Stoińską h. *Janina* córką Macieja z Apolonii Hulewiczówny urodzoną, spłodził synów dwóch: Kazimierza i Pawła i córek kilka: Maryannę Apolonią za Piotrem Rzążewskim stolnikiem bracławskim, Dorotę za Ignacym z Liniewa Liniewskim łowczym grabowieckim zamężna, a inne małoletnie za czasów Duńczewskiego) i córka Maryanna za Jakóbem Wojną Orańskim sędzią z. czernichowskim. Jan, trzeci syn Jerzego i Potockiej, podstoli bracł., miał dwie żony, pierwszą Krystynę Więckowską, z której córki: Maryanna za Rabczewskim, Justyna *1mo voto* za Przyłuskim, *2do voto* za Piotrem Wieczfieńskim i Katarzyna, drugą Jaroszewiczównę, z której córka jedna została Angela. Alexander, syn czwarty Jerzego i Potockiej pod Kaliszem odważnie stawając przeciwko nieprzyjacielowi poległ na placu bezpotomny; siostra jego rodzona Teofila, najprzód za Zielińskim potem za Promińskim. Piątą żonę miał pomieniony wyżej Jerzy stolnik trębowelski Alexandrę Mieszkowską pierwszego małżeństwa Wydzdzynę, którą bezpotomnie odumarł, podług testamentu r. 1686 d. 18 Maja w Lublinie pisanego. Alexander, drugi syn Jana z Bożejkowny urodzony, a brat Jerzego cześnika trębowelskiego, miał za żonę Hulanicką i z niej synów dwóch: Jana w zakonie OO. Franciszkanów i Jerzego w zakonie kaznodziejskim ś. Dominika i córek trzy: Maryanna za Łazarskim, Helena za Hulewiczem i Krystyna za Kilińskim.

Cywiński h. *Puchała*, w Wielkiejpolszcze. Bartłomiej dworzanin Zygmunta Augusta. Marcin w w. poznańskiem, syn jego Stanisław. Jan w sieradzkiem, Józef, Mikołaj, Maciej i Wojciech w płockiem w r. 1697. Jan rządził kollegia bydgoskie, gdańskie i piotrkowskie. Wojciech i Piotr z Cywina Cywińscy, z Mroczkowskiej urodzeni 1700. *Niesiecki.* — Józef Cywiński wojski poznański w r. 1742. a potem podczaszy. Ignacy *Puchała* regent gr. i sędzia kapturowy oszmiański podpisał się na akt konfederacyi W. Ks. Litewskiego 1764 r. w aktach grodu wileńskiego. Jan, Franciszek *Puchała*, oraz Antoni i Walenty podpisali się z z. warszawską na elekcyą St. Augusta. *Wielądko.* Do tych należy Jan *Puchała* Cywiński biskup administrator wileński ur. 1780. † 1840. Był przed laty kilkunastu Puchała Cywiński prezydentem miasta Warszawy. Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w Heroldyi kr. pol. także w wydziale stanów w Galicyi lecz tych z ostatnich, *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia jednych bez herbu.

Czachorski h. *Abdank*. Kazimierz z Czachor Czachorski 1705. Wojciech brat jego z Zofii Bielskiej h. *Prawdzic* spłodził Antoniego, Alexandra Soc. Jesu, Józefa i Franciszka. Jerzy trzeci brat z Kałuszewską *sterilis. Niesiecki.* — W r. 1788 Alexander Czachorski wice-regent włodzimierski. *Kras.*

Czachowski czy **Czacharoski** h. *Korab*, w kaliskiem w. Czachowska Stogniewa Stanisława małżonka. Fabian w kujawskiem w r. 1697. *Niesiecki.* — Na elekcyą St. Augusta Paweł i Jan Czachowscy pisali się z w. płockiem. Alexander Czachorowski wice-regent włodzimierski koło r. 1793. *Wielądko.* — Heroldya kr. pol. przyznaje Czachorowskim herb *Abdank* i wymienia w spisie swoim z r. 1854. Jana i Adama synów Wojciecha.

Czachrowski z *Czachrowa*. Adam wypisany przez Krasickiego z biblioteki heilsberskiej, wydał księgę Rytmów drukowaną we Lwowie 1598., a w przedmowie do Jana Zamojskiego namienia, iż był jego i Stadnickich powinowatym; gniazdo zaś jego familii w woj. podolskiem. *Krasicki.*

Czacki h. *Świnka*, w woj. poznańskiem i wołyńskiem. Jędrzej dziekan kujawski, kantor poznański. kanonik gnieźnieński dwadzieścia i siedm razy deputat w trybunale kor., do korektury praw koronnych z sejmu 1589. naznaczony. Czacki z Czac miał za sobą Chwałkowską, z tej syn pojął Brzozogajską, która mu trzy córki powiła: Annę za Janem *) Gajewskim sędzią poznańskim. Elżbietę za Łukaszem Mielżyńskim podkomorzym kaliskim i trzecią za Stanisławem Szołdrskim. Augustyn Czacki 1648. i Hieronim 1652. życie swoje w zakonie św. Franciszka ordin. minor. observant. Bogu poświęcili. Wojciech chorąży wołyński, starosta włodzimierski, porucznik hetmański, z dzielności swojej tak rozumu, jako i ręki rycerskiej u Jabłonowskiego hetmana w pierwszych respektach, na Wołyniu osiadł (wspominają go *Constit.* 1685. *fol.* 14.); a pojąwszy Katarzynę Zahorowską kasztelankę wołyńską, synów z niej dwuch zostawił. Michała stolnika wołyńskiego, (żona

*) Nie za Janem lecz za Łukaszem Gajewskim była ta Anna Czacka; za Janem zaś Gajewskim była wprawdzie także Czacka ale Barbara, córka Piotra. *Genealogia Gajewskich i Ak. gr. Pozn.*

jego Wielhorska kasztelanka wołyńska, z niej syn i córka) Stefana łowczego wołyńskiego starostę medyńskiego komisarza do traktatów podczas konfederacyi 1717. Tyle *Niesiecki* — Obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie wypisaną z metryk koronnych i akt grodzkich, podajemy jak następuje: Metryka koronna pod r. 1483 wspomina Jana Czaczskiego (sic) burgrabią poznańskim, a Wincentemu dworzaninowi swemu Kazimierz Jagiellończyk w 1498 r. przyznał liczne dobra ziemskie wymienione w księdze XVI. na str. 152. tejże metryki. Z akt średzkich widać, że około 1500 roku żyło czterech braci tego nazwiska. Piotr, Stanisław, Mikołaj i Jan; tego ostatniego z Barbary Gorzeńskiej synowie: Andrzej kanonik gnieźnieński, znakomity znawca praw krajowych (o którym wyżej mówi *Niesiecki*), Jan bezdzietny, Maciej i Piotr biegły ówczesny dyplomata, który z Apolonią Witowską (akta poznańskie 1541 r.) pozostawił syna Jana na Rogowie i Włosowie, *) którego z Doroty Tarnowskiej (1577 r.) synowie: Mikołaj (żona jego Anna Suchorzewska), Stefan i Stanisław w r. 1607. żonaty z Katarzyną Szołdrską, tego wnuk Jan Czacki z Jadwigi Modlibowskiej zostawił Andrzeja i Wojciecha, chorążego wołyńskiego, starostę włodzimirskiego, pułkownika J. Kr. Mości, którego męztwo dziejopisowie współcześni sławią; on to pierwszy z swego domu wyniósł się na Wołyń, gdzie poślubiwszy Katarzynę Zahorowską, wziął z nią jako wiano księztwo poryckie: dwóch jego synów zostało: Stefan łowczy wołyński, starosta medyński i Michał Hieronim kasztelan wołyński (1740), który umarł r. 1745. zostawiwszy z Konstancyi Wielhorskiej kasztelanki wołyńskiej trzy córki i dwóch synów: Szczęsnego i Franciszka, z tych Szczęsny czyli Felix pisał się *Comes**) in Ducatu Poryck et Serechowicze* (akta gr. lwowskie) od r. 1756 podczaszy koronny, kawaler orderu Orła białego, (stał się założycielem *linii poryckiej* Czackich), posiadacz ogromnej fortuny i gorliwy o wiarę, kościoły w Porycku i Brusiłowie fundował, słynął na sejmach z pięknej swe wymowy; zaślubił Katarzynę Małachowską w. kanclerzankę koronną, z której córki: Rozalia. Janowi hr. Tarnowskiemu staroście kahorlickiemu i Antonina Janowi hr. Krasińskiemu staroście opinogorskiemu poślubione, oraz synowie: Michał i Tadeusz; z tych Michał po ojcu podczaszy kor. starosta nowogrodzki, kawaler orderu Orła białego i św. Stanisława, poseł czernichowski na sejm 1788—1792 (zostawił o tej ciekawej epoce pamiętniki wydane w r. 1862 w Poznaniu, przez syna jego Felixa pod tytułem: „Wspomnienia z r. 1788 po 1792.") miał za sobą Beatę hr. Potocką, z której zostawił trzy córki: Anielę pannę um. 1855 r., Konstancię poślubioną Wiktorowi Szeptyckiemu generałowi wojsk polskich, Julię za Ludwikiem Steckim, oraz synów dwóch: Felixa prezesa komisyi edukacyjnej w gub. zachodnich, autora studyów historycznych nad rewolucyą francuz. 1789 r., męża, który niejednym pięknym czynem zasłużył się współobywatelom (ten z hr. Maryi Barbary Czackiej potomstwa niezostawił) i Alexandra marszałka powiatu mohylowskiego, który z Eweliną Orłowską także zeszedł bezdzietnie we Lwowie w r. 1876. Tadeusz (ur. 1765 um. 1813) drugi syn Szczęsnego z Katarzyny Małachowskiej urodzony, najprzód po stryju starosta nowogrodzki, komisarz skarbowy podczas sejmu czteroletniego, kawaler orderu Orła białego i św. Stanisława, radzca tajny i wizytator szkół w guberniach południowo-zachodnich, niezmordowany krzewiciel tamże oświaty, założyciel sławnych krzemienieckich szkół i towarzystwa przyjaciół nauk w Warszawie, ma jednę z piękniejszych kart w historyi i literaturze krajowej. On to w najcięższych czasach umiał zachować język i wskrzesić zamiłowanie przeszłości narodowej. Czynności, które rozwinął jako wizytator szkół z poświęceniem własnej fortuny, pisma, które pozostawił, imię jego dalekiej przekażą potomności; wdzięczni obywatele wybili na pamiątkę jego medal z napisem: „*Grati cives Volhyniae in memoriam sempiternam.*" Miał on za żonę Barbarę Dembińską, z której córka Marya poślubioną została Eugeniuszowi ks. Lubomirskiemu, syn zaś Wiktor na *Porycku* i *Brusiłowie* z dozgonnego związku z Pelagią ks. Sapieżanką zostawił następne potomstwo: 1) Olgę za Józefem Iżyckim. 2) Maryą za Juliuszem Suffczyńskim, i czterech synów: Władysława † 1873. (żona Leonia ks. Sapieżanka z niej córka Marya), Włodzimierza księdzem, prałatem domowym Piusa IX., Felixa ożenionego z Zofią hr. Ledóchowską i Tadeusza na *Porycku*, który poślubił Honoratę Micewską. — Franciszek z Czacz Czacki, drugi syn Michała Hieronima kasztelana wołyńskiego z Wielhorskiej urodzony, założyciel *linii boremelskiej*, starosta nowogrodzki, rotmistrz kawaleryi narodowej, strażnik koronny, kawaler orderu Orła białego i św. Stanisława, czynny w tegoczesnych wypadkach krajowych, słynął również urządzeniem swej ogromnej fortuny (w końcu XVIII. w. posiadali Czacey oprócz dóbr na Rusi, w jednym włodzimirskim powiecie przeszło 100 włości), zaślubił Kunegundę ks. Sanguszko, z której córki: Marya za Józefem Walewskim, Tekla za Karolem ks. Jabłonowskim, oraz syn jedyny Dominik na *Boremlu* rotmistrz kawaleryi narod.

*) Jest to zapewne ten sam Jan, który posiadał w r. 1536 Czacz, a którego nazywano (akta gr. poznan.) Ciołek *dictus* Cyołek.

**) Ztąd też zapewne Czaccy piszą się hrabiami. Bobrowicz w tomie X. Niesieckiego twierdzi, że Piotr Czacki już w r. 1515. otrzymał tytuł hrabi od cesarza Karola I., na dowód czego przytacza wypis z ksiąg grodzkich sandomierskich.

kawaler orderu św. Stanisława, który z Reginy Gutkowskiej zostawił córkę Maryę Barbarę, poślubioną Felixowi hr. Czackiemu i syna Michała, (ten uzyskał zatwierdzenie godności hrabiowskiej ukazem 1828 r.) najprzód porucznika gwardyi polskiej, następnie marszałka gubernii wołyńskiej, który w r. 1831. postradał ogromną fortunę i umarł za granicą, zostawiwszy z pierwszego małżeństwa z Teklą Pilichowską córki: Leontynę za Romualdem hr. Ledóchowskim, Ewelinę za hr. Felixem Karnickim i Wandę za Romanem Cieszkowskim, z drugiego zaś małżeństwa z Franciszką Jełowicką: Michalinę za Alexandrem Badenim, Maryą za Zygmuntem Pruszyńskim, i Jadwigę za Teodorem Kaszowskim, członkiem w. tow. n. i lit. Tenże Michał miał i trzecią żonę Konstancyą Sułkowską, lecz z tą potomstwa nie było, a po zgonie męża wstąpiła do Urszulanek pod im. Klary.

Czaczkowski h. *Ślepowron*, w ziemi mielnickiej, gdzie dobra Czacki były ich gniazdem. Z tych Piotr najwyższy pisarz w skarbie koronnym, miał za sobą Wittowtównę, z którą spłodził syna Franciszka, ten z Teofilą Oborską starościanką gołębską, zostawił syna Jakóba, szambelana JKMości który zaślubił Joannę Aloe, córkę rezydenta kurlandzkiego w Warszawie przy dworze Augusta III. będącego, i z tą spłodził syna Mikołaja. *Wielądko.* — Podług *Herb. Kap. Mil.* dom ten znany już w r. 1545.

Czaddy Dyonizy, opat leszczyński grecko-unicki. Tak wymienia *Wielądko.*

Czaderski. Tych wymienia *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Czahrowski w woj. podol[illegible]m. Dom ten pominięty przez Niesieckiego i innych. Adam Czahrowski, rycerz poeta, pokrewny Jana Zamojskiego i Stadnickich, stronnik arcyksięcia Maxymiliana, długi czas wojował w Węgrzech, wiersze jego wyszły pod tytułem: Threny etc. 1597. — Do tego zapewne domu należy Mikołaj Czahrowski, którego wiersze: *Pieśń do Boga* i *Lament* są umieszczone przy końcu drugiej (1598) edycyi dzieł Adama Czahrowskiego

Czajewski. Krzysztof cywoń małych Dyrwian z ks. żmudzkiem podpisał się na elekcyą Jana III. *Krasicki.* — Heroldya kr. pol. w swoim spisie z r. 1851 wymienia kilku Czajewskich i przyznaje im herb *Swinka.*

Czajkowski h. *Dębno*, patrz **Czaykowski** h. *Dębno.*

Czajkowski h. *Jastrzębiec. Niesiecki* nic o nich nie pisze, znać iż za jego jeszcze czasów pisali się Czajka od dóbr Czajki w ziemi bielskiej, które są właśnie gniazdem Czajkowskich, jak o tem świadczy w Herbarzu swoim *Kapica Milewski*, wymieniając z nich kilku pod r. 1424. — *Bobrowicz* wydawca Niesieckiego następującą podaje o nich wiadomość: Czajka Czajkowski h. *Jastrzębiec*, zapisany w szóstej księdze szlacheckiej, od dawien dawna zamieszkały w woj, kijowskiem. W r. 1642. Jan Czajka Czajkowski syn Wojciecha ożeniony z Maryanną Małoklęcką, dziedzictwem nabył miasteczko Pawołocz i zapisał się do wojska kozackiego r. 1666. Jan i Józef zginęli na wyprawie przeciw Tatarom. Felix ich brat uwolniony z jasyru był pułkownikiem czechryńskiego pułku. W r. 1701 Andrzej był cześnikiem wyszogrodzkim i pojął za małżonkę Franciszkę Duszyńską cześnikownę smoleńską r. 1720. Synowie jego byli: Michał Czajkowski najprzód porucznik kawaleryi narodowej, potem pułkownik kozaków ożeniony z Proskurzanką, Tadeusz kanonik kapituły kijowskiej (ale tego pociąga *Wielądko* do herbu Dębno), Kajetan starosta bachtyński i podkomorzy wendeński, Łukasz pułkownik na Zaporożu, zginął r. 1775. w obronie Siczy przeciw Moskwie, Krzysztof porucznik kawaleryi narodowej, konfederat barski, później marszałek powiatu żytomierskiego, w pierwszem małżeństwie miał Prószyńską, w drugiem Dąbrowską i Stanisław horodniczy kijowski, poseł z województwa kijowskiego r. 1793. 3 Maja później deputat sądu głównego guberni wołyńskiej i podkomorzy żytomierski, ożenionym był z Petronelą Głębocką córką wojskiego owruckiego. Z tych Michał zostawił synów: Prota pisarza, podsędka, sędziego, podkomorzego i marszałka powiatu radomyślskiego, ożenionego z Wąsowiczówną, Symforyana porucznika kirasyerów polskich w r. 1819 zmarłego bezdzietnie w r. 1827. Krzysztof zostawił syna Edwarda urodzonego z Dąbrowskiej. Stanisław zostawił syna Michała. Tyle *Bobrowicz.* — Michał Czajkowski znakomity powieściopisarz polski, ur. 1808. na Ukrainie, wyszedł w r. 1831 do Francyi, zkąd udał się jako agent francuzki do Konstantynopola, r. 1851. przyjął mahometańską wiarę, wstąpił do tureckiego wojska i utworzywszy dwa pułki Kozaków walczył jako Sadyk pasza podczas wojny wschodniej pod Sylistryą i Dobruczą; w r. 1873. uzyskawszy amnestyą wrócił do kraju i osiadł w Kijowie, syn jego z Leonidy Gabart służy w armii rosyjskiej: córki z tejże jedna za dr. Gutowskim, druga za Suchodolskim oficerem kozaków sułtańskich.

Czajkowski h *Sas, Poczet szl. gal. i buk.* wymienia kilka domów tego imienia w Galicyi osiadłych, z tych jedni używają przydomku *Tymkowicz*, drudzy *Szawko.* Tenże poczet wymienia także Czajkowskich, których herbu niewyraża wcale.

Czaki h. *Skanderbek czyli Alexander — Pan.* Franciszek Floryan Czaki, kapitan artyleryi koron. *nobilit non praec. scart* w konstytucyi 1768.

Czakowski. Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Czącpski h. *Grzymała*, w dobrzyńskiej ziemi. Przodkowie tego domu przeciwko Krzyżakom heroicznie walczyli. Jędrzej podsędek z. dobrzyński, poseł na sejm 1576, żona jego Skarbkówna h. *Cholewa.* Jędrzej synowiec jego harcerz króla Stefana, mąż sławny i pamięci godny, był potem rotmistrzem na moskiewską expedycyą, um. 1582. Domarat w prawie ojczystem biegły, w różnych funkcyach na siebie włożonych przezoru wielkiego. *Niesiecki.* —Inni autorowie piszą ich *Czampscy i Czapscy.*

Czaniewicz Szymon pisał się na zjeździe pod *Okilnikami* 1700. z oszmiańskiego. *Wielądko.*

Czanowicki Stefan pisał się na zjeździe pod *Okilnikami* 1700. z nowogrodzkiego. *Wielądko.*

Czapiewski Józef Gran z woj. chełmskiego i Wojciech z woj. sieradzkiego pisali się na elekcyą St. Augusta,. *Wielądko.* — Heroldya kr. pol. w swoim *Herbarzu rodz. szlach. 1853* przyznaje Czapiewskim w woj. inowrocławskiem herb *Jastrzębiec* i wymienia z tych Józefa burgrabiego gr. bobrownickiego, sędziego ziemi dobrzyńskiej r. 1789.

Czapiński. Dwóch Stefanów Czapińskich z wileńskiem województwem podpisało elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Kazimierz Czapiński w r. 1700 pisał się pod *Okilnikami* z pow. bracławskiego. *Wiel.*

Czapka h. *Radwan.* Pominięci przez *Niesieckiego*, w Kuropatnickim i Małachowskim są wymienieni ale bez herbu; wspomina ich atoli Kojałowicz między Radwanitami litewskimi i ruskimi. Z tych to Czapków był Maxymilian, który w zasługach wojennych wziął daninę pod Kamieńcem litewskim, o czem konstytucya z r. 1581, ale tego piszą także Czaplą.

Czapkiewicz. Ten dom umieszcza *Kuropatnicki.*

Czapla *h. w.* Dom starożytny i znaczny w Czechach, z niektórymi domami polskimi spokrewniony. Anna Zarembianka Wacława kasztelana nakielskiego córka była za Janem Czaplą. Kościcka z Kochcic (bo i tak się piszą) Jana Gebułtowskiego h. *Lis* małżonka. *Niesiecki.*

Czapla h. *Radwan.* O Maxymilianie Czapli Okolski świadczy, że się tym herbem pieczętował. Jan Czapla, kujawski i płocki scholastyk, kanclerz książęcia mazowieckiego Konrada, którego ten książę w samej tylko suspicyi, i o żaden kryminał nie przeświadczonego zabić kazał; o czem *Długosz, Crom., Łub., in Vitis. Episcop. Plocen.* i inni. *Niesiecki.* — Konstytucya sejmu r. 1581. nadała Maxymowi Czapli trzy włoki prawem dziedzicznem we wsi *Szostakach* dzierżawy Kamieńca litewskiego. *Constit. V. II fol.* 1025.

Czaplic h. *Kierdeja*, w kijowskiem, wołyńskiem i Litwie. Bazyli Czaplic Szpanowski, w z. wołyńskiej w r. 1528. Piotr i Kadyan o których *Metr. Wołyń.* Marya z książęciem Koreckim Bohuszem wojewodą wołyńskim, w kontrakty małżeńskie weszła. Piotr czy Jakób kasztelan kijowski, podobno miał za sobą Liniewską sędziankę łucką. Teodora Czaplicowna, Jerzego książęcia Wiśniowieckiego kasztelana kijowskiego małżonka, fundowała OO. Dominikanów w Busku. Jan wojski wołyński w r. 1583. Alexander, Marcin, Jerzy sędzia kapturowy wołyński. Jędrzej Krzysztof w r. 1632. Samuel, Jan, Hieronim w w. witebskiem w r. 1674. Jędrzej kapitan i Władysław w wołyńskiem. Teodor sędzia z. łucki, zostawił trzech synów: Marcina podkomorzego kijowskiego 1696. ten z Katarzyny Sieniucianki, miał córkę Teodorę za Tobiaszem Iwanickim, Krzysztofa podstolego kijowskiego i Jerzego podkomorzego kijowskiego, za tym była Anna Niemierzycowna, z której potomstwo: Gryzelda zakonnica u wszystkich ŚŚ. we Lwowie, Anna Jędrzeja książęcia Czetwertyńskiego małżonka i Eufrozyna Daniela Borejka; z synów zaś jeden Gabryel w zakonie św. Dominika, drugi kanonik łucki. Stanisław dziedzic na Haliczanach stolnik owrucki, miał za sobą Ludowikę Gołuchowską, podkoniuszankę litewską, która *Imo voto* była za Lubienieckim chorążym łomżyńskim. Jędrzej stolnik wołyński starosta krzemienczucki, podwojewodzy sądowy kijowski, deputat na trybunał koronny. Alexander i Józef dziedziczy na Witoniżu 1715. *Niesiecki* — Na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700. pisali się: Kazimierz z pow. lidzkiego, Floryan z woj. witebskiego, Michał z pow. pińskiego Czaplicowie. Jan Czaplic podkomorzy chełmiński, Benedykt koniuszy piński, koło r. 1763. Joachim podpisał akt konfederacyi W. Ks. Lit. w Wilnie r. 1764. Michał z *Szpanowa* Czaplic z województwa kijowskiego. Benedykt Szpanowski Czaplic koniuszy powiatu pińskiego pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Celestyn z *Szpanowa* Czaplic łowczy wielki koronny, orderów Orła białego i św. Stanisława kawaler, syn Ignacego podstolego wyszogrodzkiego i Franciszki *Piaskowskiej* małżonków. Z małżonką swoją Anną, Piotra *Drzewickiego* i Maryanny z *Wiśniewskich* chorążanki lit. córką, podkomorzanką krzemieniecką, zostawują potomstwo córek dwie: pierwsza Tekla, za książęciem Antonim Jabłonowskim, kasztelanem krakowskim, druga Teresa za Franciszkiem Xawerem Wojną, starostą stanisławowskim. — *Wielądko.*

Czaplejewski, pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700 z powiatu wołkowyskiego. *Wielądko.*

Czaplicki h. *Kotwicz.* Stanisław pięć tysięcy zapisał konwentowi ostrowieńskiemu OO. Dominikanów koło r. 1640. Jan pisarz grodzki winnicki. Daniel podstarości czehryński z Chmielnickim o dobra Sobotów miał zatargę, o czem *Kochow. climact. 1 lib. 1.* Czaplicki podstoli bracławski, żona jego Dorota Geschawowna. Są i w mazowieckiem: Antoni w z. łomżyńskiej, Felicyan, Zygmunt i Marcin. Franciszek z Bucic w z. ciechanowskiej 1697. *Porządek elekcyi.* Samuel rotmistrz pancernej chorągwi 1658. *Komput wojska.* Są i w kujawskiem: Mateusz, Alexander i Gabryel 1607. Są i w kaliskiem: Marcin Czaplicki dziedzic na Łagiewnikach. *Niesiecki.* — Mi-

chał Czaplicki w r. 1700 pod *Olkinikami* na zjeździe obywateli pisał się z w. mińskiego. Alexander sędzia kapturowy łomżyński, pisał się z tejże ziemi na elekcyą Stanisława Augusta. Antoni wojski mniejszy chęciński, Władysław burgrabia grodzki ciechanowski, Michał komornik sandomierski, w tym czasie żyjący. *Wielądko.* — W roku 1778. Michał Czaplicki vicesgerent chęciński. — Sebastyan subdelegat grodzki chęciński. *Krasicki.*

Czaplicki h. *Lubicz.* Z tych Maciej podstoli bracławski miał za sobą Dorotę Geszawownę. (?) To *Niesiecki*, ale tego Macieja już wyżej pod Kotwiczami położył. Był także dom Czaplickich w z. łomżyńskiej, dobra Czaplice wielkie, w tejże ziemi od r. 1436 posiadający, o czem *Herb. kor. pol. Mil.*, lecz niewiadomo do jakiego należy herbu.

Czapliński h. *Drogosław.* *Paprocki o herb. fol. 40* nadmienia o Czaplińskim, że pod Skorowodkiem 1577 przeciwko Tatarom między inszemi mężnie stawał. Władysław w zak. Soc. Jesu, um. 1638 w Kaliszu. Marcina wspomina konstytucya w r. 1611, Jan w Żmudzi, Paweł w sandomierskiem w r. 1632, którego dwie córki: Zofia za Balcerem Niewiarowskim, druga za Anzelmem Pikarskim cześnikiem łomżyńskim. Zacharyasz 1648, Sebastyan 1705, Jan Kazimierz w województwie kaliskiem w r. 1697. *Ks. R. in MS.* przydaje, że Janowi Czaplińskiemu za heroiczne jego podczas chocimskiej pierwszej dzieła, kiedy szyki tureckie nieraz odważnie łamał, herb Drogosław tak odmieniono, że na hełmie miasto pięciu piór strusich, które pospolicie nad tym herbem składają, rękę mu zbrojną wyniesiono; bodaj to nie o tem konstytucya w r. 1633. *Niesiecki. Czacki* wymienia Czaplińskich nobilitowanych r. 1578. — Jerzy Czapliński na zjeździe pod *Olkinikami* w r. 1700 pisał się z w. mińskiego. Józef pisał się na elekcyą Augusta z p. orszańskiego. *Wielądko.*

Czapski h. *Grzymała.* Niesiecki ich opuścił, lubo Paprocki to o nich pisze: Dom Czapskich w dobrzyńskiej ziemi starodawny. Andrzej podsędek z. dobrzyńskiej, wieku mego mąż zasłużony; posłem bywał i t. d.; z Skarpkówny h. *Cholewa* zostawił potomstwo. Andrzej synowiec jego był husarzem króla Stefana, mąż sławny i pamięci godny: był potem rotmistrzem do Moskwy, miał wybrańce, umarł r. 1582. Domarat był mężem w prawie uczonym i godnym w posługach i t. d. Dodaje w końcu Paprocki, iż to dom rozrodzony, a tych przodkowie z Czerwonką rotmistrzem krzyżackim wielkie burdy wiedli, mężny mu odpór dawali, potem go pojmawszy, obwiesili. Tyle *Paprocki. Małachowski* także ten dom wymienia, a *Poczet szlachty gal. i buk. w r. 1857* umieszcza kilku z tego domu uż nych w r. 1782 przez sąd grodzki halicki za starą szlachtę polską.

Czapski h. *Leliwa.* Dziedzictwo ich z dawna były dobra Smoląg niedaleko Starogardu, ale już w r. 1644 w Biedrzyckich posessyą znać przez sukcessyą poszły. Z tych Hugon z Smoląga był kasztelanem gdańskim w r. 1482. Z późniejszych zaś czasów *MS. Konopackich*, po Hugonie kasztelanie gdańskim kilka generacyi opuścił, i nie wspomina tylko Sebastyana Czapskiego, który miał za sobą Konopacką, a z niej syna Juliusza; Juliusz z Wierzbowską h Dołęga miał córek dwie, jedna z nich poszła za Świętosławskiego, druga była przeoryszą żukowską zakonu św. Norberta; synów zaś sześciu. Z których pierwsi trzej, każdy od dziedzictwa swego osobną formują linią. I tak od Sebastyana idą Czapscy z Bękowa. Od Franciszka Czapscy z Smentowa. Od Jana Czapscy z Swarożyna. *Niesiecki.* — To przytoczywszy z *Niesieckiego* dalszą procedencyą tego domu, podajemy z monografii Kossakowskiego, uzupełniając własnemi notatami.

Linia Czapskich na Bękowie. Sebastyan najstarszy syn Juliusza z *Wierzbowskiej* (wziął w dziale dobra Bęków i ztąd został protoplastą linii bękowskiej), sędzia z. tczewskiej, um. w r. 1670, zostawiwszy z Małgorzaty *von Felden Zakrzewskiej h. wł.* trzech synów: Jana, Mikołaja bezpotomnych i Piotra; ten ostatni pojął w małżeństwo *Helenę Konarską* h *Koło*, córkę Michała, kasztelana chełmińskiego, z którą miał córki: jednę za Jasińskim, drugą za Zambowskim, trzecią za Kępskim, kasztelanem dobrzyńskim, i synów czterech: 1. Jana zmarłego młodzianem, 2 Sebastyana kasztelana chełmińskiego († 1690), który z *Wilczyńskiej* h. *Poraj* miał córkę Maryannę, *1o voto* za Janem Kazimierzem Tucholką, kasztelanicem gdańskim, *2o voto* za Marcinem Luszkowskim, h. *Korczak*, i synów trzech: Antoniego w zak. Soc. Jesu, Franciszka, scholastyka chełmińskiego i Melchiora, miecznika ziem pruskich, na którego z *Pruszyńskiej* h. *Prawdzic* dzieciach (jeden z nich tylko Józef był żonatym z *Niewieścińską* h. *Przegonia*, i miał córkę Elżbietę za Józefem Czapskim, kasztelanem elbląskim), wygasło potomstwo Sebastyana. 3. Piotra (Alexandra) także kasztelana chełmińskiego (tego to zapewne żoną była Rozalia Gnoińska, o której wspomina Łukaszewicz w *opisie hist. kośc.* t. II. str. 488), którego synowie zmarli bezpotomnie, i 4. Franciszka Mirosława, podkomorzego malborskiego, sławnego w wojnie szwedzkiej pułkownika chorągwi Radziwiłła, kanclerza w. lit. Ten miał za żonę *Magdalenę von Holt'ownę*, córkę Jana Guldenbalk von Holt(*), i z niej zostawił cztery córek, z których trzy w zakonie św. Benedykta, a czwarta za Dobrskim podwojewodzym chełmińskim, i tyleż synów: Jana Chryzostoma, Piotra Alexandra, Stanisława zmarłego w młodym wieku i Tomasza Franciszka, zmarłego w r. 1733

(*) *Wielądko* nazywa ją *Huttenówną* i ztąd to zapewne wysnuł pochodzenie Czapskich od familii niemieckiej *von Hutten*, o czem mówiliśmy obszerniej w Dzienniku Pozn. z d. 3. Czerw. 1876.

biskupem chełmińskim. Z tych Piotr Alexander wielkiej godności senator, um. w r. 1736 wojewodą pomorskim, zostawiwszy z Iej żony *Kossówny* h. *Kos*, wojewodzianki chełmińskiej syna Jana Ansgarego i dwie córki (z których jedna umarła panną, druga zaślubiona Narzymskiemu podkomorzemu nurskiemu), z 2ej żony *Konstancyi Szydłowskiej* h. *Lubicz*, kasztelanki sierpskiej, wdowy po Władysławie Gnińskim i po Ludwiku Bystramie, dwie córki: Różę, Ewę, *1o voto* za Adamem Tadeuszem Chodkiewiczem, wojewodą brzesko-litewskim, *2o voto* za Jakóbem Czapskim, podskarbim ziem pruskich z linii smentowskiej, i Magdalenę za Hieronimem Radziwiłłem, oraz synów czterech: Pawła, starostę radzyńskiego, Jana, starostę sobowidzkiego, pozżennych, Tomasza, starostę knyszyńskiego i Antoniego, komornika krakowskiego; z tych Tomasz ożenił się za dyspensą papiezką z rodzoną synowicą swoją *Maryą Czapską*, córką Jana Ansgarego, wdową po Antonim Potockim, i z niej zostawił dwóch synów bezżennych i córki Urszulę i Konstancyą († 1790) kolejno żony Stanisława Małachowskiego (Konstancya była *1o voto* za Dominikiem Radziwiłłem). Jan Ansgary syn Piotra Alexandra z *Kossowskiej* urodzony, wojewoda chełmiński, podskarbi w. k. starosta klęcki, um. w r. 1742, zostawiwszy z *Anny Zamojskiej*, córki Michała ordynata córek trzy: Maryą, *1o voto* za Antonim Potockim, wojewodzicem poznańskim, *2o voto* za Tomaszem Czapskim (o którym wyżej), Annę za Nieborskim h. *Lubicz*, starostą ciechanowskim i Brygittę, zmarłą panną. Jan Chryzostom syn Franciszka Mirosława z *Zofii von Holt* urodzony, marszałek sądów kapturowych woj. pomorskiego, szef dwóch chorągwi, um. w r. 1716 kasztelanem elbląskim, zostawiwszy z pierwszej żony *Ludwiki Rudnickiej* h. *Nałęcz*, (genealogia tego domu daje mu za drugą żonę Raczyńską wojewodziankę poznańską) cztery córki: jedną za Kruszyńskim, kasztelanem gdańskim, drugą za Pawłowskim, chorążym malborskim, trzecią za Dobrskim, chorążym michałowskim i czwartą za Stolińskim, ojcem Melchiora, podkomorzego chełmińskiego, oraz tyluż synów: Adama kustosza i kanclerza kujawskiego, Józefa (którego z *Raczyńskiej*, kasztelanki kaliskiej, syn Franciszek, starosta wiśniowiecki, bezżenny) Franciszka, starostę kiszewskiego, kasztelana gdańskiego (którego z *Katarzyny Iwanickiej* h. *Pelnia*, skarbnikówny wołyńskiej córki dwie: Ewa, ksieni Norbertanek i Ludwika za Skórzewskim, podkomorzym poznańskim) i Ignacego; ten był po ojcu rotmistrzem w regimencie cudzoziemskiego autoramentu, umarł kasztelanem gdańskim, miał za żonę *Teofilę z Konopat Konopacką*, córkę Stanisława Alexandra kasztelana chełmińskiego, ostatniego, jak mówią *Niesiecki* i *Krasicki*, męzkiego potomka znakomitej na Pomorzu rodziny, i z tej zostawił trzy córki: Ludwikę za Niewieścińskim h. *Przegonia*, starostą mławskim, Annę za Teodorem Pawłowskim, miecznikiem ziem pruskich i Barbarę panną zmarłą, oraz tyluż synów: Józefa kasztelana elbląskiego, jenerał-majora Jego K. Mości, kawalera orderu Orła białego, Antoniego podkomorzego chełmińskiego, generała w. kor. i Franciszka Stanisława Kostkę, wojewodę chełmińskiego. Z tych Józef pojął w małżeństwo Elżbietę, córkę Józefa Czapskiego z Niewieścińskiej (o czem wyżej), i zostawił z niej córkę jedynaczkę Brygittę za Jakóbem Zielińskim h. *Swinka*, kasztelanem raciązkim. Antoni drugi syn Ignacego z Konopackiej, dziedzic miasta Buchowca, szef pułku dragonii królewicza w r. 1754, jenerał-major, jenerał-adjutant królewski, podkomorzy chełmiński, um. w r. 1792, zostawiwszy z *Kandydy Lipskiej* h. *Grabie*, kasztelanki łęczyckiej synów dwóch: Józefa, jenerała-majora dywizyi wielkopolskiej, bezżennego, i Mikołaja († 1833) także jenerała, spieszonego regimentu jazdy, (ten w r. 1804 wyniesiony został do godności hrabiów pruskich), który ze stryjecznej swej siostry *Maryi Czapskiej*, wojewodzianki chełmińskiej zostawił córkę Antoninę za Antonim Skórzewskim h. *Drogosław z Chełma*, i syna Franciszka † 1862 (miał i drugiego syna z Maryanny Kornelii Płacińskiej, imieniem Józefa † 1852, którego z *Laury hr. Mielżyńskiej 1o voto* Czarneckiej syn Bogdan utworzył z dóbr dziedzicznych Smogulec w p. wągrowieckim ordynacyą zatwierdzoną dnia 5. Lutego 1860 przez króla pruskiego z nadaniem tytułu hrabiów pruskich, przywiązanego do ordynacyi), dziedzica dóbr Bukówca i wielu innych w p. świeckim; ten Franciszek był posłem w r. 1840 z p. bydgowskiego na koronacyą Fryderyka Wilhelma IV., pojął w małżeństwo *Michalinę Czapską*, córkę Stanisława i Zofii z Obuchowiczów, z której liczne zostało potomstwo: Marya za Ludwikiem Szczanieckim, Jadwiga za Władysławem Ordęgą zmarła bezpotomnie, Matylda za Hipolitem Osiecińskim, Józefa za Janem Burzyńskim, Stanisław dzisiejszy dziedzic Bukówca, ożeniony z *Olgą Czetwertyńską* (umarła w r. 1863), Alexander kawaler i Kazimierz obecnie dziedzic Słupów pod Szubinem, ożeniony z *Maryą hr. Grabowską*, z której ma potomstwo małoletnie. Franciszek Stanisław Kostka, syn trzeci Ignacego i Konopackiej, wojewoda chełmiński i starosta sądowy kowalewski, autor kilku dzieł treści moralnej, konfederat barski, przyjaciel Karóla Radziwiłła *Panie kochanku*, z którym podzielał tułactwo po obczyźnie do r. 1776, trzykrotnie zawierał śluby małżeńskie: 1. z Dorotą Działyńską, wojewodzianką kaliską (z tą miał córki: Annę za Józefem Oskierką h. *Murdelio*, podkomorzym chełmińskim i Maryannę za Mikołajem Czapskim o którym wyżej); 2. z *Zofią Mielżyńską* h. *Nowina* (z której synowie Ignacy i Franciszek zmarli bezpotomnie); 3. z *Weroniką Radziwiłłówną*,

*) Podług genealogii Józef miał *2o voto* Maryannę Kozłowską.

wojewodzianką wileńską i hetmanówną w. lit., z której prócz córki Józefy panną zmarłej, zostawił synów dwóch: Karola i Stanisława. Z tych Karol obrany w r. 1816 marszałkiem szlachty pow. mińskiego, był też członkiem komisyi edukacyjnej lit. i kuratorem szkół; ożenił się z *Fabianną Obuchowiczówną*, córką Michała kasztelana mińskiego i Franciszki Rzewuskiej, pisarzówny w. ks. lit., z której zostawił czworo dzieci: Maryą Salezyą, zakonnicą w Wilnie, Adama Józefa Erazma (którego z *Maryi hr. Rzewuskiej* córki Henryka i Julii Grocholskiej dziś żyjące potomstwo: Adam, Alexander, Marya i Henryka za Platerem Zyberg), Karola Ignacego Felicyana, znakomitego muzyka i Emeryka*), który napisał i drukiem ogłosił znakomite numizmatyczne dzieło pod tytułem: „*Catalogue de la collection des médailles et monnaies polonaises*“; ten ostatni ożenił się z *Elizą hr. Mayendorf*, i liczne ma z niej potomstwo. Stanisław, drugi syn Franciszka i Weroniki Radziwiłłówny, służył wojskowo w r. 1812 i 13 i otrzymał krzyże *Virtuti militari* i *Legii honorowej*, z Zofii Obuchowiczówny, kasztelanki mińskiej, rodzonej siostry Karolowej Czapskiej, zostawił córkę Michalinę za Franciszkiem hr. Czapskim (o którym wyżej) i synów trzech: 1. Maryana († 1875) b. marszałka szlachty, kamerjunkra dworu rosyjskiego, (napisał monumentalne dzieło p. t. Historya Konia), który z *Justyny Rostworowskiej* h. *Nałęcz*, córki Mikołaja i Anny Dzieduszyckiej ma synów trzech: Maryana, Stanisława i Mikołaja, oraz kilka córek, z których dwie wyszły za dwóch braci rodzonych Brezów w Wielkopolsce, *2o* Adolfa, marszałka szlachty gub. kowieńskiej w r. 1855, którego ze *Stanisławy Górskiej*, córki Hipolita i Barbary Szemiotówny synowie: Stanisław i Henryk, oraz córki: Zofia za hr. Choiseul-Gouffier, Adolfina i Krystyna; i *3o* Edwarda, kuratora honorowego szkół pow. rosieńskiego, który z *Antoniny*, córki Floryana Różyckiego, szambelana dworu rosyjskiego, marszałka szlachty pow. humańskiego i Petronelli z Rusieckich, ma następujące potomstwo. Maryą, Antoninę i Weronikę.

Linia Czapskich na Smentowie. Franciszek, drugi syn Juliusza, z Wierzbowskiej urodzony, podwojewodzy pomorski, z *Bąkowskiej* h. *Ryś* miał córek trzy: jedną z tych za Plemięckim h. *Poraj*, drugą za Pisieńskim h. *Poraj* i trzecią Annę za Kostką h. *Dąbrowa* (podług Niesieckiego jedna Czapska z Bąkowskiej urodzona, była za Pawłem Czarlińskim), synów zaś dwóch: Stanisława, żonatego z Leską i Jana, który z *Anny Klińskiej* h. *Junosza* miał cztery córki zmarłe pannami i ośmiu synów. 1. Jerzy z Trzebińską miał dwie córki, jedna była przeoryszą Norbertanek w Żukowie, druga za Doręgowskim, i syna Wawrzyńca, który także miał dwie córki, jedną za Górskim, drugą za Bętkowskim i synów trzech, z tych jeden karmelita, drugi cysters sulejowski, trzeci Józef, żonaty z *Trzebińską*, z której tylko córki zostawił. 2. Wojciech ożeniony z *Maryą Kossakowską*, starościanką łomżyńską, umarł bezpotomnie. 3. Maryan, tego dzieci wymarły w czasie morowego powietrza w roku 1712, a ostatni syn, dzierzawca starostwa kowalewskiego, utonął w jeziorze kowalewskim. 4. Michał żonaty z *Drohojowską* na Rusi, z której zostawił syna Celestyna, podczaszego kijowskiego. 5. Aleksander, ten z drugą żoną, *Katarzyną Białachowską*, miał trzy córki: Maryannę, Norbertankę w Żukowie, Zofią za *von Olsem* i Katarzynę za Lewickim, synów zaś pięciu: Jan, Maciej i Michał w wojsku, Walenty zmarły w r. 1751 biskupem kujawskim i Piotr, pułkownik i horąży pomorski, którego z *Dorpowskiej* trzy córki zakonnice i dwaj synowie: Michał, wojewoda malborski, starosta christburgski, dziedzic miasta Koniecpola, żonaty *1o voto* z *Teresą Przebendowską*, wojewodzianką malborską (z której córka za Aleksandrem Potockim), *2o voto* z *Brygitą Działyńską*, wojewodzianką kaliską, *sterilis*; *3o voto* z *Anną Leduchowską*, wojewodzianką czerniechowską, i Jakób, podskarbi ziem pruskich w r. 1746, który z *Rozalii Czapskiej* (o której wyżej pod linią Bąkowską), zostawił córkę jedynaczkę Konstancyą za Mielżyńskim, pisarzem koronnym. 6. Jakób syn Jana z *Anny Klinskiej* urodzony, zaślubił *1mo voto Brzezińską*, i z tej był syn Franciszek bezpotomny i córka Anna za Pawłowskim, *2o voto Balińską*, z której zostawił syna Marcina, ten znów z *Dorpowskiej* miał syna Piotra żonatego z *Węsierską*, którego synem zdaje się być (mówi to Kossakowski, ale bodaj czy nie mylnie), Franciszek starosta nieszczewicki, pułkownik J. K. Mości i dziedzic dóbr Topolna w pow. świeckim, a córką Barbara za Marcinem Wypczyńskim. 7. Władysław, syn Jana z Klińskiej, miał z pierwszej żony Piotra w zakonie dominikańskim, z drugiej (Kossowskiej) Aleksandra, dzierzawcę dóbr król. Pinczyna w pow. starogardzkim i Jana, którego syn Grzegórz w r. 1783 porucznik, a po r. 1790 kapitan w regimencie Antoniego Czapskiego, podkomorzego malborskiego (Sig. 35 f. 145) brat jego, zdaje mi się (mówi Kossakowski) Wojciech służył w artylleryi jako Fajerwerkmajster (księgi wojskowe z r. 1792) Były i dwie córki Władysława, z tych jedna Anna była za Krzysztofem Guttrym, chorążym smoleńskim. 8. Marcin, syn Jana i Klińskiej. podkomorzy wendeński, z Gosławską spłodził syna Jana dwużennego, który z pierwszej żony zostawił syna Józefa żonatego z *Ostrowiecką*, z drugiej zaś *Gutrzinki* syna Walentego w r. 1777 porucznika kawaleryi narodowej (Sig. 34 f. 42). Do tego domu należą Czapscy, z których pochodzi Jan, obecnie dziedzic dóbr Bobrowo pod Gołubiem; a także Józef, skarbnik kruszwicki i Jan viceregent ostrzeszowski, którzy są wymienieni w kalendarzyku polit. z r. 1788 i Hipolit Czapski, który miał za sobą Halinę Górzeńską, wdowę po Grabskim. Są jeszcze Czapscy w księztwie poznańskim, którzy się pieczętują *Leliwą*, z tych jeden miał za żonę Barbarę Kraszewską (akta grodzkie poznańskie), córkę Franciszka Antoniego i Katarzyny z Waldowskich, a siostrę Jana Aleksandra Kraszewskiego, jenerał-adjutanta króla St. Augusta, z której dwóch zostało synów: Ignacy i Jan dziedzic Trzcinca i Dąbrówki pod Bydgoszczą, który w konfederacyi barskiej zginął bez wieści, zostawiwszy z Jadwigi Rychłowskiej, kasztelanki spicymirskiej, jedynego syna Anastazego; ten był czas jakiś urzędnikiem Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Poznaniu; w r. 1833 kupił dobra Kuchary w pow. pleszewskim od króla bawarskiego, um. w r. 1867, pochowany w Kolniczkach pod Nowemmiastem; z Maryanny Sikorskiej h. *Nałęcz* troje dzieci zostało: Tekla za Ksawerym Kozłowskim, dziedzicem Dobieszewa pod Gołańczą, Józef, który po ojcu wziął dobra Kuchary, ożeniony z Józefą Kalksztejn z *Pluskowęsów*, z której syn małoletni Józef — i Bolesław, który zaślubiwszy Maryą Skórzewską, wziął posagiem dobra Cerekwica pod Borkiem, ten ma potomstwo małoletnie: syna Franciszka i córki Maryą i Zofią. Są jeszcze Czapscy h. *Leliwa* i w królestwie, którzy się legitymowali w Heroldyi król. polskiego przed r. 1851.

*) Emeryk uzyskał w r. 1874 od senatu petersburskiego potwierdzenie tytułu hrabiów, poprzednio już przez Czapskich na Litwie używanego.

Czara herb: w polu niebieskiem ze skrajem srebrnym wąż około złotej czary obwinięty i z niej pijący; nad wężem gwiazda sześciograniasta srebrna; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Karolowi Hincz, synowi Fryderyka, assessorowi Farmacyi i właścicielowi apteki w Lublinie — dyplomem cesarza i króla z dnia $\frac{2}{12}$ Paźdz. 1853. *Herb. szl. kr. pol. 1853.*

Czarbkiewicz Jakób, pisał się na manifest *de illeg* trybun. w Wilnie r. 1763. *Wielądko.*

Czarkowski h. *Abdank*, w podlaskiem woj. Waleryan podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego 1587. Stanisław wojski nowogrodzki podpisał *Pacta conventa* Władysława IV. Aleksandra Czarkowska była za Korsakiem. Aleksander w r. 1632. *Niesiecki.* — Aleksander i Krzysztof na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700 podpisali się z w. nowogrodzkiego. — Tomasz wojski zwinogrodzki koło r. 1792. — Jan burgrabia podolski. Tomasz i Mikołaj podpisali elekcyą Stanisława Augusta z z. mielnickiej. *Wielądko.* — Józef w r. 1675 nabył dobra Święc-Markowięta. Czarkowscy w Galicyi osiedli, używają przydomku *Socha.*

Czarliński h. w. Od Czarlina dóbr denominacyi nabyli. Z tych Jan Karól opat pelpliński. Samuel z Czarlina wojski derpski, sądowy tczewski, poseł z woj. pomorskiego 1674 podpisał elekcyą Jana III. Hektor poseł i sędzia kapturowy w. chełmińskiego na konwokacyą 1696 i komissarz do rozgraniczenia księztwa pruskiego z w. mazowieckiem. Ten Hektor miał za żonę Dulską, z którą sześciu spłodził synów; z tych dwaj młodo pomarli, Marcin zaś, Wojciech i Paweł, z Czapskiej, którą Bąkowska rodziła, zostawili potomstwo, a szósty Jan Karól był opatem pelplińskim, tak pisze Niesiecki pod Dulskimi.) Jan 1682 w zakonie Soc. Jesu. Jan drugi także w zakonie Soc. Jesu w r. 1724. Dwaj Czarlińscy temi czasy zasiadali w kapitule warmińskiej. Ignacy † w r. 1726. Brat jego Samuel nie długo żyjąc w małżeństwie z Potulicką, umarł bezpotomnie 1727. Paweł dziedzic na Stanisławiu z Elżanowskiej ma potomstwo. Piotr dziedzic na Czarlinie, jego siostra za Michałem Jezierskim sądowym mirachowskim, Były też dwie siostry Czarlińskie: jedna za Kazimierzem Pawłowskim sędzią świeckim, druga *1o voto* za Lniskim, *2o* za Nalińskie. *Niesiecki.* — *Krasicki* dodaje, iż przydomek dwóch dzielnic domu tego, jedni *von Schedlen* drudzy *von Kryban.* Ma to być jeden dom z *Knibawskiemi*: jednemu bratu dostały się Knibawy, drugiemu Czarlin. Podług *Wielądka* Piotr Czarliński był posłem z woj. pomorskiego 1733 r. oraz komissarzem do dóbr królewskich egzaminowania. Dom ten po dziś dzień w Prusach zachodnich znaczny i zasłużony.

Czarnecki herb: Trzy białe orły (opisane w części drugiej) do których, jak mówi *Niesiecki*, są przydane: *2o loco* Lew w prawą, *3o* Bróg, u którego laski (słupy) i poszycie żółte w polu białem, *4o* Brama murowana z dwiema pobocznemi wieżami, u których po dwa okna, nad bramą ręka zbrojna z mieczem dobytym, w prawą tarczy zamierzonym; we środku tych czterech krzyż srebrny kawalerski w krwawem polu. Tak opisuje *Niesiecki*, chociaż w rysunku podaje tylko trzy orły i tak dalej mówi: Jest to herb Jędrzeja Czarneckiego, burgrabiego krakowskiego, którego Władysław IV za znaczne rycerskie zasługi do stanu szlacheckiego wyniósł. Był ten Jędrzej z sławnej hrabiów niemieckich de Lailigen familii urodzony. Dziad jego niegdyś gubernator najwyższy miasta węgierskiego Budy, pojmany i do Konstantynopola zasłany: tamże dla statecznej Bogu i Panu swemu wiary życie mu gwałtownie od Turków wydarte. Ojciec po dwudziestoletniej i więcej niewoli, na wolność wyszedłszy, w koronie naszej osiadł, a pojąwszy Reginę

Żurowską*) tego to Jędrzeja spłodził. Ten z młodszych lat zwiedziwszy Niemcy, Włochy, Francyą, Hiszpanią, Szwecyą i Węgry tyle nabył nauki i w cudzoziemskich językach umiejętności, że go Zygmunt III król polski zdolnym osądził, aby młodsze lata Władysława królewicza do tronu w dobre obyczaje sposobił; z nim tedy Włochy, Niderlandy i Niemcy zjeździł, potem w expedycyach szwedzkich, tureckich, pruskich i moskiewskich przez lat czterdzieści wszędzie stawał z heroiczną dzielnością; kaplicę lauretańską przy kościele św. Piotra w Krakowie bogato ozdobił i uposażył; † w r. 1649 bezpotomnie i pochowany w Krakowie u św. Piotra. To *Niesiecki*. — Krasicki przydaje: Wawrzyniec Czarnecki pisarz grodzki łęczycki w r. 1778. Wawrzyniec stolnik inowłodzki. Grzegórz miecznik inowłodzki. W woj. wołyńskiem Felicyan podstoli kamieniecki. Maciej wice-regent ziemski grodzki. Józef wojski lubaczewski. Ale ci wszyscy prędzej należą do Łodziów lub Prusów, ile że wedle Niesieckiego Jędrzej Czarnecki h. w. umarł bezpotomnie.

Czarnecki (v. Lubanka Czarnecki) h. *Leliwa*. Żaden z naszych heraldyków o nich nie pisze. Natomiast niemieccy heraldycy mianowicie Kneschke i Ledebur świadczą, iż to familia staroszlachecka polska, z której jeden w r. 1782. dziedziczył wieś Szewno w powiecie świeckim w Prusach zachodnich.

Czarnecki h. *Lew*. Kacper syn Franciszka. Augustyn syn Tomasza. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Czarnecki**) h. *Łodzia*. Ksiądz Wacław Krzykowski uczony nasz Jezuita w Kazaniu na pogrzebie Aleksandry z Czarnce Krzęckiej w r. 1639 wydrukowanem świadczy że ten dom Czarneckich Łodziów, jedenże jest z Tomickiemi Łodzicami, (bo i Tomiccy herbu Drya temi czasy kwitną) acz potem dobra działem wzięte, różne im dały nazwiska, jakoż z dawna Tomickich siedliska Czarnka bywała. I Okolski o tej familii walecznej podaje, że dawnemi czasy z Czarnki w sendomierskiem woj. w pow. chęcińskim wyszli, gdzie o nich erekcya kościoła tamecznego i nałgrobki opowiadają. Tych dóbr niegdy dziedzic, kiedy kości św. Floryana męczennika do Polski przyniesiono w r. 1184 kościół w nich na cześć temuż świętemu wystawił. Z jego dalszych sukcessorów Budza dziedzic na Czarnce, swoją część bratu Dobkowi rezygnował w Żarnowcu w r. 1366, a Stanisław stan sobie duchowny obrawszy, tegoż miejsca był plebanem, i swoję część z dóbr ojczystych darował pomienionemu kościołowi, o czem mówi nadgrobek w Czarnce. Od Władysława potem Jagiełły kr. polskiego piąciu braci rodzonych, Tomko, Janusz, Sędziwój, Włodko i Pełka, otrzymali przywilej w r. 1423 i wolności niektóre na dobra swoje Kąty, Błogosław, a na Czarnkę prawo magdeburskie albo niemieckie, aby od innego każdego prawa wolne, miały swego wójta i sąd u niego. Siostra ich Jachna, Pawła z Chrząstowa pozostała małżonka, swoją część w Czarnce i Woli Czarneckiej, która w tymże czasie nowego nazwiska, Kąty nabyła, braciom rodzonym Tomkowi i Sędziwojowi, zapisała w Wiślicy w r. 1437 w księgach ziemskich. Z pomienionych braci, Janusz był archidyakonem kurzelowskim pod r. 1427 a potem referendarzem i podskarbim koronnym; Mikołaj po zwycięztwie grunwaldskiem w Prusiech, jeździł w poselstwie do Krzyżaków, aby poddali Malborg. Bliższemi czasy Hieronim z Czarnki, i syn jego z Doroty Przyłęckiej Srzeniawczanki Szczęsny albo Feliks kwitnęli. Temuż samemu Szczęsnemu Elżbieta Tyniecka h. *Poraj*, trzech synów spłodziła (i córkę Krystynę Hieronima Morskiego małżonkę) to jest Szczęsnego, od którego to potomstwo zostało: Maciej, w Węgrzech przez lat dwadzieścia wojennemi dziełami wsławiony, tam osiadł; Floryan, w potrzebie kłuszyńskiej z Moskwą na placu poległ. Hieronim w Węgrzech i Inflanciech wojnę długo traktował; a potem z Anny Łuczyckiej trzech jego synów było. Pierwszy Stefan człowiek rycerski, we Lwowie ciało jego po śmierci złożone. Drugi Jan w zakonie Soc. Jesu życie świątobliwie zakończył. Trzeci Hieronim, dworzaninem był Zygmunta III. Siostra tych trzech braci z Łuczyckiej urodzona, wielkich cnót matrona, kielich złoty i cztery tysiące kollegium krakowskiemu u św. Piotra zapisała. Jan***) syn drugi Felicyana z Tynieckiej, w r. 1587 podpisał ustawy woj. sendomierskiego na zjeździe pokrzywnickim; z Katarzyny Moskorzewskiej h. *Pilawa* spłodził syna Krzysztofa starostę żywieckiego, dworzanina kr. Żygmunta III. Mąż to był rycerski w wielu ekspedycyach doświadczony,

*) Pod Żurowskimi nie wymienia ją Niesiecki, pod Żorawskimi natomiast mówi: „N. Konstantego Czarneckiego małżonka“ a zatem ojcem Jędrzeja byłby ten Konstanty. — *Encykl. Orgel.* pisząc o Jędrzeja ojcu przyznaje mu Zbarazką.

**) Różnie ich pisano: *Czarnecki* i *Czarniecki*, mamy w ręku kilka odpisów z oblatowanych w różnych grodach przywilejów królewskich świadczących o tem, a między innemi i dwa przywileje króla Władysława IV, w których wyraźnie piszą „*Stefanus de Czarnce Czarnecki*“, lubo ten o ile nam wiadomo, zwykle się pisał Czarnieckim. I do dziś dnia jedni się piszą *Czarnecki* inni *Czarniecki*, chociaż z jednego wywodzą się domu Łodziów i wspólnego używają herbu. Trudno tu orzec jak się pisać powinno, bo i samą miejscowość, zkąd się piszą Łodziowie Czarneccy różnie nazywają: jedni piszą *Czarnka* (z łacińska Czarnca) inni *Czarnca*, *Czarncza*, *Czarnce*.

***) Miecznik krak., poseł kilkakrotnie na sejmy. *Janota: Wiad. hist. i jeogr. o Żywiecczyźnie.*

wszystkim miły, ale najbardziej Bogu, dla którego ojcowskiej się wyrzekł herezyi, już w roku siedmdziesiątym życia swego; we dwie lecie potem t. j. 1636 zasnął w Panu, w kościele naszym kaliskim, z nadgrobkiem marmurowym pochowany; dwa razy ponawiał śluby małżeńskie, raz z Krystyną Rzeszowską, drugi raz z Brzostowską h. *Bończa;* z pierwszą waleczne jego potomstwo synów dziesiąciu, i córka Katarzyna Masłowska, która potem była za Janem Piekarskim podsędkiem kujawskim, dalej za Janem Gembartem. Piotr pierwszy, męztwo jego, *Nieszporkow. Odrobiny stołu fol.* 196. *Kochowski climact.* 3. *lib.* 4. sławią, kiedy podczas oblężenia częstochowskiej fortecy od Szwedów, z celniejszą piechotą w nocy do pobliższych wypadł nieprzyjacielskich szańców, zwycięztwo i sławę do fortecy odniósł. Żona jego Missiowska. Wojciech drugi, pisarz grodzki chęciński, złączył się był dożywotnie z Dubrawską, z której syn Kazimierz. Paweł trzeci, w ojczyźnie najprzód w polskim obozie służył, i już rotmistrzując, już pułki w różnych ekspedycyach wodząc, nie mały czas potem w wojsku Ferdynanda III. cesarza zostawał, na ostatek do Malty się udał, tam w wielu okazyach, a mianowicie w potrzebie u Kanei, odwagą swoją sławę sobie wielką uczyniwszy, kawalerem maltańskim kreowany, *Kochowski climact.* 3. *lib.* 4. Stanisław czwarty, dworzanin królewski, służył wojenno Ferdynandowi cesarzowi z pięciąset jazdy. Tomasz piąty, krakowski i włocławski kanonik. Stefan, szósty syn Krzysztofa, sławny na cały świat wojownik, hetman polny, wojewoda ruski, umarł r. 1665 w Sokołówce;*) związkiem małżeńskiem

*) Wypuszczamy z Niesieckiego obszerny opis czynów Stefana Czarnieckiego, a kładziemy natomiast przywilej Jana Kazimierza, nadający temuż Czarnieckiemu prawem dziedzictwa starostwo tykocińskie. Projekt nadania tego starostwa wyszedł od tronu; kilku senatorów sprzeciwiało się szczodrobliwości króla pod pozorem publicznego dobra, jakoby przez nadanie dziedzictwem starostwa tykocińskiego traciła Rzeczpospolita chleb zasłużonych, ale król powstając z tronu rzekł: „Jeżeli zdaje się wam, iż cnota i zasługi wodza mniey warte są tego, ażeby Czarniecki otrzymał dziedzictwem Tykocin, przeto cokolwiek zasług moich liczyć mogę w tej Rzeczypospolitej, łączę ie razem, aby wyrównały nagrodzie; a jeżeli i tak mało iest, zlane na was dobrodziejstwa przodków moich domu Jagiellońskiego przydaie do tey szali; oddayciež mi wet za wet.“ Te słowa królewskie zamknęły usta zawistnym. — Przywilej w mowie będący brzmi dosłownie jak następuje:

JAN KAZIMIERZ

z Bożej łaski król Polski, Wielki książe Litewski etc. etc.

„Oznaymuiemy tym przywileiem naszym wszystkim i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, teraz i następnych wieków ludziom. Wstydby nam było maiestatu naszego, gdybyśmy wielmoż. Stefana na Czarncy Czarnieckiego woiewody ziem ruskich dzieła ogłoszone po całey Europie dziedzicznem świadectwem łaski naszey nie oznaczyli. — Nic wielkiego w boiu nie stało się za czasów naszych bez Czarnieckiego; i ieżeli pod czas upału woyny, czyli pracy, czyli rady potrzeba było, on i naypierwszym był i nayskuteczniey się stawił. Któreż wieki dziwić się nie będą dzielności umysłu iego w rozwiązaniu zawikłanych rzeczy? w ułatwieniu trudnych? w niebezpieczeństwach niemniey męztwa, iako i przezorności okazuiącego? Rzeczom zewsząd zgubionym ieden iuż tylko ratunek zostawał, i z daru niebios dany był Stefanowi. Okropne nieszczęśliwości zlewaiące się na całe królestwo, zhańbiona wiara, wydarte naydroższe skarby, zagarnione naymocniejsze twierdze królestwa, albolitež zniszczone, my sami opuszczeni od obywatelów, wolnie urodzeni a podani w niewolą; zewsząd nayokropnieysze klęski. Długo nie było nikogo, któryby nie mógł oprzeć, aż nad mniemanie wszystkich okazało się męztwo Czarnieckiego. Żądał każdy na ów czas takiego męża, któryby ziednoczył stan Rzpltey podzielony na różne części, któryby dzwignął nadzieję rzeczy upadłych, któryby zepsute i niekarne woysko przywiódł do przyzwoitey karności, któryby podźwignął sławę upadającego królestwa. To wszystko gdy Czarniecki zupełnie wykonywa, nam samym wspólnie żądaiącym tego, sprawuie podziwienie. — Takiego obywatela nie dostawało na ów czas Rzpltey, któryby ranami swoiemi ciężkie rany oyczyzny ugoił. — W tey ciaśninie biedzącego się z sobą narodu, gdzie wielu obywatelów wierności poczciwość i cnota pogrążone były nieszczęściem, sława Czarnieckiego bespieczny port znalazła. Nie zdarzeniem ślepego losu, ale wyborem przedwieczney rady wyniesiony na górę, on sam sobie za natchnieniem Bożym był szczęściem i cnotą; podobny do buyney ziemi, która nie tylko łagodnym umiarkowaniem powietrza, ale i wrodzoną żyznością swoją słynie. Umieiętność woyskowa kwitnąca w inszych narodach z Polski wygnana w nim tylko iednym pozostała; z umiarkowaniem iednak dopraszał się wszystkiego od łaski naszey, ażeby ani nadto o sobie zapominał, ani zbytecznie pamiętał. Byłoby niesprawiedliwością odmówić mu, to, co on dał wszystkim: głowie naszey koronę, królestwo stanom, oyczyznę obywatelom, mieszkańców miastom, miasta prowincyom, prowincye królestwu i wielkiemu xięstwu litewskiemu przywrócił. Tyle niestatecznego losu odmianami i jakoby hydzeniem wyroków zatartą sławę oboyga narodów chwalebnie podźwignął. Obce narody przymuszone były wysławiać woiuiące szczęście pod iego znakami, zazdroszcząc Polszcze,

miał za sobą Zofią Kobierzycką h. *Pomian*, synowicę kasztelana krzywińskiego, a z niej według *Kochowskiego* żadnego syna nie zostawiwszy, dwie tylko córki dziedziczki fortuny i sławy swojej spłodził. Z tych pierwsza, Alexandra Katarzyna Branicka marszałkowa nadworna koronna, druga Konstancya Leszczyńska wojewodzina podlaska.*) Dobrogost siódmy syn Krzysztofa, w Węgrzech zaprawował się do odwag wojennych, a potem z książęciem Wiśniowieckim ojczyznie służył, pułkownikiem wojska zaporowskiego w Białocerkwi w r. 1642. Franciszek ósmy w zakonie Soc. Jesu. Marcin dziewiąty syn Krzysztofa, komendant fortecy na Kordaku, potem pułkownik nad rajtaryą polską, dzielny wojownik przeciwko Kozakom i Tatarom, zostawił córek dwie: Alexandrę za Melchiorem Michałowskim i Krystynę *1o voto* za Jędrzejem Zaleskim pułkownikiem, *2o voto* za Molskim, oraz tyluż synów: Kazimierza i Stefana Stanisława; z tych Kazimierz w obozach życie swoje strawił, zaś Stanisław pisarz polny koronny, starosta brański, kaniowski i lipnicki, marszałek sejmu r. 1673., zaślubił Hulewiczównę kasztelankę bracławską z której córka Zofia Aniela wyszła za Michała Potockiego wojewodę wołyńskiego. Jan dziesiąty syn Krzysztofa, miecznik krakowski, młodsze lata przepędziwszy w obozie pod chorągwią Myszkowskiego, dalsze usługom ojczyzny poświęcił, z sejmu coronationis r. 1676. przydany do exekucyi testamentu Jana Kazimierza króla, względem dóbr żywieckich, jeździł i po ciało jego do Francyi. Syn jego Michał kanonik krakowski i sendomierski, deputat na trybunał kor. w r. 1695. *Niesiecki.* — Wojciech kom. gr. kaliski, syn Józefa, o którym *Niesiecki* pod h. *Pruss 3tio* przez niewiadomość pisze. Ten miał braci rodzonych pięciu: 1. Wawrzeńca, stolnika inowłodzkiego, podstarostę łęczyckiego, ten z *Nowomiejską* spłodził syna Felixa podkomorzego nadw. J. K. Mci. kawalera orderu ś. Stanisława. 2. Grzegorza komornika łęczyckiego, który z *Łącką* małżonką zostawił dwóch synów, Adama kapitana wojsk kor. i Ignacego. 3. Szymona stolnika bracławskiego. 4. Stanisława, o którym wspomina *Ks. Niesiecki*, zostawił potomstwo dwie córek, Maryannę i Petronellę. 5. Waleryana księdza kanonika ulejewskiego; były także dwie siostry. Tenże Wojciech komornik kaliski, miał *1o voto* Juliannę *Zabłocką*, z którą spłodził synów pięciu: Józefa, Stanisława, Wawrzeńca, Jana Nepomucena i Antoniego. i dwie córki: Maryannę za Korytowskim starostą rumieniewskim i drugą Elżbietę za Tyborowskim szambelanem królewskim. *2do voto* Jadwigę *Gurowską* miecznikownę kaliską, z tą prócz Jana zmarłego, potomstwo żyjące trzy córki: Ludwika, Józefa i Angela. *Wielądko.* — Obszerniejszą i dokładniejszą o tej rodzinie wiadomość podamy w **Dodatku.**

Czarnecki h. *Prus 1o* O tych żaden heraldyk nie pisze. Tymczasem Zgromadzenie szlacheckie wołyńskie postanowiło w d. 10. Lutego 1828. na zasadzie złożonych dowodów uznać za starą szlachtę polską Czarneckich h. *Prus 1o.*, których procedencya wedle tegoż dokumentu następująca: Jan Antoni cześnik województwa wołyńskiego miał syna Piotra Pawła rotmistrza wojsk koronnych, ten zaś dwóch synów: Antoniego (którego syn Bazyli spłodził Pawła Antoniego) i Wojciecha, którego syn Wawrzyniec następujące zostawił potomstwo: Antoniego Salezego, Mieczysława Jana Nep. i Erazma Tomasza, który zostawił syna Marcina a ten znów dziesięciu miał synów: Michała, Józefa, Witalisa (tego syn Sergiusz), Walentego, Antoniego (tego syn Włodzimierz), Kajetana, Franciszka dziś żyjącego (jego syn Bohdan i córka Wanda), Jana, Karola i Fabijana. Wszyscy ci znajdują się zapisani w rodosłownej księdze 6. starożytnej szlachty gubernii wołyńskiej.

Czarnecki h. *Prus 3tio.* Jan biskup kamieniecki*) opat czerwieński w r. 1660. lubomci ja (mówi Niesiecki) mu wyżej herb Łodzia przywłaszczył. Wojciech w poznańskiem, Kazimierz w łęczyckiem, Stanisław w sieradzkiem w r. 1697. Marcin stolnik bracławski i Seweryn w bracławskiem tegoż roku.**). Adam i Franciszek z Czernocina w krakowskiem w r. 1705. Tyle tylko *Niesiecki.* Natomiast *Duńczewski* i *Wielądko* obszerną podają wiadomość ale swoim zwyczajem tak bałamucą i mięszają Łodziów z Prusami, iż niemając dostatecznych danych dla zbicia ich błędów — wypuszczamy ją całkiem, w to miejsce podając genealogią zestawioną na dowodach, które w tej chwili posiadamy w ręku. Piotr Czarnecki herbu *Nagody* albo *Prus 3o*, kasztelan zakroczymski podług Lelewela — zawichotski podług Duńczewskiego i Wielądka, miał z Maryanną Grzegorzewską h. *Jasieńczyk* synów trzech: Jana biskupa kamienieckiego, Jędrzeja który regimentarzem zginął pod Cecorą i Macieja***), który rotmistrzem do niewoli był wzięty pod Cecorą i następnie wykupiony przez Krzysztofa Zbaraskiego. Ten Maciej miał za sobą Annę Wierzbicką *(testament Mateusza)* i z nią synów dwóch: Jędrzeja o którym brak wiadomości i Mateusza rotmistrza wojsk koronnych, który z Maryanną Węgierską h. *Belina* z Białostockiej urodzoną wdową po Grotowskim, spłodził synów dwóch: Jakóba i Jana podstolego żydaczewskiego, rotmistrza chorągwi lekkiej litewskiej (*Przywilej Jana Kazimierza z d. 11. Sierpnia 1668 i króla Michała z d. 4. Lutego 1671*), który z Maryanny Burczakówny następujące zostawił potomstwo: Stefana stolnika inflantskiego, Alexandra (ten z Alexandrą Mirowicką bezpotomny), Tomasza dziekana janowskiego, Jana, Piotra i Kazimierza łowczego smoleńskiego z Maryanną Hulewiczówną bezpotomnego *(Akta grodz. łuckie z r. 1731.)*, Z tych Stefan miał za sobą Helenę Chmielewską h. *Jastrzębiec* z której dwóch (*Akta grodz. łuckie 1713.*) zostawił synów Władysława bezpotomnego i Jana Antoniego († 1774) kasztelana bracławskiego, stanisławowskiego i kniażyńskiego starostę, orderu Orła Białego kawalera; ten kupiwszy miasteczko Lubieszów w pińskiem, gdzie też fundował klasztor kapucynów, i liczne inne na Rusi i Litwie dobra, pisał się *hrabią na Lubieszowie (Act. cast. Leopol. 1757—1770.)*; dwa razy śluby małżeńskie zawierał: *1o voto* z Zuzanną Siemaszkówną h. *Odrowąż*, z którą miał córek cztery: Katarzynę *1o voto* za Mogilnickim *2o voto* za Sługockim, Zofią *1o voto* za Kamińskim, *2o voto* za Głogowskim, Helenę i Joannę zakonnicami — i synów dwóch: Karola pułkownika (którego z Kossakowskiej córka Gertruda za Towiańskim) i Józefa starostę karolińskiego, orderu św. Stanisława kawalera, ten z Czetwertyńskiej miał syna Janą rotmistrza kawaleryi narod który z Anny Lipskiej (*2o voto* była za Józefem d'Elle-Vaux) miał synów trzech: Dominika ożenionego z Pruszyńską (jego syn Jan i Marya za Mniszkiem), Floryana (który z Grabianczanką ma córki: Honoratę za Mysłowskim i Annę za Zaleskim) i Eustachego ożenionego w r. 1830. z Joanną Matkowską. Z powtórnego małżeństwa z Felicyanną Czosnowską kasztelanką bracławską miał tenże Jan Antoni córek dwie: Helenę za Ostrowskim podkomorzym bracławskim i Annę benedyktynkę — synów pięciu: Ignacego (ur. 1749), Floryana, Antoniego,

że iest Stefana oyczyzną. Nadętego króla nagłym szczęściem a głównego nieprzyiaciela naszego, dziwną szybkością woiowania uczynił nieszczęśliwym, i u całego świata chrześciańskiego imię iego ohydził. Wyniosłego Siedmiogrodzanina, że przeszedł przez Karpackie góry, i ważył się natrząsać z prowincyi królestwa naszego, zniosł ze szczętem. Moskala samą swoią dzikością ogromnego, wielką klęską poskromił, i nauczył zuchwałego tyrana, co to iest być pokonanym. Gdy aż za granice oyczyste uniesiony zwycięztwami morza i wyspy wsławiał imieniem swoim z równą chwałą u odległych Cymbrów, iak i w domu dla obrony oyczyzny, władał orężem; małą garstką swoich liczne woyska częścią pokonał, częścią rozproszył. — Umysł iego był zawsze nieodmienny, chociaż się los woyny odmieniał. Nie samey tylko potomności celem pochwał będzie Czarniecki, nawet starożytność głęboka uzna iż niemasz równego iego imieniowi zkąd przodków iego nienadwerężona szlachetność nie tylko wzrost swóy ale nawet początek mogłaby wyprowadzać. — Niechay go Bóg zachowa za błogosławieństwem naszym królewskim i rozkrzewi pokolenie iego w którymby (ile z takiego szczepu) wzrastała wierność ku królowi i mężne serce przeciw nieprzyjaciołom oyczyzny. — Za którego więc powodem Rzplta wypędzona prawie z siedliska swego nie dawno własność swą odzyskała temu Tykocin, łask naszych pamiątkę wieczną za zgodą i iednomyślnem zezwoleniem stanów Rzeczypospolitej zgromadzonych pod ten czas na seym, przychylaiąc się do tegoż seymu konstytucyi, w dziedzictwo oddaiemy i daruiemy; do praw ziemskich przyłączamy, od królewskich zupełnie oddzielamy i przenosimy udzielną i zupełną władzą seymową nic nam i nayiaśnieyszym następcom naszym prawa do tychże dóbr iako do ziemskich nie zostawuiąc. Które tym imieniem, tytułem i przywileiem, że wszystkiemi teyże dotąd dzierżawy naszey Tykocińskiey, folwarkami, wsiami, wioskami, mianowicie zaś z samym miastem Tykocinem i wsiami: Bierki, Łopuchowo, Stelmachowo, Broniszewo, Lipinki, Siekierki, Sarniki, Złotorya, Sawino, Młynary, Białystok, Starosielce, Boiarze, Wysokistok, Boiarze, nad rzeką Supraśl, Zawady, Dolistów, Radzie, Radule, Smogorowka, Trzciano, na Cmentarzu Brzeziny, Jeżewo, Leśniki Paiewo ze wsiami trzynastu nazwami Zakątki etc..... i w ogólności ze wszystkiemi przyległościami nic nie wyłączaiąc, wspomniony W. Stefan Czarniecki woiewoda Ruski i następcy jego będą trzymać i posiadać tudzież temi dobrami według upodobania swego wieczyście rozrządzać. — Resztę zaś co niedostaie do nagrody zasług nieśmiertelnych Czarnieckiego, odda mu późna potomność, My nie samą tylko cnotę Stefana, ale i sławę naszą uwiecznić chcieliśmy, nagradzaiąc zasługi iego, ażeby wszyscy zachęceni do trudnych rzeczy dla oyczyzny, poznali, iż pięknieysza iest droga cnoty, a niżeli gnusności, i ażeby odtąd każdy mężnego serca obywatel poczytywał za początek szczęścia swego, taką cnotę iaką miał Czarniecki. Dla większey wagi tey rzeczy i wieczystego zapewnienia, czyli dla oczewistego dowodu chęci naszey ku rzeczonemu wielmożnemu woiewodzie Ruskiemu, ten przywiley ręką naszą podpisany, pieczęcią, maiestatu naszego stwierdzić kazaliśmy. W Warszawie na seymie walnym narodu, dnia trzynastego miesiąca Czerwca roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego sześćdziesiątego pierwszego. Królestw naszych: Polskiego trzynastego, Szwedzkiego czternastego roku." *Jan Kazimierz król.*

*) Mylnie Kosiński (w swoim Przewodniku heraldycznym) wydaje ją za Piota Opalińskiego.

*) Duńczewski i Wielądko nazywają go wołoskim to jest bakońskim biskupem; być może, że nim był poprzednio, ile że mamy kilka przykładów biskupów bakońskich, co później miejsce w senacie i katedry polskie zajmowali.

) Ci wszyscy prędzej należą do Łodziów Czarneckich, o czem obszerniej pomówimy w **Dodatku.

***) Ten Maciej podług testamentu jego syna Mateusza, oblatowanego w grodzie krzemienieckim, wyniósł się z Czarncy z powodu zabicia swego „Somsiada" za co sześć tysięcy zapłacił.

Franciszka Władysława i Gaspara. Z tych *pierwszy* Ignacy, rotmistrz kawaleryi narodowej, orderu św. Stanisława kawaler, zaślubił w r. 1785. Antoninę hr. Spork, ale się rozwiódł po piętnastomiesięcznem pożyciu. *Drugi* Floryan miał *1o voto* Zagórską z której synowie: Józef (ten z Lipską miał synów: Stanisława i Izydora ożenionego z Izdebską i mającego z nią syna Józefa i córki dwie: Teofilę i Emilię) i Eustachy, (ten z Sutkowskiej następujące zostawił potomstwo: Florę za Pawlikowskim, Leontynę za Wierzbickim, Bronisława ożenionego z Dorożyńską i mającego z nią syna Józefa i córkę Maryą, — Konstancyą za Boglewskim, Irenę za Zakarzewskim, Maryą i Wandalina ożenionego z Janiszowską i mającego z nią córki Michalinę i Bronisławę); z drugiej zaś żony Anny Skarzyńskiej zostawił tenże Floryan synów trzech: Zenona, Władysława i Karola ożenionego z Laurą hr. Mielżyńską, z której córka Marya za Koczorowskim. *Trzeci* Antoni (ur. 1756), wielki krajczy koronny, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawaler, zaślubiwszy Barbarę Kwilecką wdowę po Franciszku Ksawerym Kęszyckim wojewodzie gnieźnieńskim, przeniósł się w poznańskie i tam osiadł; zostawił on córki dwie: Lucyndę za Józefem hr. Kwileckim i Konstancyą za Ludwikiem Szczanieckim pułkownikiem wojsk polskich, oraz syna jednego Marcellego, któremu w r. 1854 przyznany został tytuł hrabiowski pruski; jego potomstwo z Florentyny Chłapowskiej: 1. Antoni ożeniony z Anielą Ponińską, z której ma syna Jana i córki trzy: Annę za Włodzimierzem hr. Bnińskim, Zofią za Stefanem hr. Dąmbskim i Antoninę za Biegańskim, — 2. Zygmunt ożeniony z Maryą Giżycką i mający z nią córkę Ludwikę i synów pięciu: Wiktora, Józefa, Michała, Stefana i Zygmunta, — 3. Józef porucznik gwardyi artyleryi pruskiej, — 4. Celina za Adamem Żółtowskim, — 5. Stanisław ożeniony z Anną hr. Mielżyńską i mający z nią synów Leona i Marcellego i córki: Helenę, Felicyą, Józefę i Annę i 6. Helena za Maxymilianem hr. Bnińskim); — *Czwarty* Franciszek Władysław wielki chorąży litewski, dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie: *1o voto* z Henryką Poniatowską z którą żadnego nie było potomstwa, *2o voto* z Anielą Korzeniowską kasztelanką zakroczymską z którą miał dwie córki: Juliannę za Małyńskim i Franciszkę za Kamieńskim i dwóch synów Jana (tego z Sierzputowskiej syn Artur z Dorożyńską ma córkę Annę i synów Jana i Ignacego) i Antoniego (tego z Rodziewiczówny córka Marya za Kaszowskim i synowie Wacław i Antoni. — *Piąty* Gaspar w zakonie OO. kapucynów.

Do tegoż domu i herbu zalicza zebranie deputacyi szlacheckiej kowieńskiej następujących Czarneckich: Tomasza Antoniego, syna Grzegorza, Dominika Jerzego, syna Piotra Jakóba i Antoniego syna Jana, a wnuków Jana. Z tych Jan syn Jana, porucznik komendy inwalidów w Telszach, miał za sobą *1o voto* Alexandrę Silizinównę, *2o voto* Annę Zaleską (ale z tą bezpotomny); dwóch jego zostało synów: Alexander który w wojsku rosyjskim znikł bez wieści i Waleryan Józef podpułkownik saperów wojsk ros., dziedzic dóbr Błędowka w płockiej gubernii, który z Wandy Bronikowskiej następujące ma potomstwo: Stefana Bolesława Mikolaja 3 imion dziedzica dóbr Goładczyzny w płockiem, ożenionego z Anielą Krupecką (ich córka Marya Wanda), Maryą Alexandrę Wandę 3ech imion, Leona i Kazimierza. — Tegoż herbu *Prus 3o* używają i mają takowy przyznany przez heroldyą rosyjską Czarneccy na Podolu osiedli. Z tych Zacharyasz syn Marcina wnuk Karola, skarbnik nowogrodzki, dziedzic dóbr Kliszczowa, Tywrowa i Pilawy, które w r. 1777. sprzedał Tokorzewskiemu (Świadectwo departamentu szlacheckiego tak opiewa), miał za sobą Wiktoryą Święcicką z której trzech zostało synów: Walenty † kawalerem, Teodor (którego z Drużbackiej synowie Wacław i Jerzy skazany za przestępstwa polityczne w r. 1863 do ciężkich robót w Syberyi) i Piotr deputat szlachecki, dziedzic Krasnopołki pod Hajsynem na Podolu, który um. w r. 1869. zostawiwszy z Franciszki Ułaszyn jedną córkę i dwóch synów: Anastazego Maryana obecnego współdziedzica Krasnopołki i Franciszka. Do tychże należą: Faustyn współdziedzic Sałahulbówki do r. 1864. Kazimierz profesor przy gimnazyum w Niemirowie, którego syn Mikołaj w armii rosyjskiej i N. który był w r. 1862. kapelanem w Sitkowcach na Ukrainie.

Czarnecki (bez herbu). Stanisław syn Józefa. Jędrzej, syn Stanisława. Stefan, syn Józefa Benedykta. *Spis szlachty król. pol. 1851—1554.* Kilku Czarneckich wymienia również bez herbu *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*; z tych jedni mają przydomek *Korobejczyk*, i ci wedle akt wydziału krajowego galicyjskiego, następującą wiodą procedencyą: Grzegorz z Anny Srokowskiej miał syna Samuela; ten z Anastazyi Wasylkowskiej zostawił syna Macieja, 1782., którego dawne szlachectwo polskie uznane przez sąd grodzki trembowelski w r. 1772.; jego syn Michał urodzony w r. 1733. zostawił syna Jana Chryzostoma w r. 1769., który z Maryi Horodyskiej trzech miał synów: Antoniego Kaspra w r. 1800, Jana w r. 1811 i Piotra w r. 1817 urodzonych w Brykuli Starej w parafii Wisniowczyk w Galicyi.

Czarnek h. *Półkozie.* Ta familia (mówi Wielądko) pochodzi z królestwa węgierskiego, gdzie dotąd są dobra Czarneki, ich siedlisko. Z tych jedni przenieśli się do Polski, i w dziedzictwo nabyli dobra Gruszewo w województwie krakowskiem, z którego i teraz piszą się. Achacy z Gruszewa Czarnek podczaszy bracławski, miał za sobą Potocką z którą spłodził Walentego chorążego bracławskiego, ten z Teresą Wodzką miał synów dwóch: Mateusza podkomorzego nadwornego J. K. Mci kawalera orderu ś. Stanisława, który z Maryanną, Pawła Tłubickiego podpułkownika artyleryi koronnej córką, zostawił potomstwo: Alexandra syna i córek trzy: Ludwikę, Wiktoryę i Izabelę małoletnie. Drugi syn Walentego Czarnka, Kacper kawaler maltański, ten swój wiek młody poświęcił w wojsku, będąc w regimencie grenadyerów szefostwa Józefa Witta, został kapitanem. Potem w r. 1776. z sejmu wyznaczony jako geometra przysięgły do rozgraniczenia kraju między Ukrainą a małą Rosyą, a nareszcie zostający w obowiązku kamerjunkra królowi panującemu Stanisławowi Augustowi wiernie i pilnie usługi swe dopełniał. Taż familia Czarnków spokrewniona z Kluszewskiemi, Ogrodzkiemi, Niewiarowskiemi, z Rożyckiemi, Jezierskiemi, z Dembowskiemi, i innemi zacnemi domami. Tyle *Wielądko.* — Obszerniejszą o tej familii wiadomość podajemy z akt grodzkich i ziemskich krakowskich. Jakób Czarnek *na Gruszowie* r. 1587. miał córki dwie Agnieszkę i Zofią i synów ośmiu: Stanisława ożenionego z Dorotą Sieradzką, córką Sebastyana, Jana, Piotra, Adama, Mikołaja, Wenzla ożenionego z Zofią Krobicką córką Stanisława, Marcina i Jędrzeja (*Lib. 180. pag. 1732).* Stanisław Czarnek miał za sobą Zofią *de Wieża* Kącką córkę Stanisława i Łucyi Post, z którą miał oprócz dwóch córek, Anny za Jakóbem Cieleckim i Magdaleny — synów trzech: Krzysztofa (r. 1622) ożenionego z Anną *de Wilamowy*, Jakóba i Jana, którego z Anny *de Ogrodziniec* córka Maryanna wyszła za Jana Dominika Krakowskiego 1724. *(Lib. 209. pag. 75).* Jan Czarnek miał za sobą Katarzynę Marzeńską 1623. (*Lib. 217. p. 2818).* Krzysztof ożeniony z Jadwigą Walkanowską 1623. *(Lib. 217. p. 74).* Ignacy cześnik bracławski 1786. Mateusz i Kasper r. 1780. — Achacy (którego wyżej Wielądko wymienia) miał za sobą naprzód Zofią Wasniewską córkę Adama i Zuzanny Gutteter, z której spłodził: Józefa (ten z Zuzanną Miklaszewską córką Franciszka i Barbary Srebrnickiej miał synów pięciu: Anastazego, Michała, Antoniego, Jacentego i Felixa) Teresę za Michałem Kempskim, Apolonią *1o voto* za Mikołajem Kempskim, *2o voto* za Ludwikiem Ślepowrońskim i Katarzynę za Józefem *de Łossocina* Wiernek (*Lib. 332. p. 1944.*), — potem tenże Achacy z Zofią *de Potok* Potocką miał synów trzech: Franciszka, Ignacego (ten *1o voto* z Anastazyą *de Zaleskie* spłodził syna Krzysztofa i córkę Konstancyą za Stefanem Stockim, *2o voto* z Maryanną *de Wadzyńskie* miał syna Józefa i córkę Helenę) i Walentego, który z Teresy *de Włockie* miał syna Franciszka Krzysztofa (*L. 356. p. 712).*

Czarniewicz.

Czarniewski. Jan w r. 1700. na zjeździe pod Olkinikami podpisał się z powiatu kowieńskiego. — *Wiel.* Mikołaj w r. 1700. na walnym zjeździe pod Olkinikami pisał się z województwem połockiem. — *Wielądko.*

Czarnkowski h. *Nałęcz*, to jest binda biała w koło ułożona w czerwonem polu, której końce na krzyż ułożone a niezwiązana jak to przedstawiliśmy w rysunku pod herbem Czarnkowski, tym bowiem kształtem umieszcza *Paprocki* na marginesie *pag. 150.* co i Niesiecki poświadcza przytaczając *Bembusa*, *Okolskiego* i *Potockiego* gdzie też mówią „tego herbu sam tylko dom Czarnkowskich, kiedyś w ojczyznie między najpierwszymi wsławiony zażywał;“ ale *Niesiecki* chociaż w opisie chce mieć końce bindy „na krzyż ułożone“ w rysunku Nałęcza związane położył. — Jak nagrobki w Czarnkowie świadczą, ciż Czarnkowscy umieszczali w swoim herbie i orła polskiego i brali mitrę. — Początki domu tego wyprowadza *Paprocki* (w czem mu pomaga i Okolski) i za nim Niesiecki od Leszka (Kuropatnicki zaś od Władysława ks. kaszubskiego), który między dwudziestu synów z drugiego łoża spłodzonych, dzieląc swoje państwo, jednemu z nich człopskie księztwo w podziale naznaczył. Gdy się jednak potem rozplenieni tych książąt sukcesorowie sami między sobą kłócić poczęli i z Polską potem w wojenne zaszli kolizye, czy z swej dobrej chęci upamiętawszy, czy też szablą króla Chrobrego przyciśnieni, gdy się do Polski wrócili, tytułu książęcego ustąpiwszy, przy samym się hrabiów z Człopy honorze zostali. Dzierżykraj tedy hrabia z Człopy, pierwszy znać w Polszcze osiadł, czyli raczej dla tego, przodkiem go tej tak godnej familii, wszyscy jednostajnie tytułują, że przez Chrzest ś. odrodziwszy się Bogu, nowy następującym wiekom, otrzymał zaszczyt herbowny Nałęcz; czego potwierdza, napis na pewnym grobie w kościele czarnkowskim bardzo dawny, jako świadczy *Bembus.* Tenże Dzierżykraj podpisał *inter praesentes* fundacyą Mieczysława, pierwszego w polszcze klasztoru trzemeszyńskiego z tytułem hrabi na Człopie w 996. Hercarda potem i Dobromira hrabiów z Człopy, z różnych przywilejów doczytał się Paprocki. Dzierżykraj inszy, hrabia z Człopy, trzemeszyńskiemu klasztorowi, Gąsawę i Konratowo, majętności swoje, wiecznemi czasy darował w r. 1145. Mikołaj hrabia z Człopy wojewoda kaliski, pierwszy się z Czarnkowa pisać zaczął. Co najprzód poznać z starego nadgrobku w kościele czarnkowskim w te słowa: *Illustri Heroi Domino Nicolao Comiti Palatino Calissensi, Castri Czarnków a Miecislao V. Majoris Poloniae Duce anno* 1192. *obtentori, et Civitatis hujus Conditori et primo haeredi, a Dzierżykrajo Człopensi Domino oriundo, et per Bolesłaum Chrobri, ad fidem Christi converso, et baptisato.* Znać to i z przywileju na darowiznę tegoż Czarnkowa, który się w tym domu znajduje; wypisał go w swojem Kazaniu Bembus. *Nos Miecislaus, notum facimus, quod intuendo fidelia grataque obsequia Dilecti Baronis nostri, Comitis Nicolai Palatini Calissiensis, quae nobis multipliciter impendit, et semper impendere est paratus. damus, tradimus*

et conferimus sibi suisque Successoribus Castrum nostrum Czarnków vulgariter nuncupatum cum omnibus possessionibus. Datum in Rogoźno in Crastino B. Viti Gratiae Domini 1192. W tymże przywileju pozwala książe wojewodzie czarnkowskiemu, miasto targowe założyć, i mieszczanów którzyby w niem osiedli, od płacenia ceł od wszystkich towarów, wolnemi czyni, nad to wyjmuje ich z pod jurysdykcyi wójtów książęcych, chcąc żeby wszystka władza przy Czarnkowskich była, a samemu dziedzicznemu Panu, daje moc nad poddanemi książęcą, *cum jure*, jako tam dokłada *decapitationis, mutilationis, cremationis.* W tymże przywileju darował mu król wsie: Gambice (a podobno ztąd wyszli Gębiccy Nałęczowie) Walkowice, Barchodek, Łomnicę, w powiecie waleckim, jako przydaje manuskrypt poznański, z tegoż przywileju. Ten Czarnków był przedtem dziedzictwem Gniewomira niejakiego, którego do chrztu trzymał Bolesław Krzywousty, jako świadczy *Cromer lib. 5.* w r. 1104. atoli Gniewomir ani był z familii Nałęczów, ani Czarnków nigdy przedtem do nich nie należał, dla tego też i Paprocki swoje zdanie w Gniaździe Cnoty w inszej książce poprawił; dopiero kiedy Gniewomira, za jego zdradę postronkami na śmierć zbito, jako Kromer blizko tamże wspomina, konfiskowane dobra jego a między niemi Czarnków, w ręku królewskich były, aż też Mieczysław za wielkie zasługi Mikołajowi temu wojewodzie hrabi z Człopy puścił go. *Długosz in lib. Benef.* dyecezyi krakowskiej powiada, że Jan Gniewomir wieś Rudawę kościołowi i katedrze krakowskiej przyłączywszy, um. w r. 1185. *Nakielski fol.* 68. *et* 101. bratem go zowie wyżej wspomnionego Gniewomira, który z żoną swoją z domu Topor klasztorowi miechowskiemu, wieś Łętkowice, wiecznem prawem darował, ale Władysław Łokietek (chyba inszy) nazad ją, dla zbrodni brata jego, choćci on sam był niewinny, odebrał. Sędziwój z Czarnkowa wojewoda kaliski, syn Mikołaja wojewody także kaliskiego, w nagrodę zasług swoich, otrzymał od Bolesława książęcia polskiego, majętności Gołęzą, Białą, przydaje *MS.* i Rozdrugę na wieczność 1245. Dzierżykraj sędzia nadworny w r. 1234. Dzierżykraj proboszcz krakowski, Leszka Czarnego książęcia na ten czas sieradzkiego, z Pawłem biskupem krakowskim do zgody przyprowadził. Wincenty z Czarnkowa arcybiskup gnieźnieński w r. 1220. Bogumił Dzierżykraj z Czarnkowa wojewoda poznański w r. 1242. Jan z Czarnkowa wojewoda poznański, luboć go czytam (mówi Niesiecki) Franko (ale to musiał być Janko ile że *MS.* krakowski o tym czasie Jana kładzie między wojewodami poznańskiemi) na przywileju Bolesława książęcia danym familii Rozrażewskich 1270. Mikołaja hrabię z Grzymisława Czarnkowskiego położył *MS.* krakowski w r 1260. wojewodą poznańskim, tego zostało trzech synów: Wincenty podkanclerzy koronny, Mikołaj wojewoda kaliski i Mirosław. Tomasz biskup wrocławski na Szlązku † 1292. Sędziwój hrabia z Czarnkowa kasztelan międzyrzycki, wziął był od Władysława w zamian Czarnkowa Rogoźno z przynależnościami, które w domu Czarnkowskich zostawało aż do króla Kazimierza W., od którego Sędziwój hrabia z Czarnkowa znowu otrzymał Czarnkowo wróciwszy do korony Rogoźno. Jan hrabia z Czarnkowa podkanclerzy koronny i Wincenty z Czarnkowa bracia rodzeni, a Sędziwoja kasztelana nakielskiego synowie, jak świadczy Bembus, między których dział dóbr swoich ojciec uczynił, w których się też kładzie i Człopa, a ten dział przerzeczony Kazimierz król w r. 1362. potwierdził. Sędziwój hrabia z Czarnkowa kasztelan bniński, który z Janem sędzicem poznańskim synowcem swoim Swatoborza książęcia szczecińskiego wojował r. 1379. Jan z Czarnkowa podkomorzy poznański, którego pojmanego w niewolę od margrabiego Fryderyka brandenburskiego uwolnił Sędziwój Ostrorog wojewoda poznański, krewny jego (Paprocki chce mieć tego Jana synem Jana podkanclerzego koronnego.) Mikołaj z Czarnkowa kasztelan gnieźnieński, komisarz do Torunia, tam się z Krzyżakami o pokój umawiał. Ten z Tęczyńskiej kasztelanki krakowskiej zostawił syna Sędziwoja Jana. Działo się to w r. 1464. Inszy także Mikołaj, sędzią poznańskim go czytam (mówi Niesiecki) 1413, na przywileju horodelskim Władysława Jagiełła u tegoż *Łaskiego fol.* 82. i 83. wziął potem kasztelanią gnieźnieńską. Jan Sędziwój hrabia z Czarnkowa, wojewoda kaliski w r. 1496.; zostawił ten godny senator trzech synów: Jana młodo zmarłego, Macieja i Sędziwoja *MS. Posnan.* Jana kanonika krakowskiego, proboszcza szkalmirskiego czytam na liście Zygmunta I. danym miastu lwowskiemu 1510. Maciej hrabia z Czarnkowa kasztelan bydgoski. Ten z Opalińskiej wojewodzianki łęczyckiej, krom córki Barbary Grzymułtowskiej, spłodził sześciu synów: to jest Jana, który dworzaninem królewskim będąc, młodo zniknąwszy, dalsze o sobie nadzieje pomylił; takimże gwałtem i Krzysztofa śmierć prędko zabrała. Stanisław był starostą kłeckim, atoli *Paprocki w Gnieździe Cnoty* Stanisławowi, niewiem jednak czy temu, kasztelanią śremską przypisał. Piotr był kasztelanem poznańskim, z Kościelską herbu Ogończyk bezpotomny, Jędrzej biskup poznański syn Macieja kasztelana bydgoskiego † 1562. Wojciech kasztelan rogoziński starosta kościański, syn Macieja kasztelana bydgoskiego, um. 1579., miał za sobą Barbarę hrabiankę z Górki h. Łodzia, kasztelankę poznańską, z którą wszystka fortuna Gorków do Czarnkowskich się zlała. Ta mu powiła czterech: to jest Piotra podkomorzego poznańskiego, starostę kcyńskiego (pisał się ten Piotr z Łopienna, wszedł w kontrakty małżeńskie

z Dorotą Stryjkowską, a bodaj nie córka jego z niej Łukaszowi Tomickiemu zaślubiona.) Jędrzeja wojewodę kaliskiego starostę inowłodzkiego, (który złączył się był dożywotnie z Latalską hrabianką z Łabiszyna starościanką tucholską, z której córka Zofia dostała się Stanisławowi Niemojewskiemu h. Rola, kasztelanowi chełmińskiemu; druga tegoż Jędrzeja córka Michałowi Działyńskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu), Jana kasztelana międzyrzeckiego starostę drahimskiego *(Histor. Polon. Pruth. fol.* 451. za żonę przyznaje mu Zofią z Fulsztyna Herburtownę koło r. 1600. ale i drugą miał Annę Mohylankę, Jeremiego wojewody multańskiego córkę, wdowę po zostałą po Maxymilianie Przerębskim, atoli jej ten Jan odumarł koło r. 1619. zostawił jednak z pierwszej syna Sędziwoja starostę drahimskiego i córki dwie, z których Anna żyła z Marcinem Padniewskim) i Stanisława dworzanina królewskiego † 1637. Ci wszyscy czterej bracia a synowie Wojciecha kasztelana rogozińskiego Janowi Zamojskiemu kanclerzowi i hetmanowi wielkiemu kor. Szczerzebszyn ze wszystkiemi przyległościami rezygnowali w r. 1593. Sędziwój kasztelan przemęcki, drugi brat Mikołaja kasztel. bydgoskiego, syn Sędziwoja wojewody poznańskiego, miał za sobą córkę Ambrożego Pampowskiego wojewody sieradzkiego, z której czterech synów zostawił: to jest Jana starostę kłeckiego, Zygmunta domatora, Stanisława i Wojciecha. Z tych dwaj ostatni z dzieł swoich pamiętni, a najprzód Stanisław Sędziwój referendarz koronny, mąż nauki wytwornej i wymowy gładkiej, dla której marszałkiem na sejmie lubelskiem obrany. Wojciech Sędziwój kasztelan międzyrzycki, generał wielkopolski, brat Sędziwoja referendarza, syn Sędziwoja kasztelana przemęckiego † 1580. z Jadwigi Sierpskiej z Gulczewa, wojewodzianki rawskiej h. Prawdzic miał między inszem potomstwem syna Adama Sędziwoja wojewodę łęczyckiego generała wielkopolskiego, pyzdrskiego, międzyrzeckiego i wolmińskiego starostę. Miał za sobą *1o voto* Iwińską, *2do* Annę Zborowską kasztelankę gnieźnieńską, wdowę pozostałą po Piotrze Opalińskim, a z niej potomstwo: Zofia Jerzego książęcia Radziwiłła, Jadwiga Maryanna Pawła Działyńskiego, wojewody, Dorota Franciszka Dębińskiego podkomorzego małżonki i synowie: Władysław i Jędrzej, z tych Władysław starosta bydgoski w r. 1623. Po śmierci Zborowskiej, pojął ten Adam Katarzynę Leszczyńską, z której córka Teresa Krzysztofowi Opalińskiemu wojewodzie zaślubiona, od tej się zostało dwóch synów i pięć córek. Franciszek Kazimierz kasztelan poznański, starosta międzyrzecki, pyzdrski, syn Adama wojewody łęczyckiego i generała z Leszczyńskiej urodzony, z sejmu 1638. komisarzem do uspokojenia kłótni od Szlązka i Marchji naznaczony. Żona jego Konstancya, córka Stanisława Lubomirskiego wojewody krakowskiego. Druga Weiherowna, z której córka Anna czy Katarzyna Gębicka kasztelanicowa gnieźnieńska. Adam Uryel starosta międzyrzycki i osiecki, syn Franciszka kasztelana poznańskiego, mąż wojną szwedzką wsławiony, um. w r. 1675, żona jego Zaleska referendarzowna kor. h Dołęga, z której córka Zofia Anna Opalińska kasztelanowna poznańska, *2do voto* Niemojewska z której Franciszka Radomicka wojewodzina poznańska i syn Władysław starosta osiecki; ten z Grzymultowskiej wojewodzianki poznańskiej nie zostawiwszy tylko dwie córki, (jedna z nich Maryanna za Krasińskim kasztelanicem płockim, druga Zofia panną) chwałę wsławionego tylą wieków i dzieł Czarnkowskich domu, na sobie zakończył, um. 1727. *Niesiecki.* — Wymieniony wyżej przez Niesieckiego Sędziwoj, hrabia z Czarnkowa, kasztelan bniński, zostawił z Krystyny małżonki swej (Lib. Ter. posn. an. 1410. fol. 162—176) synów trzech: Mikołaja podkomorzego poznańskiego, od którego poszli Dzierżykraje-Morawscy, Wincentego i Gniewosza. Zofia ostatnia z domu Czarnkowskich (o której wyżej Niesiecki) żyjąca jeszcze w r. 1775, zaślubiona była Radzewskiemu, podkomorzemu poznańskiemu, z którym bezpotomnie żyła.

Czarnkowski h. *Łodzia.* Że są i tego herbu świadczy *Małachowski.*

Czarnocki h. *Lis*, w krakowskiem wojew., sendomierskiem i ziemi łomżyńskiej. Początek swój od Giebułtowskich, ale od dóbr Czarnocina Czarnockiemi nazwani. Stanisław sędzia ziemski sanocki, lata swoje to na dworze Zygmunta I., to w obozie przetarłszy, posłował na różne sejmy; z synów jego dwóch, Wiktoryn dworzanin królowej Anny do obozu od ojca wyprawiony, w drodze tej młodo umarł. Jan, którego podobno syn Wojciech, kasztelan miedzyrzecki, zostawił dwóch synów, Samuela miecznika krakowskiego, w roku 1637. (żona jego Dębińska Zofia h. Rawicz), i Franciszka podstolego bełzkiego. Hieronima, żupnika wielickiego, opowiada nadgrobek w Wieliczce. Mikołaj, dziedzic na Srzeniawie i Klimuntowie, człowiek rycerski. Pawła syn Jan żył z Elżbietą Zagorowską, pozostałą wdową po Witosławskim, córka jego z niej Anna, Trojanowskiemu zaślubiona, syn zaś Konstanty pojął Żórawską. Jakób, podczaszy dobrzyński w krakowskiem w r. 1670. Adam Franciszek Jan w lubelskiem w r. 1667. Któryś z Czarnockich miał za sobą córkę Jakóba Dębińskiego, podsędka krakowskiego h. Rawicz. *Niesiecki.* — Czacki wymienia Jana Czarnockiego nobilitowanego r. 1569. — Michał Czarnocki na *Seceminie* stolnik stężycki umarł bezpotomnie. Jan kanonik brzeski, dziekan drohicki, wiele razy w dyecezyi brzeskiej, na miejscu biskupa, wizyty dekanatu odprawował, i swoim chwalebnie rządził. Bracia jego Szymon i Łukasz podstoli łomżyński. Jan z *Czarnot* Czarnocki dóbr *Klembowa* z przyległościami, częścią w ziemi warszawskiej, częścią w ziemi nurskiej, w pow. kamieńczykowskim leżących dziedzic, podczaszy

drohicki, sędzia grodzki mielnicki, w z. drohickiej na sejm w r. 1786 poseł; w pierwszem małżeństwie z Agnieszką *Świętochowską* podstolanką chęcińską, miał córkę Juliannę, w powtórnym z Franciszką *Kuszlowną*, stolnikówną podlaską, z której spłodził syna Franciszka Ksawerego. Sylwester, regent mielnicki, Marcin, cześnik mielnicki i sędzia gr. drohicki; Maciej regent drohicki, i inni na urzędach tamże będący. Kazimierz komornik nowogrodzki. Józef strażnik bracławski. *Wielądko.* — Do tego domu należy Adam Czarnocki, znany w literaturze polskiej pod przybranem nazwiskiem *Zoryana Dołęgi Chodakowskiego*, ur. 1784 na Litwie, † 1825 w Sieło Petrowskoje w gub. twerskiej w Rosyi; dwukrotnie był żonaty: *1mo voto* z Konstancyą Flemingówną, daleką krewną Izabelli Czartoryskiej, *2do voto* z Rosyanką niewiadomego nam nazwiska.

Czarnolaski. W wojew. mazowieckiem, dziedzictwo ich dobra Zdzieski. Z tych jeden z siostry rodzonej księdza Piotra Skargi, spłodził syna Sebastyana, który w zak. S. Jesu 66 lat świątobliwie przeżywszy, um. 1638. *Niesiecki.*

Czarnołoski patrz **Orzeszko.**

Czarnołucki h. *Ogończyk* w wojew. brzeskiem kujawskiem. Stefan 1632 r. Mikołaj i Grzegorz w witebskiem, Samuel w wileńskiem r. 1648. Stanisław z poznańskiego podpisał zjazd w Jędrzejowie r. 1576 *Wielądko.*

Czarnołuski h. *Ciołek* w chełmskiej ziemi. Jan pod usarską chorągwią kanclerza Zamojskiego służył r. 1638. Adam wojski buski, pisarz z. włodzimierski, poseł na sejm z wojew. bełzkiego w r 1662. *Niesiecki.* — Ignacy Czarnołuski pisarz gr. łucki, deputat na trybunał kor. w r. 1742. Józef stolnik nowogrodzki, sędzia gr. włodzimierski w r. 1750. Adam podstoli r. 1792. *Wielądko.*

Czarnołuski h. *Szeliga* Że są i tego herbu świadczy *Małachowski.*

Czarnomski Michał cześnik rypiński koło r. 1795, *Wielądko.* — Heroldya kr. pol. w swoim *Herb. rod. szl. 1853* przyznaje Czarnowskim w wojew. płockim h. Jastrzębiec, i wymienia z nich: Macieja, dziedzica dóbr Czarnominko mniejsze w r. 1724, Jana *na Krzyżanowie* w r. 1784 i Franciszka *na Płochówku* w z. dobrzyńskiej r 1739.

Czarnorucki. Stefan 1632. Mikołaj i Grzegorz w witebskiem, Samuel w wileńskiem 1648. *Niesiec.*

Czarnorudzki h. *Ogończyk.* Antoni, syn Mateusza. *Spis szl. król. pol 1851.*

Czarnotulski h. *Ogończyk*, w brzeskiem kujawskiem woj. Stanisław jednak z poznańskiego delegowany, podpisał zjazd jędrzejowski 1576. *Niesiecki.* — Są to ci sami, których *Wielądko* Czarnołuckimi nazywa. *Dogiel* w dziele swojem umieszcza jeszcze w r. 1589. iż Stanisław Czarnotulski był posłem na sejm z woj. kaliskiego, podpisał traktat bendziński.

Czarnotulski h. *Szeliga*, z Markowskich swój początek wzięli. — *Niesiecki.*

Czarnowicki Stefan, pisał się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z woj. płockiego. — *Wielądko.*

Czarnowron herb: W polu niebieskiem krzyż złoty kawalerski na barku srebrnej podkowy, na krzyżu kruk wzlatujący w prawo z pierścieniem złotym w dziobie, pod podkową belka srebrna; w szczycie hełmu pięć piór strusich. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Ignacemu Fijałkowskiemu, synowi Bartłomieja, doktorowi medycyny i chirurgii, dyrektorowi instytutu położniczego w Warszawie, dyplomem cesarza i króla z d. $\frac{1}{13}$ Grudnia 1830.

Czarnowski (bez herbu). Maciej. syn Tomasza. *Spis szlachty kr. pol. 1854.*

Czarnowski h. *Cholewa.* Dom znaczny od r. 1414. w ziemi łomżyńskiej, gniazdo ich wieś Czarnowo albo Ciarnowo. *Herb. Kap. Mil.*

Czarnowski h. *Grabie*, w ziemi warszawskiej, Marcin 1648. w w. mińskiem, Jerzy i Samuel. Stanisław do rozgraniczenia ziemi halickiej od wołoskiej 1658. Mikołaj w ruskiem, Wojciech, Jacek, Ludwik i Maciej w z. nurskiej 1997. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze jako czytał w *Dogielu*, że w r. 1589. Adam Czarnowski starosta pyzdrski, był posłem ne sejm z woj. poznańskiego i podpisał traktat bendziński. Roch komornik gr. rożański posłował z z. nurskiej na elekcyą St. Augusta 1764. r., który był potem miecznikiem nurskim. Ignacy stol. drohicki, był posłem na sejm 1768· z woj. pomorskiego. Są także Czarnowscy i w wielkiem księztwie litewskiem, gdyż czytałem (mówi Wielądko) w akcie konfederacyi generalnej w. ks. litewskiego w Wilnie dnia 28. Kwietnia 1764. r. iż Jan Czarnowski podpisał się. Także w r. 1763. na manifest *de illegit.* trybunału w. ks. lit. wraz z innemi senatorami i urzędnikami, współobywatelami pisał się Józef Czarnowski. Podług *Herb. Kap. Mil.* dom ten znany już w r. 1443. w którym Andrzej z *Mazowa* i Mikołaj z *Czarnowa* w ziemi wiskiej, założyli w lesie Ledwigów zwanym, wieś Czarnowo.

Czarnowski h. *Łada.* Wojciech z Dorotą Wolską h. Półkozic, dziedziczką na Woli Gawartowej. spłodził Stanisława żołnierza zasłużonego, ten z Emerencyany Alantowiczowny h. Róża, zostawił córkę Barbarę Dobrzyńską i Annę Mogilnicką podstarościnę horodelską, synów zaś: Jędrzeja, Pawła, Wojciecha, Alexandra i Jana Kazimierza chorążego Grabowieckiego, ten z Teofili Gorajskiej, miał córkę Annę Drzewiecką łowczynę buską *steril*, syna Stanisława i Michała Teofila skarbnika buskiego, któremu Orchowska h. Nałęcz powiła trzy córki: Maryannę Karlińską cześnikową dobrzyńską Krystynę Rudnicką, Brygitę Rożnowską i syna Józefa. *Niesiecki.* — N. Czarnowski

(niewiadomo jakiego herbu) miał za sobą Maryą hr. Golejewską koło r. 1830. a Róża Czarnowska wyszła *1o voto* za Juliana *2o voto* za Jana († 1862) hr. Golejewskiego.

Czarnowski Maciej, syn Tomasza. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czarnuszewicz. *Kuropatnicki* dom ten umieszcza a *Wielądko* pisze: Adam pisał się na akt konfederacyi gen. w Wilnie r. 1764. Jan podpisał elekcyą Stan. Augusta z ziemi bielskiej,

Czarnożyński Marcin, pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. kaliskiem. *Wielądko.* — Są Czarnożyńscy w Galicyi jak to świadczy *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czarny Zawisza. Tak wymienia *Kuropatnicki.*

Czarowski. Stanisław i Alexander w sandomirskim podpisali elekcyą Jana Kazim. — *Niesiecki.*

Czartkowski h. *Korab.* W sieradzkiem i na Podolu. Od Czartkowa nazwę wzięli. *Niesiecki.* — Czartkowscy po dziś dzień licznie rozrodzeni w kaliskiem, gdzie znaczne dziedziczą majątki. Z tych N. była koło r. 1700. za Krzysztofem Biernackim, którego siostra Alexandra zaślubiła Andrzeja Czartkowskiego.

Czartoryski h. *Lubicz.* W łomżyńskiej ziemi i na Rusi, z których jedni się zwią Borutowie, drudzy Santkowie. Stanisław sekretarz króla Stefana, którego synowie: Jakób łowczy ostrowski w Litwie był osiadł, Jan i Maciej ziemianie łomżyńscy 1607. — Walenty i Jakób 1697, podpisali elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — Toż na elekcyą St. Augusta z tejże ziemi łomżyńskiej Andrzej, Bonifacy i Gabryel z Czartoryi *na Roginicach*, *Piasecznych Włodkach* pisali się na elekcyą S. Augusta i dotychczas (mówi Wielądko) w ziemi łomżyńskiej na Czartoryi są dziedzicami. Stefan r. 1700. pisał się *pod Olkinikami* z pow. oszmiańskiego. *Wielądko.* — Podług *Herb. Kap. Mil.* dom ten znany już w r. 1460.

Czartoryski książęta h. *Pogoń litewska.* Pochodzą od Olgerda syna Gedyminowego, który między sześciu synów, z jednej żony Uliany księżny witebskiej spłodzonych zostawił syna Korygełła. Ten Korygełło (nazywają go także Kazimierzem, inni Konstantynem, inni jeszcze Bazylim) książe na Czerniechowie i Siewierzu, pierwszy autor domu książąt Czartoryskich, ścięty na rozkaz brata jego Witolda. Chleb Czartoryski książe syn Korygełła Konstantyna według *Kojałowicza p. 2. l. 20.* i genealogii domu tego, w okazyi pod Wilnem z Skirgełłem na Krzyżaków i Witolda nacierając z drugiemi Panami przedniejszemi poległ w r. 1390. Alexander syn Korygełła, brat Iwana i Michała. Zostawił ten Alexander syna Siemiona. Iwan wnuk Olgerda, synowiec Zygmunta książęcia lit., który zabił Zygmunta Kiejstutowicza w. księcia lit. Michał syn Wasila, albo jako go zowie *diploma donationis* Michaiło Wasilewicz: to mu dyploma dał Świdrygełło książe lit. na Klewań, od którego pierwszy się zwać począł książęciem na Klewaniu. Miał za sobą Zofią Niemierzycównę, respektem której brat jej Wojna Niemierzyc, testamentem książęciu temu zapisał dobra swoje Żytan, Besnichrest, Bubnów, Choryczów, Tyszkowice, Szczuciatyn, Litowicz, Kręczów, Horki, Oleszko i z przyległościami, którego testamentu kopia w domu książąt Czartoryskich znajduje się aktykowana w grodzie włodzimierskim w r. 1606. Teodor starosta łucki, syn Michała starosty bracławskiego, od którego pisał się Fiedor Michaiłowicz. Córkę Anastazyą skolligował z Piotrem Bogdanowiczem Chreptowiczem, drugą miał Teodorę, trzecią Annę złączył dożywotnie z Bazylim Bogdanowiczem Czyżem koniuszym litewskim starostą krzyczewskim i najalewskim. Synów jego dwóch pamiętne w tej ojczyznie zasługi, to jest Alexandra i Iwana. Alexander wojewoda wołyński, syn Teodora starosty łuckiego, na sejmie lubelskim w r. 1569. podpisał unią korony z księztwem litewskiem. Żona jego Magdalena Deszpotówna pozostała wdowa po Iwanie książęciu Wiśniowieckim. Tego podobno Czartoryskiego córka Maryanna wojewodzianka wołyńska w małżeńską ligę zmówiona z Jędrzejem Sapiehą wojewodą smoleńskim, a przedtem połockim. Michał starosta żytomirski syn Alexandra wojewody wołyńskiego, złączył się był dożywotnie z Zofią Chodkiewiczówną hrabianką na Szkłowie i Myszy Hieronima kasztelana wileńskiego córką, z niej syn Jerzy. Ten dobra Zimna nazwane i połowę Monasteru z przyległościami, Jerzemu Iwanowiczowi książęciu na Klewaniu, od stryjecznego swego idącemu zapisał 1604. w grodzie włodzimierskim. Syn jego tegoż imienia to jest Jerzy zszedł bezpotomny ostatni z tej linii. Iwan książe na Klewaniu, syn Fiedora albo Teodora, brat Alexandra wojewody wołyńskiego, zaślubił księżniczkę Zasławską, Koźmy starosty kamienieckiego córkę, z której dwie córki: Katarzyna za Bazylim Zahorowskim kasztelanem bracławskim i Helena za Hornostajem. Czyni tej Hornostajowny wzmiankę dyploma Zygmunta III. kędy pozwala Mikołajowi Czartoryskiemu, żeby królewszczyznę Peresopnicę do kościoła klewańskiego mógł przyłączyć, w r. 1630. Synów jego także dwóch Iwan i Jerzy. Iwan na Klewaniu pierwszy syn Iwana, mąż dzielności wielkiej i odwagi, z Stefanem Batorym królem polskim, we wszystkich w Moskwie okazyach szczęśliwie tryumfował, osobliwie jednak męztwa swego dał dowód pod Pleszkowem; z Ewy Borkułabówny, zostawił córkę Alexandrę za Mikołajem Jełowickim. Jerzy drugi syn Iwana, brat rodzony Iwana, kościół w Klewaniu wystawił i plebanią, wioską Nowym Stawem, krom innych prowizyi ufundował. Alexandra ks. Wiśniowiecka, córka

Jędrzeja wojewody wołyńskiego, trzech mu synów powiła, o pierwszych dwóch Alexandrze i Adryanie nie mam żadnej informacyi, ani o ich dziełach. Tyle wypisaliśmy z *Niesieckiego*.

Dalszą wiadomość podajemy z własnych notat zebranych z różnych autorów. — Mikołaj Jerzy książe na Klewaniu Czartoryski trzeci syn Jerzego z Alexandry ks. Wiśniowieckiej urodzony, wojewoda wołyński, um. r. 1662. zostawiwszy z Izabelli córki Joachima ks. Koreckiego oprócz córki Anny za Janem Tarło wojewodą sandomierskim synów trzech: Floryana, Michała i Jana Karola; z tych Floryan był arcybiskupem gnieźnieńskim, prymasem, † 1674 w Warszawie. Drugi Michał († 1692) książe *na Klewaniu* (ztąd tę linią nazwiemy *klewańską*), wojewoda sandomirski, starosta wielicki, cztery razy śluby małżeńskie zawierał: *1o voto* z Fakenbergówną, austryaczką, *secundo* z Eufrozyną Stanisławską kasztelanką kamieniecką, *tertio* z Koniecpolską, *quarto* z Joanną Olędzką wdową po Stanisławie Oleśnickim; z tej ostatniej został syn Kazimierz (ur. 1674. † 1741) książe na *Klewaniu i Żukowie*, podkanclerz litewski, kasztelan wileński, zaślubił Izabellę hr. z Raciborska Morsztynównę, podskarbiankę w. kor. z którą spłodził córek dwie: Ludwikę w klasztorze p. p. Wizytek w Krakowie i Konstancyą za Stanisławem Poniatowskim, podskarbim w. lit. oraz synów trzech: Fryderyka Michała, Augusta Alexandra i Teodora Kazimierza. Z tych pierwszy Fryderyk Michał naprzód kasztelan wileński potem kanclerz w. lit., jeden z największych statystów polskich (ur. 1696. † 1775.) zaślubił hrabiankę Waldstejn, z której oprócz syna młodo zmarłego, trzy zostało córek: jedna za Flemingiem podskarbim w. lit., po której śmierci pojął jej siostrę rodzoną i trzecia Alexandra *1o voto* za Michałem Sapiehą, *2o voto* za Michałem Ogińskim hetmanem w. lit. Drugi August Alexander, wojewoda ruski, wuj Stanisława Augusta króla, (ur. 1697. † 1782) książe na *Klewaniu i Żukowie*, kawaler maltański, zaślubił Zofię ostatnią z domu Sieniawskich, wdowę po Stanisławie Denhoffie, hetmanie w. lit., z której córka Elżbieta za Stanisławem Lubomirskim, marszałkiem w. kor. i syn Adam, książe na *Klewaniu i Żukowie*, (ur. 1734. † 1823.) generał ziem podolskich, feldmarszałek austryacki, znany w historyi panowania Augusta i w literaturze tego wieku, zaślubił Izabellę hr. Flemingównę, z której następujące zostało potomstwo: 1) Adam (ur. 1770. † 1861.) książe na *Klewaniu i Żukowie*, rotmistrz kawaleryi narodowej 1789, po upadku rzeczy pospolitej minister spraw zagranicznych w Petersburgu, senator wojewoda od 1815, ożeniony z Anną z książąt Sapiehów Kodeńskich, z której córka Izabella za Janem Działyńskim z *Kórnika* i synów dwóch: Witold (ur. 1826 † 1865) z Maryą hr. Grocholską bezpotomny i Władysław, książe na *Klewaniu i Żukowie*, dziś nam żyjący, który *1o voto* z Maryi Amparo hrabianki de Vista-Alegre córki Krystyny królowej hiszpańskiej i księcia de Rianzarès, spłodził syna Franciszka Augusta, *2o voto* z księżniczki Małgorzaty Adelajdy Maryi, córki Ludwika księcia d'Orleans de Nemours ma syna Adama Ludwika. 2) Maryanna (urodzona 1768) zaślubiona Ludwikowi księciu wirtembergskiemu, z którym się rozwiodła w r. 1792, znana autorka. 3) Zofia za Stanisławem ordynatem Zamojskiem. 4) Konstanty Adam Alexander (ur. 1773 † 1860), generał brygady a następnie generał adjutant cesarza Alexandra I., dwa razy zawierał śluby małżeńskie, *1o voto* z Anielą księżniczką Radziwiłłówną, z której syn Adam ożeniony *1o voto* z Wandą księżniczką Radziwiłłówną (z tej synowie: Roman na *Rokossowie* i Adam), *2o voto* z Elżbietą hrabianką Działyńską (z tej córka Helena i synowie Zygmunt i Alexander); in *2o voto* tenże Konstanty Adam Alexander zaślubił Maryą Dzierżanowską, z której zostawił oprócz córki Maryi za hr. de la Roche Ponchin et Rochefort, synów trzech: Alexandra ożenionego z Marcelliną księżniczką Radziwiłł (z tej syn Marcelli ożeniony z Suzanną de Chimay), Konstantego żonatego z Florentyną hr. Dzieduszycką i Jerzego, który zaślubił Maryą, córkę znanego doktora Jana Czermak. Trzeci syn Kazimierza podkanclerzego lit. kasztelana wileńskiego Teodor Kazimierz (ur. 1708 czy 1709 † 1768) był biskupem poznańskim od r. 1738. Jan Karol Czartoryski książe *na Korcu* (ztąd linia *korecka*), trzeci syn Mikołaja woj. wołyńskiego z księżny Koreckiej urodzony, podkom. krakowski w r. 1668, marszałek sejmikowy, starosta sniatyński, lanckoroński, markowski, piński, bochneński, wielicki i żywicki, um. r. 1680. zostawiwszy z pierwszej żony Anny Zebrzydowskiej († 1667) córkę Teklę *1o voto* za Jerzym Krasickim, stolnikiem przemyskiem, *2o voto* za Grzegorzem Ogińskim hetmanem i synów trzech: Kazimierza Mikołaja, kanonika krakowskiego i wileńskiego († 1696), Samuela (którego z Mniszchówny syn Jakób w zakonie kaznodziejskim i córka N. w klasztorze p. p. Wizytek w Krakowie) i Michała, który z Anną Fredro, wojewodzianką podlaską bezpotomny. Z drugiej żony Magdaleny Konopackiej, kasztelanki elbląskiej, wdowy po Gosiewskim hetmanie zostawił tenże Jan Karól córkę Helenę Konstancyą Deodotę za Józefem Myszkowskim, kasztelanem sandomierskim i synów dwóch: Antoniego, starostę lanckorońskiego, żonatego z Działyńską, zmarłego w r. 1690. bezpotomnie i Józefa († 1750) chorążego litewskiego, starostę puńskiego; ten zaślubił Teresę Denhoff wojewodziankę poznańską z której została córka Józefa Marya Magdalena za Michałem ks. Wiśniowieckim, kanclerzem w. lit. i syn Stanisław († 1766) książe *na Korcu, Kalwaryi Zebrzydowskiej i Olexińcu*, łowczy w. kor.; ten zaślubił w r. 1735. Annę Rybińską, wojewodziankę chełmską z której córka Konstancya za Andrzejem ordynatem Zamojskim, kanclerzem w. kor. i synowie:

Kazimierz, który zmarł w młodym wieku bezpotomnie i Józef książe *na Korcu*. stolnik wielki lit., ostatni potomek męzki linii koreckiej, który umarł w r. 1810. w Warszawie, zostawiwszy z Doroty Barbary ks. Jabłonowskiej († 1844) kasztelanki krakowskiej córek pięć: Maryannę Antoninę († 1844) za Janem Potockim, Klementynę Maryą Teressę (ur. 1780) za Eustachim Sanguszko, Teressę (ur. 1785) za Henrykiem Lubomirskim, Józefinę Maryą (ur. 1788) za Alfredem Potockim i Celestynę (ur 1790) za Stanisławem Rzyszczewskim.

Czartoryski h. *Starykoń*, w ruskiem województwie. Z tych za czasów Paprockiego było trzech braci rodzonych ludzi rycerskich. Stanisław na Witanowicach 1705. — *Niesiecki*.

Czartoszewski. Jan z powiatu wołkowyskiego, podpisał elekcyą Jana III. 1674. — *Niesiecki*.

Czarukowski. Metryka wołyńska Mikitę i Żynka Czarukowskich ziemianów wołyńskich wspomina 1528. — *Niesiecki*.

Czaryski h. *Korczak*, w sendomierskiem województwie. Felix elekcyą Władysława IV. z krakowskiego podpisał 1632. Ojciec jego Marcin krom niego z Ujejskiej zostawił syna Pawła. Szczesny zaś miał za sobą Janowską podsędkownę krakowską, zostawił z nią potomstwo. Paweł także Wereszczyńską. Siostra ich Wilska. — *Niesiecki*.

Czarzasty. Ten dom umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski*.

Czasławski h. *Róża*. Piotr z województwem smoleńskiem pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. Dorota Czasławska była za Jędrzejem Markowskim. — *Niesiecki*.

Cząstecki h. *Kopasina*. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*. Tamże wymieniony Antoni Cząstecki, ale ten bez herbu.

Czastrowski, w Litwie wspomina ich *Ks. Kojałow.* w swoim panegiryku. — *Niesiecki*.

Czasza h. *Korczak*. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski*.

Czaszawski h. *Trąby*. Józef w sendomierskiem w., podpisał elekcyą Augusta II. — *Niesiecki*.

Czaszkowski. Tak wymienia *Kuropatnicki*.

Czaszyn Franciszek i Nikodem pisali się na manifest *de illeg.* trybunału w Wilnie 1763. — *Wiel.*

Czaszyński h. *Trąby*, inni ich piszą Cząśnicki, jak *Okolski t. 2. fol. 80.* kędy też namienia, że Cząśnickiego sędziego lwowskiego córka Anna dostała się Boboli, czy też Janowi Gołuchowskiemu sędziemu sendomierskiemu. Czaszyński dziekan łowicki, kanonik krakowski w r. 1538. — *Nies.* Czaszyńscy herbu, w sendomierskiem województwie, a podobno już tych Czasów Czaykowscy. Jan i Jerzy w województwie ruskiem, Teodor i Walenty w bełzkiem w r. 1697. — *Niesiecki*.

Czayka h. *Dębno*,

Czaykowski h. *Dębno*. *Bobrowicz* następującą o nich podaje wiadomość: Od Tomasza z Dębna kasztelana poznańskiego (którego i *Niesiecki* wymienia) poczęła się linia *Dębno* Czaykowskich r. 1482. przeniesiona w sendomierskie, lubelskie, przemyślskie, rzeszowskie, sanockie, stryjskie i samborskie kędy jest wieś *Czaykowice*, od której r. 1498. pisał się Jan z Dębna Czaykowski, synem tego Jana był Adam sędzia kapturowy sendomierski, Okolski powiada T. I. *fol.* 147. *Czaykovii in Sendomiriens. Palat. ducibus in Ostrog sub signis militaribus obsequia ponebant, aliqui in captivitatem Scythiam deducti.* Był także drugi Adam Dębno Tymkowicz Czaykowski syn Leona Tymkowicza z Czaykowic, urodzony z Heleny Ozan córki Jarosława rotmistrza J. K. Mości Zygmunta Starego, który wojował z Tatarami i Wołoszą aż do r. 1620. 7. Października poległ pod Cecorą wraz z hetmanem Żółkiewskim, nieustępując placu nieprzyjaciołom. Zostawił synów dwóch i krewnych z drugiej linii, którzy się pisali z Dębna Czaykowskiemi i mieli swe gniazdo w bełzkim. Jan i Jerzy, Teodor i Walenty w r. 1697. *Ex Constitutione* 1697. *Vol.* 5. *fol.* 897. *Versu* 31. — Synowie Adama, 1. Mateusz mąż uczony i świadom wschodniej mowy, poseł do Turek. 2. Jan rotmistrz J. K. Mci Władysława IV. poseł do Moskwy, zmarły r. 1651. zostawił po sobie Adama, który r. 1649. po koronacyi Jana Kazimierza wysłany z wojskiem na Ruś przeciw Kozactwu walczył, a pod Zborowem 234. jeńców królowi oddał, był także z Janem III. na wyprawie wiedeńskiej, zkąd ranami okryty do kraju powrócił, i w Czaykowicach żywota dokonał. Tego synowie byli Teodor, ożenił się z Pelagią córką Karola Czernieckiego, zostawił syna Stefana ten z *Bilińską* h. *Sas* zostawił Jana, który miał syna Ignacego, pana na Dydyatyczach i t. d. cześnika przemyślskiego przywilejem Stanisława Augusta wydanym 10. Maja r. 1780. w Warszawie, zatwierdzonego, oraz posła na sejm, później zaś członka wysokich stanów galicyjskich, ten był zmówiony w dożywocie z Salomeą z *Horodyskich Korczaków*, z których synowie Piotr, Tadeusz i Hipolit. — Druga linia prowadziła swój dom w bełzkiem i lubelskiem, z tych byli Jan, ten z w. sieradzkiego podpisał elekcyą Augusta II. z w. ruskiego, Jan z w. sieradzkiego, Jerzy, podpisali elekcyą Augusta II. z w. bełzkiego; Walenty z z. warszawskiej, Jan, Piotr, Sebastyan, podpisali elekcyą tegoż króla. Tyle *Bobrowicz*. — *Wielądko w heraldyce* pisze jako czytał w konstytucyi 1764. r. między suffragiami, iż Józef Czaykowski podpisał się na elekcyą St. Augusta króla z w. kijowskiego. Marcin stolnik gąbiński, Józef Antoni kom. gr. latyczewski, Marcin pisarz gr. gostyński, Tadeusz Czaykowski, kanonik krakowski, był deputatem na trybunał kor. 1785 r. z kapituły kijowskiej, ale *Bobrowicz* kładzie tego pod Czajkowskimi h. *Jastrzębiec*. — *Kuropatnicki*

w § V. dnia 10. Września 1782. r. wyraża, iż *apud tabulas Galliciae et Lodomeriae inter equites* są zapisani: Jan, Onufry, Michał, Teodor, Demetryusz, Bazyli Czaykowscy. Także Grzegorz Daszkiewicz Czaykowski, Andrzej, Antoni Wincenty, Teodor, Paweł, Mikołaj, Jacek, Łukasz, Alexander, Stefan, Eliasz, Szymon Czaykowscy są w tymże extrakcie *inter equites* zapisanemi. Jest także w akcie konfederacyi sendomierskiej 1705. w Korczynie, iż Jerzy Czaykowski pisał się wraz z innemi obywatelami za Leszczyńskim. Jakób Czaykowski vice-regent sądowy lubelski koło 1792. r. — *Krasicki* wymienia w r. 1778. Marcina Czaykowskiego komornika gostyńskiego. — Antoniego regenta gr. latyczewskiego. — Jakóba vice-regenta lubelskiego. — Do tego domu należą: Stanisław Czaykowski kanonik w Przemyślu, Paweł były profesor literatury w uniwerstycie Jagiellońskim i senator w. m. Krakowa, znany literat † 1808. (syn jego Antoni profesor prawa w uniwersytecie krakowskim, poeta dziś żyjący) również Czaykowski były pułkownik wojsk polskich i Hipolit członek stanów galicyjskich. — *Poczet szl. gal. i buk.* wymienia wiele domów tego imienia w Galicyi osiadłych, które używają przydomków: *Berynda*, *Duma*, *Kunczewicz*, *Daszkiewicz*, *Lechnowicz*, *Daszkiewicz*, *Kowalec*, *Kunko*, *Romanowicz*, *Słoninka*, *Szalko*, *Trojan*, *Trunko*, *Tymkowicz*.

Czayka h. *Jastrzębiec*, w rawskiem. — *Niesiecki.* — Patrz **Czajkowski** h. *Jastrzębiec.*

Czech Tomasz, nobilit. *non praec. scartab.* w konstytucyi r. 1790. — *Małachowski.*

Czechowicki h. *Wąż.* Tak wymienia *Małachowski.*

Czechowicz h. *Leliwa*, w w. ruskiem. Zofia zakonnica u wszystkich ŚŚ. we Lwowie. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze jako czytał iż Roch Czechowicz był posłem ziemi halickiej z w. ruskiego na elekcyą Stanisława Augusta, tamże był lustratorem pogłównego żydowskiego w. ruskiego 1764. Rafał miecznik żydaczewski 1792. r. Roch podsędek lwowski. — Tegoż samego wymienia *Kuropatnicki* 1782. w extrakcie: *apud tabulas reg. Gall. et Lod.* — *Krasicki* dodaje: W roku 1436. Andrzej Czechowicz podkomorzy płocki podpisał pokój brzeski.

Czechowicz h. *Ostoja* w Żmudzi. Czechowicz sędzia gr. żmudzki, cywun widuklewski. Stanisław marszałek i podstarości żmudzki 1589. podpisał tranzakcyą będzińską. A bliższych czasów Urban Czechowicz na sejmie warszawskim w r. 1676. otrzymał nobilitacyą. *Niesiecki.* — Są także Czechowicze w Litwie, których *Krasicki* równie do herbu *Ostoja* należącemi być sądzi. O tych także pisze *Wielądko* jak następuje: Czechowicz *Suchowicki* tegoż zda mi się herbu *Ostoja*, którzy się znajdują w księztwie litewskiem. Tomasz Michał Czechowicz, skarbnik, rotmistrz, podstarosta sądowy i poseł oszmiański na sejm konwokacyi był obrany. A dawniej jeszcze w r. 1700. na zjeździe lit. pod *Olkinikami* pisał się Stanisław z w. mińskiego. Później w r. 1763. Stanisław i Michał w aktach wileńskich podpisali manifest *de illeg.* trybunału. A w r. 1764 Stefan Tadeusz *Suchowicki* Czechowicz sędzia kapturowy oszmiański. Także Wiktor podstoli i sędzia z. oszmiański, Antoni skarbnik oszmiański, Filip *Suchowicki* Czechowicz starosta ryski, Antoni Leon obożny i konsyliarz słonimski, Ignacy koniuszy słonimski, ci wszyscy pisali się na akt konfederacyi gen. w Wilnie. Marcin podstoli oszmiański 1792. r., Ignacy sędzia gr. oszmiański, Wojciech miecznik oszmiański. — *Kuropatnicki* wymienia także Czechowiczów, *Lachowickich*, jakiegoby herbu byli nie wspomina. — *Krasicki* przydaje Macieja pisarza z. oszmiańskiego w r. 1778. — Są i w Galicyi Czechowicze, z tych jedni używają przydomku *Lachowicki* i ci mają sobie nadany tytuł baronów austryackich w roku 1783.

Czechowski h. *Belina*, w w. sieradzkiem. Piotra wspomina *Walicki* w r. 1599. Jan z mińskiego poseł na sejm 1634. Stanisław przeor sulejowski 1643. Czechowski pod Pleszkowem mąż rycerski szedł pieszo do szturmu. Piotr w w. kaliskiem 1674. Stanisław, Alexander i Stefan w pińskiem. *Niesiecki.* — Piotr Kazimierz z *Czechowic* Czechowski i Łukasz z orszańskiego, Stanisław z w. mińskiego pisali się na zjeździe w r. 1700. pod *Olkinikami.* — Stanisław i Michał w r. 1763. podpisali manifest w Wilnie *de illeg.* trybunału w. ks. lit. *Wielądko.* — Franciszek Czechowski w r. 1712. nabył dobra Wiesiołowo i Ząbki w rawskiem. Jan Franciszek dziedziczył w r. 1730. Jaroszowkę w krakowskiem i te swoim trzem synom Tomaszowi, Wojciechowi i Franciszkowi zostawił. Jan, syn Stefana, dziedziczył w r. 1776. Idzikowice, Pielgrzymy w powicie łęczyckiem. *Herb. król. pol. 1853.*

Czechowski h. *Oksza*, w w. sendomierskiem. Anna Czechowska najprzód Jędrzeja Słowińskiego, potem Samuela Borejka małżonka. Gabryel Ignacy i Jakób w sendomierskiem, Melchior w krakowskiem, Mikołaj w lubelskiem 1697. *Niesiecki.* — Stefan z *Czechowa* Czechowski, w r. 1705. pisał się na konfederacyą sendomierską w Korczynie, za Stanisławem Leszczyńskim. — Dominik pisał się na elekcyą St. Augusta z w. mścisławskiego, Franciszek kanonik gnieźnieński. *Wielądko.* — Tegoż imienia Czechowskiego wspomina *Kuropatnicki* 1782. *inter taaulas regni Gallic. et Lod.* Są także Czechowscy na *Czechowicach* w z. warszawskiej, possessye swoje dziedziczne mający. — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Czechowskich, którzy się piszą *z Czechowy*, jednym przyznając herb *Oksza*, innym niekładąc żadnego herbu.

Częckiewicz. Dom ten umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Czeczel h. *Jelita. Teofil Sitoński* twierdzi, że podkowy w herbie z krzyżem zażywają, ale że się Nowosieleckiemi oraz piszą; Maciej Czeczel z Euxodyi Mormiłowny, spłodził Siemiona i Wawrzeńca niepłodnych i Bazylego, ten krom Bazylego, Konstantyna, Jędrzeja bezpotomnych, miał syna Siemiona, którego córka Anastazya Strzelnickiemu zaślubiona; z synów zaś Jan *sterilis.* Alexandra syn Jan 1697. Stefan miał za sobą Helenę Borejkownę. Grzegorz rotmistrz pancernej chorągwi 1658. *Niesiecki.* — W r. 1753. Antoni *Sadymontowicz* Czeczel cześnik zwinogrodzki. Antoni chorąży zwinogrodzki był posłem na sejm w r. 1768. z w. bracławskiego. — Paweł horodniczy zwinogrodzki. *Wielądko.* — *Niesiecki* położył był początkowo Czeczelów z herbem *Nowosiel* i do piero później w Tomie IV. w dodatku odwołał to i herb *Jelita* im przyznał. — *Duńcewski* w herbarzu swoim obszernie pisze o Sudymontowiczach Czeczelach, którzy jak się z całej tej genealogii pokazuje są ci sami Czeczelowie o których *Niesiecki* pisze i których także *Nowosieleckiemi* nazywano. *Bobrowicz* w wydaniu swoim Niesieckiego tak dalej pisze o tej rodzinie: Umieszczamy tu genealogią Czeczelów Sudymuntowiczów, herbu *Jelita*, z autentycznych dokumentów zebraną, zaczynając od Andrzeja Sudymuntowicza, dziedzica na Kuszczyńcach, Czeczelowce, Roszkowie, Borsukowcach, Szczuczynnym, Kaławrze, Minkowie, Chrystyńce, Radkowce, Mołłokiszu i innych w w. bracławskiem leżących. Ten Andrzej Sudymunt miał dwóch synów, Borysa Sudymuntowicza Czeczela, któremu dostała się nad rzeką Czeczwą i Kubliczem Czeczelówka z innemi przysiołkami i dobra nad Dniestrem; drugiego syna miał Wasyla Małyszewicza Czeczela, któremu dostały się na Wołyniu Nowosiołki i inne dobra, zkąd jego sukcessorowie zwali się Czeczelowie Nowosieleccy, którzy i dotychczas są w ziemi przemyślskiej rozrodzeni w dzieciach swoich; bowiem Paweł Czeczel Nowosielecki, syn Wasyla Małyszewicza Czeczela, wydziwszy całą substancyę swoję Hrehoremu Czeczelowi, podstaroścemu gr. bracławskiemu, ztamtąd przeniósł się w ziemię przemyślską. — Borys Sudymuntowicz Czeczel spłodził dwóch synów, Hrehorego, podstarościego gr. bracławskiego i Matyasza. Hrehory podstarości gr. bracławski z Katarzyną *Kleszczowską*, spłodził Andrzeja i córek trzy, Pałachią Rostkowską, Reginę Mikulińską i Teodorę Wereszczakową. Andrzej rotmistrz wojsk J. K. Mci z Heleną *Terlecką* spłodził Hrehorego i córek dwie, Maryannę Tyszkiewiczową i Annę Zaleską; tenże Hrehory pierwszą żonę miał Maryannę *Bielecką;* z której syn Jakób i córka Helena Kozicka. Tenże Hrehory miał drugą żonę Zofię *Lipską*, z której potomstwo niżej wyrażone. Jakób, syn Hrehorego z *Bieleckiej* urodzony, miał także żon dwie, pierwszą Zofią *Leniewiczównę* z którą spłodził Piotra, cześnika bracławskiego, hajsyńskiego i kiślackiego starostę. Ten był posłem na sejm walny warszawski 1746. z Franciszką *Szaszkiewiczowną* miał synów trzech: Rocha, Mikołaja i Nikodema żyjących r 1755. z rodzicami swojemi; z drugą żoną *Przyłuską* miał tenże Jakób Stefana i Jana bezpotomnych. Hrehory z Zofią *Lipską* spłodził Jerzego, który w r. 1748. już lat miał dziewięćdziesiąt i ośm, ten w r. 1752. zszedł z tego świata, niegdyś był pod Wiedniem z królem Janem III. tenże z Teresą *Strażewską* spłodził Antoniego Ludwika *binominis* Czeczela, podczaszego zwinogrodzkiego, podwojewodzego bracławskiego, męża w prawie koron. doskonałego, który r. 1750. był posłem na sejm extra-ordynaryjny warszawski. Matyasz syn Borysa, a brat Hrehorego podstarościego gr. bracławskiego, z Eudochią *Molmorowną* miał Semiona, od którego z Eudochią *Juszkowską* pochodziło dwóch synów, Alexander ożeniony z *Chrynicką*, z których Jan *ster.* i Jan brat Alexandra, także *ster.* a córka Anastazya wydana za Strzelnickiego; drugi syn Matyasza Laurentyn, to jest Lawryn, ożeniony z Maryanną *Brańską*, z którą spłodził Michała, a ten Andrzeja i Benedykta bezpotomnych; miał drugiego syna tenże Laurenty Stefana, który z *Borejkownąj* spłodził Łukasza, od którego są sukcessorowie. Było jeszcze dwóch synów tego Laurentego, Jan i Samuel, ci bezpotomnie zeszli. Trzeci syn Matyasza Wasyl, który z *Wieczorkowną* spłodził synów czterech: Wasyla pierwszego, od którego Daniel z *Prażewską* miał Jana Bogusława *binominis*, od którego pochodzi Andrzej. Semion drugi syn Wasyla, Andrzej trzeci, Konstanty rotmistrz wojsk kor. czwarty, których procedencya nie jest wiadoma. — *Bobrowicz.*

Czeczerski h. *Klucz.* Tak wymienia *Małachowski.*

Czeczor. Gabryel Czeczor z p. słonimskiego podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Stanisław Czeczor w r. 1700. podpisał się na zjeździe pod *Olkinikami.* — *Wielądko.*

Czeczot. *Kuropatnicki* dom ten umieszcza, a *Wielądko* dodaje: N. i Teodor mostowniczy płonimski Czeczotowicz podpisali akt konfederacyi gen. w Wilnie 1764. Tegoż roku Maciej i Zygmunt podpisali elekcyą St. Augusta. W roku 1792. Jakób, strukczaszy nowogrodzki i Benedykt mostowniczy słonimski.

Czeczotka h. *Jastrzębiec.* Erazma Tłokińskiego Czeczotkę rajcę krakowskiego wspomina *Paprocki* i świadczy, że ten pisał się z Działoszyć i że przodek jego „wyszedł z Wielkopolski do Krakowa.“ Patrz **Tłokiński.**

Czeczotka h. *Prawdzic*, w rawskiem województwie. — *Niesiecki.*

Czekalski. Tych umieszcza *Kuropatnicki.*

Czekałowski. Jan i Teodor nobilitowani na sejmie 1659. — *Niesiecki.*

Czekanowski h. *Godziemba*, w sieradzkiem województwie. Czekanowski dobra Drozdzin kupil 1550. a w r. 1623. Sebastyan Stanisławowi czynił rezygnacyą Czekanowa. Alexander pisarz gr. grabowiecki w r. 1632. w Bełzkiem Anna Czekanowska Kaspra Kowalskiego najprzód, a po nim Łukasza Żernickiego małżonka 1634. *Niesiecki.* — Czekanowski miał za sobą *Wąsowiczownę* staroścankę kiślacką z Starzechowskiej urodzoną. — *Krasicki.*

Czeki herb. Z jednej strony z boku prawego tarczy, powinno być pół Orła w prawą obróconego z skrzydłem jednem rozciągnionionem w koronie złotej, z drugiej strony pagórek na którym pies stoi, w prawą tarczy wprawdzieć skierowany, atoli głowa jego w lewą stronę skręcona, ogon u niego zadarty, na szyi obróż, na hełmie dwa skrzydła rozpięte. Ten herb widziałem (mówi Niesiecki) w Krakowie u Panny Maryi na nagrobku Jana Baptysty Czeki szlachcica florenckiego indygeny polskiego, dziedzica na Czajowicach, Zygmuntowi III. królowi polskiemu dobrze zasłużonego, znajdziesz go i u *Starowol. in Monum.* — *Niesiecki.* — Czacki kładzie nobilitacyą tego Jana Bapt. Czeki pod r. 1589.

Czekierski h. *Rawicz.* Franciszek syn Stanisława. Henryk i Helena, dzieci Michała i Julianny z Willertów. Michał i Izydor, synowie Franciszka. Wojciech, syn Stanisława. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Czekowski h. *Gozdawa.* Tak wymienia *Małachowski.*

Czeladka albo **Czelatka.** Dom znany od r. 1544. w z. bielskiej, gdzie dobra Tokowisko (Stokowisko) i Płonka dziedziczył. *Herb. Kap. Milewskiego.*

Czelatycki h. *Abdank*, w przemyślskiej z. Mikołaj na Czelatycach 1432. Marcin cześnik sochaczewski na liście Zygmunta I. *in MS. Petricovien.* Jan z Ruska poseł z w. brzeskiego lit. na konwokacyą warszawską 1587. podpisał generalną stanów koronnych konfederacyą. — *Nesiecki.*

Czelatycki h. *Leliwa*, w krakowskiem w. Piotr, miał za sobą Bierecką pisarzównę z. przemyślską, miał z nią synów dwóch, Piotra i Stanisława, córek pięć, z tych jedna była za Sebastyanem Dylągowskim sędzią grodz. stobnickim. Teodor w bełzkiem 1697. Stanisław mąż rycerski. — *Nies.*

Czeluścińśki. W kaliskiem w. Jan podpisał obwieszczenie w r 1697. Tomasz i Jan z Maryanny Malskiej Nałęcz urodzeni 1700. — *Niesiecki.*

Czelużyński, w w. bełzkiem. Mikołaj w lubelskiem, Alexander w z. chełmińskiej 1697. *Niesiecki.* — *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.* wymienia Józefa Czelużyńskiego i przyznaje temuż h. *Topor.*

Czełchański Alexander, scholastyk lwowski około r. 1763 — *Wielądko.*

Czema Fabian, starosta magdeburski, starogardski i grodzki i Achacy, starosta pomorski i gniewski podpisali elekcyą Henryka króla. *Wielądko.* — Czema w r. 1400. czyni rezygnacyą wsi Jorki na rzecz opata Macieja i klasztoru lubinskiego.

Czemiński h. *Dębno.* Tak umieszcza *Małachowski*, ale to zapewne jedno co Czerminski.

Czemierzyński h. *Sas.* Agnieszka za Janem Krechowieckim. *Akta grodz. żydacz.* i *Monog. Krechow.*

Czempiński. *Nobilit.* w konstytucyi r. 1773. — *Małachowski.*

Czempiński h. *Lew z laurem.* Ignacy syn Jana. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Czepiela h. *Korab.* Mikołaj, kanonik krakowski, um. 1518, nobil. r. 1504. — *Niesiecki.*

Czepielewski w trockiem. Tak umieszcza *Małachowski.*

Czepielski. Ten dom umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Czepowski h. *Jastrzębiec*, w w. ruskiem. Czepowski miał za sobą Małgorzatę córkę Aarona Strońskiego Doliwczyka koło r. 1520. Z sieradzkiego drudzy przenieśli się w Podlasie, z tych Czepowska była za Jabłońskim. Piszą się z Czepowa. — *Niesiecki.*

Czerczycki. Są na Wołyniu. Hrehory Laszko i Konstanty podpisali elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* Są Czerczyccy i w dzisiejszej Galicyi, co poświadcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czerejski. Ten dom umieszcza *Kuropatnicki* a *Wielądko* świadczy, iż na zjeździe pod Olkinikami r. 1700 pisali się Jan, Józef rotmistrz i Zygmunt horodniczy oszmiański, wszyscy z powiatu oszmiańskiego. Michał zaś był regentem z. oszmiańskim r. 1784. *Heroldya król. polsk.* przyznaje Czerejskim h. *Zaremba.*

Czerkas h *Leliwa.* Alexander i Jan pisali się na zjeździe pod *Okilnikami* w r. 1700. z w. płockiego. *Wielądko.* — Ignacy Czerkas posiadał znaczne dobra na Podolu w r. 1862.

Czerkawski w sanockiej ziemi. *Niesiecki.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia kilka tego nazwiska domów w Galicyi osiadłych, przyznając jednym h. *Jelita*, innym nie kładąc żadnego herbu. *Kuropatnicki* w extrakcie *apud tabulas regni Gall. et Lod. im.* 1782. r. umieszcza Karola Czerkawskiego.

Czerkiewicz. *Nobilit.* w konst. 1775. *Małachowski.* — *Heroldya kr. polsk.* przyznaje Czerkiewiczom h. *Pięciopiór* i wymienia w swoim spisie szlachty z r. 1851. Wincentego i Jana, synów Mikołaja a w spisie z r. 1854. Arkadjusza syna Wincentego.

Czerlenkowski czyli **Czerlinkowski.** Iwan sędzia winnicki, z sejmu 1612. komisarz do rewizyi zamku winnickiego. Stefan stolnik bracławski 1616. Stanisław podczaszy bracławki fundator konwentu winnickiego OO. Dominikanów. O Sylwestrze pisarzu z. bracławskim: *Constit.* 1643. *fol.* 5. był posłem na sejm w r. 1633. — *Niesiecki.*

Czerliński, z linii książąt Zahomyślskich i Ilhowieckich wyprowadza *Kuropatnicki.*

Czermieński h. *Cholewa*, w dobrzyńskiej ziemi. Krom tych *Paprocki* kładzie Czermieńskich herbu *Dębno*, ale w *Gniaździe* położył Czymiński, za którym poszedł *Okolski*; mnie zda się (mówi Niesiecki) że to miasto Ciemiński, drukarnia podłożyła czy Czermieński czy Czymiński. *Niesiecki.* — Michał Czerminski pułkownik wojsk kor. syn Tomasza stolnika dobrzyńskiego, w r. 1762 sprzedał dobra swoje Roste w łęczyckiem. Maciej starosta zbyszewski, dobra swoje Dobre, inaczej Duszoty nazwane w z. dobrzyńskiej, synowi swemu Kajetanowi w r. 1766. odstąpił. *Herb. kr. polsk. 1853.*

Czermieński h. *Ramult*, w krakowskiem województwie i na Podolu. Jan na dworze Gamrata arcybiskupa gnieźnieńskiego dobrze zasłużony, umarł 1586. Czermieński miał za sobą Barbarę, córkę Walentego Kalinowskiego wojskiego halickiego, i z nią syna Marcina i córkę Barbarę. Czermieńska żona Mikołaja Potockiego chmielnickiego starosty i generała podolskiego. Jerzy w pińskim powiecie 1632. Stanisław w ruskiem. — *Niesiecki.*

Czermiński h. *Dębno.* Tak umieszcza *Małachowski.* *Paprocki* wspomina o nich także pod herbem Dębno, gdzie mówi, iż jednej dziedziny z Sulimowskimi, ale *Niesiecki* uważa to za błąd druku i chce mieć Ciemiński, chociaż znów na swojem miejscu wcale Ciemińskich nie kładzie. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia kilka domów tego nazwiska w Galicyi osiadłych, ale nie wyraża ich herbu.

Czermiński h. *Wieniawa*, w kaliskiem i inszych województwach. Walenty mąż waleczny przez lat czternaście w Moskwie w różnych okazyach zasłużony: synów także rycerskich zostawił. Łukasz z Czermina kasztelan zawichostski 1650. pojął Teofilę Jana Klemensa Branickiego h. *Gryf* marszałka nadwornego siostrę, a przedtem tenże miał za sobą córkę Alexandra Piotra Tarła wojewody lubelsk. Zygmunt i Franciszek 1648. r. Felix († 1714) kasztelan połaniecki r. 1704. był potem kasztelanem kijowskim (sławny partyzant). Łukasz kanonik gnieźnieński vice-prezydent trybunału koronnego r. 1690. Jan (brat Felixa kasztelana kijowskiego) kasztelan małgoski z Tarłówny urodzony, siostra jego z tejże była za Dziulim. Żona jego Urszula Bielińska marszałkowna koronna. Maryanna siostra jego, najprzód za Janem Boguskim kasztelanem czechowskim, potem za Mikołajem Madalińskim. Czermińska była za Sebastyanem Grabowieckim sekretarzem królewskim. Felicyan chorąży podlaski 1696. Jerzy starosta knyszyński. *Niesiecki* — Franciszek Czerminski z w. łęczyckiego, Kajetan starościc zbyszewski z z. dobrzyńskiej i Antoni pisali się na elekcyą Augusta. *Wielądko.* — Karól synowiec Jana kasztelana małogowskiego z Stawskiej urodzony złączył się wprzód z Stecką kasztelanką kijowską, drugim związkiem złączon z Józefą Karwicką z tej miał synów i córki Barbarę za Borowskim, Teresę za Rozwadowskim synem kasztelana halickiego, Joannę za Brzezińskim. — *Krasicki.*

Czermiński h. *Jelita*, w krakowskiem i sieradzkiem w. Mikołaj podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego. Jana wspomina *Melanius* w r. 1640. Maryanna Czermińska, Kurowickiego małżonka. Stanisław na Pilawcach dziedzic, chorąży parnawski 1697. podpisał obwieszczenie. Jan w sendomierskiem 1652. *Niesiecki.* — Szczęsny Czerminski chor. podlaski podpisał elekcyą Augusta II. Antoni kasztelan zawichostski podpisał konfederacyą sendomierską 1705. za Stanisławem Leszczyńskim. — *Wielądko.*

Czermiński (bez herbu) Antoni. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Czernacki Jerzy, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700. z wileńskiego. — *Wiel.*

Czerniański h. *Rola.* Józef, Ludwik, Franciszek i Justyna, dzieci Jana. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Czernecki h. *Jastrzębiec* z tą odmianą, że nad hełmem dwie chorągwie, na prawej niebieskiej złoty krzyż z podkową nad nim, a na lewej srebrnej skrzydło. O tych nikt z naszych heraldyków nie pisze; być może iż to jeden dom z Czernickimi h. *Jastrzębiec.* — *Dołgoruków* pisze wyraźnie, iż Czernecey byli szlachtą polską, i że z tych jeden w połowie XVI. wieku wyszedł do Rossyi i dał początek dzisiejszej rosyjskiej familii książąt Czernyszów.

Czernek. Czernek Grzegorz poseł z w kijowskiego 1632. podp. elek. Władysława IV. — *Nies.*

Czerniakowski h. *Łada*, w warszawskiej z. Franciszek kanonik i pleban sendomierski dziekan pokrzywnicki. Wojciech w zakonie S. Jesu. Jan i Jędrzej podpisali elekcyą Jana Kaz. w ziemi warszawskiej. — *Niesiecki.*

Czerniawski Marcin i Jan pisali się na zjeździe pod *Olkinikami* r. 1700 z p. rzeczyckiego. Z tegoż powiatu Bazyli podpisał elekcyą St. Augusta. — Jerzy regent upitski koło r. 1763. *Wielądko.* — Heroldya król. polsk. w *Herbarzu* swoim *z r. 1853.* przyznaje Czerniawskim w w. trockiem herb *Jastrzębiec*, i wymienia z nich Michała horodniczego upitskiego, który w r. 1749. sprzedał dobra swoje Putry, Dowbary, Wodakle, Borkuńce i Porawie.

Czernicki h. *Jastrzębiec*, w płockiem w. W genealogii Krasińskich w herbie ich nad podkową krzyża nie masz, i Jastrząb na hełmie podkowy nie trzyma, w prawą lecąc. Borko z Czernic, ciechanowski podkomorzy 1453. Michał z Czernic podsędek ciechanowski 1525. Marcin z Czernideł stolnik zakroczymski. Katarzyna Czernicka Jędrzeja Krasińskiego sędziego ciechanowskiego, a druga Katarzyna Jana Brzostowskiego pułkownika h. *Strzemię* małżonki. Z mazowieckiego niektórzy się z nich wynieśli do Litwy. Alexander sekretarz król. w wileńskiem woj. stawał na elekcyą Jana Kazimierza, tenże czyli inszy tegoż imienia podstoli wileński 1670. wydał książkę do druku. Marcin podczaszy grodzieński w r. 1674. Paweł chorąży gostyński 1570. tego znać córka była za Mikołajem Karniewskim. Wojciech w płockiem, Adam i Franciszek w dobrzyńskiej z. 1697. *Niesiecki.* — Andrzej z Czernic Czernicki w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się z pow. słonimskiego. Antoni Żegota z Czernic z ks. oświecimskiego i zatorskiego, Franciszek z z. dobrzyńskiej, Michał z w. mińskiego podpisali elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Czernicki (bez herbu). Jan i Alexander, synowie Józefa i Karoliny z Szmelców. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Czerniechowski h. *Łada* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czerniecki h. *Korab*, w ruskiem województwie. Iwan 1632. r. podpisał elekcyą Władysława IV. Jerzego wspomina konstytucya 1676. *fol.* 59. Dominik miał za sobą Jadwigę Krzyniecką, syna z nią i córkę za Janem Zajączkowskim. Józef pojął Annę Poniatowską sędziankę lubelską. *Nies.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia kilka domów tego nazwiska w Galicyi osiadłych, przyznając jednym herb *Korab*, drugim herb *Columba alba* innych znów umieszczając bez herbu; z tych ostatnich jedni używają przydomku *Hołowaczyk* drudzy *Lontyk.*

Czerniecki. W r. 1676. Stanisław na sejmie *coronationis* Jana III. otrzymał przywilej nobilitacyi. — *Niesiecki.*

Czerniejewski h. *Korczak.* Tak wymienia *Spis szlach.y król. pol.* lecz to zapewne jedno co Czerniejowski.

Czerniejowski h. *Korczak*, w ruskiem woj. Jan z Czerńca miał za sobą Duninownę Wolską kancl. kor., syna z nią Felicyana i córek dwie: Katarzynę za Jędrzejem Krasińskim sędzią z. sochaczewskim, druga była za Maciejem Szpotem Duninem. Felicyana syn Jan podkomorzy lwowski w r. 1616 dziedzic na Rozdole; pierwszym związkiem skontraktował z Zofią Orzęcką, drugim z Snopkowską, z której córka za Stanisławem Rzewuskim sędzią z. lwowskim. Siostra tej Snopkowskiej żyła z Markiem Sobieskim wojewodą lubelskim. Brat rodzony Jana podkomorzego, kasztelan lubaczowski, pojął Żółkiewską rodzoną siostrę kanclerza i hetmana kor. z której syn Jan starosta marnawski w Litwie 1674. Pawła siostrzeńca Piotra Dunina Wolskiego wspomina *Łubieński in Episc. Płocen.* — *Niesiecki.*

Czerniewicz. W r. 1673. Eustachi Franciszek otrzymał *jura nobilitatis* na sejmie, a w drugim roku w lubelskiem stawał na elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Marcin Czerniewicz horodniczy i sędzia gr. kowieński był posłem na sejm w r. 1768. z p. kowieńskiego. — *Wielądko.*

Czerniewicz h. *Lubicz.* Seweryn, syn Franciszka. Alexander i Konstanty, synowie Tomasza. *Spis szl. król. pol. 1851.*

Czerniewski h. *Śreniawa.* Jędrzej i Jakób w p. pińskim 1632. Eliasz Nieszczujkowicz, Kazimierz, Seweryn, Jan Jarosz Szyraj w mińskiem w. pisali się w r. 1648. na elekcye królów polskich. *Niesiecki.* — Jakób Czerniewski i Benedykt w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisali się z p. upitskiego. Stanisław *Korebko* na *Czerniewie* i Józef, w aktach wileńskich w r. 1763. podpisali manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. Tadeusz w r. 1764. dnia 28. Kwietnia podpisał akt konfederacyi gen. w. ks. lit. *Wielądko.* — *Krasicki w przypisach* namienia iż są w Prusach Czerniewscy *de Walenbach* tego herbu co Bartlińscy i piszą się z *Bartlina*, przydomek ich *Schwartzenbach.*

Czernik Adam r. 1763. budowniczy słonimski. W r. 1764. Franciszek, Stanisław horodniczy słonimski i Tadeusz podpisali akt konfederacyi gen. w Wilnie. *Wielądko.* — Na Podlasiu znajduje się szlachta zagonowa tego imienia; z tych Niceta Czernik wyszedłszy w r. 1857. do Ameryki odznaczył się jako pułkownik w ostatniej wojnie amerykańskiej. *Akta minist. spr. zagr. saskie.*

Czernik *Orwat* h. *Orwat.* Ignacy i Józef, synowie Adama. Antoni, syn Wojciecha. *Spis szlachty król. polskiego 1851.*

Czernikowski h. *Ostoja*, w lubelskiem woj. Jerzy podpisał się na przywileju danym Rusi 1537. Piotr dworzanin królów Augusta I. Henryka i Batorego, podstoli lubelski. *Niesiecki.* — W r. 1567. Jerzego Czernikowskiego córka Katarzyna za Kasprem Matczyńskim. *Akta gr. bełzkie.*

Czernino. Dom znany już w r. 1420. w ziemi łomżyńskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Czerny h. *Nowina*, w woj. krakowskiem. Ci z krajów niemieckich do nas zawitali, zkąd się też Szwarcami a potem w Polszcze naszej Czarnemi zwać poczęli. Za Władysława Jagiełły Abraham Szwarc był żupnikiem krakowskim; przyjęci potem dla wielkich swoich zasług do herbu *Nowina* i w dobra ziemskie i w honory kwitnęli. Paweł Czerny dziedzic na Żabnie i Witowicach, żupnik krakowski za czasów Alexandra króla 1497. Z synów jego pierwszy Stanisław starosta dobrzycki,

mąż przezacny, (córka jego Regina, najprzód za Janem Tarnowskim kasztelanem sądeckim, potem za Hieronimem Buzeńskim podskarbim kor.) um. 1549. Jerzy drugi syn Pawła, był stolnikiem lubelskiem 1532. Jan brat jego a syn Pawła kanonik krakowski. Synów Jerzego było czterech: Marcin dworzanin Zyg. Augusta dziedzic na Brzeczku i Mokrzesku, z Chrząstowskiej pierwszego łoża h. *Zadora*, spłodził syna Marcina, dworzanina króla Stefana a z Doroty Pieniążkowny sędzianki krakowskiej drugiego łoża, dwie córki: z tych jedna Janowi Ulińskiemu, podczaszemu przemyslskiemu, druga Janowi Gniewoszowi zaślubione. Mikołaj drugi syn Jerzego, z Jadwigi Pukarzewskiej h. *Śreniawa*, zostawił córek cztery; z tych Elżbieta za Mikołajem Zakliką, Anna za Stanisławem Piaskowskim, Jadwiga za Janem Wilkockim, synów zaś czterech: Adama, który z Minocką, Stanisława, który z Malechowską, kasztelanką spicimirską, zostawił potomstwo: Pawła, starostę dobrzyckiego i Piotra kasztelana lubelskiego, który Bonę do Włoch odprowadzał. Syn jego Mikołaj w okazyi pod Pleszkowem zginął r. 1581. Brat jego rodzony był Adam. Jędrzej że pod tymże Pleszkowem kawalersko stawał Paprocki wspomina. Piotr chorąży lubelski, poseł na sejm r. 1607. Paweł czwarty syn Jerzego, z Daniłowiczówną miał synów czterech: Jerzego, Jana, Przecława i Pawła, ci ostatni trzej *steril.* i córek dwie, z których jedna była za Firlejem kasztelanem lwowskim, druga zakonnicą w Lublinie ś. Klary u PP. Bernardynek, w klasztorze fundacyi Piotra Czernego chorążego lubelskiego. Jerzy zaś syn Pawła najstarszy, starosta białocerkiewski, z Ligęzianką spłodził trzech synów, Stanisława, Bernarda i Zygmunta. Z tych Stanisław zabity w Moskwie, któremu Gawrońska powiła trzech synów: Franciszka, kanonika kamienieckiego, Michała, kasztelana sądeckiego; od tego z Olszamowskiej zostały się cztery córki: Krystyna za Dembińskim chorążym zatorskim, Róża za Spytkiem Jordanem, cześnikiem krakowskim, Konstancya i Maryanna zakonnice u ś. Agnieszki w Krakowie i synowie trzej: pierwszy Józef, generał adjutant królewski, z Barbarą Krasińską kasztelanką małogoscką, zrodził córkę jednę Salomeą Gumieniecką, chorążynę parnawską, drugą Katarzynę, zakonnicę u ś. Agnieszki w Krakowie i syna Stanisława, który od Hajdamaków zabity w okazyi na Ukrainie 1735. Drugi syn z Olszamowskiej Stanisław, żył z Nielepcowną *sterilis*, umarł kasztelanem oświecimskim. Trzeci Piotr, tego z Małachowskiej cześnikówny wieluńskiej potomstwo, córki dwie, z których Anna poszła za Cieńskiego, starostę wierzbowieckiego, pułkownika i Blandyna i synowie trzej: Ignacy porucznik u grandmuszkietyerów, Franciszek, kanonik krakowski i Joachim. Jędrzej, trzeci syn Stanisława z Gawrońskiej, kasztelan sądecki, z Urowieckiej zostawił dwóch synów: Michała, któremu Szembekówna, siostra kasztelana wiślickiego, powiła trzy córki: Krystynę, Janowi Brzechwie staroście krzeczowskiemu, po nim Łochockiemu staroście krzeczowskiemu, Teresę Sendzimierzowi, Elżbietę, *1mo* Kotkowskiemu, *2do* Jaroszowi Ankwiczowi, chorążemu nowogrodzkiemu zaślubione. Drugi syn z Urowieckiej N. miał prawda syna z Wolskiej, ale *sterilem.* Bernard, drugi syn Jerzego z Ligęzianki, zostawił z Doroty Telefusówny, syna Alexandra, ten z Bajerskiej zrodził dwóch synów: Antoniego cześnika podolskiego, od tego z Hejkówny został się syn Adam, i córek trzy; drugiego kasztelana oświecimskiego, (ten był potem (1796) kasztelanem wojnickim), który z Nielepcówny miał syna Józefa i córek trzy: Teresę za Janem Łochockim, starostą krzeczowskim, Maryannę za Szembekiem miecznikiem ostrzeszowskim i Salomeą. Zygmunt, trzeci syn Jerzego z Ligęzianki, pojął Branicką, ale *sterilis.* Michał stolnik wołyński 1705. Jędrzej burgrabia krakowski 1699. Piotr dziedzic na Brzesku, żona jego Mycicka, z niej syn Jerzy i córka. Michał starosta parnawski 1705. (ten był kasztelanem oświecimskim 1715.). Czerna Eufrozyna, zakonnica u wszystkich ŚŚ. we Lwowie. *Niesiecki.* — Joachim Czerny, syn Piotra i Katarzyny Nałęcz Małachowskiej (o których wyżej Niesiecki) chorąży zatorski i oświecimski 1759., generał major wojsk rzeczypospolitej († 1772), pierwszy z rodziny podpisywać się zaczął Szwarcenbergiem Czernym *z Witawic*; brat jego rodzony starszy Franciszek, kanonik krakowski, proboszcz sandomirski, był kustoszem koronnym, potem scholastykiem krakowskim † 1775. *Krasicki* wymienia jeszcze Józefa brata poprzednich, który był chorążym oświecimskim, ten z Nieszczycką bezpotomny, siostra ich za Czerskim pułkownikiem. *Wielądko* wymienia Kaspra łowczego oświecimskiego koło r. 1792. Obszerniejszą genealogią tego domu podamy w **Dodatku.**

Czerny h. *Boże zdarz.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Czerski h. *Ogończyk.* W Prusiech i na dobrzyńskiej, jedenże dom z Działyńskiemi. Walenty poseł na sejm 1590. Felix sędz. krakowski w r. 1583. żona jego Koniecpolska kasztelanka rozpirska, z tej córka jedna Katarzyna za Janem Tęgoborskim podczaszym nowogrodzkim, druga za Piotrem Łaszczem starostą lityńskim. Czerska Erazma Łochockiego kasztelana słońskiego małżonka. Jan syn Walentego starosta bobrownicki, poseł na sejm 1629. Synów jego z Narzymskiej dwóch, Franciszek podczaszy dobrzyński 1648. i Albrycht na Czarnym kasztelan chełmiński starosta bobrownicki i nowomiejski, ten miał za sobą pierwszym związkiem Eleonorę z Zalna Zalińską, ale *sterilem*, po której śmierci w r. 1647. pojął Teresę Konstancyą z Lubieńca Niemojewską h. *Rolicz* kasztelankę chełmińską, ale i z tej syn jego Konstanty prędko umarł. Adam, stryj Franciszka

i Albrychta, był kasztelanem dobrzyńskim. Kanty sędz. gr. wyszogrodzki i Jan Kazimierz 1674. *Niesiecki.* — Są także Czerscy i w ks. lit., z tych w r. 1700. na walnym zjeździe pod *Olkinikami* Konstanty stolnik smoleński z w. mińskiego i Stanisław z p. upitskiego podpisali się. — *Wiel.*

Czerski h. *Rawicz*, w łukowskiej ziemi, a bodaj nie raczej Czernscy. Jan z Czernska pisał się z sendomierskiem w: na elekcyą Jana III. Stanisław rotmistrz piechoty wybranieckiej w w. sendomierskiem 1667. Alexander cześnik nowogrodzki w Żmudzi 1674. *Niesiecki.* — Tegoż h. *Rawicz* Andrzej *Owsianka* Czerski miał za sobą Zuzannę *Skrzynięcką*, z tej zostało trzech synów: Stefan, ten na wojnie zginął, *drugi* był Dominikanem, *trzeci* Maciej Józef, który z Konstancyą *Moczulską* spłodził Antoniego i Wawrzyńca. Antoni z *Skrzyszewską* miał córkę Maryannę, Wawrzyniec z Katarzyną *Krzyżanowską* zostawił Tadeusza syna, Tadeusz Czerski pułkownik wojsk koronnych z Agnieszką *Jazwińską* (Krasicki daje mu żonę Czerniankę) spłodził syna Ferdynanda i dwie córki, Maryannę Antoniego *Trembickiego* małżonkę i Filipinę. *Wielądko.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia także Czerskich, którym żadnego nie kładzie herbu.

Czerśnicki. W płockiem w. Felix podpisał się na elekcyą Władysława IV. 1632. *Niesiecki.* — Na zjeździe 1700. r. pod *Olkinikami*, Stanisław i Michał, podpisali się z p. oszmiańskiego. Antoni kom. gr. czechowski 1792. — *Wielądko.*

Czertowicz Michał, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. — *Wielądko.*

Czerwiakowski h. *Czerwnia.* Rafał Józef Czerwiakowski (urodz. 1745. pod Pińskiem w majętności dziedzicznej ojca swego Daniela, † 1816), doktor filozofii i medycyny, profesor w uniwersytecie krakowskim, przedtem radca i lekarz nadworny króla Stan. Augusta, z mocy przywilejów z r. 1535. króla Zygmunta I. i uchwały sejmowej z r. 1793. nabył prawa do szlachetwa dziedzicznego. Syn jego Ignacy Rafał (urodz. 1808.) dziś nam żyjący profesor botaniki w uniwersytecie krakowskim, autor dzieła p t. „Botanika szczególna".

Czerwicki. Historya cudów grodzieńskiego obrazu świadczy o nich, że kwitną w w. ks. lit. — *Nieś.*

Czerwiński h. *Lubicz.* Jędrzej w roku 1632. w woj. wołyńskiem. Wojciech podczaszy wołyński, żona jego Konstancya Horajmowna w r. 1701. Jan w z. liwskiej w r. 1648. Zofia zakonnica sądecka. Józef w r. 1674. na Wołyniu. Małgorzata Piotra Lipskiego h. *Łada* małżonka. Wawrzeniec pojął Annę Godziszewską. Adam w krakowskiem. Franciszek w łęczyckiem 1697. Wspomina *MS. o Famil. Pruskich*, że są w Prusiech Czerwińscy Lubiczowie. *Niesiecki.* — Andrzej i Jerzy Czerwińscy, byli jeden w czerskim, drugi w dobrzyńskim wojskowo ojczyznie służąc, w kawaleryi narodowej znaku pancernego. Antoni do Litwy się przeniósł i Gabryel, który z Marynną *Kożakiewiczówną* spłodził dwóch synów: Leona i Mikołaja dworzanina J. K. Mci. Leon podkomorzy nadw. J. K. Mci w r. 1791., ten z Józefą *Ziemiecką* miał dwie córki, Petronellę Antoninę i Łucyą Maryannę. Także Jakób koło r. 1792. był komornikiem żytomierskim. — *Wielądko.*

Czerwiński (bez herbu). Piotr Leopold i Alexander, synowie Grzegorza. Stanisław, syn Wincentego. Marcelli, syn Marcina. *Spis szl. król. pol. 1851.* Czerwińskich bez herbu wymienia także *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czerwna herb. W polu czerwonem tarcza stalowa czworoboczna, nad hełmem pięć piór. *Okolski fol.* 126. Bielskiego przywodzi, że ten herb nadany w owej pod Grunwaldem pamiętnej wiktoryi, w której gdy rycerz polski tarczą swoją siła dokazał nad Krzyżakami, ten herb w nadgrodę od Jagiełły króla otrzymał.

Czerwonka. Jan komornik wiski pisał się z tąż ziemią na elekcya Jana III. *Niesiecki.* — Są także tegoż domu w Litwie, z których Antoni Czerwonka w r. 1700. na zjeździe pod Olkinikami podpisał się z p. orszańskiego. *Wielądko.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Czerwonków w Galicyi osiadłych.

Czerwonka h. *Lubicz.* Jan, Józef i Marcin, synowie Pawła, Jan i Ignacy, synowie Stanisława. *Spis szlachty król. pol. 1851.*

Czesiejko. Władysław podczaszy grodzieński z p. lidzkiego 1674. *Niesiecki.* — W późniejszym wieku, ciż sami podobno, zamienili przezwisko i piszą się teraz Czeszejko. W r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* Marcin Czeszejko P. S. podpisał się z p. grodzieńskiego. Także Rafał w r. 1764. podpisał elekcyą St. Augusta z p. grodzieńskiego. — *Wielądko.*

Czeski h. *Jastrzębiec.* O tych jawnie świadczy *Baranowski*, z którego domu Jan miał za sobą Maciejowską. — *Niesiecki.*

Czeski h. *Leliwa.* W krakowskiem woj. Mikołaj z Czech Czeski, żona jego Wolska h. *Jelita.* Zofia Czeska osobliwsza dobrodziejka kościołów krakowskich ś. Macieja i ś. Szczepana. Cześnik wołkowicki, córka jego Maryanna 1609. Jan w zakonie Soc. Jesu zakończył 1664. w Toruniu. Synowiec jego Jacek ostatni z tej familii um. 1668. Inni są Cescy w krakowskiem, insi w poznańskiem kiedyś kwitnęli. Małgorzata Czeska Tomasza Raszewskiego małżonka. — *Niesiecki.*

Czeski h. *Rawicz.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czesławski Jan z p. orszańskiego i Jerzy z w. mińskiego pisali się na zjeździe pod Olkinikami. — *Wiel.*

Czesnicki *Żegota* h. *Topór.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Czeszewski h. *w.* Od Boninowo czyli Buninow w Pomeranii wyszli. Jednej są dzielnicy z Sławianowskimi. Elżbieta Czeszewska była żoną Ignacego Bąkowskiego h. *Ryś* woj. malborskiego. — *Nieś.*

Czeszewski h. *Jastrzębiec.* Dom znany od r. 1408. w starodawnem księztwie warszawskim. *Herb. Kap. Mil.* Będzie to zapewne ten sam dom co Czeszowski o którym niżej pisze *Niesiecki.*

Czetsch *de Lindenwald* Jan. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Czetwertyńscy książęta h. *w.* Wszyscy się na to zgadzają, że Czetwertyńscy książęta od Włodzimierza monarchy ruskiego swój początek wzięli. Ten albowiem między dwunastą synami, których spłodził, miał zostawić syna Swantopełka, tego zaś dwaj synowie Jędrzej i Dymitr, dwóch książęcych domów przodkami byli, to jest Mirskich i Czwertyńskich. Z tej racyi jeszcze i podziśdzień Czetwertyńscy książęta Swantopełkami się piszą, dla niezamulonej pamięci, że z książęcego Swantopełka łona wyszli. Przydaje Pigłowski w swojem Kazaniu wydrukowanem, że praprawnuk Włodzimierza, był Swantopełk książę, którego siostra Zbisława z Bolesławem Krzywoustem królem polskim na tronie polskim zajaśniała, w kontrakty małżeńskie wszedłszy. Tego zaś syn Alexander, dzieląc się ojczystą z innemi bracią fortuną, gdy mu się Czetwertnia działem dostała nad Styrem rzeką leżącą, z niej pisać się począł Czetwertyńskim książęciem. Czetwertyńskiego Iwana Puciatycza wspomina *Okolski t.* 1. *f.* 547. że za czasów Alexandra dzielił ojcowską substancyą piąciu braci książąt Korecckich, Fiedora, Iwana, Wasila, Lwa i Alexandra. Kniaź Andrzej Fiedorowicz, to jest syn Fiedora albo Teodora Czetwertyński, z dziedzicznych dóbr swoich, które miał w ziemi na ten czas wołyńskiej, według ustawy sejmu wileńskiego (bo jeszcze na ten czas Wołyń do Litwy należał) dwaście koni, na expedycyą wojenną powinien był wystawić, a cztery konie (podług *Metr. Wołyń.* 1528) drugi Jędrzej kniaź Czetwertyński, sześć koni kniaź Fiedor. W tymże właśnie czasie, którys z nich miał za sobą Czuryłównę kasztelankę przemyślską. *Pigłowski* powiada, że w r. 1519. jeden z tego domu pod Sokalem z Tatarami mężnie się bijąc na placu poległ. Anna księżna Czetwertyńska, Janusza książęcia Zbaraskiego wojewody bracławskiego małżonka, matka Jerzego kasztelana krakowskiego i Krzysztofa koniuszego koronnego. Stefan podkomorzy bracławski, wspominają go konstytucye 1613. z Bokijówny spłodził Eliasza rotmistrza królewskiego, ten w r. 1629. posłował na sejm, zkąd deputowany był na trybunał fiskalny radomski. Mikołaj kasztelan miński 1658. posłował na konwokacyą 1632., zostawił synów dwóch: Mikołaja i Alexandra. Stefan na Żywotowie i Kniazej Krynicy chorąży wołyński, brat Mikołaja kasztelana, syn podkomorzego bracławskiego, województwu wołyńskiemu podczas pospolitego ruszenia pułkownikował. Matka tego Stefana, Katarzyna z Leśniowa h. *Grzymała*, siostra jego z tejże, kasztelanową wołyńską była, a podobno lubowiecką albo bieniewską, bo ci o te czasy kasztelanami wołyńskiemi byli, to jest koło r. 1655. Miał syna ten chorąży, Włodzimierza starostę siewińskiego, ale młodo w ośm lat życia swego światu zniknął 1673. Ojciec zaś świat sobie zmierziwszy do zakonu ś. Dominika wstąpiwszy pod imieniem Jacka, życia tego śmiertelnego w nimże chwalebnie dokończył. Alexander brat Stefana podczas wojny szwedzkiej zginął, jako i Janusz od szabli kozackiej poległ pod Tulczynem. Grzegorz podkomorzy lucki, poseł na sejm 1627. Syn się od niego został Jerzy, który pojął Izabellę Horainównę. Wacław drugi syn Grzegorza podkomorzego, chorąży żytomierski posłował na sejm 1667. Żona jego Ludowika Wojnianka i z niej syn Jędrzej, który się zręczył z Anną Czaplicówną. Gedeon władyka lucki w r. 1681. brat stryjeczny Wacława. Hieronim synowiec Grzegorza, miał za sobą Maryannę Wielogłowską, która *1o voto* była za Bartlińskim. Stefan podkomorzy bracławski, z Konstancyi Kosakowskiej urodzony, deputat trybunału kor. 1723. żona jego Pepłowska podkomorzanka bracławska, a z niej synowie Felicyan, Włodzimierz, Dymitr i Jan w r. 1728. Siostra tegoż Stefana z tejże spłodzona Domicella *1o voto* za Leduchowskim podstolim wołyńskim, *2o voto* za Józefem Olizarem stolnikiem kijowskim. Gabryel podsędek bracławski, synowie jego trzej: Stanisław, Świętosław i Józef. Brat Gabryela władyka mohilowski w Moskwie. Trzeci ich rodzony Dymitr młodzianem umarł; córki Gabryela, jedna Radzimińska, druga jeszcze w panieńskim stanie. — Tyle tylko *Niesiecki.* Natomiast *Wielądko* i za nim *Bobrowicz* obszerną zamieścili genealogią książąt Czetwertyńskich, lecz, że ta nie przedstawia historycznej wiarogodności, opuszczamy ją całkiem a podajemy tu na powadze dokumentów opartą wiadomość z *Monografii* Kossakowskiego i z dzieła Dołgorukiego *Rodosłownej knigi.* Wedle tych autorów Alexander, kniaź Światopełk syn Jerzego a wnuk Michała, z dzielnicy książąt Twerskich, który pierwszy od miasteczka Czetwertni na Wołyniu, nad Styrem leżącego, zaczął się pisać Czetwertyńskim — fundował tamże dwa monastery św. Bazylego około r. 1436. Wnuków czy synów Alexandra, Dołgoruki podaje trzech: Iwana i Jurija bezpotomnych, oraz Fiedora. Od tego Fiedora dwóch synów, idą dwie linie książąt Czetwertyńskich, Wasil bowiem dziedziczył *na Starej Czetwertni* a Fedor założył sobie Nową t. j. wieś dawną Borowicze przezwał *Nową Czetwertnią*, ztąd starsza linia pisze się *na Starej* młodsza *na Nowej Czetwertni.* Wasil na *Starej Czetwertni* ks. Czetwertyński, syn Fiedora, miał synów trzech: Michała, którego córka za księciem Sanguszko,

Fiedora i Macieja (albo z ruska Matwieja), dziedzica Niemierowszczyzny, Pohrebysz, Obodówki i Daszowa, którego córka Barbara (Wielądko mylnie zatem ją nazywa Anną) zaślubiła Janusza księcia Zbarawskiego wojewodę bracławskiego. Fiedor syn Wasila zostawił syna Eustachego, którego synowie: Hrehory *na Starej Czetwertni*, Raśniakach, Majkowie i t. d., podkomorzy łucki, poseł z woj. wołyńskiego na sejm elekcyjny Jana Kazimierza — i drugi Zacharyasz starosta raciborowski (tego synowie: Gedeon metropolita kijowski nie unita † 1690. i Hieronim ożeniony z Maryanną Wielogłowską). Hrehory starszy syn Eustachego († 1651) zaślubił Maryannę Wkrzańską i z tej miał córkę Helenę za Mikołajem Siemaszko i synów Wacława († 1694) chorążego żytomierskiego i Jędrzeja rotmistrza J. K. M. (ten miał trzy żony: Magdalenę Pniewską, Zuzannę Zielińską i Annę z *Szpanowa* Czaplicównę; synowie jego: Janusz pułkownik wojsk rosyjskich († 1728) Maryan i Jerzy żonaty *1o voto* z Samojłowiczówną *2o voto* z Izabellą Horajówną, którego syn Wasil został Bazylianem), Wacław zaś chorąży żytomierski zaślubił Ludwikę Wojniankę Oramską, z której zostało córek trzy: Johanna za Alexandrem ks. Czetwertyńskim kasztelanicem mińskim, N za Boroznowem i N. za Żółkiewskim, oraz synów czterech: Jan podkomorzy w. ks. lit. zmarły w r. 1708. bezpotomnie, Stefan także bezpotomny, Sylwester władyka mohilewski, nie unicki, zmarły w r. 1727. i Gabryel ożeniony *1o voto* z Barbarą Stempkowską, *2o voto* z Maryanną Morowińską, z której prócz sześciu córek: pierwszej za Jełowieckim, drugiej Bogumiły za Radzimińskim, trzeciej za Porczyńskim, czwartej Domicelli *1o voto* za Kaletyńskim, *2o voto* za Józefem Czarneckim starostą karolińskim, piątej za Nowomiejskim starostą bracławskim i szóstej w zakonie Benedyktynek — siedmiu zostawił synów: Michała starostę życzyńskiego, podkomorzego bracławskiego † 1768., który z Heleną Żórakowską żył bezpotomnie, Władysława, Alexandra, Swiatosława, Stefana i Włodzimierza. Z tych Władysław starosta utajkowski, z Katarzyną Radzimińską spłodził synów dwóch: Michała Alexandra, który był starostą żytomierskim i tuszyńskim i miał za sobą Konstancyą hrabiankę von Bomkenthal, wdowę po Janie Skarbku, kasztelanie inowrocławskim i Felicyana kasztelana czernichowskiego, którego z Justyny Karsz h. *Roch* synowie: Wojciech, Ludwik i Franciszek. Trzeci syn Gabryela Alexander, podkomorzy bracławski, zaślubił Joannę Ostrowską i z tą zostawił synów trzech: Gabryela Ferdynanda *na Horyngrodzie* † 1786. Marcellego Józefa *na Jankowie* i *Mojkowie* i Wincentego *na Jarczowie*, deputata na trybunał lubelski, ożenionego z Teresą Kurdwanowską. Czwarty syn Gabryela Swiatosław *na Sachnowie* i *Berlińcach* z Anną Ostrowską († 1759) spłodził synów trzech: Janusza *na Drohyniczu* i *Zaburzu*. ożenionego z Teofilą Sadowską, starościanką słonimską, Floryana *na Łozniowie* i *Sachniowie* i Marcina *na Berlińcach*. Piąty syn Gabryela Stanisław, um. w r. 1760. zostawiwszy z Eufemii Suchorskiej jedyną córkę Barbarę *1o voto* za Jakóbem Korsaków, *2o voto* za Marcellim ks. Czetwertyńskim. Szósty syn Gabryela Stefan, starosta życzyński, z Bośniackiej zostawił syna Adama Jana starostę kurzanickiego ożenionego z Bośniacką. Siódmy syn Gabryela (w *Encyk. Org.* mylnie nazwany Władysławem) starosta utajkowski, zaślubił Teresę Bośniacką z której syn Antoni Stanisław († 1794) kasztelan przemyslski, dwa razy śluby małżeńskie zawierał: *1o voto* z Kopenhazówną (z tej zostały dwie córki, które były damami dworu Katarzyny II. to jest: Maryanna za Dymitrem Lwowiczem Naryszkinem, wielkim łowczym dworu rosyjskiego i Joanna za Wyszkowskim brygadyerem wojsk pol., obiedwie zmarłe 1854. oraz syn Borys, który zaślubiwszy księżniczkę Gagaryn w Rossyi osiadł; jego potomstwo: Borys Włodzimierz, który z Olgi hr. Guriew ma syna Borysa. Nadjeźda za ks. Trubeckim, Pruskowia za ks. Szczerbatowem, Elżbieta za baronem von Rosen i Natalia za księciem Szachowskim), *2o voto* z Koletą Chołoniewską z której dwóch zostało synów: Konstanty ur. 1792. rzeczywisty radca stanu, marszałek gubernii grodzieńskiej (który z Czetwertyńskiej ma córek dwie Elżbietę i Ritę i synów trzech: Woldemara, Jerzego i Stanisława *na Skidłach* ożenionego z Maryą hr. Plater) i Gustaw (ur. 1792. † 1851) senatorem departamentów warszawskich mianowany w r. 1846. — Fedor kniaź Swiatopełk Czetwertyński, syn drugi Fiedora, głowa linii młodszej *na Nowej Czetwertni* czyli *Borowiczech*, który podpisał w r. 1501. potwierdzenie Unii Litwy z Koroną, miał syna Andrzeja, od którego z Maryi Lwówny kniażanki Holszańskiej trzech zostało synów: Wasil, Hyacenty i Jakób. Z tych ostatni Jakób, leśniczy pińsk, miał dwie żony, *1o voto* Annę Horajnównę, *2o voto* Anastazyą Podhorodyńską. Hyacenty, drugi syn Andrzeja a brat Jakóba, poseł do Moskwy, z Katarzyny Bokijówny zostawił synów dwóch: Teodora bezpotomnego i Stefana podkomorzego bracławskiego († 1646) który zaślubił *1o voto* Annę Bokijównę, *2o voto* Annę Mikulińską z tą bezpotomny, *3o voto* Katarzynę Leśniewską synów zostawił pięciu: Stefana († 1684), Mikołaja, Janusza, Eliasza i Alexandra. Z tych Stefan podkomorzy bracławski, z Reginy Kaszewskiej spłodził syna Włodzimierza, starostę siewińskiego zmarłego w r. 1673. bezpotomnie. Mikołaj, syn drugi Stefana, kasztelan miński, poseł na sejm 1630. deputat na trybunał kor. um. 1661. zostawiwszy z Domicelli ks. Sołomereckiej synów dwóch: Alexandra ożenionego z Joanną Czetwertyńską i Mikołaja, ten ostatni *1o voto* z Maryanny Słotwińskiej spłodził syna Eliasza, który umarł bezpotomnie, *2o voto* z Katarzyny Kossakowskiej zostawił córkę Domicellę *1o voto* za Andrzejem Leduchowskim, podstolim wołyńskim, *2o voto* za Józefem Olizarem stolnikiem kijowskim i syna Stefana, podkomorzego bracławskiego, ten z Zofią Pepłowską h. *Gozdawa* — prócz dwóch córek Maryanny za Sadowskim i Ludwiki Dominikanki — trzech synów spłodził: Wawrzyńca starostę rastowieckiego, którego z Maryanny Szaniawskiej syn Kajetan, kasztelan lwowski, starosta woronowski, Włodzimierza starostę woronowskiego († 1778) którego z Anieli Czermińskiej syn Ignacy zszedł bezpotomnie i Felicyana starostę daniczewskiego, dziedzica Markówki, Kopijowki i wielu innych dóbr; ten umarł w r. 1756. zostawiwszy z Maryanny Jełowickiej synów trzech: Stefana w zakonie Pijarów, zmarłego w r. 1766. bezpotomnie, Antoniego Jana kasztelana bracławskiego, (tego żony: Anna Zagórska podkomorzanka łucka, z którą się rozwiódł i Teressa Ryszewska, dzieci ich: Katarzyna, Tekla, Józef, komandor maltański, żonaty z Slizienówną, Godfryd ożeniony z Maryą hr. de Broel Plater, Rajmund zmarły bezpotomnie, Stanisław i Leopold ożeniony z Kazimirą Łuba, z którą spłodził córkę Janinę) i Janusza († 1859) kasztelana czernichowskiego, szambelana króla St. Augusta, ten z Joanny ks. Jabłonowskiej zostawił synów trzech: Józefa, Dymitra i Ludwika, który zaślubił Idalię Grocholską i z tą miał czterech synów: Kalixta, Ludwika, Władysława (którego z Honoraty hr. Olizar synowie Stefan i Władysław) i Borysa marszałka szlachty powiatu jampolskiego, tego z Narcyzy hr. Olizar trzy córki: Idalia za Stanisławem Brykczyńskim, Jadwiga za Stanisławem Karskim i Olga za Stanisławem hr. Czapskim, która umarła w r. 1862. Kalikst, syn Ludwika i Grocholskiej, zaślubił N. Kropińską, córkę Ludwika jenerała i z tej zostawił syna Włodzimierza, który z Maryi hr. Uruskiej ma syna Włodzimierza i córek dwie: Sewerynę i N.

Czetyrkin (bez herbu). Roman wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Czeżowski h. *Jastrzębiec.* Tak ich wymienia *Poczet szl gal. i buk. z r. 1857.*

Czobor h. *Leliwa.* z Węgier się do Polski przenieśli Z tej familii Czoborów była jedna za Michałem hr. Tarnowskim. Czobor Leszczyński Jan Stanisław cześnik podolski w r. 1708. — *Niesiecki.*

Czochański. Dom ten znany od 1423. w ziemi łomżyńskiej, gdzie dobra Czochanie są jego gniazdem. *Herb. Kap. Mil.*

Czochron herb: W polu białem krokiew, nad nią u góry dwie głowy dzika, pod nią trzecia; nad koroną (brak helmu) na podstawie na przemian czarnej i białej, koń biały w lewo; w pobocznicach. dwa charty białe na smyczach; pod tarczą godło: *Virtute et labore.* Używają tego herbu Czochronowie, z których Stanisław w r. 1594. posiadał wieś Punino w powiecie kościańskim. *Herb. rod. szl. król. pol. 1853.*

Czokołda h. *Prprzyca.* Dom znany od r. 1529. w ziemi bielskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Czołczyński h. *Łodzia.* Alojzy, syn Franciszka. *Spis szl. król. pol. 1851.*

Czołhański h. *Sas.* W woj. ruskiem i wołyńskiem. Jędrzej wojski włodzimierski († 1638), żona jego Anna z Skromowic. Jan Karol, brat Jędrzeja, suffragan lucki um. 1665., fundował scholasteryą przy katedrze lwowskiej, a kollegio lwowskiemu na teologią z bratem swym Jędrzejem, wieś Rzeczyczany zapisał. Adam trzeci brat, z Zofii Grochowskiej, trzy córki z różnemi domami spowinowacił, Konstancyą z Kazimierzem Axakiem, skarbnikiem kijowskim, Barbarę z Wawrzeńcem Pepłowskim, wojskim i pisarzem gr. łuckim, Maryannę z Janem Kuberskim, wojskim wiskim. Samuela z Jadwigi Łychowskiej syn Michał człowiek rycerski, tego zaś Michała synów dwóch: Alexander podstoli chełmski, świat ten pożegnał 1714. i Stanisław. *Okolski* namienia, że Czołhański miał za sobą Sutkowską. Jędrzej cześnik włodzimierski miał za sobą Małgorzatę Jarmolińską, z niej córka Katarzyna za Stefanem Axakiem sędzią ziemskim kijowskim i syn Józef, tego żona Piasecka. Franciszek w z. łomżyńskiej 1697. *Niesiecki.* — Alexander Czołhański scholastyk lwowski 1760. Antoni z Anną *Wąsowiczówną* spłodził Piotra, który z Józefą z *Chmielowskich* zostawia dwóch synów: Wincentego i Piotra, córki 4: Teklę, Józefę, Julią, Elżbietę. *Wielądko.* — Czołhańskiego z Leśnickiej urodzony syn Andrzej, cześnik włodzimierski, miał za sobą Marcelinę Jarmolińską, z której syn Adam Antoni, zaślubił Maryannę Bohowitównę Kozieradzką i z niej miał córkę Barbarę zaślubioną Danielowi Jełowickiemu 1645. *Gen. Jełowickich.* Olechna Czołhańska za Grzegorzem Krechowieckim. *Monog. Krech.*

Czołhański (bez herbu). Maurycy, syn Wincentego. *Spis szl. król. pol 1851.* Także Czołhańskich bez herbu wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*

Czołkiewicz Stanisław i Stefan z p. kowieńskiego, Jerzy, Konstanty i Stefan z p. upitskiego pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. — Józef podpisał elekcyą Stanisława Augusta z powiatu mozyrskiego. — *Wielądko.*

Czołowski. *Kuropatnicki* w extrakcie *apud tabulas regni Gallic. et Lodom.* umieszcza pod r. 1782. Kacpra, Bazylego, Antoniego, Alexandra i Stanisława. *Poczet szlachty gal. i buk.* wymienia także kilku Czołowskich, przyznając niektórym herb *Sas* innym znowu przydomek *Łastowicz*, innym wreszcie żadnego nieprzyznając herbu.

Czopowski. Maciej Czopowski z woj. wołyńskiem podpisał się na elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Czorneberg h. *Widły*. Janusz Czorneberg z Galowic sędzia ziemski opolski i raciborski w roku 1607. tego herbu używał, którego przodek Jan w roku 1400. hetmanił u Konrada książęcia szląskiego. — *Niesiecki*.

Czornołoński. Tych wymienia *Kuropatnicki*.

Czosnowski h. *Pomian*. w woj. brzesko-kujawskim, z którego Jędrzej pisał się na elekcyą Jana III. To *Niesiecki* pisze pod Czosnowskim h. *Roch 2o*.

Czosnowski h. *Roch 2o*. Znać, że z Oborskiemi jednejże są dzielnicy, bo się z Obor piszą; w warszawskiej ziemi kwitną. Stanisław podczaszy warszawski, Samuel, Franciszek, Alexander Abraham w r. 1648. Stanisław podczaszy zakrocimski 1674. Stanisław kasztelan warszawski w r. 1703. pojął Annę Szczawińską wojewodziankę kujawską. Piotr Elżbietę Russoską. Antoni starosta ułanowski w w. podolskiem. Synowie jego: Kazimierz, Ignacy, Jan. Córki zaś Joanna i Teofila. Jędrzej wojewoda rawski 1493. *Jędrzej Pawłowski w Kazaniu swojem Sistema* jawnie mówi, że są Czosnowscy h *Pomian*, a bodaj nie w w. brzeskiem kujawskiem, ile że Jędrzej Czosnowski z temże woj. pisał się na elekcyą Jana III. *Niesiecki*. — Czosnowscy z *Obor Kolumnowie*, dawnością mieli antenatów swoich, Klemensa *Kolumnę* biskupa płockiego, którego wspomina katalog r. 1333. Jest także w statucie mazowieckiem z *Obor Kolumna*, nie wyrażony nazwiskiem Czosnowski, który był na ten czas warszawskim wojewodą, gdy księztwo mazowieckie miało wojewodów, to warszawskich, to czerskich, a w rzeczy samej mazowieckich, o czem *Statut. fol.* 94. *et fol.* 98. Stanisław kasztelan warszawski w r. 1703. (o którym wyżej) po śmierci Anny *Szczawińskiej* pierwszej swej małżonki, pojął *2o voto Łubieszczewską* z którą miał synów: Józefa podczaszego i Augustyna. Franciszek skarbnik podlaski, miał Stanisława. Jędrzej skarbnik warszawski, bezpotomny, także Stanisław podsędek warszawski bezdzietny. Jan cześnik warszawski z sukcessorami. Piotr żył w małżeństwie z Elżbietą *Russocką*. Antoni *Kolumna* z Obor, starosta ułanowski, kasztelan wyszogrodzki, w w. podolskiem, synowie jego: Józef starosta ułanowski, Kazimierz Paulin, Jan najmłodszy, generał adjutant hetmański, Ignacy średni, starosta szambelan J. K. Mci., córki zaś dwie: Joanna Karmelitanka i Felicyanna Jana Czarneckiego, kasztelana wiskiego, starosty karolickiego małżonka. *Wielądko* umieszcza Czosnowskich h. *Roch* i przydaje, iż Józef Czosnowski podczaszy warszawski z Barbarą *Szymanowską* zostawił dwie córek: Krystynę za Janem Chryzostomem Krajewskim, kasztelanem płockim, drugą Józefę za Ludwikiem Mokronowskim, strażnikiem polnym koronnym. Potem zaś umieszcza Czosnowskich h. *Kolumna* z oddrukowaniem z *Duńczewskiego* całej o tym domie wiadomości, w której się znów to powtarza co już i wyżej pod *Rochami* umieszczonem było. Nakoniec czyni następujący swój dodatek: Ignacy *Kolumna* Czosnowski starosta salnicki, generał major wojsk kor. z Maryanną *Załuską* kuchmistrzanką w. ks. lit. spłodził syna Szczesnego, strażnika polnego kor., orderów Orła białego i S. Stanisława kawalera, z Henryką z *Poniatowskich*, *1o voto* za Czarneckim chorążym lit. będącą, ożenionego i córek cztery: 1. Annę za Michałem Łopotem, miecznikiem lit. 2. Zofią za Gabryelem Potczyńskim stolnikiem bracławskim. 3. Teklę za Skarbkiem. 4. Ludwikę za Wincentym Starzyńskim, rotmistrzem kawaleryi narodowej. Józef *Kolumna* z *Obor* Czosnowski, starosta ułanowski, podpisał *pacta conventa* St. Augusta. Szymon cześnik winnicki. — Oprócz wiadomości o tej familii wyżej umieszczonej. *Bobrowicz* dodaje jeszcze „*z dokumentów familijnych*“ co następuje: Czosnowscy na Oborach Kolumnowie prowadzą swój ród od Rościsława Kolumna z Obor Czosnowskiego, od którego pochodzi Andrzej wojski liwski r. 1493. żyjący. Tenże Andrzej zostawił Macieja, którego syn był Jan 1573. żyjący. Tomasz cześnik ziemi warszawskiej, zostawił syna Abrahama połączonego z Katarzyną Opacką, która powiła syna dwu-imiennego Karola Stanisława, naprzód r. 1685. podczaszego zakroczymskiego, potem kasztelana warszawskiego, któ[illegible] w trzeciem małżeństwie z Konstancyi Słupeckiej spłodził syna Antoniego, r. 1740. starostą ułanowskim, r. 1744. kasztelanem wyszogrodzkim mianowanego: ten zostawił potomstwo trzech synów: 1. Ignacy r. 1755. starosta salnicki, r. 1755. generał-major wojsk polskich r. 1759. starosta winnicki, połączył się z Maryanną hr. Załuską. 2. Józef starosta winnicki. 3. Jan starosta Ceceniowski, od tego Jan marszałek krzemieniecki. Ignacy z hr. Załuskiej zostawił syna Wincentego Felixa kawalera orderu ś. Stanisława i Białego Orła, rotmistrza kawaleryi narodowej, a r. 1792. był tenże mianowany strażnikiem polnym w. koronnym; miał trzy żony: *1o voto* Henrykę Poniatowskę, *2o voto* Zofią Potocką, *3o voto* Teresę z Dłużniewskich, z tejże zostawił: Józefa Wincentego dziedzica Białokierniej i innych dóbr w p. krzemienieckim. To pisze *Bobrowicz*. — *Poczet szlachty galic. z r. 1857.* wymienia Czosnowskich h. *Kolumna* w Galicyi osiadłych, a także Maryą Czosnowską z domu Łagowską, ale niewyraża jakiego herbu. Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w heroldyi król. pol. i w wydziale stanów galicyjskich.

Cztamski. Jan, Marcin, Wojciech, Stanisław w płockiem województwie, stawali na elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki*.

Cztarzyński z płockiego podpisał elekcyą Władysława IV. — *Małachowski*.

Czubiński h. *Leliwa*, w woj. poznańskiem. Jan wszedł w kontrakty małżeńskie z Jadwigą Oltarzewską. — *Niesiecki*.

Czudowski h. *Leliwa*. Jan podsędek mścisławski, poseł na sejm 1623. Samuel sędzia z. mścisławski 1674. Piotr 1632. w woj. trockiem. *Niesiecki*. — Tadeusz Czudowski starosta prusiński i Józef w r. 1763 Jan sędzia gr. smoleński koło r. 1769. Cezary opat zakonu Bazyliańskiego połocki. *Wielądko*. — *Krasicki* dodaje: W r. 1778. Tadeusz Czudowski miecznik słonimski. — Sejm w r. 1649. konstytucyą, nadał w zasług nagrodę urodzonemu Marcinowi Janowi Czudowskiemu na dobra jego lenne w nowogrodzkiem woj. *Kuścin*, prawo wieczyste. — Dom ten po dziś dzień w Litwie znaczny. Z tych był jeden w wojsku rossyjskim oficerem, w r. 1863. w skutek wypadków w Polsce w których czynny brał udział, wyszedł do Włoch.

Czudzinowicz. Alexander z wołyńskiem woj. podpisał elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki*.

Czulski h. *Leliwa*. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski*.

Czurpa h. *Korczak 2do*, tak go piszą w statucie Łaskiego, kiedy na siebie i na potomków swoich na sejmie horodelskim 1413. przyjmował herb *Korczak*; luboć *Stryjkowski* położył Cuppa, inni piszą Czuper. Niewiem (mówi Niesiecki) czy nie do tych należy Czupurna marszałek litewski 1401. *u Łaskiego w Stat. fol.* 128. *Niesiecki*. — Czacki w Tablicy *Indyg. i Nob.* wymienia Czupę jako przysposobionego do nobilitacyi.

Czuryło h. *Korczak 2do*. Paprocki w swojej przemowie do Ogroda z autorów niektórych, luboć ich nie przywodzi, Alexandrowi Gorajskiemu pięciu synów przywłaszczywszy, przydaje, że jeden z nich był Jędrzej Cyryl, którego prosty gmin, z ruska Czuryłem nazwał, i ztąd ta familia początek swój wzięła, a ponieważ tenże *Paprocki o herbach*, od drugiego syna Iwoni z Goraja sędziego chełmskiego, linią tego domu wywodzi, toćby trzeba mówić, że ten Alexander był synem Iwoni, który kwitnął za Kazimierza Wielkiego, jakoż w *Okolskim* pod herbem *Bończa* znajdziesz *tom* 1. *fol.* 65. Jędrzeja Czuryła podkomorzego przemyślskiego, którego córka Katarzyna zmówiona była z Henrykiem Fredrem z Nowosielca, koło r. 1476. W r. 1518 Jędrzej Czuryło z Stojańca kasztelan przemyślski, podpisał list Zygmunta I. dany miastu krakowskiemu. Córka jego Anna za kasztelanem Maciejowskim, kasztelanem sendomierskim. Bliższych czasów, to jest koło r. 1570. a bodaj nie syna kasztelana, wspominają Marcina Czuryła godnego rotmistrza, z Anny Jarowieckiej trzech synów było: Jerzy, ten z Fredrówny, jednę tylko córkę spłodził Maryannę Stanisławską kasztelanową kamieniecką h. *Pilawa*. Marcin łowczy krakowski, z Fierlejówny dwie córki zostawił, Katarzynę za Mikołajem Jarmolińskim i Barbarę za Jędrzejem Stadnickim podczaszym sanockim. Mikołaj stolnik sanocki z Zofii Lanckorońskiej, prócz czterech córek: Anny Dziedoszyckiej, Helżbiety Dzierzkówny, Eufrozyny Ossolińskiej, Zofii Kosakowskiej, trzech synów odumarł. Z tych Jędrzej podczaszy halicki z Barbarą Charlęską, Mikołaj z Reginą Ligęzianką żyli bezpotomni. Stanisław zaś trzeci tych brat, biskupem był ortosieńskim, suffraganem łuckim, po którym dobra Boguzna, Czerczyk, Rudków, Siedliska i inne po siostrach tychże braci w cudze się domy dostały. *Niesiecki*. W r. 1512. Antoni (?) Czuryło ze *Stojanic* podpisał intercyzę Zygmunta I. z Barbarą Zapolską — *Cod. Dipl. Vol. Vol. I. fol.* 120. — O Czuryłach liczne są wzmianki w księgach kościelnych w Rudkach (w Galicyi).

Czuszowski h. *Grzymała*. Stanisław z Jakóbowic, syn jego Wojciech Zygmunt 1604. — *Niesiecki*.

Czuwaszów. Metryka wołyńska 1528. wspomina ziemianina swego i possessyonata Czuwaszów. — *Nieś.*

Czwalina. W ziemi łomżyńskiej Szymon Władysława IV. Józef Augusta II. podpisali elekcye. *Niesiecki*. — *Kapica Milewski* w swoim *Herbarzu* świadczy, iż Cwalinowie h. *Pnieinia* używali i że dom ten znany już w r. 1440. dziedziczył dobra Czwaliny w ziemi łomżyńskiej. Michał Cwalina przed r. 1525. dziedziczył podług Herbarza Heroldyi król. pol. 1853. Czwalin, Strzelnik i Dybowo w Prusiech.

Czyby. Tak wymienia *Kuropatnicki*.

Czycwic patrz **Tetwicz.**

Czyczewski Józef, był w r. 1763. kanonikiem krakowskim. — *Wielądko*.

Czydzik Floryan, w r. 1793. strukczaszy lidzki. — *Wielądko*.

Czykowski Mikołaj, starosta sandecki, pisał się na dyploma elekcyi Henryka. *Wielądko* z *Dogiela*. Mikołaja Czykowskiego wspomina *Metryka kor. 31. fol. 258.* kasztelanem połanieckim w r. 1518. Ci obydwaj należą zapewne do Cikowskich h. *Radwan*.

Czymbajewicz h. *Warnia*. Jakób, syn Bilała i Abraham, syn Jakóba. *Spis szl. król. pol. 1854.*

Czymiński h. *Dębno*. Tak umieszcza *Małachowski*. — *Paprocki* także ich wymienia, ale w *Herb. Ryc.* kładzie Czermiński. Patrz **Czermieński.**

Czyński Mikołaj, podpisał elekcyą St. Augusta z sieradzkiego. — *Wielądko*.

Czyndacki h. *Dołęga*, w płockiem i rawskiem województwach. — *Niesiecki*.

Czysta h. *Rawicz*, w rawskiem województwie, z Czech do nas przyszli. — *Niesiecki*.

Czyszemski Stanisław, nobilit. r. 1580. — *Czacki*.

Czyszkiewicz, był pisarzem z. słonimskim w r. 1601. — *Małachowski.*

Czyszkowski h. *Ogończyk.* Gniazdo ich wieś Czyszków w ziemi czerskiej. Adam z Felicyanną Opacką spłodził synów trzech i córek dwie. Jana, któremu OO. Dominikanów dano imię Kajetan, Rafała, prowincyała zakonu kaznodziejskiego (imię zakonu Jordan) i Alexandra, który z Agnieszki Szawłowskiej zostawił synów dwóch Tomasza i Leonarda i córkę Annę. — *Wielądko.*

Czywicz. Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Czyż h. *Godziemba,* w ziemi oszmiańskiej. Idą od Stanisława Butoutowicza, który pierwszy na sejmie hrodelskim, przyjął na siebie i na dom swój herb *Godziemba.* W r. 1537. kwitnął Bazyli Czyż Bochdanowicz, to jest syn Bogdana koniuszy litewski, starosta krzyczewski i nałajeski, który pojął Annę córkę Czartoryskiego książęcia Teodora starosty łuckiego. Jan Mintout sekretarz król. 1589. Tenże czy inszy Jan z sejmu 1613. komisarzem naznaczony do zapłaty związkowym. Jędrzej sędzia gr. grodzieński. Michał poseł z wileńskiego podpisał elekcyą Władysława IV. Jakób z witebskiego Jana Kazimierza. Hilary podkomorzy wileński, posłował na sejmy w r. 1662. i z synem swoim Kazimierzem Mintoutem, który po zejściu ojca był także podkomorzym wileńskim. Jan podstoli wileński, urodzony z Rajeckiej h. *Łabędź,* wspominają go konstytucye 1678. *fol* 44. Krzysztof podczaszy mścisławski 1678. Michał w woj. nowogrodzkiem w roku 1674. *Niesiecki.* — W r. 1700. na walnym zjeździe pod *Olkinikami* Krzysztof *Mintow* Czyż sędzia z. wileński, Stanisław rotmistrz oszmiański, Adam, Andrzej, Michał z tegoż powiatu, Samuel Czyż z lidzkiego podpisali się. Bogusław z *Woronny* Czyż horodniczy J. K. Mci podpisał w aktach wileńskich manifest *de illeg.* trybunału w. ks. lit. 1763. r. — Franciszek krajczy i marszałek konfederacyi woj. wileńskiego w r. 1764. Paweł z *Woronny* podczaszy i poseł brzeski lit. — Józef sędzia gr. wileński poseł na sejm elekcyi 1764. r. — Paweł wojski brzeski lit. a potem podczaszy. — Kasper sędzia ziemski wileński 1784. — *Wielądko.*

Czyż h. *Lis* z Nieczyca. List Zygmunta I. do wszystkich prerogatyw szlachectwa Marcina Czyża Konstantynowicza z Nieczyca, na dworze tegoż Zygmunta dobrze zasłużonego przypuszcza, kędy przydaje, że go Paweł Grzywa dworzanin królewski do herbu *Lis* przypuścił; zostawił ten Marcin potomstwo. — *Niesiecki.*

Czyżewicz h. *Drya,* w woj. podlaskiem. Z tych Antoni subdelegat gr. mielnicki około r. 1749. dziedziczył dobra Swiniarowo w z. mielnickiej. *Herb. król. pol. 1853.*

Czyżewski h. *Drya.* Pod Koninem w Wielkiejpolszcze. Bartłomiej pisarz nadworny; żona jego Borowska. Balcer, dziekan i officyał kaliski um. w r. 1643. N. Czyżewski w sieradzkiem woj. którego zrodziła Golińska. Hieronim wziąwszy *in sociam vitae* Wolską, miał z niej dwóch synów, Alexandra i Seweryna, którzy zaślubili sobie w z. wieluńskiej, dwie siostry rodzone, córki Jędrzeja z Rokszyc Ruszkowskiego h. *Pobog,* starszy wziął młodszą, a młodszy starszą. Alexander tedy z Jadwigi Ruszkowskiej, spłodził dwóch synów: Adama i Stanisława i córkę Reginę, Zygmunta Rudnickiego małżonkę. Adam w młodym wieku umarł, Stanisław z Ewy Linowskiej, zrodził czterech synów: Jana, Antoniego, Józefa, Ignacego i córkę Urszulę. Seweryn brat Alexandra z Teresy Ruszkowskiej, miał synów sześciu: Franciszka, Jana młodo zmarłego, Kazimierza Soc. Jesu, Jędrzeja, Tomasza i Stanisława i córek dwie: Zofią *Io voto* Pierzcińskiemu, *2o voto* Stefanowi Borzewickiemu i Alexandrę Samuelowi Wilkotarskiemu zaślubione. Franciszek wziął Łaszczyńską w woj. kaliskiem, Jędrzej z Zofii Dobrosielskiej h. *Radwan,* zostawił trzech synów: Piotra, Kazimierza, Jana i córkę Franciszkę. Tomasz z Apolonii Chlebowskiej, spłodził: Józefa, Seweryna, Stanisława, Konstantego i córkę Urszulę. Stanisław, najmłodszy brat, z Barbary Łukomskiej ma synów trzech: Józefa, Hieronima, Jana i córek cztery: Jadwigę, Teodorę, Magdalenę i Joannę. Maciej w poznańskiem 1697. Stanisław Franciszek i Jędrzej w sieradzkiem. *Niesiecki.* — Ignacy Czyżewski kanonik kujawski. — Jakób burgrabia czerniechowski koło 1792. r. *Wielądko* — Jan Czyżewski w sieradzkiem, dobra swoje Słodków ustąpił w r. 1688. bratu swemu Alexandrowi. Stanisław dziedziczył w r. 1744. Słodkow i Szawłowice w kaliskiem. Ignacy posiadał w r. 1773. Białe-Łąki w z. halickiej. Franciszek dziedziczył w r. 1787. dobra Imielinka w gnieźnieńskiem. *Herb. król. pol. 1853.* kilka domów tego nazwiska wymienia. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* nie wyraża ich herbu.

Czyżogorski Kazimierz, kanonik infantski koło r. 1792. — *Wielądko.*

Czyżowski h. *Pobog* w Mazowszu. Zygmunt na Czyżowie kanonik kamieniecki 16[illegible]. Czyżowska Oborskiego podkomorzego czerskiego małżonka. Wojciech w z. nurskiej w r. 1632. Alexander w woj. rawskiem 1674. Marcin w pińskiem 1632. — *Niesiecki.*

Czyżowski h. *Półkozic,* w woj. sendomierskiem. Wyżga h. *Półkozic* pierwszy według *Paprockiego,* założył Czyżów od którego potomkowie jego tej nabyli denominacyi, kładzie i syna jego Michała, kasztelana krakowskiego i starostę, lubom ja (mówi Niesiecki) go między temi kasztelanami pominął, ile że ten autor ani listu tego zkąd go wziął, ani roku na to nie przywodzi. Jan Czyżyk opat tyniecki um. 1310. Michał z Czyżowa kasztelan sendomierski 1429. Jan z Czyżowa Ligęza

kasztelan krakowski i starosta, od Władysława Jagiellonowicza, gubernatorem i wicerejem całej Małejpolski i Rusi uczyniony. Zostawił tylko syna jednego Jana, który gdy w młodym wieku umarł, wszystka fortuna spadła na córkę jego, która w małżeństwo zmówioną była z Zakliką Janem wojewodą sendomierskim, a ztąd od dóbr Czyżowa, Zaklikowie, Czyżowskich imienia dostali. — *Nieś.*

Czyżowski h. *Topor,* w woj. sendomierskiem, z Zaklików swój początek wzięli, zkąd też niektórzy tego domu familianci Zaklikami Czyżowskiemi pisać się zwykli. Imię to pierwszy wniósł Jan Zaklika, wojewodzic sendomierski, jako pisze *Okolski,* pojąwszy albowiem córkę jedynaczkę Czyżowskiego Jana h. *Półkozic,* kasztelana krakowskiego jak się wyżej mówiło, Czyżowskim był zawołany. Wprawdzieć tak jego, jako i ojca wojewodami sendomierskiemi piszą genealogistowie, ale czasu dla nich nie widzę, i mnie (mówi *Niesiecki*) się ich czytać nigdzie nie dostało. Synów dwóch zostawił: jednego Jana, ten zszedł bezpotomnie, Jakób zaś z Warszówny h. *Rawicz,* kasztelanki krakowskiej, spłodził syna Hieronima, (to się jednak utrzymać nie może, bo wszystkich historyków naszych, Warsi koło r. pańskiego 1280. na kasztelanii krakowskiej prezydował, Czyżowski zaś kasztelan krakowski Półkozic um. 1457. toć Jakób z córki jego urodzony później musiał żyć, a o te czasy że żaden Warsi nie był kasztelanem krakowskim, snadno poznasz z tego, co się o nich na miejscu mówiło) dziedzica na Wojsławicach, któremu lubo król Zygmunt I. przywilej posłał na województwo sendomierskie 1507. raczejby miał mówić *Okolski* 1508. po Mikołaju Kamienickim, przecież go przyjąć nie chciał. Miał za sobą Annę Sienińską kasztelankę kamieniecką z której córki dwie: Anna za Mikołajem Koniecpolskim, kasztelanem rozpirskim, druga za Jędrzejem Tęczyńskim, kasztelanem krakowskim i syn Stanisław, kasztelan połaniecki; temu Dorota z Michowa h. *Rawicz* łowczanka lubelska, powiła czterech synów, to jest: Zygmunta kasztelana bełzkiego (z Anny Koniecpolskiej starościanki wieluńskiej dwóch synów jego młodo pomarło), Mikołaja, Stanisława i Hieronima i córkę Prochańską. Z tych od Mikołaja był Hieronim i Alexander. Hieronim pojął Elżbietę Zborowską starościankę szydłowiecką, syna z nią miał Krzysztofa. Alexander spłodził Franciszka, który wszedł w kontrakty małżeńskie z Magdaleną Romerówną, od tej córka Katarzyna Janowi Stadnickiemu poślubiona. Z synów zaś trzech, Zygmunt bezpotomny. Alexander zostawił Franciszka, któremu Katarzyna Kuczkowska trzy córki powiła: Teresę, ta *Io voto* żyła z Antonim Szczepanowskim, *2o voto* z Antonim Morskim, Zofią z Samuelem Gosławskim i trzecią Młodzianowską kasztelanową lubaczewską, a potem Ossolińską kasztelanową czechowską i synów dwóch, Jędrzeja i Alexandra podczaszego bracławskiego. *Niesiecki.* — Alexander *Zaklika* Czyżowski został kasztelanem połanieckim 1742. r. *Wielądko.* — Umarł ten zacny mąż i ostatni podobno z zacnego domu Czyżowskich około r. 1761. *Krasicki.* — Czyżowskich w Galicyi osiadłych wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. w r. 1857.* ale ich herbu nie wyraża.

D.

Dabisz Gabryel, nobilitowany 1658. — *Niesiecki.*

Dąb *h. w. Papr. o her. fol.* 699. twierdzi, że za czasów Kazimierza W. kwitnął w Polszcze. — *Nieś.*

Dąbek Dominik, pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. sieradzkiego. — *Wielądko.*

Dąbkowski h. *Korczak.* Symeon Boratyński, działem wziąwszy dobra Dąbkowice, od nich nazwany Dąbkowski i ztąd Dąbkowscy Korczakowie na Rusi. — *Niesiecki.*

Dąbkowski h. *Lubicz.* Dom znany od r. 1441. w ziemi łomżyńskiej; gniazdo jego dobra Dambek albo Dąbek Milan. *Her. Kap. Mil.* — Dąbkowskiego Wojciecha wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* ale nie wyraża jakiego herbu.

Dąbkowski h. *Półkozic,* w rawskiem woj. gniazdo tego domu zakładają pisarze nasi. *Niesiecki.* — Wojciech i Kasper Dąbkowscy h. *Półkozic* pisali się na elekcyą St. Augusta z w. łęczyckiego. *Kuropatnicki* w §. 5. w extrakcie *intabullatorum Gall. et Lodom.* umieszcza zapisanego pod r. 1782. Wojciecha Dąbkowskiego. O Pawle Dąbkowskim wspomina konstytucya 1790. r.

Dąbrowa 2o herb: Na tarczy to samo co w pierwszym herbie *Dąbrowa;* w szczycie hełmu trzy pióra strusie. *Herb. rodz. szl. król. pol. 1853.*

Dąbrowa h. *w.* Na Mazowszu kwitnęli. Boguta z *Rostkowa* (ztąd poszli Rostkowscy) wojewoda mazowiecki r. 1232. Przybysław z *Rostkowa* na temże krześle r. 1246. Marcin wojewoda mazo-

wiecki w r. 1387. Tyle tylko *Niesiecki*, z czego widać, że już od dawna innymi nazwiskami pisać się zaczęli.

Dąbrowa, w księztwie lit. Ci z Moskwy wyszli. Tomasz Dąbrowa rotmistrz dwóchset usaryi pod Weisteinem r. 1604. gdzie Litwa wygrała batalią. Pod Kircholmem r. 1605. lewem skrzydłem rządził, mąż wojenny i szczęśliwy, i ztąd Chodkiewiczowi Karolowi miły. Pod Dynamundą siła zwycięztwa pomógł, co zawdzięczając mu ojczyzna, pewną sumę na lucińskiem starostwie zapisała mu. Syn jego N. starosta luciński. *Niesiecki.* — Na zjeździe pod *Olkinikami*, Adam i Jan Dąbrowa podpisali się z p. bracławskiego. — *Wielądko.*

Dąbrowicz h. *Dąbrowa*, w woj. trockiem. Z tych Kacper posiadał dobra Budę, które w r. 1744. jego synowie Andrzej i Franciszek sprzedali. *Herb. król. pol. 1853.*

Dąbrówka herb: W polu niebieskiem na barku srebrnej podkowy, krzyż złoty na trzech ramionach przekrzyżowany i takież dwa krzyże z oców podkowy na zewnątrz, skośnie ku górze wychodzące. W szczycie hełmu lew złoty, wspięty w lewo, z pękiem liktorskim w łapach. Nadany ten herb wraz z dziedzicznem szlachectwem Józefowi Alexemu Morawskiemu synowi Pawła, człon. rady stanu, prezesowi Dyrekcyi Głównej Towarzystwa kredytowego ziemskiego w król. polskim, dyplomem cesarza i króla Mikołaja z d. $\frac{2}{14}$ Paźdź. 1839.

Dąbrowny h. *Dąbrowa.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Dąbrowo-Korab herb: W polu czerwonem na korabiu złotym takiemiż głowami lwiemi zakończonym, wieża kamienna o czterech blankach, w górnych kątach tarczy (t. j. z jednej i drugiej strony wieży) po jednej gwiaździe srebrnej; w szczycie hełmu skrzydło sępie lewe, strzałą srebrną ku lewemu skośnie w górę przeszyte. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. $\frac{1}{13}$ Paźdź. 1839. Hilaremu Ostrowskiemu, synowi Józefa, radcy stanu, dyrektorowi wydziału w komissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Dąbrowski h. *w.*, (który podaliśmy w rysunku a którego pole ma być czerwone, panna w szacie białej a trąby złote) w Prusiech. Z tych Jerzy starosta człuchowski w r. 1466. waleczny mąż. Hektor dworzanin kiedyś Kazimierza III. króla polskiego, od którego w zasługach wziął starostwo radzyńskie, które potem nieprzerwanie aż do czasów Paprockiego z tego domu nie wychodziło; po nim zostało się dwóch synów, Mikołaj wojewoda chełmiński 1481. Jan, *Histor. Polon. Pruthen. fol.* 88. chce go mieć kasztelanem chełmińskim w r. 1487. Z synów jego trzech, Bartłomiej w Węgrzech na różnych kampaniach wiek swój trawiąc, nakoniec tamże zginął. Mikołaj brat jego w Moskwie poległ. Jan († 1515) trzeci brat, wojewodą był chełmińskim, starostą radzyńskim, temu Luzyńska wojewodzianka chełmińska powiła dwóch synów: Hugona starostę radzyńskiego, ten z Katarzyną Działyńską sześciu synów spłodził: Jana, Mikołaja, Michała, Jędrzeja, Stanisława i Felixa; córek kilka, z których jedna Lichtyanowi zaślubiona. Jan brat Hugona, starosta radzyński, z Działyńskiej tylko jednę córkę miał, Elżbietę Konopacką kasztelanową chełmińską, z drugiej zaś Głuchowskiej miał kilku synów. Jana z tejże familii wspomina *Okolski*, a bodaj nie syna Hugona, od młodych lat doświadczonego żołnierza, który na Podolu osiadł. Dąbrowska była za Mortęskim, Barbara starościca radzyńskiego córka, była za Michałem Trzcińskim. O Krzysztofie pisze *Histor. Polon. Pruth. fol.* 631. że był kasztelanem gdańskim 1490. z Wojanowa się pisał, bo wyżej wspomnieni z Dąbrówki. Felicyan apostolski missyonarz i spowiednik Stefana Czarnieckiego, miał braci kilku rodzonych i z nich synowców z których jeden był 1700. opatem oliwskim zakonu Cysterzów. *Niesiecki.* — Z tegoż starożytnego domu Dąbrowskich, Jan Dąbrowski, z Maryanną *Szymanowską* zostawił potomstwo, trzech synów: dwóch w duchownym stanie a trzeci Jan Michał, pułkownik w wojsku saskiem, który z Zofią *Lettawówną*, córką Lucyusza Lettaw, generała gwardyi konnej kor. zostawił dwie córki: Alexandrę i Ludwikę, która wyszła za Barnera pułkownika wojsk saskich, oraz syna Jana Henryka, ur. 29. Sierpnia 1755. we wsi Pierzchowiec w woj. krakowskim, ten w r. 1770. wszedł do służby wojskowej saskiej, wróciwszy do kraju jako znany z swych zdolności wojskowych, został vice-brygadyerem kawaleryi narodowej, w r. 1792. odbył kampanią pod dowództwem ks. Poniatowskiego, w r. 1794. mianowany jenerał-lejtnantem i w tym stopniu walczył pod Kościuszką; w r. 1797. utworzył legiony polskie w Włoszech, a w r. 1806. uformował armią polską 30,000 w poznańskiem, która oddaną została marszałkowi Lefevre, r. 1807. zdobył miasto Tczewo zajęte przez Prusaków, 1812. dzielnie bronił przeprawy przez Berezynę, odznaczył się w bitwie pod Lipskiem, od r. 1815. organizował nową armią polską, um. w Warszawie 1818. Żona jego pierwsza podług *Wielądka* Gustawa hrabina de Rakel z której córka Karolina i syn Jan Michał, generał za księztwa warszawskiego, druga Chłapowska z której także dwoje zostało dzieci, jedna córka i syn Bronisław, dzisiejszy dziedzic Winnogóry w Wielkopolsce. Heroldya król. pol. w *Herbarzu z r. 1853.* wymienia: Macieja Dąbrowskiego subdelegata łęczyckiego r. 1727. Józefa wojskiego inowłodzkiego, dziedzica dóbr Wolne w brzesko-kujawskiem 1753. i Stanisława, którego nagradzając za waleczność i męztwo, Jan III. do godności szlacheckiej wyniósł; ale tego Stanisława umieszcza Heroldya i pod Dąbrowskimi h. *Dąbrowa*, *Niesiecki* zaś wspomina go pod

Dąbrowskimi, których herbu wcale nie położył, — niewiadomo tedy do jakiego rzeczywiście należy domu. *Poczet szl gal. i buk. z r. 1857.* wymienia także kilku Dąbrowskich *własnego herbu* w Galicyi osiadłych.

Dąbrowski h. *Abdank*, w sieradzkiem woj. Sebastyan pod Pleszkowem pieszo szedł do szturmu. Dąbrowski kanonik wiślicki 1586. — *Niesiecki.*

Dąbrowski h. *Dąbrowa.* W woj. mazowieckiem. Maciej 1632. Stanisław 1648. pisali się z ciechanowską ziemią na elekcye królów polskich. Zofia Dąbrowska, Dąbrowskiego h. *Jastrzębiec* małżonka. Tyle *Niesiecki.* Dom ten znany już od r. 1444. w ziemi wiskiej, gdzie też gniazdo ich dobra dawniej Szostaki a teraz Dąbrowa Szostaki zwane. *Herb. Kap. Mil.* — Heroldya król. pol. w *Herbarzu* swoim *z r. 1853.* zalicza do tych Dąbrowskich: Piotra łowczego bracławskiego 1655. Stanisława nobilitowanego r. 1676. Piotra w podlaskiem dziedzica dóbr Wnory, Wola, Pażochy i Wichy r. 1617. Jakóba, który w r. 1701. sprzedał dobra swoje Dąbrowa-Kamień Pawłowi Dąbrowskiemu. Jana w r. 1702. dziedzica Krajowa Białego, Franciszka i Józefa dziedziców dóbr Dąbrowa, Dworaki, Serafidy i Kaski z przyległościami, które w r. 1715. Janowi Dąbrowskiemu ustąpili i Jana, który synom swoim Walentemu i Michałowi ustąpił dobra Dąbrowa, Tworki, Sobolewo i Dąbrową Wólkę Bernatowską, któremi się synowie w r. 1744. podzielili. W ziemi różańskiej Wojciech ustąpił w r. 1757. dobra Dąbrówkę synowi swemu Andrzejowi. W ziemi zakroczymskiej Andrzej posiadał dobra Wilany w r. 1727. a Ignacy dobra Kamionki w z. czerskiej r. 1749.

Dąbrowski h. *Dołęga*, w łęczyckiem woj. i brzeskiem lit. Hieronim Kazimierz cześnik bracławski 1691. Syn jego Jan Chryzostom. Piotr stolnik miński 1674. Wojciech podstoli nowogrodzki miał za sobą Petronellę Sasinównę. *Niesiecki.* — W r. 1778. Jan *Dołęga* Dąbrowski łowczy brzeziński. — Onufry podstoli orłowski. — Józef cześnik kruszwicki. *Krasicki.* — *Heroldya* król. pol. w swoim *Herbarzu r. 1853.* umieszcza Tomasza Dąbrowskiego, który dziedziczył w r. 1715. wieś Dąbrówkę Polajewską w brzesko-kujawskim i Jana, który po Pawle odziedziczył w r. 1724. dobra Dołęgi Moczydły w pow. brańskim.

Dąbrowski h. *Drogosław*, w poznańskiem woj. Maciej archidyakon kaliski 1600. Dąbrowska Swentosla Orzelskiego sędziego kaliskiego małżonka. Wojciech w woj. poznańskiem poborca z sejmu 1629. Jan 1632. Jędrzej z Bukowice 1648. królewskie elekcye podpisali. Zygmunt pisarz kaliski 1697. Dąbrowska Wawrzeńca Gnińskiego małżonka 1580. *Niesiecki.* – Michał Dąbrowski kanonik poznański, deputat na trybunał kor. r. 1752. i 1753. — Maciej susceptant gr. poznański r. 1792. — *Wielądko.*

Dąbrowski h. *Godziemba.* Że są i tych herbów świadczy *Małachowski.*

Dąbrowski h. *Jastrzębiec*, w woj. sendomierskiem. Jędrzeja dwóch synów było Teodor i Marcin i córka Dorota za Krzysztofem Pokorszyńskim 1660. Jacka z Ewy Lipowskiej córki dwie, Katarzyna za Wojciechem Kamodzińskim, druga za Janem Łazowskim. Szymona Anna Bardzińska małżonka. Dąbrowski miał za sobą Dąbrowską h. *Dąbrowa.* Helena za Franciszkiem Dzierzkiem. Stefan miał za sobą Maryannę Jaroszewską, z tej był syn Stanisław, *2do* Czerniechowską z tą żył *sterilis*, *3tio* Ostrowską, z tej był syn Antoni i córka Franciszka Zembrowska. *Niesiecki.* — Jan i Marcin bracia rodzeni Dąbrowscy dzielili się w r. 1701. dobrami Dąbrówka-Nagórna i Kurzajonna. Jan, syn Krzysztofa w r. 1700. dziedziczył dobra Przyłuski i Dziewiątki w woj. brzeskiem. *Herb. rod. szl. 1853.*

Dąbrowski h. *Jelita*, z Małej Polski w Podole się przenieśli. Z tych jeden pisarzem był gr. latyczewskim, drugi winnickim. Piotr skarbnik bracławski. Stefan skarbnik halicki, żona jego Justyna Gnońska trzech mu synów powiła: Stanisława, Józefa i Jana i córkę za Piotrem Brzeskim. Marcin skarbnik wołyński, Jędrzej Paweł i Mikołaj 1632. w wołyńskiem woj. pisali się na elekcyą Władysława IV. Samuel dziedzic na Mokrzanach łowczy latyczewski, miał za sobą Maryannę Miastkowską z której córka Róża dostała się Stanisławowi Cetnerowi. Józef podstoli latyczewski 1697. Anastazya zakonnica we Lwowie. *Niesiecki.* — Michał Saryusz stolnik chełmiński 1734. — Tomasz podczaszy latyczewski podpisał elekcyą Augusta. — Alexander regent gr. chełmski. — Ludwik vice-regent gr. halicki, podpisał elekcyą St. Augusta z woj. ruskiem. — Antoni łowczy i sędzia gr. łucki. — Ignacy chorąży włodzimierski. — *Wielądko.*

Dąbrowski h. *Junosza.* Z tych Michał z wileńskiem pisał się na elekcyą Jana Kaz. Jan miecznik wołkowyski 1674. w oszmiańskiem. Stanisław Kazimierz trzech synów zostawił: Jana kawalera maltańskiego, Marcyana marszałka wiłkomirskiego, żona jego Judycka i N. który z Podowskiej spłodziwszy dwóch synów z których jeden umarł w Poznaniu, został Bernardynem w Wilnie. Jednak *MS. Ks. Kojałow.* Dąbrowskich w wileńskiem chce mieć *Jastrzębczykami. Niesiecki.* — Józef *Junosza* Dąbrowski rotmistrz i chorąży wiłkomierski pisał się na manifest 1763 r. *de illeg.* trybunału w Wilnie. — Ignacy Tadeusz chorąży wiłkomierski i Jan stolnik wiłkomirski podpisali się na elekcyą St. Augusta z p. wiłkomirskiego. — *Wielądko.*

Dąbrowski h. *Korab*, w sieradzkiem woj. Marcin w ziemi wieluńskiej z sejmu 1624. poborca. Jędrzej w zakonie Soc. Jesu. Mikołaj w wieluńskiej z. o którym konstytucye 1575. *fol.* 234. — *Nieś.*

Dąbrowski h. *Korczak*. Że są i tego herbu świadczy *Małachowski.*

Dąbrowski h. *Kuszaba*. Od dóbr Dąbrowa nazwanych tego imienia nabyli. Marcin Kuszaba sędzia z. czerski, brat jego rodzony Adam mąż rycerski; stryjeczni tych bracia byli: Jędrzej kanonik poznański, drugi Gabryel, którego syn Stanisław. Marcina z Zgorzelskiej córka była za Omiecińskim; synów zaś dwóch było, z tych Kasper od Walentyna części w Dąbrówce nabył i Paweł tak męztwem jako i ludzkością zalecony, z Brzeskiej zostawił córki trzy: Zofią Staniszewską, Katarzynę Jezierzyńską i Świadską, synów pięciu. 1. Jan w Szwecyi chwalebnie poległ. 2. Stanisław tamże w niewolą wzięty, atoli potem z niej się wywikłał. 3. Wawrzeniec, ten z Kamińskiej Zawiszanki trzech synów spłodził: Adama, Jana i Zygmunta. 4. Adryan w różnych okazyach doświadczonego męztwa, temu Regina Hołubianka powiła syna Gabryela Jana i Alexandra i córki Annę Marynę, Katarzynę i Helenę. 5. Kasper godnym był rotmistrzem. Jan i Jakób 1648. Walentyn Piorun, Jędrzej, Stanisław i Wojciech w z. czerskiej 1697. Jerzy podczaszy czerniechowski w z. dobrzyńskiej 1697. *Niesiecki.* — Felix Dąbrowski z z. czerskiej podpisał elekcyą St. Augusta z z. czerskiej. — Ludwik łowczy bydgoski.

Dąbrowski h. *Nałęcz*, w lubelskiem woj. i w ziemi liwskiej. Alexander i Jakób 1632. Idzi pisarz ziemski liwski, Seweryn, podstarości i sędzia kapturowy i poseł ziemi liwskiej 1648. Jan Antoni podstoli i poseł z. liwski. Marcin pisarz kapturowy liwski, Jan i Stanisław 1674. Zygmunt pisarz liwski. *Niesiecki.* — Antoni Dąbrowski P. W. K. poseł liwski. Roch i Kazimierz z *Owsa* Dąbrowscy z z. liwskiej, pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. — Ignacy Dąbrowski podwojew. liwski. Są także i w ziemi warszawskiej. — *Wielądko.*

Dąbrowski h. *Ogończyk*. Jędrzej z Dąbrówki dziekan gnieźnieński, um. 1493. Agapit sławny teolog z tego domu, um. 1624. Marcin Szłap Dąbrowski dziekan kujawski 1542. Jan Kazimierz kantor kujawski 1695. *Niesiecki.* — Do tych należy Józef Dąbrowski, dziedzic Wielkiego Chrząstowa i Gołaszyna pod Łęczycą, pułkownik wojsk pols. 1831., którego córka Florentyna z Karoliny z Mniewskich urodzona, wyszła za Felixa Dzierzbickiego.

Dąbrowski h. *Poraj*, w sieradzkiem woj. pisali się z Dąbrowy. Spitygniew z Dąbrowy wojewoda łęczycki, któremu Konrad książę kujawski, łęczycki i dobrzyński, względem jego zasług nadał Dąbrowo, Rogaczewo, Makosicze, Tarlino, co potem approbował syn Konrada Kazimierz r. 1248. Tego wojewody potomkowie według *Paprockiego*, nie synowie jako *Okolski* wytłómaczył, co i samych lat komput pokazuje, byli: Teodoryk, Piels, Peregryn, Tomasz dziedzic na Dąbrowie i Jan którego syn Stanisław archidyakon gnieźnieński krakowski. Dąbrowska Małgorzata była za Waleryanem Moskorzewskim kasztelanicem wiślickim. Brat jej Mikołaj podsędek sieradzki, którego syn Wojciech miecznik sieradzki, żył z Katarzyną Rokszycką kasztelanką połaniecką, spłodził dwóch synów: Hieronima, który z Gosławską starościanką będzieńską wszedł w kontrakty małżeńskie i Stanisława, którego córka dostała się w małżeństwo Bartłomiejowi Zaleskiemu Roliczowi. — *Niesiecki.*

Dąbrowski h. *Radwan*, w z. warszawskiej. Jan miecznik rożański i Adam Żądło Dąbrowscy w z. rożańskiej pisali się na elekcyą Jana III. Maciej i Marcin na Władysława IV. Jan w ziemi nurskiej na Jana Kazimierza. Kazimierz w z. warszawskiej 1674. *Niesiecki.* — Stanisław *Żądło* Dąbrowski w z. warszawskiej w *Regułach* mający dziedziczną własność, zostawił córkę jednę.

Dąbrowski h. *Rawicz*, w woj. podlaskiem. Jędrzej, Pantaleon Matyasz 1648. Mikołaj stolnik miński, syn jego Jan. Jędrzej brat Mikołaja. Michał w wileńskim woj. Jan w słonimskiem. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze, iż są Dąbrowscy *Rawicze* w woj. podlaskiem w ziemi drohickiej, ze wsi *Łazów Dąbrowy Wielkiej*, swój początek mają. Z tych Jan *Staczek* Dąbrowski, zostawił po sobie Piotra, od którego Grzegorz z Maryanną *Włostowską* spłodził trzech synów: Walentego, Fabiana i Sebastyana, który ma syna Józefa. Fabian zaś z *Kryńską* miał potomstwo trzech synów: Franciszka szambelana J. K. Mci z *Grochowską* ożenionego, Mateusza księdza kanonika brzeskiego lit. Wojciecha mającego za sobą *Dąbrowską* z Wiśniowka i córkę jednę za Mioduszewskim. Walenty *Staczek* najstarszy syn Grzegorza, ten z Zofią *Święcką* spłodził synów trzech: Pawła, Szymona i Antoniego Jezuitę, a potem kanonika brzeskiego lit. Paweł Dąbrowski obrał sobie stan duchowny. Szymon *Staczek* brat rodzony tegoż, a syn Walentego, burgrabia gr. ostrowski, *trinubis*, *1o voto* z Ludwiką *Oldakowską sterilis*; *2o voto* z Maryanną *Hornowską* synów dwóch spłodził: Józefa i Wiktora, córek dwie: Konstancyą, za Wojciechem Chmielińskim, Barbarę pannę, *3o voto* z Petronellę *Krasnodębską* syn jeden Franciszek i córka Wiktorya, małoletnie. Z tych zaś którzy się w Litwie znajdują: Michał łowczy, Jakób strażnik inflantscy pisali się na zjeździe pod Olkinikami z woj. inflantskiego 1700. r. Jan i Ludwik podpisali elekcyą St. Augusta z woj. witebskiego. Józef i Mateusz podpisali elekcyą tegoż St. Augusta z woj. podlaskiego.

Dąbrowski h. *Ślepowron*. Tych wymienia *Małachowski.* Tego domu dziś żyjąca Michalina Dąbrowska zaślubiona Karolowi baronowi Heydel.

Dąbrowski h. *Szeliga*, z familii Matkuszewskich, w łęczyckiem województwie. — *Niesiecki.*

Dąbrowski h. *Zabawa*, w łęczyckiem woj., z którem Piotr pisał się na elelekcyą Jana Kaź. — *Nieś.*

Dąbrowski h. *Trzy moździerze*. Andrzej i Józef, synowie Kaspra, wymienieni w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Dąbrowski h. *Zagłoba*, w łęczyckiem woj. Kazimierz pisarz gr. łęczycki 1710. *Niesiecki.* — Onufry Dąbrowski chorąży orłowski deputat na tryb. kor. 1783. z woj. łęczyckiego. — Onufry na *Wielkim Chrząstowie* sędzia kapturowy łęczycki pisał się na elekcyą St Augusta z temże woj. Do tego herbu należy Szymon Dąbrowski, który z Maryanną z Raczewskich spłodził Jana, od tego zaś z Rozalią z *Michałowskich* herbu *Wieruszowa* córka Helena za Mikołajem Soleckim. — *Wiel.*

Dąbrowski. Sebastyan dla męztwa swego w utrzymaniu zamku smoleńskiego przeciwko Moskwie, do prerogatyw szlachectwa przypuszczony na sejmie 1638. Do tejże łaski przyjęty Stanisław na sejmie 1676. *Niesiecki.* — Tego Stanisława Heroldya król. pol. w *Herbarzu 1853.* zalicza do herbu *Dąbrowa* i świadczy, że ten Stanisław za zasługi wojskowe został nobilitowany r. 1786. Niewiadomo do jakiego domu należą: Ksawery Dąbrowski jenerał-lejtnant b. wojsk polskich, który napisał: „Recherches politiques et militaires sur la décadence de la Pologne. Moscou 1809." Także ksiądz Jan Dąbrowski, biskup hellenopolitański, suffragan poznański r. 1845. i Jarosław Dąbrowski syn Wiktora sekretarza komissyi szlacheckiej na Wołyniu, żonaty z Pelagią Zgliczyńską, b. oficer wojsk rossyjskich, znany jenerał komuny paryzkiej, poległy w r. 1871. Oto co pisze o nim wychodzący w Paryżu „Journal illustré" z r. 1871. „Un homme de courage et d'action; soldat avant tout et prêt toujours à mettre son épée au service des causes qu'il croyait justes; un des derniers representants d'un type à peu près disparu. Il eut été un héros s'il n'eût servi que des causes honorables." Znaliśmy go osobiście wtenczas jeszcze, gdy energią i szlachetnością swego charakteru podbijał serca młodzieży naszej i dla tego zgadzamy się najzupełniej ze zdaniem wyżej przytoczonem. — W Spisie szlachty kr. pols. przez Horoldyą r. 1851—54 i w poczecie szlachty gal. i buk. z r. 1857. kilka domów Dąbrowskich znajduje się bez herbu.

Dąbrowicz Felix Wilhelm, proboszcz zbikowski, mąż uczony † 1790 — *Wielądko.*

Dąbski h. *Godziemba*, w kujawskiem woj. i w inszych. Z Lubrańskich swój początek wzięli. Pospolicie świeżi panegirystykowie Lubrańskiego podkanclerzego kor. autorem tej wsławionej u nas familii zakładają, bo mu dwóch synów przywłaszczają, z których jednemu Lubrańcz, Lubin i Chocin miasta z wielą innemi dobrami, drugiemu Dąbie mila od Brześcia Kujawskiego jako i Lubrańcz działem się dostały, od których dóbr Dąbskim zawołany. Co lubo być może, przecież ile w najstarszych przywilejach doczytać się można, jeden tylko Lubrański Grzegorz Deitarius pieczęć mniejszą koronną trzymał w r. 1496. i ten był w duchownym stanie, nie zdaje się zatem być on przodkiem tego domu i chyba, że po śmierci swej żony i pozostawionym z niej potomstwie, stan duchowny obrał. Temu tedy, któremu się Dąbie działem dostało, niektórzy dziewiąciu synów przypisują inni siedmiu; z tych dwaj w Litwie, dwaj na Rusi, trzej na Kujawach osiedli. Jakoż że i na Rusi tegoż herbu Dąbscy kwitną u mnie (mówi *Niesiecki*) jest pewna. Z tych Jakób koło r. 1590. z Zofią Skokowską z sendomierskiego spłodził córkę Annę Klońską bezpotomną i synów czterech: Jakóba, ten w Moskwie po usarsku służył, umarł *sterilis*, jako i brat jego Marcyan, Jana, ten trzymał starostwo winnickie, syn jego z Podhorockiej z Podhorec Tomasz i córka Teofila Zawadzka w chełmskiej ziemi, od Tomasza został się syn Jan z Alexandry Wierzbickiej, która po śmierci męża poszła za Rozwadowskiego, temu Janowi Konstancya Malawska spłodziła trzy córki: Wiktoryą, Petronellę i Marcyannę, synów dwóch: Marcina i Antoniego i Stanisława (był to czwarty syn Jakóba) ten z Dzikowny, Mikołaja Dzika, dziedzica na Byszowie córki, zostawił pięć córek: Maryannę Ujazdowską, Zofią Russyanówą, Katarzynę Strzegocką, Franciszkę i Joannę. Synów sześciu: Marka, ten zginął pod Batowem, Remigiana, ten umarł bezpotomnie, Jerzego, Piotra i Stanisława, tego ostatniego z Doroty Dłużniowskiej to potomstwo było: Zofia i Anna w zakonie ś. Brygitty, Wiktorya za Kazimierzem Podhoreckim, Katarzyna za Kochanowskim. Tomasz z Pietruszewskiej spłodził córkę Ewę, z Gdeszyńską zaś i Komorowską żył bezpotomny. Krzysztof porucznik Sierakowskiego, starosty olszańskiego, ale *sterilis*. Jan miał za sobą Annę Gdeszyńską z niej córka Maryanna i synowie Stefan i Józef. Gabryel miał Franciszkę Leszczyńską, syna z nią Eustachiego. W Kujawach bardziej się ten dom krzewił. Jędrzej kasztelan konarski w r. 1607. Jan w zakonie Soc. Jes. † 1605. Alexander 1658. w Krakowie, po wielu ambonach, apostolską żarliwością wsławiony. Jędrzej w tymże zakonie. Stanisław zaś w Poznaniu, już lata młodsze na różnych wojennych expedycyach przytarłszy, obrał sobie stan pokory w tymże zakonie. Jędrzeja kasztelana konarskiego trzech się synów zostało: N. kasztelan konarski, a bodaj nie tenże sam potem był kasztelanem łęczyckiem, od którego trzech się synów zostało: Łukasz kanonik krakowski w Rzymie, sto tysięcy kapitule krakowskiej zapisał. Jakób chorąży zatorski, posłował na sejm 1662., człowiek rycerski, czego dał dowody na Ukrainie (*Celejowicz* w dedykacyi książki

swojej 1675. wspomina Teresę chorążankę zatorską, rozumiem, że tego Jakóba córkę) i Jacek kasztelan konarski potem biecki 1670. ten trzy razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Anną Szydłowską, drugi raz z Pigłowską, trzeci raz z Urszulą Kalińską, pisarzowną łęczycką. Wspomina jego synów Jędrzeja i Pawła, *Nieszporko. Odrobiny*, a *Celejow.* i córkę Teresę 1675. Adam kasztelan słoński drugi syn Jędrzeja kasztelana konarskiego, mąż i na wojnie i w senacie wsławiony, żona jego pierwsza Smuszewska, z tej było córek trzy: jedna z nich panną umarła, druga dostała się w małżeństwo Swiebskiemu, trzecia N. i syn N. umarł w Kaliszu. Druga żona jego Elżbieta Jemielska, ta mu powiła trzech synów: Stanisława, Zygmunta i Ludwika i córkę Annę Stanisława Niemojewskiego kasztelana elblągskiego małżonkę. Z tych Stanisław biskup krakowski, husarską chorągiew pod Wiedeń własnym kosztem wystawił; podczas rozerwanej elekcyi Augusta II. koronował. Zygmunt wojewoda brzeski kujawski, starosta inowrocławski, dybowski; drugi syn Adama kasztelana słońskiego, złączył się dożywotnie raz z Zofią Daniłowiczówną wdową po Cetnerze, drugi raz z Jadwigą Górską h. *Łodzia;* córki jego były dwie; jedna Marcyanna Katarzyna, Jakóba Działyńskiego, druga Teresa, Jana Łąckiego małżonki; synów zaś pięciu: Jan, Jędrzej, Wojciech, Piotr i Paweł Z tych Jan kasztelan wojnicki, przybrał był w dożywotnią przyjaźń Katarzynę Kuczkowską, wdowę po Franciszku Czyżowskim, z tej się został syn Stanisław. Jędrzej drugi syn Zygmunta wojewoda brzeski kujawski i starosta nakielski. Wojciech marszałek nadw. koronny, starosta inowrocławski i dybowski, miał za sobą księżną Radziwiłłownę, z której synowie: Antoni starosta inowrocławski i Zygmunt starosta dybowski i córka Jadwiga Teressa za Kazimierzem Dąbskim wojewodą sieradzkim. Ludwik kasztelan konarski, trzeci syn Adama, kasztelana słońskiego, z Miaskowskiej córek jego dwie: Maryanna najprzód żyła z Plichtą starostą gostyńskim, po nim z Jackiem Leżeńskim, druga Nieborska; synów także dwóch Jędrzej i Paweł. Jan kasztelan brzeski kujawski, brat trzeci Adama kasztelana słońskiego; tego syn Stanisław, komornik kujawski, temu Krystyna Drzewicka (miał podobno i drugą za sobą Zofią Jordanównę mieczniknikównę chełmską) trzy córki powiła: Ewę za Wojciechem Męcińskim, Katarzynę za Adamem Łażnińskim i Maryannę, synów pięciu: z tych Władysław zginął pod Wiedniem, Konstantyn scholastykiem był kujawskim, Alexander miecznikiem inowrocławskim, którego z Anny Łubieńskiej synów czterech: Stanisław, Kazimierz, Antoni i Jędrzej, córek trzy: Krystyna za Zygmuntem Morskim, Katarzyna za Karolem Stradomskim, Barbara za Dobińskim, Stanisław i Jan. Tomasz brat Łukasza kanonika krakowskiego, z Zofią Żydowską h. *Leliwa* zostawił potomstwo. Felicyan miał za sobą Głembocką, z tą spłodził córkę Zofią za Krzysztofem Świętosławskim. Anna Dąbska była za Jakóbem Błeszyńskim kasztelanem międzyrzyckim. Ludowika najprzód za Franciszkiem Michałem Denhoffem łowczym litewskim, po nim za Jędrzejem Sierakowskim kasztelanem bełzkim. Anna za Janem Boruckim chorążym brzeskim kujawskim. Jan kasztelan inowłodzki, córki jego dwie: jedna Konstancya za Janem Kadzidłowskim kasztelanem konarskim, druga za Działyńskim Pawłem kasztelanem bydgoskim. Adam chorąży bydgoski 1704. Tomasz chorąży kowalski 1730. poseł na sejm. *Niesiecki.* — Jan z *Lubrańca* Dąbski miecznik inowłodzki, rotmistrz lelowski, podpisał elekcyą Stanisława Leszczyńskiego 1697. r. i Franciszek, tamże Antoni wojewoda brzeski kujawski, starosta inowrocławski, Kazimierz z *Lubrańca* wojewoda sieradzki, pokrzywnicki starosta *deputat ad pacta conventa* St. Augusta, Jan syn tegoż i Maciej podsędek brzeski kujawski, podpisali elekcyą tegoż St. Augusta z woj. sieradzkiego. Alexander z *Lubrańca* burgrabia krakowski. Franciszek z *Lubrańca* stolnik trembowelski, poseł woj. krakowskiego. Józef z *Lubrańca* kasztelan kowalski z woj. brzeskiego Stanisław starosta młodzieszyński (mylnie go piszą czasem młodzionowskim) wojewodą kujawskim mianowany w r. 1783. o którym niżej. Józef starosta karuczyński, Ignacy skarbnik kruszewski, Marcin, Tomasz i Jan podpisali elekcyą St. Augusta z w. brzeskiego kujawskiego. Ludwik na *Lubrańcu* starosta inowrocławski z tegoż woj. elekcyą St Augusta podpisał. Jan Chryzostom generał inspektor kawaleryi, a potem kasztelan inowrocławski. Józef sędzia ziemski latyczewski (był on potem kasztelanem buskim), kawaler orderu ś. Stanisława. Stanisław podkomorzy brzeski kujawski, deputat na trybunał koronny 1768. Xawery podstoli kowalski, August starosta gostyński. Dąbski z *Lubrańca* Antonin wojewoda brzeski kujawski, z księżniczką Karoliną *Lubomirską* spłodził trzech synów: Stanisława, Jana i Augusta (ten to zapewne August był starostą i posłem gostyńskim na sejmie r. 1773), Stanisław wojewoda brzeski kujawski, z Józefą *Wesslowną* starościanką *gołubską*, zostawił potomstwo synów trzech: Stanisława, Adama z Krystyną *Rymińską* ożenionego i Józefa i córek trzy: Agnieszkę za Eugeniuszem kasztelanicem inowrocławskim, Teodorę i Maryannę panny. Jan syn Antonina, z Elżbietą *Mniszchowną* podkomorzanką w. ks. lit. spłodził Annę trzech-ślubną, *1o voto* za Xawerym Dąbskim kasztelanicem brzeskim kujawskim, *2o voto* za Karolem Wesslem starostą libertyńskim Teodora Wessla podskarbiego w. koronnego synem, *3o voto* za Dyonizem Mniewskim kasztelanem brzeskim kujawskim, generałem majorem komenderującym dywizyą kujawską. — Są także i w Litwie, z tych Hieronim Dąbski sędzia ziemski upitski. *Wielądko.* — *Krasicki.* — *Kuropatnicki* wymienia § V. w extrakcie *apud tabulas regni Gall. et Lodom.* pod 1782. Łukasza, Dominika, Ignacego, Fortunata, Juliana Dąbskich. Jędrzej z Lubrańca Dąbski, wojewoda brzeski kujawski, zaślubił Katarzynę Grabską z Opalińskiej urodzoną, z której synowie: Kazimierz, wojewoda sieradzki († 1765) ożeniony z Jadwigą Teressą Dąbską, córką Wojciecha marszałka nadwornego i z niej mający synów dwóch: Jana Chryzostoma generała i Macieja, o których wyżej. — Paweł kasztelan brzeski kujawski, ten był dwużenny: *1o voto* z grafówną niemiecką Schliebenowną z Inflant, *2o voto* z Heleną Konarską, umarł 1782. zostawiwszy córek dwie: Helenę za Moszczeńskim i Praxedę *1o voto* za Sokołowskim, *2o voto* za Stefanem Stablewskim prezesem sądu najwyższego w Poznaniu dziedzicem Kołaczkowa, oraz synów dwóch: Ksawerego bezpotomnego i Michała, ten z Anny Jasieńskiej, córki Jakóba Jasieńskiego generała wojsk rzeczypospolitej, spłodził córkę Wiktoryą za Sierakowskim i synów trzech: Juliana ożenionego z Rozalią Ponińską, Arnolda (ci obydwaj bezpotomni) i Gustawa († 1863) dziedzica na *Kołaczkowie* pod Wrześnią, ten zaślubił Leokadyą Dąbską córkę Damiana z której następujące zostało potomstwo: Arnold, Witold, Stefan dziedzic *Kołaczkowa* i *Szemborza* ożeniony z Zofią hr Czarnecką h. *Prus 3io*, Wiktorya, Zygmunt, Helena za Gustawem Zaborowskim, Bolesław i Gustaw. Do tego samego należą domu lubo z innej linii Kazimierz i Apolinary Dąbscy, bracia rodzeni osiedli na Szlązku, którzy w r. 1826. otrzymali w Prusach przyznanie tytułu hrabiów. Z tych Kazimierz († 1831) zaślubił Józefę Jezierską z której syn Stanisław Kostka i córka Kazimiera *1o voto* za Alexandrem hr. Sumińskim, *2o voto* za Bronisławem Chotomskim; Apolinary zaś dziedzic Górnego Wilkowa na Szlązku, zaślubił Bernardynę hr. Wartersleben, z której następujące zostało potomstwo: Cecylia za Konstantym Sadowskim z Gołuszyc, Napoleon na Kaczkowie ożeniony z Bertą von Bestorff, Emilia za Fabiankowskim sędzią w Sycewie, Flora, Bruno, Zygmunt, Jadwiga i Stefania. Są jeszcze inni Dąbscy w Wielkopolsce, ale niewiadomo nam do jakiego należą domu; z tych Władysław dziś żyjący, dziedzic Mamlicza, ma za sobą Gólczównę, córkę Józefa Gólcza na *Ciążyniu*, *Lądzie* i *Czewujewie* i z niej dziś jeszcze małoletnie zostawia potomstwo. Są i w Galicyi i ci się piszą także z *Lubrańca* i herb *Godziemba* mają przyznany; są to potomkowie wyrażonych wyżej przez *Kuropatnickiego.*

Dachnowicz. Mikołaj i Kazimierz Halicki Dachnowiczowie podpisali z woj. nowogrodzkiego elekcyą Jana III. — *Niesiecki.*

Dachnowski z ziemi łomżyńskiej podpisał elekcyą Jana III. — *Małachowski.*

Dachlen Antoni, Jan, Jędrzej, Ignacy, Józef i Karol *nobil. praec. scart.* r. 1790. — *Małachowski.*

Dachlke. Indigena w konst. r. 1775. fol. 145. — *Małachowski.*

Dachowski h. *Łodzia*, w Wielkiejpolsce, Wojciech z poznańskiem województwem podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Kazimierz Dachowski komornik gr. żytomierski koło r. 1792.

Dackiewicz Szymon i Józef pisali się na zjeździe pod Olkinikami 1700. z kowieńskiego. — *Wielądko.*

Dadzibog h. *Pobog.* W lubelskiem gniazdo tego domu. Dadzibog podkomorzy mścisławski, dzierżawca żukowski i Teofil wojski połocki, którzy ten z połockiego, tamten z mścisławskiego podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — W r. 1778. Dadzibowski Antoni cześnik żytomierski. — *Krasicki.*

Dajewski. Tych wymienia *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Dakiszewicz w mścisławskim i t. d. — *Małachowski.*

Dalecki h. *Junosza.* Jan, syn Michała. *Spis szl. król. pol. 1851.*

Daleszyński h. *Korczak*, na hełmie jednak nie kładą czaszy, ale trzy pióra strusie. W Wielkopolsce kwitną. Jan z Radomicka (zkąd niektórzy rozumieją, że od Radomickich swój początek wzięli) poseł na sejm 1529. był i sędzią ziemskim poznańskim, żona jego Droszewska, z której córka Chlebowska Anna i syn Jędrzej, od którego trzech synów zostało: Stanisław, Jan i Mikołaj. Jan pisarz z. poznański, Wojciech i Łukasz 1697. Jan in Soc. Jesu † 1729. Franciszek Piotr kanonik gnieźnieński 1689. — *Niesiecki.*

Dalewski h. *Krucyni* czyli *Krzyż.* Teodor pleban staszowski 1666. *Niesiecki.* — Do tego domu należą Dalewscy: Franciszek dwukrotnie skazany do kopalń nerczyńskich, Alexander, który po powrocie z Syberyi um. w Wilnie, Konstanty zamordowany w Paryżu przez Francuzów 1871. i Tytus powieszony przez Murawiewa, wszyscy czterej bracia rodzeni z Litwy; matka ich Dominika † 11. Paźdz. 1875. w Warszawie, siostra zaś tychże była za Zygmuntem Sierakowskim.

Daliński h. *Kościesza*, ale z tą odmianą, że na tarczy używają strzały prosto żelezcem do góry u dołu rozdartej bez krzyża, z jednego jej boku jedna gwiazda, z drugiego druga, nad hełmem z korony takaż strzała, z lewej strony miecz trochę na ukos końcem do góry, z drugiej strony szabla ostrzem w prawą, końcem do góry. W księztwie litewskiem kwitną. — *Niesiecki.*

Dallerali Franciszek Paweł, otrzymał *indygenat* r. 1685. *fol. 20.*

Dalmat h. *Rawicz.* Tak wymienia *Małachowski.*

Dalwicki h. *Kościesza.* Tak umieszcza *Kuropatnicki.*

Dambrowski, *nobilitow.* w konst. 1662. *fol.* 39.

Damecki Stefan, pisał się pod Olkinikami z p. upitskiego. *Wielądko.* — *Księgi kościelne w Rze-*

gocinie z r. 1753—1776. wspominają Walentego, Wincentego i Andrzeja Dameckich. Z tych Andrzej przywłaszczył był sobie podług kroniki tegoż kościoła, dobra Łęg po zejściu ostatniego ich dziedzica bezpotomnie i wzbraniał się oddać takowych prawym sukcessorom, ztąd nastąpił przez ostatnich najazd, w którym oblężony Damecki zginął w skutek pęknięcia własnej jego rusznicy. Podług tychże ksiąg Barbara Damecka wyszła za Antoniego Pruskiego h. *Leliwa* r. 1791.

Damiański h. *Jastrzębiec.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Damięcki h. *Dąbrowa.* Dominik i Adam podpisali elekcyą St. Augusta z ziemi łomżyńskiej. *Wielądko.* — W r. 1701. Wojciech Damięcki dziedziczył dobra Czajki w ziemi zakroczymskiej. *Herb. król. pol. 1853.*

Danaborski h. *Topor*, z Danaborza na Ukrainie. Z tych Jędrzej wojewoda kaliski 1436. Wacław kasztelan nakielski w 1338. Maciej starosta nakielski 1419. ten to sam był potem wojewodą inowrocławskim jako świadczy *Cromer lib.* 27. 1467. kędy syna jego Wacława czyli jako drudzy chcą Władysława kasztelana nakielskiego i starosty tranzakcyą wspomina; atoli listy klasztoru trzemeszyńskiego 1455. Włodka mu imię dają; córka jego zda mi się (mówi Niesiecki*), Gertruda czy Gerussa dostała się w małżeństwo Januszowi Kościeleckiemu, wojewodzie sieradzkiemu i generałowi wielkopolskiemu, ta z tego domu wyniosła Danaborz, Krainkę i inne dobra. Znowu jednak już w r. 1499. Władysława Danaborskiego nasi pisarze chcą mieć kasztelanem bydgoskim. N. Danaborska była za Mikołajem Działyńskim wojewodą inowrocławskim. — *Niesiecki.*

Danczykowicz wymieniony u Czackiego w *Tablicy Indyg. i Nobil.* jako przysposobiony do nobilitacyi.

Danefeitt. *Indigenat* od r. 1633. Tak wymienia *Małachowski*, ale to raczej być ma Danefett, jak to *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* umieszcza.

Danejko, w Zmudzi Sebastyan 1621. Kazimierz i Władysław 1700. inni piszą Damejko. *Niesiecki.* Roku 1700. na zjeździe pod *Olkinikami*, Władysław Danejko podpisał się z p lidzkiego. Felix Danejko sędzia z. nowogrodzki 1702 — *Wielądko.*

Dangel h. *w.* Z Czech do Polski pierwszy przyszedł Piotr Dangel, (bodaj nie ten sam, którego Paprocki wymienia radcą krakowskim 1518.) i w Krakowie osiadł. Syn jego z siostry rodzonej Hozyusza kardynała i biskupa warmińskiego, spłodził Erazma starostę na Łobzowie, dziedzica na Mydlnikach bezpotomnego; brat jego Erazm Fryderyk, był kanonikiem warszawskim 1601. To *Niesiecki.* — *Wielądko* wymienia Tomasza Michała Dangiela tegoż herbu, który otrzymał dyploma noblitacyi 1792. 19. Czerwca; ten z Anną Krauzówną zostawił synów dwóch: Piotra i Tomasza oraz córek ośm: Maryannę, Juliannę, Annę, Elżbietę, Karolinę, Wilhelminę, Zofią i Ludwikę. — *Spis szlachty kr. pol.* umieszcza Tomasza Adama, syna Tomasza i Wincentego, syna Sebastyana. Heroldya król. pol. w *Herbarzu rodz. szl. z r. 1853.* umieszcza dwa herby Dangiel: jeden w podobnym zupełnie kształcie jak Niesiecki w rysunku podaje (t. j. w polu zielonem owalna tarcza srebrna na tej na takimże pasie, co się sprzeciwia prawidłom heraldycznem — dwa liście winne), drugi znów w tym kształcie w jakim go inaczej od rysunku opisuje Niesiecki (t. j. w polu zielonem pas, na którym dwa listki winne). Pierwszy przyznaje Heroldya Tomaszowi Michałowi Dangiel, który za zasługi dla kraju, przez króla St. Augusta do godności szlacheckiej wyniesiony, w r. 1792. dyplom z herbem powyższym otrzymał; drugi zaś przyznaje Danieleckim, z których Tomasz w r. 1771. posiadał dobra Pukaszew, Pierzaki i Mosty — prawem dziedzictwa. Dangelowie są po dziś dzień w królestwie polskim, o których bliższą wiadomość podamy w **Dodatku.**

Daniecki h. *Prus 2do* albo *Wilcze kosy.* Wojciech z Narwota w z. ciechanowskiej naznaczony pobórcą 1593. Adam i Jakób 1632. Wojciech i Zygmunt 1648. w tejże ziemi podpisali elekcye; jeden z nich miał za sobą Annę Bartlińską. Jakóba wspominają księgi grodzkie krakow. 1717. *Niesiecki.* — Tomasz Daniecki w r. 1764. pisał się na akt konfederacyi gen. w. ks. lit. *Wielądko.* — Jan Daniecki administrował czas niemały praesidium łuckie. — *Mskpt. Helsbergski.*

Daniel herb: W polu niebieskim ze skrajem złotym daniel na murawie w lewo zwrócony, z gałązką oliwną w zębach; w szczycie hełmu trzy pióra strusie, z których środkowe niebieskie, a na niem gwiazda srebrna sześciograniasta. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. $\frac{1}{2}\frac{3}{3}$ Marca 1845. Franciszkowi Danielewskiemu, synowi Walentego, referendarza stanu, b. naczelnikowi warszawskiego pocztamtu, oraz jego synom: Józefowi, Klemensowi i Wiktorowi, jak niemniej synowicom: Celinie i Rozalii, dzieciom po Janie Danielewskim, b. komisarzu obwodu pułtuskiego, który utracił życie swoje przez gorliwość o dobro ludzkości, w czasie panującej w tym powiecie cholery. *Herb. król. pol. 1853.*

Danielecki h. *Dangiel 2o.* (ob. Dangiel), w dawnem woj. sieradzkiem. Tomasz w r. 1771. posiadał

*) Krasicki czyni uwagę, iż w *Manusk. Helsbergskim* jest list Gerussy z Danaborza Kościeleckiej, pisany r. 1569., nie mogła więc być Gerussa córką Włodka, który tranzakcyą czynił w r. 1455.

prawem dziedzictwa dobra Pukarzewo, Pierzaki i Mosty. — Teofil Napoleon Józef, syn Franciszka, *Herb.* i *Spis szl. Herol. król. pol. 1851—1853.*

Danielewicz h. *Ostoja*, w ks. lit. Paprocki i Okolski do herbu *Rola* ich pociąga, z tej racyi, że Dangel przyjął herb *Rola* przy unii, atoli *MS. P. Kojał.* h. *Ostoja* przyznał im. Jerzy w zakonie Soc. Jesu. Paweł wileński sędzia 1648. Mikołaj podstarości wilkomierski, Roman chorąży oszmiański, Michał starosta plotelski z sejmu 1703. komisarz do uspokojenia granic od Węgier. Piotr podkomorzyc oszmiański 1691. *Niesiecki.* — Paweł Danilewicz na zjeździe pod *Olkinikami* 1700. z p. oszmiańskiego podpisał się, Jan z p. wołkowyskiego, Józef z p. kowieńskiego, Michał z p. oszmiańskiego na tymże zjeździe podpisali się. Franciszek pułkownik p. oszmańskiego wraz z synem swoim Michałem podpisali akt konfederacyi gen. w. ks. lit. 1764. Mikołaj sędzia gr. smoleński. Franciszek chorąży oszmiański. — *Wielądko.*

Danielewski h. *Daniel.* Patrz **Daniel herb.**

Daniłecki. Abraham z sejmu 1647. komisarz na uspokojenie pogranicza od Węgier. — *Niesiecki.*

Daniłowicz h. *Sas*, w woj. ruskiem. Początek tego domu wywodzą jedni od Hanilów czy Hunilów, ze krwi gotskich królów idących, inni to jest Okolski i za nim Niesiecki od hrabiego Hujda, który pierwszy miał przybyć z Węgier i osiąść na Rusi; miał on podobno za żonę synowicę Daniela króla halickiego. Wnuka jego a syna Daniela przezwano potem jak to na Rusi zwyczajem było Daniłowiczem i ztąd jego potomstwo tak się nazywać poczęło. Stanisław (a bodaj nie syn Michała dziedzica na Rudzie o którym czytam (mówi Niesiecki) *in Monum. Coll. Leopol.* r. 1505.) chorąży lwowski mąż rycerski, odwagi jego, tatarskie nieraz doznały hufce, z Anny Tarłówny synów było dwóch Mikołaj i Jan i córka za Michałem Stanisławskim h. *Pilawa* podkomorzym podolskim. Jan wojewoda ruski dziedzic na Olesku, złączył się był pierwszym związkiem z Katarzyną Krasicką kasztelanką przemyską, która mu dwie córki powiła: Zofią Firlejową starościnę kazimierską i Marcyannę Koniecpolską, z drugą zaś żoną Zofią Żółkiewską kanclerzanką i hetmanówną w. kor. zostawił córek dwie: Teofilę Sobieską kasztelanową krakowską, matkę Jana III. i Dorotę ksienią klasztoru u ś. Benedykta u wszystkich ŚŚ. we Lwowie oraz syna Stanisława starostę korsuńskiego, czehryńskiego i mostowskiego, który posłował na sejm 1632. Mikołaj podskarbi wielki koronny pierwszy syn Stanisława chorążego lwowskiego, mąż waleczny i zasłużony, kasztelan lwowski i podskarbi nad. kor. z Anną czyli jak drudzy chcą z Heleną Pawła Uchańskiego wojewody bełzkiego córką, trzy spłodził córki: Zofią *1o voto* za Pawłem Sapiehą podkanclerzem w. k. *2o voto* za Opalińskim Łukaszem, marszałkiem w. k., Izabellę za Jerzym Ossolińskim kancl. kor. i Urszulę w zakonie ś. Brygitty w Samborze, która jako ksieni rządziła, oraz synów pięciu: Jana, Mikołaja, Piotra, Stanisława, Mikołaja i Franciszka. Jan Mikołaj podskarbi w. kor., przemyski, samborski, drohycki, ratniński, kolski, brański starosta a przedtem grodzki czerwonogrodzki, miał za żonę *1o voto* Helenę Opalińską marszałkównę w. kor., drugą Dorotę jak pisze Okolski, czyli jak inni chcą Zofią Tęczyńską wojewodziankę lubelską, ostatnią z tego domu dziedziczkę, atoli z obiema żadnego nie zostawił potomstwa. Piotr z Żurowa (bo się ztąd wszyscy Daniłowiczowie piszą) krajczy kor., starosta krzemieniecki, parczowski, drugi syn Mikołaja umarł r. 1643. zostawiwszy z pierwszej żony Szamotulskiej córkę Helenę za Sapiehą Kazimierzem, z drugiej zaś Krystyny ks. Wiśniowieckiej córkę Urszulę najprzód za Potockim h. *Pilawa* wojewodą bracławskim, potem za Władysławem Sapiehą wojewodą brzeskim litewskim i synów dwóch: z tych młodszy Władysław Wincenty starosta czerkaski *sterilis*, drugi zaś Jan Karol podskarbi nadw. lubelski i parczowski starosta, marszałek trybunału kor. 1676. złączył się był dożywotnie z Górską, z której syn Piotr starosta lubelski i parczowski bezpotomny. Stanisław starosta czerwonogrodzki, syn trzeci Mikołaja podskarbiego w. kor., posłował z chełmskiej ziemi na sejm warszawski 1626., wszedł był w kontrakty małżeńskie z Maryanną Siemiaszkowną kasztelanką bracławską, z której córka Helena Izabella poszła za Stanisława Koniecpolskiego kasztelana lubaczowskiego i synowie: Jan starosta czerwonogrodzki, ożeniony z Barbarą Tarłówną kasztelanką wiślicką (która owdowiawszy poszła za Jerzego Lubomirskiego hetmana i marszałka w. kor.) Alexander starosta olsztyński *ster.* i Paweł. Mikołaj podczaszy koronny, podkomorzy chełmski, hrubieszowski i czerwonogrodzki starosta syn czwarty Mikołaja podskarbiego, poseł na sejm Coronationis 1638., zaślubił Apollinarę Niemojewską kasztelankę chełmińską, z której córki: jedna Zofia była za Cetnerem Janem starostą lwowskim a potem za Dąbskim wojewodą brzeskim kujawskim, druga Rozalia za Korycińskim, trzecia Izabella za Tyszkiewiczem podkomorzym brześcianskim, czwarta Urszula Mniszka u Panien Benedyktynek we Lwowie i syn Adam który młodo *sterilis* umarł. Franciszek starosta czerwonogrodzki piąty i ostatni syn Mikołaja podskarbiego, z Heleną Fryderyka Sapiehy córką, jednego tylko zostawił syna Mikołaja wojewodę podolskiego, który pojął był Eufrozynę Skibicką, ale zda mi się (mówi Niesiecki) pierwsza żona jego była Joanna Potocka kasztelanka krakowska i hetmanówna. Córki jego Piaseczyńska starościna nowogrodzka i Rybińska starościna czerniechowska. Synów z tejże Skibickiej dwóch: Alexander starosta parczowski, chorągwi jego konstytucya 1690.

fol. 6. krwawe zasługi płacić rozkazała (Anna Donhoffowna trzy mu tylko córki spłodziła: Franciszkę Załuską starościnę lubelską, Maryannę Potocką starościnę krasnostawską, Konstancyą Małachowską starościnę smotrycką) i Jan starosta borecki, którego z Dzieduszyckiej wojewodzianki podolskiej syn Franciszek *solus tantae scintilla Domus. Niesiecki.* Michał Daniłowicz r. 1700. pod *Olkinikami* pisał się na zjeździe z p. bracławskiego. Józef w aktach grodzkich wileńskich 1763. Łukasz podpisał elekcyą St. Augusta z woj. mścisławskiego. *Wielądko.* — Do tego zapewne należy domu Ignacy Daniłowicz (ur. 1789. w Krynicach na Litwie † 1843.) professor prawa uniwersytetu charkowskiego, potem kijowskiego a w końcu moskiewskiego; napisał kilka dzieł prawnych i historycznych.

Daniłowicz h. *Rola.* Kasper ma sobie przyznane dawne szlachectwo przez sąd ziemski halicki w roku 1783. Patrz **Danilewicz.**

Daniłowski, w ziemi ciechanowskiej. Jan Daniłowski pisał się na elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.* — Są także i w Litwie. Z tych w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* pisał się Jan z p. kowieńskiego. Są i na Rusi, z tych Fabian kanonik chełmski w r. 1780. Adam podsędek i poseł woj. podolskiego na elekcyą St. Augusta. — *Wielądko.*

Daniszewski h. *Cholewa,* w ziemi wyszogrodzkiej. *Niesiecki.* — Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w heroldyi król. pol. z pochodzenia swego od Antoniego *Cedro* Daniszewskiego, który w r. 1748. dziedziczył dobra Dziewczopole wielkie w brz. kujawskim.

Daniszewski h. *Rudnica,* w radomskiem powiecie. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze, iż są także i w Litwie, z których Antoni Daniszewski w r. 1700. na zjeździe pod *Olkinikami* podpisał się z woj. połockiego. W r. 1864. N. Daniszewski (niewiadomo jakiego herbu) posiadał majątek ziemski w Prusach zachodnich w powiecie świeckim.

Daniszowski h. *Sas.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dankiewicz Marcin, był w r. 1792. skarbnikiem grodzieńskim. — *Wielądko.*

Dankowski h. *Półkozic,* w rawskiem woj. Waleryan 1632. podpisał elekcyą Władysława IV. Anna Dankowska Wojciecha Sułkowskiego podstarościego rawskiego małżonka. *Niesiecki.* — Dom ten znany już od r. 1437. w ziemi łomżyńskiej; gniazdo jego dobra Danowo Wrony. *Herb. Kap. Mil.* — Dankowskich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* ale herbu ich niekładzie.

Dannemark Jan. *Indig.* w konst. z r. 1678. fol. 13.

Danowski h. *Krzywda,* w ziemi wiskiej, z którą Wojciech komornik gr. wiski i Maciej Kazimierz podpisali elekcyą Jana. Są i w Litwie, Dawid Kazimierz, Mikołaj, Jan Franciszek 1700. — *Nieś.*

Danta Kazimierz i Adam, pisali się z kowieńskiego pod *Olkinikami* w r. 1700. — *Wielądko.*

Dantyszek h. *w.* Jan (ur. 1485. † 1548.) z rodziny Hoeffensów w Prusach wschodnich, zwiedziwszy różne kraje, gdy powrócił do ojczyzny osiadł w Krakowie, został najgorliwszym sługą Jagiellonów; był najprzód sekretarzem koronnym, wyświęcony wziął biskupstwo chełmińskie, a potem warmińskie. W legacyi wysłany do Maxymiliana cesarza, w komput szlachty niemieckiej został zaliczony przez tegoż monarchę a potem te jego nobilitacyą, jak mówi Niesiecki — przywilejem swoim utwierdził Zygmunt I. król polski. *Krasicki w przypisach* namienia, że tego Jana Dantyszka a raczej *Flachsbindera* (to bowiem prawdziwe było jego nazwisko) dzieła i pisma korrespondencye oryginalne znajdują się w manuskryptach Helsbergskich zebrane w kilku księgach *in folio,* są tam i listy jego oryginalne do Zygmunta I. i królowej Bony, pisane gdy był posłem w Hiszpanii przy Karolu V. cesarzu. Jako się z tych listów pokazuje, to jeszcze przed rokiem 1519. wysłany już był w tym poselstwie, są bowiem w oryginalnych listach Izabelli Arragońskiej księżny medyolańskiej wdowy Sforcyi, matki królowej Bony wyrazy, iż on wiele się przyczynił do tego małżeństwa, zostawał na tem poselstwie podobno aż do r. 1532.

Dar, w wielkiem księztwie litewskiem. Z tych Darównę Hluszaniego małżonkę wspomina *Okol. t. 2. fol. 574.* są i Dargiewiczowie na Żmudzi, z których, Wojciech, Sebastyan i Melchior kwitnęli 1621. Tamże znajdowali się Darguzowie. — *Niesiecki.*

Darewski. Wielądko pisze, iż przy postanowieniu generalnem w. ks. lit na zjeździe pod Olkinikami zamieszczonem zostało, iż Darewski skarbnik połocki w potrzebie zginął za ojczyznę pod Oszmianą. N. Darewski z woj. podolskiego, Michał Hieronim z powiatu mozyrskiego podpisali elekcyą Stanisława Augusta.

Dargiewicz na Żmudzi, z których Wojciech, Sebastyan i Melchior kwitnęli r. 1621. *Wielądko.* — Są to ci sami, których *Niesiecki* wyżej pod **Dar** wymienia.

Dargolęwski h. *w.* t. j.: miecz ostrzem prosto na dół spuszczony, księżyc nie pełny, rogami na dół, nad rękojeścią niby miecz opasujący. Jerzego Dargielewskiego podkomorzego chełmińskiego w r. 1518. wypisuje Niesiecki z *Hist. Pol. Pruthon.* gdzie dodaje, że taż historya Dargowiczem go zowie. *Małachowski* umieszcza także Dargowiczów herb *Dargolewski.*

Darowski h. *Nałęcz,* w lubelskiem woj., N. Darowski Jana Kucharskiego małżonka. Zakon nasz (mówi Niesiecki) ozdobili dwaj z tego domu: pierwszy Wacław, ten pobożnością, nauką, rozsądkiem, dowcipem przedziwny i drugi Jan (bełzkie woj. ojczyzna obudwu) w Rzymie do zakonu naszego wstąpiwszy, tak delikatnym sumieniem służył P. Bogu, że na najmniejszą rzecz od starszych pozwolenia prosił. — *Niesiecki.*

Darowski h. *Ostoja,* w nowogrodzkiem woj., od Darowa dóbr tak nazwani. Są i w połockiem i w orszańskiem. Jan spłodził Grzegorza, którego syn Adam. Balcer w połockiem 1648. Jędrzej łowczy nowogrodzki 1674. — *Niesiecki.*

Darowski h. *Ślepowron.* Późniejsi autorowie kładą ten dom, lubo *Kuropatnicki,* pewno przez omyłkę *Śreniawę* im nadaje. — *Wielądko* pisze, iż dawni ich przodkowie w woj. podlaskiem siedlisko swoje mieli. Z tych Zygmunt *Weryha* Darowski towarzysz znaku pancernego, służąc wojskowo, dał dowód swego męztwa na wielu expedycyach wojennych. Ten zostawił dwóch synów: Szymona skarb. owruckiego i Władysława Michała podstolego trembowelskiego. Szymon *Weryha* Darowski pisał się na elekcyą St. Augusta z woj. krakowskiego i Jan tamże. Tenże Szymon *1o voto* z *Domańską* małżonką swoją spłodził synów sześciu: 1. Adama podsędka podolskiego. 2. Jana vice-regenta gr. oświecimskiego. 3. Kazimierza komornika gran. podolskiego. 4. Mikołaja, który był Bernardynem. 5. Marcina komornika gran. podolskiego. 6. Antoniego i córkę jednę Ewę, Michała Łochowskiego żonę. Adam *Weryha* Darowski podsędek z. podolski w r. 1751. z Elżbietą *Drohomiecką* zostawił potomstwo córek trzy: Martę, Kunegundę i Maryannę i synów czterech: Marcina generała adjutanta buławy pol. kor., ten wszedł w śluby małżeńskie z *Łaskarzewską,* Jana podsędka ziemskiego podolskiego, dziedzica Karaczejowic (który z Górzewskiej cześnikowny lwowskiej zostawił synów: Marcellego ożenionego z Laurą hr. Starzeńską h. *Doliwa,* ten był kapitanem w wojsku polskim, odznaczył się w kampanii r. 1812; jego syn Włodzimierz dziedzic Karaczejowic i córki: Walerya, Ewelina i Eugenia. — Kajetana, który z Damaniewską liczne zostawił potomstwo i Karola, ten był marszałkiem kamienieckim, z Maszkiewiczowny zostawił synów: Alexandra Jana, Stanisława i Karola, do których należą Zyrdzie na Podolu), Faustyna regenta gr. latyczewskiego i Franciszka. Jan vice-regent gr. oświecimski, drugi syn Szymona z *Domańskiej* spłodzony, ten z Katarzyną *Gniadkowską,* dwóch synów zostawił: Szymona pisarza z. krakowskiego i Jana sędziego z. sendomierskiego. Córkę Elżbietę za Janem Kantym Psarskim. Kazimierz komornik gr. podolski, trzeci syn Szymona, ze *Starzyńską* ma potomstwo: syna Franciszka, który z Felicyanną *Starzyńską* spłodził Wincentego, Józefa. Szymon pisarz z. krakowski, z Urszulą *Trzebińską* spłodził trzech synów: Józefa, Sotera i Alexandra i córkę Johannę. Jan *Weryha* Darowski sędzia ziemski sendomierski, kawaler orderu ś. Stanisława, *1o voto* z Johanną *Bystrzanowską* spłodził Michała i Felixa, córkę Teklę Felicyana *Szeliskiego* małżonkę, *2o voto* z Izabellą *Zapólską* ma dwie córki: Ludwikę, Johannę i syna Teodora. Andrzej kanonik katedralny kamieniecki, syn Alexandra podsędka z. podolskiego, z *Drohomireckiej* spłodzony. Władysław Michał *Weryha* podstarosta i sędzia gr. oświecimski i zatorski. Syn drugi Zygmunta, a brat rodzony Szymona skarbnika owruckiego, ten z Zofią *Winnicką* spłodził Apollonią, Józefa Sobolewskiego żonę, Maryannę Gaudentego *Strzemińskiego* małżonkę i Angelę za Józefem Poniatowskim. — Do tegoż domu należy Wincenty *Weryha* Darowski, doktor prawa, b. senator rzeczypospolitej krakowskiej, zmarły w r. 1862., a także Darowski znakomity badacz dziejów naszych, piszący pod pseudonimem Czombra, dziś żyjący. Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w heroldyi król. pols.; toż samo i w wydziale Stanów w Galicyi, ale ci ostatni bez herbu zapisani *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* Obszerniejszą genealogią podamy w **Dodatku.**

Daszczyński Dominik, pisał się na elekcyą St. Augusta z w. kijowskiego. — *Wielądko.*

Daszko h. *Korybuth.* Tak umieszcza *Kuropatnicki,* ale to zapewne ten sam dom co Daszkowicz.

Daszkowicz h. *Leliwa,* przydają jednak strzałę bez piór, a na hełmie kładą trzy pióra strusie. Eustachi Daszkowicz fortunny przeciwko Tatarom wojownik. Michał 1551. przytomny przy rozgraniczeniu dóbr książąt Ostrogskich od Zasławskich, znajduje się podpisany *in Monim. Coll. Ostr.* Okolski *in Diario* pisze o jednym z nich towarzyszu pod pancerną chorągwią, że pod Starczem mężnie nacierając, z tej batalii ranę wyniósł 1638. Władysław w zakonie *Soc. Jesu* 1731. To pisze Niesiecki dodając, „że jeszcze w dalszych latach familianci tego domu w Polszcze się naszej znajdowali“ Jul. Bartoszewicz w *Encykl. Orgel.* pisząc obszerniej o Eustachym Daszkowiczu hetmanie kozaków na Zaporożu, domyśla się, iż był on synem Daszka i ztąd go kroniki ruskie zowią także Ostap Daszkow; mówi dalej tenże historyk, że jedni poświadczają, że był to chłop prosty, drudzy, że był on szlachcicem i bodaj nawet czy nie krewnym księcia Konstantyna Ostrogskiego, ztąd dodają mu nawet przydomek czy nazwisko książęce Korybut. Domysł ten zdaje się nam tem więcej trafny, że Paprocki (*Herb. Rycer.*) wspomina między Korybutami jednego Daszka syna Fedora książęcia mścisławskiego a Przeździecki *(Podol, Wołyń, Ukraina)* znów świadczy, iż Daszkowicz kiedy jeszcze nie był nawet sławnym człowiekiem, miał już związki rodzinne z świetnemi domami, bo siostra jego Bohdanna była za Borysem Tyszkiewiczem, potem owdowiawszy wyszła za Jędrzeja Niemirowicza wojewodę kijowskiego. Nadto Kuropatnicki

*

w zbiorze nazwisk umieszcza Daszkowiczów z herbem *Korybut*, a Wielądko dodaje, że dom ten w król. litewskiem rozplemiony, z których Stanisław i Jan Daszkiewiczowie w r. 1700. pisali się na zjeździe pod Olkinikami z woj. nowogrodzkiego. Wincenty Korybut Daszkiewicz z tego woj. podpisał elekcyą St. Augusta, koło r. 1792. żyjący Józef podstoli grodzieński, Filip Maryusz krajczy mścisławski, Ignacy podstoli miński. Tenże czy inny Ignacy Korybut Daszkiewicz kasztelan mścisławski, orderu ś. Stanisława kawaler. Wymienia jeszcze Wielądko Leona Antoniego, który się pisał w aktach wileńskich na manifest de illeg. trybunału 1763. ale tego pisze Daszkowicz, gdy tymczasem tamtych nazywa Daszkiewicz, ale niema wątpliwości, iż to jeden i ten sam dom, bo i Eustachego hetmana piszą jedni Daszkowicz inni Daszkiewicz i jemu także przydomek Korybut przydają. — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Alexandra Daszkiewicz z przydomkiem *Korybut*, a także Bazylego i Jana Daszkowiczow. *Porównać z dopiskiem pod Wiśniowieckimi.*

Daugilewicz. Ten dom sam tylko *Kuropatnicki* umieszcza.

Daugiełł. *Kuropatnicki* ten dom wymienia.

Daugiert czyli **Dawgirt** albo **Dawgiert.** *Wielądko* wymienia Adama, który się pisał na zjeździe pod Olkinikami z p. lidzkiego i Jana sędziego kapturowego lidzkiego, który podpisał akt konfederacyi gen. 1764. Kuropatnicki przyznaje im herb *Mogiła.*

Dauxa h. *Pierzchała*, w księztwie litewskiem. Kinunt z synem swoim Dauxą na wileńskim kongresie, podpisał pokój wieczny Litwy z Polską w r. 1401. a potem snać na sejmie horodelskim, na siebie i na cały dom swój przyjął herb *Roch* albo *Pierzchała.* N. Dauxa kanonik żmudzki, mąż uczony, wydał językiem litewskiem kazania swoje do druku. Adam 1621. Alexander. Władysław w zakonie Soc. Jesu mąż godny, rządził domum professam w Warszawie. Piszą ich niektórzy Dauksza inni Doksza. *Niesiecki.* — Jan Dauksza B. S. i Kasper w r. 1764. podpisali akt konfederacyi gen. w. ks. lit. w Wilnie. Jan kan. smoleński 1792. r. Michał Dauksza sędzia ziemski upitski, wspomina go konstytucya 1768. *fol. 31.* — *Wielądko.*

Dawbor h. *Przyjaciel*, takim kształtem, że dwa serca, jedno podle drugiego ale nie na misie być powinny, które strzałą jedną od prawego boku tarczy, na lewą przeszyte, w hełmie trzy pióra strusie Przodek ich za książęcia litewskiego, gdy w bitwie, dwóch nieprzyjaciół jedną strzałą postrzelił i zabił, a dodając serca swojej kompanii do gromienia ich, wołał litewskiem językiem Dabar Dabar, od tego nazwany Dabar, czyli Dawbor a od książęcia w nagrodę swego męztwa herb ten otrzymał; z tych Jan Piotr Dawbor Muśnicki, leży w Kiernowie ostatni dziedzic na Muśnikach, żona jego fundowała bogatą altaryą w Kierniowie. Eliasz w ks. żmudzkiem 1621. Dawbor Samuel i Stanisław 1700. *Niesiecki.* — *Kuropatnicki* pisze ich raz Daubar drugi raz Daubor.

Dawda (Dawda) h. *Jasiecki.* Tak pisze *Kuropatnicki.*

Dawidowicz h. *Trąby.* Dawida starosty grodzieńskiego rycerskiemi powagami historycy nasi (mówi Niesiecki) księgi swoje napełnili. Władysławowi Łokietkowi w tysiąc dwóchset ludzi na sukkurs przypadłszy Marchią brandenburską zniszczył, sześć tysięcy z niej ludzi wyprowadził, gdy jednak przez Mazowsze powracając, tam na łup ludzi swoich puścił, od Jędrzeja imieniem, ziemianina mazowieckiego w oczach obozu jego zabity, godzien lepszej śmierci mąż rycerski i zięć Gedymina książęcia litewskiego, którego córkę miał za sobą. Bliższych czasów Jędrzej Dawidowicz poseł na sejm z wileńskiego 1589., tenże sam czy inszy Jerzy, z tegoż sejmu, w wilkomierskim powiecie poborcą naznaczony. Salomon stolnik wilkomierski poseł na sejm 1638. Stanisław sędzia gr. wilkomierski 1648. Jan w p. lidzkim 1674. Kazimierz 1700. Jan w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.* — Benedykt Dawidowicz 1763. r. Jan podpisał elekcyą St. Augusta z woj. sieradzkiego. — *Wiel.*

Dawidowski h. *Prus 3tio*, w ruskiem woj. dom starożytny. Stanisław z Dawidowa sędzia ziemski lwowski 1436. podpisał pokój brzeski u *Łask. w Stat. fol.* 140. Stanisław zginął w Wołoszech. Jan lwowski sędzia, którego córka zmówiona dożywotnie z Brzeskim h *Ciołek* starostą kamienieckim. Dawidowska podkomorzanka halicka, małżonka Gabryela Bojanowskiego. Temi (mówi Niesiecki) czasy kwitną w w. ks. litewskiem, z których Floryan z Zofią Olszewską spłodził Ludwika proboszcza i offiycyała dyecezyi smoleńskiej. Są też i w nowogrodzkiem Dawidowscy tegoż herbu. *Niesiecki* — Dawidowski *Budzyna*, o tych pisze *Kuropatnicki* w rzędzie nazwisk domów szlacheckich. Także w konstytucyi r. 1764. między suffragiami, Adam i Wawrzeniec *Budzyna* Dawidowski, podpisali elekcyą St. Augusta z woj. nowogrodzkiego. — *Wielądko.*

Daygiel Dominik, podpisał akt konfederacyi gen. w Wilnie w r. 1764. — *Wielądko.*

Daynowski Kazimierz, Michał i Jan pisali się na zjeździe pod Olkinikami r. 1700. z województwa trockiego. — *Wielądko.*

Dębicki h. *Gryf*, w woj. krakowskiem, z Dębicy za Tarnowem dziedziczne imię wzięli. Dębickiego Mikołaja h. Gryf wspomina *Bielski fol.* 306. że go pod Koronowem Krzyżacy pojmali w r. 1410, ale to zda mi się (mówi Niesiecki) drukarni omyłka, że miasto Dębicki, położyła Dąbecki. Stanisław Dębicki 1587. podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego woj. sendomierskiego. Mikołaj podstarości oświęcimski, żona jego Anna Trepczanka Jana córka; brat Mikołaja, Jan pisarz gr. sen-

domierski 1615. Trzeci tych dwóch brat Sebastyan burgrabia pyzdrski 1629. Mikołaj i Maciej w sandomierskiem kwitnęli 1632. Marcin Michał podkomorzy sandomierski, mąż wielkiej roztropności 1649. żona jego Zofia Gniewoszówna chorążanka lubelska h. *Rawicz.* Marcin Zygmunt surrogat gr., sędzia sandomierski, za Alexandra Lubomirskiego naznaczony z sejmu 1676. Mikołajowi dostała się w małżeństwo Bidzińska córka Samuela. Marcin, Aurelian, Michał, Mikołaj na Strzyżowicach 1674. Krzysztof S. Teologiae et Juris Utriusque doctor, officyał sandomierski i kanonik stobnicki, sekretarz królewski. *Niesiecki.* — Stefan z *Dębice* Dębicki podpisał elekcyą Stanisława Leszczyńskiego 1697. z woj. sandomierskiem. Jan komornik gr. sandomierski sekretarz konfederacyi gen. 1733. r. Antoni z *Dębice* komornik gr., sekretarz konfederacyi gen. 1734., był potem podczaszym wiślickim. Jacek chorąży wiślicki i Wojciech brat jego, Maciej *Jaxa z Dębic* i Chryzostom podpisali elekcyą St. Augusta z w. sandomierskiem. Tadeusz podwojewodzy sandomierski i Ludwik szambelan J. K. Mci kawaler orderu ś. Stanisława. *Wielądko.* — Dębiccy po dziś dzień w sandomierskim i radomskim zamieszkują; z tych Ignacy przez Rossyan stracony w Radomiu podczas wypadków w r. 1863—4. Jakób ma za sobą Helenę Krzyżanowską. Są i w Galicyi; ci się piszą z *Dębicy* i używają przydomku *Jaxa.* Z tych Ludwik jenerał-major wojsk kor. szambelan króla Stan. Augusta, mianowany hrabią w r. 1782. od cesarza niemieckiego Józefa II., dziedzic dóbr Krakuszowic, Zakrzowa i t. d., oprecz trzech córek: Stefanii za Kempińskim † 1846., Ludwiki kanoniczki w Gracu i Marceliny przełożonej klasztoru Urszulanek w Pradze, zostawił synów trzech: Ludwika majora wojsk polskich † 1843. (jego syn z Kunegundy Wykowskiej wdowy po Slaskim Ludwik um. 1873. bezpotomnie) Stanisława bezpotomnego i Karóla dziedzica dóbr Zakrzewa i innych, który z Karoliny Ujejskiej następujące zostawił potomstwo: Ludwika † 1843. (tego syn Zygmunt z Pauliny Slaskiej ma za sobą Honoratę Pruszyńską) Ignacego (tego *1o voto* z Julii Kępińskiej syn Juliusz ożeniony z Amalią Dąbską, *2o voto* z Klementyny hr. Babińskiej syn Stefan i córka Wanda) i Mieczysława, który w r. 1846. od chłopów zamordowany.

Dębicz h. *w.* Kwitnęli Dębiczowie w Prusiech około Starogardu w pomorskiem woj. W Starogargardzie na grabsztynie czytam (mówi Niesiecki) Jana de Dambicz † 1637. Dębicz z Czapską miał synów dwóch: Jan generałem w Danii gdzie i życie zakończył. Drugi N. zostawił córkę, ostatnią tego domu dziedziczkę, ta zmówiona z Adamem Gralewskim sądowym z. tczewskim, urodzona była z Śmiłowskiej. N. Dębiczówna była za Ciecholewskim h. *Chomąto.* — *Niesiecki*

Dębieński h. *Odrowąż.* W krakowskiem woj., których przodkowie pisali się *de Szczekocin.* Jan *z Szczekocina*, kasztelan lubelski 1413. Jan *z Szczekocina* mąż waleczny r. 1428. był potem starostą lubelskim. Piotr *z Szczekocina* podkomorzy koronny 1442. Jan podstoli sandomierski r. 1458. Jakób *z Szczekocina* podskarbi koronny, starosta sądecki i biecki „dworu królewskiego najprzedniejszy podczaszy" r. 1462. Dobiesław *z Szczekocina*, podstoli sandomierski r. 1462. Paweł *z Szczekocina*, starosta olsztyński, zawichotski i łukowski r. 1462. Henryk *z Szczekocina*, starosta lubelski 1462· Bartosz *de Szczekocin et de Dębno*, syn jego Jakób kasztelan krakowski r. 1490. To pisze *Paprocki.* — *Niesiecki* chociaż mówi pod Dębińskimi Rawiczami, że się zdawna niektóre domy pisały z Dębna albo Szczekocina i ci byli Odrowążowie" nie kładzie ich jednak w właściwem miejscu. Nadto *Niesiecki* pociąga Jakóba kasztelana krakowskiego do Rawiczów i chce go mieć synem Jędrzeja a nie Bartosza jak wyżej mówi Paprocki.

Dębiński h. *Nieczuja*, w krakowskiem i sandomierskim województwach. Tych czasów (mówi Niesiecki) jeden z nich jest kasztelanem bieckim, syn jego starostą czechowskim. Stefan kanonikiem krakowskim. Józef miał za sobą Dębińską Elżbietę łowczankę krakowską h. *Rawicz*, z tej synów czterech: Antoni, Stefan, Franciszek i Hieronim. Sebastyan miecznik zakrocimski r. 1674. Tyle tylko o nich pisze *Niesiecki.* — *Wielądko* pogmatwał ich z Dębińskimi h. *Rawicz*, umieszczając Nieczujów pod Rawiczami. Opuszczamy tedy cały przypisek Wielądka a podajemy tu krótką wiadomość z dokumentów familijnych znajdujących się w archiwum familijnem w Górach, własności Juliusza Dębińskiego. — Wspomniony przez Niesieckiego kasztelan biecki miał imie Piotr a synem był Arnolfa chorążego pancernego. Ten Piotr Dębiński kasztelan biecki (i my go także idąc za Lelewelem zaliczyliśmy mylnie do Rawiczów — pod kasztelanami bieckimi) dziedzic Rajska, zostawił synów czterech: Arnolfa Stefana, Stanisława († 1782) który był wojewodą krakowskim i którego córka Katarzyna za Wojciechem Dębińskim h. *Rawicz*, — Franciszka starostę czoczorskiego i N. który młodo umarł Pijarem. Z tych Arnolf Stefan (urodz. 1704.) podczaszy krakowski, dziedzic dóbr Góry, Polechna, Sędziejowic i Kije, z Kunegundą Aksakówną miał syna jedynaka Ignacego Wincentego, chorążego krakowskiego, posła na sejm *czteroletni* kandydata do kasztelanii 1767. *(Metryka kor. ks. 415)*, którego z Maryanny Morzyńskiej h. *Nałęcz* zostało następujące potomstwo: Jan, który zginął pod Smoleńskim 1812. Wacław, który poległ w kampanii r. 1812. Henryk (ur. 1791. † 1861) znany nasz jenerał w r. 1849. naczelny wódz armii węgierskiej (który z Heleny Turno miał synów trzech: Wacława † 1837. Karola ożenionego z Wiktoryą hr. Miero-

szowską i Jana † 1835. bezdzietnego, oraz córek sześć: Ludwikę, Henrykę za Felixem Chwalibóg, Leonią za Józefem hr. Wielopolskim, margrabią Myszkowskim, Annę za Libiczewskim, Teklę za Osłowskim i Cecylią zmarłą panną) i Ludwik (ur. 1785.) dziedzic dóbr Góry i Polechna, poseł na sejm; ten z Amalią Dębińską h. *Rawicz* zostawił córkę Maryą za Stanisławem Jastrzębskim i syna Juliusza obecnego dziedzica Góry, Polichna, Przysuchna, ożenionego z Heleną hr. Wodzicką i mającego małoletnich synów trzech: Ludwika, Henryka i Stefana — i córek dwie Teresę i Helenę. Tegoż nazwiska i herbu Antoni miał za żonę Dominikę Kossakowską, która się legitymowała wraz z synem Alfonsem i córką Elżbietą w Heroldyi królestwa polsk. W r. 1754. Alexandra *z Dębiany* Dębińska córka Jana i Apolinary *de Łapszów* za Stanisławem Czarnieckim. *Acta ter. et cast. cracov.*

Dębiński albo **Dembiński** h. *Rawicz*. Od Warsyusza kasztelana krakowskiego, tej przezacnej familii dukt zawodzą pisarze nasi. Najdawniejszego pod tem imieniem, doczytał się gdzieś Paprocki, Bernarda Dębińskiego chorążego krakowskiego 1300. Jakób potem mąż sławny i rotmistrz szczęśliwy, zostawił syna Jędrzeja w r. 1400. od którego był syn Jakób pamiętny w tej ojczyznie kawaler, kasztelan krakowski (Paprocki chce go mieć synem Bartosza i do Odrowążów zalicza). Jędrzej sędzia z. sandomierski dożył lat stu dwudziestu, syn jego Felix, który z Tęczyńskiej spłodził Krzysztofa bezpotomnego i Jana, i córki: Strzalinę sędzinę zatorską i Świerczkowską. Po zejściu Tęczyńskiej, ponowił Felix śluby małżeńskie z Strzalanką, która mu powiła trzech synów: Stanisława, Felixa i Jędrzeja. Jan z Tęczyńskiej urodzony rotmistrz królewski, z Oraczewskiej zostawił syna Adama, męża także rycerskiego, od którego był syn Gabryel Alexander, tego z Izabelli Bełżeckiej, którą księżna Zbarazka urodziła, potomstwo: córka Krystyna Kochańska i synowie Mikołaj, Jerzy, Zbigniew, Adam. Córka Jana z Oraczewskiej dostała się w małżeństwo Tarczewskiemu. Felixa z Strzalanki synowie: najprzód Stanisław od którego był Marcin własny Mars Polski. Brat Marcina Sebastyan umarł bezpotomny. Felix drugi syn z Strzalanki, od którego dwóch się synów zostało Krzysztof i Zygmunt. Jędrzej trzeci syn z Strzalanki, ten spłodził Jędrzeja dziedzica na Lgocie, Jana Felixa i Konstantego. Jakób drugi brat Jędrzeja sędziego sandomierskiego, zostawił Piotra sędziego także krakowskiego i Walentego kasztelana krakowskiego. Kuczkowska małżonka jego powiła mu pięć córek: Zofią Lanckorońską, Barbarę Bużeńską, Annę Szafrańcową wojewodzinę sandomierską, Krystynę Gołuchowską podkomorzynę sandomierską i Elżbietę Silnicką, synów z tejże siedmiu: Stanisława, Jakóba, Erazma, Kaspra, Jędrzeja, Jana i Walentego, po śmierci Kuczkowskiej pojął kasztelan Minocką, z tej tylko jedna córka została Katarzyna Rejowa. Złączył się po Minockiej z Gosławską Barbarą, z którą miał dwie córki: Barbarę Mińską podkanclerzynę koronną i Zarębinę starościnę grabowiecką i syna Hieronima starostę małgoskiego. Stanisław starosta chęciński syn pierwszy Walentego kasztelana z Kuczkowskiej, ten z Zelechowską h. *Ciołek* krom córek sześciu, to jest: Padniewskiej kasztelanowej oświecimskiej, Anny Sapieżyny wojewodziny smoleńskiej, Modliszewskiej starościny łomżyńskiej, Chądzyńskiej, starościny nurskiej, Bolestraszyckiej, Belinowy i Bielawskiej, miał synów trzech: 1. Jędrzej Samuel był kasztelanem bieckim i starostą będzińskim, jego z Barbary Prowanówny starościanki chęcińskiej wszystka sukcessya na córkach oschła, z których jedna poszła za Alexandra Komorowskiego h. *Korczak* kasztelanica sądeckiego, druga za Marka Stadnickiego podczaszego krakowskiego, trzecia za Łąckiego, dwie zakonnicami zostały. 2. Alexander Seweryn dziedzic na Seceminie, miał żon trzy: pierwszą Pleszkowską, od tej tylko dwie córki zostały, z tych jedna dostała się Samuelowi Czarnockiemu z Klimuntowa miecznikowi krakowskiemu, druga panną zakonną na Zwierzyńcu; pojął po Pleszkowskiej Krupczankę, Piotra cześnika lubelskiego córkę, po tej wziął Tarnowską kasztelankę konarską, ale z obiema żyjąc *ster.* świat pożegnał 1630. 3. Zygmunt z Mężykowną starościanką sądecką dwie córki spłodził, z tych jedna Helena za Janem Kazimierskim Biberszteinem, druga Zofia za bratem jego Jędrzejem, umarł Zygmunt 1633. w Krakowie u ś. Franciszka pochowany. Trzeci syn Stanisława starosty chęcińskiego, był Hieronim nie Zygmunt, który młodo umarł. Jakób drugi syn Walentego kasztelana krakowskidgo starosta czortyński, którego zostało trzech synów, jeden po drugim byli starostami czorsztyńskiemi, którego według *Okolsk.* z Wężykówny raczej miał mówić z Mężykówny, syn Stanisław dworzanin królewski, ten z Rarowskiej spłodził Erazma męża rycerskiego, który z Witkowskiej tylko miał córkę jedynaczkę, Zygmunta rotmistrza (mówi to wszystko Niesiecki) umarł bezpotomnie, Alexandra. ten młodo zniknął, Felixa, którego z Przyłęckiej były dwie córki, dwóch Kazimirskich jako się wyżej mówiło z Baranowskiego, małżonki, trzecia ich siostra pierwszym związkiem Komornicka, drugim Oraczewska. Erazm starosta czorsztyński trzeci syn Jakóba, według *Okolsk.* (atoli ten autor, drugiego syna tegoż Jakóba nie dorachował) rotmistrz w wielu okazyach, z Skijowskiej pisarzówny podlaskiej zostawił potomstwo. Erazm trzeci syn Walentego kasztelana, dziekan krakowski. Kasper czwarty syn Walentego kasztelana, podkomorzy mielnicki, rotmistrz przeciwko Moskwie za Stefana króla, *Io voto* pojął był Maryannę Kopciównę, która mu trzy córki powiła, jedna z nich żyła z Trzcińskim podkomorzym sochaczewskim, druga i trzecia z Alexandrem Koniecpolskim;

2o voto Uhrowiecką, z tej córka Franciszka za Olizarem rotmistrzem król. Jędrzej starosta lubomski piąty syn Walentego, miał trzech synów. Rafała młodo zmarłego, Jędrzeja kantora i kanonika sandomierskiego i Stanisława na Biały i córkę Chylińską, a potem Kazanowską. Stanisław z Otfinowskiej zostawił potomstwo. *Baranowski* pisze: że za jego czasów Dębiński Stanisław był sędzią z. krakowskim, miał za sobą pozostałą wdowę po Krzysztofie Chełmskim. Jan szósty syn Walentego, po śmierci brata swego starosta lubomski. Walenty siódmy młodo umarł. Hieronim starosta małgoski ósmy syn Walentego ale z Gosławskiej, zaślubił Bużeńską Reginę starościankę dobrzycką, z której syn Franciszek, podkomorzy krakowski, złączył się naprzód z Wielopolską podkomorzanką krakowską (z której według *Baranow.* żadnego potomstwa nie miał; Okolski zaś pisze, że był syn Jan dworzanin król.) po Wielopolskiej pojął Dorotę Czarnkowską kasztelankę śrzemską, z której córka Teresa Eleonora za Makowieckim kasztelanem kamienieckim. Franciszek kasztelan wojnicki, miał za sobą Krystynę Borkównę kasztelankę radomską, z której trzech synów: Józef, Ludwik i Jan i dwie córki, Salomea poszła za Józefa Michałowskiego podstolego krak., Petronella za Józefa Otfinowskiego starostę szczerczowskiego. Antoni łowczy krakowski, żona jego Maryanna Brzechfówna, z tej córka Elżbieta za Dębińskim Józefem h. *Nieczuja*. Wojciech chorąży zatorski i oświecimski, miał za sobą Zuzannę Zydowską chorążankę krakowską, z której synowie dwaj Franciszek i Jan. Brat jego (Jana chorążego) rodzony umarł stolnikiem krak. 1730. Jan komornik krak. wydał: *Różne mowy publiczne etc.* 1727. *in 4to*. Krzysztof z Morakówny zostawił córkę Stanisława Borkowskiego h. *Łabędź* kasztelana połanieckiego małżonkę i Stanisława opata bledzewskiego † 1641. Jakób brat Krzysztofa z Malickiej spłodził Daniela i Prokopa. Jakóba wspominają historye podsędkiem z. krak., którego było dwóch synów Mikołaj i Sebastyan, tyleż córek Czarnocka i Strzalina. Sebastyan z Ossowskiej kasztelana połanieckiego siostry, miał dwie córki: Pozowską i Mokrską, tyleż synów, to jest Jana i Pawła. Jan z Gorskiej spłodził syna Adama i córki dwie Kosnowską i Grodzicką. Pawłowi Komornicka powiła córkę Szydłowską. Balcera trzech synów: Wojciech, Samuel i Zygmunt. Erazm chorąży nad. inkorporacyą Podlasia i Wołynia do korony podpisał. Są i na Krainie tego domu i herbu Dębińscy, z tych Maciej wojewodą inflantskim umarł 1610., córka jego była w Fraucymerze królowy Konstancyi żony Zygmunta III. Wojciech brat Macieja rodzony, rotmistrz i mąż sławny. Stanisław i Remigian w Wielkopolsce bracia rodzeni. Z tych Remigian w r. 1643. deputatem był na trybunał kor. Stanisław opat bledzewski umarł 1641. (tego Stanisława wyżej już kładzie Niesiecki). Jeremiasz miał za sobą Bąkowską podkomorzankę h. *Ryś*, pozostałą wdowę po Mikołaju Czapskim. Jan Zofią Baranowską h. *Rawicz*. Adam najprzód Sumińską h. *Leszczyc*, z niej spłodził córek trzy: Konstancyą' Kazimierzowi Bartskiemu h. *Szaszor*, Urszulę Pawłowi Chmielowskiemu podstolemu bracław., Katarzynę Józefowi Grochowickiemu zaślubione. Po Sumińskiej pojął Karwosiecką, z tej córka Teresa Godzimirska. Po Karwosieckiej Katarzynę Święcicką h. *Jastrzębiec*, z tej się został syn Jan. Antoni brat Adama miał za sobą Siedlecką. Stefan zaślubił Witkowską, z tej było dwóch synów, ale oba bezpotomni. Zygmunt także Witkowską. N. podkomorzyc sandomierski Zofią Witkowską, zabity podczas inkursyi szwedzkiej 1645. zostawił syna Pawła. Dla rozeznania lepszego, (dodaje w końcu Niesiecki) trzeba wiedzieć, że się z dawna niektóre domy pisały z Dębna albo Szczekocina i ci byli Odrowążowie, drudzy także z Dębna i ci byli herbu Dębno, inni z Dabna i ci Doliwczykowie, inni z Dębian i ci byli Rawiczowie i Nieczujowie o których niżej. Byli też na Szlązku Dębińscy z Dębina na Strzelnie, o których *Paproc. in Str.* świadczy, ale niewiadomo którego herbu. Tyle *Niesiecki*. — Pragnęliśmy bardzo, dokładniejszą i uporządkowaną podać tu genealogią Dębińskich, lecz że nam nie dostarczono materyałów, pozostawiamy Niesieckiego podanie nietkniętem prawie, a z naszej strony umieszczamy tylko krótką wiadomość o członkach tej rodziny z bliższych nam czasów. I tak: Franciszka Dębińskiego, którego wyżej Niesiecki kasztelanem wojnickim nazywa (Lelewel zna tylko Wojciecha i Stanisława Dębińskich kasztelanami wojnickimi) z Krystyny Borkówny na Szczekocinie syn Jan, łowczy krakowski, starosta wolbromski (bracia jego: Józef i Franciszek w stanie duchownym i Ludwik, który z Pigłowskiej zostawił syna Franciszka. Krasicki mówi, iż brat starosty wolbromskiego miał za sobą Szembekównę, która rozwiodłszy się, poszła za Ponińskiego) z Maryanny hr. Krasickiej zostawił syna Franciszka, starostę wolbromskiego, który z Urszuli Morsztynówny, oprócz dwóch córek jednej za Tadeuszem Czackim, drugiej za Wielhorskim, jednego spłodził syna Ignacego, ten z Katarzyny Gutkowskiej tylko trzy córki zostawił, z których dwie pannami umarły, trzecia Amalia wyszła za Ludwika Dębińskiego h. *Nieczuja*. — Jan Nepomucyn Dębiński († 1792) syn Jana dziedzica dóbr Nienadowa (które po dziś dzień są tej linii dziedzictwem i ztąd ją nazywają linią *nienadowską*), wnuk Alberta, prawnuk Hieronima, praprawnuk Adama, a prapraprawnuk Jana, cześnik krakowski, w r. 1784. do godności dziedzicznych herbów przez cesarza Józefa II. wyniesiony, zaślubił Krystynę Wiesiołowską, z której zostało następujące potomstwo: Maryanna za Jackiem Fredro, Amelia za Rudzkim, Józefa, Antoni, Felix ożeniony z Jurkowską i Wojciech;

z tych Wojciech z Karoliny Humnickiej spłodził: Juliannę, Cecylią, Alfreda, Zofią i Teodora; Antoni († 1841) zaś z Eleonory baronówny Barderleben zostawił synów: Konstantego, Eustachego i Gustawa; z tych Eustachy obecny dziedzic Nienadowa i Hańska w Galicyi, zaślubił Wandę baronównę Bobowską dziedziczkę Rogowa, Sieniawy i Żernicy, i z tą ma córkę Laurę i synów: Antoniego dziedzica Bachowa, Stobnicy, Słupowa, Zawadki i Górki, ożenionego z Ludwiką hr. Borkowską (córka ich Marya) i Zdzisława dziedzica Babic ożenionego z Emilią Postruską (syn jego Jan ur. w 1876). Franciszek z Dębian Dębiński, stryj Jana Nepomucyna hr. Dębińskiego, chorąży zatorski i oświecimski, z Konstancyi Kczewskiej wojewodzianki malborskiej zostawił następujące potomstwo: Teresę w Klasztorze Sakramentek, Magdalenę, Józefa, Adama, Katarzynę, Salomeę, Piotra chorążego i Maryannę *1o voto* za Lelewskim, *2o voto* za Ignacym Załuskim starostą chęcińskim.

Dębnicki h. *Poraj*, z Dębnice w Wielkopolsce, dom starodawny i znaczny, z tych Stanisław przeniósł się w krakowskie, dziedzictwo jego Mydlniki majętność mila od Krakowa, z Zofii Baranowskiej h. *Rawicz*, zostawił syna Stanisława i córki dwie. Zofia była za Przecławem Jarockim, Anna za Bartłomiejem Radwańskim. Stanisław trzy razy śluby małżeńskie ponawiał raz z Zofią Jarocką, drugi raz z Palczewską, którą Minocka zrodziła, trzeci raz z Zofią Pruszkowską pozostałą wdową po Minorze, spłodził trzech synów: Krzysztofa, Jana i Samuela i trzy córki: Urszulę, Izabellę i Bogumiłę. *Niesiecki.* — *Kap. Milewski* wymienia dom Dębnickich jako znany już od r. 1424. w z. łomżyńskiej; gniazdo ich dobra Dambniki czyli Dębniki w tejże ziemi.

Dębnik herb: W polu niebieskiem trzy gałązki dębowe złote o dwóch liściach i jednej żołędzi, dwie z góry a jedna u dołu; w szczycie hełmu między dwoma włóczniami złotemi, rycerz w stalowej zbroi z wężem w prawej ręce a lewą pod biodro oparty, nad nim złota gwiazda. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z d. $\frac{13}{25}$ Marca 1845. Karolowi Eichlerowi, synowi Godfryda, właścicielowi apteki w mieście Międzyrzecu. *Herb. kr polsk. 1853.*

Dębno h. *w.* Początki tego domu ściśle łączą heraldycy nasi z powstaniem u nas herbu tego samego imienia. Długosz w dziele swem: „Insignia seu Clenodia Regni Poloniae," pisze o przodkach herbu tego: „Genus Polonicum, ex quo dum quidam per captivationem in Thartharos pervenisset, more quoque gentis ex pluribus feminis Thartharicis filios et filias procreasset, ipsasque in reversu suum traduscisset, naturam Thartharicam et formam visi sunt habuisse. Viri in hoc domo audaces, vehementes, gulosi ad iram proni." Paprocki o herbach rycerstwa pierwszego z nich wymienia Demrota, który gdy się ochrzcił, a był incorporowan w prawa i wolności rycerstwa polskiego, miał za herb krzyż, pod który na wieczną pamiątkę włożono Abdank, herb ojczysty owej panny dziedziczki na Dębnie, którą miał za żonę. Świadczy dalej Paprocki, iż o wielu możnych senatorach, którzy się pisali z tego Dębna czytał w przywilejach i skryptach począwszy od r. 1244. ale nie wylicza ich wcale, wspomina tylko Jasama Demetryowego syna i to nie kładąc roku w którym on kwitnął. Jabłonowski w dziele swoim „Tabulae Jabłonovianae" podaje genealogię następującą: Demrod Gotha herbu *Dębno* za żonę miał Adelajdę herbu *Abdank* z niej pozostawił dwóch synów: Ottona, ten zeszedł bezpotomnie i Żyrę pierwszego wojewodę mazowieckiego, opiekuna Leszka Białego, kwitnącego około roku 1178. Syn tego Żyra II. był cześnikiem mazowieckim około roku 1220. miał jedynego potomka Tomasza kasztelana poznańskiego. Tego syn Dymitr łowczy sandomierski spłodził Jassana *z Oleśnicy*, sędziego krakowskiego około r. 1300. Zbigniewa *z Oleśnicy* łowczego krakowskiego, kwitnącego między rokiem 1359. i 1370. i Jana rotmistrza, któremu Dobrochna z Rożnowa powiła kilku synów, z których w r. 1410. Jan sędzia ziemski krakowski odziedziczywszy Oleśnicę pisał się *z Oleśnicy*, Dobiesław odziedziczywszy Sienno pisał się *z Sienna* i Piotr odziedziczywszy Krzyżanowice pisał się *z Krzyżanowic*. Ci trzej byli protoplastami jednoszczepowych rodów Oleśnickich, Siemieńskich i Krzyżanowskich. Od tych pierwszych poszli Bohotniccy i Gołogórscy, od drugich Potworowscy i Pozowscy. Z czasem herb *Dębno* otrzymały jeszcze następujące rodziny: Borowiedzcy, Boczarscy, Ciemińscy, Czajkowie, Czajkowscy, Czermińscy, Czymińscy, Korejwowie, Nadkowscy, Starnawscy, Stojewscy, Skrońscy i Sulimowscy. Zaś od Żyry pierwszego wojewody mazowieckiego poszli zamieszkali obecnie na Litwie, Żerko-Żerkowicze.

Deboli herb: W polu białem, dwa lwy ku sobie zwrócone trzymające świecznik kościelny, nad tarczą korona. Herb ten przyniesiony z Francyi przez Henryka de Beaulieu, który się od polskiej pisowni pisać począł Deboli.

Deboli (De Beaulieu) h. *w.* Rodzina pochodząca z Francyi, za panowania Jana Kazimierza w Polsce osiadła, z której Henryk obersztlejtenant w wojsku koronnem, otrzymał indygenat na sejmie 1662. *Constitut. fol. 36*, był potem starostą tczewskim, a z Katarzyny Orchowskiej dwie córki spłodził, jedna z nich *ster.* zeszła, druga Plemięcka. Synów zaś trzech: Stefan *ster.*, Kazimierz miał za sobą Brocką z tej był syn Franciszkan. Mikołaj z Alexandry Gostomskiej, którą Anna Orzechowska h. *Oksza* sędzianka z. przemyślska urodziła, zostawił dwóch synów: Adama

Soc. Jesu i Antoniego, który z Anną Białogłowską wszedł temi czasy w kontrakty małżeńskie. *Niesiecki.* — Antoni Deboli podczaszy horodelski, sędzia grodzki grabowiecki, w r. 1750. deputat na trybunał kor. z w. bełzkiego. Franciszek chorąży lubaczewski, podkomorzy nadworny J. K. Mci, kawaler orderu ś. Stanisława, podpisał elekcyą St. Augusta z w. bełzkiego. Tomasz chorąży lubaczewski, kawaler orderu ś. Stanisława. Antoni August chorąży lubaczewski, deputat na trybunał kor. 1766. z woj. bełzkiego, był posłem od Rzplitej przez kilkanaście lat do dworu Petersburgskiego, kawaler ord. Orła Białego i ś. Stanisława. *Wielądko. — Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia kilka domów tego nazwiska w Galicyi osiadłych, z tych jeden miał za sobą Kazimirę ks. Puzynę. Podług ksiąg kościel. w Rudkach (w Galicyi) Franciszek Deboli chorąży lubaczewski miał za sobą Kunegundę Siemieńską, z którą spłodził: Alexandra w r. 1770. Józefa w r. 1771. Zuzannę Annę w r. 1776. Konstantego Franciszka w r. 1791. Piotr Paweł miał zaś za sobą Zofią Szeptycką i z tą spłodził syna Piotra Pawła w r. 1795.

Dębołęcki h. *Prawdzic.* Jednejże dzielnicy z Konojadzkiemi. Jakób Konojadzki, pierwszy nazwany Dębołęckim (luboć inni ich piszą Dębołęski) miał za sobą Decyuszównę Barbarę wielkorządczankę krakowską. Akta grodzkie ostrzeszowskie tranzakcyą domu tego zapisały w r. 1602. Jędrzej z Konojad Dębołęcki 1633. wydał wierszem polskim: *Wróżbit boju Moskiewskiego.* Ks. Wojciech Franciszkańskiego zakonu doktor podał do druku: *Wywód Jedynowładnego państwa świata. Niesiecki.* Gniazdem tego domu jest wieś Dębowałęka, w dzisiejszym dekanacie wschowskim w poznańskim.

Dębowski h. *Jastrzębiec*, pod Opocznem. Z tych Benedykt dziedzic na Zychorzynie 1599. Dębowski. *Acta Castren. Opocznen.* Jeden z nich miał za sobą Katarzynę Baranowską h. *Rawicz*, która potem poszła za Piotra Łagewnickiego. — *Niesiecki.*

Dębowski h. *Jelita*, od Dębowskiej góry tego nazwiska nabyli w woj. łęczyckiem. Z tych Jędrzej wojewoda bełzki, z którym tytułem podpisał restytucyą Podlasia 1569., córka jego Zofia za Jędrzejem Tęczyńskim wojewodą krak. Drugi tegoż imienia Jędrzej Dębowski kasztelan brzeziński 1564. córka jego Gomolińska. Tomasz sędzia z. łęczycki 1569. Dębowska była za Niszczyckim wojewodą bełzkim. Adam z Sulkowic, Jakób, Alexander, Wojciech, Marcin, Waleryan z woj. łęczyckiem pisali się na elekcyą Jana. Franciszek rektor łucki in Soc. Jesu. Dębowska Lassoty Działyńskiego małżonka. N. sędzia płocki, syn jego Antoni referendarz kor., żona Rupniewska podstolanka. *Niesiecki.* — Floryan Dębowski czyli Dembowski sędzia płocki (wyżej przez Niesieckiego wymieniony) miał z Ewy Ciechanowskiej dwanaście dzieci: Z tych Antoni, najstarszy, naprzód referendarz koronny, potem biskup kujawski (ur. 1682. † 1763.) pisał się z *Dembowej Góry*; za nim wstąpił do stanu duchownego, wziął za żonę Salomeę († 1729) Zuzannę Rupniewską, synowicę biskupa łuckiego, z której zostało oprócz córki jedynaczki za Ossolińskim starostą drohickim, synow trzech: Franciszek starosta płocki, Jan starosta bendzyński, żonaty z Przebendowską i Stefan, kasztelan czechowski 1774., marszałek trybunału kor. r. 1785—6. kawaler orderów polskich (ur. 1727. † 1794.), ten zaślubił Ewę Tarłównę starościanke goszyńską, z której został syn Floryan, sekretarz ks. Poniatowskiego i córek dwie: jedna za Tadeuszem Dembowskim starostą jankowskim, później ministrem skarbu, druga Sakramentką. — Mikołaj syn Floryana i Ciechanowieckiej, arcybiskup lwowski um. 1757. — Trzeci syn Floryana i Ciechanowieckiej, był Maciej, stolnik i starosta płocki. Tenże syn czy inny syn Floryana miał za żonę Krasińską, cześnikównę płocką. *Krasicki* wymienia Jana suffragana kujawskiego, biskupa lamberytańskiego, N. podkomorzego płockiego i N. chorążego płockiego, bunczucznego królewskiego, ci wszyscy mają być synami Floryana i Ciechanowieckiej. Tenże wymienia jeszcze: w r. 1778. Antoniego stolnika czerwonogrodzkiego, Joachima archidyakona gnieźnieńskiego i Wojciecha kanonika kujawskiego. Adama i Szczepana z Dembowej Góry, starostę tymborskiego, kawalera orderu św. Stanisława wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w heroldyi król. polskiego.

Dębowski h. *Prus 2do* albo *Wilczekosy*. Marcin, który o granice ojczyste mężnie stawał. Są (mówi Niesiecki) i w Litwie Dębowscy, którego jednak herbu, wiedzieć nie mogę. Z tych Wojciech stolnik nowogrodzki z nowogrodzkiem woj. pisał się na elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Dębski h. *Prawdzic*, w płockiem woj. Marcin od ks. Kaspra Nahajusa Soc. Jesu do jedności kościelnej przeciągniony. Paweł biskup laodycki. Mateusz i Piotr rotmistrze w pieszych regimentach na expedycyi moskiewskiej za Stefana króla Stafana wsławieni. Marcin podsędek płocki, Stanisław podczaszy płocki 1606. posłowie z płockiego do Rokoszanów. Wojciech 1632. Marcin 1674. Jana III. podpisał elekcyą z płockiego. *Niesiecki.* — N. Dębski w ziemi ciechanowskiej z *Goltzownej* spłodził syna Adama starostę lipnickiego dziedzica na *Dembsku*, tę albowiem majętność z cudzej possessyi oswobodził; ten miał z Elżbiety *Mokównej* synów dwóch Adama i Jędrzeja, córek trzy: Barbarę, Maryannę i Ludwikę. — Maciej komornik gr. sandomierski. *Krasicki.* — Adam Alexander w woj. płockim. Michał *Prawdzic* Dębski wojski przasnyski. Jakób wice-regent przasnyski, żyjący za czasów *Wielądka.*

Dębski h. *Radwan*, w ziemi przemyslskiej. Jan suffragan przemyslski, którego synowie: Jerzy in Soc. Jesu teologiczną i kaznodziejską katedrą niesfatygowany, rektorem rządził kollegium przemyslskie i krosieńskie, um. 1733. Siostra Jerzego ksienią u Benedyktynek w Przemyślu, brat Kazimierz w krakowskiem osiadł. Są i w Litwie Dębscy, z tych Stefan 1632. Stanisław chorąży i poseł 1648. z woj. trockiem podpisali elekcye. N. Dębska Franciszka Ligęzy małżonka. *Niesiecki.* — Ignacy *Radwan z Dębego* Dębski pisał się na elekcya St. Augusta z woj. krakowskiem. Jan Nepomucen i Ignacy sędziowie gr. krakowscy. Jan Dębski z p. kowieńskiego. *Konstytucya elekcyi 1764.*

Dębski *z Dębna* h. *Rawicz.* Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dębski (bez herbu) Józef. *Spis szl. król. pol 1851.*

Debulli. *Kuropatnicki* dom ten umieszcza, a *Wielądko* wymienia Leona, który się pisał w aktach wileńskich *de illeg.* trybunału r. 1763.

Dęby h. *Slepowron.* Tak wymienia *Spis szlachty król. polskiego 1857.* Jeden i ten sam zapewne dom co Dembscy.

Decius h. *Topor*, a po polsku Dycz. Rzymska to kiedyś familia starodawna, która z razu Kosę w herbie swym nosiła, potem z cesarzów rzymskich łaski, orzeł im o dwóch głowach nadany, którego połowa czerwona, w białem polu; połowa biała, w czerwonem polu. *Okolski tom.* 3. *fol.* 67. pod herbem *Topor*, kładzie list Zygmunta I. króla polskiego, w którym approbuje, list od Tęczyńskich dany Ludwikowi Decyuszowi, którym go do herbu swego *Starza* i do familii przyjmują, i ze wszystkiem jego potomstwem; tamże o ich urodzeniu z dawna szlacheckiem, herbie i zasługach namienia. Pierwszy tu z tego domu w ojczyznie naszej stanął koło r. 1500. Jodocus Ludovicus Decius Comes*) Lateranensis et Imperialis Palatii. Zostawił z Anny Rożnówny h. *Gryf* trzy córki: z tych Barbara dostała się Jakóbowi Dębołęckiemu albo Konojadzkiemu h. *Prawdzic*, Anna Kasprowi Stanisławowskiemu h. *Pilawa*, Elżbieta zakonny sobie stan obrała w Toruniu. Z tejże Rożnówny był syn, Justus Ludovicus Decius sekretarz król., żupnik wielicki, wójt piotrkowski, mąż i w naukę i w dostatki obfitujący, z Krupczanki de Mojkowice h. *Krupek* spłodził trzy córki: jedna Joachimowi Glińskiemu Jastrzębczykowi, druga Hieronimowi Paczkowi h. *Orla*, trzecia Jerzemu Trzebińskiemu zaślubione. Synów także trzech: z tych pierwszy Justus Decius był wielkorządzcą krakowskim i sekretarzem królewskim, wójtem piotrkowskim, jego podobno syn Mikołaj dziekan wileński, doktor teologii um. 1629. Jan drugi syn był także sekretarzem król. umarł bezżenny. Trzeci Ludwik wielkorządzca krakowski, żupnik wielicki, umarł *sterilis. Niesiecki.* — *Krasicki* czyni uwagę, iż Justa Ludowika Decyusza jest korrespondencya oryginalna z Dantyszkiem naówczas posłem w Hiszpanii a potem biskupem warmińskim; listy te są datowane z Wrocławia, Krakowa, Rzymu r. 1523. Pieczątka zaś inaksza — nie z *Toporem.*

Dederkało h. *w.* Metryka wołyńska 1528. wspomina Janka Dederkała i Fiedora ziemianów tamecznych. Dederkałówna córka Damiana była za Iwanickim Eliaszem. Fedora za Alexandrem Uszakiem Kulikowskim. Wojciech leży w Ostropolu. *Niesiecki.* — Herb Dederkałow umieściliśmy w rysunku pod herbami; tu dodajemy, że Darowski znakomity badacz dziejów, piszący pod pseudonimem *Czombra*, uważa to godło za *T* przewrócone, które ma znaczyć Tajna (tajemnica) a ztąd za jeden z pierwotnych znaków pieczętnych ruskich. W r. 1780. Tadeusz Seweryn Dederkało dziedziczył wieś Małe Dederkały na Wołyniu, od dawna gniazdo tej rodziny. *Stecki: Wołyń.*

Dederko. *Kuropatnicki* dom ten umieszcza. *Wielądko* tak o nich pisze: Mają się znajdować w Litwie, z tych Alexander strażnik orszański i Jan pisali się na zjeździe pod Olkinikami 1700. z w. witebskiego. Kazimierz pisał się na elekcya St. Augusta z p. orszańskiego. Antoni regent gr. trocki, Kazimierz koniuszy oszmiański, także Kazimierz pisarz gr. trocki około r. 1795. żyjący. Jakób kanonik wileński, infułat ołycki, kawaler orderu ś. Stanisława. *Stecki* świadczy, że Dederkowie ten sam dom co Dederkało.

Dedobra z przydomkiem *Bryliński.* Wielądko dom ten wypisuje z Kuropatnickiego.

Dedyński h. *Gozdawa*, inni piszą Dydyński; po różnych województwach rozmnożeni. Piotr pisarz sanocki 1541. Józef podsędek sanocki z Tarnowskiej h. *Sas*, zostawił syna Pawła. Piotr umarł 1586. miał rodzonych braci pięciu: Stanisław w z. przemyslskiej, żona jego Anna Leska, z tej miał córkę Zofią, ta w lubelskiem ś. Brygitty klasztorze, synów zaś trzech: z tych Łukasz proboszcz sendomierski, sekretarz król. 1620. Stanisław brat jego, pojął Elżbietę Lanckorońską. Jan trzeci brat. Jerzy kasztelan sanocki, z Elżbiety Wysockiej syn jego Jerzy (mąż sławny z wy-

*) Tak go nazywa Niesiecki, ale mylnie, nie mógł bowiem być już wtedy hrabią kiedy dopiero za Zygmunta I., gdy go ten monarcha z Janem Łaskim do Papieża wysłał — do tej godności wyniesiony został przez cesarza Maxymiliana. Umarł ten Decius w r. 1567.; posiadał on wieś Wolą Chełmską pod Krakowem przez siebie nabytą.

mowy) podk. podolski, z Lubienieckiej zostawił córkę Wolucką. Agnieszka Dedyńska Przecława Minockiego stolnika sendomierskiego, Dedyńska pisarzówna sanocka Jana Borejka kasztelana Brzezińskiego, małżonki. Barbara, Anna, Dorota, Jadwiga, Katarzyna zakonne sobie życie obrały. Jakób z z. wiskiej, Jerzy komornik podolski z smoleńskiego podpisali elekcyą Jana III. Macie. z ruskiego, Jan z sendomierskiego Władysława IV. Józef cześnik sanocki, żona Maryanna Bia-j łyńska. Jerzy, którego żona Bydłowska h. *Topacz*; któryś z nich miał za sobą Annę Wilczopolską. Jędrzej wojski przemyslski z sejmu 1703. komisarz na uspokojenie różnic między ziemiami ruskiemi i Węgrami. Marcin deputat na trybunał kor. 1725. Teresa zakonnica sądecka 1701. Jacek w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.* — Józef Dedyński chorąży krasnostawski kawaler orderu ś. Stanisława, ten *1o voto* z Rozalią *Węgleńską* podkomorzanką chełmską spłodził synów trzech: Tadeusza kom. gr. chełmskiego, Wojciecha proboszcza suchorowskiego i Kajetana, córek trzy: Annę Ignacego Szorca podstarosty chełmskiego, Izabellę Macieja Ciemniewskiego podczaszego chełmskiego, Kajetanę Kazimierza Wieluskiego komornika gr. z. warszawskiego małżonki. *2o voto* z Bogumiłą *Pieglowską* spłodził córkę jednę Klarę. Marcin kasztelan lubaczewski († 1784) brat rodzony Józefa chorążego, który z Katarzyną *Nitosławską* zostawił synów dwóch: Franciszka szambelana J. K. Mci i Michała także szambelana, który przez lat dwa dopełniał obowiązki komisarza cywilno-wojskowego woj. bełzkiego. *Wielądko.* — *Krasicki* wylicza trzech braci Dydyńskich: Franciszka, który z *Grodzińską* spłodził córkę jedynaczkę. — Stanisława dziedzica na *Silnicy* bezdzietnego i Antoniego komornika pilźnieńskiego złączonego z *Rosnowską* chorążanką czerwonogrodzką. Także, Onufrego dziedzica na *Wystyłowie* bezżennego i innego Onufrego pisarza z. sanockiego, który z *Jaroszkowskiej* spłodził córkę i synów dwóch, z tych starszy pojął *Orzechowską.* — Jeden z Dydyńskich *z Dydni* zamordowany został w czasie rzezi humańskiej, którego synowie wywiezieni dziećmi do Warszawy, potem się przenieśli do Wielkopolski. Z tych *pierwszy* Bonawentura, zaślubił Brygidę Dembińską z której prócz córki Teofili za Sierakowskim, czterech zostało synów: Maciej bezpotomny, Walenty porucznik w 1ym pułku szaszerów, poległ pod Berezyną, Nepomucyn którego syn Wojciech dziś żyjący — i Wiktor mający syna Michała. *Drugi* Józef, komornik trybunału bydgoskiego, umarł około r. 1835. zostawiwszy z Katarzyny Zielińskiej córek trzy: Teklę za Nepomucynem Boguckim, Agnieszkę, Stanisławę za Józefem Stępień dziś żyjącym sędzią pokoju w Kalwaryi i tyluż synów: Gabryela, ten odbył kampanią 1812—1813 w stopniu podporucznika 5o pułku piechoty, a w r. 1817. nominowany porucznikiem 5o pułku piechoty wojsk polskich, Maxymiliana, ten był urzędnikiem przy sądzie apelacyjnym bydgoskim, (umarł w r. 1869. zostawiwszy z Barbary Doręgowskiej z *Sienna* w Prusiech Zachodnich prócz córki jednej Walentyny za Janem Brzeżańskim obecnej dziedziczki Przypustu pod Nieszawą, sześciu synów: Józefa dziekana foralnego proboszcza kłeckiego, który zebrał i wydał „*Wiadomości historyczne o mieście Kłecku* r. 1858.“ Wiktora dziedzica Augustowa, ożenionego z Maryą Grabowską h. *Zbiswic*, dziedziczką Słowikowa, Faustyna, ten umarł w r. 1866. zostawiwszy z Walentyny Nowackiej córkę Barbarę — Alexandra proboszcza w Gutkowie, Teodora professora prawa rzymskiego w Warszawie, którego z Jadwigi Wolańskiej synowie: Konrad, Ludwik i Paweł — i Brunona) i Franciszka, który zmarł w r. 1865. zostawiwszy z N. Loga córkę jednę i synów dwóch Alexandra i Leona. *Trzeci* Franciszek, brat Bonawentury i Józefa, zaślubił Katarzynę Tańską, z której dwóch zostało synów Paweł i Stanisław. *Czwarty* Wojciech, brat Bonawentury, Józefa i Franciszka, był księdzem w Rzymie i tam życie zakończył. Są także Dydyńscy *z Dydni* w Galicyi osiedli, z których kilkunastu znajdują się zapisani w księgach Stanu rycerskiego. Z tych Jan Dydyński wielkich nadziei technik ur. 1838. we wsi Godowie w Galicyi, umarł 1859. Michał (ur. 1791. † 1852.) dziedzic Sielnicy pod Dubieckiem, syn Stanisława i Józefy Albinowskiej, zostawił córek pięć: Teofilę, Maryą, Klaudyę, Teressę za Antonim Dydyńskim i Celestynę, oraz synów czterech: Apolinarego (jego potomstwo: Józef, Stanisław, Zofia i Julia), Władysława, Ksawerego majora inżynieryi w armii austryac. i Ignacego dziedzica Krzemienny, którego syn Jan Konstanty obecny dziedzic Krzemienny, Ulucza i Hroszówki, zaślubił Smalaską. — Antoni Dydyński (ur. 1729. † 1808). fundator instytutu godowskiego, miał za sobą Konstancyą Rosnowską. Antoni, Dydyński z Teresy Dydyńskiej następujące ma potomstwo: Jadwigę, Michalinę, Teklę za Siedleckim, Jana † 1859. i Edmunda ożenionego z Morzanką. Z tejże linii jeden dziedziczył koło r. 1831. wieś Falijówka pod Sanokiem; jego synowie: Nikodem, Marceli i Ksawery.

De la Grange h. *w.*, który jest taki: na tarczy owalnej ze skrajem złotym w polu niebieskiem dwa jelenie wspięte, przedniemi nogami lilią srebrną trzymają. Rodzina ta z Francyi do Polski przybyła w XVII. wieku. Z tej pochodzący Ludwik de la Grange, margarbia d'Arquin, hrabia *z Malinu*, brat królowej Maryi Kazimiry, jenerał wojsk polskich, za dwudziestoletnie zaszczytne zasługi, indygenat przez uchwałę sejmową z r. 1685. To Heroldya król pols. w *Herb. rodz. szl. 1853. Małachowski* późniejszą kładzie datę tego indygenatu, bo r. 1690. (obacz **Arquin**).

Delati. Jan Delati kapitan w wojsku litewskiem, nobilitowany na sejmie 1662. — *Niesiecki.*

*

Delpacy h. *Gozdawa*. Franciszek Delpacy na sejmie 1658. otrzymał indygenat, a po nim Wawrzeniec brat jego rodzony stryjeczny, dla męztwa swego do tejże prerogatywy przypuszczony przez konstytucyą 1662. *fol.* 40. był kapitanem, ojczyznie dobrze zasłużony, z dawna to była szlachta niemiecka*) jako świadczy konstytucya 1667. *fol.* 192. przyszedłszy potem do Polski, w Krakowie najprzód byli osiedli. Widzieć podziśdzień (mówi Niesiecki) na Bielanach pod Krakowem u OO. Kamedułów kaplicę ś. Romualda, nakładem Rafała Delpacego rajcy krakowskiego, kędy herb jego taki, trzy lilie rzędem podle siebie, jakby na jednym pasie złożone, w szerz przez tarczą 1643. Na nadgrobku zaś Łukasza Delpacego w rynku u Panny Maryi, tym kształtem herb położony, to jest są dwie linie, w jeden anguł, prosto końcem do góry patrzący, na jednej stronie prawej trzy lilie, na drugiej trzy róże wyrobione, podle siobie ciągiem idą. Ambroży zakonu ś. Romualda 1639. *in Diva Mislenicensi*. Modesta Delpacówna zakonnica u ś. Agnieszki w Krakowie 1631. To *Niesiecki*. — *Wawrzyniec* Delpacy dwużenny z *Barbarą* z Zalesia Zaleską i z *Katarzyną* z Rzepolina Baranowską, zostawił dwie córki: *Krystynę* za Janem z Golowa Więckowskim, powtórnym związkiem za Józefem Podhajskim 1750., *Barbarę* *1o voto* za Stanisławem Brzezińskim, rejentem grodzkim chęcińskim, *2o voto* za Wojciechem z Zaborza Zaborskim i dwóch synów: I) Michał, podwojewodzy xięski cztery razy ponawiał związki małżeńskie, *1o voto* z *Katarzyną* z Komorowa, wdową po Janie z Wrocimowic Paszku, *2o* z *Różą* Petrykowską, *3o Heleną* z Łubińskich, *4o Konstancyą* córką Łukasza Ścibor Rylskiego i Zofii Lisowskiej małżonków, wdową po dwóch mężach po Teodorze Nowaczewskim i po Janie Duchnowskim. Z drugiej żony był syn *Ignacy* i córka *Marcyanna*, a z *3iej* dwie córki: 1. *Katarzyna* za Antonim z Krzelczyc Mrożkiem, drugim związkiem za Piotrem Gąsiorowskim a trzecim 1747. za Cypryanem Rostkowskim, porucznikiem kawaleryi w. pol. 2. *Apolonia* pierwszym związkiem za Józefem z Wrócimowic Paszkiem, *2im* za Janem z Olbrachcic Bielskim 1763. II) *Stanisław* w małżeństwie z Teresą z Gorenina zostawił 1728. dwie córki: *Brygidę* za Franciszkiem z Wielkiego Jasienia Jasieńskim 1732. *Barbarę* za Janem z Bętkowia Spinkiem i syna *Szymona Bonawenturę* 1750. podczaszego bracławskiego, 1765. mielnickiego. Ten równie jak stryj jego 4 razy zawierał związki małżeńskie, z pierwszą żoną *Justyną* z Krzelczyc Mrożkówną miał syna *Józefa*, 1793. dziedzica Lgotu Gawronny; druga była *Helena* córka Wacława z Błędowa Błędowskiego, vicerejenta grodz. b[illegible]eckiego i Petronelli Siemieńskiej z której córka *Anna* 1751.; trzecia *Teofila* z Bawszowa Kobielska, z której dwie córki: *Zofia* za Franciszkiem Drzewieckim w r. 1797. owdowiała, *Salomea* za Jerzym Figurskim i syn *Franciszek*, miecznik bracławski; czwarta *Zofia*, córka Felixa z Zielonek Zieleńskiego, miecznika warszawskiego i Anny z Czujowic Wizembergówny, z którą spłodził dwie córki: *Wiktoryą* za Janem Nekar Trepką, podwojewodzym radomskim, *Helenę* za Kajetanem Żarskim i synów: *Felixa*, *Antoniego*, 1785. chorążego regimentu pieszego szefostwa Wodzickiego i *Piotra* chorążego kawaleryi narodowej, dziedzica Koszkowic i Hutek, ożenionego z *Tekla* córką Michała Grabiańskiego, cześnika latyczowskiego i Marcyanny Gutowskiej. *Akta grodzkie krakowskie*.

Debliński hrabia. Filip August Gabryel Franciszak (de Paul) Antoni (de Canon) *Markiz de Ville* z dawnej francuzkiej pochodzący familii a urodzony z hr. Izabelli Mniszech, otrzymał od cesarza Alexandra II. pozwolenie brania nazwiska Dembliński i tytułu hrabi, co mu też przyznanem zostało w królestwie polskiem r. 1844.

Debola. Tak umieszcza *Kuropatnicki*.

Degawi Antoni, pisał się na zjeździe pod *Olkinikami* z p. oszmiańskiego. — *Wielądko*.

Dejdygolt h. *Łabędź*. I ten dom umieszcza *Kuropatnicki*.

Dejma. Patrz **Deyma**.

Dekański h. *Sas*. Adam, syn Antoniego. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Dekert Antoni i Filip, *nobilit.* non praec. scart. w konstytucyi r. 1790.

Dekuciński (bez herbu) Józef. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Delamon Jakób, podpisał elekcyą St. Augusta z woj. łęczyckiego. — *Wielądko*.

Demby albo **Dęby** h. *Slepowron*. Teofil, syn Józefa. Stanisław i Alexander, synowie Macieja. Jakób syn i Róża córka Józefa zamężna Narzymska. Leopold syn Jana. Gracyan, syn Ludwika. *Spis szl. król. pol. 1851—1854.*

Dembowicz h. *Krzywda*. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dembowski i Dembiński, — patrz **Dębowski i Dębiński**.

Demeszkan Remigiusz. *Spis szlachty król. pol. 1851.*

Demeszyński. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

---

*) Mówi to Niesiecki, ale bodaj czy nie mylnie, bo już same nazwisko, które jest właściwie Del Pace wskazuje więcej włoskie niż niemieckie pochodzenie.

Deniszewicz h. *Denis*. Z tych Piotr, którego wspominają konstytucye 1648. pogrzebiony jest w Kobryniu, w kościele farskim. Piotr drugi z woj. kijowskim podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki*.

Deniszko h *Wukry*, patrz **Mokosiej**.

Dennemark. *Indig.* w konstytucyi r. 1763. *fol.* 36. — *Małachowski*.

Denowski *Kalita*. Tych wymienia *Poczet szlachty galic. i buk. 1857.*

Depult. Wawrzeniec z z sochaczowskiej podpisał elekcyą Jana III. — *Niesiecki*.

Derasz. Tych wymienia *Małachowski*.

Deręgowski h. *w*. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski*, ale to zapewne ma być Doręgowski.

Derengowski *Fonglejc* i **Derengowski** *Agles Dumna*. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Deresiewicz. *Nobilit. non praec. scart* w konstytucyi r. 1768. — *Małachowski*.

Derewiński h. *Korczak*, na Wołyniu, Okolski ich pisze Drzewiński, inni Drewinski. Wawrzeniec Derewiński podczaszy wołyński, poseł na sejm 1623. Mikołaj poborca łanowego na Wołyniu 1624. Jędrzej, Paweł 1632 To *Niesiecki*. — Do tych należy Teodor Drewiński; syn jego Wasil pisarz hospodarski, który miał posiadłości w powiecie włodzimierskim i przysięgał na wierność Rzeczypospolitej jako syn koronny r. 1569. Współczesny Wasiłowi Kirył, Cyryll Drewiński nie stawił się dla przysięgi koronie. Wymieniony wyżej Wawrzyniec Derewiński był cześnikiem (a nie podczaszym jak Niesiecki mówi) wołyńskim; żonaty był z Anastazyą Zubcewską, córką wychodźcy z Moskwy, z którą jedyną miał córkę Łucyą Teresę *1o voto* za Zabokrzyckim, *2o voto* za Alexandrem Piaseczyńskim, kasztelanem brzeskim. *Jul. Bartoszewicz w Encyk. Org.*

Derezowski Józef. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dergon h. *Rawicz*. Pawłowi Dergonowi swemu przyjacielowi 1541. Daniel Zabiński kan. kujawski położył nadgrobek w Włocławku, przecież Okolski na miejscu, pisze ich Derkon. — *Niesiecki*.

Dermont h. *Korczak*, atoli z tą odmianą, że pod Wrębami kładą prosto herb Abdank, a na hełmie trzy pióra strusie, pisarze o nich milczą. Przydomek mają Dyrmunt Siwicki. Mikołaj kanonik wileński archidyakon ruski, pierwszy administrator biskupstwa smoleńskiego *sede vacante*, um 1650. Tomasz 1648. Niewiem (mówi Niesiecki) czy nie tu leży, Demut Melchior Ludwik pułkownik w wojsku lit. przed r. 1662. zmarły. — *Niesiecki*.

Dernałowicz h. *Lubicz*, w ks. litewskiem. Samuel poborca kontrybucyi w p. oszmiańskim 1661. Jerzy stolnik kijowski 1691. Adam 1700. *Niesiecki*. — W r. 1755. Seweryn Dernałowicz pisarz ziemski krzeczycki. — *Krasicki*.

Derpowski h. *Junosza*. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r.1857.*

Derszniak h. *Korczak*, na Rusi. Dom pod tem imieniem starodawny, bo Herburt i Bielski świadczą, że w r. 1120. Derszniak Bolesława Krzywoustego w ciężkim razie obronił. Iwana i Wasila, działy wspominają w r. 1348—1393. Piotr wojski samborski, Stanisław podkom. przemyślski. Walenty rycerski zostawił syna Stanisława. Piotr z Odrowążówny zostawił trzy córki: Barbarę Trzcińską, Annę Fredrówą i Dorotę Trzecieską. Mikołaj brat Piotra sędzia z. przemyślski, spłodził Stanisława i Jana bezpotomnych, dworzaninów króla Augusta i regimentarzów na Moskwę. Walentyn trzeci brat, z Pieniążkówny miał syna Stanisława. Jacek poseł z ruskiego woj. na sejm 1629. Alexander z Rokitnik kasztelan małogoski 1676. Stanisław starosta radoszycki, deputat na trybunał kor. 1691. żona jego Barbara Morsztynówna, z tej córka jedna Jana Dobieckiego, druga Zofia Konstantyna Karśnickiego wojskiego ostrzeszowskiego małżonki. *Niesiecki*. — Temi czasy ostatni domu tego sławnego i ojczyznie zasłużonego Antoni Derszniak starosta chołyniecki. *Nakielski* kładzie erekcyą kościoła krzewieckiego w ziemi przemyślskiej od dwóch braci Ilka i Sienka to jest Jana i Mikołaja z *Rokitnicy* Derszniaków h. *Korczak*, gdzie doczytać się można iż oprócz *Rokitnicy* i *Krzewic* ciż bracia byli dziedzicami *Białobok* i *Miedźwiedzi* gdyż ztamtąd także majętności dziesięcinne do kościoła krzewickiego naznaczyli. — W r. 1413. pisał się na inkorporacyi księztwa i szlachty litewskiej w Horodle Floryan *de Rokitnica* kasztelan wiślicki. *Krasicki*. — Derszniakowie w Galicyi osiedli piszą się z *Rokietnic*.

Derzeniewski. *Nobilit.* w konstytucyi z roku 1659. *fol.* 60.

Desier h. *w*. Jan Desier rodem Francuz, obersztleitnant, w wojsku polskiem cudzoziemskiem, otrzymał indygenat na sejmie r. 1726. *Primo voto* miał za sobą Joannę Zielińską z Cieciszewskiej urodzoną, z której dwie córki zostało, jedna Maryanna Łucya Jana Kampenhauza podkomorzego parnawskiego, generała majora kor., druga Teresa Jana Stryjowskiego majora w regimencie pieszym, a po tego śmierci Waleryana ks. Woronieckiego sędziego kamienieckiego małżonki, *2o voto* Katarzynę Bykowską, która wprzód żyła z Laskowskim kasztelanem zakroczymskim, *2o voto* z Janem Michałem Rościszewskim stolnikiem bracławskim, *3o voto* Katarzynę, pozostałą wdowę po dwóch mężach Bykowskim i Prusowskim. — *Niesiecki*.

Deskour h. *Góra złota skalista*, na której wierzchu stojące dwie szare kawki biało nakrapiane, dzióbami do siebie obrócone, nad któremi także gwiazda złota, na tarczy w błękitnem polu, na hełmie zaś szyszak koroną przyzwoitą ozdobiony. Ten dom starodawny, w prowincyi Pikardy

od wieku szóstego, do prowincyi *de Vivarais* państwa francuzkiego przyłączonej do tych czas tamże osiadły. Z którego zacnego domu, urodzony Piotr Deskour obersztleitnant gwardyi pieszej w. ks. lit., pierwszy osiadł w Polsce, otrzymał indygenat w r. 1764. na sejmie koronacyi, a w roku 1776.*) dyploma na tenże indygenat, po okazaniu dokumentów autentycznych szlachetnego urodzenia swego, ręką króla Stanisława Augusta podpisany i w aktach grodzkich czerskich *feria quarta ante festum Sancti Petri in Vinculis videlicet die 31. mensis Julii anno 1788.* zaoblotowany; synów tego Piotra z Klary Turnianki urodzonych pozostało czterech: Jan pułkownik w regimencie gwardyi pieszej, potem komendant tegoż regimentu, kawaler orderu ś. Stanisława, z Salomeą z Opackich, Stefana Opackiego córką z Franciszki Puszkowskiej zrodzoną, a małżonką swoją, zostawił potomstwo córkę jednę Maryannę i synów pięciu: Jędrzeja, Jana, Józefa, Kazimierza i Felixa. Bracia zaś rodzeni tego Jana pułkownika, Michał pułkownik gwardyi konnej lit. mający *1o voto* Bułharynównę, z którą dwie córki miał: Antoninę za Ludwikiem Cholewińskim regentem ziemskim pruzańskim (o drugiej córce nic nie pisze Wielądko), *2o voto* Skirmontównę, z tą spłodził Pawła, który był oficerem w regimencie buławy w. kor., a potem uwolniwszy się został Bernardynem. Hieronim zaś najmłodszy bezżenny. To pisze *Wielądko*. — Familia ta zamieszkuje po dziś dzień w radomskiem. Z tej Alexandra Deskour wyszła za Juliusza Florkiewicza h. *Ozdoba*. Są i w Galicyi; o tych bliższą wiadomość podamy w **Dodatku.**

Destrahan h. *Brochwicz 4.* Jędrzej miał za sobą Burgrafską Maryannę, z tej Wiktorya zakonnica ś. Klary u ś. Jędrzeja w Krakowie i syn Hieronim in Soc. Jesu; z drugiej żony Anny Laskowskiej syn Jerzy. — *Nieś.*

Destrunck. *Indig.* w konstytucyi r. 1768. — *Małachowski.*

Deszert h. *Kłosy.* Tak umieszcza *Małachowski.* — Familia ta podziś dzień istnieje w królestwie polskiem. Józef, syn Michała legitymował się w heroldyi król. pol. Są i w Galicyi.

Deszkowski h. *Chorągiew*, w bracławskiem i chełmskiem. Bogusz chorąży bracławski 1757. Jan cześnik bracławski, z Joanny Bystrzonowskiej h. *Starykoń*, córek jego trzy: Niedabylska Zofia i Katarzyna Mogilnicka, trzecia Angela, synów dwóch: Józef Jezuita i Jan. — *Niesiecki.*

Deszkowski h. *Salamandra* w Podgórzu. Jan z ziemią ciechanowską pisał się na elekcyą Władysława IV. — *Niesiecki.*

Deszpot herb, patrz **Zienowicz.**

Detynіecki Stanisław, o którym konstytucya 1638. *fol.* 54. kędy jego zasługi rycerskie wspominają. Tenże czy inny Stanisław, rotmistrz chorągwi wołoskiej 1658. — *Niesiecki.*

Deubell h. *Korczak* w Prusiech. — *Niesiecki.*

Dewicz w Litwie i Czerwonej Rusi. Tak wymienia *Małachowski.* — Są i w Galicyi, i ci zapisani do stanu rycerskiego.

Dewison h. *Źródłosław.* Antoni, syn Dawida. *Spis szl. król. pol. 1851.*

Dewknetowicz h. *Swinka.* Jędrzej na sejmie horodelskim, ten herb na siebie i sukcessorów swoich przyjął 1413. *Stat. Łask. fol. 27.*

Deyam, uwolniony *a scartab.* w konst. z r. 1775. *fol.* 146.

Deybel de Hammeran. *Indig.* w konstytucyi r. 1790. *fol.* 227.

Deydolt h. *Łabędź.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Deyma Antoni, Krzysztof i Walenty, *nobilit. non praec. scart.* w konst. 1768. *Małachowski.* Z tych Krzysztof był komornikiem płockim, potem c. k. radzcą apelacyjnym w Galicyi, gdzie i po dziś dzień familia ta istnieje. Franciszek i Antoni członkowie stanów, synowie Franciszka Dejma wylegitymowali się z pochodzenia szlacheckiego w Wydziale Stanów r. 1840.

à Dhele. Krzysztof à Dehle z sambieńskiej ziemi, deputat *ad recensionem juris Provincialis Ducatus Prussiae.* — *Niesiecki.*

Diakowicz. Są w księztwie litewskiem. Krzysztof 1700. — *Niesiecki.*

Dienheim-Brochocki h. *Prawdzic.***) Tak się piszą na pamiątkę swego pochodzenia od przybyłego z nad Renu hrabiego Andrzeja *z Dienheimu (Okolski: Orbis Polon. t. II. p. 497.)* od którego wyszli między innymi Szczawińscy a z tych znów Brochoccy. Piszą o nich: *Okolski, Paprocki, Niesiecki* i inni, raz nazywając Brochowskimi, to znów Brochockimi. Pierwszego tego domu protoplastę, który od dóbr Brochowa i Brochocina pisać się zaczął Brochowskim albo Brochockim, kładziemy Andrzeja syna Nasiegniewa (Niesiecki); ten to Andrzej „wszystkim województw chorągwiom dzielnie hetmaniąc, wslawił się za Władysława Jagiełły rycerskiemi czynami***), był on

*) Heroldya król. pol. w swoim *Herb. rod. szl. 1853.* kładzie datę dyplomu 15. Listopada 1766. i świadczy, że takowy był wydany na imie czterech synów Piotra: Jana, Michała, Pawła i Hieronima.

**) Brochoccy używają lwa białego z podwójnym ogonem w polu czerwonem, w prawo zwróconego; ich dewiza: „Verbum Veri Veritas."

***) Mylnie wielu autorów idąc za Długoszem zaliczają tego Andrzeja do herbu *Osorya.* Herb Osorya był rodzinnym klejnotem jego żony Terawskiej; być więc może, iż użył go czasem dorywczo,

starostą brzeskim, miał za sobą (wedle genealogii Brochockich ułożonej z notat Brochockiego burgrabiego dobrzyńskiego) Terawską (Tyrawską) h. *Osorya*, z której został syn Alexander 1483., ten z Lasockiej h. *Dołęga*, miał syna Felixa, który z Glińską h. *w.* spłodził syna Wojciecha, od którego z Doroty Przedpełskiej dwóch zostało synów: *pierwszy* Jan, dworzanin króla Zygmunta Starego, który w podziale dóbr ojczystych dostawszy Brochowo utworzył był majorat w r. 1572. *(Czacki: o Prawach etc)* zostawił syna Jakóba kasztelana zakroczymskiego (patrz *Brochowski*), *drugi* Felix *na Brochocinie* miał za sobą Duninównę *ze Skrzynna (Act. cast. Plocen. feria 2. post Domin.)* z której jeden syn Walenty umarł bezżennym, drugi zaś Bartłomiej z Grabską h. *Dołęga* dwóch zostawił synów *(Act. cas. Ploc.)* Mateusza bezdzietnego i Andrzeja *na Brochocinie* († 1642) który z Dębowskę h. *Jelita* spłodził trzech synów: Tomasza bezpotomnego, Alexandra i Marcina. Z tych Alexander zaślubił Zawadzką h. *Lis*, z której synowie Samuel, Marcin i Tomasz podpisali elekcyą Augusa II., z tych *pierwszy* Samuel z Eleonory Hańskiej h. *Gozdawa* zostawił syna Michała, który ożeniwszy się bogato w Prusach zachodnich tam osiadł, a że umarł bezpotomnie cała jego fortuna po żonie dostała się Wojciechowi bratu jego stryjecznemu, — *drugi* Marcin miał dwie córki: Kunegundę za Zakrzewskim h. *Jelita* i Ewę za Kowalskim h. *Prus*, *trzeci* zaś Tomasz miał synów trzech: Piotra bezżennego, Wincentego (jego córki: starsza za Czapińskim, młodsza za Moraczewskim) i Wojciecha, który *1o voto* miał za sobą Justynę Mostowską *2o voto* Dorotę Charzyńską, — z pierwszej zostało dwóch synów: Ignacy (jego syn Adam) i Franciszek (tego z Eleonory Bromirskiej córka Maryanna za Rokickim i syn Antoni ożeniony *1o voto* z Marya Zdziemborską, *2o voto* z Ewą Ziemięcką i mający potomstwo: Franciszka poległego pod Berezyną, Marcellego, którego dzieci: Ferdynand, Adolf, Ludwik, Karól, Stanisław, Izabella za Ziemięckim i Leokadya za Gackim, — Ignacego, — Wiktora, — Kordulę za Rzeszotarskim, — Józefa, którego dzieci: Lucyan i Alexandra — i Piotra, którego dzieci: Antoni, Władysław, Marya i Felix) — z drugiej zaś to jest z Doroty Charzyńskiej została córka Maryanna za Bledzewskim h. *Lubicz* i syn Wojciech, sędzia grodzki bobrownicki i sierpski, burgrabia dobrzyński, który z Agnieszki Bromirskiej, oprócz córki Maryanny za Paprockim h. *Cholewa*, dwóch zostawił synów: Jana bezdzietnego i Tomasza, którego z Julii z Duczymirskiej synowie: Marcelli ożeniony z Wilczewską i Jan Gracyan po którym z Wandy Wyszkowskiej został syn Alexander, inżynier dziś żyjący, we Włoszech osiadły.*)

Marcin, syn Andrzeja i Dębowskiej (o czem wyżej) dziedzic dóbr w r. 1672. Brochocinka, Janczewa, Dusz i Rogacz, miał za sobą Annę Kowalewską h. *Nowina (akta gr. w Płocku)* z której syn Szymon *na Brochocinku*, zaślubił Katarzynę Dłótowską h. *Wężyk* i miał z nią syna Stanisława ożenionego z Katarzyną Strusińską h. *Szeliga*; ten zostawił synów trzech: Macieja, Wojciecha (obaj bezpotomni) i Walentego (ur. 1780. † 1845.), który w r. 1813. był pułkownikiem gwardyi polskiej w wojskach Napoleona; miał za sobą Agnieszkę Osmiałowską z której zostało czterech synów: *pierwszy* Antoni mający córki dwie: Teofilę za Zaleskim i Barbarę za Mierzejewskim i syna Adama Józefa (ur. 1796. † 1858.) pułkownika wojsk polskich przed 1831. który z Miłoszówny h. *Doliwa* miał dwie córki: Emilią i Maryą, — *drugi* Ignacy, który z Ludwiki Śmiechowskiej zostawił syna Stanisława (ur. 1798) kapitana grenadyerów gwardyi wojsk polskich (ten się przeniósł na Litwę, gdzie zaślubił w r. 1837. Zofią Malewską h. *Jastrzębiec*, córkę rektora b. uniwersytetu w Wilnie i ma syna Konstantego), — *trzeci* Roch, który z Alexandrą Olędzką miał córki dwie: Zofią za Alexandrem Domejko i Helenę za Stanisławem Strawińskim i synów trzech: Władysława marszałka szlachty nowogrodzkiej w r. 1858. ożenionego z Dybowską, Alexandra Konstantego (ur. 1819. † 1866) *na Mozejkowie* (jego z Aliny Minejkówny — miał on *1o voto* Kazimirę Kostrowicką — dzieci: Władysław ur. 1854., Wanda, Emilia, Marya, Helena i Zofia) i Antoniego marszałka szlachty powiatu oszmiańskiego, ożenionego z Antoniną Kierznowską h. *Pobóg* — i *czwarty* Walenty, który umarł bezżennym.

Do tegoż domu należą (lubo nie znamy ich połączenia) i ci Brochoccy, których przez niewiadomość pomieściliśmy pod Brochockimi h. *Osorya*; — tego herbu o ile nam wiadomo, dziś żadni Brochoccy nie używają. Obszerniejszą wiadomość podamy w **Dodatku.**

jak się to często zdarzało i w ten sposób w błąd Długosza wprowadził. Że tego Andrzeja klejnotem był herb *Prawdzic* świadczą o tem najprzód *Paprocki* i *Okolski* a potem jego pochodzenie od Szczawińskich, a w końcu — i to najważniejsze — znajdujący się w archiwum w Płocku popis polskich pancernych chorągwi przez komisarzy królewskich Andrzeja Brochockiego i Podwińskiego w r. 1410. pod Rastenburgiem („Rasztembork") w ruskim języku sporządzony, na którym znajduje się pieczęć tegoż Brochockiego z wyobrażeniem herbu *Prawdzic.*

*) Ten Alexander uzyskał we Włoszech indygenat z przyznaniem mu tytułu hrabiów i pisze się „Dienheim-Szczawiński-Brochocki" o czem wspomina wychodzący w Rzymie dziennik „L'Italie" z dnia 1. Kwietnia 1875.

Dietrych. *Nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małachowski.* — Heroldya król. pols. w spisie swoim z r. 1854. wymienia Alexandra i Józefa, synów Jana.

Diebelt (de). *Nobilit.* w konstytucyi r. 1763.

Dłoto h. *Abdank*, w lubelskiem województwie. — *Niesiecki.*

Dłotowski h. *Wąż*, w Mazowszu i na Rusi. Jan z woj. płockiem pisał się na Władysława IV. Michał z bełzkiem na Jana Kazimierza elekcyą. Krystyna Dłotowska Alexandra Komorowskiego h. *Ostoja* sędziego z. ciechanowskiego małżonka. — *Niesiecki.*

Długoborski h. *Topor* w mazowieckiem. Jędrzej podpisał z z. ciechanowskiej elekcyą Władysława IV. drugi Jędrzej podstoli z z. łomżyńskiej Jana III. Jan in Soc. Jesu 1701. *Niesiecki.* — Dom ten znany już od r. 1471. w ziemi łomżyńskiej; dobra Długobor albo Długoborz były jego gniazdem.

Długochmil h. *Trzy radła.* Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski*, ale bodaj czy to nie Dłuhomil, o których niżej.

Długojewski h. *Prus Io* w radomskiem. Wiktor w ziemi ciechanowskiej podpisał elekcyą Jana Kazimierza. — *Niesiecki.*

Długokański. Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Długokęcki (bez herbu). Paweł, syn Jakóba. *Spis szl. król. pol. 1854.*

Długolecki. Maciej po usarsku służąc, pieszo do szturmu szedł pod Psków 1582. Tomasz w krakowskiem, Wojciech z z. ciechanowską podpisali elekcyą Jana Kaź. — *Niesiecki.*

Długołęcki h. *Grzymała.* Melchior w r. 1762. a Tomasz w r. 1770. dobra Długołękę w ziemi różańskiej dziedziczyli. Piotr przed r. 1775. posiadał dobra Długołękę-Mirosy w ziemi ciechanowskiej. *Herb. rodz. szl. 1853.* Ten sam zapewne dom co Długolecki.

Długołęcki (bez herbu). Teofil, syn Józefa. *Spis szl. król. pol. 1851.*

Długopolski h. *Sas* na Wołyniu. Długopolska była za Stanisławem Karsznickim chorążym wieluńskim. *Niesiecki.* — Kazimierz Długopolski miecznik łukowski, służył za towarzysza z ks. Radziwiłłem, kanclerzem w. ks. lit., miał *Io voto Borkowską*, z której Jan; *2o voto Turowską* z której Józef pronotaryusz apostolski, kanonik katedralny kijowski, drugi brat jego rodzony ksiądz Józef i Jakób świecki; *3o voto* Kazimierz pomieniony miał *Niepokojczycką*, z której Tomasz; ci wszyscy żyjący 1757. Stryj tychże Benedykt, zostawił po sobie synów trzech. — *Duńczewski.*

Długoski h. *Grzymała.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Długosz h. *Wieniawa*, z Niedzielska się piszą. Jan mąż rycerski, dwie żony miał, z pierwszą Beatryką spłodził kilku synów, ale młodo pomarli, zostali się tylko ci: Jan arcybiskup lwowski i sławny historyk polski umarł 1480. i drugi starszy w Bambelnie od zbójców zabity. Jan zaś młodszy brat, kanonik krakowski, w wielu funkcyach dla ojczyzny podjętych, dobrze zasłużony. Bliższych czasów Michał Ernest Długosz wydał do druku: *Augustum Viennense, veni, vidi, vici*, albo panegiryk Janowi III. po wiedeńskiej wiktoryi. — *Niesiecki.*

Długoszewski h. *Wieniawa.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dłuhomil *Berawski* h. *Trzyradła*, na Szlązku, *Paproc. in Strom.* kędy wspomina, że Dłuhomilówna była za Adamem Goszyckiem Jastrzębczykiem. — *Niesiecki.*

Dłuski h. *Grzymała*, w chełmskiej ziemi, z tych Jędrzej na Wszeborach Dłuski, burgrabia wysocki, sędzia kapturowy 1733. — *Niesiecki.*

Dłuski h. *Kotwicz.* O tych Paprocki *w Gniaździe Cnoty* powiada, że od Mikołaja, syna Jana Pochchnera dukt swój prowadzą, zaś w drugiej księdze o herbach, że od Piotra starosty pyzdrskiego i konińskiego, którego siostry: Pękowska, Bukowiecka, Gościewska, Sakowa, Grudzińska, Branicka h. *Gryf* i Paszkowska. Kasper z Leszczyńską, syn jego Piotr z Potulicką, wszedł w kontrakty małżeńskie, *to Paprocki.* Mikołaj syn Jędrzejów, surrogator krakowski, dziedzic na Iwanowicach, Damicach, Krasimierzu i Poskitowie, mąż uczony, dyssydent, zostawił z Minocką h. *Nowina* syna Mikołaja (inni go piszą Jędrzejem) opata Bledzewskiego 1608. z córek zaś, jedna była za Albrychtem Sawickim starostą mielnickim. — *Niesiecki.*

Dłuski h. *Nałęcz zawiniony.* Dłuski z Długiego Adam, urodzony z matki Wierzbickiej h. *Nieczuja*, spłodził z Barbary Tomaszewskiej h. *Bończa* dwóch synów, Marcina i Krzysztofa. Z tych Marcin osiadł w sendomierskiem województwie na Gorzenicach, a z Brzuchańskiej h. *Jastrzębiec*, zostawił synów Wojciecha i Przecława. Krzysztof zaś w morawskiej ziemi osiadł, żona jego pierwsza Barbara Krzykawska, z niej syn Mikołaj i córka Barbara, druga żona Dorota Halknowska h. *Topacz* z niej syn Arnolf 1608. *Niesiecki.* — Gniazdem tego domu jest wieś Długie, w dzisiejszym dekanacie wschowskim w poznańskiem. W r. 1778. Remigian Dłuski wojski podolski. — *Krasicki.*

Dłuski h. *Półkozic* pod Radomiem. Barbara Dłuska Jana Rudnickiego wojskiego krasnostawskiego małżonka. — *Niesiecki.*

Dłuski h. *Trzaska* pod Radomiem, byli niektórzy z tego domu i w Inflanciech. *Niesiecki.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Dłuskich w Galicyi osiadłych lecz nie wyraża ich herbu.

Dłużewski h *Pobog*, w chełmińskiej ziemi. Krzysztof i Jędrzej podwojewodzy czerski z mazowieckiem województwem podpisali elekcyą Jana Kaz. Zygmunt miał za sobą Konstancyą Linowską, z której córka Augusta. Jan biskup gracyanopolitański, administrator biskupstwa kamienieckiego, po odebranym Kamieńcu Podolskim od Turków 1699. kościół tam katedralny rekoncyliował: brat jego Kazimierz kasztelan chełmski zostawił dwóch synów, (z których młodszy miał za sobą Barbarę Humiecką podczaszankę łukowską) i córkę Agnieszkę Węglińską. Remigian i Jędrzej 1674. kwitnęli. Zofia była za Kazimierzem Gorzkowskim. *Niesiecki.* — Krzysztof Dłużewski wojski chełmiński. — *Krasicki.*

Dłużniewski h. *Dołęga*, w płockiem województwie. Zawisza Dłużniewski kasztelan płocki 1535. starosta wyszogrodzki, córka jego dostała się w małżeństwo Krzysztofowi Wilkanowskiemu. Aleksander w sieradzkiem, Jan w rawskiem 1628., od Szremskich poszli. *Niesiecki.* — Dom ten znany już od r. 1435, gniazdo jego dobra Dłużniewo w województwie płockim. *Herb. Kap. Mil.*

Dłużniewski *h. Pomian.* Dom ten opuszczony u Paprockiego i Niesieckiego lubo już znany od r. 1421. w ziemi łomżyńskiej, gdzie leżą dobra Dłużniewo — ich gniazdo. *Herb. Kap. Mil.* Dłużniewskich w Galicyi wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*, lecz nie wyraża ich herbu.

Dłużniewski *h. Prus 3tio*, w województwie płockiem i bełzkiem. Z tych jeden za czasów Paprockiego, był sędzią płockim. Stanisław 1648. podpisał elekcyą Jana Kaz. z płockiego. Dorota była za Dąbskim Stanisławem. Jakób komornik opoczyński, † 1630. Dłużniewska żona Bogdana Chreptowicza referendarza litewsk. *Niesiecki.* — Znany ten dom już od r. 1469. *Herb. Kap Mil.*

Dmiński *h. Dołęga*, z Dmina Mikołaj chorąży podlaski, i poseł na sejm lubelski 1569, podpisał unią Litwy z koroną. Tomasz 1633. Maciej łowczy ciechanowski, żona jego Eleonora Kraińska łowczanka sieradzka, z której córki Zofia i Katarzyna. *Niesiecki.* — W r. 1788. Kazimierz Dmiński pisarz gr. stężycki. — *Krasicki.*

Dmochowski *h. Korwin*, Kazimierz. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dmochowski *h. Pobog* w Mazowszu. Marcin harcerz króla Stefana, we wszystkich za niego expedycyach męztwem wsławiony. Stanisław surrogator ostrzeszowski 1611. Marcin, Łukasz, Adam i Piotr z nurskiej ziemi Władysława IV. Jan z brzeskiego lit. Jana III. podpisali elekcye. Anna Jana Wadowskiego małżonka. Dmuchowski Jerzy w wileńskim 1700. *Niesiecki.* — *Geneal. Cieciszewskich.* Franciszek poeta ur. 1762. † 1808. N. Dmochowski miał za sobą Alexandrę Cieciszewską i z tej synów pięciu: Janusza, Zdzisława, Zygmunta, Leona i Bronisława oraz córek trzy: Zofią, Paulinę za Lelewelem i Halkę za Chrzanowskim. W roku 1778 Jan Dmochowski regent krasnostawski. — *Krasicki.*

Dmosicki *h. Ostoja*, inni ich piszą Dmościcki w sendomierskiem województwie. Przecław starosta spiski, którego nadgrobek na Kazimierzu u Ś. Katarzyny 1474. Kazimierz deputat na trybunał koronny 1687. Kazimierz płocki, łucki, pułtuski kanonik 1690. Jan mąż rycerski. — *Niesiecki.*

Dmowski, w sendomierskiem województwie. Władysław sędzia gr. stężycki 1702. Są niektórzy w Wielkiej-Polsce, co się z Dmoszyna piszą. *Niesiecki.* — Heroldya królestwa polskiego przyznaje Dmowskim *herb Pobóg* i wymienia w spisie swoim z r. 1851. i 1854. Walentego i Józefa, synów Kaspra; Ludwika i Franciszka, synów Macieja. Taż Heroldya wymienia także Dmowskich *herbu Denis*: Ignacego, i Macieja, synów Józefa.

Dniestrzański *z Baszyny.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk z r. 1857.*

Dobczycki *od Dobczycy* tak nazwany. konst. r. 1673 fol. 36. *Małach.* — Dobczyckiego Józefa r. 1782 wymienia *Poczet szlachty galic. i buk. z r. 1857.*

Dobczyński w poznańskiem województwie. Stanisław i Jan, Dobczyc i Lanckorony dziedzice, podpisali przywilej miasta krakowskiego 1482. N. dziedzic na Jarocinie, wuj Jędrzeja Radolińskiego kasztelana krzywińskiego. *Niesiecki.*

Dobek *h. Gryf*, w krakowskiem województwie, patrz **Lowczowski.** N. Dobek miał za sobą Maryannę Kowalską, od której Michał Jezuita. Antoni i Jan. Barbara Hieronima Wielojewskiego małżonka. N. sędzia kamieniecki 1575. *Niesiecki.* — W r. 1788. Zygmunt Dobek skarbnik sieradzki. *Kras.* — Andrzej Dobek, w r. 1724, dobra Poradzów w woj. sieradzkim, — Jan i syn jego Stanisław, w r. 1781. dobra Jankowice-Pakoszowe, w woj. łączyckiem dziedziczyli. *Herb. rod. szl. 1853.*

Dobenek h. *w.* Z tych Ambroży kwitnął 1410. Job Dobenek był biskupem pomezańskim. *Niesiecki.*

Dobiecki h. *Grzymała*, w sieradzkiem województwie. Piotr w r. 1382. podpisał konfederacyą pod interregnum szlachty wielkopolskiej. *Niesiecki.* — Marcin Karol, w r. 1786. pisarz gr. krasnystawski.

Dobiecki h. *Ogończyk*, w łęczyckiem województwie. Adam miecz. kijowski, podpisał elekcyą Jana III. Katarzyna z Dobięcina Dobiecka była za Janem Łąckim. Któryś z nich miał za sobą Zofią Bardzińską. *Niesiecki.*

Dobiecki h. *Osorya*, w sendomierskiem województwie, z tych Jan Dobiecki podczaszy stężycki, sędzia

gr. opoczyński 1729. miał za sobą Derszniakównę, sam zaś urodzony z Ujejskiej, dziad jego, miał za sobą Bełchacką. N. miał za sobę Joannę Iwańską miecznikównę sieradzką. *Niesiecki.* — Andrzej Dobiecki w r. 1788. podkomorzy sendomierski. — Wojciech podczasy chęciński. *Kras.*

Dobiejowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. Dobra ich dziedziczne kiedyś były Wełna nazwane. Jeden z nich miał za sobą Dierską. Agnieszka Dobiejowska była za Franciszkiem Daczkowskim 1701. Wojciech w zakonie *Soc. Jesu.* — *Niesiecki.*

Dobiesławski. Z sieradzkiem województwem Zygmunt podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Dobiesz h. *Szeliga.* Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dobieszewski h. *Szeliga* w Wielkiejpolsce. *Niesiecki.*

Dobiński h. *Trąby*, w krakowskiem województwie. Jan Kazimierz i Krzysztof z krakowskiego podpisali elekcyą Jana III. Krzysztof cześnik gostyński 1697. Stanisław burgrabia krakowski, deputat na trybunał koronny 1727. Krzysztof kanonik gnieźnieński wiceprezydent trybunału r. 1729. — *Niesiecki.* Ten Krzysztof † 1769. suffraganem gnieźnieńskim. *Krasicki.* — Dobińskiego Jana Kantego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*; lecz nie wyraża jego herbu.

Dobkiewicz h. *Giejsztor*, w województwie trockiem. Ignacy w r. 1773. sprzedał swoje dobra Junowicze-Dobkiszki. *Herb. rod. szl. 1853.* Szymon syn Ignacego legitymował się w Herol. kr. pol. *Spis szlachty król. pol. 1851.*

Dobkowicz h. *Giejsztor.* Tak wymienia *Mal.* Ten sam zapewne dom co Dobkiewicz.

Dobkowski. Dom znany od r. 1569. gniazdo jego dobra Dobki w ziemi bielskiej. *Herb. Kap. Mil.* Heroldya królestwa polskiego przyznaje Dobkowskim herb Kościesza i wymienia w swoim spisie z r. 1851. Błażeja, Franciszka i Wojciecha, synów Marcina.

Dobo Stefan nobilitowany r. 1569. *Czacki.*

Doboszyński. Jędrzej i Rafał z w. połockiego podpisali elekcyą Jana III. Franciszek 1700. *Nies.* — W r. 1788, Ignacy Doboszyński sędzia gr. połocki. *Kras.* — Heroldya król. pol. w swoim *Herb. z r. 1853.* przyznaje Doboszyńskim herb *Abdank* i wymienia z nich Józefa (syn Kajetana) skarbnika trockiego, który w r. 1794. dobra Prepunty posiadał.

Dobot. *Nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi r. 1768. *Małachowski.*

Dobraczyński h. *Korczak*, w bełzkiem województwie. *Paprocki o herb fol.* 477, pisze ich Dobraczewski. Dwaj Dobraczyńscy z Fredrem Jakóbem podkomorzym kamienieckim posłani byli do Bajazeta. Dobraczyńska, była za Fredrem Stanisławem wojskim samborskim. Stanisław, miał za sobą Helenę Chodorowską, drugi Annę Mogilnicką. N. sędzia gr. krasnostawski miał za sobą Wiktoryą Nosadynianke cześnikównę latyczowską. *Niesiecki.* — *Duńczewski w herbarzu* T. I. *stron.* 382. taką procedencyą domu tego podaje: Stanisław Dobraczyński R. W. K. wziął w dożywotnią przyjaźń Helenę *de Chodorostaw* Chodorowską, h. *Korczak*, (która poszła *2do voto* za Hieronima *de Brzezie* Lanckorońskiego, chorążego podolskiego) i z tej miał synów dwóch, Franciszka i Stanisława. Ten ostatni wziął w kontrakty małżeńskie Joannę *de magna Klonie* Kłońską, h. *Topor*, r. 1700. z której syn Andrzej i dwie córki. Helena w małżeństwie Jana Kunickiego, łowczego żydaczowskiego, a Teresa Wirskiego. Andrzej towarzysz znaku husarskiego, wziął w dożywotnią przyjaźń Helenę *Rzepecką*, h. *Białynia*, i z tej miał synów trzech, Józefa, Stanisława i Alexandra, i córkę Annę w panieństwie zmarłą. Z tych Józef sędzia gr. krasnostawski, towarzysz znaku husarskiego, miał *1mo voto* Barbarę *Kańską*, cześnikównę mielnicką, po niej Wiktoryą *Radzimińską*. Z Kańskiej miał synów dwóch, Jana S. J. i Antoniego. Antoni podczasy krasnostawski, hetmana poln. koron. towarzysz znaku husarskiego, *1mo voto* miał Joannę z Borowskich *Sobieszczańską*, z tą Wiktoryą córkę; *2do voto* Annę *Wieszczycką*, podstolankę i podstaroścankę brzeską lit. z Boratyńskich, z którą synów dwóch, Ignacego i Franciszka, córek dwie Maryannę i Joannę. Z drugiego małżeństwa z Wiktoryą *de Nosadynie Radzimińską*, tenże Józef sędzia krasnostawski, miał syna Stefana, i córkę Annę. Stefan *secundi tori* z *Nosadynianki*, miał za sobą z Mikulskich *Daszkiewiczównę*, łowczankę gostyńską, z nią miał synów trzech, Józefa, Antoniego, Onufrego, i córkę Maryannę, a siostra Anna w panieńskim stanie; Stanisław, rotmistrz hetmana w. koron. Józef brat, stryj Jana S. J. Antoniego, Stefana i Anny, miał za sobą Annę *Mogielnicką*, chorąż. chełm. h. *Korczak*, Michała Mogielnickiego, chorążego chełmskiego córkę, urodzoną z Wielhorskiej, i z tej została się córka Anna, która poszła za Znamirowskiego, komornika chełmskiego. Alexander cześnik latyczewski, towarzysz znaku pancernego, brat Józefa i Stanisława wyrażonych, miał za sobą Annę Gorzkowską cześnikównę gostyńską, i z tą córkę jednę, Maryannę. *2do voto* taż Anna z Gorzkowskich Dobraczyńska, wdową poszła za Swiętosława Szklińskiego, podstolego chełmskiego. *Duńczewski.* — Krasicki dopisuje Józefa Dobraczyńskiego, wojskiego chełmskiego r. 1788.

Dobraczyński h. *Prus 1o.* Antoni. Tak wymienia *Poczet szl. galic. i buk. z r. 1857.*

Dobrakowski. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dobratycki h. *Łodzia.* Maciej kanonik wileński i przemyślki, 1551. *Niesiecki.*

Dobratynski. Wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dybrocieski h. *Brochwicz 2do.* w krakowskim województwie. Z tych jeden był rotmistrzem. Jan miecznik bracławski i poborca z sejmu 1629. *Niesiecki.*

Dobrocieski h. *Prus 1mo.* Piszą się z *Dobrociesz.* Mikołaj kanonik krakowski, kanclerz Radziwiłła biskupa krakowskiego, deputat na trybunał kor. 1607. Stefan miał za sobą Annę Kowalską, z której córka Rozalia za Franciszkiem Wizembergiem. *Niesiecki.*

Dobrodziejski h. *Grzymała.* Tak wymienia *Małachowski.* Kuropatnicki kładzie ich z przydomkiem *Gutteter.*

Dobrodzki h. *Sas.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*; tamże wymieniony Michał *Zuzak* Dabrodzki, ale bez herbu.

Dobrogojski h. *Grabie*, w bełzkiem województwie i w Wielkiejpolsce kwitną. Michał, o którym *Akta Kcyńskie*, miał dwóch synów, Jana i Macieja. Macieja syn Marcin, który z Zagorskiej, zostawił córkę Zofią, wydaną za Chryzostoma Gablińskiego. Jan zaś pojął Radolińską Maryannę, zostawił córkę Zofią, wydaną za Chryzostoma Gablińskiego. Jan zaś pojął Radolińską Maryannę, z ojca Stanisława, z matki Agnieszki Korytowskiej spłodzoną, ta mu powiła trzy córki, Zofią Zolmirskiemu, Annę Janowi Zdżarskiemu zaślubione, trzecia panną umarła i tyleż synów było, to jest Remigian, Jerzy i Wojciech. Z tych Jerzy, miał za sobą Kaniecką, z której spłodził piąciu synów, Marcina, Macieja, Pawła, Stanisława i Kazimierza. Kazimierz *1mo voto* zaślubił sobie Maryannę Gorzechowską, z niej ma syna Jakóba, *2do voto* Maryannę Koczorowską, z tą ma córkę Maryannę, i synów trzech, Faustyna, Antoniego i Michała. *Niesiecki.* — Stefan Dobrogojski, kupił w r. 1774. Zberki od Wojciecha Szczanieckiego (Arch. grodz. w Poznaniu). Podług *Herbarza Kap. Mil.* Dobrogowskich gniazdo Dobrogoszcz w ziemi halickiej. Temi czasy Dobrogojscy posiadają dziedzictwem wieś Prusinowo w powiecie pleszewskim; z tych Artur z Tekli Szeliskiej h. *Lubicz* urodzony zaślubił w r. 1868. Jadwigę Krajewską z *Komorza*, brat zaś jego Stefan zaślubił Teklę Szeliską h. *Lubicz* w r. 1865—67. z którą ma syna Stanisława.

Dobrogost. Samuel w z. sochaczewskiej, podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Małachowski dwa domy tego imienia umieszcza przyznając jednemu herb *Grabie*, drugiemu herb *Rola.* Co do pierwszego zdaje nam się, iż to jeden i ten sam dom co Dobrogojskich, ile że tradycya familijna tego ostatniego wyprowadza swoje początki od jakiegoś Dobrogosta, od którego i nazwisko Dobrogojski urosnąć miało. Dobrogosta wspomina Niesiecki pod herbem *Rola*, chociaż nic o nim nie pisze na swoim miejscu.

Dobromirski h. *Ostoja*, na Podolu z *Krzykowa* się piszą. Jan i Tomasz ojczyznę kochający 1575. Szymon pisarz z. kamieniecki 1691. Kasper syn jego, pisarz także z. podolski, poseł z ziemi halickiej, 1643. Wojciech, miał za sobą Bydłowską. Eufrozyna Jerzego Klińskiego, siostra jej stryjeczna, Kawieckiego małżonki. *Niesiecki.* — Maryanna Dobromirska za Kasprem Matczyńskim 1633.

Dobroniewski. Dom starożytny bo już znany od r. 1439; gniazdo jego Dobroniewo Racibory w ziemi wiskiej. *Herb. Kap. Mil.*

Dobroniski. Piotr z w. brześciańskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Anna Pawła Ryszkowskiego kasztelana mścisławskiego małżonka. Paweł 1700. *Niesiecki.*

Dobrorad herb: w polu niebieskiem pegaz biały w prawo ze wstęgą złotą także w prawo, na wstędze trzy gwiazdy czerwone sześciograniste; w szczycie hełmu, między dwoma strusiemi piórami wąż skręcony ogonem do góry z czary złotej pijący. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. $\frac{4}{17}$ kwietnia 1840. Maurycemu Woyde, synowi Fryderyka, doktorowi medycyny i chir. *Herb. król. pol. 1853.*

Dobrosielski h. *Cholewa* w dobrzyńskiej ziemi; jednejże dzielnicy z Babeckiemi i Wielickiemi. Jan kanonik krakowski 1568. Jędrzej w województwie płockiem 1648. N. poborca w kaliskiem 1651. *Niesiecki.* — Stanisław deputat na trybunał radomski 1658.

Dobrosielski h. *Radwan.* Piotr z inowrocławskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Chryzostom Dobrosielski, wydał do druku: *Summarium Asceticae mysticae Teolo.* 1655. był zakonu S. Franciszka. *Niesiecki.*

Dobrosławski w powiecie kościanskim. *Kurop.* i *Małachowski.* Norbert łowczy lwowski. W r. 1788. Stanisław regent kościański. *Krasicki.* Heroldya królestwa polskiego przyznaje Dobrosławskim herb *Nałęcz* i wymienia w swoim spisie z r. 1851. Ignacego syna Antoniego.

Dobrosołowski h. *Poraj*, w Kujawach i na Rusi. Marcin dzielny rotmistrz w r. 1572 mężnie bronił Chocimia przeciwko Turkom i Wołochom, był i na expedycyi połockiej r. 1579. Nie mniej rycerscy byli bracia jego rodzeni, Gabryel i Stanisław. Gabryel młodo zabity w Wilnie. Jan dworzanin kr., Jerzy i Teofil w grodzieńskim powiecie. N. była za Marcinem Będorskim N. Dobrosołowska z *Palędzia*, była za Janem Głębockim koło r. 1582. *Niesiecki.*

Dobroszewski h. *Półkozic*, w krakowskiem województwie. Marcin burgrabia krakowski, † 1615. miał on przydomek *Łysak.* *Niesiecki.*

*

Dobrot h. *Leliwa*. Tak umieszcza *Małachowski*.

Dobrowolski h. *Doliwa*. Franciszek *nobilit.* w konst. r. 1775 fol. 145 i 152. Michał *nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. fol. 217.

Dobrowolski h *Drzewica*, w województwie trockim. Ludwik, rotmistrz pow. kowieńskiego dziedziczył dobra Janucie inaczej Burniszki zwane, które w r. 1789. synom swoim Tadeuszowi, Jakóbowi i Antoniemu w spadku zostawił. *Herb. król. pol. 1853.* W *spisie szl. król. polsk. 1851.* i *1854* są wymienieni: Antoni syn Tadeusza i Antoni syn Antoniego.

Dobrowolski h. *Grabie*. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* Tamże są wymienieni Dobrowolscy bez herbu.

Dobrowolski h. *Pocisk*. Ksawery, Julian i Konstanty, synowie Stefana. Konstanty, syn Józefa. Józef, Ignacy i Alexander, synowie Stefana. Wacław, Alexander, Franciszek, Eugeniusz i Adam, synowie Franciszka. Kajetan, syn Konstantego. *Spis szl. król. pol. 1851.* i *1854.*

Dobrowolski (bez herbu). Stanisław, syn Jana. *Spis szlachty kr. pol. 1854.*

Dobrowski. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* ale ich herbu nie umieszcza.

Dobrski h. *Jastrzębiec*, w płockiem i w Prusiech, drudzy ich do herbu Ślepowron referują. Niesiecki się domyśla, iż imie swoje wzięli od wsi Dobrska na Kujawach i tak dalej mówi: Tomasza w płockiem wspominają *Konstytucye* 1580. *fol.* 366 i 1808. *fol.* 504. Łukasza 1619. *Univers, Pobor.* Któryś z Dobrskich folwark we wsi swojej dziedzicznej Wabsku, darował *Seminario Clericorum Culmensi.* Władysław sądowy z. chełmiński poseł na sejm 1678. miał syna Jana z Orłowskiej urodzonego, który pierwszy z tego domu w Prusiech osiadł. Jan ten był chorążym michałowskim i deputatem na trybunał kor. 1687. 1693. posłem na sejmy, i podwojewodzym chełmińskim, z Czapskiej podkomorzanki malborskiej, jeden syn jego Antoni w zakonie Societ. Jesu, był rektorem w Gdańsku; z drugiej Katarzyny Gralewskiej córek dwie było, Ewa za Zaleskim łowczym dobrzyńskim, Teresa za Franciszkiem Trebnicem sądowym michałowskim, i syn jeden Kazimierz, który pojął Konstancyą Czapską kasztelankę elbląską. Stryjeczny tych brat, miecznik bydgoski, żona jego Wierzbowska. Jan kapitan w cudzoziemskiem wojsku. N. miał za sobą Franciszkę Ponętowską, drugi Teresę Iwańską. Tyle *Niesiecki.* — Władysław Dobrski w r. 1696. wieś Dobra, Adam wsie: Radzyn, Nowawieś i Piotrkówek, — Jana synowie, Michał, Jan i Stanisław, w r. 1726. dobra Kraszewo, Gaculty i Sławęcin w woj. płockiem — dziedziczyli. Andrzej r. 1774. był rejentem mławskim. *Herb rod. szl. 1853.* Dobrscy po dziś dzień w sandomirskiem, ziemskie posiadają majątki; kilku z nich legitymowało się w heroldyi królestwa polskiego. Dom ten jednej dzielnicy podług *Kap. Mil.* z Gutowskimi.

Dobruchowski h. *Ogończyk*, w krakowskiem województwie. Jedenże dom z Wolskiemi Ogończykami. Adam z rawskiem województwem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Marcin 1635. *Nies.*

Dobrucki h. *Doliwa z Dobrucia*, w województwie sendomierskiem. Dobrot herbu Doliwa, piszą nasi autorowie, ale rozumiem (mówi Niesiecki), że to jedenże dom, a znać że już temi czasy Dobruckiemi się zowią. Jan Dobrucki podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Jędrzej podstoli liwski, sędzia kapturowy chełmski 1733. inni ich piszą Dobrzycki. *Niesiecki.* — *Kuropatnicki Tabulus Regni Gall. et Lod.* umieszcza: Antoniego, Jana, Andrzeja i Jana Dobruckich pod dniem 13. Września 1782. r. zapisanych. — Dobruckich w Galicyi osiadłych wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857.* ale ich herbu nie wyraża; ci się piszą z Dobrot.

Dobrylewski w grodzieńskiem. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dobrzankowski h. *Wąż*. Tak wymienia *Małachowski.*

Dobrzański h. *Leliwa*. Roch, syn Jerzego. Wincenty syn Pawła. Roman i Łukasz, synowie Jerzego. *Spis szl. kr. pol. 1851.* Dobrzańskich osiadłych w Galicyi wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* — ci się piszą z *Dobry* i mają przydomek jedni *Białas*, drudzy *Częstopian*, inni znów *Demkowicz, Dziurdziewicz, Gackiewicz, Niesiewicz, Hnatusko, Habal.*

Dobrzański h. *Sas*, w ziemi sanockiej, od Brylińskich swój początek wzięli, z Dobrej się piszą. *Niesiecki.* — Dobrzańskich tego herbu w Galicyi osiadłych, wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. w r. 1857.*, ci się piszą *Częstopian z Dobry* a także *Nicz Demkowicz, Hnatusko, Knatuszko Junczyk z Dobry, Hryckiewicz Stalony z Dobry, Niesiewiez z Dobry, Sokołowicz z Dobry.* Tenże *Poczet* wymienia także kilku Dobrzańskich, których herbu nie wyraża wcale.

Dobrzelewski h. *Poraj*, w sieradzkiem województwie, wspominają ich *Księgi Ostrzeszowskie* 1623. Marcyanna Dobrzelewska, Samuela Chrząszcza małżonka. Wojciech opat lubiński, *Administrator Episcopatus Posnaniensis sede vacante* 1663. i 1638. prałat wielkiej nauki i powagi. N. była za Piotrem Pepłowskim. *Niesiecki.*

Dobrzycz Wacław, wojski kowieński koło r. 1673. otrzymał *Indigena. Krasicki.*

Dobrzycki h. *Leszczyc*. Gniazdo ich Dobrzyca pod Pleszewem. Zbigniew Jawor, zginął przy expugnacyi Papowa (*Bielski fol.* 413.) *w r.* 1457. Ksiądz Tomasz w Zakonie Soc. Jesu † 1676. Chryzostom brat rodzony Tomasza, 1688. Jan z Urszuli Manieckiej, córki Władysława spłodził

dwóch synów, Michała i Józefa. Michał z Anny Radzewskiej zostawił dwie córki: Zofią, *1o voto* Jana Wierzchlejskiego sędzica wieluńskiego, *2do* Adama Myszkowskiego małżonkę, Wiktoryą Karmelitankę, i synów czterech, Antoniego kanonika poznańskiego, Franciszka, którego z Heleny Jaskolskiej, córka Wiktorya, i syn Ignacy, Józefa i Ignacego Paulitę. Józef brat Michała, pojął Katarzynę Olewińską, z tej były cztery córki, Katarzyna Mańkowska, Ludowika Cielecka, Joanna i Franciszka, synowie trzej: Ludwik zakonu S. Pawła pustelnika, Kazimierz, Karol zakonu S. Benedykta. Któryś z Dobrzyckich miał za sobą Katarzynę Białagłowską. Konstancya Jakóba Morawskiego małżonka. *Niesiecki.* — W r. 1788. Jan Dobrzycki chorąży chełmski. Anna Dobrzycka za Adamem Stablewskim koło r. 1700. Temi czasy Henryk Dobrzycki posiadał dziedzictwem wieś Boborowo w powiecie obornickim, Franciszek zaś wieś Boblin w tymże powiecie. Salomea Dobrzycka dama honorowa dworu saskiego żyjąca przed kilku jeszcze laty, mieszkała w Dreznie. Są i w królestwie polskim, z których się kilku legitymowało w heroldyi kr. pol. N. Dobrzycki z Bomblina miał za sobą Michalinę Koczorowską. Anna Dobrzycka wdowa po Gałczyńskim za Stanisławem Biernackim r. 1789.

Dobrzyjałowski h. *Lubicz*, w ziemi wiskiej i ciechanowskiej, atoli z wileńskiem województwem, podpisał elekcyą Jana Kaź. Michał Stanisław. *Niesiecki.* — Dom ten znany od r. 1425. w ziemi wiskiej, gdzie też leży jego gniazdo Dobrzyjałowo. *Herb. Kap. Mil.*

Dobrzykowski h. *Dołęga*, w płockiem. Jan koronny stolnik, podkomorzy płocki 1497. na liście Jana Albrichta króla danym miastu lwowskiemu, a na przywileju miasta krakowskiego czytam (mówi Niesiecki) Jana z *Dobrzykowa* cześnika kor. Mikołaj sędzia z. płocki 1482. Stanisław starosta pułtuski z matki Wolskiej h. *Łabędź*. Anna z *Dobrzykowa*, Tarnowskiego kasztelana sieradzkiego małżonka. Elżbieta Jana Kowalskiego podkomorzego wieluńskiego małżonka. *Niesiecki.*

Dobrzyniecki h. *Ciołek*, w ziemi liwskiej piszą się z *Dobrzyńca*. Stanisław i Krzysztof podpisali elekcyą Jana Kazimierza w ziemi wiskiej. Któryś z tego domu miał Maciejewską wojewodziankę lubelską. Adryan 1589. poseł na sejm, 1590. Krzysztof 1674. na elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Dobrzyniecki h. *Prus 3tio*, w rożańskiej ziemi. Zbigniew poborca w przemyślkiej z. 1613. Stanisław miał za sobą Katarzynę Kozłowską. *Niesiecki.*

Dobrzyński h. *Jelita*, w kaliskiem województwie. Maciej i Jan podpisali elekcyą Władysława IV. Mikołaj miał za sobą Barbarę Czarnowską, z której syn Mikołaj cześnik bracławski, ale *sterilis*; drugi brat Jędrzej, zostawił potomstwo. Siostra ich Anna, była za Antonim Bąkowskim cześnikiem płockim. Dobrzyńska była za Jerzym Dowgiało. Jerzy w Litwie 1700. *Niesiecki.* — Familia ta w Galicyi znacznie rozrodzona.

Dobużyński Jan w r. 1788. skarbnik wilkomirski. *Krasicki.*

Dogiel *Cyryna* h. *Działosza*. Patrz *Cyryna*.

Dogiel h. *Trąby*. Stanisław syn Józefa i Konstanty syn Stanisława. *Spis szl. kr. pol. 1551.*

Dogodzki. Tak umieszczają *Kuropatnicki i Małachowski.*

Dobrzyszewski h. *Łada*, w ziemi czeskiej.

Dokowski h. *Leszczyc*. Maryanna za Jerzym Złotnickim. *Niesiecki.*

Dolański h. *Korab*. Z tych Stefan z Heleną Hrynkiewiczówną, spłodził dwóch synów: Wojciecha i Jana, od Wojciecha córka Maryanna, Bogusława żona, i syn Feliks, który z Walicką spłodził trzech synów: Jana *sterilem* Bogusława i Krzysztofa, ten z Eleonorą de Demma. Jan, drugi syn Stefana, ten z Wiśniowiecką, spłodził córki Zuzannę i Johannę, i synów dwóch: Józefa *sterilem*, i Grzegorza, który z Ludwiką Wujcikowską h. *Nałęcz* zostawił potomstwo, córek trzy: Teklę, Zuzannę i Magdalenę, synów dwóch: Stanisława i Grzegorza. Tenże Grzegorz Jan Chryzostom od młodego wieku, udał się w służbę wojskową do korpusu artyleryi koronnej w r. 1788. w której tyle okazał zdatności, z mianych talentów i edukacyi, iż przez stopnie idąc zasług, od najniższej rangi, dosłużył się porucznika szarży; ten wszedł w śluby małżeńskie, z Maryanną Trzmielewską, córką Józefa i Katarzyny małżonków, ma potomstwo. To u *Wielądka.* — Jana Dolańskiego wymienia *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857.* jako zapisanego pod r. 1813. ale nie wyraża jego herbu.

Dolecki h. *Junosza*. Hieronim w rawskiem województwie, podpisał elekcyą Jana Kaz. Maciej, z Katarzyny Gniewoszówny, h. *Rawicz* urodzony, spłodził z Teresy Kaczkowskiej h. Nałęcz, Jędrzeja Prokopa kanonika poznańskiego i przemyślkiego, który był deputatem na trybunał kor. 1695. Helena Dolecka, była za Konarskim kasztelanem kowalskim, Anna za Władysławem Skaławskim. *Nies.*

Dolezel (de). Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dolgert h. *Łabędź*. Tak wymienia *Małachowski.*

Dolibowski h. *Zatajony miesiąc*. I tych tylko *Małachowski* wymienia.

Doliniański h. *Abdank*. w ruskiem województwie, z tych Augustyn r. 1548. Jedna z nich temi czasy, była za Jędrzejem Błażowskim podstolim żydaczowskim. Józef skarbnikowicz lwowski sę-

dzia kapt. 1733. *Niesiecki* — Andrzej, Seweryn, Franciszek, Wincenty i Maryan na *Dolinianach* Doliniańscy znajdują się wpisani w poczet szlachty gal. i buk. Z tych Andrzej Seweryn (był on synem Józefa cześnika żydaczewskiego i Joanny Malickiej, wnukiem Felicyana skarbnika lwowskiego r. 1717. i Katarzyny Goławskiej, prawnukiem Krzysztofa i Urszuli Przcuskiej a paprawnukiem Alexandra Walentego i Katarzyny Iłowieckiej h. *Nałęcz*) w r. 1739. pisarz ziemski lwowski r. 1775. podczaszy wielki koronny (galicyjski) 1787. radzca najwyższego trybunału we Lwowie, w r. 1782. do godności barona wyniesiony przez cesarza Józefa II. — zaślubił *Io voto* Tchórznicką z której następujące zostało potomstwo: Franciszek, Maryan (obydwaj bezpotomni) i Wincenty, który z Felicyi Drohojowskiej z *Bolestraszyc* miał dwie córki: Michalinę za Kazimierzem Żarskim i Maryannę za Janem Januszowskim oraz tyluż synów: Seweryna na *Dolinianach* ożenionego z Kozłowską Anastazyą, Bronisława i Wincentego bezżennego. *Gen. Dolinian.*

Doliński h. *Sas.* Felix i Józef, synowie Frańciszka. *Spis szlachty kr. pol. 1851.* — Tegoż nazwiska i domu wymienia kilku *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Doliwa h. *w. Długosz i Łubień. in Vitis Episcop. Płocen.* Filipa herbu Doliwa biskupa płockiego ósmego kładą, który z dziekana płockiego do tej infuły zgodnie obrany 1099. którą piastował z wielką roztropnością. Marcin, biskup poznański w r. 1127 † 1147. Wawrzyniec, biskup wrocławski 1209 † 1232. Jan biskup poznański r. 1321. będąc proboszczem tejże katedry, na tę godność wysadzony, a od Janisława arcybiskupa gnieźnieńskiego poświęcony, że był z tego domu, świadczy *Długosz in Vitis Episc. Posnan.* Piotr Scherzyka z Falkowa biskup krakowski, (patrz pod Falkowskiemi) † 1335. Jan biskup poznański (od r. 1356 † 1374). Jan Lutek z Brzezia biskup krakowski trzydziesty ósmy, z ojca Jana Luteka z Brzezia, sędziego kaliskiego, z matki Doroty urodzony † 1471. Jędrzej z Brzezia podsędek brzeski kuj. 1436. Wincenty Kot arcybiskup gnieźnieński. Jakób Koth kanonik gnieźnieński 1453. poseł, imieniem swojej kapituły do Kazimierza króla, o konserwacyą wolnej elekcyi arcybiskupów wysłany. Maurycy kasztelan brzeskikujawski, potem był wojewodą tamże 1222. Maciej kasztelan nakielski, którego syn Wincenty był arcybiskupem gnieźnieńskim od r. 1436.; w r. 1447. koronował Kazimierza na tron polski, od Felixa papieża wziął kapelusz kardynalski, który potem dobrowolnie złożył † 1448. Jan Szyths Doliwczyk, który na harcu Konrada Niemca Szlązaka w bitwie pod Koronowem z konia zrzucił i pojmał. *Crom. lib.* 17. *Biel. fol.* 307. Stanisława Jelitka Doliwczyka, tenże autor sławi męztwo w tejże potyczce. Teuto Teutonicus herbu Doliwa, ojciec Jana proboszcza miechowskiego drugiego, który tenże klasztor, dobrami koło Wielunia uposażył. *Niesiecki.* — Kacper Doliwa podsędek z. wiski, poseł na sejm 1782, na tymże sejmie sędzią obrany. Szczepan, Adolf, Edward i Julian Doliwa, synowie Adama, legitymowali się przed Heroldyą królestwa polskiego.

Dolmat h. *Rozmiar*, w ks. litewskiem. Hrehory chorąży starodubowski 1632. *Niesiecki.*

Dolski *kniaź* h. *Kościesza*, z tą jednak różnicą, że na strzale rozdartej nie kładą całego krzyża, ale tylko połowę. Beata Dolska kniazia solomereckiego małżonka, pamiętna bohaterską odwagą, okazaną podczas napadu Tatarów 1577. r., na Dubno gdzie książe Ostrogski weselne jej gody wyprawiał. Kniaź Dolski za Augusta króla, miał za sobą Młodzkównę staroścankę żmudzką. Nisifor Michał, kasztelan brześciański. Prokop brat jego, sędzia ziemski wołkowyski zostawił czterech synów: Jędrzeja, Krzysztofa, Mikołaja i Pawła. Jędrzej był sekretarzem królewskim podkomorzym wołkowyskim, miał za sobą Naruszewiczównę, posłował na sejm 1627. Krzysztof podkomorzym pińskim, którego żona Wołkowiczówna podkomorzanka trocka. Któregoś z nich syn, Konstantyn podczaszy piński, z tym tytułem podpisał z Żmudzią elekcyą Jana III. i córka, która się w małżeństwo dostała Samuelowi Chreptowiczowi chorążemu starodubowskiemu. Mikołaj chorąży piński zabity od Kozaków, mąż znaczny, z Jelskiej Heleny syn jego, Jan Karol, ten we dwudziestu leciech i dwu, podkomorzym pińskim został, marszałkiem potem tego powiatu obrany z tym tytułem posłował na sejm 1667. wziął potem laskę nadworną litewską, a po śmierci Radziwiłła postąpił na wielką: żona jego Anna Chodorowska podkomorzanka lwowska, wdowa po śmierci książęcia Wiśniowieckiego Konstantego ale z tą bezpotomny, z pierwszą zaś Elżbietą Ostrorogówną, spłodził córkę, Katarzynę za Michałem Wiśniowieckim. *Niesiecki.* — Ten Jan Karol był ostatnim z tego domu † 1696. *Pam. Zawiszy 1850.* — *Poczet szlachty gal. i buk. z r. 1857.* wymienia atoli kilka domów tego nazwiska i herbu w Galicyi osiadłych, ci używają przydomku *Michałkiewicz.*

Dołabędź herb: w polu czerwonem, na murawie stojący łabędź w prawo zwrócony, z wieńcem w dziobie; nad łabędziem z prawej strony pszczoła złota, z lewej zaś klucz, zębem do góry, w lewo nad hełmem takiż łabędź. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Pawłowi Gluszczyńskiemu synowi Józefa referendarzowi stanu, dyrektorowi banku polskiego przez cesarza i króla Mikołaja I. dyplomatem z d. ¼ Maja 1842.

Dołęga h. *w.* Alexander biskup płocki dziesiąty od Jakóba arcybiskupa gnieźnieńskiego poświęcony i konfirmowany, † 1156. Arnold biskup poznański 1177. od Piotra arcybiskupa gnieźnieńskiego

poświęcony † 1186. Tomasz Dołęga kasztelan brzeski kujawski, kwitnął 1228. Paweł syn Włodziemierza z Brudzewa h. Dołęga J. U. D. kustosz i kanonik krakowski, 1421. † 1435. *Niesiecki.* — Tomasz Dołęga dziedzic części we wsi *Dołęgach*, *Turzelęki* i *Mazowie*, w powiecie wąsowskim leżących, przeniósł się w r. 1647. do Prus Brandeburskich *vid.* konstytucyą 1768. *fol.* 349. gdzie z Dorotą *Gorlewską* spłodził syna Michała, którego syn z Katarzyny *de Sacken*, Marcin oberszterleitnant w wojsku kor. wróciwszy się *ad regnum*, części swoje po dziadu swoim, przez proces prawny odzyskał, i nabywszy dóbr w powiecie opoczyńskim, tamże osiadł, umarł r. 1740. pozostawiwszy następujące potomstwo: Michała szambelana J. K. Mci. Jana Pawła, kapitana w regimencie pieszym pod imieniem królowy Jadwigi, i córkę Maryannę Zuzannę, wydaną za Wojciecha Zarembę szambelana J. K. Mci. — *Wielądko.*

Dołęgowski h. *Dołęga*, w województwie podlaskiem. Z tych Stanisław dziedzic dóbr Dołęgi, nabył w r. 1645. dobra Wojny Pogorzel. *Herb rodz. szl. kr. pol. 1853.* Antoni syn Andrzeja, Karól, syn Pawła i Franciszek, syn Tomasza Dołęgowscy. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dołkowski patrz *Czerny.*

Dołszkiewicz lub **Daułszkiewicz** h. *w.* Alexander w r. 1661. między rycerstwo polskie policzony, przez konstytucyą *fol.* 64. Syn jego Stefan, wojski owrucki 1690. dobra jego na Polesiu i koło Ostroga, miał za sobą Anastazyą Trypolską, z której było trzy córki, Katarzyna Mietelska, Zofia Biernacka, i Maryanna, i tyleż synów, Michał w zakonie Jesu, Alexander wojski owrucki i Jan. *Niesiecki.*

Dołżański. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Domagalski h. *Bończa*, w województwie poznańskiem. Z tych Władysław, syn Antoniego burgrabi nakielskiego, dziedziczył w r. 1746. dobra Szyszków. Tak umieszcza Heroldya kr. pol. w swoim *Herbarzu r. 1853.* Jan, syn Jacentego, Adam i Julian Domagalscy, synowie Franciszka. *Spis szlachty król. pol. 1851.*

Domajkowski h. *Ogończyk*, pod Cudownem; z tych Alexander mąż rycerski w Cudnowie pochowany. *Niesiecki.*

Domaniewski h. *Lubicz*, w sieradzkiem województwie. Jan a potem biskup żmudzki † 1564. Tomasz kanonik lwowski 1592. Alexy łowczy lwowski 1548. Adam poborca w podlaskiem z sejmu naznaczony 1613. Mikołaj podpisał edykt sieradzkiego województwa 1667. przeciw Rokoszanom. Maciej mąż rycerski z Żółkiewskim hetmanem. Stanisław dziekan i officyał bracławski 1631. Jan z rawskiego podpisał elekcyą Władysława IV. Jakób miał za sobą Bielecką. Domaniewska była za Stefanem Baranieckim. N. suffragan kujawski 1663. Stanisław do zakonu S. Jesu w Rzymie wstąpił † 1637. Jakób w tymże zakonie życie swoje zakończył w Piotrkowie 1709. Tomasz burgrabia sieradzki deputat na trybunał kor. 1712. *Niesiecki.* — W r. 1544. na instrumencie względem dochodzenia summy posagowej, należącej się od Ferdynanda cesarza Zygmuntowi Augustowi królowi Polskiemu, podpisał się *qua Notarius Publicus, Joannes a Domaniow Luceoriensis Dioecesis praepositus Cathedralis et Ecclesiae Velnensis Archipresbitor.* W r. 1788. Tomasz podstoli szadkowski, także Karol sędzia pogr. bracławski. *Krasicki.*

Domanikowski. Mikołaj z sejmu 1567. poborca w podolskiem naznaczony. *Niesiecki.*

Domanowski. Dom znany od r. 1551.; gniazdo jego dobra Domanowo w ziemi bielskiej *Herb. Kap. Mil.*

Domański h. *Larissa*, w sieradzkiem województwie. Petrasz z Domanina, w r. 1436. Jan z Łazów Władysława IV. Wacław, Jana Kazimierza z brześciańskiego województwa podpisali elekcye. Domańska była za Janem Żulińskim. *Niesiecki.* — Familia ta licznie dziś bardzo rozrodzona w królestwie polskiem na Litwie i w Galicyi. Wielu z jej członków legitymowało się w heroldyi kr. pol. a także w wydziale stanów królestwa Galicyi i Lodom.

Domański (bez herbu) Mateusz. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Domaradzki h. *Gryf*, w sanockiej ziemi. Początek tego domu od Chadera albo Cedra, czyli raczej Teodora h. Gryf wojewody krakowskiego wywodzą: jednemu z jego potomków, gdy się dostały dobra działem Domaradz, Ludzca i inne, od nich Domaradzkim był zawołany. Kwitnął potem Gabryel, który z Kunicką miał trzech synów, pierwszego Daniela opata paradyjskiego, 1616. Drugiego podczaszego sendomierskiego, który przez odwagę, i sztukę rycerską w Brodach fortecy, nieprzyjaciela gromiąc, tamże poległ; mało co przed tą okazyą otrzymał był przywilej na podkomorstwo sendomierskie, jako go z tym tytułem grobowiec w Sanoku u Fary opisuje. Trzeciego Daniela, który spłodził synów trzech, Jana, Piotra i Daniela, córek tyleż, jedna wydana do Węgier za Grafa de Homen, druga za Bala chorążego przemyślkiego, trzecia za Zaklikę. Jan stolnik przemyślki, miał córkę Annę za Morskim, i synów trzech: N. podczaszego inowrocławskiego, husarza pod znakiem hetmańskim, Gabryela z Drohojewską i Alexandra chorążego husarskiego z Górską bezpotomnie zeszłych. Piotr cześnik przemyślki 1601. z Hulewską, zostawił synów czterech i córki dwie, Alexandrę ta panną umarła, Eleonorę, ta za Żołcińskiego wydana. Z synów 1. Samuel mąż

rycerski 2. Daniel wyniósł się do Węgier. 3. Krzysztof w lubelskiem z Słupeckiemi wszedł w kolligacyą. 4. Jan Stanisław, po pierwszym ślubie z Czerną bezpotomny; potem kupiwszy w lubelskiem Boby, zostawił z Rychlickiej synów dwóch, Józefa Soc. Jesu, i Stanisława vice-regenta lubelskiego, który z Jankowską spłodził syna Michała. Powtorzył małżeństwo z Dorotą Głogowską łowczanką bełzką. *Niesiecki.* — Do tych należy Daniel Domaradzki, sekretarz królewski r. 1602. a od r 1605. podstoli lwowski, który w wyprawie moskiewskiej użyty był do układów z Polakami przy drugim Dymitrze Samozwańcu zostających.

Domaradzki h. *Jastrzębiec.* Łukasz syn Jakóba z Witowskiej, dziedzic obojga Domaradzina, 1515. temu Zofia Głowińska sędzianka rawska, powiła córkę Bogumiłę Teodora Stojeńskiego podczaszego lubelskiego małżonkę, i syna Jędrzeja, który w dożywotnie kontrakty wszedłszy z Apollonią Siemianowską chorążanką, spłodził synów dziesięciu: 1. Sadocheusza *sterilem*, 2. Faresa, ten miał za sobą Barbarę Kazimirską, z której trzech synów było Ludwik, Jędrzej i Konstantyn, córek trzy, Maryanna, Barbara i Cecylia 3. Waleryana starostę szydłowieckiego. 4. Ezechiela bezpotomnych. 5. Jakóba podczaszego lwowskiego. 6. Pawła *intimum Camerae Consiliarium* u Brandenburczyka. 7. Zacharyasza. 8. Jana, wszyscy *steriles*. 9. Ezdrasza, ten 1*mo voto* żył z Zuzanną Jaguiątkowską, z której córka Katarzyna za Wojciechem Wojuckim sędzią gostyńskim, 2*do voto* z Elżbietą Arciszewską Tobiasza córką, z której córka Anna, i synów trzech; Adam Jakób pułkownik, pojął Krystynę Slesińską z ojca Adama, z matki Wiszowaty urodzoną, z tej był syn jeden, Jan Kazimierz, łubuski i osmoliński starosta, generał w wojsku kor., tego z Konstancyi Zofii Janickiej potomstwo, Krystyna Remigiana Szygowskiego łowczego rożańskiego, Teresa Jakóba Słubickiego skarbnika gostyńskiego, Anna Sulimy Kamińskiego sędziego i podczaszego gostyńskiego małżonki, Stanisław starosta kruświcki pułkownik w wojsku litewskim, pojął był Ludowikę Szygowską starościankę kruświcką, z Libstowskiej kasztelanki nakielskiej urodzoną, z tej miał syna Franciszka, córki dwie Wiktoryą i Zofią. Alexander kustosz kamienicki, scholastyk jarosławski, proboszcz końskowolski, deputat na trybunał koronny trzy razy. Felicyan reformat, Józef Waleryan starosta osmoliński kapitan królewski, Michał Decius chorąży w wojsku polskiem cudzoziemskiem. Paweł syn drugi Ezdrasza z Arciszewskiej, z pierwszą żoną Sierakowską żył bezpotomnie, z drugiej Zuzanny Górskiej córki Jędrzeja, zostawił córkę Dorotę i synów pięciu: Bogusława, Adama, Ludwika, Samuela i Jerzego. Z tych Ludwikowi Arciszewska powiła córek dwie, Alexandrę i Ludowikę Kamińską. Daniel Bogusław syn trzeci Ezdrasza, porucznikował w wojsku koronnem, a z Anną Dorotą Czarlińską, pozostałą wdową po Janie Gągławskim żył bezpotomnie. 10. Decyusza, ten pierwszym związkiem, miał za sobą Elżbietę Bartlińską ale *sterilem*, drugim Zofią Bratoszewską, córkę Ludwika, z tej tylko się dwie córki zostały Maryanna i Franciszka 1659. Stanisław stryj rodzony Jakóba, za którym była Witkowska, dziedzic na Boczkach, pojął Zofią Sierakowską chorążankę gostyńską, z tej synów trzech, Malcher *sterilis*, Piotr i Marcin: drugą pojął Konstancyą Dziankowską, z której synowie Wawrzeniec i Mikołaj bezpotomni, od Piotra było dwóch synów, Samuel i Mikołaj, do Litwy się wynieśli, w powiecie orszańskim osiedli, z tych Mikołaj spłodził syna Stanisława, Samuel Jana: wspomina tych co się w Litwie rozrodzili *Kojał. in MS.* gdzie ich herb tak opisuje: w polu czerwonem jastrząb w lewo na dwóch podkowach, oclami na dół obróconych, — stojący; nad hełmem trzy pióra strusie. *Okolski zaś tom* 3. *fol.* 329. chce mieć Domaradzkich herbu *zatajony miesiąc*. Do tegoż domu należą Domaradzcy dziedzice na Popowie. Z tych Adryan komornik łęczycki, syn Marcina, miał za sobą Rogalińską, z tej był syn Samuel, żona jego Anna Celigowska, z której synowie Władysław *sterilis*, Przemysław, Paweł i Krzysztof, córki trzy Barbara Woźnickiemu, Katarzyna Janowi Borowskiemu, Anna Janowi Męcinie zaślubione. Inni Domaradzcy dziedzice na Giecznie. *Niesiecki.* — Andrzej Jan Domaradzki, w r. 1713. wieś Oporówek w woj. brzesko-kujawskiem dziedziczył.

Domaradzki h. *Ostoja*, w sendomierskiem województwie. Domaradzka była za Mikołajem dziedzicem na Borowie Borowskim h. Abdank. Antoni tych czasów kwitnie na Rusi, którego z Maryanny Leszczyńskiej dwóch synów Józef i Piotr. *Niesiecki.*

Domaradzki h. *Równia*, na Rusi. Daniel, Jan 1632. i Stanisław 1648. podpisali elekcye z ruskiem województwem. Jan 1674. Są i na Żmudzi Stanisław 1648. ale niewiem (mówi Niesiecki) czy tego herbu. Maciej pod Nowogardem w niewolą wzięty od Moskwy. Piotr zabity w Moskwie 1606. *Nieś.*

Domarat h. *Grzymała.* Tak umieszcza *Małachowski.* Patrz **Grzymała.**

Domarat h. *Oksza*, w sendomierskiem o nich pisze *Paprocki i Okolski*, kędy ten drugi autor, tych którym imię było Domarat do tej familii referuje ale niesłusznie. Tak mówi Niesiecki, widocznie mając tu na myśli Grzymałów, z których kilku to nosiło imie. Był jednak jeden Domarat kasztelanem uścikim 1234., którego pod Grzymałami niema; być więc może, iż ten właśnie należał do Okszów.

Domasławski h. *Nałęcz*, Stanisław, któremu syna Augustyna król August pierwszy, do chrztu

trzymał. Od nich Podolscy swój początek wzięli. Anna ksieni sierpska zakonu Ś. Benedykta um. 1651. Bogumiła była za Żarczyńskim. Stanisław w zakonie S. Jesu † 1676. *Niesiecki.*

Domaszewski h. *Jastrzębiec*, w łukowskiej ziemi. N. Domaszewski miał za sobą Zofią Grabiańczankę, pozostałą wdowę po Giedzińskim i Białozorze staroście nowomłyńskim. *Nies.* — *Duńczewski* taką o nich podaje wiadomość: Laurenty de Domaszewnica na Wysokim z atynencyami, w w. lubelskiem dziedzic, z Zofią de Krzyszkowice Kochanowską, h. *Korwin*, spłodził Stanisława sędziego gr. radomskiego, Jakóba komornika z. opoczyńskiej, który 1*mo* z Kietlińską, h. *Odrowąż*, miał potomstwo, 2*do* z Justyną Brodowską h. *Łada*, miał Tomasza i Maryannę Kochowską. Kazimierz, syn trzeci Laurentego, miecznik łukowski, dziedzic na Wysokim, ożeniony z Marcyanną Sciborówną Marchocką, h. *Ostoja*, spłodził Franciszka Karmelitę Bosego, przeora grodzińskiege, Krzysztofa Reformata, Bernarda Soc. Jesu, Jana z Ewą Strzelecką h. *Okszа* ożenionego, od których Antoni, Magdalena Józefa Jakubowskiego żona, i Bogumiła Szernelowa h. *Dołęga*. Justyna siostra Jana z Marchockiej za Wronowskim h. *Topór*, i Konstancya Włodkowa h. *Ostrzew*. Anna, siostra Kazimierza miecznika łukowskiego, wydana za Boszewskiego h. *Ciołek*, druga Zuzanna, 1*mo* za Popławskiego h. *Drzewica*, 2*do* za Konstantego Libiszewskiego h. *Wieniawa*, wszystkie z potomstwem. Tyle *Duńczewski.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w heroldyi król. polskiego i w wydziale stanów król. Galicyi i Lod. Domaszewscy piszą się z Domaszewnicy w Sandomierskiem. Jakób w r. 1683 dobra Suche-Sokolniki, — synowie Stanisława łowczego łukowskiego Franciszek, podstoli łukowski, Wojciech i Jan dobra Dąbrówka Podłężna w r. 1700. — dziedziczyli.

Domaszewski h. *Nieczuja*, w lubelskiem województwie, przydomek ich Widlica, od Krasuskich poszli. Stanisław komornik łukowski; syn jego z Doroty Miaskowskiej, Jan pisarz grodzki łatyczowski, miał za sobą Błażowską, † 1645. Erazm koniuszy kor., starosta łukowski, za Stefana i Zygmunta III. królów, na wszystkich ekspedycyach rycersko stawał. Jakób Widlica mąż wojenny, i ojczyźnie zasłużony r. 1609. Stanisław kasztel. lubelski 1658. Jakób chorąży łukowski 1653. Kazimierz (syn Stanisława kasztelana lubelskiego) starosta łukowski, poseł na sejm 1678. postąpił potem na kasztelanią sanocką. Domaszewska sędzianka radomska, była za Balcerem Brzezińskim sędzią grodzkim radomskim h. *Łabędź*. W zakonie Soc. Jesu Balcer w Ostrogu 1718. Franciszek w Poznaniu 1724 pomarli świątobliwie; Bernard z Żółkiewskiej h. *Bończa* urodzony, którego brat jeden w zakonie Karmelitów Bosych, drugi reformatorem. Któryś z Domaszewskich na presidium wileńskie znaczną swoję sumę wydał, dla tego konstytucya 1670. każe ją sukcesorom jego wyliczyć. Anna była za Remigianem Kiełczowskim podsędkiem lubelskim. *Niesiecki.*

Domaszowski *h. Grzymała*, w ziemi łukowskiej. Z tych Stefan w r. 1767 nabył tamże wieś Gozd i połowę wsi Niedźwiedzi-Kierz. *Herb. rod. szl. 1853.* Ignacy, syn Franciszka, legitymował się w Heraldyi królestwa pols. przed r. 1850.

Domatewicz Teodor. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1851.*

Dombrowicz h. *Dąbrowa*. Karol, syn Antoniego. Kazimierz, syn Dominika. Ferdynand, syn Wincentego. Kazimierz i Jakób, synowie Andrzeja. Waleryan, syn Karóla. *Spis szl. kr. pol. 1851 i 1854.*

Dombrowka (de) Marek nobilitowany r. 1511. *Czacki.*

Domejko, w kowieńskiem. Tak umieszcza *Małachowski.* *Krasicki* wymienia N. Domejkę, budowniczego kowieńskiego r. 1778. Antoni Domejko podpisał z kowieńskiego elekcyą St. Augusta. Do tego domu należy Ignacy Domejko, dziś żyjący, sławny w Ameryce południowej, oraz w uczonej Europie, chemik i mineralog, professor chemii i fizyki w uniwersytecie miasta San-Yaga, stolicy rzeczypospolitej Chili, urodzony w r. 1802 na Litwie, w dobrach ojczystych Niedźwiadce w powiecie nowogrodzkim, z ojca Hipolita, prezydenta sądów ziemskich nowogrodzkich i matki Karoliny z Aucutów. Stryj jego także Ignacy, dziedzic Zapola w powiecie lidzkim, znany mineralog z czasów jeszcze komissyi edukacyjnej.

Domiechowski h. *Prawdzic*, w Wielkopolsce i na Rusi. W księgach grodzkich ostrzeszowskich znajdziesz tranzakcyą Domiechowskich w r. 1510. Walenty i Sebastyan z sieradzkiego Władysława IV., Ludwik z poznańskiego Jana Kaz. podpisali elekcye. Stefan miał za sobą Dorotę Tomicką. Jan z Gołębina fundował kaplicę na cześć Panny Maryi u OO. Franciszkanów w Poznaniu. Stefanowi, Zygmunta III. dworzaninowi, przeciwko Węgrom, Tatarom, Turkom wojownikowi, Jagwiga Żychlińska pozostała małżonka, nadgrobek w Kaliszu postawiła 1654. Przemysław opat czyrzycki zakonu cysterceyńskiego 1672. Stefan, którego syn Jan Jakób skarbnik lwowski 1688; syn jego Antoni, synowiec Jan. Katarzyna naprzód była za Oleśnickim, potem za Joachimem Lubomirskim. N. za Marcinem Koszutskim *Niesiecki.*

Domin h. *Junosza*. Tak umieszcza *Małachowski.*

Dominikowski, w łęczyckiem województwie Jan i Wojciech podpisali elekcyą Władysława IV., są

i Dominowscy, bo Jan z Panoszewa Dominowski tak się w łęczyckiem podpisał na Jana III. N. Dominikowski miał za sobą Zuzannę Kowalską. *Nies.*

Dominowski *z Panoszewa* Jan, podpisał elekcyą Władysława IV. *Małachowski.*

Domosławski h. *Nałęcz.* Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Domożyrski. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* w r. 1857.

Domża. Ziemianina smoleńskiego Domżę Zacharyasza wspominają konstytucye 1662. *Niesiecki.*

Donat Jan, mężny chorąży jazdy polskiej, w komput rycerstwa zaliczony r. 1662. *Niesiecki.*

Donau (à) h. w. Piotr syn Dawida, burgrabia i *Liber Baro*, który Wojciechowi ks. prusk. dla rycerskiej dzielności przypadł był do serca, zostawił pięciu synów, męztwa swego emulantów. Pierwszy Achacy Burgrabia i *Liber Baro*, ojciec Fryderyka dziedzica na Wolfersdorfie; ten na dworze Maxymiliana cesarza wielkiej był powagi, w Prusiech potem pięknemi tytułami ozdobiony. Drugi Henryk, za Zygmunta Aug. podczas wojny inflantskiej z znaczną szarżą żołd prowadził, i pod Parnawą poległ. Trzeci Fryderyk marszałek i Consiliarius u króla duńskiego. Czwarty Krzysztof niemniej nauką jako i rycerską sztuką zalecony, u Fryderyka króla duńskiego najwyższym był wojsk wszystkich hetmanem. Piąty Fabian starszy, pięknemi natury przymiotami ozdobiony, szczególniej dzielnością i umiejętnością, dla tego wszystkich sprzymierzonych wojsk od książąt niemieckich, Protestantów i Szwajcarów, hetmanem wyniesiony, przeciwko Francuzom. Jeździł potem w legacyi do Polski, i na sejmie Rzeszy niemieckiej po trzykroć, w Prusiech najwyższy tej prowincyi i dworu burgrabia. Fabian à Dhonau młodszy, najwyższy w Prusach książęcych Regens i Consiliarius, podpisał roku 1609 dekreta komissyi królewskiej, i Fryderyk starosta brandenburski. Fabian Electoris Palatini Friderici quarti à consiliis secretioribus, wojownik sławny. Abraham à Dhonau, z książęciem Radziwiłłem Mikołajem Sierotką nawiedził Palestynę, potem legacyą sprawował do cesarza i Moskwy; syn jego Karol Hannibal † 1633. Ma ta familia w Prusiech dziedziczne swoje starostwo morungeńskie. Krom tych, *MS. o Fam. prusk.* jeszcze liczy Teodora, Achacego i Krzysztofa, *Liberos Barones* à Dhonau, wsławionych to różnemi funkcyami, to szarżą wojenną. Któryś z nich miał za sobą Eilemberkownę, Freiherówna Donau była za Wilhelmem Epingerem z Boreszowa starostą kwidzińskim. *Nies.*

Donej Władysław, Alexander, Kazimierz i Helena dzieci Benedykta. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Dongirt. Dom ten umieszcza *Kuropatnicki* a *Wielądko* wymienia Tomasza, który się pisał w aktach wileńskich *de illeg.* trybunału 1763.

Donhoff (h. w.) W Inflanciech długo i pięknie (mówi *Nies.*) ta familia kwitnęła. *Praetor. O.* G. mówi, że Swekczten miasteczko na Żmudzi, stolicą było hrabiów Donhoffów, bo Otto wojewodą był derpskim; brat jego Teodor wojewodą inflantskim, obadwa tej ojczyźnie dobrze zasłużeni, kiedy tak do unii Inflant z koroną polską, jako i do utrzymania Inflantczyków, przy poprzysiężonej raz wierności królom polskim, siła pracowali. Zostawił Teodor pięciu synów, Kaspra, Ernesta, Hermana, Gerarda i Henryka, z których Herman za ojczyznę pod Cecorą poległ. Kasper wojewoda sieradzki, syn pierwszy wojewody inflantskiego, który w legacyi od Władysława IV. po Cecylią Renatę Austryaczkę będąc wysłany, otrzymał od Ferdynanda III. cesarza tytuł dziedziczny *Sac. Rom. Imperii Principis*, z Alexandry Koniecpolskiej córkę spłodził Annę, ta była za Bogusławem Leszczyńskim h. *Wieniawa* podkanclerzem kor. i generałem wielkopolskim, synów także trzech, Alexandra, Stanisława i Zygmunta. Z tych Alexander opat jędrzejowski, zwiedziwszy cudze kraje i Rzym, uprosił u Innocentego Papieża ciała ś. Honorata i ś. Kandydy, które potem ostatnią wolą swoją kościołowi Częstochowskiemu naznaczył. Stanisław wieluński i radomski starosta, syn drugi Kaspra wojew. zaślubił Annę ks. Radziwiłłównę, z której trzech zostało synów: Stanisław, Zygmunt i Aleksander. Z tych Stanisław prędko po matce wszystkie nadzieje o sobie z śmiercią pożegnał; z Aleksandrem nie wiadomo co się stało. Trzeci zaś syn Stanisława Zygmunt Wiktor podskarbi nadworny litewski, podkomorzy wieluński, dziedzic na Kruszynie umarł r. 1694. zostawiwszy z Heleny Działyńskiej (z drugą Joanną Teresą Brzostowską wojewodzianką trocką bezpotomny) córkę Annę za Daniłowiczem starostą parczewskim. Zygmunt bydgoski i sokalski starosta, syn trzeci Kaspra wojew. sieradzkiego, zaślubił Teresę córkę Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, która mu spłodziła czterech synów: Jerzego Albrychta, Karola Kaspra, Stanisława Kazimierza i Franciszka Bogusława. Z tych Jerzy Albrycht był biskupem krakowskim, † 1702; za jego perswazyą Innocenty Winnicki władyka przemyślski z kościołem się rzymskim zjednoczył i swoich do tego pociągnął. Karol Kasper kasztelan konarski, drugi syn Zygmunta star., miał za sobą Katarzynę Brzozowską. Franciszek Bogusław kasztelan sieradzki, czwarty syn Zygmunta, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Jadwigą Lipską h. *Łada* starościanką rawską, drugi raz z Eufrozyną Mycielską, starościanką kolską, sędzianką ziemską sieradzką, z tej trzech się było synów zostało: pierwszy Mikołaj kanonik krakowski, drugi Stanisław do zakonu S. Jesu wstąpił, † 1714. Trzeci pojął córkę Karskiego sędziego grodzk.

rawskiego. *Szczaniecki Troj. capit. Kazanie* powiada, że Donhoff miecznik łęczycki miał za sobą Łubieńską kasztelankę sieradzką. Donhoff podkomorzy wieluński miał za sobą Helenę Działyńską wojewodziankę kaliską. Ernest wojewoda parnawski starosta derpski, drugi syn Teodora wojewody inflantskiego, przez małżeńskie związki z książętami kurlandzkimi i hrabiami Donau w koligacyą wszedłszy, spłodził pięciu synów Ernesta, Henryka, Krzysztofa, Jana i Fryderyka. Z tych Ernest wojewoda malborski, generał artyleryi, złączył się był z Zofianną Oleśnicką h. *Dębno*, starościanką radziejowską, z której córka Joanna za Stanisławem Donhoff wojewodą połockim i hetmanem poln. lit. zaślubiona, secundował z Konstancyą Słuszczanką wojewodzianką witepską, pozostałą wdowę po Władysławie Donhoffie wojewodzie pomorskim, ale z nią żył *sterilis*. Henryk wojewoda parnawski, syn drugi Ernesta woj. parnawskiego. Krzysztof trzeci syn Ernesta woj. parnawskiego, kasztelan witebski, męztwa swego dał dowody, kiedy na morzu przeciwko Szwedom wojował. Jan łowczy litewski starosta starogardzki, czwarty syn, z Elżbiety Sobieskiej zostawił córkę Konstancyą, pierwszym związkiem za Janem Wielhorskim podkomorzym wołyńskim, drugim za Stefanem Potockim, na ten czas krajczym koronnym, trzecim za Lubowieckim starostą oświecimskim i syna Franciszka Michała łowczego litewskiego starostę starogardzkiego, sekretarza pieczęci koronnej; ten umarł bezdzietny w Tajenku 1696, miał za sobą Ludowikę Dąbską kasztelankę biecką. Jana kasztelana smoleńskiego wspominają konstytucye 1670. Fryderyk, piąty syn Ernesta, podstoli litewski, w wojsku brandenburskiem generał; synowie jego dwaj: Bogusław Ernest generał leitnant w pieszym regimencie. Brat jego Fryderyk podkoniuszy litewski, pułkownik królewski. Gerard, wojewoda pomorski, feliński, kościerzyński starosta, syn trzeci Teodora wojew. inflantskiego, od Władysława IV. posłem wielkim do Francyi wysłany, Ludowikę mu Gonzagę królową za małżonkę sprowadził 1645, zaślubił najprzód Katarzynę Opalińską, wdowę po Dymitrze Weiherze kasztelanie gdańskim, potem Sybilę Piastównę, córkę Jerzego książęcia brygeńskiego, wnuczkę Joachima elektora brandeburskiego; potomstwo jego córki trzy, Konstancya Bąkowska z Opalińskiej urodzona. Cecylia Brezina wojewodzina poznańska i N. Ludwika Weiharda wojewody pomorskiego małżonka, i synów dwóch, Władysław i N. podkomorzy najwyższy u Brandeburczyka. Z tych Władysław woj. pomorski, podsk. ziem pruskich, skarszewski i kościerzyński starosta, z Konstancyi Słuszczanki podskarbianki nadwornej lit. zostawił córkę Teresę za Józefem Czartoryskim chorążym lit., i syna Stanisława, który był wojew. połockim, hetmanem polnym litewskim, starostą kałuskim, ten umarł w Gdańsku 1728 r., miał za sobą pierwszym ślubem Joannę Donhoffownę, z której był wprawdzie syn, ale młodo umarł, pozostała się tylko córka Konstancya księciu Sanguszkowi zaślubiona, drugim ślubem Zofią Sieniawską kasztelankę krakowską hetmanównę, ale z tą żył bezpotomny. Henryk starosta dyneburski, czwarty syn Teodora, posłował na sejm 1623, pod Grunwaldem mężnie walcząc, tamże poległ, pozostawił synów: Ottona opata pelplińskiego, Henryka generała w wojsku polskiem cudzoziemskiem, który pod Korsuniem 1648 mężnie przeciwko kozakom stawał, i Teodora podkomorzego koronnego wiślickiego, urzędowskiego, seresowskiego starostę, ten miał za sobą hrabiankę de Bessen, z której zostało córek dwie, Elżbieta za Stanisławem Lubomirskim marszałkiem wielk. kor., i Urszula za Marcinem Kazimierzem Kątskim kasztelanem krakowskim, oraz synów trzech: Henryk starosta urzędowski, pod Wiedniem i Strygoniem pierwiastki rycerskich dzieł założył. Franciszek Teodor starosta wiślicki (tego z Potockiej h. *Pilawa* kasztelanki krakowskiej było dwóch synów: Jędrzej i Teodor. Jeden z nich pojął Drohojewską, z nią bezpotomny, drugi młodzianem umarł; siostra ich Anna panną um. 1694 w Krakowie u ś. Piotra pochowana,) i Jan Kazimierz kardynał (ur. 1653 † 1697) *tituli S. Joannis ante portam Latinam* biskup cesenacki, który po zwycięztwie pod Wiedniem był posłem z chorągwią Mahometa do Rzymu.

Krom tych (mówi *Nies.*) kwitnęli z tego domu ci: Otto adzielski star., dworzanin królów Zygmunta III. i Władysława IV. N. Donhoff podczaszy litewski, żona jego pierwsza ks. Radziwiłłówna, wdowa po Grudzińskim golubskim star., druga Kossakowska siostra kasztel. podlask. *Nies.*

Donimirski h. *Brochwicz.* O tych żaden z naszych heraldyków nie pisze; natomiast Hefner w swoim Wappenbuch'u galicyjskiej szlachty wymienia ten dom. Donimirscy w Prusach wschodnich zamieszkali, o ile nam wiadomo, za szlachtę są powszechnie uważani.

Donomay. *Indig.* w konstytucyi r. 1654. fol. 37.

Donow *(de)* Andrzej nobilitowany r. 1509. *Czacki.*

Donowski h. *Leszczyc.* Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małachowski.*

Dopomian herb: Tarcza ze skrajem złotym wzdłuż rozdzielona; w prawem polu czerwona głowa żubrza mieczem z góry przebita, w lewem zaś niebieskiem berdysz ostrzem obrócony w prawo; w szczycie hełmu ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo. Herb ten wraz z szlachectwem dziedzicznem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 29 kwietnia (11 maja) 1841, — Janowi Bogatko, synowi Michała, inspektorowi policyi miasta Warszawy. *Herb. kr. pol. 1853.*

*

Dopszewicz, w Żmudzi, z którą 1648 Ambroży podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Piotr, ale go Dowcewicz piszą, tamże r. 1621. *Nies.*

Dorath h. *Limożeńczyk.* Roman, syn Józefa. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Doręgowski h. w. Z tych jedni jeszcze po dziś dzień pod dawnem nazwiskiem Glejstów czyli Klejstów kwitną, drudzy z nich Doręgowskiemi nazwani. Familia ta z dawności na Pomorskiej dziedziczy, pisząc się z Doręgowic. Jedni z nich byli urzędnikami ziemskiemi, chorążemi pomorskiemi, sędziami i sądowymi, drudzy rycerskie życie w obozach trawili. Jan Doręgowski na Jarczewie dziedzic, leży w Chojnicach u fary, miał dwóch synów z Geschawówną: Jana dziekana kamińskiego, i Kryspina, ten z Luzyńską spłodził córkę, za Samsonem Garczyńskim, i synów czterech, z tych dwaj wojenno służąc w ekspedycyą chocimską, młodo pomarli. Trzeci w zakonie ś. Franciszka. Czwarty tych brat był Szczęsny. Adam Alexander star. starogardzki. Któryś z Doręgowskich miał za sobą Czapską, i z niej zostało potomstwo. N. instygator koronny. Jan sądowy ziemski mirachowski, poseł na sejm 1730. *Nies.* Anna *a Gleissen* Doręgowska za Franciszkiem Górzeńskim.

Dorflinger Jerzy, baron, feldmarszałek wojsk brandenburskich, r. 1685 do Indigenatu przypuszczony.

Dorfmajer. *Indigena* w konst. r. 1768. *Małach.*

Dorohostajski h. *Leliwa.* Kuropatnicki twierdzi, iż Dorohostajscy z krwi jagielońskiej od Montwida pochodzą, Niesiecki mówi, że Moniwida Wojciecha wojewody wileńskiego synem był Olechno albo Alexander, od którego familia Dorohostajskich swój początek wzięła: pierwszy on bowiem od dóbr dziedzicznych Dorohostajskim pisać się począł: był według *MS. Kojałow.* namiestnikiem trockim, zostawił synów czterech: Piotra, Mikołaja, Jędrzeja i Stanisława, ten bezpotomnie umarł. Mikołaj zostawił potomstwo. Jędrzej człowiek rycerski, poselstwo sprawował do Moskwy 149?. Piotr kuchmistrz litewski, (potomstwo jego Kuchmistrzowiczami Dorohostajskiemi zwano, dla różnicy od innych, którzy szli od Mikoła Olechnowicza, brata jego), zostawił czterech synów: Jana, Piotra, Stanisława i Mikołaja, według *Kojał. in MS.* Z tych Mikołaj miecznik litewski (drudzy go chcą mieć wojewodą smoleńskim) zostawił syna Mikołaja wojewodę połockiego, syn jego z Rajskioj, Aleksander krajczy litewski i córki dwie, Maryannę za Mikołajem Tryzną podskarbim wielkim litewskim, i Reginę za Mikołajem Sapiehą wojewodą nowogrodzkim. Tegoż wojewody (mówi *Niesiecki)* syn Krzysztof marszałek wielki litewski, a przedtem stolnik litewski, marszałek nadworny, starosta wołkowyski, mścibowski, sereszowski, miał za sobą Zofią, córkę Mikołaja Radziwiłła, z której syn Władysław. Bodaj to nie jego córka była, która się dostała w małżeństwo Jędrzejowi Firlejowi. Władysław marszałek trybunału litewskiego 1636 zaślubił Elżbietę Katarzynę, córkę Jerzego Samsona Podbereskiego, (która owdowiawszy wyszła za Teodora Karola Tarnowskiego starostę krzepickiego), i z tą jednę córkę zostawił, Zofią, za Tomaszem Sapiehą, która umarła 1653. Pawła Dorohostajskiego wspominają konstyt. 1598. Podobno są w Litwie Dorohostajscy h. *Rawicz. Niesiecki.*

Dorohostajski h. *Kościesza*, z tą jednak odmianą, że miasto żeleźca u strzały, kładą linią jak w literze T. *Ks. Kojał. in MS.* świadczy o nich, że są w księstwie litewskiem. *Nies.*

Doroszkiewicz h. *Lis*, z tą jednak różnicą, że na strzale jeden tylko krzyż kładą, a na hełmie trzy pióra strusie. Bohufałowie w grodzieńskim powiecie zowią się Doroszkiewiczami, z których Stanisław podkomorzym był parnawskim. Jan podsędkiem grodzieńskim, o którym mowa pod Bohufałami; synowie jego z Jezierskiej, Jan i Dobrogost. *Nies.*

Doroszyński Wacław, dworzanin Zygmunta III. w r. 1593. wyprawionym był przez króla do Porty Ottomańskiej, dla utwierdzenia z nią sojuszu przyjaźni *(Encykl. Org.)* U Niesieckiego i u innych ten dom opuszczony.

Dorożyński, w powiecie latyczowskim. Tak wymienia *Małachowski. Krasicki* notuje Tomasza Dorożyńskiego sędziego grodz. latyczewskiego r. 1788.

Dorpowski h. *Junosza.* Tak umieszcza *Małach.*

Dorpowski h. *Leliwa*, w Prusiech. *MS. Konopatsc.* powiada, że Walewski kasztelanic elblągski, miał za sobą Dorpowską h. *Junosza*, która w dom Walewskich wniosła była dobra Dorpów, Mgowo, Rybieniec i insze, atoli syn z tej Dorpowskiej, Adam starosta nakielski z Padniewskiej, żadnego potomstwa nie zostawił. *MS. jednak drugi o Fam. Pr.* świadczy, że Dorpowscy z Kłodzewa, herbem się *Leliwa* pieczętują; z tych miał być Michał sądowy z. chełmiński. Jerzy Aleksander kanonik i officyał gener. chełmiński 1643. Jakób na części swojej we wsi Grzywna, w województwie chełmińskiem, sześć tysięcy zapisał kollegium jezuickiemu bydgoskiemu. *Histor. Coll.* Jeden z nich miał Garczyńską chorążankę chełmińską 1690. Dorpowska, była za Władysławem Chrząstowskim h. *Łodzia*, druga za Czapskim Piotrem, trzecia za Marcinem Czapskim. Ernest Chryzostom wojew. łęczycki, córka jego Justyna, Bartłomieja Głębockiego małżonka. Wojciech

w województwie chełmińskiem 1704. Maryanna, Aleksandra Skaławskiego sędziego inowrocławskiego małżonka. Manuskrypt Helsbergski początek Dorpowskich od Kronickich z Kroniczyna wywodzi i że z tych jeden pojąwszy dziedziczkę Dorposza, począł się pierwszy pisać Dorpowskim. W r. 1778 Józef, kanonik kolleg. warszawskiej, brat jego chorąży, siostra Werydyanna za Grabczewskim. *Krasicki.* Anna Dorpowska była za Jakóbem Stablewskim koło r. 1700. Ludwik z *Dorpowa* major, i Dyonizy P. WX. Dorpowscy podpisali w Toruniu manifest *dyssydentów z wielkiey y małey Polskiey y Prusi* uczyniony d. 19. Marca 1764.

Dorszprung książe, h. *Hipocentaurus.* Ten dom pierwej w Żmudzi, potem razem w Żmudzi i Litwie udzielnie panował na kilka set lat przed Jagiellonami. Od tych książąt Dorszprungów wyprowadzają swe początki następujące familie: Holszańscy, Dubrowiccy, Radziwiłłowie, Gasztołdowie, Ostykowie, Jałgołdowie, Girscy, Wiażemscy, Zdanowiczowie, Mieczkiewiczowie. Tuszowscy, Bachuzowie, Komajewscy, Trabscy, Wiereyscy, Wołożyńscy, Falmontowiczowie, Miedniccy, Zachomyślscy, Ilhowiccy, Hreczynowie, Wojnowie, Kierdejowie, Siesiccy, Swierscy, Siewierscy, Dowmondowie, Rukiewiczowie, Giedrojciowie, Pieckiewiczowie, Narbuttowie, Dziewałtowscy, Jurewiczowie, Ginwiłdowie i Gimbutowie.

Dorszt. Jan, towarzysz chorągwi cześnika chełmskiego, dla męztwa nobilitowany na sejmie 1662. *Niesiecki.*

Doruchowski h. *Niesobia*, w sieradzkiem województwie, od Kępińskich poszli. Piotraś dziedzic na Doruchowie 1425. Mruk Doruchowski 1496, wspominają obu *Księgi Grodzk. Ostrzesz.* Piotr, Mikołaj i Jakób 1502 dzielili między siebie dobra Tokarzów w tymże Grodzie. Maciej w kaliskiem 1591 i Adam 1627. Stanisław surrogator posłował na sejm 1627. Katarzyna, Jakóba Szyszkowskiego małżonka 1613. Jakób Wierzbięta referendarz kor., scholastyk łęczycki. Stanisław komisarz do granic między wieluńską ziemią i Szląskiem, *Constit. 1661. fol. 25.* Jędrzej syn Bartłomieja z Anny Walknowskiej h. *Wierusz* 1701. A dawniej synowie Wierzbięty z Kępna 1481 dzielili się temi ojczystemi dobrami, Doruchowem, Skarydzowem, Godziatowem i Bobrownikami. Wierzbięta z Bobrownik żonie swojej Biskupskiej reformacyą uczynił 1497 w grodzie ostrzeszowskim. Z tego poznać, że Myjomscy, Doruchowscy, Kępińscy, Kierzyńscy, wszystko to z jednego domu poszło, z Krzywosądów; jakoż Jana Krzywosąda tamże wspominają dobra dziedziczne, Myjomice, Kierzno; i w r. 1473 temiż się dobrami Krzywosądowie dzielili, nadto Kąty i Swiba 1587. Anna Doruchowska Wierzbięta, ur. z Heleny Ślaskiej, była za Kraszkowskim, siostry jej były za dwiema rodzonemi bracią Zdrowskiemi, wielkorządzcy krakowskiego synowcami. Trzecia za Borzewskim, czwarta za Bujnowskim, piąta za Zarębą Tyminieckim. Stryjeczne zaś, jedna za Orzelskim, druga za Grabią, trzecia za Brzechffą, czwarta za Rychłowskim, za Janem Komeckim pisarzem krakowskim, za Lubienieckim. Maryanna Doruchowska Marcina Wierusz Kowalskiego małżonka. *Niesiecki.* Krystyna Doruchowska za Janem Czarnieckim koło 1740. *Act. cast. et ter. crac.*

Dosa. Dawna familia, w statucie litewskim. Tak wymienia *Małachowski.*

Doschot Józef. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dosługa herb: Tarcza w szerz rozdzielona: w górnem polu niebieskiem dwie kotwice srebrne na krzyż, w dolnem zaś czerwonem koń biały ze złotemi kopytami i czarnym posągiem, w prawo biegnący; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. dnia 12 (24) Maja 1842. Józefowi Majewskiemu, synowi Kajetana, naczelnikowi sekcyi wodnej komory konsumowo-składowej w Warszawie. *Herb. kr. pol. 1853.*

Dostojewski h. *Radwan*, z tą odmianą, że miasto krzyża nad chorągwią kładą pierścień, a w hełmie rękę zbrojną z mieczem. Są w księstwie litewskiem. Piotr, marszałek piński z sejmu 1598. komissarzem naznaczony. Piotr z Dostojowa 1632. Jędrzej, Stanisław. Jan Alexander i Mikołaj 1648 w brześciańskiem województwie. *Niesiecki.*

Doszewski, w wojew. trockiem. Gabryel, poseł z trockiego, podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Dotrzyma herb: Na tarczy ze skrajem złotym, w polu czerwonem pas niebieski morowy, z czarnemi po brzegach paskami, na szpadzie ustawionej pionowo ostrzem na dół, kabłąkiem rękojeści złotej w prawo; w szczycie hełmu pięć piór strusich. Herb ten nadany Janowi Królowi Weyhertowi, był. porucznikowi wojsk polskich — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dn. 4 (16) Stycznia 1827. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.*

Doufrene. Franciszek. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dougielt patrz **Cyryna.** N. Cyryna miał za sobą Franciszkę Stoińską sędziankę z. bełzką. *Nies.*

Dowbór. *Muśnicki h. Przyjaciel.* Konstanty i Tadeusz, synowie Ignacego. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dowcewicz, ziemianin żmudzki w r. 1621. *Małachowski.*

Dowgayło h. *Łabędź.* Tak umieszcza *Małach. Kuropatn.* wymienia i Dowgayło i Dowgiło i po-

cząstki ich wyprowadza od Jawnuta Gedyminowicza ks. litewskiego. Jeden to zapewne dom z Dowgiałami h. *Zadora*.

Dowgiało h. *Abdank*, w wojew. trockiem. Ten sam dom co Dowgiało h. *Zadora*.

Dowgiało h. *Działosza*. O tych *MS. Kojał.* świadczy, że w upitskim powiecie. Piotr, którego syn Rafał. Jan skarbnik lidzki, Samuel Jędrzej. 1674. *Nies.*

Dowgiało h. *Zadora*. Ten klejnot w Horodle przyjął na siebie i na dom swój wojewoda trocki Hawnul, czyli jako drudzy go zowią Jawno; był on namiestnikiem wileńskim wyniesiony od Jagiełła, od którego jeździł w dziewosłęby do królewny polskiej Jadwigi; zostawił synów Alexandra i Jana, córkę jednę, która była za Litaworem marszałkiem litewskim. Alexander Hawnulewicz Nadziwoj hetman litewski, syn jego N. Nadziwoj wojewoda trocki. Jan Hawnulewicz chorąży litewski, mężny rycerz, zostawił córkę jednę, która się dostała w małżeństwo Wojciechowi Gastołdowi wojewodzie trockiemu i synów: Marcina, Jana, Jerzego, Stanisława Zawiszę, Andruszka Narburta i Hawryła Kurowiosa. Z tych Marcin, dziedzic na Dawgieliszkach, będąc niepłodnym, siostrzeńca swego Gastolda dziedzicem majętności swych uczynił. Jan także zszedł bezpotomnie. Od Andruszka, Narburtów familia rozpleniona. Od Stanisława, dom Zawiszów. Od Hawryła, dom Strzyszków. Jerzy, tych wszystkich brat, przezwany Dowgilis, to jest wielkiej nadziei, miał za sobą Gedrojcównę, syn jego Marcin, ożeniony z Ościkówną, zabity został pod Starodubem, w potrzebie za króla Alexandra; synowie jego: Stanisław, przezwany Dawbaras, od ojca wydzielony, porzuciwszy ojczysty herb, używać począł Abdanku, i Jerzy rotmistrz królewski, zabity od rozbójników 1562, który z Dobrzyńskiej spłodził Wojciecha, którego z Mickiewiczówny syn jeden Bartłomiej, utonął w rzece nazwanej Święta, drugi Melchior z Adamkowiczówny Baszowskiej, zostawił synów: Jerzego, Mikołaja i Stanisława. Z tych Mikołaj kanonik smoleński, Stanisław zaś był podstolim wileńskim. *Nies.*

Dowgiałowicz h. *Abdank*. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* Jerzy Dowgiałowicz w r. 1768. sprzedał dobra swoje Orzechowo (Prokopowszczyzna) w woj trockiem.

Dowgielt h. *Trąby*. I tych tylko *Kuropatn.* i *Małach.* umieszczają.

Dowgird h. *Bawoła głowa*, w księstwie litewskiem. Stanisław, pięć razy gońcem był do Moskwy, t. j. od 1508 aż do 1523. Bogdan także do tej stolicy goniec 1610 i 1511. Dowgird pisarz z. trocki, a Dowgird sławny rotmistrz w Inflancieeh 1561. Jerzego wspominają dzieje 1578. Benedykt, Wiktoryn 1633. Konstantyn, Michał w woj. wileńskiem 1648. Alexander na Wołyniu, Alexander i Władysław w powiecie lidzkim 1674. *Nies.*

Dowgird h. *Łabędź*. Deidygolt starosta podolski, a potem smoleński, Świdrygiełła stronę przeciwko Zygmuntowi ks. litewskiemu utrzymywał; syn jego Dowgird przez Buczackich z Podola wygnany, za Jagiełła króla był wojewodą wileńskim, jako go wspomina przywilej 1436, ale go tam Dolgert piszą. Brat jego Didigozd Gedygoldowicz, potężny Pan w Litwie, który swym ludem i kosztem Świdrygiełła na księstwie litewskiem chciał osadzić, wypędziwszy Zygmunta. Córka tego Dowgirda wojewody wileńskiego, była za Alexandrem Wodoradzkim *Laurynowicz*. Daniel i Kazimierz 1700. *Nies.*

Dowgird czyli raczej **Dawgird** h. *Mogiła*, w ks. żmudzkiem, ci linią swoję prowadzą od Zodejki, znacznego w tamtym kraju Pana, jedenże to dom z Bielewiczami, Stańkiewiczami, Andruszkiewiczami, Monstwiłami, Bogdanowiczami. Jędrzej Daugiert pobórca w lidzkiej ziemi 1578. *Nies.*

Dowiakowski h. *Trąby*. Jan, syn Franciszka. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Dowiatt w Żmudzi. *Mał.* W r. 1755 Ignacy, regent ziemski rosieński. *Krasicki.*

Dowmond, z linii książąt Dorszprungów.

Downarowicz w witebskiem województwie. Michał podczaszy inflantski 1700. Wojciech, Jakób i Jędrzej. Eliasz *Soc. Jesu* gorliwy kaznodzieja † 1669. *Nies.* Heroldya królestwa polskiego przyznaje Downarowiczom herb *Przyjaciel*, i wymienia w swoim Spisie z r. 1851. Marcelego, Augusta i Sabinę, dzieci Stanisława. Stanisława, syna Stanisława, i Konstancyą, córkę Jana, zamężną Mleczko.

Dowojna h. *Szeliga*. Początki tej familii, *Stryjkow. lib. 6. cap. 11.* referuje, do Dowojny syna Grauzyuszowego, z rzymskiej Rosinów familii, który między innymi przedniejszymi hetmanami nowogrodzką ziemię i inne, Rusi i ich Panom odebrał około roku 1217. Wysigierd Dowojnicz podpisał unią Litwy z Koroną 1401. Jędrzej, podkomorzy litewski, poseł od Litwy na sejm polski sieradzki, Podola się u Polaków upominał. Jan, marszałek litewski, star. wiłkomierski 1492. Jakób star. drohicki 1499. podpisał się u *Herburta fol. 298.* i na innym przywileju za Alexandra króla 1501. Tamże Jerzy starosta bydgoski, Jedrzej podkomorzy litewski starosta brzeski 1516. podpisał przywilej ziemi drohickiej, u *Januszow. w Stat. fol. 836.* syn jego Stanisław star. kobrzyński, szawelski, merecki, uspolski, pieniański, pereasławski, nowodworski, umarł bezżenny. Stanisław wojewoda połocki, wziął to krzesło według *Stryjk.* 1542. umarł bezpotomny, lubo miał trzy żony: Radziwiłłównę, Kościównę i Barbarę Sołomerecką. Jan Iwanowicz miał za

sobą Szemetównę, z tej był syn Mikołaj, zszedł sterilis, i cztery córki, jedna Marya Kłodzkowa, druga Sofronia Lubecka, trzecia Katarzyna za Janem Hajkiem kasztel. brześciańskim, czwarta Anna Podarczewska. Bartłomiej 1700. i Stanisław. *Nies. Jul. Bartoszewicz w Encyklop.* pisząc o Stanisławie Dowojna wojew. płockim, daje mu herb *Dowojna*, lecz kształtu jego nie opisuje.

Dowolgo, z pińskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Małach.*

Dozobor, w ks. żmudzkiem. Eliasz Jana Kazimierza, Kazimierz Jana III. podpisali elekcye. *Nies.*

Drabikowski, Jan. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drąbiński h. *Suchekomnaty*, w płockiem województwie; piszą się z mniejszych Drąbin. Piotr, nazwany Kania, którego synowie, ludzie właśnie do wojny urodzeni. *Nies.*

Drac Jan. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drac h. *Kluczyk*. Karol, syn Karola. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drągowski h. *Jastrzębiec*, w łukowskiej ziemi. Noszą w herbie swoim podkowę, barkiem do góry, na dół rogami, na niej krzyż, a na hełmie jastrząb pierścień w dziobie trzyma, i to zowią Jastrzębcem. Są i w ziemi bielskiej, z których jeden był sędzią i podstarościm bielskim. Wojciech z Anną Mieńską miał syna Adama, komornika i sądów natenczas fiskalnych w z. bielskiej sędziego, i drugich synów. N. w zakonie Franciszkańskim regens studii w prowincyi litewskiej temi czasy. *Nies.* Do tych może Drągowskich Jastrzębczyków należy Marcin lub innego imienia Drągowski Jezuita przez lat więcej jak 30 sławny zakonu swego prokurator w trybunałach, mąż wielką wiadomością prawa polskiego znamienity, żył jeszcze r. 1774. — W r. 1778. Jakób podwojew. mielnicki. *Krasicki.* Jakób Drągowski w r. 1621. dobra Racibory stare i nowe, synom swoim: Adamowi, Wojciechowi, Maciejowi i Pawłowi na własność ustąpił.

Drągowski h. *Ślepowron*. *Herb. Kap. Milew.*

Drake. Jan Rychard. *Spis szl. kr. pol. 1851*

Drąkieński h. *Przyjaciel*, w płockiem województwie. *Papr. w Gniaździe* ma Drąbieński. *Nies.*

Dramiński w bełzkiem województwie i indziej. Stefan w dobrzyńskiem 1631. Jan, Wojciech, Jędrzej 1648. w bełzkiem. Walenty w płockiem 1674. Mikołaj chorąży horodelski 1674. Franciszek miał za sobą Elżbietę Blinowską. Dramiński cześnik bełzki 1704. Jan miał za sobą Katarzynę Podhorecką, z której potomstwo: Jan, Jędrzej, Mikołaj, Maryanna i Zofia zakonnica. *Niesiecki* N. Dramiński miał za sobą Koczorowską. Heroldya królestwa polskiego przyznaje Dramińskim herb *Przyjaciel*, i wymienia w swoim Spisie z r. 1851. Franciszka, syna Jana, Józefa, syna Józefa, — Stanisława i Jana synów Pawła, — Piotra i Jana, synów Kajetana.

Dramiński h. *Suchekomnaty*, Tyburcyusz, syn Józefa. *Spis szl. kr. pol. 1851.* Kilku tego nazwiska domów osiadłych w Galicyi wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* ale ich herbu nie wyraża; ci się piszą na *Draminie* i *Borzewie*.

Dramnicki Michał. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Drangwitz von Budysz *h. w.* jeszcze od Krzyżaków swój początek wzięli; w Drangwiczach majętności, która teraz (mówi Niesiecki) do Waplewa należy, z dawna dziedziczyli; żołniersko umiejętnie sługowali. Starszych Drangwiczów Meinhenderowna urodziła: syn Henryka Jan Trankwicz (tak ich drudzy piszą) pojął Konarską, h. *Złamane koło*, która przedtem była za Niewieścińskim. *Niesiecki.*

Draniewski *Nobilit.* w konstyt. r. 1659. fol. 61. *Małachowski.*

Drasławski h. *Leliwa*, w żmudzkiem księstwie. Jerzy 1632. Dominik porucznik usarskiej chorągwi pod Chocimem, a potem instygator w. ks. litewskiego. *Nies.*

Drdatzky *z Ostrowa*. Dominik, prezes c. k. sądu szlacheckiego stanisławowskiego, otrzymał indygenat od sejmu galicyjskiego 1836, potwierdzony przez cesarza Franciszka I. r. 1836.

Dreling *z Korgi* h. *Korczak*. Michał. Tak go wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Dressel. *Indigenat* w konstyt. r. 1775. fol. 144. *Małach.*

Dreszkowski, w grodzieńskim powiecie. Stefan, sędzia gr. grodzieński, poborca 1607. U *Małach.* mylnie nazwany Dresakowskim.

Drewnicki Antoni. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Drewnowski h. *Junosza*. Jan, podwojew. lubelski 1632. Stanisław i Wojciech w z. mielnickiej 1674. Drudzy z nich w krakowskiem dziedziczyli. N. Drewnowska była za Węglińskim. Jan, miecznik chełmski, którego syn w zakonie S. Jesu. To *Niesiecki* — Wielądko podając w swej *Heraldyce* obszerniejszą o tej familii wiadomość, twierdzi iż to imię bierze swój początek od wsi *Drewnowa*, poprzednio Przydanowem zwanej, w ziemi nurskiej, którą w nadgrodę zasług otrzymał Jan *z Dolecka*, protoplasta Drewnowskich, od Bolesława książęcia mazowieckiego w r. 1450. Daćbóg, sukcessor tego Jana, podaje w r. 1519. przywilej nadawczy Bolesława dla wciągnięcia do ksiąg ziemskich nurskich. W późniejszym czasie, dla rozrodzenia się następców Jana, uformowały się od pierwszego szczepu trzy oddzielne linie różniące się przydomkami. Ta linia, o której tu mowa, wzięła przydomek *Pupczyków*. Za świadectwem urzędowych transakcyi z akt nurskich

od r. 1627, jest rzeczą pewną (mówi Wielądko), iż Jan był synem Jana, i spłodził Macieja, Maciej spłodził trzech synów: Wojciecha, Józefa i Andrzeja sędz. z. nurskiego. Wojciech, pierwszy syn Macieja, spłodził Piotra komornika z. łomżyńskiego, który z Trzaszczanką, po Olszewskim wdową, spłodził Joannę córkę *ultimo voto* Dąbrowską. Tenże Piotr w powtórnem małżeństwie z Pudłowską wojską nurską, spłodził Ignacego, który był porucznikiem w wojsku kor., a potem komornikiem z. łomżyńskim, i Maryannę córkę, wydaną za Stanisława Hleczkowskiego podwojew. ostrołęckiego. Józef, drugi syn Macieja, spłodził Jana vice-starostę, sędziego grodzk. zambrowskiego, i Wacława. Andrzej, sędzia z. nurski, dóbr Drewnowa, Dobków, Gumowa, Gumówka, Szulborza, Wyszomierza w z. nurskiej, Zarąb, Radwan, Stryków, Szymowa, Gawków w z. łomżyńskiej dziedzic, był trzecim synem Macieja, który bezdzietnie zszedł z tego świata, podając substancyą swoję w z. nurskiej i łomżyńskiej nabytą, pozostałym rodzonym braciom Wojciechowi i Józefowi. Jan Antoni, podstarosta i sędzia gr. zambrowski, syn Józefa, ożenił się z Maryanną Korsakówną, z tą miał liczne potomstwo, z którego dwóch synów i trzy córek pozostało się. Ten Jan, będąc komorn. gran. z. łomżyńskiej, posłował na sejm elekcyjny St. Augusta, i tęż elekcyą podpisał. Wacław zaś, brat jego rodzony, drugi syn Józefa, umarł bezpotomnie. Z pozostałego potomstwa po Janie Antonim, vice-staroście i sędzim gr. zambrowskim, żyje Floryan Krzysztof, stolnik z. łomżyńskiej, sędzia gr. tejże ziemi, kawaler orderu ś. Stanisława, który z Wiktoryą Milewską, pierwszego małżeństwa Leszczyńską, spłodził dwóch synów, Ignacego starostę sulejowskiego, i Henryka sędziego z. łomżyńskiego, który w wojsku kor. był rotmistrzem. W powtórnem zaś małżeństwie z Balbiną Mikorską, sędzianką z. gostyńską, spłodził córkę, która w dziecinnym wieku umarła. Tenże Floryan w 1780. 1784. 1788. i 1793. odprawił funkcye poselskie z ziemi łomżyńskiej. Kazimierz, brat jego, drugi syn Jana vice-starosty zambrowskiego, wyniósł się do Moskwy, gdzie zawarł ślubne związki z ks. Trubecką, i spłodził syna Jana. Trzy córki Jana vice-starosty i sędziego gr. zambrowskiego: Józefa, Antonina i Rozalia, poszły za mąż: Józefa za Piotra Saniewskiego, Antonina za Wojciecha Nagurkę, i Rozalia za Adama Trzaskę. Z dwóch synów Floryana, stolnika łomżyńskiego, jest Ignacy starosta sulejowski i Henryk sędzia z. łomżyński, ci odprawili funkcye ziemiańskie, Ignacy zaś starszy, starosta sulejowski, ożenił się z Maryanną Bartochowską stolnikową mielnicką, po Siennickim chorążym wdową, z której spłodził córkę Zuzannę. Henryk, sędzia z., rotmistrz w wojsku kor., brat Ignacego. *Wielądko* Tomasza Drewnowskiego r. 1783. wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857*; lecz jego herbu nie wyraża.

Drobnicki Michał. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Drobot h. *Doliwa.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Drobutowicz Paweł. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drobysz *h. w.* Jan podcz. smoleński sekretarz król. 1632. podpisał elekcyą Władysława IV. Jeden z Drobyszów, żołnierz odważny, zginął pod wielkiemi Łukami. Adam chorąży wendeński, synowie jego: Konstantyn, Marcin i Alexander. Mikołaj podczaszy wendeński. Krzysztof cześnik miński, synowie jego: Jan, Alexander i Władysław; z tych Alexander lat 18 służył z Hilarym Połubińskim pisarzem polnym, Władysław zaś z Słuszką. *Nies.*

Drochecki. N. Drochecki miał za sobą Zuzannę Krupczankę. *Nies.*

Drochowski h. *Jastrzębiec*, w mazowieckiem województwie. *Nies.*

Drochowski h. *Korczak.* Że są i tego herbu pisze *Małach.*

Droczyłowski. Jan pisarz nowogrodzki 1616 *Nies.*

Drodzieński h. *Ślepowron.* Tak umieszczają *Kuropatn. i Małach.*

Drogodar herb: W polu niebieskiem, na szarym pasie ze srebrnemi brzegami, trzy pryzmy srebrne, dwie wyżej, trzecia niżej; nad pasem krzyż kawalerski złoty, pod pasem pszczoła w górę lecąca; nad hełmem trzy pióra strusie. Ten herb wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany został Augustynowi Fonrober, synowi Piotra, pomocnikowi naczelnika powiatu ostrołęckiego, dyplomem cesarza Mikołaja I. z dn. 13 (25) Marca 1845.

Drogomir *h. w.* Z tej familii Drogomirowna była za Mikołajem Kalinowskim koło 1600. Drogomir sędzia z. krakowski w r. 1386. Jan Drogomir z Cebrowską spłodził Jędrzeja, ten z Zofią Bielską Alexandra, który dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Malską, z tą sterilis, drugi raz z Joanną Orzechowską, z tej syn Marek podkomorzy wendeński sędzia kapturowy lwowski 1733., ten 1mo voto z Agatą Kamińską sędzianką z. lwowską, spłodził córkę Joannę Grzybowską cześnikową ciechanowską, i syna Antoniego komornika z. lwowskiego; 2do voto z wdową po Janie Krzysztofie Hondorfie, 3tio z wdową po Wojakowskim kasztelanicu przemyślskim. N. Drogomir z Wyżdżanki miał syna Mikołaja, ten z Chłopecką córek dwie i syna Stanisława, od którego był syn Alexander, który um. w r. 1718. *Nies.*

Drogon h. *Przerowa*, w sandomierskiem województwie. N. Drogon, którego z Rabsztyńskiej syn Franciszek 1692. Mikołaj miał za sobą Agnieszkę Tarnowską h. *Rollcz. Nies.* Drogonów trzech braci było w z. przemyślskiej: Józef bezżenny, Jan z Błońską bezdzietny, Floryan zostawił syna.

Krasicki. Drogonia Witalisa wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* lecz nie wyraża jego herbu. Za czasów Władysława IV. i Jana Kazimierza, Drogomir był znakomitym alchemikiem; ten pochodził z Francyi, gdzie też znajdował się dawniej ród szlachecki de Drogognes.

Drogosław 2do herb: W polu czerwonem strzała żeleźcem do góry na księżycu rogami na dół; w szczycie hełmu pięć piór strusich. *Herb. kr. pol. 1853.* Herb Drogosław 2do tem się różni od zwyczajnego jaki umieściliśmy w części II., że zamiast pół pierścienia, ma być pół księżyca.

Drogosław h. w. Familia ta ze Szląska do Polski przyjść miała około r. 1333, ale widać, że zaraz po przybyciu do nas inne przyjęła nazwisko, bo nikogo z tem pierwotnem imieniem nie wspominają nasi autorowie.

Drogoszewski. Księgi grodzkie ostrzeszowskie wspominają ich w r. 1622. Piotr zakonu kaznodziejskiego wydał *Tarczą wiary Chrystusowej* 1708 w Warszawie. *Nies.*

Drogowski. Marcin 1648 podpisał elekcyą Władysława IV. w woj. łęczyckiem. Stanisław miał za sobą Giszewską. *Nies.*

Drohiciński h. *Nałęcz* na Rusi. Sędziwój kasztelan lubaczowski 1573 († 1588) z innymi panami polskimi protestował się przeciwko konfederacyi *de pace Religionis, u Damalew. in Archiep.* fol. 315. Córka jego była za Hieronimem Lanckorońskim łowczym sandomierskim. *Paprocki w Gn.* pisze Drohicińskiego kasztelana chełmskiego. Zygmunt, Samuel 1632 kwitnęli. Drohiciński miał za sobą Kaimirównę kaszt. chełmską. Drohiciński miał za sobą Fredrównę. Abraham Annę Podhorecką sędz. z. bełzką. Samuel Katarzynę Zarębinę, ale *steril. Nies.*

Drohinicz. Ludwik, horodniczy radomski, z księstwem żmudzkiem podpisał elekcyą Jana III. Katarzyna Drohiczanka. Piotra Myszkowskiego kasztelana lubelskiego małżonka. *Niesiecki.*

Drohojowski h. *Korczak*, na Rusi. Atanazy władyka przemyślski około r. 1440. Jan Parys na Drohojewie z Orzechowską sędzianką przemyślką, zostawił synów pięciu. Z tych pierwszy Jan naprzód kasztelan chełmski, potem biskup kamieniecki, z tego postąpił na chełmskie, z tego na kujawskie, na którem umarł w r. 1557. Drugi Stanisław kasztelan przemyślski 1578. miał za sobą Urszulę Karłownę, siostrzenicę królowej Bony, (miał podobno ten Stanisław in *2do voto* Zofią Ossolińską) z tej spłodził syna Jana kasztelana sanockiego 1591., ten z Anny Balówny spłodził córkę Annę, ta najpierwej żyła z Dembińskim podstolim krakowskim, po nim z Zarębą, i synów dwóch, 1) Maciej Stanisław, żona jego Maryanna Czermińska h. *Ramult*, wojszczanka kamieniecka, powiła mu cztery córki: Annę Jaskmanicką, Elżbietę Kopycińską, Magdalenę i Zofią; synów także czterech: Samuela, ten w wojsku francuskiem żołd prowadząc, tamże umarł. Jana, tego z Zuzanny Jaskmanickiej dwóch synów (którzy młodo pomarli). Alexandra Dymitra, ten pierwszym związkiem żyjąc z Agnieszką Gorajską *sterilis*, drugim z Konstancyą Ożarowską, z której córka Agnieszka za Mikołajem Grzybowskim cześnikiem ciechanowskim, i synów pięciu: Krzysztof Tomasz *sterilis*, Maciej Stefan miecznik buski *sterilis*. Alexander Dymitr, tego żona Żukowska Maryanna. Krzysztof Tomasz, czwarty syn Macieja z Czermińskiej, chorąży przemyślski, pierwsza żona jego Zofia z Irządz Swatopelkówna Bolestraszycka cześnikówna przemyślska, wdowa po Pawle Ożarowskim; druga Dorota Felicyana Guldenszternówna kasztelanka gdańska, trzecia Alexandra Bidzińska, siostra wojew. sandomierskiego; z pierwszą spłodził córek sześć: Magdalenę Bazylego Hoszowskiego, Krystynę Marcina Bielskiego mieczn. lubelskiego, 2do voto Samuela Sokolnickiego chorąż. żydaczowskiego, Annę Ludwika Jeziorkowskiego, Maryannę Alexandra Stana, Helenę Ożarowskiego podstolego buskiego małżonki, i Eleonorę młodo zmarłą; synów zaś trzech: Jana, ten cztery razy śluby małżeńskie ponawiał: 1mo z Uleniecką, 2do z Kossowską chorążanką zatorską, z którą miał syna Józefa, 3tio z Sołtykowną, z której był syn Alexander i córka Franciszka, 4to z Morską, z tej syn Antoni i córka Agnieszka. Alexander Dymitr, drugi syn Krzysztofa chorąż. przemyślskiego, miał za sobą Helenę Rupniewską, z tej syn był Krzysztof i córka Katarzyna, naprzód Donhoffowi staroście wiślickiemu, po nim Antoniemu Rozwadowskiemu staroście karaczkowskiemu zaślubiona. I trzeci Samuel. 2) Jan, drugi syn Jana kasztelana sanockiego z Balówny, miał za sobą pierwszym związkiem Lasocką, z której córka Beata Krystyna, 1mo voto za Zygmuntem Porębskim chorążym zatorskim, 2do voto za Marcinem Mieleckim rotmistrzem, (z obiema dzieci nie miała), drugim związkiem pojął Katarzynę Myszkowską wojską oświecimską 1650., z tej córka Zofia za Teodorem Małachowskim, i synów trzech: Stanisław, ten z Konstancyi Marchockiej spłodził Zofią, Jana Skoruty, 2do voto Krzysztofa Humnickiego małżonkę, drugą Łazowską, Helenę i Eufrozynę mniszkami, i tyleż synów, t. j. Jana Marcina, ten z Wizembergówny miał dwie córki: Domicellę naprzód Łepkowską, potem Kobielską, i Salomeą Chwalibogową, i syna Kazimierza, którego z Jaklińskiej zostało potomstwo. Adama stolnika bielskiego, ten z Rzewuskiej zostawił córki: Rozalią mniszkę, Maryannę Karśnicką, Annę Załaszowską i Teresę Wisłocką, i syna Jędrzeja kustosza katedr. przemyślskiego. Tomasza cześnika podolskiego, tego syn z Wolskiej Ludwik ma za sobą Brześciańską, i córka Justyna. Mikołaja (czwarty to syn Stanisława z Marchockiej), ten z Kossowską chorążanką zatorską *sterilis*. Władysław Ferdynand, drugi syn Jana z Myszkowskiej,

z Anną Marchocką spłodził córkę Helenę, Jerzego Jordana małżonkę, i synów dwóch: Jana kasztelana czerniechowskiego, którego z Rojowskiej córka Anna mniszką, druga Katarzyna za Janem Balem, i Teresa; synowie dwaj: Jakób z Ochotnicką, Józef z Wolską ożenieni. Józef brat kasztelana czern., mieczn. przemyślski, tego z Marchockiej córki trzy: Drzewiecka, Witowska i Kotowska, i tyleż synów: Michał, Teodor i Mikołaj, którego z Goreckiej syn także Mikołaj. Stefan, trzeci syn Jana z Myszkowskiej, pułkownik król., córka jego z Omiecińskiej Antonina Jędrzejowi Wizembergowi zaślubiona. Trzeci Krzysztof, syn Jana z Orzechowskiej, spłodził z Morawskiej Katarzynę Herburtową, Annę Wasowiczową, Bierecką i Gniewoszową, oraz tyleż synów: Jana Tomasza referendarza kor. (zginął on kopią w piersi ugodzony podczas napadu Stadnickiego na zamek przemyślski) który złączył się był dożywotnie z Wolską, z której syn Mikołaj, z Baranowską żył bezpotomnie. Jana Kuzyna star. przemyślskiego, *ster.* Kilianu podkomorz. przemyślskiego ten z pierwszą żoną Ostrowską tylko córkę miał, zaślubioną Grzegorzowi Leżeńskiemu, z drugą Sobkówną miał córek trzy: Elżbietę 1mo voto Herburtową, 2do Lubomirską, Magdalenę Szaniawską, a potem Gniewoszową, i Zofią Piasecką; i synów czterech: Jan i Krzysztof bezżenni, Stanisław z Wysockiej zostawił syna Jana, i Samuel łowczy nurski, którego synowie czterej: Władysław, Stanisław, Franciszek *ster.*, Jędrzej z Głembowskiej miał synów. Krzysztof, syn Stanisława Jana kaszt. przemyślsk. z Zofii Ossolińskiej ur., ten z Anny czy Katarzyny Męcińskiej spłodził cztery córki: Zofią Krzysztofa na Nowymtańcu Stana, Annę Włostowskiego sędz. Sanockiego *steriles*, Katarzynę Zaranka, i Elżbietę Oleśnickiego małżonki, i dwóch synów: z tych Jędrzej pojął Hornostajownę, z tej był syn Samuel star. niedziałski, który z Orlickiej miał córkę za Marcinem Rybińskim chor. łomżyńskim. Brat Jędrzeja z Męcińskiej Stanisław z Zofii Przyjemskiej zostawił Annę Gorajską na Łaszczowie, i Katarzynę Kaszewską, i synów trzech: Krzysztofa stolnika lubelskiego, który trzy razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Zofią Malicką, drugi raz z Teodorą Buczacką, z obiema potomstwa nie było; trzeci raz z Teofilą Leszczyńską dziedziczką na Włodawie, wdową po Buczackim, z której było dwóch synów: Adam i Samuel bezpotomni. Władysława, ten z Orzechowską h. *Rogala*, *sterilis*. Jędrzeja, ten naprzód był cześnikiem, potem chorążym przemyślskim, nakoniec starostą łukowskim. Czwarty Jędrzej syn Jana z Orzechowskiej, ten z Fredrówną tylko trzy córki zostawił: Katarzynę Krzysztofa Reja, Barbarę Fredra, a po nim Jana Stadnickiego, Zofią Jędrzeja Ossolińskiego dziedzica na Bałtowie małżonki. Piąty Mikołaj syn Jana z Orzechowskiej, temu Oparowska powiła dwie córki: Brześciańską i Chłopicką, syna jednego Jerzego, ten z Bobolanki zrodził trzech: Stanisława opata, Jędrzeja podsędka przemyślskiego *sterilem*, i Stefana, który z Siecińską zostawił trzech synów: Jana Tomasza, od którego z Biereckiej dwaj synowie byli, Franciszek i Jędrzej. Franciszka z Lipowskiej potomstwo: Zofia, Teresa, Stanisław, Seweryn i Jerzy. Jędrzeja zaś z Teofilą Zabawską: Zofianna Kossowska, N. Ostrowska i syn Zygmunt dziekan katedralny przemyślski, deputat na trybunał kilka razy, prałat godny. Gabryel, drugi syn Stefana z Siecińskiej, ten z Glinczanką spłodził dwóch synów: Stefana i Władysława *steriles*. Wojciech, trzeci syn Stefana, ten z Romerówną miał córek cztery: Salomeę, Petronelę, Maryannę i Różą, i syna Jana, tego z Przedwojewskiej trzej synowie: Stanisław, Antoni i Paweł; to *z Geneal. Domu tego.* Krom tych: Zofia była za Janem Bobrownickim mieczn. stężyckim. N. za Czapskim Jędrzejem, druga za Michałem Czapskim. Krzysztofa jest w druku *Oratio, de fat. Rer.* Tyle *Niesiecki.*

Drohojowski sędzia z. przemyślski, dziedzic na Bolestraszycach, z Zborowskiej zostawił córek trzy: z tych jedna za Michałem Drohojowskim sędzią gr. przemyślskim, druga za Strojowskim sędzią wiślickim, trzecia panną umarła. Syn Michał miecznik przemyślski złączony z Lubieniecką, drugi Józef z Pinińskiej zostawił córkę. Drohojowski podstoli żydaczewski z Borejkowny zostawił dwóch synów: Jędrzeja, ten z Ulińską spłodził córkę Anielę Ustrzycką i synów Mikołaja i N. Dominik, brat młodszy Jędrzeja, z Kopystyńskiej zostawił potomstwo. Michał sędzia grodzki przemyślski dziedzic na Trojczycach, z Sałackiej zostawił dwie córki, 2do z Drohojowskiej syna, 3tio z Chojeckiej także potomstwo. *Krasicki.*

Michał, syn Józefa i Marchockiej, wnuk Władysława Ferdynanda (o których wyżej *Niesiecki)* sędzia ziemski i grodzki przemyślski, poseł na sejm 1764, sześciu zostawił synów: Mikołaja, Erazma, Maxymiliana, Jana, Felixa i Augustyna; z tych Maxymilian dziedzic Czorsztyna i Ragdoszcza w Galicyi zostawił synów dwóch: Marcelego na Czorsztynie (jego synowie: Stanisław, Kazimierz i Tadeusz) i Tytusa na Ryczowie. Józef Drohojowski, syn Jana kasztelana czerniechowskiego z Rojewskiej urodzony, którego *Nies.* wyżej wymienia, był (podług Lelewela) kasztelanem przemyślskim; umarł w r. 1770. zostawiwszy z Barbary Wolskiej trzy córki: Annę za Pinińskim starostą pilźnieńskim, Józefę za Woroniczem i N. w klasztorze bernadyńskim, i siedmiu synów, z których trzech było w stanie duchownym, jeden umarł młodo, a trzej pozostali: Jan wojski lwowski, poseł na sejm w r. 1764., Wiktor (mający z N. Łoś wdowy po Zamojskim synów: Lesława, Stanisława i Dominika) i Antoni który otrzymał od cesarza Józefa II. w r. 1783. tytuł hrabiowski. Z tych ostatni Antoni, podstoli przemyślski, poseł na sejmy († 1789) zaślubił Ewę Konarską, z której synowie: Jakób i Onufry († 1808) ożeniony z Honoratą hr. Baworowską, który zostawił

synów dwóch: Jana oficera wojsk polskich † 1853 (którego z Maryanny Rostworowskiej potomstwo: Marya za Leonem baronem Brunickim, Seweryn dziedzic dóbr Łącka w Galicyi, ożeniony z Maryą Sobańską i mający syna Jana i córkę Maryą za Mieczysławem ks. Woronieckim, Zofia za Leonem Kalm-Podoskim i Karolina) i Stanisława Seweryna (ur. 1791 † 1875.) oficera wojsk polskich, który z Henryki hr. Baworowskiej zostawił synów trzech: Józefa dziedzica dóbr Balic, Zygmunta dziedzica Krukienic i Łąckiej Woli w Galicyi, ożenionego w r. 1858 z Maryą Kotarską (z której córka Helena i syn N.) i Kazimierza dziedzica dóbr Bolanowic w Galicyi, który w roku 1857. zaślubił Annę Teofilę hr. Krasicką.

Drohomirecki h. *Sas.* Familia ta licznie dziś rozrodzona w Galicyi, używa przydomków: *Howora, Sulima* i *Szyszka.* Są równie w Galicyi Drohomireccy z przydomkiem *Soroka, Czepycha*; lecz tych herbu *Poczet szl. gal. i buk.* w r. 1857. nie wyraża. O Drohomireckich żaden heraldyk nie pisze, chociaż familia ta od bardzo dawna znaną była na Rusi. W aktach halickich przechowanych we Lwowie, znajduje się dokument z r. 1263 (Kronika domowa Dzieduszyckich i Monografia Krechowieckich) w którym wymieniony jest *Pan Drohomyr*, — być więc może, iż od tego Drohomyra imię Drohomireckich urosło.

Dronowicz Merkota wspomniony w *Metrykach kor.* kasztelanem wileńskim 1489. U heraldyków naszych cicho o nim zupełnie; nawet tego nazwiska nie wymieniają.

Droszewski h. *Wczele*, w Wielkopolsce, jednejże dzielnicy z Gniazdowskiemi. *Papr.* Droszewskich położył i pod h. *Wczele*, i pod h. *Korab. Okolski* Korabitów nie pisał. Ignacy Droszewski w zakonie Soc. Jes. † 1719. Stanisław z Droszowa w kaliskiem województwie podpisał elekcyą Władysława IV. N. Droszewska była za Janem Daleszyńskim sędzią z. poznańskim. *Nies.*

Drów. Jan Drów, do Iwana ks. moskiewskiego wysłany od Alexandra w. ks. litewskiego, prosząc o posiłki przeciwko Tatarom. Druff Jerzy, strażnik ks. żmudzkiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Drozdeński h. *Sokola*, na Wolyniu, wspomina ich *Metryka Wołyńska* w r. 1528. Michał Drozdeński Ulewicz, zginął w potrzebie z Tatarami 1576. *Nies.*

Drozdowicz h. *Jastrzębiec.* Jędrzej Drozda Litwin, Michała Glińskiego bliska krew, od króla Alexandra wziął starostwo lidzkie; od tego poszli Drozdowiczowie w orszańskiem, z których Jan stolnik wołkowyski. *Nies.*

Drozdowski h. *Jastrzębiec*, w woj. łęczyckiem, z których niektórzy Byszewskimi się nazwali, drudzy z Drozdowskich w Podgórzu osiedli. Michał sędzia z. łęczycki. Jędrzej z sejmu 1661. komisarz do granicy od Szląska z Wielkopolską. Stefan pisarz gr. poznański 1687., żona Teresa Zawadzka h. *Korzbok.* Alexander stolnik bracławski burgrabia krakowski † 1702. Jan podczaszy bracławski 1674. Piotr w tymże roku, Paweł rotmistrz. N. Drozdowski miał za sobą Ołtarzewską, Franciszek 1705, ale ci (mówi *Nies.*) Drozdowscy w krakowskiem, bodaj się nie herbem *Prus 1mo* pieczętują. Krzysztof pojął Annę Witkowską, z tej syn w wojsku zginął, córka Barbara poszła za Kałuskiego. *Nies.* Michał Drozdowski w sandomierskiem z Trzebińskiej urodzony, z Zofią z Mrokowskich spłodził Józefa, który wraz z Maciejem, Franciszkiem i Adamem podpisał elekcyą Stanisława Augusta króla, z województwem sandomierskiem, a Sebastyan z ziemią chełmską. Tenże Józef wszedł w śluby małżeńskie z Teresą, Teofila Mietelskiego i Anny z Lgockich córką, zostawił potomstwo, córek trzy: Annę, Teklę i Benignę, i synów pięciu: Franciszka, Jana, Szymona, Józefa i Jacka. *Wielądko.* W r. 1556. Jakób Drozdowski był łowczym i starostą wizkim. Jacek i Jan, synowie Wojciecha pisarza z. zawskrzyńskiego, w r. 1668. dobra Borzewo w płockiem, a Walenty w r. 1691. dobra Dramino-Ropole dziedziczyli. W r. 1734. Franciszka Drozdowska (nie wiadomo jakiego herbu) za Krzysztofem Dębno Krzyżanowskim. *Poczet szl. gal. i buk.* z r. 1857. wymienia Drozdowskich h. *Jastrzębiec* (z tych jedni piszą się *Łabuń*) a także Drozdowskich, których herbu wcale nie wyraża; ci się piszą z *Drozdowa kościelnego.*

Drozdowski h. *Jezierza*, w mazowieckiem. Wojciech podstarości płocki 1631., tenże czy inszy Wojciech pisarz z. zakrocimski, Maciej, Wawrzyniec, Marcin, Jakób, Jan, Jędrzej 1648 w płockiem. Gabryel *Constit.* fol. 20. Stanisław podstoli zakrocimski, Jacek, Jan, Walentyn 1674. Są według *Kojał.* w ośmiańskim powiecie familianci tego herbu, atoli i w ruskiem województwie kwitną. *Nies.*

Drozdowski h. *Korab.* Piotr w bracławskim powiecie. Jerzy w trockiem województwie 1700 r. *Wielądko.*

Drozdowski h. *Pilawa*, w ziemi wizkiej. Paweł starosta wizki, sekretarz królowy Bony. Stanisław dziedzic na Drozdowie 1540. Jan starosta wizki z sejmu 1607. komisarz do granic od Prus. Stanisław, Floryan miecznik wizki 1674., w r. 1685. kasztelan wizki. Temi czasy stryj rodzony Tomasza, Tomasz chorąży wizki. Stanisław komornik gran. wizki. N. miał za sobą Zamojską h. *Grzymała*, z której Tomasz podstoli wizki. *Nies.* Gniazdo tego domu są dobra Drozdowo w ziemi wizkiej, i wspólne Niewiadowskim, Grądzkim i Olszyńskim.

Drożęcki h. *Trzaska*. Dom znany od 1416; gniazdo jego dobra Drożęcino w z łomżyńskiej. *Kap. M.*

Drożeński h. *Ślepowron*, w ziemi ciechanowskiej, inni ich piszą Drozieński, inni Drozdzieński. Krystyn z Drozina kwitnął za czasów Ludwika króla. Wojciech † 1582, miał za sobą Annę Podoską, z której dwaj jego synowie Jakób i Maciej, rycerskie życie prowadząc, na placu polegli; drudzy ich bracia młodo pomarli. Stanisław u kardynała Hozyusza w wielkich respektach dla swojej nienadwerężonej cnoty. *Nies.*

Drożewski h. *Grabie*, w ziemi ciechanowskiej; gniazdo ich dobra Drożewo. *Herb. kap. Mil.*

Drożewski h. *Trzaska*. Tych kładzie *Kap. Mil.* w ziemi łomżyńskiej i za gniazdo ich oznacza dobra Drożewo.

Druchowski. Druchowski towarzysz Tarnowskiego, do pskowskich murów z konia zsiadłszy, pieszo szedł do szturmu 1582. Jerzy w województwie mińskiem 1632. *Nies.*

Drucki h. w. Według historyków naszych z linii książąt ruskich idą. Roman albowiem książę włodzimirski i halicki, między pięciu synów swoich księstwo ruskie swoje podzielił, t. j. na Mścisława, Daniela, Wasilka, Włodzimierza i Michała. Z tych Michał pisał się książęciem Druckim według *Stryjkow.* fol. 283. Zostawił (tak mówi *Nies.*, ale bodaj czy nie mylnie, bo jakaś dzieje zupełnie milczą o potomstwie Michała Romanowicza; zajmują się natomiast rodziną Daniela i Wasilka Romanowiczów, z czego wnosić można, że inne linie od Romana pochodzące prędko wygasły. *Karamzin* (t. IV. 317) czyni spostrzeżenie, że książęta Druccy szli od dawnych władzców Krzywickich czyli Połockich) syna Siemiona ks. Druckiego, ten Dymitra, którego syn Iwan, tego zaś Siemion i Jędrzej, któremu rodzona siostra Witolda powiła córkę Zofią, tę sobie wziął za małżonkę Władysław Jagiełło król polski, i z niej spłodził Władysława i Kazimierza królów. Od tych książąt Druckich rozmnożone potomstwo, od dóbr które im się działem dostały, różnych nazwisk nabyli, jako Sokolińscy od Sokolni, Horscy na Horach, Lubeccy na Lubeczu, Ozierzeccy na Ozierzach (prędzej na Ozereczach), Podberescy na Podbereziu. *Geneal. Ogiń.* na mapie sztychowana Bakrynowskich do tejże krwi książąt Druckich pociąga; taż powiada, że Sudzisław książę pleszkowski syn Włodzimierza jedynowładzcy ruskiego, spłodził syna Bazylego ks. Druckiego, od którego wzwyż pomienione domy poszły. *Nies.*

Druszkiewicz h. *Bożawola*. W województwie brzeskiem lit. Jan z Zababia Druszkiewicz pułkownik sławny w Inflanciech. Stanisław wojski halicki rotmistrz tatarskiej chorągwi, w kompucie wojska miał koni dwieście, 1658. Tenże czy inszy Stanisław, stolnik parnawski, miał za sobą Poradowską z *Wielkich Porad.* Tenże czy inszy Stanisław kasztelan chełmski 1690., córka jego Ewa była za Adamem Jaruntowskim kasztelanem sanockim, a syn pod Lwowem † 1720. Dawniej zaś Paweł był podsędkiem brzeskim litewskim. *Nies.*

Druszkowski h. *Prus Imo*, w czechowskim powiecie. *Nies.*

Drużbacki h. *Lew*, na Rusi. Lew zaś w herbie ich w prawą tarczy obrócony na trzech wzgórkach stoi zadniemi łapami, w przednich trzyma trzy lilie; na hełmie pół lwa takiegoż, jako i na tarczy. Z dawna w powiecie sądeckim kwitnęli. Z tych Jerzy u króla Kazimierza był rotmistrzem nad rajtaryą, miał za sobą Węgierkę z domu tam sławnego Czakich, synów z niej było trzech: Marcin burgrabia sądecki, żona jego także Węgierka z domu Pławeckich. 2) Michał, ten z Poniatowskiej spłodził Jana cześnika czerniechowskiego, który z Łańcuckiej zostawił Annę Witkowską i syna Franciszka proboszcza lanckorońskiego. 3) Jan, temu Pruszkowska pierwsza żona powiła dwie córki, Katarzynę Aloizyą Kawiecką i Maryannę Święcicką, i syn Franciszek łowczy kijowski, którego z Zacharzewskiej potomstwo: Józef, Teresa, Konstancya, Alexander i Antoni. Druga żona Jana, Weberówna, z której dwaj synowie, Józef w zakonie jezuickim młodo umarł, i Kazimierz, którego żona Kowalska. *Nies.* Ten ostatni Kazimierz Drużbacki skarbnik podolski podług *K. W. Wójcickiego*, podstoli żydaczowski podług *Krasickiego*, miał za żonę Elżbietę Kowalską znakomitą rymotwórkę (ur. 1687 † 1760) z której córka wyszła za Wiesiołowskiego łowczego pilźnieńskiego. — Michał Drużbacki skarbnikowicz podolski napisał i wydał: *Rozprawa o filozofii* 1746. Ten czy inszy Michał Drużbacki był w r. 1778 komornikiem z latyczowskim.

Drużbacki Józef, syn Daniela. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drużbic h. *Junosza* w Mazowszu. Mikołaj chorąży warszawski 1482. Dwóch rotmistrzów z tego domu w niewolę tatarską wzięto za buławy Żółkiewskiego, jeden z nich pod Cecorą zginął. Jan podkomorzy bełzki, miał za sobą Zofią Łaszczównę, od której Samuel chorąży buski 1730. i Michał synowie bezpotomni zeszli, i córki dwie: Katarzyna za Gabryelem Silnickim i Teofila za Alexandrem Kosakowskim. Anna Drużbiczówna, pierwszym związkiem była za Stanisławem Pieczyhojskim, drugim za Wojciechem Światopełkiem Zawadzkim. Jan 1674. Gabryel 1632. na Wołyniu. Kaspra wspominają księgi sądeckie 1619. *Nies.*

Drużbicki h. *Nałęcz zawiązany*, w sieradzkiem województwie. Z tego domu był w. ks. Kasper zak. Soc. Jesu rektorem kaliskim 1633. sławny kaznodzieja i autor wielu dzieł † 1620. Tego tylko

jednego wymienia *Nies.* Do tych zapewne należy Krzysztof Drużbicki, mężny wojownik, użyty przez Jana K. Chodkiewicza za posłannika do Skinder-paszy pod Chocimem r. 1620.

Drużbiński, wspominają ich księgi grodzkie ostrzeszowskie. Drużbińska była za Zadzikiem h. *Korab. Niesiecki.*

Drwalewski h. *Ogończyk*, w Kujawach, to nasi pisarze, atoli że Drwalewscy z Drwalewa w łęczyckim herbu *Rolicz* używają, widziałem (mówi *Nies.*) sam pieczęć tego domu, chyba że insi są Ogończykowie, inni Roliczowie. Stanisław podsędek łęczycki 1589. Jędrzej w łęczyckim rotmistrz sławny umarł 1645. *Niesiecki.*

Drwalewski h. *Przyrowa*, w Mazowszu. Wojciech kustosz kurzelowski 1609. *Nies.*

Drwalski h. *Przerowa*. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.* Patrz *Drwalewski.*

Drwęski h. *Gozdawa*. Franciszka Drwęska była za Stanisławem Szpotańskim. *Nies.* — Antoni sędzia kap. poznański. Piotr pisarz z. i poseł woj. poznańskiego, z tegoż województwa, a Józef z woj. kaliskiego pisali się na elekcyą Stan. Augusta. Tomasz dziedzic z Starkówca z Antoniny Chłapowskiej h. *Drya* małżonki swej zostawił córkę jednę Bronisławę za Bronisławem Drwęskim, i dwóch synów: Józefa i Bronisława dziś żyjących. — Adam brat Tomasza dziedzic na Bzowie spłodził z Mańkowskiej córkę Emilię za Felixem Tarnowskim, i syna Hieronima który z Heleny Wilkońskiej (ta owdowiawszy wyszła za Wilkoszewskiego) pozostawił syna Adama i córkę Kazimirę za Maxymilianem Kozłowskim. Trzeci brat Tomasza i Adama, Roch zostawił dwóch synów: 1) Wiktora ożenionego z Maryą Urbanowską z których pozostaje córka Prowidencya i synowie Kazimierz, Witold i Roch — i 2) Bronisław ożeniony z Bronisławą Drwęską. Do tychże należy zmarła w r. 1878. Ludwika Drwęska za Julianem Taczanowskim *z Kuczkowa.*

Drya *h. w.* Początki tego domu wyprowadzają jedni od niejakiego rycerza Mutyna (ztąd i herb Drya Mutyna zowią) zwanego, który miał przyjść do Polski z Burgundyi czy z Anglii za czasów Bolesława Krzywoustego; inni zaś twierdzą, że za czasów Bolesława Wstydliwego dopiero przybył do Polski Stanisław albo Swatysław rycerz, który że mężnie poczynał w potrzebie z Rusią, od tego książęcia szczodrze był udarowany około r. 1266 i familią tę u nas rozmnożył. *Niesiecki* nie dowierza ostatnim i mówi, że „musi być w Polszcze dawniejszy, bo Petrindus Drya już był kasztelanem wojnickim 1242. r.“ chociaż znów pomiędzy kasztelanami wojnickimi nie wymienia go wcale. Kładzie tu dalej *Nies.* Macieja Drya dziekana poznańskiego 1439. i tego czy innego Macieja kanonika gnieźnieńskiego 1445; a także Sranisława Drya proboszcza u św. Ducha w Sierpsku r. 1623.

Dryniewicz h. *Sas.* Tak ich wymienia *Małach.* a także *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*, lecz ci co w Galicyi osiedli piszą się obecnie *Siemiasz.*

Dryon. Mikołaj dla zasług rycerskich w wojsku koronnem indygenat otrzymał na sejmie r. 1676. *Niesiecki.*

Drzemlik h. *Korczak*, w chełmskiej ziemi. N. Drzemlik pod Pskowem odważny żołnierz. *Biel.* fol. 782. Tomasza i synów jego chwali *Paprocki w Panoszy.*

Drzewicki h. *Drzewica*. Drzewicki zakonu ś. Benedykta ś. teologii doktor, przeor na górze u ś. Krzyża. *Nies.*

Drzewicki h. *Ciołek*, w wojew. lubelskiem. Jednejże z Maciejowskiemi dzielnicy, ale od dóbr Drzewicy tego imienia nabyli. Piotr i Wincenty Drzewiccy podpisali *inter praesentes* list Jagiełły króla dany miastu lubelskiemu. *Długosz* w r. 1341. pisze, że gdy król Jagiełło był w obozie podczas ekspedycyi wojennej, pod niebytność pieczętarzów kor. oddano było pieczęć królewską Mikołajowi Drzewickiemu h. *Ciołek*, kustoszowi sandomirskiemu. Jan sekretarz król. poseł do króla czeskiego od Kazimierza króla 1477. Jakób z Drzewicy kasztelan żarnowski 1496; jego to podobno syn był Waleryan sekretarz król. † 1520; dwaj rodzeni bracia jego Maciej podkancl. kor. później arcybiskup gnieźnieński ur. 1466 † 1535., i Jędrzej stolnik krakowski. Jan scholastyk łęczycki 1540. podpisał list Zygmunta króla dany miastu lwowskiemu. Barbara Stanisława Tarnowskiego h. *Leliwa* małżonka, owdowiała 1586. N. żona Dunina Piotra. Adam kasztelan inowrocławski 1564 zostawił córki: jedna za Erazmem Barzi h. *Korczak*, druga Barbara za Grzegorzem Kretkowskim 1622. i synów: Zygmunta i Adama. Jędrzej 1587. podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego. *Const.* fol. 427. Jan kanonik gnieźn. 1617. Jerzy, który żonie swojej Annie w Kraśniku nadgrobek wystawił 1623. Stanisław stolnik lubelski, poseł na sejm 1611. miał za sobą Sydonią Mniszkównę, z której trzech synów: Alexander, Stanisław i Jan, córki zaś: Stanisława i Zofia Katarzyna 1674. Krystyna Stanisława Dąbskiego małżonka. Alexander wojewoda lubelski był synem Adama podsędka lubelskiego 1703, siostra jego Barbara była za Michałem Ryszkowskim h. *Nowina*, córka zaś Konstancya za Sołtykiem, z synów zaś jego dwóch, młodszy w szkołach lubelskich młodo umarł, Hieronim starszy miał za sobą Katarzynę Brzezińską h. *Łabędź.* Druga córka wojewody była za Janem Ignacym Działyńskim. *Niesiecki.*

Drzewiecki. Antoni, Franciszek. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Drzewiecki *Borsa* h. *Nałęcz*. W kościele opatowskim widziałem (mówi *Nies.*) z tym herbem nadgrobek Alexandrowi Borsie z Drzewice Drzewieckiemu zmarłemu 1674. wystawiony u OO. Bernardynów. Stanisław także Drzewicki żonie swojej w Krakowie u OO. Reformatów nadgrobek z tym herbem przydał 1688. Drzewicki Borsa łowczy buski miał za sobą Annę Czarnowską. Wacław kasztelan zawichojski spłodził syna Jana, Jan Mikołaja stolnika chełmskiego, i innych. Felicyan sędzia z krzemieński złączył się z Konstancyą Węgleńską, z której córka Antonina za Antonim Jabłonowskim podczaszym buskim, i synów dwóch: Stanisław scholastyk chełmski i Piotr stolnik chełmski pisarz gr. lucki, poseł na konwokacyą 1733, temu Maryanna Wiśniewska dwóch synów powiła, Felicyana i Stanisława. *Nies.* — Joachim Drzewiecki h. *Nałęcz* na *Hulczy* miał za żonę Konstancyę Broniewską, wdowę po Antonim hr. Dzieduszyckim † 1792. Piotr Drzewiecki, którego *Niesiecki* wymienia stolnikiem chełmskim, był później podkomorzym krzemienieckim i miał z Maryanny Wiśniewskiej oprócz córek: Heleny za Michałem Rohozińskim *(gen. Jełowieckich)* i Anny za Celesynem Czaplicem łowczym kor., synów trzech: Felicyana chorążego wołyńskiego (syn jego Józef z Błędowskiej urodzony w r. 1772. we wsi Juskowcach w krzemienieckim odznaczył się w legii naddunajskiej jako szef batalionu; potem był komendantem placu w Siennie. Syn Józefa Karol ur. 1805. znany jako pisarz dramatyczny). Stanisława ożenionego z Łaską i Józefa sędziego krzemienieckiego. Podług *Krasick.* Piotr podkomorzy zaślubił *2do voto* Leduchowską, która owdowiawszy poszła za Jana Sanguszkę, syna Pawła marszałka w. lit. z Dunínówny urodzonego. — Kazimierz Jan, syn Stanisława i Piotr, syn Norberta *Borsza* Drzewieccy h. *Nałęcz z odmianą*, legitymowali się w Heroldyi kr. polsk. Jan, Floryan i Adam Drzewieccy podpisali w Toruniu *manifest dyssydentów z wielkiey y małey Polskiey y Prusi* d. 19. Marca 1764., lecz nie wiadomo do którego ciż należą domu. — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Drzewieckich h. *Ogończyk*, a także i bez herbu.

Drzewiecki h. *Ogończyk*, w wojew. łęczyckiem. Wojciech mąż rycerski, o którym nadmienia konst. 1631. N. Drzewieckiego męża walecznego i dobrze ojczyźnie zasłużonego wspomina konstyt. 1662. Jan wydrukował swoją *Oracyę na pogrzebie Jerzego Ossolińskiego kanclerza. Niesiecki.* — Familia ta licznie obecnie w Galicyi rozrodzona.

Drzewiecki h. *Rawicz.* Z tych Jędrzej z Drzewce Drzewiecki miał za sobą Dorotę Stanisława Tomaszewskiego h. *Bończa* córkę. Jan skarbnik kijowski 1632 i Samuel. Mikołaj z ziemi czerskiej podpisał elekcyą Jana III. Mikołaj w sandomirskiem 1632. N. Drzewiecki miał za sobą Zuzannę Mieleszkównę, a N. Drzewiecki cześnik bracławski Kłoczowską 1702. Franciszek deputat na trybunał kor. 1725. *Niesiecki.*

Drzewiński h. *Korczak.* Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Drzewoszewski h. *Zaręba*, w łęczyckiem województwie. Kazimierz, Alexander i Hieronim 1648. *Nies.*

Drzymalski h. *Jezierza.* Jan syn Szymona. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dubalski h. *Korab.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* Kilku Dubalskich, którzy się piszą *Łoza*, są zapisani do stanu rycerskiego król. Galicyi i Lodomeryi pod r. 1782.

Dubaniewski h. *Brochwicz 2do*, w przemysłskiej ziemi. O tych sam tylko *Paprocki w Gniaździe Cnoty* pisze, ale podobno się myli, mówi *Niesiecki.*

Dubaniewski h. *Ostoja*, także w przemysłskiej ziemi. Tych Rokosz biskup kamieniecki do herbu swego przyjął za czasów Kazimierza W. Z tych jeden był łowczym przemysłskim za czasów Paprockiego. *Nies.*

Dubanowicz h. *Sas.* Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dubenitz herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu niebieskiem lis wspięty, w lewem zaś białem pies wspięty w obroży na szyi, ku sobie zwróceni; w szczycie hełmu sama korona. Używają go Rajscy vel Rejscy, rodzina z Czech pochodząca. *Herb. kr. pol. 1853.*

Dubiecki, około r. 1792 Mateusz kanonik lucki. Dyonizy skarbnik krzemieniecki i Karol P. T. Tych sam tylko *Wielądko* wymienia.

Dubieniecki, w wileńskiem województwie. Paweł, Krzysztof, Mikołaj 1648. podpisali elekcyą Jana Kazimierza króla. *Nies.*

Dubina h. *Zagłoba.* W księstwie litewskiem kwitną Dubinowie Kniażyccy w pow. grodzieńskim; atoli z tą odmianą w herbie, jako świadczy *Kojał. in MS.*, że dwie strzały na krzyż w podkowę kładą. Paweł. Dubina Kniażycki za Karola Chodkiewicza pod Chocimem rotmistrz piechoty węgierskiej, miał za sobą Morawicką, z której zostawił synów: Piotra, Jana, Łukasza i Samuela ludzi rycerskich. Jan miał za sobą Joannę Miciuciankę, córkę Olbrychta podstarościego grodzieńskiego. Stanisław, Antoni, Jędrzej i Piotr 1674. w słonimskim powiecie. Adam 1700. *Nies.*

Dubiński. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Dubiski, na Wołyniu. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Dubkowski czy *Dąbkowski* h. *Junosza*, w płockiem województwie. *Nies.*

Dubkowski h. *Ostoja.* Że są i tego herbu, piszą *Kuropatnicki* i *Małach.*

Dubowicki Gabryel. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Dubrawski h. *Sas*, w przemysłskiej ziemi. Tomasz podsędek halicki posłował na sejm 1569. N. Dubrawski podstarości żarnowiecki, którego córki: jedna za Stanisławem Sładkowskim, druga za Czarnockim. Dubrawskie Magdalena i Teresa zakonnice. Dubrawska była za Czarnieckim Wojciechem. Jędrzej komisarz do rozgraniczenia od Węgier z sejmu 1676. Franciszek podkomorzy przemysłski, lat swoich większą część w obozie z wielką męztwa swego chwałą przepędził, marszałkował na sejmach r. 1649 i 1654 Syn jego Paweł Konstantyn w r. 1691. suffragan przemysłski. *Nies.* — Synowica Suffragana poszła za Dębińskiego cześnika krakowskiego. Do tych należy Janusz Dubrawski, który wydał dziełko *O rybnikach i rybach*, Wrocław 1547. A także Andrzej († 1803) sędzia grodzki i żytomirski, dziedzic Żubowszczyzny, klucza Horoszkowieckiego i Rajgródeckiego, który za czasów konfederacyi barskiej swoim kosztem utrzymywał poczet ludzi zbrojnych dla imania hajdamaków i tem zastępował brak dzisiejszej policyi. Jestto postać dziejowa, która żyje dotąd na Wołyniu w gawędach i podaniach ludowych. Po r. 1793. wysłany na Sybir, majętność zaś jego przeszła w ręce generała Kutuzowa; ułaskawiony przez cesarza Pawła, wrócił do kraju i zamieszkał w Rajgródku, w dworku przeznaczonym mu przez Kutuzowa, gdzie też umarł bezżennym około r. 1803. — Kilku Dubrawskich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*, jednym herb *Sas* przyznając, innym żadnego nie kładąc herbu.

Dubrowiccy *książęta*, tak nazwani od miasta Dubrowicy (dziś Dąbrowicy) na Polesiu wołyńskiem położonego a pochodzący od książąt Holszańskich. *Niesiecki* trzech książąt tego nazwiska wymienia, tj. Jerzego, którego Tatarzy zbili w r. 1503, Jerzego wojewodę kijowskiego i Janusza wojewodę trockiego. Otóż ci wszyscy trzej stanowią jednę tylko osobę: jest nią Jerzy, Janusz czy Iwan, młodszy syn Alexandra Jurgiewicza Algimunta księcia Holszańskiego, mianowany w r. 1542. kijowskim, a w r. 1547. trockim wojewodą *(Stryjkowski)* zmarły w r. 1549. Jestto jedyny książę Holszański znany w dziejach polskich pod nazwiskiem Dubrowicki; żona jego Anna Radziwiłłówna, córka Jerzego kasztelana wieleńskiego, a siostra królowej Barbary, (o czem i sam *Nies.* pisze pod Radziwiłłami i Holszańskiemi) z której, jak świadczy *Bartoszewicz w Encykl. Orgelbr.*, został syn Jury Iwanowicz, który z Maryi Sanguszkówny spłodził pięć córek. Z tych Marya zaślubiła 1mo voto Jędrzeja Jakubowicza Montolta, 2do voto Michała Tyszkowicza Kozińskiego kasztelana łuckiego, 3tio Jędrzeja kniazia Kurbskiego; druga Anna wyszła za Olizara Kierdeja Mylskiego, trzecia Zofia za Alexandra ks. Połubieńskiego. Wymienia jeszcze *Niesiecki* jedną księżnę Dubrowicką, która być miała małżonką Bazylego Sanguszko, ale pod Sanguszkami nic o niej nie pisze — mówi tam natomiast o księżnie Dubrowickiej żonie Michała Sanguszko.

Duchanicz, w lubelskiem województwie. *Nies.*

Duchnowski, w ziemi łomżyńskiej. Piotr podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Dom ten znany już od r. 1441. używa herbu *Ślepowron*; gniazdo jego dobra Duchny Wieluny w ziemi łomżyńskiej. *Hera. Kap. Mil.*

Duchnowski h. *Drzewica*, w województwie podlaskiem. Z tych Andrzej sprzedał w r. 1736. dobra swoje dziedziczne w powiecie brańskim. To pisze *Herbarz kr. polsk. z r. 1853.* — Tadeusz i Wojciech, synowie Szymona, i Jan Syn Andrzeja, legitymowali się w *Heroldyi kr. pol.* przed 1850.

Duczymiński h *Rogala*, w Mazowszu, Podgórzu i Wielkopolsce. Agnieszka ksieni klasztoru kaliskiego 1630. Zygmunt w sandomirskiem 1632. Stanisław starosta ostrołęcki, Wojciech, Wiktor, Konstantyn, Kazimierz, posłowie ziemi łomżyńskiej 1648. Jan i Franciszek w ziemi nurskiej. Jan chorąży ciechanowski posłował na sejmy 1661. 1662. N. sędzia zakrocimski 1641. Zygmunt w z. wyszogrodzkiej 1674. Duczymińska chorążanka parnawska była za Janem Borowskim h. *Jastrzębiec.* Stefan w przemysłskiej ziemi miał za sobą Bolestraszycką, pozostałą wdowę po Lityńskim. Bartłomiej wydał drukiem *Exercitium Rhetoricum, jest Oratio in 4to, Cracoviae 1619.* N. była za Adamem Ulińskim. N. miał za sobą Elżbietę Cieszkowską. Stefan Krystynę Zarębinę z której syn Alexander. *Nies.* — W roku 1778 Leo Duczymiński miecznik ciechanowski. *Krasicki.*

Duczyński Jan syn Jana. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dudkiewicz (de) *z Trauenstein.* Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dudycki. Księgi grodzkie ostrzeszowskie w r 1584. Dudyczów wspominają. *Petricius lib. Histor. Moschov.* powiada, że Dudycki w okazyi z Moskwą pod Dobrzynicą zginął. *Nies.*

Dudziński. Hieronim podstoli mozyrski w województwie nowogrodzkiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. N. miał za sobą Maryannę Hurkównę. *Niesiecki.*

Duhamel h. w., tj.: w polu niebieskiem klucz złoty, przez który na krzyż kotwica żelazna, wpośród tych u góry gwiazda srebrna, w koronie ręka zbrojna klucz złoty trzymająca. Familia ta pochodzi z Francyi, z której Józef Duhamel w Polsce osiadłszy, do klejnotu szlacheckiego i wszelkich

prerogatyw w Koronie i Litwie wraz z sukcesorami przypuszczony został na sejmie 1768. (konst. fol. 330). Tenże Józef Duhamel wszedł w śluby małżeńskie z Maryanną Miklusiewiczowną metrykantką litewską. *Wielądko.*

Duklos. *Nobilit* z r. 1775. fol. 148. *Małachowski.*

Dukszta z wileńskiego podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza. *Małach.*

Dulęba h. *Alabanda*, w województwie lubelskiem. Z tych Stanisław podczaszy malborski posiadał w r. 1778. wieś Łaziska w lubelskiem. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.* Julian, syn Kazimierza, córka Cypryana zamężna Krzyżanowska *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dulęba. Tych wymienia *Poczet szl gal. i buk.* z r. 1857.

Dulfus h. *w*, to jest: W środku po prawej ręce mnich trzymający książkę, a na lewej szachownica w polu srebrnem, u spodu zaś trzy ślimaki w niebieskiem polu, a na wierzchu mnich z trzema strusiemi piórami. Herb ten od cesarza Józefa II. nadany z przyłączonym przywilejem klejnotu szlacheckiego, w Niemczech do czwartego pokolenia z płci męzkiej i żeńskiej, w Polsce zaś król Stanisław August pól konia w polu czerwonem i na hełmie przydał 1768. fol. 330. i r. 1764. wspomina konstytucya Jana Felixa Dulfusa, którego zasługi naprzód *Equitem auratum* w czasie koronacyi tegoż króla zjednały, potem wraz z potomstwem do wszelkich przywilejów szlacheckich przypuszczony. Tenże Jan Felix Dulfus szambelam króla pruskiego Fryderyka II. z Maryanną de Mok małżonką zostawił synów sześciu: 1) Jana Felixa Franciszka szambelana J. kr. Mści. 2) Andrzeja Jana pułkownika buławy wielkiej koronnej. 3) Joachima porucznika wojsk pruskich. 4) Stanisława majora w kawaleryi narodowej. 5) Ludwika porucznika wojsk pruskich. 6) Henryka adjutanta, i córkę Barbarę za Bonneau rezydentem francuzkim. *Wielądko.*

Dulibiński h. *Korab.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* z r. 1857.

Dulicz h. *w.* Eliasza Dulicza który tego herbu używał, i braci jego wspominają *Papr. i Okolski* i mówią, że się od nich zostało potomstwo.

Duliński h. *Zagłoba.* O tej familii nie pisze żaden z naszych heraldyków; jedyny *Knesckhe* niemiecki heraldyk umieszcza ją w swoim leksykonie szlacheckim i pisze, iż do niej należy Wojciech Duliński dziedzic wsi Sławna w w. ks. poznańskiem. O ile nam wiadomo, sam p. Duliński wyżej wymieniony, który wreszcie ma koligacye z szlacheckiemi domami, nie liczył się nigdy do szlachty i nie używał jej prerogatyw.

Dulski h. *Gryzima*, w dobrzyńskiej ziemi, przecież w hełmie nie trzy liszki, jak inni, ale tylko jednę nosili. Z tej familii był Maciej, którego syn Jan ostatni podobno z tej familii zszedł bezpotomnie w XVII. wieku. *Nies.*

Dulski h. *Ostoja.* Dom starożytny, znany od r. 1509. *Kapica Mil.* między innymi wymienia Jana Dulskiego kasztelana chełmińskiego, którego *Nies.* do herbu *Przegonia* zalicza.

Dulski h. *Przegonia.* Dom w Prusiech starodawny. Wojciech chorąży pomorski, z Katarzyny Rabianki spłodził córkę, która była za Jabłonowskim z Wicholca h. *Prus*, i syna Jana kasztelana chełmińskiego i podskarbiego w. kor., starostę brańskiego, surazkiego, świeckiego, rogozińskiego, ten pierwszym związkiem małżeńskim złączył się z Rożnową h. *Gryf*, ta mu powiła sześć córek: jedna poszła za Mikołaja Działyńskiego, druga za Tarła, trzecia za Kiszkę, czwarta Elżbieta za Macieja Konopackiego, piąta Zofia ksienią rządziła klasztor panieński w Toruniu 1623., szósta panną umarła. Drugim związkiem pojął Mniszchównę wdowę po Janie Firleju, ale z nią nie miał potomstwa. Trzeci raz pojął Oleśnicką h. *Dębno*, po której został się syn Jan, ale i matka i syn prędko pomarli 1583. Czwarty raz ożenił się z Zofią Herburtówną i z tą *sterilis*. Zygmunt brat Jana został na ojczyźnie w Lubochyni, z córki Rafała Kossa tylko jedną córkę spłodził, która była za Piotrem Wojanowskim. Siostra tych dwóch braci zmówiona z Krzysztofem Klińskim. Trzeci brat ich z Rembowskiej zostawił siedm córek. Jedna z nich poszła za Trzcińskiego Michała, Elżbieta i Justyna za Ciecholewskich braci rodzonych, czwarta za Elżanowskiego, piąta za Przewoskiego, szósta za Piwnickiego, siódma za Czarlińskiego Hektora. Podobno był i czwarty brat (lubo drudzy synowcami ich raczej chcą mieć Jana podskarbiego, albo stryjecznemi bracią) Jan dziedzic na Małżewie, który pojąwszy Rabiankę wdowę po Rębowskim, spłodził z nią dwóch synów, Wojciecha i Marcina. Z tych Wojciech na ojczyźnie został. Marcin był w Podlasiu starostą rajgrodzkim, z Różnowy zostawił czterech synów: Piotra starostę rajgrodzkiego i augustowskiego 1616. Wojciecha, tego żona Rębowska. Jana dziedzica na Paparzynie, (ten trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Bąkowską, drugi raz z Mełdzyńską z Mełdna, trzeci raz z Orłowską h *Cygenberg*, z której córka Elżanowska, syn zaś bezżenny). Krzysztofa starostę rajgrodzkiego i augustowskiego. Dulska była małżonką Frąckiego, i Dulsk i Lubochin z Dulską w dom się Wojanowskich dostał. N tych czasów miał za sobą Maryannę Jaskmanicką. Dulska była za Stanisławem Kuczborskim, kasztelanem sierpskim N. miał za sobą Teofilę Ponętowską. Samuel stolnik parnawski, żona jego Elżbieta Bekierska z której córka Maryanna, i synowie: Jędrzej, Antoni, Jakób i Rafał. Tyle *Nies.* — W r. 1788. Józef łowczy trembowolski, Ignacy stolnik latyczowski. *Nies.* — Bliższych czasów byli i są po dziś dzień Dulscy w Galicyi, z tych jeden miał za sobą hr. Rozwadowską, z której syn Edward umarł w r. 1869. zostawiwszy córkę Helenę za hr. Starzeńskim, i córki: Kornelią za Raffalowskim i N. za Korytowskim. Ciż Dulscy mają sobie przyznany w Austryi tytuł baronów w r. 1782.

Dumański h. *Laryssa.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dunajewski h. *Sas.* W r. 1788. Teodor wiceregent kijowski. *Krasicki.* — Do tych należą: Albin, biskup krak. od r. 1880 i Julian w tymże r. minister skarbu austryacki (synowie Szymona, i Błażowskiej) który z Maryą Estreicher ma synów: Stanisława ur. 1859 i Juliana ur. 1867, oraz córkę Maryą. Do tegoż domu należą dalej: Ignacy, Andrzej, Franciszek i Mateusz, bracia między sobą rodzeni, na początku XIX. w. żyjący, i Marcelli syn Franciszka — wszyscy zapisani do ksiąg stanu rycerskiego w Galicyi; z tych Mateusz († 1831) dziedziczył Boguszówkę na Podolu, miał za sobą N. Rakowską, a Floryan posiadał dobra Mokrzany wielkie i małe, Szaszerowice i Wolczyszczowice w Galicyi, umarł w r. 1852 zostawiwszy z Leokadyi Krukowieckiej († 1852) córki dwie: Seweryną za Wacławem Marynowskim i Felicyą, oraz tyluż synów: Adama i Edwarda † 1863; Antoni zaś z Ludwiki Krukowieckiej miał córkę Lubomiłę i Wiktora, który w Carogrodzie w pojedynku zginął w r. 1851.

Duńczewski h. *Krzywda.* W województwie i powiecie krakowskim *in sortibus* Łazy w parafii irzmanowskiej i bolechowskiej. O tych pisze *Jan Łazowski* w książce pod tytułem: *Klejnot Junosza o familii Piaskowskich* 1683, iż Duńczewscy od Duneburgu, nad rzeką Duną, swoje imię mają, zkąd przez Stanisława Gorzkowskiego, dziedzica na Łazach, wzięty Floryan Duńczewski ze skarbami podczas wojny inflantskiej r. 1580. Tu do Polski w dziecinnym wieku przywiezionego dał w nauki, a potem ożenił z szlachetną Ewą Milowną Łazomską, któremu Jacek i Adam Gorzkowscy bracia rodzeni, synowie Stanisława, uczynili donacyą na Łazach *Bonorum Terrestrium*, i w grodzie krakowskim zapisali z sukcesorami r. 1639. *feria 2da ante Fest. S. Nicolai Pont proxima.* Ten Floryan Duńczewski mając lat około 90, umarł w r. 1667, pochowany w irzmanowskim kościele z nadgrobkiem:

Juveni partum, spes et fortuna valete,
Nil mihi vobiscum ludite nunc alios.

Potomstwo jego z Ewy Milowny Łazomskiej h. *Łada* młodo pomarło, tylko zostało się synów dwóch: Jan i Kazimierz; pierwszy ur. w Łazach w r. 1624. służył wojskowo pod znakiem Stanisława Koniecpolskiego i Mikołaja Potockiego, hetmanów, i bywał w różnych okazyach rotmistrzem za króla Władysława i Jana Kazimierza. Ożenił się był z Katarzyną de Bętkowice Bętkowską h. *Prawdzic*, z którą miał potomstwo niżej wyrażone, umarł r. 1663. pochowany w irzmanowskim kościele. Drugi syn Floryana Kazimierz z Milowny Łazomskiej urodzony na Łazach r. 1644 miał za sobą Annę Starską h. *Abdank*, Jana vice-regenta grodu krakowskiego córkę, i z nią spłodził syna także imieniem Jan urodz. 1667. który umarł bezżennym. Między Janem i Kazimierzem synami Floryana, po śmierci ojca swego nastąpił podział dóbr ich dziedzicznych r. 1668. którego działu oblata w grodzie nowomiejskim 1713. aktykowana. — Jan, syn Jana rotmistrza z Katarzyny Bętkowskiej urodzony w Łazach r. 1648 († 1718.) pojął w małżeństwo Agnieszkę Stanisława de Piaski Stardzow Piaskowskiego córkę h. *Junosza*, z matki Morsztynownej h. *Leliwa*, z babki Czernej h. *Nowina* urodzoną, z której synowie: Alexander urodzony w Łazach 1668. który bezżenny umarł. Jan 1670. Franciszek 1676. Stanisław 1680. Fabian 1685. i córek dwie: Magdalena w panieństwie umarła, Joanna poszła za Zeglińskiego. Stanisławowi mającemu w małżeństwie Barbarę Bromirską i Fabianowi bezżennemu, ojciec pomieniony Jan uczynił donacyą dóbr swoich dziedzicznych r. 1713. w grodzie nowomiejskim. Jan, syn Jana z Piaskowskiej urodzony, służył w wojsku pod pancerną chorągwią, potem był superintendentem komor od Szląska pogranicznych, w województwie krakowskiem, dalej trzymał dobra w kluczu myślenickim do kasztelanii krakowskiej należącym, gdzie umarł i pogrzebiony w kościele tamecznym. Zostawił potomstwo z Zofią de Sowki Sowińską h. *Prawdzic*, Kazimierza plebana lipskiego, sławnego kaznodzieję po różnych ambonach, młodo zmarłego r. 1733. Stanisława i Michała. Michał był w akademii krakowskiej doktorem filozofii i notaryuszem apostolskim kreowany, potem do Zamojskiej wokowany został ś. teologii doktorem i profesorem, kanonikiem zamojskim i chełmskim, rektorem akademii po dwa razy, umarł młodo 1751. Stanisław urodzony 1701. roku, także w akademii krakowskiej kreowany doktorem filozofii 1722, wokowany do Zamojskiej akademii 1724, został geometrą trybunału koronnego 1727. kreowany obojga prawa doktorem 1745. Ten wszedł w przyjaźń dożywotnią 1727. z Teresą de Lichtenstein herbu tegoż imienia, córką Marcina z Magdalińskiej w Prusiech urodzonego, i z tej zostało synów czterech: Jan w akademii Zamojskiej doktor filozofii, proboszcz Mansynarystów u ś. Mikołaja w zamojskiej kollegiacie; drugi na chrzcie Michał, w zakonie Jacek; trzeci na chrzcie Antoni, w zakonie

Paschał, obadwaj reformatami w kustodyi ruskiej; czwarty Józef w szkołach zamojskiej akademii. Taką wiadomość podał Stanisław Duńczewski w swoim herbarzu; umarł tenże Stanisław 1766.

Duniecki h. *Sas.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.* — tenże Poczet umieszcza także Duniecków, których herbu nie wyraża wcale.

Duniewicz Antoni. *Nobilit non praec. scart.* w Konstytucyi r. 1700. *Małach.* — Duniewiczów wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Dunikowski h. *Abdank*, w przemyskiej ziemi. Jan podsędek przemyski, z wojew ruskiego poseł na sejm 1613. rotmistrz i pułkownik mężny, miał za sobą Ossolińską, z której córki: Magdalena za Kasprem Fredrem, druga za Czerniejowskim. N. pisarz grodzki sanocki 1643. N. miał za sobą Fredrownę podstolankę przemyską. *Nies.* — W r. 1790. Michał Dunikowski stolnik halicki. W zeszłym wieku Dunikowski Samuel z Urska (zkąd się piszą wszyscy Dunikowscy w Galicyi osiedli) miał syna Wojciecha z Teresy Grabińskiej urodzonego; tego znów syn z Krystyny *z Krzeszów* Franciszek zostawił z Zofii Zarębianki syna Antoniego, który z Ewy Korzeniowskiej pięciu zostawił synów: Józefa, Wincentego majora wojsk rzeczypospolitej (córka jego za Pantaleonem Dunikowskim) Michała rotmistrza, Kazimierza porucznika i Sebastyana jenerała. Z tych Józef miał za sobą *Imo voto* Justynę Strusówną, *2do voto* Dąbską; syn jego Pantaleon zaślubił stryjeczną swą siostrę Ludwikę Dunikowską, z której synowie: Wincenty obecnie dziedzic Dalowic pod Proszewicami (z Adeli Ines de Leo zostawia syna Stanisława ożenionego w r. 1876 z Zieleńską córką Apolinarego, i córkę Maryą) i Jan *na Tęgoborzu*, który z Petronelli hr. Stadnickiej ma syna Adama na *Wojakowie* i *Rejbracie*, i córki dwie, Maryę za Finkem i Wandę za Marszałkowiczem.

Dunin (bez herbu). Franciszek. *Spis szl. kr. pol 1851.*

Dunin h. *Łabędź.* Piotr Dunin, tego imienia pierwszy szczep w Polsce, wielką zwycięzkiego imienia chwałą Bolesława Krzywoustego uwieziony, w pięknej komitywie do Polski przyjechawszy, na dworze się jego czas niejaki bawił, gdzie potem i rycerskiemi dziełami i pięknemi w młodym wieku przymiotami i zaleceniem od króla Duńskiego *) tak sobie za serce ujął Krzywousta, że krom tego, że go w obszerne dobra opatrzył, hrabią na Skrzynnie uprzywilejował, żonę mu ze krwi książąt rusk. Maryą powinną Zbiławy pierwszej małżonki swojej zaślubił. Był on starostą kaliskim, kruświckim i wrocławskim, — według *Kromera* siedmdziesiąt i siedm kościołów z ciosowego kamienia wystawił, drudzy spełna 70 rachują, a żona jego Marya w Wrocławiu na Szląsku klasztor pod tytułem Najśw. Matki na Piasku fundowała. Córkę swoję wydał za Jaxę książęcia serbskiego. *Paprocki* dwóch synów jego wspomina: Idziego i Konstantyna, którzy w jednym grobie z ojcem w Wrocławiu pochowani. *Nakielski in Miech.* fol. 115. dwóch synów liczy: Ottona hrabią z Wierzbicy i Kazimierza, i przydaje, że do klasztoru wąchockiego darowali też same dobra Wierzbice a do klasztoru miechowskiego tenże Otto dobra Dzierzków przyłączył, co jeszcze musiało być przed r. 1198. jako dochodzi *Nak. z katalogu Patryarchy Miechowskiego;* a że *Przetocki* o tym domu pisząc w r. 1191. Piotra Dunina wspomina kasztelanem łęczyckim, kruświckim i konińskim starostą, raczejby trzeba mówić, że Otto i Kazimierz synami byli tego drugiego Piotra. — Piotr Dunin wojewoda łęczycki 1240 starosta kaliski, kruświcki i koniński. Piotr Dunin kasztelan sandomirski 1271. Jan z Skrzynna Dunin *Capellanus Curiae Casimiri Magni* 1370. przez którego ten król swoje śluby Bogu oddawał. Piotr Dunin z Skrzynna podkanclerzy kor. 1414. Jędrzej podkomorzy brzeski kujawski 1436. Mszczuj z Skrzynna dworzanin królowy Zofii, przeciwko Janowi Straszowi, bronił niewinności i honoru Pani swojej 1431. Piotr Dunin z Prawkowic marszałek nadworny kor. 1460, tenże sam potem kasztelan sieradzki 1478. Jędrzejowi Duninowi z Prawkowic staroście brzezińskiemu i bolesławskiemu zm. 1522. Jan brat jego nadgrobek miedziany w katedrze krakowskiej postawił. Floryan z Strawczyna podkomorzy inowrocławski około r. 1491. N. Dunin z Ujazdu dworzanin Albrychta króla 1496. Piotr Dunin wojewoda brzeski kujawski, starosta łęczycki, malborski, rawski, brzeźnicki † 1562 **) żona jego Leżeńska h. *Nałęcz*, z której

*) *Niesiecki* świadczy, że ten Piotr Dunin przybył do Polski z Danii, gdzie ojciec jego Gwilhelm (Wilhelm) był podskarbim królewskim. Tymczasem uczony nasz *K. Stadnicki* w swoim *Przyczynku do Heraldyki polskiej* zbija to podanie dawniejszych naszych kronikarzy i na podstawie nowych źródeł dowodzi, że ten Piotr nie z Danii lecz z Czech do Polski przybył podczas zatargów Rusi z Bolesławem Krzywoustym. Podług tego autora był on synem Własta czyli Włodzimierza, a współczesny jemu Piotr Duńczyk t. j. rodem z Danii inną całkowicie był osobistością.

**) Co do tej daty widocznie pomyłka, bo jak sam *Niesiecki* niżej mówi, Stanisław, syn Jakóba a wnuk Piotra wojewody, podpisał list Zygmunta Augusta r. 1556. z tytułem kasztelana inowrocławskiego, z czegoby wypadało, że wnuk równocześnie z swoim dziadem a może i wcześniej zasiadał w senacie. Słusznie się zatem domyśla *Bartoszewicz*, że ten Piotr wojewoda musi być wcześniejszy i że jest tym samym Piotrem, którego *Niesiecki* wymienia kasztelanem sieradzkim r. 1478, a który mógł postąpić pod koniec swojego życia na województwo kujawskie.

syn Jakób starosta sanocki, który z Przerębskiej h. *Nowina* spłodził Wincentego stolnika łęczyckiego, tego córka Anna z Walewskiej była za Szczawińskim kasztelanem łęczyckim, w który dom wniosła Ujazd. Drugi syn Jakóba z Przerębskiej Stanisław kasztelan inowrocławski, z tym tytułem podpisał list Zygmunta Augusta 1556. Garwaska Grzymalanka żona, syna mu powiła Mikołaja, i córek dwie, Pierzchalinę i Śleszyńską. Jędrzej drugi syn Piotra wojewody brzeskiego kuj., ten z Mniszewskiej zostawił syna Piotra, który z Drzewieckiej h. *Ciołek* pierwszej żony, miał syna i córki, z drugiej Buzeńskiej h. *Foraj* Sebastyana syna i córkę Małgorzatę Romiszowską. Krzysztof i Mikołaj Duninowie 1587 podpisali ustawy zjazdu pokrzywnickiego. Piotr Dunin w zakonie S. Jesu † 1649. Jan dziedzic na Parcowy rotmistrz sławny, zabity od Szwedów we wsi Skroninie. Kazimierz przez lat trzydzieści wojnę traktował, z Kożuchowską żył bezpotomny. Brat jego Filip proboszcz katedralny poznański, archidyakon gnieźnieński. Łukasz podczaszy liwski z Cieciszewskiej urodzony, ustąpił honoru swego synowi mężowi rycerskiemu. Alexander wojski radomski. Otto cześnik łęczycki, dworzanin Władysława IV. Adam cześnik łęczycki dworzanin Jana Kazimierza. Hieronim dziedzic na Gielniowie mieczn. sandomierski. Synowie jego Konstantyn i Jan 1691. N. Dunin cześnik nowogrodzki, żona jego Suffczyńska. Swentosław dziedzic na Nadolu, z innemi szesnastą Duninami poległ pod Batowem. Mikołaj, z kanonika poznańskiego, opat oberski i komisarz przez królestwo polskie zakonu cystercyeńskiego 1643. Swentosław wojski sandomierski, syn Alexandra z Niewiadowskiej, zostawił z Zofii Manowskiej trzech synów: Jakóba, Piotra i Jana. Hieronim dziedzic na Kuraszkowie, Władysława IV. i Jana Kazimierza dworzanin i sekretarz, urodzony z Zofii Koniecpolskiej; Zofia siostra jego była za Waleryanem Olszowskim kasztelanem spicimirskim. Stanisław miał za sobą Sobieską h. *Janina* córkę Felixa, z tą spłodził syna Krzysztofa, tego chorążym buskim wspominają konstytucye 1690. fol. 8, wziął potem kasztelanią lubaczowską w zasługach swoich; żona jego Maryanna Zaborowska urodzona z Skrzetuskiej. Franciszek chorąży buski rotmistrz król., syn Krzysztofa, pod Wiedniem mężnie stawał, miał za sobą Teresę Hinkównę. Rafał, którego żona Urszula Miaskowska h. *Bończa* umarła 1669. Grzegorz kasztelan żarnowski z Podlodowskiej urodzony, z sejmu 1643. deputat do kwarty rawskiej; tego z Zofii Nowomiejskiej córka Barbara była za Mikołajem Łaścisz ewskim h. *Prawdzic*, † 1645. Dunin referendarz koronny miał za sobą 2do voto Potocką h. *Srenina* wdowę po Jakóbie Rybińskim wojewodzie chełmińskim. *) Piotr w zakonie S. Jesu wydał do druku wiele dzieł. O innych Duninach, którzy mają swoje nazwiska własne, patrz na swem miejscu. Tyle *Niesiecki.*

Familia ta już od dawna tytułu hrabiów używa i takowy w teraźniejszych czasach przyznany jej został. Od Piotra marszałka nadwornego koronnego rozgałęziły się nowe szczepy rodziny Duninów, którzy od różnych dóbr nazwiska swe przybrali, jako to: na Skrzynnie i Borkowie Duninowie Borkowscy, na Skrzynnie i Suligostowie Duninowie Suligostowscy, na Skrzynnie i Łabędzi Duninowie Łabędzcy, na Karwach Karwiccy; na Wąsowcach Wąsowicze, na Szpotach Szpotowie i t. d. — Tu o Duninach mówiąc, nie chcemy najpierwszych czasów sięgać, o których już *Nies.* umieścił i poczynamy od Władysława Dunin dworzanina Henryka Walezego, który z Jadwigi Opalińskiej zostawił kilku synów i kilka córek, z pomiędzy synów Paweł był rotmistrzem za króla Stefana, tegoż syn Adam konsyliarz króla Zygmunta III. zostawił syna Adama r. 1640 podczaszym czerskim uczynionego, był także podstarostą i sędzią opoczyńskim i r. 1643. miał za żonę Teresę Opacką, z której zostało dwóch synów: 1) Alexander Krzysztof na Skrzynnie i Suligostowie Dunin podstoli bielski a potem kasztelan lubaczowski. 2) Adam Samuel na Skrzynnie i Suligostowie Dunin. — Alexander Krzysztof podstoli bielski a potem kasztelan lubaczowski dwu-imienny, pojął za żonę Katarzynę Rudnicką, z której został Paweł Dunin Suligostowski 1mo voto z Jadwigą Duninownę, 2do voto Franciszką z Hewlów; z Jadwigi Duninówny został Franciszek podkomorzy inflantski starosta niechworowski r. 1735., tegoż żona Rozalia Sarnowska, syn Stanisław któremu Julianna Bętkowska powiła Hipolita r. 1778. kanonika kapituły kamienieckiej, Wincentego r. 1784., Felixa r. 1785, Franciszka Xawerego r. 1786. generała wojsk rosyjskich i kawalera orderów, Jana r. 1779. tego Jana żona Wiktorya z hrabiów Potockich Pilawitów spłodziła Piotra 1809, Józefa r. 1812. Drugi syn Pawła hrabiego na Skrzynnie i Suligostowie Dunina z Jadwigi Duninównej, na imię Paweł, połączony z Maryanną Mierzejewską; trzeci Stefan, a czwarty Jan był spłodzony z Franciszki z Hewlów. Paweł i jego żona Maryanna z Mierzejewskich zostawili dwóch synów: 1) Franciszek Dunin połączył się z Magdaleną Łużycką i zostawił syna Wojciecha urodzonego około r. 1776, który pojął za żonę Teklę Jeleńkowską i z tej spłodził r. 1810 Kalixta, r. 1819 Hipolita Leopolda *binom.*, r. 1821 Felixa i r. 1834 Alexandra. 2) Kazimierz brat Franciszka połączył się z Apolonią z Piąggów i zostawił

*) Pierwsza żona była Grudzińska z której syn kuchmistrz litewski umarł bezdzietny, córka zaś Barbara za ks. Sanguszko marszałkiem w. kor.

syna Ignacego urodzonego r. 1794. który połączony z Wiktoryą Szuwarską r. 1821 spłodził Augusta Eustachego. Drugi syn Adama Dunina Suligostowskiego podczaszego czerskiego, a brat Alexandra Krzysztofa, na imię Samuel, połączony z Teresą Opacką zostawił syna Adama, któremu Konstancya z Kobylińskich spłodziła syna Antoniego połączonego z Brygidą Karską córką Józefa Karskiego i Teresy Laskowskiej; z tejże Karskiej Brygidy spłodzony syn Stanisław Kostka, od króla polsk. Stanisława Augusta trzema przywilejami obdarzony, miał za żonę Annę Ledochowską, z której spłodził: 1) Jana dziedzica dóbr Głęboka w Galicyi. 2) Piotra Pawła porucznika gwardyi konnych strzelców wojska polskiego, połączony z Jełowicką. 3) Anastazego Rocha bezdzietnego. Jan połączony z Emilią z Radziejowskich ma synów: Władysława, Stanisława i Augusta. — Konstytucye wspominają pod r. 1674. Dunin hrabia ze Skrzynna Krzysztof podstoli bełzki z bełzkiego. Dunin Mikołaj kasztelan r. 1676. Dunin Krzysztof chorąży ruski r. 1676. Dunin na Skrzynnie Światosław Franciszek wojski sandomierski i poseł r. 1676. Dunin na Skrzynnie Jan poseł poznański r. 1676. Mikołaj i Kazimierz. Konstanty chorąży parnawski. Mścisław, Alexander wojski sandecki, Władysław, Paweł, Wawrzyniec, Piotr i Tomasz z łęczyckiego. Dunin z Kryszpina, Szczęsny starosta szmetyryjski z witebskiego, Jan Rafał z warszawskiego, wszyscy żyli i działali roku 1676. w konstytucyach zapisani pod tymże rokiem, jako też w tychże konstytucyach czytamy Jakóba na Skrzynnie Dunina kawalera *Sanctae Mariae de Monte Carmelo et S. Lazari* r. 1710 był komisarzem do Gdańska z Małej Polski; r. 1720 Piotr Comes a Skrzynno Dunin kasztelan radomski r. 1710; w konstytucyach Alexandra in Skrzynno Comes Dunin *Vexilifer Winnicens.* r. 1710. Józef de Skrzynno Dunin deputat *ad pacta Conventa* r. 1710. Antoni Dunin regent kancelaryi w. kor. r. 1670 w aktach pilznieńskich. Ignacy, Jan i Anna, synowie i córka Franciszka na Skrzynnie Dunina i Zofii z Chyrów Romerównej. Dunin de Skrzynno Szpost Józef r. 1736. *Dapifer Duccatum Zathoriens et Oswiecimens. Dunin de Skrzynno Petrus Comes Succamerar. S. R. M. Capitaneo Zathoriens* r. 1720. Stanisław regent żydaczewski r. 1738. R. 1790 był Jerzy Wojciech z Skrzynna Dunin cześnik stężycki. Syn drugi Jakóba referendarza kor. Piotr starosta zatorski i bakoski, marszałek królowej i kawaler orderu Orła białego, nakoniec kasztelan radomski, wstąpił w związki małżeńskie z hrabianką Fryderyką Rochlitz, do którego małżeństwa wiele się przyczynił August II. król polski i elektor saski. Z tąż grafówną Rochlitz spłodził Piotr czworo dzieci: z tych córka Gertruda żyła w zakonie Sakramentek w Warszawie, Maryanna za Antonim Tomkowiczem, Antonina za Ignacym Malczewskim. Syn zaś Fryderyk także starosta zatorski z Zofią Małachowską zszedł bezpotomny. Tyle *Bobrowicz* dodaje z „dokumentów familijnych".

Obszerniejszą wiadomość o Suligostowskich podamy na właściwem miejscu pod literą *S*, tu zaś w uzupełnieniu genealogii Borkowskich umieszczonej na str. 295. podajemy dokładniejszą wiadomość o tej rodzinie, jak następuje: W aktach kościoła borkowickiego. znajduje się dokument z r. 1309 donacyi z gruntów tejże parafii przez Mikołaja Dunina h. *Łabędź*, dziedzica Borkowic. (Akt ten wydrukowany w dziele p. Sobieszczańskiego: „Kilkanaście dni pobytu w powiecie opoczyńskim.") Długosz w dziele Liber Beneficiorum (p. L. III. p. 517 i 518) wspomina Bartłomieja Dunina Borkowskyego i Nadolne wdowę z dziećmi, dziedzicami Borkowic, Ruszkowic, Radoszowa, Polutowa, Zdunkowa, Brzizkowa i Ruszkybrodu. Od tego Bartłomieja wszyscy Duninowie Borkowscy się wywodzą. Syn jego Paweł na Borkowicach, Łabędziu, Suligostowie, miał Piotra na Łabędziu, przodka Duninów Łabędzkich, i Adama który służył na dworze Karola IV. cesarza za młodu i zostawił Adama na Sulgostowie przodka Duninów Suligostowskich i Jana na Borkowicach przodka Duninów Borkowskich, ten stale się już Borkowskim pisał; fundował kaplicę ś. Jana w kościele farnym w Kazimierzu. Zostało jego synów trzech: 1) Jan na Borkowicach 1570 dworzanin króla, pleban borkowicki, jego potomstwo w 18 stuleciu Borkowice z rąk swych wypuściło, mało jest znane, uważane jako linia na Borkowicach. 2) Jędrzej pisarz z. lubelski 1569 miał syna Kaspra pułkownika król., ten odznaczył się w wyprawie smoleńskiej 1632—1635, otrzymał od Władysława IV. króla znaczne posiadłości w województwie czerniechowskiem prawem lennem, syn jego Bazyli przeszedł wraz z województwem swem pod panowanie Moskwy i prawosławnym został, za co mu car Michał Alexowicz r. 1674 nadania króla Władysława IV. potwierdził. Służył w wojsku zaporoskim i został jego obożnym jeneralnym i pułkownikiem pułku czechryńskiego. Jego potomstwo istnieje w cesarstwie rosyjskiem nazwane pod „Linią prawosławną", posiada dobra i piastuje znakomite urzędy w Rosyi. I tak Jakób, syn Iwana, marszałek gubernii czerniechowskiej 1841. Wasyli, syn Dymitra kamerjunker dworn rosyjskiego 1848. Stefan rzecz. radzca stanu i gubernator Witebska 1869, zaś 1870 gubernator Ekaterinosławia. Michał marszałek szlachty gubernii mochilewskiej 1870 i t. d. — 3) Trzeci syn Jana (p. n.) Stanisław kasztelan połaniecki i deputat na trybunał kor. 1578, kalwin, ożeniony 1mo z Dębińską h. *Rawicz*, 2do z Leszczkowską h. *Prawdzic* prawosławną, z tej Innocenty 1597 biskup czerniechowski i osterski ruski, otruty tegoż roku, zaś z Dębińskiej synowie: Piotr, Franciszek i Jan tworzą trzy linie: *obożnińską, szlachecką i hrabiowską*. Z tych:

I. Linia Obożnińska:

Jej założyciel Piotr chorąży sandomierski obożny kor., wprzódy pułkownik wojsk król., poseł na sejmy, deputat na trybunał radomski 1608 (p. Const. fol. 4) mąż rycerski, walczył pod Białym Kamieniem, Kircholmem, Kluszynem 1610, Moskwą 1611 i t. d., † 1619, ożeniony z Zofią Siecińską h. *Bończa*, panią na Bończy (ta 2do voto Firlejowa), z niej Józef i Piotr chorąży bełzki, potem kasztelan lubaczowski 1628—1641 pan Bończy, Rochotnicy, Okszy, Garwaczu i t. d. ożeniony 1mo voto z Firlejówną starościanką śmidzańską, 2do z Elżbietą Rejówną h. *Oksza*, z tej Zofia na Bończy za Suchodolskim h. *Janina* skarbnikiem lubelskim, i Jakób, ten miał Tomasza i Franciszka — po Tomaszu syn Józef konfederat barski miał Mikołaja, ten ożeniony z Julią Gromadzińską, z której Alfons, Stanisław i Jan Kanty udowodnili szlachectwo w król. Polskiem r. 1851—52. — Franciszek (drugi syn Jakóba) miał Mikołaja i Kazimierza, ten ożeniony z Michaliną Skrzetuską, z niej Karol, Bonifacy i Alexander Józef ożeniony z Ludwiką Boduszyńską, z niej Tadeusz i Leon udowodnili szlachectwo w król. Polskiem r. 1842. Do tej linii należy Jakób burgrabia grodzki lubelski 1767, który miał syna Wawrzyńca ożenionego z Magdaleną Czernicką h. *Jastrzębiec*, z niej Jan Wawrzyniec Józef tr. imion wylegitymowany z szlachectwa w królestwie Polskiem r. 1843.

II. Linia Szlachecka.

Jej założyciel Franciszek (drugi syn kasztelana Stanisława) mąż rycerski, dużo potomstwa zostawił, z tych Wojciech w przemyslskie się przesiadł i z Katarzyny Ostrowskiej miał: 1. Piotra, 2. Stanisława i 3. Samuela (Akta przemyslskie r. 1626 i 1646), ten ożeniony z Anną de Truszelnice, miał Annę Franciszkę zakonnicę 1670. i Samuela Bernarda (Akta przem. 1670—1699), ten ożeniony z Urszulą Bielecką h. *Janina* burgrabianką łucką, wojsczanką sanocką, z niej: Anna zaślubiona Mikołajowi Szadurskiemu h. *Ciołek*, i Alexander ożeniony z Anastazyą Dobrzańską, z niej: 1. Stanisław ożeniony z Modrzejowską h. *Pawęza*, z której Alexander Antoni i Franciszek Maciej (Akta przem. 1757), zaś 2gi Jan ożeniony z Anną Węglowską, z niej: Jerzy (Akta przem. 1782), Antoni i Michał ożeniony z Eufrozyną Żurowską, z niej Tomasz, tego jedynaczka Franciszka za Maciejem Krynickim. Do tej linii należą przesiedleni na Podlasie i Wołyń Duninowie Borkowscy, z których: Jan podskarbi JKMości, ożeniony z jenerałówną Jezierską h. *Nowina* miał *a.* Seweryna (1788), ten ożeniony z Teresą Mierzejewską h. *Szeliga*, z niej Kalikst (1829) marszałek powiatu proskuzowskiego, miał Alexandra, tego córka Honorata za Heliodorem hrabią Ilińskim miała Heliodora i Czesława h. Ilińskich (1872). Zaś 2gi syn Jana, *b.* Józef stolnik mścisławski, tego syn jedyny Michał Tomasz marszałek powiatów włodawskiego i radzyńskiego, poseł na sejm 1831 r., kawaler orderu ś. Stanisława 2giej klasy, pan Matwicy, Żelaźna i Kolenbrodu, ożeniony z Brzozowską, z niej Józef Władysław † 1855 ostatni potomek tej odrośli, ten 1mo voto zaślubił Sosnowską pułkownikównę, 2do Alexandrę Chomętowską h. *Bończa*, znaną autorkę Kroniki rodzinnej i t. d.; z Sosnowskiej córka jedynaczka Wanda Izabella ur. 1845. zaśl. 1867 Ludwikowi Żychlińskiemu h. *Szeliga* na Bruśnie Starym, pułkownikowi wojsk polskich. — Tu należą: Andrzej na Lubaszu i Charzewie pułkownik wojsk król. za Jana III. i Augusta II., (tego wnuk Piotr ożeniony z Maryanną Kozłowską h. *Jastrzębiec* miał Stanisława w guberni płockiej, który udowodnił szlachectwo w król. Polskiem 1844.) — Maciej, którego synowie Wojciech, Konstanty i Bazyli zapisani do szlachty gubernii kijowskiej 1801—1804 r. Kazimierz, którego synowie Andrzej i Stanisław; Alexander, którego syn Władysław i inni do szlachty gubernii kowieńskiej 1841—1855 wpisani. Klemens, Kalixt i Antoni wylegitymowani w król. Polskiem r. 1860.

III Linia Hrabiowska.

Jan (3ci syn kasztelana Stanisława) ożeniony z Katarzyną Gołuchowską h. *Leliwa*, z niej Stanisław mąż rycerski, poseł na sejmy i dwakroć deputat na trybunały, ożeniony z Katarzyną de Bobrku Ligęzianką h. *Półkozic*, z niej: *a.* Wacław na Trzesienniku (Akta trębow. 1619—1624). *b.* Stanisław ożeniony z Anną Bielowską, z niej Anna ksieni w Lwowie jako taka Hyacynta, i Jan Modest. — *c.* Jan dworzanin królów Władysława IV. i Jana Kazimierza (Volomin. legum 1648) pan na Celejowie, poseł i komisarz w lubelskim r. 1647, ożeniony z Anną Firlejówną Górską h. *Lewart*, z niej: Jerzy (Akta łuckie 1678) ożeniony z Zuzanną Tyszecką h. *Strzemię*, z niej: *a.* Elżbieta ur. 1634. zaślub. Stanisławowi Koniecpolskiemu kasztelanowi bracławskiemu. *b.* Stanisław kasztelan połaniecki 1570, poseł wielki do Wiednia 1683 i marszałek trybunału kor. r. 1684, tegoż roku umarł, ożeniony 1mo z Zamojską kasztelanką kijowską, z niej: Dorota za Adamem Tarło wojewodą lubelskim, i N. za Gozdzkim Antonim starostą korytnickim; 2do z Katarzyną Słupecką kasztelanką lubelską, z niej Teresa † 1723. zaślub. Stanisławowi Tarle wojew. lubelskiemu. *c.* Jan*) cześnik latyczowski, pułkownik król., walczył pod Wiedniem (1683) i Granem, też nad Dwinem 1673 i Zwańcem, r. 1699 dostał starostwo radelickie w ziemi ruskiej,

*) Duńczewski, nazywano go Jerzym.

ożeniony 1mo z Zaleską, z niej Jacek i Katarzyna Siemiaszko, 2do z Izabelą Radlińską h. *Gryf* wojszczanką żytomirską, z niej: Jerzy buńczuczny i dworzanin król., starosta radelicki, kasztelan gostyński 1754 r., zmarł tegoż roku, kawaler orderu Orła białego, pan Gródka, Jesupola, Strusowa, Rudy, Czyżowa, Snowicza i t. d., ożeniony 1mo z hr. Lamare jenerał-majorówną, z tą bezpotomny. 2do z Scholastyką Olszewską h. *Ślepowron* na Wyżlanach, sędzianką gr. żydaczowską, z niej: *a.* Anna za Marcinem z Grodkowa Łosiem podsędkiem gr. lwowskim. *b.* Tekla 1mo voto zaślubiona Stanisławowi Worcellowi kasztelanowi halickiemu, staroście dołhańskiemu, 2do voto Józefowi Jabłonowskiemu staroście horodlackiemu. *c.* Alexandra zaślubiona księciu Drucko-Lubeckiemu. *d.* Jan dworzanin król., starosta radelicki † 1752. *e.* Adam młodo zmarły. *f.* Jerzy Jan podkomorzy król., kawaler orderu ś. Stanisława, podstoli żydaczewski a po bracie starosta radelicki, pan Wyżlan, Jampola, Rudy i t. d. ożeniony z Józefą hr. Olizar starościanką łojowską, panią Świniar w Radomskiem † 1811. z niej dzieci: *a.* Petronella zaślubiona Felixowi hr. Bąkowskiemu, *b.* Alexandra zaśl. Janowi Pietruskiemu chorążemu kor. Galicyi, *c.* Katarzyna zaślub. Mikołajowi hr. Drohojowskiemu, *d.* Anastazya, *e.* Stanisław (najmłodszy z synów) ur. 1782. † 1850, potwierdzony w starym swym hrabskim tytule w Austryi 12 paźdz. 1818, na Winniczkach, Dmytrowicach i Garńczarach pan, ces. król. szambelan austryacki, autor wielu dzieł, darował 22 tysiące tomów bibliotece uniwersyteckiej lwowskiej, utworzył stypendya cztery dla młodzieży gospodarstwa się uczącej, ożeniony z Rozalią Skarbek Michałowską † 1824. panią Kosmanic i Fredropola, córką excelencyi Kajetana ces. król. radzcy tajnego prezesa sądów szlacheckich i t. d. z Maryi Podoskiej h. *Junosza* kasztelanki sierpskiej, z tą bezdzietny; zaś trzej inni bracia założyli trzy osobne gałęzie swego domu w Galicyi.

I Gałąź. Jej założyciel Jerzy Jakób Antoni hrabia Dunin-Borkowski (syn Jerzego z Olizarówny) ur. 1764. † 1813, marszałek tarnopolszczyzny, podkomorzy król., kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława, pan Kozolówki, Skowiatyna, Juziampola, Jesupola, Winiatyniec, Hleszczawy i t. d., ożeniony z Julią Barbarą hrabianką Lanckorońską na Mielnicy, z niej: *a.* Florentyna Krystyna Magdalena na Jesupolu z przyległ., ur. 1801 † 1821. zaślubiona 1817 Kajetanowi Janowi hrabiemu Dzieduszyckiemu. *b.* Tytus ur. 1797, † 1849. ces. król. paź austryacki za młodu, potem członek stanów galicyjskich, otrzymał z bratem 12 paźdz. 1818 r. potwierdzenie tytułu hrabskiego w Austryi, zaś 27 marca 1821 r. w król. Polskiem, ożeniony z Maryanną hrabianką Trembińską na Srokach, Czortkowie, Białej, Słobudce i Plucharach. *c.* Henryk Jakób ur. 1798. † 1845. na Mielnicy, członek stanów galicyjskich, ożeniony z Julią Maryanną Korytowską h. *Mora*, panią Suszczyna i Ostalec, miecznikówną kor. Galicyi, z niej dzieci: *1.* Ewelina Henryka ur. 1835, na Hleszczawie pani, zaślub. 1852 Bolesławowi Komornickiemu h. *Sas* na Sassowie. *2.* Wanda Teodora ur. 1836, pani na Winiatyńcach, zaślub. 1855 Józefowi Jabłonowskiemu h. *Prus* na Pacykowie i Dołhem. *3.* Mieczysław Ignacy ur. 1830, pan Mielnicy i Chudykowiec, prezes rady pow. borszczowskiej, ożeniony 1867 z Maryą hrabianką Wodzicką. z niej: α. Kazimiera ur. 1870, β. Helena ur. 1872, γ. Juliusz ur. 1875, δ. Władysław. *4.* Alfred ur. 1834, pan Skewiatyna, Korolówki i Jampola, ożeniony 1857 z Olgą Światopełk-Zawadzką, panią Szlachciniec, Kurnik i Łozowy, z niej dzieci: α. Marya Albertyna ur. 1859. zaśl. 1877 Zygmuntowi Taczanowskiemu h. *Jastrzębiec* na Biskupicach, β. Jadwiga ur. 1861. γ. Jerzy Józef ur. 1867.

II Gałąź. Leonard Wincenty hrabia Dunin-Borkowski (drugi syn Jerzego z Olizarówny) ur. 1768, † 1839, podkomorzy król., kawaler orderów ś. Stanisława i Orła białego; r. 1809 konsyliarz stanów krajowych Galicyi, w Austryi hrabią potwierdzony 12 paźdz. 1818, pan Sklerbieszowa, Szuparki, Czerniechowa i Milatyna, ożeniony 1mo 1803 z Ignacyą Bogumiłą Petronellą hrab. Ostroróg † 1811, z tą bezdzietny, 2do 1813 z Izabelą hrab. Krasińską † 1848, hr. Józefa jenerała wojsk polskich córką, z niej: *1.* Zygmunt ur. 1815, † 1847, *2.* Stanisław Narcyz ur. 1818, pan Uhrynowa, Skierbieszowa i Osieka, ożeniony 1843 z Adelą baronówną Larisz, z niej: *a.* Jadwiga ur. 1849, za Janem Popielem na Wójczy h. *Sulima*. *b.* Jerzy ur. 1856. *3.* Seweryn Wincenty ur. 1824, † 1872, ces. król. szambelan austryacki, kawaler maltański, deputat stanów Galicyi, ożeniony 1844 z Olgą Anielą Kownacką h. *Ślepowron*, z niej: α. Zygmunt Józef ur. 1849, † 1860. β. Alexandra ur. 1852, zaślub. 1877 Rogerowi hrab. Łubieńskiemu, ona pani Babic. γ. Emannel c. k. oficer ułanów, pan Suchodosob. δ. Klementyna ur. 1862.

III Gałąź. Franciszek Antoni de Padua hrabia Dunin-Borkowski (syn trzeci Jerzego z Olizarówny) ur. 1775, † 1860, członek stanów galicyjskich, potwierdzony w tytule hrabskim 12 paźdz. 1818 w Austryi, pan Gródka, Szczytowiec, Głuchowiec, Świniar i Cetnerówki, ożeniony 1808 z Franciszką Anną Balbiną hr. Dzieduszycką ur. 1783, † 1852, starościanką bachtyńską, z niej: *a.* Ludwika Anna ur. 1814, pani Butyn, Przystani i Świniar, wdowa po † 1837 r. Janie Jakóbie Pieniek Niezabytowskim h. *Lubicz*. *b.* Izabela Apolonia ur. 1823, dama krzyża gwiaździstego i dama pałacowa cesarzowej Austryi, pani Głuchowic, zaśl. 1841 Włodzimierzowi hrab. z Brzezia Russockiemu c. k. szambelanowi. *c.* Józef ur. 1809, † 1843, znany autor i poeta. *d.* Mieczysław ur. 1815. *e.* Alexander (Leszek) Franciszek Ferdynand ur. 1811, autor wielu

dzieł, poseł do rady państwa w Wiedniu 1848 r. prezes Tow. Sztuk Pięknych we Lwowie, ożeniony 1837 z Seweryną Zaremba Cielecką, z niej dzieci: *α.* Jadwiga ur. 1839, zaśl. 1857 Alfonsowi hrab. Mniszech c. k. szambelanowi. *β.* Witold ur. 1842, † 1879, autor dramatycznych dzieł, pan Winniczek, Dmytrowic i Garńczar, ożeniony 1862 z Kazimierą hrab. Fredro ur. 1845, z niej: Alexandra ur. 1863 i Zbigniew ur. 1865 c. k. paź austryacki. *f.* Edward Kamil ur. 1812, † 1859, członek stanów galicyjskich, pan Gródka, Duninowa i Szczytowiec, ożeniony 1853 z Laurą hrab. Krasicką, damą krzyża gwiaździstego i damą honorową orderu ś. Teresy bawarskiego, pani Żełdcza, z niej: *1.* Zdzisław Felix Franciszek ur. 1855, urzędnik przy namiestnictwie krajowem. *2.* Jerzy Seweryn Teofil ur. 1856. *3.* Karol Boromeusz Alexander ur. 1857. *4.* Marya Stella Rozalia ur. 1859. *g.* Bolesław Marcyan ur. 1817, † 1871, starosta kołomyjski ożeniony 1851 z Maryą hrab. Badeni ur. 1832. panią Biszkowic, krajczanką kor. Galicyi, z niej: 1. Celina Seweryna Izabella ur. 1852, zaśl. 1872 Zdzisławowi Zaremba Skrzyńskiemu, panu Harty. 2. Kazimierz Stanisław Franciszek, pan Kormanic i Fredropola, urzędnik przy namiestnictwie krajowym. 3. Marya Seweryna Jadwiga ur. 1862.

Prócz tych należą do rodziny tej (lecz nie wiem do jakiej linii) następujący:

N. Duninówna Borkowska zaśl. Krzysztofowi z Rytwian Zborowskiemu h. *Jastrzębiec* komornikowi radomskiemu (*Nies.* pod Zborowskimi). N za Latyczyńskim h. *Hołobok* zaślubiona 22. grudnia 1592 roku (*Pamiętniki Jakóba Pzonki*). N. za Jakóbem Duninem Łabędzkim (k. r. 1700.) *Nies.* X. p. 276.) Adolf † 1871. Szczęsny 1875. Jan syn Jakóba wylegitymowany w Galicyi 1782 r. Franciszek na Krużykach i Kulczycach w Galicyi wylegitymowany r. 1782. Michał, Krzysztof i Wojciech, których potomstwo wylegitymowane w król. polsk. w latach 1843—1854. Jan, adjutant wielkiej buławy 1772. Teodor oficer wojsk rosyjskich, potem 1859 prezydent sądów powiatu homelskiego † 1870. Stefan buńczuczny i komisarz do granic rosyjskich 1751. Wylegitymowani z szlachectwa w Król. Polskiem: Antoni syn Piotra; Jakób i Antoni Szymon synowie Mikołaja; Franciszek Xaw. Konrad Andrzej syn Macieja; Józef Kalasanty Wojciech Antoni syn Józefa; Stanisław Antoni Jan Nep. syn Antoniego; Tomasz syn Franciszka; Stanisław syn Piotra; Stanisław Jan i Helena Nepomucena dzieci Franciszka; Józef Władysław syn Michała; Wincenty syn Floryana i Alexander Wincenty syn Józefa. (*Spis szl. kr. pol. 1851.* pag. 15 i 303). Gałąź małoruskich Duninów (z których Jan syn Piotra był jenerałem kawaleryi za cesarza Pawła) ma w herbie tę odmianę, że łabędź z koroną szlachecką na głowie pływa po rzece (*Obsz. zos. Gerb.*)

Dunlnowski herb: Na tarczy w połowie ściętej, w górnem złotem polu wylatujący orzeł czarny dziobem w lewo, na piersiach mający krzyż srebrny nad takimże księżycem rogami w górę, w dolnem zaś polu czerwonem trzy liście koniczyny, dwa wyżej, trzeci pod niemi, — nad hełmem między trąbami myśliwskiemi, na przemian w połowie złotemi i czerwonemi, panna w białej szacie i niebieskim birecie, ze strusim piórem na głowie, trzymająca w prawej ręce liść koniczyny; pod tarczą dewiza: *Honeste et publice*. Herb ten nadany przez cesarza i króla Mikołaja I. dyplomem z dnia 2. kwietn. 1844. wraz z dziedzicznem szlachectwem Królowi Albrechtowi Wilhelmowi Ike, synowi Króla Fryderyka b. król. pruskiem tajnemu radcy sprawiedliwości, za „zasługi dla kraju".

Dunkel (bez herbu). Konstanty, Alexander, Józef, Stanisław, Barbara, Ludwika, Eleonora, Emilia i Katarzyna, dzieci Króla i Moniki. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Duński h. *Zdan.* Michał zasłużony na dworze Adama Tarło wojewody lubelskiego, z Gwozdziewskiej dwie córki spłodził, z tych Jadwiga młodo umarła, druga Katarzyna za Józefem Raczyńskim h. *Jastrzębiec*. N. brat Michała kanonik poznański. *Niesiecki* — Andrzej Duński na sejmie r. 1676 do szlachectwa przyjęty. *Krasicki.*

Duplicki, w Mazowszu. Walenty pisarz i poborca z. wyszogrodzkiej 1653. Hieronim pisarz z. wyszogrodzki i sędzia gr. płocki 1678. *Niesiecki.*

Duracz h. *Odrowąż*, w sandomierskiem województwie. Stanisław miał za sobą Annę Sokołównę. Brat jego Walentyn, drugi Jacek w zakonie karmelitańskim. O familii Duracyuszów we Francyi czytamy *Jul. Buleng. lib. 1. Histor.* Józef Duracz podczaszyc bełzki 1675. *Niesiecki.* — Walenty Duracz nobilitowany r. 1578. *Czacki.*

Durak. *Indig.* w konstyt. 1673. fol. 33.

Durski *Trzaska* h. *Trzaska.* Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Duryewski h. *Lubicz*, z tą odmianą, że ptaka jakiegoś nad podkową kładą, w lubelskiem województwie. N. Duryewski miał za sobą Bystrzejowską h. *Abdank*, z której syn Jędrzej w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.*

Dusiatski *Rodomina* h. *Traby.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Dusinkiewicz h. *Dołęga.* Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* z r. 1857.

Duszek, Duszyński herb (nadany przez cesarza i króla Alexandra I. Janowi Duszyńskiemu, komisarzowi policyi wykonawczej miasta Warszawy „za gorliwość w służbie", dyplomatem z dnia 10. Czerwca 1823): w polu czerwonem jednorożec biegnący w prawo, z gołębiem siwym na głowie, — nad hełmem pół takiegoż jednorożca w prawo.

Duszewski h. *Pobog*, w powiecie oszmiańskim. Maciej z Romanem ks. Sanguszkiem pamiętnego męztwa kawaler, i na wszystkiej inflantskiej kampanii. Tomasz wojski mścisławski *MS. P. Kojał.* Felicyan sędzic oszmiański 1675. *Niesiecki.*

Duszyński h. *Sas.* Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dutkiewicz (bez herbu). Walenty. Jan, syn Walentego. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Dutkiewicz h. *Trzaska.* Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Duzinkiewicz. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dwernicki. Jan z Tarnowy 1670. Piotr miał za sobą Maryannę Chojnacką, wdowę po Leszczyńskim cześniku dobrzyńskim. N. Dwernicki pojął Bogusławę Niedabylską. Dorota była za Jakóbem Heningiem. Tyle *Niesiecki.*

Pierwotnem gniazdem tej rodziny była wieś Tarnowa w ziemi sanockiej, lecz gdy Iwan Tarnowski za ustąpioną Piotrowi Kmicie wieś dziedziczną Tarnowę wziął w r. 1533. dla swych synów Piotra i Łukasza dwa soltystwa w Polanie i Dwerniku *(Stadnicki o wsiach wołoskich)*, potomkowie Piotra od Polania Polańskimi, a Łukasza od Dwernika Dwernickimi nazwani. W dzisiejszej Galicyi osiedli Dwerniccy piszą się i po dziś dzień z *Ternawy.* Z tych kilku wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*, jednym przyznając herb *Sas*, innym herb *Dulicz.* *) Podług *Encykl. Schneidera* Konstanty z Tarnawy Dwernicki kupił od Potockiego w r. 1770 wieś Asmanice z przyległościami, a Józef cześnik przemyslski w r. 1775 ustąpił część Bachorzewa swemu bratu Marcinowi stolnikowi wendeńskiemu, który dwóch synów zostawił, Onufrego i Bernarda. Tego to zapewne Marcina i Teresy Żurowskiej dzieci: Roch Bonifacy ur. 1761. Hiacenty Bernard ur. 1764, Franciszek Józef 1766. Adam ur. 1767 i Domicela Antonina w r. 1776. urodz., znajdują się zapisani w księgach kościelnych w Birczy, a wedle *ksiąg kośc. w Rudkach* Józef z Wiktoryi *de Klepaczewskie* miał syna Mikołaja urodzonego w r. 1733. Joanna zaś zaślubiła w r. 1728. Jana Monasterskiego; w tychże księgach jest wspomniany pod r. 1767. Stefan łowczy i pisarz z. przemyslskiej, który wedle *Krasickiego* miał za sobą Palczewską, która mu powiła córki: jedna za Dwernickim, druga Maryanna za Szeptyckim i trzecia *(podług Geneal. Dwernic.)* Katarzyna za Dwernickim, druga Maryanna za Szeptyckim i trzecia *(podług Geneal. Dwernic.)* Katarzyna († 1827) za Ostrowskim, oraz syna Faustyna *na Jałtuszkowie i Balinie*, który z Franciszką Zaleską († 1819) splodził syna Józefa (ur. 1779. † 1857) znanego z walecznosci jenerała dywizyi, — ten miał za sobą *1mo voto* Juliannę Żukowską († 1832.) *2do voto* Alinę bar. Broc, z której synowie Józef i Klemens; z pierwszego zaś małżeństwa miał córki trzy: Alexandrę za Arturem Zelskim, Olimpię († 1848) za Lucyanem Kraińskim i Hortenzyą za Romanem ks. Puzyną, oraz syna Tytusa († 1848) oficera wojsk pol. w r. 1831, który z Joanną hr. Koziebrodzką miał synów trzech: Józefa, Jarosława († 1875) i Gotarda obecnego dziedzica Zawala, Hukowa i Ujścia, ożenionego z Maryą Sadowską i mającego z tąż syna Bolesława i córki dwie: Olgę i Wandę. Akta gr. sanockie wspominają Teodora Dwernickiego, który miał za sobą Teofilę Kamińską córkę Stanisława i Barbary Łosiówny.

Dwojakowski h. *Sas.* Felix, Leonard, Ksawery. Narcyz, Konstanty, Teofil i Róża, dzieci Michała. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dwojgryf herb: W polu błękitnem dwa srebrne gryfy wspięte, ku sobie zwrócone; nad hełmem trzy pióra strusie. Nadany ten herb wraz z dziedzicznem szlachectwem, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 1. sierpnia 1848 Antoniemu Brzezińskiemu, synowi Stanisława, podporucznikowi komendy inwalidów polskich w Opatowie.

Dworakowski h. *Korwin*, w woj. podlaskiem, piszą się z *Dworaków. Wieladko. — Kapica Mil.* pisze także o Dworakowskich w ziemi bielskiej, ale im przyznaje herb *Slepowron.*

Dworakowski h. *Slepowron.* Józef syn Mateusza. Stanisław i Teofil synowie Józefa. Ludwik syn Antoniego. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dwornicki wspomniany w konst. r. 1670. fol. 24. *Małach.*

Dworzański h. *Rolicz*, piszą się z *Dworzna* w warszawskiej ziemi. Z tych Jerzy miał za sobą Agnieszkę Bogusławską h. *Ostoja*, są i w krakowskiem. *Niesiecki.*

Dworzycki na Rusi. Adam, regimentarz wojsk tych, które Mniszech posłał na przywrócenie Dymitra na państwo moskiewskie. Ewa była za Walentym Kalinowskim wojskim halickim. *Nies.*

Dyakiewicz. Tych umieszczają *Kuropatn.*, *Małach.* i *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dyakowski h. *Trąby*, to jest, powinny być cztery trąby myśliwe, na krzyż złożone, w polu czerwonem, na hełmie trzy pióra strusie; herb ten z Węgier do Polski przyniesiony za Władysława

---

W drukowanym tym poczecie niema przy Dwernickich żadnego wyrażonego herbu, — lecz w uzupełnieniu jego, które wydział krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi na naszą prośbę uskutecznić rozkazał, znajduje się przypisek „*h. Sas*“ przy Bazylim, Janie, Konstantym i Michale, a „*h. Dalicz*“ przy Wojciechu Dwernickim.

Warneńczyka, przez Senka Koslewskiego, któremu w zasługach ten pan dał na Podolu dobra Dyakowce i Tusypowce prawem dziedzicznem przywilejem z r. 1442, który potem approbował Zygmunt w Krakowie 1530. wnukom jego Iwaśkowi i Damianowi, i synowcowi ich od brata Olechnowi Z tegoż przywileju poznać, że się potem od tychże dóbr Dyakowskiemi nazwali, których potomkowie rozrodzeni, dla dystynkcyi, cztery przydomki w ten dom wnieśli, to jest, jedni od Iwana Sieniaka Sieniakami, drudzy od Iwana Worwola Worwolętami, inni Janczentami, inni od Hryneca Hryncętami nazwani. Z tych Semem Sieniak Dyakowski za Władysława IV. rotmistrz pancernej chorągwi, mąż rycerski, miał za sobą ks. Woroniecką, z której syn Samuel pojąwszy Szeptycką, spłodził Mikołaja podstolego latyczowskiego, ten po różnych funkcyach wojskowych pułkownika, regimentarza, w wielu okazyach świadectwo dał mężnego serca; żona jego Wisłocka. Dymitr Dyakowski Sieniak z Ledóchowskiej zostawił synów Mikołaja i Leona, z tych Mikołaja z Młodzkiej syn Tomasz Alexander horodniczy łucki z ks. Czetwertyńskiej urodzony. Stefan i Bazyli w bracławskiem 1674. elekcyą Jana III. podpisali. Damian, o którym wyżej się mówiło, wieś Letynkę na Podolu w z. latyczowskiej założył. Jędrzej 1648. Iwana i bracią jego 1575. chwali z męztwa *Paprocki w Pamoszy*, luboć herbu ich nie położył. *Niesiecki.*

Dyamentowski h. *Drya.* Jeden tylko *Duńczewski* następującą o nich podaje wiadomość: Dyamentowscy h. *Drya* są od wieków i idą z dawnych Mutynów przez Bożejowskich, których jedna jest z Trąbczyńskiemi dzielnica, jako starożytne informują o tem domom tym od królów polskich i mazowieckich książąt dane listy i grodzkie nowomiejskie, poznańskie i kaliskie transakcye. Pisali się najprzód z Trąbczyna w kaliskiem województwie. Ale Świętosław Mutyna, syn Luczysława z Mutynów idącego (jako list Bolesława Pudyka w 1253. dany świadczy) za dzielność rycerską i wierne swoje usługi, dóbr Bożejowo i Kamienia nazwanego Dyament, od pomienionego dostawszy monarchy, najpierwszy z nich się pisać począł. Od tego tedy hrabi synów dwóch, to jest: Racława najstarszego, który w r. 1289 umarł, i przy którym Bożejowo dobra utrzymały się, rozmnożeni są za czasem w potomkach swoich Bożejowscy, którzy późniejszym potem wiekiem w poznańskie i kaliskie przenieśli się województwa; gdzie z nich jeden wieś nazwawszy pierwszej Bożejowo imieniem, od niej natychmiast wzięła potem na siebie jego denominacyą potomność. Od młodszego zaś Chwalimiera, w r. 1300 zmarłego, któremu się dostały dobra Kamień, Dyament nazwane z Zameczkiem, *in confluenti* Dunajca rzeki z Wisłą leżące, gdzie teraz jest wieś Otfinów, idące potomstwo, długi czas *inter rupta serie*, starożytne swoje konserwowało imię, w nazwisku Mutynów, pisząc się zawsze z Kamienia Dyamentu: niż potem nierychło jeden z tej potomności (o czem niżej będzie) Dyamentowskim zwać się począł. Trzeci brat Świętosława syn, imieniem Mrocław, w Szląsku osiadłszy, grafów *de Dimant-Dimanstein*, to jest hrabiów Dyamentów z Dyamentu Kamienia dom rozmnożył, którzy i po dziś dzień w tymże imieniu tam się znajdują. Czwarty brat, syn Świętosława hrabi imieniem Strzeszko, zakon przyjąwszy Benedyktyński, opatem na Łysej Górze w r. 1316. był obrany, gdzie rządząc tymto klasztorem lat 12, nakoniec r. 1328 umarł.

Chaderz albo Hadro, to jest Adryan Mutyna, brat Świętosława hrabi, a rodzony tych czterech braci stryj, przeniósłszy się w r. 1264. z Polski do Anglii, i tamtego pięknością przychęcony kraju, w nim pozostał, gdzie będąc długo dworu marszałkiem u Rycharda Kornubji hrabi, brata króla Anglów, a potem ożeniony tamże, potomstwo zostawił, które za czasem do czeskiego przeniósłszy się królestwa, z dawnymi złączone jest Mutynami, Gwilka i Hartmana, to jest Wilhelma i Hermana potomki. Chwalimier syn Świętosława hrabi młodszy, miał synów dwóch: Stanisława który w r. 1332. umarł, i Dobiesława w zakonie cystersów koprzywnickich r. 1338. zmarłego, także córkę Wojciecha imieniem, Przecława hrabi na Skrzynnie małżonkę, która r. 1328. żyć przestała. Stanisława synów było dwóch i tyleż córek. Z tych pierwszy Wacław Mutyna krakowski cześnik w r. 1360. zmarły. Drugi Jarosław, który Norbertanem zostawszy w Hebdowie, r. 1349. kaznodzieją w tamtym umarł klasztorze. Z córek zaś Jadwiga była w małżeństwie za Wojsławem hrabią z Górki (wątpliwa to bardzo wiadomość) i w r. 1350. zmarła. A Kingda, tj. Kunegunda, rodzona jej siostra, w klasztorze ś. Marcina krakowskim r. 1308. zmarła zakonnicą. Wacławowych synów trzech było i jedna córka, to jest: Kazimierz, Dadzibóg i Minogniew. Z tych Kazimierz w r. 1385. umarł, synów zostawiwszy trzech. Dadzibóg zostawszy Krzyżakiem, zginął podczas wojny z Litwą 1380 r., a zaś najmłodszy Minogniew Benedyktyński przyjąwszy habit, opatem potem na Łysej Górze Świętokrzyskiej r. 1377 był obrany, gdzie lat 11 onem rządząc, umarł r. 1388. Siostra też tych braci, a Wacława córa, imieniem Stosława, w Trzebnickich klasztorze Cystersek r. 1391 żyć przestała. Kazimierza Mutyny synowie ci byli: pierwszy Falisław, który na wojnie szląskiej z Władysławem książęciem opolskim toczonej w r. 1394. zginął, rotmistrzem będąc królewskim. Drugi imieniem Krzesław kanclerz królewski r. 1397. bezpotomnie zmarły. A trzeci Wacław który w r. 1401 zawichostskim będąc kasztelanem (niema go między tymi kasztelanami, ani jego syna pod połanieckimi ani też wnuka pod czechowskimi) Jahnę z

z Wimiar miał w małżeństwie, z której urodzony był syn Przedysław Mutyna, połaniecki kasztelan w r. 1425 żyjący, za którym była w małżeństwie Zochna z Bidzin. Miał ten Przedysław synów trzech: Świętosława, Dadziboga, Dobrosława i córek dwie: Bronimirę i Dobrochę. Z synów tedy najstarszy Świętosław czechowskim zmarłszy kasztelanem w r. 1448 zaległ grób w Otfinowie, za którym była Hanka z Rogowa. Dadzibóg w r. 1450. zmarły, miał z Jachną z Malic Wojciecha córką, syna Wacława i córkę Hankę. Przecława krakowskiego stolnika małżonkę, w r. 1490. zmarłą. Wacław zaś syn jego w r. 1471 żyjący, z Barbary z Polacewic, Dobrogosta córy: Kaszkę, Szanieckich klasztoru panien zakonnicę w r. 1480 zmarłą, i Dobiesława syna zostawił, który w r. 1492 na wojnie ruskiej przeciwko Musze rebelizantowi zginął. Za tym to Dobiesławem była w małżeństwie Marychna z Szczekocina, z którego dwie były córy: Helena, Staniąteckich klasztoru panien zakonnica w r. 1520 zmarła, i Sawina, Wacława z Kościelca krakowskiego podstolego małżonka w r. 1509 zaślubiona. I na tych dwóch córach skończyła się poboczna Dadziboga syna Pakosławowego gałązka.

Teraz następuje Dobrosława brata jego gałęź. Ten w r. 1444. z Władysławem III. wojując, pod Warną zginął. A ponieważ on miał za sobą w małżeństwie Kochnę z Rythwian, więc z tego małżeństwa zostało się dzieci dwoje: to jest Haliszka Wacława z Góry herbu *Abdank* małżonka, w roku 1479 zmarła, i Petrosław w roku 1469 żyjący, za którym była Bogusława z Sielca h. *Poraj*, Tomisława córa, z której dwóch zostawił synów: Pokojsława starszego, który pod Bukowiną w Wołoszech r. 1497 zginął. Za nim była Szczęsna z Kurozwęk h. *Poraj*, a innych żon miał 9, które niepłodne pomarły. Z tego tedy małżeństwa dwie się zostało córek: Bronisława krakowska chorążyna, Wojsława z Gaju małżonka w r. 1559 zmarła, i Ilmina, Trzebnickich w Szląsku Cystersek r. 1550 zmarła zakonnica, na których dwóch córach zakończona jest zupełnie Dobrosława Pakosławowego syna gałęź. Ale prócz tego była jeszcze poboczna blizko od Petrosława, w synu jego Świętosławie, z Bogusławy z Sielca zrodzonym, różczka, który młodszym będąc Pakosława bratem, zginął był r. 1490 w oblężeniu Kaszowa w Węgrzech podczas szturmu do fortecy, zostawiwszy z Jadwigą z Turska Helenę Żebrzydowską córę i syna Wojciecha, z Barbarą Otfinowską w małżeństwie bezpotomnie żyjącego, który r. 1530. zszedł z świata.

Następuje zatem Świętosława (syna Pakosławowego i Hanki z Rogowa małżonków) gałąź. Ten miał synów trzech: Wojciecha, Przecława i Kazimierza. Z tych Wojciech średni, który r. 1450 w wojnie wołoskiej z Bogdanem wojewodą o rebelią toczonej zabity poległ, syna Jędrzeja rotmistrza król. w r. 1474 zmarłego zostawił, który z Zochny z Przemykowa syna zostawił Jana, ten w bitwie pod Wiśniowcem w r. 1512 poległ, na którym też potomku latorośl się jego złamała. Najmłodszy brat Przecława imieniem Kajmier, wiślicki cześnik w r. 1475 zmarły, za którym była Hanka z Igołomji w małżeństwie, syna zostawił Petrynda, rotmistrza królewskiego, który na moskiewskiej wojnie w r. 1514 zginąwszy, miał syna Jakóba Mutynę, Świętokrzyskich mnicha Benedyktynów w r. 1539 zmarłego. Wojciech najstarszy Świętosława syn, wiślicki skarbnik w r. 1478 zmarły i pochowany w Opatowcu, miał Bogomiłę z Ożarowa, z którego małżeństwa był syn Wacław Mutyna w r. 1500 żyjący, który miał za sobą Helenę Karwicką h. *Łabędź*, sandom. chorążankę, o czem *Sendomir. Akta.* z której Kazimierza spłodził w r. 1529 zmarłego, który w Opatowcu w Dominikanów spoczywa. Ten zaś Kazimierz miał za sobą Dochnę albo Dorotę z Boryszowa, a z niej synów dwóch i córę jednę, to jest: Bogusława Mutynę w r. 1564 zmarłego, za którym była Ewa Łyczkowna, dla której i on pierwszy z domu tego pozostał kalwina apostatą w r. 1557. I on to jest najpierwszy, który starodawną odmieniwszy wiarę w tym domu, odmienił razem i Mutynów nazwisko, a przezwał się Dyamentowskim od trzech herbu swego klejnotów, albo też bardziej od dóbr niegdyś jego domu dziedzicznych Kamienia Dyamentu nazwanych, jako list Bolesława Pudyka dany opiewa, którego zameczku, po ruinie naprzód tatarskiej w r. 1293 a potem ruskiej r. 1300. gdzie wszystkie palono ogniem budynki, nie masz już teraz i znaku. Kazimierz zaś drugi jego brat żyjąc bezpotomnie, naostatek w r. 1530 na wojnie zginął tatarskiej; siostra ich Jadwiga była za kalwinem Stanisławem Łyczkiem h. *Sulima*. Bogusław tedy z Łyczkówny miał córek dwie: Zuzannę Skotnicką sendom. łowczynę, Jana małżonkę w r. 1599 zmarłą, drugą Elżbietę Bidzińską nowomiejską podczaszynę. która w r. 1585 zmarła i syna jednego imieniem Świętosława na Skokowie dziedzica, który w r. 1590 zmarły *aetat. 84.* pod Opolem w kalwińskim Słupeckich w polu grobie, miejsce zaległ. Żona jego była Salomka Gołuchowska, sandomirska łowczanka, z Słupeckiej zrodzona, z której zostało się dwóch synów prawdziwych. a naturalny z tejże przed ślubem jeden, z których Jerzy młodszy syn bracławski skarbnik w r. 1618 zmarły, któremu dał ojciec jego za przydomek nazwisko herbu *Drya*, przykazawszy aby go w swojej zażywał potomności, na pamiątkę pierwszego tej przodka familii. Miał za sobą Fenwennę Chrzęstowską, sandom. cześnikównę, z którą spłodził cór dwie i syna. Z tych starsza Bogumiła w r. 1640 zmarła, była za Pszonką lubelskim chorążym. Młodsza zaś Ewa za Wacława Gajewskiego zmówiona, które małżeństwo z jej strony śmierć w r. 1632 rozerwała. Brat zaś tych dwóch

sióstr był Samuel Drya Dyamentowski, inflantski podczaszy w r. 1637 zmarły, za którym była w małżeństwie Elżbieta Stanówna, i z niej dwoje splodzonych dzieci: Fenwenna Zielińska sandomirska stolnikówna w r. 1657 zmarła, i Adam Dyamentowski lubelski cześnik w r. 1660 zmarły, który miał za sobą Justynę Rusiecką. Tego tedy Adama z tej Rusieckiej było synów dwóch i córa jedna. Z tych Heliodor w r. 1683 w Węgrzech na wojnie tureckiej pod Parkanami zginął. Siostra jego Hester Piotrowska nurska skarbnikowa w r. 1679 *aetat. 50* umarła. A brat ich najstarszy imieniem Stanisław w r. 1685 nowogrodzkim był podstolim i miał za sobą Annę Orzeszkównę z Litwy, z którą zostawił Jędrzeja, Samuela i Zuzannę. Jędrzej tedy najstarszy syn nowogrodzki łowczy, za którym była Tekla Wołkówna, w roku 1710 umarł. Samuel młodszy brat jego w roku 1700 kawalerem będąc pod Olkinikami w Litwie zginął. Siostra zaś ich Zuzanna *1mo voto* Konitzowa, a potem *2do voto* Paszkowska w roku 1698 *aetat. 33* umarłszy, gałąź Jerzego bracławskiego skarbnika, a syna Świętosławowego młodszego zakończyła. Następnie zatem druga gałęź poboczna od Stanisława syna naturalnego Świętosława Mutyny idąca, która lubo mniej potrzebna, jednak nie od rzeczy, kiedy tu będzie wyrażona. Temu dla dystynkcyi od innych dzieci dał był za przydomek ojciec Troynik, Drya nazwisko, w polskie *proclama* odmieniwszy, którego on odtąd przy zwyczajnem ojca zażywać począł imieniu, umarł w r. 1628 owruckim cześnikiem, za którym była Barbara Pakosławska, z której trzech zostawił synów: Piotra młodszego, który po skończonych w witemberskiej naukach akademii w r. 1659 predykantem zostawszy kalwińskim w Radziecinie przy zborze, bezpotomnie umarł i tam jest pochowany, za którym była Henryeta Ryznerówna. Pawła najmłodszego który służąc wojnę, od Tatarów w r. 1648 zabrany w krymskiej przepadł niewoli; miał za sobą Annę Stobiecką. I Jana latyczewskiego skarbnika w r. 1649 żyjącego, za którym była Zofia Secygniewska, z którego małżeństwa zostało się potomstwa dwoje. Anna Chocholowa latyczewska podstolina w r. 1665 od Tatarów z mężem i dziećmi w niewolę zabrana, w której przepadli; i Marcin Trojnik bracławski podczaszy w r. 1671 zmarły, za którym była Elżbieta Chocholówna inflantska łowczanka, z której zostawił córę Helenę, która bez wiadomości rodziców na katolicką rewokowawszy wiarę, mniszką w Zamościu w r. 1688 została. I syna Stanisława kijowskiego łowczego w r. 1693 zmarłego, który mając za sobą Helenę Sokołowską, to zostawił z niej potomstwo: Rachel córę Dyeterychowi z Brandeburskiej grafowi nacyi, w szwedzkiem kapitanowi wojsku w roku 1704 zaślubioną, i brata jej Jana Trojnika, który w wojsku służąc szwedzkiem generał-majorem w roku 1709 pod Pultawą w dobywaniu szańców moskiewskich zginął; zostać się jednak miało po nim potomstwo. Wacław, najstarszy Świętosława syn, rożański podstoli na Skokowach dziedzic w r. 1612 *aetat.* 80 zmarły, który leży w Bełżycach, miał za sobą Annę Pszonczankę r. 1630 w Babińskim pod dworem grobie po śmierci pochowaną. Ten przy ojczystym Mutyny z woli ojca został się przydomku, który chcąc mieć pamiątkę swojej na potomności jego familii zażywanie onego, pod ojcowskiem rekomendował mu błogosławieństwem. Tego jest manuskrypt *in 4to majori* pod tytułem: *Gody Moskiewskie*, to jest wesele cara Moskalów Dymitra z Maryną Mniszchówną, sandom. wojewodzianką; i inne Polaków transakcye, podczas nieszczęśliwego na stolicy przez Szujskich fakcyą tumultu: *per modum* dyaryuszu, *ab Anno 1603 ad Anno 1610 succincte* opisujący. Zostawił z Pszonczanki synów czterech i córę jednę Zofią imieniem, która za Kazimierzem Rupniewskim będąc w małżeństwie, przemyślskim naówczas podstolim, w r. 1636 *aetat.* 56 zmarła. Z synów zaś: pierwszy Wacław Mutyna sanocki stolnik w r. 1648 od Kozaków zgładzony, Hester Rupniewską miał za sobą, których bezpotomne było małżeństwo. Drugi jego brat Kazimierz Mutyna w r. 1620 zginął od Tatar na Cecorze; za którym była Judyta Boryszewska, z której zostawił córkę Thaidę Bielską w r. 1670 zmarłą, i syna Jerzego Mutynę czerniehowskiego łowczego, który mając w małżeństwie Annę Balównę, w r. 1678 umarł, zostawiwszy z niej syna Bogusława, młodo r. 1696 zmarłego. Jakób Mutyna trzeci Wacława syn, a Kazimierza brat rodzony, inflantski podczaszy w r. 1643 zmarły, miał za sobą Słupecką Barbarę lubelską chorożankę, która w Opolu pochowana. Z tej był syn Maciej owrucki łowczy w r. 1668 *aetat.* 70 zmarły, który z Zofii Rzeczyckiej wendeńskiej podstolanki córek dwie: Judytę Piotrowską inflantską łowczynę, Władysława żonę w r. 1682 zmarłą, i Wiktoryą Wołkową starodubowską podstolinę w r. 1693 zeszłą, zostawił. Czwarty i najstarszy syn Wacława, Bogusław Mutyna lubelski miecznik w r. 1639 *aetat.* 63 zmarły, w Piaskach pochowany, za którym była Anna Zielińska, który wybornym będąc poetą, wojnę pierwszą chocimską w r. 1620 wierszem opisał. Ten miał trzech synów: Wojciecha, Świętosława i Bogusława. Z tych Świętosław rożańskim był cześnikiem, i mając w dożywotniej lidze Helenę Bolestraszycką, nakoniec w Beresteckiej r. 1650 poległ okazyi; córka zaś jego Kunegunda w małżeństwie będąc za niejakim Ryznerem wschowskim miecznikiem w r. 1698 *aetat.* 61 świat ten pożegnała. Brat jego drugi Bogusław Mutyna, hussarskim był towarzyszem i pod Cudnowem w r. 1660 zginął; po nim pozostała wdowa, młoda naówczas jeszcze Helena z domu Orzechowska, zostawszy katoliczką, z Sulimowskim małżeńskie powtórzyła kontrakty. Syn zaś jego Samuel, z tejże urodzony Orzecho-

chowskiej, rotmistrzem będąc król. pod Wiedniem 1683 zginął. Trzeci najstarszy brat ich Wojciech, bracławski podstoli w r. 1667 *aetat.* 89 zeszły, miał za sobą Zofią Piasecką, lubelską chorążankę, oboje w Piaskach przy kalwińskim leżą zborze. Stanisław Mutyna owrucki stolnik, syn Wojciecha, w r. 1690 zmarły i pochowany w Bełżycach, za którym była Anna Piotrowska inflantska podczaszanka, w r. 1681 *aetat.* 38 zmarła, leży w Radziecinie. Był to mąż uczony, wyśmienity poeta, który wtórą chocimską wojnę 1673 wierszem opisał. Synów jego z Piaseckiej było trzech, to jest: pierwszy Piotr który w r. 1698 pod Podhajcami zginął. Szymon, drugi syn, który także w r. 1700 pod Kliszowem poległ. Kazimierz Mutyna, trzeci tych dwóch brat, urzędowski cześnik w r. 1730 zmarły, miał za sobą w małżeństwie Annę Suchodolską h. *Janina* w r. 1756 *aetat.* 89 zmarłą, którzy się oboje z kalwińskiej sekty do wiary ś. katolicko-rzymskiej nawrócili. Z tej tedy Suchodolskiej zostawił dwóch synów: Jana Bogusława Mutynę, rożańskiego stolnika w r. 1720 urodzonego i brata jego Kazimierza, który w wojsku służąc partyi Stanisława r. 1734 pod Gdańskiem zginął od Moskalów. Tego zaś syn Stanisław młodo dzieciną w r. 1731 umarł i córek trzy. Z tych Katarzyna najstarsza za Antonim Jackowskim, kijowskim skarbnikiem, w r. 1743 zmarłym w Lublinie. Druga Salomea za Jezierskim. Trzecia za Konopackim. *Herbarz Duńczewskiego.* — Do tych należy Przybysław Dyamentowski ur. 1694 stolnik urzędowski, człowiek uczony, sławny i zręczny fałszerz dyplomatów, rodowodów i kronik, urodzony r. 1694 zmarły r. 1774.

Dybek (bez herbu). Włodzimierz syn Franciszka. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Dybowski h. *Brodzic.* Tegoz herbu piszą się z Dybowa pod Warszawą. Tych familia starożytna jednej dzielnicy z Brodzicami. Dybowski z Brodziców na Dybowie i Mokrem z Ciołkówną spłodzili Krzysztofa prapradziada, z którego Kasper pradziad, dziad zaś Wojciech i od niego ojciec Wojciech Dybowski, a syn Jan Dybowski. To *Duńczewski.* — Heroldya kr. pol. w swoim *Herbarzu* z r. 1853 umieszcza Jana Dybowskiego w ziemi warszawskiej, który posiadał dobra Mokre rozdzielone w r. 1663. pomiędzy synów jego Jana i Marcina.

Dybowski h. *Nałęcz*, w łęczyckiem województwie. *Ks. Kojał. in MS.* powiada, że Dybowscy w powiatach orszańskim i wołkowyskim pod Nałęczem kładą trzy wręby białe, a w hełmie trzy pióra strusie. Ludwik komornik z. drohicki i Krzysztof z podlaskiego, Jan w ziemi warszawskiej podpisali elekcyą Jana III., a dawniej Jan tamże poborca 1577. Ludwik w zakonie S. Jesu. Helena była za Kazimierzem Ejsmontem. *Niesiecki.* — Dybowskich *z Dybowa* i *z Mokrego Dybowa* wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*, lecz nie wyraża ich herbu. N. Dybowski stolnik łomżyński miał za sobą Teresę Boratyńską, która *in 2do voto* wyszła za Krechowieckiego.

Dydak (bez herbu). Jan. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dydyński h. *Gozdawa.* Patrz **Dedyński.**

Dydziński h. *Gozdawa.* Dydzińscy jednego domu i herbu co Dedyńscy i Dydyńscy, i także od dóbr Dydnia, z Dydni piszą się, acz niektórzy pisali się z Mnina od dóbr po żonach. O tych domach i familiach piszą dawni autorowie, jako i późniejsi *Kuropatnicki* i *Małachowski.* Hieronim Dydziński stolnik mozyrski podpisał elekcyą Jana Kazimierza w r. 1648, miał za sobą Hurkównę pisarzównę witebską. Brat jego Jerzy podczaszy, potem sędzia, naostatek podkomorzy podolski. Syn Hieronima Stanisław miał syna Józefa, ten miał za sobą Kręską h. *Nadelwicz* i z niej syna Grzegorza stolnika mozyrskiego i córkę Teklę za Zajączkowskim chorążym opoczyńskim. Grzegorz podpisał elekcyą Stanisława Augusta r. 1764, spłodził z Alexandry Sołtykiewiczówny h. *Sołtyk* synów pięciu i córkę jednę: Karola, który miał za sobą Bessiekierską i umarł bezpotomnie, Jana Kantego, ten żył bezżennie; Józefa, który w klasztorze kaznodziejskim ś. Dominika miał imię Cyprian; Michała i Ludwika, i córkę Teresę w panieńskim stanie. *2do voto* miał (zapewne tenże Grzegorz) za sobą Agnieszkę Leszniewską, z niej córka jedna za Andrzejem Waxmanem szambelanem król., Michał rotmistrz powiatu pińskiego, a później stolnik mścisławski, z Zofii Waxmanówny podczaszanki mielnickiej spłodził synów sześciu i córek dwie: Józef w kancelaryi narodowej podczaszanki mielnickiej spłodził synów sześciu i córek dwie: Józef w kancelaryi narodowej, w brygadzie pińskiej towarzysz, broniąc ojczyzny poległ na Pradze; Jan, Antoni, Felix, Kazimierz, Jan Nepomucen. Córki Wiktorya i Katarzyna. *2do voto* pojął Petronelę Rossochacką, rotmistrzównę województwa trockiego. Ludwik w zakonie Celestyn opat starotrocki i proboszcz pieszuński zakonu ś. Benedykta, prałat dworu rzymskiego oraz wizytator kongregacyi Benedyktyńskiej w król. polskiem i w wielk. ks. litewskiem. *Wielądko.*

Dygalski h. *Bończa.* Antoni, Władysław, Juliusz i Stanisław, synowie Stanisława. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Dylągowski h. *Nałęcz*, w sanockiej ziemi. Z tych jeden rotmistrz król. poległ pod Gdańskiem 1578. Sebastyan sędzia gr. stobnicki miał za sobą Czelatycką, z której zostawił syna Piotra i córkę Annę. Bartłomiej wydał *Chronol. Medicam etc.* 1635. *Niesiecki.*

Dylczyński (bez herbu). Stanisław. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dylewski, w województwie nowogrodzkiem, Jan podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Jakób r. 1684

pod usarską chorągwią. *Nies.* — W r. 1755 Michał Dylewski sędzia z. smoleński. *Krasicki.* — Heroldya król. polsk. przyznaje Dylewskim herb *Kościesza*, i wymienia w swoim spisie z r. 1851. Stanisława i Adama, synów Dominika. W r. 1870. Antoni Dylewski otrzymał w Austryi przyznanie staropolskiego szlachectwa. Helena Dylewska h. *Oksza* za Floryanem baronem Ziemiałkowskim, obecnym ministrem dla Galicyi w Wiedniu.

Dymber, w księztwie żmudzkiem. Jan Karol podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Dymicki. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dymidecki, na Pokuciu. Stefan przed r. 1676 zmarły. Któryś z nich miał za sobą Annę Wasicką. N. Dymidecka była za Jerzym Zamojskim, druga była za Pawłem Szumlańskim miecznikiem żydaczewskim, trzecia za Wolskim Stanisławem Toporczykiem. *Nies.*

Dymieński h. *Ozmoróg.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Dymiński h. *Dołęga. Paprocki* kładzie ich w województwie sieradzkiem, *Niesiecki* mówi iż być powinno **Dmiński.**

Dymitr h. *Nieczuja*, w sandomierskiem wojew. Dymitr waleczny mąż, poległ na placu 1125. *Nies.*

Dymitraszek, *nobilit.* w konstyt. z r. 1673. *Małachowski.*

Dymitrowski h. *Prus 1mo* w krakowskiem i podolskiem województwach. N. rotmistrz nad dwóch set piechoty przeciwko Moskwie, w bitwie pod Cząśnikami 1567. Dymitrowski miał za sobą Branicką h. *Gryf.* Hieronim i Zygmunt 1632. Dymitrowski w okazyi pod żółtemi wodami w niewolę pojmany. Adam z Dymitrowa, Alexander i Jacek w sandomierskiem 1674. drudzy pod Ostrogiem osiedli. *Niesiecki.*

Dymowski h. *Tępa Podkowa.* Jakób syn Wojciecha. Marceli i Mikołaj synowie Jakóba. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dymski *Smogor* h. *Tępa Podkowa*, w brzeskiem litewskiem. Alexander † 1673. Paweł. Obraz Alexandra (mówi *Nies.*) widziałem w tymże kościele z herbem Tępa Podkowa. *Niesiecki.*

Dyniatyński h. *Murdelio.* Jan wydał *Carm. Nupt. Hymen.* 1617. *Nies.*

Dyrda. Benedykt strukczaszy żmudzki r. 1755. *Krasicki.*

Dysowski, w województwie nowogrodzkiem, Jerzy Antoni podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Dyski h. *Korab.* Konstanty, syn Stanisława. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Dyski. Franciszek. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dyszlewicz h. *Gozdawa*, w Litwie. Mikołaj podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.* — W r. 1755. Antoni Dyszlewicz cześnik miński. *Krasicki.*

Dyzmański h. *Służewiec.* Józef, syn Wojciecha. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Dyzniak. Jan Franciszek poseł na sejm 1661. *Nies.*

Dzbański h. *Korwin.* Tych umieszcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Dzbański h. *Nałęcz.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Dzberkowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. *Niesiecki.*

Dziaduski h. *Jelita.* Patrz **Dziduski.**

Dziahilewicz. Jan pisarz z. połocki. *Niesiecki.*

Działosza h. *w.* Tego nazwiska jeden tylko wymieniony u naszych heraldyków, to jest ów rycerz, który od Bolesława Krzywoustego otrzymał herb od swego imienia *Działosza* nazwany.

Działosza 2do herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawej części wąż złoty około sztaby żelaznej obwinięty, w prawej zaś skrzydło sępie, — pola czerwone; nad hełmem trzy pióra strusie. Używa tego herbu rodzina Salisch z Prus pochodząca, z której Karol „za niezachwianą wierność dla tronu“ unobilitowany został przez ces. i króla Mikołaja I. dyplomem z 27 Czerwca (9 Lipca) 1834.

Działowski h. *Prawdzic*, w województwie chełmińskiem, dom starożytny, dziedzictwo ich wieś Działowo w temże województwie. Mikołaj od króla Kazimierza w r. 1464. naznaczony był między inszemi do traktatów z Krzyżakami. Od tego tedy Mikołaja było dwóch sukcesorów, jeden Jędrzej, którego syn Wawrzyniec spłodził córkę Katarzynę Maciejowi Orłowskiemu, a drugą Bartłomiejowi Kobryńskiemu zaślubioną, i syna Macieja, ten złączył się dożywotnie z Katarzyną Orłowską. Drugi Krzysztof, ten zostawił czterech synów i córkę Barbarę Bartłomieja Sokoła małżonkę; z synów jego Jędrzej żył niepłodnie z Reginą Watlewską. Drugi Paweł, od którego się tylko córki zostały, Katarzyna wydana za Jana Babskiego, Zofia za Bartłomieja Jaromirskiego, Dorota za Macieja Jaromirskiego, Elżbieta za Wacława Mileszewskiego. Trzeci Bartłomiej, temu Tytlewska z Tytlewa powiła córki dwie, Annę i Katarzynę i syna Macieja, który żył z Katarzyną Trzebską, wszyscy *steriles* 1602. Maciej czwarty syn Krzysztofa, *Acta Radzinen.* 1585. pojął Elżbietę Kijewską, syna z niej spłodził Łukasza, *Acta Culmen.* 1612. miał za sobą Barbarę Rutkowską, z tą zrodził cztery córki, Eufrozynę Bartłomieja Orłowskiego, Elżbietę Wojciecha Zaleskiego, Małgorzatę Wojciecha Zrzelskiego, Annę Marcina Chlebowskiego, małżonki, i syna Jana, ten ślubował dożywotnie Barbarze Chlebowskiej. *Acta Castren. Coval.* 1604. po nim została się córka Ewa i synów dwóch. Łukasz syn jego na wojnie zginął. Michał zaś z Anny Rywockiej zostawił liczne potomstwo: Katarzynę Samuela Powalskiego, a po nim Stanisława Murzynowskiego,

Maryannę *Imo voto* Kazimierza Doruchowskiego, *2do* Jędrzeja Koziebrockiego, małżonki, i synów czterech, z tych Zygmunt był kanonikiem przemyślskim, a Wojciech sądowym z. chełmińskim, cztery razy wkraczał w związki małżeńskie, pierwszy raz z Gosławską, drugi raz z Dorpowską, z obiema *sterilis*, trzeci raz z Konojadzką, (z tej potomstwo jego: Konstancya Zofia Ewa Antoniego Kanigoskiego małżonka, i synowie dwaj: Melchior i Ignacy sądowy z. chełmiński, starosta strzelecki, żona jego Sabina Gadomska,) czwarty raz z Jadwigą Szydłowską, z tej syn Adam. Trzeci syn Michała, Kazimierz, temu Teresa Wodzińska cześnikówna liwska, wdowa po Pawle Szydłowieckim, powiła dwóch synów: Wawrzyńca pisarza z. chełmińskiego, którego z Cecylii Wałdowskiej synowie: Jan, Teodor, Antoni, i córka Joanna. Drugiego Adama stolnika bracławskiego, którego z Katarzyny Dąbrowskiej syn Michał i córka Anna. Czwarty syn Michała z Rywockiej, Jan stolnik wieluński, którego z Jadwigi Nowowieskiej syn Józef i córki: Scholastyka Zembrzuska, Helena i Teodora. Wawrzyniec sądowy z. michałowski i Ignacy posłowie na sejm 1730. *Nies.* Melchior Działowski regent z. chełmiński deputat na trybunał koronny 1765. *Wielądko.* Dom ten w Prusach zachodnich znaczny i zasłużony, po dziś dzień ma w swej posesyi wieś Działowo, gniazdo swego rodu. Bliższe szczegóły podamy w *Dodatku.*

Działyński h. *Ogończyk.* Nic pewniejszego (mówi *Niesiecki*), że od Kościeleckich ten dom swoje początki zabrał, ale gdy się bracia ojczystemi dobrami dzielili, jeden z nich na swoim dziale Działyń fundował, od którego Działyńscy imienia nabyli. Piotr z Działynia podkomorzy dobrzyński podpisał list Jagiełła króla, dany miastu Kraków 1438. Mikołaj Działyński wojewoda inowrocławski r. 1485. zaślubił Danaborską h. *Topór*, z której został syn Mikołaj z Działynia wojewoda pomorski († 1545) brodnicki, bratyański starosta, dzierżawca lipieński, (jedni kładą Mikołaja Działyńskiego kasztelanem chełmińskim 1529, wojewodą malborskim 1544, ale to pewnie ten sam będzie), złączył się podług *Paprock.* z Anną Sokołowską h. *Pomian*, wojewodzianką malborską, z której spłodził dwie córki: Zofią Garnyszową podstolinę krakowską, i Iłowską kasztelanową wizką, synów zaś trzech (podług *Konopats.*) Michała, Rafała i Pawła, ale *Paprocki w Gniaździe* dwóch jeszcze przydaje, Jana i Jędrzeja. Z tych to zda mi się czterech braci rodzonych Działyńskich chwali *Orichov. in paneg. Nuptiali.* Genealogia tego domu (mówi *Niesiecki*) o Sokołowskiej żadnej wzmianki nie czyni, ale temu Mikołajowi wojewodzie pomorskiemu Magdalenę z Studziannej wody, Węgierkę, za żonę przypisuje, która tu do Polski przyjechała była z Elżbietą królową; z niej pięciu synów wyżej wspomnionych, spłodzonych być mieni; córki zaś cztery: Radziejowską kasztelanową gostyńską, Trzebuchowską, Kryską matkę wojewody mazowieckiego i Kostczynę. Z synów tego Mikołaja, Jędrzej miał za sobą Chocimską, z której według genealogii była córka Gosławska, i syn Mikołaj, który trzymał Chocim na Kujawach, ten z Zakrzewską kasztelanką kruświcką zostawił córkę Czernikowską Ewę. *Paprocki* i o synu jego wspomina, ale *Genealogia* o nim milczy.

Jan wojewoda chełmiński 1556. starosta bratyański, syn Mikołaja wojewody pomorskiego († 1585) zaślubił podług *Posseliusa* Wilkanowską h. *Pomian (Paprocki* przyznaje mu za małżonkę Karniską, drudzy znów Sokołowską, ale *Nies.* przeczy temu), z którą weszły w dom Działyńskich dobra Bratyan i Nowemiasto; z tej tedy Wilkanowskiej cztery córki zostało: jedna Gulczewska, druga Katarzyna Hugona Dąbrowskiego, wojewodzica chełmińskiego małżonka; trzecia Kosobudzka kasztelanowa ciechanowska, czwarta panna. Synów zaś trzech: Sylwester albo Lassota, Mikołaj i Stanisław. Z tych Lassota miał za sobą Dębowską, z której spłodził dwie córki, jednę wydał za Brzeskiego, drugą za Bąkowskiego Piotra, i synów dwóch, Piotra i Mikołaja. Mikołaj był podkomorzym dobrzyńskim, któremu Grzymułtowska córkę jedną powiła, wydaną za Sulowskiego wojewodzica rawskiego. Piotr zaś był kasztelanem dobrzyńskim, żona jego pierwsza Czerska, druga Jadwiga Mycielska wdowa po Radojewskim, synów jego było czterech: Wojciech kanonik warmiński 1668., Jan, Kazimierz od którego był syn Piotr, i czwarty z Mycielskiej spłodzony Władysław, ten z Trąmpczyńskiej zostawił syna Jana (którego z Kłobuchowskiej zostaje potomstwo), i córek dwie, Annę Słuckiemu, Teresę Lassockiemu zaślubione.

Mikołaj wojewoda chełmiński, syn Jana wojewody chełmińskiego, które krzesło wziął zaraz po śmierci ojcowskiej 1585, złączył się był dożywotnie z Dulską podskarbianką kor., z której według *MS. Konopats.* i drugiego *MS. o Famil. Prusk.*, syn jego Paweł wojewoda pomorski, starosta skarszewski, bratyański, jasieniecki, podskarbi ziem pruskich, fundator OO. Reformatów w Łąkach 1624. był i kowalskim starostą w r. 1632., ten z Jadwigi czy Maryanny Czarnkowskiej wojewodzianki łęczyckiej spłodził dwie córki, z których jedna Katarzyna za Franciszkiem Ossolińskim, druga Jadwiga za Kretkowskim kasztelanem chełmińskim, i tyleż synów: Jan umarł *sterilis*, i Adam starszy syn starosta bratyański, wielkiego serca kawaler, który z Katarzyny Kobierzyckiej zostawił córkę jednę za Alexandrem Czapskim podkomorzym malborskim, i synów dwóch: Stanisław starszy, starosta bratyański w młodym wieku umarł, drugi Tomasz wojewoda chełmiński złączył się z Teresą Bielińską h. *Junosza*, wojewodzianką malborską, z której tylko jedna pozostała córka Anna za Michałem Zamojskim łowczym koronnym, a potem wojewodą smoleńskim. Stanisław wojewoda chełmiński, syn drugi Jana wojewody chełmińskiego, w r. 1609 do Szwecyi poseł, z Plemięckiej żony swej zostawił córkę Elżbietę za Karnkowskim, i synów czterech: Jana, Michała, Stanisława i Mikołaja. Z tych najstarszy Jan wojewoda chełmiński, kowalski, pucki, pokrzywiński starosta umarł w r. 1648. nie zostawiwszy z Kuczborskiej żadnego potomstwa (*MS. o Fam. Prusk.* pisze, że Jan starosta pokrzywiński i rogoziński miał za sobą Justynę Knutównę, wdowę po Mortęskim). Drugi Michał biskup kamieniecki, administratorem biskupstwa warmińskiego i biskupem hipponeńskim był deklarowany. Trzeci Stanisław kasztelan chełmiński, starosta tołkmicki, umarł 1643., córka jego z Zalińskiej Helena Pudłowska. Mikołaj starosta pokrzywiński, czwarty syn Stanisława wojewody chełmińskiego, człowiek godny i Rzeczypospolitej dobrze zasłużony, miał za sobą Łodzińską z Knutówny urodzoną, z tej była Justyna czy Katarzyna Kołudzka podkomorzyna inowrocławska. Katarzyna, Elżbieta i Cecylia zakonnice w Grudziądzu, oraz synów trzech: Michał wojewoda chełmiński, Stanisław wojewoda malborski i Jan Dominik kasztelan chełmiński. O Zuzannie Działyńskiej świadczy *Nieszpork* fol. 160. że w piersi między żebra nożem aż do trzonka utopionym przebita, ofiarowana do Najśw. Matki Częstochowskiej, zdrową została. Z synów tego Mikołaja pierwszy Stanisław wojewoda malborski, starosta kiszborski i tołkmicki, z temi tytułami podpisał *diploma electionis* Jana III., miał za sobą Maryannę z Tomic Iwińską, wdowę po Grudzińskim kasztelanie nakielskim, z której synów dwóch zostało: pierwszy Jan kasztelan elbląski starosta tołkmicki, umarł koło r. 1694., z Bąkowskiej h. *Ryś* wojewodzianki pomorskiej spłodziwszy trzech synów: Jana Ignacego wojewodę pomorskiego starostę tołkmickiego († 1724) który miał za sobą *Imo voto* Drzewicką wojewodziankę lubelską, z której córka Teresa za Franciszkiem Szembekiem, *2do* Łącką wdowę po Szczawińskim, atoli z nią żył bezpotomnie; Józefa i Kaspra bezżennych. Drugi syn Stanisława wojewody malborskiego Michał, kasztelan bydgoski w r. 1706 marszałek trybunału kor., nakoniec kasztelan brzeski kujawski, wspominają go konstytucye 1690., złączył się dożywotnie najprzód z Szamowską, z której spłodził dwie córki: Ewę Radoszewską i Eleonorę Latalską; drugim związkiem z Ludowiką Niegolewską chorążanką wschowską, z której został się syn Jakób (ten Jakób był wojewodą malborskim 1755) i córka Kazimira. Michał wojewoda chełmiński, brat Stanisława wojewody malborskiego, starosta kowalewski i kiszewski, z Heleny Wężykówny dwóch spłodził synów, z tych jeden Stanisław starosta kiszowski miał za sobą Heidensteinównę, z niej były dwie córki, jedna z nich żyła z Kczewskim podkomorzym malborskim, druga z starostą Borzechowskim; drugi Karol starosta łąkorski młodo umarł 1690. Jan Dominik kasztelan chełmiński starosta pokrzywiński, trzeci brat Stanisława wojewody malborskiego, usarską chorągiew własnym kosztem wystawiwszy, gdy się z nią do obozu króla Jana Kazimierza przebiera, obskoczony od szwedzkiego daleko liczniejszego wojska, w niewolę był wzięty, z Maryanny Grudzińskiej liczne potomstwo odebrał, sześć córek, z tych Elżbieta ksienią rządziła w Grudziądzu klasztor panieński, Urszula mistrzynią tamże, trzecia Zofia tamże zakonnicą prędko umarła, czwarta za Baranowskim h. *Jastrzębiec*, piąta Katarzyna pierwszym związkiem za Gostyńskim, drugim za Kołudzkim na Kujawach, szósta panna, i tyleż synów: z tych Stanisław i Mikołaj w zakonie S. Jesu, trzeci Kasper młodo umarł, czwarty Michał, piąty Zygmunt, szósty Paweł kasztelan bydgoski, przybrał był sobie w dożywotnią przyjaźń Dąbską kasztelankę inowłodzką, siostrę tej, co była za Kadzidłowskim, atoli z nią żadnego nie zostawił potomstwa. Rafał kasztelan brzeski kujawski, syn Mikołaja wojewody pomorskiego, złączył się z Katarzyną hr. z Górki, z której został się syn tylko jeden Łukasz podczaszy kor., mąż do wojny urodzony, który pod wszystkie za Stefana Batorego expedycye moskiewskie w pięknym zawsze poczcie ludzi rycerskich do potrzeby stawał, ten pojął był wprawdzie Zofią Zamojską h. *Jelita*, atoli niepłodne to małżeństwo było. Michał podkomorzy chełmiński starosta dobrzyński, syn także Mikołaja wojewody pomorskiego, brat Rafała kasztelana brzeskiego, mąż wielkiej sławy i pamięci godny, który morzem i ziemią wiele świata objechał, miał za sobą Sokołowską, syn jego Felix, który wyjechawszy na peregrynacyą do ziemi świętej, w Turczech w Adryanopolu, na drogę wieczności poszedł. Siostry Felixa, ile że on tylko jedynakiem był, w różne domy majętności rozniosły, to jest jedna wydana za Mortęskiego wojewodę pomorskiego, druga za Iwińskiego Jana, trzecia za Cikowskiego podkomorzego krakowskiego. Paweł kasztelan dobrzyński, starosta radzyński, syn także Mikołaja wojewody pomorskiego, brat Rafała i Michała, z Krystyny Kostczanki wojewodzianki chełmińskiej spłodził trzy córki, starsza wydana za Miaszcha starostę łukowskiego, młodsza za Zebrzydowskiego podczaszego krakowskiego, trzecia panną umarła; synów zaś czterech było: Stanisław *sterilis*, Łukasz peregrynując w cudzych krajach umarł, Michał wojewoda kujawski, i Paweł starosta radzyński który umarł bezpotomny. Michał wojewoda brzeski kujawski, syn starszy Pawła kasztelana dobrzyńskiego, starosta gniewski, bobrownicki, nieszawski, w r. 1608 poseł do Rzymu zastępując koszt tej legacyi, za co dano mu starostwo gniewskie, drugim związkiem małżeńskim miał za sobą Reginę Einsenreichównę, która po jego śmierci

dostała się Wojciechowi Stanisławowi ks. Radziwiłłowi, pierwszym zaś związkiem miał Cemiankę wojewodziankę pomorską z Radziwiłłówny urodzoną, ta mu siedmiu synów powiła: z tych Jędrzej młodzianem umarł, drugi Piotr w zakonie Soc. Jesu, trzeci Łukasz Maxymilian naprzód na dworze cesarza Matyasza, potem Zygmunta III. króla polsk., przystojnie i pobożnie żyjąc, umarł bezżenny w Działyniu pochowany, czwarty Michał, ten z Czarnkowskiej wojewodzianki kaliskiej, według *MS. Zalusc. de Fam. Pruss.* spłodził syna i córkę; córka Katarzyna zakonnicą w Chełmie została, syn zaś Piotr według Geneal. tego domu, wojewoda chełmiński starosta kowalewski, miał za sobą Chlewicką Annę, wdowę po Ferdynandzie Myszkowskim. Mikołaj piąty syn Michała wojewody brzeskiego kujawskiego, podkomorzy dobrzyński starosta kościański, z tym tytułem posłując na sejm 1618. deputowany był na trybunał radomski *Constit. fol. 4.* żona jego Izabela Orzelska kasztelanka rogozińska h. *Drya*, z niej miał trzy córki, Izabelę zaślubioną Zelskiemu, Prudencyą zakonnicę w Bydgoszczy, trzecia także zakonne sobie życie obrała, i syna Stanisława, ten z Reginy Szczepańskiej starościanki grudziądzkiej zostawił córkę Maryannę, ta poszła za Olszewskiego podkomorzego wieluńskiego. Kasper biskup chełmiński, szósty syn Michała wojewody brzeskiego i kujawskiego umarł r. 1646. Paweł starosta inowrocławski i nieszawski, siódmy syn Michała wojewody brzeskiego kujawskiego, umarł 1649, z Izabeli Grudzińskiej wojewodzianki kaliskiej spłodził według *MS. Zalusc. o Fam. Pr.* krom innego potomstwa, Zygmunta wojewodę kaliskiego, starostę inowrocławskiego, ten z Katarzyny z Sielca Witosławskiej, którą urodziła Zofia Pogorzelska kasztelanka kaliska, dwie zostawił córki, Izabelę w młodym wieku zmarłą, i Helenę zaślubioną Zygmuntowi Donhoffowi podskarbiemu nadwornemu lit., synów zaś pięciu: Jędrzeja ten młodo zniknął, Macieja ten bezżenny zszedł z tego świata, Jakóba który miał za sobą Dąbską Maryannę wojewodziankę brzeską kujawską, ale z nią bezpotomnie żyjąc, umarł 1730., Jana który z Eleonory Łosiówny wojewodzianki malborskiej spłodził córkę Ewę (podług Akt gr. pozn. ten Jan zostawił ze Zofii Kłobukowskiej syna Wawrzyńca i córkę za Franciszkiem Łęskim), Pawła dziedzica na Kórniku, ten pojął Magdalenę Leszczyńską wojewodziankę podlaską (ta owdowiawszy wyszła za Adama Gruszczyńskiego kasztelana kaliskiego), która mu powiła trzech synów: Alexandra kanonika gnieźnieńskiego, proboszcza łowickiego, Zygmunta którego z Teresy Tarłówny starościanki goszczyńskiej, jedynaczka córka Teofila została, Kórnickich włości dziedziczka i Józefa ten sobie zaślubił Maryannę Potulicką, z której dwie córki, Magdalena i Teresa, synów także dwóch, Augustyn i Marcin. Tyle *Niesiecki*.

Akta grodzkie wspominają Katarzynę Działyńską za Antonim Małachowskim wojewodą mazowieckim. Augustyn, syn Józefa i Maryanny z Potulickich, wojewoda kaliski, dziedzic wielkich włości Kórnika z przyległościami w Wielkopolsce, umarł r. 1760. zostawiwszy z Anny Radomickiej wojewodzianki kaliskiej (która 2do voto wyszła za Władysława Gurowskiego) następujące potomstwo: Brygidę Michała Czapskiego wojewody malborskiego małżonkę, Dorotę za Franciszkiem Stanisławem Czapskim wojewodą chełmińskim, Ignacego ur. 1754.) szefa dywizyi wielkopolskiej (ten miał za żonę Woroniczównę), Ksawerego i Nepomucenę za Teodorem Kozmińskim. Ksawery (temu przyznany został w Prusach tytuł hrabiów 19. września 1786) syn Augustyna wojewody kaliskiego i Potulickiej, ur. 1756, członek rady zastępczej narodowej od kwietnia 1799 r. wojewoda senator królestwa, um. 1819. zostawiwszy z Justyny hr. Dzieduszyckiej: Klaudyą Bernarda Potockiego żonę, znaną w kraju i za granicą z swej dobroczynności, Paulinę zaślubioną Józefowi hr. Dzieduszyckiemu i Tytusa (ur. 1797 † 1861) który nauką i poświęceniem dla spraw publicznych należy bez zaprzeczenia do najświetniejszych postaci dzisiejszego wieku. Tenże Tytus zostawił z Anny Zamojskiej obecnie żyjących: Izabelę zaślubioną księciu Adamowi Konstantemu Czartoryskiemu, Jana ożenionego z księżniczką Izabelą Czartoryską (ten umarł w r. 1880. Wielka to dla kraju strata, która głębokim przejęła smutkiem cały naród polski.) Jadwigę za Władysławem hr. Zamojskim, Maryą za Zygmuntem hr. Grudzińskim, Cecylią pannę i Annę za Stanisławem hr. Potockim h. *Pilawa*. Tego nazwiska i herbu Marya, córka Antoniego, zamężna Wentzel, Zygmunt syn Ignacego i Domicela córka Antoniego, zamężna Szlaskowska — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1850.

Dziankowski h. *Jastrzębiec*, w województwie brzesko-kujawskiem. Z tych Antoni, burgrabia gr. gostyński, nabył w r. 1759 dobra Dziankowo z częścią Kempka. *Herb. rod. szl. 1853.* Edward, syn Bartłomieja, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Dzianott (de Castellati) h. w., który jest taki: w polu niebieskiem na murawie brama o pięciu wieżach, nad środkową najwyższą orzeł dwugłowy czarny ukoronowany; w szczycie hełmu takiż orzeł. Rodzina pochodząca z nad Renu, za panowania Zygmunta III. w Polsce osiadła. Z tej Piotr Dzianott de Castellati (podług *Nies.* szlachcic włoski, który najprzód w Niemczech indygenat otrzymał), za waleczność i męstwo w różnych wojnach okazane, indygenat wraz z herbem wyżej opisanym otrzymał na sejmie 1662 r. *Const. fol. 36.* — *Niesiecki* wymienia tu jeszcze Stanisława Dzianotta, biskupa teseńskiego, sufragana kijowskiego, kanonika i proboszcza ś. Jana w Gnieźnie, archipresbitera malborskiego, oficyała generalnego pomorskiego r. 1663. *Poczet szl. gal. i buk.*

z r. 1857. wymienia Dzianottów w Galicyi osiadłych, z tych jedni h. *Grzymała* używają, inni się piszą z Żychorzyna.

Genealogia Dzianottów w dzisiejszej Galicyi zamieszkałych następująca: Piotr, syn Piotra, z pierwszej żony Justyny Kortynówny miał trzech synów: Jana, Franciszka i Michała, oraz córkę Maryannę za Krzysztofem Stadnickim; z drugiej zaś żony Jadwigi Gumińskiej został syn Jakób, ten trzykrotne zawierał śluby małżeńskie, 1mo voto z Zofią Konopacką, 2do voto z Boniecką, 3tio voto z Maryanną Siedliską; z drugiej nie miał potomstwa, z pierwszą spłodził córkę Teresę 1mo voto za Przyłuskim, 2do voto za Błazowskim, i syna Józefa (który z pierwszej żony Teodory Urbańskiej miał trzy córek: Justynę za Kietlińskim, Katarzynę za Motrynim i Maryannę za Popławskim, i syna Ignacego którego z Maryanny Walickiej córka Emilia i synowie Teobald i Konstanty; z drugiej żony Franciszki Motriniówny został syn Józef), a z trzecią spłodził córkę Jadwigę za Kajetanem Urbańskim, i syna Kazimierza, ten z Zofią Wołodkiewicz następujące miał potomstwo: Ignacego, Maxymiliana, Kajetana, Franciszka Ksawerego, Jana, Szczepana, Annę za Benedyktem Białobrzeskim i Salomeę za Stanisławem Rossowskim.

Dziatkowski, piszą się z Dziatkowic: Katarzyna z Dziatkowic żona Piotra Bużeńskiego sędziego z. sieradzkiego umarła 1526. Bogusław smoleński ziemianin, wspominają go konstytucye 1662. fol. 18. Bazyli pisarz gr. grabowiecki w bełzkiem 1674. N. Dziatkowski miał za sobą Sojecką córkę Stanisława, z tej było dwóch synów, Seweryn i Bronisław krom innych. *Nies.*

Dziboni, w czerskiej ziemi. N. podstoli warszawski 1674. N. miał za sobą Jarzyniankę. *Nies.* — Konstytucya sejmu 1654 r. nadaje indygenat ur. Janowi Dziboniemu.

Dzid h. *Giejsz*, na Żmudzi. Piotr Michał, człowiek w prawie biegły, podpisał elekcyą Jana Kaz. Jędrzej Dziedowicz w wileńskiem 1632. *Nies.*

Dzidowski uwolniony *od scart.* w konst. r. 1775. fol. 146.

Dzieduski h. *Jelita*, inni ich piszą *Dziaduski*. Stanisław Dziduski starosta koniński, córka jego za Piotrem Barzim h. *Korczak* kasztelanem przemyslskim, potem za Rafałem Sieniawskim. Synowie zaś: Jakób biskup enneński † 1568, i Jan biskup przemyslski. Jan za czasów Okolsk. miał za sobą Bęgłowską, podobno miał mówić Boglewską; przydaje tenże, że w tym domu znajdował się przywilej pierwszemu Saryuszowi dany. *Nies.*

Dziębakowski h. *Jastrzębiec*, w Mazowszu. *Nies.*

Dziechciewski, w wojew. połockiem. Władysław podpisał elekcyą Jana III.

Dziechtarski h. *Drya*, na Krainie. Mikołaj deputowany z krakowskiego zjazdu 1586. *Nies.*

Dzieciątkowski h. *Jelita*, w sieradzkiem województwie. *Nies.*

Dzięcielski h. *Dzięcioł* na pniu stojący, w województwie pomorskiem. Tym herbem uczczony Maxymilian Persa od mistrza krzyżackiego za heroiczną odwagę. Z tych był Michał dziedzic na Dargolewie w pow. mirachowskim, który z Dargolewską *primi voti* żoną spłodził trzech synów: Jana, Michała i Ernesta; z Tępską zaś *2di voti* zrodził Jakóba Pawła. Jan z Joanną Krajewską miał czterech synów: Władysława cześnika latyczowskiego, żona jego Tomicka; Michała, ten sobie stan duchowny obrał, Jana ten za towarzysza służył, i Jakóba. *Nies.*

Dzięcielski h. *Jastrzębiec*, w wojew. brzesko-kujawskiem. Z tych Bartłomiej cześnik radziejowski, nabył w r. 1770 dobra Paniewko. *Herb. rodz. szl. 1853.* Ignacy, syn Bartłomieja, wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* — Do tych zapewne należy Józef Marcelin Dzięcielski, biskup lubelski, ur. 1768 z ojca Bartłomieja, z matki Jadwigi, zmarły w r. 1839.

Dzięcielski h. *Slepowron*. Andrzej syn Jana. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Dzięciołowski h. *Ogończyk*, w sanockiej ziemi. Cypryan miał za sobą Bielecką. *Nies.*

Dziećmiarowski. Jan nobilitowany 1590. *Czacki.*

Dzieczeński h. *Doliwa*, w kaliskiem województwie. Jan kanonik i oficyał poznański † 1610. *Nies.*

Dziedoszycki albo **Dzieduszycki** h. *Sas*. O początkach tego domu trudno coś pewnego powiedzieć; łączą się one ściśle z przybyciem do Polski czy na Ruś herbu Sas. Podług *Paprockiego* świadectwa przybył w r. 1236 na Ruś do księcia Lwa jakiś hrabia Hyd na czele znacznego zastępu Węgrów, mając na chorągwi herb, znany u nas pod nazwą *Sas*, — który osiadłszy na Rusi, dał początek Dzieduszyckich domu.

Najpierwszym atoli tego rodu członkiem, od którego pochodzenie Dzieduszyckich dokumentami od r. 1453 nieprzerwanym pasmem wywieść się daje, jest Myk z *Dzedoschycz*, który wedle dokumentu w sądzie ziemskim lwowskim w r. 1453 wydanego (Dokumenta na podstawie których podajemy niżej genealogią, są przytoczone w kronice domowej Dzieduszyckich, drukowanej we Lwowie 1865), wchodził dwa razy w małżeńskie związki, z pierwszej (niewiadomego nazwiska) żony miał synów (ci dwaj bracia otrzymali od króla Kazimierza Jagielończyka przywilej na nową osadę nad rzeczką Krechów przy Dzieduszycach pod nazwą Sathowa w r. 1448, a w r. 1457 uczynili ciż bracia między sobą dział dóbr Dzieduszyce) Dmytra i Jacka starostę siedliskiego 1479

ożenionego z Fiederówną, (z której córki: Marya za Iwanem Szeptyckim r. 1479, Helena za Chryćkiem Krechowieckim 1496. i syn Michał, dziedzic w r. 1494 Grodziszcza, który z Katarzyny Zeliborskiej, córki Michała, zostawił syna Teodora i córkę Annę Anastazyą urodzoną w r. 1495. 1mo za Janem Herburtem, 2do za Pawłem Tarło), z drugiej żony Alexandry Balickiej dwóch zostało synów: Iwaszko i Senko. Od jednego z tych (bo rzeczona kronika nie ma pewności, od którego z nich) dwóch synów zostało: Jan i Senko. Z tych Jan ur. 1462, podsędek z. lwowski w 1483, dziedzic (w r. 1508) Dzieduszyc z przyległościami i wielu innych wsi przez siebie w różnych czasach nabytych, otrzymał w r. 1473 starostwo dożywotnie Siedlisk, a w r. 1511 od Zygmunta I. przywilej na założenie przy Dziedoszycach miasta z prawem magdeburskiem; z Zofii swej żony, niewiadomego nazwiska, zostawił córkę Barbarę za Andrzejem Wysockim r. 1543 i synów trzech: Jakóba († 1542—1543) dziedzica miasta Sokołowa, wsi Łany Balicze podgórne i podróżne, Turzę, Młyniszcze, Zabłotowce i Sopot (którego z Anny Fredrówny córki Franciszka z *Pleszowic*, córka Katarzyna wyszła w r. 1549 za Stanisława *z Wilżyna* Wilżyńskiego h. *Przosna*), Mikołaja, o którym niżej i Jana dziedzica Sokołowa, Dzieduszyc i Turzy, ożenionego z Anną Dubrowską h. *Sas* (wyszłą potem za Grzegorza Mazowieckiego) zmarłego bezpotomnie. Mikołaj († 1549) syn Jana i Zofii, dziedzic Pustomyty, Sczyrek i Maleczkowic pod Lwowem, później pan *na Sokołowie i Dzieduszycach*, w 1545 wojski trembowelski, zaślubił *1mo voto* Annę z Wilżyna Wilżyńską, *2do voto* Annę *z Topoli* Rejównę h. *Oksza*, córkę jak się zdaje Stanisława *z Naglowic i Topoli* Reja; zostawił oprócz dwóch córek (niewiadomo z której żony) Barbary *1mo voto* za Piotrem Boratyńskim, *2do voto* za Stanisławem Bolestraszyckim, i Katarzyny *1mo voto* za Wojciechem Wapowskim, *2do voto* w r. 1560 za Janem Płazą — syna Wacława z Wilżyńskiej urodzonego, który skupił w swym ręku wszystkie swego domu posiadłości, a nadto w r. 1549 był już starostą dóbr królewskich Horożany, Horożanki i Rychychowa pod Lwowem, potem posłował z ziemi lwowskiej na sejm piotrkowski, na którym w r. 1550 otrzymał przywilej na tygodniowe targi w Sokołowie, a w r. 1553 uzyskał od Zygmunta Augusta przywilej na odkryte w Turzy i i Baliczach źródła solne, i w r. 1556 przywilej na myto w Dzieduszycach i przyległych Łanach; był to człowiek zacny i znaczny, jak to pisze *Paprocki* i świadczy Mikołaj Rej sławny nasz poeta poświęcając na cześć jego pamięci pod napisem „Wilżyński i Djedoszycki“ kilka swoich wierszy; umarł około r. 1585 zostawiwszy z Zofii Oszczewskiej córki Szczęsnego *na Oszczowie* i Beaty Orowążówny, córek pięć: Annę za Konstantym Korniakt, Katarzynę za Mikołajem Narajowskim, Zofią za Adamem Pieczychojskim i Barbarę *1mo voto* za Zygmuntem Jerzykowiczem, *2do voto* za Jerzym Czertenkowskim, *3tio voto* za Stanisławem Soliszowskim i Krystynę, oraz synów trzech: Stanisława (ten jak zdaje się bezpotomny), Rafała *na Oszczowie, Honiatyniu, Pawłowicach, Grodzisku, Pustomytach, Maleczkowicach i Wolicy*, którego z Doroty Kalinowskiej, córki Marcina, córki: Zofia za Stanisławem Zórawińskim kasztelanem bełzkim i Helena Beata Bernardynka we Lwowie — i Jerzego (ur. 1575 † 1641) *na Sokołowie* z zamkiem, *Dzieduszycach Wielkich, Łanach, Turzę, Uchelnie, Sliczowie(?), Słobodzie, Siemiłowie i na części w Baliczach Zamecznych*, kasztelana lubaczewskiego, dzielnego wojownika jako go nazywają *Okolski i Starowolski* — przeciw Belgberbegowi, Nalewajkowi i woloskiemu Michałowi; tego Jerzego z Zofii *z Jaskmanic* Jaskmanickiej h. *Leliwa* zostało córek trzy: Elżbieta *1mo voto* za Stanisławem Korytko, *2do* (r. 1539) za Jędrzejem Stano, Anna za Alexandrem Giedzińskim i Zofia Konstancya bernardynka we Lwowie, oraz synów dwóch: Mikołaj Samuel kanonik lwowski zmarły w młodym wieku 1632 i Aleksander, również kasztelan lubaczewski w r. 1646, ten zaślubił w r. 1625 Annę *z Góraja* Czuryłównę h. *Korczak 2do*, córkę Mikołaja i Zofii Lanckorońskiej (z którą, gdy bracia jej zgaśli bezpotomnie, znaczne bardzo dobra Czuryłów przeszły w dom Dzieduszyckich) w r. 1641 jako jedyny męzki potomek odziedziczył po śmierci swego ojca wszystkie familijne dobra, do których przybyły: Zaderewacz z Zaderewacką Wolą, Lisowice, Czołhany, Belejew, a po żonie znaczna część klucza rachińskiego t. j. udziały we wsiach Wełdziż, Pacyków, Łolin, Negryn, Nowoszyn, Wyżków i Seneczów na południe od Doliny aż do źródeł Swicy w Karpatach, niemniej Nienowice koło Rydymna; umarł około r. 1653, zostawiwszy córkę Eufrozynę za Stępkowskim kasztelanem bracławskim 1658 i synów dwóch, Mikołaja i Franciszka. Z tych ostatni Franciszek w pierwszej zaraz młodości rycerskiemu poświęcił się rzemiosłu i we wszystkich ówczesnych wojennych wyprawach czynny brał udział, w r. 1662 za przywilejem Jana Kazimierza objął starostwo grodowe żydaczewskie, ustąpione mu przez szwagra Stanisława Jabłonowskiego, w r. 1667 otrzymał z godnością rotmistrza J. K. M. przywilej na chorągiew 100 kozaków i brał z nią czynny udział pod Chocimem, w r. 1682 za znaczne dla rzeczypospolitej zasługi otrzymał kasztelanią kijowską, w r. 1683 nabył od synowca swego Stanisława części klucza rachińskiego w Pacykowie, Weldzirzu, Nowoszynie, Negrynie, Łolinie, Wyżkowie i Seneczowie i tegoż roku zapisał kościołowi sokołowskiemu 3000 zł. p., w r. 1685 wyznaczony przez sejm na rezydenta przy królewskim dworze, w r. 1686 nabył od synowca Stanisława dobra Siechów i Krechów, r. 1689 został wojewodą podolskim;

w r. 1692 objął w spadku po Czuryłach połowę dóbr kosowskich składających się z miasta Kosowa z przedmieściem Moskalówką i wsiami Kosow stary, Różniów, Nowosiółka, Trościanice, Chomczyn, Żabie, Krzyworównia i Sokołówka, miasteczko Czernelicę z zamkiem nad Dniestrem z wioskami Kuniszowce, Korniów, Kopaczyńce i Olejowo, — miasto Zabłotów nad Prutem z wsiami Kielichów, Dymicze, Tułuków, Oleszków, Lubkowce, Zadubrowce i Hankowce, — na Podolu Jaryszów, Ladawę, Nagórzany, Chońkowce, Słobódkę i inne przysiołki, — w r. 1694 przypadły mu jeszcze połowa dóbr Chomczyn, Ispas, Czerniówka, Sokołówka z Horodem i Jaworowem; w r. 1696 marszałek sądu kapturowego, w r. 1697 zapisał OO. Jezuitom we Lwowie sumę 5000 zł. p., w r. 1698 pułkownik JKM., umarł w r. 1704 zostawiwszy z Zofii Jabłonowskiej h. *Prus 3tio*, córki Jana i Anny *z Szamotuł* Ostrowżanki, syna Jerzego w r. 1694 starostę grodowego żydaczewskiego, łowczego i koniuszego w. kor., którego cnoty i zasługi stawiają go w rzędzie znakomitości swego czasu (umarł on w r. 1730 nie zostawiwszy z Maryanny Zamojskiej żadnego potomstwa) i córek sześć: Rozalią za Franciszkiem Gałeckim wojewodą poznańskim, Salomeę za Wojciechem Miaskowskim, Maryannę za Alexandrem hr. Tarnowskim, Eufrozynę za Władysławem Skarbkiem kasztelanem halickim, Ludwikę za Janem Daniłowiczem wojewodzicem podolskim i Petronelę wizytką w Warszawie. Starszy syn Alexandra a brat Franciszka wojewody, Mikołaj *na Dzieduszycach* (brat jego Franciszek pisał się *na Sokołowie*) w r. 1649 dzielny rotmistrz pancerny, w r. 1651 chorąży podolski, który pierwszy zapisał Franciszkanom przemyslskim 10,000 złp., — zaślubił w r. 1655 *1mo voto* Barbarę *ze Zmigrodu* Stadnicką, córkę Jana Kazimierza i Izabeli Kalinowskiej, *2do voto* Maryannę Suchodolską h. *Janina* starościankę litopiską z Kisielówny urodzoną, z którą miał syna Stanisława i córkę Helenę (ta *1mo voto* za Michałem Ulińskim, *2do voto* za Tomaszem Ustrzyckim), i *3tio voto* z Pudencyanną Teresą *z Giedni* Giedzińską, córką Stanisława Karola stolnika przemyslskiego i Heleny Olszewskiej, którą odumarł w r. 1682 nie zostawiwszy z niej żadnego potomstwa, (wyszła potem za Eustachego Wykowskiego). Stanisław, syn Mikołaja z Suchodolskiej około r. 1662 urodzony († 1724), objął po śmierci ojca w r. 1682 dobra Dzieduszyce wielkie, Zaderewacz, Zaderewacką wolę, Łolinie i t. d., a potem po Czuryłach część dóbr kosowskich, dobra rachińskie, ożarzynieckie i t. d., w młodym wieku został porucznikiem pancernej chorągwi Mikołaja Daniłowicza i mężnie w wielu okazyach walczył, w r. 1689 otrzymał chorąztwo trembowelskie, a w r. 1699 chorąztwo lwowskie, w r. 1700 starosta żukowski (był podobno i pułkownikiem JKMości, regimentarzem,) — w r. 1688 zaślubił Joannę *z Unichowa* Ustrzycką h. *Przestrzał*, córkę Macieja kasztelana sanockiego i Zofii Brzezińskiej h. *Trąby*, z której zostały trzy córki: Barbara za Janem Łabą wojewodą mińskim, Justyna za Janem Świrskim i Izabela, oraz synowie: Józef Franciszek i Jan. Z tych Józef Franciszek ur. r. 1689, w r. 1713 chorąży pancernej chorągwi Chomętowskiego wojewody, w r. 1724 chorąży lwowski, zaślubił w r. 1717 Zofią Sokolnicką h. *Jelita*, córkę Samuela i Krystyny *z Drohojowa* Drohojowskiej, i z tą spłodził trzech synów, Samuela, Jerzego i Antoniego młodo zmarłych, i córek dwie: Joannę ur. 1719 która była kanoniczką w Warszawie a potem wyszła za Antoniego Pączkowskiego cześnika ciechanowskiego, i Justynę zaślubioną w r. 1745 Adamowi Saryuszowi Zalewskiemu h. *Jelita* stolnikowi owruckiemu, a w r. 1758 owdowiawszy, zaślubioną w r. 1767 Piotrowi Pęczkowskiemu wojskiemu prasnyskiemu. Jan Piotr, młodszy syn Stanisława, urodzony w r. 1691, podczaszy halicki, pułkownik pancernej chorągwi Sapiehy, w końcu chorąży trembowelski, zaślubił Różę Lipską h. *Grabie*, córkę Alexandra podstolego latyczewskiego i Justyny Fredrówny, z której oprócz dwóch córek: Urszuli *1mo voto* za Jakóbem Błędowskim, *2do voto* za Ignacym Potockim i Magdaleny Beaty Bernardynki we Lwowie — czterech zostawił synów: Tadeusza, Adama, Józefa (ci młodo zmarli) i Dominika. Z tych Tadeusz (ur. 1724 † 1777) *na Jaryszowie, Kosowie i Rachini*, w r. 1748 starosta żukowski, w r. 1756 regimentarz, 1760 podkomorzy halicki, r. 1765 cześnik wielki koronny, r. 1770 generał-lejtnant wojsk koronnych, r. 1775 do godności hrabiów i stopnia radcy tajnego przez cesarzową Teresę wyniesiony, człowiek wielce światły i zasłużony, — zaślubił w r. 1751 Salomeę Trembińską h. *Rogala*, córkę Waleryana i Ludwiki Roztworowskiej, i z tej zostawił córek pięć: Ludwikę za Józefem Szeptyckim, Helenę za Kajetanem Sierakowskim kasztelanem, Magdalenę za Ignacym hr. Morskim, i Justynę za Ksawerym hr. Działyńskim wojewodą, i Paulę Klotyldę pannę, oraz synów czterech: Wiktoryana Waleryana, Antoniego, Wawrzyńca i Józefa. Z tych Wiktoryan Waleryan (ur. 1754 † 1832) *na Rachinie, Słobódce* z solnemi baniami Lesna i Nowiczka zwanemi, *Pacykowie, Łolinie, Niegrynie, Seneczowie* i t. d., starosta serebryński i matwijkowiecki; gorący patryota, który głównie pracował nad utworzeniem żeglugi na morzu czarnem i na Dniestrze, i w tym celu odbył na tej rzece w r. 1785 podróż, którą sam w r. 1786 obszernie opisał, — zaślubił naprzód w r. 1776 Józefę Ponińską, córkę Józefa wojewodzica poznańskiego i Maryanny Kalinowskiej, z którą posagiem dostał dobra Zahajpol, Stary Gwoździec, Mały Gwoździec i Podstaje, — potem owdowiawszy w r. 1796 pojął Annę Głowacką wdowę po Mogilnickim (z której została jedna tylko córka Emilia za

*

Eugeniuszem Dzieduszyckim, z pierwszej zaś zostało córek dwie: Aniela *1mo voto* za Tadeuszem Gromnickim, *2do voto* za Erazmem Truszkowskim, i tyluż synów: Stanisław (ur. 1776 † 1841) dziedzic dóbr Gwoździec i Podstaje, adjutant przy generale Haumanie, w r. 1817 szambelan dworu austryackiego (ten z Maryanny Pietruskiej zostawił synów dwóch: Edmunda (ur. 1811 † 1853) dziedzica dóbr Stary Gwoździec, Mały Gwoździec, Podstaje, po którym z Talii Niezabitowskiej znanej naszej poetki został syn Stanisław i córka Karolina za Julianem Załęskim i Stanisława Alexandra deputowanego na sejm ustawodawczy w Wiedniu i posła na sejm krajowy, — ten z Domicelą Pietruską liczne ma potomstwo, jako to: Józefa zaślubiona w r. 1858 Kazimierzowi hr. Wodzickiemu, Marya za Antonim Jabłonowskim, Izydor ożeniony z Anastazyą Jełowicką i mający z niej synów Edwarda i Alexandra, — Olga za Bronisławem Skibniewskim, Wanda za Karolem Suchodolskim, Seweryna za Wojciechem hr. Dzieduszyckim, Edmund i Alexandra) i Ludwik (ur. 1778 † 1851) dziedzic Zahajpola, adjutant generała Dąbrowskiego, szambelan dworu austryackiego, znany zaszczytnie botanik, który z Domiceli Moniki Bielskiej (ur. 1793 † 1803) zostawił córek cztery: Elżbietę, Józefę w klasztorze *Sacré coeur*, Zofię za Juliuszem Matkowskim i Konstancyą także w klasztorze *Sacré coeur*, — i tyluż synów: z tych Maurycy radca namiestnictwa, szambelan dworu austryackiego, kurator zakładu narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie, kawaler orderu korony żelaznej, komandor orderu ś. Grzegorza wielkiego, — zaszczytnie w piśmiennictwie polskiem znany autor wielu dzieł przeważnie treści historycznej, — zaślubił *1mo voto* Karolinę Zagórską h. *Ostoja*, *2do voto* Natalią Rudnicką h. *Lis*, z pierwszej żony następujące zostało potomstwo: Aniela w zakonie *Sacré coeur*, — August który z Melanii Szeliskiej h. *Szeliga* ma syna Kazimierza, — Karol oficer w armii austryackiej, potem w Meksyku z cesarz. Maxymilianem, ożeniony z Felicyą hr. Dzieduszycką, — Domicella w zakonie *Sacré coeur*, Maurycy oficer austryacki, — Franciszek Ksawery, — Andrzej — i Tomasz; — z drugą żoną ma syna Klemensa i córek dwie, Annę i Natalią. Drugi syn Ludwika a brat Maurycego, Edward, więzień polityczny w Brzeżanach, zaślubił w r. 1848 Józefę, córkę Zygmunta hr. Łosia i książniczki Woronieckiej, z którą ma: Zygmunta, — Michała, — Maryą († 1877) — Józefa, — Leona, — Domicellę — i Antoniego. Trzeci syn Ludwika Zygmunt a czwarty Wacław — Drugi syn Tadeusza cześnika wielkiego koronnego i Salomei Trembińskiej, Antoni Bazyli (ur. 1757 † 1817) w r. 1781 kawaler orderu ś. Stanisława, pisarz wielki lit., w r. 1782 sekretarz *Rady Nieustającej*, w r. 1790 kawaler orderu Orła Białego, w r. 1792 generalny dyrektor poczt w Koronie i Litwie, mąż nieskażonej chwały i charakteru, ojczyźnie dobrze zasłużony, — zaślubił w r. 1788 Maryannę Kozmińską, córkę Teodora wojewodzica kaliskiego i Anny Nepomuceny Działyńskiej, z której została córka Anna za Mikołajem hr. Rostworowskim, znakomita malarka, i synów dwóch: Henryk (ur. 1795 † 1845) dziedzic dóbr Tłumacz w stanisławowskiem i Wronki z przyległościami w poznańskiem (który z Teodozyi hr. Mielżyńskiej, córki Mikołaja i Brygidy Szanieckiej, wdowy po bracie Ignacym, — zostawił oprócz syna Michała, który z Berty Jonas amerykanki ma syna Maurycego, córek trzy: Henrykę za Maurycym Capelli 1858, Maryannę za Askaniuszem Baldasseroni i Amalią), i Ignacy (ur. 1798) numizmatyk, który w r. 1827 zaślubiwszy Teodozyą hr. Mielżyńską (o której wyżej), w rok potem życie zakończył. Trzeci syn Tadeusza i Salomei Trembińskiej, Wawrzyniec Marcin (ur. 1772 † 1836), dziedzic dóbr Jabłonowa i Semenów z przyległościami, adjutant Kościuszki pod Racławicami, — zaślubił w r. 1795 Anastazyą hr. Mierównę córkę Jana i Maryanny hr. Tarnowskiej, i z tej zostawił córek dwie: Henrykę za Gwalbertem Pawlikowskim i Ewelinę, i tyleż synów: Tytusa (ur. 1796) w r. 1834 „zastępcę potomności zakładu narodowego Ossolińskich" męża wielce uczonego (z Izabelli hr. Dzieduszyckiej jednę tylko zostawił córkę Florentynę za Konstantym ks. Czartoryskim), i Eugeniusza (ur. 1801 † 1857) który zaślubił *1mo voto* Emilię Głowacką, córkę Waleryana, z którą w posagu wziął dobra Korniów i Olejowę, i z tą spłodził oprócz dwóch córek: Eugenii za Wilhelmem hr. Romerem i Wandy za Rafałem Korytowskim — syna Mieczysława ożenionego z Pauliną Ratajską, córką Walentego i Joanny Górskiej, z której trzy córki zostało: Katarzyna, — Barbara — i Zofia, — *2do voto* pojął tenże Eugeniusz Helenę Paszkowską w r. 1836 i z tej zostawił córkę Helenę zaślubioną w r. 1859 Mieczysławowi Pawlikowskiemu. Czwarty syn Tadeusza i Salomei Trembińskiej Józef Kalasanty (ur. 1776 † 1847) w r. 1809 kapitan wojsk polsko-francuskich, w r. 1811 marszałek sejmiku pow. zamościskiego, zaślubił w r. 1818 Paulinę hr. Działyńską wojewodziankę, siostrzenicę swoją (posagiem wziął dobra Wiry, Konarzew i Ryczów), z której został jedyny syn Włodzimierz (ur. 1825) współczesny wielki miłośnik nauk, posiadający piękne zbiory dzieł, numizmatyki, zeologii, botaniki, mineralogii i t. d., były marszałek sejmu; ten z Alfonzyny hr. Miączyńskiej ma cztery córek: Klementynę, Annę, Paulinę i Maryą.

Ostatni syn Jana chorążego i Róży Lipskiej, Dominik Herakliusz (ur. 1727 † 1804) na *Dzieduszycach i Sokołowie*, wychowaniec na dworze Stanisława Leszczyńskiego panującego w Lotaryngii, w r. 1755 generał-adjutant polnej kor. buławy, w r. 1761 pułkownik w wojsku kor., w r. 1766 starosta bachtyński, w r. 1777 hrabią uznany, zaślubił *1mo voto* Barbarę Dzierzkównę, córkę Jędrzeja i Heleny Miaskowskiej, z którą trzech spłodził synów: Polikarpa, Stefana (ci dwaj młodo zmarli bezpotomnie) i Andrzeja Seweryna (ur. 1756 † 1831) którego z Antoniny Gromnickiej h. *Prawdzic* syn jedynak Adam Kazimierz Fryderyk, w r. 1861 poseł na sejm krajowy i deputowany do rady państwa, zaślubił w r. 1835 Różę Matkowską, i z tą trzech synów spłodził: Stanisława ożenionego z Zofią Mórawską h. *Dąbrowa* (z której syn Adam), Adama i Tadeusza. *2do voto* tenże Dominik starosta bachtyński zaślubił w r. 1767 Julię czyli Juliannę Bielską, córkę Antoniego z *Olbrachcic* łowczego nadwornego kor. i Tekli Kalinowskiej, i z tej zostawił oprócz trzech córek: Tekli (ur. 1775) w r. 1790 Józefowi Wolskiemu generałowi wojsk polsk., Maryanny (ur. 1778 † 1863) Józefowi baronowi Warenke, i Franciszki (ur. 1783) w r. 1808 Franciszkowi hr. Dunin-Borkowskiemu zaślubionych — synów sześciu: Antoniego, Mikołaja, Józefa, Kajetana, Jana i Ignacego. Z tych Antoni (ur. 1768 † 1791-2) zaślubił Konstancyą Broniewską, córkę Jana Stanisława i Karnickiej, z której zostawił córkę Julię za Janem Karwickim. — Drugi syn Dominika, Mikołaj Adam (ur. 1769) literat, poeta, † 1795, — Trzeci Józef (ur. 1771) także w młodym zgasł wieku. — Czwarty Kajetan (ur. 1772 † 1842) odziedziczył odwieczne rodzinne gniazdo Dzieduszyce wielkie, Sokołów i Łany, a od rodzeństwa nabył klucz zborowski; r. 1817 pojął w małżeństwo Florentynę (Florę) hr. Dunin-Borkowską, córkę Jakóba i Julii hr. Lanckorońskiej (wziął z nią posagiem miasteczko Jezupol z wsiami: Hanuszowce, Jastrzębiec, Olszanica i Sielec) którą straciwszy w r. 1821, zaślubił *2do voto* r. 1836 Klaudyą Mazarakównę, córkę Ludwika i Walentyny Krechowieckiej; z pierwszej żony została córka Izabella za Tytusem hr. Dzieduszyckim, i synów dwóch: Juliusz sławną stadninę koni posiadający, podróżnik na wschód, dziedzic klucza zborowskiego i wielu innych znacznych dóbr na Wołyniu, ożeniony z Zofią Bobrówną, córką Teodora marszałka szlachty wołyńskiej i Joanny Morzkowskiej, — i Władysław (ur. 1821) dziedzic klucza jezupolskiego i Dzieduszyc wielkich z Sokołowem i Łanami, który zaślubiwszy w r. 1847 Antoninę Mazarakównę, młodszą siostrę swej macochy, ma z nią córkę Maryą i syna Wojciecha. Piąty syn Dominika, Jan Karól (ur. 1774 † 1856) nabył w r. 1809 od brata Kajetana Dzieduszyce wielkie, Sokołów i Łany, w r. 1806 zaślubił Ludwikę Potocką, córkę Józefa i Ludwiki ks. Lubomirskiej, z której następujące zostało potomstwo: Alexander (ur. 1808 † 1851) jezuita, Helena Ludwika (ur. 1813 † 1851) zaślubiona w r. 1832 Teodorowi hr. Potockiemu, Jan ożeniony z Felicyą hr. Dzieduszycką (mający córek dwie: Annę i Jadwigę i synów czterech: Marcina, Felixa, Adama i Maryana) i Edward obecny dziedzic Hołorusawy na Pobereżu. Szósty i ostatni syn Dominika, Ignacy (ur. 1777 † 1841) dziedzic dóbr Suchów i Uhełny, pojął w małżeństwo wdowę po Józefie Słoneckim, Annę hr. Lanckorońską, córkę Jana i Janickiej (wziął w posagu Olchowiec) i z tej zostało następujące potomstwo: Alfons *na Uhelnie* ożeniony w r. 1848 z Agnieszką Kunaszewską h. *Radwan*, córką Wiktora, — Idalia Felicya za Janem hr. Dzieduszyckim, — Julia i Antonina.

Dziedzicki h. *Dołęga*, w płockiem województwie. N. Dziedzicki komornik króla Zygmunta III. 1608. *Niesiecki.*

Dziedziel h. *Sas*, z tą jednak różnicą, że z boku jednego pół miesiąca, z drugiego gwiazdę kładą, a we środku strzałę rozdartą na kształt Kościeszy. W wojew. wileńskiem kwitną. Krzysztof, Adam zostawił synów Michała i Stefana. Inni w województwie nowogrodzkiem osiedli. Stanisław 1700 i Michał, ale za herb im niektórzy Białynią naznaczają. *Nies.* — Felix Dziedzicki syn Michała sędziego gr. płockiego i gostyńskiego, w r. 1719 sprzedał dobra swoje Cybulino, Karwowo i Cybulinko w ziemi wyszogrodzkiej. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1852.*

Dzieganowski h. *Kotwicz*, w województwie mazowieckiem. *Niesiecki.*

Dziegciowski. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Dzięgielowski h. *Jastrzębiec*, w województwie mazowieckiem. Jan wydał do druku konstytucye koronne od r. 1632 do 1643. *Nies.* — Maciej Dzięgielewski r. 1669 podwojewoda płocki. Wojciech był komornikiem z. wąsowskim w r. 1781. Maciej w r. 1756 dziedziczył dobra Dobrenice i Tłuchowo w województwie płockiem. Józef syn Jakóba, Mateusz syn Rocha, i Gabryel syn Andrzeja Dzięgielowscy legitymowali się w Heroldyi kr. pol. przed r. 1851. — W r. 1860 N. Dzięgielewski, pułkownik, był naczelnikiem okręgu żandarmów gubernii radomskiej.

Dziekanow w konstytucyi z r. 1775 fol. 146. *Małach.*

Dziekczyński *in Monumentis Starowolskiego.*

Dziekoński h. *Korab*, to jest: Korab żółty w polu czerwonem, w środku wieża zamiast masztu, na wierzchu zębata. Do tego herbu mają przydatek: Jastrząb nad wieżą trzymający w dziubie pierścień; po bokach wieży, z jednej strony podkowa ocelami do góry, barkiem na dół obrócona, po drugiej stronie wieży pół księżyca jak na nowiu, rogami do góry, w środku gwiazda, w hełmie trzy pióra strusie. Takowego herbu używają Wołyńcowie Dziekońscy. Dom ten starożytny, teraz (mówi *Wielądko*) znajduje się w księstwie litewskiem a w województwie podlaskiem, ma

swoje siedlisko dziedziczne w dobrach Dziekony, okolica w powiecie goniądzkim, jeszcze od Zygmunta króla nadane. Z których Jakób w czasie popisów zjazdu pospolitego ruszenia za Zygmunta Augusta podpisał się wraz z innymi obywatelami województwa podlaskiego. Dom Dziekońskich różnych jest przydomków, jako to: Dziekońscy *Drapaczowie*, Dziekońscy *Zugillowie*. Z tych jeden był w zakonie ś. Franciszka *Minores Observantiae*. Mąż uczony i wielkich przymiotów, który we Lwowie swym kosztem fundował klasztor Bernardynów, gdzie także ciało jego spoczywa. Dziekońscy *Mazurowie*, Dziekońscy *Orłowie* i Dziekońscy *Wołyńcowie*. Z tych Jan Wołyniec spłodził synów trzech: Antoniego, Onufrego i Józefa. Antoni Wołyniec z Dziekanów Dziekoński, naprzód pisarz wojskowy w. ks. litewskiego był posłem na sejm 1766 r., potem strażnikiem polnym litewskim, a w r. 1785 został podskarbim nadwornym litewskim, orderów Orła białego i św. Stanisława kawaler. Ten wszedł w śluby małżeńskie z Karoliną Mizgierówną podstolanką orszańską, z którą spłodził trzech synów: Józefa, Michała i Kazimierza. Józef w r. 1790 poseł na sejm z powiatu grodzieńskiego, który wraz z bratem swoim Michałem dał dowód dobrego obywatelstwa będąc w wojsku wspólnie, gorliwymi obrońcami ojczyzny, w tej potrzebie w niewolę nieprzyjacielską wzięty, przez lat kilka zostawał. Onufry Wołyniec z Dziekony Dziekoński, naprzód sędzia grodzki, potem stolnik wołkowyski, którego wspomina Konstytucya 1768 r. fol. 27, ożeniony z Bucharówną spłodził dwóch synów: Józefa i Antoniego. Józef Wołyniec Dziekoński, trzeci syn Jana, skarbnik wołkowyski, komisarz skarbu w. ks. litewskiego 1783 r. *Wielądko*. — Do tych zapewne należy Tomasz Dziekoński, były dyrektor po roku 1832 gimnazyum gubernii warszawskiej; syn jego Jan Bohdan literat † 1853.

Dziekoński h. *Rawicz*. Dom starożytny, znany od r. 1544; gniazdo jego dobra Dziekonie, w ziemi bielskiej.

Dziel h. *Giejsz*. O tych tylko *Małach*. wspomina.

Dzieleczyński h. *Wczele*, w Wielkopolsce. *Niesiecki*.

Dzielnicki. Hrehory, któremu konstytucya 1578 daje tytuł urodzony, kiedy mu cła pod Jurbokiem kazano wybierać. *Constit. fol. 348*.

Dziembowski h. *Pomian*, w kaliskiem województwie. Balcera i Jana wspomina konstytucya 1662 fol. 33. Maciej z żoną swoją Grabińską wziąwszy w posagu Sitno, Siciński nazwany, od niego został się syn Jan, z którego synów jeden na Żmudzi osiadł. Piotr brat Macieja, miał za sobą Sicińską, ten nabywszy dóbr Kęsowa, od nich Kęsowskim pisać się począł. Jan trzeci ich brat, kupiwszy od Szydłowieckich dobra Brzuchowo, Brzuchowskim zawołany, miał za sobą Barbarę Słupską h. *Topor*, która mu powiła syna Tomasza, ten na Podolu osiadł pojąwszy Zofią Skarbkównę, Jana córkę, z której dwóch synów spłodził: Jana i Tomasza. Krzysztof, drugi syn Jana z Słupskiej, z Kamienieckiej zostawił synów Jana i Krzysztofa; z drugiej zaś Jabłonowskiej, Jędrzeja, Samuela i Wojciecha w zakonie ś. Franciszka *de Observantia*. Barbara Kreśka Dziembowska była za Jakóbem Gnińskim. *Nies.* — Krystyna Dziembowskiego i Anny Unrużanki córka Ewa za Janem Sczanieckim r. 1672. Jan Dziembowski, syn Konrada i Ewy Bojanowskiej, kupił w r. 1727 Rudki i Sczepy w pow. poznańskim położone od Hermenegilda Szczanieckiego *(Arch. Pozn.)* — Zygmunt, Stefan, Adam i Bogusław *z Dziembowa* Dziembowscy podpisali w Toruniu manifest dyssydentów „z Wielkiey y małey Polskiey y Prusi" dnia 19. Marca 1764 r. — Adama Dziembowskiego dziedzica Popowa wspominają Akta kośc. w Goniembicach z r. 1767, żona jego Ludwika. W r. 1695 Dziembowski *z Kręska* sprzedaje wieś Kosieczyn Bronikowskim. Ludwika Dziembowska za Janem Potworowskim r. 1720. W drugiej połowie ośmnastego wieku Krzysztof Konstanty Dziembowski, syn Krzysztofa Zygmunta *z Dziembowa*, ur. 1741 przeniósł się z Wielkopolski do Saxonii, gdzie w armii elektorskiej dosłużywszy się stopnia majora, został następnie kamerjunkrem w r. 1781, a w r. 1788 wielkim marszałkiem dworu saskiego; umarł r. 1809 w Warszawie, zostawiwszy z Aloizy baronówny von Zehmen córkę Karolinę, damę honorową u elektorowej (potem wyszła za markiza de Katti, wielkiego marszałka dworu księcia Maxymiliana saskiego, umarła w Wiedniu) i synów trzech: Karola, Antoniego i Maxymiliana. Z tych pierwszy Karol (ur. 1780 † 1850) szambelan króla saskiego, zaślubił baronównę von O'Byon, z której zostało dwóch synów dziś żyjących: Konstanty ur. 1820, żonaty z Emilią von Götz, i Maxymilian ur. 1825 pułkownik i fliegeladjutant króla Alberta saskiego, który z *von Schröter* ma syna Konstantego porucznikiem w armii saskiej. Drugi syn Krzysztofa Konstantego, Antoni (ur. 1784 † 1860) major, rzeczywisty radca tajny, wielki marszałek dworu saskiego, zaślubił *1mo voto* hrabiankę Vitzthum, *2do voto* hr. Ledóchowską (ta żyje dotąd na Wołyniu), z obydwoma bezpotomny. Trzeci syn Krzysztofa Konstantego, Maxymilian, kapitan gwardyi saskiej, ur. 1787, umarł w r. 1845 bezżennym.

Wyżej wymieniony Krzysztof Konstanty miał jeszcze dwóch braci rodzonych: Alexandra i Władysława; o pierwszym żadnej wiadomości nie mamy, drugi zaś Władysław, dziedzic Kłodzina, z Bogumiły Choińskiej zostawił córkę Bogumiłę za Dyonizym Sławoszewskim, i synów

dwóch: Konstantego zmarłego w r. 1861 bezpotomnie i Zygmunta, który umarł w r. 1858 zostawiwszy z Justyny Goszczyńskiej synów dwóch: Konstantego obecnego dziedzica Kłudzina i Roszkowa, posła do parlamentu niemieckiego, którego z Seweryny Urbanowskiej małoletnie dzieci: Czesław, Mieczysław, Melania, Emilia, Helena i Adela — i Władysława dzisiejszego dziedzica Rudzinia, który z Heleny Łaszczyńskiej, córki gubernatora warszawskiego, ma następujące małoletnie potomstwo: Zygmunta, Kazimierza, Juliana i Zofią. — Tomasz Dziembowski h *Pomian* członek stanów w Galicyi, przyznane miał staropolskie szlachectwo przez sąd gr. oświecimski 1782.

Dzieńkowski. Roman z województwa wileńskiego, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Konstancya Dziankowska Stanisława Domaradzkiego małżonka. *Niesiecki*.

Dzierdziejewski. Tych wymieniają *Kuropatn.* i *Małachowski*.

Dzierożyński. I tych tylko *Kuropatn.* i *Małach.* umieszczają. W *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* są umieszczeni: Władysław, Jan i Agnieszka Dzierożyńscy, dzieci Stanisława.

Dzierski, wspominają ich księgi grodzkie ostrzeszowskie 1622. *Nies.*

Dziersznicki, w kaliskiem województwie. Wojciech, którego nadgrobek z przemyslskiego kościoła wypisał *Starow. in Monum.*, tam jego ekspedycye za Stefana i Zygmunta III. w Szwecyi, Inflanciech i Wołoszech wielkiem męztwem podjęte wspominają. *Niesiecki*.

Dzierżanowski h. *Gozdawa*, z tą jednak różnicą, że na tarczy nie jedna, ale dwie są lilie, jedna podle drugiej, białe, jakom widział (mówi *Nies.*) w Bydgoszczy na nadgrobku Franciszka Wałdowskiego zmarłego 1672, którego Dzierżanowska urodziła, ale i w Kazaniu pewnem pogrzebowem toż mi się widzieć dostało. Jednejże dzielnicy z Pampowskiemi. Jędrzej miał za sobą Jadwigę Cerekwicką, z niej syna Jana, ten z Kuklinowską spłodził synów czterech: Jędrzeja, Stanisława, Jakóba i Mikołaja. Jędrzej świątobliwe życie prowadził. Stanisław brat jego, mąż rycerski, z Anną Ostrowską Dzierzkówną h. *Nieczuja* spłodził pięciu synów: Jeden Sebastyan, ten w kcyńskim powiecie miał dziedzictwo swoje. Drugi Matyasz, ten zabity na harcu. Jędrzej trzeci opatem był wągrowieckim. Marcin czwarty na dworze cesarskim i w obozie niemieckim z Turkami czas niejaki wojując, na Szląsku się ożenił z Kochczycką, po której wziął niemałą majętność, sam potem zamek Wysoką z przyległościami do niego przykupił, i potomstwo zostawił: bodaj to nie jego synowie byli, Adam sędzia z. opolski i raciborski, i brat jego Wacław, którym i ich stryjowi Jędrzejowi 1608 przypisał książkę swoją Bartłomiej Paprocki, której tytuł: *Stambuch Szlęzki*, jakoż Adama dziedzicem na Wysokiej, Wacława na Bohdanowcach pisze. Stanisław piąty, mąż wielkiej siły, we Włoszech długi się czas bawił, a potem od Włochów zabity. Siostra tych pięciu braci naprzód była za Wilkowskim rotmistrzem i dworzaninem króla Augusta I., a po nim za Grzymułtowskim. Jakób syn Jana trzeci z Kuklinowskiej, zostawił z Potworowską h. *Dębno* sędzianką ostrzeszowską trzech synów: Mikołaja i Stanisława rotmistrza sławnego w różnych potrzebach, Jan, trzeci syn jego, łowczy knyszyński. Mikołaj, czwarty syn Jana z Kuklinowskiej, mężnie sobie poczynał w Węgrzech za Janusza króla. — Jerzy 1578 w kaliskiem województwie pobórca *Constit. fol. 352*. Bogumiła podczaszanka kaliska była za Piotrem Koszutskim, siostra jej starsza za Michałem Koszutskim miecznikiem kaliskim. *Niesiecki*. — Jakób Dzierżanowski w r. 1761 dobra swoje Ninkowo w wojew. poznańskiem sprzedał.

Dzierżanowski h. *Grzymała* z mężem zbrojnym. Są w Mazowszu. Z tych Stanisław w płockiem 1632. Jerzy 1648. Jerzy, Tomasz i Maciej w ziemi liwskiej 1674 podpisali elekcye królewskie. Paweł i Marcin 1700. *Niesiecki*. — Wawrzyńca Dzierżanowskiego podkomorzego płockiego wymienia *Duńczewski*, — ten zaślubił *1mo voto* Prazmowską, *2do voto* Rogozińską, z której syn Mikołaj, wojski wyszogrodzki i sędzia gr. płocki miał za sobą *1mo voto* Łuszczewską h. *Grabie* kasztelankę sochaczewską, *2do voto* Sarbiewską chorążankę ciechanowską, z której Franciszek łowczy z. liwski, opiekun ordynacyi Zamojskiej, w czterokrotnych związkach małżeńskich spłodził 24 dzieci; z pierwszej żony Anny Chociszewskiej syn Michał, który po awanturniczem życiu zmarł bezżenny w Wiedniu r. 1808 (jest to ów konfederat barski, marszałek konfederacyi gostyńskiej, sławny z różnych przygód, do których fantazya narodu dopłotła tysiące zmyśleń i bajek; miał on być królem Madagaskaru, — później wróciwszy do kraju, został szambelanem króla Stanisława Augusta) — i córek pięć: pierwsza Teresa za Ulatowskim burgrabią czeskim, druga Bogumiła za Maciejem Łubieńskim cześnikiem bielskim, trzecia Katarzyna benedyktynka w Jarosławiu, czwarta i piąta Rozalia i Krystyna pannami. Z drugiej Franciszki Morykonianki wojczanki wilkomierskiej tylko kilku synów znanych: Ignacy, Tomasz, Aloizy, Ludwik, Władysław, Antoni (na Litwie). Z trzeciej Wereszczyńskiej syn Jan pułkownik, o którym niżej. Z czwartą Anną Zdzańską córka Emerencya za Faustynem Lipczyńskim i syn Augustyn, który z Aniela Szczawińską spłodził Florentynę † 1874 za Antonim Korwin Kamieńskim, Karolinę za Lubinem Trzaska Michałowskim, Henrykę za Ksawerym Glogerem zmarłym 1855, Teodozyą za Erazmem Bielińskim, Aurelią za Edwardem Güntherem — i syna Emila, którego z Wawrzyny Cieńskiej córka Julia za Juliuszem

Malczewskim i synowie ożenieni Zygmunt z Maryą Federowiczówną, a Lubomir z Aurelią Bielińską siostrą swoją cioteczną.

Linia Jana Dzierżanowskiego, pułkownika wojsk polskich † 1830 i Dubienówny (z Kurlandyi) wygasła, syn bowiem Konstanty b. oficer wojsk polskich zmarł bezżenny i zostały tylko córki: Marya za Konstantym ks. Czartoryskim, Weronika za generałem Rautenstrauchem, Joanna za Józefem Wielogłowskim, Izabela za Józefem Wiercińskim i Teofila za Maliszewskim.

Dzierżanowscy: Stanisław w r. 1608 dobro Sobieszczaki w powiecie tykocińskim, — Mikołaj wojski z. wyszogrodzki w r. 1705 dobra Chomentowo, a Wojciech w r. 1725 dobra Rogozińsko-Kaleś i w r. 1736 dobra Kanigowo w woj. płockiem — dziedziczyli.

Są także Dzierżanowscy w Niemczech, którzy się piszą *z Dzierżanowa*, ale ci innego używają herbu, bo w polu czerwonem kładą dwa pasy na ukos przekrzyżowane, szachowane niebieskiem i białem; nad hełmem zaś paw napuszony. *(Sieb. Wap.)*

Dzierżański h. *Sulima*, w rawskiem województwie. Są i Dzierżawscy, z których Franciszek był burgrabią sieradzkim pisarzem gr. łęczyckim 1693 miał za sobą Franciszkę Jerzmanowską, (z niej synów czterech), drugi Maryannę Włodkównę. *Niesiecki.*

Dzierżawski w poznańskiem. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* Heroldya królestwa polskiego przyznaje Dzierżawskim herb *Rola*, i wymienia w swoim spisie z r. 1851 Anzelma, syna Wojciecha i Ksawerego, syna Jana.

Dzierzbicki h. *Topor*, w łęczyckiem i w Litwie. Pawła wspominają konstytucye 1616 fol. 18. Marcin miał za sobą Katarzynę córkę Stanisława Branickiego, z tej było czterech synów: Alexander, Antoni, Szymon i Felix. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze, iż są w województwie łęczyckiem, z tych Kazimierz koło r. 1502 dystyngwował się w wielu potyczkach, będąc w służbie wojskowej, potem przybył z Pomeranii w łęczyckie, kupił czyli założył wieś *Dzierzbice* i *Chodów*, z której piszą się Dzierzbiccy, żona jego Sokołowska. Pawła wspomina konstytucya r. 1616 fol. 18 (jak wyżej) dziedzic Popowa, Leznicy w sieradzkiem. Felicyan dziedzic na Piaskach, Oszkowicach, Marcin podczaszy łęczycki, dziedzic Piask, Lezajny i Dąbia, ożenił się z Katarzyną Branicką h. *Korczak*, córką Stanisława i Zofii Wituskiej, z którą spłodził córki dwie: Honoratę Wielowiejską pisarzową krakowską, i Jadwigę za Łąckim podkomorzym brzeskim kujawskim; synów czterech: Alexandra, Antoniego, Teodora, Szymona. Z tych Alexander († 1767) kasztelan brzeziński, z Franciszki Jakubowskiej h. *Topór* spłodził córkę jedną Rozalią za Mateuszem Walewskim. Antoni *z Dzierzbic*, drugi syn Marcina, podczaszy inowłocki, z Klarą Piaskowską h. *Junosza* spłodził dwie córek: Katarzynę za Trościńskim, i Maryannę za Piotrem Alkantarą Ożarowskim kasztelanem wojnickim h. *Rawicz*, i dwóch synów, Jana i Marcina. Teodor, trzeci syn Marcina, starosta wartelski, orderu ś. Stanisława kawaler, ten z Zofią Pokutyńską wdową zostawił córkę Angelę. Czwarty syn Marcina, Szymon (ur. 1720 † 1787) *z Dzierzbic* wojewoda łęczycki, dziedzic na Piaskach, Lezajny, Boruwku, Szeligach, Piekarach i innych, kawaler orderów Orła białego i ś. Stanisława, ten *1mo voto* z Heleną Walewską h. *Kolumna* spłodził synów trzech: Ignacego, Franciszka i Józefa; *2do voto* z Józefatą z Gomolińskich h. *Jelita* spłodził córkę jednę Izabellę za Felixem Czarneckim, i synów dwóch: Ksawerego i Michała. Ignacy, syn Szymona wojewody łęczyckiego, porucznik kawaleryi narod., ten z Anną Swiniarską zostawia potomstwo synów dwóch: Michała i Eustachego, i córkę jedną Julię. Józef, drugi syn wojewody, rotmistrz kawaleryi nar., ten z Joanną Siekierzyńską spłodził synów: Alfreda, Tadeusza, Ksawerego, i córkę Gabryelę. Franciszek, trzeci syn wojewody, sędzia z. warszawski z Józefą Skulską ma potomstwo, synów: Adama, Seweryna i Szymona. Tyle *Wielądko*. — Z tego domu Ksawery Dzierzbicki uznany został hrabią przez senat królestwa polsk. z tej zasady, że w nominacyi na szambelana 1812 zatytułowany był hrabią. Do tychże należy Ludwik Dzierzbicki (ur. 1768 † 1849), syn Ignacego dowódcy oddziału konfederatów barskich (którego kozacy zarąbali na cmentarzu w Tursku) i Magdaleny z Mękarskich, — w r. 1810 dziedzic Pijanowic pod Gostyniem, kapitan wojsk polskich, obywatel zasłużony w ks. poznańskiem; ten zaślubił *1mo voto* Kurnatowską, *2do voto* Józefę Parczewską, z której następujące zostało potomstwo: Ludwika, Adela za Adamem Mazurkiewiczem, Józefa, Krystyna, Felix dzielny artylerzysta w armii polskiej 1831, później więzień polityczny w Elblągu, ożeniony z Florentyną Dąbrowską h. *Ogończyk* (z której zostawił trzy córki: Karolinę za Maryanem Wąsowiczem, Paulinę za Floryanem Pomorskim, i Józefę), Stanisława za Wiktorem Mateckim i Józef dziś żyjący (prowadzi on bardzo skrzętnie kronikę wypadków daty dotyczących Polski, a także kronikę wielu rodzin), dziedzic Pijanowic, potem Zawór pod Książem, ożeniony z Anną Śmitkowską i mający z nią trzy córki: Celinę, Annę i Maryą. Artur Dzierzbicki, syn Eustachego, wnuk zapewne Ignacego a prawnuk Szymona wojewody, zmarły we Lwowie w r. 1873, był adjutantem namiestnika Berga, miał za sobą Walentynę Żychlińską wdowę po Twardowskim. Drugi Artur Dzierzbicki, dziś żyjący, syn Kazimierza i Leokadyi z Bajkowskich, zaślubił w r. 1865

Alexandrę Maliszewską *z Biernacic*, która po wujach swoich Lisieckich znaczny odziedziczyła majątek. Tadeusz Dzierzbicki dziedzic Osłonek ma za sobą Jabłońską.

Dzierzbiński. Kazimierz podsędek wschowski, poseł na sejm 1685. *Niesiecki.*

Dzierżek h. *Nieczuja*, w lubelskiem województwie i na Rusi, i w Litwie. Z tych Jędrzej podkomorzy trocki 1578, syn jego Krzysztof z Krzywca chorąży trocki, dworzanin królewski. W Polsce zaś Dzierżko stolnik krakowski na liście Kazimierza W. 1365. Jan i Piotr bracia rodzeni, za czasów Zygmunta Augusta kwitnęli w rycerskich dziełach, z których Jan trzech synów spłodził (podobno z Jadwigi Kliszewskiej): Krzysztofa, Jana i Prandotę. Z tych Krzysztof biegły w językach obcych, mężnie stawał pod Pskowem i Połockiem, Prandota zaś stolnik i sędzia grodzki lubelski spłodził córkę Annę i sześciu synów: Jana, ten sobie zakon karmelitański obrał, Stanisława męża walecznego, pod Chocimem i Kamieniem, Remigiana (jam — mówi *Nies.* — czytał, że Remigian Dzierżek tłómacz koronny z Jeziorskiej był urodzony) tak w kancelaryi koronnej jako i w obozie dobrze zasłużonego, Łukasza, który po wojennych expedycyach w różnych kampaniach z Różniatowskiej zostawił potomstwo. Jan, brat Krzysztofa i Prandoty, według *Okolsk.* naprzód łowczy lubelski, potem sędzia z. lubelski 1607 miał synów trzech: Jana rotmistrza, Krzysztofa i Adama. Z tych Adam kasztelan rospierski, starosta żydaczewski, poseł na sejm 1653, deputat na trybunał skarbowy, miał za sobą Elżbietę Czurylównę stolnikównę sanocką, i z niej córkę Annę za Floryanem Rzewuskim podskarbim kor., synów zaś dwóch: pierwszy Franciszek łowczy żydaczewski dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Alexandrą Grochowską kasztelanką lwowską, z tej był syn Ludwik łowczy żydaczewski; drugi raz z Heleną Dąbrowską, która mu powiła trzech synów: Michała, Jana i Adama. Drugi syn Jan chorąży podolski, ten z Katarzyny Gołockiej spłodził córki trzy: Maryannę Ustrzycką, Annę i Alexandrę, tyluż synów, to jest Franciszka który naprzód z Wybranowską, potem z Lipską się żenił, Antoniego i Adama. Któryś z Dzierżków miał za sobą Maryannę Bełżecką, wdowę po Kowalskim, ale z nią *sterilis*. N. była za Gomolińskim Rafałem. Antoni siostrzeniec Jana Stadnickiego wojewody wołyńskiego. *Niesiecki.* — W r. 1778 Stanisław Dzierżek chorąży bełzki z pierwszego małżeństwa córkę jedyną dziedziczkę znacznej fortuny wydał za Gabryela hr. Krasińskiego. Powtórnie małżeństwo ponowił z hrabianką Krasińską Anielą, córką starosty korytnickiego z Kurdwanowskiej, z tą bezpotomny. — Maciej sędzia grodzki goniądzki. *Krasicki.* — Andrzeja Dzierżka starosty barzeckiego i Heleny Miaskowskiej córka Barbara zaślubiła koło r. 1755. Dominika Dzieduszyckiego.

Dzierżek h. *Dąb*. Że są i tego herbu świadczy *Małach.* *Kapica Mil.* wymienia dom Dzierżków w ziemi bielskiej, znany od r. 1545. gniazdo jego dobra Dzierżki.

Dzierzgowski h. *Jastrzębiec*, w Mazowszu. Ci się przedtem Jeżewskimi zwali, ale gdy się jednemu z nich Dzierzgów działem (to się stać miało przed r. 1270) dostał, od niego Dzierzgowskiemi zawołani. Mikołaj z Dzierzgowa sędzia ciechanowski 1453. Pomściborz z Dzierzgowa kasztelan ciechanowski z Katarzyny Wilkanowskiej spłodził dwie córki, z tych Anna *1mo voto* za Pawłem Kiernowskim h *Junosza* kasztelanem gostyńskim, *2do* za Marcinem Sleszyńskim wojskim gostyńskim, Barbara za Janem Garwaskim cześnikiem płockim, i dwóch synów. Jan pierwszy, wojewoda mazowiecki, starosta warszawski i vicesgerent księstwa mazowieckiego, z Doroty Sobockiej spłodził córkę Dorotę za Parźniczewskim kasztelanem łęczyckim, i syna Auctusa kasztelana sochaczewskiego i starostę osieckiego, którego z Śreńskiej wojewodzianki płockiej córka Barbara za Maciejowskim starostą zawichojskim, z którą dobra wielkie w dom Michałowskich weszły. Mikołaj (umarł r. 1559) brat Jana wojewody, arcybiskup gnieźnieński. Ciotka jego Alexandra była za Jędrzejem Krasińskim hetmanem książęcia mazowieckiego Konrada. W r. 1523 Stanisław sędzia z. ciechanowski, gdy w dziale wziął Szumsko, od niego potomstwo jego nazwane Szumskiemi. Stanisław z Dzierzgowa Dzierzgowski w z. sochaczewskiej, podpisał elekcyą Władysława IV. Alexander 1632. Marcin 1648. *Niesiecki.* — Paweł w r. 1785 był burgrabią gr. poznańskim. *Herb. rod. szl. 1853.*

Dzierzkowski h. *Jastrzębiec*. Teodor syn Józefa. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dzierzkowski h. *Topór*. Jan, Stanisław, Józef, Franciszek, Roman i Teodor zapisani w poczet szlachty galicyjskiej r. 1799. Z tych Józef był wicemarszałkiem królestwa Galicyi i Lodomeryi † 1830. Synowiec jego Józef (ur. 1806) należy do pierwszorzędnych powieścio-pisarzy polskich.

Dzierzkowicz h. *Wieniawa*. Mikołaj biskup wileński um. 1468, człowiek uczony i godny. Piotr z Bilewiczówny, córki Marcina, spłodził syna Stanisława, ten zaś Jana. N. Lenarda Oziębłowskiego małżonka. *Niesiecki.*

Dzieszuk h. *Kościesza*. Ferdynand, syn Michała. Hieronim syn Hieronima. *Spis szl. kr. pol. 1851-1854.*

Dziewałtowski h. *Jelita*. O tych tak pisze *in MS. P. Kojałowicz:* Dziewałtowskich dom h. *Jelita*, przyszedł do Litwy z krakowskiego województwa, przydaje tamże Jana Dziewałtowskiego

chorążego kowieńskiego, *Const. 1607 fol. 861*, który miał za sobą Barbarę, córkę Ogińskiego Macieja cywona wileńskiego i Karola w księstwie żmudzkiem koło r. 1621. Jan 1628. *Niesiecki.*

Dziewałtowski h. *Trąby.* Jednaż z Radziwiłłami i Ostykami dzielnica, bo Grzegorza Ostyka syn Rak spłodził syna Ciołka, Ciołek Osuka, Osuk Stańczyka, od którego Jan Stanczykiewicz; Skopa, od którego trzech synów: Mozejko, Syrowicz i Płowiański, i Gintułta (czy jak inni chcą Gintowta) od którego był Bartłomiej Gintułtowicz Dziewałtowski. Stanisław długo się w cudzych krajach bawił, syn jego Mikołaj 1570 zostawił dwóch synów, Jana i Stanisława. Jan stolnik kowieński, żołnierz sławny, zostawił z pierwszej żony Owsianówny Kazimierza i Alexandra, z drugiej Zyzemskiej, Hieronima i Stanisława. Kazimierz chorąży oszmiański od Moskwy okrutnie zamordowany 1661. Wojciech podkomorzy kowieński 1581. Jerzy chorąży trocki, marszałek trybunału litewskiego 1668, córka jego była za Janem Sapiehą starostą kierznieńskim. Anna Dziewałtowska, Chreptowicza podkomorzego nowogrodzkiego małżonka. Stanisław i Jędrzej 1648. Samuel Gintowt miecznik wilkomierski, Jan i Bartłomiej 1674. Hieronim w zakonie Soc. Jesu. *Nies.*

Dziewanowski h. *Jastrzębiec*, w chełmińskiem województwie i w płockiem. N. miał za sobą Zofią Jeżewską. *Paproc.* Krzysztofów dwóch kwitnęło w brzeskiem kujawskiem 1632. Wojciech w płockiem 1648 Franciszek rotmistrz chorągwi wołoskiej. Jędrzej z Łukowską spłodził Klemensa, ten z Przeradzką Jakóba, ten z Janczewską Łukasza pisarza z. podolskiego, który miał swoją pancerną chorągiew, i Mikołaja, który pojął kasztelankę rospierską Miłońską, z tej spłodził córkę Maryannę za Bogusławem Kitnowskim, synów zaś czterech, to jest: Jędrzej kasztelan dobrzyński zmarły 1722. Marcin w zakonie Soc. Jesu rektorem Franciszek umarł w zakonie Soc. Jesu 1685. Kazimierz czwarty, drugim związkiem miał w małżeństwie Konstancyą Gralewską, która mu powiła trzy córki, z których jedna Petronela, i dwóch synów, z których jeden Juliusz, obadwa posłami byli na sejm 1730. Stryjeczna rodzona ich siostra Katarzyna była za Adamem Wagnerem. *Nies.* — Juliusz Dziewanowski w r. 1733 był posłem na sejm, potem kasztelanem chełmińskim, umarł 1772 Jan, kasztelan elblągski † 1765. — Józef w r. 1741 nabył dobra Szumanie-Pustuły w wojew. płockiem. Dwóch Dziewanowskich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* lecz nie wyraża ich herbu.

Dziewczopolski w nurskiej ziemi. Wojciech podpisał elekcyą Jana Kazimierza, *Starowol. in Mon.* poległ pod Mittobią 1662. *Nies.*

Dziewiałtowski. Obacz **Gintowt.**

Dziewiński. Ludwik. Tego wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Dziewoczka h *Syrokomla*, w grodzieńskiem. Onisifor metropolita kijowski 1568. *Nies.*

Dziewolski, w lubelskiem województwie. N. Dziewolski miał za sobą Cielemecką. Dziewolska była za Stanisławem Borkowskim. *Niesiecki.* — Ignacy Dziewulski, subdelegat grodu krasnystawskiego r. 1768. Ci Dziewulscy używali herbu *Dziuli. Herb. rodz. szl. król. pols. 1853.* Heroldya królestwa polskiego przyznaje jednym Dziewulskim herb *Rawicz. Poczet szl. gal. i buk.* z r. 1857. pisze ich Dziewolski i herb *Dziuli* przyznaje.

Dzieżyc h. *Lubicz*, w powiecie lidzkim. Hieronim Chlebowicz Dzieżyc miecznik lidzki, podwojewodzy trocki, syna zostawił Władysława. Jan cześnik lidzki, i Marcin podpisali elekcyą Jana III. z powiatu lidzkiego. Dominik i Antoni 1700. *Nies.*

Dzik h. *Doliwa*, w sandomierskiem województwie. Przybysław kasztelan żarnowski 1436. N. Dzik miał za sobą Jadwigę Firlejównę około r. 1420. Dzikówna była za Janem Firlejem wojewodą krakowskim i marszałkiem w kor. Druga była za Zebrzydowskim, matka Mikołaja (wojewody krakowskiego). Dzierżek 1587 podpisał ustawy pokrzywnickiego zjazdu, *Const. fol. 427.* Jan chorąży bracławski wysłany przeciwko kozakom pod Starzec z ludźmi Tomasza Zamojskiego. Jędrzej z Sainar 1632 i Mikołaj 1648 w bracławskiem. Samuel z Guzowa Dzik w sandomierskiem 1648. Helena zakonnica u wszystkich ŚŚ. we Lwowie. Dzikówny, Mikołaja dziedzica na Byszowie córki, jedna była za Stanisławem Brzeskim h. *Oksza*, druga za Stanisławem Dąbskim. N. Dzik proboszcz żółkiewski tego wieku. *Niesiecki.*

Dzikowski. *Okolski tom 2. fol. 629.* pisze, że Dzikowska była za Kucharskim. *Nies.*

Dzimiński. Antoni. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dzliński. Jędrzej pisarz grodzki kruświcki, podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Dzirytt *Szczepankiewicz* h. *Jelita.* Szczepankiewiczowie albo Szczepankowiczowie (i tak albowiem onych zwano) herbu *Jelita* z tą odmianą, że w hełmie uzbrojonego po Petehorsku rycerza noszą, od pasa nad koronę wyniesionego, w prawej ręce szablę polską niby do cięcia wyniesioną, lewą zaś u pasa trzymającego, przez którego piersi od lewego boku grotem w prawą tarczy na wylot przechodzi kopia. Ci w początkach swoich tegoż rycerza na tarczy w czerwonem polu nosili, zowiąc go Dzyrytą, niby dzidą przeryty, przodka swojego tegoż nazwiska, który linię swoją od Dachny Jezbuta w księstwie litewskiem męża znacznego, wnuki prowadził, który to Jezbuto w r.

1290 na mistrza krzyżackiego z Litwy z plonem powracającego, w poczcie ludzi kilku set napadł szy, gdy żwawo na niego natarł, kopią tam przebity, na ziemi leżąc ostatnich sił dobywszy, swego-adwersarza ranił. *Dusoruchius.* Dzyryt, ten zostawił po sobie synów: Iwachna i Klima; Iwachno Dzyrytowicz zginął od Moskwy, Klim z Wasieliczównej Hryhorego i Stefanka, dziedziczyli na Dzyrytkach w księstwie siewierskiem, ale kiedy się to księstwo do Moskwy przerzuciło, i Wieczna z innemi fortecami onej się dostała, Hryhor przy Moskwie został, Szczepanko fortuny własnej tamże odstradawszy, wyniósł się do Litwy, gdzie pojawszy Halszkę Gertrutównę h *Jelita*, onegoż wyniósłszy swój własny na hełm, zażywać począł; a służąc w wojsku Dymitra Wiśniowieckiego, tak mu się rycerskiego serca odwagą zalecił, że pod rok 1561 za Iwana Wasilewicza cara moskiewskiego przeciwko Tatarom u niego rotmistrzował. Gdy zaś tegoż książęcia Dymitra na hospodarstwo wołoskie nie w wielkim poczcie Polaków i kozaków jadącego, Tomasza pogromiwszy, do Konstantynopola zasłał, a kompanią jego, uszy i nosy poobrzynawszy, wolno do ojczyzny puścił, i Stefakowi Dzyrytowiczowi tegoż się dostało okrucieństwa. Potomstwo jego Georgi, Fedor Hapka, Georgi od Wołoszy zabity; Hapka w panieństwie zmarła, Fedor zaś od ojca Szczepanka Szczepankiewiczem zawołany, w moskiewskiej expedycyi w r. 1634 pod Putywlem i w r. 1637 pod Starczem, przeciwko Kozakom z Jeremią Michałem Wiśniowieckim wojewodą ruskim mężnie stawał a w r. 1644 pod Ochmanowem od Tatarów poległ, zostawiwszy Jędrzejowi i Wojciechowi z Iwaszkiewiczówny, Alexandra córki, synom swoim genealogią *una cum manifestatione de desolatione Actorum* w grodzie winnickim *in Anno 1638 die Vigesima sexta* miesiąca września, *Acta Canstrensia Vinnicensia eodem Anno 1638.* Jędrzej dostał się Ordzie w niewolę, z której nie wyszedł. Wojciech zaś wkroczywszy w ligę małżeńską z Anną Sarnecką po Zedzianowskim pozostałą wdową (z którym miała Marcina i Reginę Raczyńskiego Jana małżonkę) zostawił z niej w dzieciństwie syna jednego tylko Piotra, gdyż w następującym roku 1683 na wiedeńską poszedł (testament 1683) z której nie wyszedł; który to Piotr naprzód z Lubomirskim obożnym koronnym, potem z Józefem Potockim wojewodą kijowskim służył, zaś w r. 1711 złączył się dożywotnie z Justyną, Józefa Żegoty Brzeskiego i Heleny Borakowskiej córką, a Bazylego Borakowskiego regenta krzemienieckiego siostrzenicą rodzoną: *Intercise Nuptiales 1811 die 6ta Septembr.*; która zostawiwszy mu w życiu Franciszka, Konstantego, Jana, Jakóba, Maryannę i Krystynę, w Kopyczynach przy kościele farnym od Franciszka pochowana *Anno 1751 die Vigesima Nona Augusti. Sepultura Ecclesiae Parochialis Kopyczynensis.* Ten bowiem Franciszek naprzód Mansyonarzem *fundationis Milevianae* przy katedrze lwowskiej, po skończonej zaś ś. teologii w szkołach tychże lwowskich w których był i rektorem *Marianae Academiae*, i po kilka razy z filozofii i teologii publicznie defendował, plebanem kopyczyńskim *in Anno 1741* zostawszy, ztąd kanonikiem katedralnym i surrogatem Kamieńca podolskiego i notaryuszem apostolskim. Konstanty wiek młody w Palestrze poler wał. Jan *in Soc. Jesu*, Jakób *in Ordine Praedicatorum Provinciae Russicae* pod imieniem Dominika zakonne obrawszy życie; Maryanna *1mo voto* za Janem Podgórskim, *2do* za Janem na Bieńkiewiczach Bieńkiewiczem w powiecie lidzkim, gdzie *ad praesens* ciż Bieńkiewiczowie *haereditant* Krystyna za Józefem Kolędą cześnikiem oszmańskim w małżeństwie żyli, z których potomstwo Dyonizy, Gabryel, Michał etc. Kolendowie. Taką wiadomość o tej familii podaje *Duńczewski.*

Dziubandowski h. *Pogoń 4to.* Alojzy, syn Piotra. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Dziubiński h. *Dołęga*, w województwie sandomierskiem. Z tych Jan Alexander posiadał wspólnie z swą żoną Felicyanną Achinger dobro Bukowo i Jablonno r. 1767. *Herb. rodz. szl. król. polsk. 1853.* — Jan, syn Mateusza legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Dziublewski h. *Dołęga*, w sieradzkiem województwie. Jana wspomina *Okolski*, którego pojmał Iwonia wojewoda wołoski, drudzy z tego domu byli ludzie rycerscy. *Nies.*

Dziugłowski h. *Jelita*, w kujawskiem województwie. *Nies.*

Dziuli h. *w.* Stanisław Dziuli Franzbe, z ojca Marcina, z matki Kossowskiej herbu *Łodzia* urodzony, dla zasług w wojsku koronnem indygenat otrzymał na sejmie *Cor. Const. 1676 fol. 58.* miał za sobą *1mo voto* Annę Leżeńską, z której syn Tomasz podstoli stężycki, major w wojsku cudzoziemskiem, i córka Katarzyna; *2do voto* pojął Zofią Czermińską siostrę kasztelana, z tej były dwie córki, Maryanna z Brzuchowskim strażnikiem koronnym, Franciszka z Straszewskim dożywotnie zmówione, i synów dwóch, Alexander i Michał. To *Nies.* — Błeszyński *w Encykl. pow. Orgel.* świadczy, iż ten Stanisław był synem Alexandra a nie Marcina, wnukiem zaś Giuglia czyli Juliusza Franchini, szlachcica włoskiego, który na koronacyi Władysława IV. został rycerzem złotej ostrogi i był już wtedy żonaty z Modrzewską, z których dwóch zostało synów: Alexander ożeniony z Anną Kossowską h. *Łodzia* i Jan, obaj waleczni pod Wiedniem.

Dziusza h. *Kierdej.* Iwan ziemianin wołyński, tamże Ihnatowa Dziusina 1528. *Metryka Wołyńska.* Jeden z tego domu był kasztelanem chełmskim. Dziusa podpisał testament ks. Ostrogskiej. *Nies.*

Dziwosz h. *Swińka*, w sieradzkiem województwie. *Nies.*
Dziwidziński *Zawel.* Tak ich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*
Dziwulski w bełzkiem. Tak umieszcza *Małach.* Patrz **Dziewulski.**
Dzwinogrodzki. Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*
Dzwonki herb. *Okolski tom 3. fol. 357* widział w Kamieńcu taki herb, na którym były trzy dzwonki, jak u nóg jastrzębiom wieszają. *Nies.*
Dzwonkowski h. *Przegonia*, w ziemi łomżyńskiej. Stanisław podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* Dzwonkowskich wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*, lecz ich herbu nie wyraża.
Dzwonowski h. *Prawdzic.* N. Dzwonowska była za Janem Kraińskim cześnikiem dobrzyńskim. *Niesiecki.*

E.

Eberd. Indigena w konstyt. r. 1685 fol. 20. *Małachowski.*
Ebertz uznany za dawnego szlachcica w konstyt. r. 1768. *Małachowski.*
Eckert. *Nobilit. praec. scart.* w konstytucyi r. 1790.
Edla. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790.
Effinowicz. Andrzej i Filip Nereusz uznani za szlachtę przez sąd grodzki trembowelski r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*
Egierzdorf Wacław. *Nobil. non praec. scart.* w konstyt. r. 1790. Kacper Piotr syn Wacława, i Stanisław Alex. syn Stanisława, legitymowali się w Heroldyi król. polsk., która im przyznaje herb *Poraj.*
Egrodzyński. O tym domie, będącym jednej familii z Odrowążami, zaświadcza (jak mówi *Wielądko*) transakcya, in *actis Brestensibus* 1599.
Ehlert. Fryderyk burmistrz gdański r. 1658 do Indygenatu przypuszczony. Vol. IV. fol. 567.
Ehman Tadeusz w r. 1788 podczaszy smoleński. *Krasicki.*
Eichler h. *Dębnik* patrz **Dębnik herb.**
Ejdziatowicz h. *Łuk*, patrz **Eydziatowicz.**
Eilemberk albo **Hejlemberg** jak ich pisze *MS. Konop. herbu własnego.* Na Pomorzu ich gniazdo. Podług *MS. Konop.* Jan na Janinach r. 1454 był pierwszym wojewodą pomorskim, ale drudzy Bazeńskim go zowią. Botto Baro z Eilemburgu i Godfryd starosta johansburski, poseł z powiatu rastemburskiego — podpisali dekreta komisyi król. 1600 i 1612 r. Ostatni z Eilembergów posessor majętności jańskiej, spłodziwszy z Luzyańskiej cztery córki, dwie z nich za dwóch braci stryjecznych Kostków wydał, trzecia wyszła za Von Dhonau, a czwarta za Sartwicza. *Nies.*
Eilof. Daniel, major, komendant fortecy nowogrodzkiej r. 1659 otrzymał indygenat. Vol. IV. fol. 683. *Krasicki, Małach.*
Einild. Joan i Czuszuł adoptowani przez familią Ciołków. *Czacki z Metr. kor.*
Ejsymont. Patrz **Eysmont.**
Elacznoccy. Tak wypisuje *Czacki* z Metryki kor. r. 1557.
Elert h. *Pobog.* Na Wołyniu kwitną. *Nies.* — Andrzej i Balcer Ellert na sejmie r. 1673 nobilitowani. *Const. R. Vol. V. fol. 130.*
Elganowski. Adam w r. 1733 poseł z województwa pomorskiego na konwokacyą. *Wielądko.*
Elgot h. *Wieniawa.* O nich *Długosz*, i o ich herbie namienia, kiedy chwali Jana Elgota Wieniawczyka kanonika krakowskiego w r. 1452 zmarłego. *Niesiecki.*
Eliaszowicz h. *Geisz.* Melchior Geisz Eliaszowicz biskup żmudzki podpisał elekcyą Władysława IV. i z nim Stanisław i Jan w r. 1607, umarł 1633. *Nies.* — Bazyli, Jan i Łukasz Eliaszewiczowie, synowie Łukasza, w r. 1762 dobra Kalnice w woj. ruskiem sprzedali. *Herb rodz. szl. 1853.* Piotr, syn Teodora, radca tajny, senator, był w r. 1861 członkiem warsz. departam. rz. senatu.
Ellet. Jędrzej kapitan gwardyi król., dla zasług wojennych otrzymał indygenat na sejmie koronacyjnym króla Jana III. *Nies.* — Ten sam zapewne dom co Elert h. *Pobóg.*

Elsnic h. *w.* Inni ich piszą Olschnicz w Prusiech. Tak pisze *MS. de Famil. Prus.*, i dodaje, że kiedyś kwitnął Jan Wolfgangus Olśnic. Karol Fryderyk de Scipilno, poseł z powiatu Hoensten 1609 podpisał dekreta komisyi królewskiej. Jeden z tego domu miał za sobą Brantównę. Rudolf Olsznic dworzanin król. 1620. *Niesiecki.*
Elżanowski h. *w.* Dom ten starożytny w chełmińskiem z innemi zacnemi spowinowacony. Z tych był Łukasz kasztelan chełmiński żyjący około r. 1635, dwa razy ponawiał śluby małżeńskie, pierwszy raz podobno z Dulską, *MS. Konopat.*, ale z nią *sterilis*, drugi raz z Plemięcką, z tą zostawił syna Władysława i córki Zofią i Katarzynę, i inne. Jan deputat malborski na trybunał radomski. Samuel 1699. Job w Falencinie żona jego Rudnicka. Elzanowski dziedzic na Szczuplińsku nie daleko Radzyna, które dobra kupił od Macieja à Felden, miał za sobą Dulską. *Nies.* — *Wielądko* obszerniej o nich pisze. Rodzina ta licznie jest reprezentowana w królestwie kongresowem, do której zapewne też należy Seweryn Elżanowski, znany zaszczytnie publicysta.
Elzberch. *Kuropatnicki* dom ten wymienia.
Emich h. *Krzyżak.* Ludwik i Jan, synowie Jana. Józef Ludwik syn Ludwika. *Spis szl. król. polsk. 1851.*
Eminowicz h. *Dołęga.* Benedykt subdelegat grodzki wieluński uzyskał przywilej szlachectwa w księstwie siewierskiem w r. 1780 od Sołtyka biskupa krakowskiego jako księcia siewierskiego, i takowe uchwałą sejmową w r. 1790 potwierdzone zostały. *Herb. rodz. szl. 1853.*
Engbrecht Bernard. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*
Engelke. Alexander, August, Karol. Juliusz, Ernest, Ignacy. Tak ich wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*, nie umieszczając wcale ich herbu, z czego wnosić należy, iż ci nie należą do inflantskiej tegoż nazwiska rodziny, o której niżej pisze *Niesiecki.*
Engelke h. *w.* Jeszcze za czasów Krzyżaków około r. 1405 Sylwester Engelke pierwszy tego domu fundator kwitnął, którego syn Michał. Verner Hart Engelke 1633 z inflantskiem podpisał elekcyą króla Władysława IV. Fryderyk 1603. *Nies.*
Engeström hrabiowie, h. *w.*, który jest taki: tarcza rozćwiertowana; w pierwszem polu srebrnem bukiet laurowy, w drugiem niebieskiem pierścień złoty z napisem „Fidis Manibus" (jako pamiątka konstytucyi 3. Maja, o czem niżej) w trzeciem czerwonem herb Drya (rodziny Chłapowskich), w czwartem srebrnem krzyż komandorski; w środku mała tarcza z pierwotnym szwedzkim Engeströmów herbem, to jest: tarcza w trójkąt rozdzielona, pierwsze i drugie pole niebieskie, trzecie środkowe srebrne, w każdem polu gwiazda złota, a przez środek w szerz tarczy — pas, na którym krzyż złoty grecki. Nad tarczą trzy hełmy: w szczycie pierwszego szlachcic polski w ręku prawem pierścień trzymający, w drugim czerwona głowa orła z koroną w prawo dzióbem, w trzecim lew z koroną w prawo obrócony i w prawej łapie trzyma miecz do cięcia wzniesiony; bocznice tarczy podtrzymują dwa orły; godła: „*Speravit rebus infestis*" — i „*Fidus Manibus*".

Dom staroszlachecki w Szwecyi, zkąd pierwszy do Polski przybył Wawrzyniec Engeström, (majorat Refvelsta, rodzinne Engeströmów gniazdo, syn Jana, doktora teologii, biskupa lundskiego, najsławniejszego swego czasu w Szwecyi oryentalisty i filologa, urodzony w r. 1751 z Małgorzaty Benzelstjerna, córki Jakóba arcybiskupa prymasa, kanclerza uniwersytetu upsalskiego) jako poseł szwedzki w r. 1788. Wkrótce obeznał się z dążnościami zaborczemi Rosyi, przeciwnemi polityce jego rządu, i starał się je paraliżować wszelkiemi siłami. To też czynny bardzo w czasie sejmu czteroletniego, wielką był pomocą rządowi polskiemu w kierownictwie stósunków dyplomatycznych, dostarczając wskazówek, jakie stanowisko jego mu przynosiło; popierając gorąco myśl odrodzenia się Rzeczypospolitej, zjednał sobie powszechny szacunek u narodu polskiego, co uwzględniając stany koronne, jednogłośnie nadały mu w r. 1791 jako tytuł honorowy indygenat szlachectwa polskiego (Sygillaty księga 31 i 37) *(Gazeta Narodowa 1791 z dn. 25 Czerwca)*, a wręczając dyplom szlachecki, ofiarowano mu jednocześnie — celem uczczenia go jako zasłużonego przyjaciela Polski i współpracownika w sejmie czteroletnim — pamiątkowy pierścień złoty z napisem „Fidis Manibus," który jako pamiątka konstytucyi 3. Maja tylko posłom ówczesnym był rozdawany. Po uchwaleniu ustawy 3. Maja, Engeström odwołany został z poselstwa. W r. 1792 powróciwszy do Szwecyi, mianowany kanclerzem dworu i członkiem komisyi spraw zagranicznych, nowej komisyi państwa oraz komisyi spraw pomorskich, wkrótce usunięty z tych posad za wpływem niechętnego rządu rosyjskiego — wysłany został r. 1794 jako minister pełnomocny do Londynu, w r. 1795 w tymże samym charakterze do Wiednia, w rok potem do Berlina, a w r. 1803 powołany do kraju dla spraw wewnętrznych; w r. 1805 został komandorem *Gwiazdy północnej*, członkiem i prezydentem akademii starożytności sztuk pięknych, w r. 1809 ministrem prezydentem kancelaryi i w kilka miesięcy potem baronem, w r. 1813 ministrem kanclerzem spraw zagranicznych, dziedzicznym hrabią — członkiem izby panów i kawalerem orderu Serafinów, — następnie kanclerzem uniwersytetu w Lund, — kawalerem orderu Karola XII Legii honorowej, orła czarnego, św. Stefana i t. d. Gdy już był ministrem kanclerzem w Szwecyi w r. 1812, doszła go wieść

o konfederacyi generalnej królestwa polskiego, — Engeström, którego serce biło zawsze dla drugiej przybranej ojczyzny Polski, której nieszczęścia tem mocniej go do niej wiązały — chcąc dać dowód współczucia swojego — jako dobry Polak i dziedzic majętności Jankowice w w. księstwie poznańskiem, — nadesłał adres w słowach pełnych najwyższego patryotyzmu i uczuć najszlachetniejszych. Jako minister spraw zagranicznych wpływał do wielu czynności ważnych, długi czas samodzielnie prawie stojąc u steru polityki szwedzkiej zagranicznej, — aż wreszcie skołatany wiekiem i pracą złożył urzęda — przeniósł się na ziemię polską do majętności swej Jankowice i tam w r. 1826 życie zakończył, zostawiwszy z Rozalii Chłapowskiej h. *Drya*: pierworodnego syna Stanisława (ur. 1791 † 1850), ten odziedziczył po ojcu majorat Refvelsta; w r. 1809 porucznik w gwardyi konnej, 1810 szambelan króla szwedzkiego, w r. 1812 adjutant przy Blücherze, umarł generał-majorem w Buku, zostawiwszy z pierwszej swej żony Augusty Wilhelminy von Bardeleben (ur. 1797, zaślubiona 1818, rozwiedziona 1826) jedynego (córka bowiem Anna ur. 1824, zmarła małoletnią) syna Edmunda (ur. 1819 † 1871) który z Olgą hr. Bobrińską żadnego nie zostawił potomstwa — z drugiej żony Leokadyi Gajewskiej h. *Ostoja* (ur. 1805 † 1863) syna Wawrzyńca, obecnego majorat Refvelsta w Szwecyi i dziedzica dóbr Rakowa w królestwie polskiem, zaszczytnie znanego w literaturze naszej; ten zaślubił w r. 1852 Jadwigę Borzewską h. *Lubicz*, z którą ma: córkę Maryę zaślubioną w r. 1878 Alexandrowi hr. Szembek, i synów: Stanisława i Edmunda. Córka Wawrzyńca ministra kanclerza Eufemia ur. 1793, dama honorowa księżniczki Zofii Albertyny — umarła w r. 1816 w Jankowicach. Druga córka Ludwika ur. 1798, † 1801, a trzecia Dorota (ur. 1803 † 1823) weszła w śluby małżeńskie z Baronem Gustawem Stjerneler, posłem szwedzkim w Anglii, późniejszym ministrem spraw zagranicznych.

Enoch. Juliusz syn Jakóba rzeczywisty radca stanu, naczelny prokurator przy warszawskim rząd. senacie w r. 1861. *Spis szl. kr. pol. 1854.*

Eperyasz. Janusz roku 1601, do prerogatywy szlachectwa przypuszczony dla jego wojennych zasług, ten fawor i do potomków jego rozciągając. Jego synowie: Jerzy dworzanin król. i Krzysztof podstoli, poseł kowieński. Adam wojski żmudzki 1674. Michał starosta szyrwiński w r. 1741 marszałkował w trybunale litewskim. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisze, iż później zaczęli się pisać Eperyeszy, i z tych Antoni Eperyeszy starosta skiersztymoński około r. 1734. Jan, szyrwiński, myszagolski starosta, marszałek konfederacyi pow. wilkomierskiego, podpisał akt konfederacyi gener. w. ks. lit. w Wilnie 1764.

Erlicki h. *Jastrzębiec.* Felix syn Józefa wymieniony w Dodatku do *Spisu szl. król. polsk. z r. 1851.*

Ertel. Józef. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Epinger h. *w.* Dom starożytny w Prusiech. Ludwik w r. 1466 podpisał pokój pruski. *u Łask. w Stat. fol. 149.* Pisali się zaś z dawna z Boreszowa, która majętność jest w pow. tczewskim, i jedni z nich dawnem imieniem Epingerów szczycili się, drudzy w woj. pomorskiem osiadłszy, Boreszowskimi zawołani. Jędrzej Epinger z Boreszowa w r. 1482 był podkomorzym malborskim, a wkrótce kasztelanem gdańskim, syn także jego Jędrzej podkomorzym pomorskim około r. 1502 *Histor. Pol. Pruth. fol. 631 et 633.* Jerzy, mąż ludzkości wielkiej, w Pelplinie pochowany. W r. zaś 1644 kwitnął Wilhelm starosta kwidzyński i prabatcki, człowiek wojenny; ten z Freiherówny à Donau, z którą wziął w posagu sto tysięcy dobrej monety, zostawił był potomstwo, atoli ostatnia dziedziczka z tego domu, z Czarlińskiej urodzona, żyjąc z Marcinem Wiesiołowskim, jak wielką do niego wniosła fortunę, tak chwałę domu tego na sobie zakończyła. *MS. Konopat.*

Epselwitz albo **Obszelwiz** (właściwie Oebschelwitz) h. *w.* Rodzina niemiecka; z tej Józef i Franciszek obersztlejtnanci, otrzymali indygenat na sejmie r. 1767, a potomek jednego z nich Dawid Obszelwic († 1829) był kasztelanem za księstwa warszawskiego.

Erdmann h. *Szczaplina.* O tych jeden tylko *Wielądko* pisze.

Ermeller. Jan kapitan w wojsku koronnem nobilitowany 1673. *Krasicki, Małachowski.*

Escuyer h. *Porwik.* Mikołaj nobilit konst. z r. 1788. *Wielądko.*

Essen. August rezydent saski otrzymał *Indig.* r. 1767. *Krasicki, Mał.*

Esterse, w Inflanciech kwitną. Z których jeden kasztelanem inflantskim. *Nies.*

Estka h. *Estken*, albo jak chce Kojałowicz h. *Drya.* Jan z Prus poseł na sejm 1646. Henryk z mińskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Małgorzata, córka Franciszka, była za Janem Strobandem, druga za Marcinem Rozembergiem. Estkówna, stolnikówna kowieńska, była za Jerzym Konarskim. Anna za Mikołajem Oziębłowskim. *Niesiecki.* — Piotr Estko stolnik smoleński w r. 1770 nabył dobra Romaszki w ziemi mielnickiej. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Ettmajer (Ettmayer) *z Adelsburg.* Andrzej, c. kr. radca nadworny, otrzymał indygenat od sejmu galicyjskiego w r. 1836.

Ewil h. *Ciołek.* Janowi Ewil panu litewskiemu na sejmie horodelskim ten herb nadano. *Nies.*

Eychner. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Eydziatowicz h. *Łuk napięty*, z witebskiem Jan pisał się na elekcyą Jana Kaz. Stanisław chorąży i poseł wojew. smoleńskiego na konwokacyą gen. po śmierci Jana III., potem podkomorzy smoleński 1704. Jan pisarz skarb w. ks. lit. Krzysztof horodniczy smoleński rotmistrz trockiego województwa *Nies.* — W r. 1755 Dominik chorąży smoleński. Leonard pisarz ziemski. *Kras.* — Ejdziatowicz, major petyhorski 1794, siostrzeniec Adama Chmary wojewody mińskiego *Enc Org.*

Eygird h. *Abdank*, ale z tą odmianą, że przez Abdank idzie miecz otłuczony, a w hełmie trzy pióra strusie. Dawny to dom w ks litewskiem i żmudzkiem; Jan 1632 którego bracia rodzeni, Balcer rycersko wsławiony i Alexander. Jana potomstwo Mikołaj i Stanisław, Mikołaja Władysław. Marcyan zostawił synów: Jerzego na wojnie moskiewskiej zasłużonego, Zygmunta rotmistrza przeciwko Szwedom, Michała i Jana. Jan, Matyasz 1700 i Jędrzej. *Niesiecki.*

Eygler. *Nobilit. non praec. scart.* w kost. r. 1768. *Małach.*

Eygner. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Eynarowicz h. *Białynia*, atoli z tą różnicą: pierwsza, że nad podkową krzyża nie masz, druga, że gdzie bełt, tam rozdarta strzała; trzecia, że strzała przez podkowę idzie, w hełmie pięć piór strusich. Jędrzeja dwóch synów: Adam i Hieronim. Adam po długiej zasłudze u księcia Ostrogskiego, wziął od niego lenne opatrzenie w pow. słonimskim. Hieronim rycersko się bawił w Inflanciech 1605, zostawił kilku synów, z których dwaj Stefan i Kazimierz in Soc. Jesu młodo pomarli. Jerzy w pow. oszmiańskim Jan wojski mozyrski, synowie jego: Józef, Michał, Franciszek i Stanisław. Krzysztof tamże, którego potomstwo: Krzysztof w zakonie Soc. Jesu. Hieronim, Dadzibog i Bogusław. Alexander 1700.

Eynhorn h. *Bończa. Małachowski.*

Eyragolski familiant litewski. *Małachowski.*

Eysmont albo **Eysymont** h. *Korab*, w księstwie litewskiem. Jan kapłan uczony, Jędrzej sędzia gr. grodzieński, Maciej komornik grodzieński, syn jego Jędrzej stan sobie duchowny obrał, Franciszek i Dominik długo w wojsku służyli, Mikołaj pisarz gr. grodzieński, Maciej pod złotą chorągwią pancerną ks. Janusza Radziwiłła. Jędrzej rodzony brat jego, mąż odważny we wszystkich expedycyach, Sudziałów dobra po wielu rewolucyach domowi swemu windykował 1611. Krzysztofa synowie: Jan Kazimierz i Wiktoryn. Z tych Kazimierz pojął Helenę Dybowską h. *Nałęcz* z której zostawił syna Hilarego. Wiktoryn mąż rycerski. Paweł miał za sobą Wnuczkównę, z tej było czterech synów: Jakób wojenno służył, drugi Stanisław major u Czarneckiego wojownika, poległ przy dobyciu Głuchowa, leży w cerkwi krzyczewskiej Trzeci Alexander. Czwarty Leon, mężowie rycerscy. Felicyan 1674. Marcyan, Alexander. Karol, Jan Kazimierz, Władysław, Mikołaj, Antoni Jerzy 1700. Kazimierz podczaszy orszański. *Nies.* — Michał Eysmont wojski grodzieński, Paweł Krzysztof komornik grodzieński, Andrzej sędzia z. grodzieński, Józef, Antoni, Leon, podpisali elekcyą Stanisława Augusta z pow. grodzieńskiego. Maciej koniuszy grodzieński. Anzelm regent z. grodzieński. Jerzy kanonik inflantski. Ferdynand wojski grodzieński, Jan Nepomucen syn jego. Alexander Michał podsędek grodzieński, poseł na sejm 1788 z pow. grodzieńskiego. Marcin mający brata swego w Galicyi na Wołyniu mieszkającego (dokąd się z Litwy przeniósł) ur. 1735 regens kowinktu szaniawskich w Łukowie w Galicyi. *Wielądko.* — Maryanna Eysmont za Jerzym, a Judyta za Józefem Römerami. Dom ten w Litwie i Królestwie licznie rozrodzony.

Eytmin, h. *Działosza.* Trockiego wojew. ziemianie. Kazimierz, którego brat rodzony Bartłomiej, tego synowie Michał mieczn. trocki 1688, Hieronim w zakonie Soc. Jesu życie zakończył 1707. Bracia tych stryjeczni w wojsku litewskiem żołd prowadzili, Ostafi i Mikołaj 1700. *Niesiecki.* — Michał budowniczy wileński 1769 r. Józef sędzia z. trocki. *Wielądko.*

Exner h. *Samson.* Jan Karol i Kacper synowie Jakóba. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

F.

Fabiański. Paweł *nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małachowski.*

Fabrycy h. *Pelikan. Małachowski* i *Kuropatn.*

Fagel. Jan 1703 w krakowskiem podpisał konfederacyą. Michał elekcyą Jana III. z oświecimskiego. *Nies.* — W r. 1778 Jan Fagiel burgrabia krakowski. N. regent gr. opoczyński *Kras.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* wymienia Marcina i Nikodema Franciszka Fagiel, i przyznaje im herb *Rawicz.* Zofia de Betlanowice Fayglówna za Wojciechem Dominikiem Traczewskim.

Fagerasz. Jędrzej między synów koronnych za męztwo policzony 1662. *Niesiecki.*

Fakinetty. Jan. major wojski kor. otrzymał *Indyg.* r. 1678. *Krasicki.*

Falbowski. Stanisław za marsowe trudy do prerogatyw przypuszczony 1662. Wojciech w ziemi zakrocimskiej 1674 pisał się na elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Falcon Andrzej *nobilit.* r. 1540. *Metr. kor. fol. 253. Czacki.*

Falczewski h. *Trąby Imo.* Za czasów Paprockiego był jeden z nich starostą kobryńskim i pińskim, którego córka za Miłoszewskim, druga za Skarszewskim, a w r. 1543 Stanisław starosta krzemieniecki. Tegoż właśnie czasu kwitnął Jerzy biskup łucki, którego niesłusznie do herbu Korab naciągają. Inni ich piszą Chwalczewski. *Nies.* — Wymieniony na początku Falczewski był mianowany starostą kobryńskim w r. 1595 za zasługi wojenne *(Metr. 70. 98)* miał zaś własne dziedzictwo Raszków; imię jego Stanisław, zostawił w manuskrypcie *Kronikę Polską.* Piotr Falczewski albo Chwalczewski był kasztelanem biechowskim (przez pomyłkę opuszczony na str. 197) i starostą knyszyńskim, syn zaś jego Jerzy podkomorzym kaliskim i po ojcu starostą knyszyńskim r. 1569. *Encykl. Orgelbr.*

Falęcki h. *Belina.* Wojciecha opata czerwieńskiego pod tym herbem kładzie *Papr.* za czasów swoich.

Falęcki h. *Jastrzębiec.* Do tych należy Stanisław biskup teodozyeński, sufragan gnieźnieński, † 1581. *Niesiecki.*

Falęcki h. *Leszczyc.* Z tych Boruta z Falant chorąży warszawski 1452. Stanisław chorąży zakrocimski 1496. Marcin kasztelan rospierski w r. 1589. Paweł starosta zakroczymski 1613 Wojciech pisał się z czerską ziemią na elekcyą Jana Kazim., atoli jednak niektórzy z nich z Mazowsza w przemyslskiej ziemi osiedli. Józef burgrabia wyszogrodzki 1674. N. miał za sobą Barbarę Zaleską wdowę po Krobanowskim, z tej syn Jan regent gnieźnieński. Franciszek podstoli żytomierski, sędzia kapturowy lwowski 1733. *Nies.* — Marceli poseł wojew. podolskiego. Józef z tegoż. Stanisław z z. czerskiej podpisali elekcyą Stan. Augusta. *Wielądko.*

Falibowski (a podobno jedenże dom z Chwalibowskiemi) h. *Korab*, z Wrąbczyna się piszą. Z nich Jan w Rzymie zmarły 1596. *Starow.* Wojciech dziekan pilecki 1650. Drudzy tegoż imienia na Wołyniu osiedli, z których Stanisław pisał się na Jana III. elekcyą. *Nies.*

Faliński h. *Sas.* Ludwik Bartłomiej i Józef Waler. Andrzej synowie Józefa Falińscy albo Faleńscy legitymowali się w Herold. król. polsk. przed r. 1851. *Małachowski* kładzie Falińskich w ziemi warszawskiej.

Faliszowski h. *Pobóg.* Jeden to dom z Cieklińskiemi, z których Jan dziedzic na Bachrynowicach w pow. latyczowskim, matka jego Barbara z Rozembergu, stryj Stanisław. N. Faliszewski miał za sobą Czerską, z której synowie Michał, Jan i Paweł. Krzysztof w r. 1646 wydał drukiem o początkach i dziejach narodu rzymskiego. *Niesiecki.*

Falk herb: Tarcza dwa razy ścięta: w górnej części w polu srebrnem kogut czerwony w prawo z piorunami w szponach prawej nogi, — w środkowej w polu czerwonem krzyż legii honorowej, — w dolnej żółtej cztery lufy karabinowe z bagnetami w prawo, do wieży czarnej o dwóch basztach skierowane; w szczycie hełmu sama korona. Herb ten nadany Józefowi Franciszkowi Falk Regulskiemu, szefowi batalionu w regimencie Nadwiślańskim, którego za waleczność wyniósł w r. 1813 cesarz Napoleon I. do godności kawalera cesarstwa.

Falk. Andrzej kapitan w wojsku kor. nobilit. r. 1673. *Krasicki, Małach.* — Do tego domu zapewne należy Jeremiasz Falk, znakomity sztycharz polski, urodzony w Gdańsku r. 1619 † 1663 w Hamburgu.

Falkenhan h. *w.* Był ten dom kiedyś kwitnący w Prusiech. *Niesiecki.*

Falkenstein. Był niegdy z tej familii Conus de Falkenstein biskupem trewirskim, umarł 1388. Tu się potem w Prusy któryś z nich przeniósłszy, osiadł; od którego był Sebastyan de Falkenstein mąż rycerski. *Niesiecki.*

Falkiewicz. Jędrzej starosta drohicki 1543. *Niesiecki.*

Falkinowski. *Nobilit.* w konstyt. r. 1775. fol. 147. *Małach.*

Falkowski h. *Doliwa.* Piotr Scherzyk czyli Jerzyk z Falkowa biskup krakowski dwudziesty ósmy, umarł r. 1348. — Jan z Falkowa kanonik krakowski 1405. Piotr z Falkowa sędzia z. sandomierski 1416. Stanisław w podlaskiem, Mikołaj w kijowskiem pisali się na elekcyą Jana Kazimierza. Maciej 1709 w Litwie. *Nies.* — Stanisław Falkowski w r. 1704 posiadał dobra Hornowo-Wałki z częściami na Choroszczowie i Lubiejkach w woj. podlaskiem; Anzelm w r. 1724 dziedziczył dobra Wyszków, Łubic, Scionów i Wocków. *Herb. rodz. szl. 1853.* Akta gr. halickie w r. 1732 wspominają Mikołaja urodzonego w r. 1694 w Rakowiu; ten zaślubił w r. 1752 Anielę Zahurską, z którą spłodził córek dwie: Katarzynę ur. 1755 i Teresę ur. 1778, oraz tyluż synów: Tomasza ur. 1753 i Stanisława ur. 1769. Z tych Tomasz z Anną Adamowską dwóch miał synów: Michała ur. 1793 i Antoniego ur. 1799 w Wojniłowie. Starszy Michał posiadał dobra Witryłów w ziemi sanockiej, synowie jego: Władysław który po ojcu odziedziczył Witryłów, Michał który się wyniósł na Wołyń i Felix dziedzic dóbr Pieczechwosty ożeniony z Kaczkowską. Młodszy zaś syn Tomasza Antoni miał za sobą Katarzynę Lustig, z której zostało dwóch synów: pierwszy Michał (ur. 1821 w Zawadzce) który z Ludwiką Wiktorowicz spłodził Władysława Karola, Bronisławę, Eleonorę, Stanisława Michała i Mieczysławę Michalinę, drugi Jan Kanty (ur. 1823 w Zawadzce) który obecnie urzęduje w Samborze jako radca sądu obwodowego, — żona jego Julia Strasser, dzieci ich: Kazimierz, Bolesław, Jan, Aureliusz, Napoleon, Antoni i Alfred.

Falkowski h. *Godziemba.* Gniazdo domu tego dobra Falki Godziemby w ziemi bielskiej, o czem świadczy *Kap. Mil.* przytaczając przywilej Witolda z r. 1424.

Fanellis (de) Zygmunt Piotr nobilit. r. 1545. *Czacki w Metr. kor. fol. 130.*

Fanuel h. *Jelita.* Z Włoch tu do Polski przyszli; z tych jeden stolnikiem był lubelskim, którego siostra dostała się w małżeństwo Dominika Alemanniego stolnika lubelskiego. *Niesiecki.*

Faranowski h. *Topór.* Franciszek subdelegat grodzki otrzymał przyznanie stanu szlacheckiego od sądu z. halickiego r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Farensbach h. *w.* Ten dom imię swoje wziął i początki od zamku Farensbach nazwanego, nad Renem niedaleko Kolna leżącego, zkąd się niektórzy z tej familii do Inflant przenieśli i w Estonii osiedli. Z tych Wolmar wsławiony legacyami po dwakroć do papieża i do cesarza rzymskiego podjętemi, ten z żony Kurselii trzech synów zostawił. Jeden z nich Gwilhelm pułkownik w Finlandyi, drugi Konrad, z Krzysztofem Dzierzkiem do Porty ablegat, umarł r. 1589, trzeci Jerzy wojewoda inflantski, mąż sławny za Batorego i Zygmunta III., zostawił córkę jednę Magdalenę i synów dwóch: Wolmara tarwesteńskiego, Jana lemsalieńskiego starostów; któryś z nich był kasztelanem inflantskim, miał za sobą Cemównę wdowę po Ostrorogu kasztelanie bełzkim, ale z nią żył bezpłodnie — obadwa wojennemi dziełami wsławieni. Został się od któregoś z nich Jan Karol miecznik owrucki. *Niesiecki.*

Faruchowicz. *Nobilit.* w konst. r. 1775 fol. 148. *Małachowski.*

Farurej h. *Sulima.* Od Grabowskich swój początek wzięli. Jan za króla Władysława wziął w nagrodę swoich zasług od cesarza Zygmunta wielkie dobra w Węgrzech. Jan z Garbowa z Leonorą Sieniawskiego podkom. sanockiego córką dożywotnie zmówiony. Paweł, który pod Miedzybożem do trzeciej w noc z Tatarami się uganiając, czterysta ich trupem na placu położył. *Niesiecki.* — W r. 1436 Jan Farurej stolnik krakowski podpisał pokój brzeski. *Krasicki.*

Faściszewski h. *Gerald.* Z krakowskiego przenieśli się do Litwy. *Nies.*

Faszcz. W powiecie rzeczyckim. *Małach.* — Jan Marcin Faszcza, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi król. polsk., która mu też przyznaje herb *Prus 2do*, ztąd zdaje się nam, iż to jeden dom co Faszczewski.

Faszczewski h. *Prus 2do*, w brześciańskiem, smoleńskiem i mińskiem województwach, *Kojał. in MS.* gdzie powiada, że się przedtem Faszczami zwali. Z tych Alexander miał synów Jana i Jędrzeja, Jędrzej zabity na Homlu od Kozaków 1648. Jan spłodził Alexandra i Michała, to *Kojałowicz.* — Jerzy Faszczewski zrodził Alexandra i bracią jego, Alexander dziedzic na Cybułowie w pow. winnickim, z Zielińską pierwszą żoną syn jego Antoni, temu Anna Sławucianka powiła synów kilku: Stanisława, ten w zakonie Soc. Jesu, Jędrzeja, ten z kanonika łuckiego został jezuitą, Alexandra, Kazimierza i Józefa, córek także cztery: jedna Wasilewska, druga Illiczowa, trzecia Derenicka, czwarta Tchornicka. Z drugą Turówną córkę miał Katarzynę, którą wydał za Alexandra Grodzickiego, i synów dwóch: Kazimierza i Franciszka. Z tych Kazimierza było dwie córki, jedna Ludowika za Tomaszem Zardeckim, druga Maryanna za Lipowskim, synów zaś trzech: Michał, Stefan i Alexander. Franciszek także trzech synów spłodził: Kazimierza, którego żona Hulewiczówna, Józefa i Jędrzeja. Marcin, Grzegorz skarbnik rzeczycki, Mikołaj, Krzysztof podpisali elekcyą Władysława IV. Marcin w zakonie Soc. Jesu † w r. 1679. Michał sędzia ziemski starodubowski 1700. *Niesiecki.*

Fechner. Bogusław *nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Federowicz. Jan Federowicz Jackowski na sejmie 1661 do prerogatywy szlachectwa przypuszczony i dobra mu niektóre Rzeczpospolita puściła. Tyle *Niesiecki.* — Tego to zapewne Jana potomstwo osiadło w dzisiejszej Galicyi — gdzie kilku Fedorowiczów z przydomkiem *Jackowski* uzyskało zatwierdzenie dawnego polskiego szlachectwa, i tak: Józef i Sebastyan w sądzie ziemskim lwowskim r. 1783, Maciej w tymże sądzie r. 1782. Floryan syn Macieja, członek stanów, przyjęty do grona stanów w r. 1817. Ci wszyscy z przydomkiem *Jackowski.* Łukasz, Paweł, Maciej i Błażej Fedorowicze w sądzie grodzkim trembowelskim r. 1782. Bazyli syn Błażeja i Antoni Wiktor, wnuk Błażeja, w wydziale Stanów r. 1831. Gabryel tamże w r. 1819. Andrzej i Bazyli synowie Gabryela tamże w r. 1820.

Genealogią tej rodziny, ułożoną podług notat z aktów lwowskich, halickich i przemyslskich, podajemy jak następuje: Paweł, dziedzic dóbr Rokszyce r. 1737, dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie, *Imo voto* z Zuzanną Pawlicką, z której córka Zuzanna i dwóch synów Wojciech i Maciej,

2do voto z Agnieszką Janowską (która owdowiawszy wyszła za Niesiołowskiego) i z tą spłodził także dwóch synów: Stanisława i Mikołaja, o których jak również i o Wojciechu brak nam bliższych szczegółów. Maciej zaś, towarzysz pancerny, który otrzymał w nagrodę zasług wojennych r. 1752 w dożywocie wieś Nanowę, zaślubił Annę Strzelecką, z której dwóch zostało synów: Gabryel i Floryan. — Z tych pierwszy Gabryel (ur. 1751) miał za sobą Maryę Galiczyńską, z którą spłodził synów trzech: Andrzeja, Jana i Bazylego. O dwóch ostatnich nie mamy wiadomości, pierwszy zaś Andrzej (ur. 1778 † 1855) dziedzic dóbr Zrebki Szlacheckie, Hałuszczyńce, Biletówka i Leżanówka w pow. tarnopolskim, zaślubił w r. 1805 Rozalią Hryniewiczównę, z której pięciu zostało synów: 1szy Antoni (ur. 1806) wpisany wraz z synami w poczet szlachty galic. stanu rycerskiego w r. 1861, dziedzic dóbr Haluszczyńce, którego z Julii Morawskiej córki: *a.* Joanna za Maciejem Wszelaczyńskim, dziedzicem dóbr Józefówka i Marjanka w pow. tarnopolskim, *b.* Marya za Zygmuntem Dzierżanowskim, *c.* Amalia, *d.* Jadwiga, oraz synowie *e.* Stanisław (ur. 1847), *f.* Juliusz (ur. 1848), *g.* Leopold (ur. 1855), i *h.* Alexander (ur. 1865). 2gi Jan (ur. 1811 † 1870) doktor praw i wielu towarzystw naukowych członek, również wpisany wraz z synem w poczet szlachty r. 1861, dziedzic dóbr Czerniechowice, Okno i Werniaki, w r. 1848 deputat do rady państwa, gorący patryota i pełen poświęcenia dla spraw publicznych — zaślubił w r. 1839 Karolinę Nahlik, córkę Karola wyższego urzędnika i Karoliny Lose de Losenau (z starej lotaryngskiej szlachty von Losys) z której został syn Władysław jedyny spadkobierca zasług i fortuny ojcowskiej. 3ci syn Andrzeja Ambroży (ur. 1817 † 1858) dziedzic dóbr Jabłonowszczyzna, miał za sobą Joannę Nahumowicz, córkę dziedzica dóbr Janówka, z której córki dwie zostały: Albina zaślubiona Piotrowi Stępczyńskiemu, dziedzicowi dóbr Romanówki, b. oficerowi dragonów armii austryackiej i Kazimira zaślubiona Stanisławowi Kopczyńskiemu, dziedzicowi dóbr Anielówka. 4ty syn Andrzeja Aryan (ur. 1818 † 1856) dziedzic dóbr Klebanówka, miał za sobą Albertynę Nahlik (siostrę żony brata swego starszego Jana) z której zostawił oprócz trzech córek: Julii za Felixem Skrochowskim, prezesem rady powiatowej gorlickiej, dziedzicem dóbr Ropa, Ropica i Łosic w pow. sandeckim, Alexandry młodo zmarłej i Celiny za Ignacym Skrochowskim (bratem Felixa o którym wyżej) — synów dwóch: Tadeusza Adolfa (ur. 1849) który dziedziczy po ojcu dobra Klebanówka (ten z Julią Pankratjew, córką jenerała wojsk ros. i gubernatora gubernii chersońskiej z Celestyny Fonton de l'Etang, córki ambasadora ros. w Konstantynopolu urodzoną — ma córkę Olgę Józefę Celinę i syna Alexandra Adryana Teofila) i Kazimierza Eugeniusza (ur. 1854), obydwóch zapisanych do ksiąg szlacheckich w r. 1861. 5ty syn Andrzeja Alojzy (ur. 1830) do ksiąg szlacheckich wpisany r. 1861, dziedzic dóbr Wołoczkowce, zaślubił Julię Stępczyńską (siostrę Piotra o którym wyżej) z którą ma synów: Leona ur. 1863, Włodzimierza ur. 1871, Bolesława ur. 1873, Alojzego ur. 1877 i córki: Sabinę, Helenę, Maryą i Julię.

Floryan, drugi syn Macieja i Anny Strzeleckiej, członek stanów, którego wymieniliśmy wyżej jako przyjętego do grona stanów w r. 1817, dziedzic dóbr Krzeszowice i Bobrka w pow. rzeszowskim, zaślubił Zofię Kowalską, z której syn Wincenty, po ojcu dziedzic Krzeszowic i Bobrka, z Sobolewską miał syna Adama, dziedziczącego dotąd ojcowską fortunę. Do tychże zapewne należy Marya Federowiczówna zaślubiona Zygmuntowi Dzierżanowskiemu h. *Grzymała.*

Federowicz Adam. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Federowicz h. *Pobóg.* Jakób Wincenty (ur. 1800) archiwista komory konsumcyjnej w Warszawie, Stanisław (ur. 1801), Michał (ur. 1807), Józef (ur. 1814) i Franciszek Krzysztof (ur. 1819) synowie Fabiana dziedzica dóbr Sasiny w ziemi bielskiej i Franciszki Boruckiej — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Fedkowicz *Sielicz* h. *Jastrzębiec.* Pisali się dawniej Chwedkowiczami (pod tem nazwiskiem mówi o nich *Niesiecki*) później Fedkowiczami, jak to widać z przywileju króla Augusta II. wydanego Michałowi Fedkowiczowi horodniczemu owruckiemu. Harasym, potomek Iwana Chwedkowicza koniuszego smolińskiego, miał dziedziczną włość *Wołkowe Sioło* w województwie mińskiem, i ztąd powstał przydomek *Sielicz.* Ten Harasym miał za żonę Wołkównę, z której dwóch zostawił synów: Ostafiego Konstantego i Teodora; z tych pierwszy służył w wojsku zaporozkiem za hetmaństwa Wychowskiego; odznaczył się walecznością w różnych bitwach z nieprzyjaciółmi, w nagrodę czego miał sobie nadaną za zgodą sejmu i króla w r. 1659 wieś Szenderówkę w starostwie korycińskim (*Vol. Leg. fol. 304 i 307*); był też delegatem od zaporozskich Kozaków na sejm warszawski dla złożenia przysięgi wierności królowi i rzeczypospolitej w r. 1659 (*Vol. Leg. pag. 307. tom 4.* wyd. Petersb.), trzech jego synów zostało: Jan i Konstanty bezpotomni, a trzeci Michał horodniczy owrucki, z Anny Matkowskiej zostawił syna Bazylego, który z Emilią Tomaszewiczówną spłodził trzech synów: Wiktora, Tomasza i Hilarego. *Pierwszy* Wiktor był porucznikiem w legionach za Napoleona I. czasów, zginął w bitwie pod Lipskiem, zostawiwszy z Anny Tepeczówny (z Litwy) syna Jana na Litwie, o którym brak wiadomości. *Drugi* Tomasz podporucznik także w polskich legjonach za Napoleona, dostał się w niewolę Prusaków; potem wszedł do gwardyi

pruskiej, ożenił się w Berlinie z Niemką, z której dwóch zostało synów: Adolf major w r. 1833 w armii pruskiej w pułku ułanów Mikołaja cesarza rosyjskiego — i Hilary doktor medycyny w Berlinie. *Trzeci* Hilary sędzia graniczny powiatu kamienieckiego, asesor kolegialny, kawaler orderu ros. Włodzimierza 4tej klasy, sekretarz deputacyi szlacheckiej i kancelaryi marszałka szlachty guberni podolskiej, nabył prawo od jenerała Kniaźnina na starostwo paktackie i bereżańskie (*Statystyka Podola przez Morczyńskiego*) zaślubił *1mo voto* Wiktoryę Zwinogrodzką (z której dwóch zostało synów: Romuald Izaak bezpotomny i Józef Wincenty urzędnik kancelaryi marszałka szlachty gub. podolskiej i kurator magazynów zbożowych w lityńskim i uszyckim powiecie od obywateli wybrany, dziedzic wsi Kalusik w pow. uszyckim, zaślubił Albinę z Nahoreckich, córkę Bartłomieja pułkownika wojsk polsk. i Julianny z Wolanowskich, z której następujące zostaje potomstwo: Józef Zygmunt ożeniony z Anną Rzewuską, córką Władysława i Pauliny z Fedkowiczów, Stanisław, Bogdan w instytucie inżynierów w Petersburgu, Ewelina za Bolesławem Popowskim, dziedzicem Michałówki w pow. bałtskim, b. rotmistrzem ułanów rosyjskich, Jadwiga († 1875) i Konstancya za Janem N. w Odessie; *2do voto* Annę Radziejewską, z której dwóch zostawił synów: Franciszka b. kapitana gwardyi artyleryi rosyjskiej, bezżennego, i Hilarego sędziego granicznego kamienieckiego, sekretarza marszałka szlachty, dzisiejszego dziedzica Stepku pod Mikulincami, ożenionego z Eugenią Sobieszczańską, — i córkę Paulinę za Władysławem Rzewuskim, dziedzicem Nowosielicy. Nadto tenże Hilary miał jeszcze z pierwszej swej żony Wiktoryi Zwinogrodzkiej pięć córek, jako to: Marcelę za Sewerynem Nastowskim, Emilię za Konstantym Buczyńskim pisarzem ziemskim pow. mohilowskiego, Teresę za Józefem Kosseckim dziedzicem Sowinia w powiecie kamienieckim, Honoratę za Floryanem Opackim i Zofię za Konstantym Lenartowiczem. Teodor Fedkowicz, drugi syn Harasyma, z Wołkówny urodzony, współdziedzic Wołkowego Sioła, z Anny Taszlikówny zostawił córkę Helenę za Mieleniekim i synów trzech: Maxymiliana ożenionego z Maryą Chądzyńską, Jana z Droczyńską i Michała z Praxedą Iwanowską; tego ostatniego syn Tomasz, z Ostaszewskiej dwóch zostawił synów: Jana i Michała, którzy osiedli w Galicyi. Do tegoż domu należy, lubo bliższego połączenia nie znamy: Józef Fedkowicz, poeta w ukraińskiem narzeczu (obacz „Kłosy" z r. 1874) ten osiadł między Góralami w Karpatach.

Feliński. Marka dzielność we wszystkich w Inflantach kampaniach, chwali konst. kor. 1607 fol. 856, za co w komput wszedł wolności synów koronnych. Daniel, ale się Falińskim pisał, z ziemi warszawskiej na elekcyą Jana II. *Nies.* — Do tego domu należy Alojzy Feliński, syn Tomasza dziedzica Ossowy i Wojutyna, sędzia ziemski, obywatel prawy i biegły prawnik (ur. 1771 † 1820) sekretarz Kościuszki, znany z kilku cennych dzieł; siostra jego Emilia okazywała wiele daru do poezyi, ale w kwiecie wieku zmarła. Bodaj czy nie do tych także należy Feliński, którego żona Ewa z Wendorffów (ur. 1793 na Litwie w Uznolii, † 1859). Synowie jego: Alojzy, Szczęsny i Julian, ci ostatni w stanie duchownym; córek dwie: jedna za Wydzgą, druga za Adamem Poniatowskim.

Felkerzamb. Ojczyzna ich Inflanty, z których Melchior starosta goldyński pisał się na elekcyą Jana Kazim. Otto Fryderyk wojewoda czerniechowski, starosta czorsztyński 1690. Jan podczaszy inflantski 1710. *Niesiecki.* — W r. 1794 Adam wojewoda inflantski, kasztelan witebski. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* przyznaje im herb *Farensbach.*

Felszewski. Jan podpisał elekcyą Władysława IV. z nowogrodzkiego. *Niesiecki.*

Fenc. Tadeusz adwokat trembowelski otrzymał przyznanie stanu szlacheckiego od sądu grodzkiego trembowelskiego w r. 1780. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Fenger. Jakób, *nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Fenikowski *Kuczuk* h. *Siekierza.* Tak wypisują *Kuropatn.* i *Małach.*

Ferber h. w. Dom starożytny w Prusiech. Maurycy biskup warmiński w r. 1523, † w r. 1537, a także Lambertus w zakonie *Soc. Jesu* † w r. 1711. *Nies.* — Do tego domu zapewne należy Eberchard Ferber nobilit. r. 1515. *Metr. kor. fol. 24. Czacki.*

Fergis w kowieńskiem. *Małach.*

Fettery. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Fichtinghoff. Gothard z Inflant podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Fiederowicz. *) Fedora Fiederowicza towarzysza ks. Radziwiłła, który pod Pskowem pieszo szedł

*) P. Kosiński, autor Przewodnika Heraldycznego, łączy Fedorowiczów i Fiederowiczów w jeden i ten sam dom i świadczy o wspólności pochodzenia tej rodziny z książęcemi domami Ogińskich i Puzynów. Być to bardzo może i przeczyć temu nie chcemy, nie mając po temu dowodów; lecz co się tyczy źródeł zacytowanych przez autora na poparcie swego zdania — zauważyć tu musimy, że ani Rodosławnaja kniga Dołgorukowa, ani Ogólny herbarz rosyjski, ani też urzędowe księgi szlachty w królestwie polsk. i Galicyi nic o tem nie wspominają, a Dołgorukow nawet wcale nie wymienia tego nazwiska.

do szturmu, i Stanisława, który się pisał na elekcyą Augusta II. z wileńskiego, wymienia *Nies.*, nie wyrażając jednak ich herbu. *Krasicki* wymienia nadto Kazimierza viceregenta żytomirskiego w r. 1788. Tego nazwiska legitymował się w sądzie ziemskim lwowskim w r. 1783 Antoni, którego protoplastą jest, jak to widzimy z akt lwowskich i warszawskich, Jan Fiederowicz. Od tego tedy Jana rozpoczynamy genealogią jak następuje: Jan z Teresą Rossochacką miał syna Antoniego, który z Katarzyną Łubkowską spłodził córek trzy: Maryannę za Michałem Müllerem, Barbarę i Joannę, oraz synów dwóch: Franciszka dziedzica dóbr Bożejow, Brzeźnica i Stanisławow *(Akta lubelskie 1784)* i Kaspra, który z Anny Mrowczyńskiej zostawił synów dwóch: Józefa regenta gr. krasnostawskiego, ożenionego z Domicelą Chądzyńską *(Akta lubelskie* z r. 1777, 1784 i 1789), o którym brak nam bliższych wiadomości, i Antoniego (ur. 1752) miecznika bełzkiego w r. 1791 (legitymowany jak wyżej wspomnieliśmy w sądzie z. lwowskim), ten z Zofią Obertyńską miał synów dwóch: Jana (ur. 1797) zmarłego bezpotomnie, i Kazimierza (ur. w Chorostkowie r. 1798 † 1865), który się przeniósł około r. 1819 do Królestwa w lubelskie i tam się w r. 1842 legitymował w Heroldyi król. polsk. wraz z bratem Janem i synem swoim Felixem, uzyskawszy zarazem prawo używania *herbu Ogiński.* Potomstwo tego Kazimierza z pierwszej żony Teofili Lipskiej: Felix Antoni zmarły bezpotomnie, Józef pułkownik wojsk rosyjskich, Konstancya i Zofia młodo zmarłe, — z drugiej żony Julii Żmijewskiej zostawił jedynego syna Maxymiliana (ur. 1847).

Fiedziuszko h. *Radwan.* W brzeskiem lit. Konstantyn chorąży piński *Const. 1607 fol. 883.* Jan także chorąży piński, podpisał elekcyą Władysława IV. i Wawrzyniec. *Nies.*

Fiethingof *Scheel. Indig.* w konst. r. 1775. fol. 142. *Małach.*

Figenaw. Michał *nobilit.* r. 1569. *Metr. kor. fol. 80. Czacki.*

Figielt. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Figietty. Antoni Wojciech, syn Antoniego, wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Fihauser h. *w.* O tych nie piszą dawniejsi heraldycy, *) atoli kilku tego nazwiska, jako to: Michał, Paweł, Wincenty, Antoni, Ludwik, Stanisław, Idzi, Andrzej i Franciszek w sądzie grodzkim czechowskim r. 1782. — Idzi Erazm, syn Idziego, w wydziale stanów r. 1837. Henryk Marcin, syn Antoniego, tamże w r. 1841 — otrzymali zatwierdzenie dawnego polskiego szlachectwa. Na podstawie zatem dowodów w tych urzędach złożonych, zestawiamy rodowód tej rodziny jak następuje: Fihauserowie wspólnego są pochodzenia z starożytnym szlacheckim domem w Niemczech von Engelke, co zdaje się stwierdzać podobieństwo ich herbów. Do Polski przyszli z Prus. Pierwszego z nich spotykamy Jana de Engelke Fihauser, sekretarza królewskiego, ekonoma dóbr prywatnych królewskich Zygmunta III. Ten Jan z Krystyny Dzianotówny miał syna Idziego, dzielnego wojownika pod królem Władysławem IV., ten z Ewą Frąckiewiczówną miał syna Jana Kazimierza, o którym bliższych nie mamy szczegółów. Współcześnie z Janem występuje znów Konrad Fihausen (któremu cesarz Ferdynand II. w uznaniu zasług jego przodka Zygmunta de Vieheuser, tajnego radcy i vicekanclerza cesarstwa za panowania Rudolfa II. zatwierdza starożytne szlachectwo) sekretarz króla Władysława IV. w r. 1638 *(Akta sandeckie)* który pierwszy zaczął się pisać *z Mijaczowa* od dóbr tego nazwiska nabytych w ks. siewierskiem (zkąd jego potomstwo pisze się po dziś dzień) miał syna Tomasza, ten znów syna Idziego, który z Maryanną Gadzicką spłodził córkę Małgorzatę i syna Jędrzeja, tego syn Józef, a tego znów syn Walenty miał za sobą Barbarę Trzebuchowską, z której syn Idzi, starosta grodowy muszyński *(Akta gr. sandeckie r. 1775)* dziedzic rozległych dóbr w bocheńskim i sandeckim — zaślubił Elżbietę Marynowską i z tą następujące zostawił potomstwo: Andrzeja ożenionego z Eleonorą hr. Lanckorońską, Michała z Fryzówną, Wincentego (tego syn Ferdynand i córki: Elżbieta za Krasińskim i Tekla *1mo voto* za Wojnarowiczem, *2do voto* za Zarzyckim), Katarzynę za Suskim, Antoniego (tego z Anastazyi Celińskiej córki trzy: Domicela za Kownackim, Józefa za Mroczkowskim i Konstancya za Bielowskim, oraz dwóch synów: Karol i Henryk), Petronelę *1mo voto* za Barzęckim, *2do voto* za N. de Verni Gerand, Ludwika (ten zostawił syna Konstantego, który miał za sobą *1mo voto* Juliannę bar. Konopczankę i z tej synów Konrada i Ludwika i córki Florę i Karolinę, *2do voto* Salomeę Pilińską, wdowę po Wyszkowskim) i Idziego na Gdowie i Turzy, ten z Ludwiką hr. Kuczkowską spłodził córkę Annę za Franciszkiem Trzecieskim i syna Idziego. Karol, syn Antoniego i Celińskiej (o czem wyżej) dziedzic Konic i Stadnik, zostawił córek dwie: Leokadyą za Tomaszewskim i Anastazyą za Darowskim, oraz synów: Zygmunta kapitana strzelców w armii austryackiej († 1866) i Konstantego dziedzica dóbr Krzywożyki, ożenionego z Nowakowską. Brat Karola a syn Antoniego i Celińskiej, Henryk, dziedzic dóbr Gdowa, Cichawy, Czarnoniw i Odporyszowa, z Eleonorą Wojnarowiczówną (córką jego ciotki Tekli) miał sześcioro dzieci: Wandę za Habichtem, Różę za

*) Bobrowicz w dodatkowym tomie do swego wydania Nesieckiego pisze o tej familii obszernie, ale dla niejasności i bałamuctwa nie powtarzamy podanych i tam szczegółów.

Grossem, Stanisławę, Bogumiłę, Alfreda (ten poległ w r. 1863) i Czesława. Konstanty, syn Ludwika (o którym wyżej) z Salomei Wyszkowskiej urodzony, dziedzic dóbr Bruśnika z przyległośc. Jazowska, Gruszów, Brzyna, Łazy, Obidza i Januszkiewic, w r. 1846 więzień polityczny w Szpielbergu, dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie: *1mo voto* z Julianną bar. Konopczanką (z której córki: Florentyna za Maxymilianem Drohojowskim *na Czorsztynie*, Karolina za Faustynem Skarszewskim b. posłem na sejm, i Ludwika, oraz syn Konrad dziedzic Bruśnika z przyległościami i Klikuszowy (te dostał w posagu), poseł na sejmy i członek rady państwa, który z Eugenii *ze Stadnik* Stadnickiej następujące ma potomstwo: Maryą, Juliannę, Zofię, Józefę, Emilię, Gustawa (ur. 1874), Bronisława (ur. 1875) i Annę), *2do voto* z Maryanną Pilińską, wdową po Wyszkowskim z której dwóch ma synów.

Fijałkowski h. *Ślepowron.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* — Do tego domu i herbu należy zapewne Antoni Melchior Fijałkowski, arcybiskup, metropolita warszawski, prymas królestwa polskiego, urodzony we wsi Pszczowie pod Poznaniem z ojca Stefana i matki Beaty, † 1861. miał on trzech braci, ale nie mamy o nich bliższej wiadomości. Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się przed Stanami w Galicyi r. 1808.

Fijałkowski h. *Czarnowron.* Patrz **Czarnowron herb.**

Fijałkowski h. *Złotoklucz.* Karol, syn Andrzeja. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Filemonowicz. W mścisławskiem województwie, wspomina ich konstyt. 1638. Jan na klasztor w Mścisławiu OO. Karmelitom placu swego ustąpił. *Nies.*

Filipecki h. *Nałęcz.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Filipecki h. *Rawicz.* Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. a także i w Galicyi r. 1782 przed sądem ziemskim lwowskim.

Filipkowski. W ziemi łomżyńskiej. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.* — Kilku tego nazwiska legitymowało się w Herold. kr. pols. i tym przyznano herb *Pobog.*

Filipkowski Józef. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Filipowicz h. *Pobóg*, z tą jednak różnicą, że na hełmie nie kładą harta. Samuel skarbnik witebski zostawił synów trzech: Michała, Daniela i Bazylego, o których konstyt. 1678. Michał sędzią był grodzkim mińskim, miał za sobą Joannę Chreptowiczównę, z tą zostawił córki dwie: Antoninę za Michałem Wasilewskim, Joannę za Mikołajem Zaleskim, i tyleż synów, Antoniego porucznika król. dziedzica na Nowym dworze, i Karola. Daniel był oboźnym woj. mińskiego, pojął w małżeństwo Annę Odyńcównę. Bazyli stolnik rzeczycki trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Elżbietą Kolendzianką, drugi raz z Emerencyanną Niepokojczycką, z tej córka Eleonora za Karolem Protaszewiczem; trzeci raz z Eleonorą *na Rdułkowie* Rdułkowską, z tej trzy córki: Teresa, Róża i Felicyanna, syn jeden Floryan dziedzic na Wolnie, Bortnikach i Suderwie. *Niesiecki.* — Kosiński w *Przewodn. herald.* przyznaje tej rodzinie jednego biskupa pod r. 1524.

Filipowicz h. *Prawdzic.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w Herold. król. polsk. przed r. 1851.

Filipowski h. *Pobóg.* Jednejże dzielnicy z Koniecpolskiemi, piszą się z Siekluki, z tych był Hieronim krajczy kor. i łoźniczy król., nurski, ostrowski, ostrołęcki starosta. Ten z Stefanem Batorym natenczas książęciem siedmiogrodzkim, w Węgrzech żołd prowadził, od którego do stanów koronn. i w. ks. litewskiego posłował; miał za sobą Zofię Komorowską — córka jego za Konradem Krupkiem. Filipowski towarzysz usarski 1638. Maciej pisał się w podlaskiem na elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Filipson. *Nobil.* w konst. r. 1676 fol. 62. *Małach.*

Filleborne Antoni. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.* — N. Filleborne był pisarzem sądu w Radomiu, miał za sobą Tarnawską.

Filochowski h. *Ślepowron.* Floryan, syn Szymona, wymieniony w *Spisie król. polsk. z r. 1851.*

Filssiean. Szczepan, *nobil. non praec. scart.* r. 1790. *Małach.*

Finck h. *Ostoja.* Starodawna w Prusiech familia Fincków z Finkenszteinu, kędy dziedzicznem prawem trzymali starostwo gilgenburskie. Hejdenryk Fink z Klusberka obrany za mistrza krzyżackiego w Inflanciech r. 1442. Wojciech konsyliarz z. w Prusiech ks. 1612, wszakże już temi czasy z nich niektórzy do Polski się podobno przenieśli i w sandomierskiem dóbr nabyli. Zbigniew podczaszy inflantski, i jego brat Henryk kwitnęli w r. 1687. *Nies.* — Są po dziś dzień w królestwie polskiem: piszą się *Finke de Finkenthal.* — Konstanty i Jerzy Fink w r. 1700 na zjeździe obywateli w. ks. litewskiego, pisali się z pow. kowieńskiego. *Wielądko.*

Fincymberger Jan adwokat trembowelski policzony w poczet szlachty przez sąd grodzki trembowelski r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Firlej h. *Lewart.* Dom starożytny i znaczny. Ostafi stolnik krakowski, albo jak *Januszovius* chce, krajczy; brat Derszława proboszcza św. Floryana, potomek Lamfrida margrabi wielonieńskiej prowincyi, okazyą był imienia Firlejów, bo gdy go niemieckim językiem, którego wtenczas pospolicie

na dworze królewskim zażywano, Firlejer od urzędu swego stolnikowskiego tytułowano, pospólstwo mniej obcego akcentu świadome, krótszem i nadłamanem słowem Firlej go przezwało, który tytuł i na potomkach jego dziedziczył. Tego stolnika dwóch synów: Stanisław, którego też Jarosławem zowie *Okolski*, człowiek rycerski, i Eustachiusz kasztelan lubelski, *Szczygiel. in Tinecia*, w r. 1339, który miał synów Piotra i Jakóba. Piotrowi działem dostały się Beszcze, Zakrzew, Bochotnica, Rutki, Markuszewice, Klimuntowice, Sroczek, Płonki, Wierzchowice, Bogufałowice, Drzewiany, Gotanów, ale syn jego Jan sprzedał Bochotnicę z inszemi wioskami do niej należącemi Klemensowi Kurowskiemu 1398 kasztelanowi sądeckiemu. Od tego Jana potomkowie różne nazwiska od różnych dóbr pobrali, jako to: Broniewscy, Konarscy, Markuszewscy. Między inszemi jednak jego synami wspominają Jędrzeja kasztelana żarnowskiego, który na fundacyą szpitala radomskiego sześćdziesiąt grzywien zapisał. Jakóbowi dostały się dobra: Nowacerkiew, Podolany, Mełgiew, Ciechanki, Krzesimów, Janowiec, Sławin, Dąbrowica, Motycz, Janiki, Bunie, Płosowice, Dobruszów. Temiż samemi dobrami dzielili się dwaj synowie jego, Adam i Jakób 1401. Jakób wziął Podolany i Mełgwią, od której sukcesorowie jego imię Mełgiewskich wzięli. Adam wziął Nowocerkiew, Zatopole, Golędzin, Motycz, Dąbrowicę, Sławin, którego synów trzech z Jachny de Krwaty rachuje *Okolski*: Piotra, temu się w podziale dostał Sławin, Wola i Dąbrowica, ale zszedł bezpotomny, ta fortuna poszła w dom Dzików z siostrą jego Jadwigą. Mikołaja, którego córka jedynaczka z Czyżewskim z Międzygorza dożywotnie zmówiona, wyniosła Motycz z tego domu. Jana dziedzica na Dąbrowicy i Płowiszowicach, tego synów dwóch: Jan, któremu że się dobra Krwaty, Golędzin działem dostały, potomków jego Krwatskiemi ochrzcono, i Piotr sędzia lubelski. Grzegorz z Dąbrowicy kasztelan sandomierski w r. 1454, z Jadwigi Osmolskiej z Prawednik syna jednego Mikołaja zostawiwszy, życie zakończył w r. 1493. Mikołaj kasztelan krakowski, hetman w. kor., syn Piotra sędziego, umarł 1526, z Mielecką Anną cztery córki spłodził, wszakże które i za kogo poszły, nie wspomina *Okolski*, i synów dwóch: Piotra i Mikołaja. Z tych Mikołaj w bitwie pod Sokalem mężnie stawając, poległ w młodym wieku, Piotr zaś wojewodą ruskim umarł w r. 1553, zostawiwszy z Katarzyny Tęczyńskiej cztery córki, między temi była jedna za Adamem Walewskim, i trzech synów: Jana, Mikołaja i Jędrzeja. Z tych Mikołaj wojewoda lubelski † 1588, z Sierzchowskiej żadnego syna nie miał, cztery tylko córki zostawił: Zofię Boguszową, Annę Pońtowską, Katarzynę Sieniutową, i Elżbietę Kazimirską. Jędrzej kasztelan lubelski przybrał był sobie w małżeństwo Śrzeńską, która mu powiła syna Felixa, ale ten w młodym wieku umarł r. 1576, i dwie córki: z tych jedna Anna za Jędrzejem Leszczyńskim h. *Wieniawa*, druga Dorota naprzód za Stefanem ks. Zbarazkim, *2do voto* za Lwem Sapiehą. Jan († 1574) pierwszy i najstarszy syn Piotra wojewody ruskiego, krakowski wojewoda i marszałek w. kor., trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Zofią Bonarówną, od której czterech synów zostało: Mikołaj, Jędrzej, Jan i Piotr, i tyleż córek, z tych Barbara, Elżbieta Krystyna i Izabela Zofia do klasztoru wstąpiły; drugi raz z Dzikówną, z której jedna tylko córka Anna złączona dożywotnie z Ossolińskim. Po Dzikównie pojął Mniszchównę i z tej został syn Henryk arcybiskup gnieźnieński † w r. 1626. Mikołaj wojewoda krakowski, najstarszy syn Jana z Bonarówny, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Elżbietą Ligęzianką, ta mu powiła syna Mikołaja i córek pięć, to jest: Zofię Gustomską, Annę Tuczyńską, Katarzynę Kopciową, Elżbietę i Krystynę w klasztorze Panieńskim; drugi raz z Agnieszką Tęczyńską, z tej zostawił syna Jana, który posłował na sejm 1633, i córek dwie czy trzy, które do klasztoru wstąpiły, z tych Zofia była ksienią konwentu chełmińskiego. Mikołaj wojewoda sandomierski, syn Mikołaja i Ligęzianki, pojął pierwszą żonę Reginę Oleśnicką, z której czterech synów spłodził i córek dwie: z tych jedna Elżbieta najprzód za Krzysztofem Sapiehą, po nim za Jerzym Ossolińskim, Katarzyna zakonne sobie życie w Lublinie obrała. Anna za czasów *Okolsk.* jeszcze była niedorosłą. Tenże *Okolski tom 2. fol. 405.* twierdzi, że druga po Oleśnickiej małżonka jego była Marya, córka wojewody wołoskiego. Jędrzej kasztelan lubelski, najmłodszy syn Mikołaja i Oleśnickiej, mąż rycerski i rotmistrz królewski, kwitnął jeszcze 1655, żona jego Warszycka kasztelanka, atoli zszedł *sterilis*. Stanisław brat jego najstarszy w młodym wieku zniknął. Henryk brat drugi do Włoch wyszedł, duchowny sobie stan obrawszy, a Zbigniew, trzeci brat, starosta lubelski, posłował na sejm 1637, ten miał dwie żony: pierwszą Annę ks. Wiśniowiecką, drugą brał w r. 1648 Katarzynę Opalińską. Z pierwszej było dwóch synów: Mikołaj i Jan, z tych Jan zszedł młodo. Mikołaj starostą był lubelskim, a z Anny Noskowskiej spłodził dwie córki: Teresę i Katarzynę *sterilis*, i dwóch synów: Jana prędko zmarłego, i Józefa, którego z Frąckiewiczówny tylko się córka jedynaczka Maryanna została, wydana za Karola Sapiehę. Jędrzej kasztelan radomski, drugi syn Jana wojewody krakowskiego i marszałka z Bonarówny, dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie; z drugiej żony Maryanny Leszczyńskiej nie było potomstwa, z pierwszej zaś Kocińskiej zostały trzy córki: Anna Tarnowskiemu, Zofia Janowi Kaszewskiemu i trzecia Marcinowi Czuryłowi zaślubione, i dwóch synów, z których Jędrzej wojewoda sandomierski miał według *Okolsk.* dwie żony: Dorohostajską i Przyjemską,

z obiema jednak według niego żył *sterilis*; atoli *Mokrski w kazaniu Męztwo*, syna mu Jędrzeja przypisuje, i *MS. Ks. Kaczyńskiego kazanie* o Dorocie wojewodzance sandomierskiej w panieństwie zmarłej, w Lublinie u OO. Bonifratellów pochowanej, namienia, a Jan z pierwszej żony Orzechowskiej miał córkę Borkowską i syna Jędrzeja, drugą miał Zofią Sienicką dziedziczkę na Bończy, ale z nią nie miał potomstwa. Jan podskarbi w. kor., trzeci syn Jana i Bonarówny, z Gertrudy Opalińskiej cztery córki zostawił: Zofię Noskowską, *2do voto* Brochowską Pawłową, Katarzynę Lanckorońską *(Hieronim a S. Hyacintho w kazaniu Mądra Tekuitka* imię jej daje Zofia) i Maryannę mistrzynią klasztoru lubelskiego pod regułą św. Brygity. Z synów jego pierwszy Jędrzej starosta kazimirski i medycki złączył się był dożywotnie z Zofią Daniłowiczówną, z której: Stanisław kasztelan lubelski, pojąwszy Dorotę z Obor Leśniowolską kasztelankę podlaską, spłodził z nią dwóch synów, Jana i Jędrzeja, atoli obadwa *steriles* zeszli. Drugi jego syn Henryk biskup poznański, referendarz kor. zawolany, umarł r. 1635. Piotr († 1619) wojewoda lubelski, czwarty syn wojewody krakowskiego i marszałka z Bonarówny, związał się był dożywotnie z Jadwigą z Hermanowa Włodkówną, z której dwie córki: Zofia za Mikołajem Potockim h. *Pilawa* i Eufrozyna za Lassockim, oraz synów czterech: z tych Stanisław młodo umarł, Jan był proboszczem pułtuskim kanonikiem płockim. Piotr zaś kasztelan kamieniecki († 1640), w moskiewskich, tureckich, tatarskich i pruskich expedycyach doświadczonego męztwa wojownik, miał dwóch synów, z których jeden Mikołaj z Grudzińskiej zrodzony, już będąc rotmistrzem poległ pod Kamieńcem (miał on i drugą żonę Agnieszkę B...lównę). Mikołaj czwarty syn Piotra wojewody lubelskiego młodo z tym się rozszedł światem 1640, wieku swego 35. Tego z Zofii Skotnickiej dwóch synów było: Mikołaj kanonik krakowski i Jan kasztelan sanocki, temu Weronika Wichrowska h. *Pomian* powiła cztery córki: Teresę Cetnerową, Zofię naprzód Strzemeską, *2do voto* Świrską, *3tio* Radecką, trzecią Konstancyą Wojakowską, czwartą Hańską Urszulę i syna Jędrzeja kasztelana kamińskiego, od tego z Anny Lanckorońskiej została się córka Weronika Scypionowa i syn Jakób, ale młoda ostatni z tego domu 1730 wszedł do grobu. — *Ks. Kojał. in MS.* pisze, że Firlejówna była z Stanisławem Niemirą h. *Gozdawa*. Joanna Eleonora za Witowskim kasztelanem sandomierskim 1681. Elżbieta za Opalińskim woj. rawskim. Samuel Firlej podkom. czerniechowski podpisał elekcyą Jana III. 1674. Urszula Jana Mniszcha starosty lwowskiego małżonka 1660. *Nies.*

Rodzina ta zgasła po mieczu jak się zdaje na Jakóbie, wydała ogółem senatorów: jednego arcybiskupa prymasa, jednego biskupa, jednego hetmana, jednego podskarbiego w. kor., ośmiu wojewodów i ośmiu kasztelanów.

Fischen herb: Ryby jedna nad drugą, górna głową w prawo, dolna głową w lewo. Tak ten herb opisuje *Krzyżanowski* w swoim *Słowniku herald.*

Fischhausen. Kasper starosta dynamundzki 1606, żona von Groben. *Nies.* — Obacz **Fihauser.**

Fischer h. *Taczała.* Karol Ludwik otrzymał *Indig.* r. 1768. *Krasicki, Małach.* — Potomkowie tego Karola legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Fiszchel Stefan *nobil.* r. 1507. *Metr. kor. fol. 2. Czacki.*

Flasieński. Jan wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1851.*

Flat h. *Płuzyce.* Jerzy Beniam., syn Jana. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Flatow h. *Zdobycz.* Julian, syn Jakóba. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Flejczewski h. *Pomoc.* Tomasz syn Marcina. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1851.*

Flek. Michał pułkownik w wojsku kor. otrzymał *Indig.* r. 1673. *Kras., Małach.*

Fleming h. *wł.* Ten dom starożytny z Flandryi w r. 1250 przeniósł się do Brandenburgii, gdzie im nad rzeką Elbą puścił Albertus Rufus terytoryum Fleming nazwane, tam rozmnożywszy się, jedni z nich w Turyngii, drudzy w Pomeranii osiedli. Z tych Tham Fleming około r. 1295 dwóch synów spłodził. Jednemu z nich imie Curd, drugiemu Erdman, od jednego z nich linia Flemingów idzie de Bocken, od drugiego de Martentin. Z tych był Jakób marszałek pomorski, którego dwóch synów: Jerzy Kasper konsyliarz u kurfirszta brandenburgskiego, ten z Ostenówny spłodził trzech synów: Joachima, Fryderyka generała, którego żona de Watzdorfen, Jakóba Henryka koniuszego lit. feldmarszałka wojsk saskich, żona jego pierwsza Franciszka Sapieżanka, ale się to małżeństwo rozwiodło. Druga ks. Radziwiłłówna, potomstwa jednak żadnego po nim nie zostało, i Bogusława Bodona generał-lejtnanta, którego żona de Wrechen i z niej dzieci. Drugi syn Jakóba Heino Henryk w wojsku saskiem i brandenburgskiem feldmarszałek, z Elżbiety de Phalen czterech synów zostawił i dwie córki: Elżbietę Maryannę Jana Przebendowskiego, drugą generała Schaka małżonki, z synów zaś: Jan Jerzy hrabia Fleming generał major w wojsku lit. i artyleryi, potem podskarbi w. lit., którego żona Katarzyna de Segris de Bielken, z której familii były dwie królowe szwedzkie. *Niesiecki.*

Jan Jerzy hr. Fleming (do godności hrabiów państwa rzymskiego wyniesieni w r. 1700) wymieniony wyżej przez *Niesieck.* jako podskarbi w. lit., umarł w r. 1772 wojewodą pomorskim, zostawiwszy z Antoniny ks. Czartoryskiej (po śmierci tej pojął *in 2do voto* jej siostrę Konstancyą,

a *Nies.* daje mu za żonę Katarzynę de Segris de Bielken, ale to musi być mylka, albo może była ona pierwszą jego żoną) córkę Izabelę jedyną dziedziczkę niezmiernych bogactw swoich, tę pojął Adam ks. Czartoryski. Brat Jana Jerzego wojewody pomorskiego, osiadłszy w Saksonii, był ministrem gabinetu saskiego, z Lubomirskiej zostawił kilku synów i córkę wydaną za Przebendowskiego.

Fleury *de Bachove.* Indigenat w konst. 1768. *Małach*

Florkiewicz (de) *z Młoszowy*, herbu *Ozdoba*, który jest taki: w polu niebieskiem polski orzeł biały ze złotą koroną, w prawym szponie trzy złote kłosy, w lewym złotą węgielnicę trzyma. Kajetan Florkiewicz (ur. 1769, † 1839) za księstwa warszawskiego poseł sejmowy, radca departamentu krakowskiego i sędzia pokoju; za rzeczypospolitej krakowskiej senator, marszałek i reprezentant sejmowy kilkakrotnie, dziedzic dóbr Młoszów, Dulowo, Karnowice i Więckowice, otrzymał szlachectwo galicyjskie od cesarza Franciszka I. 1806. Żona jego Magdalena Rychlińska h. *Przyjaciel* († 1847) która owdowiawszy wyszła za Sabina Sierawskiego pułkownika wojsk polskich. Synowie zaś: Stanisław (ur. 1814 † 1838) i Juliusz (ur. 1817) obecny dziedzic dóbr wyżej wymienionych, reprezentant sejmowy i sędzia pokoju i członek towarzystwa naukowego krakowskiego i innych — ożeniony z Alexandrą Deskour h. *Góra złoto-skalista*, z której córka Marya za Witoldem hr. Potockim.

Floryanowicz h. *Slepowron.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowanych w Heroldyi król. polsk. wymienia *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Fogelweder h. *w.* Z ziemi szwajcarskiej do Polski przyszli. Z tych pierwszy u nas kwitnął w r. w r. 1506 Lenart Fogelweder, którego córka jedynaczka za Tęczyńskim miecznikiem krakowskim. Jędrzej brat Lenarta 1539, od którego się trzech synów zostało: Piotr i Jędrzej, od któregoś z nich był syn Stanisław z Bobolic Fogelweder dworzanin Anny Jagiellonki królowy, któremu w r. 1599 prędko zmarłemu pozostała małżonka Elżbieta Bużeńska z Gniewieńczyn w krakowskim rynku kościele nadgrobek postawiła. Stanisław trzeci syn Jędrzeja, archidyakon warszawski, kanclerz królowy Anny austryaczki żony Zygmunta III. umarł r. 1603. Franciszek z Złoty Fogelweder podpisał konfederacyą krakowską 1705. *Niesiecki.* — Metryka kor. r. 1589 fol. 353 wymienia nobilitacyą Fogelwedera.

Foglar h. *Wczele. Małach.*

Fokarasz, z Węgier szlachcic polski. Tak wymieniają *Małach.* i *Kurop.*

Folkierski h. *Radwan.* Kilku tego nazwiska legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed 1851.

Foltański. Kilku tego nazwiska udowodnili swoje pochodzenie szlacheckie w Stanach galicyjskich r. 1839 i 1845, a w sądzie gr. oświecimskim r. 1782, oraz w Heroldyi król. polsk. legitymował się Jan, syn Józefa, któremu też herb *Pelikan* przyznano.

Foltyński h. *Brochwicz.* Franciszek i Alexy zaliczeni do szlachty przez sąd grodzki sanocki r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

de Forge. Filip dla zasług swoich indygenat otrzymał przez konst. 1676. fol. 58. *Nies.*

Fonrobert h. *wł.* August syn Piotra, pomocnik naczelnika powiatu ostrołęckiego, otrzymał dziedziczne szlachectwo polskie dyplomatem cesarza Mikołaja I. z dn. $\frac{13}{25}$ Marca r. 1845.

Fontana h. *wł.*, który jest taki: w polu czerwonem na pasie białym, wodotrysk wpośród drobnych gwiazd złotych, nad pasem czarny orzeł dwugłowny z koroną cesarską; w szczycie hełmu pięć piór strusich. Z tych Dominik wspólnie z żoną Teklą z Sółtanów i synem Józefem w r. 1755 sprzedali dobra Kowniany, Świack i Wasilewicze w woj. trockiem położone. *Herb. rodz. szl. 1853.* — *Wielądko* obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie podając, świadczy, iż dom ten od wieków ma swoje siedlisko we Włoszech, z którego wyszedł sławny w Europie z swej umiejętności Dominik Fontana za czasów Syxtusa V. i że jeden z tegoż domu przeniósł się do Polski, od którego wywodzi dalszą genealogią, — ale że ten autor nie przytacza żadnych źródeł, a nadto plącze się sam w podanej przez siebie genealogii, dla tego opuszczamy ją całkiem. W Heroldyi król. polsk. legitymował się Antoni Józef syn Józefa, również Onufry, ale ten ostatni bez herbu.

Forselt. *Indyg.* w konst. r. 1775. *Małach.*

Fort (Le). Piotr generał major w. kor. otrzymał *Indig.* 1767.

Fortmann. *Nobilit.* w konst. r. 1775. *Małach.*

Fox. Anglik, otrzymał *Indig.* r. 1606. *Małach., Kuropatnicki.*

Foxius. Jan miał za sobą Katarzynę Skrzyczyńską, z tej było pięć córek: pierwsza Teodozya za Boratyńskim, druga Katarzyna za Krassowskim, trzecia Apolonia naprzód żyła z Wizembergiem, *2do voto* z Gnoińskim, czwarta Teresa zakonnica św. Norberta w Krakowie, piąta Julianna Suchodolska. *Niesiecki.*

Frącki h. *Nieczuja*, z tą jednak różnicą, że pieniek jest bez krzyża i nie stoi prosto, ale jakby leżał na ziemi, lubo na hełmie prosto stojący pieniek o dwóch sękach z jednej, o trzech z drugiej strony, przecież bez krzyża, tak go opisał *MS. o Famil. Pr.*, który to przydaje, że się tymże

herbem pieczętują *Varvicenses Comites* starodawna familia, co i Frąccy. Piszą się zaś z Frące na Pomorzu w starostwie nowskiem, z których był Arnold kasztelan chełmiński 1510, dziedzic na Frący, Udzieżu, Kopyłowie i Kamionce, tego urodziła Dulska, miał za sobą Małgorzatę Kopycką, z którą syna Jana zostawił, ten z Katarzyną Kostczanką spłodził syna Ludwika, ten z Mieliwską h. *Pomian* Józefa syna zostawiwszy, umarł. Frącka była za Janem Lichtyanem. *Niesiecki.*

Frąckiewicz h. *Brodzic* Jedenże to dom z Radzimińskiemi Brodzicami, którzy w mazowieckiem wojew. z dawna na dobro tej ojczyźnie służyli, bo pierwszy Kasper w czerskiej ziemi długo w wojsku lit. żołd prowadził, wziąwszy w zasługach od króla znaczne dobra w Litwie, tamże osiadł; tego syna Franciszka, że prostszy gmin Frącem nazywał, od tego nowe temu domowi urosło imię Frąckiewiczów. Franciszek syn Kaspra podwojew. połockiego, sam podkomorzy połocki i pułkownik król. za króla Augusta, zostawił syna Michała, wielkiego za Stefana króla wojownika, ten złączył się był dożywotnie z Anną Sapieżanką i miał z nią dwie córki, jedna z nich wydana za Makowieckiego, druga za Talwosza kaszt. żmudzkiego, synów zaś trzech: Krzysztofa, Mikołaja i Jerzego. Po Sapieżance pojął był Kaweczyńską, córkę Macieja, od tej się został syn Jan.

Krzysztof pierwszy syn Michała z Sapieżanki, dworzanin król., z usarskim pocztem był w Moskwie przy Stefanie królu, wracając się z wojny, umarł bezpotomnie. Mikołaj drugi syn, chorąży nadw. lit., lidzki, mścisławski i wasilowski starosta, marszałek trybunału lit.; synowie jego: Bogdan stolnik trocki, Władysław i Michał. Jerzy trzeci syn, sekretarz król. za Zygmunta III. był w r. 1629 marszałkiem trybunału lit., z Kaweczyńskiej miał córek dwie: jedna z nich poszła za Stetkiewicza, druga za Zienowicza, synów także trzech: Michała, Janusza i Krzysztofa, z tych Michał stolnik połocki pojął Klonowską, z której zostawił synów: Kazimierza, Alexandra i Dawida. Z tych Kazimierz podskarbi nadw. lit., starosta lidzki 1690, z żoną swoją Anną Naruszewiczówną fundował ojców Karmelitów w dobrach swoich dziedzicznych Zołudkowskich. Jan, czwarty syn Michała podkomorzego połockiego z Kaweczyńskiej, chorąży lidzki, z Naruszewiczówny synów jego dwóch, Maciej i Stefan. Z tych Maciej chorąży nowogrodzki, porucznikował pod usarską chorągwią 1660, powiaty mężnie przeciw Moskwie prowadził, miał za sobą Rogalską, z której syn Paweł podstoli mozyrski 1674. Tenże czy inszy Maciej (Marcyan?) był pisarzem poln. lit., żona jego Katarzyna Abrahamowiczówna. Stefan chorąży nowogrodzki wziął wkrótce starostwo słonimskie, miał za sobą Rajecką h. *Łabędź*, z której syn Gedeon chorąży nadworny lit., starosta słonimski 1697, i córka najprzód Józefa Firleja, potem Stanisława Potockiego h. *Pilawa* małżonka. Stefan synowiec Gedeona chorążego, starosta trąbski, (matką jego była Gruzewska podkomorzanka żmudzka) po Szymkowiczównie pojął Judycką marszałkową rzeczycką. Jan Chryzostom archimandryta czerejski 1720. Michał cześnik oszmiański, rotmistrz król. Kazimierz Jan sądzia z. i rotmistrz pow. lidzkiego. *Niesiecki.*

Frąckiewicz h. *Slepowron*, w księstwie litewskiem, przydomek mają Suroz. Jan Kazimierz krajczy wileński 1700. *Niesiecki.*

Franckenberg. Karol Maurycy kapitan gwardyi pieszej, otrzymał *Indig.* r. 1767. Niewiadomo nam, czy tu należy Stanisław Frankenberg h. *Grzymała*, łowczy mielnicki, który w r. 1756 nabył dobra Oszczeklin i Raszewy w woj. kaliskiem. *Herb. rodz. szl.* — Stanisław i Ignacy Franckenberg podpisali elekcyą Stan. Augusta.

Fraenkel herb: W polu czerwonem wstęga czarna w lewo, na niej trzy gwiazdy złote, nad wstęgą połowa orła czarnego skośnie, skrzydłem w górę, — pod wstęgą srebrna czapka Merkurego barkami skrzydeł w prawo; w szczycie hełmu trzy pióra strusie; pod tarczą godło: Sapienter et audacter. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Antoniemu Edwardowi Fraenkel, synowi Samuela „za zasługi dla kraju“ dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia $\frac{8}{20}$ Stycznia 1839. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Frank albo **Francuz** h. *Jelita.* Piotrowi Frankus, geometrze król., król Stefan w zasługach rycerskich przywilejem swoim dał nobilitacyą i herb taki naznaczył: dwie kopie białe w polu czerwonem na krzyż złożone, na hełmie nad koroną Gryfia noga do góry wyniesiona. W Inflanciech sukcesorowie Piotra osiedli, z których Teodor podpisał elekcyę Władysława IV. N. miał za sobą Zofię Oziębłowską, z której było dwóch synów. *Niesiecki.*

Frank. Alojzy. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Frankowski h. *Prus Imo.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. *Kuropatn.* dom ten wymienia a *Wielądko* wylicza Antoniego i Jana, którzy podpisali elekcyą Stan. Augusta z woj. podlaskiem, oraz Józefa podstarostę mielnickiego. Kajetan Frankowski legitymował się w sądzie gr. lwowskim r. 1783.

Franxtyn. Jeden tylko *Wielądko* dom ten wymienia.

Frasunkiewicz Roch. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Frantzius. Teodozy Krystyan, *nobil. non praec. scart.* w konstyt. r. 1790. *Małachowski.*

Frediani. Indigena w konstyt. r. 1673. *Małach.*

Fredro h. *Bończa*, w woj. ruskiem dom starożytny. Dawniejsi przodkowie ich od r. 966 pod imieniem Mierzbów w tej ojczyźnie kwitnęli, z których Klemens Mierzb, jeszcze za Mieczysława, pierwszego z monarchów polskich chrześcianina, wziął był od niego w wielkich zasługach obszerne włości blisko Czerwieńska; tam od herbu swego założył wieś i nazwał Bończa, zkąd potem Bonieccy zawołani; syn jego był kanonikiem krakowskim, i pisał się z Wścieklic. Bogusława hrabię z Wścieklic na listach klasztornych doczytał się *Paprocki*. Imienia zaś Fredrów początek, Dobiesławowi Mierzb, Kazimierza W. króla polsk., a bodaj nie pierwszemu w koronie polskiej marszałkowi w r. 1368 przypisuje *Glinka w Zwierzyńcu Jednorożców*, i wszyscy inni wraz z nim; gdy albowiem ten Dobiesław w szczególnej utarczce z Niemcem harcował, lubo siła przycięższy był na niego, przecież Dobiesław, to chybkością, to sztuką, tak go zmógł, że o pokój prosząc wołał Fridher, a ztąd Fredro imię z lekka do akcentu urosło. Wkrótce potem kwitnął Jędrzej Fredro kasztelan halicki za czasów króla Jagiełła około r. 1400, o czem pisze *Glinka*; atoli kasztelanowie haliccy nie nastali, aż w r. 1436.

Mikołaj podkomorzy podolski, syn albo wnuk kasztelana halickiego, o którym to przydają, że gdy Witold i Świdrygiełło chcieli Litwę od Polski oderwać, on się im w tem mężnie sprzeciwił; z Anny Kierdejówny ze krwi książąt litewskich idącej, u których przeciwko różnym nieprzyjaciołom pułki prowadził, spłodził czterech synów: Jana, Jędrzeja, Jakóba i Henryka. Z tych Jan wojewoda ruski, pisał się z Niżnowa, dzielny wojownik przeciwko Wołochom, umarł z ran odniesionych r. 1497. Jędrzej wojewoda podolski, drugi syn Mikołaja podkom., z Pleszewic się pisał, dzielnie gromił Wołochów i Tatarów, umarł r. 1496. Jakób trzeci syn, podkomorzy podolski, którego syn Wawrzyniec, mąż rycerski. Henryk czwarty syn, miał za sobą Katarzynę Czuryła Jędrzeja córkę, z której synów czterech zostawił: Rafała, Mikołaja, Franciszka i Zygmunta, i córkę Annę, która się w małżeństwo dostała sławnemu w Polsce legiście Jakóbowi Herbutowi: to *Glinka* z innymi. *Okolski* te wszystkie dzieci Henryka, Janowi wojewodzie ruskiemu przypisuje, Jędrzejowi wojewodzie podolskiemu za małżonkę Piotra Derszniaka córkę. Jakóbowi bratu jego, Erazma Krupki córkę, z której miało być dwóch synów: Stanisław i Jan.*) Henrykowi zaś z Czuryłówny synów: Piotra i Stanisława, który wziął w małżeństwo Seweryna Herburta córkę.

Rafał, pierwszy syn Henryka, dziedzic na Krukienicach i Czyszkach, z Wilczkówną Derszława podkomorzego lwowsk. córką żył *sterilis*, dla tego część swoją bratu Franciszkowi zapisał 1520. Franciszek, drugi syn, obrońca Lubaczowa przeciwko Tatarom, z Katarzyny Derszniakówny dwie miał córki, z których jedna za Janem ks. Radziwiłłem **) i czterech synów: 1. Jan kasztelan sanocki *(Okolski* i drudzy kasztelanem go przemyslskim tytułują), dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Pakoszewską, ta mu spłodziła trzy córki: Annę Pieniążkową z Kruzlowa, Dorotę Baranowską i N. Orzechowską. Drugi raz z Stadnicką, z tej miał synów dwóch, Jana i Piotra, ale młodo pomarli, córka zaś Magdalena dostała się Alexandrowi Zborowskiemu. 2. Stefan, ten także z Stadnickiej trzy córki w różne domy rozdał: jednę Mieleckiemu, drugą Korytkowi, trzecią Czuryłowi. *Okolski* o żonie tego Stefana nie pisze, przecież czwartą jego córkę liczy, że była za Adamem Stadnickim. 3. Jerzy, dziedzic na Krakowcu, od których dóbr nazwany Krakowiecki. Konstytucye z r. 1598 wspominają Jana Fredra Krakowieckiego, który był potem wojskim przemyslskim, a z Orzechowskiej miał trzech synów: Alexandra cześnika przemyslskiego, Stanisława wojskiego i Marcina. 4. Stanisław wojski samborski pojął Dobracińską, z tej mu się dwóch synów urodziło: Jędrzej wojski przemyslski, ale bezpotomny, i Walentyn podczaszy przemyslski, tego z Skorucianki, czyli też Jastrzębskiej, (bo się autorowie nie zgadzają), synów dwóch: Stanisław od dóbr Morańca Moraniecki nazwany, zostawił potomstwo z Trzcińskiej, i Alexander, a bodaj nie ten, który był miecznikiem podolskim 1674. Zygmunt, trzeci syn Henryka, dziedzic na Chodnowicach, zkąd też potomstwo jego Chodnowskiemi zwano, tego z Anny z Paniowa syn Piotr, tego zaś syn Jędrzej dworzanin król., z Orzechowskiej miał synów trzech, z tych Kasper i Jędrzej dla ojczyzny na różnych wojnach życie swe położyli, Jan zaś trzeci ich brat, z Mieleckiej spłodził syna Stefana; siostra tych trzech braci była za Lipnickim. Stefan zaś pojął Fredrównę, Marcina podstolego przemyslskiego córkę. Justyna Fredrówna Alexandra Lipskiego małżonka. Mikołaj czwarty syn Henryka, z Katarzyny Kormanickiej zostawił trzy córki: Mikołajową Drohojewską, Marchocką i Krupkową, i syna jednego Stanisława, ten z Katarzyną Morawską spłodził Drohicińską i synów czterech: Tomasza, od którego córka się tylko została Siecińska; Piotra, tego

*) Czy to nie o tym Janie pisze *Stryjkowski*, że podczas porażki Sokalskiej w roku 1519 skoczył z kopią między Tatary, z którymi bił się tak długo, póki mu sił stawało, a niechcąc się dać pojmać, rozsiekany został w kawałki.

**) Podług Genealogii Radziwiłłów była ta Fredrówna *in limo voto* za Iliniczem.

żona Saporowska Kołówna i z niej potomstwo: Wawrzyniec i Jan zginęli na wojnie. N. Kozikowe podkomorzyna wołyńska. Kasper z Magdaleny Dunikowskiej miał syna Zygmunta kasztelana sanockiego, złączył się był dożywotnie z Teresą Ślezanowską, z niej córka Joanna Snopkowska, dwie drugie w zakonie Panien Karmelitek bosych 1671. Syn Jan Karol z Pleszewic starosta krośnieński młodzianem jeszcze będąc zabity 1669; bodaj nie był i drugi brat jego Jędrzej starosta krośnieński, którego żona Gniewoszówna h. *Rawicz*. Jędrzej wojski przemyslski, syn trzeci Stanisława, brat Tomasza i Piotra, dziedzic na Nowosielcu, temu Elżbieta *) Wilżyńska h. *Przosna* córkę powiła Zofię Stanową i sześciu synów: 1. Stanisław; 2. Piotr, ten pod Cecorą, tamten w Moskie na wojnie zginął; 3. Jakób Maxymilian referendarz kor. † 1646; 4. Jan sędzia z. przemyslskiej, któremu w zasługach dawał król krzesło, ale go przyjąć nie chciał, † 1634; 5. Mikołaj biskup bakowski; 6. Jerzy stolnik przemyslski, którego syn Jędrzej Maxymilian wojewoda podolski, Tacyt polski umiejętności i nauki wybornej, której po sobie liczne monumenta zostawił; kilka chorągwi swoim kosztem pod Zborów i Beresteczko stawił, † 1679. Katarzyna z Gidny Gidzińska dwie mu córki powiła, z tych jedna Teresa Anna z Łączyńskim, druga Anna Wincencya najprzód z Michałem ks. Czartoryskim, potem z Władysławem Kazimierzem Sapiehą dożywotnie zmówione. Synów także dwóch: z tych Jerzy Bogusław kasztelan lwowski miał za sobą Karczewską, z tą się rozwiódł, pojął po niej wdowę Reja wojewody lubelskiego, po której śmierci duchowny sobie stan obrał, a Stanisław Józef brat jego młodszy, po nim wziął kasztelanią lwowską, żona jego Siemianowska, z której córka jedna zakonnica we Lwowie sakramentka, druga za Stanisławem Rupniewskim. Jan czwarty syn Stanisława, brat Tomasza, Piotra i Jędrzeja, żona jego Anna Jaskmanicka, z tej dwóch synów: Marcin podstoli przemyslski, którego z Magdaleny Jaśnickiej trzy córki: Ciechanowska, Dunikowska i Pstrąsińska. Synów zaś czterech: Stanisław, Mikołaj zostawił potomstwo: Krzysztof, tego syn Michał, a bodaj nie on był pisarzem z. przemyslskim 1678, o czem *konstyt. fol. 12.*, synowie jego, czy też Jana: Walentyn i Wojciech. Jan czwarty syn podstolego, spłodził Jędrzeja i Stanisława. Walentyn, brat Marcina podstolego, podczaszy bełzki, z Łaszczówny zostawił syna Stanisława kasztelana czerniechowskiego, ten na przysługę ojczyzny dwie chorągwie swoje i regiment wystawił r. 1670, miał za sobą Katarzynę Bełzecką wdowę po Korniakcie, z której dwie córki: jedna Mniszkowa, druga Antonina Gniewoszowa, synów także dwóch: młodszy Józef z Bykowską h. *Gryf* żyjąc bezpotomnie, zszedł w młodym wieku. Alexander biskup przemyslski, starszy syn Stanisława kaszt. czerniechowskiego na kościół Jarosławski Panny Maryi sto tysięcy wyliczył. Tyle *Niesiecki*.

Rodzina Fredrów znaczny zastęp wydała ojczyźnie walecznych i zasłużonych ludzi — samych senatorów naliczyliśmy jedenastu, jako to: biskupów dwóch, kasztelanów sześciu i trzech (a nie jednego, jak to chce *Kosiński* w swoim *Przewodn. herald.* na str. 22) wojewodów. Dziś żyjący Fredrowie pochodzą — jak to widać z porządku genealogicznego — od pierwszego z tej rodziny senatora Jędrzeja kasztelana halickiego. Dalszy ciąg zatem ich genealogii rozpoczynamy od Marcina podstolego przemyslskiego (o nim wyżej wspomina *Nies.*), którego syn Jan miał za sobą Salomeę Nagurską, z której dwóch synów zostało, z tych Stanisław z Katarzyną *z Kreszkowic* Łaszewską miał następujące potomstwo: *pierwszy* syn, Kazimierz cześnik sochaczewski w r. 1744 dziedzic dóbr Leszczawka z przyległościami, które w tymże roku synom swoim ustąpił, zostawił synów dwóch: Mikołaja podczaszego sochaczewskiego ożenionego z Różą Żurowską i Ignacego, o którym brak nam bliższych wiadomości. *Drugi* syn, Stanisława i Łaszewskiej Sebastyan, podstoli pomorski, miał za sobą Morską, z której syn Jan zaślubił Chojnacką. *Trzeci* syn Stanisława Antoni, chorąży łomżyński, zaślubił Barbarę Konopacką, z której syn Józef Benedykt także chorąży łomżyński, z Teresą Urbańską miał synów dwóch: Konstantego dziekana przemyslskiego i Jacka († 1828) **) wielk. strażnika sreber koronnych królestwa Galicyi i Lodomeryi, dziedzica

*) Wedle *Geneal. Fredr.* żoną Jędrzeja była Elżbieta Urbańska, a syn jego Jerzy miał za sobą Katarzynę Birecką.

**) Ten Jacek i brat jego Konstanty otrzymali w r. 1822 tytuł hrabiowski od cesarza austr. Franciszka II., przyczem herb ich ułożono w następujący sposób: tarcza na trzy części w poprzek rozdzielona z małą w środku tarczą, na której herb rodzinny *Bończa*. W pierwszej części górnej w polu niebieskiem czerwona poduszka z złotemi kutasami, na niej jabłko złote cesarskie, — druga część w podłuż rozdzielona, w prawej połowie herb *Konopacki*, w lewej herb *Sas*; trzecia część także rozdzielona w podłuż, w prawej połowie herb *Nieczuja*, w lewej herb *Rawicz*. Nad tarczą przykrytą hrabiowską koroną, pięć hełmów w koronach: w pierwszym pieniek jak w herbie *Nieczuja*, w drugim czerwona chorągiew, w trzecim pół jednorożca białego w lewo wspiętego, w czwartym ogon pawi strzałą w lewo przeszyty, w piątym między dwoma rogami jeleniemi pół niedźwiedzia wspiętego w prawo z różą w prawej łapie.

Hoczwi i Cisna, tego z Maryanną hrabianką Dembińską oprócz trzech córek: Ludwiki za Antonim Rozwadowskim owdowiałej w roku 1713, Konstancyi za Wincentym Skrzyńskim i Cecylii za Leonem hrabią Jabłonowskim — sześciu zostało synów: 1szy Maxymilian († 1847) generał brygady i marszałek dworu polskiego, potem główny naczelnik zakładów naukowych królestwa polskiego, pisał wierszem tragedye, które wyszły w Lipsku 1837 r. z Praskowią hrabianką Gołowin miał synów dwóch: Felixa Maxymiliana (ur. 1820) szambelana rosyjskiego i Józefa Dobiesława. 2gi Seweryn podpułkownik gwardyi cesarza Napoleona, dziedzic dóbr Nowosiołek, ożeniony z Domicelą hr. Konarską. 3ci Alexander (ur. 1793 w Suchorowie, † 1876 w Lwowie), podpułkownik wojsk polskich, słynny autor dramatyczny, dziedzic dóbr Rudki z przyległościami, zaślubił w r. 1828 Zofię hr. Jabłonowską, z której syn Jan Alexander, autor kilku dzieł dramatycznych, ożeniony z Maryą hr. Mier ur. 1839 † 1862 (ma syna Andrzeja Maxymiliana i córkę Maryą) i córka Zofia zaślubiona w r. 1861 Janowi hr. Szeptyckiemu. 4ty Julian z Kordulą hr. Krasińską, wdową po Horodyskim, bezpotomny. 5ty Henryk (ur. 1800 † 1867) oficer wojsk polskich, dziedzic dóbr Liszno i innych, zaślubił w r. 1842 Maryę hr. Jabłonowską, z którą ma syna Stefana i trzy córki: Henrykę za Mikołajem hr. Palfy von Erdödy, Kazimirę za Witoldem hr. Dunin-Borkowskim i Maryą. 6ty Edward (ur. 1803 † 1878) oficer wojsk polskich, szambelan dworu austryackiego, zaślubił r. 1827 Maryę Rzeczycką, wdowę po Kickim, z której zostawił syna Edwarda Ksawerego. Oprócz wyżej podanych w porządku genealogicznym, są jeszcze inni Fredrowie tegoż samego domu, zamieszkali w Galicyi i Królestwie polskiem, z tych ostatnich Felicyan Ambroży, syn Jana, legitymował się wraz z swoim synem Konstantym w Heroldyi król. polsk. przed rokiem 1851-54. Nadto w księgach kościelnych w Dydni znajdujemy metryki chrztu następujących Fredrów: Jędrzeja Józefa ur. 1726, Mikołaja ur. 1729, i Macieja Józefa ur. 1730 synów Sebastyana i Teresy dziedziców Temeszowa. — Franciszka ur. 1699, Stefana Józefa ur. 1702 synów, — i Józefy Magdaleny ur. 1698 córki — Stanisława i Katarzyny dziedziców Temeszowa, — Jana Antoniego ur. 1727 syna, — oraz Katarzyny ur. 1724 i Magdaleny Barbary ur. 1723 córek — Kazimierza i Justyny dziedziców Krzywego.

Frentzel herb: Tarcza u góry ścięta: w górnej części w polu zielonem dwie gwiazdy złote obok siebie; w dolnej w polu srebrnem dąb. Nad tarczą sama tylko korona. Herb ten wraz z szlachectwem dziedzicznem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja z dnia 24 stycznia (5 lutego) 1826 — Piotrowi Lebrechtowi Frentzel, członkowi rady obywatelskiej b. województwa augustowskiego, dziedzicowi dóbr Poniemonia „za gorliwość w służbie". *Herb. rodz. szl. 1853.*

Fresnel de Hennequin et Curel. Hrabia Ferdynand Piotr, jenerał jazdy, główny dowódzca w Galicyi, otrzymał indygenat od Sejmu galicyjskiego r. 1825. *Poczet szl gal. i buk. z r. 1857.*

Freulich. Nobilit w konstyt. r. 1775. fol. 147. *Małach.*

Freyberg herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu niebieskiem pół słońca i dwie gwiazdy złote przy kątach tarczy, — w lewem zaś srebrnem kotwica liną błękitną obwita, uchem do góry; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem cesarstwa rosyjskiego nadany Markowi Freyberg pomocnikowi naczelnika wydziału w kancelaryi namiestnika król. polsk. — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 22 listop. 1838, który to Freyberg do ksiąg szlacheckich król. polskiego na mocy najwyższego Ukazu z dnia 24 sierpnia (5 września) 1837 zapisany został. *Herb. rod. szl. 1853.*

Freyer. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.* — *Spis szl. kr. pol. 1851.* wymienia dwóch Freyerów h. *Jerzysław*: Jana Karola syna Jana Godfryda i Ludwika Edw. syna Jana.

Frezer. Stanisław miał za sobą Annę Sajfred Betmanównę, z której córka Katarzyna poszła za Amendę Stanisława około r. 1580. Franciszek z Szczegłowa pisarz gr. krakowski 1705 i Stanisław. *Nies.* — Frezerowie używają herbu *Alabanda* i takowy im przyznała Heroldya król. polsk. W r. 1697 Stanisław Frezer pisał się na elekcyą Augusta II. z wojew. krakowskiego. — Andrzej odziedziczył wieś Jemiołki w dawnem województwie kaliskiem od brata swego rodzonego Franciszka, wyżej przez *Nies.* wspomnianego; syn jego Maciej, dziedzic Jemiołek, z Krystyny Pretficz urodzony, zaślubił N. Skoroszewską, zdaje się córkę Mikołaja, od którego nabył prawdopodobnie tytułem posagu dobra Górzewo i Ostrowo w r. 1790 za 60,000 złp. *(Herb. król. polsk.)*, z której prócz trzech córek: Józefy za N. Trylewskim, Michaliny za Stanisławem Janowskim i Nepomuceny za Owidzkim,—pięciu zostało synów: 1szy Wincenty, kapitan pułku szwolerzerów, ten poległ pod Smoleńskim 1812. — 2gi Władysław († 1837 w Poznaniu) urzędnik w komisyi skarb. w Poznaniu, zaślubił (1817-1819) Wiktoryę Łebińską, z której zostawił prócz córki Felicyi za Teodorem Brechan, — syna Ludomira dziś żyjącego dziedzica Brzystkorzystewka, ożenion. z Wandą Arndt, z której ma syna Jarosława ur. 1858 i córek dwie: Zofią i Helenę. 3ci Franciszek podpułkownik 1go pułku strzelców pieszych w r. 1831, zaślubił Justynę Psarską, z którą wziął w posagu dobro Rojewo, i z tej zostawił dziś żyjące córki dwie: Alexandrę za Bolesławem Wężyk i Józefę *1mo voto* za Stefanem Psarskim, *2do voto* za Thilem sędzią w Kempnie. 4ty Nepomucen

porucznik w 1szym pułku strzelców pieszych w r. 1831, zaślubił Paulinę Łebińską, umarł w r. 1840 w Poznaniu, i 5ty August Nepomucen Ludwik trzech imion, porucznik 1go pułku strzelców pieszych w 1831, który się legitymował w Heroldyi król. polsk. w 1848, żona jego N. Śmigielska.

Fribes h. *Rawicz.* Filip Tomasz, syn Marcina legitymował się w Heroldyi kr. polsk. przed 1851.

Friedenstein Wilhelm. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr polsk. 1851.*

Friese Karol i syn jego Teodor Wilhelm wymienieni w *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Frieze. Obacz **Fryze herb.**

Fritsch herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu złotem koza szara — w lewem niebieskiem koza czarna, obie wspinające się na stojącą na samym przedziale kolumnę srebrną ze złotą koroną; w szczycie hełmu koza złota wspinająca się z prawej strony na podobną jak w tarczy kolumnę. Herbu tego używa rodzina Fritsch (Frytsz) z Saksonii pochodząca, z której Karol Abraham baron Fritsch, referendarz dworu saskiego, otrzymał indygenat na sejmie r. 1768.

Frobner. Fabian z powiatu barteńskiego 1609 podpisał dekreta komisyi król. *Nies.*

Fronecki. *Nobil.* w konst. r. 1685 fol. 21. *Małach.*

Frycowski h. *Prus 1mo.* Jędrzej † 1615. Frycowski miał za sobą Jackowską, ta mu spłodziła dwie córki, z tych jedna poszła za Zbrożka, druga za Poniatowskiego, a potem za Kosakowskiego. *Niesiecki.*

Fryczyński h. *Pobóg.* Jeden tylko *Wielądko* dom ten umieszcza, podając zarazem jego genealogią, sięgającą aż czternastego wieku, ale żeśmy nie mogli sprawdzić przytoczonych w niej dat, dlatego opuszczamy ją całkiem.

Fryderyczy h. *Lotaryńczyk.* Felix syn Jana i Jan syn Franciszka wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Frydrychowski h. *Kornicz.* Dom starodawny w oświecimskiem. Jan 1508. Jan kanonik krakowski i sandomirski, administrator dóbr wielickich, † 1625. Brat jego rodzony Mikołaj, wojski oświecimski, umarł *sterilis*, żyjąc z Gosławską, wdową po Iwanie Kamińskim. Jan podstarości zatorski zostawił z Konstancyą Palczewską potomstwo, mąż rycerski i w wojsku cudzoziemsko-polskim znacznej szarży. Tobiasz syn Alexego z Frydrychowic, zkąd imienia nabyli, człowiek w prawie koronnem umiejętności wielkiej 1640. Gabryela wspominają księgi krakowskie 1641. *Nies.*

Fryjewicz h. *Leliwa*, według świadectwa naszych pisarzów. *Niesiecki.*

Frykacz h. *Nowina.* Marcina dziedzica dóbr Mnykowa, *ex libro Benefic. Długosza* wspomina *Szczygielski in Tinecia fol. 150*, ale go do herbu Jastrzębiec pociąga. *Bielski* także *fol. 260* w r. 1383 o jednym z nich nadmienia, kwitnęli przedtem w krakowskiem, teraz już i na Wołyniu. Józefa syn Alexander, sędzia krzemieniecki, ten z Anny Gnoińskiej spłodził Katarzynę Jana Karola Brodowskiego h. *Łada* małżonkę, i synów: Adama w zakonie Soc. Jesu 1720, Franciszka, ten zginął pod Wiedniem; Jędrzeja, tego Teresa córka trzecim ślubem była za Stefanem Gajewskim, Anna za Piotrem Brzozowskim, Jadwiga *1mo voto* za Czerczyńskim, *2do voto* za Ostrowskim, Maryanna za Ledóchowskim, Teofila pierwsz. związk. Cisowska, drugim Mysłowska. *Nies.*

Frystacki h. *Radwan*, w sandomierskiem. Mikołaj z wojskiem do Węgier wysłany, buntowniki rozegnał 1436. *Niesiecki.*

Frytsz. Obacz **Fritsch herb.**

Fryze herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawej części w połowie ściętej, w górnem polu złotem lilija niebieska — w dolnem srebrnem głowa w koronie królewskiej; w lewej części tarczy w polu zielonem olbrzym, w prawej ręce oszczep ostrzem na dół trzymający. Herb ten wraz z szlachectwem dziedzicznem nadany Antoniemu Fryze (Frieze) jeneralnemu kontrolerowi mennic królewskich na sejmie r. 1768 — za gorliwość w służbie. Tegoż domu Karol i Piotr legitymowali się w sądzie z. lwowskim r. 1783. Jeden to zapewne dom co Friese.

Fuchs. Balcer konsyliarz prowincyalny w ks. pruskiem, starosta olecki, deputat do roztrząśnienia prawa pruskiego. *Niesiecki.*

Fuengirola herb: W polu czerwonem kamienna baszta sześcioboczna z blankami; w bramie baszty lew złoty w prawo wspięty, miecz w prawej łapie do cięcia trzymający; w szczycie hełmu pół lwa jak w tarczy w prawo paszczą w tył obrócony. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Franciszkowi Młokosiewiczowi, byłemu radcy komisyi centralnej likwidacyjnej — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 21 marca (2 kwietnia) 1844. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Fulgierski w ziemi ciechanowskiej. *Małach.*

Fulko h. *Lis.* Tak ich wymieniają *Kuropatnicki* i *Małachowski.* — Będzie to może ten sam dom Fulków, z których kilku tego imienia występują w historyi XII. i XIII. wieku. Patrz **Lis.**

Fułkowski. Adam i Stanisław w sandomierskiem pisali się na elekcyą Augusta II. *Niesiecki.* — W r. 1436 Piotr podpisał pokój brzeski. *Kras.*

Funger *Pieniążek* h. *Odrowąż*. Jan zaliczony do szlachty przez Wydział Stanów galic. r. 1785.
Furnier Jerzy pułkownik wojsk kor., nobil. r. 1768. *Krasicki, Małachowski.*
Furs albo **Fursewicz** h. *Waż*, w ks. litewskiem. Z tych Huryn sędzia z. piński 1598. Stanisław Furs Augustynowicz, poborca w oszmiańskiem 1580. Ten im herb *MS. Kojał.* przyznaje. Mikołaj Fursewicz Żyrkiewicz, Marcyan i Hrehory 1700. *Nies.*
Furstb Jan nobil. w r. 1527. *Metr. kor. 106. Czacki.*

G.

Gabański z sandomirskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Małachowski.*
Gabar. Ludwik i Ignacy, *nobil. non praec. scart.* r. 1768. *Kras., Małach.*
Gabelentz h. *w.* Jerzy Gableniec, tak go napisano, poseł na sejm 1620. Jeden z nich miał za sobą Straszyńską h. *Lew.* Niewiem czy nie tu należy Chryzostom Gabliński, który miał za sobą Zofię Dobrogojską. *Nies.*
Gaboński h. *Janina*, w krakowskiem. Stanisław z Brzozowy na Podgórzu, z Romerówną Anną miał jednego syna Hektora ożenionego z Zofią Staszkowską. Mikołaj, Jan Kazimierz, Felix, Stanisław, pisali się z sandomierskiem na elekcyą Jana Kazim. Wawrzyńca wspominają księgi grodzkie krakowskie 1569. *Niesiecki.*
Gąbrowicz. *Kuropatn.* dom ten umieszcza, a *Wielądko* wymienia Antoniego budowniczego pow. upickiego r. 1792.
Gabryałowicz. Tak stoją u *Kurop.* i *Małach.*
Gacki h. *Korwin.* Kazimierz syn Pawła, Leon syn Michała, Stanisław syn Ignacego, Szymon syn Michała, Tomasz syn Antoniego i Gabryel syn Jana — wszyscy legitymowani w Heroldyi król. polskiego przed r. 1851.
Gadamowicz h. *Poraj.* Ten dom wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*
Gądecki. Waleryan z bracławskiego woj. podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Józef Andrzej syn Wojciecha, Gądecki, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, która mu też przyznała herb *Rawicz.*
Gaderewski. Jerzy z podlaskiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*
Gądkowski h. *Korab*, w poznańskiem. Z tych trzech braci wspomina *Papr.* i *Okolski*, Piotra podstarościego bydgoskiego, męża ojczyźnie dobrze zasłużonego, † 1591. Balcera także i Wojciecha. Bartłomiej archidyakon krakowski 1542. Jerzy z Szczodrzykowicz, ztąd się pisać zwykli, lubo od dóbr Gądki imienia nabyli, 1632. Wojciech chorąży kaliski. Wojciech miecznik kaliski. Któryś z Gądkowskich miał za sobą Teresę Tomicką h. *Drya.* Gądkowska Osłowskiego Kalkszteina małżonka. N. była za Stanisławem Lipskim. *Nies.* — Kazimierz pisał się na elekcyą Stanisława Augusta z wojew. kaliskiego. *Wielądko.*
Gadomski h. *Rola*, w rawskiem wojew., ztamtąd zaś niektórzy z nich do Litwy się przenieśli. Wojciech archidyakon pomorski 1576. Michał Daniel Jana Kazim. 1648. Michał Alexander z *Minojąt* z połockiego wojew., Ignacy zaś podstarości z. warszawskiej i Fabian z mazowieckiego Jana III. podpisali elekcye. Agnieszka zakonnica sądecka 1701. *Niesiecki.* — Do tych należy Stanisław Gadomski wojew. łęczycki z czasów króla Stan. Augusta. *Wielądko* wymienia Wojciecha sufraganem płockim i Franciszka łowczym z. gostyńskiej. Ten Franciszek (był on bratem stryjecznym Stanisława wojewody) z pierwszej żony (drugą była Padlewska) zostawił syna Ignacego, który po rozbiorze kraju przeniósł się na Ruś, gdzie dobra Zawadyńce dziedziczył, ten z Kicką miał córkę Julią za Adamem Puławskim i syna Stanisława dziedzica dóbr Szreńsk w pow. mławskim, który miał za sobą *1mo voto* Teklę Brykczyńską bezpotomną, *2do voto* zaślubił w r. 1879 Zofię ks. Jabłonowską. Kilkunastu tego nazwiska i herbu legitymowało się w Heroldyi król. polsk., zkąd widać, że familia ta licznie dziś jest reprezentowaną w Królestwie. — Protoplastą Gadomskich w Galicyi dziś osiadłych jest Marcin i Kunegunda, którzy nadane przez Augusta II. w r. 1732 wójtostwo Kojszówkę w starostwie lanckorońskiem zostawili dwom synom Józefowi i Antoniemu, tego syn Jan Nepom. z Maryanną Bonhomme spłodził syna Ferdynanda Wincentego urzędnika dochodów skarbowych, który z Teresy Floręckiej, córki Kazimierza i Franciszki Sokołowskiej, ma trzech synów: Alfreda, Stanisława, Bolesława i cztery córki: Helenę, Maryą, Leokadyą i Kazimirę.

Gadon, w Inflanciech. Włodzimierz poseł 1632 podpisał konfederacyą generalną. *Nies.* — *Wielądko* pisze, że są także i w ks. żmudzkiem, z których Antoni rotmistrz ks. żmudzkiego pisał się na elekcyą Stan. Augusta. Tenże czyli inny Antoni Gadon 1792 r. cywun uzwętski ks. żmudzkiego. Jeden jest tegoż domu w zakonie ś. Dominika. — *J. Bartoszewicz w Encyklopedyi powszechnej* nazywa ich herb Zawadyńcem i tak go opisuje: W polu błękitnem pień o czterech sękach (po dwa z każdej strony) z dołu tarczy wyrastający, w czterech kątach tarczy cztery lilie podwójne (Gozdawa) srebrne; nad tarczą korona, z której lew (do połowy) w prawo wyskakujący, o podwójnym do góry zadartym ogonie.
Gadzicki, w łukowskiej ziemi. Łukasz miał za sobą Joannę Celińską h. *Zaręba. Nies.*
Gadzimski h. *Pobóg.* Stanisław Jakób dwóch imion, Andrzej, Antoni i Dyonizy zaliczeni do szlachty przez Wydział Stanów r. 1787. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*
Gaj. Piotra de Gaj kasztelana kaliskiego r. 1466 wymienia *Krasicki*, ale ten należy do Skoraszewskich h. *Abdank*, o którym też na swoim miejscu pisze *Niesiecki.*
Gajecki. Tomasz zaliczony do szlachty przez sąd z. lwowski r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*
Gajewnicki. Barbara z Gajewnik, z siostry rodzonej Jana Lubrańskiego biskupa poznańskiego urodzona, była za Zbigniewem Pstrokońskim. Stanisław z ziemi wieluńskiej podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*
Gajewski h. *Jelita*, w wojew. łęczyckiem. Floryan z Gaju sędzia z. łęczycki 1434, od którego poszli Gajewscy. Stanisław dworzanin król. 1633. Gajewski miał za sobą Mazowiecką h. *Dołęga*, z tej były dwie córki, Elżbieta za Arnolfem Paprockim, druga za Pawłem Sulińskim. *Niesiecki* — Michał Gajewski wymieniony jako nobilitowany w *Metryce kor.* z r. 1537 fol. 134.
Gajewski h. *Ostoja*, w Wielkopolsce. Jednejże dzielnicy z Błocizzewskiemi. Akta grodzkie poznańskie z r. 1472 wspominają Stanisława *z Błociszewa*, który odstępuje dobra Błociszewo bratu swemu Mikołajowi. Ten Mikołaj nabył w r. 1473 dobra Gaj, w r. 1478 czytamy go burgrabią kościańskim, żona jego Anna, a syn Piotr, tego znów z Małgorzaty Strzempińskiej syn Wincenty *na Gaju*, zaślubił Zofię Sapińską vel Sapieńską, i z tą spłodził córek cztery: Katarzynę za Krzysztofem Koszutskim, Łucyę za Janem Manieckim, Magdalenę za Maciejem Brodzkim i Zofię za Augustynem Piotrkowskim, — synów zaś zostało trzech: Jan sędzia z. poznański, o którym *Nies.* pisze, posiadał działy na Gaju, Błociszewie i Grabianowie, w r. 1585 objął Czacz od Jana Czackiego, a później Przysiekę polską od Ossowskiego, — z Barbary (a nie z Anny jak chce *Nies.*) Czackiej, został syn Wojciech starosta ustkowski bezpotomny. Trzeci syn Wincentego Erazm, burgrabia kościański, w r. 1581 dziedzic Gaja, zaślubił *1mo voto* Ewę Bułakowską (*2do voto* Elżbietę Cielecką, ale z tą niemiał żadnego potomstwa) z której został syn Łukasz *na Gaju*, który z Anną Czacką, wdową po Stanisławie Rozdrażewskim, spłodził oprócz córek dwóch, Katarzyny za Władysławem Leszczyńskim i Elżbiety za Stanisławem Pogorzelskim, — synów także dwóch: Stefana bezpotomnego i Wojciecha, ten był kasztelanem rogozińskim (w r. 1642 sprzedał on dobra Gaj Niemojewskim) a z Apolinary z *Bnina* Opalińskiej wojewodzianki poznańskiej trzech (a nie dwóch jak mówi *Nies.*) zostawił synów: Łukasza, Franciszka (o których niżej) i Jana w zakonie św. Franciszka, oraz córkę Teresę za Janem Prusimskim. Łukasz, pierwszy syn Wojciecha i Opalińskiej, kasztelan santocki, zaślubił Elżbietę Kuczborską kasztelankę rypińską (1669) z której następujące zostało potomstwo: Apolinara za Adamem Koźmińskim kasztelanem rogozińskim i Anna za Piotrem Sokolnickim kasztelanem międzyrzeckim, Stanisław ożeniony z Ludwiką Cerekwicką, z której córka Anna wyszła za Jana Skarbka i Franciszek, kasztelan konarski, starosta kościański; ten z Wiktoryi Choińskiej — oprócz córki Anny za Józefem Potockim, trzech zostawił synów: Antoniego († 1775) kasztelana nakielskiego, starostę kościańskiego, żonatego z Izabelą Mycielską, Rafała (o którym niżej) i Andrzeja ożenionego z Wiktoryą Loykówną Rędziejewską. Z tych Rafał, kasztelan rogoziński (1764—1775) starosta gnieźnieński, zaślubił *1mo voto* Józefę Mielżyńską (z której dwie córki: Anna *1mo voto* za Andrzejem Radolińskim, *2do voto* za baronem Flottau — i Wiktorya za Kwileckim) *2do voto* Katarzynę Tworzyańską, z której następujące zostało potomstwo: Adam (o którym niżej), Bonawentura (którego z Mielżyńskiej syn Józef pułkownik wojsk polskich poległ pod Ostrołęką w r. 1831, a córka Leokadya (ur. 1805 † 1863) za Stanisławem hr. Engeström), Aloiza za Krzyżanowskim, Franciszka za Sczanieckim i Ksawery bezdzietny. Adam, syn Rafała, kawaler maltański, zaślubił Eleonorę Garczyńską, i z tą spłodził córek dwie: Antoninę za Stanisławem hr. Broel-Plater i Adelajdę, oraz synów trzech: Franciszka (który z Emilią Garczyńską miał Józefa, a tego z Łucyi Działowskiej dwóch synów: Stanisław i Władysław, oraz córka Maryanna, Ewarysta i Melanią) Ewarysta bezpotomnego i Apolinarego dziedzica Wolsztyna, którego z Eleonory Garczyńskiej (siostry Stefana poety) syn Stefan, kawaler maltański, obecny dziedzic dóbr Wolsztyna. — Franciszek, drugi syn Wojciecha

i Opalińskiej, deputat na trybunał koronny (*Nies.*) kasztelan rogoziński, zaślubił *1mo voto* Annę Cielecką, z której córka Ludwika za Władysławem Radomickim wojewodą poznańskim, *2do voto* Dorotę Barbarę Kurczewską, ale i z tej tylko jedna została córka Anna Kunegunda, która wyszła za Piotra Wygorzewskiego. — Jana Gajewskiego w r. 1778 regenta z. łęczyckiego wymienia *Krasicki*, a *Niesiecki* wspomina Pawła Gajewskiego, zmarł. 1610, jezuitę. Anna Gajewska w r. 1563 za Bartłomiejem Cieleckim — matka Hieronima biskupa płockiego. — Są jeszcze po dziś dzień Gajewscy w Polsce, używający również herbu Ostoja, z tych Antoni i Adam, synowie Franciszka, — Tomasz, syn Tomasza, — Jan, Ludwik i Antoni, synowie Pawła — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Barbara Gajewska (ale niewiadomo którego domu) ur. w r. 1816 † 1839, była za Sergiuszem hr. Gołowin.

Gajewski h. *Rola*. Tego domu jedna była za w fraucymerze królowy Izabeli, i tam w Węgrzech wydana za Kispetra, męża znacznego i dworzanina królewskiego. Stefan miał za sobą Teresę Frykaczównę. *Niesiecki*.

Gajewski h. *Sulima*, w krakowskiem, piszą się z Gajewa. Jędrzej dworzanin Zygmunta III. zginął w Moskwie 1610. Drugi Jędrzej kasztelan oświecimski, zostawił z Przyłęcką h. *Sreniawa* potomstwo, synów i córki: z tych jedna Krystyna była za Alexandrem Myszkowskim, druga Katarzyna za Krzysztofem Przecławskim. Paweł, brat ich, miał za sobą Katarzynę Lubomirską. Stanisław, dworzanin króla Zygmunta, pobórca w krakowskim 1635, żona jego Górecka Hieronim z Malgorzatą *z Trzebini* Trzebińską zostawił potomstwo. *Nies.*

Gajewski h. *Złotowłos*. Joachim, Ignacy i Jan, synowie Jerzego. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gaisruek. Jan hrabia, gubernator Galicyi, otrzymał indygenat od sejmu galic. r. 1795.

Galczewski h. *Jezierza*, w wojew. chełmińskiem. Floryan z Nielubia dworzanin król.; leży jeden Gałczewski w Wąbrzeźnie u fary, czego dokumentem była chorągiew nad nim zawieszona. *Nies.*

Galczewski h. *Sokoła*. Tak ten dom wymienia *Małachowski.*

Galemski h. *Dołęga*, w dobrzyńskiej ziemi. Jeden z nich miał za sobą Annę Kostczankę. Jędrzej Alexander poseł z pomorskiego podpisał elekcyą Władysława IV. Jędrzej wnuk fundatora OO. Bernardynów w Brześciu lit. swoje grunta na przedmieściu tego miasta, kolegium jez. brzeskiemu darował 1670. Jan w dobrzyńskiej z. 1644. Jadwiga Wojciecha Łosia małżonka. Karol 1636. *Nies.*

Galeni. Ta familia w Inflanciech i w Kurlandyi starodawna. Krzysztof Bernard był biskupem monasteryeńskim S. R. I. princeps 1656. *Niesiecki.*

Galera h. *wł.*, który jest taki: Na środku tarczy przećwiertowanej rzucona mała tarcza z galerą w polu niebieskiem; w polach tarczy: w 1szem i 3ciem złotem polu orzeł czarny dwugłowy, — w 2giem i 3ciem czerwonem brama kamienna o trzech wieżach; nad tarczą sama tylko korona. Rodzina szlachecka z Włoch pochodząca i około r. 1700 w Polce osiadła. Z tej Jerzy major i Józef kapitan w wojsku lit., bracia rodzeni w nagrodę własnych i ich ojca Jana zasług — otrzymali indygenat na sejmie r. 1789, a nie 1768 jak to pisze *Małachowski.* — Joachim i Ignacy synowie Jerzego legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Galewicz w Brzeskiem Litewskiem. Tak wymienia *Małachowski.*

Galewski, w księgach grodzkich ostrzeszowskich 1613 i 1617 częsta wzmianka o Galewskich z Galewic Sięskich. *Niesiecki.*

Galicki. Roch Ludwik otrzymał potwierdzenie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie grodzkim bieckim r. 1783.

Galicz h. *Nieczuja*, w ks. litewskiem, idą od Gladyszów. Tomasz stolnik miński 1723. Krzysztof porucznikował u marszałka Bilińskiego † 1710, urodziła go Dąbrowska z Wołynia. Katarzyna zakonnica u wszystkich Świętych we Lwowie. *Niesiecki.*

Galiczyn. Ten dom wymienia *Jabłonowski.*

Galimski h. *Rawicz*, w orszańskim pow. Piotr dobrze ojczyźnie zasłużony 1611, był potem stolnikiem orszańskim a w r. 1653 już marszałkiem tegoż powiatu. Tenże sam, czy inszy Piotr starosta orszański 1661. Stefan wojski orszański, Bazyli miecznik i Stanisław 1648. Jan Władysław chorąży orszański 1690. Samuel marszałek orszański, a potem starosta, synowie jego Stanisław dworzanin król. um. młodo 1656, Alexander canonicus regularis proboszcz słonimski. Kazimierz 1700. *Nies.* — Jan Galiński nobilitowany r. 1578, o czem *Metryka kor. fol. 324.*

Galiński. Józef. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Gałąska. Jan z ziemi ciechanowskiej podpisał elekcyą Władysława IV. Anna była za Stefanem Radziszewskim. *Niesiecki.*

Gałczyński h. *Sokoła*, w Wielkopolsce. Marcin łowicki kanonik † 1579. Synowcowie jego, Jan kantor gnieźnieński, w r. 1597 referendarz kor. Marcin dziedzic na Skarszewie, Sebastyan na Wierzbnie, Stanisław na Paduchach. Od jednego z nich był Jędrzej w zakonie Soc. Jesu. Jan poseł na sejm 1662. Jan archidyakon kaliski, prałat i ludzkością ku wszystkim i szczodrobliwością na Boga znakomity. Jędrzej z woj. poznańskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.* — Alexy Gałczyńskiego żona Anna Dobrzycka około r. 1780.

Gałecki h. *Junosza*. Jan sędzia drohicki na pierwszy w tej ojczyźnie trybunał pierwszym został deputatem. Jan w kaliskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Adam i Wojciech na Sieniewicach w podlaskiem, Adam podwojewodzy i Felicyan z z. wyszogrodzkiej Jana III. Alexander cześnik kijowski, poseł na sejm 1690. Jan chorąży żytomierski. Franciszek poznańskim umarł wojewodą, miał za sobą *1mo voto* Katarzynę Słoniewską, wdowę po Wasiczyńskim, *2do voto* Dzieduszycką, z tej została się jedna córka wielkiego rozsądku, niemniejszej pobożności panna. N. starosta bydgoski miał za sobą Teresę Mycielską, tenże czy inszy Ludwikę Poniatowską. Do tych zdaje się należą Galicki w brzeskiem kuj. Wawrzyniec podpisał elekcyą Władysława IV. Kasper sędzia gr. brzeski kujawski. Jan miecznik podlaski, mąż rycerski pułkownik i partyi Ukraińskiej regimentarz, tam wszczynające się bunty kozackie uskromnił, zniósłszy po kilkakroć buntowników, zaślubił sobie w dożywotnią przyjaźń Teresę Karśnicką h. *Leliwa*, która mu powiła córki trzy, Bogumiłę, Zofią i Maryannę i syna jednego Franciszka, który um. 1726. *Niesiecki.* — W r. 1768 Ignacy starosta bydgoski. Jerzy sędzia z. iwrucki. Gałęcka wojewodzina poznańska w sędziwym już będąc wieku, pierwsza obrana ksienią kanoniczek fundowanych od ordynatowej Zamojskiej, wdowy z domu Zachorowskiej. *Kras.* — N. Gałecki miał za sobą Annę Kościuszkównę, która mu wniosła posagiem dobra Zabinkę; córka ich wyszła za Sokołowskiego. *Żywot Januszkiewicza.* — Dom ten licznie jest reprezentowany w królestwie polsk.

Gałęcki. Fabian Sebastyan Wincenty i Julian Felix syn Szymona. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Gałęski h. *Korab*, w Wielkopolsce. Kazimierz podczaszy wschowski † 1688, żona jego Helena Chociszewska, z niej miał córek dwie, z których Katarzyna była za Tomaszem Koczorowskim, druga Cecylia zakonnicą w Śremie, synów zaś było czterech, Jędrzej, Maciej, Jakób, ale młodzianami pomarli, Franciszek zaś czwarty w zakonie Soc. Jesu † 1709. *Nies.*

Gałęski h. *Prawdzic*, w kaliskiem woj. Jakób, Sebastyan i Jędrzej kwitnęli. W Litwie Stanisław w nowogrodzkiem 1648. *Niesiecki.*

Gałęski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. *Nies.*

Gałęzowski h. *Tarnawa*, w woj. lubelskiem, od Targowickich swój początek wzięli, dla czego i po dziś dzień z Targowiska się piszą. Jan rotmistrz król., pisarz z. lubelski 1703, córka jego była za Cieszkowskim Stanisławem. Jerzy, Stanisław, pisali się z lubelskiem na elekcyą Jana III., z tych Jerzy miał za sobą Zielińską Annę h. *Ciołek.* Felicyan podsędek z. lubelski i podstarości, żona jego Maryanna Angela Głuska, z niej ma potomstwo. Synowiec Felicyana pojął Teresę Koźmianównę. *Nies.* — W roku 1778 Maciej cześnik lubelski. Antoni pisarz z. chełmski. Jan dziedzic na Głusku i Bełżycach umarł kasztelanem lubelskim, zostawiwszy dwóch synów: starszy z Szaniawską żył bezdzietny, młodszy z Stroińskiej jedyną córkę wydał za Kossowskiego starostę sieradzkiego. *Krasicki.* — N. Gałęzowski poseł na sejm grodzieński 1793. Do tych też zapewne należy Seweryn znakomity lekarz znany zaszczytnie w emigracyi.

Galuszkowski, w podlaskiem. Apolinary poborca w podlasiu 1590. *Nies.*

Gambarzowski h. *Abdank*, w radomskim powiecie, z Gambarzowa się piszą. *Nies.*

Gamerski. *Indig.* w konstyt. r. 1685. *Małach.*

Gamrat h. *Sulima*. Starodawna familia, bo jeszcze w r. 1413 przywilej jedliński Władysława Jagiełła podpisał *inter praesentes* Stanisław Gamrat kasztelan połaniecki. Jan 1433 kasztelan połaniecki. Jan w r. 1434 posłował do Węgier. Jan wojewoda mazowiecki 1544. Piotr arcybiskup gnieźnieński i biskup krakowski zarazem, umarł r. 1545. *Nies.*

Gamza. Iwan otrzymał nobilitacyą na sejmie r. 1649.

Gano *Lipski* h. *Rawicz*. W chełmskiej ziemi. Piotr z pow. orszańskiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Ganowski albo **Ganiewski** h. *Kussaba*. *Nies.*

Gansch. Hermanowi chorążemu derpskiemu kupno sześć włok pustych i sześciu morgów Mejlugi nazwanych, aprobowała konstyt. 1649 fol. 46. *Nies.*

Garbociński. O tych *Krasicki* pisze, że są w ziemi przemyslskiej i że Józef z Monasterskiej spłodził dwóch synów: Józefa, który pojął Domaradzką i Stanisława, który zginął bezżennym.

Garbolewski h. *Sulima*. Kazimierz i Jan, synowie Kaspra, legitymowali się w Heroldyi królestwa polsk. przed r. 1851.

Garbowiecki. Ci nobilitowani przez konstytucyą 1726. *Niesiecki.* — Klemens Garbowiecki, syn Józefa, i syn jego Felix Józef legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, która im przyznała herb *Nowina.*

Garbowski h. *Sreniawa* w sandomierskiem województwie. *Niesiecki.*

Garbowski h. *Sulima*. Jan z Garbowa w okazyi pod Chojnicami zabity 1490. *Niesiecki.* — Dom

to starożytny w ziemi bielskiej, o którym są ślady w aktach od r. 1444. Gniazdo jego są dobra Garbowo stare i Garbowo nowe. *Kap. Mil.*

Garczyński h. *wł.* Z tej familii jeden miał za sobą Brantównę. Jędrzej sędzia tczewski, brat Ks. Mikołaja, umarł około r. 1667. Bogusław 1668. Samson chorąży chełmiński, świat ten pożegnał 1667, żona jego podkomorzanka pomorska, Jana Werdy córka, z której córka z Dorpowskim zmówiona. Alexander brat Samsona, obudwu Pisieńska Rengelinówna urodziła, dobra ich Orle, Garczyn, Iłownica, Krtów, to *MS. o Fam. Prusk.* pisze, atoli w prefacyi *ad Conceptus mirabiles* czytam (mówi *Nies.*), że tego Samsona Grzymułtowska, siostra wojewody poznańskiego, matką była; niewiemże czyby nie lepiej mówić, że raczej żonę jego Werdziankę ta Grzymułtowska urodziła, ile że *MS. pomieniony* świadczy, że Werda podkomorzy pomorski miał za sobą Grzymułtowską. Z tej Werdzianki Samson spłodził trzech synów, Damiana, Krzysztofa i Stanisława; z tych Stanisław kasztelan konarski z Lasockiej zostawił syna Franciszka, gnieźnieńskiego i poznańskiego kanonika, deputata kilka razy na trybunał koronny. Damian chorążym był poznańskim, pierwsza żona jego Anna Radomicka kasztelanka kaliska, powiła mu czterech synów, Ludwika podstolego poznańskiego, Stanisława kasztelana inowrocławskiego, którego z Szczawińskiej syn Wacław, a z Załuskiej Józef; Stefana kasztelana gnieźnieńskiego, którego z Zofii Tucholczanki starościanki jasienieckiej zostało potomstwo, a między niemi syn Franciszek; Franciszek czwarty syn Damiana. Druga małżonka Damiana, Ludwika Leszczyńska h. *Wieniawa*, z tej był syn Michał koronowski profes zakonu Cystercyeńskiego, i córka Angela zakonnica ś. Franciszka w Bydgoszczy. Adam z województwa malborskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Stanisław na Garczynie i Orlu, z sejmu 1683 komisarz na rozgraniczenie między województwem mazowieckiem a księstwem pruskiem. Garczyński za opiekuna naznaczony Janowi Zamojskiemu staroście kałuskiemu. Któryś z nich miał za sobą Eufrozynę Ołdakowską. N. Garczyńska chorążycówna chełmińska Dominika Kossowskiego małżonka. Jan deputat na trybunał koronny 1725. Jan w duchownym stanie. Są i w Krakowskiem. Z tych Jan podpisał konfederacyą krakowską. Joanna Tyburcego Chrząstowskiego h. *Zadora* małżonka. *Nies.* — *Wielądko* obszerną tego domu umieszcza genealogią, ale zwyczajem swoim bałamuci w niej i mąci, dlatego opuszczamy ją całkiem, podając tu natomiast ułamek genealogii tej bardzo dziś rozrodzonej familii, odpisany z „dowodu genealogicznego", poświadczonego przez Prezesa Trybunału cywilnego departamentu poznańskiego na dniu 11 marca 1816. Podług tego dowodu, Franciszek Stefan Garczyński, syn Damiana i Anny Radomickiej (o czem wyżej *Niesiecki*), wojewoda poznański, z Zofią Tucholczanką spłodził synów trzech: Franciszka podkomorzego wschowskiego, Edwarda kasztelana rospirskiego i Stefana generał-majora wojsk koronnych; ten ostatni z Weroniką Krzycką następujące miał potomstwo: Eleonorę za Adamem Gajewskim h. *Ostoja*, Antoninę za Fryderykiem hr. Skórzewskim, Nepomucena, Antoniego, Stefana ożenionego z Katarzyną Goliszewską i Franciszka, który z Katarzyną Radolińską miał syna Stefana bezpotomnego i córkę Eleonorę za Apolinarym Gajewskim. Tyle z „*dowodu genealogicznego*". — Alexandra Garczyńska, *) córka Stefana (podobno wnuka Edwarda kasztelana rozpierskiego i Katarzyny Radolińskiej), a więc prawnuka a nie wnuka, jak to pisze p. Żychliński w *Złot. Ks.* — wojewody Stefana i Anny Skórzewskiej — wyszła za Wiktora Bronikowskiego. Emilia, córka Stefana (zapewne wnuka Stefana generała) zaślubiła Franciszka Gajewskiego h. *Ostoja. Herb. rodz. szl. 1853.* wymienia Józefa skarbnika drohickiego, który w r. 1760 posiadał dobra Czarnogłów, Wyględówek i Wólkę Czarnogłowską w ziemi liwskiej i Alexandra, który posiadał w r. 1771 wsie Duranów, Silice i Łazienki w woj. rawskiem. Familia ta po dziś dzień licznie jest reprezentowaną w królestwie polsk., gdzie też wielu jej członków legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tegoż domu należy znany poeta Stefan, ur. w Kosmowie pod Kaliszem r. 1822 † 1853 w Avignonie, syn, jak zdaje się, Stefana jenerała.

Gardecki. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gardocki h. *Jacyna*, w ziemi wizkiej. Z tych Krzysztof, syn Stanisława, dziedziczył dobra Gardoty, Grzymki i Arciszewo, na których w r. 1669 zabezpiecza posag swej żony Elżbiety z Kossakowskich. *Herb. rodz. szl. król. polsk. 1853.* — Felixa Gardockiego *de Moczare Dziubiele* syn Stanisław miał za sobą Franciszkę Oweltównę, wdowę po Milewskim r. 1783. *Kap. Mil. pag. 163.* Temi czasy Piotr, syn Szymona, Ignacy i Stanisław Klemens synowie Józefa, Teofil i Marceli synowie Mateusza — legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Garlicki h. *Prus 1mo.* Tym gniazdo tak *Papr.* jako i *Okolski* w krakowskiem woj. zakłada. *Nies.* — Tomasz regent grodzki oświecimski deputat z krakowskiego 1753. Andrzej podwojewodzy sandomierski. *Wielądko.*

Garlicki h. *Strzemie.* I tych w temże województwie osadzają. Stanisław z Elżbietą Połomską zostawił syny i córki. Alexander, Jerzy, Stanisław i Antoni 1705 w krakowskiem kwitnęli. Sebastyan z ruskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Marcyanna zakonnica sądecka 1701. *Nies.* — Obszerniejszą o tej familii wiadomość podaje *Wielądko*; nie powtarzamy jej atoli z powodu, iż nie mogliśmy sprawdzić zawartych w niej szczegółów.

Garlikowski h. *Pobóg.* Z tego domu kilku wymienia *Spis szl.* jako legitymowanych w Her. kr. pol.

Garliński h. *Pobóg* według *Okolsk.*, ale raczej h. *Dąbrowa* według *Koj. in MS.* w ciechanowskiej ziemi. Paweł rycerski człowiek za Stefana króla, z Kosińskiej h. *Rogala* spłodził synów czterech, Adama, Marcina, Alexandra i Jędrzeja. Z tych Adama czterech synów było, Jędrzej burgrabia łęczycki, Marcin i Wojciech w okazyach zginęli w Wołoszech, Alexander z niewoli wyszedłszy, prędko umarł. Marcin spłodził czterech synów: Marcina dzielnego męża, temu Katarzyna Bieniedzka powiła Alexandra, Krzysztofa i Samuela, ten z Strojnowską wszedł w kontrakty małżeńskie. Sebastyan brat Marcina z Anną Rzeczycką. Wojciech i Jędrzej ludzie w różnych kampaniach doświadczonego męztwa. Z tych niektórzy w Litwie osiedli, jako to: Jędrzej stoln. derpski w połockiem. Samuel Racibor Gardliński, tak ich pisze *Kojał.*, podczaszy orszański, którego syn Franciszek. Alexandra dwóch synów w brześciańskiem 1691. Michał, Józef i Bazyli. *Niesiecki.*

Garliński h. *Półkozic*, w krakowskiem województwie. Paweł kanonik krakowski † 1634. Floryan umarł w zakonie Soc. Jesu 1613. *Niesiecki.*

Garmuchowski h. *Poraj.* Z tych Anna była za Józefem Gruszeckim podsędkiem z. podolsk. *Nies.*

Garnisz h. *Poraj*, w sieradzkiem, ruskiem i podolskiem dom rozrodzony. Anna Marcina Kowalskiego chorąż. wieluńskiego małżonka 1510. Zygmunt 1575. Stanisław stolnik krakowski 1573 miał za sobą Zofię Działyńską. *Nies.* — Garnisz w r. 1781 biskup chełmiński, w r. 1787 podkanclerzy koronny. *Kras.*

Garnkowski h. *Poraj.* Janusz z Garnka podwojewodzy sieradzki † 1644. Wojciech z kaliskiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Garszyński h. *Gorawin.* Patrz **Gorawin herb.**

Gartemberg. Mikołaj przydomku *Sadogurski* otrzymał indygenat r. 1768. *Kras., Małach.*

Garwacki. Tak wymieniają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Garwaski h. *Grzymała*, (ale bez męża zbrojnego), w kujawskiem i w płockiem. Hieronim kanclerz gnieźnieński, krakowski, płocki kanonik † 1583. N. Garwaska Jakóba Dunina małżonka. Jan cześnik płocki miał za sobą Barbarę Dzierzgowską. Jan 1589 pobórca w wyszogrodzkiej ziemi. Stanisław kasztelan płocki w r. 1601. Ks. Mikołaj synowiec kasztelana 1611. Paweł kasztelan sierpski i starosta wyszogrodzki 1613. Augustyn podsędek wizki 1616. Piotr dworzanin król., poseł na sejm z łęczyckiego 1629. Stanisław dziekan płocki, kanonik krakowski, † 1635. Hieronim 1632. Krzysztof w łęczyckiem 1674. Paweł kanonik lwowski 1671. *Niesiecki.*

Garwoliński h. *Glaubicz.* Tak wymienia *Małach.*

Gąsawski. Jacek kanonik łucki, deputat na trybunał kor. 1714. *Nies.*

Gąsczyński albo **Gąściński** h. *Niezobia* albo *Krzywosąd.* W województwie chełmińskiem, zdawna osiedli w Niemczyku dziedzicznych dobrach i w Tyrnawie za Łasinem. Z tych Jan miał urząd w zamku malborskim. Synowiec jego był przy księźnie Ostrogskiej wojewodzinie wołyńskiej, a potem ożenił się na Ukrainie z Waldowską h. *Topór. Niesiecki.*

Gąsecki h. *Bożawola.* Ci od dóbr Gąski w płockiem i od dóbr Gąseczyn w ciechanowskiem imienia nabyli. Z tych Jędrzej czterech synów zostawił, wszyscy ludzie rycerscy, Wojciech, Stanisław, Jan i Piotr, który trzech synów spłodził: Krzysztofa, Jana i Marcyana. Adam i Paweł z ziemi czerskiej podpisali elekcyą Jana III. Kazimierz Paweł w ciechanowskiej Jana Kazimierza. *Nies.* — Antoni w r. 1731 dobra Gąski w woj. płockiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. król. pols. 1853.* — N. Gąsecki starosta nowogrodzki miał za sobą Maryannę Danilewiczównę. *Mon. Röm.*

Gąsiewski h. *Slepowron.* Patrz **Gosiewski.**

Gąsiński h. *Grzymała*, z Mazowsza na Wołyń się przenieśli. Krzysztof pod Pskowem pieszo szedł do szturmu. Jan Oremus Gąsiński, tak z sieradzkiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Gąsiorecki h. *Jeż.* Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gąsiorowski h. *Korwin.* O tych nie piszą dawniejsi heraldycy, atoli kilku tego nazwiska i herbu, jako to: Jan i Szczepan w sądzie gr. halickim 1782. — Ignacy Xawery w sądzie ziemskim lwowskim r. 1782 — uzyskali uznanie dawnego polskiego szlachectwa, na mocy czego synowie tego ostatniego Jan (wraz z synem swoim Juliuszem) i Wincenty wpisani zostali w poczet szlachty kraj.

Gąsiorowski h. *Slepowron*, w brzeskiem kujawskiem. Maciej, Alexander z Miroszewic, Jędrzej, Mikołaj, Franciszek, Stanisław podsędek żarnowski, podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Wojciech z płockiego, Kazimierz z powiatu kowieńskiego. N. Gąsiorowski miał za sobą Głembocką, wdowę po Gorczyńskim, z tej był Jędrzej kasztelan bydgoski, którego syn Maciej kasztelan inowrocławski, ten naprzód z Lasockiej spłodził córkę zakonnicę *a Visitatione* w Warszawie, z drugiej Boglewskiej był syn Augustyn starosta radziejowski i córek dwie, jedna za Orszetym, druga za Sobolewskim.

*) Jej brat Tadeusz, szambelan pruski, otrzymał tytuł hrabiowski pruski r. 1839.

Któryś z Gąsiorowskich miał za sobą Dorotę Żulińską, drugi Zofią Żebrowską. Floryan z Gąsiorowa, od którego Kuczyńskich dom idzie. *Niesiecki.* — Joanna za Stanisławem Biernackim koło r. 1700. N. miał za żonę koło r. 1780 N. Bykowską, córkę Michała. Dom ten starożytny, bo już w r. 1443 występujący w aktach ziem. łomżyńskich — licznie dziś rozrodzony w wielk. księstwie poznańskiem, ale nie mamy bliższych a pewnych o nich szczegółów.

Gąsowicz h. *Slepowron.* Władysław, Stanisław i Eleonora, dzieci Michała, wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gąsowski, w podlaskiem województwie. Alexander stolnik z. bielskiej, poseł na konwokacyą 1696. Alexy 1703 komisarz z sejmu lubelskiego 1703 do rozgraniczenia między województwy mazowieckiem i pruskiem. Gaszowski podkomorzy bielski miał za sobą Joannę Zwierzównę, z której córka Eleonora mniszką, druga Konstancya Kuczyńska. N. skarbnik podlaski, żona jego Antonina Lewicka. W ks. litewskiem Stanisław Gąsowski Skwarko 1700. *Niesiecki.* — W roku 1788 Ignacy burgrabia warszawski. *Kras.* — Stanisław z *Ossów* Gąsowski h. *Garczyński* (taki im herb przyznaje Heroldya król. polsk.) w r. 1549 podkomorzy z. bielski, Andrzej w r. 1696 dziedzic dóbr Dzierzki, Zębki, Marcinowięta i Gasówkę starą i Stanisław skarbnik z. bielski, który w r. 1728 Wolę Juchnowiecką i Józef, który w r. 1744 dobra Gąsówkę Skwarki — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.* i *Kap. Mil.*

Gasparski h. *Bończa,* w Podgorzu około Sambora. Jan z Konstancyi Bielińskiej zostawił syna Jędrzeja. Alexander w bełzkiem. *Niesiecki.*

Gaspary. Krzysztof sekretarz król., z bratem swym rodzonym Janem kapitanem w wojsku litewsk., jako *nobiles Romani,* za indygenów poczytani 1726. *Niesiecki.*

Gąssowski h. *Grzymała,* w woj. podlaskiem. Z tych Stanisław skarbnik podlaski w r. 1722 dobra Kożany, Czerewki i Zajączki w pow. brańskim ustąpił Marcinowi i Szymonowi Gąssowskim. To pisze *Herb. rodz. szl. 1853,* a z naszej strony zauważyć tu wypada, że ten Stanisław i tego imienia drugi, o którym mowa pod Gąssowskimi h. *Garczyński,* jest jedną i tą samą osobą.

Gastell h. *Zamecki.* O tych pisze *Wielądko,* że z Włoch przenieśli się do Polski. Z tych Józef syn Jana przypuszczony do praw i przywilejów stanu szlacheckiego na sejmie r. 1790, z Apolonią z Berweinów spłodził synów pięciu: Jana Józefa, Franciszka, Antoniego, Jana i Adama, oraz córek dwie, Maryą Reginę i Emerencyannę. Adam, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed rokiem 1851.

Gastold h. *Abdank.* Wielki dom kiedyś w Litwie, i w fortunę i w dzieła znaczny. Surmin starosta zamku w Kolainie, dzielny wojownik. Gastold syn Strumpiusza, hetman wojsk Erdziwiłowskich, dziedzic okolicy oszmiańskiej za Gedymina, 1315 broniąc zamku kowieńskiego, tamże od Krzyżaków z zamkiem wzięty był w niewolę. Piotr Gastold za ks. Gedymina ożeniwszy się na Podolu z Buczacką h. *Abdank,* był starostą podolskim. Dorgi i Prehind Gastoldowie 1401 podpisali unią Litwy z koroną. Jan towarzysz ks. Witolda, w drodze do Zygmunta cesarza 1410 był hetmanem wojsk litewskich przeciw Krzyżakom, w r. 1413 wziął na siebie i na dom swój herb Abdank; przedtem zaś pieczętowali się Różą. Jan wojewoda wileński r. 1429. Jan wojewoda wileński † 1460, tego synowie Jędrzej i Stanisław. Jędrzej był marszałkiem lit. za Kazimierza 1442, Stanisław zaś kasztelanem trockim. Podobno był jeszcze i trzeci tego imienia Jan Gastold wojewodą trockim 1479. Michała koniuszego lit. i brata jego podskarbiego lit., za którym była córka kniazia Glińskiego, wspomina historya 1509 za Zygmunta I. Marcin po śmierci Siemiona Olelkowicza książęcia słuckiego i kijowskiego, pierwszy został wojewodą kijowskim, miał za sobą Elżbietę Dowgiałównę h. *Zadora.* Syn jego Wojciech Marcinowicz wojewoda wileński. Któryś z Gastoldów wojewodów wileńskich miał za sobą Ciechanowską, a jeden z nich złączył się dożywotnie z księżną Drucką. Stanisław Wojciechowicz Gastold, to jest syn przeszłego Wojciecha, bardzo strojnie i dostatnie 1515 prowadził Zygmunta I. na zjazd z królmi węgierskim, czeskim i cesarzem rzymskim do Prezburga i Wiednia, † 1542 wojewodą trockim, żona zaś jego pozostała Barbara Radziwiłłówna, z Augustem I. królem polskim ślub wzięła. *Niesiecki.*

Gasztold *Sebastyanowicz.* Michał otrzymał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. bełzeckim r. 1782. Zapewne to samo co **Gastold.**

Gaszyński h. *Jastrzębiec.* Mikołaj pisarz wieluński, poseł na sejm 1569 podpisał unią Litwy z koroną. Jakób z tejże ziemi komisarz do rozgraniczenia. Są i w Podgórzu Gaszyńscy, ale podobno herbie trzy strzały noszą. Ks. Maciej proboszcz kanoników regularnych 1618 Jastrzębczyk. Zofia była za Adamem Micowskim. Są też Gaszyńscy na Szląsku, co się herbem *Berszten 2do* pieczętują. Anna Wojciecha Golemowskiego małżonka. *Nies.* — W r. 1788 Andrzej skarbnik ostrzeszowski. *Krasicki.* — Franciszek z *Gaszyna* Gaszyński, który w r. 1696 dobra Polanki niższe i wyższe w woj. krakowskiem dziedziczył (*Herb. szl. 1853* i *akta gr. krak.*) spłodził z Zuzanną Majecką syna Franciszka, ten z Franciszką Szotarską miał synów dwóch: Michała dziedzica

dóbr Niegardów w krakowskiem (*Acta Tercesiria Cracoviensia 1803*), który się legitymował ze szlachectwa w grodzie bieckim 1782 i Norberta (ur. 1760 w Warszawie na Pradze). Z tych Michał spłodził z Teresą Lenarską córek sześć: Annę, Helenę, Józefę, Konstancyą Raszewską, Franciszkę i Anielę, synów zaś dwóch, Józefa Franciszka Kornelego (ur. 1795) i Walerego Andrzeja Mikołaja trzech imion. Norbert, drugi syn Franciszka, spłodził z Joanną żoną swą Alexego Józefa ur. w Kijach pod Kielcami 1796 r., Wacława Teofila i Walerego. Z tych Alexy miał za sobą Barbarę Byczkowską, z którą spłodził córek cztery: Leonidę, Barbarę, Maryą i Antoninę i tyleż synów: Leopolda Norberta Felixa trzech imion (ur. 1829), Franciszka Cypriana Antoniego (ur. w Cierni w gub. kieleckiej 1834), Juliana Hipolita Antoniego (ur. 1835, ten się legitymował w Heroldyi), i Mieczysława Augustyna (ur. 1839). Wacław Teofil, drugi syn Norberta, miał dwóch synów: Leonarda (ur. w r. 1836) i Wacława, — a trzeci syn Norberta Walery miał synów Karola i Konstantego. Franciszek Cypryan Antoni, młodszy syn Alexego Józefa, poślubił w r. 1858 Jadwigę Teresę Wydżdżankę, córkę Jana h. *Jastrzębiec,* z którą spłodził synów: Kajetana Zdzisława (ur. 1859) i Zygmunta Artura (ur. 1863), tudzież córkę Kazimierę. Mieczysław Augustyn, najmłodszy syn Alexego Józefa, poślubił Wandę Jeżewską h. *Jastrzębiec,* z którą ma syna Jerzego, ur. w r. 1873. Konstanty Gaszyński (niewiadomo nam jednak czy tu należy) poeta, urodzony 1810 † 1866.

Gatardowicz h. *Lis. Bielski.*

Gątkiewicz. Maciej legitymował się w sądzie grodzk. trembowelskim r. 1782, a wnuk jego Michał w wydziale krajowym król. Galicyi i Lodomeryi r. 1866. W Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Wincenty, Józef i Alojzy, synowie Tomasza, legitymowani; — tym przyznano herb *Rubiesz.*

Gaudecker, w Prusiech kwitną. Z tych Gerlach Gaudecker, poseł 1609, podpisał dekreta komisyi król. Także Jan Filip z powiatu Fischhausen. *Niesiecki.*

Gaudziński w Bracławskiem. Tak wymienia *Małach.*

Gautier. Patrz **Bożydar herb** — gdzie czytać należy Gautier a nie Gauticz, jak to mylnie wydrukowano.

Gawarecki, w ziemi wyszogrodzkiej i na Rusi. Tomasz towarzysz pieszo szedł do szturmu 1582 pod Pskowem. Jan podstarości wyszogrodzki 1603. Jerzy i Jan z wyszogrodzką ziemią podpisali elekcyą Jana III. Ludowika była za Franciszkiem Ciemniewskim. *Niesiecki.* — W r. 1788 Franciszek regent z. wyszogrodzki. *Kras.* — Gawareckim, obecnie w królestwie polsk. osiadłym, przyznany został herb *Nałęcz* przez Heroldyą król. polsk., przed którą kilku z nich legitymowało się. Obszerniejszą o nich wiadomość podaje dziełko genealogiczne, drukowane w Warszawie r. 1825, wydane przez jednego z członków tej familii.

Gawecki. Jan, Kazimierz i Karól podpisali elekcyą Jana III. *Nies.*

Gawianowski. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Gawiński. Andrzej uzyskał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie gr. trembowelskim r. 1782. Kilku tego nazwiska czytamy w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.* jako legitymowanych w Heroldyi król. polsk. W r. 1864 N. Gawiński dzierzawił wieś Szewienko w Prusach Zachodnich w pow. świeckim.

Gawkowski h. *Slepowron.* Mikołajowi rycerzowi w zasługach naznaczył Jan ks. Mazowiecki wiecznemi czasy pole Gawki nazwane r. 1406, od których potem sukcesorowie jego imienia nabyli, i znowu Bolesław ks. mazowiecki w r. 1451 Gabryelowi o jego szlachectwie daje świadectwo. Od tych idący Wojciech, z Godowską spłodził córkę Maryannę i syna Józefa; ten miał za sobą Annę Zarębiankę, z której synowie: Piotr, Augustyn, Tomasz i Michał, i trzy córki: Agnieszka Jakóba Dąbkowskiego, Jadwiga Tabęckiego i Maryanna Wojciecha Zaręby małżonki. Michał miał za sobą Kalińską, z której córki: Maryannę i Wiktoryę Pryszkę, i synów Mikołaja i Stanisława. *Nies.*

Gawlikowski h. *Jelita.* Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Gawłowicki h. *Prus.* Bartłomiej pracą swoją wydał *Statut Litewski* 1619. Szymon kanonik pułtuski 1678. *Nies.*

Gawłowski h. *Jelita.* Piotr, kanonik łęczycki, sekretarz król., ojczyźnie dobrze zasłużony. Paweł z bełzkiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Gawłowski h. *Ostoja.* Stanisław w krakowskiem zostawił potomstwo. Stanisław drugi w zakrocimskiej ziemi zostawił Marcina i Wojciecha, ten z Jadwigi Jasińskiej spłodził Jana, męża rycerskiego. Gawłowski, towarzysz usarski, ranny w okazyi pod Starzcem 1638. Hieronim z ciechanowskiego podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Gawroński h. *Rawicz,* w sandomierskiem województwie, od dóbr Gawrony tego imienia nabyli.*)

*) Stanisława Gawrońskiego wspomina *Metryka koronna fol. 158.* jako nobilitowanego w roku 1596. *Czacki.*

Paweł, nazwany Rewka, sędzia opoczyński; synowie jego: Jan kanonik gnieźnieński i łowicki, Wawrzyniec, Stanisław i Krzysztof, którzy podzieliwszy się dobrami ojczystemi, od nich pisać się poczęli. Z tych Stanisław pisał się z Strawczyna, którego synowie: Krzysztof, Jan, Jakób, Dawid, Jędrzej i Stanisław. Z tych Jakób kasztelan wieluński zostawił potomstwo z Rożnówną, córka z niej jedna dostała się Stanisławowi Korycińskiemu. Jędrzej ochmistrz u kasztelana sandomierskiego Tarnowskiego, z Szyszkowskiej spłodził syna Marcina kanonika krakowskiego. Stanisław podżupnik wielicki, miał żon dwie, pierwszą Suskrajewską, od której syn jeden został Jan, drugą miał Zofią Zbylitowską, z której bezpotomny, † 1628, był dziedzicem na Szyszczycach, Suskrajewicach i Rzeszotkach. Dorota przeorysza zwierzyniecka 1635. Stanisław jezuita, rządził kolegia lubelskie lat trzy, poznańskie lat siedm, i prowincyą całą lat pięć. Jędrzej i Samuel 1648. Stanisław, Alexander, Zygmunt, Hieronim i Antoni 1705 w krakowskiem kwitnęli. N. Gawroński miał za sobą Maryannę Witkowską. *Niesiecki.* — Obszerniej o nich pisze *Wielądko*, o czem pomówimy *w Dodatku.*

Gawroński h. *Rola*, w łęczyckiem. Jan, Alexander, Bernard z łęczyckiego podpisali elekcyą Jana III. Jan kanonik chełmiński. Wojciech z Burzkowskiej h. *Działosza* urodzony, 1695 dobra jego Waplewo. Gawrońska była za Jakóbem Slesińskim. *Niesiecki.*

Gawroński h. *Swinka*, w sieradzkiem województwie. *Niesiecki.*

Gazdecki h. *Cholewa.* Tak stoi u *Kuropatn.* i *Małach.*

Gazdziński h. *Lilia 3tio.* Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gazecki h. *Cholewa.* Jeden tylko *Duńczewski* o nich pisze, następującą podając wiadomość: Jan i Franciszek de Gazow Gazeccy z Podlasia przenieśli się dawno w przemyslskie; z tych Jan żył lat 92. *1mo voto* z Głuziecką bezdzietny, *2do voto* z Anną Żurowską, wdową po Falęckim, spłodził: Wojciecha gwardyana OO. Bernardynów w Leżajsku, Michała stolnika różańskiego (o którym niżej), Rafała, Katarzynę za Jagodzińskim, Barbarę *1mo voto* za Mohylowskim, *2do voto* za Dzikiem i Zofią za Zoliborskim. Michał, syn Jana i Zurowskiej, *1mo voto* z Barbarą *de Zimna-Woda* Białokurzwiczówną spłodził syna Józefa Franciszka (ten z Anną Łazowską bezpotomny), *2do voto* z Konstancyą Boniecką spłodził syna Jana i córki: Magdalenę za Duczymińskim i Juliannę w klasztorze Benedyktynek w Przemyślu.

Gazuba h. *Poraj*, w ks. litewskiem. Jan Kazimierz łowczy i sędzia gr. grodzieński 1678, ojciec jego Tomasz, dziad Jędrzej, pradziad Mikołaj Rymgajło; w różnych expedycyach ten Jan odważnie stawał, miał za sobą Zaboklicką. *Niesiecki.*

Gdeszyński h. *Gozdawa*, w bełzkiem. Pawła wspomina extrakt z kancelaryi królewskiej 1539. Krzysztof we wszystkich potrzebach w Moskwie, i do szturmu idąc pod Pskowem, szkodliwe szwanki odniósł, posłował na sejm 1596. O Stefanie i jego zasługach rycerskich, konstyt. 1623. wspomina. Marek rotmistrz król., pod Korsuniem, według *Kochowskiego*, wzięty w niewolę. Gdeszyńska Anna Jana Dąbskiego, druga Tomasza Dąbskiego małżonki. *Niesiecki.*

Gdowski. Zygmunt w zakonie karmelitańskim r. 1626. *Nies.*

Gębarzewski. Stanisław legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Gebler. Tomasz Filip baron, c. k. podkanclerzy, otrzymał indygenat od cesarza Józefa II. 1786 i z tego tytułu w *Poczet szlachty galic.* wpisany.

Gębski h. *Gryf.* Piotr syn Kacpra legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851—53.

Gedorwoch h. *Topacz*, w księstwie litewskiem. Ten herb na siebie i na dom swój cały przyjął na sejmie hrodelskim Gedorwoch według *Stryjkowskiego*, luboć go *Okolski* pisze Gedroch, *Paprocki* Gierdowoch. *Niesiecki.*

Gedrojc h. *Poraj.* *) Dom książęcy w Litwie, Julianowi Dorszprungowi swój początek dalszy powinien, bliższy zaś Giliginowi wielkiemu książęciu litewskiemu; jeden albowiem z synów jego, czy to Romand, jako jedni chcą, czy Trąbus, jako drudzy, między czterema synami, spłodził Gedrusa, które słowo Gedros, według *Stryjk. fol. 355* w żmudzkim języku słońce znaczy, temu działem dostała się wielka część Litwy ku północy, tak że się od Wilji rzeki aż do Dźwiny i inflantskich granic rozciągała na dwadzieścia sześć mil polskich. Od tego Gedrusa potomkowie Gedrojciami nazwani, którzy potem rozplenieni, jeszcze za czasów Stryjkowskiego w tymtam Gedrusowi wydzielonym kraju dziedziczyli. Wystawił potem miasto nad jeziorem Kiemont, sześć mil od Wilna, i od imienia swego nazwał Gedroty. Narymunda brata, od Doumanda rodzonego ich, przyciśnionego, wojskiem ratował; zszedł z tego świata około r. 1282. Ginwił, syn Gedrusa, po zabiciu

*) Gedroicowie najpierw używali herbu *Hippocentaurus*, potem herbu *Poraj*, obecnie zaś wielu z członków tej rodziny używa obydwóch razem, t. j. na tarczy w poprzek przedzielonej w górnej części herb *Hippocentaurus*, w dolnej herb *Poraj* (w polu złotem róża czerwona), a *Kuropatn.* i *Małach.* dodają im jeszcze herb *Topacz.*

Troidena stryja swego, lubo był należał do sukcesyi na księstwo litewskie, atoli dla niedorosłych lat jego, Vitenes obrany, objął księstwo, żył jeszcze za Gedymina panowania 1315, zostawił trzech synów: Hurdę, Binojnę i Bubetę; z tych Hurda kwitnął około r. 1362, mąż rycerski. Doumand syn Hurda Gedrojc pod Kiejstutem na wojnach krzyżackich wsławiony, od ks. Witolda z swego dziedzictwa wyzuty, tak w Litwie jako i na Rusi, przy samych się tylko dobrach został stryjów swoich, Binojny i Bubety, których tytułu jeszcze, za czasów Stryjkowskiego, ich potomkowie zażywali, jako to: Goitussowie, Ginwidowie, Miczkiewiccy, Zdanowicy. Doumand wkrótce potem z melancholji żyć przestał, synów dwóch zostawiwszy: Wojtkosza i Petrasia, którym Zygmunt Kiejstutowicz część ojczystej fortuny wrócił około r. 1440. Za tego Zygmunta czasów, Wagajło i Gaulis książęta Gedrojcie w senacie litewskim zasiadali. Do tegoż Doumanda potomków referuje *Stryjk.* owego Doumanda, którego po zabiciu od skonfederowanych Zygmunta w. ks. litewskiego, Żmudź sobie za własnego książęcia obrała 1440. Wojtko, Doumanda syn, kwitnął za Kazimierza króla około r. 1454, syn się od niego został Bartłomiej, tego zaś Mateusz marszałek lit., którego syn Melchior biskup żmudzki. Z tegoż domu był błogosławiony Michał Gedrojc, *Ordinis Canonicorum S. Mariae de Metro Fratrum de Poenitentia BB. Martyrum*, † 4 maja 1485 w Krakowie. Jerzy Gedrojc w zakonie Soc. Jesu † 1653. Marcin Gedrojc wojewoda mścisławski, starosta wilkomierski, którego córka Jadwiga z Krzysztofem Białozorem dożywotnie zmówiona. Władysław scholastyk smoleński 1668. Bartłomiej, Stanisław, Kazimierz, Dominik, Mikołaj, Samuel, Piotr, Karol, Władysław i Marcyan podstoli połocki, podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Mikołaj obersztlejtnant zabity przy zdobywaniu Tykocina, męztwo jego sławią konstyt. 1662 fol. 15 i 1670 fol. 5. Władysławowi horodniczemu smoleńskiemu, dobra Szepiejki w z. słonimskiej dziedzicznem prawem darowała Rzeczpospolita, zawdzięczając mu jego zasługi. Adam miecznik wołkowyski, Samuel wojski mścisławski 1674. Władysław chorąży nowogrodzki 1710. Gedrojc sędzia kowieński, żona jego Budkiewiczówna. Któryś z nich miał za sobą Eufrozynę Połubieńską. Gedrojcówna była za Wodoradzkim. Alexander Jan Piotr Stanisław 1700 r. Tyle *Niesiecki.*

Nie mając potrzebnych materyałów dla zestawienia całkowitej genealogii tego domu — podajemy tu luźne tylko o niej szczegóły jak następuje: Samuel książe Gedrojc, którego *Niesiecki* wyżej wymienia wojskim mścisławskim, miał za sobą Maryannę Poniatowską (*Metr. lit. r. 1670 str. 100*), z której syn Dominik z Konstancyą Darewską miał syna Szymona, ten miał syna N., na rzecz którego uzyskał pozwolenie od króla Augusta III. do ustąpienia starościańskiej dzierżawy Prusinowa w woj. mścisławskiem *(Metr. lit. r. 1746 fol. 122)* Jerzy odstępuje za zezwoleniem króla Augusta starostwo Prusinowo alias Wółczasy synowi swemu Marcinowi r. 1770 *(Metr. lit. str. 164).* Stanisław miał za żonę Annę Gutowską r. 1718. Stefan († 1803) biskup żmudzki był synem Benedykta a wnukiem Jana; — synowiec jego Antoni proboszcz wileński. — Alexander obożny litewski. — Krzysztof podkomorzy wileński. — Książę Kazimierz Giedroic (syn Jana, podług *Dołgorukowa*, wnuk także Jana), miał synów trzech: Antoniego, Szymona biskupa, sufragana żmudzkiego († 1844) i Ignacego, który miał synów dwóch: Kazimierza (ur. 1808 † 1840) i Albina (ur. 1809), ożenionego z Łomańską. Andrzej, stryj Kazimierza, miał synów czterech: Stanisława, Ludwika *steril.*, Tadeusza i Jakóba *steril.* († 1774). Z tych Stanisław miał synów: Józefa ur. 1771 i Stefana ur. 1782. Tadeusz zaś miał synów trzech: Antoniego, Ignacego archidyakona żmudzkiego, biskupa kassyjskiego, † 1829 i Jana marszałka guberskiego wileńskiego † 1852, (którego syn Mikołaj Karol ur. 1824.) Z tych pierwszy Antoni podkomorzy wileński, dziedzic dóbr Korwic, miał synów pięciu: Ignacego ur. 1793 starostę osieckiego (tego z Maryanny Grabińskiej synowie Witold i Jarosław), Józefa kapitana wojsk ros., Marcyana dziekana żmudzkiego ur. 1807, Melchiora ur. 1814 i Edmunda ur. 1815. — Romuald (syn Józefa, wnuk Władysława Michała, prawnuk Jerzego) ur. 1750, jenerał dywizyi wojsk polskich, † 1844, zostawiwszy z Karoliny Borzymowskiej córek dwie: Kunegundę, damę dworu cesarzowej francuskiej Józefiny, za Jerzym Białopiotrowiczem, Barbarę, słynną autorkę, za jeneralem adjutantem Rautenstrauch, oraz synów dwóch: Alexandra Konstantego (ur. 1805 † 1844) szambelana dworu ros., który z Aliny Podoskiej zostawił syna Romualda (ur. 1843) szambelana dworu ros. ożenionego z Barbarą bar. von Brewer i Stefana Józefa, który z Franciszką Szymańską miał syna Napoleona Tadeusza Romualda ur. 1821. Stefan ks. Giedroic starosta osiecki miał za sobą Annę hr. Broel-Plater, z którą spłodził dwóch synów: Adolfa Stefana ur. 1805 (jego syn z Anny Szymańskiej urodzony Cezary, kamerjunker dworu ros., marszałek szlachty wileński) i Juliana (ur. 1801) który ma za sobą Wielohorską. Karolina (niewiadomo nam czyja córka) *1mo voto* zaślubiona Sielickiemu, *2do voto* Jerzemu hr. Broel-Platerowi. N. miał za sobą Grzymałównę, z której został syn Ignacy.

Gedrus h. *Hippocentaurus.* Tak wymienia *Małach.* Obacz **Gedrojc.**

Gedymin h. *Pogonia.* Józef Eustachy, syn Jakóba i Oskar, syn Józefa Eust. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. r. 1851.*

Gehen albo Geheme. Abram dworzanin król. otrzymał *Indig.* r. 1658. *Kras., Małach.*

Gehri. Dominik *nobil. praec. scart.* w konst. 1768. *Krasicki.*

Geisler. Karol, Felix i Amalia, dzieci Karola. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Gembart h. *Jastrzębiec*, w dobrzyńskiem. Gembart opat płocki 1589. Stanisław Dadzibog stolnik dobrzyński, synowiec jego Wojciech łowczy dobrzyński 1648 i Stefan. Adam łowczy dobrzyński, deputat na trybunał kor. 1693. Jan miał za sobą Czarniecką, wdowę po Piekarskim, drugi Zofią Korczmińską. N. Gembart dziekan kaliski. Anna Pawła Golemowskiego małżonka. *Niesiecki.*

Gembarzewski h. *Abdank.* Paweł, w r. 1767 sędzia grodzki buski. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Do tego zapewne domu należą Gembarzewscy na *Gembarzowie.* Paweł i Jan legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782

Gembicki h. *Nałęcz.* Wielkopolskie prowincye chwałą imienia swego zagęścili i z Czarnkowskich swój początek wzięli; bo w tym przywileju, który Mieczysław książę Wielkopolski w r. 1192 dał Mikołajowi hrabi *z Człopy*, kładzie się też wieś Gambice, od której znać ich nazwisko urosło. I lubo się herbem różnią od Czarnkowskich, bo Nałęcz u Gembickich jest związany, hełm też u nich inny od Czarnkowskich, przecież ta odmiana już się natenczas stała Czarnkowskim, kiedy kilką wiekami już się byli Gembiccy od nich wydzielili, aż Paweł Gembicki, którego z Anny *z Ninina* Łonieckiej to potomstwo było: córka Krzycka i synowie Wawrzyniec i Jan podczaszy poznański. Wawrzyniec arcybiskup gnieźnieński 1616 r. Jan podczaszy poznański, brat młodszy Wawrzyńca, z Katarzyny Cieleckiej w sześciu synach, i familią swoją rozkrzewił i senat zagęścił, których gdy Stefanowi królowi wyprawującemu się na rebelizujących Gdańszczanów, jeszcze natenczas niedorosłych do nóg słał, Stefan przypatrzywszy się dziarskiej ich minie i żywej komplexyi, rzekł: *Nobili e vite, gloriosum vinum sperandum. Temberski Fascia*, z tych tylko najmłodszy syn Dobrogost podczaszy poznański młodo z tego świata zebrany; do senatorskiego krzesła nie doszedł, zostawił jednak syna Mikołaja także podczaszego poznańskiego. żył jeszcze 1657. Córek także było pięć z Cieleckiej: Zofia Stanisława Przyborowskiego, Małgorzata Śmiełowskiego, Katarzyna Szółdrskiego małżonki, Elżbieta przeorysza w Ołoboku i Barbara zakonnica w Toruniu. Piotr biskup krakowski, najstarszy syn Jana podczaszego, był od Zygmunta króla regentem kancelaryi kor. uczyniony. Jędrzej biskup łucki, syn drugi Jana podczaszego, um. 1655 r. Jan biskup kujawski, syn trzeci Jana podczaszego, um. 1676. Stefan wojewoda łęczycki, starosta nakielski, syn czwarty Jana podczaszego, z Elżbiety Grudzińskiej cztery córki spłodził: Dorota za Grabińskim Hieronimem, Petronela za Stefanem Korycińskim, Zofia Benedykta klasztor ołobocki ksienią rządziła, zeszła w r. 1685. Maryanna za Franciszkiem Gostomskim. Synów zaś dwóch: Wawrzyńca kanonika krakowskiego i Pawła kasztelana łęczyckiego, tego z Rozrażewskiej syn Stefan kasztelan płocki; druga zaś żona Mniewska trzy mu córki powiła: Annę, ta się dostała Boglewskiemu, Helenę, ta Zielińskiemu, trzecia ich siostra panieńskie sobie życie obrała w Ołoboku; synów z tejże Mniewskiej było dwóch: Konstantyn i Maciej starosta nakielski, obadwa bezpotomni. Stefan kasztelan płocki, syn Pawła kaszt. łęczyckiego, pojął w dożywotnią przyjaźń Katarzynę Krasińską, z której dwie córki: Maryanna Łętkowska i Szamowska i syn Jan, kasztelan nakielski, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Teresą Bykowską, z tą zostawił dwie córki: Annę za Balcerem Ciecierskim i Teresę w Wrocławiu za klauzurą zakonną. Drugi raz z Barbarą Ponińską, atoli i z tą potomka płci męzkiej nie miał, córka tylko z niej za Franciszkiem Mielżyńskim. Krzysztof kasztelan gnieźnieński, piąty syn Jana podczaszego, żona jego Krystyna Sapieżanka jednego mu tylko syna Jędrzeja powiła; ten Jędrzej podkomorzy poznański, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał: *Imo voto* złączył się z Katarzyną Czarnkowską, *2do* z Katarzyną Grzymułtowską h. *Nieczuja*, z tą zostawił córkę Adamowi Iwańskiemu, i dwóch synów, z których jeden Józef. *Niesiecki.* — *Krasicki* utrzymuje, że byli za jego jeszcze czasów w powiecie nakielskim, z których jednego widział w Berlinie w r. 1778, i że to było istne wyobrażenie Piotra biskupa krakowskiego. Dziś żyjący Konstanty Gembicki, współdziedzic Woli-Czarnyskiej pod Lutomierskiem, ma za sobą Klaudynę Mazurkiewicz. W r. 1782 Jan *Petryczyn* Gembicki legitymował się w sądzie z. lwowskim, ale nie wyrażono jakiego herbu.

Gembicki h. *Nieczuja*, na Rusi. Jednejże dzielnicy z Kuropatnickiemi, bo się tak podpisał w pewnym prawnym monumencie 1548 Maciej z Kuropatnik Gembicki. *Nies.*

Genderych h. *wł.*, który jest taki: w polu srebrnem pień o trzech konarach liściami pokrytych, w lewo u dołu pochylony, opasany łukiem kotwicy od prawego ku lewemu po za pniem skierowanej; w szczycie hełmu ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo między dwoma skrzydłami orlemi — czarnemi. Z Niemiec pochodzą, z tych Erazm, Henryk, Wilhelm, Kacper i Jan (bracia rodzeni) z Genderych Haydes, uzyskali w Polsce przywileje szlacheckie w r. 1540, które następnie król Stefan potwierdził w r. 1576, w późniejszym zaś czasie, gdy potomek tej rodziny Józef osiadł w Prusach, król Fryderyk przyznał temuż w r. 1785 starodawne szlachectwo. Tak stoi w *Herb. rodz. szl. 1853*, atoli *Metryka kor.* z r. 1569 fol. 83 wspomina tylko Erazma Gendericha jako nobilitowanego.

Geometer h. *Jelita.* Ten dom wymienia *Niesiecki* pod herbem Jelita.

Geppert h. *wł.*, który jest taki: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu białem kotwica uchem w górę — w lewem niebieskiem trzy gwiazdy złote, z których środkowa otoczona srebrnym księżycem rogami w prawo zwróconym; w szczycie hełmu trzy pióra strusie, skrajne niebieskie, a środkowe białe. Józef Geppert, lekarz przy kopalniach soli w Wieliczce, otrzymał szlachectwo galicyjskie dyplomem cesarza Józefa II. r. 1789. Syn tego Józefa legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — *Wielądko* pisze obszerniej o tej familii, ale mąci i bałamuci, jak to jego jest zwyczajem, gdy mu się z prawdą rozminąć wypada.

Geppert h. *Kotwica.* Stanisław syn Antoniego. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.* — Jeden to zapewne i ten sam dom, co Geppert h. *wł.*, o czem pomówimy obszerniej w *Dodatku.*

Gerber. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Gering. Fryderyk Jan otrzymał szlachectwo austryackie od cesarzowej Maryi Teresy r. 1777. Tak go umieszcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*, ale nie wyraża z jakiego tytułu do szlachty galicyjskiej wpisany.

Gerkowski h. *Lubicz*, w Prusiech. *MS. de Famil. Prus.*

Gerkowski h. *Taczała.* Henryk, pierwszy z Czech ten herb do Polski przyniósł. *Niesiecki.*

Gerlée h. *Pelikan.* Piotr i Karol (syn jego August) synowie Jana, oraz Jan syn Karola. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Gerlicz h. *Sepiec.* Jakób syn Kacpra. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Geroszewski. Michał w tymże Spisie wymieniony.

Gersztorf h. *wł.* Dom to starodawny, bo jeszcze od Rudolfa księcia burgundyjskiego nobilitowany w r. 919. Wynieśli się potem Gersztorfowie z Burgundyi do Lusacyi i Szląska. Z Niemiec się potem do Polski i Prus przenieśli. W r. 1636 pierwszy Stefan tu się gnieździć począł, otrzymawszy indygenat od Władysława IV. w r. 1641. Syn jego Jerzy pojął Katarzynę de Sternefeld' Marcina córkę, zostawił z nią dwóch synów: Bogusława i Radysława; obaj w Zebrzydowie pod Gardejem urodzeni. Przodkowie Stefana byli wielkimi ludźmi i senatorami w Czechach. *Nies.*

Gerwałowski, w ziemi różańskiej. Jerzy podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Gerzejowski. Antoni legitymował się w sądzie gr. przemyslskim 1782.

Gerzyce de. Godosław i Jakób wymienieni w *Metr. kor. 1457 fol. 236* jako nobilitowani.

Geschaw h. *wł.* Początek imienia swego zaczęli około r. 1500, procedencyą jednak swoją mają od Jeżewskich, i piszą się z Jeżowa. Jan bowiem Jeżewski, dziedzic na Kucharach w woj. płockiem, h. *Jastrzębiec*, miał syna Zygmunta, który straciwszy fortunę ojcowską, w Chojnicach w Prusiech osiadł i tam z niemiecka Geschawem się przezwał; miał on kilku synów, z nich Kasper z młodych lat swoich udał się na służbę wojenną, w różnych państwach żołd wiodąc, osobliwie w wojsku francuskiem, gdzie dosłużywszy się przy wysokiej szarży i fortuny, powrócił do ojczyzny; pułkownikiem gwardyi król. uczyniony, do którego, gdy się ani stryj jego Jan Jeżewski, pleban natenczas w Jeżowie, ani stryjeczni bracia znać nie chcieli dla utraty szlachectwa przez ojca jego, Kasper przez instancyą różnych panów u Zygmunta Augusta kr. otrzymał nobilitacyą. Ten tedy Kasper Geschaw pojął w stan małżeński Barbarę Klejstównę, z którą miał synów dwóch: Kaspra i Bartłomieja i córkę Doręgowską. Z tych Kasper był opatem oliwskim i sekretarzem królewsk. Bartłomiej, brat jego, sekretarz król., miał za sobą Konstancyą Eleonorę Butlerównę, z którą zostawił syna Alexandra, ten był kapitanem w wojsku brandenburgskiem, pojął Małgorzatę de Schewe Sternberkównę, z którą dwie córki były: Maryanna za Jakóbem Czapskim i Magdalena za Felicyanem Babskim, i syn Tobiasz Antoni; ten z pierwszej żony Anny Elżbiety Lettawówny sędzianki pomorskiej spłodził córkę Dorotę Czaplińską i synów dwóch: Mikołaja i Tomasza; z drugiej Zuzanny Niedziałkowskiej syna Ignacego, ale ten młodo umarł, jako i Mikołaj. Tomasz-Antoni, podkomorzy inflantski, generał major kawaleryi, dziedzic na Posadowie w bełzkiem, któremu Ewa Ossolińska powiła córek trzy: Katarzyna wydana za Wilhelma Miera generał majora, Barbara za Zelskiego majora, i Teresa. *Nies.*

Getkin h. *Gryf*, na Rusi. Z tych Getkin pułkownik miał za sobą Bolestraszycką. *Niesiecki.*

Gezek h. *Doliwa.* Jacek zakonu kaznodz. kapłan 1658. Jędrzej miał za sobą Zuzannę Lipską 1603. *Nies.*

Ghigiotti. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1768. *Małach.*

Gibasiewicz h. *Giejsz.* Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gibowski h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem wojew. *Nies.*

Gidlewicz. *Kuropatnicki* i *Małach.* ten dom umieszczają.

Gidlewski. *Kuropatn.* i *Małachowski* dom ten umieszczają.

Gidzielski h. *Poraj.* Anna była za Janem Bielskim h. *Śreniawa.* Adam z Gidel Gidzielski, żona jego Trzcińska h. *Rawicz*, syn z niej Marcin. Piotr żyjący 1616 r. *Nies.*

Giebułtowski h. *Berszten.* Piszą się zaś z Giebułtowa, mila od Krakowa. Stanisław z Giebułtowa podpisał *inter praesentes* list król. dany miastu krakowskiemu 1527. Kasper miał dziedziczne

swoje dobra i w krakowskiem i w ks. siewierskiem, nie zostawił jednak potomka płci męzkiej, tylko córki dwie, z tych jedna Elżbieta poszła za Wawrzyńca Pawęckiego, druga za Pudłowskiego. Są także w Podgórzu Giebułtowscy, ale czy tego herbu czy inszego, niewiem, mówi *Baranowski.*

Giebułtowski h. *Lis*, w krakowskiem wojew., w pilźnieńskim pow. Dom starożytny, i bez wątpienia, że prostą linią idą od wojewody krakowskiego Mikołaja. Prandotę z Koziegłów wspomina przywilej Giebułtowskich familii, który wieś Dupice osadzał, wymierzywszy na nię dziesięć łanów w r. 1366, tego syn Krystyn, kasztelan sądecki, któremu Władysław Jagiełło dobra jego dziedziczne Toruń, Chołtowice, Mirów, Kotowice, Postawkowice, Jaworznik, Dupice, Zyrkowice, Samoschice, Giebułtów, Kowalów, i drugi Kowalów w krakowskiem woj. leżąca, prawem magdeburgskiem nadał 1424, miał za sobą Zborowską, która mu powiła córkę Dorotę, synów także dwóch: Jana i Krystyna. Jakób starosta przemyslski, któremu się dostały zamek i miasteczko Koziegłowy i wsie do niego należące, jako Koziegłówki, Mysłów, Winowno, Cynków, Gniazdów, Markowice, Boisławice, Siedlecz, Gems, Kamienice, Kuźnice i przedmiejską Kuźnicę w r. 1466. Te dobra sprzedał w r. 1503 Krystyn (zapewne syn Jakóba) Konarskiemu biskupowi krak. za 10,000 złp. Zbigniew syn Jana, miał za sobą Przerębską, z którą spłodził czterech synów: Jana pułtuskiego i pileckiego proboszcza, Józefa, Wincentego, ale ci bezżennie pomarli, i Stanisława dziedzica na Lgocie, którego z Anny Korycińskiej synowie: Jan sekretarz król., Zygmunt, Jędrzej i Wojciech, który umarł 1623 zostawiwszy z Kochcickiej z Kochcic syna jednego Jana dziedzica na Lgocie, Przyłubsku, Skarzycach, Krzysztoporzycach, rotmistrza wołoskiej chorągwi 1658; ten z Grzeboszowskiej Agnieszki zostawił kilku synów, z których jeden prałatem był wielkiej nadziei, drugi Kazimierz, ale oba młodo pomarli, trzeci Wojciech, czwarty Jan, i córkę Drzewicką. W krakowskiem kwitnął Franciszek z Koziegłów 1705 *Niesiecki.* — Katarzyna Giebułtowska za Janem Łysakowskim. *Gen. Doliniańskich.* N. za Tyszkowskim Aurelia za Antonim Morelowskim h. *Rus.* Giebułtowscy dziedziczyli r. 1756 Falejówkę i Witryłów w parafii Dydnia, gdzie też w księgach kośc. znajduje się wiele ich metryk.

Giecej. Zygmunt legitymował się w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Gieczewicz. Franciszek kanonik wileński. Władysław 1700 w woj. wileńskiem. Maciej i Jan na Żmudzi 1621. *Nies.* — W r. 1775 Antoni Gieczewicz miecznik wileński. *Kras.* — Familia ta dziś w Litwie licznie rozrodzona.

Gieczewski. Dom ten umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Giedczycki h. *Gryf.* Gedko sto lat dopędziwszy um. r. 1256; a podobno tenże sam był kasztelanem sądeckim 1255, jako się podpisał na liście Bolesława Wstydliwego u *Nakiel. fol. 174*, od niego potem potomstwo Giedczycami zwano, jako Klemens i Michał Giedczycowie w r. 1354 komisyę królewską podpisali, o czem *Historya Tymiecka lib. 2. fol. 172.* Rafał z synami swymi Marcinem i Janem od rozbójników naprawionych od Władysława opolskiego książęcia 1396 w dworze swoim Giedczycach nad prawo pojmany i do Opola zaprowadzony. *Nies.*

Giedgowt. W r. 1778 Antoni sędzia gr. szawelski. Mikołaj regent grodzki *Kras.*

Giedmind. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Giedroch. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach*

Gieduszko. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski.*

Giedygold h. *Gieysz.* I tych wymieniają ciż sami autorowie.

Giedymin h. *Pogonia Litewska.* Sebastyan, Malcher i Jerzy Giedyminowie bracia rodzeni, i siostra ich Jadwiga Urbanowiczowa. Sebastyan zszedł bezpotomnie, od Malchra syn się został Józef, ale na wojnie zginął. Jerzy z Barbary Stankiewiczówny czterech synów spłodził: 1. Abraham, temu Teresa Gedrojcówna czterech także synów powiła: Daniela księdza, Krzysztofa, Hrehorego, który z Narburtówną żył *sterilis*, i Kazimierza, tego z Karwowskiej córki dwie: Barbara i Anna i tyluż synów, to jest: Jakób i Jerzy, ten z Barbary Malickiej zostawił syna Alexandra. 2. Jan, którego z Heleny Płuszczewskiej dwóch synów bezpotomnych, Konstantyn i Jerzy. 3. Stanisław pojął w małżeństwo Barbarę Mizgierównę, z tej były córki trzy: Krystyna, Zuzanna i Ewa i tyluż synów: Michał, Piotr i Adam. Od Michała z Żuromskiej zostało się dwóch synów: Michał zginął na wojnie, Jerzy z Masalskiej zrodził Antoniego i Michała. Od Piotra z Zofii Rusieckiej krom córek trzech: Maryanny, Klary i Eufrozyny, było synów trzech: Franciszek bezpotomny, Władysław zabity w Wilnie podczas rewolucyi, Antoni z Doroty Szukowiczównej miał syna Tomasza. Od Adama z Barbary Borkowskiej był syn Jan, ale *sterilis.* 4. Józef, którego z Maryanny Zarankówny córki dwie: Anna i Zofia zakonnica w Wilnie, syn Jerzy, z Zofii Skopowskiej zostawił córek trzy: Maryannę, Annę i Teresę Hulyńską, i synów czterech, z tych Antoniemu Magdalena Makowiecka tylko córkę powiła Rozalią; Józefowi Maryanna Mężyńska dwóch synów: Stanisława i Jerzego, który miał za sobą Łucyę Mieszkowską. Michałowi Polanowska córkę Marcyannę Trembińską, i synów dwóch: Macieja i Marcina. Fabianowi Anna Witkowska dwie córki: Teresę Makowiecką cześnikową podolską, Marcyannę Mierzejewską starościnę uszycką, synów tyleż: Józefa w zakonie Soc. Jesu, † w Poznaniu, i Antoniego kanonika lwowskiego, deputata na trybunał koronny 1732. *Nies.*

Giedziński albo **Gidziński** h. *Prawdzic*, czyli raczej Giedziński na Rusi i Mazowszu, jednejże dzielnicy z Dębskiemi, ale od dóbr Giednia imienia tego nabyli. Z tych Paweł rotmistrz na Wołoskich przeciwko Michałowi expedycyach. Jakób rycerski człowiek w Moskwie, którego syn Stefan Bernardyn, i Paweł z Potockim Mikołajem hetmanem służyli. Mikołaj od młodości swojej w obozach całe życie strawił. Jan w z. rożańskiej 1632. Konstantyn z sejmu 1633 komisarz do uspokojenia granic od Węgier, *Constit. fol. 31.* Brat jego Alexander wojenny człowiek, z Anny Dzieduszyckiej spłodził syna Jerzego, który był biskupem nikopolskim i sufraganem lwowskim 1676. Jedna Gidzińska Katarzyna była za Jędrzejem Maxymilianem Fredrem, druga za Antonim Kalinowskim. Trzecia Scholastyka zakonnica u wszystkich Ś. we Lwowie. Jan łowczy nadworny 1703. Giedziński stolnik przemyslski 1657. N. cześnik lwowski, miał za sobą Zofię Grabionczankę, z której był syn Dominik, ten spłodził Jana Michała i Antoniego, i córkę Zawadzką. *Nies.*

Gieger. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Giegniatki h. *Slepowron.* Jeden to dom z Czajkami albo Czajkowskiemi i z Frankami lub Frankowskiemi. Franek i Andrzej *de Giegniatki* występują w aktach z. zabrowińskich r. 1444.

Giełbowski h. *Prawdzic.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Giełbutowski h. *Prawdzic.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Giełbutowski h. *Lis.* Tych wymieniają *Kurop.* i *Małach.*, ale to ma być zapewne Giebułtowski.

Giełgud h. *Działosza* albo *własnego*, który jest taki: W polu czerwonem w podłuż rozdzielonem, z prawej strony gwiazda srebrna, w lewem skrzydło sępie lotami do góry, barkiem do środka; w szczycie hełmu trzy pióra strusie *(Kojał.)* Balcer w ks. żmudzkiem około r. 1621. Kazimierz wydał *in fol. 1638 Coronae, puas decursu vitae stadio, meruit Joannes Ulricus Szweryn*, ucząc się wtenczas w Krosach. Jędrzej Kazimierz pisarz litewski, poseł na sejm 1674, syn jego Jędrzej, miał zaś za sobą ten pisarz Walszteinównę z czeskiej familii. *Niesiecki.* — Antoni Giełgud ur. 1792 uformował własnym kosztem pułk piechoty (w r. 1812) którego mianowany został pułkownikiem; zginął jenerałem w r. 1831.

Gieralt h. *w.* Wojsław od imienia swego założył Wojsławice, Ludysław Ludysławice, Przecław Przecławice, w krakowskiem województwie, do których było wiele wsi. Mojkowice z ręku Gieraltów wyszły w dom Trzecieskich h. *Strzemię*; chowali się w Zakliczynie i tam jeszcze mają swoją kaplicę, mówi *Paprocki*, atoli już się według tego autora, herezya w tym domu korzeniła; żyli zaś za niego ci: Adam sędzia gr. sądecki, Zygmunt który się pisał z Faściszowy, i od niego poszli Faściszewscy, i Jędrzej, trzej bracia rodzeni. Na Podole także niektórzy Gieraltowie ludzie rycerscy wynieśli się. *Nakielski w Miechovi. fol 103* powiada, że to jedenże dom był Gerlochów albo Gieraltów, i przydaje tak z *Długosza lib. Benefic.* jako i z *Katalogu Patryarchy Jerozolm.*, że jeszcze przed r. 1198 Jan Gierlach h. *Gierald*, klasztorowi miechowskiemu wieczną darowizną puścił dobra Karczów i Oludzą w pow. lelowskim. Tymże się herbem pieczętował Mikołaj z Boryowa, czyli jako *Długosz* chce w r 1408 z Gorzkowa, czyli jako *Facies rerum* Borkovius — trzeci biskup wileński, który żyć przestał 1414. *Nies.*

Gieraltowski h. *Jastrzębiec.* Okolski pod herbem Tępa Podkowa położył ich. *Papr. in Strom.* wyraźnie mówi, że są Jastrzębczykowie na Szląsku, z których jedna była za Wacławem Brodeckim. Paweł umarł bezpotomny; synowiec jego Samuel miał dwie żony, Kizinkównę, drugą zaś Zuzannę Schillingzankę, z obiema zostawił potomstwo. *Baran.* — Adam sędzia sądecki miał za sobą Cikowską. Katarzyna była za Mikołajem Brandysem. W księstwie zatorskiem list o nich świadczy Zygmunta I. 1508. N. pojął Zofię Komorowską. *Niesiecki.*

Gieraltowski h *Orla.* Jan, dworzanin cesarza Maxymiliana, wodził po kilka tysięcy pod sprawą swoją ludzi w Węgrzech. godny mąż i sprawny, zabity w Wiedniu zdradą pewnego Grafa, z wielkim żalem cesarza, pochowany w Wiedniu. *Bielski fol. 643. Nies.*

Gieraltowski h. *Tępa Podkowa.* Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi królestwa polsk. przed r. 1851.

Gierdoński. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Gierdud h. *Jelita*, w ks. litewskiem. *Papr. Stryjk.* — *Nies.*

Gierecki. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Giergiecki. I tych wymieniają ciż sami autorowie.

Giergielewicz h. *Topór.* Tych wymienia *Małach.* — Kajetan syn Gabryela i Franciszek syn Jana legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Gierkant, w przemyslskiej ziemi. N. Gierkantówna Pawła Krasińskiego małżonka. Stanisław umarł młodo w zakonie Soc. Jesu 1674. *Nies.*

Gierkowicz. W pow. wilkomirskim. *Małach.* — Józef krajczy wilkomirski. *Kras.*

*

Gierlachowski. Erazm sekretarz Ludwika króla węg., kanonik wileński. *Nies.* — *Metryka kor.* z r. 1557 fol. 320 wymienia nobilitacyą Gierlachów.

Gierłach albo **Gierłachowski** h. *Ciołek.* W ziemi łomżyńskiej, gniazdo tego domu Gierłachy Lutostań. W aktach ziemskich łomżyńskich występują od r. 1473. *Kap. Mil.*

Gierowski h. *Pniejnia.* August syn Karola, Józef i Franciszek synowie Sylwestra, legitymowani w Heroldyi król. pols.

Gierszt h. *wł.*, który jest taki: W polu czerwonem trzy szpady rękojeściami złotemi w lewo, ostrzami stykają się u dołu; nad hełmem trzy strusie pióra. Krystyan Fryderyk Görst, oberfajerwerker artyleryi wojsk polskich, posiadał w r. 1774 dobra ziemskie w w. ks. litewskiem. *Herb. rod. szl. 1853.* — Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Gierwatowski h. *Szeliga.* Paweł, Wojciech i Stanisław, synowie Adryana i Józef syn Pawła, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Gierzyński, w płockiem. Marcyan podpisał elekcyą Jana Kazim. *Niesiecki.*

Gierzyński h. *Gieralt*, w woj. brzesko-kujawskiem. Albert w r. 1698 dobra Przywiecerzyno dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polskiego przed r. 1851.

Gierzyński h. *Jelita.* Szymon syn Szymona, Józef i Błażej synowie Piotra, tamże legitymowani.

Giesłuchyd. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski.*

Giewartowski h. *Lubicz.* Alexander syn Piotra legitymował się w Heroldyi kr. polsk.

Giewił, w żmudzkiem ks. Jan podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Gieysz h. *w.* Od Gedygolda Grzegorza, starosty podolskiego, który posłował od króla Jagiełły na konsylium konstancyeńskie r. 1416, swoją procedencyą mają. *Nies.*

Gieysztor h. *wł.* Stanisław, poseł z kowieńskiego, podpisał elekcyą Władysława IV. Samuel komisarz z sejmu 1631. Jan stolnik trocki. *Starow. in Monum. 1640 fol. 554.* — Jan Stanisław, starosta kowieński. *Constit. 1661. fol. 2.* N. sędzia z. trocki † 1727. Eliasz i Kazimierz 1700. Komaniakowie w Litwie takiegoż herbu zażywają, tylko że ani wrębów, ani gwiazd nie kładą, ale przez strzałę krzyżową linia poprzek idzie. *Nies.* — Dominik Giejsztor, w r. 1788 poseł na sejm z woj. trockiego. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gieżewski. Jan, o którym konstyt. 1641. fol. 36. *Nies.*

Gieżycki. Józef i Andrzej *nobil.* r. 1726. *Krasicki, Małachowski.*

Gifort z trockiego podpisał elekcyą Władysława IV.

Gigański h. *Junosza.* Więcej o nich nasi pisarze nie mają. *Nies.*

Gigański h. *Nałęcz*, w lubelskiem województwie. *Nies.*

Gikont, w pińskim pow. Alexander, Mikołaj, Zygmunt 1632, Grzegorz 1648 podpisali elekcye. Jan Girkont w Żmudzi. *Nies.*

Gilatowski. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Gilbaszewski h. *Nałęcz zawiązany.* Sebastyan wojski żydaczowski, o nim konstyt. 1676 fol. 60, syn jego Józef. Magdalena, Wojciecha Budnego małżonka. *Nies.*

Gilewski h. *Kotwicz Imo.* Jam widział (mówi *Nies.*) w Krakowie u OO. Franciszkanów z tym herbem postawiony nadgróbek r. 1600 Wojciechowi Gilewskiemu, od syna Marcina.

Gimbut, w ks. litewskiem. Jan Bogusław cześnik starodubowski, i drugi N. wojski starodubowski. Mikołaj Jędrzej chorąży, Jerzy stolnik, Michał Kazimierz podczaszy, Michał pisarz gr. starodubowski, Salomon Konstantyn, Zygmunt, Karol, Eliasz, Jerzy, 1700 kwitnęli. *Nies.*

Gimel. *Nob. praec. scart.* w konst. r. 1775. *Małach.*

Gineit h. *Gierad,* patrz Towiański.

Ginet h. *Zaręba.* Na sejmie hrodelskim 1413 przyjął herb Zarębów na siebie i na dom swój Ginet Koncewicz u *Łask. w Statut. fol. 127. Nies.* — W r. 1788 Jan Ginet krajczy lidzki. *Kras.*

Gintowski *Andrzejkiewicz* h. *Pobóg*, w pow. oszmiańskim. Jan zacny kapłan rządził kolegium płockiem. Samuel w ks. żmudzkiem. *Nies.*

Gintowt h. *Leliwa*, w ks. litewskiem i żmudzkiem. Gintold na zjeździe wileńskim podpisał wieczny pokój Litwy z koroną 1401. Gintowt starosta trytesiński miał za sobą Wiktoryę Silnicką. Hilary kanonik wileński. N. horodniczy starodubowski w orszankiem 1674. *Nies.* — W r. 1778 Antoni stolnik bełzki, córka jego za Byszewskim, syn Joachim sekretarz komisyi edukacyi narod. Jan miecznik lubaczewski. *Kras.* — (Patrz Dziewałtowski).

Gintowtt h. *Trąby.* Michał syn Kazimierza. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Gintter h. *wł.* Tak wymienia *Małach.*

Ginwił *Piotrowski* h. *wł.* W ks. litewskiem. Z tych Stanisław marszałek grodzieński, starosta stokliski. Stefan w mozyrskim pow. Mikołaj cywun wileński, kuchmistrz litewski, umarł 1657, córka jego poszła za Wierzbowskiego h. *Jastrzębiec*, a po nim za Skarszewskiego. Jan i Alexander w wileńskiem 1632. *Nies.* — *Wielądko* obszerną o tej familii podaje wiadomość, świadcząc,

iż dom ten idzie od książąt udzielnych linii Donszprungowskiej i że jest spowinowacony z Gedroicami. Nie będziemy się spierać z Wielądkiem co do początków tej rodziny, ale przekonawszy się wielokrotnie o wątpliwej prawdomówności tego autora, nie powtarzamy tu podanych przez niego szczegółów.

Girdyło. Girdyło znaczny między litewsk. panami, od Krzyżaków przeszedłszy, tam wiarę chrześciańską przyjął, chciałci wprawdzie z Krzyżakami niektóre zamki pod Litwą ubiec, atoli Grodzieńszczanie przestrzeżeni, w pień ich wycięli. *Dusbruch u Stryjk. fol. 303.* — *Nies.*

Girski h. *Łabędź*; tak go jednak opisuje *MS. Ks. Kołaj.* w błękitnem polu łabędź na Abdanku jedną nogą stoi, w hełmie także łabędź; używa go dom Girskich w ks. litewskiem, którzy idą od Romunda w. książęcia litewskiego, przez wnuka jego Dowmunta książęcia uciańskiego, syn jego Jałgołd Dowmuntowicz, dziedzic na Girach i Wojstoniu w pow. oszmiańskim; tego zaś syn Andruszko Jałgołdowicz, był starostą matkowskim, pułki wodził około r. 1460 przeciw Moskwie i Węgrom; ożeniwszy się z Jadwigą h. *Abdank*, począł pierwszy przykładać herb Abdank pod lewą nogę Łabędzia; poległ potem w potrzebie 1480; synowie jego Abraham i Andryasz. Abraham Andruszkowicz Jałgołdowicz miał za sobą Zofię ks. Korybutównę; pojął potem za żonę Annę Rawlównę dziedziczkę na Młodecznie i Horazdowie, z której syna miał Augustyna, pułkownika za hetmaństwa Jerzego Radziwiła, zostawił synów dwóch: Floryana Franciszkana, i Jakóba dziedzica na Girach, ten ożenił się z Teodorą Koryczówną, z której zostawił synów: Stanisława i Augustyna, którzy się poczęli zwać Girskiemi. Andryasz brat Abrahama, dziedzic na Wojstoniu albo Uszakowie, miał za sobą Apolonię Cybulską, był chorążym krewkowskim. Stanisław Andruszkowicz Girski, syn Jakóba, tylko dwie córki spłodził, sam pod Cecorą zginął. Augustyn brat jego, za Zygmunta III. w moskiewskiej expedycyi pułkownikował; Grabińska żona jego, córkę mu jednę i czterech synów powiła: pierwszy Pius, po długiej wojennej służbie osiadł na Girach. Drugi Tomasz Kazimierz kanonik wileński, † 1672. Trzeci Konstantyn na podjeździe pod Zbarażem poległ. Czwarty Dyonizy chorąży, młodo umarł. Do tych zda mi się należy Michał Dominik Andruszkiewicz, podpisał *pacta conventa* Augusta II. Od nich poszli Jagiełłowiczowie. *Nies.*

Gisiler h. *Złotorzek.* Stanisław syn Józefa, — Ludwik syn Jana i Antoni syn Stanisława. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Gissa h. *wł.* Do tego domu pociągają niektórzy błogosławionego Mikołaja proboszcza w konwencie ś. Justyny padewskiego zakonu ś. Benedykta w Prusiech. Z tegoż domu był Fidemannus Gissa, biskup warmiński, um. 1549. Wojciech Giza w zakonie Franciszkańskim, po rozdzieleniu od polskiej prowincyi, ruskiej i litewskiej prowincyi, pierwszy w tej prowincyalem rządził 1625. Balcer kanonik kujawski. Wojciech Ignacy w zakonie Soc. Jesu. Michał Gissa, starosta borzechowski, z Urszuli Heidenszteinówny spłodził trzy córki, jedna z nich poszła za Klińskiego dziedzica na Radziejowie, druga także za Klińskiego dziedzica na Adamowie, trzecia za Konarskiego. Synów z tejże było dwóch: Reinhold Michał i Wojciech, króla Zygmunta III. dworzanin, ten z Gertrudą Powalską zostawił trzy córki: Elżbieta żyła z Trebnicem, druga Anna zakonnicą, trzecia Konstancya poszła za Adryana Kitnowskiego. Niewiem czy nie tu należy Konstantyn Gissow pułkownik król., który w r. 1663 trzymał Kozice i Jemielną w woj. ruskiem. Jakób Giża rotmistrz, sławią go z męztwa konstytucye 1662. fol. 33. Henryk Edwald Gissa ziemianin tczewski 1699. Alexander kanonik gnieźnieński 1689. Są także Gizowie w czerskiej ziemi i w wojew. sandomierskiem. *Nies.*

Gisse. Konstanty Mikołaj i Alexander Jan major, Jakób rotmistrz rajtarski i Franciszek kapitan otrzymali indygenat r. 1657.

Gissler. Jan i Ignacy *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Gissowski h. *Nowina.* Kilku tego nazwiska legitymowało się w wydziale Stanów galic. r. 1833. Jeden to zapewne dom co Giszowski.

Giszowski h. *Nowina*, w lubelskiem, piszą się z Giszowic; zwali się przedtem Słodzcy, od Słodkiego gaju, jako księgi dawne wąwolnickie świadczą. Mikołaj i Jakób Giszowscy, bracia rodzeni, którym dał przywilej Władysław Jagiełło w r. 1427, żeby dobra swoje Giszowice do prawa magdeburskiego przenieśli. Z tych Mikołaj z Giszowic albo Dzukanowa, niektóre dobra swoje za inne zamieniał w r. 1440. Stanisław graniczył w dobrach swoich z Marcinem z Mosny 1460. Stanisław drugi z Firlejem hetmanem mężny kawaler, z Grabianki zostawił dwóch synów. Z tych Jan, rycerski człowiek, pojął pierwszą żonę Serkównę, z tą zostawił trzy córki, wszystkie poszły za Krzynieckich z Krzyńca w lubelskiem, i dwóch synów: Stanisława i Piotra; drugą żonę miał Lesiecką h. *Nałęcz*, z tej się urodził syn Jan, żoną jego była Anna, córka Marcina Maja z Borczywka. Stanisław syn Jana pod Pskowem mężnie stawał, złączył się był dożywotnie z Anną Sługocką, z której syn Jan właśnie do Marsa urodzony, pod Czarowem i indziej rycersko się potykał, miał za sobą Katarzynę Chmielowską h. *Jastrzębiec.* Piotr, drugi syn Jana z Serkówny, z Lesiowskiej spłodził syna Abrahama. Jan, trzeci syn Jana, ale z Lesieckiej, któremu Majówna

powiła kilku synów, z tych Marcin na placu poległ. Siostry Stanisława, Piotra i Jana, były trzy, to jest: Zofia za Stanisławem Krzynieckim, Katarzyna za Stanisławem Mońskim, Dorota za Grodzieckim. Krzysztof, brat stryjeczny ich, to jest od brata Janowego idący, urodzony z Łęckiej h. *Nałęcz*, zostawił z Anny Borzęckiej z Skrzyńca liczne potomstwo: z tych Adam pod Tarnopolem, gdy na obóz Chana tatarskiego skoczył z Brzozowskim, tamże poległ. Mikołaj, brat jego. pod Kumejkami kulą postrzelony, przecież i po tym szwanku pod Starczem bił kozaków; córka jego Dorota Osuchowska, drugie pannami natenczas były. Mikołaj, brat Krzysztofa, w obozie życie swoje trawił, spłodził dwie córki, jedna się dostała w małżeństwo Stanisławowi Drogockiemu, druga Zofia. Jan, trzeci brat Krzysztofa i ten rycerski człowiek, córki się po nim trzy zostały: Anna Macieja Rudnickiego, Katarzyna Chmielowskiego, trzecia Rakowskiego — małżonki. *Nies*

Gitort. Szymon w trockiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Giwojna. Remigian z mińskiem podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Gizbert *Studnicki.* Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Giżewski. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski.*

Gizieński. I tych wymieniają ciż sami autorowie.

Gizimski w Mazowszu, z których Piotr miał za sobą Annę Chocieńską. *Nies.*

Giziński h. *Dołęga*, w ziemi dobrzyńskiej. Jan w r. 1719 wieś Okunino i część na wsi Giżynku synom swoim Antoniemu i Wojciechowi darował. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Antoni syn Ignacego, Jan i Bonifacy synowie Walentego. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gizowski. Kazimierz otrzymał zatwierdzenie staropolskiego szlachectwa od ces. Franciszka II. r. 1826, a synowie Kazimierza Jan, Franciszek, Józef i Stanisław wpisani do szlachty krajowej r. 1829. Józef zaś, syn Jana, r. 1862.

Giżycki h. *Gozdawa*, w Mazowszu, a ztamtąd i po inszych województwach. Poszli od Krystyna wojewody płockiego, z Giżyc dóbr imienia tego nabywszy. Z tych był Wacław sędzia z. sochaczewski około r. 1400, którego z Elżbiety syn Paweł biskup płocki 1463. Tegoż czasu kwitnął, a bodaj nie brat Pawła, Wincenty marszałek księcia mazowieckiego i ruskiego Bolesława 1458. Dawniej zaś, to jest za czasów Kazimierza W., dwóch Giżyckich: Piotr i Paweł, król Kazimierz niektóre im dobra w z. sanockiej nadał, kędy osiadłszy, potomkowie ich, jedni się od dóbr Humnik Humniskiemi, drudzy od Bierczy Biereckiemi nazwali. Paprocki wspomina dwóch braci, ludzi wojennych, z których Piotr za Zygmunta Augusta w Moskwie pod Newelą siła i mężnie dokazywał, na harcach szczęśliwy. Drugi, a bodaj nie brat Piotra, Stanisław rotmistrz pod Tczewem 1577, Jędrzej w sochaczewskiej z. pobórca 1588. Marcin w czerskiej 1563. Wojciech wojewoda bełzki 1620. Jan sławny rotmistrz, którego pod Mołowostawem 1628 Władysław król Kozakom czerkaskim przełożył. Mikołaj miał za sobą Annę Ciszkowską, Stanisław Chodorowską. Mikołaj kasztelan 1627, córka jego Raciborska, synów zaś dwóch zostało: Krzysztof i Mikołaj. Wnuk tegoż kasztelana a syn jednego z tych dwóch, Jan Stanisław chorąży owrucki 1696, żona jego Katarzyna Paprocka, z której trzy córki: Maryanna Alexandrowi Lewikowskiemu, Teresa Prażmowskiemu, Katarzyna Wybranowskiemu zaślubione, i synów czterech: Antoni, Bartłomiej, Jędrzej i Alexander. Michał sędzia rzeczycki 1674 i Mikołaj w z. czerskiej, Konstancya zakonnica sądecka 1701. Grzegorz podał do druku *Kazanie na pogrzebie Krasińskiego wojew. płock.* 1717. *Niesiecki.* — W r. 1778 Michał Giżycki miecznik miński. Stanisław podstoli owrucki z Rakowskiej zostawił potomstwo. Stanisław miał za sobą także Rakowską, dziedzic na Skowrotkach. Antoni miecznik kijowski *Krasicki.* — Krystynowi Giżyckiemu przyznany został tytuł hrabiów przez deputacyą wywodową gub. podolskiej r. 1818, co potwierdziła deputacya Senatu król. polsk. — Z tego domu Marya za Zygmuntem hr. Czarneckim.

Giżycki h. *Nałęcz*, w sieradzkiem. W r. 1440 dwóch braci rodzonych między sobą dział czynili dóbr ojczystych, jako świadczą księgi grodzkie ostrzeszowskie. Z tych Januszowi dostały się Chochławy (ale podobnoby trzeba czytać Kochlewy). Drugiemu Wincentemu dostały się Giżyce, od których Giżyccy Nałęczowie imię swoje wzięli; jakoż Abrahama Giżyckiego tamże wspominają w r. 1497, był to syn Wincentego. Abraham sędzia z. wieluński, którego córka Urszula żyła z Marcinem Kowalskim. *Acta Castren. Vielun. 1576.* Helena Giżycka przeorysza konwentu łęczyckiego około r. 1630. Wojciech stolnik wieluński i Krzysztof w z. wieluńskiej, Wojciech i Abraham w kaliskiem 1632. Chryzostom wieluński kasztelan w r. 1678. W tymże czasie żył Łukasz. *Niesiecki.* — Mikołaj w r. 1752 dobra Nieświastowice w woj. kaliskiem po Antonim Giżyckim odziedziczone, sprzedał Andrzejowi Łochyńskiemu. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gizymont. Stanisław skarbnik połocki podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Glaczyński, w rawskiem. Melchior podstar. rawski r. 1624. Paweł r. 1628. Szymon Żyliński Glaczyński tak podpisał elekcyą Jana III. w z. sochaczewskiej. *Nies.*

Glaire. Maurycy, rodem Szwajcar, sekretarz król. *nobil. praec. scart.* r. 1768.

Glasenap h. *wł.*, który jest taki: tryangul, na którym na trzech piramidach kończatych trzy głowy

utkwione, po bokach cztery piór strusich, niżej zaś po prawej stronie głowa ludzka z szyją z włosami obrócona w lewo; nad tem korona. W ziemi pomorskiej, Kazimierz starosta neoszczeciński 1677. Anna Glasenapówna de Grammel za Janem Gólczem sędzią waleckim. N. pułkownik saski, żona jego Bokumówna stolnikówna litewska. *Nies.*

Glass h. *Prawda.* Edward syn Jakóba Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Glasser. Józef *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1768.

Glatowski h. *Łada.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski.*

Glaubsowicz h. *Glaubicz.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski.*

Glave. *Indig.* w konst. r. 1790 fol. 222.

Glaznocki h. *Prus 3tio* Walentyn sekretarz król. 1648 w Malborskiem. Michał skarbnik podlaski w mielnickiej 1674. Wspomina ich i *Ł. Paprocki w Książce Łaski cudowne. Nies.*

Glewski h *Ostoja*, w krakowskiem. Kasper, którego dziedzictwo była Sprowa, miał za sobą Branicką, zostawił z niej potomstwo. *Baran.* — *Niesiecki.*

Gleychman. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790.

Glezmer. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 147. — Jan syn Adama. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Glezmierski. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 148.

Glichen z nowogrodzkiego podpisał elekcyą Jana Kazim. *Małach*

Glindzicz w grodzieńskiem. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.* — Benedykta Glindziczówna za Janem Römerem

Glinicki h. *Junosza.* Z tych Jan miał za sobą Bronikowską, która mu powiła synów: Michała, Adama i Stanisława, w Wielkopolsce pod Jarocinem kwitnęli 1701. *Niesiecki.*

Gliniecki h. *Korab*, w mazowieckiem. Wojciech z Glinek stolnik warszawski, córka jego Anna za Bartłomiejem Grabionką Stanisław i Filip w z. ciechanowskiej, Wawrzyniec w rożańskiej 1632. Jan 1627. Gliniecka była za Jędrzejem Kocielkowskim. *Nies.*

Glinka h. *Biała*, *) w Mazowszu i na Rusi. Mikołaj kasztelan wizki 1440. Jakób starosta wizki po r. 1504 zmarły, żona jego Katarzyna Działyńska. Jędrzej i Jan, bracia rodzeni, pod Dzialdowem mężnie się za ojczyznę bijąc z Krzyżakami, polegli. Wizki powiat od Glinków wykupiła Anna księżna mazowiecka, wyliczywszy im dwadzieścia tysięcy. *Bielski fol. 517, 1511.* Mikołaj kasztelan wizki za czasów Paprockiego, którego córka Anna dostała się w małżeństwo Wolskiemu h. *Półkozic*; ta potem wnuka swego Jakóba Glinkę do Podbajec sprowadziła, kędy on mężnie wszystkim nieprzyjaciołom odpór dając, pojąwszy Jadwigę Strzyżównę 1578, na Pokuciu osiadał. Stanisław, brat Jakóba, doświadczony żołnierz, którego syn Walentyn z Jadwigi Ciemierzyńskiej spłodził Jana łowczego podolskiego. Krzysztof łowczy halicki, tego to zda mi się córka była za Gabryelem Drohojowskim. Ci zaś, co się w Mazowszu zostali, jedni się z nich piszą Janczewskiemi Glinkami z Janczewa, z tych był N. pisarz z. wizki 1589. Krzysztof Glinka Janczewski pisarz z. wizki 1598. Szymon pisarz gr. mielnicki 1619. Adam pisarz z. wizki, poseł na konwokacyą 1632, syn jego Tomasz. Jan pisarz z. wizki 1683. Drudzy w z. różańskiej: z tych Stanisław sędzia rożański 1647. Jakób podstoli rożański 1674. Stanisław podczaszy rożański, Piotr, Stanisław, Maciej, Wacław, Tomasz, Wojciech, Mateusz z Jurzył 1648. Alexander Glinka Orlikowski w tymże roku Inni w z. nurskiej, jako Stanisław pisarz z. nurski 1703. Inni w Podlasiu, z tych Adam na Paplinie Glinka, Jakób i Jan, Adam z Glink na Goglewie 1674. Adam skarbnik dobrzyński 1676. Franciszek stolnik wieluński i jego syn Michał 1681. Glinka miał za sobą Konarską 1703. N. sędzia z. łomżyński 1724. Dominik i Franciszek 1705 w krakowskiem. Mikołaj Glinka Janczewski miał za sobą Felicyannę Grotównę, z tej były dwie córki: Jadwiga *1mo voto* Zaborowska, *2do* Jana Kuczyńskiego małżonka i Anna za Marcinem Kożuchowskim. Janczewski miał za sobą ks Zbarazką. Franciszek z Rafałów Glinka wydał do druku *Zwierzyniec Jednorożców.* W ks. litewskiem Glinka Cypryan i Alexander 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Adam Glinka wojski rożański. Mikołaj chorąży. Antoni podwojewodzy. Klemens sędzia z. mścisławski. *Krasicki.* — Mikołaj Glinka senator, kasztelan król. polskiego r. 1817, syn Antoniego i Bogumiły z Mostowskiej kasztelanki, † 1825-8.

Glinka h. *Slepowron.* Dom starożytny w z. wizkiej, gdzie gniazdo jego dobra Glinki, o czem świadczą Akta ziemskie wizkie z r. 1464.

Glinojecki, w płockiem. Karol Soc. Jesu. Mikołaj pisarz zakrzeński 1674. Wojciech tegoż roku.

---

*) P. Kosiński, autor *Przewodn. herald.*, chcąc widocznie poprawić Niesieckiego, kładzie im herb *Białynia*; ale to niepotrzebne bałamucenie. Glinkowie bowiem używali i używają po dziś dzień herbu Biała *vel Trzaska*, który oprócz podobieństwa nazwy, niema nic wspólnego z herbem *Białynia.*

Nies. — Kilku tego nazwiska legitymowało się w Heroldyi król. polsk., gdzie im przyznano herb *Prus 2do.*

Gliński. Marcin. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gliński h. *wł.* Książęcy w Litwie dom, z którego sławny był Michał marszałek nadworny litewski, pogromca Tatarów pod Kleckiem r. 1506; który za rebelią przeciwko królowi Zygmuntowi wyzuty z dóbr i ze wszystkiego, z bratem Bazylim i całym domem swoim wygnany z kraju — wyniósł się do Moskwy, gdzie uwięziony i oślepiony przez własną podobno synowicę (która była żoną Bazylego wielkiego ks. moskiewskiego) umarł w więzieniu r. 1534. Ojciec jego, według *Kojał. in MS.* był Lew kniaź Gliński, dziedzic na Glińsku czyli Hlińsku (bo Siewierzanie tam mówią G, gdzie Ruś kładzie H), miał krom Bazylego i innych dwóch synów, jeden Hrehory starosta owrucki 1503 od Tatarów perekopskich i z wojskiem zginął nad Ussą rzeką, drugi Iwan za Aleksandra króla, chce go mieć ten *MS.* wojewodą wileńskim. Hlińska księżna Anastazya *) była za Sapiehą Simeonem Sunigajłem, kasztelanem. Bogdan wzięty na wojnie w niewolę od Moskwy, tamże został. Potomstwo tych kniaziów dotąd zostaje w różnych powiatach księstwa litewskiego, osobliwie w wołkowyskim i w Połoczyźnie, z których jedni się Glińskiemi, drudzy Hlińskiemi zowią: Konstanty, Władysław, Alexander, Jędrzej, Michał, z wileńskiem pisali się na elekcyą Jana Kazim króla. Jerzy kniaź Gliński zabity od Moskwy pod Wierzchowicami 1655; któryś z tego domu miał za sobą Połubińską. Tyle *Niesiecki.* — Bazyli kniaź Gliński, syn Lwa a brat Michała (o którym wyżej), miał córkę Helenę, która była żoną Bazylego w. ks. moskiewskiego, a matką Iwana Groźnego — i synów trzech: Jerzego † 1547, Jana i Michała † 1559, którego syn Jan um. w r. 1602 jako ostatni po mieczu potomek tej linii, która osiadła w Moskwie. Młodsza atoli linia pozostała w Litwie, kwitnęła jeszcze w XVIII. wieku. Do tej ostatniej też zapewne należą Antoni i Jan, synowie Piotra Glińskiego, burgrabiego gr. gostyńskiego, którzy dziedziczne swoje dobra Karkoszki sprzedali w r 1768, o czem pisze *Herb. rodz. szl. 1853*; a także Glińscy dziś zamieszkali w królestwie polsk., z których kilku legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Gliński h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem, z Glinnika się piszą. Jan pisarz gr. krakowski, mąż w prawie biegły. Dorota tegoż herbu, była za Janem Krzysztoporskim. Krzysztof podpisał *laudum* proszowickie 1632. Adam chorąży sandomierski 1682 miał za sobą Maryannę Latoszyńską h. *Gryf*, córka jego jedna była za Janem Laskowskim, druga Konstancya zakonnicą ś. Franciszka. Tamże druga jej siostra Bogu się na służbę wieczną poświęciła. Jan Kazimierz stolnik sandomierski 1713 miał za sobą Boratyniankę, pozostałą wdowę po Łukaszu Makowieckim. Stanisław syn Adama chorążego, a bodaj nie z Cikowskiej. Glińska Stanisława Chrząstowskiego Zadorczyka małżonka. Kasper r. 1662. Joachim miał za sobą Decyuszównę. *Niesiecki.* — Antoni w r. 1723 dobra Romoka w woj. płockiem bratu swemu Henrykowi ustąpił. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gliński h. *Korczak.* Z tych był Benedykt władyka włodzimirski 1679. *Nies.*

Gliński h. *Lis*, w z. ciechanowskiej. Krzysztofa wspomina *Papr.* męża rycerskiego. Maryanna była za Celińskim Michałem. *Nies.*

Gliński h. *Nowina*, w sieradzkiem i łęczyckiem. Kasper w łęczyckiem 1632. Stefan w sieradzkiem 1648. Stefan Adam i Wojciech w łęczyckiem 1674 podpisali elekcye królów polskich. *Nies.*

Gliński h. *Pomian*, w płockiem woj. Jan kanclerz poznański, kanonik płocki, sekretarz królewski umarł 1616. *Niesiecki.*

Gliński h. *Radwan*, w ziemi zakroczymskiej. Krzysztof cześnik łomżyński 1674. *Niesiecki.*

Gliński h. *Slepowron.* O tych ani *Papr.* ani *Okolski* nie pisał. *Niesiecki.*

Gliszczyński h. *Jastrzębiec 2do*, w Wielkopolsce. Krzysztof w pomorskiem 1674. N. kanonik stryj Michała 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Gliszczyński komornik kaliski. Józef cześnik gnieźnieński. Kajetan kanonik poznański. Franciszek viceregent gnieźnieński. W r. 1788 Józef kasztelan biechowski. *Kras.* — Maciej Gliszczyński pisarz ziemski kaliski 1736. Antoni senator, wojewoda królestwa ur. 1770 † 1833. Antoni w r. 1746 nabył dobra Sokolniki w pow. gnieźnieńskim. Maciej z *Glisna*, pisarz z. kaliski, w r. 1759 dziedziczył dobra Chutki, Krowice, Modła i Junikowo w woj. kaliskiem, a r. 1764 był posłem na sejm z woj. poznańskiego. *Herb. kr. polsk. 1853.*

Gliwicz h. *Ogończyk.* Hieronim syn Alexandra legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Glogier h. *Pracowoc.* Antoni syn Józefa. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Glotz h. *Melissa.* Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Glotz (de). Bogumił Karol otrzymał szlachectwo galicyjskie od ces. Franciszka II. r. 1800.

Glower h. *wł.* Archibald Jędrzej de Glajdeny Glower z Anglii otrzymał indygenat od Rzeczypospolitej na sejmie 1725, za wielkie swoje zasługi przez lat czterdzieści i cztery, to w fortyfikowaniu różnych fortec, to w utrzymaniu ich przeciwko nieprzyjaciołom ojczyzny, to w wielu kampaniach jako obersztlejtnant w wojsku cudzoziemsko-polskim i stolnik inflantski; złączył się dożywotnie z Elżbietą Heleną Gruszecką, z tej było dwóch synów: Józef w zakonie Soc. Jesu i Antoni, i tyleż córek: Maryanna i Urszula. Ojciec tego Archihalda Tomasz, matka Elżbieta Dara. *Niesiecki.* — Antoni w wojsku cudzoziemsko-polskim żołd prowadził, miał za sobą Cielecką. Siostra jego za Arciszewskim. *Kras.*

*) Ta ks. Anastazya bodaj czy nie była z domu ks. Ostrogskich, a wdową po ks. Glińskim.

Glustecki. Glustecka była za Marcinem Ogińskim kasztelanem mścisławskim. *Geneal. Ogińsk.* To pisze *Niesiecki*, ale pod Ogińskimi nie ma żadnej o Glusteckiej wzmianki i genealogia Ogińskich nic o niej nie mówi.

Gluziński h. *Korczak.* Józef syn Andrzeja, Piotr i Leopold dzieci Benedykta legitymowani w Heroldyi król. polsk. 1853.

Gładki. Jan Gładki chorąży miński 1606. *Nies.*

Gładkowski. Jan Franciszek z sandomierskiego podpisał elekcyą Jana III. N. Gładkowski w chełmińskiej ziemi, miał za sobą Kunegundę Rudnicką, z której został się syn Jan i córka Maryanna. *Niesiecki.*

Gładysz h. *Gryf*, w bieckim powiecie, pisali się z Brześcia. Piotr odebrał od Węgrów imieniem Władysława Jagiella Spiż i nim administrował. Jan rządca sądecki w roku 1468 zamienił dobra swoje dziedziczne Brzeście, za pewne prowenta w żupach bocheńskich, wiecznemi czasy; jemu zaś i sukcesorom jego puszczono bachmistrzostwo. Jan w zakonie Soc. Jesu. Łukasz w tymże zakonie 1640. Szymon proboszcz ś. Jakóba na Kazimierzu przy Krakowie Miechowita około 1603. Maciej 1654. N. komornik krakowski. N. 1690 służył pod pancerną chorągwią z Koniecpolskim. *Nies.* — Mikołaj Gładysz *z Reglic*, w r. 1581 wieś Łączki w wojew. sandomierskiem posiadał. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gładysz h. *Nieczuja.* Jednaż ich dzielnica z Galiczami. Tomasz miał za sobą Zofię Buczkowską, z której syn Jan. *Nies.*

Gładyszewski. Tadeusz Szymon legitymował się w sądzie z. przemyskim r. 1782, i tegoż roku Jan w sądzie gr. bełzkim.

Głaszyński. Piotr legitymował się w sądzie z. przemyskim r. 1782.

Głażewski h. *Cholewa.* Andrzej w sądzie gr. lwowskim r. 1782. Wojciech i Karol wnukowie, w Wydziale Stanów r. 1828, a Ignacy Dominik w Wydziale Krajowym król. Galicyi i Lodomeryi r. 1866 — legitymowani.

Głażewski h. *Niekrasz.* Waleryan syn Andrzeja Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Głazowski, w ziemi rożańskiej, Eustachy 1632, Tomasz 1648 podpisali elekcye król. *Nies.*

Głębocki h. *Doliwa*, w Kujawach i na Podlasiu. Dom pod tem imieniem starodawny. Mikołaj archidyakon poznański 1425. Mikołaj drugi, kanonik gnieźnieński 1448. Jerzy od pogaństwa na galery wzięty. Mikołaj kasztelan kruświcki 1444. Stanisław burgrabia śremski 1491. W r. zaś 1560 trzech było braci rodzonych: Jan, Serafin i Mikołaj, z tych Jan działem z dóbr ojczystych wziął Raciecice, Łuczydlno i Klonowko, miał za sobą Dobrosołowską z Palędzia, z tą spłodził kilka córek: Kołudzką, Niszczewską, a *2do voto* Jarnowską, Skotnicką, Gorczyńską, a potem Gąsiorowską, nakoniec Kołudzką, i synów czterech: Sebastyana skarbn. brzeskiego kuj., Wojciecha miecznika, Floryana *ster.*, i Stanisława, którego z Agnieszki Wietrzychowskiej córka Anna najprzód Ludwika Wysockiego, a potem Jakóba Małachowskiego, i Maryanna, Jędrzeja Wolskiego małżonki; synowie zaś trzej: Jan i Kazimierz *ster.*, Wojciech sędzia z. brzeski kuj., ten z Jadwigi Malczewskiej zostawił Maryannę *1mo voto* za Łukaszem Sokołowskim, *2do* za Kąckim, i synów pięciu: Jędrzeja wojewodę rawskiego, tego z pierwszej żony Olszowskiej córka Teresa w klasztorze warszawskim u panien Sakrament. zakonnica, i synowie dwaj: Alexander starosta brzeski kuj. i Wawrzyniec; z drugą Kraszewską, z trzecią Szamowską, z czwartą Niewiarowską Anną nic nie zostawił. Jana kasztelana kruszwickiego, którego z Ewy Mniewskiej córka Maryanna i synów trzech: Józef, Dominik i Wojciech. Ludwika cześnika brzeskiego kuj., tego z Trampczyńskiej córka Wiktorya zakonnica ś. Norberta w Strzelnie. Sebastyana bezpotomnego, i Bartłomieja podkomorzego brzeskiego kuj., żona jego Justyna Dorpowska. Serafin, brat Jana i Mikołaja, wziął działem Łagiewniki i Libstowko, ten z Katarzyną Wiesiołowską spłodził syna Stanisława, którego żona Zofia Cielecka z Rusibora, z tą zostawił Ewę zakonnicę ś. Klary i przeoryszę w Kaliszu, i synów trzech: Alexandra archidyakona gnieźnieńskiego, Wojciecha podczaszego kaliskiego, sekretarza Zygmunta III., ten miał za sobą Annę Tylicką h. *Lubicz*, z której tylko się jedna córka została Izabela, zakonnica ś. Norberta w Strzelnie. Serafina wojskiego kaliskiego, ten Magdalenę Krzycką zaślubił, um. 1638, spłodziwszy trzy córki: Zofię *1mo voto* za Sebastyanem Tarnowskim, *2do* za Stanisławem Zaleskim. Katarzynę *1mo voto* za Zygmuntem Olędzkim, *2do* za Chryzostomem Jarochowskim. Annę za Zygmuntem Świeckim i syna Alexandra, tego żona Dorota z Otoka Zaleska, z którą miał syna Serafina, podkomorzego brzeskiego kuj., ten z Anną z Stawca Osiecką

spłodził córkę Teresę za Antonim Zakrzewskim h. *Ogończyk*, i syna Adama stolnika inowrocławskiego, ten z Magdaleny Tarnowskiej h. *Rolicz* ma synów trzech: Michała, Serafina i Franciszka, córek dwie: Annę i Teresę. Krom tych, jeszcze z tego domu ci kwitnęli. Jędrzej miecznik brzeski kujawski, z Przywieczerzyńską spłodził Jana *ster.* i Swentosława, tego córka Zofia była za Józefem Franciszkiem Charłupskim, i synowie: Adam, Wojciech, Samuel i Jędrzej pisarz z. inowrocławski. N. urodzony z Anny Kaimirówny, miał za sobą Ciołkównę, z tej było czterech synów: Sebastyan, Jan, Stanisław i Samuel; z tych Sebastyan z Domaradzkiej spłodził pięciu synów: Stefana, Kaspra, Waleryana, Stanisława i Jerzego, i córek dwie: Annę i Zofię. Stefan zginął pod Toruniem i syn po nim został Wojciech; Kasper młodzian pod Wojniczem zginął; Waleryan młodo umarł. Stanisław w Podgórzu pojął Ryńską, z tej było synów dwóch, córek cztery. Jerzy służył po usarsku, zostawił potomstwo. Tomasz pod Komarnem, Jędrzej pod Hownowem, Samuel wojski kruszwicki, dziedzic dóbr Wrzeszczewic, po którym dwóch jest synów: Samuel miał za sobą Grodzicką, Jędrzej Walewską. Na Ruś dwóch się Głębockich wyprowadziło, z tych był Stanisław podstoli lwowski 1626. Jan podczaszy lwowski, żona jego Baranowska, z tej syn i córka. Brat Jana, Stefan, obadwaj z Krosnowskiej urodzeni, sprzedał Klonówko mniejsze w Kujawach. Ludwik w lubelskiem *ster.*, siostra jego Niemyska, synowiec jego w Kujawach sprzedał Klonówko. Katarzyna była za Maxymilianem Ossolińskim 1655. W Podlasiu Głęboccy osiedli, bo Alexy i Adam 1575 podpisali list województwa podlaskiego o grodzie Parczowskim; od tych był Floryan w zakonie Soc. Jesu. Inni w krakowskiem i sandomierskiem. Nadto Michał Hieronim kanonik kruszwicki, siostra jego Pyszkowska. Dorota zakonnica w Strzelnie, siostra jej Petronela *1mo voto* była za Linieckim, *2do* za Biesiekierskim. Sebastyan kustosz chełmski. *Nies.* — W r. 1778 Felix Głębocki stolnik kijowski. Michał wojski owrucki. *Kras.*

Głębocki h. *Lubicz*, w Mazowszu. Jeden z nich miał za sobą Zofię Izbińską z Niszczyckiej spłodzoną. *Nies.* — *Wielądko* pisze obszerniej o tej familii, co jednakże nie powtarzamy, z powodu znanej nam już niewiarogodności tego autora. — Samuel z *Głębokiego* Głębocki wojski brzesko-kujawski, w r. 1743 dobra Zagajów i Kotków — nabył. *Herb. rodz szl. król. pols. 1853.*

Głębocki h. *Ostoja*. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Głodkowski. Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Głodowski h. *Dąbrowa*, w dobrzyńskiej ziemi; podobno są i Głotkowscy tegoż herbu. *Nies.* — Dom to starożytny w ziemi łomżyńskiej, gdzie gniazdo jego dobra Głodowo Dąb, o czem są ślady w aktach łomżyńskich i t. d. od r. 1457.

Głodowski h. *Przegonia*, w ziemi zakroczymskiej. *Nies.*

Głodziński h. *Jastrzębiec*. Józef syn Adama. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. r. 1854.*

Głogiński h. *Ostoja*, w Wielkopolsce. Mikołaj podczaszy kaliski. *Niesiecki.*

Głogowski h. *Grzymała*, w Mazowszu, a potem i na Rusi. Paweł dziekan płocki um. r. 1570. *) Krzysztof wojski czerski 1611. Zygmunt z rawskiego poseł na sejm 1623. Mikołaj podczaszy nowogrodzki 1662. Zygmunt cześnik nowogrodzki miał za sobą Dorotę Ubyszównę, z której córka Nurzyńska i siedmiu synów: 1. Samuel cześnik nowogrodzki, pułkownik królewski za Jana III. 2. Antoni stolnik bełzki 1694, ten z Katarzyny Bobowskiej spłodził synów: Zygmunta który żył z Ołtarzewską, Samuela stolnika płockiego, Józefa scholastyka przemyskiego 1727, Teodora łowczego latyczewskiego i córkę Maryannę *1mo voto* za Floryanem Miereckim, *2do* za Olszyńskim. 3. Kazimierz starosta grabowiecki. 4. Franciszek starosta grabowiecki, ten pojął Stadnicką Teresę, z nią miał dwie córki: Annę i Elżbietę. Mikołaj łowczy bełzki miał za sobą *1mo voto* Głuszyńską, z której spłodził syna Józefa miecznika mścisławskiego, który żył z Olszyńską, ta mu urodziła synów: Simona i Jana; *2do voto* tenże Mikołaj miał za sobą Wybranowską, z niej synów dwóch: Stanisław Soc. Jesu i Jan archidyakon lwowski, i córek trzy: z których jedna dostała się N. Domaradzkiemu, druga zakonnicą w Bełzie, trzecia panną. 6. Jan chorąży inflantski, tego z Zofii Hoszowskiej syn Kazimierz, i córek trzy: Klara, Maryanna i Elżbieta. 7. Stanisław miecznik płocki, któremu Zielenczanka powiła synów: Alexandra i Józefa. Dawniej trochę Stanisław miał za sobą Bełżecką, ale z nią żył bezpotomnie. Któryś z nich był kasztelanem radomskim 1670. Mikołaj miał za sobą Zofię Mielicką, z tej syn Łukasz i córka Marcyanna Radkowska i Anna Rzymowska. To *Niesiecki.* — Dalszą wiadomość o tej rodzinie podajemy już w porządku genealogicznym z akt gr. latyczowskich i bełzkich. Mikołaj Głogowski w r. 1691 kasztelan radomski (o którym wyżej nadmienia *Niesiecki*) był najstarszym synem (miał on bowiem czterech jeszcze braci, o których brak nam szczegółów) Zygmunta sędziego gostyńskiego i Krystyny Sobieskiej, córki Sebastyana (bliskiej krewnej króla Jana III.), wnukiem Jana na *Głogowcu*, *Dąbrowsku* i *Sądku* w woj. płockiem, posła na sejmy elekcyjne, prawnukiem Wojciecha podczaszego gostyńskiego, dziedzica na *Głogowcu*, który pierwszy zaczął się pisać Głogowskim (ojciec bowiem jego Mikołaj namiestnik sierpski pisał się jeszcze od dóbr swoich Goślice Goślickim). Ten Mikołaj kasztelan radomski († 1676) dziedzic rozległych włości na Rusi i w woj. sandomierskiem i rawskiem, zaślubił *in 1mo voto* Przyborowską, wdowę po Lutostańskim, *in 2do voto* Alexandrę Kazanowską, siostrę Adama marszałka, słynnego ulubieńca króla Władysława IV., z której zostawił (przy życiu — wszystkich bowiem razem dzieci było 25) córek dwie: Ludwikę i Barbarę, oraz synów pięciu: Jana cześnika nowomiejskiego, ożenionego z Bylinianką, wdową po Nowogrodzkim, Franciszka (ten z Teresy Ubyszówny miał syna Mikołaja i córkę Alexandrę Teresę za Michałem Siekierzyńskim), Andrzeja cześnika nowogrodzkiego (tego z Wąsowiczówny, wdowy po Kunickim, córka Anna wydana za Węża) i Samuela. Z tych Samuel podsędek nowomiejski, pułkownik królewski, mąż waleczny pod Beresteczkiem, Cudnowem, Chocimem i Wiedniem, miał za sobą Katarzynę Charzewską (owdowiawszy wyszła za Andrzeja Witowskiego), z której zostawił sześciu synów: Samuela, Franciszka, Jana, Piotra, Mikołaja i Zygmunta, z nich: Mikołaj z Żółkiewską spłodził syna Łukasza; Piotr został Benedyktynem, Franciszek miecznik płocki z Głuszyńską żył bezpotomnie, Zygmunt zaś, cześnik bełzki, zaślubił Dorotę Ubyszównę, z którą miał oprócz córki Klary za Burzyńskim — synów pięciu: Stanisława podstolego płockiego (żona jego Zielonczanka, która mu powiła córkę Maryannę i dwóch — podług *Nies.* — synów: Alexandra i Józefa, z których pierwszy z Teresą Gąsewicz spłodził synów: Jakóba i Franciszka, a ten miał synów: Jana i Ignacego Kajetana, legitymowanych w Wydziale Stanów galicyjsk. r. 1821). Antoniego podstolego bełzkiego, Franciszka starostę grabowieckiego (ten z Teresą Stadnicką miał córek dwie: Annę i Elżbietę), Mikołaja łowczego bełzkiego (tego synowie: Józef, Stanisław, Jan i córki: Konstancya, Dorota i Joanna) i Jana (tego z Zofii Hoszowskiej córki: Maryanna ur. 1706, Klara ur. 1808 i Elżbieta ur. 1710 i synowie: Antoni ur. 1705 jak to świadczą księgi kościelne w Rudkach, i Kazimierz podstoli lubaczowski, któremu Maryanna Wybranowska powiła córkę Konstancyą zakonnicę u Karmelitanek we Lwowie i syna Franciszka starostę krzywickiego, który z Józefą Kalinowską miał córkę Łucyą za Stanisławem Grzymała Jabłonowskim). Z tych Antoni, podstoli bełzki, pułkownik król., poseł na sejmy i deputat na trybunał koronny 1694, z Katarzyny Magdaleny Bobowskiej, zaślubionej w r. 1687, zostawił córek dwie: Maryannę za Olszyńskim i Annę, oraz synów: Samuela, Teodora łowczego latyczowskiego, Franciszka i Józefa kanonika kat. kamienieckiego, który był deputatem na trybunał koronny 1724 r. Z tych pierwszy, Samuel, stolnik żydaczowski, stronnik króla Augusta III., dziedzic Hruszowa, Cetnina, Bronisława, Kuchar, Kłanic i wielu innych, miał za sobą Zofię Rozwadowską podstolankę halicką, z której zostało następujące potomstwo: Maryanna za Markowskim, Dorota za Bratkowskim, Kajetan kanonik kat. lwowski, Józef, Andrzej i Antoni chorąży chorodelski r. 1752, porucznik pancerny i marszałek sejmiku bełzkiego, członek Stanów, który zaślubił Ludwikę Dulską, córkę Józefa i Anny z Borków, miał z nią dwóch synów: Andrzeja (o którym brak wiadomości) i Wincentego, którego z Urszuli Jabłonowskiej h. *Grzymała* syn Ludwik (ur. 1808) szambelan austryacki, dziedzic dóbr Psary i Zadorów, zaślubił *1mo voto* Stadnicką, z której córka Julia za Stefanem Potockim, *2do voto* Annę Pankowic de Szenkvitz (córkę Andrzeja c. k. konsyliarza w Węgrzech — dziedzica dóbr Kerepecz i wielu innych — i Anny bar. Szepessy de Negyes) wdowę po Gwidonie hr. Stahremberg, z której zostaje jedyna córka Wilhelmina Anna, dama krzyża gwiaździstego austr., dziedziczka dóbr po ojcu w Galicyi i po matce dóbr Kerepecz, Kerecs i Demeter w Węgrzech, zaślubiona Stanisławowi hr. Rey (ten † 1876). Oprócz podanych wyżej w porządku genealogicznym, spotykamy jeszcze Alexandra, który w r. 1753 dobra Majerow i Biłę dziedziczył (*Herb. rodz. szl.*) i Szymona sędziego gr. buskiego, posła na sejm w r. 1764, który miał za sobą Zofię Czarnecką, wdowę po Kamieńskim r. 1765. *Akta gr. lwowskie.* — W Heroldyi król. polsk. legitymowali się przed r. 1851 Michał syn Jakóba, Tomasz syn Tadeusza, Ignacy syn Jakóba, Seweryn i Ignacy synowie Józefa, — Norbert, Konstanty i Stanisław synowie Ignacego, — Jan syn Jana, — Walenty syn Józefa, Felix syn Ignacego i Alojzy syn Jana. — *Krasicki* wymienia Pawła archidyakona płockiego w r. 1556, którego listy są w bibliotece helsbergskiej. — Michała cześnika bełzkiego w r. 1778, Jana podsędka buskiego, Antoniego chorążego horodelskiego i Dominika kanonika lwowskiego. — Adolf podporucznik 2go pułku ułanów polsk., † w Londynie przed r. 1863.

*) *Krasicki* świadczy, iż ten Paweł nie umarł w r. 1570, jest bowiem list jego w bibliotece helsbergskiej z r. 1571.

Głosiński. Bazyli i Jędrzej bracia, w komput rycerstwa polskiego policzeni przez sejmową konstytucyą 1661. *Nies.*

Głosków herb: Na tarczy ze skrajem złotym, w polu czerwonem dwie owce białe od siebie odwrócone; w szczycie helmu trzy pióra strusie, z których środkowe czerwone. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany za usiłowania w ulepszeniu gospodarstwa rolnego — Franciszkowi Stalkowskiemu dziedzicowi dóbr Głosków, dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 1 (13) kwietnia 1830. *Herb. rodz. szl. król. polsk. 1853.*

Głoskowski h. *Jastrzębiec*, w Mazowszu. Jakób podkomorzy czerski 1525. Stanisław był cześnikiem warszawskim † 1638, któremu syn Ludwik w Warszawie nadgrobek wystawił. Michał w płockiem 1674. *Nies.* — W r. 1788 Franciszek Głoskowski vice-regent łęczycki. *Kras.*

Głoskowski h. *Korab.* W Wielkopolsce i na Wołyniu. Głoskowska Jadwiga była za Marcyanem Łochyńskim. Maryan z Jadwigi Ramultówny zostawił syna Jana 1701. Stanisław archidyakon poznański 1714. Stefan stolnik bracławski, pierwszy osiadł na Wołyniu około 1680, syn jego Paweł w zakonie Soc. Jesu, † 1723, także i stryjeczny ich Jan, obrawszy sobie stan pokory. *Nies.*

Głoskowski h. *Przerowa*, w czerskiej ziemi. Maciej 1714. *Niesiecki.* — N. Głoskowski miał za sobą Julię Jełowicką. Felicyanna za Janem Męcińskim. *Geneal. Jełowickich.*

Głowa h. *Jelita*, w przemyskiej ziemi. Krzysztof sekretarz król. 1569. *Niesiecki.*

Głowacki h. *Prus 1mo*, w krakowskiem. Maciej z Głowaczewic żupnik krakowski 1496. Marcin pisarz komory król., mąż uczony. *Nies.* — Do tych należy Jan Maurycy, który z Łopatyńską ma syna Władysława i córkę Celestynę (w Galicyi).

Głowacz h. *Dębno* i **Głowacz** h. *Nałęcz.* Tych umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Głowczewski h. *Kłopot*, w pomorskiem. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Głowczewski h. *Ostoja.* Felix syn Wojciecha. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. r. 1851.*

Głowczyński. W z. wyszogrodzkiej, Felix podpisał elekcyą Władysława IV. Stanisław w pomorskiem, ale Głowczewski. Stanisław Głowczyński w zakonie Soc. Jesu 1722 rządził kollegium gdańskiem i sandomierskiem. *Niesiecki.*

Głowianka w statucie litewskim wspomniony. *Małach.*

Głowicz. Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Głowiński h. *Godziemba*, z Głowni na dobrzyńskiej. Stanisław z sejmu 1581 naznaczony w ziemi dobrzyńskiej pobórcą. Paweł z Głowni dziekan krakowski 1486. Głowiński kasztelan rypiński, żona jego Elżbieta Sierakowska h. *Ogończyk.* Stanisław sędzia z. wieluński, zmarłemu synowi swemu nadgrobek postawił w Częstochowie 1655. Podobno są i Głowińscy Gozdawitowie. *Nies.*

Głowiński h. *Roch 2do*, w rawskiem, z Głowna. Mikołaja wspominają przywileje katedry kujawskiej 1277. Jakób z Głowna sędzia rawski 1436. Syn jego Piotr chorąży rawski, z Zaleskiej h. *Leszczyc* zostawił syna Dymitra, ten Tomasza sędziego przedeckiego, i Stanisława, który sędzią był halickim, posłował na sejm 1633. Stanisław synowiec jego, kanonik lwowski. N. *) Głowiński kasztelan rawski. Michał miał za sobą Eufrozynę Słomczankę h. *Abdank*, z tej syn **) Samuel, biskup ebroneński, sufragan lwowski i administrator *sede vacante.* Jan w rawskiem 1632. Jan drugi tamże 1674. Dzierżek Głowiński pod Wiśniowcem w okazyi z Tatarami zginął 1494. Mateusza z Domaradzkiej córka była za Nowomiejskim. *Niesiecki.*

Głowniewski h. *Hołobok.* Tak wymienia *Małach.*

Głuchowski h. *Prus 2do*, w Prusiech. Jan proboszcz płocki. Jan 1578 pobórca w chełmińskiem. Waleryana nadgrobek w kościele chełmińskim z tym herbem opowiada, 1605 umarł. Ludwik i Mikołaj 1648. Mikołaj 1697. Głuchowski miał za sobą córkę Pierzchy. Michał z Elżbiety Kowalskiej spłodził Józefa, Dominika i Piotra. Głuchowska z Kossówny urodzona, za Janem Gołockim. N. była za Janem Dąbrowskim starostą. *Niesiecki.* — *Krasicki* czyni wzmiankę, że Waleryana córka młodsza zaślubić miała w r. 1609 Pawła Bratkowskiego.

Głuchowski h. *Prus 3tio.* Że są i tego herbu, świadczy *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Głuchowski h. *Radwan*, w z. drohickiej. Piotr i Kasper 1648 w z. warszawskiej, Jan w wileńskiem 1648. Piotr w z. sochaczewskiej, Jan na Wołyniu 1674. Głuchowska była za Brześciańskim. Simon. N. Głuchowska Walentego Będorskiego małżonka. Anna Pawła Włodka. N. Samuela Lipskiego. *Niesiecki.* — W r. 1778 Dominik podstoli olomuniecki. *Kras.*

Głuchowski h. *Ślepowron.* Michał legitymował się w sądzie gr. halickim r. 1782.

Głuski h. *Bończa.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Głuski h. *Ciołek*, w woj. lubelskiem. Jednaż ich dzielnica z Drzewieckiemi. Tomasz kasztelan gostyński, z Jadwigi Stamirowskiej zostawił trzech synów: Karola w zakonie Soc. Jesu, Kazimierza i Tomasza bezżennie zeszłych, i córkę Maryannę Angelę, Felicyana Gałęzowskiego małżonkę. Marcin 1705. Mikołaj w zakonie Soc. Jesu w Sandomierzu. Franciszek Jezuita. *Nies.* — W r. 1778 Józef podsędek lubelski. Franciszek podwojewodzy lubelski. *Krasicki.* — Wiktor Głuski w r. 1512 dobra Głusko, Kowale i Welice w lubelskiem dziedziczył, a Jacek cześnik łomżyński nabył tamże w r. 1742 od brata swego księdza Franciszka całą wieś Głusko. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Głuskowski. Księgi gr. ostrzeszowskie w r. 1570 o nich świadczą. N. miał za sobą Dąbską. Marcin w woj. płockiem r. 1648. *Niesiecki.*

Głuszecki. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.*

*) Na imię mu Jakób.

**) Miał on i córkę Brygidę za Stefanem Radgowskim. *Gen. Cik.*

Głuszewski podpisał elekcyą króla Jana Kazim. z sandomierskiego.

Głuszkiewicz. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Głuszyński (a nie Gluszczyński, jak mylnie wydrukowano na str. 460) h. *Dołabędź*, ob. **Dołabędź.**

Głuszyński h. *Łabędź*, w rawskiem, sandomierskiem i ks. litewskiem. Adam i Jan w sandomierskiem 1648. Wojciech w rawskiem, Łukasz i Wojciech w z. nurskiej 1674. Kasper poseł z smoleńskiego woj. 1648. Karol Dunin Głuszyński, bo się tak wszyscy piszą, kanonik kujawski, kustosz łowicki 1694. N. była za Mikołajem Głogowskim. Franciszek w zakonie Soc. Jesu 1728. Kasper miał córek dwie, jedna z nich Wankowiczowa, druga Gedeona Olędzkiego małżonka. Synów zaś pięciu: Jan mąż rycerski, jako i drudzy dwaj jego bracia Jakób i Krzysztof, którzy w okazyi pod Basią polegli. Czwarty Łukasz, jedenaście lat niewolę turecką wytrzymawszy, gdy ztamtąd na wolność wyszedł, pojął Krasnodębską, z niej spłodził syna Antoniego, który z Chrapowicką żył *sterilis.* Piąty Malcher chorąży wołkowyski, z Wojejkówny urodzony, komisarzem był z bratem swoim Łukaszem, do podziału dóbr niektórych na wygnańców 1670, złączył się był dożywotnie z Szemiotówną, z tej zostawił córek dwie: Elżbietę *1mo voto* za Chlusowiczem, *2do* za Alexandrem Głębockim. Teodorę *1mo voto* za Albrychtem Cedrowskim, *2do* za Czarnym Zawiszą h. *Jelita*, i synów czterech: pierwszy Piotr porucznik petyhorski, żona jego Helena z Zawierza Stetkiewiczówna *sterilis*, druga Hołubówna, której córka Anna za Łukaszem Sadowskim. Drugi Jacek porucznik petyhorski, trzeci Stanisław, obadwa bezpotomnie zeszli. Czwarty Michał podstoli wołkowyski, miał za sobą Bartoszowiczównę, z tą syna Jozafata, i córek dwie. Konstantyn chorąży smoleński. Krzysztof Stanisław Soc. Jesu. Bernard podstoli nowogrodzki 1658. N. cześnik sochaczewski, żona jego Anna Oraczewska 1710. *Niesiecki.* — W r. 1778 w ks. litewskiem Mateusz Głuszyński sędzia gr. lidzki. *Kras.* — Około r. 1739 Konstancya za Krzysztofem Dębno Krzyżanowskim.

Głuszyński h. *Prus 1mo.* Tak wymienia *Małach.*

Głuszyński h. *Ślepowron.* Tak umieszcza *Małach.*

Gnatowski h. *Łada*, w z. ciechanowskiej. Adam 1632. Wojciech miał za sobą Małgorzatę Brodowską h. *Łada.* Jan, żona jego Boruchowska, z tej dwie córki: Jagwiga żyła z Janem Zarębą, Izabela z Wolskim, i synów dwóch: Ludwik pleban nulowski i Jakób, którego syn Firmian i córka Helena Trębicka. Wawrzyniec 1633. *Niesiecki.* — W r. 1778 Błażej żupnik zakroczymski. Michał vice-regent kijowski. *Kras.*

Gniady h. *Ostoja.* Jędrzej opat tyniecki, i zakonnością i rządem swoich zalecony, † 1542. Piotr marszałek dworu u Fryderyka kardynała królewicza. *Niesiecki.*

Gniazdowa herb: W polu czerwonem korab złoty z kamienną na środku wieżą, nad którą i po jej bokach gwiazdy (trzy) złote; w szczycie hełmu trzy strusie pióra, na środkowem bróg. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Piotrowi Gniazdowskiemu, synowi Józefa, referendarzowi Stanu — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dn. 21 marca (2 kwietnia) 1844. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Gniazdowski. Obacz **Gniazdowa herb.**

Gniazdowski h. *Korab*, w sieradzkiem. Jan Chryzostom pamiętny w Polsce kawaler dobyciem Poznania i innemi zwycięstwy. *Nies.* — Wiktor syn Ignacego, Władysław, Czesław i Leokadya dzieci Teofila. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851* i *1854* jako legitymowanych w Heroldyi król. polsk.

Gniazdowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. Jan biskup teodozyeński, sufragan gnieźnieński. Michał brat jego, mąż od młodości rycerski. *Niesiecki.*

Gnieszawa herb: W polu czerwonem strzała ostrzem do góry na połowie takiegoż pierścienia, pod pierścieniem róża biała; w szczycie hełmu pięć piór pawich strzałą złotą w prawo przeszytych. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Używają go Słodkowscy.

Gniewek h. *Gierald*, w krakowskiem. Dom starodawny, pisali się z Kończysk, z których był Stanisław podstarości ojcowski, synów dwóch zostawił: Łukasza i Piotra. Łukasz miał za sobą Zuzannę Łasińską h. *Abdank*, umarł bezpotomnie. Piotr w Wielkopolsce ożenił się, ale i ten potomstwa nie miał. Siostry ich, jedna była za Jakóbem Dobrocieskim, drugie pannami zakonnemi w klasztorze. *Niesiecki.*

Gniewiecki h. *Poraj*, z Bużenina piszą się. Gniewiecka z Bużenina, żona Stanisława Stokowskiego h. *Jelita. Niesiecki.*

Gniewiewski h. *Prus 1mo*, w ciechanowskiej ziemi. *Niesiecki.*

Gniewiński. Franciszek z pow. grodzieńskiego podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Gniewkowski, w Wielkopolsce. Anna, Stanisława Skaławskiego małżonka. *Nies.* — W r. 1755 Józef skarbnik bydgowski. Kazimierz sędzia pograniczny od Porty woj. bracławskiego. *Kras.* —

Gniewkowskim przyznaje Heroldya król. polsk. herb *Cholewa*, z tych Wojciech w r. 1614 posiadał dobra Rekle w woj. sieradzkiem.

Gniewosz h. *Kościesza*. Ci się piszą z Dalewic, zkąd *Okolski* Dalewickich Kościeszów kładzie, co miał mówić, Gniewoszów z Dalewic, w sandomierskiem. Gniewosz podkomorzy krakowski 1403, *) synów jego zostało dwóch, z których młodszemu było imie Jan. *Długosz*. Pisali się potem ci Gniewoszowie z Wnorowa. Z tych był Paweł sędzia gr. sandomierski, z Zofii Bronickiej h. *Ślepowron* zostawił potomstwo, między którem Izabela poszła za Jana Łasińskiego h. *Abdank*. Jan miał za sobą Elżbietę Przecławską, wdowę, z domu Gosławską, oboje bez potomstwa zeszli. Piotr († 1623) miał za sobą Annę Grodecką, wdowę po Jędrzeju Kmicie, która owdowiawszy, wyszła za Przyłęckiego Alexandra. Jan miał za sobą Annę Gostyńską, z tą zostawił potomstwo, synów trzech, z tych jeden w Moskwie będąc pojmany 1633 zginął. Jakób drugi młodo umarł 1634. Piotr trzeci i córek trzy zostawali na opiece Jędrzeja z Wnorowa, łowczego koronnego. *Nies.* — W r. 1778 Tadeusz regent gr. sanocki. *Krasicki*.

Gniewosz h. *Rawicz*. Ci się piszą z Olexowa. Stanisław z Magierówny h. *Szeliga* spłodził synów trzech. Z tych pierwszy Cherubin, w Wołoszech pod Bukowiną 1497 poległ. Daniel drugi zostawił syna Stanisława, którego z trzech żon liczne potomstwo zostało. Gabryel trzeci, ten się z Olexowa pisał, pojął w małżeństwo Tarłównę, która mu powiła czterech synów; z tych Jędrzej pierwszy, dziedzic na Sarnowie, z Falęcką dwóch synów zostawił: Stanisława i Adryana, siostry ich: Barbara Kochanowska i Anna Lasocka. Jan drugi syn Gabryela, dziedzic na Smogorzewie, rotmistrz króla Stefana, jego z Czerny synów dwóch było: Paweł i Jan, ludzie rycerscy. Mikołaj trzeci syn Gabryela, z Zieleńską h. *Ciołek* miał dwóch synów: Balcera sekretarza kor., męża walecznego, który własnym kosztem okryte roty wystawiał na nieprzyjaciół tej ojczyzny, miał za sobą ks. Czartoryską i Jana starostę latowickiego, jest o nim wzmianka w konst. 1591 fol. 633 i 1595 fol. 677, był to wielki tamtego wieku kawaler, tak dalece, że o nim mawiał Stefan Batory król polski, gdyby mi pojedynkiem przyszło certować o królestwo, nie kogo inszego bym na tę funkcyą zażył, tylko Jana Gniewosza; z Ewy Branickiej zostawił córkę Ewę, wojewodzinę podlaską, z drugiej żony Drohojewskiej córek dwie: Męcińską i Elżbietę Krzywczycką, i synów trzech: Tomasza, który młodo umarł, Krzysztofa, który pod Oryninem mężnie stawał, i Mikołaja starostę radomskiego, nadwornej król. chorągwi porucznika, który przez lat 30 dzielnie rotmistrzował w różnych okazyach a na zaborowskiej wyprawie, lubo w podeszłym wieku, tak się mężnie stawił, że go król Jan Kazimierz „salwatorem“ zdrowia swego nazwał, † r. 1650. N. Gniewosz, bodaj nie ten Krzysztof co pod Chocimem zginął, miał za sobą Annę Osolińską, z której synowie Mikołaj i Jan. Z tych Jan chorąży lubelski, miał za sobą Annę Broniewską h. *Lewart*, córka jego jedna Zofia za Piotrem Brzechffą, a potem za Marcinem Dębickim, brat jej rodzony Mikołaj w zakonie Soc. Jesu życie swoje zakończył w Łucku 1711. Mikołaj Albrycht biskup kujawski, drugi syn z Ossolińskiej, † 1654. Jan kasztelan czechowski podpisał elekcyą Jana III., tenże czy inszy kasztelan zawichojski miał za sobą Antoninę, córkę Stanisława Fredra. Gniewoszówna była za Fredrem Jędrzejem. Jędrzej miał za sobą Podlodowską, wdowę pz Odrzywolskim. Piotr podwojewodzy kaliski 1618. Katarzyna była za Doleckim. N. podkomorzy sandomierski marszałkował w trybunale koronnym za króla Jana, córka jego była za Morsztynem wojewodą inflantskim. *Niesiecki*. — Rodzina ta dziś przeważnie w Galicyi osiadła, znaczny zastęp wydała ludzi zasłużonych. Z tych Stanisław (ten był podczaszym nurskim *Akta kośc. w Birczy*) r. 1782. Wiktor Józef r. 1834 i Alexander Izydor r. 1844 (wnukowie Stanisława) brali udział jako członkowie w czynnościach Wydziału Stanów. Adam w r. 1782 legitymował się w sądzie ziemskim lwowskim, jego prawnukowie Edward, Jan, Zygmunt, Władysław, Wawrzyniec i Konstanty, a także synowie Alexandra Izydora: Antoni, Stanisław i Hipolit Włodzimierz legitymowali się w Wydziale Stanów. Dziś żyjący Stanisław, dziedzic Trzciańca w pow. dobromilskim, vice prezes Rady powiatowej, znany jako wzorowy gospodarz, szczególnie w kierunku chodowli bydła, ma liczne potomstwo; jego brat rodzony Włodzimierz szambelan, dziedziczy dobra Potok Złoty; tych brat stryjeczny, zdolny wyższy oficer w armii austryackiej, w r. 1878 był dowódcą pułku ułanów, tego brat, radca dworu w ministerstwie oświaty w Wiedniu. — Do tychże należy Jan Nep., który walczył w r. 1863 przeciwko Moskwie w stopniu majora, potem był na emigracyi w Szwajcaryi, obecnie zaś wydaje czasopismo p. t. „Strażnica“ we Lwowie. Są i w Królestwie polskiem, gdzie się kilku z nich legitymowało w Heroldyi przed r. 1851.

W księgach kośc. w Dydni znajdujemy metryki chrztu następujących Gniewoszów: r. 1737 Pawła, r. 1739 Dominika Adama, r. 1746 Maurycego Hieronima, synów Jana i Zofii z Wydrna,

*) Kroniki polskie, obszernie tego Gniewosza opisują sprawę i karę, na jaką był skazany osławienie królowej Jadwigi.

r. 1700 Kazimierza Antoniego, r. 1704 Melchiora Stefana, synów Melchiora i Anny z Wydrna. Bliższe szczegóły o tej familii, podamy w porządku genealogicznym w *Dodatku*.

Gniewski h. *Zgraja*. *Dług. in lib. Renefic. u Nakiel, w Miechow. fol. 108* wspominają Stanisława, dziedzica na Klonowie pod Skarzeszowem około r. 1448. *Nies.*

Gniński h. *Trach*. Ottona Tracha trzech się synów z Bojanowskiej zostało: Jan *sterilis*, Wawrzyniec i Stanisław; z tych ostatni dwóch synów spłodził: Jana i Piotra; od Piotra poszli Załęccy, od Jana, dziedzica na Gninie, Gnińscy; Piekarska albowiem h. *Leszczyc* czterech mu synów powiła: Wawrzyńca, Piotra, Kaspra i Wojciecha. Z tych Piotr pisarz gr. kościański, miał synów dwóch: Macieja, który pojął Przetocką, i Wawrzyńca, który Dąbrowską, z niej synowie Stanisław i Maciej. Kasper podstarości bydgoski, brat Piotra pisarza. Wojciech trzeci ich brat, pięciu synów zostawił: 1. Jana kanonika i kustosza poznańskiego. 2. Stanisława. 3. Wojciecha męża rycerskiego, umarł starostą osieckim, z Sobańskiej syna Jana spłodziwszy, po którym z Grzymalanki były dwie córki. 4. Kaspra, ten z Doroty Woźnickiej miał syna Jana biskupa enneńskiego 1625. 5. Jakóba, ten z Barbary Kreskiej Dziembowskiej h. *Pomian*, spłodził synów czterech: Samuela walecznego męża, ten złączył się był z Anną Buczkowską h. *Bogorya*, z której syn Jan, tylko po sobie jednę córkę zostawił. Wojciecha kantora i kanonika poznańskiego. Jerzego, którego z Katarzyny Mierzeńskiej synowie dwaj: Kazimierz i Stanisław. Stanisław, tego z Cieleckiej czterech synów: Jan, Ignacy, Wojciech i Stanisław; córka zaś była za Proskim. Jan podkanclerzy kor., syn Stanisława z Cieleckiej, miał za sobą Dorotę Jaskólską h. *Leszczyc*, z tej dwie córki zostawił, jedna z nich Konstancya Dorota ksienią rządziła klasztor ołobocki, druga Anna, Marcina Zamojskiego małżonka; synów także dwóch: Jana Chryzostoma biskupa kamienieckiego, *) referendarza kor. † 1715, i Jana wojewodę pomorskiego († 1703), który miał za sobą Teresę, Jana Potockiego h. *Pilawa* córkę, ale z nią żył bezpotomnie. Władysław starosta grodecki 1680 i radzyński, córka jego dostała się w małżeństwo Piotrowi Czapskiemu. Ignacy Bernard opat koronowski, trzech królów polsk. sekretarz, t. j. Jana Kazimierza, Michała i Jana III. Samuel na opactwo koronowskie konsekrowany 1706. *Niesiecki*. — Tego domu gniazdem jest wieś Gnin w poznańskiem, którą Rozalia Gnińska poszedłszy za Czapskiego kasztelana chełmińskiego, wniosła w dom Czapskich. Stało się to na początku XVIII. w. *Łukaszewicz* w opisie hist.

Gnojewski. Andrzej z sandomierskiego podpisał elekcyą Jana Kazim. *Małach*.

Gnoiński h. *Warnia*, w sandomierskiem. Przedtem się kiedyś, jak *Papr.* pisze, zwali Nosalami. Żegota z Gnojna, burgrabia krakowski 1401. Mikołaja kapłana wspomina *Kromer* pod r. 1456. Jana męża walecznego syn Przecław, starosta nowomiejski, ośmiu synów zostawił: 1. Mikołaj hetman nadworny, w okazyi pod Bukowiną wzięty był w niewolę, spłodził dwóch synów: Stanisława i Jakóba; Stanisław był podstarościm nowomiejskim, od którego został się syn Jan i córka Barbara Straszowa; od Jakóba także był z Secygniewskiej syn Jan i jego potomstwo. 2. Lempart obożny kor., mąż sławny, miał synów dwóch: Lenarta i Jędrzeja, który z Bobolanką zostawił potomstwo. 3. Leonard rotmistrz sławny, w szykowaniu obozów niepospolitej umiejętności. 4. Przecław stolnik króla Ludwika węg. miał synów ośmiu, z tych Jan zszedł *sterilis*. Stanisław dwóch synów zostawił: Adama, który z Oraczewską żył bezpotomnie, i Krzysztofa męża sławnego w Węgrzech, synowie jego: Krzysztof i drudzy trzej, albo bezżennie, albo bezpotomnie pomarli, z córek zaś jego Jadwiga była za Janem Sienińskim, Barbara za Chyckim. Jędrzej starosta nowomiejski, burgrabia krakowski, potomstwa nie zostawił. Przecław starosta wysocki, którego trzech synów: Piotr podkomorzy mielnicki, w Litwie potomstwo rozmnożył. Piotr skarbnik wołkowyski podpisał elekcyą Jana III; brat jego Jan, drugi Stanisław, a potem Justynus w zakonie kaznodziejskim. Krzysztof strukczaszy króla Augusta. Przecław dworzanin tegoż; Mikołaj szósty syn Przecławów bezpotomny; Piotr siódmy, Zygmunt ósmy. Piotr mąż rycerski. Wojciech sędzia wojskowy pod Koniecpolskim hetmanem 1632. Jan sędzia z. sandomierski r. 1627. Jędrzej 1648. Są i w ciechanowskiej ziemi Gnoińscy, jako to: Jakób 1632. Stanisław miecznik z. nurski 1705. Michał w zakonie Soc. Jesu † 1714. Justyna była za Stefanem Dąbrowskim. Anna za Alexandrem Frykaczem. Są Gnoińscy i na Wołyniu, z tych Aloizy Gnoiński w zakonie Soc. Jesu. *Nies.* — W r. 1778 Świętosław viceregent sieradzki. *Kras*

Gnojnicki. Jerzy w woj. trockiem 1632 podpisał *pacta conv.* Władysława IV. *Niesiecki*.

Gobiat w Żmudzi. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach*.

Gobrzydowski. Wojciech legitymowany w Wydziale Stanów galic. r. 1852.

Gochowski. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach*.

Gocki h. *Doliwa*. I tych ciż sami autorowie wymieniają.

*) Nim stan duchowny obrał, był wojewodą chełmińskim.

Gockowski h. *Prawdzic.* Krzysztof w woj. malborskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. N. Gockowska, siostra Antoniego i Józefa, była za Mikołajem Lutomskim. Są także na Ukrainie. *Nies.*

Gocłowski. Tomasz na Gocłach, sędzia z. nurski, podpisał elekcyą Jana III. i Jakób Piotr kasztelan przemęcki miał za sobą Elżbietę Mycielską, fundatorkę OO. Reformatów w Poznaniu, z którą żyjąc bezpotomnie, dziedzictwo swoje Barcin miasteczko z przyległościami darował Szygowskiemu. *Niesiecki.*

Goczałkowski h *Nowina*, w Wielkopolsce. Katarzyna ksieni opawska 1630. Druga była za Franciszkiem Boroskim h *Ogończyk*, atoli *MS. o Fam. Pr.* Goczałkowskim, co się w Prusiech znajdują, herb *Prawdzic* przypisuje. Jan w zakonie Soc. Jesu. N. miał za sobą Malczewską. *Nies.*

Goczałkowski *z Goczałkowic* h. *Poraj.* Stanisław burgrabia zamku krakowskiego, w sądzie z. czechowskim r. 1782, a wnuk Stanisława, Stanisław Wojciech Jan w Wydziale Stanów galic. r. 1852 — legitymowani; zaś Hieronim, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Goczałkowski h. *Sreniawa.* Patrz **Gotschalkowski.**

Goczanowski h. *Ślepowron*, w kujawskiem. Maryanna była za Kazimierzem Obrębskim. *Nies.*

Godaczewski h. *Gozdawa.* Jakób komornik zakrocimski 1632. N. towarzysz pod usarską chorągwią pod Starczem 1638. Stanisław cześnik grodzieński 1700. N. sędzia połocki miał za sobą Zofię Chełchowską. *Nies.*

Godebski h. *Godziemba*, w Litwie. N. komornik Stefana Batorego. Bazyli starosta bielski 1632. Samuel cześnik piński, potem podstoli. Filon sędzia z. piński, synowie jego Jan i Bogusław. Jędrzej stolnik piński 1674, syn jego Franciszek. Bazyli sędzia z. piński, syn jego posłował na konwokacyą 1696. Marcin Soc. Jesu umarł rektorem nowicyatu wileńskiego 1709. N. zakonnik ś. Franciszka. Teofil władyka włodzimirski. Piotr Stanisław chorąży i pułkownik pow. pińskiego 1704, syn jego Józef. *Nies.* — W r. 1778 Bazyli wojski piński. *Kras* — Cypryan Godebski, pułkownik, poeta i bohater z pod Raszyna, syn jego Ksawery, pisarz dramatyczny † 1866, tego syn Władysław, znany rzeźbiarz.

Godlewski h. *Gozdawa.* Stanisław na dworze Bolesława ks. mazowieckiego, w r. 1450 zasłużony, otrzymał od niego przywilej na wlok 40. Tego domu Godlewscy są i w Litwie i w Wielkopolsce, którzy się z ziemi nurskiej powynosili i tam poosiadali. Jan i Kasper w nurskiej ziemi podpisali elekcyą Władysława IV. Władysław cześnik z. nurski, pojął Czyżewską, dziedziczkę w z. nurskiej, z tej syn Adam z Czyżewa skarbnik nurski 1632 z Dorotą Sobolewską spłodził trzech synów: 1. Walentyn sędzia z. nurski, poseł tejże ziemi 1648, z Joanny Wierzbickiej synów jego dwóch było: Stanisław starosta nurski, umarł kasztelanem podlaskim w r. 1704, żona jego Roztworowska *steril.* Kazimierz archidyakon łucki, a potem sufragan chełmski, S. T. D. 1698. Druga tegoż Walentego sędziego małżonka była Jaonna Kuczyńska, z tej syn jego Jan, podkom. nurski, umarł *caelebs* 1716. Siostra jego Jadwiga, Tomasza Ciecierskiego małżonka. 2. Syn Adama Jakób skarbnik nurski, temu Maryanna Suchodolska dwóch synów powiła: Wiktoryna łowczego nurskiego, złączył się dożywotnie z Anną Petrykowską, i Krzysztofa starostę nurskiego, deputata na trybunał kor. 1716, posła kilka razy na różne sejmy, z Julią Oborską spłodził dwóch synów; Marka Dyonizego i Karola. 3. Stanisław podczaszy nurski, tego z Zofii Oborskiej czterech było synów: Zygmunt stolnik łomżyński, syn jego z Ludwiki Brzoszczanki Konstanty. Jan miecznik nurski, Wojciech miecznik nurski z Anny Ossolińskiej synowie jego dwaj: Antoni i Józef. Sebastyan proboszcz mielnicki. Do tychże należą: Marcin komornik nurski, Jędrzej miecznik liwski, żona jego Pigłowska z Gąsiorowskiej urodzona. Jerzy czy Krzysztof chorąży czerniechowski r. 1686 pod usarskim znakiem królewskim chorągiew nosił. *) Hipolit rektor i fundator *Coll. Łonzensis Soc. Jesu* † 1718. Norbert w wileńskiem miał za sobą Broniszównę, rotmistrz w wojsku litewskiem. Alexander kustosz kijowski, proboszcz brański, † 1721. Tomasz pisarz z. nurski 1648. Tomasz drugi pisarz łomżyński, poseł na sejm 1703, syn jego Jakób pisarz z zembrowski. Kazimierz dobra swoje na Żmudzi, Kuże i Ruszlenki, do kościoła szawelskiego przyłączył 1667. Adam Domarat, którego syn Jan Kazimierz podstoli połocki. Kazimierz proboszcz zambrowski 1718. N. była za Alexandrem Kuropatwą. Druga za Tomaszem Chwaliszewskim. N. Godlewski w woj. kaliskiem towarzysz usarski. *Niesiecki* — W r. 1778 Jan sędzia gr. koliński. Piotr sędzia z. zambrowski. Wojciech komornik z. nurski. *Kras.* — Kazimierz Godlewski w r. 1696 dobra Omde, Sinciliszki i Petliszki w ks. żmudzkiem dziedziczył. W r. 1797 Michał Antoni, strażnik upitski i starosta skirstymowski. W r. 1770 Stanisław regent ziemski woj. trockiego. W r. 1729 Walenty sędzia gr. koleński dobra Włotki w z. łomżyńskiej posiadał. Józef, sędzia zambrowski, posłem na sejm 1764 obrany. Tomasz, pisarz z. łomżyński, podstarosta gr. nurski, dziedziczył dobra Poryta, Śledzie, Zbrzeźnica i inne w z. łomżyńskiej, które w r. 1688 sprzedał, a dobra Laskowice w z. łomżyńskiej, i Zarembów i Białe-Kruki w woj. łęczyckiem zostawił synom

*) Żona jego Krystyna de Czarnce. *Acta cas. Leopol.*

swoim przed r. 1716. Tomasz w r. 1706 sprzedał swoje dobra Czernice, Bogumiłowo i Wścieklice w z. łomżyńskiej. Ignacy, burgrabia gr. zambrowski, w r. 1764 poseł na sejm. Kazimierz w r. 1733 vice regent i sędzia kapturowy z. łomżyński. Stanisław, rejent koronny i starosta czerski, nabył w r. 1698 dobra Gniewiewice w woj. rawskiem. Wojciech, cześnik z. nurski, w r. 1715 dobra Miodusze Litwa w z. drohickiej, Mateusz po Janie w r. 1697 dobra Szulborze i Godlewo Cechy w z. nurskiej, Adam, dobra Godlewo Baćki w tejże ziemi, Jan, skarbnik nurski w r. 1687 wsie Tchórzewo i Paniewko w woj. brzesko-kujawskiem, Seweryn w r. 1686 dobra Godlewo-Wielkie, Gumowa, Gumówka i Dobków w z. nurskiej, Stanisław po Mateuszu w r. 1734 dobra Świeże-Panki w z. nurskiej i Stanisław po Janie w r. 1710 dobra Laskowice, Przedziatka i Lewartów w z. nurskiej — dziedziczyli. W r. 1648 Walenty, poseł ziemi nurskiej. Walenty w r. 1697 sędzia z. nurski. Stanisław w r. 1697 podczaszy nurski i sędzia gr. kamieńczykowski. W r. 1788 Antoni, sędzia z. i poseł nurski na sejm. W r. 1760 Antoni podwojewoda ziemi łomżyńskiej. Stanisław, w r. 1648 komornik z. radziłowski. *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853.* — Konstancya za Wojciechem Siemińskim. N. za Łukaszem Bojanowskim. N. sędzia ostrowski miał za sobą Anastazyę Milewską. Michał członek Stanów gal. r. 1782. Kazimierz legitymował się w sądzie lwowskim r. 1782.

Godłowski, w ziemi nurskiej, podpisał elekcyą Jana Kazim. *Małach.*

Godowski h. *Odrowąż*, w z. halickiej, z których Piotr Godowski, chorąży halicki w r. 1466 między innemi familiantami herbu *Odrowąż* potwierdził fundacyą klasztoru mogilnickiego, kiedyś od Iwona biskupa krakowskiego uczynioną. N. Godowska była za Wojciechem Garkowskim. *Niesiecki.*

Godurowski h. *Zaręba.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.* — Tego nazwiska Łukasz, dziekan kapituły lwowskiej w r. 1782, a Felicyan w r. 1783 w sądzie z. lwowskim legitymowani, ale nie wiadomo czy do tego należą herbu.

Godwadowski h. *Sulima.* Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Godziątkowski h. *Korab*, w sieradzkiem. Hieronim burgrabia krakowski, † 1638. *Niesiecki.*

Godziemba h. *wł.* Hrabię Godziembę w r. 1104 czytał na liście któregoś klasztoru *Paprocki*, miał to być wielkich sił mocarz, syn jego Derszław, chorąży sieradzki w r. 1119; tego zaś syn Lupus biskup płocki dwunasty. Michał biskup kujawski siedmnasty, pierwszy z Polaków na tej katedrze począł prezydować, wstąpiwszy na nią 1216. Kwitnęła kiedyś familia Godziembów, od herbu tak nazwana, z której jednego z nich plebana w Kole zmarłego 1460 widzieć można nadgrobek. *Nies.*

Godziemba 2do herb: Tarcza w szerz rozdzielona: w górnem polu złotem orzeł biały w prawo, z niebieską owalną tarczą na piersiach, na której złota gwiazda, — w dolnem polu czerwonem sosna o trzech wierzchołkach z czterema korzeniami (Godziemba); w szczycie hełmu gwiazda złota. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Janowi Fryderykowi Sztembarth w r. 1783 dyplomem Stanisława Augusta. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Godzimiński, w z. Ciechanowskiej, z którą Wawrzyniec, łowczy ciechanowski, podpisał elekcyą Władysława IV. Stefan miał za sobą Zofię Kruszyńską, z tej było synów dwóch: Jan i Wojciech. *Nies.*

Godzisław Gryf: W polu niebieskiem gryf złoty w prawo, w łapach miecz ostrzem na dół trzymający; w szczycie hełmu wychodzi podobnyż gryf. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Wojciechowi Brzezińskiemu, synowi Szymona, referendarzowi Stanu — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 19 (31) sierpnia 1847. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Godziszewski h. *Jastrzębiec.* Dom ten wymienia *Paprocki* w *Gn. Cn.*

Godziszewski h. *Ogończyk.* Ci się przedtem zwali Goleniowie w dobrzyńskiej ziemi. Z tych było trzech braci rodzonych za czasów *Paprock.* Jakób zszedł bezpotomny. Jędrzej mąż rycerski, zostawił dwie córki: Annę Wawrzyńca Czermińskiego, Jadwigę Idziego Borzymińskiego małżonki. Piotr, trzeci ich brat, z Paprockiej trzy córki spłodził: Małgorzatę, Eufrozynę i Zofią, i syna Jana, który w Prusiech przeciwko Gustawowi rotmistrzował, i indziej. Wojciech z Czermina 1648. *Nies.*

Godziszewski h. *Ostoja.* Tych wymienia *Małachowski.*

Goedel. Gedeon syn Amadeusza. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Goës. Hrabia Piotr, gubernator Galicyi, otrzymał indygenat od sejmu galic. r. 1817.

Gogolewski, w z. ciechanowskiej. Jan podpisał elekcyą Władysława IV. Jan w zakonie Soc. Jesu † 1624. Jan miał za sobą Wołowiczównę. *Nies.* — W r. 1778 Jakób skarbnik rożański. Antoni burgrabia liwski. *Kras.*

Gogolewski h. *Rola.* Kilku z tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851 i 1853.

Gogoliński h. *Rola.* Franciszek z Gogoliny, kustosz łucki, sekretarz król. Gogoliński miał za sobą Chojnacką. *Nies.*

Gogulski. Stanisław legitymowany w sądzie gr. sandeckim 1782.

Gojski h. *Doliwa*. Z tych Adam Michał, podstoli wendeński, w r. 1786 wieś Bielino w woj. brzesko-kujawskiem — dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* Maciej i Tadeusz synowie Adama i Seweryn syn Jana legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Goiszowski, h. *Brochwicz 2do.* Maciej z Goiszów, mąż rycerski 1640. Goiszewska była za Tomaszem Leniek Rokickim. Paweł 1648. Teresa miecznikówna lwowska była za Alexandrem Ossolińskim. *Niesiecki.*

Golanczewski h. *Topór*, Maciej († 1368) biskup kujawski, syn Sławnika kasztelana nakielskiego i Malgorzaty, o której *Damalewicz in Episc. Cujav.* pisze, że dwanaście dzieci przy jednym połogu na świat razem wydała, które oprócz Macieja wszystkie pomarły. Zbylut kasztelan poznański, brat Macieja biskupa i Świętosława, którego syn z matki Filomeny Zbylut, biskup kujawski, miasteczko Zbyludka od imienia swego założył i w niem kościół ś. Doroty z dobrym posagiem wystawił. *Damalew. in Episc. Vladisl. Długosz*, i *Kromer* z niego, Mikołaja po te czasy chcą mieć biskupem kujawskim, ale *Damalewicz* dowodzi z różnych autentyków, że Zbylut o te czasy prezydował. *Nies.*

Golański h. *Jastrzębiec*, w sieradzkiem. Franciszek kustosz łucki 1740. Anna była za Arcemberskim. *Nies.* — Ludwik Felicyan w r. 1791 wsie Załuski, Zdunów i Gostolin w z. zakroczymskiej — nabył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gólcz h. *Gulcz.* Adam, Antoni, synowie Kazimierza, Hipolit i Fabian synowie Józefa, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. Z tych Hipolit dziedzic dóbr Kalinowa pod Kaliszem, ma córkę, która wyszła za Gustawa Gólcza z *Ciążynia* i *Lądu*, syna Józefa *na Czewujewie* i drugiego syna, ale ten w młodym wieku umarł, zostawiwszy z Łubieńskiej potomstwo. Do tychże należy dobrze nam znany Heliodor, który obecnie dzierzawi Czewujewo i jest opiekunem nieletnich Gólczów z Łubieńskiej urodzonych. Patrz **Gulcz.**

Goldtman h. *Biskupiec.* Antoni, Józef i Maryanna, dzieci Karola Goldtmana, otrzymali szlachectwo polskie dyplomatem cesarza Mikołaja I. w r. 1845 „za zasługi ich stryja księdza Goldtmana biskupa sandomirskiego."

Golejewski. Nadborz z Golejowa kanclerz Władysława ks. mazowieckiego 1452. Adam sędzia gr. kijowski 1678 posłował na sejm. Tyle *Niesiecki.* — Rodowód całej tej familii — skoro zbierzemy odnośne dokumenta — podamy w *Dodatku;* tymczasem umieszczamy tu genealogią jednej tylko linii *hrabiowskiej*, osiadłej w dzisiejszej Galicyi. I tak: Jan chorąży kołomyski, poseł z ziemi halickiej na elekcyą Stanisława Augusta króla po rozbiorze Polski wyniesiony do godności hrabiów austryackich dnia 8. lutego 1783 (przyczem do herbu rodzinnego *Kościesza*, dodano herby: *Jelita, Osorya i Rarowski*, jako herby jego matki Dąbrowskiej, babki Buszkowskiej i prababki Rohrówny), członek Stanów galicyjskich, dziedzic miasteczka Krzywcze, ożeniony z Anną Czeczel Nowosielecką, z niej: 1. Helena za Karolem Sierakowskim h. *Lubicz.* 2. Aniela za Tomaszem Horodyskim h. *Korczak.* 3. Maryanna za Kasprem Iwanowskim sędzią kijowskim. 4. Antoni Medard ożeniony z Heleną hrab. Skarbek, z niej: Józef Patrycy († 1858) dziedzic dóbr Hryniowce, Czerniów i Korolówki w tłumackim powiecie, członek Stanów galicyjskich, ożeniony z Elżbietą Szydłowską (z której syn Adam, pan Korolówki, zaślubił r. 1852 Felicyę Sarnecką h. *Slepowron*), — Anna za Antonim Horodyskim h. *Korczak* i Julia za Jędrzejem Przybysławskim h. *Jasieńczyk.* 5. Jan Dukłasz Bonawentura ur. 1761, ożeniony z Maryanną Horodyską h. *Korczak*, z której został syn Julian Antoni Samuel trzech imion urodz. r. 1787, tego z Róży Czarnowskiej syn Antoni ur. 1819 członek Stanów galicyjskich, b. poseł do rady państwa i na sejm krajowy, dziedzic Harasymowa, Studzianki, Dółpotowa i Słobudki w pow. kałuskim w Galicyi, zaślubił w r. 1841 Różę Helenę Przybysławską h. *Jasieńczyk.* 6. Samuel, członek Stanów galicyjskich, dziedzic Krzywcza, Babima, Filipcza i t. d., zaślubił Wiktoryę Matuszewicz h. *Łabędź*, chorążankę mińską, z której następujące zostało potomstwo: *a*) Marya ur. 1805 za Cyrylem Czarnowskim. *b*) Tadeusz dziedzic Sapochowa zmarł bezdzietnie. *c*) Samuel †. *d*) Jan Beatrik Antoni (ur. 1798 † 1862) członek Stanów galicyjskich, dziedzic Krzywczy, ten z Różą Czarnowską † 1855, wdową po Julianie hr. Golejewskim, zostawił córkę Olgę za Felixem hr. Koziebrodzkim i syna Kornelego dziedzica Krzywczy, ożen. z Urszulą Maryą hr. Łoś z Grodkowa.

W r. 1786 Jan Golejewski nabył wieś Babin w Galicyi, którą w r. 1790 odstąpił swemu synowi Janowi Bonawenturze, ten znów legował swojemu synowi Julianowi, a po nim w r. 1820 przeszła na jego spadkobierców małoletnich Emiliana i Antoniego hr. Golejnowskich. *Schneidera Encykl.* t. II. str. 110.

Golemowski h. *Poraj.* Jakób rządził kolegium krakowskie u ś. Piotra 1644. N. miał za sobą Ewę Leśniowską, z tej spłodził czterech synów; z tych jeden był archidyakonem płockim, drugi Stanisław rotmistrzem, trzeci Wacław porucznikiem, obadwaj pod Chocimem zginęli. Jan czwarty miał za sobą Zofię Broniszównę, z tej trzy córki się zostały: Barbara zakonnica w Strzelnie, Katarzyna najprzód Tomasza Trębińskiego, a potem Kowalskiego Jędrzeja; Anna najprzód Pawła

Żychlińskiego, a potem Hieronima Dunina małżonki, i syn Piotr, temu Barbara Sulimowska powiła córkę jednę Katarzynę, Jędrzejowi Jarnowskiemu zaślubioną, i synów czterech: Mikołaja kaznodziejską wymową wsławionego, † w Strasburgu 1730. Krzysztofa bezpotomnego; Wojciecha i Stanisława. Z tych Wojciech z Anny Gaszyńskiej wydał na świat córkę Katarzynę Trzcińską i synów dwóch: Łukasza i Pawła; od Łukasza z Joanny Rożnowskiej to potomstwo: Jędrzej, Franciszek, Stanisław, Józef, Alexander i Ignacy. Od Pawła z Anny Gembartówny: Wojciech, Maryanna i Julenta. Stanisław brat Wojciecha, miał synów dwóch: Michała i Jana, z tych Jan pojął Żdżarską, Michał Dorotę Kosicką z której Józef, Franciszek, Maryanna, Magdalena. Wielkopolska gniazdo tego domu. *Niesiecki.*

Golennów h. *Ogończyk.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach*

Goleniowski h. *Belina*, w krakowskiem. Maciej kanonik płocki 1628. *Nies.*

Goleński h. *Ogończyk*, w dobrzyńskiej ziemi. Jędrzej podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Jednaż ich dzielnica z Godziszewskiemi. *Niesiecki.*

Goleński. Fryderyk. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Golian. Konstanty, Wincenty, Roch, Józef, Jan i Romuald synowie Józefa i Tekli. Tak ich wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Golian h. *Nałęcz.* Szymon z Strożyska Golian, na oczy uleczony przy grobie Wincentego Kadłubka. Dawniej zaś Janowi z Golianowic, wieś Skomorowki w pow. grabowieckim leżącą, Ziemowit ks. mazowiecki 1397 darował, od której Skomorowscy imię swoje wzięli, sukcesorowie tego Jana. Golian marszałek ks. Władysława. Wojciech i Stanisław z rawskiem woj. podpisali elekcyę Jana III. *Niesiecki.*

Golianski, w brzeskiem lit. Mateusz r. 1632 w mazowieckiem podpisał elekcyę Władysława IV. *Nies.*

Goligunt h. *Łabędź*, w różnych powiatach ks. litewskiego. Goligunt pierwszy herb Łabędź na siebie i na sukcesorów swoich przyjął na sejmie hrodelskim. *Nies.*

Golimunt h. *Slepowron*, w ks. litewskiem. Daniel 1633. Władysław czy Albrycht sędzia gr. smoleński 1654. Jędrzej 1674. Jakób 1700 w woj. wileńskiem i Adam. *Nies.*

Golimuntowicz h. *Pokora.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.* Patrz **Cichnicki.**

Goliniński h. *Biała.* Tak umieszcza *Małachowski.*

Goliński h. *Zabawa 2do*, (to jest: do zwyczajnej pól Szachownicy są dwie lilie niby przypięte, ale te nie całe, i tylko połowę ich widać), w poznańskiem, Hieronim syn Jana z Kolacina Golińskiego, † r. 1603. Wojciech Los Goliński, deputat na trybunał kor. 1730, żona jego Urszula Bielińska. N. Golińska Kazimierza Koszutskiego małżonka. *Niesiecki.*

Goliszewski, w rawskiem. Stanisław podpisał elekcyę Jana Kazim. *Nies.* — W r. 1778 Adam subdelegat poznański. *Kras.* — Są po dziś dzień na Wołyniu.

Goliszewski h. *Jelita.* Maciej i Mateusz synowie Teodora. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Golski h. Rola, w kujawskiem i podolskiem. Stanisław pierwszy się z Kujaw na Podole przeniósł, umarł wojewodą ruskim, miał za sobą Annę, córkę Jędrzeja Potockiego; bratu swemu rodzonemu Janowi, kasztelanowi halickiemu, obszerną fortunę zostawił, t. j. Buczac, Podhajce, Czartków. *Nies.*

Gołąbek h. *Gryf*, patrz **Leśniowski.**

Gołaniecki. U heroldyków dom ten opuszczony; gniazdem jego jest wieś Gołanice pod Lesznem w poznańskiem. W r. 1564 Mikołaj Gołaniecki, oprócz Gołanic, posiadał Jerzyce i Niechłód. *Akta gr. pozn.* i *Łukaszewicz.*

Gołaski h. *Jastrzębiec.* Adam syn Felicyana, Felicyan i Józef synowie Adama. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.* — Jeden to zapewne i ten sam dom co Goławski, lubo w Spisie urzędowym każdy oddzielnie wyrażony.

Gołaszewski, w ziemi warszawskiej, Adam podpisał elekcyę Jana III. *Nies.* — Stanisław Antoni Gołaszewski biskup przemyski. Jan vice-regent warszawski. Ich herb jest *Kościesza* (*Kras.*) i z tym też herbem kilkunastu tego nazwiska legitymowało się w Heroldyi kr. pol. przed 1851.

Goławiński h. *Łabędź.* Jan pobórca w z. zakrocimskiej 1631. Mikołaj podstarości gr. zakrocimski 1638 i 1648. Franciszek Dunin Goławiński 1697. *Nies.* — N. Goławiński z Rościszewskiej urodzony, pułkownik wojsk kor. w r. 1781, siostra jego za Bieniewskim. *Kras.*

Goławski h. *Jastrzębiec*, piszą się z Gołaszyna w lubelskiem. Marcyan 1632 podpisał elekcyę Władysława IV. Walenty Jan pisarz gr. łucki 1627. Stanisław mąż rycerski pod pancerną chorągwią, i jego bracia Adam i Tomasz 1691 w przemyskiej z. *Nies.* — W r. 1785 Ignacy Gorławski podwojew. liwski. *Krasicki.* — Marcyan dziedziczył dobra Gołaszyna w z. łukowskiej, które po jego śmierci synowie: Jan, Kasper, Wiktoryn, Teofil i Andrzej w r. 1670 pomiędzy siebie rozdzielili. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Katarzyna Goławska, córka Wojciecha i Anny Kraińskiej, wnuczka Łukasza i Doroty Olinińskiej, wyszła za Felicyana Doliniańskiego.

Gołczyński. Jakób podsędek nurski 1577. *Niesiecki.*

Gołębiowski h. *Gozdawa*, w bełzkiem i mazowieckiem woj. Jakób 1632. Stanisław regent ro-

*

żański, Jan, Marcin, Wojciech 1648. Piotr podstarości gr. nurski r. 1674. Jan 1700. *Nies.* — Jan Ignacy syn Michała i Katarzyny z Dziewulskich, a wnuk Kazimierza i Anny z Sobieszczańskich, otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa od wydziału Stanów galic. r. 1787, miał za sobą Antoninę Jarzyniankę, z której syn Wincenty Ferreryusz (ten z Franciszką Kozłowską, wdową po Witkowskim, spłodził syna Stanisława Ferreryusza architekta w Krakowie) i córki dwie: Honorata zaślubiona w r. 1800 Andrzejowi Chrzanowskiemu z Dominika ur. 1772 wyszła za Błazowskiego herbu *Sas.* Wojciech w r. 1740 dobra Gołębiów i Jabłonów w wojew. płockiem, Jan po Pawle, sędzia z. nurski, w r. 1736 dobra Niedźwiedzie w z. nurskiej, Franciszek po Wojciechu, w r. 1783 dobra Królewice Górne w wojew. sandomierskiem i Floryan, w r. 1696 wojski rożański dobra Przeczki w z. łomżyńskiej — dziedziczyli. Piotr, w r. 1712 podsędek z. nurski. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Gołębiowski h. *Prawdzic.* Pod Nowem miastem. Z Podlodowa Gołębiowski Michał poborca 1595. *Constit. fol. 677.* Wojciech w sieradzkiem 1648. Gołębiowska była za Pawłem Jabłonowskim. Stefan służył za towarzysza 1674. Michał w zakonie Soc. Jesu. Chryzostom w zakonie Augustyańskim prowincyałem dwa razy rządził swoją prowincyą, sławny potem kaznodzieja Jana III. *Nies.* — W r. 1788 Jan i Zygmunt Gołębiowscy komornicy gran. sieradzcy. Andrzej regent sieradzki. *Kras.*

Gołębiowski h. *wł.* Gołębiowscy Rejmanowie w Prusiech na Pomorzu kwitną. *MS. Zabusc. o Fam. Pr.* wspomina Jana Rejmana z Gołębiowa, męża znacznego. *Nies.*

Gołecki h. *Mądrostki,* w krakowskiem. *Baranowski* o nich namienia, że się z Golczy piszą. Krzysztof z Barbarą Gostyńską zostawił potomstwo. Samuel z Przypkowską. Jan poborca w sandomierskiem r. 1564. *Nies.*

Gołemberski h. *Prawdzic.* Stanisław syn Jacka. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Gołembowski h. *Poraj.* Kilku tego nazwiska i herbu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — *Bobrowicz* w X tomie Niesieckiego obszerniejszą o nich podaje wiadomość, której jednak tu nie powtarzamy dla braku wszelkich źródeł i pewnych danych.

Gołkowski h. *Strzemię,* w mazowieckiem i na Rusi. Marcin i Krzysztof w warszawskiej z. 1632. Franciszek dworzanin król., Hieronim, Maxymilian, Floryan 1648. Piotr w sandomierskiem, Stanisław w rawskiem 1674. Władysław miał za sobą Barbarę Bielecką. N. łowczy czerniechowski Chojnacką. Benedykt podpisał konfederacyą sandomierską 1704. *Nies.* — W r. 1710 Stanisław Gołkowski miał z Anny małżonki swej syna Alberta *(ks. kośc. w Birczy)* — zaś Jan z Zofią Klepaczewską miał syna Karola ur. 1727 *(ks. kośc. w Rudkach).* Są i po dziś dzień Gołkowscy w sanockiem, z tych jeden dziedziczy obecnie Tyrawę wołowską.

Gołocki h. *wł.,* w chełmińskiem. Jan pisarz z. chełmiński podwojewodzy malborski, w Sarnowie pod Grudziądzem mieszkał, trzymał dziedzictwem część Melna, miał za sobą Głuchowską herbu *Prus 3tio,* którą Kossówna urodziła, umarł 1651, pisał się z Gołot. *Nies.*

Gołocki h. *Jastrzębiec,* w mazowieckiem i na Rusi. Maciej Jan podsędek lwowski kwitnął. *Nies.* — Tego Macieja córka Barbara z Zofii Stadnickiej urodzona, była za Wojciechem Rożnowskim.

Gołocki h. *Jelita,* w płockiem. Adam i Stanisław podpisali elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Gołocki h. *Kościesza,* w przemyskiej ziemi. Michał starosta janowski, zmarły w r. 1679. Katarzyna za Dzierżkiem Janem. Anna *1mo voto* za Sicińskim sędzią sanockim, *2do* za Mokrskim pisarzem bieckim, siostra jej Cecylia za Michałem Fredrem, były te obiedwie podsędkówny lwowskie. *Nies.*

Gołogorski h. *Dębno.* Mikołaj z Gołogor podkomorzy lwowski za czasów Kazimierza III; drugi Mikołaj z Gołogor kasztelan halicki. *Nies.*

Gołoński Andrzej. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Gołubicki. Bernard rotmistrz, zginął pod Wielkiemi Łukami. Podobno jedenże dom z Hołubickiemi. *Nies.*

Gołuchowski h. *Leliwa,* w krakowskiem, sandomierskiem i na Rusi. *Okolski* ten Gołuchów, który jest pod Kaliszem, za gniazdo tego domu naznacza; do tychże Gołuchowskich naciąga Predysława z Gołuchowa wojewodę kaliskiego, Rafała podstolego poznańskiego, ale się myli; bo ci do h. Wieniawa należą, przodkowie domu Leszczyńskich Wieniawitów, dla tego sam *Okolski* tychże pod Wieniawą położył. To jednak pewna, że i dom Gołuchowskich Leliwczyków pod tem imieniem zdawna ojczyźnie zasłużony, bo jeszcze w r. 1400 w pow. wiślickim Piotr, hrabia na Gołuchowie, kaplicę w kościele kijeńskim fundował. Jan z Rozdwienicy w r. 1448 fundował ołtarz, do którego dziesięcinę i dwie grzywny na Rozdwienicy zapisał, kielich srebrny i inny aparat kościelny sporządził. Rafał żył około 1490, zostawił synów dwóch z Herburtówny: Rafała sędziego sandomierskiego i Jana, dziedzica na Chwałowicach, sędziego gr. nowomiejskiego 1519. Tenże sam czy inszy Jan, był podsędkiem z. sandomierskim, † przed r. 1540, którego roku synowie jego Jędrzej i Michał kwitnęli. Rafała sędziego sandomierskiego syn Stanisław, któremu Ocieska czte-

rech synów powiła: Stanisława proboszcza sandomierskiego, regenta kancelaryi kor., Piotra, Jana i Jędrzeja sędziego z. stężyckiego, którego synowie dwaj, Piotr i Jan, pod Smoleńskiem trupem za ojczyznę padli, za czasów Zygmunta III. Mikołaj trzeci syn, a tych dwóch brat, przez dwadzieścia lat w obozie wojenno służył. Rafał czwarty, i ten marsowe życie prowadził. Paweł piąty, sędzia z. stężycki, z Gniewoszówny zostawił potomstwo. Jana zaś podsędka z. sandomierskiego, czyli jako inni chcą, sędziego synowie: Michał i Jędrzej. Jędrzej z Chwałowic, podkomorzy sandomierski, urodzony z Anny Czaśnickiej h. *Trąby,* miał za sobą Krystynę Dębińską, która mu sześciu synów powiła. Pod też czasy Stanisław podkomorzy krakowski kwitnął, który 1589 posłując na sejm, podpisał tranzakcyą Będzińską. Jan, pierwszy syn Jędrzeja podkomorzego, spłodził z Magdaleny Niewiarowskiej h. *Półkozic,* syna Abrahama starostę stężyckiego i wileńskiego, ten złączył się z Anną Zebrzydowską, † 1647. Piotr, drugi syn Jędrzeja podkomorzego, zostawił z Niewiarowskiej synów dwóch: Samuela rotmistrza krakowskiego, tego syn Franciszek mąż rycerski, i Zygmunta. Druga żona Piotra była Męcińska, z której miał dwie córki. Trzecia żona Gosławska, z tej było dwóch synów, Piotr i Stanisław. Jędrzej, trzeci syn Jędrzeja podkomorzego, którego z Tessarowskiej dwóch synów, t. j.: Mikołaj, ten pod Cecorą życie swoje położył, i Krzysztofa dziedzica na Czaśnikach, który z Kowalskiej h. *Korab,* dwie córki zostawił, jedna za Mikołajem Makowieckim, druga za Alexandrem Kuropatwą, i syna Jędrzeja Krzysztofa miecznika z. sanockiej, który miał za sobą Katarzynę Bronicką h. *Ślepowron.* Krzysztof, czwarty syn Jędrzeja podkomorzego, dwóch synów zostawił: Mikołaja i Krzysztofa. Mikołaj, piąty syn Jędrzeja, z Balówny dwie córki spłodził. Walenty szósty, zostawił kilku synów: Alexandra, Stefana, Hieronima, Seweryna. Jędrzej, dziedzic na Snopkowy, dwa razy śluby ponawiał, raz z Kulikowską, drugi raz z Pociejówną, synów jego trzech. Pierwszy Abraham podkoniuszy litewski † 1693, żona jego *1mo voto* Kopciówna, z której (bo z drugą Maryanną Liniewską żył bezpotomnie) było pięć córek, z tych Teofila ksienią Panny Brygitki w Lublinie rządziła; Maryanna za Ledóchowskim; Ludwika za Czaplicem; czwarta za Jędrzejem Ciechanowiczem; piąta Brygitką w Brześciu i tyleż synów, t. j.: Jan, którego z Słomczanki syn Józef kanonik łucki. Michał żołniersko służąc umarł bezżenny. Józef w Litwie osiadł. Antoniego żona Domaszewska Maryanna. Dominik piąty w zakonie stan sobie pokory obrał. Siostra Abrahama podkoniuszego była za Jędrzejem Ossowskim. Kazimierz starosta radomski i czerwonogrodzki, syn Jędrzeja drugi, brat Abrahama, trzech synów zostawił, z tych Józef umarł w Rawie jezuitą, Franciszek w obozie bezżenny. Dominika tylko dwie córki zostały: jedna Suchodolska, druga zakonnica Brygitka. Krzysztofa wspominają konstytucye 1678. Jędrzejowi chorążemu podolskiemu sumę sześć tysięcy złotych, na dobrach królewskich Skotniki wielkie, przyznała komisya lwowska 1662. Alexander towarzysz usarski pod Wiedniem poległ. Któryś z Gołuchowskich miał za sobą Ludwikę Bobrownicką. N. podstoli sandomierski 1724. Wojciech wojski oświecimski 1708. Stanisław i Rafał w krakowskiem 1705. Dominik chorążyc mielnicki 1675 i Maryanna zakonnica. Tyle *Niesiecki.*

Ciekawe materyały do monografii tej rodziny, posiadał w zbiorach swoich ś. p. Agenor hr. Gołuchowski, namiestnik Galicyi, od którego mieliśmy przyrzeczenie w r. 1875, że dostarczy takowe w odpisach do naszego użytku; ale wkrótce potem umarł, niespełniwszy swojej obietnicy. Nie mamy dziś zatem żadnych pewnych dat dla zestawienia genealogii tej licznie dziś rozrodzonej familii, a to co tu niżej podajemy, są luźne tylko wiadomości i przeważnie dotyczące tej tylko linii w Galicyi osiadłej, która zasługami i koligacyą obok znacznej fortuny — słusznie się liczyć może do pierwszorzędnych domów.

Józef Wincenty na *Wielkim Gołuchowie* Gołuchowski, cześnik chełmski, poseł z województwa sandomierskiego r. 1773, członek Stanów galic., do godności hrabiów austryackich wyniesiony r. 1783, miał syna Wojciecha Stanisława, którego czterech zostało synów: Artur, dziedzic dóbr Łosiacz, poseł do rady państwa, Mieczysław Jacek członek Stanów, Stanisław Ludwik członek Stanów, dziedzic dóbr Sinków, kawaler maltański i orderu Żelaznej korony i Agenor Romuald Onufry, pierwszy ordynat na Skale (ur. 1813 † 1875) c. k. radca tajny, podkomorzy, prezes Stanów, minister austryacki i trzykrotnie namiestnik Galicyi, i kawaler wysokich orderów — którego piękny i pełen zasług żywot ściśle się łączy z historyą Galicyi lat ostatnich; ten miał za sobą Maryę hr. Baworowską, z której następujące zostało potomstwo: Agenor *drugi* ordynat *na Skale,* dziedziczny członek Izby Panów, szambelan ces. austr., radca poselstwa w Paryżu, — Adam kawaler maltański, Stanisław dziedzic dóbr Szuparka, Marya, dziedziczka dóbr Probużna, i Zofia za Bronisławem hr. Łoś.

Do tychże należą lubo z innej linii i nie znamy bliższego połączenia: Stefan stolnik wiślicki, Konstanty skarbnik włodzimirski, i Celestyn podczaszy wiślicki, których wymienia *Krasicki,* a także: Józef, Seweryn, Walenty synowie Jana, — Konstanty i Teodor synowie — Józefa, Teodozya córki — Gabryela i Anna córka Celestyna zamężna Bogdańska, którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Nadto *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* wymienia Józefa Kon-

stantego i Ignacego *z Gołuchowa* Gołuchowskich, członków Stanów galic. r. 1782, ale ich herbu nie wyraża. — Do linii galicyjskiej należą także jak zdaje się: Józef, znany nasz filozof, urodz. 1797 † 1858 w Gurbaczu.

Gołuchowski h. *Lis*, w krakowskiem. Paweł w Jędrzejowie z tym herbem pochowany. *Nies.* — Ci Gołuchowscy pisali się z *Gołuchowa* w sandomierskiem, o czem pisze *Papr.*

Gołuchowski h. *Biała* czyli *Trzaska*, w Podlasiu, od których poszli Popławscy. *Niesiecki.*

Gołuchowski h. *Wieniawa*. Tak wymienia *Małachowski*, który kładąc ich tu, miał widocznie na myśli tych Wieniawitów, którzy się pisali niegdyś z *Gołuchowa* pod Kaliszem i którzy potem od dóbr swoich Leszno — Leszczyńskich nabyli imienia.

Gołuski h. *Przegonia*, w lubelskiem; z tych Wawrzyniec odważny kawaler. Brat jego Jan rotmistrz szczęśliwy pod Ułą, Kiesą i Gdańskiem z sławą imienia swego stawał. *Niesiecki.*

Gołycki h. *Kotwicz*, czyli raczej Golicki w Wielkopolsce pod Międzyrzeczem, od trzeciego syna Henryka Sigfryda linię swoją prowadzą. *Niesiecki.*

Gołygowski. Maciej r. 1705 podpisał konfederacyą zatorską. Krzysztof w zakonie Soc. Jesu w Owruczu † 1729. *Niesiecki.*

Gołyński h. *Biała (Trzaska)*. Ci od Prawdziców Gołyńskich poszli, bo gdy jeden z nich pojął ostatnią dziedziczkę obszernej fortuny herbu Biała, tego herbu odstąpiwszy, Biały używać począł, co i potomkowie jego uczynili. Z rawskiego województwa niektórzy się z nich na Podole wynieśli. Z tych Wojciech cześnik czerniechowski 1676. Mikołaj sędzia z. podolski r. 1697. Antoni w zakonie Soc. Jesu i syn jego Arnolf umarł w Stanisławowie 1723. Marcin Soc. Jesu 1688. *Nies.*

Gołyński h. *Prawdzic*, w Mazowszu. *Dusbruch. Petrus Chron. Prus. part.* 3. około r. 1260 sławi męztwo Marcina de Golin. Paweł z Golinina proboszcz piotrkowski, kanonik płocki 1453. Na liście Ziemowita i Władysława ks. mazowieckich u *Okolsk.* pod h. *Łada tom 2 fol. 26* podpisany Goliński de Lang marszałek książęcy i podkomorzy płocki 1454. Jakób kasztelan ciechanowski 1472; tenże sam czy inszy Jakób z Golinina wojewoda mazowiecki 1496. Mikołaj chorąży wyszogrodzki w tymże roku. Adryan kasztelan czerski 1536; córka jego była za Mikołajem Łękowskim. Felix sędzia wyszogrodzki 1590. Bernard w zakonie 1599, spowiednik Zygmunta III. Hieronim z Gołynina starosta zakrocimski 1648, żona jego Dorota z Lubina. Konstantyn dworzanin król. Jędrzej podkomorzy zakrocimski 1613. Wojciech cześnik ciechanowski 1631. Paweł w woj. podlaskiem 1632. Marcin w z. wyszogrodzkiej 1674, a Kazimierz w płockiem. Marcin w zakonie Soc. Jesu 1704. *Niesiecki.* — Na akcie zjazdu obywateli w. ks litewskiego pod Olkinikami r. 1700 Kazimierz podpisał się z woj. połockiego Ludwik Gołyński sędzia pogr. podolski, syn Dominika i Anny Dąbrowskiej, wnuk Jędrzeja z Hoszowskiej, prawnuk Marcina i Anny Krasińskiej, był posłem na sejm 1793 grodzieński, potem pisarzem w jurydykcyi marszałkowskiej kor., a w r. 1795 w policyi i sądach apelacyjnych asesorem. Brat jego ks. Tadeusz Gołyński Pijar, potem pleban kleszczelewski, † 1796. *Wielądko.* — Mikołaj Gołyński (niewiadomo jakiego herbu) uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie ziemskim lwowskim r. 1783.

Gołyński h. *Rawicz*, w kaliskiem. Z tych jeden do szturmu pod Pleszków pieszo szedł. Mikołaj porucznik wojewody pomorskiego 1685. *Niesiecki.*

Gołyszewski h. *Nałęcz*. Antoni legitymowany w sądzie gr. przemyskim r. 1782.

Gombrowicz. O tych jeden tylko *Wielądko* pisze i wymienia Michała łowczego upitskiego, Władysława, Karola i Jana, (ci podług tego autora — podpisali się na zjeździe Walnym obywatelsk. w. ks. litewskiego r. 1700) i Rocha mostowniczego upitskiego r. 1762.

Gomoliński h. *Jelita*, w sieradzkiem. Od Floryana Saryusza prostą linią idą. Floryan z Mojkowic z Odrowążówny spłodził Piotra, który w lasach woźnickich założył wieś Gomolin, od której Gomolińscy imienia nabyli; miał za sobą córkę Dersława z Smogarzewa, z której syna zostawił Mikołaja pisarza sieradzkiego, temu córka Jakóba Rokszyckiego z Koniecpola powiła synów: Jakóba, w duchownym żył stanie; Stanisława kasztelana rozpierskiego i starostę wieluńskiego i Piotra podczaszego sieradzkiego, tego dwóch synów było: Jan kasztelan spicimirski i Mikołaj kasztelan także spicimirski, który z Myszkowską miał trzech synów: Stanisława biskupa łuckiego, Jędrzeja i N. który miał za sobą Dębowską. Floryan podkomorzy sieradzki, marszałek izby poselskiej 1598. Samuel syn Alexandra † 1643, żona jego Barbara Małachowska. Alexandra Gomolińskiego z Teresy Lipskiej h. *Grabie* był syn Jan i córka Ewa, którzy sukcesyą brali 1667 po Swentosławie Lipskim, proboszczu choczkim. Gomoliński miał za sobą Zbijewską. Jan Paweł biskup kijowski, ojciec jego posłował na sejm warszawski 1672. Piotra kasztelana spicimirskiego wspomina *Baran.* 1611. N. Gomoliński miał za sobą Zaleską, z tej córka była za Mielęckim, druga za Stamirowskim i synów dwóch: Rafał ten z Dzierzkówny spłodził Jana, którego żoną Chlebowska, i Ignacego, który żył *sterilis.* Piotr, brat Rafała, miał za sobą Sielską i z niej potomstwo. *Niesiecki.* — I o tej rodzinie podaje *Wielądko* obszerniejszą wiadomość, ale że i tu bałamuci po swojemu, nie powtarzamy jej wcale. — Józefata Gomolińska zaślubiła *1mo voto*

hr. Skarbka, *2do voto* Szymona Dzierzbickiego *(arch. rząd. w Dreźnie)*. Benedykt Gomoliński uzyskał przyznanie tytułu hrabiowskiego, w król. polsk. r. 1822.

Gomer h. *Nowina*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Gonaszewski. Ignacy. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Gonfouz. *Indig.* w konst. r. 1676 fol. 23. *Małach.*

Goniewski h. *Glaubicz*, w z. mielnickiej. Mateusz w r. 1765 dobra swoje Mszane sprzedał. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Goniprowski w Żmudzi. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gonsecki h. *Doliwa*. I tych wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gonszczewski. U tych samych autorów umieszczeni.

Góra złoto-skalista herb: patrz **Deskur.**

Gorajewski h. *Korczak*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*, ale to zapewne ma być Gorajski.

Gorajski h. *Korczak*. Dom ten kilku wiekami wsławiony, *Paprocki* w prefacyi do swego ogrodu, zaczyna dukt tej familii od Krystyna, który jeszcze za panowania Władysława książęcia kwitnął r. 1142. Zostawił syna tegoż imienia, Krystyna dziedzica na Kraśniku 1240 (długi lat przeciąg) *) o nim pomieniony autor to przydaje, że Tatarów oblegających Kraśnik tak zbił na głowę, że i sam Han tatarski na placu poległ, za którą przysługę od Władysława książęcia krakowskiego hojnie udarowany. Słynął potem Iwonia z Goraja sędzia chełmski za czasów Kazimierza Wielkiego, tego syn Dymitr z Goraja podskarbi kor., tego synom Iwoni i Dymitrowi Ludwik król polski i węgierski, państwo szczebrzeszyńskie konferował. Dymitr marszałek w. kor., syn Dymitra podskarbiego, ten z Biety to jest Beaty z Bożego daru, (tak się ta familia pisała herbu także *Korczak*), tylko trzy córki spłodził; Elżbieta Dobrogostowi Szamotulskiemu h. *Nałęcz*, druga Anna Janowi Tęczyńskiemu h. *Topór* i trzecia Dobiesławowi Oleśnickiemu h. *Dębno* — zaślubione. Iwoni, brat Dymitra, zostawił czterech synów: z tych Prokop jedynaczkę córkę Zygismundę złączył z Janem Amor Tarnowskim. Alexander drugi, którego pięciu synów, jeden Jędrzej Cyryl, Czuryłów Korczaków familii nowym się stał szczepem. Mikołaj trzeci Lipskich Korczaków od dóbr Lipska, na których osiadł był, przodek. Jędrzej czwarty. Jan z Goraja spłodził syna Alexandra, tego czterech synów było, z których najstarszy Piotr miał synów dwóch: Adama podkomorzego lubelskiego, od którego został się syn Abraham, — i Jana, którego z Osmolskiej Anny z Prawedlnika trzech synów rachują: 1. Jana, któremu Lanckorońska trzy córki powiła: jedna z nich z Pieniążkiem, druga z Janem Bolestraszyckim, trzecia z Kierzyńskim zmówione; synów także dwóch: Marcyana i Jana, z tych pierwszy z Słupeckiej miał córkę Katarzynę Noskowską i syna Józefa, od którego z Pruchnickiej trzech się synów zostało: Eustachy, Cypryan i Konstantyn. Jan, brat Marcyana, z Niszczyckiej spłodził córkę Teofilę, ta *1mo voto* żyła za Wacławem Kaszewskim, *2do* za Czarnoskim, *3tio* za Ossolińskim, i synów dwóch: Bogusława i Krystyna. Bogusław pojął Annę Drohojewską, z niej potomstwo czterej synowie: Krystyn czy Krzysztof w zakonie kaznodziejskim, Stanisław komornik lubelski 1632, ten się ożenił z Szwanfałdówną w Gdańsku. Bogusław czy Zygmunt z Barbarą Lipską, i Jędrzej, wszyscy bezpotomni. Krystyn zaś, brat Bogusława, miał za sobą Bielską h. *Sreniawa*, drugą Bidzińską, atoli tylko córka Helena Maciejowska jedynaczka na ojcowskiej fortunie dziedziczyła. Po Lanckorońskiej przybrał sobie w dożywotnią ligę Jan, Płaziankę. Brat drugi tego Jana, Piotr, rotmistrz, starosta uszpolski, mężny w Moskwie i na Tatarów pod czas rokoszu przy Zygmuncie III. stawał, ten z Katarzyny ks. Radziwiłłówny miał synów dwóch: Krzysztofa bezpotomnego i Piotra, który z Anny Franckiewiczówny spłodził córkę Katarzynę Stetkiewiczową. Trzeci brat Jana i Piotra, Adam rotmistrz król, ten z Słupeckiej spłodził córkę Teofilę Hornostajową i syna Zbigniewa, **) który był kasztelanem chełmskim, a potem kijowskim 1655, tego z Leszczyńskiej h. *Wieniawa* syn był Rafał (jako pisze *Okolski*) i córek trzy (jako chce *Geneal. tego domu*), Zofia za Adamem Suchodolskim, druga za Fredrem, trzecia Teofila najprzód za Potockim h. *Pilawa*, a po jego śmierci za Butlerem. Gorajski miał za sobą Urowiecką, z tej był syn Jan, którego wnuk Kaszyce sprzedał. Agnieszka Gorajska była za Alexandrem Drohojowskim. N. za Mikołajem Władysławem Rejem. *Okolski* Gorajskich pod herbem *Wukry* położył, ale to jedni z Korczakami. Tyle *Niesiecki.* — *Bobrowicz* w swojem wydaniu Niesieckiego, obszerną

*) Słusznie *Niesiecki* to mówi, zwłaszcza gdy tu zauważymy, że obrona Kraśnika miała miejsce w r. 1260, a więc Krystyn, który według słów *Papr.* kwitnął w r. 1142, niemógł być ojcem następnego Krystyna, który (zapewne będąc w sile wieku) Tatarów zbił na głowę w r. 1260, i od Władysława (a zatem najwcześniej około r. 1290) za tę przysługę był wynagrodzony.

**) P. Kosiński autor *Przewodn. Herald.* mylnie temu Zbigniewowi przyznaje dwie żony: Teodorę Leszczyńską i Teodorę ks. Sanguszko, — ta bowiem ostatnia była matką pierwszej, a więc nie mogła być żoną swojego zięcia.

tego domu podaje genealogią, której atoli nie powtarzamy, niechcąc wielkie jej niedokładności prostować z domysłu; zbieramy jednakże w tym celu materyały, które zużytkujemy w swoim czasie, tymczasem zaś umieszczamy to, co żadnej nie ulega wątpliwości, jako oparte na dokumentach, znajdujących się w archiwach lwowskich i krakowskich.

Antoni z *Goraja* Gorajski *(Metryki Stanów galic. w księg. muj. 19 str. 212)* syn Jana i Zofii Zelęckiej h. *Trach (Akta sądu z. pilźnieńskiego* z r. 1783) (wnuk — podług *Kosińskiego* — Teodora rotmistrza w. kor. i Uhrowieckiej, prawnuk Zbigniewa kasztelana kijowskiego) chorąży parnawski, miecznik chełmski, dziedzic dóbr Parcze, Klusze, Olewin, Strąguboszy, Kaszyc i t. d., zaślubił *1mo voto* Katarzynę Wilkońską (z której córka Józefa za Jakóbem z *Chyżowa* Romerem), *2do v.* Marcyannę Romerównę, córkę Józefa i Ludwiki z *Nagłowic* Rejówny, z której oprócz córki Katarzyny za Franciszkiem z *Wielkiego Bukowa* Bukowskim, szambelanem JKMości r. 1793, dwóch zostało synów: *pierwszy* Tomasz r. 1792 pułkownik wojsk koronnych, dziedzic Pależewia i Załęszczyzny w z. czerskiej, poślubił *1mo voto* Antoninę, córkę Antoniego hr. Bukowskiego i Salomei z Morskich (z której syn Stanisław kapitan gwardyi ces. Napoleona I., zginął śmiercią walecznych pod Wagram r. 1809, pochowany w Lanzendorf, i córka Pelagia Henryka za Antonim Oraczowskim 1809 *Akta krak.*), *2do voto* Marcyannę Rutkowską, wdowę po Michałowskim, damę krzyża gwiaździstego, ale z tą się rozwiódł r. 1807. *Drugi* syn Antoniego, Alexander r. 1790 szambelan JKM., z Teofilą hr. Bukowską (rodzoną siostrą Antoniny) miał synów trzech: Józefa, Ludwika i Władysława. Z tych Józef oficer za księstwa warszawskiego, adjutant jenerała Umińskiego, kawaler orderu legii honorowej (za kampanią 1812—1813), strażnik sreber koronnych królestwa Galicyi i Lodomeryi, członek Stanów, — zaślubił w r. 1825 Karolinę Broniewską, córkę Jana szambelana austr. i Pauliny hr. Zabielskiej, z którą miał oprócz córki Józefy († 1878) za Leonem Skorupką — syna Adama c. kr. podkomorzego, ten w r. 1858 poślubił Maryę Antoninę Młodecką, córkę Jana Kazimierza prezesa sądów głównych wołyńskich i Doroty hr. Potockiej, z którą ma córkę Jadwigę Dorotę Izę Karolinę i syna Adama ur. 1871. *Drugi* syn Alexandra, Ludwik (ur. 1794 † 1879) dziedzic dóbr Moderówka, zaślubił w r. 1823 Ludwikę z *Zięblic* Boguszównę, córkę Stanisława szambelana JKM. i Apolonii Stojowskiej h. *Trzy Trąby*, z której zostawił dwie córki: Helenę i Maryą, oraz synów czterech: Stanisława, Alexandra, Augusta i Władysława. Z tych August, dziedzic Moderówka, poseł na sejm krajowy, zaślubił w r. 1869 Maryę bar. Borowską, córkę Teodora i Pauliny Bratkowskiej h. *wł.*, z którą ma syna Jana urodz. 1871. *Trzeci* syn Alexandra, Władysław z Izabelą Prek (Preuck) h. *Bork* ma syna Kazimierza ożenionego z Heleną hr. Sołtyk, córką Romana jenerała wojsk polsk. i Konstancyi hr. Moszczeńskiej (ich dzieci: Roman Zbigniew ur. r. 1859, Helena, Izabela i Teresa), i córkę Teofilę za Antonim Makomaskim, dziedzicem dóbr Jarczów i wielu innych w gub. lubelsk.

Gorajski h. *Orla*, w Wielkopolsce. Wojciech z Goraja, który 1382 pod *interregnum* podpisał konfederacyą wielkopolską u *Januss. w Stat. f. 74.* Wojciech krakowski i poznański proboszcz, regent kancelaryi kor. 1656. Stryj jego był jakimsiś kasztelanem, *) *Princip. Philos. Moraw.* brat jeden Wojciecha Dadzibóg miał za sobą Annę Mielżyńską, z tej spłodził syna Adama, który młodo umarł, i córek trzy. Jadwiga za Janem Radzewskim. Zofia *1mo voto* za Janem Dzierżykrajem Morawskim, *2do voto* za Ludwikiem Ostrowskim. Anna panną umarła. Drugi brat Łukasz podstoli poznański 1666 z Żychlińskiej spłodził córek cztery: z tych Katarzyna była za Władysławem Michałem Skoraszewskim; druga za Wacławem Twardowskim, a po jego śmierci za Alexandrem Rogalińskim; trzecia za Trąmpczyńskim; czwarta za Błeszyńskim. *Nies.*

Goralski h. *Korczak*. Maciej, Józef i Jakób uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. halickim r. 1782. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Gorawin herb: W polu niebieskiem ręka w złotej zbroi w prawo, gałęź oliwną o siedmiu liściach i pięciu jagodach — trzymająca; w szczycie hełmu trzy pióra strusie; pod tarczą godło: *Nescia fallere vita.* Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Bonawenturze Garszyńskiemu, synowi Mateusza, sekretarzowi archiwiście w kancelaryi Rady Administracyjnej i Józefowi Garszyńskiemu, synowi Józefa, sędziemu sądu apelac. w Warszawie — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I., dla pierwszego z dnia 10 (22) grudnia 1840, a dla drugiego z dnia 29 kwietnia (11 Maja) 1841. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gorazdowski h. *Prawdzic*, w Wielkopolsce z Gorazdowa. Jędrzej dziedzic na Gorazdowie, syn Mikołaja, żył około r. 1384, tego wnuk Jędrzej Kresa Gorazdowski z kaliskiego województwa przeniósł się w krakowskie, i na dobrach nazwanych Szklary osiadł. Od tego potem wnukowie byli, Wojciech burgrabia łukowski, który pojął Łępicką; brat jego Jędrzej miał za sobą *2do voto* Katarzynę Przyjemską, z której syn Jan 1610 kwitnął. *Baran.*; drugi syn Wojciech, temu Barbara Skrzetuska powiła córkę Barbarę za Franciszkiem Niewiarowskim. Trzeci Gabryel, ten z Broniszówny spłodził syna Waleryana, któremu Katarzyna Tomicka potomstwo przyniosła. Krzysztof opat płocki 1645. Stefan w ciechanowskiej z. podpisał elekcyą Jana Kazim. Magdalena Gorazdowska była za Goryszewskim, Katarzyna za Alexandrem Jaskólskim. *Nies.*

*) Przemętskim! obacz str. 195, tylko tam mylnie „Goralski" wydrukowano.

Gorczycki. Jan burgrabia sandomierski 1596. *Niesiecki.* — *Bobrowicz* idąc za *Wielądkiem*, obszerną o Gorczyckich podaje wiadomość, i tak: najprzód przyznaje im herb *Koziczkowski*, który wyłącznie przynależy Koziczkowskim; dalej rozpoczyna genealogią od Jakóba Gorczyckiego, dziedzica dóbr Mnichowice r. 1617, który właśnie jest pierwszym protoplastą Gorczyckich *Jastrzębczyków.* Te błędy prostujemy, a dalszy ciąg tej genealogii opuszczamy, jako niemniej przepełnioną błędami.

Gorczycki h. *Jastrzębiec.* Jakób, w nagrodę zasług wojennych otrzymał w r. 1589 dyplom na szlachectwo wraz z herbem *Jastrzębiec* od króla Zygmunta III. *(Metr. kor. fol. 419* i *Herb. rodz. szl. 1853.)* Piotr syn Franciszka, i Cypryan syn Antoniego legitymowali się w Heroldyi kr. polsk.

Gorczycewski h. *Gozdawa z odmianą.* Ludwik, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi kr. pol. przed r. 1851, wraz z synami Augustem i Franciszkiem i córką Cecylią.

Gorczyński. Jan wojski nowogrodzki 1678. N. Gorczyński miał za sobą Głembocką h. *Doliwa.* Aquilin Michał kanonik regularny, wydał do druku *Żywy wzór Apost. dosk.* 1702 *Cracov. Nies.* — Antoni Gorczyński kustosz i deputat kapituły kijowskiej na trybunał r. 1750.

Gorczyński *(de Górki)* h. *wł.* Józef Kalasanty Franciszek, syn Stanisława i Katarzyny Woiślińskiej, otrzymał szlachectwo galicyjskie od cesarza Franciszka II. r. 1794. Tenże Józef miał za sobą Katarzynę Łożewską, z którą spłodził synów dwóch: Modesta Wincentego i Juliana Gwilhelma Walentego.

Gorczyński h. *Jastrzębiec.* Krzysztof, Maciej, Konstanty, Jan, Mikołaj i Paweł otrzymali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, to samo Maciej Józef w sądzie gr. lwowskim r. 1782. Do tych zapewne należy Adam, znany pod pseudoninem Jadam z Zatora, dramatyk, powieściopisarz, ur. 1805 † 1873.

Gordon. Henryk de Gordon margrabia Huntilaeus, bliską krwią z królami angielskiemi spokrewniony; Rzeczypospolitej obersztlejtnantem będąc, w wojsku naszem zasłużony, indigenat otrzymał pierwszy na siebie i na sukcesorów swoich, o czem Konst. 1658 fol. 51. Jerzy de Gordon hrabia de Huntley, miał za sobą Joannę, córkę Jakóba tego imienia pierwszego króla szkockiego, z której był syn Alexander, najwyższy w królestwie szkockiem kanclerz, żona jego Joanna Stewartówna, Jana hrabi Athelii córka, z tą spłodził Jana hrabię de Huntley, któremu Małgorzata Stewartówna, Jakóba IV. króla szkockiego córka, powiła syna Jerzego kanclerza szkockiego, ten z Elżbiety de Keith, córki Roberta, miał syna Jerzego także kanclerza szkockiego, ten pojął Annę Hamiltównę, z ojca Jakóba hrabi urodzoną, z której syn Jerzy pierwszy margrabia, małżonka jego Henryeta Stewartówna, z tej był syn Jerzy hrabia de Huntley i margrabia II., którego córka Katarzyna zmówiona z Jędrzejem Morsztynem podskarbim w. kor., starostą kowalskim. N. Gordonowa była za Olędzkim. Tyle *Niesiecki.* — Konstytucya z r. 1699 pag. 66 upomina, że do indygenatów Henryka margrabiego Huntley z r. 1658 i Jerzego majora wojsk Rzeczypospolitej z r. 1676 „nie powinien się żaden referować prócz urodzonego Jana Gordona towarzysza roty husarskiej". Konstytucya znów z r. 1768 pag. 798 w objaśnieniu i ponowieniu indygenatu urodzonych Gordonów wymienia: Józefa majora i Fabiana kadeta w lejb-regimencie gwardyi kor., tudzież Józefa obersztlejtnanta wojsk kor., Jana Towarzysza i sukcesorów niegdy Piotra superintendenta krakowskiego — Gordonów jako „za prawdziwych Indygenów korony Polskiej" wraz z ich rodzeństwem i sukcesorami uznanych. To wypisaliśmy z konstytucyj.

Dwie familie tego nazwiska, istniejące dziś w królestwie polskiem, udowodniły pochodzenie swoje szlacheckie w Heroldyi królestwa, z których jednej przyznano herb *Gordon* (na tarczy w polu białem druga tarcza mniejsza z złotym skrajem, na niej w polu niebieskiem lew czarny w lewo obrócony) taki sam właśnie, jakim się pieczętował Henryk de Gordon, margrabia de Huntley — drugiej herb *Bydant* (w polu niebieskiem pas biało i niebiesko szachowany, nad nim dwie dzika głowy złote, w prawo, a pod nimi takaż trzecia; w szczycie hełmu pół jelenia bez nóg, w prawo); która atoli z tych rodzin pochodzi w prostej czy bocznej linii od Henryka wyżej rzeczonego, tego na pewno nie wiemy; *) ale zbieramy materyały dla rozjaśnienia tej kwestyi i co się z nich wykaże — podamy w *Dodatku.*

*) W *Złotej księdze szlachty polsk. (Roczn. I str. 75)* i w *Przewodniku Heraldycznym (Roczn. II str. 150)* jest wprawdzie drukowaną Monografia Gordonów margrabiów de Huntley herbu *własnego* podług *Złotej księgi*, a herbu *Bydant* podług *Przewodnika*, ale szczegóły w niej zawarte nie

Gordziałkowski. Tych wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gorecki. Mikołaj. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Gorecki h. *Dołęga*, w sieradzkiem. Z tych Stanisław odważny rotmistrz, poległ pod Smoleńskiem. Jerzy w bracławskiem pobórca r. 1589. Stanisław sędzia gr. chełmski, i Wojciech komornik chełmski 1733. *Nies.*

Gorecki h. *Drya*, w poznańskiem, piszą się z Targowej Górki. Alexander z sejmu 1661 komisarz do rozgraniczenia Wielkopolski od Szląska. Stanisław proboszcz kaliski 1515. Leonard 1578 napisał kilka dzieł i podał do druku. *Nies.* — Jan Wacław i Andrzej Mikołaj bracia Góreccy, około r. 1687 dobra Szczecin i Wolę szczecką w sandomierskiem, a Józef w r. 1778 wieś Koszuty w kaliskiem — dziedziczyli. Michał z *Rzuchowa* w r. 1780 dobra Kaczkowo w gnieźnieńskiem bratu swemu Józefowi ustąpił. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Gorecki h. *Jastrzębiec*, w sandomierskiem. Jędrzej miał za sobą Brodowską h. *Łada*. Ewa była za Wojciechem Brodowskim. Teodora za Samuelem Maxymilianem Ożarowskim. Stanisław sędzia gr. chełmski 1714. Tomasz w kaliskiem 1697. Jan pobórca w z. zakrocimskiej 1613. *Niesiecki.* — W r. 1788 Walenty podstarosta lidzki. *Kras.* — Jan w r. 1713 chorąży bracławski. *Herb. rodz szl. król. polsk. 1853.* — Joanna (ale niewiadomo jakiego herbu) za Antonim Guttrym około r. 1760.

Gorecki h. *Kornic*, na Szląsku. *Niesiecki.*

Gorecki h. *Poraj*. *Okolski* pod herbem *Szeliga* namienia, że są Goreccy Porajczykowie i *Bielski fol. 740* że Zacharyasz Gorecki Różyc sieradzanin, Lanckoronę poddał Stefanowi Batoremu. *Nies.*

Gorecki h. *Sokoła*, w kaliskiem i poznańskiem. Maciej chorąży poznański i pisarz polny kor. 1569 podpisał unią Litwy z koroną. Alexander w poznańskiem 1632. *Niesiecki.*

---

są zgodne z prawdą, co postaramy się tu udowodnić. Szanowny autor *Złotej księgi* świadczy na str. 76, że „tytuł margrabiowski przyznany w Polsce wszystkim członkom rodziny Gordonów," dalej, że „wnuk jego (Henryka) Jan margrabia Gordon wyjednał, iż sejm walny sześcioniedzielny 1699 postanowił." Otóż tak nie jest, bo Heroldya królestwa polskiego, ani deputacya z senatu wyznaczona do rozpoznania tytułów honorowych, nie przyznała Gordonom tego tytułu, również i konstytucya z r. 1699, na którą się powołuje autor, nie daje Janowi tytułu margrabiego, ani też nie wspomina, aby ten Jan był wnukiem Henryka, a i w późniejszych konstytucyach, jak np. z r. 1768, 1783, gdzie są ponowione indygenaty Gordonów, starannie tytuł ten opuszczano, chociaż przy wzmiankach o Henryku stale go kładziono. Okoliczność ta chlubne daje świadectwo o świadomości przedmiotu ówczesnych referentów spraw indygenatów na sejmie, którzy snać dobrze wiedzieli i pamiętali, że w Anglii nie ma markizów bez markizatów, że tam pierworodni tylko synowie dziedziczą tytuły wraz z przywiązanemi doń posiadłościami, że zatem być nie może dwóch jednocześnie posiadaczy jednego markizatu. Tyle *Złotej księdze*. A teraz zobaczmy też o Gordonach w *Przewodniku Heraldycznym*. Szanowny autor tego dzieła, zaznaczywszy w 1szym Roczniku na str. 168, że Gordonowie nie otrzymali zatwierdzenia tytułu margrabiowskiego, niechciał oczywista znaleść się w sprzeczności sam z sobą, przy zestawieniu monografii w następnym roczniku, — nie przywtarza więc *Złotej księdze* co do wrzekomego zatwierdzenia tytułu w królestwie polskiem, ale świadczy natomiast na str. 151, że Jan — Jakób (o tem drugiem imieniu zupełnie cicho w konstytucyach) „otrzymał na sejmie 1699 konstytucyą, że on tylko i jego potomkowie mają prawo do brania tytułu Gordonów margrabiów de Huntley i hrabiów d'Euzie", (więc już i hrabstwo wyrosło!) a na str. 153 mówi znów dalej, że „pozyskali od margrabiów Gordonów Huntlejów szkockich przyznanie swojego pochodzenia i prawo do tytułów ogółowi ich rodziny należnych, t. j. do margrabiowskiego de Huntley hrabiowskiego d'Enzie i vicehrabiowskiego d'Iverness". Otóż co do twierdzenia szanown. autora, jakoby konstytucya z r. 1699 przyznała prawo brania tytułów, przeczy temu stanowczo odnośny ustęp z tejże konstytucyi, wyżej dosłownie przez nas przytoczony, a co się tyczy ostatniego twierdzenia, które wreszcie nie osłabia naszego zarzutu — nie przesądzamy czy i o ile jest ono słuszne, chociaż genealogia Gordonów w dziełach angielskich heraldycznych jak np. *The Peerage of the Brit. empire Genealog and Herol. Diction. — Enc. of Heral or gen. armory*, które mamy przed sobą, znakomicie odstępuje od tych wszystkich wywodów naszych autorów. Na zakończenie tych uwag, wyrażamy szczere nasze ubolewanie nad tak niemiłosiernem a rozmyślnem fałszowaniem najpoważniejszych źródeł, jakiemi są bez zaprzeczenia konstytucye. Ubolewanie to staje się tem zasadniejsze, ile że dziś od heraldyka żądają, aby również jak historyk rozwiewał tę mgłę wieków, co historyczną kazi prawdę, a nie ztężał ją bardziej — wybrykami fantazyi czy też innymi względami, jak to czynią z całą świadomością złego — wspomnionych wyżej dzieł autorowie.

Gorecki h. *Szeliga*, w sieradzkiem. Goreckich z Górki wspominają księgi grodzkie ostrzeszowskie 1574. Piotr 1632. Wacław 1648 w z. wieluńskiej podpisali elekcye królów. *Nies.*

Gorecki h. *Wieruszowa*, w Wielkopolsce. Roch 1575, *Papr. w Panoszy* kładzie go z pochwałą, i Macieja pisarza polnego, chorążego poznańskiego, którego też i pod *Sokolą* położył. *Niesiecki.* — Franciszka Gorecka za Rafałem Zabłockim. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* wymienia (ale bez wyrażenia herbu) Józefa i drugiego Józefa subdelegata grodzkiego Goreckich, jako legitymowany w sądzie z. lwowskim i w sądzie gr. trembowelskim r. 1782.

Goreczkowski h. *Lubicz*, w rawskiem. Maciej opat trocki 1580. *Niesiecki.*

Gorendowicz. Tych wymieniają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Górka h. *Leliwa*. Zbigniew z Wysokiej Góry kasztelan rozpirski 1423. Jędrzej 1605. *Nies.*

Gorka h. *Łodzia*. Hrabiów z Górki chwaląc, *Orichov. in paneg. Nupt. Sigism. August.* mówi, *Viguit semper in hac familia disciplina equestris, praeciquumque Goscanorum decus illud fuit, splendere, ac praestare apparatu equestri.* Siedlisko tej familii, Górka miasteczko w Szląsku pogranicznym Wielkopolsce. Hrabia Mikołaj z Górki podsędek krakowski 1287. Wissotę z Górki proboszcza poznańskiego, wspomina *Długosz in Vitis Episc. Posn.* pod r. 1439. Łukasz wojewoda poznański w r. 1442 i generał wielkopolski 1448, z Beatryki, córki Dobrogosta z Szamotuł kasztelana poznańskiego, miał synów dwóch: Uryela biskupa poznańskiego *) i Mikołaja kasztelana gnieźnieńskiego. *Starow.* i *Okolski* kładą drugiego Łukasza wojewodą poznańskim w tymże samym wieku. **) Łukasz, syn Mikołaja kasztelana gnieźnieńskiego, był wojewodą poznańskim do r. 1538, potem po śmierci swej żony został biskupem kujawskim. Tenże Łukasz z Katarzyny Szamotulskiej, prócz dwóch córek, Anny za Piotrem Kmitą i Katarzyny za Stanisławem Odrowążem, miał syna Jędrzeja kasztelana poznańskiego, ten z Barbary z Kurozwęk, krom córek dwóch, to jest Katarzyny *Imo voto* za Janem Kościeleckim, *2do voto* za Rafałem Działyńskim, i Barbary za Wojciechem Czarnkowskim (z nią później i niezmierna Górków fortuna przeszła w dom Czarnkowskich) — synów trzech zostawił: Łukasza wojewodę poznańskiego ożenionego z Heleną ks. Ostrogską, Jędrzeja kasztelana międzyrzeckiego, który miał za sobą Helenę Herburtównę i Stanisława wojewodę poznańskiego ożenionego z Jadwigą Sobecką h. *Doliwa* — wszyscy trzej bezpotomni. Tych tylko podajemy w streszczeniu z *Niesieckiego* o tej familii, od trzech już wieków zgasłej; małą liczbę wprawdzie ród ten wydał członków, ale wszyscy wybitne w dziejach zajęli miejsca i dlatego nie powtarzamy za *Niesieckim* obszernych opisów o ich czynach i zasługach, jako historyi dobrze już znanych. Ogółem senatorów dom ten wydał dziewięciu, t. j. 2 biskupów, 4 wojowodów i 3 kasztelanów, a p. *Kosiński w Przewodn. her.* dodaje jeszcze 1 ministra, o czem milczą dzieje nasze.

Górka h. *Rosyniec*, w z. warszawskiej. Rosyniec pierwszy autor tego herbu, wieś założył Rosyńcze Gorki, od której ci Górkowie imienia nabyli. Piotr Gorka na Rosyńczach Gorkach i Opaczu mniejszym dziedzic, zostawił syna Jana, ten pojął Annę córkę Wacława z Radonic h. *Radwan*, tego syn Bartłomiej, który miał z Jadwigą Rafałowicza Wierszowską syna Jana, który Opacz i Rosyńcze Gorki sprzedał Tomaszowi Sokołowskiemu 1599, zostawił synów: Jana, który pod Sasowym rogiem bijąc się mężnie z Wołochami, poległ; Piotra z Wieruszowskiej h. *Bróg* syn Szymon w tejże okazyi zginął. Hieronim Jan, który miał za sobą Annę Paczyńską h. *Ogończyk*, z której byli synowie: Marcin mąż wojenny, pułkownik hetmański; Maciej, i ten rycerskim się chlebem bawił, potem z Kucharskiej h. *Rola* miał syna Jana Franciszkana i córek trzy, z tych Helena poszła za Kucharskiego, Maryanna za Zeromskiego z Zeromina, Joanna w klasztorze Dominikanów kamienieckim na Podolu. Ludwik Soc. Jesu † 1702. *Niesiecki.* — Jędrzej de Raszince był kasztelanem warszawskim od r. 1468 do 1472.

Gorkański h. *Leliwa*. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gorlewski h. *Jelita*. Szymon kanonik przemyski, sekretarz król. 1667. *Niesiecki.*

Gorlicki h. *Oksza*, w sandomierskiem województwie. *Niesiecki.*

Gorlowski Szymon *nobil.* r. 1493. *Metr. kor. fol. 385.*

Gornicki h. *Ogończyk*, w krakowskiem i w ks. litewskiem. Łukasz starosta tykociński i wasilkowski, dworzanin Zygmunta Augusta, miał za sobą Broniewską h. *Tarnawa*, z której synowie Jan

---

*) *Niesiecki* pisze, że ten Uryel obligował sukcesorów swoich, aby nigdy od wiary katolickiej nie odstępowali, i ostatnią zgubą pogroził całemu domowi swemu, jeżeliby kiedy to uczynili. Zgubę tę przepowiedział; w trzeciem już bowiem pokoleniu, synowie Jędrzeja kasztelana poznańskiego, porzuciwszy wiarę ojców swoich, zagorzałymi stali się przeciwnikami Kościoła, i na nich właśnie ród Górków wygasł.

**) Za *Niesieckim* i my położyliśmy (obacz str. 152) mylnie dwóch Łukaszów, jeden po drugim. W XV. wieku jeden tylko Łukasz Górka był wojewodą poznańskim, † 1477.

*

i Łukasz. Z tych Łukasz administrator biskupstwa warmińskiego 1651, Jan zaś, brat jego, miał za sobą Annę Ligęziankę, ale bezpotomną; *2do voto* Przerębską, z którą spłodził Jędrzeja i Jana. Paweł, brat Łukasza starosty, sekretarz Stefana króla, kanonik wileński, † 1632, któremu synowiec jego Łukasz nadgrobek postawił. *Nies.* — W r. 1755 Antoni kanonik smoleński, którego dziad Maciej, osiadł na Żmudzi i tam swój szczep Górnickich rozkrzewił. *Dunc.*

Górski herb: Tarcza rozćwiertowana; w pierwszej części binda w koło związana końcami na dół na krzyż, w drugiej podkowa rogami do góry, nad nią krzyż, takież dwa przy rogach na dole, w trzeciem podkowa z ufnałami końcami na dół, w środku krzyż kawalerski, nad podkową także krzyż bez prawego ramienia, w czwartej jeleni róg w prawo, obok bawoli róg w lewo. Tak ten herb opisuje *Krzyżan. w Słowniku herald.*

Górski herb: Strzały dwie na krzyż ostrzem w prawo obrócone, nad koroną pięć piór strusich. Tak opisany w *Słown. herald. Krzyżan.*

Górski. Józef Jakób Franciszek syn Szymona. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Górski h. *Abdank. Sarow. in Bell. Sarm. fol. 80* powiada, że jeden z nich na dworze Zygmunta i w obozie dobrze zasłużony, w nagrodę zasług swoich wziął w Węgrzech wielkie dobra i posesye. *Niesiecki.*

Górski h. *Bogorya*, z tą odmianą, że strzały rozdzielone a na helmie trzy pióra strusie. Stanisław kanonik krakowski i płocki 1512. Mikołaj kanonik płocki † 1513. Jan archidyakon płocki, kanonik pułtuski, oficyał gener., † 1610. Jan, także archidyakon płocki i kanonik pułtuski. Piszą się z Wielkiej Góry. Jan poseł na sejm 1730. *Nies.*

Górski h. *Bożawola.* O tych nie piszą dawniejsi heraldycy, atoli kilkunastu tego nazwiska legitymowało się w Heroldyi król. polsk., o czem świadczy *Spis szlachty* i urzędowy *Herb. rodz. szl. z r. 1853*, który wymienia Alexandra miecznika brzezińskiego, ten w r. 1768 dziedziczył Piotrów, Górki i Strzegocin, któremi dzielili się w r. 1768 jego synowie Tomasz, Walenty i Karol. Z tych Karol na *Piotrowie*, miał za sobą Annę Zagajewską, z której został syn Józef, dziedzic dóbr Szwarocina, i jedna córka N. za Skarbkiem. Tomasz zaś z Praxedą Wilkanowską miał syna Franciszka, dziedzica dóbr Leszczynka i Łąkoszyna. Do tego domu należy Wojciech Górski, biskup sandomierski 1818. Obszerniej o nich napiszemy po zebraniu odnośnych materyałów.

Górski h. *Dąbrowa.* Stanisław, syn Tomasza, legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1854.

Górski h. *Doliwa.* Tych wspomina *Okolski* tom 3. fol. 279 pod herbem *Wąż. Nies.* — Kazimierz w r. 1791 był posłem na sejm z ziemi różańskiej. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Górski h. *Lewart*, na Wołyniu pod Ostrogiem. Stefan podczaszy kijowski, rotmistrz chorągwi 1688, syn jego Stanisław. Michał, brat Stefana, towarzysz pancerny. Walenty w bracławskiem 1648. *Nies.* — Róża Górska za Tadeuszem Montwid Białłozorem, i N. Górska za Adamem Chrapowickim. *Mon. Rom.* — Do tego domu podobno należy Mikołaj Górski biskup kamieniecki 1855.

Górski h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Wojciech kasztelan lędzki 1462, tenże czy inszy Wojciech kasztelan lędzki 1493. Wojciech scholastyk kujawski, sekretarz król. 1504. Piotr kasztelan nakielski 1505. Stanisław, Michał i Piotr, bracia Piotra kasztelana. Jan z Miłosławia Górski archidyakon poznański, sekretarz król. N. Górski starosta wschowski 1556. Mikołaj podstarości i pisarz gr. bydgowski. N. Górski miał za sobą Szczurską, z której dwie córki zostały: jedna z nich była za Zygmuntem Dąbskim, druga za Daniłowiczem Janem Karolem. Górska sędzianka kaliska, Błeszyńskiego małżonka. N. Wacława Zaleskiego podkomorzego łęczyckiego. *Nies.*

Górski h. *Nałęcz*, w z. warszawskiej, piszą się z Jeleńca. Jakób sędzia nurski 1525. Jan pobórca nurski 1564. Adamowi dworzaninowi i sekretarzowi król., bracia rodzeni, Stanisław Górski Jeleński pisarz z. zakrocimski, i Zygmunt starosta ostrowski nadgrobek wystawili w Krakowie u ś. Trójcy. Jan sędzia nurski 1576, Jakób z Łasku, Krzysztof z Sulecina 1632, Samuel z Zalesia 1648 podpisali elekcye królów w z. nurskiej. Są i w przemyskiem tegoż herbu Górscy, z których Adam komornik przemyski 1674; w księstwie żmudzkiem i indziej w Litwie są Górscy i Gurscy h. *Nałęcz.* Są i w bełzkiem. Jędrzej wojewoda mazowiecki, miał za sobą *1mo voto* Niezabitowską, z której Lassocka i dwie Parysowe, *2do voto* Zamojską, z tej córka za Wojciechem Łubieńskim. Jan na Zgorzałowie w nurskiej ziemi r. 1674. *Nies.* — Michała kasztelana żmudzkiego r. 1775 córka Teodora z 2giej żony Anny Wojnianki urodzona, była za Tadeuszem Platelem, umarła r. 1787.

Górski h. *Odrowąż.* Adam biskup bakowski w Wołoszech 1606. Walenty miał za sobą Maryannę Kłodyńską, z której córka za Danielem Kleczkowskim. Stanisław podstar. krakowski 1534. *Nies.*

Górski h. *Pobóg*, na Rusi. Marcyan rotmistrz pod Smoleńskiem raniony, brat jego rodzony Stanisław. Tyle *Niesiecki.* — Tego herbu Władysław Górski, syn Alexego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, to samo Józef Górski w sądzie z. lwowskim r. 1782 — dalej: Tadeusz, Wojciech, Franciszek, Jakób c. k. radca i sędzia z. halicki, i Andrzej w sądzie gr. halickim r. 1782, a Walenty, syn Jakóba, członek Stanów r. 1817, Leonard, wnuk Jakóba, członek

Stanów r. 1827 w wydziale Stanów i Antoni wnuk Andrzeja (ale ci wszyscy piszą się *Gurski*) w r. 1871 w Wydziale krajowym — legitymowani i do ksiąg szlachty krajowej stanu rycerskiego wpisani. *Bobrowicz* (w dodatkowym tomie *Niesieckiego* swojego wydania) obszerną podaje o tych Górskich wiadomość, wyjętą jakoby „*z urzędowych dokumentów*," ale że w tej „wiadomości" czyli genealogii spotykamy same wybitniejsze osobistości należące do innych domów tego samego nazwiska, jak np. Jędrzeja wojewodę mazowieckiego i t. d., dlatego uważamy ją za prosty utwór bujnej fantazyi, niezasługujący na rozbiór krytyczny.

Górski h. *Pomian*, w kaliskiem, z których jeden był sędzią kaliskim, jednaż tych Górskich dzielnica z Puklateckiemi, atoli nasi pisarze tak tych, jako i Górskich pod herbem *Wieniawa* położyli. *Niesiecki.*

Górski h. *Poraj*, w pilźnieńskim powiecie. Łukasz podpisał elekcyą Jana III. w sandomierskiem. Adam miał za sobą Cieklińską, Górski z Goszewa Elżbietę Brodowską. Jędrzej 1648. *Nies.*

Górski h. *Prus.* Że był dom i tego herbu, świadczą liczne dokumenta oblatowane w różnych grodach ziemi łomżyńskiej, i to poczynając od r. 1430. Gniazdem jego są dobra Górki albo Górskie, Górki Ponikła woda czyli Górki Ponikły stok lub Górskie Ponikły stok, w powiecie zambrowskim. Czy i gdzie atoli dziś istnieje ta familia, nam niewiadomo.

Górski h. *Radwan*, w ks. litewskiem. Marcin w powiecie grodzieńskim. Jędrzej 1655 wzięty na Homlu od Moskwy. Stanisław sekretarz król. 1648. Kazimierz marszałek bracławski, towarzysz pierwszej usarskiej chorągwi hetmańskiej. Jędrzej porucznik, Jerzy skarbnik nowogrodzki. Mikołaj cywuń twerski Alexander cywuń korzeński. Hieronim stolnik wendeński. Stanisław stolnik mścisławski. Rafał i Stefan podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — W r. 1778 Filip pisarz gr. wileński. Stanisław cywuń retowski. W r. 1788 Ludwik podstarosta rosieński. Anton i pisarz gr. biecki. Ignacy pisarz z. sandomierski. Górskiego (niewiadomo którego herbu) córka za Szymanowskim, regentem kor. i synów trzech: Felix sędzia gr. warszawski, Adam podstoli prasnyski i Teodor skarbnik gostyński. Antoni kanonik płocki. *Kras.*

Górski h. *Rawicz*, w lubelskiem. Waleryan 1632 Joanna zakonnica we Lwowie. *Nies.*

Górski h. *Rogala*, z przydomkiem *Lechwald*, w Prusach. O tych nie piszą dawniejsi autorowie, atoli uczony nasz *Krasicki* taką o nich podaje wiadomość: Józef sądowy ziemski tczewski, mąż uczony, w kunsztach rozmaitych biegły, miał za sobą Pląskowską starościankę brodnicką, umarł r. 1777, potomstwo jego: Józef młodo umarł i Jakób, córki zaś Katarzyna i Anna. Bracia Józefa sądowego: Antoni podwojewodzi malborski z Szpigardówną bezdzietny, drugi Jan z Madajówną zostawił synów Jana i N. oraz jednę córkę; trzeci Ignacy bezżenny.

Górski h *Szeliga*, w Wielkopolsce. Franciszek, brat jego Jakób J. U. D. archidyakon gnieźnieński. Jakób kanonik krakowski 1643. *Niesiecki*

Górski h. *Slepowron*, w z. łukowskiej. Elżbieta była za Adamem Domaradzkim 1623. *Nies.*

Górski h. *Sternberg*, w mazowieckiem. Hieronim łowczy liwski. Tomasz i Jan 1632. Jakób i Wojciech 1648 w z. ciechanowskiej, Walentyn w z. sochaczewskiej. Mikołaj, Jan, Stanisław w rawskiem, Adam w warszawskiej z., Marcin Jędrzej w z. wiskiej 1674 podpisali elekcye królów. *Nies.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* wymienia (bez wyrażenia herbu) następujących Górskich jako legitymowanych ze szlachectwa: Wojciecha, Franciszka archidyakona tarnowskiego i Kazi ś ierza *z Białej Góry* r. 1782 — Onufrego, Tadeusza, Michała i Wojciecha r. 1782 — i Stanisława (wnuka Mikołaja) c. k. porucznika r. 1826.

Gortatowski. Marek miał za sobą Annę z Praszki 1609. W sieradzkiem gniazdo domu tego. *Nies.* — *Krasicki* kładzie Gortatowskim herb *Leliwa* i wymienia czterech braci: Floryana opata peplińskiego, Adama pisarza gr. malborskiego, (ten z Maryanny Sieliskiej spłodził synów trzech i tyleż córek), Ignacego podwojewodzego chełmińskiego (tego z Tczewskiej syn Franciszek i dwie córki), Piotra sądowego tucholskiego.

Gorwidowski. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Goryczewski, w ruskiem woj. Marcin podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Goryński h *Ogończyk*, w Mazowszu. *Okolski.*

Goryński h. *Poraj.* Że są tego herbu i że się z dawna pisali z Gorynina i Ojrzanowa, świadczy nadgrobek Wawrzyńca Goryńskiego, dziedzica na Goryninie i Ojrzanowie, zmarłego 1640. Jan z Ojrzanowa cześnik liwski 1525. Piotr z Gorynina dziedzic na Ojrzanowie, wojewoda mazowiecki 1211. Tego czy drugiego wojewody synowica była za Podoskim. Kasper wojewoda mazowiecki 1510 miał za sobą Agnieszkę Sobocką h. *Doliwa*, ta mu powiła syna, ale młodo umarł, i córkę Dorotę, która *1mo voto* była za Wojciechem Mińskim, *2do voto* za Barzim Stanisławem wojewodą krakowskim. Jan z Gorynina 1648 w poznańskiem, Marcin w inowrocławskiem podpisali elekcyą Jana Kazim. N. kanonik poznański. *Nies.*

Goryszewski h. *Ciołek*, w płockiem. Z tych jeden podskarbim był królowej Anny. Stanisław rządził kolegium przemyskie, † 1666, matka jego Magdalena Gorazdowska h. *Prawdzic.* Maciej,

z Anny Gutkowskiej spłodził trzech synów: Jacka, który w obozie umarł; Cypryana w zakonie *Ordin. Minor. Observ.* i Stanisława, którego syn Franciszek w moskiewskich expedycyach z Przyjemskim, męztwem wsławiony. *Nies.*

Gorzechowski h. *Ogończyk*, w dobrzyńskiej ziemi. Stanisław podstarości chęciński Jan 1648 podpisał elekcyą Jana Kazim. Maryanna była za Kazimierzem Dobrogojskim; Magdalena, z Przewoskiej urodzona, za Janem Paprockim. *Niesiecki.*

Gorzeński h. *Nałęcz*. Piszą się z Gorzenia w Wielkopolsce. Jan 1648 w z. ciechanowskiej. Jan starosta starogardzki 1678. Jan łowczy litewski 1685. Chryzostom wojski poznański, żupnik bydgoski 1676. N. miał za sobą Katarzynę Oporowską, spłodził Wojciecha, który z Jadwigi Bednarskiej de Bednary h. *Podkowa* i *Krzyż*, zostawił syna Jędrzeja, tego z Zofii Skoraszewskiej syn Alexander najprzód podczaszy kaliski, deputat na trybunał kor. z kaliskiego r. 1727 i na tym trybunale vice-marszałek dwukrotnie (potem stan duchowny obrawszy, był kanonikiem krakowskim, oficyałem kaliskim i t. d.) miał za sobą Annę Kożmińską, z tej synowie: Dymitr wielkiej nadziei w zakonie Soc. Jesu, Franciszek, wprzód chorąży a potem kapitan w regimencie garnizonu król., Antoni, Józef i Władysław; córek cztery (prócz w dzieciństwie zmarłych): Teresa najstarsza wydana za Jakóba Glinieckiego, Justyna zakonnica ś. Benedykta w Poznaniu. Mikołaj miał za sobą Teresę Linowską, z której córka Katarzyna Bogusławska, Franciszek, Ignacy i Elżbieta. Ignacy Anioł zakonu ś. Pawła pustelnika. Tyle *Niesiecki.* — Obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie i w porządku już genealogicznym wypisujemy tu z dokumentów, na podstawie których Górześcy udowodnili w Heroldyi pruskiej pochodzenie swoje w prostej linii od Dobrogosta *) Ostroroga, kasztelana kamieńskiego i tem samem uzyskali od króla pruskiego (Rozkaz gabinetowy z dn. 2 grudnia 1870) zezwolenie, nazywać się i pisać „Górześki-Ostroróg."

Protoplastą tej gałęzi Ostrorogów jest Marcin (syn Mikołaja, wnuk Dobrogosta kasztelana kamieńskiego i Wichny z Szubina) który pierwszy od dóbr Górzna już stale brał nazwisko Górześki. Ten Marcin umarł r. 1502 zostawiwszy z Anny z *Głożewa* trzech synów: Piotra (ten był kanonikiem metr. poznańskim r. 1559), Macieja i Andrzeja, od których dwie główne idą linie.

Starszej linii założycielem jest Maciej, który kilku miał synów, z tych *pierwszy* Stanisław 1570 ożeniony *1mo voto* z Górzycką, *2do* z Katarzyną Oporowską wojewodzianką brzesko-kujawską, miał syna (z Oporowskiej) Krzysztofa, który miał za sobą Ewę Piekarską, — *drugi* Maciej z Barbarą Sławińską spłodził synów trzech: Andrzeja ożenionego z Katarzyną Pogorzelską, Melchiora ożenionego *1mo voto* z Magdaleną Dąbrowską, *2do* z Agnieszką Bobrownicką (tego córki: Urszula za Sławianowskim i Anna za Mieszkowskim) i Jana *na Gorzycy*, który dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie: z Zofią Gorzycką i z Maryanną Karczewską, synowie jego: *a)* Dobrogost bezpotomny, *b)* Piotr z Anną Grodzicką zostawił dwie córek: Bogumiłę za Bartoszewskim i Zofią za Kamieńskim, *c)* Stanisław, rotmistrz królewski, miał trzy żony: *1mo voto* Małgorzatę Ponińską, *2do* Zofią Trzcińską, *3tio* Maryą Jarochowską podkomorzankę wschowską; zostawił dużo dzieci, z tych: Elżbieta poślubiona Twardowskiemu, Katarzyna Przybyszewskiemu, Barbara Dorpowskiemu, Bogumiła Kurnatowskiemu, Helena Krzyckiemu, Dobrogost bezpotomny, Jan w. łowczy w ks. lit., starosta starogardzki, pułkownik gwardyi kor., mężny wojownik w wyprawach króla Jana III., poseł na sejm 1670, miał za sobą Dönhoffównę kasztelankę smoleńską, ale nie miał potomstwa, — Chryzostom zaś, wojski poznański, żupnik bydgoski, (jego żony: Eleonora de Schönleben i Beata hr. Rothenburg) liczne zostawił potomstwo: Karolinę za Unrugiem, Maryą za Kąsinowskim, Zofią za Florentynem Kalkreuthem, Eleonorę za Bukowieckim i syna Ludwika łowczego wschowskiego, żupnika wielkopolskiego, ten z Konstancyą Gruszczyńską miał córkę Eleonorę za Marcinem Umińskim. Czwarty syn Stanisława rotmistrza Andrzej, miał z Florentyną Głoskowską synów dwóch: Władysława chorążego wschowskiego, pułkownika kor. marszałka konfederacyi wojsk. tarnogrodzkiej, który pobił jenerała Bauditz pod Korczynem, (ten umarł bezpotomny) i Jana (jego żony: Jaskólecka i Jemiałkowska), którego córka Bogumiła wstąpiła do zakonu, a syn Alexander, miecznik wschowski, z Anną Chlebowską miał córek dwie: Maryannę za Bronikowskim majorem wojsk polsk. i Elżbietę za Koseckim.

Młodszej linii założycielem jest Andrzej, trzeci syn Marcina (p. w.), sędzia ziemski poznański († około r. 1543), ten z Heleną Zarembianką (miał i drugą żonę Annę z *Lutomia*) wojewodzianką kaliską spłodził syna Wojciecha († 1670), którego z Doroty Sławińskiej córka Zofia za Adamem Gruszczyńskim i synowie: *a)* Dobrogost z Barbarą Włościejewską bezdzietny, *b)* Melchior, który

*) *Kosiński (Przewodn. herald. z r. 1877 str. 475)* świadczy, iż ten Dobrogost był synem Stanisława, który od cesarza Zygmunta Luxemburczyka otrzymał w r. 1410 tytuł hrabiowski państwa rzymskiego; powtarza to samo i *Żychliński w Księdze Złotej*, ale zachodzi tu — co do daty — pewna wątpliwość, o której pomówimy na swojem miejscu.

z Jadwigą Wężyk Rudzką spłodził Jana, podczaszego poznańskiego, a ten z Ewą Bronikowską miał córkę Annę za Adamem Mielęckim i synów dwóch: Stefana z Krauzianką i Marcyana z Kunegundą Konarzewską ożenionych, *c)* Łukasz *na Gorzeniu, Rudkach i Wolankach*, rotmistrz kr., dzielny wojownik przeciwko Szwedom i Turkom († 1626), zaślubił Dorotę z *Sarbi* (a nie Katarzynę Oporowską, która była za Stanisławem, jak to chce *Niesiecki*), z której zostało oprócz córki Barbary za Bobrownickim — ośmiu synów: 1) Stanisław bezdzietny, 2) Mikołaj z Katarzyną Krzyszkowską także bezdzietny, 3) Jan z Maryanną ks. Woroniecką również bezpotomny, 4) Maciej z Katarzyną Kosicką miał syna Stefana, 5) Jakób z Anną Bożejewską spłodził córkę Dorotę za Stanisławem Zychlińskim, 6) Kasper z Anną Pomianowską bezdzietny, 7) Wojciech i 8) Tomasz.

Z tych Wojciech, († 1670) miał za sobą Jadwigę Bednarską, z którą spłodził Andrzeja, tego z Zofii Skarbek Skoroszewskiej (miał i drugą żonę Franciszkę Zarembiankę) córka Barbara za Rosnowskim i synowie: Mikołaj z Anną Skrzetuską i Maciej z Barbarą Gaszyńską bezpotomni, a trzeci Alexander Mikołaj *na Dobrzycy*, podczaszy kaliski, miał za sobą Annę Kożmińską kasztel. rogozińską, (owdowiawszy wstąpił do stanu duchownego i był archidyakonem kaliskim, oficyałem metr. gnieźnieńskim poznańskim, kanonikiem krakowskim i wice-prezydentem trybunału kor. 1732) z którą spłodził oprócz córek Brygity ksieni Cystersek w Ołoboku (spalony tam kościół i klasztor odbudowała swoim kosztem) i Rozalii za Trzcińskim — pięciu synów: *a)* Dymitr, jezuita młodo umarł, *b)* Józef, prałat i kanclerz krakowski i t. d., deputat na trybunał koronny r. 1754. *c)* Władysław, chorąży wojsk kor. bezpotomny, *d)* Franciszek, pułkownik wojsk kor. († 1774), tego z Anny *a Gleissen* Doręgowskiej zostało kilku synów: Tymoteusz (ur. 1743 a nie 1741, jak mylnie pisze *Bartosz. w Encykl.* † 1825) arcybiskup gnieźn. i pozn. prymas, kawaler orderów Orła Białego i ś. Stanisława, — Paweł przeor Cystersów w Mogile 1790. Leon, szambelan króla Stanisława Augusta, Felix pułkownik wojsk lit. (jego synowie z Zienkowiczówny urodzeni: August ożeniony z Józefą Turnianką, córką jenerała Kazimierza, z którą wziął — zapewne posagiem — miasteczko Radziwiłłów na Wołyniu, znane niegdyś z drukarni dla książek hebrajskich, potem z słynnej garbarni, a dziś jako nadgraniczne i z komorą celną — z wielkiego handlu zbożem i wełną — † w r. 1877 bezpotomnie i Michał *na Witoszycach* oficer wojsk polsk. 1831, kawaler krzyża polskiego, w Meksyku w służbie ces. Maxymiliana poległ w r. 1864, zostawiwszy z Donaty Turno, siostry Augustowej córkę Helenę † 1878 zaślubioną Leonowi Dębińskiemu w Galicyi), Makary, kasztelan kamieński 1784, kawaler orderów Orła Białego i św. Stanisława, z Ludwiką Kożmińską (z Sapieżanki urodzoną) żył bezpotomnie a z Ośniałowską spłodził córkę Laurę za Rusieckim i syna Kazimierza (ten z Bilewiczówną miał syna Tymoteusza zmarłego w r. 1851 bezpotomnie i córkę Laurę za Konstantym Götzendorf-Grabowskim — i Nicefor chorąży gnieźnieński, poseł na sejm czteroletni, kawaler orderu św. Stanisława, który z Konstancyą Sołtykówną miał syna Józefa. *e)* Antoni *) *na Dobrzycy*, najmłodszy syn Alexandra Mikołaja, chorąży poznański, zaślubił Ludwikę Błeszyńską, z której córki: Kordula za Janem Turno, N. za Andrzejem Grabowskim, Alexandra zaś i Brygita zakonnicami i syn Augustyn *na Dobrzycy, Zielądkowie i Radziwiłłowie*, podkomorzy poznański, w r. 1794 jenerał-lejtnant, jenerał-adjutant króla Stan Augusta, szef regimentu pierwszego piechoty i pułku 5go kawaleryi wojsk kor., — (przez króla Stan. Augusta mianowany wojewodą poznańskim po Mielżyńskim, atoli dla rozbioru Polski, niedostąpił krzesła), prezydent departamentu poznańskiego w r. 1807, wojewoda senator ks. warszawskiego — miał za sobą Alexandrę Skórzewską jeneralównę, umarł w r. 1816 bezpotomny.

Tomasz, ósmy syn Łukasza rotmistrza, kasztelan kowalski (przez omyłkę opuszczony w naszej liście senatorów, a u *Nies.* niesłusznie Górzewskim nazwany) r. 1682 z Barbarą Sczaniecką (a nie Szczawińską, jak to pisze *Kosiński*) miał syna Jerzego *na Pomarzanach, Rudkach, Sławnie, Łukowie* i t. d., tego z Jadwigi Trzebińskiej synowie: Franciszek z Anną Domiechowską bezpotomny i Jerzy dziedzic po ojcu wyżej wyrażonych dóbr, starosta osiecki, poseł na sejmy 1733-1734, który z Anny Rogalińskiej kasztelanki nakielskiej miał syna Franciszka *na Pomarzanach, Sławnie, Myszkach, Łukowie, Nieświastowicach i Surażu* na Podolu, ten z Barbary Granowskiej i Apolonii *Saryusz* Łochyńskiej (był bowiem dwukrotnie żonaty) zostawił następujące potomstwo: Zuzannę za Skarbkiem Skoroszewskim *na Skokach*, Antoninę, Agnieszkę i Eleonorę, które pannami umarły i dwie, które do klasztoru wstąpiły, oraz synów: Kazimierza rejenta z. nakielskiego (ten z Urszulą Wierusz Kowalską miał córkę Wiktoryę), Józefa, Antoniego sędziego apelacyjnego ks. warszawsk (ci dwaj bezżenni), Wacława *(Żychl.* dwóch z niego robi: Wacł. i Onufr.) w zakonie OO. Cystersów w Wągrówcu (gdzie przyjął imię Onufrego) i Andrzeja (był on najstarszym z rodzeństwa) szambelana król., prezesa najwyższ. sądu apelacyjnego w. ks. poznańskiego, kawalera orderu

*) Niesłusznie p. *Żychliński (Złota Ks. roczn. I. str. 234)* rozpoczyna od tego Antoniego młodszą gałęź; jedyny bowiem jego syn, Augustyn, umarł bezpotomny.

Orła czerw. I. klasy, dziedzica *na Śmiełowie, Karminie, Wilkonicach, Bodzisławiu*, który umarł w r. 1821, zostawiwszy z Józefy Dzierżykraj-Morawskiej oprócz córek: Tekli za Józefem Krzyckim *na Siedlcu*, Praksedy za Apolinarym Łakińskim *na Mielżynie*, Ottolii *1mo voto* za Onufrym Wczele Grabskim *na Nowem mieście*, *2do voto* za Hipolitem Czapskim *na Budzisławiu*, pułkownikiem — synów pięciu: 1. Stanisława oficera w. polsk., ten poległ pod Saragossą w r. 1808. 2) Teofila *na Woli i Wilkonicach*, ten z Franciszką Jaraczewską spłodził cztery córek i syna Zenona, 3) Prota *na Budzisławiu*, tego z Anastazyi Trąmpczyńskiej synów trzech: Józef (tego z Ksawery Bojanowskiej synowie Karol i Adam), Wit i Henryk, 4) Wita *na Karminie, Cerekwicy, Sarnowie*, oficera wojsk polsk. 1830, ten z Florą Wierusz Niemojewską (z drugą Józefą Rychłowską wdową po Gajewskim bezpotomny) miał dwie córki: Paulinę za Adamem Skarzyńskim *na Spławiu i Miedzianowie* i Ewę za Piotrem Skórzewskim *na Rososzycy i Dobrej*, 5) Hieronim na *Śmiełowie, Gembicach*, oficer wojsk polsko-francuskich, adjutant marszałka Davoust'a, ranny pod Możajskiem, kawaler krzyża polskiego wojskowego, poseł kilkakrotnie na sejmy krajowe, umarł r. 1846, zostawiwszy z Antoniny Bojanowskiej, córki Bogusława szambelana króla Stan. Augusta i Magdaleny Nałęcz Kęszyckiej, synów pięciu: 1) Władysława, ten umarł w r. 1869 bezpotomny. 2) Tadeusza, ten także umarł bezpotomny r. 1873. 3) Antoniego dziedzica Gembic, Lgowa i Czeluścina, który z Magdaleną Bojanowską ma syna Kaliksta, 4) Zygmunta *na Śmiełowie*, szambelana króla pruskiego, kawalera maltańskiego i komandora orderu ś. Grzegorza W., ten z Maryą Skórzewską († 1874) bezpotomny, 5) Stanisława *na Tarcach*, który z Elżbietą Belina Węsierską ma synów Zbigniewa i Ludwika.

Są jeszcze w Królestwie, nie objęci powyższą genealogią, a którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk., jako to: Antoni, Augustyn (ten zostawił syna Alexego, a tego syn Józef), Jan, synowie Teodora, — i Gerwazy syn Andrzeja, oraz (ale ci się piszą przez y *Górzyński*) Piotr syn Józefa i Ignacy syn Jerzego.

Gorzewski h. *Zaręba*, w kaliskiem. Z tych jeden był sędzią z. poznańskim 1578. Drugi kasztelanem kowalskim 1693. *) Stanisław i Krzysztof 1697 kwitnęli. Konstancya za Wawrzyńcem Walewskim, siostra jej za Franciszkiem Żychlińskim 1700. Samuel 1704. Paweł 1632 w ziemi wieluńskiej. *Niesiecki.*

Gorzkiewicz. Jan otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w r. 1782 w sądzie gr. trembowelskim.

Gorzkowski h. *Godziemba*, w bełzkiem województwie. *Niesiecki.* — *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* wymienia Wojciecha jako legitymowanego w sądzie gr. trembowelskim 1782 i następnych (ale przy tych nie wyraża herbu): Wojciecha, Jana, Nikodema Piotra syna Jana, Stanisława wnuka — Ignacego, Alexandra i Roberta, również jako legitymowanych ze szlachectwa.

Gorzkowski h. *Tarnawa*, w chełmskiej ziemi, piszą się z *Gorzkowa*. Z tych Piotr za czasów *Papr.* był sędzią z. chełmskiej, którego brat Jędrzej w Litwie osiadł. Jan w pow. grodzieńskim podpisał elekcyą Jana III. *Geneal. tego domu* Janowi, któremu się działem dostały dobra Wiszniów, Gorzków i Wielkiepole, trzech synów przypisuje: pierwszy Piotr, od tego był syn Mikołaj *sterilis* i Jędrzej, tego synowie Piotr i Mikołaj bezpotomni. Stanisław zaś sędzia z. chełmski miał za sobą Annę Cieszacką, z tą spłodził Wiktoryna, który *1mo voto* z Hilaryą Stoińską miał córkę Annę, *1mo* za Gabryelem Bielskim, *2do* za Trembińskim, *3tio* za Drozdowskim; *2do voto* z Łysakowską miał synów: Jacka, ten z Anny Stamierowskiej zostawił dwie córki: Meglewską i Ewę Bębnowską i syna Stanisława, ale tylko kilka córek po nim zostało. Kazimierz, drugi syn z Łysakowskiej, z Zofią Dłużewską bezpotomny. Tegoż Stanisława sędziego był syn Jan *ster.* i Katarzyna córka z Czernim zmówiona. Drugi Paweł, tego dwóch synów: Roman *ster.* i Michał, który czterech synów spłodził: Tomasza i Mikołaja *steriles*, Stanisława, którego synowie Mikołaj i Alexander *steriles*. *Nieszpork. fol. 146* wspomina żonę Stanisława Gorzkowskiego Annę Jagodzińską 1622, a *Starow. in Monum.* Stanisława męża rycerskiego zmarłego 1638 wypisał nadgrobek z Lublina; i Pawła, którego synowie także trzej bezpotomni: Stanisław, Jędrzej i Piotr. Trzeci Krzysztof pisarz z. chełmski, syn jego Jan *ster.*, a bodaj nie miał za sobą Balickiej, i Jakób, od którego był syn Jędrzej *ster.* i Jan, ten spłodził Franciszka (podobno z Bogumiły Latyczyńskiej) sędziego gr. krasnostawskiego, dziedzica na *Sieniczce*, Anna Rejówna powiła mu jednę córkę Teodorę za Jędrzejem Ożarowskim N. była za Janem Zamojskim. *Nies* — W r. 1778 Józef komornik z. radomski. Jan dziedzic na Babicy i Hramoczowie w z. sanockiej, z Błońskiej zostawił

*) Kasztelanem kowalskim r. 1693 był Tomasz Gorzeński h. *Nałęcz*, a nie Górzewski, jak chce *Niesiecki* i za nim *Kosiński*, — ten ostatni autor kładzie i drugiego kasztelana r. 1643 pod Górzewskimi.

córkę wydaną za Senickiego i synów dwóch: z tych starszy Jan pojął Malicką i ma z niej potomstwo, młodszy Robert pojął Hadziewiczównę i ma z niej córkę. *Krasicki.*

Gorzkowski h. *Trąby*. Jędrzej sekretarz legacyi Małachowskiego wojewody poznańskiego do Turek, wydał ją do druku in fol. 1699. Alexander łowczy żydaczewski, sędzia kapturowy lwowski 1733 r. *Niesiecki.*

Gorzuchowski h. *Prawdzic* Z tych Stanisław kwitnął 1610. Jan miał za sobą Wedelsztedównę. Jerzy wojski smoleński 1632. *Nies.*

Gorzycki h. *Doliwa*, w kaliskiem, tak się podpisał na Obwieszczenie 1697. Józef N. miał za sobą Mycielską Katarzynę. *Niesiecki.*

Gorzycki h. *Drogosław*, w poznańskiem. Mikołaj 1648 podpisał z w. ruskiem elekcyą Jana Kaz. *Nies.*

Gorzycki h. *Korab*, w sieradzkiem; jednaż ich dzielnica z Piątkowskiemi. *Nies.*

Gorzyński h. *Nałęcz*. Patrz **Gorzeński** h. *Nałęcz*.

Gorzyszkot, w z. warszawskiej. Samuel podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Gościcki, w kijowskiem. Wojciech podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.* — Jan i Melchior Gościccy, *nobil. w Metryce kor. r. 1547 fol. 236.* — *Kosiński w Przew. Herald.* kładzie im jednego kasztelana r. 1471 i herb *Lubicz* naznacza, jakoż wielu tego nazwiska i herbu udowodnili szlacheckie pochodzenie swoje w Heroldyi król. polsk.

Gościewicz. Tych umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gościkowski h. *Łabędź*, w sandomierskiem. Władysław, Alexander, Franciszek Duninowie Gościkowscy podpisali elekcyą Jana III, luboć ich drudzy zowią Goździkowski z Goździkowa; z tych był także Stanisław na Goździkowie kasztelanem inowłodzkim (ten Stanisław kasztelan opuszczony na str. 199 przez pomyłkę). N. Goździkowska Bartochowskiego małżonka. N. wojski radomski. *Nies.*

Gościmiński h. *Bożawola*, w dobrzyńskiej ziemi. Zygmunt sędzia z. dobrzyński z sejmu 1637, pobórca tamże. *Nies.*

Gościmiński h. *Grabie*, w z. ciechanowskiej. Zygmunt pisarz z. ciechanowski. *Nies.* — Tomasz Gościmski w r. 1693 dobra Drachowo dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Michał i Franciszek synowie Franciszka legitymowali się w Heroldyi król. polskiego przed r. 1851, ale tam wyrażeni „Gościmski".

Gościński podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza.

Gościowski. Gościowskiego córka była za Rokosowskim kasztelanem śremskim. N. Gościowski miał za sobą Dłuską *Niesiecki.*

Gościszewski. Zygmunt I. za opiekuna Chociwskim niedorosłym naznacza Jana Gościszewskiego, a *Papr. o Herb. fol. 371* namienia, że jeden z nich miał za sobą Ciołkównę; a bodaj się nie piszą z Gościeszyc, z których się i Mińscy z dawna pisali, a zatem do herbu *Prus 3tio* należeby mieli. Ścibor z Gościeszyc kanonik płocki 1453. *Nies.*

Goshkaw Bartłomiej. *Nobil. w Metr. kor.* z r. 1569 fol. 625.

Gosiewski *Złotorowicz* h. *Korwin*. Antoni i Dominik legitymowani w r. 1782 w sądzie gr. lwowskim.

Gosiewski h. *Slepowron*, w ks. litewskiem. Z mazowieckiego województwa przenieśli się do Litwy, z tych Jan w oszmiańskim osiadł, syn jego Alexander Korwin († 1641) wojewoda smoleński, dzielny wojownik we wszystkich czasu swojego wyprawach; w r. 1615 marszałkował w sejmie, miał za sobą Ewę Pacównę, z której trzy córki: Zofia za Mikołajem Sapiehą, Helena Marcybella († 1635) za Samuelem ks. Sanguszkiem i Anna zakonnicą Brygitanką w Brześciu lit., i synów trzech: Krzysztof wojewoda smoleński, Wincenty podskarbi wielki lit., hetman polny, starosta oszmiański, wieliski, puński, markowski i łodziejski, wielki wojownik, który zbił Brandeburgczyków pod Prostkami r. 1687, Szwedów w Inflantach, Moskwę pod Kownem i t. d., † 1662 zasiekany od wojska niepłaconego pod Ostriną, zostawiwszy z Magdaleny Konopackiej dwie córki: Teresę *1mo voto* za Dominikiem Słuszką, *2do* za Kazimierzem Sapiehą i Dorotę za Przyjemskim podstolim koronnym. Mikołaj, syn trzeci Alexandra, podkomorzy smoleński, żołnierz sławny, kilkanaście postrzałów z różnych potyczek wyniósł, nie zostawił potomstwa. Mikołaja rotmistrza wspominają konstytucye 1631. Jan, stryjeczny Alexandra, starosta białokamiński, zabity w pobrzebie z Szwedami. Ludwik poległ w okazyi pod Białą. N. wojski smoleński, syn jego Alexander starosta bielski, mąż odważny, rotmistrz król. Maciej generał artyleryi 1690. Tenże czy inszy Maciej stolnik nowogrodzki, pojął *1mo voto* Barbarę Niemirównę, z której córka Rozalia Zielińska, *2do voto* Konstancyą Mokrzecką. Michał sędzia wojskowy 1685. *Constit. fol. 7.* Róża Gosiewska zakonnica ś. Brygity w Brześciu lit. Bogusław biskup smoleński. Antoni Alexander podwojewodzy smoleński 1733. *Nies.* — Podług *Przewodn. Herald.* był jeden Gosiewski jakimś kasztelanem, którego my nie znamy.

Goski h. *Krzywda*. Makary i Michał legitymowali się w Herold. kr. pol. przed r. 1851. *Spis szl.*

Goski h. *Prawdzic*, z tą jednak różnicą, że Lew nie trzyma w przednich łapach kółka, potem, że pole tego herbu błękitne, w hełmie Lew powinien być z mieczem. W wojew. rawskiem ten dom

kwitnie. Podobno tu należą: Adam biskup wołoski zakonu ś. Dominika 1412, Jan opat świętokrzyski około r. 1676. *Nies.*

Gosler. Onufry, ks. kurlandzkiego konsyliarz w r. 1685. *Nies.*

Goślicki h. *Grzymała* (ale bez męża zbrojnego w bramie), w płockiem. Jan kasztelan wiślicki r. 1392. W tymże roku Ziemowit ks. mazowiecki, niektóre przywileje temu domowi nadał, w tych wspominają Henryka, który z wojskiem do Prus wysłany, męztwa swego dał dowody. Drugi list tegoż książęcia wspomina Grzymisława kanclerza mazowieckiego. Mikołaj namiestnik sierpski za czasów króla Zygmunta, pod Proboszczewiczami w płockiem Krzyżaków poraził. Dwaj Goślicey pod Sokalem polegli. Franciszek podstarości barski, pamiętny rotmistrz pod Pretficzem i Herburtem, zabity od Tatarów r. 1590. Marcin archidyakon płocki. Paweł kanonik krakowski 1590. Wawrzyniec, brat jego rodzony, biskup poznański † 1607. Walentyn, trzeci brat Wawrzyńca biskupa, kasztelan sierpski † 1596, miał za sobą Koziobrodzką, z tej zostawił córkę Annę za Janem Wolskim Duninem i syna Jana pisarza gr. płockiego, potem z Kretkowskiej było potomstwo, syny i córki. Jan podczaszy brzeski kujawski. Jan strażnik kor., mąż rycerski 1630. Krzysztof w obozie lata swoje trawił 1617. O Goślickim pisze *Bielski fol. 471* w r. 1577 i o jego męztwie. *Nies.* — Jan w r. 1628 pisarz gr. płocki. *Herb. rodz. szl. król. pols. 1853.*

Goślicki h. *Lubicz*, w płockiem, z małych Goślic. Mikołaj w krakowskiem. Jakób w zakonie Soc. Jesu 1589. Wojciech z płockiem elekcyą Jana Kazim. podpisał. *Nies.* — Melchior, Jakób i Wencesław Goślicey *nobil. w Metr. kor.* z r. 1559 fol. 271.

Goślinowski h. *Junosza*, w rawskiem. Walentyn dziedzic części na Paczynowicach pod Kaliszem r. 1633. Jakób pobórca w rawskiem z sejmu 1593. Łukasz z sejmu 1634 pobórca tamże. Jan 1648. *Nies.* — Do tychże należy Alexander Goślinowski, syn Józefa, majora wojsk polskich, dziedzic Szkulska, ma za sobą Maryę Matecką.

Goślíński h. *Przerowa*, w mazowieckiem. Z tych jeden za czasów *Papr.* był kanonikiem lwowskim i plebanem rypińskim. Floryan w zakonie Soc. Jesu. *Nies.*

Gosławski h. *Nałęcz.* Tych przodków Kiełbasami zwano, jako *Kromer lib. 16* wspomina Mikołaja Kielbasę, ten Mikołaj był kasztelanem bydgoskim 1436. Pasko z Gosławic kasztelan konarski 1436. Bartłomiej Kiełbasa kanonik gnieźnieński. Wincenty Kiełbasa Gosławski biskup chełmiński i pomezański. Jędrzej kasztelan kamieniecki 1573, ale podobno kamieński powinno być. Paweł opat paradyski 1620. Kasper 1592 r. podpisał list Zygmunta III. dany miastu lwowskiemu. Gosławska była za Janem Marcinem Czapskim. Jędrzej pisarz gr. i sądowy malborski 1678. Gosławski miał za sobą Działyńską. Franciszek z Nadarzyc wydał do druku *Orationem* 1578. *Nies.* — N. Gosławski miał za sobą N. Jaraczewską.

Gosławski h. *Oksza*, w krakowskiem, z Bębelna się piszą, dom starodawny i rycerski; z tych był Adam rotmistrz sławny, którego bracia rodzeni, ludzie także wojenni; zostawił syna Stanisława. Gosławska Barbara Walentego Dębińskiego małżonka 1583. Jan dziedzic na Klimuntowie spłodził syna Krzysztofa starostę będzińskiego, pierwsza żona jego Anna, córka Kaspra Jordana z Zakliczyna, z której zostawił potomstwo. (Katarzyna starościanka będzińska za Pawłem Sapiehą podkancl. lit. przed 1631. *Wal. Miszt.* N. starościanka będzińska za Hieronimem Dąbrowskim h. *Poraj.*) Druga Dorota Orzelska wdowa po Janie Popowskim. Elżbieta, którą urodziła Cikowska, siostra rodzona podkomorzego krakowskiego, *1mo voto* za Maciejem Wojną, *2do* za Hieronimem Wołowiczem. Siostra jej rodzona za Piotrem Gołuchowskim. Gosławski podczaszy bracławski, miał za sobą Maryannę Bobolecką, Jan Imiałkowską, z której córka Anna, dana w małżeństwo Samuelowi Tomickiemu h. *Drya*, Samuel Czyżowską Zofię, tenże czy inny Samuel, córkę Pawła Brzeskiego h. *Oksza*. Jędrzej z Bębelcina z sejmu 1637 komisarz do uspokojenia granic od Węgier. Mikołaj 1632. Alexander i Piotr 1648. Stanisław 1705. Bogusław kanonik lwowski 1720. N. Gosławska była za Mikołajem Frydrychowskim, a przed nim za Iwanem Kamińskim. *Niesiecki.* — W r. 1788 Onufry skarbnik chęciński. *Kras.*

Gosłowski h. *Rola*, w pow. wyszogrodzkim. Stanisław i Jan Gosłowscy, ludzie rycerscy pod Pskowem i w inszych expedycyach *Nies.*

Gosłub. Jan z Gosłuba proboszcz gnieźnieński 1483. *Nies.*

Gosłubski h. *Sulima.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* Jeden to zapewne dom co Gosłub.

Gośniewski h. *Nowina*, w mazowieckiem. Bartłomiej archidyakon kruświcki 1620. Franciszek chorąży znaku ks. Czartoryskiego. Piotr z mazowieckiem podpisał elekcyą Jana Kaz. Grzegorz na Gośniewicach, kanonik i proboszcz u ś. Jakóba łucki 1690. *Nies.* — W r. 1788 Antoni komornik czerski. *Kras.* — Przywilej Jana książęcia mazowieckiego w r. 1494 oblatowany w grodzie zakroczymskim. *(Kap. Mil.)* wspomina Bronisława *de Goszniewo* i Piotra *de Brandoszewo*, braci rodzonych.

Gostkowski h. *Drzewica*, w bytomskim powiecie w Kaszubach, tego herbu używają; tylko że w

helmie mają rękę zbrojną w prawo zaniesioną po ramię, z mieczem z tą inskrypcyą, *Virtus mihi Numen, et ensis quem teneo*, tak go opisał *MS. Załusc. de Famil. Pruss. Niesiecki.*

Gostkowski h. *Glaubicz*, w Wielkopolsce. *Niesiecki.*

Gostkowski h. *Gozdawa.* To tylko *Nies.* — Gostkowscy piszą się *z Witoszewa.* Jakób, Antoni, Józef i Wojciech przywróceni do używania prerogatyw szlacheckich konstytucyą z r. 1726. Stanisław w r. 1771 wojski sandecki. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk., to samo i w sądzie gr. czechowskim r. 1782 i w tymże roku w sądzie z. lwowskim, z tych Stanisław Wincenty sędzia grodzki sandecki, członek Stanów, otrzymał tytuł barona od cesarza Józefa II. r. 1782. Do tych zapewne należy Sabina Gostkowska zamężna Grzegorzewska, autorka, † 1872. Obszerniejszą wiadomość podamy w *Dodatku.*

Gostkowski h. *Junosza*, w z. liwskiej, piszą się z *Gostkowa.* Wojciech wydał do druku *Sposób, jakim góry złote i srebrne naprawić* 1622. Adryan w z. nurskiej. Jędrzej w woj. poznańskiem 1632 Krzysztof w z. ciechanowskiej, Mikołaj w rożańskiej, Stanisław i Kasper w Podlasiu 1648 podpisali elekcye. Jan Soc. Jesu 1680. *Niesiecki.* — Dom to starożytny, bo już w r. 1436 są o nim ślady w aktach ziemskich łomżyńskich; gniazdem jego dobra Gostkowo w ziemi nurskiej. Kilku tego domu się legitymowało w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Gostold h. *Abdank. Adoptacya w Metr. kor.* zapisana. *Czacki.*

Gostomski h. *Nałęcz*, w rawskiem *z Gostomi*, luboć na pamiątkę tego, że z Leżeńskich działem się rozdzielili, *z Leżenic* się i podziśdzień piszą. Najdawniejszego z tego domu wspominają Dobrogosta, a bodaj nie pierwszy na sobie Gostomskich imię wyniósł; syn jego Anzelm wojewoda rawski 1583, trzykrotnie zawierał śluby: raz z Narzymską (*Okolski*) drugi raz z Zofią Tarłówną, z której było ośmiu synów: Stanisław, Mikołaj, Hieronim, Jan, Anzelm, Tomasz, Dobrogost, Jakób i córki dwie: Dorota i Anna Parysowa; trzeci raz z Zofią Szczawińską, wdową po Sierpskim, z której córka Elżbieta Łucya (długi czas bawiła na dworze Anny Jagiellonki, umarła 1624) za Prokopem Sieniawskim. *) — Pierwszy syn Anzelma, Stanisław, starosta radomski, wojewoda rawski, w błędach heretyckich zakończył życie. Drugi syn Anzelma, Mikołaj, chorąży rawski, człowiek do wojny urodzony, chwalebnie stawał pod Tczewem, jak o tem świadczy *Bielski fol. 546*, atoli tak on, jak i brat jego Stanisław, bezpotomnie zeszli. Trzeci syn Anzelma, Hieronim, starosta sandomierski, wojewoda poznański, dzielny wojownik, marszałkował w izbie poselskiej 1590, jeździł do cesarza niemieckiego i do innych książąt w legacyi wielkim splendorem, ale i nie mniejszą sławą imienia swego; † 1609, zostawiwszy z Zofii Sianiawskiej córkę zaślubioną Adamowi Stadnickiemu wojewodzie bełzkiemu i synów dwóch: Jana wojewodę kaliskiego † 1623, który miał za sobą *1mo voto* Tęczyńską, *2do voto* Zofią Firlejównę (syn jego Franciszek Hieronim podkomorzy czerski, z Maryanną Gębicką żył i umarł bezpotomnie) i Zygmunta Ferdynanda, który zszedł *sterilis.* Czwarty syn Anzelma, Tomasz, wojewoda mazowiecki, z Leśniowolskiej miał córkę Dorotę za Marcinem Ścibor Chełmskim i synów trzech: z tych Remigian zszedł z tego świata bezpotomnie, Jan był opatem wąchowskim, Stefan od urodzenia głuchoniemy, miałci wprawdzie za sobą Ciecierską, atoli zszedł bez potomstwa. (*Baran. i Okolski* pisze, że ten Tomasz wojewoda miał za sobą Rybińską). Piąty Anzelma syn, Dobrogost, kasztelan czerski, dziedzic na Chotyni, tego z Magnuszewskiej syn Samuel, z Zofią Lasocką zostawił synów dwóch: Samuela i Hieronima, ale *steriles.* O Gostomskiej wojewodziance rawskiej pisze *Duryew. fol. 36*, że była za Narzymskim kasztelanem sierpskim. Jan kasztelan rawski, dziedzic na *Gostomi*, szósty syn Anzelma, † przed 1591, ten trzy córki spłodził: Dorota dostała się Krzysztofowi Sułowskiemu, Maryanna Kazanowskiemu, Anna Pawłowi Szczawińskiemu. Synów tegoż Jana było dwóch: Adryan posłował na sejm 1601, i Anzelm. Jakób siódmy syn Anzelma, ten dlatego, że został katolikiem, od ojca do więzienia wtrącony. Anzelm ósmy syn Anzelma, rotmistrz król. pod Połockiem i Wielkiemi Łukami, dziedzic na Konradzicach i Dębowej górze, z Nisczyckiej miał trzech synów, z tych Jerzy i Alexander bezpotomni pomarli, Stanisław z Starzechowską zostawił syna Jana, ten zaś Jerzego, który sobie stan duchowny obrał, i Franciszka, któremu Angela Orchowska powiła dwie córki: Teresę i Katarzynę, tyleż synów: Józefa i Mateusza. Któryś z nich miał za sobą Annę Orzechowską, z tej córka Alexandra była za Mikołajem Debolim. *Nies.* — W r. 1778 N. podkomorzy malborski, córka jego Anna za Trembeckim. Antoni sędzia z. michałowski. *Kras.*

Gostomski h. *Prawdzic*, w ciechanowskiej ziemi. Z tych niektórzy w ks. litewskiem osiedli, ale bodaj nie raczej Gotomski, jako chce *Kojał. in MS.*, luboć *Okolski* wyraźnie pisze Gostomski z Gostomina. To *Nies.*, ale mylnie za *Kojał.* powtarza, rodzina ta bowiem występująca w aktach ziemskich zakroczymskich od roku 1569 *(Kap. Mil.)* istnieje po dziś dzień w Królestwie polsk., gdzie kilku jej członków legitymowało się w Heroldyi król. pols.

---

*) *Niesiecki* obszernie opisuje świątobliwe życie tej matrony.

Gostwicki h. *Odrowąż*, w ziemi sądeckiej. *Nies.*

Gostyński h. *Gryzima*, w Wielkopolsce, starodawna familia. Z tych Jarosław z Gostynia wojewodą był poznańskim 1343 Bartłomiej kasztelan nakielski 1436. Franciszek kanonik poznański i jego brat Jędrzej około 1626. Jeden z Gostyńskich miał za sobą Małgorzatę córkę Jędrzeja Tomickiego 1620. Są i w wieluńskiej ziemi Gostyńscy, z tych Stanisław Borek sędzia wieluński 1632. Zygmunt łowczy wieluński 1661. Marcin w rawskiem 1674. Maryanna była za Bielickim Seweryn h. *Paprzyca*. Anna była za Maciejem Bardzkim, (Wielunianie Gostyńscy bodaj się nie herbem *Odrowąż* pieczętują). Marcyanna z Borków Gostyńska była za Arnoldem Golczem. N. miał za sobą Działyńską Katarzynę. N. łowczanka wieluńska Władysława Iwańskiego małżonka. *Nies.* — Franciszek Borek Gostyński w r. 1743 wieś Gogolewo w poznańskiem, a inny Franciszek syn Kazimierza w r. 1760 dobra Chrzanowo z przyległościami Kurcewo i Kurcewko w woj. kaliskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl 1853.* Oprócz Bartłomieja kasztelana nakielskiego, o którym wyżej, było podobno jeszcze dwóch Gostyńskich kasztelanami (*Przew. Herald.*)

Gostyński h *Jastrzębiec*, w krakowskiem. Paweł, żona jego Morawicka h. *Topór*, z której zostało potomstwo. Felix, którego syn Stanisław. Stefan miał za sobą Katarzynę Kaszewską, z której potomstwo Dymitr i Franciszek i córka Alexandra Boguszewska. N. miał za sobą Katarzynę Cieszkowską. To *Niesiecki.* — Dalszą genealogią podajemy z rodowodu Gostyńskich, znajdującego się w manuskrypcie w archiwum Kaszowskich w Łabuńkach. Stefan, który miał za sobą Kaszowską (o czem nadmienia wyżej *Nies.*) był synem Walerego (ur. 1594) i Anny z Bleszne, wnukiem Jakóba (ur. 1562 † 1620) prawnukiem Jana (ur. 1527 w ziemi gostyńskiej † 1598) i Elżbiety z Gardzińskich. Od trzech synów tego Stefana, powstały trzy główne linie Gostyńskich

Pierwszej linii założycielem, jest Franciszek (ur. 1654 † 1748 w Nowosiółkach w pow. włodzimierskim), wojski włodzimierski, poseł na sejm r. 1724, stolnik łukowski 1726, podsędek z. włodzimierski 1739, nakoniec podczaszy wołyński r. 1742, — miał za sobą Maryannę Cieszkowską, z której zostało dwóch synów: *1szy* Piotr (ur. 1700) chorąży czernichowski r. 1742, żonaty *1mo voto* z Hulewiczówną, *2do voto* z Katarzyną Rohozińską; *2gi* Hieronim (ur. 1684 w Nowosiółkach † 1792, pochowany we Włodzimierzu u Dominikanów), kawaler orderu ś. Stanisława 1778, podkomorzy czernichowski — miał za sobą Annę Skotnicką (ur. 1707 w Teratynie w pow. hrubieszowskim, † 1790 w Nowosiółkach), z której zostawił córek dwie: Zofią (ur. 1740 † 1790 pochowana w Janówce u Bernardynów) za Janem Kaszowskim, i Różę (ur. 1731 † 1810 w Ilpibokach) zaślubioną Ksaweremu Strzelnickiemu — i synów dwóch: Piotra (ur. 1737 † 1789 w Teratynie) który miał za sobą Brygidę Olizarównę i Franciszka (ur. 1739 † 1807 w Hulewiczowie) starostę przyłuskiego r. 1766, kawalera orderu św. Stanisława 1790, który *1mo voto* zaślubił Katarzynę Rohozińską, wdowę po stryju Piotrze (p. w.), *2do voto* w r. 1771 Teofilę Rohozińską, siostrę Katarzyny, wdowę po Krasickim, z której został syn Alojzy (ur. 1773 † 1843 w Bilczu, pochowany w Złoczówce) podkomorzy włodzimierski r. 1797, potem marszałek guberski wołyński i z tym charakterem występując gorliwie w obronie szlachty prześladowanej przez ówczesnego gubernatora Komburleja, zjednał sobie wielką jej miłość i uznanie, — w r. 1798 zaślubił in *1mo voto* Różę Zakrzewską († 1804 w Nowosiółkach, pochowana w Uściługu u Kapucynów), *2do voto* zaślubił w r. 1813 Agnieszkę Obrycką, z którą spłodził pięć córek: *a)* Różę (ur. 1814) zaślubioną 1839 Henrykowi hr. Tyman, *b)* Florę (ur. 1815) zaślubioną w r. 1830 Włodzimierzowi hr. O'Rouzke jenerałowi wojsk ros., *c)* Emilię (ur. 1817) zaślubioną w r. 1837 *1mo voto* Cyrylemu Gostyńskiemu, *2do voto* Władysławowi Młokosiewiczowi w r. 1849.

Drugiej linii założycielem, jest Dominik († 1686), ale o tym brak nam wszelkich szczegółów, to tylko wiadomo, że jeden z jego potomków Jan zamieszkuje obecnie w w. ks. poznańskiem.

Trzeciej linii założycielem, jest Dymitr († 1708 w Klusku) cześnik podolski, w r. 1700 dziedzic dóbr Klusk w pow. włodzimierskim, który z Anny Grzybowskiej zostawił syna Andrzeja (ur. 1716 † 1786 w Klusku) pisarza nowogrodzkiego, ten z Franciszką Młodawską miał synów dwóch: Ignacego (ur. 1747 † 1799) podstolego trembowelskiego r. 1786 i Tadeusza († 1795), który z Dominiki Konopackiej oprócz trzech córek: Anieli, Bogumiły i Cecylii, miał syna Tomasza (ur. 1781 † 1843 w Bilczu) chorążego pow. ostrogskiego r. 1825, ten w r. 1812 zaślubił Florentynę Hulewiczównę († 1813) z której syn Cyryli (ur. 1813 † 1843 w Bilczu) zaślubił w r. 1837 Emilię Gostyńską (p. w.) i z nią miał córkę Florę (ur. 1839) zaślubioną w r. 1867 Antoniemu *Siła*-Nowickiemu i Witolda (ur. 1841), który umarł w Meranie r. 1872.

Gostyński h. *Lubicz*. Że są i tego herbu, świadczy *Małachowski*. Z tych Piotr (mylnie przez *Kras.* pod Jastrzębczykami umieszczony) sędzia gr. włodzimierski r. 1782 w sądzie gr. lwowskim, a Franciszek Ksaw. w wydziale Stanów r. 1785 — legitymowani.

Gostyński h. *Napiwosz*. Tak umieszcza *Małach.*

Gostyowski h. *Półkozic*. Stanisław z Proświcy Gostyowski podcz. brzesko-kujawski † 1656. *Nies.*

Gosuński, w płockiem. Jakób podpisał elekcyą Jana Kaz. *Niesiecki.*

Goszczewski h. *Brochwicz*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Goszczykowski. Jędrzej z Goszczyc podskarbi księcia mazowieckiego Bolesława 1452. Jędrzej 1589 podpisał ustawy pokrzywnickie woj. sandomierskiego. *Niesiecki.*

Goszczyński, w kijowskiem. Tak umieszcza *Małach.* — W r. 1788 Franciszek komornik z. kijowski. *Kras.* — Do tego domu należy Seweryn, poeta, ur. 1806 na Ukrainie. — Antoni, syn Józefa legitymował się w Heroldyi król polsk. przed r. 1851.

Goszczyński h. *Bobóg*. Jan, syn Bartłomieja, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed 1851.

Goszycki h. *Jastrzębiec*. Ci niegdy ziemianie polscy, potem nabywszy dóbr, na Szląsku osiedli; o prerogatywie szlachectwa ich świadczy list Zygmunta I., który potem Zygmunt August konfirmował 1559 Malcherowi, Jakóbowi i Wacławowi Goszyckim. Melchior miał za sobą Dorotę Walcerowską h. *Kornic* i z niej czterech synów: Mikołaja, Walentego, Adama i Jana. *Papr. in Stromat.* Jeden z nich miał za sobą Dłuhomilównę Berawską. *Niesiecki.*

Goszyński h. *wł.* w Prusiech. *Nies.*

Gotartowski h. *Leliwa*. Florentyn i Fabian, synowie Franciszka, legitymowani w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Gotkowski, w mazowieckiem. Franciszek cześnik sochaczewski miał za sobą Chocimowską. *Nies.*

Gottard h. *Lis*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gottardowski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*, a *Krasicki* dodaje co następuje: W Prusach dom wzrodzony. N. opat oliwski. Z braci jego: Ignacy podwojewodzy sądowy kowalczewski, mąż uczony, sekretarz poselstwa do Turek, przydany Podoskiemu wojewodzie płockiemu i Adam regent gr. kiszperski.

Gottlieb *Haszlakiewicz*. Józef otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie ziemsk. buskim r. 1782, na mocy czego wpisani zostali do szlachty galicyjskiej stanu rycerskiego jego synowie: Kwiryn, Felix, Antoni wraz z swoimi synami Władysławem i Henrykiem i Edward wraz z synami Zenonem i Janem.

Gottowt h. *Sulima*. Dominik, syn Jana. Tak umieszcza *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gottschalkowski (baronowie) h. *Sreniawa*. Żaden z naszych autorów o nich nie pisze. W Herbarzu Tyrofa są jednak wymienieni z tym herbem, zkąd widać, że albo z Polski przenieśli się do Austryi i tam zniemczeli, albo — i to pewniejsze — ze Szląskiem od Polski odpadli.

Gotuntowicz h. *Sulima*, w Litwie. Jan, Bartłomiej, Marcin z Strawińskiej urodzeni. *Nies.*

Gowarczewski h. *Rawicz*. Ci od Goworków linią swoją prowadzą i piszą się z Chrobrzan. N. Goworczewski w krakowskiem i sandomierskiem, z Zaleskiej, krom inszych synów *steriles*, spłodził Stanisława, ten z Jadwigą Przyłęcką miał synów: Stanisława, który zginął pod Beresteczkiem i Franciszka, siły wielkiej, tak, że szyny żelazne około szyi okręcał, koła u rozpędzonych rydwanów tamował, żona jego Zofia Jastkowska, ta mu powiła trzy córki: Maryannę Domaniewską, Annę Jasińską i Rzeszowską i synów pięciu, wszystkich ludzi rycerskich: Stanisława *ster.*, Mikołaj w niewoli u Turków życie styrał, Stefana, i ten *ster.*, Franciszka, tego z Niesiołowskiej syn się został Jacek Konstantyn, cześnik bracławski. Wiktoryna, temu Stasimowska zrodziła trzy córki: Krystynę Gładyszową, Annę i Rozalią i synów sześciu: Stefana, Michała, Floryana, Józefa, Antoniego i Kazimierza, wszyscy wojskowi ludzie. Gowarczewska była za Antonim Ciemniewskim. *Nies.*

Gowarzewski h. *Prawdzic*. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* — Jan, syn Antoniego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Goworek h. *Rawicz*, w krakowskiem. Goworek wojewoda sandomierski, syn Prandoty wojewody rawskiego, Leszkowi Białemu za opiekuna przydany. Goworek kasztelan zawichojski za czasów Władysława Łokietka, którego syn Lassota kasztelan sandomierski, od tego synowie jedni Lassotami, drudzy Goworkami się nazwali. Goworkowa była za Stanisławem Potockim. Stanisław miał za sobą Annę Trembecką 1585. Jędrzej Zofią Trembecką 1595. Krzysztof z zatorskiej z. 1705; drudzy ich piszą Gaworek. *Nies.* — Był jeszcze jeden Lassota kasztelanem lubelskim, o którym wspomina *Paprocki*. *Niesiecki* go wspomina pod Lassotami, ale opuścił pod kasztelanami. — N. Goworkówna za Tomaszem Padlewskim.

Goworowski h. *Prus 1mo*, w ciechanowskiej ziemi. *Nies.*

Goyski h. *Doliwa*. Tak umieszczają *Kurop* i *Małach.*

Gozdawa 2do herb: Na tarczy to samo co w pierwotnym herbie Gozdawie; w szczycie hełmu pięć piór strusich, na środkowem z tych podobna jak w tarczy lilia.

Gozdawa 3tio herb: Na tarczy to samo co w pierwotnym; w szczycie hełmu pięć piór strusich.

Gozdawa 4to herb: Na tarczy to samo co w pierwotnym, tylko że przepaska biała, a w szczycie hełmu trzy pióra strusie.

Gozdawa h. *wł.* Pierwszego tego domu kładziemy tu, za *Paprockim*, Simona, który był biskupem płockim r. 1108 † 1129. Syn Krystyna Gozdawy, także Krystyn, kwitnął około r. 1140. Pod temże imieniem Krystynów wiele ludzi znanych herbu *Gozdawa* było, a najprzód: Krystyn wojewoda płocki, dzielny wojownik, w opiece swej długo Konrada książęcia mazowieckiego trzymając, nietylko że państwo jego bez najmniejszego uszczerbku zupełne mu zostawił, ale też jeszcze i granice jego rozprzestrzenił, potem — od zawistnych Krystynowi przed Konradem oskażony, jakoby jego państwa affektował — do więzienia wtrącony, z oczu złupiony, mizernie potem w tejże katuszy i życie mu nawet wydarto 1221. Krystyn drugi wojewoda płocki 1372. (Do tegoż domu *Scrobiszov. in Archiep. Leop.* pociąga Krystyna, pierwszego arcybiskupa halickiego, ale ten do herbu *Rawicz* należał). Jan biskup płocki, † 1227. Filip arcybiskup gnieźnieński, † 1278. Do tegoż herbu nakłaniają niektórzy Jana Muscatę, biskupa krakowskiego XXV, jakoż i *Starow. in Vitis Episc. Cracov.* herb Gozdawa pod nim położył, luboć opisując życie jego, że był szląski szlachcic i w herbie nosił w polu błękitnem dziewięć lilii, nie wiem czy nie bardziejby należeć powinien do herbu *Wierzbna*, ile że był z Szląska rodem, gdzie tego domu herbowni kwitnęli, *Kątski* zaś herb jego tak wyraził, że po bokach Gozdawy dwie róże przydał, jednę z jednej, drugą z drugiej strony. Piano, biskup poznański, rodem z Włoch, † 1151, któremu *Długosz in Vitis Episc. Posnan.* za herb lilie trzy naznacza w pasie na ukos od prawego boku tarczy z góry na dół na lewy. *Niesiecki.*

Gozdowski h. *Doliwa.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Gozdowski h. *Gozdawa*, w rawskiem, z Gozdowa. Stanisław w łęczyckiem 1648. Wojciech w z. wyszogrodzkiej 1674. Benedykt dziekan przemyski 1676. Jakób w krakowskiem 1705. *Nies.* — Antoni viceregent sanocki, brat jego Reformat. *Kras.*

Goździejowski. (*Kurop.* i *Małach.*) Stanisław regent gr. krzemieniecki. *Kras.*

Goździejowski h. *Rawicz.* Jan legitymowany w sądzie gr. przemyskim r. 1782.

Goździkowski h. *Łabędź.* Patrz **Gościkowski.**

Goździkowski h. *Wieniawa.* Tak umieszcza *Małach.*

Gozdzki h. *Doliwa*, w sandomierskiem, luboć ich *Okolski* Gojskiemi pisze, jakoż i u *Starow. in Monum.* znajdziesz nadgrobek Piotra Gojskiego kanonika płockiego, † 1599, atoli że się z Gozda piszą, znać że powinno być Gozdzki. Stanisław z Gozdny kasztelan brzeski kujawski 1433. Stanisław w zakonie Karmelitów Bosych. Bernard kasztelan czerski 1667. Abraham, Jakób, Krzysztof w z. pińskiej, Wawrzyniec w z. rożańskiej, Stanisław, Franciszek, Jerzy, Filip, Józef, Jędrzej i Jan w woj. sandomierskiem 1648. Barbara, Brzeskiego h. *Starza* małżonka, Ewa Stefana Brzeskiego. Franciszek, kasztelan sochaczewski, miał za sobą Zofię Stawską. Stanisław starosta stężycki, któremu Helena Tarłówna powiła córek trzy, z tych jedna Anna zmówiona z Cieciszewskim, druga z Podkańskim, trzecia Zofia z Nowosielskim, synów czterech: z tych jeden Bernard sufragan poznański, a przedtem kantor poznański, drugi Michał umarł bezżenny, trzeci Antoni starosta korytnicki, którego syn z Duninowej Borkowskiej kasztelanki, starosta grabowiecki, umarł młodo 1731, czwarty Franciszek kasztelan czerniechowski, żona jego Chlewicka, pozostała wdowa po Mniszku. Syn jego starosta brzeziński pojął Katarzynę Humiecką wojewodziankę. N. Gozdzka, żona Ślaskiego kasztelana czerskiego. *Nies.* — Ten Gozdzki, którego tu *Niesiecki* starostą brzezińskim mianuje, był potem wojewodą podlaskim, z Humieckiej zostawił syna. Ponowił potem śluby małżeńskie z Małachowską, z tej córka jedyna wydana za Janusza księcia Sanguszkę, ale się to małżeństwo rozeszło w r. 1778, a w r. 1781 ponowiła śluby z księciem de Nassau. *Krasicki.* — Józef legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782. Dom ten pięciu ogółem wydał senatorów, t. j. jednego wojewodę i czterech (a nie trzech, jak to chce *Kosiński*) kasztelanów.

Gozimirski h. *Bończa*, w rawskiem. Z tych Piotr mąż rycerski. *Nies.* — Do tego domu należy Walenty Gozimirski, kasztelan elblągski, ożeniony z Urszulą Bnińską, wdową po Chwałkowskim. — Obszerniejszą tego domu genealogią podaje *Wielądko*, którą atoli nie powtarzamy dla wątpliwej jej wiarogodności. Paweł Gozimirski (ale nie wiadomo jakiego herbu) otrzymał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. przemyskim r. 1782. Klementyna za Stanisławem Iłowieckim.

Grabalski. Jan otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie gr. przemyskim 1782.

Grabania h. *Brochwicz*, w krakowskiem, piszą się z Dobrociesza. Z tych Stanisław 1577. Felix miał synów Zygmunta i Jakóba. Jan złączył się dożywotnie z Elżbietą Trembecką. Stanisław, Krzysztof i Zygmunt 1705. *Nies.*

Grąbczewski h. *Nałęcz.* Paweł z Grąbczewa kanonik płocki 1453. W Prusiech potem kwitnęli, jako świadczy *MS. de Famil. Pruss.* Maciej sądowy z. tczewski 1654, mąż rozsądku wielkiego. Józef poseł na sejm 1730 i Tomasz pisarz z. pomorski. Jan, dóbr Sobończ, Wieta, Czolpin dziedzic w woj. pomorskiem, spłodził Jerzego, ten z Anną Elżanowską miał córkę Dorotę za Maciejem Zaskoczyńskim, i synów dwóch: Macieja sądowego tczewskiego, dziedzica dóbr Smoląg i Czapel,

któremu Maryanna Brantówna powiła dwie córki: Katarzynę, najprzód Karską, potem Chełmicką, i Annę Karską, synów zaś trzech: Władysława, którego z Eufrozyny Rybińskiej syn Maciej, tego potomstwo w dobrzyńskiej ziemi; Jana Ignacego, od którego syn Melchior z Barbarą Rabówną *sterilis*, i Stefana Jerzego bezdzietnego. Fabian, drugi syn Jerzego, miał z Brantówną Elżbietą dwie córki: Anna za Michałem Owidzkim, Barbara za Maciejem Mniszewskim, tyleż synów: Maciej bezpotomny i Jan Franciszek, którego z Magdaleny Lniskiej córka Maryanna, wydana za Ludwika Tesmera, synowie zaś trzej: Władysław sądowy z. tucholski, temu Szawłowska urodziła Tadeusza sądowego z. człuchowskiego, żył w małżeństwie z Katarzyną Górską. Floryan drugi, Adam trzeci syn, tego z Anny Pruszakówny potomstwo: Apolonia Tokarska, Barbara Wyczechowska i Maryanna. Tomasz pisarz z. pomorski, poseł na sejm 1730, miecznik ziem pruskich, z Maryanny Lipińskiej zostawił Alexandra Kazimierza, Jana, Joannę, Wiktoryą i Ludwikę. Jan sądowy z. tczewski, z Rozalii de Mollery ma syna Piotra. Józef sądowy mirachowski, żona jego Demińska. Maciej regent z. pomorski, ten z Joanną Marcowską ma córkę Maryannę; ostatni Michał w zakonie Soc. Jesu. *Nies.* — Ten Tomasz Grąbczewski, o którym tu *Nies.* jako o pisarzu z. pomorskim pisze, umarł kasztelanem chełmińskim, z Lipińskiej spłodził córek dwie: z tych jedna Szydłowska, druga *Imo voto* Zaszewska, *2do* Lnińska, synów kasztelana trzech: Alexander kanonik chełmiński † 1770. N. szambelan, z Mieliskiej zostawił córek dwie: starsza za Kalkszteinem, młodsza 1779 jeszcze niezamężna i syna. Trzeci syn Tomasza kasztelana, Józef, z z Franciszki Pliskowskiej starościanki brodnickiej zostawił synów sześciu: Józefa, Ignacego, Wincentego, Andrzeja, Izydora i Jana. *Kras.* — Felix ma za sobą Leokadyą Kalkstein.

Grabia h. *wł.*, w lubelskiem, sieradzkiem i innych województwach. Bronisław administrator arcybiskupstwa gnieźnieńskiego 1300. Mikołaj kasztelan chełmski i podkanclerzy kor. 1548. Mikołaj Bronisław z Oleśnik, poseł z woj. ruskiego, podpisał unią Litwy z koroną 1569. Wawrzyniec pobórca w chełmskiej ziemi 1581. Jan Słucki Grabia 1588 pobórca w Mazowszu. Ksiądz Konstantyn w zakonie Soc. Jesu pracowite życie zakończył we Lwowie 1652. Wojciech w rawskiem 1632 i Jakób w ziemi ciechanowskiej. Marcyan łowczy różański 1648. Wawrzyniec pisarz z. różański, poseł na sejm 1662. Grabia miał za sobą Axakównę, córkę Jana sędziego z. kijowskiego, która po jego śmierci Dominikanką we Lwowie została. Drugi miał za sobą Chojnacką. Grabia Słucki Wierzbowską h. *Prawdzic*, za czasów *Papr.* Franciszek w rawskiem, Mikołaj w płockiem 1674. Grabianka Teofila była za Pawłem Bielskim stolnikiem lubelskim 1701. Zofia za Alexandrem Brzeskim. Stanisław 1700, którego ojciec z Rusi do Prus się wyniósł. *Nies.*

Grabianka patrz **Grabionka.**

Grabiański h. *Święcic.* Widziałem (mówi *Nies.*) nadgrobek Jakóbowi Grabiańskiemu zmarłemu 1681 od syna Mikołaja Ludwika w Krakowie u św. Floryana z tym herbem wystawiony. *Nies.* — Agnieszka Grabiańska z *Chruszczobrodu* była za Michałem Maur. Rogawskim około r. 1750. Tomasz *na Chruszczobrodzie* miał za sobą Józefę Rogawską (wnuczkę Agnieszki, o której wyżej), z której syn Jan miał także Rogawską Olimpią i z nią syna Bronisława. Maryanna *Imo voto* za Stanisławem Rogawskim zmarłym 1839 w Ołpinie, *2do voto* za Janem hr. Morsztyn — *Geneal. Rogaw.* Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Grabic h. *Roch.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Grabieński h. *Drya*, w kaliskiem województwie. *Nies.*

Grabiński h. *Pomian*, w sieradzkiem i innych województwach. Jeden z nich kasztelan rozpierski r. 1458. Balcer miał za sobą Maryannę Kobierzycką h. *Pomian.* Jan opat oliwski, pobożny i temu klasztorowi dobrze zasłużony, † 1638. Brat jego Alexander po nim objął toż opactwo, ale w pięć miesięcy umarł 1639. Hieronim kasztelan sieradzki, z sejmu 1661 komisarz do granic od Szląska, mąż rycerski, żona jego Dorota Gębicka, z której dwaj synowie: Stefan i Jan. Władysław chorąży brzesko-litewski, którego żona Konstancya Wołowiczówna odumarła 1678. Tenże czy inszy Władysław miał za sobą Konstancyą Bykowską, ale z nią żył bezpotomnie; ta po jego śmierci żyła z Józefem Fredrem. Jerzy podkomorzy wendeński w brześciańskiem, Łukasz w płockiem 1674. Jan stolnik zakrocimski 1687. Jerzy w ruskiem, Jan w mińskiem 1632. Stanisław i Kazimierz w wieluńskiem 1648. Józef kasztelan sanocki temi czasy. Tyle *Nies.*

W aktach kaliskich spotykamy w końcu XV. i na początku XVI. w. Jana z *Grabna* Grabińskiego, dziedzica Grabna i Górki, od którego rozpoczynamy genealogią na podstawie dokumentów, znajdujących się w tychże aktach. Tego Jana i żony jego Doroty trzech zostało synów: Wincenty, Hieronim i Jan. O tego ostatniego potomstwie brak nam wiadomości i tyle tylko o nim wiemy, że miał za żonę Annę Chmielowską r. 1561 — dwaj zaś jego starsi bracia są protoplastami dwóch linii, *starszej* i *młodszej*, do dziś dnia istniejących.

Wincenty, dziedzic Grabna i Górki (1549), który jest założycielem **starszej linii**, miał syna Stanisława, dziedzica Rychłocic (1572), ten z Justyną Chmielówną spłodził syna Alberta, który z Jadwigi Pstrokońskiej zostawił synów: Stanisława Baltazara, dziedzica Rychłocic i Wrońska (1618),

ten zaślubił *1mo voto* Maryannę Kobierzycką, *2do voto* Barbarę Radoszewską, *3tio voto* Maryannę Taczanowską i miał córkę Jadwigę za Szczawińskim i synów trzech: Stanisława Karola, Franciszka i Hieronima Franciszka. Z tych Stanisław był kanonikiem gnieźnieńskim r. 1666, a Hieronim, dziedzic Pobianowa i Suchorzewa 1689, pojął za żonę Teofilę Katarzynę Taczanowską, z której trzech zostało synów: Szymon (1715), który miał córek dwie: Urszulę i Maryannę Michał (1715), którego syn Marcin Karol, tego troje zostało dzieci: córka Wiktorya i synowie Wawrzyniec (r. 1761) i Antoni, który z Franciszką Szalowską miał córek dwie: Maryannę za Pągowskim i Elżbietę, oraz syna Józefa, podstolego sochaczewskiego, jak to świadczą Akta z r. 1764 i 1789.

Młodszej linii założycielem jest Hieronim (1550), który z Barbarą *z Rogoźna* spłodził syna Jana, dziedzica Grabna i Górki (Genealogia tego domu wymienia go wojewodą sieradzkim) r. 1617, ten z Małgorzatą Kobierzycką (1627) spłodził oprócz córki Anny, która wstąpiła do klasztoru w Ołoboku r. 1615 — synów czterech: Jana, który był opatem oliwskim, † 1638, Alexandra, który po śmierci brata objął toż opactwo, † 1639, Stanisława i Hieronima; z tych Stanisław († 1676) dziedzic Wszołowa, z Katarzyną Pepłowską (*2do voto* wyszła za Kobierzyckiego) miał córek dwie: Maryannę za Franciszkiem Bąkowskim i Jadwigę za Brodnickim, oraz syna Adama, towarzysza chorągwi woj. pozn., dziedzica Wszołowa i Rozdziałów, który miał za sobą *1mo voto* Bogusławską, *2do voto* Łętkowską, — córka jego Jadwiga za Janem Łukomskim, a syn Stanisław, dziedzic Miedzianowa, miał za sobą Rozalię Koźmińską, z której oprócz córki Wiktoryi za Antonim Trzcińskim — czterech zostało synów: Hipolit, Prokop (1777) ożeniony z Franciszką Szczaniecką, Jan Nepomucen major wojsk polskicc, † około 1792 i Stanisław, dziedzic Dankowa, starosta wschowski († około r. 1782), ten z Justyną Zandrowiczówną miał córkę Zuzannę (ur. 1769), i synów czterech: Kajetana, Jana, Piotra i Joachima Józefa (ur. 1767 † 1843), który wyszedłszy za granicę, był jenerałem kawaleryi armii włoskiej ten zaślubił Maryę hr. Broglio baronównę d'Armer, z której syn Henryk (ur. 1815 † 1870), zaślubiwszy markizę Zofię Potenziani rzymiankę, obdarowany został w skutek tego związku — tytułem hrabiego od Piusa IX., jego dzieci: Marya Karolina, ur. 1847, wstąpiła do klasztoru *Sacré coeur* w Rzymie, Józef ur. 1849, Aniela (ur. 1853 † 1865), Ludwik ur. 1855, Marya, Stanisław ur. 1857 i Jan Antoni ur. 1850, który skutkiem spadku po matce swej, przybrał nazwisko i tytuł markizów Potenziani, a z powodu zaślubienia księżniczki Maryi Spada, papież Pius IX. nadał mu tytuł księcia de San-Mauro. Hieronim, drugi syn Jana i Kobierzyckiej, dziedzic dóbr Siemiechów, Brzyków i Kocina, kasztelan sieradzki 1661, mąż waleczny pod Beresteczkiem, miał za sobą *1mo voto* Elżbietę Wyleżińską, *2do voto* Gębicką (o czem wyżej *Nies.*), dzieci ich: Stefan *na Brzykowie*, ożeniony z Teresą Czermińską (jego syn Jan † 1702 bezpotomnie), Petronela zakonnica w Ołoboku, Anna za Olszewskim, Elżbieta za Pstrokońskim i Jan *na Siemiechowie* († 1710), którego z Katarzyny Rokickiej następujące zostało potomstwo: 1) Katarzyna za Sławianowskim, 2) Zofia przeoryni w Ołoboku, 3) Teresa, 4) Maryanna za Ramuldem, 5) Kazimierz cześnik nurski 1727, 6) Alexander, który z Agatą Górecką miał córkę Franciszkę i synów: Kazimierza, Franciszka i Jana, — 7) Franciszek, podczaszy wieluński 1727 (jego syn Józef *na Sokołowie*, starosta smoleński, z Teresą Morską miał córkę Ludwikę za Jerzym Jabłonowskim i syna Benedykta, regenta kancelaryi w. kor., deputata na trybunał kor. r. 1783 z województwa podolskiego, który osiadłszy w Galicyi, był członkiem Stanów gal. r. 1782 — tego Benedykta córka, jak zdaje się, była za Piotrem Siemianowskim z *Koniuszek*), — 9) Jakób, podstoli dobrzyński r. 1768 (jego córka Zofia za Góreckim i synowie: Floryan i Józef, miecznik dobrzyński 1766, który z Teresy Kamińskiej zostawił synów dwóch: Anzelma 1793 i Franciszka, towarzysza kawal. narod., którego syn Józef † 1858 miał córek dwie: Maryą i Justynę, oraz syna Józefa, wychodźcę z r. 1863), — 10) Stefan, cześnik dobrzyński, który z Konstancyą z *Konar* Lubiatowską, wdową po Szymonie Czarnieckim, miał synów trzech: Jana Wawrzyńca (jego z Doroty Kiedrzyńskiej syn Felicyan), Andrzeja dziekana kaliskiego 1768 i Bartłomieja starostę jastrzębowskiego, ożenionego *1mo voto* z Nowomiejską, *2do voto* z Łętkowską (jego córka Monika za Józefem Mączyńskim i syn Andrzej *na Lezionie i Wielopolu*, szambelan króla Stan. Augusta 1790) — i 11) Stanisław Jakób Paweł (ur. 1691 † 1750), który miał za sobą *1mo voto* Konopnicką, *2do voto* Tarnowską; córka jego Honorata za Skrzyńskim i synów trzech: Michał cześnik łęczycki r. 1783, Stanisław Andrzej ksiądz w Krakowie ur. 1716 i Jan Tomasz (ur. 1719 † 1791) na *Siemiechowie*, skarbnik wołyński, który z Jadwigą Zamojską spłodził synów pięciu: Felicyana, ten został księdzem — Kazimierza, który poległ na polu chwały r. 1794, — Wincentego, — Franciszka chorążego (ur. 1752), którego syn Seweryn (ur. 1789 † 1847), kapitan wojsk polsk., z Bledzewską miał syna Jana (ur. 1827) i Piotra (ur. 1750 † 1831), burgrabiego sieradzkiego, którego z Katarzyny Domaniewskiej córka Ewa za Marszewskim i syn Adam (ur. 1803 † 1868), ożeniony z Pauliną Madalińską, z której zostaje czterech synów: Bronisław ur. 1842, Władysław ur. 1844, Zygmunt ur. 1846 i Edward ur. 1858, oraz córek tyleż: Natalia, Ludomira, Józefa i Marya.

Do tegoż domu należy — lubo nie znamy bliższego połączenia — Józef, kasztelan sanocki r. 1733 (a nie 1783, jak to mylnie wydrukowano na str. 194), ten z Teresą Wolską miał córkę za Karólem Tarłem kasztelanem lubelskim i syna Wojciecha starostę stężyckiego, który z Karoliną Małachowską kanclerzanką miał córek trzy: Maryannę za Ignacym ks. Gedroicem, Katarzynę za Kajetanem hr. Ossolińskim i Joannę za Ksawerym Zboińskim, oraz synów dwóch: Jana starostę radynickiego, szambelana króla Stan. Augusta, członka Stanów galic. 1782 i Antoniego, ożenionego z Zofią Szaniawską. Tu również należy Władysław, chorąży brzeski lit., który miał za sobą Konstancyą Wołłowiczównę.

Grabionka h. *Leszczyc*, w lubelskiem, ruskiem i mazowieckiem, piszą się z Pankraczewic. Marcin, którego córki: Anna Stryjkowska, Katarzyna Siekierzyńska, Anna Żarska, Dorota Urszula, najprzód Zbąskiego, potem Stanisława Branickiego małżonka, Anna Żelińskiego Piotra, Zofia Jana Ryszkowskiego, Urszula Jana Wereszczyńskiego, Katarzyna Jana Roli; synów tegoż Marcina było trzech: Mikołaj kanonik krakowski r 1568, Klemens zszedł bezpotomnie i Jędrzej z Katarzyną *z Wronowa* Tarłówną spłodził córek dwie: Urszulę za Walentym Lesiewskim, Jadwigę za Rogowskim i synów ośmiu: Jana proboszcza sandomierskiego, Mikołaja kanonika przemyskiego, regenta kancelaryi mniejszej za Stefana króla, Marcina, Jędrzeja i Stefana, ci trzej pod Gdańskiem na wojnie razem w batalii zabici, Krzysztofa, ten z Błochówną żył bezpotomnie, Kaspra, tego z Zaborowskiej została jedna córka Dorota za Marcinem Kosowskim i syn Franciszek prowincyał niegdyś w zakonie Franciszkańskim, † w Zamościu. Bartłomiej ostatni syn Jędrzeja, z Zofii Brzeskiej h. *Ciołek* miał córki dwie: Maryannę za Piotrem Żabickim, Elżbietę za Michałem Turowskim, synów zaś trzech: Jan *sterilis* z Jadwigą Czekielowską h. *Gryf*, Marcyan, któremu Zofia Stamirowska powiła córkę Zofię, najprzód Giedzińską, *2do* Białozorową i syna Marcyana, ale ten z Maryanną Potocką potomstwa nie miał. Trzeci syn Bartłomieja, Bartłomiej dziedzic na *Kołbielu*, stolnik z. czerskiej 1631, temu Anna Gliniecka h. *Korab* zostawiła cztery córki: Angelę i Konstancyą profeski w klasztorze warszawskim ś. Klary, Maryannę za Samuelem Rudzińskim, Zofię za Marcinem Radzickim i synów trzech: z tych Jan *sterilis* umarł, leży w Kołbielu, Stanisław od Węgrów na wojnie pod Magierowem rozsiekany, i Wojciech, tego z Barbary Biejkowskiej było córek dwie: z tych Helena za Antonim Karczewskim, Zofia za Wojciechem Łopackim. Synów też czterech: 1. Józef, którego dwie córki: Angela mniszką została, Katarzyna za Franciszkiem Polanowskim. 2. Antoni chorąży z. czerskiej, tego z Teresy Bekierskiej pięciu synów: Adam, Józef, Jan, Marcyan, Jacek. 3. Bernard łowczy halicki, podstarości i sędzia gr. trembowelski, tego z Heleny Kamińskiej syn jeden Józef Kajetan. 4. Kazimierz, tego z Komorowskiej potomstwo zostało. *Niesiecki.* — W r. 1778 Adam kanonik lwowski, Tadeusz starosta liwski pojął Stadnicką podkomorzankę podolską. *Kras.* — Martyna Grabianczanka zaślubiła w r. 1854 Alexandra Zaleskiego h. *Prawdzic*, któremu przyniosła w posagu dobra Kuźmin, Ostapkowce, Niemierzyńce, Warowce i Porzecze w pow. proskirowskim, a dobra Sutkowce w pow. latyczowskim. Kilku tego domu legitymowało się w sądzie z. lwowskim r. 1782, jako to: Józef, Jan, Jacek, Tadeusz i Maciej, ci się piszą *z Pankraszowic*.

Grabkowski h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem Paweł deputowany do korrektury praw koronnych 1587, a w r. 1601 sędzia z. sandomierski. Samuel *z Grabek* z Kępskiej zostawił synów dwóch: Piotra, który młodzianem umarł i Mikołaja, którego żona Zofia Zbylitowska, oraz córki dwie: Anna Mościcka i Barbara za Stanisławem Czarneckim. Jan, dziedzic *na Kazimierzy małej*, synowiec Samuela, pojął Elżbietę Bączalską, z której krom innego potomstwa były trzy córki: jedna Elżbieta za Mikołajem Stradomskim, druga za Wojciechem Ujejskim, trzecia za Humnickim w przemyskiem, bracia rodzeni tego Jana, Piotr i Kasper. Syn z Bączalskiej Jan, starostą był czechowskim, Zofia za Maciejem Bronickim h. *Slepowron*, druga za Mikołajem Chomętowskim. Wojciech podsędek krakowski 1661 i statosta czechowski, dziedzic dóbr Wojciechów w krakowskiem, miał za sobą Myszkowską, siostrę wojewody krakowskiego. Felicyan, brat Wojciecha, 1647. *Nies.* — W r. 1778 Kajetan skarbnik opoczyński. *Kras.* — Jan z Grabek w r. 1683 nabył dobra Brudzew z przyległościami w sandomierskiem, z których wieś Zaborze w r. 1704 synowi swemu Hieronimowi ustąpił. Inny Jan w r. 1685 dobra Ossola, Niekraszów, Trzcianka i inne sprzedawał. *Herb. rodz. szl. 1853.* — W r. 1709 N. był jakimś kasztelanem (*Przew. Her.*), o którym bliższych nie znamy szczegółów. Do tego zapewne domu należą (bo się piszą także *z Grabek*) Stanisław legitymowany w sądzie z. pilźnieńskim r. 1782, a może Michał i Dominik legitymowani w tymże roku w sądzie gr. przemyskim; ci biorą przydomek *Tyszko*.

Grabow a. Jan *Nobil. w Metryce kor.* z r. 1553 fol. 114.

Grabowiec herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem zielonem polu głowa jelenia z szyją w prawo, — w lewem srebrnem drzewo grabowe; w szczycie hełmu trzy pióra strusie, na prawem skrajnem trąba munsztukiem w górę, na lewem cecha leśnicza trzonkiem na dół. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Gustawowi Henke, synowi Teodora, komisarzowi Wydziału

dóbr i lasów — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 21 marca (12 kwietnia) 1848. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Grabowiecki h. *Grzymała*, w Wielkopolsce. Gabryel starosta mławski, ochmistrz królowy, jeździł w legacyi do duńskiego króla od Zygmunta Augusta r. 1561. Brat jego Stanisław, którego syn Sebastyan dworzanin króla Augusta, mąż w różnych naukach przepolerowanego dowcipu, miał za sobą Czermińską h. *Jelita*. Sebastyan opat bledzewski 1697. Jan kanonik poznański, proboszcz sochaczewski 1634, był na synodzie prow. warszawskim. Samuel kanonik poznański 1624. *Nies.* — Andrzej z Grabonogu Grabowiecki, stolnik z dobrzyński, dziedziczył Niećwie i Lipnicę niemiecką, które po nim synowie jego Gabryel i Jan odziedziczyli *Herb. rodz. szl. 1853.* Kilku tego domu legitymowało się w sądzie z. halickim r. 1782 i w Wydziale Stanów galic. 1808—1848. Z tych jedni biorą przydomek *Bułat*, drudzy *Fedorkowicz* i *Raszkowicz*. — Grabowiecki wojski łomżyński, dziedzic na *Stawiskach* r. 1567. *Krasicki.*

Grabowiecki h. *Sas.* Teofil i Bazyli otrzymali przyznanie dawnego szlachectwa polskiego w sądzie z. halickim r. 1783.

Grabowski h. *Dołęga.* Jan dziedzic Sternalic, podstarości grocki 1583. Piotr proboszcz poznański, wydał do druku *Zdanie syna koronnego* i t. d. 1595. *Nies.* — Jakób w r. 1689 dobra Szczaki w z. warszawskiej — dziedziczył.

Grabowski h. *Grzymała.* Józef, syn Wojciecha, w r. 1752 dobra Grabowo stare w z. łomżyńskiej dziedziczył; to pisze *Herb. rodz. szl. kr. pol. 1853*, ale ten do herbu *Lubicz* należy. Kajetan, syn Leonarda, Kazimierz syn Antoniego i Ludwik syn Leonarda — wszyscy legitymowani w Heroldyi król. polsk. przed r 1851.

Grabowski h. *Jastrzębiec*, jednaż ich dzielnica z Zawidzkiemi. Z tych Stanisław kanonik płocki, proboszcz bodzanowski 1593. Drugi Stanisław synowiec jego *Magister Artium* i filozofii doktor. Jan Stanisław kanclerz lwowski, archidyakon uniejowski, gnieźnieński i łowicki kanonik, mąż dzielny w sprawach, † 1679, jak to nadgrobek jego świadczy w koll. łowickiej z tym herbem położony. Tu rozumiem (mówi *Nies.*) należą ci, co się z Konopnicy piszą: jako Marcyan stolnik witebski w powiecie kowieńskim 1674 i Wojciech w łęczyckiem 1697. *Niesiecki.* — Jan w r. 1672 dobra Świdry Dobrzyca, Mikucino-Gomółki i Gnagoto-Jodłówko w z. wizkiej — dziedziczył. Krzysztof, w r. 1726 burgrabia gr. ciechanowski, a Zygmunt r. 1754 podsędek tejże ziemi. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Jednej linii tego domu genealogią wypisujemy z protokułu zgromadzenia szlachty gub. wołyńskiej z r 1832, i tak: Adam, syn Andrzeja skarbnika łatyczewskiego, *z Grabowa*, cześnik trembowelski, dziedzic dóbr Pilipowice 1691, miał syna Alexandra, chorążego łatyczewskiego, † przed r. 1723, który zostawił syna Zygmunta *na Pilipowicach* podstolego ciechanowskiego w r. 1750, ten z Barbary Młodzianowskiej miał syna Jana, dziedzica wsi Niedaszek, wojskiego ciechanowskiego 1780, ten z Antoniną Godlewską miał dwóch synów: Jana (tego synowie Roman, Walenty i Mikołaj) i Szymona († 1789), dziedzica Szubiennych Stawów, tego z Anny Kołaczkowskiej następujące potomstwo: 1) Ignacy Wincenty (ur. 1770), który z Urszulą Szałomicką miał syna Jakóba (ur. 1799), ożenionego z Franciszką Nazarewiczówną (ich syn Henryk Adam ur. 1827). 2) Cypryan (ur. 1787) ten z Anną Drzewiecką miał synów trzech: Józefa ur. 1818, Piotra Romualda ur. 1816 i Klemensa ur. 1815. 3) Ksawery Franciszek ur. 1771, oberfajerwerker w artyleryi kor. r. 1792, kapitan w r. 1806, miał za sobą Teklę Lubojeńską, z której zostało córek dwie: Florentyna i Euzebia i tyluż synów: Władysław i Bronisław, dziś żyjący, dziedzic Tokarzewa w w. ks. poznańskiem, ożeniony z Michaliną Bronikowską.

Grabowski h. *Kemlada.* Tego domu nie wymieniają dawniejsi autorowie, atoli Maciej *z Grabna* Grabowski podskarbi w. kor. (1742—1744) tego herbu używał. Jego dalsze potomstwo legitymowało się w Heroldyi król. polsk.

Grabowski h. *Lubicz.* Dom starożytny, w z. łomżyńskiej, gdzie gniazdo jego dobra Grabowo stare i nowe, o czem świadczą akta ziemskie łomżyńskie, ostrołęckie i inne od r. 1439—1762. Józef Grabowski, którego urzędowy *Herb. rodz. szl. 1853* do herbu *Grzymała* pociąga, — jest właśnie herbu *Lubicz*, jak to poświadcza pewna tranzakcya w aktach z. tykocińskich, — miał on za żonę Zofię Makowską, córkę Jana i Teresy Milewskiej. *(Kosiński Przew. Her.)* pisze, że jeden z tego domu był kasztelanem r. 1490—1493.

Grabowski h. *Oksza*, w sieradzkiem i brześciańskiem. Krystyn horodniczy brześciański. Jan w mińskiem 1674. Jan pierwszy się przeniósł z sieradzkiego do Litwy, rotmistrzem był za Władysława króla do Moskwy pancernej chorągwi; syn jego Jędrzej horodniczy brzeski. *Kojał.* chce ich mieć herbu *Topór*. N. cześnik wieluński, vice-marszałek trybunału kor. 1732. *Nies.* — Do tych, jak zdaje się, należą Marcyan, skarbnik witebski w r. 1674 i Wojciech w łęczyckiem r. 1697 (tych *Niesiecki* przez niewiadomość do Jastrzębców zaliczył). Jan Grabowski, o którym wspominają *Pamiętn. Zaw.*, — Katarzyna, starościanka wisztyniecka, która zaślubiła Krzysztofa Zawiszę starostę starodubowskiego, — N. Grabowski, który miał za sobą Zofię Zawiszankę, wnuczkę Krzysztofa

(o którym wyżej *Gen. Zaw.*) Ludwika za Borysem hrabią Mellini, jenerał-porucznikiem, zmarłym w r. 1793. Ludwika, córka Pawła († 1873) za Adamem hr. Plater. Zofia także hr. Plater owi Konstantemu zaślubiona w r. 1876. — Zygmunt, wielki krajczy lit. r. 1785 *(Dołgor.)*, Michał Grzegorz *z Konopnicy* h. *Oksza* Grabowski, jenerał-major jazdy i szef karabinierów gwardyi przybocznej król. polsk., legitymował się ze szlachectwa w sądzie ziemskim czechowskim r. 1782. Jan, albo Jan Jerzy, czy też Jerzy Franciszek (bo różne mu dają imiona, z tym ostatnim stoi w kalendarzyku polit.) *z Konopnicy* Grabowski, marszałek konfederacyi słuckiej r. 1767, jenerał-inspektor wojsk litewskich, miał za sobą Elżbietę Szydłowską h. *Lubicz* (późniejsza podobno żona króla Stanisława Augusta, prywatnie zaślubiona), z której córka Alexandra (ur. 1771 † 1789) za Franciszkiem hr. Krasickim, ale się to małżeństwo — jak pisze *Kras.* — rozeszło, — i syn Michał († 1812) w r. 1807 uformował pułk piechoty, w r. 1808 szef brygady, w r. 1812 gubernator Mohilowa, dzielny żołnierz, poległ pod Smoleńskiem. Ten to zapewne Michał i brat jego Stanisław towarzyszyli królowi Stanisławowi w podróży do Moskwy r. 1796 na koronacyą cesarza Pawła. — Do genealogii tej rodziny sporą mamy wiązankę materyałów, z których jednakże nie możemy jak na teraz żadnej zestawić całości; zużyjemy je może później — w *Dodatku.* *)

Grabowski h. *Pobóg*, w ciechanowskiej ziemi. Stanisław, Paweł, Jędrzej 1632. Jan komornik ciechanowski 1648. Jan kanonik gnieźnieński, deputat kilka razy na trybunał kor., kanclerz Rozrażewskiego biskupa kujawsk. Wojciech gnieźnieński i poznański kanonik, synowiec Jana 1642. Stanisław w ziemi wizkiej 1674. *Nies.* — Do tych należy Franciszek wojewoda-senator królestwa polsk., którego z Tekli Stamirowskiej syn Tomasz, kasztelan senator, umarł w Dreźnie r. 1840, zostawiwszy z Olimpii hr. Tarnowskiej córek dwie: Maryą za Juliuszem hr. Stadnickim i Urszulę zakonnicę. O jednej linii tego domu osiadłej w wieku zeszłym w krakowskiem, podajemy tu wiadomość z notat p. *Bogd. Łuszczyńskiego*, dyrektora *arch. akt. gr. i z. krak.* I tak:

Mikołaj, był 1774 zastawnym posesorem wsi Konar, którą później nabył na własność (ks. zap. grodz. kr. 387 str. 438 i Obl. 210 str. 99), syn jego Tomasz, ożeniony z Maryanną Średnicką, był już dziedzicem Konar, Kopan i Zielonej (oszacowanych sądownie przy dziale massy na 36 tysięcy złr.), siostra Tomasza, Magdalena, była za Leonem Strawińskim, po którego śmierci opiekunem małoletnich Strawińskich, był dziadek tychże w r. 1805 jeszcze żyjący Mikołaj Grabowski (ks trans. wiecz. kr. 15 str. 786). Dzieci Tomasza: Paweł ur. 1820, z Anną Bogdanowiczówną

sną, — Felix, dziedzic Konar † 1858 z Zuzanną Gąsiorowską zostawił syna Józefa i wreszcie Antoni, dziedzic Zielonej † 1865 z Maryanną Gabrysiewiczówną zostawił trzy córki: Stanisławę, Kazimirę i Jadwigę i dwóch synów: Tadeusza i trzechimiennego Maryana Bronisława Szczęsnego. — Z familii tej wielu członków legitymowało się w Heroldyi król. polsk. 1825—1854.

Grabowski h. *Pomian.* W ziemi łomżyńskiej, gniazdo ich dobra Grabowo Dobrzyca, albo Kościelne, o czem świadczą akta z. łomżyńskie z r. 1612. (*Kap. Mil.*)

Grabowski h. *Sulima.* Dom ten wymienia *Niesiecki* pod herbem Sulima, chociaż go opuścił na swojem miejscu. Obacz **Farurej.**

Grabowski h. *Topór.* Jeden tylko *Kojałowicz* o nich pisze, o czem wyżej pod Okszycami mówi *Nies.* — Tu kładziemy (bo ten herb urzędownie im przyznany) Stanisława wojewodę król. polsk., ministra oświecenia, członka Rady Administracyjnej królestwa polsk. Stefana (ur. 1767 † 1847) jenerał-lejtnanta, ministra sekretarza Stanu królestwa i członka Rady państwa ros. — syna Tomasza Grabowskich, który otrzymał przyznanie tytułu hrabiowskiego w cesarstwie ros. r. 1836, a w królestwie polskiem r. 1845 na zasadzie świadectwa deputacyi wywodowej szlacheckiej guberni grodzieńskiej, przed którą udowodnili pochodzenie swoje w prostej linii od Gedeona Toporczyka, jakoby nadanego tym tytułem od króla Jana Olbrachta r. 1494. Na tej samej zasadzie Albert Grabowski h. *Topór* otrzymał przyznanie hrabiowskiego tytułu w królestwie prusk. 1816.

Grabowski h. *Zaręba*, patrz **Zaręba.**

Grabowski Goetzendorf h. *Zbiswicz.* Dawniej w malborskiem, dziś przeważnie w Wielkopolsce zasłużona rodzina. *Nies.* mylnie jej herb *Zagłoba* przyznaje. Pierwszego tego nazwiska, kładziemy tu Hartmana *na Grabowie* (ur. 1501 † 1588), od którego genealogią rozpoczynamy na pewnych dokumentach, znajdujących się w aktach malborskich i poznańskich.

Hartman ten miał *1mo voto* bar. Stöllpmann, *2do voto* von Damnitz, z której synowie: Jan ożeniony z *de Balby*, który się wyniósł do Brandenburgii, Michał, ten trzymał zastawem dobra Wersk od Potulickich i Józef (o potomstwie tych trzech brak nam bliższych szczegółów), z 1szej zaś żony Stelpmanówny, został — oprócz kilku córek — syn Albert, chorąży człuchowski, który poległ w bitwie z Gdańszczanami pod Lubieszowem r. 1577, zostawiwszy z Doroty Wolskiej syna Tomasza *na Grabowie*, który z Dorotą Lipińską spłodził oprócz córek Anny i Barbary (zaślubionych pierwsza Jakóbowi, druga Bartłomiejowi Grabowskim h. *Zbiswicz* — syna Jakóba *na Grabowie*, który zaślubił Annę Lipińską h. *Gozdawa*; ich córki: Anna za Lipińskim i Barbara za Trzebiatowskim, oraz syn Michał († 1686), dziedzic dóbr ojczystych Grabowa i wielu innych, wziętych przez ojca swego po Lipińskich, ten miał za sobą Helenę Łącką, wdowę po Borzyszkowskim, z którą dostał posagiem dobra Łąkwie; ich syn Andrzej Teodor († 1737) *na Grabowie, Ostrowitach, Lipienicy, Brzezach, Łąkwiach* i wielu jeszcze innych dóbr, wziętych posagiem, dziedzic, kasztelan chełmiński 1733 (mylnie do herbu *Zagłoba* policzony na str. 183), zaślubił *1mo voto* Barbarę Kleistównę Doręgowską, *2do voto* Borkównę, z której zostało dwóch synów: Stanisław i Andrzej Teodor (od jednego z nich pochodzi Piotr Bonifacy, o którym niżej) i córek trzy: Justyna za Pruszakiem, Anna Teodora za Kalkszteinem i Anna Ludwika za Kalkszteln-Osłowskim; z pierwszej zaś Doręgowskiej zostało oprócz córek: Barbary za Biegańskim, Teresy za Błeszyńskim i Heleny za Chwałkowskim — synów dwóch: Adam Stanisław (ur. 1698 † 1767 podł. *Lelewela)* biskup warmiński (i temu, idąc za *Lelewelem*, mylnie herb *Zagłoba* położyliśmy na str. 137), gorliwy pasterz i sprawiedliwy książę Kościoła — i Jan Michał († 1770), dziedzic ogromnej po ojcu i braciach fortuny, kasztelan elblągski, kawaler orderu Orła Białego, który zaślubił *1mo voto* Antoninę Krzycką, ale z tą bezpotomny, *2do voto* Antoninę księżniczkę Woroniecką, z której córka N. za Mikołajem Skoroszewskim i synowie: Ignacy, z Moszczeńską bezpotomny, Adam i Andrzej. Z tych Adam dziedzic dóbr Zamartego Ciecholca, Blumfeldu, Wełny, Paskowa, Łukowu i t. d., starosta lipiński, szambelan JKM., jenerał wojsk kor., miał za sobą Ludwikę Turniankę, z której dwóch zostało synów: 1szy Adam († 1823), który z Alexandrą Górzeńską miał synów: *a)* Kazimierza (tego z Bronisławy Bojanowskiej dwie córki: Władysława i Marya) *b)* Stanisława (ten z Ksawerą Goślinowską spłodził Felixa Adama † 1877 i Bolesława) i *c)* Klemensa (tego z Józefy Otockiej † 1865 synów trzech i córek dwie: Ludwika zabita odłamem granitu w czasie bombardowania Paryża 1871 i Anna za Hipolitem Grabowskim) — i 2gi Józef Ignacy (ur. 1791) *na Łukowie, Uchorowie Żernikach* i *Szymankowie*, b. oficer wojsk franc., marszałek sejmów prowinc., później dyrektor jeneralny Ziemstwa, członek Izby Panów, wyniesiony do godności hrabiów pruskich w r. 1840, tego z Klementyny Wyganowskiej (zaślub. 1819) zostało córek dwie: Joanna za Zucchinim i Aniela, oraz tyluż synów: Adam (ur. 1827) *), który z ks. Jadwigą Lubomirską

*) Ten Adam otrzymał w r. 1854 od króla pruskiego pozwolenie używania tytułu hrabiów jeszcze za życia swego ojca, z czego wypada, że ten tytuł był przywiązany do pewnej posiadłości lub majoratu.

(zaśl. 1853) miał córkę Leonię — i Władysław (ur. 1829 † 1858) z Maryą Anną ks. Lubomirską (ta owdowiawszy wyszła za hr. Ronikiera) — bezpotomny.

Drugi syn Jana Michała i ks. Woronieckiej, Andrzej, dziedzic wielu dóbr (bo aż ośmiu kluczy) jenerał-major wojsk saskich, kawaler orderu św. Stanisława, miał za sobą Teresę Górzeńską, z której zostało oprócz córki Korduli za Hieronimem Baranowskim — czterech synów: 1szy Andrzej, którego syn Leon umarł bezpotomny, 2gi Jan *na Głowczynie* ożeniony z Augustą von Brandenstein (ich dzieci: Andrzej *ster.*, August *na Górzewie* † 1868 z Albertyną Powelską bezpotomny, Józef *na Augustowie* z Zabłocką również bezpotomny, Izydor († 1869) który z Paulina Znaniecką spłodził: Jana *na Górzewie*, Wincentego, Cyrylego, Izydora, Wandę za Tucholką, Leontynę i Walerya, — Tekla za Konstantym Zabłockim, Marya za Wiktorem Dydyńskim i Konstancya za Józefem Bojanowskim), 3ci Józef *na Dziembowie*, którego z Nepomuceny Górzeńskiej synowie: Fulgenty ożeniony z Julią Heleną Sadowską (ich córka jedynaczka Gabryela, dziedziczka Rzadkowa i Buczka, za Tadeuszem Stablewskim) i 4ty Augustyn *na Dziembowie*, który z Anną Moszczeńską († 1864) miał następujące potomstwo: 1) Apolonią (1875) za Ignacym Sikorskim, 2) Teresę za Józefem Sikorskim, 3) Jadwigę za Ludwikiem Sczanieckim *na Boguszynie*, 4) Euzebiusza Modesta (ten z Michaliną Domańską ma syna Kazimierza i córek trzy: Maryą, Franciszkę i Joannę), 5) Konstantego *na Białyżynie*, którego z Laury Górzeńskiej syn Wacław i córki Jadwiga i Wanda, 6) Hipolita († 1878) *na Byszkowie*, który z Anny Grabowskiej miał synów: Edmunda († 1876), Edwarda, Leona, Wacława i córki: Kazimirę w klasztorze karmelitanek, Julią za Henrykiem Prusimskim i Władysławę, 7) Józefa *na Bombolinie*, który umarł r. 1878, zostawiwszy z Praxedy Sikorskiej synów: Jana, Ignacego, Augustyna, Władysława i córki: Bronisławę, Jadwigę i Pelagią, 8) Ignacy, dziedzic klucza wronieckiego i znacznych dóbr na Szląsku, nabytych w r. 1880, który z Władysławą Moszczeńską ma syna Stefana i córek pięć: Helenę, Zofię, Maryę, Celinę i Joannę, i 9) Adama († 1863) *na Koninku*, który z Cecylią Rutkowską miał córek cztery: Paulinę za Kazimierzem Moraczewskim, Józefę, Ofelią i Waleryę.

Do tychże należy — lubo bliższe połączenie nam nieznane — Piotr Bonifacy, który w r. 1786 otrzymał tytuł hrabiów pruskich, (z tą odmianą w herbie, że pole czerwone i księżyc bez gwiazd a w szczycie nad zwykłą koroną hrabiowską orzeł czarny z koroną królewską na głowie) — jego synowiec Józef († 1857) a syn Stanisława, dziedzic dóbr Wąwelna i Radawnic w Prusach zachodnich i Grylewa w w. ks. poznańskiem, wyniesiony do godności hrabiów pruskich w r. 1840, miał za sobą Antoninę Nieżychowską († 1872), z której zostało trzy córek: Emilia za Heliodorem hr. Skórzewskim, Izabela za Wincentym hr. Tyszkiewiczem i Leokadya za Bolesławem Ponińskim, oraz syn Edward, dziedzic wielu dóbr, dożywotni członek pruskiej Izby Panów, który z Józefy Kościelskiej zostawił syna Stanisława, ostatniego potomka po mieczu z tej linii hrabiowskiej i córek trzy: Maryą za Kazimierzem hr. Czapskim, Jadwigę za Stanisławem Brezą i Izabelę, która umarła w r. 1864. — W *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.* jest wymieniony tego herbu Michał Andrzej, syn Jana, jako wylegitymowany w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, ale nie wiemy do jakiej należy linii.

Grabski h. *Dołęga.* Rafał Grabski, podsędek z. gostyński, dziedzic dóbr Mniszewa i Sarnowa, zostawił sześciu synów: Kaspra, Jana, Przemysława, Marcina, Tomasza i Pawła, którzy w r. 1664 dzielili się ojcowizną. Paweł po Janie dziedziczył dobra Sarnowa Grady w r. 1770. *Herb. rodz. szl.*

Grabski h. *Pomian*, w brzeskiem kujawskiem i łęczyckiem. Lastka Chebdę z Grabi wspomina *Długosz*, że mu pierwszemu nadany herb Pomian; pod Jaruntów potem imieniem, najprzedniejsze krzesła w senacie polskim zasiadali, jako się mówiło pod Brudzewskiemi, ponieważ to jedenże dom z niemi; z Grabi Jarand kasztelan spicimirski za Władysława króla. N. kasztelan kruświcki zostawił trzech synów: Marcina, Piotra i Łukasza. Z tych Marcina trzech także synów było: Jan, Sebastyan i Stanisław, z których Jan z Janem Zborowskim hetmanem na Moskwę pod Pleszkowem mężnie nacierał; bodaj nie tenże sam Jan był potem podkomorzym inowrocławskim 1613. Piotr drugi syn kasztelana kruświckiego, zostawił potomstwo. *Starow. in Mon.* kładzie nadgrobek Piotra chorążego brzeskiego kujawskiego, który zmarłemu w r. 1649 ojcu, syn Maciej chorąży także brzeski kujawski w Toruniu u ś. Jana wystawił. Łukasz trzeci syn tegoż kasztelana, i sam kasztelan kruświcki około r. 1578, z Zakrzewskiej zostawił potomstwo. Samuel starosta brzeski kujawski 1632, miał za sobą Sierakowską h. *Ogończyk. MS. Konop.* powiada, że jeden z nich podkomorzy brzeski kujawski pojął Konarską z Prus h. *Koło*, drugi starosta kruświcki, Niemojewską h. *Rolicz*, obadwa zostawili potomstwo; tenże czy inszy starosta kruświcki miał za sobą Zofię Sczawińską. Jan, Marcin Ezechiel 1632. Alexander dworzanin królewski. Łukasz i Jan 1648. Stanisław podczaszy inowrocławski, Adam łowczy, Samuel podkomorzy, Władysław podstoli inowrocławski 1648. Alexander brzeski kujawski 1621, żona jego Zofia Lipska podczaszanka, z której córka Zofia Pawłowi Wituskiemu zaślubiona i syn Stanisław, którego z Heleny Walewskiej syn Józef cześnik kujawski pojął Ludwikę Borucką kasztelankę. Franciszek komisarz od

skonfederowanych na Jana Kazimierza króla 1666. Felicyan podczaszy łęczycki 1703. Wojciech 1725, Walentyn wojski kujawski 1712, deputaci na trybunał koronny. Jan i Paweł w łęczyckiem 1674 Tomasz i Jan 1704. Przemysław Ignacy podstarości grodzki, Marcin i Kasper w z. wyszogrodzkiej 1674. *Nies.* — W r. 1778 Walenty miecznik łęczycki Antoni komornik łęczycki. W ks. litewskiem Stanisław regent z. grodzieński. *Kras.* — Katarzyna Grabska, z Opalińskiej urodzona, za Jędrzejem Dąbskim wojewodą kujawskim. *Akta Sieradzkie* wspominają Samuela *de Grabia* podkomorzego inowłodzkiego, którego synowie Franciszek i Paweł, — Jana żonatego z Felicyanną Suską, — Walentego sędziego z łęczyckiego, którego z Piekarskiej synowie: Józef (tego z Maryanny Stokowskiej synowie: Tomasz chorąży łęczycki bezpotomny, N. jezuitą i Jakób ur. 1739 ożeniony z Elżbietą Stokowską), Franciszek (ten z Konstancyą Gumińską miał synów dwóch: Stanisława r. 1785 i Franciszka) i Jan bezpotomny. — N. Grabski miał za sobą Zuzannę Bełdowską, która owdowiawszy, wyszła za Jerzego Dembickiego.

Grabski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. Grab dobra ich, zkąd się piszą w kaliskiem. Rafał podstarości gostyński 1618. Franciszek jezuita 1705. Stanisław, brat Franciszka rodzony, kasztelan rogoziński, mąż rycerski 1685. Kazimierz, trzeci ich brat, także kasztelan rogoziński. Jan 1669 synowiec wyżej wspomnionych; któryś z tych Grabskich pisarz wschowski 1684. Jan Kazimierz sędzia gr. nakielski 1664. Franciszek dziedzic na Nowemmieście miał za sobą Bronikowską, zostawił dwóch synów. Grabska była za Rafałem Tomickim h. *Drya*. Grabski pisarz z. poznański, którego syn Franciszek w zakonie Soc. Jesu † w Jarosławiu 1716. Paweł z Maryanny Rokosowskiej trzech synów zostawił: Jana, Ludwika i Stanisława 1700. *Niesiecki.* — Akta kaliskie wspominają Piotra *z Grabu* (dobra te przeszły w r. 1717—19 do Koźmińskich, Bratkowskich i Morsztynów) Grabskiego, rodzonego brata Stanisława kasztelana rogozińskiego (o którym wyżej). Tego Piotra syn Franciszek, stolnik bracławski, który dziedziczył po kasztelanie Stanisławie, stryju swoim zmarłym bezpotomnie przed r. 1698 — dobra: Nowemiasto, Kłęka (Klenka), Wolnica i Choina — z Heleną Bronikowską miał syna Stanisława. Podług *akt. sieradzk.* r 1711 Paweł sędzia nakielski, dziedzic Królikowa, Cieszanowo-Słupy w pow. kcyńskim (o którym i *Niesiecki* wspomina) z Maryanny Rokossowskiej, siostry Jana, miał córkę Maryannę za Józefem Grabskim i synów trzech: Ludwika, Jana kanonika i Stanisława (żyjącego r. 1755) tego ostatniego z Rozalii Molskiej syn Józef skarbnik inowłodzki, dziedzic wsi Besla i Smolic w łęczyckiem r. 1741—63 i córek dwie: Maryanna za Antonim Wierzchlejskim i Dorota za Józefem Smoleńskim. Czwartym synem Pawła (ale z innej żony, bo księgi kaliskie nazywają go przyrodnim bratem Ludwika, Jana i Stanisława) był Maciej chorąży bracławski r. 1735, dziedzic dóbr Królików, Smardzyków, Ciężkowo i Dąbrówka w pow. kcyńskim. *Monogr. Szanieckich* wspomina Stanisława stolnika bracławskiego, który sprzedał Boguszyn Michałowi Szanieckiemu r. 1783 i Macieja, którego z Maryi Mańkowskiej córka Helena za Jerzym Szanieckim. — Bliższych nam czasów Onufry (podobno z Krzyckiej urodzony) dziedzic Nowegomiasta, Sztebowa i Marciukowa w pow. chodzieskim † r. 1829, zostawiwszy z Ottalii Górzeńskiej córkę Teklę za Stanisławem Broniszem i synów dwóch: Andrzeja (ten w r. 1860 kupił dobra Budzisław) ożenionego z Maryą Krzymuską i Alojzego majora pruskich huzarów, ten *1mo voto* zaślubił Konstancyą Czarnecką h. *Prus 3tio*, wdowę po pułkowniku Sczanieckim, z którą wziął posagiem dobra Brzóstkowo, *2do voto* Wandę hr. Węsierską z *Zakrzewa*, z tą ma syna Alfonsa i córkę Celinę.

Gracki *de Grunczyce* Stanisław *nobilit.* r. 1558. *Metryka kor. fol. 83.*

Gradomski h. *Prawdzic*. *Spis szl. kr. polsk. 1851* wymienia jako wylegitymowanych ze szlachectwa: Franciszka syna Macieja, Karola, Adama synów Mikołaja i Stefana syna Antoniego; ale nam się zdaje, że to będą Gradowscy.

Gradowski h. *Półkozic*, w ks. żmudzkiem i w pow. kowieńskim. Franciszek 1578 pobórca łanowego w kowieńskim. Piotr starosta dynamundzki r. 1569 odprawiał od stanów litewskich poselstwo do koronnych na zawarcie Unii. Jan 1621 w ks żmudzkiem, Augustyn Hieronim 1652. *Nies.* — W r. 1589 Franciszek poseł z w. trockiego, był marszałkiem dworu Zygmunta III. *Kras.*

Gradowski **)* h. *Prawdzic*, pod Prasnyżem. Stanisław w z. ciechanowskiej r. 1648. N. towarzysz pod usarską chorągwią Potockiego. Marcin wydał do druku *Relacyą* 1630. *Niesiecki.*

Gradziński. Kasper legitymowany w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Grądzki. Jan syn Alexandra. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Grądzki h. *Łada*, w Mazowszu. Jan sędzia wizki 1609. Maciej podstarości wizki 1632. Józef

**) Dunczewski* pisze (nie przytaczając żadnego świadectwa) że Gradowskich wcale nie ma, a są natomiast Grudowscy h. *Prawdzic*; byćby to mogło i z domysłu przeczyć temu nie chcemy, robiemy tu jednak uwagę, że i *Papr.* tylko o Gradowskich wspomina pod tym herbem a i nam nie przyszło nigdzie czytać o Grudowskich Prawdzicach.

Maciej na Kuchrze, Tomasz Jakób, Stanisław 1648. Wawrzyniec skarbnik wizki 1674. Adam 1601. Tomasz starosta wizki 1683. Mikołaj de Grądy 1436. N. de Grądy proboszcz gnieźnieński 1443. Sebastyan i Piotr sędziowie wizcy 1674. *Niesiecki.* — W r. 1778 Andrzej Grądzki pisarz z. wizki. *Krasicki* — Dom to starożytny, bo się już ukazuje w r. 1423 w aktach ziemskich łomżyńskich; gniazdo jego dobra Grądy w z. wizkiej

Grądzki h. *Pwieinia*. Od Karwowskich wyszli. — Krystyn Karwowski osiadłszy bowiem dobra Grądy w z. wizkiej r. 1460, nazwał się Grądzkim, niektórzy jednak z jego sukcesorów od nabytych dóbr Olszyny nazwisko Olszyńskich przyjęli. *Akta z. wizk. 1460 i łomż. 1486 u Kap. Mil.*

Grądzki h *Rawicz*, wynieśli się na Litwę. Z tych Krzysztof z Niemiewiczówny miał synów trzech: Kazimierza, Stanisława i Dadziboga. Jędrzej *Ordin. Min. Observ.* wydał do druku *Kazania* w Wilnie 1614, 1615. *Niesiecki.* — W r. 1778 Hieronim regent wiłkomierski. *Krasicki.* — Tadeusz i Wincenty *z Jarniąty* Grądzcy legitymowani w sądzie gr. sandeckim r. 1782, to samo Adam (ale tego herb, nie wyrażony) w sądzie z. pilźnieńskim r. 1782.

Graf. *Nobil.* w konst. r. 1673. *Kras.* i *Małach.*

Grajbner. Władysław Alexander. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1851.*

Grajbner h. *Lis*. Alexander (i jego synowie: Wacław, Leon i Julian), Stanisław i Władysław synowie Jana — wymienieni w *Spisie szl. kr. pol. 1851* jako legitymowani w Heroldyi kr. polsk.

Grajewski h. *Gozdawa*, w z. wizkiej. Krzysztof 1578. Jan chorąży wizki 1579. Stanisław starosta wiaki 1616. Marcyan Jakób na Jesionówce i Grajowie podkomorzy wizki 1678, żona Opacka. Jakób podkomorzy wizki, Jan i Alexander 1632. Jan 1607. Jędrzej i Stanisław 1609. Mateusz w wołyńskiem 1674. *Niesiecki* *) — Franciszek Grajewski legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1783, ale herb jego tam nie wyrażony.

Grajewski h *Oliwa*, w z. łomżyńskiej. Stanisław dworzanin Zygmunta Augusta 1565. Krzysztof patrz w *Bielsk. fol. 758* i w *Papr.* Brata jego starostę wizkiego Iłowski zabił 1582. Ci zda mi się (mówi *Nies.*) z okazyi Krzysztofa, odmieniwszy herb Oliwa, przenieśli się do h Gozdawa *Nies.*

Gralewski h. *Sulima*. Gralewska podczaszanka warszawska była za Maciejem Bielickim podstolim. Kasper i Jan 1648. Kazimierz 1674. N. Adama Jastrzębskiego małżonka. Jeden miał za sobą Zalińską wojewodzankę, pozostałą wdowę po Wiesiołowskim kasztelanie. Stanisław z Rudzkiej spłodził Jakóba, który z Katarzyny Buczkowskiej zostawił córkę Elżbietę i syna Adama sądowego z. tczewskiego, rotmistrza pod rajtarzą króla Jana Kazimierza; z Dębiczówny z ostatniej tego domu dziedziczki, pięć córek miał: pierwsza Katarzyna poszła za Jana Dobrskiego chorążego, *2do voto* za Trebnica. Druga Eleonora za Krzysztofa Borowskiego. Trzecia za Kazimierza Dziewanowskiego. Czwarta Barbara zakonnica ś. Norbeta w Żukowie. Synów z tejże było dwóch: Kazimierz sądowy z. tczewski, deputat na trybunał koronny 1718 i 1722, złączył się *1mo voto* z Ciecholewską h. *Kuszaba*, *2do voto* z Konstancyą Trembecką, z której córka Joanna najprzód za Michałem Brochockim podczaszym, potem za Konarskim Stanisławem kasztelanicem. Adam brat Kazimierza stolnik rzeczycki, miał za sobą Janikowską Barbarę pisarzównę, z której córka jedna i syn Franciszek. *Niesiecki.*

Gramlich. *Indig.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Gran. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Granda. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Grange *(de la) d'Anquin* h. *wł.* Siostry Ludwika (o którym patrz De la Grange): Marya Kazimira za królem Janem III, Maryanna za Janem Wielopolskim i trzecia N. we Francyi za ks. de Bethune.

Graniewski h. *Bełty*. Tak umieszcza *Małach.*

Graniewski h. *Doliwa*. Tenże autor umieszcza.

Graniewski h. *Leliwa*, w województwie łęczyckiem. Mateusz kanonik chełmski 1690. Stanisław w r. 1725. Są podobno i inni Graniewscy, którzy innego herbu zażywają, z tych jeden deputatem był na trybunał kor. 1687. *Niesiecki.* — Benedykt *z Wielunka* Graniewski, łowczy łomżyński *(Akta gr. krak 1713)* syn Wojciecha i Kunegundy Kotkowskiej, miał za sobą Jadwigę z Kurozwęk Kozłowską, z której córka Maryanna zaślubiła Andrzeja Krzyszkowskiego. *Gen Kozlow.*

Granowski h. *Leliwa*, w Wielkopolsce. Szymon 1382 podpisał konfederacyą szlachty wielkopolskiej. Wincenty generał wielkopolski 1341. Wincenty kasztelan nakielski *(Papr.* wątpi czy ten

**)* P Kosiński w spisie rodzin senatorskich (str. 34 *Przew. Her.*) mylnie umieszcza Grajewskich h. *Łabędź* jako zgasłą małopolską rodzinę, która wydać miała jednego biskupa 1491—1498; tego bowiem herbu i nazwiska nie istniała w Polsce żadna rodzina. Jest wprawdzie pod tą datą w spisie biskupów *Niesieckiego*, wydrukowany Grajewski h. *Łabędź*, ale to widoczna drukarska omyłka, sprostowana wreszcie — na swojem miejscu.

Wincenty był synem czy wnukiem generała) generał wielkopolski 1409, złączył się z Elżbietą Ottona z Pilce wojewody sandomierskiego jedynaczką, która po jego śmierci była trzecią króla Władysława Jagiełły małżonką, z nią Pilca weszła w dom Granowskich, od której syn z tej Elżbiety Jan hrabstwem na Pilcy od tegoż króla wytytułowany, hrabiów Pileckich Leliwczyków nową plantę założył. Drugi Wincentego brat Dymitr, kasztelan także nakielski, tego synów trzech zostało według *Okolsk.*: Jan, który z Chodorowską h. *Korczak*, dziedziczką na Brozdowce, w małżeńską ligę wszedłszy, Brozdowskim był nazwany, atoli sukcesora po sobie żadnego nie miał, jako i Jerzy drugi brat jego. Rafał zaś, trzeci ich brat, pojąwszy ostatnią dziedziczkę na Sieniawie, od niej Sieniawskim zawołany, i jego potomstwo, które aż po dziś dzień kwitnęło, i zawsze pisali się z Granowa Sieniawscy. Rafał, trzeci brat Wincentego generała wielkopolskiego, od tego po dziś dzień imię Granowskich w sukcesorach dziedziczy. Z tych Prokop Jan, starosta żytomirski 1683 miał za sobą Urszulę Krasicką kasztelankę, wdowę po Modrzewskim podskarbim. Franciszek generał w wojsku polskiem złączył się dożywotnie z Maryanną Lipską h. *Łada* starościanką, z tej synowie Alexander i Konstantyn. *Nies.* — *Wielądko* pisze, iż czytał Piotra podpisanego na dyplomie elekcyi Henryka króla. Kazimierz Granowski wojewoda rawski † 1774. Teodor kanonik krakowski, Józef w kaliskiem 1764 i Antoni starosta tarnogórski, który z Antoniny hr. Waldszteinówny spłodził Michała i córkę Rozalię za Kurdwanowskim kuchmistrzem kor. Michał sekretarz w. koronny, orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler, miał za sobą Maryę ks. Radziwiłłównę, wdowę po Leonardzie Pocieju, z którą miał córkę Maryę wydaną za Adama Chreptowicza kanclerza, *2do voto* za Alexandrem ordynatem Zamojskim — i syna Antoniego, ostatniego tego imienia, ten w młodym wieku zginął. — Gniazdo Granowskich jest wieś Granowo pod Grodziskiem w poznańskiem, ale ta już w r 1507 z rąk ich wyszła. Barbara Granowska za Franciszkiem Górzeńskim. Katarzyna za hr. Butlerem.

Granecki Stanisław *nobilit. w Metr. kor.* z r. 1558 fol. 82.

Gratkowski. *Nobilit non praec. scart.* w konst. 1576. *Kras.* i *Małach.*

Gratkowski h. *Fracotwór.* Jan (Nepom.). Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Gratta h. *Pawdzic*, z tą jednak różnicą, że lew w prawą patrząc, trzyma pierścień w łapach, ale i muru nie masz; na hełmie takiż lew, ale między dwoma skrzydłami barkami do siebie obróconemi. Ci dopiero indygenat otrzymali 1676, o czem Konstyt. fol. 58 tam wspomina Franciszka Grattę sekretarza król., dla którego zasług synom jego Franciszkowi, Pawłowi i Alexandrowi ten przywilej Rzeczpospolita nadała. Z tych Franciszek mężnie przeciwko Turkom wojując, na placu poległ. Gratówna Wodzickiego, Eufrozyna Jędrzeja Baira pisarza najwyższego skarbowego, małżonki. *Niesiecki.*

Grawzanowski, w nowogrodzkiem. Alexander podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Graybner. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małachowski.*

Grazimowski h. *Jastrzębiec*, w dobrzyńskiej ziemi; inni piszą Grasimowski. Bartłomieja wspomina *Papr.* dworzanina król. *Niesiecki.*

Grazimski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Grazny, albo jako drudzy piszą Hrazny. Borys moskwiczanin, wierny stronnik Władysława IV, przeniósł się z Moskwy do Polski, między synów koronnych policzony przez Konstytucyą 1616 fol. 50 w r. 1638, był potem łowczym nowogrodzkim. Łukasz podpisał elekcyą Jana III. Grażnianka była za Alexandrem Żulińskim. *Nies.*

Grążewicz. Ignacy uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal. 1785.

Grębarski h. *Nieczuja*, w przemyskiej ziemi. Wojciech 1690. Jeden z nich był kanclerzem w kapitule lwowskiej 1678. *Nies.*

Grębecki h. *Jastrzębiec*, w Mazowszu. Jaśka i Scibora Grębeckich wspominają dawne listy książąt mazowieckich. *Niesiecki.* — Franciszek ustępuje w r. 1755 dobra dziedziczne Obałki w woj. brzesko-kujawskiem, synowi swojemu Mateuszowi. *Herb. rodz. szl. 1853.* kładzie im herb *Jastrzębiec 6o.* — Józef syn Jana, Tomasz i Felicyan synowie Sebastyana, Józef syn Jana i Antoni syn Ignacego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Grebełkowski *h. Strzały*, t. j. strzały w tuzinie ostrzem prosto do góry związane, w polu czerwonem, na hełmie pawi ogon. Na Szląsku. *Papr. in Strom.* wyraźnie o nich pisze. *Nies.*

Greben h. *własn.*, który jest taki: tarcza na dwie części przedzielona, na prawej stronie orla noga w kolanie nagięta na dół pazurami w prawą tarczy obrócona, czerwona w białem polu; na lewej zaś stronie oszczep myśliwy ostrzem do góry, na hełmie bez korony kapelusz kardynalski z kutasami, w jednej połowie biały, w drugiej czerwony; za kapeluszem cztery pióra strusie szare. Piszą się z Nowejwsi pod Płowęzem. Otto konsyliarz prowincyalny pruski i starosta tamże 1609. Jan *Deputatus tarrae Natangensis* 1623. Von à Greben starosta kwidzyński 1672. *Niesiecki.*

Greber. Jan i Stanisław. *Nobil.* r. 1767. *Kras.* i *Małach.*

Gręboszowski h. *Nieczuja*, w krakowskiem, z Gręboszowa. Teodor, którego Gabońska urodziła

zostawił Zofię Broniewską h. *Tarnawa*, i synów dwóch: Stanisława i Piotra; z tych Piotr był na dworze Krzysztofa Wiesiołowskiego marszałka lit.; córki jego: Elżbieta była za Eleazarem Rożnem, *2do voto* za Janem Czermińskim. Druga Agnieszka za Gebułtowskim. Trzecia Katarzyna za Stanisławem Balickiem dziedzicem na Korytnicy. Czwarta mniszką Dominikanką na Gródku w Krakowie. *Nies.*

Grechs. *Nobilit.* w konst. r. 1676. *Małachowski.*

Greffen. *Nobil.* w konst. r. 1790. *Małachowski.* — Do tego domu zapewne należą Maxymilian i August, synowie Wojciecha, legitymowani w Heroldyi król. polsk., gdzie też im herb *Podkowa* przyznano

Gregier. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gregorowicz h. *Lubicz.* Stanisław syn Franciszka, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tego domu zapewne należą: Jan Kanty, współczesny pisarz, ur. 1818 i brat jego Karol, doktor medycyny, ur. 1819 † 1869, obaj znani zaszczytnie w literaturze naszej.

Grek h. *Prawdzic*, w brzeskiem litewskiem, atoli herbu ich ta różnica, że mur jest w siedm cegieł w trzy rzędy, z muru lew żółty niby wyskakujący, ale bez prawdy w łapach i w prawą tarczy głową obrócony, na hełmie już dwa sępie skrzydła, już trzy pióra strusie. Mikołaj sędzia z. mielnicki 1613. Krzysztof sędzic mielnicki 1624. Mikołaj 1635. Piotr podczaszy brześciański 1690. Zofia Szujskiego małżonka, Katarzyna zakonnica ś. Klary w Sączu 1701. Jerzy w pińskim 1632. Jan 1674. Stefan 1648. *Niesiecki.*

Grekowicz. *Nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małachowski.*

Grela, w pomorskiem. Henryk podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Grem h. *Olszyny.* Andrzej syn Walentego. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grembecki. W powiecie przedeckim. Tak umieszcza *Małach.*

Gretczsch. Jan *nobtlit.* r. 1580. *Metryka kor. 173.*

Gretz h. *wł.* w Prusiech. *Niesiecki.*

Grewinkow *Swizinhausen. Nobil.* w konst. 1673. *Kras.* i *Małach.*

Greyber. Andrzej i syn jego także Andrzej. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Greyfeld. Jan i Michał. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Grężowski, w kijowskiem. Mikołaj podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Grężowski h. *Gretz.* Józef, Maciej i Floryan uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galic. r. 1790.

Grobicki h. *Trąby.* Jerzy podpisał elekcyą Jana Kazimierza, z Polski wyniósłszy się, osiedli w p. grodzieńskim. Wojciech i Krzysztof bracia rodzeni. *Niesiecki.*

Groblewski h. *Prus 3tio.* Józef syn Antoniego, wymieniony w *Spisie szl.* jako legitymowany w Heroldyi król. polsk.

Grobski. Dom ten opuszczony przez heraldyków; gniazdo jego jest wieś Grobia w poznańskiem, którą w r. 1508 posiadał Wojciech Grobski; syn jego Jan posiadał w r. 1536 nietylko Grobię, ale i majętność Białcz. *Arch. gr. pozn.*

Grochalski. Paweł *nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Grocholiński h. *Sulima*, od Miłońskich poszli, gdy albowiem dwaj synowie Władysława Miłońskiego Oporowskiego dzielili się ojczystą fortuną, Jan wziął Miłonice, od którego Miłońscy, Mikołaj Grocholino w Wielkopolsce, od którego Grocholińscy około r. 1510. Piotr Alexander pleban jaworski, wydał *Katechizm katolicki* w Krakowie 1684. *Nies.*

Grocholski *z Grabowa* h. *Abdank* (z tym herbem umieszcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*) Michał legitymowany w sądzie z. przemyskim r. 1782, toż samo Wojciech, Alexander, Jan i Władysław w sądzie z. halickim r. 1782, a Władysław Michał i Izydor wnukowie Wojciecha w wydziale Stanów 1859. Do tego domu zapewne należy N. Grocholski, c. k. radca tajny, były minister dla Galicyi, dziś poseł do Rady państwa w Wiedniu i prezes koła polskiego.

Grocholski h. *Syrokomla*, w sandomierskiem, z Grocholic. Jakób kanonik krakowski i Jędrzej bracia rodzeni 1460. Mikołaj i Stanisław bracia rodzeni, których te dobra dziedziczne były: Grocholice, Grabów i Paciorkowa Wola, ztąd niektórzy tych sukcesorowie piszą się z Grabowa, drudzy z Grocholic. Z tych Mikołaj spłodził synów dwóch: Wojciecha i Jędrzeja; Wojciech z Małgorzaty Wielogórskiej miał córek dwie, Sartawską i Makowską i synów Walentego i Mateusza, ten w zakonie kaznodziejskim doktorem był i prowincyałem. Jędrzej po różnych expedycyach wojennych, pojął Elżbietę Wyżdżankę z Rzeczyce, siostrę rodzoną podsędka lubelskiego, która powiła córkę Łukasza Guzelfa małżonkę i synów: Stanisława Dominika, Jana, Ezechiela także Dominika prowincyała prowincyi ruskiej w r. 1644, Jędrzeja i Krzysztofa. Stanisław, brat Mikołaja, z Barbary z Podhajec Wolskiej, zostawił synów: Łukasza, Jędrzeja i Jana, a z drugiej żony Joba, który z Sulimirskiej zostawił potomstwo. Jerzy pod Guzowem zginął, przy królu Zygmuncie III mężnie przeciwko rokoszanom stawając. Tomasz człowiek rycerski. N. Grocholski wojski nowo-

grodzki, porucznik pancerny, miał za sobą Zofię Korsakównę sędziankę, wdowę po Alexandrze Wojnie Jasienieckim, z niej zostawił trzy córki: Eleonorę za Kazimierzem Wasilewskim h. *Rogala*, Helenę za Tomaszem Krasińskim i trzecia za Nieciszewskim. Tyle *Niesiecki*. — Michał, którego *Krasicki* wymienia sędzią bracławskim, był oraz rotmistrzem JKM., miał za sobą Annę Radzimińską, z której zostało cztery córek: Justyna za Kordyszem Stanisławem, druga za Jełowickim, trzecia za Urbańskim, czwarta za Bogatkiem i synów dwóch: Marcin wojewoda bracławski, którego z Chołoniewskiej córka za Potockim i Franciszek miecznik koronny, ożeniony z Leśniowską. Jedna linia tego domu na Podolu ros. po dziś dzień istnieje. Obacz bliższe szczegóły w *Dodatku*.

Grocholski h. *Topór*, w poznańskiem. Jan pisarz z. wschowski 1606. Adam 1616. Remigian porucznik Lubomierskiego 1688. *Nies.* — Stanisław Grocholski (niewiadomo nam jakiego herbu) *nobilit.* r 1589. *Metryka kor. 493.*

Grochowalski. *Nobil.* w konst. 1773. *Małach.*

Grochowalski h. *Nałęcz.* O tych nie piszą nasi heraldycy, atoli Antoni Grochowalski członek Stanów galic. uzyskał w wydziale Stanów galic. potwierdzenie dawnego szlachectwa r. 1795 na podstawie dokumentów, z których czerpiemy następującą o tej rodzinie wiadomość. Melchior Grochowalski podczaszy ziemi dobrzyńskiej, dziedzic dóbr Dybliny, miał za sobą Helenę *z Głogowa* Kossowską, z której zostało synów czterech: Adam dziedzic dóbr Spiegowo, Kisielenki i Małonin Bór, Szymon *na Grochowalsku Wielkim i Małym*, Wojciech *na Dyblinach i Węgiersku* i Jakób na *Szpitalu Dolnym i Górnym* (akta gr. bobrownickie z r. 1609) który z Ewy Gutowskiej miał syna Alexandra (ur. 1695 w Szpitalu Dolnym), ten z pierwszego małżeństwa miał synów trzech: Franciszka Ksawerego księdzem oficyałem, Jana kanonikiem olborskim i Karola; z drugiej żony Maryanny Załęskiej został oprócz córki Kunegundy zaślubionej Janowi Ulatowskiemu, syn Antoni (p. w.) skarbnik buski, dziedzic dóbr Świerczyńsk, Trunczanki i Gnczek, który sprzedawszy w grodzie piotrkowskim w r. 1791 dobra swoje Bierzyńskim — przeniósł się do Galicyi, gdzie nabył dobra Głuchowice i Czyżyków od Jordana; ten miał za sobą Teresę Kulikowską, z którą spłodził córkę Jadwigę, która poślubiła Roloff'a i synów czterech: Wincentego, Stanisława, Jana i Szymona. Z tych Stanisław z Katarzyną Fatulską miał syna Stanisława (tego z Maryi Korabiewskiej synowie: Mieczysław i Bronisław, oraz córki: Stanisława, Jadwiga i Marya). Drugi syn Antoniego, Jan, ten z Bilińską miał córek dwie: Ludwikę za Wojciechem Łubińskim i Antoninę za Augustem Sonpperem pułkownikiem węgierskim, oraz synów tyluż: Adolfa inżynierem (tego syn Adolf miał *1mo voto* Hajkównę, z której trzech synów i dwie córki, *2do voto* Korzeniowską) i Piusa pocztmistrza w Spizie. Trzeci syn Antoniego Szymon, dziedzic Tuczna w pow. przemyślańskim, z Anielą Prytyczanką miał córek dwie: Leokadyą za Radoszewskim i Kamilę za Julianem Kędzierskim dziedzicem Mereszczowa i syna Antoniego, który z Adelą Merchetówną ma dwóch synów i tyleż córek.

Grochowalski h. *Oksza.* Jan syn Dominika, wymieniony w *Spisie rodz. szlach.* jako wylegitymowany w Heroldyi.

Grochowalski h. *Prus 1mo.* Felix i Ignacy synowie Tomasza, wymienieni w *Spisie szl.* jako wylegitymowani w Heroldyi.

Grochowarski h. *Ślepowron.* Łukasz skarbnik dobrzyński 1635. *Nies.* — Dom to starożytny, gniazdo jego Grochowarsk w woj. płockiem, — ukazuje się w aktach gr. ciechanowskich od r. 1408.

Grochowicki h. *Poraj*, w Wielkopolsce. Jan dziekan płocki 1603. Piotr archidyakon gnieźnieński 1612. Maciej łowczy kaliski 1673, tego córka Konstancya była za Janem Chrząstowskim h. *Łodzia*, druga Maryanna za Stanisławem Skaławskim. Stanisław w zakonie Soc. Jesu 1713. *Niesiecki.* — I o tych obszerniej pisze *Wielądko*, co jednakże tu nie powtarzamy dla wątpliwej wiarogodności tego autora. *Metryka koronna* z r. 1538 fol. 205 wymienia Grochowickich jako nobilitowanych.

Grochowski h. *Bończa.* Mikołaj kanonik poznański. Wacław w kaliskiem 1632. *Nies.* — Adam Grochowski rejent gr. stężycki r. 1664. Alexander wojski gostyński dziedziczył w r. 1681 dobra Chrośle i Niedzielsko. *Herb. rodz. szl. z r. 1853.* Do tych bodaj należy Grochowski jenerał wojsk Rpospolitej w r. 1794, poległy pod Szczekocinami.

Grochowski h. *Junosza*, w z. przemyskiej. *Okolski* tę starodawną familię od Bohdana książęcia ruskiego zaczyna. Fedor Bohdan z Grochowca starosta przemyski w r. 1360, zostawił dwóch synów: Iwana kasztelana przemyskiego 1382, od którego tylko był syn jeden Piotr Bogdan, dziedzic na Rohatynie, starosta na Olesku, ale *sterilis*. Drugi był Piotr, który fundował z synami swymi Mansyonarzów przy katedrze przemyskiej 1452, z Anny z Sprowy Odrowążówny spłodził pięciu synów: pierwszy Jan stolnik przemyski, ten wziąwszy działem dobra Hermanowce, od nich nazwany Hermanowski z Grochówca; drugi Franciszek podkomorzy przemyski r. 1427, który od dóbr ojczystych Kormanic, Kormanicki zawołany, tego syn Narcys podsędek przemyski 1513, tego zaś syn Auctus kasztelan czechowski 1540, którego dwie córki, z tych jedna Jadwiga za Hieronimem Mieleckim, druga *1mo voto* za Rzeszowskim, *2do voto* za Mikołajem z Bobrku Ligęzą. Trzeci Piotr miecznik przemyski 1443, ten od dóbr Kijowic, Kijowskim się pisać począł, z Zamiechowskiej spłodził Walentego chorążego przemyskiego 1482, z Fredrówny Jana Uryela i Magnusa. Czwarty Michał dziekan lwowski, którego ojciec dobra Chodowice w z. lwowskiej, do dziekanii lwowskiej przyłączył w r. 1452. Piąty Janusz dziedzic na Grochówce, od którego synowie Felix i Teofil. Z tych Felix spłodził Piotra podkomorzego przemyskiego 1526, tego synów kilku zostało z Orzechowskiej, a najstarszy z nich Stanisław podkomorzy przemyski, Ptaczkówna zrodziła mu Tomasza dworzanina Augusta króla, który dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Barbarą Skorucianką z Młodatycz, z tej córka jedyna za Tomaszem Pudłowskim; drugi raz z Ulińską z wielkiego Ulina, z tej trzech synów zostało: 1. Wojciech rotmistrz Zygmunta III. miał za sobą Krystynę z Rytwian Zborowską. 2. Stanisław, któremu Broniewska dwóch synów powiła: Tomasza łowczego sanockiego i Jerzego wojskiego samborskiego. 3. Jan, którego z Skalskiej syn Tomasz kasztelan derpski. Drugi Felixa brat Teofil z Trzejeckiej zostawił syna Piotra, ten z Krasickiej z Siecina spłodził dwóch synów: Jędrzeja dworzanina u Stefana Batorego i Wojciecha. Jędrzeja z Chołojewskiej było synów czterech: 1. Wacław, którego z Istmuntówny syn Jerzy proboszcz łucki. Krzysztof, który z Jordanówny z Zakliczyna zostawił synów trzech: Wojciecha Karmelitę, Marcina i Jana. Wojciech brat Jędrzeja, syn Piotra, z Zofii Manasterskiej h. *Pilawa*, spłodził trzy córki: jedna z nich Elżbieta Lubieniecka wojska żydaczewska, druga Anna Krzysztofa Taranowskiego małżonka; trzecia Agnieszka najprzód za Piotrem Korycińskim, potem za Marcinem Truskolaskim. Synów z tejże było sześciu: pierwszy Stanisław arcybiskup lwowski † 1645. Drugi Achacy był biskupem łuckim 1627. Trzeci Mikołaj sekretarz królewski. Czwarty Krzysztof wojski przemyski, burgrabia krakowski i żupnik wielicki. Piąty Felicyan kasztelan przemyski po Stanisławie Stadnickim, zostawił z Katarzyną Sienińską podkomorzanką synów: Wojciecha proboszcza ś. Michała na zamku krakowskim, Stanisława kustosza sandomierskiego *) i innych; córka jego Zofia była za Adamem Czołhańskim starostą. Szósty Rafał podkoniuszy kor., chorąży przemyski 1648, miał za sobą Krystynę Zborowską, córkę Alexandra, z tej był syn Konstantyn Stanisław kasztelan lwowski; syn się po nim został Stanisław ale *sterilis*, córki zaś dwie: Alexandra, Franciszka Dzierżka łowczego żydaczewskiego i Anna, Macieja Rybińskiego — małżonki. Jerzy dziekan przemyski, po którym brał sukcesyą Krzysztof Grochowski, córek jego trzy było: Teofila najprzód za Stefanem Sumińskim, po nim za Niezabitowskim, Magdalena za Kałuszowskim i Zofia za Pochowskim. Tomasza wspominają Konstytucye 1633. Jerzy łowczy przemyski 1670. Felicyan z Grochowiec na Brzuzie, stolnik żydaczewski 1694. Zofia Grochowska Adama Czołhańskiego małżonka. *Nies.*

Grochowski h. *Kuszaba*, w łęczyckiem. Adam miał za sobą Zofią Oknińską, z której synowie: ksiądz Felicyan, Bazyli, Jędrzej i córki dwie: Anna, Franciszka Januszowskiego i Eufrozyna, Augustyna Kurowskiego — małżonki. *Nies.*

Grochowski h. *Lubicz*, w podlaskiem, piszą się z Grochów, jednaż ich dzielnica z Wierzbowskiemi. Franciszek dziedzic dóbr Wilamowice i Worobice w woj. brześciańskiem 1661. Jędrzej kantor uniejowski, poeta niepospolity. W Litwie Hieronim Tobiasz, który z żoną swoją Elżbietą Alexandrą Szczawińską fundowali nowicyat jezuicki w Nieświeżu. Marcin i Daniel w orszańskim 1632. Mikołaj w wileńskiem; któryś z nich miał za sobą Borchowską h. *Lubicz*. *Nies.*

Grocki *Rajka* h. *Belina.* Kajetan Maciej legitymowany w sądzie gr. trembowelskim 1782. Ten sam zapewne dom co Grodzki.

Grodecki h. *wł.*, który jest taki: na tarczy w szerz rozdzielonej, w górnem polu czerwonem gryf srebrny w złotej koronie w prawo biegnący, — w dolnem niebieskiem takiż sam gryf; w szczycie hełmu cztery pióra strusie, z tych drugie czerwone, a czwarte niebieskie. Józef Krzysztof, dziedzic dóbr Gródek, za wybudowanie kościoła w tychże dobrach i za gorliwość w polepszeniu gospodarstwa wiejskiego, od Franciszka I cesarza austr. króla Galicyi i Lodomeryi, herb powyższy wraz z dziedicznem szlachectwem otrzymał r. 1807. Wincenty syn Józefa, wymieniony w *Spisie rodz. szl. król. polsk. z r. 1851.*

Grodecki h. *Jastrzębiec.* Jan biskup olomuniecki 1572. Adryan biskup teodozyeński 1647. Wacław wydał *tabulam Geographicam Poloniae. Niesiecki.* — W r. 1778 Stefan Grodecki regent z. chełmski. Franciszek w r. 1788 cześnik pilźnieński. *Krasicki.*

Grodecki h. *Poraj.* Tak umieszcza *Małach.*

Grodecki h. *Ślepowron. Niesiecki.*

Grodecki h. *Starykoń*, pod Sączem i na Podolu. Stanisław podsędek podolski. Sebastyan, którego

*) Ten to Stanisław był poetą, którego *Nies.* wziął za jednę osobę z arcybiskupem tegoż imienia *(Juszyński Dykcyonarz poetów polskich i Łepkowski: Starożytności etc.)*

syn Jan, dzielny wojownik przeciwko Turkom, Tatarom i Moskwie. Jan w woj. połockiem 1632. Stanisław 1626. Stanisław wojski latyczowski 1661. Adam 1674. Piotr, syn jego Mikołaj 1673. Sebastyan miał za sobą Katarzynę Grodecką, ale z nią *sterilis*. Anna siostra Sebastyana i Stanisława, była za Przyłęckim. *Niesiecki.*

Grodecki (nie wiadomo jakiego herbu). Maciej legitymował się w sądzie gr. tremb. 1782.

Grodicki (Groditzky von) h. *Radwan*. Obacz *przypisek* pod **Grodzickimi** h. *Drya*.

Grodliński h. *Kotwicz*, w Wielkopolsce. Idą od Konrada drugiego, syna Henrykowego. *Nies.*

Grodowski h. *Lis*, w bieckim powiecie, jednaż ich dzielnica z Swentopełkami Bolestraszyckiemi. N. Grodowska cześnikówna była za Jędrzejem Bileńskim. Jan z Pieczyleg 1536. *Niesiecki.*

Grodzanowski. N. Grodzanowska była za Piotrem Szczawińskim cześnikiem łęczyckim. *Nies.* — Dom to starożytny od Kownackich h. *Suche Komnaty* wyszedł, jeden bowiem z nich Stanisław — osiadłszy dobra Grodzanowo w z. wizkiej, nazwał się Godzanowskim; pod tym nazwiskiem ukazują się w aktach z. wizkich od r. 1534.

Grodzanowski h. *Prawdzic*. Dom starożytny, wspólnej dzielnicy z Kryskimi, którym książęta mazowieccy nadali grunta w ziemi wizkiej r. 1429; nazwane potem Grodzanowo i Krzewo i ztąd czas jakiś pisali się Grodzanowskimi; czy się jednak to nazwisko długo utrzymało — niewiemy.

Grodzicki h. *Gryf*, w krakowskiem. Jędrzej z Kotulina, ztąd się piszą; żona jego Elżbieta z Dmenina Kobielska, z której córka Alexandra za Mikołajem Łąckim z Nadola. Stanisław z Kotulina, z Chodkiewiczem wojował. Jan pisarz oświecimski 1697. *Nies.* — W r. 1778 Kajetan sędzia gr. oświecimski. Ignacy kanonik krakowski. Stryj jego także był kanonikiem krakowskim, brat jego był vice-instygatorem kor. *Kras.* — Józef *z Kotulina* podstoli z. wieluński, w r. 1751 dobra swoje Kamionna sprzedał. Józef (ten sam czy inny) także *z Kotulina*, w r. 1754 dobra Niechanowo, Drachowo, Potrzymowo i Nowawieś w pow. gnieźnieńskim nabył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Grodzicki h. *Łada*, w łukowskiej ziemi. Paweł generał artyleryi kor arsenały polskie w dobry porządek wprawił. Brat jego młodszy Krzysztof, także generał artyleryi kor., umarł kasztelanem kamienieckim. Siostra ich Wierzchowskiego małżonka. N. pisarz kwarciany hibernowy, siostra jego była za Samuelem Glembockim. Jędrzej cześnik łukowski, żona jego Piekarska chorążanka, z tej miał cztery córki, jedna z nich zaślubiona Buchowieckiemu, druga Niepokojczyckiemu, trzecia Fijałkowskiemu, czwarta Mieduszewskiemu i synowie trzej: Kazimierz proboszcz kobryński, Mikołaj młodzianem umarł i Ludwik rotmistrz brześciański, temu Maryanna Lgocka powiła trzy córki: Magdalenę Horajmową, Barbarę Gnatowską i Felicyannę; synów zaś czterech: Kazimierz żył z Borysowską, zaś Leo Faustyn i Tomasz w zakonie Societ. Jesu. Tenże Jędrzej po Piekarskiej wkroczył w związki małżeńskie z Zaborowską, z której syn jeden klerykiem umarł. Grodzisko, z którego się piszą, jest w łukowskiej ziemi. *Nies.* — Grodziccy są i w ziemi sanockiej. Z tych jeden z Cieszyńskiej spłodził Deręgowską, Dedyńską, Humniecką i synów trzech: z tych Ignacy kanonik krakowski. Jan Michał kasztelan oświecimski. Stanisław stolnik pilźnieński, miał za sobą Wiktorównę. *Kras.* — Janowi Nep. Grodzickiemu, krajczemu w. kor., przyznany został tytuł hrabiów w królestwie polsk. 1819 1825. Anna Grodzicka za Janem Zarembą na *Zmiennicy*, — Michała kasztelana oświecimskiego synowiec Wincenty, dziedzic Starej wsi pod Grzybowem, † r. 1867, przeżywszy lat 103; — z jego synów jeden poległ w r. 1863, drugi † na wygnaniu w Syberyi. *Kosiński (Prz. Her.)* liczy z tej familii siedmiu kasztelanów 1518—1743.

Grodzicki h. *Ogończyk*, w poznańskiem. *Nies.* — Ksawery miał za sobą Krystynę Parczewską.

Grodzicki h. *Topacz*, na Rusi. Antoni doktor teologii, przeor konwentu św. Trójcy we Lwowie. Stefan w wołyńskiem podpisał elekcyą Jana III. Jakób i Stanisław 1607. Walentyn Chwostak, córka jego Anna była za Stanisławem Piaseckim. *Nies.* — W r. 1788 Teodor Grodzicki dziekan łucki. W r. 1778 Kajetan (niewiadomo jakiego herbu) cześnik sieradzki. Jan podwojewodzy szadkowski. *Krasicki.*

Grodziecki h. *Drya*, w Wielkopolsce, piszą się z Wyszyny. Maciej gnieźnieński kanonik † 1517. Jędrzej kanonik poznański 1542. Jan J. U. D. dziekan głogowski, wrocławski i warmiński kanonik, a potem biskup ołomuniecki. *) Adam z Wyszyny posłował na sejm 1626, w r. 1629 kasztelan nakielski, marszałkował w trybunale koronnym r. 1637, złączył się był dożywotnie z Anną z Wierzbna Rydzyńską, z którą spłodził dwie córki: Jadwigę, Jędrzejowi Boxa Radoszewskiemu

*) Tego Jana, kładzie *Nies.* i pod Grodeckimi, nie będąc widocznie pewnym, gdzie go należało umieścić; *Krasicki* zaś pisze, że na listach jego oryginalnych do Kromera i Hozyusza, konserwowanych *in Arch. Helsberg.* widział pieczątkę z herbem *Radwan* i ztąd słusznie wnosi, że do tego należał herbu. Jest bowiem na Szląsku rodzina z Polski tam przybyła, albo raczej ze Szląskiem od Polski odpadła, która się pisze po dziś dzień Groditzki czyli Grodetzky albo Groditzer, vel Grodis i pieczętuje herbem *Radwan (Sinapius)*.

z Siemkowic kasztelanowi i Zofię, Krzysztofowi Mycielskiemu wojskiemu zaślubione. Synów także dwóch: Jędrzeja starostę stawiszyńskiego, od tego z Heleny Kretkowskiej wojewodzanki zostały dwie córki: Franciszka za Franciszkiem Miaskowskim kasztelanicem i Barbara zakonnica pod regułą św. Teresy w Poznaniu i syn Ludwik, od tego także z Anny Kretkowskiej wojewodzanki chełmińskiej córka Dorota za Karolem Marchockim podsędkiem. Jan 1632 w sieradzkiem. Stanisław na Wyszynie w poznańskiem 1648. Wojciech cześnik łęczycki 1674. Jędrzej miał za sobą Maryannę z Przybisławic Minorównę, z której córka Maryanna za Franciszkiem Kowalskim. Krystyna Jędrzeja Tomickiego kasztelanica, druga Łukasza Bartskiego, Helena Jana Arcemberskiego burgrabiego małżonki. Jakób. Tomasz 1704. *Nies.*

Grodzicki h. *Nałęcz*, inni ich piszą Grodzicki. Samuel Stanisław z Grodźca, Zygmunta III do króla hiszpańskiego ablegat, umarł w Placencyi. Jan podstarości ciechanowski 1689. Stanisław w zakonie Soc. Jesu kilka rozpraw religijnych i kazań wydał do druku w Wilnie r. 1592—1593. Brat jego Jan, którego syn Jakób w medycynie dobrze przepolerowany. Jan podkomorzy różański, poseł na sejm 1623. Piotr Jakób podkomorzy także różański 1638. Hieronim w z. nurskiej 1618. Stanisław chorąży łomżyński, Joachim wojski w tejże ziemi 1648. Alexander Józef stolnik ciechanowski 1705. N. Janusza Wessla wojewody płockiego małżonka; z Grodziska Bronisz cześnik nurski 1496. *Nies.* — Jan kanonik wrocławski r. 1565. W r. 1544 Piotr Okoin z Grodziska podkomorzy rawski. Stanisław 1567. *Kras.*

Grodzimont, w wileńskiem. Jakób podpisał elekcyą Jana Kazim. *Niesiecki.*

Grodziński h. *Kuszaba*, w Litwie. Jerzy starosta golubski fundował klasztor OO. Dominikanom w Semnie 1603. Alexander w brześciańskiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.* — Paweł i Łukasz Grodzińscy legitymowali się w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Grodziński h. *Łabędź*. Grodzińska była za Łukaszem Chełmickim h. *Nałęcz*. Mikołaj 1669. N. Grodzińska była za Maciejem Bystronowskim stolnikiem różańskim. Jan kasztelan nakielski r. 1578. *Niesiecki.*

Grodziński h. *Paprzyca*. Wincenty syn Tadeusza, Walenty syn Antoniego, Józef syn Wincentego i Władysław syn Walentego — wszyscy wymienieni w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grodzki. Hipolit syn Alexandra. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Grodzki h. *Belina*, w lubelskiem, inni ich piszą Grocki z Rzeczyce, *Okolski* w indexie położył Grodecki. Alexander w sandomierskiem, Wojciech, Jędrzej, Piotr w z. ciechanowskiej, Jakób, Bartłomiej, Adam, Stefan w z. różańskiej podpisali elekcyą Jana Kazim. Barbara Grodzka cześnikówna czerska była za Stanisławem Brzeskim h. *Oksza*. *Nies.* — W r. 1788 Ignacy V. G. brański. N. regent z. lidzki. *Kras.* — Jakób Grodzki w r. 1641 dobra Zbilitowo w ziemi łomżyńskiej posiadał. Paweł w r. 1722 był komornikiem z zambrowskim. Jan posłem na sejm w r. 1733. Walenty, geometra ziemi łomżyńskiej, zostawił synów: Szymona skarbnika z. bielskiego i Grzegorza, którego syn Jan w r. 1751 nabył od stryja swego Szymona, dobra Grodzkie-nowe i Kulesze-Litwa Stara. Józef w r. 1773 dziedziczył Dembłowo w poznańskiem. Jan, vice-regent gr. brański, w r. 1776 sędzia surrogator brański. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Grodzki h. *Radwan*. Izydor syn Błażeja. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Groff. Jan *nobil. w Metr. kor.* r. 1552 fol. 59.

Groffe. Eugenia wdowa po Alexandrze i jej dzieci: Karol, Teodor, Gustaw Karol i Paulina. Tak stoją wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Groffi. Jakób i Wincenty. Tych *Metryka kor.* z r. 1525 fol. 309 wspomina jako nobilitowanych.

Groicki w Kujawach. Paweł pisarz grodzki bydgoski r. 1674. Bartłomiej podwójci krakowski podał do druku: *Porządek sądów i spraw miejskich* etc. i wiele innych dzieł treści prawniczej 1559—1575. *Niesiecki.*

Grom *Lechnacki*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gromacki h. *Oksza*, w sandomierskiem. Jan 1632. Stefan i Samuel 1648. Stefan 1674 podpisali elekcye królów polskich. N. miał za sobą Annę Kiesielównę, wdowę po Hurku. Marcina córka była za Stanisławem Piaseckim, Marka zaś córka, za Sebastyanem Piaseckim. *Nies.* — Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. *Metryka kor.* z r. 1507 fol. 86 wymienia Jana a r. 1552 fol. 125 Pawła — Gromadzkich jako nobilitowanych.

Gromadzki. Jan otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie gr. buskim r. 1782, na mocy czego jego syn Jakób wraz z swoimi synami: Konstantym, Ludwikiem i Apolloniuszem wpisany do szlachty krajowej stanu rycerskiego r. 1822.

Gromadziński. Paweł *nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Gromkowski, w krakowskiem. *Nies.*

Gromnicki h. *Prawdzic*. Piszą się z *Omelan*. Józef Antoni, Franciszek Józef i Stanisław otrzymali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie ziemskim lwowskim r. 1782. Z tych Józef Antoni, syn Jana podczaszego liwskiego, prawnuk Mikołaja chorążego nowogrodzkiego —

członek Stanów galic. r. 1825, dziedzic dóbr Łaskowiec, Łowczyc, Kijowca, Deczowa, Podusilny, Baczowa i innych, miał za sobą Franciszkę Sasuliczównę łowczankę słonimską, z której synowie: Tadeusz, który w r. 1806 zaślubił Anielę hr. Dzieduszycką i Jan, który w r. 1801 zaślubił także hr. Dzieduszycką Julię, siostrę rodzoną Anieli. Do tychże należą: Andrzej cześnik bracławski, subdelegat lwowski, którego z Katarzyny Dąbrowskiej syn Michał był trzymany do chrztu w r. 1752 przez wyżej wymienionego Józefa Antoniego Gromnickiego *(Metryki katedry lwowsk.)* i N. który z Elżbietą Osmulską miał córkę Antoninę za Andrzejem Sewerynem hr. Dzieduszyckim, któremu wniosła posagiem dobra Niesluchow i Rzepniow *(Kronika domu Dzied.)* — W r. 1863 Antoni *z Omelan* otrzymał od cesarza Franciszka Józefa I zatwierdzenie staropolskiego szlachectwa i na tej zasadzie potomstwo jego, jako to: Tadeusz, Michał, Ignacy, Marya i Helena wpisani r. 1865 do szlachty krajowej stanu rycerskiego.

Groniewski. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Gronkowski. I tych umieszczają ci sami autorowie.

Gronostajski h. *Jastrzębiec.* Tak umieszcza *Małach.*

Gronostajski h. *Jezierza.* Gniazdo ich dobra Gronostaje Puszewo w ziemi łomżyńskiej, o czem wspominają akta ziemskie łomżyńskie z r. 1470, gdzie są wymienieni Jakób i Stanisław, bracia rodzeni. *(Kap. Mil.)*

Gronowicz. Tak wypisany u *Kuropatn.* i *Małach.*

Gronowski h. *Grynfar*, to jest sześć lilii w polu czerwonem, z sześciu latoroślami rozwinionemi, tak mi (mówi *Nies.*) go opisano i nazwano, jabym rozumiał że to herb Wierzbna. Gronówko w Wielkopolsce gniazdo domu tego, z którego się piszą. Mikołaj miał za sobą Pscyńską h. *Rawicz*, z tej były dwie córki, jedna z nich Zabłocka ale *sterilis*, synów zaś trzech: Stefan w zakonie Soc. Jesu rządził kollegium kamienieckie i barskie, drugi Kasper, trzeci Adam, żona jego Kawiecka, synowie: Melchior, Jan i Antoni; stryjeczny Adama brat, Wojciech. Małgorzata była za Świętosławem Smarzewskim. Są i w krakowskiem, z tych Jan Jerzy z Gronowa podpisał konfederacyą zatorską 1705. Są i w trockiem, Wojciech Gronowski 1648. *Nies.*

Groński. Tak wypisany u *Kurop.* i *Małach.*

Grosmann *Zapolski.* Krystyn legitymowany w sądzie gr. lwowskim r. 1782. Tego samego zapewne domu N. Grossmann, uwolniony *à scart* w konstyt 1775.

Gross. Dominik legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Gross *de Rosenburg.* Piotr otrzymał szlachectwo galicyjskie od cesarza Franciszka II. r. 1793.

Groszkowski. Jan miał za sobą Rozalię Tarnowską h. *Rolicz. Niesiecki.* — O tych obszerniejszą wiadomość podaje *Wielądko.*

Grot h. *Gozdawa.* Jan z Rudy Dębowskiej, czy Dybowskiej, kanonik gnieźnieński † 1532. *Nies.*

Grot h. *Rawicz.* Grot czwarty brat Prandoty, Goworka i Warsyusza, którego potomstwo z Słupce się pisało, z tych był Jan Grot z Słupce wojewoda rawski, roku nie przypisał *Papr.* Jana Grota z Słupce wspomina *Miechovita w księgach czwartych*, że poległ z synem Janem pod Bukowiną. Inni się pisali z Nowego miasta, jako Jan z Nowego miasta wojewoda rawski r. 1485. Grot z Słupce kasztelan lubelski 1366. Grot z Słupce, o którym pisze *Cromer. lib. 16* że utracił Konary. Jan III tego imienia Grot z Słupce biskup krakowski, po Nankierze na tę katedrę wstąpił, † 1347, posłem był do papieża w Awinionie, pozyskał paliusz dla biskupów krakowskich. Brat jego Marcin Grot, którego synowie trzymali Białą w lelowskim powiecie i pisali się z Biały i Przyłęka. Z tych Jakób zabity 1576, zostali się synowie jego: Krzysztof Jan, Jerzy Paweł, Wawrzyniec, Stanisław, Prokop. Drudzy Grotowie piszą się z Konar, jako Jan Grot z Słupce i z Konar kasztelan sądecki 1506. Maciej w ziemi ciechanowskiej 1632. Lambert w podlaskiem 1648. Alexander i Jędrzej z Biały w woj. krakowskiem 1705. Krystyn z Ostrowa kasztelan krakowski 1412. Paweł w r. 1474 i drugich dwóch wspomina *Bielski fol. 486.* Jan sędzia z. drohicki, dziedzic na Tokarach i Duszlewicach, spłodził trzech synów: Jana, którego dwie córki zostały: Katarzyna za Stanisławem Mężyńskim i Barbara za Sługockim; Jerzego podsędka z. drohickiego, od tego także tylko córka była Felicyanna za Mikołajem Glinką Janczewskim i Jakóba, który z Anną Oborską spłodził Sambora pisarza z. drohickiego, temu Maryanna Pilichowska powiła syna jednego Mieczysława i to *sterilem.* N. Grotówna była za Maciejem Gembickim starostą nakielskim, a przedtem za Grabskim. N. za Bujnem Piotrem. *Niesiecki.*

Grothus albo **Grothauz** h. *wł.*, który jest taki: na tarczy w połowie ściętej, przez górne pole złote i dolne srebrne, skośnie ku lewemu — most murowany, na czterech czarnych słupach; w szczycie hełmu dwa skrzydła orle, prawe białe, lewe czarne, na każdym takiż jak w tarczy most, słupami do środka. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — *Niesiecki* to o nich pisze: Ta familia według niektórych w Belgium, według inszych w Anglii się przedtem gnieździła, potem w Kurlandyi kwitnęła. Jerzy starosta czorsztyński † 1699. Eustachy cywuń uswędzki, podstoli żmudzki, kasztelan żmudzki, 1690, miał za sobą Maryannę Liniewską, wdowę po Abrahamie Gołuchowskim. Jan starosta czerweński, dworzanin król. N. miał za sobą Teodorę Gruzewską podkomorzankę. Tyle *Nies.* — W r. 1778 Antoni Grothauz pisarz gr. szawelski. *Kras.* — Krzysztof Grothus, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi kr. polsk. Grotusa wojewodę inflantskiego r. 1707 wspomina *Pam. Zaw.*

Grotkowski h. *Ogończyk*, z tą odmianą, że na hełmie dwie ręce panieńskie w górę podniesione, pierścień trzymają. Jan sekretarz królewski. Stanisław gnieźnieński, krakowski i sandomierski kanonik † 1573. Sebastyan archidyakon i officyał kujawski 1642. Są jedni Grotkowscy w sandomierskiem, z tych Melchior 1632, drudzy w wileńskiem, z tych Dadzibog skarbnik wileński 1674. Marcin in Soc. Jesu † 1661 *Niesiecki.* — W r. 1778 Marcyan cześnik krasnostawski. *Kras.* — Wojciech (ale niewiadomo jakiego herbu) legitymowany w sądzie z. pilźnieńskim r 1783.

Grotowski h. *Przerowa*, w trockiem. Jan sędzia z. trocki, synowie jego: Samuel mąż rycerski, Konstantyn i Krzysztof. Jan Gabryel sędzia z. inflantski i Michał 1648. Alexander miecznik inflantski i Łukasz w woj wołyńskiem 1674. *Nies*

Grotowski h. *Rawicz*, piszą się z Grotowic, trzy mile od Rawy. Od Grotów Rawiczów także idą. Z tych Maciej, pod Orsą pamiętne jego rycerskie dzieła za czasów Zygmunta I. Adam życie swoje całe w obozie przepędził, już za Augusta, Stefana i Zygmunta III. królów. Bracia jego Wacław i Marcin, ludzie także odwagą serca w różnych expedycyach wsławieni, z tych ostatni miał za sobą Helenę Skotnicką h. *Bogorya*, zostawił synów sobie nieodrodnych: Macieja, Jerzego i Stanisława i córkę Jana Bielskiego małżonkę. Adam pod Jędrzejowem spłodził z Barbarą Jakóbowską h. *Topór* syna jednego Jana, od którego się z Jadwigi Brandysówny zostało córek trzy: z tych Anna była za Piotrem Brandisem, druga za Pantaleonem Pągowskim, trzecia Jadwiga za Bielskim Zygmuntem h. *Sreniawa.* Tomasz w rawskiem, Adryan komornik czerski 1648. Konstancya z woj. łęczyckiego Wacława Broniszewskiego małżonka. Franciszek podstarości i sędzia gr. rawski, dziedzic na Bogusławkach i Starowsi, z Anny Kurdwanowskiej spłodził Magdalenę za Marcinem Podsędkowskim i Małgorzatę za Sebastyanem Palczewskim. *Nies.* — Ignacy, registrator sądu z. pilźnieńskiego, legitymował się w tymże sądzie r. 1782. Leon, Henryk i Zygmunt wpisani do ksiąg stanu rycerskiego r. 1854 na mocy uzyskanego przez ich ojca Franciszka — zatwierdzenia staropolskiego szlachectwa od cesarza Ferdynanda I. r. 1845.

Grotowski h. *Slepowron.* Że są i tego herbu, świadczy *Małach.*

Groty h. *wł* Dwóch było Grotów w zakonie Soc. Jesu, z tych jeden Zygmunt † 1650, drugi Jerzy rządził kilka kollegia. *Nies.*

Grozowski h *Wężyk*, w sandomierskiem. Jerzy Jazłowieckiemu hetmanowi miły dla dzielności w różnych funkcyach, do których go zażywał. *Niesiecki.*

Grubiński. Jan. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grudnicki h. *Jastrzębiec.* Krzysztof miecznik zawskrzyński w r. 1763, (jego syn Józef). *Herb. rodz szl. król. polsk. 1853.* W r. 1782 Krzysztof, Ignacy i Franciszek legitymowani w sądzie z. przemyskim.

Grudecki. Stanisław wojski latyczowski 1661. *Nies.*

Grudowski h. *Lis.* Marceli i Maryan synowie Augustyna i Katarzyny Duczymińskiej. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Grudowski h. *Prawdzic.* Patrz **Gradowski** h. *Prawdzic.*

Grudzia w Litwie. N. Grudzia łowczy żmudzki 1696 Alexander podczaszy rzeczycki, podpisał elekcyą Jana III z Żmudzią. Grodz Jan, Alexander, Jędrzej, Maciej 1700. *Nies.*

Grudzielski h. *Korab.* O tej rodzinie nie ma śladów w żadnym z herbarzy polskich, niema i w spisach urzędowych, którymi się posługujemy, atoli p. *Zychliński w Złotej księdze (Roczn. II str. 91)* świadczy o jej starożytności i powołuje się na „dawne herbarze", w których ich pisać miano *Grudzielski*, nie mówi jednak, co to za dawne herbarze, widocznie sam jeden tylko mając o nich wiadomość. Takie ogólnikowe przytaczanie źródeł, zwłaszcza przy genealogiach nieznanych w herbarzach rodzin — sprowadza wątpliwość co do samejże genealogii i użytych doń dokumentów, o czem już pisaliśmy obszerniej pod Gordonami na str. 559, i o czem pomówimy jeszcze w *Dodatku* pod Grudzielskimi.

Grudziński. Paweł syn Jakóba, Kazimierz syn Pawła. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grudziński h. *Grzymała*, w Wielkopolsce, piszą się z Grudny, najpierwszemi dygnitarstwy i pamiętnemi dziełami wsławieni. Z tych Maciej kasztelan bydgoski w r. 1480. Jędrzej żył za czasów Zygmunta I., syn jego był Stefan chorąży kaliski, od którego, według *Papr.*, trzech się synów zostało, to jest Zygmunt Janusz kasztelan krzywiński, Jędrzej i Stefan kasztelan nakielski, starosta wałecki, poseł do Moskwy 1576, temu Rzeczpospolita z sejmu 1581 płacę wojsku naszemu, w Moskwie na ten czas będącemu, naznaczyła; córki jego dwie: Anna Samuelowi Chełmskiemu, druga Katarzyna Sobieskiemu podkomorzemu lubelskiemu zaślubione, syn zaś Zygmunt wojewoda kaliski 1629 miał za sobą Elżbietę, czyli jako inni chcą, Annę z Bnina Opalińską, z tej córka Izabela dostała się w małżeństwo Pawłowi Działyńskiemu, syn zaś Jędrzej Karol wojewoda po-

znański 1655, żona jego Maryanna Święcicka, z tej syn jeden młodo umarł, drugi Stefan podstoli kor., miał *1mo voto* z Niemojewską, wdową po Czarnkowskim, *2do voto* Wiktoryę Trzebuchowską, wdowę po Szczawińskim, atoli z obiema żył *sterilis*. Piotr Samuel starosta średzki, brat rodzony Jędrzeja Karola wojewody, miał z Katarzyną Komorowską h. *Korczak* dwóch synów: jeden Zygmunt Alexander † młodo 1661 *sterilis*, drugi N. starosta inowrocławski. Zygmunt wojewoda rawski 1616 miał za sobą (podług gen. Stanisł.) Konstancyą Stanisławską h. *Pilawa* kasztelankę halicką, ale z nią żył *sterilis*, *2do voto* miał Karśnicką, z której córka jedna za Janem Bykowskim, druga Barbara za Oleskim i syn Stefan, starosta ujski, pilecki, bolemowski, *2do voto* miał za sobą Konstancyę z Konar Kołaczkowską kasztelankę, z której zostało trzech synów i jedna córka, † 1640, *1mo* zaś *voto* miał za sobą Konstancyę Opalińską marszałkównę. Córka jego Maryanna Teresa, była za Janem Dominikiem Działyńskim, kasztelanem chełmińskim, starostą pokrzywnickim, umarła 1682; synowie zaś: Jan młodo umarł r. 1640. Drugi Stefan Zygmunt starosta bolemowski i ujski † 1677, zostawił dwóch synów: Adama *sterilem* i Zygmunta, od którego z Teresy Rydzyńskiej cześnikówny były dwie córki: Zofia Rydzyńska i Olewińska i syn Karol, który miał za sobą Swinarską z Gołuchowa. Trzeci Mikołaj Wiktoryn starosta gołubski, pilecki i guzowski, potem krajczy królowy, deputat na trybunał kor. 1681. OO. Reformatów fundował w Miedniewicach 1676, kollegio jezuickiemu poznańskiemu na fabrykę kościoła znaczną jałmużnę wyliczył; żona jego pierwsza Szczawińska Barbara Domicela wojewodzanka, wdowa po Konstantynie Lubomirskim, druga Zofia, córka Pawła Sapiehy. Miał i trzecią żonę księżnę Radziwiłłównę Lukrecyą kanclerzankę, z której córka Maryanna Duninowa referendarzowa kor. N. Grudzińska była za Piotrem Firlejem kasztelanem. Anna za Jędrzejem Marcyanem Zebrzydowskim starostą rogozińskim. Jędrzej wojewoda rawski 1648, syn podobno Zygmunta wojewody rawskiego, żona jego Anna Weiherówna z Opalińskiej urodzona, syn jego Jakób, (jam, mówi *Nies.*, i drugiego Jędrzeja wojewodę rawskiego w tomie pierwszym położył, z *Duryew.* ale nie masz o nim pewności), synów jego było dwóch: Mikołaj kasztelan sieradzki 1690 i Kazimierz kasztelan brzeski kujawski. Jan kasztelan nakielski, syn podobno Zygmunta wojewody rawskiego, żona jego Maryanna z Tomic Iwińska, córki jego trzy: Teresa za Prusińskim, Elżbieta za Łąckim, Katarzyna za Kolińskim, podobno jeszcze i drugie dwie były: Helena i Lukrecya; syn jego Zygmunt także kasztelan nakielski. Stefan, królów Zygmunta, Władysława i Jana Kazimierza dworzanin, † 1650, któremu żona Anna Kościelecka w Poznaniu nadgrobek wystawiła. Piotr zginął pod Pleszkowem r. 1582. Malcher kasztelan brzeski kujawski 1690. Stanisław kasztelan rogoziński. Maciej 1633. N. pułkownik sławny tego wieku, miał brata rodzonego. Elżbieta była za Stefanem Gembickim wojewodą. Tyle *Niesiecki*. — Lukrecya (o której wyżej) wyszła za Franciszka Mycielskiego. Stanisława kasztelana rogozińskiego (o którym wyżej) syn, N. był starostą rawskim *(Pam. Zawiszy)*. Zygmunt starosta bolemowski (którego wyżej *Nies.* nazywa Stefanem Zygmuntem) miał za sobą Katarzynę Przyjemską. Syn jego Zygmunt miał *2do voto* *(1mo voto* Rydzyńska, o czem wyżej) księżnę Woroniecką, a tego syn Karol *(Akta gr. pozn.)* kasztelan poznański, z Krystyny Swinarskiej zostawił: 1. Adama, dziedzica dóbr Strzelce, Słomki, Ostrówko, Radwanki i t. d. w dawnem województwie gnieźnieńskiem i innych w woj. kaliskiem, bezdzietnie zmarłego, 2. Zygmunta, dziedzica Chodzieża i Oleśnicy, podkomorzego JKM. polskiego, (ten wyniesiony został do godności hrabiów pruskich, dyplomem z dnia 19 września 1786, przyczem herb ułożono taki: tarcza przećwiertowana: w pierwszej części w polu złotem herb Rawicz, w drugiej w czerwonem polu herb Poraj, w trzeciej herb Wierzbna, w czwartej herb Łodzia, a w środku mniejsza tarcza z herbem Grzymała w polu złotem; — nad hełmem pięć pawich piór z wieńcami), który z Teresą Krzycką kasztelanką krzywińską zostawił: Maryą bezdzietnie zmarłą, Józefę za Kołaczkowskim, ojcem jenerała Kołaczkowskiego, i syna Antoniego, który miał z pierwszą żoną Maryanną Dorpowską córek trzy: Joannę (ur. 1799, zaśl. 1820, † 1831) księżnę Łowicką, małżonkę w. ks. Konstantego carewicza, Józefę za Wacławem hr. Gutakowskim, wielkim koniuszem cesarza rosyjskiego i Antoninę za jenerałem Dezyderym Chłapowskim; z drugą zaś żoną Anną Białobłocką, córką Antoniego i Antoniny Pomorskiej, spłodził: Amelią za Emilem Szołdrskim, Teresę za Wiktorem hr. Szołdrskim, Karola bezdzietnego, Konstantego także bezdzietnego — i obecnie żyjącego Zygmunta, dziedzica dóbr Drzążgowa i innych, który z Maryi hr. Działyńskiej pozostawia: Celinę, Zofię, Adama i Jana.

Grudziński h. *Łabędź*. Michał, otrzymał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie gr. halickim r. 1782.

Gruja h. *Prawdzic*. *) O tych tylko jeden *Duńczewski* podaje następującą wiadomość: Za czasów

*) P. Żychliński w *Złotej Księdze* powtarzając za Duńczewskim, dodaje z swej strony, że rodzina ta „od kilku wieków na Wołyniu osiadła, wywodzi się od Stefana Grui, który za panowania Zygmunta III otrzymał indygenat, co świadczy manifest w r. 1659 przez Samuela de

Jana Kazim. króla żył w woj. kijowskiem Kasper Gruja, dziedzic dóbr Fulczyn i tamże zginął zabity od kozactwa. Ten Kasper miał za sobą Biesiadowską h. *Półtora krzyża*, z którą spłodził Samuela, ten będąc pułkownikiem u książęcia Jeremiasza Wiśniowieckiego, dzielnie gromił nieprzyjaciół i w różnych był okazyach wojennych za czasów króla Władysława IV, a po odpadnięciu od Polski Zadnieprza, przeniósł się do województwa wołyńskiego, gdzie zaślubił Konstancyą z *Lubiszowa* Lubiszowską, po której wziął połowę Libiszowa w woj. sandomierskiem w powiecie oświecimskim, *) potem kupił w ziemi stężyckiej wieś Sarny. Syn jego Mikołaj miał za sobą Annę *de Sulimów* Falęcką h. *Bróg* vel *Leszczyc*, z której trzech zostało synów: Samuel stolnik bracławski, Stanisław podczaszy stężycki i Hieronim wojski stężycki, którzy oprócz dóbr powyższych posiadali Wierzchowiska w powiecie urzędowskim, a w woj. wołyńskiem od książąt Wiśniowieckich trzymali w obligacyach wieś Jankowice **) i Swinne, w kijowskiem zaś miał wieś Skwirkę, Szalejówkę i Tokarówkę. Tyle z *Duńczewskiego*. Obszerniejszą wiadomość podamy w *Dodatku*.

Gründlich h. *Nagroda*. Karol. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Grunwath. Michał. *Nobilit.* w Metryce kor. 1540 fol. 187.

Gruszczyński h. *Belina*, w sandomierskiem. Jan, dworzanin Jana węgierskiego króla, wydał do druku *De offic.* Gruszczyńska Piotrowi Dębińskiemu sędziemu, Katarzyna sędzianka sandomierska Jakóbowi Potockiemu h. *Pilawa*, zaślubione. Walentyn z Lipna 1586. *Niesiecki.*

Gruszczyński h. *Poraj*, w sieradzkiem. Jan chorąży sieradzki, z Małgorzaty z Naramowic spłodził kilku synów. Z tych Jan był arcybiskupem gnieźnieńskim, † w r. 1473; z jego kilku rodzonych braci pisali się jedni z Iwanowic, drudzy z Górniewic, inni z Gruszczyc, a potem z Koźmina, który u Hinczy z Rogowa kasztelana sandomierskiego. Jan arcybiskup kupił dla braci swoich, od którego potem Koźmińscy nazwani; jeszcze jednak za żywota jego, już między bracią rozterki o te dobra zaszły, i owszem *Łubieński in Monitis de Episcopatu* powiada, że któryś z nich w zamku opatowieckim ściśle obleglszy Jana, ciężkie na nim wymógł kondycye. Jednego z braci tych wspomina *Damalewicz*. Jędrzeja, któremu Jan do archidyakonii kaliskiej przydał kanonią gnieźnieńską, drugiego Marcina. Trzeci był Bartłomiej z Iwanowic kasztelan kaliski. Czwarty Mikołaj Kośmider cześnik sieradzki. Stanisław kasztelan konarski 1575. Jan kanonik poznański 1489. Krzysztof Kośmider podpisał w z. wieluńskiej elekcyą Władysława IV. Wojciech w grodzieńskiem. N. Kośmidrówna Gruszczyńska Stefana Białokurowicza cześnika, druga Piotra Niszczyckiego kasztelana, małżonki. Adam kasztelan kaliski 1700, żona jego Zofia Przyjemska chorążanka, z której córka została. Siostra kasztelana zmówiona z Sebastyanem Bojanowskim. Adam sędzia kapturowy poznański, żona jego Katarzyna Konarzewska, umarła 1696. N. Melchiora Gurowskiego chorążego kaliskiego małżonka. *Nies.* — Wojciech w r. 1505 zabezpiecza na Koźminie wiano żony swojej Zofii Leszczyńskiej *(Akta gr. pozn.)* Adama, kasztelana kaliskiego córka Konstancya, wyszła za Ludwika Górzeńskiego. Adam miał za sobą Magdalenę Leszczyńską, wdowę po Pawle Działyńskim. Tadeusz *Koźmin* Gruszczyński (ale nie wiadomo jakiego herbu) legitymował się w sądzie z. pilźnieńskim 1782. W *arch. rząd. drezd. (oddział tajny)*, znajdują się listy Bogusława *de Rosenberg* premier lejtnanta i J. R. Gruszczyńskich; ostatni donosi ministrowi Brühlowi o śmierci swej żony, zmarłej 25 maja 1740. Do tychże należy Antoni, dyrektor towarzystwa kred. w zachodnich Prusach, baron pruski od r. 1840.

Gruszecki h. *Lubicz*, w chełmskiej ziemi i na Podolu. Maciej mąż rycerski, któremu w krwawych zasługach dobra Gruszcze małe i wielkie wieczną darowizną król puścił, od których to imię urosło, jego zaś chorążym koronnym uczynił. Jędrzeja z Hańskiej był syn Piotr, z którego ośmiu synów, sześciu w różnych kampaniach poległo, dwaj zaś z tejże Anny Orchowskiej spłodzeni, to jest: Bronisław Samuel Szumilist nazwany, ten na Rusi osiadł, porucznikował u Zborowskiego, a potem wojski czerniechowski. Bronisław łowczy czerniechowski 1633, na Podolu w Hołoskowicach wymurował zamek. Stanisław Jan, sędzia z. podolski 1661. Stanisław stolnik latyczowski,

Kosów na Sarnach i Libiszewie Gruję, regimentarza, podkomorzego inflantskiego i t. d. do grodu czerskiego zaniesiony..." Otóż szczegół ten byłby nader ważny dla rozjaśnienia początków tej rodziny, gdyby szan. autor *Złotej księgi* nie był zapomniał przytoczyć równocześnie źródło, z którego zaczerpnął o nim wiadomość. *Metryki* bowiem i konstytucye nic zgoła nie wspominają o tym indygenacie, a nam trudno nawet pojąć, dla czego wnoszono manifest do grodu czerskiego, skoro wnoszący i wogóle cała jego rodzina, w innych powiatach zamieszkiwała.

*) Powiat oświecimski należał do województwa krakowskiego, a nie sandomierskiego.

**) Wieś Jankowce oddaną była w dzierżawę Janowi Chlebowskiemu około r. 1650, o czem mówi uniwersał księcia Jeremiasza Wiśniowieckiego *(arch. lipowieckie)*, ale ta wieś należała do dóbr Zadnieprskich, które po r. 1651 raz na zawsze z rąk księcia odpadły.

deputat na trybunał koronny 1694. N. brat Macieja, nazwany Baran, Wojciech syn jego, z Komorowskiej spłodził Stanisława, Jana, Piotra i Jędrzeja. Stanisław z Dubaniewskiej Tomasza który poległ pod Haliczem od Tatarów, Mikołaja i Jana, ludzi rycerskich, ten był z Postrumińskiej urodzony. N. trzeci brat Macieja, od którego poszli Jan Konstantyn, Wojciech i Piotr bracia rodzeni. Piotra z Anny Jaroszewskiej potomstwo: Jan, Michał, Krzysztof, Wacław i córka Katarzyna Krzewska, *2do voto* pojął Piotr Borzechowską, z której był syn Remigian, ten najprzód z Wojakowskiej spłodził syna Antoniego, potem z Pilczańskiej Józefa. Jan, mąż wojenny, z Zofią Pelczanką miał syna Jakóba. Wojciech z Molińską Tobiasza. Piotr zginął na Pokuciu, od którego syn się został Marcin. Gruszecka Józefa Chmieleckiego, Apolonia Szymona Rudnickiego, małżonki. N. miał za sobą Joannę Rudnicką. Józef sędzia gr. i podsędek z. podolski, żona jego Anna Garmuchowska, z tej było trzech synów: Tomasz cześnik podolski pojął Angelę Łochowską stolnikównę. Michał drugi, trzeci Kazimierz w zakonie Soc. Jesu, wydał do druku kilka kazań 1730. Córek zaś pięć: Katarzyna Zbykalskiemu podstolemu mielnickiemu, Helena Elżbieta Archibaldowi Glowerowi, Konstancya Franciszkowi Boguszowi podczaszemu, czwarta Alexandrowi Zbykalskiemu miecznikowi, zaślubione. Teresa w klasztorze kamienieckim pod regułą ś. Dominika. *Nies.* — W r. 1788 Jan Gruszecki komornik graniczny lubelski. *Krasicki.* — Kilku Gruszeckich legitymowało się ze szlachectwa w różnych sądach dzisiejszej Galicyi, jedni z herbem *Lubicz*, drudzy bez wyrażenia herbu.

Gruszewicz. *Nobilit.* w konst. r. 1790. *Małachowski.*

Gruszewski. Bonawentura, Jan, Maciej i Joachim otrzymali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1783 r.

Gruszkowski. Kasper otrzymał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Grużewski h. *Lubicz*, w ks. żmudzkiem. Jerzy sędzia z. żmudzki, poseł na sejm 1629. Jan dworzanin król. 1648, tenże sam podobno chorąży żmudzki, cywuń wielkich Dyrwian a potem podkomorzy żmudzki, żona jego Teodora, córka Alexandra Ogińskiego kasztelana, z tej były córki: Maryanna najprzód Pakoszowa, a potem Frąckiewiczowa, Helena Bilewiczowa, Anna *1mo voto* Hrehorego Oborskiego, *2do* Niezabitowskiego małżonka, Elżbieta Korfowa, Joanna za Pawłem Stryjeńskim wojskim, Konstancya *1mo voto* za Sienickim, *2do* za Ganckowem, Krystyna najprzód za Rynwidem, potem za Grabowskim, Teodora *1mo voto* za Zygmuntem Stryjeńskim cześnikiem, *2do* za Turłajem, *3tio* za Grotauzem, N. za Dobryszem, a druga za Chwałkowskim, synów zaś dwóch: Jakób kuchmistrz litewski i Marcyan stolnik żmudzki. Któryś z Grużewskich miał za sobą Potocką h. *Pilawa* starościankę jabłonowską. Jan w Warszawie w zakonie Soc. Jesu 1646 wydał do druku *De ultima et maxima hom...* 1644. N. Grużewska księni klasztoru wileńskiego zakonu ś. Benedykta. Krzysztof sędzia z. żmudzki 1674. *Niesiecki.* — W r. 1788 Antoni strukczaszy wileński. *Kras.*

Grützmacher. Karol. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Gryegsheim. *Indig.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Gryf 2do herb: W polu czerwonem gryf złoty w lewo, trąbę złotą myśliwską przed sobą trzymający; w szczycie hełmu wychodzi w lewo podobny gryf z trąbą jak na tarczy. Tego herbu używają Paciórkowscy. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gryf 3tio herb: W polu czerwonem gryf złoty, w prawo z ogonem na dół, w lewej łapie pierścień złoty, a w prawej trzy pióra strusie trzymający; w szczycie hełmu takież trzy pióra w złotej obrączce. Używają go Chroniewscy. *Herb. rodz. szl. kr. polsk. 1853.*

Gryf h. *wł.* Jaxa książę Serbii, syn Leszka III a brat Popiela, monarchów polskich, tej Serbii dziedzic, którą Niemcy Windisch zowią, spokojnie w ojczystym udziale siedział; więcej ani o nim, ani o inszych braci jego, nic nie mają historycy nasi. Po śmierci Jaxy potomkowie jego przez trzysta lat Serbią rządzili, w różnych rewolucyach, aż dopiero za Bolesława Krzywousta, jedno sławą rycerskich dzieł jego wzbudzeni, potem miłością ojczyzny swojej ujęci, znowu się do Polski z powrotem skłonili w r. 1106, między którymi przedniejsi byli Jaxa Wincenty i Światopełk. Michora, Krekocha i inni bliskością krwi z niemi spowinowaceni. *Nakielski* cytuje w r. 1006 Wincentego Jaxyca, *Comitem ad haeredem in Bochnia*, którą potem potomek jego dał staniąteckiemu klasztorowi. Krekoch, który gdy bracia jego miechowski klasztor pańską munificencyą wynosili, on nietylko fortunę swoją, to jest wieś blisko Miechowa, ale i siebie samego w poczet sług boskich wpisał, ubogim dla Chrystusa kontentując się zakonnika tytułem, więcej nad wszystkie świata dygnitarstwa; pomógł mu tej świętej kompanii Hugold, z tegoż Gryfów domu. Michor z tegoż domu, pobożną emulacyą z Jaxą, krewnym swoim, certując miechowskiemu konwentowi osiadłe wsi nad Rabą rzeką, wiecznemi czasy puścił Targowisko, Nieszkowice, Moszczenicę, Mszczenin, Chełm i część swoją na wsi Kłaj, uprosiwszy u Gedeona biskupa krakowskiego, bliskiego swego, o którym niżej, dziesięcinę z tych dóbr do tegoż klasztoru. Wincenty Jaxyc, dziedzic i hrabia na Brzeszynku, który potem od naszego akcentu przezwano Brzeźnica, jako się wyżej o nim mówiło, zostawił trzech synów: Bogusława, Janisława i Klemensa. Z tych Bogusław był gubernatorem pomorskiej ziemi i kaszubskiej, za Bolesława Krzywoustego około r. 1127, skoro rządy tych prowincyi odebrano Swentopełkowi, stryjowi jego, na tej funkcyi tak się pięknie popisał, że mu Mieczysław Stary jednę z córek swoich za małżonkę zaślubił, z której trzech synów spłodził: Bogusława, Mściuga i Sambora, książęta pomorskie. Janisław albo Janik, arcybiskup gnieźnieński, drugi syn Wincentego, umarł 1165. Klemens, trzeci syn Wincentego dziedzica na Brzeźnicy, brat Janisława arcybiskupa i Bogusława, zostawił według *Nakielsk.* synów trzech: pierwszego Wojsława, który około Jędrzejowa założył wieś Wojsławice od swego imienia, miał dwóch synów: Mateusza i Jędrzeja; drugiego Gedeona biskupa krakowskiego i trzeciego Jana, kasztelana wieluńskiego, któremu *Nakielski* dwóch synów przypisał: Wojciecha i Wawrzyńca. Od tego Jana idą Studzieńscy, Ujejscy, Wilkowscy i Ossowscy. Jaxa, drugi brat Wincentego hrabi na Brzeźnicy, którego genealogia i od niego pochodzących, wypisana tom II fol. 267, długo w tym domu imię Jaxa kwitnęło, bo nawet w r. 1232 na liście Henryka Brodatego, podpisanego czytam (mówi *Nies.*) Jaxę kasztelana siewierskiego *u Nakiel. w Miechow. fol. 155.* W katalogu także dobrodziejów klasztoru jędrzejowskiego, czytam Jana Wierzbiętę hrabię, i syna jego Sulisława kantora płockiego, kanonika krakowskiego pod r. 1246. Swantopełk, trzeci brat Wincentego hrabi na Brzeźnicy, książę pomorski, o którym mówić się będzie pod pomorskiemi książętami. Jan archidyakon krakowski, którego sławi Długosz 1297. Klemens wojewoda głogowski w r. 1241. *Nies.*

Gryffin. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gryforóż herb: W polu czerwonem gryf srebrny w lewo wspięty i w lewej łapie różę trzymający; w szczycie hełmu także gryf z różą w lewo. Herb ten, wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Adamowi Rozen, adwokatowi przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 30 lipca (11 sierpnia) 1829. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Grygowicz. Karol. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Grylewski h. *Topór*, w Wielkopolsce, z Grylewa imienia tego nabyli. Kasper z kaliskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Jan miał za sobą Jadwigę z Pigłowic Maniecką h. *Sokół.* Jan brat jego rodzony. *Niesiecki.*

Grynaszewicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Gryniewicz h. *Lubicz.* Antoni Sebastyan uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galic. r. 1808. — Konstytucya z r. 1790 wspomina Gryniewicza *nobil. praec. scart.*

Gryżewski h. *Sulima.* Wiktor syn Franciszka. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grzebicski h. *Gwiazdy.* Tak umieszcza *Małach.*

Grzębski h. *Jastrzębiec*, w dobrzyńskiej ziemi. Antoni, Balcer i Stefan podpisali konfederacyą krakowską 1705. *Nies.* — W r. 1778 Gabryel regent sandecki. *Kras.*

Grzębski h. *Świńka*, w płockiem, jednejże dzielnicy z Zielińskiemi. Wojciech w rawskiem 1648. *Nies.*

Grzędzica h. *Korab.* Ignacy, Józef, Stanisław i Walenty, synowie Adama, Franciszek syn Wiktora. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851-1854.*

Grzędziński. Piotr (jego syn Jan), Daniel i Jan, synowie Andrzeja a córka tegoż Benigna za Witkowskim. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Grzegorzewski h. *Jasieńczyk*, w czerskiej i sochaczewskiej ziemi. Bartłomiej 1632. Wojciech 1622. Jan, Władysław, Jędrzej, Paweł 1674. Maxymilian wojski czerski † 1702. N. podstarości i sędzia gr. czerski. *Nies.* — Józef miecznik czerski. *Krasicki.*

Grzegorzewski h. *Jastrzębiec.* Że są i tego herbu, świadczą *Kurop.* i *Małach.*

Grzegorzewski h. *Lis.* Piszą się z *Grzegoszewic*, w ziemi sochaczewskiej. Z tych Władysław generał gwardyi koronnej, kasztelan ciechanowski, synowiec jego Antoni, poznański i warszawski kanonik, oficyał generalny księstwa mazowieckiego i brat jego rodzony. *Niesiecki.* — Bodaj że do tych należy mąż Sabiny z Gostkowskich, autorki.

Grzejewski h. *Nałęcz.* Józef syn Benedykta. Tak stoi w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Grzelachowski. Alexander, Tomasz i Józef, synowie Franciszka. Tak stoi w *Spisie szl. kr. p. 1851.*

Grzembski *z Kotlewa* h. *Dołęga.* Z tym herbem wpisani w *Poczet szl. gal. i buk. 1857*: Gabryel podsędek czechowski, Stanisław, Józef i Andrzej jako legitymowani w sądzie gr. sandeckim 1782. Z tych Stanisław (mylnie przez *Kosińskiego* do herbu Jastrzębiec zaliczony) c. k. radzca tajny, prezes sądu szlacheckiego lwowskiego, otrzymał tytuł hrabiowski od cesarza Franciszka II r. 1804.

Grzybiński w owruckiem. Szymon komornik gr. owrucki. *Małach.* i *Kras.*

Grzybowski. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Grzybowski h. *wł.*, który jest taki: W polu niebieskiem krzyż srebrny, po końcach ramion złote gwiazdy mający, nad nim księżyc złoty rogami do góry. *Papr. in Strom.* pisze, że się piszą Bełzowie na Szląsku. *Nies.* powtarzając to za Paprockim, nic nie dodaje od siebie. Atoli w z. zakroczymskiej był tego herbu Ambroży Grzybowski, który w r. 1747 dziedziczył dobra Grzybowo Kapuśnik. Od tego zapewne też pochodzi Franciszek syn Pawła, legitymowany w Heroldyi kr. p.

Lippa górna), i synów czterech: Franciszka (ur. 1764), Kazimierza Józefa (ur. 1766), Tomasza Ignacego Adama (ur. 1771) i Karola Bor. Marcina (ur. 1773). Z tych jeden był paziem na dworze cesarzowej Maryi Teresy, umarł *ster.*, drugi Tomasz Ign. Adam, dziedzic Lippy dolnej, miał za sobą Kunegundę Popielównę, z której następujące zostało potomstwo: Katarzyna za Marcinem Górskim, Julia za Alexandrem Gordowiczem, Hieronim ożeniony *1mo voto* z Karoliną, *2do* z Henryką Mroczkowskiemi, Wiktor, który zaślubił Jordanównę *na Toporowie* i Wiktorya za Gracyanem Boguszem; trzeci Karol Bor. Marcin, miał za sobą Teklę Cieszanowską *na Chodyni*, z którą oprócz córek: Anieli za Ignacym hr. Bukowskim, Róży za Wilhelmem Kummersberg'iem bratem Karola, znanego inżyniera, który wydał kartę jeograficzną Galicyi), Sabiny i Maryi — miał synów dwóch: Teofila, ożenionego z Lanerówną i Apolinarego, który zaślubił Zofię Morelowską h. *Prus.* Do tejże linii należy N. Gumowska za Bolesławem Joung (którą mylnie *Kosiński* do herbu Pobóg zaliczył) i N. która wyszła za Mickiewicza z Zawadki pod Tyrawą. W *księgach kośc. w Dydni* znajdujemy metryki chrztu następujących Gumowskich: Jakóba pod r. 1720, Konstancyi r. 1724 i Anny r. 1726 — dzieci Józefa z Falejewki i Joanny, Zofii Barbary pod r. 1723, córki Franciszka także z Falejówki i Barbary — i Róży Barb. pod r. 1742, córki Stanisława i Katarzyny. — Obszerniejszą o tej familii wiadomość — ku czemu zbieramy materyały — podamy w *Dodatku*.

Gumowski h. *Topór*, w ruskiem, piszą się z Krwatów. Bartłomiej z Lenkówny miał syna Jana, żona jego Dymitrowska. Gumowska była za Sobieskim. N. miał za sobą Borejkównę podczaszankę podlaską. Zofia zakonnica u Wszystkich św. we Lwowie. Jan, Zygmunta III i Władysława IV sekretarz i pisarz dekretowy, † 1633. Dominik Karol starosta lipiński 1674. N. podsędek przemyski 1689. Jan Franciszek, obożny i chorąży sanocki, pułkownik znaczny, z Skrzyńskiej, z domu Stadnickiej, zostawił dwóch synów, Stanisława i Antoniego i córkę Maryannę. *Nies.*

Gurcki. Adam i Szymon *nobilit. praec scart.* r. 1790. *Małach.*

Gurdzia albo **Gurdzi** czyli **Gurdziecki** *nobil.* w r. 1676. *Małach.* i *Krasicki.*

Gurkowski. Teodor vice-regent piotrkowski r. 1788. *Krasicki.*

Gurmański. Antoni Felicyan legitymowany w sądzie gr. bieckim r. 1782.

Gurowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce i na Podolu. Józef podsędek wschowski czy poznański, z synowicy ks. Kaspra Drużbickiego urodzony. Jan burgrabia poznański 1683. Melchior kasztelan poznański i starosta kościański, żona jego Krystyna Przybyszewska, z której pięć córek zostało, z tych jedna w zakonie św. Urszuli życie swoje Bogu poświęciła, druga Jadwiga w Owińskach klasztorze Cystercyeńskim i tyleż synów, to jest: Józef Bernard, opat bledzewski, † 1718. Melchior starosta kościański i kolski, żona jego Gruszczyńska. Trzeci Alexander Benedykt w zakonie Cystercyeńskim. Czwarty Jan. Piąty Stanisław. N. brat Melchiora kasztelana, chorąży kaliski, starosta kolski, żona jego Zofia Przyjemska chorążanka, z tej były trzy córki i tyleż synów, z których jeden Melchior, drugi Alexander, pułkownik nad dragonią. Władysław w zakonie Soc. Jesu † 1671 w Poznaniu, rządził kolegium grudziądzkiem. Samuel z sejmu 1676 komisarz do granic. Jędrzej Seweryn stolnik podolski 1733. Katarzyna małżonka Pawła Zielonki. *Nies.* — Melchior miał za żonę kasztelankę Kretkowską *(Act. Cast. Con. 1620)*. Jeden z jego synów Samuel, komisarz od sejmów do królów Michała i Jana, miał Chełkowską, siostrzenicę kanonika gnieźnieńskiego. Jan, burgrabia poznański, zginął pod Wiedniem. Z synów Samuela, Jan Melchior, starosta kościański, który w sukcesyi wziął Goluchów i Tursk, umarł kasztelanem poznańskim, zostawiwszy z Przybyszewskiej potomstwo, o którem wyżej pisze *Niesiecki*. Melchior, którego *Nies.* pisze starostą kościańskim i kolskim, umarł kasztelanem poznańskim, zostawiwszy z Zofii Przyjemskiej h. *Rawicz*, wdowy po Adamie Gruszczyńskim (miał on i drugą żonę Przyrembską, ale z tą bezpotomny), kilka córek, z których Genowefa była na dworze saskim i tam umarła r. 1743, druga była ksienią w Owińskach aż do r. 1796, trzecia Katarzyna zmarła także w Owińskach, i synów czterech: Mateusza Melchiora, zmarłego w r. 1794 proboszczem i oficyałem gnieźnieńskim, Alexandra kasztelana buskiego († 1790). Rocha Władysława, wielkiego marszałka litewskiego († 1790) i Rafała, ten był szambelanem dworu drezdeńskiego i kasztelanem gdańskim; w r. 1787 dnia 5 listopada wyniesiony z wiecznem potomstwem obojej płci do godności hrabiów pruskich, uzyskał indygenat do praw i prerogatyw stanu szlacheckiego prowincyi szląskiej; umarł we wsi swej Dreżynie pod Wschową r. 1797, zostawiwszy z Ludwiki Tworzyjańskiej kasztelanki przemęckiej († 1779) synów dwóch: Rafała Nepomucena zmarłego w r. 1791 brygadyerem kawaler-gardów wojsk rosyjskich i Władysława († 1818) ten *1mo voto* zaślubił Maryę generalównę Bischofswerder, z której córka Cecylia za Baronem Fredericks generał-adjutantem rosyjskim, *2do voto* Genowefę Cielecką († 1844) z której zostawił następujące potomstwo: Dezyderyą za Komorowskim († 1828), Maryą zaślubioną Bertoldowi hr. Mülinen szambelanowi dworu berlińskiego, Adama ur. 1805, ożenionego z Teresą Zbijewską (z której córka Władysława za Kochanowskim h. *Slepowron* — i syn Melchior ur. 1830), Mikołaja dziedzica na Wyszynie i Kleczewie, ożenionego z Cielecką, Józefa dziedzica na Russocicach i Pioronowie (którego z Stefanii Walewskiej córki dwie: Natalia za Kobierzyckim h. *Pomian* i Leonia Wanda za Kazimierzem Wielowiejskim), Bolesława † 1836 bezpotomnego i Ignacego, ten zaślubił w r. 1841 w Dower w Anglii, Donnę Izabelę de Bourbon, infantkę hiszpańską, z linii młodszej córkę Franciszka *de Paula*, z której ma córki: Maryą Ludwikę i Maryą Izabelę, nazwane księżniczki de Bourbon-Gurowskie i synów: Ferdynanda, Karola i N. książąt de Bourbon-Gurowskich. Tego samego domu, lubo z innej linii, Wincenty osiadły na Wołyniu, miał za sobą Teklę Prażmowską, z której zostało dwie córek: Hortenzya i Ema za Alexandrem Drohojewskim h. *Korczak*, oraz synów trzech: Michał, Mieczysław, o których brak nam bliższych wiadomości i Cezary, który z Sobocką ma trzech synów: Alexandra, Włodzimierza i Wincentego. Do tych należy Adam (bodaj czy nie ten, co miał za sobą Zbijewską) znakomity publicysta w Ameryce, zmarły 4 maja 1866 w Washingtonie. *Wielądko* wymienia Jadwigę Gurowską miecznikównę kaliską, zaślubioną Wojciechowi Czarnieckiemu h. *Łodzia.*

Gurski h. *Lubicz.* Jan, syn Józefa. Tak stoi w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1851.*

Gurski *Łaba.* Józef legitymowany w sądzie gr. bełzkim r. 1782.

Gurski h. *Pobóg.* Patrz **Górski.**

Gurski *z Przyborowia.* Marcin legitymowany w sądzie z. pilznieńskim 1782 r., to samo Szymon i Antoni, pierwszy w sądzie gr. trembowelskim, drugi w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Gurzański. Michał, Alexander, Jan i Michał legitymowani w sądzie gr. przemyskim r. 1782.

Gustowski h. *Machwicz.* Julian, Jan, Wincenty, Stanisław, Kazimierz, Tadeusz, Alexander, Władysław synowie — i Emilia córka — Wincentego. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Guszkiewicz h. *Radzic* Antoni legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Gut h. *Rawicz*, a podobno potem Gutkowski nazwani, w sandomierskiem wojew. Z tych Mikołaj, szczęśliwy i odważny żołnierz przez lat 20. N. Gutkowski pisarz gr. nowomiejski 1612. Jędrzej starosta chęciński 1656. Jan w zakonie Soc. Jesu, wydał do druku kilka swoich dzieł. *Nies.* — Do tych zapewne należą: Ferdynand Gutt, ożeniony z Anną Maxówną, brat jego młodszy był adwokatem w Suwałkach a najmłodszy z nich konsulem rosyjskim w Smyrnie.

Gutt h. *Slepowron.* Zygmunt, Alexander i Jerzy, synowie Alexandra. Tak stoi w *Spisie szl. kr.*

Gutakowski h. *Gutag* Przodek tej rodziny przyszedł w wieku XIII z Szwabii pomnożyć liczbę Krzyżaków; potem przeszła ta familia do Inflant, gdzie zamieszkawszy, pierwotne swoje nazwisko hrabiów von Guttag zamieniła na Gutagowski a następnie na Gutakowski. Na początku zeszłego wieku Tobiasz Gutakowski z Laudhonówną spłodził syna Fabiana, ten z księżniczką Horsko-Czerkaską zostawił syna Michała, (ten posłem był wysłany do Szwecyi od Augusta II), który z Różą Ogińską *(Geneal Ogińsk.)* zostawił córkę za Kalinowskim i syna Benedykta, podczaszego witebskiego, ożenionego z Wilgierdówną, z której oprócz córek: Anny za Stanisławem Piórą i Wiktoryi — synowie: pierwszy Ludwik († 1811) podkomorzy w ks. litewskiem, starosta kampinowski, marszałek Rady Nieustającej w r. 1779, senator wojewoda, prezes senatu w r. 1809, zaślubił Teresę Sabolewską, z którą spłodził córkę Gabryelę i syna Wacława koniuszego dworu rosyjskiego, ożenionego z Józefą Grudzińską, który udowodnił w senacie król. polsk. prawa swoje do tytułu hrabiowskiego *(Herb. rodz. szl. 1853)*, *drugi* syn Benedykta, Tadeusz, dziedzic dóbr Leszna w woj. witebskiem, miał za sobą N. Szulaw, z której została córka Scholastyka.

Gutkowski h. *Rawicz.* Andrzej legitymowany w sądzie z. czechowskim r. 1782, a Kajetan w wydziale Stanów gal. 1788. Ignacy syn Tomasza, Józef syn Łukasza, Ignacy Stanisław syn Tomasza, Wiktoryn syn Jana, Adam syn Jana Konst., Felix syn Wincentego, Tadeusz syn Jana Konst., Mikołaj syn Marcina, Jan syn Andrzeja, Henryk syn Urbana, Maryanna córka Urbana — *z Gutkowa* Gutkowscy, wymienieni w *Spisie szl. kr. polsk. 1851* jako legitymowani w Heroldyi.

Gutkowski h. *Slepowron.* Antoni, Dominik, Grzegorz, Ignacy i Stanisław — legitymowani w wydziale Stanów galic. r. 1789.

Gutman. Adam. Tak stoi w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Gutowski h. *Ciołek*, w Mazowszu, piszą się z Gutowa, od Alexandra Ciołka swoją linię prowadzą. Z tych był Mikołaj, któremu Kazimierz III dał starostwo rawskie i inne liczne posesye 1462. Dadzibóg w z. wieluńskiej, Paweł w nurskiej 1648. Bernard zakonu ś. Franciszka reformowanego, wydał Kazania r. 1695. Waleryan Franciszkan prowincyał i doktor teologii † 1694, wydał także Kazania r. 1675-1688. *Niesiecki.* — Alexander *z Wyleżyna* Gutowski albo Wyleżyński, w ziemi wieluńskiej dziedziczył dobra Jarzębacz, które w r. 1614 Droszewskiemu sprzedał. Jakób w r. 1733 był burgrabią grodzkim różańskim i makowskim. Józef *na Gutach*, skarbnik bełzki, dobra Zamoście, Rabędy, Mierzejewo Zapieczne, Nagórki, Bryski, Janki i Łazy w ziemi łomżyńskiej — po stryju swym Franciszku, skarbniku sochaczewskim odziedziczył i takowe w r. 1764 Suskiemu sprzedał. — Praxeda Gutowska za Zenonem i N. za Zygmuntem — Jaraczewskimi. — Anna za Stanisławem Giedrojcem r. 1718.

Gutowski h. *Slepowron.* Anna zakonnica ś. Dominika 1625. *Papr.* i *Łaski* w z. wizkiej o nich

piszą, z tych Mikołaj 1648. N. była za Komornickim. — O tej rodzinie obszerniejszą wiadomość podaje *Bobrowicz* w tomie X Niesieckiego, którą jako wiarogodną powtarzamy tu jak następuje: Mikołaja z Wielkich Gutów wspominają *akta goniądzkie* pod r. 1707. Michała synowie: Mateusz ożeniony z Domicelą Sczawińską, z którą miał syna Walentego, chorążego wojsk kor. i Mikołaj, którego syn Felicyan, rotmistrz wojsk kor., dziedzic Koniuszek i Zagórza w z. przemyskiej. Walentego chorążego syn Józef, cześnik siewierski, dziedzic dóbr Suliczowa, miał syna Wojciecha, który z Barbarą z Pełków zostawił syna Kazimierza *na Dobrowlanach* pod Stryjem. — Adam syn Tomasza, Andrzej syn Jana, Szymon syn Stefana, Jan syn Karola, Piotr, Nikodem, Franciszek i Antoni synowie Jana — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1831, to samo Antoni i Stanisław (ale ci niewiadomo jakiego herbu) w sądzie gr. bełzkim r. 1782.

Gutt h. *Slepowron.* Zygmunt, Alexander i Jerzy synowie Alexandra. Tak stoi w *Sp. szl. kr. polsk.*

Gutter. *Nobil. non praec. scart.* r. 1768. *Małach.*

Gutteter h. *Grzymała*, z tą jednak różnicą, że brama bez wież, bez blanków, bez drzwi, bez kraty, nad nią we środku stoi mąż zbrojny więcej niż po pas, w prawej ręce alabardę prosto do góry trzymający, lewą się pod bok podpiera, twarz u niego w prawą tarczy skierowana z brodą, w suknі polskiej z guzikami, czapka na głowie z wyłogami żółtemi czarna, u niej pióra niemieckie, pole tarczy żółte, nad hełmem tenże mąż z alabardą, ale już na ramieniu, w prawą tarczy obrócony.— Pierwszy tego herbu przybył z Niemiec do Polski Kasper Gutteter, który żył jeszcze w r. 1589. Eleonorze Gutteter zmarłej w r. 1630 postawili jej rodzice nadgrobek w Małogoszczy u fary, na którym jest właśnie wyryty herb wyżej opisany. Augustyn miał swoje dziedziczne dobra pod Miechowem. Jędrzej Gutteter Dobrodziejski był prowincyałem jezuitów r. 1639. Maciej Stanisław *z Karsznic*, kanonik płocki, łęczycki, dziekan pucki r. 1698. Tyle *Niesiecki.* — Stefan Gutteter Dobrodziejski miał za sobą Annę Czołczyńską, z którą miał córek trzy: Rozalią za Franciszkiem Wizembergiem, Magdalenę za Józefem Żerzyckim i Franciszka, oraz syna Adama. *Gen. Czołcz w MS.* — Kazimierz Gutteter, c. k. poborca ceł, legitymował się w sądzie gr. sanockim r. 1782. Gutteterów nobilitacya zapisana w *Metryce kor.* r. 1585 fol. 181.

Guttry h. *wł.*, który jest taki: tarcza przećwiartowana: w pierwszem i czwartem polu złotem lew czerwony w prawo wspięty, w drugiem i trzeciem niebieskiem — trzy snopki złote, dwa w górze, jeden pod niemi. (Herbu tego po dziś dzień w Anglii familia Guthry używa i tam go blazonują w ten sposób: Quarterly, first and fourth, or, a lion rampant reguard. gules; second and third, azur three garbs or, all within a brodure indentend.) Dom staro-szlachecki w Anglii i Szkocyi licznie rozrodzony i dziś na pięć główne linie podzielony. Z tych jedni się piszą Guthrie, drudzy Guthry. Pierwszy do Polski przybył Jerzy Guttry, który za wojenne zasługi, jako major wojsk koronnych otrzymał indygenat w r. 1673. *(Konstyt. fol. 130)*, potwierdzony następnie dyplomatem króla Jana III z dnia 3 czerwca 1681. Ten Jerzy miał za sobą Annę Kambier, z której dwóch zostało synów, z tych Krzysztof chorąży smoleński, dziedzic dóbr Piotrkowic, Żarczyn, Nadborowa, Paryża i innych w Wielkopolsce *(Akta gr. gnieźn.)* zaślubił Annę Czapską z linii Smentowskiej (*Niesiecki*), z którą oprócz córki z imienia nam nieznanej, poślubionej Janowi Czapskiemu — miał synów dwóch: Antoniego i Michała. Z tych starszy Antoni, dziedzic dóbr ojczystych, miał za sobą Joannę Górecką, z której córka N. za Góreckim i synowie: Michał bezpotomny, Ignacy, którego z Droszewskiej córka Dewidencya za N. Łowickim — i Leon (najstarszy) dziedzic wyżej wymienionych dóbr, zaślubił Honoratę Skoroszewską *(księgi kośc. w Pobiedziskach)* z której zostało synów dwóch: Hipolit zmarły w r. 1855 bezpotomnie i Alexander, poseł na sejm pruski 1861—1863, znany zaszczytnie z patryotyzmu i wielkiego poświęcenia dla ojczystej sprawy, dla której nigdy nie szczędził życia własnego i mienia — autor dziełka p. t.: *Ludwik Mierosławski i jego działania, Drezno 1870*, ten z Radzimińską, ostatnią wojewodzicówną gnieźnieńską, następujące ma potomstwo: Alexandrę za Teodorem Jackowskim, Wandę za Zygmuntem Malczewskim, Helenę i syna Leona, dziedzica Paryża i Piotrkowic. Drugi syn Krzysztofa chorążego, Michał, zaślubił Wiktoryę Lutomską, z której prócz dwóch córek: Weroniki za Piotrem Radzimińskim wojewodzicem gnieźnieńskim i Józefy *1mo voto* za N. Rydzyńskim z Nieżychowa, *2do voto* za Ignacym Wolszlegier, porucznikiem 2go pułku ułanów 1831, zostawił syna Józefa, zmarłego bezdzietnie w r. 1858—1859.

Gutwiński h. *Pokora.* Jan uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. bieckim r. 1782. Do tychże referuje *Bobrowicz* Walentego, który z Teresą Kowalewską miał syna Wojciecha a ten z Anną Dąbrowską zostawił syna Jana, ożenionego z Emerencyanną Gawrońską h. *Swinka*, z której została córka Ewelina i syn Felix.

Guyski z trockiego podpisał elekcyą króla Władysława IV. *Małachowski.*

Guzelf, w brzeskiem litewskiem. Guzelfówna zakonnica ś. Brygity 1689 w Brześciu. Michał 1700. Łukasz miał za sobą Grocholską. *Nies.*

Guzikowski h. *Herburt.* Tak umieszcza *Małach.* — Tego nazwiska Jan, uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. lwowskim w r. 1782.

Guźkowski, w ziemi warszawskiej. I tych umieszcza *Małach.* — Tego nazwiska Jan Onufry, uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w komisyi szlacheckiej dla zachodniej Galicyi r. 1804, zaś Ludwik syn Michała i Marceli syn Jana w Heroldyi król. polsk., która im też przyznała herb *Lubicz z odmianą.*

Guzowski h. *Jastrzębiec*, w woj. łęczyckiem. Tomasz burgrabia gr. gostyński w r. 1787 dobra Łęki posiadał. *Herb. rodz. szl. z r. 1853.* — Michał syn Tomasza, Seweryn i Ferdynand synowie Alexandra — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — *Wielądko* obszerniejszą o nich podaje wiadomość, którą tu jednakże nie powtarzamy, z powodu niemożności sprawdzenia zawartych w niej szczegółów. — Helena Guzewska za Teodorem Bielewiczem cywuniem wielkich Dyrwian ks. żmudzkiego *(Mon. Röm.)* nie wiadomo nam jednak czy do tego należy domu.

Gwagnin. Herb jego: na cztery części tarcza przedzielona, na prawej wyższej stronie orzeł o dwóch głowach z rozpiętemi skrzydłami, pyskiem rozdartym, w koronie, na lewej wyższej orzeł polski, z koroną na głowie, w prawo na nim litery S i A z sobą powiązane, pod temi jest linia w poprzek tarczy, druga niżej pod nią, ale na ukos trochę, z góry prawego boku na lewy; między temi jeż w prawą się czołga. Na hełmie dwie korony, jedna na prawym boku, z której pół satyra kosmatego wychodzi, pas na nim, głowa nisko strzyżona, w lewą tarczy patrzy, w ręku pałygę albo dębczak ku końcu grubszy zaniesiony w górę, trzyma; druga na lewym boku, z tej pół gryfa w prawą patrzącego, z mieczem do cięcia zaniesionym w obudwu nogach. Domyślam się (mówi *Niesiecki)* że ten herb nadany od Zygmunta Augusta króla polsk., co wyrażają litery S A, gryf zaś od Chodkiewiczów do niego przydany Alexandrowi Gwagninowi, który wydał kilka dzieł treści historycznej 1578. *Niesiecki.*

Gwiazdowski h. *Bogorya*, w Wielkopolsce. Wacław, z Jadwigą Mielińską h. *Wczele*, zostawił synów: Wacława, Alexandra i Piotra scholastyka gnieźnieńskiego, kanonika krakowskiego 1617. *Niesiecki.* — Rafała Gwiazdowskiego i Krystyny Bielickiej córka Konstancya za Józefem Sczaniecki r. 1738.

Gwiazdy herb: w polu błękitnem trzy gwiazdy, a w hełmie cztery pióra strusie. Tak o tym herbie pisze *Ks. Kojał.*, nie wyraża jednak, ktoby się nim pieczętował.

Gwiaździcz herb: Tarcza księżycem złotym rogami na dół obróconym, w polowie w szerz rozdzielona; na barku księżyca w polu niebieskiem krzyż kawalerski złoty, a pod księżycem w polu srebrnem gwiazda złota; w szczycie hełmu trzy pióra strusie, nad środkowem takaż jak w tarczy gwiazda. Używają go Brykczyńscy. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Gwilliani. *Nobilit.* w konst. 1775 fol. 148. *Małach.*

Gwirad. *Indig.* w konst. 1775 fol. 144. *Małach.*

Gwowski. Eustachy 1661 przez sejmową konstytucyą nobilitowany i dobra mu Czarna Kamionka wydzielono. *Niesiecki.*

Gwozdecki h. *Pobóg.* Jan legitymowany w sądzie z. przemyskim r. 1782.

Gwozdecki h. *Sas.* Jan, Grzegorz, Bazyli i Mikołaj legitymowani w wydziale Stanów galic. 1791. Inni tego nazwiska również legitymowali się i w sądzie przemyskiem r. 1782 i w wydziale Stanów r. 1789, ale ich herbu nie umieszcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Gwóźdź. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Gwoździecki h. *Ośla głowa.* Szczepan i Jan legitymowani w sądzie gr. halickim r. 1782.

Gwoździowski. Antoni. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Gysse Fideman. Tak wymienia *Metryka kor.* z r. 1519 fol. 16 jako nobilitowanego.

Gzowski h. *Dołęga.* Zygmunt wojski grodzieński od Moskwy zamordowany 1660. *Nies.*

Gzowski h. *Grabie*, w Wielkopolsce. Paweł i Kazimierz podpisali elekcyą Władysława IV. Jędrzej i Jan Jana III z poznańskiego. Maryanna Marcina Skaławskiego skarbnika małżonka. Jan w zakonie Soc. Jesu po katedrach filozoficznych i teologicznych rządził kolegia sandomierskie i lubelskie, wydał kilka kazań 1716—1727. *Nies.* — W r. 1778 Jan stolnik radziejowski. Kazimierz miecznik bydgowski. *Krasicki.* — Paweł Kazimierz Gzowski *na Gzowie*, w r. 1636 dobra Zbrosza mniejsze i Promna w z. czerskiej nabył. Franciszek w r. 1732 dobra Turostowo i Węgorzewko, Antoni, kapitan regimentu gwardyi pieszej, w r. 1749 dobra Turostowo i Jan, podstoli kowalski, w r. 1770 dobra Szewce i Wojcin w woj. brzesko-kujawskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* Stanisław Gzowski (ale nie wiadomo jakiego herbu) legitymował się w sądzie z. lwowskim 1783.

Gzowski h. *Junosza*, w zakrocimskim. Piotr w woj. podlaskiem podpisał elekcyą Władysława IV. Bernard 1616. *Nies.* — Dom to starożytny, bo już w r. 1372 ukazują się w aktach piotrkowskich, gdzie się pisali *de Gzów* et Kiszde; jednej dzielnicy z Klińskimi, Rospierskimi i t. d. *Kap. Mil.*

H.

Habermann h. *Rola.* Michał Józef *de Haberfeld*, syn Kazimierza. Tak stoi w *Sp. szl. kr. polsk.*

Habermann *de Habersfeld* (także *Owsiany*). Józef legitymował się w wydziale Stanów r. 1789.

Habich h. *wł.*, który jest taki: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawej połowie niebieskiej pół koła srebrnego od wozu, — w lewej czerwonej pół jastrzębia w lewo, w samym środku z sobą złączone; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. W w. ks. litewskiem. Z tych Jan, w r. 1778 był komornikiem z. starodubowskim. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Hackebeyl. Alexander syn Bogumiła. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Hacki. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Haczewski *z Haczkowa.* Jan legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Haczyński. Andrzej i Józef legitymowani w sądzie gr. trembowelskim 1782, a Tomasz i Maciej synowie Andrzeja, oraz Marcin i Dominik wnukowie Andrzeja, legitymowani w wydz. St. gal. 1830.

Hadziewicz h. *Wieniawa.* Mikołaj, rodem z Grecyi, między synów koronnych policzony w konstyt. 1654. Ten z Różą Sciborówną spłodził córkę Elżbietę Ossolińską starościnę i synów dwóch. Z tych Krzysztof Grzegorz, łowczy przemyski, którego rycerskie zasługi wspomina konstyt. 1686. zszedł bezpotomnie. Drugi Piotr, ten trzy razy śluby małżeńskie ponawiał; pierwszy raz z Katarzyną Lanckorońską kasztelanką, z tej córka Anna była za Marchockim kasztelanem; drugi raz z Maryanną Opacką cześnikówną, ta mu powiła cztery córki: Krystynę, ta najprzód żyła z Butlerem, a po nim z Jakóbem Nowosielskim podstolim, Petronelę Tomaszewską, Franciszkę Komorowską i Barbarę, synów zaś dwóch: Józefa, którego z Cecylii Sierakowskiej syn Antoni i córki cztery: Barbara, Róża, Anna i Teodora — i Antoniego, ten pierwszym związkiem skolligowawszy się z Franciszką Duninówną Karwicką, miał z nią synów trzech: Jana, Antoniego i Jakóba i tyleż córek; drugim związkiem z Złowodzką zostawił syna Marcina, córek trzy. Trzeci raz Piotr pojął Apolonią Skarbkównę Kiełczewską, z tej synów dwóch było: Piotr i Ignacy. Tyle *Nies.* — N. Hadziewicz, komornik gr pilźnieński 1761. Piotr, podstoli łukowski. Jakób, sędzia kapturowy, chorąży wiślicki, podpisał elekcyą króla Stan. Augusta, miał dwóch synów i córkę za Gorzkowskim. Piotr i Michał, ludzie rycerscy, około r. 1768 w kawaleryi narod. — Maciej miał za sobą Kleczyńską; siostra jego Joanna za Grabowskim. Na Ukrainie Adam, brygadyer wojsk kor., miał za sobą Charlińską. *Wiel.* i *Kras.* — Maciej, wojski pilźnieński, otrzymał tytuł baronowski austryacki r. 1780 (z odmianą zapewne w herbie i ztąd *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* umieszcza go jako *herbu własnego*). — Stanisław, syn Michała, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tychże zapewne należy Rafał, ur. 1806 w Zamku (w lubelskiem), malarz historyczny, profesor w Moskwie, potem w Warszawie.

Haff *Steyn. Indig.* w konst. r. 1768. *Małach.*

Hagen h. *wł.*, który jest taki: tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu czerwonem nożyce do strzyżenia owiec końcami w górę, — w lewem zaś srebrnem trzy pasy zielone; w szczycie hełmu dwa skrzydła orle srebrne, na każdem trzy pasy zielone. Henryk Joachim Hagenmeister, kapitan wojsk rosyjskich, na sejmie w r. 1768 do używania przywilejów szlachectwa polskiego przypuszczony. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Hagentorn, z Szwecyi do Polski przyszedłszy, otrzymał indygenat na sejmie 1662. *Niesiecki.*

Hahn. *Nobilit. non praec. scart* w konst r. 1790. *Małach.*

Hajkowski. Piotr legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Hakkenszmit. Jan *nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Halecki h. *Chalecki.* Tak umieszcza kilku z nich *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*, ale ci Chalecki pisać się powinni.

Haliburton *Stodart* w Litwie. *Kurop.* i *Małach.*

Halicki h. *Poraj.* Jeden tylko *Duńczewski* pisze o nich obszernie i świadczy, że się piszą *z Chodcza* a nazwisko ich urosło od Stanisława *z Chodcza*, który że był kasztelanem i starostą halickim, ztąd panem z Chodzca Halickim nazwany; dalej kładzie tenże autor tych wszystkich, o których *Niesiecki* pisze pod artykułem „*z Chodcza*" a nie przeczy bynajmniej, że ci do Chodeckich h. *Ju*

nosza należą, jak to mylnie wydrukował *Bobrowicz* i co my przez nieostrożność powtórzyliśmy na str. 364. Podług *Duńcz.* jeden z trzech synów Stanisława, kasztelana halickiego, miał za sobą Bączalską h. *Gozdawa*, z której dwóch zostało synów: Józef i Dobrogost, z tych pierwszy z Grabińską h. *Pomian* miał kilku synów i córek dwie: jedna wstąpiła do klasztoru Dominikanek w Przemyślu, druga poszła za Samuela Bala, chorążego przemyskiego, drugi zaś, t. j. Dobrogost, ożenił się na Podolu z Humiecką h. *Junosza*, z którą pięciu miał synów: Jana, Kazimierza, Antoniego, Felicyana i Karola; tego ostatniego z Kościeleckiej h. *Ogończyk* dwóch zostało synów: Sylwester, o którym brak wiadomości i Andrzej, który trzymał dobra *modo obligatorio* nazwane Dermań od książąt Sanguszków; ten z Kmicianką miał synów: Kazimierza, ten najprzód w wojsku litewskiem służył, potem został Bazylianem w klasztorze byteńskim, Hrehora, o którym cicho, Samuela i Alexandra, który marszałkując u Sapiehów a potem u ks. Sanguszków, gubernatorskie dyspozycye trzymał w dobrach Bielskich i Jarosławskich, ożenił się z Wisłocką h. *Sas*, z którą osiadł na Wołyniu, trzymając tam dobra *modo obligatorio* tak zwane Miatyn, synów jego trzech zostało: Tomasz, Jakób Dominikan w Wilnie i Jan, który z Katarzyną Jarocką h. *Rawicz*, skarbnikówną mozyrską, miał synów Sylwestra i Ludwika i córek trzy: Wiktoryę, Teresę i Katarzynę. Samuel, trzeci syn Andrzeja z Kmiecianki urodzony, ożenił się w pow. słonimskim, z domu Michałowską, wdową po Konowiczu *na Uzłowcach*, z którą miał synów czterech: Kazimierza proboszcza międzyrzeckiego, Alexandra, Konstantego, który ożeniwszy się z Pacynianką, osiadł na ojcowiźnie w Uzłowcach, synów jego zostało sześciu: Idzi, Felicyan, Karol, Antoni, Szymon i Ludwik. Tyle z *Duńcz.* — Wawrzyniec Połęcz Halicki legitymował się w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Haliczańskie *książęta*, w metryce wołyńskiej 1528 kniaź Iwan Haliczański i Hrehor na Wołyniu posesyonaci. *Nies.*

Haliński. *Nobil praec. scart.* w konst. 1726. *Małach.*

Haliski. Jan nobilitowany na sejmie grodzieńskim 1726 dla zasług swoich, pułkownikiem w wojsku polskiem będąc, ale *sterilis. Nies.*

Halka h. *Szaława*, na Rusi. Piotr hetman wojska ruskiego. Rafał z Romanowa pochowany we Lwowie 1571. Stanisław ostatni z tej familii w kościele OO. Dominikanów złożony po śmierci 1600, jako *Okolski* pisze, atoli dom Swirskich, że się z Romanowa piszą, tak jako i Halkowie, snać że jednęż dzielnicę z niemi mają. Halko Alexander 1700 w Litwie. *Nies.*

Halmann. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Halmnicz. Jerzy marszałek litewski i tenutarz lidzki 1501 *Niesiecki.*

Hałaczkiewicz h. *Grzymała.* Adam, Łucyan, Bronisław, Kazimierz, Alexander i Władysław — synowie i Emilia córka — Franciszka. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1854.* jako wylegitymowanych ze szlachectwa w Heroldyi król. polsk.

Hałowski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hałuszczyński. Michał i Jan legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Hamel *(du).* Patrz **Duhamel.**

Hamszej h. *Suche komnaty.* Tak umieszcza *Małach.*

Hamszej h. *Sulima*, w witebskiem i brzeskiem. Jerzy Wiesztort dziedzic na Berezie, Sielcu, Zdzitowie, miał za sobą Dorohostajską marszałkowiczównę, zostawił synów Stanisława i Jana. Z tych Stanisław miał za sobą Hlebowiczównę kasztelankę, ale z nią żył bezpotomnie; Sielec majętność zapisał jej, która się potem Grzymale drugiemu mężowi dostała, a po jego śmierci skarbowi. Jan brat Stanisława, dziedzic na Berezie i Zdzitowy, miał za sobą kniehinią Przyhabską, z której spłodził dwóch synów: Jana i Mikołaja. Z tych pierwszy Jan, z Horskiej zostawił syna Stanisława sędziego z. i podwojewodzego wileńskiego, któremu żona Skorucianka powiła syna Jana starostę stoklickiego. Mikołaj, drugi syn z Przychabskiej, był kasztelanem brześciańskim; synowie jego: Jan, Paweł, Jerzy i Marcin i córki dwie, Tarnowska i Tyszkiewiczowa. Z tych synów Jan, z Zawiszanki tylko córki zostawił. Paweł dziedzic na Berezie, z Baczanki dwóch synów: Jana i Mikołaja; z tych Janowi Jezierska powiła Michała i Jana, pierwszy zabity od Tatarów, drugi z Kęsowskiej miał dwóch synów: Stanisława proboszcza smoleńskiego i Kazimierza dworzanina król. 1648. Anna była za Maryanem Loknickim kasztelanem podlaskim. *Niesiecki.*

Hamulecki. Jakób *nobil.* w konst. 1662 fol. 39. — *Nies.* mylnie pisze Hamułecki.

Han. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Hanaszewski. Łukasz otrzymał przyznanie dawnego szlachectwa od magnatów gal. r. 1782

Hanczowicz. Alexander poseł z. z Litwy na sejm 1661. Michał obożny wileński 1700. Kazimierz i Jan. *Nies.*

Handryk. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hanenko. Ci nobilitacyą otrzymali na sejmie. *Nies.*

Hanicki. Jan Maciej, poseł podolski, podpisał elekcyą króla Stan. Augusta. N. pułkownik buławy

polnej, miał za sobą Justynę Matczyńską, z której córki: Tekla za Sierakowskim pułkownikiem wojsk polskich i Anna za Przybyszewskim pułkownikiem wojsk polsk.

Hankiewicz. Stefan pisarz zadworny dekretowy 1673 otrzymał nobilitacyą. *Niesiecki.* — Do tych zapewne należy Hilary Hankiewicz, profesor uniwersytetu krakowskiego, w r. 1881 mianowany radcą w ministerstwie finansów w Wiedniu.

Hannowiecki. Żaboj Andrzej. *Nobil.* w Metryce kor. r. 1581 fol. 714. *Czacki.*

Hański h. *Gozdawa*, w chełmskiej ziemi. N. Hański pisarz z. lubelski około r. 1685. Kazimierz stolnik żytomierski 1718. Hański miał za sobą Annę, córkę Jana Bielskiego h. *Jelita*. Hańska Kazimierza Chrościkowskiego małżonka. Bonawentura chorąży żytomierski 1728. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jan Hański cześnik owrucki. *Kras.*

Hański h. *Korczak*. N. była za Jędrzejem Gruszeckim. *Nies.*

Hanussowski h. *Suszyński*. Michał i Stanisław, synowie Jana — wymienieni w *Spisie szl. kr. pol.*

Hanusz. Józef w tymże Spisie wymieniony.

Haraburda h. *Abdank*. Przedtem w herbie nosili podkowę, krzyż i gwiazdę od króla Augusta I. sobie nadaną, atoli potem Abdankiem pieczętować się poczęli. Mikołaj kasztelan miński, który za swe odważne zasługi wziął od króla i Rzpospolitej dobra Świsłocz i Ostrów. Synowie jego dwaj: Krzysztof sędzia z. słonimski umarł bezpotomnie; drugi Jan sędzia także słonimski, spłodził czterech synów: 1. Jerzy Kazimierz dworzanin król., mąż waleczny na smoleńskiej wyprawie, z Zawiszanki dwóch zostawił synów: Janusza i Krzysztofa; 2. Jan dworzanin król., żona jego Sołtanówna; 3. Alexander. Piotra wspomina *Stryjk.* i *Kojał. in MS.* (luboć go inni Jerzym chcą mieć), posła do Moskwy od króla Stefana. Piotr pobórca w wileńskiem 1581. Łukasz pisarz w. ks. lit. poseł do Moskwy 1557. Anicetus arcybiskup połocki ritus Graeci, wzięty na zamku połockim 1563. Teodor u królowy Bony był pisarzem. Mikołaj Fiedorowicz za Zygmunta Augusta sędzia wyszogrodzki, nowogrodzki. Michała wspomina *Possevin.* i *Stryjk.* pisarzem litewskim, poseł do Moskwy sześć razy 1560, 1562, 1563, 1570, 1582 i 1584. Mikołaj i Jan, bracia rodzeni; Krzysztof, Jerzy i Adam synowie; Jerzy zginął na wojnie, Jan miał za sobą Wolanównę, Mikołaj Jerzy Kierznowską wojewodzankę nowogr., synowie jego: Hieronim, Stefan i Michał z Tyszkiewiczówny. Michał Karol marszałek słonimski 1696. Ludwik 1674. Jędrzej w zakonie Soc. Jesu 1701. N. kasztelanka mińska była za Sapiehą Leonem sędzią. N. kasztelanka smoleńska za Stefanem Hluszaninem za czasów Stefana króla. *Nies.* — W r. 1778 Kazimierz Haraburda skarbnik nowogrodzki. Joachim regent gr. tegoż województwa *Kras.* — Jerzy w r. 1773 regent gr. nowogrodzki. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Kilku tego nazwiska protestowało z pow. nowogrodzkiego przeciwko Targowicy. Mikołaj kasztelan miński i drugi z imienia nam niewiadomy, kasztelan smoleński 1560—1580.

Harasymowicz, patrz **Braniuszyc.**

Harbaszewski h. *Rogala*, w z. łomżyńskiej. W aktach łomżyńskich ukazują się w r. 1472.

Harbowski h. *Slepowron*, w drohickiej ziemi. *Nies.*

Harczyński. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Harynek h. *Lubicz*. Dom dawny w z. bielskiej ukazuje się w aktach gr. brańskich od r. 1591.

Hasaneńko. Nostyn, oboźny wojsk zapor., *nobil.* w konst. 1676 fol. 63.

Hasselquist h. *wł.*, który jest taki: tarcza przećwiertowana ze skrajem złotym: w 1szem i 4tem polu czerwonem z prawego boku róg jeleni o pięciu sękach, a z lewego róg bawoli; w 2giem i 3ciem niebieskiem polu trzy wstęgi srebrne w lewo, z których środkowa pomiędzy czteremi złotemi gwiazdami; w szczycie hełmu takież dwa rogi. Karol Fryderyk de Hasselquist, doktor i b. konsyliarz króla Stan. Augusta, otrzymał szlachectwo dziedziczne dyplomem Franciszka I cesarza austryackiego, króla Galicyi i Lodomeryi z r. 1807 (*Herb. rodz. szlach. 1853.*), a synowie jego Teofil i Ludwik wpisani zostali do ksiąg szlachty król. polsk.

Haszet. *Nobil.* w Metryce kor. 1505 fol. 344. *Czacki.*

Hatto h. *Kolumna*. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małachowski*, a także *Niesiecki* pod tym herbem.

Haubicki h. *wł. Nies.*

Hauer. Baron Franciszek, gubernator Galicyi, otrzymał indygenat gal. od ces. Franciszka I. 1817.

Hauff i Hauffe. *Nobil praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Hauke h. *Bosak*. Rodzina flamandzka, w końcu XIX wieku w Warszawie osiedlona, nobilitowana w r. 1816 (obacz Bosak). Maurycy, jenerał artyleryi, senator wojewoda, zastępca ministra wojny, wyniesiony w r. 1829 do godności hrabiów królestwa polsk., zginął w r. 1830. Jego syn Józef, pułkownik wojsk rosyjskich, z powodu wypadków w r. 1863, w których czynny brał udział, emigrował do Szwajcaryi, w r. 1870 wstąpił do szeregów ochotniczych francuskich, na czele których poległ śmiercią walecznych pod Dijon 1871, zostawiwszy z Maryi Kaczanowskiej kilkoro małoletnich dzieci. Siostra Józefa Julia, ur. 1825, zaślubiona Alexandrowi księciu heskiemu w r. 1851 (bratu cesarzowej rosyjskiej), przyjęła tytuł wraz z swojem potomstwem książąt Battenberg;

syn jej został wybrany księciem panującym Bulgaryi. Brat Maurycego Józef, jenerał-major, wyniesiony również do godności hrabiów król. polsk. w r. 1830, zostawił córkę Salomeę i synów dwóch: Alexandra, w r. 1864 pułkownika wojsk ces., administratora księstwa łowickiego i Józefa.

Haumann. Antoni i Wacław. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Hauntal h. *Zadora*, w Litwie. *Nies.* — Ob. **Dowgiało** h. *Zadora.*

Hauschild h. *Pogoń*. Antoni, Jan i Franciszek synowie Józefa. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk.*

Hauterive (d') herb: W polu czerwonem wstęga złota w lewo na dół; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Używa go rodzina Valentin d'Hauterive w województwie poznańskiem osiadła. Z tej pochodzi Piotr Dawid Valentin, który w r. 1775 dobra Lagenhoff w powiecie wałeckim posiadał. *Herb. kr. pol. 1853.*

Hawoi. Michał. *Nobil.* w Metryce kor. 1506 fol. 344. *Czacki.*

Hawryłkiewicz, w lidzkiem. Tak ich umieszcza *Małachowski.*

Hawryłowicz, z w. mścisławskiem Jan, podpisał elekcyą Jana III. Bogdan 1700 i Piotr mostowniczy mścisławski. *Niesiecki.* — Józef łowczy mścisławski. *Krasicki.*

Hawszewicz h. *Bronic*, w ks. litewskiem, ale z tą odmianą, jako świadczy *Kojał. in MS.*, że jelce nie jak literę X, ale jak krzyż układają, poprzeczny żółty a drugi biały. *Niesiecki.*

Haydes (de), patrz **Genderych herb.**

Hayden (de) h. *Genderich*. Ksawery syn Józefa. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Hayko h. *Ogończyk*. Pierwszy na dom swój przyjął ten herb Jerzy Sangaw na sejmie hrodelskim 1413. N. Hayko poseł do Moskwy 1520 i 1532. Jan kasztelan brześciański 1567, miał za sobą córkę Iwanowicza Dowojny, cztery razy poseł do Moskwy 1552, 1556, 1558 i 1559. Adam w w. trockiem 1632. Kazimierz poseł na sejm 1662, sędzia mścisławski 1674. Eufrozyna sędzianka brześciańska, zakonnica św. Klary w Brześciu lit. 1676. Wincenty 1616. N. starosta wiesiołowski, żona jego Zofia, Bogdana Sapiehy wojewody mińsk. córka. *Walicki.* Michał Kazimierz 1674. *Niesiecki.* — W r. 1778 Tadeusz sędzia z. mścisławski. *Krasicki.*

Hayn h. *Jasieńczyk*. Starożytna familia, z której bywali różni urzędnicy ziemscy, Ludwik i Ernest Haynowie, Jeremiasz także Hayn i brat jego sądowy pucki, umarł w Kolebce za Gdańskiem. *Nies.*

Haysler. Jan Dawid. *Nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Haza h. *Zając* albo *Kuniglis*. Haza Radlicz Samuel w poznańskiem podpisał elekcyą Jana III. Alexander burgrabia z. wschowski miał za sobą Urszulę Gulczównę, z tej była córka Ludwika Kazimira Twardowska i synów trzech: Franciszek Henryk, drugi Alexander, którego żona Urszula Unrużanka z Bukówca, trzeci Jerzy Sebastyan. *Niesiecki.* — Bogusław Haza-Radlicz miał za sobą Joannę Bojanowską. Są po dziś dzień w w. ks. poznańskiem, z tych Wojciech, szambelan pruski, dziedziczy dobra Lewice w pow. międzyrzeckim.

Hebda h. *Pomian. Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.* umieszcza pod tym nazwiskiem Antoniego, Tomasza, Michała, Andrzeja, Stanisława, Jana, Wincentego, Piotra, Adama i Jakóba jako wylegitymowanych w sądzie gr. przemyskim i w takimże sądzie oświecimskim r. 1782, ale to bez wątpienia ten sam dom co Chebda, — piszą się *z Tropia.*

Hegenaw. Jan *nobil.* w Metryce kor. r. 1579 fol. 187. *Czacki.*

Heidensztein h. *wł.* Z Frankonii albo z pogranicza Niemiec do Polski przyszli. Z tych Reinhold i Konrad Heidensztein otrzymali indigenat r. 1585. Jan u książęcia brandeburskiego był konsyliarzem. Konrad na dworach król. zasłużony, po śmierci w Żukowie pochowany. Urszula była za Gissą starostą borzechowskim, brat jej rodzony Reinhold na Solęcinie i Pamiętowie dziedzic, sekretarz Stefana i Zygmunta III, † 1620, z Erdmundą Konarską spłodził trzy córki, z których Zofia była ksienią w Żarnowie, druga za Jakóbem Oktawianem Konopackim kasztelanem elbląskim, trzecia za Jędrzejem Sapiehą kasztelanem i syna Jana kasztelana gdańskiego, od którego została się córka Raczyńska i syn Melchior, temu Pudwelsówna jednę tylko córkę powiła z Stanisławem Działyńskim zmówioną. Ten Reinhold, ojciec kasztelana, urodzony był z matki Anny Krokówny, jeździł od Stefana króla w różnych legacyach do postronnych monarchów, wielkiej experyencyi, nie mniejszej roztropności; napisał i podał do druku: *Historiam de bello Mosch. sub Steph. Rege Poloniae, Crac. 1584*, którą syn jego Jan kasztelan gdański z manuskryptów ojcowskich obszerniejszą aż do r. 1603 przeciągnął. *Nies.* — *Kras.* dodaje, że ten Reinhold napisał także księgę: *Vita Joannis Zamojsci* i tę czytał w manuskrypcie w bibliotece Załuskich. Nagrobek tego Reinholda jest w kościele oliwskim.

Heinrich h. *Praca*. Teodor syn Fryderyka i synowie jego Józef, Władysław, Karol, Adolf i Alexander. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Heisler h. *Szyna*. Jan, syn Fryderyka, w tymże Spisie wymieniony.

Helcel (Heltzel) h. *Szterstyn*. Antoni, syn Benedykta, również w tym Spisie wymieniony.

Heleniec herb: w polu niebieskiem sowa na murze czerwonym, nad nią gwiazda; w szczycie hełmu dwie gałęzie palmowe srebrne wieńcem złotym przeplecione. Herb ten wraz z dziedzicznem szla-

chectwem nadany Antoniemu Woelke, synowi Antoniego, b. profesorowi b. Alexandrowskiego uniwersytetu, później profesorowi kursów dodatkowych pedagogicznych w Warszawie — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I. z dnia 21 marca (2 kwietnia) 1844. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Helman. Ignacy legitymowany w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Helmicht, w ziemi wieluńskiej. Tak umieszcza *Małach.*

Helt Bartłomiej. *Nobil.* w Metryce kor. r. 1569 fol. 241. *Czacki.* Jeden to zapewne dom co Helt.

Helczyński h. *Ostoja.* Michał syn Walentego i Stefan syn Franciszka. *Spis szl. król. polsk. 1854.*

Hełm h. *wł.* O przodkach tego domu nie pisze *Nies.* — Jakób, Mikołaj i Bonawentura otrzymali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. bieckim r. 1782.

Hełmindowski h. *Korczak.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Helt h. *wł.* Przyszli z Niemiec Sigfrid i Melchizedech Hełtowie, od jednego z nich córka była za Koniecpolskim kasztelanem. *Nies.*

Hemindowski h. *Kotwicz,* w Wielkopolsce, czyli jak *Okolski* pisze, Henindowski. *Niesiecki.*

Hemling. Jan i Krzysztof *nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małachowski.*

Hempel. *Nobil. praec. scart.* w konstyt. r. 1790. *Małach.* — Antoni i Alexander synowie Jana i Jan, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Hemzyng. Jan dworzanin król. podpisał elekcyą Jana III. w woj. połockiem. *Nies.*

Hening herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawej na wpół w szerz ściętej w górnem polu czerwonem pancerz nieco w lewo zwrócony, w dolnem żółtem trzy gwoździe głowami w prawo, końcami stykające się; w części lewej trzy rzeki srebrne w polu niebieskiem; w szczycie hełmu dwie trąby w połowie złote i niebieskie, a między niemi pancerz. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I z dnia 17 (3) sierpnia 1847, — Hieronimowi Michaelis, synowi Fryderyka, radcy kolegialnemu, starszemu ordynatowi warszawskiego wojennego szpitala.

Henke h. *Grabowiec.* Patrz **Grabowiec herb.**

Henkiel. Marcin, *nobil.* w konst. r. 1662 fol. 22.

Hennes. *Nobil.* w konst. r. 1682. *Małach.*

Henning, w Inflanciech i Kurlandyi. Z tych Jakób von Henning w holenderskiem i angielskiem wojsku, a potem w polskiem cudzoziemskiem żołnierkę traktował, przybrawszy sobie w małżeństwo Dorotę Dwernicką, z niej spłodził córek dwie i tyleż synów, to jest: Adama, ten w wojsku litewskiem służąc, zginął i Jędrzeja porucznika w król. gwardyi, tego córka Anna dostała się w małżeństwo Antoniemu z Witowic Czernemu i syn Jan w zakonie Soc. Jesu, † 1682, wydał do druku *Consider. resp. dati a Joanne Betsaco. Niesiecki.* — Franciszek Ernest otrzymał *indig.* w konstytucyi r. 1790. *Małach.*

Henrykowski. Anna, była małżonką Józefa Ligęzy kasztelana. *Nies.* — Henrykowski Henryk, kapitan w wojsku kor., nobilitowany w konst. 1673 fol. 37.

Heppen h. *wł.*, który jest taki: na środek tarczy przećwiertowanej rzucona mniejsza tarcza, na której w polu niebieskiem skała o trzech wierzchołkach, na środkowym z tych sierp ostrzem w prawo; w polach głównej tarczy: w 1szem polu złotem prawa połowa orła czarnego dwugłowego, w 2giem czerwonem lew złoty ukoronowany w lewo wspięty, w 3ciem czerwonem takiż lew w prawo i w 4tem lewa połowa orła czarnego dwugłowego; w szczycie między dwoma skrzydłami orlemi czarnemi żniwiarz w czapce i w ubraniu niebieskiem z sierpem w prawej ręce, a lewą pod bok podparty. Adam Heppen, porucznik w regimencie pieszym, w r. 1768 do prerogatyw szlacheckich przypuszczony; jego syn, czy też dalszy potomek Ludwik, legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Herberski, w z. wyszogrodzkiej. Balcer Stanisław podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Ten czy inny Balcer Herberski nobilitowany w konst. 1673 fol. 36.

Herburt h. *wł.* Z Moraw, kędy z dawna Herburtowie na Falsztynie zamku dziedziczyli — przyszli do Polski i tu nowy Fulsztyn założyli na pamiątkę dawnego, zkąd wyszli. *Bielski* świadczy, że za Ludwika króla w r. 1378 trzech braci rodzonych tu się pierwsi gnieździć poczęli, to jest Wacław, Fryderyk i Mikołaj, czwarty zaś tych brat rodzony, został na dziedzicznym w Morawie Fulsztynie, sprowadzeni zaś byli od Władysława ks. opolskiego, jakoż wkrótce potem Mikołaj i Fryderyk, to jest w r. 1410, na potrzebę grunwaldską siła ludzi wojennych z Moraw i Czech Jagielonowi królowi zaciągnęli. Miklasza i Herborda braci wspominają księgi z. lwowskie 1432, tenże to sam Miklasz był potem łowczym lwowskim 1436. Synowie jego trzej: Jan, Mikołaj i Zewrzyd albo Seweryn, dział między sobą ojczystej fortuny czynili w księgach z. przemyskich 1462. Z tych Janowi starszemu dostały się dobra Głamboka, Bukowa, Wójtostwo w Sąsiadowicach, pół wsi Piątnicy, Pawłowo, Stanino; drugim dwom Dobromil, albo jako go inaczej Fulsztyn zwano, Kniezopole, Paprotno, pół wsi Piątnicy, Przełbice, Wola, Mużyłowice, Podluby i Werblany. Z tych Seweryn był chorążym lwowskim 1471, kiedy między synowcami swymi, a Mikołaja brata swego synami, dział czynił, to jest między Jędrzejem, Piotrem, Sewerynem, Janem i Mikołajem. Z tych Seweryn

pod Bukowiną mężnie się potykając, poległ. Piotr od dóbr, które wziął działem, nowe nazwisko Odnowskich Herburtów na sobie wyniósł, tenże to podobno Herburt z Fulsztyna Odnowski był potem kasztelanem bieckim i starostą sądeckim, którego córka Barbara żyła najprzód z Żorawińskim, po którego w więzieniu tureckiem śmierci, poszła za Stanisława Reja, z którym żyła 1515, syn zaś jego a brat rodzony Barbary, Mikołaj, kasztelan przemyski i starosta lwowski 1548, postąpił potem na województwo sandomierskie, atoli *Papr.* powiada, że Anna Ligęzianka była za Odnowskim wojewodą krakowskim, na którem krześle miał siedzieć aż do roku 1555. Tenże pisze pod herbem Gozdawa, że któryś Odnowski miał za sobą córkę Jerzego Bala jedynaczkę. W r. 1536 kwitnęli Jędrzej, Klemens, Franciszek, Jan i Marcin dziedzice na Laszkach, *Acta terrestr. Leopol.* Fryderyk w bitwie sokalskiej z Tatarami poległ. Jędrzej wojski samborski 1515 dziedzic na Dziedzilowie i Jan brat jego rodzony, bracia Seweryna chorążego lwowskiego. Jana z Fulsztyna, dziedzica na Nizińcu i Bruchnalu, czterech synów wspominają księgi z. przemyskie: Walentego, Jana, Jakóba i Seweryna; z tych Seweryn w bitwie wołoskiej u Obertyna zginął. Walentyn był biskupem przemyskim 1562. Siostra jego Barbara, najprzód żyła z Piotrem Kmitą wojewodą i marszałkiem w. kor., po nim z Jędrzejem hrabią z Górki kasztelanem. Jan kasztelan bełzki, który trzymał działem Chliple w przemyskiej ziemi, brat Walentego biskupa, mąż zasłużony ojczyźnie, miał za sobą Odnowską Herburtównę, z której córka dostała się w małżeństwo Mikołajowi Pieniążkowi (taż czy insza kasztelanka bełzka była za Stanisławem Humnickim, druga za Zygmuntem Jordanem) i synów dwóch, z tych jeden Wojciech, pisał się ze Zbojsk, mąż uczony, żona jego Zofia Bełzecka, wdowa po Wysockim, z tej były trzy córki: Katarzyna Minkowska, Elżbieta Tyszkiewiczowa i Maciejowska i syn jeden Jędrzej, ten tylko jednę córkę zostawił Leśniowolską. Drugi syn kasztelana bełzkiego Jan złączył się był dożywotnie z Gostyńską. Jakób, brat Jana kasztelana bełzkiego, sławny legista, miał za sobą Annę, córkę Fredra Henryka, luboć i o drugiej żonie jego Wapowskiej h. *Nieczuja* jawnie mówi *Papr.*, z której miały być dwie córki: Dorota Zebrzydowska wojewodzina krak., druga Regina Żółkiewska kanclerzyna i hetmanowa w. kor. i syn Abraham, którego jedna córka za Stanisławem Zamojskim kasztelanem chełmskim, druga za Snopkowskim. Mikołaj wojski kamieniecki 1516, brat Jędrzeja wojskiego samborskiego, synów jego było dwóch: jeden z nich Marcin starosta barski *(Papr.* Janem go zowie), po którym z Katarzyny Krotowskiej wojewodzanki inowr. zostały się dwie córki, jedna z nich Elżbieta dostała się Stanisławowi Lanckorońskiemu staroście skalskiemu 1574, druga Zofia najprzód Janowi Dulskiemu kasztelanowi chełm., potem Janowi Kostce wojewodzicowi sandom., nakoniec Janowi Czarnkowskiemu kasztelanowi międzyrz., † 1636. Jan kasztelan sanocki, starosta przemyski i mościcki, drugi syn Mikołaja wojskiego, podkomorzy przemyski 1564, miał za sobą Katarzynę Drohojewską, z której były córki trzy: Ossolińska starościna krzeszowska, Czerna chorążyna lubelska i Elżbieta Wołowiczowa; synów zaś dwóch: Jan Szczęsny, wizki i mościcki, pojął w małżeństwo Elżbietę ks. Zasławską 1601, z tej została się córka Alexandra Koniecpolska kasztelanowa, drugi syn z Drohojewskiej Kasper kanonik. N. miał za sobą Drohojewską, z której syn Erazm umarł *ster.* Mikołaj, podobno syn Jana kasztelana, wojewoda ruski 1601, dzielny wojownik przeciwko Wołochom, Turkom i Tatarom, miał za sobą *1mo voto* Lanckorońską, z której syn Jan, *2do voto* Żorawińską kasztelankę, z której była córka za Stanisławskim Balcerem h. *Pilawa* podskarbim i syn Mikołaj. Jan kasztelan kamieniecki, syn Mikołaja wojewody ruskiego z Lanckorońskiej, † 1626, jego podobno córka oddana była w małżeństwo Janowi Sapieha, pisarzowi poln. kor. Mikołaj kasztelan kamieniecki, mężnie stawał przeciwko Tatarom i Szwedom, jego dwie córki: Konstancya Strzyżowska i Szczawińska kasztelanowa kruświcka, z Kalinowskiej urodzone. Stanisław kasztelan lwowski 1563, syn Jana Świercza, córka jego była za Janem Sieniawskim wojewodą, syn zaś Piotr wziął był województwo podolskie 1586, atoli w tymże roku żyć przestał. Mikołaj kasztelan halicki, starosta lwowski 1587, złączył się był dożywotnie z Barzówną h. *Korczak,* z której córka za Michałem Stanisławskim podkomorzym podolsk., druga za Uchańskim wojewodą bełzkim umarła 1617. Jan z Bruchnala, mąż znaczny, pojął Annę Szczawińską. Któryś z nich miał za sobą Magdalenę, córkę Jędrzeja Tomickiego kasztelana gnieźn. Anna Herburtówna była za Jędrzejem ks. Zbarazkim, druga za Bireckim Maciejem sędzią sanockim około r. 1540. Szczęsny Herburt kanonik krakowski. Hieronim poseł na sejm 1637. Abraham miał za sobą Zofią Korniaktównę, ale z nią *sterilis.* N. była za Janem Pileckim h. *Leliwa. Niesiecki.*

Hercyk h. *Lubicz,* ale z tą odmianą, że tylko jeden krzyż noszą w podkowie. Tomasz pisarz gr. płocki, synowie jego Alexander i Władysław. *Nies.*

Herebnicki. Roku 1677 w konst. *Specificatio* więźniów woj. witebskiego wzmianka Andrzeja, Stefana i Jana strażnika witebskiego. Tak pisze *Kras.*

Hergel h. *Mostyniec.* Piotr, syn Jana. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Herman. Kasper. *Nobilit.* w Metryce kor. 1503 fol. 118.

Herman. Jan. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Herman w starodubowskim. Tak pisze *Małach.* — Tego nazwiska Ignacy, Stanisław, Grzegorz i Jan, otrzymali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. buskim r. 1782.

Hermann. Ignacy, Stanisław, Grzegorz i Jan, legitymowani w sądzie gr. buskim 1782. Joanna Hermannówna za Michałem Römer.

Hermanowicz. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Hermanowski h. *Jastrzębiec.* Paweł pod Konstantynowem 1577 dzielnie walczył. *Niesiecki.*

Hermanowski h. *Junosza*, w przemyskiej ziemi, piszą się z Hermanowa. Elżbieta zakonnica u Wszystkich śś. w Lwowie, niektórzy z nich piszą się z Grochowce, zkąd poznać, że od Grochowskich swój początek wzięli, bo Jakób Grochowski, stolnik przemyski 1420, wziąwszy działem Hermanowice, od nich Hermanowskim był nazwany. *Niesiecki.* — Dom starożytny w ziemi bielskiej, gdzie gniazdo jego dobra Hermany, ukazuje się w aktach gr. brańskich od r. 1569.

Herniczek h. *Kotwicz.* Franciszek syn Franciszka. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Herpin *(de Perpes).* Klaudius, szlachcic francuski, otrzymał indig. w konst. r. 1652 fol. 22.

Herrenschwandt. Jan Fryderyk, medyk nadw. króla Stan. Augusta, Szwajcar, otrzymał *indig.* r. 1768. *Małach.* i *Kras.*

Herstopski h. *Drogosław*, w Wielkopolsce, atoli i drugich Herstopskich h. *Nałęcz* kładą nasi pisarze pod Międzyrzecem. *Nies.* — Katarzyna Herstopska za Józefem Taczanowskim.

Hersz. Alexander i Gabryel, majorowie wojsk kor., otrzymali *indig.* r. 1678.

Hertyk h. *Grzymała 4to*, w województwie wileńskiem. Krzysztof, kapitan wojsk król., w r. 1792 dobra Pacyniany w pow. słonimskim bratu swemu Adamowi Rejnholdowi Hertykowi ustąpił. *Herb. rodz. szl. 1853.* Karol syn Krzysztofa, legitymował się w Heroldyi kr. polsk. przed r. 1851.

Hertz h. *Samopęd.* August syn Erdmana. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Herubinowicz Woyno. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Herubowicz. U tychże samych autorów wymieniony.

Heryng h. *Wodanowski.* Jeden tylko *Wielądko* podaje o nich następującą wiadomość: Bernard Heryng z Maryanną Gutzwelezówną miał synów czterech: Walentego, Felixa, Jana i Pawła i córkę Helenę za Libeltem. Z tych Walenty z Brygittą de Kittel spłodził dwóch synów: Walentego i Stanisława i córkę Joannę, a brat jego Felix z Teresą Hurtykówną miał synów: Felixa i Ludwika, zaś trzeci ich brat Jan, z Elżbietą Hurtykówną miał córek dwie: Joannę i Elżbietę, — a czwarty Paweł, doktor medycyny, bezżenny. To za *Wielądkiem* powtórzyliśmy jako zgodne z prawdą, synowie bowiem wyżej wymienionych Felixa, Jana i Walentego legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Heswiański herb: trzy księżyce, w środku krzyż. Tak go opisuje *Krzyż.*, ale nazywa go (zapewne przez omyłkę) również *Śleświański.*

Hewell, w Inflanciech osiedli. Z tych Malcher Bernard Hewel i drugi Malher r. 1632 podpisali elekcyą Władysława IV. Jan Hevelius Cos. Ged. mąż wielkiego dowcipu, w matematyce a osobliwie w astronomii takiej biegłości, że do niego sławni tego wieku astronomowie, w rzeczach trudnych, jako do oraculum uciekali się. Z tej nauki tę miał u najwyższych w Europie monarchów estymacyą, że mu pełne umiejętności jego zapisywali w listach swych pochwały, † 1688. *Nies.* — Heroldya król. polsk. przyznała tej rodzinie herb *Herburt*; w tejże heroldyi legitymował się Walenty Hewell, syn Józefa. Antoni w r. 1736 dziedziczył dobra Wola-Trąbska w woj. łęczyckiem.

Heybowicz h. *Herburt*, w ziemi bielskiej. Adam, cześnik brański, w r. 1776 dobra Gzobów swemu bratu stryjecznemu ustąpił. *Herb. rodz. szl. 1853.* Adam, syn Tomasza, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Heydek. Ziemianie Pruscy, jeden z nich miał za sobą Brantównę. Heydekówna była za Asswerem Brantem, marszałkiem pruskim najwyższym. *Niesiecki.*

Heydel (baronowie) h. *wł.*, który jest taki: tarcza wzdłuż przedzielona: w prawej części w polu niebieskiem półksiężyc srebrny, nad nim krzyż złoty (jak w herbie *Szeliga)* — w lewej części w polu czerwonem miecz srebrny z rękojeścią złotą ostrzem w górę stojący, — na tarczy korona baronowska, na niej hełm rycerski w koronie złotej, na której pięć piór pawich i orzeł biały polski. *) — Pierwszym przodkiem domu tego w Polsce, jest Jan Rudolf Fryderyk, kapitan wojsk saskich, który przybył do Polski z elektorem saskim Fryderykiem Augustem

*) W opisaniu herbu, trzymamy się ściśle tekstu dyplomu cesarza Ferdynanda I z dnia 20 stycznia 1838, ponawiającego nadanie polskiego tytułu baronowskiego i potwierdzającego pierwotne onegoż przyznanie w Austryi z dnia 30 sierpnia 1826 r. Nadany herb dyplomem króla Stanisława Augusta tem się tylko różni od wyżej opisanego, że na tarczy niema baronowskiej korony. A więc wszystkie herbu tego opisy, jakie znajdujemy w *Złotej księdze* (R. II str. 86—87) — są mylne i niezgodne z tekstem dyplomu, który w tejże właśnie księdze na str. 89—91 jest drukowany.

w roku 1697 i w bitwie przeciw Szwedom poległ pod Pułtuskiem roku 1703. Jego syn Jan Karol de Heydel, kapitan gwardyi królewskiej w pułku Fleminga, poległ w oblężeniu gdańskiem r. 1733. Synów jego z Doroty z Wruków urodzonych zostało dwóch: Zygmunt, pułkownik wojsk kor. r. 1765 (arch. główn. warsz.) który umarł bezpotomny i Jan Sebastyan (ur. 1719 † 1795, pochowany w Lataczu), dziedzic dóbr Latacz, Chmielowo, Świeczkowiec i Drohiczówka na Podolu, major wojsk kor. (patent podpisany przez hetmana Jana Branickiego z dnia 5 grudnia r. 1762), który tak za własne a znaczne zasługi wojskowe, jako też przez pamięć zasług ojca i dziada jego — otrzymał dziedziczny tytuł baronowski dyplomem króla Stanisława Aug. dn. 19 sierpnia 1772, — ten z pierwszą żoną Ludwiką Rożbicką miał jednę tylko córkę Józefę, zaślubioną Karolowi Tolińskiemu, kapitanowi wojsk kor., z drugiej Joanny Justyny de Wabnitz (z którą wspólnie nabył dobra Latacz z przyległościami od Józefa Potockiego r. 1783) zostało córek pięć: Joanna *1mo voto* za Franciszkiem Melbechowskim, *2do* za Karolem ks. Ponińskim z *Czerwonogrodu*, — Ewa za Tadeuszem Dąbrowskim, — Ludwika za Rafałem Korytowskim, szambelana króla Stan. Augusta, — Karolina za Wojciechem Bachmińskim i Rudolfina za Felixem Słoneckim, oraz syn Jan Rudolf (ur. 1756 † 1848), dziedzic wszystkich po ojcu dóbr, znany z wzorowej chodowli rasowych koni, członek Stanów galic., uznany w godności baronów r. 1820 w królestwie polskiem a r. 1826 w Austryi, — ten *in 1mo voto* zaślubił w r. 1777 Ludwikę Bachmińską, z której dziesięcioro zostało dzieci: 1) Joanna (ur. 1788 † 1844) za Gaudentym Kuczyńskim, — 2) Filipina (ur. 1798 † 1854) za Romanem Chełmickim, 3) Marya (ur. 1803 † 1858) za Karolem Milewskim, 4) Honorata (ur. 1810 † 1856) za Ludwikiem Świeżawskim, 5) Stanisław (ur. 1790 † 1869), dziedzic dóbr Chmielowy, ożeniony z Maryą Skwarczyńską, 6) Maryan (ur. 1791 † 1837), dziedzic dóbr Świerzkowiec, ten zaślubił w r. 1811 Dorotę (ur. 1793 † 1862) Tyszkowską, z której oprócz dwóch córek: Karoliny (ur. 1815 † 1880) zaślubionej 1832 Henrykowi Kozickiemu dziedzicowi dóbr Tarnówki i Heleny (ur. 1817) zaślubionej w r. 1840 Leonardowi Radziszewskiemu — został syn Henryk Wincenty Stanisław (ur. 1818 † 1867) dziedzic dóbr Swierzkowiec, który zaślubił w r. 1846 Walerye Podlewską, dziedziczkę dóbr Romaszówki i Łuki i z niej zostawił córkę Paulinę (ur. 1848 † 1876) za Edmundem hr. Starzeńskim i syna Adama Rudolfa (ur. 1846) obecnego dziedzica dóbr Romaszówki i Świerzkowiec, — 7) Alexander (ur. 1800 † 1847), tego z Pauliny Sidorowskiej (ur. 1812, zaślubionej 1831 † 1862) dziedziczki dóbr Debesławice, trzech zostało synów: Julian, dziedzic dóbr Debesławice, Kalikst urzędnik austryacki i Erazm Stanisław, który z Jakóbiną Wolańską, dziedziczką dóbr Beremiany, miał córkę Maryę † 1880 w kwiecie młodości i syna Franciszka Tom. Maur. nr. 1866, — 8) Karol Jan (ur. 1806 † 1848) dziedzic dóbr Latacza, ten zaślubił w r. 1831 Michalinę Dąbrowską (ur. 1812 † 1844), z której zostało dwie córek: Justyna (ur. 1836 † 1864) zaśl. w r. 1855 Felixowi Karczewskiemu, dziedzicowi dóbr Wielgie w król. polsk. i Julia (ur. 1840 † 1867) zaśl. w r. 1858 Konstantemu Jurskiemu, dziedzicowi dóbr Ilowiec w kr. polsk. — oraz syn Mieczysław, b. dziedzic dóbr Latacz, porucznik huzarów austr., ten z Maryą Swidzińską, dziedziczką dóbr Goździeniec i Kałkowo w król. polsk., ma syna Zdzisława ur. 1862 i córkę Bronisławę, — 9) Rafał ur. 1807 † 1861 *ster.* — i 10) Leopold (ur. 1812), który z Teresą de Jenteuis (zaśl. 1839) żyje bezpotomny. Z drugiej żony Salomei de Hohendorf (ur. 1796 † 1872) miał tenże Jan Rudolf córkę Matyldę (ur. 1823) zaśl. w r. 1845 Leoncyuszowi z *Wybranowa* Wybranowskiemu i syna Oktawiusza, który w r. 1858 zaślubił Maryą Mysłowską h. *Rawicz.*

Heydopoll. *Nobil.* w konst. r. 1673 fol. 37.

Heymer h. *wł.*, który jest taki: w polu srebrnem trzy lilie z kwiatem niebieskim w sercu utkwione; w szczycie hełmu dwie trąby, prawa czerwona — lewa niebieska. Wilhelm Jan Heymer, syn Jerzego, pobórca kasy obwodu maryampolskiego — otrzymał szlachectwo dyplomem cesarza i króla Mikołaja I z dnia 12 (24) stycznia 1843. (*Herb. rodz. szl. 1853.*)

Heynk Alexander, *nobil.* w konst. r. 1673 fol. 37.

Heysztad Jan, otrzymał *indig.* w konst. r. 1678.

Higersberger h. *wł.*, który jest taki: tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem polu czerwonem lew srebrny w prawo, — w lewem zaś niebieskiem dwie wstęgi czerwone nieco w lewo schylone; w szczycie między dwoma skrzydłami orlemi pół lwa srebrnego w prawo z kilofem górniczym w prawej łapie. Andrzej Higersberger, chorąży wojsk kor., dziedziczył wieś Orzóchówkę w wojew. bracławskiem, którą w r. 1763 sprzedał Kasprowi Dąbrowskiemu. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Tego nazwiska i herbu Augustyn, syn Andrzeja, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Hilbrant h. *Brant.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Hilchen, stolnik nowogrodzki, miał za żonę Karolinę Przespolewską, o czem wspominają akta sądowe r. 1792 w arch. famil. w Boguszynie.

*) Udzielanie tytułów szlachcie polskiej nie było wprawdzie dozwolone w Polsce, ale to nie przeszkadzało udzielaniu onychże cudzoziemcom.

Hilchen. Dawid Jan i Tomasz otrzymali *indig.* w Metryce kor. r. 1591 fol. 504. *Czacki.* — Dawida Hilchena, pisarza z. inflantskiego, wymienia *Nies.* i pisze, że jest w druku od niego napisany *Clypeus innoc. contra Jac. Godemannum* r. 1604. Obacz **Chilchen.**

Hincz h. *Czara.* Karol syn Fryderyka i jego synowie: Ksawery, Karol i Kazimierz. *Spis szl. król. polsk. 1851.* Obacz **Czara.**

Hincz. Antoni. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Hincza h. *Działosza.* Dom starożytny, ukazujący się od r. 1546 w aktach z. drohickich. Alexander wojski mielnicki, z woj. podlaskiego poseł, podpisał się na przywileju Unii w ks. lit. 1569. — Jan dziedziczył w r. 1546 dobra Zadasje w z. drohickiej. *Niesiecki* pisze, iż szlachta to pruska i wymienia Marcina w zakonie *Soc. Jesu*, który rządził kolegia gdańskie, toruńskie, jarosławskie, krakowskie i t. d. i dwa razy prowincyą polską, umarł w Poznaniu 1667, — wydał drukiem wiele dzieł religijnej treści. Michał Hincz legitymował się w sądzie z. przemyskim r. 1782, a Leon syn Michała i Władysław syn Jana — w Heroldyi król. polsk. 1851—54. — Do tychże należy Ignacy, w r. 1816 kapitan sztabu kwatermistrzostwa jener. wojsk polsk. Ci się piszą z *Rogowa.*

Hinko *z Tęczyna* h. *Topór.* Stanisław i Leon legitymowani w sądzie gr. halickim r. 1782.

Hinnes, ci nobilitowani na sejmie 1632. *Nies.*

Hippocentaurus h. *wł.* Przyszli do Polski naszej z Włoch za Juliusza Cesarza, czy też wtenczas, kiedy wiele szlachty rzymskiej, uchodząc zagniewanego na siebie cesarza rzymskiego woli, z Libonem Palemonem do Litwy się wynieśli i tam osiadłszy, godne potomstwo rozrodzili. *Nies.*

Hirosz h. *Rogala.* Józef syn Mateusza i Antoni syn Szymona. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk.*

Hirszberg. *Nob. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Hirtemberg. *Indig.* w konst. 1662 fol. 36. *Małach.*

Hiż h. *wł.*, który jest taki: w polu czerwonem jeż w kłębek głową w lewo zwiniony, — nad hełmem ręka zbrojna z pałaszem w prawo do cięcia zaniesiona. *Nobil. praec. scart.* w konstytucyi r. 1764. Franciszek obersztlejtnant gwardyi król., Piotr kapitan inżynier, Wilhelm kapitan w gwardyi kr., Józef kanonik przemyski i sukcesorowie Jana pułkownika, uwolnieni od *scart.* w konstyt. r. 1768 fol. 328. — *Wielądko* podaje obszerną o nich wiadomość, którą tu powtarzamy (o ile szczegóły są zgodne z naszemi źródłami) jak następuje: Jan Wilhelm, syn Wilhelma i Franciszki de Loupi, pułkownik gwardyi pieszej kor., z Katarzyną de Mathy miał córek dwie: Maryannę za Ignacym Łępickim generał-adjutantem JKM. i Annę za Kasprem Dąbkowskim, pułkownikiem w regimencie sułkowskim — oraz synów czterech: Jana Augusta, pułkownika gwardyi pieszej kor. generał-majora (ten z Franciszką de Gerault miał synów trzech: Józefa, Alexandra i Karola, którzy się legitymowali w Heroldyi król. polsk., oraz córkę Izabelę za Fechnerem), — Antoniego kapitana gwardyi pieszej litewskiej (ten z Anną de Quintar miał córkę Teresę i synów trzech: Jana, Józefa i Henryka), — Józefa regenta komisyi skarb. kor. i Franciszka generał-adjutanta komisyi wojsk. Drugi syn Wilhelma (brat Jana Wilhelma) Franciszek, pułkownik gwardyi kor., z Felicyą Królikiewiczówną spłodził synów trzech: Ludwika, generał-adjutanta JKM., Ksawerego, obersztlejtnanta (ten *1mo voto* z Katarzyną Radziszewską miał córkę Maryannę za Garlickim, *2do voto* z Maryanną Garlicką spłodził Barbarę) i Franciszka. Trzeci syn Wilhelma Piotr, kapitan inżynierów, z Eleonorą de Loupi miał syna Józefa, majora artyl. kor. ożenionego z Teklą Rosołkiewiczówną i córek dwie: Maryannę za Ignacym Poświatowskim i Elżbietę za Alexandrem Wasilewskim. Czwarty syn Wilhelma Józef, kanonik warszawski, — piąty syn Wilhelma, także Wilhelm, obersztlejtnant, umarł bezpotomny.

Hizdejo, z multańskiej ziemi przybysz do Polski, Hizdejo indygenat na sejmie otrzymał 1676. *Nies.*

Hizden. Mikołaj i Jankoł otrzymali *indyg.* w konst. r. 1676 fol. 58.

Hizdew *Łupaszko.* Kasper nobilitowany w sądzie gr. lwowskim 1782.

Hladowicki h. *Prus Imo.* Władysław podczaszy lidzki w grodzieńskiem i Gedeon podpisali elekcyą Jana III. Konstancya Jerzego Pieskiewicza skarbnika mozyrskiego małżonka. Jakób *Soc. Jesu* prowincyą rządził litewską r. 1700. Jan skarbnik grodzieński, Samuel i Kazimierz żyli 1648. *Nies.*

Hlaska h. *Leliwa*, w połockiem. Lew Hlaska żołnierz odważny. Mikołaj, brat rodzony Lwa, podczaszy połocki r. 1658 od komisarzów obojga narodów poseł do zaporowskiego wojska. N. Kazimierza Jacyny małżonka. *Niesiecki.* — W r. 1788 Wincenty chorąży witebski. *Krasicki.* — Tadeusz legitymował się w sądzie z. lwowskim 1782.

Hlebicki h. *Leliwa.* Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Hlincza. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Hliniecki, w ks. litewskiem. Józef z trockiem, Józef Kazimierz regent kancelaryi trybunału lit. z wileńskiem, podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Hliński z wileńskiego podpisał elekcyą Jana Kazim. króla. Ten sam dom co **Gliński** h. *wł.*

Hluszanin h. *Radwan*, z tą jednak odmianą, że w hełmie kładą pięć piór strusich, a przez nie kopia mająca na sobie pierścień. Eustachy dwanaście lat był w tatarskiem więzieniu. Hluszanin

starosta mścisławski. Siemion za króla Stefana sławny żołnierz, był posłem do Moskwy, z Haraburdzianki kasztelanki zostawił syna Hrehorego, rotmistrza król. do Wołoch i Inflant, ten spłodził synów: Jana i Józefa. Hluszanin zacny kapłan w zakonie kaznodziejskim, *Sacrae Theologiae Doctor.* Inni ich piszą Gluszanin. *Niesiecki.*

Hłusowicz. Konst. sejmu 1662 dla zasług wielkich ur. Krzysztofa Waler. Hłuszowicza, horodniczego orszańskiego, urzędowi temu przed pisarzem ziemsk. miejsce naznacza.

Hnilicki. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hoberbeg. *Indig.* w konst. r. 1658 f. 47. *Małach.*

Hocking. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hoevelginnen. Krzysztof *nobilit. praec. scart.* r. 1790. *Małach.*

Hoffmann. Józef, Ignacy, Jan, bracia zasłużeni w wojsku kor. *nobil. praec. scart.* r. 1768.

Hofmann. Antoni, Henryk i Piotr *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790 fol. 40. *Małach.*

Hofman Jan *Nobilit.* w konst. r. 1662 fol. 40. *Małach.*

Hofman Waxman, *nobil.* konst. 1662.

Hofmann. Franciszek i Jan legitymowali się w sądzie gr. sanockim r. 1782.

Hoffmann h. *Rozan.* Edward, Karol i Tytus, synowie Jakóba. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk.*

Hohendorf. Obacz **Hondorf.**

Hohol. Eustachy *nobil.* w konst. r. 1676 fol. 64.

Hoholewski h. *Jastrzębiec*, w bełzkiem, patrz Chohoł, Stefan Hoholewski, córka jego była za Łazarzem Iwanickim. *Niesiecki.*

Hojna Ambroży. *Nobil.* w Metryce kor. r. 1545 fol. 298. *Czacki.*

Hojski. O tej rodzinie heraldycy nasi nie wspominają, a był to dom znany na Wołyniu. Około 1559 Józef Hojski, sędzia z. łucki, dziedziczył dobra Urla, miał za sobą Annę Kozińską. *Stecki: Wołyń.* N. Hojski miał za sobą Katarzynę ks. Porycką. — *Paprocki* i *Niesiecki* wymieniają dom Hoscki na Wołyniu, być może, że to jedno co Hojski, ile że pod herbem *Kierdeja*, *Niesiecki* nazywa ich także Kozińskimi.

Holarek Jerzy. *Nobil.* w Metryce kor. r. 1506 fol. 344. *Czacki.*

Holde. Jan kapitan w z. inflantskiej, podpisał elekcyą Jana III.

Holfeld (de) *z Adlersberg.* Józef otrzymał szlachectwo austryackie od cesarza Józefa II r. 1787. Tak go umieszcza *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Hollak h. *Poraj.* Wincenty, syn Kazimierza. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Hollo *de Krampach.* *Indig.* w konst. r. 1673 fol. 33.

Holnicki herb: Tarcza w szerz rozdzielona: w górnem polu niebieskiem, pod złotą gwiazdą, miecz ostrzem w lewo, — w dolnem zaś czerwonem wół siwy w lewo; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Herb ten nadany dyplomem cesarza i króla Mikołaja I w r. 1840 Stanisławowi, dziedzicowi dóbr Kaleni w gub. warszawskiej i Alojzemu referentowi sekcyi prawnej w komisyi Przychodów i Skarbu, braciom rodzonym Schultzom, synom Justusa, a wnukom Gaspra Schultza, który na sejmie r. 1775 do przywilejów szlacheckich przypuszczonym został. *Herb. rods. szl. 1853.*

Holszański *(książęta)* h. *Hippocentaurus.* Ci początki swoje zabrali ze krwi książąt litewskich od Juliana Dorszprunga. Romund książę litewski zostawił pięciu synów, od których wielkie w tym kraju domy urosły, to jest Narymunda najstarszego syna, dom książąt Radziwiłłów wywodzi *Kojał.*; od Doumonta, książęta Siesickie i Świrskie poszły; od Gedrusa Gedrojcowie, Troiden w klasztorze życie swoje skończył *) od Holszy (który umarł około r. 1282) książąt Holszańskich 1280. Przecież Gedrojcowie i inni, insze potem herby przywłaszczyli. Algimunt, syn jeden Holszy, od którego długo się sukcesorowie Algimuntami pisywali. Drugi syn Mindów, pierwszy z tego domu chrześcianinem został r. 1321. Jan Algimuntowicz, to jest Algimunta syn, książę holszański, Nastazyą córkę Witolda, zaślubioną Bazylemu w. ks. moskiewskiemu, z portu gdańskiego morzem pod Narwę, ztamtąd lądem do Moskwy sprowadził, w r. 1391 Kijowszczyzną rządził, z synami swemi Jędrzejem i Siemionem podpisał pokój wieczny Litwy z Koroną 1401, córka zaś tego Iwana Uliana, czyli według *Kromera* Julianna, a siostra Siemiona Luty nazwanego i Jędrzeja książęcia wiazeńskiego, 1417 dostała się w małżeństwo Witoldowi ks. litewskiemu. Z tych Siemion, szwagier Witolda, w rządy odebrał od niego księstwo nowogardzkie 1414. Latopiszcze twierdzą, że Jędrzeja, syna Janowego, książęcia Wiazy, córkę Zofią, wziął za żonę już to czwartym ślubem Jagiełło król, atoli zbija to *Stryjkowski* i inni i powiada, że ta Zofia była córką Jędrzeja książęcia Druckiego,

*) Niesłusznie go *Niesiecki* osadza w klasztorze: Trojden był dzielnym wojownikiem, o klasztorze z pewnością nie myślał i w nim też życie swoje nie skończył, lecz mu je zdradą wydarto, gdy z łaźni wychodził r. 1283, miał za żonę Annę, córkę Ziemowita ks. Mazowieckiego, i z niej został syn Romund.

z siostry Witoldowej urodzona. Nestor władyka chełmski. Jerzy książę holszański, syn Siemiona, w rzece utopiony r. 1433 z rozkazu Świdrygiełła; synów jego dwóch zostało: Siemion starosta łucki † 1503 i Alexander kasztelan wileński i starosta grodzieński 1499, który królowej Bonie darował wołpiński powiat, po Helenę, Alexandra króla przyszłą małżonkę, jeździł do Moskwy. Syn jego Paweł, najprzód biskup łucki 1512, potem wileński, † 1555. O nim *Praetor. O. G. lib. 2 c. 2. Histor. Sapieh.* i inni zgodnie mówią, że ostatni z tego domu umarł, atoli zda mi się (mówi *Niesiecki* i słusznie, obacz Dubrowicki) miał rodzonego brata, o którym podobno *Geneal. Radziwiłłów* świadczy, że miał za sobą Annę, córkę Jerzego Radziwiłła kasztelana wileńskiego i hetmana, siostrę Barbary Radziwiłłówny, Zygmunta Augusta króla żony; i *Histor. Sapiehana* Annę księżniczką holszańską *(Walicki* ją stolnikówną litewską zowie) chce mieć małżonką Pawła Sapiehy wojewody nowogrodzkiego, z którą i księstwo holszańskie weszło i używanie herbu Hippocentaura w sukcesyi w dom Sapieżyński według *Stryjk.*, druga jego siostra za Mikołajem Pacem wojewodą podlaskim, trzecia za Chlebowiczem. *Nies.*

Holst Andrzej, major w wojsku kor., *nobil.* w konst. 1676 fol. 64.

Holsten. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 154. *Małach.*

Holsztucher, w Inflanciech. Bartłomiej poseł na sejm 1590. Bartram starosta kremoński 1600. Wilhelm starosta kremoński 1632. *Niesiecki.*

Holtey. *Indig.* w konst. r. 1685 fol. 20. *Małach.*

Holtzhauser. *Nobilit.* w konst. r. 1774 fol. 148. *Małach.*

Hołdowicz. Józef legitymował się w sądzie gr. lwowskim r. 1782, a Michał syn Józefa, oraz Leon i Piotr, wnukowie Józefa, w wydziale Stanów gal. r. 1844.

Hołkowski. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Hołobok h. *wł.* Rotuld, który *od* Bolesława Krzywoustego herb ten otrzymał; potomek tego Ratulda Hołoboka, był Wawrzyniec, zostawił syna Bonawenturę albo Dobrogosta i drugiego Czesacha, od których Władysław, syn Ottona książęcia kaliskiego, w r. 1211 kupił Hołobok plac i wieś Staw i na nim fundował klasztor Panien Cystersek, zwany Ołobocki. *Niesiecki.*

Hołoniewski h. *Korczak*, od Myszków swój początek wzięli, dlatego pisali się Hołoniewski Myszka. Hołoniewski miał za sobą Sieniuciankę. N. Hołojewska Piotra Stojeńskiego sędziego bełzkiego małżonka. *Nies.*

Hołowczyc h. *Kolumna*, w Litwie. *Kurop.* i *Małachowski.* — Z tych Szczepan był arcybiskupem warszawskim od r. 1818, † 1823.

Hołowczyc h. *Płomieńczyk. Kurop.* i *Małach.*

Hołowczyńskie *książęta* h. *Łabędź.* O nich *Kojał.* świadczy, że są w pow. orszańskim, z Hołowczyna imienia tego nabywszy. *Geneal. Ogińsk.* od ruskich jedynowładców początek tej familii ciągnie, gdzie Teodorowi ks. Siewierskiemu dwóch synów naznacza: Jędrzeja i Iwana; od Iwana poszły książęta Rafałowskie i Hołowczyńskie. Z tych N. Hołowczyński kniaź, wojewoda mścisławski, miał za sobą córkę Michała Wołowicza; synowie jego Samuel chorąży orszański i Mikołaj pułkownik król. Brat rodzony wojewody, Jan cześnik litewski, żona Helena Wołowiczówna podskarbianka lit. Alexander kasztelan żmudzki, starosta lidzki, deputowany 1611; córka jego Anna wydana za Krzysztofa Stefana Sapiehę wojewodę mścisł. Konstanty z Hołowczyna Rafałowski kasztelan mścisławski, syn jego Jerzy 1648. Mikołaj chorąży orszański w tymże czasie. Hołowczyńska ks. Piotra Tyszkiewicza wojewody mińsk. małżonka. Hołowczyński miał za sobą Chodkiewiczównę kasztelankę trocką. Zofia była za Jerzym Mniszchem wojewodą sandomierskim. *Nies.*

Hołowiecki *na Hołowieckach.* Grzegorz, Jan, Jan, Bazyli, Bazyli, Jan, Paweł, Bazyli, Stanisław, Jan, Bazyli, Stanisław, Jan, Bazyli, Jan, Jan i Stanisław legitym. w sądzie z. przemyskim 1782.

Hołowicki h. *Korczak* i **Hołowicki** h. *Korab.* Tak umieszcza *Małach.*

Hołowiński h. *wł.* Z tych Gabryela sławnego żołnierza zaleca *Papr.* Hołowińska była za Jerzym ks. Czartoryskim. Jan 1632 na Wołyniu, Konstanty i Samuel w kijowskiem 1674. *Niesiecki.* — Ignacy (ur. 1807 † 1855) arcybiskup, metropolita mohilewski, autor kilku dzieł, pisał pod pseudonimem *Kelafiński* i *Żegota z Kostrowca.*

Hołowka h. *Lubicz*, w Podlasiu. Kazimierz wojski halicki, mąż rycerski, porucznikował pod pancerną Zbąskiego podkomorzego lubelskiego, † 1693. Paweł w ks. litewskiem 1700. *Niesiecki.* — Dom starożytny: gniazdo jego dobra Hołowki w ziemi bielskiej. W aktach z. suraskich ukazują się od r. 1552. Dorota Hołowska, córka Alberta, za Mikołajem Kościuszko r. 1566.

Hołownia h. *wł.*, w woj. nowogrodzkiem. Krzysztof Hołownia Jakimowicz pisarz skarbowy lit. 1632. Paweł Hołownia Jachimowicz pisarz skarbowy 1611. Hieronim Jachimowicz poborca w witebskiem 1609. Mikołaj Hołownia 1648 w nowogrodzkiem, Eliasz i Janusz w pińskiem 1632. Jędrzej w pow. lidzkim 1674. Alexander w ks. żmudzkiem. Są i drudzy w słonimskim powiecie, Hołownia Ostrożęcki, którzy inszym kształtem herb swój układają. *Nies.*

Hołub h. *Syrokomla*, ale z tą odmianą, że na Abdanku miasto krzyża, kładą strzałę z połową żeleza, niektórzy go nazywają trzema krokwiami. Jędrzej w słonimskim pow. 1574. Hawryło, rotmistrz król., posłany pod Wielkołuki. *Okolski* pisze, że go zabito pod Byczyną, a potomstwo jego zostaje w nowogrodzkiem. Alexander w pow. wołkowiskim, Regina była za Adryanem Dąbrowskim h. *Kuszaba*, atoli *Ks. Olszewski w kazaniu, Tytuł po tytułach*, że Hołubowie herbem *Wczele* się pieczętują, pisze. *Nies.*

Hołubicki h. *Janina. Nies.*

Hołubowicz, na Rusi. Ks. Krzysztof w zakonie *Soc. Jesu* życie zakończył 1646. Samuel z rusiem podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Kilku Hołubowiczów piszących się *z Mrozowa*, legitymowało się w wydziale Stanów galic. r. 1794, a Jan otrzymał potwierdzenie staropolskiego szlachectwa od cesarza Franciszka 1829. Tegoż Jana, jako też Władysława, syna Jana, wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* z r. 1857 z herbem *Janina.*

Hołyński. Stefan podczaszy mścisławski i Jerzy podpisali elekcyą Jana III w nowogrodzkiem. N. miał za sobą Teresę Gedyminównę. Bazyli Surzewicz miał za sobą Krystynę Szumlańską, z której syn Samuel; tego córka Elżbieta była za Ustrzyckim, ale *ster.* Jan horodniczy mścisł., Stefan podstarości mścisł., Kazimierz 1700. *Nies.* — R. 1778 Kazimierz sędzia z. mścisł. Jan wojski mścisł. Józef podstoli tegoż województwa. *Kras.* — Hołyńscy osiedli w dzisiejszej Galicyi, używają jedni herbu *Sas* i różnych przydomków, jak *Czajka, Hurbicz, Redka, Rybowicz*, inni herbu *Hołownia* i przydomku *Makarycz* i *Szoszor*, co poświadcza *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Hom Antoni, otrzymał *indig.* w konst. r. 1685 fol. 20. *Kuropatn.* i *Małach.*

Homicki h. *Rawicz.* Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Homicki h. *wł.* Franciszek otrzymał szlachectwo galicyjskie stanu rycerskiego od cesarza Józefa 1783. *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Hompesch *z Bolheim.* Hrabia Wilhelm, c. kr. rotmistrz i podkomorzy, otrzymał indigenat od sejmu galicyjskiego r. 1845.

Hondorf h. *Nabram*, z tą jednak różnicą tego herbu zażywają, że przez trzy pola białe i czarne na ukos od prawego boku z góry, na dół na lewy idzie linia. Familia ta zdawna w Niemczech sławna, ztamtąd do Prus z Krzyżakami weszła, pisali się przedtem von Hohendorff, ale potem przez abrewiacyą Honderfami już teraz zawołani. Dzielą się na pięć linii: jedni się piszą z Sztenelie, drudzy z Byliny, trzeci z Fangotten albo Kownatki, czwarci z Goja, ostatni z Daniele. Ci co się piszą z Sztenelie, przenieśli się do Polski. Z tych Jerzy miał za sobą von der Milwównę, z której spłodził syna Wojciecha, ten z Wildenhanówny miał dwóch synów: Krzysztofa w wojsku cesarskiem obersztlejtnant, który potem ożeniwszy się z Braksejmówną, syna z niej na wojnie w Niemczech utracił, a córkę wydał za Bromzera, który z nią dobra Stenelią niedaleko Tylży odziedziczył, został potem starostą morangskim i generał-majorem w wojsku brandeburskiem; pod Barem kilką tysięcy Brandeburczyków komenderował za Jana III, znaczne męztwa swego dał dowody. Jerzy zaś, brat jego, osiadłszy na Patrykach w Warmii, z Apolonią von Hoppówną, którą Szteinbokówna urodziła, miał siedm córek i dwóch synów. Z tych Jan Krzysztof, przeniósłszy się do Polski, dosłużył się w wojsku szarży generał-majora, dzielny wojownik pod Batowem, Żorawińcem, Kałuskiem, Wiedniem i Bukowiną, gdzie stanąwszy przy artyleryi, mężnie impet nieprzyjacielski wytrzymał, czem króla i całe wojsko salwował. Z Franciszki Kurczówny spłodził córek trzy, z których Anna i Joanna zakonnice Bernardynki, Maryanna Żurowskiemu stolnikowi żyńską i z niej syna Edwarda, po tej pojął drugą żonę. — Michał pojął Szepelską, pozostałą wdowę po Kamińskim sędzim. Adam stan sobie duchowny obrał, Krzysztof i Mikołaj obaj ludzie rycerscy. Jerzy Gwilhelm z Byliny Hondorf miał żonę z znacznej w Niderlandzie familii Serorskerten, od cesarza wywyższony na stan baronów S. R. I., był komendantem w fortecy Kortryk. Brat jego stryjeczny, kawaler zacny, był generał-lejtnantem w wojsku duńskiem. Z tejże linii był generał-adjutantem u ks. Eugeniusza generalissimi wojsk cesarskich. Z linii Fangotten albo Kownatek, jest dwóch oberszt-lejtnantów w Prusiech Brandeburskich, Jerzy Krzysztof, major w wojsku litewskiem, także drugi majorem w ks. pruskiem. Czwarta i piąta linia w Prusiech, Szląsku i Kurlandyi rozkrzewiona kwitnie. Jan Hondorf miał za sobą Brantównę h. *Pochodnia. Nies.* — *Duńczewski* obszerną umieszcza genealogią Hondorfów, lecz że ta obejmuje głównie linie osiadłe w Niemczech, nie mające żadnego związku z polskiemi rodzinami, dlatego ograniczamy się na wypisaniu z niej szczegółów, odnoszących się do linii w Polsce osiadłej. Jan Krzysztof, generał-major, wspomniany wyżej przez *Nies.*, syn Jerzego i Apolonii von Hoppen, wnuk Wojciecha pułkownika w artyleryi pruskiej i Katarzyny von Wildenheyn, prawnuk Jerzego i Elżbiety von Mulben (podług *Nies.* von der Milwówna), zostawił cztery córek i tyluż synów (o czem pisze wyżej *Niesiecki*). Z tych pierwszy Adam proboszcz gołogurski. Drugi Michał, podczaszy nowogrodzki, miał za sobą *1mo voto* Szepelską, wdowę po Kamińskim sędzim kamienieckim, *2do voto* Janiszewską, z której synowie: Jerzy w zakonie ś. Dominika i Jan na świecie. Trzeci Krzysztof,

towarzysz husarski. Czwarty Jerzy, stolnik inflantski, pułkownik infanteryi kor., w r. 1738 komendant fortecy stanisławowskiej, później lwowskiej, miał za sobą *2do voto* (*1mo voto* miał Mecherzyńską, o której wyżej *Nies.*) Annę Gumowską cześnikównę zakroczymską, z której zostali synowie Antoni i Józef, oraz córki: Elżbieta za Stanisławem Jełło Malińskim, cześnikiem wołyńskim, Franciszka Katarzyna, Maryanna i Dorota. Czwarta córka Jana Krzysztofa generał-majora, (u *Nies.* opuszczona) wyszła *1mo voto* za Karola Mężyńskiego, *2do voto* za Rościszewskiego. Ferdynand Hondorf, dziedzic *na Henrykowie*, *Janowie* i *Rudawie* w Prusiech, żyjący za czasów Duńczewskiego i w tymże czasie N. Hondorfówna za Brezą w poznańskiem. W dzisiejszej Galicyi legitymowali się ze szlachectwa Hondorfowie: Józef, Felix, Tekla, Piotr, Jerzy i Ignacy w sądzie z. lwowskim r. 1782, w tymże roku Józef *de Szlenelia* w sądzie gr. trembowelskim, a Józef Kalikst Ignacy, wnuk Józefa, w wydziale Stanów r. 1859. Do tychże zapewne należą Hohendorfowie w Galicyi mieszkający, — tegoż samego bowiem używają herbu, a *Niesiecki* wyraźnie pisze, iż dawniej pisali się Hohendorf. Z tych Salomea, córka Józefa dziedzica dóbr Szutrumińce na Podolu gal., z Klary Karskiej urodzona, zaślubiła w r. 1822 Jana Sebast. bar. Heydel.

Honwalt Krzysztof, szlachcic szwedzki, otrzymał *indyg.* konst. 1652 fol. 29. *Małach.* osadza ich w grodzieńskiem.

Hoppen. N. Hoppen strażnik słonimski miał za sobą Mileszkównę, z której córka była za Andrzejem Podolcem. Apolonia, z Sztembokówny zrodzona, za Jerzym Hondorfem. *Niesiecki.* — W r. 1788 Alexander horodniczy upitski. *Kras.*

Horaim h. *Sreniawa*, w Litwie i na Wołyniu. Paweł, którego syn miał za sobą siostrę Tyszki, od którego Tyszkiewiczowie nazwani, ten zostawił synów Jędrzeja i Eliasza. Marcin, żołnierz za hetmaństwa ks. Ostrogskiego Konstantego. Jan cześnik oszmiański w brześciańskiem 1674. Alexander biskup żmudzki. Jan podczaszy i podwojewodzy wileński 1733. Na Wołyniu zaś Waśko Porski z Horainowa, ziemianin wołyński, kwitnął 1528. Mikołaj 1632. Jędrzej, Jerzy, Bogusław, Eliasz 1648. Kasper pisarz z. włodzimirski, Jan podstoli parnawski, Marek dziedzic na Ladowicach, Jan sędzia kijowski 1674 kwitnęli. N. Horaim podczaszy wołyński, żona jego Czapska, z niej córki: Konstancya *1mo voto* Godebska chorążycowa, *2do voto* Szujska; druga Antonina, synowie zaś: Henryk, Antoni kanonik łucki, deputat na trybunał kor. 1726. Jerzy, Kasper, Bogusław w stanie duchownym i Ferdynand. Konstancya za Wojciechem Czerwińskim podczaszym woł. 1701. Izabela za ks. Jerzym Czetwertyńskim. Jan w zakonie Soc. Jesu w Kowlu. N. miał za sobą Fortunatę Stępkowską. Anastazya była za Iwanem Lityńskim. *Nies.* — *Kras.* pisze, iż ci nie Horaim ale Horain piszą się i dodaje, że Alexander referendarz litewski, suffragan żmudzki, urodzony był z Ordyńcówny, jego brat Jan wojewoda brzeski, z Puttkamerówny zostawił syna Mikołaja podkomorzego wileńskiego, który od Moskwy zabity na polu sławy: z Czechowiczównej zostawił potomków. Po śmierci Puttkamerówny pojął Jan wojewoda brzeski Zielińską, z tej syn Jan. N. trzeci brat referendarza i wojewody zostawił potomstwo, z którego Alexander wojski wileński. W r. 1788 Ignacy podstoli starodubowski. — Ignacy, Kazimierz, Kasper wojskowicze wileńscy, Leon i Michał horodniczy i poseł — podpisali elekcyą króla Stanisława Augusta. — Horainowie jeszcze w tym wieku znaczne majątki dziedziczyli w pow. pińskim. Z tych Julian, wskutek wypadków r. 1863—4, wyszedł do Ameryki, gdzie wydawał *Gazetę Polską* w Chicago i około r. 1873 drukował (pono pierwszy w języku polskim na ziemi amerykańskiej) powieść swojego utworu, o której pochlebne wzmianki czytaliśmy w naszych pismach 1873—5.

Horbacki, w mścisławskiem. Bazyli, Tomasz 1632 podpisał elekcyą Władysława IV, piszą się z Horabatki. Benedykt podczaszy rzeczycki 1700. *Nies.* — W r. 1778 Franciszek sędzia gr. mścisławski. Józef krajczy mścisławski. Gedeon biskup piński. *Kras.*

Horbaczewski. Stanisław Michał wojski rzeczycki, Jan łowczy rzeczycki, Samuel Michał starosta ducki w rzeczyckiem, Antoni i Kazimierz w pińskiem podpisali elekcyą Jana III. *Nies.*

Horbowski h. *Korczak.* Adam, syn Ignacego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Obacz **Zaranek.**

Hordyna. Samuel w woj. mścisławskiem 1632. Jan podstoli orszański, z sejmu lubelskiego komisarz do zrewidowania skarbu kor. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jerzy miecznik nowogrodzki. *Kras.*

Hordyński h. *Sas.* Kilku tego nazwiska legitymowało się w sądzie z. przemyskim r. 1782. Z tych jedni używają przydomku *Fedkowicz*, inni *Łyżda* pisząc się *z Hordyni*, inni znów *Juchnowicz.* — Stefana, miecznika kijowskiego, vices regenta gr. lwowskiego 1751 wymienia *Duńcz.*

Hordziejowski albo **Hordyjowski** h. *Korab*, ale na hełmie trzy pióra noszą, w woj. wileńskiem. Mostwiłd, sędzia z. mścisławski, syn jego Alexy, tego zaś Jan, odważny rotmistrz w wojsku Jana Sapiehy, starosty uświatskiego, spłodził Teodora i Krzysztofa. Teodor rotmistrz król., umarł od ran w potrzebie w Inflanciech, leży w Wilnie u ś. Jana. Krzysztof miał synów Jana i Hieronima podczaszego mozyrsk. 1656, ten miał z Sterpińskiej synów Jarosza, Michała i Władysława; Hieronim

wojski rzeczycki 1674. Krzysztof Alexander podczaszy mozyrski; któryś z nich był deputatem trybunału litewskiego 1679. Hieronim 1700. *Niesiecki.*

Horecki h. *Półkozic.* Józef, syn Teodozyusza. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1854.*

Horn h. *Slepowron.* Wincenty i August, synowie Jana Bog. i Maryanny *de Szczerby*, wnukowie Jana i Rozalii *de Arnefy*, otrzymali przyznanie dawnego szlachectwa polsk. w sądzie gr. halickim r. 1782, a Karol, członek Stanów gal., przyjęty do grona Stanów r. 1844. Z tych Bogusław był porucznikiem JKM. r. 1769. — Wincenty, wyżej wymieniony, miał z Tekli Białobrzeskiej synów dwóch: Karola i Zygmunta. *Bobrowicz*, który *w dodatku* do *Nies.* wywodzi początki Hornów ze Szwecyi i cytuje Vol. Leg. V fol. 730, gdzie się ma znajdować *Indig.* porucznika Antoniego Horna — świadczy, że Józefowi i Janowi Hornom nadał król August II prawo na solectwo świeckie w woj. poznańskiem, konsensem z dnia 19 maja 1721 r. W zbiorach dokumentów familijnych Sczanieckich w Boguszynie widzieliśmy pewien list, świadczący o powinowactwie Hornów ze Sczanieckimi.

Hornostaj h. *Hippocentaurus. Okolski* ród tej familii ciągnie od książąt kijowskich, to jest od Olelka książęcia, *Papr.* zaś *o herb. fol. 666* tylko to o nim twierdzi, że z kijowsk. włości wyszedł przodek domu tego, Iwan Hornostaj; *Kojał. par. 2* pod r. 1503, gdy jakąś mniej szczęśliwą Litwy z Tatarami expedycyą opisuje nad Prypeciem rzeką, przydaje, że w niej Hornostaj, mąż między panami litewskiemi znaczny, trupem poległ, którego snać synem był Iwan Hornastaj, najprzód marszałek nadworny i podskarbi ziemski w. ks. lit., starosta słonimski w r. 1547, a potem według *Papr.* wojewoda nowogrodzki, pojął po Korewie, wdowę, która lubo z nim żadnego potomstwa nie miała, przecież mu wszystką majętność swoją zapisała; potem pojął ks. Solomerecką i z niej synów dwóch zostało: Iwan, ale bezpotomny i Gabryel, wojewoda brzeski litewski 1578, ten z Łaskiej, Wojciecha wojewody sieradzkiego córki, spłodził Hieronima (*Okolski* Hieronima synem być mieni Iwana wojewodę nowogr.); po Solomereckiej pojął trzecią żonę, bodaj to nie była ks. Zasławska Jawnucianka Bogdana córka, o której *Papr. w Ogrodzie* fol. 210, z tej miał synów dwóch: Eustachego i Własnego. *Geneal. Czartor.* któremuś Hornostajowi przyznaje za małżonkę Helenę, córkę ks. Czartoryskiego Jana Fedora, około r. 1593; drugi, według *Sarnic.* miał mieć za sobą Julię, Bogusza Zgłowiczyna podskarbiego lit. córkę najmłodszą. *Papr. o herb.* pisze, że Hornostajówna była za Sokołowskim Waleryanem. *Geneal. Wiśniow.* o drugiej świadczy, że była za Januszem ks. Poryckim rotmistrzem. Samuel z Tulimina podkomorzy kijowski, o którym w konstytucyach kor. często wzmianka, poseł na różne sejmy (*Const. 1601 fol. 740* i *1607 fol. 330.*) z Teofili Gorajskiej żadnego syna nie zostawił, tylko dwie córki: Annę za Rafałem Leszczyńskim wojewodzicem bełzkim i Elżbietę za Jędrzejem Drohojewskim. Hornostajówna była za Chodkiewiczem Jerzym kasztelanem trockim. N. miał za sobą Wnuczkiewiczównę, z którą wziął dobra Rohtycza i Dytatowicze. *Nies.*

Hornowski h. *Korczak*, w brzeskiem lit., z tą jednak odmianą, że mniejszy wręb na górze jest, większe na spodzie, a nad niemi kładą podkowę, na hełmie trzy pióra strusie. Jan, Piotr, Samuel, Kalixt 1632 w brześciańskiem. Adam burgrabia mielnicki, Jan Krzysztof stolnik mozyrski. Przecław sędzia z. brześciański miał za sobą Katarzynę Bohowitynównę Kozieradzką, córkę Michała, z której córka Maryna była za Teodorem Jelcem wojskim pińskim, druga za Guczym Mikołajem i syn Kazimierz. Zygmunt podczaszy smoleński, Marcin, Jędrzej i Stanisław w podlaskiem, 1674 Antoni w orszańskiem. Hornowski skarbnik mielnicki, miał za sobą Katarzynę Mokrzycką. Wincenty 1700. *Nies.* — W r. 1778 Xawery sędzia z. brzeski litewski. Tadeusz łowczy orszański. *Kras.* — Dom starożytny, gniazdo jego dobra Hornowo w woj. brzeskiem litewskiem. W aktach z. brzeskich ukazują się od r. 1598.

Horoch h. *Trąby.* W r. 1778 Kazimierz, stolnik krasnostawski. *Kras.*, *Kurop.* i *Małach.* Tego nazwiska i herbu Tomasz, Ignacy i Piotr, synowie Franciszka, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. To samo Kazimierz członek Stanów galic. i Szczepan pisarz gr. buski, ale ci w sądzie z. lwowskim r. 1782 i bez wyrażenia ich herbu. Obacz **Horoch** h. *wł.*

Horoch h. *wł.*, który jest taki: na tarczę przećwiertowaną rzucona mniejsza tarcza, na której w polu czerwonem z pod złotego pieniądza bizantyńskiego, wychodzą trzy pióra strusie, z tych dwa do góry a trzecie wprost na dół; w polach głównej tarczy: w 1szem niebieskiem podkowa złota barkiem na dół, w środku której krzyż kawalerski srebrny, — w 2giem czerwonem strzała srebrna ostrzem w górę z hakami w kształcie wąsów na dół zakręconemi, — w 3ciem czerwonem tarcza niemiecka ze złotym brzegiem, — w 4tem niebieskiem ryba srebrna głową w prawo. Nad koroną trzy hełmy: nad pierwszym jastrząb w lewo, w szponach lewej nogi trzymający podkowę z krzyżem (jak w 1szem polu tarczy), nad drugim orle skrzydło czerwone, a nad niem trzy pióra strusie z pieniądzem, a nad trzecim pięć piór strusich, z których pierwsze, trzecie i piąte niebieskie. Rodzina baronów Horochów bierze początek od Macieja Kazimierza, którego Leopold II cesarz austryacki wyniósł do godności barona dyplomem r. 1791 i tymże powyższy herb nadał. To wypisujemy

*

z *Herb. rodz. szl. 1853.* — Józef bar. Horoch *z Moraniec* w Galicyi, syn czy wnuk wyżej wspomnianego Macieja Kar., członek Stanów galic. r. 1817, z Alexandrą Borowską h. *Abdank*, miał córkę Matyldę, zaślubioną w r. 1846 Adamowi hr. Komorowskiemu h. *Korczak* i synów dwóch: Seweryna, dziedzica dóbr Morańce, ożenionego w r. 1853 z Wandą hr. Rozwadowską h. *Trąby* i Wacława, którego z Baczyńskiej h. *Sas* następujące zostaje potomstwo: Kazimierz, Henryk, Marya zaślubiona Józefowi Karskiemu i Henryk. Eustachy bar. Horoch (bodaj czy nie brat Józefa) dziedzic dóbr Chwałowice w Galicyi, umarł r. 1879, zostawiwszy z Ludwiki Białobrzeskiej h. *Abdank* († 1880) synów dwóch: Adama *na Chwałowicach* i Kajetana, oraz córek trzy: Józefę zaśl. Mieczysławowi Bobrownickiemu h. *Doliwa*, dziedzicowi dóbr Jaworze w Galicyi, Konstancyą za Reklewskim i Alexandrę za Józefem Puchalskim. Do tychże należy, lubo nie znamy bliższego połączenia — Józef baron Horoch, syn Kazimierza, legitymowany w Heroldyi król. polsk. — Nie mamy bliższych szczegółów o tej familii i nie znamy jej początków, zauważyć tu jednakże wypada, że ów Maciej Kazimierz, wyniesiony do godności baronów, był poprzednio stolnikiem krasnostawskim, a że nasi autorowie również wymieniają Kazimierza stolnika krasnostawskiego r. 1778, kładąc mu herb *Trąby*, ztąd słusznie, zdaniem naszem, przypuścić można, że wszyscy Horochowie, chociaż rozdzieleni herbem w spisach urzędowych na dwa różne domy — z jednego pochodzą szczepu; poświadczać to zdają się i owe trzy pióra strusie w herbie złożonym baronów Horoch, które układem swoim przypominają herb *Trąby*.

Horodecki, w wileńskiem. Michał podpisał elekcyą Jana Kaz. Samuel i Michał 1700. *Nies.* — Kilku Horodeckich legitymowało się w wydziale Stanów galic., gdzie im przyznano herb *Sas*.

Horodecki. Michał *nobilit.* r. 1767.

Horodeński h. *Korczak*. Tak stoi u *Małach.*, a *Kuropatn.* bez herbu ich kładzie.

Horodnicki. Józef *nobil. non praec scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Horodołowski. N. miał za sobą Sienicką h. *Bończa*, od której była córka Żmudzka. *Niesiecki.*

Horodycki, w Wielkopolsce. Józef z Horodyszcza 1382. Tomasz podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Horodyjski h. *Korczak*, w chełmskiej ziemi. Jarosz 1676. Jakób podpisał elekcyą Jana III. Horodyjski poseł z czerniechowskiego 1696. Horodyjska była za Michałem Celińskim. *Niesiecki.* — W r. 1788 Jerzy komornik gran. przemyski. Bazyli podstarosta przemyski z Chojnacką zostawił potomstwo. Antoni miał za sobą Jaworską, brat jego Wojciech miał także Jaworską, wdowę po Komorowskim i z nią dwóch synów. *Krasicki.* — Horodyscy licznie dziś rozrodzeni w Galicyi, spokrewnieni są z wielu bardzo znacznemi domami. Jedni biorą przydomek *Abramowicz*, inni *Bratko*, *Jadwiszczak*, *Kamatiak*, *Maciejczak* inaczej *Czobotowicz*, *Onańczyc*, *Prokopiak*, *Puhacz*, *Żurawel*, *Bratko i Jackowicz;* piszą się *z Horodyszcza*. Nie mamy dostatecznych materyałów dla zestawienia dokładnej ich genealogii, — o jednej zatem tylko linii podajemy obszerniejszą wiadomość jak następuje: Antoni Felix Horodyski, syn Tomasza († 1844) *z Babiniec* i Anieli hr. Golejewskiej, członek Stanów galic. r. 1823, dziedzic dóbr Krogulec, miał za sobą Zofię Czermińską, z której dwóch zostało synów: 1szy Leonard *na Żabińczycach*, którego z Róży Oczosalskiej h. *Paprzyca* zaśl. 1849, córka Marya za Kazimierzem Cieńskim i synowie: Leonard i Kazimierz, i 2gi Tomasz Izydor, dziedzic dóbr Krogulec, poseł na sejmy krajowe i do Rady Państwa w Wiedniu, ten zaślubił ur. 1845 Annę Komarnicką, córkę Grzegorza i Krystyny Anny hr. Komarnickiej, z której syn Bronisław, dziedzic dóbr Wasilkowce, z Heleną Niezabytowską h. *Lubicz*, córką Włodzimierza i hrabianki Badynianki — ma córkę Maryannę Kazimirę ur. 1879.

Brat Antoniego Felixa, a syn Tomasza — Dyonizy, członek Stanów galic. r. 1827, zostawił z Katarzyny Albinowskiej siedmioro dzieci: 1) Julia za Hieronimem Kunaszowskim, dziedzicem dóbr Żelibory. 2) Helena za Zdzisławem Ujejskim. 3) Sylwia za Kozickim Maryanem, dziedzicem dóbr Pobereże. 4) Walerya. 5) Wiktor, który z Maryanną Bocheńską ma synów czterech: Józefa, doktora praw, Jędrzeja, Jerzego i Tomasza (zapisanych do stanu rycerskiego 1860). 6) Oskar *na Kociubińcach* c. k. podkomorzy i kapitan wojsk austr., prezes rady powiatowej husiatyńskiej. 7) Kornel, dziedzic dóbr Tłusteńkie, który z Leonią Garnyszówną ma synów czterech: Leona ur. 1868, Franciszka ur. 1871, Ludwika ur. 1872 i Piotra ur. 1875. W r. 1787 Maryanna Herodyska za Janem hr. Golejewskim. — Antoni miał za sobą Annę hr. Golejewską. *Gen. Golej.*

Horodyjski h. *Łabędź*. Szymon pisarz gr. wołkowyski 1613. Mikołaj podkomorzy witebski, poseł na sejm 1643. Krystyna, żona Jana Rudominy kasztelana nowogr. *Niesiecki.*

Horodyński *z Horodnian* h. *Korczak*. Rafał, starosta pasierbowski, Franciszek rotmistrz wojsk polsk. Maciej chorąży w wojsk. polsk. i Karol Dominikanin, legitymowali się w sądzie z. lwowskim r. 1782, a Prosper Andrzej, syn Rafała, w wydziale Stanów r. 1840. *Wielądko* pisze obszerniej o tej rodzinie i wymienia Marka, którego syn Samuel, komornik gr. bielski, miał za sobą Katarzynę Suraską, ta mu powiła syna Michała, a tego syn, z Katarzyny Siekierskiej urodzony, Karol, pułkownik wojsk kor., zaślubił Konstancyą Zajączkównę, z którą spłodził czterech synów: Rafała, Franciszka, Macieja i Karola (o których na początku). Wymienia jeszcze tenże autor

Jana, który z Maryanną Jakubowiczówną spłodził córkę Annę za Stanisławem Odrowąż Wysockim r. 1740. — *Zychliński* w *Złot. ks.* wymienia Jerzego komornika gr. przemyskiego i Bazylego starostę przemyskiego r. 1788 (jego córka, z Chojnackiej urodzona, Maryanna za Klepaczewskim), ale ten ostatni prędzej będzie Hordyński.

Horodyszczan Stefan, *nobil.* w konst. r. 1673 fol. 36.

Horomański. Andrzej, Jan, Wojciech i Michał legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Horoszewicz h. *Łabędź*. Antoni, syn Gabryela, Piotr, Felicyan, Michał i Jan, synowie Symeona, ks. Andrzej i Wincenty, synowie Mikołaja. *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Horskie *książęta* h. *Druck*, od Włodzimierza jedynowładcy ruskiego swój początek wzięły, bliższą zaś procedencyą od książąt Druckich, zkąd zwyczajnie się piszą Drucki Horski kniaź. Bohdan Horski Siemkiewicz, to jest Siemka syn, za czasów Alexandra króla. Horski kniaź z Jawnucianki księżniczki Zasławskiej, córki Bogdana, miał cztery córki: Bogdanę Zyzemską, Reginę Wołodkiewiczową, Owdocię Stetkiewiczową i Helenę Tyszkiewiczową, tyleż synów: Piotra, Teodora, Jana i Stefana. Z tych Jan marszałkiem był orszańskim 1589. Teodor posłował na sejm warszawski 1589, gdzie podpisał transakcyą będzińską. N. Horska była za Janem Izajkowskim. Grzegorz wojewoda mścisławski 1626, miał za sobą Kopciównę marszałkównę, z której było synów kilka; siostra jego Zofia za Krzysztofem Chodkiewiczem wojewodą wileńskim, Krystyna za Wodoradzkim Maciejem cześnikiem kowieńskim. Hieronim, witebski i suraski starosta 1648. Michał starosta młodo umarł. Mikołaj zabity pod Warszawą w potrzebie z Szwedami. Fedor, brat rodzony Grzegorza, mąż dzielny, syn jego Konstanty. Fedor drugi wojewodzic mścisławski podkomorzy miński. *Niesiecki.*

Horszewski; w metryce wołyńskiej r. 1528. *Małachowski.*

Hortyński. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Horwat h. *wł.* Z Węgier do Polski przyszli w niewiadomym nam czasie. *Małachowski* kładzie ich w powiecie mozyrskim, obecnie jednak na Ukrainie głównie rozrodzeni i z najpierwszymi domami skoligaceni. Z tych Alexander, ur. 1831, syn Alexandra i Klotyldy Wołodkowiczówny, dziedzic dóbr Chabno w pow. radomyskim i Szpanowo na Wołyniu, marszałek szlachty gub. kijowskiej, umarł 1879 w Barbarowie w pow. rzeczyckim. Felicya Horwatówna za Karolem hr. Grabowskim, a Marya za Maciejem Chłapowskim. Obszerniejszą wiadomość podamy *w Dodatku.*

Horyszewski h. *Junosza*, w bełzkiem i lubelskiem. Stanisław 1632 podpisał elekcyą Władysława IV. N. miał za sobą Stojeńską starościankę krasnostawską. *Niesiecki.*

Horyszowski h. *Nałęcz*, w lubelskiem, piszą się z Horyszowa Lackiego. Błażej, z sejmu 1643 komisarz do granic od Węgier. *Niesiecki.*

Horzewski patrz **Wojniłowicz** na Wołyniu. *Nies.*

Hościło. Jan Krzysztof z pow. kowieńskiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Hoscki h. *Kierdeja*, na Wołyniu. Przodek ich Holenka, siódmy syn Hrydzka Worony, o którym patrz pod Jelcami. Bogdana i Wasila Hoscków, ziemianów wołyńskich, wspomina *Metr. Wołysk. 1528.* Niektórzy tego domu, według *Okolsk*, za czasów Alexandra króla na wojnie z Tatarami polegli, tenże, *tom I fol. 549* namienia, że Hojsckiemu książę Korecki Bohusz oddał w opiekę syna swego Joachima około r. 1550. Gabryel kasztelan kijowski, (siostra jego była za Jędrzejem Jelcem, sędzią z. mozyrskim), mąż wojenny za Stefana króla. Syn jego Prokop, pod Oryninem mężnie się bijąc, zginął. Brat jego Roman, kasztelan kijowski, rotmistrzował pod Smoleńskiem i indziej. Wacław chorąży kijowski czyli wołyński 1624. *Nies.* — Hawryło miał za sobą Jełowicką.

Hosius h. *wł. Paprocki* dowodzi, że już Jan Hozyusz w r. 1428 w Polsce między przedniejszemi kwitnął, w tem się jednak myli, że temu Janowi za syna przypisuje Stanisława kardynała, raczej miał mówić wnuk jego, jakoż sam przeciąg lat od 1428—1479, którego kardynał umarł, wierzyć temu nie pozwala. *Rescius w życiu* tego kardynała rozumie, że ten dom z Marchii Badeńskiej do Polski wniesiony, a bodaj nie pierwszy Jan z tym herbem do nas zawitał, syn jego Jan Ulryk *), od króla Zygmunta I prokuratorem miasta Wilna uczyniony, z Anny małżonki swojej spłodził Stanisława, Ulryka i Jana synów, córka jedna była za Piotrem Dangelem. Z tych Stanisław ur. 1503, biskup chełmiński 1549, legat do Niemiec i Hiszpanii, potem biskup warmiński 1551, jeździł na synod piotrkowski, w r. 1560 nuncyuszem do cesarza i kardynałem mianowany, prezydent soboru trydenckiego 1861—1563, penitencyaryusz w r. 1572, głośny w dziejach dyplomata i uczony — umarł w Rzymie r. 1579, gdzie pochowany w kościele św. Maryi za Tybrem. Jan starosta gustadski, brat Stanisława kardynała, miał dwóch synów: Stanisława kanonika warmińskiego i Ulryka, córki trzy: Annę starościnę bransberską i Urszulę. Ulryk, drugi brat Stanisława

---

*) W Metryce koronnej (u *Czackiego*) r. 1559 fol. 297 jest nobilitacya Jana i Ulryka Hosiuszów.

kardynała, zostawił trzech synów: Stanisława kanonika warmińskiego, który potem został Kapucynem; Ulryka dziedzica na Bezdanach, skarbnego w. ks. litewsk., od którego potomstwo w ks. litewskiem. Paweł, Kazimierz i Jan podpisali elekcyą w witebskiem Jana III. Wojciech, trzeci syn Ulryka (brata kardynała), jego córki: Jadwiga i Krystyna. Stanisław w z. wyszogrodzkiej 1632. Wojciech z Stanisławskiej urodzony, dziedzic na Magnuszewicach w Wielkopolsce, z Anny Wołowskiej córka jedna jego dostała się Stefanowi Brodzickiemu, druga *1mo voto* Stanisławowi Pruszakowi, *2do voto* Michałowi Kierskiemu; synowie zaś: Stanisław, biskup poznański. Michał, brat jego, zostawiwszy potomstwo, stan sobie potem duchowny obrał, umarł kanonikiem chełmskim. *Niesiecki.* — Dotychczas (pisze *Kras*) w Warmii są Hozyuszowie, pochodzący od brata rodzonego kardynała, dziedzica na Raszągu, majętności w Warmii im nadanej od kardynała, — z tych Michał z Arcemberskiej spłodził dwóch synów: Alberta, który miał za sobą Strachowską i z niej trzech synów i Józefa, który miał za sobą Kirwandtównę. Z pierwszego małżeństwa z Stanisławskiej Michał, spłodził Ludwika, dziedzica na Raszągu, ten z Burchertówny miał córkę Dorotę, wydaną za Berkhana. Córki tego Michała z Arcemberskiej: Albertyna za Sechan, Anna za Nizwandtem. *Kras.*

Hoszczar był posłem z Inflant na sejm r. 1648. *Małach.*

Hoszczyński. Jędrzej wojski horodelski 1667. *Nies.*

Hoszewski h. *Korczak.* Kazimierz podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta z woj. sandomiersk.

Hoszkiewicz. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Hoszowski h. *Sas*, w przemyskiej ziemi. Jerzy władyka przemyski. Piotr miał za sobą Alexandrę Lityńską, z której trzy córki zostały: Anna Błażowska, Maryanna Pakowska, Katarzyna Przedwojewska i synów dwóch: Paweł in Soc. Jesu † 1729 i Michał stolnik inflantski, ten z Eleonory Kraińskiej spłodził synów dwóch: Józefa i Mikołaja, córek także dwie: Brygitę i Konstancyą, która się w małżeństwo dostała Marcinowi Biejkowskiemu. Teofila Hoszowska była za Olizarem podsędkiem kij., *2do voto* za Koniecpolskim kasztelanem bracł. Zofia Jana Głogowskiego małżonka. Maryanna była za Janem Wołkowickim, druga za Grzegorzem. Anna za Stanisławem Szumlańskim rotmistrzem król. Mikołaj miał za sobą Zofię Szumlańską, z której potomstwo: Jan, Mikołaj, Teodor, Stanisław, Jerzy, Anna, Katarzyna i Maryanna. Bazyli miał za sobą Magdalenę Drohojewską chorążankę przemyską. *Nies.* — Jan, z ziemią warszawską, Alexander, Jan *z Jawoty*, Stefan *Kubarycz* i Teodor, z woj. ruskiem — pisali się na elekcyą króla Augusta II. Konstanty Hoszowski, miecznik żydaczowski, z Katarzyną Ołtarzewską miał następujące potomstwo: Wojciecha Michała ur. 1682, — Jana ur. 1683, — Katarzynę ur. 1686, — Teresę Agnieszkę ur. 1689, — Rozalię ur. 1690 i Maryannę ur. 1691. Paweł, podczaszy żydaczowski, z Anną Humnicką miał: Adama Baltazara ur. 1722 (ten był najprzód skarbnikiem, potem sędzią gr. lwowskim), Karola Konstantego ur. 1724, Kunegundę Maryę ur. 1725, Teresę ur. 1726, Józefa Kazimierza ur. 1729, Piotra Winczysława ur. 1730, Zofią Anielę ur. 1731, Ludwika ur. 1732 i Bonawenturę. Z tych Józef Kazimierz, dziedzic dóbr Chłopczyce, miał za sobą Teresę Niesiołowską, z którą miał: Eleonorę Agnieszkę ur. 1751, Stefana Jana ur. 1753, Antoniego Onufrego ur. 1754, Barbarę Antoninę ur. 1756, Katarzynę Balbinę ur. 1758 i Helenę Juliannę ur. 1760. — Bonawentura *z Chłopczyc*, cześnik żydaczowski, miał za żonę Wiktoryę Urbańską *(Krasicki* mylnie daje mu Doliniańską, może ta była pierwszą albo drugą żoną), i z nią synów: Tymoteusza Pawła Józefa ur. 1790, — Symplicyana Erazma Klemensa ur. 1791 i córkę Zuzannę Kat. Rozalią ur. 1793 *(Księgi kośc. w Rudkach)*. — Alexander, syn Mikołaja i Katarzyny Dobrowlańskiej, miał za sobą Salomeę Skarzyńską, wdowę po Stanisławie Czarneckim, około r. 1723 *(Act. cast. Leop.)* Maryanna za Eliaszem Krechowieckim. — N. miał za żonę Annę Krechowiecką, z której córka Agnieszka (a nie Anna, jak pisze *Nies.*) za Stan. Szumlańskim *(Mon. Krech.)* — Kilkunastu Hoszowskich legitymowało się w różnych sądach w dzisiejszej Galicyi; z tych jedni używają przydomku *Kubarycz*, inni *Markowicz, Misiewicz, Moroz, Siarkowicz, Staziewicz, Stecewicz, Olizar.* — Do tych należy zaszczytnie znany w dziejach Rzeczypospolitej krakowskiej Mikołaj Hoszewski, ur. 1778 w Dźwiniaczu w Galicyi, prezes trybunału dwóch departamentów krakowskiego i radomskiego, dożywotni senator Rzeczypospolitej krakowskiej, marszałek sejmu prawodawczego, profesor uniwersytetu jagielońskiego, † 1828. — Jego syn Konstanty, również jak ojciec uczony i zasłużony senator. Tadeusz Hoszowski zaślubił *in 1mo voto* Maryę Prek h. *Borek*, dziedziczkę dóbr Zagarze pod Kańczugiem, z którą ma córkę Maryę, a z pierwszej żony syna Władysława. Bracia rodzeni Tadeusza: Erazm, urzędnik fundacyi hr. Skarbka w Lwowie, — Józef, ożeniony z Herminą Głusiewiczówną (ma córki Maryę i Olgę), — Jan, ożeniony z Harylką Serini, Greczynką (ich dzieci: Leander, Robert, Horiton, Irena, Wirginia, Helena, Ewelina) i Władysław, mający syna także Władysława, — siostry tegoż Tadeusza: Karolina, Aniela zaślubiona Maciejowi Kunaszewskiemu, dziedzicowi dóbr Łuka i Sabina, wdowa po Edwardzie Hoszowskim, której córka Marya zaślubiła Henryka Niewiadomskiego, inżyniera wydziału krajowego.

Mamy sporą wiązankę materyałów do rodowodu tej familii, dziś licznie w Galicyi rozrodzonej, które po skompletowaniu zużyjemy *w Dodatku.*

Houwalt. *Indig.* w konst. r. 1652 fol. 29. *Kras.* i *Małachowski.*

Hrankowski. Kilku tego domu legitymowanych w sądzie gr. lwowskim r. 1782 i w wydziale Stanów r. 1840, 1842 i 1848 wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Hrazny, patrz wyżej **Grazny.** *Niesiecki.*

Hrebnicki h. *Nalewka.* Michał skarbnik połocki 1674. Floryan arcybiskup połocki. *Niesiecki.*

Hrebnicki h. *Sas*, w bełzkiem; to *Okolski*, atoli trzeba mówić Hubicki. *Nies.*

Hreczyna Woyna h. *Trąby.* Jednej dzielnicy z Woynami, pod którymi, jak i pod Hryczynami, obszernie pisze *Niesiecki*, chociaż na tem tu miejscu, to jest pod Hreczynami, żadnego z nich nie wyraża, mówi tylko, że niektórzy z nich w ks. litewskiem pieczętują się h. *Korczak*, o czem miał „pewną relacyą", którą my uważamy jednak za mylną. Hreczynów bowiem dom, po dziś dzień w Litwie istniejący, używa herbu *Trąby* i nieodmiennie pisze się Woyna Hreczyna. — Bliższą wiadomość o tej rodzinie podamy pod Woynami; tu tylko kładziemy Jana, syna Łukasza Hreczyna, który się legitymował w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Hrehorowicz h. *Lubicz.* Fiedor pisarz litewski, starosta stokliski, za Alexandra króla był posłem do Moskwy 1493, 1495, 1499. Adam w woj. trockiem 1632. Trojan i Stanisław 1700. *Nies.*

Hromyka *Skarbek* h. *Abdank.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hronowski w ks. litewskiem. *Niesiecki.* — Ten sam zapewne dom co Chronowski h. *Gryf.*

Hrudziewicz. *Nobilit.* w konst. r. 1775 fol. 148. *Małach.*

Hruszewicz. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Hruszewski z Wołynia podpisał elekcyą Władysława IV. Tenże dom jest w brzeskiem lit. *Małach.* Ignacy regent z. brzeski lit. r. 1778. *Kras.*

Hruszwicki, na Wołyniu. Hrehory podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Hrużewicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hryckiewicz, w pow. orszańskim. Tomasz wojski wendeński podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Hryczyna h. *Trąby*, w ks. litewskiem. Początki tego domu od książąt Zachomyskich i Ilhowickich, z których Mateusz Hreczyna (bo ich tak drudzy piszą) mając dwóch synów, jednego z nich nazwał Wojną, drugiego Kierdejem. Kazimierz sędzia z. piński, syn jego także Kazimierz 1648 kwitnął. Hieronim podczaszy brześciański, Jan, Stefan, Jerzy, Stanisław podpisali elekcyą Jana Kazimierza, Piotr Jana III. *Nies.*

Hrydryngiewicz. Tak stoją wymienieni u *Kurop.* i *Małach.*

Hryniewicki h. *Przegonia.* W podlaskiem woj. Filemon, Benedykt, Lew i Jan Hryniewiccy 1632. Paweł skarbnik z. bielskiej 1674. Franciszek skarbnik z. bielskiej, deputat *ad pacta conventa* Augusta II. 1697. Michał proboszcz katedralny kamieniecki, kanonik łucki, deputat na trybunał kor. kilka razy. Kazimierz Fiedorowicz w ks. litewskiem 1700. *Nies.* — *Dunczewski* kładzie odpis dwóch dokumentów, których dla obszerności tu nie umieszczamy; tenże wyraża, iż familia ta w początkach bardzo zamożna, tak była potem zdrobniała, że w r. 1723 na wielkich i małych Hryniewicach, dziesięciu ich było dziedzicami i że — lubo wszyscy jednej familii byli — jednak różne przydomki mieli, jako *Hołodczukowie, Lewkowiczowie, Okuliczowie, Wołchowiczowie, Mieleszkowie, Rakoszowie* i inne. — Krzysztof Rakoczy Hryniewicki, dziedzic na wielkich i małych Hryniewicach, z Anną Hryniewicką inszego przydomku, spłodził synów trzech i córkę Annę. Jeden syn Ostopko, na części przodków swoich w Hryniewicach osiadł, z którego liczne potomstwo, co dowodzi dekret grodzki brański 1605 r. Drugi syn Mikołaj ożenił się w Litwie w dobrach Słuckich, Duszewo nazwanych, który umarł *sterilis.* Trzeci Stanisław; o tych świadczą dekreta słuckie i wileńskie 1621. Teodor, po spaleniu dokumentów swoich przez Moskwę, uczynił manifest w Nieświeżu 1656 dnia 20 lutego, z wyrażeniem daty przywilejów i dekretów, umarł bezpotomnie. Jan, syn Stanisława, spłodził synów siedmiu: Adama, zostającego w dobrach Kokoryczach zastawnych dożywotnie, którego synowie: Stefan i Gabryel mają dobra w Kokoryczach zastawne, dziedziczne niegdyś Rofsodowskich. Piotr, Paweł (ten Paweł był synem Benedykta, dziedziczył w r. 1630 Hryniewicze i Puchty) skarbnik z. bielskiej r. 1674 i Marcin, synowie Jana, *sterilis.* Franciszek, skarbnik z. bielskiej, 1697 deputat *ad pacta conv.* Augusta II, miał potomstwo na Wołyniu. Mikołaj, szósty syn Jana, ożenił się na Żmudzi, bezpotomnie umarł, Markowi, bratu swemu najmłodszemu część niemałą substancyi i sumy gotowej zapisawszy, w mieście Szawłach pochowany 1772. Marka potomstwo w w. ks. litewskiem i w powiecie kowieńskim zostało się. Z tychże Michał, proboszcz katedralny kamieniecki, kanonik łucki. Andrzej, syn Stanisława, w dobrach Duszewie w woj. nowogrodzkiem, spłodził synów pięciu: Grzegorza, który ożenił się na Ukrainie, od którego sukcesorowie; Mikołaja, którego synowie: Michał, Jan, Łukasz i Tomasz; Bazylego, o którego sukcesorach niżej; Jana, którego syn Alexander, Piotr *ster.* i Teodor; Samuela, którego Andrzej *ster.* i Jan z potomstwem. Teodora synowie: Michał cześnik witebski, Jan Kazimierz

i Tomasz, o których niżej. Syn pomienionego Bazylego z Maryanny Żabickiej spłodzony, Samuel, mostowniczy piński, wielki mecenas w trybunale główn. lit. r. 1736, miał posesyą swoją w Hryniewicach wielkich i małych, zaślubił Esterę Szumowiczównę skarbnikównę owrucką, z którą spłodził syna Adama i córek dwie: Brygitę i Klementynę. Teodor, syn Jana, wnuk Andrzeja, prawnuk Stanisława, ożenił się z Teresą Rucienowiczówną łowczanką nowogrodzką, z którą spłodził córek dwie: Maryannę i Teresę, oraz Michała na wielkich Hryniewicach, ten z Konstancyą, Jana i Anny z Łosińskich Sucheickich małżonków córką, spłodził dwóch synów: Jana i Tomasza i córkę Wiktoryę. Tenże Teodor *2do voto* pojął Zuniankę, z którą spłodził synów trzech: Jana, Kazimierza i Tomasza. Stefan spłodził syna Michała, burgrabiego z. czluchowskiej, ten zostawił synów dwóch: Felicyana i Pawła vice-regenta brańskiego, mającego posesyą swoją przy ojcu i dziadu swoim na Hryniewicach wielkich w Podlasiu. Tenże (niema go u Pietruskiego: *Elektor.*) podpisał elekcyą Stanisława Augusta z woj. podlaskiem, obrany podkomorzym z. bielskiej i od króla Stanisława Aug. orderem ś. Stanisława zaszczycony, ten wszedł w śluby małżeńskie z Małgorzatą Dłużewską, z którą spłodził córek siedm: 1. Elżbieta za Sztuartem Halbartonim z Anglii. 2. Eleonora za Szulcem. 3. Zuzanna. 4. Brygida. 5. Maryanna. 6. Aniela. 7. Katarzyna pannami i syna jednego Stanisława. W tychże Hryniewicach Jan Hajewnik Hryniewicki, Jan Romaniuk Hryniewicki, Sebastyan i Dawid Zukowie Hryniewiccy w Hryniewicach małych. Kajetan Hryniewicki 1764 wojewoda lubelski, orderów Orła białego i ś. Stanisława kawaler († 1796), miał za sobą Stępkowską, siostrę rodzoną Józefa wojewody kijowskiego, z którą spłodził syna Ignacego rotmistrza kawaleryi nar. i córkę Maryannę za Chołoniewskim starostą kołomyskim. — N. Hryniewiecki starosta barecki, który mieszka na Podolu, o tego krwi związku niema wiadomości. — To wypisaliśmy z Niesieckiego i z przypisku Bobrowicza, prostując dostrzeżone myłki w nawiasie.

Hryniewicz h. *Przyjaciel*, atoli z tą odmianą jako pisze *Kojał. in MS.*, że jednę strzałę kładą między dwiema sercami, a w hełmie noszą pawi ogon. Wojciech Hryniewicz Legiecki, rodzeni jego Jerzy i Gabryel, zostawili potomstwo. Stefan cześnik lidzki 1700. Marcin i Jan. *Nies.* — R 1778 Antoni regent z. trocki. Tomasz podczaszy żmudzki. *Kras.*

Hryniewicz. Wincenty. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Hryniewiecki. Kazimierz. W tymże *Spisie* wymieniony.

Hrynkiewicz. Olechno miał swoje dobra w z. wołyńskiej, co się pokazuje z metryki 1528. Alexander w Litwie 1700. *Nies.*

Hryspozewicz, ziemianie wołyńscy 1528 *Nies.*

Hryszkiewicz h. *Nowina.* Ignacy syn Wincentego. *Spis szl. król. polsk. z r. 1854.*

Hryszkiewicz. Franciszek i Tadeusz legitymowani w sądzie gr. halickim 1782.

Huba, w woj. mińskiem. Marcin podpisał elekcyą Jana III Katarzyna Jana Radziszewskiego stolnika podlask. małżonka. *Nies.* — Alexandra i Felicyana, synów Michała i Michała Jacka syna Karola wymienia *Spis szl. kr. polsk. r. 1851-54* jako legitymowanych w Heroldyi, która im przyznała herb *Przegonia.*

Hubarewicz w lidzkiem i pińskiem. *Małach.* — Piotr, oboźny lidzki r. 1778. *Kras.* — Kazimierz, major w polsk. w. 1831, umarł na wygnaniu w Tours (w Francyi) 1873.

Hube Karol *nobil.* w konst. r. 1790. *Małach.* — Do tego zapewne domu należą: Michał Jan Hube (ur. 1737 † 1807-8), dyrektor jeneralny nauk, profesor fizyki w korpusie kadetów w Warszawie, autor kilku dzieł, i Michał Hube, syn Jana i Teresy z Brzuchalskich, ur. 1779, referendarz Stanu król. polsk., który umarł w r. 1840, zostawiwszy po sobie pamięć prawego, uczciwego i niezłomnego charakteru człowieka. Synowie jego: Romuald, doktor obojga praw, radca tajny, senator, w r. 1861 dyrektor główny komisyi rządowej wyznań i oświecenia, następnie członek stały rady Stanu królestwa — i Józef, profesor prawa w uniwersytecie warszawskim, obydwaj ludzie zasłużeni, napisali i wydali kilka dzieł treści prawniczej *(Encykl. Orgelbr.)* — *Spis szl. kr. polsk. z r. 1851-4* wymienia Karola Michała, syna Karola i Jana Szczepana.

Hubicki *z Hubic* h. *Korczak.* Kilku z tego domu legitymowanych w sądzie gr. sandeckim 1782 wymienia *Poczet szl. gal. z r. 1782.*

Hubicki h. *Sas.* I tych wymienia *Poczet szlachty* jako legitymowanych w wydziale Stanów galic. r. 1815 i 1821.

Hübner Karol. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Hugoni. *Indig.* w konst. r. 1678.

Hubernicki h. *Sas,* na Rusi ludzie rycerscy. *Nies.*

Huhlik, w woj. smoleńskiem Konstanty podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Huisson Alexander. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Hulanicki *z Hulanik* h. *wł.* Stanisław syn Józefa. W tymże *Sp. szl. kr. polsk.* wymieniony.

Hulben, w z. inflantskiej. Jan kapitan podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Hulewicz h. *Nowina,* w woj. wołyńskiem dom starożytny, z których Michno Zbrochowicz miał za

sobą Annę ks. Korecką, córkę Iwana Olgerdowicza ks. Koreckiego. Tegoż to podobno Michała i drugiego Fiedora wspomina *Metr. wołyńska* 1528. Bazyli poseł na sejm z wołyńskiego 1569. N. Hulewiczówna Stanisława Wojny ks. Woronieckiego, druga Anastazya Macieja ks. Woronieckiego stolnika kijowskiego małżonki. Demian 1598. Jędrzej 1609. Sylwester władyka przemyski 1641. Dymitr a potem w zakonie kaznodziejskim Hipolit, dziedzictwo swoje OO. Dominikanom łuckim zapisał, to jest Wierzbiewno, Pulhanów i Korszowiec. Jerzy podkomorzy łucki obrany 1616, zostawił z Sienicką h. *Bończa*, córką Stanisława, córkę jednę Wielohorską i synów dwóch, pierwszy z nich Wacław kasztelan bracławski, mąż wojenny, pod Cudnowem rotmistrzując, kula z działa pod nim konia zabiła, jego dobrze raziwszy, co o nim świadczy konst. 1662 (gdzie też z pochwałą tego domu zapisała, że za czasów Jana Kazimierza króla do r. 1662 trzynastu Hulewiczów w różnych potyczkach poległo), posłował na różne sejmy; z Ewą Charleską starościanką łucką spłodził córkę Katarzynę za Stefanem Czarnieckim h. *Łodzia* i syna Hieronima, kasztelanem go zowie panegiryk *Faces geniales*, nie przydaje jakim. Drugi syn Jerzego, Jan podkomorzy łucki, pierwsza żona jego Kaszewska syna mu powiła Tomasza, ś. teologii lektora w zakonie Dominikańskim 1702, druga Izajkowska sędzianka łucka, syna Stanisława. Szymon z Wojutyna, pisarz z. łucki 1633. Gabryel z Wojutyna, chorąży czerniechowski, poseł na sejm 1631, ztamtąd deputowany na trybunał radomski. Paweł z Wojutyna, z sejmu 1638 komisarz do rozgraniczenia między województwy bełzkiem i wołyńskiem. Hieronim pobórca w wołyńskiem 1638. Jacek komisarz do uspokojenia granic od Węgier 1647. Łukasz starosta zwiniogrodzki, pamiętny rotmistrz pod Korsuniem, Zbarażem i indziej, nakoniec pod Grodkiem życiem swojem zapieczętował miłość ku ojczyźnie, tamże trupem padłszy. Konstantyn stolnik wołyński 1691. Roman stolnik włodzimierski 1694, miał za sobą *1mo voto* Eufemią Chreptowiczównę, dziedziczkę na Bohurnie, z nią syna Władysława, ten z Barbary Axakówny spłodził syna Eliasza archidyakona brzeskiego litewskiego 1723; *2do voto* Joannę Axakównę, *3tio* Baworowską, ale obiedwie *steriles*, *4to* Teresę Kosakowską, z którą spłodził córkę Wielhorską podczaszynę i syna Dominika, ten z Maryanną Komorowską zostawił Antoniego i Michała i córkę Dominikę. Paweł Erazm chorąży czerniechowski, Daniel i Michał, kwitnęli 1674. Piotr, proboszcz św. Jakóba w Łucku. Stanisław stolnikowicz kijowski 1675. Któryś z nich miał za sobą Latyczyńską, drugi Eufrozynę Pepłowską, trzeci Blinowską, czwarty Teofilę Petrykowską, z której synowie: Alexander, Felix, Stanisław i Jan, i córki Teofila, Elżbieta i Helena. N. Hulewiczówna Macieja Stojeńskiego, N. Stefana Kaszewskiego podstolego dobrzyńskiego małżonki. N. Hulewicza synowie: Filip, Józef, Antoni i Dymitr, ten w zakonie Soc. Jesu. Filona Hulewicza jest w druku *Laudatio B. Aloysii Gonzaga in 4to Cracov. 1616.* Jan pisarz z. włodzimierski, miał za sobą Helenę Pawłowiczównę, z tej syn Jerzy na Markowicach, wojski z. włodzimierski, † 1708, tego z Ewy Katarzyny Peretyatkowiczówny córka Engracya panną umarła 1698. Włodzimierz podkomorzy łucki, druga żona jego Liniewska, z której córka Maryanna Pietruszewska podczaszyna i synowie trzej: Piotr kanonik i proboszcz łucki św. Jakóba, — Jan, ten miał *1mo voto* Wojnarowską, z której: Maryanna Morsztynowa stolnikowa, Marcyanna i syn Piotr; *2do voto* Podhorodeńską, z której: Helena, Marcyanna i syn Antoni, — Jędrzej, trzeci syn podkomorzego z Liniewskiej, żona jego pierwsza Maryanna Zbrożkówna, ale *sterilis*; druga Wiktorya Szczeniowska, z której syn Paweł temi czasy w zakonie Soc. Jesu. Tyle *Niesiecki.* — Jestto jedna z najstarszych rodzin litewsko-ruskich (z której pochodzą także Wojatyńscy, Bukojuńscy, Drozdeńscy i Cewowscy) na Wołyniu i Ukrainie licznie rozrodzona, niegdyś bardzo majętna i skoligacona z najprzedniejszemi domami. Do tych należy Benedykt Hulewicz, syn Kazimierza podstarosty krasnostawskiego i Magdaleny z Lenkiewiczów urodzony w r. 1750, poeta, † 1817; tegoż czy innego Benedykta Hulewicza *z Droznia* wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* pod r. 1702, nazywając go szambelanem królewskim. *Krasicki* wymienia Leona Hulewicza vice-regenta owruckiego 1778. — *Duńczewski* pod Cyrynami pisze, iż Hulewicz miał za sobą Helenę Cyryniankę, z której córka Maryanna za Czarnieckim. Obszerniejszą wiadomość o tej familii, podamy w *Dodatku.*

Hulewicz (de) *z Lilienfeld.* Jakób Michał, radca c. kr. sądu szlacheckiego w r. 1785 (*Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857*), jego syn Antoni legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Hulkiewicz h. *Łuk napięty,* w kijowskiem województwie. *Nies.*

Humecki. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Humel h. *Pomian.* Dom ten do Polski przyszedł z margrabstwa brandeburskiego; pierwszy się tu przeniósł Krzysztof Humel w pieszym regimencie Bidzińskiego, natenczas strażnika kor., kapitanem będąc, odważnie stawał pod Chocimem przeciwko Turkom za króla Michała, kiedy dwa razy w głowę raniony, z tem wszystkiem szwankującego z konia Bidzińskiego ratował, którego wdzięczny dobrodziejstwa strażnik, wieś mu Matyaszów w wojow. sandomierskiem puścił; pojął potem Annę Wojciechowską z Bocheńskiej spłodzoną, z której zostawił dwóch synów: Stanisława porucznika pancernej chorągwi, ten z Anny Wyżyckiej miał syna tylko jednego Macieja i córkę Ro-

zalię; otrzymał ten Stanisław na siebie i na brata swego indygenat na sejmie grodzieńskim 1726. Drugiego Marcina, kapitana dragonii lit., temu żona Drogomirzówna, wdowa po Silnickim, jednę tylko córkę powiła. Po zmarłej Wojciechowskiej pojął drugą żonę Krzysztof, z tej spłodził synów czterech: Józefa Franciszkana, Ignacego, Franciszka i Jana, ten sobie stan duchowny obrał, i tyleż córek, to jest Petronelę za Szaniawskim wojskim lubelskim, Wiktoryę za Wilczopolskim stolnikiem czerniechowskim, *2do voto* za Janem Deszkowskim cześnikiem bracławskim i Annę, która panną umarła. *Nies.*

Humiecki h. *Junosza*, w woj. podolskiem. Dziedzictwo ich Sokolec, niedaleko Dniestru, za czasów Okolskiego Wojciech z Rycht kasztelan halicki 1613, potem kasztelan kamieniecki, mąż w ojczyźnie zasłużony, bronił mężnie granic Podola od Wołoch i Tatarów; córka jego była za Hieronimem Lanckorońskim podkomorzym podolskim, — synów zaś dwóch zostawił: Jan w Brukseli zabity 1617 i Alexander, ten życie zakończył w r. 1635, zostawiwszy z Krystyny Potockiej h. *Pilawa*, córki Jędrzeja kasztelana kamien., (ta potem poszła za Samuela Zamiechowskiego), dwie córek: Joannę za Wichrowskim miecznikiem halickim i drugą *1mo voto* za Szembekiem kasztelanem kamienieckim, *2do voto* za Łuzeckim wojewodą podolskim, synów zaś trzech, z tych pierwszy Tomasz łowczy podolski 1661, z Ossolińskiej miał córek dwie: N. za Antonim Radeckim chorążym horodelskim i Joannę Barbarę najprzód za Tomaszem Czapskim podczaszym parnawskim, po nim za dyspensą papiezką, za tymże Antonim Radeckim chorążym chorodelskim, synów także dwóch: Wojciecha podczaszego łukowskiego (żona jego Domaszewska, z tej synów dwóch, z których jeden Szczęsny, z córek jego Barbara żyła z Dłużewskim kasztelanicem chełmskim) i Michała podczaszego podolskiego, który miał za sobą pierwszą żonę Krosnowską, z której synowie i córki; drugą Rozwadowską. Drugi Alexandra syn, Michał w zakonie Karmelitańskim. Trzeci Wojciech chorąży podolski, ten miał za sobą Izabelę Kątską, z której spłodził dwie córki w zakonie św. Norberta w Krakowie i syna Stefana, ten był marszałkiem izby poselskiej 1696, potem wojewodą podolskim, z Katarzyny Krosnowskiej wojewodzanki czerniech., wdowy po Jakóbie Potockim h. *Pilawa* staroście chmielnickim (z pierwszą żoną Heleną Lipską starościanką rawską żył bezpotomnie) dwóch synów spłodził: Ignacego i Józefa i kilka córek, z których jedna Katarzyna za Ogińskim Kazimierzem podstolim lit., druga za Józefem Małachowskim starostą opoczyńskim. *Niesiecki.* — Stefan, wojewoda podolski, † 1739, miał dziedzictwem miasta Czemiernik i Markuszewo w woj. lubelskiem, dobra Dubra w bełzkiem, Lubien w ruskiem, Rycht w podolskiem i wiele innych. Z synów jego Ignacy, stolnik kor., z Pociejówną żył bezdzietny, drugi Józef, miecznik koronny, z Rzewuską wojewodzianką pod. także bezpotomny, — z córek wojewody Stefana (oprócz wyżej wymienionych przez *Nies.*) jedna za Godzkim wojewodą podlaskim, druga za Krasińskim starostą nowomiejskim. Synowiec wojewody Stefana, Józef, kasztelan kamieniecki, † 1764 *ster.* — Michał z ziemią chełmską pisał się na elekcyą króla Augusta II, a Józef, poseł ziemi sanockiej, na elekcyą króla Stanisława Augusta, — ten zdaje się miał za sobą Grodzicką, — jego brat Franciszek bezżenny, drugi brat Michał, jenerał adjutant król., miał za sobą, podług *Krasick.* Skrzyńską wdowę po Zawadzkim, a podług *Gen. Buk.* Maryannę Bukowską. Teresa zamężna Pociejowa, Anna zamężna Rzewuska są wymienione w *Poczcie szl. gal. i buk.* jako legitymowane w wydziale Stanów r. 1785. — N. kanonik lwowski. Są i w król. polskiem, z których Felix, syn Adama, Wojciech i Andrzej, synowie Pawła, — Józef syn Macieja, Piotr i Tomasz synowie Izydora, — Michał syn Łukasza i Józef syn Antoniego — legitymowali się w Heroldyi kr. polsk. przed 1851.

Humięcki h. *Gozdawa.* Paweł syn Józefa. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Humieniecki. Teodor sędzia gr. kijowski 1648. Stefan miał za sobą Zofię Stępkowską, z której trzej synowie: Jan bezpotomny, Alexander i Antoni. Jan starosta rzeczycki, żona jego Anna Stawska, wdowa po Siekierzyńskim. Michał w woj. wołyńskiem 1674. *Niesiecki.*

Humiński *Dubik* h. *Gozdawa.* Jan legitymowany w sądzie gr. halickim r. 1782. Jan wnuk, a Mikołaj prawnuk Jana, legitymowani w wydziale Stanów galic. r. 1841.

Humnicki h. *Gozdawa*, w z. sanockiej, jednaż ich dzielnica z Gizickiemi, z dawna się pisali z Humnisk gniazda domu tego. Stanisław sędzia sanocki, z Rzeszowskiej h. *Doliwa* spłodził córkę Annę Pakoszewską i synów trzech: Jerzego, Stanisława i Jana. Z tych Jerzy z Wielopolskiej miał kilka córek, z których Zofia za Tarnowskim chorążym sanockim, synów zaś: Stanisława, Rafała, Walentego i Jędrzeja. Stanisław, drugi syn sędziego sanockiego, pierwszą żonę pojął Herburtównę kasztelankę bełzką, drugą Chodorowską, ta mu powiła dwóch synów: Macieja i Jana i córki. Trzeci syn tegoż sędziego Jan, którego z Chodorowskiej byli synowie: Wojciech i Stanisław, z Siemieńskiej zaś h. *Dębno:* Szymon, Marcin, Jerzy i córka za Bireckim Bartłomiejem. Jerzy miał za sobą Elżbietę Leśniowską. Jan Chodorowską. N. Humnicki Ciepielowską, wdowę po Morskim, drugi Teresę Cieszanowską. Wojciech podsędek z. sanocki 1598. Rafał sędzia z. sanocki 1618, żona jego Elżbieta z Zmigroda Stadnicka. N. miał za sobą Grabowską. Szymon pobórca w z. sanockiej 1616. Jan z Humnisk dworzanin król., † 1636, Katarzyna żona jego

h. *Odrowąż.* N. Humnicki podstoli sanocki z sejmu 1633. Wojciech wojski sanocki z sejmu 1609. Jakób 1676. Jacek podsędek, stryj Stanisława, Jan 1692. N. podsędek przemyski, Tomasz stolnik mielnicki, z Żurowskiej zostawił potomstwo. Adam starosta horodelski, sędzia kapturowy lwowski 1733. Krzysztof łowczy sanocki, z Zofii Drohojewskiej, wdowy po Janie Skorucie, spłodził syna Tomasza. N. była za Maciejem Bąkowskim. *Niesiecki.* — W r. 1778 Tomasz stolnik przemyski, z Żurowskiej zostawił dwóch synów: Franciszka dziedzica na *Brzuszce*, chorążego przemyskiego i Stanisława łowczego przemyskiego, który z Morskiej zostawił córkę Teresę za Samuelem Lewickim podsędkiem przemyskim, starostą olszańskim i synów Rocha i Franciszka jezuitów młodo zmarłych, Michała cześnika żydaczewskiego, który pojął Winnicką, wdowę po Rozwadowskim (jego synowie: Franciszek, Antoni i Stanisław) i Teodora podkomorzego JKM. *Krasicki.* — Kajetan z Humnisk Humnicki, skarbnik trocki, r. 1760 wieś Konieczkowo w woj. sandomierskiem posiadał. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Karolina Humnicka za Wojciechem hr. Dębińskim. Eleonora za Janem Pobiedzińskim. Michał, cześnik żydaczowski w r. 1790 i drugi Michał *z Humnisk* Humnicki w r. 1794 wyniesieni zostali do godności hrabiów galicyjskich, dyplomem cesarzy austr. Leopolda II i Franciszka II, przyczem w ich herbie *Gozdawa* pewna zaszła odmiana. Linia ta hrabiowska podobno wygasła już po mieczu, atoli z linii szlacheckiej w królestwie polskiem osiadłej, legitymował się w Heroldyi król. polsk. znany literat Ignacy (ur. 1798), syn Wincentego porucznika kawaleryi nar. i Rozalii Barzykowskiej.

Hunorowski h. *Pogonia 4to*, w Wielkopolsce, z których Stanisław fundował w Środzie dwóch księży. *Niesiecki.*

Hunowski h. *Prawdzic.* Paweł wojewoda bełzki, córkę jego Annę pojął za żonę Bolesław książę mazowiecki 1477. *Nies.*

Hurczyn. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hurko h. *Roch 3tio.* Tak umieszcza *Małach.*

Hurko h. *wł.*, w witebskiem. Alexander poseł na sejm z witebskiego r. 1629. Mikołaj podsędek witebski z sejmu 1647 komisarz do rozgraniczenia Uświata i Wieloza. Jędrzej Kazimierz podstoli witebski. Lew pisarz z. witebski, miał za sobą Annę Kisielównę, z której syn Alexander i córki Maryanna *1mo voto* Dudzińska, *2do* Świacka, Katarzyna Mikuszowa, Atalia Czaplicowa. Od Alexandra był syn Konstantyn, od Konstantyna Michał, Alexander, Antoni, Franciszek, Ignacy. N. Hurko chorąży witebski, poseł na sejm 1730. *Nies.* — W r. 1778 Jan pisarz gr. witebski. Kazimierz horodniczy witebski. *Kras.* — Emilia Hurko za Bohdanowiczem w witebskiem w r. 1870 żyjąca. Do tych należy N. Hurko, jenerał wojsk rosyjskich, głośny z kampanii tureckiej 1877-8.

Hurkowski h. *Prus 1mo.* Tych tylko sam *Małach.* umieszcza.

Hurtych. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Hurtyng Kasper *nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Huryn albo **Hurynowicz** w mińskiem. Piotr i Jan podpisali elekcyą Władysława IV. Adam, Kazimierz, Władysław, Jan Araniuka. *Nies.*

Husarzewski h. *wł.* czyli połączonych herbów *Prus 1mo* i *Sas* na jednej tarczy w poprzek przedzielonej. Rodziny tej protoplasta, jest Łukasz Stanisław Usarzewski, który podług słów *Nies.* „w opałach wojennych nie jednym razem wypróbowanego męztwa i zasług, kiedy dla tej ojczyzny własnym kosztem rycerską podejmował, do prerogatyw szlachectwa przypuszczony, i do wszystkich urzędów zdolny deklarowany przez konstytucyą sejmową r. 1676.“ Łukasz ten, jak świadczy *Bobrowicz* z dokumentów, wyjętych z akt gr. przemyskich lib. 438 p. 298, posiadał w r. 1658 wieś Załokiec w z. przemyskiej, na którą przywilej wieczystego posiadania otrzymał od króla Jana III r. 1684, — słusznie może zatem twierdzi *Bobrowicz*, że nie była to nobilitacya w r. 1676, ale raczej potwierdzenie dawnej, ile że przemawia za tem i ta okoliczność, iż rzeczony Łukasz już przed r. 1676 własnym kosztem rycerską podejmował.

Tego Łukasza syn Franciszek Kazimierz, z Jadwigi Kunegundy Chmielewskiej h. *Nowina* urodzony, porucznik wojsk polsk. za Augusta II, miał za sobą Marcyannę Szczygielską h. *Nowina*, córkę Tomasza i Konstancyi, z której sześciu zostało synów: 1) Tomasz, misyonarz i profesor w uniwersytecie wileńskim, autor kilku dzieł *(Marylski, Wspomn. zg. Polaków i Dziennik Warsz. z r. 1853).* 2) Karol, (ten zdaje się Karol Felix, był majorem wojsk saskich, o czem świadczą jego pokwitowania od r. 1766 do 1801 z pobieranej pensyi od dworu saskiego, pieczętował się jednym tylko herbem *Prus 1mo. (Arch. rząd. drezd.)* 3) Jan. 4) Wojciech. 5) Hieronim i 6) Onufry, szambelan król., generalny koniuszy król. w porcie gdańskim, indygenowany w prowincyi pruskiej 1766, ten z Podoską Magdaleną podkomorzanką rozańską zostawił jedynego syna Karola Antoniego, szambelana polsk., który w r. 1814 otrzymał tytuł dziedziczny hrabiów pruskich, ten zaślubił Elżbietę Podoską, córkę Adama i Ewy Ożarowskiej, wdowę po Orsettim, z której został syn Adolf Jan (ur. 1790 † 1855), członek Stanów gal., szambelan austryacki, kawaler maltański, który z Heleną Maryanną hr. Sierakowską (ur. 1811) damą krzyża gwiaździstego, zostawił syna

Józefa (ur. 1840) kawalera maltańskiego, c. k. austr. szambelana, który 1864 zaślubił księżniczkę Karolinę Jabłonowską, córkę księcia Karola c. tajnego radcy i t. d. i Eleonory hr. Skarbek, (ma córkę Eleonorę małoletnią) — i córek dwie: Jadwigę, kanoniczkę sabaudzką i Maryę zaślubioną w r. 1865 Ignacemu hr. Potulickiemu. Tego domu, ale z innej linii, Teodor, syn Antoniego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Huszcza w grodzieńskim. Tak wymienia *Małach.*

Hutli Hutoński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Hutor h. *wł.* Iwańko ziemianin wołyński 1528, córka jego była za Adryanem Iwanickim, atoli do Litwy się potem przenieśli, gdzie Jana wspomina za swego wieku *Kojał.* Jędrzej regent ziemski nowogrodzki. *Nies.* — W r. 1778 Antoni Huttorowicz podstoli oszmiański. Tadeusz spłodził trzech synów: Pawła, Józefa i Kazimierza. Jan w oszmiańskiem, z Laskowskiej spłodził Wiktoryna i Macieja, ten zaś z Miłkowskiej spłodził trzech synów: Pawła, Wojciecha i Kazimierza. *Kras.*

Huttyni. Filipowi pisarzowi dekret., sekretarzowi król., tytuł urodzonego daje konst. 1647. *Nies.*

Huzyngi. *Nobilit.* w Metryce kor. r. 1597 fol. 77. *Czacki.*

Hylzen h. *wł.*, który jest taki: balka czerwona, na której trzy liście laurowe w polu białem. Piszą się z Eklów w ks. inflantskiem, zowią się zaś z niemieckiego von Hulsen. Z tego imienia niektórzy, zaciągnąwszy się do rycerstwa krzyżackiego około r. 1250, z temże rycerstwem do Prus przybywszy, kolonią familii swojej do zawojowanego tam kraju sprowadzili. W r. 1374 kawaler krzyżacki Job Hylzen stanął hochmistrzem (to jest najwyższym rządcą) rycerstwa krzyżackiego w Inflanciech, panował przez lat 20, to jest do r. 1394. Z tego potomków, *ex collaterali linea*, Jakób i Henryk Hylsenowie byli panami obszernych posesyi. Krzysztof był konturem, to jest prowincyalnym gubernatorem Rewlu z swoim powiatem 1543. Henryk Hilsen, dworzanin Zygmunta króla, zostawił synowi Detlofowi po różnych inflantskich prowincyach liczne dobra, zwłaszcza w parnawskiem województwie. Wnuk Detlofa, Jan Hilsen, który za króla Jana Kazimierza wiek swój pędząc na usłudze ojczyzny, gdy mający komendę nad częścią gwardyi król. w r. 1657 na nieprzyjaciela mężnie nacierał i w młodym wieku poległ na placu. Syn jego Jan, major gwardyi kor., za ofiarowane sobie najwyższe ministerya księstwa kurlandzkiego podziękował. Zostawił dwóch synów: Jana Franciszka, który był starostą sądowym kandawskim i którego jedyna córka była za najwyższym prezydentem ks. piltyńskiego Koszkielem. Jerzego Konstantego starostę margenhawskiego, którego dwaj synowie: pierwszy ksiądz Hilsen, pisarz w w. ks. litewskiem, sądowy powiatu bracławskiego i margenhawski starosta, mający za sobą Konstancyą Platerównę, córkę Jana Ludwika Platera wojewody inflantskiego i Rozalii z Brzostowskich. Córki zaś trzy: jedna Anna Mechtylda zakonnica św. Benedykta, druga Jadwiga za Franciszkiem Szadurskim podstolim. Trzecia Leonora za Stanisławem Pereświtem Soltanem podstarościm sądowym bracławskim, starostą omelańskim. *Niesiecki.* — Jan Hylzen w Inflanciech osiadł r. 1374 Lobens Henricus był mistrzem krzyżackim w Inflanciech, synowcowie jego Jakób i Henryk, dziedzice oprócz innych dóbr zamku Hylzenberg. W r. 1420 Helwigiusz komendator Wisztejna. Dyonizy komendator feliński 1440. Brat jego Jan zostawił trzech synów: Roberta, Detlofa, Henryka, z tych Detlof spłodził Detlofa i Hermana. Starszy z nich przeniósł się do Luzacyi i tam dzielnica jego skończyła się r. 1710. Młodszy Herman kanclerz kurlandzki dwóch synów zostawił: Jana starostę kandawskiego, tego córka małżonka Piotra de Koszkal starosty piltyńskiego. Jerzy Konstanty, drugi syn Hermana kanclerza Kurlandyi, zostawił synów dwóch: Mikołaja biskupa smoleńskiego i Jana Augusta wojewodę mińskiego, tego z Platerówny syn N. wojewoda mścisławski i córka za Mostowskim wojewodą pomorskim, drugi z Działyńską spłodzony. *Krasicki.*

Hynek h. *Topór*, w sandomierskiem. Gdy Toporczykowie pojmali Hinka Czecha, od tego czasu niektórych z nich zwać poczęto Hinkami około r. 1345, z których potem poszli Baliccy h. *Topór.* Hynko z Dubu generał wielkopolski. Jan z Unienia podkomorzy łęczycki r. 1497. Mikołaj podwojewodzy lwowski r. 1648. Jan i Adam podpisali elekcyą Jana III z sandomierskiego. Zygmunt 1662 łowczy podlaski. Teresa kasztelanka czechowska urodzona z Ossolińskiej, była za Franciszkiem Duninem chorążym buskim. Alexander vicesregent lwowski 1733. *Nies.* — Jan komornik lwowski, tego brat N., trzeci Franciszkan. *Krasicki.* — N. Hynek, kasztelan czechowski r. 1675, jego syn N. podpisał elekcyą króla Augusta II z woj. sandomierskiem.

Hynko h. *Korczak.* Hynek miał za sobą Annę Michalewską, zostawiła syna Jana męża i dworzanina wybornego. Hynkówna *1mo voto* za Piaseckim, *2do* za Krzysztofem Jacimirskim. *Niesiecki.*

Hyrawczyc. Jacko ziemianin wołyński 1528. *Niesiecki.*

I.

Ibrański w kowieńskim. Wawrzyniec podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Ichnatowski h. *Abdank*, w woj. sieradzkiem. Hilary, cześnik ciechanowski i synowie jego Franciszek i Antoni dziedziczyli w r. 1728 wieś Piwaki. *Herb. rodz. szl. kr. polsk. 1853.* — W r. 1778 Ignacy viceregent latyczowski. *Kras.* — Damazy, syn Łukasza, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Idzellewicz. Józef, subdelegat gr. lwowski, Kazimierz, Michał i Jan legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782, a Albin syn Józefa r. 1842 i Leonard, wnuk Józefa, c. k. porucznik w r. 1856 w wydziale Stanów.

Idzikowski. Jan Modest i Grzegorz. *Nobil.* w Metr. kor. r. 1595 fol. 59. *Czacki.*

Idzikowski h. *Jastrzębiec*, w z. bielskiej. Stanisław w r. 1780 dobra Turzynowo i Sitowie w woj. łęczyckiem po ojcu swym odziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Ten sam dom zapewne co Idźkowski.

Idzikowski h. *Nałęcz.* Helena, Wawrzyńca Jerzmanowskiego w łęczyckiem małżonka 1670. *Nies.*

Idzikowski h. *Slepowron*, w z. ciechanowskiej. Jeden z nich u książęcia Burgundyi długo rycersko służył. *Niesiecki.*

Idziński. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1775 fol. 44. *Małach.*

Idziński. Hiacynt. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Idziński h. *Slepowron.* Franciszek, syn Jakóba. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Idźkowski w z. bielskiej. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Idźkowski h. *Jastrzębiec.* Antoni, syn Józefa, — Adam, Józef, Michał i Augustyn, synowie Pawła, — Ignacy, Szymon i Felix, synowie Franciszka, — Maciej, syn Jakóba, — Andrzej, syn Walentego, — Wawrzyniec syn Wawrzyńca, — Grzegorz, Maciej i Jakób, synowie Macieja, — Stefan, syn Józefa i Michał, syn Pawła — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, a Michał, syn Jakóba, Grzegorz, syn Jana i Paweł, syn Andrzeja r. 1851-54 tamże.

Idźkowski h. *Lubicz.* Benedykt, syn Wojciecha. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. pol. 1851.*

Idźkowski h. *Slepowron.* Tomasz i Franciszek, synowie Walentego, Benedykt, syn Pawła i Michał, syn Mikołaja. Tak stoi w *Spisie szl. kr. pol. 1851*, ale to zapewne ten sam dom co Idzikowski.

Igański. Jan legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Igelstrom (Igelström) h. *wł.*, który jest taki: w polu białem wstęga niebieska na lewo *(la bande)*, na niej pięć pijawek. *Bartoszewicz (w Encykl. Org.)* mylnie pisze, że to rodzina niemiecka w Inflantach osiadła i że w Polsce znaczne dziedzictwa posiadała w powiecie bracławskim, za czasów Stefana Batorego i Zygmunta III, — nazwisko to bowiem dopiero w r. 1645 nadała Krystyna królowa szwedzka wraz ze szlachectwem Geraldowi Bengtson rodem z Gotlandyi, o czem świadczą Herbarze szwedzkie i *Dołgorukow.* Praprawnuków tego Garalda wyniósł król August III do godności baronów w r. 1739, a w r. 1767 Leonard Jan baron Igelstrom, pułkownik artyleryi lit., (a nie jenerał rosyjski, jak to piszą *Kras.* i *Małach.*), starosta gulbiński, otrzymał indygenat w konst. fol. 324; żona jego Julia von Kloppmann, z której została jedna córka Julia Konstancya. — Do tychże należy Gustaw, szambelan król., ożeniony z córką barona Münich, który w r. 1792 wyniesiony został do godności hrabiów S. R. Imp., wraz z swoimi braćmi Jakóbem Janem podpułkownikiem wojsk austr. i Józefem (ur. 1737 † 1823) jenerałem wojsk rosyjskich, znanym posłem w Warszawie. Herb hrabiów Igelstromów jest taki: tarcza rozćwiertowana *(écartelé)*; 1sze i 4te pole czerwone czyste, w 2giem i 3ciem polu niebieskiem łabędź, w prawo na trawie stojący z jedną pijawką w dziobie, przez całą tarczę przechodzi wstęga *(la bande)* srebrna, na niej dziesięć pijawek, a na tem wszystkiem tarcza mała z herbem opisanym wyżej na początku, nad tarczą trzy hełmy: w pierwszym trzy pióra strusie, z których środkowe białe a boczne czerwone, w drugim łabędź jak na tarczy, w trzecim dwa bawole rogi.

Ignański h. *Junosza.* Tak wymienia *Małach.*

Ignatowski h. *Nowina.* Julian syn Jana. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Ihmanowski Krzysztof. *Nobil.* w Metryce kor. r. 1581. fol. 927. *Czacki.*

Ihnatowicz h. *Godziemba*. Tak umieszcza *Małach.*

Ihnatowicz h. *Swiat*, t. j. na tarczy świat, na nim strzała żeleźcem prosto do góry, przez strzałę dwa krzyże, większy u góry, mniejszy u dołu. W woj. wileńskiem. Eustachy, Jan i Samuel podpisali elekcyą Jana Kazimierza króla, Alexander Jana III. Jerzy sędzia gr. wileński. Jan stolnik kowieński, porucznik chorągwi pancernej Gosiewskiego, wzięty z nim w niewolę do Moskwy. Kazimierz 1700. *Niesiecki.* — W roku 1778 Ignacy wojski grodzieński. *Kras.*

Ike h. *Duninowski*. Patrz **Duninowski** herb.

Ikierat h. *Swinka*. Wojciech legitymowany w wydziale Stanów r. 1788.

Ikszkiel. *Indig.* w konst. r. 1678 fol. 13. *Małach.* To samo co **Ixkiel.**

Ilcewicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Ileświański herb. Obacz **Heświański.**

Ilinicz h. *Korczak*, w ks. litewskiem, inni ich piszą Hlinicz, inni Glinicz, niektórzy z nich pisywali się hrabiami na Mirze. Jan Ilinicz, jeden z paniąt litewskich, rotmistrz 1454, pod Chojnicami króla Kazimierza nie odstąpił, ale obróciwszy się przeciwko pogoni nieprzyjacielskiej, tak długo się z nią mężnie uganiał, aż nakoniec dał się pojmać, aby tymczasem król uszedł. Syn jego Krzysztof 1522 marszałek nadworny lit., starosta lidzki. Hrehory starosta brzeski 1516. Jerzy, urodził się z Zofii Radziwiłłówny kasztelanki trockiej. Bazyli horodniczy mścisławski, podpisał elekcyą Jana III. Stanisław i Kazimierz 1700. *Nies.* — W r. 1778 Tomasz obożny kowieński. Jan podczaszy mścisławski. Jerzy pisarz gr. mścisławski. *Kras.* — Jeden z Iliniczów miał za sobą Fredrównę, która owdowiawszy, wyszła za Jana ks. Radziwiłła. Podług tradycyi miasto Biała na Podlasiu dzisiejszem, rezydencya i własność ks. Karola Radziwiłła *Panie Kochanku*, była niegdyś dziedzictwem Iliniczów.

Iliński h. *Lis. Nies.* krótką o nich podaje wiadomość; wymienia tylko Alexandra wojskiego czerniechowskiego i Piotra, którzy podpisali elekcyą Jana III, oraz Reginę Ilińską r. 1673, w *Encykl. Orgelbr.* czytamy atoli co następuje: Ilińscy idą z domu książąt panujących za Dnieprem. Jarosław Jaropełkowicz Iliński, książę, ostatni z panujących na Ilińsku i Borysowie, władał tem księstwem po rok 1350, miał syna Dymitra, a tego syn Onybij Dymitrowicz, otrzymał od króla Władysława Jagielły r. 1390 prawem lennem ziemię Sieliszcze, zwane Wołkowyjskie i Pustosze w pow. mińskim; mocą zaś drugiego pod tąż datą przywileju, za zdobycie miasta Muśników, do starego herbu Ilińskich, Orła złotego, miał sobie nadany herb drugi, Brama z hełmem i pół rycerza z dobytą szablą, jako herb ruskim książętom służący. Alexy, Onybija syn, był pułkownikiem pancernym w r. 1411, ożeniony z księżniczką Anną, córką księcia Sawigajły kasztelana trackiego, przyjęty przez swojego teścia do jego herbu *Lis*, przyjął go jako rodzinny w r. 1413. — Szymon, najstarszy syn Alexego, skarbny miński, zrzekł się tytułu księcia w r. 1478, jako niezgodny z równością szlachecką, lecz syn jego Andrzej, marszałek oszmiański, przez manifest 1490 oświadczył, że tytuł księcia napowrót przyjmuje i synowi swojemu Henrykowi Januszowi z Stadnickiej urodzonemu, tytuł ten podtrzymać zaleca. Ostafij, syn Szymona, z tych samych względów co i ojciec jego, tytułu księcia nie używał, ale synowi swemu Bohdanowi używania nie zabraniał, — tenże Ostafij, będąc skarbnym mińskim, otrzymał od Alexandra króla 1503 r. przywilej ponowiony na ziemię Sieliszcze, i ten się znajduje w oryginale w familijnem archiwum w Romanowie. To z *Encykl. Orgelbr.*

Z bliższych czasów Jan Kajetan, syn Kazimierza, (ten to zapewne Kazimierz i Rozalia Ilińscy, składają w r. 1723 świadectwo o doznanych cudownych łask Najśw. Panny Sokalskiej. *Arch. OO. Bern. Sok.*), starosty nizyńskiego z Szuszczewiczówny urodzony, starosta grodowy żytomierski, kawaler orderu św. Stanisława (z tymi tytułami legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1782), w czasie bezkrólewia w r. 1764 był przeznaczony do ułożenia paktów konwentów, w tymże roku podpisał elekcyą Stan. Augusta, miał za sobą (podług *Kras.*) Wesslównę, wdowę po Aksaku, z której zostało potomstwo. Siostra jego Maryanna zaślubiła Szymona Tarło, starostę skalskiego, — brat jego Jan, miał za sobą Giżycką, z której podług *Dołgorukowa*, został syn Józef August, urodzony w r. 1760 (*Encykl. Org.* daje mu za ojca Jana Kajetana i przyznaje mu nadto brata Janusza Stanisława, jenerał-inspektora kawaleryi kor., który w boju pod Kurowem poległ r. 1792), pisarz wielki koronny, w r. 1779 wyniesiony do godności hrabiów austryackich, w r. 1792 jenerał-inspektor kawaleryi wojsk kor., rzeczywisty radca tajny i senator rosyjski, dziedzic starostwa ułanowskiego na Podolu, marszałek (z wyboru obywateli) szlachty gubernii wołyńskiej, ulubieniec cesarza Pawła, u którego wstawiał się za uwolnieniem z niewoli Tadeusza Kościuszki, Ignacego Potockiego, Niemcewicza i wielu innych, — umarł w r. 1844, zostawiwszy z Antoniny hr. Komorowskiej (siostry rodzonej głośnej z nieszczęścia Gertrudy Potockiej) synów dwóch: Henryka i Jana Stanisława. Z tych Henryk, dziedzic dóbr Romanów (jedna z najwspanialszych rezydencyi magnackich na Wołyniu, gdzie do niedawna jeszcze utrzymywano orkiestrę i śpiewaków w liczbie 120 ludzi), marszałek szlachty gubernii wołyńskiej, miał za sobą Michalinę Bierzyńską h. *Jastrzębiec* (ur. 1794 † 1858) córkę Adama i Teresy Walewskiej, z której córka Jadwiga ur. 1824, zaślubiła w r. 1856 Henryka Steckiego, zaszczytnie znanego autora kilku dzieł archeologiczno-histor. — Drugi syn Józefa, August Jan Stanisław (ur. 1795), częściej *Januszem* zwany, ros. senator, tajny radca, dziedzic dóbr Tajkury, miał za sobą Oktawię Morawską, z której został syn Alexander, ożeniony 1863 z Franciszką Kaszowską h. *Janina* (ta rozwiódłszy się, wyszła *in 2do voto* za Edwina ks. Drucko-Lubeckiego) i córek pięć: Joanna *Imo v.* za Worcellem, *2do* za Edwardem hr. Keller, szambelanem dworu ros., Leonia Marya za Adolfem Kaszowskim, Henryka za Artiurem hr. Krasickim, Stefania za Władysławem Łaskim i Oktawia za Kurzenickim. Oprócz wiadomości, podanej wyżej w porządku genealogicznym, przytaczamy luźnych kilka zapisek. I tak: August miał za sobą Barbarę Kalinowską. N. Iliński, wojski kijowski, miał za sobą Kamieńską, z której zostało trzech synów: 1) Kazimierz (brat stryjeczny — podług *Kras.* — Kajetana), który z Szuszczewiczówną zostawił córkę Annę za Buczyńskim i synów czterech: Antoniego (ten zapewne, który wsławił się wojennymi czynami w Turcyi pod nazwiskiem Iskander-beja, a potem do godności Ferik-paszy wyniesiony i donacyą wynagrodzony, † 1857), Alexandra (tego zdaje się ze Szczawińskiej synowie: Seweryn, ożeniony z Jadwigą Paczowską, mający z nią synów trzech, — Henryk, ożeniony z Kadłubiską, z którą ma syna Antoniego, — Cezary i Alexander), Heliodora i Stanisława. 2) Antoni, miecznik dobruski, ożeniony z Wirską i 3) Wiktor (*Mat. do Monogr. Kamień.*), ten podług *Kras.* był skarbnikiem kijowskim, a miał za żonę Czerwińską, z której zostało potomstwo (jak się zdaje, bo pewności nie mamy) następujące: 1) Ignacy Kalikst Jan, ur. 1797, który z Joanną Kornelowską miał syna Heliodora (ur. 1821) a tego z Honoraty hr. Dunin-Borkowskiej dziś żyjący synowie Heliodor i Czesław — i 2) Tadeusz Ignacy Benedykt, starosta peryasławski, który z Karoliną Kołyszkówną jenerałówną miał córkę Waleryą (ur. 1824) zaślubioną w r. 1846 Augustowi Spiro i synów dwóch: Benedykta (ur. 1821) kawalera orderu św. Jana Jerozolimskiego, który stał się poddanym angielskim i Józefa, ożenionego z Anną Iwaszkiewiczówną. W księgach kościeln. w Komborni (pod Korczynem w Galicyi) jest zapisana pod r. 1821 metryka chrztu Felicyana Ilińskiego, syna Antoniego i Maryanny *de Blasio* Toporskiej z Ewy Czarneckiej urodzonej.

Jedna linia Ilińskich, niegdyś w województwie smoleńskiem osiadła, odpadła wraz z Smoleńskiem do Rosyi za czasów cara Aleksieja Michajwicza i ta używa w herbie trzech rzek (jedna od drugiej krótsza, jak w herbie *Korczak*) w polu czerwonem. Nie trzeba jednak tej linii łączyć z Ilińskimi, którzy dziś w guberni tulskiej dziedziczą; ci są innego, świeżego pochodzenia i nie mają nic wspólnego z starożytnym domem Ilińskich na Wołyniu.

Ilinowicz w mścisławskiem. Tak wymienia *Małach.*

Ilkiewicz, w brześciańskiem. Marcin w różnych expedycyach dobrze ojczyźnie zasłużony. *Nies.*

Illaszewicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Illimiński. Tak wymienia *Małach.*

Illukiewicz. Edward i Michał legitymowani w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Illustrowski. Stanisław, syn Karola. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Ilner. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małachowski.*

Ilnicki, w ziemi przemyskiej. Grzegorza wspomina zasługi Konstytucya 1676 fol. 52. *Niesiecki.* — Rodzina Ilnickich, znacznie dziś rozrodzona w Galicyi, ma przyznany herb *Sas* i używa przydomków: *Czerciowicz, Fedynicz, Huculowicz, Hulanowicz, Janinowicz, Jaroszewicz, Kołhanowicz, Lepech, Mykitycz, Rybczyc, Sieniuszkowicz, Telepianowicz, Zankowicz.* Do tych zapewne należy, znana zaszczytnie w świecie literackim, Marya z Majkowskich Ilnicka, dziś żyjąca. Tymoteusz, syn Jakóba, *z Ilnik* Ilnicki h. *Pietyrog*, legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851-4.

Ilski był stolnikiem mścisławskim w r. 1648. *Małach.*

Ilzen. W Inflanciech. Jan major król. w wojsku, podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Ilgowski h. *wł.*, w kijowskiem i kowieńskim. Jędrzej mąż rycerski i brat jego Iwan cywuń wieświański, poseł z żmudzkiego księstwa 1569. N. cywuń twerski 1631. *Nies.*

Iłowiecki h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Jan i Jędrzej z Iłowiec, dziedzice miasteczka Wolsztyna, w poznańskiem wojew., którym król Zygmunt I na toż miasteczko nadał prawo magdeburskie. Iłowiecka była za Broniowskim h. *Ostoja*. Wojciech z poznańsk. podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Iłowiecki h. *Nałęcz*, w ziemi chełmskiej. Stefan 1647 komisarz na uspokojenie pogranicza od Węgier, miał za sobą Teofilę Siestrzewitowską h. *Poraj*, z niej spłodził syna Kazimierza i córek dwie: Jadwigę Lesiecką i Katarzynę Jemiołowską. Kazimierza synowie z Teresy Sulimowskiej: Franciszek i Antoni. Jan wojski chełmski 1700. Stefan w woj. bełzkiem 1632. Antoni podsędek bełzki, żona jego Anna Lipska stolnikówna kijowska. Jan miał za sobą Katarzynę Chocimirską, córkę Jakóba, z tą spłodził dwie córki: Maryannę Siemiaszkównę i Teresę Janiszewską, synów zaś czterech: Jana i Krzysztofa bezpotomnych, Dymitra, tego zostało potomstwo, Michała, którego córki cztery: Maryanna Wkryńska, Eufrozyna, Franciszka, Antonina i syn Konstanty. *Nies.*

Iłowiecki h *Ostoja*, w Wielkopolsce. Przecław miał za sobą Katarzynę, Jerzy Zofię Marczewską

h. *Rogala. Nies.* — Gniazdem tej rodziny, niegdyś bardzo możnej, jest wieś Iłowiec pod Kościanem. W r. 1536 Jakób, dziedzic dóbr mały i wielki Iłowiec, Górka i t. d. zabezpiecza na tychże dobrach posag żony swojej Anny Słomowskiej. *Akta gr. pozn.* — O jednej linii wielkopolskiej i to z bliższych czasów, podajemy z udzielonej nam prywatnej informacyi — co następuje: Stanisław Iłowiecki, dziedzic Przybisławic w dzisiejszym powiecie odolanowskim, zaślubił Konstancyą Miaskowską, z której prócz dwóch córek, zostało synów trzech: pierwszy Karol, dziedzic Obrzębina w pow. wartskim, konfederat barski, ten z Marcyanną Nasierowską miał syna Stanisława porucznika w r. 1831 (którego z N. Ciesielskiej syn Józef i córek kilka), oraz córek sześć: Eufrozynę za Nepomucenem Kiedrowskim, Maryannę *2do voto* za Kaweckim, Agnieszkę za Konstantym Bogusławskim, Julię za Pawłem Swinarskim, Alojzynę za Alexandrem Kaweckim i Karolinę za Maxymilianem Swinarskim. *Drugi* syn Stanisława, Józef Benon (legitymowany w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851) dziedzic Przybysławic, major, konfederat barski, zaślubił Maryannę Nasierowską, z której prócz dwóch córek: Eleonory za Antonim Kiczewskim i Anieli — sześciu zostało synów: 1. Marcin dziedzic Zagórek pod Wartą, porucznik wojsk polsk. w r. 1831 ozdobiony krzyżem virtuti militari, ten umarł w r. 1849, zostawiwszy z Julii Radońskiej prócz trzech córek: Józefy za N. Jankiewiczem, Maryi za Świecimskim i Julii za Głoskowskim — synów czterech: Romana ożenionego z N. Kobylińską, Józefa dziedzica dóbr Rzeczyn, ożenionego z Malwiną Wolańską (zmarłego 1870), Florentyna ożenionego z Anielą Pągowską i Mateusza. *Drugi* syn Józefa i Maryanny Nasierowskiej, Kasper († 1852), dziedzic Przybysławic, z Eufrozyny Rzepeckiej zostawił córkę Maryą i synów dwóch: Stefana i Tadeusza. *Trzeci* syn Józefa, Jan porucznik wojsk polskich zginął w r. 1831. *Czwarty* syn Józefa, Józef umarł w r. 1854-5, zostawiwszy z Florentyny Rzepeckiej syna Florentyna Zdzisława. *Piąty* syn Józefa, Leon († w r. 1864) z Melanią Pągowską miał córkę Wandę za N. Koczorowskim i syna Napoleona. *Ostatni* syn Józefa, Ignacy, skutkiem wypadków z r. 1863-4 tułał się czas długi w Prusach — umarł 1875-78. Wojciech († 1847) trzeci syn Stanisława z Konstancyi Miaskowskiej urodzony, dziedzic dóbr Recz, Sarbinów, Gacz w Wielkopolsce, miał za sobą Nesterę Nasierowską, z której prócz córek: Antoniny za Józefem Brzeskim, Maryi za Napoleonem Szrayber i Józefy za Mateuszem Arnold — czterech zostało synów: 1) Józef († 1852) dziedzic Borysławic zamkowych i Grodna w pow. teszyckim (legitymowany w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851), który z Maryą Sojecką miał córkę Annę za Antonim Brzeskim. 2) Andrzej dziedzic Recza w r. 1870, porucznik wojsk polsk. w r. 1831, sławny siłacz i niepospolity rębacz, z Heleną Bojanowską liczne ma potomstwo: synów pięciu: Józefa, Stefana, Stanisława, Walentego i Mateusza, oraz córek trzy: Kordulę, Esterę i N. 3) Stanisław, dziedzic Gącza, umarł w r. 1868-9, zostawiwszy z Klementyny Gozimirskiej synów dwóch: Wojciecha i Zygmunta, oraz córek pięć: Praxedę, Stanisławę, Józefę, Bronisławę i Władysławę. 4) Walenty, dziedzic Sarbinowa, † 1859, zostawił z Bogusławy Bojanowskiej synów dwóch: Kazimierza i Antoniego, córek trzy: Maryanna za N. Bilewiczem, Annę i Bogusławę.

Iłowski h. *Prawdzic*, w Mazowszu. Alexander wojewoda płocki, dzielny wojownik, syn jego Jan cześnik wizki podpisał elekcyą Zygmunta III, drugi Jędrzej, kasztelan wizki, żona jego według *Papr.* Działyńska, wojewodzanka pom. 1564. Jan wojski płocki 1587. Wojciech podkomorzy wizki 1616. Felix poseł na sejm 1628, kasztelan wizki. Stanisław podstoli łomżyński, Alexander podczaszy wizki, Krzysztof, Jan, Władysław 1632. Wojciech stolnik i chorąży płocki 1704. *Nies.*

Imbra w starodubowskiem. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Imieniński. U tychże autorów wymieniony.

Inerski, w pomorskiem. Krzysztof deputat w trybunale koronnym, † w Piotrkowie 1616. *Niesiecki.*

Ines. Herb ich, księżyc i trzy gwiazdy. Ks. Wojciech Ines Soc. Jesu brat jego rodzony Gwilhelm, kapitan w wojsku koronnem), † 1658, wydał drukiem *Lyrica et Epigram. Cent. 1655*, także *Lechias etc. Nies.* — Tego domu Michał, Piotr, Jan, Antoni, Jan, Stanisław, Andrzej i Tomasz, oraz Piotr Alojzy, legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782. — Nikodema Ines *de Leon* wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.* — Ten czy inny Nikodem, major wojsk polsk., miał za sobą Justynę Matczyńską h. *Jastrzębiec.*

Inkowski. *Nobilit.* w konst. r. 1775 fol. 147. *Małach.*

Inszkiewicz h. *Godziemba*, idą od Mintowta. Adam w woj. wileńskiem. Jan rotmistrz i pułkownik węgierskiej piechoty. *Nies.*

Inwaldski h. *Kornicz*, w oświecimskiem księstwie. Ci się z Rusi w krakowskie wynieśli. Z tych Jan wojski oświecimski, Stanisław także wojski oświecimski. *Nies.*

Ipohorski Linkiewicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Iraszewski (Iraszowski) h. *Doliwa.* Franciszek i Antoni Sebastyan legitymowani w sądzie ziemskim czechowskim r. 1782.

Irzykowicz Mondwid h. *Leliwa.* Tomasz, syn Antoniego. *Spis szl. kr. polsk. 1851.* Obacz **Jerzykowicz.**

Irzykowski z linii Jagiellońskiej. Tak stoi u *Małach.* — Jan, jego syn Jan, w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, Jan i Maciej w sądzie z. lwowskim r. 1784, oraz Jan, Antoni i Franciszek, prawnukowie Macieja, w wydziale Stanów r. 1834 legitymowani. Ten sam to zapewne dom co Jerzykowski.

Isajkowski h. *Prus 1mo.*, z tą tylko odmianą, że w hełmie noszą skrzydło strzałą przeszyte; w księstwie litewskiem i na Wołyniu. Dołmat, pułkownik król. za hetmaństwa Konstantego ks. Ostrogskiego, w r. 1522 wziął za swe zasługi od Zygmunta I dobra Jajki, a potem Czyhyry; przywilej dany 1540 namienia dwóch jego synów, między którymi Dymitr miał za sobą Bukojemską h. *Nałęcz*, zostawił synów kilku a między nimi Jana. Jan podkomorzy oszmiański 1621, z Telatyckiej miał synów: Jana, Marcina, Jerzego, Jędrzeja, Franciszka, Piotra, Mikołaja i Samuela. Z tych Jan dworzanin król., z księżny Horskiej spłodził także Jana kasztelana smoleńskiego, ten z Naruszewiczówny referendarzówny lit. zostawił potomstwo. Marcin po powrocie swym z Włoch, młodo zabity. Jerzy z Chodkiewiczem hetmanem służył, pod Twierdelicą postrzelony, z tego razu umarł. Jędrzej wojski oszmiański, lata swoje strawił w obozie w wojsku lit. Franciszek regent kancelaryi wielkiej, pisarz i referendarz lit., umarł biskupem smoleńskim. Piotr Karol łowczy w. ks. lit., † 1640, miał za sobą Pacównę wojewodziankę trocką, Piotra córkę, z niej syn jeden w dzieciństwie prędko za ojcem poszedł i córka. Mikołaj na Sitcach i Duniłowicach dziedzic, łowczy lit., kasztelanii smoleńskiej przyjąć nie chciał, umarł *sterilis.* N. Dymitrowicz Dołmat Isajkowski, rotmistrz król., stolnik wołyński. Hrehory chorąży starodubowski, miał za sobą Helenę Joannę Ogińską, wojewodziankę i hetmanównę. Samuel stolnik wołyński 1648. Samuel sędzia z. łucki 1667, córka jego była za Janem Hulewiczem, podkomorzym wołyńskim, a po śmierci jego była za Manieckim chorążym kijowskim. *Niesiecki.*

Isajski. Konstanty syn Andrzeja i Karol Władysław. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Isernicki, w woj. bracławskiem. Jędrzej w wołyńskiem i Mikołaj podpisali elekcyą Władysława IV. *Parisius* dorozumiewa się, że ta familia początek swój wzięła od Iserny, syna Amadeuszowego u Getów czy Gotów wsławionego. *Niesiecki.*

Isiora h. *wł.* W wileńskiem, z których N. Isiora archidyakon wileński. Alexander, synowiec jego, sekretarz król. Rafał 1674. Mikołaj proboszcz oszmiański. *Niesiecki.*

Iskirecki, w Prusiech. Mikołaj starosta hoshenhauski 1521. *Niesiecki.*

Iskierski h. *Leliwa.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Iskra h. *Topacz.* Władysław mąż wojenny, stolnik buski 1690, córka jego była za Branickim kasztelanem halickim. *Nies.*

Iskrzycki Bazyli i Kiryło, *nobilit.* r. 1659.

Iskrzycki h. *Pobóg.* Felix, syn Kazimierza. *Spis szl. kr. polsk. 1854.*

Iskrzycki h. *Boraj.* Iskrzycki, rotmistrz z Jazłowieckim, w r. 1520 na Podolu około Kamieńca, tysiąc zniósł Tatarów. Iskrzycka była za Kurowskim. *Nies.*

Iskrzycki h. Trąby. Franciszek, syn Walentego. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Istmunt h. *Półkozic.* U *Małach.* wyrażony.

Iwanicki h. *wł.* (albo *Pełnia*). Pierwszy Bogdan tym herbem zaszczycony od ks. Lubarta, pod Włodzimierzem na Wołyniu, zostawił dwóch synów: Adryana i Eliasza, obudwu ludzi rycerskich; Adryan z Hutorówny, Jana córki, spłodził Jakóba, temu Hulanicka, Stefana córka, powiła Fiedora i Zacharyasza, ten Zacharyasz z Władysławem Jagiełłą, zginął pod Warną 1444. Eliasz, brat Adryana, z Dederkałówny zrodził syna Michała, który z córki Wańka Koptewicza, miał syna Grzegorza, zginął potem ten Michał w okazyi pod Sokalem 1519, potem w r. 1523 dział był dóbr między tym Grzegorzem synem Michała i Fiedorem synem Jakóba, o którym wyżej; ten dział podpisali Semen książę zbarazki, Fiedor Bokij, Semen Federowicz Lachowski i Kudym Drewiński. Fiedor z córki Eustachiego Szpakowskiego spłodził dwóch synów: Waśka czyli Bazylego, ten zginął w okazyi z Tatarami i Wawrzyńca, dziedzica na starych Iwanicach 1534, z Matreną Iwanicką było dwóch synów jego: Łazarz i Tymoteusz. Grzegorz, który z Fedorem dział dóbr ojczystych czynił, z Olechną Diochcianką miał syna Jana, ten z córką Jacka Lityńskiego spłodził Grzegorza, temu Olechna, córka Piotra Zerkało Koniewickiego, powiła Alexandra, od którego był syn Symeon, zrodzony z córki Jędrzeja Korowaja. Symeon pojął Iwana Krasnosielskiego córkę, z nią wziął w posagu nowe Iwanice. Tymoteusz, brat Wawrzyńca, z Bohdaną Prazowską, zostawił Wawrzyńca syna, od którego było synów czterech: 1. Fryderyk w wielu okazyach doświadczonego męztwa, 2. Wacław, na wojnie moskiewskiej, 3. Jan w kampanii z Turkami w ojczyźnie — polegli. 4. Alexander miał za sobą Iwanicką z tegoż domu. Łazarz, brat Tymoteusza a syn Wawrzyńca z Hoholewską wszedł w kontrakty małżeńskie, z tej miał czterech synów: 1. Gabryel w obozie dobrze zasłużony, podstarości włodzimierski, żona jego Bykowska Apolonia. 2. Maciej podstarości włodzimierski, Małgorzata Kurczewiczówna h. *Kurcz* jego małżonka. 3. Jan i na wojnie i w pokoju dobrze zasłużony, po śmierci żony swej Anny Jeżowskiej h. *Poraj*, peregrynacyą

daleką do Rzymu, Jeruzalem i innych miejsc świętych podjął. Synowie jego: Konstantyn kanonik łucki, deputat kilka razy na trybunał kor., kaznodzieja Ferdynanda królewicza, Swentosław i Stefan. 4. Jerzy, na expedycyi moskiewskiej poległ; córki Łazarza: Elżbieta Jerzego Owłoczyńskiego, sędziego z. włodzim., Teodora, Grzegorza Kisiela podsędka, Alexandra, Jana Bohowityna, Regina, Wojciecha z Grochowa Ponętowskiego — małżonki. Tobiasz, syn Gabryela z Bykowskiej, pojął Teodorę Czaplicównę. Paweł brat Tobiasza. Stefan, syn Macieja podstarościego włodzimierskiego, w zakonie kaznodziejskim lektor teologii. Samuel, brat jego, w Prusach pod Tczewem w okazyi ze Szwedami zginął. Daniel, trzeci brat, miał za sobą Wolską. Kwitnęli potem: Marcyan cześnik czerniechowski, deputat *ad pacta conventa* Jana III. Benedykt, Jerzy, Jan, Bogusław, Stanisław i Konstantyn 1674. Stanisław deputat na trybunał kor. 1725. Joanna za Jędrzejem Michałem Świrskim. N. *Imo voto* za Sienińskim, *2do* za Ciesielskim Adryanem. N. za Franciszkiem Cieszkowskim sędzim z. czerniech. i Katarzyna za Czapskim Franciszkiem kasztelanem gdańskim. N. Iwanicki łowczy nowogrodzki 1704. N. miał za sobą Annę Stojeńską sędziankę bełzką. *Nies.* — W r. 1778 Konstantyn sędzia z. włodzimierski. Makary pisarz z. czerniechowski. *Kras.* — W aktach dotyczących dóbr Arciszewa we Włościjówkach, są ślady, że Paweł *z Iwanic* Iwanicki zawiera ślub w r. 1642 z Zofią córką Jana *z Arciszewa* Arciszewskiego, z której trzech zostawił synów: Jana Bogusława, Jana ożenionego z Zofią Zakrzewską i Jerzego skarbnika wołyńskiego; ten ostatni miał za sobą Teresę Bystram (która owdowiawszy, wyszła za Andrzeja Kczewskiego) i z niej córkę Katarzynę *Imo voto* za Franciszkiem Czapskim kasztelanicem elbląskim 1700, *2do voto* za Stanisławem Skórzewskim kasztelanem elbląskim.

Iwanicki h. *Skarbnik.* Józef syn Andrzeja. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Iwanowicz herb: dwa haki, przez środek miecz jelcem do góry, nad tarczą dwa haki, między niemi ostrze strzały. Tak go opisuje *Krzyżanowski.*

Iwanowicz h. *Ilgowski*, w ks. żmudzkiem. Jozue i Teodor Władysława IV, Stanisław i Jędrzej Jana III podpisali elekcye. *Nies.* — W r. 1778 Józef cywun korszewski w ks. żmudzkiem. *Kras.*

Iwanowski h. *Łodzia*, w łukowskiem i po różnych województwach. *Papr. o herb. fol. 275* wspomina Iwanowskiego, że za nim była w małżeństwie Zebrzydowska. Alexy osiadł w krakowskiem, syn jego pojął Kołudzką h. *Pomian* w Wielkopolsce. Jakób podczaszy podlaski, poseł na sejm 1626. Stanisław rotmistrz pancerny 1658. Stanisław miecznik czerniechowski, rotmistrz pancernej chorągwi 1678. Jan porucznik pancernej chorągwi, żołnierz odwagi doświadczonej; żona jego i potomstwo w turecką zabrane niewolę. Remigian i Stanisław podpisali elekcyą Jana III. Barbara, Piotra Wężyka chorążego małżonka. N. Jędrzeja Leszczyńskiego. *Niesiecki.*

Iwanowski h. *Rogala*, z tą jednak odmianą, że miasto rogu żubrzego, kładą róg łosia, a w hełmie trzy pióra strusie. Władysław podczaszy wileński, Piotr i Szymon 1700. *Nies.* — W r. 1778 Ignacy starosta miński. Stanisław sędzia z. nowogrodzki. Wincenty regent. *Kras.*

Iwański h. *Jastrzębiec.* Tranzakcye tego domu znajdziesz w grodzie sieradzkim od r. 1500, gdzie Marcin z Iwania spłaca Jakóba brata. Od Marcina był syn Gabryel, od Gabryela Jan, od Jana Michał, syn jego Wojciech, dziedzic Iwania i Pruszkowa, z Rudnickiej spłodził córkę Katarzynę Stokowską w łęczyckiem i synów dwóch: Piotra i Michała. Z tych Piotr miecznik sieradzki, dziedzic na Rudnikach, poseł na sejmy i deputat na trybunały kor., *Imo voto* miał za sobą Leźnicką, z tej były dwie córki: Joanna Dobiecka i Katarzyna zakonnica w Wieluniu, tyleż synów, to jest: Szymon kanonik płocki i wieluński i Stefan dziedzic Pruszkowa, mąż wojenny, który pojął Miłońską z Konopnicy, z której czterech miał synów: Alexandra, ten zginął na Bukowinie za króla Jana; Ludwika kanonika uniejewskiego, proboszcza pleszewskiego, ten umarł młodo; Zygmunta, tego żona Czarnecka w łęczyckiem i Rafała, tego żona Kąsinowska, synowica starosty gnieźnieńskiego; *2do voto* miał tenże Piotr za żonę Sułkowską sędziankę z. inowrocł., z tej było trzech synów: Marcin w zakonie Soc. Jesu † 1687. Gabryel, Sułkowa dziedzic w Kujawach, z Trzebicką podstolanką sieradzką miał trzy córki: Teresę Dobrską w łęczyckiem, Maryannę Czarnecką, Zofię zakonnicę św. Franciszka w Kaliszu i synów dwóch: Gabryela i Konstantego, tego z Masłowskiej syn Stanisław profes w Częstochowie, córka jedna zakonnicą w Trzebnicy Jadwiga, druga Katarzyna Ostrowska. Trzeci syn Piotra z Sułkowskiej, Władysław, dziedzic na Rudnikach, deputat na trybunał kor., pierwsza żona jego Borkówna gostyńska łowczanka wieluńska, z tej córka Joanna zaślubiona Kossowskiemu łowczemu łęczyck., synów zaś trzech: najprzód Piotr, ten po różnych tak rycerskich jako i poselskich funkcyach, rotmistrzował w wojew. sieradzkiem przeciw Szwedom, a z Eleonory Olszowskiej starościanki wieluńskiej, zostawił dwie córki: Ludwikę za Jerzym Karszniekim stolnikiem wieluńskim i Joannę, synów tyleż: Mikołaja i Wojciecha. Drugi Krzysztof w zakonie Soc. Jesu rządził kolegium rawskie i brzeskie. Trzeci Jan kanclerz poznański. Druga żona Władysława Borysławska, z tej córka Konstancya Łempicka i syn Jerzy, mąż wojenny. Michał, drugi syn Wojciecha z Rudnickiej, łowczy łęczycki, z Szamowskiej spłodził trzy córki: Annę Kiełczewską, Katarzynę Galicką i Eleonorę zakonnicę w Toruniu, tyleż synów: Kazimierza podczaszego łęczyckiego, ten z Wierzbowską, synowicą biskupa poznańskiego, żył bezpotomnie; Krzysztofa dziedzica za Zygrach, ten żył bezżenny; Jana podsędka z. łęczyckiego, którego z Ciosnowskiej było córek cztery: Jadwiga Starzyńska stolnikowa łęczycka, Katarzyna Sierakowska starościna lipnicka, Teresa Wolska, Eleonora zakonnica w Grudziądzu i syn jeden Adam, dziedzic na Rycerzowie i Radzyniu, stolnik łęczycki, żona jego Helena Gębicka podkomorzanka poznańska, z której dwie córki: Franciszka za Szembekiem kasztelanicem wiślickim, starostą nowogrodzkim i Marcyanna za Niszczyckim kasztelanem raciążkim, synów także dwóch: Stanisław poseł z łęczyckiego na sejm Grodzieński 1730, miał za sobą Maryannę Mączyńską podkomorzankę sieradzką i Józef kanonik kruświcki. Był także Adam, ten szedł od Marcina, o którym się na początku mówiło, ten miał żonę Potocką z kaliskiego, z nią córkę jednę Joannę zakonnicę w Warcie, synów zaś czterech: Franciszka, od którego z Swinarskiej syn Antoni w litewskiem wojsku generał-adjutant, umarł młodo; Wojciecha Franciszkana, Władysława, ten zginął pod Kaliszem i Jana, którego z Żychlińskiej syn Karol, kanonik łęczycki, proboszcz lutomirski. N. Iwańska Kociełkowskiego Jakóba małżonka. Tegoż domu i herbu są Iwańscy na Wołyniu, dokąd się z sieradzkiego przenieśli. *Niesiecki.*

Iwaszkiewicz h. *Gozdawa*, w ks. litewskiem. Michał, Jan, Piotr, Jerzy, Kazimierz Rudoszański Iwaszkiewiczowie 1700. *Niesiecki.*

Iwaszkiewicz h. *Trąby.* Czwarty syn Hrehora Ostyka był Tokar, ten miał trzech synów: Harbuta, Iwaszka i Piecka; od Iwaszka poszli Iwaszkiewiczowie w trockiem woj. i ks. żmudzkiem; pomieniony albowiem Iwaszko miał synów dwóch: Jana kuchmistrza lit. i Bogdana. Stanisław marszałek lit. Alexander kwitnął około r. 1619. Jerzy chorąży petyhorskiej chorągwi, w r. 1680 sędzią był gr. trockim. *Nies.* — W r. 1778 Józef sędzia gr. rzeczycki. Felicyan strukczaszy upitski. *Krasicki.* — W r. 1846 Wiktor Iwaszkiewicz, wyższy urzędnik zarządu pogranicznego w Omsku. *Zywot Januszk.* Antonina Iwaszkiewiczówna za Józefem Römer. Anna za Józefem Ilińskim.

Iwicki h. *Paprzyca*, w łęczyckiem. Mikołaj wielkiej odwagi kawaler. Jana sejm 1609 deputował do rewizyi ksiąg lwskich. N. miał za sobą Krystynę Oziębłowską. *Niesiecki.*

Iwiczyk herb. *Kurop.* pisze, iż jest ten herb, ale jaki jego kształt, żaden autor nie wie.

Iwiński h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Dom ten dzielnicą idzie od Tomickich Łodziców, dlatego też z Tomic Iwińskimi się piszą, bo kiedy Iwna w dziale się jednemu z Tomickich dostała, jego potomkowie Iwińskimi zwać się poczęli. Jan z Tomic podkomorzy kaliski 1549, syn jego Jan z Działyńskiej podkomorzanki chełmińskiej, według *Papr.*, miał zostawić potomstwo, sam zszedł z tego świata 1580. Piotr 1627. N. Iwiński miał za sobą Annę Kościelecką, z tej były dwie córki, jedna Anna zakonnica ś. Klary w Gnieźnie 1652, druga Maryanna, ta *Imo voto* za Grudzińskim kasztelanem nakielskim, *2do voto* za Stanisławem Działyńskim wojewodą malborskim, starostą tołkmickim. Iwańska była za Adamem Sędziwojem Czarnkowskim, wojewodą łęczyckim. *Niesiecki.*

Iwonia h. *Korczak.* U *Małach.* wypisany.

Ixkiel czy **Ikiel.** Eberhard major w wojsku polsk., na sejmie 1676 otrzymał indygenat, w pow. rzeczyckim osiadł. *Niesiecki.*

Izaikowski h. *Prus Imo* z odmianą. Tak wymienia *Małach.*

Izbicki. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Izbieński h. *Poraj*, w Wielkopolsce. Benedykt biskup poznański † 1553. Brat jego rodzony Piotr, kanonik kujawski, † 1527. N. trzeci ich brat, od którego był syn Marcin scholastyk krakowski, kanonik gnieźnieński i archidyakon poznański, pisał się z Izdebna. Jan z Ruszcze Izbieński (ztąd zdaje się jednaż ich dzielnica z Rusieckimi Porajczykami), surrogator poznański, † 1599. Marcin 1593 stan sobie duchowny obrał. *Niesiecki.*

Izbiński h. *Prawdzic*, w rawskiem. Władysław cześnik gostyński, Jan, Stanisław, Adam, Wawrzyniec, Stefan, Łukasz, Wojciech i Szczęsny w z. sochaczewskiej 1674. N. Izbiński miał za sobą Maryannę Niszczycką chorążankę wyszogrodzką, z której syn Samuel i córek pięć: Ewa Wągrocka, Helena Plichcina, Petronela Trzcińska, Zofia Głębocka, Zofia Tomprekowa. Łukasz stolnik sochaczewski 1696. Anna, Marcina Radzanowskiego podkomorzego płockiego małżonka. Zofia Izbieńska zakonnica św. Klary w Gnieźnie. Józef cześnik smoleński, sędzia kapturowy lwowski 1733. *Nies.* — Józef *Prawdzic z Izdebna* Izbiński, syn Kazimierza, pisarz gr. sochaczewski, deputat na trybunał kor. 1744, z Magdaleną Kretkowską chorążanką gostyńską, córką Jana i Barbary Święcickiej, spłodził synów kilku, którzy młodo pomarli, z tych jeden żyjący Placyd *z Izdebna* podstoli mszczonowski, z Karoliną Czempińską zostawił potomstwo, synów dwóch: Kazimierza i Adama i córkę Maryannę. Siostry rodzone tegoż Placyda: Krystyna panna, Monika za Alexandrem Karczewskim. *Wiełądko.*

Izbrant. Jan kapitan w wojsku kor. *nobil.* r. 1673. *Kras.* i *Małach.*

Izdebski h. *Pomian.* Jedni się z nich z łukowskiej ziemi przenieśli do Litwy; z tych był Wojciech kanonik wileński, archidyakon i oficyał smoleński. Alexander podstoli łukowski i towarzysz Po-

tockiego Stanisława hetmana kor. Felicyan pisarz gr. łukowski. Mikołaj Kazimierz strażnik smoleński, a po śmierci ojcowskiej, syn jego Mikołaj strażnik także smoleński. Jan Felicyan podkomorzy trocki. Władysław służył z Gosiewskim hetmanem. Jan i Konstantyn. Wojciech poległ pod Konstantynowem. Tomasz w bracławskiem. Jan w mińskiem. Stanisław rewizor dóbr książęcia Radziwiłła. Franciszek gwardyan w siemieńskim konwencie zakonu ś. Franciszka; siostra jego starszą rządziła klasztor słonimski. Stanisław w zakonie Bonifratelów. Maciej rotmistrzem będąc za Zygmunta króla, pod Smoleńskiem zginął. Mikołaj porucznik smoleński, od Moskwy do Astrachanii wzięty z Piotrem i Pawłem Izdebskimi. Piotr komornik krakowski 1648. Są drudzy z nich na Wołyniu, inni na Podolu. Izdebska była za Janem Brodowskim h. *Łada*, druga za Marcinem Celińskim. Jełowicka była za Izdebskim, z której syn Jan. *Nies.* — *Kurop.* 1782 umieszcza Kajetana i Jerzego Izdebskich. — N. Izdebska za Jerzym Römer.

Izlichta. Jerzy *nobilit.* r. 1767.

Izmaiłowicz. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Iżycki h. *Bończa*, w lubelskiem. Jan 1632 w z. rożańskiej, Stanisław w woj. ruskiem, Wacław w z. rożańskiej 1648. Alexander w woj. lubelskiem. Daniel sędzia lubelski, poseł na sejm 1641, Jakób deputat na trybunał kor. 1725. Mikołaj w zakonie Soc. Jesu. Mikołaj i Jan w lubelskiem 1674. Jan miecznik lubelski 1648. *Niesiecki.* — Floryan cześnik latyczewski, deputat na trybunał kor. 1744. Ignacy łowczy łukowski, poseł na sejm elekcyi 1764. Władysław wojski lubelski. Stanisław i Wiktoryn podpisali elekcyą Stanisława Augusta z woj. lubelskiem. Walenty burgrabia warszawski 1792 r. *Wielądko.* — Daniel sędzia z. i poseł lubelski na sejm r. 1642 i Jan miecznik lubelski, w r. 1653 dobra Ożarów i Wolę Ożarowską, Floryan, łowczy łukowski i jego synowie Ignacy i Władysław, w r. 1762 dobra Bogucin i Garbów — dziedziczyli. Alexander *z Iżyc* się pisał i był przed rokiem 1744 subdelegatem grodu lubelskiego. *Herb. kr. pol. 1853.* — Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi kr. polsk. Z tych Felicya za księciem Jeremiaszem Woronieckim.

Iżyron h. *Gryf.* Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Iżyszkowski. Marcin na Olesznie podpisał z podlaskiem elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

J.

Jabłkowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. Wojciech i Wacław, bracia rodzeni; tych zaś stryjeczni: Klemens, Jan, Jerzy i Świętosław. W r. 1691 N. był podwojewodzim kaliskim. To *Niesiecki.* — Obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie, podajemy tu w części z akt grodzkich poznańskich, kaliskich i sieradzkich, w części z genealogii tego domu, którą mamy przed sobą: Jan *z Jabłkowa* (około r. 1415) miał za żonę Katarzynę, z której czterech zostało synów: Jan, Paweł, Plantyn i Błażej. W r. 1514 Stanisław zapisuje w grodzie poznańskim 150 marek na dożywocie żonie swojej Barbarze Ulanowskiej; w tymże czasie ukazuje się brat jego rodzony Grzegorz, którego syn Jakób Jabłkowski, dziedzic Jabłkowa, Bliżyn i Pomarzanki, w r. 1553 rezygnuje sumę 3000 złp. stryjowi swemu Stanisławowi. W r. 1557 Jan Jabłkowski *alias* Mieleński i Urszula z Kiszewskich małżonkowie zapisują sobie dożywocie. W r. 1580 ukazują się Stanisław i Andrzej, bracia rodzeni Jabłkowscy *alias* Mieleńscy, synowie Klemensa. W r. 1619 Maciej i Mikołaj na *Jabłkowie* Jabłkowscy, synowie Jakóba, rezygnują sumę 4000 złp. na rzecz Kłobuchowskiego. Z tych Mikołaj r. 1656 miał za sobą Teresę Mieszkowską, z której dwóch zostało synów: Wojciech i Jan, oraz córka Katarzyna za Mikołajem Dobkiem. Podług *Geneal.* Mikołaj, był synem Piotra z Rogozińskiej urodzony, a miał za żonę Szczypierską i z nią synów dwóch: Alberta i Jana, — ten ostatni miał dwóch synów: N. surrogatora, podstarościego kaliskiego i Wojciecha, którego z Droszewskiej syn Mikołaj umarł bezpotomny; od Alberta (Wojciecha) zaś z Doroty Trzcińskiej została córka Teresa za Franciszkiem Żeromskim i syn Jan, od którego dalszy porządek genealogiczny da się przeprowadzić na podstawie urzędowych dokumentów i tak: Jan *z Jabłkowa* Jabłkowski, zaślubił w r. 1687 *(Interc. ślub.)* in *1mo v.* Maryę Radoszewską, z której został syn Ludwik (p. n.), *2do v.* Konstancyą Tymieniecką, z której dwóch zostało synów: Józef w zakonie OO. Reformatów i Marcin, ten z Katarzyną Mierzejewską miał córek trzy: Zofią, Franciszkę za Antonim Magnuskim i Juliannę i synów trzech: 1) Michała, który z Potocką zostawił córkę Faustynę, 2) Jana, komornika

gr. sieradzkiego, który z Walewską miał córek dwie: Balbinę, Monikę i synów dwóch: Karola (tego zdaje się syn Rafał legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851) i Władysława. — 3) Stanisława, który z Różą Gajewską miał czworo dzieci: Teofilę, Teklę, Norberta i N. — Ludwik, pierwszy syn Jana z Radoszewskiej urodzony, dziedzic dóbr Orzerzyna i innych, podstoli sieradzki, starosta zgierski, zaślubił *1mo voto* Maryę Rupniewską *(interc. z r. 1737)*, z której (z 2giej jego żony Lipskiej zostało trzech synów: Marcin, Franciszek zmarły młodo przed r. 1753 i Ignacy, konsyliarz konfederacyi barskiej, poległy pod Dobrą r. 1769), następujące zostało potomstwo: 1) Antonina *1mo voto* za Wężykiem, kasztelanicem wieluńskim, *2do voto* (w r. 1764) za Pawłem Biernackim, późniejszym kasztelanem sieradzkim, — 2) Anna za Janem Czyżewskim, — 3) Jan, dziedzic dóbr Siedlątkowa, Woli Łyszkowskiej, Drużbina, Borków i Rzekty Drużbińskiej, cześnik szadkowski, ten zaślubił w r. 1773 Kunegundę Mączyńską, córkę Jana kasztelana sieradzkiego, z której oprócz trzech córek: Agnieszki za Bogusławem hr. Załuskim, Katarzyny za Tomaszem Psarskim i Małgorzaty za Maxymilianem Pomorskim — został syn Izydor, dziedzic dóbr ojczystych, oraz dóbr Gawłowic w woj. kaliskiem, Bielawek i Sierakowa w mazowieckiem, pułkownik wojsk polsk., radca departamentu kaliskiego; ten z Maryą Kurdwanowską, córką Pawła Tytusa sędziego łęczyckiego, miał córkę Olimpię *1mo voto* za Julianem Żeromskim, *2do voto* za Felixem Kołaczkowskim — i synów trzech: Ludwika kapitana 1go pułku strzelców konnych wojsk polsk., Edmunda *ster.* i Jana, który z Tekli Zakrzewskiej, córki Faustyna i Teresy Radońskiej, zostawił córkę Maryę i synów trzech: Adama, który poległ śmiercią walecznych pod Rudnikami w r. 1863, Izydora i Bolesława, mającego z Wiktoryą Kołaczkowską, córką Felixa z Olimpii Jabłkowskiej urodzoną, czworo małoletnich dzieci: Jana, Maryę, Bolesława i Stefanię. 4) Stanisław, podczaszy sieradzki, miał za sobą Zofię Dobek, z której został syn Józef. 5) Józef, podkomorzy nadworny JKM., ożeniony z Zbijewską — i 6) Kajetan, dziedzic dóbr Orzerzyna, sędzia grodzki nakielski 1770, skarbnik sieradzki, starosta zgierski, ten miał za sobą Cecylię Zielonacką, z której oprócz trzech córek: Antoniny w r. 1779 za Michałem Biernackim, miecznikiem piotrkowskim, Salomei za Kretkowskim i Zofii za Wiewierowskim — czterech zostało synów: Władysław, Tomasz, Andrzej sędzia bydgoski (o którym patrz niżej) i Ignacy rotmistrz kawaleryi narodowej (patent króla St. Augusta z dn. 22 czerwca 1791), szef szwadronu 4go pułku jazdy za ks. warszawskiego, kawaler orderów wojskowych, — ten zaślubił Karolinę Filipinę, córkę Jerzego Bogumiła hr. Schöneich-Carolath, barona von Beuthen, pruskiego jenerała kawaleryi, z Maryi Anny hr. Küstr-Krilovitsch urodzoną, hofdamę dworu saskiego, ozdobioną austryackim orderem Maryi Teresy, — z której jedyny został syn Józef Alex. Ant. Leop., porucznik wojsk saskich w pułku huzarów „Prinz Johann", którego z Rozalii Gumkowskiej, córka Kamilla za Teodorem Komornickim h. *Nałęcz* i synowie: Adolf z Wandą Dąmbską bezpotomny i Teodor, dziedzic dóbr Ralewice, mający z Kazimierą Kossowską, córkę Zofię Maryę, zaślubioną w r. 1878 Kazimierzowi hr. Łodzia-Czarnieckiemu i syna Stanisława. Andrzej zaś, trzeci syn Kajetana, miał za sobą Obniską, z której oprócz dwóch córek — zostało synów dwóch: Ludwik, kapitan sławnego 4go pułku z r. 1831, bohater z pod Miłosławia r. 1848 (jego syn dziś żyjący ks. Zygmunt infułat i dziekan łaski i córka Marya) i Walery, kapitan 2go pułku strzelców pieszych wojsk polsk., którego córka Walerya za Marcelim Madeyskim, vice-prezydentem miasta Lwowa, posłem na sejm. Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych — są jeszcze tegoż samego domu Jabłkowscy w kaliskiem; z tych jeden dziedziczył w r. 1863-1875 znaczne dobra Cielce (pod Wartą) z urządzoną na wielką skalę cukrownią, a w Kaliszu założył dom rólniczo-handlowy, który z wielkim pożytkiem dla rólnictwa istniał przeszło lat dwadzieścia. Do tychże należy Antoni Jabłkowski, który legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Jabłonowski h. *Grzymała*, w nurskiej ziemi i w podlaskiem. Szymon pisarz z. nurski 1632. Stanisław łowczy nurski, 1647 komisarz do uspokojenia granic od Węgier i do zapłaty piechocie smoleńskiej, deputat na trybunał kor. 1643. Nikodem podczaszy nurski 1632, tenże sam czy inszy podsędek z. nurskiej, posłował na różne sejmy, jako to 1661, 1662, 1667, 1674, 1676; miał za sobą Eleonorę Mondwidównę Irzykowiczównę. Jan 1674. Antoni podczaszy buski, z Antoniną Drzewiecką sędzianką ziemską krzemieniecką zaślubiony. To *Nies.* — Jan Jabłonowski, podczaszy król. (tak pisze *Herb. rodz. szl.*) w r. 1638 wyznaczony był z koła poselskiego na komisarza do zapłacenia żołdu wojsku na Ukrainie. W aktach gr. łomżyńskich r. 1694 (u *Kap. Mil.)* ukazuje się Jan Hilary syn Alexandra rotmistrza król., którego niesłusznie *Kosiński* do Prusitów pociąga, o czem obszerniej pomówimy w *Dodatku.* Andrzej Jabłonowski *(Gen. Matcz.)* w r. 1599 zmarły, miał za sobą Elżbietę Matczyńską. Inny (może wnuk tego) Andrzej Jabłonowski, syn Nikodema i Irzykowiczówny podług akt z. lwowskich i akt gr. halickich, a syn Szymona pisarza z. nurskiego i Katarzyny Wojsław, podług *Bobrow.* i *Kosińsk.)*, miecznik nurski, (kasztelanem był mianowany połanieckim, ale umarł nim zasiadł na krześle), miał za sobą Urszulę Skiwską, łowczankę sanocką, z której trzech zostało synów: Antoni, miecznik woj. podlaskiego (a nie

podolskiego, jak pisze *Kosiński)* pułkownik JKM., który z Eufrozyną Rybińską starościanką czernichowską, z Daniłowiczówny wojewodzianki podlaskiej urodzoną, żył bezpotomnie (sprzedał on synowcowi swojemu Józefowi, ówcześnie sędziemu gr. latyczewskiemu — miasto Gowarczów z 13 wsiami w woj. sandom. r. 1764), — Szczepan (Stefan) i Stanisław. Z tych Szczepan, cześnik nurski, miał za sobą Maryannę Drohojowską, córkę Adama i Rzewuskiej, z którą wziąwszy posagiem znaczne dobra na Rusi, tam się wyniósł; synów jego zostało pięciu: Jan, podstoli lichowiecki, młodo umarł, Franciszek, proboszcz odrzykoński i gawarczewski, Maciej, podstoli nurski, Wojciech, cześnik buski — i Józef *(Kosiński* i *Bobr.* dają mu i drugie imię Ignacy, ale w aktach *pup. 1662 in Regist. Ter. Leop.* stale go Józefem piszą, ukazuje się wprawdzie i Ignacy Jabłonowski, który w r. 1764 dziedziczył dobra Wólka Rokicka w woj. lubelskiem, lecz ten był stolnikiem smoleńskim, podczas gdy Józef w tym samym czasie występuje jako sędzia gr. latyczewski), chorąży halicki 1770-1777, starosta horyhladzki, radca najwyższego trybunału w Lwowie, podkomorzy wielki kor. i członek Stanów (*Dołgorukow* pisze, że ten Józef wyniesiony został do godności hrabiów, dyplomem cesarza Józefa II z dnia 8 września 1783; są ślady o tem i w archiwum minist. wiedeńskiem, ale była to raczej pod tą datą wydana rezolucya nadworna, infomująca rzeczonego wyżej Józefa, że mu się tegoż tytułu nie odmawia, byle udowodnił pochodzenie od kasztelanów lub wojewodów), zaślubił *(akta tremb. 1760) 1mo voto* Teklę Strutyńską, z której a nie z Grabińskiej, jak chce *Kosiński)* córka Tekla za Ignacym Pietruskim c. k. radcą tajnym, prezesem sądów szlacheckich, *2do voto* Ludwikę Grabińską, starościankę smoleńską, z której oprócz dwóch córek: Maryanny (ur. 10 kwietnia 1772) *1mo voto* za Ksawerym hr. Starzeńskim, *2do voto* za Alexandrem hr. Starzeńskim i Urszuli (ur. 25 paźdz. 1779) za Wincentym Głogowskim — dwóch zostało synów: Kasper (ur. 4 stycznia 1771) dziedzic dóbr Gowarczów z przyległościami, (którego synowie: Roman z bar. Rajską i Adolf z Stojanowską — ożeniony) i Stanisław (ur. 21 list. 1773) podstoli nurski 1792, dziedzic Rawy Ruskiej w Galicyi, członek Stanów 1817, który z Łucyą Głogowską miał synów dwóch: Ludwika, dziedzica dóbr Hujcze w Galicyi, którego z Hortensyi hr. Karśnickiej syn Antoni († 1873) prezes towarzystwa rólu., poseł na sejmy, miał za sobą Maryę hr. Dzieduszycką i Stanisława Józefa *na Rawie*, członka Stanów 1844, który zaślubił Józefę hr. Bąkowską, † 1878, adoptowawszy za syna Marcina hr. Kalinowskiego. Do tej linii zapewne jeszcze należą: Józef, Leon, Andrzej, synowie Ignacego, — Jakób, syn Franciszka, — Mikołaj, syn Macieja, — Stanisław, syn Stanisława, Wojciech, syn Adama, — Felix, syn Franciszka i Jan, syn Jakóba — wszyscy wylegitymowani ze szlachectwa w Heroldyi król. polsk. 1825-1854.

Trzeci syn Andrzeja i Urszuli Skiwskiej — Stanisław, chorąży trembowelski, zaślubił Katarzynę Bogatko, pułkownikównę, starościankę kiślacką, z Mniszchówny urodzoną, z którą wziąwszy posagiem znaczny majątek na Rusi czerwonej i Podolu, tam się osiedlił; synów jego zostało trzech: *pierwszy* Józef, opat cystersów czyrzeckich, *drugi* Andrzej, kasztelan połaniecki 1765-73, umarł bezpotomny, *trzeci* Roch Michał (około r. 1773 nabył od Scipiona dobra Bajdy w pow. krośnieńskim), starosta korsuński, bulkowski i t. d., kasztelan wiślicki, do godności hrabiów wyniesiony z całem potomstwem, dyplomem ces. Maryi Teresy z dnia 2 stycznia 1779 r., *) ten z hrabianką Katarzyną *z Tenczyna* Ossolińską miał córek cztery: Teresę *1mo voto* za Józefem Maxymilianem hr. Ossolińskim, *2do voto* za Ignacym Trzebińskim, — Ludwikę za Janem Świdzińskim, — Aloiza za Kuczyńskim i Anna za Stanisławem hr. Wodzickim — oraz synów dwóch: Ksawerego kanonika kujawskiego i Józefa († 1821), starostę korsuńskiego, dziedzica Lubienia, Koropuża, Hoszan, Dubaniowic, Szołomienic, Hodwiszni, Wojułycza, Krościenka, Korczyny, Odrzykonia, Bratkówka, Węglówki, Czarnorzek i Krośna — w Galicyi, członka Stanów galicyjskich, — ten z Maryanną Świdzińską, z Krasińskiej urodzoną, miał córkę Zofię (ur. 1798) zaślubioną *1mo voto* Stanisławowi hr. Skarbek, a *2do voto* w r. 1828 Alexandrowi hr. Fredro i synów czterech: *a)* Franciszka († 1831) *na Wiszniowie, Szufnarowej* i wielu innych dobrach, oficera wojsk polsk. r. 1812, którego z Elżbiety Bratkowskiej syn Kazimierz, dziedzic dóbr ojcowskich, umarł w r. 1875, zostawiwszy z Maryi Wiktorównej syna Stanisława ur. 1868. *b)* Kazimierza († 1842) *na Dubaniowcach* i *Szołomińcu*, który z Katarzyną Bratkowską miał córkę Maryą za Henrykiem hr. Fredrą, oficerem wojsk polsk., zmarłym w r. 1867. — *c)* Ludwika (ur. 1810) *na Lubieniu*, oficera ułanów polsk. r. 1831, członka Stanów galic., który z Franciszką Włodkówną miał syna Stanisława, dziedzica dóbr Nastasowa — i *d)* Leona († 1844) dziedzica dóbr Bratkówki, Odrzykonia, Krościenka i t. d., ten z hr. Cecylią Fredrówną ma córek dwie: Emilię, zaślubioną Ksaweremu Skrzyńskiemu, c. k. szambelanowi, kapitanowi inżynieryi wojsk austr. i Zofię zaślubioną Stanisławowi Biberszteinu-Starowiejskiemu, prezesowi Rady powiatowej krośnieńskiej.

*) Przy nadaniu tytułu, zaszła w zwykłym Jabłonowskich herbie *Grzymała* ta odmiana, że w tarczy nad wieżą środkową dodano orzeł austryacki, a nad tarczą korona hrabiowska, na której trzy hełmy: na pierwszym trzy wieże z pięciu strusiemi (tak stoi w dyplomie) piórami, z których 1, 3, i 5 złote, 2 i 4 czerwone, na drugim orzeł austryacki, na trzecim rycerz jak w tarczy. Tarczę trzymają dwa tygrysy.

Jabłonowski h. *Prus 3tio.* *) Starodawna i zasłużona familia. Jedni z nich nabywszy dóbr w Prusiech, Wicholec nazwanych, ztąd się pisali; atoli ostatni z tej linii Jabłonowski, był urodzony z Dulskiej h. *Przegonia.* Drudzy z ojczystych dóbr Jabłonowa w woj. płockiem, w pow. mławskim leżących. Grzegorz rotmistrz usarski, za Zygmunta Augusta w Inflanciech mężnie się bijąc, życie swoje na placu położył. Wojciech na expedycyi moskiewskiej za Stefana Batorego życie ze krwią dla ojczyzny wylał. Jan i Fabian pod Cecorą polegli. Paweł rotmistrz król. w wielu okazyach aż do śmierci, doświadczonego męztwa, którego z Kuklińskiej syn Walentyn, pojął Dorotę Jabłonowską tegoż domu, z niej dwie córki zostawił i synów trzech: Kaspra, który za Stefana króla rotmistrzował przeciwko Gdańszczanom rebelizującym; Pawła, ten *1mo voto* miał za sobą Golębiowską, *2do* Wiśniowską, z której były trzy córki: Konstancya Leśniewska, Zofia Kruszewska, Katarzyna panną umarła; synów według *Okolsk.* siedmiu, to jest Grzegorz *ster.*, Jan z Bąkowską, Marcin z Konarską, Paweł bezpotomny, Jacek *1mo voto* z Wilkowską, *2do* z Potocką żyli, Tomasz ostatni z Leszczyńskiej spłodził także Tomasza (czy to nie ten Tomasz Walentyn podczaszy i sędzia gr., poseł ziemi łomżyńskiej podpisał konfederacyą gener. 1696) z Chyczewskiej córka jego Anna w Warszawie zakonnicą, synowie zaś: Mikołaj łowczy trembowelski, porucznik, sekretarz legacyi do Turek, żona jego Teresa Zbijowska, córkę mu powiła Ludowikę i syna Antoniego; drugi Wojciech w zakonie kaznodziejskim; trzeci Jacek proboszcz żółkiewski; czwarty Roch podstoli trembowelski, żona Anna Konarzewska, z niej syn i córki dwie; piąty Stanisław stolnik stężycki, żona Żebrowska podsędkówna stężycka; szósty Hilary kanonik poznański. Maciej, trzeci syn Walentego z Doroty Jabłonowskiej, rotmistrz król., ten pierwszy z płockiego województwa przeniósłszy się, na Pokuciu osiadł, złączył się dożywotnie z Katarzyną z wielkich Kłomnic Kłomnicką h. *Oksza* (która po jego śmierci dostała się w małżeństwo Jakóbowi Potockiemu podczaszemu podolsk.), z tą spłodził dwie córki i syna Jana Stanisława miecznika kor., ten złączył się z Anną Ostrorożanką, Jana wojewody pozn. córką, z księżny Zasławskiej urodzoną, z której zostało dwie córek: Zofia († 1701) Franciszkowi Dziedoszyckiemu wojewodzie podolsk. i Katarzyna († 1688) Krzysztofowi Chodorowskiemu podkomorzemu lwowsk. zaślubione, oraz syn Stanisław Jan kasztelan krak., hetman wielki koronny, buski, świecki, janowski, białocerkiewski, korsuński i bohusławski starosta, ten zostawił z Maryanny Kazanowskiej wojewodzianki bracławskiej córki dwie: Annę Rafała Leszczyńskiego podskarbiego w. kor. i Jadwigę Jana Krasińskiego wojewody płock. małżonki, synów zaś trzech: Jana Stanisława, Alexandra i Stanisława. Z tych Jan Stanisław wojewoda ruski, białocerkiewski, świecki i mościcki starosta, ten z małżonką swoją Joanną margrabianką de Bethune, których dom panował niegdy we Flandryi przed r. 1000, siostrzenicą królowej Maryi Kazimiry, spłodził trzy córki: Eleonorę w klasztorze lwowskim panien Sakramentek, Katarzynę i Maryannę, jedna z nich we Francyi z domem książęcym, druga z Franciszkiem Maxymilianem Ossolińskim podskarbim w. kor. skoligowane; tyluż synów: pierwszego Stanisława starostę białocerkiewskiego, który z pierwszej żony Joanny Potockiej h. *Pilawa* miał syna Jana zmarłego młodo i córkę Maryannę, z drugiej Doroty Broniszówny kasztelanki kalisk., wdowy po Radomickim wojewodzie inowr., syna jednego; drugiego Kajetana starostę czehryńskiego, ożenionego z Wielhorską kasztelanką woł.; trzeciego Dymitra starostę świeckiego, ten żył z Katarzyną Szembekówną wojewodzianką sieradzką. Alexander chorąży kor., drugi syn Stanisława hetmana, któremu Teofila Sieniawska hetmanówna polna kor. jednego syna powiła Alexandra Józefa starostę buskiego i dwie córki: Maryannę i Jadwigę, z tych jedna Janowi Wielopolskiemu zaślubiona. Trzeci syn Stanisława hetmana, Stanisław Karol obożny kor., wszedł był w kontrakty małżeńskie z Maryanną Potocką hetmanówną kor., atoli bezpotomnie wkrótce świat pożegnał. Tyle *Niesiecki.*

Dalszy ciąg genealogii rozpoczynamy uwagą, że gniazdem Jabłonowskich Prusitów są dobra Jabłonowo Niedziałki, Jabłonowo Kąty i Jabłonowo Wypychy w ziemi bielskiej, w pow. suraskim,

*) Jabłonowskich książąt herb: Na środek tarczy przećwiartowanej, rzucona tarcza mniejsza mitrą książęcą nakryta, na której w polu srebrnem orzeł czarny głową w prawo, z tarczą na piersiach biało i niebiesko szachowaną; w częściach głównej tarczy: w 1szem polu czerwonem krzyż srebrny półtoraczny, 2gie wzdłuż rozdzielone na dwa pola, prawe czerwone, a lewe niebieskie z herbem *Prus tertio*, w 3ciem polu czerwonem dwie kosy na krzyż ostrzem do środka (a nie na zewnątrz, jak mylnie pisze *Kosiński*) a końcami w górę; w 4tem polu niebieskiem noga zbrojna złota w kolanie zgięta stopą w prawo; nad tarczą trzy hełmy: nad pierwszym ręka zbrojna złota z mieczem do cięcia w prawo, — nad drugim mitrą książęcą przykrytym czarny orzeł dwugłowy, — nad trzecim noga zbrojna jak w tarczy. Herb ten Jabłonowskim nadany wraz z tytułem książąt państwa rzymskiego — dyplomem cesarza Karola IV z r. 1744.

o czem świadczą akta z. łomżyńskie z r. 1441 i akta z. suraskie 1545-51 u *Kap. Milew.* Marcin, którego wyżej wymienia *Niesiecki* jako żonatego z Konarską, a od którego pochodzenie swoje udowodnił Józef w wydziale Stanów r. 1788 — miał syna Alexandra, ten zostawił Antoniego, którego syn Felicyan obożny polny kor. 1775, z Elżbietą ks. Woroniecką zostawił synów czterech, z których Józef, dziedzic dóbr Dołhe, z Anną Tekłą hr. Dunin-Borkowską żył bezpotomny, a Jan, pułkownik wojsk polskich, członek Stanów 1817, z Maryanną hr. Krasińską miał jedynego (mylnie zatem *Kosiński* przydaje mu córkę Teklę zamężną Miączyńską) syna Józefa, obecnego dziedzica dóbr Bereźnica i Kozówka w tarnopolsk. a Zagwoździa w stanisław., b. posła do Rady państwa w Wiedniu i prezesa Rady powiatowej stanisł., kawalera orderów austr. korony 3ciej klasy — i Leopolda, ten z Wandą hr. Dunin-Borkowską ma synów Stanisława i Juliusza, oraz córki Maryę i Olgę. Jadwiga, córka Alexandra i Sieniawskiej, zaślubiła Niemierycza, kasztelana kijowskiego, a brat jej Józef Alexander ur. 1711 (a nie 1732 jak mylnie pisze *Wiel.* i za nim *Bobrow.*) którego *Nies.* wymienia wyżej starostą buskim, wojewoda nowogrodzki, od r. 1753 wyniesiony wraz z braćmi swoimi stryjecznymi Stanisławem Wincentym, Janem Kajetanem i Dymitrem — do godności książąt państwa rzymskiego, dyplomem cesarza Karola VII z dnia 16 kwietnia 1793 (tę datę kładą *Lelewel* i *Dołgorukow*, u innych autorów o rok później, t. j. w r. 1744, a w *Księdze Złotej* nawet tytuł książąt przy Dymitrze i Kajetanie opuszczony), fundator towarzystwa uczonego w Lipsku *(Jablonowskische Societät der Wissenschaften)*, autor kilku dzieł heraldycznych, umarł r. 1777 (pochowany w Lipsku w zamku Pleissenburg), zostawiwszy z pierwszej żony Karoliny ks. Radziwiłłówny (a nie z Woronieckiej jak chce *Kosiński)* córek dwie: Teofilę za Józefem Sapiehą i Annę Dobrogniewę za Maciejem hr. Lanckorońskim, a z drugiej Wiktoryi ks. Woroniecki — syna Augusta Dobrogosta, dziedzica dóbr steblowskich, który umarł w r. 1792 bezpotomny i na nim ta linia po mieczu wygasła. Jan Stanisław, wojewoda ruski, zostawił cztery (a nie trzy, jak pisze *Niesiecki*) córek: Eleonorę, która w zakonie wzięła imię Scholastyki, — N. która zaślubiła Nikodema Woronicza (o czem wspomina *Kras.* pod Woroniczami), — Katarzynę za Maxymilianem Ossolińskim i Maryannę za Franciszkiem księciem de Talmont de la Trémoille (a nie Tremouille, jak chce *Kosiński).* Z synów zaś tego Jana Stanisława: 1) Jan Kajetan, wojewoda bracławski r. 1755, miał *1mo voto* Teresę Wielhorską, *2do* Annę Sapieżankę, ale z obiema bezpotomny, † 1764. — 2) Stanisław Wincenty, wojewoda rawski 1735, umarł r. 1754 czy też 1756 (ostatnią datę kładzie *Lelewel)* zostawiwszy z pierwszej żony Joanny Potockiej syna Jana Stanisława bezpotomnego i córkę Felicyą za Józefem ks. Lubomirskim, z drugiej Doroty Broniszówny, wdowy po Radomickim, córkę Maryę także za Józefem ks. Lubomirskim (owdowiałym po Felicyi) i syna Antoniego Barnabasza (ur. 1732 † 1799, mylnie u *Lelewela* 1796) kasztelana krakowskiego, dziedzica dóbr ostrogskich, annopolskich i wielu innych na Wołyniu, — ten zaślubił *1mo voto* Annę ks. Sanguszkównę, z której zostało dwie córek: Tekla (ur. 1765 † 1820) za Jerzym Potockim starostą tłumackim i Barbara Dorota za Józefem ks. Czartoryskim, oraz syn Stanisław Paweł (ur. 1762 † 1822), jenerał-major, szef gwardyi lit., poseł polski przy dworze berlińskim, w końcu senator wojewoda, którego z Teodory Walewskiej († 1826) synowie: Antoni (ur. 1793 † 1855) *(Kosiński* i *Borkowski* mylnie go mianują król. szambelanem polskim, w parę bowiem lat po jego urodzeniu nie mieliśmy już króla) ożeniony w r. 1818 z Pauliną hr. Mniszech (ich córka Dorota ur. 1820 zaślubiła *1mo voto* w r. 1841 Stanisława hr. Krasińskiego, *2do voto* w r. 1854 Franciszka hr. Malatesta) i Stanisław (ur. 1799-1878) który *1mo voto* z Maryą hr. Wielopolską, *2do* z Wandą hr. Ossolińską, wdową po Tomaszu hr. Potockim — żył bezpotomny. Powtórnym ślubem Antoni Barnabasz miał za sobą Teklę Czaplicównę, z której została córka Teresa kanoniczka sabaudzka i syn Maxymilian (ur. 1785 † 1846) wojewoda królestwa polsk. do r. 1831, potem rosyjski senator, tajny radca i wielki mistrz dworu rosyjsk., który z Teresą ks. Lubomirską (ur. 1790 † 1847) miał córkę Jadwigę (ur. 1819) zaślubioną w r. 1837 Marcelinowi ks. Lubomirskiemu i syna Władysława (ur. 1818) szambelana dworu ros., ożenionego z Ludgardą hr. Tyszkiewicz, — ten umarł r. 1875 (a nie 1872, jak chce *Kosiński)* i na nim i na jego bracie Stanisławie, ta linia po mieczu wygasła. *Trzeci* syn Jana Stanisława wojewody ruskiego, Dymitr (ur. 1706) starosta biecki i kowalski (w r. 1742 matka jego ceduje mu dobra bakowieckie z przyległościami, Oryszkowskie i Nahucimskie Pola), miał za sobą *1mo voto* Katarzynę Joannę Szembekównę († przed r. 1755), z której córka Konstancya za Stanisławem Mycielskim — *2do* Józefę Mycielską, z której oprócz córki Joanny za Januszem ks. Czetwertyńskim — sześciu zostało synów: 1) Józef, 2) Franciszek młodo zmarły, 3) Karol (ur. 1768 † 1841) *na Ostrogu*, który miał za sobą *1mo voto* Teklę Czacką (z niej syn Karol ur. 1799 † 1850 z Pelagii hr. Potockiej zostawił syna Artiura ur. 1825), *2do voto* Józefę Morzkowską (mylnie ją *Dołgorukow* nazywa Morawską), z której został syn Felix bezpotomny, — 4) Stanisław (ur. 1750 † 1806) starosta wiszniowski, który z Anną hr. Siemieńską h. *Dąbrowa* miał córek dwie: Petronelę za Józefem hr. Wodzickim i Józefę za Antonim hr. Stadnickim, — 5) Janusz kanonik warszawski i lucki

i 6) Maciej (ur. 1757 † 1844) ten zaślubił Maryę Annę Szeptycką, z której został syn Ludwik (ur. 1786 † 1864) poseł c. k. austryacki przy dworze neapolit. kuchmistrz w. kor. gal., tajny radca i szambelan austryacki; ten z pierwszej żony (miał bowiem i 2gą Ludwikę Donnę Marin, z której — a nie z Iszej, jak to pisze *Kosiński* — syn Stanisław, ożeniony z Stefanią *de Janszyn* Massalewską, ma syna Felixa ur. 1772) Karoliny Woyna, zostawił córkę Zofią za Alojzym hr. Palffy i synów trzech: 1) Felixa (ur. 1808 † 1857) jenerała w armii austr. bezpotomnego, — 2) Karola (ur. 1808) tajnego radcę i szambelana austr., marszałka w. kor. galic., członka Izby panów, który z Eleonorą hr. Skarbek († 1870) ma córek dwie: Karolinę za Józefem hr. Husarzewskim i Ludwikę za Nikodemem hr. Potockim i syna Stanisława dziedzica dóbr Bursztyn w Galicyi, porucznika austryackiego (ten z Jadwigą Stecką z hr. Ilińskiej urodzoną, ma syna Stanisława i córkę Maryą małoletnie) i 3) Maurycego (ur. 1809 † 1868) pułkownika i szambelana austr., ten *1mo voto* z Anną Jouberton de Vambertie, wdową po księciu Hercolani, miał syna Karola Wład., ożenionego z Franciszką de Mohr (z niej córka Marya), *2do voto* z Joanną Kern miał syna Karola i córkę Zofią za Stanisławem Gadomskim. Tyle o Jabłonowskich z linii senatorskiej. O linii szlacheckiej, w Galicyi osiadłej, podaliśmy wyżej krótką wiadomość, o tejże linii dziś licznie rozrodzonej w król. polsk., tyle tylko jak na teraz powiedzieć możemy, że Grzegorz syn Sylwestra, Józef syn Michała, Konstanty i Marcin synowie Piotra, — Franciszek i Felicyan synowie Antoniego — i ksiądz Andrzej i Wincenty synowie Mikołaja — udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. 1825-54. Do tejże linii zdaje się należy Alexandra, wdowa po Grzymale *z Grzymałowa.*

Jabłonowski h. *Zaręba*, w Wielkopolsce. Krzysztofa wspomina *Papr.* z tego domu N. była za Jakóbem Sobolewskim pisarzem z. drohickim. *Nies.*

Jabłoński Sebastyan Kazimierz, *nobilit.* r. 1767.

Jabłoński h. *Bończa*, w lubelskiem. Michał miał za sobą Annę Żulińską, drugi Ewę Rudnicką. Franciszek w zakonie Soc. Jesu † 1708. *Nies.* — Nikodem pisarz z. nurski, poseł na sejm r. 1662. Idzi *Rykacz* w r. 1711 dobra Gieralty stare i nowe od Srzedniekiego zakupił. *Herb. rodz. szl. 1853.* Michał syn Piotra, — Jakób syn Pawła, — Michał syn Stanisława, — Kazimierz syn Wawrzyńca, — Maciej syn Ignacego, Wojciech syn Antoniego, — Antoni syn Felixa, — Wojciech syn Andrzeja, — Franciszek i Antoni synowie Daniela — wszyscy legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Jabłoński h. *Dąbrowa.* Katarzyna przeorysza staniątecka 1553. N. miał za sobą Ewę Czepowską. W Czechach kiedyś kwitnął dom Jabłońskich Zampachów. *Nies.* — Stanisław Jabłoński komornik z. bielski, w r. 1658 dobra Jabłoń-Dąbrowa z przyległościami Dobki w woj. podlaskiem, — Rafał i jego synowie Jan i Dawid w r. 1719 dobra Kowłopany, inaczej Melachowicze zwane, oraz folwark Kozaklary w woj. trockiem i wileńskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Dawid syn Jana, — Walenty syn Marcina, — Marcin syn Franciszka, — Michał syn Augustyna, — Jan syn Tomasza, — Józef syn Piotra, — Julian, Grzegorz i Stanisław synowie Józefa — i Augustyn syn Grzegorza — wszyscy wymienieni w *Spisie szl. kr. polsk. 1851-4* jako legitymowani w Heroldyi.

Jabłoński h. *Jasieńczyk*, w z. liwskiej, na Podlasiu i w bełzkiem. Adam pisarz z. liwski 1613. Alexander 1635. Stanisław, Hieronim, Marcyan, Kasper, Krzysztof, Jan 1632. Jakób, Paweł 1648 w z. liwskiej. Mikołaj w bełzkiem 1648. Stanisław Kusz w ruskiem 1674. Anna Łukasza Włodka małżonka. *Nies.* — W r. 1778 Adam pisarz z. łomżyński miał za sobą Chęcką. Synezy łowczy wizki. Tomasz skarbnik łomżyński. Stanisław komornik z. *Kras.* — Dom to starożytny, ukazujący się w aktach łomżyńskich i innych od r. 1479; gniazdo jego dobra Jabłoń w ziemi bielskiej. Paweł Jabłoński w r. 1700 dobra Dobki i Zambrowiznę w z. bielskiej, — Stanisław Respont, cześnik różański, w r. 1742 wieś Koczania, a Antoni w r. 1771 dobra Pęgowa-Ładawy w woj. sieradzkiem — dziedziczyli. Konstanty, podczaszy łomżyński, w r. 1751 burgrabia poznański. Adam z Jabłoni-Samsonów, pisarz z. i gr. łomżyński, w r. 1776 poseł na sejm, później kawaler orderu ś. Stanisława. Franciszek w r. 1777 sędzia z. nowogrodzki, kawaler orderu św. Stanisława. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Stanisław syn Ignacego, — Mikołaj syn Walentego, Jakób syn Synezyusza, Kazimierz syn Walentego, — Stanisław, Ludwik, Franciszek synowie Tomasza, — Antoni syn Wojciecha, — Franciszek syn Ignacego, — Samuel syn Franciszka, — Adam syn Konstantego, — Jakób syn Jana, — Antoni syn Antoniego, — Alexander syn Józefa, — Jan syn Wawrzyńca, — Antoni, Ludwik, Jan, synowie Jakóba, — Bonawentura i Adolf synowie Józefa — wszyscy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851; to samo Stanisław syn Wojciecha, Ludwik syn Stanisława, Maxymilian syn Antoniego i Ignacy syn Franciszka, ale ci r 1851-54. — Do tegoż domu należy Adam Jabłoński, obecny dziedzic wsi Kudzinowicze pod Nieświeżem w Litwie, który z Łuszczówną ma córkę Ludwikę i syna Tomasza. Adam (ale nie

wiemy jakiego herbu) dziedzic dóbr Pradło pod Szczekocinami, ma za sobą Rokosowską; syn ich także Adam.

Jabłoński h. *Samson*, w nowogrodzkiem, orszańskiem i wilkomierskiem. *Nies.* — W r. 1778 Franciszek sędzia z. nowogrodzki. Kazimierz wojski tegoż województwa. *Kras.* — Dom dawny, ukazujący się w aktach gr. brańskich od r. 1569; gniazdo jego dobra Jabłoń Samsony w z. bielskiej.

Jabłoński h. *Senniki*. Ludwik, Tomasz, Hilary i Wincenty, synowie Leona. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Jabłoński h. *Topór*. Tak wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Jabłoszewski h. *Prus 1mo*. Norbert Ludwik. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jacewicz. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Jachimowski h. *Budwicz*. Wawrzyniec legitymowany w wydziale Stanów r. 1809 a wnuk jego Maryan — Felix — Józef wraz z dziećmi w Wydziale krajowym r. 1877.

Jachlicki. Tak stoi wymieniony u *Kuropatn.* i *Małach.*

Jachowicz *z Wolfowic* h. *Dąb*. Kilku tego nazwiska i herbu wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Jachowicz Stanisław. Tak stoi w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1854.*

Jacimirski h. *Sulima*, w ruskiem województwie i na Podolu. Paweł dworzanin król. zostawił synów Krzysztofa i Jędrzeja, z tych Krzysztof miał za sobą Hynkównę, wdowę po Piaseckim, z którą spłodził Stanisława pobórcę w podolskiem 1564, Jana, Piotra i Pawła i córki Annę Laskowską i Zofię Słomowską. Paweł wojskim był buskim, posłem na sejm 1581, żona jego Chocimirska, z tej syn Jan pojął Chomętowską. Adryan podczaszy podolski, poseł do Turek. Piotr posłował na sejm 1638. *Papr. w Panosza* położył Jacimierskich Bończów. *Niesiecki.*

Jackiewicz, w woj. mińskiem. Jan podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — *Poczet szl. gal. i buk. 1857* wymienia Martyniana Jackiewicza h. *Jacyna* jako legitymowanego w sądzie z. lwowsk. 1782.

Jackowski h. *Gozdawa*, w z. gostyńskiej. Jędrzej kanonik gnieźnieński 1443. Felix i Krzysztof 1632. Jan i Kazimierz na Brudzicach w sieradzkiem 1648. Jan podsędek sieradzki † 1682. N. kanonik kijowski 1676. N. miał za sobą Brzeską, wdowę po Boguckim, z tej był syn i córka Frycowska. Bazyli w orszańskim 1674. Podobno są Jackowscy inni h. *Oksza* w sieradzkiem, z których Mikołaj w zakonie Karmelitańskim, Jan stryj jego, Alexander Szczesny. *Niesiecki.* — R. 1778 Tomasz viceregent łucki. Są w kijowskiem dwóch braci, siostra ich za Bogdanowiczem. *Kras.* — Antoni, skarbnik kijowski, miał za sobą Katarzynę Dyamentowską. *Dunicz.* — Bazyli, którego *Nies.* wyżej wymienia, podpisał elekcyą króla Jana III, jako gubernator szkłowski. Wojciech Jackowski w r. 1628 wieś Rzeki małe, w woj. sieradzkiem, synowi swemu Felixowi Krzysztofowi darował. *Herb. rodz. szl. 1853.* — O jednej linii tego domu, podajemy tu wiadomość zaczerpniętą z dokumentów urzędowych, znajdujących się w urzędzie Heroldyi pruskiej. Mikołaj Jackowski, syn Andrzeja, r. 1720 dziedzic Rudek, z Konstancyą Gorzewską zostawił dwóch synów: Antoniego i Walentego; ostatni wstąpił do konfederacyi barskiej do oddziału Zaremby, i zginął bez wieści; Antoni zaś, który po ojcu odziedziczył wieś Rudki († 1818-1822), zaślubił Teresę Chrzańską, z której zostało dwóch synów: Jan umarł bezpotomnie i Józef (ur. 1792 † 1868) dziedzic Dobczyna pod Śremem, znany patryota z wypadków r. 1848, po którym z Józefy Brzezińskiej prócz córek: Emilii, Katarzyny za Julianem Gintrowiczem, Józefy i Rozalii za Tadeuszem Adamskim — czterech zostało synów: 1szy Maxymilian, obecny dziedzic Pomarzanowic, więzień stanu w Berlinie 1863-1864, autor kilku cennych prac treści społeczno-ekonomicznej, między wielu innemi p. t.: *Rzut oka na nasze zasady, sprawy i potrzeby. Poznań 1870. Ułomności nasze narodowe i społeczne. Poznań 1870* i *Ein Beitrag zu dem Marienburger Säkularfeste, Poznań 1872*", honorowy (bo niepłatny) patron i znakomity organizator *kółek włościańskich* w ks. poznańskiem, ten z Maryą Lühtneker ma córkę jednę Józefę za Józefem Łukomskim, oraz synów: Mieczysława (ten w kwiecie wieku poległ w bitwie pod Ignacewem 1863) i Tadeusza. 2gi Nepomucen, dzisiejszy dziedzic Dobczyna, który z Anną Domaradzką ma syna Maxymiliana. 3ci Tomasz, (ten i Piotr, syn Jana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851), który z Izabelą Zabłocką ma córkę Karolinę i 4ty Antoni, dzisiejszy dziedzic Pałczyna i Barda pod Wrześnią, którego z Heleny Poklateckiej córek trzy: Melania, Palmira i Marya, oraz synów pięciu: Stefan, Bolesław, Mieczysław, Józef i Zygmunt.

Jackowski h. *Ryś (Bąkowski)*. Dom w pomorskiem wojew., w Czechach, Inflanciech sławny, z Bąkowskiemi jednejże dzielnicy. *MS. o Fam. Prusk.* przydaje, że obadwa te domy na piersi rysia włożyli serce prosto, z którego na wierzchu dwa rogi po brzegach wynikają. *) Z hrabiów Nosticzów te familie swój początek wzięły, z których Kasper hetmanił u książęcia pomorskiego, Jan konsyliarzem był najwyższym. Wawrzyniec Nostycz syna miał Albrechta Jackowskiego, od którego sześciu się synów zostało. Jan przeor kartuzyański, Wawrzyniec na Choczowie, Czesław na Swartowie, Marcin na Bebrowie, Bartłomiej kanonik kamieński, Mikołaj na Jackowie, osiedli. Jerzy Jackowski z Orzechowa, sędzia z. tczewski 1590. Jackowska Bąkowskiego Jacka małżonka. Rafał 1648 w pomorskiem. Jędrzej miał za sobą Teresę Linowską, z której syn Zygmunt. *Nies.* — Dom ten po dziś dzień kwitnie w Prusach zachodnich, z tych Teodor Jackowski miał za sobą Alexandrę Gutrzankę. Są i w królestwie polskiem, z tych Michał i Wojciech synowie Andrzeja i Ksawery syn Alexandra — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

*) Nosticowie kładli dawniej w herbie serce czerwone w polu białem, a po jego bokach o wierzchu — dwa złote różki wywinięte do góry; potem Jan Nostitz, syn Wawrzyńca (jego czterech synowie pierwsi, od dóbr Choczewa *Choczewski*, od Lewartowa *Lewartowski*, od Bąkowa *Bąkowski* i od Jackowa *Jackowski* — pisać się poczęli), około r. 1520 żyjący, wziął do herbu, Rysia (obacz str. 4) włożywszy na szyję jego, pierwotny herb Nosticów *(Bibl. Warsz. 1856 t. 3)*. W Saksonii Nostitzowie kładą dwa rogi, biało i czerwono szachowane, w polu niebieskiem, nad hełmem dwie trąby.

Jacowski h. *Niedołęga*. Michał legitymowany w sądzie gr. halickim r. 1782.

Jacyna h. *wł.*, w oszmiańskim powiecie. Onoszko z ks. Czetwertyńskiej spłodził synów pięciu: Redutę, Fiedora, Iwana, Jarmołę bezpotomnych. Fiedor Onuszkowicz kwitnął w r. 1528. Piąty syn jego Jacyna, od którego potomstwo Jacynami się zowie, a od Onoszka Onoszkowiczami, temu Okołówna trzech synów powiła: 1. Zdan, ten z Limontówną miał trzech synów: Alexandra, który z Sierpoczanką żył bezdzietny, Konstantego, od którego z Siennikówny było dwóch synów: Jędrzej i Konstanty, — Adama, od którego z Strzelczewiczówny syn jeden Alexander bezpotomny, drugi Mikołaj, ten z Michałowskiej zostawił Leona bezżennego, męża rycerskiego. 2. Stanisław, temu Michałowska zrodziła czterech synów: Tobiasza, Zacharyasza, Jakóba bezpotomnych i Jana, tego z Dzieciewiówny zostało dwóch synów: Krzysztof, od którego czterech synów: Marcyan, Kazimierz, Michał i Alexander; Paweł zaś, brat Krzysztofa, z Szembelanki spłodził Franciszka, Sebastyana i Jana, od którego synowie trzej w Smoleńszczyźnie osiedli, to jest Michał, Piotr i Jędrzej. 3. Michał, temu żona Marchaczówna powiła syna Fiedora, który z Leniewiczówny spłodził dwóch synów: jeden z nich Jan, tego z Boryszanki syn jeden Michał do Moskwy się wyniósł, drugi Tomasz z Szunkówną w wilkomirskim powiecie spłodził Antoniego strażnika smoleńskiego, ten z Dakowskiej Jana i Samuela 1719; drugi z Leniewiczówny syn Jerzy miał syna z Niewierowiczówny Konstantego, ten z Szymkowiczówny, Alexandra Karmelitę bosego, Jana, ten z Łośmińską *ster.*, Piotra, od tego z Szpinkowiczówny syn Józef, Józefa, którego z Daniszewskiej sześciu synów: Franciszek, Seweryn, Tomasz, Antoni, Józef i Maciej; Kazimierza, od którego z Hlaskówny synowie: Konstanty, Tomasz, Dominik, Stefan i Trojan. *Nies.*

Jączewski h. *Jastrzębiec*. Tak wymienia *Małach.*

Jaczewski h. *Leliwa*, w ziemi liwskiej, od wsi Jaczewo to nazwisko wzięli. Z tych Antoni, syn Kazimierza, pisarz z. i gr. liwski, podpisał elekcyą Stan. Augusta króla, deputat (podług *Wiel.*) na trybunał kor. 1782 i poseł z woj. mazowieckiego na sejm 1784, z Anny Bączalskiej zostawił synów trzech: Jana, Adama i Józefa. — Adama z Joanny Dłużewskiej synowie: Wiktor i Karol, oraz córka Kazimiera — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, to samo Marceli syn Józefa, ale ten r. 1851-54. — *Wielądko* wymienia Antoniego podczaszego zwinogrodzkiego, kawalera św. Stanisława, Teodora i Jana w podlaskiem — braci między sobą rodzonych.

Jaczynic h. *Odrowąż*, w pow. słonimskim. Iwan w r. 1499 pod Wierdrusą bijąc się mężnie, raniony. Stefan z Chreptowiczówny urodzony, umarł marszałkiem słonimskim 1637, żona jego Piasecka, córka Jakóba z Sapieżanki urodzona. Marek pobórca w słonimskim z sejmu 1590. *Niesiecki.*

Jaczyński dawniej **Jaki** h. *Dąbrowa*. Dom starożytny w z. wizkiej, gdzie gniazdo jego dobra Jaki Ponikły Stok. W grodzie wiźnieńskim jest oblatowany przywilej Władysława ks. mazowieckiego z r. 1437, nadający grunta Piotrowi i Jakóbowi, braciom rodzonym, Jaki, których potomkowie nazwisko Jaczyńskich przyjęli. *Kap. Mil.*

Jaczyński h. *Jastrzębiec 5to*, w z. wizkiej. Bernard w r. 1755 dobra Jaki, Rydzewo i Wiązownicę w powiecie wąsowskim — dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Romuald i Kazimierz, synowie Franciszka i Józef syn Leona — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jączyński h. *Lis*. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Jaczyński h. *Odrowąż*. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Jadaldus h. *Sreniawa*. Ten herb na siebie i na sukcesorów swoich przyjął Jadald, jeden z Panów litewskich na sejmie horodelskim. *Niesiecki.*

Jadalt. Adopcya *w Metryce kor. Czacki.*

Jagajłowicz. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Małach.*

Jagełłowicz h. *Łabędź*, na Rusi. Jednaż ich dzielnica z Jundziłami, jedenże przodek Jawgiel, od którego familia Jawgielów w Litwie; jakoż i Jagełłowiczowie z Litwy się na Ruś wynieśli, a snać

z czasem Jagellowiczami nazwani, miasto Jawgielowiczami. Pierwszy z nich Adam Jawgiel osiadł w Polsce, pojąwszy Koźmianównę h. *Nałęcz*, od którego potem potomkowie ci kwitnęli, Mikołaj pisarz z. bełzki 1685 i Adam łowczy bełzki, brat Mikołaja, z ojca Jana urodzeni. Inny był komornikiem bełzkim. Jan in Soc. Jesu godny kaznodzieja, † 1714 w Lublinie. Franciszek stolnik inflantski 1700. *Niesiecki.*

Jagielski. Józef *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małachowski.* — Tomasz syn Józefa, Antoni syn Tomasza i Marcin syn Józefa — wymienieni w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* jako legitymowani w Heroldyi król. polsk.

Jagielski h. *Łabędzik.* Stanisław syn Wojciecha — Stanisław i Franciszek, synowie Stanisława. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Jagliński. Paweł z sandomierskiego podpisał elekcyą króla Jana Kaz. *Małach.*

Jagmin h. *Pelikan.* Rodzina litewska, w trockiem, w Żmudzi i w brzeskiem lit. Wspominają o nich *Kurop.*, *Małach.* i *Kras*, ostatni wymienia: Antoniego, Tadeusza, cywunia tendziagolskiego w r. 1778 i Felicyana krajczego trockiego. Są dziś w król. polskiem, z których Bonifacy syn Józefa legitymował się ze szlachectwa w Heroldyi przed r. 1851. Obszerniejszą wiadomość o tej familii podamy w *Dodatku.*

Jagniątkowski h. *Lubicz.* Krzysztof w łęczyckiem 1632. Jędrzej 1658 miał piechotę swoją w kompucie wojska. Stefan w krakowskiem 1687. Alexander podstoli wilkomierski w nowogrodzkiem 1683. Dezyderyusz Franciszek, marszałek konfederacyi ks. zatorskiego i oświecimskiego 1705, dalej kasztelan czechowski, miał za sobą Barbarę Pieniążkównę wojewodziankę sieradzką. Jan 1674. Stefan na Zarzeczu, Michał, Stanisław, Hieronim, Jan, Dezyderyusz 1705. Jagniątkowska była za Wojciechem Wężykiem Rudzkim, druga za Benjaminem Borowskim h. *Abdank.* Zuzanna za Domaradzkim Ezdraszem. *Nies.* — W r. 1778 Antoni łowczy sandomierski. Michał cześnik radomski. Antoni podwojewodzy sandomierski. *Kras.* — W r. 1706 Dezyderyusz Franciszek, kasztelan czechowski.

Jagniński h. *Tarnawa.* Imienia tego nabyli od wsi Jagnina w woj. sandomierskiem. Przedtem pisali się Broniewskiemi, gdy bowiem Felicyanowi Broniewskiemu cześnikowi sandomierskiemu dostał się w dziedzictwo Jagnin, pierwszy ten nazwany od tego Jagniński. Paweł dziedzic na Kurozwękach i Niedźwiedziu, Zygmuntowi III królowi wielce miły; złączył się był dożywotnie z Żurowską h. *Leliwa.* Kasper podstoli sandomierski, ten z Janowskiej zostawił synów: Jana, Wojciecha, Seweryna, Remigiana i córkę Katarzynę za N. Krzyckim h. *Kotwicz* w poznańskiem. Z tych Jan wojski sandomierski *ster.* umarł. Wojciech zostawił trzech synów: Floryana, Stanisława miecznika sandomierskiego i Jana. Seweryn komornik sandomierski, deputat na trybunał kor. 1694, *1mo voto* z Mikułowską h. *Kotwicz* miał dwóch synów: Józefa i Władysława i córkę Marcyannę Cielecką, *2do voto* z Zofią Grabkowską h. *Jastrzębiec* spłodził córkę Salomeę za Stanisławem Kaczkowskim stolnikiem brzeskim kujawskim i synów dwóch: Remigiana, ten w zakonie Soc. Jesu i Tomasza vicesregenta stężyckiego, ten z Barbarą Beldowską h. *Jastrzębiec* miał synów czterech: Stefana, Kazimierza, Remigiana i Franciszka i córkę Ludwinę. Ostatni syn Kaspra, Remigian w zakonie Soc. Jesu † 1718. *Niesiecki.*

Jagodyńki h. *Korwin*, ale ich *Okolski* do herbu *Ślepowron* pociąga; drudzy ich Jahodyński piszą. Stanisław wiele dowcipu swego i pracy osobliwie wierszem do druku podał. Jędrzej miecznik bełzki, sekretarz król., marszałek sądów kapturowych i Hieronim 1648 podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Wawrzyniec podsędek z. buskiej, córka jego Anna za Adamem Stankarem. Anna Jagodzińska za Stanisławem Gorzkowskim. Swentosław sędzia z. bełzki, miał za sobą Jadwigę Lipską podkomorzankę bełzką, z której trzech synów: Swentosław podstoli bełzki, Jędrzej miecznik bełzki i Wacław. *Nies.*

Jagoszewski h. *Ślepowron* Tak umieszcza *Małach.*

Jągski. Tak stoi u *Kuropatn.* i *Małach.*

Jahołkowski w metryce wołyńskiej 1528 z brzesk. lit. podpisał elekcyą królów Jana Kazimierza i Jana III. *Małach.*

Jahołkowski h. *Korwin.* Jan i Benedykt legitym. ze szlachectwa w wydziale Stanów gal. 1796.

Jakacki h. *Radwan*, w Prusiech i w Mazowszu. Abraham sędzia łomżyński. Floryan i Piotr podpisali unią 1569. Jedenże dom z Uchańskimi. *Nies.* — Jakacka była za Stanisławem Krasickim podczaszym łomżyńskim, dziedziczka wsi *Jakaci cum attin.* w z. ciechanowskiej. *Kras.*

Jakielski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Jakimowicz h. *Dąbrowa.* Jan podsędek wołkowyski, syn jego Jan także, który spłodził Mateusza plebana hniczniewskiego. Bazyli łowczy wołkowyski. *Nies.*

Jakimowicz h. *Ogończyk.* Krom wzwyż położonych, innych Jakimowiczów w ks. litewskiem opisuje *MS. Ks. Kojał.*, powiada jednak, że do Ogończyka zwyczajnego, dwa krzyże przydają, a w

hełmie noszą trzy pióra strusie miasto rąk wyciągnionych. Jakim, ziemianin wołyński 1528. *Metr. Wol.* Symeon z słonimskiego podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Jakliński h. *Jelita.* Tak stoi u *Kuropatn.* i *Małach.*

Jakliński h. *Ostoja*, w krakowskiem. Tobiasz, którego syn Jędrzej mężnie w Prusiech przeciwko Szwedom, przeciwko Kozakom pod Łuczenicą i Kumejkami stawał. Paweł 1648 w sandomierskiem. Jędrzej sędzia gr. oświecimski, deputat na trybunał kor. Stefan 1705. Józef syn Jędrzeja sędziego, wydał do druku *Siren Sarmat. 1725 Cracov. Niesiecki.* — Ostatni tu wspomniany Józef był kasztelanem oświecimskim. W r. 1778 Tomasz podsędek krakowski. *Kras.*

Jakobson h. *Jedlina.* Teofil syn Wilhelma i Kornel syn Karola legitymowali się w Heroldyi król. polsk. Obacz **Jedlina.**

Jakołkowski. Jan w brześciańskiem 1648 Jana Kazimierza, — Jan 1674 Jana III podpisali elekcye. *Nies.*

Jakotowicz. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Jakowicki h. *Jelita.* Wawrzyniec, syn Józefa, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — *Małach.* kładzie Jakowickich w oszmiańskiem, ale nie wyraża ich herbu. Do tych zapewne należy Ignacy Jakowicki (ur. 1797 † 1847), profesor mineralogii wileńskiej med.-chirurg. akademii od r. 1832 do 1841.

Jakowicz. U *Kurop.* i *Małach.* wyrażony.

Jaktorowski h. *Poraj*, w Wielkopolsce, piszą się z Boryszowic. Felix imieniem woj. poznańskiego podpisał zjazdu jędrzejowskiego ustawy 1576. N. miał za sobą Zebrzydowską. Samuel z Barbarą Rutkowską żył bezpotomnie. Jędrzej z Barbary Olszewskiej spłodził dwie córki: Barbarę Marcina Kamockiego, Maryannę Alexandra Małachowskiego chorążego sieradzk. małżonki. *Nies.*

Jakubowicz. Michno Jakubowicz ziemianin wołyński 1528 *Niesiecki.* — Bodaj, że do tych należy Maxymilian Jakubowicz (ur. 1785 † 1853), znakomity filolog, profesor literatury starożytnej w uniwersytecie kijowskim i moskiewskim, autor kilku dzieł.

Jakubowicz *Prawdzic* h. *wł.* Dominik wyniesiony do stanu rycerskiego austryackiego dyplomem cesarza Franciszka Józefa I r. 1863 i na tej zasadzie syn jego Józef wpisany został do ksiąg szlachty galicyjskiej.

Jakubowicz h. *wł.* Paschalis Jakubowicz, w nagrodę swych zasług, położonych przez wprowadzenie do kraju użytecznych fabryk, szlachectwo dziedziczne i herb otrzymał dyplomem Stanisława Augusta z dnia 8 Marca 1791. *Herb. rodz. szl. 1853*; jego synowie: Alexander i Marek Józef legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Pisze o nich obszerniej *Wielądko*, ale nie powtarzamy za nim tych niepotrzebnych bredni.

Jakubowski. Karol. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Jakubowski. Uwolniony *à scartabelata* w konstytucyi lit. 1775 fol. 44. *Małach.*

Jakubowski Sebastyan, *nobil. praec. scart.* r. 1790. *Małach.*

Jakubowski h. *wł.*, który jest taki: w polu czerwonem topór srebrny ze złotém toporzyskiem, nieco nachylony w prawo, — na toporze gołąb biały w prawo, z podniesionemi skrzydłami, po za gołębiem gwiazda złota sześciograniasta; w szczycie hełmu trzy pióra strusie. Michał, Kazimierz i Felicyan Jakubowscy, synowie Franciszka, otrzymali szlachectwo dziedziczne dyplomem króla Stanisława Augusta z dnia 24 grudnia 1764. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Z tych Kazimierz i Felicyan przyjęci zostali do stanu rycerskiego przez magnatów galic. r. 1782, a syn Michała Franciszek legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jakubowski h. *Poraj.* Rożyc zginął pod Grunwaldem. *Nies.*

Jakubowski h. *Rokowiec.* Salwian. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. z r. 1851.*

Jakubowski h. *Topór*, w krakowskiem woj., piszą się z Ostrowca, z których Jan z Ostrowca jeździł do Węgier po Annę królewnę węgierską; od tych Panów z Ostrowca idą przez sukcesyą Jakubowscy. Jędrzej z sejmu 1577 pobórca w krakowskiem, zostawił dwóch synów: Jędrzeja pisarza gr. krakowskiego, historyka i poetę i Krzysztofa, który jeździł posłem do Turek i Węgier po królową Izabelę, ten z Barbary Rzeszowskiej spłodził jedynaczkę córkę Annę, która dana była w małżeństwo Hermelausowi Ligęzie podskarbiemu kor. Rafał sędzia z. krakowski 1562. N. dziedzic na Wadowie Tczycy w krakowskiem, został Bernardynem. Anna, Krzysztofa Kmity, Barbara Grotowskiego Adama, małżonki. Z tegoż domu jeden w grunwaldskiej potrzebie zginął, luboć go niektórzy do herbu *Poraj* naciągają. Walenty miał synów trzech: Jana, Jędrzeja i Przecława, ten osiadł w Podlasiu i jego tam potomstwo rozplenione; w mielnickiej, bielskiej, nurskiej i drohickiej ziemi, sukcesor jego Nikodem pisarz gr. mielnicki, Jan był dworzaninem u Zygmunta III, żona jego Rożnówna; Jędrzeja syn Piotr, dóbr Owadno dziedzic, z Sławkówny spłodził Władysława Grzegorza, którego syn Jan z Zofii de Wielkowieś Druszkowskiej zostawił córki: Maryannę Wolską i dwie zakonnice św. Norberta w Krakowie na Zwierzyńcu i synów: Stanisława, ten zginął pod Wiedniem, drugiego Władysława, którego z Maryanny Szymkowiczówny Szklińskiej potomstwo:

Antoni w zakonie Soc. Jesu, Wojciech kanonik kijowski, deputat na trybunał kor., Józef komornik chełmski, żona Domaszewska Magdalena, z której córka zostaje. Trzeciego Kazimierza Alexandra, tego z Łupińskiej córka Maryanna żyła z Rochem Krzeczkowskim, synów zaś jego było czterech: Samuel umarł *ster.*, Ignacy miał za sobą Eufrozynę Żurowską, z której dwie córki: Elżbieta Humnicka i Katarzyna Kreska, — Stanisław, tego żona Maryanna Perkiewiczówna Jaworska, z której córka Maryanna, Teodora Komarnickiego małżonka, druga Ilnicka, synowie zaś Kazimierz i Jan. *Niesiecki.* — Dalszy ciąg rodowodu familii tej, podajemy tu z *Duńczewskiego*, nie przyjmując jednak odpowiedzialności za szczegóły w nim zawarte i zaznaczając dostrzeżone wątpliwości znakiem zapytania lub stósowną w nawiasie uwagą. I tak: Bogusława z Ostrówca, który się pisał *de Jakubince*, było dwóch braci: pierwszy Jan Walenty, pisarz gr. krakowski, † *ster.* 1582, drugi Jędrzej, exaktor województwa sandomierskiego, który z Kmicianką h. *Sreniawa* miał synów trzech: Krzysztofa, Piotra, Jędrzeja i córkę Zofią Stanisława Krasickiego kasztelana przemysk. (?) żonę. Krzysztof łowczy sandomierski, ożeniony z Barbarą Rzeszowską h. *Doliwa*, miał córkę Annę, Ligęzy h. *Półkozic* podskarb. kor. żonę, † *steril.* 1638. Piotr z Sławkówną miał synów trzech: Jana, Rafała, Franciszka. Jan dworzanin Zygmunta III, z Maryanną Rożnowską h. *Gryf* (raczej Rożnówna, bo Rożnowskich tego herbu niema), spłodził Władysława Grzegorza, który z Jugoszewską h. *Abdank* spłodził Jana i Michała, od którego z Czaplińską h. *Drogosław, extat proles.* Jan z Zofią z Wielkiejwsi Druszkowską h. *Prus* miał: Stanisława pułkownika, który zginął pod Wiedniem *ster* 1683. Alexandra Kaz., dóbr Ilnika, Radycz, Mielniczna, Łosienic, Mochnatego, Iwaszkowic w z. przemyskiej leżących dziedzica, który z Łupińską h. *Rawicz* spłodził Ignacego (ten z Eufrozyną Żurowską h. *Jelita*, z których Franciszek z Siedliską h. *Ostoja* ożeniony, z tych Tomasz, Róża, Elżbieta Ilnicka i Katarzyna Krzewska h. *Bończa* z swojem potomstwem). Stanisław (którego z Maryanny Perkiewiczówny Jaworskiej h. *Kościesza*, Kazimierz, Jan, Maryanna Komarnicka h. *Sas* i Eufrozyna Ilnicka), Samuela *sterilis* i Maryannę za Krzeczowskim h. *Korczak, ster.* Władysław Wojciech, syn trzeci Jana z Druszkowskiej, dóbr Bykowiec i Borek w pow. krzemienieckim dziedzic, *et obligatarius Possessor binubus, Imo voto* z Czarniawską h. *Grabie, 2do* z Maryanną Szymkowiczówną Szklińską h. *Kościesza*, od której Magdalena bezpotomna, Józef komornik z. chełmski, z Magdaleną Domaszewską h. *Jastrzębiec*, miecznikówną łukowską, spłodził Jana, Konstancyą Joannę *binominis*, Maryannę, Stanisława Tadeusza *binominis* i Balbinę Maryannę *binominis*. Antoni rektor kamieniecki Soc. Jesu, brat Józefa i Wojciech, łucki i kijowski kanonik, mielnicki, wielednicki i potocki proboszcz, deputat na trybunał kor. 1748. Władysława Wojciecha siostry: Konstancya za Bełżeckim h. *Jastrzębiec*, Maryanna za Wolskim h. *Lubicz* i dwie zakonnicami u panien Norbertanek krakowsk. Jędrzej Stanisław, syn Jędrzeja z Kmicianki h. *Sreniawa*, exaktor województwa krak., pisarz gr. krak., od którego Jan, sekretarz króla Zygmunta III, Anna, Krzysztofa Kmity żona i Barbara Adama Grotowskiego h. *Rawicz* małżonka. Od Jana sekretarza poszedł Cyryli, dziedzic Wadowa i Tryczy w woj. krakowskiem, który został Bernardynem i Karol ożeniony z Justyną Czapską chorążanką sandomierską h. *Leliwa* (Czapscy *Leliwici* nie piastowali urzędów w woj. sandomierskiem) od którego synów dwóch: Mikołaj z Badowską bezpotomny i Stanisław, rotmistrz JKM., którego z Katarzyny Potockiej, córki Floryana podkomorzego bracł., potomstwo: 1) Jan, ożeniony z Surynówną, 2) Jacek *Ordinis Praedicatorum*, 3) Barbara za Tadeuszem Pawszą, podstolim owruckim, 4) Teresa *Imo voto* za Niemierzycem, *2do* za Burzyńskim, 5) Anna za Józefem Potockim pisarzem z. kijowskim (te dwie, t. j. Teresa i Anna mogą być również Rybińskie albo Pawszanki lub Alexander, porucznik pancerny chorągwi Łaskiego, który z Anastazyą Podleską h. *Róża*, miał córek dwie: Zofię za Nowosieleckim i Barbarę za Kazimierzem Czerwińskim, oraz trzech synów: Józefa, Stefana i Jana, podczaszego żytom., deputata na trybunał kor. 1746, ten z Anną Rybińską spłodził: Józefa, cześnika żytom., Franciszkę za Alexandrem Dzierzbickim h. *Topór*, Boguminę i Anielę. To z *Duńczewskiego*. — *Krasicki* wymienia Wojciecha (ur. 1713) brygadyera wojsk francuskich (był także ajentem dyplomatycznym ze strony Francyi w Polsce — w arch. rząd. drezdeńskiem widzieliśmy jego upoważnienie, datowane w Warszawie 10 marca 1766, dane sekretarzowi gabinetu król. do odebrania należnej mu od króla pensyi, — na pieczątce jego herbowej widać tarczę czworodzielną, w pierwszej części orzeł dwugłowy, inne części niewyraźne, nad tarczą trzy hełmy), kawalera orderu ś. Ludwika i pisze o nim, że był mąż zacny i obyczajny i że tłomaczył wierszem polskim z francuskiego *Przyjaciel Białych głów, Bajki sławnego Lafontaina, z Ezopa* i innych wyjęte, † 1784 (mając lat 73) zostawiwszy z Łoskiej chorążanki warsz. dwie córki. — Pisze dalej *Kras.*, że są także Jakubowscy i w kijowskiem, z tych Józef podkomorzy żytom. r. 1778 bezdzietny, Szymon viceregent kijowski i Michał wojski bracł. — Kilku tego nazwiska i herbu wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857* jako legitymowanych ze szlachectwa w różnych sądach i władzach gal. Z tych Stanisław był jenerał-adjutantem król. r. 1782

a Wincenty wyniesiony został do godności baronów austryackich r. 1832, o czem świadczy tenże *Poczet*. Do tychże zapewne należy Józef (ur. 1743 † 1814), znany taktyk, autor kilku dzieł, profesor matematyki w korpusie kadetów, który w r. 1781 wstąpiwszy w stan duchowny, był proboszczem kościoła ś. Krzyża w Warszawie i generalnym wizytatorem ks. Missyonarzy; na rozkaz Kościuszki w czasie oblężenia Warszawy przez Prusaków, miał dowództwo nad bateryami. Tu również kładziemy (lubo nie wiemy czy do tego należą domu) Józefa doktora med. (ur. 1795) profesora uniwersytetu kr., autora kilku dzieł, a także Adama (ur. 1801) Pijara, profesora matematyki i literatury w konwikcie w Żoliborzu, rektora ks. Pijarów w Krakowie, redaktora *Roczników towarzystwa róln. krak.* Są i w król. polskiem, z tych Leon, syn Walentego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jakucewicz h. *Jastrzębiec*. O tych tylko *Wielądko* pisze, bez zacytowania źródeł.

Jakuczyński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Jakuniewicz w aktach litewskich. *Małachowski.*

Jakuszewski h. *Szaława*, w bracławskiem. Michał z wołyńskiem podpisał elekcyą Władysława IV. N. Jakuszewska była za Grzegorzem Ogińskim. Przedtem Jastrzębczykowie niektórzy pisali się z Jakuszewic. *Nies.* — Jakuszowskich herb *Szaława* ma tę odmianę, że jeden tylko krzyż w środku koła i nad niem takiż sam drugi krzyż.

Jałbrzyk h. *Grabie*, w Podlasiu, patrz **Wiszeński.** *Okolski* ich i pod herbem *Trzywdar* położył. *Nies.* — W r. 1589 Mikołaj poseł woj. podlaskiego mianowany w ratyfikacyi pakt bendzińsk. *Kras.*

Jałbrzykowski h. *Grabie*. Dom to starożytny w ziemi łomżyńskiej, gdzie gniazdo jego dobra Jałbrzyki; jednej dzielnicy z Chlewiotkami Wądołowskimi, Kozikowskimi i Wądołkowskimi. W aktach łomżyńskich ukazuje się od r. 1415. *Kap. Mil.* — Marcin, sędzia z. zambrowski w r. 1669 podpisał elekcyą króla Michała Korybuta. *Herb. rodz. szl. 1853.* — *Kras.* pisze, że są w woj. ruskiem i wołyńskiem, z tych jeden był w zakonie Trynitarzów, jest w druku kazanie jego na pogrzebie Stadnickiej chorążyny; siostra jego za Święcickim. Są i w król. polskiem, z tych Walenty syn Hilarego, — Leonard i Seweryn synowie Tomasza, — Mateusz syn Franciszka — i Jan syn Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. — Jeden to zapewne dom co **Jałbrzyk.**

Jałbrzykowski h. *Kościesza*. Mateusz syn Franciszka i Jan syn Stanisława. *Spis szl. kr. polsk.*

Jałowiecki h. *Łodzia*. Adam i Franciszek, synowie Ludwika, — Józef, Franciszek i Ludwika, dzieci Ludwika — i Ludwik syn Adama — wszyscy wymienieni w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* — Jeden to dom co **Iłowiecki.**

Jałowski *Baranowicz* h. *Syrokomla*, ale z tą odmianą, że kładą dwa krzyże na strzale, na ukos z sobą przełożone. Przodek ich z Prus wyszedł za króla Kazimierza Jagielonowicza, od którego w zasługach wziąwszy w pow. grodzieńskim Jałowe, tam osiadł; zkąd się też piszą Baranowiczami Jałowskimi. Rafał, Józef i Kazimierz Baranowiczowie Jałowscy. Konstantyn z pocztem swym usarskim był pod Beresteczkiem, był potem podstolim lidzkim. Michał 1674. Są też Jałowscy w rawskiem, z których Krzysztof z Kołyszyna podpisał elekcyą Jana III. N. miał za sobą Annę Bartlińską. Inni Baranowiczów Jełowskimi piszą. *Niesiecki.*

Jamborski. Wojciech legitymowany w sądzie z. lwowskim 1783.

Jamentowicz h. *Pobóg*, w ks. litewskiem Simeon Jamunti podpisał pokój wieczny Polaków z Litwą w r. 1401. Walenty Jamentowicz mąż znaczny. N. kanonik wileński 1557. *Nies.*

Jamiński h. *Sas*, na Rusi. To tylko *Nies.* — Andrzej legitymował się w sądzie gr. lwowskim r. 1784, a wnuk jego Teofilakt w wydziale krajowym gal. r. 1873.

Jamiołkowski, dawniej **Jamiołko.** Dom starożytny w z. bielskiej, ukazujący się w aktach z. suraskich i innych od r. 1544, gniazdo jego dobra Jamiołki w tejże ziemi. *(Kap. Mil.) Niesiecki* umieszcza Jamiołkowskich h. *Doliwa*, ale z tego co tam pisze, jest widoczne, że ci zkąd inąd początek swój biorą.

Jamiołkowski h. *Doliwa*, w sieradzkiem, dom starożytny, idą od Strońskich, bo Aaron Stroński, pojąwszy Wiktoryę Łyszkowską dziedziczkę na Jamiołkach, zostawił z nią synów sześciu, z których jeden Jamiołki działem wziąwszy, od nich Jamiołkowskim nazwany. Jędrzej i Marcin ludzie rycerscy, którzy pod Oczakowem heroicznego serca dali dowody. Jarosław podpisał *pacta conventa* Władysława IV. Marcyanna zakonnica Cysterska w Trzebnicy 1674. Stanisław w Litwie 1700. *Nies.* — W r. 1667 Andrzej Stanisław Jamiołkowski, komornik polny gr. z. bielskiej. Walenty, burgrabia gr. warszawski, w r. 1714 wieś Mostkowo, a Bartłomiej w r. 1729 dobra Ołtarze z przyległościami w z. nurskiej — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Są po dziś dzień w król. polskiem; z tych Piotr, syn Macieja, — Szymon, syn Mateusza, — Wojciech, syn Szymona, — Stanisław, syn Mateusza, — Antoni, syn Szymona, — Adam, syn Franciszka, — Maciej, syn Grzegorza, — Stanisław, syn Tomasza, — Ignacy, syn Kazimierza, — Wojciech, syn Tomasza, — Piotr, syn Ignacego, — Wincenty i Tomasz, synowie Franciszka, — Józef, syn Piotra, — Szy-

mon, syn Andrzeja, — Wojciech, syn Stanisława i Józef, syn Wojciecha — wszyscy legitymowani w Heroldyi król. polsk. r. 1825-1854.

Jamiołkowski h. *Godziemba.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. suraźskich od r. 1544, gniazdo jego dobra Jamiołki Godzieby, w z. bielskiej.

Jamont. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Jamornicki. Z sandomierskiem Kazimierz podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Jan z Nowegomiasta. Tak stoi wymieniony jako nobilitowany w Metryce kor. 1532 fol. 173. *Czacki.*

Jan Benedykt, medycyny doktor. W tejże Metryce r. 1535 fol. 124. *Czacki.*

Janasz. Władysław, Mieczysław, Bolesław, Anna i Wanda, dzieci Konstantego. *Spis szl. kr. p. 1854.*

Jancewicz. *Nobil.* w Metryce kor. 1509 fol. 196. *Czacki.*

Janczewski w Żmudzi. Tomasz z ziemi wizkiej podpisał elekcyą króla Jana Kaz. W r. 1778 Karol, regent gr. żmudzki. *Małach.* i *Kras.* — Jakóba córki: Konstancya za Józefem Milewskim i Zofia za Pawłem Milewskim 1716. Pawła córka Petronela także za Milewskim. *(Kap. Mil.)*

Janczewski albo **Jonczewski** h. *Jastrzębiec.* Faustyn, syn Mateusza, — Jakób i Wawrzyniec, synowie Walentego. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. z r. 1851-54.*

Janczewski h. *Lubicz.* Dom starożytny w z. wizkiej, ukazujący się w różnych aktach od r. 1409; gniazdo jego dobra Janczewo. Tymi czasy, Franciszek, syn Michała, — legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1854.

Janczewski h. *Ogończyk.* Rajmund, syn Jana. Tak wymienią *Spis szl. król. polsk. 1851-54.*

Janczewski *Glinka* h. *Trzaska.* Piotr, syn Wojciecha, — Romuald, Kazimierz, Wawrzyniec i Jan, synowie Piotra, — Leon, syn Mateusza, — Stanisława, Antonina, Józefa i Jan, dzieci Józefa, — Józef, syn Michała, — Wincenty i Franciszek, synowie Józefa, — Ludwika i Leonard, dzieci Józefa i Joanny z Budwiłłów — i Marceli, syn Józefa — wszyscy wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. 1851-54* jako legitymowani w Heroldyi król. polsk.

Janczewski *Nałęcz* Jakób. Tak wymieniony jako nobilitowany w Metryce kor. 1556 fol. 417. — Leon legitymował się ze szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782.

Janczyński. Jędrzej i Hryczko ziemianie wołyńscy kwitnęli 1528. W zakonie Soc. Jesu ks. Tomasz życie zakończył w Kaliszu 1651. Wojciech mąż rycerski pod Żółkiewskim, † 1614, któremu żona Małgorzata Masłowska h. *Samson* nadgrobek w Kaliszu wystawiła. Są i Janczewscy, z których jedna była za Dziewanowskim Jakóbem. Jan w Litwie 1700. *Nies.* — Janczyński Andrzej, sędzia gr. lubelski, legitymowany w sądzie gr. halickim 1783 r., gdzie mu herb *Pomian* przyznano. Innego czy tego samego Andrzeja wymienia *Kras.* regentem gr. halickim r. 1778.

Janduła. Kosten Wołoszyn i synowie jego Alexander, Miron i Pitomir otrzymali indig. r. 1638.

Janecki. Franciszek, syn Stanisława. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Janicki h. *Rola,* w ruskiem woj. Klemens, od Maxymiliana cesarza *Laureatus Poeta* zawołany. Jan Albrycht z Janic, miecznik lwowski, 1670. Jan podpisał elekcyą Władysława IV. Krzysztof kanonik kamieniecki † 1648. Magdalena, Marcina Fredra podstolego, druga Rusieckiego małżonka. Hieronim 1674. Jan Mikołaj pułkownik naznaczony na prezydyum miastu Lwowu z sejmu brzeskiego 1635, miał za sobą Katarzynę Zebrzydowską, Malchra córkę, z której córka Zofia za Janem Kazimierzem Domaradzkim starostą łubuskim. N. starosta taborowski 1689. Rafał Alexander podstoli podolski, obożny wojsk kor. 1696. To *Nies.* — Rafała obożnego kor. syn Karol, z Maryanny Sowińskiej urodzony, podstoli podolski, miał za sobą Eufrozynę Zebrowską, z której syn Andrzej, sędzia z. lwowski, kupił około r. 1780 dobra Bajkowce w dzisiejszym pow. tarnopolskim, które w r. 1793 odstąpił na rzecz syna swego Karola, szambelana JKM., z Anny Morysonówny (Morysonów familia z Anglii pochodzi: spadła na nią przed 50 laty olbrzymia jakaś sukcesya w Anglii) urodzonego *(Sch. II. 324)*, tego z Dziokowskiej syn Michał, porucznik wojsk polskich, miał za sobą Heribertę Małachowską h. *Gryf,* z której został syn Ryszard, ożeniony z Zofią Morawską, ten ma córek dwie: Stefanię i Zofią małoletnie. Rodzina ta licznie dziś jest reprezentowaną w Galicyi i w królestwie polskiem, ale nie mamy o nich bliższych szczegółów. Do tychże należy Jan z Ostrowa w Galicyi, który ma za sobą Zofią Maleczyńską.

Janicz, w woj. wołyńskiem. Janicz miał za sobą Stoińską. Maryanna Janikówna zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie. *Niesiecki.* — *Bobrowicz w t. X Nies.* kładzie im herb *Junosza.*

Janiewicz. Tak stoi wymieniony u *Kuropatn.* i *Małach.*

Janiewski. Jan podstoli dobrzyński. Janiewski z Janiowic miał za sobą Katarzynę Jaszczowską, od której była córka Zofia Woroniecka i syn Jan, ten najprzód pojął Rajecką, po niej Pisarską, w bełzkiem i na Wołyniu dziedziczną. *Nies.*

Janik h. *Janina.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Janikiewicz. *Małach.* — Tomasz, regent gr. upitski. *Krasicki.*

Janikowski h. *Janina. Nies.*

Janikowski h. *Jastrzębiec,* jednejże są dzielnicy z Mojskiemi, a piszą się z Janikowic w opoczyńskiem; niektórzy się z nich wynieśli do Prus i zowią się Janikowscy Stańczykowie. Jan z Jania pierwszy wojewoda pomorski 1454. N. Janikowski zostawił kilku synów, z których Jan Stanisław, sądowy z. tczewski, rotmistrz król., poseł pomorski na sejm 1637, deputat na trybunał. Anna była za Janem Białobrzeskim h. *Abdank.* Mikołaj Kazimierz pisarz gr. malborski, posłował z pomorskiego na konwokacyą 1696. N. pisarzówna z. tczewska, za Adamem Gralewskim stolnikiem rzeczyckim. *Nies.* — Andrzej w r. 1713 dobra Kokoszki w woj. pomorskiem dziedziczył. Stanisław chorąży parnawski podpisał elekcyą Stan. Augusta z woj. sandomierskiego. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Kazimierz, syn Józefa. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Janikowski h. *Łada.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach ziemskich łomżyńskich od r. 1436, gniazdem jego dobra Janikowo, w z. łomżyńskiej. *Kap. Mil.*

Janina herb, tem się różni od zwyczajnego herbu *Janina,* że tarcza rycerska srebrna nieco w lewo zwrócona, w polu niebieskiem.

Janina h. *wł.* Jan hrabia z Bylutowic, którego dwóch synów kanoników krakowskich, Piotra i Jakóba opowiada katalog 1061. Vitus biskup płocki, pisał się z Chotla od Buska, ztąd poznać, że do Chotelskich należy, umarł według *Łubieńsk.* r. 1206. Janusz wojewoda sandomierski, pamiętny odwagą swoją kawaler, gdzie wraz z drugimi Rusnaki Litwę i Tatary poraził r. 1266 czy 1280. Maciej biskup przemyski 1413. *Nies.*

Janiszewski. Stanisław. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Janiszewski h. *Jastrzębiec.* Kilku tego nazwiska i herbu wymienia *Poczet szl. gal. z r. 1857.*

Janiszewski h. *Junosza.* Jan i Karol, synowie Tomasza i Paulin, syn Karola, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Obszerną o tej rodzinie wiadomość podaje *Duńczewski,* którą atoli nie powtarzamy dla wątpliwej autentyczności zawartych w niej szczegółów.

Janiszewski h. *Ostoja,* w Podgórzu. Jędrzeja Janiszewskiego Zofia Żukowska małżonka. Tyle tylko *Niesiecki,* snać, że to rodzina skromna już za czasów tego autora, bo i później nie zbyt darami ziemskiemi uposażona. Mamy przed sobą drzewo genealogiczne z zeszłego wieku, misternie piórem odrobione i z tegoż czasu „*Wiadomość tego domu Sukcesorum*", z tak naiwną skromnością spisana, iż szczegóły w niej zawarte, zwłaszcza co do bliższych nam pokoleń — nie mogą ulegać żadnej wątpliwości. Oczywista, że początków domu tego, nie można wyprowadzać od Piotra czy Jana Janiszewskiego, którego miał wskrzesić św. Stanisław biskup krakowski, o czem autor „Wiadomości" wspomina jako raczej o tradycyi familijnej a co *Duńcz.* zupełnie seryo i jako fakt przytacza pod Janiszewskimi h. *Junosza.* Podług tej *Wiadomości* (w czem się zgadza i drzewo genealogiczne) Marcina Janiszewskiego i Anny z Tomaszewskich syn Mateusz, dziedzic wsi Krowodrzy pod Bełzem (prędzej pod Krakowem) vice-regent bełzki, miał za żonę Annę Trzeciecką, z której zostało synów (wszyscy chrzceni w kościele bełzkim) siedmiu: Maciej, Kasper w zakonie *Soc. Jesu,* Walenty (ten legitymował się ze szlachectwa w sądzie gr. bełzkim r. 1782), Franciszek, N. i Dominik, który zarządzał majątkami u różnych panów, stawał w wielu sprawach w sądzie gr. bieckim, był potem w palestrze grodu bieckiego, gdzie się podpisywał na tranzakcyach jako *lektor,* zkąd dostał się na zarządcę folwarku Zawodny pod Gorlice, gdzie mu się urodził syn Antoni r. 1723 z Katarzyny z Zaranków: po r. 1726 udał się z winem w dalekie strony Polski i tam zabity został. Syn jego Antoni († 1751) pojął za żonę Helenę Sznajkowską, córkę rządcy dóbr szymbarskich (ta owdowiawszy wyszła *in 2do voto* za Kazimierza Tuczyńskiego r. 1753, a *3tio voto* za Hawliczka porucznika wojsk ces.), z której dwóch zostało synów: Franciszek w stanie duchownym † 1794 i Jan Kanty (ur. 1747); ten zarządzał kluczem przeworskim, własnością ks. Zofii z Krasińskich Lubomirskiej będącym, potem 1796 trzymał dzierżawą wieś Chodakówko, — miał za sobą Apolonię Hełczyńską, córkę generalnego ekonoma ks. Czartoryskich, z którą miał córek sześć: Teklę (ur. 1780) za Ignacym Moszczero, notaryuszem z Kossowa, — Franciszkę (ur. 1782) za Tomaszem Śliwińskim, — Maryannę (ur. 1784) za Antonim Bielawskim, — Salomeę (ur. 1786), — Antoninę (ur. 1799) za Misiągiewiczem i Wiktoryą (ur. 1805) za Abdermanem, oraz synów czterech: Franciszka (ur. 1790), Wincentego (ur. 1792), Macieja (ur. 1796) i Stanisława (ur. 1798), — z tych 1) Wincenty, dziedzic części wsi Kobylca tak nazwanej *Janikówka* pod Bochnią, † 1860-68 nie zostawiwszy żadnego potomstwa, 2) Franciszek chodził dzierżawami, miał córkę Hipolitę i syna Wiktora († 1860-63), który z Filipiny Rychter h. *Pelikan,* zostawił córkę Maryą i Antoniego ur. 1860. 3) Maciej († 1857) dzierżawca dóbr Łaszki pod Jarosławiem, zaślubił w r. 1819 Marcyannę Hernozińską czy Ernozińską (bo różnie ją piszą w metrykach) z Anny Kozłowskiej w r. 1794 urodzoną, † 1861-62, z której następujące zostało potomstwo: Marya, Helena, Wojciech, który z Klotyldą Maniawską współdziedziczką Polan pod Duklą, ma synów: Jana, Kazimierza, Tadeusza i Stefana, — Leopold, podporucznik legionów węgierskopolskich, który obecnie trzyma dzierżawą dobra Hruszatyce, — Henryk, sędzia powiatowy w Bircy, dotąd bezżenny — i Walerya.

Janiszewski h. *Sas.* Tych wymienia *Poczet szl. gal. i buk z r. 1857.* W księgach kościelnych w Rudkach znajduje się metryka chrztu Józefa Janiszewskiego (ale nie wiadomo jakiego herbu), syna Andrzeja i Katarzyny Tyrawskiej pod r. 1705.

Janiszewski h. *Strzemię.* Adam 1632. Franciszek pisarz lubelski † 1689, drugi pisarz gr. stężycki. N. miał za sobą Joannę Blinowską. *Nies.* — Michał Janiszewski legitymował się w sądzie gr. lwowskim r. 1782. Tego wieku Stanisław, syn Józefa i Anny Wiktorówny, wnuk Jana miecznika chełmskiego i Petroneli Proszczyckiej, miał za sobą Agnieszkę Żurowską, z którą miał córkę Ludmiłę za Bauerem w Węgrzech i synów dwóch: Antoniego i Władysława (metryka chrztu tego Władysława, znajduje się w księgach kośc. w Tyrawie wołowskiej pod r. 1824), ten jako kr. węgierski inżynier urzęduje w Marosvàsàrhely, ma za żonę Reginę Silberleitner, córkę Jana z Reginy Foltenyich urodzoną, węgierkę i z nią synów: Włodzimierza i Armanda, oraz córkę Adryannę. Stanisław Janiszewski (ale niewiadomo nam jakiego herbu), kapitan grenad. wojska polsk., miał za sobą Annę Matczyńską, z którą następujące zostawił potomstwo: Jakóba, Teklę za N. Kuleszą, Jana, Eleonorę *1mo voto* za Pogorzelskim, *2do voto* za Pawłowskim, Władysława, Urszulę za N. Konarskim, Julię za Krzywieckim i Adama, który ma córkę Julię za Lachowiczem.

Janiszowski h. *Tępa Podkowa.* Wojciech i Michał w woj. mińskiem 1631. Jakób w zakonie Soc. Jesu, rektor w Toruniu i w Krakowie u ś. Piotra, † 1694, brat jego Jan w tymże zakonie świątobliwie życia swego dokończył; brat tych stryjeczny podstoli kijowski pod Łuckiem miał swoje dobra. N. Janiszewski pojął Annę Kaszewską, drugi Teresę Iłowicką. *Niesiecki.* — W r. 1778 Ignacy, podstarości miński. R. 1788 Franciszek, sędzia z. czerniechowski — Janiszewscy, (ale nie wiadomo jakiego ci herbu). *Krasicki.* — Adam miał za sobą Teresę Jełowicką 1674-85.

Jankowicz. Fiedor, Wasil i Hrycko, ziemianie wołyńscy, o czem świadczy *Metr. Wol.* 1528. *Nies.*

Jankowski herb: Łódź o trzech deskach, z jej środka wychodzi krzyż równoramienny: n. 1615. *Krzyżan.*

Jankowski h. *Jastrzębiec,* w woj. bełzkiem. Tomasz z tego województwa poseł na sejm 1628, ztamtąd deputowany na trybunał fiskalny radomski. N. była za Stanisławem Domaradzkim. *Nies.* — Jan w r. 1643 dobra Janków-Młodzianów w ziemi łomżyńskiej, Wojciech w r. 1700 a Stefan w r. 1748 dobra Śmielnik górny i połowę Śmielnika dolnego w woj. brzesko-kujawskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Jankowski h. *Junosza,* w z. dobrzyńskiej. Floryan 1632. Jan i Wojciech 1648. Wojciech Kazimierz, przeor cystersyeńskiego zakonu i pleban wągrowiecki 1679. N. miał za sobą Dorotę Jaskłowską. Mikołaj w pow. rzeczyckim. Jakób pod Pleszkowem rycersko stawał, na weselu Zamojskiego gonił z kopią. *Niesiecki.*

Jankowski h. *Korab,* w mazowieckiem. Wacław 1648. Michał i Stefan 1632 w woj. podlaskiem, Stefan i Kazimierz 1648. Jan w zakonie *Soc. Jesu* rządził kolegia lubelskie i pułtuskie. Paweł w brześciańskiem 1674. *Niesiecki.*

Jankowski h. *Nowina,* w sandomierskiem, dobra ich Janków, dwie mili od Opoczna. Z tych Michał 1632. Kazimierz Franciszek służył po usarsku 1676. Antoni 1692. N. była za Janem Guczym. *Nies.* — Grzegorz podpisał elekcyą Stanisława Leszczyńskiego króla z sandomierskiem i na konfederacyą 1705. Józef *na Jankowie,* syn Antoniego, generał wojsk kor. za Augusta III komendant fortecy zamojskiej, deputat na trybunał kor. 1756, z Alexandrą Kwaśniewską, córką Stanisława pułkownika w pancernej chorągwi i Anny z Janoskich, — splodził trzech synów: 1) Ignacego pułkownika regimentu łanowego, posła na sejm 1778, który miał za sobą Ludwikę Chronowską i z tą dwie córki: Alexandrę i Teresę i synów dwóch: Antoniego i Józefa. 2) Kajetana w stanie bezżennym. 3) Konstantego *na Jankowie,* podkomorzego nadwornego JKM., deputata na trybunał kor. 1779, który *1mo voto* miał za sobą Maryannę *de la Magdelaine,* Francuzkę, z której córka Maryanna poszła za Józefa Tomkowicza, szambelana JKM., *2do voto* z Anną Duninowską, Antoniego córką, miał syna Józefa. *Wielądko.* — W r. 1778 Sebastyan scholastyk żmudzki. Joachim krajczy mozyrski. W r. 1788 Franciszek sędzia ziemski oszmiański. Wincenty koniuszy lidzki. *Kras.* — N. Jankowski, chorąży znaku hetmańskiego Jana Karola Chodkiewicza, o którym pisze *Piasecki* pod r. 1621. — Do tych (a nie do Jastrzębczyków, jak mylnie piszą *Żychliński* i *Kosiński)* należy Hieronim Jankowski, którego córka Elżbieta zaślubiła Marka Matczyńskiego, a także Stanisław, dziedzic wsi Rusina, miecznik podolski, którego w r. 1696 zabił Łukasz Mirecki; ten miał za sobą Maryą Zofią Matczyńską, z której następujące zostało potomstwo: Marya w r. 1720 za Bohuszem, Anna ur. 1685, Teresa ur. 1686, Konstancya ur. 1690, Łukasz ur. 1691, Antoni ur. 1695, miecznik podolski 1723 (tego z Anny N. syn Sylwester Jan ur. 1727) i Stanisław ur. 1696. *Księgi kośc. w Warężu.* — Familia ta licznie dziś rozrodzona w królestwie polskiem, gdzie się legitymowali w Heroldyi: Józef, syn Ignacego, — Piotr, syn Stefana, — Stanisław, syn Mikołaja, — Nikodem, syn Franciszka, — Franciszek, syn Jana, — Jan, syn Pawła, — Leopold, syn Jana, — Floryan, syn Stanisława, — Jan, syn Stanisława, — Damazy, syn Pawła, — Józef, syn Józefa, — Julian i Alexander, synowie Jakóba, — Jakób, syn Filipa, — Ludwik i Adam, synowie Antoniego.

Jankowski h. *Ogończyk,* w łęczyckiem. Piotr łożniczy król. *Nies.*

Jankowski h. *Poraj.* Bodzęta biskup krakowski, Bodzęcin miasteczko i wieś Bodzęcinek od imienia swego założył, gdzie i kościół wystawił, † 1366. Łukasza 1564 wspomina *Rej* w swoim *Zwierzyńcu.* Walenty w łęczyckiem 1648. Maryan w sieradzkiem. Mikołaj w rzeczyckim 1674. *Nies.*

Janowicz h. *Radwan,* w oszmiańskiem. Wojciech chorąży i starosta kowieński. Maciej Wojciechowicz starosta żmudzki 1543. Mikołaj 1700. *Nies.* — R. 1422 Szeliga z Janowicz chorąży sieradzki, podpisał przymierze między Władysławem królem a Krzyżakami. R. 1778 Marcyan cześnik wiłkomierski. *Krasicki.* — Andrzej, legitymował się w sądzie z. halickim r. 1783, syn jego Kajetan, miał za sobą Rypsinę Petrowiczównę, z której syn Krzysztof, ożeniony z Anastazyą Kułakowską, zostawił syna Alexandra, doktora praw, adwokata we Lwowie, ten zaślubił w r. 1878 Kazimirę Żurakowską, córkę Augusta *z Horbacz* i Antoniny Morawskiej.

Janowski Stanisław. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Janowski h. *Janina,* w sandomierskiem. Jeden z nich był opatem czyrzyckim, a potem jędrzejowskim, którego braci rodzonych było trzech: Piotr, ten zostawił synów czterech, — Stanisław trzech, — Szczęsny tyleż. Siostra tych braci Adama Krasuskiego małżonka. *Niesiecki.* — Paweł, Albert i Antoni z *Opatkowic* (tak *Poczet szl. gal. i buk.* ich wyraża, chociaż nam się zdaje, iż ci jako piszący się *z Opatkowic,* należą do herbu *Strzemię*) Janowscy, legitymowali się w sądzie gr. sanockim r. 1782; to samo ostatniego syn Roch i tegoż wnuk Zygmunt w wydziale Stanów gal. 1845. Michał w sądzie gr. bieckim 1782. Ignacy, syn Michała w wydziale Stanów 1825. Ignacy w sądzie gr. sandeckim 1783. Franciszek, Stanisław, Walenty i Filip w sądzie z. pilźnieńskim 1782. Do tych należy Ignacy *z Bylutowic* z Elżbiety Bykowskiej h. *Gryf* urodzony, naczelny lekarz 71 batalionu obrony krajowej w Galicyi, który ma syna Janusza, a także Tadeusz, dziedzic dóbr Dudary na Białej Rusi.

Janowski h. *Jasieńczyk,* w sandomierskiem. Jędrzej miał za sobą siostrę Jędrzeja Boboli, podkomorzego kor. *Nies.*

Janowski h. *Jastrzębiec,* w sandomierskiem. *Niesiecki.* — Stefan *na Janowie* łowczy różański w r. 1701 dobra Lexyno-Kempa i Białobrzegi dziedziczył. Wojciech *na Janowie,* syn Jakóba, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Janowski h. *Nałęcz.* Katarzyna za Orzeszkiem, *2do voto* za Ptaszyńskim. *Nies.*

Janowski h. *Pilawa,* w krakowskiem. *Niesiecki.* — Erazm, syn Ignacego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851; to samo Ignacy w sądzie czechowskim r. 1782, Stanisław i Floryan Amand, biskup tarnowski, w sądzie z. lwowskim r. 1792.

Janowski h. *Strzemię,* w krakowskiem, piszą się z Opatkowic. Z tych dwaj bracia rodzeni, Adam i Stanisław, byli podsędkami krakowskiemi ziemskiemi, ostatni z nich był rotmistrzem na wyprawie chocimskiej, posłem na różne sejmy 1613, sędzią kapturowym i deputatem na trybunały, miał za sobą Morską, córkę Stanisława h. *Topór,* z którą spłodził syna i córki. Adam brat jego, miał za sobą Elżbietę Bogusławską h. *Ostoja,* z nią synów kilka i córek, z tych jedna była za Szczęsnym Czaryskim, druga za Pawłem Krasuskim. *Baran.* Janowska Leszczyńskiego Jędrzeja h. *Abdank* małżonka. Anna zakonnica w Sączu. *Nies.*

Janowski h. *Topór.* Karol, syn Tomasza, — Dyonizy, Jan, Maryan, synowie Marcina. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851,* jako legitymowanych w Heroldyi król. polsk.

Jański h. *Doliwa,* w ruskiem. *Nies.* — Wincenty, w r. 1789 wieś Niepokojczyce w woj. brzesko-litewskiem sprzedał. *Herb. rodz. szl. kr. polsk. 1853.* — Seweryn, syn Ignacego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Janulewicz Józef *nobil. non praec. scart.* w konst 1790. *Małach.*

Januleyko. Tak stoi wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Janusowicz herb: Snopek jęczmienia opasany wstęgą, trzy liście. Tak go opisuje *Krzyżan.*

Januszewicz. Alexander w obozie polskim zasłużony, nobilitowany na sejmie 1662. *Nies.*

Januszewski Jan. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Januszewski h. *Dąbrowa,* w Prusiech i Mazowszu. Jan kanonik warszawski 1452. *Nies.*

Januszkiewicz h. *Lubicz,* w ks. litewskiem. N. skarbnik brześciański deputat na trybunał 1691, a dawniej Fiedor pisarz lit., starosta łucki 1502. *Nies.* — Karol Maciej Januszkiewicz (przydomku Merło) skarbnik brześciański, miał za sobą Magdalenę Kościuszkównę. W r. 1794 Michał Januszkiewicz, mianowany przez Kościuszkę podpułkownikiem wojsk narodowych. Inny Michał, krewny bliski pierwszego, dziedzic w r. 1821 wsi Dziahylna w mińskiem na Litwie, zaślubił Teklę Sokołowską, z Galeckiej (którą rodziła Anna Kościuszkówna) urodzoną, z której zostawił następujące potomstwo: Adolfa (ur. 1803 † 1857) autora listów kirgizkich, Eustachego, którego córka Marya za Konstantym Popielem, Romualda, którego syn Tadeusz i Januarego. *Żywot Januszk.*

*

Januszowski h. *Kłośnik*. Jan, syn Łazarza, od Zygmunta III na jego koronacyi w komput rycerstwa polskiego policzony. Najprzód na dworze Maxymiliana cesarza młodsze lata polerował, potem na Zygmunta Augusta króla polskiego wszystkim miły, spłodziwszy potem synów: Krzysztofa i Michała; gdy go żona odumarła, stan sobie duchowny obrał, archidyakonią sądecką i plebanią solecką od Maciejowskiego kardynała wziąwszy. Wiele ksiąg kościołowi i ojczyźnie pożytecznych podrukował, † 1613. Ferdynand zakonu kaznodziejskiego wydał *Sent. mor. Consc. in 4 libr. 4to 1687. Cracov. Niesiecki.*

Januszowski h. *Pobóg*, w trockiem. *Kojał. in MS.* pisze ich Januszkowski. Jerzy Januszkowski mąż sławny. Tomasz Stanisław podczaszy rzeczycki w Litwie 1700. *Nies.*

Januszowski h. *Rola*, w rawskiem. Franciszek miał za soba Annę Grochowską 1701. *Niesiecki.*

Japowicz. Tak stoi wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jaranowski h. *Topór*. Tak wymienia *Małach.*

Jaraczewski h. *Zaręba*, w poznańskiem. Z tych jeden zginął w potrzebie ze Szwedami, drugi chorąży pod usarską chorągwią Potockiego Mikołaja hetmana, Adama znajdziesz w koustyt. 1638 fol. 35. Władysław i Alexander 1648. N. Jaraczewski starosta solecki, miał za sobą Eleonorę Koźmińską kasztelankę rogozińską. Tyle *Niesiecki.* — Dalszą wiadomość o tej familii wypisujemy tu z akt hipotecznych w Kościanie i z ksiąg kościelnych w Bronikowie, Radomicku i Goniembicach pod Lesznem, podług których Franciszek Jaraczewski, dziedzic Goniembic, (gdzie w r. 1686 odbudował kościół parochialny), zaślubił Apolinarę Raczyńską, z której oprócz dwóch córek: Konstancyi i Katarzyny (które wstąpiły do klasztoru Klarystek w Śremie) — trzech synów zostało: 1) Maciej Antoni, ten z Katarzyną Tuchołczanką bezpotomny, — 2) Karol, dziedzic Jaraczewa, ten także bezpotomny — i 3) Hieronim, starosta solecki, kasztelan lędzki (ten mu tytuł przyznają różne dokumenta w Kościanie 1714), dziedzic Bronikowa, Boguszyna, potem po bracie Karolu — Jaraczewa, Lipna i Goniembic, miał za sobą Eleonorę Koźmińską kasztelankę rogozińską, z której została córka Apolinara za Maciejem Ponińskim starostą babimostskim (matką ona była księżny Bironowej kurlandzkiej) i syn Tadeusz (ur. 1730) starosta solecki, „graf pruski“ (tak na tablicy w kościele jaraczewskim i dokumentach w Kościanie pisany) dziedzic całego po ojcu majątku, ten umarł 1795, zostawiwszy z Maryanny margrabianki Wielopolskiej synów dwóch: Hieronima, rotmistrza chorągwi narodowej † 1822 i Józefa (tego również jak dziada jego nazywają kasztelanem lędzkim) — ożenionego z Eleonorą Bierzyńską, córką Onufrego i Ludwiki Ponińskiej; ci obydwaj zmarli bezpotomnie a cały majątek po Hieronimie otrzymało tytułem darowizny potomstwo Antoniego i Zygmunta Jaraczewskich, braci rodzonych i to w ten sposób, że Antoniego synowie wzięli Bronikowo, Boguszyn i Lipno, a Zygmunta syn dobra Jaraczew z przyległościami. Wspomniony co dopiero Antoni, z Franciszki Szczawińskiej trzech miał synów: 1) Izydora (ur. 1802) *na Lipnie*, którego z Weroniki Sulerzyskiej dziś żyjące potomstwo: Mieczysław († 1881 w Anglii), Lucyan, Julian *na Lipnie* i Wanda za Bronisławem Cioromskim, — 2) Stanisława i 3) Juliana († 1867) *na Bronikowie* i *Głuchowie* pod Czempinem, który z Antoniny Koszutskiej († 1873), zostawił córek trzy: Stefanię za Alexandrem Sowińskim, Laurę za Stanisławem Łubieńskim i Maryę za Franciszkiem Mecherzyńskim, oraz synów pięciu: Włodzimierza, Mścisława, Gustawa (ten rotmistrzem w armii włoskiej), Wincentego (ten umarł w Ameryce r. 1875) i Edwarda ożenionego z Eugenią *le Hardi de Beaulieu* w Francyi. Brat Antoniego, Zygmunt, z Anny Sojeckiej dwóch synów zostawił: Tadeusza bezpotomnego i Edwarda († 1844) na *Jaraczewie*, którego z Konstancyi Chwalibogówny następujące zostało potomstwo: 1) Zygmunt *na Jaraczewie* dziś żyjący, ożeniony z Elżbietą Stablewską, ten ma synów: Zygmunta, Edwarda i córkę Gabryelę, — 2) Tadeusz, 3) Henrietta za Edwardem Koczorowskim, 4) Anna za Tadeuszem Lipowskim i 5) Kazimira za Stefanem Nowickim. Z sióstr Antoniego i Zygmunta jedna wyszła za Gosławskiego, druga *1mo voto* za Potockiego, *2do voto* za Urbanowskiego.

Lubo wszyscy Jaraczewscy z jednego domu pochodzą i tegoż samego używają herbu *Zaręba* — jest jeszcze kilka innych linii Jaraczewskich, osiadłych w dzisiejszem w. ks. poznańskiem i w królestwie polskiem, których bliższe połączenie nie jest nam znane. Z tych Antoni, dziedzic Głuchowa pod Poznaniem, miał za sobą Waleryę Fijałkowską, z której jedna córka za Sypniewskim i trzech synów zostało dziś żyjących: 1) Józef *na Głuchowie*, ożeniony z Goździewską, 2) Henryk porucznik w ułanach pruskich i 3) Wiktor sędzia. Z innej znów linii, Tadeusz *na Jaworowie* pod Gnieznem, miał za sobą Różę Łakińską, z której córki: Franciszka za Teofilem Górzeńskim i Aniela za Ignacym Gosławskim, oraz synowie: 1) Józef *na Jaworowie* i *Sobiejuchach*, ożeniony z Emilią Sikorską (ich potomstwo: Zygmunt *na Jaworowie*, ożeniony z Gutowską, Jarosław *na Sobiejuchach* i Władysława za Teodorem Kierskim) i 2) Zenon *na Mielżynie* pod Witkowem, ten z Praxedy Gutowskiej ma dwie córki: Maryą za Bolesławem Sikorskim i Leokadyą za Władysławem Sikorskim. Z innej znów linii, Zygmunt Jaraczewski *z Jaraczewa*, syn Andrzeja, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Oprócz wyżej wymienionych ukazują się jeszcze w różnych

dokumentach: Baltazar r. 1681 (w dokum. fam. Sczanieck.), Stanisław *na Jaraczewie*, który tamże wystawił z nowa kościół parochialny r. 1671. Ewagriusz (?), Wojciech Jan, porucznik, Zygmunt, Franciszka z domu Milewskich, Antoni † 1695, Ludwika r. 1696. N. *z Buczka wielkiego*, Adam *z Jaraczewa* r. 1657. Adam, który mieszkał w lubelskiem, miał za sobą Elżbietę z hr. Krasińskich, znaną autorkę, — Ludwika w r. 1696 zaślubiona Dominikowi Przespolewskiemu, Anna zaślubiona Mikołajowi Taczanowskiemu, Balcer, który posiadał część na Chwałkowie, Salomea zaślubiona Marcinowi Boruckiemu, Teofila, która była za Mikołajem Biernackim 1670, Hieronim, którego siostra była za Sobierajskim z Kopanina — i wreszcie Ignacy Stanisław, który wedle *Notices sur les familles illustres etc.* był szambelanem Fryderyka Augusta króla saskiego, w. ks. warszawskiego i hrabią, ale co do tego, to musi być jakaś mylka, bo niema o nim śladów ani w aktach k. urzęd. Heroldyi pruskiej, ani w rząd. archiwum saskiem. Oto wszystko, co nam się udało zebrać o tak dziś licznie w w. ks. poznańskiem rozrodzonej familii.

Jarczewski h. *Nałęcz*. Stanisław, wielki za Stefana króla wojownik na Moskwę, zostawił synów: Jana, który się pod Cecorą w niewolę był dostał, atoli ztamtąd wyszedł; Stanisława, ten pod Chocimem za Zygmunta III zginął. Jędrzeja, ten w Moskwie siła dokazywał, siostra ich Katarzyna Wozuczyńska. N. miał za sobą Zofię Grzybowską, Stefana kasztelana lubelsk. córkę. N. była za Pawłem Brodowskim h. *Łada*. Wojciech w zakonie Soc. Jesu, † we Lwowie 1645. Michał, pierwszy cześnikiem buskim destynowany na sejmie 1676. N. pojął Zofię Lipską podczaszankę bełzką, wdowę po Sawickim, z której córka Anna za Alexandrem Grabskim podkomorzym brzeskim kujawskim. *Nies.*

Jargocki h. *Nałęcz*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach*

Jargosz. U tychże autorów wymieniony.

Jarkiewicz. U tychże samych autorów.

Jarkowski h. *Korczak*, z Podgórza w brzeskiem litewskiem osiedli. *Nies.*

Jarmoliński h. *Korczak*, na Podolu dom starodawny. Chodko z Kroacyi ze krwi Deszpotów idący, pierwszy do Polski przyszedł za czasów Władysława Jagielona, ten w zasługach wziął wieś Jarmolińce nad rzeką Smotryczem 1407, zginął potem w okazyi mężnie stawając, zostawiwszy syna Alexandra męża wojennego, ten ze wsi Jarmolinki miasteczko ufundował 1455, z Kalenniczanki spłodził trzech synów: Bazylego *ster.*, Fiedora, któremu gdy się w dziale dostały Sutkowice, Sutkowskim zawołany, Dachna, który dziedzicem zostawszy na Jarmolince, Jarmolińskim nazwany. *(Księgi gr. kamienieckie 1476).* Mikołaj miał za sobą Katarzynę Czuryłównę. Jarmolińska była za Marcinem Czuryłem, *Olimpia Rzewusc.* Jerzy pojął Zuzannę, córkę Wojciecha Kalinowskiego łowczego podolskiego, z której syn Tomasz, tego zaś córka Anna, Jana Szepinga małżonka. Mikołaj w ruskiem 1632. Jan i Mikołaj w pińskim 1648. Barbara, Alexandra Bałabana starościca winnickiego, Małgorzata Jędrzeja Czołhańskiego cześnika Włodzimierskiego, małżonki. Maryanna była za Pawłem Potockim h. *Pilawa*, kasztelanem kamienieckim, siostra jej Zuzanna Konstancya *1mo voto* za Alexandrem z Pilcy Korycińskim wojewodą rawskim, *2do voto* za Jakóbem Wojciechem Szczawińskim wojewodą inowrocł. *Nies.* — Wasila Jarmolińskiego z Reginy Leśnickiej urodzona córka, Maruchna, wyszła za Andrzeja Czołhańskiego *(Gen. Jełow.)* Fabian, syn Dominika i Maciej, syn Jakóba, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r 1851.

Jarmoła h. *Kościesza*. Piszą się z Zabołotna, z tych Jan rewizor dóbr królewsk. w ks. litewskiem, syn jego także Jan, od którego było dwóch synów: Kazimierz i Stefan. Konstanty, skarbnik trocki 1674. *Niesiecki.*

Jarmult *Mlicki* h. *Dołęga*, w płockiem, patrz **Mlicki.** Jarmoltowskich wspomina *laudum* łomżyńskie 1607. *Nies.*

Jarmund h. *Kierdeja*. Kazimierz syn Franciszka. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jarmundowicz. *Nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Jarnicki h. *Lis*. Michał syn Józefa. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Jarnowski h. *Topór*, w brzeskiem kujawskiem, piszą się z wielkiego Jarnowa. Wojciech sędzia gr. przedecki 1590. Wincenty sędzia gr. inowłodzki 1632. Krzysztof w ziemi dobrzyńskiej, Łukasz skarbnik inowrocławski, Stefan, Zygmunt 1648. Sebastyan podsędek z. brzeski kujawski, posłował na konwokacyą 1674, a potem podobno tenże sam był podkomorzym brzeskim kujawskim, Wojciech łowczy brzeski kujawski, Stefan cześnik podolski. Jakób porucznik król., Jędrzej, Ludwik, Krzysztof, Jerzy, Kazimierz, Daniel, Ignacy, Stanisław, Bartłomiej podpisali elekcyą Jana III. Jędrzej był miecznikiem inowrocławskim, Franciszek Maciej łowczym brzeskim kujawskim 1699. Zygmunt podczaszyc nowogrodzki. Franciszek Stanisław podpisał konfederacyą sandomierską 1704. N. miał za sobą Glembocką, z której syn podkomorzy brzeski kujawski. Jędrzej kasztelan kowalski, miał za sobą Katarzynę Golemowską, z tej były trzy córki: Antonina za Wojciechem Jarnowskim, Helena najprzód za Franciszkiem Rzegockim, potem za Raczyńskim i Wiktorya za Kobierzyckim. N. żupnik kujawski miał za sobą Wichrowską, z której córka Ma-

teusza Szadkowskiego łowczego z. gostyńskiej małżonka, druga Maryanna, Joachima Modlińskiego żupnika ku,awskiego, synowie zaś: Szymon, żona jego Cybulska, Jakób i Józef, którego żona Morzycka. *Niesiecki.* — W r. 1778 Stanisław stolnik kruświcki. Stanisław stolnik inowrocławski. *Kras.* — Jadwiga Jarnowska za Wiktorem Bojanowskim.

Jarochowski h. *Przyrowa.* Maxymilian Miechowita proboszcz waglczowski 1630. *Niesiecki.*

Jarochowski h *Rola*, w łęczyckiem, jednaż ich dzielnica z Wargowskimi. Rafał, którego córka Anna za Mikołajem Stokowskim h. *Drzewica* 1589. Wojciech w kaliskiem 1648. Paweł w z. gostyńskiej 1674. N. podkomorzy wschowski, żonę swoją zmarłą 1691 pogrzebał w kościele jezuickim w Kaliszu. Chryzostom miał za soba Katarzynę Głembocką, wojskiego kaliskiego córkę, wdowę po Zbigniewie Olędzkim. Jan Katarzynę Marszewską h. *Rogala. Nies.* — Marya Jarochowska za Stanisławem Górzeńskim.

Jarociński h. *Jastrzębiec*, w wojew. kaliskiem. Wawrzyniec w r. 1723 dobra Kembłowo w pow. pyzdrskim, sprzedał. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Rodzina ta po dziś dzień w kaliskiem znaczne dziedziczy majątki, z tych Wojciech, syn Stanisława, — Ignacy, syn Jana, — Sylwester, syn Stanisława, — Wojciech, syn Jana — i Walenty, syn Ignacego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jarocki h. *Rawicz*, w sandomierskiem. Stanisław kasztelan Zawichojski, marszałek nadworny kor. 1507. Janowi plebanowi soleckiemu pozwolił Zygmunt I, żeby sobie przybrał za koadjutora na tęż plebanią Wilhelma Jarockiego, natenczas dworzanina król. Jędrzej w woj. ruskiem 1632. Alexander Waleryan z Luźnej w krakowskiem, Piotr w sandomierskiem 1648. . Stanisław miał za sobą Zofię Jaskulecką, która po jego śmierci poszła za Jana Baranowskiego h. *Rawicz.* N. była za Kasprem Charzowskim. Bazyli Karmelita 1629. Michał w zakonie Soc. Jesu. Tyle *Nies.* — N. Jarocka za Erazmem Górskim. *Papr.* — *Bobrowicz (w t. X. Nies.)* obszerną o nich podaje wiadomość, którą, jako opartą na dokumentach — powtarzamy tu w treści, zaznaczając z naszej strony, że gniazdem tego domu jest miasto Jarocin, w dzisiejszym powiecie pleszewskim w Wielkopolsce, które aż do końca XVI wieku w ręku tej rodziny zostawało. — Stanisław, kasztelan zawichostski, o którym wspomina wyżej *Niesiecki*, dziedzic Jarocina, Będzina i wielu innych znacznych dóbr, umarł w r. 1515, w sześć dni po śmierci królowy Barbary, której był ochmistrzem *(Papr.* i *Bielski)*, zostawiwszy oprócz kilku córek — ośmiu synów: Jana, Daniela, Tomisława i Wilhelma (o którym wyżej *Nies.*) z pierwszego, Krzysztofa, Stanisława, Jerzego i Zygmunta z drugiego — małżeństwa. Z tych Jan dostał w podziale ojcowizny dobra Jarocin z przyległościami, które potem wraz z wsią Bogusław *(Akta gr. pozn.)* w r. 1540 synowi Mikołajowi przekazał, a po śmierci Mikołaja, syn jego Maciej r. 1587 odziedziczył. Daniel, drugi syn Stanisława, osiadł podobno w Szląsku Górnym i dał początek linii hrabiów von Jarotschin (pisali się *de Jaroczin* a także *Kesselberg).* O Tomisławie wspominają tranzakcye w księgach zapisowych piotrkowskich z r. 1520 i 1533. Stanisław wziął w podziale wieś Siedlce, Krzysztof Pogonią, którą sprzedawszy w r. 1530 Jaroszowi, złotnikowi i jubilerowi króleskiemu *(Metr. kor. 45 p. 233)* — nabył dobra Dobieszowice, Tomkowice i Pyrzowice w siewierskiem i na nich uczynił zapis żonie swojej Dorocie z Krolickich *(Akta sandom.).* Krzysztof ten, zostawił syna Jerzego *Jerzykiem* zwanego i córkę Alexę zaślubioną Adryanowi Jarockiemu h. *Rawicz z Różą.* Jerzy, siódmy syn Stanisława, wziął w podziale dobra Klimuntów i Zagórze, umarł przy końcu r. 1565, zostawiwszy ośmioro dzieci. Z tych najstarszy (o innych bowiem jak Krzysztofie, Hieronimie, Kasprze i Baltazarze, niema wiadomości) syn Stanisław *na Jarocinie* albo Jaroczynie (bo różni różnie piszą), miał synów dwóch: 1) Przecława *(Akta gr. krak. 1593)*, którego syn Józef z Anną *z Krzeszów* spłodził syna Antoniego, po którym z Pelagii Popławskiej została córka Katarzyna za Kasprem Romanowskim h. *Bończa* i syn jedyny Piotr Józef, kanonik katedr. żytomierski i prałat ołycki — i 2) Jerzego, którego syn Władysław *na Jarocinie (Akta gr. sandom. 1671)* wojski mścisławski, dworzanin króla Augusta II *(Prawa konst. i przyw. król. polsk. 913)* zostawił syna Macieja (ur. 1723 † 1801) który był majorem wojsk polsk., w r. 1765 stolnikiem opoczyńskim mianowany, ten z 2go małżeństwa zostawił córkę Józefę i syna Kajetana, poległego w legionach włoskich 1805 r., z 3ciej zaś żony Tekli Kobylińskiej h. *Łodzia* zostało trzech synów: 1) Józef najmłodszy, doktor medycyny i chir., autor rozprawy pod tyt. *De Genesi Verm. itd.*, umarł *ster.* w r. 1829 w Sokołówce na Podolu (pochowany w Obodówce). 2) Wincenty, jeometra rządowy, umarł także *ster.* w Opatowie r. 1830 i 3) Felix Paweł Sebastyan (ur. 1790 † 1865), doktor filozofii, znany zoolog, profesor uniwersytetu warsz. od r. 1819—1830, autor wielu dzieł, urządził w Warszawie gabinet zoologiczny, którego był dyrektorem i członkiem komitetu egzaminacyjnego; w r. 1825 zaślubił Emilię Romanowską h. *Bończa*, z której zostało trzy córek: Felicya, Bronisława i Marya, oraz dwóch synów: Ludwik Konrad i Łukasz Ziemowita.

Także *Bobrowicz* pod nowym artykułem o Jarockich h. *Rawicz z Różą* pisze, że Stanisław Jarocki, dworzanin króla Zygmunta I, otrzymał wraz z bratem swoim Kasprem dobra Skoczyce

w lubelskiem — prawem dziedzictwa, w r. 1545 od króla Zygmunta *(Ks. metr. 67 fol. 265).* Tu należą: Adryan, który miał za sobą Aleskę Jarocką. — Jędrzej w woj. rawskiem r. 1632. — Alexander Waleryan z Luźnej w krakowskiem. — Piotr, który na Milejowicach zapisał 3000 złp. żonie swojej Maryannie Krylińskiej *(Akta kieleckie 2644).* — Bazyli, Karmelita, który przetłomaczył *Żywot ś. Jędrzeja Korsyna* w Krak. 1629. — Michał w zakonie Soc, Jesu 1730. *W aktach siewiersk. 1650* manifestują bracia: Baltazar, Krzysztof, Stanisław, Jan i Adam przeciwko Wilhelmowi, pułkownikowi, dworzaninowi król., stryjowi swojemu. To z *Bobrow.* — W r. 1808 Floryan zapisany do metryk szlacheckich gal. W Heroldyi król. polsk. legitymowali się ze szlachectwa przed r. 1851: Józef z Jaroczyna, syn Tadeusza i Adolf Wojciech, syn Michała; również synowie Felixa Pawła profesora, wyżej wyrażeni.

Jarogniewski h. *Orla*, w Wielkopolsce. Janusz podpisał konfederacyą szlachty wielkopolskiej 1382. Jan, który z Bartłomiejem z Wizemburga Nałęczem i z Dobrogostem Kolińskim zebrawszy chłopstwo, na Krzyżaków Kujawy i dobrzyńską ziemię pustoszących napadli pod wsią Dąbek nazwaną 1431 i zbili marszałka inflantskiego Teodora i siedmiu komendorów pruskich w niewolę zabrawszy. *Nies.*

Jaromirski h. *Samson*, w Wielkopolsce. Janusz z Kosiczyna miecznik poznański 1617, o nim powiada *Okolski*, że tylko córkę jedynaczkę zostawił i tak się na nim ten dom skończył; atoli Maciej 1632 w pomorskiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Jarosicki. Franciszek 1705 podpisał konfederacyą krakowską. *Nies.*

Jaroski. Tak stoi wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jarosław herb: Na tarczy wstęgą złotą w prawo przeciętej — w prawem czerwonem polu jednorożec biały skośnie w lewo biegnący, — w lewem niebieskiem delfin złoty w prawo na dół głową; w szczycie hełmu między dwoma skrzydłami orlemi gwiazda złota. Herb ten wraz z dzisiejszem szlachectwem nadany r. 1840. Obacz **Christiani.**

Jarosławski h. *Leliwa.* O tych mówić się będzie pod Tarnowskimi, ile że to jedenże dom z niemi. *Nies.*

Jaroszewicz. Paweł. Tak wymienia *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Jaroszewicz h. *Prus 1mo.* Tak umieszcza *Małach.*, a *Kurop.* dokłada im przydomek *Kwaczyński*, ale herbu nie kładzie. Jan, syn Godfryda, legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851-54.

Jaroszewski h. *Janina*, w sandomierskiem. Balcer, córka jego Alexandra była za Krzysztofem Baranowskim h. *Rawicz.* Krzysztofa córki: Anna za Piotrem Gruszeckim i Maryanna za Stefanem Dąbrowskim. *Niesiecki.*

Jaroszewski h. *Kornicz*, w krakowskiem. Erazm, mąż wojenny. Jan w różnych naukach biegły. Ludwik 1648. *Nies.*

Jaroszewski h. *Zagłoba*, w płockiem. Stanisław, o którym Konst. 1626 fol. 13. Paweł 1632. Paweł w zakonie Soc. Jesu w ośmdziesiąt lat i trzy życia swego † w Lublinie 1676, rządził kolegium grudziądzkie. N. regent z. płocki, poseł na sejm 1624. Paweł Kazimierz z Jaroszewa chorąży i pisarz gr. płocki, sędzia wyszogrodzki, marszałek trybunału kor. 1718, umarł starostą płockim. Paweł Franciszek stolnik zawkrzyński, poseł na konwokacyą 1733. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jan wojski przedecki. Rafał łowczy inowrocławski. Stanisław chorąży zakroczymski. *Krasicki.* — Paweł, podkomorzy płocki, miał za żonę Bogumiłę Jeżewską.

Jaroszkowski h. *Poraj*, w łęczyckiem, jednaż ich dzielnica z Witkowskiemi. Jakób i w obozie i w radzie na sejmach ojczyźnie zasłużony, z Oszkowskiej h. *Lubicz* spłodził trzech synów: Stanisława, męża rycerskiego, Piotra i Alexandra, który ostatni od dóbr Witkowic nazwany Witkowskim. N. Jaroskowski, synowiec Jakóba, służył pod królewską chorągwią. Marcin z łęczyckiem podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Jaroszyński h. *Korczak*, ale z tą odmianą, że przez wręby przechodzi strzała ostrzem na dół, a nad koroną (niektórzy mitrę książęcą kładą) niema psa i czary. Dom starożytny na Wołyniu, dobrze ojczyźnie zasłużony, dziś głównie na Podolu i Ukrainie licznie rozrodzony. Dymitra na *Jaroszyńcach* 1565, który był posłem na sejm r. 1597 *(Niemc. ks. 2 fol. 205)* wspominają księgi gr. włodzimierskie. Syn jego Piotr ur. 1592, dziedzic Jaroszyniec i części Tywrowa w woj. bracławskiem, miał za sobą Pieńkowską h. *Suche komnaty*, z której następujące zostało potomstwo: Maryanna zaślubiła Sebastyana Kaletyńskiego, któremu wniosła posagiem część Tywrowa (ta część po wygaśnięciu Kaletyńskich (Kalityńskich) wróciła w dom Jaroszyńskich r. 1754), Jan, miecznik bracławski, porucznik chorągwi pancernej, *(Geneal.* kładzie go dziedzicem Koszowatej prawem lennem nadanej w r. 1653, ale to mylka, w tym bowiem czasie był nim Młodecki), zaślubił *1mo voto* Świderską, *2do voto* Katarzynę Golańską, — Stefan, rotmistrz chorągwi wołoskiej, który w nagrodę zasług miał nadane dobra Kierdan w woj. podolskiem r. 1653 *(dokum. w arch. famil.)* i Fedor (Teodor) († 1692) dziedzic dóbr Uhluwki na Wołyniu i Korostowice na Podolu, nadanych w nagrodę zasług wojennych r. 1652, podczaszy żytomirski, vice-rotmistrz chorągwi

pancernej *(Arch. gł. warsz. i akta gr. lwow.)*, — który podpisał elekcyą króla Jana III z woj. wołyńskiem (*Nies.*), żona jego Anastazya Jurewiczówna h. *Lis*, z której zostało córek dwie: Maryanna za Adamem Szeptyckim łowczym buskim i Anna *1mo voto* za Maciejem Szumowskim, *2do voto* za Michałem Lipskim i syn Paweł Joachim († 1739, pochowany w kościele OO. Dominikanów w Łucku), dziedzic Jaroszyniec, Olizarowa, Zerdynówki, Krutyhorba, Marjanówki, Wasylówki, Szerszni, Kuny, Woroszyłówki, Śpikowa, części Tywrowa, regimentarz wojsk kor. r. 1708, podkomorzy i marszałek bracławski 1732-35, czterokrotnie poseł na sejmy, marszałek generalnych sądów kapturowych *(Arch. gł. warsz., akta bracławskie i inne, Vol. Leg. VI fol. 669, Metr. kor. lib. 234, Teka Gub. Podosk.)*, ten miał za sobą Bogumiłę Piasecką h. *Janina* († 1740), z której oprócz córek: Petroneli *1mo voto* za Felixem Borejką kasztelanicem zawichostskim, *2do voto* za Kazimierzem Świdzińskim stolnikiem zwinogrodzkim, — Anny za Pawłem Niestojemskim rotmistrzem król. i Rozalii w klasztorze Brygidek w Lwowie — trzech zostało synów: 1) Augustyn, dziedzic dóbr Wasylówka i innych (te przeszły po jego śmierci na brata Zacharyasza), miecznik bracławski, poseł na sejm r. 1738, sędzia graniczny woj. bracławskiego, deputat na trybunał skarbowy radomski r. 1734. — 2) Adam w. chorąży koronny r. 1766, miał za sobą Eleonorę Pruszyńską h. *Ogończyk* — i 3) Zacharyasz († 1774, pochowany w kościele w Tywrowie) dziedzic dóbr ojczystych i po bracie Auguście wziętych, starosta dymitrowski, podstoli winnicki, porucznik chorągwi pancernej z woj. bracławskiego, z którem podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta, poseł na sejm i deputat na trybunał skarb. radomski 1754, fundator kościoła i klasztoru OO. Kapucynów w Kunie (a w Tywrowie odbudował spalony kościół i klasztor OO. Dominikanów), — ten miał za sobą Maryannę Szczeniowską, z której zostało sześciu synów: **pierwszy** Mikołaj (ur. 1742 † 1810, pochowany w Miastkówce), dziedzic Krzywego Jeziora, klucza miastkowieckiego i innych licznych włości, starosta wyszogrodzki, stolnik bracławski, marszałek powiatu tulczyńskiego, kawaler orderów ś. Stanisława i Orła Białego, fundator kościoła w Miastkówce, podpisał elekcyą króla Stan. Augusta z woj. bracławskiem, ten z Maryanną Kordysz miał córek trzy: Józefę za Fabijanem Lipińskim, Honoratę za Wacławem Jełowickim i Justynę za Michałowskim, oraz syna Jana (a nie Mikołaja, jak pisze *Zychl.*) (ur. 1780) dziedzica dóbr Miastkówki, Stawek, Haraczkówki i Szarapanówki, porucznika wojsk polsk., potem gwardyi ces. ros. (zkąd wyszedł do dymisyi w stopniu jenerał-majora), marszałka olgopolskiego, ten *1mo voto* zaślubił Annę Malczewską (z której syn Konstanty, ur. 1818, dziedzic Szarapanówki, z Waleryą Budzyńską h. *Dąbrowa* ma syna Konstantego Walerego ur. 1842), *2do voto* Barszczewską, *3tio voto* z Julią Tyzenhauzówną, z tej synowie: *a)* Bolesław, — *b)* Witold, dziedzic Haraczkówki, ożeniony z Pajewską, i mający z nią synów Juliana i Kazimierza. — *c)* Zygmunt, dziedzic dóbr Stawek i wielu innych, ożeniony z Jadwigą Tyzenhauzówną i *d)* Izabela, zaślubiona Tadeuszowi Wiktorowi. — **Drugi** syn Zacharyasza, Ignacy (ur. 1751), dziedzic dóbr Dzwonichy i wielu innych, starosta wyszogrodzki, kawaler orderu ś. Stanisława, zaślubił Elżbietę Czeczel, z której został jedyny syn Franciszek (ur. 1784), dziedzic dóbr Dzwonichy, Kublicza, Bogdanówki, Kapuścian i t. d., podkomorzy hajsyński, marszałek bracławski, kawaler orderu ś. Stanisława, tego z Anny Drzewieckiej h. *Nałęcz*, następujące zostało potomstwo: *a)* Oktaw, dziedzic Kublacza, marszałek gubernski kijowski, szambelan dworu ces. ros., który z Matyldą Czarnomską ma synów dwóch: Wiencesława i Mikołaja i córek także dwie: Oktawią i Eleonorę, — *b)* Edward, dziedzic Bogdanówki, ożeniony z Karoliną Rakowską h. *Trzywdar*, — *c)* Julia za Stanisławem Szczeniowskim, — *d)* Józef, dziedzic Dzwonichy i t. d., ożeniony z Karoliną Drzewiecką h. *Nałęcz*, z którą ma córek trzy: Annę, Maryą i Julię. — **Trzeci** syn Zacharyasza, Hipolit (ur. 1753), dziedzic dóbr Krutyhorba, Zerdynówki i innych licznych włości, podkomorzy hajsyński, — zaślubił *in 1mo voto* Maryą Potocką, z której został syn Piotr † 1866 i córka Klara za Czarnomskim, *2do voto* Paszkowską, z której miał synów trzech: Antoniego, dziedzica dóbr Kabatni, rotmistrza wojsk polsk., Alexandra i Jana. **Czwarty** syn Zacharyasza, Antoni (ur. 1762 † 1829, pochowany w Dreźnie), dziedzic dóbr Kuny z przyległościami, marszałek hajsyński, szambelan króla Stan. Augusta, kawaler orderu ś. Stanisława, zaślubił Józefę Jełowicką, z której jedyny syn Mikołaj, ur. 1800, umarł bezpotomny. — **Piąty** syn Zacharyasza, Wincenty (ur. 1763) dziedzic dóbr Jaroszyniec, Drygówki i t. d., szambelan króla Stan. Augusta, kawaler orderu ś. Stanisława, zaślubił Bogumiłę Bętkowską, z której synowie: Antoni, dziedzic Drygówki, marszałek olgopolski i Seweryn, dziedzic Jaroszyniec, który z Salomeą Szołajską ma syna Stanisława, dziedzica Drygówki, ożenionego z Kownacką h. *Suche komnaty* (tych syn Zygmunt). — **Szósty** syn Zacharyasza, Czesław (ur. 1768 † 1846, pochowany w Tywrowie), dziedzic dóbr Tywrowa i innych licznych włości, chorąży lwowski, marszałek winnicki, kawaler orderu św. Stanisława, — zaślubił Ewę Kamieńską h. *Jastrzębiec*, z której następujące zostało potomstwo: *a)* Bruno (ur. 1796) kurator honorowy, — *b)* Konstancya za Józefem Drzewieckim, wyższym oficerem legionów polskich, — *c)* Henryk, dziedzic dóbr Tywrowa, Nowego Konstantynowa i t. d., marszałek winnicki, który z Franciszką Gadomską h. *Rola* ma synów:

Walerego, Antoniego, Adama i córkę Krystynę, — *d)* Michalina *1mo voto* za Sewerynem Orłowskim h. *Lubicz*, *2do voto* za Zdziechowskim, — *e)* Edward, dziedzic dóbr Kuny i wielu innych, zaślubił Eleonorę Świejkowską h. *Trzaska*, z której córka Marya za Michałem Bonieckim h. *Bończa* i syn Czesław, dziedzic dóbr Kuny i innych, który z Elżbietą Stempkowską ma syna Edwarda i córek dwie: Maryą i Joannę, — *f)* Julia za Eustachym ks. Czetwertyńskim — i *g)* Hortenzya za Karolem Drzewieckim.

Jaruntowski h. *Prus 3tio*. W Jaruntach kiedyś w z. łomżyńskiej dziedziczyli; z tych Józef zostawił syna Jana, który ożeniwszy się z Ważanką z Wagacz, nazwał się Wagą, a potem Ważyńskim i drugiego Wawrzyńca, tego syn Wojciech wyniósł się na Podole, sędzią był gr. żydaczowskim i tam pojął Jakóba Popkowskiego córkę, z której dwóch synów było: Jan *ster.* i Bartłomiej, ten także dwóch synów spłodził: Jana *ster.* i Adama, który umarł kasztelanem sanockim, zostawiwszy z Ewy Druszkiewiczówny kasztelanki chełmskiej dwie córki: Antoninę za Siekierzyńskim i Angelę i synów trzech: Tobiasza, Zygmunta i Alojzego. *Niesiecki.* — Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich od r. 1431, gniazdo jego dobra Jarnołty albo Jarnałty, obecnie Jarunty; ztąd też różnie pisali się: *Jarnołtowski, Jarnułtowski, Jaruntowski.* Adam, kasztelan sanocki (o którym wyżej *Niesiecki*) miał także syna Józefa Bartłomieja, którego metryka chrztu zapisana w księgach kościelnych w Komborni pod r. 1696, ten czy inny syn Adama kasztelana miał córkę Annę, zaślubioną Dydyńskiemu pisarzowi z. sanockiemu i synów dwóch: Bartłomieja i Zygmunta, którego z Konstancyi Stadnickiej syn Jakób Jaruntowski legitymował się w sądzie gr. halickim r. 1782, jego synowie: 1) Jan Zygmunt, członek Stanów gal., którego z Zawadzkiej synowie: *a)* Jan Andrzej, dziedzic dóbr Twierdza pod Mościskami, oficer wojsk polsk., kawaler krzyża *virtuti militari*, poseł na sejm ustawodawczy r. 1848 i na sejmy krajowe, członek Stanów gal., — zaślubił w r. 1835 Karolinę Kraińską *z Hermanowic*, z którą oprócz córek: Alexandry za Bronisławem Ujejskim dziedzicem dóbr Lubsza i Kamilli za Adolfem Rakowskim, dziedzicem Starej wsi w król. polsk., — ma syna Jana, dziedzica dóbr Demianow, Załanów i Twierdza, ten z Maryą margrabianką Léalie, córką Franciszka i Teofili Jaruntowskiej ma synów: Franciszka i Władysława, oraz córkę Maryą, — *b)* Antoni, dziedzic Jabłonki, członek Stanów gal., oficer wojsk polsk., ten z Anieli Kraińskiej zostawił córkę Marcelinę za Zenonem Słoneckim, dziedzicem dóbr Krechowice i Surowce, posłem na sejm krajowy i *c)* Teofila za Franciszkiem margrabią de Léalie, oficerem wojsk austr. 2) Tadeusz († 1820) dziedzic dóbr Sforcowa, którego z Suchodolskiej synowie: *a)* Dominik, ożeniony z Anną Rościszewską, z której zostawił córkę Antoninę za Ksaweryn Jaruntowskim i syna Tytusa ożenionego *1mo voto* z Pelagią ks. Woroniecką, *2do voto* z Teofilą Wysocką — i *b)* Franciszek († 1856), który zaślubił *1mo voto* Anielę Bajewską, (z której syn Zygmunt, oficer wojsk austr.), *2do voto* Antoninę Jaruntowską.

Jaruski, w Małopolsce. Teresa ksieni buska zakonu Premonstrateńskiego 1672. Są w mińskiem. *Nies.*

Jaruzelski h. *Ślepowron*, w podlaskiem. Wacław chorąży z. bielskiej z sejmu 1703, komisarz na rozgraniczenie województwa podlaskiego z Prusami. Tomasz cześnik drohicki do tejże funkcyi naznaczony i trzeci Stefan podstoli podlaski, miał za sobą Maryannę Węglińską podsędkównę z. chełmską. Tomasz obywatel z. drohickiej, spłodził synów dwóch: Franciszka cześnika drohickiego i Władysława chorążego z. bielskiej, który z Anastazyą Kurzeniecką chorążanką z. bielskiej, zrodził córek trzy: Zofię za Wilczewskim podkomorzym wizkim, Teresę za Niewiarowskim chorążym czerniechowskim i Krystynę, która *1mo voto* była za Franciszkiem Oładkowskim podczaszym nurskim, *2do voto* za Chądzyńskim miecznikiem żytomierskim, oraz synów czterech: Michała *ster.*, Kazimierza w zakonie Soc. Jesu, Franciszka podczaszego z. bielskiej, który z Maryanną Niwińską, córką Pawła wojskiego podlaskiego, zostawił potomstwo, czwartego Józefa, męża rycerskiego, bezpotomnie zeszłego w r. 1735. Benedykt miał syna Fabiana, który z Katarzyną Kanigoską, córką wojskiego bielskiego, zostawił dzieci i Sebastyana, który z Zubowską miał sukcesorów. Grzegorz spłodził Wojciecha podczaszego nowogrodzkiego, którego żona Komarnicka bezpotomna. Grzegorz także *ster.* Teofila była za Fabianem Franciszkiem Wilgą podkomorzym derpskim i generałem w wojsku koronnem. To *Niesiecki.* — Gniazdem domu tego, są dobra Jaruzele w z. drohickiej. Wojciech Jaruzelski, podczaszyc bielski, podpisał elekcyą króla Stan. Augusta, był potem wojskim podlaskim i posłem na sejm r. 1767 z woj. podlaskiego. Synowie jego: Wincenty i Benedykt; tego ostatniego syn Antoni Józef, dziedzic dóbr Ruś Stara (w łomżyńsk.) legitymowany w Heroldyi król. polsk., umarł r. 1845 zostawiwszy z Felicyi Skiwskiej oprócz córki Estery za Julianem Pstrokońskim w kaliskiem — synów czterech: Wojciecha, który po ojcu odziedziczył dobra (ten z Heleną Filipkowską ma czworo dzieci): Władysława zmarłego *ster.*, Adolfa, Dersława i Józefa; z tych ostatni, w skutek wypadków z r. 1863, w których czynny brał udział — wyszedł do Francyi, zkąd wróciwszy do Galicyi, zaślubił Baltazarę Kraińską († 1880), córkę Edmunda, dziedzica dóbr Leszczowate, z Różnieckiej urodzoną, — z którą nabywszy prawem dziedzictwa wieś Jawornik

Ruski pod Dynowem, tam osiadł, a w r. 1880 wybrany został członkiem Rady powiatowej dobromilskiej: ma syna Józefa i córkę Maryą — małoletnie.

Jaryczewski. Tak wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jarykowski. W z. łomżyńskiej. Paweł podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. *Niesiecki.*

Jarząbkowski h. *Gozdawa*, w sandomierskiem wojew. *Niesiecki.*

Jarzębiński h. *Dąbrowa*, pod Świeciem. Dominik, córka jego za Danielem Białoskórskim. *Nies.*

Jarzębiński h. *Radwan*, w Prusiech, to *Okolski*, niewiem czy nie ciż co wyżej. *Niesiecki.*

Jarzecki h. *Rogala.* Jarzecka była za Misiowskim h. *Jelita. Niesiecki.*

Jarzyna h. *Trzaska* albo *Biała*, w rawskiem i krakowskiem. Dawniejsi przodkowie ich pisali się hrabiami z Biały, potem z Trębaczowa i Rudek. Pierwszy Racibor z Panigrodu, od Ziemowita i książęcia mazowieckiego, u którego pieczęć trzymał, dlatego że jarzynę rad jadał, Jarzyna nazwany, toż samo imię i na swoich zlał potomków; pierwszem małżeństwem miał córkę jednę, którą wydał za Brzostowskiego, drugiem małżeństwem z Ługowską spłodził synów czterech: Piotra, Jana, Wojciecha i Jakóba. Z tych 1) Piotr z Puczniewską miał córek sześć: jedna z nich poszła za Kucińskiego, druga za Forka, *2do voto* za Krosnowskiego, trzecia za Piekarskiego, czwarta za Krosnowskiego, piąta za Radlińskiego i szósta za Burdana. Synów zaś czterech: Jana, Piotra, Mikołaja i Lenarta. Z tych **pierwszy** Jan Jarzyna Woda podczaszy kor., dla wstrzemięźliwości swojej, z której wodę tylko pijał, Woda nazwany, był w expedycyi pod Połockiem 1574, z Szpotówną Duninówną dwóch miał synów: Piotra i Jana, tyleż córek, z tych jedna za Strzemboszem z Damojewic, *2do voto* za Walewskim chorążym sieradzkim, druga za Młodeckim. Piotr, syn Jana Wody, u Zygmunta III rotmistrz, potem podkomorzy rawski, z którym tytułem posłował na sejm 1611, deputowany do ukojenia związkowych, deputat na trybunały kor., z pierwszą żoną Duninówną Wolską miał córkę jednę Koniecpolską, z drugą żoną Maszkowską stolnikówną łęczycką, była córka Zofia za Pawłem Zielińskim podkomorzycem sandomierskim, synów zaś siedmiu spłodził: 1) Piotra *ster.*, 2) Chryzostoma kasztelana inowłodzkiego, którego córka jedynaczka z Przedkowskiej urodzona, za Kątskim podstolim sochaczewskim, 3) Jana, tego z Krzysztoporskiej syn jeden Jan ożenił się z Karską, z której były dwie córki, jedna z nich za Golianem, druga za Boczkowskim i pięciu synów: Adam, który z Dankowskiej spłodził Władysława i Alexandra, Kazimierz z Madalińską i Mikołaj z Bieniewską *steriles*, Marcin proboszcz daleszycki, Stanisław probeszcz wartski. 4) Władysława, tego z Oborskiej córka za Arnoldem Łagonią chorążym zakrocimskim, *2do voto* za Łuszczewskim. 5) Jędrzeja cześnika podlaskiego bezpotomnego. 6) Hieronima, tego z Bełdowskiej skarbnikówny gostyńskiej córek trzy: jedna zaślubiona Dziboniemu bezdzietna, druga Zbroskiemu, trzecia Bartoszewskiemu, synów zaś sześciu: Kazimierz, tego z Gosławskiej córka jedynaczka Anna, Piotr *ster.*, Stanisław proboszcz bielski, Mikołaj proboszcz regnowski, Adam i Jerzy z Kowalską zostawili potomstwo. 7) Racibora, tego z Łajczewskiej kasztelanki sochaczewskiej, córka Pilichowska i synów czterech: Mateusz, Adam, ten z Stamirowskiej miecznikówny sochaczewskiej miał córki, Tomasz i Zygmunt, ten z Wężykówną zostawił potomstwo. Jan, brat rodzony Piotra podkomorzego rawskiego, dziedzic na Krzykowicach, w wielu expedycyach, osobliwie jednak w Multanach z Łaskim rotmistrz, z Kłodnicką spłodził Alexandra, Stanisława i Samuela. Alexander z Ręcalską miał córek trzy i syna Jana, który z Karnickiej zostawił Stanisława, ten z Gocławską spłodził Marcina, ten z Szypowską miał synów sześciu: Samuela, który z Janowską spłodził czterech synów, dwaj z nich potomstwo zostawili, drudzy *ster.* **Drugi** Piotr, brat rodzony Jana Wody, pułkownik, aż do zgrzybiałego wieku w obozie lata trawił, pod Sokolą zamkiem, lubo już podeszły w leciech, z konia zsiadłszy, pieszo szedł na sukurs; w zasługach wziął lennem prawem Brzustek, córkę tylko jednę wydał za Brzechfę. **Trzeci** Mikołaj *sterilis.* **Czwarty** Lenard dworzanin u króla francuskiego Henryka, dla osobliwszych cnót swoich tak mu był przypadł do serca, że mu syna swego Henryka, najprzód polskiego a potem francuskiego króla, w młodszych leciech pod instytucyą poddał; w nagrodę zasług swoich miał do zgonu życia swego z skarbu jego opatrzenie; powróciwszy z Francyi, pojął Dębowską, z niej miał trzech synów: Jakóba, Samuela i Wiktoryna. Z tych Jakób z Zawadzką miał pięć córek: Radziątkowską, Domaniewską i Lizowską. *2do voto* pojął Brzostowską, z której krom córek dwóch: Karsznickiej i Papieskiej, synów trzech zostało: Tomasz i Rafał *ster.* i Marcin kasztelan sochaczewski, ten spłodził dwie córki z Masłomeckiej, jedna poszła za Adama Nowomiejskiego sędziego z. rawskiego, druga za Wolskiego podstolego sochaczewskiego, synów zaś czterech: Abrahama chorążego a potem podkomorzego rawskiego, ten *1mo voto* złączył się z Jarzynianką sędzianką krakowską, *2do voto* z Konstancyą Lipską Łada, siostrą wojewody kaliskiego, *3tio v.* z Karską wdową, ze wszystkiemi *ster.*, — Stanisława kasztelana sochaczewskiego, z tym tytułem podpisał konfederacyą gener. 1696, ten *1mo voto* z Borkowską córkę Annę spłodził zakonnicę, *2do voto* z Joanną Zapolską, Kazimierza podkomorzego sieradzkiego córką, wdową po Walewskim, miał syna i córek dwie. Rafała, ten z Brzoską *ster.* Stefana wojskiego rawskiego,

ten z Bełdowską, zostawił synów czterech: Marcina, Adama, Abrahama bezpotomnych i Antoniego (tego z Reklewskiej dwie córki: Teresa i Beata i syn Abraham Józef w stanie duchownym) i córek cztery: Elżbietę za Olszewskim skarbnikiem wieluńskim, Zofią za Prażmowskim, Konstancyą za Sławskim a potem za Wiśniowskim i Maryannę za Grotowskim. Wiktoryn, syn Lenarda, czterdzieści lat wojenną traktując, umarł *ster.* Samuel, brat rodzony Wiktoryna, z Starzyńską miał córkę Łącką i synów dwóch: Piotra i Pawła. Piotr *1mo voto* z Krzęciewską spłodził synów dwóch: Samuela kawalera maltańskiego, drugi *sterilis* umarł i córki trzy: jedna Krzyjewska, druga Łożkowska, trzecia Rożnowa a potem Sielska. *2do voto* Piotr z Markowską zostawił synów czterech: Jakóba, którego pierwsza żona Sadkowska, z niej syn Michał, druga Żardecka, z niej syn Konstantyn. Wojciecha i Jana *ster.*, Alexandra hrabię na Biały, żona jego Krzeczkowska, z niej syn Józef wojski rawski, z Niszczyckiej kasztelanki płockiej ma córek pięć: Teresę, Franciszkę, Wiktoryą, Barbarę i Antoninę. *3tio voto* Piotr z Pruską spłodził syna Michała. Paweł, brat tegoż Piotra, którego z Pągowskiej córka Michałowska, a z Kameckiej córka Jadwiga. Jan, drugi syn Racibora na początku położonego, zwano go Serwatką, miał synów trzech i córkę jednę za Lubiszewskim Balcerem. Wojciech, trzeci syn Racibora, córki jego z Nieborowskiej: jedna Plichcina, druga Charlęska. Jakób, czwarty syn Racibora, synowie jego z Grabianki: Stanisław i Bronisław. Stanisław z Pileckowską zostawił córkę jednę, która poszła za Niewiadowskiego, *2do voto* za Gnatowskiego. Tenże Stanisław *2do voto* z Świdzińską miał syna Maxymiliana, który z Libiszewską spłodził trzech synów: Waleryana, Adama i Wiktoryna *ster.* Michał, brat rodzony Piotra, a niegdy synowiec Racibora, spłodził Mateusza i Maxymiliana. Mateusz sędzia wojskowy, w wielu kampaniach odważnie stawając, pod Cecorą poległ *ster.* Maxymilian roztropności wielkiej i biegłości w prawie niepospolitej, sędzia z. sochacz. i kapturu krakowskiego, poseł na sejm koronacyjny 1632, potem sędzia gr. krakowski, dalej pisaz z. krakowski, marszałek w trybunale kor., miał za sobą Zawadzką pisarzównę z. sier., ale z nią dzieci nie było, potem Zofią Kosicką, córka jego Anna za Marcinem Borkowskim podwojewodzim i sędzim lwowskim. *Geneal.* tego domu trzy mu córki przypisuje: Oltarzewską, Wędrogoską i Krosnowską i syna jednego Maxymiliana sędziego krakowskiego, którego dwie córki zostały, jedna z nich żyła z Giebułtowskim *ster.*, druga z Abrahamem Jarzyną podkomorzym rawskim. N. Jarzyna miał za sobą Annę Petrykowską, z której synowie: Adam, Jan i Michał. *Geneal. Olesnic.* — N. Jarzynianka była za Wojciechem Mączyńskim łowczym sieradzkim. Na pierwszą wyprawę chocimską czternastu Jarzynów przeciwko Turkom mężnie stawało. *Nies.*

Jarzyński h. *Trzaska.* Józef, syn Jana. (*Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*) Ten dom umieszczają *Kurop.* i *Małachowski.*

Jasieńczyk herb, (zob. str. 45), ma kilka odmian: u Kowalskich klucz z zębami na obie strony, u Pawłowiczów Łukiańskich w polu czerwonem klucz, na nim serce strzałą przeszyte i to samo na hełmie, u Obuchowiczów patrz na str. 78.

Jasienicki. Jan, Piotr, Eliasz i Konstanty w sądzie gr. przemyskim r. 1782, a Jakób syn Jana, oraz Julian, Leon, Antoni, Jan i Emilian, wnukowie Jana w wydziale Stanów galic. r. 1832 — legitymowani. Ten sam zapewne dom co Jasieniecki h. *Kornic.*

Jasieniecki h. *wł. Ks. Kojał.* pisze, że z książąt ruskich idą. Z tych według niego, Konstantyn Wojna Jasieniecki był wojewodą na Łukach, syn zaś jego Iwan wojewodą smoleńskim (roku jednak nie położył), Konstantyn, syn Iwana, pisarzem z. witebskim, był to ojciec Samuela, Krzysztofa, Alexandra i Daniela. Alexander wojski witebski, podwojewodzy wileński, starosta bracławski. Jasieniecki Wojna Rumiło 1632. Hryhory miecznik mozyrski, fundator cerkwi jasienieckiej. Mikołaj horodniczy i pisarz gr. nowogrodzki. Rafał wojski nowogrodzki. Hrehorego syn Alexander kasztelan nowogrodzki, córka jego jedna *1mo voto* za Ogińskim miecznikiem lit., *2do voto* za Stanisławem Poniatowskim h. *Ciołek* podskarbim w. lit., umarła *ster.* w Smoleńsku u Moskwy, druga była za Tyzenhauzem wojewodą mścisławskim. Drugi Mikołaj kasztelan nowogrodzki, tego potomstwo wymarło. Brat ich Alexander horodniczy nowogrodzki, z Korsakówny sędzianki z. nowogrodzkiej, spłodził Jana podczaszego nowogrodzkiego, deputata na trybunał lit. 1700, posła na sejmy 1710 i 1712, ten z Teofilą de Raes zostawił Henryka proboszcza bobrojskiego † młodo. Jana w gwardyi król. chorążego, Antoniego w zakonie Soc. Jesu, Krystynę młodo zmarłą, Reginę za Maryanem Chreptowiczem starostą werbelskim i Wiktoryą. Jan podsędek miński, Samuel skarbnik rzeczycki. Konstantyn podkomorzy bracławski, miał za sobą Ogińską wojewodziankę połocką, wdowę po Chaleckim staroście mozyrskim. Wojna starosta bracławski zginął pod Olkinikami 1700, córka jego *1mo voto* za Brzostowskim kasztelanem mścisławskim, *2do voto* za Pociejem podczaszym lit. N. sędzia z. rzeczycki † 1725, z Giżycką zostawił potomstwo. Konstantyn Wojna sędzic z. rzeczycki, deputat na trybunał lit. 1725. N. podkomorzy rzeczycki. N. sędzia z. mścisławski. Cypryan miał za sobą Obuchowiczównę kasztelankę nowogrodzką. Piszą się zaś z Jasieńca w woj. nowogrodzkiem. N. podkomorzanka rze-

*

czycka była za Janem Siliczem podczaszym kijowskim. N. Wojna stolnik witebski, żona jego Katarzyna Kendzierzawska 1656. Stefan kasztelanic nowogrodzki 1678. Daniel podstarości jezierzyński. *Const. 1678 fol. 22.* Rafał Jan stolnik mścisławski 1674. Samuel wojski witebski w tymże roku. Franciszek Wojna skarbnik mozyrski, pisarz gr. mścisławski 1700. *Niesiecki.*

Jasieniecki h. *Kornic*, w wołyńskiem. Łazarz Jasieniecki. *Metr. wołyńska 1528.* Marcin w woj. ruskiem 1632. Tyle *Niesiecki.* — Michał Jasieniecki (ale nie wiadomo na pewno jakiego herbu), podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta z woj. połockiem. R. 1760 Józef i Jan Jasieniecky, synowie Stanisława *z Jasieńówka* i Anny Szeptyckiej, wnukowie Macieja czy Marcina i Łotuszyńskiej (ta owdowiawszy wyszła za Łomikowskiego) — czynią w grodzie łuckim podział dóbr Detynicze w pow. łuckim położonych. Z tych Jan osiadł na Podgórzu lwowskim, — miał za sobą Różę Morlanz, z której oprócz córek: Zofii za Płazem, Antoniny za Mazurkiewiczem i Maryanny za Nowackim — został syn Andrzej (ur. 1753, chrzcony w Kołomyi), który przechodząc wszystkie stopnie wojskowe, w r. 1780 był rotmistrzem chorągwi Wilga wojewodzica czerniechowskiego, dziedziczył wieś Murzyniec w pow. zwinogrodzkim, ten zaślubił Salomeę Suchodolską, z której cztery córek zostało: Petronela za Wierzanowskim, Maryanna za Rohozińskim, Zofia za Krzywieckim i Alexandra — i synów dwóch: 1) Hipolit Ignacy (ur. 1800 † 1873 pochowany w Złotopolu) i 2) Karol Franciszek (ur. 1790 † 1858 pochowany w Złotopolu), współdziedzic wsi Lipianka w pow. czehryńskim, deputat komisyi obrachunkowej pow. zwinogrodzkiego, tego z Tekli Ułaszynówny chorążanki trembowelskiej, córka Walerya za Jotejką sędzią taraszczańskim i synów trzech: 1) Józef Władysław Jakób (ur. 1824 w Kopiowatej) współdziedzic Lipianki w pow. czehryńskim, w r. 1858 radca honorowy, urzędnik cywilno-wojskowy depart. inspekt. ministerstwa wojny. 2) Prosper (ur. 1833 w Krasnopulce w pow. hajsyńskim) współdziedzic Lipianki, w r. 1854 deputat zgromadzenia szlacheckiego gub. kijowskiej, żonaty z Maryą Ułaszyn i 3) Ludwik Eliasz (ur. 1834 w Krasnopólce) współdziedzic Krasnopólki, sekretarz kolegialny, w r. 1854 podsędek Izby krymin. gub. kijowskiej. Wspomniony wyżej Andrzej Jasieniecki, otrzymał wraz z potomstwem przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w zgromadzeniu deputacyi szlach. gub. podolskiej r. 1835, potwierdzone w senacie petersb. r. 1838. Ci biorą przydomek *Wojna.* Do tychże należą i również uzyskali uznanie dawnego szlachectwa, potomkowie Bazylego Jasienieckiego, obecnie dziedziczący wieś Worowo w pow. żytomirskim, o których atoli nie mamy bliższych szczegółów.

Jasieniecki h. *Leszczyc.* Tak stoi wymieniony u *Małach.*

Jasieński. Jędrzej i Albert. *Nobil.* w Metryce kor. 1597 fol. 76. *Czacki.*

Jasieński h. *Dołęga*, w dobrzyńskiej ziemi. Szymon podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. *Nies.* — R. 1778 Xawery komornik gr. gnieźnieński. Kazimierz r. 1788 podczaszy żydaczewski. *Kras.* — Adam i Franciszek Jasieńscy w r. 1731 dobra Jasienie w z. dobrzyńskiej dziedziczyli. Franciszek podwojewodzy błeński 1789. Mikołaj *z Jasieńca* w r. 1790 poseł na sejm z wojew. sandomierskiego. *Herb. rodz. szl. 1853.* August i Roch, synowie Ignacego, — Władysław, Rajmund i Ignacy, synowie Rajmunda, — Leon syn i Maryanna córka Maxymiliana, — Teodor i Jan, synowie Mikołaja, — Jan i Antoni, synowie Antoniego — i Ignacy, syn Jana — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jasieński h. *Jasieńczyk*, w pomorskiem. Antoni sędzia z. tczewski, w r. 1764 poseł na sejm z pow. puckiego. *Herb. rodz. szl. z r. 1853.*

Jasieński h. *Poraj*, w krakowskiem. *Okolski* Krakowianów Jasieńskich pod herbem *Gozdawa* położył, podobno *Bielskiego* świadectwem uwiedziony, który Pawła Jasieńskiego, o którym niżej, Gozdawitą napisał. *MS. Konop.* i drugi *o Fam. Prusk.* o Jasieńskich, którzy z w. krakowskiego przenioślszy się, w Prusiech osiedli, twierdzą, że się herbem *Poronia* pieczętują, i owszem *MS. Ks. Rutki* powiada, że herb *Poronia* dopiero od Kazimierza króla w r. 1462 był nadany rycerzowi herbu *Gozdawa* za znaczne zasługi; nic pewniejszego, żeby to powinno paść na tego Pawła Jasieńskiego, o którym niżej, ile że właśnie o tym czasie kwitnął, atoli *Baran. in MS.*, że są herbu *Poraj* twierdzi, musi tedy być, że podobieństwem tych trzech herbów, Gozdawy, Poraju i Pogoni uniesieni, jedni z Jasieńskich Porajem, drudzy Poronią się szczycą. Ja tu (mówi *Nies.*) *z Baran.* położę Jasieńskich w krakowskiem. Piotr człowiek rycerski, siostra jego Anna była za Jędrzejem Oleśnickim h. *Dębno.* Paweł z pierwszą żoną spłodził Teodora i Pawła i córkę Zofią Czaplińską, z drugą Anną Morską, córką Stanisława z Krupczanki urodzoną, żył bezpotomnie. Piotr dziedzic na Kijach i Szczekocinach, był podstarościm oświecimskim, zostawił potomstwo z Oleśnicką h. *Rodwan*, córką Jędrzeja żupnika krakowsk. Wojciecha Brandyszówna pisarzówna z. zatorska małżonka. Szymon pojął wdowę po Piotrze Chrząstowskim, wspominają go Konstyt. 1626, gdzie gdy posłował na sejm, deputowano go na trybunał radomski. Krzysztof 1597 burgrabia zamku krakowskiego. Samuel pobórca w zatorskim i oświecimskim 1626. Marcin, Szymon i Alexander 1705. *Niesiecki.*

Jasieński h. *Poronia*, w chełmińskiem i pomorskiem. Że się tym herbem pieczętują świadczy to, że w Nowym jest ołtarz ś. Michała u OO. Bernardynów nad Wisłą, z tym napisem: G. D. *Joannes Jasieński suo ac Fratris sui in bello Moschovitico necati, nec non totius familiae suae nomine, hanc aram Deo dicat*, herby cztery przytem, Poronia, Jastrzębiec, Ostoja i Rogala. Toż o Jasieńskich Prusakach pisze *Hist. Possel. Pol. Pruthen. fol. 634.* Pierwszy w Prusiech osiadł Paweł Jasieński, najprzód stolnik sandomierski, bełzki i chełmski starosta 1468, potem podskarbi kor. i ziem pruskich, oraz starosta malborski 1479, nakoniec kasztelan sandomierski, mąż waleczny i zasłużony, umarł wieku swego 56. Są w tym domu trzy przywileje, jeden Janowi Jasieńskiemu od króla Kazimierza w Piotrkowie 1464 dany, drugi 1477, trzeci Adamowi Jasieńskiemu braci jego dany 1512, który świadczy, że ojciec ich nietylko Kazimierzowi, ale i Alexandrowi królom był dobrze zasłużony. Tenże Alexander król wspomnionemu Adamowi i synom jego starostwo nowskie konferował i sumę tysiąca czerwonych złotych na niem zapisał. Michał człowiek rycerski z krajów pomorskich wyszedłszy, z Janem Karolem Chodkiewiczem hetmanem w inflantskiej expedycyi długo służąc i tam dwóch rodzonych braci zbywszy, w Litwie osiadł; to *MS. o Fam. Prusk.*, raczejby jednak miał mówić, z innym Chodkiewiczem hetmanem, który żył za Kazimierza króla, ile że dom Jasieńskich już za Zygmunta I króla w Litwie kwitnął, jako się mówi pod Jasieńskimi Jastrzębczykami, zgadza się jednak *MS. Pruski* z *Wituskim*, że Porończyk do Litwy się przeniósł, czemu zaś herb Poronia w Jastrzębca zamienił, niewiadomo. N. Jasieński miał za sobą Czapską z Konarskiej urodzoną. Jasieńska była za Franciszkiem Białochowskim, druga za Janem Kossowskim. Franciszek sędzia pucki i syn jego Stanisław, posłowie na sejm 1730. *Niesiecki.* — R. 1778 Karol vicesregent czerski. Klemens podstarosta liwski. Stanisław sędzia tczewski. Alexy komornik graniczny czerski. W ks. litewskiem r. 1778 Jan krajczy wileński. Jan krajczy kowieński. *Kras.*

Jasieński h. *Rawicz*, w łukowskiej ziemi. Szymon, w różnych językach biegły, miał za sobą *1mo voto* Dzibałtowską, *2do voto* Boratyńską, córkę Piotra i Oraczewskiej. *Niesiecki.* — W r. 1778 Balcer pisarz z. czerski. Józef wojski łukowski. R. 1788 Leon podczaszy liwski. *Kras.*

Jasieński h. *Sas.* Józef, Wojciech i Jan, synowie Tadeusza. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1854*; ten sam dom co **Jasiński.**

Jasieński i **Jasiński** h. *Wąż.* Tych umieszcza *Małach.*

Jasienowski. *Nobilit.* w konst. r. 1676.

Jasiński. Wincenty. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Jasiński h. *Dołęga.* Tomasz syn Franciszka i Franciszek syn Szymona. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Jasiński h. *Jasion*, który jest taki: pióra trzy gęsie, obok siebie pionowo, nad hełmem trzy pióra strusie, — nadany r. 1848. *(Krzyżan.)* — Franciszek syn Jana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jasiński h. *Jastrzębiec*, w ks. litewskiem. *Kojał. in MS.* i *Wituński* w kazaniu *Radosny grób*, o nich świadczą, kędy ten drugi przydaje, że pierwszy, który do Litwy wszedł Jasiński, był h. *Poronia.* Mikołaj pisarz litewski, podkomorzy wileński, o którym czyni wzmiankę *Stryjk. lib. 19 cap. 8*, ten z Maryanny Sapieżanki wojewodzianki nowogrodzkiej (tu się myli *Histor. Sapieh. part. 3 fol. 95*, gdy o tej Maryannie powiada, że była za Jasieńskim kasztelanem łęczyckim, podskarbim koronnym, bo ten dawniej żył za Kazimierza króla, jako niżej obaczysz, a Sapieha wojewoda nowogrodzki czy smoleński, już za Zygmunta Augusta) spłodził te córki: Apolonią, ta z Alexandrem Masalskim wojewodą mińskim, na której pogrzebie miał Kazanie *Wituński.* Justynę, ta za Gedrojcem wojewodą mścisławskim. Alexandrę Bilińską, stolnikową wilkomierską. Cecylią Judycką, stolnikową rzeczycką, Elżbietę Kazanowską i Konstancyą zakonnicę Benedyktynkę. Wojciech kuchmistrz lit. za Zygmunta I. Brat jego Józef archidyakon wileński 1550. Mikołaj sekretarz król. 1579. Mikołaj, najprzód kantor wileński, z którym tytułem był na synodzie piotrkowskim 1607, a potem proboszcz wileński; bibliotekę swoją oddał OO. Bernardynom wileńskim. Jan podkomorzy wileński 1632, którego synów dwóch, jeden z nich obrał stan duchowny, drugi zostawił dwóch synów: Stanisława i Jana. *Nies.* — Do tych zdaje się należy Jakób, urodzony w Wilnie, znakomity jenerał wojsk Rzeczypospolitej, poległy pod Pragą 1794, — poeta.

Jasiński h. *Sas*, w łęczyckiem. Stanisław mąż rycerski, z Barbary Żołędziówny spłodził syna Jana; brat Stanisława Jan pod Winnicą osiadł, z ruskiem woj. podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Maciej podstarości i sędzia gr. sieradzki 1621. Alexander 1632. Kazimierz 1648 w łęczyckiem, Alexander i Jędrzej w z. sochaczewskiej 1674. Anna za Stanisławem Radzickim, podstolim zakrocimskim. Camillus zakonu kaznodziejskiego, wydał *Director. Elect. Praelat. 1641 in 4to. Nies.* — Jędrzej z Salomeą Brochowską h. *Zadora* spłodził Michała, który z Anną de Zawisze miał syna Felixa, od tego z Jadwigą Brochowską córka Magdalena za Adamem Gnoińskim. *Wielądko.*

Jasiński h. *Topór.* W jędrzejowskim kościele nadgrobek wystawiony Barbarze Jasińskiej, zmarłej 1604 z tym herbem, w którym konwencie Piotr przeor 1620 żyć przestał. Jadwiga była za Wojciechem Gawłowskim. *Niesiecki.* — Michał, dziedzic dóbr Kanica *(akta gr. warsz. 1727)*, miał

miał za sobą Annę Zaborską, z której syn Jakób (ur. 1734 w Rozwadowie), z Katarzyną Laskowską spłodził syna Wojciecha (ur. 1767), po którym z Maryanny Cichomskiej trzech zostało synów: Tomasz (ur. 1797 w Rozwadowie), Franciszek (obydwaj legitymowani w Heroldyi król. polsk. 1846) i Jerzy (ur. 1789) członek Towarzystwa Myśliwych obwodu nadsańskiego, ten zaślubił w r. 1826 Agnieszkę Wojakowską, z której dwóch zostało synów: 1) Józef (ur. 1828 w Rozwadowie), radca sądu krajowego we Lwowie, poseł na sejm krajowy i do Rady państwa w Wiedniu, który z Maryą Żakiej ma syna Zygmunta (ur. 1871 w Złoczowie) i córek dwie: Jadwigę i Zofią, — i 2) Maxymilian (ur. w r. 1829 w Rozwadowie) c. k. pocztmistrz i członek Rady pow. w Nowym Sączu, który z Ludwiką Warnicką ma synów trzech: Gustawa, Kazimierza i Henryka, oraz córkę Annę. Tegoż domu Antoni, Rafał, Ludwik, Andrzej i Szymon, synowie Ignacego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Teresa, córka Michała de Lscin Jasińskiego (nie wiadomo jakiego herbu) była *1mo voto* za Michałem Białkowskim, *2do voto* za Kazimierzem Czarnieckim r. 1741. *Act. cast. et ter. Cracov.*

Jasiński h. *Złotowąż*. Jakób. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Jasilkowski h. *Rawicz*, w sieradzkiem województwie. Michał skarbnik czerwiński, pobórca 1635. Antoni 1697. *Nies.*

Jasinkowicz h. *Jasieńczyk*. Antoni. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Jaskał. Dawny dom w Litwie. *Malach.* — Ten sam dom zapewne co **Iskold.**

Jaskłowski h. *Radwan*, w ziemi zakrocimskiej; jednaż ich dzielnica z Rybińskiemi, z tych Jan był podsędkiem zakroczymskim. N. miał za sobą Helenę Brodowską h. *Łada*, z nią miał synów trzech: Bartłomieja, Jana i Sebastyana bezpotomnych i córek cztery: Helenę za Zabłockim, Katarzynę *1mo voto* za Mieszkowskim, *2do voto* za Żebrowskim, Dorotę za Jankowskim i Annę za Popowskim. *Niesiecki.*

Jaskmanicki h. *Leliwa*, w z. przemyskiej. Anna sędziego przemyskiego córka, za Janem Fredro. Jan siostrzeniec Stanisława Orzechowskiego sławnego skryptora, pojął Annę Fredrównę, Stanisława córkę. Zuzanna za Janem Parysem Drohojewskim. N. miał za sobą Annę Drohojewską *sterilem*. Piotr stolnik sanocki, złączył się z Anną Wesslówną dóbr znacznych dziedziczką, jako: Nikłowic, Orchowic, Koczerzyna, Hołodówki, Mokrzan, Leśniowic, Dubaniowic, z tej spłodził Jędrzeja podstolego kijowskiego, którego z Anny Grzymalanki był syn Józef, który miał za sobą Katarzynę Zaleską, ale z nią żadnego potomstwa nie zostawił i tak na nim dom Jaskmanickich ustał. Siostry Józefa były: jedna za Janem Wielowiejskim h. *Półkozic*, druga Barbara za Mikołajem Michałowskim stolnikiem brzeskim kuj., trzecia Marcyanna *1mo voto* za Dulskim, *2do voto* za Orzeszkiem komornikiem podolskim. Czwarta Petronela za Jędrzejem Świrskim chorążym dobrzyńskim, ale *ster. Niesiecki.* — Zofia za Jerzym Dzieduszyckim kasztelanem lubacz.

Jaskold, w ks. litewskiem. Dorota skarbnikówna grodzieńska, była za Janem Oziębłowskim, a pobobno jedenże dom z Jaszczołdami, o którym niżej. *Niesiecki.*

Jaskólski h. *Leszczyc*, w sanockiej ziemi i w Wielkopolsce. Błażej miał za sobą Marcinkowską 1568. Maciej podsędek kaliski, poseł na sejm 1629, ztamtąd deputowany na trybunał radomski i znowu na sejm 1631. Któryś z tego domu pojął Elżbietę, córkę Jana Kobierzyckiego. Chryzostom pisarz gr. poznański, poseł na sejm 1638, potem kasztelan santecki i z sejmu 1653 deputat na trybunał skarbowy lwowski. Alexander podsędek z. i surrogat gr. kaliski 1666, ten z Katarzyny Gorazdowskiej spłodził syna Adama. Mikołaj proboszcz strzeliński 1643. Dorota ksieni płobocka 1615. N. pułkownik, bijąc się mężnie pod Korsuniem w niewolę wzięty. Stanisław Maryusz mężny wojownik, kasztelan kijowski 1676, umarł wojewodą czerniechowskim. Dorota za Janem Gnińskim wojewodą chełmińsk. Wojciech starosta stuliński, z sejmu 1703 komisarz na uspokojenie dyferencyi pogranicznych między ziemiami ruskiemi i Węgrami, miał za sobą Ludowikę Ciświcką. Helena Franciszka Dobrzyckiego małżonka. *Niesiecki.*

Jaskołowski, w z. przemyskiej. Jan 1697. *Nies.*

Jaśkowski h. *Jasieńczyk*, w woj. łęczyckiem. Jan wojski łęczycki, w r. 1788 deputat z woj. łęczyckiego na trybunał koronny piotrkowski. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Jan, syn Pawła, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jaskulecki. Ludwik w poznańskiem 1674 podpisał elekcyą Jana III. Zofia *1mo voto* za Stanisławem Jarockim, *2do voto* za Mikołajem Baranowskim h. *Rawicz. Nies.*

Jaślikowski h. *Jastrzębiec*, w ruskiem woj. kładzie ich *Niesiecki* i pisze, że Gabryel i Jerzy Władysława IV podpisali elekcyą, a Gabryel Kątny w czerniechowskim Jana Kazimierza i że N. Jaślikowska była za Jakóbem Branickim h. *Korczak.* Atoli byli i w lubelskiem, z tych Jakób Kazimierz z Jaślikowa Jaślikowski w r. 1690 dobra Wygnanowice w woj. lubelskiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Józef syn Ignacego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jaśniski. Kilku tego nazwiska wymienia *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Jasnoborski Jaśko *nobilit.* r. 1642.

Jasnogorski h. *Jasieńczyk*. Stanisław kuchmistrz kor., żonie swojej zmarłej 1636 nagrobek postawił w kościele warszawskim u ś. Jana. *Niesiecki.*

Jastkiewicz. Jerzy legitymowany w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Jastkowski h. *Rawicz*, w z. przemyskiej. Agnieszka ksieni u Panien Brygitek w Lublinie 1605. Alexander sędzia z. przemyski, z sejmu 1683 komisarz na rozgraniczenie od Węgier, dwa razy zawierał śluby małżeńskie, jedna z żon jego była Rybińska. Wiktoryn, brat Alexandra, miał za sobą Kuczkowską, z tej zostały trzy córki: Zofia Goworczewska, Anna Rzeszowska, Helena *1mo voto* Warzycka, *2do voto* Dedyńska i syn Stefan, tego pierwsza żona Prusinowska, druga Brzostowska, z pierwszej był syn Alexander, który pojął Kobierską, z drugiej była córka Radomyska i synów dwóch: Jerzy, który pojął Kędzierzawską i Józef Soc Jesu, rektor w Słonimie, z młodszych zaś lat rycerską traktował. Któryś z tego domu miał za sobą Ożarowską. *Niesiecki.* — Katarzyna Jastkowska za Ludwikiem Dębno Krzyżanowskim.

Jastkowski h. *Radwan*. Tak umieszcza *Małach.*

Jastrzębczyk herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: w prawem niebieskiem polu krzyż kawalerski złoty, w środku złotej podkowy oclami do góry, — w lewem zaś czerwonem pęk liktorski złoty z zarzuconym wieńcem, nad pękiem gwiazda srebrna; w szczycie hełmu jastrząb wzlatujący w prawo, w szponach prawej nogi takiż pęk jak w tarczy — trzymający. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Janowi Zielińskiemu, synowi Ignacego, sekretarzowi komisyi instrukcyjnej przy Radzie Stanu królestwa — dyplomem cesarza i króla Mikołaja I z dnia 29 kwietnia (11 maja) 1841. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Jastrzębecki albo **Jastrzębowski** h. *Jastrzębiec. Niesiecki* i *Małach.*

Jastrzębiec 2do herb: tem się różni od pierwszego, że jastrząb w szczycie hełmu stoi na krzyżu kawalerskim złotym. Używają go Kapicowie.

Jastrzębiec 3tio herb: Tem się jedynie różni od pierwotnego, że w tarczy nad podkową dodana jest gwiazda złota. Używają go Mierczyńscy.

Jastrzębiec 4to herb: I w tym jedyna ta różnica, że nad podkową dodane są dwa złote dzwonki obok siebie. Używają go Unierzyscy.

Jastrzębiec 5to herb: W polu niebieskiem, w środku podkowy oclami do góry — dwa kawalerskie krzyże srebrne, jeden nad drugim; w szczycie hełmu jastrząb wzlatujący w prawo, w szponach prawej nogi podkowę z dwoma jak w tarczy krzyżami — trzyma. Używają go Jaczyńscy.

Jastrzębiec 6to herb: W polu niebieskiem na barku złotej podkowy krzyż srebrny kawalerski, u oclów podkowy po jednej strzale, prawa ostrzem na dół, lewa ostrzem w górę w lewo tarczy skośnie skierowane; w szczycie jastrząb w prawo wzlatujący, z małą podkową złotą barkiem w dziobie. Używają go Grębeccy.

Jastrzębiec 7mo herb: W polu niebieskiem podkowa złota oclami na dół, w jej środku krzyż kawalerski złoty, a na barku półtora krzyża srebrnego, na którym noga zbrojna w kolanie zgięta, stopą w lewo; szczyt hełmu taki sam jak w pierwotnym herbie Jastrzębiec. Używają go Gliszczyńscy.

Jastrzębiec 8vo herb: W polu niebieskiem w środku podkowy strzała z rozdartem skrzydełkiem, ostrzem w górę; w szczycie hełmu jastrząb w prawo, w szponach prawej nogi podkowę ze strzałą trzymający. Używają go Niemyscy podług Heroldyi król. polsk., lubo ci w Austryi podług Herbarza Tyrofa, mają krzyż jeszcze pod strzałą, a w szczycie hełmu pięć piór strusich.

Jastrzębiec 9ta herb: W polu niebieskiem w podkowie — dwie strzały na krzyż ostrzem w górę; w szczycie hełmu to samo jastrząb w szponach trzyma. Używają go Wdinowiczowie.

Jastrzębiec 10mo herb: Na tarczy owalnej w polu szarem srebrna podkowa oclami w górę, w środku której krzyż czarny; w szczycie hełmu jastrząb taką samą jak w tarczy podkowę z krzyżem — trzyma. Używają go Kozłowscy.

Jastrzębiec 11mo herb: Tem się różni od pierwotnego, że jastrząb w miejsce podkowy w szponach — pierścień złoty w dziobie trzyma. Używają go Zielonkowie.

Jastrzębiec h. *wł.* Na starożytność tego domu i że jeszcze za pogańskich w Polsce monarchów kwitnął, wszyscy się zgadzają autorowie, a niektórzy przydają, że jeden z Jastrzębczyków między dwunastu wojewodami, którzy kiedyś po dwakroć tem państwem rządzili, znajdował się. *Papr. in Strom.* twierdzi, że jeden z tej familii w cudzych krajach będąc, tam chrześciańską religię przyjął i przyjęcia jej Mieczysławowi książęciu polskiemu był powodem. Najdawniejszego z tego domu kładzie *Papr.* z przywileju klasztornego, Mszczuja kasztelana sandomierskiego w r. 999 za Bolesława Chrobrego i dwóch synów jego: Mszczuja i Jana, którzy się pisali z Jakuszewic i byli kanonikami krakowskimi, od Lamberta biskupa uczynieni 1061, o czem i inni historycy piszą. *Długosz* w r. 1084 wspomina tych Jastrzębczyków, którzy przyszli z Węgier z Mieczysławem synem Bolesława Śmiałego, na pisanie Władysława monarchy stryja jego, to jest Borzywoj syn Mszczuja, Zbylut, Dobrogost, Zema, Odolaj, Jędrzej i dobra im konfiskowane, o zabicie ś. Stani-

sława biskupa, wszystkie powrócił. Derszław podczaszy u Bolesława Krzywoustego 1114, którego synom Wojciechowi i Derszławowi, z których Wojciech był chorążym sandomierskim, Bolesław Kędzierzawy nadał przywilej na wsi Jakuszewice i Kobelniki, przytacza ucinek jego *Papr. o herb.* atoli długi przeciąg lat między ojcem ich i niemi, to jest lat sto sześćdziesiąt i sześć, wierzyć temu nie pozwala, żeby byli synami Derszława podczaszego. Borzywoja i Derszława Jastrzębczyków dziedziców na Jakuszowicach, tamże z przywileju klasztornego wypisał *Papr.* danego 1199. Piotra syna Wojciechowego, chorążego sandomierskiego, tamże liczy. Swentosław biskup pozn. † 1176. Piotr Brevis, albo Mały nazwany, biskup płocki, † 1254. Jan biskup wrocławski na Szląsku, pierwszy z Polaków na tę katedrę wstąpił, † 1072. Jakób z Raciborowic kasztelan sandomierski, zginął pod Chmielnikiem w r. 1241. Michał kasztelan krakowski 1225. Mistuj wojewoda krakowski 1242. Ścibor wojewoda łęczycki 1242. Mściug wojewoda sandomierski 1342. Mszczuja podkomorzy krakowski za czasów Kazimierza Wielkiego. O Pawle Koszczienie, który się pisał z Sendziszowa, znajdziesz w Długoszu pod r. 1399. Jędrzej biskup wileński, nazwany od Litwy Wasilo, za czasów Władysława Jagiełła króla 1399, mąż uczony i bogobojny. Marcisz brat rodzony Jędrzeja biskupa, ten w Nowem mieście klasztor OO. Franciszkanom nadał i zmurował, tenże i Zborów kupił, od którego Zborowscy. Wojciech arcybiskup gnieźnieński od r. 1423, z ojca Derszława, z matki Krystyny, we wsi Łubnicy urodzony, między inszem licznem potomstwem; w Bensowie kościół wymurował 1407, a potem przy nim zakonników ś. Pawła pustelnika osadził, wsie do niego nadał: Bensową, Bensówkę, Bydłową, Bystronomice; krom tego w Warszawie kolegiatę wystawił, a przy katedrze poznańskiej Mansyonarzów fundował; miasteczko Jastrzębie od swego imienia nazwane, założył, dwa przytem kościoły farne, jeden w Wysokim w z. lubelskiej, drugi w Korytnicy w sandomierskiem fundował i nadał. Ołtarzowi ś. Agnieszki w katedrze krakowskiej dziesięciny naznaczył; prebendy dwie, teologiczną i jurydyczną w Gnieźnie fundował, a w Kaliszu trzecią, w Łęczycy ołtarz postawił, kanoników regularnych do Kłodawy przywrócił i kościół ich w kolegiatę zamienił, zszedł z tego świata 1436, mąż poważny, rozsądny i wielki ojczyzny miłośnik, jako go chwali w swojej historyi *Dług.* i *Damal. in Vitis Archiepisc. Gnesn. Starow. in Vitis Episc. Crac.* Znaczne był pieniądze zebrał, które się sukcesorom jego dostały, luboć jeszcze za żywota swego kupił był dla nich Rytwiany w sandomierskiem, a w łęczyckiem Borzysławice, gdzie na obudwu tych miejscach prebendy fundował. Od tego czasu sukcesorowie jego pisać się poczęli z Rytwian; brat jego był Ścibor wojewoda łęczycki, ten miał synów dwadzieścia, wszystkich konterfekty widział w kościele bensowskim *Papr.*, ale podpisów pod niemi niepodobno było wyczytać, — ośmiu ich na pruskiej wojnie zginęło, dwunastu różnemi kasztelanami było. To *Niesiecki*, który dodaje tu jeszcze o Domaszewskich to samo mniej więcej, co wyżej na str. 463 podaliśmy z *Duńczewskiego.* — W aktach *Metryki kor.* ks. V. fol. 109 znajduje się przywilej Ziemowita książęcia mazowieckiego (w części drukowany u *Papr. Herby Ryc.* i u *Kap. Mil.*), z r. 1408, który przytaczamy tu jako cenny materyał do rozjaśnienia początków kilkudziesięciu rodów, z jednego i tego samego pochodzących szczepu.

Semovitus Dux Masoviae, princeps et dominus terrarum Plocensis, Sochaczeviensis, Gostynensis, Plonensis, nec non haeres Visnensis, significamus etc. consideratis et diligenter inspectis fidelibus ac constantibus servitiis, quibus se nobis nobiles viri nostri fideles, de genealogia et clenodio Bolestarum infrascripti fratres, propinqui et clenodiales a multis retroactis temporibus promptiores exhibuerunt, et in futurum exhibebunt Deo dante, volentesque infrascriptos nominatim nobiles et eorum successores legitimos speciali dono nostrae ducalis munificentiae prosequi et favore, ut eo volentius et uberius ad nostra famulamina et nostrorum successorum possent promoveri: universos et singulos omnes nobiles infrascriptos praenominatos, tum et clenodii Bolesty, ac quemlibet ipsorum, ac eorum successores legitimos conjunctim et divisim istos, qui huic scripturae inseruntur, videlicet: Bolestam castellanum Wyszogrodensem, Nadborium vexilliferum, Pomściborium fratrem ejus, Petrum et Gogorno fratres et haeredes de Kempa; Jacusium cum fratribus de Psary; Petrum Kruglica de Czeszewo, Swantoborium patrem ipsius, Stiborium, Albertum fratrem ejus, Bolestam haeredes de Czeszewo; Boguslaum et Cristinum de Cziszewo; Bartholomaeum, Swiantoslaum, Bogusz et Albertum de Mysliszewo; Mroczslaum haeredem de Necz; Nicolaum de Kozłowo, Paulum etiam de Kozłowo, Wawrzentam, Albertum etiam de Kozłowo, Petrum cum fratre suo Wszeborio de Kozłowo; Joannem de Koszlowo, alium Joannem, Petrum, Florianum, Stanislaum de Koszlowo; Sandek, Cristinum, Albertum, Joannem, Mathiam de Nagorki; Albertum de Mankowa; Troianum, Jaszkonem, Stiborium, Mścislaum de Grampo; Petrum de Lukowiec, Mroczkonem fratrem ipsius, Dobeslaum, Mroczek, Witkonem etiam de Lukowiec haeredes; Niewrzydium, Borzyslaum, Nicolaum de Chełstowo, Joannem et Nicolaum etiam de Chełstowo; Stanislaum, Joannem, Nicolaum de Zalesice; Bolestam, Nicolaum, Ratiborium, Mathiam de Bandzisław; Sieciech, Nicolaum, Stanislaum, Vitkonem, Mroczslaum de Szoman; Mathiam de Jeżewo, Joannem fratrem ipsius et filios Leonardi haeredes etiam de Jeżewo; Stanislaum,

Paulum fratrem ejus de Somowo; Zdzislaum, Wszeborium, Andream haeredes de Szimowo Joannem de Milewo, Petrum, Nasil, Swiantoslaum, Albertum, Paulum, Joannem alium, etiam haeredes de Milewo; Stanislaum de Niedrosz, Joannem, Frankonem, Albertum, Mrocslaum, Vitum, Paulum, Martinum haeredes etiam de Niedrosz; Stanislaum de Mankowice; Falantam cum fratre Simone de Budkowo, Ratiborium etiam de Budkowo; Frankonem de Dzirwanowo; Albertum, Stanislaum de Dziewanowo; Petrum de Witosławice, Mieczk, Cristinum, Mścislaum, alium Mścislaum, Joannem, Nicolaum de Witosławice; Mikiel de Osiek, Andream, Michaelem, Wielislaum, Stiborium fratrem ejus etiam haeredes de Osiek; Nicolaum de Banty, Cristkonem filium ejus, Derslaum, Albertum, Mathiam, Andream, Laurentium, Swiantoslaum, Petrum, Smislaum, Albertum fratrem ejus haeredes etiam de Banty; Cristkonem de Kuchary; Bartholomaeum et fratrem ejus Paulum de Koziebrody; Paulum de Krassowo, Zdzislaum, Albertum, Ratiborium, Cristinum, Stanislaum etiam de Krassowo; Wieleborium et Albertum fratrem ejus de Miszyno; Nicolaum de Belkowo; Petrum de Drochowo; Szemian de Jankowo; Alexium, Petrum de Malewo; Joannem de Przedpelcz, Paulum, Mieczkonem, Włościborium, Petrum, Miloy etiam haeredes de Przedpelcz; Szmiszkonem, Stiborium de Moykowo; Stanislaum de Gloczino; Nicolaum, Mścislaum de Tlubica; Albertum de Chorzewo; Boguslaum, Swiantoslaum, Laurentium de Dzangulewo; Nicolaum, Frankonem, Paulum, Michaelem de Konat; Laurentium et alium Laurentium, Joannem de Bobrowo; Cristinum de Przeradz; Troianum de Sawicz; Mancz, Martinum, Bolestam, Albertum Kmola de Rzestkowo; Michaelem et Andream filiastrum ejus de Szandzino; Albertum de Dziebakowo; Hos omnes nobiles nominatim descriptos, et quemlibet ipsorum . . . . . ac pueros haeredes et successores legitimos de genealogia, proclamatione et clenodio Bolesty progressos et progrediendos, ab hac vice aeviternis temporibus liberamus penitus, et absolvimus ab omni potestate et jurisdictione, et ab omnibus judiciis nostri Ducatus palatinorum, castellanorum, judicum, subjudicum et quorumvis officialium, et peramplius coram ipsis, vel alio ipsorum in omnibus causis non tenebuntur respondere, nisi coram nobis, personaque nostra ducali, vel nostrorum successorum, in omnibus causis tam magnis, quam parvis respondebunt etc.

Jastrzębski h. *Dołęga*, w z. gostyńskiej Jastrzębski 1623. Mikołaj i Stefan w z. rożańskiej podpisali elekcyą Władysława IV, Michał, Jana III. Władysław Kazimierz z Jastrzębla, Tomasz i Józef Jastrzębscy w ks. litewskiem 1700. *Nies.*

Jastrzębski h. *Jastrzębiec*, z tych był N. sędzia halicki temi czasy. *Nies.* — Jakób, skarbnik łukowski, w r. 1758 dobra Ostrowce w woj. sandomierskiem — dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Jastrzębski h. *Korwin.* Stanisław legitymował się w sądzie gr. halickim r. 1783.

Jastrzębski h. *Łabędź*, w rawskiem. Jastrzębska z Zawiszanki h. *Półkozic* urodzona, była za Kudelskim 1693. Stanisław wojski z. halicki, o nim konst. 1662 fol. 26 i 1667 fol. 22. Dominik w kujawskiem, miał za sobą Annę Boszkowską. Piotr w zakonie Soc. Jesu. *Nies.*

Jastrzębski h. *Slepowron*, w z. łomżyńskiej. Agnieszka ksieni w Zawichoście wtóra po ś. Salomei, zakonu ś. Klary, reguły ś. Franciszka z sześćdziesiąt dziewic, wespół z nowicyuszkami i z księdzem Stanisławem kaznodzieją, z dwunastą towarzyszów tegoż zakonu *Conventualium*, od Tatarów, za powodem Daniela ruskiego króla, na nabożeństwie pozabijani, w kościele ś. Damiana, dla cudów, które Pan Bóg przy ich ciałach czynił, pogrzebieni, imiona ich wpisane w *Życiu ś. Salomei* u *Crom.* r. 1282. Jastrzębska była za Walentym Fredro, podczaszym przemyskim. *Academus* Jastrzębski Kwasibarszcz, miał za sobą Cielemęcką. Marcin podsędek łukowski 1704 podpisał konfederacyą sandomierską. Jan podstoli lubelski 1489. Adam chorąży chełmski, dziedzic na Bieszczy, o których świadczą księgi lubelskie. Jędrzej z Maryny Mroczkówny h. *Nieczuja*, miał syna Adama dworzanina królowy Anny, często jeździł w legacyi do Szwecyi, w nagrodę swoich zasług wziął dobra niektóre w wiślickim powiecie, z Gralewskiej zostawił czterech synów: Stanisława i Adama w stanie duchownym, Dominika, który z Anną Burzkowską h. *Osoria* zostawił potomstwo i Wojciecha Kazimierza. *Niesiecki.* — R. 1778 Józef regent z. łukowski. R. 1788 Jan, miecznik lubelski. Kazimierz wojski, Benedykt sędzia z. łukowski. *Kras.*

Jastrzębski h. *Zaręba*, w poznańskiem. Bazyli zakonu kaznodziejskiego, wydał do druku *Uwagi Duchowne* 1670. *Nies.*

Jasudowicz. Tak stoi wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jaszczołd h. *Trąby*, z tą odmianą, że nad każdą trąbą trzy róże białe w polu czerwonem. Wojciech. *Nies.* — Jan, Henryk i Franciszek, synowie Wojciecha, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Z tych jeden dziedziczył znaczne dobra na Podlasiu pod Terespolem r. 1855.

Jaszczółtowski h. *Belina*, w brzeskiem kujawskiem. Piotra wspomina *Okolski.*

Jaszczowski. N. miał za sobą Sienicką, od której córka Katarzyna Janiewska i synów dwóch: Jan dziedzic na Kozycach i Jędrzej Jaszczowscy. *Niesiecki.*

Jaszczurowski h. *Rawicz.* Maciej, kustosz kolegiaty sandomirskiej, legitymował się w sądzie gr. sandeckim r. 1782.

Jaszewski h. *Ślepowron*. Wojciech syn Józefa, — Andrzej, Adam, Józef, synowie Kajetana, — Teodor, Piotr, synowie Wojciecha, — Floryan syn Ignacego — i Ignacy syn Jana. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851-54.*

Jaszkowski h. *Kościesza*, tak o nich świadczą nasi pisarze. *Niesiecki.*

Jaszowicz. Samuel długo w wojsku koronnem służąc, do szlachectwa przypuszczony 1662. *Nies.*

Jaszowski Ludwik. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. p. 1851.*

Jaszowski h. *Lubicz*, w sandomierskiem. Franciszek Piotr z Jaszowic podpisał elekcyą Jana Kaz. Stefan z grodzieńskiego, Jana III. Mikołaj z Jaszowa, kasztelan wizki 1282. *Damal. in Episcop. Cuj. fol. 198.* N. temi czasy miał za sobą Kuczkowską. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni skarbnik latyczowski. *Kras.*

Jawecki h. *Nałęcz*. Szymon, Bazyli, Joachim, Józef, Mikołaj i Jan, legitymowani w sądzie z. buskim r. 1782.

Jawgieł h. *Łabędź*, w połockiem i ks. żmudzkiem. Sebastyan chorąży upitski 1613. Waleryan horodniczy połocki 1632. Walenty miał syna Dawida, który spłodził Rafała miecznika upitskiego 1674. Adam, wyniósłszy się z Litwy na Ruś, dom Jagiełłowiczów rozmnożył, jako się wyżej mówiło. *Nies.*

Jawojsz. Józef, Alojzy i Antoni, legitymowani w sądzie z. lwowskim r. 1782.

Jawor h. *Kościesza*. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Malach.*

Jawornicki h. *Gozdawa*, w sandomierskiem. Piotr podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego 1587. Samuel surrogat wieluński 1621. Alexander 1632. Jan i Marcin 1648. Józef podstarości gr. chęciński, sędzia kapturowy woj. sandomierskiego 1674. Jan Kanty 1697 i Jędrzej z matki Eleonory Podłęskiej kasztelanki połanieckiej urodzony, (ta poszła potem za Kobierzyckiego pisarza z. kalisk.) *Nies.* — W r. 1778 Jan wojski sochaczewski. Józef podkomorzy sochaczewski. *Kras.* — Wojciech w r. 1722 dobra Janowice, Grochocice i Montowice w woj. sandomierskiem, — Andrzej *z Obic* wieś Jasic, a po jego śmierci synowie Antoni, Wojciech i Paweł w r. 1752, — Antoni chorąży bracławski i synowie jego Ignacy i Wojciech, dobra Buszkowice i Kornacice w wojew. sandomierskiem w r. 1784 — dziedziczyli. Józef w r. 1764 poseł na sejm z ziemi sochaczewskiej. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Paweł, Melchior, Adam i Felix, synowie Wojciecha, — Michał, Adolf, synowie Józefa, — Erazm syn Ignacego, — Roch syn Wojciecha i Antoni syn Józefa — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jaworowicz. *Nobilt. non praec. scart.* w konst. r. 1768.

Jaworowski h. *Gozdawa*. Tak umieszcza *Malach.*

Jaworowski h. *Lubicz*, w Mazowszu, na Polesiu i w trockiem woj. Wojciech w trockiem, Fiedor, Michał i Alexander w nowogrodzkiem. *Nies.* — W r. 1788 Benedykt wojski sierpski. *Krasicki.*— Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. brańskich od r. 1569; gniazdo jego dobra Jaworówka w ziemi bielskiej.

Jaworowski h. *Pobóg*. Jan, syn Kazimierza. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. z r. 1854.*

Jaworski *Saryusz* h. *Jelita*. Kilku tego domu wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1851* jako legitymowanych ze szlachectwa, — ci się piszą *z Jawory* i stale biorą przydomek *Saryusz.*

Jaworski h. *Kościesza*. Samuel w ruskiem woj. 1632. Michał w z. łomżyńskiej, Marcin w sandomierskiem 1648. Bazyli z Jawora, z ruskiego poseł na konwokacyą 1648. *Nies.* — Kazimierza Jaworskiego i Ludwiki z Kobrówny córka Anna, za Stanisławem Matczyńskim.

Jaworski h. *Sas*, w Prusiech. Wojciech z Wilczewskiej spłodził Teodorę Waldowską i synów czterech: z tych Jan w zakonie Soc. Jesu, jest w druku jego *Faederata Marti Bellona, na weselu Donhoffa woj. połock.* 1724 i drugi *Spongia dolent. Vellus, na pogrzebie Krosnowskiego wojewody czerniech.* 1724. *Niesiecki.* — *Duńczewski Sasów* a nie *Kościeszów*, jak pisze *Niesiecki*, osadza na *Jaworze* w ziemi przemyskiej i utrzymuje, że pochodzą od Wanczałucha grafa węgierskiego, który za Ludwika i Władysława Jagiełły królów polskich, zasłużył tu sobie przez rycerskie dzieła i heroiczne odwagi, że go król Jagiełło godnością szlachecką ozdobił i nadał mu dobra znaczne, na trzy mile wzdłuż w z. przemyskiej leżące, to jest wieś Turkę, Jaworę z atynencyami i Ilnik, jako świadczy przywilej w Medyce dany 1431, którego to przywileju, jako i innych potem królów polskich z kilką przywilejów razem jest oblata w ziemstwie przemyskiem 1633. Pomieniony graf Wanczałuchus, mając synów trzech: Zanka, Chodka i Iwanka, podzielił między nich dobra pomienione. Zanko osiadł na *Jaworze*, od którego Jaworscy; Chodko na *Turce*, od którego Tureccy; Iwanko na *Ilniku*, od którego poszli Ilniccy, którym to herb Sas, z Węgier przeniesiony, nadany jest. To *Duńcz.* — Około r. 1750 był Jaworski pisarz sanocki, ten oszczędnością wielkie sumy zebrał, które się dostały bratu jego kanonikowi przemyskiemu, który je na chwałę Bożą łożył, w Krośnie Kapucynów fundował, do fundacyi misyonarzy w Brzozowie znacznie się przyłożył, wiele kościołów a między niemi parafialne w Starej doli, Sanoku i Lasku podźwignął, tamże umarł. R. 1778 Józef komornik gran. przemyski. *Kras.* — Józef radca nadw. austr. i Gabryel

członek Stanów. synowie starosty kotelnickiego i Siekierzyńskiej, otrzymali w r. 1782 tytuł hrabiowski austryacki z odmianą w herbie. Z tych Gabryel z Załęską *steril.*, z Batowskiej miał syna, Józef zaś z Orzechowską miał trzech synów: Hugona, Franciszka i Antoniego. Tego domu przeszło stu głów familii legitymowało się w różnych sądach i w wydziale Stanów galic. od r. 1782 aż do dzisiejszych czasów. Z tych jedni biorą przydomek *Czerwakowicz*, inni *Gbowicz*, *Dubik*, *Tajewicz*, *Gołdycz Leniewicz*, *Gołdycz Woręczak*, *Horoszkowicz*, *Ihnacewicz*, *Jusypowicz*, *Kotarbowicz*, *Kosaczewicz*, *Łyskowicz*, *Martycz*, *Miryowicz*, *Ostraszewicz*, *Petraszewicz*, *Piórkiewicz*, *Piszkiewicz*, *Romanowicz*, *Szustejowicz*. Z tych zdaje się jeden dziedziczył w r. 1880 wieś Malawę pod Birczą.

Jawrysz, w woj. wileńskiem. Mikołaj Jawrysz 1648 podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Jaykowski h. *Jelita*, w sieradzkiem ich gniazdo. Fiedor ziemianin wołyński kwitnął 1528, o czem *Metryka Wol.* Krzysztof, o czem Konst. 1623. *Nies.* — W r. 1778 Marcin komornik graniczny łucki. *Krasicki.*

Jazdowski h. *Dąbrowa*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Malach.* — Rodzina ta kwitnęła dawniej w ziemi wizkiej, z tą bowiem ziemią podpisali elekcyą króla Augusta: Adam poseł wizki, Antoni, Józef i Maciej — Jazdowscy. Jedna linia zamieszkuje dziś w nowogrodzkiej gub. w pow. białozierskim i ta jest skoligaconą z Ogińskimi. *Kosiński* kładzie im jednego kasztelana pod r. 1282.

Jazgarek herb: Tarcza wzdłuż rozdzielona: prawe srebrne, lewe czerwone pole, przez środek obydwóch części tarczy ryba złota w prawo, nad nią jedna, pod nią dwie róże czerwone obok siebie w prawej części tarczy; w szczycie hełmu trzy gałązki róży z kwiatami. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Fryderykowi Kaulbersz, porucznikowi gwardyi pieszej kor. — dyplomem króla Stanisława Augusta z dnia 17 lutego 1791.

Jazgarski. Jan w warszawskiej ziemi pobórca, z sejmu 1619 naznaczony. *Nies.*

Jazłowiecki h. *Abdank*, na Podolu, z dawna pisali się z Buczaca, z czego poznać, że jednejże dzielnicy byli z Buczackiemi Abdankami, atoli już obadwa te domy zeszły; w herbie, tem się od inszych Abdanczyków różnili, że na hełmie pół lwa nosili, który w łapach Abdank trzymał. Jazłowiec, z którego się oni pisali, zamek obronny między rzeką Strypą i Hnierolą. *Okolski in Russia Florida* kładzie najdawniejszego z tego domu, bo jeszcze przed r. 1444 Michała Jazłowieckiego. Wacław był wojewodą podolskim, ten jeszcze za króla Jagiełła starostą będąc ruskim i podolskim, Tatarów mężnie był pogromił; potem na pustyni sobie życie obrał, przy kaplicy św. Katarzyny, którą był uprosił u biskupa krakowskiego, przy której twierdzę był wystawił i Benedyktynami miejsce osadził, to pisze *Vandigus in Annal. Min.* t. 7 pod r. 1477. Mikołaj kasztelan kamieniecki 1565. Jerzy najprzód wojewoda podolski, a potem ruski, hetman polny kor. a potem wielki, lubaczowski, śniatyński i czerwonogrodzki starosta, swoim duktem w r. 1528 tysiąc Tatarów pod Kamieńcem podolskim trupem na placu położył, a w drugim roku pod Oczakowem kilka pułków ich zniósł chwalebnie. Posłował dwa razy do dwu cesarzów tureckich od króla Augusta I, umarł 1575. Tarłówna krajczanka kor. trzy mu córki powiła: Jadwigę za Janem Bełzeckim kasztelanem halickim, fundatorka OO. Dominikanów w Morachwie; Annę za Marcinem Czuryłem i trzecią za Wolskim z Podhajec, synów zaś czterech: Michała starostę chmielnickiego, † 1582, Mikołaja starostę śniatyńskiego, lubaczowskiego, czerwonogrodzkiego i sokalskiego, który posłem będąc od stanów koronnych r. 1576, Stefanowi ks. siedmiogrodzkiemu królestwo ofiarował, Jankulę wojewodę z wielu ludzi jego rycerskich pojmał i do Lwowa przyprowadził, kędy z rozkazu króla Stefana ścięty; fundował OO. Dominikanów w Jazłowcu i dwie wsi do tego przyłączył Chmielową i Olchowiec, kędy po śmierci 1595 złożony z Jadwigą Bełzecką siostrą swoją; Jędrzeja starostę czerwonogrodzkiego młodo zmarłego; Hieronima wojewodę podolskiego, ten z Eleonorą ks. Ostrogską, Janusza kasztelana krak. córką, żyjąc bezpotomnie, ostatnim z tego domu zszedł z tego świata 1607, miał zajście z Stanisławem Stadnickim z Łańcuta, ale ich śmierć pogodziła. *Nies.*

Jazłowski. Jazłowska była za Rzewuskim, podczaszym lwowskim. *Nies.*

Jazwiecki h. *Biberstein*, w płockiem i krakowskiem. Krzysztof żupnik wielicki † 1630, jako jego nadgrobek świadczy w Wieliczce. Jerzy r. 1600. Zofia była za Stanisławem Bystrzejowskim, podwojewodzym sandomierskim h. *Nieczuja*. *Nies.*

Jazwiński h. *Grzymała*. Paweł w r. 1700 dobra Wydźgowo i Puchały w powiecie brańskim, Marcin, podczaszy sanocki, w r. 1786 i 1791 dobra Jazwiny-Koczoty, Michałów, Stoków, Złotki i Pęsewo w ziemi nurskiej, Ignacy w r. 1790 dobra Pijanowo, Daczki, Głosy, Michny i Stożki w z. zakroczymskiej — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Ignacy syn Walentego, — Franciszek syn Ignacego, — Wincenty, Ignacy, Walenty i Wiktor, synowie Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jazwiński h. *Pomian*. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Jedlecki. Księgi gr. ostrzeszowskie wspominają ich w r. 1619. Stefan z poznańskiem województwem podpisał elekcyą Władysława IV. Maciej 1562. Stanisław 1660. *Nies.*

*

Jedlina herb: Tarcza owalna wzdłuż rozdzielona, ze skrajem złotym: w prawem polu niebieskiem pół lwa wspiętego w prawo, — w lewem czerwonem trąbka myśliwska złota, a pod nią gwiazda złota sześciograniasta; nad tarczą korona bez hełmu, w której trzy pióra strusie. Herb ten wraz z dziedzicznem szlachectwem nadany Wilhelmówi Krystynowi Jakobson (nobilitowanemu r. 1790) — dyplomem Stanisława Augusta z dnia 6 stycznia 1792.

Jedliński h. *Nabram*, w sieradzkiem. Maciej podstarości chęciński. Bartłomiej proboszcz nowomiejski, dziekan lubelski 1689. *Nies.*

Jednorożec herb, patrz **Bończa.**

Jędruski. Szczepan legitymowany r. 1782 w sądzie z. lwowskim.

Jędrzejewicz. Marcin. Tak wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Jędrzejkiewicz, w woj. wileńskiem r. 1632. Kazimierz podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Jędrzejowicz albo **Jendrzejowicz** *(de)* h. *wl.*, który jest taki: W polu niebieskiem podkowa; w szczycie hełmu z koroną, dwa pióra niebieskie i ręka w miecz zbrojna. Jan, Ormianin, dziedzic dóbr Nieborowo, Hyżna i Dylęgówka w pow. rzeszowskim, wielce się przyczynił do podniesienia krajowego przemysłu, w nagrodę czego wyniesiony do stanu szlacheckiego, dyplomem cesarza Józefa II z dnia 20 maja 1786. *(Bar. Żyw. ś. Orm.* i *Pocz. szl.)* Tego czy innego Jędrzejowicza umieszczają w swoich dziełach *Kuropatn.* i *Małach.* — Tego Jana syn czy dalszy potomek Ludwik, miał za sobą Helenę Mieroszowską, córkę ordynata Stanisława.

Jędrzejowski h. *Jastrzębiec.* Jana nadgrobek jest w kościele Franciszkańskim w Krośnie, z herbem Jastrzębiec. Łukasz 1632 w województwie ruskiem. *Nies.* — Jan Jędrzejowski nobilitowany w Metryce kor. r. 1592 fol. 381.

Jędrzejowski h. *Nałęcz*, w lubelskiem. Alexander i Remigian 1632. Stefan w bełzkiem 1648. N. porucznik poległ pod Chocimem. *Niesiecki.*

Jedwabiński h. *Trzywdar*, w ziemi wizkiej, piszą się z Jedwabny. Paweł chorąży wizki, Stanisław i Jan podpisali elekcyą Władysława IV, Stanisław i Jan w z. nurskiej Jana Kazimierza, Paweł chorąży wizki, Jana III, ten ostatni z tego domu schodząc, wieś Olszynę kollegio łomżyńskiemu Soc. Jesu rezygnował; Wojciech brał po nim sukcesyą. *Nies.*

Jegiec. Tak stoi wyrażony u *Kurop.* i *Małach.*

Jelce herb, patrz **Bronic herb.**

Jelec h. *Leliwa*, przedtem na hełmie kładli dwie chorągiewki kościelne, jednę nad drugą, jak w herbie Radwan, ale potem herb Leliwa zwyczajny na tarczy i dwie chorągwi takie nad Leliwą nosili, a klamry dwie na krzyż złożone nad hełm wynieśli. Kładę tu (mówi *Nies.*) genealogią domu tego od Jelca Ignacego, oficyała kijowskiego spisaną. Hrehor Woronowicz z Podola, gdy często nieprzyjaciel krainy one najeżdżał i pustoszył, wyniósł się do Litwy na służbę do króla Władysława Jagiełła, jego syn Alexander był u Świdrygiełła książęcia hetmanem, a na Podolu mając jeszcze ojczyznę swoją, zbudował i osadził Winnicę, gdzie potem był starostą. *Papr.* temu Alexandrowi naznacza siedmiu synów, genealogia tego domu tylko jednego Hryhorego czyli Hrydzka, którego siedmiu synów wylicza. Pierwszy był Piotr, ten zostawił synów dwóch: Niemirę i Czeresnią czyli Czersasnią, pierwszy Niemira stał się przodkiem Niemierzyców w kijowskiem, Czeresnia Czerlińskich czyli raczej Czerlinkowskich. Tym Piotra synom, Niemirze i Czeresni, dekretem swoim przysądził niegdy król polski Bojarów Kotczyszcza, jako wysługę Piotra Hrydzkiewicza. Ciż potem Hryckiewiczowie przydali do herbu swego chorągwie i krzyż, jakby ze dwóch klamr spojony, atoli temi czasy Niemierzycowie, samych tylko klamr na krzyż złożonych w herbie używają; tu się przestrzega, że insze domy są Niemirów, Niemirowiczów i Niemierzyców. Drugi syn Hrehorego, Tymsza czyli Tysza, którego też Byk zwano, od którego idzie familia Tyszów Bykowskich, którzy i po dziś dzień tak klamrami jako i chorągwiami w herbie swoim pieczętują się. Trzeci syn Matwiej, którego syn Kiryan albo Kmita, był autorem familii Kmitów Czarnobylskich, od których był Filon Kmita wojewoda smoleński. Czwarty Eleazar, albo zwyczajnym Rusi językiem Olizar, na jedno oko ślepy, atoli wielki wojownik, gdzie żadnej o sobie nie dając wieści, Tatarów napadł i szczęśliwie raził, ztąd już Ślepy, już Głuchy Wołczek zwano go, od niego początki swoje wziął dom Olizarów Wołczkiewiczów, dowodem tego jest list Kmity, w którym świadczy, że przedał dobra Korostyczów, wysługę swą, Olizarowi bratu swemu, jest ten list na pargaminie w domu Olizarów, którzy jako i Kmitowie samymi chorągwiami bez klamr w herbie się szczycą. Piąty (imienia jego nie wiedzą) Worona nazwany, familii Woroniczów w kijowskiem przodek; ci inszy herb na siebie pod Unią Litwy z Koroną przyjęli (musi być później, jak widać z komputu lat), atoli że należą do tego domu, znać to z książeczki wydanej w Kijowie, na pogrzebie Teodora Woronicza, podczaszego kijowskiego. Szósty nazwany Holenka, od którego Strybyłowie i Hosccy swoją linię prowadzą, jako się do tego sami przyznawali, Hawryło Hoscki kasztelan kijowski i Piotr Strybił wojski kijowski. Siódmy Ihnat, nazwany Jelec, ten spłodził dwóch synów: Fedora i Jaczyna. Fedor miał syna Hrehorego, jako świadczą księgi kijowskie i przy-

wilej królowy Bony dany w Wilnie 1535; tego Grzegorza syn Bazyli, zostawił z Zahorowskiej syna Hipacego albo Pocieja, królowa Bona zowie go Bazylim Hrehorowiczem, wspomina go także rewizya Skarbowa 1560, kędy dobra jego Matyewicze i inne liczą. Ten Hipacy albo Pociej Jelec Wasilewicz, miał i inne dobra na Wołyniu: Sopowice czy Popowice, Krotyn, Świdnik; z pierwszej żony Tryznianki spłodził dwóch synów: Bazylego i Łukasza; zbudował cerkiew 1533 w Matyewicach, kędy po śmierci złożony; pierwszym był podsędkiem słonimskim, co poznać z listu, w którym znajduje się approbacya rozgraniczenia między powiatem pińskim i województwem brzeskiem litewskiem 1565; kupił był na siebie dobra Didlowice, w których Tatarzy jako w królewskich dobrach osiedli, atoli August I te mu dobra jako dziedziczne przyznał swoim przywilejem w r. 1563 i gdy potem komu innemu inszy przywilej z kancelaryi wydano, Bazyli na sejmie 1597 konfirmacyę prawa swego otrzymał; żył lat 95. Z synów jego Łukasz Pociejowicz Jelec, z Sowianki Korsakówny z wołkowyskiego, miał synów dwóch, jeden Teodor wojski piński, którego żona Maryna Hornowska sędzianka z. brzeska, z której syn jeden Mirosław i córek cztery: Teofila za Kazimierzem Połubińskim, druga Wiktorya profeska w klasztorze ś. Brygity, Eufemia i Katarzyna. Drugi syn Łukaszów Hieronim zostawił synów dwóch i tyleż córek: Benedyktę i Alexandrę. Bazyli Pociejowicz Jelec, z Anny Turowskiej spłodził córkę Marussę i synów dziewięciu: 1. Jana. 2. Jakóba, od którego z Jelskiej, Łukasza Jelskiego marszałka pińskiego siostry, było synów dwóch: Kazimierz i Krzysztof. 3. Mikołaja, który z Umiastowskiej, siostry pisarza z. brześciańskiego, miał synów trzech: Franciszka, Matyasza i Daniela. 4. Krzysztofa, temu Przysychocka powiła Samuela, Daniela i Mirosławia i córek pięć. 5. Łukasza. 6. Hieronima, ten z Kościuszkówny zrodził Maxyma. 7. Alexandra, tego z Odyńcówny byli synowie: Michał, Jerzy, Paweł, Stanisław i córki. 8. Dawida, ten z Brzozowskiej miał Piotra i Helenę. 9. Dymitra, ten żył bezpotomnie. Jacko albo Jacyna Ihnatowicz, brat Fedora, tym król Kazimierz wrócił miasto Ludczyce, Szeliszcze i Turbów, jako własne ich dziedzictwo, które Włodzimierz książę odjął im był i do Kijowa przyłączył; synowie jego Bułhak i Lisicza, po zmarłym stryju swoim Tymszy bezpotomnie, dobra między siebie podzielili (wyżej pisał, że od tego Tymszy wyszli Tyszowie Bykowscy); od tego Bułhaka linię swoją prowadzą Bułhakowie w mińskiem. Jakób, dziedzic na Ludczycach, osiadł w Czerkasiech, zostawił synów: Jakóba i Fedora. Fedorowi dał król daninę pod Czarnobylem i pisze do Jacka Jelca, dzierżawcy czarnobylskiego, aby brata swego w tę daninę wwiązał. Jacko, dzierżawca czarnobylski, miał za sobą Marynę ks. Hlińską, Jerzego córkę, gdy Hliński do Moskwy przeszedł; Zygmunt I, Pułtawę nad rzeką Worsklą, jako dziedzictwo żony jego, przywrócił mu. Jacka syn Fiedor, z żoną Skołkówną (podobno Kołkówną) wziął znaczne dobra nad Rossą rzeką, spłodził z niej syna Iwana, któremu z Wnuczkiewiczówną król Zygmunt August, u którego na opiece była z drugiemi swemi siostrami, dał dobra Kornin i Malin. Fiedor był starostą owruckim, jemu dziedzicznem prawem nadane dobra Litwinowice, na których potem miasto Xawierów fundowane; wydał córkę swoją za Bohufała Pauszę, pierwej pisarza ziemskiego, a potem podsędka kijowskiego, z Chrynowskiej dziedziczki na Uchrynowie i Muchłynie, zostawił synów dwóch: Jędrzeja i Dymitra. Jędrzej miał za sobą Hoscką, siostrę rodzoną Hawryła kasztelana kijowskiego, o jego potomstwie nic nie pisze, umarł sędzią z. owruckim. Dymitr był pisarzem z. kijowskim 1582, żona jego Olizarówna z Niemierzanki wojewodzianki kijowskiej urodzona, z niej było czterech synów i trzy córki. Pierwszy Filip podstoli kijowski, pierwsza żona jego Puzynianka, z drugiej zaś Reginy Łoszczanki, marszałka mozyrskiego córki, spłodził dwie córki: Bogumiłę Mężyńską i Annę Fedora Charytonowicza Bajbuzy małżonkę i syna Alexandra Ignacego, oficyała kijowskiego, fundatora kolegium Xawierowskiego i Faustowskiego, żył jeszcze r. 1664. Drugi Jan, ten z Krystyny Tyszkiewiczówny, Janusza wojewody kijowskiego siostry, żadnego potomstwa nie zostawił. Trzeci syn Dymitra Konstantyn podstoli kijowski, wspominają go konstytucye 1628, gdzie żonie jego pozostałej płacić ze skarbu to kazano, co ze swojej własnej szkatuły wydał mąż jej na potrzeby ojczyzny, atoli potomstwa nie było. Czwarty Teodor chorąży kijowski, z sejmu 1619 rotmistrz prowincyi woj. kijowskiego, posłował na sejm 1623, 1638 i 1641, pojął Dorotę Baranowską, rodzoną synowicę arcybiskupa gnieźnieńskiego, z Fredrówny, z tą Baranowską tylko był syn jeden Remigian, chorąży także kijowski 1647, rotmistrz usarskiej chorągwi, Sylwestra Zamojska kasztelanka kijowska, pięć mu córek zrodziła a syna jednego Jana (póty ręką swoją wypisał Ks. Ignacy Jelec, oficyał kijowski); ten jednak Jan, czyli raczej, jako go jurydyczna genealogia zowie, Michał, umarł bezpotomnie. To *Nies.* — *Krasicki* dowodzi niedokładności tej genealogii, szczególniej co do ostatnich osób tej familii: będąc tenże prawnukiem ostatniego tu wspomnianego Jana, zasługuje przeto na szczególną uwagę. Przypis ten jest następujący: „Z okazyi Jelców fundacyi, genealogia ta źle napisana i jest o krzywdę dziedziczce z Jelcówny urodzonej uczynioną Annie Krasickiej kasztelanowej chełmskiej, matce mojej, manifest solenny; wyprowadziwszy albowiem ks. *Niesiecki* genealogią Jelców, na księdzu suffraganie, fundatorze kolegium owruckiego, dom kończy, procedencyą brata jego pisząc pod osobnym

artykułem Jelców h. *Róża*. Podobno tej omyłki okazyą proces o sukcesyą Jelcowską z Jezuitami, którzy mimo herbu wsparty dowodami autentycznemi ojciec mój w trybunale koronnym wygrał i wsie Turbuwał, Lisowską i Holaczki od Jezuitów niesprawiedliwie trzymane windykował. Taka więc sprawiedliwa Jelców genealogia, biorąc ją od dziada Alexandra Jelca, wprzód Jezuity, potem suffragana kijowskiego: Dymitr Jelec r. 1571 żyjący, z Olizarówny spłodził córki dwie: Eudoxyą *1mo voto* za Teodorem Iwanowiczem Woryckim, *2do voto* za Szymonem Borowiczem, Maryą za Albrechtem Krośniowskim, synów zaś czterech, z tych Jan bezpotomny, Konstanty z Tyszkiewiczówną także bezpotomny, trzeci Filip podstoli kijowski z Łoszczanki zostawił syna Alexandra, wprzód Jezuitę, dalej fundatora kolegiów Xawierowskiego, które teraz w Owrucku: Chwastowskiego, które na różne inne kolegia, misye i rezydencye Jezuici przemienili. Siestra tego Alexandra za Teodorem Rybanowiczem; o innych dwóch, o których ks. *Nies.* twierdzi, genealogia nie czyni wzmianki. Teodor, czwarty syn Dymitra pisarza z. kijowskiego, z Baranowskiej miał syna Remigiana chorążego kijowskiego, tego z Sylwestry Zamojskiej potomstwo: Anna, Sylwestra bezżenne; Zofia Wojakowska, Dorota Kurdwanowska i synów dwóch: Michał podczaszy kijowski i Jan Wacław, który z Stawską miał córek trzy: Angelę za Finkiem bezdzietną, Magdalenę *1mo voto* za Rojewskim, *2do voto* za Nakwaskim, kasztelanem rawskim, Maryannę za Jerzym Stażechowskim stolnikiem żydaczewskim, z której córka jedyna, matka moja, wydana za Jana hr. Krasickiego, kasztelana chełmskiego; było i braci dwóch, z tych Józef chorąży sanocki, zabity od Jerzego Lubomierskiego chorążego kor. w Rzeszowie, sukcesora nie zostawił; drugi brat Antoni generał w wojsku kor., dziedzic na Pleszowicach, Bykowie, Malinie, Horodyszczu, Pieniążowicach, Turbowie, Rustwenku i innych wielu włościach, ostatni z domu tego zacnego, umarł bezżenny. — Niesprawiedliwy więc przydatek i wcale interesowany jakoby Jan, mój pradziad, zszedł ze świata bezpotomnie; jakoż za to przez dekret skazani zostali OO. Jezuici, a dobra niesłusznie trzymane, zwrócić musieli."

Jelec h. *Róża*, w brześciańskiem i podlaskiem dom rozrodzony, jako mi czynił relacyą Maciej Jelec, którego syna z tym herbem pochowano w kościele jezuickim brzeskim. Magdalena Jelcówna była za Jędrzejem Chełmskim starostą brzeżnickim. To tylko wypisujemy z *Niesieckiego*, inni bowiem, to jest Jan Wacław i jego potomstwo, które tenże autor tu położył, należą do Jelców Leliwitów, o czem wyżej pisze *Kras.*

Jeleń herb, patrz **Brochwicz herb** na str. 14.

Jeleński herb: Wąsy zakręcone do dołu, nad niemi strzała ostrzem do góry, na niej z lewej strony ramię. Tak go opisuje *Krzyżan.* — Nadany zapewne Jakóbowi, Stanisławowi i Mateuszowi Jeleńskim, *nobilit.* w konst. lit. r. 1764 fol. 55.

Jeleński h. *Korczak*, z tą odmianą, że w hełmie tylko trzy pióra strusie. Gabryel z brześciańskiego poseł na sejm 1626, ztamtąd deputat na trybunał fiskalny litewski. Jan podsędek mozyrski 1674. N. miał za sobą Andruszewiczównę chorążankę mozyrską. *Nies.* — W r. 1778 Józef sędzia z. trocki. Jan sędzia z. mozyrski. Marcin strażnik. Stanisław pisarz gr. mozyrski. Józef koniuszy mozyrski. W r. 1788 Konstanty podkomorzy mozyrski. Jan starosta mozyrski. *Kras.* — Gedeon Jeleński kasztelan nowogrodzki (ur. 1640 † 1740), syn Antoniego Dadziboga i Katarzyny Goluszewiczówny (opuszczony na str. 180), miał za sobą Kazimierę Römer. *Gen. Röm.* Konstanty czy Rafał był także nowogrodzkim kasztelanem około r. 1796.

Jeleński h. *Nałęcz*, jednaż dzielnica z Górskiemi. Jakób z Jelenia, sędzia nurski 1525, podpisał dekret przeciw heretykom. Adam podczaszy sochaczewski 1648. *Nies.*

Jeleński h. *Odrowąż*, z tą odmianą, że pod żeleźcem strzały, krzyża połowę kładą, to jest, od prawego boku połowę go nie dostaje. W woj. brześciańskiem. Jan Kazimierz chorąży brześciański. Maciej 1613 rotmistrz królewski. N. sędzianka brześciańska za Iwanem Brzozowskim. *Nies.*

Jeliński h. *Nałęcz*. Michalina i Ignacy, synowie Michała i Maryi Wodarskiej. *Spis szl. kr. polsk.*

Jelita h. *wł.* Zdzisław arcybiskup gnieźnieński XVI, z kanonika gnieźnieńskiego na tę katedrę wstąpił 1184, gdzie siedząc lat piętnaście, umarł w r. 1199. *Długosz w Historyi* swojej, jemu synod łęczycki przypisuje, atoli *Damal. in Vit. Archiep.* z słusznych racyi dochodzi, że to Piotra antecessora jego dzieło było. Tomasz, biskup wrocławski na Szląsku, obrany 1232 † 1267, od Bolesława Łysego książęcia lignickiego w Górce pojmany i w zamku Ulaj do więzienia wtrącony. Bernard arcybiskup lwowski około r. 1380, † około 1391. N. Schary starosta bobrownicki na dobrzyńskiej za Władysława ks. Opolskiego 1396. Piotr kasztelan sandomierski 1336. Wszyscy Jelitczykowie rozumieją za najstarsze gniazdo swoje Mojkowice w sieradzkiej ziemi, w pow. piotrkowskim, przy których jest zamek nad rzeką Pilcą, a to była własna majętność Floryana Saryusza rycerza, o którym wyżej pod herbem, z tych był Żegota z Mojkowic, chorąży sieradzki 1433 i Mikołaj chorąży także sieradzki 1451. Floryana i Żegoty braci rodzonych, dziedziców na Mojkowicach, wspomina *Paprocki*, że się Floryanowi dostał Wroników i Woźniki, Żegocie zaś Mojkowice i Laski działem w r. 1410. *Niesiecki.*

Jelitowski h. *Jelita*. Jednego z nich jest nadgrobek w Krakowie u ś. Trójcy z tym herbem. Stanisław kanonik kaliski, na dworze Zygmunta III długo lata swoje trawił, † 1618, nadgrobek jego w Warszawie. *Nies.* — Maciej Jelitowski *nobilit.* w Metryce kor. 1592 fol. 75. *Czacki.*

Jelonek. Marcin. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Jelski h. *Pielesz*, w ks. litewskiem. Mikołaj stolnik piński, z brześciańskiego woj. poseł na sejm 1629, ztamtąd deputowany na trybunał fiskalny lit. Krzysztof stolnik mścisławski w wileńskiem 1648, sędzia *Compos. Judicii* w Warszawie. Łukasz marszałek piński, posłował na sejm 1662, odważnie stawał przeciw Kozakom pod Zwańcem, siostra jego za Jakóbem Jelcem. Roman rotmistrz król. Helena za Mikołajem Dolskim chorążym pińskim. Józef stolnik mozyrski 1700. To *Niesiecki.* — W r. 1778 Józef chorąży grodzieński. W r. 1788 Franciszek podkomorzy starodubowski. Konstanty stolnik. To *Kras.* — Franciszek wyżej wyrażony, w r. 1812 członek Rządu tymczasowego litewskiego, kawaler orderu św. Stanisława i Legii honorowej, z Amalii ks. Sapieżanki zostawił dwie córek: Karolinę za Janem Jezierskim i Izabelę za Antonim Potockim — i czterech synów: Władysława, Michała, Ludwika i Leona. Z tych Władysław zostawił syna Józefa. Michał, kawaler legii honorowej, służył wojskowo za księstwa warsz. Ludwik pułkownik wojsk polsk. za księstwa warsz., kawaler maltański i wielu innych orderów, był prezesem banku polskiego od jego założenia do r. 1831, w którym został ministrem skarbu, † 1843 w Francyi, zostawiwszy z Klotyldy Moniuszkówny syna Włodzimierza, a ostatni Leon, oficer wojsk polskich, kawaler legii honorowej, miał za sobą Antoninę czy Bronisławę Biernacką, z Małachowskiej h. *Nałęcz* urodzoną.

Jełowicki h. *wł.* *) Jeden to, zdaje się, dom z Ogińskiemi: wszakże ich niektórzy do kniaziów Pereasławskich referują. Dom na Wołyniu starodawny. *Metr. Wol.* 1528 Jełowickiego Hniewosza wspomina. Maciej miał za sobą Marussę ks. Ostrogską, za Zygmunta Augusta, Mikołaj Alexandrę ks. Czartoryską, Jana córkę, około r. 1590. Jełowicka Mikołaja ks. Porzyckiego małżonka. Krzysztof podstoli wołyński, poseł na sejm 1620, ztamtąd deputat na trybunał radomski. Zacharyasz stolnik kijowski, poseł na sejm 1629, ztamtąd deputat na trybunał radomski. Philon sędzia kapturowy wołyński 1632, potem sędzia gr. krzemieniecki, miał za sobą Balicką, córkę Jacka. Hieronim starosta chełmski. Jakób pisarz z. łucki, a potem sędzia. Daniel podkomorzy krzemieniecki 1632, ten dwa razy śluby ponawiał, *1mo voto* z Pilawską, *2do voto* z Czołhańską, syn jego Maciej łowczy wołyński, z Zofii Kurdwanowskiej kasztelanki zawichostskiej z Branickiej urodzonej, spłodził synów czterech: 1. Jan łowczy wołyński, któremu (zdaje się Katarzyna Tarnowska h. *Rolicz*, chorążanka żydaczowska) dwóch synów powiła: Marcina starostę szczurowieckiego, chorążego usarskiej chorągwi, posła na sejm grodzieński 1726, żona jego Baranowska, z niej synowie Antoni i Xawery i Mikołaja skarbnika wołyńskiego, żona jego ks. Czetwertyńska. 2. Józef miecznik wołyński, ten zrodził Franciszka starostę nowosielskiego i córkę Niemierzycową kasztelanicową kijowską. 3. Hieronim Maciej, kanclerz lwowski, kantor łucki i przemyski, kanonik krakowski i chełmski, kapituł trzynaście razem deputat na trybunał kor., dalej został biskupem pelleńskim, suffraganem, proboszczem i oficyałem generalnym lwowskim, sekretarzem kor. 4. Kazimierz starosta hulanicki, który z Wilzanki spłodził córkę Teresę za Wojciechem Olędzkim kasztelanem chełmskim i synów: Franciszka strażnika inflantskiego i Michała łowczego owruckiego. Do tegoż domu należą, Jędrzej Bożeniec (bo się tak wszyscy piszą) Jełowicki, wojski łucki, o którym Konst. 1667. Jan kanonik łucki 1680. Eliasz 1648. Alexander miał za sobą Helenę Kuberską. Dymitr chorąży czerniechowski, dziedzic na Sokolu, mąż rycerski. To przytoczywszy z *Niesieckiego*, dalszą i obszerniejszą wiadomość o tej familii, dziś licznie rozrodzonej na Wołyniu i spokrewnionej z najpierwszemi domami, którą to wiadomość czerpiemy głównie z *Genealogii Bożeńców Jełowickich*, opracowanej na podstawie wiarogodnych dokumentów przez uczonego naszego heraldyka Zygmunta Radzimińskiego — podajemy tu jak następuje:

Pierwszym znanym protoplastą tego rodu — jest Gniewosz (Hniewosz) syn Iwana, pochodzący od książąt Pereasławskich *(Dekret legit.* potwierdzony Ukazem Heroldyi w r. 1841), dziedzic na *Łanowcach* (dobra te leżą w powiecie krzemienieckim, a nadane były w r. 1444 Paszkowi Jełowickiemu przez Kazimierza, wielk. księcia lit., przyznane później przywilejem króla Zygmunta Augusta w r. 1565 Gniewosza potomkom, u których zostawały bez przerwy, z ojca na syna przechodząc, aż do r. 1868), *Oryszkowcach, Zaburzanach, Płosce, Kamienicy, Turykowiczach, Piratynie, Zagórzu, Zabłocinie, Mirohoszczy, Kudryńcach, Milczy, Nosowicy, Werchowie, Ożyniu i Woł-*

---

*) Herb Jełowickich, przyznany dekretem *Wołyńskiej Deputacyi Zgromadzenia Szlacheckiego* z dnia 17 maja 1835, potwierdzony przez Ukaz Rządz. Senatu Heroldyi z dnia 28 lutego 1841 r. — tem się różni od herbu *Jełowicki*, jaki podaliśmy na str. 46, że zamiast szlacheckiego hełmu i piór strusich — mitra być powinna.

koschowie, — sędzia ziemski krzemieniecki *(Metryka lit. 1528)*, — który z żoną swoją Eudoksyą Chomiakówną oprócz czterech córek: Alexandry za Mikołajem ks. Czartoryskim, Eudoksyi za Michajłem Iło-Malińskim, marszałkiem wołyńskim, N. za ks. Wiśniowieckim i Nastazyi za Jerzym Szaszewskim r. 1565 — zostawił synów także czterech: Antoniego, od którego poszła linia *Kamieniecko-milczańska*, Fedora, który miał za sobą Olenę *z Szpanowa* Czaplicównę r. 1571, Sawę, od tego idzie główna linia *łanowiecka*, i Dymitra, który podpisał Unią r. 1569 i był posłem na sejm elekcyjny z woj. wołyńskiego r. 1573, ten *1mo voto* z Heleną Oleszanką miał syna Benedykta 1573-1603, *2do voto* z Dorotą Rachańską miał córkę Katarzynę za Stefanem *na Zbarażu* ks. Poryckim 1613-1622 i syna Prolesa.

Linią Kamieniecko-Milczańską rozpoczyna Antoni, syn Gniewosza, dziedzic dóbr Kamienicy i Milczy z przyległościami, sędzia ziemski krzemieniecki *(Akta gr. krzem. 1568)*, ten zaślubił Reginę Łahodowską, z którą miał córek trzy: Zofią *1mo voto* za Wacławem Wielhorskim stolnikiem kijowskim, *2do voto* za Stanisławem Wilamem, — Barbarę za Hrehorym Kałmowskim i Katarzynę za Hawryłem (Gabryelem) Hoscskim, kasztelanem kijowskim, oraz synów dwóch: 1) Mikołaja, którego z Alexandry ks. Czartoryskiej (1588-1612) synowie: *a)* Alexander, wojski krzemieniecki, z Eufrozyną Pociejówną bezpotomny, *b)* Jerzy, także bezpotomny i *c)* Andrzej — i 2) Andrzeja, ten miał za sobą *in 1mo voto* Annę Jelo-Malińską, *2do voto* Reginę Pstrokońską (1630), z której córka Katarzyna, zaślubiła Iwana Mokosieję Deniskę, sędziego ziemsk. krzemienieckiego (1656-1665) i synowie: *a)* Marcin Michał, wojski krzemieniecki, który z Katarzyną Rostocką (1657) miał syna Franciszka Adama, *b)* Stefan, ten z Maryanną *Bożeniec* Leśnicką (1688-1694) miał syna Samuela (1724-1771) i *c)* Mikołaj Alexander, stolnik nowogrodzki, marszałek koła rycerskiego województwa wołyńskiego, który z Eufrozyną Nowosielecką (1682-1688) miał córkę Katarzynę Zuzannę za Adamem Rohozińskim 1702 i syna Konstantego Wojciecha, chorążego buskiego, który z Ludwiki Żebrowskiej (1694-1736) zostawił córek cztery: Katarzynę *1mo voto* za Stefanem Wyhowskim, cześnikiem żydaczowskim, *2do voto* za Franciszkiem Czarneckim, cześnikiem wołyńskim, — Barbarę *2do voto* za Janem Charczewskim, kasztelanem słonimskim, — Rozalią za Franciszkiem Kaszowskim, podstolim dobrzyńskim 1733 i Annę za Franciszkiem Łuszczewskim, kasztelanem sochaczewskim, oraz tyluż synów: Franciszka w zakonie OO. Trynitarzy, Jana, Antoniego podstolego wieluńskiego, którego z Maryanny Górskiej syn Konstanty (1736) i Józefa, podczaszego sochaczewskiego, ożenionego z Anną Rzeczycką 1744.

Linią główną Łanowiecką rozpoczyna Sawa, drugi syn Gniewosza, podsędek krzemieniecki, który dwukrotnie zawierał śluby małżeńskie, *1mo voto* z Anną Andruską, *2do voto* z Dorotą Skaszewską (1567-1608), z której następujące zostało potomstwo: 1) Zacharyasz (o którym patrz niżej), 2) Krzysztof (p. n.), 3) Marusza za Andrzejem Wielhorskim, — 4) Anna Katarzyna zaślubiona Romanowi Mikołajowi Jarmolińskiemu 1596, — 5) Hieronim albo Jarosz, łowczy chełmski, poseł na sejm 1622, ożeniony z Halszką Bielecką, która wyszła *in 2do voto* za Mikołaja Broniewskiego, kasztelana chełmskiego 1611-1629. 6) Adryan Jakób 1611 i 7) Daniel (p. n.) Z tych **pierwszy** Zacharyasz, sekretarz JKM., stolnik kijowski, komisarz do lustracyi dóbr królewskich, deputat na trybunał radomski, poseł z w. wołyńskiego na sejm 1629, który z Zofią Ledóchowską (1596-1630) miał córkę Konstancyą za Tokarskim cześnikiem pińskim r. 1695 i synów trzech: *a)* Stanisława, deputata na trybunał kor., ożenionego z Zofią Gorayską (1643-1662), z której został syn Jan Stanisław, kanonik łucki, proboszcz ostrogski i córek dwie: Joanna za Mateuszem Kunickim i Franciszka za Józefem Izdebskim, łowczym buskim 1719, — *b)* Wacława bezpotomnego — i *c)* Mikołaja, który z Anną Wietrzyńską (wyszła *in 2do voto* za Zaporskiego), miał córkę Alexandrę za Bazylim Borkowskim. **Drugi** syn Sawy, Krzysztof podstoli wołyński, poseł z woj. wołyńskiego na sejm 1620 i deputat na trybunał radomski, zaślubił *1mo voto* Alexandrę ks. Woroniecką, wdowę po Iwonie Rostockim, z której oprócz córek dwóch: Nastazyi Holszki za Dymitrem Bałabanem (1616-1623) i Doroty (1616-1629) — został syn Filon (Philon) sędzia z. włodzimirski, sędzia kapturowy wołyński i poseł na sejmy 1632, 1648, 1649, mający z pierwszego (miał bowiem *in 2do voto* Helenę Podhorodeńską) małżeństwa z Balicką syna Chryzostoma † 1651, — *2do voto* zaślubił tenże Krzysztof Alexandrę ks. Sokalską († 1625), wdowę po Andrzeju Zaborowskim, z której syn Eliasz podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza z woj. wołyńskiego, ten z Katarzyną Chocimirską (1629, † 1651) miał córek cztery: Teresę za Adamem Janiszewskim (1674-1685), Konstancyą *1mo voto* za Janem Zagórskim, *2do voto* za Mikołajem ks. Woronieckim (1688), — Annę za Stanisławem Puchalskim (1685) i Maryannę za Wacławem Siemaszką (1685), oraz synów czterech: Krzysztofa, chorążego 1674-1691, Dymitra, od którego poszła **linia sokalska** (p. n.), — Jana Alexandrego, rotmistrza JKM. 1674-1691 i Michała, stolnika pińskiego, który dalej prowadzi *łanowiecką linią*, ten miał za sobą Katarzynę Dołgiertównę 1661-1696, z której — oprócz córek: Maryanny za Tomaszem Wkryńskim, sędzią gr. włodzimirskim 1714-1724, — Franciszki za Kaweckim 1714, — Eufrozyny za Michałem Pruszyńskim 1714-1737 i Antoniny za

Wojciechem Sławuszewskim 1714 — został syn Konstanty, stolnik piński, tego z Agnieszki Taszyckiej (1714-1719) córki dwie: Konstancya za Kaczkowskim i Katarzyna za Kruzerem, oraz syn Michał, łowczy łucki (pisze o nim *Czajkowski w Wernyhorze*), po którym z Franciszki Izdebskiej (1765-1782) została córka Józefa za Antonim Jaroszyńskim, marszałkiem hajsyńskim i synów trzech (a nie dwóch, jak pisze *Kosiński*): 1) Konstanty, chorąży hajsyński, który z Teklą Brzozowską († 1848) miał córek dwie: Konstancyą za Włodzimierzem Brzozowskim († 1855) i Różę za Karolem Zbyszewskim i synów trzech: Floryana sędziego granicznego (ten z Józefą Proskurzanką miał córkę Maryą i synów trzech: Ignacego ur. 1841, Felixa ur. 1843 i Zygmunta), — Tytusa — i Adolfa (tego z Pauliny Sobańskiej synowie: Kazimierz ur. 1848, Wacław ur. 1851, Ludwik ur. 1855 i Adolf ur. 1863 i córki: Tekla † 1846, Rozalia za Stanisławem Okęckim, Antonina za Bochęckim, Marya za Orsetim i Paula), — 2) Stefan, marszałek krzemieniecki, który z Antoniną Iwaszkiewiczówną (1805-1807) miał córkę Stefanią za Antonim Złotnickim, pułkownikiem gwardyi ros. i syna Teodora, marszałka humańskiego, któremu, że był podejrzany o udział w wypadkach z r. 1863, z mocy Ukazu 10 grudnia 1865 sprzedane zostały w drodze licytacyi dziedziczne jego dobra: Łanowce, od czterech przeszło wieków w posiadaniu Jełowickich będące, Oryszkowce, Noworoczyce i cały klucz Sienicki w pow. humańskim — i 3) Wacław, marszałek hajsyński (zginął na polu chwały w r. 1831, a znaczne jego dobra Hubnik z przyległościami, skonfiskowane zostały), który z Honoratą Jaroszyńską († 1831) miał córkę Hortensyą za Piotrem Sobańskim, marszałkiem jampolskim i synów trzech: Eustachego (ten z Maryą Kosowską ma synów dwóch: Edwarda ur. 1855 i Alexandra ur. 1856 i córek trzy: Julią za Szymanowskim, Pelagią za Popławskim i Maryą), — Edwarda, który wróciwszy z emigracyi, rozstrzelany został w Wiedniu 1848 i Alexandra (ur. 1805 † 1877), ten służył w wojsku polskiem w stopniu podpułkownika, po r. 1832 wyszedłszy do Francyi, wstąpił do stanu duchownego i osiadł w Paryżu przy kościele *de l'Assomption*, a potem w Rzymie zostawszy Rezurekcyonistą, tłomaczył kilka dzieł teologicznych znakomitej wartości, a jako mąż niepospolitej nauki i wymowy obok najszlachetniejszego serca — całe swoje życie i mienie poświęcił naukom i miłosiernym uczynkom. — **Linią Sokólską** rozpoczyna Dymitr (Damian) syn Eliasza, chorąży czerniechowski, który *1mo voto* zaślubił Angelę Chmielównę, *2do voto* Cetnerównę, *3tio voto* Helenę Czerniawską i z tą ostatnią miał synów pięciu: Eliasza (1748), Mikołaja, Wacława, Marcina i Stanisława. Z tych Marcin, wojski włodzimierski, starosta wielatycki, poseł na sejm 1764, miał za sobą Franciszkę Piaskowską (1730-1785), z której oprócz córki Eufrozyny za Ignacym hr. Krasickim — dwóch zostało synów: Sylwester opat dermański 1786 i Ignacy sędzia ziemski łucki, starosta zawidecki, konsyliarz konfederacyi r. 1793, kawaler orderu św. Stanisława, który z Katarzyną Kordyszówną (a nie Borejszówną, jak pisze *Kosiński*) miał córkę Teklę za Hipolitem Rohozińskim i synów trzech: Ignacego, Ksawerego, który miał za sobą Petronelę Pietruszewską (1760-1772) — i Marcina, który *1mo voto* zaślubił N. Izdebską (z tej został syn Napoleon, mający z Eweliną Zakaszewską — a nie Zakrzewską, jak chce *Kos.* — córek dwie: Helenę za Alexandrem Stempkowskim i Ludwikę), *2do voto* Antoninę Wojakowską, z której została córka Julia za Fr

Trzeci (a z porządku siódmy) syn Sawy, Daniel (głowa **linii Ożenińskiej**), podkomorzy krzemieniecki, poseł na sejm r. 1648, członek Rady przybocznej króla Jana Kazimierza, — zaślubił *1mo voto* Zofię Pilawską (z której synowie: Jakób Stanisław, głowa **linii mirochowskiej**, Adam wojski łucki, ożeniony z Alexandrą Babińską † 1662 i Samuel † 1665), *2do voto* Barbarę Daniłowiczównę Czołhańską, z której następujące zostało potomstwo: 1) Izabela za Maxymilianem Brzozowskim wojewodą brześciańskim, 2) Katarzyna za Zygmuntem Raczyńskim starostą jasienieckim, sędzią nakielskim, 3) Febronia w klasztorze Bernardynek w Lublinie, 4) Cecylia za Wałdowskim, 5) Elżbieta w klasztorze Bernardynek, 6) Aniela, 7) Zofia (obie zakonnice), 8) Wacław Konstanty (1652), 9) Jan (1652), 10) Adryan (1652), 11) Marya za Marcinem Ledóchowskim podkomorzym krzemienieckim 1662 † 1676 — i 12) Hieronim Alexander Maciej, łowczy wołyński, ten miał za sobą Zofię Kurdwanowską (1661-1694), z Anny Branickiej h. *Gryf* urodzoną, z której — oprócz córki Teresy za Wojciechem Olędzkim kasztelanem chełmskim (1694-1699), czterech zostało synów: 1) Jan Franciszek, który rozpoczyna **linią Mychlińską** (p. n.), 2) Kazimierz, od którego idzie **linia Aresztowska** (p. n.), 3) Hieronim Maciej, sufragan lwowski, biskup peleński, sekretarz wielki koronny, deputat trzynaście razy na trybunał koronny, poseł do szwedzkiego obozu od Augusta II, regent w. ks. litewsk., † 1732. 4) Samuel, który z Apolonią Zawadzką miał syna Marcina i 5) Józef, który dalej prowadzi *linią ożeniński*, miecznik wołyński, marszałek koła rycerskiego, poseł na sejm 1697, ten z Konstancyą Zorzewską — oprócz córki Antoniny (ta ustanowiła fundusz przy katedrze lwowskiej na utrzymanie jednego kanonika z familii Niemieryczów lub Jełowickich) za Karolem Niemiryczem, stolnikiem owruckim (1709-1744), i Zuzanny za Ignacym hr. Tarnowskim (1709-1782) — miał syna Franciszka, starostę nowosieleckiego, którego z Elżbiety Wybranowskiej następujące zostało potomstwo: 1) Zofia *1mo voto* za

Antonim Młodeckim, podkomorzym nowogrodzkim, *2do voto* za Konstantym Olizarem podkomorzym włodzimierskim (1747-1760), 2) Tekla *1mo voto* za Andrzejem Zielińskim, cześnikiem smoleńskim, *2do voto* za Wincentym Staniewiczem, viceregentem krasnostawskim (1788-1789), 3) Franciszka *1mo voto* za Antonim Pawszą, *2do voto* za Stanisławem Pruszyńskim kasztelanem żytomierskim (1763-1780), 4) Wojciech obożny polny lit., poseł na sejm 1764, starosta nowosielecki (1764-1798), 5) Jan, kanonik lwowski (1777-1789), 6) Tomasz scholastyk kijowski (1776 † 1791) i 7) Stanisław Jan Serwacy, miecznik łucki, starosta hniadowiecki, konsyliarz konfederacyi barskiej, ten zaślubił Klarę Pruszyńską (1742 † 1811), z którą miał trzy córek: Annę, Salomeę i Kunegundę za Franciszkiem Ratomskim — i synów dziesięciu: 1) Józefa chorążego ostrogskiego, 2) Lamberta Jerzego, 3) Wincentego, 4) Udalryka, 5) Alexandra, 6) Benedykta, 7) Rafała Jana Kantego, 8) Jana Felicyana, 9) Marcelego (ur. 1786) i 10) Ignacego Kaspra Godfryda. Z tych Jerzy Lambert, marszałek krzemieniecki, z Maryą Sieniucianką (ur. 1784) miał córkę Emilię i synów dwóch: *a)* Józefa Leona Antoniego (ur. 1814), marszałka krzemienieckiego, który z Idalią Cieciszowską ma syna Kazimierza ur. 1870 i córek dwie: Maryą i Pelagią i *b)* Adolfa Stanisława, marszałka krzemienieckiego, który z Antoniną Pruszyńską (ur. 1815) ma córkę Walentynę Maryą Ludwikę za Wacławem Mogilnickim, sędzią pokoju ostrogskim. *Piąty* z porządku syn Stanisława Jana Serwacego, Alexander, sędzia ostrogski, miał za sobą Barbarę Zwolińską (ur. 1787), z której oprócz córek: Alexandry za Gracyanem Sierzputowskim sędzią rowieńskim i Kamilli za Stanisławem Zakrzewskim — dwóch zostało synów: *a)* Władysław Alexander (ur. 1818) marszałek ostrogski, ożeniony z Karoliną Sierzputowską, wdową po Janie Czarneckim, *b)* Stanisław Piotr. sztabs-rotmistrz wojsk ros., który z Izabelą Goyrzewską ma synów czterech: Rafała (ur. 1853 † 1870), Edwarda (ur. 1855), Kazimierza (ur. 1862) i Władysława (ur. 1869), oraz córek trzy: Alexandrę za Czarnomskim, Maryą i Stanisławę. — *Ósmy* z porządku syn Stanisława, Jan Felicyan marszałek krzemieniecki, zaślubił Cecylią Orłowską (ur. 1786), z której następujące zostało potomstwo: N. (syn), Seweryna, Marya za Janem Czosnowskim marszałkiem krzemienieckim, Lucyna za Antonim Pruszyńskim, Karolina za Józefem Byszewskim rzeczywistym radcą stanu, Zygmunt, Jarosław i Tomasz marszałek krzemieniecki, ożeniony z Anielą Omiecińską (ur. 1822). — *Dziesiąty* syn Stanisława, Ignacy Kasp. God. chorąży ostrogski, zaślubił *1mo voto* Teklę Jełowicką (z linii hruszwickiej), z której syn Henryk, ożeniony z Joanną Kamillą Omiecińską, ma córek dwie: Stefanią i Maryą, — *2do voto* z Emilią Sławoszewską (ur. 1792), z której czterech zostało synów: Gracyan, który z Eweliną Sulatycką ma syna Witolda, — Wiktor, który z Wincentyną Zwolińską ma synów: Stanisława ur. 1869, Antoniego ur. 1871, Zygmunta ur. 1875 i Konrada ur. 1877, oraz córkę Maryą, — Wacław — i Felix.

Linią Mirochowską rozpoczyna Jakób Stanisław, syn Daniela, sędzia łucki, który z Anny Rostockiej (1651-1682) zostawił cztery córek: Zofią za Czeczelem, Joannę za Michałem Nowosieleckim (1682-1714), Konstancyą za Janem Zającem (1682-1718) i Barbarę, oraz synów pięciu: 1) Alexandra, 2) Andrzeja, 3) Jana, 4) Michała i 5) Daniela (p. n.), od którego poszła **linia Hruszwicka.** Z tych *pierwszy* Alexander miecznik rzeczycki, z Heleną Kuberską (1682-1695 miał synów: Eliasza (1718-1760), Kazimierza (1718-1725) i Dominika. *Trzeci* z porządku syn Jakóba Stanisława, Jan miecznik wołyński, miał za sobą Kurdwanowską. *Czwarty* Michał z Ludwiką Strzyżewską (1682-1707) miał syna Jana Antoniego. — *Drugi* zaś z porządku syn Jakóba Stanisława, Andrzej zaślubił Krystynę Szaszewską (1690 † 1739), z której został syn Józef, miecznik rzeczycki, ten z Katarzyną Modrzyńską (1721-1756) miał córkę Annę za Piotrem Błazowskim (1757-1761) i syna Alexandra łowczego bydgoskiego, którego z Krystyny Biernackiej córek dwie: Zuzanna za Dominikiem Bohdaszewskim i N. za Trzebińskim i syn Józef podstoli horodelski, ożeniony z Elżbietą Kamieńską (1782-1794), z której zostało córek trzy: Zofia *1mo voto* za Sewerynem Olszańskim, *2do voto* za Entymionem Zaniewiczem, Maryanna i Pulcherya i synów dwóch: Paweł i Tadeusz, który z Elżbietą Rohozińską miał córkę Anastazyą i synów dwóch: Spirydona i Edwarda, ten z Ludwiki Witwickiej (wyszła *in 2do voto* za Szymona Ośmiałowskiego) zostawił córek trzy: Teklę za Piotrem Szujskim, Joannę za Józefem Szujskim i Michalinę za Adamem Tyszkowskim — *Piąty* syn Jakóba Stanisława, Daniel Stanisław, głowa **linii Hruszwickiej,** podstoli kijowski, zaślubił Eleonorę Horainównę (1682 † 1714), z której następujące zostało potomstwo: 1) Teresa za Kurowickim (1714-1723), 2) Franciszek miecznik czerniechowski, który z Wiktoryą Dołgiertówną miał córek dwie: Klarę za Janem Strojewskim (1752) i Annę, oraz synów trzech: Stanisława, Antoniego (bodaj że to ten podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta jako poseł woj. czerniechowskiego i chorąży powiatu nowogrodzkiego) i Józefa Protazego, sędziego kapturowego woł., który z Salomeą Spendowską (1755-1789) zrodził syna Felixa i córkę Salomeę, — 3) Józef, 4) Andrzej, 5) Paweł, 6) Anna i 7) Jan podstoli kijowski, ten zaślubił Annę Jeniczównę, z której dwóch zostało synów: *a)* Stefan, podsędek ziemski łucki, podstoli kijowski, sędzia kapturowy, który zaślubił *1mo voto* Felicyannę Borejkównę, *2do voto* Teresę Wołodkiewiczównę (jego synowie: Romuald podstoli kijowski († 1789) i Mikołaj podkomorzy rowieński, którego z Apolonii Sławuszewskiej syn Józef miał za sobą Franciszkę Rymińską i z nią synów: Artura i Adolfa) — i 6) Józef, sędzia kapturowy woł., ten zaślubił *1mo voto* Angelę Joachimowiczównę (z której syn Antoni Szczęsny podkomorzy dubieński, miał za sobą Teklę Korzeniowską 1782-1789 i z nią córkę Wiktoryą i synów trzech: Mikołaja, Kaspra podsędka włodzimierskiego i Jakóba), *2do voto* Maryannę Mosakowską, z której został syn Tomasz szambelan JKM., ten *1mo voto* z Katarzyną Tarkowską miał córkę Maryę za Janem Sokołowskim, *2do voto* z Balbiną Nowowiejską (1782-1788) miał syna Hieronima i córek dwie: Fabią *1mo voto* za Karolem Hulewiczem, *2do voto* za Pawłem Duninem i Teklę za Ignacym Jełowickim.

Linią Mychlińską rozpoczyna Jan Franciszek, pierwszy syn Hieronima, łowczy wołyński, poseł na sejm r. 1710, który *1mo voto* zaślubił Eleonorę hr. Tarnowską, *2do voto* Maryannę Skorczycką, z pierwszej żony zostało córek dwie: Teresa za Dominikiem Stempowskim (1726) i Maryanna i synów także dwóch: Marcin i Mikołaj Michał. Z tych *pierwszy*, Marcin, chorąży czerniechowski, poseł na sejmy 1733 i 1736 r., starosta szczurowiecki, pułkownik JKM. i generał-adjutant hetmana lit., miał za sobą Joannę Baranowską (1714-1743), wdowę po Koniecpolskim, z której zostało synów dwóch: Antoni, podkomorzy JKM., ożeniony z Agnieszką Iskrzanką (1738-1766) i Franciszek Ksawery, starosta ostrzycki, który z Franciszką Kurdwanowską (1748-1782) miał syna Stanisława, starostę ostrzyckiego. *Drugi* syn Jana Franciszka, Mikołaj Michał podkomorzy weredeński, stolnik wołyński, sędzia i deputat kapturowy, zaślubił Franciszkę ks. Czetwertyńską (1714-1762), z której następujące zostało potomstwo: 1) Józef podkomorzy wendeński 1760 r., który z Izabelą Czarnecką miał córkę Zuzannę za Antonim hr. Tarnowskim, synem Kajetana — i synów dwóch, niewiadomych z imienia, — 2) Katarzyna za Felicyanem ks. Czetwertyńskim, 3) Mikołaj — i 4) Michał skarbnik wołyński, starosta bracławski, poseł na sejm 1764, ten z Alexandrą hr. Tarnowską, wdową po Mierze kasztelanie bieckim (owdowiawszy po Jełowickim, wyszła *3tio voto* za Waleryana Stroynowskiego senatora król. polsk.), miał synów dwóch: Kazimierza kuratora 1782 i Michała podkomorzego łuckiego, ożenionego z Chołoniewską.

Linią Aresztowską rozpoczyna Kazimierz, trzeci syn Hieronima, podczaszy czerniechowski, starosta ulanicki, który z Maryanną Wilżanką († 1733) miał córek cztery: Zofią, Maryannę *1mo voto* za Józefem Górskim, *2do voto* za Romualdem Wybranowskim, chorążym urzędowskim (1729-1741), Elżbietę za Piotrem Nosiorowskim, wojskim latyczowskim (1743) i Joannę za Michałem Praźmowskim starostą mszczorowskim (1743), oraz synów pięciu: 1) Franciszka starostę hubanickiego, strażnika inflantskiego, posła na sejmy 1733-1736, 2) Remigiana, 3) Antoniego, 4) Hieronima i 5) Michała. Z tych Remigian, chorąży łucki, porucznik wojsk kor., poseł na sejm r. 1764, *1mo voto* zaślubił Matuszewiczównę, *2do voto* Franciszkę Grocholską († 1789), z której oprócz córki Cecylii za Rafałem Rakowskim — dwóch zostało synów: Tomasz podkomorzy JKM., ożeniony z Maryanną Małachowską (1783-1787) i Paweł Adam Józef, prezes sądu głównego wołyńskiego, ten z Anastazyą hr. Tarnowską (1787) miał córkę Franciszkę za Michałem Czackim, marszałkiem wołyńskim i synów trzech: *a)* Marcina, który z drugą żoną Maryanną Rakowską miał córkę Maryą za Karolem Alexandrowiczem i synów trzech: Władysława, mającego z Zofią Narbotówną córkę Jadwigę, Franciszka, ożenionego z Suszeńską i Ludwika, — *b)* Juliusza i *c)* Edwarda, którego z Felicyi Dąbrowskiej następujące potomstwo: Marya, Paweł starszy, Paweł młodszy, Tomasz, Marya, Paulina, Anastazya (starsza), Anastazya (młodsza), autorka kilku pożytecznych dzieł o wychowaniu dzieci — za Izydorem hr. Dziedoszyckim, — Edward, Adolf, który *1mo voto* z Janiną ks. Czetwertyńską miał syna Alfreda dzieckiem zmarłego 1865, *2do voto* z Jadwigą hr. Tyszkiewiczówną *z Birży* ma córkę Maryą ur. 1875, — Julia, Cecylia i Felicya. *Trzeci* syn Kazimierza Antoni, podkomorzy nowogrodzki, poseł na sejm 1764, miał za sobą Zofię Wybranowską (1742-1782), z której została córka za Józefem Grują starostą koletnickim. — *Czwarty* syn Kazimierza Hieronim Piotr, miecznik czerniechowski, miał z Justyną Krzewską (1736-1764) córkę Agatę za Ignacym Olszańskim, sędzią z. krzemienieckim. *Piąty* syn Kazimierza Michał Baltazar, chorąży smoleński, *1mo voto* ożeniony z Agnieszką Korubową, *2do voto* z Bogumiłą Szembekówną, miał syna Daniela, chorążego pomorskiego, od którego z Marceli Wigurzanki (1771-1795) następujące potomstwo: 1) Antoni, mający z hr. Tarnowską synów czterech: Jana, Napoleona, Stanisława i Antoniego, 2) Józefa za Komarnickim, 3) Maryanna za Józefem Dioli, doktorem, 4) Kazimierz, 5) Leon, ożeniony z Ludwiką Moszyńską, 6) Remigian, porucznik huzarów ros., który z 1szej żony miał jednę córkę, z 2giej dwóch synów: Alexandra i Ignacego (ten z Kruzczówną ma troje dzieci) i 7) Jan, który z Reginą Moszyńską ma syna Wincentego i córek trzy: Julię, Maryę i Cecylię.

Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych — kładziemy tu jeszcze Artema, bohatera z pod Soczawy, o którym pisze *H. Rzewuski w Mieszan. obycz.* — i Stanisława, którego

*

z Emilii Piotrowskiej potomstwo: *a)* Zdzisław Julian Jan, *b)* Stanisław Andrzej i *c)* Amalia Olimpia Marya — legitymowało się ze szlachectwa w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jełowicz Bukojemski h. *Nałęcz*, o nich świadczy *Kojał. in MS.* że są w księstwie litewskiem. *Niesiecki.* — Obacz **Bukojemski.**

Jełżecki. N. podkomorzy mozyrski miał za sobą Annę Rzewuską, córkę Stanisława sędziego lwowskiego. *Nies.*

Jemielicki h. *Bożawola*, w łomżyńskiej ziemi. Wawrzyniec, Adam 1632, Walentyn 1674, Jemielitowie czy Jemieliczowie. *Niesiecki.*

Jemielita (Jemility) h. *Pielesz.* Ignacy, syn Antoniego, — Maciej, syn Jana, — Piotr syn Ignacego, — Władysław, syn Piotra, — Mateusz, syn Łukasza, — Piotr, syn Leona, — Kazimierz, syn Jakóba, — Wojciech, syn Rocha, — Stanisław, Kazimierz i Maciej, synowie Józefa, — Walenty, syn Jakóba. *Spis szl. król. polsk. 1851-54.*

Jemielnicki, w pow. bieckim. Jędrzej *z Jemielnika*, w Prusiech i w Moskwie w różnych expedycyach za Zygmunta III i Władysława IV dobrze zasłużony, † 1638. *Nies.*

Jemielski h. *Nieczuja.* N. kasztelan kowalski, córka jego Elżbieta była za Dąbskim kasztelanem słonimskim, syn jego kasztelan także kowalski. Stanisław skarbnik inowrocławski 1613. Jan kasztelan inowrocławski, rozsądku wielkiego. Stanisław poseł na konwokacyą 1674, wojski inowrocławski, syn jego Tomasz. *Nies.*

Jemiołkowski h. *Doliwa*, w kaliskiem. Jan 1632, Jarosz 1674, podpisali elekcye królów. N. była za Janem Gosławskim. *Nies.* — Patrz **Jamiołkowski.**

Jemiołowski h. *Poraj*, pod Gnieznem i w woj. bełzkiem. Mikołaj 1676. N. miał za sobą Katarzynę Iłowicką, z której córka Anna Maszkiewiczówna. Adam sędzia gr. bełzki, † 1628, miał za sobą Bolestraszycką, wdowę po Czerkasie. *Nies.*

Jencewicz. Tak stoi wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jenicz h. *Drya*, w pow. lidzkim. Eliasz, Jerzy, Stanisław, Paweł 1632 z wołyńskiem wojew. podpisali elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Jeński. U *Kurop.* i *Małach.* wymieniony.

Jerlicz h. *Lis*, z tą różnicą, że przez strzałę jelce na ukos kładą, od prawej strony tarczy z góry na dół na lewą; tak go opisał Michał Jerlicz. *Nies.* — Pius wojski kijowski 1762, brat jego cześnik czerniechowski, zostawił potomstwo, z tych Jan. N. brygadyer wojsk kor. pojął Proskurzankę. Siostra Piusa za Proskurą cześnikiem kijowskim. *Kras.*

Jerzmanowski h. *Dołęga*, w Prusiech i w Kujawach. Jan z woj. inowrocławskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. N. miał za sobą Kwiatkowską, z którą spłodził trzech synów: Jakób, Wawrzyńca i Grzegorza. Jakób osiadł w Wielkopolsce na Kęsicach, pojął Katarzynę Zawadzką, która mu powiła dwóch synów: Jana i Michała młodo zmarłych i córkę za Jędrzejem Tomickim. Wawrzyniec osiadł w łęczyckiem na Byszewie, Goraju i Zbijewie, pojął Helenę Idzikowską h. *Nałęcz*, z której trzy córki: Konstancya za Wojciechem Leszczyńskim h. *Ślepowron*, komornikiem łęczyckim, Maryanna za Wojciechem Przedworskim, Franciszka za Dzierżawskim Franciszkiem, pisarzem łęczyckim, synów zaś dwóch: Maciej (od którego z Odechowskiej został się syn Jan, żona jego Agnieszka Wyrzykowska) i Alexander, który wstąpił do zakonu Soc. Jesu. Grzegorz osiadł w sieradzkiem, pojął *1mo voto* Otrębossównę, z niej miał córek dwie, a trzech synów: Jana, Sebastyana i Seweryna. Jan dworską traktując, umarł; Sebastyana żona Konopnicka, z której synowie: Michał, Marcin i Kasper i córki dwie: Ewa Mietlicka i Teresa. Seweryn pojął Porczyńską, z niej miał synów dwóch, córkę jednę, *2do voto* Grzegorz ożenił się z Teresą Zawadzką, z niej spłodził córkę Ewę, drugim związkiem Szamowską i synów trzech: Rafała, Józefa i Wojciecha, ludzi rycerskich, z tych Rafal umarł młodzianem, Wojciech także na Podole z chorągwią poszedłszy, ten świat pożegnał, Józef pojął Waliszewską. Anna za Mateuszem Rytelskim. *Nies.* — W r. 1772 Franciszek, pisarz gr. przedecki, pojął w Warmii Hałyńską, dziedziczkę majętności eldyckiej, w r. 1788 chorąży inowłodzki, z Hałyńskiej miał potomstwo: córkę i synów trzech. Urban regent z. i gr. warszawski. *Kras.* — Józef w r. 1722 dobra Waliszewice w woj. kaliskiem — i Seweryn w r. 1746 wieś Guraj i Kotowice — dziedziczyli. Franciszek, chorąży inowłodzki, w r. 1788 poseł na sejm z woj. łęczyckiego, a w r. 1791 kawaler orderu św. Stanisława. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Jerzykowicz h. *Leliwa.* Monwida Wojciecha, wojewody wileńskiego syn drugi Olechno, spłodził Mikołaja, którego synów pięciu: Jerzy albo Jerzyk, od którego Jerzykowicze, Zuk, Jędrzej i Felix. Z tych Kasper podkomorzy mielnicki, poseł na sejm 1669, podpisał unią Litwy z Koroną, żona jego Raczkówna, z którą zostało potomstwo. Bracia jego podług *Papr.*, a nie synowie jak chce *Okolski*: Malcher i Jan starosta mielnicki i łosicki, obydwaj ludzie rycerscy, z tych Jan z Jadwigi Jundziłówny miał potomstwo, † 1558, córka jego Elżbieta za Prowaną, starostą będzińskim. Hieronim podkomorzy drohicki, z sejmu 1591 komisarz do rozgraniczenia między województwy

brześciańskiem i podlaskiem i do zapłaty wojsku litewsk. 1607, żył jeszcze 1611. Kazimierza wspominają niektóre dzieje. W zakonie jezuickim trzech ich Bogu się poświęciło, jeden Stanisław prowincyał, a potem wizytator prowincyi polskiej 1659, drugi Jakób rektor kolegium brzeskiego 1650, trzeci Mikołaj kaznodzieja sławny, † w Sandomierzu 1680. Gabryel podkomorzy mielnicki 1638 z sejmu komisarz do rozgraniczenia. Jerzy marszałek wiłkomierski, poseł podlaski 1648. Stanisław wojski podlaski, Kasper miecznik podlaski, Gabryel, Władysław, Kasper i Jan 1648. Placida zakonnica Benedyktynka w Wilnie 1676. Piotr na kolegium jezuickie w Brześciu dobroczynny. Eleonora, Nikodema Jabłonowskiego podsędka nurskiego, małżonka. *Niesiecki.* — Obacz **Irzykowicz.**

Jerzykowski h. *Ostoja*, w Wielkopolsce. Wojciech z Iwieńską h. *Łodzia* zostawił synów: Stanisława i Dobrogosta, burgrabiego konińskiego; drugim związkiem z Palecką zostawił Jana, Tomasza i Piotra. *Nies.*

Jerzyński. Stanisław w z. warszawskiej, pobórca z sejmu 1629 naznaczony. *Niesiecki.*

Jesiotrowski h. *Sztumberg*, w podlaskiem. Kasper podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Jeska h. *wł.* Norbert Ant. syn Jana Krystyana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jesman h. *Korczak*, w ks. litewskiem. Paweł i syn jego Jan, dworzanin król., był gońcem do Moskwy 1527. Hleb, pisarz litewski, komisarz z Moskwą pod Siebuzem 1543, poseł do stolicy 1548., niechciał kniaziowi moskiewskiemu dać carskiego tytułu. Krzysztof, podsędek słonimski, zostawił synów jedenastu. Mikołaj, Damian, Samuel 1632. Krzysztof *) wojewoda smoleński, z synów jego jeden był Dominikan, człowiek godny, ś. teologii doktor, przeor w Wilnie. Damian chorąży słonimski 1674. Samuel w tymże roku w woj. połockiem. Mateusz pisarz z. słonimski 1704. Samuel 1700, biorą niektórzy przydomek *Synkowski*. *Nies.* — W r. 1788 Ignacy sędzia z. płocki. *Krasicki.*

Jewicki. U *Kurop.* i *Małach* wymieniony.

Jewłaszewski h. *Topór*, w nowogrodzkiem. N. marszałek słonimski, syn jego Kazimierz Ludwik posłował na różne sejmy, wojewoda brześciański 1662, był komisarzem do Kozaków, do Kurlandyi i indziej. *Nies.*

Jewłaszko h. *Korczak.* Iwan, jeden z Panów litewskich, przy Witoldzie zabity na wojnie od Tatarów 1399. Wasila i Marka Wasilewicza wspomina *Papr.* Hrehory Markiewicz zabity pod Sokalem. *Niesiecki.*

Jewniewicz. U *Kurop.* i *Małach.* wymieniony.

Jeż h. *Drzewica*, w z. łomżyńskiej i w radomskim powiecie. Jeż chorąży sochaczewski u *Karnkowsk. in Const. Syn. fol. 86* w r. 1446. Jan podkomorzy łomżyński i gubernator książęcy 1453. *Statut. Masov. fol. 98.* Stanisław podwojewodzy sochaczewski 1647, a Jakób w woj. kijowskiem. Zuzanna za Stefanem Zaborowskim. Są i w przemyskiej ziemi. Jeżówna ksieni klasztoru św. Benedykta w Przemyślu. *Nies.* — Barbara Jeż za Mikołajem Krzyżanowskim h. *Dębno.*

Jezbuto, mąż w ks. litewskiem między innemi Panami znaczny, w r. 1290 od Krzyżaków z pięciąset ludzi zbity, prawda że sam z tej klęski zdrowo wyszedł, przecież w tymże roku, gdy na mistrza krzyżackiego z Litwy z plonem bogatym wracającego napadł, żwawo na niego natarł, tam kopią przebity, już na ziemi leżąc, przecież ostatniemi siłami zdobytemi, jeszcze swego adwersarza ranił. *Nies.*

Jeżewski h. *Jastrzębiec.* To samo co **Jeżowski.**

Jeżewski *de Witth* h. *Lis.* Floryan syn Jana. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Jezierski Albert. *Nobil.* w Metryce kor. 1519 fol. 176. *Czacki.*

Jezierski Jan. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. r. 1851.*

Jezierski h. *Nowina, z Gołąbków Jeziór.* Józef i Kajetan, synowie Wojciecha, — Franciszek syn Antoniego i Leon syn Józefa. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. 1851-54* jako legitymowanych w Heroldyi król. polsk. Tego herbu Helena, córka Józefa i Gertrudy Strzemińskiej, zaślubiła w r. 1839 Józefa Jana Krzyżanowskiego h. *Dębno. Geneal. Krzyżan.*

Jezierski h. *Prus 2do*, w czerskiej ziemi. Adam burgrabia rawski 1581, pobórca w kaliskiem województwie. Gabryel starosta liwski, towarzysz 1582 pieszo szedł do szturmu pod Pleszkowem. Jan pisarz z. łucki, miał za sobą Lukrecyą Bonarównę. N. pojął Dorotę Piotra Sobola córkę, z której był syn Jędrzej, a tego zdaje się córka Rozwadowska. Franciszek chorąży łukowski, Józef stolnik łukowski, żona jego Maryanna Raciborska, wdowa po Michale Szamowskim, z której córka Helena za Józefem Wężykiem Rudzkim. Krzysztof starosta grodecki 1718, tenże czy inszy podstoli kijowski, żona jego Zofia Stojeńska, sędzianka ziemska lubelska. Tomasz w lubelskiem 1673. Maciej pobórca w kijowskiem 1581. Joanna za Piotrem Antonim Cielemieckim. Ludwik

---

*) Tego Krzysztofa rodziła Maryanna Juracha, o czem pisze *Nies.* pod Jurachami.

podstoli lubelski, miał za sobą Wiktoryą Stojeńską, sędziankę z. lubelską. Elżbieta Pawła Stojeńskiego podstolego buskiego, Franciszka Remigiana łowczego latyczowskiego — małżonki. *Nies.* — W r. 1778 Rajmund biskup bakoński, z Dominikana, kanonik lwowski. Józef skarbnik lubelski. Józef regent z. lubelski. Rajmund cześnik łukowski. Piotr skarbnik łukowski. Jacek kasztelan łukowski. Franciszka *1mo voto* za Janem Charczewskim kasztelanem słonimskim, *2do voto* za Rożnowskim chorążym czerwonogrodzkim. *Krasicki.* — Jacek Jezierski kasztelan łukowski, znany poseł z ostatnich lat Rzeczypospolitej, w r. 1801 wyniesiony do godności hrabiów austryackich, umarł w r. 1805, zostawiwszy z Iszej żony (miał bowiem i drugą Marcelę Grotkowską, z której córka Katarzyna za Józefem Jezierskim, szambelanem król., sekretarzem poselstwa polskiego w Konstantynopolu) Zofii Miszewskiej, córkę Maryannę za Onufrym Otockim i syna Karola, pułkownika wojsk kor., posła na sejm czteroletni, dziedzica dóbr Niedziałki, Jeziór, Mińska i wielu innych, — tego z Zuzanny Bielińskiej trzech zostało synów: 1) Jacek bezpotomny, 2) Jan († 1858) dziedzic dóbr: Ryk, Garbowa, Mąkobud, Starejwsi, Wyszkowa i t. d., poseł na sejmy, marszałek szlachty gub. lubelskiej, członek Rady Stanu, koniuszy dworu cesarskiego ros., ten miał za sobą Karolinę Jelską, z której następujące zostało potomstwo: Waldemar († 1855) rotmistrz sztabu armii rosyjskiej, ożeniony z Julią hr. Bobryńską (ich synowie: Alexander, dziedzic dóbr Swaty, Garbowa i Ryk, zaślubił w r. 1878 Maryę ks. Tyszkiewiczównę z ks. Radziwiłłówny urodzoną i Mikołaj), — Edward † 1865 *ster.*, — Amelia, piękny wzór matki i polskiej matrony — zaślubiła w r. 1836 Seweryna hr. Łubieńskiego, — Marya, zaślubiła księcia Sergiusza Galicyna — i Jadwiga za Wandalinem Pusłowskim. 3) Stanisław, dziedzic dóbr: Jeziór, Mińska, Niedziałki, Sobien i Śniadówki, kapitan wojsk polsk., kawaler orderów *Virtuti militari* i Legii honorowej, poseł na sejmy, członek komisyi umorzenia długu kraj. — umarł r. 1831, zostawiwszy z Maryanny hr. Małachowskiej, wojewodzianki mazowieckiej, dwie córek: Anielę za Maurycym Scipio del Campo i Wandę za Stanisławem hr. Alexandrowiczem, oraz synów trzech: 1) Karola, dziedzica dóbr Mińska i Niedziałki, sędziego pokoju, szambelana dworu ros., — który z Maryą Dzierżykraj-Morawską, ma córkę Natalię za Marcinem Popielem, — 2) Mieczysława, którego z Salomei Worcell, syn Mikołaj, ur. 1848, zaślubił Olgę Kossecką — i 3) Władysława († 1879), dziedzica dóbr Sobień, Jeziora i Śniadkowa, którego z Iszej żony Józefy Biernackiej synowie: Seweryn ur. 1848 i Stanisław ur. 1850 — a z 2giej Barbary Katerla synowie: Józef ur. 1860 i Karol ur. 1850. Ta linia hrabiowska używa dwóch złączonych herbów, *Prus 2do* i *Nowina* na jednej tarczy w poprzek rozdzielonej. — Są jeszcze w królestwie polskiem Jezierscy, z innej linii, ale tego samego domu, (ci się piszą *na Gołąbkach*), z których: Józef, syn Józefa, — Jan, syn Macieja, — Jakób i Wincenty, synowie Franciszka, — Józef Waleryan i Alexander, synowie Józefa — i Stanisław, syn Wincentego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. 1851.

Jezierski h. *Prus 2do* z odmianą. Edward syn Jana. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. p. 1851.*

Jezierski h. *Prus 3tio.* Tadeusz i Franciszek, synowie Antoniego, — Hipolit, Felicyan i Eustachy *z Gołąbek*, synowie Felixa — i Alexander *na Gołąbkach*, syn Wita. Tak wymienia *Spis szl. kr. polsk. 1851* jako legitymowanych w Heroldyi król. polsk.

Jezierski h. *Rogala*, w pomorskiem. Simon Michał Lewalt Jezierski i Jan 1632. Michał sądowy mirachowski, miał za sobą Czarlińską. Konstantyn sędzia z. tucholski, poseł na konwokacyą r. 1696. N. archidyakon i oficyał kamiński † 1715. N. miał za sobą Przebendowską i z niej potomstwo. Jerzy pierwszy się z Prus do Litwy przeniósł, † 1594, miał synów sześciu i córek cztery, z których jedna za Hamszejem. Balcer marszałek dworu ks. Radziwiła, który z Szemetówną spłodził jednę córkę. Kryspin z Obryńskiej miał synów: Piotra i Jerzego i córek siedm. Jan kanonik wileński. Pawła żona Buchowiecka, Jerzego z Łoknickiej dwaj synowie: Michał i Jan. Marcina z Dziewałtowskiej córek było cztery i synów jedenastu, nie zostało się jednak tylko czterech: Jan, Kazimierz, Krzysztof i Marcin, inni młodo pomarli. Marcin syn Marcina, zostawił syna Piotra, córki dwie: Barbarę i Dorotę. Placid przeor orszański zakonu ś. Dominika. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jan Lewald Jezierski regent gr. kowalski. Michał chorąży pomorski. Jan sędzia z. tucholski. Karol regent z. morachowski. *Krasicki.*

Jezierski h. *Topór*, w Wielkopolsce. Wojciech i Franciszek, Przecław na Jezierzach, Stanisław i Sebastyan Jezierscy podpisali konfederacyą zatorską r. 1705. Franciszek 1611 senior luterski. *Niesiecki.* — Jan, syn Melchiora, — Anastazy, syn Wacława, — Maxymilian, syn Melchiora, — Juliusz, syn Jana, — Edward, syn Antoniego, — Felix, syn Franciszka — i Wojciech, syn Tomasza — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. jedni przed r. 1851, trzej ostatni r. 1851-1854. Ci biorą przydomek *Lehwald* albo *Lewalt.* Do tych zdaje się należą dwaj bracia rodzeni (z których jeden radcą Towarzystwa ziemskiego w Kaliszu) właściciele wsi Góra pod Wartą, — ich siostra za Skowrońskim.

Jezierza h. *wł.* Willibaldus Francuz, arcybiskup pierwszy gnieźnieński, ten wstąpił na katedrę r. 966, † 970, atoli drudzy tego Willibalda do herbu *Krucyni* pociągają. *Nies.*

Jezierzyński, w z. warszawskiej. Stanisław i Wojciech 1632. Seweryn w wileńskiem 1648. Stanisław pisarz z. warszawski 1647. Adam 1674. N. miał za sobą Katarzynę Dąbrowską h. *Kuszaba.* Są i Jezierniccy, z tych Jan Karol miał za sobą Zofią Witkowską. *Nies.*

Jeziorański. Jan i syn jego także Jan. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jeziorkowski h. *Radwan*, w z. warszawskiej. Adam i Wojciech 1632. Augustyn, Wacław, Jan i Ignacy 1648. N. miał za sobą Sienińską, z której córka *1mo voto* za Antonim Ryszkowskim, *2do voto* za Mokronowskim chorążym rawskim. N. podstoli piński. Jan chorąży rożański. Adam i Alfons 1674. *Nies.* — W r. 1788 Stanisław komornik gr. krakowski. *Kras.*

Jeziorkowski h. *Rawicz*, w sandomierskiem i podolskiem. Jan 1570. *Papr. w Panoszy.* Walentyn miecznik podolski *Konst. 1635.* Stanisław miał za sobą Zofią Lanckorońską, z której syn Jan, komisarz do rozgraniczenia między wej. podolskiem i Wołochami, z sejmu 1661. Któryś z nich miał za sobą Śmiotanczankę chorążankę podolską i z nią córek dwie, jedna z nich poszła za Świrskiego miecznika podolskiego, *2do voto* za Konradzkiego, *3tio voto* za Cwilichowskiego, *4to voto* za Wołodyjowskiego, druga za Dzierżka. Ludwik stolnik brzeski, z Anną Drohojowską spłodził dwie córki: Katarzynę *1mo vato* Porajską, *2do voto* Gurską, *3tio voto* Urbańską i Eleonorę Omiecińską. *Nies.*

Jeżowski Tomasz. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. r. 1851.*

Jeżowski h. *Ciołek* Macieja król Zygmunt I między rycerstwo polskie policzył, a Drzewicki arcybiskup gnieźn., Maciejowski kasztelan czechowski z synem Samuelem gnieźnieńskim i krakowskim natenczas kanonikiem i z innemi Viteliuszami, do herbu go *Ciołek* przypuścili. *Nies.*

Jeżowski h. *Jastrzębiec*, w płockiem. Z dawna pisali się z Jeżowa. N. Jeżowska była za Łysakowskim Pawłem podkomorzym łomżyńskim. Bartłomiej z Przedborską spłodził córek cztery, z tych Jadwiga za Janem Makomeskim, Anna za Grzymisławem Goślickim, Elżbieta za Jędrzejem Paprockim, Zofia za Dziewanowskim i synów dwóch: Jan bezżenny i Bartłomiej, który tak z Chomętowską h. *Prus*, jak i z Żdżarską h. *Gozdawa*, żadnego nie zostawił potomstwa. Od drugich Jeżewskich Skubajewscy rozplenieni. Maciej na Zarzecu i Gilinie dziedzic, zostawił z Rościszewską h. *Junosza* syna Roslańca, ten także z Nieborską syna. Jan, który w Kucharach dziedziczył, z Konarskiej h. *Jastrzębiec* spłodził dwóch synów: Jana plebana jeżewskiego i Zygmunta, o których czytaj pod *Geschaw* Maciej i Piotr 1632. Wojciech i Jan 1697. Tyle *Niesiecki.* — Obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie podaje *Duńczewski*, którą w treści powtarzamy, uzupełniając w nawiasie naszemi uwagami. Z tych Jeżewskich Maciej, rotmistrz wojsk król., zostawił synów: Jerzego rotmistrza bezpotomnego i Jana, także rotmistrza, mającego tylko córki, które fortunę w obce domy zaniosły. Marcin podczaszy płocki, rodzony stryj Macieja rotmistrza, na Skotyniach w Podolu i indziej dziedzic, jego syn Piotr chorąży płocki, dziedzic na Jeżewie kościelnem, Zarzecu zwanem Jeżewo, Szumsku, Gilinie, Grombicach, Golendzinowie i t. d., z Katarzyną Podoską kasztelanką zakroczymską spłodził córkę Katarzynę za Bielińskim chorążym ciechanowskim i syna Macieja kasztelana warszawskiego (u nas na str. 200 opuszczonego) starostę złotoryskiego i stanisławskiego, dziedzica ojczystych dóbr, ten miał za sobą Zofię Szumińską kasztelankę dobrzyńską, z której zostało trzech synów: Wawrzyniec, Stanisław jenerał major w wojsku imperatora rzymskiego, poległy przy szturmowaniu fortecy Kiel — i Paweł. Z tych Wawrzyniec, rotmistrz wojsk kor., dziedzic dóbr Jeżewa kościelnego, Grzędowa z przyległościami, Szumska, Grombca, Żytowa i Wulki z atynencyami, Borkowa, Kościelnego, Kowalewa, Dziwanowa z przyległościami, pod Beresteczkiem w potyczce z Tatarami i Kozakami mężnie na placu poległ, zostawiwszy z Katarzyny Garlińskiej miecznikówny ciechanowskiej synów dwóch: Bartłomieja i Wojciecha, którzy przez lat dwadzieścia wojskową służbę odprawiali pod mocnym polskich pułków regimentarzem Czarneckim, aż Wojciech podczas batalii z Kozakami na Podolu, bezżenny życie położył. Bartłomiej zaś, rotmistrz wojsk kor., starosta mławski, dziedzic dóbr Jeżewa kościelnego z przyległościami, Borkowa kościelnego z przyległościami, Szumska, Kowalewa i Dziwanowa z przyległościami, z Konstancyą Wilkanowską, Mikołaja kasztelana wyszogrodzkiego córką, miał dwie córki: Helenę za Janem Szawłoskim stolnikiem wyszogrodzkim i Maryannę za Antonim *in Zblicho* Zbroch podczaszym ciechanowskim, oraz synów dwóch: Adama i Antoniego, z tych Adam podkomorzy płocki, potem pisarz z. zawskrzyński, z województwa swego na trybunały koronne poseł, komisarz i deputat, jako też do Piotra W. imperatora moskiewskiego i Karola XII króla szwedzkiego od swojego województwa delegat, który i w konstytucyi 1717 sejmu gener. uspokojenia i zawarcia konfederacyi tarnogrodzkiej, pierwszym jest delegatem z Wielkopolski do boku królewskiego, w sądach przeciwko przestępcom tej ustawy r. 1717, ten z Maryanną z *Łabiszyna* Kuklińską miał synów: Józefa stolnika płockiego, pułkownika JKM. regimentu konnego, dziedzica w r. 1744 Jeżewa kośc. z przyległościami, Szumska, miasta Rościszewa, Kryłowa, Czomska i Babców, posła na sejm (ten z Katarzyną Rościszewską, wdową po Wysockim, miał synów dwóch: Piotra kapitana wojsk kor. i Benedykta porucznika w regimencie pieszym) — Antoniego łowczego zakroczymskiego,

trzeciego Jana Maurycego archidyakona katedry płockiej, kanonika kujawskiego, proboszcza piotrkowskiego — i Bartłomieja, który z Febronią, Felixa Kuczborskiego podkomorzego zakrocimskiego córką, spłodził syna Wojciecha na Zawadach, Negocinie i Turzy z przyległościami dziedzica, podstolego płockiego, ten z Martyną Oborską chorążanką zawskrzyńską miał syna jednego i córek dwie: Kazimierza pisarza z. płockiego, Enatę czy Renatę za Szymonem Zboińskim podczaszym dobrzyńskim, potem za Mikorskim podstolim wyszogrodzkim i Maryannę za Żórawskim podczaszym płockim. Drugi syn Bartłomieja rotmistrza, starosty mławskiego, Antoni na Kowalewie i Dziwanowie z przyległościami, na Mogielnicy, Prussach, Mogielniczce i Gutowie dziedzic, z Magdaleną Żurawską spłodził synów: Melchiora kanonika kujawskiego i płockiej katedry, proboszcza łękowskiego i Jana łowczego płockiego, także córek trzy: Esterę, Maryannę i Bogumiłę. Ten Jan na Kowalewie i t. d. dziedzic, łowczy płocki, z Apolinarą Karnkowską kasztelanką wyszogrodzką, zostawił trzy córki: Esterę za Antonim Zakrzewskim chorążym zawskrzyńskim, sędzim gr. płockim, Maryannę za Kazimierzem Młodeckim stolnikiem wyszogrodzkim, na Sarbiejowie z przyległościami dziedzicem i Bogumiłę za Pawłem na Jaroszewie Jaroszewskim podkomorzym płockim. Trzeci syn Macieja kasztelana warszawskiego, Paweł pułkownik wojska imperatorskiego, powrócił do ojczyzny i województwa płockiego, pojął Barbarę Molską chorążankę ciechanowską, z którą pozyskał substancyą na obojgu Modłach z przyległościami, dziedzic na Zarzecu zwanym Jeżewo, Skubajewie, Młotkowie, Gilinie, Kucharach, od którego pokolenie prowadzą swoim porządkiem ci trzech bracia: Jędrzej, Paweł i Wawrzyniec. Jędrzej na Zarzecu zwanym Jeżewo, Młotkowie, Mlicach i Setropie, zostawił z Anny Mlickiej Jana komornika gran. płockiego i podstolego rożańskiego, który z Konaszewską spłodził synów dwóch: Józefa kapitana regimentu konnego, buławy polnej i Piotra chorążego pieszego regimentu. Drugi brat Paweł, dziedzic na połowie wsi Zarzeca zwanego Jeżewo, na połowie Skubajewa, Kucharach i Gilinie, przyczynił substancyi w gostyńskiej ziemi, Szczawin wielki, Rybie i Grabie, który z Teresą Ciechanowską spłodził synów trzech: Marcina pisarza z. gostyńskiego, który z Katarzyny Szczawińskiej starościanki gombińskiej miał syna jednego i córek trzy: Eufrozynę za Michałem Potockim w sieradzkiem, Maryannę za Olszewskim w rawskiem i Małgorzatę. Jakóba kanonika kolegiaty płockiej, ś. Michała, proboszcza gombińskiego — i Stanisława majora wojsk saskich, który powróciwszy do ojczyzny, w krótkim czasie z tym pożegnał się światem w dobrach Bereżanka na Podolu pod Kamieńcem. Trzeci brat Jędrzeja i Pawła, Laurenty (Wawrzyniec) zostawił syna Bartłomieja, dziedzica na części Młotkowa i wsi Dąbrowsko, który z Krosnowską miał syna Wojciecha, dziedzica na Dąbrowsku, ten z Marcyanną Kakowską miał syna jednego Adama. Maryanna Jeżewska, Andrzeja Piwa, wojskiego zawskrzyńskiego żona. Józef na Jeżewie podczaszy zawskrzyński, major JKM. Antoni Wacław na Szapsku, łowczy zakroczymski, porucznik pancerny JKM. Adam podkomorzy płocki i Jan stolnikowicz płocki. Tyle z *Duńcz.* — W r. 1765 Adam-Sabba z Jeżewa, dziedziczył dobra Sądek, Dąmbrusk i Żydówko w woj. płockiem. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Około r. 1860 N. Jeżewski dziedziczył dobra Topolno w dzisiejszym powiecie świeckim (w Prusach Zach.), które posagiem wraz z córką jego dostały się Piotuch-Kublickiemu (z Litwy). Ludwika Jeżewska, córka Mateusza i Maryi z Zamojskich, dziedziców Nowejwsi pod Elblągiem, wyszła za Ben. Jana Nep. Kamieńskiego około r. 1800. *Mat. do Monogr. Kam.* — Są i w królestwie polskiem; z tych Franciszek, syn Adama, — Ignacy, syn Antoniego, — Alexander i Ksawery, synowie Benedykta — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jeżowski h. *Nałęcz*, w z. gostyńskiej. Marcin komornik z. gostyński, deputat na trybunał kor. 1728. Mikołaj asesor z. tucholskiej, poseł na sejm 1730 i Franciszek skarbnik zakroczymski. *Nies.*

Jeżowski h. *Poraj*, w sieradzkiem. Anna tego herbu była za Janem Iwanickim. *Nies.*

Jeżowski h. *Prus Imo*, w z. warszawskiej. Mikołaj chorąży warsz., z sejmu Piotrkowskiego 1567 pobórca w warszawskiej i czerskiej ziemi. Jan w z. nurskiej 1632. Jeżewska była za Maciejem Blochem, druga za Tobiaszem Tchorzewskim, Jerzy kasztelan warsz. 1557, wysłany do Moskwy w legacyi, którego mając Moskwicin za podejrzanego, kazał go po kolana w wrzącym oleju smażyć, golenie wiercieć, za paznogcie trzaski zabijać, chcąc na nim tem okrucieństwem co sekretnego wymusić, niezwyciężonym jednak statkiem sekretu nie wydał, — za to, powróciwszy do ojczyzny, od króla był szczodrze udarowany. N. pisarz warsz., drugi rotmistrz sławny, pod Kiesą odważnie stawając, kulą postrzelony, poległ 1578. Tenże czy inszy, pamiętny rotmistrz 1578, podczas sejmu warszawskiego przyprowadził do króla Podkowę, który wtargnął był do Wołoch. Jędrzej strażnik wojskowy 1655. Jędrzej rotmistrz chorągwi wołoskiej 1677, z pod Żórawna w półtora tysięcy ludzi przeciwko Turkom i Tatarom posłany, od tychże do niewoli wzięty, zkąd jednak zdrowo wyszedł. N. podkomorzy płocki. *Niesiecki.*

Jeżowski h. *Strzemię*, z tą odmianą, że do *Strzemienia* herb *Pilawa* przydany, w krakowskiem. Wojciech z Grabowa z bracią swoją i innemi tegoż herbu konfundator 1462 kościoła św. Jakóba w Krakowie. Felicyan za Zygmunta I i za syna jego Augusta I waleczny mąż, † 1577, w Krakowie u św. Szczepana synowie nadgrobek położyli. Jan biskup ołomuniecki, † 1599, któremu brat Stanisław nadgrobek wystawił w Krakowie w kościele Franciszkańskim. Atanazy drugi brat, mąż uczony, † w Rzymie 1564. Jan rotmistrz król., z Władysławem królewiczem do Moskwy, tamże umarł. Stanisław z Promieńskiej zostawił synów: Władysława i Stanisława; był to mąż uczony, wydał do druku *Ekonomią* 1638 i *Radę białogł.* 1639 — i Jana człowieka wojennego. Przodkom tej familii przydano było do *Strzemienia* herb *Pilawę*, co znać na nadgrobkach różnych z tego domu. Jędrzej z sandomierskiego podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Joachimowski h. *Przykorwin*. Jan, syn Jakóba. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Joaszkiewicz i **Jodeyko.** U *Kurop.* i *Małach.* wymienieni.

Jocz h. *Godziemba*. Ludwik, syn Bartłomieja. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Jodko. Leonard i syn jego Konstanty wraz z synem Józefem — wymienieni w *Spisie szl. kr. p. 1851.*

Jodko h. *Lis*. Starożytny dom w Litwie, opuszczony w *Niesieckim* a wymieniony w *Kuropatnickiego* dziele. Pisze o nim także *Wielądko*, ale nie powtarzamy za nim, zwłaszcza, że mamy przed sobą obszerniejszą tej rodziny genealogią, ułożoną (z wyjątkiem dwóch pierwszych pokoleń, do których urzędowych niema dokumentów) podług dekretu petersburgskiej Heroldyi z dnia 23 września 1845 n. 6538. Rozpoczynamy tedy od Marcina Jodko, syna Narka i ztąd nazywanego *Narkiewiczem*, dziedzica po swych przodkach dóbr Jodkowa w pow. lidzkim nad rzeką Lidzieją położonych — od którego zostało synów dwóch: 1szy Abraham, który miał synów trzech: Szymka (tego synowie Krzysztof i Matys), Ambrożego i Marcina — i 2gi Abraham, tego dwaj synowie: Michał i Marcin, rozpoczynają dwie główne linie Jodków, po dziś dzień kwitnące.

Starszej linii założycielem kładziemy Michała; jego synowie Andrzej i Jan występują w dekrecie trybunału główn. w. ks. lit. w Wilnie ferowanym w r. 1612 Junii 25. w sprawie o dział majętności nazwanej Jodkowskiej, toczącej się między nimi i „Jerzym Martinowiczem Jodkami z jednej strony, a Krzysztofem i Matysem Szymkowiczami i dalszymi uczestnikami bracią stryjecznymi Jodkami z drugiej". Z tych Jan miał syna Mikołaja, tego zaś syn Jerzy Konstanty, cześnik inflantski, zostawił synów dwóch: Mateusza (którego syn Andrzej, strażnik lidzki) i Stanisława, który miał za sobą Zofią v. Zegerd Korn, córkę Andrzeja Ottona, strażnika inflantskiego. Tego synowie: Franciszek wojski inflantski, który z Maryą Weissenhof miał synów dwóch: Karola, strażnika lidzkiego i Józefa sędziego inflantskiego, oraz trzy córek: jednę za Berkiem, drugą za Karnickim, trzecią za Miłaszewiczem — i Jerzy, dziedzic Horodnej, marszałek lidzki, kawaler orderu ś. Stanisława, tego z Ludwiki Obryckiej został syn Felix, starosta dziewieniski, który tłomaczył z francuskiego i wydał r. 1779 *Historyą wojen bawarskiej i pierwszej pruskiej*, z Jelińską (prędzej Jeleńską) miał córkę Petronelę za Mikołajem Szatkowskim.

Młodszej linii założyciel, Marcin *Narkiewicz* (przydomek ten wzięli od imienia swego protoplasty Narka i używają go po dziś dzień — snać dla odróżnienia od innej tego nazwiska rodziny) zostawił syna Jerzego, wojskiego brzeskiego z Wysokiego, który z Anny Peutkiewicz *(Tabl. Jabłon.)* miał córkę Annę *1mo voto* za Chlewińskim, *2do voto* za Mateuszem czy Maciejem Wojną Hreczynem, kasztelanem mścisławskim (była także i za Stanisławem Krasickim. *Metr. kor.)* i syna Jana, dziedzica części Jodkowa; tego syn Stanisław, dziedzic części Jodkowa i Bykowszczyzny nabytej od Ralcewicza, (ur. 1660), stolnik nowogrodzki, miał za sobą Zofią Białopiotrowicz, z której dwóch zostało synów: Kazimierz (jego syn Jan miał syna Pawła) i Dawid (ur. 1765) na Jodkowie i Bykowszczyźnie, chorąży lidzki, tego z Elżbiety Ryłłówny synów dwóch: Józef Jan, który po ojcu odziedziczył dobra i Franciszek (ur. 1740 † 1803) dziedzic dóbr Młodowa, Abramowszczyzny i Łohodek, cześnik stwołowicki, sędzia trybunału gł. w. ks. lit., który z Anną Zawiszanką h. *Przerowa*, z Powalskiej urodzoną, miał córek dwie: Katarzynę † 1873 i Julią († 1877) za Alexandrem Olędzkim, oraz synów trzech: 1) Alexandra, rotmistrza wojsk francuskich, kawalera legii honorowej, *ster.*, 2) Ksawerego, dziedzica Drohobuża, Rzeczycy i t. d. na Wołyniu, Młodowa i wielu innych w Litwie, majora wojsk ros., marszałka ostrogskiego, tego z Anieli Radowickiej synowie: Tomasz (ur. 1852) zaślubił Jadwigę Zwolińską i Ksawery, oraz córka Franciszka za Stanisławem Strawińskim — i 3) Jerzego (ur. 1796 † 1875) dziedzica Bębnówki wielkiej na Podolu, Wolicy i innych na Wołyniu, sędziego gran. nowogrodzkiego, który z Adelą Zaleską h. *Prawdzic*, marszałkówną dubieńską z hr. Komorowskiej urodzoną, następujące miał potomstwo: Magdalenę za Bronisławem Mogilnickim, Annę za Kazimierzem Mogilnickim, — Antoniego (ur. 1844) dziedzica dóbr Wolica na Wołyniu, honorowego sędziego pokoju powiatu ostrogskiego, który z Heleną *Colonna* Czosnowską ma córek dwie: Adelę i Zofią — i Jana (ur. 1852) dziedzica dóbr Bębnówka wielka na Podolu, ten z Jadwigą Chylińską ma córkę Paulinę. Tyle *z dekretu* wyżej zacytowanego i z informacyi prywatnych co do ostatniej dziś żyjącej generacyi. — Antonina Jodkówna, córka Onufrego, zaślubiła w r. 1849 Alexandra Rozwadowskiego. — Mamy jeszcze kilka o tej familii notat, które — gdy skompletujemy — zużyjemy *w Dodatku.*

Jodkowski h. *Nałęcz*, w województwie mińskiem. Michał 1700. *Nies.* — W r. 1702 N. dziekan słonimski. *(Pam. Zaw.)*

Jodłownicki h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem. Są jednak i Jodłowscy tamże, z których Adama nadgrobek w Krakowie u Franciszkanów. Zofia zakonnica sądecka. *Nies.*

Jodłowski. Franciszek, Stanisław i Ignacy proboszcz rzeszowski, legitymowani w r. 1782 w sądzie gr. lwowskim.

Jodzieszko h. *Belty*, z tą różnicą, że są dwa tylko w polu czerwonem na krzyż złożone, żeleźcami oba w prawą tarczy obrócone, w helmie pióra strusie trzy; tak ten herb opisał *Ks. Kojał. in MS.* i że go zażywają Jodzieszkowie w ks. żmudzkiem. Wojciech, syn jego Balcer, Szymon Balcerowicz kapłan świecki. *Niesiecki.*

John Godryd. *Nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małachowski.*

Jonakowski. Józef legitymowany r. 1783 w sądzie z. pilźnieńskim.

Jonemann w ziemi wschowskiej. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Jordak podpisał elekcyą króla Władysława IV. *Małach.*

Jordan Dawid, oberszt, otrzymał indyg. r. 1678.

Jordan h. *Róża*, **Jordan Walawski** i **Jordan Warzycki.** Ob. **Poraj, Walawski** i **Warzycki.**

Jordan h. *Trąby*, w krakowskiem, dom starodawny i w Rzymie pierwszych zaraz wieków wsławiony, bo według *Chronol. Cassiod i Mir. Chron. Bel.* Jordanes w roku po narodzeniu Chrystusowym 470 konsulem był rzymskim. Jordan *Sarmata Leonis Bessici Imperatoris, Comes stabuli. Niceph. Callist. l. 15 c. 20*, a potem *Consul Constantinopolitanus*, jako wypisał *Parisius.* Jan Jordan dworzanin Teodozyusza wtórego, zdradą rzeźańca Chryzapiusza zabity, zabójcę synowi Jana oddała Pulcherya cesarzowa, którego on, mszcząc się śmierci ojcowskiej, zniósł z tego świata, to *z Cedrena Parisius.* Niektórzy rozumieją, że do Polski najpierwej to imię weszło z Jordanem rzymianinem pierwszym biskupem poznańskim, atoli *Długosz in Vit. Episc.* wyraźnie mówi, że ten biskup był z familii Ursynów i za herb różę nosił nie trąby. *Papr.* twierdzi, że za jego czasów był w Rzymie Jordan starożytnej familii, przydaje jednak, że i w Niemczech nad Renem jest Jordanów imię sławne, którzy trzech trąb w herbie zażywają. Inni mówią, że są i na Szląsku Jordanowie, którzy trzy trąby w polu czerwonem noszą, ale w herbie między trąbami jest ręka zbrojna z mieczem. *Papr. in Strom.* Henryka Jordana kanclerzem czytał, na liście Bolesława króla 1039. Hypolit rzymianin, biskup chełmiński h. trzy trąby w r. 1180. *Papr.* mylnie pisze, że za Kazimierza W. w r. 1349 był jeden kasztelanem krakowskim z tej familii, w tem bowiem czasie siedział na tem krześle Jan z Melsztyna Leliwczyk. Był też Jordanes biskupem warmińskim 1328, ale ten inszego herbu, to jest księgę otwartą za herb mu *Treterus* położył. Kazimierz Jagiellonowicz Janowi Jordanowi z Zakliczyna, dziedzicznem prawem puścił wójtostwo myślinickie, kędy potem Mikołaj kasztelan wojnicki zamek wymurował. Dobek Jordan kasztelan wojnicki w r. 1412. Jordana z Zakliczyna nadgrobek miedziany w Krakowie w kościele ś. Katarzyny, nad którym to napisano: *Facilis jactura Sepulchri est, memoria justi manet cum laudibus 1471. Dryacki w życiu B. Izajasza* powiada, że do tego kościoła Jordanów familia fundacyą uczyniła, na pewnych gruntach przy Krakowie 1558. Mikołaj Jordan z Zakliczyna, kawaler jerozolimitański, z Lanckorońskiej, Mikołaja z Brzezia marszałka w. kor. córki, spłodził córki dwie: Zarębinę i Pukarzewską, synów tyleż: Jana i Mikołaja. Jan powróciwszy z cudzych krajów, na dwór się królewski stawił w zupełny kirys przybrany, tam przy ochocie za zdrowie króla Alexandra, szybę w Wieliczce solną, tak jak był odziany, przeskoczył, za co go król żupnikiem bocheńskim i wielickim przełożył, pewny dochód z nich na osobę jego naznaczywszy, dał mu potem kasztelanią biecką, starostą przytem był spiskim, które sobie miał obligowane w dwunastu tysięcy czerwonych złotych, a żupy w czternastu tysięcy czerwonych, które mu spłacił Zygmunt I przez Bonera, przydano mu do tego starostwo oświecimskie i wielkorządy krakowskie, † 1507, synów się jego zostało czterech: Zygmunt, Achacy, Krzysztof i Hermelaus. Z tych pierwszy Zygmunt, dworzanin Zygmunta I, z Komorowskiej h. *Korczak*, zostawił synów dwóch: Stanisława i Adama. Stanisława z Milanowskiej między inszemi syn Krzysztof, wojennemi dziełami wsławiony. Adama z Myszkowskiej syn Jakób, pojął Herburtównę kasztelankę bełzką i na Rusi osiadł. Adamowi z Zakliczyna pod Cecorą i Chocimem pamiętnemu wojownikowi, † 1644, nadgrobek brat Hermelaus Stanisław wystawił w Krakowie u ś. Bernarda. Achacy kasztelan biecki, drugi syn Jana kasztelana bieckiego, starosta sądecki, miał za sobą Wielogłowską h. *Starykoń*, z której spłodził córkę Zofią za Stanisławem Wielopolskim i dwóch synów: Stanisława i Mikołaja. Stanisław mąż rycerski, synowie jego: Adam, któremu Koniecpolska powiła syna Stanisława, który był 1621 podkomorzym, ten zostawił z Krystyną Borkówną dwie córki: Zofią za Ługowskim Alexandrem na Korzkwi dziedzicem i Dorotę za Franciszkiem Ożarowskim, synów także dwóch: Mikołaja dworzanina król., dzielnego pułkownika † 1646, ten miał za sobą Ługowską, córkę Alexandra z Elżbiety Stadnickiej — i Michała, bodaj to nie ten Michał był podkomorzym krakowskim, starostą dobczyńskim, bocheńskim

i wielickim 1659. Zbożny, drugi syn Stanisława, brat Adama, żona jego Pieniążkówna. Piotr, trzeci syn, Kasper czwarty, który z Zofią Pieniążkówną miał trzy córki: Annę za Krzysztofem Gosławskim, starostą będzińskim, Zofię za Piotrem Brzechfą (indziej czytam, pisze *Nies.*, że Katarzyna Jordanówna podkomorzanka krakowska, była za Piotrem Brzechfą, podkomorzym inflantskim) i Katarzynę za Manieckim z Wielkopolski. Mikołaj, drugi syn Achacego, poseł na sejmy walne, z Gieraltowskiej synów jego pięciu: Achacy, Jan, Mikołaj, Gabryel i Samuel. *Baran.* powiada, że Jordan — ale u niego Piotr — po Geraltowskiej pojął drugą żonę Lubomirską Katarzynę, z której tylko jednę córkę Walkanowską zostawił. Achacy i Jan rotmistrz usarski, strukczaszy króla Stefana, w obozie lata swoje na wojennym chlebie strawił. Mikołaj, rycerski mąż, miał za sobą Podwerbecką, dziedziczkę dóbr na Podolu. Gabryel i Samuel, ludzie także rycerscy. Krzysztof, syn trzeci Jana kasztelana bieckiego, zostawił syna Piotra w prawie koronnem biegłego. Hermelaus, czwarty syn Jana, dworzanin króla Zygmunta I, starosta samborski, synowie jego z Wielogłowskiej: Krzysztof, Jakób, Jerzy, Stanisław i Spytek. Z tych Krzysztof spłodził Jana dworzanina u książąt Austryi, był potem według *Baran.* opatem hebdowskim, umarł sądeckim 1627. Adam, brat Jana, miał żon trzy: 1szą Szczęsną Kątską, wdowę po Stanisławie Glińskim, ztórej córka Magdalena za Krzysztofem Borkiem w Mironicach, 2gą Bodzęciankę Zofią, wdowę po Piórze, ale z nią *ster.*, 3cią Zuzannę, córkę Krzysztofa Schylinga, wdowę po Gieraltowskim, z tą spłodził trzech synów: Krzysztofa, Jana i Jędrzeja i córkę Dorotę, umarł ten Adam 1629, leży na Zwierzyńcu, kędy i żona jego pierwsza. Jakób dworzanin króla Augusta, a potem z Bernardem Pretficzem pamiętnej odwagi żołnierz, syn jego Hermelaus. Jerzy, trzeci syn Hermelausa, brat Jakóba i Krzysztofa, waleczny rotmistrz w kwarcianem wojsku, miał za sobą Podfilipską h. *Pilawa.* Stanisław czwarty i ten szablą na sławę domu zakrawał. Spytek piąty, w lat ośmnaście rotmistrzem będąc, znaczne roty swoim własnym kosztem na potrzeby ojczyzny wystawiał, pod Gdańskiem z odwagi swojej wielką sławę wyniósł, umarł stolnikiem krakowskim i starostą sądeckim; syn jego z Pakoszewskiej h. *Pobóg*, Spytek także, stolnik lwowski 1611, którego córka była za Wieruskim Stefanem, który zginął w Niemczech na Szląsku 1633. N. Jordanówna z Zakliczyna była za Krzysztofem Grochowskim. Mikołaj kasztelan wojnicki, drugi syn Mikołaja kawalera jerozolimitańskiego, kasztelan biecki, starosta spiski, oświecimski i zatorski, żupnik bocheński i wielicki, wielkorządca krakowski, † 1521, z pierwszej żony Pielgrzymowskiej miał syna Jana, posła na sejmy kilka razy, z drugiej Anny Jarosławskiej, Spytka kasztelana krakowskiego córki (z nią Melsztyn w dom Jordanów wniesiony) wdowy po Odrowążie wojewodzie ruskim, była córka Beata i syn Wawrzyniec Spytek († 1568) kasztelan krakowski, starosta przemyski, kamionacki i czechowski, który z Anną córką Mikołaja Sieniawskiego hetmana w. kor., spłodził pięć córek: Elżbietę *1mo voto* za Stanisławem Bonerem starostą bieckim, *2do voto* za Mikołajem Ligęzą, Annę za Kasprem Zebrzydowskim wojewodą kaliskim, Magdalenę *1mo voto* za Wapowskim, *2do voto* za Stanisławem Sobkem z Sulejowa, kasztelanem sandomierskim, Barbarę *1mo voto* za Piotrem książęciem Zbarazkim wojewodzicem trockim, *2do voto* za Jędrzejem Zborowskim marszałkiem nadw. kor. i N. za Samuelem Zborowskim. Franciszek kasztelan wojnicki, starosta dobczycki, cześnik kor., poseł na różne sejmy jako 1676 i 1685, † 1694, z Barbary *de Pilca* Korycińskiej kanclerzanki kor., jednę córkę zostawił zaślubioną Stanisławowi Warszyckiemu miecznikowi kor. i syn Michał starosta dobczycki, wojewoda bracławski, który miał za sobą Morsztynównę, po niej Anastazyą Myszkowską, córkę Stanisława margrabi, wdowę po Kosie wojewodzie smoleńskim, z tej syn Adam starosta ostrołęcki. N. cześnik krak., starosta dobczycki 1696. Konstancya Jordanówna ksieni sądecka 1701 i Anna tamże zakonnica. Piotr kanonik krak. 1690. Adam chorąży zatorski, koniuszy nadworny 1687 pojął Eufrozynę Kruszelnicką chorążankę czerniechowską, z której syn i córka. Jerzy podczaszy krak. (a podobno tenże sam Jerzy był sędzią gr. sandeckim, z sejmu 1690 posłem będąc, komisarzem naznaczony do uspokojenia granic od Szląska) ten z Heleny Drohojewskiej trzech synów zostawił: Władysława podczaszego krakowsk., który pojął Męcińską, Józefa sędziego gr. sandeckiego, ożenionego z Konstancyą Łętowską chorążanką krak. i Jana pułkownika król., który z Strusiówną chorążanką wieluńską zawarł śluby małżeńskie. Spytek cześnik krak., Krzysztof i Jędrzej 1704. Konstanty 1697. Mikołaj podstoli sanocki 1704. N. cześnik chełmski, dziedzic na Koszycach 1677. Spytek Jordan pułkownik pod Beresteczkiem mężnie się potyka, w oczach królewskich poległ. Adam miał za sobą Brzeską h. *Starża.* N. Stanisławską h. *Pilawa* podczaszankę sanocką. Elżbieta za Piotrem Stadnickim z Lichwina. Magdalena za Janem Stradomskim † 1670. N. za Adamem Latoszyńskim, Barbara miecznikówna krak. za Jędrzejem Chwalibogiem. N. za Belęckim h. *Leszczyc* podkomorzycem poznańskim. Faustyna za Janem Kochcickim. N. za Józefem Baworowskim. Joanna zakonnica u Wszystkich św. we Lwowie. Stanisława i Jana ludzi rycerskich, są nadgrobki w Limanowie. Michała walecznego rycerza, † 1669, nadgrobek w Tarnowie u Bernardynów. Sebastyan, obraz Najśw. Matki z Moskwy wywięziony, w złoto i perły oprawny, darował kościołowi św. Barbary

w Krakowie 1632. To *Niesiecki.* — Adam, syn Michała wojewody bracławskiego z Myszkowskiej, kasztelan wojnicki, z Lubomirską, córką Jerzego chorążego w. kor., żył bezdzietny, brat jego Alexander bezżenny umarł. W r. 1778 Józef podwojewodzi biecki. *Kras.* — Obszerniejszą genealogią (ku czemu zbieramy materyały) tej prastarej senatorskiej rodziny — podamy w *Dodatku*, tymczasem zaś umieszczamy tu krótką wiadomość o kilku liniach osiadłych w dzisiejszej Galicyi. I tak: Andrzej, Antoni, Józef i Kazimierz *z Zakliczyna* Jordanowie, legitymowali się w sądzie gr. sanockim i w sądzie z. lwowskim r. 1782, to samo Hermelausz, członek Stanów, ale w sądzie gr. sandeckim, — Józef w sądzie gr. bieckim, — Wincenty, Felicyan, Kazimierz i Andrzej (ci dwaj synowie Adama) w sądzie z. lwowskim, — Jan, Józef, Tadeusz, Jakób, Joachim i Franciszek w sądzie gr. oświecimskim, — Kazimierz w sądzie gr. trembowelskim, — Andrzej i Ludwik w sądzie z. pilźnieńskim — i Mikołaj w sądzie z. buskim. Po Andrzeju z Eufrozyny Bobrownickiej zostało czworo dzieci: Salomea za Antonim Dąbskim *na Wojniczu*, Julia, Stanisław i Tadeusz, który z Franciszką Nowakowską miał synów: Władysława i Tytusa. Po tymże Andrzeju z drugiej czy pierwszej żony Głowackiej, zostało synów dwóch: 1) Antoni *na Kłyszu*, którego z Ludwiki Sroczyńskiej syn Andrzej, dziedzic dóbr Łyszowice, zaślubił Ewę Sroczyńską i z tą ma syna Antoniego i córkę Jadwigę — i 2) Ludwika, którego z Apolonii Milewskiej synowie: Władysław, pułkownik wojsk tureckich, mający z Justyną Piątkowską synów: Eugeniusza, Zygmunta i córkę Kokonę — i Bolesław, żuaw papieski, ożeniony w r. 1875 z Heleną Kochanowską, dziedziczką dóbr Szerzyny. Po Ludwiku (bracie Andrzeja) został syn Franciszek, dziedzic dóbr Olszyny, Łukanowice, Błonie i Zatwardnica, który z Głowacką miał córkę Ludwikę, zaślubioną w r. 1858 Janowi Kochanowskiemu i syna Adolfa, dziedzica dóbr Łukanowice i Więckowice, ten z Zofią Kochanowską (zaśl. r. 1850) ma siedmioro dzieci: Adama, Stanisława, Franciszka, Stefana, Romana, Teresę i Helenę. Ignacy *z Zakliczyna na Orelcu* miał za sobą Konopacką, z której syn Józef, dziedzic Olszanicy, ten z Felicyą Rozborską, córką Konstantego i Gniewoszówny, miał syna Ignacego, który zaślubił w r. 1877 Wojtkowską i córkę Stefanią. — Kazimierz *z Zakliczyna* Jordan, syn Michała i Tekli Jaworskiej, dziedzic dóbr Kuńkowa i Piątkowa, zaślubił w r. 1872 Kamilę Bobrowską. Jan, syn Stefana i Emilii Kamińskiej, zaślubił Natalię Waligórską, z którą ma córek dwie: Zofią i Annę. — Karol, oficer wojsk austr., zaślubił Matyldę Duninównę, przybraną córkę jenerała Stanisława Dunina Wąsowicza, z którą ma córek dwie: Konstancyą za Tomaszem Stadnickim — i Alexandrę za Konstantym Dembowskim. — Wincenty († 1850) major wojsk polsk. miał za sobą Maryę Dąbską, z której trzy córek zostało: Joanna za Władysławem Dąbskim, Józefa za Łopuszańskim i Marya za Alfonsem Dobrzyńskim z Rożniowa i Zagórza, posłem na sejm krajowy. — Spytek, pułkownik wojsk polsk., miał za sobą Anielę hr. Bobrowską i z niej córkę Magdalenę za Ludomirem Cieńskim. Michał *z Zakliczyna* Jordan (syn Kazimierza, wnuk zapewne Andrzeja i Petroneli: Metryka chrztu Kazimierza zapisana w księgach kościelnych w Dydni pod r. 1745), z Teofilą Morawską miał następujące potomstwo: Teofila, dziedzica Nowegosioła, †† 1868 *ster.*, Kajetana *ster.*, Antoniego, ożenionego z Delfiną Skrzyńską, Ludwikę † 1869, Wincentę za Hipolitem Winnickim, Julią i Pelagią za Władysławem Bielińskim.

Jordanowicz, w z. sochaczewskiej, wspomina ich życie B. Gielnowiusza. Jan w tej ziemi podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Joanna Benedyktynka we Lwowie 1672. *Niesiecki.*

Jordzień. N. miał za sobą Sienicką h. *Bończa*, wdowę po Niemście, z tej była córka za Jaroszem Lipskim wojskim horodelskim. *Niesiecki.*

Jordziey. U *Starowolskiego* pod r. 1461 wymieniony.

Jórski *na Jórzcu Grzymała* h. *Ślepowron.* Józef Gabryel i Klemens Jan, synowie Franciszka, wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.* Z tej familii Konstanty *z Iłowiec* w król. polsk. miał za sobą Julię bar. Heydel † 1867.

Josiewski h. *Ślepowron*, w z. łomżyńskiej, nie wiem czy nie omyłka zamiast Gosiewski. *Niesiecki.*

Jotejko h. *Ostoja*, w pow. wilkomierskim. Walentyn pleban kowieński. N. pleban wołkowyski, którego syn Stefan 1676. *Niesiecki.*

Jotko h. *Lis.* To samo co **Jodko.**

Jounga Otto. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* Obacz **Younga.**

Józefowicz. Ksawery i jego synowie Franciszek i Michał, z Emilii Jasińskiej urodzeni. *Sp. szl. kr. p.*

Józefowicz *Hlebicki* h. *Leliwa*, w woj. połockiem. Abraham podskarbi litewski, tenutarz solecki 1528. Piotr w połockiem 1632. Jerzy syn Alexandra *na Bikolenicach* i *Usai* i Urszuli Orzechowińskiej — podstoli witebski, miał za sobą *1mo voto* Annę Połubińską sędziankę z. słonimską, z której córka Teresa za Janem de Campo Scipionem kasztelanem smoleńskim, *2do voto* Katarzynę Scipionównę chorążankę wendeńską, z której syn Alexander starosta orszański. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni sędzia z. orszański. *Kras.* — Obacz *Dodatek.*

Józefowicz h. *Radwan.* Familia tatarska, na Podlasiu osiadła. Z tej Maciej, syn Dawida, — Amurat, Alexander, Mustafa i Maciej, synowie Rafała, — Felicyanna, Zofia i Maryanna, córki

Dominika i Ewy z Bielaków, — Jan, syn Macieja, — Jan, Alexander, Jakób i Dawid, synowie Amurata, — Samuel i Józef, synowie Dominika, — Abraham, syn Mustafy, — Samuel, syn Jana, — wszyscy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Z tych jeden około r. 1555 dziedziczył wieś Małaszewicze pod Terespolem na Podlasiu.

Józewicz Adam. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Juchnowicz h. *Leliwa*, w pow. upitskim i lidzkim. Idą od Juchna Monwida wojewodzica wileńskiego. Z tych Jan sędzia bracławski, poseł na sejm lubelski 1569 podpisał unią Litwy z Koroną. Jędrzej ziemianin wołyński 1528. Marcin Sungin 1581 z sejmu pobórcą lidzkim. *Nies.* — Józef i Ignacy kanonik lwowski (ale niewiadomo jakiego herbu) legitymowali się w sądzie z. i gr. lwowskim r. 1782-1783.

Juchnowski h. *Prus 1mo*, w woj. wołyńskiem. Jerzy Juchno z Stankowa, chorąży lwowski. Paweł kwitnął r. 1690 pod Knichininem. *Niesiecki.* — Łukasz Juchnowski *nobil.* w Metryce kor. r. 1591 fol. 16. *Czacki.*

Judycki h. *Radwan*, z tą odmianą, że na chorągwi, miasto średniej poły i krzyża, strzałę rozdartą żeleźcem do góry obróconą kładą, a w hełmie na koronie strzałę, na strzale ślepowrona z pierścieniem w nosku. *Okolski* twierdzi, że z Korony wyszedł herb ten i jednego udziału jest z Korwinami, a za odważne dzieła rycerskie, jeden z nich wziął od królów tę herbu odmianę. W monumentach tego domu znajduje się, że wyszli z kraju trewirskiego, gdzie dziedzicami byli na zamku Woldorf, pod którem imieniem wyrażali herb na tarczy, między czarnem polem, trzy pola białe, a w średniem polu strzałę. Bazyli Judycki, za wielkie odwagi przeciw Tatarom, wziął w rzeczyckim kraju od króla Augusta: Świerno, Żurowice i Bołotną; miał za sobą Brudawską, syn jego Alexander podsędek rzeczycki, żołnierz sławny, spłodził z Kaczyńskiej synów trzynastu: Hieronima, Bogdana, Lwa, Mikołaja, Konstantego, Filona, Jana, Jerzego, Wasila, Rafała, Gabryela, Krzysztofa i Adama, których królowi Stefanowi na usługę ojczyzny stawiwszy, wziął od niego szeroką daninę, w której założył wsi Judycze i Krzywska. 1. Hieronim syn Alexandra, był podkomorzym brzeskim lit., synowie jego: Alexander, Samuel i Hieronim. 2. Bogdan albo Dadzibog pisarz z. rzeczycki, żołnierz odważny, z Rachożanką miał synów dwóch: Waleryana archidyakona wileńsk., referendarza i pisarza lit. i Jędrzeja pod Zwańcem od Tatarów zabity. 3. Lew, bliźniak Bogdana, podstarości ryski, zginął w okazyi. 4. Mikołaj chorąży rzeczycki, synowie jego: Władysław, Adam i Jan; z tych Jan podczaszy smoleński, Adam w obozie na usłudze ojczyzny. 5. Konstantyn stolnik rzeczycki, syn jego Alexander dworzanin król., wojski rzeczycki, starosta jaswoński, rotmistrz i pułkownik król. 1555, żona jego Rudzka h. *Wężyk*, synowie: Jerzy starosta jaswoński 1674, Mikołaj i Jan. 6. Filon sędzia z. rzeczycki, synowie jego: Waleryan stolnik rzeczycki i Jędrzej. 7. Jan pisarz z. rzeczycki, dobra swoje kościołowi strzeżyńskiemu zapisał. 8. Jerzy marszałek rzeczycki, synów jego sześciu: Mikołaj kawaler maltański, generał artyleryi lit., kasztelan nowogrodzki, regimentował na miejscu hetmańskiem 1659 odzyskał Dzisnę i Siebicz, fundował kolegium Soc. Jesu w Myszy, umarł w Wilnie. Filon marszałek rzeczycki. Piotr marszałek rzeczycki. Tomasz kawaler maltański. Alexander zabity od Tatarów. Jerzy rotmistrz król., marszałek rzeczycki, zabity w potrzebie z Szwedami pod Pułtuskiem 1656. 9. Bazyli kawaler maltański, komandor poznański. 10. Rafał w zakonie bernardyńskim. 11. Gabryel młodo umarł. 12. Krzysztof podsędek rzeczycki, syn jego Jerzy. 13. Adam kapitan nad piechotą, przeciwko Szwedom mężnie stawał, syn jego Stanisław wojski rzeczycki, mąż odważny, będąc komendantem, mocno i długo Moskwę odpierał od zamku wileńskiego, w twarz z łuku postrzelony 1661. Krom tych kwitnęli: Alexander kasztelan miński 1677. Jan pisarz z. rzeczycki 1674. Antoni chorąży rzeczycki, poseł na konwokacyą 1696. N. chorąży rzeczycki, poseł na sejmy 1722 i 1724. N. stolnik rzeczycki miał za sobą Cecylię Jasińską podkomorzankę wileńską. *Niesiecki.* — Jerzy Judycki kasztelan nowogrodzki (opuszczony w spisie senatorów) starosta jaswoński (zdaje się ten sam, o którym wspomina *Niesiecki* wyżej pod r. 1674) stolnik połocki miał za sobą Katarzynę Benetównę, z której córka Felicyanna za Mateuszem Römerem. Są i w królestwie polskiem, z tych Jan, syn Wincentego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Jugiewicz *z Jurgiewicz.* Antoni legitymował się r. 1782 w sądzie z. pilźnieńskim.

Jugoszewski h. *Abdank*, w sandomierskiem. Jacussius albo Jakób de Jugowiec, pisarz z. krak. 1377. Stanisław pobórca łanowego 1602. Erazm i Paweł 1632. Walenty 1654. *Nies.*

Jugowski. Tak wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Jukowski h. *Godziemba.* (*Małach.*) Wojciech sędzia gr. łucki r. 1778. *Kras.*

Julewski h. *Prus 1mo*, pod Wąsoszem dom rozrodzony. *Niesiecki.*

Juńczyk h. *wł.* w smoleńskiem i w Żmudzi. Z tych Stefan dworzanin król. u Zygmunta Augusta, zostawił syna Jerzego, żołnierza odważnego, za króla Stefana. Są i na Wołyniu, ale ci herbu tego z tą różnicą zażywają, że jeden tylko krzyż kładą. *Niesiecki.*

Jundził h. *Łabędź*, w ks. litewskiem; do Goligunta jako przodka swego odwołują się. Mikołaj, starosta na Dubicy 1438, imieniem ks. litewskiego, do niektórych zapisów koronie uczynionych, ręką się swą podpisali i u *Herburta fol. 298.* Mikołaj marszałek litewski, wspomina go przywilej odnowienia unii za Alexandra króla i cesya drohickiej ziemi uczyniona 1516 za Zygmunta I u *Herb. w Stat.* Jędrzej marszałek nowogrodzki, poseł na sejm, podpisał tranzakcyą prędzińską 1589. Olbrycht marszałek nadw. litewski 1542. N. Jundził podkomorzy wołkowyski, marszałek trybunału lit. 1622. Jerzy starosta szkłowski, rotmistrz król. Jędrzej starosta płotelski. Alexander, Samuel i Chryzostom bracia, ludzie zacni. N. córkę jednę wydał za Wojnę podkanclerzyca lit., drugą Zofią wprzód za Mańkowskiego, potem za Czarnieckiego, rodzonego brata wojewody ruskiego, trzecia za Tetyszewskim. Jerzy pobórca w lidzkiem 1626. Michał stolnik witebski, żona jego rodzona siostrzenica Brzostowskiego referendarza lit., umarła 1678. Krzysztof w grodzieńskiem 1674. Samuel podstoli kowieński. Alexander skarbnik połocki i Jędrzej 1700. Jadwiga, Jana Jerzykowicza małżonka. *Nies.* — Franciszek podkomorzy grodzieński r. 1788, miał za sobą Teresę Burzyńską, z której syn Wiktor, oficer wojsk polsk. 1812, † 1862, zostawiwszy z Teresy Cichockiej między innymi syna Franciszka, oraz córki: Albertynę za Stanisławem Sołtanem (tenże Sołtan miał *1mo voto* także Jundziłłównę Maryą) i Teresę za Daszkiewiczem. Do tychże zapewne należy Stanisław Bonifacy (ur. 1761 † 1847), pijar, profesor uniwersytetu wil., znakomity botanik, autor wielu cennych dzieł, mąż głębokiej nauki i nieposzlakowanej prawości.

Jundził h. *Wieniawa.* Tak umieszcza *Małach.*

Junge. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 147. *Małach.*

Juniewicz. Tak stoją wymienieni u *Kurop.* i *Małach.*

Junosza h. *wł.* *Baszko* historyk wspomina w r. 1253 hrabię Barana, dlatego, że mu pobrał był sieci na rzece Warta, o co wiódł z nim prawo Baszko. Erhardus Jonoschitz, leży w Lubawie u Bernardynów 1594 pochowany, żył bezżenny. *Niesiecki.*

Juracha h. *wł.*, który jest taki: kotwica w polu czerwonem, nad którą krzyż, w helmie trzy pióra strusie. W Litwie. Początek imienia swego Jurachowie mają od r. 1430 od Juryi, o którym *Stryjk.* wyraźnie pisze. Juraha Rusin starosta łucki, był potem gubernatorem całego Wołynia. To też jest pewna, że Jurachowie od Gedrojców poszli, bo i w metryce lit. nie inaczej znajdziesz, tylko kniaź Giedrojc Juracha, tak się i oni sami na elekcyi Władysława IV podpisali, jako Stanisław Giedrojc Juracha, w woj. wileńskiem i w pow. oszmiańskim, zowią ich Gedrojc Juracha. Jacek, wnuk Juryi, około r. 1480 przeniósł się do woj. nowogrodzkiego, tam porzuciwszy Różą, którą się dotychczas inni Jurachowie pieczętują, zaczął się pieczętować Kotwicą. Benedykt marszałek zdaje się nowogrodzki, z sejmu 1569 naznaczony do korektury statutu litewskiego. Piotr w nowogrodzkiem 1674. Jędrzej Michał łowczy nowogrodzki, porucznik powiatu oszmiańskiego i Kazimierz 1700. *Niesiecki.*

Juracha h. *Poraj.* Herb domu tego położyłem (mówi *Niesiecki*) tu wyżej z *Ks. Kojałowicza* i Kotwicą nazwałem; przecież z informacyi przesłanej mi od jednego z tej familii, to pewna, że jedni z nich, którzy w orszańskiem kwitną, samą się tylko Różą pieczętują, drudzy zaś, a osobliwie w nowogrodzkiem, tarczę herbu swego dzielą na dwie części, po prawej stronie różę kładą, po lewej zaś niby na kotwicy, ale jak litera S leżącej, stoi strzała żeleźcem do góry wyrychtowana, krzyż przez nie, ale go tylko połowę widać od lewego boku. Że się Różą szczycą, racya jest: bo swoje początki zasięgają od książąt Gedrojców, jako się indziej mówiło, od Hurdowicza, albo syna Hurdy; zkądby zaś strzała weszła w ten herb, trudno co pewnego wiedzieć. Imienia zaś tego Juracha początkiem był Gedrojc Juria albo Jurcha, syn Hurdy, brat Doumanda, wnuk Ginwiłła, starosta łucki, około r. 1430 mąż wojenny, ale według *Stryjk.* na Polaków zacięty, tych on, gdy Łucka dobywali, których tylko mógł złapać, mordował, potem po porażce Świdrygiełła pod Oszmianą, którego stronę trzymał, wzięty w niewolę, osiadł w oszmiańskiem, zostawił syna Alexandra, tego syn jeden osiadł w oszmiańskiem, drugi Jacek w nowogrodzkiem na dobrach Darów, Czernichów, Hołdowicze, Sulatycze, Kolczyce i t. d. Syn jego Bogdan miał za sobą Teodorę Kopciównę, z której dwóch było synów: Benedykt i Fiedor. Pierwszy był marszałkiem litewskim, linia jednak jego ustała na synu Adamie bezpotomnie zeszłym. Drugi zaś pojął Eudoxyą Żórawnicką (po jego śmierci wyszła za Jana Czyża) z której czterech zostało synów: Gerwazy bezdzietny, Potiej, od tego tylko córki zostały, Wasil, tego żona Rudzka, z której dwie córki wydane za dwóch braci Bułhaków, trzecia za Przeradowskiego i syn Teodor, ten z Abrahamiczówną spłodził czterech synów: Piotra, Mikołaja, Kazimierza i Alexandra; ten ostatni z Bielikowiczówną miał synów: Michała, Jędrzeja, Bogusława i Hieronima, córek trzy, z których Teodora poszła za Prusinowicza. Iwan, czwarty syn Teodora albo Fiedora z Żórawnickiej, podkomorzy nowogrodzki, z Rymińskiej spłodził Jerzego i Stanisława i córkę Maryannę, która była za Jesmanem. Jerzy sędzia z. nowogrodzki, żona jego Uzłowska, z tej syn Krzysztof skarbnik nowogrodzki, ten cały prawie życia swego wiek strawił na wojennych kampaniach, a pojąwszy na

Podlasiu żonę Porazińską, miał z nią córkę Barbarę *1mo voto* Borowską w Mazowszu, *2do voto* Jankowską w oszmiańskiem i synów: Bazylego i Jędrzeja. Bazylego skarbnika nowogrodzkiego z Tomkowiczówny synowie: Mikołaj i Antoni i córka Justyna; Jędrzej, brat Bazylego z Porazińskiej urodzony, horodniczy wileński, sędzia z. oszmiański, rotmistrz powiatowy, z nowogrodzkiego przeniósł się do pow. oszmiańskiego i tam wyszłe z imienia swego przed dwustu lat dobra nazwane Pieleka, od różnych posesorów wykupił, żona jego Teresa Kleczkowska miecznikówna oszmiańska z Komajewskiej urodzona, z tej córka Eleonora wydana za Józefa Putywica Sorokę horodniczego mścisławskiego i synowie cztery: Jan i Kazimierz w zakonie Soc. Jesu, Antoni młodo zmarły w r. 1727 i Józef Tadeusz krajczy oszmiański. *Nies.* — W r. 1788 Józef regent z. i gr. wileński. *Kras.* — *Bobrowicz* w t. X Niesieckiego obszerniejszą o nich umieszcza wiadomość, której rozbiór krytyczny podamy *w Dodatku.*

Jurczewski Hipolit. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Jurecki h. *Prus 1mo.* Wojciech miał za sobą Wichrowską Teresę, cześnikównę brzeską kujawską, z tej córka Anna *1mo voto* Regulska, *2do voto* Kurowska. *Nies.*

Jurewicz h. *Lubicz*, w ks. żmudzkiem, są i w pow. słonimskim i w krakowskiem. Stanisław pobórca z sejmu 1607. N. pisarz nadw. litewski, miał za sobą Zofię Bystrzonowską. Eufrozyna Zofia horodniczka słonimska 1674. Piotr, Kazimierz w Żmudzi 1648. Marcin horodniczy słonimski, synowie: Jan, drugi Samuel w zakonie Soc. Jesu i Jerzy. Franciszek 1700. *Niesiecki.* — R. 1700 Tomasz zginął pod Olkinikami. Kazimierz w woj. mścisławskiem. Stanisław w powiecie rzeczyckim. Antoni w wileńskiem woj. Franciszek w woj. trockiem. *Wielądko.*

Jurgielewski h. *Dołęga*, z tą odmianą, że nad podkową krzyża nie kładą. W grodzieńskim. *Nies.*

Jurgiewicz Maciej. *Nobilit.* w Metryce kor. r. 1581 fol. 880. *Czacki.*

Jurkiewicz Sebastyan. *Nobilit.* w konst. r. 1683.

Jurkiewicz h. *Nieczuja.* Walenty, syn Jana. *Spis szl. król. polsk. 1854.* Są i w Galicyi, z których Felicyan legitymował się w sądzie z. sanockim r. 1782, to samo Grzegorz, ale ten w wydziale Stanów r. 1788 i tamże jego wnuk Bazyli r. 1830, oraz Jan i Paweł.

Jurkiewicz h. *Sas.* Gabryel legitymował się w sądzie z. halickim r. 1782 a jego prawnukowie Józef, Alexander, Ignacy i Jan — w wydziale Stanów r. 1834.

Jurkowiecki h. *Pilawa*, w krakowskiem. Paweł z Jurkowic 1478. Mikołaj z Nagłowic podstoli żytomierski, Stefan, Jerzy, Józef podpisali konfederacyą sandomierską 1704 z krakowskiego. *Nies.* — Stefan Jurkowiecki podpisał elekcyą króla Augusta II z woj. krakowskiego; dziedziczył on znaczne dobra Nieglowice w pow. jasielskim — jego synowie z Eleonory Głuszkowskiej urodzeni: Michał stolnik żytomierski i Konstanty *z Łubna* vice-regent gr. kaliski, odsprzedał w r. 1751 Ankwiczowi własne części dóbr Byjdy i części tychże dóbr Jana miecznika drohulskiego, Mikołaja podstolego żytomierskiego i Barbary — Jurkowieckich.

Jurkowski Walenty. Tak umieszczony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Jurkowski h. *Jastrzębiec*, w sandomierskiem. Wawrzyniec 1589 pobórcą z sejmu naznaczony. Stanisław proboszcz ś. Floryana, kanonik u ś. Jerzego na zamku 1668. Konstancya zakonnica św. Klary w Sączu 1701. *Niesiecki.* — W r. 1778 Franciszek wojski nowogrodzki. R. 1788 Tomasz viceregent sandomierski. *Kras.* — Józef podczaszy sochaczewski, w r. 1754 od króla Augusta III pozwolenie na ustąpienie wójtostwa Moszczany w woj. ruskiem uzyskał. *Herb. rodz. szl. 1853.* — N. Jurkowska za Felixem hr. Dębińskim.

Jurowiecki. Józef w r. 1782 w sądzie z. lwowskim, a Marcin wnuk Józefa r. 1844 w wydziale Stanów galic. — legitymowani.

Jurowski h. *Przyjaciel*, z tą różnicą, że serce na misie strzałą z góry przeszyte w polu błękitnem, na helmie pięć piór strusich. Mikołaj stolnik wołkowyski, mówca znamienity 1648. Jakób w pow. grodzieńskim 1674. Imienia tego nabyli od Jurowicz majętności swojej, leżącej w powiecie grodzieńskim. *Niesiecki.*

Jurski, w łęczyckiem. Stanisław pisał się na elekcyą Jana Kazimierza króla. *Niesiecki.* — Dom to starożytny; nabył tego imienia od dóbr Jurzec w z. wiskiej, nadanych przywilejem Władysława księcia mazowieckiego z r. 1436 — Mikołajowi Woduna *z Chrzanowa. (Kap. Mil.)* Do tych zdaje się należy Konstanty (używający herbu *Ślepowron*) dziedzic dóbr Iłowiec w król. polsk., ożeniony w r. 1858 z Julią bar. Heydel.

Jursza. U *Kuropatn.* i *Małach.* wymieniony.

Jurzyc h. *Ślepowron*, (ale w środku podkowy kładą gwiazdę), w woj. wileńskiem. Jan 1632. Jerzy wojski lidzki, pułkownik król. i Krzysztof 1648 podpisali elekcye królów w pińskim powiecie. *Nies.*

Juściński h. *Ślepowron.* Ludwik i Marcin, synowie Ignacego. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Jusewicz, w kowieńskiem. *Małach.* — Maciej mostowniczy kow. r. 1778. *Krasicki.*

Juskiewicz h. *Leliwa.* Idą od Juchna albo Juska. N. za Kiewnarskim h. *Lubicz.* Jan rotmistrz w piechocie kor. 1648 w z. sochaczewskiej. Jan 1700 w Litwie. *Niesiecki.*

Justymont czyli **Istmnnt** h. *Półkozic.* Jędrzej łowczy sanocki † 1663, nadgrobek jego w Przeworsku u Bernardynów, kędy i drugi herb *Sreniawa* macierzysty przydany. Wawrzyniec benefaktor nowicyatu krak. Karmelitańskiego, *Elias a S. Maria Lyric.* kędy powiada, że ta familia z Bononii do Polski przyszła, jakoż *Ericius Put. Ep.* wspomina, że Justemoncyusz z Lowanium do Francyi, z Francyi do Włoch się przeniósł. Piotr z Włostowic Justymont 1618. *Okolski* pod herbem Junosza nadmienia, że Istmuntówna była za Grochowskim Wacławem. *Niesiecki.* — Justymonti Wawrzyniec otrzymał szlachectwo od króla Zygmunta 1589. *Metr. kor. 597.*

Juszkiewicz h. *Ślepowron.* Mintowt, Adam i Stanisław w wileńskiem 1648. Michał w żmudzkiem, Karol w pow. kowieńskim 1674. Z tych Bazyli pułkownik u Sapiehy, brat jego Samuel porucznik usarski u Sapiehy wojewody wileńskiego, z Żmudzi w Prusy się przeniósł, kędy pojął wdowę Zofię Milewską, z niej był syn Jan w zakonie jezuickim prowincyał prow. polskiej. *Nies.* Konstytucyą sejmu r. 1658 za znaczne w wojsku zasługi, nadane są Samuelowi dobra Juszanic *alias* Kuderce, Lepojeny i Steltynie w pow. wiłkomierskim. W r. 1778 Józef regent z. i gr. bracławski. *Kras.*

Juszkowski. Eliasz dla męztwa na wojnach inflantskiej i moskiewskiej, w komput szlachty polskiej policzony 1613. *Niesiecki.* — N. Juszkowski miał za żonę Czarnecką, córkę Stefana.

Juszyński h. *Garczyński.* Mateusz syn Wojciecha i Antoni syn Michała. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Juszyński h. *Grabowiec.* Eliasz w r. 1735 dobra Niemorszany wielkie i wioskę Medelica-Jura w ks. żmudzkiem i Jan w r. 1773 wieś Gudziany w w. trockiem dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Juszyński h. *Twardost.* Karol, Kazimierz i Karol synowie Grzegorza, sędziego trybunału kieleckiego i córka tegoż Bronisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. 1851-54. *Małach.* wymienia ten dom (nie wyrażając herbu) i osadza w Czerwonej Rusi. Z tych Józef i Antoni uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782. Do tych zapewne należy ksiądz Michał Hieronim (ur. 1760 † 1830) doktor filozofii, profesor i protektor szkoły w Pinczowie, autor kilku dzieł cennych. Także Józef Michał, syn Michała, który był w ostatnich czasach biskupem sandomierskim — legitymowali się r. 1851-54.

Jutrkowski. Tranzakcye w księgach gr. ostrzeszowskich w r. 1447 o nich wspominają, a w r. 1487 Jan pięć grzywien na Strzyżowie plebanowi swemu zapisał w tychże księgach. *Niesiecki.*

Jutrowski h. *Rogala*, w Wielkopolsce. N. miał za sobą Pieniążkównę Annę, wdowę po Ligęzie, z tej była córka Magdalena Stradomska. Jana na Podolu, Wojciecha w kaliskiem województwie wspomina *Paprocki. Nies.*

Juźwikiewicz. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 147. *Małach.*

K.

Kabok Żeleźnicki. *Kurop.* i *Małach.*

Kabryt Fryderyk. *Nobil. non praec. scart.* w konstyt. r. 1790. *Małach.*

Kabukowski. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kaciucicwicz, w orszańskiem. *Kurop.*

Kacperski. Jan w z. wizkiej podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Szymon Kacperski, którego zasługi wspomina konstyt. sejmu 1790 w grodzie warszawskim dnia 1 listop. oblatowana. *Wiel.*

Kaczanowski h. *Ostoja*, w ks. litewskiem. N. Kaczanowski miał za sobą podstolankę bracławską Podolcównę. Jan z pow. bracławskiego podpisał elekcyą Jana III. Władysław Hilary miecznik witebski, Jan Kazimierz 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Ludwik sędzia z. witebski. *Krasicki.* — Jan Kazimierz Kaczanowski, starosta dawgiliski, ożeniony z Maryanną Teklą Naruszewiczówną, wdową po Piotrze Pacu, najeźdźał w r. 1702 Krzysztofa Zawiszę, ten znów rewanżując się, najechał Kaczanowskiego, do niewoli pojmał i do więzienia wtrącił, gdzie też życie utracił, pochowany w cerkwi w Więzowcu. *(Pam. Zaw.)* Bliższych nam czasów kwitnęli Kaczanowscy na Podolu. Z tych Ludwik zostawił syna Marka, a brat Ludwika Józef z Elżbietą Bohomolcówną miał córek dwie: Alexandrę za Beyzymem i Maryą za Józefem (czy Alexandrem) hr. Hauke, oraz syna Mikołaja, dziedzica dóbr Kordzłowieckich, rotmistrza gwardyi huzarów ros., który z Oktawią Rakowską ma synów: Oktawa, Jana, Włodzimierza i córki: Elżbietę, Wandę i Maryą. Przed r. 1851 legitymował się w Heroldyi król. polsk. Józef, syn Rocha.

Kaczanowski h. *Wczele*, w Wielkopolsce. Wojciech w woj. ruskiem 1648 kwitnął. *Niesiecki.* — W r. 1788 Eliasz podczaszy płocki. *Kras.*

Kaczkowski h. *Nałęcz*, w Wielkopolsce. Franciszek z Agnieszki Dobiejowskiej h. *Wczele*, zostawił syna Antoniego w kaliskiem woj. posesyonata. Teresa Kaczkowska, z Jadwigi Kołaczkowskiej urodzona, była za Maciejem Doleckim. *Nies.* — Po Andrzeju zmarłym w r. 1832 w wieku lat 78, z Teresy Remiszówny zostało czterech synów: 1) Jan, aptekarz † w Lublinie bezżenny. 2) Tomasz († w Krakowie r. 1835 bezpotomny), służył w wojsku polskiem, należał do małej liczby tych, którzy towarzyszyli Napoleonowi na wyspę Elbę i od niego krzyżem legii honorowej ozdobiony. 3) Ignacy, archiwista b. Senatu Rządzącego Rzeczyposp. krakowskiej, umarł w r. 1874, zostawiwszy z Wiktoryi Jaskierskiej syna Ignacego, który funkcyonuje jako doktor medycyny w kaliskiej gubernii. 4) Józef (ur. 1805) służył w wojsku polskiem, z Katarzyną Kościelską ma córkę Katarzynę za Mieczysławem Skalskim.

Kaczkowski h. *Pomian*, w Kujawach. Nyczko 1382. N. łowczy inowrocławski 1436 podpisał pokój brzeski. Adam poseł na sejm z inowrocławskiego, deputat na trybunał radomski 1618. N. miał za sobą Niemojewską h. *Rola* kasztelankę chełmińską, z której się potomstwo zostało. Bartłomiej chorąży inowrocławski, żona jego Zofia Sierakowska, kasztelanka inowr. Jan kwitnął 1648. N. sędzia z. kaliski, żona jego Jadwiga Koszutska 1674. Krzysztof dwa tysiące ostatnią wolą swoją zapisał kolegium Soc. Jesu. Stanisław 1699. N. miał za sobą córkę Zebrzydowskiego Łukasza. Wojciech w płockiem pobórca 1634. Dorota h. *Pomian*, Pawła Morawskiego Dzierżykraja małżonka. N. miał za sobą Konstancyą Kolczyńską podczaszankę inowr., z której potomstwo: Jan pisarz gr. kowalski, Józef, Władysław cześnik kowalski, Paweł i córka Wiktorya Kielczewska. *Nies.* — W r. 1538 Kaczkowski rotmistrz znamienity. *Górnicki Dzieje w Kor. Polsk. 1538.* W r. 1778 Xawery podczaszy podolski. Józef sufragan łucki. *Kras.*

Kaczkowski h. *Prus 1mo.* Stanisław Mruk archidyakon pozn. N. miał za sobą Kotowską. *Nies.* — Są po dziś dzień w Galicyi.

Kaczkowski h. *Swinka. Małach.* — Józef, syn Alexandra, — Jan, Michał, Stanisław, Marcin, Tomasz i Kasper, synowie Michała i córka tegoż Salomea zamężna Kleczkowska — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, to samo Stanisław, syn Ignacego, ale ten w r. 1851-54. Są i w Galicyi, z tych Szczepan, Wojciech, Jan, Jakób, Antoni i Michał, synowie Józefa, — Antoni, Tadeusz, Maxymilian, Marcin i Emanuel (syn Antoniego) — zapisani do ksiąg szlachty krajowej Stanu rycerskiego.

Kaczorowski h. *Jelita.* Tak wymienia *Małach.* Do tych zapewne należą: Kazimierz, Jan, Franciszek syn Jana, Alexander, Jacek, Antoni, Józef, Michał, Alexander i Wojciech (ci dwaj ostatni synowie Michała) Kaczorowscy, wszyscy zapisani do ksiąg szlachty Królestwa, Galicyi i Lodomeryi stanu rycerskiego.

Kaczyński. Jan, Piotr i Józef, synowie Tomasza (ten nobilitowany r. 1767), Alexander i Józef, synowie Jana — wymienieni w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Kaczyński h. *Jastrzębiec.* Tak umieszcza *Małach.*

Kaczycki h. *Abdank. Nies.*

Kaczyński h. *Pomian*, księgi o nich grodzkie ostrzeszowskie świadczą 1622, ale i w ks. litewskiem kwitną. Jędrzej pisarz gr. wileński, Jerzy i Nikodem podpisali elekcyą Jana Kazimierza, a Michał i Władysław z pow. wiłkomierskiego — Jana III, z tych Michał sędzią był wiłkomierskim 1686. Kazimierz kanonik smoleński. N. była za Alexandrem Judyckim, podsędkiem rzeczyckim. Paweł w zakonie Soc. Jesu † w Lublinie w r. 1676. Balcer w tymże zakonie † 1710. *Nies.* — Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich od r. 1441; gniazdo jego dobra Kaczyno w ziemi łomżyńskiej.

Kadau. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kadłubek h. *Poraj.* Patrz **Poraj.**

Kadłubek h. *Prus.* Tych wymieniają *Kuropatn.* i *Małach.*

Kadłubicki h. *Doliwa.* U tychże autorów wymienieni.

Kadłubiski h. *Korczak*, tego imienia nabyli od dóbr Kadłubisk w z. bielskiej. Z tych Prokop (brat Czesława, stryj Stefana) z Hołubówną miał synów: Mikołaja, Jana, Pawła i Zbrocha, ten umarł w Kijowie bezpotomnie. Mikołaj zaś z Anastazyą Serebryską spłodził Wojciecha i Jana bezpotomnego, który w niewolę wzięty pod Cudnowem. Wojciech *1mo voto* z Anną Chołojowską zrodził Zofią córkę, którą wydał za Szklińskiego, potem *2do voto* z Orchowską Jana, który na Żółtych Wodach zginął. Wojciech skarbnik buski 1676. Eustachy z Pawłowską bezpotomny. Wacław, z Iłowską miał Ludwika, który z Szornelówną *ster.* Wojciech syn Wojciecha *1mo voto* z Zofią Zwolską miał Jana stolnika i sędziego gr. buskiego, Franciszka skarbnika buskiego, Ludwikę, która z Horodyłowskim *ster.*, Katarzynę, która z Hulewiczem *ster.* i Felicyannę, która za Drzewieckim, — *2do voto* z Skopowską spłodził Eustachego, który z Konstancyą Ochłapowską

Musatyczówną *ster.*, Waleryana (który z Antoniną Porwaniecką miał Antoniego, Jakóba, Ignacego i Maryannę) i Maryannę za Pawłowskim, — *3tio voto* z Joanną Sokołowską, wdową po Grotowskim, miał Stanisława vicesregenta gr. buskiego, ten miał żonę *1mo voto* Maryannę z Podhorodyńskich Horaimową podczaszynę wołyńską, z której Teresa, potem Antoninę Siekierzyńską. Jan stolnik i sędzia gr. buski z Teofilą Kakowską spłodził Antoniego łowczego żytomierskiego, który *1mo voto* z Brynkówną de Sasieckie miał synów Józefa i Alexandra, *2do voto* z Angelą z Olszańskich miał syna Kajetana Mikołaja, który z Marcyanną z Olszańskich spłodził Adama, Pawła, Wojciecha i Elżbietę Maryannę, która mniszką, Rozalią za Koryckim, Alexandrę za Duninem. Franciszek, syn Wojciecha z Zwolskiej, z Magdaleną z Grotowskich miał Józefa podstolego buskiego, ten ma za sobą Izdebską. Dominik *ster. Nies.*

Kadłubowski h. *Belina. Nies.* — Wojciech Kadłubowski z Eleonorą Koziebrodzką spłodził dwóch synów: Romualda podsędka z. wyszogrodzkiej i Pawła miecznika wyszogrodzkiego, córki dwie: Maryannę za Wojciechem Lasockim i Ludwikę *1mo voto* za Jacentym Rościszewskim podstolim wyszogrodzkim, *2do voto* za Łempickim. Romuald podsędek z. wyszogrodzki, dziedzic *na Zaborowie* w tejże ziemi, z Maryanną Miszewską sędzianką wyszogr. spłodził synów dwóch: Felixa i Józefa, córki dwie: Salomeę i Maryannę. Paweł miecznik wyszogrodzki, deputat na trybunał kor. 1765 z woj. mazowieckiego, dziedzic *na Ceniminie* i *Chylinie*, z Antoniną Cisowską zostawił syna Teofila i córkę Faustynę. *Wielądko.* — Romuald, podsędek z. wyszogrodzki, w r. 1786 posłem na sejm wybrany. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Felix i Leonard, synowie Romualda, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kadłubowski h. *Drzewica. Nies.* — *Wielądko* w Heraldyce tom V. umieszcza kilka przywilejów królewskich, przyznających wszelkie prerogatywy szlacheckie Kadłubowskim *z Kadłubówki*, a to z tej okazyi, że papiery ich rodzinne zgorzały wraz z domem ich i ze wszystką majętnością.

Kadłubski h. *Doliwa*, w Mazowszu, w czerskiej ziemi. *Nies.*

Kadzidłowski h. *Ogończyk*, w łęczyckiem, dom starodawny. Trojan podczaszy łęczycki, rycerskiemi dziełami wsławiony. Mikołaj starosta radziejowski (ojciec jego był kasztelanem inowłodzkim, dziad kasztelanem konarskim) na moskiewskich expedycyach za Stefana króla i potem zasłużony w ojczyźnie rotmistrz, żona jego Sierakowska, która po jego śmierci poszła za kasztelana brzeskiego kujawskiego. Z synów jego Wojciech † kasztelanem inowrocławskim, Jan, brat jego, kasztelan konarski, miał za sobą Konstancyą Dąbską kasztelankę inowłodzką. Wojciech stolnik łęczycki 1632. Jan sędzia z. łęczycki, którego syn Józef r. 1696, a córka Konstancya za Antonim Chrząstowskim h. *Łodzia.* Jan Konstantyn dziedzic na *Kazimierzu* i *Izbicy. Nies.*

Kahle, uwolniony *a scart.* w konst. 1775 fol. 146. *Małach.*

Kaimir h. *Abdank*, w łukowskiej ziemi. Kaimir sędziwój kasztelan chełmski, dwie córki zostawił, z których jedna była Łaszczowa, druga Drohicińska. Maciej, brat jego, sędzia łukowski, trzech synów spłodził: Jana, Jakóba i Mikołaja; z tych Jan z Chlewickiej h. *Odrowąż* miał synów trzech: Stanisława, Jakóba i Michała i cztery córki: Urszula była za Danielem Prusińskim, Dorota za Józefem Powsińskim, Anna za Mikołajem Branickim, Barbara za Jędrzejem Branickim h. *Korczak.* Wojciech w Podlasiu 1632. Anna była za Głębockim. *Niesiecki.*

Kaiński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kakanowski h. *Swinka*, w sieradzkiem wojew. *Nies.*

Kakawski, w księgach gr. ostrzeszowskich jest o nich wzmianka 1542 i 1565, kiedy Zajączek Kakawski z Kakawy czynił donacyą Raduchowa synowi Janowi. *Nies.*

Kąkolewski. Opuszczony dom ten przez dawnych naszych heraldyków; gniazdem jego jest wieś Kąkolewo pod Lesznem w poznańskiem, która dopiero w XVII wieku przeszła do Rydzyńskich. *Łukaszewicz, Opis histor.* i t. d.

Kąkolski w rawskiem i t. d. *Małach.*

Kakowski h. *Kościesza.* Z tych Stefan chorąży sanocki miał za sobą Truskulaską podkomorzankę halicką, która owdowiawszy poszła za Potockiego podskarbiego nadw. kor. Marcin zostawił syna Marcyana. Stefan z Raczyńskiej zostawił synów trzech: 1. Stanisława usarskiego towarzysza pod król. chorągwią. 2. Jędrzeja cześnika trembowelskiego, posła na sejmy i deputata na trybunał kor. 1727, ten z Heleną Baworowską miał synów dwóch, Stefana Soc. Jesu i Gabryela chorążego nowogrodzkiego, pułkownika pancernej chorągwi, posła z halickiej ziemi na sejm 1732 i 1733 i córkę Justynę Leduchowską sędzinę z. krzemieniecką. 3. Benedykta podczaszego bracławskiego, ten z Stanisławskiej zostawił syna Antoniego i córkę Helenę Sokolnicką skarbnikową. Fabian rotmistrz polskiej chorągwi i brat jego Paweł. Szymon, siostra jego za Kadłubińskim sędzicem buskim, z Mazowsza na Ruś się przenieśli. *Nies.* — Są po dziś dzień na Rusi. — W r. 1778 Antoni podstoli trembowelski. *Krasicki.*

Kakukowski. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kalecki h. *Kotwicz.* Stanisław trzymał wojtostwo w Makolinie za Zygmunta I, synowie jego: Filip

pułtuski, Maciej krakowski kanonik († 1576), Jan, Zygmunt i Paweł. Paweł obojga praw doktor, opat kanonik i oficyał płocki, pleban łętowski † 1577. Jan, Daniel, Stanisław, Jędrzej Sasin Kaleczycki z pińskiego, podpisali elekcyą Władysława IV; w mińskiem zaś województwie Bazyli i Rafał, Jana III. Stanisław w grodzieńskiem. *Niesiecki.*

Kaleczycki. Bazyli w brzesk. lit. podpisał elekcyą Jana Kaz. *Małach.*

Kaleniczenko. Bohdan, z wojsk zaporozskich, *nobil.* fol. 659. *Kras.* i *Małach.*

Kalenik h. *Leliwa*, w z. krzemienieckiej. Kiedyś pisali się Kalenik z Podhajec. N. była za Alexandrem Jarmolińskim. *Okolski* t. I fol. 445 przydaje jednak, że ten dom już ustał, wszystka się ich fortuna zlała z córkami w dom Jarmolińskich i Sieniutów. Jedenże to dom miał być z Tyszkiewiczami od Kalenika Wyszkowicza. Kalenickiego marszałka wspomina *Papr. o herb. f. 699. Nies.*

Kalenkowicz h. *Kotwicz*, na Rusi, z Strupina piszą się, z Litwy z grodzieńskiego powiatu na Ruś się przenieśli. Mikołaj, komor lubelskiej, sandomierskiej i lwowskiej tenutarz 1562. Samuel miał za sobą Maryannę Szczawińską. Jan brat jego w zakonie Soc. Jesu rządził kolegium toruńskie 1638. Jacek podpisał elekcyą Władysława IV z ruskiem woj. *Nies.*

Kalenowicz h. *Kotwicz. Kuropatn.* i *Małach.*

Kaleński. W r. 1788 Jan regent z. kijowski. Mikołaj pisarz gr. żytomierski. *Krasicki.*

Kalewski, z z. ciechanowskiej podpisał elekcyą Jana Kaz. *Małachowski.*

Kalicki h. *Dołęga.* Alexander w r. 1766 komornik gr. a w r. 1778 mielnicki. *Kras.* i *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Kazimierz, syn Alexandra, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, a Wawrzyniec (herb jego nie wyrażony jednak) w Komisyi szl. dla zach. Galicyi r. 1805.

Kaliciński. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kalinowski h. *Korwin.* Józef syn Krzysztofa, Józef syn Adama i Ludwik Bartłomiej arcystolnik koronny król. Galicyi i Lod., zapisani do ksiąg szlachty stanu rycerskiego w Galicyi.

Kalinowski h. *Slepowron.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. surazskich od r. 1493. *(Kap. Mil.)* — gniazdo jego dobra Kalinowo, w z. bielskiej.

Kalinowski h. *wł.* Ausiusz Kalinowa, mąż między innemi obywatelami czeskiemi znaczny, z Wacławem królem czeskim pierwszy do Polski przyszedł, po wygnaniu Łokietka z tronu; tu potem i męztwem wsławiwszy się i w dobra opatrzywszy, osiadł, od którego Kalinowskich familia rozmnożona. Jędrzej w Wołoszech pod Obertynem życie swoje dla ojczyzny położył, synów jego dwóch zostało: Adryan i Jan, jako o nich świadczą księgi lwowskie i halickie; z tych Jan dziedzic na Dziatkowicach i Kamionce, spłodził trzech synów: pierwszy Jan, człowiek rycerski, którego tylko jedna córka Prusinowska, a przedtem Potocka Mikołaja żona; drugi Marcin, dziedzic na Husiatynie, Humince, Nefedówce, Demankówce, o czem księgi kamienieckie 1574, ten z Zofią, Jędrzeja Sieciecha z Horodnicy Szczawińskiego wojskiego kamienieckiego córką, miał córkę Lanckorońską i syna Walentego Alexandra generała podolskiego, starostę bracławskiego, któremu dla wielkich jego zasług, Humań w woj. bracławskiem na Ukrainie i puste w koło niego na 30 mil grunta, dziedzicznem prawem puściła Konstytucya 1609 fol. 894, Helena Strusiówna z Komorowa, starościanka halicka i chmielnicka, cztery mu córki zrodziła: Zofię Potocką hetmanową w. kor., Izabelę Stadnicką, Maryannę Prusimowską podkomorzynę a potem Bogucką kasztelanową i synów trzech: z tych Adam starosta bracławski i winnicki, lubecki i łojowski, fundator OO. Dominikanów na Rusi w Nesterwaru, dzielny wojownik, † 1638; drugi Jerzy i dowcipem i rozsądkiem wielki, z Warszycką wojewodzianką żył bezpotomnie, posłował na sejm 1626; trzeci Marcin wojewoda czerniechowski, hetman polny kor., sławny pogromca Kozaków i Tatarów, ten z Heleny księżniczki Koreckiej miał tylko jednego syna Samuela obożnego kor., starostę czerniechowskiego, bracławskiego, lubeckiego, łojowskiego i lityńskiego, ten poległ pod Batochowem, zostawiwszy z Urszuli Brygidy Ossolińskiej, kanclerzanki kor., trzech synów: Jerzego i Józefa młodo zmarłych i Marcina Adama starostę gniewkowskiego, ten z Krystyny Zebrzydowskiej jednę tylko córkę spłodził, Helenę Morsztynową wojewodzinę. Krzysztof rotmistrz król., syn trzeci Jana, o którym się na początku mówiło, króla Stefana na tron polski przyjeżdżającego, na granicach imieniem całego wojska witał, z Małgorzaty Świrskiej z Romanowa wojskiej trembowelskiej, cztery córki zostawił: Agnieszkę Swoszewską, Maryannę Starzycką, Kurzańską i Ulanicką, synów zaś pięciu: 1. Marcin, ten na moskiewskiej expedycyi za Zygmunta III umarł. 2. Mikołaj rotmistrz, starosta chmielnicki, w Kamionce od Tatarów zabity, zostawił jednak z Drogomirzówny syna Adama, rotmistrza w Moskwie z Strusiem starostą chmielnickim, z którym też w niewolę się tatarską dostał, w dziewięć lat potem z niej wyszedł; syna żadnego nie miał, córka tylko po nim została Kruszelnicka. 3. Bartłomiej rotmistrz i regimentarz, pozostałe po batochowskiej klęsce chorągwie z Ukrainy sprowadził; Wierzbowska Zofia syna mu jednego Idziego powiła i cztery córki: Annę Złoczewską, Katarzynę Błażowską burgrabinę, Maryannę Kiewliczową i Ewę Kamieniecką. Syn Idzi pod Cecorą wzięty w niewolę. 4. Wojciech łowczy podolski i ten na wojnach lata swoje przepędził, pojął Jadwigę Lanckorońską, dziedziczkę na Boczkowcach i Kaliniu, z której potomstwo: Ma-

*

ryanna Chocimirska a potem Boguszowa, Zofia Skotnicka, Zuzanna Jarmolińska i synowie dwaj: z tych Wojciech pod Cecorą zginął, Jędrzej zaś z Barbary Kopycińskiej trzy córki zostawił: Zofię za Franciszkiem Rzeszowskim, Jadwigę za Jerzym Kosińskim i Krystynę. Walentyn piąty, wojski halicki, wojownik pod Gdańskiem z królem Stefanem, z Ewy Dworzyckiej miał dwóch synów: Jana bezpotomnego i Jakóba łowczego podolskiego 1639, który za rycerskie swoje zasługi wziął dobra Podwysokie, z Jadwigi Śmiotanczanki chorążanki spłodził córkę Annę Świrską i Walentego Jana cześnika halickiego, którego żona Eufrozyna Bydłowska h. *Topacz*. Córki zaś Walentego z Ewy Dworzyckiej: Bobińska, Barbara Czermińska, Zofia Wasilkowska, Anna Żyrawska i Witwicka. Marcin kasztelan kamieniecki, syn pierwszy Walentego Jana cześnika halickiego z Bydłowskiej, żona jego Anna Tarnowska chorążanka h. *Rolicz*, syn z niej Ludwik starosta winnicki miał za sobą *1mo voto* Potocką h. *Pilawa*, wdowę po Puzynie pisarzu lit., z tą zostawił dwie córki, *2do voto* Elżbietę Ponińską h. *Łodzia* kasztelankę. Józef chorąży halicki, drugi syn, żona Lanckorońska Anna kasztelanka, wdowa po Firleju kasztelanie kamińskim, z tej synowie Adam i Ignacy. Alexander, trzeci syn Walentego cześnika, podczaszy halicki, żona Strzemeska, z niej córka została. Jakób cześnik halicki, czwarty syn, żona jego Izabela Sierakowska kasztelanka h. *Dołęga*. Antoni cześnik halicki, piąty syn, żona jego Gidzińska. Siostry tych pięciu braci trzy: Anna Rynkowska stolnikowa chełmska, Klara Chamcowa stolnikowa bełzka, Wiktorya Tomisławska. *Niesiecki*. — Kalinowski starosta lelowski miał za sobą Borzęcką, córkę podstolego lit. i z niej potomstwo. Siostra jego za Grabionką. Syn jego N. pojął Rozwadowską kasztelankę halicką. Katarzyna za Pawłem Szembek. *Kras*. — Rodowód tej zasłużonej krajowi familii podamy w *Dodatku*, tu się ograniczamy na zamieszczeniu krótkiej genealogii linii hrabiowskiej, w dzisiejszej Galicyi rozrodzonej. I tak: Stanisława, członka Stanów gal., który w r. 1818 wyniesiony do godności dziedzicznych hrabiów austryackich, synownie: 1) Ignacy Franciszek Antoni, członek Stanów galic., dziedzic dóbr Kurzany, Białokiernica i wielu innych, zaślubił Hortenzyą hr. Karśnicką, z której syn Władysław, dziedzic dóbr Bakowce (nabytych przez Seweryna hr. Kalinowskiego od Jabłonowskich w r. 1799), Boberki, Białokiernice i Kniesioło, z Cecylią Szeliską następujące ma potomstwo: Celinę za Alexandrem Raciborskim, posłem na sejm gal., Jadwigę, Marcina (ten jako adoptowany przez Jabłonowskiego, przyjął nazwisko Kalinowski-Jabłonowski) dziedzic dóbr Zastawna na Bukowinie i Czerteż w Galicyi, Jana Konstantego, Jerzego i Władysława. 2) Józef († 1825), dziedzic dóbr Kamionka wielka, Rożyna, Machnówka i wielu innych, jenerał wojsk polsk., zaślubił Emilię Potocką h. *Pilawa*, córkę Prota i Maryi z ks. Lubomirskich, z której zostawił córkę Olgę zaślubioną Ireneuszowi ks. Ogińskiemu.

Kaliński h. *Jelita*, w łęczyckiem. Jan posłował na sejm 1587 i 1588 na koronacyą. Kalińska, Jana Broniszewskiego małżonka. Marcin kanonik chocki 1651. N. miał za sobą Bętkowską, z której córka Jadwiga była za Jędrzejem Karsznickim łowczym wieluńskim, wójt warszawski, ojciec jego, dziad i pradziad tenże urząd w Warszawie piastowali. *Nies*.

Kaliński h. *Topór*, w krakowskiem, z Kaliny pięć mil od Krakowa piszą się. Jan z Kaliny kanonik krakowski 1381. N. starosta omielski. Marcin towarzysz pod znakiem Zborowskiego marszałka nadw. i drugi towarzysz Tarnowskiego kasztelana sandomierskiego, pieszo szli do szturmu pod Pleszków 1582. Lassota Kaliński w krakowskiem około r. 1600. Łukasz suffragan i dziekan lwowski † 1633. Siostra jego rodzona była za Koszkowskim. Jan, według drugich Adam z sandomierskiego, kilka lat w niewoli moskiewskiej będąc, szczęściem z niej wyszedł, gdy potem w r. 1620 Piekarski niezwyczajną śmiałością ranił króla Zygmunta III tak, że na ziemię upadł, on blisko wtenczas będąc Pana, z ziemi go coprędzej dźwignął; w nagrodę tej przysługi wziął od niego łańcuch złoty, sumę znaczną pieniędzy i dobra Bajankowice w sandomierskiem konfiskowane po Piekarskim. Z tych się niektórzy na Podole przenieśli. Felix rotmistrz król. † 1624. Seweryn starosta bracławski miał swoją chorągiew pancerną w kompucie wojska 1658. Któryś z tego domu miał za sobą Cieklińską. Zofia, Stadnickiego małżonka, † 1684. Jadwiga zakonne sobie życie obrała u Wszystkich śś. we Lwowie. Jakób podczaszy sanocki z Oborskiej urodzony, miał za sobą Zofię Skotnicką, wdowę po Mikołaju Firleju i Ostrorogu, z nią spłodził dwóch synów: Seweryna i Franciszka bezpotomnych, tyleż córek, z tych Barbara najprzód żyła z Józefem Stamirowskim łowczym, potem z Samuelem Kosakowskim, druga Urszula *1mo voto* Jacka Dąbskiego kasztelana bieckiego, *2do voto* Zamojskiego Marcina wojewody małżonka. Siostry Jakóba podczaszego: Barbara za Łukaszem Miaskowskim i Jadwiga najprzód za Koźmińskim, potem za Tomaszem Myszkowskim. *Niesiecki*. — Wilhelm Kaliński, znany kaznodzieja † 1789. N. Kaliński biskup chełmski unicki, umarł w r. 1867 w drodze do Syberyi, zostawił kilku synów i córek. — Kalińscy są po dziś dzień w Galicyi, z tych jedni biorą przydomek Lassota.

Kalisz. Jadwiga z Kaliszan *1mo voto* żyła z Sieniutą, *2do voto* z Przerębskim kasztelanem sądeckim. N. Kalisz miał swoje dobra w z. wołyńskiej 1528. Franciszek na Komorowie Kalisz, poseł w z. warszawskiej na konwokacyą 1733. *Nies*. — Jana Kalischa nobilitacyą r. 1505 wspomina *Metryka*. — Piotr syn Mateusza i Seweryn syn Mikołaja, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Jelita*.

Kaliszkowski h. *Nałęcz związany*. W grodzkich księgach ostrzeszowskich 1432, 1433 i 1434 znajdziesz rezygnacyą, którą Wojciech i Marcin Kaliszkowscy czynili Marcinowi z Kalinowy Zarębie wojewodzie sieradzkiemu; w tychże księgach 1519 *in Festo S. Benedicti*, Stanisław Rubin dziedzic na Kaliszkowicach reformacyą czyni synom swoim Janowi i Maciejowi z Barbary Mielońskiej spłodzonym. W r. 1568 Stanisław, Stanisława i Barbary Mielońskiej wnuk, Jana i Jadwigi Tarchalskiej syn, Macieja synowiec, matce swojej Tarchalskiej reformacyą zapisał. W r. 1619 Samuel, syn Stanisława z Barbary Pruszakówny urodzony, Zofii Urbańskiej żonie swojej reformacyą czyni w grodzie kaliskim. W r. 1676 Samuel, z Urbańskiej spłodzony, miał za sobą Katarzynę Łochocką, z której syn Franciszek Rubin. Mikołaj umarł 1685, żona jego Katarzyna z Osuchowa, matka Gnińska. N. była za Stanisławem Kierskim. *Niesiecki*.

Kalityński. *Kuropatn.* i *Małach.* Sebastyan Kaletyński miał za sobą Maryannę Jaroszyńską, z którą wziął posagiem część dóbr Tywrowa na Podolu, które skutkiem wygaśnięcia familii Kaletyńskich, wróciły do Jaroszyńskich w r. 1754.

Kalk. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Kalkreuter. Adam i Karol, szlachta szląska, indygenat otrzymali 1676. Kalkreuterówna była za Jerzym Sebastyanem Unrugiem. *Niesiecki*. — Herb Kalkreutów: tarcza wzdłuż rozdzielona; prawe pole białe, lewe niebieskie, przez które na krzyż dwoje wideł żelaznych ostrzem do góry,— nad hełmem między takiemiż widłami popiersie człowieka z koroną na głowie *(Sinapius t. I. str. 495.)*

Kalksztein h. *Kos*, ale z tą różnicą, że mają być w herbie trzy rzeki, czy trzy pasy w szerz tarczy jeden pod drugim ułożone prosto, nad hełmem zaś i koroną, między dwiema trąbami myśliwemi, skrzydło. Starożytność domu Kalksztеinów jaśnie objaśnia przywilej 1459 na Łunawy przy dobrach Wenedyi, od Ludwika z Erlichafu hochmistrza krzyżackiego Janowi Kalksztеinowi dany, z którego przywileju znać, że ten dom rozkrzewiwszy się, dobrze słynął. Z którego jedni na chełmińskiej od różnych dzielnic różnie się nazwali, jako to Stolińscy od Stolnik, Osłowscy od Osłowa. Ci zaś co w Prusiech za Kwidzyniem pozostali, piszą się Kalksztеinami. Jan in Partschen haeres, sędzia z. rastenborgski 1609. Ludwik konsyliarz nadworny w ks. pruskiem 1612. Jan sądowy z. i podwojewodzy malborski 1699. Jan i Michał. Michał sędzia z. malborski poseł na sejm 1730. Wiktoryn, Jan i Bartłomiej. N. z Czarlińskiej podwojewodzianki pomorskiej urodzony, miał za sobą *1mo voto* Osłowską, *2do voto* Konstancyą Kruszyńską h. *Prawdzic* kasztelankę gdańską, wdowę po Melchiorze Czapskim, z którejsiś z tych był syn Michał; *3tio voto* z Pawłowską sędzianką z. świecką h. *Półkozic*, z tej się został syn Ignacy. W Prusiech książęcych ten dom znacznie kwitnął, gdzie generałami, pułkownikami z dawna bywali; teraz jeden z nich Kalksztein graf, dyrektor syna książęcia pruskiego i pułkownik jego. To *Niesiecki*. — Dokładny rodowód (ku czemu zbieramy materyały) tej prastarej i zasłużonej krajowi familii, odkładamy do *Dodatku*, — krótką podajemy tu tylko wiadomość o dwóch liniach, w Wielkopolsce i w Prusach Zachodnich licznie dziś rozrodzonych. I tak: Po Kazimierzu, który się pisał na elekcyą króla Stanisława Augusta z województwem chełmińskiem — został syn Paweł. Po Andrzeju zaś (starszym bracie Kazimierza) zostało dwóch synów: Michał † 1773 i Maciej, dziedzic Sienna, ten z Kołakowską miał synów dwóch: Michała księdza i Jana dziedzica dóbr Mieleszyna, sędziego pokoju w Wągrówcu za czasów w. ks. warsz., po którym z Maryanny Bromirskiej zostało córek dwie: Tekla za Pantaleonem Szumanem i Katarzyna za Wincentym Swinarskim i synów także dwóch: 1) Wincenty († 1858 w Wiesbadenie) dziedzic dóbr Psary, potem dóbr Gołuchowa (w dzisiejszym powiecie pleszewskim), oficer wojsk polsk., kawaler krzyża *Virtuti militari*, ten z Konstancyą Swinarską miał córek cztery: Leokadyą († 1868 w Paryżu) za Stanisławem Ponińskim, Jadwigę za Konstantym hr. Bnińskim, Walentynę za Ferdynandem Magnuskim i Wincentynę za Tadeuszem Trepką. 2) Ferdynand († 1866 w Berlinie) dziedzic dóbr Mieleszyna, oficer wojsk polsk., kawaler krzyża *Virt. milit.*, ten zaślubił w r. 1824 Paulinę Radzimińską, wojewodzicównę gnieźnieńską († 1880), z której następujące zostało potomstwo: Bronisława za Alexandrem hr. Miączyńskim, Mieczysław († 1880 w Paryżu), Zygmunt († 1874 w Pleszewie), który z Franciszki hr. Bnińskiej zostawił syna Ignacego i córkę Izabelę za Michałem Chłapowskim — i Kazimierz, dziedzic dóbr Mieleszyna, który z Anną Żółtowską ma synów trzech: Ferdynanda, Stefana i Jana, oraz jednę córkę. — Z linii w Prusach Zachodnich osiadłej: Jerzy, chorążyc chełmiński, poseł z województwa malborskiego, z Różą Grąbczewską miał córek dwie: Julię za Prądzyńskim i Katarzynę za Wincentym Kalksztein, oraz syna Stanisława (ur. 1782 † 1865) dziedzica Klonówka, po którym z January Pląskowskiej dziewięcioro zostało dzieci: 1) Edward, dziedzic dóbr Jabłówka, mający z Zofią Nostitz-Jackowską synów dwóch: Teodora, doktora obojga praw, ożenionego z Maryą Brezianką, córką Włodzimierza i Stanisława. 2) Hortenzya (ur. 1821 † 1839) za Teodorem Donimirskim. 3) Olimpia za Leopoldem Mieczkowskim. 4) Cecylia za Łukowiczem. 5) Teodozya

za Antonim Rudowskim. 6) Katarzyna za Szymonem Rudowskim. 7) Bernarda za Władysławem Mittelstaedt'em. 8) Michał, dziedzic dóbr Klonówka, poseł do parlamentu niemieckiego, ożeniony z Izabelą Borzewską i 9) Leokadya za Leonem Rybińskim. Michała na *Polaszkach* syn Kazimierz, pułkownik dragonii królowej Jadwigi, z Działowską miał córkę Katarzynę za Ksawerym Rutkowskim i syna Michała, ten miał za sobą Annę Teodorę Grabowską h. *Zbiswicz*, kasztelankę chełmińską, z której dwóch zostało synów: Józef ksiądz i Konstanty, ożeniony z Moszczeńską. — Wincenty (syn jak zdaje się Ignacego i Maryanny Nostitz-Jackowskiej) *na Nogacie*, porucznik wojsk polsk., miał za sobą Katarzynę Kalksztejnównę, z której siedmioro zostało dzieci: Julia za Donimirskim, Antonina, Helena, Kornelia, Roman († 1870) dziedzic dóbr Błotnica w poznańsk., pułkownik pruski, profesor szkoły wojskowej w Poczdamie, po którym z Anny Węgierskiej jenerałówny zostało córek dwie: Anna i Marya, — Anastazy, pułkownik pruski, mający z Dezyderyą Cielecką syna Alexandra i córkę Józefę — i Józef, referendaryusz. Franciszek (ur. 1789 † 1856), syn Ignacego a brat Wincentego, o którym wyżej, porucznik 9go pułku ułanów wojsk ks. warsz., odbywszy wszystkie kampanie pod Napoleonem, przeniósł się w r. 1820 do królestwa polskiego *(Akta Herold. król. polsk.)* i osiadł ostatecznie w Płocku, urzędując tam jako radca Towarzystwa kredyt. ziemsk., miał za sobą Krystynę Łempicką, z której następujące zostało potomstwo: Maryanna za Michałem Konickim, Leokadya za Felixem Grąbczewskim, Józefa za Adolfem Kalińskim, Joanna za Apolinarym Lewińskim, Ksawera, Franciszka za Bolesławem Jaroszewskim, Władysław, mający z Zofią Łempicką córek dwie: Janinę i Maryą, — Eugeniusz, który z Apolonią Karłowską ma czworo dzieci: Franciszka, Henryka, Irenę i Kazimirę, — Alexander i Bronisław.— Józef (ur. 1758 † 1824) syn Jakóba łowczego bielskiego i Bogumiły Kczewskiej, wnuk Jerzego, chorążego chełmińskiego, dziedzic dóbr Balice, Pluskowęsy, Zalesie i Obręb pod Chełmżą, szambelan króla Stan. Augusta, miał za sobą Zofię Wilkxycką († 1826 pochowana z mężem w Chełmży) z której zostało córek dwie: Małgorzata (ur. 1787) za Ksawerym Kossowskim h. *Abdank* i Kunegunda (ur. 1789) za Wawrzyńcem Kaweczyńskim — i synów także dwóch: Józef młodo zmarły i Karol (ur. 1790 † 1862 pochowany w Chełmży) dziedzic dóbr Pluskowęsy, Zalesie, Obręb i Kuczwały, mąż wielce zasłużony krajowi, ten *1mo voto* zaślubił w r. 1822 Dominikę Karnkowską (z której córka Izabela *1mo voto* za Kruszyńskim, *2do voto* za Janem Sadowskim), *2do voto* Antoninę Sczaniecką, z której ośmioro zostało dzieci: Marya i Tadeusz młodo zmarli, Zofia za Franciszkiem Kobylińskim na *Kijewie* i *Wabczu*, Anna i Franciszka w klasztorze karmelitanek bosych, Józefa za Józefem Czapskim *z Kuchar*, Jadwiga za Sewerynem Radońskim *z Kociałkowej Góry* — i Antoni, dziedzic dóbr ojczystych, poseł do parlamentu niemieckiego, ożeniony z Antoniną hr. Sierakowską. — Obacz *Dodatek*.

Kalm Podoski, obacz **Podoski.**

Kalo h. *Pobóg*. Pierwszy z panów litewskich, na siebie i na sukcesorów swoich, na sejmie hrodelskim 1413 przyjął herb *Pobóg*. *Nies.*

Kalski h. *Poraj*. Tomasz z Zygmuntem królem węgierskim przeciwko Turkom wojował. Teodor w Litwie 1700. *Nies.*

Kałamaszek h. *Brochwicz*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kałaur, w brzeskiem litewsk. *Małach.*

Kałdowski. W piotrkowskiem. *Małach.*

Kałkuła. Piotr, z wojska zaporożskiego, *nobil.* r. 1676. *Kras.* i *Małach.*

Kałowski h. *Korab*, w sieradzkiem. Jędrzej sędzia gr. łęczycki i poseł na sejm 1666, miał za sobą Katarzynę Borowską h. *Abdank*, która po jego śmierci żyła z Lipnickim. Stanisław 1674. Tych czasów w zakonie *Ordinis Minorum Conventualium* kwitnął sławny wymową kaznodziejską, a potem prowincyał prow. polskiej, Kałowski. N. była za Janem Kobielskim h. *Jelita*. *Niesiecki.*

Kałuski h. *Rogala*, w Podlasiu z Kałuszyna się piszą. Samuel podwojewodzy podlaski, podpisał elekcyą Jana III, a dawniej Samuel podsędek liwski 1626 kwitnął. Z tegoż domu w zakonie Soc. Jesu Stanisław † w Jarosławiu u Panny Maryi 1711. N. miał za sobą Barbarę Drozdowską. *Nies.* — Mateusz w r. 1700 w połockiem. *Wielądko.*

Kałuski *z Kałuszyna* h. *Rogala*. Jan, członek Stanów, w sądzie gr. oświecimskim r. 1182 i Kasper w sądzie gr. sandeckim r. 1784 — legitymowani.

Kałuszowski h. *wł.* Piotr ziemianin wołyński 1528. Roman z książętami Ostrogskiemi na sławę domu swego robił. Adam rotmistrz u Janusza ks. ostrogskiego. N. Czahorskiego małżonka. Damian podpisał elekcyą Władysława IV z wołyńskiem. Michał miecznik smoleński, deputat na trybunał kor. 1723. N. miał za sobą Magdalenę Grochowską. Kazimierz w Litwie 1700. *Nies.*

Kamblan. Mikołaja wymienia *Metryka kor.* jako nobilitowanego r. 1505.

Kamciński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kamieniczny h. *Pogonia 4to*, w Wielkopolsce, jedenże dom z Hunorowskiemi, Kamieniczni nazwani od kamienicy, którą mieli w Środzie mieście. *Niesiecki.*

Kamieniecki h. *Pilawa*. Sławny to z dawna dom w Polsce i wielkiemi dziełami dobrze ojczyźnie zasłużony. Jednejże dzielnicy z Moskorzewskiemi, znać jednak, że się dopiero od Moskorzewskich rozdzielili po r. 1408, bo w tym samym roku czytam (mówi *Niesiecki*) Klemensa z Moskorzewa hrabię na Dobczycach i Kamieńcu, kasztelana wiślickiego; z tego poznać, że Kamieniec jeszcze natenczas w dziedzictwie Moskorzewskich chodził, dopiero po r. 1408, gdy się snać Klemensa tego synowi działem Kamieniec dostał, od niego Kamienieckich imię początek swój wzięło, jakoż wkrótce potem, to jest w r. 1443, wspomina *Bielski* Piotra, który z innymi kawalerami polskimi po wiktoryi pod Budzyniem z Turków otrzymanej, proporce swoje zawiesił w kościele budzyńskim. Jedni z nich na Podole się wynieśli, z Kamieńca się jednak pisali, drudzy się pisali z Załoziec i Oleszka. Henryk kasztelan sanocki 1480, córka jego Anna za Janem Prochnickim kasztelanicem przem. Jan kasztelan lwowski, starosta buski, brat Henryka kasztelana sanock., Mikołaja wojewody krak. i Marcina wojewody podolskiego, jak pisze *Starow. in Bellator.* Mikołaj wojewoda krakowski, hetman w. kor., w wielkiej u Zygmunta I łasce, sławny z odniesionych zwycięstw nad Wołochami i Tatarami, † 1515. Marcin wojewoda podolski, we wszystkich okazyach i tryumfach nierozdzielny Mikołaja brata towarzysz, zbił Tatarów ośmset pod Trębowlą 1516, miał, jak mówi *Okolski w książce o Cudach w Podkamieniu*, za sobą córkę Jana Sienińskiego podkomorzego przemyskiego h. *Dębno*, z której synowie: Klemens i Jan i córki: N. za Mniszkiem podkomorzym kor. i Elżbieta za Bernardem Maciejowskim kasztelanem lubelskim. Jan, starosta grodecki, lubaczewski i drohobycki r. 1536. Mikołaj, kasztelan sanocki r. 1526. Wojciech, Jan, Stanisław, bracia rodzeni, wnukowie według *Papr.* Mikołaja wojewody krakowskiego i hetmana, z Anny Kościeleckiej wojewodzianki zrodzeni, ludzie rycerscy, na sejmy i na wszystkie ojczyzny potrzeby w znacznym kompucie ludzi stawali. Z tych Jan żył bezżenny, Wojciech miał za sobą Sienicką, wdowę po Chodorowskim, Stanisław Siemaszkównę, wdowę po Łahodowskim, córka jego Elżbieta za Janem Potockim wojewodą bracławskim. Elżbieta Stanisławowi Włodkowi wojewodzie bełzkiemu zaślubiona. Kamieniecka dziedziczka na Czarnobylu, Łukasza Sapiehy małżonka. Jan i Kasper, stryjeczni bracia tamtych trzech, w różnych okazyach doświadczonego męztwa. Piotr uczył się w Ingolstadzie 1604. Któryś z Kamienieckich miał za sobą Ewę Kalinowską h. *Kalinowa*, córkę Bartłomieja. Kamieniecka była za Brzuchowskim Krzysztofem h. *Pomian.* Stanisław 1639. *Melanius.* Michał z Oleska 1700 w wileńskiem. *Nies.* — Stanisław Kamieniecki, z Anny Kościeleckiej urodzony, o którym wyżej *Niesiecki* wspomina, był dwużenny, umarł przed r. 1595, zostawiwszy z pierwszej żony córkę Zofią za Walentym Brańskim, z drugiej zaś syna Jana *na Braykowcach* w woj. podolskiem, który z Barbary Zawiszanki zostawił oprócz córek: Barbary za Jerzym Koneszem i Magdaleny — synów dwóch: Bernarda chorążego pod znakiem Hulewicza i Andrzeja *na Kopijówce* i *Kopylińcach*, cześnika kijowskiego, — ten *1mo voto* z Teofilą Nowowiejską spłodził córek dwie: Magdalenę za Franciszkiem Wysokińskim i Eleonorę za Alexandrem Kończewskim i syna Stanisława, — *2do voto* z Anielą Kietlińską miał córek trzy: Barbarę za Józefem Nestorowiczem, Maryannę za Józefem Zakrzewskim i Kunegundę za Ignacym Grajowskim, oraz synów czterech: Ignacego cześnika chełmińskiego, Tomasza, Franciszka i Rafała skarbnika kijowskiego w r. 1781, który z Joanny Lubańskiej zostawił syna Antoniego *na Kopijówce* i *Kotużyńcu*, ten zaś z Teklą Krechowiecką spłodził córkę Emilię za Witowskim i syna Cezarego, ożenionego z Anielą ks. Giedrojcówną *(Akta gr. sandomierskie)*, który za udział w powstaniu 1863 na Syberyą wysłany. Wyżej wymieniony Rafał, miał kilku stryjecznych braci (synowie Józefa), z tych Ludwik, gubernator Warszawy r. 1809, jenerał dywizyi wojsk polskich, umarł bezpotomnie, a Ignacy, w r. 1782 członek Stanów gal., zaślubił Barbarę Marchherlan, córkę Piotra z Barbary hrabianki de Saint Genois urodzoną, z której prócz córki Ludwiki za Ksawerym (czy Ignacym) Oczosalskim — został syn Jan, pułkownik wojsk polskich, kawaler wielu orderów, — ten z Różą Zabielską, wdową po Dulskim, spłodził syna Mikołaja, pułkownika wojsk austryackich i córkę Felicyę.

Kamieniecki *Chocim*, w ks. litewskiem. Alexander Chocim z woj. smoleńskiego, wierność jego ku ojczyźnie, gdy zostawał na Szkłowie, chwali *Konstyt.* 1661 fol. 29. *Nies.*

Kamieniecki *Matyaszewicz* h. *Wadwicz*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kamieniewski h. *Junosza*, w poznańskiem. Domu tego starożytność pokazują tranzakcye w *księgach gr. pozn. i kalisk.*, imienia zaś nabyli od dóbr Kamionek pod Poznaniem. Z tych Stefan, dziedzic na Kamionkach, Piotrowie, Daszewicach, Taczałach i t. d., kasztelan międzyrzecki, zaślubił Izabelę Łącką kasztelankę biechowską, córkę Jana z Grudzińskiej zrodzoną, która mu powiła córkę Joannę Przyjemską podkomorzynę kaliską i synów trzech: 1) Jana stolnika poznańskiego, posła kilka razy na sejmy, który z Elżbietą Rogalińską miał synów dwóch: Michała wojskiego poznańskiego, Gabryela podstolego wschowskiego, obudwu ludzi rycerskich i córkę Ewę Mieżyńską. 2) Waleryana, rotmistrza usarskiej chorągwi hetmana Żółkiewskiego, ten w obozie młodzianem umarł. 3) Karola podczaszego kaliskiego, ten z Barbary Żychlińskiej zostawił córek dwie: Kata-

rzynę Nieżuchowską i Teresę Szołdrską, synów także dwóch: Stanisława komornika poznańskiego i Wojciecha. Jerzy chorąży kaliski, deputat dwa razy na trybunał kor., poseł na sejm warszawski, z Anny Golińskiej zostawił syna jednego Sebastyana, który z Justyną Twardowską żył *sterilis*. N. miecznik poznański, OO. Dominikanom zapisał kilkanaście tysięcy na dobrach swoich Kamionkach i Taczałach. Siostra jego była za Manieckim w woj. poznańskiem, druga za Prusimskim h. *Nałęcz*. Zostawił córek trzy, z których jedna była za Twardowskim, druga za Gurowskim, trzecia zakonnica ś. Klary w Poznaniu i syna Jana, człowieka wojennego, ten zostawił córkę Katarzynę za Floryanem Łączyńskim h. *Nałęcz* w woj. pozn. i synów trzech: Franciszka, który zostawił potomstwo, Stanisława i Michała, który młodzianem umarł. N. Kamieniewska była za Baranowskim w woj. kaliskiem. N. za Czeskim. N. miał za sobą Gurowską. *Nies.*

Kamieński h. *Cholewa*, na dobrzyńskiej ziemi. N. była za Stanisławem Brzeskim h. *Oksza*. Kamieński zginął pod Sokolą r. 1579. *Niesiecki.* — Kazimierz, komornik z. ciechanowski, w r. 1776 nabył dobra Tuliszków i Gólczew w woj. kaliskiem, tudzież dobra Drzewica z przyległościami w woj. sandomierskiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Józef z Zofią Strzelecką miał syna Tadeusza w woj. podlaskiem. *(Akta przem. r. 1782).*

Kamieński h. *Dołęga*, w dobrzyńskiej ziemi. N. kanonik kujawski † 1553. Wawrzyniec podstarości płoński, drugi Wawrzyniec 1648 podpisał elekcyą Jana Kazimierza z dobrzyńskiej. Zofia, Jana Ławskiego podstolego wiskiego małżonka. *Nies.* — W r. 1788 Wojciech komornik z. kujawski. *Kras.* — Wojciech w r. 1671 dobra Chmielowo, Kazimierz w r. 1755 dobra Jabłeczniki kościelne w ziemi zakroczymskiej — i Józef w r. 1729 dobra Stobno i Borek w woj. kaliskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kamieński h. *Jastrzębiec*, w sieradzkiem i na Wołyniu. Walenty pobórca w kijowskiem 1588. Alexander Władysława IV, Krzysztof Jana Kazimierza z wołyńskiego, podpisali elekcye. Stanisław sędzia gr. krzemieniecki, mąż znaczny i synowie jego: Jan, Józef i Jakób Jastrzębczykowie kwitnęli 1689. Remigian na Kamionnie w pow. kowalskim dziedzic, spłodził syna Adama, ten z Małgorzatą Bielicką, Ambrożego córką, spłodził Anastazyą za Bronisławem Bielawskim i syna Jana Pawła komornika gran. łęczyckiego, którego z Katarzyny Krzywkowskiej syn Jan Szymon był kanonikiem płockim, proboszczem wojnickim i córkę Helenę za Bernardem na Fulsztynie Grabionką łowczym halickim. *Nies.* — Dalszą genealogią wypisujemy tu *z Materyałów do monografii Kamińskich od r. 1854 do 1858.* Marcin (w innem miejscu też *Materyały* nazywają go Kazimierzem) urodzony 1581, zaślubił Ewę Pokrzywnicką stolnikównę bełzką, z której dwóch zostało synów: *pierwszy* Tomasz, który z Borowicką żył bezpotomnie, *drugi* Stanisław (ur. 1619 † 1694) sędzia krzemieniecki od r. 1681, dziedzic dóbr Zołoby, Ludwiszcze, Oderadówki, Baszkówce, Tuszebin, Starożyniec i Popowce na Wołyniu, zaślubił *1mo voto* Porczyńską, z którą spłodził oprócz dwóch córek: Zagurskiej i Szacińskiej — synów pięciu: Mikołaja sędziego i burgrabiego krzemienieckiego, ożenionego z Heleną Okijówną, Michała wojskiego krzemienieckiego (tego z Denyskówny następujące potomstwo: córka N. za Ilińskim, Marcin bezpotomny i Wiktor miecznik podlaski, którego z Ewy Szymanowskiej córka Apolonia za Urbanowskim i syn Brunon generał-adjutant polnej buławy, ożeniony z Bobrówną), Tomasza podkomorzego inflantskiego (tego z 1szej żony Ostrowskiej córka Ewa za Więckowiczem, z 2giej żony Lipnickiej córka Katarzyna za Pawłem Szyrmą i synów dwóch: Kazimierz sędzia gr. łucki, ożeniony z Skiermontówną i mający z nią córkę Maryannę za Jablonowskim i synów: Bartłomieja pijara i Jana starostę lubeckiego, dziedzica Hruszwicy i Nowosiołki, ożenionego z Kordynanką — i Leon podkomorzy inflantski, którego z Teresy Rejówny córka Katarzyna), Stefana skarbnika drohickiego (ten *1mo voto* z Pieniążkówną, *2do voto* z Werenczakówną bezpotomny, *3tio voto* z Głoskowską miał córkę Teofilę za Michałem Lasotą, *4to voto* z Apolonią Zaleską spłodził córek trzy: Barbarę za Sątopskim, Anielę za Łozickim i Antoninę za Podgórskim, oraz synów dwóch: Kazimierza podkomorzego wendeńskiego, ożenionego z Leduchowską, wdową po Potockim i Antoniego, który z Joanną Szulc miał córek trzy: Maryannę, Katarzynę i Donatyllę, oraz synów pięciu: Wincentego, Jana, Onufrego, Stanisława i Józefa, który zdaje się był wojskim wołyńskim i z Zofią Wolską miał córkę Barbarę za Antonim Onufrym Krzyżanowskim h. *Dębno*) i Marcina, — *2do voto* tenże Stanisław, sędzia krzemieniecki, miał za sobą Maryannę Kozubowską sędziankę krzemieniecką, z której oprócz córki Heleny za Stanisławem Wiśniewskim, zostało synów pięciu: *pierwszy* Jan miecznik trembowelski, ożeniony z Ludwiką Szepelską około r. 1720, — *drugi* Jakób skarbnik podlaski (ten z Leduchowską miał córkę Magdalenę za Szczepkowskim), — *trzeci* Józef burgrabia krzemieniecki (ten z Szumanowską spłodził córek trzy: Annę za Antonim Mokosiejem Denyskiem, Franciszkę za Helionem Kityńskim i Marcyannę za Michałem Welhorskim, oraz synów dwóch: Mikołaja i Pawła burgrabiego krzemienieckiego, który *1mo voto* z N. Stegińską żył bezpotomnie, *2do voto* z Salomeą Alexandrowiczówną miał córkę N. za Śnierzyckim), — *czwarty* Antoni (ur. 1683 † 1761) podczaszy mścisławski, rotmistrz woj. wołyńskiego, dziedzic Kołków i Ludwiszcz na Wołyniu (ten

z Teresą Gostyńską z poznańskiego miał córek dwie: Teofilę *1mo voto* za Michałem Pruszyńskim, *2do voto* za Stanisławem Brodzkim, N. za Piotrem Karwowskim i Elżbietę zakonnicę, oraz synów dwóch: Stanisława, chorążego pancernego, ożenionego z Sługocką i Jakóba — ur. 1725 † 1807 — podczaszego krzemienieckiego, chorążego znaku pancernego, kawalera orderu św. Stanisława, dziedzica wszystkich dóbr po ojcu i dóbr Milatynia, Terechowa, Żezelowa i Jasinówki, wziętych posagiem z żoną Anną Żabianką miecznikówną latyczewską, z której zostawił córkę Rozalią za Andrzejem Kamińskim i syna Stanisława — ur. 1763 † 1840 — chorążego malborskiego, burgrabiego krzemienieckiego, ten z Barbarą Kuczabską miał syna Nikodema księdzem, który umarł w Dreźnie r. 1832 i Antoniego, dziedzica Kołków — ur. 1794 — honorowego kuratora gimnazyum rowieńskiego, który z Franciszkę Czarnecką, oprócz córki N. za Komorowskim, zostawił synów: Juliana i N. ożenionego z Leduchowską) — i *piąty* Władysław — ur. 1685 † 1731 — podstoli mozyrski, który z Barbarą Szępławską (zapewne Sampławską) miał córek trzy: Zofią za Janem Czarneckim, stolnikiem salnickim, Katarzynę za Kawieckim i Petronelę za Kameneckim, oraz synów trzech: Ignacego, którego z Komorowskiej syn Franciszek i córki: Barbara za Niedźwiedzkim i Franciszka, — Józefa, którego z Zofii Wolskiej synowie: Michał, Piotr i Franciszek i córki: Eleonora za Udalrykiem Radziwiłłem i Róża — i Kajetana ożenionego z Kowalską.

Krzysztof Kamieński, wojski oszmiański, otrzymał przywilejem króla Stanisława Leszczyńskiego z dnia 14 maja 1708 dobra Żarnoklawie *alias* Kamionkę w pow. oszmiańskim i Dunajowice w mińskiem, — żona jego Krystyna Anna Szemberk, z której syn Antoni (miał i drugiego syna Krzysztofa, o czem wspomina *Herb. rodz. szl. 1853*) zostawił syna Franciszka († 1827) rotmistrza nowogrodzkiego, ten z Franciszką Jakubowską († 1814) spłodził córkę Rozalią i synów trzech: Antoniego, Andrzeja i Józefa (ur. 1803) dziedzica w r. 1854 dóbr Pojeziory na Żmudzi, temu Tekla Jacewiczówna marszałkówna telszewska († 1851) powiła w r. 1843 syna Jana. Remigian Kamiński *na Kamionnie* w pow. kowelskim, miał syna Adama, który z Małgorzaty Bielickiej spłodził córkę Anastazyą za Bielawskim i syna Jana Pawła komornika gr. łęczyckiego, temu Katarzyna Krzywkowska powiła córkę Helenę za Bernardem Grabionką *na Fulsztynie* łowczym kaliskim i syna Jana Szymona kanonika płockiego. — Jan i Paweł, synowie Wojciecha, w r. 1675 dobra Kamieńskie wielkie i Biały Kamień w z. wiskiej, a Marcin w r. 1679 dobra Kudzawka Bobra i Kamieńskie-Jaśki, Podleśne w woj. podlaskiem — dziedziczyli (*Herb. rodz. szl. 1853.*). Ignacy i Tomasz, synowie Macieja, Franciszek syn Stanisława, Leopold syn Macieja, Franciszek syn Michała, Józef i Antoni synowie Franciszka, Wincenty, Antoni, Wincenty Szymon i Jan, synowie Józefa, Maciej syn Kajetana, Józef syn Grzegorza, Michał, Walenty i Alexander, synowie Józefa — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tego domu zdaje się należy Kazimierz, sędzia grodzki łucki, który miał za sobą Zofią Czarnecką około r. 1765.

Kamieński h. *Odrowąż*, w wileńskiem, z Kamienigrodu się piszą. Zygmunt pobórca w Żmudzi 1578. Zygmunt Zygmuntowicz, to jest syn Zygmunta, z sejmu 1616 komisarz do rozgraniczenia między Żmudzią Kurlandyą i Prusami, żył jeszcze 1623. Jan podkomorzy wilkomierski, miał za sobą Krystynę Połubińską wojewodziankę. Dawid z mińskiego, Hieronim z wileńskiego, podpisali elekcyą Władysława IV, Teodor i Prokop z mścisławskiego, Piotr z wileńskiego — Jana Kazimierza, Paweł z mścisławskiego, Jędrzej cześnik bracławski z brześciańskiego, Gabryel starosta kijski z żmudzkiego, Jerzy wojski rzeczycki i Jan cześnik bracławski z pow. oszmiańskiego — Jana III. Jan cześnik bracławski r. 1641. Malcher Kazimierz cześnik wileński 1700. *Niesiecki.*

Kamieński h. *Rawicz*, w nurskiej ziemi. Piotr z z. wyszogrodzkiej, drugi z ciechanowskiej Władysława IV, Krzysztof z płockiego Jana III podpisali elekcye. Kamińska Zawiszanka była za Wawrzyńcem Dąbrowskim h. *Kuszaba*. *Niesiecki.* — Józef Kamieński przesiedlił się z kaliskiego do Dembicza pod Środą, gdzie zaślubił w r. 1771 Weronikę Rudlicką, z tej miał trzech synów: Benedykta Jana Nep., Melchiora Jana i Józefa, — z tych *pierwszy* (ur. 1775) był notaryuszem za czasów księstwa warszawskiego, miał za żonę Ludwikę Jeżewską, córkę Mateusza i Maryi Zamojskiej z Nowejwsi pod Elblągiem, z którą spłodził synów dwóch: Maxymiliana Jana Nep. dziekana foralnego i proboszcza u św. Marcina w Poznaniu ur. 1803 i Napoleona Ludwika Felicyana ur. 1806. — Józef, Wincentyna, Bronisława, Kazimierz i Karol, dzieci Antoniego i Urszuli z Skorupskich, — Wojciech, Piotr, Marcin, Józef, Antoni i Jan, synowie Wincentego — i Wincenty, syn Piotra — legitymowali się w Heroldyi król. polsk., a Bartłomiej Jan i Michał w wydziale Stanów gal. r. 1788.

Kamieński h. *Ślepowron*, w dobrzyńskiej ziemi, w podlaskiem i mścisławskiem. Piszą się *z Kaminka*. Pierwszy się do mścisławskiego przeniósł N. Kamieński, kasztelan dobrzyński, gdzie zostawił dwóch synów: Szymona jednego, pułkownika w wojsku lit., a potem marszałka mścisławskiego, posła na sejmy 1564 i Jana, tego były dwie córki: Barbara i Alexandra, czy obiedwie, czy też jedna z nich w dom się Bobojetów dostała i synów trzech: Pierwszy Włodzimierz, mężnie przeciwko Moskwie stawał, dlatego w zasługach wziął chorążostwo mścisławskie, z Zofii Sapieżanki

spłodził syna Jana (umarł r. 1644) kasztelana mścisławskiego, ten miał za sobą Potencyannę Rajską, z której dwóch się mu synów urodziło: Włodzimierz i Piotr. Drugi Alexander, brat Włodzimierza chorążego, sędzia mścisławski, Wołowiczówna czterech mu synów powiła: Krzysztofa podczaszego mścisławskiego, Jana, Jędrzeja i Teodora. Trzeci Seweryn, którego syn Eustachiusz protopop wileński, gorliwy za unią. Włodzimierz Dadzibóg, syn Jana kasztelana, podkomorzy mścisławski, poseł na sejm 1661. Wojciech pobórca w mielnickiej ziemi 1626. Jan i Walentyn w podlaskiem 1648. Jan na Rusi. Paweł cześnik mścisławski 1700. *Niesiecki.* — Podług *Mat. do Mon. i hist. rodz. Kam.* Łukasz Dadzibóg Kamieński, wojski trębowelski, miał za sobą *1mo voto* Apolonię Skulimowską (z tej syn Józef wojski trębowelski z Anną Romerówną spłodził dwóch synów: Łukasza i Franciszka, którego córka Brygida wyszła za Walentego Żukowskiego), *2do v.* Katarzynę Hornowską, która mu powiła trzech synów: Zygmunta, Karola i Jana, który był cześnikiem drohickim; ten miał za sobą Konstancyą Gruszewską, z którą zostawił synów: Alexandra ur. 1732 i Kazimierza ur. 1734, cześnika drohickiego 1790, kuratora szkół kamienieckich, szambelana króla Stan. Augusta, któremu Konstancya Matczyńska powiła córek trzy: Katarzynę za Felixem Sławińskim, Józefę za Pupardem jenerałem brygady dwóch pułków cudzoziemskiego autoramentu za Stan. Augusta i Barbarę (ta, jak się zdaje, wyszła za Kazimierza Górskiego szambelana, któremu powiła córkę Maryannę zaślubioną *1mo voto* Janowi Kamińskiemu jenerałowi brygady, *2do voto* Stanisławowi hr. Potockiemu) oraz synów dwóch: Jana bezpotomnego i Tadeusza kapitana wojsk polskich; ten miał za sobą Wincencyą Czosnowską, z której następujące zostało potomstwo: Helena za Józefem Ruprecht, Józef † 1823, Władysław, Augustyna † 1835, Ludwik ur. 1809, dziedzic Nowego Targu, geolog, autor dzieła *o Karpatach*, Henryk, Felix dziedzic Karolówki i Leon † 1840; z tych Henryk z Ferdynandą Chołudecką spłodził córkę Ludwikę, Felix z Petronelą z Sługockich Gorek spłodził córek dwie: Paulinę i Wincentę i synów dwóch: Hipolita ur. 1846 i Władysława ur. 1849; Ludwik zaś zaślubił Józefę Krobicką, z której następujące zostało potomstwo: Wincenty ur. 1845, Stanisław ur. 1847, Michalina za Edmundem Wacholo c. k. adjunktem sądowym i Zofia za Henrykiem d'Ekhard także c. k. adjunktem sądowym. — Alexander (zapewne syn Jana i Gruszewskiej, o których wyżej) miał syna Walentego, tego zaś syn Marcin miał za sobą *1mo voto* Annę Topolińską (z tej została córka Anna i synowie: Walenty w klasztorze OO. Bernardynów † 1850, Adam oficer wojsk polskich i Felix marszałek pow. częstochowskiego † 1844, ożeniony z Klarą von Schlecht), *2do voto* Małgorzatę Kozłowską, córkę Wojciecha i Agnieszki Lipskiej, siostry czy bratanki Andrzeja Lipskiego biskupa krakowskiego, która mu powiła trzy córek: Józefę za Ludwikiem Kosińskim, Matyldę za Tomaszem Nowakowskim i Teklę za Leopoldem Rożyńskim kapitanem wojsk polsk. i dwóch synów: Franciszka kapitana gwardyi przybocznej Napoleona i Tomasza dziedzica dóbr Wieliszew w mazowieckim, który umarł w r. 1832 zostawiwszy z Maryi Gautier syna Tomasza, który z Kornelą Pągowską spłodził syna Edwarda i Maryą Ludwikę za Sewerynem Kobylińskim sędzią pokoju. Do tychże należy — lubo bliższego połączenia nie znamy — Henryk Kamieński, dzielny jenerał dywizyi wojsk polsk. poległy w r. 1831 pod Ostrołęką, — syn jego Henryk, dziedzic wsi Rudy w lubelskiem, którą odstąpił swej siostrze Laurze Trzcińskiej, bawi w Algieryi. Brat jenerała Henryka Andrzej, miał za sobą Rozalię Kamieńską h. *Jastrzębiec*, z której syn Mikołaj pułkownik wojsk polsk. zaślubił Adelminę hr. Potocką, córkę Adama z Rostworowskiej urodzoną. — Michał starosta bobrucki, pułkownik chorągwi husarskiej ks. Wiśniowieckiego, miał za sobą Annę Myślowską, z której syn Zygmunt podczaszy lwowski zostawił syna Michała Stanisława, ożenionego z Maryą Kuczyńską.

Akta gr. lwowskie wspominają pod r. 1536 Tomasza dworzanina królowej i administratora dobra król., który w r. 1557 nabył Tyrawę i Rokietnicę, r. 1558 część Zwinicy, r. 1559 część Bukowa, r. 1562 Turzepole, Czaszyn i Brzozowice; żona jego Dorota Bobolanka, która mu powiła synów trzech: Krzysztofa, Jana i Mikołaja, oraz córek cztery: Barbarę, Katarzynę, Dorotę i Elżbietę.

Kamiński h. *Łuk napięty*, w woj. nowogrodzkiem, z tą jednak różnicą, że strzałę na dół obracają. Krzysztof podstoli nowogrodzki, Krzysztof drugi mieczny nowogrodzki, syn jego Leopold miecznik smoleński, z Połubińskim marszałkiem odważny żołnierz. Malcher stolnik brześciański 1599. *Nies.* — Franciszek Kamiński miał za sobą Helenę Pruską, z której syn Jan z Anną Wojcieszowską miał syna Ignacego. *(Mat. do Mon. Kam.)*

Kamiński h. *Sas.* Antoni, syn Jana i Zofii N., urodzony 1782, legitymował się w wydziale Stanów gal. r. 1838.

Kamiński h. *Sulima.* Seweryn podczaszy i sędzia gr. gostyński, została po nim córka, która *1mo voto* żyła z Godlewskim stolnikiem, *2do voto* poszła za Dzierżbickiego podstolego inowłodzkiego. Drugi Wojciech podstoli czerniechowski, trzeci Mikołaj, obadwa zostawują potomstwo. *Nies.*

Kamiński h. *Topór*, na Pałukach. Wojciech w sandomierskiem 1632, drugi Wojciech w krakowskiem 1674. Piotr opat bledzewski 1552. Zygmunt w poznańskiem 1674. Kamieński w lubelskiem, rotmistrz Wybrańców 1653. N. Kamiński sędzia krzemieniecki, żona jego Szepelska. N. Piotra Koszutskiego małżonka. N. komornik łęczycki, żona jego Katarzyna Krzywkowska. Tyle *Niesiecki.* — Podług *Mat. do Mon. i hist. rodz. Kam.* Stanisław Kazimierz Kamiński, dziedzic Zwiniaczki w sanockim, miał za sobą Barbarę Łosiównę, z której oprócz córek: Teresy za Eliaszem Wisłockim r. 1667, Teofili za Teodorem Dwernickim około r. 1653 i Eufrozyny za Alexandrem Humnickim r. 1676 — pięciu zostało synów: Remigian, pisarz gr. chęciński r. 1698. Andrzej podsędek lwowski, Jerzy Konstanty miecznik sanocki, Tomasz i Floryan w zakonie *Soc. Jesu*; z tych *pierwszy* Remigian miał za sobą Teofilę Zofią *z Mieszna*, z którą spłodził syna Michała parocha gr. kat. w Tomaszowicy, ten z Anną Czarkowską zostawił syna Grzegorza parochem po ojcu w Tomaszowicy, który z Anastazyą z Procewiczów spłodził synów pięciu: Jana parocha w Borszowicy r. 1739 (tego syn Benedykt, paroch w Chmielnie), Michała (ten się wyniósł na Litwę czy do Rosyi, był marszałkiem gub. mińskiej, później gubernatorem tejże guberni, miał za żonę z domu Fergusson Tepper, siostrę Anny hr. Worcell), Grzegorza dziedzica dóbr Wolicy, Łączki i Sowina w jasielskiem r. 1755 (tego z N. Majewskiej potomstwo: Felix, Roman dziedzic Wolicy, ożeniony z Lewandowską, zamordowany w czasie rzezi r. 1846, którego najstarsza córka wyszła za Romana Adamskiego, Franciszka za Jasińskim i Katarzyna za Gruszczyńskim z Broniszowa), Teodora parocha w Zabłotowcach (tego synowie: Leon i Jan paroch w Czołhanach mający syna Józefa nauczycielem szkół narodowych) i Bazylego parocha w Tomaszowcach, któremu Anna Kolankowska powiła dwóch synów: Bazylego parocha w Laskowcach i Jana parocha w Hawryłówce, którego synowie: Jan Benedykt i Mikołaj. — *Drugi* syn Stanisława Kaz. i Łosiówny Andrzej miał za sobą Angelę z Olewina i z tą syna Stanisława i córkę Barbarę za Mikołajem Ossolińskim. — Paweł Kamiński miał za sobą około r. 1694 Maryannę Paszyńską, która mu powiła w r. 1711 syna Antoniego, ten z Justyną Czajkowską czy Czerkawską miał pięciu synów: Michała Ignacego ur. 1758, Jakóba ur. 1763, Andrzeja ur. 1765, Rocha Ludwika ur. 1775, pułkownika wojsk polsk., autora kilku dzieł (tego córka Bronisława zamężna Mielęcka, *2do voto* Węgierska, również autorka kilku dzieł) i Kaspra Melch. Balt. ur. 1776; z tych Andrzej miał za sobą Maryannę Kryńską, z której został syn Ludwik Burczymucha jenerał-major w służbie austryackiej r. 1854, ożeniony z Różą baronówną de Saint-Vincent. — Stanisława syn Józef miał za sobą Teresę Kontowską i z nią syna Jakóba (ur. 1718) któremu Anna Gurska powiła w r. 1761 syna Franciszka, ten z Teresą Piotrowską miał dwóch synów: Felixa ur. 1783 i Antoniego ur. 1789. *Mat. do Mon. i hist. rodz. Kam.* — Akta grodzkie przemyslskie z r. 1782 wspominają Adama, który z Maryanną Nanowską miał syna Stanisława, ten zaś z Zuzanną de Zawiszy miał synów sześciu: Teodora, Tomasza, Antoniego, Józefa, Dominika i Andrzeja; z tych pierwszy Teodor z Maryą N. miał syna Alexandra ur. 1777; drugi Tomasz z Katarzyną N. spłodził synów trzech: Michała czy Bartłomieja, Jana Michała i Antoniego. — Kładziemy tu jeszcze następujących Kamieńskich, których bliższego połączenia ani herbu nie znamy. I tak: *Akta gr. lwowskie z r. 1786* wspominają Jana, którego syn Michał z Katarzyną Sozańską miał syna Jana. — *Akta z. lwowskie z r. 1788* wspominają Bartłomieja, który miał za sobą Rozalią Stupnicką, ta mu powiła synów trzech: Andrzeja, Stefana i Jana, który z Łucyą N. spłodził syna Szymona, temu Marya Dolińska powiła synów pięciu: Michała ur. 1809, Franciszka ur. 1811, Ignacego ur. 1820, doktora obojga praw, posła na sejm galic., Jana Nep. ur. 1823, znanego artystę i autora dramatycznego; (jego syn Mieczysław tenorzysta) i Macieja ur. 1825. — *Akta grodzkie oświecimskie z r. 1782* wspominają Jana Kamińskiego, którego syn Wojciech, dziedzic Lenczy w ks. oświec. i zatorsk., miał syna Michała. Ci wszyscy, nie wiadomo nam, do jakiego należą domu. — Podług *Mat. do Mon. i hist. Kam.* Sebastyan Kamiński (nie wiadomo jakiego herbu) miał za sobą Rozalią N., z której syn Marcin † 1828 z Maryi Bujalskiej zostawił córkę Emilię Anielę i synów Jana † 1830 i Antoniego ur. 1821 ożenionego z Augustyną Kacką z Puffaldów. — Jan stolnik i pułkownik owrucki miał syna Józefa ożenionego z Iwaszkowską (która mu powiła córek dwie: Petronelę i Brygidę) i córkę Teofilę za Ellertem Janem obersztlejtnantem. — Józef Kamiński stolnik wiśnieński, syn Kazimierza i Maryanny Jankowskiej, część swoją dóbr Łukowa i Łukawice odstąpił w r. 1777 Wincentemu siostrzeńcowi swojemu a synowi Franciszka Kamińskiego. — Brat Jana stolnika owruckiego N. miał synów dwóch: Jana i Antoniego. — Adam syn Mikołaja i Anny Promińskiej miał za sobą Zofię Solecką, z której został syn Wacław, ten z Katarzyny Polanowskiej miał Macieja Franciszka, któremu Teresa Wiszniowska powiła synów dwóch: Wojciecha Józefa i Józefa. *(Akta z. lwowskie 1782).* — Podług dekretu Zebrania deputacyi szlacheckiej gub. podolskiej, wydanego pod d. 7 września 1834, następujący rodowód Kamieńskich znajduje się zapisany w pierwszej części rodosłownej książki: Marcin Kamieński ur. około r. 1687 † 1767 miał syna Jana, który w r. 1757 zaślubił Maryą Bieńkowską i z tą miał synów dwóch: Wojciecha ur. 1763 (któremu Katarzyna N. powiła synów: Antoniego Kajetana ur. 1796, Jana Wincentego ur. 1799

*

i Andrzeja ur. 1807) i Łukasza ur. 1767, ten *1mo voto* z Rozalią N. miał syna Bartłomieja ożenionego z Darią, *2do voto* z Honoratą Borowicką spłodził syna Wincentego ur. 1823. — Jan, jenerał brygady, miał za sobą Maryannę Górską szambelankę, która owdowiawszy wyszła za Stanisława hr. Potockiego. — W Heroldyi król. polsk. legitymowali się (bez wyrażenia jednak herbu): Maksymilian syn Kajetana, Stanisław, Mikołaj, Piotr i potomstwo Antoniego i Rozalii z Kicińskich, jako to: Adolf, Julian, Antoni, Zofia, Stefania i Natalia. Są podobno na Wołyniu Kamieńscy h. *Rogala*, z tych Antoni *Zyłłok*, syn Adama, dziedziczył w r. 1857 wieś Błudowo w pow. ostrogskim. (*Mat. do Mon. Kam.*)

Kamiński h. *Żnin*. O tych dawniejsi autorowie nie piszą, atoli w *Mat. do Mon. i hist. rodz. Kam.* czytamy, iż Jerzy syn Bogusława, ziemianin woj. wileńskiego, posiadał w połowie on, w połowie jego żona Maryanna Turłajówna majętność Dąbszczyznę w pow. wilkomirskim; tego Jerzego syn Jan ur. 1723 zginął w Wilnie od Kozaków r. 1794, zostawiwszy synów pięciu: Wincentego ur. 1768, Franciszka ur. 1779, Marcina ur. 1788 dziekanem w Sobierzu, Augustyna ur. 1790 † 1845 kolegialnego asesora (tego z Józefy Kulikowskiej syn Michał-Julian ur. 1816, kolegialny sekretarz, ożeniony z Lucyną Malczewską) i Jakóba radcę honorowego.

Kamionacki. Jan w sieradzkiem 1648. *Nies.*

Kamionomojski h. *Łabędź*, nasi pisarze piszą o Kamionomojskich tak herbu Łabędź jako i Paparona, ale to zda mi się (mówi *Niesiecki*) jedniż, tylko dla podobieństwa herbu już ich do herbu Łabędź, już do Paparona naciągają; w sieradzkiem gniazdo tego domu.

Kamionowski h. *Korwin*. Józef i Wiktor synowie Walentego i Alexy *vel* Alexander syn Pawła, Franciszek syn Jakóba — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kamisowski h. *Jelita*, w sandomierskiem. O nich sam *Papr.* pisze, ale to podobno albo Misiowski być powinno, albo też Kamocki. *Niesiecki.*

Kamocki h. *Jelita*, w sieradzkiem. Piotr 1549. Stanisław 1577. Jerzy stolnik sieradzki 1611. Dominik chorąży zakrocimski miał za sobą Białyńską. Kamocka była za Ciecholewskim. Anzelm 1697 w krakowskiem. Alexander w sieradzkiem 1704. Anna zakonnica w Sączu 1701. Marcin miał za sobą Barbarę Jaktorowską, od której było dwóch synów: Stanisław i Zbigniew. Stanisława z Majówny był syn Mikołaj, który z Stawską spłodził Kaspra kanonika krak. i drugich jego braci i córkę Maryannę za Pawłem Kobielskim sędzim gr. piotrk. Zbigniew z Starczewskiej miał syna Jakóba, którego z Gniewoszówny syn Marcin pojął Katarzynę Siemieńską, z tej były córki: Maryanna Otwinowska i Radwańska i synowie dwaj: Franciszek, żona jego Ujejska, wdowa po Kawalskim i Zbigniew, żona jego Drzewiecka. *Nies.* — W r. 1788 Antoni komornik z. rawski. *Kras.* — W muzeum stokholmskiem znajduje się portret Kamockiego rotmistrza husarskiego, jak to objaśnia napis na tymże obrazie *(Kłosy 401)*. Kamoccy licznie są rozrodzeni w król. polskiem.

Kamodziński h. *Bończa*. Ignacy legitymował się w sądzie gr. oświecimskim r. 1782.

Kamodziński h. *Grzymała*. Michał stolnik ciechanowski 1704. Antoni 1705. Wojciech miał za sobą Katarzynę Dąbrowską. N. miał za sobą Ossowską Teresę skarbnikównę. *Nies.* — Michał z Załuskiej urodzony, w szkołach lwowskich dyrektor, † około r. 1768. W r. 1788 Onufry wojski lubaczewski. *Kras.*

Kampenhausen h. *wl.* Jan podkomorzy parnawski, generał-major infanteryi koronnej, z Maryanną Łucyą Dessierówną zostawił potomstwo. *Niesiecki.*

Kampowski. Stanisław pieszo szedł do szturmu pod Pleszków 1582. Alexander stolnik brześciański, deputat z wileńskiego 1704. *Niesiecki.*

Kamzetzer. *Nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kanafojski. Jerzy legitymował się w sądzie gr. przemyskim r. 1782.

Kanal *(de)*. Obacz **Canal.**

Kandyba, w ks. litewskiem. Mateusz Prokszyc Kandyba, Jerzy i Władysław 1700. *Niesiecki.*

Kandzierzawski h. *Nowina* i *Poraj*. Tak umieszcza *Małach.*

Kania *de Górka* h. *Ciołek rogaty*. Wojciecha nobilitacyą wspomina *Metryka kor.* z r. 1508 fol. 219.

Kanicki w Mazowszu, na Wołyniu i t. d. *Małach.*

Kanicz, w ks. pruskiem. Salomon podpisał dekreta komisyi król. 1609, a Dytrych czyli Teodoryk *Literas reversales* 1612 posłem będąc na kongres królewiecki. *Nies.*

Kaniewski h. *Nałęcz*. Jędrzej, żona jego Anna Czekanowska 1634. Maryanna, Wojciecha Krzywosądzkiego małżonka. Są i Kanieccy, z których N. była za Jerzym Dobrogojskim. Kazimierz w zakonie Soc. Jesu † w Ostrogu 1719. *Niesiecki.* — Rafał Kaniewski nobilitowany w r. 1593. *Metr. kor.* fol. 182. — Ewa Kaniewska za Joachimem Potockim h. *Pilawa*, starostą lwowskim. — Do tych zdaje się należy Jan Ksawery (ur. 1809) malarz, dyrektor szkoły sztuk pięknych w Warszawie.

Kanigowski h. *Lis* w płockiem, jednaż ich dzielnica z Olszowskiemi. Jędrzej starosta płocki 1449. Bartłomiej pisarz ciechanowski 1598. Stanisław sędzia z. płocki 1616. Krzysztof pisarz z. płocki

1613. Stanisław 1632. Jan miał za sobą Ewę Niszczycką, z której syn Stanisław spłodził Jana i Jakóba. Paweł kanonik pułtuski, pleban prasnyski 1678. Piszą się z Kangowa, zkąd niektórzy zowią ich Kangowski. *Niesiecki.* — W r. 1788 Józef podczaszy wyszogrodzki. N. suffragan kujawski. *Krasicki.* — Franciszek kasztelan wyszogrodzki † 1785. Anna za Adamem Paszkowskim.

Kanimier. Jan z Tuchowic z z. rożańską podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Kaniowski h. *Sas*. Stanisław legitymował się w sądzie gr. halickim r. 1782.

Kaniowski h. *Zagłoba*. Tak umieszcza *Małach.*

Kanon. Jerzy, burgrabia zamku sandomierskiego, brat stryjeczny Jędrzeja, który zakon Soc. Jesu ozdobił i świątobliwością i nauką. *Niesiecki.*

Kantakuzen h. *wl.* Z Grecyi do nas przyszli, kędy ta familia w Cesarzach wschodnich Paleologach, z niemi skrewniona, prym trzymała. Sławny był z tego domu Kantakuzen historyk grecki. Z tegoż domu Anna była za Wojciechem Ciechanowieckim oboźnym lit. Emanuela w r. 1636 i córkę jego Annę wspominają *Cuda B. Jozafata Kuncewicza fol. 124. Niesiecki.* — Kantakuzenowi w Polsce osiadłemu August III król dał na Podolu starostwo. *Kras.*

Kański h. *Gryf*. Tak umieszcza *Małach.*

Kański h. *Janina*, w lubelskiem. Marciu w w. ruskiem 1632. Jędrzej komornik z. lubelski 1648. Rozalia za Samuelem Bielskim h. *Jelita*. *Niesiecki.* — W r. 1788 Stanisław wojski krzemieniecki. *Krasicki.* — N. Kański miał za sobą Szacińską, z której zostało potomstwo: Józef ożeniony z Mogilnicką, Ludwik komornik graniczny ożeniony z Ostrowską, Helena *1mo voto* za Petrykowskim, *2do voto* za Strzemeskim, Katarzyna, Marcyanna za Molskim, Magdalena za Ignacym Zielonką, Franciszka za Iwońskim vice-rejentem krzemienieckim *(Mat. do Mon. Kam.)* — Temi czasy Michał syn Antoniego i Konstancyi Czekówny, prezes ziemstwa pow. radomyślskiego, ma za sobą Maryannę Kossecką.

Kański h. *Sas*. Andrzej i Stanisław legitymowali się, pierwszy w sądzie gr. trembowelskim 1782, drugi w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Kapell. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kapica h. *Jastrzębiec 2do*, w woj. podlaskiem. Michał r. 1696 dobra Kapice-Lipniki dziedziczył. *(Herb. rodz. szl. 1853.)* — Józef, Jan, Teodor, Piotr, Adam i Bartłomiej, synowie Adama, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kapica *Milewski* h. *Tuczyński*. Dom dawny, lubo opuszczony przez *Niesieckiego*; gniazdo jego dobra Kapice stare, Kapice-Lipniki i Kapice-Jasiowizna w z. bielskiej, a od dóbr Milewa w tejże ziemi bielskiej, drugie nazwisko *Milewski* urosło. Genealogią tego domu zestawiamy z dokumentów, drukowanych w *Herbarzu Kapicy Milewskiego* i tak: Stanisław syn Piotra *(Akta surazskie 1614)* miał córkę Annę za Andrzejem Kropiwnickim i synów dwóch: Jakóba dziedzica dóbr Milewo, którego potomstwo wzięło nazwisko *Milewski* — i Wojciecha dziedzica dóbr Kapica, którego z Katarzyny Burzyńskiej, wdowy po Wawrzyńcu Kropiwnickim *(Akta tykoc. 1623)* córka Maryanna za Wawrzyńcem Kropiwnickim i syn Stefan Wojciech, dziedzic Milewa i Starejwsi, po którym z Maryanny Łępickiej dwie córek zostało: Dorota *1mo voto* za Stanisławem Dankowskim, *2do voto* za Wojciechem Kulikowskim i Małgorzata za Kazimierzem Idźkowskim *(Akta tykoc. 1680)*.

Kapłoński *nobilit.* w konst. r. 1659. *Kras.* i *Małach.*

Kapostas. Andrzej *nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Kapri *(Capri) z Merecej*, baron Jan, mianowany w r. 1785 szlachcicem z przedsłówkiem *de* i Andrzej. Tak wymienia *Poczet szl. gal. i buk. 1857.*

Kapuściński, w chełmskiej ziemi. Paweł miał za sobą Annę Katarzynę Brodowską, wdowę po Komorowskim. *Nies.*

Kapuściński h. *Odrowąż*. Alexander, pleban starobrodzki, legitymował się w sądzie z. lwow. 1783.

Kapusta *kniaź* h. *Odrowąż*, w bracławskiem. Z książąt Pereasławskich początki swoje ten dom wyniósł, z których Jędrzej kniaź Kapusta, kasztelan bracławski, podpisał unią 1569, córka jego Maryna za Bogdanem Sapiehą wojewodą mińskim, druga Alexandra za Alexandrem ks. Wiśniowieckim, trzecia za Filonem Kmitą wojewodą smoleńskim. *Niesiecki.*

Kapustyński *de Tęczyn* h. *Topór*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kar. *Indig.* w konst. r. 1762 *Małach.*

Kara herb, patrz **Akszak.**

Karabataki. *Nobil.* w konst. r. 1676 fol. 64. *Małach.*

Karabczewski h. *Ostoja*, w podolskiem i bełzkiem. *Paprocki* cnotę sławi Piotra swego wieku, żona jego Magerówna h. *Szeliga*. Karabczewska zrodziła Samuela Łaszcza chorążego podolskiego. Zofia za Chodkiewiczem kasztelanem wileńskim. *Nies.*

Karaciski. *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Karaczewski. *Kurop.* i *Małach.*

Karaczun, w ks. litewskiem. Z tych N. chorąży z sejmu 1590 pobórca w upitskiej ziemi. *Niesiecki.*

Karakulski. *Kuropatnicki* i *Małach.*

Karaś h. *Dąbrowa*, w trockiem i nowogrodzkiem. Alexander, Mikołaj i Jan 1648. Samuel na Wołyniu. Jerzy pierwszy proboszcz ejsmuntowski przy cudownym obrazie N. Panny 1688. Mikołaj i Władysław, bracia jego rodzeni, ludzie rycerscy. *Nies.* — Kazimierz kasztelan wiski, marszałek dworu Stanisława Augusta, z pierwszej żony miał córkę za Szwejkowskim starostą okińskim, *2do voto* pojąwszy Oberównę, miał z nią potomstwo, z którego najstarsza córka za Bromińskim starostą płockim. *Kras.*

Karasiński h. *Dąbrowa.* Franciszek w r. 1747 subdelegat gr. radomski. Paweł w r. 1769 dobra ziemskie w ziemi drohickiej posiadał. (*Herb. rodz. szl. 1853.*) Józef, Stanisław i Andrzej, synowie Pawła, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Karasowski. *Kurop.* i *Małach.* — Są po dziś dzień na Ukrainie zadnieprzańskiej, z tych N. podpułkownik huzarów rosyjskich, w r. 1863 sądzony w Kijowie za przestępstwa polityczne i skazany do ciężkich robót w Syberyi. Tegoż nazwiska Wiktoryn, komornik gran. krasnostawski, legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Karaszewicz, w ks. litewskiem. Grzegorz i Jan z pińskiego podpisali elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Karboth h. *trzy Buławy*, w krakowskiem i sandomierskiem, piszą się z Małęcina. Jeden z nich był pisarzem gr. nowomiejskim, którego syn Hieronim człowiek wojenny, brat jego komornikiem gran. pilźnieńskim 1632. Marcin 16 2. Koligacya ich po matce z książętami Batoremi. *Niesiecki.*

Karbowski h. *Sas.* Franciszek, Jerzy, Onufry i Michał (ci dwaj wnukowie Jerzego) legitymowali się w sądach i w wydziale Stanów gal. 1782 1834.

Karchowski h. *Pretficz*, w Wielkopolsce. Jędrzejowi dla zasług i męztwa Zygmunt III pozwolił dożywotnie prawo na starostwie i zamku sieświejckim, a potem pięć tysięcy złotych na tychże dobrach jemu i sukcesorom jego zapisał, za konsensem rzeczypospolitej na sejmie warszarwskim 1589. N. odważny rotmistrz. Alexander w poznańskiem 1632. Jeden z nich miał za sobą Białęską z Białęcina h. *Leszczyc*, drugi Tomicką h. *Drya*, trzeci Cielecką, z której córka Anna *1mo voto* za Stanisławem Tomickim, *2do voto* za Mikołajem Zebrzydowskim starostą rogozińskim, druga za Władysławem Zarębą w poznańskiem. *Niesiecki.*

Karchowski h. *Trzy karpie złote* w polu czerwonem, w trójkąt głowami na dół ułożona; w hełmie nad koroną trzy pióra strusie. *Małachowski.*

Karczewski. Wincenty. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Karczewski h. *Jasieńczyk*, w płockiem. Stefan i drugi N. Karczewscy, którzy dwie rodzone siostry Bobrownickie za małżonki pobrali, z tych Stefan zostawił potomstwo w wiślickim pow., drugi bezpotomny umarł. Alexander w nowogrodzkiem 1648, drugi tegoż imienia w pow. słonimskim 1674. Bartłomiej pobórca w płockiem z sejmu 1590. Piotr podstoli płocki 1595. Katarzyna Konstantego Brolnickiego h. *Gozdawa* małżonka Tomasz kasztelan halicki, córka jego była za Piotrem Białeckim, pisarzem z. siewierskiej. Zuzanna kasztelanka halicka, była za Alexandrem Potockim wojewodą. Michał chorąży lwowski 1686; był któryś z nich kasztelanem czerniechowskim i miał za sobą córkę Rzewuskiego Floryana podskarbiego nadw. kor., z Oborskiej urodzoną. Maryanna była za Granowskim starostą. Piotr 1730. Władysław w z. czerskiej 1674. Wawrzyniec w krakowskiem 1705. Antoni pisarz z. czerski, poseł na sejm 1724, żona jego Helena Grabionczanka, z której córki: Agnieszka Okęcka, Dorota Niszczycka podkomorzyna płocka, Anna panną i synowie: Kajetan w zakonie OO. Trynitarzów, Józef, Michał, Konstantyn. Temi czasy, gdy to piszę (mówi *Niesiecki*), jeden w zakonie OO. Trynitarzów, całą ich prowincyą rządzi. Jan Balcer, o którym *Constit.* 1676 fol. 57. *Niesiecki.* — Tomasza, kasztelana halickiego syn Stefan, dziedziczył dobra Kąkolewo w woj. pom. r. 1710. Piotr, dziedzic Beresteczka, kasztelan konarski, miał za sobą *1mo voto* Stecką kasztelankę kij., *2do voto* Wilżankę. Michał, starosta pakutyniecki, podkomorzy czerski, wyniósł się na Ruś w bełzkie około r. 1780. Joachim, starosta liwski, z Zofią Świdzińską miał czterech synów: Floryana, Cyryaka, Patrycego i Franciszka (wszyscy legitymowani w Heroldyi król. polsk.) Z tych Franciszek, dziedzic dóbr Wielgie w król. polsk., zaślubił Józefę Dunin-Brzezińską, z której sześcioro zostało dzieci: Teodozya za Edwardem Domańskim, Karolina za Julianem Rostkowskim, Henryk, ożeniony r. 1867 z Alexandrą hr. Komorowską (ich syn Tadeusz), Felicyan, ożeniony z Heleną Łabędzką (ich synowie Stefan i Jan), Marya za Popowskim i Emilia. Do tychże należą: Józef (którego z Bony Świdzińskiej córki: Bona, Barbara za Szczepanowskim i Antonina za Domańskim), Marya zaślubiona Napoleonowi Swidzińskiemu, Jan Kaj. syn Michała i Felix, który w r. 1855 zaślubił Justynę bar. Heydel. Dokładniejszą wiadomość o tej rodzinie podamy *w Dodatku.*

Karczewski h. *Samson*, w poznańskiem. Michała z Karczowa z Gnuszyńskiej syn Wojciech, pojął w małżeństwo Katarzynę Ocieską, synowicę kanclerza kor., z którą spłodził syna Melchiora, pamiętnego wojownika z Dorohostajskim marszałkiem lit., temu Dorota Retkowska powiła trzy córki

i tyleż synów, to jest: Jana, Alexandra i Władysława. Marcin, drugi syn z Gnuszyńskiej, miał za sobą *1mo voto* Ponińską, *2do voto* Tarczecką, od tych zostało się trzech synów: Piotr mąż rycerski, ten z Nowomiejskiej miał córkę, która w klasztorze w Poz aniu; Daniel, ten z Modliszewskiej zostawił syna; Alexander, ten z Jaskoleckiej zostawił potomstwo. Felix w sieradzkiem 1632. Stanisław w zakonie Soc. Jesu † 1702. *Niesiecki.* — Dobrogost *z Karczewa* Karczewski podpisał *manifest dyssyd. z Wiel. i Małop. i Prus* 19 marca 1764; miał on za żonę Helenę Bogumiłę Mielęcką. Bliższych nam czasów Konstanty († 1846) dziedzic dóbr Czarnotki i Lubcza w pow. średzkim, z Maryi Mojaczewskiej zostawił kilkoro dzieci; z tych Stefania za Marcelim Żychlińskim, Izabela za Kurnatowskim, Telesfor dziedzic dóbr Wyszaków w pow. średzkim (którego z Waleryi Otockiej córka Wanda za Jędrzejem Zakrzewskim), Ludwik (ur. 1827 † 1870) ożeniony z Józefą Kozłowską (ich dzieci ośmioro) i Amilkar, dziedzic dóbr Lubcza.

Karęga h *wł.*, w księstwie litewskiem, nazywają się *de Quarto* i prowadzą swoją familią z książąt Sycylii. Z tych był Władysław Karęga skarbnik wilkomierski, sędzia gr. trocki † 1670; syn jego Michał. Hektor Karęga w oszmiańskim powiecie. *Niesiecki.* — W r. 1778 Józef podstarości kowieński. *Kras.*

Karer. Wacław, *nobilit. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kargoszyno. W aktach łomżyńskich 1505 ukazują się: Gotard, pleban w Goworowie i Jan, bracia rodzeni. *Kap. Mil.*

Kargowski h. *Bończa*, w mławskiem. Paweł 1631 sędzia gr. płocki. N. sędzia z. płocki tegoż czasu, żona jego Anna Kryska h. *Prawdzic. Niesiecki.* — Kazimierz, sędzia gr. ciechanowski, w r. 1699 dobra Kargoszyn nabył. *Herb. rodz. szl. z r. 1853.*

Kargowski h. *Ostoja*, w sieradzkiem woj., z którem podpisali elekcyą Krzysztof, Stanisław, Jan i Wojciech Jana Kazimierza *Nies.*

Karkowski. Piotr z woj. sandomierskiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Karlewicz h *Ostoja.* Tych wymienia *Kurop.*, a *Wielądko* świadczy, iż z Inflant do Litwy przyszli i w pow. pińskim osiedli. Z tych Mateusz z Anną z Wiktorowiczów spłodził trzech synów: Jana, Bazylego (tego z Justyny z Drużyłowskich synów dwóch Józef i Szymon) i Leona, który z Anny z Korabowiczów trzech zostało synów: Jan, instygator JKM., który z Elżbietą Postolską miał synów Jakóba i Leona, — Alexander, komornik piński, mający z Joanną z Jessów synów Ignacego i Franciszka i Ignacy dworzanin (tak pisze *Wielądko)* skarbu w. ks. litewskiego.

Karlikowski. *Kurop.* i *Małach.*

Karliński h. *Ostoja*, w krakowskiem i indziej, z tych niektórzy nazwani Szyjowi, że przodka ich w szyję zacięto. Abraham, którego synowie 1527 dział między sobą dobrami ojczystemi zapisali w księgach lelowskich Kasper i Marcin. Pierwszego synów siedmiu, w różnych okazyach mężnie stawając, na placu poległo. Ósmego Zygmunta ojciec sam zabił, gdy albowiem ten Kasper zamku olsztyńskiego przeciwko Maxymilianistom bronił, ci chcąc ustraszyć odważnego junaka, odgrażali, że syna jego zabić mieli, którego i z mamką niespodzianie tłumem napadłszy na dobra jego, w domu zabrali, jeżeliby zamku nie poddał; nic się tem jednak nie zmięszał Kasper, na adwersarzów rychtować działa kazał, sam z jednego między kupę przeciwną wystrzeliwszy, na syna własnego trafił i zabił; zostało się jednak jeszcze dwóch jego synów, Walentyn i Marcin, obadwa ludzie rycerscy; Marcin był chorążym smoleńskim, a przedtem pułkownikiem i sędzią wojskowym, posłował na sejm 1628. Alexander z Karlina w ciechanowskiem 1632. Dominik cześnik dobrzyński temi czasy, miał za sobą Maryannę Czarnowską *Nies.*

Karłowicz, w w. trockiem itd. *Kuropatn.* i *Małach.* — W r. 1788 Józef, mostowniczy trocki. *Kras.*

Karłowski. *Kurop.* i *Małach.*

Karmanowski. Jerzy w lubelskiem 1632, Jan z wołyńskiem 1648 podpisali elekcye król. *Nies.*

Karmański h. *Radwan.* Jan, Dymitr, Jan, Teodor i Jan legitymowani w sądzie gr. lwowsk. 1782.

Karmiński h. *Wczele*, w Wielkopolsce. *Nies.*

Karnicki h. *Ilgowski*, na Żmudzi, to *Okolski* pisze, atoli Karniccy w rawskiem województwie herbu *Kościesza* używają, który z Ilgowskich herbem wielkie ma podobieństwo, przecież ten, który mi (mówi *Niesiecki*) herb Karnickich opisywał, dwa krzyże na Kościeszy wyraził, nie jeden, jako zwyczajnie u drugich. Stanisław Karnicki obożny koronny, starosta latyczowski r. 1565. Stanisław miecznik sochaczewski, Seweryn i Łukasz w rawskiem, podpisali elekcyą Jana Kazimierza króla. Stanisław w zakonie *Soc. Jesu*, rządził rezydencyą malborską i inne kolegia, † 1691. Siostra jego była za Magnuszewskim. Tyle *Niesiecki.* — Obszerniejszą o tej prastarej rodzinie wiadomość, podajemy tu jak następuje: Od Kościeszów Karniccy ród swój prowadzą, a nazwisko od dóbr Karnice (w ziemi sochaczewskiej) urosło. W *aktach gr. halickich* r. 1421 i w *krakowsk.* r. 1436 *(Niesiecki, lipskie wyd. tom X.)* ukazuje się Boguchwał, który się pisał Boguchwalus Kościesza, Szerzyń, Sowice, Olków, *Karnice haeres*, miał on za żonę Elżbietę Odrowążównę, z którą spłodził Piotra i Jana. Z tych Piotr wyniósł się na Litwę r. 1458. *(Kojał.)* i stał się protoplastą

Karnickich w Litwie po dziś dzień kwitnących. Jan zaś *de Karnice* (nie wiemy jednak na pewno czy ten sam) ukazuje się w aktach z. wirskich r. 1461 i 1462 jako starosta wiski. W tychże aktach *(Kap. Mil.)* znajduje się przywilej od księżęcia Władysława mazowieckiego z r. 1472, dany Janowi *Siestrzanek de Karnice* na wieś Brzostowo (odtąd Brzostowo Siestrzanki zwaną) w ziemi sochaczewskiej. Sukcesorowie tego Jana jedni na Brzostowie osiedli i ztąd Brzostowskiemi nazwani, inni na Karnicach zostawszy, Karnickich nazwisku początek dali. Z tych Stefan, syn Jana, wnuk Mikołaja a prawnuk owego Jana, któren na Brzostowo w r. 1472 przywilej otrzymał, ukazuje się r. 1555 w aktach gr. wiskich, gdzie się już stale pisze *Karnicki de Karnice. W aktach gr. krak. (Niesiecki tom X)* Anna *de Pilcza*, żona Jana *z Karnic*, zapisuje sumę posagową na synów swoich Alexandra, Mateusza i Józefa. Mateusz z Jadwigi Wodyńskiej h. *Kościesza* trzech synów zostawił: Adama, Albrychta i Stefana *(akta gr. krak. 1488)* którego dzieła wojenne sławią *Munimenta* konwentu OO. Dominikanów w Lwowie. W r. 1565 Mateusz kupuje wsie Lubosza, Brzegi, Kawieńczyn w łęczyckiem *(akta warsz.)* a w r. 1579 na liście króla Stefana Batorego danym mieszczanom kijowskim, podpisał się Mateusz Kościesza Karnicki jako sekretarz pieczęci mniejszej kor. *(ex acta cour. Praed. Leopol.)* Mikołaja Karnickiego i Teresy Michalewskiej *(ks. kośc. w Rudkach)* syn Jan Antoni, cześnik trembowelski, kollator fundacyi familijnej pięciu księży Altarystów w Rudkach, miał za żonę Annę Lisowską, z której syn Jakób Karol (ur. 1720 † 1776) dziedzic dóbr Michalewice, Wołczuchy w ziemi przemyskiej i Jelicze z przyległościami w sandomierskiem, poseł żydaczewski na sejm elekcyjny r. 1764, w r. 1769 wojski, później łowczy lwowski, zaślubił *in 1mo voto (2do voto* miał za sobą Konstancyą *z Olbrachcic* Bielską, wdowę po Józefie Urbańskim zaślub. r. 1763, ale z tą bezpotomny) Katarzynę Wielowiejską, córkę Remigiana z Konstancyi Ligęzianki urodzoną, z której oprócz córki Antoniny za Stanisławem Broniewskim starostą wierzbowieckim — został jedyny (był i drugi Jan Józef Symforyan chrzcony w Rudkach r. 1751, ale ten zapewne dzieckiem umarł) syn Remigian Felix (ur. 1749) członek Stanów, kawaler orderu Leopolda, wyniesiony w r. 1782 do godności baronów austryackich i w tymże roku legitymowany ze staropolskiego szlachectwa w sądzie gr. lwowskim, tego z Ludwiki Łosiówny skarbnikówny lwowskiej następujące zostało potomstwo: 1) Weronika Antonina (ur. 1785) *1mo voto* za Marcinem Stan. Szeptyckim, *2do voto* za Cypryanem hr. Komorowskim, 2) Konstancya Kuneg. (ur. 1786) za Antonim hr. Komorowskim, 3) Jan Prosper (ur. 1782 † 1840) dziedzic dóbr Podhajczyk i Jelicze z przyległościami, podkomorzy dworu austr. i członek Stanów gal., ten z Julianną hr. Dzieduszycką starościanką bechtyńską, miał syna Felixa (ur. 1809) dziedzica dóbr Podhajczyk, Jelicze i Roguźna, którego z Eweliny Czackiej (zaślub. 1848 † 1871) syn Michał (ur. 1849), zaślubił r. 1870 Maryą hr. Komorowską, 4) Kajetan (ur. 1792 † 1856) dziedzic dóbr Michalewice, Wołczuchy i wielu innych w Galicyi i królestwie polsk., podkomorzy dworu austr., członek Stanów galic., wyniesiony wraz z swoim bratem Romanem i bratankiem Feliksem (synem Jana, o którym wyżej) do godności hrabiów austr. w r. 1845;*) ten z Teofili hr. Grzembskiej, z hr. Stadnickiej urodzonej, zostawił córkę Maryą Zofią za Wojciechem bar. von Buol zu Berenberg i synów dwóch: Teodora, dziedzica dóbr Michalewice i Wołczuchy, podkomorzego dworu austr. i Władysława, c. k. podkomorzego, tajnego radcę, ambasadora austr. w Madrycie, który zaślubił *1mo voto* Gabryelę hr. Bąkowską, *2do voto* Julią księżniczkę Lubomirską, z którą miał córkę Alexandrynę Maryą — i 5) Roman (urodz. 1793 † 1854) dziedzic dóbr Popiel i Borysławia, członek Stanów gal., ten z Henryką hr. Bąkowską h. *Gryf* zostawił jedyną córkę Sabinę, zaślubioną Tadeuszowi hr. Morsztyn *z Kobylnik*.

Do Karnickich z linii w Litwie osiadłej należą: Abraham, który sprzedając wieś Bałaczków w r. 1500, podpisał się *Abrahamus Kościesza* Karnicki a herbu *Ilgowski* na pieczęci użył. *(Munim. klaszt. dominik. nowogr.)*, — Jan, który miał za żonę Małgorzatę h. *Syrokomla* i jej herbu używał r. 1649, — Kasper, który za wojenne zasługi otrzymał w Inflantach dobra przywilejem króla Zygmunta III i tam podobno osiadł, — Andrzej, miecznik miński, Kazimierz i Stefan, którzy podpisali elekcyą Augusta II z woj. mińskiego, — Andrzej, łowczy i poseł inflantski na sejm elekcyjny 1764, Adam cześnik inflantski r. 1778. Jan, horodniczy inflantski, sekretarz pieczęci mniejszej kor. i Jan, porucznik husarski w chorągwi Ogińskiego r. 1763 i Ignacy (prawnuk Alexandra wojskiego rawskiego) dziedzic dóbr Waźgieniszek, podstoli miński, który między licznem swojem potomstwem miał syna Alojzego, jenerał-adjutanta wojsk lit. Brat tego Ignacego miał za żonę Przeździecką, synowicę referendarza lit., z której został syn jeden i trzy córki. Bliższych nam czasów, Mikołaj, szambelan dworu polskiego, marszałek powiatu lucyńskiego, miał za sobą

*) Niewiadomo nam, jakim kształtem herb swój układają hrabiowie Karniccy: urzędowy *Poczet szl. gal.*, uzupełniony na prośbę naszą przez Wydział krajowy, kładzie im herb *Ilgowski*, atoli *Dołgorukow* pisze, że z korony wychodzi *Lis* z wywieszonym czerwonym językiem.

Dorotę Szczytównę, z której oprócz córki Adeli (ur. 1809) zaślubionej w r. 1840 Konstantemu ks. Radziwiłłowi — został syn Jan († 1879) tajny radca, senator rosyjski, którego z Emilii Karnickiej, córki Marcina marszałka szlachty gub. witebskiej, z Zofii hr. Borch urodzonej, następujące zostało potomstwo: Zofia, Marya, Ludwika, Józef, kamerjunkier dworu ros., pomocnik prokuratora senatu w Petersburgu i Michał, dziedzic dóbr Lanckorońskich (w gub. witebskiej), który z Konstancyą h. Sołtyk, córką Romana, ma syna Romana i córkę Ludwikę. Józef, marszałek szlachty pow. lucyńskiego, miał za sobą Anielę Lenkiewiczównę, z której został syn Alexander, ożeniony z Waleryą Benisławską i mający z nią synów dwóch: Stanisława i Wacława. Do tychże należy lubo nie znamy bliższego połączenia — Antonina za Edmundem Sulistrowskim, w r. 1853 żyjąca.

Karnicki h. *Syrokomla*. Walenty legitymował się w wydziale Stanów gal. 1808.

Karniewski h. *Dąbrowa*. Władysław, Wawrzyniec i Andrzej, synowie Chryzantego, Franciszek i Wincenty, synowie Pankracego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Karniewski h. *Dołęga*, w woj. płockiem. Michał *na Karniewie*, wojski z. rożańskiej i syn jego Kazimierz w r. 1753 wieś Karniewo Tłusienice, — inny Kazimierz, syn Adama, w r. 1757 dobra Karniewo i Jarłuty, — Pankracy i syn jego Wincenty w r. 1804 dobra Nowawieś, Piączyn i Daniszewo — dziedziczyli. *(Herb. rodz. szlach. 1853.)* — Wiktoryn *na Karniewie*, pisarz z. rożańskiej, poseł z tejże ziemi na sejm 1753. Antoni Ludwik (ale niewiadomo jakiego herbu) legitymował się w sądzie gr. sandomierskim 1782.

Karniewski h. *Rogala*, w sieradzkiem. Karniewska Rogalanka była za Stanisławem Łysakowskim h. *Lubicz*. *Niesiecki*. — Wiktoryn Tadeusz Kostka *na Karniewie* Karniewski, pisarz z. rożański, był z tejże ziemi posłem na sejm 1773.

Karniński h. *Prus 3tio*, w płockiem. Pisali się z Wieczwna, ztąd poznać, że to jedenże dom z Wieczwińskiemi. Zygmunt I Janowi z Wieczwny dziedzicowi na Karniszynie, kasztelanowi sierpskiemu, dla wielkich jego zasług, pozwala dziedziczne dobra jego Karniszyn w pow. zawkrzeńskim w miasteczko reformować. Stanisław, Iwan nazwany, w Alexandrowicach mila od Krakowa dziedziczył 1587, z Agnieszką z Bebelna Gosławską zostawił potomstwo. *Niesiecki*.

Karniowski h. *Berszten 1mo*, w w. sieradzkiem i p. radomskim. Piotr podsędek sieradzki, mąż uczony. *Niesiecki*.

Karniowski h. *Dąbrowa*, starodawna w Mazowszu familia. Domarat z Karniowa spłodził dwóch synów: Piotra Strzezę, od którego byli dwaj synowie: Stanisław i Boxa marszałek u książąt mazowieckich — i Krystyna, którego potomstwo od różnych dóbr działem wziętych, imion różnych nabyli, tak Swentosław Smolechowskim, Jakób Młodzianowskim, Mikołaj Mikoszewskim zawołani, a potem od jednego z nich dom Kostków wyszedł; tę genealogią swoją ręką wypisał Paweł Kostka, brat ś. Stanisława Kostki. Myśliborz podsędek rożański 1678. Jan chorąży ciechanowski 1580. Franciszek 1632. Wojciech 1648 w z. rożańskiej. Tomasz tenutarz wasilkowski 1647. Stanisław w z. przemyskiej, Mikołaj i Stanisław w z. rożańskiej 1674. Felicyan wojski rożański 1704. Zofia z Karniowa, Jędrzeja Chądzyńskiego wojewody małżonka. *Niesiecki*. — W r. 1778 Ignacy wojski ciechanowski. Wiktor pisarz z. rożański. Adam wojski rożański. W r. 1788 Pankracy podstarosta płocki. Ignacy stolnik rożański. *Kras*.

Karnkowski h. *Junosza*, w płockiem. Jan kasztelan gnieźnieński 1485, starosta głogowski, sławny wojownik przeciwko Turkom i Wołochom. Jan biskup kujawski, synowiec Jana kasztelana gnieźn., umarł 1538. N. miał za sobą Olszewską h. *Lis*, z tej byli synowie: Stanisław arcybiskup gnieźnieński, Jan podkomorzy dobrzyński i Piotr starosta dobrzyński. Dadzibog wojewoda derpski, starosta dobrzyński i odolanowski 1611, † 1617, urodzony z matki h. *Nałęcz*, którą zrodziła matka h. *Jastrzębiec*, ojciec zaś jego urodzony z matki h. *Lis*, z tego poznać, że był synowcem Stanisława arcybiskupa; miał za żonę Annę Sobieską, córkę Marka wojewody lubelsk. Marcin dziekan gnieźn., kustosz kujawski, kanonik krak., synowiec od brata Stanisława prymasa, um. 1631. Dorota wnuczka Stanisława arcybiskupa, Alexandra Zbigniewa Korniakta małżonką była. Jan wojewoda płocki, a w r. 1610 podkomorzy płocki. Izabela, córka jego, była pierwszym związkiem za Garwaskim, drugim za Kiełczewskim h. *Pomian*, trzecim za Samuelem Konarskim wojewodą malborskim; druga Maryanna, Hieronima Kryskiego kanclerza kor. małżonka; syn tegoż wojewody Michał starosta wyszogrodzki 1641, Stanisław kasztelan wyszogrodzki, syn starszy tegoż wojewody, z Łużecką zostawił synów dwóch: Jana i Gabryela; na elekcyą Jana Kazimierza podpisał się Stanisław, ale kasztelan dobrzyński; Piotr, trzeci syn, Gabryel czwarty 1627. Erazm kasztelan rypiński 1632. N. kasztelan kowalski, pojął Działyńską Elżbietę, Stanisława wojewody chełmińskiego córkę. Jan kasztelan lędzki, starosta łęczycki, córka jego za Jerzym Niemojewskim kasztelanicem chełmińskim, druga Anna za Jakóbem Szczawińskim wojewodą brzeskim kuj. Adam kasztelan zakrocimski, synów jego trzech: jeden kanonik płocki, drugi Bernardyn, trzeci Antoni. *Niesiecki*. — W r. 1778 Antoni chorąży radziejowski. Sylwester łowczy sierpski. W r. 1788 Antoni kasztelan konarski kujawski. *Kras*. — *Duńczewski* wypisuje linią pochodzącą od Jana

Karnkowskiego kasztelana lędzkiego i tak prowadzi: Ten Jan z Jadwigą Nadborowską miał synów pięciu: Marcina, Jana, Stanisława, Erazma i Andrzeja, córek zaś cztery: Elżbietę, Katarzynę, Zofią i Annę. Marcin pierwszy syn, dziekan archikatedralny gnieźn., kanonik krak., dziedzic na *Leźnicy*, *Bielawkach* i *Chrząstowku* z przyległościami. Jan drugi syn, wziął działem *Nadborów*, *Nadborówko* i *Zarzyn*, ten z Justyną Lubodzierską miał Wojciecha bezdzietnego i Dorotę córkę wydaną za Alexandra Zbigniewa Korniakta. Trzeci syn Stanisław, kasztelan dobrzyński, wziął działem dobra *Karnków*, *Borowie* i *Glinianki*, od którego z Maryanną Kuczborską: Wojciech, Stanisław kasztelan dobrzyński *ster.* i córki: Jadwiga za Stanisławem Orlowskim *na Orlowie* w z. dobrzyńskiej i Elżbieta za Gembarthem. Erazm kasztelan rypiński, syn czwarty Jana kasztelana lędzkiego, któremu działem dostała się suma 25000 tynfów na dobrach *Dębowa Łąka* i dziedzictwo *Nowawieś* w z. dobrzyńskiej, ożeniony z Zofią Kreczkowską *ster.* Andrzej syn piąty tegoż Jana, któremu działem dostały się *Siewierki*, *Mikołajczyce*, *Sieroszewo*, ożeniony *1mo voto* z Działyńską *ster.*, *2do voto* z Gryzeldą Przerębską także *ster.*, *3tio voto* z Katarzyną Olszewską, która powiła córkę Annę *1mo voto* Dezyderego Lubomirskiego, *2do voto* Franciszka Łodzińskiego żonę *sterilem*. Czwartą żonę Andrzej miał Maryannę Łodzińską. Siostry tychże Karnkowskie: Elżbieta Węgierska *ster.*, po której sukcesya 25000 tynfów posagu; Katarzyna Przerębska *ster.*, której sukcesya posażna tyleż; Zofia Czerska kasztelanowa dobrzyńska *ster.*, po której sukcesya z dobrami *Czarne* 24000 tynfów, za dekretami trybunalskiemi *per contumaces possessores non exoluta* — i Anna Szczawińska starościna gołubska. — Pod *Jeżowskimi* pisze tenże *Duńczewski*, że kasztelana wyszogrodzkiego córka Apolinara z Niszczyckiej urodzona, wyszła za Jana Jeżewskiego. Mikołaja Karnkowskiego na *Zmigrodzie* i *Kaniowcach* wspominają akta ziemskie halickie r. 1482, w którym to czasie sprzedaje swoje dobra Zagwoździ i Pasieczną Grzegorzowi Krechowieckiemu.

Karnkowski h. *Łabędź*, w brześciańskiem woj. *Nies.*

Karnoc Józef. *Nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Karoński. *Nobil.* r. 1685 fol. 21. *Kras.* i *Małach.*

Karoński. *Nobil. praec. scart.* w konst. 1775 fol. 158. *Małach.*

Karoński h. *Syrokomla*. Roman syn Józefa i Piotr syn Stanisława legit. w Heroldyi kr. p. 1851.

Karosi *v.* Carosi h. *wł.* Bogumił syn Jana legitymował się w Heroldyi kr. p. 1851. Ob. **Carosi.**

Karp h. *wł.*, z którym przeniósł się do ks. litewskiego szlachcic włoski Carpio nazwany, od którego potomstwo idące, nazwani Karpiowie, osiedli w w. ks. żmudzkiem, w podlaskiem w. i indziej. Jana Karpia dworzanina król. wspominają dzieje moskiewskie 1565. Józef marszałek wołkowyski, dziedzic na Repli, synowie jego Stefan i Piotr, z tych Stefan marszałek wołkowyski, Piotra zaś synowie: Józef podkomorzy z. bielskiej, miał za sobą Helenę, córkę Mikołaja Sapiehy kasztelana wileńskiego; Kazimierz młodo umarł. Krom tych kwitnęli: Jan podstoli podlaski, Stanisław w trockiem 1632. Teodor Leon rotmistrz król., poseł z. bielskiej 1674. Krzysztof Ubaldi poseł ziemi bielskiej, Stefan i Zygmunt w Żmudzi. Piotr kanonik gnieźn. Jędrzej profess mogilski zakonu cystercyeńskiego. Franciszek cywuń eiragolski, starosta płungiański, poseł na konwokacyą 1733. *Nies.* — W r. 1778 Karol kanonik wileński. Benedykt chorąży upitski. W r. 1788 Felicyan sędzia z. rożański. *Kras.*

Karpeńko. Izydor nobilitowany 1661, któremu w zasługach dano dobra Wodiamki. *Nies.*

Karpiński. Ignacy i Wojciech. Tak wymienia *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Karpiński h. *Korab*, w z. nurskiej, piszą się z Karpina, zkąd się potem do Prus wyniesli. Jan, towarzysz Bonara, pieszo szedł do szturmu pod Pleszków. Szymon syn Jędrzeja z Grabowskiej, od młodych lat do sędziwego wieku w obozie życie swoje na usłudze ojczyzny trawił. Jędrzeja bracia byli: Hieronim, Zygmunt i Jakób z ojca Piotra, matki Niedźwieckiej urodzeni. *Nies.* — Jan i Szymon Karpińscy *Koropowicze*, legitymowali się w sądzie gr. trembowelskim 1782. Do tych zdaje się należy nasz poeta Franciszek, urodzony we wsi Hołosków w p. kołomyjskim w Galicyi, † 1825, a także Hilarjon, znany geograf 1766. — W r. 1863 Hieronim, więzień polit. w Kijowie.

Karpoluski. *Kuropatn.* i *Małach.*

Karpowicz. *Kuropatn.* i *Małach.* W r. 1788 Michał archidyakon smoleński. *Krasicki.*

Karpowski. U tychże autorów wymieniony.

Karski h. *Jastrzębiec*, w rawskiem woj. Jan Hieronim Sebastyan 1632. Kazimierz 1648 w ziemi sochaczewskiej. Jakób skarbnik zakrocimski 1674. N. chorąży sochaczewski, sędzia gr. rawski, poseł na sejm warszawski 1722, zostawił kilku synów, córka zaś jego poszla za Denhoffa kasztelanica sieradzkiego. N. podstoli sochaczewski miał za sobą Jarzynianke kasztelankę inowłodzką. *Nies.* — Karski temi czasy opat ś. Krzyża na Łysej Górze. Siostra jego za Denhoffem zostawiła córkę Leduchowską starościnę włodzimierską. *Kras.* — Paweł chorąży sochaczewski i Józef stolnik nurski, synowie Józefa, w r. 1737 sprzedali bratu swemu Szymonowi dobra Boxyce i Sławęczyce w woj. sandomierskiem. Michał, chorąży z. rożański, był w r. 1754 posłem na sejm. Kajetan Alexy w r. 1755 dobra Rogalin i Gradowo w woj. brzesko-kujawskiem, — Antoni w r. 1755 dobra Konarzewo w ziemi ciechanowskiej — i Felicyan w r. 1758 dobra Osieczek w woj. płockiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Wielu tego herbu i nazwiska legitymowało się w Heroldyi król. polsk. Z tych Stanisław (ur. 1794 † 1847) syn Kazimierza i Salomei Szczepanowskiej, dziedzic dóbr Ożarowa i Wyszmontowa, miał za sobą Alexandrę Radwańską, z której oprócz jednej córki — sześciu zostało synów: Wincenty, którego z Konstancyi Wodzińskiej syn Władysław i córek dwie; Józef, mający z Maryą bar. Horoch córek dwie; Kazimierz, ten z Maryą Górską ma synów czterech: Antoniego, Stefana, Edwarda i Jana i córek dwie; Stanisław, ten z Jadwigą ks. Czetwertyńską ma synów dwóch: Włodzimierza i Michała i tyleż córek: Alexandrę i Maryą; Michał i Seweryn. — Obszerniejszą wiadomość o tej prastarej rodzinie podamy w *Dodatku.*

Karski h. *Korab*, w sieradzkiem. Maciej kanclerz kujawski 1607. Paweł kanonik gnieźn. Drugi kanonik poznański i kamieniecki. Marcin w z. wieluńskiej 1648. Kazimierz złączył się dożywotnie z Ewą Kowalską, z tej córka Teresa za Józefem Blaszkowskim. Kazimierz z Anny Radojewskiej spłodził: Stefana Jezuitę, Kazimierza, od którego z Laskowskiej została się córka Anna, i Władysława, od którego z Lassockiej było dwóch synów, z tych Jan pojął Barbarę z Zboży Zakrzewską, Ignacy zaś Dąbrowską. *Niesiecki.* — Jan suffragan gnieźnieński, z Szydłowskiej urodzony, † 1784. Brat jego rodzony Michał chorąży, potem podkomorzy rożański, ich siostra za Górskim. W r. 1778 N. podstoli radziejowski. Antoni podstoli bydgoski. Jan wojski rożański. R. 1788 Kazimierz podsędek sandomierski. Antoni łowczy tegoż województwa. *Kras.*

Karski h. *Radwan*, w płockiem. Piotr w Inflanciech rycerskiego serca jawne dowody zostawiwszy, pod Brześciem lit. osiadł, pojąwszy w małżeństwo Annę, Siemiona Korsaka córkę, która mu powiła syna Hieronima męża wojennego, ten z Dolgerdówny pisarzówny lidzkiej spłodził czterech synów: Stanisława sławnego rotmistrza i pułkownika w Inflanciech, który się na Podole przeniósł, Krzysztofa, ten także życie swoje rycerskiemi dziełami wsławił, z Zofią Odyńską wszedł w kontrakty małżeńskie, Jana Wacława, ten z Kalinowskim pod Cecorą w niewolę był wzięty, żona jego Krystyna Strawińska podkomorzanka, Mikołaj czwarty syn Hieronima, miał za sobą Krystynę Kropiwnicką, Hieronim piąty syn Hieronima (tak ich liczy *Okolski*, lubo wyżej tylko czterech położył) w Niderlandzie mężny wojownik, Stefan szósty syn; tych zaś bracia: Marcin, Jerzy, Józef, Samuel, Gabryel. Jakób łowczy podlaski miał za sobą Barbarę Brzeską, córka jego była za Adamem Charzewskim h. *Sreniawa*. Felix i Jan w z. dobrzyńskiej 1648. Maciej w płockiem 1632. Paweł 1612. Kazimierz łowczy podlaski, Ludwik i Wojciech, Jan Samuel Jakób, Władysław 1674 w woj. podlaskiem. Jan, Adam, Jakób, Michał, Franciszek, Adam, Stanisław, Jerzy, Ludwik i Krzysztof w płockiem. Jan marszałek trybunału kor. 1629. N. łowczy kijowski. Jan i Antoni bracia rodzeni, z których Antoni miał za sobą Rościszewską. *Nies.* — Do tych zdaje się należą: Wincenty (ur. 1789 † w Wilnie) astronom, profesor uniwersytetu wileńskiego, autor kilku dzieł astronomicznych i Wincenty Roch (ur. 1757 † 1817) doktor filozofii obojga praw, autor kilku dzieł.

Karśnicki h. *Jastrzębiec*, piszą się Sasinami z wielkich Karśnic, z tych Stanisław najprzód podsędek sieradzki, pisał się *na Sarnowie* (zkąd znać, że jednaż ich dzielnica z Sarnowskiemi), poseł do Litwy dla nakłonienia Panów litewskich na elekcyą Stefana króla, potem sędzia z. sieradzki, dalej burgrabia krakowski, w r. 1595 marszałek izby poselskiej. Syn jego Jan, młode lata w cudzych krajach przetarłszy, dworzaninem potem był u Zygmunta III, poseł na sejm 1613, potem był pisarzem z. łęczyckim, z Bykowskiej wojewodzianki zostawił potomstwo. Krzysztof, brat Stanisława, gnieźnieński i krakowski kanonik, kanclerz krakowski 1582. Mikołaj trzeci brat, podkomorzy łęczycki, tego dwie córki zostały, jedna z nich za Zygmuntem Jędrzejem Grudzińskim wojewodą rawskim, druga za Byszewskim, synów także dwóch: pierwszy Jakób kasztelan inowłodzki, drugi Piotr. Sebastyan czwarty brat, chorąży łęczycki, siły do podziwienia wielkiej, miał za sobą Cieńską Magdalenę, syn jego Stanisław kanonik gnieźnieński i łowicki, ojcu w sile wyrównał. Drugi chorążego syn Jan, w Wołoszech w dziełach rycerskich wsławiony, rotmistrzował potem województwu łęczyckiemu, córki jego: jedna Jadwiga za Markiem Minockim, druga za Wądzonem, trzecia za Ślesińskim; dwaj drudzy synowie Sebastyana w pruskich i inflantskich expedycyach mężnie stawając, pobici. Krzysztof 1578. N. starosta bolemowski, którego syn Stanisław 1612 wpisał się w Krakowie do bractwa ś. Barbary. Barbara z wielkich Karsznic, żona Hieronima Konopnickiego kasztelana spicimirskiego. Jan miał za sobą Dorotę Krasińską kasztelankę ciechanowską. N. miał za sobą Gorecką, z której było dwóch synów: 1. Tomasz, ten z drugą żoną Chlebowską żył *ster.*, z pierwszą Uleską miał to potomstwo: Jędrzeja kanonika gnieźn. i infułata łaskiego, Stanisława chorążego wieluńskiego, tego żona Długopolska, Jerzego stolnika wieluńskiego, który *1mo voto* żył z Drohojewską bezpotomny, *2do voto* z Ludwiką Iwańską, Jana bezpotomnego, Franciszka podstolego wieluńskiego, ten pierwszą żonę miał Annę Siewierską, Józefa Wiktora przeora w Częstochowie w zakonie św. Pawła pustelnika, Katarzynę

*

Wolicką i Bogumiłę Rozrażewską. 2. Jędrzej łowczy wieluński miał za sobą *1mo voto* Teofilę Uleską h. *Ostoja*, *2do voto* Jadwigę Kalińską z Bętkowskiej spłodzoną, potomstwo jego: Alexander *ster.*, Zygmunt podczaszy wieluński, żona jego Anna Cieńska, Paweł kapitan król., z Alexandrą Masłowską bezpotomny, Anna Myszkowska, Jadwiga Myszkowska, Maryanna najprzód Komornicka, potem Kobielska, Konstantyn wojski ostrzeszowski, żona jego Zofia Derszniakówna starościanka radoszycka, Joanna Siewierska komornikowa wieluńska, Antoni łowczy bielski, żona Maryanna Kowalska — i Karol. *Nies.* — Konstantyn *Fundament* Karsznicki, podkomorzy wieluński, dwużenny, *1mo voto* z Zofią Derszniakówną starościanką radoszycką miał syna Konstantego Paulina i córkę Salomeę za Zboińskim wojewodą płockim; *2do voto* z Teresą Rozwadowską, Michała stolnika łukowskiego córką, spłodził synów trzech: Ludwika kasztelana wieluńskiego, Stanisława, ten umarł *ster.* i Jacka starostę pląskowskiego. Ludwik *Fundament*, kasztelan wieluński, orderów Orła białego i św. Stanisława kawaler, ożeniony *1mo voto* z Apollonią Siemińską referendarzówną kor., *2do voto* z Anielą Świrską podkomorzanką sanocką, córką Mateusza i Katarzyny z Węglińskich, zostawił synów dwóch: Antoniego i Augustyna. Jacek *Fundament*, brat Ludwika kasztelana wieluńskiego, starosta pląskowski, kawaler orderu św. Stanisława, z Delfiną hr. Załuską starościanką grojecką spłodził dwóch synów: Franciszka i Antoniego, córki trzy: Teresę, Zofią i Teklę. *Wieląd.* — W r. 1778 Kazimierz sędzia z. wieluński. Jan stolnik ostrzeszowski. W ostrzeszowskim konwencie OO. Bernardynów w kościele, są nagrobki Karśnickich, z tych się daje poznać, że tam pochowany Jerzy Floryan cześnik wieluński w r. 1741. W tymże kościele drugi nagrobek Tomasza wojskiego ostrzeszowskiego. *Kras.* — Franciszek, Jerzy, Jan wojski ostrzeszowski, Stanisław łowczy wieluński i Andrzej, bracia rodzeni *Fundament* Karśniccy *z Karśnic*, w r. 1710 dobra Domanin, Kierzno, Jutrzków i Lubczynę między siebie rozdzielili. Jakób w r. 1758 dobra Ostrołęka w woj. sieradzkiem i Piotr Franciszek podczaszy wieluński w r. 1774 dobra Rożdały w woj. kaliskiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Po Franciszku († 1798, pochowany w Kaliszu u Reformatów) któremu w podziale (o czem wyżej) dostały się r. 1710 dobra Kierzno w pow. ostrzeszowskim, zostało synów dwóch: Antoni i Felix. Z tych Antoni, dziedzic dóbr Chorzewa, miał synów trzech: Ksawerego *na Godziętowie* bezpotomn., Ignacego *na Siemkowicy* (ten z Zuzanny Wituskiej, wdowy po Cieleckim, zostawił kilku synów i córek dwie: jedna za Józefem Grodzickim, druga za Olszewskim *z Niechmirowa)* — i Karola († przed r. 1871) *na Mystkach*, ożenionego z Teklą Karśnicką. Drugi syn Franciszka Felix, dziedzic Chlewa, miał za sobą Józefę Szeliską, z której następujące zostało potomstwo: 1) Helena za Sulimirskim, 2) Marya, 3) Róża (czy też Halina), te obie jedna po drugiej za Teodorem Bronikowskim *na Marszałkach*, 4) Urszula za Kosteckim, 5) Antonina za Garlickim, 6) Walenty, więzień i zesłaniec polityczny na Syberyą, którego z Żychlińskiej córka jedna Felixa za Julianem Pstrokońskim i synów trzech: Bolesław poległy w r. 1863, Felix i Franciszek, dziedzic dóbr Biała w kaliskiem, mający z Władysławy Szeliskiej syna Piotra, — 6) Jan, ten z Józefy Pruskiej zostawił syna Wincentego (ten umarł w r. 1873-4 w Galicyi, zostawiwszy z Ferdynandy Karwowskiej jednego syna i jednę córkę) i córkę Pelagią za Józefem Sobockim — i 7) Antoni, dziedzic dóbr Czachóry, oficer ułanów wojsk polsk.; ten zaślubił *in 1mo voto* Filipinę Dehnel, z której syn Władysław ma z Anną Parczewską syna Antoniego i córkę Maryą, *in 2do voto* Teodorę Bronikowską († 1879) z której oprócz córki dziś żyjącej Antoniny za Teodorem Szeliskim, dwóch zostało synów: Kazimierz i Roman, obecny dziedzic Czachór, ożeniony z N. Skórzewską.

Drugą linią Karśnickich, również w Wielkopolsce osiadłych, rozpoczyna Jan Gwalbert (brat stryjeczny wyżej wymienionych Antoniego i Felixa) dziedzic dóbr Lubczyna i Węglowice (tam pochowany w r. 1820, *Kazanie ks. Urbanowicza)*, stolnik ostrzeszowski, potem prezes komisyi cywilno-wojskowej, kawaler orderu ś. Stanisława, — ten z Józefy Masłowskiej zostawił oprócz czterech córek: Maryanny za Ksawerym Wężykiem, N. za Psarskim, N. za Kręskim i N. za Sulimirskim — synów dwóch: 1) Idziego, dziedzica dóbr Łyskornia, Rudlic i Walichnowa (w połowie), który z Koronatą Kożuchowską miał córkę Urszulę Julią za Józefem hr. Stadnickim i syna Jana, dziedzica Łyskorni, ożenionego z Maryą Rokosowską — i 2) Józefa, dziedzica dóbr Lubczyna i Mchy, który zaślubił *in 1mo voto* Józefę Radolińską (ta rozwiedziona, zaślubiła w r. 1835 w Wenecyi hrabiego Poïto) z której córka Tekla za Karolem Karśnickim — *in 2do voto* Anielę Sulimirską, z której dwóch zostało synów: Stanisław dziedzic Lubczyny z Celiną Lisiecką *ster.* i Ludwik, obecny dziedzic dóbr Mchy z przyległościami, Chwałkowo, Kołacin i Brzostownia, ten z Heleną Łaszczewską, córką Felicyana Dyonizego, ma syna Józefa ur. 1870 i córek pięć: Maryannę za Wincentym Walewskim, Zofią za Henrykiem Skarzyńskim *na Miedzianowie*, Ludwikę za Tadeuszem Twardowskim ordynatem, Helenę i Felicyą. Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, ukazują się w różnych dokumentach w naszym ręku będących, następujący Karśniccy: Wojciech (wnuk jak zdaje się Wojciecha i Urszuli Żychlińskiej), który w r. 1732 czyni pewną fundacyą na kościół w Goniembicach, synowie jego Józef i Stanisław, dziedzic

Koronowa pod Lesznem. Jerzy Floryan cześnik wieluński. Tomasz wojski ostrzeszowski (są ich nagrobki w kościele ostrzeszowskim). Piotr podczaszy wieluński, miał za sobą Anielę Rychłowską † 1762. Wreszcie: Augustyn syn Ludwika, Ignacy syn Jacka, dziedzic Dylewa (umarł bezpot., siostra jego była ksienią pp. kanoniczek w Warsz.), Wincenty syn Piotra, Nikodem syn Kaspra, Hiacynt syn Wojciecha — wymienieni w Spisie szl. król. polsk. 1851 jako legitymowani w Heroldyi król. polsk.

Karśnicki h. *Leliwa*, w halickiej ziemi. Jednaż ich dzielnica z Sieniawskiemi i piszą się z Granowa. Z tych Karśnicki z Granowa, człowiek rycerski, bywał posłem na różne sejmy i deputatem na trybunał koronny. Jego syn Józef z Granowa, podkomorzy halicki, umarł z żalem wszystkich, gdy mu król August II dla zasług jego krzesło województwa bełzkiego konferował, zostawił z Suchodolskiej, wdowy po Potockim, córki dwie: Teresę *1mo voto* za Gałeckim miecznikiem podlask., *2do voto* za Jerzym Łączyńskim chorążym żydaczewskim i Maryannę Telefusową chorążynę podolską i syn Franciszek, poseł na sejm konwokacyjny 1733, który zaślubił Balównę podkomorzankę sanocką, ta mu powiła dwie córki. Miał tenże podkomorzy i drugą żonę, z której spłodził córkę jednę, lecz ta w dzieciństwie umarła. Do tych należą Karśniccy w Wielkopolsce, z których jeden zostawił dwóch synów: Klemensa, który miał za sobą Racięską i Józefa i córkę jednę. Brat zaś jego rodzony zostawił syna Antoniego. Mikołaj z Granowa w podlaskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.* — Stanisław *z Granowa* Karśnicki, podkomorzy halicki, miał za sobą Salomeę Balównę podkomorzankę sanocką, córkę Ignacego z Teresy Wasilewskiej urodzoną, z którą dostał posagiem dobra Baligród, synów z niej miał trzech: Antoniego, Ignacego i Piotra, z tych pierwszy Antoni († 1821) dziedzic miasteczka Baligrodu i Bystrego, miał za sobą Teklę Chojnacką, z której trzech synów zostało: Wincenty ożeniony z Maryą Eminowicz, Onufry i Tadeusz, oraz dwie córki: Konstancyą za Łysakowskim i Elżbieta za Mikołajem Małeckim (to pisze Schneider w Enc. t. II. p. 458, ale *Krasicki* świadczy, że podkomorzego halickiego córki były jedna za Bobowskim sędzią gr. sanockim, druga za Tęgoborskim a trzecia za Hilchenem). Ci się piszą *z Granowa na Kalińcach*. Do tychże należy (lubo ten się pisał *z Karśnic* i ztąd zapewne *Zychliński w Złotej księdze* do Jastrzębczyków go naciąga) Antoni, szambelan i rotmistrz austryacki, wyniesiony do godności hrabiów austryackich (z odmianą w herbie) w r. 1821, który z Julią Głogowską zostawił jedyną córkę Hortenzyą *1mo voto* za Ignacym hr. Kalinowskim, *2do voto* za Ludwikiem Jabłonowskim, *3tio voto* za Józefem Jakubowiczem.

Karśnicki h. *Odrowąż*, w sandomierskiem. Dobek podpisał ustawy pokrzywnickie 1587. Wawrzyniec 1611. N. Karśnicki, od Władysława natenczas królewicza, tysiąc ludzi do obozu Żółkiewskiemu przyprowadził. N. była za Wojciechem Roguskim rotmistrzem król. h. *Abdank*, Maryanna za Maxymilianem Borowskim. Mikołaj 1632 podpisał elekcyą Władysława IV w sandomierskiem, Mikołaj w brześcianskiem Jana III. *Nies.*

Karsyński. Ludwik Gustaw rodem Szwed, za wojenne zasługi otrzymał indygenat, † 1653. *Nies.*

Karsza h. *Roch 3tio*. N. podstoli rawski 1726. N. miał za sobą Kurdwanowską. Anna zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie św. Benedykta, † 1734. *Nies.* — Na ratyfikacyi Alberta arcybiskupa gnieźnieńskiego w Inowrocławiu 1424, znajduje się mianowany Johannes de Karsi Marechalcus. *Cod. Dipl. Vol. 4 fol. 115.* R. 1778 Józef cześnik podolski. *Kras.*

Karszanowski h. *Wczele*. Tak umieszcza *Małach.*

Karwacki, w z. ciechanowskiej. Kasper i Kazimierz, Maciej i Dominik, Jan zaś w z. nurskiej — podpisali elekcyą Władysława IV króla. *Niesiecki.*

Karwat h. *Murdelio*. Jerzy z Kroacyi pierwszy do Polski przyszedł, z pięciu synów jego był Jan de Stoki Karwat łowczy łęczycki w r. 1484. Miklusz z Zborowskim hetmanem nadwornym po usarsku służąc, pod Pleszkowem pieszo szedł do szturmu 1582. Seweryn w zakonie Soc. Jesu kaznodziejską amboną sławny. Alexander w prowincyi litewskiej Soc. Jesu. Jan poseł z Prus na sejm 1730. *Nies.*

Karwicki h. *Łabędź*. Ci są właśni Duninowie od Krystyna Dunina, który w r. 1340 gdy Karwice kupił, od nich sukcesorów jego Karwickimi zawołano, syn Krystyna był Jerzy, tego zaś wnuk Jakób, ośmdziesięcioletni umierając, zostawił siedmiu synów i tyleż córek; z tych pierwszy Jan, za czasów Zygmunta Augusta był obożnym kor., Krzysztof drugi, dworzanin król., Stanisław trzeci, po śmierci brata swego został obożnym kor. i starostą latyczowskim 1569 r. Jędrzej czwarty, opat wąchocki. Marcin piąty, podstoli sandomierski. Krystyn albo Chrzczon szósty, w Litwie długo żołd wojenny prowadząc, tamże osiadł. Jakób siódmy, dworzanin król., starosta latowicki, miał za sobą Wzdowską. Od tych potem poszli: Jan, którego wspomina Konstyt. 1613. Kresław 1632. Stanisław i Piotr 1648. Franciszek kustosz opatowski 1674. Jędrzej sędzia i podstarości gr. sandomierski. Jędrzej pisarz gr. sandomierski, deputat na trybunał kor. 1695. Benedykt z sejmu 1676 komisarz do uznania krzywd. Bogusław cześnik sandomierski, poseł na sejm. Jerzy wojski oświecimski. Kasper stary w z. sochaczewskiej. Alexander w rawskiem, Kazimierz miecznik smoleński, poseł brześciański. Marcin i Jarosław, Krzysztof i Stanisław w woj.

sandomierskiem 1674. Któryś z nich miał za sobą wdowę po Alexandrze Węglińskim. Cześnik sandomierski miał za sobą Barbarę Brzezińską. N. kasztelan zawichojki, pojął w małżeństwo Annę Kuczkowską, zostawił z niej syna jednego Kazimierza, drugi Tymoteusz w Paryżu umarł, córek pięć: Bibianna dostała się Pągowskiemu, Konstancya Skotnickiemu, Maryanna Piaseckiemu, Katarzyna Skotnickiemu i Róża hrabi Tarnowskiemu. N. żona jego Rejówna, z której syn Jędrzej sekretarz gwardyi król. Franciszka była za Antonim Hadziewiczem. *Nies.* — Józef podkomorzy nadworny Augusta III króla, z Izabeli Krasickiej spłodził syna Jana młodo zmarłego w Turczech. Siostra jego Józefa wydana za Karola Czermińskiego starostę drochomyskiego. Brat tego Józefa N. pisarz sandom. Józef 1787 kasztelan, z Szembekówny miał potomstwo. *Kras.* Obacz *Dodatek.*

Karwosiecki h. *Lubicz*, w płockiem. Jan z Karwosiek ziemianin płocki, podczas oblężenia zbarazkiego siła stosów wytrzymał. Paweł dziekan toruński 1715. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni sędzia z. płocki. Jan miecznik chęciński. Gabryel podkomorzy płocki 1788. *Krasicki.*

Karwowski h. *Pnieinia*, w rawskiem. *) Augustyn podsędek wizki, pobórca tamże od r. 1590 do 1609. Jan w płockiem 1648. Adam, Jan, Wojciech, Józef w z. wizkiej 1632. Józef Stanisław 1674. Piotr przeor konwentu jędrzejowskiego 1689. Kazimierz podczaszy wizki, sędzia gr. brański, deputat na trybunał kor. 1714 z podlaskiego i poseł na sejm kilka razy. Któryś z tego domu miał za sobą Elżbietę Baworowską, drugi Chrząstowską Teresę. *Nies.* — Maciej *z Konotopy* miał synów dwóch: Pawła bezdzietnego i Mikołaja. Mikołaj miał synów pięciu: Dominika, Jakóba, Urbana księdza, Floryana i Macieja bezpotomnych. Dominik syn Mikołaja miał synów trzech: Łukasza, Bartłomieja i Michała. Z tych Łukasz spłodził Marcina, Marcin Grzegorza bezpotomnego. Bartłomiej spłodził Mikołaja, Mikołaj Zacheusza, Zacheusz Wojciecha, Wojciech zaś spłodził synów pięciu, to jest: Pawła, Szczesnego, Jakóba, Andrzeja i Zygmunta, a ci wszyscy pomarli bezdzietni. Michał, syn Dominika wzwyż wyrażonego, spłodził Mateusza, Mateusz Stanisława, Stanisław Wojciecha bezpotomnego. Jakób syn Mikołaja a wnuk Macieja *z Konotopy* spłodził Wojciecha, który miał synów trzech: Wencesława, Jakóba i Wojciecha. Wencesław był bezdzietny, Jakób spłodził Wojciecha, którego synów trzech: Wencesław, Jakób i Wojciech. Wencesław miał syna Jana bezpotomnego, Jakób spłodził Mateusza Wojciecha *binominis* także bezdzietnego i drugiego syna Stanisława. Stanisław spłodził Wojciecha, który żył z Alexandrą Ciszewską h. *Zadora*, jak pisze *Niesiecki tom I fol. 321.* Wojciech pomieniony, dóbr Krosiewa, Wojtów, Radziejowo i t. d. dziedzic, z Alexandrą Ciszewską mieli oprócz córki Anny za Jakóbem Rydzewskim, synów pięciu: Stanisława łowczego z. bielskiej, ożenionego z Niewiarowską h. *Półkozic*, z tą spłodził Teresę Stanisława Gąsowskiego skarbnika podlaskiego żonę, z których Anna za Antonim Wilczewskim podczaszym z. bielskiej. Bonifacy, syn drugi Wojciecha z Ciszewskiej, wstąpił do zakonu kaznodziejskiego, gdzie przy świątobliwości swojej będąc zacnym teologiem, umarł *Viterbiae in Italia.* Trzeci syn Wojciecha z Alexandry Ciszewskiej Michał cześnik z. bielskiej, zostawił potomstwo z Joanną Orzeszkówną, Antoniego, który z Anną Niewiarowską bezdzietny. Czwarty syn Wojciecha z wyrażonej Ciszewskiej Jan, także bezdzietny zszedł z tego świata. Piąty syn z pomienionego małżeństwa, Kazimierz z. bielskiej poseł dwadzieścia i siedm razy, marszałkował na sejmie walnym w Warszawie 1740, miał za sobą Reginę Sopockównę h. *Syrokomla*, z której następujące zostało potomstwo: 1) Paweł chorąży z. bielskiej, poseł kilka razy na sejmy i mówca wielki, ten z Kunegundą Pawła i Katarzyny *de* Rajeńskie Kruszewską podczaszanką z. bielskiej spłodził także synów i córki: Józefa wojskiego z. bielskiej, Kazimierza, Rozalią, Antoniego, Jana, Michała, Annę, Stanisława, Maryannę i Franciszka. 2) Andrzej stolnik z. wiskiej, artyleryi kor. kapitan, *1mo voto* z Anną Wierzbiczówną, córką pułkownika kor., zostawił potomstwo: Annę, Kazimierza, Michała, Adama, — *2do voto* z Anną, córką Felicyana i Ewy *de* Staniszewskie Świderskich stolnikówną z. wiskiej, spłodził Jana, Ignacego, Józefa i Antoniego. 3) Benedykt bezpotomny. 4) Regina za Godlewskim pisarzem z. brańskim. Paweł skarbnik z. bielskiej, brat rodzony Kazimierza stolnika z. bielskiej, syn piąty Wojciecha i Alexandry Ciszewskiej, mąż zacny i doskonały, z Maryanną Cichocką ma konsolacyą z potomstwa swego: Wojciecha bezdzietnego, Stanisława skarbnika i regenta z. bielskiego, Kazimierza w zakonie ś. Franciszka *Conventualium* i córek dwie: Annę, Adama Smolińskiego h. *Nieczuja* i Agnieszkę Rybińskiego małżonki. Wojciech, brat Wencesława i Jakóba, syn Wojciecha, wnuk Jakóba, prawnuk Mikołaja, spłodził Jadwigę, która poszła za Jana Konopackiego i Elżbietę za Stanisławem Kuleszą. *Duńcz.* — W r. 1778 Ignacy. Maciej komornik z. wyszogrodzki. W przemyskiem Karwowscy mieli dziedziczną majętność Tyszkowice. Karwowska była za Niedźwiedzkim pisarzem z. przemyskim. Jej

*) Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich i wiskich od r. 1423; gniazdo jego dobra Karwowo w z. wiskiej. Grądzcy i Olszyńscy z tego domu początek swój prowadzą od dóbr Grądy i Olszyny przyjąwszy nazwisko. *(Kap. Mil.)*

brat zostawił potomstwo, syn regent przemyski pojął Drewnowską. R. 1778 Paweł podkomorzy bielski. Stanisław stolnik bielski. Józef wojski bielski. Kazimierz podczaszy wiski. *Kras.* — Są po dziś licznie rozrodzeni w król. polskiem i w w. księstwie poznańskiem. Do tych ostatnich należy N. Karwowski, profesor gimnazyum w Lesznie, — córka jego Ferdynanda za Wincentym Karśnickim, a syn Stanisław, nauczyciel gimnazyum w Żeganiu (Sagau na Szląsku), autor kilku dzieł treści historycznej, ma za sobą Pstrokońską.

Karwowski h. *Rawicz*, w z. łukowskiej. *Nies.*

Karwowski h. *Zagłoba*. Że są i tego herbu, świadczy *Małach.*

Karyski, w podlaskiem. Kazimierz, Jędrzej, Hieronim, podpisali elekcyą Jana Kaz. *Nies.*

Karyszewski. *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Kąsinowski h. *Nałęcz*, w Wielkopolsce. Jan sędzia gr. walecki posłował na sejm 1685. Jan w kaliskiem 1648. N. synowica starosty gnieźn., żona Rafała Iwańskiego. *Niesiecki.* — W r. 1778 Waleryan regent gr. kaliski. *Kras.* — Jan Kąsinowski z woj. kaliskiego Jana Kazimierza, — Jan *z Kąsinowa*, sędzia wałecki z woj. poznańskiego Jana III, — Konstanty z woj. poznańskiego, Władysław i Wojciech z woj. kaliskiego Augusta II — podpisali elekcye. N. Kąsinowski wziął kasztelanią nakielską po Adamie Ponińskim r. 1721. Piotr Kąsinowski, syn Piotra z Gorczyńskiej urodzony, miał za sobą Górzeńską, z której syn Piotr z Anną Dobiejewską miał syna Franciszka, po którym z Konstancyi Napruszewskiej następujące zostało potomstwo: 1) Stefan, dziedzic Smolar pod Mogilnem, 2) Floryan, pułkownik, płatnik jeneralny wojsk polsk. za czasów Stanisława Augusta, ożeniony z Anną Zawadzką h. *Ślepowron*, 3) Mikołaj, jenerał-adjutant cesarza Napoleona I, 4) Maciej, dziedzic dóbr Swadzim, kapitan i chwilowy komendant Poznania r. 1806, ożeniony z Esterą Grudzielską, wdową po Szymonie Komorowskim i po Kazimierzu Koczorowskim, 5) Teodor bezpotomny, 6) Nepomucen, major weteranów wojsk polskich, który z Edziątowiczówną miał syna Władysława, którego z Piotrowskiej córka Michalina († 1873) za hr. Olizarem, 7) Józef kapitan, utonął r. 1804. 8) Augustyn, dziedzic dóbr Swadzim, Sady i Przeźniczów, ożeniony *1mo voto* z Konstancyą Szyrner, *2do voto* z Józefą Zabłocką, 9) Paweł, 10) Katarzyna za Walentym Sulerzyckim, 10) Maryanna za Antonim Zandrowiczem, 11) Julianna za Adamem Zarembą, 12) Wiktorya za Hieronimem Zawadzkim i 13) Tekla.

Kaski h. *Szeliński.* Wojciech z Kaskowa skarbnik warszawski 1482. Stanisław żył lat 116, ojciec jego 130, żona Petrykowska 95, syn jego Wojciech zostawił Jana męża rycerskiego i Adama, ten zginął na wojnie w Niemczech, urodzeni byli z Doroty Szymanowskiej. Stryjowie ich Mikołaj i Jan od dóbr Baranowa w lubelskiem nazwani byli Baranowskiemi. Hieronim 1674. *Nies.*

Kasparek *(de)* h. *wł.* Jan, płatnik c. k. urzędu kass. 1826, syn jego Ignacy, a tego syn Karol 1858 — wszyscy wpisani do szlachty krajowej w Galicyi.

Kaspary. Jan *nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Kasperowicz. *Kurop.* i *Małach.*

Kasperski, w ziemi wiskiej podpisał elekcyą Jana III króla. *Małach.*

Kasprzycki. Nobilitowani 1685 i 1690. *Nies.*

Kasprzycki. Konstytucya z r. 1658 wymienia nobilitacyą potomków Kaspra Kasprzyckiego.

Kasprzykowski *Trzcina* h. *Sas.* Andrzej legitymowany w sądzie gr. halickim r. 1783.

Kassyanowicz w pow. bracławskim i t. d. *Małach.*

Kasza. *Kurop.* i *Małachowski.*

Kastelli. Marcin i Stanisław otrzymali *Indig.* w konst. r. 1676 fol. 23. *Kras.* i *Małach.* — Jan Kasztelli legitymował się w wydziale Stanów gal. 1814.

Kaszanowicz, w Żmudzi. Stanisław podpisał elekcyą Jana Kaz. *Nies.*

Kaszewski h. *Janina*, w lubelskiem. Piotr z Wysokiego miał za sobą Annę Zawadzką Światopełkównę, z tej było córek pięć: Katarzyna za Samuelem Łaszczem obożnym kor., Elżbieta za Józefem Podniesińskim *ster.*, Krystyna za Alexandrem Łaganowskim, Katarzyna za Stefanem Gostyńskim i Anna za Samuelem Polanowskim, synów zaś dwóch: Wacław sędzia z. bełzki, ten *1mo voto* z Charlęską, *2do voto* z Rzeczycką, *3tio voto* z Teofilą Gorajską żył bezpotomnie i Jan, ten z Kurczewiczówną spłodził Samuela, który z Maryanny Czermińskiej zostawił córkę Annę za Bartłomiejem Krzykowskim. *Okolski* wspomina Piotra sędziego z. lubelskiego. Jan miał za sobą Zofią Firlejównę kasztelankę radomską 1604. Maryanna za Mikołajem Cetnerem. Teresa za Bieniewskim Stanisławem wojewodą czerniechowskim. N. za Pieniążkiem wojewodą sieradzkim. Henryk kasztelan inflantski 1648, żona jego Engracya Sołomerecka, z której syn Jan, gnieźnieński, krakowski, łucki kanonik i oficyał lubelski; brat Henryka Jan miecznik łucki, tego syn Stefan podstoli dobrzyński z Hulewiczówny spłodził trzech synów: Jana, który z Siemaszkówną zostawił Bronisławę Stecką, Stanisława, którego potomstwo: Franciszek, Anna Janiszewska, Judyta panna i Franciszka ale *ster.* N. Kaszewski miał za sobą Katarzynę Drohojewską, ale z nią *sterilis.* N. Kaszewska Jana Hulewicza podkomorzego łuckiego małżonka. N. podkoniuszy lit., którego

córki: Konstancya za Dominikiem Bekierskim generał-majorem wojsk cudzoziemskich, Katarzyna za Danielem Cieszkowskim chorążym czerniechowskim h. *Dołęga*. Eleonora zakonnica klasztoru łuckiego reguły ś. Brygity 1666, Helena tamże ksieni 1702. Zacharyasz na Wołyniu 1674. *Nies.* — Dalszą wiadomość o tej familii, pochodzącej niewątpliwie ze starego rodu Janinów, podajemy tu jak następuje: Protoplastą Kaszowskich jest Dersław (syn Jana na *Bidzinach*, *Galinie*, *Kaszowie*, *Wysokiem* i *Woli kaszowskiej*, stolnika krakowskiego), który wziąwszy działem dobra Kaszów, Gulin i Wolę kaszowską w pow. radomskim, a miasto Wysokie z przyległościami w ziemi lubelskiej, pisał się *z Kaszowa na Wysokiem* i ztąd dalsze jego potomstwo nazwisko *Kaszowski* przyjęło. Ten Dersław miał za sobą N. córkę Jana *z Falkowa* sędziego sandomierskiego, z której prócz córek dwóch: Jadwigi za Mszczugiem Duninem i Katarzyny za Janem Maciejowskim podstolim lubelskim, zostało synów dwóch: Jan *na Kaszowie* r. 1473 (*Dług. Lib. Ben.*) i Mikołaj *na Wysokiem*, a po śmierci brata bezpotomnego i *na Kaszowie*, który za wielkie swoje zasługi w obronie wyspy Rodu przeciwko Turkom, otrzymał od nuncyusza papieskiego de Frageno odpust na wiele grzechów dla siebie i dla potomstwa, — ten z żony Zbigniewy miał jednę córkę zaślubioną Zygmuntowi Pełce i synów trzech: Jana bezpotomn., Stanisława, o którym brak nam wiadomości i Łukasza *na Kaszowie* i *Wysokiem* w r. 1509, ten z Urszulą Sienicką zostawił trzech synów: 1) Stanisława *na Kaszowie*, *Mokszanach*, *Strzałkowie* i t. d., który zaślubiwszy Annę Czuryłównę, córkę Marcina z Anny Jazłowieckiej hetmanówny w. k. urodzoną, bogatą dziedziczkę — przesiedlił się na Ruś czerwoną i tam jako łowczy przemyski umarł bezpotomny w r. 1622. 2) Jana, który z Dorotą Boguszówną zostawił córkę N. za Szulowskim *z Kozarzewa* i kilku synów, od których potomstwo po dziś dzień kwitnie na Białej Rusi i w Litwie (do tych należy Kazimierz, znany literat i poeta) i 3) Piotra, sędziego z. lubelskiego, posła na sejmy, który gorliwie popierał i podpisał Unią z Litwą, jako współzałożyciel głośnej swego czasu tak zwanej rzeczypospolitej Babińskiej, był jej kanclerzem, — umarł w r. 1580 zostawiwszy z Anny Pszonka córkę Annę za Janem Stojęskim i synów czterech. Z tych: 1) Mikołaj bezpotomny, 2) Łukasz, którego z Anny de Gozdawa synowie: Piotr, porucznik pancerny, poległ w bitwie pod Zborowem r. 1649 i Jakób mający z Ewą Łożkówną jedyną córkę Zuzannę Zofią za Staniławem Gorayskim podkomorzym radomskim, — 3) Piotr z Anną Świątopełk Zawadzką (o nim i o potomstwie jego pisze wyżej *Niesiecki*). 4) Jan, który się przeniósł na Wołyń nabywszy tam znaczne dobra, między innemi klucze Mielnicki, Kobłyński, Młynowski, Ostroziecki itd. razem z kilku miast i z ośmdziesięciu wsi złożone, — ten zaślubił *in 1mo voto* Elżbietę Gorayską, z której córki: Anna za Andrzejem Czołhańskim, Alexandra i Elżbieta, — *in 2do v.* Zofią Firlejównę kasztelankę, z której oprócz trzech córek: Emerencyi za Mikołajem Cetnerem, Teofili i Zofii za Stefanem Łożko marsz. JKM. mozyrsk.— synów trzech zostało: 1) Henryk *na Mielnicy* i *Wysocku*, poseł na sejmy 1632-46, kasztelan inflantski 1647-82, z Emerencyą ks. Sołomerecką kasztelanką smoleńską miał córek trzy: Maryannę za Piotrem Rzeczyckim marszałkiem wołyńskim, Zofią za Bogusławem Horainem i Reginę za Stefanem ks. Czetwertyńskim i syna Jana kanonika i t. d. (o którym wyżej pisze *Niesiecki*). 2) Andrzej łowczy wołyński, pułkownik królewski, mężnie sam i z swoim pocztem stawał przeciwko Szwedom r. 1626-1629 i Kozakom r. 1648-1651, umarł w obozie r. 1651, zostawiwszy z ks. Czetwertyńskiej córki: Alexandrynę za Janem *na Rzeczycy* Rzeczyckim rotmistrzem JKM. i Zofią *1mo voto* za Konstantym Potockim stolnikiem owruckim, *2do voto* za Stefanem Iwanickim podsędkiem włodzimirskim, *3tio voto* za Piotrem Kossakowskim chorążym wołyńskim, — i czterech synów: Dersława, Kazimierza porucznika pancernego r. 1676, Marcina i Zacharyasza chorążego pancernego, który zaślubił *in 1mo voto* Annę Lasko (z niej córka Helena za Zardeckim i synowie: Konstanty i Krzysztof) *in 2do voto* Alexandrę Czaplicównę, z której córka Barbara za Konstantym Młodeckim i synowie: Konstanty, prałat, administrator dyecezyi łuckiej, vice-prezydent trybunału kor. 1715, Krzysztof, chorąży chełmski † 1728 i Stefan podstoli owrucki, mający z Rohozińską h. *Leliwa* synów dwóch: Adama, który udowodnił starodawne szlachectwo w sądzie z. halickim 1783 i Antoniego, który się wyniósł na Litwę i tam zostawił potomstwo. 3) Jan, starosta smerczowski, miecznik wołyński, marszałek sejmiku wołyńskiego i poseł na sejm 1653, który na gruntach swej wsi Podryże założył miasto nazwane Kaszówka, miał za sobą *1mo voto* Katarzynę Podhorodeńską, z której córka Teresa za Stanisławem Bieniewskim, *2do voto* Petronelę ks. Czetwertyńską, z której dwóch zostało synów: 1) Jan Teodor († 1726) starosta korytnicki, podkoniuszy lit., waleczny mąż pod Wiedniem i Parkanami, — ten miał za sobą Konstancyą ks. Czetwertyńską, z którą posagiem wziął dobra Stepangród i miasto Włodzimierzec, gdzie kościół fundował w r. 1703 i miał z nią synów dwóch: Józefa bezpotomn. i Franciszka, podkomorzego kijowskiego (tego córki: Aniela za Józefem Wielhorskim i Marya za Mierzwińskim), oraz córek trzy: Konstancyą za Dominikiem Bekierskim, jenerałem wojsk kor., Maryą Anielę za Janem Pieniążkiem wojewodą sieradzk. i Katarzynę za Danielem Cieszkowskim podkomorzym włodzimierskim — i 2) Stefan, podstoli dobrzyński, poseł na

sejmy i deputat na trybunały, z sejmu 1685 komisarz do rozpoznawania szkód na Wołyniu 1694, ten z Katarzyną Hulewiczówną (*2do voto* wyszła za Potockiego) miał synów trzech: Franciszka, łowczego parnawskiego *steril.*, Jana, którego z Katarzyny Siemaszko jedyna córka Bronisława za Adamem Steckim i Stanisława, chorążego pancernego, ten z Alexandrą Porwaniecką miał córek dwie: Annę za Janiszewskim i Judytę, oraz syna Franciszka, podczaszego dobrzyńskiego, rotmistrza pancernego, który umarł w r. 1744, zostawiwszy z Róży *Bożeniec* Jełowickiej synów dwóch: Józefa, który z Aksakówną żył bezpotomnie i Jana, dziedzica kluczów Kaszowskiego, Sijanickiego, Nowosiołek i Pustego Iwania, starosta niwski, po którym z Zofii Gostyńskiej następujące zostało potomstwo: 1) Marya zaślubiona *in 1mo voto* Janowi Brzostowskiemu kasztelanicowi połockiemu, *in 2do voto* Trypolskiemu prezesowi sądów cywilnych kijowsk., 2) Franciszek, komisarz cywilno-wojskowy wołyński 1792 *ster.* 3) Teodor (ur. 1779 † 1858) chorąży dubieński, marszałek szlachty pow. włodzimiersk., z Cecylią Wisłocką, córką Teodora szambelana król. z hr. Tarnowskiej urodzoną, żył bezpotomn. 4) Hieronim (ur. 1769 † 1833) dziedzic dóbr Kaszówki i wielu innych, podkomorzy ostrogski 1805, dwukrotnie łucki marszałek szlachty, który z Elżbietą *Ursyn* Pruszyńską, córką Antoniego stolnika w. k. z Rozalii Olizar urodzoną miał córek dwie: Anielę za Marcinem hr. Krasickim i Salomeę za Stanisławem Worcellem posłem na sejm 1831. 5) Ignacy (1776 † 1830) starosta niwski, ten zaślubił 1800 Salomeę *Ursyn* Pruszyńską (siostrę swojej bratowej) z której oprócz córki Adeli za Lucyanem Dworzańskim — został syn Seweryn, dziedzic dóbr Kołków i Niemowicy na Wołyniu a Rastówki na Ukrainie, oficer wojsk polsk., kawaler orderu wojskowego polsk., który *1mo voto* z Franciszką hr Krasicką miał synów dwóch: Lucyana, rotmistrza wojsk ros., ożenionego w r. 1870 z Maryą Czarnecką h. *Prus 3tio* i Erazma, literata i archeologa, *2do voto* z Teklą *Ursyn* Pruszyńską miał syna Leona i córkę Elizę, — 6) Adolf, dziedzic kluczów Kurazskiego i Rusnowieckiego na Wołyniu a Telatyna w lubelskiem, oficer wojsk polsk. 1831, ten zaślubił *in 1mo voto* Maryą Romanowską (z której córka Franciszka Klaudya *1mo voto* za Alexandrem hr. Ilińskim, *2do voto* za Edwinem ks. Drucko-Lubeckim i synowie: Józef Teodor ur. 1842, dziedzic dóbr Biskupice i Łabuńki, deputat komisyi szlach. wołyńskiej, sędzia honorowy włodzimierski, komandor orderu św. Jana Jerozol., członek wielu towarzystw uczonych, ożeniony z Jadwigą hr. Czacką i Henryk Hieronim ur. 1846), *2do voto* Eleonorę hr. Ilińską, z której synowie: Witold Konstanty ur. 1862 i Alexander Maxymilian ur. 1869.

Kaszliński h. *Poraj*. *Nies.*

Kasztulski Kruszyna, herb ich *Krzyż*, u którego na spodzie gwiazda. Dom ten w Litwie kwitnie, z Szląska się tam przeniósłszy. *Niesiecki*

Kaszubski. *Kurop.* i *Malach.*

Kaszycki h. *Salamandra*. Siemion i Roman ziemianie wołyńscy 1528. Władysław Kaszyc na Litwie 1700. *Nies.* — Obacz **Kaszyc** h. *Radwan z odmianą*.

Kaszyc h. *Radwan z odmianą*, t. j. chorągiew jak w zwyczajnym herbie Radwan w polu czerwonem, lecz zamiast środkowej poły, gwiazda srebrna sześciograniasta. — *Niesiecki* pominął dom ten, lubo pod Kaszyckimi wspomina Władysława Kaszyc w Litwie 1700. Genealogia, którą tu niżej podajemy i przytoczone w niej daty świadczą atoli, iż dom to znaczny i dawny na Litwie, bo już w r. 1605 występuje Alexander Kaszyc syn Jana, jako dziedzic dóbr Dworzec w powiecie nowogrodzkim, nabytych w tymże roku od Jana i Zofii z Rymwidów małżonków Ruckich (*akta z. nowogrodzkie z r. 1605*) i dóbr Peresieka Słuchowicka z Hołkowem i Kurbakami w woj. nowogrodzkiem, które otrzymał za przywilejem królewskim. Ten Alexander zostawił jednę córkę Reginę za Teodorem Suchodolcem i synów trzech: Jana, Andrzeja bezpotomnego i Krzysztofa. Z tych ostatni był podwojewodzim trockim (*akta gr. trockie z r. 1720*), synowie jego: Mikołaj, Stefan i Krzysztof zmarli bezpotomnie. Pierwszy zaś syn Alexandra Jan, dziedzic ojczystych dóbr, kształcił się zaszczytnie w naukach w Niemczech, jak to świadczy rozprawa jego drukowana w Moguncyi r. 1606 pod tyt.: *Assertiones ex utroque jure: De emplione et venditione etc.*“, ten z Anny Przeorówny zostawił trzech synów: Jana, który z Zofią Kalesińską bezpotomny, Eliasza dworzanina króla Jana Kazimierza (*Przywilej Jana Kazimierza z r. 1668 na część wsi Hubicza w woj. nowogrodzkiem*), którego synowie: Krzysztof podczaszy trocki, Jan, Alexander w zakonie *Soc. Jesu*, Stanisław bezpotomny i Paweł, który podpisał z woj. trockiem elekcyą króla Augusta II (tego syn Krzysztof cześnik smoleński zostawił córek dwie: Barbarę za Hołyńskim wojskim mścisławskim i Justynę za Chodkiewiczem łowczym smoleńskim) — i Alexandra *na Pogawie* w pow. lidzkim, który z Barbarą Świdzińską następujące zostawił potomstwo: Michała Antoniego, Macieja *ster.*, Jana koniuszego trockiego *ster.*, Władysława chorążego petyhorskiego, wojskiego wilkomierskiego *ster.* (tego wymienia *Nies.* pod Kaszyckimi), Helenę za Włochowiczem i Joannę za Bęklewskim. Z tych Michał Antoni z Konstancyą Pleszkaczewną miał synów trzech: Piotra starostę sielickiego *ster.*, Fabijana starostę smoreckiego, szambelana króla Augusta II (ten podpisał elekcyą króla Stan. Augusta z woj. nowogrodzkiego) i Józefa *na Żelaźnicach*, *Moxajowie*, *Pozochowie*, *Starej*

Myszy, Starzynkach, Jatrach, Wierzejszczyźnie i Horymiu (tego czy innego Józefa kładzie *Krasicki* cześnikiem smoleńskim r. 1788), starostę czudziańskiego, posła z ks. inflantskiego na sejm walny 1766 *(Sozański: Imienne spisy osób)*, ten *1mo voto* z Bohdanowiczówną spłodził synów dwóch: Kazimierza, który z Antoniną Buczyńską bezpotomny i Michała, oraz trzy córek: Brygidę za Janowiczem stolnikiem wilkomirskim, Łucyę za Floryanem Wojniłłowiczem jenerałem wojsk polskich i Teklę, — *2do voto* z księżniczką Puzynianką spłodził syna Januarego i córek dwie: Antoninę za Antonim Chrapowickim i Kajetanę. Michał, syn Józefa z Bohdanowiczówny, dziedzic dóbr Żelaźnice i innych spadłych po ojcu, zaślubił Różę Kieniewiczównę, z której została córka Felicyanna Kozarynowa i synów dwóch: Jan bezpotomny i Józef (ur. 1795) dzielny oficer 19go pułku ułanów z czasów wojen napoleońskich, marszałek powiatu nowogrodzkiego, który z Zofią Dunin-Rajecką zostawił synów trzech: Konstantego, Karola i Juliusza. Z tych Konstanty, dziedzic dóbr Tarnowszczyzna, Białohród, Szczytniki, Rubik i Czyżowszczyzny, dziś żyjący, ma za sobą Julię Niesiołowską i z tą synów dwóch: Józefa i Alexandra, oraz tyleż córek: Zofią za Romanem hr. Krasickim i Wandę.

Katank Mićkiewicz, patrz **Mićkiewicz.**

Katardzy. Katardzy Apostoł szlachcic multański, siostrzeniec Piotra multańskiego wojewody, otrzymał w Polsce indygenat na sejmie 1676. *Nies.*

Kątkowski, w woj. ruskiem. Felix podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Kątski h. *Brochwicz*, na Rusi i Podolu, od dóbr Kętów tego imienia nabyli, luboć się potem z Czechowa pisali. Marcin, za Stefana króla odważny rotmistrz. Maciej pod usarską chorągwią rotmistrzował, potem pod pancerną u Zygmunta III, ten się pierwszy na Podole z krakowskiego wyniósł. Szczęsna Kątska, wdowa po Glińskim, była za Adamem Jordanem. Wojciech dworzanin u Zygmunta III, a potem burgrabia krakowski, z Borkówną zostawił potomstwo, synów i córki. Siostra jego Dorota ksieni klasztoru zwierzynieckiego. Jerzy pod Smoleńskiem zginął. Stanisław z Kąt, poseł z podolskiego na konwokacyą r. 1648. Mikołaj kanonik płocki i kamieniecki, kustosz skalmierski 1630. Stanisław sędzia z. podolski. Stanisław kanonik kujawski, Jan stolnik przemyski w r. 1658. Jan cześnik podolski, miał piechoty dwieście. Krzysztof dworzanin Władysława IV, spłodził dwóch synów: Marcina i Wojciecha, ten miał za sobą Stogniewównę, z której córka Izabela za Humieckim chorążym podolskim i syn Marcin Kazimierz kasztelan krakowski, dzielny wojownik, osobliwie przeciwko Turkom pod Barem, Kudrzyńcem, Żurawnem, Chocimem, Wiedniem i Strygoniem, ten z Urszulą Donhoffówną podkomorzanką kor., miał dwie córki, jedna z nich Teresa za Stefanem Potockim marszałkiem nadw. kor., druga Maryanna za Michałem Potockim h. *Pilawa* starostą trembowelskim. Syn z tejże Donhoffówny Jan Stanisław miecznik kor., generał podolski i artyleryi koronnej, miał za sobą Szczuczankę podkomorzankę litewską, tylko z niej córkę zostawił. Eustachy pobórca w Prusiech. Wojciech pisarz z. gostyński r. 1635. Marcin chorąży mielnicki 1648. N. komornik księżki, żona jego Sobolewska, wdowa po Michale Oraczewskim, syn z niej Jan. Kącka Stanisława Kruszowskiego małżonka. Gabryel w zakonie *Soc. Jesu.* N. miał za sobą Maryannę Glembocką, wdowę po Łukaszu Sokołowskim stolniku inowrocł. *Niesiecki.* — Jana Stanisława miecznika kor. i generała artyleryi z Szczuczanki córka jedynaczka Maryanna, wielkich włości dziedziczka, wydana za Eustachiusza Potockiego generała artyleryi lit. — ostatnia z domu tego, umarła 1768. *Kras.* — Nie wiemy czy do tych należą bracia rodzeni Kątscy (synowie Grzegorza i Różyckiej) sławni artyści muzyczni: Karol ur. 1815, Antoni ur. 1817, Stanisław ur. 1820 i Apolinary ur. 1825, ten ostatni uzyskał otworzenie instytutu muzycznego w Warszawie, którym po dziś dzień kieruje.

Katyński *z Telesznicy* h. *Pielesz.* Szczepan, Michał, Andrzej, Antoni, Jan, Jan, Mikołaj, Jerzy, Piotr, Maciej, Wojciech, Jan, Ignacy, Jan, Michał, Jan, Andrzej i Teodor w sądzie gr. przemysk. 1782, — Michał w sądzie gr. oświec. 1782, a Stanisław i Alexander, wnukowie Mikołaja, w wydziale Stanów gal. 1834 — legitymowani. *Niesiecki* wymienia Alexandra, który podpisał konfederacyą zatorską 1705.

Katzler. Jan Ludwik otrzymał *indig.* na sejmie r. 1768. *Kras.* i *Małach.*

Kaulbersz h. *Jazgarek.* Patrz **Jazgarek herb.**

Kaulfus. *Nobilit.* w konst. r. 1775 fol. 148. *Małach.*

Kawecki h. *Gozdawa*, w rawskiem. Stanisław, jeden z posłów, który Zygmunta III na tron polski przyjeżdżającego witał i przyjmował. Wawrzyniec z Kaweczyna † 1611. Mateusz Stanisław pisarz skarbowy 1626. Kawecki w okazyi pod Starczem z Kozakami ranny 1638. Adam 1648. Abraham 1654. Barbara Kawecka, bliska we krwi Stanisławowi Karnkowskiemu arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, dobrowolnie wyzuwszy się dla Boga całej swej fortuny, w ubóstwie służyła mu statecznie, † 1667. *Nies.* — W r. 1788 Józef (herb niepewny) pisarz gr. łucki. *Kras.* — Jan w r. 1749 wieś Marcy-Poręba w woj. krakowskiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kawecki h. *Gryf.* Stanisław w sieradzkiem 1632. Alexander w z. dobrzyńskiej 1648. *Nies.* —

Nepomucen Kawecki miał za sobą Maryannę Iłowiecką, z tej siostra Alojzyna także za Kaweckim Alexandrem.

Kaweczyński h. *Ostoja.* Alexander podkomorzy wilkomierski 1632. Krzysztof podkomorzy miński. Jędrzej w zakonie Soc. Jesu. Jan sędzia świecki. Kazimierz w woj. pomorskiem r. 1648. Anna zakonnica u Wszystkich św. we Lwowie. Fabian pamiętny odwagą swoją rycerz, kiedy z Franciszkiem Czapskim w czterdzieści tylko koni Szwedów napadłszy, wielu pobił. Wojciech 1591. Albrecht podkomorzy chełmiński, starosta brodnicki, posłował na sejm 1699 będąc podwojewodzym pomorskim. Któryś z nich miał za sobą Czapską. Kaweczyńska podkomorzanka mińska, była za Frąckiewiczem Jerzym marszałkiem lidzkim. *Niesiecki.*

Kawenicki, w woj. ruskiem Maciej podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Kawiecki h. *Dołęga*, na Rusi. Jan wojski latyczowski 1613. Jan 1648 w podlaskiem. Krzysztof z Kawiecina 1667 sędzia z. podolski. Krzysztof i Stanisław 1688. Dorota i Katarzyna Kawieckie zakonnice u Wszystkich św. we Lwowie. Jan sędzia z. podolski 1639. Szymon oboźny wojskowy 1659. N. rotmistrz pancernej chorągwi. Jędrzej stolnikowicz halicki 1674. Franciszek skarbnik podolski z Dobromiskiej urodzony, z Katarzyną Drużbacką żył bezpotomnie. *Nies.* — Jarosław z Kawieczczyna sędzia z. podolski, z Jadwigą Krobanowską przeniósł się w woj. podolskie, z której zostawił synów: 1) Świętosława ożenionego z Kopyczyńską, a z nich został się Alexander bezdzietny. 2) Adama, 3) Jakóba (bezdzietni obadwaj), 4) Jana, sędziego z. podolskiego, który z Dorotą Ruszkowską spłodził: *a)* Świętosława, *b)* Stefana, *c)* Alexandra i *d)* Zofię córkę, nie mających potomstwa. 5) Krzysztofa *de Kawieczczyn in Hermaki*, sędziego podolskiego, ten ożenił się z Maryanną Woroniczówną, z którą spłodził synów dwóch: 1) Jana podczaszego bracławskiego, który z Branicką h. *Gryf* miał córki: Annę za Moczarskim, Teofilę za Chrząstowskim i Zofią za Kamińskim i 2) Władysława, sędziego gr. latyczowskiego, który z Kunegundą Zabłocką z Podola miał oprócz trzech córek: Anny za Kruszyńskim, Joanny za Bielowskim i Eleonory *1mo voto* za Dulskim, *2do voto* za Woroniczem, synów trzech: Krzysztofa bezdzietnego, Michała i Stanisława pułkownika wojsk kor., którego z Agnieszki z Łucławicz Taszyckiej z woj. krak., synów czterech: 1) Maxymilian podczaszy nowogrodzki, z Brygidą Włocką z krakowskiego mający potomstwo: Antoniego syna, Marcyannę i Annę córki. 2) Mikołaj łowczy podolski, miał żonę Katarzynę Kamińską z Wołynia, z której zostało się synów dwóch: Piotr i Franciszek. 3) Maciej cześnik czerniechowski, z Anną Wilczopolską z Wołynia ożeniony. 4) Jacek stolnik latyczowski, starosta stryjneński, deputat na trybunał kor. r. 1746 bezżenny. *Duńczewski.* — Konstytucya r. 1658 ubezpiecza dziedzictwo majętności Herman w woj. podolskiem Krzysztofowi Kawieckiemu pisarzowi z. podolskiemu. W r. 1778 Piotr miecznik czerwonogrodzki. W r. 1788 Alojzy (herb niepewny) burgrabia ciechanowski. *Krasicki.*

Kawiecki h. *Wyszogota*, w Wielkopolsce. Piotr miał za sobą Annę Morawską, Samuel Dorotę Kaczkowską h. *Pomian.* N. była za Adamem Gronowskim. *Nies.* — Konstytucya z r. 1658 wspomina Krzysztofa, który od króla Zygmunta Augusta otrzymał pewne przywileje.

Kazanowski h. *Grzymała.* Od Komesów Medyolanenskich pochodzą, z których jeden, gdy pałac nową strukturą wystawił i *Casanova* nazwał, od tego sukcesorowie jego *de Casanova* pisać się poczęli. Z tych był Jan Casanova Hiszpan zakonu ś. Dominika, w r. 1430 wziął od Marcina V papieża kardynalski kapelusz, herb zaś jego: domek złoty z drzwiami i trzema oknami. Z tych potem któryś do Polski się wyniósł i w tych krajach się osiadł, od którego familia Kazanowskich kwitnęła, herb swój na Grzymałę przeformowawszy. Dominik z Kazanowa starosta radomski 1648. Jerzy z Kazanowa archidyakon lubelski i kanonik przemyski. Dominika czterech synów było: Stanisław podkomorzy lubelski 1506, Mikołaj drugi *ster.*, Henryk trzeci, który w niewolę turecką dostawszy się i tam przez lat dwadzieścia mieszkając, od tegoż samego Turczyna który go pojmał, nazad do ojczyzny odprowadzony, z nim żył aż do śmierci prawie w miłości braterskiej. Bartłomiej czwarty, dworzanin króla Zygmunta I i sędzia z. łukowski. Marcin poseł na sejm 1569, pamiętny z męztwa rotmistrz, syn Stanisława podkomorzego lubelskiego z Sienińskiej h. *Dębno*, podobno tego Marcina żona Małgorzata sędzianka z. lwowska Tarłówna. Bartłomieja sędziego łukowskiego z Markuszowskiej czterech się także synów zostało: Jan podsędek łukowski 1589 pisał się z Czebierowa, — Jędrzej drugi, z Krzeczowskiej zostawił potomstwo, — Paweł trzeci, dworzanin Zygmunta Augusta króla, — Mikołaj czwarty, tego z Barbary Korycińskiej wojewodzianki, syn jego pierwszy Mikołaj rotmistrz król., drugi Hieronim chorąży sandomierski, miał z Zofii Latoszyńskiej podczaszanki, wdowy po Samuelu Niewiarowskim, synów dwóch: Swentosława podczaszego sandomierskiego i Adama kasztelana halickiego. Zofia Kazanowska sędzianka z. łukowska, Piotra Pocieja kasztelanica brześciańskiego, druga Zaranka, małżonki. Zygmunt podkomorzy kor., brat Marcina wojewody podolskiego, u Stefana króla z młodych lat dworzanin i żołnierz, u Zygmunta III pułkownik, który syna swego Władysława królewicza poddał pod jego instytucyą w rycerskich dziełach, córki jego: Helena za Maxymilianem Ossolińskim kasztelanem czerskim, druga za Sta-

*

nisławskim h. *Pilawa*, starostą szydłowieckim, synowie także dwaj: Stanisław starosta krosieński i przedborski i Adam marszałek. Adam, dziedzic *na Czaśnikach*, kasztelan sandomierski, wziął potem laskę nadworną, miał za sobą Elżbietę Słuszczankę wojewodziankę trocką, ale z nią bezpotomny, † 1649. Kazanowska była za Wojciechem Brodowskim h. *Łada*. Wojciech pisarz z. bracławski, poseł na sejm 1633. Kazanowski miał za sobą Ciecierską, wdowę po Gostomskim Stefanie, drugą Maryannę Gostomską kasztelankę rawską, ale z nią *ster*. Bartłomiej kasztelan zawichojski, posłował na sejm r. 1613 itd., miał za żonę (podług *Kojał.*) Kierlównę podkomorzankę czerniechowską, z której został syn Dominik, starosta łukowski, ten miał za sobą Chlewicką Maryannę h. *Odrowąż*. Stanisław, który Pieniążkowi mężnie się z Niemcami pod Langowem ucierającemu na sukurs przypadł. Któryś z Kazanowskich miał za sobą Alexandrę Kuropatwiankę. Drugi Bełzecką wojewodziankę podolską. Adam miał za sobą Zofię Kozietulską, z której syn Marcin *ster*. Marcin, trzeci syn Mikołaja z Korycińskiej, wojewoda podolski, hetman polny koronny, sławny wojownik, umarł 1636, miał za żonę Starzycką, z której spłodził dwie córki, jednę za Krzeczowskim stolnikiem halickim, drugą Elżbietę za Mikołajem Potockim h. *Pilawa*, hetmanem w. kor., z synów jego Adam obożny kor., starosta tłumacki i czerkaski 1647, miał za sobą Potocką, Mikołaja hetmana w. córkę, ale z nią dzieci nie miał. Dominik Alexander wojewoda bracławski, starosta bohusławski, drugi syn Marcina wojewody, również jak ojciec mąż waleczny, złączył się z Anną Potocką wojewodzianką, z której że żadnego syna nie zostawił, dom ten przezacny Kazanowskich na nim się skończył, dwie tylko córki po nim zostały: Helena ksienią była u Wszystkich śś. we Lwowie i Marya Anna Jabłonowska hetmanowa w. k., słynna z pobożnego żywota swego. To *Niesiecki*. — *Krasicki* dodaje, że oprócz powyższych dwóch córek była i trzecia za Dönhoffem wojewodą pomorskim.

Kazewski. Adam na Kazgrodzie łowczy wołyński, pułkownik król., podpisał z wołyńskiego elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki*.

Kazimirski h. *Bibersztein*. Jan przemyski biskup, cnotą i dowcipem zalecony, † 1487. Piotr pod Ulą szczęśliwie stawał, w Inflanciech przeciwko Szwedom 1564 pod Ulą powtóre i Izborgiem, którego Moskwie odebrano. Mikołaj, brat Piotra, o którym *Konstyt* 1587 fol. 421, miał za sobą Elżbietę Firlejównę, córkę Mikołaja wojewody lubelsk. Stanisław, tych dwóch trzeci brat, z konwokacyi warszawskiej naznaczony do lustracyi żup krakowskich *Constit.* 1587 fol. 414. Krzysztof, czwarty brat, był biskupem kijowskim. Ci czterej bracia spłodzeni byli z Gołuchowskiej h. *Leliwa*. Stefan mąż wojenny, miał żon dwie: pierwsza jednę mu tylko córkę powiła Annę Krassowskiego Piotra małżonkę, — drugą miał córkę Adama Czernego z Minockiej, ale z nią żył *sterilis*. Wawrzyniec, brat rodzony Stefana, miał za sobą Annę Mierzejską, z której zostawiwszy potomstwo, umarł 1634. Siostry tych dwóch braci: Krzepicka pisarzowa skarbowa i Anna Jana Młoszowskiego w Ulinie małżonka. Stanisław i Piotr 1632. Jan miał za sobą Dembińską Helenę, brat jego Jędrzej drugą tejże siostrę Zofią. Tomasz posłował na sejm 1623 i 1629, był potem chorążym owruckim, miał za sobą Katarzynę Krasińską wojewodziankę płocką, wdowę po Jędrzeju Rusieckim chorążym sandomierskim. Kazimierz, żona jego Anna Leszczyńska h. *Belina* 1645. Jan 1662 *Acta Castrens. Cracov.* Krzysztof w Litwie 1700. *Niesiecki*. — Tadeusz Kazimirski w r. 1780 skarbnik trocki, w r. 1759 dobra Słucz i Słuczyna dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kazimirski h. *Korczak*. Józef i Karol legitymowani w sądzie gr. halickim r. 1782.

Karłowski h. *Grzymała*. *Małach*. — W r. 1788 Szymon komornik gr. zakroczymski. Joachim podwojewodzi koliński. *Krasicki*.

Kaznowski h. *Jastrzębiec*. Piotr w Jezierze 1658, z Bogatkówny urodzony, miał za sobą Helenę Ziemecką, z której syn Franciszek suffraganem poznańskim umarł. *Nies.*

Kaznowski h. *Suche komnaty*. Stanisław rządził krosieńskie i piotrkowskie kolegia, umarł w Piotrkowie 1724. *Nies.*

Kczewski h. *Lewart*, w Prusiech. Ten dom wyszedł z Anglji z Komesów Oxyi, a do Prus w r. 1472 przyszedł, o czem świadczą dawne przywileje krzyżackie. Michał chorąży pomorski miał za sobą Przewoską Reginę, z tej córka Konstancya wydana za Choczewskiego, syn Rafał pułkownik w regimencie pieszym kor., ten z Anny Arciszewskiej, córki, czy jak inni chcą, siostry Krzysztofa admirała floty holenderskiej, spłodził Samuela rotmistrza król., temu Zuzanna Szlichtingówna powiła syna Jana pisarza z. lemburskiego, który zostawił z Barbary Prependowskiej, siostry Piotra sędziego z. lemburskiego, syna Piotra Ernesta wojewodę malborskiego, ten z Maryanny Wolfówny spłodził dwóch synów: Jana i Piotra, z tych jeden starosta starogardzki i straszewski, poseł na sejm 1730, tyleż córek, z tych Marya w zakonie Panien Sakramentek w Warszawie, a Konstancya za Dębińskim. Jędrzej chorąży malborski posłował na konwokacyą 1696. Michał Stanisław podczaszy inflantski, poseł na sejm z malborskiego na konwokacyą 1696. N. podkomorzy malborski, żona jego Działyńska starościanka kiszewska. Jędrzej sądowy malborski, poseł na sejm 1730. *Nies.*

Kczyński. Kczyńska żona Kościeleckiego h *Ogończyk*. *Nies.*

Kęczewski, w płockiem. Jerzy podstoli płocki, Franciszek i Stanisław 1648. Jan i Piotr 1674. Franciszek podsędek płocki z sejmu 1678 do królewskiego boku naznaczony. *Nies.*

Kędzierski, w sandomierskiem itd. *Kurop.* — W r. 1788 N. komornik z. sandom. *Kras.*

Kędzierski h. *Belina*, w pow. sieradzkim. Krzysztof 1679 wieś Zelgoszcza dziedziczył. *Herb. r. szl.*

Kędzierski h. *Nałęcz*. Stanisław legitymował się w wydziale Stanów gal 1808.

Kędzierski h. *Sas*, legitymował się w sądzie gr. halickim 1782. *Poczet szl. gal i buk.* wymienia kilku jeszcze Kędzierskich, ale nie wyraża ich herbu; ci biorą przydomek *Skowronek*.

Kędzierzawski h. *Nowina*, w ks. litewskiem. Mikołaj wojski słonimski 1648, syn jego Stefan umarł kasztelanem smoleńskim, tego z Brzostowskiej h. *Strzemię*, siostry wojewody trockiego, syn jeden w Paryżu umarł, drugi Konstantyn. Katarzyna była za Wojną stolnikiem witebskim 1661. *Nies.* — W r. 1788 Jan susceptant zakroczymski. *Kras.*

Kędzierzyński h. *Belina*. Tomasz z sejmu 1616 pobórca łanowy. N. burgrabia płocki 1630. Anna za Białyńskim h. *Lubicz* skarbnikiem drohickim. Jan w zakonie Soc. Jesu. N. Remigiana Kwiatkowskiego małżonka. *Nies.*

Kędzierzyński h. *Jelita*. Maciej, Kajetan, Kazimierz i Józef legitymowani w sądzie z pilźnieńskim 1782. Adam de *Kędzierzyn* Kędzierzyński miał za sobą Zuzannę *de Chyszów* Romerównę *(Akta gr. bieckie 1658)* z której córka Magdalena za Franciszkiem Krzyszkowskim. *Gen Kozł.*

Keller h. *Gryf*. Jan i Ludwik synowie Jana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. około 1854.

Kemlada herb: Na tarczy niemieckiej druga tarcza podłużna, ze skrajem nabijanym ćwiekami, na której środku serce ludzkie jak na kartach malują; nad tarczą korona szlachecka trzema wieżyczkami uwieńczona. Takiego herbu używał obok swoich podpisów Maciej Grabowski podskarbi w. kor. *Teki Ekonom. w arch. gł. król.*

Kendzierski. Antoni. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Kępalski. *Kurop.* i *Małach*. Andrzej cześnik kaliski. *Krasicki.*

Kępalski h. *Pomian*. Józefat, legitymował się w sądzie z. pilźnieńskim 1782.

Kępiński h. *Niesobia*. Z tego domu jedna była za Rożnem. Wierzbięta chorąży wieluński 1402 przy zdobywaniu Smoleńska z Witoldem ciężko w twarz ranny. Piotr dziedzic na Doruchowie (z czego poznać, że Doruchowscy z Kępińskich poszli) w r. 1423 kupił od Przetockich wieś Przewoźnicę, a w r. 1425 siostrze swojej Dobrochnie rezygnacyą czynił wsi Marszałki nazwanej. W r. 1426 dział między sobą bracia Kępińscy czynią, Mikołajowi dostały się Słuszyce, Dłota z innemi dobrami w krakowskiem i sandomierskiem, Wierzbięcie zaś dobra Kępno z przyległościami i miasteczko Baranów, Grębanin, Łęka itd. W r 1432 Piotr dziedzic na Doruchowie, rezygnacyą czynił bratu swemu Wierzbięcie dziedzicowi na Kępnie wsi Rzetnia za dwieście grzywien. Jan starosta ostrzeszowski 1448. Stanisław kanonik wieluński 1459. Dobrochna z Baranowa 1488. Bartłomiej z Kępna mąż rycerski już w Polsce, już w Ferdynanda III cesarza obozie przy znacznej szarży, † 1646. Kasper 1629. Piotr 1641. Bartłomiej 1659. Elżbieta 1629. Piotr Karol sekretarz król. *Niesiecki*. — W ćwierćroczniku Towarzystwa heraldycznego „Herold" z r. 1876 (zeszyt I) znajduje się genealogia Kempińskich zniemczonych, z których Susanna hr. Kempińska (wywodzi ją autor od Andrzeja Kępińskiego, który był amb. polskim u dworu austryackiego) była żoną Albrechta III księcia Sasko-Koburgskiego, † 1699. Tamże oprócz przez *Nies.* wypisanych, znajdują się wymienieni: Jan 1696 w woj. sandomierskiem, Franciszek tegoż roku w woj. krakowskiem. W r. 1782 Ludwik i Grzegorz, pułkownicy wojsk polskich. W r. 1750-64 Jan Alexander, a w r. 1777-1788 Karol Michał, służyli w armii saskiej. W r. 1835 Julian wydał w Montpellier dzieło *„Reflexions sur les epidemies et les contagions en général et sur le cholera morbus en particulier"*. Kilku tego domu legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kępisty h. *Niesobia*. Idzi, Leonard, Stanisław i dwóch Szymonów, pisali się na elekcyą króla Augusta II z ziemią nurską, a Jakób (ten się podpisał *Niesobia*) na elekcyą króla Stan. Augusta z woj. sieradzkiem. *Krasicki* wymienia Macieja podstolego piotrkowskiego r. 1778 i Jakóba wojskiego i sędziego z. wieluńskiego.

Kęplicz *Dunin* h. *Łabędź*. Jan major wojsk polsk., Roch i Józef w sądzie gr. halickim 1782, a Józef syn Jana w wydziale Stanów gal. r. 1837 — legitymowani.

Kępnicki. *Kurop.* i *Małach*.

Kępski h. *Gryf*, w wieluńskiej ziemi, piszą się z Rakoszyna. Kasper deputat na trybunał kor., z Jadwigi Kobierzyckiej h. *Pomian*, synowicy kasztelana krzywieńskiego, spłodził córkę Barbarę za Alexandrem Siemianowskim. Kasper sędzia kapturowy sandomierski 1587. N. była za Samuelem Grabkowskim. *Nies.* — Są po dziś w Galicyi licznie rozrodzeni i piszą się dotąd *z Rakoszyna*.

Kępski h. *Jastrzębiec*, w płockiem, piszą się z Mojkowa, lubo przedtem z Kępy. Piotr z Kępy podkomorzy płocki 1436. Krzysztof stolnik płocki 1452. Stanisław wojewoda płocki 1560. Adam starosta płocki. Mikołaj z Mojkowa dziedzic połowicy Sierpska 1621; żona jego Żołędowska. Paweł pobórca w płockiem 1648. Kępska była za Tomaszem Błochem, druga za Janem Borow-

skim h. *Abdank*. Kępski kasztelan dobrzyński, miał za sobą Czapską. Mikołaj kasztelan raciązki 1696. N. podkomorzanka dobrzyńska, Kazimierza Rutkowskiego wojskiego małżonka. *Niesiecki*. — Kępski sekretarz laski wielkiej za marszałkowstwa Bielińskiego, córkę jedynaczkę wydał za Komirowskiego. *Kras.*

Kępski h. *Wieruszowa*. Elżbieta z Waliknowa Kępska, żona Stanisława Kobierzyckiego. Podobno od Waliknowskich ci Kępscy poszli. *Nies.*

Kęsicki h. *Ilgowski*, z tą jednak różnicą, że tylko Abdank jest zwyczajny, w środku nad nim pierścień, ale strzały niema, na hełmie trzy pióra strusie i róża na nich. Adam tego herbu, uczył się w Herbipolu 1599. Księgi gr. ostrzeszowskie wspominają Kęszyckich 1574. Bartłomiej Kęsicki deputowany z sejmu 1616 do rewizyi ksiąg liwskich. Michał w tymże roku w tejże ziemi pobórca. N. Kęszycka była za Wojciechem Kierskim. *Niesiecki*.

Kęsmiński h. *Strzała*, w Litwie z książąt idą. *Niesiecki*.

Kęsowski h. *Poraj*, tym się tylko od niego różni, że na hełmie noszą pawi ogon, a na nim różę. Z Niemiec. Z Miśnii (czyli jako inni chcą, Wiszmaru) pierwszy do Prus przyszedł Jakób Bauzendorff, mąż dzielny, trzy tysiące kiryśnika mistrzowi krzyżackiemu przyprowadził na pomoc, gdzie gdy odwagą swoją siła dokazał, w nagrodę wziął donacyą Kęsowa od Michała Kocha mistrza krzyżackiego, od którego potem Bauzendorffowie Kęsowskiemi nazwani. Zygmunt I też donacyą aprobował; z Prus potem do Litwy się i Żmudzi niektórzy z nich wynieśli. Jan i Jędrzej ludzie rycerscy. Jeden z nich zginął pod Kiesą. Alexander opat oliwski, kościół w Starzynie wymurował. Brat jego Wojciech miał za sobą Elżbietę Zofią Tyszkiewiczównę, z której syn Eustachy Jerzy dworzanin król. Jan, trzeci ich brat, w inflantskich i moskiewskich expedycyach siła postrzałów i ran na sobie wyniósł, za co wziął pewne daniny od króla Władysława IV. Maciej, czwarty brat, w Inflanciech wojując i chorągiew nosząc pod znakiem hetmańskim, na placu poległ. Siostry tych czterech braci: Anna Swiecimska, Barbara Kosowa, Dorota i Zofia panny. Kazimierz 1623. Wojciech starosta krasnosielski, syn jego Jan także starosta krasnosielski, Krzysztof miał synów: Jerzego i Bogusława. Jan chorąży Władysława Donhoffa wojewody pomorskiego, razem z nim mężnie się pod Strygoniem z Turkami ścinając, na placu poległ. *Nies.*

Kęstowicz h. *Kotwica*. Józef syn Jana i Ludomir syn Józefa. Tak wymienia *Spis szl. król. p. 1851-4.*

Kęsztort h. *Lis*, z tą jednak odmianą, że przez strzałę tylko jeden krzyż kładą z podporą i z dwiema gwiazdami, w hełmie zaś dwie trąby. Z tych Sebastyan sędzia z żmudzki, cywuń derwiański 1598. Samuel i Mikołaj w Żmudzi 1621. Sebastyan wojski żmudzki 1648. Sebastyana chorążym żmudzkim pisze *Kojał. in MS.*, o któremsiś bez imienia pisze, że z chorążostwa żmudzkiego posuniony był na województwo mińskie, roku jednak, którego na tem krześle siedział, nie napisał. Alexander 1648. Tomasz 1674 w Żmudzi. Drudzy ich piszą Kiejsztort. Władysław skarbnik żmudzki miał za sobą Elżbietę Oziębłowską. *Niesiecki*.

Kęszycki h. *Nałęcz*. Dom starozakonny w Wielkopolsce, od Nałęczów Szamotulskich początek swój bierze, nazwisko zaś od dóbr Kęszyce w pow. ostrzeszowskim, urosło. *Niesiecki* nie pisze o nich jako o Kęszyckich, atoli akta ostrzeszowskie świadczą (o czem wspomina i sam *Nies.* pod Kęsickimi), że w końcu XVI i na początku XVII w. Jakób *na Kęszycach* pisał się Kęsicki, a potomstwo jego stale już przyjęło nazwisko Kęszycki. Podług Genealogii tego domu, znajdującej się w archiwum Ostrorogów-Górzeńskich w Śmiłowie, Jakób Kęszycki, dziedzic Kęszyc, posełna sejmy, miał za sobą Jerzykowską h. *Ostoja*, z której dwóch synów: Bartłomiej *(Volum. Leg. 1616)* i Łukasz, wojownik przeciwko Szwedom 1626-1628; tego z Górzewskiej Zarembianki trzech było synów: Wojciech, Stefan i Seweryn starosta obornicki, dworzanin i sekretarz król. *(Akta gr. pozn. 1680)*, ten z Zofią *z Gogolewa* Rosnowską miał synów dwóch: Władysława i Benedykta, od którego dwie główne idą linie Kęszyckich. I tak: **Starszą linię** rozpoczyna Władysław *na Wrzostkowie i Babinie (Akta gr. pozn. 1680)*, który z Katarzyną Czerniewską h. *Sreniawa*, miał syna Władysława *(Akta gr. pozn. 1717)*, ten miał za sobą Teofilę Biegańską h. *Leszczyc*, z której trzech synów zostało: 1) Józef, którego syn Floryan bezpotomny, 2) Paweł, którego z Naramowskiej syn Samuel miał z Zadorską córkę Zuzannę (czy też Apolonią) za Wojciechem Bojanowskim i syna Maryana pułkownika wojsk kor. (podług naszych notat z akt Heroldyi król. polsk. miał tenże Samuel i drugiego syna Ignacego, po którym z Anny Psarskiej dwóch synów zostało: Walenty Jan i Józef, obaj legitymowani w Heroldyi król. polsk) i 3) Franciszek, pułkownik wojsk kor. *(akta pozn. 1757)*, który podpisał elekcyą króla Augusta II z woj. kaliskiego (mylnie zatem p. *Zychliński w Zł. ks.* świadczy, jakoby ten Franciszek podpisał elekcyą Leszczyńskiego, któremu później miał towarzyszyć do Francyi), ten miał za żonę Katarzynę Święcicką kasztelankę sandecką, z Stępkowskiej wojewodzianki kijowskiej urodzoną, z której oprócz córki Magdaleny za Bogusławem Bojanowskim szambelanem kr., sędzią pokoju pow. krobskiego — sześciu zostało synów: Ignacy szambelan król., Józef, Franciszek, Władysław (ci dwaj bezpotomni), Jan Nepom. z N. Drogońską miał syna Franciszka (tego z Kuczborskiej syn Leonard) i Marcin

(ur. 1828) pułkownik wojsk kor., kawaler orderu św. Stanisława, który się wyniósł na Podole, nabywszy tam dobra Dźwinogród i Dźwinaczkę: trzykrotnie zawierał śluby małżeńskie: *1mo voto* z Ewą Rychłowską, wdową po Szymanowskim, *2do voto* Annę Komarównę, *3tio voto* Bukowską, wdowę po Komorowskim; z pierwszą miał córkę Karolinę za Dominikiem Magnuszewskim i syna Teodora *na Dźwinogrodzie*, oficera wojsk saskich (tego z Anny Starzyńskiej syn Alexander *na Dźwinogrodzie*, z Jadwigą Lipską h. *Grabie*, ma synów dwóch: Władysława i Teodora), z drugiej zaś dwóch synów zostało: Paweł († 1854) dziedzic dóbr Wołkowice w Galicyi, kapitan wojsk polsk. z r. 1831, kawaler krzyża wojskowego, ten z Bronisławą Horodyską bezpotomny i Józef dziedzic dóbr Dźwiniaczki i Babiniec w Galicyi, adjutant jenerała Dwernickiego w r. 1831, kawaler krzyża wojsk., ten zaślubił Józefę Horodyską, z której oprócz córki Heleny za Eugeniuszem hr. Koziebrodzkim, dwóch zostało synów: Franciszek Ksawery † 1869 *ster.* i Marcin dziedzic dóbr Dźwinaczka i Babińce w Galicyi, Sieciechowice w król. polsk., wyniesiony w r. 1875 do godności hrabiów rzymskich przez Ojca ś. Piusa IX, komandor orderów Grobu ś. i ś. Grzegorza, ten zaślubił w r. 1874 Helenę hr. Rey. **Młodszą linię** rozpoczyna Benedykt (młodszy syn Seweryna i Rosnowskiej), chorąży pancerny 1673, którego syn Jan Jakób z Kraszewskiej urodzony, dworzanin i sekretarz króla Leszczyńskiego, miał za sobą Teofilę Kwilecką, z której został syn Franciszek Ksawery dziedzic dóbr Błociszewa i Lginia, poseł na sejmy, marszałek trybunału kor. 1783, wojewoda gnieźnieński, starosta mosiński, rotmistrz chorągwi kor. nadw., kawaler orderów Orła Białego i św. Stanisława, — ten miał za sobą dwie siostry rodzone, Ludwikę (z tą *ster.*) i Barbarę Kwilecką, z której prócz córek dwóch: N. za Wilczyńskim i N. za Lambertem Raszewskim — zostało dwóch synów: Jakób pułkownik wojsk polsk., który z Brygitą Bnińską, wdową po Gąsiorowskim Tomaszu, miał (a więc mylnie *Kosiński* bezpotomnym go czyni) córkę Izabelę za Konstantym hr. Bnińskim — i Kalikst dziedzic dóbr Błociszewa i Lginia, szambelan dworu pruskiego, który z Nimfą Modlibowską miał synów dwóch: Franciszka Ksawerego, szambelana dworu pruskiego (ten z żoną z domu Coindé ma syna N. oficera w armii pruskiej) i Jana Nep. dziedzica dóbr Błociszewo, który z Chłapowską miał synów dwóch: Stefana i Józefa ożenionego z Wandą Swinarską: ich syn Zygmunt.

Ketler książę. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kętrzyński h. *Cietrzew*, w Prusiech. *Niesiecki*.

Keudell *(de)* h. *wł.* Gustaw syn Juliana. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kiciński h. *Rogala*, w kujawskiem. Waleryan pisarz najwyższy skarbu i sekretarz pokojowy król. 1704. Michał sekretarz król. 1703. Któryś z nich był deputatem na trybunał kor. 1701. To *Niesiecki*, tylko że herbu ich wcale nie położył. *Krasicki* kładzie Kicińskiego pisarza najwyższego skarbowego, który z Niemcewiczówny miał potomstwo, a także Adama wojskiego czerskiego. Michała Kicińskiego sekretarza sejmowego za Augusta III, syn Pius (ur. 1752 † 1828 w Warszawie) poseł i sekretarz sejmowy r. 1782, kasztelan połaniecki r. 1792, senator król. 1817 i sędzia najwyższej instancyi, w r. 1806 do godności hrabiów austryackich wyniesiony, miał za żonę Franciszkę Cieciszowską, z której syn Bruno (ur. 1796 † 1844), dziedzic Ojrzenin (w płockiem), zasłużony literat, zostawił syna Bronisława, ten jak również Roch syn Jana, Stanisław syn Adama i Adam syn Stanisława, są wymienieni w *Spisie szl. król. polsk.* jako legitymowani w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kicki h. *Gozdawa*. Osadza ich *Niesiecki* w woj. płockiem i wymienia (nie wyrażając wcale ich herbu) Tomasza podczaszego trockiego, deputata na trybunał kor. z chełmińskiego 1712 i Kazimierza w zakonie *Soc. Jesu*, który umarł r. 1715. Jan wojewoda ruski, starosta lwowski, umarł bezżenny. Ferdynand arcybiskup lwowski, † 1797; brat jego jeden Szymon Tadeusz starosta sobowicki, umarł bezżenny, drugi Antoni generał artyleryi wojsk polsk., miał synów trzech: 1) Kajetana arcybiskupa lwowskiego, który umarł r. 1812, 2) Augustyna († 1824) starostę krasnostawskiego, posła na sejm 1784 z ziemi zakroczymskiej (*Herb. rodz. szl. 1853*), kasztelana senatora, którego syn Kajetan legitymował się w Heroldyi król. polsk. i Onufrego, który był w r. 1819 wojewodą senatorem, tego córka Teresa i syn Ludwik, adjutant księcia Józefa w czasie wojen Napoleona, kawaler legii honorowej, jenerał wojsk polsk. poległy pod Ostrołęką, z Natalią Anną Bispinkówną miał córkę Ludwikę. Ci się piszą *z Kitek.*

Kicki *Saryusz* h. *Jelita*. (*Kurop.* i *Mał.*) Andrzej z z. wieluńskiej podpisał elekcyą Stan. Augusta.

Kiedrowski h. *Sas*. Jan syn Mikołaja, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — *Krasicki* wymienia Zygmunta komornika z. sieradzkiego. Nepomucen miał za sobą Eufrozynę Iłowiecką.

Kiedrzyński h. *Ostoja*. W kaliskiem ich osadza *Małach.* bez wyrażenia jednak herbu. Alexander syn Franciszka, Andrzej i Walenty synowie Kaspra, Leon syn Floryana, Józef syn Jakóba, Wincenty syn Michała, Kazimierz syn Łukasza, Tomasz syn Michała, Józef syn Łukasza, Adam syn Ludwika, Albin syn Bogumiła, Jan syn Józefa, Cyryak syn Bogumiła, Adam syn Adama, Michał

syn Stefana i Franciszek syn Józefa, ci wszyscy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. i uzyskali przyznanie herbu *Ostoja*; piszą się *z Kiedrzyna*.

Kiedzierski, w rawskiem. Stanisław podpisał elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Kielanowski h. *Pobóg*, w Podgórzu. Wojciech opat świętokrzyski r. 1582. N. była za Janem Wielopolskim. Samuel z Burzynu (bo jednaż ich dzielnica była z Burzyńskiemi h. *Pobóg*) i z Kielanowic, ostatni z tej familii, † 1639, którego córka za Pawłowskim Stanisławem pisarzem gr. bieckim; miał on za sobą wdowę po Marcyanie Leśniowskim. *Nies.*

Kielbowski h. *Orla*, w Wielkopolsce. N. Kielbowska Jana Smarzewskiego małżonka. *Nies*

Kielcewicz. *Kurop.* i *Małach.*

Kielecki. Władysław z woj. połockiego strukczaszy królewski podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — Ci podobno używają herbu *Sulima*.

Kiełbasa h. *Nałęcz*, patrz **Gosławski.**

Kiełbicki. *Kuropatnicki* i *Małach.*

Kiełczewski h. *Abdank*, w lubelskiem. Jan sędzia lubelski 1436. Kiełczewska Dusilówna była za Jędrzejem Borzęckim około r. 1532. Z tych niektórzy do Litwy się przenieśli, jak Stanisław pisarz z. w woj. brześciańskiem 1648. N. starosta stokliski, miał za sobą Pacównę, siostrę podkanclerzego lit., z tej synowie: Jędrzej, Mikołaj i Jan, pierwsi młodo pomarli, Piotr i Michał 1700. Jan Krzysztof Skarbek marszałek p. kowieńsk. 1674. Piotr, Remigian, Paweł i Remigian podsędek lubelski 1648, córka jego była za Samuelem Mikułowskim sędzią z. radomskim, synów także pięciu zostawił: pierwszy Stanisław cześnik lubelski, od którego syn Jan Kazimierz 1675, drugi Remigian podsędek także lubelski, żona jego Anna Domaszewska, z tej córki: Petronela za Stanisławem Rostkowskim, Apolonia za Piotrem Hadziewiczem i syn Antoni chorąży lubelski (ten miał syna Tomasza chorążego lubelskiego, którego potomstwo zostało: córka jego zakonnica pod regułą św. Teresy w Lublinie, druga Radecka chorążyna horodelska i synowie: Alexander Józef, Floryan i Michał) i piąty Teodor, którego syn Józef w zakonie Soc. Jesu w Lublinie † 1714. A przedtem Kazimierz magistrem w Gdańsku † 1666. Karol od ś. Ducha przeor grodzieński 1681. Kiełczewska była za Felicyanem Bielskim h. *Jelita*. Antoni miał za sobą Joannę, córkę Pawła Bielskiego stolnika lubelskiego. Dwóch Kiełczewskich pod usarskim znakiem Mikołaja Potockiego hetmana polnego służyli. *Nies.* — Byli i w Litwie Kiełczewscy. W r. 1778 Antoni sędzia z. rzeczycki. Leon stolnik rzeczycki. To *Kras*, ale dodaje, iż nie wie czy tego herbu. — Kiełczewski Jan Skarbek stolnik urzędowski, w r. 1744 dobra Chrzesne i Wujówka po ojcu swym Remigianie odziedziczył. — Antoni w r. 1752 dobra Kamieniec i Wólkę w woj. brzesko-kujawskiem i Michał w r. 1769 dobra Podpunie w woj. trockiem dziedziczyli *(Herb. rodz. szl. 1853.)* Antoni syn Remigiusza, Alexander syn Antoniego i Józef syn Jana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kiełczewski h. *Pomian*, w Wielkopolsce dom starodawny, a podobno przodkowie ich Kielcami się przedtem zwali. Kielc wojski sieradzki 1436. Gabryel proboszcz w Strzelnie 1593. Jerzy ojczyźnie dobrze zasłużony. Wacław kasztelan łęczycki 1625. N. miał za sobą Izabelę Karnkowską wojewodziankę płocką, wdowę po Garwaskim. Jan podstoli kaliski posłował na sejm 16[illegible]3, córka jego była za Jędrzejem Pstrokońskim. Jan skarbnik kaliski, poseł na konwokacyą 1632. Krzysztof komisarz z sejmu 1627 do lustracyi dóbr królewskich w Wielkopolsce. N. stolnik poznański 1633, któremu Rzeczpospolita pięć tysięcy wyliczyć kazała. Stanisław 1648. Bartłomiej Marcin, syn Stanisława Antoniego, z Małgorzaty Przyłupskiej h. *Róża* 1701. Felix w z. chełmińskiej 1699. Józef burgrabia przedecki, deputat na trybunał kor. 1728. N. miał za sobą Wiktoryą Kaczkowską, N. Annę Iwańską, N. Obodzińską, która potem poszła za Bobrownickiego. *Niesiecki.* — Jan Zygmunt *z Kiełczewa* Kiełczewski skarbnik kaliski, miał za sobą Zofią Łętkowską, z której zostało synów czterech: 1) Dominik sufragan chełmiński, kanonik krak. 2) Roch stolnik kowalski, z Joanną Trzebińską zostawił dwie córki: Katarzynę za Kazimierzem Borzęckim cześnikiem szadkowskim *ster.* i Monikę za Bazylim Połockim, z której potomstwo. Synów także było dwóch: Andrzej szambelan JKM., ten z Zuzanną Domaniewską podczaszanką piotrkowską spłodził syna Wincentego, drugi Gabryel *na Jeszewie* dziedzic, szambelan JKM., ten *1mo voto* z N. Moszczeńską kasztelanką inowrocławską *ster.*, *2do voto* z N. Trzcińską chorążanką kruświską miał synów dwóch: Ignacego i Walentego. Tenże Roch stolnik kowalski, *2do voto* z Teofilą Korytowską spłodził córkę Restitutę i synów dwóch: Kaspra na *Czestkowie* dziedzica i Franciszka na *Kiełczewie* dziedzica. 3) Antoni z Anną Jarnowską h. *Topór* spłodził córek pięć: Maryannę Moszczeńską, Łucyą ksienię w Toruniu u Benedyktynek, Annę Morzycką, Teresę Chrząszczewską i Maryannę Bogusławską, syna jednego Dominika szambelana, ten *1mo voto* z Zakrzewską *ster.*, *2do voto* z Michałowską sędzianką krak. ma syna Tomasza, córkę Petronelę i 4) Jan chorąży kowalski z Balbiną Turską stolnikówną sieradzką spłodził Józefa chorążego kaliskiego, kawalera orderu ś. Stanisława, Koźminka itd. dziedzica, który wszedł w śluby małżeńskie z Salomeą Walewską chorążanką piotrkowską, z tą zostawia potomstwo: córek dwie, Magdalenę i Weronikę i synów cztery: Felixa, Alexandra w wojsku pruskiem oficera, Michała i Antoniego. To *Wielądko.* — W r. 1778 Szymon kanonik kujawski. Michał stolnik przedecki. Leonard kanonik krakowski i archipresbiter P. Maryi. *Kras.*

Kiełpiński h. *Rogala*, w Mazowszu, a ztamtąd niektórzy na Podolu, inni w Prusiech osiedli. Jakób 1580, pobórca w z. zakrocimskiej 1590. Paweł z Golskim wojewodą ruskim w różnych expedycyach doświadczonego męztwa. Brat jego Krzysztof pojąwszy Makowiecką, na Podolu osiadł. Adam kanonik wileński. Gabryel, Adam, Felicyan, Wacław w z. warszawskiej 1648. Adam w z. zakrocimskiej 1674. Ci co są w Prusiech piszą się Kiełpińscy Mantywłowie, z tych Jędrzej w zakonie Soc. Jesu. *Nies.*

Kiełpsz. Jerzy z pow. wilkomierskiego podpisał elekcyą Jana III. Stanisław 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Franciszek obożny bracławski. Jan regent gr. bracławski. *Kras.*

Kiemlicz h. *Rawicz*, z dawna dziełami rycerskiemi ta familia wsławiona, jakoż wspomina *Kromer* pod r. 1432 sławnego rotmistrza Kiemlicza, że za jego powodem znaczne wojsko Litwy pod Morachwą na głowę porażono. Tomasz dwie córki zostawił, jedna z nich była za Wolińskim wojskim kamienieckim, druga Zofia *1mo voto* za Alexandrem Babskim, *2do voto* za Wydżgą podsędkiem lwowskim. *Nies.*

Kieniewicz. *Kurop.* i *Małachowski.*

Kieniszko. Dawid z wileńskiego podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza.

Kierber. *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Kierciński, w pow. pińskim. Łukasz podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Kierdej h. *Bełty*, patrz **Jodzieszko.** Dom starożytny w województwach wileńskiem i trockiem. Z tych Jan Kierdej Radziwonoski z Wołowiczówny urodzony (jako i bracia jego Władysław, Eustachy i Hieronim) pisarz z. oszmiański 1629. Władysław sekretarz król., podstoli grodzieński, potem regent kancelaryi wielkiej i marszałek izby poselskiej na sejmie 1639. Hieronim w zakonie Soc. Jesu, Eustachy kasztelan żmudzki, córka jego Krystyna za Janem Oziębłowskim wojskim grodzieńskim, syn zaś Jan Kazimierz umarł kasztelanem trockim 1685, syn jego Władysław Antoni marszałkowicz grodzieński 1674. Floryan Stanisław starosta filipowski tegoż czasu. Jakób w mińskiem 1632. Kazimierz Jan w trockiem 1648. Szczesny 1700. *Niesiecki.* — Konstytucya sejmu 1677 r. wspomina, jako Stan. Floryan Kierdej starosta filipowski poniósł śmierć pod Żarnowcem w obronie ojczyzny. Taż sama konstytucya sławi zasługi ojca jego Jana Kazimierza i nadaje jedynakowi *sub minorennitate* zostającemu synowi zabitego pod Żorawnem, dzierżawy przewalską i filipowską w pow. grodzieńskim do lat czterdziestu. *Kras.* — Eustachy kasztelan miński r. 1795. Alexandra Kierdeja cześnika oszmiańskiego i Anny Owsianej córka Helena była za Mateuszem Römer. Pudencyanna, córka Jana Kazim. marszałka grodzieńskiego, za Stefanem Wilh. Römer.

Kierdeja h. *wł.* Z tego domu był Hryczko Kierdejowicz kasztelan lwowski, a potem wojewoda podolski, † 1461, pisał się z Pomorzan, tego potomstwo różne sobie nazwiska przybrało: *Hoscki*, *Koziński*, *Dziusa*, *Czaplic*, inni przy dawnym Kierdejów imieniu zostali; z tych Anna Kierdejówna była za Mikołajem Fredro podkomorzym. Piotr i Mikołaj ziemianie wołyńscy 1528. Prokop zabity pod Horyniem. Wacław chorąży wołyński. Roman Hrehorowicz starosta włodzimirski, podkomorzy kijowski, rotmistrz król. za Zygmunta III. *Nies.*

Kierglewicz albo **Giergelewicz** h. *Topór*. Franciszek syn Jana. *Spis szl. kr. p. 1854.*

Kierekiesz. Jan dla wojennych zasług nobilitowany 1662. *Nies.* — W r. 1778 Antoni łowczy winnicki. *Kras.*

Kierkiło. Jędrzej obożny wilkomierski podpisał elekcyą Jana III. Władysław starosta szyjcki 1732. *Nies.*

Kierło h. *Płomieńczyk*, to jest: trzy lwie głowy żółte z grzywami najeżonemi w prawą tarczy obrócone, u każdej z nich gęba szeroko otwarta, język wywieszony, w polu błękitnem, dwie podle siebie na górze, jedna pod niemi, z hełmu pół lwa. *MS. Ks. Kojał.* powiada, że każda z tych głowa płomieniem wybucha, w hełmie zaś ich składa dwie trąby myśliwe z prążkami i wiązaniem srebrnem, na krzyż złożone, zowie zaś ten herb *Płomieńczyk sowity*. Ludwik Kierło szlachcic saski, dworzanin Rudolfa cesarza, gdy w bitwie z Francuzami zabił sławnego grafa, który za herb lwią głowę ogień wybuchającą nosił, pasowany od tegoż cesarza na jego koronacyi na rycerstwo i *Eques Auratus* uczyniony za łaską cesarską, ojczysty herb trąby dwie na hełm podniósł, a w tarczy począł używać herbu grafa zabitego. Synowie jego: Maciej Kierło długo służył w wojsku krzyżackiem w bitwie z Litwą zabity 1344, Olbrycht po takiejże służbie za mistrza krzyżackiego Henryka de Kniprod, w Prusiech osiadł i ożenił się; z przywileju danego w r. 1354 znać, iż miał synów trzech: Henryka, Michała i Ludwika: Michał i Ludwik polegli na placu, kiedy Władysław Jagiełło krzyżacką potęgę starł na głowę 1410, Henryk, nie mogąc się dosłużyć żadnej nagrody u Krzyżaków i ojcowskich zasług odzyskać, przeniósł się do Jagiełła króla, jako się znajduje w przywileju pisanym 1479; zostawił synów Olbrychta i Teodora. Teodor znowu się do Krzyża-

ków udał i u nich na wojnie zginął. Olbrycht zaś pułkownikiem był królewskim u Kazimierza Jagiellonowicza 1457, synowie jego: Ludwik, Henryk i Ernest, który dziecięciem umarł. Henryk w wojsku kor. pod Chojnicami poległ. Ludwik po długiej wojennej służbie wziął w małżeństwo Machwiczankę wojewodziankę pomorską, z której zostawił syna Ludwika, ten dworzaninem będąc i rotmistrzem u królów Olbrychta Alexandra i Zygmunta I, na piotrkowskim sejmie indygenat otrzymał 1528, gdzie mu król Zygmunt odmienił herb, za jednę lwią głowę, trzy w herbie nadał, tym kształtem jak się wyżej mówiło; był starostą grębowskim; z dwóch synów jego Teodor młodo umarł, Michał zaś dworzanin król., starosta starogdyński pojął Chełchołowską h. *Kruczek*, która mu spłodziła czterech synów, z tych Ernest młodo w cudzych krajach świat pożegnał, Jan w Holandyi pod książęciem Auryakiem żołnierską służąc zabity, Dadzibog był podkomorzym czerniechowskim, dworzaninem Zygmunta III, pojął Krystynę Wołowiczównę starościankę, z której córka poszła za Dominika Kazanowskiego kasztelana, syn zaś Gabryel marszałek starodubowski, służył na expedycyach wołoskich i pruskich, miał za sobą córkę Krzysztofa Kiszki wojewody witebskiego, zostawił synów, z których Jędrzej kwitnął 1674, Kazimierz czwarty syn, młodo w Wiedniu na naukach umarł. *Niesiecki.*

Kiermański gonił z kopją na weselu Zamojskiego z Batorówną r. 1583. *Niesiecki.*

Kiernicki h. *Kierdeja.* Onufry regent gr. nowomiejski 1778. *Kras.* — Wincenty syn Franciszka legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Kiernoski h. *Junosza.* Paweł kasztelan gostyński miał za sobą Annę Dzierzgowską kasztelankę ciechanowską. *Nies.*

Kiernowski h. *Sulima*, pisali się z Kiernozia. Anna Kiernowska była małżonką Felixa Sierpskiego kasztelana rypińskiego h. *Prawdzic.* *Niesiecki.*

Kierski h. *Jastrzębiec*, atoli z tą różnicą, że na hełmie jastrząb w pysku pierścień trzyma, nie podkowę. W Wielkopolsce kwitną. Michał z Katarzyny spłodził synów trzech: Wincentego, Wawrzyńca i Piotra, z tych Piotr umarł *ster.*, Wawrzyniec stan sobie duchowny obrał, Wincenty ożenił się z Katarzyną Łukomską, z której dwie córki: Barbara panną umarła i Anna Sobocka; po Łukomskiej pojął Barbarę Przecławską, z którą miał dwóch synów: Stanisława kanonika poznańskiego i sandomierskiego 1574 i Macieja, żona tego Małgorzata Szołdrska, druga Barbara Łącka, z tej potomstwo: Wojciech, Stefan, Alexander, Zofia, Małgorzata i Anna. Stanisławowi Barbara Brodnicka urodziła syna także Stanisława. Alexander miał za sobą Katarzynę Marszewską, która mu trzy córki powiła, jednę Dobiejowską, drugą Annę Kucharską, trzecią Zofią Twardowską, synów zaś czterech: Krystyana, Wojciecha, Franciszka i Stefana Soc. Jesu. Krystyan posłował na sejm 1678, potem kasztelan rogoziński, *1mo voto* z Anną Rogalińską kasztelanką miał trzy córek: Maryannę *1mo voto* za Zakrzewskim, *2do voto* za Władysławem Skórzewskim pułkownikiem, Juliannę za Gostkowskim, Franciszkę za Baranowskim i syna Samuela, który młodo umarł, zostawiwszy z Maryanny Zakrzewskiej syna jednego Emeryka. Drugim ślubem Krystyan z Pigłowską pisarzówną nakielską żył bezpotomnie. Wojciech, drugi syn Alexandra, brat Krystyana, z pierwszej żony Mielżyńskiej miał dwóch synów: Krzysztofa i Ignacego, z drugiej Kęszyckiej tyleż, tj. Marcina starostę mieścickiego, który młodo umarł w Paryżu i Alexandra, którego z Teresy Marszewskiej kasztelanki przemęckiej syn Józef. Franciszek, trzeci syn Alexandra, z Marszewską spłodził dwie córki: Annę *1mo voto* za Zakrzewskim, *2do voto* za Krzysztofem Koszuckim i Jadwigę za Alexandrem Bilińskim podstolim pozn. Wawrzyńcowi Włoszynowska zrodziła syna Krzysztofa, ten *1mo voto* miał za sobą Zawadzką, z nią córkę Petronelę Tyminiecką i synów dwóch: Stanisława i Adama; *2do voto* Maryannę Ponińską, siostrę rodzoną Hieronima kasztelana gnieźn., z nią córkę Zofią Złotnicką i syna Józefa; *3tio voto* Morawską, siostrę rodzoną Jana kasztelana przemęck., z nią córkę Teresę Krzyżanowską. Stanisław, syn Krzysztofa, pojął Kaliszkowską, z niej córek dwie: Łakińska i Trąmbczyńska, tyleż synów. Adam drugi syn Krzysztofa, pojął Teresę Strzałkowską, z niej córka Rozalia i synów pięciu: Ludwik, którego żona Walknowska, Józef, Krzysztof, Jan i Michał. Józef, trzeci syn Krzysztofa, *1mo voto* z Urszulą Malechowską, córką Jana kasztelana kaliskiego, miał syna Ignacego; *2do voto* z Konstancyą Baranowską h. *Ostoja*, wdową po Złotnickim, miał syna Walentego w zakonie Soc. Jesu i córki dwie: Franciszkę i Wiktoryą. Jan burgrabia poznański, którego z Borkowskiej córki dwie: Barbara Parczewska i Katarzyna Dobrzycka, syn zaś Michał, z Hozyuszówny siostry rodzonej biskupa pozn. zostawił syna Józefa. Wojciech, brat rodzony Jana burgrabiego, tego z Zajączkówny sędzianki, trzech synów: Wojciech, Wacław i Michał; od Wojciecha z Cikowskiej została córka Barbara Moraczewska, od Wacława z Wysłowskiej syn Kazimierz i córek dwie: Maryanna i Małgorzata, od Michała synów dwóch: Jan i Wojciech, Jan *ster.*, Wojciech z Budziejowskiej ma dwóch synów: Jana i Antoniego. Władysław, brat rodzony Jana burgrabiego pozn. i Wojciecha, spłodził syna Stanisława dziekana katedraln. pozn., był deputatem na trybunał kor. 1695. *Niesiecki.* — Wyżej wspomniony Józef, syn Michała z Hozyuszówny urodzony, był biskupem przemyskim † 1783.

Dom ten kwitnie po dziś dzień w Wielkopolsce, z którego Teodor dziś żyjący, ma za sobą Władysławę Jaraczewską.

Kierszański h. *Łuk napięty*, w pow. upitskim. *Niesiecki.*

Kierznowski h. *Pobóg*, w Litwie. To nasi pisarze, atoli *Ks. Kojał. in MS.* twierdzi, że herbu *Jastrzębiec* zażywają, tylko że nad podkową i krzyżem trąbę myśliwską kładą, a na hełmie trzy pióra strusie. — Jan podwojewodzi nowogrodzki 1616. Jędrzej w nowogrodzkiem, Abraham w ruskiem, Bernard w wołyńskiem 1632. Jan sędzia gr. słonimski, poseł na sejm 1647. Mikołaj 1648. Gabryel towarzysz usarskiej chorągwi wojewody wileńskiego, otrzymał na sejmie r. 1662 dobra Trostyn dziedzicznem prawem. Jan wojewoda nowogrodzki, posłował na sejm 1661. Eleonora, siostra jego, była za Janem Samuelem Korsakiem sędzią z. nowogr. 1676, córka zaś jego była za Mikołajem Haraburdą. N. za Bazylim Bakanowskim. Kasper, Krzysztof, Mikołaj podczaszy lidzki, Michał 1674. Katarzyna synowica wojewody nowogrodzkiego, żona Krzysztofa Misztolta podczaszego inflantskiego. Kazimierz 1710. Jan podstoli starodubowski 1700. *Nies.* — Roku 1778 N. sędzia gr. brański. *Kras.* — Gniazdo domu tego dobra Kierznowo w z. bielskiej, ukazuje się w aktach z. brańskich od r. 1537.

Kierzkowski h. *Jastrzębiec.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. suraskich od r. 1515, gniazdo jego dobra Sadokrzewo albo Kierzki w ziemi bielskiej, zkąd i nazwisko Kierzkowski początek swój wzięło. *Kap. Milewsk.*

Kierzyński h. *Niesobia*, w kaliskiem, od Krzywosądów idą, bo w księgach gr. ostrzeszowskich w r. 1442 Jana Krzywosąda wspominają te dobra dziedziczne Myjomice i Kierzno i w r. 1587 Krzywosądowie dzielili się dobrami Myjomice i Kierzno. W r. 1609 już ich zowią Kierzyńskiemi tamże. W r. 1617 Jędrzej z Krzywosądów podpisał się w pewnej tranzakcyi w tymże grodzie. Kierzyński miał za sobą Gorajską. Kazimierz i Józef bracia rodzeni 1697. Alexander 1724. *Niesiecki.*

Kieszczyński h. *Niesobia.* Hipolit syn Bonawentury, Konrad i Piotr synowie Hipolita. *Sp. szl. k. p.*

Kieszkowski h. *Krzywda*, w radomskiem. Tomasz 1649. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jan komornik gran. chęciński. W r. 1788 N. regent radziejowski. *Kras.* — Piszą ich również Kierzkowski. Z tych Stanisław syn Bartłomieja, Napoleon i Łukasz synowie Leona — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kietlicz h. *wł.* Od książąt bremeńskich początek swój biorą. Henryk arcybiskup gnieźn. † 1219 i Henryk drugi Kietlicz arcybiskup gnieźn., syn Teodoryka bremeńskiego książęcia, z Eudoxyi Polki spłodzony, jako mówi *Kromer lib. 7*, z Eudoxyi księżny mazowieckiej jako *Papr.* i *Biern.* Adam Kietlicz z kanonika lubuskiego na biskupstwo lubuskie wyniesiony. Kasper Baro a Kietlicz gubernator księstwa głogowsk. około r. 1570. *Niesiecki.*

Kietlicz h. *wł. 2do.* Za króla Zygmunta Augusta przybył do Polski Lenard Kietlicz Liber Baro de Malneicz, czy de Manech, najprzód dworzaninem był królewskim czas niemały, potem rotmistrzem w Inflanciech, kędy się odważnym żołnierzem pokazał, osobliwie pod Lenwartem i na innych miejscach, za co dano mu starostwo kremoneńskie w Inflanciech. Fryderyk Baro a Kietlicz. Franciszek 1682. *Nies.*

Kietliński h. *Odrowąż*, w sandomierskiem i podlaskiem, jednejże dzielnicy z Płoszowskiemi. Stanisław opat witowski 1593, tenże czy inszy opat witowski, ale go już Maciejem zowią, *Acta Synodu Piotrkowskiego 1577.* Hieronim, Jacek, Franciszek, Seweryn z Odrowązka kwitnęli 1654 r. Maciej regent gr., Stanisław i Stefan 1674. N. wojski sandomierski, sędzia radomski, miał za sobą Joannę Konarską miecznikównę sandomierską, N. Hadziewiczównę. *Nies.* — W r. 1788 Franciszek łowczy radomski. *Kras.*

Kietułka. Piotr ziemianin wołyński 1528. *Nies.*

Kiewlicz h. *Leliwa*, w wołyńskiem, piszą się z Biesiad. Krzysztof pułkownik mężny, pod Piątkiem przeciwko Kozakom, pod Byczyną, Gdańskiem i Bussą znaczne dał dowody męztwa swego. Jędrzej i Gabryel, bracia rodzeni, ludzie rycerscy, z których pierwszy miał za sobą Woroniczównę, ale z nią bezpotomny, drugi Maryannę Kalinowską, córkę Bartłomieja, z niej był syn Tomasz. *Papr. o herbach* sławi męztwo pod Połockiem Kiewlicza rotmistrza. Jan w ks. litewskiem 1700. *Nies.*

Kiewnarski h. *Lubicz.* Franciszek kanonik katedralny płocki. Jan stolnik parnawski, brat Franciszka, z matki Juszkiewiczówny h. *Księżyc* urodzony, żona jego Elżbieta Żardecka h. *Ciołek*, córka Marcelina za Czerniechowskim podkomorzym. *Nies.*

Kieysztor h. *Lis. Malach.*

Kieysztucz herb. Jestto pogoń księstwa litewskiego.

Kieyzgało w r. 1413 starosta żmudzki z Rumboldem Wolimuntem i z bracią swemi rodzonemi, wespół z innymi panami lit. 1401 wieczny pokój Litwy z Polakami zawarli. Michał kasztelan wileński i starosta żmudzki z bratem swym Janem, od Stanów księstwa litewskiego wysłani do Polski po-

siami, Kazimierzowi królowi księstwo ofiarowali. Stanisław, syn Mikołaja, stolnik litewski 1547 miał za sobą Annę, córkę Radziwiła Jana hetmana lit. *Niesiecki.* — Ci herbu *Łabędź* używają.

Kijankowski h. *Syrokomla. Kuropatn.* i *Małach.* — Melchior syn Kazimierza i Stanisław syn Ludwika, Józef, Alexander, Bogumił, Jan, Bronisław, Maryanna i Walentyna, dzieci Antoniego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kijanowski. Jakób Kazimierz skarbnik i rotmistrz oszmiański 1700. *Niesiecki.*

Kijański h. *Gryf*, czy **Kijeński,** w krakowskiem. Fryderyk wziął w dożywotnią przyjaźń Barbarę Zbylitowską, z tą tylko jednę córkę zostawił Maryannę Nidecką, która *2do voto* była za Stefanem Krzepickim. *Niesiecki.*

Kijeński. *Kurop.* i *Małach.*

Kijewski h. *Świerczek*, w poznańskiem woj. *Niesiecki.*

Kiński h. *Syrokomla*, w lubelskiem i brześciańskiem, piszą się z Kijan. Jan łowczy lubelski 1451. Jan sędzia lubelski, Piotr sędzia łukowski, tenże czy inszy kasztelan zawichojski. Michał z Szczekockiej urodzony, dziedzic na Kijanach, Krzesimowie i Górce, z Meglewskiej h. *Lewart* zostawił córkę Krzysztoporską i syna Stanisława, temu Mysłowska spłodziła Adama, męża rycerskiego, Jędrzeja w zakonie Dominikanów bakałarza i Floryana. Jędrzeja (podobno raczej Adama) z Omakowskiej synowie: Kasper, Stanisław, Przecław. Jerzy Kiński z Eufrozyny Dobromirskiej spłodził córkę Teresę za Alexandrem Sokolnickim skarbnikiem i synów trzech: Kaspra cześnika latycz., został się od niego syn i córka; Szymona, ten w zakonie Soc. Jesu i Stanisława w tymże zakonie superiora rezydencyi samborskiej, umarł 1732 w Krakowie. *Niesiecki.* — Do tych zapewne należy Jan historyk ur. 1728 † 1817.

Kijowski h. *Junosza*, w ruskiem woj. Patrz pod **Grochowskiemi.** *Niesiecki.*

Kijowski h. *Lubicz*, w Prusiech, piszą się z Kijowa. *Niesiecki.* — W r. 1424 *Nicolaus de Kije Archidiaconatus. Cod. Dipl. Vol. IV fol. 119. Kras.*

Kijowski h. *Ogończyk.* Wojciech krakowski, kujawski i warmiński kanonik, † 1506. Drugi Wojciech kanonik krakowski kwitnął 1560. *Niesiecki.* — Wojciech kanonik warmiński, sekretarz Tomickiego kanclerza, od niego do Warmji promowowany r. 1530. *Z Manuskryptu Helsberg. Kras.* — Do tych zapewne należy Abraham *de Kijowia*, którego wymienia *Metryka kor. fol. 194* jako nobilitowanego w r. 1507.

Kijuć w trockiem itd. (*Małach.*) Tadeusz regent z. trocki. *Kras.*

Kikul h. *Drogomir*, w Prusiech; tak *Paprocki*, *Okolski* zaś ich pisze Kulik. *Nies.*

Kilczewski. Jan z pow. oszmiańskiego podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Kilewski h. *Sulima*, w Wielkopolsce. Stanisław kanonik gnieźń., dziekan pułtuski † 1550. *Nies.*

Kilski h. *Gryf.* O tych miał ustną relacyą *Niesiecki.*

Kimbar h. *Siekierz*, ale z tą odmianą, że strzałę na tarczy nakształt Kościeszy noszą, atoli u spodu z lewej strony tak rozdarta, że do góry koniec załamania idzie, jak w herbie Siekierz, a z prawej strony na dół takimże końcem obrócona; pole tarczy czerwone, a na hełmie trzy pióra strusie. Jerzy z sejmu 1607 pobórca łanowego w bracławskim pow. Abraham 1634. Gabryel skarbny ks. litewskiego. Jędrzej poseł na sejm z bracławskiego woj. 1653. Krzysztof 1674. *Niesiecki.* — W r. 1788 Józef stolnik upitski. *Kras.* — N. Kimbar poseł na sejm gr. 1793. *Niemcz.*

Kinarzewski. Janusz podwojewodzy kamieniecki 1635. *Nies.*

Kindler. Stanisław. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. p. 1851.*

Kinicki h. *Prawdzic*, w bełzkiem i mazowieckiem. *Niesiecki.*

Kiniglis herb, patrz **Zając.**

Kiniorski h. *Prawdzic.* Wojciech syn Stanisława. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kirkor h. *wł.* Z tych był N. sędzia z. kijowski, syn jego Jan. Alexandra Janowicza wspomina elekcya Władysława IV, synowie jego: Sylwester, Jan, Jakób i Jerzy Kirkorowie. Samuel w orszańskiem. Sylwestra synowie: Jan, Piotr, Mikołaj Bernardyn, Dominik Dominikanin. Jana podstolego orszańskiego syn Dominik, Piotra synowie Jan i Alexander Jezuita. *Nies.* — Do tych należy Adam Honory, znany pisarz archeolog i wydawca pod imieniem *Jana ze Śliwina.* Antoni i Felix syn Jana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. Z tych jeden był dyrektorem szkoły powiatowej w Biały (na Podlasiu) r. 1855.

Kirsztejn. Jan nobilitowany w *Metryce kor.* 1581 fol. 779.

Kisarzewski. Michał z z. pińskiej podpisał elekcyą Władysława IV. Michał w zakonie Soc. Jesu rządził kolegium owruckie w r. 1664. Rafał skarbnik smoleński, komisarz z sejmu 1717. *Nies.*

Kisiel h. *wł.* Kisielami nazwani od kiszenia chleba, a herb nadany Świętołdyczowi hetmanowi od Włodzimierza Jedynowładcy ruskiego około r. 1040 za przemyślną rycerską sztukę. Kisiel starosta kijowski, jeszcze natenczas, gdy Kijow ruskim książętom hołdował, zginął podczas oblężenia tego miasta od Polaków. Gdy potem królowie polscy ruskie sobie kraje podbili, statecznie przy obronie tej ojczyzny Kisielowie zawsze stawali. Alexander, z księżny Czetwertyńskiej urodzony,

zabity w wojsku Jagiełła króla w potrzebie przeciw Świdrygiełłowi, synowi jego dobra Niskinice i Dorohinice w woj. kijowskiem leżące, król Jagiełło w nadgrodę zasług ojca jego wiecznemi czasy puścił, od tych dóbr jedni się z nich Dorohinickiemi Kisielami zwali. Tychno Mikitowicz Kisiel ziemianin wołyński, o którym *Metr. woł.* 1528, z Myszczanki spłodził dwóch synów: Gniewosza i Piotra. Z tych Piotr był horodniczym witebskim, córek jego było dwie: Maryanna i Anna, ta *1mo voto* za Hurkiem pisarzem z. witebskim, *2do voto* za Gromadzkim, synów zaś trzech: Jan i Eliasz bezpotomni i Mikołaj, dóbr Huszcza dziedzic, podkomorzy derpski, którego z Grudzińskiej czterech synów: Adam Franciszek witebski podkomorzy, Piotr, Michał i Samuel chorąży witebski, wszyscy jednak zeszli bezpotomnie. Gniewosz, drugi syn Tychna, dworzanin Zygmunta I, pod Orsą zginął (bodaj nie był i trzeci ich brat Dymitr z Hulewiczówny urodzony, który w okazyi pod Sokalem mężnie się bijąc, poległ), tego Gniewosza z Tryznianki dwóch się synów zostało. Pierwszy Grzegorz podstoli włodzimirski, na expedycyach moskiewskich wsławiony, spłodził dwóch synów: Adama i Mikołaja. Adam z Brusiłowa umarł wojewodą kijowskim, potomstwa żadnego nie zostawiwszy, Mikołaj brat jego, *na Kisielgrodzie* chorąży nowogrodzki siewierski i starosta czerkaski, rotmistrz pod Gniewem w Prusiech, córka jego Hilarya była za Stępkowskim starostą włodzimirskim, syn zaś Włodzimierz starosta nosowski zszedł z tego świata bezpotomnie. Jan, drugi syn Gniewosza, trzech synów spłodził: 1) Piotra starostę wyszogrodzkiego, 2) Macieja, tego było synów czterech: Jerzy starosta sinnicki spłodził Leona bezpotomnego i Teresę Woroniczową, Jakób, ten spłodził Adama, Franciszka, Jędrzeja i Teodora, wszyscy żyli *steriles.* Michał spłodził Marcina, ale i ten zszedł bez potomstwa. Jan, od tego została się tylko córka Rozalia Kozerska. 3) Alexandra podstolego czerniechowskiego, posła na sejm 1637, ten zostawił córkę Annę, Skipora małżonkę i synów pięciu: Wacława bezpotomnego, Eliasza, Benedykta, Jarosława i Włodzimierza, który spłodził także pięciu synów: Stefana, Jana, Mikołaja, Samuela i Teodora. Grzegorz podsędek włodzimirski miał za sobą Teodorę Iwanicką. *Niesiecki.*

Kisielewski h. *Jelita.* Piotr syn Jana, Fortunat syn Piotra i Władysław syn Hieronima, legitymowali się w Heroldyi król. polsk., a Piotr Czaryn (herb jego nie wyrażony) uzyskał przyznanie w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Kisielewski czyli **Kisieliński** h. *Junosza*, w płockiem. N. była za Wacławem Wadowskim. *Nies.* — Dom to starożytny, wspólnej dzielnicy z Borkowskimi i Rościszewskimi, a nazwisko Kisielewski od dóbr Kisielewo urosło. Są po dziś dzień w król. polsk. i piszą się jedni Kisieliński, inni Kisielewski, z tych Franciszek i Bolesław syn Andrzeja, legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kisielnicki h. *Topór. Niesiecki* krótką o nich podaje wzmiankę, wymienia z nich (bez wyrażenia herbu) Jędrzeja *de Boguście* sędziego łomżyńskiego 1525, Wacława wojskiego z. wiskiej, Jędrzeja 1674 i N., która była za Brodowskim h. *Łada* sędzią z. łomżyńsk. Dom to atoli starożytny, występuje w aktach łomżyńsk. od r. 1465; gniazdo jego dobra Kisielnica w z. łomżyńskiej, zkąd i nazwisko Kisielnicki początek swój bierze. Są po dziś dzień w królestwie polsk., z których Władysław i Stanisław synowie Karola, Stanisław i Franciszek synowie Ignacego, Konstanty, Ignacy i Elżbieta dzieci Adama i Elżbiety Starzyńskiej, Michał syn Wincentego, Teodor i August synowie Jana — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kisielowski. Andrzej w sądzie z. lwowskim, Kasper i Wojciech w sądzie gr. bieckim, Krzysztof w sądzie z. pilźnieńskim — uzyskali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa r. 1782.

Kiski h. *Leliwa.* Piotr z Ravenburgu † 1571. *Niesiecki.*

Kiślański h. *Kisiel.* O tej rodzinie, pochodzącej jak się zdaje ze starożytnego na Litwie domu Kisielów, obszerniejszą wiadomość (ku czemu zbieramy materyały) odkładając do *Dodatku*, tu się ograniczamy na krótkiej notatce zaczerpniętej z urzędowych źródeł, i tak: Jan Kiślański z Honestą Szwerdłówną miał synów dwóch: Mateusza i Joachima Karola, którzy się legitymowali w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Z tych Joachim Karol z Wyczałkowską miał córkę Emilię za Antonim Olszowskim *z Niechmierowa*, Mateusz zaś zaślubił *in 1mo voto* Antoninę Gostyńską, z której został syn Mikołaj Fortunat, o którym niżej, *2do voto* Maryą Brzeską, z której dwóch zostało synów: Zygmunt, mający z Teodorą Henrich syna Zygmunta i córkę Leokadyą i January, ożeniony z Antoniną Osińską. Mikołaj Fortunat, najstarszy syn Mateusza z Gostyńskiej (ur. 1812 † 1867), dziedzic dóbr Ochotnik, Zamoście i Blanowice, oficer wojsk polsk., kawaler złotego krzyża *Virtuti militari*, prezes rady opiekuńczej zakładów dobroczynnych pow. piotrkowskiego, sędzia pokoju radomskowskiego i członek honorowy deputacyi szlacheckiej gub. radomskiej — zaślubił *in 1mo voto* Emilię Dzwonkowską, *2do voto* Kazimirę Plucińską, z której został syn Edward. Z pierwszej zaś Dzwonkowskiej trzech zostało synów: 1) Karol, dziedzic dóbr Jaworzna w pow. wieluńskim, który z Agnieszką Taczanowską ma synów: Władysława i Kazimierza, — 2) Antoni Łucyan, dziedzic dóbr Woli Blakowej, ten z Joanną Mrozowską ma synów dwóch: Witolda i Felixa i córek trzy: Maryą, Zofią i Helenę — i 3) Władysław Teodor, inżynier, dyrektor Towarzystwa Przemysłowego zakładów mechan. i górniczych w Warszawie, ożeniony z Maryą Sławicką.

Kissowski h. *Radwan*, w z. przemyskiej. *Niesiecki.*

Kiszewski h. *Drya.* Stanisław opat lubiński, sekretarz król. *Nies.*

Kiszka h. *Dąbrowa.* Dom w ks. litewskiem kiedyś znaczny, od Zgierskich h. *Dąbrowa* swoje początki zabrał. *Stryjk. lib. 21 cap. 4* Stanisława Piotrowicza, to jest syna Piotra *) Kiszkę marszałka lit. w r. 1496 kładzie, ten Stanisław był potem wojewodą smoleńskim i wojsku litewskiemu hetmanił. Piotr Stanisław, brat Stanisława, w r. 1533 był kasztelanem trockim i starostą żmudzkim, z temi tytułami podpisał konfirmacyą przywilejów konwentu łuckiego OO. Dominikanów, wziął potem województwo trockie, z tego wstąpił na kasztelanią wileńską, na której umarł 1544, zostawiwszy dwóch synów: Stanisława i Mikołaja, z tych Stanisław wojewoda witebski, wziął to krzesło od Zygmunta I na sejmie brzeskim 1544, który złączył się był dożywotnie z Anną, córką Jana Radziwiła, z tej było dwóch synów: Jan i Stanisław. Mikołaj, drugi syn Piotra, brat Stanisława wojewody witebskiego, wojewoda podlaski 1569, miał za sobą Dulską kasztelankę chełmińską, z której został syn Mikołaj starosta drohicki 1617 i córka za Jerzym książęciem Słuckim. *Zwierciadło Kor. polsk. fol. 14* o Kiszczance wojewodziance podlaskiej pisze, że żyła z Franciszkiem Pety hrabią z Węgier 1598. Jan (Janasz) Stanisława witebskiego syn, najprzód krajczy lit., potem starosta żmudzki i podczaszy litewski, pod który czas pod Wielkiemluki Stefanowi królowi stawił swym kosztem czterysta jazdy i sto dwadzieścia piechoty, umarł kasztelanem wileńskim, zostawiwszy z Elżbiety księżniczki Ostrogskiej wojewodzianki kijowskiej jedną tylko córkę Iwanowską. Stanisław, brat Jana kasztelana wileńskiego, z przyrodzenia głuchy i niemy, podług *Hist. Sap. i Walick.* wojewoda mścisławski, miał za sobą Elżbietę, córkę Pawła Sapiehy kasztelana kijowskiego, z której jedna córka Anna była za Krzysztofem Radziwiłem hetmanem, druga za Krzysztofem Chodkiewiczem wojewodą wileńskim, synowie zaś: Stanisław, Mikołaj, Jan i Krzysztof; z tych Stanisław biskup żmudzki (zaślubił był Konstancyą Ziemowiczównę, ale się to małżeństwo wkrótce rozeszło) † 1626. Mikołaj, najprzód wojewoda derpski, dalej mścisławski, wziął potem kasztelanią trocką, nakoniec podskarbi w. lit., pojął *1mo voto* Helenę z Obor Leśniowolską, wdowę po Stanisławie Stadnickim kasztelanie przemyskim, *2do voto* Barbarę ks. Radziwiłównę, córkę marszałka lit. Albrychta, która zeszła z tego świata 1614, umarł bezpotomnie 1614. Krzysztof wojewoda witebski, trzeci brat wzwyż dopiero wspomnionych, posłował na konwokacyą 1632, zkąd był deputowany do rewizyi skarbu kor., żona jego Elżbieta, córka Mikołaja Sierotki ks. Radziwiła wojewody, wdowa po Tęczyńskim, atoli według *Kojał. in MS.* tylko się trzy córki po nim zostały, jedna była Słuszczyna wojewodzina, druga za Gabryelem Kierłem marszałkiem, trzecia za Tomaszem Zyzemskim podkomorzym. Tu przydaję (mówi *Niesiecki*) że Kiszczanka olyckie dobra wniosła w dom Radziwiłowski. Janusz wojewoda połocki, hetman w. lit., z Sapieżanki urodzony, miał za sobą Krystynę ks. Drucką Sokolińską, córkę Michała wojewody połockiego, która umarła 1640, nie zostawiwszy potomka, ostatni domu i imienia Kiszków zszedł z tego świata w Krzywicach 1653. Lew Kiszka metropolita całej Rusi i władyka włodzimirski, za którego powodem synod władyków greckiej religii szczęśliwie się odprawił, ale nie wiadomo czy do tego należał herbu. *Niesiecki.* — W manuskrypcie Stanisława Łubieńskiego biskupa płockiego, w bibliotece helsbergskiej, jest opisany proces Kiszki z trzema bracią, między którymi wzmiankowany Mikołaj wojewoda mścisławski. Kiszczanka zakonnica Benedyktynka chciała w dziedziczną wziąść posesyą dobra Hardynią, o co wielkie procesy, a nareszcie i gwałty stały się, zabity bowiem Iwanicki podczaszy podlaski, który Kiszczankę siostrę zakonnicy pojąwszy, w posesyi był tej majętności i innych sierot pozostałych po Iwanickich. Biskup płocki przeniósł proces na Lasockich, zabójców Iwanickiego i sieroty przy macierzystych włościach utrzymał. Działo się to w latach 1630 i 1631. *Kras.*

Kiszkowski. Zygmunt z ziemią łomżyńską podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.*

Kitajgrodzki. Mikołaj uzyskał uznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie z. sanockim 1782.

Kitnowski h. *Cholewa*, w Prusiech. Ci są właśnie Umińscy, ale za Krzyżaków jeszcze osiadłszy na chełmińskiej, od dóbr Kitnowa i Kitnówki najprzód z niemiecka von Kintenau albo Kinten, a potem polskim akcentem Kitnowskimi pisać się poczęli. Urszula była za Plemięckim, której bratanek miał za sobą Radomińską, tego zaś syn Białochowską, z tej syn Jan ożeniony z Wierzbowską, z której została się córka Pisieńska pisarzowa z. pomorska i synów dwóch, z tych Piotr spłodził syna Michała, który obożnym będąc generalnym w wojsku cesarskiem, w Węgrzech w batalii zginął, drugi Daniel Kazimierz sądowy z. chełmiński 1648, temu Pisieńska powiła dwie córki: Trzcińską podkomorzynę pomorską i Wąglikowską sędzinę z. człuchowską, synów zaś czterech, z których Fabian chorąży usarski, podczas szwedzkiej burzy pod Kcynią w okazyi mężnie

*) Ten czy inny Piotr Biały Kiszka h. *Dąbrowa* († 1498) występuje w dziejach litewskich jako wojewoda trocki i hetman w. litewski. *Niesiecki* opuścił go pod wojewodami.

poległ. Drugi Jan stolnik chełmski, sędzia gr. krasnostawski, tego z Żółkiewskiej h. *Bończa* potomstwo wymarło. Trzeci Piotr w zakonie Soc. Jesu ś. teologii doktor, potem akademii wileńskiej rektor, nakoniec proboszcz domu professów w Wilnie. Adryan, brat ich czwarty, sędzia z. malborski i podwojewodzy, komisarz król., † 1684, zostawiwszy z Konstancyi Gissówny córkę Kruszyńską Joannę kasztelanową gdańską i synów dwóch, z tych Kazimierz chorąży pomorski, żona jego Maryanna Sartawska i Bogusław chorąży michałowski, sędzia kapturowy starogardzki 1697, ten pojął Maryannę Dziewanowską z Milońskiej urodzoną, ta mu trzy córki powiła: Teresę za Wojciechem Rutkowskim wojskim dobrzyńskim, Konstancyą i Scholastykę za Giżyńskim, tyleż synów: Ignacy dworską się bawiąc bezżenny umarł, Jan marszałkował na generale Grudziądzkim przed konwokacyą w r. 1733. Jakób w zakonie Soc. Jesu, *Niesiecki.*

Kitowski, piszą się z Kitowek. *Niesiecki.*

Kittel. Ernest i Karol *nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Kiwalski. *Nobil. non praec. scart.* w konst. 1768. *Małach.* i *Kurop.* Jan Kiwalski legitymował się w sądzie z. przemyskim 1782.

Kiwerski h. *Jastrzębiec*, w woj. brzeskiem. Karol tamże posiadał wieś Mokrany, którą po jego śmierci synowie Kazimierz i Antoni w r. 1763 sprzedali. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Karol uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1783. Andrzej i Antoni synowie Kazimierza legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kizinek h. *wł. Imo*, na Szląsku, gdzie z domu tego bywali ludzie znacznie zasłużeni książętom swoim i cesarzowi Karolowi V, potem się jeden z nich przeniósł do Polski, od którego, za czasów *Papr.*, był Jan Kizinek mąż biegły w sprawach, od którego został się syn także Jan, ale ten miał tylko jednę córkę Annę, to *Papr.*; atoli *Baran.* powiada, że Jan był za jego wieku w księstwie zatorskiem, człowiek podeszły, ten z Strzalanką spłodził syna jednego, ale go młodo zabito i córek trzy: Zuzannę za Samuelem Gieraltowskim, Barbarę za Palczewskim synem Benedykta, którego Elżbieta Łazińska zrodziła i Marynę za Justymontem. *Nies.*

Klamborowski h. *Jastrzębiec*, w woj. brzesko-kujawskiem. Michał w r. 1692 dobra Arciszewo, Długoszewo dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Franciszek, Tomasz i Andrzej synowie Pawła, Franciszek, Felix i Józefata dzieci Piotra i Maryanny z Ryszkowskich — i Wojciech syn Łukasza legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Klat. Wilhelm pułkownik w wojsku lit. cudzoziemskiem, dla męztwa i odwagi nobilitowany 1662, był potem podczaszym rzeczyckim i podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Klatecki. Andrzej uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. lwowskim 1782.

Klaus Petowt. Tak wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Klausgielowicz h. *Ciołek.* Tak wymienia *Małach.*

Klausgielowicz h. *Kościesza.* Ten sam autor ich wymienia.

Klębowski *Oczkowicz* h. *Jastrzębiec.* I tych *Małach.* wymienia.

Klechowski h. *Doliwa*, a podobno teraz **Klichowski**, w kaliskiem. *Nies.*

Klecki. (*Kurop.* i *Małach.*) Kajetan i Andrzej zaliczeni do szlachty przez magnatów gal. 1782.

Kleczeński *z Kleczan* h. *Strzemię.* Kazimierz, Sebastyan, Adam, Karol i Jan uzyskali uznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie z. pilźnieńskim 1782. Roman i Michał synowie Fabiana, Bazyli syn Sebastyana, Wojciech syn Łukasza i Józef syn Augustyna, legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kleczko. Wojciech starosta kowieński, podpisał przymierze między Witołdem a Krzyżakami 1501.

Kleczkowski h. *Cholewa.* Wojciech, a podług *Starow. in Bell. Sarm. fol. 224* Hieronim, wysłany na posiłek od króla Ferdynandowi cesarzowi, wielkim pędem zbiegł do Austryi, tak że w wielu szląskich i morawskich miastach prędzej się dał widzieć, niżeli słyszeć o sobie że idzie, tam krom innych wielu szczęśliwych potyczek z rebelizującemi heretykami, tysiąc piechoty Fryderyka palatyna niedaleko Horny w pień wyciął, atoli w zasadzki pod Horną napędzony, kulą z muszkietu postrzelony poległ. Jest tego Kleczkowskiego w druku oracya, którą witał Ferdynanda cesarza, *tom 2 mówcy polsk. fol. 72*, ale mu tam Stanisława imię dają. Wojciech podpisał z Prus elekcyą Jana Kazimierza. *Niesiecki.* — W r. 1788 Piotr pisarz z. trocki. Józef podczaszy. *Kras.* — Floryan w r. 1756 dobra Jemielite w z. łomżyńskiej, — Jan i syn jego Stanisław w r. 1770 tamże dobra Susko — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kleczkowski h. *Tarnawa*, w mazowieckiem. Daniel miał za sobą Zofią Górską, z której trzy córki: Maryanna za Żebrowskim, Petronela za Jakóbem Radeckim i Helena za Jerzym Nowickim. Stanisław, Mikołaj, Jan, Ignacy, Szymon w z. nurskiej 1648. Bartłomiej tamże poborcą 1591. Zofia za Michałem Krasińskim. *Nies.*

Kleczkowski h. *Trzaska*, w z. łomżyńskiej. Jakób doktor teologii. Maciej w poznańskiem podpisał elekcyą Władysława IV, ale nie wiadomo czy tego herbu. *Nies.*

Kleczyński h. *Strzemię*, w pilźnieńskim. N. miał za sobą Maryannę z Robotycz Brześciańską, z któ-

rej syn Józef w zakonie Soc. Jesu sławny kaznodzieja † 1725. *Nies.* — R. 1778 N. regent gr. pilźnieński. N. małżonka Dunina starosty zatorskiego. *Kras.* — Tekla za Piotrem Dębno Krzyżanowskim. Są po dziś dzień w król. polskiem; z tych Józef syn Augustyna, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Klein. Jerzy kapitan dragoński dla męztwa nobilitowany na sejmie 1662. *Nies.*

Kleinpolt, *Małopolski.* Stanisław sekretarz król., metrykant kor. 1676 do szlachectwa prerogatywy przypuszczony i z sukcesorami swemi; miał dziada chorążym na dwóch kampaniach moskiewskich doświadczonego i ojca, który u Zygmunta III i Władysława IV był sekretarzem. *Nies.*

Kleist h. *Doręgowski,* w pomorskiem dom dawny, a w wojsku brandeburskiem wielkiemi szarżami znaczni Kleistowie bywali. Piotr i Idzi 1632. Jan poseł na sejm *electionis* z pomorskiego 1697. Franciszek 1699. Katarzyna za Cypryanem Kręskim. *Nies.*

Kleman h. *Brochwicz,* to jest jeleń szary w błękitnem polu, uciekający w prawą tarczy, nad głową jego gwiazda i tem się różni od Brochwicza 2do. Dom to starożytny, dobra ich Stotenfeld w p. człuchowskim. Bartłomiej z Małgorzatą Komirowską spłodził Stanisława. Piotr, Stefan, Jerzy, Krzysztof, Jakób Klemanowie. N. była za Ręczlawskim. *Nies.*

Klembowski h. *Roch,* w z. warszawskiej. Stanisław miał za sobą Barbarę, córkę Piotra Sobola, z niej był syn Franciszek, tego zaś dwóch synów Michał i Antoni. Ci od Pruszkowskich swoją dzielnicę wzięli. *Nies.* — W r. 1778 Jakób wojski łukowski. Karol miecznik warszawski. *Kras.*

Klemensowski Marcin. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* — Jan Paweł uzyskał uznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie gr. lwowskim 1782.

Klement. *Indig.* w konstytucyi 1768. *Małach.*

Klementowski. Anioł w sądzie gr. trembowelskim 1782, syn jego Kazimierz a wnukowie Leon i Tomasz uzyskali uznanie dawnego polsk. szlachectwa w wydziale Stanów r. 1785.

Klemp h. *Strepa.* O tych pisze *Długosz w Liber Benef.* Podług *Rodowodu Domu Stadnickich* Katarzyna Klemp h. *Strepa,* córka szlachcica Krzysztofa Klempa, była za Zygmuntem Stadnickim. Porównaj **Klęp** i **Strepa.**

Klempowski h. *Strzemię,* w krakowskiem woj. *Nies.*

Kleniewski h. *Zagłoba,* w płockiem. Marcin z Klenowa na przywileju Jagiełła podpisany 1421 między kasztelanem poznańskim i sądeckim *(Łaski).* Samuel miał za sobą Lipską h. *Łada* sędziankę. Jakób z wielkiego Kleniowa pobórca w rawskiem, † 1633. Eustachy, Jan, Marcyan, Stanisław 1648. Walenty miecznikowicz rawski w stanie duchownym 1664. *Nies.* — W r. 1778 Stanisław wojski gostyński. W r. 1788 Józef łowczy płocki. *Kras.*

Klęp h. *Strzemię.* Dom starożytny, bo już *Papr.* pisze, iż „Klępowie w woj. krakowskiem dom dawny". *Niesiecki* opuścił, albo raczej pisze ich Klempowski.

Klepacki. *Kurop.* i *Małach.* Józef i Jakób w sądzie z. przemyskim r. 1783, a Ignacy w wydziale Stanów r. 1808 uzyskali uznanie dawnego szlachectwa.

Klepaczewski h. *Jastrzębiec.* W ziemi bielskiej od wsi Klepacze *(Kap. Mil.)* później Klepaczewo nazwanej tego imienia nabyli. Podług dokumentów urzędowych, które mamy tu przed sobą, Franciszek Klepaczewski podczaszy drohicki, miał za sobą Maryą Hordyńską (a nie Horodyńską, jak mylnie pisze *Żychliński w Złot. ks.*), córkę Bazylego z Chojnackiej urodzoną, z której został syn Kazimierz (ur. 1752 † 1798) mianowany patentem (o wielkiej pieczęci i podpisie kanclerza w. kor.) z dnia 18 czerwca 1793 urzędnikiem sądowym tak zwanym opatrznym generałem *(Czacki* pisze, że tylko zacnym i prawym ludziom z uboższej szlachty urząd ten powierzano); ten miał za sobą Maryannę Moczarską h. *Łada,* z której zostało trzech synów, z tych dwóch wstąpiło do zakonu OO. Bernardynów w Kanlowie, a trzeci Franciszek (ur. 1796 † 1859) osiadł w Wielkopolsce, gdzie z Anną Sękowską h. *Bróg* z lipnowskiego w płockiem, miał synów czterech: 1) Teobalda, który z Heleną Heydt de Hansen ma syna Mieczysława i prócz zmarłej w r. 1859 Jadwigi i w r. 1879 Haliny, córek dwie: Władysławę i Kazimierę, 2) Marcina († 1880) który z Rozalią Hebanowską miał trzech synów: Władysława, Stanisława i Jana i córek trzy: Maryą, Antoninę i Kazimierę, 3) Władysława, który z Alexandrą Porazińską h. *Rawicz* ma syna Kazimierza ur. 1870 i 4) Bolesława, ożenionego z Antoniną Kruszyńską h. *Prawdzic.* Oprócz wyżej wymienionych w porządku genealogicznym, *księgi kośc.* w Rudkach i Skalmierzycach wymieniają Wiktoryą Klepaczewską r. 1743 za Mikołajem Dwernickim i Andrzeja Klepaczewskiego (ur. 1752), syna Pawła ze Szczypiorna i Maryanny.

Klermont. *Nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Klesz. Mikołaj nobilitowany r. 1544, o czem *Metryka kor. fol. 165. Czacki.*

Kleszczowski, w woj. bracławskiem. Jerzy 1648. Seweryn wojski bracławski, żona jego Zofia z Zulina i Alexander 1674 podpisali elekcye król. *Niesiecki.*

Kleszczyński h. *Gryf,* z tą jednak różnicą, że gryf biały powinien być, w górę przedniemi nogami wspięty w koronie, w polu czerwonem, w nodze prawej przedniej krzyż trzyma. Maciej pierwszy z tego domu w komput rycerstwa polsk. policzony, co wspominają *Konstyt.* 1690. Zasłużył to

sobie u ojczyzny męztwem swem, kiedy po usarsku swoim kosztem służąc, znacznego na harcu Turczyna pojmał i królowi Janowi III przyprowadził; od Rożna dziedzictwem kupiwszy Targowisko, Tuszewo, Rakowice, a od Narzymskiego Mortęgę, Mortęskich niegdyś gniazdo, w chełmińskiem woj. osiadł i czterech synów zostawił: Stanisława, Ludwika, Ignacego i Adama, z tych dwaj ostatni żyli bezpotomnie, Ludwik w zakonie Soc. Jesu w Lublinie † 1724, Stanisław mąż rycerski jako wspomina *Konst.* r. 1690, miał za sobą Maryannę Wilczewską, z której córka Cecylia za Sutowskim stolnikiem płockim i syn Łukasz poseł na sejm z chełmińsk. 1730. *Nies.* — *Wielądko* świadczy, że Kleszczyńscy mają przydomek Puttkamer, z której to starożytnej familii pochodzą. Następnie pisze, że podług dokumentów tej familii, było dwóch braci rodzonych Puttkammerów, Stanisław starszy a Maciej młodszy w wojew. pomorskiem i dowodzi dalej tenże autor, iż Maciej Kleszczyński, wyżej przez *Niesieckiego* wymieniony, do indygenatu był przypuszczony r. 1685 *(Volum. leg. pag. 730)* i następnie taką o nich podaje wiadomość: Łukasz syn Macieja, sądowy chełmiński, poseł na sejm z chełmińskiego 1730, miał za sobą Ewę Piwnicką, z której córka Barbara Benedyktynką w klasztorze toruńskim umarła 1795, druga Katarzyna *ster.* za Pawłem Żórawskim wojskim zawskrzyńskim, trzecia córka Teresa *ster.* za Ignacym Pląskowskim starościcem brodnickim, wojskim bydgowskim i synów dwóch: z tych starszy Antoni w Rakowicach w dawnym gniaździe mieszkający, poseł z malborskiego do Warszawy na sejm koronacyjny 1764, podkomorzy nadworny Stanisława Augusta, miał za sobą Teresę Pląskowską, z której synowie: Maryan Józef i Jakób Bodwid i córka Anna Beatrix. Drugi syn Łukasza Wojciech, także podkomorzy nadw., który dwadzieścia lat liczył zasług w skarbie kor., miał za sobą Annę Gurską, wdowę po Karolu Kłopockim kapitanie austryackim, z tą miał dwóch synów: Waleryana i Felixa. — To z *Wielądka.* Waleryan *Putkammer* Kliszczyński legitymował się w Heroldyi k. polsk.

Kleszyński. Ludwik uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembow. 1782.

Klichowski h. *Doliwa,* w woj. sieradzkiem. Walenty komornik gr. sieradzki w r. 1760 dobra Pozdzienicę i Wolę nową nabył (*Herb. rodz. szl. 1853*). Bogumił syn Walentego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Klichowski h. *Trąby.* O tych pisze *Duńczewski,* że w woj. kaliskiem kwitnęli, gdzie dziedziczyli dobra Klichowo wielkie i małe, Kamienie, Śliwniki, Lubienia wielka i mała, Modły, Bienno i następującą ich genealogią podaje: Marcina syn Walenty *na Śliwnikach* miał za żonę Maryannę Kaniewską *(2do voto* wyszła za Przedzyńskiego), z której oprócz córek: Katarzyny za Bruczkowskim, Maryanny za Węgierskim i Bogumiły za Czachorowskim, dwóch zostało synów: 1) Kazimierz, ten zaślubił *in 1mo voto* Słomkowską, z którą spłodził córkę Annę za Gołembowskim, *2do voto* Teresę Rembiewską, z której córka Katarzyna za Antonim Odechowskim i synowie: Franciszek, Karol, Michał, Antoni i Wojciech Laurenty; *in 3tio voto* tenże Kazimierz miał za żonę Pudencyannę Rychłowską, z którą spłodził trzy córek: Rozalią za Ostromęckim, Magdalenę za Mikołajewskim i Ludwikę za Taczanowskim — i 2) Wojciech, ten z Jadwigą Golianówną miał syna Adama, którego z Anny Ostromęckiej synowie: Antoni kanonik inflantski, proboszcz piotrkowski i rozpirski, Józef Franc. dziedzic dóbr Cybulice, komornik gr. łęczycki, Felicyan dziedzic dóbr Zamałynia, komornik gr. rawski i Walenty dziedzic dóbr Opatowa, komornik gr. sieradzki. To *z Duńcz.* Są po dziś dzień w królestwie polsk., z tych Walenty syn Felicyana, Sylwester syn Walentego i Jakób syn Filipa, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Klicki h. *Prus 1mo,* w z. ciechanowskiej. Balcer z małego Klicza, żona jego Pieniążkowa, pewne dobra do ołtarza ś. Anny w Ciechanowie zapisał, co aprobowała *Konst. 1616 fol. 37.* Piotr 1632. Stanisław 1648 podpisali elekcye. *Nies.* — W r. 1778 Roch podsędek z. łomżyński. Tomasz regent ostrołęcki. Stanisław cześnik rożański. W r. 1788 Tomasz sędzia gr. ostrołęcki. Jędrzej podwojewodzy. *Kras.*

Kliczewski h. *Brodzic.* N. była za Bromirskim Marcinem h. *Pobóg. Niesiecki.*

Kliczewski h. *Dołęga,* w zawskrzeńskim powiecie. Za czasów *Papr.* żył Stanisław tak silny, że na harc z dwiema chodził kopiami. N. miał za sobą Niemojewską. *Nies.*

Kliczkowski h. *Pilawa,* w krakowskiem i mazowieckiem, niektórzy z nich na Pokucie się wynieśli. Piotr († 1606) w prawie biegły, miał za sobą Elżbietę Kęczównę, zostawił z niej córkę Dominikankę na Grodku, z synów jeden wstąpił do zakonu św. Dominika. Tu należy zapewne Klika Jakób cześnik sieradzki, który podpisał pokój brzeski. *Nies.*

Kliczkowski h. *Prus 1mo,* w mazowieckiem ich pisarze nasi osadzają, ale to zapewne myłka. *Nies.*

Klidzia. *Kurop.* i *Małach.*

Klikowicz. *Kurop.* i *Małach.*

Kliman. Karol *nobil. praec. scart.* w konst. 1790. *Małach.*

Klimański, w wilkomirskim itd. (*Kuropatn.* i *Małach.*) Marcin podczaszy owrucki. *Kras.* — Do tych zapewne należy Zofia Klimańska († 1872) z domu Chłopicka, znana autorka.

Klimaszewski h. *Jastrzębiec,* w wojew. sieradzkiem. Ignacy w r. 1774 dobra Choszczew dzie-

dziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Antoni syn Józefa legitymował się w Heroldyi król. polsk. Marya (ale nie wiadomo jakiego herbu) za Grzegorzem Kniażewiczem.

Klimaszewski h. *Ślepowron.* Bartłomiej, Piotr i Ignacy synowie Jana, Kazimierz syn Tomasza, Baltazar syn Jana, Antoni i Łukasz synowie Tomasza, Leon syn Mateusza, Wawrzyniec syn Tadeusza, Bonifacy, Antoni, ks. Bartłomiej i Jan synowie Piotra, Andrzej, Józef, Hieronim i ks. Anzelm synowie Alexandra, Marcin syn Józefa i Jan syn Antoniego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Klimaszewski h. *Wieruszowa.* Stanisław syn Tomasza legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Klimczycki. Wiktoryn w w. podlaskiem podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Klimecki. *Kuropatn.* i *Małach.*

Klimkiewicz h. *Przyjaciel.* Antoni i Pantaleon synowie Stefana Antoniego legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, a Franciszek uzyskał uznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1782. *Wielądko* pisze, iż Klimkiewiczów przodkowie byli religii schizmatyckiej, z tych Hrehory archimadryta w Moskwie, spłodził Joachima, który dostał się do Polski na Ruś, a będąc marszałkiem u *Rewery* Potockiego, przyjął wiarę katolicką, ten z Terlecką miał synów dwóch: Gabryela, którego córka za Rokicińskim i Alexander, po którym z Solskiej oprócz córki Maryanny, trzech zostało synów: 1) Antoni ożeniony z Żarską w województwie krakowskiem, 2) Andrzej, ten z Korycką z opoczyńskiego, miał synów Józefa i Ignacego, *2do voto* z Trzepieńską (w z. warszawskiej) miał syna Antoniego i córkę Maryannę i 3) Stefan, kapitan gwardyi pieszej kor., ten z Skarzyńską pisarzówną łomżyńską miał synów dwóch: Antoniego i Pantaleona, oraz córek cztery: Ewę, Bibiannę, Franciszkę i Katarzynę.

Klimkowicz. *Kuropatn.* i *Małachowski.* — Wojciech uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. przemyskim 1782.

Klimkowski h. *Ślepowron.* Tak umieszcza *Małach.*

Klimowicki. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Klimowicz h. *Kościesza.* Jakób syn i Elżbieta (zamężna Czechowicz) córka Ignacego legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Klimuntowski h. *Prus.* Józef, Łukasz, Antoni i Jan, wylegitymowani w sądzie gr. halick. 1782.

Kliński h. *wł.*, w woj. kijowskiem. Daniel, w Finlandyi, Wołoszech i indziej wojownik. *Nies.*

Kliński h. *Junosza*, powinien zaś być baran biały w czerwonem polu na zielonej trawie stojący, we krwi po boki, na hełmie pół barana, tak go opisuje *MS. o Fam. Pr.*, atoli że na hełmie zażywają trzech piór strusich, świadkiem pomnik u Dominikanów w Gdańsku. W Prusiech kwitnie ta familia, luboć że i na Podolu byli, świadczy *Okolski.* Jerzy z sejmu 1590 pobórca w pomorsk. Krzysztof miał za sobą Dulską, z której dwóch synów: Krzysztof Nominat na opactwo pelplińskie i Jan, dziedzic na Radziejowie, ożenił się z Katarzyną Łaszewską, z tej było trzech synów: Jerzy, Krzysztof i Jan, którym wszystkim jeszcze żyjącym, matka w Gdańsku marmurowy nadgrobek wystawiła, jako inskrypcya świadczy w r. 1614. Kliński z Radziejowa miał za sobą Gissównę, córkę Michała starosty, drugi Kliński dziedzic na Adamowie, drugą tejże siostrę rodzoną pojął. Antoni sądowy tucholski, deputat na trybunał kor. z pomorskiego 1718. Franciszek sędzia z. tczewski, Augustyn sądowy tucholski, Jan sądowy mirachowski, posłowie z Prus na sejm 1730. N. była za Bąkowskim h. *Ryś*, druga za Janem Czapskim. Piotr i Stanisław 1632. Michał Rautenberg Kliński z Radziejowa poseł z pomorskiego 1648, podpisali elekcye królewskie. Antoni w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.*

Kliszewski h. *Jastrzębiec*, w nowogrodzkiem. Stanisław żył 1648, syn jego Seweryn. Jadwiga była za Prandotą Dzierżkiem stolnikiem lubelskim, Elżbieta za Mikołajem Krzysztoporskim. *Nies.*

Klityński. *Kurop.* i *Małach.* — Michał legitymował się w wydziale Stanów gal. 1809.

Klizne. *Indig.* w konst. r. 1685 fol. 20. *Małach.*

Klobar. Marcina wymienia *Metryka kor.* 1540 fol. 291 jako nobilitowanego. *Czacki.*

Klonowski h. *Abdank*, w pow. radomskim. Jan, żona jego Małgorzata z Podciemnego 1480. *Nies.* — Dom to starożytny, ukazuje się w aktach z. radomskich od r. 1468.

Klonowski h. *Bończa*, w rawskiem. N. miał za sobą Dorotę Teresę Zaborowską, ale z nią *ster.*, drugi Joannę Nasierowską. *Niesiecki.*

Klonowski h. *Leszczyc*, na dobrzyńskiej ziemi i w ks. litewskiem, cnotą i dzielnością sławni. Stanisław wolborski i gnieźnieński starosta. Wawrzyniec brat jego, starosta gnieźnieński, Grzegorz trzeci brat, syn jego Józef z natury wielki krasomówca, wojewoda brześciański, miał za sobą Radzimińską, z której jednę tylko córkę zostawił, Michała Frąckiewicza małżonkę. Łukasz podczas expedycyi przeciw Gustawowi, chorąży usarski. Fabian pod chorągwią usarską Władysława IV pod Smoleńskiem z działa zabity. Są Klonowscy i w Prusach, Fabian 1632. Jan poseł z ziemi świeckiej, Kazimierz i Władysław 1648. N. była za Jerzym Pierzchą, a po nim za Konojadzkim. Jędrzej i Ludwik 1648. *Niesiecki.*

Klott. Adam sędzia z. bracławski. *Kras.*

Klucz herb: w polu czerwonem klucz biały rozdarty, obok niego gwiazda złota; nad hełmem trzy pióra strusie.

Klucewicz *Kortyna.* Jan, Antoni, Mikołaj, Michał, Alexander i Antoni legitymowani w sądzie grodzkim trembowelskim 1782.

Kluczewski. Ignacy, obersztlejtnant wojsk kor., *nobil. praec. scart.* r. 1668. *Kras.* i *Małach.*

Kluczewski. Józef i Melchior bracia, *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1768. *Krasicki* i *Małach.*

Kluczyński. Jan, Józef i Marcin uzyskali uznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. buskim 1782.

Klug. Jan *nobil. non praec. scart.* w konst. 1790. *Małachowski.*

Klukowski. Tak umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.*

Klukowski h. *Jasieńczyk*, w z. liwskiej. Z tych Jan w r. 1764 był posłem na sejm z tejże ziemi. *Herb. rodz. szl. 1853.* Ignacy syn Kajetana legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Klus, h. *Sreniawa*, w ruskiem. Klemensa Klusz sławnego męża wspominają historycy 1570, atoli *Konstyt.* 1662 fol. 33 zowią ich Kluski. *Niesiecki.*

Kluszewski h. *Jasieńczyk*, w z. ciechanowskiej. Jakób w r. 1773 przysięgę na urząd burgrabiego tejże ziemi wykonał (*Herb. rodz. szl. 1853.*) Wojciech kasztelan biecki 1771-1780 — Józef i Felix synowie Ignacego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. Anna z Łaszewskich Kluszewska, dama orderu krzyża gwiaździstego, uzyskała uznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galicyjskich r. 1786.

Kluwiński. Iwan ziemianin wołyński 1528. *Nies.*

Kłużeński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kłajowski h. *Pogonia 4to*, piszą się z Kłajowa. Klemensa de Klaj wspomina *Długosz* r. 1420. *Nies.*

Kłanicki, w grodzieńskiem. W r. 1778 Józef oboźny grodzki. *Kras.*

Kłębowski h. *Jastrzębiec*, w z. łukowskiej. Tomasz ziemianin podlaski 1575. N. miał za sobą Gałęzowską, z tej syn pisarz gr. grabowiecki. *Nies.*

Kłobski h. *Pomian*, w Kujawach. Z tych Bartłomiej zasłużony ojczyźnie żołnierz. *Nies.*

Kłobucki. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kłobukowski h. *Oksza*, w krakowskiem i sieradzkiem. Jan miał za sobą Zofią Potworowską, zostawił synów. Piotr i Marcin 1632. Jan miecznik inowrocławski i Stanisław 1674 w inowrocławskiem. Zofia, Jana Działyńskiego małżonka. *Niesiecki.* — O wynagrodzenie Jana (syna Marcina) chorążego husarskiego, miecznika inowrocławskiego, „*in recompensam* odwagi, zdrowia, krwie i substancyi dla usługi Rzeczypospolitej" zgromadzona na sejmiku proszowskim r. 1675 szlachta woj. krakowskiego przez posłów do króla *Jmci* instancyonowała. W r. 1728 Józef Kłobukowski miał za sobą Alexandrę Czarnecką. *Akta gr. i z. krak.* Są po dziś dzień w królestwie polskiem i w Galicyi, z tych Ignacy syn Józefa, Marcin syn Ignacego, Wincenty syn Józefa, Franciszek syn Andrzeja, Teodor, Felicyan i Michał synowie Antoniego, Kazimierz syn Andrzeja, Sylwester i Jan synowie Michała — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, a Szczepan, Wojciech, Alexander w sądzie z. lwowskim r. 1782 i Sebastyan w wydziale Stanów r. 1810 — uzyskali uznanie staropolskiego szlachectwa, ci się piszą *z Siemikowic.* Z tych Sebastyan, syn Jana i Salomei Żerzyńskiej, oficer w powstaniu Kościuszki r. 1794 i adjutant jenerała Wodzickiego, miał za sobą Teklę Boguszównę, córkę Józefa dziedzica Winnicy z Salomei Przetockiej urodzoną, z której trzech zostało synów: 1) Teodor, którego z Tekli Wyszkowskiej dzieci: Antonina i Władysław dziedzic dóbr Gródka, ma za sobą Zofią Zuk-Skarszewską, 2) Stanisław zamordowany od chłopów r. 1846, z Waleryi Dulębianki zostawił dwóch synów: Władysława i Tadeusza ożenionego z Heleną Dunikowską i córek dwie: Helenę i Jadwigę Józefa Stanowskiego małżonkę i 3) Antoni Adam, dziś żyjący, odpowiedzialny redaktor gazety „Czas" w Krakowie, rz. członek Akademii, tłomacz dramatu Belinghausena „Adept", Legouvego „Dwie królowe itd."

Kłobuszewski. *Kurop.* i *Małach.*

Kłoczewski h. *Doliwa*, w chełmskiej ziemi. Kasper podczaszy chełmski r. 1628. Michał sędzia grodzki stężycki 1674. *Nies.*

Kłoczowski h. *Rawicz*, w sandomierskiem. Piotr kasztelan zawichojski, starosta małogoski, podpisał unią Podlasia do Korony, poseł Zygmunta Aug., pokój między królem szwedzkim i duńskim zjednał, poległ r. 1580 podczas oblężenia Wielkich Łuków. Mikołaj pod Sokolą zginął. Anzelm stolnik sandomierski, mąż rycerski, miał za sobą Brzeską h. *Oksza.* Zofia za Baranowskim h. *Rawicz* r. 1550. Kłoczowski proboszcz w Strzelnie. N. Kłoczowska za Drzewieckim cześnikiem bracławskim. *Niesiecki.*

Kłodawski h. *Korab.* Piotr, Jan i Felix uzyskali uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. sanockim 1782.

Kłodiński. Andrzej uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. przemyskim 1782.

Kłodnicki h. *Łada.* Dom starożytny i książętom niegdy mazowieckim dobrze zasłużony. Cedrenus kanclerz zakroczymski, proboszcz czerski, Dominik brat jego rodzony, podkanclerzy Jana księcia

*

mazowieckiego. Grzegorz kapelan żony tegoż księcia, dziedzice na Kłodnie. Helbrzykoń, Wieliisław, Tomisław, Swentosław, Maciej, Stanisław, Jan, Filip, Wojno, Niegosław, Wawrzyniec, Bartłomiej, dziedzice na Kłodnie, którym Jan książę mazowięcki wielkie łaski przywilejem swoim nadał w r. 1387. Stanisław z Janem Tarnowskim hetmanem pod Obertynem mężnie wojował przeciwko Wołochom. Maciej brat jego, wojski liwski i starosta błoński, z Boguckiej Anny h. *Prawdzic* zostawił synów siedmiu 1552, którym król August I puścił dziedzictwem wieś Chrośnią. Z tych 1) Stanisław doktor obojga praw, Juliusza Papieża protonotaryusz, pojął Julią, córkę margrabi de Lauro, synowicę rodzoną książęcia neapolitańskiego *Montis Leonis* z domu Pignatellów, stryj jej był drugi *Prorex Siciliae*, miał z nią syna jednego Franciszka, ale mu ten młodo umarł. 2) Kasper starosta błoński i wolkinicki, pojął księżniczkę Massalską Annę sędziankę ziemską, wdowę po Sebastyanie Dybowskim staroście, ale z nią potomstwa nie miał. 3) Mikołaj urody dziwnie pięknej, bawił się na dworze królowy Bony i z nią był do Włoch zajechał, atoli tam przez zazdrość struty 1559. 4) Jan i w muzyce i w innych naukach biegły, umarł bezżenny. 5) Wawrzyniec pojął Kołozębską, Mikołaja córkę jedynaczkę, z nią miał trzy córki, człowiek siły wielkiej i hojny. 6) Maciej *Protonotarius Apostolicus*, proboszcz wileński, archidyakon żmudzki, kanonik krak. 7) Bartłomiej mąż wielkiego dowcipu i nauki. Siostry tych siedmiu braci były dwie, jedna Dorota, ta wydana za Wojnę podskarbiego lit., druga Katarzyna Zaborowska cześnikowa zakrocimska. Inni ich Kłodzińskimi piszą. Krzysztof mąż rycerski z Jadwigi Dawidowskiej dziedziczki na Dawidowie spłodził dwóch synów: Mikołaja człowieka rycerskiego i Jędrzeja zakonnika ś. Franciszka. Jan miał za sobą cześnikównę lidzką Cieciszewską. Alexander podstoli bracławski. Marcin i Paweł w z. warszawskiej 1674. N. Jana Jarzyny małżonka. *Niesiecki.* — Kłodnickiego (Stanisława) wyżej wspomnionego, są listy oryginalne w bibliotece helsbergskiej — korespondował z Hozyuszem kardynałem biskupem warmińskim. Żona jego, jak się pokazuje z listów, była z domu książąt *Aquaviva. Krasicki.*

Kłodnicki h. *Sas.* Wawrzyniec miał za sobą Annę Brodowską h. *Łada* i z nią synów dwóch, z których jeden Jędrzej. N. Katarzynę Rudnicką. Barbara za Stanisławem Rudnickim. Stanisław z podlaskim podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Kłodziński Jan. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kłodziński h. *Łada.* Ignacy syn Walentego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed 1851, a Stanisław (ale herb jego nie wyrażony) w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Kłodzki h. *Ogończyk*, w trockiem. Jan syn Michna, zostawił synów: Wojciecha i Macieja. Wojciech był marszałkiem lit., starostą kowieńskim i bielskim, ochmistrzem królowy Heleny moskiewki, odprawował poselstwo do Moskwy 1491, 1493 i 1503 pokój sześcioletni utwierdził. Maciej Wojciechowicz dziedzic na Miedzyrzycu i Lyskowie, wojewoda połocki, † 1543, miał za sobą Katarzynę Chlebowiczównę, córka jego była za kniaziem Dolskim. Kłodzki Jan starosta miedzialski, stolnik kowieński, poseł na sejm 1628. *Niesiecki.* — *Duńczewski* taką dalszą podaje wiadomość: Dom ten początki zabrał od Irzyka Sangawa, który r. 1413 herb *Ogończyk* na siebie i potomków swoich pod Horodlem przyjął. Tego dwaj pozostali potomkowie: Wasyl i Michno, różne sobie poprzywłaszczali nazwiska. Wasyl bowiem nazwał się Hajko, którego dotąd w w. ks. litewskiem kwitną sukcesorowie, Michno zaś Kłodzko. Syn Michna z Kęszłortówny był Iwan, który z Kiejzgałówną miał dwóch synów: Bohdana, który z Sakowiczówną miał syna Kaspra starostę wolkonickiego (tego z Doroty Massalskiej córka za Stefanem Rukiewiczem) i Wojciecha marszałka w. ks. litewskiego, ten z Zofią ks. Czetwertyńską spłodził syna Macieja Kłoczko (tak go pospolicie ruskim akcentem nazywano) wojewodę połockiego, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Jadwigą Zienkiewiczówną, drugi raz z Katarzyną Montwidówną Hlebowiczówną wojewodzianką smoleńską, wdową po kniaziu Sołomereckim, z których pierwsza powiła mu syna Stanisława, drugą córkę Annę wydaną za Alexandra na Dubnie kniazia Dołskiego. Stanisław będąc wydziedziczony przez ojca, udał się na Moskwę, gdzie niemając żadnego do wyżywienia siebie samego sposobu, musiał służbę przyjąć w wojsku moskiewskiem, na której strawiwszy blisko lat 40, dosłużył się szarży majorowskiej. Gdy potem Stefan Batory z Moskwy do Polski powracał, on też przyłączywszy się do tego wojska, wrócił się do ojczystych krajów, ale że dobrze wiedział być oddalonym od wszystkiego testamentową wolą ojca swego, przeto nie wrócił w woj. połockie ani wołkowyski powiat, kędy się dziedziczne znajdowały dobra, ale osiadł w woj. witebskiem, gdzie pojąwszy Elżbietę Woropajównę, rodzoną siostrę Andrzeja pisarza z. orszańskiego, spłodził z nią syna Iwana (prowadził on sprawę z kniaziami Dolskimi o sukcesyą dóbr, lecz nic nie wskórał) który pojął Krystynę Korsakównę chorążankę połocką, z której zostawiwszy pięciu synów i córek trzy, umarł, będąc po teściu swoim Korsaku, chorążym połockim, r. 1690, wieku swego lat mając 109 i ten pierwszy uczynił w imieniu swojem waryacyą, kiedy nie Kłodzko ale Kłoczko pisać się począł. Rafał, pierwszy syn Iwana, zaślubiwszy w ks. smoleńskiem Kuroszównę, tamże na dobrach jej osiadł. Franciszek drugi, obrał sobie stan duchowny, będąc księdzem świeckim. Alexander

trzeci, służąc po husarsku w wojsku kor. pod znakiem Alexandra królewicza, zginął pod Wiedniem. Mikołaj czwarty, z Teresy Osipowskiej cześnikówny witebskiej, zostawił trzech synów: Ludwika, Macieja i Konstantego i córek trzy: Maryę za Hlaską, Ludowikę za Maćkiewiczem podstolicem połockim będące — i Jerzy piąty, z Katarzyny Birulańskiej krajczanki orszańskiej, spłodził dwóch synów: Krzysztofa i Kazimierza *steriliter*, — córki zaś Iwana: Anna za Andrzejem Rypińskim budowniczym połock., Elżbieta za Janem Ostrouchem, Zofia za Antonim Bychowcem podstolim wołkowyskim. Ludwik, pierwszy syn Mikołaja a wnuk Iwana, strukczaszy połocki, z Barbarą Kaznowską żył *ster.* Maciej drugi, z Krystyny Kamieńskiej h. *Ślepowron* zostawił cztery córki, z których pierwsza Benedykta w zakonie u Bosaczek w Wilnie, druga Anna za Michałem Giedrojcem, Barbara za Leonardem Mereckim chorążym pancernym, Tekla zaś młodo umarła. Trzeci syn Mikołaja Konstanty, budowniczy połocki, z Anny Daszkiewiczówny mostowniczanki nowogrodzkiej spłodził Bartłomieja, który z Tomaszewiczówną żyjąc w małżeństwie, zostawił z niej czterech synów i siedm córek, lecz te wszystkie dzieci zaraz poumierały, jeden tylko został przy życiu Jerzy Ignacy stolnik smoleński, który temi czasy żyje w małżeństwie z Maryanną Babińską Morłłówną skarbnikówną orszańską i ma z niej potomstwo. To *Duńczewski.*

Kłokocki h. *Nałęcz*, w płockiem. Stanisław sędzia z. zawskrzeński r. 1648, syn jego Krzysztof 1660. Walenty i Jan w płockiem 1674. Kazimierz stolnik płocki 1678, syn jego Jan starosta rzeczycki, deputat z Litwy do boku królewskiego 1703. N. chorąży miński miał za sobą Mirską, z której syn Hieronim wprzód pułkownik i starosta rzeczycki, potem obszerną fortuną rozporządziwszy, został Jezuitą, konwikt w Słucku na ubogich studentów fundowawszy, tamże kolegium rektorem rządził, gdzie w r. 1721 życie zakończył. N. miał za sobą Maryannę z Chmielowa. Stanisław 1727. *Nies.* — W r. 1778 Jan wojski miński. *Kras.*

Kłokowski. Jan dziedzic na Nowosiedlcach, tego córka Dorota 1505 za Mrówką Jakóbem. *Nies.*

Kłomnicki h. *Oksza*, w sieradzkiem. Jakób i Piotr bracia rodzeni, Jakób spłodził Jana i Krzysztofa podsędka wieluńskiego. Piotr z Jedleńskiej h. *Nabram* Floryana, który sobie stan duchowny obrał, Jana, który z Sobiekurskiej zostawił syna Stanisława i Piotr, którego z Traczowskiej było potomstwo. Katarzyna *Imo voto* za Maciejem Jabłonowskim rotmistrzem król., *2do voto* za Jakóbem Potockim h. *Pilawa* podczaszym podolskim. N. była za Zygmuntem Koniecpolskim sędzią z. sieradzkim. *Nies.*

Kłonicki h. *Niezgoda*, w Prusiech jedenże dom z Łętowskimi. jako pisze *MS. o Fam. Pr.* Stanisław, kanonik opatowski od Zygmunta I króla prokuratorem inkwizycyi o cudach św. Jacka naznaczony r. 1523. *Nies.*

Kłoński h. *Topór*, czy **Kłoński,** z Krainy niektórzy się z nich na Podole wynieśli, z tych byli trzej bracia rodzeni ludzie rycerscy: Marek, Walentyn i Jan, z tych ostatni z Anny Lissowskiej zostawił potomstwo. Kłońska Barbara była za Axakiem Janem sędzią z. kijowskim. Walentyn w woj. ruskiem 1632. N. miał za sobą Annę Dąbską. N kanonik łucki 1668. Jacek w zakonie kaznodziejskim, był prowincyałem w ruskiej prowincyi, † 1694. *Nies.*

Kłopocki h. *Łabędź.* Paweł w z. sochaczewskiej podpisał elekcyą Jana Kazimierza, drugi Paweł Jana III. Wojciech poborca w z. warszawskiej. Jędrzej proboszcz jarosławski i scholastyk zamojski 1661. Mikołaj w zakonie Soc. Jesu † 1706. Siostra jego Anna była za Komorowskim † 1694. Piszą się z Kłopoczyna trzy mile od Rawy. Jan miecznik latyczowski miał za sobą Maryannę Raciborską, z tej było trzech synów: Józef zginął na wojnie, Wojciech i Maciej, córek zaś pięć: Anna Paprocka, Elżbieta Górska, Ludowika panna, Brygita Węgłowska i Barbara Łastowiecka. N. była za Janem Zaborowskim. *Nies.* — W r. 1778 Maciej podczaszy rawski. *Kras.* — Franciszek legitymował się w sądzie z. lwowskim 1782. W r. 1713 Krystyna za Teodorem Bykowskim.

Kłopotowski h. *Pomian.* w podlaskiem. Hieronim z Patrów i Walentyn podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Jan rotmistrz pancernych koni sto w r. 1653. N. była za Maciejem Stoińskim. *Nies.*

Kłopotowski h. *Ślepowron.* Z tych Franciszek w zakonie Soc. Jesu. *Nies.*

Kłosiński h. *Lubicz*, na dobrzyńskiej ziemi. Maciej kanonik sandomierski, sekretarz król. 1615 i Kazimierz 1676. N. miał za sobą Elżbietę Pampowską, z niej był syn Jakób. *Nies.*

Kłoskowski h. *Rola.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich od r. 1440, gniazdo jego dobra Kłoski w z. bielskiej. Naszych tu czasów Wincenty syn Pawła, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kłoskowski h. *Ślepowron.* Antoni, Adam i Sebastyan w sądzie gr. przemyskim 1782. Teofil wnuk Adama 1837 i Seweryn 1865 uzyskali uznanie dawnego szlachectwa.

Kłośnik herb: w polu czerwonem lilia biała, u której różczka zielona, hełm otwarty. Herb ten nadany wraz ze szlachectwem Janowi Januszowskiemu r. 1588. *Metryka kor.* fol. 65.

Kłosowicz h *Kłosy.* (*Małach.*) Alexander syn Jana legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851.

Kłosowski h. *Rola*, w podlaskiem województwie. *Niesiecki.*

Kmicic h. *wł.* czyli *Radzic.* Samuel chorąży orszański, starosta krasnosielski, o którym *Konstyt.* fol. 12. 1670, sławny i odważny pułkownik, Jan brat jego rodzony, mąż dobry. Mikołaj stryj tych dwóch, w zakonie Soc. Jesu, wielce zacny poeta, młodo umarł w Wilnie kończąc nauki r. 1622. *Nies.* — Samuel (wyżej wspomniany) był strażnikiem w. ks. litewskiego, temu na dzierzawie Krasnosielskiej przyznana suma *ex respecto meritorum* złp. 6000 r. 1676. *Krasicki.*

Kmita Alexander. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Kmita 2do herb: tarcza rozćwiertowana: w 1szej części herb *Korczak*, w 2giej herb *Chorągwie* (Kmita), tylko że nad chorągwiami po jednym krzyżyku, w 3ciej herb *Leliwa*, w 4tej h. *Odrowąż*; nad hełmem pół psa w prawo wygląda z czary. Tak ten herb podaje *Paprocki.*

Kmita h. *wł.* Od przodków tego domu pod różnemi nazwiskami rozrodziło się wiele familii, t. j. Niemierzycowie, atoli ci samych tylko klamr na krzyż złożonych w herbie używają; Woroniczowie, ale ci już się herbem *Pawęza* pieczętują, to jest jabłkiem trzema mieczami przebitem na wylot; Bykowscy nad dwiema chorągwiami dwie klamry na krzyż złożone noszą, także i Hryckiewiczowie, Jelcowie zaś pod dwiema chorągwiami herb *Leliwa* podłożyli, na hełmie dwie klamry, czyli raczej na tarczy jest *Leliwa* zwyczajny, a na hełmie dwie chorągwie. Matwiej syn Hrehorego, według tego com pisał (mówi *Niesiecki)* pod Jelcami, jeden z siedmiu braci, spłodził Kiryana albo Kmitę, przodka tej familii, atoli *Papr.* i z niego inni twierdzą, że ten Matwiej był starostą winnickim i od Kazimierza króla już był destynowany na województwo kijowskie, ale z śmiercią królewską wszystko się pomięszało, wziął jednak potem od Alexandra króla starostwo czerniechowskie i lubeckie w nagrodę swego męztwa, kiedy Mingercia cara perekopskiego od zamku czerkaskiego odpędził; kniaź go potem moskiewski w Lubiecku mocą, bo się długo mu bronił, dobywszy, do więzienia wtrącił, gdzie w niewoli umarł. Synów jego dwóch liczą ciż autorowie: Krzysztofa starostę owruckiego i Siemiona hetmana nad ludźmi w Kijowie i w Czerkasiech, na Tatarów szczęśliwego w potyczkach, syn jego Filon Siemionowicz Kmita wojewoda smoleński, starosta orszański, mąż sławny i pamięci godny, ten się pierwszy Czarnobylskim zwać począł od zamku Czarnobyla, który wziął zamianą od króla Augusta za ojczyste dobra na Podolu; był potem starostą wielkoluckim, miał za sobą Jędrzeja Kapusty kasztelana bracławskiego córkę. *(Mistolt in histor. Sapieh. part. 3 fol 88* i *Walicki w historyi kodeńskiej* i o drugiej żonie jego namieniają, była to Zofia Sapieżanka, Pawła Sapiehy wojewody nowogrodzk. córka) z tej był syn Łazarz, który młodo umarł, ucząc się w Wilnie 1594, córka zaś Zofia dostała się w małżeństwo Łukaszowi Sapieha, która w dom Sapieżyński Czarnobyl wniosła. Jan marszałek litewski, wilkomierski i onixteński starosta, córka jego Słuszczyna starościna krzyczewska, wspominają jego poselstwo do Moskwy 1558. Według *Kołajow.* byli jeszcze Kmitowie w Żmudzi i w nowogrodzkiem województwie, ale niewiadomo czy tego herbu. Szymon Kmita na Żmudzi 1621. *Niesiecki.* — W r. 1778 Joachim sędzia gr. nowogrodzki. *Kras.*

Kmita h. *Śreniawa* z Krzyżem. Jan Kmita w r. 1374 starosta sieradzki, ten Władysławowi Mnichowi, wichrzyć w Królestwie poczynającemu i najeżdżającemu Wielkopolskę, zaszedł drogę z powiatem starostwa swego, dawszy bitwę, częścią wojsko jego rozgromił, częścią poraził. Tenże w r. 1376, ale już starosta krakowski, od Elżbiety królowy na uśmierzenie tumultu przez Węgrów wszczętego wysłany w Krakowie, gdy na koniu wyjechawszy, zawaśnione na siebie strony koi, jeden z Węgrów tak go strzałą w szyję ugodził, że z konia spadłszy, w oczach ich skonał. Zbiegli się tedy bracia i koligaci zabitego i śmierci się mszcząc zabitego, nieukojonym impetem których mogli Węgrów zabijali. Elżbieta królowa, chcąc jakokolwiek ugłaskać rozdrażnione serca, Piotrowi synowi Jana, lubo jeszcze niedorosłemu, starostwo łęczyckie dała, był potem ten Piotr kasztelanem lubelskim 1400, a potem postąpił na województwo sandomierskie. Anna z Wiśnicza, Stefana z Brzezia Lanckorońskiego kasztelana wojnickiego małżonka. Jan Kmita był Franciszkańskim prowincyałem w prowincyi czeskiej i polskiej od r. 1428. Mikołaj z Wiśnicza (bo się ztąd zdawna Kmitowie pisali), w r. 1451 kasztelan lwowski. Tego czy inszego Mikołaja wspomina *Długosz* 1410, że na grunwaldską potrzebę wystawił chorągiew w ludzi mężnych okrytą. Henryka Kmitę z Wiśnicza znajdziesz u *Okolsk.* podpisanego na pewnym dziale 1480. Kwitnął potem Dobiesław Kmita kasztelan wojnicki w tymże wieku, jako pisze *Papr. o herb.* to jest 1480. Tego Dobiesława dwóch było synów, jeden Piotr marszałek wielki kor. 1496 i wojewoda krakowski w r. 1503 i 1504. Drugi Stanisław kasztelan wiślicki 1493, jako się podpisał na liście króla Albrychta, danym miastu lubelskiemu; tenże czy inszy Stanisław kasztelan przemyski, w r. 1504 już wojewoda bełzki, a potem wojewoda ruski, miał za sobą Katarzynę Tarnowską h. *Leliwa*, córki jego były dwie, jedna za Stadnickim, druga za Barzim. Piotr Kmita wojewoda krakowski i marszałek w. kor., starosta krakowski, spiski, przemyski i kolski, miał za sobą pierwszym związkiem Annę hrabiankę z Górki wojewodziankę poznańską, drugim Barbarę z Fulsztyna, siostrę Walentego Herburta biskupa przemyskiego, z obiema jednak żadnego nie zostawiwszy potomstwa, † 1553. *Konstyt.* 1576 fol. 246 wspominają Krzysztofa Kmitę. Jan pisarzem był z. krakowskim,

dwa razy ponawiał śluby małżeńskie: od pierwszej była córka Bogumiła za Janem Myszkowskim rotmistrzem, od drugiej Barbary Mstowskiej jeden tylko syn został Jędrzej, umarł 1609, miał za sobą Elżbietę Niewiarowską, z której trzej synowie: Przecław, Ludwik i Jędrzej. Drugi brat pisarza Walentyn, burgrabia krakowski, syn jego Jan z Jarocką zostawił potomstwo. Anna Kmicina była za Łasochowskim. Roch, Aaron i Maciej Kmitowie, z których ostatni tak z pierwszą Rożnowską, jako i z drugą żoną Staszkowską, zostawił potomstwo, syny i córki. Achacy napisał *Lament Żydów wygnanych z Bochni*, kędy ich zdradliwe oszukania opisał. Jędrzejowi z Woli Kmicie, krakowskiego województwa pułkownikowi, synowiec Alexander z Woli, sędzia z. siewierski, nadgrobek marmurowy postawił 1696 w Krakowie u OO. Bernardynów na Stradomiu. Kazimierz 1705 podpisał konfederacyą krakowską. Jan, córka jego Zofia, Daniela Łasińskiego małżonka. *Nies.* — Dom ten prastary i dobrze zasłużony krajowi, kwitnie po dziś dzień w królestwie polsk. Z tych Kajetan i Teodor synowie Wojciecha i Jan syn Andrzeja, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Ci się piszą *z Woli.*

Knachtus. *Nobilit. praec. scart.* w konstyt. lit. r. 1775 fol. 44. *Małach.*

Knaszyński. Franciszek uzyskał uznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie gr. sandom. 1782.

Kniaź h. *Kurcz.* Tak stoi wymieniony u *Małach.*

Kniaziewicz h. *Murdelio*, atoli z tą różnicą, że są dwa księżyce, nie jeden, każdy z nich nie pełny, rogiem jednym do góry stojące, drugim na dół, do siebie rogami obrócone i niby opasujące we środku gwiazdę, a nad niemi krzyż; pole powinno być błękitne, miesiące złote, gwiazda i krzyż białe, w hełmie pięć piór strusich. *Kojał. in MS.*, który ten herb widział w wołpieńskim kościele na nadgrobku Jana Mikołaja Kniaziewicza podstolego orszańskiego. Piotr w powiecie oszmiańskim 1674. *Niesiecki.* — Bliższych czasów Stanisław Kniażewicz (bo się i Kniażewiczami i Kniaziewiczami piszą) komornik trocki, dziedzic Russokolna, miał za sobą Zofią Naumowicz, z której dwóch (obaj zapisani do szlachty gubernii wileńskiej 5 maja 1805) zostało synów: Grzegorz (ur. 1746) ożeniony z Maryą Klimaszewską i mający syna Marcina (ur. 1793) — i Jan, którego syn Michał z Ludwiki Oleszkiewiczówny zostawił syna Faustyna († 1879 w Dreźnie) i córek trzy, z tych jedna za Andruszkiewiczem, druga za Aksimowiczem, trzecia za Karpowiczem. Tych wypisaliśmy (oprócz ostatniej generacyi) z *„wywodu rodowitości przed deputacyą szlachecką gubernii wileńskiej"* z dnia 14 sierpnia 1820. Do tychże zapewne należy Grzegorz Kniażewicz (ur. 1737 † 1804) jezuita, znany matematyk, a także Karol Kniaziewicz, znakomity generał polski, † 1843 w Paryżu.

Kniażki. *Kurop.* i *Małach.*

Kniaźnin h. *Kniaź*, to jest *Kurcz* i **Kniaźnin** h *Rudnica*. Tak stoi u *Kurop.* i *Małach.* — Do jednego z tych domów należy Franciszek Dyonizy Kniaźnin (ur. 1750 w Witebsku † 1807 w Końskowoli) syn Ignacego i Anastazyi, znany autor poeta.

Kniażycki. Z Książenic niegdyś pisał się ten dom, jako znajdziesz w księgach gr. ostrzeszowskich 1436 i 1498. Kniażyński na Kniążenicach do ołtarza w Grabowie pewny czynsz zapisał, tamże. Kniazki Janusz ziemianin wołyński 1528. Franciszek w Litwie 1700. *Nies.* — Patrz **Dubina.**

Kniażyński i **Kniażyszcze.** Tak stoją wymienieni u *Kurop.* i *Małach.*

Knidzyński miał podług *Małach.* podpisać z podlaskiego elekcyą Jana III, ale to mylka, niema go bowiem u *Pietruskiego (Elek. Pocz.).*

Kniehynicki h. *Łuk* albo *Trzy Wręby.* Jan i Bazyli w sądzie gr. halickim r. 1782, — Adam, Piotr, Jerzy, Mikołaj, Bazyli i Jan w wydziale Stanów 1811, uzyskali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa.

Knihinicki albo **Knichiński** h. *Sas.* Jednej dzielnicy z Krechowieckimi. *Niesiecki* tu kładzie Jana kasztelana halickiego r. 1453, o którym pisze i *Długosz* pod tym nazwiskiem, lecz słuszniej go do Krechowieckich zaliczyć można, ile że pisał się *z Krechowiec i Knihinina*, syn jego bowiem Grzegorz stale się już nazywał Krechowieckim. Protoplastą Knihinickich jest właściwie Janyetz (syn Macieja współcześnie występującego w aktach halickich z Janem kasztelanem), który dał początek rodzinie tego nazwiska. *Niesiecki* wymienia tu jeszcze Olechna i Iwana, ziemian wołyńskich r. 1528, oraz Jakóba kanonika łuckiego, który był deputatem na trybunał kor. r. 1712. Bliższych szczegółów o tej rodzinie nie mamy, to pewna jednak, że na Wołyniu kwitnęła, z tej Szymon miał za sobą Martę Krechowiecką w XVI wieku. Są i po dziś dzień w Galicyi Kniehyniccy i Knihiniccy. Z tych Dymitr, Teodor, Jan, Bazyli, Piotr, Bazyli, Jakób, Szczepan, Bazyli, Grzegorz, Bazyli wnuk Teodora, Teodor, Grzegorz, Bazyli, Piotr, Piotr Pankracy wnuk Bazylego i Mateusz, zapisani do ksiąg szlachty krajowej stanu rycerskiego.

Kniżyński, w podlaskiem. Wiktoryn i Marcin podpisali elekcyą Jana III króla. *Nies.*

Knobelsdorf, w Prusach książęcych. Z tych Sebastyan podpisał dekret komisyi król. 1609. *Nies.*

Knoff. Henryk. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Knut h. *wł.* Przyszli z duńskiego królestwa, gdzie według *Paraphrasim in theatro nobilitatis Svecianae cap. 3 fol. 109*, w r. 1448 25 czerwca obrany był Karol Knutsen rycerz, rodem ze Szwecyi, królem szwedzkim. N. Knut kanonik warmiński, drudzy służyli żołnierską podczas expedycyi smoleńskiej. N. Knutówna była za Mortęskim Ludwikiem wojewodą pomorskim, drugim związkiem poszła za Jana Działyńskiego starostę pokrzywińskiego, rogozińsk. i puckiego. Druga Eufrozyna Knutówna była za Janem Loką starostą borzechowskim, *2do voto* za Janem Kosem wojewodą. Trzecia za Łodzińskim zostawiła potomstwo. Krzysztof w Żmudzi 1648. Knutówna dziedziczka na Snowku była za Janem Arcemberskim. *Nies.* — Samuel Knut kanonik warmiński, jak się z listów jego oryginalnych r. 1609 w bibliotece helsbergskiej pokazuje, urodzony z Konarskiej, siostry Stanisława kasztelana gdańskiego. *Krasicki.*

Knybawski *z Knybawy* h. *Chomąto.* Jednej dzielnicy z Cygenbergami *Manuskr. herb. pruskiego.* — *Krasicki* w przypisku swoim pod Czarlińskimi robi uwagę, iż Knibawscy jednego są domu z Czarlińskiemi.

Kobelski h. *Prawdzic.* (*Małach.*) Michał i Grzegorz (herb ich nie wyrażony) legitymowali się w sądzie gr. lwowskim 1782. Stanisław Kobielski nobilit. w konst. r. 1676.

Kober. *) Jan uzyskał przyznanie dawnego polskiego szlachectwa od magnatów galic. r. 1782. Ten Jan miał za sobą Ludwikę Mierkowską, z której trzy córek zostało: Anna za Antonim Matczyńskim, Marya za Tomaszem Trojackim i Ludwika za Kazimierzem Jaworskim. Brat Jana był (podług prywatnie nam udzielonej informacyi) gubernatorem tobolskim.

Kobielski h. *Jelita.* Jednaż ich dzielnica z Silnickiemi, jeden albowiem brat Stanisław, Silnickim od dóbr Sielnicy nazwany, drugi Jakób od dóbr Kobiela mniejszego i większego Kobielskim zawołany, pisali się zaś przedtem z Bawcowa. Ten Jakób z Bartodziejskiej spłodził dwóch synów: Jana i Marcina; Jan pierwszy z Stobieckiej spłodził Stanisława, Stanisław Floryana, Floryan Władysława, ten najprzód z Piasecką żył *ster.*, z Cieszanowskiej zaś miał syna Wojciecha i Stanisława *sterilem*, Wojciechowi Trzecieska z Jordanówny urodzona powiła trzy córki: Zelichowską, Krasuską i Sokulską i syna Jacka miecznika sanockiego, tego z Bukowskiej potomstwo: Jędrzej, żona jego Tęgoborska starościanka małogoska, Józef w zakonie Soc. Jesu, Franciszek, Petronela najprzód Maja, potem Urbańskiego, Katarzyna Wisłockiego, Teresa Gumowskiego małżonki, Zofia zakonnica w Staniątkach. Marcin drugi syn z Bartodziejskiej, pojął Annę z Roxyc Pągowską, z tej było pięciu synów: 1. Jan, tego dwie córki zostały: Elżbieta Jana Golańskiego, Zofia *1mo voto* Kotkowskiego, *2do voto* Jasińskiego małżonki. 2. Kasper, tego potomstwo: Remigian kanonik łucki, pleban wojnicki, Doreta za Alexandrem Życieńskim, Anna panną. 3. Stanisław. 4. Jakób. 5. Hieronim podczaszy bielski, złączył się był dożywotnie najprzód z Kuczewską, z której był syn Wojciech bezpotomny, potem z Korycińską, z której córki: Dorota Janikowska, Krystyna Bogusławska, Świrklińska, Rozniarowska, Zofia Domaradzka i syn Jan, którego z Katarzyny Duninówny Rzuchowskiej, z Oleśnickiej urodzonej, był syn Piotr, tego z drugiej żony Anny z Olbrachcic Bielskiej, syn Mikołaj z Starczewską zszedł bezpotomnie, z pierwszej zaś żony Zofii Łojowskiej spłodził trzy córki: Maryannę Kolińską, Krystynę i Annę Łączkowską, tyleż synów: Pawła sędziego gr. piotrkowskiego, tego z Maryanny Kamockiej trzy córki i czterech synów: Justyna Wizembergowa, Katarzyna Rejowa, Rozalia Buczkowska, Antoni starosta łojowski, temu Domicela Drohojowska powiła syna Józefa i córkę Barbarę. Mikołaj, Franciszek, żona jego Ilkiewiczówna, Teodor, którego żona Skotnicka, Jana, tego z Kałoskiej córka Wierzbowska łowczyna łęczycka, Stanisława, tego z pierwszej żony Lipskiej syn Michał i córka, z drugiej Stobieckiej syn Jędrzej i córki, z trzeciej Węgierskiej także potomstwo zostało. *Nies.* — *Duńczewski* dodaje, że Marcin z Anną Pągowską miał synów pięciu: Jana, Kaspra, Stanisława, Jakóba już podczas wiedeńskiej służącego pod znakiem za towarzysza, ten złączył się z Teresą z Czarneckich, Waszewskich Sosnowską, która mu powiła trzech synów i dwie córki: Franciszek złączył się z Maryanną z Jączyńskich Browińską, która powiła synów dwóch i córek dwie: Augustyna Michała dwojga

*) Koberowie ci używają herbu *Gryf.* To zaś wszystko, co pisze o tej rodzinie p. *Zychliński w Roczn. III Złotej księgi na str. 129*, jak np. o przybyciu „Kobrów" do Polski ze Szląska, o indygenacie i t. d., jest prostym wymysłem bujnej fantazyi autora *Złotej księgi.* Wiadomość o Koberze wysłanniku elektora brandeburgskiego w sprawie neuburgskiej, zaczerpnięta z *Przewodnika Literack. i Naukowego*, udzieloną była przez nas pewnej osobie zbierającej materyały do rodowodów różnych familii z nią skoligaconych, od której się dostała następnie autorowi *Złotej księgi*, — ale tak tej osobie interesowanej jak i nam nie udało się po dziś dzień odszukać, a mniej jeszcze udowodnić wspólność pochodzenia naszych Koberów z wysłannikiem elektorskim; w konstytucyach zaś niema żadnego śladu o indygenacie tego Kobera.

imion, Jędrzeja, Maryannę i Salomeę panny. Teresa, siostra Franciszka, za Milewskim. Jan brat tegoż złączył się z Heleną Kępską bezpotomny, Józef drugi brat i Anna druga siostra. Hieronim piąty syn Marcina z Anny Pągowskiej, podczaszy bielski, *1mo voto* miał Kuczewską, *2do voto* Korycińską, stryj tegoż Franciszek. Jacka miecznika sanockiego córka była za Rucińskim, której jest potomstwo, ta była rodzoną siostrą Gumowskiej, którą *Niesiecki* wspomina.

Kobielski h. *Poraj.* Mikołaj Małdrzyk z Kobiela h. *Róża*, jako wyraźnie pisze *Długosz* pod r. 1430, dworzanin Witolda książęcia lit., lubo rodem Polak, w poselstwie od niegoż jeździł do Władysława króla polskiego. Tenże czy inszy Mikołaj podpisał list o fundacyi opactwa trockiego r. 1415. W r. 1422 Janusz Małdrzyk dziedzic na Olszynie, gdzie reformacyą żonie swojej Jadwidze sześćset grzywien zapisuje, a syn jego Mikołaj 1464 tamże altaryście ostrzeszowskiemu pewny czynsz naznaczył na Olszynie. Dobra Kobiele, zkąd imienia swego ten dom nabył, w sieradzkiem leżą województwie, lubo się pospoliciej z Dmenina pisali. Elżbieta z Dmenina była za Jędrzejem Grodzickim h. *Gryf.* Jan w sieradzkiem 1632. Samuel za Czarnieckiego wojewody ruskiego, gdy za granicą sławy sobie i Polsce szukał, surrogatem piotrkowskim z sejmu naznaczony. Jakób pisarz gr. piotrkowski 1692. N. miał za sobą Maryannę Karśnicką łowczankę wieluńską, wdowę po Komornickim. N. była za Janem Małuskim. Mikołaj Stanisław łowczy rawski w tymże roku, żona jego Teresa Tarnowska h. *Jelita*, syn z niej Franciszek. Samuel Stanisław deputat z sieradzkiego podpisał konfederacyą sandomierską r. 1704, potem stolnik sieradzki, sędzia kapturowy 1733. Józef starosta łojewski. Franciszek przy wysokich prelaturach krakowskich, kujawskich i t. d., kilka razy deputat na trybunał kor., później suffragan kujawski. Michał sędzia kapturowy sieradzki 1733. *Niesiecki* — Franciszek postąpił na biskupstwo kamienieckie, z tego na łuckie, na którem życia dokonał r. 1755. Był ten Franciszek oraz kanclerzem Maryi Józefy Austryaczki, małżonki Augusta III. *Krasicki.*

Kobiernicki h. *Dołęga*, w płockiem. Jednejże z Śreńskiemi dzielnicy. Sebastyan z sejmu 1576 poborca w płockiem. Jan w z. dobrzyńskiej 1648. *Nies.*

Kobierski, w sandomierskiem. Stefan podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Kobierski h. *Prus 1mo.* Jakób, Jan, Józef, Franciszek, Stanisław, Edmund syn Franciszka, Adam praprawnuk Franciszka i August wnuk Jakóba, uzyskali uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. przem. 1782, w wydziale Stanów r. 1839 i w wydziale krajowym 1856-1862, gdzie im przyznano herb *Prus 1mo.*

Kobierzycki h. *Korab*, w sieradzkiem. Mikołaj i Jaśko z większego Kobierzycka, dział czynią z Wichną z tegoż Kobierzycka, w r. 1424 w księgach gr. sieradzkich. Od tych potem był Jan, którego pozostała żona Jadwiga, między syna swego Mikołaja i córki Annę i Katarzynę, dobra dziedziczne dzieliła w r. 1502 w grodzie sieradzkim. Mikołaj miał za sobą Elżbietę Prątkowską z Rakowice, z tej spłodził dwie córki i synów pięciu: 1. Jan pleban w Unkowie. 2. Wojciech sieradzki sędzia 1545 miał za sobą Ewę Kobierzycką z mniejszego Kobierzycka h. *Pomian*, córkę Bartłomieja, ten Wojciech od Bartłomieja i od jego syna Stanisława nabył mniejszego Kobierzycka 1552. 3. Stanisław ożenił się z Anną Wiktorowską h. *Gryf*, która mu powiła córkę Jadwigę Sebastyana Madalińskiego małżonkę i dwóch synów: Mikołaja i Bartłomieja, z tych Mikołaj mąż rycerski pod Mieleckim hetmanem, z Jadwigi Pięcznowskiej h. *Korab* spłodził cztery córki: Annę Kołdowską, Małgorzatę przeoryszą w zakonie św. Norberta w Łęczycy, Zofią Konopnicką, Beatę Tymieniecką i syna Jana, ten złączywszy się z Zofią Kobierzycką h. *Pomian*, zostawił córkę Helenę za Jakóbem Madalińskim sędzicem i synów dwóch: Kazimierza i Jakóba. Bartłomiej brat Mikołaja, pod Byczyną odważnie stawał, Katarzyna Tymieniecka czterech mu synów zrodziła: Stefana zakonu ś. Benedykta opata trockiego 1668, Wojciecha zakonu Soc. Jesu † 1671, Jędrzeja i Władysława. 4. Jakób, potomstwo jego na usługach ojczyzny i w obozie lata swoje strawili. N. miał za sobą Wiktoryę Jarnowską kasztelankę kowalską, z której syn Marcin. Katarzyna za Janem Kowalskim. Dorota za Mikołajem Wolickim. *Niesiecki.* — Jan Kobierzycki z Wiktoryi Jarnowskiej kasztelanki (o czem wyżej *Niesiecki* wspomina) miał jednę córkę Maryannę i synów trzech: Jana, Franciszka jezuitę i Michała sędziego z. sieradzkiego; ten z Magdaleny Pstrokońskiej zostawił dwóch synów: Józefa ożenionego z Józefą Wężykówną (z której synowie: Felix Władysław ożeniony z Rozalią Biernacką bezpotomny i Antoni mający z Elżbiety Wężykówny syna Antoniego i córki: Rozalię za Bogusławem Lenartowiczem, Kamillę za Wincentym Komornickim i Ksawerę za Zygmuntem Rudnickim) i Łukasza, ten poślubił także Wężykównę, z której oprócz córki Maryanny za Antonim Walewskim, trzech synów zostało: Bolesław mający z Antoniny Walewskiej córkę Zofią i synów Stanisława i Jana, — Jarosław, który z Natalią Gołowską ma synów Przemysława i Mieczysława — i Michał ożeniony z Heleną Wężykówną, z którą ma dwie córki: Stanisławę i Annę, oraz synów pięciu: Józefa ur. 1858, Antoniego ur. 1860, Władysława ur. 1865, Zygmunta ur. 1868 i Nestora ur. 1870.

Kobierzycki h. *Nałęcz*, w kaliskiem. Piszą o nich nasi pisarze, lubo wątpi *Nies.*, żeby byli tego herbu Kobierzyccy.

Kobierzycki h. *Pomian*, w sieradzkiem. Piszą się z Kobierzycka mniejszego, luboć i to samo przeniosło się dziedzictwem do Kobierzyckich Korabitów. Bartłomiej, Wojciech i Ambroży bracia rodzeni, z tych Ambroży umarł bezpotomnie, Wojciech miał synów czterech: Macieja, Wawrzyńca, Jana i Wacława, jako świadczy podział między niemi uczyniony na Wojczycach i mniejszym Kobierzycku, — Bartłomiej pojął Jadwigę Waliknowską Wieruszównę około r. 1524, ta mu powiła pięć córek, z których jedna Ewa była za Wojciechem Kobierzyckim sędzią h. *Korab* i syn Stanisław z kasztelanki rozpierskiej zostawił córek sześć, z których Urszula była ksienią ołobocką i synów sześciu, z tych 1. Jan, tego z Potworowskiej córek było sześć: Maryanna dostała się Balcerowi Grabińskiemu, Zofia Janowi Kobierzyckiemu h. *Korab*, Elżbieta Jaskolskiemu, Jadwiga Kasprowi Kępskiemu h. *Gryf* i Barbara, synów zaś trzech: Swentosław kanonik płocki, Alexander i Władysław. 2. Wojciech. 3. Mikołaj. 4. Bartłomiej, temu Jadwiga Zeromska pisarzówna kaliska powiła córkę Zofią († 1671) wydaną za Stefana Czarneckiego hetmana polnego kor., sławnego tryumfatora, synów zaś dwóch: Marcina i Stanisława; Marcin wielki żołnierz przeciwko Szwedom, zginął w expedycyi pod Ingolsztadem. Stanisław wojewoda pomorski, mądry senator, córka jego była za Olszowskim. 5. Stanisław kasztelan krzywiński, posłował na sejm 1626, ten z Zapolskiej zostawił córki cztery: Barbarę za Sieroszewskim, Katarzynę za Żychlińskim, Teresę i Wiktoryą w klasztorze Bogu na służbę poświęcił i syna Wojciecha wielkiego żołnierza. 6. Wacław kustosz warmiński, płocki i pułtuski kanonik. Katarzyna Kobierzycka żona Adama Działyńskiego starosty bratyańskiego, druga Masłowskiego. Stanisław pisarz z. kaliski i sędzia kapturowy 1697, żona jego Eleonora Podłęska kasztelanka połaniecka, wdowa po Jawornickim, synowie dwaj, z których jeden Franciszek. Józef sędzia kapturowy sieradzki 1733. *Niesiecki.* — Jan podczaszy sieradzki. R. 1788 Walenty łowczy sieradzki (*Kras.*) ale niewiadomo czy ci tego herbu.

Koblański h. *Sas.* Jan, Daniel i Jan uzyskali przyznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie gr. halickim 1782-83. Są po dziś dzień w Galicyi; z tych jedni używają przydomku *Jakimowicz*, inni *Roczkiewicz*, *Raczkoniewicz*, *Socha*, ale przy nich herb nie wyrażony.

Kobliński h. *Lubicz.* Jan, Maciej, Karol, Wincenty, Justyna i Antonina, uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782.

Koboś. Jan. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Koboska h. *Gissa*, w z. łomżyńskiej. Z tych Jakób w r. 1678 dobra Chojane-Stankowięta i Gołasie dziedziczył (*Herb. rodz. szl. 1853.*) Kalikst, Paweł, Teofil synowie Ambrożego, Sylwester i Maciej synowie Franciszka, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Koboszko. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kobryńscy *książęta.* Z tych Sylwester był władyką chełmskim, atoli dawno już ten dom zszedł. *Nies.*

Kobrzyński h. *Rogala*, w mazowieckiem województwie. *Niesiecki.*

Kobuzowski h. *Mora.* Opuszczeni przez *Niesieckiego*, atoli Jan Kobuzowski, syn Stefana i Maryanny Ziołkowskiej otrzymał przyznanie dawnego polsk. szlachectwa w sądzie z. lwowskim, to samo Grzegorz Jakób członek Stanów i jego synowie: Emeryk, Czesław i Bogusław doktor medycyny, ale ci w wydziale Stanów, zaś Godzisław i Żelisław synowie Bogusława, oraz Mieczysław i Czesław synowie Czesława, w wydziale krajowym legitymowani.

Kobylański h. *Grzymała*, czyli **Kobylnicki.** Domarat z Kobylan kasztelan biecki 1415. Tenże czy inszy Domarat z Kobylan kasztelan lubelski 1436. Jan z Kobylan łowczy krakowski był tak w grunwaldskiej jako i w koronowskiej potrzebie. Brat tego Domarata Jakób, niewinnie potwarzony przed królem Jagiełło o żonę jego Annę, był potem starostą sanockim, którego tenże król w pięć tysięcy jazdy ruskiej wysłał na posiłek Zygmuntowi cesarzowi przeciwko Turkom. Stanisława z Kobylina *Decretorum Doctorem* wspomina *Długosz* 1466. Katarzyna z Kobylan Lanckorońskiego żona. *Nies.* — Janusz z Kobylan łowczy krak. w r. 1436 podpisał pokój brzeski. *Kras.*

Kobylański h. *Lubicz*, w chełmskiej ziemi. N. za Stanisławem Rudnickim wojskim chełmskim. *Nies.*

Kobylański *z Błażejowa* h. *Sas.* Wiktor syn Michała, Karol syn Wojciecha i Franciszek syn Michała, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, to samo ks. Gabryel dziekan zabieszowski i Wojciech profesor filoz. w Zamościu, ale ci w sądzie z. lwowskim i bez wyrażenia herbu.

Kobyłecki. Józef Ant. Konst. Max czterech imion. Tak stoi wymieniony w *Sp. szl. kr. polsk. 1851.*

Kobyłecki h. *Godziemba*, w kujawskiem a potem w podlaskiem, jednejże dzielnicy z Lubrańskiemi. Marcin dworzanin książęcia Ostrogskiego † 1631. Sebastyan z wielkich Kobełek 1648 w wieluńskiej ziemi. Franciszek podczaszy mielnicki, sędzia generalny wojskowy, rotmistrz król., któremu na dobrach Grzęda nazwanych w z. lwowskiej, dla zasług jego przyznała Rzeczpospolita dwanaście tysięcy i w possessyą puściła też dobra do wytrzymania czworga dożywocia. N. Franciszka Domaszewskiego małżonka. *Nies.* — Stanisław Kobyłecki w r. 1775 burgrabia gr. łęczycki. Józef w r. 1727 dobra Jankowo w woj. rawskiem, a Michał z *Wielkich Kobyłek* miecznik brzeziński,

w r. 1774 dobra Sadówka Ossa w woj. łęczyckiem — dziedziczyli. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Stanisław, Wincenty i Rafał synowie Stanisława, Szymon syn Józefa, Emilian syn Floryana, Felix syn Antoniego, Jan syn Stefana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kobyliński *Bik.* Dom dawny w z. bielskiej, wspólnej dzielnicy z Żukami i Cieszynami. *Kap. Mil.*

Kobyliński h. *Abdank.* Dom starożytny, wspólnej dzielnicy z Kruszewskimi, od dóbr Kobylina w ziemi bielskiej swe nazwisko bierze. *Kap. Mil.*

Kobyliński *Łatko* h. *Łada.* Dom dawny, gniazdo jego dobra Kobylino Łatki w z. bielskiej. *Kap. Mil.*

Kobyliński h. *Łodzia*, w Wielkopolsce i na Podolu. Byli z tego domu żołnierze odważni. Jakób z Kobylina kasztelan gnieźnieński 1454. Jan surrogat 1508. Jakób podkomorzy wieluński, żona jego Dorota Zarębianka 1494. Zofia Marcina Włodka małżonka. N. miał za sobą Zofię Bartlińską. Kazimierz w pow. grodzieńskim podpisał elekcyą Jana III. Krzysztof przed r. 1565 napisał książkę *Epigrammatum. Nies.* — Do tych należy Franciszek, obecny dziedzic Kijewa i Wabcza, który z Zofią Kalkszteinówną ma synów dwóch: Antoniego i Stanisława i tyleż córek: Maryą i Zofią.

Kobyliński *Pirog*, h. *Pobóg.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich od r. 1421, wspólnej dzielnicy z Burzyńskimi, a nazwisko od dóbr Kobylino w ziemi łomżyńskiej swój początek bierze. *Kap. Mil.*

Kobyliński h. *Prus 1mo.* Franciszek syn Jakóba, legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851.

Kobyliński h. *Prus 2do.* Z powiatu brańskiego wyszedłszy, w księstwie litewskiem osiedli. Alexander w pow. grodzieńskim miał za sobą Eismuntównę, z której zostawił synów sześciu, z tych Augustyn i Mikołaj młodo pomarli, Kazimierz Hieronim starszy syn, miał za sobą Cecylią Sopeckównę podkomorzankę, bracia jego drudzy w wojsku litewskiem rotmistrzami byli. Michał, Jakób i Piotr 1700. *Nies.* — Franciszek (zapewne tego herbu) sędzia z. słonimski. Antoni wojski smoleński. Piotr obożny mścisławski. R. 1788 Antoni podkoniuszy litewski. *Kras.* — Witalia Kobylińska, córka Józefa i Katarzyny Pusłowskiej, *1mo voto* za Michałem Römer, *2do voto* za Żukowskim. Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. suraskich od r. 1545, gniazdo jego dobra Kobylino Pieniążki w z. bielskiej.

Kobyliński h. *Ślepowron.* Dom dawny, ukazujący się w aktach brańskich i surazkich, od Kuleszów początki swe bierze, a nazwisko od dóbr Kobylino Zarzeczne Kuleszki w ziemi bielskiej urosło. *Kap. Mil.*

Kobylnicki h. *Prawdzic*, w woj. mazowieckiem. Erazm z Kobylnik cześnik ciechanowski 1525. N. Kobylnicka Pawła Szydłowskiego sędziego małżonka. Jednaż ma ich być dzielnica z Brzeskimi i Nieborowskimi. N. kanonik żmudzki. Stanisław chorąży zakrocimski, starosta prasnyski, dziedzic na Kobylinie, Rostkowicach, Bielicach, Popielżynie, syn Erazma, miał za sobą najprzód Zofią Srzeńską, z której córka Małgorzata za Janem Podolskim, po Srzeńskiej pojął Izabelę Trzcińską, z tej było dwóch synów: 1. Jan sędzia z. wyszogrodzki 1590, złączył się był pierwszym związkiem z Anną Kossobudzką, drugim z Zofią Grabską; z Grabskiej był syn Marcin, ale *ster.*, z pierwszej zaś dwóch: Adam bezpotomny i Rafał podstoli wyszogrodzki, temu Dorota Łopacka powiła Wawrzyńca podstolego także wyszogrodzkiego, którego z Justyny Gołockiej dwaj synowie byli: Stanisław, ten na Rusi osiadł i Maciej podstoli wyszogrodzki, tego z Teresy Gembaratówny potomstwo: Józef, Antoni, Anna i Justyna. 2. Marcin sędzia wyszogrodzki, z Zofii Pęcherskiej zostawił trzech synów: Jana, tego z Katarzyny Łosiówny syn Jakób *ster.* i córka Maryanna Czernicka, Jakóba podkomorzego wyszogrodzkiego, tego z Zofii Borkowskiej córki: Pelagia za Jędrzejem Grabią, Maryanna za Jeżewskim i syn Anzelm, którego z Maryanny Łosiówny córka Anna Stanisława Sarbiewskiego chorążego małżonka i syn Jan cześnik wyszogrodzki, temu Katarzyna Łuszczewska spłodziła: Annę za Stanisławem Nieborskim, *2do voto* za Mikołajem Dzierżanowskim wojskim, Bogumiłę zakonnicę św. Benedykta, Katarzynę najprzód za Piotrem Gołockim, potem za Antonim Rogowskim i Teresę, która poszła za Michała Rogowskiego. Jan, brat Jakóba podkomorzego a syn Marcina, jego z Anny Górskiej syn Jakób i córka Zofia zeszli bezpotomnie. Alexander zaś, pułkownik król., z Cecylii Łopackiej kasztelanki spłodził Jana, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Barbarą Nowowieską, drugi raz z Maryanną Nowodworską, z tych miał potomstwo: Zuzannę zakonnicę św. Norberta, Mikołaja, od którego z Jadwigi Nowowieskiej córki: Emerencyana i Barbara, Władysława bezpotomnego, Ludwikę *ster.*, Justynę Stanisława Mdzewskiego, Maryannę Kazimierza Brzozowskiego stolnika ciechanowskiego, małżonki. *Niesiecki.* — Józef cześnik wyszogrodzki. Józef podstoli wyszogrodzki. W r. 1788 Fortunat cześnik wyszogrodzki. *Kras.*

Kobylnicki h. *Rola*, w kujawskiem województwie. *Nies.*

Kobyłowski. Tak wymieniony u *Kurop.* i *Małach.*

Kobylski h. *Kościesza*, w z. ciechanowskiej. Lenard starosta nurski 1567. Mikołaj 1632 w mazowieckiem, Alexander w ruskiem, Tomasz i Paweł w z. rożańskiej 1648. *Niesiecki.*

*

Kobylski h. *Pobóg*, (takim kształtem jako i Zengwirscy). Bartłomiej kantor kruświcki 1630 w Prusiech kwitnął. *Niesiecki.*

Koc h. *Dąbrowa*. Jan karbnik drohicki, synowie jego: Władysław pleban nowodworski, Wojciech cześnik mielnicki, trzeci Jakób łowczy warszawski. Anna sędzianka bełzka zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie, Michał, Jakób i Adam w podlaskiem 1648. Stanisław Balcer 1674. Mikołaj Józef sędzia bełzki, poseł na konwokacyą 1733, temu Katarzyna Nagórska h. *Ostoja* powiła synów: Józefa, Antoniego, Piotra i Stanisława i córek sześć: Annę za Antonim Radeckim chorążym, Różę, Maryannę, Barbarę, Zofię i Teresę. Józef Koc tegoż domu. Są i na Żmudzi. N. miał za sobą Szczeniowską. *Nies.* — Dom to starożytny, ukazujący się w aktach różnych od r. 1464, gniazdo jego dobra Koce w ziemi drohickiej. Jan i Karol komornik i członek Stanów uzyskali uznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. halickim 1782.

Koch. Jan otrzymał *indig.* r. 1658. *Vol. Leg.* IV. fol. 569.

Koch h. *Oświata*, Jan — i **Koch** h. *Mąż zbrojny*, Teofil syn Rudolfa. Tak stoją w *Spisie szl. kr. p.*

Kochałowski h. *Radwan z odmianą*. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kochan h. *Rawicz*. Od książąt szląskich wywodzą ich *Okolski* i *Dunicz.* i do tych początek Prandotów referują.

Kochanowicz h. *Służbotwór*. Filip Nereusz. Tak wypisany w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kochanowski Ksawery i Jan. Tamże wymienieni.

Kochanowski h. *Korwin*, w sandomierskiem. Jan wojski sandomierski, sławny poeta. Ofiarowana mu była kasztelania połocka za promocyą Zamojskiego, tej jednak przyjąć nie chciał. Mikołaj stolnik sandomierski, Piotr sekretarz król. wydał do druku *Goffred albo Jeruzalem wyzwolona, Torkwata Tassa polskim wierszem przełożył, w Krakowie 1618 in 4to* i *in 8vo 1651 w Krakowie.* N. Kochanowski zakonu ś. Franciszka konwentual. Jerzy z Konar miał za sobą Zofię Podlodowską. N. Adama Kozarskiego małżonka, druga Domaszewskiego. Jan kanonik krakowski † 1613. Jerzy kasztelan małogoski, córka jego była za Manowskim, Krzysztof chorąży sandomierski, starosta małogoski, Olbrycht sędzia z. bracławski. Seweryn podstarości bełzki, miał za sobą Dorotę Zielińską h. *Ciołek*, z niej spłodził dwóch synów: Józefa i Antoniego i córkę Katarzynę Krzysztofa Żulińskiego małżonkę. Jan chorąży kor. 1632, córka jego jedna była za Chlewickim Janem, taż czy insza była za Chomętowskim Stefanem h. *Lis*, sędzią wojskowym. Zofia Kochanowska Jana Branickiego h. *Korczak* małżonka, Adryan podsędek stężycki, Marcin podstarości radomski, Stanisław, Jerzy, Jan, Stefan 1648. Samuel, Ludwik i Jędrzej 1628. Paweł, Jan na Policzny kasztelanic czechowski 1696. Seweryn, Mikołaj, Piotr starosta radomski, Piotr wojski sandomierski 1674. Kochanowski miał za sobą Katarzynę Dąbską. Zofia Kochanowska była za Pawłem Brzeskim h. *Starza*. Kochanowski jeden miał za sobą Cetysównę, drugi Zofię Szczucką. N. kasztelan zawichojski, córka jego Ustrzycka. Barbara za Jakóbem Potockim. *Nies.* — W początku wieku XVI sześciu było braci Kochanowskich: Piotr, Jan, Wit, Filip, Tomasz i Dobiesław. Z tych Piotr urodzony w r. 1485 † 1547, był sędzią ziemskim sandomierskim i zostawił z Anny z Białaczowa Białaczowskiej h. *Odrowąż* cztery córek i sześciu synów: Kacpra pisarza sandomierskiego, Jana sławnego poetę (ur. 1530 w Sycynie † 1584 w Lublinie) wojskiego sandomierskiego (ten miał za sobą Podlodowską, z której dwie córki Urszula i Anna młodo zmarła), Mikołaja autora *Rotuł*, Andrzeja tłómacza *Eneidy*, Jakóba i Piotra; z tych Mikołaj z Katarzyną *z Jasieńca* dwóch miał synów: Piotra tłomacza Jerozolimy i Adama sędziego lubelskiego; Dobiesława zaś synowie: Jan i Andrzej, z których pierwszy miał syna Andrzeja a drugi dwóch synów: Eremiasza i Jana kanonika krakowskiego i król. sekretarza, zmarłego w r. 1613. — *Krasicki* wymienia w r. 1788 Stefana wojskiego radomskiego, Leopolda podwojewodzego. Józef w r. 1778 kantor kijowski, proboszcz kolegiaty warsz. Xawery wojski radomski. Stanisław wojski mniejszy tegoż powiatu. Ksawery kasztelan wizki † 1781. Michał Kochanowski wojewoda senator 1831. Antoni Kochanowski kasztelan senator 1831. Dom ten kwitnie po dziś dzień w królestwie polsk. Z tych Walenty syn Leopolda, Jan syn Stanisława, Jan syn Michała, Franciszek, Kajetan i Ludwik synowie Joachima, Leon syn Michała, Władysław syn Antoniego i Julian syn Konstantego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kochański h. *Lubicz*. Wojciech z Kochan Kochański, dziedzic na Łososinie, przeciwko Turkom pod Chocimem i Szwedom w Prusiech doświadczony żołnierz, † 1634, żona jego Teresa z Olszów Olszowska. Drugi Wojciech † 1620. Marcin mąż rycerski na szwedzkich i kozackich wojnach. Stanisław Samuel burgrabia zamku krakowskiego, dziedzic na Scyborzycach, w beresteckiej okazyi i innych ojczyźnie zasłużony, † 1659. Jan podczaszy płocki 1700. *Niesiecki.*

Kochański h. *Ogończyk*. W pomorskiem wojew. Jerzy poseł do Turek z sejmu 1616 naznaczony. Gwilhelm sekretarz król. 1621. Małgorzata z Żygowic Kochańska była *Imo voto* za Fabianem Milewskim, *2do voto* za Michałem Borowskim h. *Ogończyk*. N. Kochański miał za sobą Helenę Pampowską. Sebastyan komornik dobrzyński 1632. Paweł i Michał w pomorskiem 1648. *Nies.*

Kochański h. *Rola*, w krakowskiem i podlaskiem. Z tego domu trzej osiedli w krakowskiem: Wojciech, Kasper i Łukasz brat ich młodszy, ten z Swierczowską, córką Zygmunta sekretarza król., zostawił potomstwo, był komornikiem granicznym powiatu księzkiego. Wojciech podstarości mielnicki, posłem bywał na sejmy. N miał za sobą Krystynę Dębińską. Augustyn zakonu Franciszkańskiego św. teologii doktor, kustosz gnieźnieński. Wojciech, Alexander, Adam 1648 w ruskiem, Wojciech i Jan w pińskiem, Wojciech na Kochaniu w krakowskiem 1674. Adamus Adamandus Kochański Soc. Jesu. *Nies.*

Kochcicki h. *Czapla*. Patrz pod herbem **Czapla.**

Kochlewski. Przedtem w sieradzkiem województwie gniazdo ich było. Wojciech 1592 podpisał przywilej Zygmunta III, dany Rusi. N. pleban osiecki, mąż uczony i ludzki. Stanisław pisarz z. wieluński posłował na sejmy 1631 i 1641. Z tych niektórzy się do Litwy wynieśli. Alexander, Benedykt, Jan Stanisław w z. pińskiej 1648. Piotr sędzia z. brześciański, poseł na sejm 1638. *Nies.*

Kochnowski. *Nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1775. (*Małach.*) W r. 1778 Melchior, sufragan chełmski, biskup dyonizyjski, Stanisław subdelegat krasnostawski, a Wincenty vice-regent tegoż grodu. Stanisław syn Felixa, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie mu przyznano h. *Ślepowron.*

Kochowicz. Stanisław chorąży gwardyi królowej, nobil. w konst. 1676. *Kras.* i *Małach.* — Stanisław i Łukasz synowie Jakóba, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Ślepowron.*

Kochowski h. *Nieczuja*, w sandomierskiem, piszą się z Kochowa. Wojciech 1631 i Jan marszałek sądów kapturowych sandomierskich, Alexander, Teodor 1648 w sandomierskiem, Floryan w smoleńskiem. Justyna zakonnica w Sączu, Franciszek regent gr. sandomierski 1704. Wespazyan wojski krakowski, sławny historyk polski. Są i w chełmskiej ziemi. Stanisław miał za sobą Sieprawską, z tej spłodził dwóch synów: jeden Antoni łowczy podolski, temu Swęderska, wdowa po Linczewskim, powiła Tomasza, Ludwika, Katarzynę i Maryannę, drugi Jan, tego z Eufrozyny Koseckiej h. *Rawicz* potomstwo: Adam, Kaspar, Antoni, Kunegunda Borzęcka i Cecylia. *Nies.* — W r. 1778 Antoni, sędzia gr krasnostawski. *Krasicki.* — Podług akt grodzkich krakowskich Jan podsędek ziemi sandomierskiej, po śmierci Władysława IV marszałek sądów kapturowych, † 1663, miał za sobą Zofią Janowską h. *Strzemię*, córkę Adama, z której dwóch zostało synów: 1) Wespazyan, dziedzic Goleniowy, znany poeta i historyograf nadworny króla Jana III, w którego wyprawie pod Wiedeń uczestniczył, wojski krakowski, umarł 1700 zostawiwszy z Maryanny, córki Józefa *z Śmiłowej Woli* Misiowskiego h. *Jelita* i Doroty Oraczowskiej, syna Hieronima, ożenionego z Barbarą *z Bronic* Bronicką h. *Korwin*, córką Franciszka wojskiego nowokorczyńskiego i Magdaleny *z Chotla* Rożanczanki. 2) Jan dziedzic Gaja, ten z Anny *z Olszewa* Olszewską, córką Macieja skarbnika ziemi wiskiej, zostawił syna Franciszka ożenionego z Franciszką *z Garbów* Modrzewską.

Kochyliński. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kocięcki. N. była za Wacławem Łuszczewskim. Józef z Kocięczyna skarbnik kowieński 1700. *Niesiecki.* — Paweł i Antoni synowie Kacpra, Wincenty, Antoni i Józef synowie Wojciecha, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Nieczuja.*

Kocielski w lubelskiem itd. *Kurop.* i *Małach.*

Kociel h. *Pelikan*, w księstwie litewskiem. Od Kotła, jednego z książąt słowackich, jako przodka domu tego, nasi pisarze wyprowadzają tę familią, o którem z *Długosza Stryjkowski fol. 148.* Trzej prawi książęta słowackie Rościsław, Światopełk i Kociel, od Greków przyjęli wiarę chrześcińską około r. 800 za panowania Michała cesarza wschodniego i Arnolfa zachodniego. Był potem Mikołaj Kociel starosta zygwolski, który w powiecie oszmiańskim osiadł, ten zamku Zygwoltu mężnie obronił, przeciwko Szwedom wszędzie odważnie stawał, osobliwie pod zamkami Kerepec, Jaskarąd i Lendward. Sposób wynalazł, którym Jędrzej Sapieha Kiesy dał odsiecz. *Konstyt. 1589 f. 559* poborcą naznaczyła w Inflanciech Mikołaja Kotła. Krzysztof 1648. Samuel Hieronim marszałek oszmiański, posłował na sejm 1686, zkąd deputowany na trybunał fiskalny litewski, córki jego: Teresa i Konstancya, syn zaś Michał Kazimierz wojewoda trocki, potem podskarbi wielki lit. 1717. Michał Bogusław chorąży pancerny, deputat *ad pacta conventa* Augusta II r. 1697, a 1704 już starosta mścisławski, podpisał konfederacyą sandomierską. Jarosz pisarz gr. mścisławski, rotmistrz województwa smoleńskiego. Wasil komendant na Krzyczewie. Adam wojski starodubowski, brat Samuela podskarbiego, żona jego Marcybella Amforowiczówna 1676. Gabryel stolnik inflantski. Tomasz wojski mozyrski w tymże czasie. Elżbieta Kotłówna była za Piotrowiczem. N. siostra podskarbiego litewskiego za Ogińskim Leonem podstolim litewskim. N. Kociel starosta markowski, poseł na sejm z oszmiańskiego 1722, Konstanty budowniczy i sędzia gr. mścisławski, Michał Bogusław podstoli oszmiański, Stanisław podczaszy witebski, Benedykt sędzic gr. mścisławski, Adam Franciszek Władysław łowczy łomżyński 1700. *Niesiecki.* — W r. 1788 Tadeusz starosta oszmiański. *Krasicki.*

Kocielkowski h. *Korab*, w sieradzkiem, piszą się z Kocielki. Stanisław z Doroty Dobrzyckiej h. *Leszczyc* miał syna Jana, ten z Anny Wolińskiej Marcyana, ten z Otockiej h. *Prus* córkę spłodził Dezyderyusza Tarnowskiego łowczego łęczyckiego małżonkę i syna Zygmunta pisarza z. sieradzkiego i posła na konwokacyą 1674, który umarł sędzią z. sieradzkim 1677. Jakób, brat Stanisława, z Iwańskiej zostawił syna Jędrzeja, z Glinieckiej syn jego N. spłodził z Rudnickiej Jana i Jędrzeja, drudzy synowie jego w Moskwie polegli. Jędrzej pisarz z. sieradzki, żona jego Katarzyna Sulmowska, po śmierci jego poszła za Macieja Waliszewskiego pisarza sieradzkiego. Wojciech zebrał rejestr ksiąg gr. sieradzkich od r. 1422. Zygmunt 1696. *Niesiecki.*

Kocieński h. *Rogala*, w płockiem. Jędrzeja człowieka uczonego wspomina *Paprocki w Gniaździe.* Jan 1587 podpisał ustawy pokrzywnickiego zjazdu. Stanisław Piotr miał za sobą Alexandrę Kozierowską h. *Dołęga*, z tą spłodził synów czterech: Jędrzeja, Kazimierza, Stanisława i Jana ludzi rycerskich. Z tych Jędrzej pojął Alexandrę Golańską, od której potomstwo: Józef kanonik przemyski i kamieniecki, deputat na trybunał koronny 1728, wydał Kazanie pod tytułem *Jasne niebo* in folio w Lublinie 1729 i Mikołaj, inni młodo pomarli. N. była za Firlejem Jędrzejem kasztelanem lubelskim. *Nies.* — *Duńczewski* zwie ich *de Biberszteiu* Kocieński i dowodzi, że od tego domu pochodzą, że się wprzód pewno *Rogalami* zwali od herbu swego i dopiero potem nabywszy dóbr Kocieńca, Kocieńskimi albo Kocińskimi zawołani zostali — lecz że niezapominając przodka swego hrabiego Biberstein, zawsze się piszą *de Biberszteiu*, po polsku *z Biberszteinu.*

Kociołkowski. Tak umieszczają *Kuropatnicki* i *Mal.*, ale to zapewne to samo co **Kocielkowski.**

Kocmierowski h. *Kmita.* Franciszek i Piotr synowie Grzegorza, Felix syn Ludwika, przed r. 1851, Adam syn Mikołaja r. 1851-54 legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kocowski h. *Dąbrowa.* Tak umieszcza *Małach.*

Kocorowski. Stanisław z w. płockiego podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza.

Koczan h. *Nałęcz.* Herb Nałęcz na sejmie horodelskim przyjął na siebie i na dom swój Koczan 1413, potomkowie jego Koczanowie i Koczanowscy w powiecie wilkomirskim, oszmiańskim, bracławskim i pińskim, ale niektórzy z nich hełm odmieniają, kładąc w nim pióra strusie. Z tych jeden był pisarzem gr. żmudzkim. Wawrzyniec horodniczy piński 1616. Alexander i Jan 1648. Hieronim Soc. Jesu umarł w Łucku 1660. Antoni i Michał 1700. *Nies.*

Koczanowski h. *Strzemię*, w krakowskiem województwie. *Nies.*

Koczański h. *Jastrzębiec*, w sieradzkiem. Z Koczani się piszą, herb jednak tym kształtem noszą, że Jastrząb w pysku pierścień trzyma, a w szponach podkowę, a w podkowie krzyż. Z tych Sebastyan miał za sobą Katarzynę Linowską, z tej dwie córki: Urszula Załuskowska i Anna. *Nies.*

Koczelski. Wojciech w z. rożańskiej podpisał elekcyą Władysława IV króla. *Nies.* — Hiacynt syn Marcelego i Ludwik syn Hiacynta, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Wąż*, ale ci się piszą **Koczulski.**

Koczorowski h. *Rogala*, w płockiem. Marcin kanonik łęczycki i proboszcz chrośliński, umarł młodo 1625, w Łęczycy z nadgrobkiem pochowany. Walentyn z Kuczborskiej spłodził Tomasza, tego z Ciesielskiej h. *Lubicz* syn Stanisław, pierwszy się przeniósł z płockiego do Wielkopolski, gdzie wziął za małżonkę Jadwigę Mycielską h. *Dołęga*, z nią zostawił córkę Zofią *1mo voto* za Szczanieckim, *2do voto* za Zajączkiem, *3tio voto* za Adamem Józefem Zakrzewskim h. *Jelita* chorążym łęczyckim i synów trzech: Chryzostoma, Tomasza i Mikołaja. Z tych 1. Chryzostom miał za sobą *1mo voto* Bielawską (tej był syn Stanisław, mąż waleczny, z Barbary Korycińskiej spłodził dwóch synów: Józefa i Franciszka), *2do voto* Teresę Kurnatowską, z tej dwóch synów było: Antoni ożeniony z Barbarą Wilczyńską i Mikołaj. 2. Tomasz miał za sobą *in 1mo voto* Słonecką, *2do voto* Gałęską podstolankę wschowską, która mu cztery córki powiła: Maryannę za Kazimierzem Dobrogojskim h. *Grabie*, Elżbietę za Alexandrem Domaradzkim, Jadwigę zakonnicę w Śremie i Jadwigę pannę, *3tio voto* Belędzką h. *Watta*, z którą spłodził syna Władysława w wojsku cudzoziemskiem kapitana, ten osiadł na Rusi, syn jego z Jadwigi Tomisławskiej Antoni, siostry zaś: Anna za Łukowskim, Franciszka Franciszkanką w Gnieźnie, Teresa za Jędrzejem Lipskim, Zofia i Maryanna pannami. 3. Mikołaj w prawie koronnem biegły, gdy mu ofiarowano pisarstwo gr. poznańskie, on tymczasem z światem się rozstał, zostawiwszy z Teresy Rafała Obiezierskiego żupnika województw wielkopolskich córki, jednego syna Franciszka, który do zakonu Soc. Jesu wstąpił i rządził kolegium krakowskie ś. Piotra. To *Niesiecki.* — W XVIII w. Adam Koczorowski miał za sobą Annę Zajączek i z niej córki: Józefę za Kozickim i Teresę († 1824) za Janem Babskim h. *Radwan.* Stanisław Koczorowski z Barbary Korycińskiej miał synów Józefa i Franciszka, a z drugiej żony Teresy Kurnatowskiej — Antoniego i Michała, ten ostatni z Teresy Obiezierskiej miał syna Franciszka. Kazimierz Koczorowski był kasztelanem santockim przed Janem Lipskim (mieliśmy w ręku odnośny dokument, który się znajduje w Czarnuszce). Ten czy inny Kazimierz dziedziczył dobra Swadzinie i Sady, a miał za sobą Teresę Grudzielską, wdowę po Komorowskim Szymonie, z której prócz dwóch córek: Heleny *1mo voto* za Ignacym Skaławskim,

2do voto za Przyjemskim i Barbary za Sebastyanem Bieńkowskim — pięciu zostawił synów: Franciszka, Nereusza, Bonawenturę, Rafała (tego córka za Dobrzyckim) i Jana. Z tych Franciszek *na Gościeszynie* zaślubił Krzycką, z której córka za Walentym Mielęckim i synowie: Adolf, który poległ w pojedynku z Mycielskim i Tertulian *na Gościeszynie*, który z Franciszki hr. Bnińskiej zostawił trzech synów: Adolfa ożenionego z Franciszką hr. Mielżyńską, Karola i Kazimierza *na Izabelli*, ożenionego z Czarnecką, oraz córek dwie: Maryą za Zabłockim i Jadwigę za Skarzyńskim. Drugi syn Kazimierza i Grudzielskiej Nereusz *na Ostrowiecznie* i *Radzyniu*, miał córkę Julią za Walentym Szulcem i syna Hilarego, który dwie zostawił córki: Klementynę i Anielę. Trzeci syn Kazimierza Bonawentura *na Mikorzkach*, zaślubił Ludwikę Sczaniecką, z której córka Emilia za Anzelmem Chłapowskim i synowie: Antoni († 1875) *na Jasiniu* z Augustyną Turnianką mający córek trzy: Emilię za Karolem Graeve, Józefę za Ignacym Raszewskim i Antoninę za Józefem Lipskim — i Jan († 1846) *na Piotrkowicach*, który z Tekli Trzcińskiej dwóch synów zostawił: Edwarda, ożenionego z Henriettą Jaraczewską (ich synowie Napoleon i Mieczysław) i Stanisława, obecnego dziedzica Czarnuszki, który z Joanną Radońską ma córkę Zofią i synów: Seweryna i Jana. Czwarty syn Kazimierza Jan *na Mikorzkach* miał dwóch synów: Teofila i Józefa bezpotomnych. Siostry na początku wymienionego Kazimierza: jedna za Skórzewskim, druga za Jasińskim, trzecia za Urbanowskim i czwarta za Dramińskim. Są Koczorowscy i w królestwie polskiem, z tych Józef syn Pawła legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. W Galicyi zaś Adam był członkiem Stanów w r. 1782, a w r. 1788 Stanisław, Jan i Antoni — tamże.

Koczowski, w sandomierskiem. Jan podpisał elekcyą Jana III, miał za sobą Annę Brzeską h. *Jastrzębiec.* Jacek w zakonie Soc. Jesu rządził prowincyą polską od r. 1672, mąż godny. *Nies.* — W r. 1788 Filip regent z. sandomierski. *Kras.* — *Bobrowicz* w tomie X Nies. kładzie im herb *Jastrzębiec*, atoli Heroldya król. polsk. przyznaje Koczowskim h. *Lubicz* i z tym herbem legitymował się w tejże Heroldyi Tadeusz syn Franciszka.

Koczyński h. *Zabawa*, w Wielkopolsce. *Nies.*

Kodrębski h. *Poraj*, w sieradzkiem. Balcer z Kodręby wojski sieradzki r. 1692, zostawił potomstwo. *Nies.*

Kodzieli *Pisanka* h. *Prus 3tio.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Koehler Ludwik. Tak wypisany w *Spisie szl. kr. p. 1854.*

Kohałowski h. *Radwan*, ale z tą odmianą, że nad chorągwią jest w środku kopia ostrzem do góry, u niej proporzec, a na hełmie trzy pióra strusie. Jerzy w wileńskiem województwie. *Nies.*

Köhler h. *Węgłowiec.* Józef syn Franciszka. Tak wypisany w *Spisie szl. król. p. 1851.*

Koiszewski, w brzeskiem lit. Tak piszą *Kurop.* i *Małach.*

Koitkowski h. *Postoja.* Wincenty i Józef synowie Karola. Tak wypisuje *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kojałowicz *Wijuk* h. *Kościesza*, z tą jednak różnicą, że jest strzała rozdarta tak jak w Kościeszy, ale bez krzyża albo jelców, a w hełmie trzy pióra strusie. W księstwie litewskiem kwitną. Z tych Kazimierz Wojciech w zakonie Soc. Jesu teologii doktor, rządził kollegia wileńskie i połockie, przeniósł się na wieczność w r. 1674, zostawiwszy po sobie znaczną liczbę ksiąg od siebie do druku podanych. *Nies.* — W r. 1778 Józef Kojałowicz horodniczy upitski. *Kras.*

Kojeu *(de)* h. *wł. Duńczewski* obszerniejszą o tej rodzinie podaje wiadomość; nie powtarzamy jej tu jednakże dla wątpliwej wiarogodności zawartych w niej szczegółów.

Koileński h. *Zdan*, ludzie rycerscy; to tylko o nich *Okolski.* — Tak mówi *Niesiecki*, ale mylnie, bo *Paprocki w Herb. Rycer. pag. 862* (nowe wyd. Tur.) także dom ten kładzie wraz z herbem *Zdan* i wymienia Zdana Koileńskiego, męża wielkiej sławy, który „zabit od Tatar w r. 1577". Córka jego za Matwiejem Maleńskim czy Malińskim.

Kokalewski h. *Samson*, w Wielkopolsce. Jan kanclerz gnieźnieński, poznański, pułtuski kanonik 1562, Jarosławowi Bogoryi arcybiskupowi gnieźnieńskiemu 1562 wystawił nadgrobek. *Nies.*

Kokaracki. *Nobilit.* w konst. r. 1676 fol. 62. *Małach.*

Kokeli h. *Prawdzic.* Józef, Ludwik i Antoni synowie Augusta, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. 1851-54.

Kokiej. Konstantyn dla zasług wojennych nobilitowany. Konst. 1662 fol. 40. *Niesiecki.*

Kokolnicki *Łukawiec.* Jan i Grzegorz syn Jana, uzyskali uznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. przemyskim r. 1782.

Kokołusza h. *Działosza.* Tak piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kokorzyński h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. *Niesiecki.*

Kokoszka h. *Łada.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach wiskich i łomżyńskich od r. 1436, gniazdo jego dobra Kokoszki w z. wiskiej.

Kokoszczyński h. *Ślepowron.* Edmund syn Stanisława, legitymował się w Heroldyi kr. p. 1851.

Kokoszko Adam. Tak stoi umieszczony w *Spisie szl. król. polsk. 1854.*

Kokoszyński h. *Pypka.* Tak piszą *Kuropatn.* i *Małach.*

Kokowski, w sieradzkiem itd. W r. 1788 Józef podwojewodzi sieradzki. *Kras.*

Kokowski h. *Korab.* Innocenty i Kazimierz synowie Józefa, Ludwik, Józef, Stanisław, Ignacy, Emilia i Wincencya dzieci Hipolita i Nepomuceny z Stawiskich, legitymowali się w Herold. k. p. 1851.

Kokutowicz h. *Działosza.* Ten herb na siebie i na dom swój przyjął Wołczko Kokutowicz na sejmie hrodelskim 1413. *Łaskiego Stat. fol. 127.* Ten sam czy inny był w r. 1436 podkomorzym lwowskim. *Nies.*

Kolaczkowski. Tomasz, Piotr i Jan nobilitowani w r. 1555, o czem *Metr. kor. fol. 309. Czacki.*

Kolankiewicz. Adam uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. przemysk. 1783

Kolankowski. Tak ich piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kolanowski h. *Bogoria,* na Rusi. Katarzyna była za Baworowskim pisarzem polnym koronnym. *Okolski* pod herbem *Leliwa* pisze, że Kolańska była za Sieniawskim Mikołajem wojewodą ruskim i hetmanem wielkim koronnym. *Niesiecki.*

Kolberg *(de)* h. *Kołobrzeg.* Wilhelm i Juliusz synowie Krzysztofa, Oskar i Antoni synowie Juliusza, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kolbrzymski. W wojew. ruskiem, Ludwik Felix podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Kolczewski. Tak ich piszą *Kuropatn.* i *Małachowski.*

Kolczycki. Sebastyan nobilitowany na sejmie 1676 fol. 60, czyli raczej że szlachectwu swemu dawnemu deregowali, dlatego znowu do praw wolności przypuszczeni, co konfirmuje Konst. 1679. *Nies.*

Kolczyński h. *Rogala.* Jan w w. warszawskiej. Stanisław w w. brzeskiem Władysława IV, Krzysztof skarbnik czerniechowski w czerniechowskiem Jana Kazimierza podpisali elekcye. Jan podczaszy inowrocławski miał za sobą Teofilę Radojewską, z tej córka Konstancya Kaczkowska, synowie zaś: Władysław podczaszy inowrocławski, ożeniony *1mo voto* z Kołaczkowską, *2do voto* z Olewińską (z tej został się syn Antoni i córka) i Jakób stolnik kruświcki, żona jego Stoińska i z niej potomstwo. N. Kolczyńska Józefa Sokołowskiego podczaszego bydgoskiego małżonka. *Nies.* — W r. 1778 Wojciech komornik z. dobrzyński. *Kras.*

Kolęcki h. *Strzała.* Alexander z małych Kolnik, mężnie w wojsku litewskiem żołd prowadził pod Kircholmem z Janem Sapiehą, w Moskwie z Janem Karolem Chodkiewiczem usarską chorągiew przywodził; tam gdy nowa konfederacya powstała, on z bratem Mikołajem wolał z obozu ustąpić, aniżeli na własną ojczyznę rękę swą podnosić; wkrótce potem z dwustu piechoty oblężonemu od Moskwy Smoleńskowi poszedł na odsiecz. Piotr Tyszkiewicz wojewoda miński, widząc w nim serce rycerskie, córkę mu swoją Zofię dał za żonę, umarł 1632. Herby jego: strzała, podkowa i róg jeleni, w hełmie strzała dwiema krzyżami przepasana. Brat ich trzeci był w zakonie *ordin. minor. de observ.* kustoszem wileńskim. Marcin kanonikiem warmińskim na kolegium bransberskie dobroczynny. *MS. ks. Kojał.* kładzie im herb *Trąby,* gdzie przydaje, że się jeden z nich z woj. sieradzkiego przeniósł do księstwa litewskiego, tam zostawił synów trzech: Floryana w zakonie bernardyńskim definitora, o którym się mówiło wyżej, Jędrzeja, ten młodzieńcem umarł, po którego śmierci brat Alexander majętność jego legował na kanclerza duchownego. Trzeciego Alexandra, który jako masz wyżej, z Tyszkiewiczówny spłodził córkę Annę Zienowiczową wojską wileńską i syna Jana pułkownika król., ten miał usarską, kozacką i rajtarską chorągwie, z Joanny Oziębłowskiej, którą Kierdejówna kasztelanka żmudzka urodziła, spłodził Antoniego Jozafata wojownika pamiętnego i córek trzy, z których jedna była za regimentarzem Sielickim strażnikiem połockim, druga Bernardyną. Jan był marszałkiem mozyrskim, starostą eiszyrskim bahrynowskim. *Niesiecki.*

Kolędowski h. *Bełty.* Tak ich umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Kolenda h. *Bełty,* z tą jednak odmianą, że bełty żeleźcami na dół powinny być obrócone, nie do góry, na średnim belcie krzyż ma stać na wierzchu, w polu czerwonem, w hełmie pawi ogon. *Ks. Kojał.* go opisał. Używa go dom zacny Kolendów w ks. litewskiem. Jan pisarz z. wileński, mąż u wszystkich w wielkiem poważaniu, syn jego Enoch był podwojewodzym trockim. Michał 1632. Jerzy Gabryel metropolita wszystkiej Rusi. Brat metropolity Kolenda sędzia wileński, syn jego Adam, córka Elżbieta Bazylego Filipowicza stolnika rzeczyckiego małżonka. Enoch wydał *Enthronismum Józefowi Ruckiemu Metropolicie Rusk. 1614.* Justyna Kolędzianka, Władysława Alexandra Szujskiego chorążego brześciańskiego małżonka, któremu zmarłemu w r. 1671 nadgrobek w Brześciu wystawiła. *Nies.*

Kolenko, patrz **Wołkowicz.**

Kolercjej. Tak ich piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kolesiński. Kazimierz Dymitrowicz komornik lidzki i Konstantyn Dymitrowicz w powiecie lidzkim podpisali elekcyą Jana III króla. Stanisław, Kazimierz i Bartłomiej 1700. *Nies.*

Kolicki. W woj. mińskiem Jan podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Koliczkowski h. *Rogala,* w mazowieckich województwach, inni ich piszą Koliczewski. N. Koliczkowski miał za sobą Maryannę Stokowską, Stanisław i Franciszek w rawskiem podpisali elekcyą Jana III króla. *Niesiecki.*

Koliński. Adam Koliński pisarz z. drohicki, poseł na sejm warszawski z podlaskiego 1564. N. miał za sobą Katarzynę Grudzińską. N. Maryannę Kobielską h. *Jelita. Niesiecki.* — Jan syn Pawła legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie mu herb *Koliński* przyznano.

Kolitowski h. *Rogala.* Adam, Henryk i Szymon synowie Józefa, legit. się w Heroldyi kr. p. 1851-54.

Kolkowski. Tak ich piszą *Kurop.* i *Małach.*

Kollatorowicz. Łukasz i Wojciech *nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kolmer. Klemens, Jan, Filip, Reinhold i Karol Ernest otrzymali *Indig.* r. 1658. *Kras.*

Kolnarski Józef. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Kolnarski h. *Slepowron.* Antoni, Juliusz, Wiktor, Michał i Wirginia, dzieci Konstantego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kolnicki h. *Trąby,* w kaliskiem, ale z tą odmianą, że między trąbami kładą cyrkuł czyli raczej różą. Dobrogost z Kolna kasztelan kamieński r. 1436. *Niesiecki.* — Ten Dobrogost z Kolna kasztelan kamieniecki podpisał pokój brzeski r. 1436. *Kras.* — Tych czy innych Kolnickich gniazdem jest wieś Kolniczki w poznańskiem, którą jeszcze w r. 1500 posiadał Wawrzyniec Kolnicki. *Arch. gr. pozn.*

Kolovrat Lebszteinsky. Hrabia Franciszek, minister Stanu i konferencyi itd. otrzymał indygenat galicyjski na sejmie r. 1842.

Kolowrot. O tych nie piszą nasi autorowie, atoli *Sinapius* w t. II str. 123 mówi, iż wielu Kolowrotów, którzy z Czech pochodzili, a w herbie koło w czerwonem polu używali — służyli u królów polskich. Jeden z nich otrzymał od Kazimierza króla (nie pisze którego) w herbie orła białego w polu czerwonem, na piersiach którego wstęga w kształcie półksiężyca ułożona — a na końcu tej lilia. Rachela Kolowrat de Ráès (ur. 1783 † 1855) córka Franciszka podczaszego trockiego i Judyty Jeleńskiej, zaślubiła w r. 1799 Michała Römer.

Kolwowski. Jacek uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Kolumna herb patrz **Roch.**

Kołaczkowski h. *Abdank,* w Wielkopolsce. Ci z Konarskimi Skarbkami jednejże są dzielnicy, atoli się od dóbr Kołaczkowic Kołaczkowskimi nazwali. Przemysław z Konar kasztelan konarski na dworze Zygmuntowi I królowi dobrze zasłużony. Ubysław podkomorzy kaliski, mąż uczony i w cudzoziemskich językach biegły. Synowcowie czy wnukowie jego Pakosz i Jakób w wielkiej w tej tam prowincyi akceptacyi u wszystkich. Mikołaj, syn Jakóba, kasztelan krzywiński, ujski i pilski starosta a przedtem starosta gniewski, którego Zygmunt III na wiele funkcyi narażał, królewicza Władysława w pierwszym wieku na jego opiekę spuściwszy; zostawił dwie córki, z tych jedna Konstancya za Stefanem Grudzińskim starostą ujskim, pilskim i bolemowskim. Cecylia za Leszczyńskim h. *Wieniawa* wojewodzicem brzeskim kujawskim. Stanisław, brat Mikołaja kasztelana, proboszcz kaliski, kanonik gnieźnieński, sekretarz Zygmunta III, nominat na opactwo lędzkie, z Władysławem królewiczem do Moskwy jeździł. Jędrzej trzeci ich brat, dworzanin Konstancyi Austryaczki królowy żony Zygmunta III. Jerzy mąż rycerski. Jędrzej syn Pakosza w sandomierskiem osiadł, synowie jego Jędrzej i Alexander ludzie wojenni. Jędrzeja synowie czterej: Alexander, Jan, Jędrzej i Stanisław. Marek brat stryjeczny Pakosza, synowie jego Jędrzej i Wojciech, tego syn Prokop. Piotr z Konar mąż pobożny, synów spłodził: Marcina, Piotra i Jerzego. Marcin w smoleńskim zamku umarł, Piotra z Elżbiety z Bnina synów było pięciu: Adam dworzanin Zygmunta III, Zygmunt, Jan, Piotr i Stanisław. Jakób kanonik krakowski, sekretarz królewski. Hieronim podczaszy kaliski 1704. Łukasz pisarz gr. gnieźnieński, deputat na trybunał kor. 1723. Jędrzej jezuita umarł w Gdańsku 1708, brat jego rodzony Adam umarł także w zakonie jezuickim w Jarosławiu, trzeci tych brat Stefan. Jadwiga była za Kaczkowskim h. *Nałęcz.* Hieronim sędzia z. wschowski, miał za sobą Elżbietę Kowalską. N. była za Władysławem Kolczyckim podczaszym inowrocławskim. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni kanonik poznański. *Kras.* — Andrzej z Konar w r. 1679 wieś Pruski, syn zaś jego Jacek wieś Kalejczyce w pow. mielnickim w r. 1759 — dziedziczyli. Józef *z Konar i Kołaczkowic* i syn jego Michał Józef podczaszy ostrzeszowski w r. 1722, — Maciej *z Konar* sędzia z. poznański w r. 1760 dobra Manieczki w woj. poznańskiem — i Jakób w r. 1786 dobra Marzęcice w woj. sieradzkiem — dziedziczyli. (*Herb. rodz. szl. 1853.*) Hieronim kasztelan śremski 1748. W Heroldyi król. polsk. legitymowali się: Adam syn Jacka, Bogumił, Alexander, Ludwik i Felix synowie Jakóba, Brunon, Ignacy i Józef synowie Jana i Józef syn Adama. Z tych Felix miał za sobą Olimpią Jabłkowską, z której córka Wiktorya zaślubiła Bolesława Jabłkowskiego.

Kołaczkowski h. *Janina,* w pow. wiślickim. Jana wspomina *Okolski* męża rozsądnego. Mikołaj 1705 konfederacyą krakowską podpisał. *Niesiecki.* — Niewiadomo nam do których należy dziś żyjący Klemens Kołaczkowski, generał b. wojsk polskich.

Kołakowski Benedykt i syn jego Stefan, umieszczeni w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851-54.*

Kołakowski h. *Kościesza*, w mazowieckiem i indziej. Marcin w ziemi łomżyńskiej poborca 1629. Damasa męża rycerskiego wspomina Konstyt. 1631, służył za towarzysza z Szmelingiem. Jakób 1632 w z. łomżyńskiej, Stanisław, Jan i Zygmunt w z. nurskiej. Balcer podsędek z. zembrowski 1648. Seweryn sędzia z. zembrowski miał synów: Macieja rektora kolegium jezuickiego grodzieńskiego i Marcyana rektora kolegium orszańskiego, potem nieświeskiego u ś. Michała, ludzi wielce godnych i zacnych. Stefan z Kryszpinem pisarzem polnym lit. pod chorągwią petyhorską służył. Józef miał za sobą Izdebską, mąż rycerski przeciwko Moskwie i Turkom. Wojciech Oleśnicką Zofię, z której synowie Stanisław i Jędrzej bezpotomni, córki zaś Maryanna Petrykowska i Anna Tomasza Radeckiego małżonka. Antoni wojski bełzki i Józef w z. wiskiej 1674. Stanisław kanonik pułtuski, proboszcz długosiedlęcki 1678. *Niesiecki.* — Dom to starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńskich od r. 1421, gniazdo jego dobra Kołaki w z. łomżyńskiej. Michalina Kołakowska (ur. 1829) za Felicyanem Römer.

Kołątaj h. *Kotwica*, obacz **Kołontaj.**

Kołb, w smoleńskiem itd. W r. 1788 Stefan koniuszy grodzieński. *Kras.*

Kołdowski h. *Korab*, w sieradzkiem. Stanisław podstarości sieradzki, zostawił syna. Brat Stanisława Jan mąż rycerski, z Anny Kobierzyckiej h. *Korab* spłodził synów czterech: Mikołaja, Stanisława, Wojciecha i Franciszka. Jan w sieradzkiem, Mikołaj w pińskiem 1648. Stanisław miał za sobą Maryannę Gosławską 1617. Jan poborca w kaliskiem 1631 z sejmu naznaczony. Adama z Maryanny Wierzchlejskiej syn Jan 1701. N. miał za sobą Barbarę Mycielską. *Niesiecki.*

Kołek h. *Trąby*, w wojew. krakowskiem. Jana *Paprocki* wspomina, Mikołaja i Malchra *Baran.* Waleryan r. 1606. *Nies.*

Koło h. *Junosza*, czyli raczej **Koła**. *Paprocki* kładzie Mikołaja Koła wojewodą inowrocławskim, Piotra kasztelanem inowrocławskim, co miał wziąść z przywilejów koronnych, ale roku którego żyli, nie przypisał. Jan sędzia z. halicki 1436 podpisał pokój brzeski. Mikołaj podkomorzy inowrocławski 1451. Paweł wojewoda podolski 1594, którego córka Anna była za Mieleckim wojewodą podolskim, wielką majętność jako jedynaczka wniosła w dom Mieleckich. Pisali się dawniej z Dalejowa, zkąd poszli Daleccy. Kołówna Saporowska była za Fredrem Piotrem. *Nies.*

Kołodyń h. *wł.* Na Wołyniu dom starodawny. Z tych Mikołaja córka Maryanna była za Walentynem Górskim. N. miał za sobą Annę Krasińską. *Niesiecki.* — Patrz **Mazepa.**

Kołodziczyński, w wileńskiem i orszańskim. Teofil 1700. *Niesiecki.*

Kołodziński Patrycy. Tak umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Kołomyjski h. *Cholewa.* Dom starożytny, wspólnej dzielnicy z Czarnowskimi, ukazuje się w aktach z. łomżyńskich od r. 1421, a nazwisko od dóbr Kołomyja w z. łomżyńskiej urosło. *Kap. Mil.*

Kołomyjski h. *Osorya.* Benedykt syn Antoniego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. *Krasicki* wymienia w r. 1788 Antoniego burgrabię zambrowskiego, ale nie wymienia jego herbu.

Kołomyjski h. *Prus 1mo.* Łukasz syn Jana legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kołontaj h. *wł.* W woj. nowogrodzkiem, w pow. wołkowyskim i na Wołyniu. Jędrzej wojski wołkowyski zostawił synów siedmiu. Brat jego Adam, syn Adama Hieronim podkomorzy wołkowyski, miał za sobą Paszkowską, z której Kazimierz podczaszy wołkowyski i Eufrozyna Micutowa podkomorzyna grodzieńska, *2do voto* miał za sobą Grotauzową, z tej Jerzy cześnik wołkowyski i Alexander. Jędrzej miał za sobą Szelawińską, z tej spłodził Marcina, Kazimierza, który zginął od Szwedów, Krzysztofa, Władysława i Michała, ten pojął Żuchowską synowicę metropolity, z niej był syn Franciszek jezuita i córka Zuzanna Rejmerowa. Samuel na Wołyniu 1640. Piotr skarbnik trocki 1674. Ignacy w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.* — W r. 1778 Michał sędzia z. wołkowyski. N. regent grodzki żytomierski. *Kras.* — W ostatnich czasach trzech było braci Kołontajów: N. pojął Grabińską, wdowę po Tarle wojewodzie lubelskim, drugi N. pojął Duninównę Karwicką z Krasickiej urodzoną, wdowę po Czermińskim staroście drohomyskim i z nią miał potomstwo, trzeci Hugo (ur. 1750 † 1812) kanonik krakowski, ś. teologii i obojga prawa doktor, w akademii krakowskiej wizytator, rektor i pierwszy emeryt, podkanclerzy koronny, mąż wielki czasu swojego, autor wielu dzieł cennych. — Ewa *1mo voto* za Ignacym Römerem, *2do voto* za Zakrzewskim. Jan, Eustachy i Zofia dzieci Eustachego i Barbary z Rudnickiej, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kołowski. Kazimierz podsędek warszawski, Jan 1692. Zofia zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie. *Niesiecki.*

Kołozębski h. *Kościesza. Paprocki* między innemi familiantami herbu *Kościesza*, kładzie też tam Piotra z Kołozęb. Jan w ziemi łomżyńskiej 1632. Jędrzej w z. ciechanowskiej 1648. Katarzyna córka Mikołaja, Wawrzyńca Kłodzińskiego małżonka. N. Kołozębska była za Marcinem Łopackim. Katarzyna za Franciszkiem Krasińskim kasztelanem ciechanowskim. Mikołaj Soc. Jesu. *Nies.*

Kołpytowski. Jeszcze w r. 1528 czytać można Kołpytowskiego ziemianina wołyńskiego w *Metr. Wol.* Jędrzej i Zacharyasz podpisali elekcyą z wołyńskiem Jana III. *Niesiecki.*

Kołubielski h. *Jasieńczyk*, w księstwie litewskiem. Z tych jedna Kołubielska była za Duninem Głuszyńskim. *Nies.*

Kołudzki h. *Pomian*, w kujawskiem, ich gniazdo wieś Kołuda, nad jeziorem, które się ciągnie z wód od Mątwy spływających. Mikołaj podstoli inowrocławski 1436 podpisał pokój brzeski. Janusz chorąży inowrocławski 1462. *Papr. w Gn.* pod r. 1578 wspomina czterech braci: Mikołaja odwagi i męztwa doświadczonego, Jędrzeja, Piotra i Stanisława. Szymon proboszcz gnieźnieński, scholastyk kujawski, kustosz płocki, kanonik krakowski, ofiarowane mu było biskupstwo chełmskie, ale go przyjąć niechciał, prezydował w trybunale kor. 1639. Paweł synowiec jego, gnieźnieński, krakowski i płocki kanonik, sekretarz królewski. Jan z Dąbrówki 1632. Jakób podstoli brzeski kujawski (Anna podstolanka kujawska była *1mo voto* za Konstantym Leżeńskim, *2do voto* za Mikołajem Boglewskim podsędkiem czerskim), Jeremiasz podczaszy inowrocławski (syn jego Stanisław 1665), Piotr miecznik inowrocławski, córka jego zdaje się za Broniszewskim. Władysław sędzia kapturowy, Kazimierz dworzanin król., Stanisław 1648. Augustyn sędzia z. inowrocławski 1697. Alexander kanonik gnieźnieński, viceprezydent trybunału koronnego. Stefan i Jędrzej 1704 r. Kołudzka była za Piotrem Bałińskim kasztelanicem gdańskim, druga za Mikołajem Cetnerem starostą bareckim, trzecia za Alexym Iwanowskim. N. miał za sobą Głembocką, z tej było dwóch synów: Walentyn podkomorzy inowrocławski (czy nie ten miał za sobą Katarzynę Działyńską starościankę pokrzywnicką), drugi był podczaszym brzeskim kujawskim. N. miał za sobą Głembocką, siostrę tamtej, z tej spłodził Augustyna pisarza z. inowrocławskiego, tego z pierwszej żony dwóch synów, jeden pojął Leszczyńską, drugi Stefan pisarz gr. radziejowski zostawił potomstwo; z drugiej żony także dwóch synów, z których jeden był proboszczem piotrkowskim w Kujawach. *Niesiecki.*

Kołupaj podług *Małach.*, **Kołupajło** podług *Kurop.*, w Litwie. W r. 1788 Franciszek Kołupajło sędzia z. wołkowyski. *Kras.*

Kołycz, w brzeskiem lit. Alexander dworzanin król. i poseł brześciański 1648 z ziemi pińskiej. Kołyczowa podczaszyna grodzieńska 1672. *Nies.*

Kołyszko, w pow. wilkomierskim. Marcin 1648. Józef i Stefan 1700. *Niesiecki.* — Kołyszkowie używają h. *Denis.* Dom ten w ks. litewskiem, w pow. lidzkim, od dóbr Kołyski ma swój początek na Rusi. Marcin w r. 1648. Józef i Stefan 1700. Józef cześnik żmudzki, syn Macieja i Heleny z Bagińskich, ten wszedł w śluby małżeńskie z Anną Wierzbicką, z którą spłodził trzech synów: Aarona łowczego krzemienieckiego, Tomasza stolnika lwowskiego, Benedykta generał-majora komenderującego wojsk koronnych, męża rycerskiego, z odwagi i męztwa sławnego, którego zasługi w ojczyźnie pamiętnemi zostaną, ten pojął za żonę Teresę Cieplińską, córkę Stanisława Kostki i Anny z Sikorskich, córka jego Karolina za Tadeuszem Ilińskim. *Wielądko.*

Komajewski h. *Trąby.* Od Ostyków początki swoje wzięli. Tokar albowiem, czwarty syn między synami Ostykowemi, trzech synów zostawił: Narbuta przodka Narbutów, Iwaszka Iwaszkiewiczów, Piecka Pieckiewiczów i Komajowskich; tego albowiem Piecka dwóch synów było: Michał i Stanko, przy sukcesorach Michała imię się Pieckiewiczów zostało, przy potomkach Stanka Komajewskich; miał ten Stanko syna Jerzego, od którego był Jan Juryewicz Komajewski marszałek litewski, starosta kowieński, oski i przełomski za Zygmunta I, ten był komisarzem z Moskwą pod Siebieżem 1543, gdzie kniaziowi moskiewskiemu statecznie niechciał dać tytułu carskiego, zostawił syna Jerzego i córkę, która poszła za Naruszewicza kasztelana smoleńskiego. Ten marszałek miał za sobą Krystynę Chlebowiczównę wojewodzianke wileńską, z niej syn Jerzy podkomorzy wilkomierski, pierwsza żona jego Wojnianka, druga Słupecka kasztelanka lubelska, z której córki: Sokolnicka kasztelanowa połocka i Judycka marszałkowa rzeczycka. Alexander skarbnik wołkowyski i Felicyan 1648. Władysław pisarz gr. wołkowyski 1674. *Niesiecki.* — W r. 1788 Dominik krajczy wołkowyski. *Kras.*

Komaniak. Obacz **Gieysztor.**

Komaniewski. Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Komar h. *wł.* W księstwie litewskiem, dokąd się przenieśli z woj. bracławskiego. Komar niedaleko Szarogrodu założył Komargród, wielkich przy Dniestrze włości dziedzic, zostawił synów trzech: 1) Iwana (którego *Kojał.* mylnie pisze wojewodą czerniechowskim) wojewodę czerniechowskiego (syn jego Alexander starosta winnicki), 2) Ostafiego stolnika wołyńskiego, którego synowie: Wasil podkomorzy halicki i Iwan dworzanin królewski, z Ukrainy do Litwy się przeniósł (jego synowie: Hawryło i Michał, ten zabity na wojnie rotmistrzem będąc królewskim, tamten miał synów: Bogdana, Jerzego i Wasila. Jerzy Hawryłowicz zostawił synów sześciu: Michała, Józefa, Mikołaja, Alexandra, Lwa i Jana, z tych Michał w Soc. Jesu kapłan godny) i 3) Włodymira skarbnika łuckiego, tego synów czterech: Bogdan podczaszy przemyski, Heliasz podczaszy latyczewski, Piotr

*

i Maciej dworzanin królewski, wziąwszy daniny w woj. mścisławskiem, wyniósł się do Litwy, synowie jego: Maciej, Hieronim, Jan i Bieniasz. Z tych Hieronim długo żołnierską z Chodkiewiczem służył, syn jego Krzysztof rotmistrz królewski, podczas rokoszu swym kosztem stawił królowi chorągiew, synowie jego z Czernieckiej: Hieronim i Władysław. Hieronim najprzód podsędek orszański, poseł na sejm 1661, potem sędzia, pracował wiernie dla Rzeczypospolitej na różnych komisyach i legacyach do Moskwy, zostawił potomstwo z Dziewałtowską. Władysław brat jego, sędzia oszmiański 1656 i 1658, posłannik do Moskwy, żona jego Dolska. Jerzy wojski wendeński, którego pobożność i męztwo chwali Konstyt. 1662, z fortuny swojej pancerną chorągiew wystawił, w zasługach wziął królewszczyzny Bujciany, Wojtuny, Zyburtawy, Wołczuny i Wojskiniki. Blandyna Komarówna była za Janem Brzoska. Jędrzej i Jan 1700. *Niesiecki.* — *Wielądko* taką podaje o nich genealogią: Jakób spłodził Adama, który z Zuzanną Okręglicką zostawił syna Jakóba, ten z Katarzyną Żelisławską, Jerzego skarbnika kijowskiego i Krystyny z Kossakowskich podsędka bracławskiego córką, spłodził trzech synów: Józefa, Stanisława i Michała. Józef z Konstancyą Dydyńską zostawił dwóch synów mających dziedziczne posesye w krakowskiem: Franciszka, od którego Ignacy i Jan Kanty, Jana, od tego także potomstwo. Stanisław z Magdaleną Bielecką miał syna Kajetana, ożenionego z Joanną Buczyńską, od tych syn Hieronim i córka Izabela. Michał z Antoniną Męcinianką miał synów dwóch: Stefana i Józefa. Stefan z Rozalią Jackowską zostawia potomstwo dwóch synów: Marcelego skarbnika czerskiego ożenionego z Seweryną hr Drummond de Melfort i Władysława, córkę Annę za Michałem Budziszewskim. Józef trzechżenny' *1mo voto* z Heleną Gładyszówną spłodził Antoniego, *2do voto* z Zuzanną Ciszkowską miał czterec synów: Erazma, Otona, Stanisława Delfina i Juliusza, córkę jednę Petronelę, *3tio voto* takżh z Anną Ciszkowską drugą siostrą, od niej syn jeden Zygmunt. To *Wielądko.* — *Bobrowicz* nae stępującą o nich podaje wiadomość: Jerzego (o którym wyżej pisze *Niesiecki*) synowie: Daniel-Benedykt, Jan, Michał, Hieronim, Adam i Władysław; z tych Michał miał syna Mikołaja, który testamentem swoim podzielił między Ignacego i Antoniego (synów swoich zapewne) majątki Połoweń, Rogów i inne r. 1744. Z tych Ignacy w r. 1774 był wyniesiony na urząd sędziego z.' wilkomirskiego. Antoniego syn Józef w r. 1790 komisarz cywilno-wojskowy, pułkownik wojsk lit., następnie prezydent wileńskiego głównego sądu II departamentu, miał za sobą Teklę Kościałkowską i z nią synów: Teofila, Konstantego i Władysława. Z tych Teofil z Rozalią Meysztowiczówną miał syna Józefa, Władysław miał za sobą Katarzynę Zajączkowską, a Konstanty służył porucznikiem w gwardyi kawaleryi rosyjskiej. To *Bobrowicz.* — Około r. 1600 Denys Komar *na Tywrowie*, miał córkę za Semenowiczem. Bracia Denysa: Semen i Nikifor, a siostra tychże Eudoksya za Wierzejskim. Są po dziś dzień na Wołyniu, Podolu i w królestwie polskiem, z tych Ignacy i Ludwik synowie Jakóba legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Ludmiła za księciem de Beavau. Ludwika za hr. Małachowskim. Obacz *Dodatek.*

Komarnicki h. *Junosza.* Tak piszą *Małach.* i *Kurop.*

Komarnicki h. *Sas*, w przemyskiej ziemi. Dorota Jana Bzickiego, N. Jana Borowskiego koniuszego kor. h. *Pilawa*, małżonki. Bazyli stolnik czerniechowski. Teresa była za Franciszkiem Stradomskim. *Niesiecki.* — R. 1788 Jan cześnik latyczewski. Jan regent gr. podolski. *Kras.* — Komarniccy licznie dziś rozrodzeni w Galicyi, biorą różne przydomki, jako to: *Benedik, Tatarowiąt, Błaszkiewicz, Demuńczak, Drudź, Drużbicz, Dudycz, Fagarasz, Fiaczak, Jadczyszyc, Jaxa, Iwaszurkowicz, Klimowczak, Pawlikowicz, Staszkiewicz, Tatarynowicz.* Z tych Łukasz *z Komarnik Pawlikowicz* Komarnicki, członek Stanów, otrzymał od cesarza austr. Franciszka II r. 1803 tytuł hrabiego „na Złoczowie". Grzegorz *Pawlikowicz z Komarna* Komarnicki († 1852) dziedzic dóbr Zalesiec w król. polsk., Jarosławice, Bogdanówka i Białkowice w Galicyi, syn Jana starosty podolskiego, podczaszego latyczewskiego, miał za sobą Krystynę Annę hr. Komarnicką († 1845) z której oprócz córek: Arkadyi za Izydorem Czajkowskim i Anny za Tomaszem Horodyskim — został syn Bolesław, dziedzic dóbr Pobocz w Galicyi, ten zaślubił w r. 1848 Ewelinę hr. Dunin-Borkowską († 1880) która mu powiła synów dwóch: Jana i Mieczysława, który z Teodorą Mazarakówną ma córkę Wandę.

Komarzewski. *Kras.* i *Kurop.* N. Komarzewski jenerał wojsk kor. 1777.

Komborski. Jakób kanonik lwowski 1700. *Niesiecki.*

Komecki h. *Ślepowron*, w krakowskiem. Mikołaj w płockiem 1632. Paweł 1648. Melchior 1644 kaplicę Najśw. Matce pędzlem i ołtarzem nowym przyozdobił. Sebastyan kustosz krakowski i kujawski kanonik kaplicę ś. Krzyża w Krakowie u św. Piotra swoim nakładem przeformował, którą potem synowiec jego Jan kustosz krakowski, kujawski, płocki kanonik 1691, deputat na trybunał kor., miedzianą blachą pokrył. Jan pisarz gr. krakowski † 1731, miał za sobą Annę Kraszkowską, z tej syn Jan burgrabia krakowski, pojął Antoninę Skarbkównę Borowską podkomorzankę sandomierską, z której potomstwo zostaje. Jan kustosz krakowski, dziekan kujawski, deputat kor. 1727, synowiec jego kanonik gnieźnieński. *Niesiecki.*

Komierowski h. *Pomian.* Dom starożytny, od Michała *z Włościborza*, syna Sobiesława Wieniawity (o tym Michale jest mowa w napisie wierszowym, umieszczonym w kościele komierowskim) dukt swój prowadzi, a nazwisko wziął od dóbr Komierowo w powiecie nakielskim, w dawnem kaliskiem, później w gnieźnieńskiem województwie leżących, które po dziś dzień Komierowscy w swym ręku dziedziczą *(Przyjaciel Ludu tom 4 z r. 1817).* W zbiorach familijnych w Komierowie znajdują się w manuskrypcie „*O dawności starożytnego Imienia z Wieniawitów na Komierowie h. Pomian Komierowskich*" z którego czerpiemy następujące szczegóły. R. 1494 listem królewskim datowanym w Toruniu nadaje król Jan Albrecht Janowi *z Brudzewa* kasztelanowi spicimirskiemu opiekę nad Mikołajem i Maciejem niegdy Piotra *na Komierowie* małoletniemi synami. Mikołaja *na Komierowie* z Małgorzaty Moszczeńskiej syn Maciej, dziedziczy w r. 1571 dobra Komierowo, tego syn Mikołaj z Febrenii Ostrowskiej urodzony, odziedzicza też dobra w r. 1599, to samo jego syn z Jadwigi Doręgowskiej Maciej w r. 1630, ten miał za sobą Elżbietę Sławianowską, z której, jak zdaje się, nie zostało potomstwo, bo w r. 1664 Adam, a około r. 1670 Piotr, synowcowie Macieja występują jako dziedzice dóbr Komierowa, z tych pierwszy bezpotomny, drugi zaś Piotr odbył wyprawę wiedeńską za Jana III i siedm lat niewoli przepędził w Turcyi, ten miał za sobą Dorotę Lichnowską, z której syn Franciszek *na Komierowie* r. 1724, miał z Maryanną Tuchołczanką synów dwóch: Józefa starostę tuczyńskiego, cześnika województwa inowrocławskiego, z którem podpisał elekcyą Stan. Augusta (ten jest protoplastą linii w dzisiejszem królestwie polsk. kwitnącej, z której Piotr, Konstanty i Józef synowie Józefa, Jan, Ludwik i Julian synowie Franciszka, Józef, Antoni synowie, — Anastazya zamężna Kolbe i Krystyna córki — Tomasza, Michał i Henryk synowie Konstantego, Leopold syn Piotra, Antoni syn Józefa i Stanisław syn Jakóba — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851), synowie jego: Piotr był starostą starogrodzkim a Ludwik pułkownikiem wojsk francuskich za Napoleona i Ludwika XVIII i Stanisława *na Komierowie* 1768, łowczego bydgoskiego, tego syn Jakób z Rozalii Osłowskiej urodzony, jenerał wojsk polskich za Napoleona I, poległ pod Tczewem, miał za sobą *in 1mo voto* Nepomucenę Kitnowską, *2do voto* Izabelę Wodzyńską, córkę jenerała Ignacego, tego syn Tomasz *na Komierowie i Nieżychowie*, ma za sobą Agatę Sikorską; ich syn Roman, obecny poseł na sejm pruski. Do tychże należą: Paweł i Jakób, którzy podpisali z woj. kaliskiego elekcyą Augusta II, Jędrzej, pisarz gr. nakielski, Jędrzej, który r. 1806 miał za sobą Teklę Wiesiołowską, Małgorzata, która była za Bartłomiejem Klemanem i N. który miał za sobą Kępską. Dokładniejszą wiadomość o tej prastarej rodzinie podamy *w Dodatku.*

Komoniaka h. *wł.* Bogdan Komoniaka nakaźny białoruski, w wyprawie przeciwko Tatarom poległ śmiercią walecznych pod Mozyrem. Filip Komoniaka, rodzony brat Bogdana, mszcząc się śmierci brata, zniósł kosz ordy, dognawszy ich pod Kijowem. Floryan w nowogrodzkiem 1632. Stefan rotmistrz królewski, bracia jego Krzysztof i Jan. Sylwian, syn jego Jan towarzysz pod pancerną chorągwią. Stefan wojski lidzki pod usarską. Fedor brat Sylwiana, miał syna Stanisława, który poległ w okazyi pod Wierzchowiczami; Michał zaś w koronnem wojsku służąc, zginął od Tatarów. Jerzy Kazimierz i Władysław ludzie rycerscy. *Nies.*

Komoński h. *Lis. Małachowski* i *Kurop.*

Komornicki h. *Gryf*, w woj. sandomierskiem. N. służąc ojczyźnie pod chorągwią Tarnowskiego kasztelana sandomierskiego w r. 1582 pod Połockiem, z konia zsiadłszy, pieszo z inną kompanią szedł do szturmu. Hieronim z Komornik imieniem konfederacyi komisarz r. 1666 z sandomierskiego pokój zawarł i podpisał; jest jego mowa po łacinie, którą miał do Jana Kazimierza jako deputowany od województwa sandomierskiego 1667, tenże poseł na sejm 1670 i komisarz do dystrybuty hiberny, a z sejmu 1678 na ugodzenie spraw od Węgier pogranicznych i na lustrowanie starostw chęcińskiego i żarnowskiego i na wysłuchanie pretensyi książęcia kurlandzkiego i do pisania konstytucyi. N. kasztelan czechowski, żona jego Anna z Lipnik. Zofia Komornicka starościna szydłowska 1611. Wojciech w ruskiem 1673. N. w zakonie Karmelitów Bosych, siostra jego za Gutowskim pisarzem. N. miał za sobą Maryannę Karsznicką łowczankę wieluńską. *Nies.* — Hieronim był porucznikiem chorągwi pieszej, o nim *Kochowski Annal. Pol. Clim. 2 lib. VI fol. 481.* W r. 1778 Franciszek biskup cezaropolitański, sufragan łucki. Piotr viceregent piotrkowski. W r. 1788 Jan łowczy radomski. *Kras.*

Komornicki h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Filip dziekan krakowski. Maxymilian w z. wieluńskiej 1674. Są i w sochaczewskiej ziemi, jako się Jakób tam podpisał 1648. *Niesiecki.*

Komornicki h. *Nałęcz.* Alexander, Ludwik i Stefan synowie Leona i Hipolity z Finków, Franciszek syn Urbana, Józef i Wojciech synowie Jana, Józef syn Michała, Teodor i Wincenty synowie Wojciecha, Walenty syn Michała, Wincenty syn Urbana i Błażej syn Michała, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Z tych N. dziedzic dóbr Ostałów, zaślubił Kamillę Jabłkowską, z której syn Stanisław zaślubił Lekczyńską, zaś córki: Helena za Janem Strahler'em,

adwokatem w Piotrkowie, Marya i Józefa. Wincenty Komornicki (ale niewiadomo nam jakiego herbu) miał za sobą Kamillę Kobierzycką.

Komorowski. Augustyn i Grzegorz syn Marcjna. Tak stoją umieszczeni w *Spisie szl. k. p. 1851.*

Komorowski h. *Bożawola*, pod Ostrowem, tak o nich piszą nasi autorowie, atoli niewiadomo czy nie jedniż to są co i Dołęgowie. Łukasz w z. nurskiej, miał za sobą Barbarę Krasińską stolnikównę ciechanowską około r. 1550. *Niesiecki.* — Adam *z Komorowa* w r. 1694 łowczy z. buski (*Herb. rodz. szlach. 1853.*) Antoni i Maciej synowie Wojciecha, legitymowali się w Heroldyi k. p.

Komorowski h. *Ciołek.* Samuel w woj. mińskiem podpisał elekcyą Władysława IV. N. Lenarda Kostra małżonka, była to sędzianka połocka. To *Niesiecki.* — Do tych należą: Stanisław podczaszy podolski, którego król Jan III własnoręcznym listem wzywa na sejm r. 1694 (*Herb. rodz. szl. 1853*), Józef *z Komorowa* pułkownik wojsk kor., który z z. halickiej podpisał elekcyą Stan. Augusta, a po rozbiorze legitymował się w sądzie z. lwowskim r. 1782, — Erazm dziedzic dóbr Łuczyce, Leszczetów, Szempańce i wielu innych, szambelan dworu austr. (*Dołgoruków* pisze go jenerałem wojsk polsk.), członek Stanów gal., wyniesiony w r. 1817 do godności hrabiów austr., który *1mo voto* z Anną baronówną de Storach miał syna Ignacego członka Stanów gal. i córek dwie: Magdalenę za Zaleskim i Franciszkę za Michałem hr. Komorowskim h. *Korczak*, *2do voto* z Maryą Dulską miał syna Władysława młodo zmarłego — i Baltazar (syn Jana podł. *Dołgoruk.*) dziedzic dóbr Rożyszcze na Wołyniu, Topolna, Załobawice, Dubiesze, Czebenie, Kulczany, Kopaczówka, Maydan, Białaszowo, Rohitnica, Woronny itd., prezes Izby skarbowej gub. wołyńskiej, potem gubernator tejże gubernii, który z Ludwiką Hulewiczówną miał córkę Teofilę i synów dwóch: Augusta i Kazimierza. Tegoż domu są po dziś dzień w królestwie polskiem, gdzie legitymował się w Heroldyi Antoni syn Tadeusza, są i w Inflantach i na Litwie; z tych Leon *z Poniemonia* ma za sobą Krystynę Zbijewską. Obszerniejszą wiadomość o tej rodzinie podaje *Bobrowicz* w t. X Niesieckiego, którą jednakże tu nie powtarzamy jako bałamutną i zupełnie błędną. *Dołgorukow* pisze (zaznaczając wszakże, iż niewie jakiego herbu) że Paweł Komorowski przesiedlił się z Polski do Rosyi w XVII wieku, którego jeden potomek „Ewgraf", syn Tomasza, był jenerał-adjutantem, jenerałem broni i komenderującym oddzielnym korpusem straży wewnętrznej, senatorem i kawalerem orderu św. Alexandra newskiego, ten umarł w r. 1843, zostawiwszy z Elżbiety Curikowej córek dwie: Annę za Sergiuszem Szipow'em generał-adjutantem, generałem piechoty i Zofią za Komowskim i synów trzech: 1) Jegora, który z Zofią Wenewitinówną, córką Włodzimierza, ma synów: Ewgrafa ur. 1831, Włodzimierza ur. 1835, Dymitra ur. 1837, Aleksieja ur. 1841 i Mikołaja ur. 1845, oraz cztery córek: Annę, Elżbietę, Nadjeżdę (Nadzieję) i Lubowią (Miłość). 2) Pawła, ten z Maryą Gałagan ma syna Ewgrafa ur. 1841 i córkę Katarzynę i 3) Aleksieja, który z Adelajdą Pirch ma synów dwóch: Leonida ur. 1846 i Hipolita ur. 1849. Ci w Rosyi osiedli Komorowscy używają (podług Ogol. ros. herbarza) herbu: w niebieskiem polu snop żyta a nad nim wzlatująca w prawo pszczoła, nad hełmem trzy pióra strusie, z których średnie złote, inne niebieskie; dewiza: *gratitudo pro munificentia.*

Komorowski h. *Dołęga. Kojał. in MS.* powiada, że się z dobrzyńskiej ziemi z tym herbem przenieśli do powiatu wilkomierskiego, atoli na konkluzyach wileńskich jam (mówi *Nies.*) widział podkowę, tak jak w herbie *Dołęga* z krzyżem, ale przeszytą z dołu w lewy bok podkowy na ukos i na hełmie trzy pióra strusie. Jerzy pisarz z. wilkomierski, komisarz do Kurlandyi, synowie jego: Jan sędzia wilkomierski, mąż dzielny, rotmistrz i pułkownik królewski, sławny na inflantskich expedycyach. Samuel starosta wilkomierski, obożny litewski, pod Łojowem na Krzyczewskiego hetmana kozackiego z tyłu uderzył; po wzięciu hetmana Gosiewskiego od Moskwy pod Werkami, zostawszy regimentarzem, wiele dokazywał i szczęśliwie przeciw Szwedom i Moskwie, umarł 1659, wspomina go Konst. 1670 i brata jego Eliasza, oraz z zaleceniem męztwa ich. Któryś z nich był podkomorzym wilkomierskim, co poznać z Konstyt. 1667, gdzie Konstancyi z Judyckich Komorowskiej podkomorzyny wilkomierskiej fundacyą Panien zakonnych ś. Franciszka w Słonimie aprobują. Eliasz, trzeci tych brat, chorąży wilkomierski, mąż dzielny, rotmistrz królewski, zdradą zabity pod Nitawą 1659, miał za sobą Felicyannę Rudomiankę wojewodziankę mińską, z której synowie: 1) Eliasz, 2) Krzysztof w r. 1703 wojewoda brzeski litewski z sejmu deputat na trybunał skarbowy litewski, 3) Samuel instygator w. ks. litewskiego, poseł na sejm 1647, podkomorzy wileński i 4) Jan Kazimierz pisarz z. mozyrski, rotmistrz województwa brześcianskiego 1697, jemu Konstyt. 1690 fol. 40 jako sukcesorowi po stryju swoim Samuelu obożnym litewskim, dziesięć tysięcy na dobrach Suchowice i Nosowice przyznała i żonie jego. *Histor. Sapieh. p. 3 fol. 76* powiada, że Komorowski (ale mu nie dobrze przydaje, na Żywcu) podkomorzy wołkowyski miał za sobą Maryannę Sapieżankę, Mikołaja pisarza polnego litewskiego córkę. *Nies.* — R. 1778 Antoni (zapewne tego herbu) podstoli wilkomierski. Franciszek strażnik wilkomierski. *Kras.*

Komorowski h. *Korczak*, w krakowskiem i sandomierskiem i inszych województwach. *Kochowski clim.* twierdzi, że Komorowskich h. *Korczak* familia, z Węgier swoje początki zabrała, gdzie tak

w liczne dobra jako i w zasługi i honory hrabiów na Orawie i Liptowie obfitowała, ale gdy królowie polscy oraz i węgierskim berłem rządzić poczęli, zasmakowawszy sobie polskiej wolności, wyzuli się z własnej ojczyzny, a że w Polsce niejaki czas komorą mieszkali, dlatego Komorowskimi nazwani, poświadcza mu *Stawicki Ord. S. Pauli w Kazaniu Forteca*, ale to się utrzymać nie może, gdyż według historyków naszych to jest pewna, że dobrze przedtem w Polsce Komorowscy kwitnęli, dopiero za Władysława króla polskiego i węgierskiego, który pod Warną zginął, do Węgier wraz z nim przenieśli się, gdzie i dóbr nabyli, z których potem wyzuci. *Długosz lib. 11 w r. 1431* wspomina Jakóba Komorowskiego, który w potrzebie z Świdrygiełłem poległ, od Tatarów zabity. Mikołaj, który Władysławowi królowi polskiemu i węgierskiemu z swemi chorągwiami szedł na posiłek podczas napadu na Eperyasz miasto, dostał się do niewoli, z której na wolność nie prędzej wyszedł, aż za Kazimierza króla; zowie go *Starow.* hrabią Liptowskim i tenutarzem podolinieckim. Piotr Komorowski z Węgier z ludźmi tego narodu, Pieniążkowi podkomorzemu i staroście krakowskiemu na posiłek przyszedł, przeciwko swawolnej kupie, która oświecimskie księstwo rabowała i pustoszyła. Tenże to sam Piotr, któremu Maciej król węgierski w r. 1474 odebrał siedm zamków: Rozemberg, Hradek, Sobieniecz, Starygrod, św. Michała, Liptowę i Orawę, a to za to, że Kazimierza królewicza, wezwanego od Panów węgierskich na tron, przyjął do siebie i obiecywał mu też same zamki, które trzymał, poddać. *Bielski fol. 461* przydaje, że ustąpił do Polski na Żywiec, jakoż znać, że mu w nadgrodę straconych dóbr w Węgrzech, trzy zamki na pograniczu węgierskiem puścił król Kazimierz, to jest Berwald, Seflary i Żywiec, bo i *Długosz* to samo namienia w r. 1477 fol. 553, kiedy pisze, że Mikołajowi w suspicie podanemu, jakby z Maciejem królem węgierskim nadrabiał, pomienione zamki odebrał, a na to miejsce Krasnystaw miasto w z. chełmskiej puścił. *Cromer lib. 28 Biel. fol. 469* przydaje jednak, że mu potem Żywiec przywrócono, jakoż długo dziedziczył w tym domu. Jan *Ordin. Minor. Observ.* prowincyał prowincyi polskiej w r. 1518 od generała swego, Polskę natenczas wizytującego postawiony. Genealogia domu tego, temu Piotrowi dwóch synów przypisuje: Jana i Alexandra bezpotomnych. Brat zaś rodzony Piotra, Mikołaj, spłodził Alexandra *ster.* i Krzysztofa kasztelana sądeckiego, tego synów dwóch: Wawrzyniec i Piotr bezpotomni, trzeci zaś Jan kasztelan połaniecki, oświecimski starosta, z Barbary hr. Tarnowskiej dwie córki spłodził: Zofią *1mo voto* za Mikołajem Myszkowskim kasztelanem wojnickim, *2do voto* za Hieronimem Filipowskim i Annę za Janem Myszkowskim kasztelanem oświecimskim i tyleż synów: Jana Spytka podczaszego koronnego *ster.* i Krzysztofa kasztelana oświecimskiego, dziedzica na Żywcu (*Okolski* go mylnie synem Piotra zowie) którego miłość ku ojczyźnie pod interregnum 1586 chwali Konstyt. fol. 402, na której obronę kilka chorągwi z swojej szkatuły uzbroił, dziesięć tysięcy na wojnę turecką Rzeczypospolitej pożyczył. Konstyt. 1593 fol. 650. Żona jego pierwsza Jadwiga Lutomirska kasztelanka zawichojska, od której córka Zofia Bużeńska starościna dobczycka *ster.*, jako i jej siostry: Barbara, Felicyanna i Anna, niemniej i brat Jan. Druga żona Anna Płazianka starościanka lubaczowska, z której córki: Elżbieta za Alexandrem Myszkowskim kasztelanem oświecimskim, Katarzyna za Zbigniewem Lanckorońskim podkomorzym krakowskim, synów jego dwóch liczy *Okolski*, trzech braci, *Cichoc. Allocut. Osecen. lib. 2. c. 13. Genealogia* ośmiu, to jest: 1) Krzysztofa, 2) Stanisława, 3) Jędrzeja, 4) Jana, 5) drugiego Stanisława, wszystkich bezpotomnych, 6) Piotra starostę oświecimskiego, dziedzica na Suchy i ten z Katarzyną Przerębską *sterilis*, posłował na sejm 1633, ztamtąd deputatem stanął na trybunał radomski, restaurował zamek oświecimski 1635 *Constit.* f. 43. 7) Alexandra dziedzica na Ślemieniu, temu Dembińska kasztelanka biecka córkę powiła Katarzynę *1mo voto* za Piotrem Samuelem Grudzińskim starostą średzkim, *2do voto* za Lackim Teodorem marszałkiem nadw. litewskim i 8) Mikołaja starostę oświecimskiego, który po przedaniu państwa żywieckiego był starostą nowotargskim, posłował na sejm 1613 i 1627, zkąd był deputowany na trybunał radomski; według *Baran.* miał za sobą Annę z Mirowa Myszkowską marszałkównę kor., córki z niej Elżbieta i Zofia Gieraltowska *steriles*, syn jego Krzysztof starosta oświecimski, jako chce *Geneal. Myszkow.*, wspominają go Konstyt. 1647 fol. 5, kasztelan oświecimski, jako pisze *Kochow. Climac. lib. 3 fol. 163*, córka jego z Marcyanny Przyłęckiej jedynaczka Konstancya Krystyna 1665 za Janem Wielopolskim kanclerzem kor. Jan podczaszy bełzki, podstarości i sędzia gr. krakowski, pisał się z Komorowa, jest o nim częsta wzmianka w konstyt. kor., jako 1618 poseł na sejm, deputowanym był na trybunał radomski. Syn jego Adam sędzia bełzki, wydał do druku *Triumphum Chr. in 4to 1630. Okolski* Komorowskiego podczaszego krak. bratem zowie Krzysztofa kasztelana oświecimskiego, podobno miał mówić podczaszy bełzki, siostra jego za Orlikiem. O Adamie sędzim bełzkim świadczą Konstyt. 1643 fol. 17, gdzie posłował na sejm. Paweł podwojewodzy sandomierski 1633. N. hrabia liptowski, domyśla się *Ks. Duryew. fol. 32*, że starosta łęczycki, tego z Ożarowskiej h. *Rawicz* dwie córki, jedna za Korycińskim wojewodą łęczyckim, druga Barbara była za Maciejem Kostką. Wojciech w bełzkiem 1567. Konstyt. fol. 146. Piotr w sandomierskiem 1598. Konstyt. fol. 725. Jerzy sędzia gr. nowomiejski, komor-

nik gr. wiślicki r. 1674. N. miał za sobą Chojnacką h. *Trzaska*, drugi Franciszkę Hadziewiczównę. Anna była za Krzysztofem Brzeskim h. *Oksza*. Maryanna *1mo voto* za Dominikiem Hulewiczem, *2do voto* za Złotnickim pisarzem czerniechowskim. Stefan rotmistrz królewski, miał za sobą Katarzynę Myszkowską starościankę ojcowską (a jako inni chcą, kasztelankę bełzką starościankę tyszowiecką) z tej zostało czterech jego synów. Pierwszy Jan, który z Komorowskiej h. *Łabędź* spłodził dwóch synów: Franciszka, ten umarł bezpotomnie i Michała łowczego buskiego dziedzica na Suszni i Niestanicach, ten miał za sobą *1mo voto* Barbarę Łopacką podstolankę ciechanowską h. *Lubicz*, która mu powiła syna Jakóba i córki trzy: Zofią, Teresę i Konstancyą, *2do voto* Rostkowską cześnikównę płocką. Drugi syn Stefana, Michał, ten żył z Lipską. Trzeci Adam, temu Katarzyna Jarocka trzech synów powiła: Józefa Franciszkana, Stefana, którego z Jadwigi Młockiej córek dwie: Zuzanna za Makowieckim, Konstancya za Kazimierzem Grabionką wojskim liwskim i syn jeden Jan, któremu Katarzyna Sulimirska stolnikówna nowogrodzka powiła córkę Angelę Złocką i synów dziewięciu, z których 1) Adam kanclerz krakowski, deputatem był na trybunał kor. r. 1727. 2) Stefan stolnik bełzki, oberszt-lejtnant artyleryi kor., któremu Maryanna Radecka chorążanka horodelska h. *Godziemba* urodziła córkę Barbarę. 3) Józef stolnik nowogrodzki, ten z Maryanny Cichowskiej sędzianki krasnostawskiej, spłodził synów dwóch: Ignacego i Jana. 4) Cypryan. 5) Samuel, ci zakonne sobie życie obrali, zostawszy z nich pierwszy Pijarem, drugi Karmelitą trzewikowym. 6) Piotr łowczy bracławski, ten z Trzcińską miał syna Michała. 7) Ignacy miecznik bracławski młodzian. 8) Michał bezżenny. 9) Anzelm *steril.* Czwarty syn Stefana rotmistrza Stanisław *ster.* To *Niesiecki.* Dalszą wiadomość o tej prastarej senatorskiej rodzinie czerpiemy w części ze źródeł urzędowych *(Akta Heroldyi król. polsk. i akta lwowskie)*, w części z heraldycznych zwykłych podręczników. I tak: Jakób syn Michała łowczego buskiego (o którym wyżej *Niesiecki*) starosta nowosielski, kasztelan santocki, umarł r. 1781, zostawiwszy z Antoniny Pawłowskiej kasztelanki biechowskiej córek cztery: Gertrudę zaślubioną Szczęsnemu Potockiemu, głośną z niezwykłej piękności a więcej jeszcze z tragicznej śmierci, Józefę za Andrzejem Rostworowskim, Kordulę za Teodorem Potockim wojewodą bełzkim i Antoninę za Józefem Augustem hr. Ilińskim pisarzem w. kor. — i czterech synów (ci wszyscy uzyskali w Austryi r. 1793 potwierdzenie tytułu hrabiów *na Liptowie i Orawie*): 1) Franciszka Antoniego Austryi r. 1793 potwierdzenie tytułu hrabiów *na Liptowie i Orawie*): 1) Franciszka Antoniego rotmistrza kawaleryi nar., który z Teklą Grzymalanką żył bezpotomnie, 2) Józefa c. k. podkomorzego austryack., członka Stanów gal., który z Karoliną hr. Drohojowską miał syna Edwarda (ur. 1810 † 1865) kapitana wojsk austr., ten *1mo voto* — (z drugą bowiem żoną Karoliną bar. Romaszkanówną *ster.*) — z Krystyną bar. Hildprandt *„von und zu Ottenhausen"* miał oprócz córki Maryi za Michałem hr. Karnickim, synów dwóch: Karola rotmistrza i szambelana austr. ożenionego z Olgą hr. Poletyłłówną (z której córka Helena zaślubiła w r. 1879 Konstantego ks. Wiaziemskiego) — i Wojciecha ożenionego z Henryką hr. Mierówną. 3) Antoniego dziedzica dóbr Sądowa Wisznia, członka Stanów gal., który z Konstancyą hr. Karnicką († 1861) miał córek dwie: Henrykę za Leonardem Górskim oficerem wojsk polsk. i Antoninę za Ferdynandem hr. Bąkowskim — i 4) Augustyna, członka Stanów gal., ten miał za sobą Teresę hr. Poletyłłównę, z której oprócz trzech córek: Antoniny za hr. Komorowskim, Agnieszki za Kajetanem hr. Pinińskim i Celestyny za Wilhelmem Wunder von Wunderburg — dwóch zostało synów: 1) Ignacy († 1877) szambelan austr., który z Zuzanny Zarembianki († 1876) zostawił syna Stanisława oficera huzarów austr. i córek trzy: Kamillę za Władysławem Szymanowskim, Ksawerę i Wandę i 2) Henryk, dziedzic dóbr Pawłowa, którego córka Henryka za Kornelem Ujejskim, znanym poetą. Po Janie i Katarzynie (czy Konstancyi) Sulimirskiej (o czem wyżej *Nies.*) dziewięciu zostało synów: 1) Adam arcybiskup gnieźnieński, prymas, umarł r. 1759. 2) Stefan stolnik bełzki, pułkownik artyleryi kor., ten z Maryanną Radecką miał córek dwie: Barbarę zaślubioną 1756 Józefowi Dąbskiemu kasztelanowi kowalskiemu i Annę w zakonie Sakramentek, oraz synów dwóch: Antoniego, który był najprzód opatem jędrzejowskim, potem porzuciwszy stan duchowny, zaślubił Zielińską, miał dwie córek i Józefa szambelana króla Stan. Augusta, ożenionego z Barbarą Sołtykówną miecznikówną sandomierską, 3) Józef († 1769) kasztelan chełmski, *1mo voto* z Maryanną Cichocką sędzianką krasnystawską, *2do voto* z Sługocką podczaszanką chełmską żył bezpotomnie. 4) Jan miecznik sandomierski. 5) Franciszek wojski i sędzia gr. sandomierski. 6) Cypryan Marek prowincyał pijarów † 1775. 7) Samuel karmelita. 8) Ignacy kasztelan bełzki r. 1783, komisarz skarbu koronnego 1793, ten miał za sobą Annę Milewską, która mu powiła syna Adama posła na sejm 1764 i córek dwie: Anielę za Bąkowskim i Kunegundę, która na język polski przełożyła dramat Metastazzego „Temistokles" i 9) Piotr łowczy bracławski, ten zaślubił *in 1mo voto* Trzcińską, z której córka Konstancya zaślubiła Pawła Popiela, *2do voto* Annę Kumanicką podkomorzankę owrucką, która mu powiła syna Michała, ten z Katarzyną hr. Jaworską starościanką kotelnicką miał synów dwóch: Ignacego i Cypryana, którzy uzyskali w Austryi potwierdzenie tytułu hrabiowskiego r. 1803. Z tych Ignacy dziedzic dóbr Niznanowice w królestwie

polsk., radca Stanu, członek Heroldyi król. polsk., kawaler maltański, szambelan austr., z Felicyą Michałowską, wdową po Ślaskim a rozwódką po Michale Walewskim, żył bezpotomnie, Cypryan zaś († 1858) tajny radca, strażnik w. sreber koronnych, podkomorzy austr., komandor orderu Franciszka Józefa, miał za sobą *1mo voto* Apolonią Horodyską, *2do voto* Weronikę hr. Karnicką, wdowę po Szeptyckim, z pierwszej żony jego synowie: 1) Michał dziedzic dóbr Łuczyc († 1845) oficer wojsk polsk., kawaler krzyża *virtuti milit.*, członek Stanów gal., który z Franciszką hr. Komorowską h. *Ciołek* miał syna Franciszka dziedzica dóbr Łuczyc (ten z Eleonorą Rulikowską ma synów trzech: Michała, Mieczysława i Adama i córkę Maryą) i 2) Piotr (ur. 1808) dziedzic dóbr Bielinka i Siekierzyńce, kawaler orderu żelaznej korony, który z Alexandrą hr. Starzeńską miał synów dwóch: Władysława kawalera maltańskiego, ożenionego z Michaliną Szeptycką i Juliusza, dziedzica dóbr Siekierzyńce, który z Teofilą hr. Krasicką ma synów dwóch: Alexandra i Stefana i córek trzy: Helenę, Julią i Annę — i 3) Adam dziedzic dóbr Konotopy, który z Matyldą bar. Horoch ma córkę Alexandrę za Henrykiem Karczewskim. — Do tego domu należą, lubo nie znamy bliższego połączenia: Antoni, który uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. bieckim 1782, Stefan syn Ludwika legitymowany w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851 i Aleksander, którego córka Marya za Marcinem Cywińskim.

Komorowskich h. *Kotwicz*, na Szląsku w r. 1562 kwitnących wspomina *Rej w Zwierzyńcu. Nies.*

Komorowski h. *Łabędź*. N. Komorowska tego domu była za Janem Komorowskim h. *Korczak. Nies.*

Komorowski h. *Nałęcz*, w Prusiech. Stanisław pisarz gr. i poseł z pomorskiego 1648. Małgorzata Bartłomieja Klemana małżonka. Stanisław w kujawskiem 1674. *Niesiecki.*

Komorowski h. *Ostoja*, w mazowieckiem. Kasper w ziemi warszawskiej 1648 r. Jerzy, Jan, Stanisław 1632 w z. zawskrzeńskiej. N. chorąży zakrocimski, syn jego Michał kapitan-lejtnant 1690. Alexander sędzia z. ciechanowski, Krystyna Dłotowska spłodziła mu syna Mikołaja, dziedzica na Komorach, Świejkach, Szońsku; ten z Eufrozyny z Tuczamp Łaszczówny, siostry Alexandra wojewody bełzkiego, spłodził jednę córkę Helenę Brygitę Marcina Borowskiego h. *Ogończyk* sądowego michałowskiego małżonkę. N. z Tomaszem Dąbskim żyła. Magdalena i Katarzyna zakonnice u Wszystkich śś. we Lwowie. Stefan w Szońsku kościół wystawił, którego syn Jędrzej, tego zaś Jan, od niego był Jędrzej pamiętny wojownik. *Nies.* — Dom to starożytny, ukazuje się w aktach z. łomżyńskich od r. 1432. *Kap. Mil.*

Komorowski h. *Rola*, w łęczyckiem. Pawła wspominają księgi gr. ostrzeszowskie 1550. N. miał za sobą Annę Kłopocką, Krzysztof Annę Katarzynę Brodowską, która mu spłodziła syna Stanisława, ten z Chądzyńską żył bezpotomnie. Jan Floryan i Stanisław w sieradzkiem 1648. Dwaj bracia rodzeni zakonnicy św. Bernarda w Mogile, trzeci w Litwie osiadł. N. Alexandra Niemiry kasztelana derpskiego małżonka. Alexander w nowogrodzkiem 1674. Wojciech w wołyńskiem, Jakób w poznańsk., Kazimierz i Paweł w podlaskiem 1648, ale niewiadomo czy tego herbu. *Nies.*

Komorski h. *Sreniawa*, to jest rzeka z krzyżem. Szczęsny wielkopolanin przeciwko Krzyżakom na wojnie królom polskim służąc, za Władysława Jagiełła i za Kazimierza syna jego, po uprzątnieniu nieprzyjaciół, w ziemi pruskiej osiadł, gdzie Benedykta i Bartłomieja synów, dziedziców na Takolaja, który był pojął po Andrzeju Tylickim wdowę, żył jednak z nią bezpotomnie. Drugiego Sebastyana, ten z Skórzewską spłodził dwóch synów: Sebastyana i Jana albo Michała, który w Bydgoszczy rezydował. Sebastyana dwie córki były: Konstancya i Zuzanna, ale *steriles* zeszły. Jan Michał zostawił dwóch synów: Wojciecha jezuitę rektora kolegium bydgoskiego i Jana Stefana chorążego malborskiego, starostę jasienieckiego, posła na sejm 1662, *(Konstyt. fol. 2)*, pisarza skarbu koronnego, atoli ostatni zszedł z tego domu. Pojął Benedykt drugą żonę Annę Dorotę, córkę Bartłomieja Borzymowskiego, ta mu powiła cztery córki: Kowalską, Trzaskowską, Niegorską i Sierakowską. N. Krzyckiego Stanisława kasztelana poznańskiego małżonka. *Niesiecki.*

Komuński h. *Lis*, w płockiem. Jędrzej Gomuński (tak go napisano) w ziemi wyszogrodzkiej Władysława IV, Piotr Komuński Jana Kazimierza w mazowieckiem, podpisali elekcye, Jan skarbnik czerski Michała króla 1670. *Nies.*

Koń *w herbie.* Patrz *Alabanda, Pogonia Litewska, Starykoń, Półkonia, Peretyatkowicz. Niesiecki.*

Konarski h. *Abdank.* Ci od Skarbków poszli, poznać to i ztąd, że Góra, z której się Skarbkowie pisali, w ten się dom była działem dostała. Dom to pod tem imieniem starodawny, bo Jan Konarski od Kazimierza Sprawiedliwego dla rozrywki w kostki wyciągniony, gdy mu szczęście nie służyło, dał panu swemu Kazimierzowi w gębę. Uszedłci wprawdzie z placu Konarski, przyprowadzony jednak drugiego dnia do książęcia, gdy go wszyscy godnym śmierci być sądzili i on się jej jak pewnej lękał, Kazimierz rzekł: Niechcę prawi, aby ten życie tracił, który dla utraty cięższego niebacznie wystąpił. Jam więcej zawinił, który nie pomnąc na pańskie obejście moje, podlejkiej

inni w Podgórzu i indziej rozrodzili. Ci co w Wielkopolsce kwitnęli, pisali się z Kobylina. Z tych był Jan biskup krakowski, z ojca Przybysława, z matki Małgorzały z Brzostowa urodzony 1447, hrabstwo Koziegłowskie za dziesięć tysięcy kupione, wieś Lganów i Żydów do prowentów biskupstwa przyłączył, stawy w Lipowcu sporządził, zamek w Iłży ogniem spalony restaurował, miasto samo murem opasał, w Bodzęcinie zamek reformował, w biskupicach, z fundamentu go wyprowadził i insze wszystkie biskupie rezydencye, którezkolwiek starożytnością upadały, dźwignął i naprawił. Synowców swoich nie bogacił, ale się o to starał, żeby w naukach i cnocie jako najwięcej profitowali; z tych jeden archidyakonem był krakowskim i posłem od Zygmunta I do Włoch, królową Bonę do Polski przyprowadził. Hieronim z Kobylina kasztelan rozpierski 1505 podpisał *Diploma electionis* Alexandra króla. Stanisław z Zofii Lanckorońskiej zostawił córkę Annę, za Marcinem Zborowskim kasztelanem krakowskim, która żyła lat 70. Jan proboszcz św. Michała i kanonik krakowski † 1580. Jerzy wojewoda kaliski, *Okolski* imię mu Jana daje i bratem go zowie Jana biskupa krakowskiego, ale lat wielki przeciąg od Jana biskupa do niego, wierzyć temu nie pozwala; zostawił dwóch synów: Adama biskupa poznańskiego i Jana kasztelana kaliskiego. Jan z Kobylina podkomorzy poznański 1569 podpisał unią Litwy z Koroną jako poseł poznański. W r. 1587 Konarski kasztelan kaliski, ale Mikołaj w Konstyt. fol. 450, a w r. 1591 już go Janem zowią, *Konstyt. fol. 616*, niewiadomo tedy, czy to jedenże, czy inszy Mikołaj od Jana; miał ten Jan za żonę Opalińską, marszałka w. kor. siostrę rodzoną, z której córka wydana za Zborowskiego kasztelana gnieźnieńskiego i hetmana nadworn. Adam biskup poznański († 1574), najprzód do Pawła IV, potem do jego sukcesora Piusa IV posłem naznaczony, imieniem króla Zygmunta Augusta posłuszeństwo stolicy apostolskiej oddawał, wysłany drugi raz do Włoch, gdy u Filipa hiszpańskiego króla dóbr się ruchomych po królowej Bonie upominał, potem do Francyi, gdy na tron polski Henryka Waleryana wybrano. Jana sufragana (nie przydano jakiego) wspomina *Sever. in Vita S. Hyacin. 1478.* N. Konarska była za Marcinem Chełmskim, matka Marcina chorążego krak., *Baran.* Mikołaj 1587 podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego. Franciszek wieś Chyczą kupił od Branickich 1670. N. Konarska poszła za Glinkę 1703. Dorota za Miaskowskiego z Potarzyc 1623 *Nieszpork. fol. 135.* Piotr z Konar w wojew. bełzkiem 1674. Jan także i Jerzy. N. sędzia gr. nowomiejski 1704. Jan miał za sobą Annę Mokrską, z której syn zginął pod Kowalewem 1716. *Niesiecki.*

Konarski h. *Gryf*, w województwie sandomierskiem. Piszą się *z Konar wielkich*, murem starego zamku od dawna ludziom znajomych, a ich przodkowie *z Ruszcze i Brzeźnicy* zwykli się byli pisać. Posnań z Samboczyna (czyli Rozwon, jak się podpisał na liście Kazimierza Wielkiego z r. 1348), był obecny przy rozgraniczaniu dóbr opactwa tynieckiego r. 1354, jako świadczy *Szczygiel.* Z tych według informacyi przesłanej mi (mówi *Niesiecki.*) Stanisław kasztelan chełmski, syn jego Wawrzyniec chorąży lubelski, tego zaś syn Hieronim z Wąsowiczówny spłodził córki: Jadwigę Wyżycką, Annę Cichocką i Zofią Niemojewską, syn zaś Jan wyniósłszy się z Polski, generałem został w wojsku brandeburskiem, dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Ostrowską, drugi raz z Rupniewską, z tych zostawił synów sześciu: Waleryana, Stanisława, Piotra, Stefana, Kaspra i Jana i córki: Konstancyą Modrzyńską, Helenę Błońską, Zuzannę Lubieniecką, Zofią Otfinowską, Bogumiłę Strzałkowską a potem Rzewuską. Waleryan miał za sobą Brzezińską, zszedł bezpotomny. Stanisław pułkownik w wojsku angielskiem do ojczyzny wróciwszy się, pierwszą żonę pojął Belinównę, drugą Tarnowską, potomstwo jego: Franciszek, Jan i Stanisław. Stanisław kapitanem był w wojsku holenderskiem, Jan miał za sobą Stobnicką podkomorzankę sandomierską, Franciszek pułkownik w wojsku duńskiem Przerębską, z której synowie: Hieronim, Ludwik i Bogusław. Córki z Belinówny Stanisława: Zofia Sułowska, Gryzelda Tęgoborska kasztelanowa żarnowska. Piotr brat Stanisława, kasztelan smoleński, z Jabłonowskiej córek dwie spłodził: Katarzynę mniszkę i Annę Lutosławską. Stefan czwarty brat, żona jego Arciszewska. Kasper piąty, porucznik pod husarską chorągwią, zginął pod Wiedniem. Jan szósty syn z Rupniewskiej, w holenderskiem, francuskiem, angielskiem, brandeburskiem wojsku czas niemały wojując, pułkownikostwa dosłużył się, do Polski powrócił, miał za sobą *1mo voto* Królewską, *2do voto* Grądzką, *3tio voto* Grekównę. Z tych były dwie córki: Magdalena najprzód Szczepanowska a potem Zarankowa i Anna w panieńskim stanie zeszła, synów zaś sześciu: Alexander, Marek, Gabryel, Franciszek, Jerzy, Piotr; z tych Alexander kapitan pod chorągwią Radziwiła, a potem w wielkich respektach u dworu pruskiego, żona jego Kazimirska. Markowi Warakomska powiła dwóch synów: Bogusława i Samuela, jeden z nich w moskiewskiem, drugi w holenderskiem wojsku porucznikami. Gabryel stolnik mozyrski, starosta serejski, w wojsku holenderskiem dosługując się przez wiele lat, otrzymał kompanią u księcia Orange i tam w kilkunastu bataliach dzielność swoję pamiętną uczynił; miał za sobą Kownonównę, godnego domu w Fryslandyi, zostawił synów: Jerzego i Jana ludzi rycerskich; Jerzy związał się dożywotnie z Estkówną stolnikówną kowieńską. Franciszek w Brandeburgii umarł. Piotr pułkownik w Litwie.

Jerzy miecznik sandomierski, kasztelanii zawichojskiej sobie konferowanej nie poprzysiągłszy, umarł; miał za sobą Helenę Czermińską kasztelankę zawichojską, z niej synów sześciu: 1) Michała kasztelana wiślickiego, starostę bachtyńskiego, deputata na trybunał kor. 1730, tego z Teresy Lipskiej syn Ludwik. 2) Bogusława majora w wojsku, żona jego Łącka i z niej syn. 3) Stanisława. 4) Władysława. 5) Hieronima w zakonie *Schol. Piarum* i 6) Stefana, oraz córek dwie, jedna z nich mniszką w Chęcinach, druga Joanna Odrowąża Kietlińskiego sędziego radomsk. małżonka. To *Niesiecki.* — Dalszą wiadomość o tej prastarej, dobrze krajowi zasłużonej rodzinie, czerpiemy z notat łaskawie nam udzielonych przez znanego heraldyka hr. Alexandra Krasickiego *z Dubiecka.* Stanisław (ur. 1700) syn Jerzego kasztelana zawichostskiego i Heleny Czermińskiej, sławny uczony nasz pijar, któremu naród słusznie nadał miano *Wskrzesiciela nauk w Polsce*, umarł w Warszawie dnia 8 Sierpnia 1773. Brat jego Michał *na Bogoryi, Tomanowicach i Bolanowicach*, od r. 1731 wiślicki, od r. 1740 sandomierski kasztelan, mąż z wszech miar znamienity, umarł r. 1746, zostawiwszy z Teresy, córki Alexandra Lipskiego h. *Grabie* i Justyny Fredrówny, jednę córkę Ewę za Antonim Drohojowskim i synów dwóch: 1) Adama (młodszy) *na Tomanowicach, Lipnikach* itd., członka Stanów galic. (ten wraz z bratem swoim Ludwikiem wyniesiony do godności hrabiów austryackich r. 1783), którego z Julianny hr. Konarskiej córka Felicya za Janem hr. Lubienieckim i syn Ignacy († 1851 w Balicach) *na Tomanowicach, Lipnikach i Wetlinie* (te dobra dostał tytułem darowizny od stryja swego Michała), z Katarzyną hr. Wodzicką bezpotomny — i 2) Ludwika *na Chrewcu, Olchowcu, Rogoźnie, Wetlinie* i t. d., starostę przyłuskiego, członka Stanów galic., kawalera orderu św. Maurycego i Łazarza, ten zaślubił Konstancyą *z Olbrachcic* Bielską, córkę Bogusława starosty rabsztyńskiego z Anny Szeptyckiej urodzoną, z której oprócz córek: Julianny za Adamem hr. Konarskim (p. w.), Franciszki za Alojzym hr. Baworowskim i Maryanny — pięcin zostało synów: 1) Leon († 1844) proboszcz w Kulikowie, kanonik lwowski, który nabył od Józefa hr. Stadnickiego dobra Niemirów, 2) Michał *na Wetlinie*, z Maryą Łobarzewską bezdzietny, 3) Stanisław *na Niegowicach, Lubczym, Dołhem, Humieniowie, Korzówce* itd., który z Konstancyą *z Olbrachcic* Bielską chorążanką lwowską z Mierzejewskiej urodzoną, miał jednę córkę Domicelę za Sewerynem hr. Fredro i synów dwóch: Adama młodo zmarłego i Wincentego († 1851) dziedzica dóbr ojczystych wyżej wyrażonych, członka Stanów galic. 4) Marceli *na Boniowicach i Rogoźnie*, z Różą hr. Rozwadowską starościanką ostrowską rozwiedziony i 5) Józef († 1848) dziedzic dóbr Chrewt, Olchowice, kapitan wojsk polskich za Kościuszki, członek Stanów galic. od r. 1817, którego z Tekli Górskiej († 1869) sędzianki sanockiej z Urbańskiej urodzonej, następujące potomstwo: Eleonora za Alexandrem Nanowskim dziedzicem *Koniaszek*, Honorata za Franciszkiem Ziętarskim dziedzicem *Rabego i Zadworna* i syn Ksawery († 1866) dziedzic dóbr Chrewt, Olchowice, Leobrat, Lutowiski, Wetlina itd., ten zaślubił w r. 1851 Alexandrę hr. Krasicką dziedziczkę dóbr Dubiecko, która mu powiła synów dwóch: 1) Stanisława *na Dubiecku, Śliwnicy* itd., który z Cecylią hr. Tarnowską ma syna Maryana Stanisława Alexandra trzech imion i córek trzy: Maryą, Joannę i Jadwigę i 2) Henryk dziedzic dóbr Chrewt, Leobrat i Olchowice, porucznik ułanów w armii austryackiej. — W dokumentach familijnych hrabiów Krasickich ukazują się: Anna *z Konar* Gorajska, która fundowała Mansyonarzy w Pruchniku 1640 r., Barbara Konarska, żona Wawrzyńca Starskiego r. 1582, Anna z Tyrawy Wołoskiej Konarska r. 1699, Małgorzata *z Konar* h. *Gryf*, żona Jana Swoszewskiego podkomorzego lwowskiego. — Byli i kwitną po dziś dzień w Litwie i w królestwie polskiem. Z tych Antoni w r. 1697 burgrabia grodzki. Stefan w r. 1736 miecznik chęciński, synowie jego: Józef kapitan w regimencie pieszym buławy mniejszej i Stanisław, sprzedali w r. 1775 liczne dobra po babce z linii macierzystej. Jan *Jaxa z Konar* stolnik mozyrski, dobra Rukciniki, Barcie, Bobrowniki i Trygę w woj. trockiem r. 1764 dziedziczył (*Herb. rodz. szl. 1853*). Konstanty syn Adama, Andrzej syn Stefana, Stanisław syn Jerzego, Helena córka Tomasza (zapewne jenerała artyleryi wojsk polsk., głośnego filantropa, który zmarł we Francyi), Piotr syn Ignacego, Jakób syn Wincentego, Ignacy syn Marcina, Józef syn Ignacego, Edward syn Andrzeja — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed 1851.

Konarski h. *Jastrzębiec*, w mazowieckiem. Mikołaj kanonik płocki 1577. Walentyn w r. 1606 sędzia z. płocki, poseł do rokoszanów, a 1607 na sejm. *Constit. fol. 866.* Tomasz w z. warszawskiej 1648. N. Konarska Marcina Jabłonowskiego małżonka h. *Prus.* Są i w wilkomierskiem tegoż herbu Konarscy. N. była za Janem Jeżowskim. *Nies.*

Konarski h. *Lewart*, w sandomierskiem. Ci są właśni Firlejowie, ale się tylko od dóbr Konarskimi nazwali, luboć niektórzy piszą się Konarski Firlej. Z tych był jeden sędzią sandomierskim, drugi deputatem na trybunał kor. 1690. *Nies.* — Do tych należy (podług *Błeszczyńsk. w Monogr. Kossak.*) Franciszek, kasztelan biecki od r. 1736, † 1744.

Konarski h. *Łzawa*, w z. przemyskiej. Ignacy 1692. Hieronim, Waleryan, Stanisław, Józef 1632. *Nies.*

Konarski h. *Osorya*, atoli z tą odmianą, że koła złamanego niemasz, tylko jedno dzwono barkiem do góry, dwa szprychy zaś ku ziemi i piasta nie cała, krzyża niemasz, a nad hełmem i ko-

*

roną ręka zbrojna mieczem zaniesiona być powinna. O tym herbie i familii ani *Paprocki* ani *Okolski* nie pisał. *MS. Konopackiego* zowie ten herb Kolczyk, pole w nim ma być czerwone. Tym się herbem szczycą Konarscy, dom w Prusiech znaczny, którzy się z Konarzyna piszą. Przyszli oni według *MS. o Fam. Pr.* z Miśnii i w Polsce osiedli, a potem 1311 z Polski do Prus się wynieśli. Były kiedyś portrety dawnych Konarskich w Topolnie, jako Michała sędziego z. człuchowskiego i Mieczysława w całym kirysie z mieczem u boku, z napisem na zbroi: *Miecislaus Konarski Liber Baro a Stejsen Eques Melitensis, Vladislai Pol. et Ung. Reg. aulicus etc.* 1444. Michał kawaler bożogrobski i na wojnie inflantskiej wódz kawaleryi. Michał wojewoda pomorski i u Władysława Jagieła ochmistrz grudziądzki, hamersztyński, kiszowski starosta, to *MS. o Fam. Prusk.*, co się jednak tyczy ostatniego, to pewna, że za czasów Władysława Jagieła i syna jego Jagielonowicza, jeszcze go nie było, później on na tem krześle siedział, o czem niżej. Michał kanonik warmiński. Jan z Zelisławskiej h. *Dąb* splodził pięć córek: Justynę *) za Kossem Mikołajem († w Oliwie 1631), N. za Janem Kopyckim h. *Topacz Pruski*, N. za Rumiewskim czy Rumiejowskim w Wielkopolsce, N. za Sewerynem Ulrykiem marszałkiem inflantskim, rotmistrzem król. około r. 1630 i Erdmundę za Reinholdem Heidensteinem, o której świadczy nadgrobek w Oliwie i *Geneal. Heindenszt.*, synów z tejże Zelisławskiej było czterech; pierwszy Michał najprzód ochmistrz królowej Konstancyi i starosta hamersztyński, potem kasztelan gdański, dalej chełmiński, nakoniec wojewoda pomorski, starosta grudziądzki i kiszewski, z Rembowską miał synów i córki, alem (mówi *Nies.*) się ich krom Mirosława, o którym niżej, nigdzie doczytać nie mógł. Drugi Stanisław, ten z kasztelanii gdańskiej wziął województwo i starostwo malborskie i nitawskie, tysiąc rajtaryi przeciw Osmanowi tureckiemu carowi stawił, z Sokołowską nie miał potomstwa. Trzeci Dawid opat oliwski († 1616), nadgrobek jego w Oliwie. Czwarty Felix, także w Oliwie leży, któremu miejscu szczodrobliwą ręką sypał dobrodziejstwa i z żoną swoją Sokołowską h. *Pomian* z Bażeńskiej urodzoną; przy nich herby: koło złamane, dąb Zelisławskich, pomian, wiewiórka, szpot, chomąto, orle nogi. Spłodził ten Felix córkę Annę za Jerzym Konopackim *na Rymborku*, kasztelanicem chełmińskim, starostą nitawskim, umarła 1646, w Oliwie pochowana — i syna jednego Michała opata oliwskiego, † 1641 w Oliwie. Samuel chorąży pomorski, z Wulkowskiej h. *Chomąto* urodzony, fundował kościół w Topolnie, kędy jego nadgrobek, miał za sobą *in Imo voto* Helenę Konopacką wojewodzicównę pomorską, z której córka za Grabskim podkomorzym brzeskim kujawskim i syn Samuel, *2do voto* Rokusównę, z której syn Michał, żeniony z Kostczanką z Sztemberku. Samuel z Konopackiej urodzony († 1641) wojewoda malborski i niszborski i kiszewski starosta, poseł na sejmy, deputat w trybunałach, wszędzie z wielką imienia swego chwałą stawał, miał *in Imo voto* Osieczkowską Zofię h. *Ostoja*, *2do voto* Zalińską kasztelankę gdańską z Kostczanki urodzoną, wdowę po Janie Bąkowskim chorążym malborskim, *3tio voto* z Karnkowską Izabelę wojewodziankę płocką, wdowę po Garwaskim i Kiełczewskim Pomianem, z tą miał córek trzy: Helenę, ta panną umarła, Zofią i Katarzynę za Marcinem Powalskim sędzią mirachowskim i synów sześciu, z tych: Samuel i Michał młodo pomarli, Adam kantorem warmińskim, kanonikiem płockim i sekretarzem król. 1671, Mikołaj starostą kiszowskim *ster.*, Jan pojął Kuczborską i Jędrzej, który podług *Geneal. Heindenszt.* miał za sobą córkę Michała Gissy starosty borzechowskiego. Informacya przysłana mi (mówi *Niesiecki*) z tego domu o synach Samuela wojewody malborskiego powiada, że Adam był proboszczem warmińskim i fundował Paulinów w Topolnie, Jędrzej miał być podkomorzym pomorskim a z Walewskiej kasztelanki sieradzkiej spłodził córkę Kretkowską i trzech synów: Zygmunta, Michała i Stanisława, wszyscy bezpotomnie zeszli, Jan zaś miał za sobą Smuszewską starościankę bobrownicką. Mirosław, syn Michała wojewody pomorskiego z Bąkowskiej h. *Ryś* urodzony, podkomorzy malborski, poseł na kilka sejmów, Konarzyn gniazdo domu tego sprzedał, kupił Taszewo, miał za sobą *1mo voto* Zofię Konopacką, Jerzego kasztelana chełmińskiego córkę, z tą zostawił dwie córki, starszą wydał na Piotra Czapskiego do Benkowa, młodszą Teofilę za Kosobudzkiego, *2do voto* Dorotę Zalińską wojewodziankę malborską, ta mu powiła kilku synów, z których jeden był także Mirosław, który z Dąbskiej, siostry biskupa krakowskiego, spłodził Stanisława kasztelana kowalskiego, rotmistrza pow. nowskiego, tego z Doleckiej h. *Junosza* dwóch synów: Adam młodzianem umarł i Stanisław komisarz na trybunał radomski, poseł na sejm grodzieński; Joanna Gralewska, druga jego żona, syna mu powiła Ignacego i córkę Helenę. Krom tych kwitnął Krzysztof starosta jurborski i nowłodzki, był jego konterfekt w Topolnie, posłował na sejm 1589, miał za sobą Katarzynę Lokównę h. *Rogala*, z niej były dwie córki: Gertruda za Dymitrem Weiherem kasztelanem gdańskim, starostą kościerzyńskim, ale *ster.*, druga za Łukaszem Konopackim. Dorota Konarska Ciecholewskiego, N. Alexandra Czapskiego podkomorzego malborskiego małżonki. N. Niewieścińskiego, a po nim Jana

*) *Krasicki* pisze, iż siostra jej była za Kmethem, z której syn Samuel kanonik warmiński.

Drangwicza. *Niesiecki.* — Stanisław kasztelan chełmski, syn Stanisława kasztelana kowalskiego, spłodził córki: Helenę za Dąbskim kasztelanem brzeskim kujawskim, Teresę za Trzcińskim i Annę także za Trzcińskim i syna Ignacego, ten miał za sobą *1mo voto* Stanisławską dziedziczkę w Warmii włości Moldytten (z tej córka jedyna Helena za Bystramem, ale się to małżeństwo rozeszło i weszła potem w małżeństwo z Dominikiem Piwnickim), *2do voto* z Prus dawnych pojął Partheinównę, *3tio voto* Kretkowską, z temi bezpotomny. *Krasicki.*

Konarski h. *Rola*, w woj. łęczyckiem. Zygmunt 1674 podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Konarski h. *Topór*, w kaliskiem województwie. *Nies.*

Konarzewski h. *Nowina*, w łęczyckiem. Józef J. U. doktor, archidyakon kujawski 1577. Mikołaj Soc. Jesu wielkiej expektatywy człowiek, po rektorstwie bydgoskiem i przemyskiem na ostrogskie jadąc, w drodze umarł. Kazimierz w tymże zakonie. *Niesiecki.*

Konarzewski h. *Pobóg*, w mazowieckiem. Jan w różnych expedycyach, jako w wołoskich, moskiewskich, inflantskich mężnie walczył, zostawił z Bielskiej syna Rafała, ten z Barbary Korycińskiej, córki Mikołaja, córki dwie, z których Elżbieta Jędrzejowi Przedborowi a po nim Mikołajowi Gruszeckiemu, Krystyna Skowieskiemu dostały się w małżeństwo, synów zaś sześciu: Jakóba, Hieronima, Łukasza, Stanisława, Wojciecha i Jana. Jakób na wojnie inflantskiej poległ. Stanisław pod Kumejkami postrzelony zginął. Insi bracia prędko umarli. Ostatni z nich Hieronim sędzia gr. i podstarości kamieniecki, wspominają go Konstyt. 1635 i 1638. Mikołaj w z. ciechanowskiej 1632. Auctus mąż wojenny, o którym *Konstyt.* 1626. Walentynowi pozwolono cła we wsi Kuninie, *Konstyt.* 1647. Wiktor miecznik rożański 1704. N. miał za sobą Teresę Borowską h. *Abdank*, wdowę po Duninie. Walentyn wojski rożański 1674, Anna Rocha Jabłonowskiego podstolego trembowelskiego małżonka. *Niesiecki.* — Dom to starożytny w ziemi ciechanowskiej, już bowiem w r. 1416 Jan książę mazowiecki daje przywilej Stanisławowi *de Konarzewo* na wieś Omalew *v.* Nowogród *(Kap. Mil.)*

Konarzewski h. *Poraj*, w Wielkopolsce, piszą się *z Konarzewa* pod Poznaniem. Stanisław z Barbary Lipskiej h. *Grabie* splodził syna Piotra pisarza gr. poznańskiego, ten z Doroty Broniszówny miał syna Piotra, któremu Barbara Młodziejowska powiła Floryana pisarza gr. kcyńskiego, ten najprzód z Maryanną Radzyńską zostawił synów dwóch: Józefa pisarza gr. wschowskiego, deputata na trybunał kor. 1730 i Macieja a potem Michała w zakonie cystercyeńskim w Paradyżu, *2do voto* z Koszutską spłodził Rafała. Barbara za Piotrem Koszutskim. N. za Chrystyanem Marszewskim. *Nies.*

Konarzewski h. *Wręby*, z tą różnicą, że wszystkie równe sobie białe w polu czerwonem, skośno jednak od lewego boku tarczy z góry na dół idą, nad niemi w środku gwiazda ośmgraniasta, na hełmie trzy pióra strusie. Nadany tym kształtem herb ten rycerzowi za heroiczne dzieło jakieś, do którego mu ani rzek głębokość, ani ciemna noc nie przeszkodziły. Domyśla się *Okolski*, że od króla nadany, który oraz był węgierskim i polskim panem. Tym się pieczętują Konarzewscy w Wielkopolsce, z tego Konarzewa imienia nabywszy, co jest pod Rawiczem. Piotra z Konarzewa sędziego generalnego z. kaliskiego czytam (mówi *Niesiecki*) w r. 1518 na przywileju kościoła broniszewskiego, ale tam herb jego Łodzia zawieszony, z czego mógłby kto wnieść, że albo natenczas Konarzów w ręku był jeszcze familiantów herbu Łodzia, albo Konarzewscy jeszcze się natenczas Korczakiem nie pieczętowali. Jędrzej o wiarę katolicką gorliwy zelant, kościół w Pempowie z fundamentów wyniósł i dobrym posagiem opatrzył. Synowcowie jego w też tropy stryjowskie wstępowali, bo Melchior, gdy w dobrach Skoraszewice kościół zgorzał, na to miejsce nowy postawił, w Prusiech przeciwko Gustawowi za Zygmuntem III mężnie się stawił, zostawił syna z Pogorzelskiej Adama, ten wielką naukę z pobożnością związał, trzynaście książek różnych swoją ręką i dowcipem pisanych po sobie zostawił, w Gostyniu kongregationem oratorii S. Philippi Nerii pierwszy (mówi to *Nies.* ale mylnie) ją do Polski sprowadziwszy, osadził i fundował, krom tego OO. Reformatów w Koninie fundował, † 1676, zostawiwszy z Zofii z Bnina Opalińskiej wojewodzianki poznańskiej potomstwo, z tych: Teresa Konstancya za Janem z Bnina Opalińskim starostą śremskim r. 1682 i syn Filip starosta koniński, ten miał za sobą Teofilę Leszczyńską wojewodziankę podlaską, z której córki, jedna w zakonie dominikańskim w lwowskim klasztorze przeorysza, druga Weronika za Maciejem Mycielskim kasztelanem kaliskim i syn N., ale ten młodo umarł. Katarzyna urodzona z Zakrzewskiej h. *Wyssogot* albo *Koło*, za Adamem Gruszczyńskim h. *Poraj*, umarła 1696, siostra jej była za Dzierżanowskim. Albrycht, brat rodzony Melchiora, o którym wyżej, † 1668. Hieronim miał za żonę Jadwigę Chłapowską. Któryś z tego domu miał za sobą córkę Stanisława Przyjemskiego marszałka nadw. kor. *Nies.*

Konaszewski, w pow. grodzieńskim. Jan podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.* — Kunegunda za Janem Górzeńskim.

Koncerewicz. *Kurop.* i *Małach.*

Koncewicz h. *Zaremba.* W nowogrodzkiem osadza *Małach.* — W r. 1413 na sejmie horodelskim

Ginith Konczewicz przyjęty do herbu Zarembów. W r. 1778 Józef horodniczy nowogrodzki. *Kras.* — Do tych zapewne należą: Ludwik (ur. 1791 † 1857) filolog, dyrektor gimnazyum w Łukowie. Jan, brat poprzedniego, (ur. 1795 † 1859) technolog, nauczyciel gimnazyum w Kielcach. Łukasz (ur. 1796) nauczyciel gimnazyum w Lublinie.

Kończa h. *Ogończyk*, z tą jednak różnicą (podług *Kojał.*), że na strzale kładą jelce, czyli raczej krzyż; w powiecie wilkomierskim. Z tych jeden pod Pleszkowem pieszo szedł do szturmu 1582. Mateusz 1700. *Nies.* — W r. 1778 Adam podczaszy wilkomierski. Józef skarbnik koweński. W r. 1788 Ignacy pisarz z. wileński. *Krasicki.* — Medard Kończa, obecny marszałek szlachty powiatu wilkomierskiego, ma za żonę Paulinę Białozor: ich syn Paweł zaślubił Gabryelę hr. Mielżyńską z poznańskiego. Z tego domu ma pochodzić znany jenerał hiszpański Concha.

Kończycki h. *Ostoja*, w ziemi dobrzyńskiej. *Nies.*

Kondarat. Michał i Jan nobilitowani w konst. r. 1676 fol. 64. *Kras.* i *Małach.*

Kondracki h. *Kałuszowski.* Jakób uzyskał uznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal.

Kondracki h. *Ostoja.* Andrzej syn Stefana legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. *Małach.* osadza ich w ziemi zawskrzyńskiej itd., a *Kras.* wymienia 1788 Jana cześnika łuckiego.

Kondradzki h. *Osorya.* Wincenty syn Norberta, Norbert syn Marcina, Szymon syn Norberta i Grzegorz syn Antoniego, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kondratowicz h. *Syrokomla*, w ks. litewskiem i żmudzkiem. Stanisław na Żmudzi 1626. Piotr, Mikołaj, Hieronim w nowogrodzkiem 1648. Kazimierz Władysław miecznik nowogrodzki 1704. Sebastyan odważny rycerz z Solohubem pod Ułą. *Nies.* — Do tych należy Ludwik Kondratowicz (ur. 1822 w Smolkowie w pow. słuckim) znakomity współczesny poeta polski, piszący pod pseud. *Władysława Syrokomli*; umarł r. 1862 w Wilnie, zostawiwszy troje małoletnich dzieci.

Konecki h. *Odrowąż*, w sandomierskiem, idą od Odrowążów, którzy się z Końskiej Woli pisali. Jan ochmistrz królowy Anny, starosta łomżyński, † 1580, miał za sobą *1mo voto* Barbarę Taszycką z Lucławicz, córkę Jana pisarza z. krak., *2do voto* Annę Przerębską, Wincentego kasztelana rozpierskiego córkę, obiedwie w Łomży pochowane, *3tio voto* Katarzynę Leszczyńską, córkę Rafała starosty radziejowskiego, wdowę po Wacławie Ostrorogu, ze wszystkiemi żył bezpotomnie. Miał jednak swych synowców. *Nies.*

Konlar h. *Moryców.* Maurycy syn Jakóba. Tak stoi umieszczony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Koniczewski. *Kurop.* i *Małach.*

Koniecki h. *Brodzic*, w sandomierskiem. Krzysztof 1587 podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego. Inni ich piszą Kunecki Jan Socha, u *Papr.* Jędrzej 1637. *Nies.*

Koniecki h. *Lew.* Tak go opisał *MS. o Fam. Pr.*: Lew w lewą tarczy pyskiem obrócony, język u niego wywieszony, na dwóch nogach tylnych stoi, przednią prawą nogę niżej, lewą wyżej trzyma, ogon z podmiędzy nóg aż nad głowę zadarty, nad hełmem i koroną takiż lew. Tym się herbem pieczętują von Ende Konieccy w Prusiech, z których mieszkał jeden w krakowskiem za Olkuszem. *Nies.* — *Metryka kor.* wymienia Jana *de Zaden* Konieckiego jako nobilit. 1590. *Czacki.*

Koniecki h. *Odrowąż.* Dom starożytny, jednej dzielnicy z Wądołowskimi i Bębnowskimi, od dóbr Końskie Konieckimi nazwani; w aktach opoczyńskich ukazują się od r. 1421. Tomasz, Leon i Stanisław uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. sanockim r. 1782.

Koniecpolski h. *Pobóg.* Dom starożytny i zasłużony, gniazdo jego województwo sieradzkie, kędy od Koniecpola Koniepolskimi nazwany. Pierwszego z tego domu *Papr.* kładzie Przedbora z Koniecpola, generała wielkopolskiego 1309. Jakób wojewoda łęczycki 1380. Jakób wojewoda sieradzki 1409. To pewna, że właśnie o tym czasie na tem krześle siedział Jakób wojewoda, jakom (mówi *Nies.*) dowodził z listów rożnych w pierwszym tomie i *Długosz* r. 1400 wspomina go, że był przy instytucyi akademii krakowskiej i że w r. 1413 przeciw Krzyżakom na grunwaldską potrzebę wystawił swym kosztem pod swym herbem chorągiew z ludzi rycerskich, żył aż do r. 1430. Żona jego Kochna w r. 1427 świadectwo dawała o niesłuszne podejrzenie królowy Zofii. Jan kanclerz w. kor. (a podobno syn wojewody sieradzkiego Jakóba) dworzanin królewski w niesłuszną potwarz o młodą królową udany, uszedłci wprawdzie z gorącego prawa 1427, atoli gdy się niewinność jego pokazała, z honorem powrócił i w r. 1430 podpisał list Władysława króla kościołowi wileńskiemu dany, „Jan Taszka z Koniecpola"; w r. 1434 z marszałkiem w. kor. jeździł w legacyi do Zygmunta cesarza dla zawarcia pokoju i małżeństwa królewskiego z arcyksiężną rakuską. Żonę jego Dorotę z Sienna h. *Dębno* wspomina *Dług.* w r. 1475 natenczas wdowę, że królewnę Jadwigę zaślubioną Jerzemu ks. bawarskiemu, odprowadzała do Bawaryi z wielkim splendorem; syn jego Jan świat pożegnał 1471, Przedbor † 1476 i Jakób proboszcz św. Floryana † 1481, takbym (mówi *Niesiecki*) rozumiał, że to wszyscy synowie byli tego kanclerza. Przedbor kasztelan sandomierski, Władysława króla na królestwo węgierskie odprowadzał, do Kazimierza potem, zapraszając do korony polskiej, po trzykroć jeździł, hetmanił szlachcie ruskiej gdy przyszło

wypędzać Bogdana z rządów wołoskich, — podług *Okolsk.* miał za żonę Heltównę. Jakób kasztelan przemyski w r. 1480 dzielił się dobrami Koniecpolskich z siostrą swoją stryjeczną Nawojką, żoną Macieja z Bnina wojewody poznańsk., Jakóbowi dostała się Drochobycz z wioskami dziewięciu, Teratyn, Dobrków, Mościska miasteczko z jedenastu wioskami, Niezankowice miasteczko z wsią Osko, dwie kamienice i połowa prowentów z dóbr królewskich starostwa przemyskiego, Nawojce zamek i miasto Przemyśl ze wsiami jedenastu, zamek i miasto Lelow w krakowskiem, także Kościelec, Przekop z przyległościami i prowenta z żup ruskich. *Paprocki* Jakóba syna Przedborowego, który był kasztelanem przemyskim, wspomina, ale mylnie przydaje, że ten umarł 1456; kładzie tenże *Papr.* Jana kanclerza kor. i starostę sieradzkiego 1499, a syna jego Przedbora śmierć na r. 1450 zwala. Jam (mówi *Niesiecki*) też idąc za tym autorem, tego Jana między kanclerzami rachował, *) atoli to jest pewna, że w tym roku żaden Koniecpolski pieczęci nie trzymał, ale Krzesław z Kurozwęk Porajczyk. Mikołaja, syna Jakóbowego starosty przemyskiego w r. 1459 z Koniecpola *Paprocki* wypisał, a w *Gniaździe* powiada, że Mikołaj Koniecpolski magister artium 1459 r. w akademii krakowskiej kreowany, był potem kasztelanem rozpierskim. Mikołaj starosta przemyski, z matki Barbary Tęczyńskiej kasztelanki krakowskiej urodzony, umarł 1549, a bodaj nie jego synowie a bracia rodzeni, których tamże wspomina *Papr.*, to jest: Mikołaj Przedbor kasztelan rozpierski, o którym niżej i Stanisław starosta wieluński. Ten Stanisław Przedbor był potem kasztelanem sieradzkim, miał za sobą Ligęziankę, kasztelana wiślickiego siostrę, z tej było kilka córek według *Papr.*, to jest: Anna Czyżowska kasztelanka bełzka, Zofia Jordanowa, Elżbieta Ossowska kasztelanowa połaniecka, drugie pannami. *Geneal. Koniecp.* tylko jednę jego córkę Krystynę namienia, która sobie życie przy kościele ś. Barbary w Krakowie obrała, któremu miejscu siła dobrodziejstw czyniła 1597, synowie zaś byli: Stanisław Mikołaj, Zygmunt, Alexander i Krzysztof; z tych Mikołaj sędzia z. sieradzki z Zofią Przerębską, Zygmunt i Krzysztof zeszli bezpotomnie, Stanisław zaś Przedbor był podkomorzym sieradzkim, z Osmolskiej spłodził córkę Elżbietę za Adamem Walewskim kasztelanem sieradzkim i syna Alexandra, ten najprzód z Zofią Dębińską, już na próbie u mniszek zostającą a potem nocnym sposobem wyprowadzoną, spłodził Jana Przedbora, ten z pierwszą żoną Troszyńską zostawił trzech synów: Stanisława i Jana *steriles* i Alexandra, córek dwie: Apolonią i Annę, które zakonnicami zostały; miał i drugą żonę ten Jan Przedbor, Hellerównę. Po Zofii Dębińskiej Alexander z drugą jej siostrą Dorotą Dębińską, już zakonnicą, gwałtem z klasztoru wyprowadzoną, spłodził Jakóba i Stanisława synów, ale *steril.*, córkę Annę bezpotomną i Zofią, ta najprzód żyła z Gabryelem Stępkowskim bracławskim kasztelanem, po nim z Maryuszem Jaskólskim kasztelanem sanockim, ale z nim potomstwa nie było. Z infamii trybunalskiej Alexandra o ten excess uwolniła Rzeczpospolita przez respekt na zasługi hetmana. *Constit. 1625 fol. 3.* Alexander († 1609) wojewoda sieradzki, starosta wieluński, żarnowiecki i brzeźnicki, syn Stanisława Przedbora kasztelana sieradzkiego, na expedycyi Wielkołuckiej 1580 mężnie stawał, złączył się był z Sroczycką, z której córki cztery: Eleonora i Barbara w klasztorze św. Franciszka od matki swojej fundowanym w Wieluniu, Alexandra za Kasprem Donhoffem wojewodą sieradzkim, umarła 1651, Eufrozyna *1mo voto* za Janem Bykowskim *steril.*, *2do voto* za Janem Wężykiem starostą sieradzkim, synów zaś pięciu: Stanisława, Remigiana, Krzysztofa, Jana i Przedbora Alexandra starostę żarnowskiego, który będąc pod Smoleńskiem z Zygmuntem III w obozie bezpotomny umarł. Stanisław († 1646) kasztelan krakowski, hetman w. kor., buski, barski, bytomski, kowelski, płoskirowski starosta, syn pierwszy Alexandra wojewody sieradzk., sławny wojownik, trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z Żółkiewską kanclerzanką kor. i hetmanówną w. kor., z tej był syn Jędrzej młodo zmarły, — drugi raz z Krystyną Lubomirską kasztelanką wojnicką, z tej został się syn Alexander, — trzeci raz z Zofią Opalińską wojewodzianką poznańską, ale z niej potomstwa nie było, a po jego śmierci wyszła za ks. Koreckiego kasztelana wołyńskiego. Alexander († 1659) wojewoda sandomierski, starosta pereasławski, kaniowski, korsuński, doliński, syn Stanisława hetmana z Lubomirskiej, **) mężnie stawał przeciwko Tatarom i Chmielnickiemu. Syn jego z Joanny Barbary, córki Tomasza Zamojskiego kanclerza kor. urodzony, Stanisław († 1684) kasztelan krakowski, starosta doliński, przedtem obożny koronny 1676, miał za sobą Eugenią Katarzynę ks. Wiśniowiecką, córkę Dymitra kasztelana krakowskiego, atoli z niej żadnego potomstwa nie zostawił; miał podobno i drugą żonę, jako o niej i córce jego namienia *Konstyt. 1670 fol. 36.* Remigian biskup chełmski, opat jędrzejowski, drugi syn Alexandra wojewody sieradzkiego z Sroczyckiej, umarł 1640. Krzysztof wojewoda bełzki, starosta stryjski, syn trzeci Alexandra wojewody sieradzkiego z Sroczyckiej, ten *1mo voto* z ks. Zofią Porycką z Zbaraża miał córkę Angelę Febronią Jana Wielopolskiego kanclerza

*) Ztąd i u nas Jan Koniecpolski mylnie pod r. 1499 położony (str. 206).

**) Do godności książąt państwa rzymskiego wyniesiony w r. 1638.

kor. małżonkę, zmarłą 1661, *2do voto* z Konstancyą Stanisławską kasztelanką halicką h. *Pilawa* spłodził pięć córek: Alexandrę, Zofią, Eleonorę, Euzebią i Annę, wszystkie zakonnicami i syna Jana Alexandra wojewodę sieradzkiego, dziedzica na Koniecpolu i Jazłowcu, starostę sieradzkiego, ten miał wprawdzie za sobą Elżbietę Febronią, córkę Rzewuskiego podskarbiego nadw., atoli zadnego potomstwa z nią nie zostawiwszy, ostatni z tej linii Koniecpolskich i podobno ostatni z tego domu i imienia z światem się rozstał w r. 1720. Jan († 1661) wojewoda sieradzki, syn czwarty Alexandra wojewody sieradzkiego z Sroczyckiej, złączył się był dożywotnie z Sarnowską, z której syn Stanisław Karol wojewoda parnawski, z pierwszej żony Kuropatwianki spłodził syna Jana i córkę Elżbietę Korycińską Franciszka kasztelana bracławskiego małżonkę, z drugiej Zofii Oleśnickiej Joannę Cieńską i Maryannę Walewską Zygmunta Walewskiego kasztelana rozpierskiego małżonkę. Mikołaj Przedbor kasztelan rozpierski, brat Stanisława Przedbora kasztelana sieradzkiego i starosty wieluńskiego, podpisał unią księstwa litewskiego z Koroną 1569, temu Anna Czyżowska h. *Topór* powiła córki: Zofią Czerską Szczęsnego sędziego z. krakowskiego małżonkę zmarłą 1584 i drugą N., synów zaś trzech: Jędrzeja, który deputowany z województwa sandomierskiego podpisał elekcyą Zygmunta III 1586, ten z Ligęzianki zostawił potomstwo, był potem kasztelanem połanieckim i rotmistrzem król. Jana sędziego z. lubelskiego, który umarł 1606 i Mikołaja sędziego z. sieradzkiego, w rycerskich sztukach bieglego, żył lat dziewięćdziesiąt, umarł bezżenny. Był zda mi się (mówi *Nies.*) czwarty brat ich Alexander starosta radomski w sieradzkiem, o którym już zmarłym *Konstyt. 1611 fol. 10* twierdzi, że do szpitala przy kościele radomskim dla ubogich tam żebrzących, młyn z gruntem pewnym darował, co aprobowała Rzeczpospolita. Zygmunt Stefan, synowiec Mikołaja według *Baran.*, wziął po nim sęstwo z. sieradzkie, był oraz i starostą szczercowskim, posłował na konwokacyą 1632, był potem starostą będzińskim 1648. Jędrzej kasztelan połaniecki z Ligęzianki, jako się wyżej mówiło, córki jego dwie: Elżbieta Chlewicka i Zofia Dedyńska podstolina sanocka i syn Stefan pułkownik królewski, ten z chorągwią usarską silny był Szwedom, który umarł 1629, zostawiwszy z Marcyanny Daniłowiczówny wojewodzianki ruskiej dwóch synów: Jędrzeja i Alexandra. Jędrzej syn Stefana (pisał się z Przeclawia) pisarz polny kor., † 1648, miał za sobą Potocką Wiktoryę h. *Pilawa*, Mikołaja kasztelana krakowskiego i hetmana w. koronnego córkę. Samuel kasztelan chełmski, starosta grabowiecki 1621, mąż rycerski, pojął Alexandrę, córkę Jana Felixa z Fulsztynu Herburta starosty wiskiego i mościckiego, z której został syn, ale bezpotomny i córek dwie, jedna za Samuelem Konstantym Szczawińskim kasztelanem kruświckim, druga Zuzanna za Wojciechem Krasińskim wojewodą mazowieckim. Mikołaj kanonik gnieźnieński, proboszcz przecławski, po którym kanonią wziął Jędrzej Olszewski. *Dunin Kazania.* Stanisław kasztelan lubaczowski, z sejmu 1653 deputat na trybunał skarbowy lwowski, *Constit. fol. 2*, miał za sobą Helenę Izabelę Daniłowiczównę starościankę czerwonogrodzką. Tenże sam zdaje się Stanisław był potem kasztelanem bracławskim, a z Hoszowskiej zostawił syna Leonarda Józefa i córkę Zofią najprzód Olszewską chorążynę gostyńską, a potem Załuską wojewodzinę rawską, ojciec jej urodzony z Krasickiej. Jakób 1632. Przedbor kustosz przemyski 1693, był kilka razy deputatem na trybunał kor. Zofia Koniecpolska starościanka sieradzka była za Duninem. N. Koniecpolska Michała ks. Czartoryskiego wojewody sandomierskiego małżonka. N. zakonnica u św. Jędrzeja w Krakowie. Katarzyna z Roxyc Koniecpolska, żona Mikołaja Gomolińskiego pisarza z. sieradzkiego, umarła 1627, jako z jej nadgrobku z Sulejowa wypisał *Starow. in Monum.* N. miał za sobą Teresę Annę Brzechwiankę podkomorzankę wendeńską. Anna była za Adamem Ocieskim podkomorzym krakowskim, po którego śmierci 1566 poszła za Zygmunta Zaklikę kasztelana połanieckiego. *Niesiecki.*

Konieński h. *Nieczuja*, w sandomierskiem województwie. *Niesiecki.*

Königsfels Piotr *Indig.* w konstyt. r. 1768.

Koniński h. *Junosza*, w bełzkiem województwie. *Nies.*

Koniński h. *Łabędź*, piszą się z Konina. Jędrzej poseł na sejm z płockiego 1633, ztamtąd deputowany na trybunał fiskalny. Podobno są Konińscy Leliwczykowie, z których Wojciech podstarości rożański był poborcą z sejmu naznaczony 1629. *Nies.*

Koniski, Koniuchowski i Konjugowicz. Tak wypisani u *Kurop.* i *Małach.*

Koniuszewski, w brzeskiem lit. itd. *Kuropatnicki* i *Małach.*

Konkolewski *v.* **Kąkolewski** h. *Starykoń*. Edmund, Władysław i Leon synowie Józefa i Benigny Kowalskiej, Bronisława i Florentyna tychże córki — legitymowały się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Obacz **Kąkolewski.**

Konkowski h. *Trąby*. Ludwik, Bronisław, Waleryan i Helena dzieci Alexandra, legit. w Heroldyi k. p.

Konojacki h. *Prawdzic*, w chełmińskiem. Mikołaj dziedzic na Bochlinie i Kozielcu, deputat na trybunał kor. N. miał za sobą Klonowską wdowę po Jerzym Pierzcha, Konojacka urodziła Jerzego von Lewalt. Konojacka Czapskiego małżonka. Piotr gnieźnieński i chełmiński kanonik, deputat na trybunał kor. 1694. Jednaż ich dzielnica z Dębołęckimi. N. sędzia z. chełmiński. *Nies.* —

Krasicki namienia, że powinno się pisać Konojadzki z *Konojad* i że *Kochowski Ann. Clim. 2. lib. fol. 179* wspomina manuskrypt, z którego czerpał *Pauli Konojadzki nobilis Borussii.*

Kononowicz h. *Radwan* (ale taki jak opisany pod Siemionowicz) w ks. litewskiem. Z tych Bogusław i brat jego Kazimierz w zakonie Soc. Jesu. *Nies.* — Franciszek, Bogusław i Szymon bracia Kononowiczowie *nobil. praec. scart.* r. 1767. *Kras.*

Konopacki h. *Junosza*. N. miał za sobą Zofią Szumlańską. *Niesiecki.*

Konopacki h. *Nowina*. Że są i tego herbu, świadczą *Kuropatn.* i *Małach.*

Konopacki h. *Trzaska*. Antoni *z Polkowa* w sądzie gr. przemyskim 1782, — Maciej proboszcz uherecki, Michał, Floryan i Ignacy, w sądzie gr. sanockim r. 1782, — Jan w sądzie z. lwowskim 1782, — Jan syn Jana, Julian i Alexander wnukowie tegoż Jana w wydziale Stanów gal. r. 1841, Kazimierz w sądzie gr. lwowskim 1782 i Ludwik wnuk Michała w wydziale krajowym 1863 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa polskiego. Są i na Wołyniu w pow. zasławskim Konopaccy, ale nie wiemy jakiego herbu, z tych Władysław i Jerzy synowie Franciszka z Zofii Przeluskiej urodzeni — mieszkają obecnie w Dreźnie. Szymon *na Ławrynowcach*, podkomorzy łucki, potem prezes sądu głównego wołyńsk., z Klementyną Łaźnińską miał synów: Prokopa, Józefa i Łukasza. Obacz *Dodatek.*

Konopacki h. *wł.* Najdawniejszego z tego domu wspominają Jana na Bielczanach Barona Konopatskiego około r. 1260, żona zaś jego Błogosławiona Jutta († 1260) z starożytnej familii Sangerhausen w Prusiech urodzona w r. 1220 z ojca Wojciecha z matki Jadwigi w ojczystem miasteczku Bug pod Chełmżą, potomstwo w zakonach Bogu poświęciwszy, majętność wszystką ich kościołowi w Chełmży katedralnemu oddała na wolną dyspozycyą. Mikołaj z Konopatu, któremu podczas interregnum po Kazimierzu Wielkim, Jan Suchywilk h. *Grzymała* gnieźn., Kamień pogranicznąfortecę i przy nim komendę nad pułkiem, cnocie jego i dzielności, ile swego pokrewnego powierzył, a ztąd można wnosić, że ponieważ w krwi sobie bliscy, ten arcybiskup tymże się herbem pieczętował co i Mikołaj, to jest Grzymałą, lubo znać potem odmiana się taka, jaką widzisz w herbie stała. Żył ten arcybiskup 1380. Wawrzyniec Konopatski w r. 1440 sędzią był z. świeckim, drudzy z tego domu tczewskimi, świeckimi i tucholskimi z. sędziami. Miał krom tego ten dom tytuł: *comitum* albo hrabiów, dziedziczny, od papieża i cesarza sobie nadany, o czem świadczy *Okolski, MS. o Fam. Pr.* i *Starow. in Mon.* Starostwo świeckie długo bardzo w tym domu chodziło, od Kazimierza III króla w zasługach tej familii nadane. Henrykowi IV królowi francuskiemu Konopaccy dobrze zasłużeni, kiedy mu do Francyi znaczne posiłki swoim własnym kosztem zaciągnione posłali. Maciej z Konopatu najprzód chorąży pomorski od Jana Albrychta r. 1495 nominowany, potem podkomorzy chełmski 1498, żona jego z familii Waselrode, z tej spłodził dwóch synów: Jana i Jerzego i córkę Sebastyana Czapskiego małżonkę. Jan najprzód podskarbi ziem pruskich, potem obrawszy sobie stan duchowny proboszcz malborski, nakoniec biskup chełmiński, umarł 1530. Jerzy, brat Jana biskupa chełmińskiego, wojewoda pomorski i starosta świecki, zawsze w Polsce dobru pospolitemu służył, król Albrycht darował mu dobra Lepno 1499, z Kopyckiej, jako chce *MS. o Fam. Pr. Zał.*, czy z Kopycińskiej spłodził dwie córki: N. za Krzysztofem Kostką wojewodą pomorskim i N. za Jerzym Oleskim kasztelanem chełmińskim, synów także trzech: Łukasza, Rafała i Jerzego. Z tych Łukasz zbudował pałac w Mirachowie, † 1570, a z Cemianki wojewodzianki malborskiej miał dwie córki, jedna z nich Helena była za Samuelem Konarskim chorążym pomorskim, druga za Jędrzejem Kretkowskim wojewodą brzeskim kujawskim, synów trzech, to jest: Łukasza († 1627) dziedzica na Mirachowie, od którego z Konarskiej starościanki jurborskiej, dwóch synów: Adam z Radowicką bezpotomny i Krzysztof bezżenny umarł r. 1647. Jerzy dziedzic na Kuczwałach bezżenny i Fabian dziekan poznański, kanonik gnieźnieński, warmiński i chełmiński, kameryer u Klemensa VIII, Leona XI i Pawła V, w Grodnie OO. Bernardynów fundował i altaryą w kościele katedralnym warmińskim, a Błogosławionemu Kostce u Klemensa VIII wyjednał pewne indulgencye do jego kaplicy, administrator biskupstwa chełmińsk. 1614, umarł w Warmii. Rafał kasztelan elblągski, syn drugi Jerzego wojewody pomorskiego, umarł *ster.* 1550. Jerzy, trzeci syn Jerzego wojewody pomorskiego, kasztelan gdański 1546. Anna z Sztemberku Kostczanka, córka Stanisława wojewody chełmińskiego, dwie mu córki powiła, z których jedna z Trzebińskim, druga z Piotrem Tomickim kasztelanicem gnieźn. zaślubione, synów zaś sześciu: 1. Jan kanonik chełmiński i warmiński, 2. Stanisław bezżenny, trzymał Gentyliszki w Litwie w zastawie od książąt Radziwiłłów, 3. Krzysztof trzymał Tomice Luchowo, Smarzewo i Świerkocin, zszedł z tego świata bezżennie żyjąc, 4. Rafał, którego z Rokusówny został się syn Jędrzej, ten z Czapskiej wdowy żadnego nie zostawił potomstwa, Jerzy kasztelan chełmiński, piąty syn Jerzego kasztelana z Kostczanki, trzymał Straszów, w Rynkówce zamek wielkim nakładem i piękną magnificencyą wystawił, nowski klasztor OO. Bernardynów od heretyków sprofanowany i spustoszony reperowawszy w r. 1600 zakonnikami wprowadzonemi osadził, z Elżbietą Dąbrowską starościanką radzyńską miał pięć córek: Annę za Ernestem Kro-

kowskim sędzią puckim, Zofią za Mirosławem Konarskim podkomorzym malborskim, Maryannę *1mo voto* za Janem Przyłuskim, *2do voto* za Breńskim bezpotomną, Katarzynę zakonnicę w żukowskim klasztorze i Elżbietę panną zmarłą i synów czterech; z tych Jan młodo umarł 1594, Krzysztof żył bezżenny, Rafał młodo umarł, Jerzy starosta nitawski miał za sobą Konarską Annę *ster.* Maciej wojewoda grudziądzki, po śmierci żony swojej biskup chełmiński, szósty syn Jerzego kasztelana z Kostczanki (Paweł V jemu i sukcesorom jego swój własny herb do jego przydał, to jest: na helm smoka z rozszerzonemi skrzydłami czyli skrzelami wyniósł, atoli ani on ani potomstwo jego przywileju papiezkiego nie zażywali), umarł r. 1613, żona jego była Elżbieta Dulska h. *Przegonia* kasztelanka chełmińska i podskarbianka koronna, ta mu powiła trzy córki: Zofią, Katarzynę i Elżbietę, z tych dwie życie zakonne w Toruniu obrały, trzecia wyszła za Zygmunta Grudzińskiego kasztelana nakielskiego i synów sześciu, z tych Piotr r. 1589 w Malborku pochowany, Gabryel w Toruniu u Mniszek r. 1617, Władysław, młodo pomarli, Jędrzej kanonik warmiński, † 1622. Jan Karol, piąty syn Macieja wojewody chełmińskiego, najprzód starosta dybowski, potem opat wąchocki, dalej tyniecki, nakoniec warmiński biskup, nim mu jednak expedycya przyszła z Rzymu na tę infułę, przeniósł się na wieczną godność 1643. Jakób Oktawian kasztelan elblągski, szósty syn Macieja wojewody chełmińsk., miał za sobą *in 1mo voto* Heindensteinównę Zofią, siostrę Reinholda kasztelana gdańskiego, z której córka Magdalena *1mo voto* za Wincentym Korwinem Gosiewskim podskarbim w. lit., *2do voto* za Janem Karolem książęciem na Klewaniu Czartoryskim podkomorzym krakowskim, zeszła z tego świata 1694, — *in 2do voto* Barbarę z Szemberku Kostkównę, z której córka N. za Ferdynandem Gabryelem Szczepańskim starostą mirachowskim i grudziądzkim, synów dwóch: Jerzy starosta wieliski, pułkownik królewski, podkomorzy malborski 1680, z Heleną Rosputówną kanclerzanką księstwa pruskiego bezpotomny. Stanisław kasztelan chełmiński, starosta nowski plotelski, złączył się pierwszym związkiem z Katarzyną Lukrecyą Guldenszternównę kasztelanką gdańską, wdową po Janie Kazimierzu Kretkowskim i z niej córka została Teresa, drugim związkiem z Barbarą Kryszpinówną podskarbianką lit., wdową po Alexandrze Wołowiczu staroście plotelskim, z tej miał córek trzy: Ludowikę, Elżbietę i Teofilę, syna żadnego nie zostawiwszy, ostatni z domu Konopatskich wszedł do grobu; z córek jego jedna Kruszyńska kasztelanowa gdańska, druga Czapska miecznikowa ziem pruskich. N Konopatska Konstantyna Jana Szujskiego chorążego brześciańskiego małżonka około r. 1680. *Nies.* — Trzecia córka ostatniego z Konopatskich Stanisława kasztelana chełmińskiego, o której *Niesiecki* zapomniał, była za Zboińskim kasztelanem elblągskim, matka licznego potomstwa. Niewiadomo do którego domu należą: w z. przemyskiej Konopacki skarbnik przemyski, dziedzic na Rozborzu, córka jego za Wisłockim, syn bezżenny utonął i Adam Konopacki w r. 1778 wojski krzemieniecki. *Kras.*

Konopka h. *Lubicz.* Mateusz syn Idziego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Konopka h. *Nowina*, w z. wiskiej i łomżyńskiej, piszą się z Konopki starej i Leśni. Jakób Konopka z Sikorskiej spłodził Stanisława rotmistrza w inflantskiej expedycyi, od którego był syn Jan, który na Wołyniu osiadł. Wojciech, Jan, Mikołaj i Felix bracia rodzeni, z tych Wojciech rotmistrz królewski, z Zakrzewskiej z małego Zakrzewa miał syna Pawła męża rycerskiego, z Krajowskiej zostawił synów i córki. Niektórzy na wołoskiej kampanii pobici leżą w Jasiech, drudzy wojenno traktowali. Filip przez lat czterdzieści żołnierz, przeżył lat dziewięćdziesiąt, żona jego Szadlińska syna mu powiła Jakóba. Konopianka była za Chwalibogiem. Jędrzej podpisał elekcyą Jana III z ziemią wiską. Stanisław pleban zabłotowski, sześć tysięcy wysypawszy na dobrach Trościańcu, fundacyą uczynił, żeby trzej studenci ubodzy mogli mieć ztąd dostateczną prowizyą. To *Niesiecki.* — Dom to starożytny w ziemi łomżyńskiej i wiskiej, gdzie gniazdo jego dobra Konopki, ukazuje się w aktach łomżyńskich od r. 1421 *(Kap. Mil.)* Bliższych czasów na elekcyą króla Augusta II pisali się: Andrzej z woj. rawskiego, Krzysztof z woj. kaliskiego, Grzegorz, Jakób, Maciej, Marcin, Stanisław, Tomasz i Walenty z ziemi łomżyńskiej, Wojciech z woj. sandomierskiego, a na elekcyą Stan. Augusta pisał się z wojew. rawskiego Józef *z Konopek Jałbrzykowego Stoku*, syn Adama *z Rustweczka* podskarbiego łomżyńskiego i Barbary Zapolskiej, ten był łowczym sanockim, w r. 1784 nabył dobra Modlnice, a w r. 1786 występuje w aktach jako dziedzic dóbr Zajezierze i Bogorya; miał za sobą Teresę Skotnicką, z której trzech zostało synów: Michał, Tadeusz i Stanisław, po ojcu dziedzic dóbr Mogilany, — wspomniony Józef miał trzech braci: Ludwika, Antoniego i Marcina kanonika katedr. przemyskiego, oraz siostrę Franciszkę Konst. za Józefem Chmielewskim. W aktach radomskich ukazuje się r. 1706 Antoni Wojciech syn Mateusza i Zofii *ze Zgłobie*, ożeniony z Anną Bieniecką, a w r. 1747 Wojciech wraz z synem Józefem, r. 1784 Stanisław i Jakób synowie Wojciecha i Franciszki. Podług *metryk kor.* r. 1770 i akt sandomierskich Krzysztof syn Kaspra, stolnik dobrzyński, miał dwóch synów: Jana (który z Barbarą de Pepłowskie miał synów dwóch: Franciszka i Andrzeja) i Łukasza r. 1742 cześnika bracławskiego, który w r. 1743 nabył dobra Strzyżów w z. sochaczewskiej, Roszkowa Wola, w r. 1742 dobra Bronisz i w r. 1747 dobra Piotrkówek w warszawskiem, ten miał za sobą Zuzannę Ołtarzewską, która mu powiła syna Józefa, który (czy też może jego syn) osiadł w Wieliczce i tam połączył się z Moszczeńską;

po rozbiorze Polski wziął do spółki z Moszczeńskim saliny wielickie i bocheńskie, gdzie obydwaj znacznej dorobili się fortuny. Synowie Józefa Piotr i Jan wyniesieni zostali do godności baronów austr. w r. 1780 i 1791. Z tych Piotr miał za sobą *in 1mo voto* Siodełkiewiczównę *ster.*, *2do voto* Salomeę Hubicką, z której oprócz córki Teresy za Janem bar. Czechowiczem *na Zarubińcach* — dwóch zostało synów: 1) Antoni dziedzic dóbr Biskupice, który z Emilią Skrzyńską miał synów: Kazimierza *na Biskupicach* (ten z Stefanią Miączyńską ma córkę Józefę za Mieczysławem hr. Reyem) i Henryka *na Wrząsowicach*, posła na sejm krajowy i do Rady państwa (tego córka Katarzyna za Rudzkim i syn Wojciech) i 2) Jan, dziedzic dóbr Mikulińce w tarnop., który z hr. Miączyńską żył bezpotomnie. Jan brat Piotra (o którym wyżej) zaślubił Juliannę bar. Przychodzką, z której dwóch zostało synów: 1) Stanisław, członek Stanów gal. r. 1817, który z Magdaleną Skrzyńską, córką Franciszka, miał córek dwie: Anielę za Skrzyńskim i Kunegundę za Kotarskim — i synów pięciu: Wincentego kanonika ołomunieckiego, Ludwika, Jana, Ignacego i Antoniego dziedzica dóbr Wiewiórka, który z Stefanią Grocholską miał syna Stanisława — i 2) Franciszek, członek Stanów gal., ten z Brygitą Jordan Stojowską miał córek trzy: Juliannę za Fihauzerem, Annę za Rudzkim i Amalią za Władysławem Jordan Stojowskim i trzech synów: Felixa, Prospera *na Brniku*, członka Stanów gal. i Leona dziedzica dóbr Gorzyce, Dyament, Breń, Wietrzychowice i t. d., którego z Ewy Wojcichowskiej syn Jan, dziedzic ojczystych dóbr, zaślubił w r. 1879 Annę hr. Bobrowską. Tegoż domu ale innej linii: Tadeusz syn Józefa, dziedzic dóbr Modlnica Wielka (w pow. krakowskim) miał synów trzech: Romana, Juliana *na Tomaszewicach* (w krak.) i Józefa dziedzica dóbr Mogilany, Kuleszów i Głogoczew (w pow. wielickim), posła na sejm krajowy, — ten z Stefanią Konopczanką (p. n.) ma następujące potomstwo: Tadeusza, Adama, Stefana, Stanisława, Maryą za Władysławem Massalskim dziedzicem Kromnika Czerwonego, Romualdę za Grzybowskim, Józefę, Teresę, Justynę, Michalinę, Sewerynę i Klementynę. Brat Tadeusza (o którym wyżej) Stanisław, drugi syn Józefa, dziedzic dóbr Mogilany, członek Stanów gal., zaślubił Zofię Krainską *z Hermanowic*, z której zostało trzy córek: Stefania za Józefem Konopką (p. w.), Julia za Gabryelem Załęskim *na Iskaniu* i Anzelia za Hipolitem Bohdanem dziedzicem dóbr Zadworze, prezesem Rady powiatowej przemyślańskiej, b. majorem wojsk austr. — Drugi brat Tadeusza, a trzeci syn Józefa, członek Stanów gal., zaślubił Białobrzeską h. *Abdank*, z której syn Franciszek, dziedzic dóbr Zaleszany (w pow. tarnobrzeskim) ma za sobą Maryą baronównę Horoch, która mu powiła syna Michała. — Są i w królestwie polskiem tegoż domu Konopkowie, z tych legitymowali się w Heroldyi król. polsk.: Jan, Maciej i Stanisław synowie Antoniego, — Nikodem syn Andrzeja, — Ignacy syn Antoniego, — Daniel syn Jakóba, — Michał syn Antoniego, — Paweł i Maciej synowie Wincentego, — Piotr i Antoni synowie Józefa, — Jakób syn Jana, — Józef syn Nikodema, — Konstanty i Michał synowie Tomasza, — Wincenty syn Józefa, — Józef syn Jakóba, — Antoni syn Wojciecha, — Franciszek syn Józefa, — Piotr syn Stanisława, — Władysław syn Andrzeja, — Paweł i Stanisław synowie Antoniego, — Franciszek i Jan synowie Mateusza, — Stanisław syn Franciszka, — Kleofas syn Szymona, — Mikołaj syn Jana — i Szymon syn Wojciecha.

Konopka h. *Złotogoleńczyk.* Wojciech legitymował się w sądzie z. lwowskim 1782.

Konopierski. Wojciech w w. rawskiem podpisał elekcyą Jana Kazimierza. Samuel 1632. *Nies.*

Konoplański. *Kurop.* i *Małach.*

Konopnicki h. *Jastrzębiec*, w woj. sieradzkiem. Jędrzej starosta wieluński, rotmistrz król., z Małgorzaty Krzysztoporskiej h. *Nowina*, Mikołaja pod Bukowiną zabitego córki, spłodził: Jadwigę Buzeńską sędzinę z. sieradzką † 1541, Annę za Mikołajem Dębowskim, N. za Mikołajem Radoszewskim h. *Oksza* i synów czterech. N. Konopnicka była za Balińskim Janem h. *Jastrzębiec* podstarościm dobczyckim. Stanisław w woj. poznańskiem, Łukasz w pow. pińskim 1648. Wojciech 1656. Stanisław 1674. Hieronim z Kroczowa i Konopnicy kasztelan spicimirski, żona jego Barbara z wielkich Karśnic Karśnicka 1621. Jam (mówi *Niesiecki*) widział ich herb, ale na helmie kruk był nie jastrząb, w pysku pierścień trzymał nie podkowę, tak jako u Kierskich. N. miał za sobą Ptaszkowską. N. była za Sebastyanem Jerzmanowskim. N. miał za sobą Zofią Kobierzycką h. *Korab. Niesiecki.* — Konopnicki Piotr w r. 1787 dobra Milejów dziedziczył. *(Herb. rodz. szlach. 1853).* Wawrzyniec syn Ignacego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Są i w Galicyi, z których Jakób i Tomasz w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, Jan (Alexander) syn — Jan, Mateusz, Józef i Faustyn wnukowie Jakóba i Ludwik wnuk Tomasza, w wydziale Stanów gal. r. 1847-1849 uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

de Konrade h. *Sulima.* Karol Ludwik de Konrade dla zasług swoich w wojsku kor. otrzymał indygenat tak w koronie jako w ks. litewskiem na sejmie 1676. Franciszek podskarbi u królewicza polskiego Jakóba; synowie jego: Paweł w zakonie Soc. Jesu, Franciszek i Ludwik, córki zaś dwie: Anna zakonnica w Żółkwi i Maryanna. *Nies.*

Konradzki h. *Osorya*, w płockiem, ale są podobno i Ostojczykowie. Janusz de Konradzieç kasztelan

*

raciązki 1496, tenże potem czy inszy Zawisza z Konradzic kasztelan płocki 1501. Jerzy w woj. płockiem 1648. N. rotmistrz, któremu i jego chorągwi zasługi płacić kazała Konstyt. 1653. N. miał za sobą Jeziorkowską, wdowę po Świrskim miecznika podolskim. Paweł Soc. Jesu retoryki lat 18 uczył, umarł w Lublinie 1699. Alexander w ks. litewskiem 1700. *Nies.* — W r. 1778 Paweł viceregent buski. Józef wojski czerniechowski. *Kras.*

Konsiadzki h. *Prawdzic.* Tak umieszczają *Kurop.* i *Małach.*

Konstantynowicz h. *Lis*, w wojew. mińskiem. Rokoz Augustyn pisarz gr. mścisławski podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Kontecki. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. p. 1851.*

Kontowt, mąż znaczny w ks. żmudzkiem, ziemianów tamecznych od Michała Zygmuntowego syna przeciągnął do Kazimierza książęcia, za co od niego wziął starostwo żmudzkie 1441. *Nies.*

Kontrym, w pow. lidzkim. Jarosz podpisał elekcyą Jana III. *Nies.* — W r. 1788 Gabryel skarbnik żmudzki. *Kras.*

Kontrymowicz. *Kurop.* i *Małach.*

Konwentski, w krakowskiem. Wojciech podpisał konfederacyą krakowską 1705. *Nies.*

Konwicki h. *Kownia z odmianą.* Tadeusz, Gracyan, Franciszek, Stanisław i Wiktoryn synowie Izydora — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kopański. Michał z Kopany cześnik warszawski r. 1496 był na zjeździe czerskim mazowieckim. Stanisław Chryzostom w Żmudzi 1632. Piotr w trockiem 1648. Alexander w smoleńskiem 1674. *Nies.* — W r. 1778 N. Kopański obożny pow. stanisławskiego. Józef sędzia gr. *Kras.*

Kopasina h. *wł. Starowoł. in Monum. fol. 772* kładzie nadgrobek Janowi Kopasinie od wojska Bolesława Śmiałego wystawiony, ale zdaje się, że to nierychło potem i blisko czasów Starowolskiego od kogoś z tej familii wyniesiony. *Paprocki* pisze, że widział na listach Pietrasza Kopasinę w r. 1249, czy jednak do tego herbu należał, niemógł wiedzieć. *Niesiecki.*

Kopcieński. Michał członek Stanów galicyjsk. uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782.

Kopczyński h. *Ślepowron.* Bazyli uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. sanockim 1782. Franciszek syn Józefa legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Do tego domu zapewne należy Onufry Kopczyński (ur. 1735 w Czerniowie w gnieźnieńskiem, † 1817), pijar, znakomity gramatyk, autor wielu pożytecznych dzieł, profesor literatury i wymowy w Radomiu i Piotrkowie, wizytator szkół w król. polskiem.

Kopec h. *Kroje*, z tą różnicą, że na jednym kroju po lewej stronie tarczy kładą krzyżyk mały. Dom Kopciów w ks. litewskiem dawny i zacny. N. Kopec pisarz litewski, wspomina go przywilej 1522. Eustachi dworzanin króla Augusta I. Bogusław pisarz z. bracławski 1579. Wasil 1563 odprawował poselstwo od Stanów litewskich do koronnych względem dokończenia unii, synów trzech zostawił, pierwszy Łukasz kasztelan brzeski lit., żona jego Katarzyna Firlejówna wojewodzianka krak., syn Alexander 1616, a podobno tenże sam Alexander był potem kasztelanem brześciańskim r. 1648. Drugi syn Wasila, Filon marszałek lidzki (żona zdaje się Chreptowiczówna), synów kilku, z tych Adam kanonik wileński, sufraganii wileńskiej ani żadnych innych wyższych urzędów w tej kapitule przyjąć nie chciał. Mikołaj brat Adama, w zakonie Soc. Jesu godny kapłan † 1659. Drudzy bracia ich zostawili potomstwo, siostra ich, zdaje się marszałkówna, była za Grzegorzem Horskim wojewodą mścisławskim. Wasil trzeci syn Wasila, podkomorzy brzeski, starosta oski i przełomski a potem kasztelan nowogrodzki 16[illegible]2, miał za sobą Chodkiewiczównę Barbarę kasztelankę trocką, córka jego Anna za Pawłem Sapiehą hetmanem lit., syn zaś Jan Karol kasztelan trocki, starosta kowieński i jurborski, marszałkował w trybunale lit. 1672, z Maryą Lukrecyą księżną de Strozzi, wdową po Alexandrze Radziwile marszałku lit., z znacznej w Włoszech parenteli, spłodził córkę Franciszkę, która zaślubiona z Władysławem Kazimierzem Sapiehą wojewodą trockim, umarła 1690. Tegoż córka była za Stanisławem Łuzeckim wojewodą podolskim, a po jego śmierci za Konstantynem Janem Szujskim chorążym brześciańskim. Sylwester Kopec sędzia gr. mścisławski 1632. Krzysztof w wilkomierskiem, Zofia w lwowskim jezuickim kościele pochowana 1621. N. była za Ogińskim Mikołajem podskarbim nadw. lit. Mikołaj Kazimierz rotmistrz królewski. Jan Kazimierz 1674. Michał Kopec skarbny lit., kilka razy poseł na sejmy, deputat na trybunały, pisarz litewski i starosta oszmiański, umarł 1727, żona jego Anna Naramowska, sędziego oszmiańskiego siostra, z którą zostawił sześć córek. Hrehory miał za sobą Teofilę Wapowską stolnikównę kor. Dom ten od książąt Twerskich swoje początki zasięga. Anna Kopciówna Jędrzeja Wojny krajczego lit. małżonka. *Niesiecki.* — *Pamiętniki Krz. Zawiszy* wspominają N. Kopca kasztelana brzeskiego w r. 1709, którego żona była Wapowska.

Kopec h. *Lubicz*, w pow. upitskim i pińskim. *Nies.*

Kopecki. Stanisław uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. sanockim r. 1782.

Koperni h. *Jastrzębiec*, w sandomierskiem województwie. *Nies.*

Koperski. Włodzimierz, Stanisław, Walerya i Nepomucena, dzieci Jana i Eleonory. *Spis szl. k. p. 1851.*

Kopeszy h. *Jastrzębiec. Kuropatn.* i *Małachowski.*

Kopije *w herbie.* Patrz *Jelita, Geometer, Dębicz, Szydłowski, Łapczyński, Serny, Słowiński, Gorlewski, Wielkołucki. Nies.*

Kopijowski. Teodor z sejmu 1616 rewizor ksiąg ziemskich grodzkich i podkomorskich bracławskich naznaczony. *Nies.*

Kopinej. *Indig.* w konst. r. 1609. *Małach.*

Kopiński. Jan z Kopinej, Adam, Paweł obywatele podlascy 1575 na zjeździe parcowskim listy do Stanów Rzeczypospolitej o grodzie parcowskim podpisali. *Nies.*

Koplewski h. *Abdank. Nies.*

Koporski. *Kurop.* i *Małach.*

Koproski h. *Alabanda.* Józef syn Teodora legitymował się w Heroldyi król. polsk. 1851-54.

Kopyciński h. *Topacz*, na Podolu, od dóbr Kopyczyńca to imię wzięli, przecież się pisali z Bestwiny. Jędrzej Stanisław i Ostafiej godni rotmistrze 1575. Mikołaj komisarz do Błudnik 1555. Stanisław sędzia z. halicki, poseł na sejm, podpisał tranzakcyą będzińską 1589. Mikołaj podsędek halicki 1620, żona Katarzyna Ożdzanka, posłował na sejm 1616, ztamtąd deputat do kwarty rawskiej. Szymon rotmistrz usarskiej chorągwi, w moskiewskich expedycyach wsławiony, † 1630, zostawiwszy synów dwóch i tyleż córek. Barbara Kopycińska była za Jędrzejem Kalinowskim h. *Kalinowa*, Antoni miał za sobą Chronowską, N. Elżbietę Drohojewską *ster. Nies.* — W r. 1788 Jan pisarz gr. nowomiejski. *Kras.*

Kopycki h. *wł.*, w pomorskiem, imienia tego nabyli od dóbr Kopytkowa w nowskim powiecie, który potem od nich kupił Kostka, a Piotr Kostka sprzedał go Wolfom. Jan Kopycki miał za sobą Konarską h. *Koło*, z tą spłodził trzech synów: Szczesnego, Dawida i Jana ludzi rycerskich, którzy żadnej expedycyi za Zygmunta III nie opuścili. Z tych Dawid na Rusi osiadł. Stanisław w r. 1577 z Kozakami Podkowę na hospodarstwo wołoskie wprowadził i od niego hocimskim durkułabem był uczyniony. Małgorzata była za Frąckim kasztelanem chełmińskim. Michał 1648. N. Kopycka Jerzego Konopackiego wojewody pomorskiego małżonka około r. 1500. *Nies.*

Kopyczyński. *Małach.*

Kopydłowski h. *Drya.* Przedpełko z Kopydłowa kasztelan lendski 1436, w potrzebie pod Grunwaldem, Kierdorfa Ślężaka i z innemi pięćdziesiąt pojmał. Mikołaj kościół wymurował w miasteczku biskupiem Śleżynie 1439. *Niesiecki.*

Kopylskie *książęta*, patrz **Olelkowiczów.**

Kopystyński h. *Leliwa.* W z. przemyskiej. Michał władyka przemyski 1595 podpisał list o unii z kościołem rzymskim. *) Jan poborca w przemyskiem 1607 i 1611. Zacharyasz archimandryta pieczarski. Izaacyusz władyka przemyski 1628. Stanisław 1692 *Niesiecki.*

Kopytkowski h. *Kościesza.* Piotr kasztelan warszawski 1536. *Nies.*

Kopytyński. Józef. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. 1851.*

Korab h. *wł.* Robert kasztelan sieradzki około r. 1081, którego syn Robert także, czyli jako inni piszą Rupert, z kustosza wrocławskiego na Szląsku obrany zgodnie od kapituły, wziął infułę wrocławską z tej katedry przeniósł się na krakowską 1142, † 1144. Mrokota biskup poznański, z kustosza poznańskiego na tę godność wyniesiony, † 1196. Jan Radlica biskup krakowski (patrz Radlicki). Zbisław wojewoda sieradzki 1242. Piotr kasztelan 1400, ale nie pisze *Papr.* jaki. Baldwina biskupa krakowskiego do Korabitów naciąga *Okolski*, do Aichingierów *Starowolski.* Sędziwój albo Sandek h. *Korab*, rektor akademii krakowskiej i kanonik gnieźnieński, potem został kanonikiem regularnym w Kłodawie i proboszczem tamten klasztor rządził 1476. *Niesiecki.*

Korabiewski, w sandomierskiem. Piotr 1648. Alexander fundował szpital w Leżajsku i łan pola do niego przydał 1667. Korabiowska była za Gabryelem Bielskim h. *Jelita.* Gotard miał za sobą Dorotę Cielecką, matka czterech synów Korabiowskich, z których jeden był w zakonie Soc. Jesu, pochowana w kościele rawskim 1648. Alexander umarł młodo w tymże zakonie 1674. *Nies.* — Korabiowski w sanockiej ziemi dziedzic na Ruszelczycach i Piątkowej, z Janowskiej spłodził syna i córkę wydaną za Janowskiego. *Krasicki.* — *Wielądko* zalicza ich do herbu *Korab.* — Jakób miał za żonę Zofię Zborowską, wdowę po Jakóbie Zaprzańcu z Siemuszowy Pietruskim.

Korabiewski h. *Radwan.* Dominik i Mikołaj w wydziale Stanów gal. 1787, Hipolit tamże 1832, Andrzej członek Stanów w sądzie gr. przemyskim 1782, a Wincenty syn Antoniego w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851 — legitymowali się ze szlachectwa.

Koracz h. *Wąż. Małach.*

---

*) Był ten Michał synem Jana i Fenny, córki Waśka *z Pletenic. Monogr. Krechow.*

Koralewicz. Marcin, Felix, Michał, Witalis i Eligiusz legitym. się w wydziale Stanów gal. 1808.
Koralewski, w rawskiem. Piotr z Radzica i Franciszek podpisali elekcyą Jana Kazim. króla. *Nies.*
Korbaczewski. *Kurop.* Jan podpisał elekcyą Stan. Augusta z powiatu rzeczyckiego.
Korbecki h. *Foraj.* Jan i Julian uzyskali przyzn. dawnego szlachectwa w sądzie z. czechowsk. 1782.
Korbowski, w brześciańskiem. Przecław pisarz gr. brzeski lit., poborca z sejmu 1596. *Niesiecki.*
Korbut h. *Korczak,* w ks. litewskiem. Marcin Floryan Karaffa Korbut cześnik orszański, sekretarz królewski, z sejmu 1703 komisarz do odbierania skarbu kor. Antoni cześnik liwski, komisarz z tegoż sejmu do graniczenia województwa mazowieckiego od księstwa pruskiego. Stanisław i Mikołaj horodniczy starodubowski. *Nies.* — W r. 1788 Józef cześnik nowogrodzki. *Krasicki.*
Korcicki h. *Prus. Kurop.* i *Małach.*
Korcuń. *Kuropatn.* i *Małach.*
Korcz. Jakób *nobilit.* w konst. 1683 fol. 19.
Korczak h. *wł.* Prokop w r. 1293 biskup krakowski, urodzenia zacnego i bliska krew Leszka Czarnego książęcia polskiego, po matce jego Gryffinie Rusce, rozsądku pięknego, zkąd go Bolesław Wstydliwy swoim pieczętarzem uczynił; w Iwanowicach kościół farny wystawił i dziesięcinami nadał, z łaski Przemysława króla a potem Wacława, prowentów z żup krakowskich przyczynił sukcesorom swoim, dwie lecie jednak tylko rządził tym kościołem i trzy miesiące, świat pożegnawszy 1295. Wacław biskup piąty łucki, † 1462. *Niesiecki.*
Korczakowski. Jan w z. rożańskiej podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. *Niesiecki.* — Maciej pisał się na elekcyą Stanisława Augusta króla z z. łomżyńskiej. Adam, Wojciech i Kajetan synowie Teodora, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Korczak.*
Korczewski h. *Świeńczyc,* w kijowskiem. Iwan z ks. litewskiego na Wołyń się przeniósł, w krwawych zasługach wziął niektóre grunta, na których osadził miasteczko Grodek, które potem nazwano Adamgrod. Adam w tem miasteczku fundował OO. Dominikanów 1641, miał za sobą Krystynę Modliszewską. Iwan stryj Adama, dziedzic na Połowni i Biezowie, z Anastazyi Staweckiej spłodził synów trzech: Alexandra, Marcina i Abrahama ludzi rycerskich, z tych Alexander od schizmy się oderwał z żoną swoją Stecką. Stefan w kijowskiem 1674. Jan w zakonie Soc. Jesu 1628. *Nies.*
Korczmiński h. *Korczak.* Stanisław z Korczmina sędzia z. włodzimierski 1648, podczas elekcyi sędzia kapturowy. Zofia Korczmińska była za Franciszkiem Belzeckim, *2do voto* za Gembartem, *3tio voto* za Zahorowskim sędzią z. włodzimierskim. *Nies.*
Korczyc h. *Brochwicz 2do.* Stefan i Emanuel w brzeskiem lit. województwie kwitnęli. *Nies.* — Stanisław w orszańskim 1700. Maciej z słonimskiego podpisał elekcyą Stanisława Augusta króla. Franciszek horodniczy słonimski 1762. Tomasz podczaszy słonimski około r. 1792. *Wielądko.*
Korczyński h. *Łotycz.* Jana, Michała, Jacka, Jana i Grzegorza wymienia *Poczet szl. gal. i buk.* jako legitymowanych r. 1782 w sądzie ziemskim lwowskim.
Korczyński h. *Sas. Małach.* Są po dziś dzień w Galicyi, z tych jedni biorą przydomek *Bybik,* inni *Jackowicz, Sienkiewicz.* Do tych zdaje się należy Michał (ur. 1784 † 1839) biskup przemyski, wysoko wykształcony, autor kilku cennych dzieł. — Stefana Korczyńskiego i Katarzyny Żywaczewskiej syn Grzegorz miał za sobą Annę Strutyńską i z nią syna Jerzego, który z Teodory Strutyńskiej miał syna Jana, ten z Katarzyną Berezowską spłodził Andrzeja, którego córka Katarzyna z Zofii Łosiatyńskiej urodzona, wyszła za Dyonizego Cikowskiego. *Geneal. Cik.*
Kordaszewski h. *Niedołęga.* Nie znamy tego herbu, atoli *Poczet szl. gal. i buk.* (uzupełniony przez Wydział krajowy) wymienia tego herbu Stanisława Kordaszewskiego, który uzyskał uznanie dawnego szlachectwa od Magnatów r. 1782.
Kordaszewski h. *Zagłoba.* Ignacy syn Stanisława legitym. w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.
Kordecki h. *Ślepowron.* Jan uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. halickim 1782. Do tego zapewne domu należy Augustyn (ur. 1605 w Iwanowicach pod Kaliszem, † 1673 w Wieruszowie pod Częstochową) przeor Paulinów, sławny z wiekopomnej obrony Częstochowy przeciwko Szwedom r. 1655.
Kordymier. Jakób major wojsk kor. otrzymał *indig.* w konst. 1676. *Krasicki* i *Małach.*
Kordyński. *Kurop.* i *Mał.*
Kordysz. W bracławskiem, Krzysztof podczaszy bracławski 1674. Michał podczaszy bracławski, deputat na trybunał kor. 1695. Anna sędzianka gr. łucka 1678. *Niesiecki.* — Ignacy pisarz z. bracławski podpisał elekcyą Stanisława Augusta króla z wołyńskiego, poseł na sejm 1776 z w. bracławskiego. Stanisław cześnik winnicki, poseł na sejm 1768 z w. bracławskiego. *Wielądko.* — Stanisław stolnik bracławski w r. 1778 z Grocholskiej zostawił potomstwo syna Ignacego, który pojął Głębocką. *Kras.* — Antoniego Skobeykowicza Kordysza 1736 i Zofii Mikosiej-Deniskówny

syn Stanisław stolnik bracławski, miał za sobą Justynę Grocholską i z niej córkę Franciszkę za Karolem Pruszyńskim. *Geneal. Jełowickich.*
Korecki h. *Ogończyk.* Hilary i Felix synowie Daniela, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Maciej (ale niewiadomo nam jakiego herbu) uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal. 1808.
Koreccy *książęta* h. *Pogonia.* Od wielkich niegdy książąt litewskich idą. Olgerd albowiem syn Gedyminowy, wnuk Witenesów, z Maryi księżniczki twerskiej sześciu synów spłodził: Jagiellę, Skirgiełłę, Świdrygiełłę, Korybuta, Wigunda i Dymitra Butawa, który prócz dóbr w Litwie wziętych, insze także na Wołyniu posiadłszy nad rzeką Korec, na skale zamek wystawił i nazwał go Korec, w nieszczęśliwej Witolda z Edygą Tamerlanesowym hetmanem i Tatarami potyczce w r. 1399 poległ na placu z innemi wielą Panami tak polskiemi jak litewskiemi i z synem swoim. Alexander książe Korecki, syn Dymitra, tego zaś Wasil albo Bazyli, czego dokumentem jest przywilej dany od Świdrygiełła ks. lit. temu Wasilowi w te słowa: *Vasilio Duci, omnem erhibete obedientiam, prout parenti ejus Alexandro exhibuistis. Datum Luceor. 9 Novembris indictione 7ma,* był to nakaz Bojarom i inszym nadwornym ludziom blisko Korca mieszkającym; otrzymał także potwierdzenie wszystkich przywilejów syn jego Iwan, wszedł w ligę małżeńską z Bazylissą, córką kniazia Chleba Lizinosowicza, która że była jedynaczka, za konsensem króla Alexandra w Wilnie *18 Februar. indict. 11* danym na piśmie, wszystkie dobra Lizinosowicza posiadł; pięciu mu synów ta żona jego powiła i jednę córkę, która się dostała w małżeństwo Michnie Zbrochowiczowi Hulewiczowi. Z tych synów: Wasil, Lew i Alexander życie swoje rycerskim dziełom poświęciwszy, pod Sokalem polegli, Iwan czwarty ich brat, człowiek właśnie do wojny urodzony, żadnej okazyi nie opuścił, w którejby swem męztwem na sławę imieniowi swemu nie miał zakrawać, cała fortuna jego z jedynaczką córką Anną Iwanowi Wasilewiczowi Masalskiemu małżonkowi jej dostała się. Fiedor albo Teodor, syn Iwana, najstarszy brat czterech dopiero wspomnionych, w nagrodę zasług dostał od króla Zygmunta Aug. Targowicę zamek z przyległościami, miał za sobą Annę, kniazia Zyzemskiego córkę, pokrewną Bodgana kniazia Putywlca. Bohusz Fiedorowicz wojewoda wołyński, starosta łucki, winnicki, bracławski, żytomirski, za konsensem królewskim zamek w Winnicy 1571 i w Bracławiu 1550 wystawił i ufortyfikował, dlatego w domu książąt Koreckich długo te starostwa chodziły; dwa razy śluby małżeńskie ponawiał: pierwszy raz z córką Jędrzeja książęcia Koszerskiego, z tą jednak żył bezpotomnie, drugi raz z Maryą, Wasila Szpanowskiego Czaplica córką, z której syn jeden Jerzy młodo umarł, drugi Joachim, ten w sprawach rycerskich wyćwiczony, własnym kosztem liczne roty prowadzał przeciwko Moskwie i Tatarów, miał za sobą Annę, córkę Jana Chodkiewicza kasztelana wileńskiego, z którą spłodził dwóch synów: Samuela i Karola i córek pięć: z tych Lewinia za ks. Radziwiłem Janem na Klecku i Nieświeżu około r. 1590, druga Anna Marcella czy Marcybella *1mo voto* za Mikołajem Chlebowiczem kasztelanem wileńsk., *2do voto* za Janem Rakowskim wojewodą witebskim, trzecia Izabela za Mikołajem Czartoryskim na Klewaniu, wojewodą wołyńskim, żyła jeszcze w r. 1631, czwarta Helena za Marcinem Kalinowskim wojewodą czerniechowskim, hetmanem polnym kor., piąta Zofia Serafina zakonnica w ruskich obrządkach; z synów zaś: Samuel sławny w dziejach polskich wojownik przeciwko Tatarom i Turkom, zamordowany w niewoli będąc w Konstantynopolu 1622, zostawiwszy z Katarzyny Mohilanki, córki Jeremiego hospodara maltańskiego, jednę córkę Annę za Jędrzejem Leszczyńskim h. *Wieniawa* wojewodą derpskim, która umarła 1639, wieku swego 21. Jan Karol kasztelan wołyński, syn drugi Joachima, brat Samuela, na chocimską expedycyą przeciwko Osmanowi ośm chorągwi okrytych własnym sumptem wystawił, umarł 1633, zostawiwszy z Anny, Jędrzeja Potockiego h. *Pilawa* kasztelana kamienieckiego córki, wdowy po Stanisławie Golskim wojewodzie ruskim, córkę Eufrozynę i synów: Alexandra, który młodo umarł i Samuela Karola starostę robczyckiego, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, pierwszy raz z Maryanną z Bobrku Ligęzianką podskarbianką w. kor., wdową po Janie Karolu Tarle kasztelanie wiślickim, drugi raz z Zofią Opalińską, Piotra wojewody poznańskiego córką, wdową po Stanisławie Koniecpolskim hetmanie w. kor., wszakże tak z tamtą, jako i z tą (bo w dzień ślubu śmiertelnie zachorował) żadnego potomstwa nie zostawił i tak na nim dom Koreckich ustał. Genealogia Zawiszów h. *Łabędź* drukowana powiada, że księżna Korecka z księżny kurlandzkiej urodzona, była za Janem Zawiszą wojewodą witebskim. *Niesiecki.*
Korewicki h. *Prus 3tio,* w podlaskiem. Jan syn Jędrzeja, dworzanin i towarzysz książęcia słuckiego 1577. Alexandra męża rycerskiego wspomina *Konstyt.* 1631 fol. 49. Daniel podczaszy drohicki 1674. Maciej 1632. Jakób Bogusław i Jan Władysław 1648. *Niesiecki.*
Koreywa h. *Dębno.* Ten herb na siebie i na sukcesorów swoich przyjął na sejmie horodelskim jeden z Panów litewskich Koreywa, którego potomstwo w pow. oszmiańskim i upitskim. Krzysztof podstarości upitski, 1638 drugi pisarz oszmiański. Jan Michał w grodzieńskim. Jam (mówi *Nies.*) czytał na liście Kazimierza króla danym miastu Lwowu Jana Korawę dziedzica na Malechowicach 1480. *Niesiecki.* — W r. 1778 Ludwik, ale Korewa, sędzia gr. kowieński. *Kras.*

Koreywa *(Burnak)* h. *Kusza*, w wileńskiem. Rafał, Michał, Samuel cześnik orszański 1700. *Nies.* — Matylda Korejwianka, córka Ksawerego i Michaliny Odyniec, za Alexandrem Römer. *Gen.Röm.*

Korff h. *Gozdawa*, z tą różnicą, że miasto pawiego ogona dwie syreny, jedna z jednej, druga z drugiej strony, ukoronowane obiedwie, lilię u spodu nad hełmem trzymają, nad lilią są trzy gwiazdy, jedna podle drugiej. W Inflanciech, dokąd się z Westfalii jeszcze za Krzyżaków przenieśli. Wilhelm Korff Smiling a Kreczburg starosta orleński, pułkownik król. bronił Smoleńska 1654, zostawił dwóch synów: Wilhelma i Mikołaja, z tych Mikołaj wojewodą był inflantskim 1646, dla zasług jego i męztwa dobra Kryszborskie w inflantskiem województwie dziedzicznem prawem puściła *Const. fol. 17.* Tenże czy inszy Mikołaj, rotmistrz książęcia kurlandzkiego 1603. Wilhelm na Szawkianach, brat jego starosta orleński, podpisał *pacta conventa* Jana Kazimierza króla. Gerard Jan i Jerzy Adolf 1632 kwitnęli. Mikołaj rotmistrz król. 1674. Marcin Ernest kapitan król. 1690. Któryś z tego domu miał za sobą Reginę Ogińską, Samuela cywunia trockiego córkę. N. miał za sobą Elżbietę Grużewską podkomorzankę żmudzką. Mikołaj w kilkaset koni przybył na pomoc do obozu 1577. *Niesiecki.* — Familia ta kwitnie po dziś dzień w Kurlandyi, Rosyi i Prusach; jedna otrzymała tytuł baronowski państwa rzymskiego r. 1692 i z tej pochodził Teodor (ur. 1779 † 1823) syn Karola, jenerał kawaleryi ros., który miał za sobą Katarzynę Szydłowską, córkę Grzegorza; druga linia otrzymała tytuł hrabiowski pruski r. 1816.

Korgow. *Kurop.* i *Małach.*

Koriot h. *Kamieniec.* Józef. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kormanicki h. *Gozdawa.* Że są i tego herbu, świadczą *Kurop.* i *Małachowski.*

Kormanicki h. *Junosza*, w krakowskiem. N. Kormanicki odważnie stawał przeciwko Wołochom u Obertyna. N. Kormanicki kasztelan czechowski, żona jego Anna z Lipnika † 1591, córka jego Mikołaja Spytka Ligęzy kasztelana sandomierskiego pierwsza żona. Stanisław podsędek przemyski, córka jego Katarzyna za Mikołajem Fredrem. *Niesiecki.* Obacz **Grochowski.**

Korn *Zegierd von* h. *wł.* Z Niemiec do Inflant przyszli za czasów Zygmunta Augusta *(Rytzibank).* Z tych Otto, dziedzic dóbr Witkopowszczyna i Auszkany (przywilej króla Władysława z dnia 20 marca 1634), w wyprawie przeciw Moskwie w czasie oblężenia zamku lucyńskiego w r. 1634 poległ, zostawiwszy z Gertrudy Wissunówny synów dwóch: Jakóba i Andrzeja. Z tych Jakób miał za sobą Obrycką, z której ośmiu zostało synów: Alexander obożny inflantski, Władysław, Michał, Otton, Gedeon, Jerzy, Jakób bezpotomni i Krzysztof skarbnik inflantski, ten z Tyzenhauzówny zostawił synów dwóch: Stefana i Ludwika. Z tych Stefan skarbnik inflantski, zaślubił Rozalią Rykównę cześnikównę inflantską, z której oprócz córki Katarzyny za Valdenem sędzią inflantskim, pięciu zostało synów: Tadeusz i Ignacy (obaj kanonikami inflantskimi), Józef dominikan, Maciej Bazylian opat grodzieński i oficyał *r. gr. un.* i Piotr wojski inflantski, który z Wiktoryą Beniślawską miał syna Felixa i córek dwie: Ksawerę i Joannę. Drugi syn Krzysztofa i Tyzenhauzówny Ludwik, budowniczy inflantski, zaślubił Aleksandrę Hłaskównę sędziankę połocką, z której oprócz córek: Rozalii Szantynowej, Maryanny Waldenowej i Katarzyny, czterech zostało synów: Benedykt *ster.*, Tomasz sędzia powiatowy luczyński, Michał asesor sądu luczyńskiego i Mikołaj, także sędzia, ten z Katarzyną Łosowską sędzianką połocką, miał synów Ludwika i Jana. — Andrzej, drugi syn Ottona (o którym wyżej na początku) miał za sobą *in 1mo voto* Minszterównę, *2do voto* Rykównę, z których zostało potomstwo, jedna córka za Jodkiem i trzech synów: 1) Jan bezpotomny, 2) Michał miecznik inflantski, ten z Szadurską horodniczanką inflantską miał córkę N. za Rodziewiczem i syna Jakóba, który miał syna Franciszka i 3) Andrzej strażnik inflantski, ten z Rykówną i z Soltanówną spłodził synów trzech: 1) Józefa strażnika inflantskiego, który z Wesołowską miał syna Benedykta rotmistrza (tego z Bonisławskiej synowie: Nikodem, Józef sędzia rzeczycki, Jan asesor luczyński i Dominik), 2) Ignacego, ten z Joanną Rodziewiczówną stolnikówną inflantską miał córek trzy: Katarzynę za Ketlerem, Zofią za Marynowskim i Petronellę za Wojciechem Wielądkiem i syna Jana sędziego rzeczyckiego i 3) Jana, ten z Mitelfortówną miał syna Józefa i córkę N. za Starogrodzkim. *Wielądko.*

Kornacki h. *Prawdzic.* Wojciech uzyskał przyznanie dawnego szlach. w sądzie gr. halick. 1782.

Kornałowski, (tak pisze *Małach.*, ale to prędzej może będzie **Kornelowski**). Stefan podpisał *pacta conventa* Augusta II króla.

Kornaszewski h. *Kornic.* Jan syn Jana legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Korniakt h. *Krucini.* Konstantyn dziedzic na Husakowie, Sośnicy, Białobokach i Żórawicy, z Krety do Polski przyszedł i osiadł, od Stefana króla otrzymawszy indygenat; z Anny Dzieduszyckiej h. *Sas* krom trzech córek: Anny za Janem Tarnowskim kasztelanem żarnowskim, Zofii za Abrahamem z Fulsztyna Herburtem, Katarzyny *1mo voto* za Alexandrem Chodkiewiczem wojewodą ruskim, *2do voto* za Jeremim książęciem Wiśniowieckim wojewodą ruskim, zostawił syna Konstantego († 1626) dzielnego wojownika, ten z Elżbietą Ossolińską wojewodzianką sandomierską miał córkę Annę za Mikołajem Ossolińskim starostą knyszyńskim i synów dwóch: Alexandra Zbigniewa † 1639 (temu Dorota Karnkowska, wnuczka Stanisława arcybiskupa gnieźnieńskiego,

powiła córkę, która była za Marcinem Krasickim kasztelanem przemyskim i Karola Franciszka, ten poległ mężnie walcząc pod Zborowem r. 1672, zostawiwszy z Katarzyny Bełzeckiej wojewodzianki podolskiej córkę Katarzynę i synów trzech: Antoniego Karola, Michała i Franciszka, wszyscy bezpotomnie zeszli i tak ten dom zszedł. *Nies.*

Kornic h. *wł.* Adama Kornicza w ks. opawskiem w kościele porubskim nadgrobek wypisał *Okolski. Nies.*

Kornicki h. *Kornic.* Ustyana ziemianina wołyńskiego wspomina *Metr. Wol.* 1528. *Nies.*

Korniłowicz *Kurosz* h. *Rawicz. Małach.* Do tego domu należy ksiądz Antoni, proboszcz ilnicski w gub. kijowskiej, literat, ur. 1805 † 1856.

Korolko, w woj. mścisławskiem. Stefan podpisał elekcyą Jana III króla. Jan 1700. *Niesiecki.*

Koronowski h. *Łada. Małach.*

Koroński. Jan *nobilit.* w konst. r. 1683 fol. 19.

Koropolański. *Kurop.* i *Małach.*

Koror. Walenty wymieniony w *Metryce kor.* jako nobilitowany 1592 fol. 87. *Czacki.*

Korosondowicz. Mikołaj i Piotr uzyskali przyznanie dawn. szlachectwa w sądzie z. buskim 1788.

Korosteński. Andrzej i Jan w sądzie z. przemyskim r. 1782, Marcin wnuk Andrzeja i Władysław Michał prawnuk tegoż Andrzeja, komisarz starostwa dobromilskiego, w Wydziale krajowym r. 1877 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Korostyński *z Krosienka.* Michał, Teodor, Jan, Mikołaj i Michał, legitymowali się w sądzie z. przemyskim r. 1782.

Korowaj. Jędrzej, córka jego była za Alexandrem Iwanickim, spłodzona z Matrony Krasnozielskiej, kwitnął ten Jędrzej 1528, jako świadczy *Metr. Wol. Niesiecki.*

Korowicki h. *Prus 1mo.* Józef syn Ignacego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tych zapewne należy Alexander (ur. 1797) prawnik, profesor uniwersytetu moskiewskiego autor kilku dzieł.

Korsak h. *wł.* Dom dawny i rozrodzony, osobliwie w woj. połockiem. Przodek tego domu przyszedł do Litwy z Korsyki za Świdrygiełła książęcia, który mu siostrę swoją dał w małżeństwo, a w posagu z nią włości, począwszy od Głębokiego aż do Zawołocia. W woj. połockiem i moskiewskich granicach znajduje się pole nazwane Korsakowe, iż na nim sami tylko Korsakowie, zebrawszy się, wojsko moskiewskie zbili. Dla różnicy, różnie się od dóbr piszą, jedni z Poczapowa, drudzy Hłubocki, inni Holubicki, Borkołap, Udzielski. Hleb i Łukasz Korsakowie dworzanie królewscy 1536. Korsak Borkołap goniec do Moskwy w r. 1591. Z tego domu niemało Korsaków, którzy się byli zebrali na obronę Połocka 1564, Moskwicin przeciw przysiędze swej zabrał w niewolę. Oniki rotmistrz królewski, dzielny w okazyi na polach Iwańskich 1567. Eustachi Korsak Hołobicki wojski połocki 1609. Bazyli chorąży mozyrski 1580. Hieronim 1590. Jan poseł na sejm 1598, sędzia oszmiański 1613, fundował w Wilnie konwikt, a w Ostrowcu klasztor OO. Dominikanom. Piotr wojewoda połocki 1538 miał za sobą Marynę, córkę Pawła Sapiehy wojewody nowogrodzk. Jan chorąży połocki i dworzanin królewski 1613, ztamtąd deputat na trybunał fiskalny. Jan kasztelan połocki 1661. Inszy tegoż imienia marszałek trybunału litewskiego 1611, już mu było deklarowane województwo smoleńskie, ale nim je objął, umarł, fundował OO. Karmelitów Bosych w Głębokim na Białej Rusi, z Żukówny sędzianki połockiej miał synów dwóch: Grzegorza i Gabryela. Z tych Grzegorz chorąży połocki, starosta sochaczewski, miał za sobą córkę Romana Wołowicza, synowie jego: Kazimierz chorąży połocki, Karol umarł w zakonie Soc. Jesu, Roman chorąży połocki po bracie Kazimierzu. Gabryel brat Grzegorza, syn Jana, był sędzią połockim, syn jego Konstantyn. Rafał w r. 1637 metropolita całej Rusi. Jan brat Rafała, pisarz grodzki żmudzki, syn jego Alexander w zakonie Soc. Jesu, † 1657. Józef starosta mścisławski, wojewoda mścisławski, fundował plebanią i klasztor w Głębokim OO. Karmelitom Bosym, takie Bazylianów unitów w Berezwie i Wierzbołowie 1647. Krzysztof podkomorzy połocki, synowie jego: Jan, Władysław, Jarosz 1675. Niewiadomo czy nie ten podkomorzy miał za sobą Elżbietę, Mikołaja Sapiehy pisarza polnego litewskiego córkę, a zaś tego Sapiehy Petronella Korsakówna małżonką była; druga Ogińskiego miecznika litewskiego, trzecia Michała Połubińskiego sędziego z. słonimskiego. Fiedor i Jędrzej pod Skowrodkiem mężnie Tatarów płaszali 1577. Kazimierz wielkiej fortuny dziedzic, ile krom jednej siostry żadnego rodzeństwa nie było, został pustelnikiem, umarł w własnych dobrach, służąc za parobka u włościanina. Apollonia Marcina Kurcza wojewody derpskiego małżonka. Józef sędzia połocki 1600. Marcyan Zbigniew sędzia gr. połocki, poseł na konwokacyą 1674. Alexander wojski mścisławski, Władysław stolnik wendeński, Samuel cześnik nowogrodzki, Władysław drugi chorąży połocki, Stefan kasztelanic połocki, Hrehory Udzielski Korsak. Trojan wojski wendeński, Bazyli skarbnik połocki 1674. Któryś z nich miał za sobą Barbarę, Dymitra Ogińskiego córkę. N. chorąży połocki, poseł na sejm 1722 z kowieńskiego. Jan i Ludwik podczaszy połocki 1700. Bazyli pisarz gr. starodubowski, poseł na konwokacyą 1733. Michał marszałek upitski, poseł na konwokacyą 1733. *Niesiecki.* — W r. 1778 Ignacy chorąży połocki.

Jerzy sędzia z. połocki. Tadeusz podczaszy połocki. Dominik koniuszy tegoż województwa. Hipolit stolnik nowogrodzki. Alexander skarbnik orszański. Ludwik sędzia z. mozyrski. W r. 1788 Tadeusz sędzia z. wileński. Wincenty pisarz z. połocki. Jan podwojewodzi. Alexander sędzia z. orszański. *Kras.* — Rajmund Korsak poeta † 1817.

Korsak h. *Lis.* Krom wzwyż wyrażonych są inni Korsakowie w nowogrodzkiem i brzeskiem, przydomek mają Sowa albo Sowicz, Kotwicę w hełmie kładą, pisali się z dawna z Poczapowa. Z tych był Teodor i Alexander Sowiczowie Korsakowie 1648 *Kojałow. in MS.* N. była za Łukaszem Jelcem. Samuel sędzia z. nowogrodzki miał za sobą Kierznowską Eleonorę, siostrę wojewody nowogrodzk., z tej dwóch synów było, jeden Samuel podwojewodzi nowogrodzki, drugi Stanisław chorąży nowogrodzki, ten z Katarzyny Raessówny zostawił potomstwo: Samuela cześnika i pisarza gr. nowogrodzkiego, dziedzica na Wołkowiczach. Siostry: Maryanna, Hieronima Żaby podkomorzego nowogrodzkiego małżonka i Zofia Białozorowa stolnikowa upitska. Tegoż Samuela sędziego z. z Kierznowskiej córka była *1mo voto* za Alexandrem Wojną Jasienieckim horodniczym nowogrodskim, *2do voto* za Grocholskim wojskim nowogrodzkim, *3tio voto* za Judyckim wojskim rzeczyckim, *4to voto* za Podbereskim wojewodzicem smoleńskim. Marcin z Poczapowa doświadczony żołnierz w Moskwie, synowie jego z Alexandry Czarkowskiej: Krzysztof, Stanisław, Eliasz i Jan. Krom tych są inni Korsakowie w trockiem województwie. Siemion, córka jego Anna była za Piotrem Karskim rotmistrzem królewskim. *Nies.* — Michał Korsak miał za sobą Alojzę Römer, a Ambroży siostrę jej rodzoną Irenę. Do tegoż domu należą: Tadeusz poseł na sejmy, sędzia z. wiliński, jenerał-major, poległy pod Pragą. Antoni (ur. 1764 † 1831) jezuita, leksykograf, rządził kolegiami w Tarnopolu i Tyńcu. Rajmund (ur. 1767) poeta liryczny i humorystyczny, pułkownik wojsk polsk. i superintendent ceł przy komisyi skarbowej litewsk. Adam, współczesny powieściopisarz i Julian (ur. 1807 † 1855) poeta.

Korsuk. *Nobilit.* w konst. r. 1676 fol. 64. *Małach.*

Kortag. Jan wymieniony w *Metryce kor.* 1515 fol. 33 jako nobilitowany.

Kortum. *Nobil.* w konst. r. 1775 fol. 148. *Małach.*

Korulski h. *Prus 1mo.* Antoni, Jan i Onufry synowie Andrzeja legitym. w Heroldyi król. p. 1851.

Korwin h. *wł.* Dom starożytny, bo już w r. 1224 Wawrzęta Korwin herb swój na Ślepowrona zamienił, co znać z listu Konrada książęcia mazowieckiego w tym czasie danym. *Nies.*

Koryatowiczowie *książęta* h. *Pogonia Litewska.* Koryat syn Gedymina najmłodszy, jako chce *Stryjkow.*, książe nowogrodzki, Pan na Wołkowisku i Mścibochowie, zostawił czterech synów: Alexandra, Konstantyna, Jerzego i Teodora, którzy Olgerdowi książęciu litewskiemu siła do zwycięztwa nad Tatarami pomogli w r. 1331, w nagrodę czego Olgerd Podole im puścił, gdzie oni Tatarów spędziwszy, siła zamków z rąk ich odebrali i nowymi inszemi tę prowincyą wzmocnili. *Stryjk. fol. 416. Okolskiemu* się to nie zda, ile ufundowanemu na *Kromerze lib. 15* atoli w późniejszej od siebie książce wydanej, której dał tytuł *Russia Florida* fol. 102 mówi, że od książąt Koryatowiczów fundowany i założony Kamieniec miasto na Podolu. Z tych tedy czterech synów Alexander Koryatowicz był gubernatorem Podola, Wołynia, Pokucia i t. d., od Kazimierza Wielk. trzymał zamek Olesko i część włodzimirskiej ziemi. Konstantyn drugi syn, tego Kazimierz król, gdy widział żonę swoją a córkę Gedymina książęcia niepłodną, życzył sobie mieć na tronie polskim sukcesorem, ale wolał królestwo, aniżeli ruską wiarę opuścić. Jerzy trzeci, hospodarem wołoskim i multańskim w Soczawie już był inaugurowanym, atoli prędko potem od Wołochów trucizną z rządów i z życia zrzucony. Fiedor czwarty syn, po ojcu Koryacie za konsensem Olgerda objął księstwo nowogrodzkie, zaś po bracie Konstantynie Podolem rządził, tak wzmocniwszy się, że Olgerdowi trybutu płacić nie chciał, potem umknął do Węgier do Karola króla i tam życie skończył. Teodor Koryatowicz, jednego z tych czterech braci syn, książe podolski, który także nieposłuszny Witoldowi ks. litewskiemu, życie ucieczką salwował do Kamieńca i tam jednak nie długo był bezpiecznym, niezgoda albowiem między Wołochami i Podolanami, fortecę tę Witoldowi znagła poddała, gdzie i on w niewolę się dostał. O tym pisze *Okolski* że był ostatni z domu Koryatowiczów 1394, wszakże *Stryjk. fol. 510* powiada, że jeszcze w r. 1399 w owej nieszczęśliwej z Edygą okazyi, Hleb i Symeon książęta Koryatowickie polegli; *Kojał. par. 2. lib. 1* zowie ich stryjami króla Jagiełła i Korybuta synami, ale w tym zdaje się omyłka; tenże powiada, że jeszcze w r. 1440 książęta Koryatowickie Kazimierza Jagiellonowicza w Brześciu witali, ale to nie pewna, *Stryjkowski* o tem milczy. *Nies.*

Korybski. Wojciech uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. halickim 1782.

Koryciński h. *Topór.* Dom niegdyś w krakowskiem, sandomierskiem, sieradzkiem, łęczyckiem, ruskiem i inszych województwach ojczyźnie zasłużony. Przodkowie ich pisali się z Jabłonny, dawnem dziedzictwie Toporczyków. *Okolski* zaś powiada, że Jan z Pilcy kasztelan sandomierski, dziedzic Jabłonny, w Korytnie dobrach swoich najczęściej rezydował, Korycińskim był zawołany, jakoż potwierdza się to i ztąd, że się zawsze Korycińskimi z Pilce zwykli byli pisywać. Ten Jan

kasztelan, z Katarzyny z Leżenic h. *Nałęcz* spłodził synów: Tomasza, Macieja, Jakóba i Jana. Tomasz najstarszy syn Jana kasztelana sandomierskiego, którego synowie: Mikołaj i Jędrzej, przydaje trzeciego *Paprocki* Stanisława bezpotomnego. Z tych Mikołaj mąż wojenny, osiadł na Rusi, z pierwszej żony Podfilipskiej spłodził syna Floryana, z drugiej Potockiej h. *Pilawa* Jakóba, który w expedycyą moskiewską za Stefana króla mężnie stawał i córkę Bydłowską. Jędrzej drugi syn Tomasza, według *Mroskowskiego* chorąży halicki, miał trzy córki i synów: Jana, Stanisława dworzanina królowej Izabelli węgierskiej, Mikołaja, Wojciecha i Jędrzeja. *Okolski* trzech tylko położył: Wojciecha chorążego halickiego, przeciwko Wołochom i Multanom wielkiego wojownika (rok *Paprocki* przydaje 1583), Stanisława, który Tatarom dobrze się dał w znaki, ale też i sam od ich szabli zginął i Mikołaja; myli się jednak *Okolski*, gdy Tomasza chce mieć synem Jana z Pilce kasztelana sandomierskiego, a tych trzech wnukami jego: znać to z czasu, którego który żył, a najprzód dwóch było Janów kasztelanów sandomierskich, którzy się nie z Pilcy, ale z Jabłonny pisali (luboć dawniejszych czasów przodkowie domu tego pisali się z Pilcy) jeden Jan r. 1368, drugi Jan około r. 1410, nie mógł tedy być wnukiem jego ten, co we dwieście blisko lat żył po nim, to jest 1583. Jabym tedy (mówi *Niesiecki*) rozumiał, że tego drugiego Jana kasztelana sandomierskiego dwóch synów było, jeden Stanisław z Korytna kasztelan wiślicki, tak się podpisał u *Łask. 1436 fol. 140*, tenże czy inszy 1471 u tegoż *Łask. fol. 171*, a drugi Jan kasztelan sieradzki, o którym i *Okolski* twierdzi, że miał za sobą Barbarę Szydłowiecką, Stanisława kasztelana żarnowieckiego córkę (który kasztelan żarnowiecki żył 1457, jako jest u *Łask. w Statucie fol. 65)* i z niej spłodził syna Jana (*Okolski* mu tytuł daje kasztelana zawichojskiego, *Paprocki* zaś tylko go rotmistrzem wielkiej sławy zowie), ten z Małecką starościanką rawską, czyli Skrzynecką h. *Jelita* według *Paprock.* spłodził synów siedmiu: Tomasza, o którym się wyżej mówiło i o jego potomstwie, Stanisława i Jakóba, ci zeszli bezpotomnie, Lenarta, który był wziął działem Ciemierzyn w Wielkopolsce, ten miał syna Balcera, od którego z Naropińskiej h. *Belina* zostało pięć córek: Maryna Pękosławska, Katarzyna Sulisławska, Elżbieta Miłaczowska, Zofia Korzenicka i Jadwiga i syna Jakóba, temu *Konstyt. 1607 fol. 852* jako zasłużonemu rotmistrzowi puściła Żuków na lat pięćdziesiąt, wieś Mieczykówkę do konwentu kołomyjskiego OO. Dominikanów zapisał na pewną mszy obligacyą. Maciej piąty syn Jana kasztelana zawichojskiego, z Spińkówną h. *Prus* miał syna jednego *ster.* Wojciech szósty syn Jana kasztelana zawichojskiego, wojewoda łęczycki, starosta solecki i kłodawski, w wielkiej łasce u królowy Bony, zamek Solec wykupił od Mikołaja, Stanisława i Krzysztofa Sobków z Sulejowa 1544, sołtysów wszystkich w starostwie przedeckim wykupił 1551, zamek tamże wystawił; w wielu inszych okazyach ojczyźnie się przysłużywszy, z światem się rozstał 1555. Komorowska Petronella h. *Korczak* starościanka łęczycka, sześć mu córek powiła: Barbarę *1mo voto* za Mikołajem Kazanowskim, *2do voto* za Spytkiem Załuskim podkomorzym rawskim, Petronellę *1mo voto* za Chocimowskim, *2do voto* za Janem Pieniążkiem, Katarzynę za Moszczyńskim w wielkich Młynach, Zofią *1mo voto* za Krzysztofem Rzepiszowskim, *2do voto* za Krzysztofem Przerębskim, Zuzannę za Maciejem Załuskim i Annę za Stanisławem Załuskim, które siła dóbr z tego domu wyniosły. Mikołaj siódmy syn Jana kasztelana zawichojskiego, człowiek zacny, ten pojąwszy Barbarę Oleśnicką, wdowę po Pieleckim lubelskim i parcowskim staroście, wziął z nią starostwo parcowskie, z którym tytułem umarł 1568, miał z nią córek dwie: Annę za Stanisławem czy Wojciechem Gebułtowskim sekretarzem król., Zofią za Ciesielskim i synów trzech: Mikołaja, Jędrzeja i Jana. Z tych Mikołaj przedecki, kłodawski, solecki starosta, podskarbstwa koronnego ani żadnych innych krzeseł senatorskich sobie ofiarowanych przyjąć niechciał, † 1615, zostawiwszy z Barbary Prowanówny h. *Roch*, córki Trojana starosty będzińskiego, córek dwie: Reginę Annę, Jerzego Grodzińskiego h. *Kuszaba* starosty gołąbskiego i Zofią, Broniowskiego Adryana kasztelana radomskiego — małżonki i synów trzech, z tych: Krzysztof kasztelan wojnicki, starosta gniewkowski, umarł 1636, zostawiwszy z Anny Chlewickiej h. *Odrowąż* dwie córki: Elżbietę zakonnicę ś. Klary w Krakowie i Annę za Zbigniewem Oleśnickim kasztelanem wiślickim i syna Jana Stanisława starostę gniewkowskiego, który miał wprawdzie za sobą Zebrzydowską h. *Radwan*, atoli z nią żadnego potomstwa nie zostawił. Stryjeczna siostra kasztelanów wojnickiego i sądeckiego, była za Tomaszem Kowalkowskim pisarzem z. sandomierskim. Jędrzej kasztelan wiślicki, starosta żywiecki, syn drugi Mikołaja z Prowanówny, z Urszulą z Jasienicy Tymińską h. *Nałęcz* spłodził córki: Elżbietę mniszką w Sandomierzu i N. za Przyłęckim kasztelanem oświecimskim i synów trzech: Alexandra, ten pojął Helenę ks. Sołomerecką kasztelankę smoleńską, kasztelanem go wiślickim zowie *Paneg. Leo Roxolanus*, drugi Wszebor, trzeci Bogusław stolnik krakowski. Piotr Koryciński, żona jego Barbara Grochowska. Mikołaj kasztelan sądecki, starosta ojcowski, trzeci syn Mikołaja z Prowanówny, miał za sobą Barbarę Pukarzewską, z nią córkę jednę i synów dwóch: Mikołaja i Stefana; drugą pojął Białobrzeską, wdowę po Marcinie Stadnickim kasztelanie sanockim, zszedł z tego świata r. 1637, z synów jego Mikołaj starosta ojcowski, kasztelan biecki († 1655) pojął Elżbietę Kowalską h. *Ra-*

dwan, ta mu dwóch synów powiła: Mikołaja i Kazimierza. Stefan kanclerz koronny, kasztelan oświecimski, warszawski, rabsztyński, kowalski, ojcowski i wolbromski starosta, syn drugi Mikołaja kasztelana sądeckiego, umarł r. 1658, zostawiwszy z Anny Petronelli Gębickiej h. *Nałęcz*, wojewody łęczyckiego Stefana córki, córkę Barbarę za Janem Adamem z Zmigroda Stadnickim kasztelanem przemyskim, ale bodaj to nie raczej ojca jego kasztelana sądeckiego córka była, bo jego córka z Gębickiej Barbara była za Jordanem Franciszkiem kasztelanem wojnickim, synów zaś dwóch jego było: Piotr, najprzód starosta rabsztyński, potem stan sobie duchowny obrawszy, był proboszczem generalnym miechowskim i archidyakonem pułtuskim, umarł po r. 1680. Drugi Mikołaj chorąży łęczycki, starosta ojcowski, dworzanin królewski, żona jego Katarzyna Brzostowska h. *Strzemię* wojewodzianka trocka; był podobno i trzeci syn Krzysztof, ale snać młodo umarł. Jan kasztelan oświecimski, kupił Żarki miasteczko, mąż rycerski w moskiewskich za Stefana i Zygmunta III expedycyach, wszędzie z sławą imienia swego, przeniósł się na wieczny pokój 1633. Zdaje się, że to był syn Jędrzeja, brat Mikołaja przedeckiego starosty i Jana z Barbary Oleśnickiej spłodzonych, o którym Jędrzeju *Paprocki* powiada, że miał za sobą Duninównę z Ujazdu h. *Łabędź*, z którą zostawił potomstwo, jako i brat jego Jan z Suchecką h. *Poraj*, luboć *Okolski* Jędrzejowi dziedzicowi na Udorzu tylko córki przypisuje, a o Janie mówi, że zszedł bezpotomny; ten Jan kasztelan oświecimski z pierwszą żoną Tarkowiecką, a z drugą Męcińską spłodził synów: 1) Piotra, gnieźnieńskiego i krakowskiego kanonika, † 1637. 2) Wojciecha arcybiskupa lwowsk. † 1677. 3) Alexandra wojewodę rawskiego, ten miał za sobą Zofią Annę Zborowską h. *Jastrzębiec*, córkę Samuela, to *Okolski*, atoli tenże Alexander dziedzic na Gwarczewicach, Barysu i Bębnowie, że miał drugą żonę Zuzannę Konstancyą Jarmolińską, czytałem (mówi *Nies.*) w pewnym *MS.* jako i o chorążance krakowskiej, że była za Janem Chociwskim; potomstwo z Zborowskiej: Stanisław, Teofila, Konstancya, Anna, Alexandra. 4) Maxymiliana. 5) Romana (obaj ludzie rycerscy). 6) Stanisława kasztelana bieckiego, sędziego kapturowego 1632 i 1648, żona jego Jakóba Gawrońskiego kasztelana wieluńskiego córka, 7) Samuela podczaszego krakowskiego, dworzanina król. i 8) Mikołaja kasztelana nakielskiego. Siostry tych ośmiu braci: jedna poszła za Romana Przerębskiego, druga za Piotra Tęgoborskiego, syna Mikołaja. N. miał za sobą Daniłowiczównę Rozalią podczaszankę kor. N. była za Hieronimem Kobielskim podczaszym bielskim. Franciszek kasztelan bracławski, ten z pierwszej żony Michałowskiej i z drugiej Elżbiety Koniecpolskiej wojewodzianki parnawskiej miał wprawdzie kilku synów: Joachima, Jana i Franciszka, ale Joachim stan duchowny sobie obrał, drugi i trzeci młodo pomarli: Jan 1687, Franciszek 1696, za którymi i ojciec ostatni z tego domu wszedł do grobu. Teraz gdy to piszę (mówi *Niesiecki*) jeszcze z tego domu żyją: Mączyńska podkomorzyna sieradzka i N. ksieni trzebnicka. N. Kazimierza Pokrzywnickiego miecznika sieradzkiego, N. Stanisława Rydzyńskiego łowczego wschowskiego i Barbara Stanisława Koczorowskiego małżonki. *Niesiecki.* — *Duńczewski* pisze, że lubo tu *Niesiecki* utrzymuje, iż na Franciszku stolniku dom ten zszedł, *) są jednak dotąd Korycińscy toporem jednym na tarczy, drugim na hełmie zaszczycający się i z tegoż województwa sandomierskiego pochodzący, jako i tamci, którzy przenieśli się *ab immemorabili tempore* do woj. podlaskiego i wieś swoją od imienia Koryciany nazywającą się, założyli w ziemi drohickiej, w której i teraz *in pacifica possessione* zostają, jako Wojciech Mateusz dwóch imion Koryciński, łowczy owrucki, pisarz konsystorski łucki, z bracią swojemi rodzonemi, to jest Jakóbem Korycińskim wojskim owruckim, pisarzem konsystorskim dyecezyi kijowskiej, drugim Stefanem Korycińskim *ad latus* Franciszka Kobielskiego biskupa łuckiego zostający 1752. Do tych zapewne należy wymieniony przez *Kras.* Karol w r. 1788 podsędek nowogrodzki.

Korycki. Melchior. Tak stoi umieszczony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.*

Korycki h. *Ciołek*, w podlaskiem. Hieronim podkoniuszy koronny, starosta knyszyński i geranowski 1566 podpisał list Zygmunta Augusta. Jan pod Skoworodkiem 1577 mężnie z drugimi Tatarów płaszał. Jan proboszcz kodeński 1541. N. Korycka była za Stanisławem Niemirą chorążym mielnickim. Hieronim poseł z. bielskiej. Jan i Kazimierz w podlaskiem podpisali elekcyą Jana III. Piotr misyi Soc. Jesu kowelskiej Benefaktor 1690. *Nies.* — Dom to starożytny, już bowiem w r. 1496 Konrad książe mazowiecki nadaje przywilej Janowi Koryckiemu *de Kamionki* na grunta „in Gielczyno" w pow. łomżyńskim. *(Kap. Mil.)* — Gabryel Korycki h. *Ciołek*, stolnik wizki, do r. 1728 dobra Niewodnice dziedziczył. *Herb. rods. szl. 1853.*

Korycki h. *Prus Imo*, w woj. mazowieckiem. *Pastor lib. 1 Hist.* wspomina jednego z nich sła-

*) K. W. Wojcicki w *Encykl. powsz.* pisze także, iż ród Korycińskich wygasł po mieczu za panowania Jana III. Podobne twierdzenia o wygaśnięciu tej lub owej rodziny, spotykane wreszcie nierzadko u naszych heraldyków, są, zdaniem naszem, zbyt śmiałe i najczęściej bezpodstawne, ztąd też przyjmować je należy z wielką ostrożnością.

wnego rotmistrza, który po klęsce pod Korsuniem mężnie stawał. Krzysztof rotmistrz i dworzanin król., któremu *Konstyt. 1653* na pięćset koni za dwie ćwierci, którzy byli przy boku Jana Kaz. króla pod Zborowem, zasługi płacić kazała, był potem podkomorzym chełmińskim r. 1674. Drugi Krzysztof w z. wyszogrodzkiej w tymże roku. N. Korycka była za Piotrem Rudzińskim. Alexander w księstwie litewskiem 1700. *Niesiecki.*

Korytko h. *Jelita*, w woj. ruskiem. Stanisława z Pacanowic czytał *Paprocki* na rejestrze szlachty ruskiej 1427. N. miał za sobą Lanckorońską, z którą wiele dóbr w ten dom weszło. N. Korytko miał za sobą córkę Stefana Fredra. Paweł posłował na zjazd pod Jędrzejowem 1576, był potem podkomorzym lwowskim za króla Stefana, nakoniec kasztelanem przemyskim, Anna Ligęzianka kasztelanka żarnowska żona jego. Piotr r. 1595. Bartłomiej pisarz z. lwowski, człowiek godny. Jan z Podhorce stolnik i komornik lwowski. Stanisław dziedzic na Tuligłowach, od którego sukcesorów kupił potem te dobra Mikołaj Krosnowski; był i brat jego rodzony, od których Korytko starosta wiski. Elżbieta starościanka buska była za Arnolfem Chociwskim starostą żydaczewskim. Stanisław z Podhorce miał za sobą Elżbietę z Sokołowa Dziedoszycką 1615 kasztelankę lubaczewską. Damian miecznik lwowski i sędzia kapturowy r. 1733. Hrehory w księstwie litewskiem r. 1700. Tyle *Niesiecki.* — Obszerniejszą genealogią odkładając do *Dodatku*, ograniczamy się tu na podaniu krótkiej wiadomości, którą czerpiemy z akt lwowskich i warszawskich: Piotr (jego syn Sylwester z Barbary Horodyskiej urodzony, zostawił potomstwo), Bonifacy (tego syn Józef z Barbary Mełwińskiej urodzony), Stanisław (jego syn także Stanisław z Anny Nowosielskiej spłodzony, w stanie duchownym) i Józef *z Podhorzec* Korytko, jenerał wojsk koronnych, uzyskali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1782. Ostatniego, t. j. Józefa syn Stanisław, z Otylii Orzechowskiej urodzony, członek Stanów galic., dziedzic dóbr Pieczaszny i Zeżawy, miał za sobą Rudolfinę Rubczyńską, która powiła mu oprócz córki Otylii († 1871) zaślubionej w r. 1829 Józefowi Jasieńskiemu — synów trzech: Emiliana, który umarł w Laybach r. 1839 bezpotomnie, Eugeniusza dziedzica dóbr Piadyk, który z Teofilą Oczosalską żył i umarł r. 1869 bezpotomnie i Seweryna dziedzica dóbr Trojanówka, Suchodół, Bednarówka, członka Stanów gal., ten z Joanną Oczosalską ma syna Franciszka i córek dwie: Anielę za Władysławem Potockim *na Kociubińczykach* i Sabinę. — Z linii w królestwie polskiem kwitnącej: Leon, Julian, Józef, Felicyan, Michalina, Antonina i Eufryzyna — potomstwo Stanisława i Maryi Rozmuszewskiej — legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Korytkowski h. *Jelita.* Walenty i Józef synowie Teodora, legitym. w Heroldyi kr. p. przed 1851.

Korytkowski h. *Mora.* Dom starożytny w ziemi wiskiej, ukazujący się w aktach ziemsk. wiskich od r. 1454. — *Niesiecki* osadza Korytkowskich w województwie poznańskiem i wymienia (bez wyrażenia jednak herbu) Stanisława pisarza gr. sieradzkiego r. 1621, Jana r. 1648, Stanisława i Marcina r. 1627.

Korytowski h. *Łodzia.* Stanisław syn Kazimierza. Tak wymieniony w *Spisie szl. kr. p. 1854.*

Korytowski h. *Mora*, w wojew. poznańskiem. Bartłomiej podwojewodzy poznański, z sejmu 1678 naznaczony komisarzem do pogranicznych od Szląska dyfferencyi. Kazimierza z Anny Wałdowskiej h. *Topór* synowie: Wojciech, Stanisław i Władysław. Dawniej zaś, t. j. w r. 1648 kwitnął Władysław w małborskiem wojew. Jadwiga Macieja Kwiatkowskiego małżonka. To *Niesiecki.* — Dalszą o tej familii wiadomość, zaczerpniętą z akt grodzkich poznańskich, podajemy jak następuje: Maciej Korytowski, syn Szczęsnego (Felixa), sprzedawszy w r. 1601 części swoje dóbr Górnego i Dolnego Korytowa w ziemi wyszogrodzkiej położonych, przeniósł się do Wielkopolski, gdzie nabył dobra Redecz. Syn jego Stanisław miał synów czterech: 1) Gabryela, który umarł r. 1644, zostawiwszy jedną tylko córkę Katarzynę za Janem Przyborowskim, 2) Mikołaja kanonika katedr. poznańskiego († około r. 1643), 3) Macieja, który z Barbarą Kościelską (1630-1652) miał córek dwie: Zofią i Annę i synów także dwóch: Chryzostoma, o którym brak nam bliższych wiadomości i Bartłomieja podwojewodzego poznańskiego, którego z Ludwiki Rumiejowskiej synowie: Kazimierz bezdzietny i Wojciech w stanie duchownym — i 4) Wojciecha dwużennego, *Imo voto* z Anną Pruszkowską, *2do voto* z Zofią Tolibowską; z pierwszej zostało synów dwóch: **pierwszy** Jan, który z Zofią Pierską miał synów czterech: Wojciecha (1689-1721) ożenionego z Elżbietą Miaskowską, Franciszka (1689-1701), Stanisława (1699-1710) i Macieja (1699-1701) i córek dwie: Katarzynę 1721 i Maryannę za Ludwikiem Bobrownickim *ster.* 1732; — **drugi** Stanisław, który z pierwszą żoną Katarzyną Kołudzką (z drugiej bowiem Teresy Wyganowskiej, która owdowiawszy wyszła za Alexandra Ponińskiego, została tylko córka Maryanna i syn Paweł, mający z pierwszej żony Anny Goryszewskiej córkę Ewę za Jakóbem Słupskim i synów dwóch: Adama i Stanisława ożenionego z Maryanną Rokossowską, wdową po Łukaszu Bogurskim, która się z nim rozwiodła) miał synów dwóch: Wojciecha ożenionego z Elżbietą Kierską i Jana, ten miał za sobą również Elżbietę Kierską, z której sześciu zostało synów: 1) Stanisław mający z Zofią Łęską córek dwie: Annę 1761 i Maryannę za Poklękowskim 1761 i synów dwóch: Franciszka ożenionego z Anną

Szczytnicką 1748-1784 i Fabiana, który z Maryanną Korytowską miał córkę Rozalią za Karolem Rudzkim 1787, — 2) Józef starosta domaniewski, zmarły bezpotomnie 1728-1738. 3) Franciszek dwużenny, *1mo voto* z Dorotą Bartoszewską, *2do voto* z Dorotą Żukowską, jego synowie: Jan z Angeliką Dzierzbińską 1749-1782 ożeniony i Stanisław, oraz córka Wiktorya. 4) Ludwik, który z Maryanną Bobrownicką żył bezpotomnie, — 5) Piotr dwużenny, *1mo voto* z Weroniką Bartoszewską, *2do voto* z Ewą Rokossowską, zostawił syna Nepomucena Walentego i córek dwie: Karolinę i Amelią — i 6) Michał, po którym z Teofili Tuchołczanki zostało czterech synów: Wojciech ożeniony z Reginą Dybisławską 1783-1793, Kazimierz cześnik zatorski, Józef mający za sobą Krystynę Wilkońską i Jakób miecznik gnieźnieński, ten z Agnieszką Prusińską miał synów trzech: Józefa dziedzica dóbr Grochowiska i Rogowo (tego synowie: Teofil dziś żyjący dziedzic Grochowisk, mający z Anastazyą Poleską synów: Witolda doktora praw, viee-sekretarza w ministerstwie finansów w Wiedniu i Adama — i Albin Kazimierz dziedzic Rogowa, który z Elżbietą Opitzówną ma synów dwóch: Wiktora Leonarda i Konstantego i córek sześć: Martę, Maryą, Józefę, Joannę, Różę i Teodorę), Dyonizego i Piotra, który z Węsierską miał córek dwie: Józefę za Walentym Zaleskim i Jadwigę za Augustem Zaleskim i synów także dwóch: Jakóba zmarłego bezpotomnie i Onufrego. **Trzeci** syn Wojciecha Władysław z Zofii Tolibowskiej urodzony, zaślubił Jadwigę Kołudzką, z której oprócz córek: Katarzyny *1mo voto* za Andrzejem Cieleckim, *2do voto* za Alexandrem Napruszewskim 1697-1703, Zofii za Walentym Korytowskim (z linii w Prusach książęcych osiadłej) i Anny w klasztorze klarysek w Poznaniu — trzech zostało synów: 1) Jan Władysław z Anną Napruszewską bezpotomny, 2) Wojciech, który z Zofią Sobocką miał córkę Annę za Bogusławem Tomickim 1726-1740 i synów dwóch: Antoniego (ten z Barbarą Jezierską, która owdowiawszy wyszła za Swinarskiego, miał synów Franciszka i Piotra sędziego kapturowego poznańskiego, podsędka gnieźnieńskiego, ożenionego z Anną Malczewską h. *Abdank*, z której córka Rozalia za Kajetanem Stablewskim i syn Melchior) i Jakóba ożenionego z Teresą Kicińską, wdową po Stefanie Bork 1718-1733, — 3) Antoni, który *2do voto* (z pierwszą bowiem Katarzyną Gostkowską, wdową *1mo voto* po Ludwiku Bojanowskim, *2do voto* po Łukaszu Kamińskim — bezdzietny) z Anną Laskowską miał córkę Teofilę za Rochem Kiełczewskim starostą kowalskim 1758 i synów trzech: Felicyana, który był pułkownikiem i komendantem miasta Lwowa, potem jenerałem wojsk koronnych 1778, — Kazimierza komandora orderu Leopolda (ten legitymował się z dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1782) starostę grabowieckiego (ten *1mo voto* z Barbary Konojadzkiej spłodził syna Wiktoryna ożenionego z Pauliną Rosenówną, *2do voto* z Konstancyą Kruszyńską kasztelanką gdańską miał syna Jana, który był jenerał-adjutantem JKMości, ożenionego z Nepomucena Wilkońską kasztelanką krzywińską) i Jana chorążego kaliskiego, posła na sejm czteroletni, ten miał za sobą Teofilę Krzycką, z której zostało potomstwo następujące: Antoni kapitan, Paweł pułkownik wojsk kor., Karol, Franciszka za Nepomucenem Mielińskim, Barbara za Józefem Forset majorem wojsk polskich i Konstancya. **Czwarty** syn Wojciecha, także Wojciech z Zofii Tolibowskiej urodzony, zaślubił Urszulę Miaskowską, z której oprócz córki Elżbiety — został syn Andrzej, po którym z Katarzyny Rogalińskiej następujące zostało potomstwo: Alexander, ożeniony *1mo voto* z Justyną Tomaszewską (z której syn Ludwik chorąży w pułku Golcza), *2do voto* z Rozalią Bińkowską 1772-1790 (z której potomstwo: Teofil, Jan, Józef, Maryanna, Tekla i Babianna), Józef biskup suffragan gnieźnieński 1778, kawaler orderu ś. Stanisława, zmarły 1790, — Urszula za Janem Trzebińskim 1790, — Teofila za Krzysztofem Rogowskim 1790 i Maciej. — Prócz wyżej wymienionych byli i są po dziś dzień w Prusach książęcych i w dzisiejszej Galicyi. Z tych Tadeusz cześnik poznański, miał syna Melchiora, który był szambelanem JKM., którego potomstwo w Prusach po dziś dzień kwitnie. Franciszek miecznik koronny gal. komisarz sejmowy Stanów, który uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów r. 1798, miał za sobą Nikodemę Zabielską h. *Trzaska*, z której zostało następujące potomstwo: Julia, dziedziczka dóbr Suszczyn i Ostalec (w tarnopolskiem) zaślubiona *1mo voto* Henrykowi hr. Dunin-Borkowskiemu, *2do voto* Ciepielewskiemu, *3tio voto* Antoniemu Zawadzkiemu, Joanna zaślubiona Michałowi Baworowskiemu i Erazm dziedzic dóbr Płotycz i Iwaczowa, szambelan austr., który umarł 1870, zostawiwszy z Malwiny hr. Starzeńskiej h. *Lis* córkę Maryą za Władysławem hr. Baworowskim i syna Juliusza, dziedzica dóbr Petlikowce (w pow. buczackim), Płotycz i Iwaczowa (w pow. tarnopolskim), kawalera orderu maltańskiego, posła na sejm krajowy, który z Wandą Młocką h. *Prawdzic* ma synów trzech: Władysława, Kazimierza i Erazma. Rafał, syn Tomasza podczaszego kaliskiego i Doroty Miłaczewskiej, szambelan króla Stan. Augusta (zdaje się ten sam, który uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782) miał za sobą baronównę Ludwikę de Heydel. Karol, syn Rafała, dziedzic Berozowicy, członek Stanów gal. 1817, miał za sobą Julię Dulską (ta wyszła *2do voto* za Fryderyka bar. Spannocchi), z której syn Rafał na *Berozowicy*, zaślubił Wandę hr. Dzieduszycką. Adam Józef r. 1805 i syn jego Stanisław Grzegorz r. 1830 uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal. — Tegoż domu, lubo nie znamy bliższego połączenia — Stanisław syn Pawła, z Maryanny Kraszewskiej urodzony,

subdelegat gr. i rejent krakowski (ur. 1695 † 1769) miał za sobą Rozalię Zaborską, z której dwóch zostało synów: Rajmund († 1794) susceptant gr. krakowski, który w r. 1772 przyczynił się poświęceniem swojem do zajęcia zamku krakowskiego, przeprowadziwszy doń konfederatów kanałem przez Wisłę; miał za sobą *1mo voto* Teresę Kotwiczównę, *2do voto* Elżbietę Gomolińską, wdowę po Wojciechu Grabowskim, obie bezpotomne — i Augustyn, dziedzic dóbr Opatkowice (w pow. ksiąskim), pisarz gr. krakowski, ten umarł r. 1809, zostawiwszy z Konstancyi Borowskiej jednę córkę Helenę za Józefem Gołuchowskim h. *Leliwa* sędzią apelacyjnym w Krakowie i dwóch synów: Sebastyana rejenta w Krakowie bezpotomnego i Leona radcę sądu wyższego, ten miał za sobą Barbarę Piegłowską, z której syn Ludwik dziś żyjący, radca sądu krajowego w Krakowie, z Maryą Studnicką, córką Franciszka i Józefy Giebułtowskiej, ma synów czterech: Maryana, Władysława, Zygmunta Augusta, Rajmunda i córkę Wandę. — Do tegoż domu należy Józefa, Stanisława Biernackiego małżonka około r. 1800.

Korytyński h. *Korczak*, z tą odmianą, że pod wrębami czyli rzekami księżyc do góry obiema rogami, jakby opasujący wręby, na hełmie głowa harta w koronie; kwitną na Wołyniu. Z tych Paweł Korytyński 1528, o którym *Metr. Wol.* N. burgrabia łucki. *Nies.* — Onufry sławny poeta polski, osobliwie w tłómaczeniu Horacyusza, z którego niektóre wyjątki znajdują się w Monitorze, umarł r. 1770. Brat jego N. jezuita, siostra za Niemcewiczem. *Kras.*

Koryzna h. *wł.*, w Żmudzi. Z tych Michał kanonik wileński, referendarz litewski † 1590. Szczęsny sędzia z. żmudzki, Mikołaj rotmistrz król., Fabian, którego syn Jerzy, Eliasz 1632. Wojciech w wilkomierskiem 1674. *Nies.* — Tomasz w r. 1778 miecznik upitski. Karol sędzia gr. roszeński na Żmudzi. R. 1788 Michał dziekan żmudzki. *Kras.*

Korzbog h. *wł.* Familia Korzboków z dawna polska była, ale jedni z nich z Szląskiem odpadli, drudzy, którzy dobra swoje w Polsce mieli, tu się zawsze gnieździli. *Bielski fol. 720* wspomina Zygmunta Korzboga, który z prywatnej urazy Jędrzeja hrabię z Górki kasztelana międzyrzeckiego pojmawszy, do Szląska uprowadzał, ale mu go książe brzegski odbił. Zajgliczów dom na Szląsku, także Korzbokiem się pieczętują. *Długosz lib. 11* wspomina Piotra Korzboka, którego w r. 1410 przed grunwaldską potrzebą wysłał był król Jagiełło do komisarzów króla węgierskiego. Tenże zdaje się Piotr był potem podkomorzym poznańskim, jako się podpisał na przywileju jedlińskim, u *Łask. w Stat. fol. 52 w r. 1433 i 1436 pokój Brzeski fol. 140.* Piotra kanonika kujawskiego † w r. 1500 nadgrobek kładzie *Paprocki.* Tenże *fol. 92* pisze, że Korzbog na Milcu miał za sobą Annę Zborowską kasztelankę krakowską około r. 1565. Jan z Witkowa dziekan gnieźnieński, scholastyk płocki, kanonik krakowski † 1573. Dorota Korzbokówna Gabryela Złotkowskiego kasztelana krzywińskiego małżonka. Henryka Korzboka konsyliarza i posła cesarza Maxymiliana do Gdańska jadącego, Ernest Weyher pojmał, o co potem cesarz Sulikowskiego i Łaskiego, posłów królewskich przyaresztował, których uwolniono, gdy Korzboka król Stefan wypuścić kazał. *Nies.*

Korzekwicki h. *Syrokomla.* Zaklikę mężnego rotmistrza pod Koronowem, wspomina *Długosz* i *Bielski* pod r. 1410. *Niesiecki.*

Korzenicki. Sebastyan miał za sobą Barbarę Kowalską, z tej był Antoni regent z. kaliski. Stefan, Franciszek i Stanisław. N. miał za sobą Zofię Korycińską. Stefan sędzia gr. piński. *Niesiecki.*

Korzeniewicz h. *Kolumna*, to jest: Kolumna między dwiema półksiężycami, a w hełmie trzy pióra strusie. W pow. pińskim Wysoccy na Wysokim, jedni się nazwali Dworzaninowiczami, drudzy Korzeniewiczami. Z tych Jan Wysocki Korzeniewicz, syn jego Łukasz. *Niesiecki.*

Korzeniowski h. *Nałęcz*, w podolskiem, lubelskiem i innych województwach. Piotr miał za sobą Katarzynę Starzycką 1625. Jan w zakonie Soc. Jesu proboszcz u ś. Barbary w Krakowie 1636. Stefan kanonik poznański 1650. N. pisarz z. poznański, którego z Radlickiej h. *Korab* dwóch synów było: Teodor kanonik gnieźnieński i poznański, żył jeszcze 1689 i Jan Stanisław regent kancelaryi koronnej, starosta kościański, posłował na różne sejmy, jako 1678, komisarz do pretensyi od Brandeburczyka i deputat do pisania konstytucyi; pierwsza żona jego Urszula Cielecka, druga Urszula Krzycka kasztelanka poznańska. Stanisław 1690. Piotr rotmistrz w Inflanciech osiadł, syn jego Mateusz do bracławskiego powiatu wyniósł się, którego zostało dwóch synów: Piotr w zakonie Soc. Jesu, † 1657 i Paweł, który miał za sobą Giełgutównę. Józef w orszańskiem 1648. Mikołaj na Wołyniu 1702. *Niesiecki.* — Są po dziś dzień w Galicyi i królestwie polskiem; z tych Paweł Kajetan i Stanisław w r. 1782, — Ignacy, Henryk, Alexander (syn jego Ignacy w r. 1871) członek Stanów gal., Józef, Antoni i Piotr wnukowie Kajetana w r. 1822, a Kazimierz w r. 1809 uzyskali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa w wydziale Stanów gal., zaś Antoni i Stanisław synowie Ignacego legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Do tych, zdaje się, należą: Józef (ur. 1797 w Galicyi) znakomity nasz pisarz i dramaturg, profesor uniwersytetu kijowskiego, potem dyrektor gimnazyum w Charkowie, następnie w Warszawie, wizytator szkół w królestwie polsk. i dyrektor wydziału Oświecenia, — jego syn Hipolit (ur. 1827) doktor med. i chir., profesor w Petersburgu, — Appolo, współczesny poeta, —

Ignacy współczesny wierszopis — i Marya i Regina, dziedziczka wsi Bochenniki na Podolu, która wydała ważny atlas dla dziejów Polski p. t. *Atlas histor. genealog. chronol. i geogr. (Warsz. 1831).*

Korzeniowski h. *Waga*, w brześciańskiem województwie. *Niesiecki.* — *Wielądko* pisząc o Korzeniewskich h. *Waga*, wymienia tych, których tu *Niesiecki* pod Korzeniowskimi h. *Nałęcz* w końcu umieścił, jako się oni do bracławskiego powiatu przenieśli i dalej trzeci dom Korzeniowskich wywodzi. Według niego ci Korzeniewscy w czasie konstytucyi *Unionis* w. ks. litewskiego z koroną polską, herb *Wagę* na herb *Lis* czyli *Mzura* zamienili, z tych Hapon Korzeniewski był marszałkiem JKM. Zygmunta I, syn jego Jan u Anny króla Stefana Batorego żony był podskarbim, otrzymał od tegoż króla starostwo trabskie w wileńskiem i na dalsze królewszczyzny w grodzieńskiem przywilej, miał ten Jan za sobą Wielamowiczównę i z niej trzech synów: Piotra, którego następcy są w wileńskiem, wilkomierskiem, kowieńskiem, Kazimierz z wileńskiego, Władysław z wilkomierskiego na zjeździe pod Olkinikami 1700 podpisali się. Pod temiż Olkinikami Wincenty w akcyi zabity i Paweł na elekcyą Stanisława Augusta króla z kowieńskiego pisał się. Drugi syn Jana starosty trabskiego Stanisław, w nagrodę otrzymał od Zygmunta III przywilej na dobra Wydre w smoleńskiem i plac w zamku Smoleńsku, ten z Porzęcką miał potomków w wileńskiem rozrodzonych, z tych Józef rotmistrz lidzki 1764, a 1786 z lidzkiego na trybunał deputat. Trzeci syn Jana Krzysztof, wojski oszmiański, w nowogrodzkiem osiadłszy, z Halską Stręczenówną miał wiele synów bezpotomnie (tak pisze *Wielądko*, chociaż potem znalazł potomstwo) zeszłych, z tych Adam z Bogumiłą z Dostojewa Dostojewską sędzianką pińską, spłodził syna Jana Michała miecznika pińskiego, który przed początkiem 17 wieku na Wołyń przeniósł się. Ten miał za sobą Helenę Borejkównę, z tej syn Samuel łowczy bracławski i pisarz gr. winnicki, nieraz deputat i poseł, miał za sobą Izabelę Czarnecką, z której córka Maryanna Onufremu Olizarowi poślubiona, synów zaś miał trzech: 1) Jędrzeja infulata kodeńskiego, kanonika poznańskiego i kijowskiego. 2) Leona, który deputat na trybunał kor. i nieraz poseł z bracławskiego, umarł kasztelanem zakroczyńskim († 1783), zostawiwszy z Józefą Szaniawską podstolanką kor., z Ossolińskiej podskarbianki kor. zrodzoną, córek dwie: Anielę za Czarneckim chorążym w. ks. litewskiego, Brygitę z Małachowskim rozwiedzioną i syna Michała rotmistrza wojska narodowego, kawalera orderu św. Stanisława, deputata na trybunał wileński, posła na sejm z pow. pińskiego, z Bogatkówną chorążanką bracławską ożenionego. 3) Kajetana marszałka kapturowego 1764, regenta kancelaryi w. ks. litewsk., posła na sejm 1776, konsyliarza Rady 1780, Orła białego i ś. Stanisława kawalera, ożenionego z Różą hr. Krasicką chorążanką lit., ten spłodził córkę jednę Annę, która poszła za Alexandra Pocieja obożnego lit. To *Wielądko.*

Korzeński h. *Strzemię*, w pow. wiślickim. Wojciecha wspominają *Konstyt. 1638.* Stanisław dziedzic na Malikowicach i Piotr tegoż czasu żyli. Korzyńskiego męstwo sławi *Papr.*, że z konia zsiadłszy pieszo szedł do szturmu pod Pleszkowem 1581. *Nies.* — Jakóba *in Bilczów* Korzeńskiego i Jadwigi *de Morawica* syn Jan miał za sobą Zofię Gostyńską, wdowę po Kościeniu.

Korzybski h. *Abdank*, w woj. płockiem. Adam w r. 1731 tamże dobra Smardzewo-Włosty i Sniegocino dziedziczył. *(Herb. rodz. szl. 1853).* Wacław, Alexander i Andrzej synowie Stanisława, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Korzyc, w słonimskim i t. d. *Malach.*

Koss, Franciszek. Tak stoi wymieniony w *Spisie szl. król. polsk. z r. 1851.* Jestto zdaje się ten sam Franciszek Koss (ur. 1792 † 1841), który był pułkownikiem i dyrektorem korpusu kadetów w Kaliszu 1824.

Koss h. *wł.* Kossów familia z Włoch pochodząca, gdzie heroicznemi czynami i honorami wsławiona, z dawna wiernie tak ojczyźnie jako i Panom swoim służyła; jednego z tego domu dworzanina królów, Zygmunta I i Zygmunta Augusta, pamiątkę rytmem polskim opisał sławny poeta Jan Kochanowski. Rafał Koss sędzia z. świecki, u tegoż Augusta był pokojowym, córka jego była za Zygmuntem Dulskim. Maciej podkomorzy pomorski 1578. Jan chełmiński i łowicki kanonik, leży w Chełmży w katedrze, o czem jego nadgrobek świadczy. Samuel podkomorzy wendeński i pisarz polny wojskowy. Za króla Stefana Batorego trzej bracia rodzeni przy dworze jego kwitnęli, to jest Mikołaj sekretarz królewski, proboszcz i kanonik warmiński, kujawski i warszawski; Stanisław podkomorzy wendeński, lemselski i wendzelski starosta, pisarz polny podczas expedycyi inflantskiej, pamiętne są rycerskie jego dzieła i odwagi. Trzeci Floryan, ten się różnemi wsławił poselstwy, człowiek wielkiej experyencyi, umarł w Warszawie, tamże w kościele św. Jana pochowany. Maciej dworzanin Zygmunta III, mąż nieporównanej siły, w Inflanciech miał starostwa, od kozaka Zyroki w Krakowie zbity, o co zabójcę śmiercią karano. Mikołaj, nadgrobek jego w Oliwie, † 1599, żona jego Justyna Konarską h. *Osorya* dwóch mu synów powiła: Felixa opata pelplińskiego i generalnego zakonu Cystercyeńskiego przez Polskę komisarza, † w Oliwie 1618 i Jędrzeja w tymże roku w Oliwie zmarłego. Jerzy, którego Radziwiłłowska peregrynacya wspomina. Wawrzyniec sławny w expedycyi inflantskiej a potem i pruskiej rotmistrz. Maciej, którego

kamień grobowy u OO. Dominikanów w Chełmnie; brat jego Jan wojewoda chełmiński, podskarbi ziem pruskich, starosta gołubski i borzechowski, żona jego Eufrozyna z Gemli Knutówna, wdowa po Janie Loka. N. miał za sobą Barbarę Kęssowską. N. Jędrzeja Kozłowskiego w Jeleńcu małżonka. Adam biskup chełmiński, † 1661. Jan wojewoda chełmiński, starosta ostrołęcki, starogardzki, szyndwaldski, z Maryanną Wolfówną miał córkę jednę za Alexandrem Czapskim kasztelanem chełmińskim, drugą za Kczewskim wojewodą malborskim i synów dwóch: 1) Józefa wojewodę smoleńskiego, starostę szyndwaldskiego 1696, ten miał za sobą Anastazyą Myszkowską, córkę Stanisława margrabi, ale z niej pozostała tylko jedna córka i ta młodo zmarła. 2) Jana, najprzód wojewodę inflantskiego, potem nominata na biskupstwo chełmińskie, wszakże nim przyszło do possessyi tej katedry, umarł. Adam kasztelan chełmiński miał za sobą *1mo voto* Ostrowicką, *2do voto* Sołtykównę kasztelankę przemyską. N. Kossówna Lichtyana małżonka około r. 1600. Jerzy kanonik chełmiński. Kazimierz i Władysław 1648. Mikołaj miał za sobą Czapską. Jan chorąży chełmiński 1699. Franciszek 1679. Mikołaj z Bedlna na Babicy 1705. Któryś z tego domu pojął Barbarę Bobrownicką. Felix opat pelpliński. N. podkomorzy chełmiński, żona Teresa Mączyńska łowczanka sieradzka. *Nies.*

Kos *Szemirowski*, inni od tych, o których się tu mówiło, według *MS. o Fam. Pr.*, noszą w herbie na tarczy dwa harty do siebie wspięte, trąba nad niemi myśliwa, na kształt herbu Leskich *Nies.* — Jan i Krystyna z Bełchackich Kossowie dziedziczyli przy końcu XIII wieku wieś Babice w Galicyi; ich syn Mikołaj, tego zaś córki: Anna za Brzozowskim i Rozalia *1mo voto* za Zakrzewskim, *2do voto* za Łukaszem Wiktorem. *Encykl. Schneidera tom II str. 54.*

Kosacki. Wspomina ich *Okolski* i pisze, że Kosacki miał za sobą Maryannę Pikarską h. *Półkozic*, a *Paprocki* powiada, że Jana Kosackiego Maryanna Piwówna małżonką była. *Niesiecki.*

Kosak h. *Kos*, namienia ich *Konstyt. 1678 fol. 25. Niesiecki.* — Do tych zapewne należą: Karol Ludwik Ernest Kossak (ur. 1814), niemiecki znakomity pisarz humorystyczny i Fortunat Juliusz (ur. 1824) jeden z celniejszych naszych malarzy.

Kosakowski h. *Ślepowron*, po różnych województwach, a najprzód jedni z nich z łomżyńskiej ziemi do księstwa się litewskiego przenieśli. Z tych Franciszek Nikodem starosta łomżyński, sławny w Litwie pułkownik, 1605 lewem skrzydłem regimentował pod Kircholmem, żona jego Wołowiczówna, syn Jan Eustachi kasztelan mścisławski 1649, starosta gulbiński, zostawił z Dziewałtowskiej dwóch synów, ludzi rycerskich. Krzysztof także z Mazowsza tamże osiadł, dwóch jego synów było: Paweł dworzanin królewski i Tomasz kasztelan parnawski synów dwóch spłodził: Jakóba i Jędrzeja, z tych drugi długo służąc wojenno przeciwko Szwedom i Moskwie, dostał się w niewolę. Jan w witebskiem, Stanisław w wileńskiem, Jan, Paweł, Michał, Stefan w mińskiem 1648. Drudzy się w Mazowszu zostali, z tych Mikołaj pisarz z. łomżyński 1603. Paweł surrogat gr. wiski † 1587. Jan podstoli wiski, Władysław łowczy 1674. Jędrzej podczaszy wiski, rotmistrz królewski, o którym *Konstytucya 1631*; tenże czy inszy Jędrzej chorąży czerniechowski 1638. Wojciech wysłany przeciwko Szwedom 1628 pod Radzynem. Mikołaj starosta wiski w Mazowszu, poseł na sejm 1620 i 1623, ztamtąd deputat do kwarty rawskiej i 1633 deputat na trybunał radomski, tenże sam zdaje się Mikołaj był potem kasztelanem czerniechowskim 1638, syn jego Alexander podsędek bracławski, miał za sobą Zofię Czuryłównę, wdowę po ks. Czetwertyńskim. Tenże czy inszy Alexander, ktoremu żona Teofila Drużbicówna podkomorzanka bełzka, powiła syna Józefa i córki dwie: Antoninę i Maryannę. Jan starosta wiski, poseł na sejm 1638, ztamtąd deputat na trybunał radomski 1667. Kazimierz, Konstatyn, Remigian 1648 w wołyńskiem. Piotr cześnik wołyński 1674. Samuel miał za sobą Barbarę Kalińską podczaszankę sanocką, wdowę po Józefie Stamirowskim łowczym sanockim, ale z nią *sterilis.* Samuel komisarz do dystrybuty hiberny 1683. Teresa Romana Hulewicza stolnika włodzimierskiego małżonka. N. Stefana Cieleskiego. Mikołaj Stanisław kasztelan kijowski, z Czuryłówny urodzony, miał za sobą Alexandrę Potocką h. *Pilawa* podskarbiankę nadw. kor., córki jego: Rozalia i druga obrały klasztorne życie u ś. Katarzyny, Anna Eleonora u Wszystkich śś. we Lwowie, czwarta była *1mo voto* za Sobieskim cześnikiem kor., *2do voto* za Donhnffem podczaszym lit, syn zaś Piotr Dominik kasztelan podlaski, † 1730, któremu Zofia Potocka wojewodzianka kijowska powiła dwóch synów. Mikołaj chorąży lubelski, córka jego Remigiana Mikułowskiego chorążego wilkomiersk. małżonka. Maryanna Seweryna Potockiego łowczego owruckiego. N. miał za sobą Frycowską, wdowę po Poniatowskim. Mikołaj łowczy wiski, deputat na trybunał kor. 1686, żona Mężyńska Tyle tylko *Niesiecki.* Dokładniejszy rodowód tej prastarej magnacyi familii, zestawiony w części z „Monografii historyczno-genealogicznych Kossakowskiego“, w części z nowszych podręczników heraldycznych — rozpoczynamy od czterech braci Ślepowronczyków: Mścisława, Marcina, Mroczka i Świętosława, współdziedziców wsi Kossaki-Murawy w ziemi ciechanowskiej, którzy w r. 1436 nabywszy od Władysława książęcia mazowieckiego 20 włok gruntu tak zwanego Ponikły Stok w z. wiskiej, założyli na nich osadę, którą nazwali Kossaki i od której nazwisko Kossakowski początek swój

bierze. Z tych czterech braci wyżej wymienionych, Mroczko czyli Mroczysław zostawił synów czterech, z których Paweł miał synów dwóch: Mikołaja Jakóba (patrz niżej) i Wojciecha Stanisława, od którego idzie **linia łomżyńska** po dziś dzień w królestwie polskiem kwitnąca. Do tej linii należy Mikołaj, starosta ujski, dzielny wojownik pod Chocimem r. 1621 i w Prusiech przeciwko Szwedom r. 1626, kasztelan czerniechowski, który umarł w r. 1639, zostawiwszy z Elżbiety Kossakowskiej córek dwie: Ludwikę za Krzysztofem Kossakowskim i Zofią za Andrzejem Leszczyńskim pułkownikiem JKM. i tyluż synów: Władysława podczaszego wiskiego i Jana starostę wiskiego (o którym wyżej *Nies.*), wnuk tego Mikołaja także Mikołaj, dziedzic dóbr Garbów, Rachów itd., chorąży lubelski, marszałek konfederacyi tarnogrodzkiej województwa lubelsk. 1716-1717, zostawił trzech synów, po których potomstwo po dziś dzień kwitnące, legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. **Litewską linię** rozpoczyna Mikołaj Jakób, starszy syn Pawła, rotmistrz JKM., który miał za sobą Dorotę Niewiadowską, z której czterech zostało synów: 1) Marcin proboszcz w Radoszkowicach (w pow. mińskim), 2) Stefan cześnik łomżyński, bezzenny, 3) Paweł pisarz kancelaryi kor. za królów Zygmunta Augusta i Batorego, z Dorotą Domaszewską bezpotomny i 4) Stanisław stolnik łomżyński, rotmistrz królewski r. 1562, *) ten z Anną Modzelewską liczne zostawił potomstwo, z którego Marcin Andrzej, **) założyciel **gałęzi wołyńskiej**, dziedzic dóbr Wormiany, Czerniszki, Olgiany i Grudzieniszki na Litwie, podwojewodzy trocki, z Szczęsną Kociełówną miał szesnaścioro dzieci; z tych Sylwester prowadzi dalej **linią wołyńską**, (z Wołczkówną miał kilku synów, z których Piotr chorąży wołyński, rotmistrz JKM., z Gorajską miał córkę Katarzynę za ks. Mikołajem Czetwertyńskim kasztelanem mińskim i syna Alexandra stolnika czerniechowskiego, któremu Teofila *z Lipin* Drużbicówna podkomorzanka bełzka powiła troje dzieci; z tych córka Antonina za Kazimierzem Steckim kasztelanem kijowskim, syn zaś Józef ur. 1731, stolnik czerniechowski, od r. 1744 chorąży owrucki, umarł r. 1748 z ran odniesionych w najeździe na dobra jego Dziewałtowskie, zostawiwszy z Wiktoryi Kniehynińskiej córkę Magdalenę zaślubioną Ludwikowi Kuczyńskiemu podkomorzemu podlask.) Jan rozpoczyna nową gałęź **na Twierdzy i Bohorodczanach**, ten miał za sobą Lubiszewską, z której syn Kazimierz Mikołaj, dziedzic olbrzymiej fortuny, podsędek bracławski, którego z drugiej żony Zofii Czuryłówny, wdowy po Januszu ks. Czetwertyńskim, córki Mikołaja z Zofii Lanckorońskiej urodzonej, został syn Mikołaj *na Twierdzy i Bohorodczanach* i wielu innych włościach na Rusi Czerwonej, Podolu i Wołyniu, w r. 1696 kasztelan kijowski, ten z Alexandrą Potocką podskarbianką w. kor., prócz kilku córek (z których dwie do klasztoru wstąpiły a trzecia zaślubiła *Imo voto* Remigiana Sobieskiego, *2do voto* Józefa Dönhoffa), miał syna Dominika Piotra, rotmistrza pancernego, w r. 1717 kasztelana podlaskiego, który umarł r. 1730 w Lwowie, zostawiwszy z Zofii Potockiej hetmanówny w. kor., z Leszczyńskiej urodzonej, syna Stanisława kasztelana kamieńskiego, który z Katarzyną Potocką (ta otrzymała tytuł hrabiowski austryacki r. 1781, podług zaś Poczetu szl. gal. r. 1784) głośną swego czasu z rozumu i dowcipu, żył bezpotomny. Wawrzyniec, młodszy syn stolnika Stanisława i Modzeleskiej, dziedzic rozległej po ojcu i stryjach swoich fortuny, starosta łomżyński, prowadzi dalej **linią litewską**, ten miał za sobą Annę Czuryłłównę starościankę połaniecką, córkę Stanisława z Barbary Ossolińskiej urodzoną, z której następujące zostało potomstwo: 1) Stanisław podstarości wiski, 2) Jan — bezpotomni, 3) Mikołaj pisarz z. zambrowski, którego dalsze potomstwo legitymowało się w Heroldyi król. polsk. (patrz niżej) i 4) Franciszek Nikodem (ur. 1556) starosta łomżyński, dworzanin i pułkownik królewski, dzielny wojownik przeciwko Moskwie 1579-1581 i Szwedom, który się znacznie przyczynił do zwycięstwa pod Kircholmem, umarł r. 1611 (pochow. w Łomży), zostawiwszy z pierwszej żony Julianny Pacówny córkę Elżbietę za Mikołajem Kossakowskim (z linii łomżyńskiej), z drugiej zaś Felicyanny Wołłowiczówny (z którą wziął znaczny majątek na Litwie) syna Jana Eustachego († 1649) kasztelana mścisławskiego, po którym z Katarzyny Dziewałtowskiej, wdowy po Janie Sapierze, dwóch zostało synów: Kazimierz poległy w wojnie ze Szwedami i Stanisław dwarzanin króla Władysława IV, starosta gulbiński, który z Maryanną Kiełgałłó Zawiszanką marszałkówną w. lit., z Tyszkowiczówny urodzoną, z którą wziął posagiem dobra Marciniszki, Szuły itd., miał synów pięciu: 1) Jana (p. n.), 2) Andrzeja, którego dalsze potomstwo legitymowało się w Heroldyi król polsk. (p. n.), 3) Michała łowczego sandomierskiego, 4) Walentego, o którym brak bliższych wiadomości i 5) Macieja, którego potomstwo po dziś dzień kwitnie. Z tych *trzeci* z porządku Michał, łowczy sandomirski, zostawił potomstwo, z którego:

*) Tu, jak zdaje się, zachodzi mylka co do czasu: na elekcyą króla Jana Kazimierza pisali się z wojew. mińskiego między innymi Paweł, Stefan i Stanisław Kossakowscy, prawdopodobnie ci sami, o których tu mowa, ile że w dalszym ciągu rodowodu nie spotykamy tych imion razem.

**) P. Żychliński *(Złota ks. R. II str. 114)* naznacza datę urodzenia tego Marcina pod r. 1533, co się nam wydaje mylnem w obec powyższej naszej uwagi.

a) Mateusz sędzia gr. rawski, miał syna Józefa Stanisława, którego synowie: Adam biskup suffragan żmudzki, członek deputacyi lit. do cesarza Napoleona I w r. 1812 i Jan stolnik witebski — i *b)* Antoni podstoli nowogrodzki, metrykant w. kor., z Konstancyą Krosnowską miał synów: Jana Nep. (ur. 1755 † 1808 w Baden) biskupa wileńskiego, Józefa Ign. († 1829) radcę Stanu, wizytatora generalnego szkół w królestwie i Leonarda szambelana króla Stanisława Aug., którego syn Cypryan (czy też Józef, bo tak go wymienia *Spis szl. król. polsk.*) z Józefą Psarską, która *2do voto* wyszła za Bierzyńskiego, miał synów dwóch: Józefa (ten z Julianną Komorowską ma syna Bronisława) i Włodzimierza. *Pierwszy* zaś syn Stanisława i Zawiszanki, po ojcu starosta gulbiński, stolnik kowieński, miał za sobą Annę Skorulską, córkę Antoniego z Magdaleny Judyckiej urodzoną, z której jedyny został syn Dominik (ur. 1711 † 1743) stolnik żmudzki, założyciel miasta Janowa w pow. kowelskim, po którym z Maryanny Zabiełłówny czterech zostało synów: 1) Józef Kazimierz (ur. 1738 † 1794) z podczaszego kowieńskiego 1761 zostawszy księdzem w r. 1774 pisarz wielki duchowny lit., a 1781 biskup inflantski, żarliwy strennik konfederacyi targowickiej. 2) Szymon (ur. 1742 † 1794) wojewoda inflantski, hetman w. lit., zapalony targowiczanin, z Teresą Potocką wojewodzianką wołyńską, z Czarnieckiej urodzoną, rozwódką z Hilzenem, nie miał potomstwa. 3) Antoni (ur. 1735 † 1798) *na Marciniszkach* i wielu innych włościach, kasztelan inflantski, kawaler orderu Orła Białego, z Straszewiczówną starościanką starodubowską, miał trzy córki: Annę *1mo voto* za Szukszta, *2do voto* za Mateuszem Dowmontem-Siesickim, Maryą za Giełgudem i Eufrozynę za bar. Brannowem marszałkiem szlachty kowieńskim — i tyluż synów: *a)* Michała pisarza w. lit., podkomorzego kowieńskiego, którego z Straszewiczówny syn Szymon (ur. 1812) dziedzic dóbr Zejmy, zaślubił *1mo voto* Weronikę Bogdanowiczównę h. *Łada*, *2do voto* Waleryą Egintowiczównę. — *b)* Józefa († 1842) starostę zasielskiego, jenerał-adjutanta cesarza Napoleona I, kawalera maltańskiego i *c)* Szymona *na Marciniszkach*, podkomorzego kowieńskiego, prezesa sądu granicznego apelacyjnego kow., kawalera maltańskiego (potomstwo jego uzyskało przyznanie tytułu hrabiowskiego r. 1876 w cesarstwie ros.), ten umarł r. 1828, zostawiwszy z Józefy Górskiej córkę Eufrozynę za Szymonem Syruciem i synów trzech: Michała bezpotomnego, Franciszka dziedzica dóbr Łukoń i Janowa, którego z Katarzyny hr. O'Brien de Lascy urodzony syn Patrycy umarł r. 1867 w Wisbadenie — i Ludwika (ur. 1805 † 1838), który z Ludwik. Dyrmontówny zostawił czworo dzieci: Franciszka dziedzica dóbr Józefowa w kowieńskiem (ten z Eleonorą Kończanką marszałkówną wilkomierską, córką Medarda i Pauliny Białozorówny, ma troje dzieci: Zygmunta, Paulinę i Helenę), — Józefę, Ludwikę za Niełowieckim i Jarosława dziedzica dóbr Martiniszek i Janowa. 4) Michał (najstarszy syn Dominika, brat Szymona hetmana i Jana biskupa) ur. 1733 † 1781, dziedzic dóbr Szyły, Wojtkuszek, nabytych w r. 1760 od Skorulskich, i wielu innych, starosta rakoniecki, ławaryszski i ważgieliszski w r. 1787, wojewoda witebski, dyplomem cesarzowej Maryi Teresy z dnia 18 września 1781 do godności hrabiów wyniesiony, zaślubił Barbarę Zyberg wojewodziankę inflantską, wdowę po Michale Tyzenhauzie, z której został syn Józef Dominik (ur. 1771 † 1840) dziedzic dóbr Wojtkuszki, Szyły, Antokol i wielu innych, wielki łowczy litewski, fundator komandaryi maltańskiej dziedzicznej dla swego domu, szef własnym kosztem wystawionego pułku jazdy, w r. 1813 pułkownik 3go pułku piechoty, kawaler orderu Orła Białego, legii honorowej i krzyża neapolitańskiego, — ten z Ludwiką Potocką wojewodzianką ruską, córką Szczęsnego z Anieli Mniszchówny urodzoną, miał córek pięć: Józefę *1mo voto* za Leonem Potockim, synem jenerała Stanisława, *2do voto* za Józefem Wojciechowskim, Pelagią za Alexandrem Bower de Saint Clair, Adelę za Eugeniuszem Poniatowskim, Zofią i Wandę zmarłe młodo pannami — i syna Stanisława Szczęsnego (ur. 1795 † 1872) tajnego radcę, senatora, mistrza ceremonii dworu polskiego, prezesa Heroldyi królestwa polskiego, który otrzymał w r. 1843 tytuł cesarstwa rosyjskiego, a w r. 1858 utworzył z swych dóbr Lachowickich ordynacyą, ten zaślubił w r. 1829 Alexandrę de Leval de Loubrerie, dziedziczkę obszernej posiadłości w Rosyi i zakładów górniczych na Uralu, z której zostało następujące potomstwo: Katarzyna za Stanisławem Łempickim dziedzicem dóbr Planta, Alexandra za Zygmuntem hr. Broel-Platerem i Stanisław Kazimierz dziedzic dóbr Wojtkuszek, Brzostowicy, Lachowic i wielu innych, prezes towarzystwa sztuk pięknych w Warszawie, komandor maltański, szambelan dworu rosyjskiego, który z Alexandrą Chodkiewiczówną, córką Mieczysława i Ludwiki hr. Olizarówny, ma syna Józefa Stanisława i córek trzy: Maryą Jadwigę, Alexandrę Katarzynę i Zofią Pelagią. — Do tegoż domu jeszcze należą (lubo nie znamy bliższego połączenia): Jan i Łukasz synowie Ignacego, Ludwik syn Pawła, Jan syn Ignacego, Kazimierz syn Józefa, Stanisław syn Jakóba, Łukasz syn Mateusza, Maryan syn Apolinarego, Szymon i Paweł synowie Tomasza, Paweł, Franciszek i Wojciech synowie Jana, Antoni i Mateusz synowie Stanisława, Jan i Wincenty synowie Walentego, Franciszek syn Jana, Alexander syn Szymona, Karol syn Grzegorza, Stanisław i Mateusz synowie Michała — którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. r. 1840 i 1851-54, a także Jacek i Andrzej, którzy uzyskali w r. 1782 przyznanie dawnego szlachectwa, pierwszy w sądzie z. halickim, drugi w sądzie

*

w sądzie gr. sandeckim. Z tych (którzy się wylegitymowali ze szlachectwa w Heroldyi król. polsk.) Marya Kamińskiemu, Kazimira Umiastowskiemu — zaślubione, brat zaś ich jeden Michał zaślubił Jagminównę, drugi Kazimierz miał za sobą Julię *Bańczyc* Bańkowską, z której zostało następujące potomstwo: Justyn, Michalina, Wanda i Medard urzędnik Heroldyi król. polsk., ten z Michaliną Wojdówną (córką Karola prezydenta miasta Warszawy, dziedzica dóbr Muranowa) ma synów dwóch: Kazimierza i Stanisława i córkę Maryą.

Kosarzewski h. *Łuk napięty*, strzałą do góry, podkowa na nim jakby go opasywała, krzyż na środku na barku podkowy w czerwonem polu, na hełmie trzy pióra strusie. *Kojał.*, w woj połockiem i witebskiem. Hrehory, brat jego Jan skarbnik połocki, rotmistrz królewski, miał synów: Dominika, Samuela podczaszego witebsk., Bazylego strukczaszego połockiego i Krzysztofa. *Nies.*

Kosawicz h. *Kozioł 2do.* Tak wymienia *Małach.*

Koschembahr h. *Doliwa.* Cicho o nich u naszych heraldyków. Atoli *Sinapius w t. I str. 529* swojego dzieła *Schles. Cur.* pisze, iż Koschembahrowie jednej są dzielnicy z Doliwami i że gdy jeden z tych przeniósł się do Szląska, Koschembahr pisać się począł. Temi czasy jeden Koschembahr jenerał pruski miał za sobą Bronikowską i z niej zostawił synów, którzy na pograniczu powiatu wschowskiego, ziemskie dziedziczą majątki.

Kościa. Stanisław Kościewicz rotmistrz litewski, który po porażce pod Chojnicami 1454 króla Kazimierza długo przeciwko za nim ścigającym Krzyżakom bronił i ich siłę na sobie utrzymywał, aż się też sam w niewolę dostał. Wacław Kościewicz marszałek u Zygmunta I altaryą ś. Anny w Kobryniu fundował. Anna podobno tego Wacława córka, była za Radziwiłłem Janem starostą żmudzkim około r. 1540. Hrehory podsędek witebski 1596, Teofil 1674. *Nies.* — W r. 1788 Adam Kościa biskup dyokleński. *Kras.*

Kościałkowski h. *Syrokomla.* Mikołaj koniuszy wilkomierski, Jan pisarz z. wilkomierski, Jerzy strażnik wilkomierski 1674 rotmistrz królewski. *Nies.* — W r. 1778 Mikołaj marszałek powiatu wilkomierskiego. Ignacy chorąży wilkomierski. W r. 1788 Antoni sędzia z. wilkomierski. Kazimierz stolnik. *Krasicki.*

Kościecki h. *Kościesza.* Kazimierz, Józef i Ignacy uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. halickim 1783.

Kościelecki h. *Ogończyk. Paprocki*, któremu poświadcza *Okolski*, tak pisze: Piotr prawi z Radzikowa, który był najpierwej dostał tego herbu, miał dwóch synów: Piotra Ogona i Jędrzeja Powałę. Ogonowe potomstwo w Wielkopolsce zostało, Powały w małej Polsce. Z tych Piotr Ogon kupił Kościelec na Kujawach, zkąd się potem jego potomstwo pisało. Atoli że i Ogonów nazwisko długo potem w tym domu dziedziczyło, z tego poznać, co pisze *Długosz*, *Bielski fol. 223*, *Paprocki z Miechowity*, że w r. 1329 Paweł z Spicimirza Ogon wojewoda łęczycki i starosta dobrzyński, tegoż zamku dobrzyńskiego, Janowi czeskiemu królowi mężnie bronił. I *Nakiel. w Miechow. fol 250* z dawnych swego klasztora przywilejów, kładzie Piotra Ogona w r. 1325. Doczytał się potem *Paprocki* gdzieś na listach klasztornych Janusza z Kościelca wojewody brzeskiego kujawskiego 1247, pod r. zaś 1258 Mikołaja wojewody kaliskiego. *Okolski* zaś *z Długosza* i *Cromera lib. 9* tego samego Mikołaja być rozumie, którego Kazimierz książe sieradzki pojmał. Niewiemże (mówi *Nies.*) czyby nie lepiej kto mówił, że ten Mikołaj nie kaliskim ale poznańskim był wojewodą, wprawdzieć *Długosz* powiada, że i z Mikołajem tymże fortelem ułowił Kazimierz książe i Hertobalda wojewodę poznańskiego, ale *Kromer* na błąd to drukarskiej prasy zwala, gdzie miasto tego, co miano było napisać Hertobalda gnieźnieńskim, podłożono poznańskim. Ale dajmy, żeby się według powieści *Długosza* utrzymał Hertobald przy poznańskiem, Mikołaj jednak nie mógł jeszcze w tym roku być kaliskim wojewodą, bo to pewna, że natenczas gnieźnieńscy tylko wojewodowie byli, nie kaliscy, chyba tedy był gnieźnieńskim. Dalej Janusza z Kościelca wojewodą inowrocławskim tytułuje w r. 1259 *Paprocki*, ale ten autor w tejże księdze *o herb. fol. 608* pisze, że wojewodów inowrocławskich jeszcze nie było w r. 1374 i zda się być to prawdziwsza, musiał się *Papr.* co do roku pomylić. Ale i temu trudno wierzyć, pisze tenże, że Jan z Kościelca był starostą chełmskim 1259 czy chełmińskim, bo chełmska ziemia wtenczas w książąt ruskich ręku była, a chełmińska świeżo przedtem w krzyżackich chodziła. Pawła potem biskupa chełmskiego rachuje przy Kościeleckich 1466 r., ale ten lubo był tegoż herbu, przecież do Powałów linii drugiej należał i pisał się z Grabowy, nie z Kościelca. Wojciech z Kościelca wojewoda brzeski kujawski, synem go zowie Mikołaja wojewody kaliskiego, wspomina wzwyż genealogia, ale przeciąg lat długi wierzyć temu nie dozwala. Ten pod Kazimierzem książęciem kujawskim wiele heroicznej swej odwagi przykładów potomności zostawił za Władysława Łokietka, osobliwie pod Radziejowem, gdzie w r. 1331 dwadzieścia tysięcy Krzyżaków trupem na placu położył, pakościkiego zamku nietylko mężnie przeciwko tymże bronił, ale też wypadając z fortecy, dobrze się ich nabił i chcąc im oddać zeszłorocznie najazdy w Wielkopolskę, w chełmińską ziemię wtargnął z swym ludem, gdzie ogniem i mieczem wszystko pustoszył. Floryana Laskarysz biskupa płockiego, który umarł

w r. 1334 do Kościeleckich referuje *Łubieński in Vitis Episc. Ploc.*, przecież *z Długoszem* twierdzi, że był z herbu i familii *Caryllorum seu Acervorum*, to jest herbu *Leszczyc.* Janusz wojewoda inowrocławski, już w r. 1413 na tem krześle siedział, w r. 1420 z Zbigniewem Oleśnickim wysłany do Krzyżaków komisarzem, potem był deputowany na namówienie i postanowienie przymierza między Koroną i Krzyżakami na soleckim zjeździe. Wojciech z Kościelca kasztelan brzeski kujawski 1413. W tym się właśnie czasie Działyńscy od Kościeleckich rozdzielili; kiedy jeden z Kościeleckich wziąwszy działem Działyń, od niego pisał się Działyńskim, ztąd wielka trudność zgadnąć, który z nich Kościelecki a który Działyński, ponieważ Działyńscy choć już rozdzieleni, przecież na pamiątkę, że z Kościeleckich początki swe wzięli, z Kościelca się pisywali Mikołaj wojewoda inowrocławski, bodaj nie syn Junosza wojewody inowrocławskiego, o którym wyżej, atoli dwóch razem temi czasy Mikołajów kwitnęło, z których snać jeden z chorążego bydgoskiego wstąpił na krzesło województwa brzesk. kujawsk., drugi chorążym inowrocławskim będąc, został potem wojewodą inowrocławskim; syn jego Jan podkomorzy. Mikołaj drugi wojewoda brzeski kujawski w r. 1456, w *Długoszu lib. 13* wiele o te czasy pomięszanych rzeczy znajdziesz, bo najprzód Janusza Kościeleckiego wojewodą inowrocławskim pisze w r. 1454, w tymże roku Mikołaja Szarleja wojewodą inowrocławskim, trochę niżej tegoż samego wojewodą brzeskim kujawskim i znowu jeszcze niżej tego samego wojewodą inowrocławskim w tymże roku, to jest 1454, a w r. 1456 fol. 198 znowu tegoż wojewodą brzeskim kujawskim; znowu fol. 206 w r. 1457 tegoż Ścibora Szarleja wojewodą inowrocławskim, a Jana z Kretkowa wojewodą brzeskim kujawskim; ja z przywilejów różnych dowodzę (mówi *Nies.*) że Jan Kretkowski przez te wszystkie lata siedział na krześle województwa brzesk. kujawskiego, a Szarlej na inowrocławsk., ale gdy snać Szarlej umarł 1457, Mikołaj Kościelecki wziął województwo inowrocławskie po nim, a drugi Mikołaj z Kościelca po Kretkowskim brzeskie kujawskie, albo też tenże sam Mikołaj, coś niedługo na inowrocławskiem zabawiwszy, przesiadł się na brzeskie kujawskie, bo *Długosz* w r. 1459 i 1460 już Jana Kościeleckiego wojewodą inowrocławskim tytułuje, ale w następującym roku Mikołaja mu imię daje, w r. zaś 1462 Jana z Kościelca województwem brzeskiem uczcił, w r. 1463 Mikołajem zowie wojewodę brzeskiego kujawskiego, z tego poznać, jak i urzędy i imiona pomięszał ten autor i inni co za nim idąc pisali; atoli te błędy mogą się snadno pomiarkować z tegoż *Długosza*, bo *fol. 333 lib. 13* w r. 1464 wyraźnie pisze, że dwóch natenczas razem Kościeleckich w senacie siedziało, jeden Mikołaj wojewoda brzeski kujawski, drugi Jan wojewoda inowrocławski, a oraz i starosta malborski, czterdziestą tylko ludzi swoich Człuchowskiego zamku dostał 1466. Znowu *Długosz lib. 13* w r. 1476 wspomina Mikołaja wojewodę inowrocławskiego, może miasto Jana podłożył Mikołaja. Jan wojewoda inowrocławski w r. 1497. Mikołaj biskup chełmski z proboszcza kujawskiego na tę katedrę wyniesiony, w r. 1512 był na koronacyi królowy Barbary w Krakowie, umarł 1518. Mikołaj wojewoda brzeski kujawski, z tym tytułem podpisał elekcyą Alexandra króla. Był i drugi Mikołaj o te czasy kasztelanem inowrocławskim 1516. Jędrzej kasztelan wojnicki, podskarbi w. kor., spiski, oświecimski, zatorski, sądecki, bydgoski starosta, pojął on był w małżeństwo Katarzynę Telniczównę Ślężankę, z którą niegdy Zygmunt I miał swoje nie według prawa naszego zachowanie, z niej tylko córkę jednę Bietę albo Beatę, która się dostała w małżeństwo Ilji książęciu ostrogskiemu. *) Mikołaj wojewoda brzeski kujawski, drugi brat Jędrzeja podskarbiego, umarł wojewodą brzeskim kujawskim 1524, miał za sobą Rochotnicką h. *Dębno*, która mu trzy córki powiła, jedna z nich była za Walewskim Mikołajem, druga za Jakóbem Walewskim, trzecia za Sempelborskim. Stanisław wojewoda poznański, trzeci brat Jędrzeja podskarbiego (*Paprocki* mylnie imię daje mu Jana) umarł około r. 1530, zostawiwszy tylko jednę córkę Srzeńską wojewodzinę plocką i syna Jana wojewodę łęczyckiego, tucholskiego, człuchowskiego, bydgoskiego starostę 15?0, umarł 1545, miał według *Papr.* najprzód Pempowską h. *Gozdawa*, z którą trzech synów spłodził: Stanisława, Jędrzeja i Janusza, *2do voto* Kczyńską, z której dwie córki były: Anna Kamieniecka i Elżbieta Potocka, a potem Zorawińska kasztelanowa halicka i synowie dwaj: Stanisław i Łukasz. Krom tych wyliczonych senatorów z tego domu, *Orzechowski Orat. in fun. Sig. I* sławi Jana wojewodę inowrocławskiego, ale zdaje się, że miasto Stanisławem, Janem go ochrzcił. Drugi Jan był wojewodą brzeskim kujawskim 1550, ale inny, bo inowrocławski był oraz starostą brzeskim, kowalskim i dobrzyńskim, ten zaś drugi starostą nakielskim i bydgoskim; i *Nakiel. w Miechow.* z listu Zygmunta Augusta odwdu wypisał razem w jednym roku, to jest 1550. Jan także wojewoda sieradzki 1524. W r. 1530

*) *Stecki* w dziele p. t. „Wołyń“ pisze, że ta Beata była córką Zygmunta I z Telniczówny, nosiła tylko nazwisko przybranego ojca Kościeleckiego, z którym później matka jej ślubne zawarła związki, brat Janusz był biskupem wileńskim. *Gwagnin* zaś w *opisaniu ziemi ruskiej* mówi, iż Olbracht Łaski, drugi mąż jej, zaprowadził ją na *Kiesmark* i tam w więzieniu umorzył.

Mikołaj wojewoda kaliski, o którym namieniają i insi autorowie, gdy powiadają, że Kościelecka wojewodzianka kaliska była za Sewerynem Bonerem kasztelanem sądeckim. *Papr. Okol. Mart. Franc. Tret. in Episc. Varm.* powiada, że Jana Kościeleckiego król 1520 wysłał z ludem docierać oblężenia miasta Branzbergi. *Vapovius* zaś w tymże roku powiada, że krzyżackim wojskom bronił przejścia przez Wisłę Jan podkomorzy krakowski 1523; drugi Jan tamże podkomorzy 1533; jakoż że i druga linia Kościeleckich po te czasy kwitnęła, ztąd widać, że Stanisław wojewoda sieradzki wziął w małżeńską ligę Kościelecką, która po jego śmierci poszła za Piotra Czarnkowskiego kasztelana poznańskiego miała to być wojewodzianka brzeska kujawska. Jędrzej wojewoda poznański, starosta pyzdrski i bydgoski, syn pierwszy wojewody łęczyckiego, żona jego była Łaska h. *Korab* wojewodzianka sieradzka, wdowa po Odrowążu staroście opoczyńskim, Anna jej imię, ale *ster.* Stanisław wojewoda sieradzki, drugi syn Jana wojewody łęczyckiego, Elżbietę księżniczkę ostrogską, z Kościeleckiej Biety spłodzoną, od Zborowskich odebrawszy, matce oddał, *Varszav Vitae Parallellae.* Jan wojewoda sieradzki, generał wielkopolski, bydgoski, nakielski, drahimski starosta, syn trzeci Jana wojewody łęczyckiego, mąż powagi wielkiej, miłością ku ojczyźnie znakomity, już go był król August wielkopolskich województw hetmanem deklarował 1563 przeciwko Erykowi brunświckiemu książęciu, ale tymczasem Eryk spędzony pod Czczewem, wrócił się z wojskiem do domu; miał za sobą *Imo voto* Danaborską*) kasztelankę nakielską na imię Gierussę, z którą wziął dobra Danaborz, Krainkę. Nieżuchów i insze, *2do voto* Katarzynę hr. z Górki. Jędrzeja kasztelana poznańskiego córkę, uczyniwszy jej reformacyą na dobrach Pleszowie 25 tysięcy, zostało po nim córek cztery: Katarzyna Opalińska marszałkowa w. kor., Regina Rokosowska podskarbina w. kor, Elżbieta i Zofia, tyluż synów: 1) Stanisław starosta nakielski, 2) Jan kasztelan międzyrzecki, starosta bydgoski, na potrzebę pode Gdańsk znaczną rotę przyprowadził, miał za sobą Spławską h *Leliwa* kasztelankę krzywińską, (z której córka Gertruda i synowie: Janusz i Wojciech, od których Maciej Smogulecki starostwo bydgoskie, które w tym domu tak dawno chodziło, wykupił 1600). 3) Krzysztof kasztelan inowrocławski podpisał traazakcyą będzińską 1589, miał za sobą Potulicką, wszakże o jego potomstwie niewiadomo. 4) Jędrzej opat bledzewski. Łukasz biskup poznański, syn czwarty Jana wojewody łęczyckiego, † 1597 pochowany w katedrze poznańskiej. Stanisław kasztelan bydgoski, piąty syn Jana wojewody łęczyckiego, synowie jego Jan i Jędrzej dziekan poznański. Jadwiga z Kościelca kasztelanowa sądecka 1600. Anna najprzód Iwińska, a potem Grudzińska Stefana żona r. 1652 umarła, a bodaj nie ostatnia z tego domu. *Niesiecki.*

Kościelnicki. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kościelski h. *Kościesza. Kurop.* i *Małach.*

Kościelski h. *Ogończyk*, w kujawskiem województwie. Krystyn z Kościoła stolnik brzeski kujawski podpisał pokój brzeski u *Łaskiego w Stat. 1436.* Paweł podsędek ziemski brzeski kujawski 1595 toruńskie zborzyszcze podpisał. N. pisarz z. brzeski kujawski 1700. Stanisław najprzód konarski potem bydg. kasztelan, miał za sobą Ludowikę Lipską kasztelankę rogozińską, z której potomstwo: Ignacy, Alexandra, Anna, Antonina, Marcyanna. Tyle tylko *Niesiecki*; atoli dom to starożytny, od Kościeleckich swój początek bierze. Skromną mamy wiązankę materyałów do rodowodu tej zasłużonej krajowi familii, a i tę odkładając (celem uzupełnienia) do *Dodatku*, ograniczamy się tu na wzmiance, że do tego domu należy Ignacy kasztelan bydg. 1788, zmarły 1791, syn zapewne Stanisława i Lipskiej i Ludwik Kościelski, kapitan w. p., po którym z Zofii Emilii Potockiej została córka Helena za Bronisławem Potworowskim *na Kossowie* i syn Władysław (Sefer Basza) jenerał dywizyi wojsk ottomańskich, obecny właściciel zamku Bartholdstein pod Feldbachem (w Styryi), gdzie oprócz wielu pamiątek polskich i różnych osobliwości wschodu, posiada znaczną stajnią rasowych koni. — Z tej linii Kościelskich pochodzi dziś żyjący Józef, dziedzic dóbr Szarleje (w inowrocł.), poeta i pisarz dramatyczny, prawnuk jak zdaje się Stanisława (o którym wyżej *Nies.*) kasztelana bydgoskiego i Ludwiki Lipskiej h. *Grabie.* — Są Kościelscy tego domu i na górnym Szląsku, z tych Oskar dziedzic dóbr Panosza, w r. 1866 asesor regencyjny, zaślubił w r. 1856 Joannę hr. Pückler, córkę pruskiego ministra. (*Gr. Tasch. 1867*).

Koścień h. *Jastrzębiec. Długosz* w r. 1399 wspomina Pawła Kościenia z Sędziszowa Jastrzębczyka, że wyszedł z nieszczęśliwej okazyi z Tatarami i Edygą. Mikołaj i Procz, to jest Prokop, bracia rodzeni; z tych Procza synowie Zygmunt i Bodgan w r. 1485. Mikołaj miał za sobą Dorotę z Laszek, z tej syn Jan dziedzic na Laszkach 1505. Adama żona Ewa Chłopicka w tymże roku. N. pojął Boryszewską, siostrę arcybiskupa gnieźnieńskiego, z tej córka za Mikołajem Rejem sła-

*) *Krasicki* pisze, że ta Danaborska przeżyła swego męża, czego świadkiem jej list pisany z Krajanki r. 1569 do Hozyusza w *MS.* helsbergskich będący, w którym czyni wzmiankę o śmierci swego męża, a więc prędzej drugą była jego żoną.

wnym w Polsce wierszopisem. Piotr Polak Koścień z Sędziszowa, bo się ztąd z dawna piszą, dworzanin Augusta I króla, † 1574. Wojciech i Ludwik ludzie rycerscy około r. 1600, zostało od nich potomstwo. Piotr 1705 podpisał konfederacyą krakowską. To *Niesiecki.* Podług *akt grodzk. i ziemsk. krak.* Jan Koścień dziedzic dóbr Wywla i Sprowa 1550 miał córek cztery: Zuzannę, Dorotę, Zofią i Krystynę *Imo voto* za Piotrem Kraszowskim, *2do voto* za Wojciechem Koścień — i synów dwóch: Jana, któremu się w podziale dostała Sprowa 1590 i Adama, który wziął Wywla; ten ostatni miał za żonę Urszulę Krzesimowską, córkę Jana, z której dwóch zostało synów: 1) Andrzej *na Wywłach*, który umarł r. 1624, zostawiwszy z Anny Giebułtowskiej, córki Jana, następujące potomstwo: Eufrozynę za Piotrem Staszowskim, Stefana † 1641, Katarzynę, Leonorę za Felicyanem Gutteterem-Dobrodziejskim, Andrzeja *na Sprowie* 1641 i Alexandra *na Wywłach* († 1653) ożenionego z Izabellą Łasińską *de Grochow*, córką Dominika — i 2) Marcin *na Sędziszewie*, ten umarł r. 1618 zostawiwszy z Anny *de Brzeście* Brzeskiej jednę córkę Krystynę *Imo voto* za Krzysztofem Dembińskim, *2do voto* za Prokopem Alexandr. Dembińskim i synów czterech: 1) Hieronima († 1670) dwużennego, *Imo voto* z Elżbietą Młodzyńską, *2do voto* z Jadwigą Szeliżanką dziedziczką Maciezna i Bereszkowa (ich dzieci: Gabryel, Stanisław i Eufrozyna), 2) Jędrzeja, 3) Władysława ożenionego z Barbarą Olchowską i 4) Samuela, który umarł w r. 1629 zostawiwszy z Zofii *de Chotcza* synów dwóch: 1) Piotra Franciszka († 1719) stolnika latyczowskiego, który z Joanną Bystrzonowską miał córek dwie: Zuzannę *Imo voto* za Kazimierzem Janowskim, *2do voto* za Leopoldem Niemyskim i Magdalenę za Adamem *de Zaborowo Jaxa* Bąkowskim, synem Piotra i Maryanny Trepczanki — i 2) Józefa († 1727) stolnika rozańskiego, ten *Imo voto* z Franciszką Młodziejowską bezpotomny, *2do voto* z Teresą *de Kotarczyn* (wyszła *in 2do voto* za Stanisława Blendowskiego, *3tio voto* za Piotra Pągowskiego) miał córkę Annę *Imo voto* za Maciejem Lisickim chorążym kor., *2do voto* za Kazimierzem Mosiewiczem łowczym kowieńsk. Brat Jana wyżej na początku wymienionego z imienia nam niewiadomy, współdziedzic dóbr Sprowa i Wywla, miał za sobą Barbarę *de Królowice* r. 1599, z której oprócz córki Zofii za Teodorem Wężykiem *de Chrzastowice* — dwóch zostało synów: Wojciech *na Soczeminie* († 1617), ten z Anną *de Zborzenna* (ta zaślubiła *2do voto* Alexandra Seweryna Dembińskiego r. 1618, *3tio voto* w r. 1620 Andrzeja Sapiehę wojewodę połockiego) miał syna Jana, który w r. 1617 odstąpił dobra swoje Seczemin, Krzepiec, Ziołesza i Psary Alexandrowi Sew. Dembińskiemu — i Stanisław *z Sędziszowa na Wywłach i Sprowie* 1610, ten umarł r. 1617, zostawiwszy z drugiej żony (pierwsza była Potentianna „Chońska" (Hańska), córka Andrzeja pisarza z. chełmskiego) Zofii Gostyńskiej, córki Pawła, (*2do voto* wyszła za Jana Korzeńskiego) następujące potomstwo: Jadwigę za Adamem Szypowskim r. 1629, Annę za Janem Kościeniem (synem Łukasza r. 1613), Wojciecha, Marcina, Zofią († 1626) za Gabryelem Łodzińskim i Adama († 1644), który się zaczął pisać Kliszowski, ten z Zuzanną Suskrajewską miał córek dwie: Barbarę 1641 i Izabellę za Wojciechem Ochockim r. 1651, oraz syna Stanisława (ten już się stale Kliszowskim pisze), którego syn Michał Remigian z Zuzanny *de Tymice* urodzony, zaślubił Zofią *de Kosiczyn* 1680. — Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, ukazują się w tychże aktach krakowskich: Andrzej Koścień, który miał za sobą Katarzynę Szydłowską, wdowę po Zbigniewie Adamie Grotowskim zmarłym w r 1644, — Andrzej, mający w r. 1632 za żonę Barbarę Górską, córkę Stanisława, — Jan *de Sieńsko* r. 1531-1545, którego córka Zofia zaślubiła Mikołaja Reya *de Nagłowic et Szumsko* i Samuel, który w r. 1663 miał za żonę Annę *de Borowice* (Branowice).

Kościeski h. *Kościesza*, w kujawskiem woj. Marcin kanonik kujawski, deputowany 1631. Stefan w temże wojew. podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Kościesza herb: Podaliśmy w rysunku ten herb w części pierwszej na str. 57, tu dodajemy różne jego odmiany. I tak Chodkiewiczowie obok zwyczajnego herbu *Kościesza* kładą po lewej stronie Gryfa. Drudzy nie jeden krzyż na rozdartej strzale, ale dwa, jeden pod drugim kładą, a na hełmie pawi ogon, juk go noszą Skorluscy, Blusowie i Alexandrowiczowie Inni z dwoma wprawdzie krzyżami, jak się dopiero mówiło, strzałę kładą, ale rozdartą na trzy części, tak że dwie po bokach rozdarcia, jedno w środku, na hełmie zaś trzy pióra strusie i tym się pieczętują Pukształowie. Inni zwyczajną Kościeszę na tarczy noszą, ale pod krzyżem na rozdarciu strzały z jednej strony jednę, z drugiej drugą gwiazdę przydają, w hełmie trzy pióra strusie, jestto herb Wołkowiczów Kolenków. Inni pół krzyża tylko na strzale od lewego boku tarczy kładą, na prawym drugiej połowy niema, to herb Dolskich. Inni tylko samą strzałę na tarczy malują, krzyża żadnego na niej niema, tak się pieczętują Szymkowiczowie, Murawiccy i Wijukowie. U Waszkiewiczów jestci strzała z krzyżem rozdarta, ale żeleźca u wierzchu niema. U Dorohostajskich zaś na wierzch strzały żeleźce rozciągnione w kształcie litery T. Inni krzyża na rozdartej strzale nie kładą, ale tylko z jednego boku strzały jedna gwiazda, z drugiego druga, tak się pieczętują Dalińscy. Inni tylko hełm odmieniają, jak Pudłowscy, to jest dwie palmy utkwione na hełmie noszą, krzyż pełny na tej i drugiej stronie, w każdym kącie jego cztery krzyżyki.

Kościesza h. *wł. Bielski* świadczy, że pierwszy przodek tego herbu był Bolesław Strzegonia rycerz, a zaś Kościeszą nazwany od szlachty kościeszów, którzy w r. 1143 Magnusa biskupa wrocławskiego przy mszy zabili, ale zdaje się bardziej, że ten herb od drugiego herbu Lis swoje początki wziął, za czem przemawia wielkie podobieństwo obudwu tych herbów. Jędrzej Kościesza *artium bacalaureus. Paprocki.* Sulisława Kościeszę czytał na liście *Papr.* w r. 1190, którym Kazimierz książe krakowski temu Sulisławowi wieś Szerzyn darował i jego potomstwu, co potem aprobował król Władysław w r. 1440. Na przywilejach także klasztoru trzemeszyńskiego i wąchockiego podpisali się Kościeszowie, osobliwie w r. 1260. Timko Kościesza. Dobiesław Strzegomia, tak nazwany od bystrych oczu, założył wieś Strzegomią w sandomierskiem Na liście Ziemowita książęcia mazowieckiego danym 1440, te domy Kościeszów wyliczają: Jakóba z Mniszewa, Piotra z Kołozęb, Przypka z Kulakowa, Boguchwała z Zerzyn, Wszebora z Miroszewa, Trojana z Kobyle, Sobiesława z Męczyn, Zdzisława z Zakrzewa. Janisław Wroński biskup płocki, † 1367. *Nies.*

Kościewicz. N podsędek witebski w r. 1596. *Małach.*

Kościński. Alexander i Dominik subdelegat gr. lwowski, uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie grodzkim lwowskim 1782.

Kościszewski h. *Kościesza. Niesiecki* wymienia (bez wyrażenia jednak herbu) Adryana cześnika bracławskiego, który podpisał elekcyą króla Jana III w z. czerskiej. Franciszek, Ludwik i Józef w r. 1812, Franciszek syn Ludwika w r. 1841 i Tytus syn Franciszka w r. 1852 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal

Kościuszko h. *Roch 3tio.* Kazimierz III król polski jednemu z nich za wierne ku sobie na dworze jego usługi, wiecznem prawem puścił dobra Siechnowice z drugiemi dwiema wioskami w woj-w. brzeskiem litewskiem; Alexander król do ojcowskiej łaski przydał drugie dwie: Leniewice i Stupiczów. Siechno Fedorowicz Kościuszko sędzia i horodniczy kamieniecki w Litwie, komisarz król. na rozgraniczenie Kniehinina od Warkowic 1543. Bazyli kościół jezuicki brzeski litewski srebrnemi dwoma lichtarzami przyozdobił r. 1650. Alekander, Krzysztof, Paweł, Fiedor w pińskiem 1648. N. pisarz z. brzeski, człowiek godny. Maryanna Kościuszkówna, żona Macieja Chotkowskiego Alexandra szczodrobliwość na siebie zapisało kolegium brzeskie litewskie w r. 1668. Samuel w zakonie Soc. Jesu misyonarz niespracowany † w Lwowie r. 1681. Wincenty r. 1691. Jan dziekan szerzeszowski, kanonik lucki w tymże roku. Chryzostom i Alexander 1674 Michał i Marcin w zakonie Soc. Jesu. Są też i Kościuszkowiczowie, jako w *Metr. Wol 1528* Piotr i Bogdan i Kazimierz podpisali w bełzkim elekcyą Jana III. N. Kościuszkówna Hieronima Jelca małżonka. Kazimierz, Faustyn, Jan 1700. Alexander podsędek brześciański, spłodził tych synów: Augustyna Dominika sędziego z. trockiego, Ambrożego pisarza z. brześciańskiego, Faustyna Benedykta podstolego brześciańskiego, Pawła pisarza brześciańskiego. Adam kasztelan kurlandzki, szkodliwych królestwu temu o Kurlandyą tranzakcyi że podpisem swoim utwierdzić niechciał, do Moskwy w niewolę wzięty. *Nies.* — Kościuszkówna małżonka Rybińskiego podkomorzego kijowsk. matka Rybińskiego w r. 1778 biskupa kujawskiego. N. stolnik piński. W r. 1788 Michał sędzia gr upitski. *Kras.* — Michał Kościuszko sędzia gr. upitski *(Kal. pol. 1788).* Marya Kościuszkówna za Marcinem Chotowskim. Mikołaj Kościuszko w wołkowyskim, miał za sobą Dorotę Hołowską. — *K. Wł. Wójcicki w Encyklopedyi powszechnej* tak o tej rodzinie pisze: Dymitr i małżonka jego Aksena z Gimbotów mieli pozwolenie od Witolda w. księcia lit. pieczętować się woskiem czerwonym (przywilej z 1306 r.), co w owych czasach tylko książętom było wolno. Król Kazimierz IV Jagielończyk nadał w r. 1458 wiecznym prawem za wierne usługi Teodorowi Kościuszce wieś Sochnowice (z dwoma przyległemi wioskami), od której wzięli przydomek *Siechnowiccy.* Syn Kazimierza IV, Alexander, do ojcowskiej łaski dodał dwie jeszcze wioski: Liniwicze i Stopiczewo, a pani Justyna Kościuszkowa, siostra Nemiry, miała darowaną od króla Zygmunta Aug wieś Zaszkowice w pow. włodzimirskim. — Jan odznaczył się w wojnach, poległ w r. 1578 pod Dynaburgiem. Syn jego Andrzej, pułkownik, potem kasztelan, miał synów: Piotra posła pińskiego, Kazimierza starostę wendeńskiego, Jana wojskiego czerwonogrodzkiego, Franciszka obożnego wileńskiego. Adam syn Kazimierza, oberburgzup kurlandski i semigalski (*Niesiecki* pisze go kasztelanem kurlandskim), podczaszy wendeński, starosta zelborski, dziedzic dóbr Setzen 1701. Syn jego Władysław, stolnik pruski, starosta żytomierski, miał synów: Pawła starostę krzemienieckiego, Jana sędziego bracławskiego, Michała pułkownika artyleryi i Ludwika miecznika województwa brzeskiego, który był żonaty z Teklą Ratomską i miał synów: Józefa obożnego brzeskiego, Stanisława podkomorzego i Tadeusza Andrzeja Bonawenturę trzech imion, urodzonego dnia 12 lutego 1746 we wsi Mereszczowszczyźnie w pow. słonimskim, który uświetnił imię Kościuszków (umarł dnia 15 października 1817 w Solurze w Szwajcaryi; zwłoki w następnym roku przewiezione zostały do Krakowa i złożone w katedrze na Wawelu w jednem sklepieniu, gdzie spoczywają razem prochy króla Jana Sobieskiego i Józefa Poniatowskiego). Siostra Tadeusza Anna wyszła za Gałeckiego, — Magdalena Kościuszkówna za Karolem Marcinem Januszkiewiczem.

Kosecki h. *Rawicz*, w krakowskiem, jedenże to dom z Kosackimi. Serafin w z. wieluńskiej 1632. Stanisław Kosecki miał za sobą Alexandrę Ożarowską. Michał z Kosic 1705. Eufrozyna z [illegible]skiej urodzona, Jana Kochowskiego małżonka. *Niesiecki.* — Dokładniejszą genealogią domu t[illegible] (ku czemu gromadzimy materyały) odkładając do *Dodatku*, ograniczamy się tu na podaniu wiadomości o dwóch głównych liniach (katolickiej i kalwińskiej), tej licznie dziś rozrodzonej i zasłużonej krajowi familii. **Linię katolicką** rozpoczyna Jan, syn Stanisława i Anny Czarnek *z Gruszowa*, wnuk Adama, prawnuk Pawła i Zofii Gładysz, praprawnuk Bartłomieja dziedzica dóbr Kossencice, Bukownik, Komorniki (tego Bartłomieja trzeci syn Cherubin posiadał wieś Laski w wieluńskiem a jego potomstwo wyniosło się na Szląsk, gdzie po dziś dzień kwitnie) — rotmistrz pancerny, deputat na trybunał kor. 1744, który z Elżbiety Heleny Gawrońskiej zostawił sześciu synów, wszystkich po matce katolików, z których 1) Jan (najmłodszy) był prowincyalem kamedułów, 2) Ludwik pułkownikiem wojsk kor. (żona jego Maryanna Bukowska, z której syn Franciszek miał za sobą Żórawską i z niej córki: Katarzynę za Ostrogórskim i Kunegundę za Śliwińskim), 3) Piotr miał za sobą Maryannę Świerczowską i z nią córkę Elżbietę, 4) Józef poruczuik pancerny, konfederat barski, miał za sobą *1mo voto* Teresę Kurdwanowską, *2do voto* Maryannę Radwan, z pierwszej zostawił syna Ferdynanda dziedzica dóbr Kryszyna i Krakowszczyzny (na Ukrainie), szambelana króla Stanisława Augusta, który *1mo voto* z Franciszką Mietelską (*2do voto* miał Elżbietę Dąbrowską, z której córka Maryanna za Michałem Kańskim) — miał synów trzech: *a)* Rocha majora grenadyerów wojsk ks. warsz., bezżennego, *b)* Ferdynanda pułkownika wojsk ks. warsz., który poległ pod Lipskiem i *c)* Pawła *na Kryszynie*, dzielnego kapitana artyleryi r. 1794, później sędziego pow. hrubiesz., po którym z Petroneli Nowosielskiej podkomorzanki przemyskiej zostało córek dwie: Róża za Piotrem Szeptyckim i Sabina zakonnica i synów trzech: Andrzej porucznik wojsk polsk., kawaler krzyża wojsk., później referendarz Rady Stanu i radca w komisyi spraw wewnętrznych i duchownych król. polsk., † 1878 *ster.* Jordan *na Krakowszczyźnie*, kapitan 2go pułku ułanów, kawaler krzyża wojskowego, który będąc na emigracyi, walczył w legionach z Arabami w Afryce i Algieryi — i Maxymilian *na Kryszynie*, oficer ułanów polsk., umarł r. 1862 bezdzietny w Warszawie, — 5) Mikołaj (najmłodszy syn Jana i Gawrońskiej) *na Zaryszewie*, ten *1mo voto* z Konstancyą Zawadzką miał córkę Rozalię za Piotrem Miłkowskim i syna Macieja *ster.*, *2do voto* z Barbarą Białecką miał córek dwie: Brygidę za Twardzickim i Salomeę za Józefem Jażewskim i synów czterech: Ignacego, który z Bleszyńską bezpotomny, Benedykta majora wojsk kor., poległego pod Pragą 1794, Hilarego *na Zaryszewie*, chorążego wojsk kor., który był w r. 1812 i 1813 podpułkownikiem wojsk polsk., kawalerem orderu *Virt. milit.* (ten *1mo voto* z Anną Kossecką bezpotomny, *2do voto* z Maryą Dowbór-Muśnicką miał córkę Alojzę za pułkownikiem Aksamitowskim) — i Józefa *na Waniowie*, sędziego pow. kraśnick., który z Józefą Koczorowską miał syna Piusa († 1849) bezpotomnego i córek trzy: Annę za Adamem Węglińskim, Teresę za Malawskim i Antoninę za Wacławem Obertyńskim. 6) Franciszek (najstarszy syn Jana i Gawrońskiej) *z Kossecic*, miał za sobą Teodorę Aramowiczównę, z której zostało dwie córek: Helena za Marcinem *z Mietela na Przedborzu* Mietelskim stolnikiem chełmińskim i Eleonora za Józefem *z Steczanki* Steckim vice-reg. gr. krakowskim i tyluż synów: Mateusz *na Korytnie* stolnik podolski 1785, deputat na trybunał kor. 1784 z Teresą Polanowską bezpotomny i Stanisław sędzia sądów marszałk., poseł na sejm czteroletni, kawaler orderu św. Stanisława, po którym z Józefy Wisłockiej stolnikówny smoleńskiej oprócz córki Pelagii *1mo voto* za Floryanem Wydżgą, *2do voto* za Józefem Deskurem pułkownikiem wojsk polsk. († 1849 w Dreźnie) — zostało czterech synów: 1) Ksawery generał dywizyi wojsk polsk. 1812, dzielny wojownik we Włoszech, Hiszpanii, Rossyi, Niemczech i Francyi, członek rządu tymczasowego, potem dyrektor główny (czyli minister) komisyi Sprawiedliwości i członek rady administrac. królestwa, umarł 1857, zostawiwszy z Zofii Wisłockiej szambelanówny, wdowy po Alexym Dębowskim, córkę Cecylią za Józefem Lubowidzkim prezesem banku polskiego — i synów dwóch: Ksawerego majora artyleryi w gwardyi ross. i Stanisława *na Grabowie i Grondowie*, rzecz. radcę Stanu, referendarza rady Stanu († 1873), który z Olgi Brzozowskiej z Ukrainy zostawił córek trzy: Zofią, Maryą za Janem Czarnockim i Olgę za Mikołajem hr. Jezierskim. 2) Michał (ur. 1784 † 1825) pułkownik wojsk polsk., oficer legii honorowej, krzyża polsk. itd., bezżenny, 3) Alexander oficer wojsk polsk., vice-referendarz rady Stanu królestwa, † 1819 młodo, bezżenny i 4) Władysław *na Korytnie i Olexińcach*, oficer wojsk polsk. do r. 1812, następnie marszałek szlachty gub. podolskiej, ten miał za sobą Domicellę Gawrońską, z której trzech zostało synów: Stanisław *na Korytnie i Olexińcach*, który z Petronellą Makowiecką ma synów: Antoniego i Felixa i córkę Władysławę († 1877) za Modzelewskim, — Michał, który z Teofilą Szpakowską ma syna Władysława doktora medycyny na Litwie — i Józef *na Wychwatyńcach*, oficer ułanów ross. bezżenny.

Linię kalwińską: rozpoczyna Samuel, młodszy syn Stanisława i Anny Czarnek, dziedzic między innemi dóbr Rudniki (które kupił od Ponińskich r. 1784), pułkownik wojsk kor., który miał za sobą

Bogusławę Kossowską (ta *2do voto* wyszła za Kaspra Ponińskiego starostę łopieniskiego) i z nią syna Karola *na Rudnikach*, radcę powiatu opatowskiego 1811-1815, ten z Anną Gruszczyńską spłodził syna Jana, po którym z Joanny Glas, córki Jakób superintendenta wyznania kalwińskiego gub. radomsk., został syn Samuel dziedzic dóbr Rudniki, radca komitetu towarz. kredyt., z Konstancyą Jasińską, córką Teodora z Karskiej urodzoną, mający syna Edwarda dziedzica dóbr Dubie i Perespa w lubelskiem i Rudnik w radomsk., który z Ewą Skarzyńską, córką Edmunda i Henryki Karczewskiej, ma córkę Henrykę. — Z gałęzi wielkopolskiej Anna była za Władysł. Biernackim.

Kosiarski. Franciszek i Józef uzyskali przyznanie dawn. szlachectwa w sądzie z. pilzn. 1782.

Kosibski. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kosicki h. *Łuk.* Julian syn Pawła, Jacek syn Macieja, Łucyan, Stanisław i Alexander synowie Teodora i Zuzanny Nowickiej i Ignacy syn Józefa, legitymowali się w Heroldyi król. p. przed 1851.

Kosicki h. *Samson*, w Wielkopolsce. Z tych jeden miał za sobą dziedziczkę na Prochach i ztąd Prochy z domu Trachów przeniosły się do Kosickich; piszą się z Kosiczyna. Dobrogost i Łukasz Kosiccy w poznańskiem 1648. Władysław w mazowieckiem 1697. Dorota Michała Golemowskiego żona. N. miał za sobą Kozmińską. *Nies.* — Jan i Alexander Kosiccy podpisali w Toruniu *manifest dyssydentów z wielkiey y małej Polskiey y Prusi uczyniony* — dnia 19 marca 1764.

Kosieradzki. Hipolit w sądzie z. lwowskim r. 1782, Stanisław wnuk Hipolita, radca sądu obwodowego i Władysław prawnuk Hipolita, w wydziale Stanów r. 1847, uzyskali przyznanie dawnego polskiego szlachectwa.

Kosiłowski h. *Jastrzębiec*, w z. łukowskiej. Jan łowczy podolski † 1691, miał za sobą Zofię Barbarę Podleską. *Nies.*

Kosiński h. *Rawicz*, w z. drohickiej. *Paprocki* pod dwiema herbami napisał Kosińskich, to jest pod herbem *Doliwa* i pod herbem *Rawicz*, atoli Doliwczyków Kosińskich niema, mówi *Baran. in MS.* Z tych Adam Kosiński kasztelan podlaski 1569, córka jego Katarzyna za Osolińskim Zbigniewem wojewodą sandomierskim, syn zaś był pisarzem ziemskim. Jana jest nadgrobek w Warszawie, którego żona Ossolińska. Kasper i Balcer 1632. Marcin 1648 w podlaskiem, Floryan w poznańskiem. Marcin w wołyńskiem 1632. Jerzy miał za sobą Jadwigę Kalinowską, z której córka Barbara. N. r. 1723 osiadł w Wielkopolsce, miał za sobą Rajską, która mu jednę tylko zostawiła córkę, młodo świat ten pożegnawszy, po jej śmierci powtórzył kontrakty małżeńskie. *Nies.* — W r. 1778 Wojciech pisarz gr. drohicki. Jędrzej viceregent drohicki. Kosiński kanonik katedr. przemyski. Izydor podczaszy zawkrzyński. Franciszek wojski raciązki. W r. 1788 Jan regent z. kruświcki. Antoni regent grodzki. *Krasicki* — Józef syn Antoniego r. 1831 i Michał r. 1808 w wydziale Stanów gal., Adam (ale tego herb nie wyrażony) w sądzie z. przem. r. 1782, uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. Józefa wnukowie: Władysław, Stanisław i Adam wpisani do ksiąg stanu rycerskiego w Galicyi r 1869. Do tego domu należą: Józef malarz nadworny króla Stanisława Aug., zmarły r. 1821, Michał (brat poprzedniego) pułkownik wojsk polsk., baron cesarstwa francuskiego (tytuł baronowski przyznany został r 1850 w cesarstwie ros. Józefowi jenerałowi wojsk ros.) zmarły r. 1835 i Antoni *Amilkar*, jenerał dywizyi wojsk polsk., a w r. 1818 jenerał pruski, przeznaczony do uformowania korpusu polskiego w. ks. poznańskiego, ten umarł r. 1823, zostawiwszy z Adelajdy hr. Keiserling syna Władysława († 1868), dziedzica dóbr Tarnowa Górka w w. ks. poznańskiem, oficera wojsk polsk., ten miał za sobą Emilię Węgierską, córkę jenerała wojsk polsk., z której następujące zostało potomstwo: Wanda za Władysławem *Wyssogota*-Zakrzewskim, Mieczysław † 1864, Adela za Bolesławem Szoldrskim, Witold ożeniony z Maryą Rekowską i Emilia † 1868. Tego domu Kosińscy legitymowali się w Heroldyi król. polsk., jako to: Józef i Felicyan synowie Antoniego, Gustaw syn Józefa, Józef i Stanisław synowie Wojciecha Adam syn Józefa, Józef i Julian synowie Dominika, Teodor i Leon synowie Józefa, Adolf i Waleryan synowie Teodora, Antoni syn Ludwika, Józef, Stanisław i Michał synowie Andrzeja, Piotr syn Jana, Felix i Józef synowie Ludwika, Mateusz syn Piotra, Karol syn Kazimierza, Wincenty syn Mateusza, Józef syn Walentego, Tomasz syn Kazimierza, Ferdynand i Antoni synowie Polikarpa, Jakób syn Kazimierza, Kazimierz i Eugeniusz synowie Jakóba, Ignacy i Julian synowie Ignacego.

Kosiński h. *Rogala*, w płockiem. *Paprocki* o nich pisał i *Konstyt. 1676* wyraźnie o nich świadczy. Z tych Jan mężny żołnierz, syn jego Alexander całe życie w obozie trawił z wielką sławą. Brat jego Jędrzej poborca w płockiem 1588. Jędrzej kanonik i oficyał jeneralny płocki, † 1611. Jan i Jędrzej w zakonie Soc. Jesu, pierwszy † w Łomży r. 1625, drugi † w Grodnie r. 1630. Jakób, Hieronim, Maciej, Jan i Stefan 1676. Z tych Hieronim był pisarzem skarbowym, † 1686. Krzysztof Kazimierz i Mikołaj 1674 w płockiem. Jadwiga Wincentego Bardzińskiego pisarza z. łęczyckiego małżonka. N była za Pawłem Garlińskim. Są i Kościeńscy Rogalowie, Stanisław Soc. Jesu † w Reszlu r. 1657. *Niesiecki.* — Jakóba, Hieronima, Jana i Stefana wspomina konstyt. z r. 1676 fol. 63 jako nobilitowanych.

Kosko, w wilkomirskiem i t. d. *Małach.*

Koskowski h. *Dołęga*, w woj. płockiem. *Niesiecki* ten dom ominął, atoli *Paprocki* czyni o nim wzmiankę, osadzając go w płockiem. Kazimierz w r. 1758 dobra Koskowo-Bogusędy i Rycharcice-Gnaty dziedziczył. *(Herb. rodz. szlach. 1853).* Jan syn Kazimierza, Tomasz, Kazimierz, Franciszek, Karol i Grzegorz synowie Jana i córka tegoż Balbina zamężna Umińska — legitymowali się w Heroldyi król polsk. przed r. 1851.

Koskowski h. *Junosza. Duńczewski* pisze, iż mylnie *Paprocki* i za nim *Niesiecki* nazywa ich Kuszkowski i świadczy, że od dóbr Koskowo piszą się Koskowscy, o czem świadczyć mają akta ziemskie mławskie, płockie, ciechanowskie, tudzież Taryffy i *Lauda* sejmików raciązkich. Wymienia tenże autor oprócz Sebastyana kanonika kujawskiego zmarłego r. 1579, o którym *Niesiecki* pisze pod Kuszkowskimi — Józefa Koskowskiego skarbnika zakroczymskiego. W Heroldyi król. polsk. legitymowali się przed r. 1851 następujący Koskowscy: Franciszek i Jan synowie Józefa, Antoni, Ludwik, Maksymilian i Zuzanna potomstwo Seweryna, Maryan i Wincenty synowie Jakóba i Fortunat syn Sebastyana.

Kosla h. *Nowina. Paprocki* i *Okolski* Kozłami ich zowią, ale *Starow. in Monum.* nadgrobek Jędrzeja Kosli zmarłego 1589 z Kraśnika przywodzi, gdzie mu herb *Nowina* przypisano. Mikołaj pobórca w sandomierskiem i lubelskim 1569, a podobno już teraz Koślicki, z których Bartłomiej poborca w lwskiej ziemi z sejmu 1611. Jędrzej starosta na Kraśniku, którego bracia: Piotr, Kasper, Melchior i Balcer Koslowie. *Nies.*

Koslarowski h. *Jelita Małach.*

Kosmaczewski h. *Jastrzębiec*, w woj. płockiem. Piotr miał za sobą Dorotę Krasińską wojewodziankę płocką około r. 1600. *Nies.*

Kosmaczewski h. *Junosza*, w płockiem. Ścibor z Kosmaczowa podkomorzy mazowiecki (nie przydano której ziemi) 1377. Jakób łowczy płocki 1632. Adam 1648. *Nies.*

Kosmasowie wymienieni jako nobilitowani w *Metr. kor.* 1589 fol. 492.

Kosmider. Piszą się z Żerkowa. *Nies.*

Kośmierzowski. N. starosta kolski. N. żona Stanisława Jordana. Maryna starościanka kolska Krzysztofa Niewiarowskiego małżonka. *Niesiecki.*

Kośmiński h. *Lubicz*, w lubelskiem. N. miał za sobą Katarzynę Stoińską cześnikównę bełzką. Stanisław pisarz gr lubelski, tego syn Karol, od którego córka Franciszka, Stefana Brzeskiego łowczego kołomyjskiego małżonka i syn Mikołaj w zakonie Soc. Jesu. Bernard z Kosmina, którego syn Wojciech, ten spłodził trzech synów: Jędrzeja, Jana i Zygmunta. Jędrzeja z Promnickiej było dwóch synów: Józef stolnik latyczowski i Jacek. Józefa z Gołuchowskiej potomstwo: Franciszek, Alexander, Piotr, Magdalena i Zuzanna. Jacka zaś z Skalskiej: Xawery, Antoni, Józef, Franciszka i Salomea. *Niesiecki.*

Kosmowski h. *Lis*, ale z tą odmianą, że na strzale niema dwóch krzyżów, ale tylko pół krzyża od lewego boku tarczy. Są w powiecie lidzkim, są jednak i w Polsce Kosmowscy: Stanisław podczaszy zakrocimski 1676. Mikołaj miał za sobą Mirzeńską, Adam Brzeską. *Niesiecki.*

Kosmowski h. *Trąbki*, w woj. wileńskiem, piszą się na Rostanianach. *Nies.*

Kośnicki. Michał w malborskiem, Floryan w kaliskiem, podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Józef i Stanisław w Litwie 1700. *Niesiecki.*

Kosnowicz h. *Jastrzębiec. Małach.*

Kossa h. *Kosy. Kurop.* i *Małach.*

Kossobudzki h. *Pobóg*, w mazowieckiem, piszą się z Kossobudy. Za czasów *Paprock.* było trzech braci, jeden kanonik płocki, drugi Mikołaj kasztelan sierpski r. 1545, ten zostawił trzy córki: Wodyńską, matkę kasztelana liwskiego, Golińską i Jadwigę *Imo voto* Wiśniowską, *2do voto* była za Bartłomiejem Paprockim sławnym pisarzem. Trzeci Jan kasztelan liwski r. 1659 miał za sobą Olszewską h *Lis*, którego synowie: Mikołaj pisarz z płocki, z tym tytułem podpisał unią Litwy z Koroną 1569. (*Paprocki in Strom.* powiada, że ten Mikołaj był potem kasztelanem liwskim), Stanisław pisarz zawkrzeński, drugi syn Jana kasztelana liwskiego, obadwa i z bratem zostawili potomstwo. Mikołaj kasztelan ciechanowski, miał za sobą Działyńską wojewodziankę chełmińską, Stanisław zaś ze dwiema żonami w potomstwie szczęśliwy; była także siostra ich Niszczycka starościna ciechanowska i prasnyska. Wojciecha było dwóch synów: Jakób chorąży płocki r. 1578, ten z Noskowskiej zostawił potomstwo, jako i Piotr, brat jego, z Wierzbowskiej; Maciej i Jan zeszli *steriles.* Jakób dziedzic na Kosobudach spłodził Pawła i córek pięć; brat jego był kanonikiem płockim. Adam z Radzanowa 1611 kasztelan wyszogrodzki i starosta łomżyński, w r. 1627 już wojewoda mazowiecki, miał kilku synów, ale prędko zeszli, córka jedna Barbara była za Noskowskim starostą łomżyńskim. Któryś z Kosobudzkich miał za sobą Teofilę Konarską h. *Osorya (MS. Konop.)* podkomorzankę malborską. Jakób i Maciej z Wotoczny 1632. Tomasz skarbnik płocki 1648. Tomasz i Mirosław 1674. Kosobudzki sekretarz królewski od Stefana

*

króla posłany, napominał Gdańszczanów, aby poddaństwo królowi polskiemu oddali. Anna Jana Kobylnickiego sędziego z. wyszogrodzkiego małżonka. *Nies.*

Kossakowski. Alexander syn Józefa. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kossakowski h. *Korwin.* Franciszek syn Bazylego, Jan syn Dominika, Leonard i Walenty synowie Waleryana, Jan syn Wojciecha, Jakób syn Pawła i Romuald syn Mikołaja — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kossakowski *Korwin z Kosaków* h. *Ślepowron.* Patrz **Kosakowski** h. *Ślepowron.*

Kossow, w witebskiem. Z tych jeden tamże był pobórcą. Sylwester arcybiskup połocki i metropolita ruski 1649. Stefan Antoni horodniczy witebski, poseł z witebskiego podpisał dyploma elekcyi króla Jana III, deputat na trybunał litewski. Tomasz miecznik witebski 1674. *Nies.*

Kossowicz h. *Gryf,* w woj. kijowskiem. Bazyli w r. 1722 wieś Krasnorzeczkę po ojcu swym Janie odziedziczył (*Herb. rodz. szlach. 1853.*) Michał i Józef w sądzie gr. belzkim r. 1782, Michał 1801, Jan Kanty wnuk Józefa w r. 1829 w wydziale Stanów, a Władysław wraz z synem swoim Stanisławem r. 1877 w wydziale krajowym galic. uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kossowicz h. *Wieniawa. Kurop.* i *Małach.*

Kossowiecki *z Kossowa* h. *Kościesza.* Jan, Tadeusz, Paweł i Jerzy uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galic. r. 1787.

Kossowski h. *Abdank,* w Wielkopolsce. Stanisław, żona jego Katarzyna Biskupska, część swoją w Broniszewicach 1634 przedali. N. Kossowska matka Hieronima Wierzbowskiego sufragana poznańskiego. Maciej, którego z Zofii Pomorskiej syn Baltazar 1701. Wawrzyniec podczaszy łęczycki, poseł na różne sejmy, deputat na sądy fiskalne, komisarz do granic i do ustanowienia monety 1676. Łukasz 163?. Samuel 1648. Jędrzej i Stanisław sędzicowie z. łęczycki 1704, którys z nich miał za sobą Joannę Iwańską i z niej potomstwo. Antoni z Głogowy, starosta przedecki, poseł na konwokacyą 1733. N. kasztelan sierpski miał za sobą Maryannę Kruszyńską kasztelankę gdańską. *Niesiecki.* — Kossowski Marcin *Polak* w r. 1544 wieś Zimne w województwie sieradzkiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kossowski h. *Ciołek,* w z. drohickiej. Wawrzyniec Wojciech wojski drohicki, poseł na konwokacyą 1733 Wojciech pobórca w z. drohickiej 1601. Wojciech i Jakób, Władysław na Dębym, Bazyli na Kossowie, Paweł Stanisław i Adam w podlaskiem. *Nies.* — Dom to starożytny, gniazdo jego dobra Kossowo w ziemi drohickiej, ukazuje się w aktach z. drohickich od r. 1485. *Wielądko* obszerną o nim podaje wiadomość, z której czerpiemy następujące szczegóły: Wawrzyniec Wojciech w r. 1705 miecznik podlaski, w r. 1722 poseł do stolicy apostolskiej miał syna Józefa pisarza gr. drohickiego, r. 1739 łowczego podlaskiego, ten miał za sobą Dorotę Teofilę Podkańską łowczankę sandomierską, z Gozdzkiej urodzoną, z której został syn Franciszek Marcelli († 1782), r. 1769 marszałek konfederacyi barskiej ziemi drohickiej, r. 1777 podkomorzy drohicki, r. 1780 poseł na sejm, kawaler orderu ś. Stanisława, ten z Ludwiką Ossolińską, córką Michała kasztelana gostyńsk. z Ludwiki Załuskiej urodzoną, miał synów dwóch: Felixa i Ignacego i córek dwie: Teresę i Teklę. Tegoż domu Antoni w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, Samuel w sądzie z. lwowskim r. 1783 i Franciszek wnuk Samuela w wydziale Stanów galic. r. 1826 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa polskiego. Z linii osiedlonej w Galicyi: Ignacy Kossowski syn Samuela i Anny Stępkowskiej, († 1772) zostawił liczne potomstwo: Sydona, Ludwika, Leopolda, Anielę za Franciszkiem Solarik, Helenę, Zofią za Krajskim i Henryka; brat Ignacego Józef, był pułkownikiem w. p.

Kossowski h. *Dołęga.* Piszą się *z Głogowy. Niesiecki* ich opuścił a raczej pomięszał z Kossowskimi h. *Abdank.* Kazimierz *z Głogowy* Kossowski i synowie jego Antoni i Franciszek w r. 1716 dziedziczyli dobra Wysokie większe i mniejsze w woj. łęczyckiem położone *(Herb. rodz. szl. 1853).* Z tych Antoni (*Krasicki* pisze go podskarbim nadwornym), sekretarz wielki koronny w r. 1765, jenerał i wódz regimentu *Łanowego,* marszałek konfederacyi wojew. brzesko-kujawskiego, miał za sobą *1mo voto* Walewską, *2do voto* Dąbską wojewodziankę sieradzką, z tą bezpotomny, z Walewskiej zaś zostało następujące potomstwo: 1) Roch podskarbi w. koronny, ten zaślubił *1mo voto* Konstancyą Łubieńską, która umarła r. 1780 bezpotomna, *2do voto* Barbarę Bielińską, z Krystyny ks. Sanguszkówny urodzoną, z której zostało potomstwo: Zofia za Ignacym hr. Wielopolskim *na Pieskowej Skale,* Krystyna za Świejkowskim, Karol († 1881), który od książąt Sanguszków dzierżawił dobra Beleżyńce na Wołyniu — i Maurycy Tadeusz (o tym jednak nie mamy pewności czy był synem Rocha podskarbiego, czy też Rocha podczaszego inowłodzkiego), 2) N. starosta sieradzki, ten miał za sobą Gałęzowską, 3) Ignacy starosta radziejowski. — Stanisław *z Głogowy* Kossowski, syn Jakóba, starosta i poseł sieradzki, który podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta, miał za sobą Stoińską. Brat tego Stanisława, starszy syn Jakóba — Tomasz podstoli brzeziński (z tym tytułem podpisał elekcyą króla Stanisława Aug.), poseł wojew. łęczyckiego na sejm elekcyjny r. 1764, miał za sobą Zofią Mieńkińską († 1765), wdowę *1mo voto* po Kossowskim, *2do voto* po Zlotnickim, *3tio voto* po Tarnowskim, z której córki: N. za Lipińskim jenerałem

wojsk polskich i Franciszka za Andrzejem Cieleckim marszałkiem konfederacyi barskiej wojew. łęczyck. i syn Józef (ur. 1763 † 1814) dziedzic dóbr Rudniki (dobra te, jak zdaje się, weszły w dom Kossowskich z Joanną Iwańską, zaślubioną Kossowskiemu łowczemu łęczyckiemu, którego *Niesiecki* mylnie do Abdanków pociąga), Pieńczniew, Lubola, Suchorzyn, Karolew, Wielkawieś, Zagórki, Jadwichny i wielu innych (w kaliskiem), Gaj (w łęczyckiem), Gizyce, Króchow i Ławek, starosta balkowski, cześnik inowłodzki, miał za sobą Maryannę bar. Rosenównę, córkę Józefa jenerała wojsk polsk., z Ewy Kossowskiej (bliskiej krewnej Rocha podskarbiego) urodzoną, z której następujące zostało potomstwo: 1) Franciszek († 1863-64) *na Pieńczniewie,* radca towarzystwa kredytowego, który z Różą Żychlińską, córką Ludwika i Krystyny Bojanowskiej, miał syna Mieczysława ożenionego z Anną Wągrowską — i córkę Maryą za Maryanem Rożnowskim, 2) Joanna za Ferdynandem Potworowskim, któremu wniosła posagiem dobra Lubola, 3) Barbara za Tadeuszem Rożnowskim, 4) Józefa dziedziczka dóbr Gaj *1mo voto* za Lenartowiczem, *2do voto* za Szymanowskim, 5) Anastazy i 6) Władysław — polegli pod Berezyną, 7) Jan oficer wojsk polsk. wskoczył do studni na Saskim placu w Warszawie i 8) Karol Marcin Mikołaj (ur. 1803 † 1843) *na Rudnikach,**) ten zaślubił *1mo voto* Ludwikę Żychlińską, córkę Ludwika i Krystyny Bojanowskiej (z której trzy córek zostało: Stefania (†) za Alfredem Nieszkowskim *na Walichnowie i Chotowie,* obecnie dziedzicem dóbr Popowo, Kazimiera († 1881) za Teodorem Jabłkowskim dziedzicem dóbr Ralewice i Ludwika († 1880) za Arturem Łubieńskim *na Szczekocinach). 2do voto* Bogusławę Żychlińską siostrę poprzedniej), z której syn Karol (ur. 1843) obecnie dziedzic dóbr Dworszewice, zaślubił Pelagią Wojakowską, córkę Karola *na Kurowie* z Augustyny Parczewskiej urodzoną i z tą ma syna Tadeusza i córek trzy: Janinę, Zofią i Izabellę. — Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, ukazują się jeszcze Kossowscy *z Głogowy*: Michał starosta balkowski, który w r. 1750 dobra Gaj w łęczyckiem dziedziczył, — Antoni starosta przedecki, który jako poseł woj. brzesko-kujawskiego podpisał elekcyą króla Stan. Augusta, a w r. 1788 był kasztelanem inowłodzkim, r. 1790 kawalerem Orła białego, — Mikołaj, który się pisał na elekcyą króla Stan. Augusta z woj. łęczyckiego, — Helena, która była za Grochowalskim. — Hipolit syn Ludwika, Jan syn Antoniego, Apolonia i Maryanna córki Erazma i Eleonory Jerzmanowskiej — i Andrzej syn Franciszka, którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. i Bogusława, która w końcu XVIII wieku zaślubiła *1mo voto* Samuela Kosseckiego pułkownika wojsk kor., *2do voto* Kaspra Ponińskiego.

Kossowski h. *Jelita.* Piszą się z Kossowa w woj. pomorskiem. Z tych byli Jerzy i Jan Golsztejnowie bracia rodzeni, z matki Trzebskiej i siostra ich Łukasza Więckowskiego małżonka. Z tych Jerzy spłodził Macieja sądowego z. świeckiego, człowieka wielkiej oxperyencyi, Krupocka tylko mu córkę Teresę powiła, Kazimierzowi Bagniewskiemu zaślubioną i Walentego *ster.* Jan brat Jerzego pojął Barbarę Ostrowicką, z tej synowie: Jerzy i Jan; Jerzy człowiek rycerski, chorąży Jerzego pojął Barbarę Ostrowicką, z tej synowie: Jerzy i Jan; Jerzy człowiek rycerski, chorąży pancernej chorągwi, z Ruszkowskiej zostawił: 1) Stanisława, temu Szymanowska urodziła trzy córki: Marcyannę, Maryannę i Katarzynę i tyleż synów: Jana, od którego z Jasieńskiej troje dzieci: Helena, Katarzyna i Józef; Antoniego i Alexandra. 2) Jana, który lata swoje w obozie na przysługę ojczyzny trawił. 3) Jerzego *ster.*, ten miał swoją chorągiew. 4) Prokopa, (w zakonie Franciszkańskim wziął imię Konstantego), prowincyała w prowincyi polskiej. 5) Antoniego kapitana w wojsku polskiem, żona jego Chełmicka. Jan drugi syn z Ostrowickiej, *1mo voto* z Zembowską miał córkę Elżbietę Winiarską, *2do voto* z Magdaleną Pawłowską miał syna Dominika podczaszego rzeczyckiego, sądowego świeckiego, który pierwszym związkiem żył z Cielecką, od tej syn Leopold; drugim z Garczyńską chorążycówną chełmińską, z tej potomstwo: Katarzyna, Teodora, Józef i Ferdynand. Siostra Dominika Maryanna Wolska *Niesiecki.*

Kossowski h. *Leszczyc.* Z tych jeden za Zygmunta Augusta Jakób pisał się z Głogowa, był starostą sławkowskim, za nim była Anna Baranowska h. *Rawicz.* N. łowczy łęczycki miał za sobą Joannę Iwańską Bartłomiej w z. nurskiej 1632. Jan z Kossowa w sandomierskiem 1648. Jan w mińskiem 1632. Marcin w zakonie Soc. Jesu, † 1638. Kossowska chorążanka zatorska była za Janem Drohojewskim. *Niesiecki.* — Do tych, jak zdaje się, należy Józef Kossowski, obecny dziedzic Sowinia pod Kamieńcem, który ma za żonę Teresę Fedkowicz.

Kossowski h. *Łodzia.* Franciszek wojski lubelski, fundator OO. Franciszkanów w Lublinie, siostra jego była za Marcinem Dziuli Marcin 1632, tenże czy inszy miał za sobą Dorotę Grabionczankę, z której trzej synowie byli: Jan, Stanisław i Jarosz. *Nies.*

---

*) Mylnie p. Żychliński *(Złota ks. roczn. I. str. 379)* przyznaje temu Kossowskiemu herb *Abdank,* jak również mylnie tam pisze, jakoby umarła w r. 1870 Bogumiła Żychlińska, druga Kossowskiego małżonka, ta bowiem żyje po dziś dzień, stale mieszkając u syna swego Karola w Dworszewicach.

Kossowski h. *Odwaga*, tenże im herb przyznaje *MS. o Fam. Prusk.* co i Konopackim. Jerzy Zbigniew 1632. Gabryel chorąży pomorski, † 1695. Adam burgrabia gr. chełmiński 1699. Kossowskie jedna Wojciecha druga Władysława Czapskich małżonki. *Okolski* około r. 1495 Gabryela pisze chorążym pomorskim. *Nies.*

Kostecki uwolniony *a scart.* w konst. r. 1775 fol. 146. *Małachowski.* Eliasz (niewiadomo jednak czy tego domu) uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów gal. r. 1812.

Kostecki h. *Leszczyc.* Grzegorz i Jerzy uzyskali przyznanie dawn. szlach. od magnatów gal. 1782.

Kostecki h. *Nałęcz.* Józef uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. belzkim 1783.

Kostecki h. *Prus.* Jerzy uzyskał przyznanie dawn. szlachectwa w wydziale Stanów gal. 1788.

Kostewicz. *Kurop.* i *Małach.*

Kostka h. *Dąbrowa.* Paweł Kostka brat rodzony ś. Stanisława Kostki, tak genealogią domu swego wypisał, która się w Rostkowie ręką jego podpisana znalazła; przywodzi ją *Duryewski*, ale nie zupełną. Tam mówi tak: Domarat z Karniowa dwóch synów spłodził: Piotra Strzeżenia i Krystyna. Krystyna czterech synów było: Stanisław Karniewski Boxa marszałek u książąt mazowieckich, od tego Karniewscy, Jakób, od tego Młodzianowscy, Mikołaj, od tego Mikoszewscy, Swentosław, od tego Smolechowscy, snać od dóbr, które działem im się dostały, nazwani. Z tych Swentosław dwóch synów zostawił: Nadmira Smolechowskiego i Nawoja Rostkowskiego, który, jako się dorozumiewa *Duryewski*, pierwszy z okazyi kostki na twarzy wyrosłej, nowe Kostków imię na siebie i na potomków zaciągnął; był ten Nawój mąż rycerski i z Mikołajem Wilkanowskim Działdowa pod Krzyżakami dobywał 1464, synów jego trzech liczy też cedula, to jest Jakóba dziedzica na Sztembergu, Jana sędziego ciechanowskiego, dziedzica na Rostkowie i Nawoja decretorum doctorem, w duchownym snać stanie. Przecież dawniejsze początki swoje ten dom zasięgnął od Przybysława wojewody mazowieckiego i Boguty z Rostkowa. Jakób tedy, brat Jana sędziego ciechanowskiego, podzieliwszy się z nim włością Rostkowską, do Prus się wyniósł i tam osiadł, kupiwszy od Gabryela Bażeńskiego wojewody chełmińskiego dobra Sztemberg, czyli jak ich inni zowią, Stangenberg albo Steinberg; gdy potem między nim i Janem Bażeńskim, synem Gabryela, pretensye jakieś zaszły, do komplanacyi przyszło 1476. Pułkownikując ten Jakób za Kazimierza Jagiell., wziął w zasługach Lipienko z przyległościami, starostwo golubskie i kościerzyńskie i Śmiłowice dzierżawę w Kujawach z sześciu wsiami. Potomstwo jego z Rokusówny: córka Katarzyna za Brochockim h. *Prawdzic* i synowie czterej: jeden Piotr, który na Śmiłowicach osiadł, umarł bezżenny, drugi Jan starosta golubski, był z Zygmuntem I na kongresie wiedeńskim 1515. *Duryewski* domyśla się, że był wojewodą pomorskim, jako *Auctor 50 singul.* czyni wzmiankę o Jerzym Kostce wojewodzicu pomorskim, że go sobie Kasper Geschaff oliwski opat za koadjutora przybierał, atoli król Stefan przeszkadzał do tego, ztąd poznać, że ten Jerzy stan sobie duchowny obrał. Drugi także Stefan wojewodzic pomorski 1589 podpisał pakta będzińskie, złączył się był ten Jan z Krasińską h. *Ślepowron* i były z niej córki dwie, z których jedna młodo zeszła, druga wydana za Orłowskiego h. *Jastrzębiec* w dobrzyńskiej ziemi. Stanisław wojewoda chełmiński, starosta golubski, lipiński, pucki, kościerzyński, czczewski, podskarbi ziem pruskich, dzierżawca śmiłowski, trzeci syn Jakóba z Rokusówny, Eilemberkówna z Luzyańskiej urodzona, powiła mu sześć córek: Elżbietę za Melchiorem Mortęskim podkomorzym chełmińskim, Krystynę za Pawłem Działyńskim kasztelanem dobrzyńskim (umarła 1563), Annę za Konopackim kasztelanem chełmińsk., Barbarę za Bystramem, Katarzynę za Janem Niemojewskim kasztelanem chełmińskim, Małgorzatę za Janem Służewskim wojewodą brzesk. kujawsk., — synów także jego było czterech: z tych Stanisław młodzianem umarł, w Lisowie pochowany, Jędrzej bawił się na dworze Maciejowskiego biskupa krak., † około r. 1550. Jan wojewoda sandomierski, malborski, pucki, czczewski, lipieński starosta, podskarbi ziem pruskich, dzielny swego czasu wojownik, umarł w r. 1581, zostawiwszy z Jadwigi Przerębskiej pierwszej żony, córki: Anna czy Elżbieta za Maciejem Zalińskim kasztelanem gdańskim, N. młodo w panieństwie umarła 1580 i kilku podobno synów, o których niżej; pojął drugą żonę Zofią Odrowążównę wojewodziankę ruską, Stanisława z Anny córki Konrada III książęcia mazowieckiego zrodzoną, wdowę po Krzysztofie hr. Tarnowskim kasztelanie wojnickim, z tej były trzy córki: Anna księżna Ostrogska wojewodzina wołyńska (ur. 1575 † 1635 w Jarosławiu) która w dom książęcy wniosła wielkie dobra z miastem Jarosławiem i Kańczugiem, Katarzyna Sieniawska podczaszyna koronna i Magdalena, ale ta młodo zeszła. Stanisław syn Jana wojewody sandomierskiego, młodo umarł. Jan starosta lipieński, drugi syn Jana wojewody, miał za sobą Pilecką Annę starościankę horodelską h. *Leliwa* i ten jednak w rok po ojcu świat pożegnał. Trzeci Jan starosta świecki i lipieński, tegoż wojewody syn, służył ojczyźnie dzielnością kawalerską, umarł r. 1592, zostawiwszy z Zofii Herburtówny starościanki barskiej, wdowy po Janie Dulskim podskarbim w. kor., syna Jana starostę lipieńskiego, dziedzica na Szamotułach, Wronkach, Wieleniu, który miał za sobą Barbarę hr. Rozrażewską kasztelankę poznańską i spłodził z nią córek dwie: Zofią za Zygmuntem Alex. Tarło kasztelanem przemyskim i Annę w klasztorze Benedyktynek w Jarosławiu i synów dwóch: Stanisława i Alexandra, z tych Stanisław Franciszek starosta lipieński, dziedzic na Szamotułach i Wronkach, miał za sobą Jadwigę Gułtowską z Racata h. *Leszczyc*, z której dwie córki zostały: Joanna za Alexandrem Tarło kasztelanem zawichojskim, zeszła 1684 i Ludwika za Janem Łąckim Korzbok kasztelanem kaliskim. O dwóch synach tegoż Stanisława namienia *MS. o Fam. Pr.*, ale snać młodo pomarli; drugi zaś Mikołaj Alexander dziedzic na Wieleniu, Górce, Rawiczu i Osiecznie, żona jego Zofia Teresa Przyjemska, Wojciecha kasztelana gnieźnieńskiego córka, z tej miało być potomstwo według tegoż *MS.*, podobno córka jego była za Janem Opalińskim wojewodą brzeskim kujawskim, ile że ten Jan trzymał Rawicz i Osieczno. Krzysztof († 1594) wojewoda pomorski, starosta golubski i kościerzyński, czwarty syn Stanisława wojewody chełmińskiego, dziedzic na Mroczy, po Henryka Walezego z własnej chęci i swym kosztem do Francyi jeździł, miał za sobą Katarzynę Konopacką wojewodziankę pomorską, z której zostało synów czterech: Stanisław, Krzysztof, Jerzy i Jan i córek także trzy: Katarzyna za Janem Trzebuchowskim kasztelanicem gnieźnieńskim, Zofia za Stefanem Batorym hr. de Somlio, stryjecznym bratem kardynała Batorego i Anna w zakonie ś. Benedykta w Chełmnie. Stanisław podskarbi ziem pruskich i ekonom malborski, starosta tczewski, golubski i kowalski, dziedzic na Mroczy i Śmiłowicach, syn pierwszy Krzysztofa wojewody pomorskiego, † 1602, snać że bezżennie żył. Jerzy wojewoda i ekonom malborski, starosta golubski i tczewski, podskarbi ziem pruskich, drugi syn Krzysztofa wojewody, Konstancyą Austryaczkę królową na pierwszym jej do polskich granic wstępie przyjmował i witał, a potem na weselu bogatym bardzo prezentem upominkował. Jan opat oliwski, trzeci syn Krzysztofa wojewody, archidyakon pomorski i kanonik krakowski, † 1591, w Chełmży katedralnym kościele pochowany. Krzysztof kasztelan biecki, starosta kościerzyński, czwarty syn Krzysztofa wojewody, umarł 1603, zostawiwszy z Anny Pileckiej h. *Leliwa* starościanki horodelskiej, wdowy po Janie Kostce staroście lipieńskim, trzy córki: Katarzynę Wapowską kasztelanową przemyską, Zofią, Piotra Opalińskiego wojewody poznańskiego małżonkę, umarłą r. 1638 i Annę w Chełmnie w zakonie św. Benedykta, do Jarosławia wkrótce przeniesiona, gdzie ksienią obrana w r. 1642, rządziła tym klasztorem do r. 1656 — i dwóch synów: Jana, który umarł w Mroczy bezżennie żyjąc i Mikołaja Rafała, wojewodą go brzeskim kujawskim tytuluje *MS o Fam. Pr.*, przydaję jednak, że nim wjechał na nie, umarł; to pewna, że był krajczym królowej Konstancyi Austryaczki, starostą malborskim i starogardskim; przeciwko Gustawowi królowi szwedzkiemu rycersko stawał, świat ten pożegnał r. 1640 w Sokołowie w sandomierskiem, ten z Zofii Plemięckiej zostawił córkę Katarzynę Zofią dziedziczkę na Mroczy, Łące, Sokołowie, Sendziszowie i Tyczynie; ta po śmierci ojcowskiej poszła za Dobiesława Cieklińskiego kasztelana czechowskiego, umarła 1644. Maciej, czwarty syn Jakóba z Rokusówny, brat Stanisława wojewody chełmińskiego, tego z Barbary Komorowskiej h. *Korczak* (domyśla się *Duryewski*, że to była córka starosty łęczyckiego), były dwie córki, nie Zakrzewska von Felden, jak pisze *Duryewski*, ale jako w Lubawie na tablicy nad kaplicą Mortęskich brat ich Piotr biskup chełmiński kazał wypisać, jedna Anna Galemska na dobrzyńskiej ziemi, druga Katarzyna Zelska podczaszyna dobrzyńska, synów zaś z tejże było sześciu: pierwszy Jakób Stanisław miecznik ziem pruskich, ten z Lichtyanówną zostawił syna Jana sekretarza król., którego z Jasińskiej syn także Jan, z Bażeńską ostatnią z tego domu, żył bezpotomnie. Drugi syn Macieja z Komorowskiej Wojciech, czyli raczej Mikołaj Marcin kanonik warmiński, jako niżej obaczysz. Piotr biskup chełmiński, trzeci syn Macieja, mąż wielkiej nauki i rozsądku, † 1595. Stanisław chełmiński podkomorzy i starosta lauburski w Inflanciech, czwarty syn Macieja z Komorowskiej, mąż waleczny, od Zygmunta Augusta jeździł w legacyi do Filipa II króla hiszpańskiego, a za Henryka króla, do brunświckiego książęcia; żona jego była Zofia Kizinkówna, o potomstwie jednak jego niesłychać. Piąty syn Macieja według *MS o Fam. Pr.* Paweł (ale na tablicy, o której wyżej, żadnego niema z tem imieniem brata biskupa chełmińskiego Jana), ten z Finkówną spłodził syna Macieja, temu Anna Czapska zrodziła córek cztery, syna zaś jednego Pawła Marcyana, który w zakonie Norbertańskim życie swoje pobożnie zakończył, z córek zaś: Anna Alojzya za Maxymilianem Jędrzejem Trzcińskim łowczym sochaczewskim, Barbara za Jakóbem Oktawianem Konopackim kasztelanem elbląskim, Katarzyna przeorysza w zakonie św. Norberta w Żukowie, i Zofia † 1698 panną. Jan kasztelan elbląski, wójt malborski (atoli tylko miał nominacyą na tę kasztelanią), syn szósty Macieja, Małgorzata Eilemberkówna, siostra Stanisławowej Kostka wojewodziny chełmińskiej, córkę mu jednę powiła, Jana von Felden Zakrzewskiego małżonkę i synów czterech: z tych pierwszy Jakób bezżennie zszedł z tego świata, w Tarnowie leży, drugi Jan Krzysztof mąż waleczny za Stefana króla w gdańskiej i moskiewskich expedycyach, dano mu w zasługach starostwo starogardzkie, wszakże nie wziąwszy w niem possessyi, na wieczność się przeniósł 1583, miał Bażeńską ostatnią z tego domu dziedziczkę, atoli z nią żadnego potomstwa nie zostawił. Mikołaj nominat chełmiński, opat pelpliński, syn trzeci Jana kasztelana elbląsk., † 1610. Maciej czwarty syn Jana kasztelana elbląsk., umarł r. 1592, zostawiwszy z Anny *de*

Felden Zakrzewskiej syna Piotra i córek cztery: Annę panną zmarłą, Małgorzatę za Wojciechem Zelskim h. *Ogończyk*, Katarzynę za Janem Frąckim, Zofią najprzód za Ulińskim podczaszym przemyskim, potem za Abrahamem Leżeńskim h. *Nałęcz*. Piotr podkomorzy chełmiński, starosta białemburski, syn Macieja, o którym się dopiero mówiło, miał za sobą *1mo voto* Cemiankę wojewodziankę malborską wdowę po Konopackim *(ster.)*, *2do voto* Annę Wiesiołowską kasztelankę elbląską, z której dwóch synów zostało: Ferdynand i Felicyan, żyli jeszcze 1646. Jan na Rostkowie, kasztelan zakrocimski, syn Jana sędziego ciechanowskiego, synowiec Jakóba na Sztembergu, z Małgorzaty Kryskiej wnuczki i siostry wojewodów mazowieckich, dwie córki spłodził, jedna z nich Mikołajowi Narzymskiemu, zdaje się kasztelanicowi sierpskiemu, druga Radzanowskiemu kasztelanowi sierpskiemu zaślubione, synów także dwóch: Pawła chorążego ciechanowskiego, który umarł r. 1607 i Stanisława (ur. pod koniec r. 1550 w Rostkowie, † 1568) jezuitę, który w r. 1714 dekretem Klemensa XI między świętych policzony został. *Niesiecki.*

Kostkiewicz h. *Rogala. Małach.*

Kostkowski h. *Dołęga. Kurop.* i *Małach.*

Kostro h. *Rawicz*, w rawskiem i podlaskiem. Cyryak sędzia bielski, Maciej, Pantaleon, Jędrzej, Stanisław, Józef i Gabryel, podpisali elekcyą Jana Kazimierza króla. Kostrówna Adama Sobolewskiego małżonka, ale *sterilis*. Lenard w podlaskiem osiadł, żona jego Komorowska h. *Ciołek* sędzianka z. połocka 1692, ale mu herb *Lilią* przypisano. *Niesiecki.* — Andrzej, Cyryak sędzia bielski, Gabryel, Józef, Maciej, Pantaleon, Piotr i Stanisław — podpisali z w. podlaskiem elekcyą króla Jana Kazimierza, a Michał z ziemią bielską podpisał elekcyą króla Stan. Augusta. Piotr Paweł syn Walentego, Józef syn Leonarda i Grzegorz syn Alexandra przed r. 1851, a Wojciech syn Pawła r. 1851-54 – legitymowali się w Heroldyi król. polskiego. — z tych Piotr Paweł miał za sobą Ludwikę Kuczewską, z której syn Józef Grzegorz umarł r. 1845, zostawiwszy z Antoniny hr. Latiosa córkę Maryą i synów dwóch: Jana i Władysława urzędnika c. k. uprz. gal. Banku hipotecznego we Lwowie, ten z Stefanią Morelowską h. *Prus 1mo* ma synów dwóch: Stanisława i Zdzisława. Był i trzeci syn Józefa Grzegorza — Michał, który umarł w Krakowie r. 1863 w skutek ran odniesionych w walce o niepodległość Ojczyzny.

Kostrowicki h. *Rogala. Małach.*

Kostrowicki h. *Wąż. Kurop.* i *Małach.* — *Krasicki* wymienia (nie pisząc jednak jakiego herbu) Michała, którego dom w Memlu uwalnia konstytucya r. 1659 od ciężarów miejskich. W r. 1778 Kazimierz budowniczy miński — Bliższych nam czasów, Romuald Kostrowicki, marszałek lidzki, miał za sobą Anielę Römer. W r. 1873-6. N. Kostrowicka zaślubiła Michała Wołowicza, który osiadł w Galicyi, nabywszy tam dobra Kozice pod Lwowem.

Kostrowicz herb, patrz **Lwowicz.**

Kostrowiec herb: Wąsy w dół zakręcone, nad niemi krzyż kawalerski. Tak go opisuje *Krzyż. w Sl. Her.*

Kostrowiec herb, patrz **Hołowiński herb.**

Kostrowiec h. *wł. Małach.*

Kostrowski h. *Wąż 6to*, t. j. wąż tak się kręcący jak w herbie Bajbuzów, tylko że około dzidy, a nie około strzały i grzybów niema, na hełmie trzy pióra strusie. Kostrowski deputat na trybunał litewski w r. 1679. Kazimierz 1700. Samuel skarbnik mozyrski, Stefan chorąży derpski i Samuel. *Niesiecki.*

Kostrzejowski h. *Łabędź*, w podolskiem wojew. *Niesiecki.*

Kostrzembski. Teresa zakonnica ś. Benedykta we Lwowie u Wszystkich śś. *Nies.*

Kostrzeński h. *Zienowicz. Duńczewski* wywodzi dom ten od Deszpotów Zienowiczów i pisze, że w woj. wołyńskiem było trzech braci Kostrzeńskich, jeden w wojsku litewskiem generałem (tego synów kilku w szkołach pijarskich), drugi był proboszczem granowskim, trzeci w wojsku koronnem, służył z Potockim kasztelanem kijowskim, ten z Zofią Bystrzejowską miał córkę Helenę za Stężyckim i synów dwóch: Wawrzyńca, który umarł bezpotomnie subdelegatem gr. łuckim i Antoniego burgrabiego wizkiego, któremu Ewa Chreptowiczówna komornikówna z. krzemieniecka powiła synów dwóch: Daniela i Mateusza i córek dwie: Juliannę i Maryannę. *Dańcz.*

Kostrzewski. *Kurop.* i *Małach.* osadzają ich w belzkiem. Jakób doktor med. i filozofii, professor akademii lwowskiej, uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowsk. r. 1784. Do tego domu zdaje się należy Franciszek (ur. 1826). współczesny malarz, znany z humorystycznych rysunków.

Kosturowski *z Kosturowa.* Wiktor i synowie jego Piotr i Wojciech w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, Marcin syn Wiktora, Andrzej i Jan wnukowie Wiktora — w wydziale Stanów gal. 1834. uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kosty. *Nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Koświński, w płockiem. Alexander na Koświnie podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Koszański. Adam i Jan Marcyan bracia rodzeni, w księstwie litewskiem 1661. Michał miecznik połocki 1700. *Niesiecki.*

Koszarski. Obacz **Kozarski** h. *Wąż.*

Koszczyc, w woj. brześciańskiem. Karol, Wacław w orszańskim pow. podpisali elekcyą Jana III. N. starosta miadzielski 1732. *Nies.* — *Duńczewski* obszerną o tej rodzinie podaje wiadomość, nie powtarzamy ją jednak z powodu, iż nie jesteśmy w stanie sprawdzić zawartych tam szczegółów. O wojewodach łęczyckich i o kasztelanach sandomierskich, konarskich, kujawskich, inowłów. O wojewodach łęczyckich i o kasztelanach sandomierskich, konarskich, kujawskich, inowrocławskich itd., których *Duńczewski* naliczył coś około dziesięciu z domu tego — nic zgoła nie wiemy; dodajemy tu tylko, że Stanisław Koszczyc podpisał z województwem nowogrodzkiem elekcyą Jana Kazimierza króla.

Koszczyński. Jędrzej Koszczyński (czy raczej Goszczyński) wojski inowrocławski podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Koszewski h. *Ciołek*, w podlaskiem. Piotr i Jędrzej w ziemi zakrocimskiej 1632. *Okolski* ich pisze Roszewski. *Niesiecki.*

Koszkowski h. *Dołęga.* Sebastyan kanonik kujawski 1577. N. miał za sobą Kalińską h. *Topór*, siostrę Łukasza suffragana lwowskiego, z której córka Krystyna za Alexandrem Witkowskim h. *Poraj.* Anna zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie. *Niesiecki.* — W r. 1788 Antoni podstarości radziejowski. *Kras.*

Koszonowski. Alexander kanonik pozn., sekretarz król. 1676. N. za Chalińskim h. *Pomian. Nies.*

Koszowaty. *Kurop.* i *Małach.*

Koszowicz. Jan Michał towarzysz, za krwawe zasługi i męztwo nobil. na sejmie 1662. *Nies.*

Koszubski. Paweł podpisał list Zygmunta III 1592 dany miastu Lwowu. Jakób 1628. Franciszka za Bogusławem Chłapowskim. *Nies.*

Koszutski h. *Leszczyc*, w Wielkopolsce, piszą się z Pierzchna, a Pierzchlińscy tegoż herbu z Koszut, zkąd poznać, że to jeden dom Pierzchlińskich i Koszutskich. Mikołaj z Koszutowa proboszcz gnieźnieński, któremu jako powinowatemu swemu, Jarosław Bogoria spuścił był arcybiskupstwo gnieźnieńskie w r. 1372, ale kapituła temu przeszkodziła. Stanisław przełożył z łacińskiego na polski język księgi *Reinharda Lorichiusza de bono regimine w r. 1555.* Ambroży z Pierzchna miał syna Hektora, ten z Barbarą Chojnacką spłodził Adama dziedzica na Koszutach, Strzeszkach i Murzynowie, ten pojął *1mo voto* Barbarę Radzewską, z niej byli synowie Jan i Piotr. Jan miał za sobą Starzyńską z sieradzkiego, z niej zostawił synów trzech: Stanisława z Żychlińską, Piotra z Przedzyńską żonatych, trzeciego Antoniego, który żołnierzem umarł. Drugi syn Adama z Radzewskiej Piotr miał za sobą *1mo voto* Barbarę Konarzewską h. *Poraj*, *2do voto* Jadwigę Pstrokońską; z pierwszej spłodził syna Adama pisarza z. poznańskiego, który miał za sobą Teresę Koszutską, córkę Franciszka, z tą zostawił córki dwie: Zofią za Antonim Obezierskim i Konstancyą za Michałem Łaszczyńskim, synów kilku, to jest Piotra, żona jego Bogumiła Dzierżanowska podczaszanka kaliska, Stanisława, żona jego Rozalia Zbijewska podsędkowiczówna poznańska, Franciszka, Pawła, Ludwika, Ambrożego młodzianów; z Jadwigi Pstrokońskiej tenże Piotr miał dwóch synów: Mikołaja miecznika kaliskiego, który miał za sobą Dzierzanowską podczaszankę kaliską, starszą siostrę żony synowca swego Piotra. Trzeci syn Piotra z Pstrokońskiej Zygmunt miał za sobą Łukomską. Córki Piotra trzy, to jest z Konarzewskiej jedna Jadwiga Przespolewska bezpotomna, z Pstrokońskiej zaś Wiktorya Rozdrażewska i Konstancya Kraska. Trzeci syn Adama syna Hektorowego Łukasz z Doroty Żychlińskiej urodzony, ten miał za sobą Zasadzką, z niej spłodził syna Antoniego burgrabiego pyzdrskiego, który *1mo voto* miał za sobą Chudzyńską, z niej syna Sebastyana i córek trzy: Katarzynę, Teresę i Juliannę; *2do voto* miał za sobą Helenę Zbijewską, z niej synów: Hektora, Mikołaja i Macieja. Kazimierz dziedzic Ruska, Wituszyc, syn Franciszka, siostra jego Teresa za Adamem Koszutskim pisarzem z. poznańskim, druga Konstancya za Janem Miaskowskim podsędkiem wschowskim. Władysław spłodził Stanisława pisarza gr. kaliskiego, który miał za sobą Rynarzewską, z niej czterech synów: Jan surrogator wschowski miał za sobą Mąkowską, Antoni Koszutską, Władysław młodzian, Stefan Franciszkan. Drugi syn Władysława Michał miał za sobą Rozdrażewską, z niej kilku synów, z których jeden został reformatem. Wojciech miał za sobą Trzecką, od którego idzie Jacek i Stanisław. Jacek z Radońskiej miał synów: Macieja, ten wziął Koszutską, wdowę po Malechowskim kasztelanie kaliskim, Franciszka, któremu Ossowska zostawiła synów czterech: Michała, Stanisława, Jacka i Józefa. Trzeci syn Jacka, Piotr, żył z Kamińską. Stanisław syn Wojciecha, miał za sobą Molską, syn zaś jego z niej Jakób Kurczewską, z której idzie Jan proboszcz włoszakowski. Jakób inszy z Zofii Mycielskiej, rodzonej siostry Jędrzeja chorążego poznańskiego, spłodził syna Krzysztofa, ten z Kierską Anną, wdową po Zakrzewskim, miał syna Alexandra i córek kilka. Alexander inszy miał za sobą Strzałkowską i synów dwóch: Marcina i Jakóba *sterilem*. Marcin pojął Domiechowską, z niej spłodził syna Jana męża rycerskiego i córkę Barbarę Radzikowską. Kazimierz z Golińską: Rafała,

Antoniego, Jana, który z Mieszkowskiej zostawił Macieja; czwarty syn Kazimierza Franciszek miał za sobą Bulakowską. Sebastyan żupnik wielicki 1655, konwent z muru wyprowadził OO. Reformatom w Wieliczce. Jadwiga za Kaczkowskim sędzim z. kaliskim 1674. *Nies.* — Karol kasztelan śremski 1769-1796 miał za sobą Annę Mańkowską. Adam, Piotr, Adam, Krzysztof, Adam, Stanisław, Stefan, Michał z woj. kaliskiego, Jan z woj. sandomierskiego, Marcin z wojew. poznańskiego i Stanisław z woj. sieradzkiego — podpisali elekcyą króla Augusta II, zaś Ignacy cześnik poznański, Julian, Ignacy, Konstanty, Karol poseł woj. kaliskiego i Wojciech z wojew. kalisk. pisali się na elekcyą Stanisława Augusta. Z tych Ignacy zaślubił Ludwikę Sczaniecką r. 1758. Krzysztof miał za sobą *1mo voto* Katarzynę Rydzyńską, *2do voto* Katarzynę Gajewską h. *Ostoja*, z której czterech synów zostało: Jan, Paweł, Andrzej i Krzysztof. Antonina za Julianem Jaraczewskim. Anna za Andrzejem Jackowskim. Józef miał za sobą Wiktoryą Krąkolewską, która *in 2do voto* zaślubiła Franciszka Biernackiego 1791. Wincenty syn Rafała i Anieli z Wejnwormów, Kajetan syn Ignacego i Hipolit syn Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Są w Wielkopolsce po dziś dzień Koszutscy. Z tych jeden miał za sobą Justynę Raczyńską, z której zostało synów trzech: Antoni ożeniony z Sabiną Mlecką, Jakób z Węsierską i Józef z Władysławą Radońską. Rozalia za Franciszkiem Bojanowskim około r. 1859.

Koszyc h. *Poraj. Kurop.* i *Małach.*

Koszycki. Dobiesław z Koszyc podsędek krakowski podpisał list Jagiełła dany miastu Kraków. Mikołaj z Koszyc kanonik płocki 1453. *Niesiecki.*

Koszyrskie *książęta* h. *Pogonia*, patrz **Sanguszko.** Jędrzej kniaź Koszyrski 1528, córka jego za Bohuszem ks. Koreckim wojewodą wołyńskim, Anna za Januszem ks. Poryckim. *Nies.* — Cała fortuna po książętach Koszyrskich, którą słusznie nazywano *księstwem*, przeszła w dom Krasickich. Obacz **Krasicki.**

Kotarbiński. Józef syn Andrzeja. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kotarbski h. *Pniehinia*, w rawskiem i lubelskiem. Mikołaj poborca 1631. Marcyan 1632. Franciszek miał za sobą Annę Bystrzejowską h. *Nieczuja. Niesiecki.* — Franciszek Kotarski (bo tak właściwie piszą się) z Anną Bystrzejowską, córką Przecława i Zuzanny Złockiej, miał potomstwo: Barbarę za Pawłem Sobieszczańskim 1719, Teresę *1mo voto* za Józefem Koścień, *2do voto* za Stanisławem Błędowskim, *3tio* za Piotrem Pągowskim, Franciszka bezpotomnego, Mikołaja, Józefa 1700, Stefana 1719 i Jędrzeja *(Act. Cracov.)* Józef Stanów galic., r. 1782 w sądzie gr. halickim, Karol i Józef synowie Józefa, członkowie Stanów. r. 1829 w wydziale Stanów gal., Jan, Andrzej, Franciszek i Jerzy w sądzie gr. lwowskim r. 1782 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa, to samo Bonawentura i Stanisław synowie Stanisława, Magdalena córka tegoż, Ludwik, Antoni i Piotr synowie Józefa, Franciszek i Maryan synowie Bonifacego, Tomasz syn Michała, Leonard i Wojciech synowie Antoniego i Teofil syn Wojciecha, ale ci w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, *Bobrowicz* w przypiskach swoich do Niesieckiego, obszerną o tej familii podaje wiadomość, którą jednakże nie powtarzamy z powodu, iż nie jesteśmy w stanie sprawdzić zawartych tam szczegółów.

Kotarski *z Kutarczyna* h. *Cholewa.* Ksawery syn Kazimierza, wylegitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kotaszewicz. *Kurop.* i *Małach.* Jan, Michał, Jerzy i Antoni uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Kotczyc, w pow. słonimskim. Piotr miecznik słonimski 1674. *Nies.*

Kotecki. Rafał podpisał przywilej Zygmunta I 1537. *Niesiecki.*

Kotelnicki. *Kurop.* i *Małach.*

Kotkowski h. *Ostoja.* Piszą się Chotkowscy i Kotkowscy. Mikołaj Kotkowski podczaszy sieradzki podpisał kaptur krakowski 1586, miał za sobą Gołuchowską h. *Leliwa*, z którą zostawił dwie córki: Zofią *1mo voto* za Maciejem Rzeszowskim, *2do voto* za Piotrem Minockim i N. za Balickim, synów zaś było sześciu: Mikołaj, który służąc żołniersko dostał się był w niewolę turecką, Piotr, Stanisław, ten z Chrząstowską h. *Zadora*, Piotra córką, zostawił potomstwo, Zygmunt, którego żona Elżbieta Tomicka *ster.*, posłował na sejm 1626, † 1630, Abraham i Samuel. Ci Kotkowscy mieli w krakowskiem Olszyny i Gołoszyn krom innych dóbr w ziemi sieradzkiej. Krzysztof miał za sobą Zofię Ossolińską, z niej synowie: Jędrzej i Hieronim, tyleż córek, z tych Zofia za Janem Bieńkowskim, druga była najprzód za Russowskim burgrabią krakowskim, potem za Grzegorzem Pilawskim. Mikołaj z Rudołtowic i Władysław 1648. *Geneal. Drohoj.* powiada, że z Ossolińskiej były te dwie córki: Słupecka kasztelanowa lubelska i chełmska, podstolina krakowska. N. miał za sobą Zofię Kobielską. *Nies.* — Magdalena Ścibor Kotkowska za Wojciechem Dębno Krzyżanowskim. — Temi czasy Kotkowscy dziedziczyli na Czerlanach w Galicyi.

Kotlewicz h. *Pobóg. Kurop.* i *Małach.*

Kotliński h. *Ogończyk*, w kaliskiem, Samuel zaś w mińskiem. Są i na Szląsku Kotlińscy, z tych Jerzy Maurycy de Jeltsz Baro w oblężeniu Wiednia zginął i synowiec jego Jan Jerzy, brata zaś jego Jerzego Adolfa w twarz raniono. *Niesiecki.*

Kotłubaj. Samuel podczaszy witebski w pow. kowieńskim 1674. *Niesiecki.*

Kotnowski h. *Ostoja.* O tych pisze obszernie *Wielądko.* Grzegorz i Kazimierz podpisali z wojew. sieradzkiem elekcyą króla Augusta II. Z tych Grzegorz miał za sobą (podług *Wielądka)* Maryannę Pągowską, która mu powiła syna Antoniego, ten z Maryanną Krzętowską h. *Zadora* miał synów dwóch: Macieja i Fabiana, ten ostatni zaślubił Maryannę Orłowską, z której oprócz córki Antoniny został syn Franciszek mający z Antoniną Pągowską synów dwóch: Krzysztofa i Piotra, — Maciej zaś (brat Fabiana, syn Antoniego) miał za sobą Helenę Stanisławską (córkę Andrzeja i Teofili Gnoińskiej, wnuczkę Michała i Heleny Godziątkowskiej, prawnuczką Stanisława i Katarzyny Czartoryskiej) z której oprócz córki Świętosławy — czterech zostało synów: 1) Felix sędzia gr. piotrkowski, który z Teklą Kruszewską (córką Dominika i Magdaleny de Bontaine) miał córkę Antoninę i synów trzech: Jana, Hipolita i Modesta, — 2) Piotr, 3) Kazimierz z Zofią Ojrzanowską rozwiedziony i 4) Michał, ten z Maryanną Bogusławską, córką Antoniego *Ścibora* i Anny Drożyńskiej, miał córkę Maryannę i syna Antoniego.

Kotomirski h. *Puchała.* Są w Prusiech i na Krainie, ludzie rycerscy, piszą się z Kotomirzyc. Krzysztof Kryszpin i Tomasz w pomorskiem kwitnęli. *Niesiecki.*

Kotoni. Jerzy w różnych okazyach ojczyźnie dobrze się przysłużył, dlatego jego brata Konstantyna i dzieci jego nobilitowano na sejmie 1676. *Nies.*

Kotoszewicz. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kotowicki h. *Korab*, w sieradzkiem. Jerzy pisarz z. połocki 1581. *Nies.*

Kotowicz h. *Korczak.* Najprzód wołyńska ziemia gniazdem ich była, bo *Metr. Wol.* 1228 liczy Sienka, Michaila i Lewka Kotowiczów. Z Wołynia wynieśli się do Litwy. Jędrzeja wspominają *Konstyt. 1678*, był potem pisarzem z. grodzieńskim. Jan w nowogrodzkiem, Tomasz w podlaskiem 1648 i Alexander w smoleńskiem. Jędrzej pisarz polny litewski i starosta grodzieński, posłował na różne sejmy 1661 i 1662, a w r. 1667 marszałkował w izbie poselskiej, nakoniec kasztelan wileński. Jana było trzech synów: Jan, który broniąc Smoleńska umarł, Jędrzej jadąc w poselstwie do Moskwy, w drodze na wieczność przeszedł i Alexander biskup smoleński od r. 1671, z tego postąpił na wileńskie r. 1685, na którem † 1686. Eustachy biskup smoleński. Jan, brat Eustachego biskupa i Jędrzeja kasztelana wileńskiego, stolnik orszański 1674. Hrehory chorąży grodzieński, pułkownik król. 1704. Jan Franciszek starosta grodzieński miał za sobą Bokumównę stolnikównę litewską. *Niesiecki.* — Kotowiczówna znacznych włości dziedziczka, małżonka Jana hr. Krasickiego chorążego nadw. lit., zostało się z niej liczne potomstwo. *Kras.*

Kotowiecki. *Kurop.* i *Małachowski.*

Kotowski h. *Łada.* Dom starożytny w ziemi wizkiej, gdzie gniazdo jego dobra Kotowo; ukazują się w aktach z. wizkich od r. 1453. *Kap. Mil.*

Kotowski h. *Pomian*, w ks. żmudzkiem. Szczesny podczas wojny szwedzkiej od Chodkiewicza był gubernatorem ziemi żmudzkiej, córek z Monstwilanką miał trzy, jedna była za Butkiewiczem sędzią z. oszmiańskim, druga za sędzią upitskim, trzecia za Stankiewiczem, syn zaś Stanisław spłodził synów sześciu, z tych pierwszy Jan porucznikował u Chodkiewicza kasztelana wileńskiego, zabity w okazyi, 2) Stanisław poległ od Turków pod Oryninem, 3) Jędrzej służąc po usarsku, zginął pod Chocimem, 4) Wojciech rotmistrz, mąż waleczny, 5) Krzysztof po usarsku służąc, zginął pod Łojowem, 6) Mikołaj w Rzeczycy w obozie umarł. Alexander stolnik starodubowski miał za sobą Annę Jezierską, z której synowie: Stanisław Krzysztof r. 1675 i Dominik, córek zaś pięć: jedna Stradomska, druga Kurzenicka, trzecia Kaczkowska, czwarta Ślepowrońska, piąta Katarzyna. Mają ci Kotowscy znaczne daniny w Starodubowszczyźnie od Zygmunta III i innych królów w zasługach nadane. *Niesiecki.*

Kotowski h. *Puchała.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. łomżyńsk. od r. 1441, od Puchalskich swój początek bierze, a nazwisko od dóbr Koty Lutostań w z. łomżyńsk. urosło. *Kap. Mil.*

Kotowski h. *Trzaska*, w rawskiem. Kazimierz sędzia z. warszawski, poseł na sejm 1661, ztamtąd komisarz do rewizyi skarbu koronnego. Adam starosta bolemowski, stolnik wyszogrodzki, burgrabia krakowski 1680. Są i na Rusi, ale nie wiedzieć czy tego herbu. Iwan wójt łucki, ziemianin wołyński 1528. Hieronim Konstantyn marszałek mozyrski, starosta romanowski r. 1691. Floryan Lew marszałek i poseł, Piotr Karol starosta i poseł powiatu mozyrskiego, podpisali konfederacyą gener. 1696. Jadwiga i Anna zakonnice św. Benedykta u Wszystkich śś. we Lwowie 1720 sędzianki kijowskie. Któryś z nich miał za sobą Borzęcką. *Niesiecki.* — Adam sekretarz król. przypuszczony do indygenatu r. 1673, przyrzekł, iż sto dragonii dobrze umundurowanej własnym kosztem przeciwko nieprzyjacielowi wystawi. *Vol. leg. V fol. 127. Kras.*

Kotuliński h. *Odrowąż. Małach.*

Kotulski Józef. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kotutewicz h. *Trzaska. Kuropatn.* i *Małach.*

Koturczyński. Wojciech w kijowskiem woj. podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

*

Kotwiccy jedni h. *Kotwica*, drudzy h. *Trzaska*. *Małach.*

Kotwicz h. *wł.* Piotra i Henryka Kotwiczów, znacznych dobrodziejów klasztoru miechowskiego, wspomina *Nakiel. Miech. fol. 70.* Jana Pochnera Kotwicza potomkowie osiedli w wschowskiej ziemi, kędy od różnych dóbr osobnych nazwisk nabyli, niektórzy z nich przy dawnem imieniu Kotwiczów zostali się. Z tych był Janisław arcybiskup gnieźnieński, który Władysława Łokietka i z żoną, a potem syna jego Kazimierza i z żoną na tron polski koronował, w Żninie kościół i klasztor OO. Dominikanom wystawił, dwie wsie zamienił, Leszno i Nagorzyce, za Leszno wziął od Floryana, który się pisał z Krasnowa, wieś Grocholice w ziemi łęczyckiej, a za Nagorzyce, wieś Kopytkowo w ziemi sieradzkiej, † 1341. Jakób kasztelan łęczycki, brat rodzony Janisława arcybiskupa, w r. 1339. Mikołaj siostrzeniec, nazwany Ślęzak, 1434. Jan 1457. Mikołaj archidyakon poznański, kanonik gnieźnieński około r. 1523. Mikołaj koniuszy kor. za Zygmunta I 1531. Augustyn koniuszy i chorąży kor., burgrabia krakowski, † 1550, córka jego Katarzyna za Grzegorzem Branickim łowczym krak., starostą niepołomnickim h. *Gryf*, umarła 1588. *Nies.* — *Metryka kor.* r. 1522 fol. 306 wymienia Grzegorza Kotwicza jako nobilitowanego. — Katarzyna a Kotwicze za Janem Lipskim h. *Łada*, Teresa za Rajmundem Korytowskim.

Kotzawrek. Tego wymieniają *Kurop.* i *Małach.*

Kovachich Mikołaj i Alexander synowie Józefa. *Spis szl. kr. p. 1851-54.*

Kow. Benedykt wymieniony w *Metryce kor.* jako nobilitowany r. 1577.

Kowacz h. *Wąż.* Kajetan uzyskał przyzanie dawn. szlach. w sądzie gr. przemyskim 1782.

Kowalewski h. *Dołęga*, w kijowskiem. Stanisław łowczy kijowski, poseł na sejm 1670, komisarz do traktatów z Moskwą o pokój. *Niesiecki.* — Adam Kowalewski w r. 1627 dobra Kowalewo w ziemi łomżyńskiej, Józef do r. 1737 dobra Zajączków w ziemi zakroczymskiej, Filip, Antoni, Stanisław i Wawrzyniec synowie Wojciecha w r. 1755 dobra Kowalewo i Dąbrowa w ziemi zawskrzyńskiej, Stanisław i Wojciech synowie Hilarego w r. 1774 dobra Chudzewo w ziemi dobrzyńskiej — dziedziczyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kowalewski h. *Godziemba*, w sandomierskiem. Jan 1644. Tomasz z Kowalkowy pisarz z. sandomierski, sędzia kapturowy tamże 1632, † 1646, żona jego pierwsza Korycińska, stryjeczna siostra kasztelana wojnickiego, druga Anna Bobolanka synowica Jędrzeja podkomorzego koronn., Anna, córka jego z niej, za Janem Mokrskim, druga za Leszczyńskim sędzią z. sanockim h. *Korczak.* Są tegoż herbu Kowalkowscy w Prusiech. Wojciech 1632. Jan 1648 w pomorskiem. Zygmunt z Lubrańca 1674. Adam 1699. *Nies.*

Kowalewski h. *Jastrzębiec.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach z. wizkich od r. 1465. *Kap. Mil.*

Kowalewski h. *Junosza*, w płockiem. Adam w ziemi zakrocimskiej, Marcin pisarz z. łomżyński, Piotr i Ignacy w z. łomżyńskiej 1648. Jędrzej poseł na konwokacyą, potem kasztelan sierpski 1696. Stanisław chorąży zakrocim. 1593. Jakób sędzia gr. zakrocimski 1618, córka Eufemia. *Nies.*

Kowalewski h. *Łada*, w ziemi rożańskiej. N. sędzia rożański, córka jego Zofia za Janem Brodowskim h. *Łada. Niesiecki.*

Kowalewski h. *Nowina*, w krakowskiem i sandomierskiem. N. pisarz kor. 1685. N. miał za sobą Katarzynę Krupkównę Przecławską. *Niesiecki.*

Kowalewski h. *Prus 3tio*, w sieradzkiem. Jakób z Kowalewic dziekan i oficyał łowicki, kanonik uniejowski 1485. Mikołaj miecznik sier., stolnik bracł. 1607, deputat do korektury praw. *Nies.*

Kowalewski h. *Radwan*, w pilźnieńskim powiecie. Józef sędzia grodzki i kapturowy krakowski 1587, potem podsędek krakowski 1590. Elżbieta za Korycińskim Mikołajem kasztelanem bieckim starostą ojcowskim. *Niesiecki.* — Jan z wojska zaporowskiego otrzymał nobilitacyą na sejmie r. 1659. Felix (niewiadomo którego herbu) susceptant zawskrzyński. *Kras.*

Kowalewski tegoż herbu co i Żukowski w Prusiech. O tych sam tylko pisze *MS. o Fam. Prusk.* Wojciech 1632 podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.* — Do jednego z tych domów Kowalewskich należą: Józef Szczepan (ur. 1800 w grodzieńskim powiecie) radca tajny, współczesny uczony oryentalista, zastępca dyrektora uniwersytetu warszawskiego; brat jego Julian (ur. 1790 w grodz.) dyrektor szkół guberni petersburskiej.

Kowalkowski h. *Godziemba. Małach.*

Kowalkowski h. *Przegonia*, w dobrzyńskiej ziemi. Ludwik 1648. Kazimierz z Kowalsk podstoli dobrzyński, pisarz kwarciany koronny, z sejmu 1690 komisarz do granicznych kłótni. Alexander kapitan w regimencie królewskim. N. kanonik lwowski 1674. Franciszek proboszcz łucki i brzeski 1697. *Niesiecki.*

Kowalowski h. *Osorya.* Opuszczeni przez *Paprockiego* i *Niesieckiego*, *Długosz* wspomina ich w *Liber beneficiorum* t. II pag. 85. Piotr i Jan w sądzie z. lwowskim r. 1782 i Franciszek wnuk Piotra w wydziale Stanów galic. r. 1820 uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kowalski Franciszek. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kowalski h. *Abdank.* Anna Jana Gumowskiego małżonka. Kasper miał za sobą Annę Czekanowską, która potem poszła za Żernickiego. N. miał Komorską. To *Niesiecki.* Obszerny tej familii rodowód (ku czemu zbieramy materyały), odkładając do *Dodatku* — ograniczamy się tu na podaniu krótkiej wiadomości o linii kwitnącej po dziś dzień w Galicyi. I tak: Szymon Kowalski syn Michała i Maryanny Rybińskiej, wnuk Józefa i Anny Gierałtówny, który uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembowelskim r. 1782, miał za sobą Kunegundę Zborowską *z Wielopola*, z której, oprócz jednej córki w klasztorze — trzech zostało synów: 1) Jędrzej, 2) Michał, który z Joanną Siedlecką miał córki dwie: Hermenegildę za Szymonem Przetockim i Nimfę za Tresenberg'iem, oraz syna Ewarysta dziedzica dóbr Więckowice, bezpotomnego — i 3) Jan Ignacy, ten zaślubił Barbarę Proniewską (ur. 1770), córkę Józefa cześnika upitskiego, z Klary Stacewiczówny urodzoną, z której został syn Adam Anzelm Wojciech trzech imion, dziedzic dóbr Bircza *) z przyległościami, znany swego czasu z poświęcenia i zasług, jakie położył w r. 1846, powstrzymując z narażeniem własnego życia i mienia — bandy rozjuszonego chłopstwa; ten umarł r. 1867, zostawiwszy z Ludwiki Nahlik, córki Karola wyższego urzędnika i Karoliny Losy de Losenau (z starej lotaryngskiej szlachty von Losys) synów trzech: Marcellego, który umarł z ran odniesionych w walce o niepodległość w r. 1863, Innocentego (autora kilku ciekawych rozpraw treści geologicznej i spiryt.-mistycznej, † 1881), ożenionego z Elżbietą Pankratiew, corką jenerała wojsk ros. i gubernatora cywilnego gub. chersońskiej z Celestyny Fonton de l'Etang, córki ambasadora rosyjskiego w Konstantynopolu, urodzoną — i Stanisława dziś żyjącego, dziedzica dóbr Bircza z przyległościami, podpułkownika ułanów austryackich, oraz córkę Augustę.

Kowalski h. *Jasieńczyk z odmianą* (zęby u klucza na obie są strony). *Niesiecki* opuścił ich na właściwem miejscu, ale pod herbem *Jasieńczyk* o nich wspomina.

Kowalski h. *Korab.* W sieradzkiem miasteczko Kowale imienia tego początkiem było, od których potem Łabęccy Korabitowie poszli, działem wziąwszy Łabęcie. Niektórzy z Kowalskich na Rusi osiedli, to jest Wiktoryn i Stefan około r. 1577, z których Stefan podstarościm był barskim, a Wiktoryn podsędkiem ziemskim lwowskim 1592. Stanisław, zdaje się syn Wiktoryna, stolnik lwowski 1648, siostra jego za Jędrzejem Gołuchowskim podkomorzym sandomierskim, jeden z nich chorąży lwowski, w r. 1649 mężnie się bił z Kozakami i Tatarami. W Wielkopolsce drudzy zostali. Z tych Stanisław z Jadwigi Lisieckiej spłodził dwie córki, dwóch Waliszewskich Roików małżonki — i syna Jędrzeja, ten pojął Katarzynę Golemowską, wdowę po Trębińskim, z tej była córka Helena w Gnieźnie zakonnica i syn Franciszek, który *1mo v.* miał za sobą Zofię Ostrowską h. *Nałęcz*, z której syn Józef umarł *in Congregatione S. Philippi Nerei*, *2do voto* Katarzynę Smarzewską, z której dwóch miał synów: Tomasza i Jana. N. miał za sobą Maryannę Bełzecką podczaszankę czerniechowską, ale *ster. Niesiecki.*

Kowalski h. *Wieruszowa*, w sieradzkiem dom starodawny. Piotr de Kowale Wierusz, któremu Władysław Jagiełło król polski dał przywilej w r. 1392, aby mógł ze wsi Michałowa miasteczko Praszkę założyć, co potwierdził Kazimierz III w r. 1456 Marcinowi synowi Piotra. Jan podkomorzy wieluński w r. 1564. Bieniasz albo Benedykt sędzia z. wieluński, z synem swoim w r. 1401 fundował zakonników ś. Pawła pustelnika i kościoły ś. Ducha i nawiedzenia Najśw. Matki, w Wieruszowie, będąc potem podkomorzym wieluńskim, w r. 1409 dobywając Malborga — zginął; synowie jego: Klemens dziedzic na Wieruszowie, Kowalu i Praszce, sędzia z. wieluński, Lachold dziedzic na Biały i Czeszeninie, Bieniasz dziedzic na Niemojewie i Osieku, Władysław dziedzic na Walknowy, Kazimierz dziedzic na Stolcu i Wiktorowie, przyczynili fundacyi na dobrach swoich dziedzicznych, Stradczu, Żytniewie i Ciesiołowie. Kwitnął potem w r. 1456 Jan podkomorzy wieluński, syn Klemensa sędziego, jego syn Seweryn chorąży wieluński 1489. Marcin syn Seweryna chorążego i sam chorąży wieluński, w r. 1509 Praszkę miasteczko i pół Stradcza od Anny z Praszki, Marka Gurtowskiego małżonki, za pięćset czerwonych wykupił, miał za sobą Annę Garnyszównę, z tej spłodził Adama, Felixa, Jarosława, Anzelma i Jana, z tych Adam chorąży wieluński, miał za sobą Urszulę z Siemowic 1543, z której synowie: Jerzy *ster.*, Jędrzej dziedzic na Poraszce i Mikołaj, któremu Dorota Madalińska powiła syna Jana, ten z Zofii Radziątkowskiej miał córki dwie: Dorotę Urbańską i Zofię Olewińską Piotra sędziego gr. wieluńskiego małżonkę i syna Adama łowczego wieluńskiego, sędziego gr. ostrzeszowskiego, ten z Apolonii Pigłowskiej zostawił dwóch synów: Marcina, który z Cecylią Urbańską żył bezpotomnie, fundował OO. Reformatów w Kaliszu 1631 i w Wieluniu 1629 i Seweryna, temu Krystyna Madalińska powiła syna Eustachiego, którego z Anny Szczypierskiej były trzy córki: Florencyanna za Franciszkiem Miaskowskim dziedzicem na Grądkowie, Katarzyna za Antonim Szczurskim, Apollonia za Kazimierzem Ossowskim i tyluż synów: Hieronim, Marcin i Samuel; z tych Hieronim burgrabia z. pyzdrski z Teresy Miaskowskiej (1648) spłodził siedm córek: Joannę i Rozalię zakonnicę św. Franciszka w Kaliszu, Annę najprzód Stefana Moraczewskiego, potem Macieja Zakrzewskiego, Jadwigę Wojciecha Mora-

*) Miasto Bircza, do r. 1875 powiatowe, dziś tylko z siedzibą sądu powiatowego — przyjęło za herb swój miejski, herb Kowalskich *Abdank.*

czewskiego, Barbarę Sebastyana Korzenickiego, Annę Pawła Starzeckiego, Ewę Kazimierza Karskiego — małżonki i synów dwóch, z tych Jan dziedzic na Mącznikach zszedł bezpotomnie, drugi Franciszek, ten się złączył dożywotnie z Urszulą Rogalińską cześnikówną inowrocławską, z tej potomstwo: Jan Marcin pisarz z. wschowski, Eustachy rotmistrz hetmański, Franciszek Reformat, Hieronim bezpotomny, Tomasz, Maciej, Józef kanonik warszawski, Elżbieta *1mo voto* za Jędrzejem Bielińskim, *2do voto* za Hieronimem Kołaczkowskim sędzią z. wschowskim, Zofia za Antonim Boleszem burgrabią z. poznańskim i Maryanna panna. Drugi syn Eustachiego z Szczypierskiej Samuel, mąż rycerski zmarły r. 1637 w Kaliszu, miał tylko jednę córkę Maryannę Dobkową. Trzeci Marcin, który *1mo voto* z Zalewską miał syna Marcyana bezpotomnego i córkę Jadwigę za Franciszkiem Miaskowskim miecznikiem poznańskim, *2do voto* z Jadwigą Miaskowską kasztelanką krzywińską, ta mu cztery córki na świat wydała: Katarzynę za Jędrzejem Bratkowskim, Urszulę za Stefanem Borzewickim, Joannę za Zielonackim i Zuzannę za Dominikowskim, synów tyluż, to jest: Macieja, Maxymiliana, Jana i Ignacego podwojewodzego sieradzkiego i łowczego piotrkowskiego; od Macieja z Maryanny Doruchowskiej było dwóch synów: Ignacy i Franciszek. Od Maxymiliana z Teresy Bojanowskiej Jan i Józef, od Jana z Konstancyi Prusimskiej Marcin i Józef. Wierusz Kowalski, drugi syn Marcina chorążego wieluńskiego z Garnyszówny, pojął Zofię Ożegowską, z tej miał synów: Walentego *ster.*, Jana podkomorzego wieluńskiego, temu Elżbieta Dobrzykowska *(Acta Terr. Wiel. 1567)* zrodziła Piotra *ster.* i Jana, który z Katarzyną Kobierzycką *(Acta Castr. Petr. 1587)* spłodził córkę Dorotę Mikołaja Sochy Chomętowskiego małżonkę bezpotomną, syna Piotra, ale i ten sukcesora żadnego nie miał i Jana podkomorzego wieluńskiego, ten miał za sobą Annę Madalińską *(Acta Castr. Sandom. 1596)* z której były córki trzy: Jadwiga za Zygmuntem Tomickim, Zofia za Samuelem Szczukowskim, Konstancya za Wojciechem Raczyńskim i syn Mikołaj, ten z Teresy Złotnickiej *(Acta Castr. Radom. 1629)* miał syna Macieja stolnika sieradzkiego, dóbr Raspny dziedzica, temu Anna Rudzka, wojskiego radomskiego córka *(Acta Castr. Cracov. 1699)* dwóch synów powiła: Jana i Ludwika. Felix trzeci syn Marcina chorążego wieluńskiego z Garnyszówny, miał za sobą Barbarę Czołczyńską *(Acta Terr. Sierad. 1543)*, z której było to potomstwo: Jan bezpotomny, Małgorzata za Mikołajem Handzel dziedzicem na Mokrsku, Anna za Kasprem Laskowskim, Barbara za Wawrzyńcem Twardowskim i Marcin, ten z Urszulą Gizicką, córką Abrahama sędziego z. wieluńskiego *(Acta Castr. Wielun. 1576)* spłodził Elżbietę Jędrzeja Wierusz Niemojewskiego małżonkę i synów: Franciszka i Wacław *ster* i Marcin (co się pokazuje z działu, który czynili w r. 1589 z bracią stryjecznemi, Jakóba synami a Felixa wnukami, to jest z Emerandem, Janem, Przecławem, Pantaleonem, Ludgarem i Euzebiuszem Kowalskimi), ten z Anny Wolickiej *(Acta castr. ostrzesz. 1598)* zostawił Macieja, który *1mo voto* pojął był Zofię Moszczyńską *(Acta castr. Opoczn. 1628)* z tej trzej synowie: Józef, Franciszek i Jacek w zakonie ś. Franciszka, *2do voto* miał za sobą Zofię Zolecką 1642, z której potomstwo: Stanisław kanonik warmiński, Stanisław bezpotomny, Anna Chądzyńska i Franciszek, temu Maryanna Grodziecka zrodziła Franciszka kawalera maltańskiego, Annę Stefana Guttetera Dobrodziejskiego, Elżbietę Mikołaja Głuchowskiego — małżonki, Adama i Konstantego bezpotomnych, Stanisława dziedzica na Myśliczewie, stolnika inflantskiego, Józefa, który deputatem będąc na trybunał koronny 1715 umarł, atoli z Krystyny Ulejskiej zostawił syna Alexandra i córkę Maryannę. N. podkomorzy wieluński miał za sobą Cieklińską, z której była córka. *Nies.* — Anna, córka Leona na *Chwałkowie* i Jadwigi z Jeziorkowskich, wnuczka Tomasza i Konstancyi Kołaczkowskiej, poślubiła 1802 r. Antoniego Sczanieckiego; siostra jej za Józefem Wybickim; brat ich był biskupem sufraganem w Poznaniu. N. Kowalska za Kazimierzem Górzeńskim. Karol syn Franciszka, Placyd syn Józefa, Kazimierz, Teofil, Ludwik i Stanisław synowie Franciszka, Felicyan syn Wiktora, Piotr syn Maxymiliana, Julian, Waleryan i Józef synowie Jana i Zofia córka tegoż, Teofil syn Ignacego, Felix syn Maxymiliana, Lucyan syn Benedykta, Mateusz syn Marcina, Hipolit syn Józefa, Ignacy syn Ignacego, Waleryan *de Szmiden* syn Józefa, Kazimierz *de Szmiden*, Michał i Adam synowie Izydora — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. — Do tych należy Alfred, syn Antoniego rejenta w Kaliszu, współczesny malarz. — Są i w Galicyi Kowalscy tego herbu, z tych Jan, Jakób Wincenty w sądzie gr. halickim, Maciej, Andrzej i Józef w sądzie z. lwowskim r. 1782, Jan, Józef (syn jego Ignacy) i Cyryl wnukowie Józefa r. 1831 i Wincenty syn Andrzeja r. 1832 w wydziale Stanów gal. uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kowański Jan. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Koweńskie *książęta* h. *Pogonia*, patrz **Sanguszko.** Kniaź Wasili Kowelski 1528. *Nies.*

Kowinicki h. *Trąby*, w przemyskiej ziemi. Stanisławowi wójtostwo w dobrach król. Wissatycze przyznał król Zygmunt I, ile z dawna przodkowie jego byli w possessyi. Piotr pisarz z. przemyski, którego córka Zofia Średzińska. *Nies.*

Kowiński, w płockiem. Jędrzej pobórca łanowego z sejmu 1632. *Nies.*

Kownacki h. *Ślepowron*, w mazowieckiem. Jan cześnik płocki 1611. Adam w z. nurskiej 1648 i Mikołaj, ale w podlaskiem. Wojciech w płockiem, Adam w krakowskiem 1705. *Nies.* — Józef,

Tadeusz członek Stanów galic. i Antoni podskarbi kor. galic. uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim r. 1783, to samo Tadeusz wnuk Tadeusza, ale ten w wydziale krajowym galic. r. 1865. Z tych Antoni miał za sobą Uruską podczaszankę trembowelską, z której synowie: Tadeusz († 1830) dziedzic Czernicy i Boratyna, który z Honoratą Chołoniewską miał syna Antoniego ożenionego *1mo voto* z Teresą Lityńską, *2do voto* z Eleonorą Zagórską — i Józef († 1860) dziedzic dóbr Ponikwa, ten zaślubił Magdalenę de Lambert († 1864) córkę Józefa i N. Winnickiej, z której zostało trzy córek: Adela *1mo voto* za Edwardem Radziejowskim *z Dytkowic*, *2do voto* za Zenonem hr. Vitzhum von Eckstädt, Alexandra za Ottonem Hausnerem, obecnym posłem na sejm krajowy i do Rady państwa w Wiedniu — i Olga za Sewerynem hr. Dunin-Borkowskim *z Szuparki*. Do tejże linii należy (lubo nie znamy genealogicznego połączenia) Stanisław dziedzic dóbr Zużel, który miał za sobą Julię de Lambert, córkę Józefa z Winnickiej urodzoną.

Kownacki h. *Suche komnaty*, w ziemi sochaczewskiej. Stanisław podstoli ciechanowski 1648. Ignacy w zakonie kaznodziejskim 1703. Są i w woj. wileńskiem tegoż herbu. Alexander pisarz gr. wileński zostawił z Wojsznarowiczówny synów czterech: Marcina, Jerzego, Felicyana i Franciszka, Marcin był plebanem widzkim, Jerzy wójtem królewskim nowodworskim, Felicyan mąż rycerski, Franciszek młodo umarł. Stanisław w grodzieńskim potomstwa nie zostawił, Krzysztofa syn Dominik Stanisław był podstarościm wołpieńskim. *Nies.* — W r. 1778 Adam pisarz ziemski nurski. Karol regent z. grodzki. Franciszek sędzia z. szawelski w ks. litewskiem. Stanisław *z Grodzonowa* podkomorzy wizki w r. 1540. *Z manuscr. Helsb. Kras.* — Hipolit Kownacki zajmował się przekładem Galla i Kadłubka † 1854. — Dom to starożytny, wspólnej dzielnicy z Rydzewskimi i Żebrowskimi, ukazuje się w aktach ziemskich wizkich od r. 1437. — Są po dziś dzień w królestwie polskiem, z tych Ludwik syn Wawrzyńca, Józef syn Józefa, Adam, Józef i Jan synowie Stanisława i Nikodem syn Michała, legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Koyczan *Sułkowicz* h. *Wężyk*, który pierwszy z panów litewskich herb ten na siebie i sukcesorów swoich przyjął na sejmie horodelskim 1413. *Niesiecki.*

Kozaczyński. *Kurop.* i *Małach.*

Kozakiewicz. Marcin w kowieńskim podpisał elekcyą Jana III. Kazimierz 1700. *Nies.*

Kozakowski. W kowieńskiem. *Małach.* — Adam sędzia z. kowieński r. 1778. *Kras.*

Kozanecki h. *Wąż.* Marcin i Bartłomiej synowie Antoniego i Karol syn Michała — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozarski h. *Wężyk*, w rawskiem. Jędrzej *z Kozarek* z Łyczkówny spłodził dwóch synów: Łukasza i Tomasza rotmistrza, ten pod Smoleńskiem za Zygmunta III zginął, Babska dziewięciu mu synów powiła: 1) Stanisław rotmistrz pod Chocimem przeciwko Osmanowi, od niego z Górskiej h. *Doliwa* było dwóch synów: Samuel kanonik lwowski i Maxymilian. 2) Sebastyan. 3) Jan. 4) Wawrzyniec, którego z Rylskiej zostało potomstwo. 5) Adam, żona jego Kochanowska h. *Korwin.* 6) Wojciech, który z Bujalskiej zostawił syna. 7) Gabryel. 8) Maciej. 9) Stefan, ludzie rycerscy. Wojciech, Grzegorz, Kasper i Stefan Kozarscy podpisali elekcyą Jana III. *Nies.* — *Metryka kor.* wymienia Tomasza Kozarskiego jako nobilitowanego r. 1538.

Kozaryn h. *Drya*, w połockiem woj. i lidzkim pow. *Nies.* — Są po dziś dzień w Galicyi i biorą przydomek *Okulicz.*

Kozarzewski h. *Łuk.* Tadeusz syn Konstantego, Franciszek, Kazimierz, Stanisław i Antoni synowie Walentego, Hilary syn Kazimierza, Antoni syn Józefa i Ludwik syn Antoniego — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Koździeszko. *Kurop.* i *Małach.*

Kozerski h. *Prawdzic.* Walenty, Norbert, Jan i Polikarp synowie Macieja, Antoni syn Franciszka i Karol syn Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozew. Stefan horodniczy witebski 1704. Szczesna, Jakóba de Kozdroj córka, żona Marcina Wolińskiego. *Nies.*

Koziański. *Kurop* i *Małach.*

Koziarowski h. *Jelita.* Józef uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. sandom. 1782.

Kozic h. *Łabędź*, w pow. lidzkim, jedenże dom z Jawgelami. Kazimierz i Samuel podpisali elekcyą Jana III. *Nie.* — Piszą się obecnie Koziccy, z tych Antoni syn Marcina legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozicki h. *Lubicz*, w mazowieckiem. N. miał za sobą Dorotę Brodowską h. *Łada.* Piotr pobórca w z. ciechanowskiej 1648. Łukasz w poznańskiem 1648. Piotr z Kozyczyna wojski czerniechowski w krakowskiem 1674. Teresa obicie sprawiła do kaplicy kościoła ś. Piotra w Krakowie, † 1703. Maciej rotmistrz 150 jazdy na expedycyi moskiewskiej 1665. N. była za Stefanem Krasińskim, druga za Janem Krasińskim. *Niesiecki.* — W r. 1778 Franciszek burgrabia ciechanowski. Jędrzej podwojewodzy tejże ziemi. Józef regent ziemski. *Kras.*

Koziczkowski h. *wł.* w Prusiech, piszą się z Koziczkowa, są jednak według *MS. Zał. o Fam. Pr.*

inni Koziczkowscy w Prusiech, których zowią Rycowie czyli Rydzowie, ale inszego herbu, nie pisze jednak jakiego. *Niesiecki.*

Koziebrodzki h. *Jastrzębiec*, w płockiem. Wojciech z Koziebrody kanclerz gnieźnieński i sekretarz Wojciecha Jastrzębczyka arcybiskupa gnieźnieńskiego 1434. — Władysław w płockiem podpisał elekcyą Jana III. Wojciech miał za sobą Magdalenę Krasińską. To *Niesiecki*, a *Krasicki* wymienia Bernarda podsędka dobrzyńskiego r. 1778. Dom to starożytny i podług słów *Paprockiego* możny i rozrodzony za jego czasów i „mężowie wyborni". W archiwum presburgskiem znajduje się przywilej króla Zygmunta Jakóbowi Koziebrodzkiemu r. 1537 wydany. *Kosiński (w Przew. hera. str. 376)* wymienia Jana Koziebrodzkiego kasztelanem sierpskim r. 1463, a w r. 1468-71 raciążkim i świadczy, iż Stanisława Koziebrodzkiego dworzanina ostatnich książąt mazowieckich, od których miał nadaną r. 1525 część starostwa piaseczyńskiego — syn Jakób, dziedzic na Koziebrodach, Stawenczynie, Łaszewie i Siemiątkowie, r. 1531 należał do opozycyjnej mazowieckiej szlachty, która protestowała przeciwko przyłączeniu swej prowincyi do Korony; miał on za sobą (według tego autora) Helenę Dłutowską, z której sześciu zostało synów, od których pochodzą Adam, Jan, Maciej, Walenty, którzy podpisali elekcyą Jana Kazimierza króla z woj. płockiego, zaś Władysław elekcyą Jana III z tegoż województwa, a Wiktor Ignacy podwojewodzy zakroczymski (*Kosiński* pisze go zawskrzyńskim, ale w *Sufflagim Poczet elek. Pietrus.* wyraźnie stoi zakroczymski), poseł ziemi warszawskiej elekcyą Stanisława Augusta. Tomasz skarbnik dobrzyński i czterech innych Koziebrodzkich walczyło w konfederacyi barskiej 1768-1771, a Józef pisarz z. dobrzyński należał do zwolenników konstytucyi trzeciego maja. Franciszek *na Kraszewie* w r. 1706 dziedziczył dobra Dyblina (*Herb. rodz. szl. 1853*), od tego podług *Kosińskiego* pochodzi Leon syn Onufrego i Elżbiety z Zielińskich, dziedzic dóbr Kozłowo (w płockiem) wylegitymowany r. 1837 w Heroldyi król. polsk. Mikołaj, syn trzeci Jakóba z Dłutowskiej, *na Koziebrodach*, jest (podług *Kosińsk.)* protoplastą linii kwitnącej po dziś dzień w Galicyi; jego syn Baltazar z Katarzyny Milewskiej urodzony, miał za sobą Ewę Chudzewską i z nią kilku synów; z tych Jan *na Koziebrodach*, z Ewy Kozińskiej zostawił kilku synów, z których Władysław był podwojewodzym a Franciszek cześnikiem płockim, trzeci Wojciech, poseł na sejmy i dwukrotnie deputat na trybunał, z Anną Malewską miał dwóch synów: Stanisława († 1746) wojskiego zawskrzyńskiego i Adama także (po bracie) wojskiego zawskrzyńsk., który *1mo voto* miał za sobą Zakrzewską kasztelankę santocką, *2do voto* Agnieszkę Karską, córkę Andrzeja z Maryanny Rumockiej urodzoną, z tej syn Marcin († 1787) dziedzic dóbr Kałusz, Kudzyńce, Zabokniki itd., r. 1764 sędzia gr. halicki *(Sozański)*, starosta olchowiecki r. 1777, radca apelacyjny austr., członek Stanów gal., do godności hrabiów austryackich wyniesiony w r. 1781, miał za sobą Zofię Broniewską, z której zostało synów trzech: 1) Józef członek Stanów galic., którego syn Adam, z Matyldą Zagórską, córką Karola *z Kołodziejówki* z Antoniny Dulskiej urodzoną, miał synów dwóch: Władysława posła na sejm krajowy, znanego autora dramatycznego, ożenionego z Emilią Głogowską, córką Artura i Polanowskiej — i Kazimierza, 2) Jan (a Stanisław podług *Pocz. szl. gal. i buk.*) dziedzic dóbr Kudzynice i Michałówka, członek Stanów galic., który zaślubił Krystynę Małachowską i miał z nią syna Eugeniusza († 1840), ten miał za sobą Sabinę Malinowską, z której zostało synów dwóch: Jan ożeniony z Zofią Jordan-Stojowską (ich syn Felix) i Eugeniusz († 1877) dziedzic dóbr Wołkowce, Kudryniec i Milowice, ożeniony z Heleną Kęszycką dziedziczką dóbr Dźwiniaczka i Babiniec (ich syn Józef) — i 3) Leopold († 1833) pułkownik wojsk polsk., członek Stanów gal., ten miał za sobą Karolinę Siedliską († 1835), z której zostało synów trzech: *a)* Justyn (ur. 1822) współdziedzic dóbr Dołhe, Załawie i Podhajczyki, jenerał major, komendant 13 brygady obrony krajowej, szambelan dworu austr., który zaślubił w r. 1854 Różę hr. Wallis, bar. Karighmain córkę Maxymiliana z Maryi hr. Hoyos bar. Stuchsenstein urodzoną, damę krzyża gwiażdz. i damę pałacową ces. austr. (ich dzieci: Leopold, Marya i Józef), *b)* Ludwik (ur. 1824 † 1850), ten zaślubił r. 1849 Olgę Cieńską († 1861), z której córka Jadwiga za Antonim Poraj Wybranowskim — i *c)* Szczęsny, dziedzic dóbr Hlibów, który z Olgą hr. Golejewską córką Jana *z Krzywczy* z Czarnomskiej urodzoną, ma następujące potomstwo: Maryą, Tadeusza, Jana Nik. Ludwika i Antoniego.

Koziegłowski h. *Zerwikaptur*, w krakowskiem. Tym niektórzy przypisują, co i o Gebultowskich herbu *Lis* z Kozichgłów drudzy twierdzą. *Nies.* — W r. 1412 Krystyn *de Koziegłowy* kasztelan sandecki podpisał przymierze króla Władysława z Krzyżakami. *Krasicki.*

Koziek h. *Paweza Herburth*, w Litwie. N., którego córka za kniaziem Teodorem Połubińskim. *Nies.*

Kozielski h. *Leliwa*. Wyszli z Korony do księstwa litewskiego. Stanisław w pow. oszmiańskim, synowie jego: Jerzy mąż rycerski, drugi Benedykt, trzeci Jan. Daniel brat Stanisława, w mińskiem woj. zostawił syna Władysława. *Nies.*

Kozielski h. *Rola*, w łęczyckiem. Maciej rotmistrz sławny na Podolu przeciwko Tatarom, o którym *Biel. fol. 645.* Krzysztof i Piotr 1648. Jan miał za sobą Brzeską h. *Oksza*. *Niesiecki.*

Kozieł h. *wł.*, w Litwie, którzy z Siewierza do Litwy się przenieśli, to jest Sawicz Kozieł i z bratem swoim rodzonym. Potomstwo ich, jedni się Poklewskimi, drudzy Jasienieckimi piszą. Iwan Kozieł Poklewski miał synów trzech: Fabiana, Gabryela i Filona. Z tych Fabian sekretarz król., wojski wileński, chorąży oszmiański, syn jego Kazimierz podkomorzy wendeński, żona jego Kroszyńska, z której miał synów: Jana, Jerzego i córkę, która była za Władysławem Wołowiczem wojewodą witebskim, hetmanem polnym litewskim. N. Kozieł starosta dziśnieński zostawił syna Dominikana. N. starosta kurmiałowski 1732. Fabian Poklewski starosta dziśniewski, Floryan horodniczy oszmiański, Jerzy podczaszy witebski, porucznik powiatu oszmiańskiego, Samuel strażnik oszm., Jan, Antoni, Michał, Zygmunt, Stanisław i Gabryel 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Krzysztof regent z. i gr. litewski. W r. 1788 pisarz grodzki. Ambroży chorąży oszmiański. *Kras.*

Koziełkowski, w mazowieckiem. Mikołaj podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Kozieniecki. N. bielski, warecki, nowotargski starosta 1648 w powiecie orszańskim. *Nies.*

Kozieradzki h. *Korab*. Andrzej i Wojciech uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. sanockim r. 1782.

Kozieradzki h. *Korczak*, patrz *Bohowityn*. Michał, którego córka Katarzyna za Przecławem Hornowskim sędzią z. brześciańskim. Anna, Łoski Stefana marszałka mozyrskiego małżonka. Jan miał za sobą Alexandrę Iwanicką. Krystyna Bohowitynianka Lwa księcia Woronieckiego małżonka. N. Gabryela Mokosieja. *Nies.* — Klimeta Bohowityna Kozieradzkiego 1572 z Katarzyny Dachnówny starościanki krzemienieckiej urodzony syn Adam podkomorzy krzemieniecki r. 1577 zaślubił Barbarę Siemaszkównę, z której córka Maryanna wyszła za Adama Antoniego Czołhańskiego. *Geneal. Jelow.*

Kozierkiewicz Jakób i Ferdynand legitymowani w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozierowski h. *Dołęga*, w krakowskiem i na dobrzyńskiej ziemi. Hieronim w woj. brzeskiem kujawskiem 1632. N. Krzysztofa Mietelskiego małżonka. Dorota zakonnica sądecka. Marcin w z. dobrzyńskiej 1648. Stanisław 1705 w krakowskiem. Jędrzej 1703. Jakób w płockiem 1632. Jędrzej z Czerniechowskiej urodzony, miał za sobą Sobiekurską, z tej spłodził synów dwóch: Jana i Wojciecha, Jan pojął Ledóchowską; córek z tejże Sobiekurskiej było trzy: Maryanna Izbińska, Konstancya *1mo voto* Nieławicka, *2do voto* Wiszowata i Alexandra Kocieńska. *Nies.* — Ignacy do r. 1773 dobra Małachowo w województwie kaliskiem posiadał. Józef miecznik województwa smoleńskiego w r. 1755. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kozierowski h. *Jelita*, z Kozieróg, których nasi pisarze zowią Kozlarowskimi, w woj. sieradzkiem. Maciej miał za sobą Magdalenę z Zborowa, z którą spłodził dwóch synów: Stanisława i Wawrzyńca. Z tych Wawrzyniec z Elżbiety Roxyckiej synów trzech zostawił: Piotra *ster.*, Stanisława, którego z Moszeńskiej, chorążego sieradzkiego siostry, syn na wojnie zginął i Wojciecha, który z Kruszeńską córkę spłodził Adamowi Łąckiemu w Łękach zaślubioną. Stanisław zaś, brat Wawrzyńca, z Komorowską z Komorowa pod Ujazdem w łęczyckiem, miał syna Jana i córkę Rzeczkowską w Rzeczkowie w parafii bętkowskiej. Janowi Wilkoszewska h. *Jelita* z Wilkoszewy w pow. piotrkowskim powiła córki dwie: Sierską i Chustecką w Chustkach za Skrzynnem, synów zaś sześciu: Bartłomieja, Krzysztofa, Wacława, Seweryna, Jana i Wojciecha. Z tych Bartłomiej, którego wspominają księgi grodzkie opoczyńskie 1599, z Pomianówny h. *Pomian* spłodził dwóch synów: Stanisława i Piotra. Stanisław pojął Potocką h. *Pilawa*, córkę Maxymiliana w wojew. sandomierskiem w Woli Wielkiej pod Żarnowem, z tą miał synów trzech: Adama, Dominika i Marcina, zeszli młodo, córek pięć: jedna za Rogowskim w Rawicy w rawskiem, druga za Grotowskim w sandomierskiem, trzecia za Stokowskim Mikołajem w Chojnach w łęczyckiem, czwarta za Zdrowskim w sieradzkiem, piąta za Łopateckim w sieradzkiem. Piotr dziedzic Zakrzewa i Lubiatowa w pow. piotrkowskim, *1mo voto* pojął Stokowską z domu Politalską, z którą *ster.*, *2do voto* Annę Duninównę Brzezińską, Hieronima miecznika sandom. córkę, a nabywszy w sandomierskiem dóbr Rączki, Dobromierze i Wymysłów, w zamianę za Zakrzew i Lubiatów, spłodził synów: Samuela i Zbigniewa i córkę Katarzynę, którą wydał za Krzysztofa z Nadola Łąckiego h. *Jelita* w woj. sandomierskiem. Samuel stolnik dobrzyński ożenił się z Ludowiką Rejówną, Bogusława podczaszego grabowieckiego córką, Bobrownik i Rzewuszyc w pow. chęcińskim leżących, dziedzica, ale z nią żył *ster.* Zbigniew z Salomeą Bogucką h. *Krzywda*, Macieja podstolego podlaskiego córką, którą urodziła Odyńcówna, z niej synowie: Ignacy w duchownym stanie, Antoni podstoli bracławski pojął Maryannę Rogalińską podczaszynę bełzką, z domu Stradomską, którą urodziła Małachowska. *Nies.* — Nie wiadomo którego herbu, Koziorowski uczyniony biskupem adrateńskim i gnieźnieńskim kanonikiem, godny prałat; także w r. 1788 susceptant kościański. *Kras.*

Kozierski h. *Szeliga*. Franciszek syn Pawła i Paweł syn Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kozietulski h. *Abdank*, piszą się z Kozietuł, ze Skarbkami jednejże dzielnicy. Jeden z nich miał za sobą *1mo voto* Katarzynę Ligęziankę, z której spłodził córkę Zofią, Adama Kazanowskiego małżonkę, *2do voto* Przerębską, z której synowie: Jan *ster.*, Jędrzej, Adam bezpotomny i córka

Helena Stradomska, Krystyna Marcina Lanckorońskiego małżonka. *Niesiecki.* — W r. 1788 Ignacy skarbnik czerski. *Kras.* — Jan w r. 1635 dobra Kozietuły synowi swemu Marcinowi ustąpił. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Do tego domu należy Jan Leon Kozietulski (ur. 1781 † 1821) sławny za czasów Napoleona wojownik, który na czele jednego szwadronu ułanów polskich zdobył bateryę i opanował wąwóz Sammo-Siera; w bitwie pod Wagram za sławną szarżę przeciw ułanom Szwarcenberga otrzymał krzyż oficerski legii honorowej i polski *virtuti militari* i oprócz tego Napoleon dyplomatem z dnia 26 kwietnia 1811, nadał mu godność barona cesarstwa, z dodaniem do rodzinnego herbu *Abdanku*, wieżę kastylską, miecz i chorągiew, a nadto obdarzył go donacyą dóbr gminy Syck w królestwie hanowerskiem. — Jan syn Antoniego legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozika h. *wł. Metr. Woł. r. 1528* wspomina Jędrzeja Michajłowicza kniazia Kozikę i drugiego Iwana. N. miał za sobą Barbarę ks. Porycką. N. była za Mikołajem ks. Zbarazkim starostą krzemienieckim. Jednych z nich widzieć nadgrobki w Kijowie, którzy w greckiej religii i schizmie poumierali, drugich w Sokalu u OO. Bernardynów. Piotra wspomina *Janusz. Stat.* Jerzy 1632. Tomasz podstoli wołyński, poseł na konwokacyą 1632 i na sejm 1638. Jerzy i Wacław 1648. Kozika podkomorzy wołyński, którego syn z Fredrówny także podkomorzy woł. Gdy Moskwicin Smoleńsk opanował, Kozikowie znacznych dóbr swoich w tem województwie odstąpiwszy, przy Polsce zostali. *Nies.* — Jadwiga kniaziówna Kozikówna za Maxymil. Krechowieckim około r. 1500.

Kozikowski, w podlaskiem. Alexander podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. Ścibor kanonik krakowski 1565. *Niesiecki.*

Kozikowski h. *Junosza.* Józef syn Stanisława legitymowany w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozimiński. N. żona Jakóba Potockiego h. *Pilawa. Nies.*

Koziński herb: tarcza przećwiartowana: w Iszej części podkowa barkiem do góry, nad nią miecz ostrzem do góry, w 2giej części dwa kąty ze sobą związane tworzą pięć rogów, nad wierzchnim lilia, w 3ciej części dwie lilie, jedna do góry, druga do dołu ze sobą związane, w 4tej części trzy wręby, jeden pod drugim. *Krzyżan. Słown. herald.*

Koziński h. *Kierdej*, w wołyńskiem. Do tych referuje *Okolski* Adama kasztelana wołyńskiego. Melchior 1619. *Nies.*

Koziński h. *Zagłoba*, także na Wołyniu, o nich pisze *Okolski*, luboć on herb ich zowie Koileńczykiem albo Zdanem, *Kojał.* zaś Zagłobą, z tą tylko różnicą, że nie przez podkowę szabla idzie, ale nad podkową stoi ostrzem do góry, a na hełmie miasto skrzydła, kładą pióra strusie trzy. Iwan Tychno, Olechno, Siemion Kozińscy, ziemianie wołyńscy 1528. Grzegorz chorąży wołyński, Jan brat jego, obadwa ludzie rycerscy. Tychno i Michał. Gabryel pod Sokalem zabity. Samuel 1648. Piotr 1674 na Wołyniu. *Nies.* — Alexander i Michał Hrynkowicze Kozińscy założyli w r. 1538 miasteczko Kozin w powiecie krzemienieckim na mocy przywileju króla Zygmunta I. *Encykl. powsz. Orgelbr.* — Anna Kozińska za Hojskim około r. 1550.

Koziobrodzki h. *Jastrzębiec.* Obacz **Koziebrodzki.**

Koziorowicz Józef Tomasz. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kozlakowski. *Metryka kor.* wymienia Sebastyana jako nobilitowanego r. 1581. *Czacki.*

Kozlątkowski h. *Sreniawa*, w sieradzkiem wojew. *Niesiecki.*

Kozloróg h. *Jelita* i **Kozłoróg** h. *Poraj.* Tak wymienia *Małach.*

Kozłowiecki h. *Ostoja.* Wojciech 1807, a syn jego Jan Nep. r. 1849 uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galic., to samo Michał, ale ten w sądzie gr. trembow. r. 1783.

Kozłowski. Łukasz sekretarz król. i Franciszek obersztlejtnant, nobilitowani r. 1766, a w r. 1767 uwolnieni *a scartabellata.*

Kozłowski. Antoni syn Józefa, Marceli syn Cypryana i Wincenty. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kozłowski h. *wł.* Jedni z nich z Kozłowa, drudzy z Kłotki, inni z Laskowic pisali się. Jędrzej w Jeleńcu miał za sobą Kossównę, syn jego na dworze ks. Radziwiła kanclerza. N. miał za sobą Łaszewską, z której córka za Białobłockim. Tomasz Jacek stolnik czerniechowski 1697. Józef w zakonie Soc. Jesu. *Niesiecki.*

Kozłowski h. *Jastrzębiec*, w wołyńskiem i mazowieckiem. Mikołaj podsędek sanocki, poseł na sejm 1618, ztamtąd deputat na trybunał radomski. Tomasz i Adryan. Paweł regent kancelaryi bydgoskiej, żona jego Trzebińska h. *Szeliga* 1700. Anna była za Wojciechem Bielskim h. *Sreniawa.* Tomasz Jacek stolnik czerski 1688. Franciszek kanonik łucki, dziekan włodzimierski, proboszcz koniuski 1701. *Niesiecki.* — Do tego zapewne herbu należą: N. Kozłowski w Wielkopolsce z Jadwigi Strzeleckiej spłodził Stanisława, ten przeniósłszy się na Wołyń, pojął Anastazyą Dubiską, z której potomstwo: Kazimierz cześnik nowogrodzki, ludzkości znamienitej i biegłości w interesach, z Barbary Kornasiewiczównej potomstwo: Ignacy, Wincenty, Romuald; córki: Salomea panna, Antonina za Ślezanowskim i Domicella, która w panieńskim stanie umarła; Maryanna i Józefa. Kasper podstarości włodzimierski, brat Kazimierza, syn Stanisława, miał synów dwóch: Stanisława,

ten pojął Siekierzyńską i z niej ma potomstwo — i Adama. Córki Kaspra: Anna i Anastazya. Trzeci brat Kazimierza w bezżennym stanie umarł. Siostry ich z Dubiskiej: jedna za Maofsem, druga za Małachowskim. Braci Stanisława z Strzeleckiej było trzech, z tych Piotr reformat, Hieronim został w Wielkopolsce i Jan. To *Krasicki*, a *Wielądko* świadczy, że ten Kasper (wyżej wspomniany) był później w r. 1757 pisarzem gr. i bracia jego Kazimierz i Franciszek z wojew. czerniechowskiego podpisali elekcyą Stanisława Augusta króla. Stanisław regent gr. nowogrodzki r. 1792. Tenże *Wielądko* pisze, że są tego herbu Kozłowscy w Podgórzu, z których Mikołaj z Maryanną Borkowską z woj. podlaskiego ożeniony, umarł 1769, zostawiwszy córkę Zofię, która umarła panną i synów dwóch: Michała Wolfganga i Mikołaja *ster.*, z tych Michał Wolfgang był sztabsmedykiem w gwardyi pieszej koronnej i od króla Stanisława Augusta otrzymał godność konsyliarza JKMości. W czasie rewolucyi poświęcił się być medykiem generalnym lazaretu wojskowego i przeszło 1500 chorych miał pod swym dozorem. To *Wielądko.* — Tomasz i Adryan Kozłowscy uchwałą sejmu z r. 1676 za starożytną szlachtę polską uznani. Józef w r. 1678 dobra Płonka-Kozły i Łupiankę, a Wojciech w r. 1726 wieś Jasiorówkę w woj. podlaskiem, — Paweł Jan w r. 1683 dobra Kobierniki, a Jan w r. 1738 dobra Lipowiec kościelny w płockiem — dziedzicyli. Sebastyan w r. 1784 był skarbnikiem sierpskim. Jan w r. 1761 dobra Zaczywilki w woj. rawskiem, Michał stolnikiewicz owrucki w r. 1769 dobra Kozły w ziemi nurskiej dziedziczyli. — To przytoczywszy z różnych autorów, przyznajemy z całą otwartością, iż nie mamy dostatecznych materyałów dla zestawienia dokładnej genealogii tej prastarej rodziny. *Niesiecki* obszedł się z nią po macoszemu, nie powtórzył nawet tego, co podał o niej *Paprocki w Herbach Rycerstwa*, gdzie pisze: „Dom Kozłowskich kędy wspomina te męże zasłużone: Pankraca, Wawrzętę, Wojciecha, Piotra i Wszebora. Od tych za wieku mego był Wawrzeniec, służąc żołniersko na Podolu, znaczne męztwo pokazował; u Iwoni hospodara wołoskiego był starszym nad Polaki". Ojciec tego Wawrzeńca i Andrzeja, który mężnie walczył pod hetmanem Jazłowieckim przeciwko Tatarom, był podług *Paprock.* sędzią grodu płockiego „człowiekiem biegłym w prawie". *Wielądko* rozpisał się wprawdzie obszernie o Mikołaju i jego potomstwie (p. w.), lecz że napomyka o nadaniu godności konsyliarza, ztądby słusznie wnosić można, że ten Mikołaj do innego należy domu. Trudno zatem zestawić jakąś całość z dawniejszych autorów i dlatego ograniczamy się na podaniu tu wiadomości o jednej tylko linii, obecnie w Galicyi kwitnącej, którą to wiadomość czerpiemy przeważnie z *wywodu trzydziestu dwóch przodków*, aprobowanego (na podstawie dokumentów) przez ministerstwo spraw wewnętrznych w Wiedniu. Znanym protoplastą tej linii Kozłowskich jest Mikołaj *de Kozłowo*, o którym, jak niemniej o jego dwóch synach Piotrze i Wszeborze i wielu innych Jastrzębczykach, wspomina przywilej Ziemowita książęcia mazowieckiego z r. 1408 (obacz *Jastrzębiec h. wł. str. 662).* Syn Wszebora a wnuk Mikołaja — Wojciech zostawił syna Jana, który miał za sobą Apolonią Trepczankę h. *Topór (akta gr. piotrk. 1492)*, z której został syn Piotr sędzia gr. płocki, ożeniony z Jadwigą Załuską h. *Junosza (akta gr. płockie 1612)*, tego syn imieniem także Piotr *na Kozłowie*, miał za żonę Katarzynę Pniewską h. *Nałęcz*, z której został syn Wojciech, temu Helena z Mytków Wereszczatyńska h. *Lis (akta gr. krak. 1648)* powiła syna Wojciecha *(akta gr. piotrk. 1725)*, który zaślubił Annę Rożycką h. *Rola*, córkę Stanisława podwojewodzego płockiego z Jadwigi Moszczeńskiej h. *Nałęcz* urodzoną *(akta gr. piotrk. 1695)*, z której syn imieniem także Wojciech, miał za sobą Maryannę Ostrowską h. *Rawicz*, córkę Wojciecha chorążego wendeńskiego z Katarzyny Ostrowskiej h. *Gryf* urodzoną *(akta gr. lubelsk. 1741)* z której syn Antoni kapitan wojsk koronnych *(patent z dnia 8 lutego 1761)* miał za sobą Salomeę Krzyszkowską h. *Odrowąż*, córkę Andrzeja skarbnika bielskiego z Maryanny Graniewskiej h. *Leliwa* urodzoną, tego synowie: Floryan († 1855) dziedzic dóbr Lipa (w dzisiejszem starostwie dobromil.), ożeniony z Joanną Gumowską h. *Rola* († 1857) i mający z nią córkę Maryą (ur. 1804) dziedziczkę dóbr Lipa górna i dolna, zaślubioną Franciszkowi Zarembie *na Zmiennicy* — i Anastazy († 1856) dziedzic dóbr Zabłocice, Malawa, Cieszyna i Szafnarowa, członek Stanów galic., ten zaślubił w r. 1822 Rozalią Kraińską h. *Jelita* († 1876), z której prócz córki Anastazyi zaślubionej w r. 1845 Sewerynowi bar. Doliniańskiemu — został syn Zygmunt (ur. 1831) dziedzic dóbr Zabłocice i Rożubowice, znany zaszczytnie poseł na sejm krajowy galic. i do Rady państwa w Wiedniu, członek centralnej komisyi dla kontroli długów państw., ten z Gabryelą hrabianką Starzeńską h. *Lis*, córką Adama i Celiny hr. Badenianki, ma syna Włodzimierza ur. 1858. — Do tejże linii, zdaje się, należą (lubo nie znamy bliższego połączenia): Antoni, Kazimierz, Alexy, Krzysztof, Maciej, Józef (tego potomstwo: Józef, Piotr, Franciszek, Anna, Marya, Antonina i Ludwika), Paweł, Wincenty, Piotr, Ignacy i Józef — wszyscy zapisani do ksiąg szlachty galicyjskiej stanu rycerskiego jako uznani za dawną polską szlachtę. Są Kozłowscy tegoż herbu i w królestwie polskiem, z tych Jan, Wiktor, Józef i drugi Józef synowie Kajetana, Symforyan, Ignacy synowie i Antonina córka Sebastyana, Jan syn Michała, Karol *z Wielkiego Kozłowa* syn Piotra, Ignacy *z Wielkiego Kozłowa* syn Franciszka, Cecylia córka Michała, Piotr syn Józefa, Andrzej syn Walentego, Kazimierz syn

Szymona, Romuald syn Michała, Stefan syn Marcina, Felix syn Kazimierza, Engelbert i Edmund synowie Pawła, Wojciech syn Augustyna, Romuald syn Andrzeja, Maryanna zamężna Sutkowska córka Sebastyana, Fiolenty syn Walentego, Adryan i Stanisław synowie Stanisława, Jan syn Walentego, Marceli syn Antoniego i Józef syn Marcina — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. — Ignacy regimentarz, brat jego jeden Walenty, drugi N. jenerał wojsk polskich, z Kirszenstejnówny urodzeni (siostra ich zaślubiła *1mo voto* Bethera, *2do voto* Mierosławskiego). Po Ignacym zostało synów trzech, z tych Teofil obrońca przy sądzie pokoju okręgu lipnowskiego, ma za sobą Emelinę Skarbkównę. Niewiadomo nam do jakich należą następujący: Mateusz (ur. 1795 w Krakowie, † 1839) doktor teologii, professor uniwersytetu krak., ex-prowincyał OO. Dominikanów, — Wiktor (ur. 1791 w Białymstoku, † 1858 w Chlewiskach), znakomity leśnik, autor kilku cennych dzieł z dziedziny historyi naturalnej i leśnictwa, dyrektor lasów ordynacyi Zamojskich, — Józef (ur. 1757 w Warszawie, † 1831 w Petersburgu), kompozytor, dyrektor jeneralny teatrów cesarsk. w Petersburgu, — Ignacy Platon (ur. 1786 na Podolu) muzyk, — Alojzy (ur. 1806 we wsi Jurowie w kijowsk., † 1854 w Pikowie na Podolu) znany (pod pseud. *Jurowianina*) filolog i matematyk, — Feliks współczesny filozof i moralista, doktor obojga praw, docent uniwersytetu w Freyburgu, — Felix Antoni (ur. 1834 w Tupałach w płock.) współczesny pisarz, którego syn Korneli wydał historyą Czerska itd.

Kozłowski h. *Jastrzębiec 10mo*. Antoni w nagrodę swych zasług otrzymał szlachectwo wraz z herbem *Jastrzębiec* — dyplomem króla Stan. Augusta z dnia 25 listopada 1788. *Herb. rodz. szl. 1853*, tegoż herbu Antoni syn Walentego, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kozłowski h. *Lis*. *Długosz* o nich wspomina. Paweł Soc. Jesu wydał do druku *Fasc. Observat., Precat. et Indulg. Congr.* 1645 i kilka innych ksiąg nabożnych. N. Kozłowski ś. teologii doktor, któremu Jędrzej Laskarys biskup poznański chciał tego biskupstwa ustąpić. Przywilej Ziemowita ks. mazowieckiego dany 1408, wspomina Pankracego, Wawrzeńca, Wojciecha, Piotra i Wszebora Kozłowskich. Od tych był Wawrzeniec, sędziego gr. płockiego syn, który na Podolu mężnie stawał, Iwonie hospodarowi wołoskiemu z ludźmi polskimi przyszedłszy na sukurs, tam sercem wielkiem potykał się z Turkami, atoli wzięty w niewolę od nich, wolność sobie kupić musiał. To *Niesiecki*, ale mylnie tych ostatnich z przywileju Ziemowita, do herbu *Lis* pociąga, ci bowiem do Jastrzębczyków niewątpliwie należą, co treść tegoż przywileju poświadcza.

Kozłowski h. *Poraj*. Jan, Franciszek i Kajetan uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w wydziale Stanów galic. 1811. — Do tego domu należy Alexander *de Kurozwęk* Kozłowski, którego córka z Maryanny Lewińskiej h. *Brochwicz* urodzona — Jadwiga — za Benedyktem Graniewskim (*akta gr. sandom. 1728*).

Kozłowski *Liśniekiewicz* h. *Sas*. Grzegorz i Dymitr w sądzie gr. halickim r. 1782, Ignacy, Michał i Mikołaj synowie Grzegorza r. 1832 i Jerzy syn Dymitra r. 1849 w wydziale Stanów galic. uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kozłowski h. *Wieża*, na Szląsku. Z tych był Kasper dziedzic na Adamowicach, sędzia z. księstwa opolskiego i raciborskiego 1607, ci od Raszyców tegoż herbu idą, lubo się potem Kozłowskimi nazwali. Władysław z Łęczów r. 1704 podpisał konfederacyą sandomierską. Konrad kanclerz książęcia Bernarda Opolskiego r. 1400. *Niesiecki*. — *Piasecki* pod r. 1580 wspomina Piotra Kozłowskiego kasztelana zawichostskiego, starostę małogostskiego, jako tenże zginął pod Wielkołukami w r. 1579, niewiadomo jednak do którego herbu należał. — Leon skarbnik sierpski r. 1778, Szymon komornik z. zakroczymski, Stanisław subd. nowomiejski. W r. 1788 Tadeusz starosta bracławski. *Kras*. — Ludwik, syn Tomasza, Kozłowski h. *Wieże z odmianą*, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Tadeusz Kozłowski starosta bracławski (o którym wspomina *Kras*.) jenerał-major wojsk polsk., fundował r. 1798 kościół parafialny w Zozowie (na Ukrainie); zostało po nim synów dwóch: Ksawery dziedzic Zozowa, jenerał-major wojsk rosyjsk., który miał za sobą *1mo voto* Wojciechowską, wdowę po Szuszkowskim, *2do voto* Teresę Białobopytów (prawosławną), wdowę po Kocieńskim, *3tio voto* Zofię Wilczyńską, wdowę po Andruszkiewiczu, ale z żadną nie miał potomstwa, umarł r. 1866 — i Michał tajny radca rosyjski, po którym została córka Julia za Du Hamel'em i synów trzech; z tych najmłodszy Alexander wziął po stryju dobra Zozow i Bracławszczyznę, ale wkrótce cały stracił majątek i o dalszym losie jego niema pewnej wiadomości; są atoli Kozłowscy (za ich właśnie wskazówką otrzymaliśmy powyższą informacyą od ks. Sadowskiego proboszcza z Zozowa) w Galicyi obecnie zamieszkali, którzy z tejże samej linii pochodzą; z tych Grzegorz, dorobiwszy się znacznej fortuny, nabył dobra Suchodoły a następnie Wiewiórka, ten miał za sobą Franciszkę Kotkowską *z Czerlan*, z której zostało córek dwie: Alexandra i Jadwiga, z tych jedna za Teodorem Bilińskim urzędnikiem Towarzystwa kredyt. ziemsk. galic. i synów trzech: Kazimierz bezżenny, Władysław dziedzic dóbr Przetok i Mieczysław dziedzic Wiewiórki, który z Wandą Zarembianką h. *wł.* ma syna Floryana i córek dwie: Kazimierę i Maryą. Siostry Grzegorza: Marya za Janem Miączyńskim i Anastazya dziedziczka Gawrzyłowa, za pułkownikiem Chrzanowskim. Do tychże należy Anna Kozłowska za Januszewskim h. *Ostoja*.

Koźmian h. *Nałęcz*, w chełmskiej ziemi, na hełmie jednak trzy pióra strusie kładą. N. Koźmianówna była za Adamem Jawgelem. Simona męża rycerskiego syn Stanisław spłodził Tomasza, ten z Wiśniowską zostawił Walentego, temu Stawska powiła Jędrzeja pisarza gr. krasnostawsk., tego z Wiśniowską zostawił Walentego, temu Stawska powiła Jędrzeja pisarza gr. krasnostawsk., ten z Wiśniowską zostawił Walentego, temu Stawska powiła Jędrzeja pisarza gr. krasnostawsk., sędziego kapturowego chełmsk. 1733, którego z Anny Tarnowieckiej potomstwo: Maryanna Łaźnińska i Teresa Gałęzowska i syn Marcin. *Niesiecki*. — W r. 1788 Andrzej sędzia z. lubelski. *Krasicki*. — Józef Szczepan Koźmian, biskup kujawski, senator królestwa, syn Jędrzeja z Rzeczycy h. *Nałęcz* i Anny z Kiełczewskich Skarbków, urodził się 1772, umarł 1831. Kajetan, starszy brat Józefa biskupa, poeta i prozaik, kasztelan senator, urodził się r. 1771, umarł 1856, zostawiwszy syna Andrzeja Edwarda, znanego współczesnego pisarza. Do tychże należą: Stanisław dziedzic dóbr Przylepki w poznańsk., — Jan († 1877), który zaślubił w r. 1824 Zofią Chłapowską, a po śmierci żony został księdzem i był pralatem Ojca św., apostolskim pronotaryuszem i członkiem kapituły metrop. poznańskiej, — N. za Felixem Bieczyńskim, — Wincenty syn Andrzeja (brat Kajetana o którym wyżej) i Seweryn syn Jana, legitymowani (obaj ostatni) w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Koźmiński h. *Lubicz*, w płockiem i na Rusi. Anna była za Chrościchowskim, druga za Kazimierzem Brodowskim h. *Łada*. *Nies*. — Do tych zapewne należy Koźmiński lexykograf, bibliotekarz główny biblioteki Załuskich r. 1795.

Koźmiński h. *Poraj*, w Wielkopolsce. Jan Gruszczyński arcybiskup gnieźnieński, od Hińczy z Rogowa kasztelana sandomierskiego Koźmin kupił przed r. 1473, który jednemu z braci tego arcybiskupa działem się dostał i ztąd nowe nazwisko Koźmiński urosło, atoli ci Koźmińscy, o których nasi historycy przed r. 1473 pisali, nie należą do tego domu, *) któryby zaś z braci (a było ich kilku) arcybiskupich był początkiem tego domu, pewności niema, zdaje się jednak, że idą od Bartłomieja z Iwanowic kasztelana kaliskiego, drugiego brata, ile że się i Koźmińscy z dawna z Iwanowic piszą. Roch starosta ostrzeszowski † 1550, było wnuk albo syn któregożkolwiek z braci wspomnionego arcybiskupa. Kwitnął potem Jan łowczy kaliski, którego żona Katarzyna Zarębianka kasztelanka nakielska 1583. Piotr cześnik kaliski, deputat do kwarty. Jan z Iwanowic Koźmiński starosta powidzki, z Załuskowskiej zostawił syna także Jana, umarł 1671, temu Maryanna Miaskowska powiła córkę Annę Bułakowską podczaszynę poznańską, fundatorkę kościoła jezuickiego we Wschowie, synów zaś dwóch. Z tych pierwszy Adam kasztelan rogoziński, deputat na trybunał kor. w r. 1693, trzy razy śluby małżeńskie ponawiał: *1mo voto* z Katarzyną Zakrzewską podstolanką kaliską, z tej była Anna Gorzeńska podczaszyna kaliska, *2do voto* z Zofią Mielżyńską kasztelanką śremską, z tej się urodził Maciej kasztelan poznański, poseł na sejm 1729, (który miał za sobą Zofię Mycielską chorążankę poznańską, z której miał syna jednego i córkę, ale w dzieciństwie pomarli, po niej Teresę Potocką wojewodziankę czerniechowską, ta powiwszy mu jedynaka syna Teodora, młodo zeszła z świata 1732), *3tio voto* z Apolinarą Gajewską kasztelanką santocką, z tej syn Ignacy i córek cztery: Barbara Rychłowska chorążyna sieradzka, Eleonora Jaraczewska starościna solecka, Helena panną umarła i Ludowika w zakonie cysteryeńskim w Ołoboku. Drugi syn Jana z Miaskowskiej, Piotr, sędzia z. kaliski, vice-marszałek trybunału kor., *1mo voto* miał za sobą Dzierzbińską, z której spłodził dwie córki: Annę Bielicką i Urszulę Niemojewską, *2do voto* Zakrzewską pisarzową gr. poznańską i syna Jana, który w wojsku życie zakończył, *2do voto* Janicką, z tej było dwóch synów: Wojciech, który Barbarę Sokolnicką chorążankę wschowską, małżonkę swoją, młodo odumarł, zostawiwszy z niej tylko córkę, drugi Lew podczaszy kaliski zaślubił Teresę Ponińską kasztelankę poznańską, zmarłą 1733. Stryjeczny brat Jana starosty powidzkiego, Piotr, był podsędkiem kaliskim, posłem na sejm 1629, syn jego, czy też innego Piotra (który to Piotr, pierwszy odrzucił kalwińskie zasady —), spłodził Stanisława kanonika chockiego i Władysława kustosza chockiego, tego podsędka kaliskiego były trzy córki: Wierzbińska, Kosicka i Żychlińska i syn Bartłomiej, ten zostawił syna Władysława, z Szczepieckiej zaś *ex 2do voto* Michała, który z Bułakowskiej miał syna Zygmunta i córkę Ewę; z Strażycówny zaś kilka córek i syna. Drugi syn Bartłomieja, Jan, który z Heleny Biernackiej spłodził syna Franciszka i córek trzy: Alexandrę Wargawską, Teresę i Rozalią; z Grabińskiej zaś drugiej żony, syna Michała. Trzeci brat stryjeczny starosty powidzkiego, Mikołaj, ten dwie córki zostawił: Kuczkowską i Rosowską. O Koźmińskim wspomina *Kochowski Ann. Polon. clim.* i *Twardowski w Wojnie domow.*, że w r. 1656 przeciwko Szwedom z Piotrem Opalińskim wojewodą podlaskim wojując, życie i krew wylał pod Lesznem. Ewa, córka Stanisława, była za Jędrzejem Modlibow-

*) Zapewne jest tu mowa o tych Koźmińskich, z których pochodził Bartłomiej, stronnik Ziemowita, znany w historyi z czasów bezkrólewia po śmierci króla Ludwika węg. (*Kromer ks. XIV*), ale *Paprocki* zalicza ich do Porajczyków, z czegoby wypadało, iż słusznie twierdzi *Łukaszewicz* (*Opis histor. t. II str. 119*) że Koźmińscy nie są, jak pisze *Niesiecki*, gałęzią Gruszczyńskich.

skim h. *Drya* sędzią z. kaliskim. Są i pod Ostrogiem Koźmińscy tegoż herbu, to jest Róży białej o pięciu listkach, z tych był Stefan, przez lat 26 żołniersko służył, syn jego Konstantyn 1696. *Nies.* — Wyżej wymienionego Macieja kasztelana kaliskiego (który postąpił na województwo kaliskie) syn Teodor z Potockiej urodzony, miał za sobą Annę Nep. Działyńską, z której córka Maryanna zaślubiła w r. 1787 Antoniego Dzieduszyckiego. Tegoż Macieja z trzeciej żony Gajewskiej córka N. wyszła (podług *Kras.*) za Józefa Mycielskiego kasztelana pozn., syn zaś Ignacy starosta wschowski miał za sobą Maryannę ks. Sapieżankę, z której córki: Ludwika za Makarym Górzeńskim, któremu posagiem wniosła dobra Żerków i Śmielów i Krystyna † 1743 pochowana u Reform. w Kaliszu. Stanisław syn Franciszka, Wincenty syn Macieja i Ignacy syn Adama — legitymowani w Heroldyi król polsk. przed r. 1851.

Koźnicki h. *Nowina*, w sandomierskiem. Jakób *Camerarius Judicis Regiae Curiae*, podpisał się na liście Kazimierza Wielkiego 1366. Floryan pod Pleszkowem mężnie stawał. Daniel z Koźnic poseł na sejm 1638. *Nies.*

Koźniewski h. *Ostoja*, w z. ciechanowskiej. Jakób stolnik wyszogrodzki, zakrocimski, nowomiejski, zostawił syna Walentego, tego z Wężówny dwaj synowie: Mikołaj i Stanisław. *Nies.*

Kozopolański. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kozuba h. *Mora*, w z. warszawskiej i w woj. łęczyckiem. Michał, Adam, Łukasz, Alexander, Stanisław r. 1648. Kazimierz r. 1674. *Nies.*

Kozubek herb: Strzała piórami do góry, ostrzem do dołu, od prawej ku lewej stronie. *Krzyż. Słow. her.*

Kozubowski, w łęczyckiem. Adam z sieradzkiego podpisał elekcyą króla Jana Kazim. Stanisław uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. lwowskim r. 1782.

Kozubowski h. *Zamora*. Alexander syn Michała. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kozubski. Alexandra, Julia, Klementyna, Józefa, Alexander i Władysław, potomstwo Jana i Maryanny z Janikowskich, legitymowane w Heroldyi król polsk. przed r. 1851.

Kozubski h. *Abdank*, w sieradzkiem, jednej dzielnicy z Magnuskimi. Bernard za czasów *Paprock.*, bo *Okolski* ich opuścił, mąż wyborny, zostawił pięciu synów i córki z Anny Kurpiównej h. *Ślepowron* urodzeni. Piotr 1633. Wojciech komornik sieradzki 1648 w sieradzkiem. Michał z Magnus starosta horodelski, lityński, pułkownik król. i Jan Stanisław z Magnus w woj. bełzkiem 1674. Stanisław porucznik chorągwi petyhorskiej, ale go *MS. Kojał.* do Ślepowronów pociąga. *Niesiecki.*

Kożuchowski h. *Doliwa*, w różnych województwach rozrodzeni, gniazdo jednak tego domu jest Kożuchów w czerskiej ziemi. Kazimierz w r. 1697 dziedzic na tymże Kożuchowie kwitnął. Stanisław, żona jego Dorota Majówna, z kasztelanki sieradzkiej zrodzona, 1622. Alexander podstarości i sędzia gr. krakowski 1622. Stanisław stolnik kaliski, komisarz do pogranicznych od Szląska dyfferencyi 1667. Alexander cześnik wieluński, którego syn Mikołaj 1701. Stanisław brat Alexandra, cześnik i podczaszy wieluński 1704, którego syn Alexander. Michał Adam archidyakon chełmski, proboszcz sieniński, sekretarz król. 1687. N. chorąży krakowski 1688. N. Białogłowskiego, druga Kazimierza Dunina małżonki. Wojciech i Jan w sandomierskiem 1632. *Nies.* Alexander komisarz na trybunał kor. radomski z Wielkopolski, w r. 1748 nabył dobra Królikowo, Białę, Łagiewniki, Ładek, Młynów, Gużnicę i Żabę. Stanisław, cześnik wieluński, zebrał i ułożył konstytucye koronne i litewskie, za co na sejmie r. 1764 miał sobie przyznane wynagrodzenie 20,000 złp., które syn jego Stanisław podczaszy orłowski ze skarbu kor. otrzymał. Franciszek *Dzik z Kożuchowa*, cześnik woj. kaliski, w r. 1774 dobra Grudzielec, Karsy i Wolę Kakawą dziedziczył. Antoni sędzia deputat na trybunał kor. z woj. gnieźnieńskiego, w r. 1791 orderem św. Stanisława ozdobiony. *Herb. rodz. szlach. 1853.*

Kożuchowski h. *Roch* albo *Pierzchała*, w z. warszawskiej. Jędrzej 1632. Marcin podczaszy drohicki, miał za sobą Annę Glinczankę, z której synów dwóch: Karol *ster.* i Stanisław, ten *1mo voto* miał za sobą Głębocką, *2do voto* Szandyrowską, synowie jego: Józef, Alexander i Jan. Stanisław pisarz skarbowy 1632. Jan łowczy podlaski. Jednaż ich dzielnica z Zaboklickimi. *Niesiecki.*

Kozyrski, w krzemienieckiem i t. d. *Małach.*

Krabenow. *Indig.* w konst. r. 1685. *Małach.*

Kraczkowski, w sandomierskiem. *Małach.*

Kraft h. *Ogończyk. Metryka kor.* wymienia Bartłomieja jako nobilitowanego r. 1553. *Czacki.*

Krągowski, w sieradzkiem i t. d. *Małach.*

Kraiński h. *Jelita*, po różnych województwach. W sieradzkiem Krzysztof łowczy sieradzki, dziedzic na Hermanowicach, miał za sobą Katarzynę Gumowską, z którą spłodził dwie córki: Eleonorę *1mo voto* za Michałem Hoszowskim stolnikiem inflantskim, *2do voto* za Maciejem Dmińskim łowczym ciechanowskim i Annę Wojciecha Dęby małżonkę, synów zaś trzech: Marcin łowczy sieradzki, żona jego Teresa Przedwojowska. Jan cześnik dobrzyński, żona jego Dzwonowska i Józef stolnik ciechanowski. Krzysztof *in 4to 1602* wydał *Katechizm heretycki z naukami, pieśniami i modlitwami.* To tylko *Niesiecki*, a i nam zbywa na materyałach dla zestawienia dokładnej genealogii tej licznie dziś rozrodzonej i zasłużonej krajowi familii; ograniczamy się zatem na po-

daniu krótkiej wiadomości o jednej tylko linii, kwitnącej obecnie w Galicyi, której protoplastą jest Krzysztof *z Krainki* (w dawn. wojew. kaliskiem) Kraiński urodzony 1556 r., znakomity swego czasu pisarz, autor kilku dzieł treści religijnej. Syn (była i córka Anna za Wojciechem Golawskim) jego Samuel Stanisław z Anny Biegańskiej h. *Zaręba* urodzony (*akta sądu gr. przem. 1631*) zaślubił *1mo voto* Annę z Żurawiczek Żurowską, córkę Jana i Jadwigi z Orzechowskich, *2do voto* Konstancyą Żeromską, z której syn Krzysztof łowczy sieradzki (o nim pisze wyżej *Nies.*) nabył w r. 1684 od Hermanowskich dobra Hermanowice w ziemi przemyskiej (na pamiątkę wyrzeknięcia się błędów aryańskich czyli nauki Scocinusa, któremi zarażeni byli Kraińscy, w końcu XVI i na początku XVII w. postawiona figura Najśw. Maryi Panny, znajduje się do dziś dnia na błoniach hermanowickich), ten miał za sobą Annę (a nie Katarzynę, jak chce *Niesiecki*) Gumowską h. *Rola*, z której oprócz córek, o których wyżej pisze *Niesiecki* — zostało synów trzech: 1) Marcin Bonifacy, łowczy sieradzki, dzielny porucznik znaku pancernego podskarbiego lit. Sapiehy, rotmistrz chorągwi ziemi przemyskiej i sanockiej, który w r. 1737 nabył dobra Leszczowate z Maćkową Wolą w ziemi sanockiej, a umarł r. 1748, niezostawiwszy z Teresą Przedwojowską żadnego potomstwa. 2) Józef, stolnik ciechanowski, od r. 1718 do 1757 towarzysz pancerny, od r. 1758 chorąży w chorągwi jenerała Potockiego, ten umarł także bezpotomny. 3) Jan (drugi z rzędu syn Krzysztofa) cześnik drohicki, ten zaślubił w r. 1718 Helenę Dzwonowską h. *Prawdzic*, z której syn Krzysztofa) cześnik drohicki, ten zaślubił w r. 1718 Helenę Dzwonowską h. *Prawdzic*, córkę Władysława *na Wielkiem Dzwonowie*, stolnika trembowelskiego z Anieli *z Łysakowa* Łysakowskiej h. *Leliwa* urodzoną, z której została córka Teresa za Jakóbem Otockim i syn Antoni ur. 1722 r., cześnik bełzki, który zaślubił w r. 1750 Teklę Łazarowską h. *Łada*, córkę Wojciecha stolnika owruckiego z Maryanny Pilanki urodzoną i miał z nią córek cztery: Agnieszkę za Józefem Załęskim, Klarę *1mo voto* za Łaszowskim, *2do voto* za Kędzierskim, Helenę w zakonie Dominikanek w Przemyślu i Antoninę za Michałem Załęskim, oraz synów tozech: Kajetana, Ignacego i Mateusza, z tych **pierwszy** Kajetan podkomorzy sanocki, z Skotnicką miał córek dwie: N. za Janem Potockim *na Byszkowcach* i N. za Sylwestrem Olszewskim *na Rączynie*, — **drugi** syn Antoniego, Mateusz *na Hermanowicach* ur. 1763 r., legitymowany ze szlachectwa w sądzie gr. przemyskim 1782, zaślubił w r. 1790 Teresę Wisłocką h. *Sas*, córkę Jana (ten był synem Michała i Fredrówny) z Anny hr. Buttlerówny urodzoną, która mu powiła siedm córek: Eufemią za Smarzewskim, Zofią za Stanisławem Konopką, Justynę za Ignacym hr. Humnickim, Różę (ur. 1801) za Anastazym Kozłowskim (zaśl. 1822), Gabryelę za Felixem Załęskim, Anielę za Antonim i Karofinę za Janem — Jaruntowskimi — i synów trzech: Eugeniusza, Eustachego i Władysława, z tych *pierwszy* Władysław zaślubił Anielę Wiktorównę, z której został syn Władysław, doktor praw, dziedzic dóbr Niebocko, ożeniony z Maryą Trzecieską, córką Tytusa *z Polanki* (tych dzieci: Anna, Zofia, Jadwiga i Władysława), — *drugi* Eugeniusz miał za sobą Anielę Wiktorównę, wdowę po bracie Władysławie, z której córka Karolina wyszła za Jana Rakowskiego, *trzeci* zaś Eustachy Maurycy Walenty ur. 1804, oficer Legii Nadwiślańskiej, członek i deputat Stanów galic., kawaler orderu żelaznej korony 3ciej klasy, w r. 1860 członek nadzwycz. Rady państwa, od r. 1861 do 1876 poseł na sejm krajowy galic. i członek i zastępca prezesa Wydziału krajowego, członek honorowy Trybunału państwowego Przedlitawii i t. d. — należy bez zaprzeczenia do rzędu tych nielicznych obywateli kraju, których czyny i zasługi ściśle się łączą z historyą Galicyi lat ostatnich. **Trzeci** syn Antoniego Ignacy *na Leszczowatem*, legitymowany w sądzie gr. przemyskim r. 1782, zaślubił Annę Załęską, z której zostało córek dwie: Ewa Wrzeszczowi na Podolu i Julia Antoniemu Mroczkowskiemu — poślubione i synów dwóch: Michał, który się przeniósł do królestwa polskiego i Roman *na Leszczowatem*, podporucznik wojsk austr., ten zaślubił *1mo voto* Józefę Augustynowiczównę, która w rok niespełna po ślubie umarła, *2do voto* Franciszkę Starzeńską h. *Doliwa*, z której syn Ignacy Lucyan oficer konnej Legii Nadwiślańskiej z r. 1831, ożeniony z Olimpią Dwernicką, córką Józefa jenerała z Żukowskiej urodzoną, (z której została jedyna córka Julia za Michałem Dobrzyńskim), — z pierwszej zaś (t. j. z Augustynowiczowej) został syn Edmund (ur. 1804), który odbywszy nauki w wiedeńskiej akademii, służył od r. 1824 do 1828 w armii austryackiej jako porucznik inżynierów, następnie w r. 1831 w wojsku polskiem jako kapitan inżynieryi, po skończonej kampanii, ozdobiony krzyżem *Virtuti militari*, osiadł w ojczystym majątku Leszczowate, w r. 1848-49 zasiadał jako poseł w sejmie rakuskim, Wiedniu i Kromierzyszu, a od r. 1867 jako członek i zastępca prezesa Rady powiatowej w Lisku, gorliwie spełnia swój obowiązek; z Katarzyną Różniecką *z Laskowiec* (pow. kamienieckiego) ma następujące potomstwo: Baltazarę († 1880) za Józefem Jaruzelskim, Helenę i syna Wincentego, doktora praw, radcę skarbowego we Lwowie, który z Heleną Szumlańską ma dwoje dzieci: Emilię i Ignacego ur. 1880. — Do tejże linii zdaje się należą: Kasper, Jakób i Mikołaj, którzy w sądzie gr. trembowelskim 1784 r., Maciej, Kazimierz, Józef, Jan i Konstanty (ten miał syna Wiktora) w sądzie z. lwowskim 1782, Józef, Marcin i Mikołaj synowie Jakóba, w wydziale Stanów galic. 1820, uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. — Do tegoż domu należy (lubo nieznamy genealogicznego połączenia) ksiądz Wincenty (ur. 1784 w Krakowie), znany w świecie naukowym prawnik i wier-

szopis, kaznodzieja polski i penitencyaryusz przy katedrze wrocławskiej, zarządzający szkołami wzajemnego uczenia w królestwie polsk. 1817 r., autor kilku dzieł cennych.

Krajewski h. *Jasieńczyk*, w mazowieckiem. Balcer i Jakób w z. łomżyńskiej 1632. Piotr żupnik zakrocimski, Samson z Kraiń warmiński kanonik i oficyał generalny, ołomuniecki kanonik. Jan kanonik płocki i Wawrzyniec w woj. płockiem 1632. Marcin kanonik poznański 1623. Stanisław kustosz łowicki, kanonik gnieźnieński, proboszcz ś. Michała w Krakowie, regent koronny, po trzy razy administrator arcybiskupstwa gnieźnieńskiego *sede vacante*, trzy razy prezydował w trybunale koronnym, umarł 1694. Brat jego Wojciech dziekan łowicki, proboszcz kaliski, w Makowie kościół restaurował, dziekanią w Łowiczu wystawił. Siostra ich była za Jakóbem Rutkowskim. N. Pawła Konopki małżonka. Felicyan starosta gostyński i strzelecki, posłował na konwokacyą r. 1696 trzeci brat ich, czwarty zaś Jakób cześnik zakrocimski, w Postolinie kościół łaskami swemi ozdobił. Józef Michał, Nowogrodka Siewierskiego chorąży, z sejmu 1703 komisarz do rewizyi skarbu kor. Maciej w ziemi łomżyńskiej, Stanisław z Krajewic. Wojciech i Jan w ziemi wyszogrodzkiej. Jan cześnikowicz zakrocimski, poseł na sejm 1730 r. *Niesiecki*. — Dom to starożytny, ukazuje się w aktach z. łomżyńskich od r. 1441, gniazdo jego dobra Krajewo. *Wielądko* pisze o nim obszernie, co wszakże nie powtarzamy dla wątpliwej wiarogodności tego autora. To pewna jednakże, że kwitną po dziś dzień w królestwie polskiem, gdzie wielu z nich legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Jan w r. 1623 dobra Krajewo Białe, Faszcze, Jabłoń i Górki w z. łomż., Jakób w r. 1724, a syn jego Tomasz, komornik z. zambrowski, w r. 1756 dobra Krajewo-Brzozowo w tejże ziemi, — Kazimierz podczaszy żydaczowski w r. 1728 dobra Krajewo-Paduchy i Pstrągi, — Kazimierz komornik z. i burgrabia gr. zambrowski dobra Krajewo-Korytki z przyległościami, — Stanisław w r. 1694 wieś Grądy w z. wizkiej. — Piotr w r. 1703 dobra Zbrochy, Kamień i Międzyleś w z. ciechanowskiej, — Tomasz chorąży czerniechowski w r. 1767 dobra Peplówko w woj. płockiem — dziedziczyli. Michał w r. 1791 komornik z. łomżyńskiej. Jan 1767 burgrabia gr. liwski. Jakób w r. 1688 komornik z. zawskrzyński. Józef z prowincyi pruskiej, a Jan chorąży z. michałowskiej z w. chełmińsk. byli posłami na sejm 1733. (*Herb. rodz. szl. 1853.*)

Krajewski h. *Jasieńczyk*. Wojciech w r. 1775 dyplom na szlachectwo wraz z herbem Jasieńczyk od króla Stanisława Augusta otrzymał. *(Herb. rodz. szl. 1853).* Tego czy innego Wojciecha potomstwo legitymowało się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, jako to: Stanisław, Damazy, Felix, Ignacy, a także Jan i Stanisław synowie Marcina, Grzegorz i Wojciech synowie Jana.

Krajewski h. *Leliwa*. Tych drudzy piszą Grajewski. Jędrzej z Krajowa podkomorzy kujawski 1424. Paweł proboszcz Wszystkich śś. w Krakowie 1525. Jędrzej archidyakon krakowski, kanonik poznański, Zygmunta Augusta sekretarz, umarł 1573. Piotr rotmistrz 1606. Maciej w w. ruskiem 1632. Stanisław deputat na trybunał kor. 1725. W r. 1528 Siemion ziemianin wołyński. *Metr. Wol.* Jan podał do druku: *Zgoda i pokój, t. j. o pokoju, w Krakowie 1608. Chronol. Sigism. III Reg. Pol., w Krak. 1615. Niesiecki.* — Do tych należą Krajewscy dziś w Wielkopolsce osiedli; z tych Jadwiga wyszła za Artiura Dobrogojskiego.

Krajewski h. *Łabędź*. Ci od Duninów Szpotów swoje początki wywodzą. *Gaspar Jongelinus in Purp. Bernardi* wspomina Jędrzeja Szpota z Krajowa, którym był za Zygmunta Augusta biskup laodyckiego, sufragana krakowskiego w r. 1547, a przedtem kwitnął Mikołaj Primus biskup przemyski dziesiąty, *) um. w r. 1498. Hieronim proboszcz pułtuski. Są i w Litwie Krajewscy Łabędziowie. Jan 1632 w trockiem. Stanisław w smoleńskiem 1648. Modliszewscy, Szpotowie, Prymusowie, jednejże z niemi dzielnicy. *Niesiecki*. N. Krajewski (ale niewiadomo jakiego herbu) towarzysz husarski wzięty do niewoli przed bitwą pod Kircholmem, którego Karol szwedzki książe Sudermanii, uniesiony gniewem z powodu swej klęski — przebił własną ręką. *(Klosy nr. 403).*

Krajewski h. *Trzaska*. Dom ten, jakkolwiek pominięty przez *Nies.* — dawny być musi w Polsce, skoro już w połowie XVIII wieku wydał jednego senatora, którym był Jan Chryzostom Krajewski, syn (podług *Wielądka*) Antoniego sędziego z. zawskrzyńskiego i Maryanny Kępskiej, dziedzic dóbr Stasy w z. ciechanowskiej, najprzód instygator w. koronny, poseł na sejmy, w końcu kasztelan płocki, kawaler orderu Orła białego, umarł on w r. 1781, zostawiwszy z Krystyny Czosnowskiej podług *Wielądka*, a z Szymanowskiej podług *Krasickiego*, córkę Teresę za Józefem Radzickim i synów trzech: Pawła kanonika kijowskiego, proboszcza żelechowsk., Bartłomieja posła na sejm, który z Maryanną Zboińską wojewodzianką płocką żył bezpotomny i Stanisława instygatora kor. od r. 1772, posła na sejm, który z Franciszką Kluszewską kasztelanką biecką miał córek dwie: Annę i Teresę i syna Jana Stanisława kapitana, poległego pod Krupczycami r. 1794. Krzysztof stryj kasztelana Jana, zostawił syna Antoniego skarbnika zawskrzyńsk., który miał za sobą Salomeę Umińską i z nią synów czterech: Macieja bezpot., Dominika skarbnika zawskrzyńsk., po którym z Majewskiej zostało potomstwo, Tomasza exaktora skarbu koronn., który z Duczymińską zostawił

*) Mylnie ten Mikołaj u Niesieckiego i u nas na str. 138 Grajewskim nazwany, co się niniejszem prostuje.

potomstwo i Jana kapitana 16go regimentu, ożenionego z Krajewską. To *Wielądko*, a *Krasicki* dodaje jeszcze Łukasza kanonika kujawsk. r. 1778 i Józefa sędziego gr. radziejowskiego. W Heroldyi król. polsk. legitymowali się następujący: Kazimierz syn Dominika, Teodor i Alojzy synowie Bernarda, Tomasz syn Antoniego, Józef syn Jana, Adolf syn Hipolita, Stanisław syn Dominika, Leon syn Jakóba i Józefat syn Józefa.

Krajkowski h. *Swierczak*. Piotr syn Antoniego jest wymieniony w *Spisie szl. kr. polsk. 1851.* jako wylegitymowany ze szlachectwa.

Krajna *(de)*. Maciej wymieniony w *Metryce kor. 1513 fol. 89* jako nobilitowany.

Kraków h. *Bończa*. Ludwik syn Karola. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Krakowiecki h. *Bończa*, z Fredrami jednejże dzielnicy. Do nich, jak się zdaje, należą Krakowowie, którzy wyniósłszy się z Polski do powiatu lemburskiego, na ten kształt herb swój przeformowali: tarcza na dwie części przeformowana wzdłuż, po jednej stronie jednorożec stojący na tylnych nogach, po drugiej grabie utkwione koloru żółtego, w polu niebieskiem; nad hełmem modre dwa skrzydła, barkami do siebie obrócone. Z tych był Reinhold starosta lemburski 1646, który Ludwikę królową kosztownie przyjmował. *Niesiecki*. — Obacz **Fredro.**

Krakowiński. Jędrzej i Stanisław w ziemi sochaczewskiej, Jan w ziemi warszawskiej podpisali elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Krąkowski h. *Trąby*. Są w kaliskiem, Stojany ich dziedzictwo, trzy mile od Kalisza. Z tych Sebastyan 1696. Krąkowska Zaleskiego małżonka. *Niesiecki*. — W r. 1778 Ignacy burgrabia ostrzeszowski. *Kras.* — Wiktorya Krąkowska *1mo voto* za Józefem Koszutskim, *2do voto* za Franciszkiem Biernackim r. 1791.

Kralewski. Jacek *nobil. non praec. scart.* w konst r. 1768. *Kras.* i *Małach.*

Krall. Ludwik *nobil. non praec. scart.* w konst. r. 1678. *Kras.* i *Małach.*

Kramkowski h. *Cholewa*. Antoni Alojzy syn Wacława udowodnił swoje szlachectwo przed Heroldyą cesarstwa rosyjskiego i na zasadzie ukazu rządzącego Senatu z dnia 8 października 1837, do ksiąg szlachectwa królestwa polskiego wpisany, a brat Antoniego Alojzego wylegitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. (*Herb. rodz. szlach. 1853.*) *Niesiecki* wymienia (bez wyrażenia jednak herbu) N. Kramkowskiego, który miał za sobą Kurdwanowską.

Kramptemer. Rafał z woj. malborskiego podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Krampultz. *Kurop.* i *Małach.*

Krąpiewski h. *Korab*. Z woj. krakowskiego przenieśli się do Litwy i osiedli w pow. wilkomierskim. Z tych Krzysztof miał synów: Jerzego i Władysława, brat Krzysztofa był Erazm. *Niesiecki.*

Krasecki. Józef uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1783.

Krasicki h. *Rogala*. Ci od Siecińskich tegoż herbu swoje początki wzięli. Jakóba albowiem Siecińskiego z Orzechowskiej trzech synów, Krasickimi z Krasiczyna *) pisać poczęli. Pierwszy Alexy wojski przemyski 1578 na dworze króla Augusta I znacznie się bawił, miał za sobą Nowomiejską h. *Wilcze Kosy*, z tą spłodził syna Jana i córkę Barbarę Zarszyńską; po Nowomiejskiej pojął Fredrównę Zofią, z tej byli synowie i córki, umarł 1580. Marcin drugi brat Alexego, mąż waleczny, miał za sobą Manasterską z Mielnowa h. *Pilawa*. Od tych dwóch braci potomkowie: **) najprzód Jan podkomorzy ciechanowski, poseł na sejm 1634, ztamtąd komisarz do zapłaty wojsku. Heremiasz proboszcz przemyski († 1621) wspomina go synod dyecezyi przemyskiej 1621. Jakób Panu Bogu na wieczną służbę się oddał, jakoż żył świątobliwie, atoli ucząc się teologii w Poznaniu, umarł 1607. Krasicka urodziła Koniecpolskiego, ojca wojewodziny rawskiej Załuskiej. Krasicka z Siecina była za Piotrem Grochowskim. Stanisław kasztelan przemyski, ochmistrz królowy 1596, trzeci brat Marcina i Alexego, był wprzód obożnym kor., lubomskim i bolemowskim starostą 1589, w potrzebie z Gdańszczany, Moskwą i Tatarami męztwo jego znacznie się pokazało, w r. 1579 odbierał Połock od Moskwy, miał za sobą Żórawińską h. *Korczak*, z tej synów zostawił dwóch: Jerzego i Marcina; ponowił śluby z Jakóbowską h. *Topór* starościną lubomską, była i córka jego za Stanisławskim podczaszym sanockim, matka Balcera podskarbiego kor., druga Katarzyna

*) Myli się *Niesiecki*, bo Krasiccy nie *z Krasiczyna*, ale *z Krasic*, majętności bliskiej Krasiczyna, pisać się poczęli.

**) To jest synowie Alexego: 1) Stanisław, 2) Jan podkomorzy ciechanowski, dziedzic dóbr Nowemiasto, który z Zuzanną Pieniążkówną h. *Odrowąż* miał córek dwie: Elżbietę za N. *z Urska* Dunikowskim *na Łopuszce, Rączynie i Pantalowicach* i Annę za Piotrem Świątopełkiem Boleszyckim kasztelanem sandomierskim i synów czterech: Wojciecha proboszcza w Rybotyczech (ten nabył od Piotra Hermanowskiego dobra Kupiatycze r. 1633), Mikołaja, który darował Jezuitom przemyskim dobra Hruszatyce r. 1629, Jana stolnika sanockiego i Jakóba zmarłego w Poznaniu r. 1607, a po Marcinie *na Krzeczkowej* 1546 i *Grochowicach* 1570 wojskim przemyskim, z Monostarskiej zostało córek dwie: Zofia za Piotrem Grochowskim i N. za Koniecpolskim.

Jana Daniłowicza wojewody ruskiego małżonka. Marcin *) wojewoda podolski, starosta przemyski, bolemowski, lubomski, młodszy syn Stanisława kasztelana przemyskiego, ten młodsze lata swoje najprzód na dworze Karola arcyksięcia Austryi, a potem Zygmunta III króla polskiego polerował, potem wziął kasztelanią lwowską, z tego krzesła wstąpił na podolskie, na którem życie skończył w r. 1633, był Pan ojczyznę kochający, dla której przeciwko Moskwie, Turkom i Tatarom liczne roty do obozu przyprowadzał, mieszających Rzeczpospolitą nienawidził, radą i ręką wolności ojczystej broniąc; pałac i kaplicę w Krasiczynie kosztowne wystawił, kościół tamże fundował i nadał, Karmelitom bosym w Przemyślu wspaniały kościół i klasztor wymurował, zamek przemyski już do ruiny nachylony, dźwignął i restaurował; jeżdżąc w legacyi do Ferdynanda II cesarza rzymskiego, tytuł *Comitis S. R. I.* na siebie i na sukcesorów swoich wyjednał; zszedł bezpotomnie, żyjąc z Barbarą Tarnowską h. *Rolicz*. Jerzy chorąży halicki, starosta doliński, syn starszy Stanisława kasztelana przemyskiego, świat pożegnał w dobrej starości 1645, miał zą sobą ks. Sanguszkównę, Grzegorza książęcia na Koszyrach **) wojewody bracławsk. córkę, z tą spłodził synów pięciu: Stanisława podkomorzego łomżyńskiego *ster.*, Mikołaja protonotarium Urbana VIII, archidyakona i administratora biskupstwa łuckiego *sede vacante*, proboszcza krasiczyńskiego, a potem biskupa argiweńskiego i suffragana łuckiego, Marcina Konstantyna kasztelana przemyskiego, ten dwużenny, pierwszy raz z Zofią Ossolińską, córką Maxymiliana podskarbiego nadw., z tej były dwie córki: Rozalia Woroniczowa podkomorzyna kijowska i Konstancya Wojakowska kasztelanowa przemyska; drugi raz z Elżbietą Korniaktówną, z tej była córka Urszula *1mo voto* za Jędrzejem Modrzewskim podskarbim nadw., *2do voto* za Prokopem Granowskim starostą żytomierskim, *3tio voto* za Lipskim wojewodą kaliskim i synowie dwaj: Alexander, ten miał za sobą Helenę Lipską kasztelankę małogoską, wdowę po Lanckorońskim, drugi Jerzy stolnik przemyski, miał za sobą Teklę czy Teofilę ks. Czartoryską podkomorzankę krakowską, obadwaj żyli *ster.*; jest w druku tego Jerzego *Scutata Sarm. Aquila sub reg. clypeo Joannis III repraesentata, in fol. 1676.* Jerzy Kazimierz, brat Marcina Konstantego kasztelana przemyskiego rodzony, a czwarty syn Jerzego chorążego halickiego z ks. Sanguszkówny; z jego szczodrobliwej łaski kollegium jezuickie piotrkowskie siedm tysięcy wzięło, OO. zaś Karmelici bosi, od stryja jego w Przemyślu fundowani, aukcyą tej fundacyi, gdy im wioski Przedzielnice i Hubice zapisał, co aprobowała *Konstyt. 1690*, umarł ten Kazimierz *ster.* Adam, piąty syn Jerzego chorążego halickiego z ks. Sanguszkówny, miecznik przemyski, ten z Izabeli Malińskiej zostawił dwie córki: Helenę Niemierzycową i Urszulę *1mo voto* za Suchodolskim łowczym, *2do voto* za Janem Zielińskim, *3tio voto* za Lubowieckim starostą oświecimskim, synów tyleż, to jest: Jana zabitego i Karola kasztelana chełmskiego, ten najprzód z ks. Czetwertyńską spłodził Józefa syna, któremu Justyna, córka Kazimierza Władysława Sapiehy wojewody trockiego, trzech synów powiła: Karola, Jana i Alexandra i córkę Maryannę Czermińską kasztelanową małogoską; potem tenże kasztelan chełmski z Eleonory Anny, córki Floryana Rzewuskiego podskarbiego nadw., miał pięciu synów: Jana Wincentego starostę korytnickiego, Felixa, Dominika i Jacka, posłowali obaj na konwokacyą 1733, starszy z nich pojął Starzechowską stolnikównę, miał z nią córki: Izabellę i Annę, z tych starsza wydana za Antoniego Cetnera starostę korytnickiego, kasztelanica wołyńskiego, po którego śmierci poszła za Sapiehę wojewodzica brześciańskiego, druga młodsza. To *Niesiecki*. — Dalszy ciąg genealogii tej prastarej senatorskiej rodziny, rozpoczynamy jak następuje: Karol Alexander, syn Adama i Izabelli Jelo-Malińskiej z Krystyny ks. Wiśniowieckiej urodzonej, wnuk Jerzego i Anny ks. Sanguszkówny-Koszyrskiej († 1717), dziedzic olbrzymiej po ojcu i stryju Jerzym Kazimierzu (który go za syna adoptował) fortuny, jako to: dóbr Dubiecka, Rokietnicy, Tuligłowy, Boratynia i t. d., a po bezdzietnem zejściu stryjecznych braci, dziedzic całego księstwa koszyrskiego, tudzież Hłuszy, Krupy, Wigórzyc, Koniowa i wielu innych — kasztelan chełmski od r. 1709, miał za sobą *1mo voto* Katarzynę ks. Czetwertyńską z Kaszowskiej urodzoną, chorążankę wołyńską, która wniosła posagiem dobra Włodzimierzec i Kniażną Krynicę, z której został syn Józef, *2do voto* Eleonorę Rzewuską z Anny Potockiej urodzoną, z której oprócz dwóch córek: Anny *1mo voto* za Antonim Cetnerem, *2do voto* za Ignacym Sapiehą i Izabelli za Józefem Dunin Karwickim — pięciu zostało synów: Wincenty, Felix, Jan, Hiacenty i Dominik. Z tych **najstarszy** syn Karola Alexandra z Czetwertyńskiej, Józef kasztelan halicki, rozpoczyna **linią starszą**, ten umarł r. 1712, zostawiwszy z Justyny Sapieżanki wojewodzianki trockiej córkę Maryannę *1mo voto* za Czermińskim kasztelanem małogoskim, *2do voto* za Janem Dembińskim h. *Rawicz* i synów trzech: 1) Alexandra, który z Halką Wielhorską miał syna Rocha starostę mereckiego 1743, ten z Rejówną starościanką nowomiejską miał syna Franciszka, dziedzica dóbr Przecław, Ruchna, Skała i wielu

*) W Metryce kor. *(ks. 140 fol. 3, 6 i 8)* jest wzmianka, że ten Stanisław miał za sobą *2do voto* Annę, córkę Jerzego Pietkowicza Jodki z Wysokiego. (Obacz **Jodko**).

**) Księstwo to weszło potem w dom Krasickich i ztąd hr. Krasiccy mitrę w swoim herbie kładą.

innych włości, podkomorzego król., który umarł 1822, niezostawiwszy z Grabowskiej jenerałówny żadnego potomstwa. 2) Karola bezżennego i 3) Jana *na Kamieniu Koszyrskim*, chorążego nadw. lit., po którym z Teodory Kotowiczówny zostało cztery (a nie jedna, jak chce p. *Żychliński*) córek: Anna za Stanisławem Cieszkowskim, Róża za Korzeniowskim regentem kor., Gertruda za Płaskowickim i Saterya zakonnicą i synów siedmiu: Antoni (*Kosiński* chce go mieć chorążym nadw. lit. i przyznaje mu to potomstwo, które genealogia Janowi, bratu Antoniego naznacza), Jan, Józef, Ignacy, Franciszek, Michał ożeniony z Julianną Jełowicką, wdową po Romanowskim szambelanie i Klemens porucznik gwardyi narodowej (ci dwaj ostatni pominięci w genealogii łaskawie nam udzielonej przez hr. Alexandra Krasickiego z Dubiecka, atoli w genealogii tegoż domu z Ukrainy nam nadesłanej są wyrażeni). Z tych Jan z Szujską h. *Pogonia* starościanką zahalską miał córkę N. za Izydorem Krasińskim jenerałem i syna Leona ożenionego z Kołontajówną. Józef (trzeci z porządku syn Jana) starosta podwysocki, miał za sobą Teresę Bekierską, z której zostało trzy (a nie jedna, jak pisze *Żychliński)* córek: Agnieszka za Łączyńskim, Otolia za Turkułem i Domicella za Młodeckim i tyluż synów: *a)* Konstanty bezżenny (opuszczony u *Żychlińskiego)*, *b)* Narcyz dziedzic dóbr Knaźna Krynica, ożeniony z Teklą Sarnecką i mający z nią synów trzech: Władysława marszałka szlachty lipowieckiego (nie lipowskiego, jak pisze *Żychl.)*, który umarł w Paryżu 1841 *ster.*, Eustachego *na Woroszyłówce* (a nie Horoszyłówka), ożenionego z Leontyną hr. Krasicką (ten umarł r. 1872, zostawiwszy synów trzech: Jana, Erazma i Józefa i córek cztery: Teklę za Abramowiczem, Paulinę za Zaleskim, Maryą i Leontynę) i Juliusza *na Kniaziej Krynicy*, którego syn Jan z Anny hr. Krasickiej urodzony, *na Kniaziej Krynicy*, kawaler maltański, poświęca się heraldycznym studyom, — *c)* Leopold *na Szabastówce* (na Ukrainie) miał za sobą Niesiołowską, z której zostało cztery (a nie jedna i nie za Łączyńskim, jak pisze *Żychl.)* córek: Justyna za Bekierskim, Marcelina za Wielhorskim, Józefa za Rożniatowskim i Cecylia za Józefem Podoskim i synów dwóch (nie trzech, jak pisze *Żychl.)*: Józef *na Szabastówce*, który umarł 1872, zostawiwszy z Czarkowskiej synów: Hermana *na Szabastówce* i Romana *na Chrystynówce* (którą dostał po stryju Gracyanie) ożenionego w r. 1876 z Zofią Kaszycówną (ich syn Alexy ur. 1878) i Gracyan *na Chrystynówce* zmarły w r. 1871 *ster.* Ignacy (*czwarty* z porządku syn Jana i Kotowiczówny, dziedzic klucza sokolskiego, miał za sobą Eufrozynę Jełowicką (zapewne z nią dobra sokolnickie wyszły z domu Jełowickich, bo ci ostatni trzymali je od wieków), z której oprócz córki Elżbiety za Podhorodyńskim — dwóch zostało synów: *a)* Marcin *na Ziabczycach*, który miał za sobą *1mo voto* Mierzwińską, *2do voto* Maryą Kaszowską, *3tio voto* Skirmuntównę, z której córek trzy zostało: Franciszka za Kaszowskim, Pelagia za Zdziechowskim i Leontyna za Eustachym hr. Krasickim i syn Artiur *na Ziabczycach*, ożeniony z Henryką hr. Ilińską, z którą ma syna Henryka i córkę N. — i *b)* Wincenty *na Włodzimiercu*, ten z Stachowską miał córek trzy: Annę za Juliuszem hr. Krasickim, Paulinę i Eufrozynę i syna Ferdynanda *na Włodzimiercu*, który z Rodziewiczówną ma córkę Annę. — Franciszek *piąty* syn Jana i Kotowiczówny, szambelan JKM., miał za sobą Teresę Dzierzkównę, z której oprócz córek: Tekli za Pruszyńskim, Antoniny za N. de Ley i Alexandry za Stokowskim — trzech synów zostało: 1) Władysław ożeniony z Mierzwińską, 2) Rafał *na Helenówce*, który *1mo voto* (miał bowiem *in 2do voto* Kumanowską) z Kornatowską miał synów dwóch: Zygmunta dziedzica Helenówki, Kamienia koszyrskiego itd., ożenionego z Nartowską (ten zesłany w r. 1863 na Syberyą) i Bolesława († 1863), po którym z Abrahamowiczówny została córka Paulina — i 3) Teodor *na Owadnem, Lisowie*, po którym z Franciszki Podhorodeńskiej zostało następujące potomstwo: *a)* Marceli *na Owadnem i Lisowie*, marszałek szlachty gub. wołyńskiej, ten z Ludwiką Prażmowską, marszałkówną włodzimierską z Chojeckiej urodzoną, ma córkę Zofią, owdowiałą po Alfredzie hr. Żółtowskim *z Drzewca* i synów: Zygmunta i Ksawerego, — *b)* Faustyna za Juliuszem Walewskim, *c)* Augusta za Krzysztofem Grothuzem, *d)* Leopoldyna za Leonem Podhorodeńskim i *e)* Henryka za Stanisławem Cieszkowskim.

Drugi syn Karola Alexandra (ale z Rzewuskiej) Wincenty (ur. 1709, † 1752) *na Hłuszczy, Worokomli, Zataziu* itd., starosta korytnicki, poseł na sejm r. 1733, pułkownik wojsk król., miał za sobą *1mo voto* Barbarę Kurdwanowską kasztelankę halicką, *2do voto* Teresę Szaniawską z Osolińskiej urodzoną, wdowę po Gałęzowskim (ta wyszła potem za Tęgoborskiego), z pierwszej zostało następujące potomstwo: *a)* Aniela za Stanisławem Dzierzkiem chorążym bełzkim, *b)* Helena za Piusem Boreyką chorążym podolskim, *c)* Katarzyna Ariadna za Andrzejem Rzeczyckim *na Rawie ruskiej*, *d)* Gabryel *na Machnowie*, z Dzierzkówną bezdzietny i *e)* Stanisław (ten jak i brat jego Gabryel uzyskali w Austryi r. 1787 przyznanie tytułu hrabiów S. J. R.) *na Hłuszczy, Worokomli i Machnowie*, podkomorzy bełzki, poseł na sejm *czteroletni*, ten z Katarzyną hr. Poletyłłówną miał córek trzy (a nie jednego tylko syna, jak chce p. *Żychliński)*: N. za Batowskim, Benwenutę za Ksawerym hr. de Mussey francuzem i Barbarę za Józefem Rzeczyckim — i syna Karola *na Hłuszczy i Worokomli*, po którym z Julii hr. Platerówny został syn Leon († 1853) *na Hłuszczy* i *Worokomli*, ożeniony *1mo voto* (miał bowiem i 2gą żonę, którą *Żychliński* nazywa „lady Sarah

*

Saunders") z Czarnecką, z której zostało czterech synów (ci uzyskali w Rosyi i królestwie polsk. przyznanie tytułu hrabiów *Sac. J. R.* od wieków już Krasickim nadanego): *a)* Michał marszałek krzemieniecki, z Jagminówną bezdzietny, *b)* Edward *na Hłuszczy*, ożeniony z Gabryelą ks. Ogińską z baronówny Rönne urodzoną, która mu powiła kilka córek, *c)* Wacław *na Samojłuszczy*, który z Oskierkówną ma kilkoro dzieci — i *d)* Witold († 1853) *na Worokomli* (a nie na Hłuszczy, jak pisze *Zychl.*), który z Teresy hr. Miączyńskiej z Ledochowskiej urodzonej, zostawił potomstwo. **Trzeci** syn Karola Alexandra z Rzewuskiej — Felix (umarł r. 1749, więc nie mógł się urodzić r. 1810, w sześćdziesiąt lat po śmierci, jak chce p. *Zychl.*) *na Krymnie, Policach* i t. d., fundator klasztoru Reformatów w Lublinie, zaślubił Franciszkę Ledóchowską podstolankę wołyńską, z której oprócz córki Anny za Cyrynem starostą taborowskim — został syn Jan, ożeniony z Rohozińską, która mu powiła syna Michała *na Murawicy*, ten z Teresą Kurdwanowską, z Potockiej urodzoną, miał syna Adama bezpotomn. **Czwarty** syn Karola Alexandra i Rzewuskiej Hiacenty (Jacek) *na Rokitnicy, Boratyniu* i t. d., ożeniony z Teresą Drohojowską bezdzietny. **Piąty** syn Karola Alexandra i Rzewuskiej — Dominik *na Niesuchoży* i t. d., umarł r. 1792 bezpotomny.

Linią młodszą (nazwaćby ją można *dubiecką*) rozpoczyna szósty (ale z porządku starszeństwa czwarty) syn Karola Alexandra i Rzewuskiej — Jan (ur. 1704 † 1752) dziedzic olbrzymiej fortuny jako to: dóbr Dubiecko z przyległościami, Bachorzec, Boratyń, Szklary, Byków, Koniów, Towarnia, Darowice, Pawłokoma, Rogoźno, Tupały, Zalesie, Chotywel, Krasnodubie, Szczyłyn, Malin, Jelcówka, Turbówka, Horodyszcze, Pieniążkowice, Rudna, Korniaków i t. d., kasztelan chełmski, ten zaślubił Annę Starzechowską († 1766) z Jelcówny urodzoną (ztąd o spadek po Jelcach prowadził długi proces książe biskup warmiński), z której oprócz dwóch córek: Maryanny za Janem (podług *Zychl.* i *Kosińsk.* za Kajetanem) Rościszewskim łowczym brzesko-kujawskim — i Brygidy *Imo voto* za Antonim Starzeńskim h. *Lis*, *2do voto* za Antonim Morskim kasztelanem lwowskim — pięciu zostało synów: 1) Ignacy (ur. 1735 w Dubiecku, † 1801 w Berlinie), od r. 1766 książe biskup warmiński, od r. 1795 arcybiskup gnieźnieński, który jako znakomity poeta i pisarz i jako mądry senator stał się chwałą i ozdobą całego narodu, a którego piękny żywot i wielkiej doniosłości czyny ściśle się splotły z dziejami Rzeczypospolitej, a pisma, które pozostawił, imie jego dalekiej przekażą potomności, — 2) Franciszek Ksawery (trzeci z porządku starszeństwa syn Jana) jezuita, potem dziekan katedr. kijowski i hejlsbergski, † 1780. 3) Marcin kanonik katedr. warmiński, † 1792. 4) Karol kanonik warmiński i krakowski, † 1774 i 5) Antoni, drugi z porządku starszeństwa syn Jana (ur. 1736 † 1801), *na Dubiecku, Bachorzcu, Pawłokomach, Pleszowicach, Bykowie, Malinie, Horodyszczach, Ksawerowie* itd., pułkownik wojsk kor., chorąży nadw. lit., poseł na sejmy, a po upadku kraju członek Stanów gal. z kuryi magnackiej, fundator kościoła w Bachorzcu (r. 1760), który otrzymał w Austryi r. 1787 przyznanie tytułu hrabiów S. J. R. od wieków Krasickim przysługującego; ten miał za sobą Różę Charczewską († 1808) kasztelankę słońską, damę krzyża gwiaźdz. austr., z Jezierskiej urodzoną, z której przy życiu (bo wszystkich było 17ro dzieci) zostało trzy córek: Katarzyna († 1799) wielkiego talentu malarka za Ignacym hr. Stadnickim, Anna za Michałem Charczewskim kawalerem maltańskim — i Eleonora († 1849) kanoniczka wiedeńska a honorowa sabaudzka, oraz synów pięciu: Jan, Ignacy, Ksawery, Józef i Maciej. Z tych *pierwszy* Jan (ur. 1764 † 1831) *na Baranowie*, major wojsk polsk., kawaler krzyża *Virtuti militari*, deputat na trybunał kor. — a po rozbiorze kraju, radca tajny i w r. 1826 komisarz cesarski sejmu galic. — zaślubił Annę Potocką († 1829) krajczankę w. kor., damę pałacową i damę krzyża gwiaźdz., z Ossolińskiej urodzoną, z której trzech synów zostało: *a)* Władysław (ur. 1794 † 1823) podkomorzy i rotmistrz austr., bezżenny, *b)* Karol (ur. 1797 † 1861) *na Baranowie*, major wojsk polsk., szambelan austr., członek Stanów gal., kawaler orderu Leopolda, ożeniony z Julią hr. Starzeńską (zaśl. 1833 † 1877), z hr. Jaworskiej urodzoną, wdową po Henryku hr. Krasickim, damę krzyża gwiaźdz., która mu powiła córek dwie: Annę za Kazimierzem hr. Drohojowskim i Julię, damę krzyża gwiaźdz., *1mo voto* za hr. Sirmayem podkomorzym austr., *2do voto* za Ludwikiem hr. Herberstein'em podkomorzym i oficerem austr. — i *c)* Henryk († 1832) *na Dąbrowicy, Wójkowie* i t. d., oficer austr., który z Julią hr. Starzeńską (ob. w.) miał córkę Karolinę (ur. 1830 † 1877) za Adamem Skorupką † 1872. — **Drugi** syn Antoniego — Ignacy (ur. 1767 † 1844) *na Stratynie, Tybuchowcach* itd., komisarz sejmów, deputat Stanów gal., podkomorzy w. kor. i łowczy w. kor., znakomity archeolog i numizmatyk — miał za sobą Magdalenę Bielską († 1796) kasztelankę halicką (wziął z nią posagiem dobra Bobulińce, Gnitowody itd.), z której zostało córek dwie: Róża (ur. 1787) *na Trybuchowcach Pukowie* i t. d. za Adamem Orłowskim marszałkiem płoskirowskim, kawalerem maltańskim i Konstancya (ur. 1788 † 1873) za Michałem hr. Brzostowskim podpułkownikiem wojsk polsk. † 1852. — **Trzeci** syn Antoniego i Potockiej — Ksawery (ur. 1774 † 1844) *na Bachorzcu Winnem* itd., dzielny major wojsk polsk., obdarowany od Kościuszki pierścieniem *„obrońców ojczyzny"* — miał za sobą Julię hr. Mniszchównę († 1845) chorążankę w. kor., starościankę sanocką, damę krzyża gwiaźdz. (ta

wniosła posagiem dobra Lisko Serednie), z której zostało synów dwóch: Ksawery (ur. 1802 † 1843) bezżenny i Edmund *na Lisku Serednim, Bachorzcu* itd., porucznik wojsk polsk., członek Stanów galic., który zaślubił w r. 1836 Anielę hr. Brzostowską, córkę Michała z hr. Krasickiej urodzoną i ma (była i córka Marya, ale ta młodo umarła 1855) synów trzech: *a)* Michała *na Laszkach Murowanych*, szambelana i porucznika austr., *b)* Ignacego *na Bachorzcu*, który z Elżbietą hr. Zamojską, z hr. Tyzenhauzówny urodzoną, ma troje dzieci: Augusta, Franciszka i Zofią — i *c)* Stanisława *na Stratyniu i Dubryniowie*. — **Czwarty** syn Antoniego — Józef, dzielny oficer 2go pułku ułanów za ks. warsz., umarł w skutek ran otrzymanych r. 1809 pod Sandomierzem. **Piąty** syn Antoniego Maciej (ur. 1783 † 1855) *na Dubiecku* i wielu innych włościach, znakomity agronom, zaślubił Teofilę hr. Stadnicką († 1860) starościankę otrską, z hr. Krasickiej urodzoną, damę krzyża gwiaźdz., z której dwóch zostało synów: 1) Kazimierz (ur. 1807) *na Jasieniu* i *Boratynie*, kapitan wojsk polsk., kawaler krzyża *Virtuti militari*, c. k. radca tajny, członek Izby Panów austr., prezes towarzystwa kredyt. ziemsk. gal., kurator zakładu Ossolińskich, nadkurator Galic. Kasy Oszczędności i członek wielu innych instytucyi publicznych, — który z Izabellą hr. Stadnicką, damą krzyża gwiaźdz., ma córkę Teofilę za Juliuszem hrabią *z Liptowy* i *Orawy* Komorowskim — i syna Jana Kant. na *Glinnem*, członka Rady państwa, szambelana austr., kawalera maltańskiego i orderu św. Jerzego bawarsk. (ten z Maryą hr. Krasińską, z książąt Jabłonowskich urodzoną, ma córkę Helenę) — i 2) Alexander (ur. 1809 *na Dubiecku* i t. d., członek Stanów galic., literat, znany genealog, ten zaślubił w r. 1830 Henrykę hr. *z Kurozwęk* Męcińską († 1861) dziedziczkę dóbr Jasienia, Barwinka i Sztropkowa, z której zostało córek trzy: Alexandra dziedziczka Dubiecka, zaszczytnie znana w literaturze, za Ksawerym hr. Konarskim, Laura, dziedziczka dóbr Żeldca, dama krzyża gwiaźdz. i orderu bawarsk. ś. Teresy, *1mo voto* za Edwardem hr. Dunin-Borkowskim, *2do voto* za Zygmuntem Noel de Lesser i Jadwiga, dziedziczka dóbr Barwnika, Sztropkowa i Ruskiejwsi, dama krzyża gwiaźdz., za Gwidonem hr. Ungnad-Weissenwolf'em, ordynatem Steyeregg-Spilcbergskim w wyższej Austryi.

Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, czytamy jeszcze w urzędowym Spisie szlachty galic. i bukow. z r. 1857: Jakóba h. *Rogala*, Andrzeja i Franciszka Krasickich, którzy uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa, pierwszy w wydziale Stanów r. 1795, drugi w sądzie gr. trembow. r. 1782, trzeci w sądzie z. lwowskim r. 1783.

Krasiński h. *Ślepowron*. Warcisław Korwin albo Wawrzęta pierwszy z Pannonii do Polski przyszedł, od Konrada Starego książęcia mazowieckiego najprzód marszałkiem dworu, a potem hetmanem wojska swego uczyniony, wziąwszy w małżeństwo Pobożankę, herb swój tak przeformował, że nad Pobogiem żony swojej, kruka z pierścieniem wyniósł. *Paprocki* zda się inszego rozumieć Warcisława marszałka u Konrada książęcia, którego ucinek listu przytacza, gdzie dobra jego Ślepowrony, Strachową, Drozdzino i Wolę prawem magdeburskiem nadaje w r. 1224, a inszego Wawrzętę z Ślepowrony, w tymże roku, hetmana Konradowego, którego Klemens wojewoda krakowski, za Bolesławem Wstydliwym z państwa dziedzicznego rugowanym od Konrada, mężnie stawając, poraził u Suchodołu, na co przywodzi świadectwo Baszka historyka. Tego Warcisława dwóch synów było: Roman, któremu się działem dostały dobra Ślepowron, Rożnanów i Pobożany. Drugi Uldimir albo Bronisław u Konrada młodszego książęcia mazowieckiego marszałek, którego syn Valerius Jana książęcia mazowieckiego podskarbi i vicesregent księstwa mazowieck., dziedzic na Krasnym, tego synowie dwaj: Chryzolm (według *Paprock.* Krystyn 1377), dziedzic na Drożdzinie, kasztelan czerski, którego linia na samych córkach zeszła; drugi Chryzolma kasztelana czerskiego brat Sławomir, sędzia nadworny u Jana i Ziemowita książąt mazowieckich, który pierwszy od Krasnego Krasińskim nazwany, żona Małgorzata (wspomina *Paprocki* tych dwóch braci, ale im żadnych dygnitarstw nie przypisał); Sławomira dwóch synów było: Roslaus, od którego córka została Dobestyna, drugi Jasko kanclerz Ziemowita książęcia mazowieckiego, żona z Smieczny, syna mu powiła Sławomira, tego córka była za Stefanem Siestrzonkiem z Dzierżonic, syn zaś Sławek sędzia rożański i makowski, przydaje *Paprocki*, że go Jan starszy książę mazowiecki i wszystek dom jego od pewnych powinności na wieczne czasy uwolnił, o czem świadczy list dany 1427, temu pięciu synów przypisuje genealogia: Sławomira dziedzica na Szczukach, od którego Szczuccy, Stanisława dziedzica na Rembowie, od którego Rembowscy, Falisława dziedzica na Łaniątkach, od którego Łanieccy, Jakóba stolnika zakrocimskiego, dziedzica na Pienicy, od którego Pieniccy, (*Paprocki* tylko trzech liczy: Mikołaja, Jakóba i Sławomira) i Mikołaja dziedzica na Krasnym, stolnika ciechanowskiego, ten wieś osadził, którą nazwał Wola Krasińska 1460, w tymże roku Zalesie majętność znaczną kupił i forwark w Łyskowie Moszakach, fundował kościół w Krasnym 1482, z Plichcianki spłodził cztery córki: Jadwigę Janowi z Zakrzewa, Dorotę Zygmuntowi z Mischewa, Małgorzatę Jakóbowi z Podosia, synowi Domarata z Sarnowa, Ewę Chodupskiemu, *2do voto* Sobiejuskiemu, zaślubione i synów trzech, z tych Jan pleban w Krasnym, Jakób który Matyaszowi królowi węgierskiemu w czarnem wojsku służył i Adam, czyli według *Paprock.*

Andrzej, który hetmaniąc ludziom Konrada książęcia mazowieckiego w r. 1497 poległ w Wołoszech na Bukowinie, miał za sobą Alexandrę Dzierzgowską, ciotkę Mikołaja arcybiskupa gnieźnieńsk., z tej była córka Magdalena za Wojciechem Koziebrodzkim i synowie dwaj: Mikołaj suffragan kujawski, kustosz gnieźn. (*Papr.* tylko go kanonikiem kujawskim zowie) i Jana stolnika ciechanowskiego, któremu Katarzyna z murowanego Mniszewa h. *Lubicz* powiła cztery córki: Annę za Piotrem Szydłowskim, *2do voto* za Lanckorońskim, Dorotę *1mo voto* za Jakóbem Przenińskim, *2do voto* za Stanisławem Brzeskim, Barbarę za Łukaszem Komorowskim w ziemi nurskiej i Eufemią za Stanisławem Lossowskim w z. zakroczymskiej i synów pięciu: Franciszka, Wojciecha, Mikołaja, Stanisława i Jędrzeja. Z tych Franciszek biskup krakowski, od Zygmunta Augusta posłem wysłany do Maxymiliana cesarza, Stefana Batorego, który potem na tronie polskim osiadł, natenczas legacyą sprawującego od Jana Zygmunta królewicza polskiego, gdy go pod straż wzięto, wielkim zabiegiem na wolność wyprowadził; najwięcej za jego pracą i staraniem na sejmie lubelskim r. 1569 doszła unia Litwy z Koroną i inkorporacya wołyńskiej, kijowskiej i podlaskiej prowincyi, umarł 1577. Mikołaj gnieźnieński i krakowski kanonik, brat Franciszka biskupa krakowskiego, albo jako tytułuje genealogia, scholastyk gnieźnieński krakowski i płocki kanonik, sekretarz król. Trzeci Stanisław archidyakon krakowski, proboszcz warszawski, scholastyk gnieźnieński, dwa razy z synodów prowincyalnych, raz do Pawła IV, drugi raz do Piusa IV w legacyi jeździł, umarł około r. 1598. Wojciech kanonik sierpski, czwarty brat Franciszka biskupa krakowskiego, z Zofii Ciemniewskiej spłodził syna Mikołaja podkomorzego rożańskiego, który z niemałym kosztem przez lat kilka bawił na dworze Maxymiliana cesarza, miał za sobą Petronellę Szczawińską kasztelankę łęczycką starościankę sochaczewską, z której zostało się trzech synów: Stanisław, Paweł i Jan. Pierwszy kasztelan sierpski 1633, Agnieszka Wesslówna kasztelanka ciechanowska 1646 córkę mu powiła Zofią i synów trzech: Jana, Franciszka i Adama kanonika płockiego, proboszcza cudnowskiego. Drugi Paweł proboszczem był kaliskim, krakowskim, łowickim kanonikiem, sekretarzem królewskim, siostra ich Katarzyna Krzysztofa Wessla małżonka. Trzeci Jan wojski rożański, z Doroty Nieborskiej miał cztery córki: Annę za Kołodyńskim, Petronellę za Długopolskim, Reginę *1mo voto* za Jakóbem Załuskim chorążym rawskim, *2do voto* za Januszem Oborskim, Maryannę najprzód za Chomiakiem, potem za Hołowińskim, synów zaś pięciu, z tych Mikołaj kanonik i officyał pułtuski, Zygmunt miał za sobą Ewę Bilińską, Felicyan, Stefan pierwszym związkiem Kozicką, drugim Maryannę Zelińską, ta *ster.* Jan piąty z Kryskiej, a po niej z Koziekiej to potomstwo zostawił: Zofią pannę, Elżbietę za Janem Nieborskim, Franciszkę za Franciszkiem Łysakowskim, Cecylią za Zdrojowskim, synów trzech: Marcina, Stefana z Teresą Rudzką żył *ster.* i Pawła, ten z Ludowiką Zielińską spłodził dwie córki: Helenę za Janem Skrzyńskim i Maryannę za Janem Łysakowskim, synów sześciu: Jakóba, Jędrzeja, Stanisława, ten służył po usarsku w Litwie, Adama w litewskiem wojsku pułkownika, Antoniego tamże kapitana i Franciszka, tego z Katarzyny Zielińskiej córka Maryanna i syn Michał. Jędrzej sędzia ziemski ciechanowski, piąty brat rodzony Franciszka biskupa krakowskiego, złączywszy się dożywotnie z Katarzyną Czernicką, zostawił z niej dwie córki: Annę Radzanowską kasztelanową sierpską, Dorotę *1mo voto* za Wojciechem Michowskim łowczym lidzkim, *2do voto* za Wodyńskim kasztelanem liwskim i synów trzech: Jana, Franciszka i Stanisława. Z tych Jan kantor krakowski, scholastyk kłecki, gnieźnieński i łowicki kanonik, sekretarz króla Stefana, jest w druku jego dzieł kilka. Franciszek drugi syn Jędrzeja, kasztelan ciechanowski, był w Niemczech i we Włoszech czas niemały, królowi Stefanowi kosztem znacznym pod Pskowem żołnierso służył, pierwszą żonę miał za sobą Katarzynę Kołozębską, drugą Niemojewską kasztelankę chełmińską h. *Rolicz*, pozostawił tylko cztery córki: Emerencyanę za Stefanem Grzybowskim, Dorotę za Janem Karśnickim, Katarzynę *1mo voto* za Jerzym Kretkowskim, *2do voto* za Sierakowskim i Annę za Pawłem Garwaskim podczaszym gostyńskim. Stanisław zaś, trzeci syn Jędrzeja, wojewoda płocki, 1601 z sejmu naznaczony do korektury praw koronnych, którego przemysłem trybunał radomski swoje pierwsze wziął początki, *1mo voto* zaślubił Małgorzatę z Starozrzęb Sobiejuską, synowicę Wojciecha biskupa przemyskiego, *2do voto* Annę Miechowską, zostawił córek pięć: Katarzynę *1mo voto* za Jędrzejem Rusieckim chorążym sandomierskim, *2do voto* za Tomaszem Kazimirskim, Dorotę za Piotrem Kosmaczewskim, Elżbietę za Jerzym Kucińskim kasztelanem gostyńskim, starostą kruświckim, Zofię za Mikołajem Ligęzą kasztelanem sandomierskim i Zuzannę pannę, synów zaś dziesięciu: jeden Franciszek sędzia ciechanowski, z Rylską z Karwic żył bezpotomnie, drugi Wojciech kanclerz płocki, krakowski i skalmirski kanonik, sekretarz królewski, trzeci Alexander młodo umarł, czwarty Alexander porucznik usarski, umarł na wojnie moskiewskiej, piąty Alexander pułkownik w księstwie smoleńskiem, żona jego Urakówna, z tej było trzech synów: Jan, Bazyli chorąży smoleński, homelski i propojski starosta (w konstytucyach kor. dwóch Bazylich Krasińskich ukazuje się, jeden na Wołyniu 1578, drugi r. 1667, który porzuciwszy przestronne fortuny swoje w państwie moskiewskiem, udał się pod protekcyę Jana Kazimierza króla, dlaczego król jemu i żonie jego dał

cześnictwo czacheckie, do ekonomii kobryńskiej należące, prawem dożywotniem; wyraźnie zaś tam mówi Konstytucya, że dziad jego tu w Polsce urodzony, w Moskwie był osiadł) — i Michał, tego z Zofii Kleczkowskiej syn Tomasz stolnik ciechanowski, starosta homelski i propojski, pierwsza żona jego Filipowiczówna, druga Helena Grocholska ale *ster.*, córki: Joanna za Krzysztofem Stetkiewiczem chorążym orszańskim, Helena za Dominikiem Daleckim podkomorzym rzeczyckim, Anna *1mo voto* za Konstantynem Wojną podkomorzym rzeczyckim, *2do voto* za Michałem Chomiewiczem strażnikiem orszańskim, Eleonora, Felicyana i Elżbieta pannami, synów tegoż Tomasza trzech: Gabryel, Alexander porucznik usarski, przed śmiercią schizmy się wyrzekł i Mikołaj starosta homelski i propojski, tego z Zofii Sienickiej córki dwie: Alexandra i Konstancya. Gabryel kasztelan płocki, starosta nowomiejski, szósty syn Stanisława wojewody płockiego, pierwsza żona jego Zofia Lanckorońska podkomorzanka sandomierska, druga Szembekówna, córek pięć: Alexandra zakonnica, Barbara za Jerzym Stradomskim, Konstancya za Przerębskim, Anna *1mo voto* za Przerębskim, *2do voto* za Stokowskim Janem sędzią z. zatorskim, Zofia za Skurkowskim, synowie dwaj: Gabryel ten pojął Gronowską i Mikołaj kasztelan małogoski, temu Katarzyna Derszniakówna kasztelanka małogoska powiła trzy córki: Teofilę zakonnicę, Franciszkę pannę i Barbarę Czerną kasztelanową sądecką, synów tyleż. Z tych Jan profess w zakonie cystercyeńskim, Stanisław miał za sobą Teresę Ożarowską kasztelankę sanocką i Alexander kasztelan wiślicki, ten złączył się z Salomeą Trzcińską pisarzówną z. sandomierską, córek z niej miał dwie: Teresę i Barbarę, synów trzech: Stanisława starostę ujskiego, Wojciecha i Józefa. Stanisław płocki kasztelan, syn siódmy Stanisława wojewody płockiego, jam go (mówi *Niesiecki*) między kasztelanami opuścił, bo roku, któregoby na tem krześle siedział, nigdziem się nie mógł doczytać; żona jego pierwsza Katarzyna Szczawińska wojewodzianka brzeska kujawska, druga Teodora Grzybowska kasztelanka lubelska. trzecia Barbara Noskowska starościanka chęcińska, spłodził zaś trzy córki: Maryannę za Stanisławem Zarębą, Katarzynę, czyli jako chce genealogia Annę za Stefanem Gębickim kasztelanem płockim i Cecylią zakonnicę *a Visitatione B. M. Virginis*, synów zaś czterech: Władysław kanclerz płocki i proboszcz tamże św. Michała, Mikołaj kanonik płocki, Józef i Jakób podkomorzy płocki, ten miał za sobą Joannę Olędzką kasztelankę zakrocimską, ale *ster.* Dominik kasztelan ciechanowski, syn ósmy Stanisława wojewody płockiego, miał za sobą Annę Młocką, z tej była córka Helena za Gołyńskim łowczym ciechanowskim i synów czterech: Paweł sędzia z. ciechanowski, temu Barbara Kuklińska powiła córkę Ewę, synów zaś: Stanisława, Pawła, Wojciecha, Jana kanonika kujawskiego i Antoniego, który wziął w małżeństwo Barbarę Zielińską. Ludwik kasztelan ciechanowski, starosta płocki, dziewiąty syn Stanisława wojewody płockiego, mąż rycerski, z Agnieszką Kryską dwie córki spłodził: Annę za Janem Podoskim cześnikiem rożańskim, Franciszkę za Samuelem Zawadzkim chorążym chełmińskim i synów czterech: Stanisława kustosza poznańskiego, proboszcza płockiego u św. Michała, sekretarza król., Hilarego, Felicyana podkomorzego, tego z Garczyńskiej chorążanki chełmińskiej trzech synów: Antoni podkomorzy ciechanowski, Stanisław podkomorzy ciechanowski i Jan, tego z Teresy Sołtykówny dwie córki: Anna i Katarzyna, tyleż synów: Michał i Adam generał, cześnik ciechanowski, poseł na konwokacyą 1733. Wojciech wojewoda mazowiecki, starosta płocki, syn Ludwika kasztelana ciechanowskiego czwarty, ten *1mo voto* miał za sobą Zuzannę Koniecpolską kasztelankę chełmską, *2do voto* Ludwikę Martę Gulczównę, marszałkównę pruską, z obiema jednak żył *sterilis*. Jan Kazimierz podskarbi w. kor., dziesiąty syn Stanisława wojewody płockiego, miał za sobą *1mo voto* Urszulę Grzybowską kasztelankę lubelską, *2do voto* Annę Andraultównę hrabiankę de Langeron, córka jego Joanna Marya za Adamem Noskowskim starostą dobrzyńskim i syn Jan Bonawentura wojewoda płocki, warszawski, prasnyski, nowomiejski, luciński starosta, fundator OO. Reformatów w Węgrowie na Podlasiu w dobrach swoich dziedzicznych, miał za sobą *1mo voto* Teresę Chodkiewiczównę kasztelankę wileńską, *2do voto* Jadwigę Jabłonowską kasztelankę krakowską i hetmanównę w. koron., córka jego Ewa, synowie zaś: Jan, Stanisław, Kazimierz i Jakób. Z tych Stanisław kasztelan płocki, starosta warszawski i sztumski, miał za sobą Różę Ogińską podskarbiankę nadw. lit., z tej jeden syn Augustyn i córka Lukrecya, młodo z tego świata zabrani, a trzech synów zostało: Błażej starosta prasnyski, poseł na różne sejmy i na konwokacyą 1733, ożeniony z Maryanną Czarnkowską starościanką osiecką (która z siostrą swoją ostatnie z domu wsławionego Czarnkowskich).*)

---

*) Błażej, którego nazywano *Panem na Stuwsiach*, ostatni z linii podskarbiego kor., zszedł z świata r. 1750 bezpotomny. Dobra jego: Krasne z wielu przyległościami, Drążdżewo z wsiami, Węgrów miasto z wsiami, Sokołów miasto z wsiami, Krasnydwór z wsiami, Dobromil miasto z wsiami, Nowemiasto albo Pszobel miasto z wsiami i inne w różnych województwach, do tego pałac w Warszawie nader wspaniały z jurysdykcyą, zakupiony potem przez Rzpltą, — dostały się linii po Ludwiku, piszącej się dziś *na Krasnem i Opinogórze.*

Jan starosta prasnyski i Michał młodo umarł. Krasińska tegoż herbu była za Janem Kostką starostą gołubskim około r. 1500. Także *MS. o Fam. Pr.* powiada, że Krasińska była za Władysławem Konarskim h. *Koło* chorążym pomorsk. Tyle *Nies.* — Stanisław syn Pawła i Ludwiki Zielińskiej (o których wyżej pisze *Nies.*), cześnik ciechanowski, jenerał wojsk lit. 1733, miał za sobą Maryannę Szabłowską, która mu powiła syna Wojciecha, ten zaślubił Wiktoryą Wyszkowską, z której czterech zostało synów: 1) Izydor, jenerał piechoty wojsk polsk., z hr. Krasicką bezpotomny. 2) Erazm także bezpotomny. 3) Hilary pułkownik wojsk polskich, komendant twierdzy Modlina i 4) Chryzanty, mający z Ludwiką Orzeszkówną synów trzech: Henryka kapitana wojsk polsk. 1831, współczesnego autora (ten emigrował i osiadł w Anglii), Bolesława *ster.* i Wincentego dziedzica dóbr Siemienice w król. polsk., który z Świętosławską ma synów trzech: Józefa, Piotra i Gabryela. — Franciszek (brat Stanisława) stolnik zawskrzyński, miał za sobą Katarzynę Zielińską (o czem wyżej *Nies.*), z której syn Ludwik jenerał-major wojsk kor., z Bieganowską miał dwóch synów: Tomasza prałata kamienieckiego, biskupa *in par. inf.* i Józefa dziedzica dóbr Modły itd., jenerał-majora wojsk kor., który zaślubił Katarzynę Stürmer von Neuhausen i miał z nią córek trzy: Kordulę *1mo voto* za Kajetanem Horodyskim, *2do voto* za Julianem hr. Fredro, Elżbietę za Stanisławem Dunin-Borkowskim i Maryą za Janem Jabłonowskim, oraz synów czterech: Juliana oficera wojsk polsk., poległego w r. 1813 pod Dreznem, Leopolda († 1848) *na Zalipiu*, szambelana austr., który cały swój majątek zapisał na fundacyą szpitala w Rohatynie, Piotra († 1866) *na Rohatynie*, pułkownika wojsk polsk., bohatera z pod *Somosierra*, bezpotomnego i Augusta oficera wojsk polsk. 1831, który otrzymał przyznanie tytułu hrabiowskiego w królestwie polsk. 1820, a w Austryi r. 1856, ten zaślubił Joannę Krasińską, która mu wniosła posagiem gniazdowe tej rodziny dobra Krasne i powiła syna Ludwika *na Krasnem, Rohatynie, Magnuszewie, Adamowie* itd, granda hiszpańskiego, szambelana austr., kawalera maltańsk., który zaślubił w r. 1860 Elżbietę hr. Branicką († 1876), wdowę po Zygmuncie hr. Krasickim. Alexander kasztelan wiślicki 1722-1730 (o którym wyżej pisze *Nies.*) z Salomeą Trzcińską miał oprócz córek, z których jedna Zofia zaślubiła *1mo voto* Jana Tarło wojewodę sandomiersk., *2do voto* Antoniego ks. Lubomirskiego kasztelana krak. — synów trzech: Stanisława, Wojciecha i Józefa. Z tych Stanisław starosta nowomiejski miał za sobą Anielę Humnicką wojew. podolską, z której zostało córek cztery: Franciszka za Karolem księciem kurlandskim, synem króla Augusta III, uznana za królewnę polską z tytułem *najjaśniejszej* (babka króla włoskiego Wiktora Emanuela), Zofia za Józefem Wodzickim, Barbara za Świdzińskim i Maryanna za Joachimem hr. Tarnowskim.

Antoni, syn Jakóba kasztelana ciechanowskiego (p. w.), dziedzic dóbr Jakacz, Smłodowa itd., kasztelan zakroczymski 1750-54, miał za sobą Barbarę Zielińską, z której córka za Szymanczewskim, synowie zaś: jeden bezżenny, drugi Kazimierz oboźny w. kor., starosta nowomiejski i krasnostawski, zaślubił *1mo voto* Potocką kasztelankę słonimską, *2do voto* także Potocką, siostrę poprzedniej, wdowę po Michale Rudzeńskim, *3tio voto* Annę hr. Ossolińską z Lewandalównej urodzoną, z której oprócz córki Elżbiety za Adamem Jaraczewskim, znanej autorki — został syn Józef kasztelan i wielki mistrz dworu polskiego, autor kilku dzieł dramatycznych, redaktor pisma p. t. *Piast*, ten otrzymał przyznanie tytułu hrabiowskiego w królestwie polskiem, umarł r. 1845, zostawiwszy z Emilii hr. Ossolińskiej córkę Paulinę za Ludwikiem Górskim i synów trzech: *a)* Stanisława (ur. 1811 † 1848) *na Żegrzu*, po którym z Doroty ks. Jabłonowskiej zostało córek dwie: Jadwiga za Maciejem ks. Radziwiłłem i Marya za Janem hr. Krasickim, *b)* Karola *na Krasnosielsku*, szambelana ros., ożenionego z Amelią hr. Łubieńską, który umarł 1870 bezpotomny, i *c)* Adama *na Radziejowicach*, który z Karoliną hr. Mycielską ma synów dwóch: Kazimierza (ten z Józefą Gawrońską ma córkę Maryannę) i Józefa (ten starszy) kawalera maltańskiego, ożenionego z Heleną hr. Stadnicką, która mu powiła syna Edwarda i córki: Franciszkę, Izabellę i Emilią. — Jan Ignacy, syn Ludwika kasztelana ciechanowskiego i Anny Kryskiej (p. w.), kasztelan wizki 1762, który po Błażeju ostatnim z linii podskarbiowskiej, znaczne dobra, a między temi i Krasne odziedziczył, miał za sobą *1mo voto* Teresę Sołtykównę, *2do voto* Ewę Trojanowską, z tej ostatniej został syn Ignacy starosta siedmiechowski 1773, członek Stanów galic. r. 1783, z pierwszej zaś synów dwóch zostało: Adam biskup kamieniecki 1759, † 1800 i Michał podkomorzy rożański, marszałek konfederacyi barskiej 1768, ten miał za sobą Alexandrę hr. Załuską starościankę żegnowską, z której zostało synów dwóch: 1) Adam *na Krasnem*, starosta ciechanowski, ożeniony z Katarzyną Borską, która mu powiła jedyną córkę Joannę za Augustem hr. Krasińskim i 2) Jan starosta opinogórski, rotmistrz kawaleryi narodowej, poseł na sejm, † 1790, po którym z Antoniny Czackiej podczaszanki kor., został syn Wincenty, wojewoda, jenerał jazdy wojsk polskich, jenerał-adjutant cesarzy Alexandra I i Mikołaja I, członek Rady państwa ros., kawaler *wszystkich* orderów rosyjskich, który od cesarza Napoleona I otrzymał r. 1811 tytuł hrabiów cesarstwa francuskiego *) i starostwo opinogórskie na własność, a w r. 1844 utworzył ordynacyą opinogórską — miał za żonę Maryę Urszulę ks. Radziwiłłównę, córkę Dominika z Czapskiej urodzoną, z której został syn Zygmunt (ur. 1811 † 1859) sławny nasz poeta, *drugi* ordynat opinogórski, ten z Elżbietą hr. Branicką († 1876) miał córkę Maryą za Edwardem hr. Raczyńskim i synów dwóch: Władysława *trzeciego* ordynata opinogórskiego (ten z Różą hr. Potocką ma Adama, Elżbietę i Zofią) Zygmunta † 1867. — Antoni (ur. 1668 † 1737) syn Felicyana i Zofii Garczyńskiej (p. w.), podkomorzy ciechanowski, miał za sobą *1mo voto* Apolonię Lissowską, *2do voto* Alexandrę Jakuszewiczównę, z której dwóch zostało synów: Łukasz o którym nie mamy żadnej wiadomości i Józef chorąży nadw. lit., tego syn Franciszek Kajetan (ur. 1757 † 1814) z Zuzanny Mężeńskiej urodzony, chorąży trembowelski 1790, a po upadku kraju marszałek szlachty pow. czehryńskiego — zaślubił Teklę Pawulską, która mu powiła córkę Adelę († 1856) za Tytusem Komarem jenerałem wojsk ros. i syna Teodora (ur. 1798 † 1870) dziedzica dóbr Regimentarzówka, Pisarzówka, Rosochowatka i Zbrożkówka (na Ukrainie), ten zaślubił Konstancyą Kotużyńską, z której zostało synów dwóch: Hubert dziedzic dóbr Regimentarzówka, Kraśnianka i Onikijówka, doktor medycyny, członek wielu towarzystw uczonych, mirowy pośrednik pow. czehryńsk., ożeniony z Julią Olgą Krasińską (ich dzieci: Piotr, Marya i Zofia) i Edmund, który z Elżbietą Trypolską ma syna Augusta. — Do tegoż domu należą, lubo nieznamy bliższego połączenia: Józef i Tomasz, którzy uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie trembow. r. 1782 (ale tym herb *Korwin* przyznano), — Kazimierz, który uzyskał takież przyznanie w sądzie z. lwowskim r. 1782, — Adam Stanisław (ur. 1810 w gub. wołyńskiej), biskup wileński od r. 1858, poeta i znakomity filolog — i Waleryan (tego pociąga *Kosiński* do Krasieńskich h. *Topór*) ur. 1795, współczesny historyk i publicysta, kamerjunkier dworu polsk., † 1855 w Edymburgu.

Kraska h. *Belina*. Jan biskup chełmski zakonu ś. Dominika, za którego staraniem Kazimierz król kościół farny chełmski do katedry inkorporował, Sawin dobra nadał; za jego czasów miasteczko Skierbieszów do stołu biskupów chełmskich przybyło, gdzie on fundował kościół pod tytułem św. Dominika, zszedł z tego świata 1462. Kraska go nazwano dla tułowitości wielkiej ciała, atoli on był z domu Taranowski, o których na swem miejscu mówić się będzie. N. Kraska miał za sobą Konstancyą Koszutską temi czasy. *Nies.* — Katarzyna Kraska chorążyna kaliska († 1367 czy 1487), pochowana w Koźminku; ciało jej zawiędłe po dziś dzień widzieć tam można.

Kraśniański. Jan, Teodor, Bazyli, Szczepan, Szymon i Alekander w sądzie z. buskim r. 1782, Jan, Adam, Mikołaj i Teodor w wydziale Stanów galic. r. 1810 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kraśnicki h. *Rawicz*. Kraśnicki miał za soba Papieską, z której syn proboszcz koniński. Jakób, Krzysztof i Marcin w woj. trockiem podpisali elekcyą Władysława IV. *Nies.* — W r. 1778 Antoni skarbnik brzeziński. Kraśnicki sędzia i poseł sieradzki, w r. 1589 mianowany w ratyfikacyi tranzakcyi bendzińskiej. *Kras.*

Kraśnicki *Dunicz* h. *Sas*. Jan, Andrzej, Piotr, Jan, Teodor, Michał, Michał, Jan, Piotr i Michał uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. przemyskim r. 1782, a Adolf wnuk Michała wpisany do ksiąg stanu rycerskiego w Galicyi r. 1878.

Kraśniewski h. *Gozdawa 2do*. Roch w r. 1757 dobra Węgrzynowo w województwie płockiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Wiktor syn Kazimierza, wylegitymowany w Heroldyi kr. p.

Krasnodębski h. *Pobóg*, ale z tą odmianą, że na podkowie kładą półtora krzyża. Są w powiecie drohickim. Salomon, Wojciech, Sebastyan, Jakób 1648 w z. rożańskiej. Łukasz proboszcz olszański. Adam Quiryn w zakonie Soc. Jesu, uczył teologii w warszawskiem kollegium 1678. Teresa była *1mo voto* za Stefanem Radziszewskim, *2do voto* za Zaleskim. Samuel pisarz z. drohicki z sejmu 1676 komisarz do rewizyi przywilejów ruskich. Siostra jego była za Łukaszem Głuszyńskim, ojciec Grzegorz podstarości drohicki. Adam, Marcin, Kazimierz, Bogusław, Jakób r. 1674. Kazimierz sędzia z. drohicki, deputat na trybunał koronny z podlaskiego r. 1714. Mikołaja syn Mateusz, pleban świrzański. *Nies.* — W r. 1778 Ignacy pisarz z. mielnicki. Józef komornik łęczycki. *Kras.* — Do tych należy Krasnodębski poseł na sejm grodzieński, patryota, porwany przez Rosyan i wywieziony na Sybir. — Walenty i Stefan synowie Franciszka, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, a Jan i Franciszek (ci biorą przydomek *Komor-*

*) Z odmianą herbu następującą: tarcza przećwiartowana: w 1szem niebieskiem polu miecz w złoto oprawny ostrzem do góry, — w 2giem czerwonem dwa orle skrzydła złote, pod któremi miecz ostrzem w prawo, — w 3ciem czerwonem hełm w prawo, na nim kruk (Slepowron) srebrny w prawo z pierścieniem w dzióbie, — w 4tem niebieskiem podkowa srebrna oclami na dół, na barkach której krzyż kawalerski złoty a na tym kruk w prawo z pierścieniem w dzióbie; w szczycie hełmu kruk w prawo z pierścieniem w dzióbie; pod tarczą godło: *Vaillance et loyauté.*

niczak) w sądzie grodzkim trembowelskim i Michał w sądzie grodzkim lwowskim udowodnili szlachectwo w r. 1782.

Krasnopolski *z Krasnego* h. *Grzymała*. Ignacy, Franciszek, Michał, Kazimierz i Felicyan w sądzie z. sanockim, — Andrzej, Jan i ksiądz Alexander w sądzie gr. przemyskim r. 1782, a Grzegorz syn Andrzeja w wydziale Stanów galic. 1853 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Krasnopolski h. *Topór*. Mateusz wziąwszy Annę, córkę Bazylego Boratyńskiego, w małżeństwo i z nią część pewną w Boratyniu, nazwany i on i sukcesorowie jego Boratyńscy. *Nies.* — Teodor nobilitowany r. 1767. *Kras.*

Krasnosielski. Iwaszko ziemianin wołyński 1528. Bogdan miał za sobą Maryannę Szaszkiewiczównę. Teodor 1648, tenże czy inny Teodor podstoli bracławski 1674. Szymon w tymże roku w łęczyckiem. Jan, którego córka Matrena była za Jędrzejem Korowajem. *Nies.* — *Duńczewski* herb im *Turzyma* czyli *Prus 1mo* nadaje i następujący podaje ich rodowód: Daniło syn Joachima i Maruszy Korotko, miał syna Mikołaja, ten spłodził Konstantego, ożenionego z Zuzanną Krusielnicką, która powiła Jerzego. *1mo voto* z Kutunianką ożenionego (z których Jan z Lewkowiczówną, dóbr części w Nosowcach, Kunce, Michałowce, Kunie i innych dziedzice, zrodzili Jana), *2do voto* Marszewską, z której Andrzej ożeniony z Rychalską, spłodził Mikołaja, tego brat Jan wziął Maryannę Klementowską, która mu powiła Jana. To *Duńczewski.* — Józef syn Onufrego wylegitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie mu przyznano herb *Pobóg.*

Krasowski h. *Jastrzębiec*, luboć ich inni piszą Kraszowski, w mazowieckiem. Mikołaj z Krasowa kasztelan wizki 1453. N. sędzia ciechanowski, delegowany do korektury praw kor. 1601. Wojciech, Tomasz, Stanisław w płockiem 1682. Są i w bełzkiem. Jan miał za sobą Chotecką, Franciszek także Chotecką, siostrę pierwszej, wdowę po Siedliskim. N. była za Jędrzejem Michałem Cichowskim wojskim podolskim, sędzią gr. krasnostawskim. Są i w Litwie w pow. kowieńskim. Mateusz 1632. N. ziemianin wołyński 1528. *Nies.* — Stanisław Jan, w r. 1674 był posłem na sejm z ziemi drohickiej. (*Herb. rodz. szl. 1853,*) Ks. Fabian, Onufry i Tyburcy synowie Józefa, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Obacz **Kraszowski.**

Krasowski h. *Rogala*, w Podlasiu. Łukasz pierwszy z polskiego narodu wstąpił do zakonu Soc. Jesu, † 1571. Mikołaj poseł na sejm 1588, deputowany na sądy przeciwko adherentom Maximilianowym. Stanisław Jan poseł na konwokacyą 1674, ztamtąd naznaczony do rewizyi skarbu koronnego. *Niesiecki.*

Krasowski h. *Ślepowron*, w podlaskiem. Jakób Jędrzej Sobota i Krzysztof 1632. Jakób kasztelan podlaski, z sejmu 1661 deputowany do kwarty rawskiej. Maciej stolnik podlaski 1674. Stanisław stolnik drohicki 1676. Teodora podkomorzanka mielnicka za Maxymilianem Ossolińskim, łowczym podlaskim. *Niesiecki.* — *Lelewel* pisze, że Krassowski, szlachcic karłowatej postaci z dowcipem, wielce się przyczynił do wyboru na tron polski Henryka Walezyusza.

Krasowski h. *Sas*. Bazyli, Jan, Antoni, Grzegorz, Bazyli, Stanisław i Jan w sądzie z. lwowskim r. 1782, Wojciech w sądzie gr. sanockim 1782, Szczepan, Jan pleban kościoła ś. Mikołaja w Lwowie, kawaler orderu Franciszka Józefa, Stanisław i Alexander synowie Jana, zaś Mikołaj, Józef, Bazyli, Jan, Piotr, Szczepan i ks. Jan wnukowie tegoż Jana w wydziale Stanów galic. 1834 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. — Niewiemy do których Krasowskich należy Kajetan wołynianin, doktor filozofii, współczesny agronom, dyrektor szkół gub. wileńskiej, autor kilku dzieł; jego syn Apolinary, inżynier wojskowy, profesor korpusu inżyr. wojsk., autor wielu dzieł w języku rosyjskim.

Krasowski h. *Śreniawa z krzyżem*, w krakowskiem. Paweł proboszcz warszawski, kanonik i oficyał generalny krakowski r. 1545. Michał temi czasy w zakonie Soc. Jesu, brat jego starszy kanonik przemyski, deputat po dwakroć na trybunał kor. Piotr, córka jego Helena za Łukaszem Chełmickim 1662. *Nies.* — Wyżej wspomniany Krassowski kanonik przemyski, później warszawski, kustosz wiślicki, dziedzic dóbr Siemiatycz na Podlasiu, fundował tamże Missyonarzów, umarł w Rzymie w sędziwym wieku, wielce się przyczynił do wspomożenia domu i kościoła nacyonalnego św. Stanisława, któremu 40,000 złp. zapisał. — Niewiadomo którego herbu: Maciej, w r. 1778 podstoli rawski. Kazimierz Krassowski komornik z. mielnicki. *Kras.*

Krassowski. Dom dawny, od r. 1449, gniazdo jego dobra Krassowo w ziemi bielskiej. *Kap. Mil.*

Krassowski-Nestorowicz h. *Jastrzębiec*. Stefan w r. 1676 od króla Jana III dyplom na szlachectwo wraz z herbem Jastrzębiec otrzymał. (*Herb. rodz. szl. 1853.*) — Walenty i Jan synowie Józefata — i Adolf syn Jana, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krassowski h. *Rawicz*. Dom dawny, gniazdo jego dobra Krassowo Wołka. *Kap. Mil.*

Krasuski. Konstanty, Emilia, Józefa potomstwo Alexandra i Emilii z Dzieduszyckich. *Spis szl. kr. p.*

Krasuski h. *Jastrzębiec*. Jan i Julian synowie Macieja. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Krasuski h. *Nieczuja*, w lubelskiem i krakowskiem, piszą się z Krasus. Wojciech sekretarz król., z Otfinowskiej zostawił potomstwo. Paweł mąż rycerski, rotmistrz pod Chocimem przeciwko Osma-

nowi, miał za sobą Elżbietę Janowską, Adama podsędka krakowskiego córkę, z której zostawił potomstwo: Adam z Janowskiej, siostry opata jędrzejowskiego, spłodził Dominika zakonu kaznodziejskiego teologa i kaznodzieję Władysława IV króla, Zygmunta i Hieronima, w różnych expedycyach doświadczonego kawalera. Jakób w z. rożańskiej, Krzysztof w lubelskiem 1632. Hieronim † 1674. Krystyna † 1705. N. burgrabia krakowski 1696. N. umarł na deputackiej w trybunale litewskim funkcyi 1703. Stanisław Soc. Jesu 1688, rektorem będąc w Bydgoszczy, przeniósł się na wieczność. Michał w tymże zakonie 1676. N. miał za sobą Kobielską h. *Jelita. Niesiecki.*

Krasuski h. *Nowina*, w łukowskiej ziemi. Jan z Wilczopolskiej zostawił syna Jana męża rycerskiego w Węgrzech, Zygmunta, który w Wołoszech wojenno służąc umarł, Marcina, który wiek swój cały w różnych expedycyach z nieprzyjaciołami ojczyzny strawił, syn jego Jerzy także wojownik. *Niesiecki.*

Kraszewski. Księgi gr. ostrzeszowskie 1621 wspominają ich tranzakcye. Stanisław w z. wizkiej, Mateusz w płockiem 1632. Zofia z Bolmina Kraszewska była za Mikołajem Borkiem, podobno jednak do Kraszowskich h. *Jastrzębiec* należą. N. Kraszewska Jana Mączyńskiego łowczego sieradzkiego małżonka. *Niesiecki.* Obacz **Kraszowski** *vel* **Kraszewski.**

Kraszkowski h. *Nałęcz związany*. Początek swój pierwszy wzięli od Małyskich, Jędrzej albowiem Małyski dwóch synów spłodził, z których jeden pojąwszy dziedziczkę Raczyna, nazwany Raczyńskim, drugi pojąwszy dziedziczkę Kraszkowic, Kraszkowskim zawołany. W księgach gr. ostrzeszowskich 1541 Kraszkowski rezygnuje części swoje na Myjomicach, Kierznie i Lubczynie, a w r. 1595 i 1604 w tych księgach znajdziesz dział ich na Torzyńcu i rezygnacyą Kraszkowa. Dawniej trochę pisali się z Małyszyna, na pamiątkę tego źródła zkąd wyszli, wszakże potem z Kraszkowic. Jędrzej Kraszkowski miał za sobą Bielską h. *Wierusz*, z którą było pięć córek: jedna Masłowska stolnikowa wieluńska, druga Chlebowska, trzecia Lipnicka, czwarta Wojnowska, piąta Psarska i syn Jakób, który sprzedał Kraszkowice Wierzchlejskim, złączył się dożywotnie z Anną Doruchowską h. *Niesobia*, z której Franciszek prezydent trybunału kor. 1718, biskup dardański, suffragan i officyał generalny gnieźnieński, opat witowski, proboszcz łęczycki i kaliski, fundator rezydencyi Soc. Jesu w Łęczycy. Jan 1697. Katarzyna Floryana Kraszkowskiego małżonka. *Nies.*

Kraszowski albo **Kraszewski** h. *Jastrzębiec*. Niesiecki pisząc o nich aż na trzech miejscach — różnie ich nazywa, raz Krasowski, drugi raz Kraszowski, to znów Krassowski i Kraszewski; wiarygodnie sam nie pewny, jak się pisać powinni. Niejednostajność pisowni polskich nazwisk spotykamy często u naszych heraldyków, a zamiana *e* na *o* lub odwrotnie, jak np. Drohojewski i Drohojowski, Golejewski i Golejowski, Kaszewski i Kaszowski — staje się niemal powszechną. Wprawdzie powinien był Niesiecki co do Kraszowskich pójść za świadectwem i pisownią Paprockiego, który w *Herbach Rycerstwa* jeden tylko dom tego nazwiska wymienia i wyraźnie pisze *Kraszowski* i do Jastrzębczyków zalicza, że tego jednak nie uczynił Niesiecki, tłómaczyć można tem, że był za jego już czasów inny dom Krassowskich herbu Jastrzębiec, nobilitowany w r. 1676. W przywileju Ziemowita książęcia mazowieckiego z r. 1408 (obacz str. 662) danym Boleścicom, wymienieni są: Paweł, Zdzisław, Wojciech, Raciborz, Krystyn i Stanisław *de Krassowo* (w ziemi bielskiej) herbu *Bolesta*. Przywilej ten znany był dobrze Paprockiemu, (bo go w części umieścił w *Herb. Ryc.*), więc skoro Krassowskich opuścił pod Jastrzębczykami a położył Kraszowskich, to snać już za jego czasów tylko to ostatnie nazwisko znane mu było. Dwa przywileje Władysława ks. mazow. z r. 1435 i 1441 (drukowane z *Kap. Mil.*), dane Mikołajowi *de Krassowo*, tytułują go wyraźnie kasztelanem wizkim 1441, co dowodzi, że niesłusznie *Kosiński (w Przew. Her. Roczn. I str. 50)* pociąga tego Mikołaja do Krassowskich herbu *Ślepowron*, ile że i Niesiecki pod Jastrzębczykami go kładzie. Podług *akt z. wizkich z r. 1464, 1468, 1469, 1477 i 1484 (Kap. Mil.)* Mikołaj ten miał córek dwie: Helenę *1mo voto* za Piotrem *de Glinki* r. 1464, *2do voto* za Maciejem *de Rakowo* r. 1469 i Małgorzatę za Janem Siestrzanek *de Brzostowo* r. 1477, oraz synów pięciu: Mikołaja, Jana, Stefana, Jakóba i Wojciecha. Z tych Stefan był proboszczem w Burzynie r. 1484, a Wojciecha dziedzica dóbr Świebotczyno (dziś zwane Sieburczyno) syn Stanisław, r. 1497 miał za sobą Annę *de Burzyna*, córkę Andrzeja. Tego czy innego Stanisława (bo w tem nie mamy pewności) syn Szczęsny (Felix) Kraszowski,*) zwany *Jasdz*, w r. 1568 części swe Zamłynie i Wąglikowo zwane, we wsiach Kraszowo i Włodkowo w woj. płockiem leżące, sprzedał bratu swemu stryjecznemu Janowi Kraszowskiemu, synowi Piotra *Jascz* zwanego. Krzysztof Kraszewski *z Bolimowa* miał za sobą (podług poprawek *Gn. Cnoty*) Maryannę Wolską, z której oprócz córki Zofii za Mikołajem Borkiem, dwóch zostało synów: Mateusz bezpotomny i Stanisław, który zginął r. 1651 pod Beresteczkiem, zostawiwszy z Doroty Niedrowskiej jednego (o ile nam wiadomo) syna

*) Odtąd posługujemy się głównie notatami p. Lekszyckiego sekretarza arch. poznańsk.

Marcina, w płockiem r. 1650 zamieszkałego, rotmistrza chorągwi pancernej pod Czarnieckim *(Pam. Paska)*; ten z Anną Maryą Sokolnicką miał (ile nam wiadomo) dwóch synów: Mikołaja i Szymona; z tych Mikołaj zaślubiwszy w Kujawach Annę Rudnicką, przeniósł się z płockiego do Wielkopolski i ztąd linię od niego idącą nazwiemy **Wielkopolską.** Po Mikołaju z Rudnickiej została córka Zuzanna 1724 i synów trzech: Franciszek Antoni, Jan i Łukasz *(akta gr. pozn. z r. 1718)*. Z tych **pierwszy** Franciszek Antoni, dziedzic dóbr Jordanowa i Dolnego Kraszewa, zaślubił Katarzynę Wałdowską, z której oprócz córek: Antoniny *1mo voto* za Antonim Krojer 1754 *(Zychl. w Zl. ks.* wydaje ją za Zakrzewskiego), *2do voto* za Jakóbem Krupockim 1758, — Maryanny za Franciszkiem Wysockim 1764 i Barbary za Czapskim — dwóch zostało synów: Mikołaj, dziedzic dóbr Jaxice, towarzysz chorągwi księcia kurlandskiego 1754-1759 i Jan Alexander *z Dolnego Kraszewa*, porucznik pancerny (tak się pisał na elekcyą króla Stanisława Augusta z woj. inowrocławskiego), dziedzic dóbr Jordanowa, Bochlewa i Tokar, starosta kłodawski i pokrzywnicki 1767 *(Sigil.)*, jenerał-adjutant JKM., który z Wiktoryą Bnińską (ta owdowiawszy wyszła za Sierakowskiego) miał syna Ludwika *na Oradówce* (pod Berdyczowem), starostę ułanowskiego r. 1787 *(Slar. polsk. Balińsk.)*, kawalera maltańskiego, ten zaślubił N. wdowę po Dąbrowskim, z której zostało synów dwóch: Gustaw bezpotomny i Włodzimierz, który umarł na wygnaniu w głębi Rosyi 1866, zostawiwszy z Mazewskiej córek dwie. **Drugi** syn Mikołaja i Rudnickiej — Jan, dziedzic wsi Ciechrz 1718-1732, miał za sobą Magdalenę Pucznikównę, z której zostało synów dwóch: Józef dominikanin w Lublinie 1736 i Maciej 1732. **Trzeci** syn Mikołaja — Łukasz, któremu po śmierci Stanisława Mirosławskiego nadał król August III w r. 1754 wieś Tuczno (pod Inowrocławiem), miał za sobą Konstancyą Goczanowską, córkę Jakóba z Teofili Wolskiej urodzoną, z której następujące zostało potomstwo: Józef 1756, Antoni 1751, Mateusz kanonik płocki opat czerwiński, znany teolog i Bartłomiej *z Dolnego Kraszewa na Kalisku, Tarkowie, Marcinkowie i Balczewku* (te ostatnie sprzedał Trzcińskim), wojski i burgrabia kruświcki, komornik graniczny wojew. inowrocławsk. (podpisał elekcyą króla Stan. Augusta z woj. inowrocławskiego), który z Elżbietą Wolską, córką Bartłomieja z Magdaleny Pokrzywnickiej urodzoną (owdowiawszy wyszła za Bielickiego), miał synów dwóch: Ignacego *ster.* i Jana *na Tarkowie*, prezesa trybunału cyw. departamentu bydgoskiego, po którym z Anny Poleskiej została córka Teresa za Biesiekierskim i synów dwóch: Piotr sędzia apelac. w Warszawie, † 1863 i Antoni *na Tarkowie*, znany z śmiałej wymowy poseł na sejmach pruskich, który umarł r. 1870, zostawiwszy syna Jana, obecnego dziedzica Tarkowa.

Linią Małopolską rozpoczyna Szymon, drugi syn Marcina i Sokolnickiej, dziedzic dóbr Szarzyna 1670, który z Kunegundą Zbrożkówną miał synów trzech: Andrzeja księdzem, Jana i Mateusza. Z tych *drugi* Jan miał za sobą Elżbietę Nieborską, córkę Jakóba, z której oprócz córki Maryanny za Kazimierzem Tyszką — trzech zostało synów: Pius i Andrzej w stanie duchownym, a Tomasz z Cecylią Szawłowską miał synów trzech: Antoniego *(głowa linii wołyńskiej)*, Józefa *(głowa linii litewskiej)* i Bogusława (ur. 1752), dziedzica dóbr Stachowicz (w pińskiem), porucznika petyhorskiego; temu Kunegunda Wiśniewska *z Nowoszyc* powiła córek dwie: Teofilę za Wincentym Szyrmą i Benignę za Mikołajem Orzeszką *z Ludwinowa*, marszałkiem kobryńskim. *Trzeci* syn Szymona — Mateusz, dziedzic dóbr Szarzyna, (podpisał elekcyą króla Jana Kazim. z woj. płock.), zaślubił Joannę Gutowską, która mu powiła córkę Kunegundę za Andrzejem Przedpełskim i synów (bliźniąt) dwóch: Sebastyana bezżennego, który jako konfederat barski w obronie ojczyzny położył życie i Fabijana cześnika płockiego, towarzysza pancernego, który w r. 1752 zaślubił Katarzynę Romanowską (ta owdowiawszy wyszła za Samborzeckiego), córkę Jana z Anny Spendowskiej urodzoną; tego syn Kajetan (ur. 1753 † 1793) dziedzic dóbr Buzówki (w bracław.), trzymający w zastawie od Potockich kilkanaście folwarków z dóbr Niemirowskich, łowczy trembowelski — miał za sobą Elżbietę Michałowską, córkę Kajetana stolnika sanock. i Michalewskiej, z której został syn Jan, chorąży prużański; ten zaślubił w r. 1811 Zofię Malską († 1850) córkę Błażeja i Anny Nowomiejskiej, która wniosła posagiem dobra Romanowo z przyległościami na Podlasiu i powiła mu córek dwie: Annę za Gabryelem Łuniewskim i Joannę za Janem Moraczewskim, oraz synów trzech: Józefa Ignacego, Łucyana i Kajetana. Z tych Józef Ignacy (ur. 26 lipca 1812 w Warszawie) dziedzic dóbr Gródka, Hubina i Kisiela, znakomity i znany w całym świecie uczonym autor i pisarz polski, którego życie, od kolebki niemal, tyle czynne i pożyteczne, ściśle się łączy z historyą bieżącego stulecia, — doktor filozofii *honoris causa* uniwersyt. krak. i lwowsk., kurator okręgu naukowego wołyńsk., członek honorowy wielu towarzystw uczonych, prezes honorowy kongresu międzynarodowego literackiego w Paryżu, komandor włosk. orderów ś. Maurycego i ś. Łazarza i austr. orderu Franciszka Józefa, i t. d. — zaślubił Zofię Woroniczównę marszałkównę, córkę Wojciecha z Kruszewskiej urodzoną, która powiła córek dwie: Konstancyą (ta po śmierci swego męża Bolesława Łozińskiego, któremu towarzyszyła na wygnanie w Irkucku — wracając do kraju, życie zakończyła w r. 1869) i Augustę za Męczyńskim, oraz synów dwóch: Jana dziedzica dóbr Talnianka, który z Antoniną Bielicką ma córkę Stanisławę — i Franciszka dziedzica dóbr Kisiela, który z Emilią Nartowską ma syna Józefa. — Drugi syn Jana Łucyan (ur. 1820) zesłany w r. 1864 na Syberyą, z Stefanią Sułkowską ma córkę Kazimierę zaśl. w r. 1874 Zdzisławowi Rulikowskiemu *na Honiatyczach* (w hrubiesz.). Trzeci syn Jana — Kajetan (ur. 1827) dziedzic dóbr Romanowo, Dołhe i Kuplin, sędzia pokoju okręgu włodawskiego, znany z prac literackich, z Maryą Rulikowską *z Honiatycz*, córką Władysława i Szlubowskiej, ma synów dwóch: Bogusława i Krzysztofa (trzeci Stanisław utonął w Dźwinie pod Rygą) i córek dwie: Antoninę i Józefę.

Linii wołyńskiej założycielem — jest Antoni, drugi syn Tomasza (p. w.), dziedzic dóbr Wiszniopola, Korzówki, Moskwitynówki, Kurhanówki itd., brygadyer korpusu kadetów w Warszawie, który z Heleną Przyłuską miał córek trzy: Elżbietę i Maryannę zmarłe pannami i Zofią za pułkownikiem Żółkiewskim, oraz synów dwóch: Michała bezpotomnego i Juliana *na Wiszniopolu* i *Korżówce*, dwużennego, *1mo voto* z Przeździecką *ster.*, *2do voto* z Selechoffówną (ta owdowiawszy wyszła za Raczyńskiego), z której oprócz córki Jadwigi, trzech synów zostało: Zygmunt bezpotomny, Stefan również bezpotomny, poległy w r. 1864 i Antoni dziedzic dóbr Sopówka, który z Klonowską ma córkę Maryą i synów: Justyna i Ludwika.

Linią Litewską rozpoczyna Józef, najstarszy syn Tomasza (p. w.), dziedzic dóbr Dołhe i Peresudowicze, później dóbr Borowo w pińsk., major wojsk saskich, następnie vicebrygadyer petyhorski, po którym z Terleckiej oprócz jednej córki Maryanny, pięciu zostało synów: 1) Ignacy sędzia graniczny piński, który z Klarą Wiśniewską miał syna Piotra, w korpusie kadetów w Kaliszu młodo zmarłego i córek dwie: Annę zmarłą panną i Zofię za Żarnowskim, — 2) Leon, prezydent sądu pińskiego, bezżenny, — 3) Bogusław, dziedzic dóbr Stachowice, który był w szkole podchorążych w Warszawie, ranny dziewięć razy w bitwie pod Olszynką 1831, po wystąpieniu z wojska umarł w Serhowie na Wołyniu bezpotomny, — 4) Antoni *na Borowej*, który z Bogusławą Szyrmianką, z Teofili Kraszewskiej urodzoną, miał córkę Benignę za Bogurskim i synów trzech: Juliana i Mikołaja młodo zmarłych i Ludwika *na Borowej i Serhowie* (te ostatnie wziął po stryju Bogusławie) ożenionego z Korzeniecką — i 5) Józef *na Adamowie, Bołkunach i Józefpolu*, sędzia gran. kobryński, który z Karoliną Sułkowską miał córek trzy: Celinę za Józefem Michałowskim, Florę *1mo voto* za Wandalinem Gutowskim, *2do voto* za Ludwikiem Gutowskim (bratem Wandalina) i Amelią — i synów czterech: Emiliana porucznika wojsk ros. (na Kaukazie, jako tam zesłany za przestępstwo polityczne), Eustachego *na Krystynowie*, ożenionego z Zofią Wołodzkówną, Piotra doktora medycyny i Konstantego *na Adamkowie*, żonatego z Leontyną Andrzejkiewiczówną.

Oprócz wyżej wymienionych w porządku genealogicznym, spotykamy jeszcze Kraszewskich następujących: Piotra, który około r. 1580 miał za sobą Krystynę Koścień, — Franciszka, który podpisał elekcyą Stanisława Augusta z woj. płock., — Franciszka (może ten sam) cześnika dobrzyńskiego, który (podług *Wielądka)* wraz z żoną swoją Elżbietą Rudoltowską puścili w zastaw majętność Mankowszczyznę w w. mińskiem — Pawłowi Jakucewiczowi r. 1722, — Pawła, który podług *Gen. Koryt.* miał za sobą Maryą Zaborską, a córka ich Maryanna wyszła za Pawła Korytowskiego, — Honoratę, która poślubiła Antoniego ks. Lubomirskiego, — Jana, który w r. 1763 był podwojewodzim rawskim, — wreszcie Piotra syna Jana i Jana syna Ignacego, którzy legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kraszyn Jan. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kratter h. *wł.* Leopold wyniesiony do godności stanu rycerskiego austr. przez cesarza Franciszka Józefa I r. 1860, wpisany został w poczet szlachty gal. jako tam osiadły; synowie jego: Ferdynand i Fryderyk i córka Elżbieta.

Kraus *(baron)*. Karol c. k. radca, minister sprawiedliwości, otrzymał indygenat galic. od cesarza Franciszka I r. 1833 i ztąd do ksiąg stanu rycerskiego gal. wpisany.

Krauszewski. Jan Kanty uzyskał przyznanie dawn. szlachectwa w sądzie gr. przem. 1783.

Kraykowski h. *Swierczek*, w poznańskiem wojew. *Niesiecki.*

Kraykowski h. *Zagłoba*, w płockiem. Abraham Socha wojewoda płocki, dziedzic na Kraykowie, ztąd poszli Kraykowscy. Paweł podpisał elekcyą Władysława IV w płockiem. Jan kanonik płocki, proboszcz wiślicki, † 1625. Jana jest w druku *Epos de S. Casimiro in 4to 1604. Nies.*

Krauz Jan uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembow. 1783.

Krechowiecki *Maxymowicz* h. *Karłowski.* Jan, Szczepan i Michał udowodnili szlachectwo w sądzie z. lwowskim r. 1782; to samo Maciej, Jan, Jerzy, Jan, Bazyl i Michał (ci wszyscy z przydomkiem *Bukatko*), Szczepan *Bukatczyc* i syn jego Andrzej adwokat krajowy, Jerzy i Michał *Czepielowicze*, ale jakiego ci ostatni są herbu — niewiadomo.

Krechowiecki h. *Sas.* *) Dom starożytny na Rusi Czerwonej; początki jego ściśle się zdają łączyć

*) Szczegóły o tej rodzinie czerpiemy przeważnie z *Monografii Krechowieckich*, wydanej

z przybyciem na Ruś hrabiego Huyda, Węgra rodem, który podług podań kronikarza *Strepy* „przyszedł w r. 1236 do Rusi z niemałem wojskiem Węgrów“, a osiedliwszy się tam ze swem rycerstwem, dał początek wielu rodzinom. W dokumencie z r. 1263, znajdującym się w aktach halickich, drukowanym *w Kronice Domowej Dzieduszyckich* a dotyczącym rozgraniczenia posiadłości *Iwaszka Milinczyca z Didoszyc* od posiadłości *Totomira z Balic*, wymienione osady Dzieduszyce, Balice i Krechów — są niewątpliwie gniazdowemi dobrami Dzieduszyckich, Balickich i Krechowickich. W tychże aktach halickich spotykamy na początku XV w. nową posiadłość Krechowieckich w z. halickiej Krechowice zwaną (ta prawdopodobnie od założyciela tę nazwę wzięła), która wraz z Knihininem, Pasieczną i Zagwoździem długo w ich posiadaniu przetrwała. Z tych to Krechowic pisał się ów Ignacy Krechowicz, namiestnik świecki metropolii halickiej, o którym pisze Dr. Szaraniewicz *(o Galicyi wschod.)*. — W aktach ziemskich halickich 1453-1485 występuje Matej (Maciej) *z Knihinina*, którego synowie: Janyetz protoplasta Knihinickich i Waśko *z Krechowiec*, ożeniony r. 1449 ze „szlachetnie urodzoną“ Ulianą i mający z nią jedyną córkę Fennę czyli Teodozyę, żonę szlachetnie urodz. Fedka (Teodora) *z Podmichałowicz. (akta z. halickie)*. Współcześnie z Matejem *z Knihinina* występuje Jan *z Krechowiec i Knihinina*, kasztelan halicki, którego *Długosz* a za nim *Niesiecki* od tej drugiej posiadłości Kniahnickim, inaczej Knihinickim lub Knihińskim — nazywają. Ten Jan kasztelan miał dwie siostry: Barbarę żonę Miszka *z Buczacza* i Annę żonę Waśka *z Swaziczowa*, która w r. 1488 zaspokaja pretensye bratanka swego Grzegorza Krechowieckiego do dóbr ojcowskich *(akta z. halick.)*. Po śmierci więc Waśka *z Krechowic* (p. w.) i Jana kasztelana halickiego, zaszłej około r. 1485, pozostaje jedynym ich spadkobiercą syn Jana — Hrycko (Grzegorz) *na Krechowcach i Knihininie*, który się już stale pisze *Krechowiecki* i jest protoplastą głównej linii Krechowieckich, po dziś dzień kwitnącej. Grzegorz ten nabył w r. 1482 za cenę 500 grzywien srebra od Mikołaja Karnkowskiego *na Zmigrodzie i Haniowcach* dobra Zagwoździe i Pasieczno w ziemi halickiej *(akta z. halick.)* i w tymże roku zawierając związek małżeński z Rachną, córką Romana *z Kniaziodworu*, pisze się dożywotnim starostą pedykowieckim (tenutarius de Pedykowcze); niedługo atoli pierwszy ten jego związek trwać musiał, bo już w r. 1487 zapisuje na Krechowcach 100 grzywien drugiej żonie swojej Oluchnie (Helenie) z Czołhan, córce Fedora Czołhańskiego *(akta z. halick.)*, a w r. 1496 zapisuje 100 grzywien trzeciej swojej żonie Oluchnie (Helenie) Dzieduszyckiej, córce Jacka starosty siedliskiego z Fredrówny urodzonej; z Dzieduszyckiej zostało po Grzegorzu następujące potomstwo: 1) Teodozya za Janem Nasiłowskim h. *Półkozic*, któremu w posagu wniosła dobra Zagwoździe (ztąd potomstwo z niej, Zagwojskich przyjęło nazwisko), 2) Anna za Waśkiem inaczej Iwaszkiem *z Płetenic na Podszumlanach i Skomorochach*, któremu powiła córkę Fennę czyli Teodozyę, małżonkę Jana Kopystyńskiego (z której syn Michał był biskupem przemyskim), 3) Stanisław i 4) Jaczko dostali się do niewoli tatarskiej, 5) Matej czyli Mateusz (p. n.), 6) Teodor (p. n.), 7) Daniel (p. n.) i 8) Michał (p. n.). Z tych **piąty**, Matej czyli Mateusz miał za sobą Anastazyą Strutyńską h. *Sas*, córkę Waśka *Berli z Wyższego Strutyna*, z której oprócz córki Anny za Hoszowskim h. *Sas* — został syn Maxymilian (Maksym), żyjący około r. 1580, ten z Jadwigą kniaziówną Koziekówną miał córkę Maryannę za Stanisławem Krechowieckim (p. n.) i syna Stefana, ożenionego z Anastazyą Wołkowicką h. *Sas*, z której następujące zostało potomstwo: Anna za Tomaszem Krechowieckim, Teofan w zakonie św. Bazylego, archimandryta owrucki i słucki, Piotr towarzysz pancerny (podpisał elekcyą króla Augusta II z woj. ruskiego), ożeniony z Katarzyną Pienicką h. *Slepowron*, Stefan († 1697), towarzysz pancernej chorągwi krewnego swego biskupa Szumlańskiego, Teodor chorąży pancernej chorągwi tegoż biskupa i Jan porucznik pancerny, exaktor ziemski żydaczowski 1677, który *1mo voto* (z drugą bowiem żoną Jadwigą *z Xiężopola* Mężyńską h. *Kościesza*, córką Wojciecha i Maryanny Sulatyckiej h. *Sas*, miał tylko jedyną córkę Maryą za Franciszkiem Wacławem Tatomirem *z Balic* h. *Sas*) z Agnieszką *z Czemierzyna* Czemierzyńską spłodził jednę córkę Annę za Jerzym Fredro wojskim przemyskim i syna Bazylego, po którym z 1szej żony (z drugą Zofią Buczaczką bezpotomny) Urszuli *z Wielkich Choynat* Choynacką h. *Trzaska*, córką Jana i Jadwigi Ziemiańskiej, zostało synów dwóch: Mateusz towarzysz pancernej chorągwi

---

naszem staraniem i nakładem w Bytomiu 1877 in 8vo str. 23 wraz z tablicą genealogiczną. Monografia ta przedrukowaną została b e z n a s z e j w i e d z y i z e z w o l e n i a w *Złotej księdze 1879* i w *Przewodniku heraldycznym 1880*; niemamy jednak z tego powodu żadnego żalu do wydawcy *Złotej księgi*, który przynajmniej był na tyle uprzejmym, że się na nią powołał w swoim przedruku; trudno atoli powiedzieć to samo o autorze *Przewodnika Heraldycznego*, który zużytkowawszy ją jako owoc własnej pracy, dopuścił się, zdaniem naszem, tem grzeszniejszego *plagiatu*, że Monografia w mowie będąca, nie była wcale w handlu księgarskim.

wojewody smoleńskiego, bezżenny i Marcin *na Krechowicach, Broszniowie, Baryczowie, Tużylowie, Hołyniu, Strutynie*, starosta łopanicki (otrzymał to starostwo od Augusta II za wielkie zasługi, *optima merita* wraz z przywilejem na prawo poboru cła w Krechowicach *akt. gr. halick.*), miecznik halicki — ożeniony z Barbarą *z Xiężopola* Mężyńską, córką Andrzeja i Anny Żurakowskiej h. *Sas*, z której oprócz dwóch córek: Maryi za Antonim *z Wielkiego Zawidza* Zawidzkim h. *Jastrzębiec* z której oprócz dwóch córek: Maryi za Antonim *z Wielkiego Zawidza* Zawidzkim h. *Jastrzębiec* z której oprócz dwóch córek: Maryi za Antonim Olszewskim — czterech zostało synów: *a)* Andrzej (najwojskim winnickim i Agnieszki za Ignacym Olszewskim — czterech zostało synów: *a)* Andrzej (najwojskim winnickim i Agnieszki za Ignacym Olszewskim — czterech zostało synów: *a)* Andrzej (najmłodszy) ożeniony w r. 1761 z Heleną *na Zdżarach* Zdżarską h. *Gozdawa*, bezpotomny, *b)* Stefan miecznik drohicki, którego syn Andrzej z Heleny Moszyńskiej, córki Wojciecha i Konstancyi Grabkowskiej urodzony, *na Krechowicach i Hołyniu*, członek Stanów galic., biegły prawnik, miał za sobą Hornównę i z nią córek dwie: N. dziedziczkę Krechowic za Słoneckim i Walentynę za Lusobą Hornównę i z nią córek dwie: N. dziedziczkę Krechowic za Słoneckim i Walentynę za Lusobą Hornównę i z nią córek dwie: N. dziedziczkę Krechowic za Słoneckim i Walentynę za Ludwikiem Mazarakiem h. *Newlin*, *c)* Jan ożeniony około r. 1747 z Teresą Boratyńską, wdową po Karolu Dybowskim, bezpotomny i *d)* Michał, który sprzedawszy swój majątek dziedziczny na Rusi Czerwonej, przeniósł się na Wołyń i zaślubił tam Małgorzatę *Watta* Masłowską h. *Samson*, z której oprócz dwóch córek: Julii za Stępkowskim synowcem wojewody kijowsk. i Karoliny za Łaszczem h. *Prawdzic*, został syn Franciszek Ksawery, dziedzic dóbr Czajkówka, Leszczynówka, Botwinówka i Cybermanówka, najprzód sędzia potem podkomorzy humański, który jako prawy i niepospolitej wiedzy obywatel i dygnitarz, od wszystkich był szanowany; ten umarł 1821, zostawiwszy z Pauliny Wielobyckiej chorążanki bełzkiej, córki Józefa Ignacego, jednę córkę Teklę za Antonim Kamieniec. h. *Pilawa* i syna Jana (ur. 1805) *na Leszczynówce i Czajkówce*, kapitana wojsk. polsk. i kawalera orderu zasługi wojskowej, którego z Seweryny Przygodzkiej h. *Radwan* dziś żyjące potomstwo: *a)* Karol ożeniony z Pauliną Kownacką († 1866) i mający syna Cezarego i córkę Zofią, *b)* ksiądz Antoni, doktor teologii, znany kaznodzieja archikatedry lwow., autor wielu cennych dzieł, *c)* Adam, ożeniony z Maryą Podoską h. *Junosza*, córką Adama i Józefy Tomaszewskiej (jego dzieci: Seweryn, Janusz i Marya), *d)* Stanisław porucznik ułanów austr. i *e)* Anna, która w r. 1878 zaślubiła Alexandra Okińczyca z Litwy.

Szósty syn Grzegorza i Dzieduszyckiej — Teodor (Fedor) miał syna Demiana (ztąd linia ta bierze przydomek *Demkowicz)*, tego syn Stanisław miał za sobą *1mo voto* Rachnę Bereźnicką, *2do voto* Maryannę Krechowiecką, z której został syn Teodor i córka Anna za Alexandrem *z Wielkich Szumlan* Szumlańskim, z 1szej zaś Bereźnickiej został syn Tomasz, który z Anną Krechowiecką, córką Stefana (p. w.) miał syna Stefana miecznika trockiego *(akta gr. hal. i żydacz.)*, ten zaślubił Magdalenę Sawiczównę h. *Sas* (ta wyszła *in 2do voto* za Ignacego Przedpełskiego h. *Jastrzębiec* skarbnika płockiego), z którą miał syna Dymitra miecznika malborskiego, skarbnika trock. *(akta gr. żydacz.)* i córek trzy: Helenę za Józefem Dąbrowskim h. *Junosza*, synem Ignacego, Annę za Piotrem Strutyńskim łowczym owruckim i Maryą za Mateuszem Józefem Bielowskim.

Siódmy syn Grzegorza i Dzieduszyckiej — Daniel, miał córkę Martę za Symeonem Knihinickim i syna Pawła, ożenionego z Melanią *z Siemiginowa*, córką Ignacego z Anny Poniatowskiej urodzoną.

Ósmy syn Grzegorza i Dzieduszyckiej — Michał *na Broszniowie*, miał córek dwie: Hasię (Elżbietę) za Andrzejem Kruszelnickim h. *Sas* i Annę za Fedorem Strutyńskim Berliczem h. *Sas*, oraz synów dwóch: Gabryela i Andrzeja, który z Maryną Rożniatowską h. *Sas* miał córkę Oluchnę *1mo voto* za Janem Witwickim h. *Sas*, *2do voto* za Stefanem Żurakowskim *na Bednarowie*.

Oprócz wyżej w porządku genealogicznym wymienionych, ukazują się jeszcze w różnych aktach następujący Krechowiccy: Teodor ożeniony z Katarzyną Lipską h. *Grabie*, która r. 1684 fundowała cerkiew w majątku swoim Bereźnicy, — Andrzej, który miał za sobą r. 1684 Maryannę Nahojewską (Nahujowską), — Marcin syn Jana z Urszuli Nahojewskiej urodzony, o którym są wzmianki *w akt. gr. halick* z r. 1713, — Stefan, który w r. 1768 zaślubił Maryannę Słupską h. *Leszczyc*, z Szeptyckiej urodzoną, — Samuel syn Eliasza i Maryanny Hoszowskiej, ożeniony *1mo voto* z Katarzyną Hoszowską, *2do voto* z Zofią Sulatycką, córką Piotra łowczego owruck. i Anny Ostrowskiej, który z Sulatycką miał syna Antoniego ożenionego z Katarzyną Witwicką, — Duchna, która podług *Nies.* była za Grzegorzem Wołkowickim i miała z nim córkę za Krechowieckim, — Maryanna w r. 1661 za Tarnawskim, — Tomasz, który z Anną Żurakowską miał córkę Helenę za Jerzym *z Piasków* Piaseckim Ziemiańskim i Grzegorz, którego syn Eliasz z Enastazyi Popielówny urodzony, występuje *w akt. gr. żydacz.* z r. 1759, — Jan i Grzegorz *Melymuka*, którzy w sądzie z. lwowskim r. 1782, — Teodor *Melymuka* syn Jana, w wydziale Stanów gal. 1831, — Jan, Michał, Mikołaj i Bazyli synowie Grzegorza *Melymuka* w wydziale Stanów gal. r. 1827, — Jerzy, Szczepan i Bazyli w sądzie z. lwowsk. 1782, — Ignacy, Alexander, Mikołaj i Józef *Mryszko*, Teodor i Jan w sądzie z. lwowskim 1782, — *Mryszko* Michał w sądzie gr. halickim r. 1782, — Jan i Jerzy *Surajczyk* w sądzie z. lwowskim 1783, — Jan, Grzegorz, Michał i Szczepan *Mryszko* w wydziale Stanów galic. 1789, — Antoni, Dymitr *Demowicz* i Konstanty w sądzie z. lwowskim 1782 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa.

Kręciejewski. Jan syn Michała legitymował się w Heroldyi król. polsk.

Kręcki h. *wł.* Wincenty syn Józefa. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Krecz. *Kurop.* i *Malach.*

Kreczunowicz Grzegorz. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kreczyk. Z Anglii przybywszy, osiedli na Szląsku; pisali się *z Stanowicz i Mokrego.* Jan Jerzy otrzymał indygenat r. 1685, *Vol. Leg. V* z r. 1669, 1697. Z tego domu Franciszka wyszła za Wawrzyńca Ant. Lipskiego h. *Grabie.*

Krekwicz. Szlachta na Szląsku. Fryderyk à Krekwicz *Ducatus Glogoviensis Assessor et Syndicus Supremus*, poseł od Szlązaków do Ferdynanda II cesarza, stryj jego Fryderyk jeździł w legacyi do cara tureckiego, którego przeciwko prawu narodów, tyran okować kazał i tam w więzieniu życie skończył. *Nies.*

Krempski Mikołaj uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782.

Krenicki *z Krenicy Wyższej Walecha* Franciszek Wojciech uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Krępski h. *Ostoja*, w sandomierskiem. Jakób pisarzem był z. rożańskim 1674. Jakób z Dzierżanowa i Zygmunt w z. nurskiej 1648. *Nies.*

Krępski h. *Poraj*, w sieradzkiem. Krzysztof poseł z podolskiego na sejm lubelski, podpisał unią Litwy z Koroną 1569. Jan Soc. Jesu uczył filozofii lat trzy, teologii sześć, † w Krakowie 1667. *Nies.*

Krepsztul h. *Drya*, w wileńskiem i pow. oszmiańskim. Franciszek 1700. *Niesiecki.*

Kręski h. *Nadelwicz*, to jest hart pod drzewem, w Wielkopolsce. Z tych Cypryan urodzony z grafówny Sangengerówny, miał za sobą Katarzynę Kleistównę, z tej był Cypryan starosta stawiszyński, żona jego Katarzyna Łącka sześć mu córek powiła: Bronisławę Skórzewską, Annę Rupniewską, Zofią Kurowiczową strażnikową trocką, Teresę Wolicką, Barbarę panną zmarłą i Magdalenę, synów zaś trzech: Stanisława kanonika i prałata krakowskiego, Tomasza kapitana w gwardyi królewskiej, zginął pod Kowalowem w okazyi i Ignacego starostę stawiszyńskiego, posła kilka razy na sejm i na konwokacyą 1733. Zofia Walentego Cielemeckiego i druga N. Karola Niemiry stolnika drohickiego, małżonki. *Niesiecki.* — Ignacy syn Cypryana, starosta stawiszyński (o którym wyżej *Niesiecki*) miał za sobą Konstancyę Koszutską, z której oprócz córek czterech: Ludwiki za Dobrzyckim, Heleny za Rupniewskim, Franciszki za Stoińskim i Konstancyi ksieni pp. Norbertanek w Imbramowicach — został syn Joachim, ożeniony z Justyną Magnuską, po którym następujące zostało potomstwo: 1) Elżbieta za Konstantym Rekowskim kapitanem wojsk polsk., 2) Ewa za Nerskim, 3) Maryanna za Kiedrzyńskim, 4) Salomea, 5) Floryan *na Masłowicach* ożeniony z Antoniną Karśnicką, córką Jana i mający z nią syna Edwarda i córek dwie: Natalią za Walewskim i Laurę za Adamem Sulimierskim — i 6) Konstanty *na Grembaninie*, sędzia trybunału cywilnego w Kaliszu, wyniesiony w r. 1843 do godności hrabiów pruskich, ten miał za sobą Brygidę Kożuchowską († 1868) córkę Antoniego, z której oprócz dwóch córek: Justyny i Antoniny — został syn Napoleon (ur. 1820 † 1870) *na Grembaninie, Żurawińcu* i t. d., ożeniony z Maryą Krzyżanowską.

Kretkowski h. *Dołęga*, w dobrzyńskiej ziemi i pobliższych województwach dom starożytny. Jan z Kretkowa cześnik dobrzyński 1415 podpisał się na liście Jagiełła króla, danym miastu Lwowu. Tenże czy inszy Jan kasztelan dobrzyński 1433 podpisał przywilej jedliński. Tenże czy inszy Jan już wojewoda brzeski kujawski 1451. W tymże czasie Jan z Kretkowa, to jest r. 1457, był kasztelanem brzeskim kujawskim, wszakże *Długosz* pod tymże rokiem wojewodą go pisze brzeskim kujawskim. W r. 1471 Jędrzej kasztelan brzeski kujawski, a potem wojewoda inowrocławski, podpisał list Kazimierza króla 1476. Mikołaj z Kretkowa kasztelan rypiński 1496, potem wojewoda inowrocławski 1504, z tego postąpił na województwo brzeskie kujawskie, synowie jego: Erazm kasztelan gnieźnieński, starosta pyzdrski, sławny legacyą od Augusta I króla do cara tureckiego, był wprzód kasztelanem brzeskim kujawskim, umarł bezżenny 1558 w Padwie. Grzegorz kasztelan brzeski kujawski, Sylwester, Jędrzej i Mikołaj. Z tychże dwaj bracia kasztelanowie byli na weselu króla Augusta I, świadczy *Orichov. in panegyrico Nuptiali 1553.* O Jędrzeju i Sylwestrze albo Lassocie namienia *Paprocki*, że o żadne wakanse nie zachodzili. Łukasz posłując na sejm 1569 podpisał unią Litwy z Koroną. Erazm archidyakon i officyał generalny krakowski, † 1639. był kanonikiem kujawskim 1586. Siostra jego po śmierci męża swego Ligęzy w r. 1625 do klasztoru wstąpiła; brat ich Jan w zakonie Soc. Jesu, † we Lwowie 1631. Jan porucznik Przyjemskiego, przy dobywaniu Pleszkowa z wielką chwałą stawał. Grzegorz kasztelan brzeski kujawski, którego żona Barbara z Drzewicy zeszła z tego świata 1622. Jędrzej z Drzewickiej urodzony posłował na sejm 1618, ztamtąd deputat na trybunał radomski, wziął potem kasztelanią brzeską kujawską, nakoniec wojewodą tamże umarł, miał za sobą Konopacką, Łukasza wojewodzica pomorskiego córkę, synowie jego: Stanisław, Łukasz i Wojciech 1648, córka Teofila po śmierci męża swego Jana Zadzika, do klasztoru ś. Teresy wstąpiła. W życiu Zofii z Tylic Tomickiej jest

wzmianka, że ten Jędrzej miał za sobą Jadwigę Tylicką, córkę Jakóba cześnika kaliskiego, której rodzoną siostrę Martę pojął Kretkowski wojewodzic kujawski, podobno syn Jędrzeja. Grzegorz brat Jędrzeja, kasztelan brzeski kujawski, a podobno potem i wojewoda. Helena wojewodzianka brzeska kujawska Jędrzeja grodzieckiego, Anna wojewodzianka chełmińska Ludwika Grodzieckiego, małżonki. Mikołaj miał za sobą Sokołowską h. *Pomian*, ta wniosła w dom Kretkowskich dobra Bystrzec, zostawiła syna i córek dwie: Rozrażewską kasztelanową miedzyrzecką i Trzebuchowską. Jan Kazimierz pojął Katarzynę Lukrecyą Guldenszternównę, Zygmunta kasztelana gdańskiego córkę, z tej potomstwo: córka Teofila Felicyanna i syn Stanisław Rafał, który z Eleonory Mycielskiej sędzianki z. sieradzkiej spłodził Władysława kasztelana chełmińskiego *ster.* Anna przeorysza w Strzelcu 1630. Jan wojewodzic brzeski kuj. 1639, bogaty pierścień zawiesił w Sierpsku przy obrazie Najśw. Matki. Damian kasztelan chełmiński, poseł 1667, deputowany z konwokacyi do traktatów o pokój z Moskwą, miał za sobą Jadwigę Działyńską wojewodziankę pomorską. Franciszek kasztelanic chełmiński, z sejmu 1690 komisarz do hiberny. Felix proboszcz gnieźnieński i prezydent trybunału kor. kilka razy, umarł 1730 biskupem chełmińskim. Maryanna Jakóba Porczyńskiego Jastrzębczyka małżonka 1700. Niewiadomo czy nie tu należą Jarosław, który dobra Kretków darował biskupom kujawskim około r. 1300. Także Abraham z Kretkowic stolnik sochaczewski 1446 na liście Władysława książęcia mazowieckiego. To pewna, że Kretkowscy, Lasoccy i Śreńscy, wszyscy z jednej linii pochodzą. Kretkowska była za Jędrzejem Dziewanowskim kasztelanem dobrzyńskim. Jerzy miał za sobą Katarzynę Krasińską kasztelankę ciechanowską. *Nies.* — W r. 1422 Jan de Kretków kasztelan rypiński podpisał przymierze między Władysławem królem a Krzyżakami. W r. 1778 Jakób starosta przedecki. Zygmunt wojewoda chełmiński † 1765 bezpotomnie; majętność po nim Czerwony Dwór odziedziczył Dziewanowski kasztelan chełmski. *Kras.* — Józef chorąży kowalski, dobra Więcławice, Świątkowice i Zakrzewice w woj. brzesko-kujawskiem dziedziczył. Jakób Zygmunt starosta przedecki, poseł na sejm w r. 1778. Felix w r. 1791 poseł na sejm z łęczyckiego (*Herb. rodz. szlach. 1853*); ten zdaje się Felix był kasztelanem senatorem 1818, † 1823. — Leon syn Zygmunta, Józef syn Jakóba, Włodzimierz syn Felixa i Klementyny Czarneckiej — udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Do tych zapewne należy Teofila († 1881), matka Włodzimierza Spasowicza, znanego literata i mecenasa w Petersburgu.

Kretowicz *z Wagin* Bogusław i Seweryn uzyskali przyzn. dawn. szlachectwa w sądzie z. lwowsk. 1783.

Kretowicz h. *Dołęga*, w woj. trockiem. Teofil w r. 1770 dobra Ostrowo po ojcu swym Stefanie odziedziczył. (*Herb. rodz. szl. 1853*). Alexander syn Franciszka, Michał syn Wojciecha i Henryk syn Ferdynanda — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kretowicz h. *Godziemba*. Ignacy w r. 1763 był subdelegatem grodu krasnystawskiego (*Herb. rodz. szl. 1853*). Jan syn Bogusława, legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

à Kreutzen h. *wł.*, w Prusiech na Ilawie starożytna szlachta. Wolfgang à Kreutzen konsyliarz prowincyalny książęcy, starosta fiszchawski miał za sobą Annę Rappównę, z tej synowie: Krzysztof Hildebrand, Wolfgang Ernest, Jan, Wilhelm, Jan à Kreutzen kanclerz księstwa pruskiego, za niektórych fakcyą z tej godności złożony, wszakże przez komisarzów króla polskiego znowu na tę godność przywrócony w r. 1566. Fols Kreutzen hetman pruskiego rycerstwa. Jędrzej konsyliarz prowincyalny i starosta fiszchawski 1623. Malcher kanclerz książęcia pruskiego, żona jego Brantówna. Michał w zakonie Soc. Jesu † 1709. Dawniej zaś Karol à Kreitz w tymże zakonie i wytworem cnoty kwitnął, wydał kilka dzieł w niemieckim i łacińskim języku. *Niesiecki.* — Ludwik Kreutz (niewiemy jednak jakiego herbu) komornik woj. wileńskiego, podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta. *Dołgorukow* pisze, iż Cypryan Kreutz (ur. 1778 † 1850) syn Antoniego, rodem z Litwy, wszedł do służby wojskowej ros. w stopniu podpułkownika r. 1801, potem był jenerałem jazdy, dowódzcą 2go korpusu piechoty, kawalerem orderów św. Alexandra Newskiego, ś. Włodzimierza i ś. Jerzego, od r. 1808 do 1839 pisał się baronem, a Najwyższym ukazem z dnia 29 lipca 1839 otrzymał przyznanie tytułu hrabiowskiego; miał za sobą Karolinę Offenberg, córkę Piotra, z której zostało pięciu synów i pięć córek, jako to: Alexander (ur. 1809) ożeniony z Antoniną Chrapowicką (ich syn Alexander ur. 1850 i córek trzy: Antonina, Marya i Ewelina), Gwalbert (ur. 1813) podpułkownik, Piotr (ur. 1816) pułkownik dragonów, Henryk (ur. 1817) pułkownik i adjutant przyboczny, Witold (ur. 1832), Julia za jenerałem Ottonem Meynander'em, Esperancya (Nadzieja) za jenerałem Ferdynandem bar. Wintzingerode, Karolina za Mikołajem von Bistrom, Aniela za Alexandrem von Medem i Klotylda za Adolfem von Bistrom. Herb tych Kreutzów następujący: W złotem polu krzyż czarny, na nim mała tarcza wzdłuż rozdzielona czarną belką na dwa pola, z których prawe czerwone, a lewe białe, — na nich ryba złota stojąca, nad całą tarczą korona hrabiowska, pod tarczą dewiza: *hoc me glorificio.* To *Dołgorukow.* — *Bobrowicz* zaś w swojem wydaniu Niesieckiego, w tomie X umieszcza obszerny tej familii rodowód;

nie powtarzamy go jednakże z powodu, iż nie jesteśmy w stanie sprawdzić zawartych w nim szczegółów.

Kreuza. Lew Kreuza władyka smoleński, wydał książkę *Obrona Jedności Cerkiewnej w Wilnie 1618 in 4to* i drugą przeciwko klerykowi Ostrogskiemu za synodem florentskim. *Nies.*

Kreza h. *Ostoja*, pisali się z Bobolic. N. starosta przemyski. Piotra pułkownika 1523 wspomina *Severinus in Vita S. Hiacinthi*, Jakóba zaś *Bielski* pod r. 1466 i w r. 1472 *Cromer*, że zamku Żarki mężnie bronił przeciwko książętom szląskim. O drugim Jakóbie *Stryjk.* świadczy, że przed batalią pod Newlem w r. 1562 od wyuzdanego konia wśród nieprzyjacielskiego wojska już uszykowanego zapędzony, przecież bez szwanku nazad się do swoich wrócił, zaczem nastąpiła owa sławna wiktorya, w której zginęło czterdzieści tysięcy Moskwy. Mikołaj pod Sokalem w niewolę wzięty, dwie lecie u Tatarów, rok u Turków w tej nędzy przepędził, ale gdy Panu swemu przyrzekł, że się miał wrócić do niego, byle go puścił do ojczyzny dla dostania pieniędzy na swój okup, tyle znalazł kredytu u niego, że go na słowo puścił. Umówioną potem sumę i siebie razem przed Panem stawił, czem Turczyn z podziwieniem ucieszony, nietylko mu okup darował, ale też przydał jeszcze pięknego konia tureckiego; był potem rotmistrzem król., z Szafrancówny zostawił trzech synów: Jana, Marcina i Jakóba, z których Marcin podpisał ustawy pokrzywnickie 1587, Jan miał za sobą ks. Sanguszkównę, z której syn Alexander, ostatni chwałę tego domu wniósł z sobą do grobu 1625, siostra jego Urszula była za Krzysztofem Straszem z Białaczowa. *Nies.*

Krężylowski h. *Korczak*, z woj. łęczyckiego na Wołyń i Podole się przenieśli, potem niektórzy z nich w Litwie, jako Michał w mińskiem. *Nies.*

Krieg *baron z Hochfelden.* Franciszek prezydent rządów krajow. w Galicyi, otrzymał indygenat od sejmu galic. 1820 r.

Krigier h. *Kryger.* Wojciech syn Leopolda. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kriegshaber *(de).* Abram i Antoni są zapisani (ale niewiadomo nam z jakiego tytułu) do ksiąg szlachty gal.

Kriegstein Maxymilian syn Rafała. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kriwców h. *Pancerz.* Alexander syn Jana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Krobanowski h. *Abdank.* Na Podlasiu. Paweł 1575 podpisał listy tego województwa o zjeździe parcowskim. *Niesiecki.*

Krobanowski h. *Gryf*, w sieradzkiem, piszą się z wielkiego Krobanowa. Jan z Katarzyny Pruszkowskiej urodzony. Antoni dziekan i kanonik gnieźnieński, prezydent trybunału kor. 1730, kanonik łowicki, z Barbary Zaleskiej urodzony. *Niesiecki.* — W r. 1778 Maciej miecznik sieradzki. — Jan w r. 1699 dobra Krobanów większy w woj. sieradzkiem dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Krobicki h. *Rosprzx.* Michał i Stanisław uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie ziemskim pilźnieńskim 1782.

Krocki albo **Strocki** czyli **Naza herb:** trzy księżyce (a nie korony, jak pisze Krzyżan. *w Słown. herald.*) niepełne, rzędem w poprzek tarczy rogami w prawo. Herb ten, podług *Potockiego*, z Włoch do Polski przyniesiony za czasów królowy Bony. Obacz **Strocki.**

Krocłowski, w rawskiem. Stanisław i Piotr podpisali elekcyą Jana III króla. *Nies.*

Kroczewski h. *Grabie*, w z. zakrocimskiej. Erazm kuchmistrz koronny 1569 podpisał unią Litwy z Koroną. Stanisław dworzanin króla Augusta w tymże roku. Sebastyan kanonik płocki i warszawski, † 1572. Wojciech w z. ciechanowskiej 1632. Jan kanonik płocki, sekretarz królewski, † 1647. Pod Sokolem z Moskwą i w inszych okazyach, kilku ich rycersko się potykających poległo. Tomasz Zawisza Kroczowski podstarości radomski, Jędrzej, Franciszek, Abraham, Kazimierz Zawiszowie Kroczewscy w sandomierskiem 1648. Jeden z nich miał za sobą Królikowską, z której syn Jacek 1644. *Nies.*

Kroczyński h. *Grabie.* Wawrzyniec w r. 1764 podczaszy żmudzki. (*Herb. rodz. szl. 1853.*) Władysław i Henryk synowie Andrzeja legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kroger, w orszańskiem itd. *Kuropatn.* i *Małach.* — W r. 1778 Michał chorąży orszański. *Kras.*

Kroger h. *Kościesza.* Onufry wylegitymowany ze szlachectwa w sądzie gr. lwowskim 1782.

Krogulecki, w w. sandomierskiem. Mikołaj 1515. Jan 1632. Stanisław 1648 w sandomierskiem. Elżbieta i Dorota u Wszystkich śś. we Lwowie. Bonawentura Franciszkan wydał *Epigramma de B. Maria Virg. Crac. 1619. Niesiecki.*

Krogulecki h. *Junosza.* Ignacy uzyskał przyznanie dawn. szlachectwa w sądzie z. lwowsk. 1782.

Krogulski. *Kuropatn.* i *Małach.* — Jan i Jan (bracia) wylegitymowani w wydziale Stanów galic. 1796. — Do tych zdaje się należy Józef (ur. 1817 w Galicyi, † 1842 w Warszawie) kompozytor religijny.

Kroiński h. *Lis*, w poznańskiem woj. *Niesiecki.*

Krokowie, w Prusiech. Mają w herbie swoim szczyt wzdłuż rozdzielony, na jednej stronie jednorożec biały w polu laurowem, w górę głową i rogiem, nogi także przednie u niego do góry

zadarte; z drugiej strony lewej, grabie w polu czerwonem do góry postawione, na hełmie dwa skrzydła czarne, a między niemi jednorożec bez korony, w prawą tarczy głową obrócony. Tak go opisuje *MS. o Fam. Prusk.* Anna Krokówna, matka Reinholda Heindensztein. *Niesiecki.*

Krokowski h. *wł.* Wickerodowie w pomorskiem województwie od Krokowa (który leży siedm mil od Gdańska) tak nazwani, kędy Ernest Krokowski zamek z wałami, fosami z fundamentów wyniósł. Najpierwszy Olbrycht Wickerod, w Frankonii urodzony, jeszcze z Hermanem Saltzą mistrzem krzyżackim w r. 1232 w Prusiech osiadł i rozkrzewił potomstwo swoje, z których fundacye Kartuzów niektórych wspominają. Franciszek, syn jego Wickerod, pierwszy nabywszy dóbr Krokowa, pisać się Krokowskim począł, którego potem synowi Gneomirowi, Mestwin książę pomorski w r. 1288 za udzieloną nowinę o wypuszczeniu z wrocławskiego więzienia Przemysława książęcia polskiego zięcia swego, nadał wieś Gielesin, którą Wysoką zowią, a potem za mężne i odważne zasługi, drugą wieś Goszyn nazwaną r. 1292 do Krokowy przyłączył, o czem przywilej tego Mestwina świadczy, do metryki koronnej *per oblatam* podany 1596. W r. 1506 Wawrzyniec pod Bukowiną zginął. Drugi Wawrzyniec obrany był na biskupstwo kamińskie, ale dla niesposobności zdrowia ustąpił tej godności Marcinowi Weiherowi 1556. Reinhold u króla francuskiego wielki i zacny oberszter. Ernest sędzia z. pucki z Konopacką Anną kasztelanką chełmińską zostawił potomstwo, a między niemi była córka Latalska; tento zdaje się Ernest zamek w Krokowie ufortyfikował, a gdy Zygmunt III ze Szwecyi powracał, zaprosiwszy go do siebie, chojnie kilka dni częstował; czego wdzięcznym będąc Zygmunt, synowi jego także Ernestowi przywilej dał na wolne łowienie w morzu. Reinhold kapitan i oberszter u tegoż króla, w moskiewskiej i pruskiej potrzebie mężnie stawał. Inni w cesarskiem, inni w brandeburskiem wojskach z znaczną szarżą na sławę zapracowali. N. Krokowska Ciecholewskiego Antoniego h. *Kuszaba* starosty parchoskiego małżonka. N. była za Czapskim. Katarzyna z Weiherówny urodzona, za Piotrem Przebendowskim sędzią z. lemburskim. Teodor starosta parchoski, deputat na trybunał kor. 1723, a potem kasztelan gdański. Ernest Bogusław major król. 1730. *Niesiecki.* — Piszą się Krokau albo raczej von Crochów. Dom ten w województwie i księstwie pomorskiem rozrodzony. Konstytucya sejmu r. 1667 sukcesorom Reinholda Krokowskiego czworo dożywocia nadaje na dzierżawę Parchowską, Białemburg, Cisowo, Chilone i Redlowo. Taż sama konstytucya Joachimowi Ernestowi Krokowskiemu w sumie 20,000 puszcza w czworakie dożywocie Prusewo i Bzyn. *Krasicki.* — Ernestus Krokowski podpisał w Toruniu *manifest dyssydentów z wielkiey y małey Polskiey y Prusi*, uczynioniony 19 marca 1764.

Krokowski h. *Ślepowron*, w ziemi ruskiej. Z tych Stanisław Krokowski sędzia kapturowy lwowski 1733. Dominik pisarz gr. podolski temi czasy. *Nies.* — Do tych zdaje się należy Bogusław, który uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie z. lwowskim 1782.

Krokwiński. *Nobilit.* w konstyt. r. 1775 fol. 148. *Małach.*

Krokwy herb, obacz **Hołub.**

Krolewski podpisał *Pacta conventa* króla Augusta II. *Małach.*

Krolicki. *Kurop.* i *Małach.*

Królikiewicz h. *Knut.* Napoleon i Marceli synowie Jana legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Królikowski h. *Poraj*, w woj. sandomierskiem. Mikołaj z Królikowa 1436 podpisał pokój brzeski. Grzegorz dziekan i oficyał sądecki, pleban dobczycki i grzybowski 1644, siostra jego była za Kroczewskim. Kazimierz instygator ks. litewskiego, poseł na sejm 1724. *Niesiecki.* — *Metryka kor.* r. 1591 t. 8 wymienia nobilitacyą Królikowskiego, ale niewiemy do jakiego ten należy domu.

Królikowski h. *Zaporaj.* Franciszek syn Franciszka. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kromczyński Wojciech uzyskał przyznanie dawnego szlachectwa w sądzie gr. trembow. 1782.

Kromer. *Metryka koronna* wymienia Marcina, Bartłomieja, Mikołaja i Jana jako nobilitowanych r. 1512 i 1590. Obacz **Cromer.**

Krompach *(de).* Zygmunt Hollo obiecujący stawić własnym kosztem 200 usarzy i 100 letyhorców, do *Indig.* przypuszczony konst. r. 1673.

Kronwald *(de)* **Kronauge.** Piotr kontroler główny kasy kraj. i Franciszek radca apelac. potem nadworny, są zapisani do ksiąg szlachty galic. *Poczet szl. gal. i buk. z r. 1857.*

Kropidło, w lidzkiem itd. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kropiński. Dom ten, jakkolwiek pominięty przez *Nies.*, kwitnął oddawna już w wojew. brzeskolitewskiem, z którego podpisali elekcyą: Alexander rotmistrz JKM. i Stanisław. Do tegoż domu należy Ludwik (ur. 1767) znakomity wierszopis, dzielny generał brygady pod Pragą r. 1794, gdzie odniósł 13 ran, w r. 1812 dowodził dywizyą i pełnił obowiązki ministra wojny, potem osiadł we wsi Woronczynie na Polesiu wołyńskiem i tam w osamotnieniu i ociemniały umarł r. 1844.

Kropiwnicki h. *Sas*, w w. bracławskiem i przemyskiem. Seweryn pisarz z. bracławski 1589 zostawił potomstwo. Alexander podsędek bracławski posłował na różne sejmy, deputat na trybunały radomskie, już do rewizyi ksiąg podkomorskich, grodzkich i ziemskich, już komisarzem do różnych funkcyi bywał. *Const. 1616 i 1618.* Krystyna Mikołaja Karskiego małżonka. Michał podsędek

bracławski 1623. Kazimierz podczaszy starodubowski i Bazyli 1700. *Niesiecki.* — Dom ten starożytny, ukazujący się w aktach ziemskich łomżyńskich 1436, od dóbr Kropitlnica albo Kropilnica dawniej, później Kropiwnica zwanych, w ziemi bielskiej leżących, wziął swoje nazwisko, a rozrodzony na kilkanaście linii, bierze różne przydomki, jak: *Broda, Chrapka, Czołożyc, Gąsiorko, Górko, Gayko, Jurczyk, Kudzin, Kiernozek, Łapa, Łapik, Pęsa, Raczko Herbanowicz, Racibory, Raszkow, Skópka, Szczerbik i Wołyniec.*

Kropotka. Kniaź Wasil miał swoje dobra w z. wołyńskiej 1528. *Metr. Wol. Nies.*

Krosiński. Paweł syn Józefa Mikołaja, członek Stanów, przyjęty do grona Stanów gal. 1817.

Krośnicki h. *Lubicz*, w z. ciechanowskiej. *Nies.*

Krosnowski h. *Junosza*, w rawskiem gniazdo tego domu, z których niektórzy na Ruś się wynieśli. Mikołaj kasztelan płocki 1446. Stanisław imieniem województwa rawskiego podpisał zjazd jędrzejowski 1576. Jan podczaszy rawski, poseł na sejm 1628, zkąd deputat naznaczony na trybunał radomski i do rewizyi ksiąg ziemskich rawskich. Samuel zakonu Soc. Jesu, † we Lwowie 1646. Jan także Soc. Jesu rządził nowicyat krakowski 1692. Wojciech z Załusk podkomorzy lwowski z Wasieczyńską, ostatnią z tego domu, miał syna Mikołaja, który był wojewodą czerniechowskim, ten umarł w r. 1722, szkoły przy kolegium lwowskiem Soc. Jesu jego nakładem stanęły, pochowany w katedrze lwowskiej, w kaplicy od stryja swego arcybiskupa (o którym niżej) erygowanej. Córka jego jedynaczka Katarzyna z Rojewskiej kasztelanki wiślickiej, *1mo voto* była za Jakóbem Potockim h. *Pilawa* starostą chmielnickim, *2do voto* za Stefanem Humieckim wojewodą podolsk. Mikołaj, brat rodzony Wojciecha podkomorzego lwowsk., biskup inflantski, deputat do korektury praw kor. 1642, nakoniec arcybiskup lwowski, opat koronowski, godny pasterz, pochowany w katedrze lwowskiej w kaplicy od siebie erygowanej. Brat arcybiskupa rodzony — Jan podstoli kor., starosta lipiński i ostrołęcki, córka jego Urszula małżonka Mikołaja Bieganowskiego kasztelana kamienieckiego, była wprzód za Grodzickim generałem artyleryi, a potem wdową zostawszy, królewnę polską elektorową bawarską wychowała. Siostra jej była za Stępkowskim. Stefan, Tomasz, Władysław i Mikołaj 1632. Paweł stolnik sochaczewski 1649. Jan z Załusk na Domaniewicach i Wale dziedzic, skarbnik warszawski, z Izbińską miał syna Władysława, który z Micowską starościną grabowską miał synów czterech: Alexandra stolnika gostyńskiego, rotmistrza pancernego i pułkownika, ten z Konstancyą Mrozowicką podstolanką halicką zostawił dwie córki: Annę za Franciszkiem z wielkiego Łopacina Łopackim podstolim ciechanowskim starostą krasnosieleckim i Barbarę za Franciszkiem Szeptyckim, — Jędrzeja skarbnika rawskiego, który z Zofią z Odrowążów Kietlińską sędzianką z. radomską ma dwóch synów: Antoniego i Michała i dwie córki, — Franciszka Soc. Jesu, ten uczył teologii w Poznaniu, — Michała, ten w tymże zakonie życie swoje skończył. Jacek sędzia z. rawski zostawił czterech synów. Jan chorąży podolski, rotmistrz znaku husarskiego królewicza Alexandra, dzielny w expedycyi pod Wiedniem, potem sławny pułkownik przeciw Tatarom na Podolu, poległ w batalii ze Szwedami blisko Pińczowa. Kazimierz kanonik lwowski. Jacek stolnik rawski. Szymon skarbnik rawski, którego syn Jan chorąży podolski z Mokronowską chorążanką rawską ma Dominika, pięknej nadziei syna i innych. Wojciech dziekan archikatedralny lwowski. Piotr miecznik rawski miał za sobą Annę Lipską sędziankę z. rawską. Franciszek dziedzic na Stoku, którego syn regent opoczyński, a brat rodzony Stanisław podczaszy trembowelski, major JKM., małżonka jego Ulatowska. Rodzony ich brat trzeci Alexander podczaszy gostyński, którego małżonka Moszyńska. Czwarty Łukasz podczaszy radomski. N. miał za sobą Elżbietę Tarnowską h. *Rolicz. Nies.* — Na elekcyą króla Stanisława Augusta pisali się: Antoni starosta petrykowski, poseł ziemi halickiej, Jan poseł woj. łęczyckiego, Roch i Józef sędzia kapturowy woj. łęczyckiego. Po rozbiorze Polski udowodnili szlachectwo: Ignacy i Wincenty w sądzie z. lwowskim 1782, Antoni Józef członek Stanów gal. w sądzie gr. trembow. 1782 i ci się piszą *z Załuska na Krosnowie.* Ignacy zaś, członek Stanów gal., wyniesiony został do godności hrabiów austr. r. 1791, a Marceli członek Stanów gal. do takiejże godności wyniesiony w r. 1840. — Antoni i Eustachy synowie Ignacego, Romuald, Stanisław i Wojciech synowie Juliana *z Załusk i Krasnowy* i Andrzej syn Wojciecha, udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. — Obszerniejszą o tej familii wiadomość podają *Wielądko i Bobrowicz*, nie powtarzamy ją atoli z powodu, iż niemożemy sprawdzić zawartych tam szczegółów.

Krosnowski h. *Lubicz.* Alexander wylegitymowany ze szlachectwa w sądzie gr. halickim 1782.

à Krosten, w Prusiech. Jerzy à Krosten poseł 1612, podpisał *Literas Reversales. Niesiecki.*

Kroszewski. *Kurop.* i *Małach.*

Kroszyński h. *własnego*, *Lichtarzem* zwanego. Kniaziowie Kroszyńscy idą od Wigunda książęcia syna Kiejstutowego, syn tego Wigunda Hrehory zbudował miasto i zamek Kroszyn na Siewierzu, zkąd nazwisko urosło kniaziów Kroszyńskich. Księgi manasteru ś. Trójcy w Wilnie dawne, wspominają Romana, Piotra, Flora, Suryna, kniaziów Kroszyńskich, których Moskwa za czasów Jagiellonowicza króla około r. 1485 i dobra ich pospolu z księstwem siewierskiem zagarnęła. Iwan

kniaź Kroszyński pospolu z Heleną królową, Alexandra króla małżonką, z Moskwy do Polski się wrócił około r. 1494, był starostą upitskim, od króla lennem prawem wziął Rakiszki, z Hornostajówny spłodził dwóch synów: Alexandra i Piotra. Z tych Alexander, człowiek wielkiej nauki i bieglości, w cudzoziemskich krajach, obyczajach i językach, umarł bezpotomny, Piotr był starostą upitskim i szadowskim, Hołowczyńska dwóch mu synów powiła: Jerzego i Mikołaja. Mikołaj mąż w rycerskiem dziele sławny, porucznik usarski u Lwa Sapiehy. Jerzy brat jego, starosta inturski i nowosielski, dzielność swoją pokazał w expedycyach moskiewskich inflantskich za Zygmunta III, syn jego Karol miał za sobą Tyzenhauzównę wojewodziankę derpską. N. Kroszyńska była za Kazimierzem Kozłem podkomorzym wendeńskim. *Niesiecki.*

Krotki h. *Radwan*, w ks. żmudzkiem i oszmiańskim pow. Jan, którego wspomina *Gn. cnoty. Nies.*

Krotkiewski h. *Radwan.* Roman syn Ludwika wylegitymowany w Heroldyi król. p. przed r. 1851.

Krotowski h. *Leszczyc*, w Wielkopolsce. Krotoszyn za Kaliszem dał okazyą imienia Krotowskich, atoli znać że te dobra dawno przedtem z tego domu wyszły, bo się już z Barcina pisał Jan Krotowski wojewoda inowrocławski, wprzódy kasztelan inowrocławski r. 1562, ten miał trzy żony, z pierwszej była córka Katarzyna za Janem Chlebowiczem kasztelanem mińskim, *1mo* zaś *voto* żyła z Marcinem Herburtem starostą barskim, druga Anna Krzysztofowi Niewiarowskiemu zaślubiona; z drugiej żony Latalskiej wojewodzianki poznańskiej, syn zostawił Jana kasztelana inowrocławskiego, ten ojcowskiej herezyi wyprzysiągł się, † 1583, był posłem do Moskwy, siostra jego z tejże Latalskiej była Zofia Rostworowska; z trzeciej żony Jakóba Ostroroga generała wielkopolskiego córki, czy Jana, było dwóch synów: Jakób i Jędrzej, z tych Jędrzej był kasztelanem kaliskim 1623 *) a córka jego Urszula Zofia wyszła za Mikołaja Sieniawskiego podczaszego koronnego. *Niesiecki.* — W tranzakcyi wrocławskiej między Zygmuntem I królem polsk. a Ferdynandem królem wówczas rzymskim, węgierskim i czeskim r. 1538 znajduje się między komisarzami z strony polskiej Andrzej Krotaski kasztelan kowalski. *Cod. Dip. Vol. I fol. 32.*

Krowicki h. *Nowina*, pod Opocznem. Marcina Krowickiego wspomina *Orichov. dial. 6.* Katarzyna zakonnica sądecka umarła przed r. 1700. *Niesiecki.*

Kruchowski h. *Nałęcz.* Michał, Piotr, Jan, Grzegorz, Andrzej Alexy i Bazyli wylegitymowani ze szlachectwa w wydziale Stanów galic. 1811.

Kruczberg albo **Krukberg** h. *Krupka. Kurop.* i *Małach.*

Kruczkowski. Elżbieta zakonnica u Wszystkich śś. we Lwowie. *Niesiecki.*

Kruczkowski h. *Korwin.* Leon i Tomasz w sądzie z. halick. 1782, a Teodor w sądzie gr. lwowsk. 1782 wylegitymowani ze szlachectwa. *Kurop.* i *Małach.* świadczą, iż dom ten dawny i zacny na Wołyniu itd.

Kruczyna herb, patrz **Krzyż.**

Kruczyński h. *Rawicz.* Józef i Tomasz, uznani za szlachtę przez magnatów gal. r. 1785.

Krudner, w ziemi inflantskiej. Jan podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Krügier. Karol Gotlieb *nobil. non praec. scart.* w konstyt. r. 1790. (*Małachowski*). Władysław i Alexander synowie Jana i Antoniny z Frohlandów, legitymowali się w Heroldyi król. p. przed 1851,

Kruk *w herbie*, patrz *Korwin, Ślepowron, Rosiniec.*

Kruki herb: Mają być między dwiema mieczami złamanemi żelaza na krzyż zakrzywione w polu czerwonem, na helmie trzy pióra strusie; tak ten herb opisuje i tak go nazywa *Ks Kojał. in MS.*, jam go (pisze *Nies.*) położył w drugim tomie pod Alexandrowiczami, którzy się nim pieczętują. Tu tylko to przydaję, co ten autor pisze. Alexander Alexandrowicz z Poporc podskarbi litewski 1476, brat jego Jędrzej, brat stryjeczny Mikołaj Alexandrowicz z Zochowa. Jana marszałka grodzieńskiego syn Konstantyn sędzia grodzieński, tego zaś syn Stefan najprzód wójt grodzieński a potem kasztelan nowogrodzki, roku jednak ten pisarz nie wyraził. Stanisław brat Konstantyna, jako się mówiło w pierwszym tomie. Są też Alexandrowiczowie h. *Kościesza*, o których patrz na swem miejscu. *Niesiecki.*

Krukiewnicki h. *Korczak*, z Drohojowa się piszą. Sebastyan z Drohojowa mąż rycerski † 1600. Wincenty i Jędrzej 1632 w woj. ruskiem. *Niesiecki.*

Krukowicz *Przedrzymirski.* Szczepan, Teodor i Szczepan w sądzie z. lwowskim 1782, Tomasz, Antoni, Jan i Stanisław wnukowie Szczepana 1840, Ludwik Henryk, Lubin Michał i Karol Jakób synowie Tomasza 1861 w wydziale Stanów gal. — udowodnili swoje dawne szlachectwo.

Krukowiecki h. *Pomian.* Piotr komornik gr. krakowski podpisał elekcyą króla Stanisława Aug. Ten czy inny Piotr był pisarzem gr. lwowskim 1770 *(Sozański).* Adam *z Ziemblic* w sądzie z.

---

*) Ten Jędrzej Krotowski był dziedzicem miasta Łobżenicy w Wielkopolsce i miał przywilej bicia drobnej monety z swoim herbem. *Czapski: Catalogue de la col. des méd. et mon.*

lwowskim, a Michał, Adam, Ignacy i Kajetan *z Ziemblic* w sądzie gr. przemyskim 1782 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. Piotr *z Ziemblic* Krukowiecki (zdaje się ten sam o którym wyżej mowa), członek Stanów galic., c. k. radca trybunału lwowsk., w r. 1779 do godności baronów a w r. 1784 do godności hrabiów austryackich wyniesiony został.*) Syn jego Jan (ur. około r. 1770 † 1850), generał brygady za księstwa warszawskiego (brał udział we wszystkich wojnach 1807-1813), potem generał dywizyi wojsk polsk., kawaler orderów ś. Stanisława, ś. Włodzimierza, *virtuti militari*, komandor legii honorowej i orderu obojga Sycylii — miał za sobą Helenę Wolską jenerałównę, z której syn Alexander dziś żyjący, dziedzic dóbr Axmanice i Berendowice w pow. przemyskim, poseł na sejmy galicyjskie, zaślubił Jabłońską i ma córkę N. za Sulikowskim. Antonina Krukowiecka z Ignacyi hr. Koziebrodzkiej, wdowy po Szeptyckim urodzona, była za Czarneckim, umarła we Lwowie r. 1833. *Act. Cor. Plen. Leop.*

Krukowski h. *Gryf.* Mają być tego domu w krakowskiem woj. i w Litwie. *Niesiecki.*

Krukowski h. *Korwin.* Antoni i Jan synowie Jana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1854.*

Krukowski h. *Ślepowron*, atoli takim kształtem: nad chorągwią kościelną, jak w herbie Radwan, na krzyżu nad nią stoi w prawą tarczy całym sobą obrócony Ślepowron, w pysku pierścień trzymający, na hełmie trzy pióra strusie; takim go kształtem wyraził *MS. Ks. Kojał.* Zacharyasz Krukowski pisarz gr. orszański 1648. Wincenty Mikołaj skarbnik litewski, Stefan i Jerzy 1674. Bazyli stolnik upitski, deputat woj. wileńskiego 1708, podpisał konfederacyą sandomierską. *Nies.* — Dom to starożytny, wspólnej dzielnicy z Glinkami, gdy bowiem Maciej *de Glinki* otrzymał przywilejem Jana ks. mazowieckiego r. 1428 grunta w ziemi łomżyńskiej i na nich założył osadę, którą nazwał *Kruki*, jego dalsze potomstwo od tych dóbr Kruki Krukowskimi pisać się poczęli.

Krulikiewicz h. *Jasieńczyk.* Antoni w r. 1763 nominacyą na łowczego mielnickiego otrzymał. (*Herb. rodz. szl. 1853*). Felix i Tomasz synowie Rafała i Stanisław syn Felixa — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krummes. Jan *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kruniewicz h. *wł.*, z woj. kijowskiego wyszedłszy, w lidzkim i mozyrskim powiatach osiedli. Sieniuszko Kruniewicz za Kazimierza Jagiellonowicza namiestnik kijowski, syn jego Jacek starosta owrucki, syn Jacka Bogdan pisarz z. mozyrski, synów zostawił czterech: Pawła, Filipa, Siemiona i Filona; Filip był sędzią z. mozyrskim, Siemion rotmistrzem królewskim, starostą hindawskim, Filon rotmistrzem król. 1590, starostą zabalskim, którego syn Sebastyan podstarości lidzki 1609, ten spłodził synów: Hrehorego chorążego mozyrskiego, sędziego generalnego wojskowego u Pawła Sapiehy hetmana i Wacława, który zginął pod Walmuzą w potrzebie nosząc chorągiew husarską. *Niesiecki.* — Hrehoremu konstytucyą sejmową 1658 nadane wieczystem prawem za wierne i dzielne jego usługi, majętności Lekszyce i Chłyniec w pow. mozyrskim. *Kras.* — *Małach.* pisze, że herb *Kruniewicz* nadany został od Gedymina ks. litewskiego 1302 i że pole jego jest niebieskie.

Krupecki. Iwaszko ziemianin wołyński 1528. Atanazy władyka przemyski 1644. *Nies.*

Krupicki. Krzysztof i Stanisław ludzie rycerscy 1626. Kasper w pińskiem 1642. *Niesiecki.*

Krupicki h. *Sas.* Karol i Andrzej w sądzie gr. halickim 1782, Jan, Piotr i Ludwik wnukowie Karola w wydziale Stanów gal. 1833 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. — *Kapica Mil.* osadza dom ten (który się ukazuje w aktach z. drohickich od r. 1540) w ziemi drohickiej, gdzie gniazdo jego dobra Krupice.

Krupka h. *wł.* O szlachectwie ich czytałem (mówi *Niesiecki*) przywilej Zygmunta I króla polsk. w r. 1515 dany, wspomina ten król, że Fryderyk cesarz za rycerskie dzieła przodka tego domu herbem nadał, na co produkowali listy jego z pieczęciami, które nowym przywilejem swoim utwierdził Zygmunt I. Ten tedy Piotr Kruczberg z lekka akcentem polskim Krupek był nazwany, a od wzrostu wysokiego Lang Peter, jako w tymże przywileju czytam, zostawił syna Jerzego, którego córka Anna dostała się w małżeństwo Mikołajowi Cikowskiemu miecznikowi i burgrabiemu krak., a potem kasztelanowi; synów tegoż Jerzego było czterech: Jan, Erazm, Piotr i Konrad, z tych Erazm osiadł potem w sandomierskiem woj. (siostry jego trzy rachuje *Papr.*: jednę Szydłowieckiego, a po nim Kurozwęskiego, drugą Krzysztofa Gnoińskiego, trzecią Fredra małżonki, ale przywilej o nich milczy) tam z Brzeskiej Barbary h. *Ciołek* spłodził Krzysztofa dworzanina

*) Jednocześnie herb hrabiów Krukowieckich ułożono w następujący sposób: Na środek tarczy przećwiartowanej rzucona mniejsza tarcza, na której w polu niebieskiem głowa żubra jak w herbie *Pomian*; w polach głównej tarczy: *w pierwszem* złotem orzeł czarny dwugłowy, na piersiach złotą cyfrę (cesarza austryackiego) J. II. mający, — w *drugiem* czerwonem ryba srebrna głową w prawo, — w *trzeciem* czerwonem trzy kopie w gwiazdę, z których środkowa ostrzem na dół, — w *czwartem* złotem topór ostrzem w prawo; nad koroną pięć hełmów: nad pierwszym kozieł czarny w lewo wyskakujący, — nad drugim orzeł czarny dwugłowy jak w tarczy, — nad trzecim ręka zbrojna z mieczem w prawo, — nad czwartym pięć piór pawich, — nad piątym topór ostrzem w prawo.

król. Jan brat Erazma spłodził Malchera, którego z Mężykówny córka Anna za Stanisławem Morskim i synowie: Stanisław i Mikołaj, z tych Stanisława córka Zofia była za Tomaszem Alemannem, którego brat Adam wyniósł się z Polski do Włoch, *2do voto* była za Samuelem Rzeszowskim, *3tio voto* za Rylskim. Piotr trzeci brat Erazma, pisał się z małej Książy. Konrad zaś czwarty z Przecławic, którego sukcesorowie zwali się Przeclawskimi Krupkami, ten spłodził córek pięć: Jadwigę Szczepanowską, Annę Czurylową a drugim związkiem Czepielowską, Katarzynę Kowalewską, Zuzannę Drohecką i Elżbietę Glińską; synów zaś trzech: Hieronima, którego żona Niewiarowska h. *Półkozic*, Ludwika i Konrada sekretarza król., ten jeździł w legacyi do Prus i do Turek; król August szacując sobie jego zasługi, wiele mu dóbr nadał, a między niemi Radzinice, Jadźwięgi i Kornice, żona jego Filipowska z Siekluki. Jeden z nich był podczaszym u króla Stefana. Krupczanka była za Franciszkiem Bonerem, druga za Chyckim Stanisławem, trzecia za Jodokiem Decyuszem. Sebastyan kanonik krakowski katedralny, rektor akademii krak. kilka razy, proboszcz wielicki 1627. Wojciech Krupka Przeclawski ołtarz wystawił w Krakowie u św. Jakóba 1640. Samuel kanonik gnieźnieński i pultuski, dziekan łowicki, kantor sandomierski, † 1659; synowcowie jego Piotr i Stanisław. Krzysztof z Mojkowic Krupka łowczy sandomierski, poseł na sejm 1661, ztamtąd komisarz do rewizyi skarbu kor. Hieronim z Niewiarowskiej, jako się wyżej mówiło, spłodził dwie córki, z tych jedna była za Stanisławem Jarockim, druga za Strzemboszem i syna jednego Krzysztofa, który miał za sobą Katarzynę Gajewską, córkę Jędrzeja. Ludwik także brat Hieronima, zostawił córki i synów dwóch, jeden z nich Jarosz miał za sobą córkę Cyryla Chrząstowskiego. Krzysztof cześnik lubelski, córka jego była za Alexandrem Sewerynem Dębińskim w Seceminie, ale *ster.* Konstancya za Krzysztofem Trzebińskim. Jana Krupki córka zaślubiona Jędrzejowi Łodzińskiemu. *Nies.*

Krupocki *takiż herb* ich jako i Kleinfeldów, tylko że tam ośm pól czyli pasów alternatą idą, tu zaś alternatą także białe z czerwonymi być powinny i na hełmie już nie rogi, ale pawi ogon, drudzy trzy pióra strusie kładą; piszą się z Krupocina w woj. pomorskiem w powiecie świeckim. Wojciech 1648, drugi Wojciech 1699. N. Krupocka Macieja Kossowskiego sądowego świeckiego małżonka. *Niesiecki.*

Krupski herb: Lew wspięty w prawo tarczy. Podług *Potock.* herb ten z Moskwy przyniesiony.

Krupski. Jan w komput rycerstwa polskiego policzony, o czem świadczy *Konst. 1690.* *Nies.*

Krupski h. *Korczak*, w z. chełmskiej. Jerzy czyli Jędrzej w owej nieszczęśliwej z Węgrami potyczce pod Koszycami, królewiczowi Olbrychtowi życie uratował, był potem kasztelanem bełzkim a następnie lwowskim 1515, a w r. 1533 wojewodą bełzkim, pisał się z Orchowa. Małgorzata Krupska, Brandysa Dziwisza małżonka 1582. Krzysztof 1632 w ruskiem. Joachim, Stefan w witebskiem. Krupski Bernardus wydał *Skarby niebieskie etc. 1698 w Zamościu.* *Niesiecki.*

Krupski h. *Topacz.* *Małach.*

Krusieński h. *Dołęga.* N. rotmistrz mężny, żołnierz pod Nowogardem i indziej, zginął w Moskwie z Dymitrem carem moskiewskim 1606. Wojciech w brzeskiem 1632. Tadeusz Soc. Jesu misyonarz w Persyi i Stambule, wydał tureckim językiem historyą wojny Turków z Persami. Jest w druku jego *Prodomus ad historiam Revolut. Persicae in 4to 1733 we Lwowie.* *Niesiecki.*

Krusz. w woj. wołyńskiem Piotr podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. *Nies.*

Kruszczyński, w w. lubelskiem. Maciej podpisał elekcyą Jana Kazimierza. *Nies.*

Kruszecki h. *Doliwa*, tak piszą o nich nasi pisarze. *Niesiecki.*

Kruszelnicki h. *Sas*, w ruskiem w. N. rotmistrz, Wołoszą pogromił 1572. W r. 1588 było trzech braci Kruszelnickich, którzy się ojcowską fortuną dzielili, a najbardziej Kruszelnicą i Skolim. Z tych jeden Tomasz, który z Bystrzejowską spłodził syna Marcina 1632, temu Kalinowska córka Adama, powiła syna Alexandra chorążego czerniechowskiego, rotmistrza 1658, ten z Orchowską miał córkę Eufrozynę za Adamem Jordanem podkoniuszym kor. i synów trzech: Jędrzeja, Marcina i Jana ludzi rycerskich. Piotr brat Tomasza, z Kurapińskiej, między inszemi spłodził Mikołaja, ten z Gurskiej, Krzysztofa sędziego z. lwowsk., posła na sejm warszawski pacificationis za Augusta III, żona jego Maryanna Kunicka łowczyna chełmska, tej synowie: Maciej, Stanisław, Jan i Franciszek, córek sześć: Urszula za Cypryanem Zapolskim podczaszym parnawskim, Joanna, Antonina, Alexandra, Elżbieta i Bogumiła. Siostra tegoż Krzysztofa za Szymanowskim. Trzeci brat Tomasza i Piotra, Jerzy spłodził Jędrzeja, którego z Łaźniewskiej potomstwo: Jan Karmelita, Stanisław i Władysław, ci obaj na wojnach poginęli i córki: Maryanna Lubieniecka, Apollonia Nahojewska, Helena Czaplińska i Anna Brzozowska. Krzysztof pisarz gr. krzemienieckí. Kazimierz w zakonie Soc. Jesu. Są też insi Kruszelniccy Czylewiczowie, Paszewiczowie i inni, ale ci inną procedencyą mają. *Niesiecki.* — W r. 1778 Jan podczaszy lwowski. *Krasicki.* — Dom ten licznie dziś w Galicyi rozrodzony, bierze różne przydomki, jako to: *Czulewicz, Fryzowicz, Lepiszewicz, Łazarewicz, Procewicz, Stawnikowicz, Suzelewicz, Zieniewicz.* Z tych Jędrzej *z Hrechorowic* miał za sobą Elżbietę Krechowiecką. *Mon. Krech.* Jana podczaszego lwowskiego i Joanny Szeptyckiej

syn Ignacy, dziedzic Dubie, miał za sobą Karolinę Siemiginowską, z której syn Kajetan dziedzic części dóbr Podlipiec, żołnierz wojsk polsk., zaślubił Julię Bemównę, z której zostało synów dwóch: Bolesław inżynier kolei Karola Ludwika w Galicyi, ożeniony z Albiną Matlachowską, córką Alberta z Julii Krajewskiej urodzoną — i Mieczysław, dziedzic części dóbr Podlipiec i Bereska Pasieka, który z Heleną Mierzyńską h. *Leliwa*, córką Rafała *z Baryłowa* i Wincentyny Biłgorajskiej ma synów dwóch: Juliusza ur. 1875 i Romana ur. 1879 i córkę Helenę.

Kruszewski. Antoni i Józef synowie Macieja, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kruszewski h. *Abdank*. Bogusz z Kruszowa podsędek kaliski 1436. Adam, Wojciech, Bartłomiej komornik zakrzeński w płockiem. Jędrzej podczaszy dobrzyński 1632. Któryś z tego domu miał za sobą Zofią Jabłonowską. Kruszowska Zbożnego Zakrzewskiego h. *Ogończyk* małżonka. Stanisław 1636. Jest w Skierniewicach jednego z Kruszewskich nadgrobek z herbem Abdank. Paweł podczaszy bielski, poseł na konwokacyą 1733. *Niesiecki*. — W r. 1778 Antoni kanonik wileński. Józef skarbnik łęczycki. Jan chorąży bielski. Jakób pisarz zawskrzyński. *Kras*. — Jan w r. 1661 dobra Lubicze i Trypucie w pow. goniądzkim, — Paweł w r. 1738 dobra Chmielowo, Chmielewko, Dzierzgi i Zacharzewo w ziemi łomżyńskiej, — Adam w r. 1714 wsi Cybulice i Boczki Zarzeczne, — Jakób w r. 1737 dobra Borzewek i Szeligi w woj. łęczyckiem, — Michał w r. 1737 dobra Krusze, a Jakób w r. 1779 dobra Gołuszyn z przyległościami w w. płockiem, — Jan pułkownik wojsk kor. w r. 1777 dobra Borków, Ciepła i Świniów w woj. sandomierskiem, — Mateusz w r. 1702 dobra Kruszewo-Brodowo, — Marcin w r. 1756 dobra Truskolasy-Lachy i Olszyna — dziedziczyli. W r. 1733 Paweł podczaszy z. bielski, był posłem na sejm. Jan chorąży i marszałek sądów kapturowych ziemi bielskiej, w r. 1764 był posłem na sejm z woj. podlaskiego. (*Herb. rodz. szl. 1853.*) — Jan r. 1661 *na Lubiczu i Trypuciu* (p. w.) jest protoplastą linii po dziś dzień kwitnącej w powiecie łomżyńskim, z której to linii Cypryan, dziedzic dóbr Tybury i Wolki — i Wojciech dziedzic dóbr Kruszewo, udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. 1857. Po Adamie dziedzicu dóbr Cybulice, Boczki i Zarzecze (p. w.) został syn Kazimierz, którego synowie: Jan, mający syna Tobiasza i Wojciech, który z Klarą Pogorzelską zostawił synów dwóch: Bernarda i Sylwestra. Po Janie pułkowniku (p. w.) został syn Tadeusz, którego syn Henryk *na Rogalinie* (w pow. radomskim) udowodnił szlachectwo w Heroldyi król. polsk. 1839. — Po Pawle podczaszym bielskim (p. w.) z Anny Wyszkowskiej zostało synów czterech: 1) Zacharyasz, dziedzic dóbr Chmielewa i t. d., którego z Róży Szopskiej synowie: Ignacy, Wiktor i Romuald udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. 1842. 2) Adam, którego syn Andrzej legitymował się w tejże Heroldyi. 3) Dominik wojski sanocki, miał za sobą Magdalenę Bontoni, która mu powiła synów dwóch: Stanisława *na Zdziechowie* (ten z Katarzyną Zabielską miał syna Sylwestra) i Kazimierza, którego syn Adolf z Joanną Walewską miał synów dwóch: Kazimierza dziedzica dóbr Krępa, ożenionego z Adelą Walewską i Stanisława dziedzica dóbr Stożno w radom, ożenionego z Maryą Kruszewską jenerałówną (ich potomstwo: Ignacy, Adolf, Kazimierz, Wanda, Marya i Izabella) — i 4) Antoni *na Kruszewie wielkiem, Ostrobudkach* i wielu innych włościach, miał za sobą Rozalię Karwowską, z której syn Wincenty, oficer za czasów Kościuszki, † 1812, zostawiwszy z Katarzyny Kossowskiej córkę Annę za Kęstowiczem i synów dwóch: Karola († 1844) oficera inżynieryi i Ignacego pułkownika 5go pułku ułanów w r. 1831, który po upadku powstania polskiego wyszedłszy z kraju, wstąpił w r. 1832 do armii belgijskiej, gdzie pozyskał stopień jenerała, ten z Eufrozyną hr. Moszczeńską ma synów dwóch: Józefa i Michała i córek trzy: Maryą za Stanisławem Kruszewskim (p. w.), Karolinę za Erazmem Skarzyńskim i Antoninę. — Po Janie marszałku sądów kapturowych (p. w.) staroście wasilkowskim (tak się pisał na elekcyą Stanisława Augusta) został syn Ludwik z Maryanny Komornickiej urodzony, starosta wasilkowski od r. 1776, którego synowie Wincenty i Antoni dziedzic dóbr Leypun i Liszkowa, udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. — Dokładniejszą wiadomość o tej prastarej i zasłużonej krajowi rodzinie, podamy *w Dodatku*.

Kruszowski h. *wł.* Przodek tych Kruszowskich, czyli z czeska Skrowszewskich — Brykci Nedecki z Nededy, rodem z Węgier, przyszedł do Polski za Zygmunta I i dóbr Kruszowa nabywszy, od nich Kruszowskim był nazwany; syn jego był Tomasz, tego zaś Stanisław z Kąckiej spłodził Joachima dworzanina król., męża rycerskiego, który żadnej okazyi za Zygmunta III nie opuścił, Jana i Wojciecha, także ludzi wojennych. *Niesiecki*.

Kruszyna. Jan *nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kruszyna albo **Krzyż herb:** krzyż u którego spodku gwiazda, z Szląska do Litwy zaniesiony. Tak pisze *Kurop.*

Kruszyna h. *Mora*. Tomasz syn Jana legitymował się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kruszyński h. *Pobóg*, piszą się z Kruszenicy w płockiem. Przodek ich był Mikołaj Szamota z Kruszenicy, któremu i jego sukcesorom dał był przywilej Władysław książę mazowiecki 1435, który potem Zygmunt August aprobował 1559 Janowi, Walentemu, Jakóbowi i Adamowi Kruszyńskim,

raczejby jednak miało być Kruszeńskim, bo się pisali *z Kruszenicy*. Jakób z Doroty Otrębusówny zostawił cztery córki i synów trzech: pierwszy Wawrzyniec, temu Jadwiga Naropińska powiła syna, który pod Chocimem poległ w okazyi, drugi Jerzy rotmistrz jeździł w legacyi do Turek, ztamtąd powróciwszy oberszterem uczyniony na pruskiej expedycyi, potem znowu do Turek od Władysława IV wysłany w poselstwie; w nadgrodę zasług jego dano mu stolnikostwo podolskie i niektóre dobra na Podolu; pierwsza jego żona Magdalena Wilkowska, druga Dorota Bełzecka, Janusza chorążego bełzkiego z Anny Niszczyckiej kasztelanki bełzkiej córka; trzeci Daniel, znacznej szarży dosłużył się w wojsku cesarskiem. Wojciech tych stryjeczny i Krzysztof w batalii pruskiej rękę stracił, byli to synowie Jana ci dwaj ostatni. Marcin w kijowskiem 1648. Wawrzyniec spłodził córek trzy: Agnieszkę *1mo voto* za Sławskim, *2do voto* za Kutkowskim, Zofią za Stefanem Godzimierskim i Katarzynę za Walickim i syn Jerzy, ale bezpotomny. *Nies.*

Kruszyński h. *Pomian*, w kujawskiem. Jeden z nich mąż rycerski jeździł gońcem do Turek od Koniecpolskiego hetmana. N. za Wojciechem Kozierowskim *Nies.* Ob. **Kruszyński** h. *Prawdzic.*

Kruszyński h. *Prawdzic*, w chełmińskiem, piszą się z Bolimina; Bernard miał za sobą Wedelsztedównę, syn jego pisarz z. chełmiński 1653. Jan 1648. Waleryan kasztelan gdański dwużenny, raz z Joanną Kitnowską, Adryana sędziego z. malborskiego córką (z tą były trzy córki: Konstancya najprzód Melchiorowi Czapskiemu miecznikowi ziem pruskich, a potem Kalksztejnowi zaślubiona, Ludwika i Maryanna Kossowska kasztelanowa sierpska, synów zaś dwóch: Jan i Piotr), drugi raz z Konopacką kasztelanką chełmińską i z niej dwóch synów zostało: Antoni i Michał, córka zaś była *1mo voto* za Radowickim, *2do voto* za Chrząstowskim miecznikowiczem wschowskim. Piotr z Kitnowskiej spłodzony, ma za sobą Maryannę Czapską kasztelankę elbląską. N. była za Mikołajem Pruszakiem. *Nies.* — Bogumiła Kruszyńska, córka Władysława i Izabelli Kalksztein, poślubiona w r. 1865 Michałowi Leonowi Sczanieckiemu. *Kurop.* umieszcza pod tym domem Władysława i Kaspra jako imatrykulowanych w Stanach gal, ale to myłka; ci należą bowiem do herbu *Pomian*. — Jan syn Józefa, Józef syn Jana i Onufry syn Kaspra, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Do tych jak zdaje się należy Jan (ur. 1773 † 1845) tłomacz i wierszopis, sekretarz generalny ministerstwa skarbu w Warszawie, referendarz Stanu. — *Wielądko* pisze obszernie o tej rodzinie, co jednakże nie powtarzamy dla wątpliwej wiarogodności tego autora.

Krutta. *Indig.* w konst. r. 1775 fol. 145. *Małach.*

Kruzer h. *wł.* Eneasz Croser, a po naszemu Kruzer, ten z ojca Jana urodzony, szukając sławy i fortuny już w szwedzkiem już w francuskiem wojsku, lata swoje w rycerskich dziełach polerował, a potem za ciężkiej w Polsce rewolucyi w r. 1655 do polskiego obozu udawszy się, z generał-adjutanta szarżą we wszystkich okazyach mężnie stawając, oberszter-lejtnantem uczyniony w regimencie Niezabitowskiego kasztelana lubelskiego, pod Głuchowem, na Ukrainie i pod Chocimem mężnie stawał, co wynagradzając Jan III król polski i cała Rzeczpospolita, do indygenatu tak w Koronie, jako i w księstwie litewskiem w r. 1683 przypuściła: był potem łowczym inflantskim 1726, miał za sobą Teresę Fredrównę, wojskiego przemyskiego córkę, z tą spłodził dwie córki: Joannę za Janem Kurdwanowskim skarbnikiem drohickim i Konstancyą za Janem Mazarakim, synów zaś trzech: Karola Maxymiliana sędziego z. podolskiego, majora w artyleryi koronnej dobrze zasłużonego, był i na sejm walny posłem po trzykroć i deputatem na trybunał kor., żona jego Helena Orchowska, ale *ster.*, Ludwika łowczego inflantskiego, kapitana, (syn jego z Suchodolskiej Stanisław) i Marcina chorążego latyczowskiego, ten chorągiew wystawił swoim kosztem i utrzymywał niemałym nakładem, żona jego Paplińska Anna, z tą został syn Józef. *Nies.* — N. Kruzer w ziemi przemyskiej miał za sobą Wilczyńską z Podlasia. *Krasicki.*

Krwacki h. *Lewart*, jednejże dzielnicy z Firlejami, Jan albowiem Firlej, brat Piotra sędziego z. lubelskiego, wziąwszy działem Krwaty i Gołędzin, Krwatskim był nazwany, atoli *Okolski* świadczy, że za jego czasów zszedł już ten dom. Krwatska Katarzyna Chronowskiego małżonka. *Nies.*

Kryczyński h. *Radwan z odmianą*. Samuel syn Józefa i Józef syn Samuela legit. w Her. kr. p.

Krydel Antoni i **Kryegstein** Karol, *nobil. praec. scart.* w konst. r. 1790. *Małach.*

Kryger h. *wł.*, który jest taki: tarcza wzdłuż przedzielona, na jednej stronie orle skrzydło czarne w żółtem polu, po drugiej stronie drugie białe w czerwonem polu, od barku na dole do góry obadwa rozciągnione, w hełmie nad koroną skrzydło jedno białe. Dom Krygierów w Prusiech starożytny, o którym twierdzą, że jeszcze za Krzyżaków kwitnął w chełmińskiem. Z tych Łukasz i Mikołaj 1658, dobra ich Sławkowo. *Niesiecki.*

Kryliński h. *Godziemba*, w krakowskiem. Barbara i Teofila zakonnice sądeckie. *Nies.*

Kryłoszański *Turek*. Jan, Piotr i Onufry wnukowie Antoniego, wylegitym. w wydziale Stanów gal. 1834.

Krymuski h. *Dołęga*. Wawrzeniec syn Jakóba wylegitym. ze szlachectwa w wydziale Stanów gal. 1833.

Krynicki h. *Korab*. *MS. Ks. Rutki* za herb im podtrąca trzy rzeki, jak zwyczajnie w Korczaku, a na tych trzech rzekach podkowa do góry rogami, jak w herbie Jastrzębiec, w polu czerwonem,

a na hełmie pięć piór strusich. Atoli *Potocki w Pocz. herb.* taki ich herb położył: tarcza wzdłuż przedzielona, po prawej stronie jej Korab herb zwyczajny, a po lewej gryf stojący na dwóch nogach a przedniemi wspięty do góry i w prawą tarczy obrócony, łapa prawa wyżej, lewa niżej, wszystko w czerwonem polu; na hełmie nad koroną pół Gryfa z mieczem w prawą obróconego. Tenże powiada, że ten herb nadany Janowi Krynickiemu, że w Inflanciech przeciwko Moskwie wojując, mężnie stawał i rany ponosił, za co na sejmie 1613 w komput rycerstwa polskiego policzony, o czem *Konstyt. fol. 36*. Korab z matki szlachcianki w herb jego włożony, a Dobkowie do swego go gryfa przypuścili. Teodor na Bassanie Krynicki podstoli czerniechowski, z sejmu 1638 komisarz do rozgraniczenia między województwy kijowskiem i czerniechowskiem. Stanisław 1632. Stefan w kijowskiem 1674. *Okolski* o nich namienia *tom 3 fol. 559*. *Niesiecki*. — Dom ten, licznie dziś w Galicyi rozrodzony, pisze się z Krynicy i bierze przydomki *Adamowicz* inaczej *Adamczak*, *Eliaszowicz* i *Tymkowicz*.

Krynicki h. *Sas*. Wojciech udowodnił szlachectwo w sądzie gr. halickim 1782. Do tych zapewne należy Jan (ur. 1797 w Zwinogródku, † 1838 w Gieorgiewsku) znakomity współczesny naturalista, profesor uniwersytetu kijowskiego, autor wielu dzieł.

Kryński h. *Przegonia*. N. trzymał zastawem wieś Kaniów, miał za sobą Szopińską, z której jako i z pierwszej żony zostawił potomstwo. *Kras*. — Józef, Adam i Łukasz z woj. podlaskiego, Jan z ziemi bielskiej elekcyą króla Jana III, Franciszek z ziemi chełmskiej Augusta II i Maciej *na Krynkach Sobolach* z ziemi miernickiej Stanisława Augusta — podpisali. Jan syn Macieja, Kalikst syn Wawrzeńca i Franciszek syn Jana legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — Są i w Galicyi Kryńscy, ale herb ich nam niewiadomy; z tych Wojciech, Mikołaj, Michał, Mikołaj, Franciszek, Łukasz, Jakób, Adam, Jerzy, Tadeusz i Jan w sądzie z. lwowskim i przemyskim 1782-1793 — udowodnili szlachectwo.

Krypski h. *Topacz*, w woj. ruskiem. *Niesiecki*.

Krysiński. Julian, Józef i Teofil synowie Macieja i Alexander syn Ksawerego. *Spis szl. kr. polsk. z r. 1851*. — Do tego domu zapewne należy Dominik (ur. 1786 † 1853) ekonomista, profesor uniwersytetu warszawskiego.

Kryski h. *Prawdzic*, w mazowieckiem, od dóbr Kryska tak nazwani, atoli się pospoliciej pisali z Drobnina. Lew dziedzic na Krysku, tego córka Małgorzata była za Janem Wązem 1466 podskarbim u książąt mazowieckich. Ninogniew wojewoda płocki 1501, jako podpisał elekcyą Alexandra króla, który z Bogiewskiej miał córkę Katarzynę Narzymską, matkę dwóch kasztelanów (Mikołaja sierpskiego i Tomasza płockiego), syn zaś jego Jan kasztelan zakrocimski, z Lassockiej h. *Dołęga* spłodził sześć córek i synów dziesięciu, atoli od dwóch tylko zostało potomstwo, to jest: Stanisławowi Wituska powiła dwie córki: Elżbietę za Wolskim i Annę i syna Jana, który z Wichorowskiej h. *Lis* pisarzówny ciechanowskiej miał potomstwo. Jakóbowi kasztelanicowi zakrocimskiemu Czosnowska h. *Roch* zrodziła Floryana, który z Anną Wichorowską podsędkówną ciechanowską tylko jednę córkę zostawił Zofią; siostry Floryana były dwie: Nietyxina i Agnieszka. Tenże Nienogniew wojewoda, z drugiej żony Bartnickiej h. *Dołęga* miał cztery córki: Annę Mińską, Małgorzatę Radziejowską, Naropińską kasztelanową płocką i Dorotę Zieleńską i synów: Jakóba kanonika płockiego, Mikołaja, Bartłomieja, Stanisława, Piotra kasztelana sierpskiego około r. 1520, starostę płock., ci zeszli *steriles* i Pawła, ten z Anny Śreńskiej h. *Dołęga* miał te córki: Annę Brzoszczynę kasztelanową wiską, Barbarę Osuchowską, Agnieszkę Uchańską wojewodzicową płocką i Małgorzatę Kostkową kasztelanową zakrocimską (matkę św. Stanisława Kostki), synów zaś trzech: Wojciecha, Szczesnego i Stanisława. Z tych Wojciech podkomorzy płocki, starosta dobrzyński i mławski, dworzanin król., mąż nauki wytwornej, w filozofii i jurisprudencyi biegły (ztąd August I król polski w różnych go zażywał legacyach); Szczesny wojski płocki żył bezżenny a Stanisław wojewoda mazowiecki r. 1576, był wprzód starostą płockim r. 1569, poseł do Moskwy do Iwana kniazia, miał za żonę Małgorzatę Uchańską wojewodziankę płocką, z której były dwie córki: Elżbieta i Barbara i synów czterech: Wojciech, Felix, Paweł i Piotr. Z tych Wojciech był kasztelanem płockim. Felix brat jego, najprzód referendarz kor., poseł na sejm 1601, w r. 1603 marszałkował izbie poselskiej, wziął potem pieczęć mniejszą, a nakoniec i wielką; miał za sobą Zofią z Lubienia h. *Doliwa*, synowie jego: Paweł starosta kowelski, dworzanin Zygmunta III, † 1624, Hieronim w r. 1634 miał za sobą Maryannę Karnkowską wojewodziankę płocką. Wojciech starosta prędecki i Arnolf 1632. Stanisław starosta ostrowski, poseł na sejm 1633, deputat na trybunał radomski, kasztelan raciązki, a z Orzelskiej spłodził dwóch synów: Stanisława i Jana i córki; (podobno to ten Stanisław był potem kasztelanem raciązkim, jako i ojciec, bo się z tym honorem podpisał na elekcyą Jana III 1674). Tomasz kanonik i oficyał kollegiaty łowickiej 1577. Stanisław w zakonie Soc. Jesu rządził kollegia lwowskie, jarosławskie u ś. Jana, a na kaliskiem życie skończył w r. 1617. Dorota Jana Berżewicza małżonka. Anna za Kargowskim sędzią z. płockim 1627. Wiktor Kazimierz posłował na

konwokacyą 1648. Jan Konstantyn, Felix i Piotr. Siostry Ninogniewa wojewody płockiego, o którym wyżej, jedna była Szumska, druga Małgorzata za Łosiem. N. była za Janem Krasińskim. *Niesiecki*.

Kryski h. *Przegonia*. *Małach*. Ten sam zapewne dom co **Kryński** h. *Przegonia*.

Krystowski. Meczko podpisał konfederacyą wielkopolską 1382. *Kras*.

Kryszpin h. *wł.*, z którym przyszli do Litwy Kierszejszteinowie. Przodek ich za czasów cesarza Żygmunta długo służąc w wojsku, w Prusiech osiadł, wyniósłszy się z Niemiec (jest o tem świadectwo Jana Żygmunta elektora brandeburskiego, dane 1616 i Jerzego Wilhelma 1631, kędy po te czasy kwitnęli Ludwik Krystyan dworzanin elektorski i Zygmunt Kierszejszteinowie, dziedzice na Prażniku Nowodolstadzie, kędy wspomina z pochwałą przodków ich, wiernością i rycerskiemi dziełami zaleconych). Z prawnuków jego jeden, na ojczystej tamże został fortunie, drugi na imię Kryszpin Kierszejszteln, Zygmuntowi Augustowi zasłużony, w Żmudzi gnieździć się począł; z tego poznać, że się Kryszpinami nie od familii rzymskiej Kryszpinów zowią, ale od imienia tego Kierszejszteina, które miał Kryszpin, ten spłodził kilka córek, które z zacnemi domami spowinowacił i syna jednego także Kryszpina, dziedzica na Radwani cywunia pojurskiego, ofiarował mu Zygmunt III kasztelanią, ale jej przyjąć niechciał; ten w wojsku niderlandskiem pod grafem Maurycym długo rycerską prowadził, a potem powróciwszy do ojczyzny, z Karolem Chodkiewiczem siła mężnie dokazywał w Inflanciech i w Moskwie, gdzie w więzieniu postradał stryjecznego swego Krystyna Kierszejszteina; zaślubił w r. 1617 Annę Szemiotównę, córkę Wacława, kasztelankę witebską, która mu dwóch synów zrodziła: Karola, ten młodo umarł i Hieronima podskarbiego w. lit., ten † 1676, zostawiwszy z Anny Młockiej, córki sławnego wojownika, cztery córki: Apolonią za Janem Zawiszą starostą bracławskim, Barbarę *1mo voto* za Alexandrem Wołowiczem starostą płotelskim, *2do voto* za Stanisławem Konopatskim kasztelanem chełmińskim, Elżbietę *1mo voto* za Wojciechem Opackim podkomorzym warszawskim, *2do voto* za Władysławem Łosiem wojewodą malborskim i N. za Donhoffem kasztelanem witebskim i synów pięciu: Jana Hieronima biskupa żmudzkiego, † 1710, Franciszka Kazimierza kanonika wileńskiego 1674, Jędrzeja marszałka izby poselskiej 1693, wojewodę witebskiego i starostę szerzeszowskiego 1697, Michała pisarza polnego lit., cywunia pojurskiego, białowieskiego leśniczego 1678, Marcina pułkownika król., posła na sejm, kasztelana trockiego, po którym synowie byli: Jerzy kasztelan żmudzki, Kazimierz starosta płongiański, posłowali na sejm 1722. Jerzy miał za sobą Annę Chreptowiczównę, wdowę po Rajeckim Michale staroście berklańskim. *Nies*.

Krzysztoporski h. *Nowina*, w krakowskiem, piszą się z Krzysztoporzyc. Mikołaja wspominają księgi krakowskie i jego żonę Elżbietę Kliszowską w r. 1434. O Janie zmarłym 1465 nadgrobek jego w Ruszczy świadczy, że był na duchownych ludzi łaskawy, syn jego Mikołaj zginął pod Bukowiną 1497, została się po nim córka Małgorzata za Jędrzejem Konopnickim starostą wieluńskim i dwóch synów: Piotr i Stanisław, obadwaj dwie rodzone siostry Roxyckie pobrali w małżeństwo, Stanisław Elżbietę bezpotomną, dlatego dziedzicem dóbr swoich wszystkich zapisał Jana synowca, a Piotr († 1558) miał Katarzynę, z której został syn Jan kasztelan sieradzki, za króla Stefana 1581 wsławiony legacyami do postronnych książąt i monarchów; Dorota Glińska h. *Jastrzębiec* pięciu mu synów powiła: Mikołaja, ten pisał wierszem *Książkę o powinności szlacheckiej*, Piotra podstolego sieradzkiego, Jana, po bracie także podstolego sieradzkiego, a jak się zdaje, był potem starostą ostrzeszowskim r. 1591, Stanisława i Pawła starostę buskiego. Zofia Krzysztoporska Kaspra Lipskiego h. *Łada* kasztelana rawskiego małżonka, umarła 1635. N. miał za sobą Kiińską. N. była za Zygmuntem Alemannim. N. Jana Jarzyny małżonka. *Nies*. — Stanisław Krzysztoporski z woj. sieradzkiem podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza; Piotr zaś z woj. poznańskiego, a Wojciech z sandomierskiego — podpisali elekcyą Augusta II. — Mikołaj wsławił się obroną Częstochowy, na pamiątkę czego herb jego *Nowina* wraz z odpowiednim napisem umieszczono na pomniku Kordeckiego. — Wincenty Kazimierz, syn Bartłomieja (podług *Wielądka* Bartłomiej ten miał za sobą Barbarę Więckowską z Święcickiej urodzoną i był synem Łukasza i Czeskiej a wnukiem Jana kasztelana sieradzkiego i Zdrowskiej h. *Oksza*) udowodnił szlachectwo w Heroldyi kr. polsk. przed r. 1851, ten z Bogusławską miał córek dwie: Leonidę Paulinę za Adamem N. Chrzanowskim i Honoratę *1mo voto* za Edwardem Zambrzyckim, *2do voto* za Franciszkiem Zagorowskim, oraz dwóch synów: Klemensa ożenionego *1mo voto* z Maryą Straszewską, *2do voto* z Walerya Rostkowską — i Józefa Piotra († 1874) majora 4go pułku 1831 r., kawalera krzyża oficerskiego złotego *Virtuti militari*, który z Józefy Skaławskiej, wdowy po Palickim, zostawił syna Mikołaja Kazimierza Klemensa, dziedzica Wieszczyczyna pod Dolskiem.

Kryweczki. Jan, c. k. radca apelacyjny, otrzymał indygenat od sejmu gal. 1784.

Krzanowski Andrzej. *Spis szl. kr. polsk. 1851*.

Krzczonowicz h. *Szeliga*, z tą jednak odmianą, że na księżycu półtora krzyża kładą, tak, że u góry u pierwszego krzyża, połowy krzyża niema od prawej strony tarczy. Krzczonowicz Strawiński (od

dóbr Strawna przezwany) wojewoda miński, ale roku *Kojał.* nie położył dla pewniejszej wiary. Mikołaj starosta newelski, miał synów Stanisława i Piotra, z tych Stanisław w Moskwie zabity. Piotr zaś pojął kniehynią Prońską, potem wojewodzinę witebską Nasiłowską, syn jego z drugiej żony, Jerzy chorąży wileński, spłodził Jana i Jerzego, Jan podkomorzym był parnawskim, Piotr służąc w kwarcianem wojsku, zabity od Tatarów. Stanisław i Samuel polegli pod Chocimem. Jan i Adam sławni rotmistrze, był potem Adam cześnikiem trockim 1658. Alexander od dóbr Hrebińskim nazwany. Jan skarbnik mozyrski 1674 w Żmudzi. N. Krzczonowiczowa była za Konstantym Podolcem podstolim bracławskim. *Nies.*

Krzczonowski z linii książąt ruskich. *Małach.*

Krzęciewski Antoni. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Krzęciewski h. *Rola*, w łęczyckiem, piszą się z Puśnik. Marcin pleban grodziski, zastawiając się za swój kościół, siła ponieść musiał; brat jego Jan spłodził kilku synów, ludzi rycerskich. Franciszek trzeci brat, córkę swoją Zofię wydał za Macieja Jasińskiego. Marcin instygator koronny. Jakób w prawie biegły, brat rodzony instygatora, kanonikiem był gnieźnieńskim. Jan łowczy gostyński 1704. *Niesiecki.*

Krzęcki h. *Łodzia*, piszą się z Krzęt. Wawrzyniec miał za sobą Elżbietę Chłapowską sędziankę z. kaliską. N. Krzęcki Alexandrę Czarnecką h. *Łodzia*, córkę Hieronima. *Nies.*

Krzecz h. *Lubicz. Małach.* i *Kurop.*

Krzeczkowski. Wspominają Krzeczkowskich konstytucye 1676. Jan w lubelskiem 1632. Jan w z. nurskiej tegoż roku. Mikołaj 1618. *Nies.* — Dom ten licznie w Galicyi rozrodzony, pisze się *z Pacławia* i używa herbu *Sas.*

Krzeczkowski h. *Łodzia.* Józef syn Stanisława. *Spis szl. kr. polsk. 1851.* — Do tego domu zapewne należy Józef, współczesny autor i wierszopis, wydawca *Noworoczników wileńskich.*

Krzeczot. W mińskiem Samuel podpisał elekcyą Jana Kazimierza króla. *Nies.*

Krzeczowski h. *Korczak*, na Rusi; ci są właśni Siennowscy, z których jeden Sienko z Siennowa był kasztelanem lwowskim i podkomorzym przemyskim. O tym świadczą *Akta Przem. 1438*, że wieś Bobrkę w ziemi przemyskiej, która na niego spadła po śmierci Waśka, dał, darował Mikołajowi Tłoczymostowi za jego wysługi. W r. tedy 1541 potomek Tłoczymosta, pozywał o obronę Jędrzeja Krzeczowskiego podsędka przemyskiego, miał ten podsędek trzech synów, z których jeden był starostą szerzeszowskim i połońskim. N. Krzeczowski stolnik halicki miał za sobą Kazanowską, córkę Marcina hetmana polnego. Maciej w płockiem. Dawid Jerzy w wilkomierskiem 1632. Stanisław z sejmu komisarz do granic od Wołoch 1661. Krzysztof Franciszek w krakowskiem 1674. Stefan 1705. N. miał za sobą Reginę Drohojewską. N. Krzeczowska Bartłomieja Kazanowskiego sędziego łukowskiego małżonka. *Niesiecki.*

Krzeczunowicz h. *wł.*, który jest taki: tarcza na dwa pola rozdzielona; w polu srebrnem owca z podniesioną prawą nogą, w polu czerwonem koń biały. Nad hełmem z koroną dwa skrzydła orle, z których jedno w połowie czarne i w drugiej połowie srebrne a pół czerwone, w środku skrzydeł koń srebrny. Grzegorz Krzeczunowicz ormianin, kupiec stanisławowski, wielce się przyczynił do rozwoju przemysłu krajowego, za co został wyniesiony do stanu szlacheckiego dyplomatem Józefa II cesarza austr. z dnia 3 czerwca 1785. Tegoż Grzegorza wnukowie: Krzysztof (wraz z synem Zenonem) i Waleryan członek Stanów gal. (wraz z synami: Kornelem posłem na sejm i do Rady państwa w Wiedniu † 1881 i Ignacym, członkiem Stanów galic.) wpisani do ksiąg stanu rycerskiego. Ci się piszą *z Olejowa.*

Krzeleżycki Mrozek h. *Ostoja. Kurop.* i *Małach.*

Krzełożycki. *Kurop.* i *Małach.*

Krzemieniowski h. *Grzymała*, w wojew. sieradzkiem. Szczęsny kanonik poznański, kaliski, warszawski 1622. *Niesiecki.*

Krzemiński h. *Prus 3tio.* Józef, Michał, Józef i Szczepan w sądzie gr. halickim i Adam w sądzie gr. lwowskim r. 1782 — udowodnili szlachectwo.

Krzepicki h. *Poraj*, piszą się z Boryszowic, snać że jednejże byli dzielnicy z Boryszewskimi. N. miał za sobą Jędrzeja z Rytwian Zborowskiego córkę, z której tylko córka jedna została, wydana za Jędrzeja hrabię z Górki. Walentyn pisarz skarbu kor., zostawił z Kazimirską trzech synów, jeden z nich Waleryan, miał za sobą Zofią Trzebińską z Trzebienic, córkę Krzysztofa z Konstancyi Krupczanki, z tej był syn Władysław bezpotomny i córek trzy: Konstancya za Sebastyanem Czeskim, Zofia za Zygmuntem Swiatkowskim, Barbara za Janem Wiśniowskim. Drugi Stefan miał za sobą Marynę Kijańską, córkę Fryderyka. Trzeci Walentyn, ten z Jordanówną z Niewiarowskiej urodzoną, zostawił potomstwo, a po śmierci żony swojej wstąpił do zakonu *Fratrum Minor. de Observ.* N. Krzepicka Piotra Chwaliboga małżonka. *Nies.* — *Metryka kor.* wymienia Walentego Krzepickiego jako nobilitowanego r. 1580.

Krzesimowski h. *Jastrzębiec.* Antoni opat pokrzywnicki, † 1705. Są także w lubelskiem. *Nies.* —

Andrzej *z Krzesimowa*, cześnik dobrzyński, w r. 1741 dobra Ułanowice dziedziczył. (*Herb. rodz. szlach. 1853*). Stanisław, Benedykt i Ignacy synowie Kazimierza, legitym. w Heroldyi kr. p. 1851.

Krzesiński h. *Nieczuja*, w Wielkopolsce. *Niesiecki.*

Krzesz h. *Leliwa*, w krakowskiem. Stanisław na Męczynie Krzesz, którego córka Anna za Mirosz[illegible]szewskim, umarła 1662, nadgrobek z tym herbem w Krakowie u Panny Maryi. Wacław na Męczynie, chorąży sanocki, *ex antiquissima Comitum Sclavoniae familia* mówi nadgrobek jego w Tarnowie u Bernardynów zmarłemu w r. 1671 wystawiony, gdzie to o nim przydaje, że przeciwko Kozakom, Szwedom, Węgrom mężnie stawał. Krzeszówna była za Floryanem Cieklińskim komornikiem sandomierskim. N. pisarz gr. biecki 1696. Piotr w bełzkiem 1632. *Niesiecki.*

Krzeszowic h. *Kroje*, h. *Ostoja* i h. *Sreniawa.* Te domy są wymienione u *Kurop.* i *Małach.*

Krzeszowicki h. *Gryf.* Marcin biskup łucki 1467, *Nakiel. w Miechov. fol. 39* zowie go Krzyszowskim, ale prędzej że to był z domu Ostrowski, którzy się z Krzeszowic w lubelskiem piszą, jako świadczy o nich *Paprocki* i przydaje, że jedni w lubelskiem, drudzy w Litwie, inni na Rusi, inni w sieradzkiem osiedli, a o tym też *Długosz* świadczy, że był Litwinem. *Niesiecki.*

Krzeszowski h. *Kroje.* Krzesz hrabia wojewoda łęczycki, wieś Krzeszów od imienia swego założył, od której potomkowie jego Krzeszowscy. *Niesiecki.*

Krzeszyński h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. *Niesiecki.*

Krzetowski h. *Topór*, w mazowieckiem. Stanisław, o którym *Konstyt. 1631. Niesiecki.*

Krzętowski h. *Zadora*, w ks. litewskiem. Samuel i Stanisław 1632, z których drugi w Żmudzi ożeniwszy się osiadł, którego synowie: Hieronim, Jan i Jędrzej. Waleryan 1674. Adam w sieradzkiem 1648. *Nies.*

Krzewski h. *Bończa*, w płockiem. Jarosz i Jan 1632. Daniel w czerskiej 1674. Są i w księstwie litewskiem. Abraham 1589. N. miał za sobą Katarzynę Gruszecką. *Nies.* — Stanisław w r. 1521 podkomorzy wizki. Stanisław w r. 1629 dobra Krzewie w województwie łęczyckiem dzierżył. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Krzewski h. *Ślepowron.* Dom starożytny, ukazujący się w aktach ziemskich łomżyńskich od r. 1434, gniazdo jego dobra Krzewo i Krawce Plebanki w ziemi łomżyńskiej. *Kap. Mil.*

Krzucki. Wojciech Krzucki matce swojej Annie 1598 r. nadgrobek wystawił w Krakowie z herbem Róża, *Starow. in Mon. fol. 135*; znajdziesz tranzakcyą domu tego w księgach grodzkich ostrzeszowskich 1612. *Niesiecki.*

Krucki h. *Leliwa.* Jan członek Stanów gal. i Ignacy udowodnili szlachectwo w sądzie z. lwow. 1783.

Krucki h. *Topór. Małach.*

Krzybawski h. *Chomąto.* Tak wymienia *Małach.*

Krzycki h. *wł.* Z Czech do Litwy przyszli. N. scholastyk wileński proboszcz grodzieński. Adam z Bychowa starosta ejszyski, w zamianie krajów z Moskwą stracił wsi trzydzieści i trzy, za co mu przyznano sumę 16000 kóp litewskich. *Konst. sejmu 1647.* — Stanisław syn Teodora udowodnił szlachectwo w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzycki h. *Kotwicz*, w Wielkopolsce. Jan Pochner, brat Henryka, osiadł w ziemi wschowskiej, gdzie pojąwszy małżonkę, spłodził syna Henryka, przodka domu Krzyckich. *Paprocki* powiada, że od tego Henryka był Janisław arcybiskup gnieźneński, jam (mówi *Nies.*) o nim pisał pod Kotwiczami, bom nigdzie nie czytał, żeby się Krzyckim pisał. Mikołaj Krzycki miał za sobą Tomicką, Mikołaja chorążego pozn. h. *Łodzia* córkę, z tej był syn Jędrzej arcybiskup gnieźneński i prymas, mąż wielkiej nauki i zasługi, † 1537. Mikołaj dziekan krakowski, proboszcz poznański, podpisał elekcyą Alexandra króla 1501, brat starszy rodzony Jędrzeja. Drugi brat tegoż Jędrzeja, Jan podkomorzy poznański i czwarty Bernardyn (podobno św. Bernarda zakonu) i siostry: Anna Rydzyńska i Zebrzydowska. *Okolski* Stanisława wojewodę mazowieckiego tu położył, ale to był Prawdzic Krzycki a nie Krzycki Kotwicz. Temu zaś Janowi podkomorzemu sześciu synów przypisał, ale ich nie wylicza. N. Krzycki miał za sobą siostrę rodzoną Wawrzyńca Gębickiego areybiskupa gnieźn., z której córka Magdalena za Serafinem Głębockim wojskim kaliskim, żyła 1638. Zofia z Krzyckich Jemielska kasztelanowa kowalska. Stanisław podsędek wschowski z sejmu 1613 komisarz do granic od Szląska. Stefan 1618 uczył się w Ingolstadzie. Wojciech w okazyi z Moskwą i ich wodzem Szeremetem, chwalebnie poległ na placu 1661. Wojciech stolnik nurski. Piotrowi powiła Jadwiga Marszewska dwóch synów: Macieja i Stanisława, Maciej najprzód pisarz z. wschowski 1670, a po śmierci żony kanonik poznański, deputat na trybunał kor., pisał historyą polską i podobno coś do druku podał, † 1679. Stanisław, brat jego rodzony, podkomorzy kaliski, posłował na sejm kor. 1679, umarł kasztelanem poznańskim, żona jego Komorska, córka Urszula za Janem Stanisławem Korzeniowskim starostą kościańskim, ale ta była z Raczyńskiej spłodzona, Anna zaś za Lipskim (czy nie ta sama o której wyżej). N. kasztelan nakielski, córka jego była za Stanisławem Bnińskim h. *Łodzia*, synowie jego: Władysław, Maciej ożeniony z Swinarską, córką Mikołaja, Wojciech ten w szkołach poznańskich młodo umarł i Antoni, prócz tych miał

więcej synów, ale ci młodo się z światem pożegnali. Jan Krzycki opat koronowski 1601. Alexander starosta babimojski, którego córka Alexandra za Stanisławem Głogowskim. Krystyna za Samuelem Kowalskim. *Niesiecki.* — N. Krzycki kasztelanic, ostatni podobno z rodu tego, miał za żonę Teklę Górzeńską. N. Krzycka za Franciszkiem Koczorowskim.

Krzycki h. *Lubicz.* Jędrzeja syn Stefan służył wojenno z Kazanowskim. *Nies.*

Krzyczewski h. *wł.* Kierdej sędzia z. brzeski 1569. Władysław pułkownik król., strażnik wojsk pod Kokenhauzem, † 1622. Jakób deputat na poprawę statutu 1648. Mikołaj w w. brześciańskiem, żona jego Anna Rajska. Jędrzej Soc. Jesu służąc zapowietrzonym, umarł w Warszawie 1656. *Niesiecki.* — *Małach.* pisze, iż herb ten nadany Krzyczewskim od Bolesława V w r. 1235 i kolor pola czerwony a chorągwi biały naznacza.

Krzyczkowski h. *Lubicz.* Jan syn Jakóba, Walenty syn Pawła, Franciszek i ks. Leon synowie Modesta, Walenty syn Jakóba, Tomasz i Józef synowie Modesta — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzyczkowski h. *Odrowąż.* Bartłomiej, Stanisław i Józef synowie Adama, Klemens syn Antoniego, Wincenty i Karol synowie Bartłomieja i Klemens syn Jana — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzykawski h. *Trąby.* Dom starożytny, piszą się z Krzykawy niedaleko od granic szląskich. Z tych był w r. 1597 Seweryn podstarości miednicki i burgrabia sanocki. Krzysztof wydał do druku *Krótka astrol. uwaga komety* 1680. *Niesiecki.*

Krzykowski h. *Junosza,* w łęczyckiem. Ścibor kanonik kujawski, scholastyk łęczycki. Wojciech brat jego, sekretarz król. 1580. Jerzy podstarości łęczycki 1603. Szymon miecznik łęczycki posłował na sejm 1634 i 1638, deputat na trybunał radomski, komisarz do zapłaty wojsku. Jan 1648. Hieronim podsędek łęczycki 1661. Bartłomiej miał za sobą Annę Kaszewską. W zakonie Soc. Jesu jeden Stanisław rządząc kollegium lwowskiem, tamże żyć przestał 1662, drugi Wacław po dwakroć rektor kollegium lubelskiego, † 1660. Mikołaj miał za sobą Dorotę Szczawińską kasztelankę inowrocławską. *Niesiecki.*

Krzymowski h. *Ślepowron.* Ignacy syn Ludwika, Alexander syn Tomasza, Ksawery i Ludwik synowie Stanisława, Kajetan syn Ludwika, Floryan syn Stanisława i Józef syn Tomasza — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzymuski, w ziemi wieluńskiej. Jędrzej podpisał elekcyą Jana III. *Nies.*

Krzymuski h. *Radwan.* Marcin, Tadeusz, Kazimierz i Tomasz, synowie Karola — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzyniecki h. *Lubicz,* w lubelskiem. Jadwiga była za Dominikiem Czernieckim. Trzech Krzynieckich, trzy rodzone siostry Giszowskie w małżeńskie związki sobie przybrali, *Okolski.* Podobno są i Nieczujowie Krzynieccy w lubelskiem, to *Papr. w Gn.,* ale o herbach pominął ich i za nim *Okolski.* Izabela była za Zygmuntem Bielawskim, inni ich piszą Skrzyniecki. *Niesiecki.*

Krzyniecki h. *Nieczuja. Kurop.* i *Małach.* — Są w Galicyi tego nazwiska (ale niewiadomo jakiego herbu) i ci biorą przydomek *Dzierżek.*

Krzyszczanowski, w pow. lidzkim. Jan podpisał elekcyą Jana III. *Niesiecki.*

Krzyszkowski h. *Odrowąż,* w sandomierskiem. Stanisław w pińskiem 1632. Wojciech w wołyńskiem 1674. N. miał za sobą Annę Brodowską. Anna zakonnica ś. Brygity 1702. Stefan w zakonie Soc. Jesu. *Nies.* — Marcina Krzyszkowskiego i Barbary Przeborowskiej syn Franciszek, miał za sobą Magdalenę Kędzierzyńską *(Metr. szl. gal. t. IX pag. 14),* z której syn Andrzej, skarbnik bielski, z Maryanną Groniewską miał córkę Salomeę za Antonim Kozłowskim. Kajetan syn Tomasza i Józef syn Kajetana — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Krzysztalowicz *de Turbia.* Antoni poborca podatków, wyniesiony do stanu rycerskiego przez cesarza Franciszka II r. 1805 i z tego tytułu wpisany do ksiąg szlachty galicyjskiej.

Krzysztoforski. Józef podpisał z woj. sieradzkiem elekcyą króla Augusta II.

Krzysztofowicz. Familia ormiańska przyjęta do stanów szlachty galicyjskiej r. 1792. *Poczet szl.* i *Żywoty sł. Ormian.* Jerzy Krzysztofowicz nobilitowany w konst. 1676. *Kras.* i *Małach.*

Krzysztoporski, obacz **Krysztoporski.**

Krzyszyłowski w nowogrodzkiem itd. Michał sędzia z. nowogr. 1778. *Kras.*

Krzywański h. *Jastrzębiec,* w mazowieckiem. Z tych był jeden za czasów Paprockiego kanonikiem wileńskim. Mikołaj burgrabia sieradzki 1607. Marcin i Antoni 1697. *Nies.*

Krzywczycki h. *Topór,* drudzy ich zowią Krzywczyński, są w chełmskiej ziemi. N. miał za sobą Urowiecką, z której syn Tomasz na Urowsku starosta chełmski 1648. Krzywczycka za Janem Ważyńskim h. *Pilawa.* N. miał za sobą Elżbietę Gniewoszównę starościankę latowicką. Jadwiga za Alexandrem Szujskim chorążym brześciańskim. *Nies.*

Krzywicki w radomskiem itd. Jan i Świętosław posłowie pińscy elekcyą króla Jana Kazimierza, Józef i Stanisław z p. pińskiego Jana III i Józef z woj. mścisławskiego Stanisława Augusta —

podpisali. — *Krasicki* wymienia Jana kanonika radomskiego 1778. — Jan i Paweł udowodnili szlachectwo w wydziale Stanów galic. 1808. — Jadwiga Krzywicka za Dominikiem Czarneckim około r. 1720. *Act. cast. Leopol.*

Krzywiec h. *Ostoja,* w wileńskiem i witebskiem. Hrehory pisarz gr. orszański i Eliasz w orszańskim powiecie. Jan 1700. *Nies.* — W r. 1778 Jan mostowniczy inflantski. *Kras.*

Krzywiecki h. *Kierdej.* Alexander poseł 1607 od ziemi chełmskiej do króla Zygmunta. Józef na Podlasiu. *Nies.*

Krzywiecki herbu takiegoż jako i Massalscy, tylko że nad literą M nie stoi miecz, ale strzała, u spodu niema piór, u wierzchu haczyka, przez nie równe sobie dwa krzyże, na hełmie trzy pióra strusie. N. Krzywiecki deputat trybunału litewskiego 1679. Jan poseł z pow. pińskiego 1648. Stanisław i Józef tamże 1674. Bazyli 1700. *Niesiecki.*

Krzywiński h. *Abdank,* w Wielkopolsce, gdzie fundowali kanonią katedralną poznańską i ołtarz ś. Trójcy, także w Poniecu kościół ś. Trójcy i ołtarz Szkaplerza. Sebastyan 1699. *Niesiecki.* — Stanisław w r. 1703 był podczaszym czerniechowskim. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Krzywisz. *Kurop.* i *Małach.*

Krzywkowski h. *Półkozic,* w Prusiech. Pierwszy z wojew. płockiego w Prusiech osiadł Sebastyan miecznik płocki, starosta starogrodzki, na Dorposzu, Rybieńcu w woj. chełmińskiem, miał za sobą Jadwigę Mostowską z Poniatowa h. *Dołęga,* z niej spłodził córkę jedynaczkę, ta w Chełmnie zakonnicą została, sam † 1623, pochowany u Dominikanów w Chełmnie. Brat jego Wojciech po nim wziął sukcesyą; z Lipskim biskupem jeździł do Rakuz po królową Cecylią Renatę, bywał posłem, potem został proboszczem katedralnym chełmińskim, proboszczem brodnickim, sekretarzem król., a król Jan Kazimierz ekonomią rogozińską puścił mu był do wiernych rąk, † w r. 1662. Katarzyna za Janem Kamieńskim komornikiem łęczyckim. Michał na Wołyniu 1632. Antoni stolnik połocki 1700. N. była za Stanisławem Ptaszyńskim. *Nies.* — Jakóba Krzywkowskiego i Konstancyi Litowskiej córka Alexandra za Mikołajem Łosiem. *Gen. Cikow.*

Krzywobłocki h. *Leliwa. (Kurop.* i *Małach.)* — W r. 1778 Alexander komornik oszmiański, — Maciej regent z. trocki. W r. 1677 konstytucya czyni wzmiankę o Andrzeju. *Kras.* — Antoni, Józef, Wincenty i Alexander uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa od magnatów galic. 1782.

Krzywokulski h. *Prus 1mo.* Zdawna w ziemi nurskiej mieli swoją possessyą, potem się jedni z nich wynieśli na Ruś, drudzy do Wielkopolski. Z tych Mikołaj pamiętny wojownik pod Chocimem z Turkami za króla Michała, spłodził dwóch synów: Jana, od którego syn został Stanisław, łowczy nurski i Stanisława, który spłodził Jana, Stanisława, Maryannę i Marcyannę. N., którego synowiec Stanisław w zakonie Soc. Jesu, † 1633. *Nies.*

Krzywonoski h. *Lubicz,* w mazowieckiem województwie pod Prasnyżem. *Nies.*

Krzyworęcki, w płockiem woj. z Krzyworzyna. *Nies.*

Krzywosądzki h. *Niesobia.* Starożytna to pod tem imieniem familia, bo według *Miechowity* hrabia Krzywosąd, klasztorowi sieciechowskiemu pewną wieś nadał jeszcze w r. 999. Bogumił hrabia Krzywosąd kasztelan de Ruda, to jest wieluński 1252. Hrabia Krzywosąd i Grzymisław brat jego w r. 1228 podpisali list Konrada książęcia mazowieckiego, w którym daruje ziemię chełmińską Krzyżakom. Krzywosąd podkomorzy krakowski 1334. Jan Krzywosąd dziedzic na Myjomicach 1447. Krzywosąd dziedzic na Tymienicach, podkomorzy kaliski 1451. Marcin Krzywosądzki miał za sobą Dąbską, z niej spłodził córkę Dadziboga Chociszewskiego małżonkę i synów trzech: Łukasza, Zygmunta i Jędrzeja. Z tych pierwszy Łukasz z Katarzyny Ponińskiej miał trzech synów: Bartłomieja, Jędrzeja i Wojciecha. Bartłomiej miał za sobą Jadwigę Zakrzewską, siostrę rodzoną Michała kanonika poznańskiego, z tej są synowie jego: Michał, Adam, Nereusz, Wojciech i córka Weronika. Jędrzej brat Bartłomieja, pojął także Maryannę Zakrzewską, rodzoną siostrę tamtej, z tej syn Walenty. Wojciech brat Bartłomieja, miał za sobą Kaniewską *sier.* Zygmunt drugi syn Marcina, któremu Rynarzewska powiła córkę Annę wydaną za Jana Szumańskiego i syna Antoniego. Andrzej trzeci syn, miał za sobą *1mo voto* Chrząstowską, *2do voto* Waldowską, potomstwo jego: córka Agnieszka i synowie: Karol, Ludwik i Franciszek, z tych Karol miał za sobą Szymańską. *Nies.* — W r. 1778 Walenty pisarz gr. poznański. *Kras.*

Krzywoszewski h. *Ozorya.* Bolesław syn Dominika i Ksawery syn Władysława. *Spis szl. kr. p. 1851.*

Krzyż herb albo **Krucyni.** Siła bardzo herbów tak w Polsce, jako i w księstwie litewskiem znajdziesz, które krzyżów zażywają, jako Baryczka, Białynia, Bojcza, Bożawola, Bożezdarz, Brodzic, Bodek, Chrynicki, Jezierza, Nawrotnik, Łopotów, Wizgiert, Pilawa, Prus 1mo i 2do, Świeńczyc, Dowojna, Dębno, Sieniuta, Waśkiewicz, Złotawolność i wiele inszych; krom tych widziałem (mówi *Nies.)* na nadgrobku w kościele chełmińskim Waleryana Głuchowskiego h. Prus 2do, czwarty herb, gdzie krzyż był na tarczy, ale jak litera X położony, na każdym zaś rogu tego krzyża, róża; *Papr. in Strom.* pisze, że Grzybowscy z Bełżewic na Szląsku pieczętują się krzyżem prosto stojącym, na każdym jego rogu gwiazda o sześć graniach, nad krzyżem księżyc niepełny, rogami do

góry obrócony. *Bielski* i *Paprocki* domyślają się, że gdy pierwsi w Polsce infułaci z krzyżam w herbie swoim zawitali, świeżo nawróconym do wiary Polakom i rycerstwu też same krzyże do herbów ich rozdawali albo przydawali, ale też ich sami przodkowie nasi do herbów swych z afektu do krzyża Chrystusowego przybierali. Jakoż Prochorowi pierwszemu biskupowi krakowskiemu *Starow.*, *Kątski* i *Bilski* za herb krzyż, u którego wszystkie rogi cztery trochę rozdarte, przywłaszczają; był ten Prochor rodem z Włoch, mąż jako mówi *Starow. religiosae gravitatis et Sanctimoniae fama inclytus*, w pracach około trzody sobie powierzonej lat dwadzieścia spędziwszy, † 986, w Krakowie pogrzebiony. Rachelin według *Starow.* tegoż herbu, szósty biskup krakowski, z proboszcza tejże katedry na tę godność obrany od kapituły, rządził nią lat czternaście, † 1046 tamże pochowany. Vilibaldus albo Wilibalinus, rodem Francuz, pierwszy arcybiskup gnieźnieński, tymże się krzyżem w herbie szczycił, † 970. Do tegoż herbu Krucyni pociągają historycy Hippolita szóstego arcybiskupa gnieźnieńskiego, takim jednak kształtem herb jego opisują: tarcz herbu poprzek szeroka linia dzieli, na wyższej części jest krzyż, jak zwyczajnie na kościołach bywa, na spodzie z góry od prawego boku tarczy na lewej z ukosa trzy pasy są czarne, a między niemi dwa białe; *Damal. in Arch. Gn.* twierdzi, że był Włoch z familii Ursynów, a zatem bardziejby do Rosynów i herbu Poraj należał, a *Okol.* herb jego zowie Tryumf. Paulin biskup poznański, szlachcic rzymski, z kanonika u św. Piotra na tę godność konsekrowany w r. 1021, umarł 1035. Do tegoż domu pociągają niektórzy Mikołaja z Boryowa biskupa wileńskiego, ale go drudzy chcą mieć herbu Gerald. Krzyża w herbie zażywa kapituła chełmińska, snać od Krystyana pierwszego swego biskupa. Województwo wołyńskie i bracławskie także krzyże na chorągwiach swych noszą. *Papr.* między inszemi chorągwiami zabranemi pod Grunwaldem, o trzeciej namienia, że miała na sobie rzekę z krzyżem, tę prowadził Walkrod marszałek pruski Francuz, piąta także krzyż biały i zwano ją ś. Jerzego, tę prowadził Jerzy Kieczdorff. Dwudziesta chorągiew miała dwa krzyże, jeden nad drugim, z których jeden był w białem polu, drugi w czerwonem, ta była komendorstwa i miasta Elbląga, także dwudziesta ósma i trzydziesta. Dwudziesta piąta, na której były dwa krzyże, czerwony w polu białem, biały w czarnem. Trzydziesta szósta miała na sobie krzyż biały w czerwonem polu, nad nim korona czerwona w białem polu, to była chorągiew miasta Królewca. Czterdziesta czwarta miała na sobie dwa krzyże białe, jeden pod drugim, ta, miasta Gdańska, nad dwiema temi krzyżami koronę temu miastu przydał król Kazimierz. *Papr. i Okolski* piszą, że familiantom Crucyni w zasługach przydano potem gwiazdę, z tem się dał słyszeć Ed[illegible] Crucinus opat kasztelirski *Ordin. Cisterciensis*, doktor w akademii [illegible] do Polski z rozkazu Grzegorza XIII za czasów Stefana króla dla reformowania klasztorów tejże reguły zjechawszy, w Wągrówcu kapitułę prowincyalną po dwakroć składał. Powinien zaś być krzyż kawalerski, pod którym gwiazda o sześć gran w polu czerwonem, na hełmie nad koroną takiż krzyż. Podobnym temuż herbem pieczętują się Denisowie, tylko że u tych krzyż na samej gwiaździe stoi, a na hełmie noszą pięć piór strusich. Podobny i ten herb, o którym *Papr. w Gn.*, gdzie w polu błękitnem kładą belk szeroki w szerz biały, nad nim jest krzyż kawalerski, pod nim gwiazda złota. *Ks. Kojał. in MS.* Isiorów w księstwie litewskiem herb tak opisuje: tarcza herbu linią wzdłuż przedzielona, po prawej stronie tarczy skrzydło sępie, po lewej krzyż, nad nim gwiazda, nad hełmem skrzydło sępie, nad niem gwiazda. Skorobohaty w Litwie samym się krzyżem pieczętują. *Nies.*

Krzyżakowski h. *Prus 1mo*, w krakowskiem. Franciszek pisarz grodzki krakowski, † 1631, mąż znakomity. *Nies.*

Krzyżanowski. Tomasz, Maciej i Michał. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Krzyżanowski h. *Dębno*, z Krzyżanowic w woj. sandomierskiem. Wyraźnie o nich mówi *Długosz* w książce *de Fundat. Mon.* Richard z Krzyżanowic chorąży krakowski. Derszaw kanonik krakowski, proboszcz wiślicki r. 1461, o którym *Długosz lib. 13 fol. 274.* Piotr z Krzyżanowic łowczy sandomierski i Eustachy bracia rodzeni, dziedzice na Krzyżanowicach i Sienieńskiej Woli, dział między sobą czynią ojczystej fortuny. Stanisław, Alexander i Jan 1648. To *Niesiecki.* — Dokładniejszą wiadomość o tej prastarej rodzinie, zaczerpniętą *z Monografii* przygotowanej do druku przez doktora Stanisława Krzyżanowskiego, podajemy tu jak następuje: Piotr *z Krzyżanowic* (patrz Dębno h. *wł.*), którego wyżej wymienia *Niesiecki*, zostawił synów pięciu: Dersława, Mikołaja kanoników krakowskich, Eustachego *na Woli Sienieńskiej*, bezpotomnego († 1437), Alexandra i Stanisława wojskiego krakowskiego. Z tych Stanisław *na Krzyżanowicach* (gdzie wystawił kościół parochialny, konsekrowany przez stryja jego Zbigniewa Oleśnickiego biskupa krakowskiego i kardynała) miał synów dwóch: Jakóba kanonika gnieźnieńskiego i Jana wojskiego sandomierskiego (1492), którego syn Jan z Jadwigi Xięskiej urodzony, łowczy sandomierski, umarł po r. 1512, zostawiwszy syna Jana wojskiego sandomierskiego, ten miał za sobą Katarzynę *z Ruszczy* Branicką h. *Gryf*, córkę Stanisława i Zofii *z Trzecieża* Trzecieskiej, z którą wziął dobra Branice, Stryjów, Zimnybrzeg i Szczurowo (*Act. castr. crac.*), z której zostawił synów dwóch: Hieronima opata w Tyńcu około r. 1569 i Andrzeja dra medycyny i filozofii († 1599), którego syn Stanisław

miał synów dwóch: Krzysztofa i Franciszka, z tych Krzysztof dziedzic dóbr Krzyżanowice, Wola Sieneńska, Rzeczyca, Borya, Owczywilk (te ostatnie za przywilejem króla Zygmunta I w r. 1601 zamienione w miasteczko, które nazwano Grabowiec), zaślubił Wiktoryą Annę Tarnowską h. *Rolicz*, córkę Jana wojskiego gostyńskiego, z której spłodził synów dwóch: Piotra *ster.* i Wiktoryna łowczego warszawskiego, deputata *ad pacta conventa*, a nakoniec sekretarza król., ten zaślubił 1607 Annę Katarzynę Tarnowską h. *Rolicz*, wdowę po Janie Odrzywolskim, z której oprócz córki Magaleny zaślubionej r. 1638 Marcinowi Szczepanowskiemu łowczemu warsz. — dwóch zostało synów: 1) Marcin dziedzic dóbr Promnika, Rudy, Akwizgramu, Małogoszczy i Ogródcza, niegodnie zamordowany r. 1633; po nim pozostał syn Jan z Katarzyny Gawrońskiej h. *Rawicz* urodzony — i 2) Mikołaj, dziedzic Woli Sieneńskiej, miasta Grabowiec, wsi Korodow, Wulka, Jesiewska i Jeszówka, który umarł r. 1662, zostawiwszy z Barbary Jeż Jeżowej synów czterech: 1) Macieja towarzysza chorągwi Potockiego, zamordowanego w r. 1662. 2) Jana pułkownika pieszego pułku Karola Hulfa starosty bydgoskiego, którego z Małgorzaty Starzeńskiej h. *Lis* córka Elżbieta za Cieklińskim i synowie: Filip, Franciszek i Krzysztof bezpotomni, Jan dwużenny *1mo voto* z Jadwigą Łaskowską h. *Nieczuja*, *2do voto* z Anną Dembińską (jego synowie: Szymon Józef w r. 1737 z Dembińskiej, wikary w Belzie, w r. 1741 proboszcz w Warężu, Jan także z Dembińskiej, Jerzy Adam i córka Teresa zaślubiona 1683 Wawrzyńcowi *z Potoka* Potockiemu), Jerzy *ster.*, Łukasz Antoni poseł na sejm z woj. kaliskiego, a który po śmierci swej żony Barbary *z Woli Choińskiej* h. *Korczak*, wstąpił do zakonu *Soc. Jesu* (zostawił w manuskrypcie dzieło heraldyczne w języku łacińskim z rysunkami herbów z r. 1685) i Adam bezpotomny. 3) Kazimierza, który umarł 1672, zostawiwszy z Agnieszki Okęckiej h. *Radwan* córkę Annę zaśl. r. 1668 Franciszkowi Bidzińskiemu, synowi Krzysztofa i synów czterech: Waleryana podstolego kowieńskiego † 1711 *ster.*, Joachima † 1672 *ster.*, Stanisława † 1698 i Kazimierza, który z Maryanną Łyszkowską miał córek dwie: Katarzynę i Jadwigę. 4) Wojciecha podwojewodzego pow. pilźnieńskiego, dziedzica dóbr Gorzejowo i dzierżawcę dóbr Dębowa i dóbr królewskich Zachwiejów, ten † 1714, zostawiwszy z Magdaleny Ścibor Kotkowskiej, córki Andrzeja z Zofii Tempskiej urodzonej, synów dwóch: Andrzeja, chorągwi pieszej pułkownika, po którym z Zofii Bejalskiej h. *Kościesza* został syn Stanisław w zakonie *Soc. Jesu* — i Krzysztofa, dziedzica dóbr Górzewo i dzierżawcę dóbr Zachwiejów i sołtystwa w Jodłowej, ten dwukrotnie wstępował w związki małżeńskie, w r. 1706 z Konstancyą *z Skrzynna* Duninówną Głuszyńską († 1726), córką Jana i Konstancyi *z Popowa* Witkowskiej — i w r. 1739 z Franciszką Drozdowską h. *Jastrzębiec*, córką Tomasza i Katarzyny Kamieńskiej. Z pierwszej żony zostawił synów trzech: Józefa kanonika kamienieckiego 1741 proboszcza w Żołyni 1745, deputata na trybunał kor. 1760, zmarłego 1763, — Ludwika podstolego czerniechowskiego i kowalsk., ożenionego z Katarzyną Jastkowską h. *Rawicz*, córką Jerzego cześnika trembow. i Salomei Dydyńskiej, która mu powiła: Józefa (mającego z Zofią Jaworską córkę Elżbietę za Janem Suligowskim, Jacka, Franciszka, Jadwigę i Barbarę), Ludwika *ster.*, Salomeę za Ignacym Wodzińskim, Teresę za Dominikiem Łazowskim h. *Łada*, Barbarę za Wojciechem Grabani i Juliannę za Janem Grabani. Jana dziedzica dóbr Gorzejewo, cześnika bracławskiego, skarbnika płockiego, ten zaślubił w r. 1747 *1mo voto* Helenę Nieradzką podstolankę bracł., córkę Antoniego i Anny Chwalibogówny, (z której został syn Piotr Notasko skarbnik wiślicki, dwużenny, *1mo voto* z Teresą *z Kleczan* Kleczyńską, *2do voto* z Apolonią Majewską, którego atoli liczne potomstwo młodo wymarło i został tylko jedyny syn Piotr Celestyn Jan z Kleczyńskiej urodzony r. 1786, ożeniony z Magdaleną Ossowską h. *Prus 1mo*, umarł 1816 bezdzietny), *2do voto* Annę *z Trzecieża* Trzecieską h. *Gryf* urodzoną, z której następujące zostało potomstwo: Anna Maryanna (ur. 1767), *1mo voto* zaślub. r. 1783 Tomaszowi Tokarzewskiemu, *2do voto* zaśl. 1790 Kazimierzowi *z Zakliczyna* Jordanowi, *3tio voto* zaśl. 1802 Józefowi Pohoreckiemu, — Justyna Michalina (ur. 1773), zaśl. 1788 Janowi Miłkowskiemu h. *Abdank*, — Zofia (ur. 1769) *1mo voto* zaśl. r. 1787 Grzegorzowi Rzeczyckiemu h. *Janina*, *2do voto* Janowi Napiórkowskiemu h. *Prus*, — Michał, który z Eleonorą Wyszyńską h. *Trzywdar* miał syna Piotra (temu Katarzyna Sanicka powiła Tadeusza, Piotra i Michała) — i Antoni Onufry (ur. 1757) dziedzic części dóbr Gorzejewo, Kumanowo, Sokulec, Krzeczanówka i dzierżawca dóbr Werbka Wołoska, namiestnik kawaleryi narodowej, który umarł 1828, zostawiwszy z Barbary *Dacibog* Kamieńskiej (zaśl. 1801), córki Józefa wojskiego wołyńskiego z Zofii Wolskiej urodzonej, córek dwie: Eleonorę († 1855) i Teresę i synów trzech: Michała Teodora, Ludwika Augustyna i Józefa Jana. Z tych Michał Teodor (ur. 1801, zamordowany 1865) dziedzic dóbr Czerpowody na Ukrainie, adwokat przy Izbie (trybunale) cywilnej podolskiej, urzędnik ministerstwa spr[illegible] wewnętrznych w Petersburgu, deputat szlacheckiego Zgromadzenia gub. kijowskiej, zaślubił w r. 1840 Idalią Rożańską († 1841) h. *Poraj*, córkę Antoniego pułkownika i Korneli Młodzianowskiej h. *Dąbrowa*, z której został jedyny syn Stanisław Filip Jakób trzech imion, dziedzic dóbr Czerpowody i Jozefpol, doktor filozofii, założyciel i prezes towarzystwa archeologicznego

kraj. we Lwowie, członek wielu uczonych towarzystw, autor kilkunastu dzieł treści archeologicznej i heraldycznej, zmarły w sile wieku 1881 w Warszawie, z wielkim żalem znajomych i przyjaciół, których umiał sobie jednać szlachetnem swem sercem i bezgraniczną uczynnością i poświęceniem, — miał za sobą Maryą Irenę Lisowską h. *Jeż*, córkę Karola Alexandra i Franciszki Ciepielowskiej h. *Gryf*, która mu powiła synów pięciu: Michała, Karola, Stanisława († 1877), Ignacego i Stanisława i córek cztery: Idalią, Zofią, Maryę i Helenę. — Ludwik Augustyn, **drugi** syn Antoniego Onufrego i Kamińskiej, (ur. 1805), porucznik 2go pułku ułanów 1831, kawaler krzyża *virtuti mil.*, po skończonej kampanii 1831 wyszedł za granicę, gdzie się ożenił z Celiną Celini włoszką. **Trzeci** syn Antoniego Onufrego — Józef Jan (ur. 1808) dziedzic części dóbr Krzeczanówka, adwokat przy sądzie pow. lityńskim, podporucznik 1go pułku ułanów wojsk polsk., zaślubił w r. 1839 Helenę hr. Jezierską h. *Nowina*, córkę Józefa i Gertrudy Strzemińskiej i ma następujące potomstwo: Mieczysława, Celinę za Michałem Gryziewiczem h. *Ślepowron*, Włodzimierza, Helenę za Jakóbem Dębickim h. *Gryf*, Bolesława, Eleonorę za Stanisławem Sobańskim, Ludwika (który z Henryką Terlecką h. *Sas* ma syna Mieczysława Adama), Jana († 1851), Annę († 1852), Józefa († 1856), Karolinę zaśl. w r. 1879 Apolonowi Falęckiemu h. *Jastrzębiec*, Antoniego, Maryą, Józefę († 1862) i Teresę.

Franciszek, drugi syn Stanisława, wnuk Jana łowczego i Katarzyny Branickiej — miał za sobą Annę Dąbrowską, z której został syn Mikołaj, podsędek lwowski, ten z Agnieszką Jagiełłowiczówną miał syna Wojciecha Jana, którego z Julianny Krzemińskiej syn Jan Antoni Leon, miał za sobą Maryannę Jadnicką i z nią syna Wojciecha, który umarł r. 1708, zostawiwszy z Julianny Bromirskiej synów trzech: Michała i Jana bezpotomnych i Józefa Szymona, po którym zostało synów trzech: 1) Jan bezpotomny, 2) Jakób, który z Barbarą Łozińską miał syna Mikołaja, mającego z Teresą Maciewiczówną córek dwie: Maryą i Annę i synów dwóch: Bazylego i Adama (ten z Julią Moskalówną miał córek dwie: Wiktoryą za Podgórskim i Zofią za Lubińskim, oraz syna Mikołaja dwużennego, *1mo voto* z Zofią Łukianowiczówną, *2do voto* z Julią Bischoff'ówną) i 3) Erazm, który miał za sobą Łucyą Witte, z której oprócz córek: Zuzanny, Wiktoryi, Heleny, Domicelli, Katarzyny i Elżbiety — został syn Bernard mający z Maryą Iwanicką następujące potomstwo: Erazma Leona Piotra trzech imion, Wincentego, Kazimierza, Romana, Juliana, Piotra, Antoniego, Benedykta, Cezarynę za Jastrzębskim, Maryą za Prytowskim i Domicellę za Leonem Okuniewskim.

Do tegoż domu należą: Tymoteusz, Józefa, Dominik, Albin, Michał, Sabin i Wincenty synowie Albina i Domicelli Mańkowskiej, Bronisław i Teodozy synowie Adryana (znanego pisarza, profesora uniwersytetu warszawsk., † 1852) — legitymowani w Heroldyi król. polsk., Bonawentura Jan, Szczepan, Ignacy, Łucyan, Michał, Andrzej, Paweł, Jan i Antoni legitymowani w Galicyi 1782, 1789 i 1810. — Do tychże zdaje się należy N., który miał za sobą Anastazyą hr. Gudowiczównę. Niewiadomo do którego domu należy N. jenerał w służbie amerykańskiej, a także N. znany pod nazwą „*La Croix*" publicysta francuski w Paryżu, gdzie osiadł po r. 1863-64.

Krzyżanowski h. *Juńczyk*. *Kurop.* i *Małach.* — Ten sam zapewne dom co **Krzyżański.**

Krzyżanowski h. *Swińka*, w sieradzkiem. Maciej podsędek poznański, deputowany 1520 do korektury statutu polskiego. Hieronim opat tyniecki. Jan wojski poznański. Marcin dworzanin Zygmunta Augusta. Jan 1732. Władysław 1648. Łukasz 1674 w kaliskiem. Łukasz w zakonie Soc. Jesu życie zakończył r. 1703, brat jego był Paulita. Są także Krzyżanowscy w z. warszawskiej, ale niewiadomo czy do tych należą, jako Wiktoryn łowczy warsz., sekretarz król. 1632. Kazimierz 1648. N. miał za sobą Teresę Kierską. *Niesiecki.* — W r. 1778 Józef skarbnik pozn. Michał miecznik kaliski. *Krasicki.* — Michał kasztelan santocki † 1789. — Do tego domu zdaje się należy Adam († 1847) rektor uniwersytetu krak., zdolny prawnik, autor kilku dzieł, a także Jan Kanty (ur. 1780 † 1854) dr. filozofii, pedagog, członek Rady wychow. publ., prezes komitetu egzaminacyjn. w Warszawie, wizytator gener. w król. polsk., kurator instytutu szlacheck. w Warszawie.

Krzyżański h. *Juńczyk*. *Nies.*

Krzyżewicz. *Kurop.* i *Małach.*

Krzyżewski h. *Prus 1mo*. Dom starożytny, ukazuje się w aktach ziemskich zambrowskich od r. 1449, gniazdo jego dobra Krzyżewo i Krzyżewko w ziemi bielskiej. *(Kap. Mil.)* — *Niesiecki* wymienia (ale nie wyraża herbu) Wojciecha komornika ziemi różańskiej i Mateusza 1632, oraz Stanisława 1705, który podpisał konfederacyą krakowską.

Książnicki h. *Ostoja*, w sieradzkiem woj. i na Podgórzu. *Niesiecki.*

Książeński. Księgi gr. ostrzeszowskie Książeńskich wspominają w r. 1595 i 1598. *Niesiecki.*

Księski h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Mikołaj kanonik gnieźn. 1466. *Niesiecki.*

Księski h. *Topór*, w krakowskiem, od dóbr Książ tak nazwani, jednejże dzielnicy z Wronowskimi, ztąd pisali się z Wronowa. Wacław z Książa kanonik krakowski, w lekarskich naukach biegły,

w r. 1381. *Okolski* o dziale między bracią rodzoną z Sendziwoja, Ottą Żegotą, Jakóbem i Piotrem, że przypadł na rok 1448, wspomina. Wojciech z Księża krakowski i kujawski scholastyk 1485. O Księskim namienia *Orichov. Annal. 6.* Wojciech i Jędrzej dziedzice na Książu, z tych Jędrzeja było pięciu synów, z których Stanisław rotmistrz i Krzysztof na moskiewskiej polegli expedycyi. Wojciecha zaś zostało synów czterech: Jędrzej, Marcin, Jan scholastyk wojnicki i Stanisław; z tych Marcina syn Kasper zginął pod Cecorą. Stanisław syn Wojciecha, pisarz grodzki krakowski, † w r. 1650; nadgrobek jego w Krakowie na zamku; synowie jego trzej: Mikołaj, Stanisław i Stefan; z tych pierwszy Mikołaj cześnik krak., waleczny mąż pod Lanckorońskim i Czarneckim, miał za sobą Maryannę Chełmską podstolankę krak., umarł r. 1676. Drugi brat Stanisław, ten pod Beresteczkiem w potrzebie poległ. Trzeci Stefan z Wronowa Księski, pisarz gr. i burgrabia, potem podstarości krak., poseł na sejm 1661, z niego komisarz do rewizyi skarbu kor., deputat do pisania konstytucyi i na sejm koronacyi Jana III, instygator kor., † 1676; synowie jego: Stanisław i Adam ludzie rycerscy, Adam dworzanin cesarski, Mikołaj Wojciech i Franciszek i córka Zofia. Kwitnął potem Księski stolnik krak. 1688 i Mikołaj burgrabia krak. 1697. *Niesiecki.* — Tego domu gniazdem jest miasteczko Książ w poznańskiem, które w r. 1504 Mikołaj Księski sprzedał Janowi Pogorzelskiemu. *Arch. gr. pozn.*

Księżpolski. *Małachowski.*

Kubecki Józef *nobilit. non praec. scart.* w konstytucyi z r. 1790. *Małach.* Syn tego Józefa Alexander i Edward syn Alexandra — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed 1851.

Kuberski h. *Dołęga*, w ziemi wiskiej. Krystyn z Kubry chorąży wiski 1525 podpisał dekret mazowiecki o heretykach. Jan wojski z. wiskiej, miał za sobą Maryannę Czołhańską starościankę cieszkowską, z niej córki: Zofia za Sebastyanem Sasiną pisarzem gr. halickim, *2do voto* za Bonkowskim, Konstancya za Adamem Kasierowskim, Helena za Alexandrem Jełowickim, Katarzyna i Anna panny zakonne konwentu lwowskiego reguły ś. Dominika, Barbara za Lubienieckim i synów dwóch: Alexander i Kazimierz, od tego był syn Hippolit, ale młodo umarł. Jan Kuberski miał za sobą Joannę Nasierowską. *Niesiecki.* — Dom to starożytny, ukazuje się w aktach płockich od r. 1445, gniazdo jego dobra Kubra w ziemi wiskiej. *Kap. Mil.*

Kubicki. Jakób i Maciej *nobilit. praec. scart.* w konst. r. 1790.

Kubicki *Szala.* Antoni udowodnił szlachectwo w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Kubiczek *de Waldorf* h. *Nubram.* Jakób syn Andrzeja, Jan syn Jakóba i Wojciech syn Jana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kublicki h. *Księżyc i Miecz.* Maciej z sejmu 1616 naznaczony do rewizyi ksiąg z. gr. i podkomorskich winnickich. Piotr poseł na sejm 1667, ztamtąd komisarz do zamku połockiego, był potem podczaszym połockim. Jan Alexander pisarz gr. połocki 1674. Franciszek 1726. Stefan cześnik inflantski 1700. *Nies.* — W r. 1778 Józef łowczy wilkomierski. Kazimierz podstarości inflantski. W r. 1788 Marcin podstarości inflantski. Eliasz łowczy inflantski. *Kras.* — Jan pisarz gr. połocki i Piotr podczaszy połocki, podpisali elekcyą króla Jana III, a Benedykt podczaszy i poseł woj. połockiego i Eliasz poseł ks. inflantskiego, podpisali elekcyą Stanisława Aug. Z tych Eliasz miał za sobą Augustę Sołtanównę, córkę Stanisława generała z Franciszki ks. Radziwiłłówny urodzoną, z której został syn Józef, ożeniony z Karoliną Sołtanówną i córka Elżbieta *1mo voto* Wawrzecka, *2do voto* von Kritzen.

Kublicki Piottuch h. *Domaradzki.* Tak dom ten umieszczają *Kuropatn.* i *Małach.* — Józef miecznik rzeczycki, regent kapt. wilkomirski, podpisał elekcyą króla Stanisława Augusta. — Do tego domu należy Józef, obecny dziedzic dóbr Topolno w Prusach, który około r. 1863 z Litwy tam przybył i zaślubił Jeżewską, z którą posagiem dostały się mu wspomnione dobra Topolno.

Kubniewski, w z. różańskiej. Adryan, Wojciech i Jan podpisali elekcyą Jana Kazim. *Nies.*

Kucharski Andrzej. (*Spis szl. kr. polsk. 1851*). Będzie to zapewne znany nasz filolog.

Kucharski h. *Godziemba*, w zakrocimskiej i wyszogrodzkiej ziemi. Jan z Kuchar kasztelan zakrocimski i Ścibor podsędek wyszogrodzki 1452. Córka kasztelana była za Maciejem Łękowskim kasztelanicem wyszogrodzkim. Piotr sędzia wyszogrodzki r. 1525. Tomasz i Marcin r. 1648 w ziemi zakrocimskiej. *Niesiecki.*

Kucharski h. *Jastrzębiec*, jednejże dzielnicy z Jeżowskimi w płockiem. Maciej i Piotr 1632. *Nies.*

Kucharski h. *Korab*, w sieradzkiem. Sebastyan pisarz gr. piotrkowski, mąż pobożny, 1682. Franciszek 1648. Władysław synowiec Sebastyana, pisarz gr. sieradzki 1693, brat jego Kazimierz w zakonie Soc. Jesu świątobliwe życie zakończył w Piotrkowie 1704. Kazimierz pisarz gr. sieradzki, deputat na trybunał kor. 1718. Kucharska Jana Tomickiego małżonka. *Niesiecki.*

Kucharski h. *Lubicz.* N. Kucharska była za Jakóbem Łysakowskim Lubiczem. Jędrzej kanonik krakowski 1679. *Niesiecki.*

Kucharski h. *Prawdzic*, w ziemi ciechanowskiej i na Rusi. Anna za Jakóbem Belęckim. Wojciech i Marcin 1648. *Nies.*

Kucharski h. *Rola*, w łęczyckiem. Z tych jedni w Wielkopolsce, drudzy na Podolu osiedli. Wojciech Kilian z Kuchar z Katarzyny Garnyszówny spłodził najprzód Jana, którego z Anny Dzikowskiej było dwóch synów ludzi rycerskich: Seweryn i Kazimierz, — Jakóba, ten zszedł bezpotomnie i Jędrzeja, który z Jadwigi Starczewskiej zostawił córki dwie: Katarzynę i Annę i synów: Sebastyana, Stanisława jezuitę i Franciszka. Wojciech Krzczan brat stryjeczny Kiliana, miał za sobą Gajowską, z tą zostawił synów czterech: Walentego, Stanisława, Jana i Macieja. Z tych Jan i Maciej bezpotomni, Walentyn z Prządowskiej spłodził dwóch synów: Piotra i Pawła, ale ci młodo pomarli. Jan czwarty z Sokolnicką z Sokolnik wziął dobra Lubowice i ta mu powiła cztery córki: Barbarę Bogusławską, Dorotę Radzicką, Jadwigę Chłapowską i Annę, synów zaś trzech: Jana, Stanisława i Krzysztofa. Z tych Jan na Podolu osiadł, tam z Anny Grotówny miał syna Stanisława męża rycerskiego, od którego z Ewy Cieszkowskiej: Mikołaj, Marcin, Maryan i Alexander, Franciszek, Barbara Macieja małżonka, Anna i Alexandra. Stanisław drugi syn tego Jana, z Elżbiety Gorczanki spłodził synów: Stefana, Jana i Michała i córki: Annę, Krystynę i Katarzynę. Krzysztof trzeci syn Jana umarł w obozie. Z drugiej linii Kucharscy byli ci: Adam z ojca Stanisława, matki Gajewskiej urodzony, synowie jego z Elżbiety Rządkowskiej: Mateusz, Mikołaj, Paweł i Stanisław. Maciej brat Adama, z Zabokrzyckiej spłodził Marcyana i Felixa. Szymon syn Jędrzeja i matki Wargawskiej, miał z Zieleniowskiej syna Jana, któremu Darowska powiła Adama. Drudzy Kucharscy od Gabryela, Rafała i Trojana rozrodzeni. N. miał za sobą Annę Kierską. *Niesiecki.*

Kucharski h. *Zagłoba*, w łęczyckiem. Stanisław, Wojciech, Jan, Władysław 1648. Jan 1674. N. Alexandra Połubińskiego małżonka. Kazimierz skarbnik sieradzki, porucznik lelowski 1733. N. miał za sobą Siemińską h. *Leszczyc*, z tej córka była za Piotrem Zakrzewskim h. *Bogorya*. *Nies.*

Kuchmistrzowicz h. *Leliwa*, w ks. litewskiem, patrz **Dorohostajski.** *Niesiecki.*

Kuchmistrzowski z linii Jagiellońskiej. *Małach.*

Kucicki h. *Pobóg*, czyli jako w indexie swoim pisze ich *Okolski* **Rucicki**, w z. wyszogrodzk. *Nies.*

Kuciński *z Kutna* h. *Leliwa*, (ten herb położony w *Pocz. szl. gal. i buk.*, ale to zapewne mylka i prędzej herb *Ogończyk* miał być położony). Adam i Szczepan udowodnili szlachectwo w sądzie z. lwowskim i w sądzie gr. trembowelskim 1782.

Kuciński h. *Ogończyk*, inni ich piszą Kucieński w kujawskiem, jednej dzielnicy z Kościeleckimi i Działyńskimi i owszem niektórzy twierdzą, że Mikołaj z Kutna wojewoda poznański spłodziwszy kilku synów, którzy dzieląc się substancyą jego, różnych imion nabyli, był przodkiem tych familii, ale dom Kościeleckich bez wątpienia dawniejszy i Mikołaja wojewody poznańskiego nigdzie się nie dostało czytać. Najdawniejszy z tego domu Jan z Kutna podkomorzy gostyński w r. 1446 podpisał list Władysława książęcia mazowieckiego, dany poznańskiemu kościołowi. Kwitnął potem, a bodaj nie syn Jana, Mikołaj, tak go zowie *Długosz* pod r. 1462, starosta gostyński, potem wojewoda łęczycki, z którym tytułem odprowadzał Władysława królewicza na królestwo czeskie 1471, między Maciejem węgierskim, Kazimierzem polskim, Władysławem czeskim królami przymierze zawarł, w r. 1475 królewnę polską Jadwigę, Jerzemu ks. bawarskiemu zaślubioną, odprowadzał do Bawaryi wielkim splendorem, w r. zaś 1479 Zofią krolewnę do Frankfurtu, zaślubioną Fryderykowi margrabi brandeburskiemu; był potem wojewodą poznańskim i generałem wielkopolskim. Jędrzej z Kutna wojewoda rawski 1501. Stanisław z Kutna wojewoda rawski 1530, córka jego Jadwiga Cudzieńska, synowie zaś: Jan dziedzic na Kutnie i Sieciechowie, Mikołaj i Jerzy, którego żona Anna Sierpska. Od Jana szedł Walentyn, który miał za sobą Plecką. Stanisław podkomorzy gostyński 1589 podpisał tranzakcyą będzińską, jeździł 1582 w legacyi do króla szwedzkiego. Jan i Stanisław r. 1648. Mikołaj na Kucinie, Adam, Stanisław 1674 w łęczyckiem, Walentyn w z. nurskiej 1648. Jerzy starosta kruświcki 1648, potem kasztelan gostyński, miał za sobą Elżbietę Krasińską wojewodziankę płocką, z niej Maryanna za Piotrem Brodowskim cześnikiem buskim. Mikołaj miał za sobą Maryannę Wnorowską, z niej córka Wiktorya za Kazimierzem Wodzyńskim i synów trzech: Antoni *ster.*, Józef z Anny Wolskiej miał syna Mikołaja, Macieja z Weroniki Lubiatowskiej, Józefa Ignacego i Franciszka synów, córki: Jadwigę, Różę i Maryannę. Bogusław kanonik lwowski, deputat na trybunał kor. 1714. *Nies.* — Jerzego kasztelana gostyńskiego (o którym wyżej *Niesiecki*) i Elżbiety Krasińskiej synowie: 1) Mikołaj starosta kruświcki, ożeniony (podł. *Duńcz.*) *1mo voto* z hr. Tarnowską, z której został syn Jan podczaszy gostyński (ten miał córkę Maryannę za Brodowskim cześnikiem buskim), *2do voto* z Musulanką, z której był syn Stanisław, *3tio voto* z Owsianką, z której córka Ewa za Janem Franc. Marykonim, 2) Andrzej (brat Mikołaja), kasztelan gostyński podł. *Duńcz.* (u nas go bowiem niema pod kasztelanami) miał za sobą (podł. *Duńcz.*) Słoniewską, siostrę Galeckiej wojewodziny poznańskiej, z której oprócz córek dwóch: Teresy *1mo voto* za Rozwadowskim pułkownikiem, starostą szmeltyńskim, *2do voto* za Nenchą podkomorzym inflantskim, generał-majorem i Anny w zakonie Brygitek w Lublinie — dwóch zostało synów: Bogusław (po śmierci żony proboszcz łańcucki) mający z Rębowską syna Antoniego starostę pokutyńskiego, ożenionego z Wyszotrawczanką i Stanisława podstolego gostyńskiego, który z Kownacką podstolanką mścisławską miał syna Józefa i córkę Teresę. To wypisaliśmy *z Duńczewskiego*, który obszerniej pisze o tej rodzinie. *Krasicki* wymienia jeszcze Józefa podczaszego łęczyck. r. 1788 i Mikołaja stolnika bielskiego. Po Józefie został syn Antoni, który udowodnił szlachectwo w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Adam zaś i Szczepan udowodnili szlachectwo w sądach z. trembowelsk. i lwowsk. r. 1782.

Kucz Karol. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kuczakiewicz h. *Pędzic.* Jan Leopold. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kuczborski h. *Ogończyk*, z tą odmianą, że się hełmem różnią od inszych Ogończyków, bo ręce zbrojne i rozszerzone nie trzymają pierścienia jak w Ogończyku. W ziemi dobrzyńskiej. Tomasza chorążego dobrzyńskiego 1632 chwali *Okolski*, że był wielki wojownik. Walentego wspomina *Hozyusz* 1568, był archidyakonem pomorskim, kanonikiem krakowskim i warmińskim, † 1573. Jan biskup chełmiński, już był nominowany na biskupstwo płockie, ale go tymczasem śmierć zaszła w r. 1624. Stanisław kasztelan sierpski 1633 miał za sobą Dulską, z tej córka za Janem Działyńskim wojewodą chełmińskim i synów dwóch: Jan i Maciej kasztelan sierpski, którego syn Jakób pojął Katarzynę Oborską kasztelankę warszawską r. 1677. N. była za Walentynem Koczorowskim. Maryanna za Zelskim 1660. Kuczborska była za Balińskim Michałem h. *Ogończyk*. Kazimierz podczaszy dobrzyński. Jan i Wojciech, Stanisław łowczy płocki i Władysław r. 1674. Felicyan miecznik grodzieński, starosta bułakowski, o którym *Konstyt. 1678.* Jan kasztelan rypiński, brat jak się zdaje biskupa chełmińskiego, miał za sobą Rozalię Tarnowską podczaszankę dobrzyńską, z której synowie: Jakób i Jędrzej. N. podkomorzy zakrocimski 1724 i córka Elżbieta Łukasza Gajewskiego kasztelana santockiego małżonka. *Nies.* — W r. 1788 Marcin wojski płocki. Michał stolnik raciązki. *Kras.* — Jakób, któremu (jak *Nies.* wspomina pod Działowskimi) Teresa Wodzińska (która potem wyszła za Pawła Szydłowskiego, a *3tio voto* za Działowskiego) powiła syna Kazimierza *sterilem* i córkę Maryannę *1mo voto* za Józefem Rywockim *z Gryzlin*, *2do voto* za Piotrem Ostrowickim sądowym z. michałowskim. Felixa Kuczborskiego podkomorzego zakroc. córka Febronia za Bartłomiejem Jeżewskim. — Jan syn Michała, Piotr Leon i Dyonizy synowie Ignacego, Ignacy syn Dyonizego, Józef, Alfons synowie — Teresa i Salomea córki Stanisława i Elżbiety Zakrzewskiej, Józef i Bartłomiej synowie Macieja i Magdalena córka tegoż Macieja, zamężna Trzcińska — wszyscy udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk.

Kuczewski h. *Łada.* Dom starożytny, ukazuje się w aktach z. wiskich od r. 1453, gniazdo jego dobra Kucze w ziemi wiskiej.

Kuczewski h. *Poraj*, w sieradzkiem. Michał podstarości wiski 1609. Stefan, Kasper, Wojciech, Piotr 1632. Alexander, Michał i Jerzy 1648. Jakób, Samuel i Józef 1674. Jan deputat na trybunał kor. 1725. Jędrzej opat świętokrzyski † 1576. N. Hieronima Kobielskiego podczaszego bielsk. małżonka. Franciszek podczaszy chełmski 1674. N. miał za sobą Zofią Łużecką sędziankę z. drohicką. *Niesiecki.* — W r. 1788 N. strażnik trocki. Ignacy wojski krasnostawski. *Kras.*

Kuczkowski h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem. N. Kuczkowska Dębińskiego kasztelana krakowskiego małżonka. Stanisław żupnik krakowski 1587 podpisał ustawy zjazdu pokrzywnickiego, † 1607, któremu syn Mikołaj dworzanin król., starosta wojnicki, nadgrobek wystawił u OO. Dominikanów w Krakowie, Żarki dobra sprzedał Korycińskiemu kasztelanowi oświecimskiemu. Jerzy dziedzic na Kuczkach, koniuszy król. 1602. Samuel surrogator grodzki sandomierski 1632. N. 1648 pod Korsuniem wzięty w niewolę. Mikołaj i Jan 1648. Alexander regent kancelaryi sandomierskiej i Jędrzej 1674. Tomasz rektor kollegium krosieńskiego, † 1692. Anna, Urszula, Krystyna zakonnice u Wszystkich śś. we Lwowie. Jędrzej miał za sobą Zofię Witkowską, wdowę po Dębińskim podkomorzycu sandomierskim, z tej zostawił syna Mikołaja, który szwankowawszy z konia, umarł — i córek trzy: Zofią także za Kuczkowskim Samuelem sędzią sandomierskim (od którego tylko się córka została, która się dostała Alexandrowi Borowskiemu podkomorzemu sandomierskiemu h. *Abdank*), Katarzynę *1mo voto* za Franciszkiem Czyżowskim h. *Topór*, *2do voto* za Malczewskim, *3tio voto* za Dąbskim kasztelanem wojnickim, umarła 1733 i Annę za Karwickim kasztelanem zawichojskim. Stefan brat rodzony Jędrzeja, żona jego Justyna Gajewska, z tej synowie: Tomasz w zakonie Soc. Jesu rządził kolegia rawskie i krasnostawskie, drugi Alexander, trzeci Filip i córki: Grabowska, Gaszowska i Sułkowska. *Nies.* — Gniazdo domu tego są dobra Kuczków pod Pleszewem w Wielkopolsce. Antoni i Jan w sądzie z. czehowskim a Andrzej w sądzie z. lwowskim r. 1782 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa. Z tych Andrzej członek Stanów gal. wyniesiony do godności hrabiów austr. r. 1807, miał syna Józefa († 1837) członka Stanów gal., ożenionego z Antoniną hr. Stadnicką, z której syn Kazimierz, ostatni po mieczu z linii hrabiowskiej potomek, dziedzic dóbr Zaszowa, członek Stanów gal., miał za sobą Henrykę hr. Ankwiczównę, dziedziczkę dóbr Machowy i z nią córkę Maryą poślubioną Filipowi hr. Bertelli d'Algarotti, oficerowi armii włoskiej.

Kuczkowski h. *Ślepowron.* Teodor i Waleryan synowie Franciszka, Bronisława i Alexandra córki tegoż Franciszka. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kuczkowski h. *Wężyk*, w Wielkopolsce. Jadwiga za Franciszkiem Miaskowskim h. *Bończa.* N. miał za sobą Koźmińską. Franciszka za Bogusławskim. *Nies.* — Jan Kuczkowski w r. 1778 kanonik lucki. Stefan viceregent inowrocławski. Jan wojski rypiński. Stanisław podczaszy pilźnicki, spłodził córkę będącą za Nieborowskim, syn podkomorzy król. miał za sobą Pruszyńską, ale się to małżeństwo rozeszło. *Kras.*

Kuczuk h. *Siostrzeniec.* Kuczuk dworzanin pokojowy u Jagiełła króla. Kuczuk rotmistrz nad jazdą pod Chojnicami 1454 pojmany od Krzyżaków, gdy się z nimi uganiał, pókiby był król Kazimierz, którego gonili, nie uszedł. N. Kuczuk z innymi litewskimi posłami domawiał się na sejmie piotrkowskim restytucyi Podola. Maciej Kuczukiewicz poselstwo do Moskwy odprawował r. 1499. Eliasz Kucza metropolita ruski 1577. Kuczuk Siestrzenowicz człowiek uczony. *Nies.*

Kuczwalski. *Kurop.* i *Małach.*

Kuczyk h. *Leczysław.* Franciszek syn Franciszka. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kuczyński. Franciszek. *Spis szl. król. polsk. r. 1851.*

Kuczyński h. *Ogończyk. Kuropatn.* i *Małach.*

Kuczyński h. *Ślepowron*, w podlaskiem. Floryan z Gąsiorowa wziąwszy w zasługach dobra Kuczyn od Witolda książęcia litewskiego, pierwszy się Kuczyński zwać począł. Kwitnęli potem tamże w podlaskiem Maciej, Jędrzej, Marcin, Abraham 1648, a w r. 1674 podpisali elekcyą Jana III. Adam, Wojciech, Jan, Lenard, Mateusz, Stanisław. Alexander z Jadwigi Swinołęskiej spłodził syna Walentego podsędka z. drohickiego, ten w r. 1676 był podstarościm drohickim, na posełskich funkcyach wsławiony, umarł 1688, zostawiwszy z Joanny Niemierzanki, córki Jana Niemiry stolnika podlaskiego, synów dwóch: Wiktoryna i Marcina i córkę Eufemią za Franciszkiem Olędzkim stolnikiem łukowskim. Wiktoryn kasztelan podlaski po Kosakowskim, z Anielą Chądzyńską, Jana podstolego drohickiego córką, miał córek dwie: Maryannę za Janem z Cygembergu Zaleskim stolnikiem nurskim, kasztelanem wiskim, Barbarę za Stanisławem Brzezińskim chorążym nurskim i synów pięciu: Jana podczaszego mielnickiego, Mikołaja podstolego drohickiego (żona jego Ludwika Szujska chorążanka brzeska litewska), Stefana w zakonie Soc. Jesu, Kazimierza i Leona. Marcin brat kasztelana, deputat na trybunał kor. 1712, chorąży bielski, poseł na konwokacyą 1733, miał za sobą Konstancyą Gąssowską podkomorzankę bielską. Chryzostom w zakonie franciszkańskim 1673. Kuczyńska Joanna łowczanka drohicka za Walentym Godlewskim sędzią z. nurskim. Katarzyna za Franciszkiem Wesslem kasztelanem ciechanowskim. *Niesiecki.* — Obszerniejszą o tej rodzinie wiadomość odkładając do *Dodatku* — ograniczamy się tu na krótkiej wzmiance: Mikołaj podstoli drohicki (o którym wyżej *Nies.*) miał z Szujskiej córek trzy: Elżbietę za Zalewskim, N. za Matuszewiczem i N. zakonnicę i synów trzech: Wiktoryna posła, Ignacego i Józefa starostę jadowskiego, którzy się pisali na elekcyą króla Stanisława Augusta. Kazimierz brat Mikołaja, syn kasztelana Wiktoryna (p. w.), podkomorzy bielski (podług *Wielądka*), poseł na sejm 1733, miał z Narzymskiej syna Józefa i córkę Barbarę za Michałem Starzeńskim starostą brańskim. Leon Józef, trzeci syn (a nie brat, jak chce p. *Zychliński*) Wiktoryna kasztelana, stolnik, rotmistrz i poseł ziemi mielnickiej (tak się pisał na elekcyą Stanisława Augusta), podług *Wielądka* podkomorzy podlaski, umarł 1777, zostawiwszy z Magdaleny Kossakowskiej córek dwie: Konstancyą za Jakóbem Ciecierskim stolnikiem drohickim i Wiktoryą za Adamem Szydłowskim starostą mielnickim, wojewodzicem płockim i synów trzech: Antoniego, Dominika kasztelana senatora za księstwa warsz. 1817 — i Felixa, ożenionego z Aloizą hr. Jabłonowską kasztelanką witeńską, z Ossolińskiej urodzoną. Do tegoż domu należą, lubo nieznamy bliższego połączenia: Alexander syn Felixa, Fabian syn Stefana, Jan syn Łukasza, Polikarp syn Jerzego, Wiktor syn Fabiana, Jan syn Jerzego, Justyn i Alexander synowie Polikarpa, Władysław syn Kaspra, Bronisława i Wanda córki Kaspra — ci wszyscy udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. Są tegoż domu Kuczyńscy i w Galicyi i ci się piszą *z Wielkiego Kuczyna.* Około r. 1863 Franciszka za Stanisławem Bykowskim h. *Gryf.*

Kudbryn h. *Jastrzębiec. Niesiecki.*

Kudelski h. *Ślepowron*, w z. drohickiej. Alexander, Jędrzej, Stanisław 1648. Samuel 1674. Kazimierz 1705. Józef w krakowskiem 1733. N. miał za sobą Zawiszankę h. *Półkozic. Nies.*

Kudrewicz h. *Łabędź*, z tą jednak różnicą, że w hełmie kladą trzy pióra strusie. W kowieńskim. Samuel rotmistrz pancerny 1658. Józef pisarz gr. żmudzki, Mikołaj pisarz z. kowieński r. 1648. Kazimierz pleban miński, sekretarz król., jeździł do Leopolda cesarza w prywatnem poselstwie od króla polskiego. *Nies.*

Kudrzycki, w trockiem. N. w trockiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Niesiecki.*

Kudzinowicz h. *Przyjaciel.* Pisze o nich obszernie *Wielądko*, co nie powtarzamy jednak dla wątpliwej wiarogodności tego autora.

Kufel h. *Krusec. Małach.*

Kühn h. *Pracomir.* Franciszek syn Gotfryda. *Spis szl. kr. p. 1851.*

Kuiłowski. Ks. Mikołaj, pleban kołbajewski w sądzie gr. lwowskim 1782. Gaudenty syn — Jan i Władysław — wnukowie Józefa w wydziale Stanów gal. 1830 — udowodnili szlachectwo.

Kujawski. Franciszek syn Jana, Rafał i Stefan synowie Franciszka. *Spis szl. kr. polsk. 1854.*

Kujawski h. *Rawicz z odmianą.* Bolesław syn Baltazara. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kuir. *Kurop.* i *Małach.*

Kukalski h. *Prawdzic*, w ziemi liwskiej. *Niesiecki.*

Kukiel. *Kurop.* i *Mał.*

Kukiewicz w orszańskiem itd. *Kurop.* i *Małach.* — Jan obożny orszański 1778. *Kras.*

Kukliński h. *Prawdzic*, w płockiem. Jakób podstoli zakrocimski Paweł podstoli mielnicki miał za sobą Elżbietę Młodzianowską, z którą 1651 zapisali malborskiej rezydencyi dwadzieścia i pięć tysięcy; brat Pawła, Stanisław w zakonie Soc. Jesu, proboszcz w Krakowie u św. Barbary, wydał do druku *Życie Tom. Oborskiego suffragana krak.*, gdzie w prefacyi namienia, że był bliską krwią z nim złączony. *Cracov. 1663.* Jan z Łabiszyna stolnik ciechanowski 1674. Kuklinowska Jana Dzierżanowskiego, N. Pawła Jabłonowskiego rotmistrza król., Barbara Jakóba Krasińskiego kasztelana ciechanowskiego małżonki. *Nies.* — N. Kukliński stolnik ciechanowski miał za sobą Ewę Wesslównę wojewodzicównę płocką, z której córka Maryanna za Adamem Jeżewskim.

Kukowski h. *Jastrzębiec*, na dobrzyńskiem w Podlasiu i Litwie. Wojciech 1632 w podlaskiem. Balcer w Litwie synów miał czterech: Jana, Adama, Kaspra i Samuela; z tych Jan w powiecie grodzieńskim. *Nies.*

Kukowski h. *Ślepowron. Małach.*

Kukułkowicz Wołczko wziął herb *Działosza* na sejmie horodelskim. *Kras.*

Kukwa h. *Półkozic.* Wołczek Kukwa pierwszy z panów litewskich, herb ten na siebie i na dom swój przyjął 1413. *Niesiecki.*

Kul h. *Jastrzębiec*, w krakowskiem. Ci się Niemstami zowią. N. Niemsta starosta warszawski † 1583, córka jego była zakonnicą w Krakowie u ś. Ducha. Jerzy Stefan Niemsta sędzia z. zatorski, tego córka za Jędrzejem Niewiarowskim; brat jego Jan miał za sobą Elżbietę Niewiarowską, z którą zostawił potomstwo, trzymał za Warszawą Radzików od Zygmunta III za wierne zasługi dany. Trzeci ich brat Mikołaj, pojął Ługowską, córkę Stanisława. Czwarty dziedzic na Piołynie. Waleryan z mniejszego Książa, † 1584, a dawniej jeszcze za Jana Radlicy biskupa krakowskiego, Kul proboszcz ś. Floryana i kanonik krakowski. *Niesiecki.*

Kulawy. Szymon wymieniony w *Metryce kor.* r. 1504 fol. 184 jako nobilitowany. *Czacki.*

Kulbiński Wawrzyniec udowodnił szlachectwo w sądzie gr. trembowelskim 1782

Kulcza. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kulczycki h. Lis. N. władyka piński przed Ciechanowiczem, gorliwy o unią. Krzysztof skarbnik czerniechowski. Jan z Kulczyc 1674 w brzeskiem kuj. *Nies.* — *Konstyt. 1678 fol. 41* wspomina Sobestyana Kulczyckiego, któremu przyznano szlachectwo — i Waleryana Kulczyckiego, którego *pro incapacibus tituli et praerogativae nobilitaris* deklarowano.

Kulczycki h. Sas. Dom ten licznie rozrodzony w Galicyi i w królestwie polskiem, bierze różne przydomki, jako to: *Abramowicz, Chapka Tarasowicz, Cmajło, Dasiewicz, Daszynicz, Daszynicz Okopski, Gut, Gut Tarasowicz, Hawicz, Hrycinicz, Hubiak, Hust, Klimowicz, Kołodczak, Kostyk, Makarowicz, Mielkowicz, Poliwka, Ruczka, Smietanka, Smuk, Szelestowicz, Sztokajło, Szumiło, Tarasowicz, Tuluk, Wacynicz, Waśkowicz* czyli *Wasiędak, Wołczek, Zyhajło.* Z tych Franciszek miał za sobą Maryannę Słomczankę, z której córka Anna wyszła za Stanisława Zborowskiego. Akta gr. trembowelskie 1779 r.

Kulczyński. *Kurop.* i *Małachowski.*

Kulesza h. *Jastrzębiec.* Michał syn Dominika, Józef syn — Henryka i Paulina córki Wojciecha. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kulesza h. *Ślepowron*, w podlaskiem najprzód kwitnęli, ztamtąd jedni się z nich w przemyskiej ziemi, drudzy w Litwie rozrodzili. Jan chorąży bielski, poseł na sejm 1627. Stanisław wojski ostrzeszowski, komisarz do granic z sejmu 1661. Alexander obożny upitski 1685. Józef sędzia z. smoleński. *Const. 1690.* Kulesza siostrzeniec Jakóba Suszy władyki chełmińskiego, archimandryta żydaczewski 1671. Jan starosta olszkiński 1703. Piotr Soc. Jesu obozowy missyonarz, Zamojskiemu i Żółkiewskiemu hetmanom siła do wygranych dopomógł, kiedy przed wszystkiemi szykami sam tylko krzyż w ręku przed niemi niosąc, pierwszy heroicznie na nieprzyjaciela nacierał. Drugi w zakonie tymże Karol, † w Brześciu 1717. Trzeci Jan Aloizy wydał do druku: *Wiara prawosławna w Wilnie, 1704.* Kazimierz, Władysław 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni sędzia pograniczny w bracławskiem. Onufry sędzia z. smoleński. *Kras.* — Dom to starożytny, ukazuje się w aktach z. łomżyńsk. od r. 1421; gniazdo jego dobra Kulesze w z. bielskiej. *Kap. Mil.*

Kulewski h. *Strzemię*, w powiecie sądeckim. Teodor miał za sobą Pogroszewską. *Niesiecki.*

Kulibiński Andrzej udowodnił szlachectwo w sądzie z. lwowskim 1783.

Kuliczkowski h. *Rogala.* Jan, Michał, Andrzej, Jerzy w sądzie z. lwowskim 1782, Andrzej i Józef synowie — Franciszek, Karol i Antoni wnukowie Jerzego w wydziale Stanów gal. r. 1828 udowodnili szlachectwo.

Kuligowski h. *Drogomir.* Paweł syn Stanisława. *Spis szl. kr. polsk. 1851.* Obacz **Kulikowski.**

Kulikowski. Piotr syn Krzysztofa. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kulikowski h. *Drogomir.* Marcin z Kulikowa kasztelan gnieźnieński 1413 podpisał przywilej hrodelski. Zofia dziedziczka Kulikowa, była za Oporowskim Janem wojewodą brzeskim kujawskim. N. dziedziczka na Gołogorach, Jędrzeja Oleśnickiego h. *Dębno* małżonka. Alexander Uszak sędzia gr. krzemieniecki, żona jego Teodora Dederkałówna 1622. Michał Uszak pisarz gr. piński, poseł na sejm lubelski 1703. Jerzy w pińskiem 1632. Jan w ziemi łomżyńskiej. Jan, Jędrzej w wołyńskiem 1632. Jan podsędek ziemi wiskiej 1674. Franciszek i Jan 1700. Daniel łowczy bracławski 1723. *Niesiecki.* — W r. 1788 Antoni krajczy piński. *Krasicki.* — Gniazdo domu tego są dobra Kulikówka Saciły w ziemi bielskiej. W r. 1680 Wojciech Kulikowski syn Jakóba miał za sobą Dorotę Milewską, wdowę po Dankowskim. (*Kap. Mil.*) — Jan sędzia z. wiski w r. 1685 wieś swoją Drozdowo sprzedał. Niektórzy z potomków pomienionego Jana, osiadłszy we wsi Kuligi Lipki w pow. goniądzkim, Kuligowskimi się przezwali. (*Herb. rodz. szl. 1853*). — Maciej syn Józefa, Felix i Tomasz synowie Karola, Erazm syn Antoniego, Wojciech syn Józefa, Jan syn Ignacego, Stanisław syn Michała, Marcin syn Bartłomieja, Wilhelm syn Mateusza, Jan syn Bartłomieja, Marcin syn Stanisława, Piotr i Nikodem synowie Józefa, Apolinary i Nikazy synowie Szymona legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kulikowski *Uszak* h. *Nałęcz. Kuropatn.* i *Małach.*

Kuliński h. *Odrowąż.* Kulińska Stanisława Baryczki małżonka. *Nies.*

Kuliński h. *Pokora.* Jędrzej z ks. mazowieckiego na Podolu osiadł, żona jego Teresa Wielochowska, z tej synowie Józef i Alexander w zakonie Soc. Jesu i córka Rozalia za Michałowskim cześnikiem winnickim. *Nies.*

Kulmiński h. *Dąb*, z tą różnicą, że po lewej stronie dęba jest lampart, czyli ryś, na drzewo wspinający się, ogon u niego scentkowany między nogami. Takem (mówi *Nies.*) go widział w Gdańsku w kościele Dominikańskim przy ołtarzu, który Marcin Kulmiński wystawił i nadał. *Niesiecki.*

Kulnow h. *Lubicz.* Kulnow deputat na trybunał litewski 1679. *Niesiecki.*

Kulpiński h. *wł.* Jan Dezyderyusz i Jan Bartłomiej synowie Ignacego legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — W konstyt. z r. 1775 jest wymieniona nobilitacya Kulpińskich. Piotr Mikołaj (ale niewiadomo nam jakiego herbu) udowodnił szlachectwo w sądzie z. lwowskim 1783, a syn jego Piotr Mikołaj wpisany do ksiąg Stanu rycerskiego gal. 1831.

Kulpiński. W konstyt. 1775. *Małachowski.*

Kulpowicz, w mozyrskim itd. *Małach.*

Kulwicki, w sandomierskim itd. *Małachowski.*

Kulwiec h. *Ginwił i Hipocentaurus* podług *Wielądka* i Heroldyi król. polsk., a herbu *Łabędź* podług *J. Błeszyńskiego w Encykl. powsz.*, gdzie pisze tenże autor, że to rodzina żmudzka. Andrzej z *Ginwiła* Kulwiec pisał się na elekcyą króla Augusta II z woj. trockiego a Jan Kulwiec podpisał elekcyą Stanisława Augusta z pow. kowieńskim. N. Kulwiecówna za Ignacym Römerem. N. Kulwiec miał za sobą Różę Meysztowiczównę. Antoni, Maciej, Dominik i Bartłomiej udowodnili szlachectwo w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. Z tych Antoni miał synów dwóch: Kleofasa i Józefa współdziedziców dóbr Jurgiczek (w gub. august.). Po Macieju zostało synów czterech: Ignacy dziedzic dóbr Kratkompia w pow. wilkijskim, nabytych w r. 1739 przez Macieja Kulwieca (*Herb. rodz. szl. 1853*), Julian, Piotr i Maciej. Po Dominiku z Emilii hr. Zyniew zostało synów trzech: Adam ożeniony z Zenobią Karwowską, Alexander i Franciszek Ksawery. Bartłomieja zaś syn Ludwik dziedziczy na Skordopianach w gub. august.

Kulwiński h. *Bończa*, tylko że jednorożec w prawą bieży; w ks. litewskiem w pow. kowieńskim dom rozrodzony. Z tych Wojciech 1589 poborca. Jeden z nich 1679 był deputatem na trybunał kor. Kazimierz, Antoni i Eliasz strukczaszy kowieński 1700. *Nies.*

Kułacki h. *Bończa*, w z. nurskiej. Sebastyan syn Jędrzeja i Agnieszki Rożańskiej, wnuk Jana i Zofii Słowieńskiej, miał za sobą Katarzynę Kosieńską, zamieszkując na Wołyniu 1756. To *Duńcz.*

Kułak w powiecie wilkomierskim. Samuel Kazimierz, Jan Kazimierz, Floryan Wacław Kułakowie podpisali elekcyą Jana Kazimierza. Piotr Kułakowicz w poznańskiem 1697. Alexander miecznik mścisławski i Jerzy 1700. *Nies.*

Kułakiewicz Jan *nobilit.* w konst. r. 1673. *Kras.* i *Małach.*

Kułakowski h. *Kościesza. Kurop.* i *Małachowski.*

Kułakowski h. *wł.*, który jest taki: księżyc niepełny rogami do góry, po rogach dwie gwiazdy,

ze środka wychodzi chorągiew zwrócona w lewą, nad nią krzyż, nad koroną krzyż równoramienny (*Krzyżan. w Słown. Herald.*). Wojciech w wydziale Stanów gal. 1785, Józef i Zygmunt w sądzie z. lwowskim 1783 udowodnili szlachectwo, a Kasper i Wojciech wnukowie Józefa, Władysław, Floryan, Tytus i Maryan prawnukowie tegoż Józefa, wpisani do ksiąg Stanu rycersk. gal. 1854.

Kumaniecki h. *Leliwa.* Jan, Jan członek Stanów galic. i Michał udowodnili szlachectwo w wydziale Stanów gal. 1785.

Kumanowski *na Kumanowcach* h. *Trąby.* (*Kuropatn.* i *Małach.*) Antoni, Marcin, Antoni, Fabian i Tomasz udowodnili szlachectwo w sądach z. i gr. lwowsk. i z. przemysk. r. 1782.

Kumarnicki h. *Sas*, mówiłem (tak pisze *Nies.*) pod Komarnickiemi o nich, tu przydaję: Dymitr Komarnicki miał za sobą Annę Broszniowską, z tą spłodził córkę Katarzynę Jaworską i synów dwóch: Teodora i Bazylego, ten długo wojenno traktował, † 1709, złączył się był dożywotnie z Zofią Bachynowską, z Wyszpolskiej Katarzyny urodzoną, ta mu powiła kilka córek: Katarzynę *1mo voto* Słotwińską, *2do voto* Zańskowską, Anastazyą *1mo voto* Wyleżyńską, *2do voto* Głuchowską, *3tio voto* Malinowską, *4to voto* Burkułową — i synów: Prokopa, ten z Iwonianką trzech synów zostawił: Stefana, ten na chlebie rycerskim czas niejaki straciwszy, wstąpił do zakonu św. Bazylego, gdzie i życia dokonał, Jerzego męża rycerskiego i Teodora Antoniego. Tych zaś brat stryjeczny Eliasz Komarnicki cześnik żydaczewski *ster.* i Jan podczaszy trembowelski. Kwitnęli także Paweł wojski w ławrowskim monasterze, do którego sto tysięcy zapisał, tam pogrzebiony. Fagierasz, po którym znaczną fortunę jego same trzy córki dziedziczyły. *Nies.*

Kumelski, od dóbr Kumelsko w z. wiskiej tak nazwany, ukazują się w aktach z. łomżyńskich od r. 1425. — Do tego domu zapewne należy Norbert Alfons (ur. 1801 na Ukrainie, † 1853 w Warszawie) zasłużony autor z nauk przyrodniczych, sekretarz ministerstwa Sprawiedliwości w Warsz.

Kunaszowski (Kunaszewski) h. *Radwan.* Antoni miecznik kołomyjski, Onufry w r. 1778 skarbnik trembowelski, członek Stanów galic., Antoni i Karol w sądzie gr. halickim 1782, Jan syn Antoniego, Medard, Kazimierz, Medard Jan i Józef wnukowie tegoż Antoniego r. 1832, Wiktor (tego córka Agnieszka za Alfonsem hr. Dzieduszyckim) syn Onufrego r. 1823, Władysław wnuk Onufrego r. 1857, Damazy syn Wiktora r. 1858 — w wydziale Stanów galic. i Norbert syn Damazego w wydziale krajowym r. 1873 — uzyskali przyznanie dawnego szlachectwa, to samo Szczepan *z Kunaszowa* i wnuk jego Stanisław, ale herb ich nie wyrażony w *Pocz. szl. gal. i buk.* — Norbert wyżej wyrażony, miał za sobą Teklę Zofią Szeptycką, córkę Michała z Ignacyi hr. Koziebrodzkiej urodzoną, z której syn Hieronim czynił w r. 1833 starania o spadek po Antoninie Czarneckiej, z Krukowieckiej urodzonej.

Kunat h. *Topór*, a podobno już temi czasy Kunaszewski. Tobiasz Kunat dziedzic na Siemianowce. *Monim. Coll. Leopol.* Marcin Kunat sławny rotmistrz, z Mieleckim hetmanem Tatarów szczęśliwie gromił; pierwsza żona jego Taszycka, druga Łaska wojewodzianka sieradzka, wdowa po Włodku staroście kamienieckim, z obiema jednak potomstwa nie zostawił. Od tych Kunatów snać poszli Wyrozębscy, bo się też Kunatami zowią. Mikołaj Kunaszewski komornik halicki 1636. Jan miecznik bracławski, z sejmu komisarz do granic od Węgier 1690. N. Czołhańskiego małżonka. *Nies.* — R. 1382 Kunat podsędek kaliski podpisał konfederacyą po śmierci Ludwika króla. *Kras.*

Kuńczewicz h. *Łabędź.* Przodek ich Ginnejd, którego wspomina unia pierwsza z Koroną w r. 1401, dlatego nazwany Kuńcza, że ostatni między panami litewskimi za króla Jagiełła chrzest święty przyjął i na końcu. Syn jego Ginejd Kuńczewicz w r. 1413 przyjął był na sejmie horodelskim herb *Zaręba*, ale gdy Witolda w. ks. lit. przeciwko Krzyżakom ciągnącego, przeprowadził przez wody i błota bez żadnej szkody w ludziach, ten mu w nadgrodę tego, Łabędzia w herbie nadał, którego się dotychczas potomstwo jego trzyma. Maciej Kuńczewicz cywuń trocki, poseł do Moskwy 1502 i 1503, nie zostawił potomstwa. Bogdan brat jego, kasztelan smoleński około r. 1510, zostawił syna Iwana, ten od Zygmunta za męztwo wziął wiecznością wsie niektóre w starostwie kowieńskiem, miał synów dwóch: Iwana starostę jurborskiego konwolskiego, leśniczego kowieńskiego i Fiedora, od którego był Jakób chorąży grodzieński 1613, tego zaś synowie byli: Mikołaj podkomorzy piński, komisarz z sejmu 1638 i Krzysztof rotmistrz waleczny. Jakób trzeci brat Macieja i Bogdana kasztelana, koniuszy litewski, synowie jego z Sapieżanki: Michał i Mikołaj, z tych Mikołaj dwie tylko córki zostawił: Barbarę Naruszewiczową podskarbinę litewską i Talwoszową. Michał zaś z kniehini Kurpskiej zostawił synów trzech: Jana, Jakóba i Macieja; z tych pierwszy Jan podkomorzy nowogrodzki, syn zaś jego Samuel sędzia z. lidzki i wielki mówca, któremu Anna Połubieńska podkomorzanka lidzka sześciu synów powiła: Konstantego, Jana, Dominika, Kazimierza, Krzysztofa i Michała. 2) Jakób chorąży grodzieński. 3) Maciej, tego synowie: Balcer podstarości oszmiański i Jakób starosta kowieński, kasztelan miński, nakoniec wojewoda brześciański, syn jego z Elżbiety Sapieżanki, córki Mikołaja pisarza poln. lit., wdowy po Korsaku — Jakób starosta koniawski i dubicki, miał za sobą Joannę Wołowiczównę stolnikównę litewską. Brat trzeci Balcera i Jakóba, którego syn Maciej pisarz kapituły wileńsk.,

kantor i prałat smoleński, mąż uczony. Kazimierz podsędek lidzki 1674 i Marcellian. *Okolski* tu namienia, że są Kuńczewiczowie h. *Pierzchała*, ale się myli. Michał zakonu kaznodziejskiego r. 1640. *Niesiecki.*

Kuńczewicz h. *Róża.* Tego herbu był błogosławiony Józefat Kuńczewicz archiepiscop połocki i witebski (*Okolski* go do Kuńczewiczów herbu *Łabędź* referuje, atoli *Susza* w życiu jego Różycem go wyraźnie pisze) z ojca Gabryela, matki Maryny, rodziców szlachetnych urodzony, których jednak niedostatek fortuny do tego przycisnął, że w mieście Włodzimierzu na Wołyniu osiadłszy, w pobożności ćwicząc się chrześcijańskiej, w r. 1580 tego syna spłodzili i Janem na chrzcie św. nazwali, zamordowany w Witebsku od schizmatyków, w liczbę błogosławionych zaliczony 1642. *Nies.*

Kunecki. Stefan, Wasil, Teodor, Anastazy, Dymitr i Jan — *nobil.* r. 1673. *Kras.* i *Małach.*

Kundzic. *Kurop.* i *Małach.*

Kunelski, w z. łomżyńskiej, o których czytałem Laudum tejże ziemi 1607. *Niesiecki.*

Kunicki h. *Abdank. Papr. i Okolski*, alem ja nigdzie o nich nie czytał. *Niesiecki.*

Kunicki h. *Bończa.* Wacław kanonik łowicki, proboszcz opoczyński, wydał *Wizerunek Szlachcica Polsk.* 1615 i 1645, tam przodków domu swego wyprowadza od r. 1360 i powiada, że Wawrzyniec na wielkich Kunicach spłodził synów pięciu: Stanisława, Piotra, Klemensa, Wawrzyńca i Jana, którzy kwitnęli 1426. Jana potomstwo w lubelskiem osiadło, dobra ich były Kamień. Klemensa sukcessorowie przy Kunicach się zostali. Od trzeciego brata idący Golianowie Kuniccy nazwani, jedni na Wołyniu na dobrach Mokre nazwanych dziedziczyli, drudzy w inszych województwach gnieździli się. W samych Kunicach tak się byli rozrodzili, że ośm dworów w jednej tej wsi rachowano, z tych dla różnicy jednych zwano Chrościele Kuniccy od chrostów, drugich Bernatowie od Bernata, innych Golianowie od niezarosłości, innych Wawrzyńcowiczowi od Wawrzyńca, innych Brzostowscy od Brzostowka, innych Brzescy od działu na brzegu. Tamże *fol. 130* wspomina Piotra proboszcza sądeckiego i śreniawskiego 1400. Jana kanonika płockiego i wileńskiego 1500. O sobie *fol. 64* powiada, że był urodzony z ojca Wacława, którego zrodził Hieronim z Jadwigi Starzechowskiej. Kunicka Maryanna, Lwa Woronieckiego książęcia sędziego gr. krzemienieckiego małżonka. N. Jerzego Czernego. Mikołaj, syn jego z Elżbiety Święcickiej, Kasper podczaszy czerniechowski, ten *1mo voto* z Bieniewską wojewodzianką czerniechowską spłodził syna Stanisława młodo zmarłego i córkę Ludwikę za Stanisławem Rzewuskim wojewodą bełzkim, hetmanem w. kor., *2do voto* z Potocką Anną h. *Pilawa* kasztelanką kamieniecką, wdową po Floryanie Rzewuskim podskarbim, z tej miał synów: Michała sufragana krakowskiego i Józefa męża rycerskiego i córkę Agatę Stękowską kasztelanicową bracławską. Maciej łowczy chełmski i Jan cześnik chełmski stryjowie; z tych Macieja z Bonechowskiej potomstwo: Katarzyna Kruszelnicka podczaszyna żydaczewska, Zofia Wereszczyńska pisarzowa gr. chełmska, Elżbieta Nitosławska łowczyna chełmska, Anna Rzewuska starościna czulczyńska, *2do voto* Oltarzewska, brat stryjeczny Mikołaj miecznik chełmski. *Nies.* — Wojciech łowczy chełmski, w r. 1737 dobra Polichna dziedziczył. (*Herb. rodz. szlach. 1853*). — Józef wyżej wymieniony, brat sufragana Michała zmarłego 1751, „mąż rycerski" jak pisze *Nies.*, a podług *Wielądka* podkomorzy chełmski, miał za sobą Annę Wyżycką z Ewy Pepłowskiej urodzoną. *Wielądko* pisze, że Mikołaj (o którym wyżej *Niesiecki*) z Elżbietą Święcicką miał synów trzech: Kaspra (o potomstwie jego czytaj wyżej), Mateusza (który *1mo voto* z Jelowicką, *2do voto* z Heleną Rzepecką, wdową po Jędrzeju Dobraczyńskim bezpotomny, *3tio voto* z Borzymowską miał córek cztery: Katarzynę za Ludwikiem Wereszczyńskim kasztelanem lubelskim, Elżbietę za Nitosławskim łowczym chełmskim, Małgorzatę za Krzysztofem Kruszelnickim sędzią z. lwowskim i Annę *1mo voto* za Rzewuskim, *2do voto* za Oltarzewskim) i Jana cześnika chełmskiego, który z Maryanną Romanowską spłodził Mikołaja miecznika chełmskiego; temu Antonina Liniewska z Ewy Stępkowskiej kasztelanki bracł. urodzona, powiła synów dwóch: Stefana († 1765) kasztelana chełmskiego, starostę choteckiego i Jana starostę czułczyckiego, chorążego krasnost., którego z Teodory Sługockiej syn Franciszek podkomorzy chełmski, w r. 1793 kawaler orderów św. Stanisława i Orła Białego, poseł na sejmy, miał za sobą (podług *Wielądka*) Konstancyą Węgleńską, córkę Wojciecha kasztelana chełmskiego i Maryanny Zakrzewskiej, z której trzech synów zostało: Michał, Wojciech i Marek (wszyscy trzej legitymowani w Heroldyi król. polsk.) i córek trzy: Tekla, Antonina i Teodora; podług *Spisu szl. król. polsk. 1851* miał tenże Franciszek z Apolonią Dłużniewską synów: Juliana i Konstantego i córki: Florentynę, Paulinę i Adryannę, z tegoby wypadało, że Dłużniewska drugą żoną była Franciszka, ile że *Wielądko* oprócz potomstwa z Węgleńskiej, wspomina czwartą jego córkę Urszulę, która wyszła za Michała Swieykowskiego jenerał-adjutanta JKM., czemu przyświadcza i *Krasicki.*

Kunicki h. *Łabędź.* Z sandomierskiego wynieśli się w połockie. Jędrzej mąż zacny. Konstytucye 1632 i 1633. *Niesiecki.*

Kunicki h. *Sas.* Alexander syn Michała, Ludwik syn Stanisława. *Spis szl. król. polsk. 1851.* —

Do tego domu zapewne należy Leon (ur. w Siedliszczu na Podlasiu, † 1872) współczesny powieściopisarz.

Kuniecki. *Kuropatn.* i *Małach.*

Kuniewicz h. *Poraj. Małach.*

Kunigias h. *wł.* W księstwie litewskiem, z których Jan Kuniglis, czyli jak *Okolski* pisze, Kiniglis starosta sowiecki na Żmudzi. *Nies.*

Kuniński. Wojciech i Krzysztof w z. rożańskiej. Franciszek w z. nurskiej 1632. *Niesiecki.*

Kuniowski. Kajetan syn Jana. *Spis szl. król. polsk. z r. 1851.*

Kuniowski h. *Piatyr*, jednejże dzielnicy z Malińskimi, z których był Jędrzej Kuniowski sędzia krzemieniecki, poseł na sejm, podpisał unią Litwy z Koroną r. 1569, z Mokosiejówny starościanki krzemienieckiej zostawił potomstwo. *Niesiecki.*

Kunowski h. *Łodzia*, z poznańskiego wynieśli się do płockiego województwa i powiatu mozyrskiego, z których Jan sekretarz król. odprawował do Moskwy poselstwo. Jerzy cześnik mozyrski, sędzia wojskowy, syn jego Cypryan w zakonie Soc. Jesu, drugi Hieronim w zakonie kaznodziejskim, trzeci Michał Hilary. *Nies.*

Kunowski h. *Nałęcz*, pod Nakłem. *Okolski* pisze ich Runowski. Franciszek z Nakła Kunowski podczaszy czerniechowski, sędzia kapturowy i poseł z. różańskiej 1697. *Niesiecki.*

Kunstetter h. *Rogala.* Władysław syn Michała. *Spis szl. król. polsk. 1854.*

Kupara Bazyli *nobilit.* w konst. 1676. *Kras.* i *Małach.*

Kupraszewski. *Kurop.* i *Małach.*

Kuprełło. Michał Kuprełło podsędek upitski, z sejmu 1613 komisarz do granic ziemi upitskiej od Kurlandyi. *Nies.*

Kupść. Józef budowniczy wilkomierski r. 1778. *Kras.*

Kurakin h. *Korybut.* **Kurak** h. *Kur.* **Kurakliński.** *Kuropatn.* i *Małach.*

Kureyusz. Stanisław syn Ferdynanda i Alexy syn Stanisława. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kurcz albo **Kurczewicz,** kniaziowie h. *wł.* Od książąt ruskich swoje początki wzięli, luboć ich drudzy od Koryata książęcia nowogrodzkiego, jednego z synów Gedymina naciągają; na Wołyniu przedtem gnieździli się, jako czytać można *w Metr. Woł. 1528* kniazia Iwana Kurczewicza ziemianina wołyńskiego, potem zaś w księstwie litewskiem. Z tych kniaź Bulha mąż sławny. Alexander sędzia z. nowogrodzki. Marcin Kurcz rotmistrz król. odważny 1567. Jan Kurcz, którego niektóre dzieje wspominają 1578 w mińskiem. Jędrzej pisarz z. nowogrodzki. Marcin wojewoda derpski z Apollonii Korsakówny spłodził syna Eustachego, z Sapieżanki Jana i Michała; była jak się zdaje ta Sapieżanka Maryanna starościanka drohicka; krom tych wyliczonych wojewodziców derpskich, był jeszcze Stanisław wojewodzic derpski 1632. Eustachy syn wojewody derpskiego, podkomorzy parnawski, kasztelan witebski, fundował Franciszkanów w Grodnie. Kazimierz Kurcz pod Pilawcami wzięty w niewolę, siedm lat u Turków był na galerach, wyszedłszy z tej niewoli, pod Warszawą zginął w potrzebie. Lew Kurcz wojewoda derpski miał za sobą Krystynę Mosalską, siostrę wojewody mińskiego, która *2do voto* żyła z Janem Zienowiczem. Stanisława było trzech synów: Jan, Stefan i Kazimierz. Jan chorąży lidzki w wojsku kor. i lit. długo zostawał. Stefan wojewoda brześciański, marszałek trybunału lit. 1677, miał za sobą Joannę, córkę Mikołaja Sapiehy kasztelana wileńskiego, z której synowie: Jan 1674 i Franciszek porucznik r. 1700. Paweł Kurcz z sejmu 1631 naznaczony do rewizyi ksiąg gr. i z. włodzimierskich. Kurczewiczówna Jana Kaszewskiego małżonka. *Ks. Kojał. in MS.* powiada, że w ks. litewskiem są inni Kurczowie h. *Ostoja*, inni u tegoż twierdzą, że ci, o których się wyżej mówiło, herbem się *Radwan* szczycą. *Okolski* Alexandra i Dymitra braci Kurczów sławi. Franciszka Kurczówna Jana Krzysztofa Hondorfa generał-majora małżonka, Małgorzata Macieja Iwanickiego podstarościego włodzimierskiego. *Niesiecki.* — W r. 1778 N. Kurcz sędzia ziemski orszański. Antoni podstarości orszański. *Kras.*

Kurczewski h. *Sreniawa z Krzyżem*, w Wielkopolsce. Wojciech 1699. N. w zakonie Soc. Jesu młodo umarł. Kurczewska Jakóba Koszutskiego małżonka. *Nies.* — Dorota Barbara, córka Macieja Sebastyana i Katarzyny Złotnickiej, za Franciszkiem Gajewskim (*Gen. Gajew.*). — Jadwiga za Mikołajem Taczanowskim. Zygmunt miał za sobą Katarzynę Żychlińską. Walenty syn Antoniego, Antoni *z Komorza* syn Michała i Ksawery syn Piotra legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851. — W ostatnich czasach żyło dwóch braci Kurczewskich w w. ks. poznańskiem: Nepomucen radca sądu apelacyjnego w Poznaniu i Józef († 1861) dziedzic dóbr Kowalewo, dyrektor towarzystwa ziemsk. kred. w Poznaniu, który miał za sobą *1mo voto* Różę Kurcewską (z której została córka Pelagia za Radońskim), *2do voto* Teklę Stablewską.

Kurdwanowski h. *Półkozic. Papr.* i *Okolski* Kurdwanowskich h. *Junosza* piszą, ale się mylą, *Półkozicem* się pieczętują, jednejże z Ligęzami dzielnicy. Jakób z Kurdwanowa biskup płocki z ojca Floryana, z matki Katarzyny h. *Syrokomla* urodzony, katedrę swoją ubogacił, dawszy do

*

niej dość słuszne osoby odlewane ze złota, Pana Jezusa i dwunastu apostołów, ze srebra zaś odlewane siedmdziesiąt i dwóch uczniów Chrystusowych osoby, krom tego siła to w srebrze, to w bogatych aparatach temuż kościołowi ozdoby przyczynił, † 1425. Mikołaj w z. sochaczewskiej 1619, Marcyan kasztelan sochaczewski i Ludwik w tejże ziemi 1648. Anna *1mo voto* za Franciszkiem Grotowskim sędzią rawskim, *2do voto* za Piotrem Ceigowskim. Seweryn wojski czerski, z tym tytułem pisał się na elekcyą Władysława IV, z Męcińskiej, siostry Wojciecha męczennika japońskiego Soc. Jesu, syn jego Paweł kasztelan zawichojski, z sejmu 1661 komisarz do rewizyi skarbu kor., po śmierci żony swojej Anny Branickiej h. *Gryf* podkomorzanki krakowskiej, stan duchowny obrał, krzesła senatorskiego ustąpiwszy, † 1669, córki jego jedna za Hieronimem Jelowickim łowczym wołyńskim, druga za Adamem Walewskim kasztelanem inowłodzkim, z synów jego Jan suffragan warmiński, w wielkich niegdy respektach u króla Jana III., drugi N. (od którego Tomasz pisarz kor., proboszcz katedralny przemyski, deputat na trybunał kor.), bodaj nie Jan sędzia z. sandomierski, którego między swemi fundatorami liczy konwent OO. Reformatów w Sandomierzu 1672. Joachim podstarości biecki 1648, sędzia kapturowy w woj. sandomierskiem. Jan skarbnik drohicki miał za sobą Joannę Kruzerównę łowczankę inflantską, po której śmierci stan duchowny obrawszy, był proboszczem katedralnym przemyskim. Eliasz w krakowskiem 1733. Ignacy, Jakób. Mikołaja synów było sześciu: Alexander, Jan, Jędrzej, Stefan, Stanisław i Prokop. Z tych 1) Alexander podstoli a potem podsędek halicki, ten spłodził synów dwóch: Michała, od którego tylko trzy córki zostały: N. Karszyna, Alexandra Duninowa, Wiktorya Tuszkoska i Maurycego kasztelana halickiego, tego z Radeckiej Barbary chorążanki horodelskiej syn Mikołaj poseł na konwokacyą 1733, kasztelan halicki, starosta baranowski, żona jego Maryanna Wyhowska, z niej syn Maurycy i córka Barbara Wincentego Krasickiego starosty korytnickiego małżonka, siostra zaś Jarczewska podczaszyna buska, druga Anna zakonnica u Wszystkich św. we Lwowie. 2) Jan, tego córki: Teodora Rykaczowska i Maryanna Bardzka, synów trzech: Mikołaj podstoli halicki, Felicyan *ster.*, Kazimierz, ten spłodził córkę Ludwikę Pilichowską i syna Jana, który w francuskiem wojsku znacznej się szarży dosłużywszy, tamże się ożenił. 3) Jędrzej, tego z Doroty Jelcówny chorążanki kijowskiej tylko córka jedna była Zofia Bystramowa. 4) Stefan podstoli halicki, Mirecka dwóch mu synów powiła: Tyburcego podstolego kijowskiego bezpotomnego i Jana podczaszego latyczowskiego, który z Barbary Axakówny miał dwie córki: Teresę *1mo voto* za Jędrzejem Cichowskim wojskim podolskim, sędzią gr. krasnostawskim, *2do voto* za Kuropatnickim i Teofilę za Kulikowskim podczaszym bełzkim, tyluż synów: Stefana w zakonie Soc. Jesu i Stanisława podczaszego latyczowskiego. 5) Stanisław, od którego trzy córki: Maryanna Gurska, Gidzińska i Konstancya Nasirowska. 6) Prokop i po tym tylko trzy córki dziedziczyły, to jest: Helena *1mo voto* za Kurdwanowskim podsędkiem z. sandomierskim, *2do voto* za Ossowskim skarbnikiem łomżyńskim, Zofia Zeliborska i N. Kramkowska. *Niesiecki.* — Michał, kasztelan halicki 1737-42. Maurycy poseł woj. bracławsk. (tak się podpisał na elekcyą Stanisława Aug.), starosta baranowski, syn Mikołaja kasztelana halickiego, miał za sobą Humbelinę Potocką kasztelankę słońską, córkę Felixa, z której został syn Placyd kuchmistrz kor., jego syn Ludwik udowodnił szlachectwo w Heroldyi królestwa polsk. i córka Rozalia za Stanisławem *z Kurozwęk* Męcińskim. Pawła Tytusa sędziego gr. łęczyckiego córka Marya za Izydorem Jabłkowskim *(Gen. Jabłk.).* — *Wielądko* obszerniej pisze o tej rodzinie, ale swoim zwyczajem bałamuci, mięszając prawdę z fałszem. — Do tegoż domu należą, lubo nieznamy bliższego połączenia: ks. Remigiusz syn Pawła, Wincenty syn Kazimierza i Julian syn Wincentego, którzy udowodnili szlachectwo w Heroldyi królestwa polsk., to samo Jakób, Szymon i Jan (prawdopodobnie synowie Mikołaja, który podług *Wielądka* wyniósł się na Ruś) — legitymowani w sądzie gr. sandeckim 1782.

Kurella Ludwik. *Spis szl. kr. pol. 1851.*

Kurkowski. Jan w mścisławskiem podpisał elekcyą Władysława IV. *Nies.*

Kurkuc, na pograniczu z Kurlandyą, litewski obywatel. *Małach.*

Kurlandskie książęta herbu takiego: Tarcza na cztery części przedzielona, w której środku druga tarcza mniejsza, w pierwszej i czwartej części lew czerwony w koronie złotej w polu srebrnem, w drugiej i trzeciej pół jelenia w koronie w polu niebieskiem; środkowa tarcza mniejsza dzieli się wzdłuż na dwie części: po prawej stronie srebrne ucho od kotła w polu czerwonem z koroną *(Thomas Fridericus Livonus Oratione qua Sapient. solam esse Princ. demonstrat* w dedykacyi Henrykowi Fryderykowi ks. Kurlandyi i Semigalii, na prawej ręce mniejszej tarczy kładzie szczękę zębów, podobno herb Batorych), po lewej dwie litery czarne w polu złotem, z sobą przeplatane z koroną, to jest S i A (które znaczą *Sigismundi Augusti Regis Poloniae*), na hełmie książęca mitra. Gdy Gotard Ketler mistrz krzyżacki zaprzysiągł wierność królowi Zygmuntowi Augustowi i zrzekł się przywilejów nadanych Krzyżakom, tenże król książęciem go Kurlandyi i Semigalii ogłosił, tak na niego jako i na potomków jego *fiduciario jure* zlewając tych księstw administracyą

w r. 1560 (oddawał potem ten Gotard hołd Stefanowi Batoremu w r. 1579) † w r. 1587, miał za sobą Annę ks. meklemburską, córkę Wojciecha, z tej spłodził dwie córki: Elżbietę, którą wydał za Adama Wacława ks. cieszyńskiego, z Piasta linii idącego i Annę, która poszła za Wojciecha ks. Radziwiła marszałka w. ks. lit. i synów: Fryderyka księcia kurlandsk., który z pięciuset jazdy na sukurs litewskiemu wojsku przeciwko Karolowi królowi szwedzkiemu przybył i pod Kircholmem siła naszym do zwycięstwa dopomógł, żona jego ks. pomorska. Drugi Wilhelm dla pewnego zabójstwa, o którem *Piasecki fol. 444*, dekretem królewskim od swojej części w Kurlandyi odsądzony w r. 1613, 18 lat po cudzych tułał się krajach, aż za nowym dekretem królewskim do swojej ojczyzny był przywrócony w r. 1632, syn jego potem był książęciem kurlandskim, w r. 1638 złączył się był ten Wilhelm z ks. pruską, z której syn Jakób książę kurlandski, którego żona Lojsa Charlotta, córka Jerzego Wilhelma elektora brandeburskiego. Córka tego Jakóba Marya Amalia w r. 1671 wydana w małżeństwo Karolowi landgrafowi de Hessen-Kassel, z której syn dzisiejszy król szwedzki Fryderyk de Hessen-Kassel. Druga córka Łucya Elżbieta zaślubiona w r. 1671 Fryderykowi Jakóbowi landgrafowi de Hessen-Homburg. Od tegoż Jakóba idą Fryderyk książe kurlandski i drugi N. już zmarły, który miał za sobą Annę, córkę Iwana cara moskiewskiego, wszakże z nią żadnego nie zostawił potomstwa. *Nies.* — Jakób (ur. 1610 † 1672) książe kurlandski 1639 (o którym wyżej *Nies.*) porwany i uwięziony jako jeniec w Iwangrodzie przez Szwedów, zaślubił r. 1645 Ludwikę Karlotę († 1767) córkę elektora brandebursk., z której synowie: najstarszy Fryderyk Kazimierz (ur. 1650) wstąpił na tron książęcy r. 1682, jego syn Fryderyk Wilhelm z Elżbiety Zofii, córki elektora brand. urodzony r. 1692, wstąpił na tron 1698, zaślubił w r. 1710 Annę, córkę cara Iwana Alexiewicza (która w r. 1730 została carową), umarł r. 1711. Drugi syn Jakóba Ferdynand (ur. 1655) ostatni rodu tego potomek, książe kurlandski, umarł r. 1737 w Gdańsku. Po wygaśnięciu Kettlerów, wybrany księciem Kurlandyi i Semigalii r. 1737 Jan Ernest Biren (Biron) kurlandczyk, podkomorzy i faworyt Anny carowej, ten otrzymał investiturę r. 1739, ale wkrótce potem, bo w r. 1740 z całą rodziną na Sybir zesłany. Wybrany na księcia Ludwik Ernest Brunświk Wolffenbuttel 1741, ale nie utrzymał się, a investiturę otrzymał r. 1759 Karol, syn króla Augusta III, ożeniony w r. 1760 z Franciszką Krasińską. Po powrocie z Syberyi Birena, syn jego Piotr obrany księciem r. 1772, a w r. 1795 księstwa Kurlandya i Semigalia do Rosyi wcielone zostały. Książęta Bironowie z tytułem książąt kurlandskich udzielnych kwitną (na Szląsku pruskim) jednak po dziś dzień, z tych Karol Ernest miał za sobą Apolonią Ponińską, z Jaraczewskiej urodzoną.

Kurmin Tadeusz regent ziemski wilkomierski r. 1778. *Kras.*

Kurnach h. *Sawur. Małach.*

Kurnatowski h. *Łodzia*, w Wielkopolsce. Adam miał za sobą Chudzińską. Wojciech z Bytynia 1648. Dobrogost 1691. Jan skarbnik wschowski, deputat na trybunał kor. z poznańskiego 1718. Teresa Stanisława Koczorowskiego małżonka. To *Niesiecki.* — Niemając materyałów dla zestawienia dokładnej genealogii tej starej i zasłużonej familii, ograniczamy się na umieszczeniu tu luźnych tylko o niej zapisek. I tak: Wojciech *z Bytynia* podpisał elekcyą króla Jana Kazimierza z woj. kalisk., Andrzej, Alexander, Dobrogost, Jan, Stanisław i Zygmunt — Augusta II z woj. kaliskiego i poznańskiego, zaś Michał z województwa kaliskiego i Michał z woj. rawskiego — króla Stanisława Augusta. — Alexander, Karol, Jerzy, Adam i Ludwik *z Bytynia* podpisali w Toruniu *manifest* dyssydentów dnia 19 marca 1764 r. — Stanisława syn Jan miał za sobą Agnieszkę Sczaniecką w r. 1675, która owdowiawszy wyszła za Macieja Kosickiego. Karolina za Andrzejem Bukowieckim. W r. 1753 Alexander *na Bodzewie* bierze w zastaw dobra Godurów i Drogojew od Michała Sczanieckiego, miał on za żonę Joannę Mielęcką, z której córka Jadwiga *1mo voto* za Wojciechem Sczanieckim 1755, *2do voto* za Karolem Żychlińskim 1783. Krzysztof syn Jana i Jadwigi Ludwikówny, chorąży sochaczewski, który nabył w r. 1737 dobra Żerniki, Jarguszki od Hermenegilda Szczanieckiego, — miał za sobą Helenę Sczaniecką r. 1751. — Piotr miał za sobą Annę Mielęcką urodzoną 1703 (ta *in 2do voto* wyszła za Jana Różbickiego), z której syn Karol ożeniony z Zofią Karczewską (ta wyszła *in 2do voto* za Augusta Rożbickiego) i córki: Joanna i Anna za Krzysztofem Chlebowskim kapitanem wojsk polskich. — Podług *Gen. Bielin.* N. Kurnatowska za Sewerynem Bielińskim. — Telesfor (ur. 1801 w Bodzewie, † 1876) radca sądu apelacyjnego w Bydgoszczy, zostawił syna. Stanisława jenerała syn Stanisław, dziedzic dóbr Pożarowa, vice-marszałek sejmu prowincyalnego, ma za sobą Eleonorę hr. Potworowską, z której córka Franciszka zaślubiona w r. 1880 Gustawowi Potworowskiemu *z Goli.* — Jan *z Bytynia* Kurnatowski (protoplasta linii katolickiej po dziś dzień kwitnącej w Wielkopolsce) surrogator kaliski, zaślubiwszy Maryannę Gostyńską, wziął posagiem dobra Gałązki i Borzęciczki, które syn jego Maciej sprzedał w r. 1742 Franciszkowi Gajewskiemu *z Błociszewa* za sumę złp. 120,000. Maciej ten, miał za sobą Lipską (ta wyszła *in 2do voto* za Wyganowskiego), z której oprócz dwóch córek: N. za Papieskim i N. za Małowskim — dwóch zostało synów: Franciszek i Michał,

ten ostatni dłuższy czas bawił na dworze księcia Michała Czartoryskiego w Warszawie, gdzie zaślubił Franciszkę Zgierską, rodem z Galicyi, bawiącą na respekcie u księżny Adamowej Czartoryskiej i za staraniem Czartoryskich otrzymał starostwo tuitkowskie na Ukrainie i tam był osiadł, ale wkrótce potem wrócił do Wielkopolski, nabywszy dobra Wrotków i Skałów pod Koźminem, z których ostatnie brat jego Franciszek dzierżawił. Po Michale i Zgierskiej zostało potomstwo: córka Eleonora za Stanisławem Rembowskim dziedzicem Wyganowa pod Krotoszynem i syn Jan Nepom., dziedzic dóbr Wrotków i Skałów, które sprzedał Sokolnickiemu a nabył w r. 1800 od Węsierskiego dwie wsie Dusinę i Pożegowo (w pow. śremskim) a później Daleszyn z Malewą od Górzeńskich; ten miał za sobą Zofią Bojanowską *z Mórki*, z której oprócz córki Franciszki Zofii za Stanisławem Chłapowskim, synem jenerała Dezyderego — został syn Franciszek Michał Jan Nep., dziedzic dóbr ojczystych i dóbr Mórka w r. 1869 od Wilkońskich nabytych, ten z Ludwiką Potworowską, córką Gustawa *z Goli* prezesa koła sejmowego polskiego w Berlinie, ma syna jedynego Feliksa. — Są i w królestwie polskiem Kurnatowscy, z których Zygmunt syn Adama, Jan i Wiktor synowie Jerzego, Stanisław syn Jerzego Bogusława i Felicyan syn Stanisława, legitymowali się w Heroldyi król. polsk. — Są i w Litwie, z tych Maryan w skutek wypadków z r. 1863-4 emigrował za granicę kraju.

Kurnicki h. *Junosza*. Dom starożytny w sandomierskiem, jak pisze *Kap. Mil.* — *Małachowski* w temże województwie go osadza, ale nie wyraża jego herbu. Antoni udowodnił szlachectwo w sądzie gr. bieckim 1782.

Kurnikowski Łukasz i Michał udowodnili szlachectwo w sądzie gr. trembow. 1782.

Kurnochowski h. *Trzaska*, w ruskiem. Samuel Kurnoch (tak się przedtem zwali) sędzia z. rawski 1632, komisarz do rewizyi ksiąg rawskich, miał za sobą Justynę Lipską sędziankę z. rawską. Adam Tomasz i Jan Kurnochowscy 1648. Jędrzej i Jan 1693. *Nies.*

Kuroczycki. *Kurop.* i *Małach.*

Kuropatnicki h. *Nieczuja*, w ruskiem województwie. Dekret Zygmunta Augusta w Piotrkowie 1548, ferowany o wieś Perehyńsko, wspomina Macieja Gembickiego z Kuropatnik wojskiego żydaczowskiego; w grodzie zaś lwowskim, w tejże samej tranzakcyi w r. 1593 Wojciecha, syna albo wnuka Maciejowego, już tylko Kuropatnickim zowią. Wiktoryn Kuropatnicki poseł na sejm 1627, miał za sobą Elżbietę Zawadzką Świątopełkównę, ale z nią żył bezpotomnie. Hieronim z Zofii Stamirowskiej urodzony, kasztelan kijowski, miał córki trzy: Magdalenę w zakonie pod regułą św. Benedykta we Lwowie, Judytę za Michałem Ankwiczem chorążym nowogrodzkim i Brygidę za Franciszkiem Świerskim podczaszym sanockim, umarła 1695 i synów dwóch, z tych Jędrzej dziekan lwowski, deputat kilka razy na trybunał koronny. Jędrzej kasztelan biecki, brat Hieronima, wspominają go *Konstyt. 1690*, syn jego także kasztelan biecki (Jan kasztelanic biecki 1704 *Acta Confoeder. Sendom.*), którego syn pojął Tarłównę kasztelankę lubelską, *2do voto* Teresę Kurdwanowską podczaszankę latyczowską, wdowę po Cichowskim sędzim krasnostawskim. Michał kasztelan biecki miał za sobą Marcellę Łaszczównę, z której jedna córka najprzód Stawska, potem Chlewicka, druga Dorota Rzeczycka. N. Kuropatnicki miał za sobą Wilczewską. *Niesiecki.* — Ewaryst Andrzej, syn kasztelana bieckiego, sędzia kapturowy i poseł z woj. bracławsk. na sejm 1764, kasztelan bełzki, kawaler orderów Orła Białego i św. Stanisława, członek Stanów galic., autor dzieł p. t. *Geografia król. Galic. i Lodomeryi* i *Wiadomości o klejnocie szl.*, w r. 1779 wyniesiony do godności hrabiów austryackich, miał za sobą Katarzynę Łętowską, z której oprócz córki Konstancyi — został jedyny syn (ostatni tej linii, a podobno i domu tego potomek) Józef, szambelan dworu austr., członek i deputat Stanów gal., komisarz sejmu gal. 1825, kawaler orderu Leopolda — bezpotomny.

Kuropatwa h. *Jastrzębiec*, w ruskiem województwie, dom starożytny. Jan z Łańcuchowa Kuropatwa kasztelan zawichojski 1413. Jaśko najprzód łowczy lubelski, potem podkomorzy 1458. Oświecima dobył Stanisław kasztelan chełmski r. 1493. Jan starosta chełmski, o którym *Paprocki* powiada, że Ruś od zamku chełmskiego mężnie odpędzał. Stanisław poseł z woj. ruskiego na sejm r. 1589, podpisał tranzakcyą będzińską. Mikołaj poseł na sejm 1609, podkomorzy halicki, zginął w okazyi z Tatarami, miał za sobą Annę Bełżecką, z której syn Alexander, tego z Gołuchowskiej zostali się synowie i córki: Alexandra Kazanowska i Rościszewska. Paweł stolnik halicki z Makowieckiej spłodził Jana, Piotra, Pawła i Hieronima ludzi rycerskich. Piotr, córka jego Helena za Adamem Bełżeckim stolnikiem bełzkim, fundatorka kollegium jezuick. stanisławowskiego. Brat jej Alexander kanclerz lwowski, deputat na trybunał kor. 1695. Jerzy z Łańcuchowa miecznik halicki, z Krystyny Chmielówny urodzony, deputat na trybunał kor. 1723. N. Stanisława Karola Koniecpolskiego wojewody parnawskiego małżonka. Paweł miał za sobą Zofię Stanisławską podkomorzankę sanocką. *Nies.*

Kurosz h. *Ostoja*, w mścisławskiem i smoleńskiem. Jan poborca w mścisławskiem 1606. N. Pawła Guczego małżonka. *Niesiecki.*

Kurosz h. *Rawicz*. Jan dworzanin króla Stefana, pod Połockiem zginął. Stanisław w sandomierskiem r. 1632. *Niesiecki.*

Kurowicki, w brześciańskiem. Wacław i Benedykt podpisali elekcyą Jana III. N. miał za sobą Maryannę Czermińską. *Niesiecki.*

Kurowicz, w trockiem. Szymon vice-instygator w. ks. lit. 1683. N. strażnik trocki miał za sobą Kręską starościankę stawiszyńską. *Niesiecki.*

Kurowski h. *Lubicz*, z Kurowska pod Grodziskiem w Wielkopolsce. Piotr w Brodach kościół wystawił, kędy i pogrzebiony. *Niesiecki.*

Kurowski h. *Nałęcz*, w kaliskiem. Są i w Litwie tegoż herbu, Jędrzej 1648 w wilkomierskiem. Jan w starodubowsk. 1674. Augustyn miał za sobą Eufrozynę Grochowską. *Acta Castren. Luceor.* 1701. Jan poborca w rzeczyckiej ziemi z sejmu 1611. *Nies.*

Kurowski h. *Sreniawa*. Mikołaj arcybiskup gnieźnieński, z ojca Klemensa, z matki Katarzyny urodzony, w krakowskiem (kupił w r. 1398 od Firleja Jana Bochotnicę), za promocyą Jadwigi królowej na biskupstwo poznańskie wyniesiony, w cztery lata potem postąpił na kujawską katedrę, a z tej na arcybiskupstwo i prymacyalną godność, był i kanclerzem kor., † 1411. Wielkie był pieniądze zebrał, które po śmierci bratu się jego Piotrowi dostały; na Grunwaldską potrzebę chorągiew z herbem Sreniawa wystawił, wieś Rudawę dał kościołowi gnieźnieńsk. Piotr z Kurowa kasztelan sądecki r. 1451, jak zdaje się synowiec arcybiskupa, tenże czy inny Piotr kasztelan sandomierski 1458. Elżbieta kasztelanka sądecka, wnuczka arcybiskupa, Mikołaja Ossolińskiego kasztelana wiślickiego małżonka, Dorota z Kurowa Leżeńskiego stolnika sandomierskiego, † 1601. To *Niesiecki.* — Antoni i Mateusz udowodnili szlachectwo w wydziale Stanów gal. r. 1790. — Rodzina ta do niedawna jeszcze można, kwitnie (mylnie więc *Kosiński* za zgasłą ją uważa) po dziś dzień w w. ks. poznańskiem, z tej Ignacy dziedzic Chaławy pod Śremem, miał za sobą Stecką, z której oprócz trzech córek: Apolonii za Piotrem Maciejewskim, Zofii za Ożegalskim i Petronelli — zostało synów trzech: 1) Waleryan Jan Nepomucen (ur. 1783 † 1863) zasłużony autor kilku dzieł treści rolniczo-technologicznej i redaktor Pamiętnika roln. technol. (1832-34) i Tygodnika roln. technolog. (1835 do 1860), bezpotomny, — 2) Józef († 1838) dziedzic Pogorzeli pod Krotoszynem, który z Maryanny Drwęskiej († 1851) zostawił syna Ignacego Spirydyona i córek dwie: Emilię za Onufrym Stablewskim i Sydonią za Karolem Słonimskim — i 3) Stanisław dziedzic Chaławy, po którym z Maryanny Wronieckiej następujące zostało potomstwo: Eugenia za Idelfonsem Morze, Malwina za Alexandrem Sokolnickim, Emma za N. Puffke i Waleryan, który z Anieli Braunek zostawił córkę Zofią za Władysławem Święcickim i syna Bolesława.

Kurowski h. *Strzemię*, piszą się de Lencze, z tych Jędrzej *1mo voto* miał za sobą Iskrzycką, z której córkę Maryannę wydał za Józefa Chronowskiego podwojewodzego wiślickiego, *2do voto* pojął Moszyńską, z tej miał syna Marcina i córkę Teresę. Jednejże to dom dzielnicy z Lenczowskimi. *Niesiecki.*

Kurowski h. *Wężyk*, w kaliskiem województwie. *Nies.*

Kurozwęcki h. *Poraj*. Z tych Kurozwęk, które są w sandomierskiem województwie, tam któryś z tego domu fundował klasztor kanoników regularnych ś. Augustyna. *Papr. z Miechowity księgi 3* wspomina Kresława z Kurozwęku w r. 1174. Dobiesława z Kurozwęk wspomina *Długosz* po wielu miejscach, atoli że się tenże Dobiesław pisał i z Michałowa, poznać to *z Papr. o herb.*, jako się podpisał na liście klasztoru jędrzejowskiego w r. 1370, natenczas wojewoda krakowski, na kasztelanii krakowskiej umarł w r. 1387. Zawisza z Kurozwęk biskup krakowski, syn Dobiesława według *Długosza historyi lib. 16 fol. 55, Starow. in Vitis Episc. Cracov. i Cromera lib. 15 fol. 231*, atoli ten autor zowie go i bratem tegoż Dobiesława kasztelana krak., z archidyakona krakowsk. (z którym tytułem w r. 1368 znajdziesz go u *Łask. w Stat. fol. 77*) na tę katedrę poświęcony za promocyą Elżbiety królowej węgierskiej, u której był pieczętarzem i Ludwika króla polskiego i węgierskiego, umarł podług *Długosza* 1382. Kresław z Chodowa kasztelan sandomierski, brat rodzony Zawiszy biskupa krak., z którym fundował kościół farny w Chodowie r. 1381. Mikołaj z Michałowa, synowiec Zawiszy biskupa krak. (co widać z nadgrobku tegoż biskupa w kaplicy pod tytułem Matki Boskiej i śś. Trzech Królów), kasztelan krakowski i starosta krakowski, mąż tej ojczyźnie dobrze zasłużony, do potrzeby grunwaldskiej swoją chorągiew przeciwko Krzyżakom wystawił w r. 1410, na sejmie kolskim hetmanem zostawszy, w pomorską ziemię wtargnął i spustoszył, Tczew uporczywie się broniący spalił, zkąd na dziesięć tysięcy niewolnika zabrał, Tucholę także i Jasieniec zamek odzyskał i Krzyżaków męztwem swem tak przycisnął, że o pokój prosić musieli, umarł 1438. Kresław z Kurozwęk kasztelan lubelski, w r. 1450 posłował od Kazimierza króla do Mikołaja V papieża, żył jeszcze 1457. Piotr syn Kresława, marszałek nadw. koronny r. 1479, Zofią królewnę Janowi margrabiemu brandebursk. odprowadzał, w r. 1496 kasztelan sandomierski, podskarbi kor., córka jego jedynaczka dostała się w małżeństwo Janowi Lanckorońskiemu łowczemu sandomierskiemu, z którą dobra Kurozwęki w ten dom weszły. Stanisław z Ku-

rozwęk podkanclerzy kor., kanonik krak., posłował od Kazimierza króla do Fryderyka cesarza w r. 1473 z Pawłem Jasieńskim. Kresław z Kurozwęk biskup kujawski, za promocyą Jana Albrychta króla obrany w r. 1494, konferowaną sobie pieczęć wielką kor. aż do śmierci godnie piastował, † 1503. Dobiesław z Kurozwęk wojewoda sandomierski, posłował od Kazimierza króla do Czech w sprawie elekcyi Władysława 1471, złączył się był dożywotnie z Elżbietą Tarnowską, Jana kasztelana krakowskiego i Sygismundy Gorajskiej h. *Korczak* córką; syn jego Stanisław podskarbi nadw. kor., starosta wieluński i krzepicki, pisał się z Kurozwęk i z Michałowa, zszedł z tego światu 1516, córka jego z Zofii Zborowskiej Barbara († 1545) za Jędrzejem hrabią Górką kasztelanem poznańskim (ta Zborowska była córką Derszława wojewody sieradzkiego, o której namienia *Papr. o herb. fol. 91*, ale tam przydaje, że trzy córki z niej zostały, z których jedna wniosła Rytwiany w dom Łaskich, druga Kurozwęki w dom Lanckorońskich). Mikołaj z Kurozwęk najprzód kasztelan lubelski w r. 1501 u *Nakiel. w Miechow. fol. 573*, u *Łask. w Stat. fol. 112*. Wszystko mi (mówi *Niesiecki*) się zda, że ci wszyscy wzwyż położeni, byli sobie bracia rodzeni, a synowie Krzesława kasztelana lubelskiego. Któryś z Kurozwęckich miał za sobą Krupkównę, wdowę po Szydłowieckim, a *Okolski tom 2 fol. 68* pisze, że Jan Amor Tarnowski wojewoda sandomierski, zmarły w r. 1514, miał za sobą Kurozwęcką wojewodziankę sandomierską, tak bym rozumiał, że Dobiesława córkę. Od tych Kurozwęckich rozrodzone potomstwo jedne według *Papr.* Piorunami, drugie Wrzodami zwano. Z tych Piorun Kurozwęcki w r. 1510 o złą monetę do Zygmunta I doniesiony, do Wiednia uszedłszy, tam życie skończył, *Bielski fol. 517*. Od tychże Kurozwęckich idzie dom Męcińskich, który i podziździeń w sieradzkiem kwitnie i piszą się z Kurozwęk. *Nies.* — Katarzyna Kurozwęcka za Mikołajem Cikowskim.

Kurp h. *Ślepowron*, w sieradzkiem. N. Kurpiówna, Dąbrowskiego Bernarda h. *Abdank*, druga Anna Bernarda Kozubskiego małżonki. *Niesiecki.*

Kurpiewski. Dom starożytny, od Zmijewskich początek swój bierze. Trojan *de Zmiejewa* osiadłszy pola i grunta Kurp zwane a nadane mu przywilejem Bolesława ks. mazowieckiego 1440, na nich wieś Kurpie założył i ztąd nazwał się Kurpiewskim. *Kap. Mil.*

Kurpski h. *Lew*, wspięty przedniemi nogami do góry, w lewą tarczy głową i całym sobą obrócony. Z tym herbem przyszedł do Polski Jędrzej Kurpski kniaź, ten hetmaniąc wojsku moskiewskiemu, 1563 gdy mu się pod Newlem batalia z naszemi nie powiodła, uchodząc tyranii Iwana Wasilewicza w. kniazia moskiewsk., dobrowolnie do Zygmunta Augusta króla przyszedł, od którego kowelskim zamkiem i innemi dobrami był opatrzony. Ten Jędrzej Kurpski kniaź jarosławski, luboć i *Bielski* i *Okolski* Krupskim go zowią, z ludem swym w granice moskiewskie r. 1565 wpadłszy, wielkie szkody około Wielkichłuk poczynił. *Okolski* powiada, że tylko syna zostawił, który zszedł bezpotomnie, ale *Kojał.* wspomina jego sukcesorów: Dymitra Kurpskiego jarosławskiego marszałka upitskiego, Jędrzeja na Kryniczynie marszałka upitskiego, Jana sędziego gr. upitskiego. N. kniehini Kurpska Michała Kuncewicza małżonka; na tych ostatnich ten dom zszedł; tenże *Kojał.* tego był zdania, że Kurpskich dom jedenże był z Ogińskimi i Puzynami. *Niesiecki.*

Kurski h. *Kur* i **Kurzewski** h. *Kur*. Domy te umieszcza *Nies.* pod herbem **Kur.**

Kurski h. *Prawdzic*, w Wielkopolsce. Peregryn Kurski opat paradyjski 1593. Synowiec jego Maciej Maryan z Pierzchlińskiej urodzony, w zakonie bernardyńskim, wziął potem biskupstwo wołoskie, umarł biskupem enneńskim, suffraganem poznańskim 1681. Krzysztof Franciszek podczaszy podlaski 1697. *Nies.*

Kurządkowski h. *Brodzic*, w płockiem. *Nies.* — Łukasz w r. 1678 dobra Popiele w ziemi warszawskiej, — Paweł, Kalikst, Tomasz i Szymon bracia rodzeni, synowie Wojciecha, w r. 1759 dobra Kurządki, Byczki i Rogale — dziedzicyli. *Herb. rodz. szl. 1853.*

Kurządkowski h. *Rogala*. Dom starożytny, ukazuje się w aktach łomżyńskich od r. 1411, gniazdo jego dobra Kurządki w ziemi łomżyńskiej.

Kurzański h. *Odrowąż*, w ruskiem województwie, jednej dzielnicy z Wysockimi, przetoż Kurzańscy z Wysokiego, Wysoccy z Kuran się piszą. Było czterech braci rodzonych według *Paprock.*, jeden Szymon w zakonie Soc. Jesu, księgami od siebie do druku podanemi wsławiony, ale się Wysockim pisał, nie Kurzańskim, o czem pod literą W obszerniej; drudzy dwaj bracia w zakonie bernardyńskim, z których jeden na imię Bernardyn; czwarty brat ich potomstwo zostawił. Mikołaja synowie: Jan i Sebastyan ludzie rycerscy. Krzysztof syn Jana, kościoła w Rohatynie znaczny dobrodziej, około r. 1632. Stanisław kwitnął 1616. N. miał za sobą Kalinowską, córkę Krzysztofa. Kurzańska wnuka Żółkiewskiego hetmana, Balcera Cetnera małżonka. *Nies.*

Kurzeniecki h. *Bogorya*, z tą tylko różnicą, że strzały obie we środku tak się schodzą, jakby jedną były, na hełmie także tylko trzy pióra strusie kładą. Piszą się z Kurzeńca, który jest w oszmiańskim, luboć już temi czasy w pińskiem i podlaskiem osiedli. Olbrycht stolnik bielski 1641, komisarz do granic od Prus, miał za sobą Barbarę Szczawińską wojewodziankę podlaską, ale z nią żył *sterilis*. Gabryel chorąży parnawski 1674. N. kanonik gnieźnieński, krucyfer u arcy-

biskupa Szembeka. N. miał za sobą Kotowską stolnikównę starodubowską. *Niesiecki.* — Ignacy kasztelan witebski od r. 1792. — I o tej rodzinie pisze obszernie *Wielądko*, ale bałamuci i kręci swoim zwyczajem i dlatego nie korzystamy z podanych tam szczegółów. — Albrycht stolnik bielski z woj. podlaskiego elekcyą króla Jana Kazimierza, Gabryel chorąży z ziemi bielskiej króla Jana III, N. miecznik bielski z ziemi czerskiej, Stefan z woj. brzesko-litewskiego, Zygmunt podkomorzye bielski z wojew. podlaskiego, króla Augusta II, Franciszek starosta swat., Ignacy, Józef chorąży pepiński, Ludwik, Stefan starosta rawski i Wiktor z woj. brzesko-litewskiego elekcyą króla Stanisława Augusta — podpisali. — Dokładniejszą wiadomość o tej familii podamy *w Dodatku.*

Kurzeszyno, w ziemi wiskiej dom dawny, od r. 1439. *Kap. Mil.*

Kurzewski h. *Kur*. Obacz **Kur.**

Kurzewski h. *Poraj*, w sandomierskiem. O tych tylko sam *Papr. w Gn.* pisze; a podobno zamiast Kuczewski, położył Kurzewski. *Nies.*

Kurzewski h. *Topacz*, w rawskiem, piszą się z Kurzeszyna. Seweryn komornik gr. rawski 1648 i Jan skarbnik rawski 1689. Filip kanonik przemyski 1682. *Nies.* — W r. 1788 Stanisław wojski poznański. Józef podczaszy rawski. *Kras.*

Kurzewski h. *Topór*. Franciszek syn Józefa i Walery syn Antoniego. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kurzyna h. *Pielesz*. Cypryan syn Franciszka, Grzegorz syn Marcina, Hipolit i Juliusz synowie Pawła, Ignacy syn Wilhelma, Krzysztof syn Franciszka, Paweł syn Stanisława, Julian i Józef synowie Stanisława, Michał syn Hilarego i Piotr i Walenty synowie Wojciecha — legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kurzyna h. *Sulima*. W ziemi bielskiej, jednej dzielnicy z Garbowskimi, w aktach łomżyńskich spotykamy Andrzeja Garbowskiego r. 1473, który od dóbr Kurzyny graniczącej z Garbowem, pierwszy zaczął się pisać Kurzyna. *Kap. Mil.* — Do tych zapewne należy N. Kurzyna członek czy też naczelnik Rządu Narodowego w r. 1864, który zginął w pojedynku z Gutrym r. 1865.

Kuścinowski. *Kurop.* i *Małach.*

Kuszczycki, w woj. wołyńskiem. Krzysztof cześnik latyczowski 1674. *Nies.*

Kuskowski. w ziemi bielskiej. *Małach.*

Kuśniewicz Grzegorz. *Spis szl. kr. polsk. z r. 1851.*

Kustra *z Krzyszowa* Leżajsk fundował i tamtę krainę w posesyi trzymał, a gdy potomstwo jego zeszło, dobra te królom się dostały. *Nies.*

Kustrzycki. Jacek i Jakób udowodnili szlachectwo w wydziale Stanów gal. 1806.

Kusza herb: różnym kształtem domy w ks. litewskiem zażywają: Korejwowie, Burnakowie w woj. wileńskiem, mają Kuszę napiętą bez strzały w polu czerwonem, w hełmie trzy pióra strusie. Bystryccy zaś kładą od Kuszy bełt, Kuszę bez cięciwy i rękojeści, a pod tem wszystkiem trzy wręby, w hełmie trzy pióra strusie. Maskiewiczowie tegoż herbu zażywają co i Bystrzyccy, tylko że wrębów u nich nie masz. *Niesiecki.*

Kuszaba h. *wł.* albo *Paprzyca*. Od Ciecholewskich wyszli. Patrz **Ciecholewskich herb.**

Kuszel. Oktawian Kuszel podpisał *pacta conventa* Jana Kazimierza 1648 i Mikołaj Kuszel Hulidowski w wilkomierskiem. Daniel 1700. *Nies.* — Franciszek skarbnik słonimski, z mocy nadania króla Augusta II dobra Lisowicze w woj. nowogrodzkiem w r. 1712 posiadał. *Herb. rodz. szlach. 1853.* — Ignacy syn Józefa, Antoni syn Franciszka, Julian i Atanazy synowie Michała, Dominik, Jan, Karol, Józef i Stanisław synowie Ignacego, Łucyan i Ignacy synowie Michała — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Drogosław.* — *Wielądko* obszernie o tej rodzinie pisze, o czem pomówimy *w Dodatku.*

Kuszelewski h. *Prawdzic*. Jan udowodnił szlachectwo w sądzie z. lwowskim 1782. Józef sędzia z. wilkomierski r. 1778. Ignacy horodniczy trocki. Roch cześnik upitski. *Kras.*

Kuszewski. Michał w zakonie Soc. Jesu służąc zapowietrzonym w Warszawie 1652, na tej usłudze życie położył. *Niesiecki.* — Ludwik syn Jana, Alexander syn Andrzeja i Teodozya zamężna Olszewska, córka Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851, gdzie im przyznano herb *Junosza.*

Kuszkowski h. *Junosza*. Sebastyan kanonik kujawski zmarły 1579. *Nies.* — *Duńczewski* nazywa ich **Koskowski.**

Kuszlejko *z Korza*. *Kurop.* i *Małach.*

Kutklański h. *Dołęga*, w mińskiem i wileńskiem, z Kutlan. *Niesiecki.*

Kutkowski. N. miał za sobą Agnieszkę Kruszyńską, wdowę po Nawskim, ale z nią żył *sterilis*; niewiadomo czy nie jedenże dom z Kotkowskimi. *Niesiecki.*

Kutlewski h. *Pobog*, w trockiem województwie. *Niesiecki.*

Kutnowski h. *Ogończyk*. *Małach.*

Kuturmański. Jakób wymieniony *w Metryce kor.* r. 1512 jako nobilitowany. *Czacki.*

Kutwiański. Jakób nobilit. *w Metryce kor.* z r. 1512 *fol. 293*. *Czacki.*

Kutyłowski h. *Lis*, w ziemi nurskiej. Walentyn wojski nurski, starosta łowicki, którego nadgrobek u OO. Bernardynów w Warszawie. *Nies.*

Kutzner. Franciszek *nobil. non praec. scart.* w konstyt. 1790. *Małach.*

Kuzarski h. *Wąż. Małach.* — Ten sam dom zapewne co **Kozarski** h. *Wąż.*

Kuziemski h. *Lubicz.* Teodor i Mikołaj udowodnili szlachectwo w sądzie gr. trembow. 1782.

Kuźmicki h. *Jastrzębiec.* Jan w ruskiem 1632. Władysław w trockiem 1700. *Niesiecki.*

Kużelewski h. *Radwan.* Wojciech syn Józefa. *Spis szl. kr. polsk. 1851.*

Kużniczow h. *Bronisław.* Julian syn Jana. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kwaczyński Jaroszewicz. *Kurop.* i *Małach.*

Kwasieborski h. *Cholewa*, w ziemi wyszogrodzkiej. Z tych Tomasz w r. 1765 dobra Cybulinko dziedziczył. (*Herb. rodz. szl. 1853*). — Antoni i Wojciech synowie Szymona i Antoni syn Klemensa — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kwaskowski h. *Bogorya*, w Mazowszu. Z tych Jan w r. 1761 cześnik inflantski. (*Herb. rodz. szl. 1853*). — Alexandra, Kazimira, Nikodema, Kwiryn, Bronisław i Czesław, potomstwo Nikodema i Antoniny Bardłowskiej i Floryan syn Tadeusza — legitymowali się w Heroldyi król. polsk.

Kwaśnicki h. *Pielesz*, w trockiem. Jędrzej archiepiscop smoleński, władyka piński, archimandryta czerejski. Jan był w więzieniu z Gosiewskim hetmanem polnym litewskim. Adam miecznik trocki 1648. *Niesiecki.*

Kwaśniewski. Roch kanonik chełmski r. 1778. *Kras.*

Kwaśniewski h. *Nałęcz.* Zenon syn Walentego. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kwaśniewski h. *Pielesz.* Wojciech syn Franciszka, Wojciech syn Wojciecha i Alexander syn Stanisława — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kwaśniowski. *Kurop.* i *Małach.*

Kwiatkowski. Józefat syn Adama, Konstanty i Alexander synowie Franciszka, Erazm syn Piotra, Jakób, Tomasz, Tadeusz w sądzie gr. trembow. r. 1791, a Walenty i Antoni w sądzie z. pilźnien. r. 1782 — udowodnili szlachectwo. — Jan, Piotr, Tomasz i Ksawery. *Spis sz. kr. pol. 1851-54.*

Kwiatkowski h. *Gryf*, najprzód w sieradzkiem a potem w sandomierskiem. *Kasper Łacki w kazaniu pogrzebowem* pisze, że Jaxa sędzia z. sieradzki w r. 1357 od Hebdy kasztelana i starosty sieradzkiego, gdy dobra Kwiatkowice kupił, od nich i on i potomstwo jego Kwiatkowskimi pisać się poczęli. *Nakielski* zaś *w Miech.* twierdzi, że jeszcze Leszek Czarny książę sieradzki Jaxom w nagrodę za zasługi dał dobra Kwiatkowice, co musiałoby być około r. 1280. Inni ich genealogią wyprowadzają od Teodora h. *Gryf* wojewody krakowsk., którego syn miał być Jan Jaxa sędzia sieradzki i syn jego także sędzia sieradzki. Mikołaj syn Jaxy sędziego około r. 1363, którego między innemi z dziedziczki na Dzierlinie był syn Adam, tego zaś z Jadwigi Malskiej synowie: Mikołaj i Marcin. Z tych Marcin kościół gdzieś wystawił i nadał, który potem walący się, Anna Puckowa wdowa dźwignęła; ten się Marcin do woj. krakowskiego przeniósł z żoną swoją Jeżowską, Mikołaj brat jego, był chorążym sieradzkim, z Rzanówny dziedziczki na Szydłowie około r. 1480 spłodził synów Jana i Jaxę. Janowi Radoszewska powiła Jarosza, Zygmunta i Balcera. Balcer z Wituskiej zostawił Stanisława dziedzica na Zalesiu, który kaplicę przy kościele w Mikołajewicach wyniósł i dochodami opatrzył — i Macieja dziedzica na Podgórzu, Świerczewie i Wielkiejwsi † 1599, ciało jego w dwadzieścia i trzy dni, gdy żonę jego Jadwigę Korytowską w tymże kościele widawskim do grobu wnoszono, znaleziono nienaruszone i znowu w r. 1636, gdy syna jego Chryzostoma tamże grzebiono; dwóch albowiem synów Macieja zostało: Wojciech dziekan kijowski i Chryzostom, ten z Gomolińskiej miał syna Bonifacego, którego z Arciszewskiej synowie: Franciszek, Balcer i Kazimierz. Jarosz drugi syn Jana z Radoszewskiej, złączył się był *1mo voto* z Mączyńską, z której był Jędrzej i Swentosław, *2do voto* z Łętkowską, z której był syn Stanisław. Z tych Jędrzeja żona była Rogozińska, z której synów trzech: Maxymilian, Adryan i Remigian. Z tych Remigianowi Kędzierzyńska zrodziła trzech synów: Alexandra, Michała i Jana. Krzysztof zaś cześnik lubelski, dziedzic na Pleśni w sandomierskiem, poseł na sejm 1677 i deputat na trybunał kor., mąż waleczny, miał za sobą *1mo voto* Zofię Silnicką (z której był Michał proboszcz zbylitowski i Gabryel, ten z Stawskiej zostawił syna Józefa), *2do voto* z Zofią Brzechfianką, z której syn Piotr w zakonie Soc. Jesu. Swentosław drugi syn Jarosza z Mączyńskiej, miał za sobą Łętkowską, z tej był syn Jerzy, Jerzego z Trzcińskiej Kazimierz, Kazimierza z Straszewskiej dwóch synów: Jan kasztelan inowłodzki z Złobnickiej zostawił syna Józefa i Kazimierz cześnik czerniechowski, od którego syn Maciej. Zygmunt trzeci syn Jana z Radoszewskiej, pojął Mączyńską, od której syn Jan z Chojnowskiej spłodził czterech synów: Wojciecha, Swentosława, Pawła i Jakóba. Wojciech z Gajewnickiej zostawił Jakóba Walentego, Stefana i Rafała, Swentosław z Wolskiej Jana dziedzica na Białuszu, Paweł z Bielickiej Jana, Jakób Piotra zostawił. Jaxa drugi syn Mikołaja chorążego sieradzkiego, spłodził syna Mikołaja, Mikołaj Bartłomieja, ten z Iwańskiej Jakóba, którego krom innych bezpotomnie zeszłych synów, był syn Paweł dziedzic na Leśnicy, od którego

czterech synów: Kazimierz, Jan, Hipolit, Alexander. *Niesiecki.* — Stanisław z Gembic pod Mogilnem pułkownik pruski 1833, drugi komendantem był w Nissie. W r. 1836 Jaxa porucznik pruski. — Wojciech w r. 1700 dobra Kwiatków i Liwków w województwie rawskiem, a Alexander przed r. 1755, a potem syn jego Adam dobra Biernaty w ziemi ciechanowskiej — dziedziczyli. (*Herb. rodz. szlach. z r. 1853*). — *Kosiński w Przew. herald.* przyznaje im jednego kasztelana 1717-1734.

Kwiatkowski h. *Jastrzębiec*, w ziemi warszawskiej. Józef skarbnik trembowelski, w r. 1774 dobra Lutkówki dziedziczył. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Kajetan syn Józefa legitym. w Herodyi król. p.

Kwiatkowski h. *Nowina*, w kaliskiem. Z tych Jakób strukczaszy u Zygmunta I króla polskiego. *Historia dom. Prof. Cracov.* wspomina dwóch braci Kwiatkowskich, z których jeden od żołnierza w Krakowie zabity 1606. Paweł proboszcz u św. Jana w Krakowie 1693. N. miał za sobą Borzęwicką. Wojciech w zakonie Soc. Jesu † 1676. Tomasz 1691. Cypryan 1696. *Niesiecki.*

Kwiatkowski h. *Szala-Nowina.* Michał syn Antoniego. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kwejsser. Jan i Józef syn Jana. *Spis szl. król. polsk. 1851.*

Kwiecieński h. *Gryf.* Jan z bratem swym przyrodnim Janem Nurowskim w r. 1740 dobra Huzarówkę w pow. pińskim odziedziczył. Jakób w r. 1779 podsędek międzyrzecki w Wielkopolsce. *Herb. rodz. szl. 1853.* — Tomasz, Antonina, Józef, Wojciech i Felix, potomstwo Szymona i Anieli Malinowskiej i Wojciech syn Mateusza — legitymowali się w Heroldyi król. polsk. przed r. 1851.

Kwilecki h. *Sreniawa z Krzyżem*, w Wielkopolsce. N. miał za sobą Niezabitowską. Michał 1704. Kwilecka była za Stanisławem Rydzińskim łowczym wschowskim. Łukasz starosta mosiński, żona Eleonora Marszewska kasztelanka przemęcka, druga Barbara Lipska kasztelanka rogozińska. To tylko *Nies.* o tej familii, a i nam zbywa na materyałach dla zestawienia dokładnego jej rodowodu. Podajemy zatem o niej wiadomość z bliższych nam tylko czasów, rozpoczynając wzmianką, iż na elekcyą króla Augusta II pisali się z woj. poznańskiego: Franciszek, Jan, Michał i Sebastyan Kwileccy (wszyscy pominięci *w Przewodn. herald.* i *w Złotej ks.*), a na elekcyą króla Stanisława pisali się z woj. kaliskiego Adam *z Kwilcza*, kasztelan lędzki (tytuł ten położony w *Elekt. Pietrus.*, atoli *Lelewel* pisze go kasztelanem przemętskim), Jan Hipolit poseł woj. kaliskiego (także tam nie wymieniony) i Konstanty starosta mosiński, poseł woj. poznańsk. *(Pietruski Elekt.).* Łukasz (podług *Złotej księgi* syn Adama i Konstancyi Rożnowskiej, wnuk Wojciecha, prawnuk Kaspra i Jadwigi Bzowskiej, praprawnuk Marcina, prapraprawnuk także Marcina i Przystanowskiej, a praprapraprawnuk Jakóba), kasztelan lędzki († 1743), miał za sobą *1mo voto* Eleonorę Marszewską (z której został syn Konstanty starosta mosiński, ożeniony z Jadwigą Ponińską i mający z nią córek dwie: Ludwikę za Franciszkiem Ksaw. Kęszyckim wojewodą gnieźnieńskim i Barbarę *1mo voto* za tymże Kęszyckim, *2do voto* za Antonim Czarneckim krajczym kor., oraz syna Ksawerego dziedzica dóbr Spławie i Chełkowo w pow. kościańskim; potomstwo jego osiadło podług *Przewodn. Heraldycznego* w królestwie polskiem, gdzie też udowodnili szlachectwo: Włodzimierz, Maryan i Ignacy synowie Antoniego i Julianny Kobylnickiej), *2do voto* Barbarę Lipską h. *Grabie*, córkę Prokopa z Alexandry Nieżychowskiej urodzoną, z której oprócz dwóch córek za Chłapowskimi — zostało trzech (podług *Przew. her.* czterech, tylko że z tych Antoni umarł bezpotomny) synów: Franciszek, Jan i Adam; z tych ostatni kasztelan przemętski (p. w.) z Weroniką Łącką miał jedyną córkę za Klemensem Kwileckim (p. n.). **Pierwszy** zaś syn Łukasza Franciszek, kasztelan kaliski, poseł na dworze berlińskim, miał za sobą *1mo voto* Koźmińską *steril.*, *2do voto* Teresę *z Łagówca* Sczaniecką, z której oprócz córki Maryanny *1mo voto* za Antonim Gliszczyńskim, *2do voto* za Janem Nep. Kwileckim — został syn Antoni starosta wschowski, po którym z Wiridianny Radolińskiej została córka Anna (ur. 1789) *1mo voto* za Ignacym Radolińskim, *2do voto* za jenerałem Fiszerem, *3tio voto* za Kłobukowskim i syn Józef (ur. 1791 † 1860) dziedzic dóbr Wróblewo, z których utworzył ordynacyą, kapitan wojsk polsk., szambelan pruski, wyniesiony do godności hrabiów pruskich dyplomatem z dnia 12 czerwca 1816, *) ten miał za sobą *1mo voto* Lu-

---

*) Podług spisu *(Preussische Grafendiplome für polnische Edelleute)* — dyplomów, wyjętego z Urzędu Heroldyi pruskiej — dyploma na tytuł hrabiowski otrzymali: Józef Kwilecki pod dniem 12 czerwca 1816 a Alexander Kwilecki pod dniem 17 stycznia 1816. Tymczasem w *Przew. herald.* z r. 1877 czytamy na str. 182, że tytuł ten otrzymali Klemens i Jan Nep. synowie Jana, i ich stryj Józef, co powtarza i p. *Żychliński w Złotej księdze*; na stronie znów 213 (w tymże *Przew. herald.*), że tenże tytuł przyznany Nepomucenowi i Felixowi. Wstrzymujemy się z uwagami nad tą sprzecznością, o której wreszcie pomówimy obszerniej *w Dodatku*, zaznaczamy tylko, że nie spotykamy w genealogii ani Alexandra ani Nepomucena lub Felixa. — Herb hrabiów Kwileckich jest taki: w polu żółtem orzeł biały z małą tarczą na piersiach, na której w polu czerwonem *Sreniawa z krzyżem* srebrna, — w szczycie hełmu pięć piór strusich.

cyndę Czarnecką krajczankę koronną, z której córka Ludwika ur. 1816, zaślubiła w r. 1836 Albina Węsierskiego (którego syn Zbigniew hr. Węsierski odziedziczył ordynacyą wróblewską, przyjąwszy za dyplomem króla pruskiego z dnia 3 listopada 1860 nazwisko Węsierski-Kwilecki i złączywszy herb Kwileckich z swoim herbem *Belina*), *2do voto* Alexandrę Sobolewską (zaślub. 1825), córkę prezesa Rady Administr. król. polsk., z której jedyna córka Marya zaślubiła w r. 1852 Jana Kiźgailło-Zawiszę h. *Łabędź*. **Drugi** syn Łukasza — Jan († 1790) kasztelan międzyrzecki, zaślubił *1mo voto* Wiktoryę Gajewską, z której córki: jedna za Węgrzynowskim, druga za Wyganowskim, *2do voto* Nepomucenę Bielińską, z której dwóch zostało synów: 1) Jan Nepomucen († 1863) ożeniony z Maryanną Kwilecką, wdową po Gliszczyńskim, która mu powiła syna Waleryana dziedzica dóbr Kobelniki i Psarskie (ten z Maryi Lubowieckiej zostawił syna Franciszka dziedzica dóbr Kobelniki, Srockie i Psarskie i córkę Helenę, † 1862, za Bolesławem Potockim), 2) Klemens (p. *Żychliński* daje mu tytuł kasztelana przemętskiego, ale to widocznie pomyłka), miał za sobą Anielę Kwilecką kasztelankę przemętską, z której oprócz córki Heleny († 1874) za Wincentym Turno (wniosła posagiem dobra Obiezierze), trzech zostało synów: 1) Arsen (ur. 1805) dziedzic dóbr Kwilcz (gniazdowa ich majętność), Kurnatowice, Orzeszkowo i Gaj. z Pauliną Ponińską bezdzietny, 2) Hektor († 1843) dziedzic dóbr Gosławice, po którym z Izabeli hr. Taufkirchen oprócz córki Anny, damy orderu bawarskiego, zaślub. Janowi hr. Mielżyńskiemu — trzech zostało synów: *a)* Władysław (ur. 1831 † 1870), dziedzic dóbr Gosławice, ożeniony z Honoratą Russanowską, *b)* Kazimierz († 1863) dziedzic dóbr Świdnica, bezżenny i *c)* Mieczysław dziedzic dóbr Oporowo i dóbr po starszych braciach swoich odziedziczonych, porucznik gw. artyl. pruski, dożywotni członek pruskiej Izby Panów, współfirmowy Banku Przemysłowo-Róln. w Poznaniu, ożeniony z Maryą Mańkowską (ich dzieci: Hektor, Władysław, Jadwiga, Kazimierz i Marya) i 3) Leonard (ur. 1804 † 1844) dziedzic dóbr Dobrojewo i Morawnica, ten z Tekli Sieroszewskiej zostawił córkę Wandę za dr. Władysławem Niegolewskim i syna Stefana, dziedzica dóbr ojczystych, posła do parlamentu niemieckiego, który z Barbarą Mańkowską ma troje dzieci: Jana, Adama i Stefana.

Kwileński h. *Lis*, w bieckim powiecie. Mszczuj z Kwiliny podkomorzy krak. *Nies.*

Kwinta h. *Drya*, w lidzkim pow. Jędrzej 1674. Marcin 1700. *Niesiecki.* — W r. 1778 Antoni pisarz z. bracławski. Stanisław podczaszy bracławski. Józef miecznik bracławski. *Krasicki.*

Kytor. *Metryka kor.* wymienia Kaspra i Macieja jako nobilitowanych r. 1591.

Kykieryc h. *Gozdawa*, ale z tą odmianą, że lilie dwie rozwarte podle siebie być powinny, a trzecia pod niemi w środku, wszystkie białe w modrem polu, na hełmie nad koroną rogi czarne; lilie zaś powinny być dwie w jednę składane, rogi na hełmie bez kolców, jeden na bok prawy, drugi na lewy zakrzywione. W Prusiech. *Nies.* — W batalii pod Grunwaldem rycerz krzyżacki Kykieryc godził na króla kopią; z tego razu salwowany Jagiełło od Zbigniewa Oleśnickiego, jeszcze natenczas w stanie świeckim będącego. *Kras.*

Koniec tomu pierwszego.

Uniwersytet Warszawski Biblioteka Wydz. Hum. Filia w Białymstoku
65676